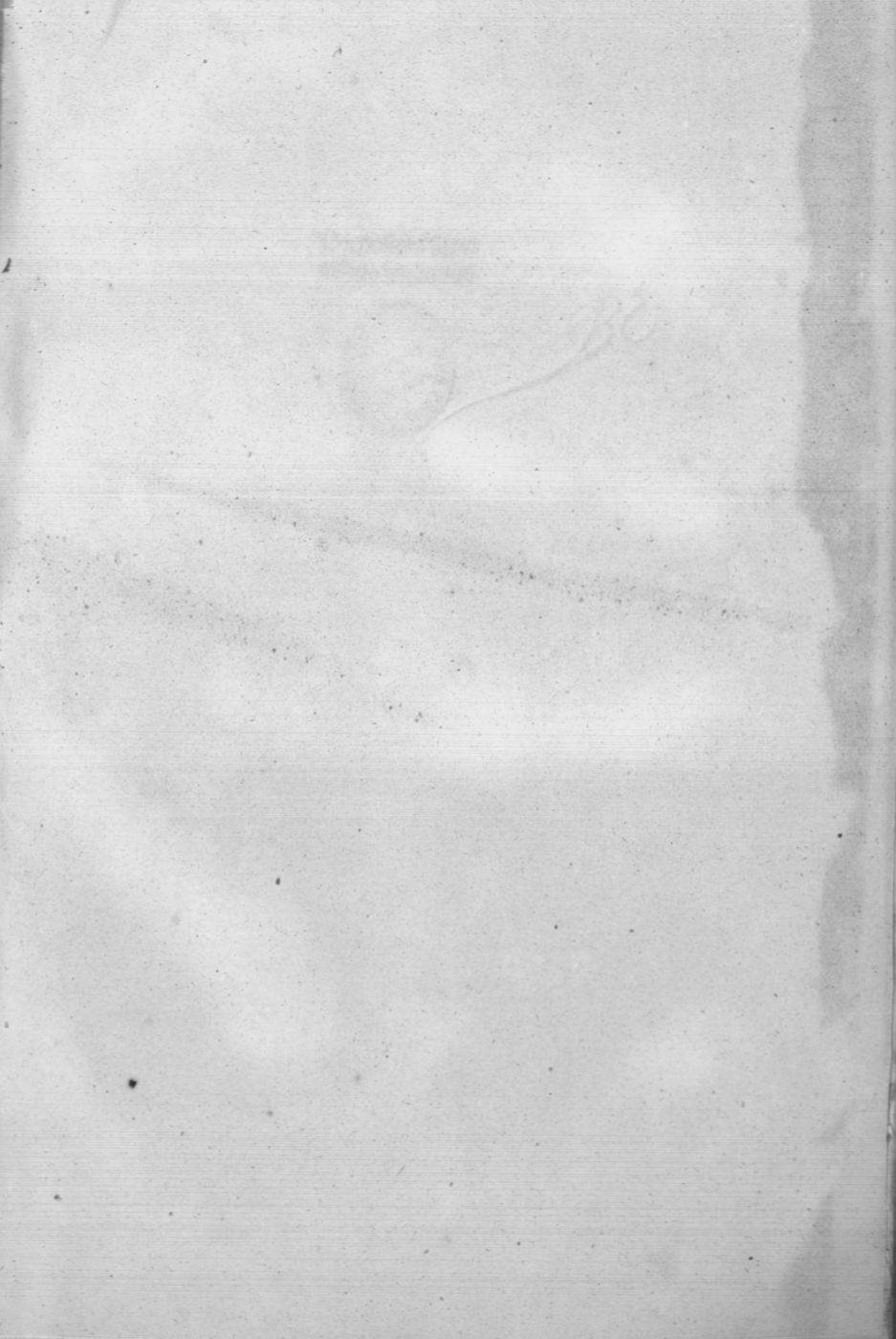
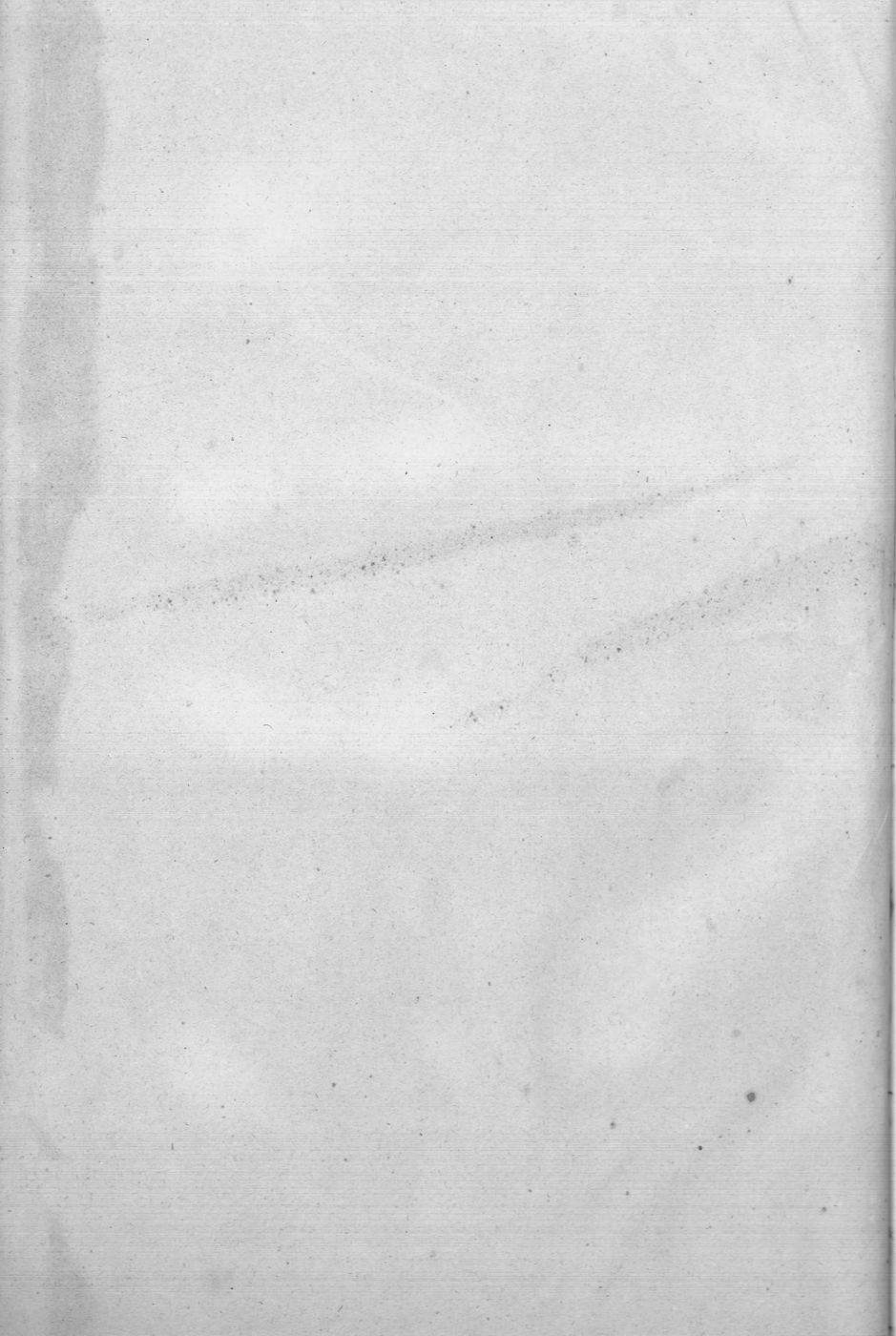
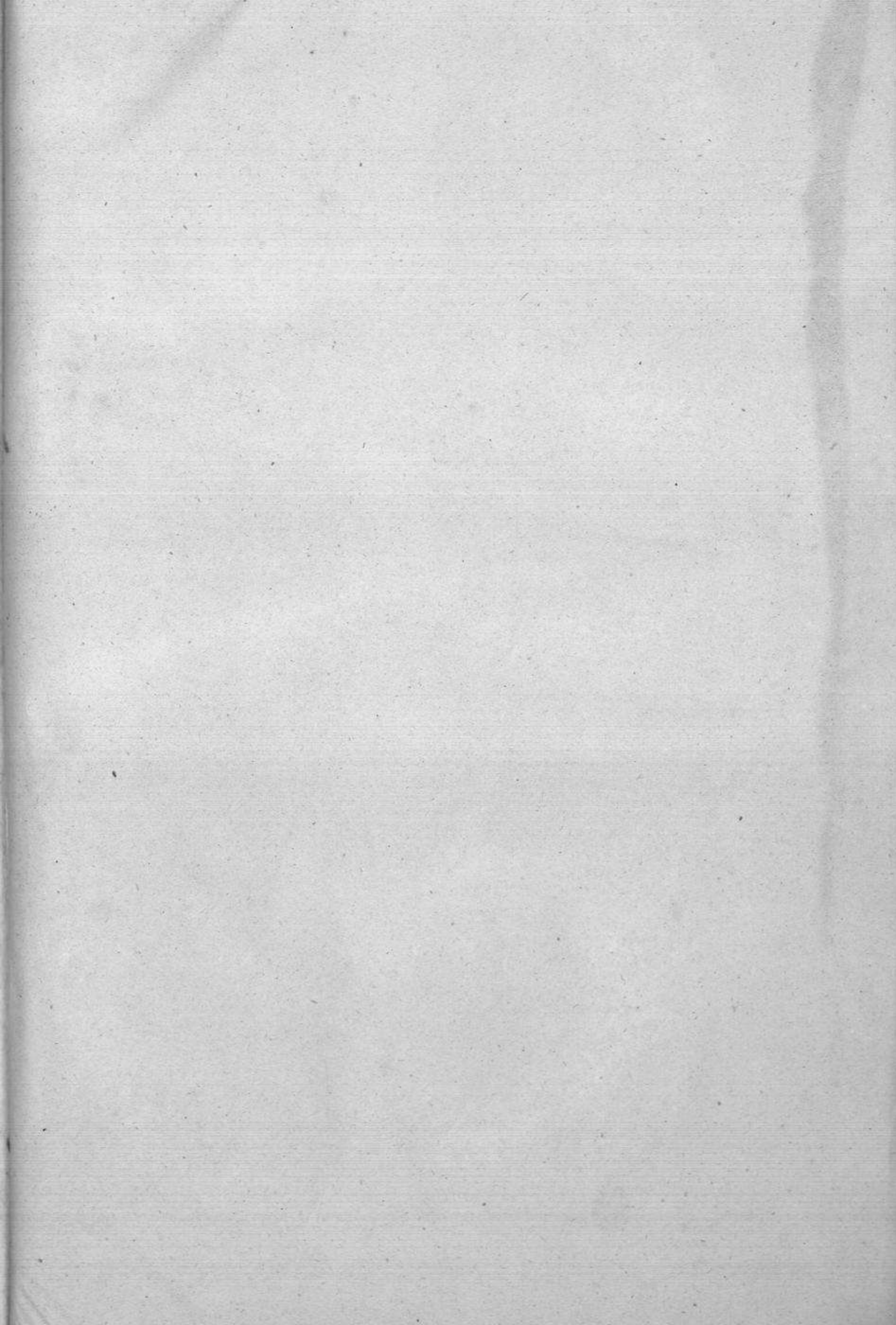

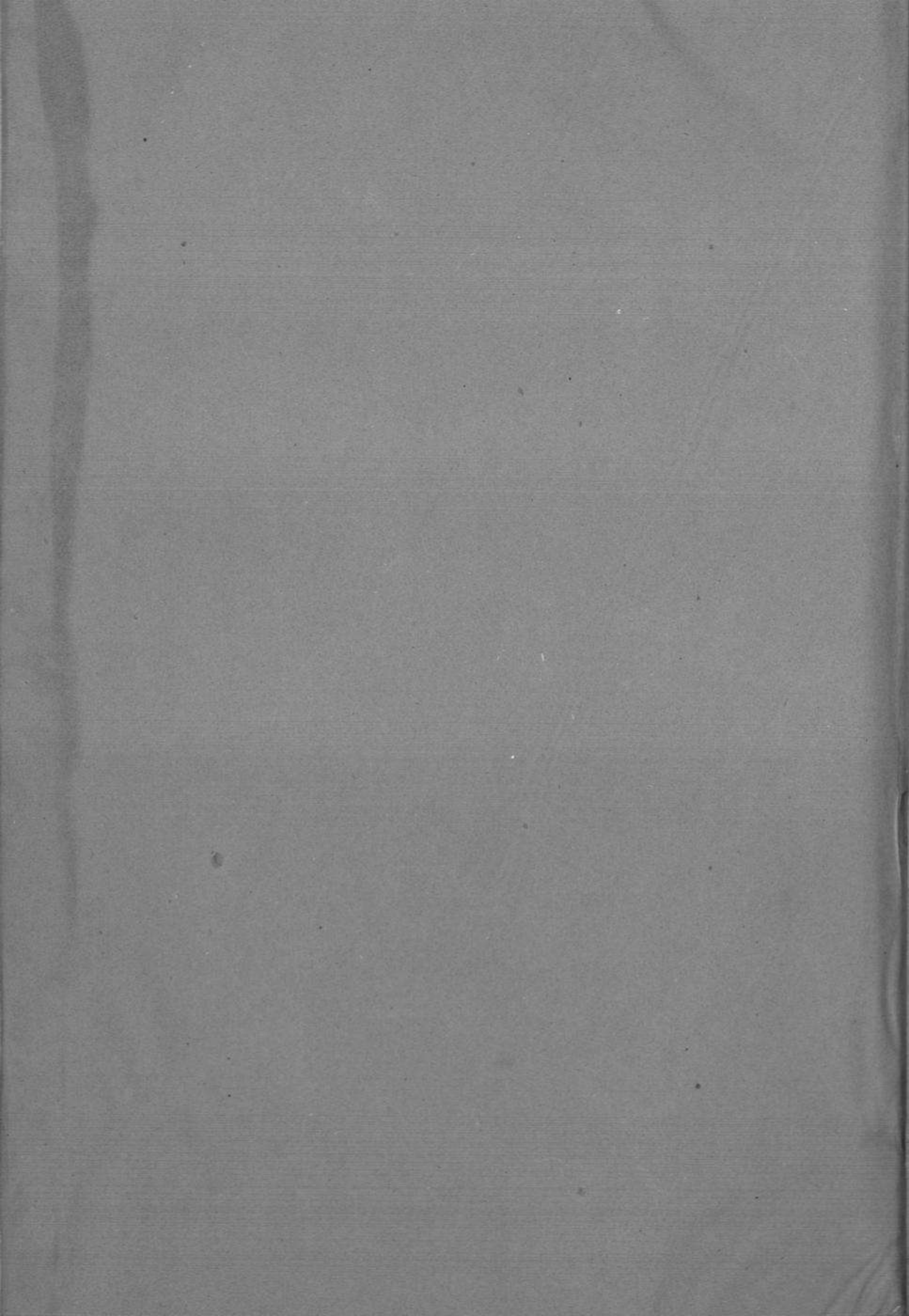
Li 335
w 98

Prepositus super
vsiibus feodorum

BC

Handwritten text, possibly a signature or date, located in the upper center of the page.

Incipit cōmentū super vñibus feudoy Reuerendi pa-
tris et iuris vñiusq; doctoris celebratissimi. B. Jo. anto-
ni de sãcto georgio patricij mediolan̄ et ecclesie diuini Am-
broij mediolani prepositi iura canonica in felici gimna-
sio papienti legētia. Et nunc tempore huius impressiōis
episcopi alexandri sedis apostolice Reuerendarij ac sa-
cri palatij apostolice auditoris dignissimi.

Iacet vulgo dicatur qd libri ad
liby non ē necessaria ad prima
cōtinuatio vt vult glo. i rubrica.
ff. de condi. furti. volunt legiste
maxime Ludo. et Jmo. i rubri-
ca. ff. solu. ma. facit tex. in. l. ij. §.
quitus et §. sexta. C. d. iure vete.
enu. tñ est probabilis et vtilis vt
exēplo iperatois istruimur ist.

De rex diuini. in prin. facit glo. in rubrica. ff. de actio. empt.
facit. l. i. ff. si tabu. testa. nulle extra. in prin. et ex. i. simili
in. l. i. in prin. ff. ad trebel. et in. c. qualiter et qñ i. §. debet d
accusa. in. c. prudētia. §. sexta de offi. del. Nā legis ad le-
gem nō est fiēda cōtinuatio vt vult glo. in. l. gallus i pri. ff.
de lib. et post. Et tñ in dictis iurib; sit continuatio. §. ad. §.
et facit glo. in. c. i. in. ver. sic de postul. pla. li. vi. et iō cū lib.
iste iscribatur p. x. collatiōe quasi post collationē nonā ad-
ditus nō absonū erit ipm ad precedētia cōtinuare. et maxi-
me vt itelligat qd nō sine cā. x. collatio ista nūcupatur pue-
etiā legitur in simili in. pbenio sexti paulo añ finē ibi quē
librū rē. Unde cōtinuatur ad precedētes hoc ordie. Post
quā in alijs libris legalibus tam digestoy quā. C. et institu-
tionū et in. ix. col. pcedentib; tractatū et declaratū ē de iure
scripto qd cōsistit ex legib; plebiscitis senatuscōsultis pri-
cipum decretis magistratū edictis et prudentū rñsis vt i
§. cōstat isti. d. iure naturali gen. et ci. et in decreti. dis. ij. per
totū. Et dēdum est nūc de iure non scripto. Est at ius non
scriptū illud ius qd vsus cōprobauit. Nā diuurni mores
cōsensu vtrūq; cōprobatū legē imitantur insti. de iure nāli
gen. et ciuī. in. §. ex nō scripto i prin. Et ex hoc quidā maio-
res nostri hūc librū vsū feudoy appellauerē cū in eo vsus
feudales seu mores vel cōsuetudines cōtineantur vt in. c.
i. §. hoc quoq; ti. i. Cōsuetudo vero ē ius moribus insti-
tutū qd p lege suscipitur cū deest lex. vt dis. i. c. cōsuetudo
facit. i. de feu. cogni. i. c. i. l. de qbus. ff. d. legib;. et ex hoc
quidā alij hūc librum cōsuetudines feudoy appellauerūt. et
ideo in prin. pte rubrice inscriptū est. Incipiūt cōsuetudi-
nes feudoy. Est sciendum huius libri cōditorem fuisse
Obertū de orto qui fuit cōciuis noster. s. mediolanē. vt p
ex. tex. in. c. i. dñ dicit in curia nra mediolan̄. i. que fuit pri-
ma cā bene. amit. et dicit d. dof. in auten. cassa. C. d. sacro-
san. eccle. qd Federicus iunior misit has cōstitutiōes ad
hāc isignē et regiā ciuitatē papie vt doctores illius eas red-
digerēt sub cōgruis titulis et ita fecerūt congregati i eccle-
sia sãcti Petri i celo aureo. sic quā i vna cōpilatiōe huius
libri posite sūt cōsuetudines feudales et oēs cōstitutiōes
Federici iperatois et senioris et iunioris. necnō et alique
leges Lōradi. et ita hic Bal. i pbenio. Et diuidit hōp
in tres libros. Primus durat vsq; ad ti. de feu. cogni. Se-
cundus icipit a ti. de feu. cogni. et pōit nomē cōditoris. s.
Obri de orto et durat vsq; ad ti. i. qui. cau. feu. amit. Ter-
tius ibi similiter icipit a noie cōditoris Obertus de orto et
durat vsq; ad fi. ita Andr. de iser. et sequūtur alij. Et scien-
dū ē qd i scdo libro nulle leges ipiales ponūtur. in p̄ at et in
tertio sic. Quero scdo de noie huius libri. Et rñdeo qd q
dā appellāt ipy vsus feudoy et ita nos p̄ appellamus. Qui-
dā appellāt cōsuetudines feudoy vt. s. dixi. et ita p glo.
nras appellatur et nō. i. l. de qb;. ff. de legi. C. qd sit lō. pue.
in. l. ij. ff. so. ma. i. l. et. et de reg. iur. i. l. inito. Alij appellāt
librū feudoy vt p glo. iuris canonici in. c. fi. de feu. et per
Post. i. sūma. Alij vt yr. appellāt ipy cōstitutiōes feudales
alij vt Bjo et d. dof. in autē. cassa. C. d. sacrosan. ec. appd

lant ipm. x. col. quam dicit ibi d. dof. et Bal. hic fuisse bñ
ordinatā a doc. huius celebratime academie. h; qd n̄ repi-
tur nisi raro dicta ordinatio. Jō apud multos varie et cō-
fuse habetur ista ordinatio. et dicit p̄terea. d. Bar. i. ti. i.
c. i. §. h; et qd. qd huiusmōi cōstitutiōes qd n̄ reperuntur i li-
bello feudoy tāquā extraneas nō admisse nō sūt allegā-
de ad decisiōes cārū p glo. i. c. i. i. qd testes sūt necess. ad p-
bā. no. in est. Bal. qd dicit qd tales cōstitutiōes sunt apocri-
fe i. c. i. i. de gradi. succe. i. feu. Bal. i. c. i. in. fi. i. de val. de
crepi. etatis. et sentit Bal. in. d. c. i. i. ti. i. in. ver. de ceteri
allegās glo. in. c. i. i. de pbi. feu. alie. plotha. et facit qd ha-
bēt in. i. cōsti. C. et p Bar. i. l. cū. platis. ff. de re iud. cāo. i.
c. pastoralis de fide istru. Quicqd at hoc sit debemus sta-
re i hoc de nūciatiōi cōtēdētū. l. i. ff. de flumi. et de fundo i
stru. l. cū. delancōis in. §. afinā. qd p̄ qd cū n̄ sit nomē gene-
ris iductū a natura licitū ē cuiuslibet iponere p libito ar. in
l. si qd ifundi vocabulo cū ibi no. ff. de leg. i. scē m. And. de
isernia et Ali. d. nea. qñimo bodie dñt et noiarij vsus vel cō-
suetudines h; sunt redactē i scriptis. Nā cū scriptura hic nō
fiat ad mutādā rei nām nec dādī nouā formā. sed ad ma-
iore p̄bationē dñ retinere primā naturā et nomē. s. cōsuetu-
dines. sicut in simili i. l. cōtractus. et ibi doc. C. de fide in
stru. in. l. p̄bitur. ff. de pigno. vbi redactio p̄ctus i scriptis
nō facit vt cōtractus dicat i scriptis celebratus. Facit isti-
mili qd notat d̄ testamēto nūcupatiuo in. l. ij. C. d. bō. pos.
scdm tab. i. l. ij. C. de testa. Cōfirmatur ex eo qd no. gl. i. c.
i. in. ver. cū sint de p̄ti. li. vi. vbi statutū cōtinēs ius cōe cen-
setur vt ius cōe tex. in simili in. c. pastoralis de fide istru.
et in. c. i. et ibi no. de rescrip. et in. c. i. de renū. li. vi. Nec. n.
Obtus de orto habuit p̄tēz legis cōdēde vt. i. p̄te vi-
debitis nec ex forma vt mutare naturā. l. humanū. C. de
legi. et ita determinat Li. et Sali. i. l. ij. C. qd sit lō. et cōsue.
Bar. in. rep. l. de qbus. ff. de legi. i. v. col. Bal. et Alua. in
rub. i. ti. p̄ti. et qd h; p̄suetudo redigatur i scriptis tñ rema-
net p̄suetudo solet allegari tex. i. c. i. i. p̄n. ibi statuta et p̄ue-
tudines scripta et nō scripta de iure iurā. li. vi. no. d. Anto.
i. c. fi. de cōsue. Si at apperet qd superior p̄cederet redigē-
do cōsuetudinē i scriptis nō simpliciter rescribēdo h; statuē-
do tñc assūmeret nomē et vi legis vt Bar. et Jmo. i. l. i. in
p̄n. ff. ad. l. fal. et i. l. d. qbus p̄tex. i. c. ij. d. p̄be. li. vi. melior
tex. i. l. magistrat. ff. ad mūci. cano. i. c. fi. d. p̄sue. Jmo.
i. cle. statutū. ff. d. n. sig. nō tñ p̄ h; vi et nomē cōsuetudinis
amittit tex. ē nō. i. d. l. magistrat. facit glo. i. l. i. d. col. dōa.
li. x. i. n. aniuersarie. Sali. i. d. l. ij. et i. l. fi. C. si p̄ ius vel vti
li. pub. Quero tertio vtrū iste liber sit auctorizabilis. Ita
qd i cāis et decisiōibus et i scolis possit alegari cōtēta i eo si-
cut ceteri libri legales et hāc qōnes format Ja. d. bel. i. t. i.
in. §. fi. et adducit plures rōnes p. et p̄ d̄ legibus ipatoz si-
cut Lōradi lotharij Sede. primi et se. secūdi quoy plu-
res leges reperūtur i hoc libro iserte. et isup alioz ipato-
rū nō ē dubitādū aliq̄ mō qñ sint auctorizabiles. cū sint le-
ges ipatoz. l. leges. C. d. legi. et ita dicim; et d. l. lōgobar-
doz vt pōit Andr. i. c. i. §. iniuria. i. de pace re. De ceteris
at p̄suetudinibus scripē vel recitat; p̄ Hirdū cagapilti
vel Obri d̄ orto qd fuerūt plurimoy dubioz decifores vt
plurimū dubitādū. Jō qd n̄ repit qd habuerit auctozita-
tē legis p̄dēde qd n̄ p̄sumit data nisi p̄bet. l. vni. C. de ma.
p̄n. l. p̄bitū. C. de iur. fiscal. x. c. nobilitim;. lxxxvi. di.
facit. ff. de ori. iur. l. ij. §. primus augustus. ibi et ex illo tpe
peti h; p̄ bñficio cepit. Secdo adducitur istud neq; ē ius ci-
uile neq; p̄torū cū neq; a popullo neq; a plebe neq; a sena-
tu neq; ab ip̄s p̄dētib; iuriscōsultis neq; a p̄n. ab ip̄so
p̄toze sit editū. §. p̄t at insti. d. iure nāli gē. et ciuī. cū. §. seq.
l. ius ciuī. et l. ius at ciuīle et l. pe. ff. d. insti. et in. ii. dis. per
totū qd nō d; eē autēric;. Tertio adducitur nā nō ē serua-
ta forma i. c. huius libri d̄ qd in. l. humanū. C. d. legi. nec ea
q̄ bñtur in. l. ij. C. e. n. qd bec capitula nō sūt autērica. §. qb;
in. i. cōsti. C. c. detrahe. i. q. i. ar. l. iulianus. §. h; et si qd. ff.
ad exhibē. Et ex forma p̄ti p̄cludit forma totū. l. ad co.
§. cū qd. ff. d. acquir. rerū. do. Jō si p̄cularia capitula hu-

ius libri carent forma autētica, ergo non sunt autētica, et per p̄ns nec lib̄ erit autēticus. Quarto adducitur nam lib̄, iste editus fuit siue p. r. col. positus a Sede, sc̄do et sic iunior qui fuit damnatus ab ec. et depositus. c. ad apostolice de re iudi. li. vi. ergo ex eius edictis robur nō suscipiet p̄ ea q̄ h̄ntur in. c. ij. de penis li. vi. cum simili. facit nō. in li. ij. §. miles. ff. de his qui nō. in fa. ibi Ang. Quinto adducitur nā simile videmus de volumine decretorum cōposito a Gratiano qz h̄ decreta patrū sint autētica nō tamē dicta Gratiani. ij. q. iij. §. hinc colligitur et ibi glo. reprehendit. Gratianū. not. Jo. an. in. c. ij. de rescrip. pro hac parte facit quod not. Jo. an. in. c. latoz in fi. prime glo. qui fil. sunt legi. vbi vult q̄ cū feudales iste ordinationes sint consuetudines solū ligant in suo loco et pro hac opi. videt̄ tenere Oldra. consi. clx. incipit ex p̄nti themate. Sed tñ veritas est in cōtrarium qd̄ imo tales sue leges seu decisiones scripte vel recitate in hoc ope sint auctorizabiles et seruande qz semp sic est obseruatū et interpretatum et a tanto tēpore citra cuius initium non extat in memoria. et pro hoc allegat And. hic. glo. in. c. i. in. §. preterea in fi. glo. magne. i. de capi. cora. facit. c. cū dilectus de consue. l. minime. ff. de legi. Itē qz hic liber semp fuit lectus p̄ autētico in studijs generalibus et sup̄ eo multi et maximi doct. scripserūt componendo glo. et sūmas. ergo sic d̄y haberi ac si cōstaret q̄ esset scriptus p̄ habentē potestātē condendi legē ar. ff. de aqua quotti. et estina. l. hoc iure. §. ductus aque et extra de ver. si gni. c. sup̄ quibusdā. §. preterea. Bar. in. l. i. in. iij. col. ff. si cer. pe. Danoz. in. c. ij. de feu. post. Joan. andr. et alios. Item qz nunq̄ fuit hoc in questione de ductū nec contrariū apparet vñ tacito cōsensu per tñ tēpus videtur approbata hec iura diutius obseruata. ff. de legi. l. sed ea. Item quia semp allegantur iura eius sicut alioz libroz legalium. l. iij. in prin. in ar. ff. ad mace. Itē qz nōnullē decretales sequuntur decisiones in hoc libro situatas vt extra de iudicij. c. ceterū. et c. nouit et de cōsti. c. que in ecclesiarū. et de penis. c. in quibusdā et c. ad aures. et de sen. exco. c. grauem et hereti. c. ex cōmunicamus et in multis alijs infinitis capitulis in quibus fit mentio harū decisionū constat at nullaz esse pbabiliorē argumentationē q̄ sūmorū pontificū et imperatorum. l. fi. C. de legibus. Itē adducitur alia rō qz iste cōsuetudines feudales et penales constitutiōes inserte sunt in h̄ volumine et de principis cōsciā. ergo et cetera vt. C. de emend. codi. iusti. in. §. i. et ff. de legi. l. nā vt ait. Facit optime tex. in. l. i. §. sed neqz. C. de iure vete. enu. vbi dicit tex. oēs qui relati fuerint in hunc codicē prudentissimi viri habeant auctoritatē tanq̄ si eoz studia p̄cipalibus constitutionibus p̄fecta et a nostro diuino fuerint ore p̄fusa. Item qz iste cōsuetudines in principis curia obseruantur et in ipsa mandate fuerūt autēticate vt. §. dixi. nā allegauit odof. in autētica cassa. C. de sacro san. ec. Imperator Sede. secū dus misit cōstitutiones autēticoz que sūt Iustiniani ad colegiū doc. papie et demū has constitutiones vt aptarent eas sub congruis titulis et ita ipsi fecerūt sed postea dominus Egolinus glosator antiquus post nomā col. autēticorū posuit hunc librum feudoz et vocauit decimā col. Itē facit nā consuetudo h̄ vim legis et autētica. §. ex nō scripto insti. de iure naturali. l. de quibus. ff. de legi. c. consuetudo. p̄ia dist. Sed iste liber ē liber cōsuetudinū feudaliū ergo erit autēticus. q̄ at sit liber cōsuetudinū p̄ ex inscriptione et ex multis testibus tā iuris civilis q̄ canonici et glo. et dictis doc. Et clarum qd̄ dicto vnius doctoris dicentis cē cōsuetudinē creditur vt vult Bar. in. l. de quibus. ff. de legi. et ibi Alberi. tenet hanc prem Bal. in. c. cu; dilectus de consuetu. Maxime ex quo ē cois assertio oium doc. hic et in. c. ii. extra de feudis. cui cōmuni assertioni quo ad pbādā consuetudinē statuit vt vult Imo in. l. i. §. nunciatio. ff. de opis noui nūcia. in fi. v. col. et p̄ dicta p̄ sol. ad fundamenta cōtraria et quatenus dicitur q̄ fuit Sede. iunior d̄ positus ab ecclesia pōt dici sc̄dm Andr. de iser. q̄ l̄ imperator sit depositus añ depositionē p̄cū facta non infirmatur

l. fi. cū ibi nō. C. de sentē. pas. l. iusiurandū qd̄ ex cōuētis. §. i. in glo. in ver. cōpetit. ff. de iure iurā. h̄etur in. c. veritatis de dolo et cōtu. in. c. cum i nostris de cōces. p̄ben. in. c. i. inter dilectos de excels. pla. et facit tex. p̄ hac solutione in. d. c. ad apostolice in fi. col. ibi auctoritate apostolica inbibēdo ne q̄sq̄ de cetero sibi tāq̄ impatori vel regi pareat et intēdar q̄ añ de positionē ei fuit parēdum. cōcludēdū q̄ hic lib̄ sit auctorizabilis et ita se h̄t cois opinio in omnibz studijs tā vtra mōres q̄ citra et oēs doc. ita sentiunt. Que ro quarto an iura et cōsuetudines huius libri ligēt oēs gētes sicut alie leges cōmunes et videtur dicendum q̄ non qz cōsuetudo vnius puincie nō videtur posse ligare aliam vt no. in. l. i. C. de emanci. libe. et ita de his consuetudinibz et Jo. an. in. c. latoz in fi. prime col. qui filij sūt legi. et mouet Bal. hic. sed tu de his cōsuetudinibus teneas q̄ vt ligent oēs sicut alie leges et est ratio p̄ consensū principis qui i istis consuetudinibus confirmandis interuenit exp̄sse vt prime dictū est vel saltem tacite qz eas patit̄ i suo vigore durare et sic videntur esse generales consuetudines q̄ ligare h̄nt sicut cōsuetudo populi romani que ligat oēs puincias. l. de quibus. ff. de legi. et qz publice per studia leguntur vt. §. dictum est que sunt signa q̄ lex est vniuersalis vt h̄etur in probemio. ff. §. h̄ autem tria et in. ij. cōstitu. codicis. et iō generaliter concludo q̄ iste consuetudines huius libri seruande sunt vt hic. d. Mar. caractus siue in foro civilis siue in foro canonico etiam in foro p̄sciētie vt h̄ Bal. in. iij. col. per no. per Jo. an. in. c. super Specu. extra ne cler. vel mōa. et in feudis secularibz et ecclesiasticis. And. consilio clxxviii. incipit In cristi noie amē. d. Lazarinus. et hec procedunt nedū inter laicos quinimo inter clericos. qz generalis consuetudo clericoz et laicoz prout ē ista ligat et clericos. c. cum venisset de eo qui mit. in pos. c. causam d̄ re iudi. Imo. in. c. fi. de solu. doc. in. c. ecclesia sancte marie vt lit. pen. in. c. ecclesia sancte marie de consti. in. c. qd̄ clericis de fo. cōp. in. l. cūctos po. C. de sacro san. ec. posui in. c. i. i. qui testes sunt necess. ad proban. no. inuest. et p̄batur in. c. ij. de feu. et in. c. nouit et in. c. ceterum. de iudi. i. c. verum in. c. ex transmissa de foro cōpe. in. c. que in ecclesiarum de constitū. et promiscue glo. et doc. hec iura adducūt etiam decretales vbi de rebus tam clericozum q̄ laicozum tractatur. facit. c. romana. §. debet iuncta glo. de appel. li. vi. c. solite de maioribz et obe. ergo et principis consuetudo debet hec operari cum omnis potestas populi romani sit in eum translata. l. i. ff. de consti. prin. secū dū Ai. de nea. vnum attendaris q̄ voluit hic Andr. de iser. q̄ vsqz adeo iste consuetudines sunt generaliter obseruande et autētice quod extenduntur etiam ad similia et non expressa circa ea et voluit Bal. in. c. i. i. hic potest esse titulus qui. mo. feu. amit. Alberi. in. l. qui duos. ff. d̄ leg. i. Nos propter cōtrarietates dicite distinguendo aut tex. feudales sunt contra ius commune et non extenduntur ad alia iura nec per sonas quam expressa in eis ita And. de isernia in rubri. i. de cō. recti seu. per no. p. Inn. in. c. fi. de offi. Archi. Bar. consi. clxxxiii. incipit questio ista et intelligite vt dicam in d. rubri. et voluit Imo. l. i. c. i. in pe. col. post Ant. et Jo. an. de feudis licet tñ videtur inclinare ibi q̄ per omnimodā rōnem potest fieri extensio aut tex. feudales sunt p̄ter ius. et tunc subdistingendum puto. aut tex. feudales in iuntur mero rigori. et tunc extra casum suū non p̄nt allegari et ita intelligitur glo. in. c. i. i. an agnatus vel filius repu. heredi. et q̄ vult Bar. in. l. quod dicitur. ff. de ver. obli. in l. iusiurandi. §. si liberti. ff. de operis liber. And. in. c. i. §. donare. i. qualiter olim seu. alie. po. et in. d. rubrica de cōsue. recti. seu. aut dicti tex. innituntur simplici obseruatiōe et consuetudini feudali. et tunc non extendantur extra casum suū nisi quatenus reperiatur exp̄sse decisum per alias constitutiones. Ita Bal. in. c. i. de feu. cogni. Salice. in. l. i. in. iij. col. C. de iure emp. Bal. in. c. i. §. ad hec. de pace iura. fir. tenē. vbi videntur fateri q̄ p̄ simile legis vel consuetudinis huiusmodi extendātur nisi resulet cor.

rectio legū vel alterius cōsuetudinis. faciūt q̄ habēt i. c. l. j. de feu. guar. marime. p̄ And. de iser. z in. c. i. §. qn̄ ē in ti. cpm̄ vel abba. Ja. de bel. ibidē. aut dicti ter. fūdantur aliqua rōe p̄ticulari puta fundant rōne seruitij vel si delitatis nō extendunt ad alios casus q̄ dicta rō p̄ticularis suadeat. ita Bal. in autē. si quas ruinas in. vj. col. C. de sacro san. cc. in rub. C. de cōdi. et lege. Quatenus at̄ dicta rō p̄ticularis suadebit cōsuetudines iste extēdant ad casum similit. ita Bal. post gl. i. l. de qbus. ff. de legi. z facit glo. z ibi Alua. i. c. i. de feu. cog. And. i. d. rub. z q̄ no. Inn. i. c. dilec. d. offi. archi. aut ter. nrī feudales fundant sup̄ aliqua. naturali iusticia vel generali rōe z tunc extēdunt de silib⁹ ad filia z ita procedit q̄ voluit h̄ And. facit ter. iuncta glo. i. c. cōsuetudo. i. d. i. gl. z ibi. Ja. d. bel. in. c. si duo. j. de feu. marchie. And. in. d. ru. z ita idem And. sup̄ cōstitutionibus regni i glo. i. verbo i his q̄ cois p̄ris Lu. in cōsi. c. rj. q̄ icipit i rpī zc. quo ad p̄m̄. qd̄ at̄ d̄ legibus lōbar dox de quibus fit mētio i isto libro tam i ter. q̄ in glo. de quoz p̄ncipio i italiā. pōit Bal. i aut. dos data. C. de dona. an̄ nup. an̄ ligēt oēs vel solū lōbar dos z dicit And. q̄ de legib⁹ impator̄ ibidem isertis sicut lotharij Caroli Lu. z alioz impator̄ nō ē dubiū qn̄ dēant pro legib⁹ seruari ex quo sunt. ll. impator̄. l. l. C. de legi. z fm̄ ea q̄ tradūtur i. l. i. C. de sū. tri. h̄ de legibus Luprā di z Lotharij z silūm̄ regū qm̄ nō repiunt fuisse impator̄ res s̄ tm̄ reges lōbar die nō suabunt pro legibus qz tm̄ regno suo potuerunt legē iponere. d. l. i. h̄ bñ dicit ip̄e q̄ rō ip̄saz possēt allari qz ēt ex legib⁹ abrogatis z correctis remanet ar. ex rōne. l. ij. ff. ad tre. z no. ff. de conum. cum emā. libe. in. l. i. in p̄n. no. i. c. nouit h̄. geunqz d̄ iudi. i. c. in primis. ij. q. i. z i. c. q̄cūqz. ij. q. i. h̄ Nic. d̄ nea. itelligit h̄ solū de legibus q̄ sunt iuris nrī cōis qm̄ z si aliqua lex sit correctā bñ rēanet rō ip̄saz ex qua pōt sumi ar. z ita i telliganē p̄dicta h̄ vbi ex legibus q̄ nō sūt i dictis volumi nibus vellet qz sumere ar. nō pōt vt no. C. de iu. cod. cō fir. circa mediū i glo. s̄mo. eas allegas puniret pena falsi vt ibi ter. Bart. tm̄ i. l. i. ff. ad. l. cor. d̄ falsis. t̄z idistice q̄ ex legib⁹ abrogatis pōt sumi ar. Imo. i. c. i. d̄ consti. v̄f iclinare cū Nicō. que h̄ seq̄ Aluozatus. z ad p̄dicta facit gl. rrv. q. ij. i sūma. de lege. n. lōbar dox claz ē q̄ ē abro gata vt Bal. i. c. trāslato de cōsti. z h̄ cōfirmo. p̄ dictum Bal. in autē. dos data. C. de donatio. ante nup. allegā tis Odoff. dicentem q̄ ista lex lōbar dox z ratio eius ho die recessit ab aula. z alibi dicit q̄ de h̄ iure nō est curan dum vt. l. si inuita. C. d̄ nup. z. d. Bal. in. d. c. translato. de cōsti. fit trāslatio legis ita translato siue exticto regno lōbar dox auctoritas legū suaz est abolita. facit. l. ij. §. et acti. ff. de ori. iur. l. decernimus. C. de sac. san. ceclesi. z h̄ qn̄qz allegetur lex lōbar dox vt in. c. i. d̄ fen. cogni. potest intelligi fm̄ Alua. q̄ allegatur vt varietas consue tudinū nō ignoret non autez vt viz habeat. facit in simili glo. in. c. ij. de rebus eccle. non alic. lib. vj. z q̄ nota. i. d. c. nouit. z in. d. c. in primis. vel aliter fm̄ do. Adar. c. p̄ loquit̄ eo tpe quo nō erat abolitū nomen z regnū lōbar dox. mibi v̄f dicendū in h̄ ar. q̄ leges lōbar dox quate nus reperiānt approbate vel ab ip̄eratoribus vel ex con suetudine obseruate tunc ligent z possint allegari. z ita fa cit nota p̄ doc. in. d. c. nouit z facit ter. in. l. i. ver. oia i no stra. C. de iure vete. ennc. z facit ad id qd̄ dictū ē de p̄sue tudine. l. magistratus. ff. ad muni. ibi q̄ qdē lege muni cipali eis d̄t̄ v̄z z si nō sit datū dummō nō denegatus moribus cōpetit ita in p̄posito. l. l. lōbar dox non h̄eat auctoritatē hodie : satis ē qd̄ i eo p̄ticulariter obseruat q̄ cōsuetudo ita h̄z. z pro p̄dictis facit qd̄ in silū dicit Imo. in. l. iij. in pe. col. ff. de testa. z. d. Ant. z cōter cano. i. c. h̄. circa illaz gl. extra de cōsue. dū volūt q̄ lex testamti vete ris h̄z translato sacerdotio sit facta translatio legis. tamē hodie i his obseruat in qbus reperit̄ approbata in alijs nō. §. his ita vi. di. vnde dicit And. hic q̄ tales. ll. i mul tis seruānt i regno cicilie ex ordinatiōe Ludouici q̄ illud

cōcessit eccle. c. ego Ludo. lriij. di. postea Federi. aliqua addens z reformans voluit suas cōstitutiones seruari il lis deficiētibus leges lōbar dox. **Q**uinto quero qd̄ sit feudū z vnde dicat̄ z omillis oibus alijs diffinitōib⁹ doctor̄ diffinitio tradit̄ per ter. in qui. cau. feu. amit. i. §. fi. vj. q̄ feudum est beneficiū quod ex beniuolētia alicui ita datur vt p̄prietas quidez rei immobilis beneficiarie pe nes dantē remaneat. v̄sfructus aut̄ illius rei ad recipi entē transeat vt ad euz heredesqz suos masculos z femi nas si de his noiatur dictū sit imperpetuus pertineat ad hoc vt ille z sui heredes dño fideliter seruiant. siue illud seruitiū nominatim quale esse debeat sit expresse siue in determinate promissus. z fm̄ istā diffinitōem oia feuda cōprehendunt. diffinitur ēt pluribus alijs modis z breui us prout in. d. §. h̄. Et ex ista diffinitōe habemus primo genus qd̄ est illud verbū beneficiū. nam beneficiū cōpre bendit sub se omne genus liberalitatis z beniuole colla tionis. c. i. §. in primis. j. in qui. ca. feu. ami. z. dū dicit̄ be neficiū habetis iserre q̄ si p̄ surreptionem vel obreptionē obtinet̄ feudū a superiore nō vj sicut ēt impetratio be neficij est nulla ipso iure. facit glos. in. c. ad audientia de rescrip. c. cū oliz de re iudi. c. si motu proprio de preben. lib. vj. ita Lald. in rub. de feu. cōsi. i. q̄ aut̄ dicitur ex be niuolētia alicui ita datur ponit̄ ad dñam̄ p̄uilegiū q̄ po tius cōtinet dispensationē q̄ concessionez ordinariam vt in. §. nisi rigioz. i. q. vij. i. l. ff. d̄ cōsti. pri. l. j. large quod libet beneficium possēt dici p̄uilegiū z omne qd̄ emanat a principe Jo. an. in. c. olim de ver. sig. Ideo insert̄ hic Bal. q̄ regulariter cōcessiones feudoz non sunt p̄uile gia nisi concedant̄ de rebus non feudalibus q̄ pōt face re princeps de plenitudine pt̄atis vel d̄ naturā siue rigo rem cōsuetudinū feudaliū fiant vt i. c. i. de feu. nō habē. p̄prietatē. feu. vel ex mō concedēdi appareat q̄ non fm̄ cōdem ordinē vult princeps cōcedere vt vult Bal. i. c. i. in. §. h̄. j. de no. for. fideli. Itēz dicit̄ cū beniuolentia zc. ad dñam̄ d̄ctus emphiteotici in quo non fit cōcessio be niuola h̄ respectiua. §. adeo insti. locati. l. i. C. de iure em p̄bi. Bal. in. l. si q̄. C. de operis liber. Bal. in. c. signifi cauit de rescri. vel ad dñam̄ p̄mutationis. l. et placito. C. de rez perm. z demum ad differētiā oium d̄ctus one rosoz z ēt datoz respectiuoz de qbus i. l. cū te. C. d̄ pac. inter emp. z vendi. Nā h̄z feudum videat̄ datus respecti ue pp̄ seruitia que d̄z prestare vasallus. tm̄ qz p̄poderat beneficiū seruitio d̄z beniuola cōcessio. l. titius puez. ff. d̄ obsequijs liber. facit. q̄ nota Bal. in. l. q̄ se patris. C. vn de liberi. in. l. ij. C. de liber. z eozū liber. in. l. i. §. in p̄mo C. de ca. tol. z in pace cōstantie i verb. libellariū. z facit i simili naz possessio denominat̄ a iure que h̄z plurimū iu ris z a facto que h̄z plurimū facti. l. i. in p̄i. z ibi nota. ff. de aqui. pos. z nota. in. l. stipulatio ista. §. h̄ij quoz. ff. de ver. ob. facit ēt denominatio fit a potentiori. l. domū. ff. de d̄ben. emp. l. querit̄. ff. de statu ho. cum vulgaribus. z facit q̄ notat Jo. an. in. c. i. extra d̄ rez permu. iō conclu dit hic Bal. q̄ cōcessio feudi pōt gratia n̄cupari Bal. in. c. i. j. de noua fideli. for. z facit que habent̄. in. l. i. §. p̄ mittit̄. ff. de aqua. quotti. z esti. in. c. cupientes. §. deniqz iuncta glo. li. vj. in. c. bone el. i. z i. c. h̄. de post. p̄ela. ideo dicit Bal. in. l. i. in. rrvij. q. ff. de rez dñi. q̄ seruitium qd̄ pro feudo prestat̄ non dicit̄ precium neqz merces sed̄ mez seruitiū nec pōt dici emptio. siue locatio talis cōces sio cū non veniat respōsio aliqua pecunie. l. naturales. §. sed̄ cū do. ff. de prescri. ver. l. h̄. C. de predi. curiali. lib. r. tamē accedit cōtractui innominato z cōtra non implē tem agitur conditione ob causam. Bal. in. c. si cautio. in iij. col. de si. instru. Bal. in. l. liberti liberteqz. C. de op. liber. Bal. in. c. que in ecclesiāz in. iij. car. de consti. vbi late de hoc an feudū dicatur d̄ctus inominatus z ponaz in. c. i. j. de benefi. fra. Bal. in. l. i. C. de fru. z li. expē. fa tet̄ hic Bal. q̄ vbi par ē respōsio precij cum cōcessione q̄ tunc esset emptio z venditio qz favorabilior est cum ip

so consensu pariat actiones. l. iurisgentium. §. i. ff. de pac. et
iō attenda rōne sua diceret qd si par esset rōne annue pre
statiōis fictus qd p̄staret ex concessione rei si locaretur qd
tunc censeret potius locatio q̄ concessio feudalis qd si es
set locatio parit actiōes et consensu et sic est favorabilior.
Bal. in. c. si cautio de fi. istr. in. iij. col. t̄. §. i. in. l. li
berti liberteq̄. C. de ope. liber. idē Bal. t̄. qd magis ac
cedit hoc casu d̄ctui noiato vel emphiteotico. Bald. in
pace cōstan. i. libellariū in fi. vbi alle. Spec. Lar. i. c.
potuit de loca. et dicit Bal. p̄pea in rubrica. C. de reruz
permu. qd feudum dicit d̄ctus nominatus item addit in
diffinitiōe alicui ita dat ad differentiam d̄ctuz in qbus
nulluz transit dominiū nec vtile nec directū. naz verbū.
dare d̄ctuz translatiōez cōtinet. l. vbi aut non apparet. §.
fi. ff. de ver. ob. naz ex cōcessione feudi trāsit vtile domi
niū vt vult glo. magna. in. c. i. §. p̄terea. j. de capi. cora.
vidēbimus i. c. i. vbi late post Alua. §. i. de inuesti. de re
alie. fac. et facit que habent i. l. ij. §. qd ait. ff. de sup̄ficie
bus i. l. i. §. qd ip̄perpetuus. ff. si ager vectigalis vel emphi
peta. et p̄terea dicimus bonū ar. de feudo ad emphiteo
tiz qd in hoc respectu vtilis dominiū cōperant Bal. i. d.
l. liberti liberteq̄. C. de op. lib. Bal. in. c. que i ecclesiay
de cōsti. i. c. fi. de cā pos. et p̄rie in. c. si cautio de fide in
stru. i. c. si vasallus in. l. ij. j. si de feu. fue. cōtr. Bal. in
aut. si quas ruinas. C. de sa. san. cc. ponā in. c. i. an agna
tus vel filius. et sic ponit ad diferentiā comodati et simili
uz cōcessionuz: itez addit vt p̄rietas qdēz penes datē re
maneat ad denotādū qd feudatarius nō ē p̄rietarius et
fit ista retentio p̄rietatis vt d̄ctus magis timeat. c. i. §. fi.
de inesti. de re alie. facta. et iō dicit Bal. in. l. pe. C. de in
ge. et manu. p. glo. ibi qd q vendicauit rem tanq̄ p̄rietari
us pōt si succūbat d̄ eundez etiaz d̄ctum suum tanq̄ feu
datarius agere et dicit qd vasallus qd agit d̄ dominum
tanquā p̄rietarius venit priuandus feudo et facit que ha
bent in. c. vasallus. j. si de feu. fue. cōtr. et dicit Bal. i.
c. ceterz de iudi. i. l. i. r̄. vi. q. ff. de rez diui. qd dominus
habet imaginariā possionē que civilis dicit et corporalis
que naturalis dicit est penes vasalluz et finito feudo ciui
lis ad se trahit naturalē et q̄nqz ecōtra Bal. in. l. neqz.
C. de vsufu. et in. c. i. j. qd sit inuesti. Tamen q̄nqz d̄ctus
cōcedit omne d̄ctuz vt habet in. c. i. j. de feu. nō habent.
p̄riaz na. feu. et t̄n vocabitur cōcessio feudalis lz impro
prie s̄m Bal. hic et sic p̄rie d̄ctus inominatus. l. si mar
garita. ff. pro socio. l. fi. de condi. ob. cām de quo in. d. c.
i. de feu. nō habent. p̄riaz naturaz feudi. et proinde si do
minus liberat vasalluz ab oi seruitio non t̄n per hoc ex
tinctuz erit feuduz Jo. an. in addi. ad spe. in rubrica de
feu. et vult Bal. in. l. i. in. r̄. vi. q. ff. de rez diui. in. iij. col.
imo dicit Bal. in. c. que in ecclesiay in. iij. col. de cōsti.
qd si vasallus liberat a feudo et dominus priuat feudo il
lud dominiū qd prius erat vtile assumit aliaz naturam
scz qualitates et efficit directū et plenuz qd consolidat euz
vtili. et facit in sumi. ter. in. l. ij. §. qui fideicommissarius. ff.
de here. insti. item addit in diffinitione vt p̄rietas rei
imobilis ad denotādū qd in re mobili nō sit feuduz. c.
ij. j. de feu. cogni. qd in illis vtilis est et abiecta possessio
per ea que habent in. l. rem que nobis. ff. de acqui. pos.
Item qd et quo regulariter annum fructum non facit
res mobilis nullum vtile dominiū in ea causari potest
qd veniat in cōcessiōe feudali vt dicitur est dicit Inno. et
Bal. in fi. in. c. ceterz d̄ iudi. qd rebus incorporalibus
potest feudum concedi sed tunc sufficret inuestitura in
corporalis p̄ nota. in. c. cum nostris de concef. preben.
et iō hic infert Bal. ad questionē nunquid in annuis pre
stationibus possit fieri cōcessio feudalis. et primo arguit
qd non qd in eis non est dare vtile vel directum domini
uz nec rei vendicatio. nota. maxime per Inno. in. c. quere
lam in. iij. col. qd nec possident sed quasi possident c̄tra
de elec. et facit que notat legiste i. l. i. C. quoz bonoz. In
d̄ctum t̄n determinat qd loco directi dominiū est ipsum

ius annue prestationis directuz et actio directa loco vti
lis est ip̄uz ius vtile et actio vtilis et de illis ē infudatus
feudatarius et eius iuris fructum h̄z videlicet annuas p̄
stationes. l. iubemus nulli circa prin. C. de sacrosan. ec.
§. i. in antē. de nō alie. infra. c. i. de cōtro. inter vas. et c̄p̄
faciūt que dicaz in. c. ij. vbi bonus ter. infra de feu. cogni.
facit qd nota. per Bar. in. l. creditor. §. i. ff. de acti. imp.
et in. l. cotē ferro. §. qui marimos. ff. de pub. p̄terea s̄m
Bal. oēs res ex qbus fructus percipiunt iter immobilis
cōputant et fructus d̄r qd singulis ānis percipiūt. l. diuer
tio. §. si vir. iūcta glo. ff. solu. ma. nec curatur an circa idē
fiat p̄statio ānua an vno āno vni alio aliō. l. refert. ff. q̄n
dies lega. cc. qd simile videm̄ in fructib̄ naturalibus. d.
l. diuortio. §. qd in semētez. et ita cōcludit Bal. ex quo ha
betis inferre qd annue prestatōes inter immobilia compu
tant de quo videbimus in. c. ij. j. de feu. cogni. dicit etiā
in diffinitione vsusfructus illius aut rei. ita vt ad recipiē
tez transeat et. eo qd ip̄uz feudum h̄z instar vsusfructus
formalis vt vult Bal. in. l. vnica. §. libertatis. C. de ca
du. tol. et iō penes dominuz remanet p̄rietas penes feu
datarius remanet vsusfructus formalis imo verius vtile
dominiūz tranferē vt vult glo. in. d. c. i. §. p̄terea. de ca
pi. cora. et hoc dominiūz vtile euz habeat ortum ex iure
cōsuetudinario facilius tollit q̄z dominiūz iurisgentium
cōpetens Bal. in. c. que in ecclesiay per illum ter. in. ij.
col. de cōsti. et p̄rie considerando magna est differentia
inter feudatarius et vsusfructuarium qd feudatarius h̄z
vtile dominiūz rei et per cōsequens fructuz pendentiuz
vsusfructuaris aut perceptorum soluz fructum h̄z do
minium. l. si vsusfructuaris. ff. qui. mo. vsufu. ami. ita
Bal. i. d. c. que i ecclesiay in. vij. col. Et vsqz adeo vasal
lus h̄z vtile dominiūz qd in eo iure preferē domino et iō
dicit Bal. in. l. i. in. r̄. iij. q. ff. de rez diui. qd dominus qd
cōcessit castelluz in feudū non poterit cognoscere de pri
mis causis rusticoz castelli. s̄z preferē feudatariū et facit
no. per doc. in. c. ex trāsmissa extra de foro cōpe. et iō di
xit Spe. in ti. de feu. §. qm̄. ver. r̄. i. si. qd ista feudū emphi
teosis et libellariū differunt solo noie non autē effectuali
ter. qd intelligit Bal. in pace cōstantie in verbo libella
rium. ver. in feudo qd dat pro annua pensiōe siue presta
tione. secus si feudum dat pro seruitio vt est p̄ria natu
ra feudi nam tūc differt ab istis vt. s̄. in prin. diffinitiōis
notam faciunt que nota. Bal. in. l. i. §. in primo. C. de ca
du. tol. in. l. neqz. C. de vsufu. Alua. in. l. codicillis in
prin. ff. de vsufu. le. facit glo. in. c. i. de inesti. de re alie.
facta. et infra in fi. hoz precludioz subijciā. Et proinde dū
dicitur qd feudum ex beniuolentia dat. Querit hic do.
Mart. princeps inuestiuit te in feudum de castro de quo
annuatim soluis accipitrem vel ensem vel aliud quid an
nuuz vel libraz cere vel piperis tu stctisti per triennium
qd non soluisi canonem. Querit an cecidisti a feudo vi
detur qd sic. l. ij. C. de iure emphi. autē. qui rez. C. de sa
cro san. ec. c. potuit de locato. vbi triēnio in priuatis biē
nio in ecclesia. In hoc maiores nostri in varias se se di
uisere sententias nam qdam tenuerunt qd non cadat vt
Spe. in ti. de locato. §. nunc aliqua ver. lxxv. et Alua. in
fra in ti. i. §. sed nec alia. que fuit prima cau. benefi. ami.
Semi. in. c. ad apostolice de re iudi. li. vj. Post. in sum
ma in ti. de loca. in fi. Colleguz venerabile mediolan.
idez cōsuluit nono cōsilio princeps fuit. d. Jo. doc. famo
sissimus de castilione qui postea fuit episcopus vicentiū.
Ludo. in. l. i. §. ff. de pub. et Inno. i. c. ij. de feu. in. l. quod
dicitur. ff. de ver. ob. mouetur qd nullo iure caueri dicit
tur cadere. l. illam. C. de coll. in autē. de trien. et semis.
§. consideramus. nec ob. l. ij. et autē. qui rem alle. qd h̄nt
locum in cōtractu emphiteotico non in feudali. In con
trariam partem qd imo cadat inclinant in primis Inno.
in. c. ad apostolice de re iud. Post. in summa de feu. §.
qbus modis et causis ver. qd si quis facit censum et ibi di
cit qd si quis pro parte cessauit cadit a parte t̄n respecti

ut Jo. an. in. d. c. ad apostolice i glo. suis Bal. in. c. que
in ecclesiarum de consti. in. iij. col. in pace constate i ver.
siqua. vbi dixit qd qn ille cui soluedus e census bz dñum
directu: tunc no soluens cadit ab utili dño. aut. qui rem.
C. de sacro sanc. ec. Secus si pstat in signu alteri sub
iectionis de re ppria ita intelligit. c. constitutus de reli.
domi. 7 qd no. ibi Inno. alle. bo. tex. p locu a speciali i. l.
fundi. C. de fundis patrimonia. li. xi. na si spale e ibi. vt no
cadat qz ita couentu ergo in pñu e ius cōe dicit tñ qz pos
sessionem non perdet nisi eiciatur. 7 Lud. in. l. i. §. i.
ff. de publica. per tex. in. c. i. ver. nec alia iustior. i. que fu
it prima cau. benefi. amit. 7 dicit qz est arbitrarium tps
cessationis ad caducitatem causandam. Bal. in. c. si cau
tio in. iij. col. de fi. instru. 7 qz immo inter annum 7 dies
cadat: quasi feloniam comittat. facit qd no. Bal. in. l. li
berti liberteqz. C. de ope. liber. vbi 7 qz accedit feudum vt
aliquid prestetur potius p̄ctui nominato vel emphiteoti
co qz feudali. id debeat cadere. nam non bz propriam na
turam feudi. Bal. in. c. ceteruz in. vi. col. de iudi. 7 qz ca
dat non soluendo 7 Bal. in. c. si. de re iud. biennio. f. cessa
do a solutione pensionis 7 qz intra annum cadat si non
soluat quia venit cōtra iuramentum. Bal. in. c. querela
de iurciur. sed inueritate non valet consequentia vasal
lus venit p̄ iuramentum ergo cadit a feudo quia in p̄i
um est tex. in. c. i. §. illud. i. qz fuit prima cau. benefi. amit.
Inno. in. c. ad apostolice de re iudi li. vi. 7 bec est vna de
principalioribus differentiis inter feudum 7 emphiteo
sim vt etiam no. Bald. in. aut. si quas ruinas. C. de sacro
san. ec. 7 in rubrica de iure emphiteo. 7 in pace consta. in
p̄. libellariu. mouet per. c. ad apostolice alle. C. Adibi vi
detur verior opi. Specu. collegij Mediolanensis 7 sequa
cium qz de hoc videtur esse casus. c. l. i. si de. feu. sue. cō
tro. vbi vasallus no tenetur p̄stare seruitiu dño nisi fue
rit requisitus si stare per mille annos. nam in recto feu
do vasallus non tenetur seruire dño nisi fuerit interpel
latus vt in. c. dño guerra. i. hic finitur lex incipiūt cōsue.
regni 7 ibi p̄ Ja. de bel. i. c. i. 7 ibi Bald. d̄ no. fide. for.
p̄detera in cōtractu censuali n̄ cadit no soluens censu
c. constitutus ibi bona glo. de reli. domi. ergo minus vasal
lus cum feuduz vertatur super bonore 7 amore domini
c. i. in fi. i. de feudo dato in vicem legis commissio. nec ob.
c. ad apostolice qz ibi f̄ede. non fuit priuatus feudo ea
ratione solum qz non soluit canones feudale. Sed ppter
alias rōnes grauissimas quas ponit tex. in. c. ad aposto
lice. nam impator a pontifice non p̄t deponi ex leui cā
sed requirunt grauissime cāe vt pulchre scribit Bald. in
l. fi. C. de ll. 7 no. in. c. i. d̄ renun. li. vi. 7 in. d. c. ad aposto
lice. facit in simili tex. i. c. inuentu. xvi. q. vii. vnde Inno.
in. d. c. ij. in. xvij. col. de feudis dicit qz in hoc differt feu
dam ab emphiteosi. nam vasallus non tenetur ad serui
tia vel p̄statiōes iure feudi nisi requiratur. sed si requi
situs semel non p̄stat debitum priuatur feudo non ex
pectato biennio vel triennio non sic i emphiteota qz p ces
sationem solutionis canonis sine alia interpellatione ca
dit a feudo. d. c. potuit. 7 d. l. ij. hoc qd concludo intelli
te veru 7 limitate vt vasallus no cadat nisi feudū eēt tale
vt in eo principaliter cōtrabentes considerassent magis
p̄statiōem reale qz gratiam 7 beneficium feudi. l. li
berti. per. dicta Bald. ibi. C. de oper. lib. ecce exemplum
pone princeps inuestiuit in feudo de castro vt soluas
annuatim accipitrem vel ensei vel librā cere. Nam ista
solutio accipitris non principaliter inspicit comodum
pecuniarum sed quādam p̄minentiaz 7 bonorem 7 sub
iectionem: certe ex p̄statiōis rei modice cessatione non
inducitur caducitas. c. i. in fi. i. de feu. dato in vicem le
gis commissio. l. in hoc posset adduci in contrarium gl.
7 hoc. in. aut. qui rem. C. de sacro san. ec. Bal. in. c. cum
adeo de rescrip. vbi p̄o cessatione modici canonis ep̄bi
teota cadit. fa. it glo. in. l. res bona. ff. de cōtrabē. empti

Bald. in. l. cum sit. C. de sepul. viola. i. l. pro hereditariis
C. de her. act. ponit Inno. in. c. potuit de locato i. r. car.
S; aliud in emphiteota qui magis respectiue tenet ad
canonem aliud in vasallo in quo principale est erogatio
beneficij accessorium bec p̄statio census 7 Anto. de bu. in. c.
in litteris de resti. spo. vbi inquit qz si aliqua castra dat ci
uitati brauium vel banderias in festo principali ciuita
tis significatur subiectio castrorum ciuitati vt quida; bo
noz paretur. Et p̄dictis 7 in his equum e dicere qz i feu
do tali qz magis inuitur gratie qz solutioni: cessatio so
lutionis non facit vasallu cadere 7 hoc e qz voluit Lar.
in. c. potuit de locato qui distinguit aut feudum dat sub
annua p̄statiōe 7 respectu fidelitatis 7 non cadit no sol
uens aut datur sub annua p̄statiōe 7 respectu eius 7 tūc
cadit non soluens 7 tūc tale feudū in alijs retinebit cōem
naturam fendorum 7 amittetur eisdem culpis quibus
alia feuda Ludouic. consilio. lxx. incipit in christi 7c. vi
fis themate. 7 dicit esse de mente Specula. in titulo de lo
cato. §. nunc aliqua vers. lxxxv. Et colligit hoc ex quali
tatibus feudi 7 p̄statiōis qzitate 7 qualitate vasalli fa
cit qz nota glo. 7 ibi Bar. in. l. i. §. qz aut. ff. de superficie
bus. glo. 7 ibi Bar. in. l. semper in stipulatione. ff. d̄ reg.
iu. 7 facit qz proxime dixi ex mente Bal. i. aut. si quas rui
nas. C. de sa. san. ec. C. Weide in diffinitōe subiciunt ve
ba eiusqz beredes siue masculos 7c. naz appellatione be
redum in feudis intelliguntur dñatāt descendentes pu
ta filius nepos 7c. c. i. i. de feu. ali. 7 e gl. in. l. ex facto. §.
fi. ff. ad trebel. 7 ponit Ly. 7 Bal. in. l. liberti. C. de ope
ris liber. cano in. c. in p̄ntia ibi late anno superiori dixi d̄
proba. e bonus tex. in. §. cu; vero in fi. i. ti. i. l. de iure cōi
appellatione beredum contineatur extranei. l. sciendū
ff. de ver. sig. l. fi. C. de hered. institu. 7 generaliter omnes
descendentes comprehenduntur. Et dicit Bal. in. c. que in
ecclesiaru i. xij. col. d̄ consti. qz si fit inuest. p̄o se 7 filijs in
determinate intelligitur de oibus descendibus vsqz ad
ad illum gradum qui fm materiam de qua agitur pmis
sus a iure e. plus voluit Bal. in. c. i. §. donare. i. qualiter
olim feu. alie. poterat qz si conceditur feuduz p̄ote 7 be
redibus tuis quibuscunqz qz non venient extranei qz no
venirent ab intestato neqz femina. facit qz scribuntur i. l.
etiam. ff. solu. matrimo. immo dixit And. de iser. in. c. i.
q. can. feu. amit. qz si etiam quis simpliciter stipulet fe
dum p̄o se. videtur stipulari p̄ se 7 filijs. C. Subicit in
in diffinitione 7 feminas si de bis nominatim dictum
sit. nam de natura feudi est vt no transeat in illas nisi no
minatim sit actum qz non p̄t leuare feidam: i. inimiciti
am vt dicā vobis in. §. cu; vero cora. i. ti. i. C. Weinde in
bicitur in diffinitione vt ille suiqz beredes seruiant. naz
nulla est honestior 7 iustior causa priuandi vasallum feu
do quam qn vasallus recessit ab implendo ea ad que te
netur fm naturam feudi. l. quero. §. inter locatorem. ff.
locati in ratione sui in. c. i. i. que fuit pri. causa benefi. ami.
C. Ultimo subicit siue seruitiu sit certū siue incertū quia
qn seruitium est incertum feudum dicitur esse rectuz pu
ta quia nominatim non sit dictum vt dicam vobis i seqn
ti lectione. 7 ideo cum ad seruitium detur appellat fe
dum quedam seruitus. Bal. i. l. quotiens in. i. colum. C.
de suis 7 legi. in. c. i. in prin. iij. carte de iudi. in. c. que in
ecclesiarum de consti. in. c. ij. i. si de feu. sue. cōtro. Joan.
an. in. addi. ad Spe. in rubri. de feudo. ideo dicit Bal.
in. c. que in ecclesiarum in. ix. col. de consti. qz seruitus est
odiosa feudum. 7 ideo dixit Bal. in. l. adoptiuus. §. si
liberta. ff. de in ius vo. qz si ecclesia romana bz feuduz ab
imperatore l; alias sit supra imperatorem tñ respectu fe
udi erit inferior 7 vasalla. C. S; contra hāc diffinitionē
Bal. opponit de subā feudi est inuestitura. c. i. i. quid
sit inuesti. solutio immo non est de substantia. quia e feu
dum sine inuestitura puta in p̄scriptione. xxx. anozuz
c. siquis per triginta infra si de feu. sue. contro. Item sue
a iiii

cessione. c. si. de feu. cog. Et per predictam diffinitionem dum in ea dicitur q̄ dominus proprietatem sibi retineat. quero an princeps possit alienare ea q̄ sunt sui principatus et primo Bald. arguit q̄ sic quia contractus principis obtinet vis legis. l. cesar. ff. de publi. l. pe. C. de dona. inter virum et vxor. l. cum multa. C. de bonisq; liberis. l. bene azenone. C. de quadrien. prescrip. preterea q̄ admistratoz non possit donare. l. cōtra iuris civilis regulas in. §. si. ff. de pac. Tamen quia donare est proprium principum ipse princeps et tutor eius possunt donare. Inm. in. c. grandi. de sup. negli. prela. li. vi. et si dicatur imperator dicitur augustus ab augendo quia debet augere iura imperij et regni vt no. in probemio floz. C. et insti. s; hoc modo non auget sed diminueret. Respōdo s; Bald. q̄ ex hoc non infertur q̄ non valeat donatio vel alienatio quia princeps potest facere contra ius. l. princeps. ff. de legi. l. digna vox. C. de legi. sed bene infertur q̄ talis concessio sapit privilegium. l. si quando. C. de bo. vac. li. x. c. suggestum extra de decimis. l. quominus. ff. de fluminibus. Item pro dicta opi. facit imperator confert superioritatem ad dignitates ergo et eorum territoria. C. de diuersis officiis et apparitoribus iudicum. l. probatorias libro duodecimo facit glosa in. l. humanum. C. de legibus probatur in. c. primo infra de feudo marchie in principio Paulus de castro consilio centesimo octuagesimo incipit in christi nomine et cetera. in facto presenti. c. primo xxii. di. facit tex. in. c. abbate de re iudi. li. vi. Bald. in. l. rescripta. C. de preci. impera. of. in contrarium facit. naz. imperator et alij principes iurant non diminueri iura regni. c. intellecto de iure iur. de. i. et ibi habetur eo. ti. et cū sint tales concessiones contra publicam utilitatem nō valent. C. de his qui vaca. mune. a principe acce. l. vnica. l. .i. in prin. ff. de vaca. mu. l. si quis. ff. de aqueduc. preterea posset ad nihilum imperium peruenire quia hodie alienaret partem regni cras aliam partem quō esset absurdum. et facit in ar. l. arboribus. ff. de usufruc. l. sūma cum ratione. ff. de peculio. l. nomen. ff. de lega. iij. facit. glo. in auten. quomodo oportet episcopos in prin. que q̄q; quoad donata ecclesie per Constantinum non sit tenenda vt in. c. ego Ludouicus. lxxij. di. in. c. constantinus. xvi. di. in. c. fundamenta de elec. li. vi. habetur in de. i. de iure iur. et in probe. floz. per legi. et ita credendū de necessitate est vt in extrauaganti Bonifacij. vnam sanctam. Barto. in. l. i. in fi. ff. de requi. reis. Tamen quoad donandum alij quam ecclesie militant fundamenta illius glo. quia non tam dicitur donatio que facta est ecclesie per constantinum q̄ relaxatio cum omne dominium sit penes papam. c. nouit de iudi. et ibi doc. et res de facili reuertitur ad naturam suam. c. ab exordio. xxxv. di. ergo secus si princeps concederet alteri q̄ ecclesie et a cessant. et ratione glo. Pro concordia tamen dicerē aut querimus an possit siue potuerit donare ecclesie romane et clarum est q̄ sic. et ita tenendū per supradicta aut querimus an suppremam potestatem quam ipse princeps habet possit princeps alteri concedere et clarum est q̄ non. Bald. in. l. i. §. i. in vi. colum. ff. de offi. prefec. vr. no. Jo. an. in additio. magna in fi. in addi. ad Specu. in titu. de iurisd. om. iud. ver. que autem meri imperij. ecclesie. n. nullam suppremam potestatem etiam in temporalibus concessit imperator quia eam prius habebat per no. vbi alias disputauit et sustinuit i. d. c. nouit. facit qd no. Ange. in. l. i. §. i. ff. de offi. eius cui man. est iuris. Aut querimus an princeps possit alienare ea que sunt principatus Concludit Bald. s; veteres. aut princeps alienat expropriando et penitus abdicando dominium dignitatem et iurisdictionem et non possit quia esset deformare principatum. c. intellecto de iure iur. vij. q. i. c. in apibus vbi glo. no. Bal. et Ange. in. l. i. C. de repu. bere. et ista sunt de mēte

Jo. an. in addi. ad Specu. in titu. de iurisd. om. iud. Bal. in probe. C. Spec. in titu. de instru. edic. §. nunc autem. in fi. et ibi q̄ successio possit reuocare. And. in. c. i. §. preducatus. .i. de probi. feu. alie. per Fed. in. iij. colum. et i. c. i. in. vi. colum. de capi. cora. Si tamē ex causa iusta alienaret non posset reuocari. ita Dan. in. d. cōsi. clxxx. incip. facto p̄nti. et ad. c. nota l; xij. q. respondet q̄ loquitur q̄ non subest causa ratiōabilis. et ita sentit ibi Archidia. et faciūt que no. Bald. in. l. cu; multa. C. de bo. q; li. et ita de claranda ē cōclusio Bald. post Ly. in. l. digna vox. C. de legi. et Bald. in. c. in generali. i. si de feu. fu. contro. aut alienat princeps recinendo directum dominium vel saltem superioribus et tunc v; alienatio. c. abbate sane de re iud. lib. vi. In. in. c. grandi de sup. ne. p. Ange. i. l. §. iuris ci. reg. §. si. ff. de pac. et i. titu. i. c. i. in prin. et c. i. quis dicatur dux Mar. vel co. limitat Bald. nisi infendatio cederet in detrimentum vel incommodum principatus vel regni. l. summa cum ratione. ff. de peculio. Bald. in pace constan. in verbo opizoni. Aldra. consi. lxxxiiij. incipit. eleganter et melius in consi. clvi. incipit ex presenti themate. et faciūt que vidimus in externa lectione in argu. an princeps possit remittere annuam pensionem. puta si rex passim daret nunc vnam ciuitatem annihilando regnum s; m plene scripta in. d. c. grandi. et ibi Jo. an. an. d. sup. neg. prela. li. vi. et. d. c. intellecto. Ad p̄dicta faciunt que no. legitur in prin. rub. ff. de verbo. obliga. Imo. ibi late in. c. fundamenta de elec. li. vi. et ideo habetis casū vnum singularem q̄ princeps si infendet regalia nō valet concessio nisi assit clausula motus proprii vel certe scientie. l. i. C. de peti. bon. subla. li. x. iuncto. c. si motu proprio d̄ preben. libro sexto et facit no. Albr. in lege quoniam C. de preci. impe. offe. et que dicantur regalia vide in. c. i. infra que sint regalia de quo dubito l; do. Mar. simpliciter transeat. Quare aut appellet feudum et vnde dicat a fidelitate vel a fide vt infra per quos fiet inesti. et d̄ hac questione plene per Ja. ardi; in summa in. i. cart a. sub rubricella vnde dicatur feudum ita vt vasalli ex eo fideles appellantur. c. i. item si fidelis. §. cursus infra quibus. mo. feu. amit. et dicam. qui. mo. feu. amit. et dicam infra est autem fidelitas ipsum iuramentum quō prestatur a vasallos domio. vt infra quid precedere debet an fidei. an inesti. in fi. Pluribus etiam alijs modis capitur fidelitas vt ponit Barto. in extrauaganti ad reprimendum in prin. et latius in. c. i. infra quid precedere debeat an inesti. an fide. cu; eni rerum noia ab eay effectibus nascatur. l. ij. §. appellata. ff. si cer. peta. Bald. in. l. manumissiones. ff. de iusti. et iur. in prin. colum. et in omnibus contractibus graue est fidem fallere. l. i. de constitu. pecu. et quod facimus debet consistere in fide. l. i. ff. si cer. peta. fides tamen per excellentiam debet consistere in feudis in quibus dominus se committit quodammodo vasallo et contra. et ideo per istam excellentiam fidei feudum denominatur a fide seu fidelitate. c. de forma. xxij. q. v. c. i. i. de noua for. fideli. de. romani de iure iur. Interdū vulgares appellant feudum alio modo sicut galici qui appellant gangeriam vt in. c. i. extra de feudis et propterea cum dicatur feudum a fidelitate seu fide. c. nullas. alias est. c. si. i. per quos fiat inesti. hinc est quod non valet pactum vasallum non cadere a feudo ob felloniam; quia inuitaretur vasallus ad delinquendum. l. conuenire. ff. de pac. dota. l. si vnus. §. illud. ff. de pac. l; Jo. an. in addi. ad Specu. in rub. de feudis sentiat quō valet hoc pactum quō vasallus non cadat propter felloniam; secus in emphyteota. nota. comuniter docto. in. l. si. maxime Bald. C. de iure emphyteo. in autē. qui re. C. de sacro san. eccle. per aliquos faciunt que no. Bald. in. l. i. §. in primo de cadu. tol. ponam plenius post domi. Mar. in. c. primo i. prin. infra de feud. guar. deinde queritur an nomen fe

udi vel vasalli sit de iure consuetudinario an vero roma
no respondeo fm Andre. de iernia in hoc probemio 7
Ja. ardis. in prin. sue summe qd sunt nomina consuetu
dinaria. nec ob. l. omnino. C. de inoff. testa. l. si. C. de pi
gno. 7. l. lucius. ff. de leg. ij. cum similibus. quia loquun
tur in militia. nos autem in feudis 7 vasallo que inter se
differunt nam militia potest vendi 7 legari 7 pignori ob
ligari. d. l. allega. feudum autem non potest alienari nec
pro anima legari. c. primo de probi feu. alie. per Sede.
c. primo de succel. feu. cum similibus. Nec obstat. l. ter
tia. ff. de usufru. 7 ba. quia loquit in cliete no vasallo pos
sumus tamen vasalluz equiparare homini libero redem
pro ab hostibus in quo redimens habet vinculum qua
si pignoris 7 quasi seruis esse censetur. l. senatus. §. fin.
ff. de sur. 7 ideo dixit Bald. in. c. primo in tertia car. de
iudi. in. c. que in ecclesiarum de consti. in. l. quotiens. C.
de suis 7 legi. in. c. secundo infra si de feu. fue contro
quod feudum est species seruitutis. Joan. an. in addi.
ad Specula. in titulo de feu. vt supra vidimus. **Q**ua
liter constituatur feudum respondeo fm Jacob. de bel.
constituitur inter viuos in contractu vel vltima volunta
te Bald. in. §. si. de noua fidei. for. vbi quomodo inte
stamento quandoq; constituitur feudum insti. de serui.
§. fin. 7. l. tertia. ff. de usufruc. cum si. **Q**ualiter autem
acquiratur respondeo fm Jac. de belui. acquiritur inue
stitura vel successione vel prescriptione. xxx. annorum. c.
primo. §. si. de feu. cogni. siquis per triginta. infra si de
feu. fue. contro. Fallit in regno cialie fm And. hic quia
sola concessione regis absq; inuesti. acquiritur feudum
que consuetudo est seruanda in locis suis. c. primo de feu.
cogni. **Q**uero vltimus quot sint species seu diuisio
nes feudorum respondeo plures fm doc. quas hic ordi
nate describam addendo vltra doc. aliquas. **P**rima
enim diuisio est ista quoniam feudorum aliud est rega
le sicut est feudum marchie ducatus comitatus vel alte
rius regalis dignitatis quod ab imperatore vel rege re
cognoscitur vt infra de feu. **M**archie. c. primo aliud est
non regale quod recognoscit ab alijs inferioribus a prin
cipe vel si recognoscitur a rege non consistit in illis digni
tatibus vt quia inuestiuit de aliqua plebe vt infra titulo
primo in principio 7. §. primo. **S**ecunda est diuisio
quoniam aliud est feudum nobile q; suum nobilitat pos
sessorem 7 illud appellatur paradegium aliud burgen
se q; non nobilitat vt infra quis dicatur dux **M**archie
vel comes in. §. ceteri. Sed circa hanc diuisionem dixit
Jacobus de belui. latius quem etiam recitat Joannes
andreas super rubrica de prescriptionibus in addi. Spe
cu. videlicet quia feudum aliud est nobile aliud minus
nobile. nam concessum ab imperatore regi duci vel mar
chioni 7 cetera dicitur nobile. Sed minus nobile sit qua
do feuduz conceditur a predictis sed aliquantibus nobile
est quando feudum conceditur a vasallis supra scripto
rum proximorum. Sed ignobile est illud q; concessum
est a minimis vasalioribus a quibus nullam dignitatez
vel nobilitatem consequi posse dicuntur vt infra titulo
primo in principio. 7 in. §. primo 7 infra de feu. marchie
cum duabus rubricis seq. 7 in dicto titulo quis dicatur
dux marchio vel comes. **Q**uidam dixerunt q; feu
dum nouum non nobilitat sed antiquuz quia nobilitas
ictu oculi non confertur. l. scemata cum glo. ff. de gradi
bus 7 affinitatibus Bald. hic sed immo dicite q; Joa
nes andreas melius loquitur naz feuduz ducatus vel mar
chie nobilitat suuz possessorem. c. primo d. feu. marchie
etiam si sit nouu. d. l. scemata. nam nobilitas q; q; sumit
pro prestantia sanguinis de gradu 7 tunc procedit glo.
i dicta. l. scemata. Alio modo sumitur nobilitas pro qua
dam hominis inter alios prestantia. vt no. Bald. in. l.
prima. C. de dignita. libro. xij. ita hic sumitur. **I**deo dici

mus q; doctor equiparatur nobilibus glo. in. l. societates
§. primo. ff. pro socio. **T**ertia diuisio quia aliud est feu
du franchu aliud no franchu 7 vno declarato cognosce
tis aliud. Franchu dicitur s; additio. Joan. andreas. vbi
proxime. 7 Bald. in. c. inter dilectos de fide instrumento.
quia ex eo nil prestatur vt apud vulgum hec verba sonat
vt extra de sponsa. c. ex litteris. 7 sic indefinita locutio fa
ciat cum ab omni seruitio absolutum vt extra de testi. c. si
gnificauit. Bald. in. c. primo infra de milite vasal. qui
arma belli. deposuit. 7 valet pactu q; vasallus ad aliqua
seruitia non teneatur. And. in. c. primo infra quib. cau.
feu. amit. intelligas tamen libertatem 7 franchisiam 7
nobilitatem non eximere a capitulis comprehensis in
natura fidelitatis que numerauimus infra in titul. de
for. fide. c. primo in fi. vbi bo. text. quid sit inuesti. Ange.
consi. cxi. quod incipit sanctissima in quinta columna
Bald. in simili in. l. prima. xxxi. q. ff. de rerum diui. im
mo ad omnia comprehensa in iuramento fidelitatis re
manet obligatus. **A**ldradus consilio ducentesimo tri
gesimo quarto incipit factum tale. quidam miles. **B**al.
in capitulo primo in vltima questione infra de capitaco
qui curtem vendidit. 7 ibi ponit de castello franco qd
est in agro bononiensi iuxta glosam in. l. siquis a barba
ris. C. de re militari libro duodecimo. quod nomen pro
prium alias contineret repugnantiaz 7 contrarietatez q;
sit feudum 7 liberum proorsus ab omni fidelitate quod
non est dicendum extra de appellacionibus. c. sollicitudi
nem. 7. l. vbi repugnantia de regulis iuris. nam esset po
tius quedam libera donatio si penitus esset liberum fm
prefatum Joannem andream in dicto loco facit quod
notat glosa 7 ibi Barrolus 7 salicetus in. l. secunda. C.
de iure emphiteotico **B**art. in. l. fundi. C. de fundis pa
trimonialibus **S**pecu. in titu. de locato. §. nunc aliqua
versiculo octuagesimo nono ibi Joannes andreas. 7 fm
Baldum hic in octaua diuisione. **F**euduz franchum di
citur quia liberum a prestatione seruitiorum sed non est
franchum a maleficijs siue in faciendo siue in tacendo
insidias quas domino tendi nouit 7 dicit Hostiensis. 7
Joannes andreas in. capi. finali de rebus ecclesie. non
alienandis 7 Baldus in autentica nisi rogati in fine
C. ad trebellia. q; hoc potest alienare domino in consuli
to 7 simpliciter videtur transire **B**aldus. in. c. primo in
fra de milite. vasallo qui arma bellica deposuit. cuius co
trarium hic tenet Baldus. quia si delinqueret quomo
do puniretur in amissione feudi cum feudum posset in
consulto domino alienare. 7 cu dicto Joannis andree
transit **P**aulus de castro consilio centesimo sexagesimo
primo incipit **I**n christi nomine amen. in causa qua ma
gnificus 7 in consilio. quod incipit in christi nomine et
cetera circa id quod primo queritur in secunda columna
7 q; predicta non videantur remissa allegat bonuz textuz
in. l. finali. C. de operis libertorum vbi licet patronus li
beret libertuz a iure quod communiter habet in libertos
tamen remanet iure reuerentiali obligatus. facit. l. que
sub conditione. §. siquis iuraturandum. ff. de conditio
nibus institutionum 7 cum pre dicta conclusione Joa
nis andree. 7 **P**auli transit **A**ldradus consilio ducent
esimotrigesimo quarto q; incipit factuz tale quidam mi
les **B**aldus in. l. si plures. C. de conditionibus insertis.
quin et licet feuduz pacto aliquo alteretur in reliquis reti
net naturam feudi. **A**ndreas in. c. primo infra quib. cau
sis feudum amittatur in secunda columna **C**alderinus
in rubrica de feu. consilio vndecimo. **Q**uarta diuisio
est quia est feudum aliquod q; habet naturam propriam
aliud impropiam. **N**atura autem propria feudi est que
dam qualitas innata a prin. generationis feudi ex qua
virtus contractus conficitur 7 semper regulariter vide
tur inesse nisi per pactum impropiet vt. i. de feu. non ba

bente proprii, na. feu. c. i. z. i. quid sit iuesti. c. i. §. fi. z. in p
xime allegato confi. Ang. z. intelligitur hère ppriam na
turam qñ est simplex z. rectū z. transitoriu ad heredes z
ad eū qui ē iustitius z. alteri coequali qñq; z. de quo non
d; quis diuestiri sine cognita culpa. vt. i. de natura feu.
c. i. z. de feu. sine cul. nō amit. z. glo. in. c. i. §. fi. ibi aliqd
dicam. i. ti. i. ē p principem. Andr. in. c. i. i. qui succel. te
nean. z. in. c. i. de capi. qui. curi. vendi. Danoz. in. c. que
in ecclesiāz de cōsti. Bal. i. l. q. se patris in. x. col. C. vñ li
be. s; ppriam naturam itelligite hère pluribus mōis v; z
qñ dat accipiēti vt ipse z. sui heredes z. cui dederit habe
ant vt in. d. c. i. Itē qñ sine inuestitura ē acquisitū vt. i. q.
mo. feu. consti. pōt. c. i. itē feudū guardie z. gastaldie. itē
camere z. canene. i. de feu. cogni. c. ii. z. de notis feu. i. pri.
itē feu. soldate vt. i. quis dicat dux mar. vel co. in. fi. item
qñ non est transitoriu ad heredes vt supra dixi z. istis oī
bus modis h; naturam improprias z. irregularem z. qñ
h; naturā; iproprias potius dicit̄ ptractus inominatus
Bal. i. l. i. de fru. z. lit. expen. z. iō videmus q in p̄ctu em
phi. pnt admisceri pacta feudalīa z. ecōtra. l. i. §. si rē. ff.
depo. l. aristo. ff. de dona. Bar. i. cōsi. dxi. inci. in nomie
z. c. pponit̄ q fundicus in. ij. colū. facit quod notat Lud.
in simili in cōsilio. cclxxxiiij. incipit in christi z. c. p̄sup
posito. z. in cōsilio. dxi. quod incipit in xpi. z. c. p̄ decisio
ne. Pau. consilio. dxi. quod incipit in xpi. z. c. circa id qd
primo. Dicitur ēt alio respectu feudū aliquādo habere
ppriam naturam vt q; dignitas cū feudo transit ad he
redes iuestiti sicut cōiter fit prout videmus in duce mila
ni in marchione ferrarie z. similibus. itē dū tale feudū
h; ppriā naturā feudi vt qñ neq; dignitas neq; feudū
transit ad heredes s; solū ad vitam vasalli sicut videm̄
in Marchionatu anchonitano in ducatu spoletano i com
mitatu Campanie z. similibus quo casu potius poss; ap
pellari administratio s; sit collata per modum feudi me
diante inuestitura de quo. i. de alie. feu. in. fi. z. in. d. c. i. d.
feu. marchie. Nec mirum si s; non habeat in p̄dictis z. si
milibus casib; ppriā naturā; feudi. nihilominus d̄ feū
dum vt in d̄ictis iuribus naz dicit̄ pōt feudū s; non hēat
ppriam naturā feudi. c. i. i. de feu. non habē. ppri. na.
feu. c. i. per quos fiat iuesti. Sicut dicimus depositū qd
nō habet ppriam naturam depositi. l. lucius. z. l. dies
spōsalioz. ff. de posit. nam pacta cōtra naturam sine sui
cōtractus naturalia valēt. l. pacisci. ff. de pac. no. in. l. pa
cta cōuenta. ff. de contraben. emp. s; contra substantias
non valeāt in ea specie p̄ctus cui pactū cōueniat. l. vbi ita
donatur. ff. de dona. cā moz. fm Bal. in. c. i. §. z. q; in. fi.
col. i. ti. i. z. ita Pau. de ca. consi. dxi. inci. in xpi. z. c. circa
id z. ideo contra substantia esset in casu nostro si fuisset
actū q feudatarius nullo modo recognosceret ecclesiāz
in dominū vel alium concedentem in superiores. Unde
dixit Oldra. consi. dxi. incip. ex p̄nti themate. q si prin
ceps donat alicui quicquid iuris h; i tali castello ita q
alium non recognoscat in dñm q isto casu v̄ potius do
natio quam concessio in feudū ex quo nihil dñi reseruat
sed totūz transfert de q̄ibi late videte. **S**z dicit Bal.
in. l. si plures. C. de condi. inser. q immo ex pacto omne
dñium potest queri feudatario. qd intelligite vt p̄dixi
z. Bal. in. c. i. de duo. fra. a capi. inuesti. z. in. c. q ad se
dem. ff. de offi. or. in. l. i. §. sed z. si quis. C. de lati. liber.
tol. Joan. an. in addi. ad Spe. in rub. de feu. prope fi. de
bet intelligi fm p̄dicta. z. Oldra. in consi. cxxxiiij. qd
incipit factum tale quidam miles. Et hinc ēt dicimus q
si feudum emptum precio aliquo quia vasallus emit con
cessionem non h; ppriam naturam feudi cuz de sui na
tura debeat esse gratuita concessio. ita Bald. in. l. s; C. d
libe. causa in. c. i. i. de natu. feu. in. l. si quam. C. de oper.
lib. Ja. de bel. hic Bal. in pace constantie in verbo libel
lariū z. in. l. liberti liberte q; C. de op. liber. in. l. qui se pa
tris. C. vnde lib. Ly. in auc. ingressu in antepe. q. C. d̄ sa

cro san. ec. z. s; aliqua pecunia p feudatariū dño p cōce
sione feudi qñq; detur vt videbimus vt. i. de bñ. fatris z
qualiter frater patri succe. tamen non definit esse feudū
Bald. in. l. s; C. de libe. cā in. l. si quam. C. de op. liber. qz
intelligitur satis amore z. honore concessum feudum qñ
pecunia sola non est causa quare feudum datur. ita Do
sti. in summa de feudis. §. quis possit. ver. sed ad id. idē
Joan. an. in addi. Spe. in ti. de feu. in. fi. col. **Q**uinta
est diuisio quoniam aliud est feudū ecclesiasticum aliud
est seculare. Et ecclesiasticum est duplex quoniam quoddā
datur seu suscipitur ab ecclesia tanquā ab ecclesia. vt. i. d
clerico. qui inuest. fecit. c. i. z. i. qui. mo. feu. consti. potest
in. fi. Potest etiam ecclesia z. clericus recognoscere feu
dū a laico. vt. infra de capi. cora. in. fi. z. tunc esset inferi
or laico z. iō appellādū ēt ad laicū. c. solite. de ma. z. obe.
c. romana. §. debet. de ap. li. vi. dixi in rub. de appellati.
Sexta diuisio quoniam aliud est feudum antiquum
seu paternum aliud est nouum. Feudum paternum acci
pitur equiuoce. nam primo z. large dicitur paternū qñ
iam feudum fuit acquisitum ab aliquo ex antecessorib;
qui fuit agnatiōis comunis caput vt infra de gradi. suc
ce. in. feu. in. c. i. §. his vero z. infra de natu. suc. feu. c. i.
z. hoc modo potest appellari antiquū eo qz est acquisitū
ab antecessore vt no. glo. in. c. i. sup verbo inuestiture in
fra de succel. feu. z. ita Bal. in. c. i. §. decedenti infra qui
feu. da. pos. in. c. i. de gradi. succel. in. feu. **S**ecundo
autem z. stricte dicitur paternum illud feudū qd fuit ac
quisitum a p̄re meo vel ab aliquo alio meo ascendente vt
q; ad quartum gradum etiam si filio renouetur inuesti
tura. Bal. in. l. fi. C. de suis z. legiti. Bald. in autentica
defuncto. C. ad tertullia. Paulus de castro. cōsilio. cxxx
vi. Oldra. consilio. cxxxviiij. quod a quarto gradu supra
appellatur proprie antiquum. vt Bal. i. titulo primo. in
§. cum vero. z. notatur. i. de successio. feu. in. §. i. z. ibi dī
cemus. immo ēt si quis cadit a feudo z. dominus remit
tit felloniam. nihilominus remanet feudum antiquū.
Glo. ē notabilis in. l. q dicitur in fine. ff. de impensi. i re
bus dotalibus factis. faciunt glo. z. doctores i. c. i. i. quo
tempore miles. And. de inser. in. c. i. i. de feud. sine culpa
nō amittent. Aluarotus in. c. i. in principio. i. que. fuit. i.
cā benefi. amit. Bal. in. l. executorem. C. de executio. rei
iudi. in. xvi. col. Imo. in. c. ij. de feu. Aluarotus plene in
c. i. de vasal. decrepi. etatis. facit gl. in. l. peculium si ere.
ff. de pecu. z. Bal. qui ita determinat in. l. i. in. xv. q. ff. d
rerum diui. z. in. ix. q. Bald. in. c. i. de vas. decre. etatis
Bald. tamen in. c. i. §. insuper. de probi. feu. alie. p. Se.
in hoc videtur facere differentiā an ipso iure vasallus ce
cidit. z. dicitur per hanc remissionem feudum nouū. aut
non ipso iure sed priuandus est z. tunc est antiquū; feu
dum z. pro Bal. faciunt que no. Ly. in. l. fi. ibi Bald. z.
Sali. C. de reuoca. do. s; hāc distinctionem t; Imo. i. o.
c. ij. in. vij. col. qz anteq; dñs declaret voluntatem q vult
vasallum hēri p̄ priuato. non causatur priuatio. l. ij. C. d
iure empbi. Hic aut̄ presupponimus q non tantum de
clarauit q velit vasallum incidisse priuatione; immo fel
loniam remisit. dictum Bal. posset saluari qñ dominus
declarauit prius voluntatem q vult eum hēri p̄ priuato
postea voluntate mutata felloniam remittit. Nam tunc
cum esset semel priuatus talis remissio z. restitutio est no
uum feudum z. noua concessio vt in. fi. concludunt comu
niter doc. i. c. quis de rescrip. li. vi. i. de. litteras post gl.
ibi de rescrip. videt̄ hoc sentire Pau. de ca. consi. diiij.
inci. in xpi. z. c. qd istud feudum in. ij. col. voluit ēt Bal.
in. c. i. §. decedenti. alias z. quia in. ij. colū. i. r. i. qd si va
sallus renuntiavit feudum paternum vt filij inuestiant̄
a domino illi inuestiuntur. per hoc feudum non definit
esse paternū. **S**ciendūz etiam q in antiquo feudo nō
requiritur noua traditio in persona descendentiū ex
quo semel superioribus est tradita. c. i. de se. mar. c. scien

dum. j. de feu. cog. Videbimus in. c. i. j. quid sit investitio, ergo est differentia quia feudum antiquum queritur si ne investitio tamen non servatur nisi. j. annum petatur investitura quia petere investituram est quasi census devotio nis et recognitionis qui debet prestari domino. et si non presta tur res incidit in commissum quia census reuerentialis et profes sio censualis est omnia in. de probi. feu. ali. p. lotha. c. qm. Sed feudum nouum si quis nisi investitura nec transmitti potest nisi quis sit investitus ut in. j. q. mo. feu. costi. pot. c. scien dus. Et duplex est investitura ut videbimus in. c. i. §. qd sit investitio. s. abusiva que fit per aliquod signum v3 p. hastam et presso verbo investiture. et hec non facit v3 feudatarius nec transmittit nisi apprehensa posside. na feudi hec est natura qd non transmittit nisi sit pleno iure qsitum p. investituram et investitura propria in feudo dicitur possessio ut in. d. c. i. qd sit investitio. Jus ergo feudi ut transmittat requirit appbitionem. q. n. non est in plenu vasallus non potest herede suu vasallus facere. ergo nec transmittit feu. et plena investitura facta verbo et traditione q continet plenu ius vasallagii. Bal. in hoc probe. feudali in vii. col. et sic videt q feudare non sit nudu pactu qm traditionis expectat effectum de pac. l. diuisionis placitum. et sicut vestit pactum rei traditio sic vestit feudum. ergo q non potest tradere corporalem possessionem non potest feudu concedere qd non intelligit dñs et in feudo antiquo natura eius promptior est ad transmittendum q3 in feudo nouo. ar. ff. d. leg. iiii. l. pater. §. quideci. Et ad investitiu. quia noua non v3 investitio. p. qua vetus investitura cõseruatur ut l. c. i. p. quos fiat inest. et ar. ff. de pac. l. si vnus. §. penes ver. q in spē. et ar. extra d. feu. i. c. ii. nisi noua investitura esset noue forme et nature. ar. no. in. c. hi q de preb. libro sexto. et adde alias differentias. ff. d. verb. ob. l. si mihi. et titio per Bar. ista sunt verba Bal. in. d. l. ij. in. ij. col. ff. de reru diu. Et not. q si pater de feudo suo fecit investiri filios in vita sua q istud feudu non dicitur proprie nouu sed antiquu. ut. j. de vas. decrepi. etatis. c. qdam q est notabile tñ dicit Pau. d. ca. q reuerso feudo ad dñm per priuationem vasalli vel alio mo et postea vasallus reinuestiretur l3 primitus est feudu antiquu nũc erit nouum. ita Pau. cõsi. cluij. qd inci. in tpi rē. q istud feudum. facit q notat Bal. in. d. l. i. in. xv. q. ff. de rez diu. Item feudu q alias erat antiquu mutato dño efficit nouu vel mutatis pactis investiture. secus si non renouatur pacta. c. i. d. vas. decre. etatis. Et ideo si vasallus habes feudu antiquu ab vno dño illud recognoscit ab alio qm est successor nec vniversalis nec singularis prioris dñi erit nouu feudu. Ita cõsuluit Old. in. d. cõsi. clxxviii. q incipit factu tale quida nobilis. tñ cõstito de aliqua investitura antiqua feudi in dubio sequentes investiture presumuntur facte ut de feudo antiquo nisi expresse dicatur q fuerit renunciatu prime investiture ut de nouo investitur. c. l. de duo fra. de nouo bene. inuc. et facit nam sequens dispositio censet in dubio facta sim natura pcedentis facte sup eodē. l. si stipulatus. ff. de vsu. l. i. §. bellissime. ff. vt le ga. noie ca. Si vero non constat de veteri investitura et esset cõtentio an feudu esset antiquu tunc agenti incumbet probatio. c. i. §. h. de gra. suc. in feu. ita Pau. de ca. in cõsi. cluij. q incipit in tpi noie amen. circa pntem cas. et dicit mediolanensis nr clarissimus iuris vtriusqz monar cha dñs Signorolus de hõdeis i cõsi. r. q incip. i. q. ver tente inter vgetu. q feudu sit antiquu qualitas hñ cõtrin seca. id a iure non presumitur s3 est probanda. et ibi possessio multu opatur q transfert onus pbandi in aduersarius puta vasallus est in possessione feu. q. d. antiquu psumet pro eo et e3. ita Ja. d. bel. l. c. i. de gra. suc. i feu. hñ l. c. i. d. cõte. iter me et do. l. c. i. §. cū at. j. de cõtro. inc. Bal. q rit hic. ep̄s investit titiu de castro ecclesie et investituram dicit feudu esse antiquu. qritur an et illis verbis probeat feudum esse antiquu. et sic an valeat investitio. et cõcludit Bal. q non q vident talia verba prolata in infraudem legis. l. q testamētū. ff. de proba. l. cū q3 deccdes. §. nica

ff. de leg. iij. na verba nuciatiua non probant iter eos q non potest disponere. l. si forte. ff. de castrē. pecu. et no. i. l. sciendum. ff. de verbo. ob. nisi verba nuciatiua essent in iustro antiquo. qd tñe antiquitate presumant oia solēnia no. in. l. emācipatis. per Ly. et Bal. C. de fide instru. Inno. l. c. venies et in. c. quid per nouale. de v. r. sig. no. in. c. si papa. de prim. lib. vj. Pau. de ca. in hanc partē consulunt consil. cluij. incipit in tpi rē. q istud feudu. et p Joā. an. i. c. Albricus. de testi. et Ant. de but. in. c. qm s3 factam d. proba. no. in. l. cū quis. C. de iure deli. in. c. h. de succes. ab i testa. Et ita t3 de pnti qdnc Oldra. in cõsi. clxxviii. iaci. factu tale est quida nobilis. et facit que no. Bald. in. c. i. infra de alie. feu. pater in. c. i. de gra. succes. in feu. Bal. et Alua. in. c. i. de vas. decre. etatis. i. c. i. d. succes. f. u. qd aut si ep̄s cū caplo et instrumēto assueret feudu antiquu Concludit Bal. q oia psumunt vera allegat glo. in autē. hoc ius porrectu. C. de sac. san. ec. quam glo. sequitur ibi Ly. d. Mar. in tñia est snia per ter. rotundum. in. l. in bemus in prin. ibi nec si oēs cū ep̄o. C. de sac. san. ec. per c. i. de re. ec. no alie. in. vj. nec ob. d. glo. in autē. hoc ius. q loquitur in mutuo non aut in alienatiōe rerum immobili um ecclesie. et ita tenet Bar. i. d. autē. hoc ius. et facit q no. glo. i. Bernar. in. c. q qbusdam. de fiduciis. In regi bus et alijs qui pnt sine solēnitate dare feuda crederet q si dicatur investitura noua iure antiqui feudi datur vel affirmat siue enūciatur antiquu feudum. assumeret quali tatem antiqui feudi. l. quicumq3 desertu. C. d. oi agro de ser. li. r. Ja. ardiso. in sūma de feu. in ti. nouu non pater nus. Bal. in. c. i. infra an agna. vel filius. Bal. in. c. i. de aliena. feu. p. Alu. in. c. i. de vas. decre. etatis i. c. i. d. gra di. succes. in feu. And. in. c. i. in fi. de cõtro. feu. apud pa res ter. C. Alia et septima est diuisio qm aliud est feudu pa ternum de quo supra proxime dixi aliud est maternu vi delicet q p fuit acquisitum per feminā ut infra de benefi. femi. in. c. i. Large dicitur quodcuq3 feudu quod a qua cuq3 femina et superioribus fuit acquisitū qd fuit cognatiōis cõis s3 Bal. vt. in. d. c. j. de quo dic vt ibi. C. Octa na est diuisio qm aliud est feudum masculinū qd regula riter transit ad masculos tantū et non ad feminas vt in fra ti. j. in. §. hic autē. et de succes. feu. §. filia. Aliud est fe mininum q per pactu trāsit ad feminas vt in. d. §. filia. quo casu tunc demū succedit femina si non extat mascu lus. vt infra de eo qui sibi et here. suis. c. i. fallit etia3 vbi transit ad filiam eo q redemit vt infra de natu. suc. feu. in prin. Bal. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. vt infra an maritus succe. vt. c. i. C. Nona est diuisio quonia feu du3 aliud est indiuisibile. et regulariter oia feuda sunt di uisibilia. Inno. in. c. prudentia in prin. de offi. deleg. et ad ppositum per Bar. et Bald. in. l. inter tutores. ff. de admini. tu. Bal. in. l. si. ff. de re. diu. Ange. in. l. est rece ptum. ff. de iuris. om. iudi. Sed fallit in marchionatu du cato et comitatu et in ceteris feudis similibus dignitatem habētibus. vt infra si de feu. suc. cõtro. in. c. oēs et de pro bi. feu. alie. per Federi. in. §. preterea ducatus. et ducatus vt ibi dicit. C. Decima est diuisio quonia aliud est feudu reale siue perpetuum aliud personale aliud personalissi mu Reale namq3 s. u. perpetuu feudu est illud quod trās sit ad heredem quādo vnusquisq3 sibi suisq3 heredibus prospicit vt infra de duo. fra. a capi. inuesti. c. i. et in qui. cau. feu. amit. §. h. personale feudum est quādo feudum ad vitam alicuius concedit vt infra qui. mo. feu. costi. potest. c. i. et de consue. rec. feu. c. i. vt sicut est feudum ha bitatiōis q finitur morte capientis nisi aliud spāiter cau tum sit vt probat in. c. f. nda habitatiōnū de feu. et bene. in. c. extra ordinarijs capi. Et dicit feudum habitatiōnū quādo in proprios vsus habitatio conceditur. vnde infert hic Bald. in quinta diu. nunquid ille cui habitatio est concessa in feudum possit ipsam alteri locare. et primo vi detur q non nam feudum habitatiōis est feudum con ditionale quod deserta habitatiōne amittitur. Et dicit

hic **Bal.** quasi stet p ipz vasallū. quominus conditionez in feudo appositam impleat. iō pdit feudum. l. si titius. l. ticio centum. §. si. l. cum pupillus. ff. de condi. z demon. preterea id qd conceditur in ppios vsus est personale. l. vnica. §. ne aut. C. de cadu. tol. ergo zc. Item habitare est facti psonalis q non pōt impleri per alium. l. scitum §. si. ff. de sta. lib. facit q habentur in. l. inter artifices. ff. de solu. z. l. nemo p **Barto.** ff. de duo. reis stipu. **Bald.** in. l. i. C. de here. insti. Item persona vī electa ergo ab ea non ē recedendū. l. si ita fuerit. ff. de manumis. testa. In **Triū** facit. l. arboribus. §. vsufructuarius. ibi naz qui locat vti. z. l. nō vti. ff. d vsuf. l. bitatio. C. d vsuf. l. habitatōes. ff. de vsu. le. z. ibi **Bar.** z. ter. i. c. i. §. rei at. j. de iue. de rebus alie. fac. vbi vasallus hz ptatem rei inuesti te tanquā dñs quo ad vendicandum vel defendēdū vel seruitutem imponendū. z habitatio dicit fructus. l. si is q. §. i. vbi **Bar.** post gl. ff. de pig. z. facit. l. cū scimus. C. de agri. z. cēsi. li. xi. l. illa. C. si p viz vel alio mō. nō. n. dōr habitatōez deserere q relinqt iquilinū. z. facit ter. in. l. cū antiquitas. C. d vsuf. vbi ille cui lega. ē habitatio pōt eā alteri locare z ibi **Bart.** isti. de vsu z habita. §. s. si cui. z. facit. c. i. §. donare. j. qualiter. oliz feu. alie. po. vbi vasallus pōt alij locare feu. z. facit qz nō refert a quo fiat s. cuius noie fiat. ff. de verb. ob. l. cū suus. tñ **Bal.** h. distiguēdo soluit **Trietate** aut habitado proprie p ipm vasallū psonaliter versat cōmodū dñi puta qz pcedit habitatio ca stelli fortis z custodia digno veterano militi fido z callido. z tūc nō possit alteri locare. z. procedit prima opi. aut cōcessus est feudū habitatiōnū simplr. z tūc pōt locare z. procedit scda opi. Subijcit quoqz hic **Bal.** qz qñ concedit ius habitadi cuz pprietate q talis habitatio ē realis l. domus. §. si. ff. d vsuf. Dehinc querit **Bal.** hic i. vj. diuisione qd si dñs in cōcessione dicat cōcedo tibi talē domū vel fundū ad vtēdū vel fruēdū nunqd istud feudum erit psonale. z. p arguit q nō qz feudū i dubio nō est psonale. c. i. §. si. infra in qui. cāis feu. amit. In **Triū** facit ter. in. l. habitatio. §. si sic. ff. de vsu. z. ha. Et ita concludit facies regulaz q vbiqz facta ē cōcessio in vsus proprios alicuius in feudū finit morte z sic dñs feudū psonale. Et dñs si cōcedat feudū pro alimētis alicui illud feudū morte inif p no. in. l. cū. bi. §. si vni. ff. de trāfac. S. salua reuerentia **Bal.** forte prima opi. est melior p ter. pro ea allegatū z. deducit. nā verba debēt itelligi fm naturā dispositionis i qua proferunt. l. si vno i pri. ff. loca. c. i. §. si. vbi donus ter. infra qd sit inuesti. z. facit q vidistis supra in teria z quarta diuisione feudoz. S. de natura feudi ē q trāeat ad heredes. vt p. ex diffinitione premissa vt videbimus in. c. i. §. cū vero. infra ti. i. s. ista verba ad vtēdū z fruēdū sunt prolata in cōcessione feudali. ergo itelligūur fm naturā feudale vt trāseat ad heredes. Nō ob. l. i habitatio. §. si sic. qz ibi legat habitatio z natura talis cogati nō est vt trāseat ad heredes. Feudū vero psona istimuz q soldata appellat z istud ex natura parte trāsit ad heredem vt infra quis dicat dur. marc. vel comes. in soldata. nā neqz ad dātis neqz recipētis heredes trāat. Feudum. n. regulariter trāsit ad oēs heredes qui tēt eundem gradū vt infra. ti. i. §. z. qz. de suc. feu. in pn. ad fallit in his qui viuunt iure frāchoz qz tunc trāsit ad primogenitū. fm **Jaco.** de bel. facit q dicit **Bal.** in. l. cū antiquioribus. C. de iure deli. **C** Undecima est diuisionē m feudū aliud sit cum iuramēto z sic cū fidelitate z hoc regulariter: aliud absqz iuramēto v. si p pactū remittit vt. j. p quos fiat inef. i. c. nulla z. j. de ca. cora. in prin. **D** Duodecima diuisionē qm aliqd est feudū rectum z puuz. aliud ē feudum nō rectum s. conditionatū non q sit ab cōditione sed sub quadaz qualificatione nā regulari r quidē feudū simplex z rectum est puuz qz interdū quaficat eius cōditio vt qz dat ad certū seruitium vel conitionem certā vt infra quid sit inuesti. in. §. penul. Et iō appellat cōditionatū vt no. glo. in. c. si. infra de. capi. qui

cu. vendi. vbi videas. facit. c. i. in fi. in qui. cau. feu. amit. Et iō cuz feudum cursoris videat datum ppter seruitiū currēdi videret q nō valeret cōcessio facta claudo qz in utilis esset talis cōcessio feudi facta claudo. l. fideicomis. sa. §. si seruo. ff. de leg. iij. Tamen **Bal.** hic t. **Triū** qz erit utilis z cōcedenti z claudo qz locare poterit feudū alteri qui seruiet dño. vt i. c. i. §. donare infra qualiter oliz feu alie. pot. cū. §. se. Et dicit **And.** z sequit **Bal.** qz istis casibus qñ feudum dat ad certū seruitium sapit naturā dñs nominati cū ad certum qd detur sicut alij nomina ti dñs q pōt morderi per tradita in. l. petens. C. de pa ctis. in. l. iuriscētuz. in. §. quinimo. ff. de pactis. Et in cō trariū facit. que dicit. s. heri i quarta diuisione feudoz dū locutus suz de feu. nō hūte ppriā feudi naturā. pōt ēt tra di alia diuisionē iter feudū rectuz z nō rectū alio respectu. Quoniā feudum pōt dici rectū qñ qz adipiscitur posses sionem feudi pcedēte licentia dñi pñte curia qz tale feu dū ē perinde ac si eēt facta inuestitura. z ē trāsmisibile. vt. j. de consue. rec. feu. in. c. i. i prin. S. si dicta licentia eēt data absqz curia tūc tale feudū non cēseretur rectuz s. abusuū. z non eēt trāsmisibile. vt. j. q. mo. feu. consti. pōt. c. i. Istā doctrinā tradit **Bal.** i. d. c. i. j. de cōsu. re. cti. feu. Itē z alio respectu pōt dici rectū feudū illud feu dū q ē ppetuū z non pōt reuocari. vt infra de contro. in uesti. in. §. itez si vasallus. Illud vero q pōt reuocari ap pellaat non rectuz. Et de hoc loquitur titulus de feudis guardie. At quia datur ratione alicuius officij vel meri ti. vt dicit. infra de controuer. inter. vasallum z episcopū c. i. **Bald.** in. l. q se pris. C. vnde liberi. **T** Tertiadecia diuisionē qz aliqd feudū appellat legiū aliud non legiū. nam feudū legiū est vbi iurat fidelitas dñi oēm hoīem qd feudū pprie non. ocedit nec recipit nisi ab eo qui non re cognoscit supiozem. regit oia feuda magnaz dignitatz dicunt legia **Bal.** in. l. i. §. in prio. C. de cadu. tol. s. feu dum nō legiū qñ in concessioe z fidelitate ercipit prior dñs cui iā ē ligatus vt. j. hic finit lex in fi. z. j. de probi. feu. alie. p **Lotha.** c. ij. nā dñs hō legius quasi ligatus dño suo soli: vel dñs legius quasi legalitatē continēs. de quo p ter. z glo. in cle. pastoralis de re iudi. z in **Spec.** de feu. §. qm. N. z no. vbi plene videas z in. c. i. in capi. extraoz. Et qbus infert **Jo. an.** in glo. dicte cle. q quis nō pōt eē legius duoz s. bene pōt esse legius vnus z vasallus alte rius. pōt ēt quis eē vasal. duoz. d. c. ij. sed tñ in vasallati co vel fidelitate semp intelligit excepta psona impatoris vt. j. de probi. feu. ali. p **Fede.** in fi. S. d. p dicta vī im possible sit dare feudū legiū nisi in sūmo pontifice qz l. vasallus iuret fidelitatez iperatozi nullius alteri? fide li tate reseruata tñ in tali iuramēto subitelligit cla excepta auctoritate sūmi pōtificis q ē maior impatore. c. venien tes. extra de iureiur. c. ad aplice de re iudi. in. vj. cle. vni ca de iureiur. l. fi. in prin. ff. ad munici. Et **Bal.** facit re gulā magistrā i. l. fi. ff. q satis. cog. tñ vī. d. **Adar.** dicēdū q feudū legiū dñs esse i psona impatoris vel regis. c. i. in fi. j. de probi. feu. alie. per **Fede.** z no. in cle. pastora lis allegata. Nec ob. ar. supradictum qz respondeo feu dum legiū in quo iurat nullius alterius fidelitate reser uata recipit limitationez excepta auctoritate sūmi ponti ficis vel impatoris vt probatur in. d. c. i. in fi. de probi. feu. alie. p **Fede.** z vt itelligamus bene virtutē feudi vel homagij legij dicendum est q tanta ē virtus feudi legij q oia bona eēt non feudalialia hoīs legij dicantur eē i iurif ditione dñi ita q dñs hēat iurisdictionem in oibus bonis feudalibus z non feudalibus. s. in alio feudo non habet iurisdictionem nisi in bonis feudalibus non in alijs hoīs c. ceteruz de iudi. Rō diuersitatis quia homo legius ob ligat principaliter personam z in consequentia oia bona ar. l. si potest in prin. ff. de adop. Homo aut non legius nō obligat nisi quo ad bona feudalialia fm **Spe.** in ti. d. feu dis. §. qm versi. xvij. Et no. vnum singulare qz in feudo legio non habet locū pnia. **Bal.** i. d. c. ceterū qd limitat

c. i. de vas. q. cōtra p̄sti. lotha. Et no. q. hō q. fecit homagi
um non est seruus quem admodū ascripticius glebe. glo.
insti. de iure personar. in glo. magna. Decima quarta est
diuisio quoniā feudū aliud est in curte domini aliud ē ex
tra curte vt p̄batur. i. in ti. qui. mo. feu. amit. §. fi. 7 ibi nō.
7 de hoc. i. de capi. qui curiam vendi. in. c. i. in prin. vbi vi
deas. Quintodecimo insuper habemus differentiā inter
feudū 7 allodium. qm̄ feudum recognoscitur a domino.
allodium vero a nemine recognoscitur 7 pprie dicitur al
lodium res hereditaria que propria est 7 libera vt p̄batur
in. c. ij. i. si de feu. sue. contro. 7 infra de pace iura. fir. tenē.
in fi. Et de hoc allodio nō. gl. in. l. ac si quis. §. sed interdū
ff. de relig. 7 in. l. pe. de igenuis 7 manumif. 7 ibi p̄ Bal.
Et ideo dixit Bal. in rubrica. ff. de rerum diui. q. allodia
possunt absolute consecrari in ecclesia vel simili modo feu
da nō sine licētia domini. Et dicit Baldus in. l. i. in. vi.
q. ff. d. rerū diuisio. q. p̄t esse q. p̄cipale puta domus vel
castellū erit feudū accessoriū. puta ortus erit allodiu. Et
in simili dicit Oldra. cxxi. q. incipit ad primā questione
qua queritur q. cōcesso castello in feudū nō tñ videtur con
cessus territoriū. Et ita recognito castello in feudū non vi
detur recognosci territoriū. De hoc late P̄de. d. anch. i. re
petitione regule accessoriū de reg. iur. in. vi. in. xv. carta.
Contra videtur velle Bal. in. c. i. in prin. i. de contro. in
uesti. 7 in. c. i. de capi. qui cu. vendi. vbi tangā 7 in dubio
vbi non apparet an bona sint allodialia an vero feudalia
presumuntur potius allodialia 7 sic libera. Bal. in. c. i. d.
vas. qui contra cōsti. lotha. in. c. ij. si de feu. sue. contro. in
c. significauit. de rescrip. Do. an. in. c. nimis. de iure iur.
Baldus in. c. i. in. xij. col. 7 in. c. ceterū. in fi. col. de iudi. i.
c. que in ecclesiarum. de consti. in. l. quotiens. C. de suis 7
legiti. P̄au. de castro p̄sti. cli. incipit In xpi nomie amē.
incā quā magnificus. Tamen si vere aliqua longo tem
pore prestatum est seruiciū presumitur in feudata nisi ap
pareat q. preteritū alicuius cause sit prestatum per ea que
habentur per Bar. in. l. cum de in rem verso. ff. de usuris
in. l. si certis ānis. 7 ibi cōiter legisse. C. de pac. 7 facit tex.
in. c. i. §. si vero vasallus. i. quid sit inuesti. 7 ibi dicā. Itē
nisi ille qui seruicia prestavit pro re non fuisset in tenuta rei
sed alius. nam tunc non presumitur contra tertium feu
datio. l. pomponius. ff. quibus modis usufruc. amit. ha
betur in. c. cum venisset de restitut. spoli. in. c. cum Ber
toldus de re iudica. Itē nisi modico tpe prestasset serui
cia per no. in. d. l. si certis. 7 in. d. l. cū de in rem verso. Item
nisi predictā prestatiōe cā inualida p̄cessisset: nā tunc se
quentes prestatiōes videntur facte ex p̄cedēti cā. Nec
Bal. in. l. i. in. ij. 7. iij. col. ff. de rerum diui. Nā ex p̄cedē
ti cā posterior declaratur euentus. l. i. C. quādo 7 quibus
quarta pars deb. glo. in. l. quodā ibi Ange. ff. de rei vendi.
no. in. l. ij. C. d. acqui. pos. facit que videbimus post Bal.
in. c. fi. i. de feu. dato in vicē legis cōisso Bar. in. d. l. cū d.
in rem verso. in. l. solent. ff. de offi. proconsul. 7 lega. 7 que
no. p̄ Spec. in ti. de locato. §. nunc aliqua. v. c. lxxij. Bal. i.
c. fi. de dila. Li. in. l. cōperit 7 Ange. in. l. oēs. 7 in. l. cum
notissimi. C. de prescrip. xxx. vel. xl. āno. Albericus in. l. ij.
ibi vñ ē facit. C. de iure empbi. 7 in. d. l. si certis ānis. fa
cit tex. in. l. si. C. de fun. patri. lib. xi. vult P̄au. de castro
de empbi. cōsi loquens in consilio. lxxi. q. incipit In xpi zē.
videtur in prin. ij. col. p̄ Bal. in. c. si quis p̄. xxx. i. si d. feu.
sue. cōtro. Bal. in. l. i. xxx. q. ff. d. rerū diui. Sextodecimo
scias q. habemus feudū guardie 7 castaldie 7 p̄ mercede
alicuius rei q. imediate elapso āno p̄t auferri si simplici
ter fuerit datū. secus si ad certū tēpus q. tunc illud tps d̄
expectari. vt. infra de sen. guardie in. c. i. 7 de cōten. iter
do. 7 vas. c. i. in fi. 7 vbi feudū datur ad tēpus nec exprimi
tur certū tēpus intelligitur vicē ad. x. ānos. Bal. in. c. ex
litteris in. vi. col. de cōsti. Quando āt intelligatur esse feu
do guardie 7 castaldie. dic vt plene declarari in. d. c. i. de
feudo guardie. Decimoseptimo habemus feudū camere
7 canue 7 q. quis recipiat tñ annuatim de camera vel cā

neua cōis. vt. i. de feud. cog. c. ij. 7 in isto feudo nō d̄ solui
nisi qm̄ camera vel canue b̄ vnde solui possit. alias d̄ ex
pectari dōec sit soluēdo. vt. i. de notis feu. in prin. 7 istud
tale feudū transit ad heredē 7 est proprie feudum 7 datur
pp̄ aliquod seruiciū factum dño. Sed habemus et sol
datā que est quedā prestatio annua 7 gratuita q. a neutra
parte transit ad heredē vt quia datur forte promissio alicui
nobili ad paupertatē redacto 7 nō tenetur feudū vt p̄ba
tur. i. quis dicatur dux mar. vel co. in fi. 7 in. c. possessiōes
xvi. q. i. in simi. Decimoctavo hēmus feudū quod appel
latur feudum aduocacie. vt q. aliquis est aduocatus fisci
7 illi aduocacie est annexū feudū. c. ij. de re. eccle. nō alie.
li. vi. c. veniens d̄ iure iurā. Similiter dicas in procuratia
vel iudicatura vel notaria vel alio officio cui sit annexum
feudū certū vt probatur. i. de pace tenē. in. §. quicumq. vel
feudū quod appellatur scutipberoz. quod est deputatū
pro illo officio de quo feudo fit mentio in capi. extraordi
narijs in. §. i. dixi. infra de sen. guar. c. i. Decimonono scias
q. beneficiū in specie sumptū idē est quod feudū infra in
qui. cau. feu. amit. §. in primis. nā h̄ iura interdū appel
lant beneficiū. i. de bene. femi. in. c. i. 7 in rubrica. 7 de. l.
cora. c. ij. 7 de vas. qui contra p̄sti. lotha. c. i. 7 in pluribus
alijs locis. 7 p̄ Ja. ardiso. in summa i prima carta sub ru
bricella. vnde dicatur beneficiū. Ex his dixit Roffre. i li
bel. in tractu de offic. iudi. quo subuenitur censito sub ru
bricel. de vasal. Quod archiep̄i 7 plati p̄ eoz benefi. pos
sunt dici vasalli domini pape. habent em̄ in feudum suos
ep̄atus archiep̄at. abbatias 7 similia a dño papa 7 iurāt
ei fidelitatem vt in. c. ego enim ep̄s. extra de iure iur. Inter
dum capitur beneficiū pro officio. vt. i. de pa. tenē. in. §.
quicumq. Subsequenter scias q. habemus etiā quoddā
beneficiū quod appellatur manuale siue victuale vt sunt
distributiones quedā quotidiane que dantur p̄sentibus
7 residentibus. de q̄bus b̄ in. c. i. de de. nō resi. li. vi. In
super qm̄ aliud est feudum corporale quod consistit in re
bus immobilibus. aliud incorporeale quod consistit in iuri
bus decimalibus vel alijs iurisdictionibus vt ait Bal. i. d.
consue. recti feu. in. §. i. in fi. 7 probatur in. c. ij. d. feu. cog.
Restat videre post Bal. 2. d. Mar. que actio oritur ex cō
tractu feudali. r̄ideo distinguēdo aut enim est sola p̄mis
sio de inuestiēdo in feudo vallata stipulatione. 7 oritur
actio ex stipulatio. l. si quis certū. ff. si cer. pe. insti. d. v. ob.
in prin. Salice. in. l. sicut. C. d. actio. 7 obli. in. l. ex placito.
C. de rerū p̄mura. q. vbiq. in stipulatione deducitur
factū puta de inuestiēdo incertū dicitur in esse stipulatiōi.
l. vbi āt nō apparet. §. q. id qd̄ in faciēdo. ff. de ver. ob. cū
si. d. l. si quis certū. Si āt p̄missio de inuestiēdo nō esset
vallata stipulatiōe sed simplex pactū ageretur cōditioe ex
l. si quis ar. §. pe. C. de dona. 7 no. in. l. legitima. ff. de pa
ctis. h̄ verū de iure ciuili. de iure āt canonico ex nudo pa
cto oritur actio siue officii iudicis. c. i. extra de pac. 7 no.
in. c. nouit. extra de iudicis. 7 plene scribitur in. l. iurisgē
tium. §. quinimo per Jmol. ff. de pac. Aliquando nō est
sola promissio de inuestiēdo sed princeps vel alius cōce
dit tibi in feudū castrū 7 oritur cōditio ex moribus scdm̄
And. i. l. bic. Ang. in. l. vnica. ff. de cōdi. ex lege. h̄ Bald.
fuerit in noua opi. in dicta. l. vnica. 7 si esset interposita sti
pulatio super contractu feudali agitur conditione ex mo
ribus vt p̄ Bar. in. l. singularia. ff. si cer. peta. videbimus
in. c. si facta. i. si de feu. sue. contro. Si autem concedens
in feudum indixisset in possessionem vasallus daretur vri
lis rei vendicatio contra oēm detinentē feudū suū. vt no.
in rubrica. ff. de rei vendi. Dicit tñ Bal. in. c. i. quid p̄e
ce. d̄ an inuesti. an fideli. quod pro feudo nūquā nascitur
actio contraria sed huic inde est directa q. actio cōtraria
non datur nisi in casibus a iure expressis p̄ glo. in. l. oio. ff.
de ipensis in rebus dotali. satis. Quero quare appellat
vasallus 7 quid sit. vnde dicatur 7 quor nomia habet. Et
respondeo q. vasallus idē est quod obligatus. 7 dicitur
q. vas vadis qd̄ interpretatur obies. inde vadimoniu vadi

monij. Et e obligatus vasallus ad plura domio suo. vt. i. de for. fidei. in. c. i. vnde vasallus id e qd fidelis. i. ille q e obligatus ex fidelitate. vt. i. an. remo. deb. test. qui pa. e e desie. c. i. 7 appellatur et fidelis vt. i. in. ti. i. in. s. antiquissi mo. c. i. s. itez si fidelis. 7 i. s. rursus. i. qui. mo. feu. amit. Et e ro qz fidelitate iurat vt. i. qliter iurare deb. vas. fide. Quinimo si remitteretur et iuramentu deberet nihilominus esse fidelis vt. i. que fuit prima ca bene. ami. s. i. 7 de capi. coza. in prin. Joan. an. in addi. ad Spe. i. ti. de feudis in rubrica. Hosti. i. suma de feudis. s. quid si fidelitas. Bal. in. l. si plures. C. de condi. insert. habetur in. c. ij. i. p quos fiat inuesti. Interdu appellatur ho alienus vt ait Bar. i. l. si queramus. ff. de testa. Interdu appellatur clientulus vt. i. de feu. alie. in prin. s. 7 si clientulus. Clientulus. n. id e est quod seruitor. na vasallus est obligatus ad seruiē du domino. vt. i. in quib' cau. feu. amit. in fi. 7 ex hoc ver bo clientulus sumunt quida argu. q vasallus sit de iure ro mano et ante ista iura feudalitatis cu de hoc noie antea esset cautu de iure coi vt. l. re non noua. in fi. C. de iudi. S3 cois opi. e in prium vt dixi. i. de coi. inter doc. 7 vas. de inuesti. in prin. Interdu appellatur feudatarius iuxta vulgaf. i. obligatus ad fidelitate p iuramentu inuestiture vt. i. per quos fiat inuesti. in fi. 7 de no. fide for. c. i. in prin. Inter du appellatur miles. vt. i. de feu. sine culpa no amit. in. c. i. 7 ibi no. Interdu appellatur valuasor quasi dignus sta re ad valuas dñi. vt dixi. i. quis dicatur dux mar. vel co. i prin. Interdu vasalli appellatur pares vt. i. si de inuesti. i ter do. 7 vas. lis oria. in. c. i. Insuper sciendū q ex gene rali cōsuetudine trabūtur 7 addūtur et alia noia ad hanc materiā. Nā habemus homagiū qñ aliquis pmittit se esse hominē alicuius dñi 7 stare 7 habitare vbi voluerit dñs 7 ea seruicia exhibere pur dominus voluerit 7 super hoc fa cit sibi homagiū. i. pmissionem vt sit homo suus de quo in de. pastoralis de re iudi. Nā censetur p homagio obliga tus qui fidelitate 7 obediētiā prestat. vt in. c. grauē. ex d' excels. prel. Aliqui aut appellat istā obligationem hoium vt in. c. ex diligēti de simonia. Aliqui appellat vasallagiū prout ibi dicit Hosti. Homagiū frequent' accipitur p fide litate 7 ecōtra 7 pro vasallagio. nam ista vocabula magis moribus ciuitatū 7 vctium intelligūt emanasse q a iur scripto vt t3 Spec. in ti. de feudis. s. ij. v. ij. querit. qñ nā quotidie noua nomina edere deproperat. vt. l. ij. s. si quia C. de vete. iure enuc. 7 vide gl. in ti. sup rubrica. C. d' agri. 7 censu. que ponit diuersa noia colonoz. nā quida sūt ascri ptici. quida sunt cēstri. quida perpetui. quida p ditiōales. quida inquilini. quida originarij. quida simplices. qdam rusticani. quida liberi. que oia declara vt ibi colligitur. 7 p gl. in. d. de. pastoralis. vbi p dicta declaratur. 7 p Bart. ff. d' usufru. l. si apes. s. fi. 7 in Spe. d' feu. s. fi. ad fi. S3 circa homagia qz vtilis e mā. p quero qd sit homagiū. 7 dicēdū e potius d' signādo q d' diffiniēdo qz ois diffinitio in iure pe riculosa. l. ois diffinitio. ff. de reg. iur. Sic quod homagiū e fidelitas hois pro tpalibus domino facta. Dicitur fide litas qz in ipsa homagij prestatione iuratur dño de obser uanda fide. d. c. ex diligēti. de simo. c. cū clerici. de ver. sig. c. grauē de excels. prel. c. dilecti d' maio. 7 obe. Et quid sit fidelitas in. c. i. in fi. p quos fiat inuesti. in. c. ego. n. d' iure iurā. Et bal. in. c. que in ecclesiarū in. viij. col. de constitu. dicit q fidelitas est quedā subiectio pter naturā in capite libero. ideo in eodē. c. in. vij. col. firmanit q hec homagia sunt odiosa 7 formā iuramenti ponit. Spe. in ti. d' feudis s. qñ in pe. 7 fi. col. facit. c. i. 7 ibi notat doc. i. qualiter va sallus iura. debeat in tertia parte. Dicitur p tpalibus qz pro spiritualibus nō sit homagiū. c. fi. d' reg. iur. Dicitur domino facta qz homagiū pstatat tāquā superiori. c. grā di. de sup. negli. prel. lib. vi. c. i. i. p for. fidei. vel qz p ho magiū solū obligatur ho ipsi in mediato domino cui fa cit fidelitate nō dño dñi. iō ho hois mei non est ho meus. Ita Spe. in. d. s. qñ ver. xiiij. qre. vbi dicit q licet rex frā cie habeat potestātē in oēs de regno. nō tamē daronis sui

homo est ho suus. Voluit Iudo. post Bal. in. l. i. C. vnde legiti. facit qd dicitur de imperatore in. l. bene a zenone. C. de quadrien. pscript. iuncta. l. de precatio. ff. ad. l. rodia d' iactu facit. l. nā 7 socius. ff. p socio. facit. c. legitur. 7 ibi gl. insert ad hoc. lxxi. di. l. modestinus. ff. de n. sig. Bar. in. l. siquis a liberis. s. siquis a liberis. ff. de lib. agno. vbi d' vasallo 7 facit quod no. Bal. in. l. i. in. iij. col. C. cōia d' lega. vbi dicit q cū vasallus vasalli mei nō sit meus vasal lus non cogitur mibi iurare fidelitatē. Secundo qz vnde homagiū traxerit originē. 7 breuiter dico q potius ex ge nerali consuetudine vsurpatū est qz ex iure scripto introdu ctū vt vult Spec. in. d. s. qñ. v. ij. quare. Card. in de. pa storalis ver. rursus de re iudi. h' in. c. recolentes de statu mona. 7 in. d. c. ex diligēti. Et dicit Bal. in. c. que in eccle siarū. de consti. in. vij. col. est contractus nominatus noia tiōe specifica cōsuetudinis. ita sentit Spe. de feudis. i. s. qñ ver. xxvij. Tertio queritur quotuplex dicatur ho magiū. 7 dicite q duplex. i. ligiū 7 nō ligiū. ligiū dicitur quod sit imperatori vel regi supremo nullius fidelitate ex cepta. vt vult glos. in. d. de. pastoralis. in verbo ho ligius. Spec. in. d. s. qñ. ver. 7 nō. non ligium in quo superioris fidelitas excipitur. ideo pluribus prestari pōt. d. c. grā di. 7 vult Bal. in addi. ad Spe. i. d. s. qñ. v. 7 no. Iō vi demus q dñs pōt phibere ne ho ligius suus fiat ho li gius alterius. sed quominus fiat ho nō ligius alterius nō pōt phibere qz sit fidelitate ipsius domini salua nisi sube esset cā phibitionis. puta qz vellet se facere hominē nō ligiū inimico domini. nā tunc dñs pōt phibere Specu. in. d. s. qñ. v. xi. qre. 7 iō dicit idē Bal. in dicta addi. in pe. col. q ho ligius e vere subditus domino ho nō ligius e dūta rat subditus scdm quid. i. rōne dūtaxat rei quā obtinet i feudū. voluit idē Spec. in. d. s. qñ. ver. xvij. Et et pōt dici ligiū homagiū in quo nullus excipitur quātum ad ver ba licet fiat inferiori ab impatore. 7 tunc tacite videtur ex ceptus impator vt vult Spec. in. d. ver. 7 nō. facit. c. impy iale. s. fi. i. de phi. feu alie. per fede. 7 qd nō. glo. in. d. de. pastoralis. Et dicitur legiū a legalitate qz plurimū d3 pol lere ho legius. vel eo dicitur ligium qz non sit alicui ho li gatus ad homagiū prestandū vt vult glo. in. d. de. pastora lis. in verbo ho ligius. Itē pōt dici alio mō duplex homa giū personale qd sit nulla re a domino accepta. sed vt ibi de defensore pspiciat 7 ptectore. 7 sic solū respectu psonē Spe. in. d. s. qñ. v. ij. qre. ppe fi. alio mō reale qd sit respe ctu rei a dño hōi cōcesse qz dñs dat alicui mansum vel cer tas possessiones vt ille pp hoc se cōstituat hoiem dñi. 7 p ta le homagiū dñi hō de mansuata. ita spe. in. d. s. qñ. ver. s3 nunquid ho meus poterit acquirere. 7 de h' duplici homa gio psonali 7 reali loqitur Bal. in. l. ij. C. de ope. liber. Et reale sapit potius nām feudi. c. ij. de feu. cog. quoniā per sonale. quarto qro qualiter quis fiat ho meus. siue qratat mibi homagiū. 7 dicite per stipulationem siue aliud pa ctum obligatoriu vt e tex. in. l. si spōtaneus. C. de decurio. li. x. 7 in. c. grandi. de sup. neg. prel. li. vi. facit. l. cum sci mus. C. de agri. 7 censu. ita laudu. p illā. l. in. d. de. pastora lis. v. rursus. 7 ibi card. in. ij. q. scdo qre. iuramento. d. c. grandi. 7 l. cum decuriōatus. C. de decurio. li. x. ita Spe. in. d. s. quoniā. ver. primo at. Nec requiritur expssio cause i huiusmodi contractu per quem quis sit ho meus. vt vult Spec. in. d. s. qñ. ver. iij. qre. Nā idubio psumit subesse cā homagij. vel eo qz aliqd tpale mibi dedit vel vt me defē dat vel illesum conseruet vt vult Spec. in. d. s. qñ. ver. v. qre. in fi. illi. v. Et ita saluari pōt quod voluit Bal. in l. ij. C. de ope. liber. dū dicit q in recognitione personali re qritur cā hō i reali itelligo cā expressa vel psumpta. l. cā panum in argu. ff. d' ope. liber. l. generaliter. C. de nō nu me. pecu. 7 not. maxime per Bal. l. ij. s. circa. ff. de excep. doli cū ibi no. Tertio queritur professione siue confessio ne in pre iudiciū eius qui profitetur vel confitetur. l. cum precum. C. de libe. cā. c. oēs femine. xxvij. q. ij. l. quida. ff. de cōsti. pecu. 7 ibi in simili Ang. 7 voluit Bal. in addi.

ad Spe. in ti. de feudis. in fi. col. in. l. ij. C. d oper. liber. Spec. in ti. de cofes. §. iij. ver. quid si confitei sed non in pcediatis tertij. l. fi. ff. de insti. act. et vult Bal. vbi pro time. Spe. in ti. de iurisd. om. iudi. in. i. col. **Q**uarto querit per finiam qua quis pronunciat ho meus vt vult Spe. in dicto. §. qm. facit. c. cum super. et c. suborta de re iudica. et c. inter quatuor. et c. fi. de maio. et obe. l. quoties. C. d. decurio. l. i. r. **Q**uinto querit homagium pscriptioe ex quo spacio. xxx. anno. pstitit quis seruitia mihi tanquam ho meus. l. cu satis. C. de agri. et cesi. l. i. l. cum q. C. de fundo patrimo. l. iubemus. C. de fun. rei pub. l. i. et debet duo pactualiter probari tps longinqtas. xxx. vel. xl. anno. vt i iuribus preal. Et prestatio seruitiorum tanquam ab hoie meo facta non tanquam ab amico. l. fi. ff. que ad. serui. amit. l. i. §. si in re. et §. aristo. ff. de aqua quo ti. et est. habet in. c. cu ecclesia sutrina. de ca pos. et pprie. sensit An. j. ti. i. in pri. Tamen si minori tpe vt a decem annis vel et minori quis mihi pstitisset seruitia vt ho meus catur quasi possessio homagij in fauore meu presumptione qd sit ho meus donec ipse probet se liber. l. circa. ff. d proba. c. querelas. de elec. Et hec oia voluit Spe. in. d. §. qm. ver. iij. querit. facit qd not. Ang. in. l. qui in aliena §. i. ff. de acqui. here. Bal. in. l. i. in. iij. col. C. de fideico. Bar. in. l. i. litibus. C. de agri. et censi. Bal. l. i. l. i. ij. col. ff. de re. diuisi. et facit qd voluit Bar. in. l. i. §. hoc interdicto. ff. de iti. actuq. pri. Bal. l. i. l. ij. C. de serui. et aqua. **S**exto de ancha. in regula sine possessione. de reg. in. lib. vj. in. vj. carta faciunt que videbimus. j. in. c. siquis p. xxx. si de feu. fue. cotro. **S**exto constituit quis ho meus rone originis paterne not. in. l. fi. C. de agri. et censi. in. l. cu scimus. §. illud. C. e. ti. in. l. fi. C. de murilegul. l. ij. in. l. ne diuitius. C. de agri. et cesi. Et facit ro. nam pater costi tuendo se hoiez meum vt sibi prouideat de defensore qui euz defendat. ergo. ita videt considerasse et voluisse prospicere filijs de defensore. ar. l. si pactu. ff. de proba. l. si heredi. §. nos aut. et l. anns. ff. de pac. voluit Spe. in. d. §. qm. ver. v. querit. **S**eptimo querit ratione octi matrimonij. nam vxor hois mei efficitur mea femina qz sequitur sortem vri. l. femine. ff. de senato. l. fi. §. item rescripserunt. ff. ad munici. et l. mulierem. C. de dignita. l. ij. cum simi. c. ex parte B. de fo. cope. **L**torarius tm determinat. Spe. in. d. §. qm. versi. r. qrit. et ibi Joa. an. allegat Marti. de fano ita tenere per. l. fi. C. d agri. et cesi. l. ancille. C. coia. de succes. **O**ctauo querit successione qz si respectu bonoz fiat homagium bona transibunt ad successorem eius euz onere. l. ij. in ar. C. sine censu et reu. quis. ita Specula. in. d. §. qm. versi. r. vij. circa medium. **N**ono constituitur quis ho meus aditioe hereditatis hois mei et ante habitam possessione. l. ij. §. fi. ff. et qui. cau. in. pos. ca. l. ij. et iij. de heredi. vel actio. in. aut. iusu randu. quod prestatur ab his in principio dum alias sit habitus ad succedendum in bona. ita Specu. in. d. versi. r. vij. Quid aut de filio hois mei et hereditate ab eo vel quid de filio qui abstinet a hois paternis ponit Spe. in. d. §. qm. versi. vij. et viij. querit. et an plures filij hois mei separatum habitates teneantur mihi prestare opera qui libet insolidu an vero oes simul an vnus tm ponit Spe. in. d. §. qm. versi. r. querit. **D**ecimo queritur per surrogationem. puta qz de consensu dñi alienat rez propter qua sit homagium saluo homagio dñi vel alio mo surrogat aliqne loco sui vt vult Spe. in. d. §. qm. versi. r. queritur. Et si dicatur quomodo potest quis se facere hoiez al terius. nam est que da species seruitutis facere homagium quod no videt alicui permillum. c. fi. de seruis non or. l. nec si volens. l. interrogata. C. de libe. ca. l. nihil. C. d libe. ho. et bi. facit glo. in. l. cu antiquitas ibi Li. C. d usufruc. in. §. ne tm. insti. de usufruc. in. l. fi. bi. C. locati. So. clare p3 et his que not. Specu. in. d. §. qm. versi. i. autez circa fi. vbi dicit qd per tale homagium non amittit libertas sed dñs tenetur cu contra alios in persona defende-

re et in rebus et ipsi aliquali subiectione tenentur dño. de qua statim audietis. ideo dicit Bar. qd sunt liberi qui faciunt homagium lz aliqua subiectione sint subiecti. ita Bar. in. l. talé. §. i. ff. de heredi. insti. Ideo dicit Bal. in. ad di. Spec. in. ti. de feudis ar. l. si cuius in prin. ff. de usufruc. qd homagium est que da seruitus minor no maior. **Q**ui to principaliter quero ad quid tenetur ho meus. et dicit Spe. in. d. §. qm. versi. r. vij. qd in his est attendenda costu tudo. et in primis tenetur qz subest iurisdictioni mei domi nij ar. l. quisquis. C. de epi. et cle. Si sit ho legius et mihi subiectus quo ad personam et quo ad bona. vt. §. dñi de hoie legio. si sit homo no legius est subiectus ratione rei solimodo pro qua fecit homagium. habetur in. c. vey. et in. c. et transmissa de foro compe. in. c. ceter de iud. vel ra tione mere personalis recognitionis. vt supra dicit in. iij. q. principali huius materie homagij. Item tenet mihi ad reuerentiam. ideo prestat homagium genibus flexis et ma nus suas tenens inter manus dñi fidelitatez iurans et dñs in signum mutue fidelitatis illu osculatur vt vult Spec. in. d. §. qm. versi. p. autem in fi. nec potest vocare dñm in ius sine venia ppter reuerentiam hmoi qd tm non est tutu vt. j. videbimus de mi. vas. qui cotu. est. c. i. facit. l. venia C. de in ius vo. c. fi. extra de post. **N**ec famosas actionez dñm mouere potest ad instar liberti. l. non d3. ff. de do lo. nec dñm accusare potest. l. qui cu maior. §. si libertus ff. de bonis libe. l. honori. §. parens cu. l. seq. et seq. et l. li berto. ff. de obse. libe. et dicit notabiliter Bal. in. c. licet cam. in. iij. col. de probatio. qd pro honoratijs hmoi co petere potest possessoriu aliquod qz habent in se utilitate vel sapiunt obedienciam. In alijs honorantijs que proce dunt a bonis moribus tm non datur aliquod possessoriu sed solu officiu iudicis vt not. in. l. si duo patroni. in. pn. ff. de iurciuran. itez tenetur iurare dñm d inimicos eius. l. si quis in gram. §. si cu esset. ff. ad sylle. c. de forma. r. ij. q. v. habet in. c. ego. n. de iurciura. c. cum clerici de ver. fig. duz tm dñs non inducat nouitate in iuramenti ex actio ne. qz tuc non tenet iurare. c. dilecti. de maio. et obe. Ita Spe. in. d. §. qm. in. pe. col. ver. et nota qd no potest indu ci nouitas. et aliqui iurant vt vasalli. et aliqui qui non hnt feuda sed sunt subditi iurat vt subditi. vt vult Bal. i pa ce constatie in verbo vasalli nostri in. c. i. j. qual. vas. iur. ra. deb. Spe. in. d. §. qm. in. pe. et fi. col. Et iurabit oes i domo masculi no femine vt vult Bal. vbi prorie et si sit societas vel vniuersitas subdita tenet iurare. Bal. in. d. pace constatie. in verbo oes. et tuc iuramentu prestari d3 a singulis. Spe. in. d. §. qm. in. i. col. ver. et not. et i fi. col. Et ideo postq iurauit dñs pot madare sibi sub debito fi delitatis quam fecit. c. et transmissa. de fo. cope. et si iusta erunt tenebit parere alias no. c. clericus. c. intellecto de iurciura. c. iulianus. r. q. iij. et vult Spe. in. d. ver. r. vij. ppe fi. Itz d3 dño alimeta prestare si indigeat. ita Spe. vbi prorie per. l. necare. ff. d libe. agno. c. pasce. l. r. vi. di. habet in. c. i. i prin. j. de nouis seu. et poná in. c. licz. j. si de feu. fue. cotro. Itz tenet ad seruicia ppter que h3 feudu puta prestatione operaz vel par caponu vel aliud simile. l. in rebus. ff. de rez permu. Spe. in. d. ver. r. vij. et facit que dicit. §. in diffinitione feu. Itz tenet dño ad ca ritatiu subsidiu casu quo indiget. et pot dñs pro tali cari tatiu subsidio seruicia psonalia sibi obita estimare ad pecuniam et illam erigere ab hoie suo vel madare ipsi vt seruiat alteri per eadez seruicia ar. l. si libertus libertum ff. de ope. liber. Ita Bal. in. l. i. in. fi. C. de ope. liber. Et sic vt sentire qd vitra estimatione seruicioz personalium sibi debitoz non possit dñs erigere ab hoibus suis cari tatiu subsidium. Ipse tm Bal. in. c. coquerente de offi. or. dicit qd dñi possunt imponere subditi subsidia postq bursam suaz euacuauerit. h3 prius debet incipere de suo vt vult et idem Bal. et Li. in. l. nemine. C. de sa. san. ce. Tamen qm equitat et ceteris principis loca circa vicina p que trasit habet illis prouidere in necessarijs. Ita Bal.

in. d. l. nemine. C. d. sacrosan. ec. p. ter. in. l. si pendētē. §. si qui cloacari. ff. de vsuf. z nō esset absenti dicere q̄ sicut ep̄s hoc caritatiuū subsidiū non pōt iponere sine cōsen su capituli z cleri. vt vult Jo. an. in. c. cū apl̄s de cēsib⁹ sic ipse princeps sine cōsilio subditorū illis renitētibus vbi nō sit iusta cā nō poterit ab inuito erigere vt i. d. c. cū apo stolus facit qd̄ no. Inno. i. c. i. de statu mona. z gl. r. q. iij. i sūma no. Ludo. d. roma. i. l. iij. §. actor. ff. de re in. facit qd̄ no. Bal. i. l. et. C. de erecu. rei ind. i. l. ciuitas. ff. si cer tus pe. z Ange. vbi t̄z q̄ ex iusta cā pōt ab inuitis erigere in cōsilio. c. cxxiij. incipit inter ordinamenta. Bal. in. l. ex hoc iure. ff. de iusticia z iure. in fi. col. z ibi dicit oliz ru fici soluebant principi tm̄. xxi. denarios. hodie ita erco riant vt vir dimittant spiritū p̄cario. bona gl. in. l. ager. §. i. ff. de verbo. signi. z no. de predictis. Albi. in. l. fi. C. de iurisd. om. iudi. Ser t̄n enumerat Spe. ad que tenen tur hoies mei mibi. Primo tenent p̄ferre pro exercitu iperatozis fm̄ qualitātē z quātitatez rei quā recognoscit a dño. Item pro corredo iperatozis si qm̄ imperator trā sit illum locum tenent cum procurare. Et cum dñs tran sit per loca sua hoies debent sibi dare hospiciū z alia victui necessaria iusto precio z for̄ consuetū tenere z con uiuium suū. Tertio tenent pro redemptione dñi captiui. Quarto pro filia dñi maritanda dotanda non t̄n pro fi lio yrozando. Quinto tenent pro dño vel filio milite fa ciendo si qua expensa opus esset. Serto pro emenda ali qua terra dño. Ita Spe. in. d. §. qm̄ in fi. carte. ver. z no ta q̄ vasalli comitū. z in titulo de maiori. z obedi. ver. eo dem mō. Tamen Jo. an. in. d. §. qm̄ in addi. dicit q̄ quo ad illos tres vltimos casus aliqui tenuerunt cōtrarium qz non reperitur iure cautum z quo ad hec dicite q̄ non tenent nisi cōsuetudo aliter disponat. Bal. in. c. i. §. simili ter. ibi videbimus. j. de capi. cora. Lald. in rubrica de cēs. consilio. v. alias si dñs iniusta seruicia erigat a subdi tis siue hoibus suis homines p̄nt implorare officium su perioris vt dñi oppressionem reprimat z soluere non te neant. vt vult Spe. i loco proxime allegato. in. d. §. qm̄. Alua. in. c. i. in. v. col. j. apud quem vel quos cōtro. f. u. Nec erit isto casu dominus iudex. vt vult Spe. i. d. ti. de feu. §. nunc dicamus. ver. ceterum. Bal. in. c. i. in fi. col. de capi. qui cu. vendi. q̄ super taratiōe vel ipositione one rum dñs non est iudex nec pōt sibi ius dicere. Oldra. cō si. c. cxxiij. incipit factuz tale. Et si dominus monitus nō desistat ab iniusta exactione poterit priuari feudo per su periozem. Ita Badus. j. in ti. de pace tenē. §. publici. z facit ter. in. c. ad aplice de re. iudi. li. vj. z ibi cōmuniter doc. z dicaz. j. in sequēti col. nec releuabit dñm q̄ hoies ipsa indebita seruicia soluerint q̄qz qz p̄sumātur in du bio metu extorta Bal. in pace constātie in ver. pactiōes z facit ad p̄dicta que not. Jo. an. in. c. p̄nti in nouella de offi. ordi. lib. vj. z in. c. cū singula in nouella de p̄bē. li. vj. Jo. an. post glo. z ali. in. c. cū apl̄s de censibus. z si va fallus nollet prestare seruicia d̄bita potest dñs petere eū remitti ad se vt vult Bal. in. l. archimedita. C. vt i pos. leg. Bal. in preludijs huius cōmēti in. vj. col. imo dñs poterit de seruitijs de quibus non est dubiū p̄ua aucto ritate illa erigere ab inuito vt vult Spec. in. d. §. qm̄ v. xvij. Ita doc. in. d. c. cum apl̄s z onera que sunt extraor dinaria potest l̄t statutz vel princeps ex cā facere ordi naria z realia vt tributum. Ita Lald. consi. vij. in rubri ca de consti. incipit an si statuto in fi. col. z idēz Lald. in ti. de cēsibus consi. ij. in fi. col. C An autem hō meus qe quid acquirat acgrat mibi z an possit de bōis suis testari ponit Spec. in. d. §. qm̄ ver. r̄t. ad que me remitto. Et si per aliquem turboz in quasi possessiōe illius homagij pos sum agere possessorio d̄ illum vel ēt vendicare hominem meū si ab aliquo detinet per ea que habētur in. l. i. §. per hanc. ff. de rei vendi. ita Spec. in ti. de cā pos. z p̄rie. §. i. vers. vtrum dñs cum vers. se. per vnā col. z vltra z. §. ij. ver. ceterz per iurisd. z Spec. in ti. de offi. ordi. ver. eo

dem mō. z pp̄ ista seruicia tenet etiaz dñs defendere ho mines suos. c. de forma. r̄ti. q. v. z illis iusticiaz ministra ri facere z bene gubernare alioquin non est p̄rie rex siue dñs verus. c. scelus. ii. q. i. c. non frustra. c. rex vs. r̄ti. q. v. Et si ipsi nesciūt terrā defendere z iusticiā seruare pu ta defectu intellectus vel qz furiosi vel debilitati aliquo in cidente vel infirmitate: tūc subditi possunt petere a supio re si non recognoscit supiozem a papa qd̄ det illi coadiu torem qui gubernet. Ita Spec. in. d. §. qm̄ in fi. habetur in. c. grandi de supplē. negli. prela. lib. vi. z in. c. vni. d. cle ri. egro. eo. li. z si dñs subditis non impendit officij debi tuz nec subditi tenētur sibi ad seruiciū. Bal. in sup̄scri pto. §. in fi. colū. non t̄n de facto debent se ab obedientia subtrahere Bal. in. l. et hoc iure in. ii. col. ff. d. iusti. z in. c. cum nō liceat iuncta glo. de p̄scrip. T̄n vbi supior re quisitus non pōt regere z gubernare suos subditos lici tum v̄ illis q̄ alteri se subiiciant Bal. in. c. i. in. iij. col. de iudicijs. intellige qm̄ aliter nō posset sibi d̄ dñm cōsili per ea que not. Bar. in. l. §. si alius. §. bellissimē. ff. quod vi aut clā. Bal. in. l. ii. §. post originē. ff. de origi. in. facit qd̄ nota. Bal. in. c. i. §. i. in fi. j. de pace iura. fir. Inno. in c. oliz cām d̄ resti. spo. alias nō licz subditis pro arbitrio mutare dñm. Hostiē. in. c. fi. de iudi. Archi. Joan. an. z alij in. c. p̄sidentes de here. li. vj. t̄n poterit p̄ superiozem dñs priuari ex quo male circa vasallos versat non intelli ge in leuibz s̄ in grauibz qd̄ est arbitrarium superiori c. i. j. in qbus cau. feu. amit. z de hoc q̄ priuari possit est ter. in. c. ad aplice de re iudi. li. vj. Et voluit Albi. in. l. bene azenone. C. de quadri. p̄scrip. facit qd̄ not. Bal. i. c. i. §. publici. j. de pace tenē. z facit que. §. diri. C Serto quero qualiter finit homagium primo dico q̄ finit mor te hois qui tale homagium p̄stitit. Nam est quid perso nale z vinculū inherens p̄sone sicut lepra leproso vt vult Spe. i. d. §. qm̄ v. vij. querit facit i ar. c. cito turpē. i. q. i. Jo post mortez de statu alicuius non querit respectu ipsi us mortui. l. principaliter. l. i. C. de libera. cā. habet in ru brica. C. d̄ statu defunctorz. C Scto finitur renunciatio ne siue refutatione nam vasallo refutante feudum libera tur a seruicio dñi. c. i. de vas. qui d̄ consti. lotha. feu. alie. ergo ita i eo q̄ fecit homagiū hec equiperatio procedit in homagio reali q̄ prestat respectu rei a dño habite. z tūc de veritate huius conclusionis qz opinionēs sunt varie dic vt videbimus in. c. fi. j. de capi. qui curi. vendi. Sed in homagio personali ex quo suo d̄ctu homo est astrictus non credo q̄ possit sua refutatione vel renunciatioe bō se liberare per ea que vult Bar. i. l. is cū quo. ff. de aqua plu. arcen. Et ita voluit Di. in quidā suo cōsi. z ita intel ligo Spe. in. d. §. qm̄ ver. xvij. qz z ita concludunt ratio nes Bal. in. c. que in ecclesiarum in. vij. col. z ibi etiam Panoz. de cōsti. dum cōcludit q̄ feudum ita pōt renun ciari qz est beneficium potius q̄ d̄ctus onerosus. z cuiz ho magium p̄sonale habeat reciproca onera hinc z inde nō aut censeatur beneficium homini meo cōcessum non erit in facultate ipsius me inuito se liberare ar. c. i. d̄ reg. iur. l. nihil tā naturale. ff. e. ti. C Tertio finit si hō me⁹ de cō sensu meo alium surrogat loco sui. nam tunc remanet li beratus. z idem vbiqz in casu p̄missio puta venden do rem p̄terqz stat homagium in casu p̄missio. ita Spe. in dicto. §. qm̄ vers. r̄t. queritur C Quarto finitur per emptione rei pp̄ quas prestatur homagium ar. l. qui vsu fructum aree. ff. de vsufruc. z. l. i. C. de iure emp̄bi. facit qd̄ vult Bal. in aut. excipit. C. de bonis que li. C Qui to finitur expressa dñi remissione siue liberatione vt vult Spe. in. ti. de ser. nō ordi. i ver. porro z ibi Jo. an. in ad di. Bel. z Ang. in. l. inter debitorem z. l. epla. §. si pactū. ff. de pac. facit. l. ab emptione. ff. de pac. Tamen per hoc nō liberat a iure reuerentiali per ter. in. l. fi. C. de bonis lib. Ang. in. l. §. si hac. §. patronū. ff. de in ius voc. Ang. in. l. qui exceptis. §. fi. vbi glo. ff. de condi. idebi. z talis li beratio an reguletur a cā sua vt cesset cessante cā. faciunt

que voluit And. j. de feu. mar. c. i. et posui ego. j. de aliea. feu. §. h. in fi. col. Jo. an. i. c. decet de reg. iur. li. vi. i. mer. nec et videt liberatus a p̄statioe seruitij leuis si a dño requireret. l. decurio vbi casus singu. et ibi Bar. C. de decu. l. r. et dispositioe testatoris pot fieri liberatio hmoi qz testator donat hoibus suis remissionem homagij vt vult Bal. i. l. ij. C. de ope. liber. **C** Sexto finit et p̄scriptioe siue cursu. c. annor. naz cursus tanti tps inducit p̄sumptū primilegiū ita qz p̄sumunt hoies liberati. ar. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. et esti. c. sup. qbusdam. §. p̄ terea de ver. sig. c. i. de p̄scrib. li. vj. et voluit Flo. i. l. bec aut intra. ff. de serui. vr. p̄di. nisi cessasset p̄statio seruitioz qz dñs nō indignisset illo toto tpe. ita Bar. i. l. in filij. C. de decu. li. r. i. l. cū scimus. C. de agri. et cēsi. **C** Septimo finit excoicatioe dñi de quo videbimus in. c. i. i. pri. j. in ti. hic finit lex. **C** Ultra sup̄ascriptos adducit Roffre. in li. bellis i loco. s. alle. plures alias spēs colonoz qm̄ qdā appellant reddentes qui nihil aliud faciūt dño nisi reddūt dño vel galinas vel sp̄alas vel porcū vel agnus vel libzā cere vel aliqd aliud. Quidam sunt manētes q in solo alie no manēt in villis p. xxx. annos dñs ab eis manētibz recipit seruicia certa. Quidam sunt angarij qui seruituz faciunt et dictas opas et vltra h̄ soluunt et redditus pro p̄ri monio. et de his dicit. j. q̄ sunt regalia. Quidam sunt hoies recōmendati vt hānt suam defensionē. et pro hac recognitione et maiorantia ac recōmendatione obligant se ad aliqd seruitium vel ad aliqd soluendū et de istis oibus de clara p̄ dictis Roffre. in. d. rubrica de offi. iudi. quo sub ue. cēfiteo vbi plura dicit. Quidam sunt hoies appellati ob fides. i. obligati pro hostagio vt p̄ ter. in. c. et repto extra de iurciuran. et p̄ Bar. in. l. obfides. ff. de te. sunt aliqui hoies qui appellant hoies de mansata qm̄ dominus dat alicui māsiū cū diuersis possessioibus pp̄ hoc ille facit se hoiez dñi et ad certū seruitiū tenet. Et aliqñ dñs hō d̄ mā sata qz ē hō rōe possessionū: p̄sōa tñ ei? ē libera si dimisso māso alibi se trāfferat. Quidam tñ dicūt eos hoies d̄ mā sata quasi de familia et isti quasi pro seruis habent vt de p̄dictis ponit Spe. in. d. §. ij. ver. h̄ nūquid hō meus in ti. de. feu. vulgares aut corrupto vocabulo appellāt eos hoies de mansionata h̄ in. c. i. §. sigs de manso de contro. iuesti. **C** Notandū insup qz h̄emus sex d̄ctus et quibus transferit vtile dñiuz retento dño directo quoz qui libet h̄z nomē diuersum et differūt inter se et gbus oibus p̄ ordinē videamus primus ē sup̄ficiarius. Secundus est d̄ctus locatiois ad longū tps. Tertius d̄ctus emphyteoticus. Quartus est d̄ctus libellarinus. Quintus est d̄ctus p̄carie in genere feminino. Sextus est d̄ctus feudalitatis de quo i hoc ope et q̄qz ista noia et vario vsu regionū variā recipiant determinatiōes et sepe vnū pro alio ponatur vt no. Imo. i. c. potuit i. iij. col. de loca. et Joan. an. et Imo. i. iij. col. l. c. ij. de feu. **C** Tñ vt aliqualis notitia h̄eāf dicit de singulis p̄rio sup̄ficiarius est qm̄ in aliquē trāffero sup̄ficiē i fundo meo vt et dicta sup̄ficie soluat mihi aliqd vel et cōcedo vt possit ibi sup̄ficiēz ponere. naz dñiuz directū remanet apud me h̄z vtile dñiuz est apud sup̄ficiarius. l. i. in. §. i. et in. l. ff. de sup̄ficie. et cōparat emphyteote in h̄z qz alienādo sup̄ficiez et sic sua melioramēta cadit a sup̄ficie sicut emphyteota ab emphyteosi. ita Bar. in. l. i. §. pe. ff. de sup̄ficie. Imo. in. d. c. potuit in. v. col. qd̄ intelligite vtz in sup̄ficiario q̄ aliquid solueret noie terre ni qz vel noie edificij qd̄ super eo h̄z sed i sup̄ficiario q̄ nihil soluit ille pot̄ libere alienare nec emphyteote comparat. ita Bar. in. d. §. pe. d. An. in cōsi. rui. qd̄ icipit in noie rē. in facto fratru in fi. col. Et est iste d̄ctus illius nature qz destructa funditus domo vel molendino vel aliqua sup̄ficie impetu aquaz vel igne finitus erit contractus sup̄ficiari p̄ dictū interitus vt dicit Bal. sup̄ rubrica. C. de iure emphy. Et iste talis sup̄ficiarius censetur de consuetudine tanqz libellarinus seu emphyteoticarius vt. in. d. l. ff. de sup̄fi. et in. l. ff. si ager vec. facit qz no.

in. l. i. §. q̄ at. ff. de sup̄fi. et in. l. sup̄ficiario. Conductor ad non modicum tps dicitur vbiunqz locatio includit. r. annos vt no. in. l. i. §. ḡ in perpetuū. et i. l. ff. si ager. vec. de. i. de re. ec. non alie. et iō solet tradi cōsilium vt nō loce possessionem tuā nisi ad. it. annos qz si locares vsqz ad. r. tñc transfertur vtile dñiuz qd̄ itelligas locatioe durante vt i. d. l. ff. et ibi hoc tenet Rai. facit qd̄ dicit Bar. in. l. si fundū. ff. loca. et qd̄ no. glo. in. l. si vt certo. circa medium imo conducens a fisco vel republica et ad modicū tēpus h̄z vtile dñiuz. Bar. in. l. vectigalia. §. nō solutis ff. de pub. in. l. in prouinciali. §. si ego. ff. de oper. no nun. gl. in. l. i. §. q̄ at. ff. de sup̄fi. in. l. i. in princ. ff. d̄ loco pub. fruē. de quo i dictis locis. **C** Emphyteosis seu d̄ctus emphyteoticus ē locatio seu traditio rei facta impetū hac lege vt qz dñi p̄sio sine cēsus seu vectigal soluat nō possit auferrī ab ipso emphyteota seu ab h̄ite ab eo cām vt probatur in. §. adeo. insti. locati i. l. i. ff. si ager. vec. et dicitur emphyteosis ab emphyteos grece. qd̄ latie d̄ melioratio: hoc ita qz tñ sterilia dabant olim i emphyteosim vt meliorarentur. h̄z hodie et non sterilia dant vt no. in. d. §. adeo. et h̄o i sum. de iure emphy. et i autē. q̄ res. et in autē. si quas rui. C. d̄ sacrosā. ec. **C** Accedo ad quartū videlicet ad cōtractū libellarium tunc d̄ libellus scriptura vt dicit Bal. in. §. aut si libellario. j. q. mo. feu. amit. et fm̄ quosdam ille d̄ctus libelli siue linelli qm̄ vasallus locat rē feudalem vsqz ad. rrr. annos. et ita dicit Ly. in. l. i. C. de iure emphy. et in hoc dicunt eē differentia inter emphyteosim et libellū qz emphyteosis fit in p̄petuum libellus vero ad tps qd̄ datur a vasallo et p̄petuo sub modica pensione vt. j. qualiter oliz feu. alie. pot. l. c. i. et tñc erit d̄ctus quo ad cōstituentū emphyteosis fit necesse qz cōcedēs sit directe dñs sup̄ quo eēt insitēdū. h̄z libellus cōcedit p̄ vasallū q̄ non ē directe dñs. et ideo accipiēs nō dicit proprie emphyteota quia cōcedens nō est dñs et de his Barto. et alij in. l. si finita. §. si de vectigalibus. ff. de dam. infec. i aut. §. gressi. C. de sacrosā. ec. Bal. in pace constantie. Sed tamē fm̄ Barto. nos vocabulis hodie abutimur et pro cōi mō loquendi accipimus libellū pro emphyteosi et c̄. Idē dicit Ja. ard. in sūma. et sic nulla erit d̄ctus in effectu inter d̄ctū emphyteoticū et libellum. et v̄ sentire ter. in. d. c. i. j. qualiter oliz feu. alie. pot. et ita t̄z Bart. i. d. l. i. C. de iure emphy. et i. d. §. si de vectigalibus. et Ly. i. d. l. i. C. de iure emphy. i q. ij. et Flozē. hoc idē i. c. h. extra de locato. et de cōtractu libelli tradit. j. qui. mo. feu. amit. i. §. aut si libellario. et. j. qualiter oliz feu. alie. pt. §. donare. et p̄ Imo. i. c. i. p̄sētia de probatio. et per Bald. sup̄ rui. C. de iure emphy. per h̄o. in sūma de iure emphy. **C** Circa quintum de precaria dico qz precaria ē d̄ctus initus vsqz ad quinquēnium ad preces alicuius. et d̄ quinquēnio ad quinquēnium renouat. vt extra de p̄ca. l. c. i. et i. c. p̄terea. iuncta gl. Plus at̄ dicit Host. et aliq̄ cāo. qz ē differentia inter p̄caria. de qua. s. et cōtractū p̄carie dicentes qz cōtractus p̄carie est donatio facta vsqz ad mortē accipientis. r. q. ij. c. sepe. r. vj. q. iij. clerici. p̄carium aut̄ ē qd̄ p̄cibus petēti vtēdū concedit tan diu q̄ diu is qui cōcessit patit. l. i. i. p̄ci. ff. de precario. et i. d. c. i. de preca. Sed Ly. in. l. i. C. de iure emphy. dicit qz iste tales differentie sint abusiones. et ideo Bar. in. d. §. si de vectigalibus. dicit qz precarium reuocat ad voluntatē cōcedētis. et h̄ ē claz. sed istud nomē precaria non est nomē iuris h̄z potius cōsuetudinis vt p̄ Imo. i. d. c. i. de precario. h̄z tñ quicqd̄ sit ista p̄caria in nullo differt a cōtractu emphy. imo i oibus et p̄ oia ē eiusdē nature. in effectu cuius est emphyteosis et iō qz in vno disponit h̄z locū in reliquo. ita sentit ibi Bar. in effectu. **C** Circa sextū. s. de d̄ctu feudali nō istū qz de hoc nostri ē sarrago libelli. **C** Differentias inter hos d̄ctus et precipue iter emphyteosim et feudum potestis colligere ex descriptione illorum supra et arguitur de vno ad aliud gl. i. c. i. infra an. agna. vel filius et ibi Bald. et alij Barto. aliter i. l. vt iusurā. §. si liberi. ff. de op. liber. l. qz non procedit ar. quādo est

diri. s. in pludius in. xvij. r. tri. col. An. in. c. i. in. vij. col.
de capi. cora. firmat qd papa non e dominus rex ecclesie
sed administrator cu libera r illam libera bz vt meliora
prospiciat. c. sine exceptioe. r. q. ij. r non in danum eccle
sie. **C** Nota qd fm ista iura no er at licitu indifficte oibus
infendare s certis tm psonis qbus vel dignitas seu nobi
litas seu antiqua cofuetudo tribuit qz indeces videbatur
q vn^o rustic^o hret vasallos sub se qz hre vasallos e qua
si dignitas cui r iurisditio inest vt. j. de probi. seu. ali. per
Fede. in. s. pe. facit qd no. Archi. in. c. i. de cofue. lib. vi.
Joan. an. in. c. de multa de pben. Sed hodie ta maiores
r minimi valuafores infendant vt. j. de na. seu. in. fi. Qui
immo et rustici infendare possent dumo hant legitimaz
administratione suoz bonoz vt. j. p quos fiet iuesti. post
prin. r t3 Bal. hic r ad hoc adduco auctoritate Inno. in
c. vey et de foro cope. r qd diri. j. de l. cora. in. s. et eade
r t3 Kar. in. d. c. vey in p no. **C** No. et text. ibi pprie fm
Bald. qd pprie dr verbu capi qm capu fm vey sensus qd
dicit notadu pp statuta. l. iij. s. h. vba. ff. de ne. ge. Bal.
in. l. fi. C. de hf. insti. in. l. non sine. C. de bo. qz lib. in. l. fi.
in. fi. col. C. de li. pte. aliter Bal. in. l. si no spali. C. d testa
me. in. l. i. C. qui testamen. facere possut. nec et coi vfu si
gnificatio ppria resultat s appellatiua r impropria vt pro
bat ter. ibi s hodie capitanei appellant q e notanduz ad
ea q soleo ponere in. c. et lris de sponsa. r q no. Bart. in
l. labeo. ff. de suppl. lega. in. l. cu delationis. s. asina. ff.
de le. iij. **C** No. q equipantur abbas r abbatisa in admi
nistratioue tptaliu secus in administratioue spiritualiu vt i
c. noua qdaz extra de pen. r remissio. facit. c. dilecti d ar
bi. c. cu deuotissima. r. q. ij. **C** Nota ibi antiquitas iun
cta glo. q antiquu d qd bz spacium tati tps cuius initu
memoria no ertat in driu. vel salt. rrr. vel melius. xl. an.
ad hoc vltimu Jo. an. in. c. ad audictia de re. ec. no alie.
facit. c. cu quis de sepul. li. vi. pzo responso. Jo. an. in ad
di. ad Spe. in rub. de sepul. r coiter doc. in. c. veniens el
i. vbi do. Anto. discrepat ab alijs de testi. Inno. in. c. ve
niens. r. c. q per nouale. de ver. sig. Imo. afr in. c. illud de
psum. in. vj. col. Flo. in. l. seruitutes. la grande. ff. de ser
uitu. Bart. l. l. i. v. col. C. de digni. li. r. j. Pan. in. c. cu
causam r in. c. fi. de proba. r et varietate pmissoz doc. po
testis colligere q antiquuz d r logioris r breuoris tps
fm subiecta materia io non male locutus e in ea opi. do.
Anto. qua posuit in. d. c. veniens r in. c. illud d psum. dum
dicit relinquo arbitrio iudicis sicut in simili quantuz tps
dicatur diu relingtur arbitrio iudicis Bal. post Ly. r
gl. in. l. i. C. vbi ca status in. l. si pro ea. C. madati facit qd
habetur in. l. diurna. ff. de legi. **C** Nota q cofuetudo
vnius ecclesie seruada est in dicta ecclesia facit. l. vendi
tor. in. s. si costat. ff. de coia pdi. c. de bis. n. r. c. illud. rii.
di. c. cu olz Inno. de cofue. r e ro qz vt dicit Bal dicta
cofuetudo dat auctoritate vt hic r. j. de seu. cog. c. i. r in
l. dui pdioy. C. de agri. r censi. li. r. i. Quanto aut tpe idu
catur ista cofuetudo dicam in glo. nostra q tangit hoc.
C Vltio no. ter. ibi sut r alij q capitaneus iuesti^o d feudo
marchioa. vel comita. pot alu infendare. r iuesti a valua
foribus maioribus dicunt miores valuafores de qbus ol
bus dicat vobis qz e casus. j. in. c. i. qz dicat dur Marc.
vel co. Duodecim sacrales in feudis dicunt. rii. testes d
ponetes de credulitate r cofcictia sua no de veritate Ja.
de bel. in. c. i. j. si iter do. r vas. lis ori. Sed vbi duo depo
neret de veritate sufficeret. l. vbi nuerus. ff. de test. **C** Op
po. cu gl. ij. non alleget q imo clerici no pnt infendare
de rebus ecclesiaz suaz r probat. j. in ti. epim vel abbate.
So. dicit glo. q iste ter. dz intelligi de regalibus hoc est
de illis rebus que sunt translate in ecclesiam beneficio re
cum vel principum qm talia possunt infendari per ipsos
clericos. ibi aut loquitur de rebus concessis r relictis ec
clesijs pro anima q non pnt de iure p ipsos clericos ifeu
dari cum tenacius resideat r inhereat ipsis ecclesijs qua
ea q procedat ex ppria liberalitate r donatione pncipu r

regu tm fm Bal. in dubio relicta ecclesijs vident relicta
vt ibi ppetuo sunt ad vsus pauperu. io ab alienatioue cauē
du e per no. in. c. vt super de re. ec. no alie. ibi In. r Jo.
an. sed tm cuz ista regalia possut infendari deductuz e pro
cofuetudine vt et de alijs bonis fiat infendatio consuetu
die pmittete. **C** Et hoc voluit tota ista gl. vsqz. ad fi. que
obscure satis locuta e. **P**ro cui^o declaratioue sciendu q
plurib^o mojs pnt dici boia regalia. **P**rio dignitates re
gales. d qbus. j. d feudo marchie. i. c. i. Secdo pnt dici re
galia tributa vel vectigalia seu port^o vel ripatica r silia d
qbus. j. q sut regalia. q qnqz cōcedunt ecclesijs. c. super
qbusda. s. pterea de p. sig. **T**ertio dicim^o regalia ea que
rer pcpit ecclesia vacate ex priuilegio romanoy potificu
vt i. c. generali de elec. lib. vi. Et d his regalib^o et loqur
ista gl. q tm coiter no tenet qz ea q datur a manu regia ec
clesijs no dnt posse alienari vt in autē. de alic. r epi. r in
autē. hoc ius porrectu. C. de sa. san. ec. faciut q videbim^o
l. c. i. j. epz vel abba. Et io dicit Ja. d bel. que seqt Ric.
de nea. q ista gl. deat dicere totu driu v3 q si plat^o bz i fe
udu ab alio qz a rege pot ifendare et sine cofensu dui. vñ
vfitatu e hoc idē i regalib^o. Et ex hoc clndut ipsi q sine
habeat ifeudu a rege siue ab alio q pot indistincte alteri
ifeudare sicut dicimus de laico s tm erit necessarius con
sensus capituli p ea q no. i. c. i. de re. ec. no ali. li. vi. in. c.
nonnulli. r in. c. v^o sup de reb. eccle. non alienan. in. c. i.
r. ii. de seu. **D**icit tm Arch. q tanta possit ee necessitas ec
clesie q platus possit alieare r ifeudare sine cofensu capi
tuli. ita Arch. i. c. terrulas. rii. q. ii. qd itelligit Bald. hic.
verum si postea ratificatio subsequat. l. pponius scribit
ff. de neg. ge. r facit in sili ter. i. c. si qua de rebus. rii. q. ii.
Sed tenedo dictuz Bald. nulluz v^o speciale instante ne
cessitate nisi cu sit alienatio ppetua naz si sit alienatio tpa
lis cofensus capli reglr ex postfacto pot interuenire. c. cu
nos de his que fi. a pla. r. d. c. si qua d rebus. rii. q. ii. **A**e
rum aliter possumus dicere q lz eps no possit de nouo in
feudare. c. nulli de re. ec. no alie. c. ii. in. fi. de loca. **T**m co
sucta infendari poterit cōcedere. c. ii. de seu. et si iurasset
no alienare romano potifice incōsulto vt ibi. ro qz cōces
sio antig feu. non e de nouo infendare s qd solutum e con
tinuare. ter. in. c. i. j. per quos si. in. in. pnci. ibi dicam si
cut dr q aliud e de nouo edificare r aliud antiquum refi
cere extra de iude. c. consuluit cuz si. ibi no. Sed noua cō
cessio prohibetur. multa. n. et prioribus actibus pmittu
tur q alias prohiberet vt de dona. c. p tuas. Et p hoc
responderetur ad id qd possit opponi de solēnitate canoni
ca no seruata i huiusmodi iuestitura. s. renouanda vasal
lo de tractatu r cofensu capli q regulariter dz interueni
re. c. abbatibus. rii. q. ii. Bald. i. c. i. de cle. q inuesti. fa.
Pafit. h ius porrectu. C. de sa. sa. ec. rii. q. ii. siue. r dehis q
fi. a pla. c. tua cu fi. Et h firmat se. cofi. cir. qd inci. qdam
platus. coiter doc. i. d. c. ii. de seu. r Lal. in rubri. de his
q fi. a prela. consi. i. r. Lu. consi. lxx. inci. i rpi. rē. visis the
mate in. i. col. Pan. consi. cxxiii. inci. i rpi. rē. viso istro
r cofi. cyi. lci. i rpi. rē. circa id qd prio in. ii. col. r idē Lal.
consi. rii. in rubri. de seu. l. q i huiusmodi renouatione iue
stituraru no requirit cofensus capli r3 Bal. hic per text.
in. c. i. s. in clericorum. j. si de inuesti. inter do. r vasal. lis
oria. r facit ter. ibi. Bar. l. l. i. de ipo. lucra. descrip. li. r. r
ibi Bal. r facit insup. l. pater. s. qndeci. ff. de le. iii. r facit
iste ter. du loquitur de solis platis. **T**ria procedunt ergo i
rebus que alienari prohibetur r hoc p3 in. d. c. ii. de seu.
vbi soli plato loquitur. r dicit libere qd verbum excludit
requisitionē alterius de pben. c. lz eps li. vi. r ita hēt cois
cofuetudo italie q sic interpretat illud. c. ii. r ibi no. doct.
q prohibitus alienari intelligit respectu eoz q sut de me
sa ergo rē. **I**te p hoc respōdet ad id qd dō platu ee proen
ratorē non dñs de dona. c. ii. vel egparari usufructuario
qz qualiter cuz r cuiusqz cōpeteret planu e q e locatum^o
administrator. c. fi. ne sede vacā. r bz libera in spūlibus
r tptalibus administratioue de elec. cu nobis olz. **U**nde

dūmō a iuris dispositiōe nō recedat q̄ facit ēt alienando
valent ⁊ tenēt. ⁊ cū hoc nō sit d̄ iuris cōe q̄ ⁊ c. Tū in d̄ iuris
t̄z Fede. cōsilio dicit. qd̄ icipit qd̄ā p̄latus. s̄z istā opi. sal-
uarē i re ad mēfaz icorporata vt. j. dicā qz tūc p̄rie ē alie-
natio q̄n icorporatū abdicat nō sic i re nōdū icorporata ⁊
ita soluit ēt ter. q̄ multuz facit i. l. si vt p̄ponis la. ij. ⁊ qd̄ ibi
Bal. C. de nū. vbi eadē solēnitas regrit in restaurādo se-
mel finitū q̄ i faciēdo de nouo ergo solus p̄latus sicut nō
posset de nouo ifeudare ita nec reuersaz rē ifeudare. nec
puto antigatē sūmi hoc casu simplr eo q̄ facta fuit prima
p̄cessiōe an̄ prohibitionē vrbani sicut qd̄ā vidētur opiri
p̄ id qd̄ habet. j. ep̄m vel abba. c. i. qm̄ prohibitio vrbāi
fuit de feudo nouo. i. rei nō cōsuectē i feuduz dari vnde si
post tpa vrbani facta fuit ifendatio rei a l̄s cōcessē i feudū
hodie reuerse ad ecclesiāz illa prohibitio nō ipedit cōces-
sionem posse fieri nouo vasallo. Satis ē. n. q̄ nō de nouo
res cōcedat. ēt si tpe p̄rie cōcessionis nō cōstaret vñ nec i
ter. in. d. decre. ij. nec in glo. regrit rē fuisse feudale an̄ la-
terancū. conciliū vel an̄ tpa vrbani. bñ facit ad p̄dicta qd̄
nō. Host. i. sum. de feu. §. q̄s possit in prin. ⁊ ita L. al. i. ru-
bri. d̄ feu. cōsi. xi. ⁊ sub p̄cedētibus terminis distinguit eti-
am L. al. in rub. de his q̄ fiunt a p̄lato cōsi. iiii. Duz queri-
tur an̄ capl̄z sine cōsensu ep̄i possit ifeudare dicite q̄ aut
h̄ h̄z cōsuetudo vt ifeudare possit sine ep̄o. ⁊ tunc solita
ifeudari p̄t ifeudare cū nō regrat solēnitas. d. c. ii. non
solita ifeudar. nō p̄t ifeudare ēt stāte cōsuetudine quia
nō v̄z cōsuetudo. c. cū cāz. d̄ re iu. b̄etur in. c. nulli de re.
ec. nō ali. late Jmo. in. c. i. d̄ his que fiūt a p̄lato. aut non
ē cōsuetudo ⁊ tūc l̄z L. al. nō appiat dicerem q̄ vbi bona
sunt ex toto distincta sicut de suis capl̄m h̄z administratio-
nē vt vult Jmo. i. c. edoceri de rescrip. ita cōsuectā ifeud-
dari q̄ sunt de portiōe capl̄i p̄t ifeudari sine p̄lato p̄
dicta tñ L. al. potius sentit d̄riū. ⁊ i huiusmodi ifeudatio-
ne d̄z successor p̄latus attēdere cōsuetudinē p̄decessoris
ita Bal. in autē. quibuscūqz. C. de sacro. san. eccl. ⁊ iō di-
cit ibi Bal. ⁊ h̄ post Ja. de bel. ⁊ i. c. ceterz de iudi. in. l. i.
rrv. q. ff. de rez dimisio. q̄ p̄latus res solitas ifeudari p̄t
suis p̄sanguineis ifeudar. nō solitas nō d̄z ifeudare qd̄ ēt
post. glo. que t̄z ⁊ ponit Alua. ⁊ Bal. t̄z q̄ h̄ in. c. i. j. si de
inuesti. inter do. ⁊ va. lis ori. ⁊ latins ibi dicam si tñ in re
solita ifeudari vellet alterare naturā p̄mi feudi tunc idēz
diceremus q̄ de noua cōcessiōe ⁊ alieatiōe ⁊ eadē solem-
nitas regreret ita Ja. de bel. ⁊ Alua. hic. ⁊ Bar. in aut.
q̄ rē. C. de sa. san. ec. Bal. in aut. si quas ruias. C. de sa.
san. ec. in. l. et. ff. solu. ma. in. l. si pupilloz. ff. de rebus eo-
rum. L. al. in rubrica de feu. cōsi. xi. Ang. in. §. emphiteo-
sim in aut. de alie. ⁊ emphi. Jmol. i. l. q̄ d̄. ff. de ver. ob.
in. c. q̄ in ecclesiāz de cōsi. in. c. ij. de feu. ⁊ latins. j. subij-
ciā. Et vbi nō extaret capl̄z puta qz oēs mortui vel creōi-
cati d̄z ep̄s regrere cōsensū honestoz clericoz. Jo. an. in
c. i. de his q̄ fi. a p̄la. facit qd̄ nō. Bar. in. l. absunt. ff. de
tuto. ⁊ cu. da. ab his. d. An. in. c. trāslato de cōsi. l̄z in d̄
rium facit glo. in. c. gratū de postu. p̄la. J̄re alia glo. q̄ cō-
mēdari solet i. c. potuit d̄ loca. alij soluit ⁊ clarus s̄z icesse-
ctu i idēz recidit vt d̄riuz loquat qm̄ clerici vellēt ifeuda-
re bōa q̄ sūt i libera possessione ⁊ d̄nio ecclesie ac p̄tate ⁊
mēfaz ipsius ec. q̄ bñ p̄t ifeudari vt h̄ ⁊ i. c. ex parte ēz de
feu. et q̄bus inferit q̄ clericus nō possit ifeudare ea bōa q̄
tpe sui igressus repit icorporata in p̄tate ⁊ mēfaz ec. ⁊ si fu-
issent solita ifeudari p̄ istū ter. ⁊ ē rō qz iā sunt d̄ ti. eccle-
sie ⁊ p̄ d̄nis nō p̄t ifeudare nisi postq̄ cōsuetudo ē p̄dicta
bona ifeudari vt hic ⁊ hoc v̄r sensisse glo. iiii. j. s̄z tu itel-
ligas q̄ iste clericus seu p̄latus sp̄ p̄t id qd̄ potuit p̄dece-
sor. An̄ dato q̄ feu. solitū ifeudari fuisset aptū apud pre-
decessorē n̄b̄ lominus poterit successor illud ifeudare.
vt. j. de ele. q̄ inuesti. fa. c. i. in fi. qz rōne possessionis non
intelligit̄ mutata qualitas rei. Nā eo ipso q̄ ecclesia repi-
tur ēē i possessione feudi nō d̄z p̄sami feudū ēē icorpora-
tū nisi aliter ex p̄cedētibus appeat in. d. c. i. i. fin. ⁊ h̄ ibi t̄z
Bal. dicens q̄ ēēt necesse q̄ probei icorporatio p̄ ea q̄

dirit Bar. in. l. fi. C. de bo. vacā. li. r. vbi videas. Nā do-
nec alius h̄z vtile d̄niuz sine p̄cipit fructus ad vtilitatem
p̄riā nō p̄t bona dici icorporata nec eē de mensa. Joa.
an. in. c. vt sup de re. eccle. nō alie. Bald. h̄ ⁊ iō vtile d̄ni
um rei feudalis vel ēphiteotice ecclesiastice nō d̄r de mē-
sa ecclesie qz ipsi? directi fructus bñ iure suo ⁊ ad p̄riāz
vtilitatē p̄cipit Bal. in autē. hoc ius p̄rectū i. vi. colum.
C. de sac. san. ec. ⁊ ad hoc adduco glo. i. cle. frequēs d̄ ex-
ces. p̄rela. facit. c. poss. s̄sioēs de re. ec. nō alie. secus aut̄ si
iste successor tpe sui itroitus iueniret bona in d̄nio. ita q̄
essent facta de mēfaz qz tūc nō posset rē ifeudare sine licē-
tia sūmi p̄tificis p̄ ea q̄ habent i. d. c. vt sup de re. eccle.
nō alie. ⁊ ibi declarat p̄ doc. qm̄ itelligant eē bona mēfaz-
lia vbi videas gl. ⁊ doc. in. d. cle. frequēs. Nos plēius
declarādo dicite post Mar. in. c. i. j. ep̄m vel abba. ⁊ di-
cit And. de iser. q̄ l̄z p̄decessor nō dedisset in feudū solitū
ifeudari n̄b̄ lominus poterit successor illud dare ar. no.
in. l. cū de cōsuetudine. ff. de legi. nisi a p̄decessore imedia-
te fuisset illd̄ feudū receptū in mēfaz p̄. rrr. annos qm̄ tunc
esset inducta cōsuetudo nō d̄adi ar. C. de fun. rei publi. l.
cū q. li. r. ⁊ eoz q̄ hic notam i gl. qd̄ diri. j. si de feu. fue. cō-
tro. in. c. sigs p̄. rrr. ⁊ fac qz cōsuetudo tot ānoz nouū statu-
tum rei dat. c. cū de bñsi. d̄ p̄bē. li. vj. habet p̄ d̄anoz.
in. c. cum ec. surtina de cā poss. ⁊ p̄rie. sed aduerte circa
istā. q. qz Archi. rrrv. q. viii. c. i. dicit q̄ postq̄ feudum re-
uersū ad ec. ⁊ p̄latus stetit p̄ annū q̄ ipsum nō reifeuda-
uit q̄ amplius nō p̄t ifeudare qz intelligitur consolida-
tū p̄. d. c. i. ⁊ in. l. fi. §. quotiēs de publi. qd̄ admittit zaba-
rel. in. c. ij. ēz de feu. q. rii. si p̄latus p̄cepit fructus t̄liū
bonoz eo mō quo p̄cepit de alijs bonis mēsalibus naz ex
h̄ v̄r icorporasse vt post ānuz cēscantur de mensa super
hoc tñ passū dicit vidisse p̄silia varia ⁊ d̄ria magnoz do-
ctoꝝ. ⁊ h̄ v̄r iclinare d̄ano. i. c. vt sup de re. ec. nō alie.
⁊ p̄dicta dicit procedere nisi p̄latus ex aliqua iusta cā
distulisset ifeudare quo casu ēt post annū posset ifeudare
d̄nti non teneat nimis lōgo tpe qd̄ erit arbitrariū postq̄
nō est determinatū ⁊ dic vt ibi p̄ eū ⁊ iij. q. rii. ⁊ iō infert
hic Bald. an p̄latus poss̄ vasallo remittere feloniam
p̄ q̄ feudū erat ad ecclesiā deuolutū ar. q̄ nō i. c. cum de
fideres p̄ Jo. an. de sen. erco. vbi iniuriā illatā ec. nō p̄t
p̄lat? remittere s̄z suā p̄riā ⁊ iō si feudū spectat ad mēfaz
solius p̄lati poterit remittere. si ē cōis p̄lato ⁊ caplo nō po-
terit remittere ar. eoz q̄ d̄nr i. l. ij. C. d̄ libertis ⁊ eoz lib.
i. l. fi. C. d̄ aucto. p̄stā. ⁊ fac qd̄ vult Jmo. in. c. ij. i. ij. col. d̄
feu. Jmo. i. c. potuit de locato. faciūt q̄ videbimus i. c. i.
j. quo tpe miles. glo. tñ ⁊ cōter doc. i. d. c. potuit vidēē
velle q̄ p̄latus habēs capl̄m remittere p̄t caducitatez
si facit cū cōsensu capituli ⁊ si nō h̄z capl̄m solus p̄t vbi
aut̄ h̄z capl̄m ⁊ remittit sine cōsensu capl̄i cōmunis opi-
nio ē q̄ nō p̄t remittere caducitatē l̄z Jmo. in. d. c. po-
tuit. in. vij. car. v̄r tenere qz aliud est concedere de nouo.
aliud nolle cōcessuz habere pro deuoluto. l. magis puto
§. fundus. ff. de rebus eoz Jmo. i. c. tua i simili p̄ L. ar.
de his q̄ fi. a p̄rela. in. c. i. de dolo ⁊ p̄tu. i. c. vt super in fi.
col. de re. ec. nō ali. S̄z posito q̄ sub annua p̄statione da-
tū sit feu. vel ad aliqd̄ seruitiū an̄ p̄latus vel ēt princeps
d̄nis feu. poterit diminuerē h̄c p̄stationē vel seruicia pro-
missa seu p̄sucta. And. de iser. in. c. i. in. §. p̄terea d̄uca-
tus. j. de probi. feu. alie. p̄ Fed. in. vj. col. t̄z q̄ nō si mul-
tū ledat̄ res pub. sine d̄niū p̄cipis p̄ ter. in. d. c. i. ⁊ l. fin.
C. ne rei d̄nice ne tēpla. l. oēs. C. de fun. patri. l. oi. C. de
de vectigal. ⁊ cōmi. ⁊ ter. in. c. intellecto extra de iure in.
qui loquit̄ de rege vngarie. ⁊ pro determinatione. And.
v̄r optima deci. Jmo. i. c. potuit i. rrvij. colum. de locato
vbi dicit q̄ p̄latus nō p̄t diminuerē canonē ēphiteoticiū
q̄ p̄statur sup re emphiteotica immobili nisi cū solēnitate q̄
regrit i alienādo als talis diminutio nō p̄iudicabit suc-
cessori. imo ip̄met poterit d̄nuerē. c. sigs p̄souterozuz
de re. ec. nō ali. Vbi tñ nō eēt magnū d̄niū regni vel rei
pub. valeret talis r̄missio. l. apud iulianū. §. si. ff. d̄ lega.

I. vel ubi est sufficiens causa remittendi. nam tunc non diceret in
dānū facta s; recipet cōmensuratiōe cūz cā vt vult glo.
no. in fili in. l. si donatis. C. de col. et ibi Bal. et tūc requi-
rū q; in remissione pōatur cā derogatoriā nō obstatē vel
p̄staret q; p̄nceps faceret et certa sciētia ex quo sum? i ma-
teria p̄hibita s; requirū derogatio exp̄ssa. Ego crederem
q; si p̄nceps talē remissionē facit q; valeat nisi aliquo ex-
trinseco respectu impediatur. s. q; nō solū nocz sibi s; et rei
pu. q; ē tāta remissio q; nō pōt postea d̄fēdere regnū tūc
n. nō valeret. c. i. in p̄n. j. de probi. seu. ali. p̄ Sede. Bal.
l. c. l3 cām in. iij. col. de proba. legiste cōiter i probe. floz:
vel ē q; b̄eret supiorē d̄im in p̄cipatu et donatio multū
p̄ndicaret p̄ncipatū tūc ē nō valeret. d. c. i. i p̄n. et c. ad
aplice de re indi. li. vj. vel ē q; p̄ndicaret successori tunc
nō valeret vt vult Bal. in. l. i. in prin. ff. de p̄sti. prin. et in
l. trāfac. C. de trāfac. Albe. in. l. i. ff. de offi. procu. cesa. vj
q; p̄i? p̄nceps iurasset p̄seruare et nō diminuerē iura p̄-
cipatus. d. c. intellecto. tūc. n. nō valeret remissio in d̄rium
scā cū magna lesione vel ē nō valeret q̄n detegeretur p̄n-
cipē fuisse graviter deceptū intelligo vitra dimidiā iuste
extimatiōis et ita And. i. c. i. de capi. q. curi. v̄di. i. v. colū.
et hos casus credere valere remissionē p̄dictā l3 p̄iudici
cet multū regi vel p̄ncipi sicut posset et Alienationē face-
re et sufficit q; et certa sciētia sine cā nō ob. h̄ fecit et proce-
dit qd̄ vul. And. i. s. p̄terea et pro p̄firmatiōe p̄dictoz fa-
ciunt q̄ vidimus. s. i p̄ludis i. q. dū q̄ro an p̄nceps possit
alienare iura p̄ncipatus sui. **S**3 opep̄ccū ē videre d̄
q. quā pōt h̄ Bal. vtz p̄lat? possit rē ifeudari p̄suetā p̄ce-
dere cōsanguineo suo. et gl. oz. dicit q; nō. j. q. succes. tenca. c.
i. et j. si de iues. iter do. et vas. lis ori. c. i. s. h̄. p̄ aut. qbuscū
q; mōis. C. de sa. s̄a. ecc. Idē Bal. i. c. ceterz de indi. et in
l. i. i. xv. q. ff. de rez. vi. dicit vtz nisi i solitis ifeudari hic
Bal. dicit q; pōt si p̄sona nō ē ecclesie onerosa hoc. n. s̄e
per inspiciū iura no. i. c. vlt. d̄ re. ec. nō alie. nō ob. d. au-
tē. q̄ loqtur d̄ iure cōi vt i emphiteosi. s; nos sum? in iure
p̄suetudinario nō ita rigoroso et i feudis q; feuda in iunt
gratie. s; d̄ctus emphiteoticus nō in iunt gratie et iō nō ē ea
dē rō prohibēdi et hoc t3 Ja. d̄ bel. et exp̄ssus a d̄rio sen-
su de capi. ex ordinarijs. c. sūmope. s. d̄. et vbi ter. sic ait
d̄ q; si p̄iuncte p̄sone gra tale d̄derit feudū q; ex eo duos
cōsimiles vasallos acqrere possent iutile ē b̄ficiū loqtur
in feudo ecclesiastico. et adde qd̄ nō. et de ap. c. de priore i
nouella. Tū p̄anoz. in. d. c. vt sup de re. ecclesi. nō alie.
referēdo Bar. et Bal. dicētes in. d. autē. qbuscūq; q; rē
solitā p̄cedi i emphiteosim vel feudū pōt p̄latus p̄sangu-
neo suo s̄tr p̄cedere nisi ex qualitate p̄sone consanguinei
resultaret p̄sūptio fraudis vtzputa pp̄ potētiā ei? vel alio
mō vergeret in dānum ecclesie. et ita pōt intelligi Bald. in
l. cū multa. C. de b̄disq; libe. Archi. l. c. nō liceat. rj. q. ij.
refert se repire Fed. de se. cōsi. cct. qd̄ incipit i r̄pi. noie rē.
Casus talis qd̄az ep̄s vbi v̄ sentire d̄rium format duas
qōnes nūqd̄ p̄latus q; iuravit nō alienare sine licētia supe-
rioris possit p̄cedere p̄sanguineo i emphiteosim rē vnus
floreni pro redditibus qnq; So. et determinat q; sic q; nō
ob. iuramētū i istis modicis vt. s. d̄ri nec ē ob. cōsangu-
nitas q; rōe fraudis fuit i ducta ista prohibitiō. s; hic p̄e-
sumit oēs fraudē cessare illa aut. qbuscūq; loqtur i alio
casu s̄m cū s; nō dicit in quo v̄n non plac; bec responsio
q; ter. ibi dicit qbuscūq; mōis et. dat aliā respōsiōne q; so-
lēnitas illius autē. nō seruat i alienatione rei ecclesiastice
vt no. in. c. i. co. ti. li. vj. Itēz cessante fraude melius est d̄-
bere cū cōsanguineis q; cū c̄ncis. nā pus debemus sub-
venire p̄sanguineis. lxxvi. di. c. nō satis ter. ibi gl. rri. di.
oīno et l. c. i. de pecu. cleri. Ita r̄idet Fed. consi. l. ij. inci-
pit qdam p̄latus. S3 hoc facit q; nō ē ista solēnitas sed
ē ihibitio certaz p̄sonaz pp̄ lesione ecclesie emitādā s; hoc
nō obstatē putat dictā autenticā non procedere in p̄-
latis p̄ ter. valde s̄m. rj. q. ij. c. sigs qualibet iuncto. c. p̄e-
cedēti vbi d̄ q; rector cū iuscūq; ecclesie pōt vnā rem de
ecclesia auferre d̄imō tātūde de suo ecclesie p̄ferat. et sic ha-

beat p̄uilegiū qd̄ res ecclesie possit alienare sine vtilitate
satis. n. ē. q; ecclesia nō deteriorat. simile p̄uilegiū h3 p̄n-
ceps. c. i. de rerū p̄nu. s̄m cōz itellectū ē vt ter. in. d. c.
figs qd̄ ē in fauore p̄sanguineoz pōt p̄latus hoc facere et
hoc ē in testō pōt p̄lat? facere. s. legare d̄imō recōp̄set
ecclesiā i alio. c. si ep̄s. rj. q. ij. nō. Jo. an. i. c. officij de te-
sta. tū illa iura nō apperūt an loqtur de re mobili an
imobili. An nō ē absur dū dicere q; loqtur i re mobi-
li. q; in immobili nō pōt p̄latus ea dare i casu p̄misso et ser-
uata solēnitate. s. vt meliora prospiciat ipsi eccle. c. dudū
de re. ec. nō alie. li. vj. c. sine exceptiōe. rj. q. ij. vt ē sentit
Archi. ad autē. qbuscūq; mōis s; Fed. r̄idet q; loqua-
tur in yconomō q; nō h3 p̄uilegiū sicut p̄latus iura no. p
gl. v. q. iij. i. c. h̄. Itē yconomus ē magis suspect? q; p̄la-
tus q; ē p̄petuus et p̄r ecclesie. nō sic yconomus q; p̄latus
pōt d̄bere cū p̄sanguineis de reb? ecclesie sicut cū c̄ne-
is l3 nō possit yconomus nisi prout p̄cedi p̄terea soluit
p̄anoz. d. p̄i. r̄lvij. aliter. s. q; iure canonico nō repiatur
prohibitiū. nec i his ecclesiasticis attēdit prohibitiō iuris ci-
uilis. et sic prohibitiō autē. qbuscūq; sicut dicim? d̄ autē.
hoc ins p̄orrectū. tū Fed. p̄i. l. ij. incipit qdā p̄lat? cōsu-
luit q; p̄lat? marie exēpt? pōt cū suo caplo dare ad vitā
suo p̄sanguineo pp̄ b̄merita vnū p̄diū sine auctoritate
superioris p. c. q̄uis de decimis. rvi. q. i. c. h̄. i glo. et rvi. q.
vij. c. iij. Archi. de re. ec. nō alie. c. i. li. vj. Dost. i sūma d̄
bis q; h̄. a p̄la. et obligati erūt successorē. c. illud. rvi. q.
vj. et c. possessiōes. rvi. q. i. imo successor tenet ex promissio-
ne d̄ remunerādo scā p̄ p̄decessorē. Archi. in. c. sunt
nōnulli. i. q. i. et i. d. c. possessiōes. tū quo ad successorē ob-
ligādum o3 q; appareat de cā cōcessiōis ita Fed. consi.
ctiij. i. c. concessio scā nuncio h̄ in. c. gratis de deposito
in. c. q; qbuscūq; de fideiuss. i. d. autē. hoc ins p̄orrectū et fa-
cit q; no. Bal. post gl. i. l. si donationē. C. de col. et p̄ cano-
ni. i. d. c. dudū. de rebus ec. nō alie. ibi Inno. et glo. et alij
et notabis ē illa q; nō declarant p̄ doc. et hanc cōclusionē
nō. Arch. i. c. ep̄s. r. q. ij. Lar. in cle. i. i ver. abbates in fi.
de exces. pla. An. i. c. i. j. q; succes. te. d. Signo. cōsi. cctiij.
et aliqd̄ tetigit circa solutiōes d̄rioz glo. tū i casibus i qb?
cōcessio nō t3. ipsemet cōcedēs tenet seruare cōcessiōes. c.
venies. c. d̄ cetero de transac. nō tū successor eius q̄nimo
ē si successor emphiteotā vel feudatariū tolleret nō per
hoc v̄t approbasse d̄ctū nisi probetur q; sciuit nullitatem
d̄ctus p̄ nō. p̄ Bart. in. l. itē querit. s. q; impleto. ff. locati
imo ē si sciuisset ex quo defectus fuit i solēnitate vel pote-
state quo ad obligandū successorē cū nulla quo ad cū ob-
ligatio p̄cedat tacita approbatio nō iducit neq; erit obli-
gat? p̄ ea q; no. Jo. an. i. r̄la rati. et i r̄la rati d̄ re. in. i. vi. ita
bellamera deci. cccccclvij. q; incipit supposito q; d̄is q̄ni-
do glo. et cōiter doc. in. c. i. de p̄cario Bal. i. l. i. i pe. col.
q̄n nō petē. ptes et facit q; vbi i d̄ctibus requirū certa solēni-
tas puta scriptura vel aliud solēne nō fit p̄ taciturnitatez
renouatio Bal. i pace cōstātē i verbo itē societate et p̄di-
ctā opi. et firmat Ro. deci. cctriij. incipit itē si p̄latus re-
gritur enim ē i qbuscūq; et locatiōibus q; sapiūt aliena-
tionē. puta ad lōgū tps cā et q; versetur magis i hoc p̄dio
alienādo q; in alio q; aduertat p̄lati ita Fed. p̄i. cctij. i. c.
pit d̄no Jabāni. et nōbitis ista q; nō declarāt p̄ doc. Hec
aut solēnitates cū sint in fauore ecclesie inducē si nō ser-
uatis debitis solēnitatibus fuerit res ec. in feudis vel in
emphiteosiz data ipse suscipiēs alienationē nō poterit se
excusare a p̄statiōe seruioz vel annui cēsus et eo q; die
d̄ctum nō fuisse solēne ita Ang. p̄ illū ter. i. s. si vero quē i
anc. de alie. et post ecclesia pōt d̄ctū inualidū rati h̄re i fa-
uore suū. c. si qua d̄ rebus. rj. q. ij. p̄anoz. q; cōmēdat ter.
illū l. d. c. si qua l. c. edoceri de recri. l. c. i. et Imo. in. c. iij.
de bis q; s̄nt a p̄la. et facit aliā rōne nāz b̄nē p̄uato non
p̄mittit cū d̄ano directij d̄im? et sic ec. turpitudine suam al-
legare vt h̄ in. c. sigs p̄sbyter op̄d̄ re. ec. nō alie. in. l. trā-
sacione. C. de trāf. in. l. als. ff. de iurem. erit ergo facultas
ecclesie vel agere ad fructus tanq; d̄ malefici posses

forem. l. que admodum. C. d. agri. z. c. l. i. vj. c. q. iura de
regu. iur. li. vj. vel agere ad seruitioꝝ prestationē z. facit
que videbimus in. c. i. §. inde q̄ri p̄t. j. de aliena. feu. vbi
cōcludā q̄ si scōus emphiteota accepit emphiteosim a
prio sine dñi consensu tenet prio ad solutionē canonis lz
cōcessio nō valuerit vt voluit Ang. de are. post glo. in. §.
adeo in. v. colum. isti. loca. **Quero** cū glo. i. q̄to tpe in
ducat cōsuetudo talis de qua i. isto ter. q̄ platus possit da
re infendū z. r̄ndet glo. ponēdo duas opi. **Pria** ē q̄ req
ratur tm̄ tps vt nō extet memoria in dñiū. pro hac opi. fa
cit. l. i. in. fi. z. l. ij. in. prin. ff. de aqua. plu. ar. z. ff. de aqua
plu. z. est. l. i. hoc iure. §. ductus aque **Scda** opi. ē. **Bo.** q̄
regrat̄ an. rrr. ar. C. de p̄scri. rrr. an. i. l. comperit z. in. l.
oēs. suadet rō q̄ p̄ cōsuetudinē acgrit̄ iurisdictione. l. i. C. d.
eman. li. **Uñ** per hāc consuetudinē acgrit̄ ec. honor z. iur
isdictione in suū vasallū. §. **Ja.** de bel. z. q̄ regratur anni.
rl. q̄ infendatio ē alienatio vt no. i. l. cū nō solū. §. filius at
C. de bo. q̄ li. z. l. i. de fū. dota. c. nulli de re. ec. nō ali. in
alienatiōe aut rez ecclesiasticar̄ regritur dictū tps ad p̄
scriben̄ in aut. quas actiōes. C. de sa. san. ec. §. z. in. datioe
in feu. q̄ opi. nō plz **Nico.** de nea. q̄ haberet locū q̄ tra
ctat̄ de maiori p̄iudicio ecclesie v3 q̄ ec. amitteret totū
suū ius itegz v3 h̄ retinet dñiū directū. ff. d. acgr. pos. l.
ij. §. ex. d̄rio. qd̄ qdē dñiū ē sibi efficax z. vtile tū q̄ ipsa ec.
h3 seruitia: tū q̄ ē spes q̄ feudū possit ad eā redire p̄ ca
sus ex p̄sios. j. q̄ su. pri. cā be. amit. p̄ totū cū si. **Itē** q̄ hēt
iurisdictionē z. honorē vt. s. dictū ē. z. pro tāto ipse cōclu
dit q̄ sufficiat. rrr. an. **S3** cōcordādo oēs istas opi. dicit
Alua. distinguē. fm̄ **Bal.** q̄ aut infendatio ē mā. feste dā
nosa ecclesie z. tūc regrit̄ tps cui⁹ initij mēoria nō existit. z.
h̄ mō intelligit̄ p̄ma opi. gl. aut ē manifeste vtilis ecclesie
z. tūc p̄scribitur spacio. 30. an. z. sic procedit sa. opi. glo. z.
rō **Nico.** de nea. **Nec** ob. fm̄ **Bal.** si dicat̄ q̄ d̄ ecclesi
am non currit p̄scriptio nisi. rl. an. c. q̄rta de p̄scri. aut. q̄s
actiōes. C. de sa. san. ec. §. nō p̄t̄ procedere qd̄ d̄ de. 30.
an. p̄scr. q̄ r̄ndet **Bal.** q̄ p̄scri. q̄ inest p̄suetudini non
p̄prie est p̄scriptio s3 quidā tacitus p̄sensus seu qdā firmi
tas taciti cōsensus vbi nō requirit̄ possessio cōtinuata sed
regrunt̄ actus vtētū q̄ continui eē p̄nt. l. foramē. ff. d̄ ser.
vr. p̄e. nec v̄it ad auferē. ius ecclesie s3 ius facien̄. z. cō
stituen̄. vt no. in. c. fi. de cōsue. li. vj. i. c. cū ec. sutrina d̄ cā
pos. z. p̄ri. aut ē dubiū z. tūc requirant̄ anni. rl. z. ita itelli
gitur opi. **Ja.** de bel. z. vult **Bal.** in effectu q̄ q̄ nō ita cla
re. d. **Adar.** caracto nō plz h̄ distinctio **Bal.** z. prio dum
ait i. prio mēbro valere cōsuetudinē infendādi dānosam
ecclesie q̄ ē p̄ter. i. c. i. e. f. de p̄sue. nec ob. c. sup. q̄busdam
§. p̄terea de ver. si. z. l. h̄ iure. §. ductus aq̄. ff. d̄ aqua co.
z. est. q̄ illa patit̄ limitationē vbi cōsuetudo sit nimiiū one
rosa z. dānosa eccle. nā iō cursus tāti tps ibi opatur quia
h3 v3 p̄supti p̄uilegiū vt in dictis iuribus z. c. i. de pre
scrip. li. vj. **S3** p̄nceps in dānū ecclesie nō p̄t̄ disponere
q̄ eēt d̄ libertatē ec. iō nō valet. C. d. sa. san. ec. aut. cassa.
vt habet̄ i. c. nouerit de sen. ex. §. nec cursū dicti tps idu
cetur p̄suetudo dānosa ecclis. nisi sustinēdo **Bal.** dica
tis q̄ d̄ria loquūtur de magno dāno ecclesiar̄. nā tūc cō
suetudo ecclis onerosa nō v3. s3 nos loqm̄r vbi nō tra
ctat̄ de ita graui dāno q̄ directū dñiū remāet ec. z. vti
le spatur posse redire q̄nq̄ z. iterea p̄ eo vasallus impē
dit seruitia z. rōabile ē ē vtec. meritos de se remuneret
c. ceterz vbi bo. ter. z. c. p̄ tuas de dona. z. ita repio limita
re. d. c. i. de cōsue. **Panoz.** i. p̄. l. r̄ij. qd̄ icipit i. tpi. z. c. cir
ca primā z. ij. col. **Panoz.** i. d. c. i. i. fi. p̄ no. p̄ Inno. in. c.
q̄ sicut de elec. de p̄sue. c. abbate de ver. si. nō. n. plz scōz
mēbz q̄ d̄ ec. nō p̄scribit̄. 30. an. spacio. §. rl. C. de qua
dri. p̄scrip. l. z. no. i. aut. quas ac. C. sa. san. ec. p̄terea vbi
cunq̄ infendatio ē vtilis vel necessaria ec. tunc platus cū
cōsensu capli possit i. feu. dare. c. ad n̄am de re. ec. non
ali. putarem veriorē sniam **Ja.** de bel. z. **And.** vt regran
tur. rl. an. vt dicā in simili i. c. figs trigita. j. si d̄ feu. su. cō
tro. d. c. de quarta z. d. aut. quas ac. z. facit qd̄ no. glo. in

d. c. fi. z. qd̄ no. do. de ro. deci. vlti. s3 quotā meā z. plure
scribit̄ i. d. c. fi. de cōsue. li. vj. vbi q̄n̄ ē consuetudo d̄ ius
cōe regrunt̄. rl. an. s3 alienatio z. infendatio rez ec. ē d̄ctus
cōe ergo requirunt̄. rl. an. l. iubemus. C. de sa. san. ec. z. c.
i. de re. ecc. nō ali. p̄terea vbi agit̄ de dāno nouo statu.
rei ecclesiastice p̄scribit̄ spacio. rl. an. nō aut. 30. c. cū d̄ b̄n
ficio de p̄beb. li. vj. s3 vt valeat cōsuetudo infendādi bo
na ec. regritur binus actus infendandi diuersis tpsibus. l.
ij. in. fi. C. de ep̄ali an. l. de q̄bus. ff. de legibus ibi no. ter
tio regritur cōsensus capli que admodū cōsensus populi.
d. l. de q̄bus. quarto regrit̄ q̄ p̄suetudo infendādi sit rōna
bilis. z. nō dānosa ec. c. i. i. fi. de p̄sue adducite q̄ntuz q̄ re
gritur bonafides vt nō. glo. **Jo.** an. i. c. pe. de cōsue. li. vi.
Panoz. i. c. cū ec. sutrina de cā. pos. z. p̄prie facit. c. fi. de
p̄scrip. ad p̄dicta **Inno.** i. c. ij. de feu. in. fi. **Car.** v̄t assenti
re **Pau.** de. ca. in hac mā mibi aperit oculos in consi.
ctriiij. qd̄ incipit viso istru. in. ij. col. aut volum⁹ dicere rē
solitā infendari ex statuto superioris z. tūc sufficit semel a su
piorē statutū **Bal.** in. an. signas ruinas. C. de sa. san. ec.
aut volumus dicere rē solitā infendari ex simplici cōsue
tudine z. attēditur tps. rl. an. z. procedit arti. p̄orie. s. ta
ctus aut apparet rē licite semel in feudū datam puta au
toritate pape tunc ex quo semel effecta infendabilis per
petuo remanet infendabilis nisi incorpetur. d. c. ij. z. facit
q̄. s. d̄ri in. vj. col. huius p̄n. ter. n̄ri tunc. n. recurritur ad
cōsuetudinē p̄scriptā ad iducēdū alterationē status q̄n̄
de alia legitia alterationē nō p̄stat vt i. c. cū de b̄nficio de
p̄beb. li. vj. z. ibi no. z. isto vltimo casu nō erūt necessaria
tot req̄sita s3 sola legitia mutatio. siue infendatio vt facit
ter. in. c. i. ep̄m vel abba. vt in. fi. s. q̄ntis. z. ter. ibi **Bar.** in
l. i. C. de ipo. lucra. descri. li. r. z. in. l. p̄. §. quindecim ibi
Bar. ff. de leg. iij. **Quot** aut̄ actus regrant̄. j. p̄dictuz
tps ad h̄ vt ista cōsuetudo iducatur dicit **Ja.** de bel. q̄ bi
nus q̄ cōsuetudo d̄ qd̄ frequēter fit vt. C. q̄ sit lon. cōsu.
l. i. id aut̄ d̄ frequēter fieri qd̄ fit bis vt in. autē. de d̄fen.
cini. §. fi. vñ cōclude fm̄ ipsum esse necessariū vel q̄ idem
p̄relatus dederit bis duobus idē feudū vel q̄ duo p̄rela
ti duobus vel eidē diuersis tpsibus successiue inuestiēdo
cū p̄scriptiōe de qua. s. dictū ē ar. C. de ep̄i. audi. l. iij. §.
fi. z. etra d̄ cā pos. z. p̄prie. c. cū ecclesia sutrina. vbi ple
ne de hac materia. z. p̄ doc. l. de q̄bus. ff. de legi. z. C. que
sit lon. cōsue. in. l. ij. qd̄ ēt videt̄ tenere **Ja.** d̄ ardi. in sum
ma car. l. sub rubricella q̄ p̄nt dare feu. facit signāter iste
ter. d̄n̄ vtitur verbo cōsuetudo. §. ex bino actu lz si diceret so
litū sufficeret vnicus actus **Bar.** in. l. itē mella. §. s3 si ali
mēta. i. prin. ff. de ali. z. ci. le. §. salua auctoritate tantozum
patrū credet̄ d̄ q̄ ēt p̄ vniciū actū iuncto cursu tps dice
tur res solita infendari p. d. c. cū de b̄nficio. volunt cōiter
doc. in. c. fi. de cōsue. z. in. l. de q̄bus. ff. de legi. in. d. c. cū
ec. sutrina de cā pos. z. p̄prie. z. pro hac opi. pōdero ter.
in. c. i. scōo r̄iso. j. ep̄m vel abba. du3 vtitur verbo solita
dari z. tm̄ fm̄ opi. **Bar.** s. relatā sufficit vnicus actus etiā
verbū solituz verificat̄ in vniciū actu ēt plurimū attendi
tur p̄suetudo ec. quo ad qualitātē p̄sonaz q̄bus datur nā
si sit solita locari in ep̄hiteosim ēt pro heredibus ēneis
tunc ēt i. talibus p̄sonis procedet cōcessio z. generalis mē
tio traheret̄ ēt ad extraneos q̄ i. bis plurimū attēdit̄ con
suetudo vt p3 p̄ p̄missa. c. ij. de feu. sp. i. ti. de locato. §. nūc
aliqua h̄. cvij. ita. d. **Anto.** d̄. r̄ij. icipit i. noie z. i. facto
fratrū mōtis oliueti. z. lz loquatur i. emphiteosi idē erit in
feudo vt circa q̄litatē p̄sōaz attēdat̄ p̄suetudo fac̄ q̄ vide
bim⁹ i. c. i. j. an. agna. vel filius. **Oppo.** cū glo. iij. de
c. i. j. de cle. q̄ inuest. se. in. p̄n. vbi clericus idifficte potest
dare in feudū intelligite istum ter. fm̄ illū v3 q̄ loquitur
de rebus p̄prie ipsius clerici quo casu pōt ipse clericus
dicta sua bona p̄prie infendare sicut possit quilibet laic⁹.
nec regritur aliqua cōsuetudo vt ibi s3 h̄ loquitur de re
bus ec. i. q̄bus non pōt nisi sit p̄suetudo vt h̄. z. hoc voluit
ista gl. q̄ b̄n loq̄tur vsq̄ ad versiculuz z. ita v̄t. z. hoc p3 in
prio oppo. subsequēter cū. d. glo. i. dicta pte q̄ imo cleri

ens hodie nō possit dare i feudū ēt si ec. sit cōsuetudo qz
 talis cōsuetudo reprobatur p papā vrbānū vt probatur
 j. ep̄s vel abba. c. i. So. dicit gl. iste ter. v3 itelligi s3 illuz
 v3 q bona q sunt solita ifeudari possunt ifeudari ēt ho-
 die cū papa ibi p̄firmet p̄teritas ifeudatiōes z p̄suetudi-
 nes: ea aut bona q sunt subiecta ec. z de ti. ec. z q nō sunt
 solita ifeudari nō p̄nt ifeudari de nouo eodē mō si als fu-
 issent solita ifeudari s3 mō sūt effecta de dñio z subiectio-
 ne ec. qz tunc non p̄nt ifeudari de nouo z iō platus bona
 q̄ repit tpe sui igressus eē solita ifeudari z aperiunt sibi
 post ei⁹ igressus tūc pp cōsuetudinē antiquā pōt dicta bo-
 na reifendare de nouo vt hic z hoc voluit ista gl. vsqz ad
 fi. quam declarā p ea q̄ dicit. s. in glo. ii. vbi late examina-
 ni istū ar. vnū tñ no. qd̄ hic dicit Ja d bel. v3 q̄ ēt post di-
 ctā cōstitutionē vrbani possit iduci noua cōsuetudo ifeu-
 dādū istū ter. z ē rō qz post q̄ cōfirmat cōsuetudinē p̄te-
 ritā v̄r̄ approbare cōsuetudinē simplr z p̄ p̄ns v̄r̄ p̄mitte-
 re p̄suetudinē nouā induci qd̄ itelligo v̄r̄ nisi eēt res spi-
 ritualis vt ē decia qz tūc nō putarē talē cōsuetudinē d̄ no-
 uo iductā h̄ posse opari. **C**oppo. cū gl. fi. s. ea q̄ suppo-
 nūtur i isto ter. v3 q̄ ēt illud datū a maioribus valuasori-
 bus cēscat eē iure feudi z pro feudo hēatur. s3 d̄ de. s. fi.
 j. eo. vbi d̄ q̄ solū illud cēscat eē p̄rie feudi qd̄ ē datū a
 capitaneis regni vel a maiorib⁹ valuasorib⁹ secus at si a
 maiorib⁹. So. d. gl. q̄ ille ter. loq̄ s3 iura antiq̄ s3 q̄ fiebat
 dcā d̄ria hodie aut nulla ē d̄ria iter p̄dicta vt ē ter. j. de
 natura feu. in fi. z h̄ voluit ista glo. vsqz ad fi. q̄ bñ loqui-
 tur nā hodie absqz culpa nullus vasallus pōt disuestiri
 ēt si esset de minimis valuasoribus s3 oliz potuisset vt ibi
 d̄ quo die vt ibi no. z. j. d̄ fe. sine. cul. nō amit. **C**Op. ab
 eē q̄ imo nō teneat p̄suetudo sup ifeudatiōe rerū ec. vt
 probat i. c. q̄uis z in. c. fi. eē d̄ decimis. So. ibi loquitur
 in iuribus z rebus spūalibus in qb⁹ nō pōt induci noua
 p̄suetudo qz nō cadūt in laicū vñ decie nō p̄nt hodie ife-
 feudari qz sūt abus i domo dñi. rvi. q. i. reuertimini. v̄r̄
 ille decime q̄ ab antiquo fuerūt date laicis et cā vt defē-
 sarent ec. ab hereticis z alijs opozessoribus p̄senerāt ad
 huc z dimitunt i p̄tate laicorū i his talib⁹ decimis succedunt
 laici ēt hodie vt videmus. nā regulariter nō dñt suc-
 cedere vt in. c. ad hec eē d̄ dec. vñ in dictis decimis ab
 antiquo datis laicis et dicta cā sūt inuestiture ipsis lai-
 cis z ipsas iuste tenēt z possidēt z in dubio si de tpe con-
 cessionis decimarū p̄dictarū nō apparet p̄sumūtur date
 an cōciliū. Jo. an. z. d. Anto. i. c. cū apostolica de his q̄
 fi. a prela. iō renouari p̄nt. **P**au. p̄. c. xxyj. icipit in rpi.
 zē. dubiū fuit. s3 q̄ dicta cā cessauit tūc ex p̄se prohibitus
 fuit q̄ amplius nō p̄cederent vt no. in. d. c. q̄uis z in. d.
 c. fi. de qua materia p̄ **D**osti. isum. de dec. s. fi. ver. ij. q̄
 rif. z qd̄ h̄ eē de dec. in. c. prohibemus z aliqd. j. i. c. ij.
 de feu. cogni. i. c. cū aplica de his q̄ fi. a pla. Quid aut in
 noualibus vide i. c. tua eē d̄ dec. z gl. i. d. c. q̄uis. **C**Utrū
 aut clericus siue platus possit ifeudare rē occupatas per
 potētē q̄ n̄ ē solita ifeudari. **E**t dicit Jo. an. z. d. Frā. za
 ba. ibi **J**m. in fi. in. c. ij. eē de feu. q̄ nō. ne detur z apie-
 tur via in. aliqnādī. de quo ēt p̄ **B**al. s. in p̄ambulis feu-
 dorū in sua. ij. diuisiōe. S3 qd̄ si ē feudū possessus a potē-
 te a q̄ nō pōt p̄cipi p̄sio vel sūtiū an poterit alteri potē-
 tiorū ifeudari z **B**ut. in. d. c. ij. dicit z **A**n. d̄ iser. z **B**al.
 q̄ sic. nec ob. ti. d̄ alie. iudi. muta. cā fac. qz itelligitur q̄
 sit dolose z aīo tñ turbādī aduersariū h̄ q̄ bōafide etiā
 vt facilius res ec. recupef z erit spāle fauore ec. z iō d̄c
 ipse q̄ h̄ nō liceret ēt clericis quo ad patrimonialia d̄ quo
 p̄ **D**o. i. sū. d̄ alie. in. muta. zē. Quod aut dicit q̄ hodie d̄
 cie nō p̄nt cōcedi laicis itelligas iure feudi qm̄ fructus
 decimarū bñ p̄nt cōcedi laicis in tps vite ēt hodie vt in. c.
 ij. eē de locato z ibi nō. z. d. c. q̄uis. tñ decimas i feudis
 laicis ante cōciliū lateranen. cōcessas ad ec. reuerfas nō
 pōt amplius laico ifeudare ita **L**al. i. ru. de dec. confi.
 i. z i his casibus nō h̄nt locū q̄ supraditi p. c. ij. de feu. qz
 in decimis ē spālis prohibitio vt nō cōcedat laicis ēt ex

quadā p̄missiōe nec tollerā vt stēt apud laicos q̄ an̄ con-
 ciliū erāt ifeudata. c. ad hec. c. quāuis. c. prohibemus d̄
 deci. c. cū aplica de his q̄ fiunt a pla. Jo. an. i. d. c. probi-
 bemus. an̄ gl. in. d. c. prohibemus. s3 d̄riū qz s3 prohibea-
 tur d̄ nouo ifeudare decimas laicis nō tñ ifeudatas reno-
 uare. c. p̄sultit i fi. d̄ iude. z pro hac pte dicit **L**ar. se con-
 suluisse. **J**mo. in. d. c. ij. in fin. car. dicit q̄ opi. gl. z **L**ar.
 cōiter seruaf s3 alia ē verior vt **P**au. p̄. c. xxyj. s. alle.
COp. q̄ imo. ec. possit ifeudare d̄ nouo. ēt n̄ cristēte p̄sue-
 tudine vt i. c. ad n̄r̄z de re. ec. nō ali. So. h̄ iō ibi ē quia
 suber at cā necessaria quo casu pōt p̄lat⁹ dare feudū. cū
 cōsensu capituli s3 nulla subit p̄suetudo vt ibi. z facit qd̄
 no. i. c. abbatib⁹. rix. q. ij. z s3 **J**a. d̄ bel. **L**ollige more meo
 solito regulā q̄ platus z clericus pōt bōa ec. ifeudare si sit
 p̄suetudo ifeudādī als n̄. **C**Et s3 **A**n. z **B**al. fallit p̄rio
 si possidēte vasallo p̄lat⁹ velut pure i feu. alij dare an̄ ap-
 turā fe. c. i. j. q̄ succe. tene. z ibi dicā z. c. i. d̄ cle. q̄ ine. fa.
CSedō fallit i reb⁹ subiectis ec. c. i. j. ep̄s vt ab. z dicit
 vt ibi. **C**Tertō fallit i bōis p̄rijs clici qz absqz p̄suetudie
 pōt i fe. dare. c. i. d̄ cle. q̄ ine. fa. **C**Quarto fallit i archi-
 ep̄o vel alio supiore plato q̄ tpe itroit⁹ repit fe. i suo dñio
 nā pōt i feu. dare. d. c. i. ad fi. d̄ cle. q̄ ine. fa. s3 **J**a. d̄ bel.
 s3 h̄ fallētia ita generalis nō plz qz imo qlibz pōt nisi ar-
 chiep̄s mediol. d. c. i. vbi ē spāle i archiep̄o mediol. s̄ in
 s. ins. cōe. l. i. i. fi. ff. ad muni. l. ins. singulare. ff. d̄ legi. p̄te-
 rea i fi. ter. h̄ probat. dicit vt dicā i. d. c. i. in fi. **C**Quito
 fallit s̄m **J**a. d̄ bela. qm̄ eccl. b3 i feu. ab aliquo absqz con-
 suetudie ifeudādī platus cū cōsensu capli pōt alij ifeuda-
 re. c. i. s̄ p̄terea. j. de capi. cora. h̄ fallētia nō plz qz s̄ ter.
 vbi bōa ec. nō p̄nt ifeudari nisi sit p̄suetudo. s̄o qz ē s̄ re-
 gulā. l. inbemus. C. de sa. san. ec. z. c. nulli de re. ec. non
 ali. nec ob. d. s̄ p̄terea qz nō dicit ter. q̄ ecc. vasalla possit
 alteri ifeudare si nō sit p̄suetudo ec. ifeudādī possit ifeudare
 rē ifeudalē absqz p̄sēsu dñi. **C**Sexto fallit i iurib⁹
 spūalib⁹ vt i decia si feu. deciale sit an̄ later an̄. p̄ciliū. c.
 prohibemus z. c. q̄uis d̄ deci. de quo ple p̄ Jo. an. i. c. cū
 aplica d̄ his q̄ fi. a pla. z per **S**ei. i. c. ij. d̄ deci. li. vj. **C**Se-
 ptimo fallit qm̄ subest cā necessaria vel utilis ecc. nā tunc
 p̄lat⁹ cū consensu capituli alijs z solēnitatib⁹ p̄cedere pōt
 in feudū s3 nō sit p̄suetudo ifeudādī. c. ad n̄r̄m de re. ec.
 nō alie. **J**a. de bel. z **A**lua. fallit vbi p̄ violētiā p̄suetudo
 eēt iducta nā nō valet talis p̄suetudo ita **B**al. hic p̄ no.
 p̄ Jo. an. i. c. fi. d̄ re. ec. nō alie. **C**Nono fallit vbi bona
 essent eccle collata ea cōditiōe ne alienent nā tūc nō pos-
 sent ifeudari s̄m **J**a. ardi. z **A**lua. hic videbimus i. c. i. j.
 ep̄m vel abb. p. s̄ sanctissimas i autē. d̄ ali. z emphi. z di-
 ri. als in. c. v̄r̄ d̄ cōdi. appo. **C**Decio fallit s̄m **A**lua. qz
 ecclesia vel mōasteriū vesle ifeudare nō pōt. s̄ qm̄ cogno-
 nimus i autē. d̄ alie. z emphi. **C**Undecio fallit qm̄ vellet
 ifeudare rē ifeudari solitā pacta alterādo nā tūc non
 pōt vt no. j. i p̄ori. q̄ **C**Duodecio z vltio fallit qm̄ ē ap-
 tū feudū ec. z ecclesia ē deducta ad inopiā s̄m **J**a. de bel.
 alle. i autē. vt d̄terminatus sit numerus clericorū pro quo
 fac. c. ij. d̄ feu. ibi ter. si videris expedire s̄ secus si ec. nō
 expediet. l. d̄ etate. s̄. ex cāis. ff. de iterro. act. qd̄ ē singula-
 re ad limitādū. d. c. ij. d̄ fe. ita **A**lu. hic **C**Quero an̄ pla-
 tus q̄ d̄ cōsuetudie solitus ē ifeudare feudū in masculos
 possit alterare ei⁹ naturā ifeudādō idē feudū ēt i femias
 z dicit **J**a de bel. q̄ nō nisi pp aliqd̄ meritū z seruitiū re-
 cipiētis vt. j. d̄ l. cora. c. ij. i. s̄. profecto z. j. quemad. fe.
 ad fi. perti. c. i. ar. ff. d̄ pu. z vec. l. vectigalia. z siqd̄ i fra.
 patro. l. vnus libertus. facit qd̄ no. l. l. inbem⁹. C. d̄ sa. s̄.
 ec. z in. l. d̄ gbus. ff. d̄ legi. z sequitur ēt **P**ic. d̄ nea. **J**m.
 in. d. c. ij. post **L**ar. vtrum aut ex aliqua causa supuenien-
 te possit platus alterare naturā feudi dic vt tāgāt p̄ doc.
 z p̄sertim vt dicit **J**aba. z **J**m. i. c. ij. extra d̄ feu. **J**m. ibi
 ibi q̄ nō in. c. q̄ in ec. d̄ p̄m. **F**ede. cōfi. cit. icipit quidā p̄-
 latus s3 stat punctus qd̄ si alter at cōcedēdo sub nouis pa-
 ctis puta nō erat p̄suetudo dari nisi masculis z nunc dat
 ēt feminis. an̄ v̄tiet in totū concessio an̄ pro pte pro q̄ in

appellatiōe filioꝝ regulariter nō v̄ire nepotes ⁊ successi
ue. **C** Et ter. ibi ⁊ eoꝝ filij i. h. hoc at notādū h̄ētis quē
ēt pōderat **Bal.** tacite. q̄ excluda filia excluduntur nepo
tes et ea lz sit odiosus. tñ filij appel. v̄ciūt nepotes ⁊ hoc
pp oimodā idēptitatē rōis. q̄ no. ad declaratiōē theori
cap q̄ tradunt p **Bar.** in. l. liberor. ff. de ver. sig. i. l. fin.
ibi **Sali.** latissime post **Bald.** C. de lib. pte. d. Ant. i. c.
q̄busdā d̄ pe. **De.** d̄ anch. i. cle. i. d̄ hap. ⁊ idē **De.** in re
pe. c. canonū statuta d̄ cōst. in. rli. ⁊ se. itez i. l. ⁊. li. car. an
appellatiōe filioꝝ veniat nepos ⁊ p **Bal.** ⁊ cōiter doct. i
l. gallus. §. i. i. tūtes. ff. de libe. ⁊ post. **C** No. septimū ius
ibi hoc aut notandum q̄ femine nō succedūt in fe. q̄ nō
pūt leuare seidā. **C** No. ex ter. ibi fideli ⁊ in h. cū vero
ibi a fidelibus q̄ vasalli fideles appellātur diri. s̄. in pre
ludij huius tractatus **C** No. q̄ femine regl̄ excludun
tur a successiōe feudoꝝ qd̄ itelligas v̄z siue cristāt mascu
li siue nō nisi feudū esset eius nature vel qualitatis vt suc
cedere possent. vt. j. de gradi. succ. in feu. post prin. ⁊ tūc
demū succederēt si nō extaret masculi. vt. j. de eo q̄ sibj
⁊ heredi. suis. in. c. i. q̄ nō p̄ locus femine i successiōe fe
udi donec sup̄est masculus ex eo q̄ primo fuit vestitus vt
ibi dicit ter. itē accipias alios casus de q̄bus tetigi super
ter. videlz de muliere seruitio vel ex amore iuestita vel si
sit cōsuetudo vt ibi dirj remittēdo ad ea q̄ ponā. j. statiz
C No. q̄ sic mulieres n̄ sūt capaces feudoꝝ ita nec d̄scē
dētes cap qm̄ destructo aīcedēte seq̄ destructio p̄ntis
l. i. §. eius rei. ff. de of. eius cui ma. ē iuris. ⁊ eadē rōe di
cit **Bal.** p̄ istū ter. q̄ si pacto in iuestitura actū ē vt femia
succedat in feudo ēt filius eius v̄f habilitatus ex eo q̄
disposito sup̄ ea v̄f dispositū ⁊ sup̄ cāto. faciūt q̄ dicā sup̄
glo. vbi d̄ rōe huius exclusiōis iō dicit **Bal.** in autē. ces
sante. C. d̄ legi. bere. in pe. colū. ⁊ in. l. fi. C. d̄ suis ⁊ legi.
Ant. de ros. i tractatu d̄ succē. ab ite. col. rliiij. dicit q̄ ba
ronie q̄ sunt ad istar feudoꝝ nō trāscunt ad femias nec
nepotes ex feminis extātib⁹ masculis. **C** No. ex isto ter.
in ver. hoc aut q̄ lz cōiter masculi ⁊ femine admittantur
ad successiōē. l. fi. C. d̄ lib. p̄teri. vel ex here. cū vulgari
bus tñ in feudiis nō succedūt femine ⁊ ad hoc quotidie
alle. iste ter q̄ vbi sit mētio d̄ h̄f de idifferēter v̄f ēt idiffini
te mltomagis vbi p̄ h̄ba masculini generis lex v̄f d̄ct⁹ lo
q̄ i mā feudalit̄ nō icludūt femie ⁊ idē i silib⁹ materijs vbi
masculi p̄ferunt feminis p̄cor. ter. l. c. i. ⁊ ibi gl. clari⁹. §. ⁊
si clētulus. j. d̄ alie. fe. ⁊ ibi **Bal.** ⁊ alij. ⁊ i. c. i. §. profecto
j. de. l. cora. vbi bonus ter. **Bald.** p̄ illū ter. C. de suis ⁊
legit. in. l. quoties in. c. fi. ibi **Alua.** j. si de feu. fue. ⁊ tro. i
l. et. ff. so. ma. in. l. liberti liberteq̄. C. de op. liber. in. l.
gallus. §. et ⁊. ibi alij doc. post **Bar.** ff. de lib. ⁊ post. **Jo.**
an. ⁊. d. Anto. ⁊ alij in. c. p̄ntia de proba. facit qd̄ dici so
let i materia idifferēti masculinū cōcipit femininum. ita
Bar. in. l. i. ff. d̄ ver. sig. **Imo.** i. cle. i. d̄ elec. **Bar.** in. l. i.
in princi. i. fi. col. ff. de pecu. **Bald.** i. l. q̄cumq̄. C. de ser.
fug. i. l. multis. ff. d̄ sta. homi. l. i. oēs populi. l. rui. col. ff.
de iust. ⁊ in. Arch. l. c. sigs suadēte. rvi. q. iij. **Imo.** in. c.
potuit in fi. co. de loca. ⁊ in. l. si ita scriptum. ff. de leg. iij.
Lud. i. p̄. rrv. icipit visa facti serie. **Specu.** i. ti. d̄ loca. §.
nūc aliqua. h̄. erit ⁊ ibi **Jo.** an. ⁊ facit ēt rō nā feuda vt
dicit. s̄. i pludij circa diffinitionē ⁊ ponā l. c. i. j. de bene.
fra. sunt d̄ctus h̄ in d̄ctibus masculinū nō cōcipit femini
nū **Arch.** l. d. c. sigs suadēte **Imo.** i. d. c. potuit. ⁊ i. d. l. si
ita scriptū. rrv. tñ **Sali.** l. i. i. q. C. de iure empbi. afr
cōcladit dicēs q̄ cōcessa cōpbitosi pro se ⁊ filijs intelligit̄
tā de mas. q̄ de fe. **Bar.** i. l. vt iurisurādi. §. si liberti. ff.
de opis liber. q̄nimo ellegātius vult iste ter. q̄ excluda fe
mina excludi sint ēt descēdētes ex ea lz masculi ⁊ ita cōi
ter doc. cōmēdant istū ter. ad idē **And.** de isern. c. i. i. j. d̄
gradi. succē. i feu. **Spe.** in ti. de loca. §. nūc aliqua. verfi.
civi. ⁊ in ti. de feu. §. qm̄ h̄. rrv. **De.** de ancha. in p̄. fi.
ceteriij. inci. in rpi ⁊. pro maiori intelligētia **Pau.** de
cast. l. l. i. C. d̄ cōdi. infer. **Bald.** i. d. l. gallus. §. et in. d. l.
libe. rti. **Jo.** an. in ad. ad **Spe.** i ru. d̄ testa. p̄. fi. **L. i. l.**

si vna mfe. ⁊ ibi cōiter le. C. d̄ bo. mater. p̄ illū ter. **Bal.**
in. l. fi. C. de lib. pte. in. l. q̄ vero. ff. d̄ legi. i. l. sancī. C. de
iof. test. in. l. si vero. §. de viro. ff. so. matri. in. l. adoptiuū.
§. liberos. ⁊ ibi **Ange.** ff. d̄ in ius vo. facit qd̄ no. **Bar.** in
l. ij. §. videni. ff. ad ter. in. l. liberor. ff. de verb. sig. **Ange.**
confi. ceteri. incipit i dei ⁊. totum dictū. **Lu.** i. cōsi. n. qd̄
incip. in rpi visis ⁊ discussis. d. Ant. in. c. fi. in. ruij. car. d̄
cōsue. **Oldra.** in p̄. fi. ceteri. incipit reuerēde p̄ ⁊ p̄ bec cō
cludit i locis p̄al. q̄ excluda filia a lege vel statuto excludi
sūt descēdētes ex ea lz masculi ⁊ probat optime hic i ter.
⁊ iō ēt dicimus q̄ si in cōtractu p̄f stipulatus ē empbiteo
sij pro se ⁊ filijs suis masculis ex quo signāter noluit stipu
lari filiab⁹ h̄ filijs masculis tñ ad hāc empbiteosiz non
veniet nepotes masculi ex filia. ita **Ang.** in. l. h̄ si hac. §.
liberos. ff. de ius vo. **Bal.** ⁊ **Imo.** i. l. gallus. §. nūc de
leg. ff. d̄ lib. ⁊ post. ⁊ faciūt q̄ p̄orie diri. **C** No. q̄ p̄suetu
do pōt alterare dispositionē iuris cōis vt hic ⁊ i. l. i. C. q̄
sit lon. cōsu. quāquā legū romanor. non vilis sit auctori
tas tñ nō vsq̄ adeo vim suā extendūt vt vincāt p̄suetudi
nē aut mores vt. j. de feu. cogni. ⁊ i glo. fi. hic posita in sui
p̄i. ⁊. l. ij. C. q̄ sit lō. cō. **C** No. cōditionē mulier. cē dete
riorē q̄ masculor. vt hic ⁊ in alijs multis casibus. no. i. l.
in multis. ff. de sta. ho. ⁊ in quolz casu pōt assignari rō vt
ibi ⁊ i. l. ij. ff. de regu. in. h̄ q̄tū ad casū nosty rō ē q̄ va
salli dñm suū debēt adiunare in hostē p̄gentes vt. j. d̄ ca
pi. cora. in. §. pe. ⁊. j. de pa. iur. fir. te. in fi. ⁊. j. que fu. i. cā
be. ami. §. itē q̄ dñz. qd̄ feie nō itelligūtur posse facere pp
sui serus fragilitatez. l. q̄squis. §. ad filias. C. ad. l. iul. ma
ie. lz bñ possent interesse in vsu belli aliter q̄ pugnādo vt
ff. de cap. l. postliminiū. §. fi. ⁊ q̄ q̄ legimus mulieres iter
dū armis assuefactas ⁊ i vsu pugnādi doctas vt in p̄tasi
lea regina amazonū ⁊ similibus dicē. ē q̄ ista fuerūt ca
sualia q̄ nō rūpunt regulas iurta. l. nā ad ea. ff. de legi. fm
And. de iser. h̄ ēt aliena est cōditio mulier. a seruitio ⁊ de
bitis feudalibus tñ q̄ cōsilio nō ē apta q̄ fragile cōsiliū
mulierū tñ in secretis dñi nō satis tuta. tñ q̄ in cōmissis
nō ita constās. nā variū ⁊ mutabile sp̄ femia. **C** No. hic
i fi. q̄ illd̄ qd̄ d̄ sui natura nō ē licitū sp̄aliter p̄ pactū licitū
fieri pōt ⁊ q̄ ista ē via brocardica omitto. **C** No. q̄ vbi
tractat de successiōe collateraliū. nō descēdētū ⁊ p̄ acgrē
te r̄a ē q̄ isti tales trāsuer sales iter se nō succedūt nisi in
iuestitura ex̄p̄se dictū sit vt. j. de suc. feu. in fi. ⁊. j. d̄ fra.
de no. be. inuest. in. c. i. quo. casu qm̄ est dictum inue. vt in
ter se succedant tūc nō extēditur talis successio nisi vsq̄
ad septimū gradū quoniā vltra. vij. gradū nō amplius
succedūt. h̄ se. p̄dictū reuertēref ad dñm vt hic in prima
pte vbi vero tractatur de successiōe collateraliū q̄ descē
dunt a p̄io acquirente tunc tales collaterales succedunt
inter se nedū vsq̄ ad septimū gradū sed ēt vsq̄ ad infini
tū vt hic i. ii. pte probat. infra. de probi. feu. ali. per lo
tha. c. ij. in fi. vbi vero tractatur de successiōe descēdē
tium p̄ lineā directā a primo acquirente. tūc talis succes
sio extēdit in infinitū vt hic in fi. fm aliā lec. ⁊ probat. j.
de gra. suc. in feu. in prin. nam sp̄ filius succedit in locum
p̄is p̄mortui vt. j. de suc. feu. in prin. vbi **Bal.** t̄z q̄ imo
trāsuer sales solū ad. vij. gradū ⁊ ad p̄dicta vide qd̄ diri.
j. de feu. mar. c. i. in. §. fi. vbi **Bal.** v̄f tenere q̄ imo tran
suer sales nō succedāt nisi vsq̄ ad. vij. gra. tñ ego sto cum
Ja. de belui. q̄ vbi tractatur de suc. feu. p̄ni. trāsuer sa
les succedāt in infinitū per rōnē adductā i ter. ⁊ **Bal.** in
d. c. i. §. fi. vacillat ⁊ nō bñ firmat. **C** No. ibi h̄ at scien. q̄
collaterales vltra patruelles nō succedebāt i feu. immo
ellegātius vult **Bal.** in isto ter. q̄ lz duobus fratribus si
mul detur feudum. non vadit de vno in alterum per ius
secrescendi sed solum rōe pacti si hoc conuentum est in
iuestitura. fac qd̄ no. l. l. si mibi ⁊ titio. ff. d̄ h̄. ob. **C** No.
octauū ius ibi lites moderno. q̄ moderno iure collate
rales succedūt vsq̄ ad. vij. gradū qd̄ procedit qm̄ ab acq
rēte se. trāsit⁹ sit i trāsuer sales p̄ior. d̄ialr ex pacto vel ali
is mōis qd̄ pōt vt. s̄. p̄ori. ⁊. j. d̄ duob⁹ fra. d̄ nouo be. i

ue. c. i. z. j. de suc. feu. h. qñ de acqrēte feu. fit trāsitus i de
scēdētes tūc progredit̄ z extēdit̄ huiusmodi successio i in
finitū ēt ad trāsuer sales dūmō sint dscēdētes primi au
ctoris se. j. de na. feu. c. i. de gra. suc. i se. c. i. ita Alua. hic
z hic ē pprie intellectus hoc quoq; q totus vno p̄tertu pro
cedit. z ponit̄ doc. marie Alua. i. c. sic capitane. j. d feu.
mar. z huius rō ē qz ē rla q i feu. suc. sp̄ dirigimus oculo
s a primū stipitē Bal. i. c. i. de gra. suc. i se. z illi potius
vsq; in infinitū dicūt succedere qz ipse q̄sunt feu. nō vltio
moriēti i cuius feu. nūc subitrat̄ Bal. i. c. i. d na. suc. feu.
i. l. i. i. fi. car. C. qñ nō peten. ptes. Ja. de bel. hic i. h. de
cedēti facit qd vult Lal. i rubrica de feu. qñ. i. iij. z sic lz
tractet̄ d admittēdo trāsuer sali ad feu. vacās p mortem
trāsuer salis. tñ iste trāsuer salis dscēdēs. ex prio anctore
potius succedit̄ ascēdēti q̄ huic collaterari defūcto z ita
itelligo Lal. i ru. de feu. qñ. i. r. no. nouū ius ibi q i masculi
lis q hodie dscēdētes masculi vsq; in infinitū succedūt in
feu. ita q hodie iure nouissimo suāde sūt hec rle prio ma
sculi dscēdētes vsq; ad in infinitū succedunt p̄a regula q
collaterales succedūt vsq; ad. vij. gradū. vltia regula q
femine nō succedūt i feu. hic primo circa regulā in ter. fa
ctā C. opp. ab eē q feudū nō spectet equalr̄ ad filios vt
j. si de feu. fu. cōtr. i. c. mulier. j. d filijs natis ex matri. ad
morga. dco. So. dic q iste ter. pōit̄ regulam q̄ saluat̄ in
plibus casib; vnus ē ibi pp̄ p̄m̄ appositū Scōs si vn; ex
filijs deligt̄ z non satisfecit vt. j. d probi. feu. ali. p̄ fede.
q̄. i. sup̄ Tertius i filio naturali vt. j. si d se. fue. cōt. c. natu
rales Quart; si fili; ē adopti; vt. j. si d se. fu. cōtro. c. ado
ptius Quintus si filius est clericus vt. j. d be. se. i. fi. declarā
do vt. j. in se. lec. dicā lati; pro cōgiario sācti mart. Ser
tus si q̄suetudo hec dispōeret vt i. c. filij si de se. fue. cōt.
sicut vidimus i his q̄ viuūt. l. frācoz fm̄ q̄ p̄mogēt; suc
cedit p̄ Jo. an. sup̄ ru. d se. z ēt̄ diri in. d. c. mulier fac. c.
lz. extra d voto. Septim; qz filia nō succedit cū masculis
vt. j. eo. i. q. hoc at. Octauus i filio exheredato malame
te ar. in autē. d nup. q. soluto. ff. d assignā. lib. l. i. q. si erbe
redato fm̄ Ja. ardi. qui hoc r̄ i summa sub rub. d iuest.
mar. h; d hoc vltio dicā statiz z vide glo. z doc. in. l. et fa
cto in fi. ff. ad treb. Nonus i regnis marchionatibus du
catibus zc. vt i. c. lz. p̄ Jo. an. d voto z diri in ter. C. Deci
mus nisi pater vni tñ assignauerit nā tūc ad illum trāsit
Bal. hic d quo i ter. aliqd qz nō est simplr̄ verū. C. Op
po. q̄ imo filius nō succedat p̄ri cū poti; q̄tinuare intelli
gatur ius suū q̄ habebat ēt̄ viuēte p̄re z no. gl. fi. j. d se.
cogni. c. ij. So. ego fateor; Driū p̄ ea q̄ ibi no. in filio i ptā
te qz nō dicit nisi sola administratio. ff. d lib. z post. l. i. su
is. facit glo. no. r̄ij. q. i. c. h. h; in filio emācipato secus si
cut i ceteris agnatis q̄ pprie d̄ succedere pemācipationē
nō priuā filius iure feu. vt diri in. d. c. adoptiu; z d emā
cipatis hoc firmat Bal. i autē. in successioe. C. de suis z
leg. l. i. Ja. ardi. i sūma i ti. d success. fe. z p̄feret̄ filio suo
prio retēto in ptāte ani. Alua. i. q. pe. j. eo. z itelligas q̄
isti tales agnati intelligunt̄ succedere. l. eo respectu qz in
locū p̄cedentis succedūt nō aut̄ eo respectu vt teneant̄
ad d̄bita hereditaria vt. j. an agna. vel filius in. c. i. sicut
videmus in bñficijs ec. facit. l. si arrogator. q. i. ff. de ado
pti. C. Op. q̄ nūq; aliqs̄ itelligat̄ mori sine vltio h̄r̄ de cū
saltē vltimo succedat fiscus. l. i. C. vñ vir z vroz. So. hoc
verū regulariter vt ibi z i. l. i. de bo. vacā. li. r. h; fallit i fe
udo vbi solus filius d̄r̄ h̄r̄s. j. de feu. alie. in. q. z si clien
tulus iō si vasallus moriat̄ sine libēris intelligit̄ mori sine
h̄r̄ de vt ibi; z i. d. l. ex facto. q. fi. ff. ad Tre. C. Et circa p̄
dicta do. Adar. q̄rit̄ h; an habeat locū i feudo. ec. Bal.
in autē. defūcto. C. ad Tertu. cōcludit q̄ in feu. ec. tantū
succedit̄ filius z nepos nisi in Driū sit actū. q. ep̄biteosim
in autē. d nō alie. vos aut̄ tenebitis Driū q̄ in feudo ec. ēt̄
succedūt dscēdētes masculi vsq; ad infinitū. primo p̄ text.
ibi q̄ in masculis dscēdētib; hodie zc. scdo p̄. c. ex pte
eē de feu. ibi q̄ sanguineoz. tertio p̄ no. p̄ glo. z scribētes
i. l. ex facto. q. fi. ff. lo. ma. nō ob. q. emphiteosiz qz hodie

z correctus saltē quo ad numerū gradū succedentū. p
q. licētā in autē. d alie. z emphi. z no. Jo. an. in. c. i. p̄ntia
de proba. in nouel. scdo r̄ideo q. d. q. emphiteosim loq
tur de contractu emphiteotico nō d̄ feudo que multū dif
ferunt vt p̄z qz emphiteosim. ec. bñ trāsit̄ ēt̄ ad filios. d.
q. ep̄biteosim z tñ feudū nō trāsit̄ vt h. q. hoc at̄ notandū
concludo q̄ feudū trāsit̄ ad filios vsq; i infinitū. C. Circa
eādē regulā q̄ro an exheredat; filius succedat i feudo r̄i
deo fm̄ Ja. ardi. ti. d success. feu. q. item querit̄ si exhere
datus fili; z fm̄ Dof. in sua sūma ti. q̄ p̄it̄ succedere in
feudo z ti. d success. feu. i p̄n. q̄ filius exheredatus iuste nō
succedit̄ i feudo secus si iniuste vel exheredatio fuit inna
lida h; Alua. h; q̄ istos ita intelligit. q. soluto cū. q. se. i au
tē. d nup. d̄ succederet i feudo qñ nō mala mēte exhere
datus vel qñ filio exheredato p̄ assignauit feudū. l. si pa
tronus test. q. si quis z. l. paulus. l. si libertis. ff. de bonis
lib. l. i. q. pe. ff. d̄ assi. lib. qd de adpotino vel naturali tñ
dicā i. c. n. les z i. c. adoptiu; j. si d se. fue. q̄tro. C. Cir
ca eādē regulam primā q̄ro an clericus ep̄s vel alius p̄
latus possit succedere i feudo nā negatiuā q̄ nō succedat
tenuit Ja. de bel. in. c. si qz decesserit z Bal. in. c. q̄ cleri
cus. j. si de feu. fue. cōtro. z Alb. in autē. ingressi. C. d sa.
san. ec. Pro pte affirmatiua videlz q̄ clericus vel p̄lat;
succedat in feudū repitur Jo. cal. cōsuluisse pro q̄ pte ad
ducit̄ gl. i. c. i. q. ex hac. j. de be. se. q̄ gl. icipit nisi forte q̄
vult q̄ si clericus sit parat; seruire p̄ substitutuz d̄no succe
dit in feudo a qua auctoritate gl. si ē recedēdū in iudicijs
fm̄ Jo. Ja. but. in. l. i. C. q̄ p̄ sua iurisdī. scdo eādē p̄te te
nuit Dulmus i sūma sua. q. femie h. clic; tertio Bar.
id sequit̄ i autē. ingressi. C. d sa. san. ec. in repe. quā. nō po
tuit morte p̄uētus publicare. h; ei; gener publicauit. quar
to eādē opi. t̄z Arch. r̄ij. q. vl. c. si qua mulier. q̄nto hāc p
tē tenēt̄ Imo. Jo. an. hos. z Jo. de ligna. i. c. i. p̄ntia d̄ pro
ba. z ibi Ant. z But. z Pan. postreō hāc p̄tē t̄z Salic.
l. d. autē. ingressi. qui ait doct. cōiter ita tenere. Structis
oppinionū acieb; opep̄ciū ē q̄ sp̄icula hinc ide faciunt in
tueri. iō ar. in mediū afferamus. arg. pro pte negatiua q̄
ep̄s nō suc. in feu. qz clericus ē. q̄ nō suc. ter. vt i. c. i. j. d mi.
vas. q̄ ar. bel. depo. vbi miles vasallus q̄ habitū religiōis
assūpsit z p̄uersus factus ē cū desinat̄ eē miles seculi z ef
ficiat̄ miles dei nō retinet̄ feu. ēt̄ si sit p̄r̄nū. nā ter. ille lo
q̄tur de p̄no vt apparet̄ ibi qz vult auferri agnatos er
go p̄r̄nū als nō succederēt̄ agnati h; solū descendētes vt
j. de gra. succe. in se. q. his vero d̄ficiētib; z d se. mar.
c. fi. qd̄ icip. si duo. cū multis si. itē potissimū facit illa rō i
fi. sui q̄ ē generalis. l. qz nō p̄tinet bñficiū ad cū q̄ nō debz
gerere offm̄ zc. h; pōt r̄ideri vnico verbo q̄ illa iura z se
quētia prohibētia clicū a se. itelligūt̄ qñ clic; p̄ substitutū
nō vult vel nō pōt̄ h̄ire z ita gl. i. c. i. j. de bñ. fe. z ita tol
lant̄ sequētia ar. vsq; ad sextū. z probat̄ in. d. c. i. dū loq̄t̄
de h̄uitio armoz bellicoz z sic d̄ feu. militari qd̄ ē p̄sona
le vt dictū ē i pludijs z p̄sonale h̄uitiū vasalli regit̄ iō p̄
substitutū impleri nō pōt̄ sic nec p̄ ipsū clicū nō mix; si cle
ricus illud tenere nō pōt̄ secus q̄ i his si pōt̄ h̄ire feuda
tarius p̄ substitutū prout cōiter i feu. dicim; vt in. c. si mi
nor. j. si d se. fu. cōtro. i. c. i. q. firmiter d̄ probi. feu. alie.
p̄ se. ibi an. facit gl. r̄ij. q. ij. c. latozē z huic solutiōi cō
uenit rō ter. z rubrica sub qua ē q̄ est bona interpret̄ nigri.
gl. i. c. tibi q̄ de resc. z ita i. c. q̄ clic;. C. Scdo adduco
ter. i. c. q̄ clicus. j. si de se. fu. q̄tro. vbi q̄ clicatū vel habi
tū religiōis assūpsit hoc ipso bñfi. amittit̄ z vt ter. ibi
fig. fm̄ Bal. q̄ vbi qz rōne status icōpassibilis primā sit
puatus ipso iure h; ibi ē status icōpassibilis qz scriptū ē vt
nemo deo militās secularib; negocijs se implicet hoc ē ve
rū in prohibitis sed q̄ clericus sit vasallus layci hoc est
a iure p̄missū q̄ zc. p̄ ter. i. c. vez. z. c. ex trāmissa d̄ fo. cō
pe. cū si. c. rep̄hēibile. r̄ij. q. vl. Preterea cūz milites
seculi vacāt seculo ep̄i oratiōib; vacare debēt zc. nec bel
la agere debēt vt ibi ergo nō suc. in feu. aut̄ retinet̄ cū va
salli pro d̄no suo bellare obeat. c. i. j. hic. sicut lex. z. c. i. d

for. fide. vbi tractatur. c. de forma. ruij. q. v. r. c. i. de no.
fide. for. ergo cu cesset offm. cessare d3 r bñficiu vt. i. c. i.
d mil. val. q ar. bel. depo. rñde vt i pcedētib⁹. **Tertio**
adducit. c. i. j. an mutus vel surdus i fi. qz in seu. clerici
vel seie faire nō valēt vt ibi i ter. d3 r no. ter. illū egpe
rātē clicū r feminā p ea q dicit. j. r no. ter. ibi. r sic dici
mus q vna determinatio respiciēs pla determinabilia d3
vn. formiter determinare. l. iā hoc iure. ff. de vul. r pu.
l. q̄nis. C. de ipu. r alijs sub. So. procedit ar. i bis in q
b⁹ nō pōt cleric⁹ seruire p substitutū. **Quarto** addu
co ter. in. c. i. §. fi. de be. fe. r no. ter. ibi i tribus locis pro
hac pte negatiua. p̄lo ibi et hoc rē. vbi assumit deter
minationē decidendi i clerico r ecōuerso r rōe decisua
r dictis i seia qd no. ad replicatiōes q pnt fieri contra so
lutiōes dādas. itē fo no. ibi i p̄. nullo mō q s̄l̄r erit p
replicatiōe s̄ solutiones dādas. tertio no. ter. ibi r si qd
bñt amittūt. r no. ter. illū i alio qz si deponat habitū re
ligiōis nō recusat sen. qd sel fuit acq̄sitū dño vel agna
to. c. i. de mil. val. q ar. bel. depo. r iō sumitur et. l. id qd
n̄z. ff. d re. iur. **Posset** hic tāgi brocardū an res amif
sa restituat si i p̄stinū statū res rediret. dic breuiter re
gulā negatiuā ēē. §. q̄ aūt insti. d capi. d̄mi. de adop. l.
qm̄ libertatis d̄ sta. ho. l. hō liber. fallit i. l. fi. C. d sē. pas
fis. ff. d ius vo. l. §. si. §. r sic. c. i. j. hic finiet. vel dic
vbi p̄sona mutat statū nō restituit vt hic. l. si r cā. §. p̄te
rea. ff. d̄ mino. als secus vel dic nō restituit res q mutat
statum de iure cōi s̄ p̄ restitutionē sic de egtate. vel dic
si penitus res mutat statutū nō restituit. l. q res. §. areā
ff. de sol. als sic. vel dic siq̄ amittat ius suū culpa vel fa
cto suo nō restituit vt hic als sic. fac ad h. c. q̄uis d̄ re
scrip. li. vj. iudicio meo. r vide oio ibi. no. **Quinto** et
p̄dictis. c. arguo sic nā si bñficiū qd h3 cleric⁹ amittit p
cliatū q̄ multom̄ius succedit qz m̄lta ipediūt fiendazē.
l. p̄fe furi. ff. d̄ bis q s̄nt. sui vel ali. **Sexto** pro hac p
te adduco ter. subtilius i. c. i. de bñ. fe. vbi ter. alle. v̄ sen
tire nō admitti clericū seruire ēt p substitutū vt probat
ibi ēt si habitū postposuerit. nā p̄siderādo illū ter. natu
raliter inuit ibi clericū illū velle oio feudū retiere adeo
vt illius itētiōis cā p̄tus sit postpōere habitū verisite ē
potius ip̄ illud voluisse ea rōe qz nō p̄mittebat sibi reti
nere sen. ēt fuidō p substitutū quasi verisimile sit illum
solo vicio appostasie illud cogitasse. r bec bēignior erit i
terptatio q̄ caplēda potius s̄ h̄ necessario nō cōcludit.
poterat. n. velle reliquere habitū qz substitutū rō inēt
vel nō erat potēs ad dādū v̄ se. erat tale qd nō admitte
bat seruitiū p substitutū. **Sept.** fac talis rō qz cui⁹ du
bitatio iherat clicū nō succedere i feudū: r qd h3 amitte
re si nō sit parat⁹ fūire nec p se nec p substitutū cū cessan
te cā rē. c. cū cessante d̄ ap. l. generaliter. C. de epi. r cle.
l. i. C. de dona. r p̄ q̄nis d3 cessare tātus strepitus dictoz
caploz i clico r religioso loq̄ntiū. adde qz lex ē certa. scie
bat lex qz si clicus potuisset seruire p substitutum diceret
posse fūire p se p regulā q p̄ aliū rē. r tū dic cū ibabiles.
vide rōnē. c. cora. in fi. d̄ offi. dele. r ibi no. nō ob. dū d̄
q̄ fuis̄ dubitatio rē. qz potuisset ēē dubitatio p. c. si quis
decesserit. j. si de fe. fue. p̄tro. videbat. n. qz ex quo efficie
bat de forte dei. c. clericos. rri. di. nō teneret neqz p se ne
qz p substitutū p̄uilegio p̄sone p̄stare fuitū r fuit rō dubi
tādi. **Octano** adducit ter. d̄ milite val. q arma bel. de
po. c. i. si. alio mō q̄ idarētis. §. si. nō d3 qd verbū im
portat necessitatē vt ēt si velle nō posset succedere. l. sepe
audiui cesare. ff. d̄ offi. p̄si. sed itelligo vt. §. i p̄lo ar. hui⁹
p̄tis negatiue. **Nono** facit vbi cā reducit ad nō cām
ēt sol. secuta solutū. l. i. r. l. nihil. ff. de cōdi. sine cā. §. feū
dū illa cā dāt vt dñs fuita recipiat a vasallo. c. i. §. bñfi
ciū. j. i qm̄. ca. seu. amit. §. si successor ē ibabiles cessat cā r
p̄ q̄nis nō succedit. d. c. cū cessante. d̄ ap. l. generaliter. C. de
epi. r cle. l. i. §. si. ff. d̄ do. v̄ qz possit dur are ex quo totum
nō reducit ad nō cāz. **Decio** pro hoc facit qz si sūt spe
cificata fuita v̄ i dubio v̄ ēē electa industria p̄sone. l. iter

artifices cū ibi nō. p̄ Bar. ff. d̄ solu. facit optie. c. is cui. d̄
of. del. li. vj. facit qd nō. Bal. l. c. i. d̄ be. fe. So. aut ē cer
tū fuitū r succedit r qd gl. retulit i p̄ia opi. in. l. q̄quis.
C. de epi. r cle. et p̄uilegio p̄sone admittit vt possit fūire
p substitutū aut ē certū r tūc ex quo feudū fuit cōcessū aut
fuit p̄cessū p̄i vt nō trāseat i filios r tunc vana ē dubita
tio aut vt trāseat ad filios r tūc nō pōt videri electa idu
stria p̄sone. illa. n. i qbus ē electa industria p̄sone nō trāse
ūt i aliū. l. v̄rozi. ibi Bar. ff. de falsis. gl. Bar. r Bal. in
l. de tutela. ff. de tutel. Barto. i. l. q̄ liberis. §. hec verba
ff. d̄ vul. r pup. r faciūt q̄ dicā in. rri. r. pro hac pte. aut
p̄cedit feudū clico qd pōt. c. i. §. si. j. de capi. cora. r tūc ex
qualitate p̄sone v̄ cōcedēs sensiss: vt p substitutū possit
fūire. **Undecio** arguit d. c. i. r. ij. rriij. q. vl. vbi clicis
potissime prohibiti ē assumere arma r bellā r dicit ter.
l. d. c. i. qz arma epi sūt oēs r lacrimē r qz nō possit assu
mere arma. probat ter. ēt in. c. rep̄sibile ea. cā. r. q. ad
q̄ tenet vasallus pro d̄fensiōe dñi sui. c. i. j. d̄ forma fide. q̄
arma ēt p̄ aliū exercere nō pōt. c. bis a qbus ea. cā. r. q. r
facit optie gl. ibi q̄ vult qz nō pōt qz per se rē. l. ij. §. i. ff.
de adm̄. reruz ad ciuita. p̄ti. r ter. i. c. ij. extra de cleri. pu
gnan. in duel. vbi ē tertus qz sicut clericus non. potest pu
gnare p se ita nec p̄ aliū. vbi hoc facit i casu licito prout ē
rōe feudi nō h3 locū ille ter. gl. rriij. q. vl. i sūma r facit. §.
ecce. ea. cā. r. q. **Duodeci.** ar. d. c. i. d̄ for. fi. i alio. qz vt
appet ibi tenet p̄stare p̄siliū dño qd v̄ qd p̄siale ar. l. fin.
C. de procu. So. h̄ pōt p̄stare clicus dñi p̄sultat in casu p̄
missō gl. i sūma. rriij. q. fi. r facit. c. q̄cunqz r. §. ecce ea. cā
r. q. **Tertio decio** adducit bōus ter. i. c. cū a iudeis. r
ij. q. vl. vbi ad l̄z clericus prohibet defēdere dñiū cūz
armoz assūptione r rō ibi alle. q̄liter deus insit petro vt
pōeret gladiū i vagina r dñt defēdere of onibus r nō ar
mis vt i. c. i. in fi. ea. cā. r. q. c. palea p̄ori. seq. ergo cū eps
nō possit defendere suū dñiūz armis nō succedit vt in iuri
bus. §. alle. cū nulla sit instior cā amittēdi feudū q̄ nō fa
cere qd d3 fieri vt i ti. q̄ su. p̄i. cā. be. amit. §. h̄ nec ē alia
instior cā. nā feudū v̄ datū illa cōditiōe si vasallus parue
rit legi feudoz. l. q̄ro. §. iter locatoz. ff. locati. so. satis v̄
pere fūiendo p substitutū. **Quartodecio** pro hac pte
facit qm̄ vasallus tenet iurare qz dñs defendat aduersus
oēs hoies mūdi r p̄ez r fratē rē. vt i. c. i. §. si. j. hic fini
tur lex excepto priore dño q̄ qdē pp̄ sui honestatē nō pōt
facere clicus ar. l. nepos proculo. ff. d̄ p̄. sig. §. dñs eps n̄
pōt ne p ip̄z iherat alicui deterior d̄ditio. l. nō d3. ff. d̄ re.
iur. imo poterit qz iuramētū hoc sane itelligit. c. veniens
de iure iu. **Quitodecio** facit ter. i. l. stichū. §. si. ff. d̄ sta.
lib. vbi ali⁹ n̄ pōt p̄stare opas q̄ d̄benē libertatis cā r q̄ cā
potissime honorabilis ē q̄ nec eps d3 posse p̄ alium facere
cū nec ēt p se posse vt. §. q̄ n̄ succedit i feudū So. h̄ sp̄ale
fauore clici cū ipse p se fūire n̄ possit. **Sertodecio** facit
qz si legat militia eursoris alicui r efficiatur claudus sibi
nō d̄betur legatū qz huius rei cōmertū hēre nō dicit cū
nec currere possit. l. §. r si res. ff. d̄ leg. i. ergo cum nec cle
ric⁹ fūire possit cui⁹ natura ē vt sibi fūiat n̄ succedit. sol.
sp̄ale i clico ē ne clericat⁹ illi dāno cedat sic i simi. dicim⁹
l. i. fi. C. d̄ epi. r cle. **Decio septio** arguo sic q̄sicqz d̄er⁹
p̄uenit ad cām in qua in suo statu p̄seruari non pōt viciat
cū ergo clicus tale fuitū eribere n̄ possit viciabit d̄ctus
iste. l. generaliter. ff. de fideiusso. imo pōt feudūz cōserua
ri seruēdo p substitutū. **Decio octano** arguo qm̄ feū
dū a fidelitate d̄ quā iurare d3 vasall⁹ als dign⁹ feudo
n̄ ē. c. fi. j. p̄ quos fiat iur. r h̄ eps non pōt aut n̄ d3 iurare
hāc fidelitatē cū m̄ib⁹ dñi epi sit p̄stāda vide. c. si eps.
rviij. di. r ibi gl. r null⁹ d̄ eccl̄astico ordie pōt p̄stare iura
mētū. itaqz n̄ succedit cui⁹ laico ter. ē l. c. nullus. rriij. q. v.
So. fallit i fe. vbi eps p̄stāt fidelitatē ip̄atori ita dicit gl.
ibi in vide circa ea que habent in. c. nimis d̄ iure iur. in
cta gl. r in. c. solite d̄ maio. r obe. r l. c. vno d̄ statu. re. lib.
vi. r ibi ter. de hoc circa medim̄ quem vide iuncta glo.
vbi v̄ casus de hoc r in. c. romana. §. d3 de appel. li. vj.

z i. c. ex trāsmiffa z. c. vey z q̄ ibi habent d̄ foro. cōpe. z p
gl. xi. q. i. i. fūma hac p̄ticulari rōe feudi cēsetur d̄no mioz.
Decionono arguit q̄ sit inhabilis clericus q̄ vasallus eo
ipso q̄ feudū h̄z iurisditiōi laici se subicit. c. i. d̄ mi. vasal.
q̄ contu. ē. s̄ hoc facere nō pōt ēt si velit. c. si diligētī de
fo. cōpe. facit. c. solita. z. c. placuit. xi. q. i. i. autē. statumimus
C. de epi. z cle. p̄terea si cle. cōdēnetur iurta formā. c. i. de
mi. vas. q̄ p̄tu. ē. quis creq̄tur cū a non iudice sit sentētiatū
c. at si clerici de iudi. cū alias partes creq̄antur vt ibi z sic
esset p̄iudicium domino si inuitus cogeret habere hūc
vasallū. **S**o. istud sit ex iuris p̄missione. d. s̄. d̄z. z. c. solite
nā ex quo ecclesia h̄z b̄ficiū. i. feudū a laico vt inuitentur
laici ad huiusmodi liberalitates permittit q̄ clericus re-
spectu feudi subit d̄no feudi laico dicto. c. solite z. d. s̄. d̄z
sicut in simili dicimus q̄ vt laici iuitentur ad istituendū
ecclesias tollerat ecclia q̄ laici habeāt ius patronatus i
talibus ecclesiis. c. dilectus cū ibi no. de offi. leg. c. cūz di-
lectus z ibi no. de iure pa. **A**rchi. i. c. hortamur. l. xi. di.
nec p̄ hoc distriget p̄sonam clīci d̄ns seu. vt tradit i. c. ve-
rū z i. c. ex trāsmiffa de fo. cōpe. **E**x. ar. z p̄ h̄ vidēt tolli
oia fundamēta i hac materia. nā debēt se. dari his quos
ipsa seu. h̄nt pro habilibus nec fiēdū ē fundamētū an pos-
sit q̄s seu. seruire p̄ se nec ne qd̄ apparet ex. c. naturales. j.
si de seu. fu. cōtro. vbi filij naturales tm̄ qui ēt in p̄pria p̄-
sona possent seruire nō succedūt nō ē q̄ rō illa an seruire
possit an ne sed solū ē inspiciendū an h̄uit illuz p̄suetudo
pro habili an ne. **S**o. nō h̄z p̄suetudo se. clīcū pro inhabili
ad feuda qd̄ probat i. c. i. s̄. fi. de capi. cora. i. c. verū in. c.
ex trāsmiffa d̄ fo. cōp. i. c. solite d̄ ma. z obe. **E**x. ar. arguit
de. c. i. de b̄fici. fe. ibi nō pōt q̄ negatiua iūcto p̄. p̄tatiuo
inducit oimodā inhabilitatē vt habet i. l. gallus i prin. ff. d̄
lib. z po. z sic ēt seruiēdo p̄ substitutū nō posset intelligere
vt glo. ibi z sic p̄cise ipsum excludet si nollet p̄ substitutū
seruire. **E**x. ar. p̄ hac pte facit ter. i. l. sigs d̄ corpe. C. d̄ mu-
rileg. li. ix. vbi h̄etur q̄ q̄n seruitiū ē p̄standū p̄cipi quis
nō pōt seruire p̄ substitutū nisi volēte p̄cipie s̄ i casu n̄o
seruitiū ē p̄stān p̄cipi ergo non succedet in seu. nec p̄ se
nec p̄ substitutū. **S**o. r̄ideo q̄ ille ter. h̄z locū q̄ illi qui p̄-
stabat seru. tū p̄cipi nō supuēit illustris dignitas. secus
i casu nostro q̄ supuēit illustris dignitas q̄ ep̄s. glo. in. l.
i. ff. de of. p̄fe. p̄to. vel ēt alia ecclīastica qualitas q̄ digni-
or ē ois sacerdos quolz p̄cipie. d. c. solite z glz clīcus ma-
rime i sacris ē i dignitate. gl. i. c. deniq̄. iiii. dis. z dignior
laico. c. cū ad h̄m. xvi. di. vñ isto casu p̄ supuēntiā il-
lustris dignitatis pōt seruitiū p̄stari p̄cipi p̄ substitutum
l. nullus. C. de decu. li. t. l. ad similitudinē. C. de epi. z cle.
vel aliter z h̄o r̄ideo q̄ i. d. l. sigs de corpe erat electa i
dustria p̄fōe q̄ faciebat p̄anos d̄auratos pro p̄cipie z sic
rōne artificij erat electa idustria quo casu nō admittit ad
seruiendū p̄ substitutū. l. iter artifices. ff. de sol. nisi volen-
te p̄cipie. vt. d. l. sigs d̄ corpe q̄ secus ē i casu n̄o q̄ nō ē
electa idustria p̄fōe q̄ p̄z q̄ p̄suppōit seu. p̄nū z sic quia
inuestitus fuit pro se z heredib⁹ suis z vbi ē facta mētio he-
redū nō videt electa idustria p̄fōe. l. cui bōis. ff. de cu-
furi. **L**y. z **B**al. in. l. q̄s. C. de epi. z cle. z faciūt q̄ d̄ri
s̄. ar. x. pro hac pte quo casu q̄tūcūq̄ seruitiū sit p̄standū
p̄cipi tū illud pōt p̄stare per substitutū. c. i. s̄. firmiter. de
probi. seu. ali. p̄ se. vbi seruitiū erat p̄stān regi. pro suscipi
ēda corona z sic illa lex loq̄tur i alio q̄ i vasallo. z rō di-
uersitatis q̄ feuda crozbitant a iure cōi. c. i. de seu. cog.
Ex. ar. adducit p̄ **S**o. d̄ sa. i sū. sua. nā sacerdotiū. facit vt
q̄ erat assūptus arbiter nō cogat pronūtiare z sic de arbi-
trio liberat. l. nō distiguemus. s̄. sacerdotio. ff. de arbi. s̄
multo magis liber abut seu. q̄ magis repugnat clīcali con-
stitutiōi. **S**o. arbiter alij expeditionē arbitrij nō pōt dele-
gare. l. nō distiguem⁹. s̄. q̄sitū. ff. d̄ ar. s̄ clīcus feudo pōt
deseruire p̄ substitutū s̄ z c. **E**x. ar. pro ea pte adducit
qd̄ prohibitus ē clericus gestare arma. **E**t q̄ clīcatus offm̄
reddit eū inhabilē ter. ē in. c. ex multa. s̄. de clericis de vo-
to ēt d̄ saracenos vt ibi probat. in. c. clerici de vita z bo-

ne. cle. nā arma clīcorū sūt oratiōes z lacrimae. xiiij. q. viij.
c. clerici z. c. q̄cūq̄ z. c. quēnior l̄z possint hortari alios in
bello iusto. vt. xiiij. q. vi. igitur hortamur z p̄ glo. p. c. pe.
de homi. nec pōt pro p̄seruādis reb⁹ ec. assumere arma
vt in. c. ij. c. susceptus de homi. z. xiiij. q. iij. s̄. i. **I**nn. in. c.
olim cām de resti. spo. ergo i feudo nō succedit in quo nō
poterit d̄fendere d̄nz prout tenet so. **I**mo. poterit defen-
dere p̄silio z ope z arma sumere p̄ substitutū p̄terea nō ē
p̄petna prohibitio in clīco vt nō possit arma sumere vide-
mus casuz in quo cle. pōt assumere arma p̄ defensionē
sui. vt ter. in. cle. si furiosus de homi. z h̄ in. c. clīci. p̄. de
vit. z hone. cle. ibi gl. z h̄ i. c. sicut dignū de homi. z ibi i
gl. magna circa fi. z habet i. c. significasti. ij. d̄ homi. item
pro defensiōe rex. c. oliz p̄rio. ē de resti. spo. itē pro defē-
siōe nō solū sui s̄ ēt prorimi. c. dilecto de sen. ex. li. vj. z in
c. q̄to de sen. ex. itēz pōt ēe p̄ntialiter in bello z p̄ glo. xiiij.
q. viij. c. scire ōz z pōt hortari alios in bello licito. c. q̄cūq̄
q̄ et clero. xiiij. q. vi. z pro feudo pōt clericus dare mi-
litem p̄cipi vt p̄ glo. xiiij. q. vi. i sūma z vide gl. xiiij. q. i.
in sūma z ad h̄ optimus ter. q̄ saltē possit p̄ aliū vt in. s̄. i.
registro z i. s̄. fi. xiiij. q. vj. z facit rō. c. fi. ne cle. vel mo. li.
vj. **E**t si p̄dcā ps negatiua rigorosa valde plim⁹ ar. ri-
gorosis fūdata sit **T**riā d̄fendere cōabor quā z plures ma-
rime. d. **A**dar. hic inquūt cōez z pro fūdamēto p̄mitto
aī oia formā inuestiture ēe attendendā vt voluit ter. in. c.
i. de duo. fra. a capi. inuesti. i. fi. ibi p̄ tenorē inuestiture z
Bal. dicit q̄ tenor inuesti. ostēdit vim d̄ctus facit. l. i. s̄. si
cōuenerit. ff. de positi quā inuestiturā si diligētēr inspe-
rimus nobis l̄z intueri feudū p̄nuz cōiter reale ēe non p̄-
sonale. i. nō h̄re electionē industrie p̄sonalis saltē in per-
sona h̄redis cū p̄sonalia nō transcāt ad heredes. l. cui bo-
nis. ff. d̄ cura. fu. z q̄ nō sit electa idustria p̄fōe proba
forma inuestiture q̄ facit mētionē de heredibus ergo nō
electa idustria fuit no. d̄cm̄ **L**y. **A**lbi. z **B**ald. i. l. q̄s
C. de epi. z cle. z rō naturalis ē i promptu q̄ futuros he-
redes cuius industrie ēe debere dicamus nō natura natu-
rata cū sit de futuris s̄ sola natura naturās p̄scire pōt
glo. in. s̄. cōditionales insti. de ver. ob. faciunt q̄. s̄. d̄ri.
Hoc p̄supposito arguitur d̄nm ep̄m debere succedere in
feudo q̄uis clericus sit q̄ per substitutum d̄z posse serui-
re cū non sit electa idustria p̄fōe. l. inter artifices cum
ibi no. l. n̄o est q̄ nesciat. ff. de duo. reis. c. cum sit ars ar-
tiū de eta. z qua. c. extirpande. s̄. qui vero de p̄bē. frater
q̄n esset capar feudi s̄ iura penitus resistunt z ipso iure ip-
sū priuāt feudo. c. i. de mili. vas. q̄ ar. bel. dep. c. i. de be-
fe. c. q̄ clericus si de seu. fue. contro. c. i. an mutus vel alr
imperfec. z dicere verū nisi velit p̄ substitutū ē diuinare
z violare illa iura. sc̄do pro hac pte arguo sic q̄ non solēt
audiri quoz nō interest. l. i. ff. de apel. resc. s̄ h̄ nō iter est
d̄ni vt sibi seruiat p̄ substitutū an per seipsum ergo nō au-
diatur minor probat q̄ sua nō interfit q̄ cū simus in ma-
teria d̄adi substitutū substitutus d̄z eius idoneitatis ēe cu-
ius ēt ille i cuius locū subrogat. l. pabolani. C. de epi. z
cle. vide nō. ter. in. l. agentes in fi. C. de principibus agē-
tib⁹ in rebus lib. xij. ibi bonus ter. ibi exceptis honoratis
in duobus locis z ibi sing. colligit **B**al. iherēs ad affes-
res qui recedētes de prouicia vel comitatu subrogāt ali-
uz de prouicia vel ciuitate illa. q̄ a p̄n. i loco illo elligi nō
pōt. l. ij. sine. iij. C. de affes. z facit ēt ad subrogandos i lo-
co rectoris vt p̄cipis subrogari nō possz q̄ nec a p̄nci-
pio elligi pōt s̄m formā sta. n̄e vniuersitatis s̄ sua inter-
est ar. dictoz. s̄. pror. ar. z posito q̄ d̄ns nollet ipsum ser-
uire p̄ substitutum iter quos cū non sit p̄tr. i. inter. d. du-
cē z d̄nm ep̄m oimō vt ipsū ep̄m admitti ad successiōem
d̄ere nec posse opponi per fratrem de seruitio z inhabili-
tate quia quo ad ipsum liber ascedes habet cum sibi non
sint prestanda seruitia. l. loci corpus. s̄. competit. ff. si ser-
ui. ven. z sic sua non interest ratione seruitioz z pro
hoc facit glo. notabilis in. l. bis consequenter in p̄nci-
fi. fami. her. **U**bi quis non pōt opponere de indigni-

tate et inabilitate nisi fiscus seu princeps. alia est gl. l. l. heredes in gl. magna. C. de his qui. ut ibi Bal. l. l. et factio. §. iul. ff. de vul. et pup. gl. et ibi Ang. l. l. ancillar. ff. de pet. her. idem Ang. l. l. predonis loco. ff. e. ti. Bald. l. l. ij. C. ad. l. fal. **P**roterea proba clarior hunc dicitorem non debere admitti nec audiri quod venit de forma nature feudalis de quibus i. c. i. de for. si. vbi oia vtilia dñs tractare dicitur quod si non sit quod vtile est dño hñe plures vasallos. l. cū filius. §. varijs. ff. de le. ij. §. rē. Solu. predicta procedunt si ipso iure et facto iura non pariet clericum et locum faceret proximiori. hñt iura priori. alle. i. precedenti prior ar. pñt inabilitatē clericū et locū faciūt prior agnato §. si mix si agnatus potest oppōere nec pōderat solū interesse fisci. pa. **P**roterea visum est quod magis fideliter fuit vasallus qui hñt bñficiū et ppea tenet ad hñciū et iuramento fidelitatis quod eius substitutus qui tñm non tenet et sic dñi interest ut clericus non admittat quod nūq̄ poterit seruire p se hñz necesse facere per substitutū. nec ob. c. si decesserit quod loquitur in more quod sperat quod quicquid fiet maior et sic poterit p se seruire. nō aut ppetuo hñz necesse mittere substitutū sicut clericus ar. l. si finita i. ff. de tute. et ra. distrac. **P**ro. ppetuū impedimētū magis fit quod non ppetuū. l. cū ppetor. ff. de iudi. habet l. c. sciscitatus de rescri. et ista considerat Bal. in. l. q̄sq̄. C. de epi. et cle. Tertio pro hac parte adducit ter. in. l. q̄sq̄. C. de epi. et cle. potissime iuncta glo. l. ad similitudinē. C. eo. iuncta gl. sua et l. cōtinuus. §. si ab eo cū glo. sua. ff. de verbo. obli. q̄ i casu magis dubitabili ad hoc loqui vñ in quibus dicitur filium advocati vasalli posse seruire p substitutū et Rai. ibi dicit ita se cōsuluisse. nō est tanta obliō fidelitatis i advocato quāta in vasallo. Quarto pro hac parte pulchre arguit quod vbi solū ad effectū facti respectus hñt nō interest a quo illud fiat. hñc sumit illa r̄a nō interest quod ex egpollētib⁹ fiat. l. si mī. C. de insti. et sub. sub. cōdi. fac. Bar. l. l. gallus. §. et quod si tñm ff. de lib. et post. **S**icut ita est in proposito nō §. rē. minor probat quod hñatur respectus ad effm̄ facit i. c. i. de for. fid. et i. c. i. de no. fi. for. si bñ consideretur quod declaro sic. nā ibi volūt tert. vasallū prestare fuitiū et auxiliū fm̄ possibilitatē et idoneitātē suā ergo solū effect⁹ facti cōsiderat ut volunt doct. no. potissime Bar. et Ja. de are. in. l. cōtinuus. §. si aliquis. ff. de v. ob. si consideret vltra corticē verbor. nā stipulādo si idoneo ad fabricādū vñ animū habuisse solū ad effectū facti rē. ergo et idem i casu nostro et marie cū cogitare pōtuerat habiturū eē siue habere posse filium qui esset inhabilis ad seruiendū p se ut dicit clare Jac. de bel. in. c. i. §. mut⁹. J. ep̄s vel ab. et si nō cogitant sibi imputet. l. sigs domū. §. si fructuarius. ff. loca. Sol. verisimile est quod dñs cogitauerit de psonis habilib⁹ nō aut de prohibitis a iure et inhabilib⁹ gl. i filii. l. et si instrā. C. de fid. instru. et in. bast. fil. l. r. in. l. ij. §. quod ait. ff. q̄ satis. cog. l. l. q̄ loco. ff. de condi. ide. in. l. q̄ cunq̄. C. q̄ admit. i simili. l. i. C. de sac. san. ec. nā verba generalia intelligunt de habili. l. vt gradatim. §. sed si lege. ff. de mu. et hō. Quinto adducit. l. illud. §. i. ff. q̄ met⁹. cā. l. si arbiter. §. si. ff. de arbi. l. promissor. sticbi. §. cōstito. ff. de cōsti. pecu. l. sigs domū. §. plane. ff. lo. vbi sufficit eā comodā domū vel fideiū. eā idoneū p̄stare vel idonee satisfaccere. dicit quod ista iura nō hñt locū i materia seu. p. tert. in. d. c. i. de se. cog. itē in seu. nō hñt respectus an possit seruire p aliu an ne. hñt solū hñt respectus an seu. habeat quē pro habili vel ne sicut dicimus in femia et naturali qui possent seruire p alius. et tñ non succedunt. rō est quod seu. hñt eos pro inhabilib⁹. et si nō succedūt frustra est querere. Sexto fac. c. sigs decesserit. si de se. fu. contro. vbi materia nō infra p̄cia. i. feudor. hñt seruire p substitutū. et c. i. §. firmiter de probi. seu. ali. per. se. et no. ter. ad illū substitutū dādū quod dicitur domino acceptabilis eē dicit ut. s. i. fi. scūdi ar. Septio facit alias sc̄rct ab surdū. i. vt q̄s auocaret a religione ut noum aut. nisi rogati. C. ad tre. quod absurdū est euitandū. l. nā absurdū. ff. de bo. liber. adeo ut ois letariatur interpretaciones oēm sine cōtēnā sine declaratiōnam siue restrictiōnē ne absurdū sequatur. no. in. l. nō vñ

bñm. C. de legi. et auocaretur quis a religione quod cū sciret quis se amissurū seu. nō efficeretur verisimiliter clericus et quodamō induceret occasio delinquēdi saltes p indirectū cū nō sufficiat a malo abstinere nisi fiat quod bonū ē. c. i. i. ff. de for. si. qd̄ ē d̄ mētē legū. l. i. ff. de eo quod certo lo. So. ius seu. ē originatū a liberalitate pcedētis. iō sunt maior facultas tarādū liberalitatē istā vt nō trāseat in clericos et quo negari nō pōt quod clerici p se nō sunt habiles ad seruiendū dño. et dū dē cessabūt quod nō faciēt se clericos metu. ne amittant seu. si bono zelo mouebunt nō ē verisimile cū sciāt exercitiū tenētis seu. puenire clericis. nā clerici a civili bus officijs remouētur. c. generaliter. rvi. q. i. c. i. et ij. et p totū. ne cle. vel mo. nec ppea voluerunt iura talia officia clericis p̄mittere. ne aliq̄ timore ne remaneant p̄uati officii et negotijs secularibus a clericalis ordiis assūptiōe desistat. Octano. ar. sic quā si p̄dicta. c. sic i distincte itelligerent eēt nulla tāq̄ d̄ libertatē ecclesie. aut. cassa. C. de sa. san. eccl. et p̄ quod esset d̄ libertatē eccle. quod ipsa ec. efficeret timidior ad suscipiendū ordinē clericale cū se sciret amissurū seu. dicit ut in p̄ce. ar. solu. Nono pro hac parte facit quod no. p. Albe. et Bal. l. l. q̄sq̄. C. de epi. et cle. dū distinguūt an sit seruitiū reale an psonale quod regit seu. et cū quo sit reale distinguūt et volūt quod post acquitū ius nō amittit seu. vasal. clericus si sit patus seruire per substitutū et ita videtur itelligere et limitare. c. i. de bñ. seu. in fi. sui ibi. et si quod hñt p̄dēt. ergo. et hñc limitationes dicit recipere ter. in p̄n. sui et hoc illud d̄fendit rē. d̄ bñ. seu. vt itelligat nisi paratus sit seruire p substitutū vt sic vniformiter itelligat ille ter. **N**ec ipsi casus quo ad effectū diuersarū iuris cōsurā hñe debent ne in eadē forma et figura verborū videat diuersa s̄nia fuisse. l. labeo. ff. de supel. leg. iuncta. l. q̄ edes. ff. de vsuca. vbi idē ius nō dicit diuersimode cōs. r̄i et sic. c. i. de bñ. seu. facit pro hac parte quod generaliter loquitur §. generaliter dicit itelligi. l. de p̄cio. ff. de publi. l. i. §. generaliter. ff. de leg. p̄ stā. So. iste subauditōes ad ter. q̄ violāt litterā et somniant. Decio pro hac parte facit quā clerici l̄tina iura successio nis nō amittūt nec alia autē. p̄sbiteros. C. de epi. et cler. l. deo nobis. C. e. ti. r̄ij. q. iij. c. i. quod incipit placuit. vbi pulchre ter. et c. pe. r̄ij. q. iij. et incipit nō liceat parētib⁹ rē. quod est religiosū filium nō amittere iura suitatis. et ille ter. cum gl. sua nobilis ē quod vult ingressus religionis auferre oēs maculam ingratitudinis quā an fuit i filios et irregularitatem auferre. vt ibi i gl. p̄cordat gl. l. i. fi. C. de epi. et cle. §. et i hoc seu. succedat p̄dictus ep̄s iura successiois saltē spe debet l. si. ibi doc. C. de pac. nō sic in iure feudorū quod et liberalitate obet. Undecimo facit quod clericat⁹ ē cā multorū fauorū ar. l. p̄uilegia cū ibi no. C. de sac. san. ec. §. nō dicit odiū opari. l. quod fauore. C. de legi. et marie ep̄alis dignitas quod ē magis fauorabilis. l. ep̄alis dignitas. C. de epi. et cle. itē in iuramētō fidelitatis venit quod vasallus p̄stet p̄siliū vt l. c. i. i. de no. fid. for. quod i clerico habūdāt sic hñt i armis nō possit seruire supplebit cōsilio. Sol. cōstitit fuitiū feudi in alio quod cōsilio. Duodecimo facit quā post ius acquitū in feudo inhabilitas supueniens nō impedit retentiōne seu. p̄ni no. Albe. et Bal. n. l. q̄sq̄. C. de epi. et cle. hñt sum⁹ in casu retentiōis ergo rē. minor probat quod sum⁹ i casu retentiōis quā rōe suitatis filii viuētē p̄re quodammodo dē vasall⁹ vt p̄ adeo vt illo mortuo i feudū nō dē p̄re succedere hñt potius plenā administratiōne p̄seq. l. i suis. ff. de li. et post. gl. in c. i. de seu. cog. Bal. l. c. i. an mut⁹ vel alr ip̄fec. circa hñ. apparat⁹. quod ibi ep̄s voluit inhabilitatē clericū et post facto nō a p̄n. cū nemo clericus nascat. et nō. quod p̄dicta distinctio inhabilitatis supueniens a p̄n. vt et post facto fuit Ja. de bel. in. c. sigs decesserit. si de se. fue. p̄tro. q̄ mibi plz quo ad doctrinā nō quo ad erē. Quare aduertēdū ē quod ipse dicit quod et cōpla inhabilitatis lesse a p̄n. i clerico fm̄ naturā seu. vt i femia in muto et surdo et alr imperfecto a natura. quod dicit valde ridiculosū vt appet ad sc̄lū nā et supueniēti magis inhabilitas clericat⁹ quod illa muti vt alsi p̄fecti quere vt dicit p̄to cī doct̄rina verā nō hñt cōpla d̄ clerico. Quare p̄dicta doctrinam

fic intelligerem et declarare quod nascitur quod masculus aut femina si femina inhabilitas inest a principio quod cum ipsa natura et conceptio concipit et producit inhabilis a principio. secundum naturam feudi quod femine non succedunt in feudo sic mutus surdus vel aliter imperfectus. c. i. j. quoad. feu. ad fe. pti. p. locuz. speciali. si autem nascitur quis masculus dicitur habilis a principio secundum naturam feudi cum masculus secundum naturam feudi in feudum succedat. c. i. §. et si clientulus. de alie. feudi et si instet qui excludunt feuda mulieres. non autem masculos et per omnes dicitur potius masculinum quam femininum ut in titulo an succedat mari. vr. in. c. ii. que ratio quare clericus sit habilis quod tamen ex toto non potest seruire et femina non cum tamen est femina possit substitutum prestare dico alia plura esse seruitia. quorum capaces sunt clerici magis quam femine et alij masculi hanc rationem ostendit vnus sicut alius possit seruire per substitutum. Et pro hoc facit. §. testes. insti. de test. i. glo. i. h. b. neq. i. h. bo. mulier qui dicit mulierem testem in testamento non adhiberi per rationes. l. fi. C. de fideius. sententem mulieres non elegatem nec integre fidei quod testator per hanc suspitionem non carebit. Nam vbi aliquis rei elegas fides habenda est mulier in illa faciliter non admittitur. id iura canonica in criminalibus illius testimonio non admittunt. l. q. testis. §. mulier. et ibi non. ff. de testa. L. iii. rei gratia sciendum est quod seruitium eribendum domino a vasallo consistit in pluribus. et primo aduertendum est illud in forma iuramenti venire ut fidelis sit domino etc. c. i. de for. fid. et de no. fide. for. c. i. §. quomodo. c. vasallus. in qui. causis feu. amit. Quam tamen autem fraudolosa sit femina nec cuius fide prestet aut seruet ingratur iuxta illud Salida sansonem decepit et salamonem ita in forma iuramenti illud venit ut de reb. suis de domino vti litalis procurare domino quam autem amarissimum sit genus mulierum inspiciat glo. i. l. si ego. §. si. ff. ad velleia. l. 3. Albe. ibi secundum Mar. si idem dicat in clericis et satis per quod se dicitur. concede tribue etc. nec nunquam dicitur tolle. Item in forma iuramenti illud venit ut tacet sit vasallus circa secreta domini sibi dicta hoc autem quantum sit serium nature mulierum quod nugar et clamitas est protestat. l. i. §. seru. ff. de postu. i. calurnia. et l. assiduis in glo. q. po. i. pi. ha. ite sunt valde fragiles ut. l. ij. §. verba. ff. ad. velle. q. q. de valde serua sunt taciturnitati et retentioni secretorum ex quibus omnibus feu. masculinum feu. femine iure meruit appellari. hanc ad ar. potest ruderem quod procedit post se. re ipsa quantum sit. filius autem viuentis patre re ipsa feu. non hanc hanc pater. d. l. in suis cuz ibi disputatis et notatis. **T**ertio decio pro hac parte facit. c. i. de feu. cogni. quod casus omissus in dispo. feudozum inder secundum iura scripta et cola iudicare de. hanc hic casus est omissus puta quod si patus est seruire per substitutum §. etc. distinguamus quale seruitium regatur. s. vtz per alium prestari possit si per alium et succedat als secus Nam est omissus quod generaliter ipso iure clericus reddit incapax feudi. **Q**uarto decio hanc opi. plz quod magis fauorabilis aie etc. cum religio faueat cui plurimum deferendum est. l. facimus et toto ti. C. de sacros. ec. l. sut psde. ff. de rel. et sup. fu. Pro cederent hec in dubio sed nos habemus iura clare prohibentia clericum succedere in feu. §. etc. pterea fauor est religionis ut in feudo non succedat quod cum clicus sit miles christi non de rea nere miles seculi text. j. de mi. vas. qui ar. bel. de po. potest hac ratione. **Q**uinto decio mouet quod ista est magis benigna et iuri comitona ergo tenenda. l. sp in dubijs. ff. de reg. iij. l. benignius. ff. de leg. ij. C. de nora. quod dispo. de itelligi hanc ius coe ut probat glo. l. ij. relata ad ter. et glo. magna qui ponit casu in statuto. ite. d. l. ii. allegata probat vna dispositione est iuris comis limitari et itelligi dum ibi ponit casus hanc ti. arbo. fur. ces. ite dignitas auget. l. si loquus. ff. de iudi. Dic ut in pcedenti ar. **S**exto decio pro hac parte facit et possententari clicum et per substitutum non seruiendo non amittat se. cum seruire non possit marie bellare quod per inhabilitate supuenietes onus debitori remittit ut. l. vehicula. §. idem iuris. ff. ad. l. ro. de iac. nec verisimile est contrabentes voluisse se ad impossibile obligare cuius nulla est obligatio vel inhonestas. l. impossibilis. ff. de h. ob. iuncta. l. nepos proculo. ff. de h. sig. iuncto. c. i. et. ii. xiiij. q. vl. et in ma

teria nra. c. i. de for. fi. et c. i. de no. fi. for. §. nec est alia iusti or ca in fi. ibi aliud forte si non fecerit id quod non potuerit. q. fu. i. cau. be. amit. et quod remittit prestari non de. l. quoties. §. si colono. ff. de vsufr. et ter. mirabilis secundum glo. quod agitur ad rescindendum actum actione et ipso actu iuncta. l. i. §. q. bonorade. q. re. ac. non dat. s. coperado remissionem hois et remissionem legis. predicta procedunt. q. h. b. etes egerunt cum illo habente. hanc nos dicimus concedes feu. pro se filijs non vti in hac generalitate sensisse de persona inhabili prout est clericus per iura alle. s. i. solutioe pmi ar. pro hac parte facit glo. i. c. latoze. xiiij. q. ij. qui vult quod est inhabilis ad arma et culpa sua possit seruire per substitutum. vbi mricida cum efficit inhabilis ad suscipiendum arma pdit feu. nisi seruiat per substitutum. si §. inhabilis ex delicto suo quod matrem occidit potest seruire per substitutum. §. quomagis inhabilis non ex culpa hanc dignitate superueniente ut est eps feu. habet per substitutum. **R**espondeo et dico quod possum declinare auctoritate glof. et quod glo. i. c. latoze non sit ha. probat in. c. fin. §. illud. n. vbi vel aliud crimine quam paricidium etc. i. ti. q. fu. i. ca. be. ami. vbi ter. dicit quod vasallus qui committit paricidium amittit feu. hanc interficiens matrem tenet crimine paricidij. l. i. ff. ad. l. popo. de pici. §. amittit feu. et sic ibi frustra querit an possit seruire per substitutum §. etc. et credo quod illa glo. non sit vera probo. nam vasallus interficiens fratrem suum primum vel filium fratris sui pnaat feu. ter. c. i. c. i. §. sifr. q. mo. feu. ami. si interficiendo fratrem vel filium fratris amittit feu. multo fortius interficiens matrem de amittere quod illa ratio qui militat in fratre militat in matre quod sicut ille qui occidit fratrem mortaliter peccat qui primum sanguinem occidit et tenet. l. popcia. de pici. et tam pro ditor iterimit nec est a proditioe remotus. l. vtruz. ff. ad. l. popo. de pici. ita qui interficit matrem. ut. l. i. e. ti. et ista qualitas proditiois aggrauat est delictum adeo quod proditor est alienus ab omni facie principis et domini et non potest stare in curia principis. l. hanc et milites. §. ignominia. ff. de excu. tu. facit. l. ij. C. de digni. li. r. vbi ifamis non de videre facie principis frustra §. queritur ibi i. d. l. an possit seruire per substitutum cuz feu. pnaat. facit et ratio quod vbi quod delicto suo vel quasi prohibet per se prohibetur et per alium. l. queritur. ff. de bo. lib. ita **B**al. l. i. huanitatis in. ij. col. h. iiii. opaf. C. de ipu. et ali. substi. Nam ob. du. de quod eps est factus inhabilis sine culpa sua. et sine facto suo. quia immo facto suo est effectus inhabilis vti non de excusari. ar. l. q. te. ff. si cer. pe. l. incendij e. ti. et pro hac parte facit ter. secundum Bal. i. c. iter dilectos. d. si. instru. circa pn. in. h. i. p. vbi dicit ter. i. p. privilegium luitardi comitis de epm lir. con. vti §. ille ter. probare quod per ademptionem epatus quod non pdit comitatum. et sic non desinit esse miles seculi. hanc huic possit ruderem quod ibi non constat quod ius comitatus est datus in feu. vel et fo dic quod ratio quod clericus non succedit in feudo non est solum illa quod desinit esse miles seculi. hanc quod repugnat statui clericali et quod non potest gerere officium etc. qui ratio ita militat in epu sicut in aliis clericis. et dic quod non sequitur quod succedit in comitatu et in feudum. p. c. significauit vbi femina succedit in comitatu et tamen femina est inhabilis ad feu. ut nosti cum non omni comitatus sit feudalis. **D**ecio octavo pro parte affirmatiua facit quod non video cam aliquam quare clericus non possit succedere in feudo. nam si consideremus ea ad que tenet vasallus domino de quibus in. c. i. de no. for. fid. et maxime cum eps sit habilior et sufficientior quam alia persona inferior. c. cum iunctis de elec. et poterit esse in plio personaliter. c. scire nos de in verbo pntialiter. xiiij. q. vult. qui vult quod hanc platus non possit in propria persona pugnare tamen potest ibi esse pntialiter et ibi bona glo. quod potest platus suos vasallos defendere ergo multo magis suum dominum et pro feu. potest clericus dare militem principi ad pugnam. gl. e. xiiij. q. vlt. i. summa. **S**o. rideo quod in vasallo regunt multa alia que non possunt prestari per clericum et sic non ob. c. i. de no. fide. for. non ob. c. q. quod de clero. xiiij. q. vl. quod fateor quod hortat milites ad pugnam pro fide alias non. non ob. glo. xiiij. q. vltim. in summa quod possit in disputando declinare auctoritate glo. vel aliter rideo ad oia pceda quod pcedit in eo in quo clericus est ca

par feudi puta qz eēt iueftitus de nouo eo exiftēte clerico
vt ē ter. in. c. i. i. fi. de capi. cora. 7 in. c. i. de na. feu. tūc isto
caſu bñ admittit ad ſeruicdū p ſubſtitutū qz iſto caſu eſt i
putādūz dñō 7 vñ ei deſiſſe hoc pacto attēta qualitate p
ſone. l. plenū. §. eqtj. ff. de vſu. 7 habi. qz etquo dñs ſcie-
bat euz eē clericus 7 ſciebat ipſuz non debere eſſe in prelio.
ad pugnadū pſonaliter 7 alia facere q̄ nō cōueniūt clerici-
cis ē ei iputādūz qz q̄ euz alio ſbit ſcit vel ſcire dñs eius cō-
ditiōez. l. q̄ euz alio. ff. de reg. iur. habilitādo ad feu. vñ dñs
pēſare i p̄iudiciuz ſuū maxime i cōſequentibus. glo. i ſi in
c. qz in tñ de p̄bē. facit qz cōiter no. in cle. ij. ver. §. 7 tales
de vi. 7 ho. cle. 7 hāc rōnez ſentiūt Bal. 7 And. l. c. i. §. fi
j. ep̄m vel abba. ſicut ē videmus i femina l3 regulariter
ſit incapar feudi vt hoc ter tñ caſu quo ē capar vt i caſib⁹
d̄ qbus. j. nō dñs ſeruire pſonaliter ſ; ſeruit p ſubſtitutū. qz
ē iputādū dñō q̄ bñ debuit cogitare qz femina nō poterat
ſeruire pſonaliter: i caſu nō ē qz iputet dñō qz in caſu
nō clericus nō ē iueſtitus de nouo ſ; imo ſuit feudū pater-
nuz 7 antiquū datū pro ſe 7 filiis ſuis qd̄ itelligit de habili-
bus. c. i. §. filia de ſuc. feu. S; clericus regul. riter nō eſt
habilis ad ſuccedēdūz i feudo. c. i. de bñ. ſemi. ergo nō ē
qd̄ iputet dñō cū lex pro ipſo promittat ar. l. q̄ro. §. iter lo-
catorē. ff. locati. Decionono pro hac pte affirmatiua fa-
cit. nā ſi eēt vñ dicere qz clericus nō poſſet ſuccedere i feu-
do qz nō pōt ſeruire p ſe vel p ſubſtitutūz in armis ſeque-
ret illud abſurdū qz ſi dñs iſcudaret clicū de feudo talis
iſcudatio nō eſſet p̄prie iſcudatio nec p̄prie feudū qz de
natura feudi ē vt vaſallus adiuet dñm i bello. c. i. hic ſi-
mē lex. Et tñ clericus pōt de nouo iueſtiri. c. i. §. fi. de capi.
cora. c. i. de nā feu. P̄terea hoc probō euidēter et ab-
ſurdo qd̄ ſequeret ſi clericus nō poſſet retinere feudū vt i
c. q̄ clericus. j. ſi de feu. ſue. cōtr. ergo multominus pote-
rit de nouo acquirere. l. patre furioſo. ff. d̄ bis q̄ ſunt ſui vel
alie. in. l. nec itētio. C. de trāfac. Et tñ cōſeques ē falſum
qz pōt d̄ nouo acquirere. vt. d. c. i. i. fi. ergo poterit retine-
re feudū qd̄ h3 ar. l. illud. ff. de acq. here. ita ar. l. l. ij. ff. ſi
cer. pe. 7 iō illud. c. q̄ clericus vñ nō hēre locū i c̄po vel alio
cōſtituto i illuſtri dignitate. ar. l. nullus. C. d̄ decurio. lib.
r. So. rīdeo ad primū dū d̄ qz ſequeret abſurdū qz ſi nō
poſſet ſuccedere i feudo nō poſſet ēt de nouo clericus iue-
ſtiri qz rīdeo qz ē magna dñs iter iſtos caſus. qz iō clic. us
nō ſuccedit i feudo qz dñs iſcudādo pro ſe 7 filiis ſuis vñ
ſolūmō cogitaſſe d̄ hab lib⁹ ſ; clericus ē ihabilis ad ſucces-
ſiōez feu. c. i. de bñ. ſe. ergo fruſtra q̄rit an poſſit ſeruire p
ſubſtitutū vt videmus in ſi in femia. Nec intētio ſb̄tū
dñs decipi fauore religioſis vt. c. p̄ tuas. de donatio. Dñs
d̄ nō poſſet de nouo iueſtiri. nego hoc qz imo pōt iueſtiri
clericus vt. d. c. fi. de capi. cora. 7. c. i. de na. feu. 7 dico qz po-
terit iſto caſu ſeruire p ſubſtitutū rō ē qz vñ eē de volūta-
te ipſius dñi vt ſeruiat p ſubſtitutū attēta cōditiōe pſone
l. plenū. §. eqtj. ff. de vſu 7 habi. qz ē iputādū dñō cum
ſciebat ipm eē clericū 7 nō eē ſibi p̄miſſū bellaſ nec ſume-
re arma. c. rēp̄b̄ſibile. r̄m. q. vl. 7 q̄ cū alio ſbit ſcit vel
ſcire dñs ei⁹ cōditiōe. l. q̄ cū alio. ff. de re. iur. qz ſecus ē in
p̄ caſu qz nō ē iputādū cū lex pro eo provideat. ſ. ſi fili⁹ ſue-
rit habilis ar. l. q̄ro. §. iter locatorē. ff. locati. P̄d̄ ob. dñs
d̄ qz ſq̄ret aliud abſurdū ſi clericus nō poſſet retinere
feudū qz multominus d̄ nouo acquirere. d. l. patre furioſo
7c. 7 tñ cōſeques ē falſum qz pōt de nouo acquirere d̄-
cto. c. i. i. fi. ergo poterit retinere feudū qd̄ h3. ar. l. illud. ff.
de acq. be. qz rīdeo 7 fateor qz pōt de nouo acquirere ſi ſe.
icipiat in pſona ipſi⁹ h̄ ē qz iueſtiat de nouo eo facto cle-
rico. 7 ſic poſſit ē effectus clericus. 7 ita loq̄. d. c. fi. 7 iſto
caſu ceſſabit abſurdū dū d̄ qz ſi illud pōt de nouo acgre-
re poterit ēt retinere qz q̄ vult dñs vult omne aīcedēs p
qd̄ peruenitur ad illd̄ ar. l. illud. ff. de acq̄renda here-
ditate quia iſto caſu eſt iputandūz domino vt. s. d̄ri. ſ; p
vñ ſuccesſiōes quando lecipit i pſona patris ſui tūc non
pōt feudū acquirere cū iſto caſu nō ſit iputandū aliqd̄ dñō
cū a lege itelligat ſi filius ſit habilis 7c. Et ſic ēt iſto caſu

ceſſabit abſurdū qz ē ihabilis ſeq̄ ēt qz nō poterit retine-
re ſi ſupuerit clericat⁹. ſeq̄ēdo iqr̄ normā iuris cōſulti
in. l. adeo. h. §. cū qz vñ ē tñ media. ff. de acq. re. do. 7 pō-
tificis in. c. l. ſas. de reſti. ſpo. 7 Imo. in. l. ſi ſinita. §. illud
ff. de dā. iſec. dū volūt qz i dubus opinio media ē ample-
ctēda. vñ dicēdū qz aut q̄rit an clericus ēt i ſacris ordi-
nibus cōſtitut⁹ poſſit de feudo iueſtiri. Lax ē qz ſic ſi ſeruet
p ſubſtitutū p̄ allegatū. c. i. in fi. de capi. cora. qd̄ itellige-
niſi natura ſuiti repugnaret. vt. s. d̄ri. 7 voluit Alu. i. c.
i. in fi. j. de bñ. ſe. puta qz et ſui natura vel et pacto feu-
dū erigeret pſonale offc̄m. nā tūc nō valeret clericus ma-
xime i ſacris neqz acquirere neqz retinere feudū. aut q̄rit⁹
an clericus in feudū ſuccedat vel feu. q̄ſitum an clericatū
amittat 7 tūc aut loquimur in feu. qd̄ erigit ſeruitiū pſonale
qd̄ nō pōt ipēdi p clericū neqz p mōaſteriū neqz ēt p ſub-
ſtitutū 7 tūc nō ſuccedit 7 ſibi hēbat prius amittit. ita pro-
cedūt dicta i. c. q̄ cleric⁹. 7 ſumi. L. v. Bal. 7 alij autē. ſi
qua mulier. C. de ſac. ſan. ec. 7 Bal. 7 Albr. i. d. l. q̄ſas.
C. d̄ epi. 7 cle. ita L. al. 7 rub. d̄ feu. cōſi. ii. vbi ēt dicit idē
q̄n feudū nō erigit ſ. ruitiū. aut loquimur de feu. qd̄ erigit
ſeruitiū qd̄ poſſit ipleri p aliū vt cōiter 7 tūc aut in regula-
ribus loquimur 7 tūc ſi feudū ē tale qz trāſit ſolū in b̄dem
ſanguinis vt ſunt magne dignitates vt comitatus mar-
chionatus vel ſimiles 7 tūc regulares nō ſuccedūt in tali-
bus. ſeu. imo prius obtēt a talia feu. amittēt glo. ē. r̄vi. q.
ii. ſcripſit. quā ad hoc pōderat Bal. i. l. fi. C. d̄ epi. 7 cle.
Spe. i. ti. de ſta. mo. §. i. ver. xi. q̄ ita dicit ſeruari. aut loq-
mur i aliis feu. 7 tūc regularis ipſe nec ſuccedit nec reti-
net feudū Ang. cōſi. ccl̄iiii. i. c. ſc̄do. ſ; ſuccedit mōaſteri-
uz qd̄ hēbit feudū i vita profeſſi ipſo mortuo ibit ad priori-
mos ſucceſſores. Ita Jo. an. 7 alij. i. c. in p̄ntia de proba.
Bal. i. autē. niſi rogati. C. ad treb. Bal. i. c. q̄ in eccleſia
rū. d̄ cōſi. aut q̄rit⁹ d̄ clericis ſecularib⁹. 7 tūc aut ſūt i ſa-
cris cōſtituti ordinib⁹ tūc aut loquimur i feu. qd̄ erigit ſuiti-
uz pſonale. nec per ſubſtitutū ipleri pōt 7 tūc in illo nō
ſuccedit clericus nec illd̄ retinet 7 procedūt allegata pro
parte negatiua aut loquimur i feudo qd̄ admittit ſubſtitu-
tum. 7 tūc ſuccedet 7 obtentum retinet. 7 procedent iu-
ra pro parte affirmatiua adducta. Tñ Bal. in. c. i. in fin.
j. d̄ benef. ſe. 7 qz ſi feudum erat aptum huic quādo ſu-
ſcepit ordines ſacros vñ renunciare feudo. S; poſſet ſal-
uari in feu. qd̄ erigit ſeruitiū pſonale vt d̄ri in membro
p̄cedenti. aut loquimur in clerico in minoribus 7 dicite
qz clericus in minoribus cōſtitutus ſuccedit in feudum
dūmodo poſtpoſuerit habitum alias ſecus ſ; Ja. de bel-
ni. in. d. c. i. d̄ bñ. ſemi. vel ſ; cōiter doc. id̄iſtincte etquo ē
tñ in minoribus ſuccedet 7 retinebit nec feudūz amittet
allegat i ar. l. diſtin. c. bi. q. 7. r̄vij. q. ij. ſcripſit. al. §. ecce.
7. §. ſe. Et quo. c. ſic deducto ad h̄ no. qz clericus i minori-
bus cōſtitutus d̄ ſe ad clericatū p̄parare 7 ſp̄ſalia cum
eccleſia ſbere. vñ ſicut ſp̄ſus an ſecutā copulā carnalez
pōt renunciare mulierez futuram ſic iſte ordinibus 7 ſic
matrimonio ſpirituali. d. c. ſcripſit. 7 faciūt q̄ habentur i
c. i. in. c. cum olim de cle. coniu. idem ſequitur Bal. i. c. q̄
clericus. ſi de feu. ſue. cōtro. alias ē rubricella p clerica-
tūz bñficiū amitti. quā allegat Jo. ſaſoli de piſis in ſūma
ſua. quib. mo. 7 cau. ſe. ami. ſub rubricella pp clericatum
feudū amitti. 7 ibi recitat verba formalia Jo. blād. alle-
gat pro h̄ Bal. rōne qz alſ ſequeret abſurdū cū faciliter
minores decipentur ab agnatis ad aſſumēdos ordines
minores etquo poſtea amittēt feudū vbi dicit ipſe dice-
remus minore poſſe petere reſtitutiōe nō qz effectus ſit
clericus ſ; qz p̄didit feudū 7 ſic dimittēdo clicatū recupe-
rat feudū ope exceptiōis non ipſo iure. c. i. de bñ. ſeud.
cui opinioni quo ad reſtōne vñ nō iſſistere forte qz ceſſat
rō. c. i. de mili. vaſ. q. ar. bellica d̄po. qz ad huc nō eſt mi-
les celeſtis militie irruocabūz l3 ſe p̄paret iō nō amittet
feu. 7 p̄ dñs nō ē opus reſtōne. ut illa forte motus rōe qz
meli⁹ ē itacta iura reſtruare q̄ poſt vulneratā cāz reme-
dium q̄rere. l. ſi. in fi. C. in. q. cau. in iteg. re. n̄ ē nece. Aut

non h3 ordines sacri z refert an habeat beneficiu eccle
fiasticu z amittet feudu ar. cle. gre de rescrip. idē dicit ip
se si impetravit z nō obtinuit ar. l. si. ff. de diuoz. z ē rō qz
inspecto pnti statu expresse apparet de aio suo qz velit ef
fici miles celestis militie ar. in. c. ec. nra de insti. z i ti. de
cle. cōiu. qz laici non debēt hē beneficia intellige vt dicit
de eo qui in sacris est quicqd senserit Bal. aut nō h3 be
nificiu ecclesiasticu z non amittet seu. sūr distinctiōe vsus
est Bar. in. l. in cōcubinato. ff. de cōcu. in arti. illo an fi
lius natus ex cōcubina quā habebat clericus i minorib?
cōstitutus legitime per subsequēs mrimoniū d quo ibi
in locis p. al. vide plenius de his oib? z predictis z regu
la sine culpa li. vj. i mer. **C** S3 an i se. succedat frater ter
tij ordinis Lu. cōsi. cccxvij. qd inci. oipotētis dei zc. cir
ca p̄mū in pe. col. consuluit qz succedit sicut laicus p glo. i
cle. cū ex eo de se. ex. in cle. i. de sen. ex. z no. Ab. z alij i. c.
ij. de fo. cōpe. nō. n. pprie sūt iste religiose psone. **P**ot.
fm Ja. de bel. qz si feudū datur pp beneficiū tpale puta
annale vel biennale lapsō anno expirat siue biennio qz ac
cessorū regulat a suo principali. l. cū pncipalis. ff. de re.
iu. l. eos. **C** de vsu. **I**n glo. magna q̄ inci. sic frater fra
tri diuidit in. ii. ptes in. i. querit z sol. in s3a ponit regulaz
z fallētias qualr femina nō succedat. s3a ibi h3 aut intelli
gitur si fuerit masculus in ea. Ibi principali prouidētia.
not. qz in se. collateraliz nō est pprie inuicē successio sed
hois prouidētia. iō quero an seu. habeat locū ius accre
scēdi. z distinguatis fm Ja. de bel. qz aut loquimur i seu.
paterno z h3 locū ius accrescēdi vt h3. sed tñ intelligit h3
Bal. improprie loquēdo magis v̄ esse quedā successio.
vt. i. d. bene. fra. in. c. i. z h3 z extra de seu. in. c. ii. qd p3 qz
ēt si iā fuisset seu. acceptatū h3 locū dcm ius accrescēdi
vt. j. de seu. mar. in. c. ii. z h3 in p. cū vero fm Ja. de bel.
z Nico. de nea. z in iure q̄sito non h3 locū ius accrescen
di s3 spāle in vsufr. in quo cum nunqz sit perfecte q̄situm
non d̄ ius i eo pfecte cātuz iō h3 locuz ius accrescēdi
l. i. s. iter dū. ff. de vsuf. accre. p̄terea frēs nō cōiuncti neqz
re neqz vrbis neqz mirti. ergo iter eos nō hēbit locū ius
accrescēdi l. l. re cōiuncti. ff. d. le. iii. z sigs dixerit iuncti sūt
cōiunctiōe legali r̄ndit Bal. qz p̄acq̄sitiōe singulari prout
ē acq̄sitiō seu. nō cōsiderat cōiunctiōe legalis quoad dādū
ius accre. l. z proculo. ff. de le. ii. Sed potius ex p̄cipis
cōcessiōe z prouidētiā. frater fr̄i suc. vt h3 ter. z gl. q̄ iure
acc. facit ter. i. c. ver. si capitanei. de seu. mar. vbi nō ius
accr. h3 appellat s3 ius inuestiture primi parētis eodē mō
dicit Bal. si frater supstes renūciasset partē suā in mani
bus dñi qz nihilominus alia portio sibi accresceret iure
successorio. l. si titio. s. vsufr. ff. de vsuf. z de vul. z pu. l.
coheredi. s. si. z. s. de eo qui si. sec. agn. c. i. Lud. cōsi. i. in
cipit in t̄pi zc. visis in facto. de quo tñ Bal. t3 s̄rium i. l.
i. in si. col. C. qñ non petē. partes vbi frater nullā portio
nem sibi in seu. reseruat per no. in. l. si familie. C. fam.
ber. s3 melius loquit Bal. h3 qz. vt. s. dictū est. non pprie
h3 est ius accre. ar. Bal. in. d. l. i. est casus i. d. l. si titio. s.
vsufr. ff. de vsufr. nā vbi ius potius accrescit persone q̄
portioni nō considerat portio deficiēs sed h3 ius seu. p̄so
ne potius quā portioni accrescit. ergo portio deficiēs nō
attendet. Bar. in consi. lvij. qd incipit ex thēmate predi
cto loquēs de emphiteota. tñ ibi. d. cōsi. sentit idē de seu
datario dū illa equiperat v̄ dicere qz poterit dici vt ha
beat locū ius accre. z sit speciale in seu. z emphiteosi sicut
in si. in. d. l. i. C. si socius iperi. libera. li. r. z de tacita mē
te cōcedētis qui v̄ vocasse ad portionē fratris frat̄e vel
ēt dicit ex alio. nā filijs ē q̄situz seu. facto p̄ris nō tñ i vita
eius vt Li. in. l. liber. z ibi ēt Bal. C. d ope. lib. Bar. z
Bal. in. l. vt iurisiurandi. s. si liberi. ff. de op. liber. con
cessio. n. facta de seu. patri z filijs vel de emphiteosi itel
ligit ordine successiuo non simul. Bar. z alij in. l. gallus
s. quidā recte. ff. de libe. z post. Lu. in cōsi. xxxv. incipit in
t̄pi zc. visa facti serie Bal. in. d. l. liberti. Bar. z alij i. l.
qz d̄. ff. de verb. obl. alle. ter. in. l. h̄ des mei. s. p̄cto. ff.

ad treb. in. l. peto. s. frater z in. l. cū ita. s. in fideicom. z. l.
cum pater. s. a te peto. ff. de leg. ij. z vident filij capere ex
quadaz mortis cā capione Bar. in cōsi. lr. qd incipit qd
ista duo h3 dubia. facit. l. q̄ p̄cio. z. l. mortis cā capio. ibi
Bar. ff. de dona. cā mor. s3 in mortis cā capione h3 lo
cum ius accre. l. thais. s. stichus. ff. de fideico. liber. fa
cit. l. i. s. pe. C. de ca. tol. vel dicit ipse Bar. i. d. cōsi. fra
ter veniet ad portionē fratris ex virtute cuiusdaz repeti
te cōcessiōis in emphiteosim naz de his que de sui natu
ra nō trāseūt ad heredes extraneos qñ aliqz cōcedit ali
cui pro se suisqz h̄ dib? vna cōcessiō v̄ i p̄sona cuiuslibet
h̄ dib. ff. d. h. ob. l. stipulatō ista. s. sigs ita z qd? mo. vsuf.
amit. l. repeti. i. p̄i. iportat. n. hui? cōcessiōis v̄ba vt stati
qz i p̄sonaz vni? cōcessiō i emphiteosim finit z alteri qz ē de
heredibus i tertiā generatiōez v̄ cōcedi vt. l. si cū i ānis
q. mo. vsuf. amit. sic in p̄posito cū in p̄sona illius fratris
defuncti sine filijs sit pro sua parte finita emphiteosim v̄
z fuit i veritate tpe prime cōcessiōis facta cōcessiō illi qui
supererit vsqz ad tertiā generatiōez. p̄terea hoc videm?
expresse in p̄se qz stipulat pro se z suis filijs opas a liber
to. naz tale ius operaz venit ad filios ex stipulatōe pater
na nō ad eos vt heredes qd p3 qz nō p̄tinet ad eos heredi
tarijs portioibus. vt. d. l. vt iurisiuradi. s. si liberti. ff. de
op. liber. l. si opaz. e. ti. an ergo istud ius opaz p̄uēiet ad
alios fratres. vno ex fratrib? p̄mortuo z certū ē qz sic p. l.
vtrū in prin. d. affig. lib. z ideo p̄ dcm. s. vsuf. dicit Bal.
in. l. i. in. liij. q. ff. de rez. diu. si frater amisset partē suā
in feudo qz iure accrescēdi poterit portionē fratris cape
re non suā met quā amisset qz illā iure accre. nunqz recu
perat. l. si cū in annos. s. pe. ver. p3. ff. q. mo. vsuf. amit. z
z facit qz sensit Alua. hic. Aut loquimur in seu. nouo. z tñ
non h3 locū ius accre. regit. vt. s3ra. de se. mar. i. c. si. z h3
in ver. s3a aut zc. Fallit ista regula qñ exp̄sse cēt dictū. vt
hic in ver. qz in zc. s3 t3 qz hoc non cēt tñ virtute iuris ac
cre. s3 virtute pacti. vt. s. dicit. z hec distinctio est de men
te Bald. in. l. vnica. s. in p. C. de cadu. tol. z dicit predi
dicta procedere nisi in seu. a principe cōcessis qz in illis
ēt si sint noua h3 locum ius accre. Bal. in. l. i. per illum
ter. idem t3 ibi Bar. C. si socius impia. libera. z assignat
rōnem spālitate Bal. in. d. s. in primo qz talia seu. sunt
liberalitas principis z ex gratia pendēt potius qz ex con
tractu. c. i. s. quis dicat dur. mar. vel co. z idē vult Bal.
in. c. i. de fra. d. no. be. inne. Bar. in. l. re cōiuncti in si. ff.
de le. iii. Pau. in. l. si mihi. ff. de verb. ob. de hac limita
tiōe ponā in. d. c. i. j. de fra. de no. be. iue. Si tñ daretur
seu. duobus fratribus z cuiuslibet eoz vel ēt daret dīcēdo
solidum v̄ tacite actū qz sit locus iuri accre. Bal. in. c.
i. s. filia de suc. se. tñ vere erit potius ius nō decrescēdi.
Bal. in. l. i. in rv. col. C. qñ nō pe. ptes. idē dicit Bal. in
c. que i ec. in. ir. col. de cōsi. si pro pte vnus esset nō scri
ptuz vel caducū vel quasi qz totuz deuoluetur ad frat̄e.
idem dicit vbi esset de re idiuidua feudū puta aque p no.
i. d. l. si mihi. facit glo. i. c. i. de fra. de no. be. inest. ibi la
te videbim? z pōit Alua. post Bal. i. c. i. infra d. duo. fra.
a capita. inest. Bal. i. l. i. i. pe. col. C. qñ non petē. partes
z ibi Sali. in. r. q. qz hoc t3 h3 quo ad prorime dicta qñ ca
ducū zc. t3 s̄rium z ēt restringit qz dicta de cōcessiōe. s.
ex mera liberalitate principis nō i oi feudo a principe cō
cesso. itē fallit in alijs cāibus exp̄ssis. j. de be. fra. z qual
ter frater fratri suc. c. i. infra de duo. fra. a capi. inest. i.
c. i. z de fra. de no. be. iue. i. c. ij. de quo dicit p Spe. it. de
seu. i. s. qm. s. xxxvi. z i. d. c. ij. extra de seu. z ibi per car.
z Imo. z p Bald. z in. c. i. de duo. fra. a capi. inest. Et
vnū subtile mouet hic Bal. an talis frater poterit repu
diare portionē fratris ēt grauata seruitio v̄ residere qz
sic qz non ē pprie ius accrescēdi quaz cōclusionē decla
ra te verā nisi veniret ad portionē fratris per ius non d
erescēdi vt i casibus p̄nūssis tñ cogeret acceptare to
tum Bar. in. l. re cōiuncti in. rvi. col. ff. de le. iij. Quid
aut i emphiteosi an hēat locū ius accre. z dicit Bal. hic

q sic sicut i feudo vt accrescat p natura contract^o & tacita
promidētia s̄betū ar. ff. d̄pac. tale pactū. §. si. p legistas
ponit cōiter scribētes i l. si mibi. ff. de h̄. ob. & i. l. i. C. qñ
nō petē. partes. p Bal. in autē. si quas ruinas. C. de sa-
crofan. ec. in. l. ij. C. d̄ iure emp̄bi. **C**Ueniendo ad glo.
ver. h̄ autē & c. Et glo. colliguntur et eliciuntur plura argu.
et legib^o lōbardoy q nō licet s̄m Bal. qñ argu. d̄z su-
mi et. l. cōi. vt. l. si s̄m n̄ri. C. d̄ nora. vñ q̄q̄ argu. p̄dicta
possunt esse in se vera. nihilominus tñ nō tā determina-
tōis quā argumentādi cā ista adducuntur facit q̄ d̄iri. s̄. i
pludij. **S**ecōdo hēs q̄ statuta possunt circa successiōes
disponere facit q̄ no. Bal. & Albi. in. l. i. §. ius aut. ff. de
insti. iur. & p Bal. i. l. in qbus. C. de secū. nup. & in. l. ij. C.
de libe. p̄te. & l. liberti. C. de op. lib. l. ij. C. de suis & legi.
& i. l. cū antiquibus. C. de iure delibe. & in. l. et hoc iure
ff. d̄ insti. & iur. **T**ertio hēs q̄ statutū pōt habilitare
sp̄rios ad successiōem. d̄ quo alias in. c. cū h̄eret de eo
q̄ du. i m̄ri. quā pol. p adult. & p̄cū p Bal. i. l. i. C. de inf
an. aureoy. **Q**uarto habes q̄ stāte statuto d̄ pace obti-
nēda ab heredibus occisi filia nō pōt facere pacē d̄ mor-
te p̄is occisi nec de ea intelligat statutū q̄ femia nō pōt
lenare feidā. ita nōbilitate gl. hic vide p Bar. i. l. eadem
l. §. cato. ff. de verbo. ob. & in. l. q̄ seruū. eo. ti. p Bald. in
l. ij. C. d̄ liber. & coy. libe. et in. d. l. et hoc iure. & in. l. oēs
populi. ff. de insti. & iur. **O**p. cū gl. ij. iura. si. in. h̄. q̄b.
iuste & c. q̄ imo masculi descēdētes et filia feia exclusa a
succes. feudoy debeat admitt̄ ad suc. seu. q̄ rō pp quam
excludit filia q̄ pugna facere si pōt cessat i dictis masculi-
is descēdētibus et ea. vñ cessate cā prohibitionis d̄beret
cessare ipsa legis prohibitio vt. ff. de vsu. l. vbi lex. & d̄ di-
uor. §. q̄ ait. l. si. So. dic gl. q̄ sufficit pro rōe volūtas q̄
ita placuit ex p̄suetudine feudoy nec alia assignat rōnem
et qua glo. nō. illud dictū q̄ nō omnib^o que a maioribus
n̄ris deā sūt rō reddi pōt. l. nō oi. ff. de legi. & marie i his
que sūt de positua iusticia. vt. l. i. §. puericia. cū ibi nō. in
gl. ff. d̄ post. similit̄ vero gl. i autē. l. 3. & q̄s. C. de secū. nup.
& in autē. de nup. i. §. q̄m. nā sola volūtas p̄ncipis d̄r iu-
sta vt nō. in. l. relegati. ff. d̄ pe. §. tñ q̄qd̄ dicat gl. tu po-
tes assignare has rōes s̄z doc. & p̄io s̄z Jac. de bel. q̄ cū
sublata sit media p̄sona p̄ quā nepos admittēbat ampli-
us nō d̄z admitt̄. ar. C. de suis & legi. l. meminimus. ff.
de pac. l. & heres in p̄in. itē q̄ sublati medijs videntur
sublata extrēa vt p̄ Dy. i. c. indultū d̄ reg. in. li. vj. vel s̄z
Ja. ardis. rō ē q̄ imunitates cōcessē posteris nō extēdūt
ad poster os descēdētes et feminis. l. i. si. ff. d̄ iure imu.
vel dic s̄m And. d̄ iser. q̄ rō ē q̄ successor nō d̄z esse me-
lioris cōditōis q̄ auctor suus a quo h̄uit cām vt dispōit
regula iuris. in. l. i. his. §. i. & l. q̄ ipis. ff. de reg. iur. & bec
rō plz mibi vltra alias & plz ēt Pi. de nea. vñ vicin^o au-
ctoris durare d̄z apud sobolē ar. i autē. vt oēs. obe. iud.
promi. i p̄n. & l. 3. i nepote masculo et filia cesset rō. d̄ qua in
isto ter. nō tñ cessant alie rōes & regule cōes de quib^o. §.
q̄ militat̄ aduersus ip̄s nepotē masculū veniētē et p̄sona
filie. itē q̄ successiōes nō sūt p̄ saltū. vñ ē necessarium q̄
gradus an se sit successibilis q̄m destructo ordine destru-
itur ordinabile s̄m Bald. ff. de ser. ru. p̄di. l. tria p̄dia.
Et glo. magna q̄ incipit sic §. ff. nō. regulam in feudis
negatinā. i. feminā nō succedere i feudis. fallit nisi sit fa-
ctū pactū vt succedat quā gl. intelligite sane s̄z An. d̄ iser.
q̄ si sit factū pactū simplr̄ feiam succedere certo ordine
successorio succedent filia neptis proneptis & deinceps.
Si autē sit sc̄m personale puta q̄ ticia filia succedat tunc
non succedit neptis vel proneptis et ea q̄ pactum p̄soa-
le non egredit̄ p̄sonā. l. si vnus. §. an oia. & l. persona. ff. d̄
pac. & h̄ mō intellerit And. ter. l. c. i. §. q̄n̄ ēt. j. ep̄m vel ab-
ba. de quo ibi videbimus. In ea. gl. ibi m̄mū nō s̄am fal-
lentia vt femia succedat i feudo m̄no s̄z quosdā quam
opi. querēdā reprobat And. hic p. c. i. j. de benefi. femi.
masculus in feudo m̄no excludit feminam vt h̄. §. hoc
autē notādū. & d. c. i. j. de b̄n̄f. femi. Itē q̄ femina nō pōt

pugnare. de qua fallētia videbitis. l. d. c. i. prime alleg.
& j. an mari suc. v̄ro. in bene. gl. ad fi. Nō alias vnas fal-
lentias positas in. c. i. j. quē ad. seu. ad fili. p̄ti. in q̄b^o duo
bus casibus s̄m And. de iser. si filia relinqueret m̄scu-
los masculi succederēt in feudū nō autē femina. d. c. i. de
b̄n̄f. femi. Et p̄dictis b̄n̄f. i gl. regulā & fallētiā. Alia
vero fallētia s̄z Bal. ē q̄n̄ ad nullū seruitiū datū ē seu.
allegat. c. extranagans incipēs si cni militi. de quo ēt per
Bal. & alios i. c. i. §. q̄n̄ ēt. j. ep̄s vel abb. & forte s̄z ibi di-
cta saluabit h̄ fallētia. vos tenete s̄riū p. §. n̄m. ibi hoc
notādū. Secōdo q̄ feia nō pōt lenare feidā vt i gl. Tertio
q̄ ipsemet Bal. t̄z s̄riū in. l. quotiēs. C. d̄ suis & legi. nec
ob. dictū. c. si cui. q̄ talia. c. extranagaria q̄ raro recipiuntur
i libello feudoy nō d̄bēt pro legibus allegari gl. est
j. de probi. seu. alie. p̄ loth. i. c. i. Itē ē alia gl. q̄ idem t̄z
j. quot testes sūt neces. ad probā. seu. iqrati. Bald. i. c. i.
de gra. suc. i seu. nā extranagaria. c. sicut leges extranaga-
gates nō sūt allegāda i causis nisi sint practicata s̄z Bal.
i. probe. decretaliū. & t̄z. d. Mar. hic & fac q̄ firmari. s̄. i
pludij. Fallit q̄n̄ ad certū seruitiū daret feidū q̄d possz
p̄ feiam p̄stari. Bal. i. l. quotiēs. C. de suis & legi. p̄ ter.
l. c. si cui mili. d̄ capitu. extraor. Lud. cōsi. cccclvij. incip.
oipotētis & c. circa primū de qua limitatione dic vt de
provia dictū ē. Septio fallit q̄n̄ feidū ē erigū^o q̄d nō ob-
ligat ad aliquā fidelitatē iō cadit i feia. Bal. i. c. i. §. est &
alia. j. que fuit pei. cā bene. amit. allegat ter. in. c. i. d̄ cap.
extraor. Lud. i. d. cōsi. cccclvij. Octaua fallentia ē q̄n̄ fe-
idū ē emptū. nā tūc trāsit ad feias s̄m Adoff. i. ti. q̄ pos.
suc. i seu. Sof. ēt t̄z quē refert & sequit̄ Bal. i. c. significa-
uit. i. ij. col. d̄ rescrip. q̄d dictū ē notabile si est verū. An.
vero de iser. t̄z s̄riū & rectius vt nō trāseat ad feias vt h̄
§. h̄ autē nōndū. Pono fallit s̄z And. q̄n̄ esset feia cōsuetā
in armis vt legit̄ de v̄rore Metrida. regis s̄z valerium
magū i li. d̄ amore cōingali. que fallētia nō plz. p̄io per
§. hoc autē nōndū. sc̄do q̄ feidū dat̄ nedū pp pugna s̄z ēt
pp secreta p̄silioy. & alia de qbus. j. de no. fidel. forma. s̄z
feia nō ē p̄iceps secreti neq̄ cōsilioy q̄ variū & mutabi-
le sp̄ feia. c. foms. d̄ h̄. sig. l. si. C. d̄ spon. & pro h̄ adducit
no. Bal. i. l. quotiēs. C. de suis & leg. Alia fallentia ē q̄n̄
ē cōsuetudo feiam i seu. suc. vt ē i regno sicilie nō existen-
te masculo s̄z And. h̄. nā cōsuetudo loci ē seruāda. c. i. j.
de seu. cog. **E**t istis casibus q̄n̄ feia pōt succedere i se.
si ēt cōsuetudo vel statutū q̄ feia dotata nō succedat in
talibus p̄ri vel s̄ri an dote tñ promissa excludatur feia a
suc. seu. vt̄ concludi q̄ nō nisi solu. recep. & post receptas
solutionē cōpetit feie si erat minor restitutio i itegroz ita
And. i. c. i. l. v. & vi. col. j. d̄ na. suc. fe. Ego d̄ v̄roq̄ deō
plurimū dubito & quo ad dotē promissā q̄ Bal. vt̄ tene-
re s̄ in. l. si plures i pe. col. h̄. itē iurta h̄ querit̄. C. de con-
di. iser. & s̄ And. facit q̄d nō. Bart. in. l. cū plures. §. cū
tutor post glo. ibi. ff. de admi. tu. Bart. i. l. ticio cētū. §. ti-
cio genero. ff. de admi. tu. i. l. q̄ pupillā. ff. de adul. & in. l.
nō ē. ff. de ritu nup. tñ opi. And. t̄z Pe. d̄ anch. in repe-
ti. c. cāonū statuta i h̄. pone. statuto cauet̄ q̄ filia dotata.
& i h̄ac p̄te vident̄ in clinare Im. Pan. d̄ ca. & Lun. a.
in. d. §. ticio. Pan. p̄h. c. vi. q̄d incip. sup eo d̄ quo querit̄
clara & indubitata. & cōsi. certū. q̄d incip. sup eo de quo q̄
rit̄ an deā d̄na iobāna. Bal. i. l. facim^o. C. d̄ nup. Fulg. i
l. nō sine q̄qd̄ dicat Bal. C. d̄ bo. q̄ libe. De fo plus
dubito. nā filia dicto casu nō ē dolo aduersarij lesa neq̄
fragilitate etatis. quō s̄ poterit petere restitutionē in ite-
grum. vt nō. in. l. nam & postea. §. si minor. ff. d̄ iure iurā.
habetur. n. pro exheredata & inhabilitata a supiore. i. statu-
to vel cōsuetu. vt nōt Barto. i. l. ij. §. h̄ videndū. ff. de su-
is & le. facit q̄ ēt iurta cogit̄ dote ēē cōtēta. Bal. in autē.
res q̄ in lec. antiquā i h̄. C. cōia de leg. Bar. cōsi. t̄m. in
cip. q̄dā d̄cessit̄ itestatus. Pan. i. d. p̄h. c. vi. s̄z nō plurib^o
insisto q̄ est materie seu. par. attinens. **O**p. cum glo.
ij. i h̄. q̄ autē & c. q̄ imo in suc. transt̄ salū nō admittantur
successio ēt. j. septimū gr adū nisi ille q̄ incipit admitti pro

bet p. rii. testes sacrales deponetes istu petere ee. i. septi-
mū gradū propinquoze dūfuncto: r istud feudū esse pater
nū vt hī in. l. i. de suc. i. lōbar. So. dicit glo. fatendo dū
qū p̄troueria esset d̄ dco feu. iter p̄pinquū volentē succe-
dere i dicto feu. r curte regia feu. fisci suū dicētē dcm fe.
ad se ee deuolutū. secus aut si cōtētio eet iter priuatos d̄
dicto feu. qz tūc sufficeret probare legitie iurta ea q̄ tradū
tur i ter. r glo. j. d̄ cōtro. iuesti. i. s. cū aut. r h̄ voluit dice-
re ista gl. vsqz ad h. q̄ nō ita clare locuta sit. ex qua gl.
notādū v̄ q̄ fortior r etuberatioz erigū probatio q̄ fisci
q̄ p̄ priuatos i cā feudali. r h̄ iō forte ē spāle ob p̄uilegi-
um fisci sicut p̄z alibi. C. de p̄uile. fisci p̄ totuz. pla ponit
Bal. in. l. i. C. de here. vel act. v̄. Regulariter tū iura
statuta i fisco seruāda sūt ēt in p̄uatis. l. i. cū ibi nō. C. de
pet. heredi. r p̄ gl. r doc. i. l. itē veniūt i. s. ait senat. ff. de
peti. heredi. Subsequēter vero d̄ testi. sacra libus tāgitur
p̄ ter. j. si de iuesti. iter do. vas. lis oria. i. c. sigs. r. j. de cō
sue. rec. feu. i. s. sacra. in. h̄. r cū datur. **Op.** ab ē q̄
imo collaterales nullatenus ad success. feu. admittātur.
qm̄ in successiōibus potior ē cā ascēdētū q̄ collateralium
vt i autē. cessate. C. de suis r leg. s. p̄ r ascēdētes a succ.
feu. repellūtur vt. j. de natura suc. feu. s̄ multo magis ip-
si collaterales debēt repellī p̄ regulā legis d̄ accel. ff. de
diuer. r tēpo. p̄scrip. qz si vinco vincētē rē. So. i collate-
ralib⁹ cessat rō q̄ ē in p̄re r ascēdētibus: qz non p̄sumit q̄
possint ita adiuuare dñz sicut filius. cū virtus i iuuenibus
ē plus q̄ i senib⁹. vt. C. d̄ atheletis. l. i. li. r. q̄ rō i collate-
ralibus cessat s̄z Ja. de bel. r Nico. de nea. S̄z ista rō eo-
rū nō v̄r tuta. qz possibile ē q̄ ascēdēs sit potētiōr ad ser-
uēdū q̄ descēdēs r collateralis. r iō possz assignari alia
rō vt h̄ opef natura feu. q̄ i h̄ casu vicit legē. vt. j. de feu.
cog. i. c. i. r ita v̄r sensisse gl. i. d. c. i. de na. suc. feu. Vel di-
cendū q̄ hoc opaf virtus verborū exp̄ssoz vel tacite intel-
lectoz i iuestitura i qua prouidere agit vasallo r h̄r dib⁹
suis. Nā i materia feudali heres capit pro filio. j. d̄ alie.
feu. in. s. r si cliētulus. nō aut capit aliquo mō pro ascēdē-
tibus r hoc sensū Bal. ibi r d̄ hac materia p̄ Ja. ardis. in
sūma in ti. d̄ suc. feu. sub rubricella an ascēdētes suc-
cedāt rē. **Redo** verā rōnē ee qz feuda deferūt rōe san-
guinis ipsius auctozis feudi nō successiōis vt hoc ter. h̄.
cū h̄o. r. j. de gra. suc. feu. c. i. i ascēdētes nō deuoluit rō-
ne sāguis qz sāguis descēdit nō ascēdit. r quo ad ius san-
guinis r nature ē ordo retrogradus q̄ p̄r succedat filio
l. nā r si parē. i ar. ff. de ioffi. testa. Et ita dicit Bal. i an-
tē. defūcto. C. ad tertul. idē i ephiteosi ecclesie q̄ i feudo
vt nō trāseat i ascēdētes. **Op.** subsequēnt q̄ imo col-
laterales nō admittātur de. c. i. i p̄ri. j. de gra. vbi cogna-
ti descēdēs ex feia nō admittūtur. So. ego fateor dñū q̄
cognati p̄orsus repellant r ē rō qz cū feudū dbeat cē p̄r
nū. i. eius patris a quo oēs descēdūt vt ibi p̄z. s̄ cognati
n̄ debēt admitti cū descēdāt ex feia r p̄ lineā femininā cō-
iuncti sūt. isti. de suc. cogna. i p̄in. r p̄ hoc p̄z q̄ vterinus
ff. a suc. feu. repellit si feudū ē antiquū cū vterinus sit co-
gnatus tm̄. vt. ff. vñ cognati. l. i. r. l. hac pte. Et t̄z Nico.
de nea. hic r Ja. ardiso. i sūma de suc. feu. sub rubricella
de cogna. an succedunt. **L**adit hic pulcher articulus
an in feudis collaterales succedāt i infinitū vel vsqz ad
septimū gradū. pro cuius articuli pleniori doctrina sciē-
dū ē q̄ i allodialibus collaterales succedūt vsqz in de-
cimū gradū. isti. de suc. cogna. s. h̄. r i glo. Articulus er-
go n̄ ē ifeudalib⁹ bonis in quo articulo variarūt maio-
res n̄ri. Partē negatiuā q̄ nō ad infinitū s̄ vsqz ad se-
ptimū gradū tenuit And. hic. s. n̄rō. eadē quoqz ptem
Bal. i. c. si capitanei. de feu. mar. r Bal. in autē. defun-
cto. C. ad tertul. **L**al. i rubrica de fe. cōsi. xi. do. Andar.
ē in s̄ria s̄ria q̄ immo collaterales masculi agnati succe-
dunt i infinitū cū grano salis. primo mouēt auctoritate gl.
in. c. i. j. de suc. feu. r i. c. si capitanei. j. de feu. mar. s̄o se-
cutus fuit s̄riaz **D**of. i sūma i ti. qui in feu. suc. pos. tenz
archieps **L**rubugbedeneū. tūc vocatus h̄ricus ti. qua

liter succedat in feu. i sūma sua. r Ja. ardis. i sūma ti. de
suc. feu. Idē quoqz cōsuluerunt Bal. r Ang. i cōsi. qd̄ in
cip. s̄ctissima r illustrissima regina. qd̄ ē cōsiliū in cōsilijs
Ang. cyj. vbi cōcludūt q̄ si p̄ mille manus feudū trāsūit
set dñs ēt vltimus d̄ successor p̄mi acgrētis. r p̄ hoc al-
lego casū i. c. i. j. de na. suc. feu. r i. c. i. si vas. fe. p̄uile. r di-
xit Bal. i. c. i. de gradi. suc. i feu. p̄dicta tū limitabitur ve-
ra q̄ feudū p̄mordialiter trāsūtū facit de p̄sona acgrētis
feudū i descēdētes eius acgrētis. Nā tūc in infinitū colla-
terales descēdētū ipsius acgrētis succedūt i feu. d. c. i. s.
i. j. de gra. suc. in feu. qd̄ itelligo dūmō sint descēdētes p̄-
mi acgrētis isti qui nūc vt transuersales veniūt vt dictū
ē post Alua. in ver. r qz. s. eo. in ter. r ita Alua. hic. Sed
qm̄ p̄mordialiter feudū nō facit trāsūtū de p̄sona acqui-
rētis i descēdētes s̄z i collaterales in causis i q̄bus possūt
collaterales succedere. d̄ quibus i. c. i. de bñ. fra. r q̄liter
frater f̄ri suc. tūc collaterales vsqz ad septimū gradū suc-
cedūt vt hoc. s. n̄rō. ita t̄z Ja. de bel. i. c. si capitanei all.
r Jo. fasoli d̄ p̄ris i sūma sua q̄ suc. i fe. r q̄liter suc. **E**t
p̄dictis collige duas regulas p̄ria. **L**ollaterales descēden-
tes primo feu. succedūt in infinitū. d. c. i. de na. suc. feu. Et
collaterales p̄mi acgrētis nō succedūt in feudū s̄z reuer-
tūt ad dñz. c. i. s. i. d̄ grad. suc. i feu. nisi certis casib⁹ r tūc
succedūt solū vsqz ad septimū gradū qm̄ feudū ex p̄sona
p̄mi acgrētis fecit trāsūtū p̄mordialiter i descēdētes
ipsius p̄mi acgrētis s̄z collaterales vt probat i hoc. s. iun-
cto. c. i. de bñ. fra. **N**ō regulā r fallētias regule q̄ ifeudo
p̄rno siue antiquo succedūt f̄res. i feu. aut nouo nō succe-
dēt f̄res. Fallit nisi sit pactū i dñū vel nisi sciēte dño cōi-
pecunia sit eptū feudū vel nisi cōib⁹ armis r equis sit acq-
sitū feu. vel nisi d̄ hostē regis certarit f̄res vt hec omnia
probāt i h̄ n̄rō. s. ver. cū vero coradus. r i. c. i. d̄ bñ. fra.
r. c. i. r. ij. d̄ fra. d̄ no. bñ iuesti. **A**ltio fallit qm̄ eēt speci-
alis p̄suetudo p̄rie f̄rem f̄ri succedere i nouo. feud. c. i. de
fe. cog. **Q**uero an dictio vsqz posita hic i ter. stet exclu-
siue vel iclusiue **L**ocludit And. q̄ excludit qz papa **N**o-
uorins ita pronūciavit tpe rebelliois sicilie d̄ ecclesīā que
pronūciatio diffinitina fecit ius quo ad oēs. l. fi. C. de le-
gi. d. Andar. hic r ē de mēte Bal. t̄z dñū q̄ ad septimum
gradū iclusiue succedāt collaterales. p̄ qz i materia fauo-
rabili dictio vsqz stet iclusiue. l. pe. cū autē. sua. ibi nō. C.
d̄ procu. r nō. p̄ doc. i. l. meminisse. ff. d̄ of. procō. r leg. s̄
materia suc. ē fauorabilis ex equo dilatāda. s. ad huc. aut
insti. de suc. cogna. **I**mo. i. l. q̄ d̄. ff. d̄ h̄. ob. vbi d̄ simili
q̄. facit ter. i. c. ij. d̄ here. li. vj. Bal. i autē. hoc āplius i fi.
col. C. d̄ fideicō. Ang. i autē. vt ab illustrib⁹. facit gl. in. s.
alienatiōes i autē. de nō alienā. **L**al. i rubrica de locato
p̄si. it. Itē qz beneficia p̄cipis r fauozes sūt protrahēti.
l. fi. ff. de p̄si. p̄ri. l. cū qdā. ff. de li. r posthu. **N**ec ob. pro-
nūciatio honozij. pape. qz respōdeo q̄ pronūciatio p̄nci-
pis d̄ legē nō facit ius generale s̄m Bal. r Ange. i dicto
p̄silio qd̄ icipit **S**āctissima r illustrissima regina. **S**ec⁹ si
pronūciant s̄z legē vel p̄ter legē. l. fi. C. d̄ leg. **P**reterea
ad hoc vt pronūciatio p̄ncipis h̄eat vi legis requit q̄ fiat
cū cause exp̄ssōe. **I**m. i. c. i. i p̄ri. vt ecclesiasti. bñ. fi. di. cō-
fe. q̄ hic nō p̄tēditur. tm̄ ex quo nō h̄em⁹ leges exp̄ssaz de h̄
dubio doc. antiq sūt varij. nō esset absurdū dicere stādū
ee deterioriōi q̄ collr ex s̄ria honozij. fac. c. rainu. d̄ testa.
Et erit deterioriō iterptatiua pot⁹ q̄ correctina. **Q**u-
āt dcm. ē q̄ vsqz ad septimū gradū respectu finis siue eēt
siōis stet iclusiue r succedūt collaterales qm̄ itelligēt re-
spectu p̄ncipij. i. an ipsa p̄sōa acgrēs feuduz cōputabit in
nūero itoz septē gradū v̄r dicēdū q̄ sic p̄ ea q̄ nō. Ang.
post gl. i. s. adeo. isti. loca. **B**ald. i autē. si quas ruinas. in
ij. col. C. d̄ sacrosā. cc. duz cōcludit q̄ nisi dicat i eius ter-
tiā generationē r s̄lir i ei⁹ septimū gradū p̄sōa p̄ncipali-
ter cōputat pro vna generationē siue gradu. **B**al. i ad. ad
spe. i. ti. d̄ loca. i. iij. col. r in. r iij. col. **B**al. i. l. ij. in. ij. col.
C. d̄ iure epi. r ibi **S**ali. i. l. vij. q. s̄z melius i. r iij. r. r iij.
q. **S**pe. i. ti. de loca. s. nūc aliqua. **N**. clv. ita s̄ in p̄posito

Lal. in d. cōsi. it. vñ inclinare in dñi. & **P**e. de ancha. in cle. i. §. i. de pñis. & ibi **L**ar. qñimo in casu nostro res ē magis clara qz nos agimus d̄ septio gradu trāsuer saluz ē regula magra de iure ciuili quā cōputationē attēdim? In materia nra qz incip. cōputatio a fo gradu trāsuer saluz. §. i. & §. hactenus iuncta gl. isti. d̄ gradi. l. i. ff. de gradi. Et iō cū oio prim⁹ gradus idē sit i istis trāsuer salib⁹ qd̄ p̄m⁹ stipes. & a fo gradu incipiamus cōputationēz appet ligdo frustra dubitari an p̄sona auctoris cōputetur in istis. vij. gradibus qz ipsa ē q̄ absoz b̄z p̄mū gradu. & fac. q̄ notat **Ang.** i. §. emphiteosiz in autē. d̄ nō alie. **Imol.** i. d. l. qz dē ff. d̄ ver. ob. Et fm̄ hāc cōsiderationē pōt saluari qd̄ vult **Ang.** i. autē. d̄ rest. fideicō. i. it. col. vbi dicit probari p̄ illū ter. qz ille d̄ i q̄ta generatiōe q̄ ē quarto generat⁹ post ca put generatiōis sine stipite qz ille nō ē cōputandus i nūero generatiōnū. facit. d. c. statutū. cū glo. d̄ heret. li. vij. qd̄ tradit in. c. i. q̄busdā d̄ pe. nec vñ ponēda d̄ia an dicat in tertiā genera. sine p̄sonā an dicat vsqz i tertiā genera. fm̄ d. **Alex.** i. l. qd̄ d̄ i. xxxvij. co. ff. d̄ ver. ob. q̄quid ibi dicat **Imol.** q̄ fecit d̄iaz. nā d̄ictio vsqz relata ad cōputationē graduū stat iclusue vt nōt **Bar.** i. l. p̄onus. §. i. ff. d̄ leg. iij. p̄ ter. cū gl. i. d̄ §. statutū. & pro hac cōsideratiōe fac gl. hic i verbo gradu quā ad hoc cōmendat. **Bal.** in. d. autē. si q̄s. & **Lardi.** i. cle. i. §. i. de pñis que vult qz i materia nra gradus & geniculi idē sint. & sic idē ē dicere gradus & generatio. s̄ in gradib⁹ cōputādis nō cōputat stipes. ergo nec qñ cōputat generatio. d. c. statutū. & ponit doc. in c. fi. de cōsang. & affi. Adibi tñ vñ qz in his varitatibus an oia attēdēda sit p̄suetudo sine ecclē sue alterius p̄uati cōcedētis feudū vel ēphiteosiz an solet cōcedere i tres gradus nō cōputato stipite sine auctore feudi vel emphiteosiz an vero nō & talis p̄suetudo āplectēda. **Lar.** i. d. cle. i. §. i. **Imol.** i. d. l. qd̄ d̄. **Bal.** i. d. autē. quas actiōes. si nō apparet de cōsuetudine i emphiteosi ecclēsie si aliud exp̄s se nō ē cōuentū tūc itelligit vt p̄mus auctor cōputet i his tribus generatiōib⁹ attēta natura emphiteosis ecclēsiastice. d. §. emphiteosiz. ita **Bal.** in auten. d̄fecto. C. ad tertu. in emphiteosi p̄uati. **Bal.** ibi sentit. secus. qz propria significatiō h̄z. qz stipes q̄ idē ē qz auctor nō cōputat i generatiōe. & sic ibi ēphiteosis i pronepotē. & ita **Lar.** & **Bal.** vbi p̄orie. i feudi. **Bal.** l. d. autē. d̄fecto. vñ dicere idēz qz i emphiteosi & facit qz fauorabilis interpretatur liberalitate feudales qz d̄ctū vt dicit i p̄cedenti col. tñ est magnū dictū in vno dñi vult qz in dubio feudū ecclē. nō extendat vltra nepotē qd̄ cēt magna restrictio ad ter. ad regulā. s̄. factā qz imo feuda in d̄cendentes trāsēnt vsqz in infinituz nec vñ. §. emphiteosiz extendendus ad feuda ecclē. cū sint liberalitas & recōp̄satio meritorū quā cū et cā eret cet ecclē. decet fauorabiliter itelligi. c. iij. dilecti d̄ dona. **Q**uero an vtrinqz cōiunctis i successione collateralī excludat aliū fr̄ez cōsanguinū cū tñ cōiunctū ex pte matris tñ i feudo. r̄ideo. fm̄ **Bal.** alleg. **Jac.** ardis. in sūma d̄ success. feudi qz nō qz atēdēdū genus p̄mi acq̄rētis. & in feu. d̄ferēdis iure cognatiōis nulla est p̄suetudo. c. i. §. i. j. de gra. sac i feu. & sic cōsanguineus ex pte p̄ris bñ admittet vna cū p̄sanguineis vtrinqz cōiunctis. & ita **And.** de iser. in. c. i. in. ij. col. j. d̄ na. sac. feu. **Bald.** in. c. i. d̄ gra. sac. in feu. **Bal.** in. l. i. C. d̄ leg. here. facit qd̄ in siti nō. **Bar.** in. l. i. lucius in vlti. q. ff. d̄ vulg. & pu. in. l. ij. in. v. q. v. vltimus q̄ ro cū tacita pupillaris. ff. d̄ vul. & pu. **Bar.** i. l. i. in. l. re cōiuncti in fi. **Lar.** ff. de le. iij. & fac qd̄ nōt **Ang.** in. d. p̄si. sec⁹ si esset p̄sanguine⁹ tñ ex pte m̄ris vt p̄d̄ri. **E**t p̄dictis h̄ētis cōclusionē qz collaterales vsqz ad septimū gradu inclusive succedūt vt h̄ n̄o. §. **Q**uero an cōputatio si at fm̄ ius cano. vel ius ciuile. r̄ideo fm̄ **And.** & **Bald.** qz fm̄ ius ciuile. **Jo.** an. i. addi. ad **Spe.** in ti. d̄ suc. ab intest. in. §. i. i. addi. magna vñ. s̄ fuit alia qd̄ d̄ scō. **Bal.** & cōiter legiste. in. l. i. C. d̄ suc. edic. & vlt. gl. in fi. d̄ gra. §. pe. & ibi in gl. est ter. in. c. i. in quarta pte ibi eadēz. j. an ille q̄ inter se. fra. do. feu. amit. nec cōputabit p̄sona recipientis. imo

cōputatio fm̄ ter. in. l. i. & iij. & l. i. iuriscōsul. §. v. & vi. & septimo gradu d̄ gradi. & est opti. ter. in. c. ad sedem. trv. q. v. **Q**uero an nepotes. i. filii frat̄z quos patruales appellamus succedāt in stirpes vel in capita. cōcludit **Bal.** & bñ qz succedāt in stirpes s̄z opi. **Accur.** in autē. cessante ibi. **Bal.** cōiter approbatam vbi **Ang.** ait ita practicari. C. d̄ legi. heredi. & d̄ **Lardi.** i. cle. ij. d̄ iurep. hāc opi. cē cōez nōt **Bal.** in ad. ad **Spe.** in ti. d̄ suc. ab intest. **Bar.** in. l. post cōsanguineos. ff. d̄ legi. heredi. **Ang.** in. §. reliquū. & §. se. d̄ suc. ab intest. & qz in stirpes succedāt **Bal.** in. c. i. in. i. col. j. de suc. feu. q̄ d̄c̄ h̄ ēt h̄fe locus in feu. d. **Signorolus** in p̄si. r̄ij. qd̄ incip. in casu. p̄ vos mibi d̄stia to. & i p̄si. lxxvij. incip. factū sic propōitur gl. & ibi **Bar.** in. l. i. in fi. ff. si ps heredi. pe. **Bar.** in p̄si. clxxij. incip. sup hereditate dñi **Nico.** **Bal.** in. l. ij. C. d̄ suis & legi. in autē. post ffes. C. de leg. hered. **Jo.** an. in ad. ad **Spe.** in. t. d̄ suc. ab intest. §. i. vñ. an filij. **Bal.** abidez. in. i. col. vñ. frat̄rū filij. **Bal.** in. c. i. in p̄n. ibi **Alua.** j. d̄ suc. feu. **Bald.** in §. h̄ ēt. in fi. d̄ legi. agna. suc. ēt qz in feu. alr nō esset h̄ d̄terminatū ex quo in alijs ita cōiter. debemus ēt ita tenere in feu. c. i. de feu. cog. **Pec.** ob. c. e. f̄ordinariū qd̄ incip. decedente fidelij. de na. suc. feu. vbi in capita patruales succedūt & qz ab aliqb⁹ h̄r̄ insertū pro ter. qz r̄idct **Bal.** qz talia. c. q̄ reperunt i paucis lib. nō h̄ntur pro lege glo. i. c. i. j. de probi. feu. alie. p̄ lotha. qd̄ d̄ctū est singularissimuz vt. c. q̄ in paucis lib. repunt nō faciāt fides. & pro h̄ allego. glo. j. quot testes sūt neces. ad probā. feu. ingra. **N**os s̄z ordinē do. **And.** dicite qz tres sūt regule. p̄ma filij frat̄rū cū patruis succedūt in stirpes. s̄a filij frat̄rū succedūt patruo vel auūculo in stirpes. iij. filij frat̄z succedūt i capita qñ nō tractat d̄ success. auūculi vel patruis s̄z aliorum s̄z qñ tractat d̄ suc. pa. vel auūculi succedūt in stirpes. & h̄ oia probātur in. d. auten. cessate. & in auten. d̄ h̄ d̄i. q̄ ab intest. §. s̄z neqz fr̄es. & p̄ **Bar.** in. l. post p̄sanguineos. ff. d̄ suis & legi. & p̄lechius p̄ **Jo.** d̄ lig. in cle. plures d̄ iurepa. vbi pōt p̄silia d̄na bonon̄. & papicū. **U**ltimo cōcludit **Bal.** qz si ex pacto feudū d̄z ad vnā filiā puenire tñ & va fallus reliquerit plures feudū p̄tincat illi filie p̄moge. q̄ successit in h̄ d̄itate p̄na. c. i. j. an agna. vel si. repudi. heredi. & c. alias est electio dñi vt hoc. §. n̄o. ibi in quē si h̄ d̄is velly. & l. sigs f̄unz. §. inter duos. ff. d̄ le. ij. cū ibi nō. **P**ostea tñ arguit qz i optōe dñi sit. & cū **Bal.** transit **Alua.** in. c. i. j. de eo q̄ sibi & heredi. suis. fac. nō. in. l. archibusa. ff. de sta. ho. facit qd̄. quā. j. ponā in. c. i. d̄ fe. marchie. **S**i tñ tpe mortis patris et d̄ictis duabus filiab⁹. sup̄esset tñ vna illa sine dubio sup̄stes ad feudum admitteretur **Lald.** in rubrica d̄ locato consi. r̄ij.

Notandū. h. d. Feudū concessū a valuasoribus vel capitaneis regis censetur iure proprio seu. Feudū vero concessū a minoribus iure proprio seu. non censetur nisi in duobus casibus h̄ exp̄ssis ad h̄ allegat. **Nō.** imo ibi proprio iure seu. qz feudū concessum a valuasoribus vel capitaneis regis censetur proprio feudū. i. perpetuū trāsitorius ad h̄ d̄es & irrenocabile. & qz dicatur valuasores & capitanei regis d̄ri in p̄n. bñ⁹ opis. **Nō** ibi iure seu. concessū a minoribus. i. ab his q. j. valuasores vel capitaneos regis non aut proprio seu. idicatiū. qz d̄ns ad libitū quicumqz voluerit pōt auferre feudum. **F**allit in curia mediolana. s̄o si vassallus cū d̄no romā p̄erit in exercitu. **F**allit vltimo qñ d̄atū ē pro seu. p̄ciū. nā tunc nō pōt auferri nisi restituto p̄cio. **I**n glo. q̄ incipit hoc intelligo ibi & p̄ncipi signate p̄petuo hāc glo. qz p̄nceps cū tota maiestate sua nō pōt auferre feudū sine cā d̄ qui. causis plene. j. in ti. in qui. cau. feu. amit. & q̄ fuit prima cā bñ. amit. **P**anor. l. c. q̄ in ceclarū. in. vj. col. extra d̄ cōsti. facit **Bal.** in l. q̄ se p̄ris. C. vñ liberi. **Bal.** h̄ & alij & aliqd̄ in. c. i. in fin. j. q̄ sac. te. & an sup̄ h̄ regratur inia dicā in. c. i. in princ. j. qui. mo. feu. amit. & bñ. **F**acit ter. & nō. **Bal.** in. c. i. j. de na. feu. **P**reterea nō poss̄ papa vel impator regē vñ d̄ct̄z inuestitū d̄ feudo p̄uare & aliū inuestire. **I**n ea. ibi. c.

si minores. Nō q̄ petit dētū rescindi v̄ p̄cū restituere fa-
 cit qd̄ nō. i. autē. q̄ res. C. d̄ sacrosā. ec. qd̄ itelligete hū qm̄
 dētus resoluit ad istātia ptis. secus si d̄ sui natura resolve-
 retur vt qz feudū fuit tpale qd̄ iā hūit executionē qz tūc re-
 soluto dētū p̄ lapsū t̄pis nō restituit p̄cū vt probatur i. ti.
 se. fm̄ Bal. Nō q̄ hodie iste. s̄. ē correctus i. fo dicto qz
 hodie feudū cōcessū a minoribus nō pōt auferri ad placi-
 tū. c. i. j. de na. feu. In ea. gl. ad fi. nō hic eē glo. qz feudū
 nō pōt auferri a vasallo nisi p̄us cōuincat. c. i. j. de feudo si
 ne culp. nō amit. s̄ regitur snia declaratoria culpe. ar. l.
 eius q̄ delatorē. ff. d̄ iure fis. r. c. cū fm̄ leges. d̄ here. li. vj.
 z nōt Bal. z cōclusionibus feudoz i. h̄ ti. quas p̄clones. po-
 nit i. fi. huins opis q̄quid dixerit Bal. i. l. i. ff. de rez. di.
 i. rri. q. Lōtra cū facit qd̄ nō. In. z can. i. c. potuit d̄ loca.
 vbi regit snia nō aut̄ p̄ria aucte d̄ns pōt igredi rē ep̄bi
 teoticā vel feudalc pp̄ seruitiū nō p̄stitū vel canonē nō so-
 lutū. Spe. i. ti. d̄ feu. s̄. qm̄. N. xvij. Hosti. i. sūma de feu.
 s̄. q̄ cāis. N. possz aut̄ Bal. i. c. q̄ i. ecclaz. i. ix. col. d̄ p̄sti.
 Bal. i. c. i. s̄. porro. j. q̄ fuit p̄ma. cā b̄nfi. amit. Bal. i. d̄.
 c. q̄ i. ecclaz qz si feudū ē aptū d̄no p̄ lapsū t̄pis nō regit
 alia snia nec citatio. s̄ d̄ns statiz pōt recuperare z alteri da-
 re. facit qd̄ nō. Spe. i. ti. d̄ loca. s̄. nūc aliq̄. N. xvij. z seq. z
 qd̄ ple. no. i. l. i. C. d̄ iure ep̄bi. C. Opp. extra gl. d̄. c. i. j. t.
 p̄ori. vbi nō restituit p̄cū datū pro feu. So. Bal. qz p̄ci-
 um fuit ibi datū pro feu. tpali. i. ānali. z dētus fuit execut̄
 i. executiōi missus p̄pea d̄ns nō restituit p̄cū vasallo. d. c.
 i. C. Secō opp. d̄ glo. d̄. c. ij. j. de feu. dato i. vicem legis
 cōmis. vbi pro se. nō dat̄ pecūia rē. So. Bal. n̄ decz d̄ns
 pecuniā accipe pro feu. vt i. d̄rio. s̄. b̄n pōt si velit. vt hic i.
 ter. in fi. z. j. ti. i. i. prim. z ibi vltra alios And. d̄ is. nā s̄ in
 officijs secularib⁹ q̄ illa emit cōmittit. i. l. iulīā. d̄ ambitu.
 vt nō. i. l. barbarius philipp⁹. ff. d̄ of. p̄to. nō sic i. feudis.
 vel aīr soluit cū d̄riū loquat̄ i. pacto legis cōissorie. facit. l.
 i. z. ij. C. d̄ pac. pig. z. l. ticius. ff. d̄ pig. act. cū si. C. Lōclu-
 dit hic Bal. qz nō est d̄ria an̄ instr̄m feudale dicat ticius
 p̄cessit in feudū vel dicat titius p̄cedit in feudū qz vtroqz
 casu itellr̄ p̄senti tpe p̄cedere. allegat nō. Bar. i. l. p̄dia
 ff. d̄ acq. pos. z nō. in. c. cū i. iure p̄tus d̄ offi. dele. z. i. c. qm̄
 d̄ falsā d̄ proba. C. Itē cōcludit Bal. nō eē d̄ria an̄ instr̄m
 feudale loquat̄ in prima p̄sōa. ego titius do in feudū. an̄ i.
 tertia. s̄. ticius dat in feudū. c. i. d̄ cōner. cōiu. z nō. i. l. scē-
 dum. ff. de ver. ob. in autē. si qm̄. C. de cōsti. pecu. Ulti. si
 datur fundus i. quo sunt fructus p̄dentes in feudum vi-
 dentur fructus feudales. i. concessi in feudum fm̄ Bal.
 in. l. i. ff. de rerū d̄ini. in. rriij. q. qui allegat. l. fi. s̄. pe. ff. q̄ i.
 fra. cre. facit. l. fructus p̄dentes de rei vendi.

Rubrica d̄ feu. guardie z gastaldie.

Olim nulla erat h̄ rubrica s̄z oēs isti ter. vsqz ad ti. j.
 qbus mō. se. amit. erāt sub rubrica p̄cedēti q̄ durabat v̄
 qz ad dcm̄ ti. qd̄ p̄z qz oia principia caploz positorum sub
 istis rubri. iter medijs incipiūt a dictiōibus cōtinuatiuis
 ad ter. p̄cedē. z qd̄ h̄ sit vey collr̄ ēt ex ordie. Ja. ardi. i. sū-
 ma. sua q̄ oia ista posuit sub ti. p̄cedēti. secutus p̄cise ordie
 cōputatiōis z rubricatiōis obti d̄ orto auctoris huins lib.
 vey qz res z materia diuisa p̄ varias z sp̄ales rubri. sepa-
 tas melius z clarius itelligitur vt isti. d̄ lega. in. s̄. s̄ ne in
 primis. iō glosatores qui post illū glosauerūt interserue-
 runt has rubricas sp̄ales diuidēdo materiaz per titulos
 prout i. fi. d̄ri. j. d̄ capi. cora. sup rubrica. vñ ergo hodie
 cōiter vtim̄ r̄ hac rubrica v̄z de feudo guardie z gastal.
 z ea vsus ē gl. n̄ a. vt i. gl. i. hic posita z ea oēs scribentes
 cōmētatores vtūtur quare z nos vti debemus. l. minime
 ff. de legi. C. Venio ad cōtinuationē q̄z glo. rubricarū
 i. isto. s̄. nō cōtinuet rubricā ad rubricā sic nec i. decretalib⁹.
 tñ cōtinuat̄ ad p̄cedētia h̄ ordine. Nā. s̄. visum ē de vita
 feudi regularis nūc aut̄ restat videre de feudo irregula-
 ri nō p̄petuo s̄z ānali. iō cōpetēti ordine subicitur rubrica
 de feudo guardie vel gastaldie. Nā regulariter vita feu-
 di ē p̄petua vt. d. s̄. hoc at̄ ē sciēduz. s̄. ti. i. Fallit i. feudo
 guardie vel gastaldie v̄ i. eo qd̄ pro mercede pat̄ vt hoc

li. Et hodie nō ē correctus titulus vt nōt glo. que adhuc
 obtinet. s̄. ti. p̄ori. rē. vel aliter qz. s̄. h̄ p̄ori. in ti. p̄cedē-
 ti i. s̄. fi. d̄rit̄ q̄liter minimi valualores nō pōt feudū reuo-
 care nisi restituāt p̄cū habitū a vasallis. s̄z qz feudū guar-
 die z gastaldie reuocat̄ absqz p̄cij restitutiōe vt probatur
 i. hoc ti. iō post titulū p̄cedēte imediate subiecta ē ista ru-
 brica de feudo guardie. z hāc cōtinuationē sc̄nsit l̄ra ip̄n
 ci. d̄i d̄rit̄. itē illud rē. Et quelibz est bona cōtinuatio s̄z
 cōiter scribētes nō cōtinuet̄. Ego aut̄ i. quacūqz rubrica
 ponā p̄tinuationē quēciēte iurta ordinē p̄cipue Aluaroti.

Tem illud. Istud. c. h̄z duas ptes. Et

priā durat vsque ad ver. si
 vero rē. In qua declarare itendit quāto tem-
 pore duret feudum qd̄ datur ratione guardie
 vel pro mercede alicuius rei. Et i. sūma h̄ itēdit ista priā
 ps. Feudū qd̄ dat̄ rōe guardie vel gastaldie vel pro mer-
 cede alicuius rei nō ē durabile qz pōt reuocari elapso an-
 no nisi i. cōcessiōe fuisset adiectū certū t̄ps qz tunc nō pos-
 set reuocari an̄ dictū t̄ps finitū. z d̄ns reuocās talia feu-
 da nō tenet ad restitutionē p̄cij si qd̄ recepisset pro cōces-
 sione feudoz illoz. h. d. C. Nō ibi itē. qz dictio itē est re-
 petitiua eiusdē qualitatis. no. in. l. i. repetēdis. ff. de le. iij.
 Nā i. p̄cedenti. s̄. fi. dictū ē de feudo qd̄ non ē p̄petuum.
 C. Nō. fo. ibi auferri v̄ qz d̄ns pōt iure auferre feudum
 post annū ēt p̄cio nō restituito si sit feudū guardie vel ga-
 staldie vel pro mercede. C. Nota tertio ibi ad certū t̄ps.
 qz feudū guardie sine gastaldie aut pro mercede pōt da-
 ri ad certū t̄ps puta ad biēniū vel triēniū. z tūc nō pōt
 auferri an̄ t̄ps. P̄. d̄ cer. faciebat apostillā. ibi pro mer-
 cede. s̄. p̄terita secus si pro futura qz tūc feudū ē p̄petuuz
 c. i. i. fi. i. qui. cau. feud. amit. z. c. i. d̄ capi. qui. cy. v̄di. hāc
 apostillā. P̄. Bal. i. probat qz forti⁹ opatur p̄terita cau-
 sa quā futura. l. acglus regulus. ff. d̄ dona. cū si. Et sic in-
 disticte feudū pro mercede siue p̄terita siue futura post
 ānū pōt auferri. l. si p̄tertu. C. d̄ sacrosā. ec. l. si testō cētū-
 rio. ff. d̄ ma. te. cū si. nec obstat. c. allegatū a Petro qz r̄i
 deo qz nō loqtur i. feudo mercedis. C. Nō qz feudū guar-
 die z gastaldie. z qd̄ datur pro mercede alicuius rei ē feu-
 dū irregulare nō h̄ns propriā naturā feudi. qd̄ p̄z qz est
 reuocabile ēt absqz culpa vasalli elapso āno vt hic z. j. d̄
 cōtē. iter do. z vas. d̄ inuesti. i. fi. natura. n. p̄rij feudi est vt
 nō reuocet̄ sine culpa. j. d̄ na. feu. i. p̄n. z d̄ri. s̄. ti. p̄ori. s̄.
 fi. Et est rō fm̄ Bal. hic qz huinsmōi feuda sūt minima
 iō minus durāt. c. i. s̄. itē sciēdu d̄ contro. inuesti. facit in
 ar. l. rē q̄ nobis. ff. d̄ acq. pos. vbi possessio rei vilis citius
 perdit̄. Que aut̄ sint feuda q̄ h̄eant p̄riā naturā z q̄ non
 habent d̄ri. s̄. i. pludijs. C. Nota qz officiū datū ad certū
 t̄ps finitū tpe nō durat āplius. C. locati. l. si cū hermes. ff.
 de pac. l. epla. s̄. fi. z ē rō qz qd̄ postea fieret extra offm̄. vi-
 deretur fieri virtute officij. l. i. s̄. equissimū. ff. de postulā.
 z qd̄ no. in. l. si aliud. C. de suscep. z archa. li. r. z. j. eo. in
 s̄. i. C. Nota qz vbi dētus de sui natura resoluit̄ nō resti-
 tuit̄ p̄cū receptū vt hic. secus si dētus resoluat̄ ad istanti-
 am ptis. vt. s̄. ti. p̄ori. i. s̄. fi. z ibi d̄ri. C. Nota ar. ex hoc
 ter. qz feuda pōt acquiri p̄ pecuniā d̄ quo d̄ri. s̄. in. d. s̄. fi.
 z latius. j. de b̄n. fra. i. c. i. C. Quero ab ēz pro intellectu z
 declaratione huins materie q̄ z q̄lia sint ista feuda guar-
 die z gastaldie. z pro mercede alicuius rei. z que fuerit rō
 quare durāt t̄m āno. z r̄ndeo qz ad p̄dicta declarāda plu-
 rimi doc. elaborauerūt ponētes varios intellectus quos se-
 riatiz videam⁹. Nā quidā dicūt qz ista feuda sūt isto mō
 v̄z vt si d̄ns cōcedat alicui rē aliquā seu castrū guardādū
 gastaldādū z custodiēdū z pro mercede talis guar. z ga-
 stal. seu custodie vult qz h̄eat dictū castrū i. feudū. z rōncz
 qre talia feuda reuocātur elapso āno assignāt. qz cuz ista
 feuda p̄ pecuniā emerētur vt q. p̄z v̄ qz incidāt i. l. Jul.
 de ābitn. z p̄ p̄ns pōt talia feuda reuocari. l. fi. C. eo. n. z
 hāc lec. sc̄sit quedā glo. i. appatu antiquo q̄ hodie non h̄
 s̄z hec lec. nō tenet qz p̄ dictā rōne posset incontinēti reuo-
 cari. tū qz p̄ pecuniā licite emūtur feuda a d̄nis vt. s̄. d̄ri

Preterea sequeretur quod cum apud supremos principes imperatoris vel similes non habet locum lex iulia. de habitu l. i. ff. ad legem iul. de ambi. quod in talibus non haberet locum iste titulus quod est falsum. **Quare** alij ponunt secundam legem. quod talis est: vbi si dedi tibi feudum meum vel castrum meum ad guardandum vel procurandum eo modo et forma ut in tali re sis guardator sine gastaldator seu factor meus. nam in tali re non assignato tempore certe videoz in dubio designasse tibi istam procuratam factoriam sine guardia per annum tamen hanc specificationem tempus possit et ultra annum hoc extendere. Et hanc legem. vbi sensisse glo. i. §. sc. dum declaravit quod sit gastaldus. Sed hec legem. similiter non tenet per And. et alios quod non convenit tamen nro qui presupponit quod datur nomine feudi. sed in proposito non datur tanquam feudum sed tanquam procuratori et negotiorum gestor. Et ideo talis positio melius steterit sub titulo de procurato. vel de negotiorum gesto. vel mandati. Et per consequens non convenit huic lege. Preterea talis procurator vel factor posset pro libito revocari et ante annum. l. i. re mandata. C. ma. Item tales procuraciones et factorie non emuntur. l. i. in fi. ff. man. cuius dicitur presupponit iste text. nisi velis servare hanc legem. intelligendo ut statim dicam in ultia legem. **Quare** alij ponunt tertiam legem. vbi quod iste guardator constituitur a rege seu domino ad territoria seu castra custodienda huiusmodi et acquisivit tempore duratis officij a quodam privato quodam feudum. Et ideo cum sit in officio constitutus non debet valere talis datio seu concessio sed fisco revocatur. ff. de h. e. empt. l. non habet. C. de h. e. iudi. l. i. cum presumat gratia officij datur. l. i. si plures. §. i. arrogato. ff. de vulg. et pu. Et ideo revocatur post annum eo quod tempore duratis officij non erit accusatus. nam officium durabit anno. Et hanc legem. sumunt et. l. i. i. lo bar. de acq. actorum reg. Sed hec legem. non est bona quod posset tale feudum et ante annum revocari et quo statim si hoc est constitutum. l. auferri. i. §. quod a pside. ff. de iure fisci. Preterea ista legem. potest deotat accidit facti quod misterium iuris. **Quare** quartum ponunt aliam legem. vbi quod iste text. cum si. hodie corrigat intelligentes quod hodie omnia feuda sint perpetua et non revocabilia et elapso anno. Et hanc legem. sensit glo. s. ti. priori. in §. et quod. super verbo auferre. Sed est falsa lectio. hec et ibi reprobaui vbi videas. **Ubi** alij ponunt quartam legem. vbi quod si guardianus vel gastaldus tempore duratis officij capiat feudum a privato quod tunc ipse concedens tale feudum huiusmodi terminum anni ad revocandum. Et si non revocaverit tunc fisco poterit revocare et tenebit ipse fisco dictum feudum tanto tempore quanto tenere debebat ipse guardianus vel gastaldus. l. status flori. ff. de iure fisci. Nam fisco bene potest esse feudatarius vel episcopo ta privati. C. de fun. primo. l. si. et de su. reip. l. si. li. ri. Et hanc legem. sequitur An. de iur. dicis quod sicut contra officiales statuitur tempus quinquaginta anno. subditis ad revocandum ea que cum officialibus fuerunt. d. l. i. C. de h. e. iudi. ita hic per protectionem gastaldorum et guardianorum statuitur tempus anni infra quem talia feuda possunt revocari et facit. nam si factor vel gastaldus vel guardianus regis haberit feudum a privato presumit concessum per tunc officij guardie vel gastaldie prout acquirat regi vel fisco regis. quod quod acquirat contentione rei mee acquirat mihi. l. si. §. h. cum i. fa. C. de iur. l. qui. pro. §. procurator. ff. de procura. l. si plures. §. i. arrogato. ff. de vulg. et pu. Nam infra annum quod dedit in feudum guardiano vel gastaldo regis poterit anocare: post annum anocabit fisco regis si infra annum concedens non anocaverit. facit. l. non habet. ff. de trab. emp. l. i. C. de h. e. iudi. l. defensionis facultas in fi. C. de iure fisci. l. i. r. Ecce exemplum nobile secundum And. Nam potest regem habere in consensibus pro hostibus capitaneum suum cum generis armigeris pro custodia hostes. vbi quod nobiles habeant sua castra quod ut defendatur ab hostibus dicto capitaneo regis dant in feudum unum castrum. certe intra annum illi nobiles poterunt anocare capitaneo post annum revocabit fisco et acquiratur per fisco si quod datum fuit sine regi. ar. l. papianus. §. meminit. ff. de iust. testa. cum si. facit. l. status. i. fi. ff. de iure fisci. vbi autem isti nobiles concesserunt in feudum castrum dicto capitaneo regis ad certum tempus anocabunt nobiles quod concesserunt deum feudum. Sed hec legem. non

ut mihi conveniens huic titulo quod presupponere ut quod ista Italia feuda emanabant a domino ipsorum guardianorum vel gastaldorum. preterea non bene posset assignari ratio diversitatis que magis debeat statui soluta tempus anni quam in ceteris officialibus cum delicta videantur a pari procedere et pari pena puniri. l. si que. qua in fi. C. de epi. et de. preterea intellectus And. non est verus in distincte in se. Nam vult And. quod quicquid acquirat officialis. acquirat domino suo in dubio. quod presumit acquirat ratione officij per minacez furorem officialis et consuetudinem fraudum. l. i. et ij. C. ut rusti. ad nullum obse. vo. l. i. C. si quacuqz predictum potest. cum si. Sed hoc opinio And. non est vera. nam in dubio quod acquirat ab officiali non presumit acquirat iniuste nec ex bonis fidei. l. ij. §. multa principalia. ff. de iure fisci. l. si defunctus. C. arb. tutel. et Bar. i. terminis nris i. l. defensionis facultas. C. de iure fisci. l. i. r. ita de consuetudine servat per Bal. i. c. i. de inveni. i. mari. fac. nisi persone qualitas et alie circumstantie aliud indicet vel faciat presumi. et ita intelligit glo. l. d. l. defensionis facultas que est pro And. puta officialis regis huiusmodi. aureos singulo mese acquirat castra magni valoris infra annum officij. et non huiusmodi aliunde bona vbi possit acquirere certe presumit acquirat iniuste per tunc officij ut in autem. ut iudices sine quoquo suffra. et facit quod non. ibi marie Bal. i. l. cum o. C. de bo. q. lib. circa pn. sed non plus intellectus And. quo ad text. nrm. per text. ibi transacto anno. Nam vult. text. nrm. quod vasallus versus ad annum possit firmiter retinere feudum. et hinc intellectum And. putat quod concessit feudum gastaldo regis possit infra annum revocare. sed est contra text. nrm. ibi datur. nam dare est accipientis facere. l. vbi at non appet. §. si. ff. de ver. ob. Et hinc And. non transfert animum in gastaldum regis sed acquirat fisco regis vel regi: cum contentione officij sit acquirat per And. ite est contra text. dum vult quod si est datum ad certum tempus expectat illud tempus et illo clauso feudum auferat. nam si datus fuit sine presumit illicitus et sic non tenere certe illud tempus non debet expectari sed revocari debet. **Ubi** tunc And. est contra text. i. dictione repetitiva ite. Item per And. est contentio in text. nro iter gastaldum regis et regem sine et fisco. Et tunc text. nrm. magis inuit ut sit contentio iter dnm et vas. Quare alij ut Ja. de bel. legunt alio modo vbi quod feudum gnaedie et gasta. sit certum feudum quod sit deputatum custodi guardiano vel castal. dnm qui custodit vel procurat dnm territoria. Et per tale custodia vel procuracione designat sibi tale feudum. Et ratio quod talia finiatur anno est quod talia officia. i. guardie gastaldie et filia non durare debent nisi anno. l. publius. ff. de cod. et dem. et. ff. de feriis. l. pridic. Hosti. plura filia adducit in. c. fi. de iudi. Nam officiales igre diebus eorum officia in calendis ianuarij et stabat in officio per annum. d. l. publius. vbi finito officio finiebatur feudum quod cessante causa debet cessare effectus. l. adigere. §. quavis. ff. de iure pa. vbi dicit idem Jac. de bel. quod sicut actor de ille cui res dmi gubernada mandatur prout de de iconomo. ut. no. glo. i. d. §. seq. Ita gastaldus de ille cui res dmi gubernada committit. l. fi. C. quod cum eo. de ergo hinc ipsum feudum gastal. quod concedit dms alicui per gastaldia qua exerceat quod est gastaldus dmi. guardianus vero est cum quod deputat ad guardiam alicuius castri et per huiusmodi feudum si bi constituitur vel huiusmodi talis guardia anetum feudum. Feudum autem quod pro mercede datur de illud feudum quod est concessum alicui in mercede per labore suum quod feuda intelliguntur concessa ad annum nisi expressit caveat ad longum tempus. ut h. et. j. de cont. iter do. et vas. l. fi. cum ibi non. per And. de iur. non vbi assentire huic opinio. et eo quod vbi retinere iniuria et iniquitate postquam non restituit eis pecuniam per eos soluta. Et sic isti officiales non videtur remunerari de eorum laboribus quod possibile est quod pecuniam per eos soluta sit manus quod receperunt de tali feudo per annum. vbi debet compensari labor eius utilitate. l. seio. ff. de annis le. dicit tamen quod est plana possessio. sed tu dic quod hec legem. et est bona et tenenda et est proinde de mercede huius lege et ea et tunc Pico. de nea. nam ut dicit erat certa feuda deputata ad huiusmodi officia guardie et gasta. ite pro mercede alicuius rei sicut feuda deputata pro advocatia cancellaria et consularibus officiorum quibus erat aneta certa feuda et probatur. j. de pa. ten. §. quoniam. et ibi dicitur modo quod pro litu talium officiorum soluebatur domino certum

pcius qd erat taratus fm qualitate officij. vt probatur in autē. vt indi. sine quoquo suffra. i. §. bec oia. vñ finito offō finiebat feudū tāquā accessoriū ad ipsuz offm ar. l. i. gene raliter. C. d. epif. z cle. facit regula accessoriū d re. in. li. vi. z eligebat alter officialis vasallus ad idēz offm nec p hoc reuocabat pciū solutus pro itroitu talis officij qz iā illud offm pro quo dabat pciū habuerat suam executionē facit qd hñ i fili. i. l. pe. i. §. alumno. ff. d leg. iiii. z. C. d ppo. sac. scri. l. sigs i sacris. l. rij. z qd diti. s. ti. pro. i. §. fi. **Et fm hñc intellectū Jo. d. bel. hic cadit pulchra qd. Aliqs hz cu stodia pone arcis nre z castelli porte iouis Adū z p custo stodia hz feudū: dirrutū est castrū: an pdet feudū. Idē di co deicēsu. Lud. cōsi. cccxvij. i. ci. oipotētis zc. i pposito casu cōsuluit qz sic p ea que no. Jo. an. in addi. ad Spec. i ti. de censu. §. fi. Bar. i. l. cū qd. ff. si. cer. pe. qz ita vñ faci te actū. c. cū venerabilis. d cēsi. l. q sub ptertu. C. d sacro. fan. ec. l. fi. z qd ibi no. Bar. ff. de colleg. illi. l. forma. §. il ia. ff. d cēsi. l. ii. C. d alluio. l. ex cōducto. ver. §. z si ager. ff. locati. l. repeti. §. i. ff. quēad. vsufr. ami. l. titia. z. l. seio i prin. ff. de ānu. leg. z. l. stichus. §. titia. ff. d ali. z ciba. leg. **Aliq est intellectus admodū facilis que sentit Bar. in. l. cōtinuus. §. si ab eo. ff. d ver. ob. qz feudū gastaldie vel qd cōcedit pro mercede dicat ānale. vbi at feudū esset princi paliter cōcessuz pp seruitiū. sed i quādā cōsequentiā alicu ius liberalitatis. secus vt i. §. se. dicā in. c. i. in fi. j. i q. cau. feu. amit. Nec ob. argumēta. And. qz respōdeo vno fasci culo verborū. Nā in decisiōibus feudoz nō est cundū p argumenta legalia vel canonica qñ reperit ter. feudalis in hoc libello feudozum. in. c. i. j. de feud. cog. sed ita ē qz hic habem casuz ante oculos z qz feudū guardie gasta. vel mercedis ē ānale igit zc. Nā qualitas officij regulat qualitatē feudi qz accessoriū regulat a suo principali. l. cū principalis. ff. de reg. iu. l. eos. C. d vsu. si § officij ē tpale ergo z feudū. **Et qz. s. priorie z in secūda lec. fit mētio de istis guardianis castelloz. cōsuluit Oldra. cōsi. lxxxii. incipit rex hēbat. qz tales guardiani ex quo cōmoduz pro custodia hñt tenēt pro leui culpa. l. si vt certo. §. nūc vidē dū. ff. cōmodati quin imo ē d leuissima si circa custodiaz fuit adhibita. l. mercedē. ff. locati. bene culpa mitius pu niē. l. milites. z. l. si. ff. de custo. reo. de casu fortuitu nō te nent. l. in rebus in prin. ff. cōmodati. nisi culpa pcessit ca sum. d. l. si vt certo. §. i. l. si merces. §. culpe. ff. loca. puta qz non adhibuit sufficientē familiā vt debebat vel dimi sit substitutū inhabilē. tamē dicit qz si dimisisset substitutū nobilē indubio habilis psumit. l. milites. i prin. ff. de cu sto. reo. l. ad cōmētariensem. C. e. z sp psumit i culpa nisi cōtrariū probet. ff. de custo. reo. l. fi. z no. i. l. si qs ex argē tarius. §. fi. ff. de edē. z moderni in. l. si moza. ff. so. matri. **Post Di. z Jo. an. in rubrica d locato in addi. ad Sp. Lud. zsi. cccxxxv. incip. oipotētis zc. vt res clarior. z ibi qz excusat si fuit subtili dolo circūuetus vel p voietiaz nisi tp iminētis guerre acceptasset guardiā qz tūc ē sibi impu tādū. l. pe. §. locati. ff. so. ma. l. fistulas. §. frumēta. ff. de d hē. ep. l. inter cās. §. nō oia. ff. mādati. imo subijcit Old. zsi. lxxxvij. qd incipit magister ordinis qz qñqz cōsuetudi ne prie grauat ista culpa nō restimētis castz dño s; amit tētis vel alteri psignātis. qz puetudo erit attēdēda z facit tales reos. l. maiestatis. **Quero qd si dñs auferat offi ciū. j. ānū an in pntiā videat ēt abstulisse beneficiū. Et dicit Bal. qz aut iuste z cū cā z tūc sic. vt. C. d sacrosā. cc. l. sub ptertu. z. ff. d manu. testa. l. testō cēturio. Secut aut si nō iuste z sine cā qz nihilominus d; retinere feudū vs qz ad tps debitū pro vt i fili solet vt dici d ptate cū nō ges sit offm culpa ciuū q nihilomin? d; hñc salariū vt notat Jo. an. in. c. si aduersus eē d imuni. ec. fac q no. Dy. in re gula cū nō stat p eū. d reg. in. li. vj. Bar. p gl. i. l. i. crecu. §. fi. ff. d ver. ob. Bal. z Salic. in. l. i. C. de insti. z substi. Bal. in. l. i. C. si qd in frau. pfo. Et pro hac determina tione facit qd vult Bar. i. l. si vsustructus. la. pria. ff. d vsu fr. leg. post annū aut nulla requirit cā nisi istud feudū cēt**********

datū ad certū tps z dñs vellet auferre an tps. vt. C. loca. l. edē. z qd no. j. d pte. iter do. z val. **Infert ēt h Bal. dū sit mentio d feudo qz pro mercede alicuius rei datur. Quid modo si officiali deputati sūt. r. panes. alteri ēt of ficiali. r. panes oi die. aliqs hz offm duplex an obeat hñe duplicatos panes. Rñdet qz sic nisi appeat qz illi panes dent pro alimētis. l. ticia. §. q marco. ff. d ānu. leg. fac qd no. Ly. i. l. cū qd. C. dleg. voluit Jo. an. i. c. cū oli. vbi cōi ter doc. d re ind. Bal. in. l. viciose. d adno. diuer. indi. in l. si ad scribar. C. d ap. in. l. fi. C. cōia deleg. Lud. in. l. in pluriū. ff. d acq. here. z. in. l. ii. i pn. ff. d ver. ob. **Quid at si dñs promississet nō auferre ex aliq ingratitudine. ad huc dicit Bal. nō posse auferri qz stādū ē pac. arg. in au tē. d rest. fideicomis. §. nos ergo. facit qd dixit Ly. in. l. sa cra loca. ff. d rex di. qz vñ fm ipm respū culpe cōmississe ingratitudinē dēt? s; nō respū igratitudinis dscēdētis ex dūcto. vt. C. d. bo. li. l. fi. ff. d pac. l. si vn? §. illd nulla. z fa cit qd notat Bal. i. l. i. ff. d rerū diui. in. li. q. do. Mar. h z in. c. i. j. de mi. val. q ar. bel. dpo. tale pactū idistincte di cit nō valere auctate Spe. in ti. de dona. §. i. ver. quid si si actum sit. scdo auctoritate Bald. l. fi. C. de pact. in. iij. colū. z t; Bal. in. c. si cautio. de fide instr. tertio inducē rōne. nā pactū prouocatiū ad dlinquēdū nō v; l. si vn? §. illud. ff. de pac. z. l. conuenire. ff. de pact. do. z facit qd notat Bar. in. l. aurclio. §. gains. ff. de libe. leg. aliqd. s. in pludijs in. q. vñ dicat feudū. S; istud pactū ē prouo tiū ingratitudinis q nō obstāte pacto remissiuo pōt dñs reuocare feudū. c. i. j. q fuit pri. cā bñ. amit. nisi qz eēt feu dū zcessuz vasallo. id qz dñs auit vitā dñi. Nāz tūc ptertu alicui? igratitudinis nō pōt reuocar feudū ter. iūcta gl. sin gulari in. l. si p. §. i. ff. de do. v; z eniz pactū s; Bal. qd ē remissiuū fuitoz qz ē modificatio obligatōis nascentis fac qz dñi. s. in pludijs. vbi dñi d feudo frāco nā limitata cā limitatū pducit effm. l. age cū geminiāo. C. d trāsa. cū si. **Querit Bal. qd in feudo zcesso aduocato p pfoi cio vel scutifero pro seruitio vel capellano pro capellania h; Bal. nō videat bñ firmare pedes hic. Tñ vos dicite qz feudū cōcessuz aduocato pro pfoiocio pōt auferri fini nito āno fm Bar. in. l. cōtinuus. §. si ab re. ff. de v. ob. z est ter. h in hoc. c. nā dicit qz feudum pro mercede z labo re est ānale. De feudo aut scutiferoz hēris. ter. j. i. c. feu da scutiferoz d votis feu. Fallit aut regla hui? c. i feudo cōcesso vasallo pro mercede q fuit i dñsādo vitā dñi. d. l. si p. §. i. z facit qd singlr notat Bal. i. l. i. in fi. C. mā. Nā h; aduocat? nō pōt recipere salariū vltra cētū aureos. l. i ff. d varijs z exord. cogni. tñ aduocatus pro vita bois vel pro magna dignitate vel statu pōt accipe mai? salariū s; Rai. de forliuio all. d. l. si p. §. i. fm Bal. in. d. l. i. qd nō ad ea limitāda q no. j. l. salariū. ff. mādati. **Querit bal. qd si feudū guardie vl gastaldie sit datū ad feudū ānuū an finiat anno. Respōdet Bal. q nō. l. stichū. §. i. in v. ppe tua. ff. de v. obl. l. senat? §. fi. ff. de dona. cā mor. facit qd no. glo. in. l. iij. ff. de an. lega. Quid si feudū guardie ē cō cessū ad bñplacitū dic hic Bal. q nō intelliget vt sit āna le s; imo erit ppetuū. facit. l. sufficit. ff. d ddi. unde bi. gl. in cle. ij. de rescrip. facit. l. iurispitos ibi Bar. ff. d crecu. tu to. in. c. fi. d res. li. vj. Ang. in l. pncipalibus. ff. si certū pe.********

I vero. Ista ē scda ps pncipalis huius ti. in q daclarare intēddit d conten tione z differētia que possēt oriiri inter dñm z va. circa materiā feudi guardie z gastaldie de quibus prorime dixerat. declarabo text. nrm scdm glo. z postea alias lec. in solutiōibus dñoz declarabo. in sūma hoc itēdit fm lec. gl. Si vasallus ignorans accepit in feu dū guardie z gastaldie illud feudū qd erat suū. pñiū z sim plex hz necesse probare d iure suo. h. d. Casus i terminis ita figurat quidā vasallus noie recti z pñi. feudi tenebat quādā rē puta castrū a quodā dño suo. factus ē gastaldus eiusdē dñi z accepit illd idē castrū ignorāter ab eodē dño recognoscēdo ipm tāquā feudū gastaldie: postea āno clar

plō dñs vult ab eo auferre dcm castrū s; ipse vasallus dicit qd ē feudū rectū p̄p̄riū r̄ simplex nō aut̄ gastaldie. que r̄t̄ quid iuris. r̄ respōdet qd nisi probet̄ p̄ pares curie vel becue testatam se antequāz gastaldus factus esset vel post quā gastaldus esse desijt accipisse iustitiam de tali feudo non poterit sibi defendere possessionē sed eā cogēt restituere dño. hic casus lego litterā i ter. ibi gastaldi. qd aut̄ sit gastaldus gl. hic posita declarant dices qd ē ille actor seu factor cui res dñi gubernanda mādatur sicut dicim⁹ de p̄onomo. l. l. in b̄emus. C. de sa. san. ec. vilicus aut̄ ē ille qd ē deputatus ad fruct⁹ colligēdos. l. si cū villico. ff. de iustitio s; tu lat⁹ dic d̄ ptate r̄ auctoritate h⁹ gastaldi vt dicit̄ s. co. in p̄n. ti. r̄ per Bal. l. l. si. C. qd cū eo de ptate at̄ vilici dic per Inno. extra de fidei. c. qd quibusdam ibi pro p̄riū feudi. qd at̄ dicatur simplex r̄ rectū feudum dicit̄ i pre ludijs in diuisione feudoꝝ ibi becue testat⁹. i. publicū instrumentū vt. j. quid sit inuesti. i. principio r̄. s. i. r̄ qre ita appellat̄ dicit̄ hic Bal. becue testatū capitur pro instrumento inuestiture vñ colligit̄ ex isto ter. qd quis de eadem re non prohibetur cape duas inuesturas r̄ si vni renūciatur nō p̄ bec altera excludit̄. l. si seruo meo sticus. ff. d̄ le. l. facit. l. lucius. s. qd quis. ff. d̄ leg. ij. l. si tibi certū. ff. de ad im. leg. Aduerte qbuscūq; n̄ pl⁹ qd ista talis p̄batio inuestiture possit fieri per instrumentū s; solum p̄ testes. qd declarata p. c. i. j. quot testes sunt ne. ad proban. no. i. uesti. r̄ qd ibi dicā per nō. p̄ glo. i. ti. qd sit iue. in p̄ri. in glo. magna r̄ qd dicit̄ i. ti. ij. in p̄ri. C. utrū aut̄ sit necesse qd illud instrumentū sit reprobatū a p̄tibus vel sufficiant testes et̄ c̄r̄nei dicit̄ plene i. d. ti. qui tes. sunt neces. r̄. in. ij. oppo. vbi vide as. r̄ dicit̄ vnū mēti tenēdum hic Bal. qd pares curie p̄sumuntur rogati vt sint testes inuestiture p̄s qz eoz officij ē interesse sicut dicimus i tabellione p̄sumit. n. rogat⁹ p̄ officij sui qualitatē vt nō. p̄ doc. in. l. sciendū. ff. de p̄. ob. de quo dicto dubitarem nec simile de notorio ē simpliciter vey vt in. d. l. sciendum. C. nō. qd ea que sunt in officio p̄sumuntur facta cōtemplatōe officij. secus si fiant an̄ officium inchoatū vel post officij cōsumatū vt h̄ r̄ dicit̄. s. in p̄ri. ti. r̄ est ratio fm̄ Bal. qd ex qualitate officij p̄sumitur qualitas b̄nificij vt in aut̄. licentiam cum ibi nō. C. de epi. r̄ cle. r̄ qd no. glo. in. l. facultas. C. de iure fil. ratio aut̄ rōis ē ipse sanor dñorū r̄ oditū talitū officialiū qd officiales sepe malignādo auferunt dñis multa bona vt dicit̄ ter. d̄ contē. inter. do. r̄ vas. d̄ inuest. in. s. i. C. nō. qd rōne adiuncti p̄sumitur quid redēptam nisi probet̄ concessum vt hic r̄ in. l. i. s. item senatus cū. s. se. ff. de postu. r̄ d̄ bis qui no. inf. l. furti. s. pactus. nam gastaldia adiungatur habēti feudum rectum p̄sumptio est vt dictum feudum nō censet̄ rectū sed potius redēpt⁹ h̄ est non concessam iure proprii nisi probetur vt dictum feudum sit rectum r̄ hoc voluit glo. si. hic posita in sui sensu s; non ita clare sit locuta. quā glo. quidam non habent. C. Itēz no. et ter. fm̄ intellectum quē sequor qd ex qualitate officij p̄sumitur qualitas feudi nam p̄uilegium r̄ b̄nificiū intelligitur fm̄ qualitatē persone. l. et militari. ff. de mili. test. l. quis filio et hereditato. s. irritus. ff. d̄ in iust. rup. irri. test. C. nō. ter. ibi gastaldus inuncto verbo possident qd actus intelliguntur fm̄ qualitatē adiunctam. l. titius. ff. d̄ mili. test. l. in delictis. s. si c̄tr̄ancus. ff. de nota. Nam possidebat hic gastaldus r̄ sic p̄sumitur possidere nomi. gastaldie. C. nō. ibi defendere qd s; vasallus gastaldus probet se aliquid possidisse nomine feudi non tamen probat proprium feudum ē perpetuum. s; p̄sumitur feudum gastaldie nisi per pares curie vel becue testatam probauerit suscipisse inuestituram antequam esset gastaldus vt. j. dicit̄ plenius. C. nō. ibi pares curie sicut curtis domini sunt vasalli dñi. c. i. quid sit inuesti. C. nō. iij. qd becue testatam dicitur instrumentum a p̄tibus curie subscriptum c. i. quid sit inuestitura. Oppo. fortissime s; ist⁹ ter. qd feudum mer. c. dis. i. qd p̄statur pro certo seruitio finit̄ anno sed contra de. c. i. j. i qui. c. iij. sen. amit. vbi feudus ē

seruitij certi est perpetuum et trāsit ad heredes. So. aut̄ feudum est principaliter concessum p̄pter seruitium r̄ tūc finitur anno vt hic r̄ non transit ad heredes r̄ ita ist⁹ ter. intelligit̄ Bar. in. l. continuus. s. si ab eo. ff. de p̄. ob. aut̄ feudū p̄ncipaliter ē concessum ob gratiam dñi i consecratiōe aut̄ ad seruitium est assignatus r̄ tunc dicitur perpetuū r̄ ita loquitur. d. c. i. in fi. rō diuersitatis est. qd primo casu feudum principaliter ē mercenarium qz attendimus qd principaliter sit non qd venit in p̄sequentiā. l. si quis nec causam euz si. ff. si cer. pe. r̄ facit qd vidistis in probemio huius opis qñ vasallus dat aliquid pro feudo. C. Et secūda glo. colligas tria notanda primo qd si p̄ impressionē vel p̄ errorem fm̄ Bal. h̄ sit facta recognitio feudi aliter q̄ sit solutū qd talis recognitio nō nocet cā cognita et̄ si dicat se facere et̄ certa scia probato errore non nocebit. l. si. ff. de cōsti. pe. qd no. ad declarationē eoz que vult Bar. in. l. si. s. idēz questit. ff. de condi. inde. r̄ pro hac declaratione facit qd voluit Bald. in. l. impetrata. C. sen. rescin. nō posse. Bal. in. l. si quis. s. si. ibi Ang. ff. si quis cautio. Pau. de ca. consi. clvij. incipit questio vertit̄ Bar. in. l. non fatetur. ff. de confes. Bal. in. l. m̄. C. de rei vendi. l. ij. in. vij. q. C. de rescin. v̄di. i. l. i. r. col. C. de confessis ad h̄ facit. l. cū falsa r̄ qd ibi p̄ Bar. r̄ doc. C. de iuris r̄ facti ignorātia. C. Itē no. r̄ scdo qd vbi aliquis h̄z ins i aliq̄ re r̄ scienter s̄bit super ipsa re sibi p̄iudicat. de quo per glo. r̄ doc. in. l. si aliquam rē. ff. de acqui. pos. in. c. si cautio marime per Inno. de fide instru. C. Item colligit̄. iij. et hac glo. qd in factis antiquis potius p̄sumitur error r̄ ignorantia q̄ in factis recētibus qd p̄s quia ista glo. p̄supponit qd iste vasallus ignorabat qualitatē sui feudi qd nō esset verisimile si factum esset recens r̄ dicit̄ Bal. hoc eē singulare facit qz memoria hominis labilis ē. l. peregre. ff. de acqui. pos. faciunt que habētur in. l. si res obligata i p̄ri. ff. de leg. i. C. Oppo. cum glo. si. que est vna glo. antiqua quā quidam nō habent alij aut̄ habent dictam gl. signatam in ti. se. alij vero habent ipsam signatam super verbo accepisset r̄. r̄ bene quia hic optime cadit r̄ ita sentit̄ alia glo. j. ti. ij. s. item si vasallus pro glo. expeditione que incipit hic potest notari. Diuiditur in duas partes. In prima ponitur brocardū. In scda op. r̄ soluit. Scda ibi sed huic. s. s̄dic. In eadem glo. ibi ademptū exponit̄ i. nō concessum nam rōe qualitatē officij guardie vel gastaldie nisi probetur s̄riū vt h̄. s. In ea. ibi sequenti in hac via brocardica dicite vt h̄ per Ja. de bel. qd non intendendo tractare in hoc ope nisi feudalia ad fi. glo. forte cōtrariuz et̄ cuius so. resultabit multipler intellectus ter. n̄o. nam bec sol. glo. v̄ qd hic vasallus non possideat est s; ter. in verbo possiderit fm̄ Ja. de bel. And. aut̄ de iser. saluat solutionem r̄ intellectum glo. nostre qd in s̄rio vasallus possiderit anno vel vltra hic aut̄ minori tempore anni ar. fi. j. si de inuesti. iter do. r̄ vas. lis ori. h̄ aut̄ intellectus And. ad terrā n̄az nō est verus. p̄rio qd est s; ter. nostrum vbi indistincte dicitur qd feudum p̄sumit guardie nisi p̄bet̄ s̄riū. nō aut̄ distinguit ter. an possiderit āno vel pluri tpe. ergo nec nos distinguere debemus. l. de precio. ff. de publi. nec ob. d. c. fi. in fi. quia respōdeo qd ibi vasallus non erat valens gastaldus guardianus vel actor r̄ ideo non p̄sumitur feudus gastaldie vt dicit̄ in ter. S; s; hanc opi. Oppo. qd defertur iuramentū dño. c. i. s. hoc ita. j. de contē. inter. do. r̄ vas. de inuesti. So. ibi possidebat dñs res feudales propterea defertur iurament⁹. hic at̄ possidebat gastaldus. Ja. de bel. soluit aliter contrariuz formatum in glo. qd in. s. nostro negabat dominus simpliciter rem feudalem in. s. item si aliquis alle. in gl. dñs dicebat rem feudales guardie vel gastaldie. ideo probat ipse dominus ratio diuersitatis quia priori casu res p̄sumitur libera. l. altius. ff. de serui. r̄ aqua. secundo vero casu quia dominus dicebat rem subiectam seruituti feudali guardie vel gastaldie tenetur probare dñs actor. l. actor qd assuet̄ at. C. de proba. S; bec sol. r̄ hic intelle

ctus Ja. non placet. Primo quia diuinat ad ter. nostru s glo. l. filium quem habentem. C. fami. herc. nam quis reuelauit Jacobo q dominus simpliciter negaret rem feudalem certe nemo. Secdo qm si dominus agedo dice ret rem feudalem guardie vel gastaldie non psumetur feudum proprium si possidens vasallus erat gastaldus. actor vel guardiannus vt hoc. s. quia ex qualitate officii psumitur qualitas feudi dicit in ter. aliam sol. et alium in tellectum ponit idem Ja. qd in hoc. s. id q possiderat vasallus nomine guardie vel gastaldie asserit se inuesti tum postea nomine recti feudi et proprii. qd tamen nega bat dominus. sed iste itellectus Ja. est s ter. nostrum ibi nomine proprii feudi possiderit vbi vasallus possiderit n nomine guardie fm itellectum Ja. sed nomine proprii feudi. aliam so. et alium itellectum ponit And. naz retē to itellectu quem dicit ad principium huius. c. fm. And. id hic si psumitur vasallus inuestitus nomine proprii feudi qm erat gastaldus regis vel principis. et psumitur in du bio acquisitum ptertu officii feudum nisi probetur srium l. ii. de acqui. auctorum regis. in lombardia. nam si pro bauerit gastaldus regis qd bona fide emerit vel acqui uerit feudum palam et pro pecunia tuc psumitur suum et rectum feudum ar. l. si in emptione. s. pe. als in. l. q sepe. de sben. emp. et l. non extimo. ff. de admi. tu. cum si. nam hic erat contentio inter fis. et vas. in srio autē alle. in gl. erat contētio iter dñz et vas. sed hic itellectus And. nō est bonus vt dicit i pcedēti lectione. pterea n apit hic ter. q esset contentio inter vasal. et fis. imo magis inter dñm et vas. vt probatur i ter. ibi possessionē feudi defendere et exemplificatiōe ter. ibi nisi poterit p pares curtis rē. pre terea bona so. ad srium formatū in glo. est q in srium non erat gastaldus possidens in rē feudales: hic autē erat gastaldus. preterea rōne officij gastaldie psumitur feudū gastaldie vt plenius dicit in ter. Alium itellectum ponit gl. que incip. accipiēdo ignoranter q quidam habens feudum iure proprii feudi a rege effectus est gastaldus regis et accepit ignoranter in feudum gastaldie dictum feudum a rege certe non sibi preiudicat sed probauerit se an officium gastaldie inuestitum vel postq desierit eē ga staldus. Quid si titius egerit dicens rem feudale et luc cubuerit per sniam diffinitinā an poterit dicere eā rē al lodialem propria intentādo iudiciū Bal. q sic in. l. i. ff. de re iudi. Quid autē eē si primo dixit allodialē et suc cubuit deinde vult dicere feudalem eandē rez. querit an possit glo. cōcludit q sic in. l. pe. C. de ige. et manu. quam gl. limitabitur verq nisi vasallus conuictus fuerit mēda tio q dicebat rē propria cū esset feudalis ex certa sciētia. Nā tunc pdit feudū pp mendaciū. c. si vasallus. j. si d fe. fuerit contro. et fuit nō. In. in. c. ceteruz d iudi. Quid autē si vasallus alienauit et tradidit rem feudalem empto ri an priuet dñm possessiōe Bald. i. d. l. i. cōcludit q sic. cui addicite remediū vt dominus agat cōditione ex. l. fi. C. de acqui. pos. Quid autē si emptor prescripisset di ctā possessiōne feudale an dño competit aliquod remedi um. rñdeo q cōpetit in itegrū restitutio et ex iusta cā igno rātie versus pscriptiōne q ignorabat dñs rem feudalem venditā. l. i. in fi. ff. ex qui. ca. maio. l. si sic in glo. ff. qui. cau. maio. l. si sic in glo. ff. que adm. seru. amit. et fuit nō. el legās Sp. ti. de pscript. s. i. s. sed pone colonus. Qd ab extra qd si guardiator vel gastaldo vel aliter officia lis emit rē aliquā durante officio an admittatur talis pro batio si vult probare q emit de pecunijs et rebus propri is dic fm And. de iser. et Nico. de nea. qz talis probatio bz tollere presumptiones que erat s ipsos officiales. ff. d bis qui sunt sui del ali. iuris. in. l. filii et hoc sentit gl. j. ti. se. super verbo celauerit. facit qz presumptio cepit verita ti et vere probationi. l. fi. q met. cati. et maxie si bonafide et palam emit et nō clam. ff. de sbe. emptione. s. fi. de qua materia. Quid quid si iste gastaldus ē consanguine us dñi et sibi detur aliqd an presumatur sibi datus occa

sione officij vel sanguinis et parētelles et dicit Bal. q poti us rōe cōsanguinitatis ipsius dñi. ar. ff. de erecu. tuto. pe titus. s. que tutoribus et ff. de lib. lega. l. aurelius. s. titius et dicit et hic Bal. q si p concedit custodiam castri vni filio q per hoc nō tam vī sibi datū feudū guardie quāz simplē custodia. id non lucrabit fructus. l. cū pf. s. pater pluribus. ff. de leg. ii. l. reticulus. s. labeo. ff. de au. et ar. lega. Quid an ius gastaldie possit prescribi ānis. rrr. et Ja. ar di. i sūma sua super ac. q. ar. ad partes nō firmat vñ dicatis fm Ni. de nea. q nō p. l. male agitur. C. de p scrip. rrr. an. postq sp constat q bz cām a dño. et ideo de bet cessare pscriptio de quo dic latius prout i similibus que stionibus fit ibi p doc. examinatis et qd dicam. j. si de feu. sue. cōtro. l. c. sigs p. rrr. Quid qd si vasallus erat ga gastaldus et dñs diceret eē feudū guardie an esset psum ptio pro dño an pro vasallo et dicit Bal. q psumitur h ca su pro vasallo q sit feudū gastaldie. nam allegatio dñi nō cōgruit officio ar. c. i. de contro. inuesti. facit. l. natura lis. s. nihil cōe. ff. de acqui. pos. l. si. ff. de instito. Ultio querit Bal. quid si dñs cōcedit feudū hoc mō do tibi in feudum propriū et rectū qd dederā gaio nihil datus est guardie queritur an valeat talis cōcessio quoad effectuz rñdet Bald. q nō ar. l. si sic. s. i. ff. de leg. i. et ibi Bar. et Bal. in simili in emphiteota. Oldra. consi. clriij. incip. viso priuilegio vbi hoc firmet et facit qd nō. Bart. i. l. de monstratio in prin. ff. de condi. et demō. voluit Angelus in. l. locus. ff. de acqui. pos. ibi Ludo. Spe. i. ti. de loca. s. nunc aliqua ver. lxxvj. facit. l. q si in venditione cū tribus l. se. ff. de bere. vel act. ven. et ibi Bal. i lec. antiqua que alle. d. Alex. i. d. l. si sic. s. i. Paulus. de ca. cōsi. cccx. in cip. in rpi rē. in causa decimali in fi. dominus Signoro lus consilio decimo incip. in questione vertēte in fi.

Rubrica qui successores teneantur.

Ista rubrica fuit posita per glosatores causa comodio ris diuisionis et intelligentie vt dicit. s. in ru. pcedenti vbi videas. Hodie ista est vera ru. et ea vtimur et consequen ter ter. iste reputatur pro. c. et non pro. s. vt dicit glo. i. h posita. Ad precedentia continua hoc mō. qz. s. prorime dicit de feudo q potest auferri a vasallo et ipso viuente. Nunc vero in istoti. declarare intēdit an liceat dño vi uente adhuc vasallo inuestire alium d eo feudo possesso p ipsim vasallum viuētem. vel aliter. s. ti. ij. visum ē d p sonis que pnt dare feudum. Nunc vidēdum restat d ea rum successoribus id cōpetēti ordine subicitur ista rub. qui successores teneantur. Oppo. d supfluitate huius ti. per alium ti. j. hic eē ti. qui suc. tene. vbi pōitur similis rubrica et decisio. So. dicit gl. i. hic posita q quidam gl. antiqui dixerunt q iste titu. vacat et supfluit p alium. s. tu dic q nō supfluat cū ille ti. repetit materiā pntez vt ali quid addat q fieri pōt vt in autē. d equali. dotis in. s. his consequēs cum ibi nō. et ē ter. in. l. ii. s. siquid autē. C. de iure ve. enu. Additur. n. ibi de filiis de quibus hic non dixerat. et ideo cum ministerio additum est in dicta rub. hic potest eē ti. rē. et determinantur allegationes huius ti. ab illo et differentia vt ibi et dicit.

I vero. Successor plati non cogitur ad implere inuestituram quāz suus predecessor fecerat de feudo qd ab alio vasal lo tenetur: nisi ipse inuestitus iam fuerit mis sus in possessionem dicti feudi consentiente dicto primo vasallo vel nisi ipse primus vasallus iam mortuus sit vi uente adhuc plato inuestiente. laici vero coruz heredes tenentur omni modo huiusmodi inuestituras adimplere h. d. Premitte q duplex est inuestitura. i. abusina que fit verbis interueniēte annulo vel hasta vel aliquo simi li signo corporeo no. i. c. ij. extra de consu. alia est inuesti tura que appellatur propria et est illa que fit per traditio

nem possessionis vt. j. qd sit inuestitura. **C**l. i. ibi post eius decessum qd si p̄latus aliquem de re inuestiuit quam alius vasallus primus possidebat eo pacto vt post mortem primi vasalli habeat inuestitus rez feudale si decesserit p̄latus anteq̄ vasallus primus tenens feudū: nō tenetur successor p̄latis ratam habere dictā inuestiturā. et sic nō. hic casum qd p̄latus nō pōt disponere in futurū tps in p̄iudiciū successoris nec enim pōt p̄latus aliquid facere p̄ qd supplantet successorem. Archidia. in. c. predecessor. xv. q. ij. immo postq̄ desinit esse p̄latus nec etiam in viam declarationis potest p̄iudicare successorī. puta vult declarare contrariū a se factū Jo. an. in. c. ex pte il. iij. de ver. sig. Bal. hic. nec ēt p̄ viam statuti In. no. l. c. peruenit de arb. facultas. n. p̄latis nō se habet ad futura vt hoc ter. et p̄ Inno. i. c. i. de maio. et obe. Bald. hic de bis plene p̄ canonē l. c. si. ne p̄la. vj. suas et p̄ do. d. rota deci. c. xv. et per legistas plene in. l. emptores. C. lo cati et sic ēt habet dum ter. dicit eo tenore a d̄rio. qd si pure fieret talis inuestitura feudi vasalli adhuc viuētis tūc nullo tpe valeret. j. hic pōt esse titu. qui succ. te. circa mediu ita And. hic. **C**l. ij. ibi nisi ille. qd si primus vasallus tenens rem feudalem consenserit inuestiture facte a p̄lato tunc successor tenetur habere ratam dictā inuestiturā et cū ministerio dicit ter. eo consentiente quia sec⁹ esset si iste de nouo inuestitus clādestinā possessionē hēret nam tunc successores nō cōpellūtur inuestiturā adimplere. quia istud. c. ē odiosum cū de re viuētis. p̄mittat disponi. ita Alua. hic post And. qd arguit in contrarium per. l. si fundū. ff. de fund. dotis. vbi per clādestinā traditionē alio possidente transfertur dominium. ergo ita hic. So. l. si fundum loquitur qd vendens plenum ius habeat et tenens in dominio non habebat aliquod ius. nos loquimur in tenore qui habet ius vtilis domini super quo trās ferendo dominus directe d̄bit nō mirum si eius consensus in inuestiendo requiratur nec sufficit clādestina possessio. Item requiritur consensus ex eo. quia videtur quod dāmodo in ista concessione agi de successione viuētis vt l. si. C. de pac. Et ex istis habetis limitationē ad no. per Bar. in. l. interdū. ff. de acqui. poss. dum dicit qd per constitutum transfertur dominium vtile emphiteosis vel feudi. quia non procedit quādo alius esset emphiteota vel feudatarius per hunc ter. cum concor. probatur in. l. pōponius. ff. quemadmo. usufruc. amit. Barto. in. l. quamuis. §. si conductor in. l. qui vniuersas. §. qd per coloniū. ff. de ac. pos. ita. d. Mar. hic. **C**l. nota. etiam ter. ibi facere vel confirmare fm Bald. et Alua. quia aliud est facere aliud confirmare. l. aurelius. §. i. ff. de lib. leg. glo. et doc. in. c. inter dilectos de fid. instrumen. Bar. in. l. et quia. ff. de iuris. om. iud. glo. in. c. si romanorum. rit. dis. Bald. in. l. sal. in. ij. colum. C. de fur. l. aduersus. C. si aduer. re iud. per que inferitur qd non operatur effectum confirmādo nisi appareat qd dicitur confirmatum. **C**l. nota tertio ibi sed ille qd si prius decesserit tenens rem feudalem qd inuestitor tunc inuestitor tenetur adimplere dictam inuestituram. quoniam etiam successor eius dūmodo fuerit feudum apertum in vita predecessoris tenebitur implere inuestituram fm And. d̄ quo tamen dubito. et quo non habuit effectum tempore predecessorum. est enim qd imputetur inuestitor: quare non coegit predecessorem implere. p̄terea etiam si illi nihil poss. t imputari et quo non habuit effectum tempore predecessoris non potuit predecessor obligare successorem vt. s. dicit per no. an. c. si. ne p̄latis vices suas et lz Bald. et alij ita intelligant ter. nostrum. tamen hoc non dicit et dum ver. sed si ille de iure cogitur eam ratam habere intelligo qd cogitur p̄latus inuestitor non autem successor: vt minus ter. noster et orbitet a iure comuni qd contractus predecessoris minus ar tet successorem et intellige sane hunc ter. quando ē tale feudum qd non transit ad heredes primi vasalli possidētis feudum vel saltem vasallus primo tenens feudum decesserit

fit sine herede. c. i. in fi. j. hic pōt esse ti. qui suc. te. alias si esset feudum transitorium ad heredes et vasallus primus tenēs feudū reliquisset heredes succedētes in feudum et cluderetur iste secūdo inuestitus ab heredibus primi vasalli tenētis et possidētis. c. i. §. cum vero coradus. s. qui se. da. po. et. d. c. i. in fi. no. quod successor p̄latis non tenet habere ratam factū predecessoris nisi de iure sit confirmatum et ratio quia gratia que iā ē sortita suū effectum nō expirat per obitū cōcedētis vt in. c. si super q̄a de off. fi. del. li. vj. et no. extra d̄ fil. p̄s. nō or. c. et tua. **C**l. nota. et isto ter. casum qd pōt tractu tps confirmari qd ab initio non valuit qd p̄z quid si p̄latus inuestiat aliquem d̄ feudo nundū sibi aperto talis inuestitura confirmatur si postea ipsi p̄lato inuestitori feudū apiatur h̄ itelligas qd hoc potius opatur sua volūtas qd tractus tps et sic nō ob. rta qd in d̄rio tradit in. l. qd in initio cū ibi no. et i. l. pe. ff. d̄ reg. iur. de quo per Dy. i. regula nō confirmat de reg. iur. li. vj. et ideo ex hoc ter. colligūt qdāq̄ regula catoniana nō habeat locū in d̄ctibus qd an sit vey vide i. l. seruū filij. et in. l. i. ff. de reg. cato. cū ibi no. et in. d. l. qd in initio i. l. obligatis. fere in. §. placet. ff. de act. et obliga. **C**l. nota. qd heres d̄ni laici inuestitus pōt per inuestitū cōpelli ad implendum inuestiturā sibi factā per defunctū vt hic in fi. et i. d̄ cto ti. hic pōt esse ti. et. et procedit talis libellus p̄to talē cogi ad ratificādū. ar. huius lre et. ff. d̄ nego. gest. l. pomponius scribit fm Bal. et sic hētis decisionē si queratur an d̄ns feudi possit alium vasallū inuestire de re feudali sub cōditiōe si primus vasallus inuestitus d̄ dicta re ceciderit a dicta re nā hic videt esse casus qd valeat talis inuestitura. **C**l. opp. cū dicta glo. qd imo successor non tenetur seruare factū predecessor d̄. c. i. j. hic pōt esse ti. qd suc. te. vbi d̄ qd si inuestitura ē facta pure de feudo possessio p̄ alium qd nullo mō valet. So. dicit glo. fatendo d̄ni in inuestitura pure facta sed vbi facta est in dicm vel sub cōditiōe sit d̄ria inter cle. et lai. inuestitētem vnde vt declararet totā hanc materiam repetit totum casum huius tituli et in d̄rijs et lz ista glo. bñ loquatur tu dic latius vt scripsi in d̄rijs et in. c. i. j. de feu. dato in vicē legis cōmissio. et i. c. moribus. j. si de se. sue. cōtro. nā inuestitura pure facta nō valet nisi fiat de cōsensu possidētis ita qd inuestitus de nouo ponat in possessionē qd tūc hoc liceret ar. huius littere et probat. j. qui. mo. se. amit. i. §. p̄terea facit qd no. l. l. nihil in. §. i. ff. d̄ lega. i. et qd dicit. j. hic pōt esse ti. **C**l. oppo. cum dicta glo. d̄ ea que v̄ supponere iste ter. videlicet qd in inuestituris clericorū debeāt adhiberi pro talibus pares curtis. h̄ hoc oppo. d̄. c. i. in fi. j. si d̄ inuesti. inter do. et vas. lis oriatur vbi admittuntur non solum pares sed etiaz extranei. So. dicit glo. fatēdo contrarium quādo clericus facit inuestituram d̄ rebus ecclesie neq̄ ista l̄ra contradicit h̄ quando clericus facit inuestituram d̄ suis rebus proprijs tunc bñ non necessarij ipsi pares pro testibus quēadmodum disponitur in laicis inuestitib⁹ vt j. d̄ cle. qui inuesti. facit. in. c. i. et hoc voluit tota ista gl. plene. j. quid sit inuesti. i. prin. et. j. i. ti. qui tes. sūt. neces. ad proban. no. inuesti. **C**l. In glo. fi. no. hanc glo. qd ponit rationē diuer sitatis inter successionē laici et p̄latis et qua ratione potestis inferre h̄ An. hic qd successor ipatoris nō tenet h̄re ratā inuestiturā predecessoris impatoris qd electiōe nō successionē creat impator. c. venerabile de elec. et gl. qd ponit electores imperij in. c. ad apostolice de re iudi. in. vj. et intellige sane qd successor impatoris non tenetur habere ratā inuestiturā predecessoris ipatoris h̄z formā. c. n̄ri in prin. sec⁹ aut si predecessor impator cōcessisset rē i feudū pure quā alius nō tenebat. c. i. d̄ natura fe. itē et rōe hui⁹ glo. no. fm An. qd ter. v̄ procedere hic in fi. qd scuda sūt hereditaria. l. et si nō tantū in glo. ff. de pet. heredi. se cus si feuda nō sint hereditaria h̄ et principali prouidentia. c. i. an agna. vel filius. Et vidistis nō. in glo. magna i. c. i. §. i. s. qui se. da. po. **C**l. Quid at si vasallus iurauerit ep̄o fidelitatez pro feudo an successoribus alijs teneatur

vasallus iurare. distinguit Ja. q. aut vasallus iuravit sim-
 pliciter fidelitatem ep̄o: tunc tenetur alijs successorib⁹
 iurare. si aut iuravit ep̄o nomine sui vel aliorum successo-
 rum suorum canonice intrantium. tunc non tenetur am-
 plius. c. ego. n. ep̄s extra de iure iuran. Sed 3 Ja. d. bel.
 q. imo vasallus qui simpliciter iuravit prelato non tene-
 tur amplius iurare successori facit quia iuramentū ex par-
 te eius cui iuratur est in rem h̄ et parte iurantis dicatur
 personale quo ad reatum periurij ter. est ibi Inn. et Jo.
 an. in. c. veritatis de iu. iu. dicam in. c. i. in prin. j. que fu-
 it pri. cā be. amit. **Quero** an inuestitor prelatus i diem
 vel conditione vel in casu. c. nostri. in prin. possit penitere
 et reuocare inuestituram r̄ndit An. q. nō. c. moribus in fi.
 j. si de fe. sue. contro. l. sicut. C. de act. et obli. amplius cō-
 cludit hic And. q. aperto feudo cogitur precise inuestitor
 implere inuestituram nec potest velle soluere interesse. c.
 i. in fi. j. si de fe. su. contro. fac. no. in. l. i. in prin. ff. d. act.
 emp. **Quero** quid operetur consensus vasalli tenentis
 rem feudalem in casu. c. nostri. arguit An. de iser. p. multa
 verba q. non operatur remissionem vtilis dominij. et na-
 turalis possessionis dicti vasalli primi tenentis rem feu-
 dalem quia in dubio non presumitur donatio. l. cum ide-
 bito. ff. de proba. l. si cum auruz. ff. de solu. sed operabitur
 vt h̄ precedat inuestitor antequā vasallus primus suc-
 cessor post mortem dicti vasalli primi et sic postquam erit
 sibi apertū feudū teneat adimplere inuestiturā factā a p̄-
 decessore q. illa dictio exceptiua nisi hic i ter. est d. genere
 regule. l. i. §. i. ff. de ferijs. l. naz. q. liquid. §. si. ff. de penu.
 lega. tñ idē And. postea concludit si ex petitione consen-
 sus vel ex eius interpositione apparet ad quid interponi-
 tur stamus claro. l. si de certa. C. de transac. si non appet-
 visus fuit inclinare q. operabitur iste cōsensus vt si vasal-
 lus primus decedat post mortem primi inuestientis tunc
 successor tenetur. **Quero** dñs feudi consensit aliena-
 tioni quam faciebat suus vasallus non habens liberos q̄
 ritur an feudum reuertatur ad dñm venditore mortuo si
 ne liberis an remaneat penes emptorem respondit An.
 post multa verba q. remaneat penes emptorem et liberos
 eius. non reuertetur ad dñm. c. i. §. et si clientulus ver. si
 non. j. de alie. feu. et c. nup. ver. nisi de dona. inter. vir. et
 vro. nisi dñs consensisset alienationi cum reservatione iu-
 ris sui vt transeat in emptorem eodem iure quo erat pe-
 nes primum vasallum ar. l. si debitor. §. i. ff. qui. mo. pig.
 vel ipo. et ar. nō. in materia pro testa. in. l. non solū. §. mor-
 te. ff. de op. no. nun. **Quero** si imperator vel alius con-
 cesserit feudum an possit reuocare et r̄ndit And. q. nō ni-
 si ex cā vt in autē. de referenda sac. pa. §. i. et c. quamuis d̄
 rescrip. li. vj. l. lutiū. ff. de euicto. l. item si verberatū. ff.
 de rei vendi. et plene nō. in probemio digestorum et no. in
 l. si. C. si 3 ius vel vtili. pu. no. in. c. i. in. §. si. s. qui feu. da-
 re pos. c. i. j. de natura feu. **Quero** an credat principi
 qui vult reuocare feudum q. dicit concessisse per importu-
 nitatem nam si esset concessum per importunitatem non
 valet concessio. l. i. C. de peti. ob. subla. li. r. r̄ndit And.
 questioni formate cum hec qō esset de facto q. In. quar-
 tus in sicilia post mortem Sede. imperatoris cōcesserat
 multa feuda de bonis ec. et ea iterum reuocauit q. dice-
 bat se concessisse pp̄ importunitatē nā si princeps h̄ cōsiliū
 suum siue senatum siue proceres et oia consuevit facere
 cum deliberatione consiliariorum suorum creditur ei pp̄
 auctori. consilij dubium non est. l. humanum. C. de legi.
 aut est princeps qui non consuevit facere cum delibera-
 tione sapientium imo facit ex capite suo et non creditur ei
 ar. no. per glo. in. l. quid ergo. §. questum. ff. de his qui
 no. in fa. idem dicit And. si esset princeps qui solitus ē mē-
 tiri et q. h̄ iniquos ministros vt nō credatur ei ar. l. qui se-
 misses. ff. d. vsuris. et predicta puto esse vera nisi i summo
 pontifice cui creditur ele. i. de proba. et nō. in. c. cum a no-
 bis de testi. ista declara vt plenius dicit in. c. fi. j. quo tpe
 miles post And. et ponit And. in. c. i. in pe. col. j. de capi.

qui cu. vendi. **Quero** an per statutum vel decretum
 principis possit auferri vtile dominium feudorum. r̄ndit
 Bal. in. c. que in ecclesiarum de const. q. sic qō dictum
 limita verum cum causa sine causa nō pōt. c. i. de natura
 fe. et ibi Bal. Pau. de ca. confi. clvi. incip. in r̄pi nomie
 viso et examinato. et Barto. in. l. ij. C. de fun. patri. li. xi.
 aliquid posui. §. qui. feu. dare possunt. c. i. §. notandum.
Quero pro intellectu huius littere an vasallus tenens
 feudum debeat consentire expresse an sufficiat q. sit p̄s-
 missioni in possessionem ad hoc vt successor prelatus tenea-
 tur et An. de iser. h̄ multa dicit. tandem ista est sua conclu-
 sio quam ē sequitur Nico. de nea. videlicet q. sit neces-
 sarius cōsensus expresse. c. qui tacet de reg. iur. li. vj. et
 rō quia tractatur de preiudicio. s. successoris prelatus arg.
 ff. de arbi. l. sicuti et quod nō. in. l. etiaz. ff. de aucto. tu. Et
 videas de tacito consensu ad id qō nō. i. l. que potis. per
 Bar. ff. so. matri. Panoz. in. c. nōne de p̄sumpt.

Rubrica de controuersia inuestiture.

Ista est vera rubrica videlicet de controuersia inuesti-
 ture et eam sequitur glo. hic posita et continuatur ad pre-
 cedentia hoc ordine. Quā supra tractatū est de concessio-
 ne et acquisitione feudorum verū quia in p̄dictis sepe oc-
 curunt controuersie circa inuesturas ipsorū feudorū id
 circo hic supposita est ista rubrica. s. de controuersia inue-
 stiture: potest ēt cōtinuari et alio modo vt dicit j. de cōtē.
 inter do. et va. super ru. **Oppo.** cū glo. hic de superflu-
 itate huius ti. p̄ alium ti. similem. j. de contro. feu. ap. pa-
 res termi. So. quidam fatentes 3rium glosauerunt hic
 q. istud. c. vacat per illum ti. et hoc voluit glo. vsq. in fin.
 sed tu dic. qō imo non superfluit neq. vacat qm̄ in hoc ti.
 declaratur quis teneatur probare inuestituram. ibi anteq.
 declaratur apud quos iudices debeat talis questio termi-
 nari. et sic apte p̄ d̄ diuersitate materie inter hos titulos.

Item. h. d. Dñs cogitur ponere in
 possessionem inuestituram: si pro-
 betur inuestitura: si vero fuerit in possessionem
 dabitur defensio per sacramentum possessori
 3 dñm: si vero non fuerit in possessione neq. probetur in-
 uestitura dabitur defensio per sacramentū dño nisi aliud
 feudum indubitatum habeat vasallus a dño quo casu re-
 mittit dño sacramētuz ob reuerentiā. h. d. **Ad.** i. ibi
 controuersia: q. cōtrouersia sūmit multīs modis d̄ quo ple-
 ne in. l. cas vel lites in gl. C. de transac. l. i. lucius. §. tres
 heredes. ff. ad treb. in. l. nō solum. §. sistas. ff. de procu.
Ad. ij. ibi coram pibus. q. probatio inuestiture est fiē-
 da p̄ pares curie vel p̄ breue testatū de quo videbitis ple-
 ne i. c. i. j. quid sit inuestitura et dicit breue testatū q. fit d̄
 verbis breuib⁹ vt in. l. i. ff. de here. insti. C. de conueni.
 fisci. debit. l. inter cartulas li. xi. C. de fideicō. l. verbum
 volo. **Ad.** iij. ibi. cogitur q. dñs cogitur inuestitū mit-
 tere in possessionē neq. prestando interesse liberatur de
 quo videbimus cras in glo. **Ad.** et ter. ibi in fendi pos-
 sessionem. q. per inuestituram verbalem et abusiuam nō
 adipiscitur vasallus propterea possessionem feudi. facit
 c. per tua extra de dona. et qō no. in. c. et ore extra de his
 que fiunt a maio. pte capi. et per Inno. in. c. et literis et d̄
 cōsue. et per Dy. in. c. i. de reg. iur. in. c. auctoritatis d̄ isti-
 tu. Inno. i. c. i. litteris de resti. spo. rota deci. cclxxvi. icip.
 petenti. habetur in. c. trāmissa de elec. d. Ant. late i. c. fi.
 de cā pos. et pp̄ie. Ideo isert hic Bal. q. inuestitus de ta-
 li ca. intelligitur inuestitus de rebus corporalib⁹ et incorpora-
 lib⁹ castri iurisdictione territorio et districto. no. Inno.
 in. c. proposuit de concess. preben. et Bart. i. l. si qm̄. C. de
 bo. vacan. d. Anto. in. d. c. fi. et facit no. in. c. et ore d̄ his
 que fiunt a ma. par. ca. per Bal. in. l. i. §. cum vrbē. ff. de
 offi. prefec. vr. et i. c. i. de capi. qui curi. ven. aliter quo ad
 territorium tenet Oldra. confi. ctri. incip. ad primam. q.
 qua queritur. et De de ancha. in regula accessorium in.

rv. col. de reg. in li. vi. Spe. iti. d. iurisdic. om. in. v. q. at
meri iperij. sunt. ibi Jo. an. i. ad. nō Jo. an. in ti. d. loca. s.
nūc aliq. v. r. iij. itelligas tñ q. feudū bñ ē acq. sūtū vafal-
lo q. p. q. dñs tenet p. cise ad traditionē possessionis r. mit-
tere ipsū vafallū i vacuā possessionē dicti feudi ita r. talr q.
possessionē nō sit ipedita nec occupata p. aliū ita q. sit vacua
ab oī ipeditōe r. hoc sensu gl. hic posita in prin. facit qd
no. in. l. cū res. C. de proba. r. l. i. ij. r. iij. ff. de act. empt. r.
r. p. dicta probantur. j. d. no. fi. for. i. fi. C. No. iij. ibi defen-
sio q. si mota fuerit lis a dño ei qui ē i possessione obtinebit
possessionē dñmō iuret vel aīcessores vel se fuisse inuestitos
c. fi. in fi. j. si de inuesti. iter do. r. vaf. lis oriat. r. itellige s. s.
Bal. hic siue actiue siue passiue lis oriat. iter do. r. vaf.
l. i. i. i. s. tres heredes. ff. ad treb. C. No. ter. ibi i feudi
possessionē mittere q. qñ petit vafallus inestit. d. feudo cō-
cludit se mitti i possessionē fac. l. fi. C. d. edi. vini. adri. tol.
r. dicit Bal. q. si cēt possessor procederet libell. peto me
protegi siue p. seruari i possessionē. C. q. cū eo. l. si seru. fac
glo. l. i. i. ad carbon. r. ad bec cōpetit vel p. dñio et morib.
vel p. dñio generalis r. Bal. hic dñi. s. i. pludis ēt offm
iudicis qñ dñs non negaret illū inuestitū d. plano sine li-
bello. c. i. d. p. r. d. iter vaf. r. epi. C. No. ibi si nautemq. si cō-
uētus nō fuerit i possessionē neq. probare potuerit inestitu-
rā dabitur sacram. dño fm Ja. de bel. r. recte. r. dicā i gl.
in vbo defensio. C. No. ibi si nō feudū. vbi ponitur exce-
ptio a proximo dicto nā remittit iuramētū dño si vafallus
fuerit inestitus de alio feudo idubitato. alij tñ r. male alr
itelligūt istū ter. ibi remittit. i. tollit q. deserit vafallo sed
hic intellectus nō cōgruit. nā qñ vafallus nō probat inestitu-
rā neq. sit i possessionē nō deserit iuramētū vafallo vt pro-
bat v. sin. at nō fuerit. r. facit. s. sacramētū. ergo hoc casu
fortius remittit vt probat i rōe ter. q. aliūde vafallus est
nā ob reuerentiā dñi plerūq. remittit iuramētū. d. s. sacra-
mētū ad finē sile. seruat i sciencia fm And. q. procurator
fisci siue agat siue defēdat nō tenet iurare d. calūnia ob re-
uerentiā regis r. l. primā opi. tenuerit Ja. ardi. tñ hanc t. s.
Alua. post alios hic q. alle. glo. j. qd sit inest. in pn. C. Se-
cūdo oppo. fortiter dñ in. ij. r. iij. r. iij. huius ter. q. cōuen-
tus r. sic actor nō probauerit reus tenet iurare. s. s. imo v. s.
q. reus sit absoluedus sine iuramento q. r. la est actore nil
probate reus venit absoluedus. l. fi. d. rei v. d. i. c. l. q. accu-
sare. C. d. edē. r. c. fi. d. iurem. cū vul. So. s. s. And. hic i se-
cūdo r. tertio respōsis actor vel reus aliqd probauit puta
semp. ex quo deserit iuramētū s. hic intellectus And.
nō placet nā ter. si se fūdat pp. semp. probationē s. pp.
possessionē. Secūdo iste intellectus dininat r. dininare nō obe-
mus. l. apud celsū. s. illa sunt ver. qd. ff. de excep. do. r. gl.
l. i. filii que habentē. C. famil. ber. q. s. n. reuelant And.
q. hic actor semp. probauerat certe nemo. Tertio q.
ter. loq. tur idistictē s. r. c. l. d. p. cio. ff. de publi. Bal. aut alr
soluit r. itelligit istū ter. nā dicit p. siderāde sunt nature cāz
nā aliqñ reus petit se simplr. absolui. r. tūc actore non pro-
bate reus venit absoluedus r. si nil probauerit. Ita loquā-
tur dñia alle. aliqñ r. scdo re. petit se absolui cū annerione
causē vt q. sit usufructuari. feudatari. vel emp. bteota.
Et tūc nō d. absolui cū anneriōe causē nisi aliqd proba-
uerit q. p. sump. ē s. reū cū ois res p. sum. r. libera. l. alr.
ff. d. seru. r. aqua. l. loci corp. s. p. petit. ff. si ser. vendi. r. iō
hic v. cū tenet probare p. sacramētū q. petebat se abso-
lui cum annerione causē quia vafallus. eodem modo in
tertio dicto si dominus petet se simpliciter absolui. abso-
luerit sine iuramento secus si petet s. cum anneratione ca-
usē q. aduersari. s. ius nō sit vafallus ar. l. s. si possessori in
pn. ff. d. iurem. r. l. iulianus. ff. d. p. di. idebi. fac. q. nō. glo. in
l. sigs. ad trib. d. d. ff. d. excep. rei iudi. hic intellect. r. bec
solutio Bal. nō placet qñ ter. nō solū fundat se sup. abso-
lutiōe cū anneriōe causē imo i scdo r. iō fūdat se sup. como-
do possessionis ibi pp. possessionē. i. tertio vero r. iō q. neq.
possidēbat neq. probat inestiturā aduersari. dñi. deserit
iuramētū dño vt probat ibi sin. at nō fuerit i possessione. p.

terea s. Bal. facit q. seruitus nō probat et qñ possessione
sola vt plene no. i. l. i. r. ij. C. d. seru. r. aqua. i. l. seruitutes la-
grāde. ff. d. serui. r. nō. p. Bar. i. l. si prius. ff. de op. no. nū.
nō. i. c. cū ecclesia de cā. pos. r. p. i. c. cū olim. d. censu. Itēz
e tertio soluit Ja. de bel. q. solutio mihi placet q. aliud est
d. iure romano r. ita loquatur d. l. q. accusare r. c. aliud est
d. iure feudali vt hic i ter. nā pp. possessionē cōuentus obti-
net s. dñm r. deserit iuramētū possessori r. s. intellectus pla-
cet p. regulā traditā i decisione feudali q. est vbi hēmus
ter. i. libello feudor. nō ē eundū p. argumenta vel per iura
romana. c. i. j. de feu. cogni. nā r. als differt ius romanū a
feudali vt vidistis. s. q. feu. da. po. s. hoc aut notādū r. ita
t. s. Ja. r. Alu. q. p. cludet qd bec sit sp. alis natura feudor. vt
vult hic glo. hoc iuramētū relinq. tur arbitrariū iudici: tñ
d. iudex adhibere cognitionē i eius delatione r. citare p-
tē ita Bal. hic p. ter. i. c. i. s. si vero dñs. j. de gradi. succ.
i feudo vt i verbo diligēter nō tñ ita ē vt stes arbitro iud-
icis si statutū dispōeret iuramēto puta dñm passū ē tadū
nā tūc iudex nō posset arbitrio suo dare iuramētū aduer-
sario ita Bal. hic p. l. prosperit. ff. q. r. a. q. bus. c. scriptur.
vj. q. i. itē itellige nisi p. suctudo vel statutū regeret p. sub-
stantiali solēntate certū numerū testū nā tūc nulla pmit-
tit iudici facultas dandi iuramētū Bal. j. co. i. s. si vafal-
lus p. gl. i. l. cū p. debat. ff. de le. ij. C. In gl. i. q. icipit q. de-
bet ad fi. materia h. gl. deo dāte dicā in. c. i. j. qd sit inue-
sti. C. In gl. q. i. c. i. vt a p. v. ibi. s. si. n. nō. q. breue testatū
ē scriptū a p. v. curie approbatū. i. subscriptū r. p. v. curie
dñi vafalli. ad fi. gl. probat ēt inestiturā p. istrumētū publi-
cū rogatū a tabellione. l. cū p. v. C. d. probatio. s. s. And.
probat ēt s. Bal. p. ibrenaturā tabellionis vt. l. cir. ogra-
phis de admi. tu. r. addicite q. scribit Bal. d. ibrenaturā
nō. i. ru. C. d. fide. istrū. probat ēt inestiturā s. Bal. p. sigil-
lū dñi epi. si dñs sigillanit inestiturā scriptā p. nō. l. c. ij. d. fi-
de. istrū. i. c. tertio loco d. proba. l. c. significāte d. pig. i. l. si
q. p. calūniā. C. d. epi. r. cle. faciūt. nō. p. Bar. i. l. i. fraudes
ff. d. test. mil. l. ij. r. ibi Bal. C. d. re. alie. nō alienā. vbi ad-
positū r. sufficit tenētē sigillū sigillare l. s. sint plures dñi
vt no. l. c. iter dilectos de fide. istrū. C. In gl. q. icipit s. ibi
vacuū. d. hac gl. dicite q. sit possessio vacua vt p. glo. ij. i. l.
fi. C. vñ vt r. l. ij. ff. d. act. ep. i. eadē gl. ibi nō facta no. q. si
dñs differat vafallū inestitū mittere i possessionē cogēd.
ē limitate p. dñmō vafallus iurauerit fidelitatē dño. j. qd
p. ce. d. an. iur. an. fi. c. i. r. j. d. no. fi. for. c. i. scdo limitabit
gl. verā qñ inestitura ē facta secus si cēt d. inestitōe facta
promissio i feudo. nā tūc dñs nō cogit p. cise s. liberat p. s. tū-
do interesse. l. si q. s. ab alio i. fi. ff. d. re. iudi. r. l. stipulatiōes
nō diuidunt. celsus. ff. d. v. ob. fm An. hic s. m. l. i. s. i. p.
ludis feudor. nā ē de mēte ter. feudalis vt ita demū co-
gāt dñs nec libere p. s. tūdo interesse si facta fuerit inestitu-
rā. c. si facta. j. si d. feu. fue. p. tro. s. sec. si nō fuerit facta in-
estitura q. tūc nō p. cise cogēt dñs. d. l. si q. s. ab alio. Itēz
limitabit gl. verā si dñs h. facultatē rei tradēde. secus
si dñs nō h. facultatē rei tradēde d. facto vel de iure. pu-
ta q. scit cē alienā ar. l. seru. quē. s. fi. ff. d. act. ep. r. l. si in-
emptiōe. s. itē si ep. r. ff. d. v. ben. emp. fac. q. scribit Bar.
in. l. stipulatiōes nō diuidunt. ver. celsus. ff. de v. ob. q.
tūc tenet ad iteresse si nō h. facultatē rei tradēde d. facto
hoc ē verū qñ in dolo vel culpa fuit q. dolo vel culpa de-
sist. possidere. nā si sine dolo vel culpa vt alio mō nō tene-
bit ad iteresse vafallo. l. si vt certo. s. nūc vidēdū. ff. como-
dati. r. p. Bar. i. l. q. nerua. ff. d. positi. i. fi. nā s. c. tus feuda-
lis ē vitro citro q. obligator. vt vidistis i diffinitōe feu-
di. s. i. pludis s. dñs nō tenet nisi sit i dolo vel culpa. fac.
l. sin. at. s. i. ff. d. rei ven. r. qd no. An. l. p. b. m. i. o. hui. op. is
in ar. q. actio oriat. et s. c. tu feudali. scdo addicite Bald.
dñ vult q. dñs tenet tradere vafallo ignorati vt dicim.
i v. d. i. c. l. r. e. alienā. ff. de v. b. e. ep. s. i. ff. d. act. emp. fate-
or. n. q. dñs ante rē euictā tenet ad iteresse vafallo et ca-
pite doli vt ē casus singularis i. l. seruus quē. s. fi. ff. d. ac-
emp. r. fac. qd nō. Ang. i. l. q. r. e. C. d. euic. C. In glo. que

incipit qua ad si. non intellectum et limitationem in h. si vero fuerit in possessione non requiruntur secundum glo. hic ut vasallus possessor obtineat pro quo possiderit ad minimum spatium anni. iij. q. sci. ete domino possiderit. iij. q. non dicitur domino possiderit ut probatur in. s. finat aliquis. hic in glo. alle. dicite. iij. q. bona fide possiderit ut videbimur in glo. q. incipit hic dat defensio. Andre. de iser. intelligit istum. h. si vero fuerit in possessione. q. agat possessorio iudicio a domino possessoris alias si agat reali probato domino possiderit et sit in possessione nisi possederit spatium. xxx. annorum. statim probato ibi. c. sigs p. xxx. j. si de fe. fu. q. tro. non placet mihi. hic intellectus Andre. q. hic agatur possessorio iudicio non reali. q. imo hic agebat reali iudicio probo ex rubrica de controuersia investiture et sic agebatur reali non dicit rubrica de cot. pos. qd ar. e. validum. l. ipatores. ff. de in die adiectioe et non. scribentes i. l. i. ff. si cer. pe. Secundo Andre. e. ter. hic in h. si non fuit. non erat dubium de pos. q. presupponit quatuor esse possessores ut probat in ter. ibi pro possessione Tertio Andre. e. ter. i. c. i. in prin. j. de ius. rec. fe. na. que admodum habet pro investitura missio in possessio ne facta a domino ita si quis possiderit res tam feudales sciente domino et non dicitur saltim per spatium anni presumit investitus a domino. c. si. ad si. s. finat aliquis. j. si de investi. iter do. et va. lis oriat. p. terea Andre. allego vobis glo. ordinaria in. c. i. circa prin. j. de consue. rec. feu. et sentit Bal. hic dum dicit q. agit reali iudicio non ob. c. sigs p. xxx. q. rideo ubi vasallus allegabat prescriptionem. id regunt. xxx. annorum. neq. ibi de ferit iuramentum ut in ter. nro in h. si vero fuerit in possessione non allegabat prescriptionem sed sola possessio pro qua defertur iuramentum possessori ut probat in ter. ubi v. defensio pro possessione et sic appet intellectum Andre. non e. ver. In glo. q. incipit. hic dat defensio diuidit in quatuor. in prima declarat ter. i. secunda ponit limitationem. i. tertia firmat quoniam. in quarta soluit tria. scda ibi qd puto intelligendum. tertia ibi qd ergo crit. q. rta ibi et hic p. oia. in ea. ibi. s. tps. no. gl. singulari in materia feudali q. ad hoc q. conuictus a domino obtineat non sufficit possessio nisi ipse conuictus possideat bona fide. q. bona fides qualiter probetur dicite p. Bar. in. l. celsus. ff. de vsuca. et no. i. l. si. C. de prescrip. lo. tem. eo. modo fm Andre. si probaret vasallum dolo malo idurisse dominum ut eum inuestiat vel iducat in possessione talis dolo non patrociniabitur vasallo ar. l. i. fundo. ff. de rei v. di. et qd ibi no. in l. et eleganter in prin. ff. de dolo. i. glo. si. que incipit intelligo ad si. de hac materia dica vobis i. s. sacram. j. de vsue. rec. feu. et q. hic no. itedo tractare nisi feudalita id obmita que dicit Bal. hic. d. iuramento habetur ubi alias dicit i. c. si. d. iure iu. in. l. in bone. C. eo. in. l. admonendi. ff. de iure iu.

Quero vna cum Bal. an positiō tu n̄ es vasallus sit n̄ deduz rideo positiōni negatiue nō esse respōdendum. c. i. de de confes. lib. vj. et dicite ut ibi plene no. et in. l. ij. s. q. obseruari. C. de iuramē. calum. subicit tñ Bal. q. iudex posset ex officio interrogare ptem aduersam et teneretur rñdere. c. cū iohannes de fide instr. l. vbi cumq. ff. de iure act. cñ sumus in positiōe facta d. negatiua ab eo q. eam bz probare p. no. i. l. nā et postea in pn. ff. de minoribus.

Cum autem. h. d. Agnatus asserēs feudū paternū obtinebit d. dñm si probauerit se eē in possessione medietatis vel alicuius ptis: vel cambij loco aliquid habuisse vel paternū probauerit alijs iustis rōnibus. h. d. No. ibi in possessione. q. si agnat⁹ erat in possessione medietatis feudi obtinebit d. dñm mediate in ramēto fm vnū intellectū et fm Andre. possessio minoris tps. āni nō prodesset vasallo sed regitur possessio saltē annalis vel minoris tps. ut vidistis in glo. que incipit. in qua stetit. s. eo. in prin. et facit. s. si aut aliquis. j. si de inue. inter do. et vas. lis ori. No. ex h. ter. q. lz appellatiōe ptis itelligi debeat simpliciter d. dimidia ut. l. nomē filioy. s. portiois. ff. de h. sig. tñ ubi iā e. facta mētio medietatis si fiat subsequēter mētio partis tñc appel. istius ptis pōt itelligi eē de minima pte ut hic et ff. de leg. ij. l. filius. s. p. fac. q. no. i. c. i. de cotē. iter me. et do. de por. fra. mei. et qd no. in

l. i. si. C. de iure emphy. vel eē est hic rō q. addit verbum alicuius p. glo. i. cle. i. ibi no. Lard. in. viij. col. de fo. cop. Sem. i. c. i. viij. col. de fo. cope. q. ubi d. aliq. pte verifi cat eē de minima et cōcludit ita Bal. hic iter dñm tñ impo tat eā quātitatē cui addicit ut i. d. s. portionis p. rñso. iter dñm rōe incertitudinis appellatiōe ptis cōtinet totū ut no. i. l. vroz in prin. ff. de leg. iij. No. ibi vel cābiū s. Bal. cōstituendum eē dñam inter permutationē et cambium q. permutatio est speciei ad speciem: cambium vero est speciei ad genus puta ad frumentum ad vinum nāz genus fm legistas e. qd recipit functionem in genere suo. l. ij. ff. si cer. pe. s. puto nullā esse dñam iter pmutationē et cābiū s. q. sint sinonoma idē iportātia. l. i. ff. de h. e. emp. l. i. ff. de rez pnu. et est ter. ep̄sus in. c. cū venerabilis d. exceptio. Itēz no. hic esse casum in h. p̄prietatis q. vasallus pōt pmutare vtile dñm feudi cū plēo dñio. No. ter. ibi ut alijs iustis rōib⁹ nā agnatus obtinebit d. dñm si alijs iustis rōnibus probauerit feudū eē p̄nū. puta p. pares curie ut breue testatū fm glo. In glo. i. q. incipit. sic dicit v. ad si. no. intellectū glo. in hoc. s. q. vasallus ita demū obtinebit d. dñm si iurauerit. nā appellatiōe defensiois in feudis itelligitur sacram. ut vidistis no. glo. s. eo. i. verbo d. defensio. Et qua lec. no. q. lz agnat⁹ probauerit se eē in possessione medietatis feudi p̄ni vel alicuius ptis vel cābij in p̄prietatis noie illius ptis feudi nō obtinebit d. dñm in alia pte quā nō possidet nisi iurauerit feudū eē paternū Ja. d. bel. itelligit hūc ter. trib⁹ modis p̄rio q. agnatus erat actor et dicebat feudū eē paternū dñs dicebat eē nouū Vel secūdo mō pōt itelligi q. agnat⁹ erat actor et dicebat feudū eē paternū dñs dicebat nullā eē factā inuestiturā. Vel tertio mō pōt itelligi q. dñs erat actor et vasallus reus q. conuentus tenet probare q. erat p̄sumptio pro dñio. c. i. in fine. j. de gra. suc. i. feu. nā in p̄mus. iij. casibus ibi si fuerit in possessione. vasallus petebat pte suam quā nō possidebat in alio aut casu ibi vel alijs iustis rōnibus. agnatus petebat totū q. nihil possidebat fm Ja. de bel. Andre. vero ponit intellectū v. q. in p̄mis tribus casib⁹. s. q. agnat⁹ possidebat medietatē vel aliquā ptem feudi p̄ni vel cambij iure p̄prietatis ita demū obtinebit vasallus si iurauerit feudū eē paternū in casu ibi vel alijs iustis rōnibus obtinebit vasallus sine iuramento si probauerit feudū eē paternū p. pares curie vel breue testatū nā verbū obtinebit in ter. fm p̄mos. iij. casus itelligit cū iuramento fm at. vltimū casum itelligitur sine iuramento nā aliq. n. dictio variat. l. i. et ij. ff. de off. procon. et lega. intellectus autē pro tribus casib⁹ placet. s. i. vltimo casu ibi alijs nō placet p̄mo q. e. in indubitabili s. l. q. labeo. ff. de carbo. edic. nā cui dubiū si vasallus probauerit feudū eē paternū plene p. pares curie vel breue testatū q. dberet obtinere ut probatur et e. casus dicitur. s. eo. i. pn. et sic sup̄fueret iste ver. vel alijs iustis rōnibus p. pn. huius ti. secūdo q. ter. loquitur idistincte ar. l. de p̄cio. ff. de publi. Alius fuit intellectus De. d. cer. ut hic refert Bal. q. i. hoc. s. nfo neq. i. trib⁹ casibus neq. i. vult. casu tenet iurare cōuentus et hic itelle ctus p̄ria facie v. applaudere l. se q. in ea nō fit mētio de iuramento sed tñ stricta dispositio cogit destruere intellectu De. de cer. q. si conuictus fuit in possessione totius feudi nō obtinebit d. dñm nisi iurauerit. ut probat. s. c. s. multominus obtinebit agnatus q. est in possessione ptis feudi nisi iurauerit feudū eē paternū puto at. verissimum eē intellectu in hoc. s. q. hic erat cotē. de feudo iter do. et agnatū. nā agnat⁹ dicebat se succedere collaterali p̄defuncto puta fratri q. feudū erat paternū dñs No. dicebat dñm certe si agnat⁹ possederit medietatē vel aliā pte vel cābiū iure p̄p̄tatis obtinebit dñm iur. feudū eē paternū ut pbat. s. c. i. prin. i. h. si vero fuerit in possessione p. spaciū anni addicim⁹ sciente dñio et nō dicitur et bonafide ut vidistis. s. eo. in principio in glo. et probatur in. s. fin. aut aliquis. j. si de inuesti. iter do. et vas. lis ori. Prosequor intellectu l. se vel alijs iustis rōnibus probauerit feudū eē paternū

siue p confessionē siue p breue testatū siue p extrācos testēs
siue alijs modis nō reprobādis. nam si plene probauerit
feudū eē paternū res eēt clara qz obtinebit. si autē semiple
ne probauerit puta p vnū parēni curie feudū eē paternū
p extrācos testēs vel p alias psumptiones tūc ē deferen
dū iuramētū vasallo probāti semiplene si videbitur iu
dici. c. sacramētū. j. de cōsue. rec. feu. t sic itelligo istū p.
vel alijs iustis rationibus idūctie prout hic vidistis ter.
in sū i pncipi. c. iō dicit ter. iure obtinebit. quasi dicat ob
tinebit prout de iure. s. plena erit probatio totius siue iur
ramēto. si plena probatio ptis vel semiplēa p cōiecturas
huiusmodi probatio totius erit cū iuramēto. t facit qz vt
indiscursu videbim⁹ in hoc comēto ter. isti feudales lōge
ob sūt ab elegātia iuriscōsultorū: t vocabula t cōclusionēs
ponūtur satis implicite: t materno potius quā latino ser
mone proxime accedūt. faciūt q nō. Bal. l. c. i. de suc. fe.
l. c. i. de no. for. si. l. c. ij. de duobus fra. de no. be. iuesti. in
l. penul. C. d. legi. bere. in. l. marimū viciū. C. d. libe. pte.
in ru. ff. si cer. pe. in ad. ad Spe. in ti. de. re. in. t faciūt. q
videbimus. j. eo. in. §. sigs. de māsō. Bald. ex pte i termi
nis l. c. i. in p. si capitanei i pe. col. de feu. mar. t habuistis
varios intellectus. **C** Itē nō fm Bal. qz vbi dubitatur d
latitudine pēdior feudalium pp qualitātē forme oia psumū
tur feudalia vbi nō appet rō diūsitatis alle. Bal. l. v. ro
ri. in. p. ff. de leg. iij. t ē de mēte Spe. in ti. d. loca. §. nūc
aliqua. p. l. r. cū duo. se. Albr. l. l. si certis ānis. C. d. pac.
in. l. plures. C. de fide instru. Bal. hoc idē. j. de vas. qui
q d cōsti. loth. feu. alie. c. vasallus pzo. j. si d feu. fue. con
tro. in. c. i. §. isup. j. de probi. feu. alie. p. Fede. t in feudo
qz plus sapit liberalitatis q respectū cōcessiōis procedit
cū minori difficultate hec cōclusio qm in emphiteosi que
respectiua ad annuā pfitationē canonis t ex qualitate rei
imponit canonis obligatio t tūc i dubio canon vī atten
dēdus per ar. eoz que nō. Bar. l. l. i. §. qz aut. ff. d. super
fi. t facit qd nō. Sp. in. d. §. nūc aliqua moderni. l. l. ij. C.
d. iure emphi. circa qd aliter nō isisto ne euagādi occasio
nē mibi qsiuisse videar. **C** Ibi respōdeo vtiqz. nō. ex hac
glo. singulari qz quēadmodū ad probādū iustitiam ple
rūqz requirunt pares curie vel breue testatū vt no. l. c. i. j.
qd sit iuesti. ita in cābio faciēdo rei feudalis requiruntur
pares curie vel breue testatū. t ē rō fm Andre. qz i cam
bio siue pmutatiōe o3 rē tradi ab vtraqz pte. l. i. ff. d. rez
pmuta. neqz ad resoluēdū fētū feudale sufficit solus f
ctus vel sola rez traditio. l. ab emptore. ff. de pac. l. i. t. ij.
C. qz licet ab emp. rece. dico ergo sicut ad cōstituēdas
iustitiam feudi requirunt pes vel breue testatū plerum
qz ad solutionē fētus feudalis mediātē cābio requirunt
ptes vel breue testatū fac. que habētur l. l. legatus p glo.
ff. de offi. pfi. l. c. degradatio d penis li. vj. l. c. i. de reg. iij.
facit. l. si vt pponis. C. de nup. **C** Circa hāc gl. qrit An.
pone fm morē regni maritus constituit i dotē castrū feu
dale in die nuptiarū demū maritus vult postea facere cā
biū cū vxore de dicto castro cū alia re an requiratur con
sensus dñi feudi respōdit And. cōsensū dñi requiri h3 sec⁹
sit d iure canonico si deē eodez mō que ē penes dantē. c.
nup. de dona. iter vi. t vro. facit. c. i. citra prin. j. de pro
bi. feu. alie. alie. p. Fede. c. ij. d. fe. **C** In gl. qz incipit h3 si.
hec gl. bētur duob⁹ modis vno mō affirmatiue videlicet
si probauerit t tunc intellectus huius glo. est qz si agens
probauerit feudū eē paternū modis de qbus i ter. nō de
fertur iuramētū. alio mō bētur glo. negatiue v3 h3 si non
probauerit t tūc debetis subau dire ad glo. plene. qz tū
semiplene probauerit pinde defert iuramētū. c. sacramē
tū de cōsue. rec. feu. t nota qz. ij. sacramētales sūt testes
qui iurāt de credulitate t nō de veritate vt videbitis l. c.
i. j. de pte. iter do. t vas. sicut in testib⁹ p purgationis. c. cū
dilectis t p totū extra de pur. can. **C** In gl. si. ad si. nō.
forte oppositionē nā de hic p gl. t doc. qz defert iuramen
tū soli actori vel soli vasallo h3 vī qz iuramētū solius va
salli nō sufficiat h3 requirāt iuramētū. ij. sacramētales vī

opponit d. c. ij. qd incipit si qs. j. si de iuesti. iter do. t vas.
lis ori. t. d. c. sac. m. de cōsue. rec. feu. glo. soluit pzo hic q
distinguit an sit dñs in possessione an fidelis h3 solutio ista
nihil intellectus h3. scdo mō soluit glo. qz aut erat cōtentio
iter dñm. t vas. an feudū sit antiquū paternū vel nouū t
tūc nō requirit iuramētū. ij. sacramētales aut ē cōtentio
iter do. t vas. an res sit feudalis t tūc requit sacramētū
ij. sacramētales nec sufficit iuramētū solius vasalli. hāc
solutionē improbat Ja. de bel. l. c. i. j. si d iuesti. iter do.
t vas. lis ori. h3 potestis vos defendere gl. qz imo in. d.
c. ij. dñs negabat rē esse feudale: m tu vero fm Alua. hic
distingue clarins t meli⁹ capiēdo oia membra qz aut iste
vasallus probauit legitime de pte nō possessa t tūc v3 ob
tinere ē absqz aliquo sacramēto t ita itelligat. c. i. j. d. cō
tē. iter me t do. d. por. fra. mei. Aut probauit solū d parte
possessa t plene t legitie probādo feudū eē paternū t tūc
qz ex hoc nō ē plene probatū de pte nō possessa h3 tūc est p
sumptio rōe ptis posse q probata ē plene t legitie t tūc
v3 obtinere cū sacramēto p ipsū solū vt hic. aut iste vasal
lus nō plene probauit de pte possessa h3 semiplene t tūc d
mā obtinere poterit si iurauerit cū. ij. sacramētales se vel
ascēdentes suos fuisse iuestros d tali feudo t ita itelligat
d. c. i. in prin. j. de cōtē. iter do. t vas. t diri. s. i glo. pte. t
ad pdicta vide qz diri. j. d. gradi. succ. i feu. in. §. si. in vlt.
oppo. t qd no. p glo. j. qd sit iuesti. in prin. in glo. magna.
C Oppo. d ter. t imo vī qz agnatus nō obtinet sine iuramē
to vnde opponit. s. co. ti. i pn. ibi si fuerit. So. fatēdūz
ē qz agnatus i. §. nō teneatur iurare feudū eē paternum
d. c. i. §. i. j. d. iuesti. i mari. fac. vbi erat psumptio pro do
mino probat agnatus si vero erat dñs alias actor probat
fm Ja. de bel. **C** Oppo. d ter. d. c. ij. j. si d iuesti. iter do.
t vas. lis ori. t. d. c. i. §. i. d. iuesti. i mari. fac. vbi iurat do
minus nō ē vasallus vt hic so. Ja. d. bel. aut sit plena pro
batio t tūc sine iuramento obtinet plene probas aut non
ē plena probatio t tūc possidēti vasallo defert iuramētū
sināt dñs possiderit defert dño iuramētū. **C** Itē opponi
tur nā d: hic i ter. qz rōne ptis agnatus obtinet totū. vñ
opponit de. l. q solidū in pn. ff. de le. i. de. l. si qdē. ff. d. trā
fac. vbi rōe ptis nō obtinet totū. t facit. l. nō ob hoc. C. vñ
cognati. qz nō probat hoc eē qd ab hoc contingit abesse.
So. regula ē in fūiū h3 fallit i feudo vt hic vt totū itegra
le psumit feudale rōe ptis rō spālitate fm Bald. nō vī
bona qz ter. nō se fundat pp idividuitatē iuramenti h3
pp possessionē partis vel alias probatiōes an tū iuramē
tū sit idividuū dicite vt p Inno. t ceteros cano. in. c. fra
ternitatis d bere. t p Bald. l. l. si ex falsis. C. d. trā. an t
qñ feuda dicant idividua ponit Bal. in. c. q in ecclesiāz
de cōsti. Jo. an. i ad. ad Spe. in ru. d feu. **C** Itē opponit
d ter. vbi d: qz vasallus obtinebit d dñm. h3 imo vī qz
dñs debeat obtinere ex cōfessiōe vasalli q cōfiteatur dire
ctū dñūz qd ē sufficiēs ad obtinēdū i rei vēdicatiōe. l. cu
iustūqz. §. i. ff. d. vñfru. t nō. in ru. ff. d. rei vē. soluit Bal.
elegantē qz dictū aduersarij alterius nature t forme qz
itē datur p aduersariū suū nō fundat itētiōē aduersarij.
vñ proponens exceptionē nō fundat itētiōē agentis siue
pponētis nec e3. c. exceptionē obiciēs d re. in. li. vj. nam
hic vasallus siue agnat⁹ cōfitebat dñūz directū h3 addi
ciebat illā qualitātē feudū eē paternū quā qlitatē nō intē
debat aduersari⁹. s. dñs pterea ex cōfessiōe vasalli nō fun
dat itētiōē dñi. d hoc tū ar. an cōfessio possit acceptari siue
qualitate sua dicite vt p Li. t Bal. in. l. vni. C. de cōfess.
in. l. si quidem. C. de excep. t in. l. non vtiqz per Bart. ff.
de excep. in. l. aurelius. §. gaio. d. de libera. lega. Pa
nor. in. c. bone il. i. de postu. pcelato. dominus. Anto. in
c. ex parte decani. de rescrip. **C** Querit Bal. si alijs ale
get feudū eē antiquū an teneat noiare auctore suū rñdet
qz sic. c. i. §. si. q. j. d. no. feu. nisi eēt feudū antiquū vt di
cit Bal. Nos at dicite qz nō teneat noiare auctore suū. l. co
gl. C. d. peti. bñ di. l. r. ar. iter. ff. e. t. t. ibi nō. t i. c. i. de reg.
iur. li. vj. nec. ob. d. c. i. §. si q. qz ibi pp iuramētū aliud. n. ē

juramentū defuncti aliud heredis. l. generaliter in prin.
C. de re. credi. z iure iurā. **U**ltio querit Bal. pone pa
res curie eē iuditiū dixerūt se nō iterfuisse iuestiture vī se
nihil scire de iuestitura querit an possunt cogi vt dicāt ve
ritatē in iudicio z si afr dixerit i iudicio q̄ extra iudiciū an
puniantur rīdet Bal. q̄ debēt cogi dicere veritatē i iu
ditio ne veritas pereat. c. i. §. si vero. j. quid sit inuesti. c.
i. §. notandum de capi. extraord. vel de votis feu. z facit
quod no. in. c. cum causam glo. de testi. z addicite scripta
per Bar. in. l. eos. ff. de falsis.

Item si vasallus Si aliqs possideret aliqz
rē nomine recti feudi ei
datur defensio d̄ dñm dicētem esse feudū guardie si aut
dñs probauerit eē feudū guardie vasallus restituet rem
dño nisi probauerit vasallus p pares curie vel breue te
statū se inuestitū fuisse noie recti feudi postq̄ suscepit gu
ardiā. idem dicendū est si aliqs possederit aliquā rē noie
recti feudi. dñs aut dicit se ddisse pro pignore. ad hoc al
legat hic. §. vsque ad. §. si qs de māso. **N**ō. ibi dñi esse
probatio. q̄ rōne possessiōis noie recti feudi saltē ad mi
nus spatio anni in dñm trāsferit possessio. c. ij. ad fi. j. si de
inesti. iter do. z vas. lis oriat. z vidistis glo. q̄ ponit alia re
q̄sita. s. eo. in pn. **I**n glo. q̄ incip. i qua stetit p annū ali
as nō. ibi vel probare p pares. q̄ si dñs probauerit eē feu
dum guardie obtinebit dñs nisi vasallus probauerit per
pes curtis vel alios inuestiturā se accepisse noie recti feu
di postq̄ guardiaz suscepisset. **N**ō. ibi dñs. q̄ dño de
ficiēte i probatione defert iuramētū possidēti quāsi iurā
uerit obtinebit. dicit tñ hic Bald. q̄ aduertat quō inun
gat onus probandi q̄ magis putat actori debere inungi
onus probādi q̄ reo. q̄ si iniūgeret onus probādi ei qui
nō tenet probare poterit appellare ille q̄ probare iubetur
ita Bal. hic. subijcēs q̄ hoc iuramētū nō defert post cō
clusionē in cā. facit q̄ claudit os pti cōclusio vt vult In.
l. c. pastoralis de cā pos. z p̄rie. **N**ō. vltio in. §. simili
ter q̄ idē ē. q̄ si aliqs possederit castrū nomie recti feudi
z dñs dixerit se dedisse pro pignore q̄ dño icumbit onus
probādi vel obtinebit possidēs cū iuramēto suo. **G**lo.
hic fatef oppositi. q̄ rōne negatiōis postea non audiatur
vasallus Sed opposi. iprobat Ja. de bel. q̄ regula ē ne
minē puniri ex mēdatio vel negatiōe. l. nemo ex his. ff. d̄
re. iur. fallit in casibus ibi nō. vt ē in autē. d̄ q̄ p̄ria hic al
le. addicite glo. pulcrā magr am Jo. an. i. c. nullus pluri
bus de reg. iur. li. vj. And. vero saluat gl. nā glo. vult di
cere q̄ si cōnētus negaret z cōuinceret de mēdatio p̄de
ret feudū. c. vasallus. j. si de feu. sue. cōtro. s̄ non cōuēt
§. nō. q̄ hic p̄stebat vasallus rē esse feudale s̄ erat con
tentio d̄ q̄litate feudi an esset rectus vel guardie **A**d fi.
glo. hāc sol. gl. iprobat Ja. d̄ bel. q̄ hic n̄ defert iuramētū
ad cautelā nec in. d. l. i. bone fidei cū si. Ipse Ja. afr so
luit. aut enī ē plene probatū tūc reus ē p̄demnādus aut
est semiplene probatū tūc defert iuramētū i suplemētum
probatiōis in. d. l. i. bone fidei. aut nullo mō est probatus
ab actore z tūc si est p̄sumptio d̄ reū defert iuramētū reo
ad purgationē sui vt hic z in. c. i. §. vasallus. si vero nulla
p̄sumptio erat d̄ reū tūc simpliciter absoluit sine iuramē
to. d. l. q̄ accusare in glo. alle. **D**ec so. Jaco. de bel. non
placet nā vult. Ja. q̄ hic sit p̄sumptio. d̄ reū s̄ hoc est d̄.
ter. n̄m q̄ imo erat p̄sumptio hic pro reo pp̄ possessionē
castrī nomine recti feudi vt probat in ter. ibi possederit z
ibi tūc illius erit defensio q̄ possidet. sc̄do q̄ si esset p̄sum
ptio d̄ reū vt vult Ja. d̄ bel. nō deferretur iuramētū reo
c. sacramētū de cōsue. recti feu. z tñ reo possidēti defert
iuramētū in casu nostro q̄re puto aliter soluedū d̄riū naz
iō defert iuramētū possidēti q̄ possessio nō est plena pro
batio z d̄ suppleri p iuramētū. nec ob. q̄ actor nisi proba
uerit qd̄ imo dñs habebat itentionē fundatā rōe directi
dominiū fm And. z bene exemplū glo. Ja. de bel. intelli
git ver. in probatiōe rē. duobus modis vno mō q̄ h̄ pri
mus intellectus Ja. d̄ bel. in hoc ver. dñs semiplene pro

bauerit. eē se. guardie iō defert iuramētū possidēti vasal
lo s̄ d̄ hūc intellectū opponit q̄ a quo remouetur z quel
bet eius spēs glo. in. l. i. i. ff. d̄ suis z leg. s̄ hic remouet
genus probationis ergo z semi probatio que ē spēs pro
batiōis So. Ja. de bel. q̄ ar. procedit q̄ alia lex nō disti
guit secus si alia lex distinguit illud genus nō in. l. de p̄cio
ff. de pub. i. l. q̄sita. ff. de test. vel afr potestis soluere hoc
d̄riū q̄ nō ē bona cōsequētia q̄ altero adiacente ad fm
adiacens. l. si cū dotē. §. si. vbi gl. ff. So. And. alio mō z
sc̄do intelligit Ja. de bel. istū ver. q̄ hic dñs nihil proba
uerit s̄ defertur iuramētū vasallo q̄ erat p̄sumptio d̄ cū er
co q̄ erat officialis dñi guardian⁹ vel gastaldus. sc̄do ad
dicite q̄ intellectus Jaco. d̄ bel. nō ē verus q̄ diuinat ad
ter. istū d̄ glo. i. l. filiū quē habētē. C. fa. her. nā nō appet
q̄ hic vasallus officio officialis dñi. iij. hic intellectus nō ē
verus i se q̄ si hic vasallus fuisset guardianus vel gastal
dus domini z sic officialis tūc obtineret dñs d̄ vasallū vt
ē casus i. c. i. s̄. d̄ se. guar. z tñ i ter. n̄o dicit d̄riū q̄ imo
vasallus iurādo obtinebit vt probat i ter. ibi tūc illius erit
defensio. q̄re verus intellectus hui⁹ ver. dño vero. q̄ si ali
qs possedit castrū noie recti feudi z dñs nō probauerit eē
feudū guardie obtinebit vasallus d̄ dñm mediāte iuramē
to Ja. de bel. vult q̄ hic. §. procedat fm r̄tas iuris cois
nihil q̄ singulare sit i eo. ego puto d̄riū q̄ imo singulare
sit in feudo vt ex possessiōe p̄sumatur q̄litas vtilis domi
nij z q̄ se. sit rectū q̄ ē d̄ ius cōe q̄ d̄ iure cōi ex possessiōe
nō p̄sumit d̄riū. l. siue possidētis z. l. cū res. C. d̄ proba.
z plene scribit i. l. pe. ff. d̄ cōdi. insti simile vidistis. s̄. eo. i
pn. ver. si vero fuerit i possessiōe vbi singulare ē in feudis
q̄ ex possessiōe p̄sumat dominiū vtile dū sunt ea q̄ diri vo
bis ibi. **O**p. durissime d̄ ter. d. c. i. §. i. s̄. d̄ se. guar. vbi
possessio vasalli nō opitulatur z ibi ponunt solutiōes Ja.
d̄ bel. ibi d̄ eo q̄ possidebat noie rec. feu. hic aut simplici
ter negabat se inuestitū nomie guardie bec So. nō placet
s̄ sit vera i se prio q̄ diuinat ad ter. d. c. i. §. i. sc̄do q̄ idu
bitabilis d̄. l. q̄ labeo. ff. d̄ carbo. edi. nā cui dubiū q̄ si va
sallus p̄stebat eē feudū guardie vt gastal. q̄ debeat succū
bere. q̄ i cōfessūz nulle sunt ptes iudicis p̄ter i cōdēnādo
l. proide. §. i. ff. ad. l. acq̄. z nō. i. l. i. C. d̄ cōfesi. q̄re aliā so
lutionē dedit Ja. d̄ bel. hic z ibi quā solutionē iprobauit
d. c. i. §. i. z dicite vt solui ibi. **D**einde oppo. Ja. d̄ bel.
ad. d. c. i. §. h̄. ita. j. d̄ cōtē. iter do z vas. vbi probat vasal
lus So. Ja. d̄ bel. q̄ ibi erat p̄sumptio d̄ vasallū q̄ vasal
lus erat officialis dñi puta gastaldus: hic at erat p̄sump
pro vasallo q̄ possidebat noie recti feudi: ne q̄ erat guar
dianus vel gastaldus vt diri plene. i. d. c. i. §. i. s̄. d̄ feud.
guar. nec tāgā hic materiā p̄sumptionū q̄ nō ē materia feu
dalis s̄ dicite hic p Bal. z i. l. siue possidētis. z. i. l. ne q̄
natales. z. l. fi. C. d̄ prob. z p Bar. i. l. fi. d̄ q̄onib⁹. **I**te
oppo. d̄. l. fi. ff. d̄ rei vē. z. d̄. §. illud. i. auten. d̄ tri. z semel.
vbi ex mēdatio z negatiōe qs puniūt So. Bal. q̄ qdā sūt
oratiōes q̄ semel false sp̄ dicunt false z loquūtur d̄ria: q̄
dam vero sunt q̄ tractu t̄pis sunt vere z false diuersis t̄pi
bus z tunc loq̄tur. §. noster. vel als melius fm Ja. d̄ bel.
aut simpliciter negatur scm z loquūtur d̄ria: aut negatur
q̄litas facti. z loq̄ ter. noster. **U**ltio oppo. d̄. §. nostrūz
similiter rē. vbi dicit q̄ dño incūbit onus probādi se de
disse rē pro pignore s̄ d̄. §. similiter. z. §. hoc. d̄ cōtē. iur
st. iter do. z vas. vbi probat vasallus z n̄ dñs So. Ja. aut
vasallus cōfitef se accepisse z loq̄tur ter. nost. aut sumus i
casu dubio z tē q̄ ē p̄sumptio pro dño defert iuramētū
dño. c. i. §. i. s̄. d̄ feu. qua. z. l. altius. d̄ serui. z aqua. s̄ non
placet mihi hoc vltimū q̄ i dubio deferatur iuramētum
domino p ter. n̄m qui vult q̄ rōne possessionis d̄ferat iu
ramētum vasallo in dubio. simile ēt vidistis. s̄. eo. in pn.
ver. si vero fuerit in possessione. nec. obst. d. c. i. §. i. alle. a
Ja. de bel. respondetur q̄ ibi qualitas officij regulatur
fm qualitatē feudi vt ibi diri. nec. obst. d. l. alti⁹ q̄ ex dispo
sitione in feudis p̄sumit vtile d̄riū vt diri i p̄cedētib⁹ nisi
Ja. saluādo dixerimus q̄ loq̄ vt i dubio deferat iuramētū

no. fm Bal. q in. §. nro ē casus q publicatis attestatio
nibus admittunt testes aduersarij qz vltie probatōes nō
excludūt veritatē pcedentiū probationū. l. officii. ff. d rei
vendi. r dē rectus r simplex fm Bal. qn non est dētermi
natū ad certū seruitiū no. i. §. primo. s. de feu. guardie.
Si quis de manso hoc dicit fm intellectū
glo. r Jacob. de belui.

Si de incremento sit cōtētio iter dominus r vas. r dñs ali
qd reseruauerit i curte i qua sit feudū vasallus probauit i
crementū ad eū ptinere p pares curie vel p breue testatū.
si aut dñs nihil reseruauerit sibi r tūc aut vasallus nō est
in possessiōe incrementi r probabit ipse vasallus incrementū ad
eū ptinere p pares curie vel breue testatū aut vasallus ē
i possessiōe r tūc probat p iuramētū ipsius vasalli incremē
tū ad eū ptinere ad hoc alle. vsqz ad. §. rursus. **Nota**
ter. ibi de mās. q māsū ē pdiū i quo manēt boies ad col
lēdū. Nos aut dicite r melius q māsū ē tm territorium
quātū pnt laborare duos boues fm vralicos vt nō. glo.
iuris cāonici l. c. i. d. cēsi. faciūt. nō. in. l. si ita i si. p. Bart.
ff. de re. dub. in. c. scdm. ruij. q. viij. i glo. vbi dicit mansū
ēē tm tere vnde vn^o rusticus cū sua familia sustētari pos
set. **Ad. ij.** ibi omne incrementū hic videri casus d cōm
sniam probat q iste ter. loqitur d omni incremento de quo
statz videbimus in gl. nō. ter. q si dñs reseruauit sibi ali
qd in curte i qua ē feudū incrementū ptinet ad dñz nisi va
sallus probauerit iustitūā incrementi p pares curie vel
breue testatū. **Ad. et ter. i ver.** si vero fidelis iuncta gl.
fm Bal. h q possessio i feudis ē adeo fauorabilis q fa
cit psumi pro possessore cōcor. glo. in. c. i. de contē. iusti.
feu. r subicit Bal. q ēt pscriptio lōgissimi tps q in alijs
ē odiosa vt gl. in. l. si. C. d. edic. diui. adri. tol. in feudis est
fauorabilis vel saltē nō odiosa qz grā vtriusqz subifertur
s. vasalli r dñi ar. l. statu liber os. §. seruis ānua. ff. d sta.
lib. r sic hētis pulcrū effectum possessionis i feudilibus.
Ad. ter. h si dñs. q si dñs nihil sibi reseruauerit i curte
incrementū ptinet ad vasallū r sic hētis ex his q prorime di
ri in ter. q reseruatio ptis facta p dñz in re sua trāslata in
aliū prodest sibi vt psumat velle retinere ius circa incre
mēta r accessiōes ad rē r hoc sensu glo. si. hic posita. con
cor. in simili. j. ti. se. c. i. §. si. cū ibi nō. r ē rō qz nō vī tota
liter r itegre voluisse totū ius suū dare. r simile cōsidera
tionē habuerunt cano. isubdelegatōe facta in totū vel ali
quo sibi reseruato l. c. si delegatus l. c. iudex r l. c. quāuis
de offi. deleg. vt rōe reseruatiōis possit recusari quod als
nō poterat possit reuocare r possit a suo subdelegato ad
eū appellari. r hoc qz hic nō. procedit vbi cōstat iecus at
vbi cōstaret dñm voluisse dare totā rem qm tūc exceptuā
do aliqd vī sibi pūdicare r nocere. l. quisquis. C. d. dona.
vbi si reseruo mibi vsufructū i re dōata videoz et hoc
transfere possessionē cōstat eniz de mēte dantis circa rē
totalē. r ideo ipsa totalitas remāet firma r valida sed ex
ceptuatio sola itelligit adempta. l. plane in pri. ff. d lega.
l. r. ff. d adimē. lega. l. legata inutiliter fm And. d iser. quā
do aut exceptuatio adauget cōcessiōē vel exceptionem
dic vt l. l. qsitū in. §. idē respōdit. ff. d fun. iinstruc. r instru.
lega. in. l. h r si quid in. §. ppetatis. ff. d vsufu. in glo. i.
vbi retētio dñū vt probat i prin. §. nri. ibi h si dñs i eadē
gl. ad si. vt probat in tertio rīso. §. ibi si vero fidelis nota
glo. q ponit intellectū huius. §. quē segtur Ja. d bel. r apo
stolat ter. in scda pte fm hūc intellectū hoc mō in ter. ibi iu
re feudi si delis r retinebit subandite probādo iustitūā
incrementi si vasallus nō fuerit i possessiōe. **De. vero d**
ceruo. r And. d iser. asr itelligit istū ter. q aut dñs aliqd
reseruauit sibi in curte r vasallus nō ē in pos. incrementi r
tunc incre. ptinet ad dñm nisi vasallus probauerit p pa
res curie vel breue testatū se iustitūā de incremento vt i
pma pte. §. nri ibi cū fidelis aut dñs sibi nihil reseruauit i
curte r tūc oē incrementū ptinebit ad vasallū r sic varie
tas ē in scda pte ibi h si dñs. qz scdm glo. r Jac. d bel. in
isto ver. h si dñs itelligit q si vasallus nō sit in possessiōe

ne ēt iuramētū ad euz nō ptinebit nisi probauerit iustitū
rā incrementi h intellectus **De. r And. r Bal.** placet. nec
placet intellectus gl. r Ja. de idubitabili. n. ē d. l. quod la
beo. ff. d carbo. edic. nā cui dubiū vasallū debere obtine
re incrementū si probauerit. p iustitūā a feudi incrementum
ad euz ptinere pterea mēs ter. ē facere dñz an dñs ali
qd retinuerit i curte vel nō. pto casu incrementū ptinet ad
dñm vt in pri. §. nri. Scdo casu ptinet ad vasallū vt i se
cunda pte. §. nri. **Glo.** q icip. psumit diuidit in duas.
In prima declarat ter. In scda soluit dñm. ibi itē si feu
di restringēdo ter. scda vbi vel dicas i ea. glo. ibi necesse
vt probat in pri. §. nri in ea glo. vsqz ad si. nota hāc glos.
singularē que restringit. §. nri vt incrementū latens va
sallo acgrat prout est in vsufructuario r qd sit incremen
tū latens vel apparēs videte ter. r glo. n. §. pterea. insti.
de rerū diui. r dicit h Bal. q relingtur iudicio rusticorū
qō dē incrementū latens r vnitū hāc glo. nō sequit Bal.
imo Bal. in positionibus suis cōstituit dñam iter vasal
lū r vsufructuariū rō dñe qz in vasallo agit de magno p
iudicio r iō nō acquirē ei incrementū. qz vsufructus hincur
morte. §. finit. insti. d vsufu. r dicit Bal. hic idem d em
phiteota qz in fendo p no. in. l. i. i. pri. r si. ff. si ager vecti.
vos tenete glo. nri am quā segtur Ja. d bel. r And. d iser.
r Albr. in. l. de qbus. ff. de leg. nā si aluuiū acquirat vsu
fructuario qui min^o iuris hz quāto magis vasallo q plus
hz ar. autē. multo magis. C. d. sa. san. ec. nec ob. ar. Bal.
de ppetuo r magno p iudicio rē. qz respondeo qz vbi etiā
agit de magno r ppetuo p iudicio aluuiū acquirē empto
ri. l. figs. id qz in prin. ff. d rescin. vendi. l. Juliauus. §. si ti
tius. ff. d ac. em. l. h si qs. §. ppetatis. ff. d vsufu. cū si.
Et pdictis hētis singularē cōclusiōez q limitat istā ter.
vt incrementū latens p alluionē ptineat ad vasallū vt hac
glo. quā segtur Ja. r An. r Albr. in. d. l. de qbus nisi te.
nor iustitūe forte eēs in oppositū puta qz iustitūa di
ceret q incrementū ēt latens ptineat ad dñm nā tenor in
iustitūe diligēter attendendus ē vt dixi i probemio hui^o
operis. ex qua cōclusiōe segtur qz principiū. §. nri habe
at locū solū incremento apparente. nec ob. ter. hic in prin.
qz regula ista q totū dicit nihil excludit. l. a procuratore
C. mādati recipit limitationē nisi restringat ab alia lege
vt nō. glo. in. l. si. C. si sine censu vel reliquijs. h iste termi
nus vniuersalis. omne. hic in ter. limitat p ter. l. l. itē si fū
di. §. i. ff. de vsufu. **Glo.** si. que incip. talis ad si. bene
ait. **Altio Bal.** itelligit istū ter. in scda pte ibi h si dñs q
iste ter. itelligat de oī iuramēto siue sit latens p alluionē
siue appens vt nō. glo. in. §. pterea. insti. d rerū diui. no.
singularē qz iste ter. vī facere cōtra nōbile dictū Bart.
dū vult qz si fiat incrementū pdio meo p alluionē r posside
am pdiū meū certe absqz alia apbensione dicoz posside
re incrementū p alluionē ita allegāter dicit Bar. in tracta
tu tiberiadis in ver. acquirē nobis p. l. iij. in prin. ff. de
acqui. pos. ad qd ergo iste ter. in ver. si vero fidelis pōde
rat an sit in possessiōe incrementi si vasallus possidēs feu
dū itelligat ēt possidere incrementum r sic in dubio in
crementū ptinebit ad vasallū absqz eo qz iuret pōt dici hz
d. **Bar.** hic qz §. noster vt vidistis in gl. ij. itelligit d in
cremento sepato r tūc ex possessiōe feudi nō itelligit incre
mentū possideri qz cessat rō dicte. l. iij. in prin. ff. d acqui.
pos. r pnter cessat rō Bar. in dicto tractatu. vbi aut ince
mentū non esset sepātū tūc dictū Bar. hēret locū videli
cet qn est incrementū nō latens h apparēs r nō sepatum
h vnitū cū pdio feudali vasallus possidēs feudū intelli
geret ēt possidere incrementū vnitū r sic deferet ei vasallo
incrementū vnitū vt in. §. nro ver. si vero fidelis in possessiōe
ne Reducendo materiā fm Alua. dicite de mēte Bal.
qz iter dū feudū dat ad certū numerū mēsuraz seu ad cer
tā quātitatē vt si dixi do tibi i feudū. r. cāpos talis mei te
nimēt. r tūc mēsure r tūc incrementū erit dñi r nō vasalli ar.
ff. d pbe. tpti. l. rutilia polo. nā itelligit d. r. cāpis tere q
nūc erāt. ff. e. r. l. l. lege. p ut videm^o i agris limitatis ad cer

tam mēsuram in quibus non habet locum ins alluuiōis ff. de flumi. l. ij. §. si insula. ff. de acqui. rerum domi. l. in agris. nam taratio et mensura terminorum impedit accrescētiam vt. l. Julianus in. §. si titius. ff. de acti. empt. cum ibi no. et hunc arti. sequitur An. de iser. et Bal. Interdū nō datur ad certū numerū sed res simpliciter datur in feudū et cōstat determinatio in meris terminis de mōstratiuis. nō at restrictiuis. naz cōmuniter natura terminorū non est impedire futuras accessiōes. l. si i lege. ff. d. cōtrabē. ep. et tunc subfignit interdum incrementum accidit feudo antequā alteri tradatur et tunc est domini et si illud ignoranter postea tradat vt. d. l. Julianus. §. si titius institui. d. emp. et vendi. in. §. sed et si post et Bal. hic qd dicit tū qd concessio castro alicui intelliguntur et cōcessio munitiōes que sunt in eo ad defensaz vt trabuchi man gani et similia facit gl. in. l. i. §. que depositis. ff. de positi Bar. i. l. eū qui. §. non solū. ff. de furtis. Interdū incrementū accedit feudo post traditionē et tunc si cōstat exp̄ se de cōuentione partiū quid inter eos agi debeat v3 iter dūm et vasallū et tunc illud d3 inter eos seruari quod inter eos conuentū est vt. j. quid sit inuesti. in. §. si. et. ff. de pac. dotali. l. inter socer. §. cū inter. et hanc cōclusionē sequitur Bal. Interdū nō apparet de cōuentione partiū et sic sumus i dubio. Et tūc dicite si incrementū seu accessio aliqua sit feudo per industriā et extra rē et factū vasalli et tunc aut illud additamentū est seperabile et p se subsistēs vt qz ibi emitur aliqua portio terre ibi contigua et isto casu ptinet ad vasallū aut ē inseperabile et nō p̄sistens de p se vt qz acquisiuit seruitutē aliquā feudo. Et tunc talis accessio pertinet ad feudū et nō ad vasallū Et hāc cōclusionē sequuntur oēs doctores qm̄ casus est infra de inuesti. de re alie. fac. in. §. contrario. Interdū aditamentū sit in feudo ex industria vasalli intra rem vt quia in eo vasallus fabricauit domum vel alias meliorationes adiecit et tunc talia melioramēta spectant ad vasallū vt ē casus infra hic finit lex. in. §. si vasallus. et probat in. l. si. C. de iure ep̄. et hāc cōclusionē sequuntur oēs doctores in dicto. §. si vasallus. et dicatis vt ibi. et p Bald. hic. Interdū incrementū seu additamentū sit feudo nō p industriā vasalli sed a casu et a fortuna prout et de quo loquitur iste. §. Et tunc distingue aut ē incrementū latens querit vasallo vt vult glo. hic et dixi in ea aut ē incrementū apparen s et tunc subdistinguas. qz aut dñs inuestiuit cū omni incrementō et tunc si incrementum est latens et ptinebit ad vasallū et ad feudū aut apparen s et tūc ad dñm vt dicta l. itē fundi. aut ē dubiū et tūc aut sibi dominus aliquid re seruauit quo casu si incrementū est latens d3 ptinere ad vasallū si apparen s et tunc ad dominū vt in hoc textu in p̄cipio. Aut nihil sibi re seruauit et tunc si dñs est i possessione debet spectare ad ipsum nisi vasallus p̄ probaret legitime ad ipsū spectare virtute inuestiture quia tūc esset vasalli vt i hoc. §. in ver. sed si dominus si vero vasallus est in possessione et tunc spectabat ad ipsum vasallum dūmō p sacramentū affirmet ad ipsū spectare vt in hoc §. in fine. si neuter est in possessione et tunc si p̄cesserit re seruatio probz vasallus si non p̄cesserit probat dñs vt colligitur hic i versiculo si vero fidelis a cōtrario et voluit Andre. l3 Ja. d. bel. velit qz isto casu vasallus debeat probare et male vt p̄dixi iterdū dubitabat qz illud quod accedit sit accessoriū ad principale et debeat regulari fm̄ naturā principalis et ista nō est materia nostra sed tu dic vt i. l. principalis. ff. de regulis iuris cū ibi no. et per doc. in. l. nō dubiū. C. de legi. per cano. in. c. accessoriū de regulis iuris li. vj. Interdū dubitatur an vna pars trahat ad se aliā et dic vt i lege si in empt. in p̄cipio. ff. d. cōtraben. ep̄. et dixi supra codē in. §. cū autem vbi videas. Interdū dubitatur qm̄ illud quod accedit inducit cōmunionē cū alio et vna pars vult elligere totū et soluere certimatio nē alteri parti vtrū possit de hoc dic vt in lege sacim? in §. ne aut. C. de dōationibus. Interdū dubitatur ad

quē spectare debeat illud qd accedit rei aliene plantādo vel edificando et de hoc dic insti. de rez diui. i. §. cum in suo vsqz ad. §. littore et in. c. si. de pecul. cle. Interdū dubitatur si scriptura cedit carte aliene vel pictura aliene ta bule: et ad quē spectare debeat. et de hoc dic vt in. d. §. lit toze cum. §. se. In emphyteota omne incrementū siue la tens siue apparen s ad emphyteotā spectat Ita Barto. Albi. et Sali. in. l. i. C. de iure emphi. Et in hoc feuda habent naturā sepatam a fectu emphyteotico vt p3 p̄ pre missa. Si tūc esset augmentū insolitū euenire. de quo ve risimiliter non fuit cogitatū tūc deberet augere canonē alias non. ita Bal. in addi. ad Spe. i. ti. de locato. i. vi. col. alias non deberet augere pensionē. L. in. d. l. i. vi. q. Jo. an. in addi. ad Spe. in ti. de locato. §. nunc aliqua v. cxxvi. Imo. in. c. potuit i. cxxv. col. de locato. gl. in. l. si merces. §. vis maior. ff. locati. et qd ibi Bar. Bal. in. l. ea lege. C. de alluuiōibus. Quero ab extra dñs qdā infendauit mibi castrū reseruatis sibi quibusdam vasallis postea illud castrū multū est ampliātū hoibus tā proueniētib? et familijs istorū vasalloz q̄ alias: dubitatur ad quē spectare d3 tale incrementū. Et dicit Bal. qz iste fami lie que creuerunt succedūt in locū suorū antecessorū. naz et istis vasallis prouenientes spectabūt ad dñm. alias se cus ar. C. de agri. et censi. l. cū scimus. et. l. possessionū. C. cōia vtriusqz iudi. et. ff. locati. l. s3 addes in. §. si qz ad mu lierē. l. p̄ponebat. ff. de iudi. Quero qd si ad istud incre mentū qd reman. t dño: quia insula nata est: non pōt dñs ire nisi p loca feudi. vel si pōt vadit euz magno icōmodo que paria sunt. ff. de ver. sig. l. nepos proculo. An vasal lus teneat dare viā dño et sine precio. Et dicit An. qz sic ar. ff. si ser. v. l. ii. §. recte. Nā sic prouidet dño de incre mēto siue ex prouisione sua siue: ex promissione legali vt s. dcm ē. Ita itelligit sibi eē prouissū d. oibus sine qb? illō incrementū esset sibi inutile ar. in. l. ij. ff. de iuris. om. iud. l. ad rem et. l. ad legatū. ff. de alimē. et ciba. leg. non ob. l. si quis sepulchrum vbi datur via mediante p̄cio quia ibi volēs viā ad sepulchrum nullū habebat ius in loco vnde volebat viā. Sed hic dñs h3 dñm directū i feu. i quo pe tit viā. facit. ff. de erec. rei iudi. l. ei. non tū intelligas qz p quālibet partē feudi dñs posset sibi petere assignari viā sed solū p illuz locū vbi minus incōmodū fiat vasallo. ff. de serui. vr. predio. l. si. et. l. si cui. ff. de seruitu. et facit ad p̄dicta qd dicit Spec. in titu. d. loca. §. nunc aliqua. ver. cxx. Quero an pro incremento qd applicat feudo d beat et sit obligatus vasallus ad mains seruitium. et An. de iser. v̄ sentire qz non quia cū sit eiusdē nature et non sit alia res a feudo. nō debet nisi seruitiū solitū pro ipso feu do. facit. d. §. p̄. isti. d. rerū diui. S3 Bal. v̄ sentire dñm hic: pōt adhiberi p̄sideratio quā prorie d ep̄biteota dñi aut ē incrementū solitum et nō tenet augere seruitiū aut ē insolitū et tenetur seruitiū augere nisi forte dicamus qz ex quo vt dixi. s. in diffinitione i pludijs cōcessio feudi ini titur gr̄e et nō respectiua p̄cipaliter ad p̄stationē certorū fuitioz sed solū ex pte dñi respectiua ad gr̄am ex pte feudatari respectiua ad fidelitatē qz nō ē par rō dubitā di in feudo an pp incrementū debet augeri seruitia sicut i emphyteosi vt plene no. in. l. si merces. §. vis maior. ff. locati et in. l. i. et. ij. C. de alluuiō. et. C. d. iure emphi. in. l. i. cum ibi no. p glo. et doc. et per cano. in. c. pp et. c. potuit vbi Imo. extra d locato. vbi v̄ potius innui cōtrarium et cōtra And. t3. d. Adar. in. §. se. Quero an pro tali in crementō requiratur noua inuestitura. dic qz nō p ea qz nō. et di xi. j. p quos fiat inuesti. i. §. sed et rez. et p ea que plene dicta sūt et tenet And. de iser. Quz Bald. hic ponat aliqua dicta nobilia q̄ in practica quotidie allegantur de aqua et molēdinis nō duri rēphensibile iudicari si cōtra istitu tū meū circa illa paulisper imorabor. Et p̄tio sciendum ē qz circa aquā fm̄ Bald. hic in. iij. et. vlti. col. et Bald. in rubrica. ff. de rez diui. i. v. col. qz aqua ē cōis oib? alian tibus. et prout ē in vsu hominū dē publica. §. i. §. equidē

isti. de re. diu. l. nemo. ff. eo. ti. tñ cū aqua inhereat solo.
qz vas fluminis ē aluenus. vt dicit ibi Bal. i. fi. r. i. viij. col.
l. d. ru. vas putei ē ipsa cisterna. l. i. §. h. iter dco. ff. de fon.
vas lacus sine stagni ē ipsū solū. l. rutilia pola. ff. de hbē.
ep. iō cedit aq solo. ita qz si decurrat p puatū pdiuz sit ip
sius paati: si p publicū sit cōitatis. d. l. nemo. r. ibi glo. l. i.
§. i. cū duobus se. ff. de flumini. l. littora. ff. negd i loco pu.
ita Bald. h. in. iij. col. r. i. d. ru. ff. de re. diu. i. vi. colum.
Et quatenus aqua decurrat p publicū alucū vsus publici
ē. d. l. littora. ac. §. littor. r. §. flumina. insti. de rex diu. i.
iō in istis respectu vsus locus ē pocupatiōi vt dicit Bal.
h. i. iij. col. r. vult Bar. i. l. quominus. ff. d. flumi. in. i. r. ij.
q. r. facit glo. i. d. §. flumina. r. qd vult Bal. i. d. ru. r. in. l.
lapilli. ff. d. rerū diu. In his aut q sunt privati iuris cum
nihil possit in puidicinz iuris privati fieri. ideo aqua pri
uata. i. q ē in solo privato et pleno arbitrio dñi pendet. l.
aquā. C. de serui. r. aqua r. ibi Sali. l. i. §. sicut. ff. de aqua
plu. ar. Et iō ex pdictis inferē decisio quā t3 hic Bal. in
iij. col. qz si aqua nascit vel decurrat in privato predio pōt
dñs predij illa vti prout vult r. diuertere r. psumare illam
pro nutu. r. ita ē Bald. in. d. l. aquam r. ibi Pau. de ca.
Bal. in. c. cū ec. vultera de elec. tñ si dñs diuertendo
aquā suā mibi qz hēo inferius pdiū graueret noceret licitū
tū ē supplicare mibi apud principē vt ille pmittat aquam
descēdere r. non diuertat vel cōsumat. Ita Bal. in. c. cū
oēs in. r. col. de cōstit. qd intelligerē vey qñ dñs hoc fa
ceret principaliter aio nocendi secus si faceret pp utilita
tē vel cōmoditatē suā l3 dānificaret. hñs iseri? pdiū. Tñ
p h nō d3 impediri dñs vti iure suo r. aq sua ad libitū. ita
Bal. i. locis pallegatis. r. facit qd no. Bar. i. d. l. i. §. sicut
r. Bal. in. l. si manifeste. Pau. de ca. i. l. si tibi. C. d. ser.
r. aqua r. Bal. in. l. i. i. r. iij. oppo. C. de sen. que pro eo q in
terest. r. dicit Bal. i. d. l. lapilli i. ij. colū. simile si ex agro
tuo vene aquay veniant in predio meo. Nā illas venas
in tuo pscidere potes r. i tuū puteū ēt si tibi inutilis sint co
bercere vt i meū deiceps nō fluat qz mibi nullā seruitutē
debes r. tua sūt inra supra terrā r. subt? terrā. C. d. iter die.
l. i. §. r. i. d. l. fluminū. §. si. vī dicere q nō possit si pn
cipaliter. i. matie sit ad hoc. nō vicino qz nō est malitij
hoiuz idulgen. vt. l. i. fūdo. j. d. rei vēdi. qz tenet qz pcura
re utilitatē pōrimi sui dñmō. ex hoc ipse sibi ipsi nō no
ceat de aqua plu. ar. c. l. ij. §. idē varijs. Tñ dicit Bal. q
in dubio psumit dñs facere pp se nō ad iniuriā alterius.
alle. di. in. l. fluminū. §. si. r. ibi Barto. ff. de d. am. infec.
C. Itē dicit ē differentia aut aqua nascat in meo r. pos
sum prout volo venā sibi subtrahere. Nec p consideratur an
mea iter sit qz satis ē q nolo tibi cōicare cōmoditatē pdij
mei. Aut nascitur i alieno r. p meū fundū dcurrat ad tuū.
r. tunc possuz tibi puidicare nisi faciam cā utilitatis mee.
C. Sed d. op. de. l. quosdā r. bis q notat in gl. r. Bar. C.
de nitellarijs l. r. i. Ubi l3 cuiusqz in alieno fodere ad in
ueniēda metalla dñmō dño fundi nō puidicet. §. ita li
cebit venas aquay ducere dñmō dño predij non pui
dicet. So. dicite qz spāle i venis metalloy r. saroy. cū pro
funde r. cū magna expēsa querant r. iueniātur. Si i aliō
fūdo inuenta fuerit vena metalli vel sari. dñmō non pui
dicet dño fundi d3 into dño inuētoz gaudere inuētio
ne sua. Nec pōt dñs dicere qz ipse vult vti vena in fundo
suo. d. l. quosdā. Et ibi glo. cū qua trāsit Bar. C. de me
tal. l. r. i. Nec ob. l. venditor. §. si cōstat. ff. cōia pdio. quia
loquitur i lapidicinis que sūt faciliors inuētiōis cū sint in
suph. ac. ita Pau. de ca. Ibi dicit tñ Pau. i. cōsi. cl. r. vj.
qz l. i. r. i. Fundamētū dñi vicarij. qz d3 intelligi hec
conclusio procedere qñ inuētoz vene metalli vel saroy
nō destruat fun. dñi qz foramē r. cūculuz alibi inchoant
nec impediūt dñm vti suph. fundi sui vt prius solebat r.
cū deā conclusiōe trāsit Pau. de ca. i. cōsi. cl. r. vj. qd in
cip. i. r. i. cā. Redēdo ad propositū aquay p hec d. cā
Pau. i. fere qz si venā aquay volo ducere ad fun. meū p
tuam qz te into facere nō possuz r. d3 fieri sine dāno tuo.

l. fūtu. i. prim. ff. de serui. vrba. pdio. r. ibi Glo. cū enīz iste
vene aquay nō sint tāte difficultatis in inuētiōe r. cōdu
ctiōe nec tāte raritatis sicut inuētiō venay metalloy r. sa
roy vt dicamus de vena aquay sicut de vena lapidicini
rum r. in vena aquarum habet locum. §. si constat p real
legatus. iō ēt dñs pōt dicere se velle vti vena aquay pro
se vt dictū ē. tñ in istis ēt priuatis inribus aquay attendi
tur §. Bal. hic i. iij. col. cōsuetudo vicinoy vel pscriptio
facit. l. vsum. aque. C. de aq ductu. l. r. i. r. ibi Bar. fac qd
nōt Bald. in. l. si manifeste. C. de ser. r. aqua. l. i. l. ij. C. ad
l. acqui. hinc ēt ē qz dicimus qz atēqz aqua igrediat fūdu
meū nihil iuris i ea hēo. iō alteri illā cōcedere nō possuz.
Ita Bal. r. Sali. in. l. aquā. C. de serui. r. aqua et hoc eti
am inferē qz iure priuati ē aqua r. priuatoz cōcessiōibus
trāsferē dñmō nō et publico vt. j. dicā. Sequit aliud qz si
ē mibi cōcessa aqua ad certū vsū vel modū nō possū
ad aliū vsū vel modū vti. l. si manifeste. r. l. nō modus
C. de ser. r. aqua. Et ita si ob certā cām cōcessa ē aqua vel
tolleratus est vsus aque cessante cā illa vsus aq ducende
cessabit. d. l. si manifeste iō inferē ad decisioē qōmis quā
hic determinat Bal. i. iij. col. Pone qz vasallus et torē
te vel fossato dñi p pdiū feudale dicit aquā in ppriū pdiū
ipsius vasalli lōgissimo tpe. Postea finitū est seu. nūqd
intelligat hoc ins pscriptiōis r. iō nō qz hoc non fecit
rōne dñij et quo diuertere poterat aquā de fūdo in fundū
nec rōne pscriptiōis. ar. ff. de vñcap. l. segtur. §. lan. a. itez
qz qñ supuenit dñia rō pteriti vsus extinguit vsus. itē hoc
opatur intersciscio medij. vt ar. ff. de ser. ru. pdio. l. tria p
dia. itē de hoc. j. de ine. de re alie. fac. §. quid ergo. Itē ēt
dicimus qz ea qz tēdūt ad cōseruationē hui? ductus aque i
pdio suo dñs pōt facere sine d. d. iō vicini. d. l. fluminū
§. si. cū. l. se. Bar. in. d. l. quominus i. vij. r. iij. q. Floza.
in. l. refectionis. ff. cōia pdio. facit. l. i. §. i. ff. de riu. r. qd
vult Bal. hic in. v. col. in fi. vñ infertur regula magistra
i ista materia ductus aquay si impediretur dñs vti aqua
in fundo suo cōpetit sibi actio ad mediū ins aque. l. de aq
ff. cōia pdio. §. eq. insti. de ac. r. ppe a generaliter dicimus
qz cōcessio iuris aquay itelligit facta ēt si fiat a principe si
ne alieni iuris puidicio. l. ij. §. merito. r. §. siquid a princi
pe. ff. ne quid in loco pu. l. p agrū. C. de serui. r. aqua r. ibi
glo. r. doc. Nō tñ licituz ē dño hñti aquā i fūdo pprio ali
quid facere pp qd aqua in grauamē vicini opere māu scō
decurfu suo naturali mutet puta imittēdo aquā p cursuz
issolūtū i prediū vicini. ita qz illū dāno afficit. l. i. §. hec at
§. ita sciēdū. §. neratins. §. r. idē aiūt. r. §. i. sūma. ff. d. aqua
plu. ar. Imo post glo. i. l. fluminū. §. itē videamus. ff. de
dam. infec. r. facit ter. in. l. i. §. idem aiunt. ff. de aqua plu.
ar. r. facit qd vult Bar. i. d. l. quominus in. iij. q. imo tene
tur dñs feudi superioris auferre aquā vicino inferioris fun
di quā ipse iponit ope manu facto nō ēt aquā qz per scipsā
ozit. ita Bal. h. in. v. col. p. l. refectionis. §. si. ff. cōi. pdi. l.
i. §. si. ff. si vsufr. pta. iō dicit Bar. i. d. l. quominus in. i.
q. in fi. ff. d. flumi. qz si in flumine privato in fundo alieno
quis aliquid inouet solum ille cuius ē fundus pōt conque
ri r. impedire inouatē nō aut tertius. l. loci corpus. §. cō
petit. ff. si ser. vē. r. regula ē qz imittens et suo pdio aquam
in fundū vicini ope manu scō tenet ad iteresse. l. i. §. item
sciēdū. ff. d. aqua plu. ar. r. pōt p vicinū actione negatoria
prohiberi. l. ij. in pn. ff. si ser. vē. r. h. sine faciat in suo qz su
uz fundū imediate imittat. l. apud trebatiū. §. i. ff. d. aqua
plu. ar. sine icipiat opus per qd imittit in suo r. cōtinetur i
publicū postea dñuaf in funduz vicini cū dāno eius. d. l.
apud trebatiū. §. si. qñimo si aliud fiat in puidicinz dñi in
fundo eius pōt dñs auctoritate ppria illud tollere. l. que
admoduz. §. protectū. ff. ad. l. acquil. sed et quo dicimus
aquam donec ē i fundo privati esse illius dñi cuius ē fun
dus r. posse illum ea vti pro arbitrio: nūquid si spacio. r. l.
an. dominus permisit aquā hēre certū cursū ad funduz vi
cini nūc vult dñs aquā diuertere nūqd aqua p scipsā de
fluēs possit iducere pscriptiōne vel cōsuetudinē dic qz nō

qz nō ē res aiata r p rē inaiatā nihil nobis acqrit vt no. i
sti. p q̄s p̄so. nobis acq. s. idē i gl. ita qz nō ē alibi. Opz s
in p̄scriptiōe aliq̄e vsū itercessisse quo principiatio sufficit
aquā d se fluere vt. ff. quē ad. ser. ami. l. q fundū. i cōsuetu
die ēt sufficit qz hūerit inuitū a multis v̄ctib⁹. nā postea p
ficiť solo t̄pis cursu. vt. ff. q̄mu. p̄dio. l. v̄ditor. s. si cōstat
z facit qd no. p. D. ff. d. v̄b. ob. l. cū hūis. z idē t̄z Bal.
l. c. cū oēs in. r. col. d. p̄stitutio. Et istō ē qd quottidie excla
māt causidici n̄ri Milani. dicētes qz scoladicia nullo t̄pe
p̄scribunt. z ē rō s̄z Bal. qz nulla fuit⁹ h̄z cāz naturalez
s̄z aut ipositā aut p̄scriptā. i. l. i. s. deniqz. z. s. fi. cū. l. seq.
ff. d. aq̄ plu. ar. h̄. i. l. i. z. l. alti⁹. C. d. hui. z aqua. solus s̄ d
flurus aq̄ cū sit naturalis nō iducit fuitutē aq̄ duct⁹. cum
fuit⁹ nature repugnet. l. māumissioes. ff. d. iusti. z iure. aq̄
āt publica d̄r ex quo trāsit p̄ alenū publicū p. s. dca. z. s.
allegata i p̄ri. hui⁹ materie. Et sciēdū qz hūmōi aquaruz
duo cōsiderāt capira. qdā aq̄ d̄r flumē publicū qdā p̄na
tū. Publicū flumē d̄r cui⁹ aq̄ cōtinuo currit. P̄riuatuz
āt d̄r cui⁹ aq̄ cōtinuo nō currit. l. i. s. i. cū duo. se. ff. d. flu.
z aquā d̄r flumie pub. nō licet cuiqz ex̄here nisi d̄r cōcessiōe
p̄cipis qz ē d̄r regalib⁹ v̄l cōsuetudie tāti t̄pis cuius inuiti
mēoria nō ertat i d̄riū. l. h̄ iur. s. duct⁹ aq̄. ff. d. aq̄ quot. z
esti. v̄l statuto ciuitatis v̄l p̄cipis h̄entis mez z mittū im
piū. ita Bal. l. i. quomin⁹. l. ii. q. z Bal. l. d. ru. d̄r rex diui.
vi. col. z tale p̄uilegiū v̄l p̄cessiō itelligit cū moderatōe vt i
n̄ corūpat m̄rices fistulas aq̄. s̄z ducat aquaz p̄ castellū v̄l
foramē ita Bal. l. i. eos. C. d. aq̄ du. li. ri. z ēt itelligit vt d̄r
ducat aquā sine iniuria z p̄iudicio alteri⁹. l. ipatores. ff. de
ser. ru. p̄di. l. aquā z ibi cōter doc. C. d. hui. z aqua. vbi d̄r
cūt qz p̄cessa duob⁹ vidēt cōcessa sc̄do sine p̄iudicio p̄mi.
Bal. l. i. si māifeste i pe. z fi. q. C. d. hui. z aq̄. facit ter. i. d.
s. sigs a p̄cipe. z i. d. s. merito. qn̄ semel flumē ē publicū
effectū s̄z qn̄qz fuerit p̄natū nō p̄t ampli⁹ i p̄natū flumē cō
uerti nisi p̄ p̄cipē. l. diligēter. C. d. aq̄ du. li. ri. z procedit
h̄ siue fossa flumis fuerit manu z arte facta vt i nauigio qd
Milani h̄em⁹ siue natura. l. i. s. si fossa. z ibi ter. ff. de flu.
ex sui. n. natura flumia publica p̄tinet ad ipatozē z sup̄mū
p̄cipē. c. i. j. q̄ sūt regalia vt vult Bal. l. i. si plures. C. d.
p̄di. i. ser. i. v. col. qd itelligeverum i v̄l. s̄z i p̄ticulari sūt iu
risditiōis illaz ciuitatum. per quaz territoria trāsūt. ita
Bal. l. d. l. si plures. z clari⁹ i rubri. ff. d̄r rex diui. i. vi. col.
lū. Clarissim⁹ doc. Signozolus i v̄l. lxx. qd incipit i noie
d̄ri. i. q. vertēte iter cōe Parme. i. iij. z. iij. col. vbi d̄r flu
mie padī p̄. l. littora. ff. ne qd i lo. pub. Et cū sint regalia
flumia z v̄ius eoz public⁹. d. s. flumia z. d. lege quomin⁹
supiorib⁹ aquā v̄dētib⁹ ignominia ē v̄dēt eā. ita Bar.
l. i. ad repationē. C. d. aqueduc. Et ex tali flumie publico
nō licet p̄nato aquā d̄riare. l. ipatores. ff. de ser. ru. p̄dio.
s. i. s. p̄mitti. ff. d. aq̄ quoti. z esti. l. i. s. si in mari. ff. de flu
minib⁹. l. i. i. p̄n. z. l. ii. ff. ne qd i lo. pub. d. l. diligēter. z. d.
s. ductus aq̄. l. fuitutis i p̄ri. z. l. fi. ff. d̄r serui. no. in. l. ij.
C. de serui. z aqua. z cān quo aliquo ex modis p̄dictis cō
cessum esset p̄nato ex flumie publico aquā d̄riare. tūc
antiqua forma ductus aque tenenda ē. nec pōt alterari. l.
fistulā in p̄ri. z. l. q̄ i luminib⁹. ff. de ser. v̄. p̄dio. l. i. s. illō
z. l. fi. z ibi no. ff. de aqua quo. z esti. l. ij. s. apud labeonē z
s. idez labeo. z. l. fi. ff. de aqua plu. ar. l. i. s. fi. ff. d̄r rimis. l.
v̄sus aque. s. fi. C. de aqueduc. li. ri. l. p̄ses z. l. si manifeste
z ibi cōter doc. C. de serui. z aqua. tū si inferioris vicini n̄
interest qz alterē cursu aque: alteratio a iure p̄mitten
da v̄t vt probat in. l. i. i. fi. z in. l. ii. z. iij. in p̄ri. z in. s. sigs
nouū. ff. de rimis. z ita t̄z cōsulēdo. d. Signozolus cōsilio
rcij. qd incipit factū sic se h̄z ex quodā flumie publico i fi.
col. Bar. tū in. d. s. sigs riuū v̄t tenere qz ita demū pos
sit alterari consuet⁹ vsus si necessitas vel vtilitas magna
v̄tgeat als nō. Et iō ēt ope manu sc̄d̄r restagnare vel alio
mō impedire cursū aque vel ēt dilatare z cuz maiori vebe
mētia solito imitere nō ē p̄missū i d̄riūz vicini. l. i. s. hec
aūt. z. s. neracius. s. idē aiunt. z. s. in sūma. ff. d̄r aqua plu.
ar. cen. l. fluminū. s. itē videam⁹. z ibi glo. z Imo. ff. d̄r dā.

infec. l. i. s. ait p̄tor. v̄. z generaliter vbi bo. ter. ff. ne qd
in flumi. pub. facit qd no. Bal. in. l. ii. C. ad. l. acq. z recti.
pos. z i. d. l. quomin⁹. i. iij. z. vij. q. Et faciēti i flumie pu
blico aliqd illicitū rōne publici interesse cuiqz licitū ē d̄r
dicere nisi ipse ēt illicite faciat qz huic nō p̄petit aliqd re
mediū. ita Bar. in. d. l. quomin⁹ in. i. col. z itelligo siue
iste illicite faciēs velit alteri d̄dicere rōne publici interes
se: siue rōne p̄uati. facit que habent in. c. cū ecclesiastice s̄
ercep. qd aūt dictū ē in flumie publico non posse edificari
vel aquā duci. Intelligite h̄m in flumie nauigabili. secus
si nō ēt nauigabile. z iō dicit Bal. in. d. ru. ff. de rex di.
in. vi. col. qz cōe p̄uili h̄z molēdina z elusas in tiberi. l. mu
nicipali z ēt p̄riuate p̄sone qz flumēz tiberis ibi nō ē nauiga
bile pp̄ loci naturā z aque p̄uitatē. l. ij. s. si qz neminē. ff.
ne qd in lo. pub. als si ēt nauigabile. l. municipali talia ad
mitti nō possent p̄ ea q̄. s. d̄ri vt vult Bal. l. d. ru. cū bec
sint regalia. z ita t̄z Bar. distinguēdū esse an flumē sit na
uigabile vel nō in. d. l. quomin⁹ in. ij. q. Et facit qz vsus
fluminū quatenus publica vtilitas nō ipedit ē publicus.
l. ripaz. z. l. nemo. z. l. itē lapilli. ff. de rex diui. si tū flumē
publicū nō esset nauigabile sed ex eo fieret aliud nauiga
bile tūc idē iudicamus qd de nauigabili z eadē prohibi
tio militat. l. i. s. nō aūt. z ibi gl. z no. Bar. in. d. l. quomi
nus in. fi. i. col. ff. d̄r flumini. l. sinaut. s. fi. ff. d̄r aqua plu. ar.
z generalit⁹ ex mēte Bar. ibidē in. d. l. quomin⁹. z Spe. l.
ti. de cā poss. z proprie. in. s. qz vero. ver. pono. qd id qd di
cis z versiculis p̄orie p̄cedētib⁹: z ex mēte Bald. in. d. l.
itē lapilli in. iij. col. z in. d. rubrica. ff. de reruz diui. in. vi.
colum. z in. d. l. si manifeste. z in flumine publico licitū ē
aliquid facere edificare vel aquā ducere dūmodo nō p̄e
iudicetur vsui publico: ideo paulisper diuertere aquā flu
minis publici que postea reintret etiā breui spacio in flu
men publicū non prohibetur quinimo p̄mittitur vt in di
ctis locis. Et ideo etiā ibidē dicit qz in ripa fluminis etiā
nauigabilis possuz cōstruere molendinū dūmodo aqua
nō diuertat ad impedienduz vsum nauigij. facit. l. i. s. an si
le. ff. de rimis. z. l. i. z. l. eos. C. de aqueduc. li. ri. z sicut sine p̄
iudicio iuris publici bec fieri debent. ita etiā sine p̄iudici
cio p̄uati vicini. l. i. in p̄ri. s. sunt qui putant. z. s. et gene
raliter. ff. ne quid in flumine publico. Bald. in. d. l. si plu
res in. ij. colum. z in dicta rubrica in. iij. colum. Specula
tor in dicto. s. quia vero: nec potest vicinus dici pati inu
riā si impeditur lucrū acquirere. puta quia minus solito
lucratur h̄m Barto. l. si de eo. z. l. qui autem in principio
ff. que in frau. cre. ita Barto. in. d. l. quomin⁹ in. ij. z. ri.
q. z in. l. per agrum post glo. C. de serui. z aqua. z in. l. i. s. si
cut autē. ff. de aqua plu. ar. cen. Et ideo non possēt impedi
re volentem facere sc̄dm molendinum in flumine publi
co ex eo qz diceret qz diminueretur vtilitas sui molendini
quia non ibunt tot gentes ad suum molendinum sicut p̄ri
us. z ita tenet etiā dominus Signozolus in dicto con
silio. lxxrij. in octava col. facit qd vult Bald. in. l. i. C. de
sen. que pro eo quod interest. Item hoc cōmodum pen
det ex animo alieno. ideo non computatur loco interesse
vel damni: eius amissio. l. inde neratius. s. idem iulian⁹
iuncta glo. ff. ad. l. aquili. l. i. s. deniqz. ff. d̄r aqua plu. ar. cē.
l. proculus. ff. de dam. infec. l. si is qui. s. fi. ff. de fur. l. ii. s.
portio. ff. ad. l. r̄diam de iac. Neqz est in consideratione
lucrum quod habetur cum iniuria p̄orimi. l. deniqz. ff. et
quib. cau. maior. dicta. l. si is qui. l. si quis v̄rozi. s. si seruis
ff. de fur. Alio modo dicitur aqua publica videlicet quia
sit ad vsum publicum scilicet fisci cōmunitatis municipij
tunc non est licitum alteri p̄riuate aquam ducere vel edi
ficare in p̄iudicium aque publice. l. i. z per totum tit. C.
de aqueduc. lib. ri. vt vult Barto. in. d. l. quomin⁹ in prin
cipio. Et diuisio aquarum fit pro temporibus limitatis et
mensuris. l. de vsu aque. ff. de varijs z c̄tra ad. cog. Bal.
in. c. cum ecclesia vultet an. in. iij. col. de elec. z in. l. si plu
res. C. de conditione infer. C. De molēdino querit hic
Bal. in. iij. col. Done dominus habet quoddam terri

torium in cuius principio est quoddam molendinum quod concedit
mibi in feudum iste dominus inferiori parte vult facere aliud me
inuito. Queritur utrum possit et vult quod sic habet teneat mibi ad in
teresse iure. n. dicitur id facit. nec. n. iure servitutis potest impe
diri quod res sua nemini servit ad hoc facit. l. i. in fi. ff. de no.
ope. nu. Ista quod non est dubia si habens molendinum superius ha
beret ipsum iure proprio quod a iure per preoccupationem quod supe
rior impediri non posset. Considera quod quedam sunt que cum ante
in nullius hominis essent conceduntur occupati quo ad illius utili
tatem ut aqua fluminum. quedam vero non ratione occupationis
sed ratione territorij sunt eius ut fossata inter agrum alicuius
currentia sicut est rapo et melloncellum. ut dicit glo. et illa
sunt eius vel illorum quorum predia sunt quod per prediorum sunt cum
aliquis eorum non sit publicus sed privatus ut. s. dicitur. ita quod
si quosdam nisi in dicitur sit prescriptio vel publica consuetudine
civitatum cui esset standum. ut. C. de aqueduce. l. vsus aque lib.
et possunt dicta aqua in totum in suis prediis absorbere. ut no.
Bar. l. i. l. i. s. sicut de aqua plu. ar. Possent et dubitari utrum
vasallus possit dictam aquam convertere in predia sibi concessa.
ita quod ad inferius molendinum domini nihil perveniret dicit quod
non. quod non est verisimile dominus ita concessisse. ar. ff. de sui. v. pre
dio. l. q. binas edes. In alijs casibus quod non tractamus de
feu. an habens molendinum superius vel inferius possit impedi
re alium quin edificet molendinum. i. vel. s. molendinum suum
quod est vulgata. ponit per glo. in. l. si quis ex argentarijs. s. si
initium. ff. de eden. in. l. si manifeste. et ibi Ly. et ceterum doc.
C. de serui. et aqua. Per Bal. in rub. ff. de re. diui. l. iij.
col. et in. d. l. si plures in. l. i. in. x. col. C. de sen. que pro eo
quod interest profere. per Ang. in. l. i. s. idem ait. ff. nequid in loco
pub. per Bar. in. d. l. quo minus in pria secunda et quinta que
stio. Relusio comis est quod aut flumen erat privatum illius qui
primo huius et eius quod secundo fecit et tunc in sua parte potest facere se
cundus quod vult faciendo principaliter ut sibi profit non ut
alteri noceat. d. l. proculus. Sed quod si facit mixta considera
tio ut noceat et profit alii non facturum nisi nocendi alius ha
beret. Ratione facere posse quod non est affectu indicandus est
nec de fraudari consilio quod non defraudat re. Vincit et
hic aius a iure licetia ar. ff. de dona. l. si vir et vxor. Aut flu
men erat publicum et tunc aut superior habebat molendinum lici
te et prohibet inferior. aut illicite et tunc superior non potest age
re contra superiorem quod non habet ius agendi cum sit predo nec debet
habere comoda possessoris quod si ius publicum possidet. ff. ne
quid in loco. pu. l. i. s. idem ait. Inter predios non competit agere sed
competat possidere. ff. communi diui. l. communi diuidendo
s. iter predios ubi ter. no. Si autem vterque et prius et secus licite
facit molendinum quod habet permissionem a principe vel statuto et consue
tudine vel prescriptio. Et tunc si aqua per abob non sufficit ille
quod prius edificare cepit molendinum licite vel concessio primo
licite habuit poterit impedire secundum ne edificet. Si autem pro
abobus sufficit tunc vterque edificabit. ita. Bar. l. i. l. cede
do. et ibi ceterum doc. per illum ter. ff. de aqua plu. arc. et l. d.
l. aqua. et ibi Bal. et alij. et l. i. per agrum post gl. C. de serui.
et aqua. in. d. l. quominus. in. v. q. in fi. et facit ter. in. l. lucius
ff. de aqua quotidia. et est. et quod. no. idem Barto. in di
cta. l. quominus. in. xi. et xii. quod et Bal. in pace constantie
in verbo opizoni et in verbo et in plures in pria col. et in. d.
l. si plures in. ij. col. et in dicta rubrica. ff. de rerum diui. in
iij. col. et Spe. i. dicto s. quia vero in ti. d. ca. pos. et proprie.
Succedit modo questio quid si molendinum meum quod habeo in
flumine publico impetu fluminis destructum est an ubi erat
edificium molendini mei alius possit erigere molendinum
nouum dicitur s. Bal. quod si fundamenta remanserunt in totum vel
pro parte maiori non perdit dominium et alij non potest ibidem
edificare. secus si fundamenta sunt sublata in totum vel pro
maiore parte quia alius edificabit et in veterem ambitum
mei molendini dum tamen illis fundamentis se absteineat. ff. de
rerum diui. l. in tantum. et l. aristo. et facit. ff. de strab. emp.
l. domum in eo quod de quod in maiore parte rei vel tota rei
substantia contineri. secus in maiore. Nam eatenus remanet domi
nus quatenus fundamentorum edificium tenet et non plus

quia locus vacuus ad suam naturam statim redigetur. ut. d.
l. in tantum. et d. l. aristo. Ita Bal. in rubrica. ff. de rerum
diui. Sed quod si destructo molendino meo dum illud non re
ficio alius velit construere nouum molendinum. s. meum vel in
fra meum tali modo quod meo noceret si velle reedificare an pos
set prohibere. Bar. dicit esse consideranda tria. Unum est aquam
ducere. Secundum est per tale locum ducere. Tertium prohibere ali
um ducere aquam. Primum potest competere duobus modis et con
cessio principis vel senatus vel populi ut. l. sinat plures. s. fi.
ff. de aqua plu. arc. quod modi faciunt habet mibi competere iure
meo ut. s. dicitur est plures. In isto fateor quod non utendo spa
cio logi tempus caderet ab illa concessio. l. i. ff. de mundinis.
Ponere solco i. e. cum accessissent de consti. ubi ceterum do
cto. c. accedentibus de privilegijs. potest et competere ei iure quod
competet de iure gentium. Et ista facultas nullo modo prescribitur.
ut. l. i. vi. ff. de via pub. Ad secundum per tale locum ducere si du
co per fundum aquam tunc non utendo constituto tempore ius servitutis
perdo ut. l. finitutes la grade. ff. de finit. et l. ij. C. de sui. et
aq. Et tertium quoddam ius impedire vicini ut nolo quod vi
cinus meus occupet quod noceret mibi. et tunc loquitur. l. fi. ff. de
vsucapio. Et circa pendendum ius occupationis de iure gen
tium attendatis hoc quod in aialibus in quibus requirit presentia
et cum difficilis sit eorum persecutio desino esse dominus. Et sic de
novo occupati conceduntur. s. fere bestie. cum se. insti. de rerum di
uisio. ut in. l. ij. et in. l. naturalem in pri. ff. de acqui. rerum do
mi. Aliud est in rebus in aialibus ut in. q. nra quod est factum edifi
cium et est dirruptum an quis perdat. et certe dicendum quod quod con
currat quod reuertat in pristinum statum et quod derelinquat et tunc
desino esse dominus ut in. d. l. fi. ff. de vsucap. quod procedit et
desino possidere per annum. et id si aqua reassumpsit cursum su
um et ego per annum tacui alius poterit licite occupare. ita
Bar. in. d. l. fi. et ibi est Ang. ff. de vsucap. et l. d. l. quominus
in. xv. q. Et ita intelligit quod no. Bal. l. d. l. lapilli in. q.
v. et id solet tradi cautela quod quod habet molendinum in flumine pu
blico teneat post destructionem eius aliqua signa ibi et vesti
gia. puta palos vel molas per que possit apparere signum ve
teris molendini. Nam tunc licitum erit ei reedificare illud quam
documque voluerit et prohibere impedire. ita Bar. seppola
in cautelis suis cautela. clxxxvii. et colligit et predictis. Et
probat ratione facilius res producta in esse conseruat et imo
dico quod in esse de nouo producat glo. in. c. gratum. de po
stu. pla. l. i. aliud. s. referat. ff. de reg. iur. quod collegium sed non
iducatur per vnum. tunc per vnum conseruat. facit vulgare. l. patre fu
rioso. ff. de his quod sunt sui vel alie. iuris. Sed hoc ius preoc
cupationis ductus aque statim videtur questus et preocupa
tio solo initio edificandi. ita Bar. in. d. l. quominus. l. iij. q.
et Bal. in. d. l. lapilli. in. iij. q. Ergo sicut queritur initio edi
ficandi. ita questus conseruatur remanentibus reliquijs siue ve
stigio veteris molendini seu edificij. Hoc autem cum quod lici
te quis habet molendinum in flumine non tamen voluntate habet
ris vicini predium est licitum restagnare siue clusas facere in flu
mine vel etiam tigna vel lapides imittere in ripa vicini pre
dij. Sed si dominus consensisset clusam fieri tunc pro reparanda
illa licitum est ligna et lapides in ripa vicini quod consenserat
affigere. Vel aliter flumen restagnare. ita Bar. l. d. l. quo
minus in. vij. q. et l. i. maritus. ff. de acqrenda rerum do.
Et ideo signa clusarum bene custodienda sunt ut iuxta
possit clusa refici. ita Bal. in dicta. l. lapilli facit quod no
tat Bal. in dicta rubrica. ff. de rerum diui. in. v. et vj. col.
et supra tetigi circa materias aquarum in besterna lectioe.
Et ideo dicit hic Bald. quod clusa in flumine publico est facie
tis. tanquam quedam superficies. id illa destructa nullum
retinet dominus ius in flumine nisi ius reficiendi. facit quod
no. Bar. in. l. fluminum in pel. ff. de da. infec. Et ita Bal.
habet dicit quod conseruatur consuetudo.

h. d. fm Jaco. Si investitura fuerit facta
Kursus. cum omni incremento: incrementum spectat
ad vasallum non ad dominum et resolutio iure datoris resolu
tur ius acceptoris cum omni incremento. ad hoc allegatur s. s.
d ij

Fac. d. bel. C. No. ibi vivente eo subaudiendum est ad ter. s. 3
Ja. d. bel. et mortuo eo a quo investiturus accepit sic non est
dicitur an vivente investitore fiat incrementum vel eo mortuo s. 3
Ja. Et eodem modo subaudit ad ter. ibi p. mortu. eod. mo.
et vivente eo. et sic vult in effectu Ja. q. si fiat investitura feudi
sive investitore vivo sine eo mortuo omne incrementum pertineat ad
vasallum. hec lectio in se sit vera. tamen non convenit lfe. q. lfa
nra constituit dicitur an vivente eo a quo vasallus accepit
investituram an p. mortu. Et tamen s. 3 lec. Ja. illa verba in
ter. sunt supflua s. q. bus in pria constitutioe. C. Verba
aut debet aliquid operari in. l. si qn. ff. de lega. i. cu. si. Sit
alia lectio in hoc. s. qd. in pri. huius. s. sit casus q. primus vasal-
lus investit secundum vasallum cu. omni incremento si incrementum
fiat vivente priore vasallo pertineat ad secundum vasallum. Si p. p.
mortu. primi vasalli decedentis sine liberis et p. reuertat
feudum ad dominum tunc incrementum pertinet ad dominum. vt in l. pa. pre
s. nri. S. hac lectioe iprobatur hic q. primus vasallus non
potest alteri infeudare nisi cu. eisdem modis qualitatibus et pac-
tis quibus ipse est investitus. c. i. s. si vero. j. de lege cor. S. 3
primus vasallus non erat investitus cu. omni incremento. s. non
potest p.stituere alium vasallum cu. omni incremento. q. faceret dete-
riora conditiones d. s. s. si p. o. j. de investi. de re alie. fac.
na. vidistis i. s. sigs. de maso. s. eo. q. incrementum aliqui p. tuz
ad dominum. p. terea prius vasallus in p. n. d. d. non potest dare
feudum alteri cu. omni incremento. Quare fuit alia et tertia lec-
tio. De. de cer. q. lectu. e. idem cu. illa qua. dicitur. Quare attē-
ta mente ter. nri. et scribentium dici posse putare hoc modo q. si p.
mus vasallus investitus de feu. cu. omni incremento: deinde co-
tingat feudum esse augmentatum alluvioe vel alio incremen-
to. certe incrementum vivente priore vasallo et sic non reverso feu-
do ad dominum pertinebit ad secundum vasallum. et sic incrementum erit
secundi vasalli. Si incrementum fiat post mortu. primi va-
salli decedentis sine descendenti masculis. Et sic rever-
so feudo ad dominum omne incrementum pertinebit ad dominum q.
quomodocumque feudum reuertit ad dominum ita et omne incremen-
tum. Et si resolutio iure datoris. i. primi vasalli resoluat ius
acceptoris. i. secundi vasalli. Et ita constituet dicitur an primus
vasallus decedat sine liberis an p. vivat vt in textu nro
Q. priore casu si decedat primus vasallus tunc feudum rever-
titur ad dominum cu. omni incremento vt in ter. ibi: et si ille qui investi-
tura. scdo. casu qn. vivente priore vasallo et sic non est resolutus
ius datoris omne incrementum pertinebit ad secundum vasallum vt
p. bat in ter. ibi vt vivente eo a quo accepit ipse erit. Et
dicit hic Bal. vnu. notabile q. accedat cuiusq. ex istis in-
crementum tamen non mutabit fines qui sunt iure publico positi pu-
ta plebanatus allegat no. p. Jo. an. in. c. et lris de p. ba. in
c. ii. de paroch. C. No. hic casum singularē ibi vel ad ali-
ud q. vbiq. feudum est antiquum vel paternum resolutio iure
datoris. i. primi vasalli feudum non reuertit ad dominum s. ad p.
rimiorē agnatū s. m. Andre. de iser. q. allegat. c. i. j. si vas.
feu. pri. et allegat et. c. i. s. pe. q. fuit pri. ca. bñ. amit. Et sic
postillabitis ter. hoc modo. ibi ad cu. l. qn. feudum non est anti-
quum vel paternum. C. No. et subsequenter ex isto ter. q. va-
sallus potest feu. suū alteri infeudare vt hic. j. si d. feu. sue.
cōtro. in. c. bñficiū. qd. intelligas etiā sine p. missu. dñi. dñmō
bona fide et sine fraude hoc faciat et dñmō infeudet equi. p.
ut tpe. e. et sub eisdem modis et conditionibus q. bus ipse h. vt ple-
ne no. p. glo. et ibi scripsi. j. de capi. cora. i. s. p. terea. neq.
est istud hodie correctū s. uno p. missum vt dicit. j. de p. bi.
feu. alie. per Fe. in. s. calidis. et in. s. illud. qd. no. i. d. c. be-
nificiū. Intelligas tamen q. non p. iudicabit agnatis successoris
nisi eo vivente vt tenui. j. p. quos fiat inuisti. s. i. q. si. C. In
gl. unica q. incipit in isto. s. ibi. l. priore no. q. resolutio iure
datoris resoluat ius acceptoris qd. notabile sic plenius est
distingueduz s. m. Ja. de bel. Aut scdo acceptor h. feudum
et d. tu feudali. et tunc resolutio iure datoris resoluat ius acce-
ptoris vt hac gl. Fallit qn. scdo vasallus e. par. recognosce-
re feu. a priore dño et suscipere investituram cu. iuramento fidelita-
tis dñmō secunda investitura sit scda sine fraude: videbim?
i. c. i. s. i. qlit. oli. feu. alie. po. Fallit scdo si scdo vasallus re-

putaverit feudum agnato primiori q. erat successurus i. feu-
dum. c. i. s. et si clientulus. j. d. alie. feu. Jte fallit qn. cu. volū-
tate dñi e. factus scdo vasallus. d. s. et si clientulus. aut scdo
acceptor h. feudum p. aliu. d. tu qua. feudale. Et tunc aut cu.
volūtate dñi aut sine volūtate dñi vt eo ignorante. p. cau.
no. resoluat ius acceptoris. scdo. casu aut d. tu erit licitus
et p. cedit regula resolutio iure datoris resoluat ius accep-
toris. l. lex. vectigali. ff. d. pigno. l. si quis domū i. pri. ff. lo.
s. rursus. j. ti. i. aut cōtractus no. est licit. et tunc no. pot. h. e.
locuz regula resolutio iure et. q. ex quo cōtractus nunq. te-
nuit no. fuit aliqd. a datore i. accipietes trāstatū. c. i. d. alie.
feu. in. pri. j. ti. pri. c. qd. aut de iure pa. l. traditio. ff. de ac-
qui. re. do. S. tunc qn. cōtractus no. erit licit. tunc statim feu-
dum apit dño. d. c. i. C. Ad si. glo. articulus pulcher e. an
scdo vasallus cogat iuramentum dñi. Rñdet Ja. et And.
de iser. q. no. q. quomodocumque socii socii mei no. e. socii me-
us. l. nam et socius. ff. p. socio. ita vasallus vasalli mei non
est me. vasallus. Fatef. tamen q. si scdo vasallus velit pot. ser-
uire priore dño. vt p. bat i. c. i. s. i. j. qliter oli. feu. alie. po. dñi
mo. vasallus scdo sit eiusdē qlitatis p. t. primus. c. i. j. de le-
ge cora. et videbitis plene no. i. c. i. s. p. terea. j. d. cap. cora.
Bald. aut t. s. dñi q. imo dñs p. subtractionē beneficij. i.
feudi cōpelleat secundum vasallum ad huiusmodi ei: allegat no. per
glo. in. s. adeo. isti. locati. scdo mouet p. glo. i. l. p. herede
s. sigdē tñ. ff. de acq. here. d. Mar. seq. Ja. et And. priore
q. e. ter. rotundus q. no. repit. correct. in. c. i. s. i. qualiter
oli. feu. alie. po. scdo mouet rōne. nā actio psonalis no. seq-
tur fundū. l. i. s. si heres. ff. ad. treb. l. si. ff. d. strabē. emp.
cu. vulgarib. s. actio psonalis cōpetens dño s. primus va-
sallus no. poterit dirigi s. secundum tenetes feudū. Nec ob. di-
ctus. s. adeo i. glo. nā dicit ibi. q. prius dñs h. eat actionē
s. secundum ephiteotā. S. notāter gl. dicit q. prius emphyteo-
ta h. vel actionē pscriptis verbis vel cōditionē ex lege s.
scdo emphyteotā. Et eodē mo. primus vasallus h. actioez
i. d. ditionē ex morib. s. scdo vasallus. nā s. Bal. h. i. p. posi-
tioe h. p. m. vasallus trāfferat vtilē dñiuz i. scdo vasallū. vt
no. in. l. si vt certo. s. si duobus vehiculum. ff. cōmodati
tñ remaneret actio ppter seruitia priore vasallo. vt no. i. c.
ij. extra de excels. pla. s. m. Bal. hic. No. ob. dictus. s. q. si
quidē q. Respondeo q. glo. vult q. creditor possit mitti in
possessionē in ius libertorū vt vasallorū debitorū sui. no. at
q. possit dominus cogere secundum vasallum ad seruiendum
ei: faciūt plene scripta p. Bar. i. l. si finita. s. si de vectigali-
bus. ff. de dā. infec. et qd. elegāter scribit Bal. in anc. ei
q. iurat. C. d. bo. ante indi. pos. Et dicā vobis plene i. c. i.
de p. bi. feu. alie. p. Fe. Quid at si secundus vasallus acqsi-
uerit ius in feudo p. p. scriptionē an resolutio iure p. mi. vasal-
li reuertet vna cu. feu. dictū ius p. scriptionis ad dñm. rñdet
q. sic. ratio singularis e. q. vbi p. scriptionis venit i. sequelā ti-
tuli tunc ad quē p. n. titulus vadit et ius p. scriptionis. l. si alie
nā i. pri. ff. d. do. ca. mor. et. no. i. l. idebiti. s. s. si nūmi. ff. d.
cōdi. indebi. et melius. l. si nuda cum ibi nota. ff. de pigno.
act. et quod habetur in. l. si ex toto. ff. de lega. i. et in. l. qd. i.
rez. s. ij. ff. eo. i. l. semel. C. de re militari. lib. rij. C. Quid
aut si vltra cōfines et flumios scdo vasallus p. scripserit iur-
sto errore an resolutio iure primi vasalli resoluat etiā ius
scdi vasalli. ita vt h. p. scriptionis reuertat ad dñm. Bal. hic
dic. q. no. ar. l. d. bitor. s. si. ff. ad. treb. Nos at s. d. Mar.
lauden. tenebitis cōtra. p. ter. s. nri. vbi feudum reuertit
cu. oibus incrementis ad dñm. scdo faci. iura allegata per
Bal. in precedēt. q. Nec ob. d. l. debitor. s. si. q. respon-
deo q. loq. in fideicomisso in cuius restitutionē no. veniūt
nisi accepta ex vltia volūtate puta p. tractū vt iniaz eodē
mo. Si vnus et socijs feudatarijs p. scribet iura cōfines al-
terius socij vasalli resolutio iure p. scribetis reuertit feudum
ad dñm. cu. iure p. scriptionis s. m. Bald. hic. puta si prin-
ceps cōcessisset in feudum territorium duobus et vnus p. scrip-
sisset intra cōfines alterius. certe resolutio iure p. scribē-
tis feudum reuertit ad dominum cu. iure p. scriptionis ar. bu-
i. us. s. Ultimo si quis obligaret feudum p. dote restituēda

nō valet obligatio. c. l. §. donare. j. qualiter olim feu. alle
na. po. Querit Andre. pone est factū incrementū neq; na
tura neq; casu h factu hois. puta dñs dedit i feudū vnā
domū. deinde augmētavit dñs feudū dādo palaciū que
rit an augmētabit seruitiū. Lōcludit Andre. q; nō: mo
net q; imputet sibi dñs qui nō iposuit certā legē seruitij. l.
veterib; . ff. de pa. l. fi. de pac. conuen. l. h. edes. §. si quis
mulierē. ff. locati. sed cōtra Andre. facit q; seruitia in feu
dis regulariter non sunt determinata in instrō feu. c. i. in
fi. j. in qui. cau. feu. amit. et dixi vobis in diuisione feudo
rū in pri. operis. et dicuntur seruitia cōsuetā. ar. l. excepto
C. locati. et q; fm naturā est. quem sequunt cōmoda sequā
tur et icōmoda. l. fm naturā. ff. de regu. iur.

Qui. modis feudum amittat.

Continuatio hui; rubrice ad pcedētes rubricas fit suf
ficienter per ter.

Quia supra dictum. Premittit fm
duas singulares regulas. Que sunt iuste cause
erberedationis dicuntur iuste cause priuatio
nis feudi. scda regula. Que sunt iuste cāe renocande do
natiōis sunt iuste cāe amissiōis feudi vt pbat in. c. i. j. que
fuit pri. cā bene. amit. ita Bald. hic. et duos ter. inueni pō
deratos ad hoc ab Ange. s. ter. in. §. soluto. et in. §. qm in
firmas et in vtroq; loco. Ange. in autē. de nup. et si vultis
scire cās erberedatiōis et renocatiōis donatiōis. videte
ter. in. l. fi. C. de reuo. dona. et in. §. cās in autē. vt cū d ap
pel. cogno. et glo. in. c. qntanallis de iureiu. et alie sunt cau
se erberedatiōis que relinquunt arbitrio iudicis dūmo
do siles xpssis. Imo. et Panor. in. d. c. quitanallis. Gu
liel. in autē. nō lz. C. de libe. pteri. vel erbere. Bald. in. l.
solo. C. de lib. cā. Idē dicim; i causis ingratitudinis pro
pter quas donatio renocaf. ita glo. cōiter approbata i. d.
l. fi. C. d. reuo. dona. Ita in feudo cāe priuatiōis sūt mul
tū arbitrarie. d. c. i. §. pdictis. j. que fuit pri. cā bene. amit.
et in. §. h nec alia co. et in. c. i. in qui. cau. feu. amit. sicut ēt
dicā de causis priuatiōis in. c. i. vbi ter. j. in qui. cau. feu.
amit. et facit ter. l. c. i. §. et q; j. que fuit priā cā. bene. amit.
Lafus. Vasallus amittit feudū si dominū suū in plio pu
gnatē nō mortuū neq; ad mortē vulneratū dereliquit. h.
d. C. No. ter. ibi dimiserit subaudias cū posset ipm adiu
uare. vt. j. de feu. sine cul. nō amit. c. ij. in fi. et dicam i glo.
C. No. ter. ibi amittere d; s. p sniam nō aut ipso iure et j.
de pbi. feu. alie. p Fed. in. §. callidis. vbi glo. tangit. naz
cū verba infiniti mōi sint apta importare vtrūq; tps et p
teritū et futuz. l. stipulationū alie. §. stipulatio. ff. de verb.
ob. ibi glo. et Bar. et priuatio numq; inserē a iure nisi in ca
sibus xpssis. vt vult glo. in. c. fi. d iurepa. Et in dubio pe
na legis nō intelligit late sine p gl. in regula in penis. de
reg. iuris li. vj. Semi. l. c. i. in fi. de elec. li. vj. gl. in. c. qui
cūq; de here. lib. vj. gl. in. c. cupiētes. §. si vero d elec. li.
vj. Bald. i autē. q semel circa pñā col. C. quō et qm iudex p
ter. l. l. i. §. calūniatores. ff. ad turp. Jō merito p gl. et doc.
hic firmat q; vasall; feu. nō puat nisi p sniaz hois. C. Fal
lit tamē ista regula primo vbi ex inhabilitate psōe amit
teret vasallus feudū intelligit. s. ipso iure ter. est ibi Bald.
in. c. qui clericus. et ibi dicim; . j. si de feud. fue. cōtrouer.
C. Itē pp crimē lese maiestatis pdit feudū ipso iure cle.
paso. p locū a spā de re iudi. ibi La. Bald. in. c. i. §. cal
lidis. j. de pbi. feu. alie. p Fed. Itē alienādo rē feudale
cadit ipso iure videbm; rōnez in. §. Itē si fidelis. j. co. fir
mat Bald. in. d. §. callidis ibi ēt discutā. Item pp crimē
beresis ipso iure vasallus amittit feudū q; egparat crimi
nū lese maiestatis. imo et cedit. c. vergētis. et c. et com
municatus. de here. Eadē rōe pdit feudū ipso iure in. c.
felicit. de penis lib. vj. Itē per dñt ipso iure i casu. c. pro
bumani circa fi. de hōici. li. vj. Itē in casu cle. si quis sua
dente de pe. circa prin. nō induco q; ter. sūt clari. Itē in

alio casu. s. qm princeps vel cōitas faciūt statuta s libertate
ecclesiastica q; privati sunt ipso iure feudis que ab eccle
sia obtinēt. ter. est in. c. grauez. in fi. de sen. cccō. Bald. in
c. i. in prin. j. qualiter domin; pprie. pñe. Itē ppter in
uestiturā tēpore pñe nō petitam cadit vasallus ipso iure
Bald. in. c. i. et ibi dicā. j. quo tēpore miles. Itē etiā ipso
iure pditur ppter finitas psonas seu deficiētā heredum
q; cōcessio h mōi censet facta ad tps incertuz. ideo lapso
tēpore statim et ipso iure finitur. l. statuliberū. §. stichū. ff.
de leg. ij. l. pater filiū. §. fundū. ff. de leg. iij. Pan. de ca.
cōsi. cccij. incip. In tpi. et c. i. casu presenti. ideo multoma
gis si ad certū tēpus esset datū feudum. finito tēpore erit
priuat; ipso iure. Bald. in. c. que in eccliarū in. vij. col. de
cōsi. Itē si esset datum sub ānuā pñone. et feudatarius
cessaret p triēniuz in laicis vel p bienniū in ecclesia a so
lutiōe canonis pñatur ipso iure. Inno. in. c. ad aplice d re
iudi. li. vj. et posui. s. in pludis circa diffinitionē. facit i si
militar. in. l. ij. C. de iure empbi. et ibi cōtra doc. de epbi.
loquētes. Bald. in addi. ad specu. in ti. de locato. col. vij.
Pan. cōsi. cxi. incip. in tpi. et c. in pñenti cāu. Et sic hētis
regulā cū fallentijs. et de his in. d. §. si fidelis. vbi decla
rabo aliqua circa hec. C. No. egpari iā mortuū et vulne
ratū ad mortem. qd intelligas verum respectu dimitten
di ipm vulneratum q; peritur; erat ēt si nō dimitteret. ff.
ad. l. aquil. l. ita vulnerat; i pri. ff. qd vi aut clam. l. si ali;
§. est et alia. neq; extendas hoc ad alienos casus quoniaz
figs occideret et dēnat vel vulneraret ad mortē pūref; h;
Andreas de iser. qui hoc pbat auctoritate sacre scripture
fo reguz. c. i. Sed tu ad hoc inducas ea que habentur in
l. ij. C. qui testa. fa. pos. et qd ibi Ly. et Bald. in. l. libertas
ff. de statu homi. Similiter quis non debet puniri de oc
ciso dato q; vulnerat; p ipz non posset euadere h; Bald. p
l. si duos. ff. de manumif. test. facit ter. l. l. itē mella. in. §.
celsus. ff. ad. l. aquil. Bald. in. l. i. C. de nundinis. Flo
ria. in. l. ait ler. ff. ad. l. aquil. qd no. pro statutis no. glo. in
c. significasti el secundo in verbo discerni. de homici. no.
docto. in. c. de his de accusa. Lar. in clemē. i. de homici.
et notat Bald. in. d. l. illud. ff. ad. l. aquil. Similiter vide
mus q; ad mortē vulneratus potest facere testamētū dū
modo alia requisita sibi suppetant. l. milites in erpeditio
ne. C. de testa. mili. qd secus in iā mortuo. l. i. C. de sa. sa.
ec. facit qd no. ff. ad. l. aquil. in. l. prouidē. nā vbi reperit
q; vulneratus equiparat mortuo est intelligendū ex fictio
ne iuris et mors ficta nunquā equiparat naturali nisi in ca
sibus glo. cōiter approbata in. c. susceptum de rescri. lib.
vj. l. et ea. §. isulam. ibi p muniter legiste. ff. de verbo sig.
l. statius. §. cornelio. ff. de iure hif. gl. c. placuit. xvj. q. i. Et
facit quia fictio non est trabenda presertim in statutis er
tra suos terminos. vt per Bald. in. l. si quis non dicam
rapere. C. de episco. et cleri. et per docto. in. l. dāni. in. §. sa
bini. ff. de damno infec. Bar. in. l. i. ff. de fonte. in. l. con
stitutionibus. ff. ad municip. do. Anto. in. c. cum dilectus
de consue. glo. et doctores in. l. iij. §. hec verba. ff. d nego.
gest. l. fi. C. de his qui veniam etatis impe. c. in nostra. de
iniur. et dam. dato. l. i. si. ff. si ager vect. vel empbi. Pe.
Bald. in rubrica de causa pos. et proprie. C. Quero cum
glo. an vasallus teneatur adiuuare dñm sine iuste siue in
iuste preliet. Et non respondet alio modo nisi q; se remit
tit ad. c. i. in prin. hic finit ler vbi concluditur q; si ē certū
q; dominus habeat iustā guerrā: q; tunc teneatur cū ad
iuuare ad offendendū et defendendū. Aut est certū q; ha
bet iniustā et tunc ad defensionē tenet ipsuz adiuuare nō
aut ad offensionē. aut dubitat vtruz iuste vel iniuste et tūc
teneat adiuuare in offendendo et defendendo. quia in du
bio debet parere domino. de quo ibi latius declarauit tā
de iure consuetudinario q; civili et canonico et diuino et di
catis vt ibi. C. Quero subsequenter cum dicta glosa in
ver. sed quero et. quid si vasallus qui non tenetur iuuare
dominū iniuste preliantem incepit cū iuuare et postea cū
derelinquat an priuabitur feudo. Et respondet arguen
d iij

do ad ptem negatiua: qz sufficit si cui vel in paucis amici laboribus consulatur. l. tutori. C. de neg. gest. et hoc voluit ista glo. vsqz ad ver. h. istud etc. Et hanc determinatione glo. sequit iac. d. bel. p. d. l. tutori. et p. l. si quis libellos. C. de ap. idez t3 and. de iser. qz cu peccet cu inuado iuste vt dictu est. j. hic finitur ler: tato grauius peccat quanto diu turnius inuat. extra de cosue. c. si. vnde rephedi d3 eo ga cepit. no aut qz distit a malo. rrij. q. iij. in malis. hoc idez t3 Bal. nisi vasallus qui icepit inuare p fide agendo fuisz ca q alter no inuit qui als erat itur? ad inuadum si iste no inisset. tuc iste vasallus teneret dno per. l. in pmodato. s. sicut. ff. comodat. et de neg. gest. l. si pupilli. s. vide amus idem dicit and. de iser. si ego no eram tunc vasallus cu in cepi te inuare in bello iusto. et postea te desero q tenebor tibi ad omne tuu danum pecuniariu et interesse. p. d. s. sicut. ff. de neg. ge. l. na et seruus. s. si viuo. **Quero** subse quenter cu dicta glo. vtru vasallus in bilis teneatur adiu uare dominu. et si no facit vt qz brachijs ia absicis aufu git an priuetur feudo. Et dicit glo. q no p ter. j. de feu. si ne cul. no amit. in. c. ij. in fi. Et p ronez qz no intererat do mini vasallu ibi aplius stetit postq inuare no poterat. l. si plures. C. de positi. cu si. et hoc vult ista glo. vsqz ad. v. s. cosueuit. qua sequitur doc. et pbatur in. l. si quis in gra ui. ff. ad filla. et in. c. fi. j. de alie. feu. pa. cum his que ibi di ri. Dicit tamen bal. q si vasallus posset ipm clamorib? ad inuare q d3 hoc facere per. l. cu dominu. ff. ad filla. Sub dens q si in bello mutillatus cristat. excusatur et a clamā do. qz in bello vor plorantis et suis infesta est. qd no. ad li mitatione. d. l. cu dominus. et facit glo. ista que nihil dicit de clamore. et p. d. ter. in. d. c. ij. in fi. et qd ibi dicit facit. j. q fuit pri. ca benefi. amit. in. s. s. nec est alia. et qd ibi dicit in prio notabili et in pria oppo. **Quero** cu dicta glo. in fi. an vasallus in pstando auxiliu dno suo teneat pponere sa lute dni sue pprie saluti. crepli ca quonia si vult defende re dn3 oz q ipse vasallus moriat. si vult fugere op3 dnm mori. et rñdet glo. q hoc est certu qz d3 precligere potius vita ppria nec pdit feudu vt eleganter hic determinat. gl. et alia in. d. c. fi. j. de alie. feu. pa. s3 secus dicamus in ser uo respectu dni vt in. l. i. ff. ad filla. qz no est bona equi paratio de seruo ad vasallu qm dn3 h3 maiores ptezes in seruo q3 in vasallo. Et hoc voluit ista glo. vsqz ad fi. que bene loquit et ea sequitur doc. et pbat in. l. h. demu. ff. de operis liberto. facit glo. iuris canonici in. c. sicut nobis d ver. sig. li. vi. de qua. q. die vt lati? diti in. d. c. fi. vbi vide et in Spe. in ti. de feu. v. vij. **Quero** ab et quid si fuga vasalli no nocuit dno an tuc vasallus puniat. et videt pri mo q no cu no intersit dni qd. n. sine effectu delicti est no nocet. C. de seruis fugi. l. macipia. S3 veritas est in cotra riu q imo puniat p ista lra3 que nihil vltra erigit nisi fu ga. arg. C. de furtis. l. si quis suo. et qd no. p doc. in. l. i. ff. si quis ex testa. lib. esse inf. sue. et ff. de legi. l. i. et de in ius vo. l. quamis. Itc qz dedit alijs malu creplu. l. capitaliu. s. fa mosos. et l. si quis aliqd. s. qui abortiois. vbi melius. ff. d penis. Et tenet Bald. h. **Quero** quis dicat mortifere vulnerat? dic fm Bal. qui no potest euadere s3 regulas medicoy vel cu magna difficultate. s3 ille qui de leui cura ri pot no d3 mortifere vulneratus per no. in. l. ab hostib? s. fi. ff. so. ma. ff. locati. l. marit. Flozia. in. l. ait ler. ff. ad l. aquil. qd est arbitrariu iudici. Panoz. in. c. pposuisti. de pba. betur in. c. significasti. de homicidio. Quid au tez sit vuln? no. p Bar. ff. de iniur. l. pretor in fi. et Bal. in. l. prediu. et l. fi. C. de edil. actio. vide Angel. in. l. i. s. sci enduz. ff. de edil. edic. in. l. ertat. ff. q metus cau. in. l. si de pignore. s. fur e. ff. de fur. Bal. in. c. cu adeo. de rescrip. in. l. i. s. finali. ff. ad filla. **Quero** vtrum dominus p sumat mortifere vulneratus ex eo q decessit ex tali vulne re no curato dic q sic fm Bal. p locu ab effectu. C. de in di. l. re no nona. s. fi. nisi ex adiuncta culpa infirmi cu vul nere fuerit secuta mors. vn aut act? fuit pordinatus cul pe. et tunc mors d3 secuta ex culpa. ar. ff. de sta. hominum

l. querit. ff. de neg. ge. l. sine hereditaria. faciunt notata p Bar. ff. de dam. infec. et l. dani infecti in. s. fabinus. et io dicit De. de cer. quez sequit Bal. j. que fuit pri. ca be ne. amit. in. s. ite qui dnm. q vasallus admittat ad pban duz q dn3 decessit no q vulnus fuit mortale: s3 pp mala medicameta ad qd facit qd no. ff. so. ma. in. l. ab hostibus in. s. si vir. et in. l. si cu dot. s. finant in seuisimo. fiet aute talis probatio p medicos. l. semel. C. de re mili. li. rj. Na fit pbatio per doctos in arte. l. i. in pri. cu ibi no. ff. de ve. inspi. Flozia. in. d. l. ait ler. et p Bar. in. l. ij. s. diui. ff. de iure fisci. Ita tenet Bar. in. l. fi. ff. ad. l. cor. de sicca. in fi. col. no. Bal. in. pbe. ff. in. iij. col. in. l. ij. C. de rei ven. Lano. in. c. pposuisti. de pba. et ibi dicit et est difficilis pro batio huius negatiue q vulneratus no sit mortuus ex vul nere. Et io debet diligenter etari et sic sut varij in opinio nibus diuersis d3 iudicari fm effectu fm Bald. facit qd no. in. c. significasti. de homi. et qd betur p Spec. in ti. de accu. v. sed pone. et ibi per Jo. an. de similibus qonibus. et facit ad pdicta qd elegater dicit ter. in. c. pterea. de cle. percul. habet in. c. si qua feia et in. c. studeat. l. dis. i. c. pby terum de homici. **Quero** qd si dn3 fuit ita vulnerat? q no poterat euadere. an post fuga vasalli fuit itez vulne rat? et citius mortuus e an habeat locu iste ter. **Concludit** Bal. et alij sequit q sic quo ad penaz huius legis. Sec? aut si tractarem de pena intrinseca ipsius delicti qz tuc vltimu vuln? velaret primu vt. ff. ad. l. agl. l. huic scriptu re. S3 h. tractam? solu d3 pca extrinseca amissiois feu. vbi sufficit q dn3 sit mortifere vulnerat? **Quid** si dn3 vul neratus decessit an presumat decessisse ex illo vulnere vt vasallus relinques dnm no pdat feudu. rñdeo s3 Bald. q psumit in dubio decessisse ex vulnere nisi pbe cotrari um qz eritus acta pbat et effectus denotat cam et l. rem no noua ad fi. C. de re iudi. **Quid** si dn3 relictus a vasal lo in plio sit vulnerat? postea p aliu letaliter vulnerat et quo vulnere secudo decessit dn3 an vasallus pdat feudu **Concludite** q no quia vasallus ita demu tenet si dimisit dn3 i plio mortifere vulneratu q hic no psumit. Nec ob. l. huic scripture. ff. ad. l. aquil. qz rñdet Bal. q fictio illius no h3 locu in feu. vel aliter ego rñdeo qz ibi erat du biu an primu vulnus erat mortale pterea no tenet de oc ciso sed de vulnerato. et in casu nostro certum erat cu mor tifere no vulneratu. prio ar. l. ita vulnerat? ad. l. acquili. iuncta glo. in. d. l. huic scripture. s. i. et ita dicite e s3 cer tu eet primu vulnus fuisse mortale non releuat vasallu q so vulneratus dn3 sit mortu? p. s. dca. **Quero** an va sallus teneat sequi dn3 suu ad bellu et sibi seruire et ex ter ritoriū et iurisdictione dni sui. Et v3 pria fronte dicendum q no p. l. ex territoriū. ff. de iurif. om. iud. **Contra** dtermi nat Bal. dicēs q in quocunqz loco e dn3 cu exercitu ibi intelligit ee territoriū et iurisditio ipsius dni vt tenet Ly. in. l. iij. d. offi. pfi. et Jaco. but. in. l. cuctos populos. qm ter ritoriū d3 a pte terre sicut districtus d3 a distringen do vt no. insti. de actio. in. s. rurisus. et probat in cle. ne ro mani. i. s. sane de elec. nam in mari dicunt districtus h3i et possideri. vt in. c. vbi periculū d elec li. vj. et in autē. no uo iure. C. d ser. fugi. **Intellige** tñ pdicta pcedere qm bel lu eet iustu vt. s. dictum est qz dn3 facit p defensione sua et probat. rrij. q. ij. dn3. et j. d no. fi. for. circa mediū iuer. si scinero. vbi no distiguit locus in quo seruire debeat. sed indistincte dicit q vasallus prestare d3 suum auxiliū etc. Et ita tenet And. d iser. subiungens q multo magis hoc dicendū est qm inimicus dni veniret in offensionē dni et in iuste et dn3 p sua offensione vellet pugnare extra territo rium suū et consulte ducere suum exercitum ad loca inimi ci sui vt faciunt boni duces. **Quid** aut si dn3 h3 guer ram ex territoriū et no p defensione patrie sue. sed vt de nouo acquirat aliquā terram vel prouincia an tunc vasa li teneantur secum ire in itali exercitu. et dicit idem An dre. q si longe extra patriā vellet dominus eos traduce re q tuc non tenentur vasalli ire cuz non fuisset hoc veri

similiter cogitatum in traditione feudorum ar. ff. de tras
ac. l. q. cu tutoribus. §. i. et ff. de acq. l. i. cu acq. l. i. d. no.
fi. for. Si vero dñs vellet eos traducere par extra patriā
et tūc vñ hoc eē tollerabile ar. ff. de op. liber. l. q. nisi cum
l. se. et de annuis leg. l. meua in fi. Et pbat optie ista cōsi
deratio l. c. i. §. sigs. n. j. q. cau. feu. amit. S; vbi dñs acq
suisset extra patriā pbat eē in loco remoto aliquā terram
vel puincia. tūc vasalli bene tenent ire p illa defenden
da vel recuperāda si dñs illā de nouo amitteret vt pba
tur in. d. c. i. de no. fid. for. in. §. r. si contigerit rē. coniu
cta. l. bfe vñ. ff. de §. sig. facit. d. c. i. hic finit lex. et facit qd
tāgūt p Spe. in ti. de feu. §. qm. §. r. xij. Et dixit Jaco. ar
dis. in sūma in fa carta sup rubricella an dño abūti co
gat seruire. et in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella an te
neat vasallus offm offerre dño. **Quis autē expēsis an**
dñi vel ppijs militare debeat vasallus associando cū di
gi in. d. c. i. de no. fid. for. facit ad pdictas qōnes ter. in. c.
antiquatū. d. feu. et beneficijs rē. i. capitul. extraor. **Que**
ro qd si vasallus reliq dñm re vera mortifere vulneratū
S; credēs dñm nō esse sic vulneratū. an priuabit feudo
dic q nō fm Bal. l. error nō excuset nō tamē auget deli
ctū. l. res. ff. de cri. xpila. heredi. et de fur. l. inter. oēs. §.
recte. **Quero sunt duo fratres vasalli in plio cū domi**
no quoz vn⁹ derelinqt dominū mortifere vulneratū ali⁹
vero sua pbitate defensauit dominū ab hostib⁹ an frater
q dominū derelinqt priuabit portioe feu. sui. determinat
Bal. q nō. l. si is qui duos. ff. d. libera. lega. Ego sub du
bio teno forte contra Bal. nā delictū et culpa debēt te
nerē auctorem suū. l. scimus. C. d. pe. l. crimē eo. titu. et qd
statuit in duab⁹ psonis statuitur in vna singula. si ambo
fratres reliqissent dñs; s; pderent feudū vt in hoc pzi. §. si
vnus reliq d; pdere portioe feudi et facit. l. q. de tota. ff.
de rei ven. facit scripta p Bar. in simili⁹ in. l. fraudati.
ff. de publi. et qd no. glo. i. l. cōi diuidūdo. in prin. ff. cōi
diuidū. nisi saluādo Bal. intellexerimus qñ feudū ē indi
uiduū vt feudū marchie ducat⁹ rē. c. i. §. pterea ducatus
.j. de pbi. feu. alie. p Fed. ar. d. l. si is q duos. nā libera
tio p acceptationē ffr vni ex correis debent. socijs extēdi
tur ad aliū sociū. q; impossibile ē vnū liberari sine reliquo
ar. l. iij. §. nūc de effectu. ff. de duob⁹ reis stipu. Si autē fe
dit diuiduū a cessante rōe. d. l. si is q duos. secus eēt dicen
dū. **Quid si cōitas senensis hēret feudū ab ecclesia ali**
as ab impatore. et pars vna cōitatis. puta populares co
miserūt cāz vnā priuatiōis feudi an cūitas pdet feudū cū
vna ps. l. nobiliū nō sit in culpa. respōdet Bal. q nō. qz
neq; delinquēdo neq; cōtrahēdo vna ps cūitatis nocet
toti cūitati ar. no. in. c. nra. de iureiu. fm. d. Bal. facit
no. p Bar. in simili in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iure. et fa
ciūt ē scripta p Bar. i. l. aut facta. §. si. ff. d. pēis. **Sub**
dit Bal. vnā pulchrā regulā i materia feudoz q; et qui
bus cāis vasal. pdit feudū et eisdē dñs priuabit ppietate
c. i. j. qualiter do. ppi. ppiue. c. d. forma. r. ij. q. v. **Quid**
si pbat⁹ alicuius ecclesie q ē dña feudi cōmittat cām priua
tiōis ppietatis feudi d vasallū an ecclesia ppietate
te. **Locūdit se remittēdo ad no. in. c. i. §. si. j. d. cap. cora.**
facit glo. in. c. i. de dolo et contu. cōter legiste l. i. iudem⁹
nullā. C. de sacrosan. eccle.

Item si fidelis. Vasallus adulterās vel solici
tans adulterare vt turpiter tā
gens vrozē dñi amittit feu. idē dicendū si p̄cubuerit cū fi
lia dñi aut filia filij aut nuru. Similiter si cū sorozē dñi ad
huc manēte i domo ipsius domini. b. d. In ter. ibi fidelis
.i. vasallus vt dicit in preābulis libel. ibi cucurbitauit. i. p
adulteriū fecerit ipm cucurbitū. vt legitur i ter. qd nos ap
pellamus becho. et de his no. per glo. et ibi dicit. j. de pace
tenē. in. §. i. et hic in glo. in pri. que per hoc ē expedita sine
dicat adulter aut sine cū vrozē iacuit. q idē sonāt s; Bal.
per glo. in. l. cassius ait. ff. d. fideicōmi. libertati. Et ē simi
lis ter. j. qui testes sunt neces. ad pban. feu. ingrati. in. c. i.
et. j. d. val. q cōtra cōsti. lotb. feu. ali. ibi exerceuerit. l. atten

tando et laborado vt concubat. vt. j. d. ca. qui. cu. vñ. c. iij.
qm in delictis atrocioribus punit affectus lz nō sequat ef
fectus. l. sigs nō dicā rape. C. d. epi. et cle. et ff. ad. l. cor. de
sicca. l. diuus. et in. glo. hic posita in sui pri. Ibi luserit pu
ta ponēdo manus ad pect⁹ vel ad femur fm gl. nec. p̄prie
appellari. d; ludus in quo ē culpa. et vñ ēt criā oriūt. vt. l.
nā lusus cū ibi no. ff. ad. l. aqni. et in glo. hic posita q p h
ē expedita. Ibi nupta filio. i. nuru dñi. vt. j. q. fuit pri. cau.
be. amit. i. §. rursus. qd intelligas ēt si dicit⁹ fili⁹ suus nō ēt
set successur⁹ i feu. cū iste ter. nō faciāt dñas s; solū p̄side
ret excessū et dicitū vasa. aduers⁹ dñs s; And. d. iser. p istū
ter. Ibi obtiet dic q si tu hēs: obtiet. i numero singulari p
tūc bene stat lra vt capiat solū cāuz p̄rie dicitū d sorore do
mini quo casu fiēda ē ista distinctio an i domo vt ēt domus
vt pbat. j. q. fuit pri. ca. be. amit. i. §. rursus. et ē bōa rō dif
ferētie. nā qñ ē i domo p̄cipalr lectū honor. dñi. Et istā
rōez honoris lēsi dicit Bal. posse assignari qre adulterās
sorozē dñi pdit feu. et nō iterficiēs eā p. l. isti qdē in fi. ff. qd
me. cā. Si vñ hēs in ter. obtiet. in numero plurali. et tunc
lra male loqueret q; referret ad oēs cāuz p̄cedentes qd
ē falsū cū nō fiat distinctio nisi solū in sorore. vt. s. dicit. Et
hoc mō possēt p̄ficari glo h posita q dicit q ista vba su
perfluāt et nō sunt habēda in ter. que glo. p hoc ē expedita.
Ibi amittere. s; an ipso iure vel p sūias dicit. s. e. in pri
ci. **Mo.** q vasallus q cōcubuit cum vrozē dñi amittit
feu. qd intelligas vtz sine ea vrozē volente sine inuita. l. i. §.
vsq; ff. d. iniur. Itē si viuēte iā dño sine eo mor:uo ipa eri
stēte et p̄seuerate i viduitate. Sec⁹ at si trāsmisset ad secū
da vota fm And. de iser. et Ni. de nea. p ea q habentur et
ibi ēt and. et Bal. in. c. ij. in fi. j. de feu. sine cul. nō amit. l.
apud celsus. §. aduersus. ff. d. doli excep. et qd no. i. l. fidei
cōmissus. C. de fideicō. et in. l. sorozē. C. d. bis q. vt idig. l.
Bal. teneat dñū invidua et vasallus cū ea cōcubēdo non
amittat feu. s; primū dicitū puto veri⁹ ad qd facit. l. femie
in fi. ff. d. senato. et ad muni. l. fi. §. ij. cū ibi no. dicitū Bal.
posset saluari in muliere que iā trāsmisset ad secūda vota
vt no. And. i. c. ij. j. d. feu. sine cul. nō amit. vel posset salua
ri in vidua als ihoneste viuēte p ter. que ibi no. Bal. in. l.
bis solis. C. de reuo. dona. vbi pbat q vidua inhoneste vi
uēs amittit p̄uilegia p̄mi thori. notat Ange. in. l. cūz q
dā puella. ff. d. iuridi. om. iij. facit qd no. gl. in verbo nu
ptijs in autē. sacm. C. quādo mulier offi. tu. fūg. ēt. Spe.
in ti. de tute. §. nūc dicēdū. p̄ itē excipit. cogita. **And.**
hic mouet d subditis q cū regina cōcubuerunt an cōmit
tāt crimē lese maiestatis et arguit ad ptes iclinando tan
dez q nō. qz nō repit iure cautū et sumus in penalib⁹ vbi
aut vasallus hoc cōmissit de volūtate domini. tunc non
punaret ar. i. l. cū dona. C. de trasac. et d. §. vsq; adeo. in
tellige idē si opē tulit p̄siliū vel p̄suasione dedit p. l. i. §. p
suadere. ff. d. ser. corru. In quo tamē Bal. hic facit dñas
l. d. Mar. nō. **Mo.** q rōne loci aggranaat delictum vt
hic et in. l. aut facta in principio et in. §. locus. ff. de penis.
qd patet quia vasallus concubens cum sorore domini in
domo dñi priuaf feudo. Sec⁹ at si extra domū. vt. j. que
fuit pri. ca. be. amit. i. §. rursus. Et ē rō qz legislator puta
uit maiorē iuriā fieri dño i domo sua q extra domus. vt
ff. ad. l. iul. de adul. l. i. q ait. facit qd no. glo. i. fi. j. in. §.
seq. q d; trahi et declarari i isto. §. qm p̄prie loquit et p̄riet
ad istū ter. **Nota** et hoc ter. q maior iuriā afficit qz
et psona vrozis filie et nur⁹ q et psona sororis. qd p; qz in
quocūq; loco vroz filia vel nur⁹ adulteret p vasallū amit
tit feudū. Sec⁹ si soroz bitās extra domū dñi p vasallum
adulteret. qz tūc nō amittit. et ē rō qz tūc dicta soroz nō est
sub tuitioe dñi. vt hic. et dicit i. d. §. rursus. et ista fuit rō di
uersitatis. Et p tāto dicit and. q iste ter. nō ē trabendus
ad vrozē fr̄is dñi. l. si vero. §. de viro. ff. so. ma. Et cōclu
dit hic magr aliter and. q sum⁹ in penalib⁹. ideo bec pe
na priuatiōis nō egrediet casus et psonas exp̄ssas. fa. glo.
in. c. fi. de iurepa. et cōcor. allegādo in se. lectioe vbi ponā
an regrat sūia bois ad bmoī priuatiōes. tū cōtra cū facit

ter. i. c. i. si. i. qui. cau. feu. amit. z i. g. z q. j. que fuit pri.
ca. bene. amit. vbi de filib⁹ ad familia i ista pena priuatio-
nis iuder pot pcedere. z sic attendendus erit an sit similis
casus exp⁹ ut ibi. **Q**ppo. cu glo. i. i. ver. lz in hoc rē.
de sup⁹uitate hui⁹ ti. p alios ti. j. hic pot esse tit. qui. mo.
feu. amit. z. j. i. qui. ca. feu. amit. vbi hmoi modi amittēdi
feuda. de qbus in hoc titu. fit mētio repetitū iter ato i di
ctis tit. 5. s. quib⁹. C. de nouo codi. cōpo. vbi nihil d3 esse
sup⁹uum in iure. **S**o. ista glo. videt fateri p⁹trariū dicens
q⁹ ex hoc antiqui qdā glosauerūt q⁹ iste titulus vacet z su
persuad p illos ti. s3 tu dic q⁹ imo nō superfluit s3 ē zgrue
posit⁹. qm i illis ti. adducūt ēt alie cāe feudū amittēdi vl-
tra istas hic exp⁹ssas. nā zgruū ē repetē materia antiquā
vt aliqd addat. in an. de equa. do. i. s. bis cōsequēs pro-
ut ēt in simili sit. j. hic pot ēt titulus. **Q**uero cū glo. ij.
qd si vasallus drit amicitia cū inimicis domini. an ex hoc
amittat feudū. z rīdet q⁹ sic. dices q⁹ vbi cū vasallus ali
qd facit ex quo possit psumi vt magis videatur inimic⁹ q⁹
amic⁹ q⁹ amittere debeat feudū p. l. liberti. C. de ioffi. te.
z. l. i. s. cū p⁹onus. ff. de offi. p⁹fec. v. z. hoc voluit gl. vsq⁹
ad ver. s3 si dñs. z c. ex q glo. elicias duas cōclusiōes. pma
q⁹ vasallus p simplicē amicitia dcta cum inimico domini
amittat feudū. s3 tu dic q⁹ ista cōclo ita simpliciter intelle-
cta nō est p⁹a. qm ad eā verificari. regrunt duo simul iun-
cta. v3 q⁹ cōtracta sit inimicitia cū inimico dñi. z q⁹ ista co-
pulatione sit in p⁹ntie z dñū dñi. als aut sec⁹. qz sola amici-
tia cōtracta nō priuat. z ita t3 glo. j. hic pot ēt ti. qui. mo.
feu. amit. z ibi late dicit. z. j. que fuit pri. ca. bene. amit. i. s.
porro. i. i. q. z pbat p ter. j. quot tes. sunt neces. ad proban.
feu. igrā. z p bal. in. l. i. ff. de re. diui. i. rli. q. Alia. hic z in
c. i. s. itē q dominū. j. que fuit pri. ca. bene. amit. Bal. i. c.
i. j. hic finit l. i. c. i. s. fi. de phi. feu. alie. p. Fe. Oldr. cō-
si. l. rri. qd incipit. nūquid rpanis. z ita intelligit qd no. per
Bal. post glo. in. d. l. liberi. z p Bar. i. d. l. i. s. cū p⁹on⁹.
Et hoc mō possē⁹ ēt saluare istā glo. z hūerit istum re-
spectum p. ll. quas allegat. z erponam⁹ eā dū dicit vel ali-
ter zc. vt erponam⁹ vel p. ita saluabat eā And. de iser. i
d. s. porro. **S**cōda cōclusiō ē ista q⁹ vbi cūq⁹ pot psumi
vasallū ē inimicū dñi q⁹ amittat feudum. s3 tu nō intelli-
gas hāc cōclusiōē ita simpliciter z idistincte. vt ex qualibz
p⁹sumptiōe vasallus amittat feu. qz nō sufficit ois occasio
ad priuationē feudi. vt dicit ter. j. in q. cau. feu. amit. in. s.
si. q. n. Neqz ex oi cā ex qua opio vasalli grauat amittit
feudū. vt dicit alter ter. j. que fuit pri. ca. bene. amit. i. s. il-
lud. S3 itelligas q⁹ vasallus taliter versat⁹ sit vt pot⁹ cre-
dat inimic⁹ q⁹ amic⁹ z fidelis ipi⁹ domini. vt pbat i. d. c.
. i. qui test. sunt neccf. z ibi exp⁹licani. vasallus. n. nūq⁹ pri-
uatur feudo sine cognita z cōuicta culpa. vt. j. de feu. sine
cul. nō amit. c. i. z inia lata. nisi quādo priuat p alienatio-
nem fm Bal. hic. qui allegat inno. in. c. ij. extra de feu. z
est rō qz videt hēre rē p derelicta. l. p⁹oris in prin. ibi gl.
ff. de dā. infec. z facit glo. in. l. fi. C. de iure empbi. vbi idē
vult in emphiteota alienate ita. d. Anto. in cōsilio. rri. in
cip. visis pūctis. vasallus cim possit p⁹sumptionē cōtra se
inductā elidere p aliā p⁹sumptionē cōtraria fm Bal. vt
ff. qd falso tu. vel cura. gei. i. l. nouissime. ff. locati. l. itē q-
rit. s. ererenti. Et idē vbi cēt dubiū de cā amittēdi feudi
reliquit hoc subtilitati z discretiōi iudicis. vt i. d. n. q fuit
pri. ca. bene. amit. in. s. s3 qz. p iniam suā h3 hoc declarā⁹
vt dicit. j. de feu. sine cul. nō amit. in. c. i. z hoc mō itelligē
da est glo. Post bal. hic quero cū cūluter agat ad puati-
onez feu. vtrū i tali accusatiōe debeat pōi mēp⁹ z loc⁹ cris
cōmissi. Bar. vbiqz sensit q⁹ sic. qz impingit dolus. bar.
in. l. i. s. sinat. ff. de vi z vi ar. in. l. i. s. interdictū. ff. vti
possidetis. Bal. in. l. i. in fi. C. vbi de pos. agi opoz. in. l. p
tor editit. in prin. de iur. Et ē cōsiliū Ludo. i cōsilio. cxi.
incip. Spectabilis dñe mi. Bar. in. l. i. in prin. ff. de eden.
in. l. z an candē. s. actiōes. ff. de excep. rei in. i. l. edita. C.
de eden. s3 Spec. dū format libellū sup. l. repetūdarū ci-
uilitate itētata nō pōit i libello civili locū z mēse3. vt no. in

spe. de accu. s. ij. dicite fm Bal. hic q⁹ si re⁹ petit edī lo-
cū z mēse3 d3 ei edī. s3 si nō petit pcedit libellus in plerif
q3 tñ locis suat opi Bar. ar. ff. de dolo. l. itē erigit de in-
iur. l. p⁹or editit. cū si. z nō. c. d. p. c. tue. **C**ōsidera si tu
respicias illā d dolo z de iniur. loquētē q⁹ d3 pōi certa sub-
stātia z certa q⁹litas delicti z ista ē solēntas intrinseca. imo
est ipa sbā libelli. vt. ff. de falsis. l. nec c. s3 nullo mō dici-
tur ibi apponi extrinseca q⁹ est opponere comunicatiōes
loci vel t⁹pis. nā regulariter hoc in civili libello poni non
d3 vt. c. abbate de re iudi. li. vj. z. C. de āna. excep. l. si. vñ
possumus dicere q⁹ vbi nō reperit inscriptio ad penaz ta-
liōis ibi nō regrit solēntas legis libelloz. itē. c. tue si bene
cōsideretis nō v3 hoc pbare. nā sciendus est q⁹ iō accusa-
tio ad sepationē t⁹ori est mixta qz nō cōtinet pecuniariū
cōmodū in hoc h3 q⁹litate criālis iuxta no. in. l. lege agrā-
ria. ff. de termino moto. sed qz nō agit ad publicā vidiāz
z in hoc h3 q⁹litate civilis. **P**ondera s3 si hoc ē pp mix-
tā materiā. s3 secus si actio cōpetit p re familiari a cōtra-
rio sensu illius lre p bal. facit nā istud iudiciū ex quo ciui-
le nō irrogat infamiā vt p glosā in simili. c. at si clerici de
iudi. in vbo nō t3. faciūt decisiones rote decisi. rrvj. inci-
pit. itē fuit dubitatū vtrū in actione iniuriāz p bal. in. c. ij.
de or. cog. **L**ano. i. d. c. tue. z adde qd dicit glo. q⁹ in cri-
mine falsi pcedit h3 locus nō ponat qz clādestine cōmittit
vt no. in sti. de pub. iud. in pri. z alibi nō reperit. **Q**ue-
ro subsequēter cū dicta glo. qd si dñs nō fuit cōquestus in
vita de culpis cōmissis cōtra cū p vasallū. an heres dñi
poterit cōqueri z placitā d dictis culpis. Et rīdet q⁹ nō
allegādo. l. fi. C. de reuo. dona. cū si. vsq⁹ in fi. S3 tu lati-
us distingue fm Jaco. de bel. q⁹ aut dñs fuit sciēs z potu-
it querelare. s3 noluit z tūc h3 locū z pcedit ista glo. **A**ut
fuit ignorās vel etiā sciēs s3 tñ nō potuit placitare de vi-
ctis culpis ar. ff. de inof. testa. l. mater decedēs. z ad silla-
nia. l. diuus z. l. ercipiunt. s. fi. Ita Pau. de ca. 2. si. clvj.
incipit in rpi zc. viso in. ij. col. 3o. an. in addi. ad Spec. in
ti. de feu. s. nūc dicamus in pria addi. magna. faciūt que-
no. **P**anor. in. c. vj. de dona. Bal. in. c. impialē. j. de p
bi. feu. alie. p. Fed. faciūt q⁹ habēt in. c. i. j. quo tpe miles
z p hoc glo. z doc. in. l. oimodo. C. de iof. testa. z p Bal.
in. l. i. ff. de rez diui. in. rri. q. Et dicit hic Bal. q⁹ nec per
osculū v3 hec fellonia remitti p no. in. c. olim de iniur. fa-
ciūt q⁹ hēnt in. s. fi. in sti. de iniur. Et vsq⁹ adeo reciproca
est obligatio inter dñm z vas. c. d forma. rri. q. v. cū vul-
garibus: q⁹ sicut dē q⁹ si vasal. comisit culpā quā dñs invi-
ta dissimulauit heres ei⁹ nō pot de illa opponere vasallo
nec cōtra illū vigore illi⁹ pcedere. Ita si dñs cōmisit cu-
pā pp quā veniret p⁹rietate priuāduz si vasallus in vita
de hoc substituit heredes vasalli nō poterūt hāc culpā im-
putare dño. ita bal. in. c. i. dño. j. si de feu. fue. p⁹trouersia
Quero cū glo. in ver. z hoc intellige rē. qd si penituit
postq⁹ se ereruit vt cōcuberet cū vrozē dñi an priuet feu-
do. Et rīdet q⁹ nō ex eo q⁹ desistit per penitētiā. secus si p
pter impossibilitatē vt. l. q falsa. ff. ad. l. cor. de fal. Et hoc
voluit ista glo. vsq⁹ ad fi. remittēdo se ad libellū disputa-
torū pil. S3 tu de hac qōne latius dicas q⁹ aut vasallus
solū cogitauit z ereruit se in aio vt cōcuberet z tūc nō pu-
nitur. l. cogitationis penaz. ff. de penis. aut vltra cogitatū
ēt laborauit z non deuenit ad aliquēz actū. z tūc si ipm pe-
niteat non pūit. z ita itelligit ista glo. z qd no. i. c. si volue-
rit. j. de capi. q curiaz vēdi. Aut laborauit z se ereruit p-
ueniendo ad aliquēz actū: z tūc pūitur neqz p penitētiā
liberabit. ut i ter. isto. z. l. qui ea mēte. ff. d fur. z. l. si qs nō
dicas rape. C. de epif. z cleri. z dicatis vt ibi plene p doc.
z d hac. q. i. d. c. si voluerit. z cū hac distictiōe cōcordant
dicta **P**il. vt refert Jaco. ardiso. i sūma i. ti. q. mo. feu.
amit. sub rubricella idēz si cū vrozē. **Q**uero cū glo. fi.
an i casib⁹ hic exp⁹ssis vasallus per has culpas cōmissas
cōtra dominū perdat feudū iplo iure an requiratur sen-
tentia. Et respondet glo. arguēdo ad partes. primo vide-
tur q⁹ ipso iure per istū ter. i. fi. qui hoc videt p⁹suppone-

re. neq; repitur expresse correct^o. ergo ei statur. l. sancim^o
C. de testa. r. l. pcpim^o. C. de appel. In contrariu^o v^o q; re
gratur snia cu^o no^o sit priuadus absq; cognita culpa. vt. j.
de feu. sine cul. no^o amit. c. i. cu^o si. Et i hac vltia snia v^o re
fidere ista glo. r bene fm And. de iser. dicete q; aut qrit
an ex istis casis bodie pda^o feudu^o. r dicendu^o e^o q; sic. neq;
hoc corrigat vt vult glo. i prima pte. Aut qritur an anq;
sibi auferatur vtru^o criga^o snia. r dicendum q; sic. Et hoc
vult glo. i scda parte sui que ita d^o itelligi. als e^o sibi snia
r ibi glo. r coter doc. ita Bal. hic. Et facit ter. nf i ver
bo amittere. r diti prin. hui^o ter. Ange. i. l. ear. ff. de da.
infec. Bal. l. c. que i ecceliaru^o de costi. diti ponedo plures
casus. s. co. in prin. hui^o. c. notari post. d. Mar. c. i. s. fi.
s. qui. feu. da. pos. Et sic cōcludo q; circa amissionē feudi
pcedetes ex delicto regrit pcessus. r iudiciu^o r snia puati
ua. de quo. j. d. phi. feu. alie. p. Sede. i. s. callidis. p bal.
in. c. i. j. de feu. sine cul. no^o amit. Quid aut qn pderet per
snia. dic vt late diti ibidē. vtru^o at qn q^o e^o cōdenat^o a lege
ipō iure regrat aliq; declaratio. dic q; n^o e^o ferēda snia sup
amissione s; solū sup declaratione. vt in auten. de incest.
nup. s. i. C. de iure fisci. l. facultas. Bald. in. c. i. j. de feu.
sine cul. non amitten. r ibi ponam duos casus notabiles i
quibus sine sententia dominus trahit feudum suū r ali
quid diti l. c. i. s. fi. s. qui feu. da. po. ff. pro socio. l. cu^o duo
bus. s. idem respondet Bar. i. l. eius q; delatozem. ff. de
iure fisci habetur l. c. cum scdm de here. libro. vi. in. c. cu
pientes. s. q; si p. de elec. libro. vi. Archi. in. c. pro huma
ni de homicidio. r i. c. felicitis de penis. Jo. and. i. c. ordi
narij. de officio ordina. libro. vi. Idem l. c. cum qui i. s.
eo modo de preben. co. libro. r sciatis vnum menti tenen
dum q; nunq; dicimus penam legis. s. priuationis iuris q;
siti. irrogari a lege nisi i casib^o a iure expressis. gl. e^o no. in
c. fi. de iurepa. i. c. cu^o nos i sine glo. de officio ordina. bo
nus ter. i autē. de non elig. scdo nubentes. s. cum igif. s.
sicut. n. pacrus ibi nec quelib; lex e^o q; hoc dicat. bous ter.
in. l. at sigs. s. diu^o ibi penā in cū statutā no^o esse. ff. de re
lig. r sump. fune. Bal. in autē. ex testamēto in. i. col. C. de
secū. nup. facit glo. rir. q. vl. in sūma. Dan. cōsilio. clvij. i
cipit in rpi rē. qō ista. vbi t^o primū requiri sniam r in ma
teria n^o a lex pcessit vltius disponēdo q; priuaf vasal
lus pp cas exp^o s; vel similes. c. i. in fi. j. in qui. cau. feudū
amit. c. i. s. r q. j. que fuit pri. cā be. amit. S; qn p snias
facto hois e^o priuadus tūc regrit snia priuatiua p iudicez
vt. s. diti. de quo casu sufficit si iuder dicat puamus te siue
dicat declaramus te in penā priuatiōis incidisse vt. ff. ad
turpil. l. i. s. calūniatoribus. r de his qōmbus r similibus
dic vt latius diti in. d. c. i. j. de feu. si. cul. no^o amit. Cōp
po. ab e^o de supsnitate huius lfe in pri. q; no^o fuit necesse
dicere q; vasallus cucurbitauit dñm cū sufficiebat dicere
r exprimere casus. s. q; turpiter lusit So. plur a crepla po
sita sunt in ter. ad maiorē declarationē. Cōuero ab ex
tra quid si vasallus turpiter r iboneste locut^o est cū vroz
dñi sui nō tñ tetigit eius psonā an priuet feudo dic q; non
fm And. r Bal. q; nō tā turpe est colloquium q; tac^o r
matime in penalib^o in quibus loqmur. r iō no^o trahēdum
l. interpretatiōe. ff. de penis. o. n. aliquid fieri in psonam
mulieris vt pda^o feudū v; concubū^o vel turpis lesio euz
tactu inbonesto vt hic Itē dicit And. de iser. de osculo r
amplctu q; nō est minor rō pbitiōis. l. c. vi. ff. de suis et
por. facit qō no. in. l. i. ff. de extraor. cri. sed tñ bene faten
tur q; ex hac turpi locutiōe tenebit actiōe iniuriarū. r de
hac qōne dic lat^o. j. q; sunt pri. cā be. amit. s. h; r q; dlatoz.
Cōuero qd si ipse vasall^o opē fert alteri adulterāri vro
rē dñi an puniat eadē pēa dic q; sic fm Bal. p. l. r si ami
ci. ff. de adul. r de v. sig. l. sepe. S; tu adducas no. in. d.
s. h; r qui delator. vbi e^o declarauit casus qn vasallus est
leno vrozis domini sui. Cōuero si vasallus ignoranter
adulterauit vrozē domini sui vt q; forte repit ipsam in le
cto suo credēs eē vrozē suā an puniabit. dic q; nō. vt notat
glo. in. c. i. j. hic pōt eē ti. qui. mo. feu. amit. qō intelligas

nisi sua ignorātia eēt supina r crassa p ea que no. j. i. s. se.
r de hac. q. dicā latius. in. d. ca. Nā e^o vbi regrit dolus
crassa r supia ignorātia nō excusat imo tenet ac si scienter
eēt in statutus fm Bal. hic r e^o glo. in de. i. de cōsang. r affi.
Cōuero qd si vasall^o cognouit cōcubinā dñi an sit idēz
q; in vrozē. Et dic q; sic fm Jaco. d. ardis. q; cōcubinā^o
e^o licit^o d^o iure civili. vt si vter q; e^o solutus. C. de cōcu. l. i.
Albri. in. l. in cōcubinatu in fi. ff. d. cub. r dicit ter. q; iter
cōcubinā r vrozē iter est solū in dignitate. l. itē legato. s.
pui. ff. d. leg. iij. Nā e^o i cucurbitatōe pcurbie sicut i cucur
bitatōe vrozis turbatio sāguinis seqt. itē cū filij sint succes
sibiles. l. si qua illustis. C. ad. officia. r p hoc facit quia
in filio eēt iusta cā erb^o dationis glo. in. c. quinquauallis de
iureiurā. s. aliud quoz. in aut. vt cum d appel. cog. ergo
erit iusta cā puatiōis i vasallo p dicta. s. in prin. huius ti.
licet in dñū faci. que not. Bar. i. l. si vrozē. s. i. ff. d. adul. r
Bar. in. l. fi. s. itē rescripserūt. ff. ad municipal. in. l. cum
quedā puella. ff. d. iurisd. om. iudi. r ibi. etiā Bal. r cōtra
Bal. tenet hic. d. marti. per no. in. l. vnica cū autē. ibi
posita. C. vnde vir r vroz. s; prima opi. verior fm Bal.
Cōuero quid si vasallus cognouit spōsā domini que nōdū
erat traducta an amittat feudū dic q; sic s; iac. ardis. arg.
institū. de nuptijs r extra d spōsa. c. i. li. vi. r. in. l. i legibus
ff. d. testibus. Idem dicit ipē. d. matre domini nisi trāsiuit
set ad secunda vota ar. in autē. d. suli. in. s. sin aut. r. C. d
priuile. scholarū l. fi. Cōuero quid si vasall^o cognouit
pedissequam domini an priuetur feudo. et videtur dicen
dum q; sic quia debet facere ea que sunt de honestate
domini si vult dignus feudo videri. vt. j. de for. fide. c. i.
r nihil debet facere inbonesti in domo domini vt notat
glo. rir. qō. v. de forma. Sed in contrarium determinat
and. d. iser. dicēs q; ex tali inbonestate bene icidit i priu
um s; tamē nō perdit feudū nisi ista inbonestas sit cōmissa
in personas pbitas r in qbus eadē vel maior e^o rō. vt. j.
que fuit pri. cā benefi. amit. in. s. sed quia. In pedissequa
aut nō e^o par ratio. Et ideo nō ex omni cā i qua vasallus
incidit in priuatiū feudo vēit priuad^o. vt in. d. ti. in s; ilud
cim. Ista. n. cā. nō eēt sufficiens ad erb^o dationē filij nec
ad reuocādā donatōēz merito nō d^o eē sufficiens ad feudū
priuationē cū ista a pari pcedāt r ponāt p regula in ista
materia vt probat in. d. ti. s. predictis modis. Cōuero
quid si vasallus cōmittat incestū an perdat feudū dicit
Bal. q; sic. vt in auten. de incest. nup. r licz papa postea
dispēket quo ad m^o rimonū nō tñ recuperat feudū qō tam
mibi vel alij e^o apertū vel redijt ad dñm ar. i. c. quāuis de
rescrip. li. vi. r q; no. de libe. r postu. in. l. gallus. s. r quid
si tñ. r sunt verba bald. l. i. ff. de rez diui. q. li. vbi d^o q;
isto casu feudum esset amissum ipso iure.

Similiter. Vasallus insultū faciēs i personā domi
ni vel in locū in quo est. amittit feudū
idē dicēduz si vasallus interficit fratrem ppiū ipsius vasal
li vel e^o nepotē ex fratre. b. d. C. No. et ter. ibi assalierit q;
si in aliū salierit. i. assaltū fecerit r subaudi i personā vt dis
ferat a sequētibus r loquit iurta vulgare euz assalt^o. ppe
fir i aliū saltus vt. j. que fuit pri. cā be. amit. l. s. pretere a
r ibi diti i. s. cū arictes. ff. si qdrup. paupe. fecit. di. r hoc
cū sit in personā. vbi at inuicē vasallus r dñs nō possent
attingere puta si sint in duobus turrib^o vel alijs locis nā
tūc non est vis tūc nō d^o insultus i personā sed ad locū s;
Bald. hic alle. ter. ibi vel castrū nā iste. s. i. p. sui loq^o d
insultu i psonā r d^o aggredi loc^o s; Bal. a vasallo q; p^o p
cere iacula vel alr expugnare locū aut i castro vel alibi q;
dicit nō. propter statuta prohibētia arcē vel ecclesiā inua
dē. s; d. Mar. tñ puto eē reliquēdū arbitrio iudicis. l. i.
ff. de iure delib. C. No. ter. dum dicit ibi esse. aliqui ha
bent itus esse. r meli^o fm glo. sed tamen dic tu q; quelibet
l^o a bona q; idē est sensus ibi item subaudi amittere d^o se.
istū vasallus ipē ibi suū. i. ipius vasalli vel dic q; ref. r at e^o
ad fratrem ipsi^o domini dñi tñ isto cāu itelligat q; p^o ditorie

ipm interfecit vel als spaliter in offensaz domini fm and.
hic z. j. an iste q interfecit frem do. in. c. i. z statim dicam
in glo. ibi filiu fratris. signa istu ter. q fili' fratris mei ap
pellat nepos me' vt. j. dicat. No. q insult' de per se e pu
nibilis fm Bal. veru ex eo qz no e pambulū neqz pars
alteri' delicti. secus aut si esset pars alterius delicti z pre
ambulū ad aliud delictū. vt qz precedete insultu qs aliuz
occidat. qz tūc confunderet insult' cū homicidio. neqz de
per se puniret. vt no. in. l. qui de crie. C. de accu. z in. l. nū
quā plura. ff. de pna. delic. de qua materia plene p bal.
in. l. aduersus. C. de fur. z in. l. cum ancillis. C. de nup. z
bar. in. l. respiciendū i. §. delinquit. ff. de pe. z pōt fieri in
sult' tā pedes q̄ eques. tā in mari q̄ i terra. vt in. d. §. cū
arietes. cōiuncta. l. quēadmodū. §. si navis alteraz. ff. ad
l. aquil. C. No. ex hoc ter. fm bal. melius expsum q̄ ali
bi q̄ fili' fratris dicit nepos. ex quo dicit Ja. de bel. q̄ ad
uocati bononiē. alle. istuz ter. q̄ si res sit cōcessa alicui in
emphiteosum sibi z nepotib' suis. qd̄ intelligit' de filijs
fratru. z idē dicit q̄ si p̄uilegiū aliqd̄ esset cōcessū alicui
eadē forma. z ad hoc alle. ff. de inoffi. testa. l. si instituta. §.
ij. ff. de i re verso. l. nihil interest. s; ille leges nō probant
hoc. qm̄ loquitur de nepote quo ad auū fm Jac. de bel.
z Pico. de nea. dicit bal. hic. aut ille cui cōcessus fuit tale
ius vel p̄uilegiū hz nepotes ex filijs z itelligit' tm̄ d̄ ipis
et nō de trāsuerfalib'. l. tale p̄m. §. si. ff. de pac. aut nō hz
filios nec nepotē ex filio sed hz nepotes ex fratre et tūc in
telligit' ē d̄ nepotib' ex fratre p̄ istum ter. ar. ff. ad. treb. l.
heredib'. §. si. et hoc mō p̄nt itelligi qd̄a gloselle q̄ vidēt
sensisse q̄ fili' fratris apdelletur nepos. ff. d̄ dona. cā mor.
l. auiculo. z de lega. iij. l. cū quis. §. codicillis. facit isti. de
gra. cogna. in. §. quarto gradu et p can. i. c. tua nos extra
de glā. et affi. fac. ad p̄dicta. c. ii. j. d̄ feu. mar. c. i. p̄ Bar.
in. d. l. si instituta p̄ Bal. in. l. si dotali. ff. so. matr. cano. i. c.
vnico de scisma. li. vi. bon' ter. i. c. ex pte el. i. de offi. del. i
c. accedens de accu. Sede. cōsi. rix. in. c. felicis. de pe. i. c.
fundamēta. de elec. lib. vi. Di. in cōsi. qd̄ incip. statuto ci
uitatis pistorij. z in cōsi. qd̄ icipit. Inrpi noie cōsideratis
similis glo. i. l. post emācipa. ff. de lega. iij. facit ter. i. c. nō
sine de arbi. in. c. p tuas de pba. in. c. dilecto de pben. in
c. felicis. §. ceterū. de pe. li. vi. z hāc distictionez t; Imo.
in. d. c. nō sine. Cōclusiue loquēdo inter tot varietates fa
cite regulā q̄ appellatiōe nepotis cōprehenditur nat' ex
filio nō nat' ex fratre. ita Joan. and. in. d. c. fundamenta
Bar. in. d. l. si instituta. §. ij. insti. de gradi. Sede. cōsi. rix.
vii. inci. viso p̄ucto. Fallit p̄mo nisi subiecta materia ali
ter suadeat. puta statutū loquens de successiōe trāsuerfali
um noiat nepotē intelligit'. s. filiu fratris. Pan. in. d. l. si
dotali. Fallit so vbi ex precedētib' aliter appareret. vt ē
ter. in. c. si capitanei. j. de feu. mar. Bal. in. l. ij. C. de suc.
edi. z ita itelligat ter. noster. Fallit tertio vbi cōmūis vsus
loquēdi aliter se hēret. d. Anto. in. d. c. tua nos. C̄ue
ro cū glo. prima qd̄ si vasallus assaliens castrū ignorabat
dñm ibi eē. an tūc amittere debeat feudū. z r̄idet ponē
do duas opi. Prima ē q̄ vasallus ignorans non debeat
amittere per istū ter. nisi sua ignorātia fuisset crassa z sup
pina. qz tūc amitteret nec excusaret. l. nec suppina. vt. ff. d̄
iur. z fac. igno. Secunda opi. est q̄ talis vasallus insultās
idistictē teneat sine fuit sciēs sine fuit ignorās eo qz taliter
delinquēdo venit d̄ sacramētū fidelitatis dū h̄ rēdat i dā
num domini vt. j. d̄ for. fide. l. c. i. et hāc opi. sedaz sequit'
glo. dicēs eē subaudiēdū maxime ad istū ter. dum dicit
sciēs zc. ad ostēdēdā maiorē culpā vt pbat i. d. §. porro
vbi idistictē loq̄ nec ob. r̄ta posita. j. q̄ fuit pri. cā be. amī.
§. illud vbi vasallus nō d̄ ex quolibet p̄urio amittet' feu
dū qz itelligitur d̄ p̄urio adhibito circa alienatōez feudi.
quo cāu n̄ amittit se. in parte nō alienata vt. j. de vas. qui
d̄ cōsi. lotb. feuduz aile. in. c. i. hic vero loquimur d̄ p̄urio
adhibito circa cōmissa aduersus dñm et q̄ sit rō diuersi
tatis. no. in. d. c. i. in. glo. i. in fi. similiter nō ob. j. hic p̄t eē
ti. qui. mo. feu. amit. s; ista glo. s; aliquos libros allega

uerit. j. q̄ fuit pri. cā ben. amit. vbi requiritur scia vasalli
assaliētis qz ibi loq̄tur qm̄ vasallus ignorabat illū eē dñm
quē assaliēbat quo cāu bñ distiguit an talis ignorātia esset
crassa vel supiavel n̄. nā faterer q̄ in cāu n̄o eodē mō eē
dicēduz si iste vasallus ignorasset istud castrū fuisse dñi z
tūc nō amitteret feudū nisi fuisset in crassa z supina i; no
rātia. verū hic p̄supponit q̄ sciebat istud castrum esse dñi
quo casu hoc solū sufficit q̄ insultet nec vltra aliud r̄igat
ad p̄uinationē feudi. Et quib' oibus cōcludo vna cū glo.
q̄ iste ter. intelligit' sine vasallus scierit sine ignorauerit
dñm fuisse in castrō. itē siue domus fuerit in dicto castrō
siue nō. qm̄ sufficit q̄ insultauerit castrū seu locū domini p̄
eius p̄niciē z sic intēdebat offendere dominū q̄ ēt sequit'
And. z cōter doc. C̄ Et ex ista glo. inferūt hic Jaco. de
bel. z. d. Adar. regulā q̄ vbiqz vasallus facit cōtra in
ramētū fidelitatis p̄dit feuduz. qd̄ mihi ita generaliter
nō placet p̄ dicta in. §. itē si fidelis. s. e. qz imo perdet tm̄
in casibus a iure exp̄sis vel similib'. vt. s. d̄ri. nō ē p̄ om
ni cōtranētiōe iuramēti fidelitatis. C̄ Quero cū glo. fi. d̄
inte llectu lre hic in fi. dū dicit q̄ si vasallus occidat fra
trē suū q̄ amittit feudū zc. d̄ quo fratre itelligat an d̄ fra
tre ipsius vasalli an de fratre domini z r̄idet gl. q̄ pōt in
telligi de vtrōqz diuerso tm̄ respectu z sic ista dictio sum
posita hic in ter. pōt referri ad vtrūqz nā si occidit fratrem
dñi n̄ amittit feu. nisi p̄ditorie occidat tūc bene amitteret
nō ex eo q̄ occidit fratrem dñi s; ex eo q̄ cōmisit p̄dimētuz
qz p̄ tale delictū z infamiā p̄dimētū nō p̄t amplius cōpa
rere in curia dñi. vñ eodē mō statueret si tale p̄dimētuz
p̄petrasset in p̄sonā cuiuslibet alteri' extranei. hoc respe
ctu posset ista lra itelligi q̄ iste vasallus occiderit fratrem
dñi p̄ditorie quo casu amittere d̄ feudū vt hic. z tale feu
dū d̄ reuerti ad dñm vt. j. an ille q̄ ineterfecit fra. do. c. i
p̄t ēt itelligi fm And. p̄ditorie. i. sine diffidatione Jo. an.
in. c. fundamēta de elec. li. vj. z sic inferūt ex glo. Jac. de
bel. z. d. Adar. q̄ p̄ditionē ēt alteri q̄ dñō factā. ex quo
apparet q̄ nō est fidelis vasallus perdit feudum de quo
ē dubito. Secdo mō itelligit' ista lra vt loquat' de vasallo
q̄ occidit fratrem p̄p̄iū. Et tūc ista dictio suū d̄ referri ad
fratrem p̄p̄iū ipsius vasalli. quo casu d̄ ipse vasallus amit
tere feudū siue occidat fratrem suū p̄ditione siue ea inten
tione vt habeat totā suā hereditatē. Et isto casu tale feu
dū nō reuertit' ad dñm s; trāsit in alios agnatos qm̄ istō
tale delictū nō respicit p̄sonā dñi pbat in. d. c. i. z hoc vo
luit tota ista glo. vsqz ad fi. que bene loq̄. C̄ Querit. do.
Adar. notabiliter an ep̄s possit hanc feloniam remittere
vasallo: ita vt vasallus retineat feudū Bal. in. l. i. in. iij.
col. s. qui feu. da. po. concludit quod aut iniuria est pro
pria prelati z potest eam remittere aut est cōmunis prela
ti z capituli z tunc non potest remittere sine capitulo. ar.
no. i. l. ij. C. de lib. z corū lib. vos adijcite Bal. q̄ p̄dicta
sūt vera nisi iuria respiciat p̄ncipalr ecclesiā vt ē incasib'
p̄missis nā tunc p̄lat' nō p̄t remittere iniuriā ecclesie. vt
glo. ordi. c. cū d̄sideres z. c. q̄tigit de sen. excō. rō qz p̄lat'
nō est dñs sed administrator. c. fraternitatē d̄ dona. z no.
Arc. i. c. statutū d̄ rescrip. li. vj. s; admistratoz n̄ p̄t facere
gr̄az remissiuā. l. p̄ses z ibi no. i. gl. C. d̄ trāsac. fac. l. ab̄itio
sa. ff. d̄ d̄cre. ab oz. faci. z qz p̄lat' nō p̄t remittere iura ecc.
vt no. Im. i. c. accedētib' d̄ p̄uileg. limitate p̄dicta nisi ex
pediat eccleie facere hāc remissioez. qz vasal. eēt potēs. tā
liter q̄ si p̄lat' nō remitteret d̄strueret bōa eccleie ar. no. i
l. pactū curatoris. C. d̄ pac. z ibi p̄ Bal. C̄ Quero ab ep̄
vtr' ille q̄ p̄misit nō offēdet titiū s; p̄ca iterficiēdo f̄rez n̄
cij icidat i penā. dic q̄ n̄ s; doc. qz illa d̄ p̄p̄rie offēsa ex q̄
alicui p̄petit actio iniuriar. p̄prio noie vt t; nōbiliter bar.
i. l. si ita stipulat' i. §. gr̄isogon' i. ff. d̄ verb. ob. z bal. hic
Quid at sit offēsa z q̄do dicat eē scā i p̄sonā dic p̄ eūdē
bar. in. l. licitatio. §. q̄ illicite. ff. de publi. Bal. in rubrica
ff. so. matri. vbi dicit q̄ violentia qua quis eijctur de pos
sessione potest dici violentia in personam. per glo. i. l. ita
qz fullo. in versu. de iprobitate. ff. de fur. in d̄riū faciunt q̄

no. in. l. ij. §. figs tabulas. ff. ad filla. bal. i. l. ad testium. §. fi. ff. de testi. in. l. si qua p calūniam. C. de epis. 7 cle. imo. in. l. i. §. hoc edictū. ff. de ope. no. nunci.

Aut si libellario. In summa hoc vult. Vasallus olim poterat feudum suū vsq; ad medietatē alteri allibellare vel pignori obligare vltra vero medietatē non. 7 si cōtrarium faciebat amittebat feudū 7 reuertebatur ad dominū. b. d. Permite q; circa feudi alienationē hēmus tria iura diuersa. nā de iure p̄mēuo poterat vasal. ēt totū feudū alienare sine voluntate domini. vt. j. qd iuris si post alie. feu. va. illud recup. c. i. postea supuenit scōm ius quo vasallus poterat dictū feudum alienare seu obligare vsq; ad medietatem tātū vt. j. de alie. feu. c. i. in prin. 7 in hoc ter. postea superuenit ius nouissimū quo vasallus nullā partē feudi hodie pōt alienare vel alteri obligare. vt. j. de pbi. fe. alie. p. loth. 7 de probi. feu. alie. per Sede. 7 pbāt p̄dicta. j. q̄liter oli feu. alie. po. in. c. i. §. i. 7 dicit. j. apud quem vel quos i. c. ij. §. i. fi. 7. j. co. §. fi. vel dic vt lati⁹ dicit. j. de alie. feu. i. pri. in primo notabili. **C** No. ter. ibi libellario noie. libellus p̄prie est ille cōtractus qui fit a vasallo trāsferēdo ius suū feudale in alterū. dicit aliquid in p̄ludis 7 non insisto. q̄a hodie nulla fit in modo 7 vsu loquēdi dīa inter hos cōtractus put in dictis p̄ludis declarari. 7 pbāt iste ter. dū subijcit ibi feudū. i. in libellum seu emphiteosim. nā ip̄prie loquitur de feudo. cū. s. dicit libellario noie. Itē q̄a etiā de isto iure antiquo potuisset vasal. in feudare ius suū etiā in totū nedū partē. vt. j. qualiter olim feu. alie. po. 7 no. j. de alie. feu. in prin. hodie videbim⁹. j. de probi. feu. alie. per fede. l. c. i. post pri. **C** No. ter. ibi trāsact. per mitat. i. dimittat apd creditore suū vt suū sit noie trāsactōis 7 talis p̄tractus est p̄hibitus i pignore fm ia. de bel. 7. j. de feu. da. inuicē legis cōmissio. c. i. **U**el expōas s; Bal. q; pmittere vt trāsactū est. q; debito nō soluto ad certum tēpus res sit penes creditorem. vt. l. ij. C. de pac. cōnen. **U**el fm and. de iser. dic q; ē dicere idest sine actu legitio vt q; vasallus sua negligētia 7 incuria nō curat diligēter 7 legitie qualiter vadat feudū 7c. dicens idē and. q; imo per malā culturā vel negligentia nō p̄ditur feudū. l; per desolationem vel destructionē. sic. c. ad apostolice. de re iud. li. vi. s; priores expositiōes plus mihi placēt. **C** No. vasallum p̄uari feudo si per fraudē vel dolum adhibeat cautelā alienādi dictum pign⁹. vt. j. qualiter olim feu. alie. po. in. §. donare. 7. j. de pbi. feu. ali. p. fede. in. §. calidus. **C** No. ter. ibi reuertitur. subaudi si feudū est nouū secus si cēt antiquū. q; tunc reuertetur ad agnatos. si ex tarēt. si vero nō extarent tūc bene reuertere ad dñm vt dicit. j. que fuit pri. cā be. amit. l. §. fi. 7. j. de vas. q; p̄tra cō sti. lot. feu. alie. c. i. **C** No. q; oliz vasalli hēbant maiores auctoritatē 7 libertatē in iure suo feudali q̄ hodie. cū olī possent vsq; ad medietatē feudi sui sine dñorū voluntate alienare 7 obligare et quocūq; cōtractu q̄nimo ēt in totū fm cōsuetudinē mediola. vt. j. de alie. feu. fo respōso. 7 in glosella fi. hic posita que hoc sensit. hodie nullā partē vt in. d. c. i. j. de pbi. feu. alie. per loth. que fuerit rō motina iuris noui tradit̄ ibi p ter. vnde si vasallus hodie alienaret totum feudū. perdere d; totū. si ptem. d; perdere p̄tē alienatā. vt. j. de vas. q; cōtra cōsti. loth. fe. alie. in. c. i. 7 in glo. i. hic posita. que per hoc ē expedita de quo per cano. in. c. ij. extra de feu. **A**duerte tamē vt nō extendas p̄dicta ad infeudationē. q; ēt hodie vasallus possit suū feudū alteri infeudare. 7 hoc nō est p̄hibitum. vt no. j. de capi. cora. l. §. p̄terea. 7 ibi videbim⁹. **N**o. ēt q; olim etiā erat interdīcta toti⁹ feudi pignozatio. s; hodie in nulla parte etiā minima pōt feudum pignozari sine p̄missu domini. 7 si fiet p̄mābū vasallus vt in. d. c. i. post prin. de pbi. feu. alie. per Loth. qd intelligas verū quādo p ipsam pignozationē trāsferatur in creditore corporalis possessio ipsius rei feudalis. dato q; pignozatio nō valet de iure. q; nō tā attendim⁹ iuris effectū q̄ animū. cūz actu vt hic. facit. c.

debitū de biga. sec⁹ at si fieret simplr pignozatio seu hipotheatio absq; traditiōe possessiōis. q; tūc nō intelligit̄ vē tū d; p̄hibitionē vt videat̄ alie. alie vt dicit i. §. p̄terea. s. al. le. in. l. q. 7 i. d. c. i. d; pbi. feu. ali. p. Sede. 7 ē rō fm Bald. hic. q; nō p̄sideram⁹ effectū iuris s; ai destiationē 7 affectū ei⁹ d; scō secū ū ar. cor. q; no. p. Dy. 7 doc. i. l. alienatū ff. de p. si. sec⁹ at i bis i qd⁹ solus iuris effect⁹ p̄siderat vt i. l. ea qdē. C. si māci. ita fue. alie. 7 ff. d; p. ob. l. q. rome. §. stam⁹. 7 hoc q; dem ē d; vasallo pignozate s; nō tradēte rē t; Spe. i. ep̄bitorea i ti. d. loca. i. §. nūc aliq. p̄si. r. 7 ē de mēte Bal. i. c. i. i. si. p̄cipij de succes. feu. q; ēt dicit valere alienationē feudi sub p̄ditiōe. i. si 7 in quantū dñs p̄sēserit p. l. si qs locuples. ff. d; mānif. test. no. docto. l. fi. C. de iure emphi. Itē dicit q; valet alienatio feudi sub cōditiōe videlicet si 7 in quātūz de iure possuz nisi interueniat captio dñi sub dicta cōditiōe q; tradere tali emptori a quo esset difficilis recuperatio. 7 ita dicit in. d. c. i. Bal. se cōsuluisse 7 cōiter in iudicijs alle. p notabili dictū Baldi hic q; p̄hibet̄ alienare ēt a lege vt feudatarius si alienat nō incidit in penā nisi sequuta traditiōe. facit. l. alienatū in pri. ff. de ver. signi. iūcta. l. fi. C. de iure emp. vbi Sali. 7 Al. bei. facit glo. l. i. i. §. si rē depositā. ff. de positi. voluit Spe. in. d. ver. r. xv. do. Anto. in. c. potuit de loca. Bal. in. c. i. perialē in prin. de pbi. feu. alie. per Sede. in. c. i. §. demig; j. que fuit pri. cā be. amit. Bal. in. l. iij. C. vt in pos. leg. al na. in. c. i. j. quid iuris si post alie. feu. vasa. illud recup. l; Imo. alr in. d. c. potuit. **E**t p̄dictis isert Bal. q; si p te stamētūz vel statutū p̄hibeat aliēatio sub pena q; nunq; per verbalē pignozationē vt simplicē hipotheationē cōmittat p̄ea qd ē notādū. fac rō q; pmittere nō ē alienare. vt. ff. d; do. l. ad cū i. §. luci⁹ 7 ff. d; fur. l. si is. fac qd dicit. j. per quos fiat inesti. in pri. sup glo. l. fi. in pri. 7 qd tradit̄ in. l. quedā. ff. de acqui. here. 7 in autē. de nō alie. i. §. alie natis faciūt no. per Ly. in. l. ij. C. de p̄ben. emp. p Bal. 7 Sali. in. l. fi. C. de iure emphi. habet in. l. si post perfectū. C. de euic. **C** Oppo. ab extra cōtra ea que hic dicuntur in eo q; p alienationēz illicite factā reuertat se. ad dominū. s; cōtra de succes. feu. §. hoc quoq; vbi p; q; reuertit̄ ad agnatos so. distinguēde sunt culpe qm vasallus inter dū peccat per ingratiudinē delicti inter dū p ingratiudinē cōtract⁹. p̄rio casu hētur duplex cōsideratio q; q̄iq; peccat per delictū i personā dñi. 7 tūc feuduz reuertit̄ ad dñz exclusis oib⁹ descendētib⁹ 7 agnatis vasalli siue feudū sit nouū siue antiquū vt. j. que fuit pri. cā be. amit. tē. in. §. fi. de quo plene ibi videbim⁹ 7 tenet gl. j. de pace iur. fir. §. fi. in vl. glo. in fi. 7 Ja. de bel. Pi. d. nea. 7 Bal. hic nisi studiose hoc egisset vt primaret agnatos q; tūc nō reuertere ad dñm ar. ff. de eo. per que fac. est in. l. fi. 7 in c. i. extra de renū. lib. vi. 7 tenet Bal. hic. Quq; vasallus delinquit extra personā domini 7 tūc si feudū ē nouū reuertit̄ ad dñm exclusis oib⁹ descendētib⁹ 7 agnatis vt p bas. j. si vas. fe. p̄rine. c. i. 7. j. an ille q; interficit fra. do. c. i. si vero feudū ē antiquū tūc transit ad agnatos p̄rimio res excluso dño 7 oib⁹ descendētib⁹ vasalli vt pbāt in. d. c. i. j. an ille q; interfecit fra. do. 7. j. de natura succes. feu. 7 glo. s. q; feu. da. pos. in. §. sin autē. Scdo casu p̄cipali qm vasallus peccat p ingratiudinē cōtractus vt q; alienat vel alio modo illicite transfert i alium sine voluntate dñi 7 tūc si feudū ē nouū reuertit̄ ad dñz vt. j. de vas. q; d; p̄si. loth. feu. alie. l. c. i. 7 nō. glo. j. de succe. feu. i. §. hoc quoq; si vero feu. ē antiquū. tūc trāsit ad agnatos si h; si n; h; agnatos tūc reuertit̄ ad dñm vt pbāt. j. d; suc. feu. i. d. §. hoc quoq; 7 ibi glo. hoc firmat. **A**d filios at nūquā trāsit tale feudū si habēt aliqd d; hereditate p̄ris als at bñ trāsiret ad filios excluso dño 7 ceteris agnatis vt. j. an agna. vel fili⁹ repu. here. l. c. i. 7. j. si d; se. fue. cōtro. l. c. titi⁹ 7 gl. in. l. d; succes. feu. i. §. h; quoq; 7 Bar. i. l. cū q; ff. d; iter dic 7 rele. 7 d; bis pleni⁹ videbim⁹ i. c. i. §. fi. j. q; fuit pri. cā be. amit. vtrū at et necessitate aliq; vasallus possit vēdere feu. sine piculo amissiōis And. d; iser. 7 Bal. tenēt q; si s; d; d; dic vt vi-

debimus. j. q̄liter oli feu. alie. po. i. pri. s̄ vtrū aut vasall^o
possit v̄dere cōmoditatē vsusfru. dic q̄ sic p no. i. l. i. C.
si pig. pignori da. sit z t̄z Bal. hic faciūt no. i. c. q̄relā. ne
plati vices suas d lo. in. c. v̄a. ad lōgū t̄n t̄p̄ fruct^o v̄derē
nō possēt. sicut nec ad lōgū t̄p̄s locare Bart. in. l. i. s̄. q̄d
aut. ff. de sup̄ficiēb^o p no. i. dictis iurib^o. Bar. i. l. codicil-
lis. s̄. instituto. ff. d leg. ij. Ang. z Imo. i. l. si filio. s̄. fi. ff. so.
ma. Bal. in autē. ei q. C. de bōis aucto. iud. pos. i autēti.
hoc ins porrectū. C. d. sa. san. ec. i ru. C. d iure ep̄bi. Lud.
in. l. si cōstante. s̄. quotiēs cū se. ff. so. ma. Panoz. i. c. ad
audiētā de re. ec. nō alie. Lal. in ru. d re. ec. nō alie. cōsi.
vij. z cōsi. viij. z voluit Bal. i. c. que i ecclesiāz i vi. col. de
p̄sti. z idē d tpe icerto p nō. i. c. puēit d arbi. cle. i. d. re. ec.
nō alie. iūcta gl. i cle. z si p̄cipalis d rescrip. bal. t̄n hic di-
rit q̄ partiaris colōis p̄t locare ad lōgū t̄p̄s. z ita intel-
ligit gl. i. l. codicillis. s̄. instituto. ff. de leg. ij. imo voluit q̄
p̄hibet^o locare ad lōgū t̄p̄s possēt locare ad centū annos
hoc acto q̄ tot sint locatiōes quot āni z hoc mō ē saluat
dictā gl. ad q̄d faciūt no. in. l. si h̄us cōis. s̄. cū h̄us. ff. d
stipn. ser. p Bar. i. l. sticho. s̄. stipulatū. ff. d ver. ob. s̄. i. s̄-
riū faciūt q̄ habent i cle. i. d reb^o ecc. nō alie. in. l. i. i. i. i. i.
s̄. sane p doc. C. d sa. san. ec. p Bar. in s̄i in. l. modestius
ff. de dona. fieret. n. fraus legi p̄hibētī cōcessiones huius
modi ad lōgū t̄p̄s z aliqd ponā in. s̄. se. in fine.

Rursus. Feudū trāstatū in aliuz p vasallū si postea
aperiat dño p mortē aut refutationē vasal-
li poterit p ipm dñm reuocari ab acceptatore nulla obstā-
te exceptiōe. b. d. **¶** No. ibi min^o medietate qd aut si me-
diētatē feudi dederit ad libellū v̄l pignori obligauerit re-
spōdeo idē put min^o si medietate. c. i. j. d alie. feu. s̄. Ja.
de bel. **¶** No. et hoc ter. q̄ resolutio iure datoris intelligit re-
solutū ius acceptoris vt hic z. s̄. fi. s̄. ti. pri. z in gl. hic po-
sita in pri. qd intelligas v̄z in cāu n̄o s̄m ista iura antiq̄
s̄m que tenebat alienatio vel pignoriatio vsqz ad mediēta-
tē. hodie at qz hoc mō nō teneret nō intelligeret tale ius
resolui s̄z poti^o censeret nullū tāqz factū a pri. s̄ natura vt
in. d. s̄. fi. **¶** No. ter. ad fi. q̄ si vasallus q̄ dedit feudū ad
libellū vel pignori refutauit feudū q̄ resoluit ius accipiē-
tis ad libellū vel pignori. s̄z h̄ic ter. oppo. de. c. i. quali-
ter oli feu. ali. po. So. s̄. Ja. d bel. And. z bal. subaudiē-
dū est ad ter. ibi nullo iure se aduersus dñm tueri poterit
nisi acceptor sit paratus se iuestiri a dño z s̄uire dño vt in
p̄rio allegato. Tene mēti hāc limitationē qz terminus vni-
uersalis negatiuus recipit limitationē z restrictionē facit
l. obses. C. d p̄dijs minorum. z. l. fi. C. sine censu vel reli.
¶ No. q̄ vasallus p̄t refutare feudū in p̄iudiciū iuris
iā alteri quesiti qd v̄l eē s̄ debitū rōnis ar. i. l. si partē i fi.
ff. que admo. sui. amit. s̄z hoc iō qz ista facultas ierat a pri.
vt. j. d vasa. q̄ cōtra p̄sti. lot. feu. alie. i. c. i. v̄i hoc scire de-
buit ille q̄ cū vasallo cōtraxit z iō sibi iputet z ē ter. no. i. l.
q̄ cū alio i pri. ff. de re. iur. l. sigs domū. s̄. i. ff. lo. s̄. Bal.
¶ Quero cū gl. in ver. s̄z q̄re. zc. qd si mortuo prio vasal-
lo datore relicto heredib^o feudū sit reuersū ad dñm. an
iste scōs acceptor poterit agere d̄ euictiōe s̄ dictos here-
des. z respōdet gl. distinguēdo q̄ aut iste scōs acceptor scie-
bat datore suū h̄re in feudū ab alio. z tūc n̄ possit ager qz
scire debebat q̄ mortuo eo feudū reuertebat ad dñm z po-
tius ex natura rei res d̄ definere eē z finit feudū z dicit
Bal. in. l. cū q. s̄. si libert^o. ff. d iniurijs iō nō p̄t d̄ euictiōe
agi ita gl. hic p̄cor. glosa in. l. si familie ibi marie Salice.
C. fami. her. z hoc ē v̄z. nisi sibi sp̄aliter fuisset in hoc ca-
su p̄missus de euictiōe. Si vero ignorabat cū h̄re in feu-
dū ab alio z tūc possit agere put distinguē. j. de inue. d re
alie. fac. in pri. z hoc voluit ista glo. vsqz ad ver. s̄z nunqd
quā gl. intelligas p̄cedere formādo q̄onez vt. s̄. h̄endo re-
spectū ad ter. de vasallo alienate alteri z ita intelligit An-
dre. de iser. z est ratio quia iste scōs acceptor scire debuit
q̄ feudū sp̄ erat reuersū ad dñm ex eo q̄ vasallus nō po-
tuit trāsserre ius suū i aliū p talē p̄ctū vt no. j. d p̄bi. feu.
alie. p̄ Fed. in pri. in. gl. ij. in fi. z iō respiciēda ē sup̄adi-

ta distinctio vt in. l. si fundū sciēs cū sibi nō. C. de enic. s̄z si
volumus itelligere glo. in prio vasallo ifeudate ius suū
alteri vt v̄z p̄supponere gl. z tūc qz hoc licitū ē tā iure an-
tiquo q̄ nouo vt. j. q̄liter olim feu. alie. po. i. s̄. i. z. j. de p̄-
bi. feu. alie. p̄ Fed. i. s̄. illud. possēt ille scōs vasallus agere
de enic. s̄ dictos heredes ēt si fuisset sciēs q̄ ipse prius
vasallus recognoscebat dictū feudū ab alio dño qd dicit
Ja. de bel. z Bal. eē v̄z q̄n feudū fuisset reuersū ad dñm
p culpā prius vasalli ar. ff. so. ma. l. pe. in pri. z. ff. loca. l. si
merces. s̄. p̄ductor. secus aut si naturaliter z sine culpa qz
tūc b̄n esset sicda dicta distinctio iurta notata in. l. si fami-
lie. C. fa. ber. facit qd no. gl. j. d. l. cor. c. i. in. s̄. s̄i r̄ ē rō
d̄ie s̄m ipsuz Bal. qz casus q̄ naturaliter eueniūt p̄uide-
ri p̄nt regulariter alij vero nō. ff. de cōtrabē. emp. l. s̄istu-
las. s̄. s̄urmēta z. ff. de acti. em. l. si ea z. ff. locati. l. sigs do-
minū. s̄. i. z qd no. in. l. diuortio. ff. de neg. gest. facit ad p̄-
dicta qd dicit de inuesti. de re alie. fac. in pn. **¶** Op. ab eē
q̄ imo ille q̄ accepit ad libellū a prio vasallo possit illd re-
tere vt p̄bat. j. de feu. nō habē. p̄ri. na. feudi i. c. i. So.
ibi rō ē qz vasallus prius fuit iuestitus de dicto feu. cum
cōditiōe vt possit alteri alienare. z iō hoc ē sibi p̄missus ex
natura z virtute p̄ditiōis adiecte i inuestitura q̄ possit ex
v̄troqz cōtractu alienare. hic aut loqmur in vasallo q̄ sim-
pliciter fuit inuestit^o nō adiecta tali cōditiōe. ff. d vsusfru.
lega. l. sigs. z ita t̄z Jac. ar. de quo dic vt h̄z i. c. feudū ea
l. j. si de feu. fue. contro. **¶** Quero ab eē an iste scōs acce-
ptor ad libellū possit sibi p̄sulere dictā rē feudale retinen-
do z s̄uire priori dño tāqz vasallus nō obstāte refutatiōe
facta p suū datore q̄ vere erat vasallus z dicit q̄ sic p̄ eq-
tatē. s̄. si vero qualr oli feu. alie. po. s̄ Alua. non putat ali-
quo mō istā determinationē p̄cedere in. q. p̄posita q̄n se-
cūdus acceptor t̄z iure libelli z ē rō qz hodie talis cōtrac-
tus ē p̄hibet^o ipsi vasallo vt no. in glo. ij. j. d p̄bi. feu. ali.
p̄ Fed. s̄. incōtinenti facta tali alienatiōe que cēset aliena-
tio intelligit eē dictū feu. apertū. vt. j. qd iuris si post alie.
feu. vas. illud recu. c. i. no. gl. magnā. j. de suc. feu. in. s̄. h̄
quoqz z hoc ēt est d̄ mente And. de iser. nō ob. s̄. si vero
qz loq̄ d̄ p̄tractu licito v̄z q̄n vasallus ius suū alteri infeu-
dat q̄ ēt hodie licet vt. s̄. dictū est v̄i nō d̄z trahi ad illici-
ta. l. qd nō rōne. ff. de legi. s̄z certe dictū Bal. d̄z intelligi
q̄n accepit ad libellum minus dimidia z sic in casu licito.
¶ Quero an vasallus iste possit sine p̄ea p̄uatiōis libel-
lare suū feu. agnato suo q̄ successurus est in. d. feu. z dic q̄
sic s̄m Ja. ardi. p ter. j. d alie. feu. pa. in. c. i. z dicit. j. d ali.
feu. in. s̄. pe. z i. c. titius. j. si d̄ feu. fue. p̄trouer. **¶** Quero
an possit idē vasa. libellare dictū suū feudū ēt eēneo ad
t̄p̄s z nō in perpetuū. z dicit idē Ja. ardi. q̄ sic p ter. j. de
alie. feu. in. s̄. z si clientulus a p̄trario sensu. nisi dictū feu-
dū eēt in curte vel i districtu dñi: qz tūc nulli possit alibel-
lare vt. j. e. i. s̄. pe. z i. s̄. fi. lati^o dicit. s̄. e. i. s̄. p̄cedenti.

¶ Preterea. Si ille ad quem spectat feudū de iure
p̄sentiat aliū iuestiri sibi p̄iudicat. b. d.
¶ No. q̄ q̄ alij p̄sentit sua iura p̄dit z aliea fortificat. l. cū q̄
dā. C. d admī. tu. z. ff. d iof. test. l. nihil. z. l. fi. z i gl. hic po-
sita i fi. z istā regulā itelligas p̄cedere q̄n q̄s p̄sentit in iure
suo trāsserēdo i aliū sec^o si p̄sensus nō fiat ad hūc effectū
vt i. l. iter offm. ff. d rei v̄e. z eē d̄ re iud. i. c. suborta. fa. qd
no. Inn. i. c. iter dilectos i fi. d̄ h̄de istru. **¶** No. q̄ si p̄sen-
tio iuestiri sequētē p̄iudico mibi. ita q̄ n̄ h̄eo regressū ad
repetēdū ampli^o illd cui renūciaui vt hic z. j. si d̄ feu. fue.
p̄tro. i. c. titi^o z i. l. q̄nālī i fi. C. d nō nu. pe. z ē rō qz ad istū
effectū fuit p̄stit^o dict^o p̄sensus z iō i illo effectū parit p̄i-
diciū. l. fideiussor. s̄. p̄. ff. d pigno. z. ff. qui. mo. pig. vel bi
po. so. l. sic. s̄. v̄editiōis. vbi ē cāus singularis s̄z Bal. de
eo q̄ p̄sentit vt d̄ re sua alter testet d̄ quo p̄ doc. i. l. cū q̄s in
pri. ff. d leg. iij. nō at d̄z dicit^o cōsensus trahi ad aliū effe-
ctū nā si dñs p̄sentit vasallo alienari. iste talis cōsensus tra-
hit ad v̄tile dñuz ipsi^o vasalli nō aut errēdi d̄z circa v̄re-
ctū dominiū ipsi^o domini qz ad istū effectū nō fuit p̄stitū
vt dicit Inn. i. d. c. iter dilectos d̄ h̄d istru. fac qd no. i. l. i. s̄.

ignorare. C. de remis. pigno. **¶** Quero cu gl. an iste ter. intelligat de consensu ta tacito q̄ expresso r̄ r̄ndet q̄ sic: ni si ipse consensu tacite intelligeret ius suu durare. q̄ tunc tacit⁹ consensu minie p̄iudicaret. ff. qui. mo. pig. vel hipo. sol. l. sicut. §. nō videf. r̄ hoc voluit ista gl. vsq; ad ver. itē istud r̄. quā simplr sequit̄ Jaco. de bel. r̄ cōiter doc. p no tata in. c. i. j. de pbi. seu. alie. p lo. ides t; Bal. dūmō iste tacit⁹ consensu probet̄ ex aliquo actu puta ex acquitōe sigilli: vt. C. d re. alie. nō alienā. l. ij. vel p subscriptionē. d. l. fideiussor. §. p̄. ff. de fideiuss. pigno. r̄. C. plus valere qd̄ agit. l. fi. S; tu subtili⁹ considera. fm̄ Andre. de iser. circa istā materiā: qm̄ aut loqmur d̄ actu q̄ pōt fieri sup re mea r̄ me iuito puta vēdere legare r̄ diuidere. l. rē alienā. ff. d̄ pben. emp. l. cū alienā. C. d. lega. cū fi. r̄ tūc mea p̄ntia et tacit⁹ consensu mibi nō nocet: aut loqmur d̄ actu q̄ nō pōt fieri me iuito sicut ē in actu pignoris vt. l. alienā. ff. d̄ pig. act. C. si alie. res pig data sit. l. q̄ p̄dictū. r̄. l. fi. r̄ tunc tacit⁹ consensu nocere d; r̄ de hoc loquūtur leges hic allegate. r̄ ita no. p gl. i. l. gaus de pig. acti. r̄ in. d. §. p̄. faciūt q̄ bēnt̄ matie p̄ Bar. i. l. q̄ dotis. ff. so. ma. p cano. in c. nōne de presūp. Et q̄ ipse infert i p̄posito n̄ro in hac materia feudali. q̄ quēadmodū q̄s pōt vēdere rē meā et me iuito. ita pōt q̄s aliū d̄ feudo inuestire et me iuito vt probat̄. j. d̄ inuesti. de re alie. fac. in. c. i. in p̄i. imo fortius dicit ipse. q̄ sicut i venditiōe rei mee non p̄iudicat mibi mea p̄ntia vel tacit⁹ consensu: ita r̄ eodē mō nō p̄iudicabit mibi mea p̄ntia vel tacit⁹ consensu adhibet̄ i inuestitura feudi mei p̄ dñs i p̄sonā alteri⁹ p̄ p̄dicta. s; iter dū vltra p̄sentia r̄ taciturnitatē adhibet̄ aliq̄s act⁹ sicut sigillādo vt̄ subscribēdo. r̄ tūc ē fīda alia distinctio. q̄ aut se subscribit vt̄ testis aut auctoritatē p̄stans. Et tūc nō v̄ se subscribe re aīo consensu vel faciēdi sibi p̄iudiciū l. gaus. ff. de pig. act. l. titio. §. lutio. ff. de leg. ij. l. j. in con. sit. c. ex l̄ris d̄ trāfac. aut se subscripsit nō vt̄ testis r̄ tūc v̄ se subscribe re aīo consensu r̄ iō facit sibi p̄iudiciū. l. sicut. §. nō v̄. ff. quēad. pig. vel hipo. sol. l. titio. §. fi. c. ti. r̄ p gl. i. d. §. p̄. r̄ itellige p̄dicta q̄ tūc facit sibi p̄iudiciū si sciebat cōtēta i scriptura als sec⁹. vt. C. plus valef qd̄ agit. l. fi. facit ad p̄dicta. l. ij. C. d re. alie. n̄ alie. r̄ qd̄ nō. C. lo. l. certi iuris. r̄ q̄ stati subūq̄ i ista gl. l. i. ff. q̄ ad liber. procla. nō licz r̄. l. rē. C. si res ali. pig. data sit. **¶** Quero subsequēter cū dicta glo. in ver. itē istud r̄. qd̄ si p̄ius agnat⁹ fuit p̄ns qm̄ dñs inuestiebat scd; r̄ ignorabat suū esse feudū an tūc videat̄ consensu r̄ dicit q̄ nō qm̄ iste talis error nō inducit consensu. l. si p̄ errorē cū si. ff. d̄ iurisdic. om. in. r̄ probat̄ i c. si vasallus feudū. j. si de feu. sue. cōtro. vñ § est̄ necesse q̄ ipse sit p̄ns r̄ sciat quid̄ agat r̄ nō cōtradicat. l. honores. ff. de decu. l. j. glo. ista allegauerit. l. decuriones r̄ male. Et nūc hēs totā istā glo. expeditā. vsq; ad fi. cū qua p̄cludo q̄ aut volo exp̄sse renūciare iuri meo vt̄ alter inuestitur r̄ possuz absq; dubio cū volūtate dñi vt̄ hic r̄. j. de eo q̄ si. sec. agnatis in. c. i. r̄. j. de alie. seu. p̄. facit rō q̄ qlibz pōt renūciare iuri suo. l. si quis in cōscribēdo. C. d pac. c. qm̄ piculosū. ij. q. i. c. i. §. i. j. de vas. qui p̄tra cōsti. lot. seu. alie. qd̄ itelligas dūmodo ista renūciatio nō tēdat i p̄iudiciū alteri⁹ vt̄ no. glo. i. d̄ succē. seu. l. c. i. §. i. hoc si sciet̄ secus si ignorat̄ q̄ tūc ē p̄ expressus consensu mibi nō p̄iudicāre. l. tres f̄res. ff. de pac. in dubio at̄ dic vt̄. §. di. pi. Aut nō renūciat exp̄sse s; tm̄ consensu aliū inuestiri d̄ feudo ad se spectatē puta p̄iogenit⁹ qui ex sp̄ali cōsuetudine deberet succedere p̄i p̄mittit scdō genitū d̄ feudo sibi debito inuestiri r̄ sibi p̄iudicabit r̄ ē hic casus. tm̄ ē magna vis an p̄mittat inuestiri vt̄ de feudo paterno r̄ tūc p̄io genitus solū p̄iudicat in p̄poster atione nō totaliter in iure succedēdi q̄ si moreret̄ scdō genit⁹ sine filiis ille p̄io genitus veniret ad successionē. aut p̄mittit inuestiri vt̄ d̄ nouo feudo r̄ tūc in totū excludit ar. l. creditor. §. si tecū iūcta glo. ff. q̄ bus mo. pig. taci. p̄ba. r̄ facit. l. sicut in annos. ff. qui. mo. v̄ usufruc. amitta.

¶ Si fuerint. **¶** hic ponit aliū casuz ignovasallus pp̄ in gratitudinē d̄ct⁹ p̄uat̄ iure acquitō p̄

fratres et cū pacto succedēdi in ip̄o feudo fratri. h. d. Si fratres diuidāt feudū cū pacto qd̄ frater fratri succedat vno moriēte sine herede q̄ alienagit plus medietate non admittit̄ alter frater in portioē alienata p̄ aliū s; ipse dñs h. d. **¶** No. ter. ibi r̄ vnus itelligas vt̄ solus tm̄ noie vtri vsq; vel et simul vnus cū alio q̄ i hoc nō est vis vt̄ in. d. §. fi. j. d̄ succē. seu. qm̄no et si terti⁹ noie ip̄oz accepisset inuestiturā b̄ret locū iste. §. s; Bald. facit. c. i. j. d̄ bene. fra. **¶** No. ibi accipit: subandite sub noie sui f̄ris cū pacto vt̄ vnus succedat alteri in feu. **¶** No. ter. singularē ibi diuiserit. q̄ inter fratres h; locū diuisio neq; cadūt a iure feu. qd̄ ē limitanduz nisi fuerit feudū indiuisibile puta regnū ducatus vel marbio. c. i. §. p̄terea. j. de probi. seu. alie. p̄ Sede. nā tūc non pōt fieri diuisio nisi quo ad comoditatē Bar. in. l. inter tuto. ff. de admini. tu. r̄ facit gl. in. l. fami: C. fa. ber. **¶** No. ter. ibi feudū ad dñs q̄ si f̄res diuiserit feudū r̄ vn⁹ aliēauerit plus medietate medietatis sue r̄ d̄cesserit sine herede feudū ad dñs r̄uertit̄. Et ex eo ter. nota q̄ l; p̄ pactū frater possit succedere fratri in feudo nouo. tm̄ hoc ē intelligēduz qm̄ feudū vacaret p̄ mortē alteri⁹ us. secus at̄ si vacaret p̄ culpā q̄ tūc deuoluit̄ ad dñm nō obstātē pacto inuestiture. Et hic in ter. fm̄ oēs d; intelligi q̄ fratres erāt inuestiti cū pacto q̄ f̄i fratri succedat. ali as cēt̄ de indubitabili iste ter. §. l. ancille. C. de fur. cū vulgarib⁹. r̄ ē rō q̄ p̄ alienationē indebite factā p̄vasallū seu culpā fuit iā aptuz dñs ante mortē ip̄i⁹ f̄ris delinquentis vñ nō pōt ampli⁹ apiri f̄ri p̄ mortē ip̄i⁹ delinquentis. q̄ at̄ tēdit̄ cōditio p̄io existens. l. siqs. ita stipulef. ff. de ver. ob. r̄ p̄bat̄ i. c. susceptū. c̄ de rescri. in. l. si cū dotē i p̄i. ff. sol. ma. r̄ ista fuit rō decidēdi i. §. n̄ro: rō at̄ dubitādi erat q̄ dñs in nullū casū sibi p̄ouiderat s; hēbat solū pro se p̄ouidētā legis. vñ videbat̄ q̄ p̄ p̄ouidētā exp̄ssaz vasallū d̄beret derogari tacite dispositiōi legis. l. fi. C. de pac. l. marit⁹. C. de pecu. **¶** Itē ex ter. no. q̄ ex delicto seu culpa vni us p̄t̄ insurgere p̄iudiciū i p̄sonaz alteri⁹ qd̄ p; q̄ si f̄i deliquēs decēssisset an delictū cōmissū seu culpā tūc successisset ei f̄i suis. s; p̄ ei⁹ delictū p̄uat̄ f̄i a successiōe r̄ admittit̄ dñs vt̄ hic r̄. j. q̄ fuit p̄i. cā be. amit. i. §. fi. r̄. j. si vas. seu. p. c. i. r̄ in gl. hic posta in fi. sui ibi sic § r̄. **¶** Opp. euz deā gl. q̄ imo illd̄ feudū nō debeat reuerti ad dñs s; ad agnatos postq̄ ille vasallus nō deliq̄t in p̄sonā dñi p̄ regulaz q̄ ponit̄. j. q̄ fuit p̄i. cā be. amit. i. §. fi. l; allegauerit in ti. in qui. cau. seu. amit. r̄ nō bene. so. dic̄ glo. q̄ et p̄ alienatiōez factā sine volūtate dñi intelligit̄ vasallus delinquere i dominū. qm̄ ip̄m p̄tēnere v̄. vt̄ probat̄ a d̄no r̄ sic non ob. r̄ r̄ hēs gl. expeditā vsq; ad fi. q̄ bñ loq̄ itelligēdo cā i feudo nouo prout itelligit̄ iste ter. sec⁹ at̄ si feudū cēt̄ antiquū tūc an p̄ talē culpā alienatiōis feudū reuertit̄ ad agnatos an ad dñs videbim⁹ in. d. §. fi. in cōclusiōib⁹ r̄ nō. p gl. i. j. de succē. seu. in. §. hoc quoq; i glo. magna circa mediu r̄ vide qd̄ dicit̄. §. eo. in. §. aut si libellario. Op. ab c̄ q̄ v̄ sup̄pōi q̄ si vasall⁹ reliq̄ssit filios q̄ tūc feudū deberet ad eos reuerti s; d. d. c. si vasall⁹ culpā. j. si de feu. sue. p̄tro. So. ibi loq̄ de culpa proueniēte ex d̄icto vasalli quo cāu filij r̄ descēdētēs excludit̄ hic No loqmur d̄ culpa vasalli proueniēte ex ingratiudinē d̄ct⁹ quo cāu si feudū ē nouū tūc reuertit̄ ad dñm vt̄ h. nec obaste ter. q̄ v̄ sup̄pōere q̄ si b̄ret filios q̄ d̄beret ad eos reuerti q̄ loq̄ s; iura antiq̄ hodie at̄ extant⁹ filij reuerti d; ad dñs vt̄ no. gl. j. d̄ suc. seu. in. §. hoc quoq; vel dic q̄ l; fecerit mētione d̄ filio tm̄ illū tāq; indubitabilē omisit̄ idēssū vt̄ dicit̄ sup̄ ter. l; Ja. de bel. voluerit itelligere q̄ si filij extitissent l; ip̄i non admittēt̄. nihilomin⁹ ip̄i nō cēt̄ cā vt̄ feu. nō reuertat̄ ad dominum sed ad fratres argu. ff. de inofficio. testamento. l. papinianus. §. quoniam autem q̄ mibi non placet per ea q̄ videbim⁹ in. d. §. fi. j. q̄ fuit. p̄i. cā be. amit. sup̄ ter. r̄ cōclusiōib⁹ r̄ in. d. §. hoc quoq;. Et si vis scire quō fiat feudi diuisio inter f̄res Bal. h̄ dicit q̄ sit v̄ p̄ diuisiōez ip̄i⁹ rei feudalis vel p̄ sumātes. i. domos vel p̄ capita vasal loz put̄ inter eos cōcordabit̄ itelligē sine feudi d̄solatio ne vt̄ dicit̄ post An. in. §. aut si libellario.

Item si quis. Vasallus non potest sine consensu domini alienare aliquam partem feudi sui quod habet in curte domini vel est extra curtem ubi dominus habet districtum iurisdictionem vel honorem et si contrafacit amittit illud et feudum reuertitur ad dominum. hoc dicit. **P**remittite pro euidencia quod secundum ista iura antiqua feudorum: poterat vasallus licite alienare vel pignozare feudum suum usque ad medietatem ut. s. s. proximo et in. s. aut si libellario. verum istud fallit in feudo quod est in curte domini vel est extra curtem si in eo loco dominus habeat districtum vel honorem seu iurisdictionem ut in hoc. s. in quo predicta declarant. **I**tem scias quod vasallus intelligitur habere feudum in curte domini. puta si ex camera vel ex caneva domini habeat aliquem redditum annuum ita plus remaneat in camera vel caneva domini quam sit ista portio annua quas habet vasallus. verbi gratia pone quod redditus camere sint. c. ducati et dominus concessit mihi ut de tali redditu debeam habere omni anno. xx. ducatos nomine feudi: vel pone quod ex caneva concessit mihi ut quolibet mense vel die percipiam nomine feudi certam quantitatem frumenti vini vel olei. ita quod in caneva remaneat plus quam sit illa quantitas mihi concessa. et istud exemplum sentit glo. hic posita in sui principi. de quo satis dictum est. j. c. ij. de feu. cogni. eodem modo potes exemplificare in quadam gabella in qua dominus concessit mihi ut percipiam nomine feudi certam portionem et cum his exemplis transit And. de iser. **N**el exemplifica secundum Ja. de bel. et Bal. quoniam dominus qui habet itegrum dominium unius castri vel ville mihi feudavit certam partem dicti castri vel ville que portio sit minor quam illa pars que remansit domino in feudum. nam in omnibus istis exemplis intelligitur ego vasallus habere feudum in curte domini et hoc loquitur primus huius. s. sed interdum intelligitur dominus habere feudum est curtem retinendo sibi honorem iurisdictionem et districtum. **U**bi gratia potest quod omnes possessiones unius ville vel castri sint rusticorum vel aliorum consortium ipsius ville vel castri excepta una possessione que est domini sed tamen in ista villa idem dominus habet districtum iurisdictionem seu honorem quod tota villa est sub iurisdictione vel districtu suo modo si dominus infeudat mihi dictam suam possessionem existentes in dicta villa vel castro retentis sibi suam iurisdictionem seu districtum et honorem intelligitur habere et recognoscere feudum a domino est curtem suam in loco tamen in quo ipse dominus habet iurisdictionem et honorem et de hoc loquitur secunda pars. **S**ed interdum dominus habet vasallos extra curtem et extra iurisdictionem et districtum suum et honores. exempli causa ut si in dicta villa vel castro dominus habeat modicum quod puta possessionem ita quod totum residuum sit rusticorum vel aliorum consortium nec habet dominus in dicta villa vel castro aliquam iurisdictionem vel honorem seu districtum et de hoc loquitur c. i. j. de capi. q. cu. vendi. **N**ota quod retentio vel reservatio alicuius partis vel iuris in re feudata pro domino prodest ipsi domino ut hic et. s. ti. proximo in. s. si quis de manso. et ibi dicitur in glo. ibi posita in fi. quod pars in casu nostro quod si dominus nihil retineret potuisset vasallus alienare feudum suum usque ad medietatem ut. s. s. proxi. et j. de alie. seu. in prin. s. quado dominus aliquid sibi reservat puta curtem iurisdictionem vel districtum. tunc non potest vasallus aliquam partem alienare ut si quod intelligas verum secundum ista iura antiqua hodie autem indistincte est prohibita feudi alienatio in quacumque parte absque domini voluntate ut. j. de probi. seu. alie. per Sede. in prin. et hoc etiam sentit glo. nostra. **N**ota quod dominus concedendo et infeudando simpliciter rem contentam in sua iurisdictione non potest per hoc concessisse iurisdictionem ut hic secus si concederet uniuersitatem castri vel ville in quo etiam iurisditio veniret quod tunc videret concessisse et iurisdictionem et tenet Bal. ar. in. l. i. s. cum vrb. ff. de offi. prefec. vrb. et ibi est per ipsos et de hac. q. plenius. j. de capi. qui cu. ven. in. c. i. in. ij. q. **N**ota h. ter. singulari secundum Bald. quod aliud est habere iurisdictionem et districtum in loco aliud est habere dominium terrarum positarum in dicto loco. s. tu aduertas alius ter. simile. j. de pace iura. fir. in. s. ad h. q. alodium. **P**ro complemento quo vasallus commisit feloniam et sunt duo domini feudi indiuisibilis ut ducatur et c. vnus vult remittere feloniam alius non. querit quod iur. rideo ut dicitur quod am

bo debeant consentire ut no. glo. in fisci de iure pat. l. i. ij. C. de liber. et eoz lib. et p. Bal. in. l. i. ff. de rez. diui. q. xvi. Sali. i. d. l. ij. s. in fisci pluribus patris volentibus reuocare in seruitute libertum pro ingratitude. inter se differetibus. quoniam vnus vult reuocare alter non: quod presertim ille qui stat pro libertate. ita dicemus si inclinatio in minore parte. c. fi. de re iudi. Quinimo posset dicere vasallus aut volo cadere a toto et non particulariter pro parte vnus vel aliquorum tamen. ita Ange. in. l. ex norali. s. non solum. ff. de peculio. q. loq. i. empbitheota. tamen quo ad h. eadem ratio est in feudatario plurium dominorum pro ea que tradita vobis i. c. fi. j. de capi. qui cu. ven. **Q**uero bona vasalli sunt confiscata an dicatur feudum confiscatum rideo quod non. imo feudum reuertitur ad dominum et ad proprietatem ut nota. Bal. in. d. l. i. in. q. rl. Bar. in. l. si finita. s. dyctigalibus ff. d. da. ifec. **O**ldra. s. rvi. incipit thema tale. d. An. s. lri. incipit Jesu xpi et c. stricte non reputo gl. i. cle. pastora. in verbo subiecto de re iudic. facit gl. in. c. filijs vel nepotibus. rvi. q. vij. et quod videbimus i. c. i. s. illud de probi. seu. alie. p. Sede. **L**ar. in. cle. ij. et ibi Imo. i. ir. col. d. here. cano. i. c. i. q. bus da. d. pe. Bal. i. l. sigs. psbiter. C. d. epi. et cle. Bal. et Imo la in. l. insula i. pri. ff. so. ma. **L**ar. i. cle. ij. i. vij. q. d. iure patris. refert et sequitur Sal. que dicit consuluisset quod seu. ecclesie non transferretur cum confiscatis sed ad ecclesiam dominam redeunt. **E**t hanc opi. dicit tenendam quod ecclesie favorabilior Jo. d. anna. in. c. vergentis in fi. d. here. Imo. i. c. ij. i. iij. car. d. feu. **P**de. d. an cha. i. c. felicis. s. si quod de pe. Sp. i. ti. d. feu. s. qm. ver. xl. nisi esset tale feudum quod posset transferri ad extraneos heredes nam tunc ageret fisco ita tamen quod procedat habili ut h. doc. **L**ar. i. cle. ij. i. vij. q. d. here. Bal. i. l. i. C. d. lib. et eoz lib. i. c. ipiale. j. d. p. bi. seu. alie. p. Sede. **P**an. d. ca. i. s. cl. incipit id quod. et c. si. clui. incipit in xpi circa pntem casus. et ita tamen Bellamera decisio. dccxy. q. incipit pro introductione quoniam intelligitur quod hoc casu fisco tenebit in vita vasalli delinquentis. postea redibit vel ad agnatos vel ad do. sicut inisset ante confiscationem facit ter. i. c. i. i. fi. d. capi. cora. Bal. i. d. c. ipiale. Imo. in. d. s. si d. vectigalibus. ita declarat et comis et opi. quod feudum ut quod personale non transferat in fisco. **T**amen Bal. i. c. i. i. fi. j. p. quos fiat iure. dicit quod si feudatarius commisit delictum pro quo omnia bona sua veniunt publicanda et dominus nolit ab evedicare feudum quod tunc pro vita illius feudatarii quirit fisco p. l. stati. s. cornelius ff. d. iur. fisci. idem diceret casu quo duolueret ad agnatos et non ad dominum pro delictum quod illis negligetibus vadat ad fisco pro vita delinquentis. **L**imitabitur ergo predicta opi. non procedere ubi offensa pro qua bona publicantur esset in dominum commissa quod non transferantur in fisco sed in dominum bona feudalia i. c. i. s. deniq. ibi vltimis et c. j. q. fuit pri. ca. bñ. amit. d. aler. i. d. s. si d. vectigalibus. **S**ed limitabitur nisi esset taliter pdenat a iur. vel ab hoie quod habere p. mortuo. nam tunc esset non vadit ad fisco. Bal. i. l. i. i. v. q. ff. d. re. diui. d. Aler. i. d. s. si d. vectigalibus. i. rvi. col. **T**ertio limitatur nisi in investitura coeque essent filij eius pro investitura sic filij non veniret ut h. des. pñs. s. et tenor investiture tunc non obstat delicto patris et confiscatione bonorum feudum ibi in filios puta investiturus est pro et investitura stipularis est et pro se et filijs. tamen filijs et investitura vñ ius qñtū. id delicto patris stati amoto pro non ibit bona ad fisco sed ad eos. ita Imo. et Pan. d. ca. i. d. s. si d. vectigalibus. **B**ar. i. l. iij. ff. d. lterd. et reliq. **S**al. post **L**ar. i. l. ii. C. d. lib. et eoz li. Bal. i. c. i. j. si vas. seu. p. ue. et i. l. emacipatu. ff. d. senatori. Bal. i. l. ap. d. iulia. i. s. si quod alicui. ibi Imo. ff. d. le. i. et faciunt quod videbimus i. c. i. in agna. vel filij et sic quicquid aliqñe pñdiciū vñ fieri domino pro confiscatione utilis quod transit in superiorem principem in casibus quod feudum transit in fisco. quod cogit habere fisco et principem in vasallum huius dano dat tria remedia. **S**pe. i. d. s. qm. ver. xl. et in dicta decisio. dccxy. **B**elamera. **Q**uero etiam post **A**lu. an iste vasallus qui habet feudum in curte vel est curte: s. in eo loco ubi dominus habet iurisdictionem vel districtum ut talis vasallus potest tale feudum alteri infeudare. vñ dicitur per rram tradita quod sic per gl. j. d. capi. cora. i. s. pterea et j. qualtr. oli. se. alie. po. i. s. si no. s. tamen in casu isto ego puto dominum pro rōez spūlitatis bonis lre. et ita vñ sentisse glo. hic posita. **N**on ob. quod iste ter. hodie sit correctus quod nihilominus ratio ipsa remanet ut no. gl.

in. l. i. de conuigen. cū eman. libe. facit pro hac parte ratio decisionis huius. §. hic assignata p dñs Bal. quare sit necesse q dñs consentiat in casu posito in isto. §. qz dominus plus hz § plus pōt. C. de dona. l. sancimus. itez quia dñs tacite sibi reseruat qd maius est. i. iurisdictionē nam maior est q ipsa res priuata infudata. d. §. i. j. de ca. qui cu. vē. vnde ipsa iurisdictione tan q maior non dz accessorie sequi id qd est minus. vt in regula accessoriū de reg. iur. li. vi. r. j. in. §. aut. preterea r in. §. si vero. hoc est id qz va fallus hz vñle dñus qd preferit dño habēti directū in ea dē re iurta nō. in. c. ij. §. similiter. j. de lege cor.

Episcopum vel abbatē vel abbatissam vel dñm plebis feudum dare non posse.

Continuat hec ru. ad precedētes hoc ordine. §. visus est in ti. qui feu. da. p. in rebus ecclesie. nūc cōpetēti ordine subijcti hec rub. vel cōtinuabis ad precedētia hoc mō qz post qz. §. proxime posuit aliquos casus r modos feudi amittēdi r in quibus feudū reuertit ad dñm vt p. §. in ti. priori. nunc vero addit alios casus in quibus similiter feuda reuertuntur ad dominos.

Item si episcopus.

Papa vrbani in synodo statuit res ecclesie non posse dari in feudum in futurum: preteritas autem dationes approbat r consuetudinem dandi in futurum ea que dari consue- ta sunt confirmat. que dari non sunt solita prohibet dari in feudum. ad hoc allegatur hoc principium r fuit neces- saria hec prouisio qz fm Bald. h qui allegat Ja. de are. in. l. inbemus nulli. C. de sa. san. ec. Ecclesia magis subia- cet fraudibus qz minor facit. in. l. i. C. de acti. iudi. in au- ten. qbuscumqz. C. de sa. san. ec. **N**ō. ibi in rebus eccle- siarum qz papa vrbani statuit in sancta synodo vt res ec- clesie in futurū dari nō possint in feudū. **N**ō. ibi sancta synodo. hec synodus fm Andre. de iser. nō reperit in de- cretalibus neqz in decretis. nā nō est. c. nulli de re. ec. nō alie. neqz. c. d. laicis. r. q. ij. vos addicite Andre. qz Archi. in. c. ij. de deci. facit mētionē de hac synodo vrbani. ij. cōgreg. mit conciliū tur oñ. i. synodū tur oñ. r statuit prout in ter. nō. **N**ō. ter. ibi eis subiecte. eis. f. ecclesijs sub- iecte sunt. i. incorporate in ptates r mensam ecclesie ita qz sunt d. titu. r dñio ecclesie vt statim subicit ibi tituli vocāt rē. vñ casz ec. sit in vera r libera possessiōe ipsaz rez intel- ligunt res ipse esse de titulo ipsius ec. i. d. dñio. nā dicim? istud prediū ē talis ec. i. d. dñio r titulo ipsius ecclesie. r. q. ii. necessitate hz **P**o. d. ceruo r iō tales res pnt appella- ri tituli ecclesie vt i hoc ter. vt dicit. §. d. bis qz feu. da. po. i. prin. r tales res nō pnt infudari per prelatos vt hic. qd intelligas ēt si eoz sit consuet? aliq alia bōa infudare vt differat a sequēti. **N**ō. ter. ibi qd aut ante. feudū eccle- sie qd ē datū ante synodū vrbani r firmat **N**ō. ibi idēz iuris fm intellectu rez qz si est ructudo dandi in feudū v3 cōsuetudo r concessio. **P**apa tñ merēti rē ecclesie in feudū concedere pōt dum tñ in arduis r magni valoris habeat cōsensum cardinaliū. Bal. in. l. pe. C. de bonisqz liberis allegat Archi. in. c. cū redēptor. r. q. ii. facit glo. Jo. mo. in. c. sup eo de here. li. vi. vbi dicit collegiū cardī- naliū ēē in quā possessiōe qz papa nō possit ardua cōpedi- re sine cōsilio eoz **P**mo. per illū ter. in. c. per venera- bilē. v. rōnibus qui filij sunt legi. **L**ar. i. repetio. perpen- dinus de sentē. etco. r in. c. ii. ibi **J**mo. de cleri. non resi. **P**an. in. c. quesuit. de bis que sūt a mai. par. capi. in. c. i. in fine de offi. dele. in. c. lras de resti. spo. Jo. an. i. c. an- tiqna de pñle. d. Anto. in. c. requisiti d testa. facit Archi. in. c. sunt qdaz. r. q. i. **S**emi. in. c. i. de renū. li. vi. Bal. in. l. fi. C. de diuersis reser. **U**nū tñ cenleo hic declaran- dus in quo multi errāt qz licet papa debeat ardua cōpedi- re cū consensu cardinaliū vt in locis p allegatis: tñ ille cō-

sensus erigit in viā consilij. non qz sit necessarius ad vali- ditatē actus. adeo vt si illoz cōsilia nō sequat actus nō va- leat. nā si nō sequat illoz cōsilia actus valebit per regu- lā traditā in. c. cu3 olim. de arb. in. c. cu3 in veteri d. elec. per Bar. in. l. i. §. si plures. ff. d. erer citoria in. c. i. ver. cū aut. ne sede vacā. li. vi. r pro hac determinatiōe adduco glo. quā ibi ponderat **P**anoz. in. c. ne rom. mi in ver- bo ptatis de elec. nā creare cardinalē est de arduis. p3 in. c. ii. de cle. non resi. in. c. felicitis de pe. li. vi. r vult glo. illa qz papa sine cardinalibus possit cardinales creare. tenet **J**o. an. r. d. Anto. in. c. sane d cōuer. riu. facit ter. in. c. sū- damēta in ver. decet de elec. li. vi. **S**emi. i. d. c. ad aplice in. iij. col. **P**anoz. i. c. ij. **S**emi. in. d. c. sup eo. **J**o. de an- na. in. c. firmissime. in. i. col. de here. caueat tñ sibi papa vt meliora elligat et saluti sue ac gregis sibi cōmissi cōsul- lat dicente **H**ylario papa nos qz potentissimi sacerdotis administramus officia trāsgressiōis talis. f. apostoli. eaz cōstitutionū culpa respiciet r subicit maiori reatu delin- quit qz potiori honore fruit. c. nulli phas. r facit. c. sūt qui dā. r. v. i. q. i. r facit qz idē videmus in iper atore qui ēt cū p filio procey qerēda decernit. nō tñ est quin gesta sine ta- li cōsilio valeat. l. prore. ff. de his que i testa. delent. r qd ibi nōt **Bar.** l. hum. nū. C. de le. iuncto. §. hz qd principi i sti. de iure na. gen. r ciui. l. i. ff. de con. prin. **I**n gl. vni- ca ibi erponimus. nā **J**a. columbi. qz glosauit h opus feu- dale sūmā feudale quoqz cōposuit. in qua sūmā hz **B**al. concludit qz si platus in ingressu ecclesie repit rez ecclesie datā i se. si postea reuertat ad ecclesiā poterit eā dare in feudū vt hoc. c. qz pro casu est in libera possessiōe nō au- tē scdo casu. **A**d fi. glo. nota qz decretū sūmī pōtificis nō afficit neqz ligat casus pteritos. sed futuros. facit. l. leges C. de legi. facit glo. in. c. ii. de here. r qz notat **L**ard. r **J**mo. in. clem. i. de elec. **Q**uero qualiter intelligit ter. ibi r tituli vocant. r rideo fm **A**nd. r **B**al. qz res ecclesie dicunt tituli ecclesie qñ sūt i libera possessione vt hoc ter. **S**ecdo mō sūmī titulus pro canonica institutiōe. c. i. d. re- gu. iur. in. vi. **T**ertio sūmī titulus puta qñ ep̄s cōfert ali- cui ecclesiaz in titulū. nā bona dicte ecclesie collata in ti- tulum: ep̄s in feudum nō poterit concedere solus sine re- ctore ecclesie ar. huius ter. facit qz nō. in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. secus si ec. nō conferret in ti. sed ēēt beneficium ad mensā plati ptinēs. vt diti vobis fm **B**al. i. c. i. §. de bis qz feu. da. pos. alij hnt in ter. r tituli vacationē r tūc ex- ponit. i. vacate ec. rectore suo nō pōt res solita dari i feu- dū infudari iurta scripta in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. vt ēt p̄ itelligi hz **B**al. vt bōa ec. nō possit rector pcedere i feu. in tps vacationis r sic i tpe mortis rectoris ecclesie qa huiusmōi expectatio mortis ē iustissimi enētus. l. fi. C. de pactis. c. ij. d. p̄ces. p̄bē. **O**p. 3 ter. r imo v3 qz bōa ecc. pnt dari i feu. vñ oppōit de. c. ex pte. de feu. so. hic ponit regula ibi ei? salētia. **A**el aliter hz **P**o. de cer. que sequi- tur **B**al. bōa ec. qz nō sūt i libera possessiōe ec. puta qz de- cupant a tirānis pnt dari. in feudū. d. c. ex parte. tñ ē con- sulti? vt si bōa sint magni pōderis vel p̄ci qz infudatio fi- at cōsulto romāo pōtifice. **H**ic alij solunt aliter qz. c. ex parte loqz i bōis regalibus qz pnt dari in feudū. ter. vero nī loqz in alijs reb? hz **B**al. iprobat hāc solutionē r tūc qz difficilius alienātur cōcessa a p̄cipe. §. eo. vero in au- tē. de alienā. emp̄bi. r nō. p glo. in autē. hoc ius porrectū. C. d. sa. san. ec. r diti vobis de intellectu. d. c. ex pte i. c. i. in pri. §. de bis qz feu. da. po. **Q**uero an feuda sint de mē- sa ep̄i. r rideo qz nō cū vñle dominiū nō sit penes ecclesiā **J**mo. r alij in. c. vt sup. extra de re. ec. nō alie. facit qd no- ta. p **B**al. i autē. hoc ius porrectū. C. de sa. sa. ec. r gl. in. c. frequēs de cōces. pla. **S**ecdo qz quā ecclesia cōsue- vit dare in feudū an possit cōcedere in feu. sine aliq solen- nitate. r rideo sic fm **Bar.** r **A**nge. in. l. si vacātia. C. d. bo- nis vacan. li. r. r hz. d. Anto. de but. in. c. in p̄sentia d pro- ba. nisi bona essent incorporate vt hoc. c. nostro r. d. c. ij. de feu. **B**al. in. c. qz i ecclesiay de p̄ti. **T**ertio qz quā

do bona ec. dicuntur incorporata que in feudū vel emphyteosim cōcedi cōsueuerunt maiores nri in hoc art. varia rūt nā Bald. vult q̄ sufficit ecclesiā eē i possessione vt ipse ponit i. c. i. d. ele. qui inuesti. fa. hcc. opi. reprobat p. l. iij. C. de bonis vacā. alia opi. Arch. in. c. i. de re. ec. nō ali. i. vj. q̄ si ecclesia p annū steterit i possessione incorporatio probatur. r. t. Arch. in. c. i. 3. 548. r. sequitur Lar. i. c. ij. d. seu. hāc opi. improbat Ang. in. d. l. si vacātia. i. repe. p. d. l. si vacātia. Quare dicūt ipsi q̄ ad hoc vt probet incorporatio ē necesse q̄ officialis deputatus ab officio vel capitaneo i corporet vel q̄ bona reperiātur descripta in numero aliarum rerū mēse ecclesie vel epi fm. l. iij. r. l. si vacātia allegatis. Addicite ē q̄ probat incorporatio si ec. possiderit p. rrr. an. o. tra. laicū vel. r. l. 3. aliā ec. l. sicut r. l. omnes. C. de p̄scrip. rrr. vel. r. l. an. autē. quas actiones. C. de sacro. san. ec. fm. And. d. i. se. in. c. i. i. prin. 3. de his qui se. da. po. r. ita Imo. in. d. c. vt sup. r. in. d. c. ij. vbi rep̄hēdit opi. Arch. r. i. subiciā. **Et colligēdo plenius dicta doc. i varijs locis dicite q̄ bona de mēsa dicunt quique modis. Primo q̄ illi vel ille ad quē seu ad quos spectat mēsa p̄t in vsus p̄rios redditus r. fructus cōuertere r. de illis pro libito disponere vt nō. in glo. i. d. ele. frequēs. vt vult. Jo. an. r. d. Anto. in. c. vt sup. de re. ec. nō alie. Secūdo modo si res alias feudata vel data i emphyteosim tēta ē tāto tpe p̄ platū respectu vtilis r. directi domini: q̄ inducta ē p̄scriptio puta p̄ spaciū. r. l. an. ita glo. quā ibi ita itelligit Imo. in. d. c. vt sup. Ang. in. d. l. si vacātia i. vi. col. in. fi. fac. ter. in. ar. i. c. cū d. b̄nificio de p̄b. li. vj. Tertio si p̄ officiales ad hoc d̄putatos. platū vel canepariū capituli vel similis descripta sunt iter ea que sunt de mēsa. ita Barto. in. d. l. si vacātia h. Imo. i. d. c. vt sup. in. iij. col. teneat d̄rius v. 3. q̄ imo p̄latus solus nec p̄latus cū caplo nō p̄t redigere bona ad mēsa: q̄ nō p̄t mutare statū rei ecclesie. Sed v̄ mibi dubiū hoc dictū Imo. q̄ istud est mutare de bono in melius. Quarto dicunt de mēsa si p̄latus declarauit q̄ vult ea esse de mēsa ita Bar. in. d. l. si vacātia. r. sic solo verbo p̄t declarari que bōa dicant d. mēsa r. solo verbo p̄t p̄latus declarare q̄ vult bona reuerfa ad se esse d. mēsa si p̄ annū tēta sunt bona p̄ platū ad mensam suā. vt vult Bar. in. d. l. si vacātia Lar. i. d. c. ij. Arch. in. d. c. i. r. facit. l. vetus. ff. de vino tri. oleo q̄ lega. vbi d̄r vinū vetus post annū t̄n. Im. i. d. c. vt sup. nit̄ r̄ndere r. bene ad nō. p. Arch. i. d. c. i. Panoz. i. d. c. vt sup. dicit ponendo opi. nouā r. equissimā v. 3. q̄ vbi prima cā cōcessionis dura ret de p̄senti habeāt locū predicta. s. vbi cessaret illa p̄tia cā cōcessionis tūc eo ipso q̄ redcūt ad ecclesiā cōstituunt de mēsa r. sic assumunt sibi naturā aliarum rerū. Exempluz res fuit tradita in emphyteosim hoc respectu vt reducere tur ad culturā. alias ecclesia nō cōcessisset: tractu t̄pis vel alias res optime culta reuerfa ē ad ecclesiā et aliqua causarū p̄dictarū nō v̄ Panoz. q̄ possit licite cōcedi sine solēnitate debita r. sine cā prime cōcessionis. r. tūc militat. c. cū cessante de appel. r. cessat rō Imo. s. vbi pleneret cā p̄rie cōcessionis procederet primū dictū exemplū. ecclesia h. 3. castrū quod forte p̄ custodiā vel aliud ē magis dānosū q̄ vtile. deliberat semel cū solēnitate debita dare i feudū si tractu t̄pis redijt ad ecclesiā p̄t ēt alij de nouo cōcedere non obstāte iuramēto de nō alienādo. q̄ ista non ē noua alienatio s. ē quedā executio antique ordinationis facit. c. cōsulnit extra de iudi. r. c. recolētes de statu mo. cōmunis practica nō acceptat hanc cōclusionē q̄ rigoro sa d. d̄hētes cū ecclesia. **Quero an p̄ duo instrumēta probetur feudū antiquū r̄ndeo fm. Rai. de forli. in prima rubrica. C. r. Albi. i. l. no ē nouū. ff. de legi. q̄ duo instrumēta sufficiūt ad probādū feudum antiquū. t̄n. consuetudo i feudādū ecclesie requirit spaciū. r. l. an. fm. Ja. de belui. r. dixi plene i. c. i. in prin. 3. de his qui se. da. po. Et an et possessione antiqua p̄sumat cōsuetudo i feudādū dicite vt plene nō. per L. i. l. m̄sem. C. de proba. r. nō p̄scriben. l. si certis annis. C. de pac. r. i. l. cū de in rē verso. ff. d. vsu****

fruc. r. per Ang. in. l. qui i aliena. ff. d. acq. here. r. p. Arch. in. c. i. de verbo. sig. li. vj. r. per Jo. an. r. Semi. in. c. secūdo de decimis libro sexto. r. plene no. in. c. cū apostolica. de his que fiunt a prelato.

Quin etiam. Iste. s. h. 3. varios intellectus vt dī cā in glo. h. d. Existente masculo femina nō succedet h. actū sit vt femine r. masculi succedant. **Nota** p̄io ibi vt eius descendētes masculi r. femine. q̄ teneor inuestiture cantabat q̄ descendētes masculi r. femine succedāt. **Nota** q̄ femina apposita in inuestitura simul cū masculo ēt copulatiue nō t̄n. succedit simul cū eo s. ita. demū si masculus non ēt vt hīc r. j. qui sibi r. heredi. suis. c. i. r. de suc. seu. c. i. s. filia. Et ē rō quia ista copulatiua in p̄posito n̄o attēta natura cōsuetudinis feudoz copulat verba r. nō sensum r. itelligit potius posita i vj. ordinis videlicet vt si nō extaret masculus tūc ipsa femina deberet admitti ats secus prout alibi p̄z i simili i. l. gallus. s. quidā recte. ff. de libe. r. posthu. Et itellige p̄dicta vera r. ter. n̄m procedere: tūc demū q̄ tractaremuz de feudo simplici r. recto q̄ nō datur ad certū seruitium secus aut i feudo cōditionato q̄ datur ad certū seruitium de quo i. c. fi. j. de capita. qui cu. v̄di. q̄ quidē seruitium posset p̄fici per ipsaz mulierē p se vel aliū nomine suo: q̄ tūc ipsa femina admitteret simul cū masculo ar. ff. d. vsu. fruc. accres. l. si q̄s ticio r. l. si mulier r. ff. de lega. i. l. ticio tertozes. s. nihil. r. in autē. de nō alienā. s. emphyteosim. r. ita itelligit. Ja. de bel. qui dicit ita fuisse obtētū r. intellectū de facto i regno sicilie r. sequit̄ ēt Bal. restringi ergo d. iste. s. solū in casu suo ad feuda recta r. simplicia nō at. ad cōditionata pp apertam naturā verborum r. mētē d̄bentū ex qua colligi v̄r manifeste q̄ ita deberet succedere femina descendens sicut masculus. r. ideo itelligit iste. s. in sp̄ali casu suo de feudo simplici r. recto nō aut extendatur ad alia feuda cōditionata d. mētē d̄bentū fm ipsos r. pro hoc ē ter. i capitulis e. r. ordinarijs i ti. de se. r. b̄nificijs r. c. i. c. si cui militi. t̄n i cōtrariū faciūt que vidistis. s. i. c. i. s. r. q̄ d. his qui se. da. po. vbi firmani q̄ illa. c. e. r. ordi. nō sunt allegāda nec sequēda r. q̄ imo i feudo dato ad certū seruitiū femina nō succedit. **Unde** pro cōcordia posset dici. aut loquimur q̄ i cōcessione feudi nō ē pactū q̄ femina succedat. r. tunc ēt i feudo dato ad certū seruitiū sine conditionato non succedz femina: aut ē i cōcessione appositus q̄ masculi r. femine succedāt r. tūc ex quo p̄ pactū ē recessum a cōi natura feudoz procedat p̄cedens distinctio nec ē sine rōne q̄ cōcurrente tenore cōcessionis que vocat feminas r. masculos r. natura huius feudi quod est ad certū seruitiū quod p̄t per mulierē impleri recedamus a regulari natura feudoz que excludit feminas. **Nota** q̄ femina semel exclusa a masculo imperpetuū ē exclusa: ita q̄ mors masculi deinceps nō p̄ocinat femine. Et ita tenet Balda. in rubrica de feudis cōsilio quarto. q̄ est notandū. facit. c. iij. de capi. qui cur. vendi. **Et** p̄ferat argu. ad statuta disponētia q̄ filia nō succedat cū masculo q̄m s. Bal. si mortuo patre relicto filio r. filia: postea moriatur filius sine liberis nō patebit locus femie ad successionē patris. Im. a successionē fratris nō repellitur nisi frater decessisset cū herede testamētario. secus aut si statutū diceret q̄ femina nō succedat donec masculus super est. **Nā** tunc ista filia non itelligit exclusa. sed suspensa a successione interim t̄n masculus solidū est heredes vt nō. in. l. ij. ff. si pars heredi. p̄ta. Et eo mortuo sublatū est obstaculū quod obstabat seruire. Et ideo patri pro portione sua succedet r. p̄t vocari heres anormala s. Bal. vt notat glo. in. fi. de eo cui liber. causa bona adiciūt. Et ita consultū fuit per franciscū tigrini. Barto. in. l. ij. s. videndū. r. l. fi. ff. ad tertul. in. l. duo emancipati. ff. de colla. bo. in. l. fi. ff. ad tertul. in. l. duo emancipati. ff. d. colla. bo. in. l. prima. s. si pater. ff. de coniungen. cū emanc. libe. Bal. in. l. si quis in suo. C. de inoffi. testa. in. l. si defunctus. C. de suis r. legit. in. l. fi. C. de libe. p̄teriti. in. l. quod

vero. ff. de legi. in. l. si vero. §. de viro. ff. soluto matrimo-
nio. Jo. and. in addi. ad Specu. in rubrica de success. ab i-
testa. in. ij. col. facit qd habet per Bar. in. l. i. §. filii. ff. de
bo. pos. contra tab. De. de ancha. consilio. xiiij. qd inci-
pit in qone supradicta. et melius idē De. de ancha. in cō-
silio. cccij. incipit. hec questio iam vulgaris. et in consilio
cic. incipit posset probabiliter Bal. in. l. gallus. §. quid si
tantum. ff. de libe. et posthu. in. l. si quis posthumus. §. fi-
lius. ff. de liberis et posthu. do. Anto. in. c. raynutius in
xviij. col. de testa. Ludo. in. l. ventre. ff. de acqui. here. fa-
ciunt que. j. subiciā in vltio intellectu huius ter. **P**ro
clariori intellectu glo. que hic est vnica. **Q**uero cū gl.
quid si in casu nro vasallus inuestitus p se et descendenti-
bus suis masculis et feminis moriatur relicto filio et filia
vtrū ipsa filia succedat. Et respondet q nō stante mascu-
lo non debet admitti. vt. j. de successio. seu. in. §. filia. et. j.
de eo qui sibi et heredi. suis in. c. i. qd ē verū nisi post mor-
tem vasalli. fili⁹ masculus subito mortuus esset. qz tūc nō
videret extitisse postquā subito defecit. l. posthumus. ff. de
iniusto rup. irrito qz testa. Et hoc voluit ista gl. tota vsqz
si. que glo. in se vera est. et bene loquit hz dicta lex posthu-
mus modicū faciat qm̄ ibi fuit mortuus vno ano: et sic an-
te patrē hic vero post: vt in. l. ij. C. de posthu. here. insti.
verumtū p glo. facit. l. filio. ff. de iniusto rup. irrito qz te-
sta. C. cōia dele. l. si. §. hz qz. et de bo. qz libe. l. si. §. i. de vi et
vi ar. l. qui post. et cā tenet Jac. de bel. Rai. Nico. d. nea.
et Bal. Verūtamē d gl. est Andre. de iser. v3 qz filia nō d
beat succedere qz ē rōne momēti qz excludit. vñ dicit ip-
se qz filius viuus iā excludit filia. Et hz postea ipse filius il-
lico moriatur. nihilominus filia que fuit iā excluda nō d3 pos-
se admitti vltorius illo codē iure quo semel rite est exclu-
sa ar. ff. de ver. ob. l. inter stipulātes. §. sacram et. C. de po-
sthu. here. isti. l. qd certatū in fi. et. ff. de rebus du. l. qui du-
os in pri. facit p hac opi. qz si testator facit substitutionē fi-
lio si sine liberis decesserit et ipse moriatur cū filio qui non vi-
uit nisi vno momēto. substitutio fideicommissaria ē extincta
vt. ff. ad treb. l. et factio. §. si. itē qz rōne momēti rescindi-
tur testamētuz. C. de posthu. here. insti. l. ij. Et momentū
opatur vt no. gl. in. l. hz et part. §. si. ff. qd me. cā. d. Anto.
cōsi. rr. incipit nulla mulier. vide que no. De. de ancha.
l. dicto p. r. iij. supra allegato. et. d. cōsi. cccij. S3 his nō
obstantibus determinat cōtrariū per Alua. vt in hac gl.
et. j. de suc. seu. in. §. filia. et ē rō qz nō d3 viuere q illico obi-
it. Itē qz filia nō erat appositā i ditiōe hz in copula. Itē
qz hoc satis vñ esse de mēte cōtrahentiū ar. an. autē. de he-
redi. et falci. §. sigs aut et. §. sequē. et. ff. si cer. pe. l. cum qd.
et. ff. de positi. l. si cōuenit. Et hāc opi. sequunt tanquam
fulcitā melioribus auctoritatibus gl. et doc. et qz magis sū-
data sup equitate et voluntate cōtrahentiū. Quā aut quis
dicat illico decessere. dicit Bal. qz ille qui moriatur antequā
sit ei impositū nomē in baptisate qd tps est octo diez vt
tenet Inno. in. c. nā et ego et de ver. sig. **A**d si. glo. no.
qz paria sūt masculū nō errare: vel errare et repudiare suc-
cessionē feudi. facit. l. ij. §. hz et si sint sui. ff. ad tertu. et id qd
plene notat in. l. qui se patris. C. vñ liberi. cū illo arti. an
in suis sit locus successorio edicto. **P**ro. qz si masculus
decedat femina succedet in feudū que intellectu glo. secu-
tus ē hic Jac. de bel. que defensabo. j. Scds intellectus
est And. qz hic vasallus fuit inuestit⁹ vt descendētes ma-
sculi et femine succedat deinde masculus decessit nullis re-
lictis descendētib⁹ hz relicta sola sorore: querit an soror suc-
cedat. Et determinat and. qz nō succedat p istū ter. et est rō
qz tenor inuestiture loqz de successioe descendentiū nō at
collateralium. S3 ita ē qz hic agit de successioe collateralium
qz soror vult succedere fratri i feudo ar. l. sed si plures. §.
ij. ff. de vulga. et pu. **H**ic intellectus and. nō placet primo
qz in feudis ē regula: qz vbiqz actū est masculū et femi-
nā succedere: nō existente masculo succedit femina. c. i. §.
filia. ibi no. j. de succes. seu. Scdo p ter. in. c. i. de eo qz sibi
herediqz suis et. **T**ertio qz ista soror non succedit fratri

immo venit puidētia patris vt in simili vidistis glo. in. c.
i. §. cū vero coradus. §. qui seu. d. a. po. et marie qz verifimi-
le est patrē voluisse puidere vt nō existētibus masculis fe-
mine succedat ordine successiuo ar. eoz que no. in. l. gall⁹
§. quidā. recte. ff. de li. et posthu. **P**osset tū saluari intelle-
ctus and. vt si actū sit qz existente masculo et femina: non
succedat femina et si decesserit masculus. sed iste intelle-
ctus esset de indubitabili. §. l. qz labeo de carbo. edi. **M**ā
marimū ē in seu. vt tenor inuestiture sit seruandus. c. i. de
du. **S**ra. de be. inue. diri vobis in pbenio huius opis.
Certius est intellectus and. qz erat inuestitus vasallus
eo tenore vt masculus et femina filia succederēt in feudo
ita qz pactū respectu filie sit psonale: deinde decessit vasal-
lus relicto filio et filia an descendentes succedat in feudo
certe dicēdū ē qz nō. qz tenor inuestiture loquebat d femia
pria et de filia primi vasalli nō aut de filia filij ar. l. bonos
§. hoc smone. ff. de ver. sig. nec ob. qz pactū dicat cē reale
liurisgētū. §. pactor. ff. de pac. qz respōdet andre. illud
verum in dubio. **N**os antez loquimur qm̄ certū est qd pa-
ctū sit personale. **I**ste intellectus hz sit verus in se tū litte-
re nō applaudet: qz nō apparet i ter. qz pactū fuerit perso-
nale imo apparet cōtra. ibi eius descendētes masculi et fe-
mine. ar. l. de precio. de publica. et. l. si pluribus. de leg. ij.
et ar. no. in. l. si is qui. §. vtrū. ff. de rebus dubijs. Itē qz in
definita equipollet vniuersali vt plene per Bart. l. l. oēs
populi. ff. de iusticia et iure. Itē qz pactū in dubio est inter-
pretādū reale vt plene no. per Bar. in. l. qui i futur. ff. de
pac. **A**ltimus est intellect⁹ Bal. qz hic sit casus qz post-
quā semel exclusa est femina a masculo semper intelligit ex-
clusa in feudis et ita per hunc ter. cōsuluit Pau. de cast.
cōsi. cccv. qd incipit in christi et. vñ supra scripta. cal. in
ru. de seu. cōsi. iij. Bar. in cōsi. qd icipit ia. et in allegato
cōsi. qd incipit in noie dñi. ponit qz pater. **D**e. de anch.
in cōsi. cccri. incipit hec qd vulgaris est. Bal. in. c. i. j. de
fil. natis et ma. ad morga. cōtracto. in autē. hz si quis. et in
l. in quibus. C. de se. nup. and. j. in ti. iperatoz lotha. En-
ge. pape. c. i. in. ij. col. albi. in. ij. parte ita in cōsilio. iij. in-
cipit statuto cauet qz mortuo marito. et faciūt auctoritates
cōcordātes quas in ter. supra allegati **O**doffre. in sūma
in titu. qui possunt succedere in seu. **E**t hūc intellectu
vñ seq Joā. blā. in sūma de seu. in ti. de successioe seu. **S**
vel dic qz mascul⁹. que intellectu do. **M**arti. hic mordet
dicēs qd ipse intellectus bal. reprobaf eisdē rōnibus qui-
bus iprobat andre. in suo intellectu que pro secūdo posui.
Verus est ergo intellectus glo. fm̄ euz que seq Jac. de
bel. qui perfecte intellexit ter. feudales videlicet qz existē-
te masculo nō succedat femina. c. i. §. filia. j. de successioe
seu. **M**ibi vñ durū recedere ab auctoritatib⁹ Bal. et cō-
cordantium. **I**tem littere multum applaudet iste intelle-
ctus et etiā intellectus andree. pro secūdo relatus: nisi qz
paulisper restringit litterā volens eam intelligere quādo
in successione actum est specificē de descendentiū et. et
qz eisdē rationibus confunditur per dominū **M**ar. vter
qz intellectus et andre. et bal. **R**espondeo argumentis
contra intellectu andree factis: per quod et responsū erit
reprobationi intellectus bal. **N**ō obstat. §. filia qz nō di-
cit ille ter. qz si filia semel fuerit exclusa qz amplius admit-
tatur. **I**de3 possunt respondere ad. c. i. de eo qui sibi et he-
redibus suis. **N**el aliter ibi dabo varios intellectus et q-
bus apparebit qz nihil obstat. **N**on obstat. etiam tertius
dum dicitur qz veniat ex prouidentia auctoris ista femi-
na: quia immo negatur quod ita simpliciter videtur vo-
cata femina fm̄ feudorum naturam vt masculo existente
non videatur vocata femina sed exclusa: modo succedit
regula cōis qz semel exclusus ppetuo ē exclusus. et ita vñ p-
mus auctor sensisse se pformādo materie subiecte p ter.
l. c. i. §. filia. j. de successioe seu. et ibi cōcordātes additi.
facit **B**ald. in. l. si duo. ff. de acquirenda hereditate.
Mutus. **P**ro intelligentia dicendorum sciendus
qz interdum qui est mutus et accidenti vt

Propter morbum superveniens ut i. l. discretis. C. qui testa. fa. pos. itez scias qd iste ter pot intelligi i feudo pno: tuc e ne cesse itelliger qd mut' erat mut' a natura. qz isto casu feu. pnu retiere no pot. ut. i. an mut' surd' vel alr impfe. c. i. in fo rno. potest et itelligi ut loquat in feu. nouo. z tunc est neesse itelliger in muto ex accideti. qz dictu feu. nouu retiere no potest. ut no. in. d. c. i. i glo. z ibi dicit i prio nobi l. z ita sensu glo. nra h posita sane itellecta ut sup ea dica. Et i suma hoc itendit iste. q. mut' retiere no potest sz ad dnm reuertit: dz tn ipi muto tantu reling ex dicto feu. vn se sustetar possit si aliude no heat z feudu sit magnu. b. d. Nota ibi retiere qd vasallus mut' i causa e pinationis feu. No. ibi q nullo mo loqtur a prio q si vasallus no eet effect' mut' sz balbutiens. qz bn pot loqui sz no ita pfecte sicut antea no pdit feu. It' no. magnu rigor' co suctudis feudoz. v3 q pp morbu superveniens qd amittat feudu suu: qd v' ee s natural' z civil' ronez. ar. ff. so. ma. l. si cum dot'. q. sinaut in seuffimo. C. de cura. furio. l. si. ff. ad treb. l. cu heres. Et ista fuit ro dubitandi i casu nro sz ratio decidedi fuit qz ppter morbu superveniens est effect' inutilis ad futuru. qz pdit bnficiu no ppter culpaz morbi sz ppter defectuz cause finalis ppter quaz datum fuit feudu: qm ipe vasallus fuerat iustit' de feu. ut loque ret in casis z negocijs dni q psumit cu servituu et consistat in locutione. ut. i. in ti. de for. fideli. vn amissa loqla i totu non dz feu. gaudere cu snire non possit. sicut p3 de scutife r q z scrutoze locante opas suas. ut no. in. l. ite si vno. q. qd qdaz. ff. locati. l3 alia glo. videat inuere dnu i. l. arborib'. q. d illo. ff. d vsufu. Designat et alia ro: qz vbi i co tractu celebrato gra vtriusqz conditio potestativa dicit per casum. debz ee danum obentis adimplere. l. si militez C. de codi. ob cam. Et pdicta pcedunt in feudo nouo: se cus eet dicendum si feudu fuisset pnum. qz tuc talis mor bus ppetue mutitatis superviens no priuaret ipm vasallu a retentione talis feudi. z e casus fm lectu. pe. de cer. in. d. c. i. in pri. an mut' sur. vel alr imperfec. z e ratio differē tie qz tuc tale feudu habuit originē fundamēti nedū in p sonaz sui sz et in psonam pris z aliorum ascendētium. vno fori' e qd duab' radicib' firmat qz qd p vnaz solā: i aut de cofan. z vteri. fra. in. q. i. Quod itelligas nisi tale vici um accidisset sibi culpa sua. qz tuc priuaret. ar. no. in. l. sz si res. ff. de lega. i. z. C. de condi. ob cau. l. filr. z dicit in. d. ti. an mut' zc. No. fm aliaz lecturas aliū maximū rigorē feudoz v3 q morb' naturalis ppetue mutitatis superveni ens a nativitate nocet talr nato q no succedat feu retineat feudu pnum. de quo est casus in. d. c. i. in. ij. parte. Et hoc similiter videt ee s naturalem z civi. rōnem. l. mari mum vicuz. C. de li. pte. vel erhereda. z ista fuit ratio dubitandi in hac lec. sz rō decidedi est. qz feudo snire no potest. pbat ter. in. d. c. i. in fi. adducēs exemplum de cle rico z femina qui similiter non sunt capaces ad retentionē feudoz. que aut sit rō diversitatis q isto casu si viciū eet accidētale. qz tuc non priuaret feudo pno. dic ut. s. dicit. No. equitate z humanitatem cōsuetudinis feudoz q in supradictis casibus osbus in quib' perpetuus mor bus mutitatis priuat mutā retentione feudi. tamē debet alimentari z sustentari ex dicto feudo. si aliunde non hēt habita cōsideratione qualitatē feudi z cōditionis perso narum circa hoc sicut in omnibus alijs personis quas te nemur alere vt ita demum teneamur si aliude no habēt. vt. ff. de lib. agno. l. siquis a liberis. q. sz z si fili'. q3 And. de iser. z dicit pdicta prestare ar. q plato dposito sine cul pa sui debeāt prestari alimenta ab ecclesia. facit. c. i. z. c. presbyterum. extra de cleri. egrotan. No. ibi retinere glosata sunt. i. se alimentare. ex eodcz ter. nota q si vasal lus effect' mutus sit pauper pot retinere feudus vsqz ad alimenta dūmodo feudum sit magnu. Nota ibi i om nibus casibus hui' ti. in quibus vasallus perdit feudum certe reuertit ad dominum. In glo. vnica ad finez di cite q qui efficit mut' ppter mortem non perdit feudus.

secus ob alia cas. Et de h. q. dica i. d. c. i. j. an mutus sur dus vel als iperfe. Quero qd si statutus vel cōsuetudo dicit q primogenitus succedat in regno z moriat rer re licto priogēito penit' muto a natura z alio filio scdo ge nito habili an priogenit' debeat succedere. dic q si prio gēit' e ita nat' ita q viciū sit nāle z ppetuu q n succedet. Sz cōdō genit' qz cōsuetudo seu statutū dōbet itelligi d eo q naturaliter nascit habilis. fac. l. vt gradati. q. i. ff. d mu neri. z ho. si at et accideti efficeret demēs tuc dabit cu rator qz i psona sua radicatū e ius prie ptatis vt cē d sup plē. negli. prel. in. c. grādi z qd ibi no. p archi. ij. q. vj. Itē obijcit. z p io. an. de elec. cū inter in nouella. z ita deter minat bal. j. de succes. feu. in pri. bal. in autē. hoc ampli' in. iij. col. C. de fideicō. vbi dicit q istis casibus p3 pot se cūdogenitū pferre priogenito etistēte ihabili z ei relique re feudū. Quero vtrū a pncipio possit mut' acqret feu da de nouo. dic q sic p. q. psonā. j. p quos fiat inuesti. z se fit gl. hic posita. z sup ea dicit. facit. l. q bona. q. de illo. ff. d dā. ifec. z pbat et rōne qz dñs pot facere gratiā als ihabi li put videmus i simili. j. quemadmo. se. ad se. pti. z talis mutus poterit snire p substitutū. j. si de feu. sue. pto. c. si minori z. c. se. z t3 bal. z and. de iser. hic facit qd dz i. l. cō tinuus. q. si ab eo. ff. de vbo. ob. C. vtrū aut i oib' cete ris casib' i gbus mut' priuat feudo possit sniedo p substi tutū illud retinere dic vt dicit in. d. c. i. an mut' vel aliter i perfectus i pria. q. vbi et glo. tāgt. Quero qliter reuo cabit p dnm a muto q illud retinere no pot. dic fm and. d iser q p cōditionē ob cam: qz cā pp quā dattu e seq no pot l. si militē. C. de qdi. ob cas. facit. l. i. in fi. z. l. ij. ff. de con di. sine cā. nā tacite hoc inerat in datiōe ipsius feudi si in eodē statu z ea res pmaneret. ff. de solu. l. cū qs in prin. z qz no pmanet iō reuocat et. s. facit qd no. in. l. i. q. donis ff. de varijs z extraordi. cogni.

Rubrica de natura feudi.

Continuat bec rubrica ad precedētes hoc ordine fm Ja. de bel. s. in titulo qui feudū dare possunt. Usus est constituendā esse differentiā iter minores z maiores. Ve rū qz hodie bec differentia corrigi in hoc titulo nostro: Ideo subiicitur rubrica de natura feudi.

Natura. Hoc. d. Dñs no pot auferre feu dū nisi conuicta culpa licet oliz ef set dña inter maiores z minores. b. d. totus iste ti. No. ibi natura q feudū h3 dispositiones suā naturalē. simile dicimus i. l. pacta cōuenta. ff. d obē. emp. in gl. z no. in. l. iurisqētū. q. qnimo. c. i. z. ff. de pac. No. q si pnceps inuestiret aliquē de feu. no posset au ferre se. nisi cōuicta culpa. cōcor. c. i. j. de feu. sine cul. non ami. No. ibi in dñi e inuestitura. q si capitanei inuesti rent aliquē de feu. no pnt se. auferre sine cā. z q dicant ca pitanei siue maiores siue minores valuasores dicit in. c. i. s. de his q se. da. po. No. ter. ibi si vero. q si minores vel minimi valuasores inuestiret aliquē de se. pnt aufer re se. sine culpa. fallit. i. in ter. ibi nisi vasallus fecerit bo stē vt in ter. v' nisi se. sit pncio emptū. No. vl. ter. ibi mo dern: q hodie nemo dñs pot auferre se. nisi cōuicta cul pa. Glo. que incipit simile diuidit in tres ptes que ad modū tria ponunt brocardica. Scda ibi. Itē colligat ad hūc. Tertia ibi itē colligat q licitū e. In ea gl. ad finē li cet Ja. d bel. examiet hāc viā brocardicā: tn qz no pnt ad feuda omittā. et qz no e via secura credo q sint verba L' y. in. l. ita demū. C. de pccu. Extra gl. declaro ter. ibi ni si fecerit hostē qn vadit cū dño s hostē hic e q hostē dicit as apellamus subuētiōes qz facit vas. dño pgeti s hostē dādo equos arma vel hofes vel pecuniā. c. i. q. similiter j. de ca. cora. fm and. de iser. z notabitis vt sciatis quid si gnificēt hostēditie. Extra glo. quero an papa vel iperatoz possit priuare dncē regē vel marchionē vel aliū principē

in dignitate reali vel ducali ze. regno ducatu vel marchionatu: respōdeo fm bal. q̄ nō nisi cōiuncta culpa vt est casus in principio h' capituli ampli' neq; successor imperij nec sedis apostolice p̄nt nisi cōiuncta culpa. c. nouit de iudicijs fm bal. et ita legatus p̄ncipis illustrissimi. respondit iperatoz famosus figurando limitate tñ p̄dicta eē vera nisi q̄suetudo ifeudandi eēt cā euerfōis vel q̄si status iperialis vel marchionat' s; bal. vt i autē. oēs pegrini. C. cōia de fac. qd̄ tene cordi. nā h; de' subiecerit leges p̄ncipib' mūdi nō tñ subiecit d̄ctus et laudabiles consuetudines feudoz vt plene nō. i. l. digna vor. C. de legi. bal. i. l. p̄nceps. ff. d̄ legi. c. i. d̄ pba. vbi h' gl. i. cle. pastoralis d̄ re iud. bal. i. l. i. p̄n. ff. d̄ pac. i. l. et ipfecto. C. d̄ testa. bal. i. l. i. C. de lati. liber. tol. in. l. fi. C. de transac. pau. de castro cōsilio. cclxxi. in. ij. col. bal. in. l. i. in p̄n. ff. de p̄sti. p̄n. et est rō qz p̄nceps est aial rōnale et politicū. bal. in. l. ii. C. d̄ seruit. et aq̄. Quinimo oēs d̄ctus cū p̄ncipe initi cēsent bone fidei qz apud eū d; eruberare bona fides. bal. in pace cōstātie in verbo oēs in fi. **Quero** an iperatoz possit ifeudare castz alicuius ciuitatis lōbardie. r̄ndet bal. q̄ sic: qz oē iperitū omnisq; iurisditio est penes iperatozē. l. de p̄catio. ff. ad legē r̄bodi. de iactu. l. i. ff. de cōsti. p̄n. Nec obstat par cōstātie. qz r̄ndeo fm bal. q̄ h; par fuerit p̄petua iter iperitū et lōbardos tñ obligatio n̄ durauit nisi ad. xxx. ānos. adijcite bal. ea q̄ scripserūt odof. et bal. i. extrauag. de pace cōstātie in p̄bo. xxx. ānis. bar. i. l. iperitū. ff. de iurisdī. om. iudi. v̄ inuere p̄ritū et in. l. i. ff. d̄ dā. ifec. gl. i. s. iusurādū i auctētico de d̄fensio. ciuitatis Adijcite quoq; bal. q̄ iperatoz hodie nō pōt ifeudare aliquā ciuitatē vel castrū lōbardie: qz ipator iā ifeudauit illa in ducē medio lani de terris lōbardie: q̄ nō posset disuestiri nisi cōiuncta culpa vt ē casus in. c. n̄o in prin. Nā p̄fatus dur h; duo feuda ducalia et vltimū feudū cū oi iperio et regalib'. s̄ite dicit h' bal. Nā impator federic' inuestiuit comitē Papien'. de comitatu cū terris suis certe nō posset disuestiri nisi cōiuncta culpa. Sed pone rex iuasit regnū violēter qd̄ obtinet: an papa vel impator ad quos spectat p̄firmatio talis regis poterit illū inuasozē inuestire vel p̄firmare: r̄ndet bal. q̄ sua ptate vel iperio nō possit inadēti regnū v̄ ducatu alienū p̄firmat. l. auēte. C. v̄n. vi. c. placuit. xvj. q. vj. l. si qua. C. de fundis et salti. rei domi. li. xi. et ibi gl. q̄ cōmēdari solet. Tñ ex mēte scribētū in. d. l. aucto. marie salice. habetis cōsiderare aut regnū occupatū nō erat alicui' p̄uati s; p̄ncipis tñ. i. pape vel iperatoz tunc si illi p̄firmat q̄ occupauit ignorāter nō valet p̄cessio. d. l. si qua cū gl. facit qd̄ nō. bal. in. l. d̄cernim'. C. de saero san. ecclesijs: aut sciēter qz fit mētio vel res ē recēs et ita nota qz p̄iceps h; notitiā de violēta occupatiōe et tūc purgat oē viciū et valet ar. l. oio. C. de ioffi. testa. gl. i. l. vniuersis et q̄ no. l. y. in. l. rescripta. C. d̄ p̄ci. ipe. offe. et ita fuit p̄sul tñ: aut agit de p̄iudicio p̄uati: qz regnū erat alteri' et tūc nō valz p̄firmatio. d. l. auctitate: nisi ex certa scia sup̄mus p̄iceps vellet auferre ius p̄uato qd̄ p̄t ex magna cā vt late i. c. q̄ in ecclesijs d̄ cōsti. tene mēti. **Gl. ii.** oppōit h; nō soluit solute s; ea q̄ dicit in. c. i. in fi. s. d̄ bis q̄ feu. da pos.

De successione feudi.

Quod tinnat hoc ordine: supra visum est de his qui feudum dare possunt. verū qz in feudo succedit iō cōpetenti ordine subijcti hoc rubricā de successione feudi.

Equitur. In feudo succedunt descēdentes masculi nō femie neq; i feudo valet ordiatio testamēti. ad hoc allat h' p̄ncipiū. **Quero** p̄f iftituit filiū in feudo an fili' succedat in re testamēti v̄ itestati r̄ndet bal. q̄ neutro mō s; iure successiōis feudi. s̄ite dicim' in acq̄sitiōe p̄ arrogatiōez adde qz iuenit successio anomala gl. i verbo successio isti. de eo cui liber. cā bo. adi. subdit tñ bal. q̄ possum' dicere feu-

duz trāsire euz vniuersitate p̄terea v̄eit in petitiōe hereditatis feudū. l. itē vidēdū et ibi no. ff. d̄ peti. here. de qb' tñ videbim' i. c. i. j. an agna. v̄ fil. repu. hered. videbim' i. c. i. ḡnāl. j. si d̄ feu. sue. s. **Quero** p̄f iftituit vnū filiū v̄lem heredē aliū filiū in re certa. q̄rit an isti filij succedāt eāliter in feudo: v̄ q̄ nō p̄ ea q̄ no. bar in. l. quoties. C. d̄ heredi institu. in p̄ritū determinat bal. q̄ imo equat̄ succedāt. allat no. in. l. vt iurifurā. in. s. si liberti de opis liber. no. p̄ ia. de bel. et videbim' in. c. i. an agnat. vel fili' et adde dicta p. l. y. et bal. i. l. libti. C. de opis liber. **Quero** p̄f grauaui filiū vt daret oi āno duas amphoras vini nascituri ex vinea feudali: q̄rit an valeat grauatio: r̄ndet bal. q̄ sic quo ad fruct'. l. i. edib'. s. i. ff. de don. s; s. stringūt q̄ videbim' i. c. i. de p̄bi. feu. alie. p̄ se. **Quero** an an ex h' dat' fili' succedat i feudo: et dicit qz nō nisi qñ mala mēte ē scā exheredatio vt in. c. i. s. d̄ bis q̄ feu. da. pos. Nec placet illa doctrina qz qñ noiatis ē acceptū feudū p̄ p̄te et filio et tūc exheredatio p̄tis nō nocet filio fm q̄ allegat modernos tpe suo ita tenere. qz p̄ritū nomē est adiectū ad demōstrationē nature feudalis. l. iuregentiū. l. p̄cto. l. q̄ in futur. ff. de pactis. et ibi no. imo tūc v̄ iclinare qz ex quo patri et nominatis filio est datum feudū filius in vita p̄tis erit consors feudi cum p̄te qd̄ pendet ex his que habentur in. l. quod dicitur. ff. de verbo. obliga. in. l. gallus. s. quidem recte. ff. de libe. et posthumis.

Hoc quoq; In feudo p̄no frater fratri succedit: filia nō succedit in feudo nisi alit cōuetū fuerit. h. d. vsq; ad p̄si. i. alio. **Pro.** ibi p̄te suaz fm Andr. hic esse casus qz frēs p̄nt inuicē diuidere feuda nisi sit feudū marchionat' ducat' et c. i. s. p̄terea. j. d̄ p̄bi. feu. alie. p̄ se. et vidistis. s. in ti. qb' mo. feu. amit. s. Itē si fuerit. **Pro.** ibi vel fecerit inuestire. qz si p̄ renūciauerit inuestire in manib' dñi si dicit' p̄f decesserit sine herede masculino feudū reuertit ad agnatū. **Pro.** verbū herede qz heres i feudo sumit p̄ d̄scēdēte. c. i. s. et si cliētulus. j. d̄ alie. feu. **Pro.** ibi feudū p̄ritū fm Bal. qz feudū p̄ritū d; vsq; ad q̄rtū gradū iclusiuē postea appellat antiquum postq̄ trāsit ex q̄rtū gradū. Et quo ifert bal. si fuerit p̄cessū vt p̄ritū nō trāsibit vltra q̄rtū gradū. **Propterea** vt tollat ois dubietas in inuestitura feudali apponit talia. s. p̄ba. i. feudū p̄ritū et antiquū fm bal. Tñ i p̄ritū v̄ veritas. Nā si p̄nceps vel ali' p̄cessit castrū vel aliā rē in feudū p̄ritū. tale feudū trāsit ad d̄scēdētes masculos vsq; in ifinitū vt vidistis casus i. c. i. l. s. euz h' coradus et in. s. h' quoq; notādū. s. q̄ feu. da. pos. Nā natura feudi ē vt trāsseat ad d̄scēdētes vsq; in ifinitū vt ibi dicitur. l. c. i. j. d̄ gradi. succē. i. feu. h. bis h' d̄ficiētib'. vbi feudū d; p̄ritū. et tñ sumit qñ feudū hūit iniciū i p̄sona stipitis cōis. **Adone** tur ēt qz iducta ad augmētū nō iducit diminiōnē. l. legata iustit. ff. de adimē. leg. s; ita ē qz h' b̄u feudū p̄ritū: in inuestitura iducit augmētū vt d̄mōstrabo igit nō opabit diminiōez. p̄bo qz h' b̄u p̄ritū iducat augmētū. nā si nō eēt istud h' b̄u p̄ritū in inuestitura certe dicit' feudū nouū vt h' p̄bat. s; additio q̄litas p̄ne opat vt nō cēleat feudū nouū sed p̄ritū. mō nosti. qz in p̄no agnati succedūt nō at in nouo vt p̄bat in ter. n̄o h' et vidistis i. c. i. s. cū h' coradus allatis. Et s̄ bal. ē bon' ter. l. c. nā nabug. d̄nasbe de p̄bo. sig. nō obsta. h' ter. que allegat bal. qz respōdeo qz h; post q̄rtū gradū feudū noiet antiquū tñ in feudo antiquo siue p̄no succedit in ifinitū. d. s. i. r. s. cū h' coradus cū seq. s. Et p̄dictis habetis p̄lonez s̄ bal. qd̄ h; feudum ab exordio sit p̄cessū vt p̄ritū tñ in eo succedit vsq; in ifinitū. qz d̄scēdētes masculi p̄nt succedere. no. qz filia non succedit i feudo. **Pro.** qz si in inuestitura sit p̄ritū qz filij et filie succedāt i feudo nō succedēt filie nisi d̄ficiētib' masculis qd̄ ē notabile. In alio feudo nouo non succedunt agnati. Et d; nouū qz tñ habuit iniciū a frib'. **Pro.** qz vbi va salus alienat' feudū legitime ad illō reuocādū venit p̄rio fili' si extat vel veniūt agnati excluso dño: qz reuocatio sit solū p̄ mortē alienatoz vt ē casus i isto ter. si diligenter

consideret cōcor. c. ticius. j. si de feu. sue. cōtro. 7 ibi dicit.
CMo. q. dñs et de exp̄so cōsensu vasalli non pōt facere
gr̄az femie et si sit filia vasalli in p̄iudiciuz alioz agnatoz
q̄ intelligas vey qñ feudū ē antiquū vt hic. **S**ec̄. at si feu-
dū eēt nouū 7 feudū eēt decaluz ad dñz. qz tūc dñs possz
facere pro libito sue volūtatis inestiturā i psonā femie. vt
j. quē admo. feu. ad se. ptinet i. c. i. intelligas tñ qd i cān nō
vbi feudū ē antiquū 7 vasallus fecerat inestiri filiā i p̄iudi-
ciū agnatoz q̄ talis gr̄a forciēt effectū in vita vasalli qm̄
donec vixerit iste ff̄ vasallus q̄ refutauit 7 fecit inestiri fi-
liā suā nō poterūt agnati illud renocare. s̄ demū eo mor-
tuo vt hic no. 7. j. d. alie. feu. pa. c. i. i. prin. 7 ibi dicit. fac̄ qz
resoluto iure datoris resoluit ius acceptoris vt dicit. s̄. q.
mo. feu. amit. i. s̄. rursus. **C**Mo. q. in successiōe collate-
raliū admittēbant oliz agnati vsqz ad q̄rtū vel septimum
gradū s̄m diuersas p̄suetudies: s̄ hodie extēsa ē ista suc-
cessiō collateralīū vsqz ad infinitū vt voluit gl. fi. hic posi-
ta. qd̄ intelligas vey qñ feudū prioridiat̄ facit trāsītū d̄ acq-
rēte in d̄scēdētes vt dicit. i. d. s̄. 7 qz 7 i. s̄. hoc quoqz. s̄. q.
feudū dare p̄t̄ 7. j. de se. marc. i. c. ii. sup̄ gl. fi. **C**Mo. ex-
ter. i. v. filia tūc. n. succedūt filiis nō extātibus. **C**Mo. q.
pactū appositū i successiōe vel d̄ctu et feudali recipit passi-
uā iter p̄ratōez vt se p̄formet cū iure cōi vel statuto vel cō-
suetudie. Ita hic pactū q̄ femia succedat i feudo recipit
iter p̄ratōez. i. masculis nō extātibus. **E**t in h̄ ē aureus iste
ter. faciūt q̄ dicit. s̄. de his q. feu. da. pos. s̄. 7 qz. v. hoc at
nōndū. hoc voluit bar. i. q̄. clxxij. incipit qd̄ ista. 7 i. l. vt in
risurā. s̄. si liber. ff. de ope. liber. **P**e. d̄ Ancha. i. l. tres
fr̄es. ff. de pac. in repeti. c. canonū l. iij. col. de p̄sti. Alua.
in. c. fi. j. si de feu. sue. p̄tro. **B**al. in. l. heredes mei. s̄. cuz
ita. 7 in. l. heredib̄. s̄. fi. ff. ad trebellia. **A**ndr. in. c. i. j. de
eo q̄ sibi 7 heredi. suis **B**al. in. l. p̄cib̄ in. xvij. col. **C**. de
ipub. 7 alijs substi. 7 in. l. fi. **C**. de suis 7 legiti. **h**er. in. l. li-
berti liberteqz in. ri. col. **C**. de ope. liber. **S**ali. in. l. iij. in
xvij. q. **C**. de iure ep̄bi. **B**al. in. l. si duo. ff. de acq. **h**er. **N**a
gerēs actū i dubio v̄ se velle cōformare iuri 7 gerere vt
valeat codē mō quo ius d̄ eo disponit. **C**Oppo. d̄ istum
ter. d̄ in ter. q̄ si agnat̄ poterit renocare feudū. p̄ mor-
tez alienatistm̄ possit renocari. **A**n̄ opponit de. c. tici. j.
si d̄ feudo sue. p̄tro. **S**o. s̄. **J**a. de bel. **A**ut. n. sit alienatio
iure 7 p̄suetudie p̄mittēte 7 tūc nō renocat feudū nisi post
mortē alienat̄is vt hoc. s̄. aut sit alienatio iure 7 p̄suetudi-
ne p̄hibēte 7 tūc iūto alienatē pōt renocari. Ita loq̄ d̄-
riū s̄m **J**a. de bel. **L**ui adijcite q̄ lz bec solo sit in se **N**a
vt videbim̄ in gl. magna. **T**ñ nō est bōa sol. quo ad ter.
d. c. tici. **N**a in. d. c. tici. d̄ q̄ ticio alienatore d̄mū mor-
tuo agnat̄ renocabit feudū s̄ ille ter. p̄cordat cū ter. n̄o
vt demū mortuo alienatore renocet agnat̄ feudum. **E**t
opep̄ciū est q̄rere q̄ dicat̄ p̄missa vel p̄hibita alienatio a
p̄suetudine. 7 r̄ndet **B**al. circa iura p̄suetudiar̄a cē p̄fide-
rāda tria iura diuersa. **P**rimū ē ius antiquum quo iure
erat p̄missa alienatio feudi vsqz ad medietatē siue p̄ vēdi-
tionē siue p̄ libellū. c. i. j. quatr̄ oliz feu. alie. po. **S**cōz ius
fuit nouū vt alienatio eēt p̄missa vsqz ad medietatez p̄ li-
bellū tñ: vt vidistis. s̄. q. mo. feu. amit. in. s̄. si fuerint 7. s̄.
fi. **T**ertiu 7 vltimū ius ē nouissimū quo p̄hibet̄ ois aliena-
tio. c. i. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede. s̄. **J**a. d̄ bel. **L**ui adijcite
q̄ vasallus et hodie pōt alienare dādo alteri i feudū vt i
gl. approbata 7 ibi dicā i. c. i. s̄. p̄terea. j. d. c. cora. **N**el et
in aliū agnatū vt i. c. i. d̄ alie. feu. pa. Ita **B**al. h̄. **S**cōdo
op. d̄. ter. d̄ i ter. q̄ si alienator decesserit sine herede ma-
sculo. q̄ si inuat a d̄rio q̄ si alienator decederet cū h̄ de ma-
sculo tūc heres mascul̄ alienatoris excluderet agnatū in
successiōe. **S**z d̄ de. c. tici. allato vbi agnat̄ excludit filiū
alienatoris. **S**o. aut sit alienatio p̄suetudie p̄mittēte: 7 tūc
filius alienatoris excludit agnatos vt hic: aut sit alienatio
p̄suetudie p̄hibēte. 7 tūc agnat̄ excludit filiū alienatoris.
Et ita loq̄ d̄riū s̄. **J**a. de bel. **C**Op. d̄ qd̄ alienata pte
feudi feudū reuertat̄ ad agnatos. **S**z d̄ q̄ imo ad dñz vñ
oppono de. s̄. si fuerit. s̄. q. mo. feu. amit. **S**o. hic nos loq̄

mur i feudo p̄no ibi in nouo s̄m **J**a. d̄ bel. **N**el afr̄ ibi nō
erāt agnati hic aut̄ sic. **C**In gl. magna ibi. c. i. **N**ō q̄ oli
valebat alieatio p̄ libellū vsqz ad medietatē feudi. **I**n ea
ibi. s̄. 7 si cliētulus. **N**ota q̄ mortuo alienatore oliz feudū
reuertebat̄ ad dñm qñ nō superāt agnati dicto. s̄. 7 si cliē-
tulus. **S**i at̄ sup̄essent agnati p̄ferent̄ dño vt hoc. s̄. n̄o.
In ea glo. ibi. c. i. no. q̄ olim vsqz ad medietatē feudi va-
lebat alienatio titulo vēditionis. **I**n ea ibi. s̄. porro nō et̄
q̄ viuēte alienatore dñs pōt redimere feudū ab emptore
ei solūdo p̄ciū: p̄ferē tñ agnat̄ dño in redimēdo et̄ in p̄-
hibēdo vt. j. quatr̄ oliz feu. alie. po. s̄. porro. **E**t hodie h̄
ius nō est correctū. l. sancim̄. **C**. de testa. **I**n ea glo. ibi p̄
leges lotharij 7 federici. **N**o. hodie eēt p̄hibita alienatio
nem feudi siue totalis siue p̄ticularis. c. i. j. de p̄. feu. alie.
p̄ loth. **E**t sic hodie vasallus nō pōt alienare vsqz ad di-
midia feudi. **I**n ea ibi p̄cipim̄ i. fi. no. q̄ agnati p̄feruntur
dño in renocādo feudū alienatū d̄ria est opi. **P**e. d̄ cer.
quē hic refert **B**al. de rigore p. c. ex pte d̄ feudis. vos tene-
te gl. quā sequunt̄ **J**a. de bel. 7 **A**nd. hic 7 **B**al. dicit̄ eaz
esse equā q̄ imo feudū alienatū reuertit̄ ad agnatū qñ est
antiquum non autem ad dominum: pro qua sententia est
ter. hic: secūdo facit ratio quia quemadmodū agnati p̄fer-
runtur in redimendo 7 prohibendo. d. c. i. s̄. porro. **I**ta
agnati p̄ferantur domino quando vasallus committit
culpam in aliā psonā q̄ in dñm. c. si vasallus. j. si d̄ feu.
sue. p̄tro. 7. c. vasallus si va. feu. p̄tine. **N**ō ob. c. ex pte qz
loquit̄ in feudo nouo. **N**el afr̄ ibi nō erāt agnati. **N**el afr̄
ibi erat tale feudū in quo nō succedebant agnati. **E**t p̄ria
s̄olo est melior. **S**imilē solonē dat̄ hic gl. ad. c. i. s̄. deniqz
j. ex q. cau. feu. amit. **D**einde sentit̄ hic glo. q̄ si vasallus
alienauerit feudū deinde descēdētes ei⁹ nunq̄ admittunt̄
ad feudū d̄riū sentit̄ glo. q̄ incipit quid̄ iquit̄ aut̄ si frater 7 d̄
hāc gl. v̄ esse ter. hic ibi si moriat̄ sine herede masculo a
d̄rio sensu vt dicit̄ i tertialib̄. **I**n ea ibi. c. i. **N**o. et̄ s̄. **J**a.
de bel. q̄ hodie iste. s̄. ē in hoc correct̄ vt statiz nō expe-
ctata morte alienatoris agnat̄ renocat pte feudi aliena-
tam qz hodie nedū totalis: s̄ et̄ p̄ticularis alienatio ē p̄hi-
bita. c. i. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede. **Q**uero cū. d. gl. i. v.
dices. s̄. qz. qd̄ si iste frater alienas̄ recuperet illud in p̄-
nēti an euitet penā amissionis ita q̄ nō obstāte. d. sua. vēdi-
tiōe possit illud iterato tenere iure feudi prout faciebat 7
r̄ndet gl. q̄ s̄m ista iura euitabit iure feudi hodie **N**o p̄ le-
ges lotharij 7 federici eēt sec̄ qz imediate p̄ alienationē
est amissū 7 extinctū vt reuertet̄ ad dñm: vñ p̄ recupera-
tionē nō pōt suscitari vt. j. in titulo qd̄ iuris sit si post alie.
feu. vasallus. illd̄ recu. ibi **A**luarotus. **E**t hoc voluit ista
glo. vsqz ad versiculum sed videtur qz. quā intelligas esse
veram in hoc videlicet q̄ per recuperationem nō euitet
vasallus amissionem feudi: 7 in hoc bene loquit̄. ita **B**al.
in. l. iij. s̄. labeo. ff. de vsucapio. **S**pec. in titulo de locato.
s̄. nunc aliqua. v. rcvj. 7 ibi etiam **J**oan. an. in addit. d.
Anto. in consilio xxxij. vbi pulchre. incipit casus ep̄b̄ico
ta. **B**al. in. l. siquis libellos. **C**. de appel. in. c. i. in principi. de
p̄bi. feu. alie. per fede. imo. in. c. potuit de locato. vbi for-
mat hanc questionē in emp̄b̄iteota vendente 7 postea re-
cuperante ang. in simili in. l. voluntas. **C**. d̄ fidei. **A**lber.
lz salice. titubat in. l. fi. **C**. de iure emp̄bi. **P**e. de ancha.
7 **J**mo. in. c. potuit de locato **B**al. in. c. i. in prin. j. de p̄bi.
feu. alie. p̄ fe. **J**mo. in. l. si a me tibi. ff. ad. l. falci. **B**ar. post
glosā. in. l. i. s̄. si rem. ff. depositi. **S**ed q̄ feudum reuert̄
tur ad dominū intelligas hoc procedere quādo feudū
esset nouum secus aut̄ si esset antiquū: qz tunc reuertet̄ ad
agnatos vt dicit̄ in. d. c. i. super ter. 7 per ea que supra dicit̄
7 statim dicam. **B**al. etiam hic querit̄ de tali questio-
ne. **D**o tibi in vtile dominium fundum meum ne alie-
nes. i. sine potestate alienandi tu alienas: modo queritur
vtrum s̄m naturalem iusticiam descendat ad filios tuos
an reuertatur ad me. glosa. format istam questionem. ff.
de acqui. poss. l. qui absentis. s̄. i. 7 ibi p̄ dy. **S**ed alibi dicit̄
quedam glo. singularis quod ista verba sapiunt manus

injectione glo. in auctetico vt decetero nō fiat cōmutat.
Ange. in. l. pe. ff. de pac. et no. de natura istoz verborum
de le. ij. l. cū pē. §. libert^o in prin. tñ nō pōt sibi ius dicere
p violētiaz nisi incōtinenti ut no. Ja. butrica. C. de pig.
l. iij. vbi videas. Itē bec datio vī p ditiōnalis et expirare i
defectum cōditionis. ut. C. de indic. vidui. aucteti. cui re
lictū. ecōtra vī qd imo datio valeat. vt. C. de pdi. ob. cāz
.l. ea lege. et ff. de ver. obli. l. si ita qs. §. ea lege. §. ibi loq
tur i plena et dotali trāslatione seu alienatiōe directi do
minij. §. vtile dñum dē vsufruct^o et ille a psona ē insepa
rabilis. et ideo vī q facta alienatiōe statiz p solidat p pzie
tati. ut in sti. de vsufu. §. finif. S; imo vī q sit nou^o vsuf
fruct^o in persona filij. ff. de ver. obli. l. stipulatio ista. §.
si quis ita. et in mere psonali. et feudū est vsufruct^o §. non
merus. ut. j. in qui. cau. feu. amit. §. si. pleni^o aut vsufu
ctus est in vsufructuario. plenior in vasallo. plenissimus
in dño. Distingue tres casus. aut nulla fit mentio filij. et
redijt ad dñz p alienationē. aut fit mētio alicuius filij no
minatim puta Joānis. et tūc transit ad eūdem filium no
minatim. aut fit mētio filij indistincte. et tūc recidim^o in il
lam questionē. vtrū intelligat filius nominatus ut heres
aut vt filius qd interpretat fm subiectā materiam. de hoc
no. ff. de pac. dñi plene in. l. liberti. C. de ope. liber. et de
cōdi. inde. l. si nō sortem. §. si libert^o. **Quero** si habēs
plenā p prietatē dicat. vendo tibi vtile dñum. qs contra
ctus ē iste. et an aliquo casu possit reuerti ad p prietatē. rñ
deo ē dñus superficies. qz ali^o eē non potest. nā superficies
empta cēset nō p prietatē. ff. de pben. emp. l. si mādato. §.
nemo. et ideo reuertet eo modo ad dñm quo superficies. ut
in. l. i. §. qd aut. et per totū. ff. de superficie. In ea. glo. ad fi.
bñ soluit dñum. §. deniqz allegato i glo. qz qñ feudū ē no
uum. tunc reuertit ad dñm. qñ est paternū siue antiquū
reuertit ad agnatos nō ad dñm. nisi nō supersint agnati.
qz tūc reuertit ad dñm fm glo. bic. Circa hāc gl. quero
qua actiōe agnat^o reuocat ptē feudi alienataz. rñdeo vti
li rei vendica. l. i. et l. quoties. C. de dona. que sub mo. §.
An. de iser. **S; vtrū** agnatos possit opponi de pre
scriptiōe possidētū. puto q nō per. l. alienationes. ff. de
verbo. sig. et p no. in. l. vbi ler. ff. de vsucap. nisi alienatio
dicti feudi fuisset facta per psonaz que nō erat prohibita
nec erat psona extranea cui nō erat let iposita. qz tunc ta
lia bona vedita essent effecta pscriptibilia. ar. corū que t3
Bal. in. l. ij. C. de vsucap. pro empto. et Bar. i. l. siliusfa.
in. §. diui. in fi. ff. de lega. j. et p no. per glo. et Ly. i. l. fi. C.
in qb^o cau. in integ. resti. nō est neces. vel nisi tales postea
nati repiant assensisse tacite vel expresse per ea q dñi i. d.
.c. tici^o. **Quero** qd si agnat^o primi grad^o voluerit alie
nare partē primi feudi alienataz. an sequēs agnat^o i gra
du admittat. et sic de singulis. rñdeo q admittit sequens
in gradu. ar. l. cū pater. §. libert^o. l. peto. §. fratre. et l. cū
ita. §. in fideicomisso. ff. de lega. ii. Nā qd priori cōcedit
non ē denegandū posteriori. l. assidu^o. C. q pot. i pig. ha
be. fm An. et dic q agnati et nati post alienationem feudi.
admittantur mortuo alienatore ad ptē feudi alienatā. l. iij.
l. fi. pmi rñsi. l. posthumū. ff. d iusto ruparritoqz te. §. an.
S; an p^o possit vni filioz stipulari. ita q alteri nō qrat. di
cite q sic. vt nō. l. l. pactū. C. d colla. et t3 Bal. i. l. i. ff. d re.
diui. qōne. xxx viij. qd itelligas vey i feudo nouo nō aut in
antiquo p ea q. s. dicta sūt. imo in. l. qd dē. ff. de ver. ob.
Quero cū glo. qd si ff me^o alienauit ptē suā feudi ne
cessitate aliā cogēte. v3 ppter famē vel alio modo. an ego
possuz incōtinenti reuocare dictā ptē alienatā. an hēo ne
cesse expectare mortē dicti fr̄is mei alienatis. et rñdet gl.
q reuocabo solū post mortē fr̄is mei ad sollicitudinē he
redis instituti et grauati et de restituēdo hēditatē p^o mortē
q si interi dēnef. et bōa sūa p̄siccē. nō poterit fideicomis
sari^o peter fideicomissuz. §. h3 necesse expectat mortē di
cti heredis. ff. d iure fisci. l. l. stat^o flor^o cū simi. Et h vult
tota ista glo. vsqz ad fi. Et ideo hodie in isto casu possit
incōtinenti reuocari deā ps alienata ar. et. s. dcis nūi ve

lis itelligere gl. q iste frater alienas alienauit licite. l. cūz
licētia dñi quo cau nō possit p agnatū reuocari ps aliena
ta nisi post mortē alienatis. vt ē casus. j. si de feu. sue. con
tro. in. c. tici^o. Et h mō pōt saluari ista glo. et suadet rō qz
qñ nō adest volūtas dñi deficit iniciū et suba dēt. et iō sta
tiz reuocat eo alienatore vno facit. j. d lege cora. i. §. pfe
cto. i fi. vel potes itelligere gl. q vasallus de necitate ven
dit astrict^o p sniaz cōdēnatoriā put dñi. j. si de feu. sue. cō
tro. in. c. si vasallus. **Quero** an oēs agnati diuersorum
graduū simul admittant ad ptē feudi alienataz. rñdeo q
prior est in gradu pri^o admittit. l. cū ita. §. in fideicomisso
ff. d. le. ii. **Quero** ab e3 qd si vasallus recepit iuestitu
rā p se et masculis et femis ex suo corpore descēsuris an cō
tineat fili^o filie. et dicit bal. h q sic p. l. i. C. de pdi. iser. et ibi
hoc tenēt bal. et pau. de ca. qm nō vī decessisse sine filijs q
relingt nepotē et filia vt ibi. **S; qd** si aliqd cōcedit ge
neri alicui^o siue illis de gñe. An veniēt descēdētes et filia
femina An. bic in. u. col. dicit q nō. et fac. c. vbi cūqz d pe
nis li. vi. et qd no. in. c. in qbusdā d penis. Que tñ iura pnt
p dria pte adduci. qz spāle in odiosis. §. in alijs dñi. gl. ē
p hac pte in. l. i. ff. de pba. facit q no. bar. in. l. exēplo. C.
de decurio. l. i. r. bar. in. l. qz. vbi legiste ponunt. ff. so. mfi.
Ludo. i. l. i. ff. ad siliā. bal. i. l. ii. C. de iure ep̄bi. facit. l. i.
ff. de iure imuni. glo. in. §. i. in vbo generi in autē. d ices.
nuptijs. **Di** in regula p̄uilegiū d reg. iur. li. vi. Archi. in
c. dicit. rxiij. q. iij. In dñi t3 Jo. an. hosti. et d. anto. in. c.
nouit de iudi. p illū ter. S; possim^o rñdere q sūt verba
scidēter plata enūciatiua q nō iducūt iuris ministeriū. vt
gl. in. l. i. C. qñ nō petē. par. vel ibi nō dicit q puenientes
et femia dicāt de gñe. §. dicit de cui^o gñe rex ipē noscitur
descēdisse. nā l3 philippus rex prouenisset ex femia q pue
niebat ex domo francie et ipa scia puta filia sit d gñe p̄is.
tñ postea descēdētes et femia nō sūt ipi de gñe femine qz
assumūt pncipalr dnominationē generis a p̄e. d. l. exēplo.
et l. neqz dorothēū. C. de decurio. l. i. r. Et tñ vey ē q de
scēdit talis proueniēs et filia de gñe aui materni p. d. l. i.
C. de cōdi. iser. et p̄orie allegata in p̄cedēti. q. et ita decla
rat pau. d castro. i. l. maritū d linea loquēs. C. d pcurato.
hāc p̄e t3 Li. in. l. fi. ff. de p̄sti. prin. pau. in. d. l. qz p̄ter q
in odiosis. d. c. vbi cūqz. c. statutū. fo de heren. li. vi. Ego
credo and. hic sancte locutū dū subijcit attendēdā eē sub
iectaz materiā. l. si vno i prin. ff. locati. nā hoc verbū ge
nus pōt trahi ad p̄nū et ad maternū. d. l. neqz dorothēū
vbi casus. §. siquis igit in auctē. de heredi. q ab intesta. de
fe. c. venerabilis de pben. An g trahat ad maternum an
paternū. tñ attēdit subiecta materia. facit qd no. Imol. i
simili in. l. si ita scriptū. ff. de leg. ij. in. c. potuit de locato i
fi. Archi. rxiij. q. iij. c. siquis suadēte. bal. in. l. qñqz. C. de
ser. fugi. imol. in. cle. i. de elec. Lud. cōsi. rrv. qd icipit vi
sa facti serie. Ad hoc ē cōsiliū. d. anto. i cōsi. ir. icipit i no
mine dñi rē. viso p̄ucto. vbi dicit idē de verbo posteritati
q l3 sit generale et aptū cōprehēdere descēdētes et linea
femina. tñ fm subiectā materiā cōprehendit qñqz solū
descēdētes et masculo. **Quero** d alia qōne. pone titius
suscepit feudū p se et descēdētib^o suis deide decessit ticiuz
relicto filio qui fili^o postea habuit filiū. filius iste ticiuz pre
defūcti renūciauit feudo. querit an nepos cōceptus post
mortē aui possit succedere in feudo vī dicēdū q nō p. l. in
cius et l. p̄tor. ff. de suis et legi. cū si. In dñi d̄terminat bal.
in. l. si i psonā. C. de fideicō et in. l. q se p̄is. C. vñ liberi. rō
qz hic nepos nō venit ad successionē feudi et psona filij.
§. et puidētia legali siue cōsuetudinaria. c. i. §. hoc quoqz
notādū. §. de his q feu. da. po. nō ob. l. tici^o cū si. qz nō lo
quunt ista iura qñ nepos nō venit et puidētia legali. nam
loquunt in hereditaria successiōe et q solutiōe potestis in
ferre q si feudū eēt hereditariū ita vt deferet descēdenti
bus vt heredi^o tūc nepos q nō ē cōcept^o tpe aui nō pōt
succedere et psona p̄ria. nā aliqñ feuda sūt hereditaria. p
terea veniūt i petitiōe hereditatis vt no. l. l. et nō tñ i pri.
ff. d peti. heredi. et i eis b3 locū edictū diui adriani. vt di

cit hic Bal. Alberi. i. l. fi. C. de edic. diui adria. tol. regu-
lariter aut ex natura feudi pgre dit ad descēdētes nō ut
hereditariū s; ex puidētia legali siue cōsuetudinaria. c. i.
s. cū vero corad. r. s. hoc quoq; notādū. s. d. bis q. feu.
da. pos. Et ē notādū s; Bal. in. d. l. si in psonā. q. l. z filio
renūciauerit feudo p̄no. tñ nō nocet nepoti. c. i. j. d. vas.
decre. eta. r. c. i. j. de gradi. succ. in feu. Et nō. fm Bal.
hic q. idē feudū pōt dici nouū r p̄nū respectu diuersarū
psonaz. Vbi gr̄a. titi. r. gai. sunt inestiti de feudo. deide
gai. genuit filiū r nepotē ex filio. certe hoc feudū ē p̄nū
respectu filij r nepotis. respectu autē ticij dī ē nouum. qz
habuit erordū in psona ticij. ut h. s. nfo in fi. C. In glo.
ibi emācipatus nō. q. si frater p̄sentiat fr̄i alienātī non no-
cet filijs cōsentientis. In eadē glo. ad fi. Jac. de bel. itel-
ligit glo. hoc mō. aut feudū est nouū aut antiquū. p̄io ca-
su cōsensus p̄is nocet filijs. And. subtili. p̄siderant glo.
nā mens glo. est fm eū. aut feudū est h̄ditariū. r tūc cō-
sensus p̄is nocet filio h̄di. l. cū heres allegata i glo. l. q.
a p̄e. C. de testa. mili. l. cū a m̄re. C. de rei uen. qz filio be-
res p̄is non potest ip̄obare factū defuncti. l. ex qua p̄sōa
ff. de regu. iur. r. l. alle. i glo. aut feudū nō est h̄ditarium
s; ex legis puidētia. ut regulariter sunt feuda. c. i. s. hoc
quoq; notādum. alle. Et tūc factū p̄is nō nocet filio. l. si
arrogator. ff. de adop. cū si. Ideo dū querit an factū p̄is
noceat filio. r̄ideo fm iaco. de bel. r Bal. aut feudū ē no-
uum aut p̄nū siue antiquū. p̄io casu factū p̄is nocet
filio. c. si vasallus culpaz. j. si de feu. sue. contro. r vidistis
beri i glo. q. icipit. qd igitur r̄. l. Spe. r Jo. an. videant
p̄rium velle in ti. de loca. s. nūc aliq. ver. c. l. iij. p. l. eman-
cipatū. s. si qs. ff. de senato. Sali. dubitat i. l. ij. C. de iure
emphi. Bar. asr distiguit i. l. iij. ff. d. iter dic. r rele. Bal.
r Ange. i. l. adoptiuū. s. fi. ff. de ius vo. Bal. i. l. eman-
cipatū. r i. l. liberti liberteq;. C. de oper. liber. i. l. q. se pa-
tris. C. vnde liberi. Ludo. cōsi. rriij. icip. p̄posite cōsulta.
r p̄si. rrv. icip. visa facti serie. Bal. pōit i. l. siquis p̄lbyter
C. de epi. r cle. i. l. fi. C. de libe. cā. i. l. i. C. de bo. liber. i. l.
.ij. C. de liber. r eoz libe. i. l. lege. C. de legi. here. i. l. vni-
ca. s. i primo. C. de cadu. tol. scdo vero casu p̄ncipali qñ
logmur in feudo antiquo. r tūc aut p̄ alienat vel cōsentit
alienātī. aut culpā aliā p̄trabit ex q. feudū amittit. P̄i-
mo casu aut alienat legitie. i. iure pmittente. r tūc nō no-
cet filio si vult renocare r restituere p̄ciū. ut. j. d. alie. feu.
s. pe. qd itelligas vez r vinēte r mortuo alienate. s; agna-
tus solū pōt reuocā mortuo alienatore. ut diri. j. si d. feu.
sue. contro. i. c. tici. ar. j. de capi. cora. i. fi. diri. i. s. fi. que
fuit p̄i. cā bene. amit. Aut alienat nō legitie. r tūc si ex he-
reditate p̄is puenit aliqd ad filiū r est heres p̄is. tūc no-
cet filio. ut. j. si de feu. sue. cōtro. aut nihil puenit ad filiū
ex hereditate p̄is. r tūc nō nocet filio factū p̄is. ut. j. an
agna. uel fili. r̄. c. i. Secūdo casu subdistigue. qz aut iste
pater f̄rit culpā aut delictū vinente adhuc p̄e suo q. erat
auus filiorū ip̄ius delinquentis. r tūc delictum suū nō no-
cet filijs suis. qz succedūt auo suo. r sic obtinent ex psona
auī r nō p̄is. ff. de senato. l. emancipatum. s. fi. d. ius vo.
l. adoptiuū. s. fi. de quo p. Li. i. l. fi. C. d. liber. r eoz libe.
r plene p. Bal. i. l. q. se patris. C. vnde liberi. i. ver. r colli-
ge ar. aut iste f̄rit culpaz mortuo iā patre suo eodēq; auo
r tūc nocet idistictē filijs suis. ut i. d. c. si vasallus culpam
r de hoc ibi late diri r i. c. i. j. si vas. feu. p̄i. Ista sūt d. mē-
te Barto. i. l. cum q. ff. de iter dic. r relega. Imola i. l. si fi-
nita. s. si de vectigalib. ff. de dam. infec.

In alio. In iūma hoc intendit in feudo nouo quod
hūit initium a fratrib. nō succedit vnus al-
teri nisi sp̄aliter iuestitura caueatur. hoc dicit. In tertu
ibi initium. r sic logtur in feudo nouo. qm̄ si habuisset ini-
tium ab eozū patre tūc esset paternū. ut. j. de natura suc-
ces. feu. c. i. Vbi in vna iuestitura vt quia vn. solus ex ip̄is
fratrib. fuit tantū iuestitus. r sic cēt vna iuestitura fm
glo. i. hic in principio. Vbi in duab. ut qz datus esset am-
bobus fratrib. r sic essent due iuestiture de eodē feudo

fm dictā glosaz hic positā. nā ex hoc quilibet habet par-
tē cū contingētē fm And. ibi dictū fuerit subaudi in ip̄a
iuestitura. Adde q. in materia feudali nō inducitur ius
accrescēdi dato qd vna sola iuestitura intercessisset. r est
rō fm bal. qz ius accrescēdi nō est de mera natura cōtra-
ctus cū hēat p̄cedere p̄ mēra interpretationē extensiuā r
per iuris fictionē vt notant legiste in. l. si mibi r ticio. ff. d.
ver. ob. vtrū aut r q̄liter hēat locū ius accrescēdi in feu-
dis diri. s. de his qui feu. da. po. in. s. r qz. C. No. ex isto
ter. iuncta glo. in fi. ad hoc vt frater succedat fratri in feu-
do nouo requirunt duo. P̄imū est qd hoc sp̄aliter sit fa-
cta mētio in iuestitura vt in hoc ter. Scdm̄ qd frater de-
cedēs moriat sine herede legitimo vt in glo. que ad hoc
allegat. s. cū vero. s. qui feu. da. po. r. j. de feu. mar. c. fi.
vbi ē casus. Pōt ēt r alijs modis succedere vt h̄. j. de
bene. fra. c. i. C. No. cū glo. fi. in prin. q. multa sunt licita
si expresse fiant nō aut si tacite. Et qm̄ ista est via brocar-
dica glo. allegauit p. r cōtra plures cōcordantias se tan-
dē remittēdo ad libellū P̄il. Et hoc voluit tota glo. vt
qz ad ver. notari r̄. S; tu de hoc brocardo vide p. doc.
in. l. cum quid. ff. si cer. peta. r de regu. iuris. l. expressa. r
C. de iura. calū. l. ij. s. qz vez. Et p. cano. extra de arbi.
c. cū tpe. r diri. s. qui feu. da. po. s. r qz. C. Quero cū di-
cta glo. in fi. in ver. notari tñ r̄. an i feu. feminino filia fe-
mina absq; pacto sp̄ali succedat. Et r̄ndet glo. q. sic vt. j.
de na. suc. feu. c. i. l. aliqui voluerit dicere cōtrariū q. fi-
lia nō succedat nisi sp̄aliter fuerit dictū per. c. i. j. d. bene.
femine. Nō obstat ter. vbi requirit sp̄ale pactū r̄. qz loq̄
i feudo nouo qd habuit initū ab ip̄is fratribus quo casu
nō succedūt trasuersales nisi expresse sit dictū. r hoc vo-
luit ista glo. vsq; ad ver. s; super illud r̄. que bene loqui-
tur r habet in. d. c. i. de bene. femi. C. Oppo. cū dicta gl.
in. d. ver. s; super r̄. q. iste. s. superfluat per ter. in. c. fi. de
feu. marchie. vbi idem p. oia v̄ disponi q. in isto. s. Sol.
quidā antiqui videbant fateri contrariū ponētes h̄cta
lē glo. v̄ qd iste. s. vacat per illud. c. r hoc sensit ista glo.
vsq; ad fi. s; tu dic q. imo nō vacat neq; superfluit. qd pa-
tet aperte qm̄ ibi latius explicat materiā qz addit an fra-
ter moriat cū filijs an nō. q. hic nō declarat. Similiter
in isto. s. tangit de vna iuestitura r de duabus ibi nō. s;
solū declarat qm̄ simul iuestiti essent. r sic se vicisim sup-
plent. C. Quero qd si verba iuestiture ita dicāt: cōcedo
tibi ticio r seio fratribus r cuilibet vestrū tale castrū i feu-
dū rectū r nobile: vtrū p. hec verba videat actū q. vno de
cedēte alter admittat. r sensit bal. q. sic quasi quilibet vi-
deat habuisse insolidū per. l. creditor. s. duobus. ff. man-
dati. facit. d. l. item erit. r qd h̄ p. doctores i. l. si mibi r ti-
cio. de ver. ob. r in. l. i. C. qm̄ nō petē. par. ibi Bald. dixit i
c. i. s. r quia. s. de bis qui feu. da. pos.

Ubi potest esse titulus qui successores teneantur.

Scdm̄ rubricationē Oberti de orto auctoris nri nulla
erit hic rubrica. s; cōprehendebat iste titu. sub rubrica p̄-
cedēti de successiōe feudi: vez p. cōmodiori intelligētia fu-
it a glosatoribus hic inserta noua rubrica. put in simili vi-
ri. s. de feu. guar. sup. rubri. Et ista noua rubri. dupliciter
h̄ s; gl. hic positā qm̄ qdā habēt rubricā talē v̄ qd iuris
sit si qs iuestit. fuerit de alieno feudo. r hec talis rubrica
nō approbat p. gl. vñ alia ē rubrica q. talis ē: hic pōt cē ti-
tu. q. successores teneant. Et hec ē vera rubri. r approba-
tur p. gl. r ea cōiter vtimur. ponunt nāq; i p̄i. bui. rubri-
ce hec verba: hic pōt cē tit. vt fiat d̄ria iter istū titulum r
aliū titulū. s. q. suc. teneant. nō. n. vn. supfluit p. alter vt ibi
diri. Et qm̄ ista rubri. v̄ cē defectiua iō eā suppleas pro-
ut eā suppleui sup p̄dicta rubri. q. successores teneant vbi
videas. Nō taliter p̄missis cōtinua istā rubricā ad p̄cedē-
tē hoc ordine. qm̄. s. proxime principaliter tractat de suc-
cessionibus vasalloz q. iuestitura acceperūt nūc restat vi-
dēdū ex pte dātū siue sint clerici siue laici an successores

teneantur habere ratam investituram per predecessores suos factam.

Quis. *Lasus.* Investitura facta a laico in die vel sub conditioe de alieno feudo possessio ad huc p aliu sortit effectū vafallo mortuo sine successore siue p moria investitor siue investit⁹ siue tenēs feudū. **S**z si investitura fieret pure tūc non valeret. vbi vero investitura fieret a clerico mō. s. decō nō sortiret effectū si moria investitor ante q̄ tenens feudū vel moria ante q̄ dicitio vel tps existat qm̄ dicta investitura fuisse facta in die vel sub conditioe. **h. d.** Et p̄mitte p̄ euidētia q̄ investituray alia ē abusuua v3 qm̄ quis simplr investit cū annulo sine traditioe possessionis. Alia ē p̄p̄ta qm̄ post dictā verbalē investiturā tradit etia possessio vt. j. qd sit iusti. in prin. p̄ primā. n. abusuua non trāssert possessio s3 licētia ingrediēdi possessionē vt i. c. ex ore de his q̄ hūt a ma. par. capi. 7 p̄ Inno. in. c. ij. ex de cō sue. 7 p̄ Di. in. c. beneficiū de reg. iur. li. vj. facit q̄ dicit. s. de cōtro. investit. in. c. i. in pri. sup ter. Itē p̄ intelligētia huius ti. videas. c. morib⁹. j. si de feu. sue. contro. **I**n ter. ibi hoc ita. l. qd heres investitoris teneat mortuo ipso investitore anq̄ tenēs feu. v3 dicitio seu tps existat ad tradēdū vt. s. dcm̄ ē. h3 locū i laico investite nō at i clerico vt seq̄ 7 hoc ē voluit gl. hic posita. **I**bi successor illius: subaudi nisi i dicta investitura itercessisset cōsensus possidētis feu. ut. s. q̄ suc. tene. c. i. circa mediuz. **I**bi hoc ita. ista limitatio refert ad oia. s. scripta. v3 q̄ nūq̄ possit investiri alius de feudo possessio p vafallū in p̄iudiciū hōy qui successuri erāt in dicto feudo. ut. j. de alie. feu. pa. i prin. bene ḡ v3 itelligi iste ter. de tali feudo qd erat recasuz 7 sperabatur reuerti ad dñm. ut i. d. c. morib⁹. **N**ota ex isto ter. q̄ cōcessio in feudū pōt fieri siue pure siue sub conditioe. siue ad tps. siue ex tpe certo siue incerto. Et sic accedit potius dcm̄ q̄ vltie volūti. l. obligatiōum. s. p̄. 7 si. ff. de ac. 7 ob. qd ēt p3 ex eo qz trāsmittit ad heredē ēt an purificatam conditioe. s. ex conditioali. isti. de verb. ob. **N**o. q̄ in laico investiente nō refert qm̄ cedat dies investiture. qm̄ ēt eo mortuo teneat heres ei⁹ ad corporalē possessionē p̄standam qm̄ aperta ē via investito vel heredibus eius. Et quo ifert bal. q̄ feudū est de natura dcm̄ 7 nō vltiay volūtati. Et q̄ sit rō dñe iter dcm̄ 7 vltias volūtates nō. p̄ glo. isti. de verb. ob. i. s. ex conditioali. de quo dicatis ut b̄ per glo. 7 doc. in. l. is cui. ff. de ac. 7 obli. 7 in. l. i. C. de his q̄ an apertas tabu. ff. ad treb. l. heredes. s. cū ita. C. de fideicō. l. in persona. Ideo infert bal. aliq̄ cōcessit mihi feudū hoc pacto q̄ nō teneat mihi de euictioe nisi de suo facto 7 dato tm̄ contigit q̄ euicitur ex facto auctoris sui. Querit an teneat: 7 cludit dubitative q̄ sic. qz satis est factū p̄p̄riū per descensionem auctoris sui. **B**art. firmat q̄ sic i. l. si seruus in pri. ff. de cōdi. fur. **L**udo. de ro. in rubrica in. vij. col. **B**al. l. i. ff. C. de act. emp. faciunt q̄ no. **B**ar. in. l. stipulatio ista in prin. ff. de verb. ob. faciunt q̄ no. **B**ar. i. l. si suum. s. itē si hō. ff. de verbo. ob. **A**lma. in. c. i. si d̄ feu. vafal. ab aliquo iterpel. sue. **L**i. l. i. sine. C. de nego. gest. **N**o. q̄ de feudo nōdum aperto pōt fieri investitura hoc pacto. s. cū aperiet. Adde q̄ ēt de feudo nōdū aperto valeret cōcessio si ille q̄ possidet consentit q̄ quis pure investiret 7 sibi traderet possessio. ut. s. q̄ suc. te. c. i. 7 p̄bat. s. qui. mo. feu. amit. in. s. p̄terea. 7. j. si de feu. sue. cōtro. in. c. citius. **N**o. q̄ investitura verbalis clerici eorum nō est rata nec firma. nec artat successores nisi eis clericis adhuc viuētibus 7 existētibus in b̄ificio aperiatur collatio feudi ipi investito. Et est rō qz ius plati siue clerici consistit i sola administratioe: nec causat ex successione s3 ex elec. l. si certay in fi. cū ibi no. ff. de testa. mili. 7 prelati vel clerici p̄p̄rie nō habēt persone successorē p no. in. c. si. ne plati. vices suas cū si. **P**reterea sunt simplr b̄ificioy usufructuarij. p no. in. c. p̄nti de offi. ordi. lib. vj. i. c. fi. de pecul. de i. c. ex lris de pigno. **I**de cōcessiones eoz nō extendūtur ex tēpus sui usufruct⁹. ar. l. si quis domū in pri.

ff. locati. Ideo qd diceret si p̄sensu capituli fieret a plato talis cōcessio. cognita qz iste ter. generaliter loq̄. 7 p ter. b̄nc ifert bal. nobilē regulā q̄ d̄c̄ sub d̄ditioe vel i die celebrat⁹ cū plato n̄ astrigit p futuro tpe successorē qm̄ quo cūq̄ mō sapit alienationem 7 reuocatio huius feu. male alienati fiet p quēcumq̄ platum siue successorē alienantis siue ei⁹ supiorē p nō. i. c. si. d̄ suc. ab itesta. Ita bal. q̄ intelligit p̄dicta pcedere ēt vbi feu. fuisse remāsurū apud possessorē ad tps limitatū qm̄ si iterim alter investiret verbaliter 7 postea moria clerici⁹ investit⁹ q̄ successor suus n̄ arbitrabit stare dicte investiture. Et q̄ ipse infert q̄ d̄c̄ sub d̄ditioe vel i die celebrati cū clerico nō astringūt p futuro tpe suū successorē si quocūq̄ mō sapit alienationē. **N**o. q̄ investitura abusuue scā de feu. nōdūz apto non v3 si ē scā pure s3 verā opi. q̄q̄ dicat iac. de bel. p. c. i. d̄ cleri. q̄ investi. sec. vel si vafallus possidēs moria cū legitimo successore vbi hic i fi. 7. j. de se. da. in vicē legis cōis. in. c. ij. in fi. nec possit p partes renūciari forme tradite p istū. s. fm̄ bal. p. l. cōuenire. ff. d̄ pac. do. 7 ibi p̄ doctores. **I**de ifert bal. ex hoc ter. qd sc̄m̄ sub debita formay qd alias si nō fieret sub debita forma nō valeret. facit. c. de trabe. i. questione. i. l. iulianus. s. i. ff. ad exhiben. l. cum b̄. s. si p̄tor. ff. de transacti. **Q**uero cum glo. secunda vtrum si verbaliter investitus a laico moriatur feudo nō dū sibi apto 7 post mortē ei⁹ apiat vtrū suus heres debeat obtinere dictū feu. Et r̄ndet ista gl. qd nō p̄ istū ter. in ver. licet alij dicāt zc. Et p̄ hac rōne facit qm̄ tale feu. debuit amplecti p auctore p̄mū q̄ hic minie sc̄m̄ ē. **I**git nec p istuz heredes v3 posse amplecti p regulam q̄ vult. **Q**d nō licuit defuncto nō d3 heredi licere: ut. ff. de diuer. 7 tē po. p̄sc. l. cū heres. cū plibus si. alle. i glo. usq̄ ad. v. et sūt hec oia. s3 tu aduerte qz ista glo. sentit cōtra istū ter. q̄ vult qz heres admittat ad dictū feudū: 7 pro tāto doc. eā cōiter reprobāt: qz ius cōditionale qd contigit ex p̄tractu inter viuos ē trāstorū ad heredes 7 an cōditiois existētia. ut i. d. s. ex cōditioali. **S**ic obligatio pōt ab herede i cipe. l. i. C. ut act. ab herede uel d̄. nā regulariter ois obligatio q̄ p̄tebat defuncto re vel spe trāsit ad heredem: l3 dies vel cōditio nō erit erit. l. is cui. de act. 7 obli. 7. ff. de euic. l. si p̄ prudentiā. Itē qz heres 7 defunct⁹ censentur eē eadē p̄sona: ut i. an. de iureiur. an. a morien. p̄sti. **N**o. obstat leges 7 rōnes allegate p glo. qz intelligi debēt q̄ illa que nō licēt defuncto rōe vicij vel turpitudinis vel p̄ factū p̄p̄riū tūc nō poterit heres infringere. sec⁹ i his que nō licēt defuncto rōe tps vel cōditiois qz tūc nō pcedunt p̄dicta iura. imo tūc licitū ē heredi qd nō licuit defuncto l. repit. ff. ad. l. fal. 7 in iuribus. s. alle. p̄ hac pte. **Q**uero subsequēter cū dicta glo. in ver. 7 sūt hec zc. an viuēte vafallo possit investiri alter verbaliter 7 realiter ita ēt qz possessio corporalis huic investito d̄ nouo tradat. 7 r̄ndet glo. q̄ sic. nā tūc iste possessor b̄n poterit obtinere feudūz p̄pter cōmodū possessionis iā adeptē ar. ff. de rei ven. l. is qui destinavit. Et hoc voluit ista glo. vsq̄ ad ver. s3 opponit zc. **S**z tu intelligas indistincte istū vltio innu. stitū a laico debere succedere in feudo siue hūerit possessionē viuēte vafallo siue nō vt. s. d̄ri. **I**n clerico at investite in die vel sub conditioe bene fatendū ē qz investitus tunc demuz possit illud habere si possessio fuit sibi tradita ante mortē clerici investientis vt i dicto ti. s. qui succel. teneā. **O**p. cū dicta gl. cōtra p̄orie dictā qz imo vafallo prio existente in possessione non possit alter in possessione mitti quoniam duo non possūt in solidum possidere. l. si vt certo. s. si duobus vehiculum. ff. commoda. **S**olu. intelligas qz ex aliqua causa legitima primus vafallus sit priuatus 7 possessio tradita foyt probat in. c. fi. j. quo tpe miles. Et multis namq̄ modis 7 causis potest vafallus suo feudo priuari. vt. s. qui. mo. feud. amit. per totum. 7. j. que fuit prima causa bene. amit. 7 hoc voluit tota ista glo. vsq̄ ad finem tu vero potes intelligere 7 alio modo v3 qz consentiente ipso pri mo vafallo fuit tradita possessio sc̄do quia consen

fus sibi preiudicabit vt probatur in. d. ti. qui suc. tenean. vel qz ipe vasallus forte decessit sine successore ate die fz Jac. de bel. **Quero** ab e7 si platus iuestiti aliqne illicite de feu. an eius superior et no imediat9 possit reuocare ipsum feudū. Et dicit bal. qz sic nota. p Inno. in. c. cū dilect9 e7 d suc. ab itesta. ad qd facit. c. lris cū ibi no. e7 de rescrip. **Quero** an plat9 q oio venit ex delicto d ponēdus possit infeudare feudū sibi aptū si nōdus est accusatus vel inquisitus. Et dicit bal. qz sic p no. Jo. an. in. c. qz ppter de elec. facit no. p Inno. in. c. inter dilectos d excef. pla. c. nōne. viij. q. iij. Archi. in. c. sacerdotes. ij. q. vij. z per doc. in. c. cū liceat de pscip. **Querit** laicus iuestiti aliqne de feu. vacaturo fz formā hic traditā: postea laicus iuestitiens cōdemnat ita q bona sua cōfiscantur: an fiscus postea apto feu. teneat ipsi inuestito ad prestationē dicti feudi: dic q nō qz fiscus isto casu nō reputatur heres. fz egparat potius prelato. l. quotēs in fi. ff. de noua. z. ff. de fideius. l. inter eos. §. i. z. ff. d duo. reis. facit qz notat Jmol. in. l. si marito in prin. ff. sol. ma.

De cōtentiōe iter do. z vas. de inuestitura.

Supra titu. primo tractatur de p̄trouersia que oritur occasiōe inuestiture vtrū v3 successores iuestitoris teneant eā hēre ratā z iplere. nūc vero sūpta ide occasiōe tractare intēdit de cōtrouersia que orit inter do. z vas. occasiōe inuestiture feudalis put alibi hūc eundē ordinē secutus est auctor de controuersia inuestiture subiciēdo dictā rubricā post ti. qui suc. tene. **Oppo.** de sup̄sinitate p ti. s. de contro. inuesti. Soluatis vt dixi. j. si de inuesti. inter do. z vasallū lis oria. super rubrica.

Inuenit. **Diuidit** vsqz ad. §. s̄itr: i partes vij. **Pr̄o** declarat qn cōtēdit i ter dñm possidētē feu. z vasallū dicētē se inuestitū de dicto feu. z petētes sibi possessionē dari dñs vero negat se inuestiisse. vñ si vasallus pōt pbare p pares vincet nō per alios testes. z hoc voluit ista prima ps vsqz ibi inopia. **Sc̄do** declarat qn vasallus possidet z nō pōt probare inuestiturā p pares qz tūc pp iopiā probatiōis stabit sacro ipsius vasalli cū. r̄ij. sacralib9 vsqz ibi ceter. **Tertio** declarat qn dñs possidet iurabit cū. r̄ij. sacramentalibus vsqz ibi hoc ita. **Quarto** excipit casus in quo dñs solus iurat sine sacramentalib9. s. qn vasallus ē gastaldio vel actor dñi. q ē vez nisi tūc vasallus vellet pbare p pares idoneos vsqz ibi. nā aliqñ. **Quinto** assignat rōnem quare i casu. s. pri. solus dñs iuret sine sacralib9 que talis ē qz si diceremus dñm sequerēt illud inconueniēs vallet qz vbi dñs nō haberet sacramētales possēt incurrere maximū dānu3 pp maliciā hoz gastaldoz qm qn pcurāt z gubbernāt res z bona dñi possēt multa malignari vsqz ibi. z hoc collr. **Sexto** p̄firmat auctoritate lōbarde vsqz ibi idē dicēdū. **Septio** extēdit p̄dicta et ad feuda guardie vsqz ad fi. Et hec diuisio sufficit et p sūmario. **Itē** qz dicat gastaldus guardiator vel actor dñi dixi. s. de feud. guar. in pri. **Pro.** q inuestitura noua nō pōt pbari nisi per pes curie. vt. j. q testes sūt neces. ad pb. not. inuesti. c. i. z no. plene p glo. j. qd sit inuesti. i pri. Et hoc sensit glo sella pria hic posita. **Pro.** ex ter. ibi fidelē. i. vasalluz vt dixi. s. in preambul. libri i. vij. q. **Pro.** q si vasallus dicit se inuestitū de certo feudo z petit sibi tradi possessionē. dñs vero negat se ipsū inuestiisse pbat p pares curie. s. pducendos i testes ad pbādā inuestiturā vt p3 ex sequētib9 marie ad probādū inuestiturā nouā i antiqua non adeo sūt necessarij fz magis admittunt de facili alij non pares. d. c. i. quot tes. sūt neces. zc. z p gl. in. c. i. in pri. j. qd sit inuesti. quo aut ad terminādā cām ipsa dirimet p iudicē cōpetētes mediantibus p̄dictis probatiōibus fm iaco. de bel. z Ni. de nea. **Quis** at erit iudex cōpetēs statim dicā. **Pro.** ter. ibi idonei sunt qz testes pnt esse idonei i alijs cāis. vt. l. i. ff. de testi. nō tñ idonei sunt i cāis feodorū vbi tractat de noua inuestitura. vt. s. dixi. **Pro.** ex ter.

qz possessio vasalli suffragat ei in releuatiōe probatiōis. z intellige de possessiōe i qua steterit ad minus p annū domio sciēte z nō d̄dicēte quo cāu ipse vasallus iurabit solus vt hic z. j. si de inuesti. inter do. z vasal. lis oria. c. ij. in fi. z no. s. de cōtro. inuesti. in prin. **Pro.** ter. ibi sacramentalib9. s. testibus deponētibus fz cōsciaz z credulitatē ad purgationē cōscie deponētis e7 de purga. ca. c. i. no. Jo. an. in. c. cū in veteri de elec. i. c. venerabili de censi. vbi in simili. Et intellige qn nō possidisset anno vt differat a p̄cedenti hoc casu iurabit cū. r̄ij. sacramentalibus fm formā traditā in. d. c. fi. in pri. si de inuesti. inter. do. z vasal. lis oria. z. j. de cōsue. rec. feu. §. z cū daf sit. n. purgatiō vt tollat suspitio q̄ inerat. l. p̄nti. §. sane. C. de his qui ad ec. cōsu. **Dicit** tñ and. hic qz si vasallus a pri. nō eligit hanc viā probandi p iuramētuz z. r̄ij. sacramētales. fz viā probatiōis ordinarie assumpsit qz cautus sit qz protestet qz p hāc viā probatiōis nō intēdat sibi p̄iudicare quomius possit ad viā pbationis sacramentalis redire. qz si hāc p̄testationē nō faceret v̄t arguere qz ad illā pbationē nō possēt redire ar. l. fi. C. de codicil. l. marcellus. §. i. ff. rez amotaz. z facit. l. circa. ff. de pba. z qd no. in. c. licet cām de pbatio. tñ postea iclinat qz lytilis sit dicta p̄testatio tñ non erit necessaria qz sine ea poterit redire ad hāc pbationē sacramentaliū. facit glo. in cle. i. de offi. delega. in clemen. sepe de verbo. signi. Et ver. ceterū ibi possideat subaudi z aliqua p̄sumptio sit p vasallo quo cāu dñs iurat vt hic. **Nā** alias deberet dominus absolui sine sacramēto. vt. j. d cōsue. rec. feu. §. fi. ibi hoc ita. iste ver. referē ad supra prima fm opi. gl. hoc mō qz dominus possidēs iurat cū. r̄ij. sacramentalib9 put nūc dixi qd itelligas vez vbi vasall9 nō eēt gastaldus nā si esset gastaldus vel actor tūc ipse dominus iuraret solus absqz sacramentalib9. Et hoc voluit gl. hic posita in ver. melius tñ zc. **Alij** referūt ad ver. inopia zc. vbi dixerat qz stat solo iuramēto vasalli possidētis. qd itelligas vez nisi ipse vasallus eēt gastaldio vel actor dñi qz tūc pp piculū suspitiōis stare sacramēto solius domini et nō possidētis nisi vasallus legitie pbaret. Et hūc intellectū sensit dicta gl. hic posita i sui pri. Et hāc expositionē seqt iaco. de bel. **Alij** at legūt alio mō dicētes qd vbi dñi nō dbeat eē i ter. z qd ate vbi stat sit negatiua nō q̄ dicat qz nō stat religiōi soli vasalli qn ē gastald9 vel actor. Et istū intellectū sensit. d. glo. i fi. z q̄libz expositio p̄t eē i se. **Na.** s̄z tñ itellec9 gl. vt referat ad pria magis p̄gruit. z p h̄ bēs totā gl. expeditā. **Ubi** nisi h̄eat subau. vasall9. ibi aliqñ als ē i ter. malignādo alias maliciādo vt i gl. z ē sensus qz si dicerem9 qd huic gastaldo seu actori solū daret sacramētū qn nō h3 testes fz solū rōne possessiōis seq̄ ret illd inconueniēs qd p eoz malignitate possēt auferre multa bōa dominis suis. nā cū ipse gastaldus z actor ha beat res dñi i eoz gubernatōe z bailia ponerēt se i possessione z cū iuramēto suo vincerēt z auferrent dño multa bōa qd eēt absurdū. **Ubi** de guardia subaudi put dictū ē d gastaldo. nā guardiator z gastaldus procedunt a pari vt. s. dixi de feu. guar. **Pro.** qz pp iopiā probatiōnū recurrimus ad illud auxiliū qz als eēt despiciēdum qz p3 qz vbi assūt testes d3 fieri pbatio p testes als at recurrim9 ad subsidiū iuramētū vt hic z. j. in. §. si vero inuestitura put in simili videm9 in. l. qm. C. de here. z. C. d repu. l. sensu z i gl. ij. hic posita qz p hoc ē expedita. facit e7 de elec. i. c. cū dilect9 z i. l. admonēdi. ff. d iureiur. **Pro.** qz possessio corpalis iducit p̄sūptionē p vasallo possidēte vt illa mediāte deferat sacm̄ ipi possidēt vt hic. z. s. d contro. inuesti. i pri. Et ad hoc cōcurrūt plures rōes. nā priō h̄ opat fauor possessiōis qz melior ē d̄ditio possidētis. l. de bitoz. ff. d pigno. Itē regula actore nō pbate. zc. l. q accusat. C. d edēdo. Itē alia regula qz rei sūt fauorabiliores. Itē alia regula qz p̄mptiores sum9 ad absoluendū zc. l. arrian9. ff. de actio. z ob. Et h̄ voluit gl. ij. h̄ posita qz per h̄ ē expedita. de quo dic vt in. §. sacm̄. j. d p̄sue. rec. feu. z i dicto pri. s. de contro. inuesti. vbi predicta declarauit.

L'omoda. n. possessionis multa sunt et plura operantur. s. retinēde. insti. de iter di. de quo p. Li. l. l. ob maritorū. C. ne vroz. p. marito. et i. l. solēmb. C. de rei vēdi. C. No. q. rōne officij psumit qd bona subtraxit dno coipo q apud ipm officialē repiunt: nisi officialis pbet dationē sibi factā a dno vt h. q. iteltr. vey. qn dca bona fuerūt ipi dñi ar. i. l. q. vas. s. vetare. ff. de fur. et ff. mādati. l. si creditor s. si iter. faciūt no. p. bal. p. illū ter. in. l. i. C. de lati. liber. tol. qd no. in. l. facultas. C. d. iure fisci li. r. Si hō illa bona nō fuerint de bonis dñi nō presumit s. officiales nisi dñi pbet. l. si dñi. C. arb. tute. fm iac. d. bel. de quo vide in. l. qnt. cū ibi no. ff. d. dona. iter viruz. et vro. et qd dicit. s. d. feu. guar. s. i. Et hec pcedūt s. an. et bal. hic nisi officialis rōne reddidisset de administratis. nā tūc nō tm psumit s. eū p. no. i. d. l. facultas. no. Li. in autē. qbus cūq. C. de sacrosā. ec. C. No. q. vasallus appellat clientulus vt hic. et j. titu. ii. s. et si clientulus qd ē vey. de iure romano. vt in. l. rē nō nouā. s. fi. C. de iudi. qd facit i ar. q. vasallus sit d iure romano. q. tenēt qdā adductes p plura iura v. p. l. oio. s. pe. ff. de ioffi. testa. s. cōis opi. ē in dñi. v. q. nō sit de iure romano s. solū d isto iure cōsuetudinario. nā feuda nō alienant isto iure. s. militia d iure romano bñ alienat. l. fi. C. d. pigno. et s. optimuz de erbi. et itrodu. reis. et i oib. iuribus dñis. Et ita t. odof. and. de iser. et nico. de nea. et iac. ar. d. 30. i. sūma in prima rubrica. de quo dicit. s. in pambul. i. viii. q. C. No. auferē dā cē occasionē malignādi vt h. et isti. vi bo. r. ap. i. s. s. nedū cū si. et dicit in. l. i. in prin. j. de pbi. feu. alie. p. loth. C. Opp. ab e. s. pncipiū h. c. vbi d. q. pares curie sūt testes ad pbādā nouā fendi iuestiturā: s. q. imo debēt eē iudices vbi cōtrouersia vertit iter dñz et vas. vt. j. de cōtro. feu. apud pa. termi. l. c. l. et j. de pbi. feu. alie. p. fe. in. s. pe. No. n. pnt fungi duplici offō et iudicis et testis. l. ille a quo. s. tēpestiuuz. ff. ad treb. et de offi. pbi. l. illicitas s. veritas. So. fm iac. de bel. q. aut pares sūt tot q suffi ciūt ad vtrūq. officij. et tunc erūt p pte aliq testes et aliq iudices. aut sūt pauci ita q nō sufficiūt vtriq. officio. et tūc si certū est q pōt pbari p pares tm et nō per alios. et tūc erūt testes et alter erit iudex vt h. ar. in. l. qm. C. d. be reti. facit. c. dilecto in fili de testi. aut similiter certū ē q pōt fieri pbatio p alios et tūc pares erūt iudices vt i d. rio. aut sum. in dubio et tūc pares erūt testes et alter erit iudex. l. ordinari. c. i. circa mediū. j. si d iuesti. iter do. et vas. lis oria. et ē rō qre q. facilius inueniunt iudices q testes p. d. l. qm. fm iac. d. bel. Pi. et bal. q. et rō no. l. c. in si nuāte de offi. dle. C. Opp. q. imo ē per testes nō pares possēt fieri pbatio noue iuestiturē vt. j. qd sit iuesti. in. s. si vero iuestitura. So. aut dñs h. pares et tūc p illos d. fieri pbatio vt hic et in. d. ti. qd. sit iuesti. in pn. aut nō h. et tūc pōt fieri pbatio ē p extraneos vt ibi. et de hoc plene no. p. gl. in dco pn. C. Opp. s. illd qd h. d. q. si vasall. sit gastaldus vel actor dñi q statur iuramēto dñi. s. q. imo ipē dñs d. pbare vt ē cāns. s. d. p. tro. iuesti. l. s. itē si vasallus. So. ibi non p. stabat vasallū fuisse gastaldū vel actorē s. dñs hoc allegaret. h. at p. stabat vt ibi vidim.

Similiter. Loco sūmarij dicatis q. in hoc. s. erat altercatio seu p. tētio talis. nā creditore tenēte et possidēte rez debitoris dicebat d. bito. se de disse dictā rē p pignore et volebat soluere debitū p quo dice bat se obligasse dictā rē et petebat eā sibi restitui. iste aut possidēs dicebat q. s. sibi a pncipio iste d. bito. pignoral set nihilomin. postea iuestiturā et sic de pnti possidebat et tenebat iure feudi vñ volebat restituere. d. hic q. nō statur dco suo ē cū iuramēto nisi pbet p pares curie dictā rē fuisse sibi iuestitā. C. In ter. ibi suo iuramēto subaudi ē si possideat vt aliq sit dubitatio s. ia. d. bel. C. No. hic aliū cāuz in quo ad validatiōez feudi nō statur sacro possessoris ē si possedisset p. anū. et est rō q. pncipiū possessoris hoc nō iportat et eo q. in cepit possidere loco pignoris. sec. aut si pncipiū possessoris iportaret ius feuda

le q. tunc legitima possessio ānalis cū p. suppositiōe iuestiturē sufficeret ad deserēdū sibi iuramētū vt. j. si d iuesti. iter do. et vas. lis oria. c. ii. in fi. alios at cāns hūitūis p. rie supra. si hō dca possessio pignoris fuisse iteruer sa ita q. ipse possidēs tenuisset illd pign. postea tanq. feudū per ānos. rrr. tūc bñ iducet p. sumptio feudalis vt i. c. fi. j. d. feu. da. i. vicē leg. cōis. C. Op. cū gl. de. s. s. i. s. d. p. tro. iuesti. vbi dñs d. pbare se dedisse p pignore. et sic ibi p. q. on. probādū icūbat dñi. So. hic cō. s. itebat vasallus a pn. hūisse pro pignore s. postea sibi fuisse in feudū datū. et iō sibi icūbat on. p. bādū. ibi hō nō cō. stabat de pignora tiōe. et iō dñs ibi d. pbare fuisse pign. quo cāns vasallus tenebit restituere nisi pbet vel p pares curie vel p breue testatū. hoc ē p publicū istm a parib. roboratuz q. post dictā pignorationē fuit sibi iuestitū. et hoc vult gl. vsq. ad. h. huic. et bñ loq. vey. et postea eadē gl. i. fi. sui in. h. vel alr. et adducit aliā solutionē q. ēt hic dñs pbare voluit et nō potuit. et iō vasall. postea admittit ad pbādū nō tm stat suo simplici iuramēto nisi alias p. batiōes nō h. et q. tūc statet suo sacro cū. rii. sacralib. vt p. s. co. in pn. et pbat hec solutio in. s. s. i. s. de p. tro. iuesti. verūtū dñi nat ad ter. n. m. et iō nō recedas a p. ria solu. C. Op. cū d. cta gl. i. d. h. huic. s. p. rime dca q. imo si a pncipio vasallus negauerit rē fuisse pignoratā et dñs pbet q. postea vasallus nō poterit admitti ad pbādū de iure suo: s. p. ei. mēdaciū d. possessio in dñz aduersariū suū trāsserri ar. i. l. generalr. et autē. itē si possessor. C. q. po. in pig. hab. So. dicit glo. q. cōtrariū pcedit qn vasallus proius negasset rē fuisse dñi. vey. hic p. s. itebat cē dñi s. sibi d. bitā loco feu. et nō loco pignoris et mō hēs totā istā gl. et peditā.

Insuper. Feudū guardie et gastal. pōt reuocari a dño quicūq. post ānū. h. d. et h. videtis titulū istū nō vacare qm. hic adijciunt ista vba q. quicūq. hora possit ipm feudū auferre elapso āno. C. No. et hoc ter. q. feudū datū ad limitatū et certū tps p. tē immediate auferri elapso dco tpe. facit. l. si cū hermes. C. locati. qd in telligit bal. et nullo alio termino dato q. dat iudica. d. quo i. l. si debitori. ff. de iudi. et C. de vsu. rei iudi. l. i. ii. qd puto vey. p istū ter. q. dicit quacūq. hora etē. nā tps limitatū terminat p suā extrēmitatē. l. iiii. ff. de cōdi. et demō. l. in illa stipula. si caleñ. ff. de. h. ob. vltimus dicit bal. q. elapso dco termino nō requirit aliq. snia seu iudiciū q. eo ipso pōt dictū feu. auferri per istū ter. et per ea q. dicit ino. in. c. i. de imu. ec. et si repiret hostia clausa. l. cū dñi horreoz. ff. locati. bal. in. c. que in ecclesiāz in. rii. col. de con sti. vbi eisdē rōnib. hoc firmat. et videbitis i. c. i. j. de feu. sine cul. nō amit. s. h. intelligerem esse vey. qn nulla esset dubitatio de iurib. dñi. verūtū adhuc cantū esset vt p. ris auctitate remoueret per no. in. c. potuit extra de locato. et in. l. ii. C. de iure emphi. s. vbi ius dñi in aliquo versat in dubiū per vasallū tūc nō est dubiū qn regrat iudiciū et snia vt. j. de feudis sine cul. nō amit. in. c. i. et j. quo tpe miles i. c. fi. facit. s. co. i. pri. in. h. hec ita et. C. No. q. feudū guardie et gastal. est feudū nō regulare qd p. et duob. p. rō q. durat solū āno et sūt tpalia. nā feudoz natura ē vt sint p. p. tēna. itē q. elapso anno auferunt sine cā qd est s. natura feudoz vt p. dicta colligunt. s. in. ti. de na. feu. in. c. i. et dicit. s. de feu. guar. et gastal. i. c. i. i. notabilib.

De cōtētiōe iter me et dñm de portiōe feudi fr̄is mei.

Continuā. h. ordine. s. visuz est de p. trouersia iter do. et vas. de feudo. hic aut restat vidē. de controuersia iter do. et fratrē supstitem p. defuncti vasalli de portiōe feu. eiusdem vasalli p. defuncti. p. terea subijctā rubrica de cō ten. inter me et dñm de portiōe fratris mei.

Contentio. Duidit in tres ptes. in p. rīa loq. qn ff. supstes recepit p. ē suā suē cā possideat siue aliena. i. scda

loquitur quando frater superstes nullam partem feudi receperit neque possederit. in tertia loquitur quod vasallus per pares curie vel breue testatum probat investituram. secunda ibi si non nullam. tertia ibi si vero vasallus. **L**afus. fratri supstiti deferret iuramentum de portione feudi fratris predefuncti si frater superstes recepit partem. si non nullam partem feudi recepit nec possederit tunc domino possidendi deferret iusurandum. et vasallus obtinebit in feudo contra dominum si probauerit feudum esse primum. h. d. totus tunc. **I**bi ille. s. dominus ibi mimes. s. dicebat esse primum sed novum ut loquitur. ibi partem meam. s. per novam investituram factam in mea persona. et ista erat allegatio domini dicentis: tu frater superstes habuisti partem tuam per novam investituram et persequens non potes succedere. d. s. si. **S**ed ego frater superstes contestabar investituram sed non ei qualitate quod dicebam quod bene fuerat investituram sed non per novam. sed quod imo descendebat ex veteri quod feudum fuerat paternum ibi possideo. s. portiones mea ibi: siue alienavi istud exponit pluribus modis in glo. **I**deo referuo super glo. declarandum. **N**o. ter. ibi de portione fratris quod hic duo fratres diuiserunt feudum et alter fratrum post diuisionem decessit nullo relicto herede masculino. contentio non est inter dominum et fratrem superstitem de portione fratris predefuncti. **N**am dominus dicebat feudum esse novum propterea successione ad eum pertinere. frater autem superstes dicebat feudum esse primum et inter feudum ad eum pertinere: quid iuris. **N**o. ibi: tamquam habuit partem quod si frater superstes habuerit suam partem quam possederit saltim per annum iusurandum ei deferret in. c. si. j. si de iusti. inter do. et vas. lis oria. **N**o. ibi siue alienauero quod scilicet alienatione deferretur iusurandum supstiti quod non. qualiter intelligat dicam in glo. **N**o. ibi si per non. forma iuramenti qualiter frater superstes debeat iurare feudum esse primum seu patrem iure fuisse investitum. **N**o. ibi sed non possederit quod possidere siue non possidere portiones feudi que sibi obuenit in parte non facit momentum quo ad hoc. **N**o. ibi si vero nullam quod si per superstes nullam portionem feudi receperit et possederit: tunc non deferret iusurandum in supplementum probationis alicui parti marime quoniam non est iusta causa motina deferendi iuramentum alteri parti. faciunt que habent in l. admoneri. ff. de iure iur. **N**o. ibi nisi propter supradictam rationem quod domino possidenti deferret iusurandum. c. i. supra ti. pri. vel aliter potest intelligi secundum bal. **N**am quod presumptio erat pro vasallo quod dominus non negabat esse feudum licet negabat qualitate feudi. propterea deferret iuramentum domino cum. xii. sacri alibi. c. i. super pri. vel aliter et tertio potest intelligi frater superstes erat actor vel gastaldus domini propterea deferret iuramentum domino. **S**ed hic intellectus non placet **J**ac. quod hic non erat contentio de portione feudi fratris supstitis sed erat contentio de portione feudi fratris predefuncti. **P**ropterea iaco. de bel. intelligit aliter hunc textum. quod frater predefunctus fuerat actor vel gastaldus domini. ideo deferret iuramentum domino. c. i. s. si. s. de feu. guardie. **N**ota ter. ibi non ut ego. quod possessio multum operatur ut sacramentum deferat possessori ut hic. et dicitur plene. s. ti. primo in prin. **E**t possessio partis facit presumptionem ad totum de contro. iusti. s. cum aut. nota cum glo. i. quacumque parte siue media siue maiorem siue minorem esse possessam a fratre videlicet presumptio de toto in. d. s. cum aut. s. de contro. iusti. h. glo. allegauerit in ti. qui suc. tene. et male. **E**t hoc voluit tota ista glo. usque ad si. de quo in. d. s. cum aut. **N**o. quod licet frater superstes succubuerit in portione fratris predefuncti. tamen ipse per hoc non perdit aliud feudum quod habet a domino. **E**t idem infert hic bal. in snia quod snia super parte lata non iudicat in totum neque in residuo ar. l. in hac. ff. de triticaria. et l. uti fundus. ff. de coi. diuidu. **N**o. ibi. si tamen vasallus. quod si vasallus probauerit per pares curie vel breue testatum feudum esse primum obtinebit dominum siue possederit siue non. **E**t est hic aduertendum secundum **A**nd. quod si vasallus agat contra dominum probando investituram seu. per instrumentum vel pares curie obtinebit contra dominum quod dominus a quo habuit causam vasallus agens non potest referre rationem domini. l. nec creditor. C. de pigno. act. **S**ecus autem si agat contra alium non dominum quod tunc sola investitura non probat dominium vel quasi imo est necesse quod agens probet investituram et sibi traditam possessionem feudi. quod nemo dat

quod non habet. l. traditio. ff. de acq. rez. do. l. aliena. ff. de sbe. empt. l. cum res. C. de pba. cum si. p. bar. in. l. comodare cum l. se. ff. comodati. et in. l. si aliena. ff. so. ma. vbi examinator iste articulus. an reus possit referre rationem domini quoniam actor habet causam a reo. **I**n glo. i. ad si. nota quod licet in dubio appellatio portionis contineat medietas. l. noie filiaru. s. portionis. ff. de ver. sig. tamen aliquam portionem appellatio continet maior vel minor pars quam dimidia ut in hoc. c. et probat in. c. i. s. cum aut. s. de contro. iusti. **G**lo. itelligo. diuidit in tres partes que admodum tres ponunt intellectus. secunda ibi vel forte. tertia ibi ratione. **I**n ea glo. alienat. nota primum intellectum quod hic frater superstes non alienat partem suam feudalement respectu dominij neque possessionis sed duntaxat alienat respectu detentionis quod aliter detinebat portionem fratris supstitis. propterea frater superstes dicitur possidere. l. quod meo. s. quod colonu. ff. de acqui. pos. nota secundo quod alienatio detentionis dicitur improprie alienatio. sed hec prima lectio glo. sed sit vera in se. tamen facit violentiam lectioni siue possideam alienavi. quasi dicat ter. siue possideam siue non. **I**n ea glo. ibi primum. nota secundam lectionem quod hic non erat contentio inter dominum et fratrem superstitem an res sit feudalis sed erat contentio de qualitate feudi an feudum sit primum vel novum quo casu deferret iuramentum agnato. **S**ed hac lectionem opponit de. c. i. s. ti. pri. vbi non possidenti non deferret iuramentum. **S**o. ibi loquitur quoniam erat contentio an res sit feudalis: nos vero loquimur quoniam erat contentio de qualitate feudi quo casu deferret iusurandum agnato etiam non possideti ut hic dicitur. tamen plene de h. in. c. i. s. de contro. iusti. **A**d si. glo. nota tertium intellectum. v. s. quod deferret iuramentum fratri supstiti siue possideat portionem suam feudi obuentam in diuisione siue alienauerit: dominus autem alienationem possederit frater superstes portionem suam feudi saltim per annum. c. i. in si. j. si de iusti. inter do. et vas. lis oria. **S**ed contra hanc lectionem opponit et videtur quod hec lectura non sit vera. quod vasallus alienans feudum cadit a feudo. c. i. de pbi. feu. alie. per fede. s. non deferret iuramentum fratri supstiti qui alienauit. **S**o. hic frater qui alienauit recepit cambium vel precium quod succedit loco rei. l. si rem et precium. ff. de peti. hered. i. perator ad si. ff. de lega. ii. **E**t est casus in. d. c. i. s. cum aut. s. de contro. iusti. **I**ntellige vbi investituit et alienauit cum consensu domini vel aliter et secundo iste frater superstes dedit alteri in feudum quod quidem potest fieri sine consensu domini. c. i. s. propterea. j. de ca. cora. vel aliter et ultimo secundum **A**nd. alienatio partis feudi non facit cadere a toto. c. i. j. de vas. q. s. consi. loth. **D**e hoc tamen articulo an ratione partis alienate sine consensu domini vasallus cadat a toto dicite ut dicam in. c. i. j. de pbi. feu. alie. per fede. **A**ddit **A**nd. de iser. alium intellectum ut ista littera stet proprie intelligendo in vera alienatione ut quod alienauit partes suas cum consensu domini. vnde precium succedit loco rei ut. ff. de peti. hered. l. si rem et precium. vnde dabitur sibi sacramentum pro alia parte sicut si possideret partem alienatam postquam feudum fuerat paternum probando stetit in possessione per annum. **I**dem dicit ipse si alienasset cum consensu domini partem suam et illam perdidisset per. c. i. de probi. feu. alie. per fede. nam quod perdit solum partem alienatam. ut. j. de vas. qui contra consi. loth. in prin. non dicitur sibi fieri iudicium in portione fratris sui que nunc sibi aperit. nec esset assignare rationem diuersitatis quare potius sibi deberet deferri sacramentum si possideret partes alienatam quam si ipse desijt possidere dummodo probet quod aut paternum possederit per annum. aut alia que moueant iudices ad ita deferendum ut infra de consue. rec. feu. in. s. sacramentum. **O**ppo. ab extra quod immo ratione partis non deferatur sacramentum sed est necesse quod possideat totum. ut supra de contro. iusti. in. s. si vero. facit. l. i. s. iulia. ff. de i. actus prima. et C. quando et quibus quarta. de lege. ii. s. i. **S**olu. interdum controuersia est de toto feudo vniuersali: et tunc est necesse quod quis possideat totum ut in contrariis. **I**nterdum est controuersia de sola parte. et tunc super dicta parte deferretur iuramentum postquam est in possessione residui ar. in. l. quod de tota. ff. de rei vendica. et ff. pro derelicto. l. an pars

De alienatione feudi.

Hec rubrica cōtinuatur hoc ordine: supra visus ē qui modis feudum amittat. verum qz alienatio feudi est vn^o ex modis per dēdi feudum. Ideo cōpetenti ordine subijcitur hec rubrica de alienatione feudi.

Clientulus. h. d. vasallus sine voluntate dñi potest alienare feudū vsqz ad mediā ptē: vltēr^o at nō pōt. Et si alienauerit vltra mediā cadet a feudo: 7 alienatio ē nulla. 7 qz dictū ē de alienatione vsqz ad mediā intelligit de alienatōe p libellū. p̄dicta autē hodie corrigunt p. l. lotharij q̄ p̄hibet alienationē ēt p libellū. **Mediolanē.** at de p̄suetudine seruāt vt in totū possit feudū alienari p libellū h. d. vsqz ad. s. ide pōt. **No.** p̄rio ibi clientulus qz clientulus hic sumit p vasallo. nā clientulus siue clientuli dñr familiares domestici q̄ p̄stant seruiciū. l. clientēs. ff. de vsu 7 habitata. 7 de istis familiarib^o. in. l. i. 7. ii. C. de epi. 7 cleri. per bal. p̄terea repit clientulus qz ad istar clericū p̄stare d̄z seruiciū dño. c. i. j. in q. cau. feu. amit. **No.** ter. ibi ptē suā iūcto ter. ibi. i. mediū qz appellatōe ptis in dubio intelligit media pars. de quo dixi supra de cōtro. iucsti. in. s. cū at. bar. in. l. ij. in prin. C. qñ 7 qb^o q̄rta ps deb. li. r. **In gl.** nota ibi sine voluntate dñi vasallus pōt alienare feudum vsqz ad dimidiū. sed hodie corrigit per. l. lotharij. vt p̄bat in ter. ibi huic cōsuetudini derogat. **No.** ibi vltēr^o qz vasallus nō pōt feudū alienare vltra dimidiā 7 si alienauerit feudū alienatio ē nulla 7 perdit feudū. **Sz** pulchrū ē videre an in totū pdat an p̄pte alienata. **Di.** t̄z qz p̄pte alienata allegat. c. i. de vas. q̄ p̄tra cōsti. lotha. **De.** aut de cerno t̄z d̄riū qz imo hodie pdat totū p. c. i. j. de p̄bi. feu. alie. p lotha. 7 de p̄bi. feu. alie. p fede. bal. aut saluat vtrūqz. Aut loqmur de rigore 7 pdit totū. aut de eqtate 7 pdit nisi ptē feudi. Et guil. de cuneo cū ang. l. l. pe. C. ad sill. qz nisi p̄pte: facit. l. rescriptū. ff. de bis q. vt l. dig. glo. i. c. et pte de feudis. ibi cōiter doc. 7 p̄bat optie i d. c. i. de vas. q̄ cōsti. lotha. q̄qd ibi dixerit bal. nam ille ter. clare loq̄t 7 facit. qz vbi delinquit circa rē. eaten^o resp̄dit q̄ten^o in ea peccat. l. paul^o. 7. l. beneficio. 7 vtrōbiqz bar. ff. ad. l. falciatā. 7 facit qd nō. idē bar. in. l. qdā i iure s. fi. ff. de dona. nec obstat. c. iperialē in pn. j. de p̄bi. feu. alie. p fede. p quē ter. mot^o fuit **De.** cū quo trāsit bal. in c. i. s. aut si libellario. s. q. mo. feu. amit. 7 in. c. i. s. si vero vel i totū. j. q̄liter oliz feu. alie. po. qz r̄ideo qz cū. l. iperialē veniat addēdo 7 declarādo. l. lotharij. de q̄ in. d. c. i. d. vas. q̄ cōsti. lotha. feu. alie. **Dz** s̄ intelligi s̄ distinctionē l. lotharij q̄ distinguebat. aut alienatio sit de toto aut de pte. Et si de pte cadat solū p̄ illa pte. nā lex aliā iterptās d̄z s̄m iterptādā intelligi. s. fi. in autē. de filiis ante dotalia istr. na. glo. in. c. is q̄ de elec. li. vi. **Bar.** in. l. nibl. ff. d. cōiungē. cū emācipa. libe. in. l. p̄toz. s. erit. ff. de vi bonoz raptor. Et dū pōderat marie per **De.** 7 bal. cōtemptus dñi r̄ideo per ter. in. c. i. s. i. ver. quō. n. vasallus. j. in qbus cau. feu. amit. vbi ter. dicit qz h̄mōi i gratitudinis cause et naturali rōne 7 bonis curiarū cōsuetudinib^o plusq̄ in rescripto cōprehēdi possūt. sed nō est dubius qz q alienat totū feudū s̄m naturalē rōne plus cōtēnit q̄ qui alienat partē 7 sup hac eqtate fundat ter. in dicto. c. i. de vas. qui s̄ cōsti. lotha. feu. alie. Ideo recte cōcluditur qz alienādo partē solū cadat a parte. Et ita trāsit bal. in. c. i. s. calidis j. de p̄bi. feu. aliena. per fede. nisi interueniret simulatio in fraudē legis. puta qz vere vēdit vasallus feudū 7 simulat se alteri in feudū dare. qz si solū in pte fieret cadet ipso iure a toto qz graui^o delinqt q̄ simplr alienans. l. si libertus minorē. ff. de iurpatro. **Nota** ibi qd dictū est in superiorib^o vasallū posse alienare pro parte nō intelligit de oi alienatōe sed de alienatōe per libellū. **No**

ta ibi mediolanē. q̄ seruāt de p̄suetudine sua qz vasallus etiā sine cōsensu domini pōt alienare totū seu. **Nota** ibi irrationabilr valere cōsuetudinē irrationabiles. i. sine sufficienti rōne dñmō nō sit corruptela 7 peccatus nutriat. c. fi. de cōsuetudine. c. cū decorē. de vita 7 honesta. cleri. 7 no. in. l. de qb^o. ff. de legib^o. **Hic** ponit bal. quot modis dicat alienatio. cui^o dcm obmitto 7c. Adijcite tñ no. i l. fi. C. de reb^o alie. nō alie. in. l. si ita qz. s. ea lege. ff. d. ver bo. obliga. in. c. nulli. de reb^o eccl. nō alie. in cle. i. c. ti. **In glo.** i. ad finē nota viā brocardicā. i. spinosam. Nā aliqñ licitū est pro pte qz nō liceret pro toto. **In glo.** per. l. lotharij ad fi. no. qz cōiter in feudis habet iste. **H.** Huic cōsuetudini derogatū est per. l. lotharij. **In glo.** sic s̄ ibi remouet nota cū de plurib^o vnū cōcedit reliqua p̄hibent. **In ea.** ibi cū p̄toz. nota aliū modū arguēdi cū de plurib^o vnū negat alia intelligunt p̄missa. Et de istis modis arguēdi plene ponit bal. in. l. cōuētū. C. de episco. 7 cle. Ad finē glo. nota titulū q̄onis glo. v3. vtrū valeat feudi obligatio data in pignore pro pte. Et glo. v̄f cōcludere qz hodie ēt feudum possit pignori obligari vsqz ad dimidiā. **Nec** obstat. c. i. j. de p̄bi. feu. alie. per fede. qz ibi loq̄t de fraudulēta pignoris obligatiōe. s̄ hodie vasallus nō posset pignori feudū obligare in pte vel in toto. qz cāus rotōdus in. c. i. de p̄bi. feu. alie. deducēdo hoc mō. nā probe miū est cā finalis. l. fi. ff. de heredi. istitu. Sed iperatoz in d. c. i. in p̄hamio ponit rōne q̄ ēt h̄z locū in pignore. ergo pignoris obligatio siue in toto siue in pte est p̄bi. **Nota** s̄m iaco. de bel. tria iura eē cōsiderāda ius antiquū ius nouū 7 ius nouissimū. nā de iure antiquo poterit fieri alienatio ēt in totū s̄m formā. c. i. q̄liter oliz feu. alie. po. Secundū fuit ius nouū qz feudū possit alienari per libellum vsqz ad dimidiā vt est casus in ter. n̄o. Tertūz ē ius nouissimū d quo iure p̄hibet alienatio oio. c. i. j. de p̄bi. feu. alie. per fede. **Quero** qz hic dicim^o idē de pte qd d toto qd si vasallus cōstruat castrū i p̄dio feudali. An castrū dicat feudale vel allodialē. r̄ideo qz d̄ feudale s̄m bal. i l. i. ff. de rez dimisio. in. vii. 7. viii. q. Nā q̄ est emphiteota soli est ēt emphiteota superficiēi sup̄dicatē. bar. i. l. i. s. superficiem. 7. s. qd aut. ff. de superficie. d. Anto. consilio r̄riij. incipit in nomine 7c. in facto fratrū in. iij. col. **Ultimo** quero an possit dominus requirere seruiciū a vasallo publice excōmunicato. respondeo qz sic. c. inter alia de sent. etc. faciunt que habent per glo. 7 alios in. c. pasto ralis. c. i. de appel. 7 notat do. Anto. in. c. nuper. de sent. excom. l3 vasallus non teneatur prestare seruiciū 7 fidelitatem domino publice excōmunicato. c. dño guerrā. j. de lege cora. 7. c. fi. extra de penis.

Inde potest. h. d. vsqz ad. s. 7 si clientulus. Feudū nō pōt cōcedere vasallus ad libellū p̄petuū ecclesie. **Nota** ibi rōnem decidendi precedentis notādi qz h̄s in sūmario. qz nunquā reuertēret feudū ad dñm. **No.** ibi ecclesia non desinat esse heres censetur enim perp̄tua. **Nota** ibi qz obseruādum erit in p̄uato. v3. vt vasallus possit concedere feudū per dimidiā ad libellum perpetuū p̄uato. **In** emphiteota at tenet spec. qz suum vtile dominiū potest alteri in feudare irrequisito domino. Nā cum feudum a liberalitate pcedat. c. i. j. in qbus cau. feu. amit. 7 posui supra in preludijs sicut potest donare s̄m cōmunez opi. ita potest in feudare ita spec. in titu. de locato. s. nunc aliqua. ver. c̄rri. **Imol.** in. c. potuit de locato. in q̄rta c̄arta. **Contra** aut feuda tarius feudum nō potest dare in emphiteosim sine licentia domini quia illa sapit alienationem. c. nulli. 7. c. ad audientia. de rebus ec. nō alie. 7 nō peruenit ex causa liberalitatis vt datio in feudum. **Bal.** in. c. i. in prin. in. iii. col. infra de probi. feu. alie. per fede. **Bal.** in autē. nisi rogati C. ad treb. Et ita etiā videm^o qz vsumfructum in re feudali vel emphiteotica p̄t vasallus vel emphiteota p̄stitue re. Ita bal. l. i. s. ut i sūdo. ff. qui. mo. vsumfruc. amit. **In** cōtrariū t̄z in vasallo. **And.** l. c. i. in prin. 7 ibi ēt aliquid di-

ca. j. de probi. feu. alie. per federi. Si at emphyteota vel
let dare i emphyteosim alteri no pot sine consensu domini
z Spe. in. d. s. nunc aliqua. p. crrv. z erit effectus tamē qz
agnoscendo z capiēdo consensu dñi habebit dñs facilitore
actionē cōtra hunc secundū emphyteotā. vt. j. in. s. sequē
ti ponā. Et vult Imol. in. d. c. potuit. i. xv. col. Itē maior
effectus qz dñs poterit dicere volo p me z liber erit em-
phyteota a pēsiōne. z si excederet quātitatē prime pensio-
nis cōstitute id qd emphyteota recepit ab isto scdo emphi-
teota pro pensione: tunc dñs habet emphyteote soluere i
teresse. Ita imol. in. d. c. potuit. in. xiiij. col. Itē aliū effe-
ctū generaliter bētis ex no. per imol. in. d. c. potuit. i. xv.
col. qz vbi emphyteota vel feudatarius cōstituūt aliū em-
phyteotā vel feudatariū cū consensu domini omne vtile
dominiū transit penes secundū emphyteotam vel feuda-
tariū: nihil remāet primo emphyteote: z directū domini
um remanet dño vt latius ponā. in. c. i. s. aliud quoqz. j.
de probi. feu. aliena. per Federi. Et qz faciendo scdm
emphyteotam vel vasalluz transferat omne vtile domi-
niū emphyteota primus. tenet ang. de are. i. s. adeo. post
glo. in situ. locati. facit glo. in. l. i. C. de fun. primo. li. rj. qz
notat Bar. Ange. z alij in. l. si quis vi. s. differentiam. ff.
de acquirē. posses. Bar. in. l. ij. ff. d. vsucapi. z facit qd no-
tat Bar. in. l. et affe. ff. ad trebel. Si tñ sine consensu dñi
primus emphyteota constituisset nouū emphyteotā nō est
liberatus primus emphyteota a dño ideo pot a secūdo nō
soluente vendicare rem emphyteoticā. Et sic nō videtur
facta ab eo totalis abdicatio nisi de consensu dñi. Ita ang.
de are. post glo. in. d. s. adeo. z lz cōcessio secunda nō va-
leat qz sine consensu dñi. tamē secundus emphyteota qui
tenuit rem non poterit hoc allegare vt excuset a canone.
facit optime ter. in. s. si vero quē in auctē. de nō alie. z ibi
Ange. z qd dñi supra qui feu. da. pos. in. c. i. in prin. in. rj.
col. Nota ibi ecclesia enim cultrix. qz ecclesia nō patitur
aliquid contra iusticiā in sevel i alio. iō dicit bal. hic eccle-
siā esse refugium oppressoz. c. nouit. de iudi. Aliud elegātū
habetis ex isto ter. fm bal. qz valet statutū vel consuetudo
fouens magis alienationes factas in prinatū qz in ecclesi-
am: nec per hoc anulatur qz vñ cōtra libertatē ecclesie qz
cū hēt in se ciuilē z naturalē rōnez non dñ cōtra libertatē
ecclesie disponendo qz vasallus nō pot alienare ēt infeu-
dādo feudū i ecclesiā. spec. i. ti. d. locato. s. nunc aliq. p. cvj.
card. z imo. i. xvij. col. i. c. potuit. d. locato. Donūt legiste
in. l. fi. C. d. iure emphyte. Et hoc noster ter. explicat bene
in ecclesia cū nūquā moriat alienatio perpetua esset dño
nimis p̄iudicialis. qz nūquā esset spes qz res feudalis re-
uerteret ad dñm qd nō ita i prinato. itē ecclesia ē faculta-
te difficilis oueniēdi cū sit p̄uilegiata vt no. in. l. i. ff. si-
quis in ius voca. nō ierit. z in. l. ij. in prin. ff. qz satisfda. cog.
facit qz no. bar. in. l. i. in fi. ff. de alie. iudicij mutā. cā facta
in. l. i. C. d. bis qz po. noie Bal. i. l. qz stipēdia. C. d. pecu. i. l.
p. diuersas i pe. q. C. mādati z no. hoc dictū bal. ad decla-
rationē eoz qz dicit imo. circa cōcernētia libertatē ecclesie
in. c. nouerit d. sen. ex. bar. i. l. i. s. qz onerande. ff. quaz re-
rū actio nō dat. p. legistas i auctē. cassa. C. d. sac. san. ec.
In gl. qz incipit ē g ad fi. no. qz iter dñi deterioris cōdi-
tiōis ē ecclesia qz puat? lz regulariter d. l. fi. C. d. sac. s. ec.
Et iō ponit i ter. nō vt videbim? itati i op. In gl. istd
verbū ad fi. no. qz satis ē velle pdesse oib? z nemini nocet
nā fm Aug. vera est innocētia qz nec sibi nec alteri nocet.
Op. s. ter. qz rō ter nō sit bōa: qz nūqz sit reuersurū ad
dñm qz imo pot reuerti. nā resolutio iure datoris. s. vasal-
li pcedentis ad libellū resoluūt ius acceptoris. s. rursus
s. q. mo. fe. amit. s. ita ē qz pot resolui ius datoris qm pot
decedere sine herede masculino z sic reuertit feu. ad dñm
vt pbat in se. s. g pot reuerti se. ad dñm. Sol. ter. nō nō
cōsiderauit qñ resoluūt ius datoris s. acceptoris nā si va-
sallus pt dare feu. ad libellū ecclesie feu. nūquā ad dñz re-
uertet qz ecclesia nūqz morit? z sic inspicit p̄dona accipiētis.
Scdo op. s. istū ter. qz p̄stituit dñz iter puatū z ecclesiā

s. vbi ē eadē rō ibi eadē iuris cōsura. l. id. ff. ad. l. acqli.
s. ita ē qz eadē rō ē in ecclesia put i puato vt p̄babo. igit? zc.
qz sit eadē rō ego p̄bo. aut resoluūt ius datoris z tūc resolu-
uūt ē acceptoris. aut nō resoluūt ius datoris s. alio casu p
it ius acceptoris. z tūc feu. nō reuertit ad dñm s. ad va-
sallū. Sol. ia. de bel. fatēdo dñi qd ter. male loquat p̄te-
rea pot aliā rōez qz dux ē litigare d. ecclesiāz no. i. l. fi. C. d.
iure emphi. z i. c. potuit d. loca. Nos at dicite d. iac. d. bel.
qz ter. bñ loqz nec. n. doctor: ē tate auctoritatis vt ter. pos-
sit reprobare: qz auctoritas doctoris est probabilis. sed
auctoritas tertus est necessaria vt nota. glosa. in. l. prima
C. de legi. in. c. i. de postu. pla. Nō ob. ar. iaco. de bel. qz
rūdeo qz rō ter. ē optia. nā ecclesia nūquā morit? quē admo-
dū neqz ipiū. c. si. gratiose de rescrip. li. vj. z. s. licētia. in
auctē. quō oporteat ep̄os. p̄pea feu. non reuertit ad dñz.
Et dñ d. resolutio iure datoris zc. dico qz ex quo in casu
cōmissio alienatio fiebat in p̄petuū libellū de p̄te. finito
feu. in dāte nō finiebat libellus iā in alio iuris auctozita-
te firmat? s. remanebat libellari? dño. z iō in ecclesia mili-
tabat absurdū de quo in ter. Vel alr dicit Alua. qz hic nō
cōsiderat directe dñs s. ipe feudatari? infeudās. i. vtili-
ter dñs. datū in libellū ecclesie feudū nō ē reuersurū ad euz
qui dedit sicut si dat p̄uato. iō p̄missio qz vasallus possit
dare ad libellū saluat cū miori p̄iudicio dātis qz possit vt
in ecclesia nō p̄cedat s. i p̄uato. z sic ar. resolutio iure da-
toris zc. hic nō cadit. Et subiicit bal. hic z alua. qz idem
erit i ciuitate qd hic d. de ecclesia idēitate rōnis. l. p̄pone-
bat. ff. de iudi. faciūt qvult bal. in auctē. nisi rogati. C. ad
trebel. Et p̄ hūc ter. dicit imo. in. d. c. potuit i. xvj. col.
de locato post gl. io. an. z alios ibi. qz emphyteota nō pot
alienare emphyteosim in ecclesiāz. Et tenet glo. z cōiter le-
giste in. l. fi. C. de iure emphi. spe. in. ti. de locato. s. nunc
aliq. p. xvj. z. xvij. Si tñ legaret ecclesie rem emphi. tene-
tur heres ad extimationē. secus si donaret. ita imo. in. di-
cto. c. potuit in. xvj. col. lz alij aliter. Tertio opponi-
tur contra tertum ibi prinatus vero. et videtur qz immo-
p̄uatus non possit quia leges omnes ligant. l. leges. C.
de legi. Solu. iaco. de bel. qz iste ter. loqz de facto z nō d.
iure. imo ter. loqz de iure nō de facto. vñ p̄ intelligētia op-
ponit. nā d. in ter. qz vasallus possit cōcedere feudū ad li-
bellū perpetuū p̄uato sine consensu dñi. s. nemo pot vi-
sponere in re domini sine ei? volūtate. l. fi. ad fi. C. d. pac.
n. l. in. re mādata. C. mādati. A dñio g nō poterit vasal-
lus sine consensu domini cōcedere ad libellū. Sol. in hoc
putamus obuiare iusticie d. cōsuetudine feudali. rō est qz
qui in vno grauāt in alio d. alleuari. l. euz qui in prin. ff.
de iureiurā. s. grauāt vasallus vt si decedat sine herede
masculo feudū reuertit ad dñz vt pbat in. s. se. g d. alle-
uari in alio vt possit p̄cedere feudū ad libellū sine domi-
ni volūtate vsqz ad dimidiā p̄uato vt probat in prin. c.
nostri. Quarto oppo. de vsufu. l. si vsufu. ff. de
vsufu. vbi extinguit vsufu. spacio centum annoz.
Solu. iaco. de bel. aliud in vsufu. aliud in contractu
feudali vel emphyteotico. Lanza est qz vsufu. non
d. esse perpetuus ne p̄prietas remaneat inutilis dño. l. ti-
ti. s. titio. ff. de p̄di. z demō. z gl. i. l. in ānalib? C. de le-
que rō cessat in d. emphyteotico. s. adeo isti. de locato.
Ultimo vasallus cū volūtate dñi cōcessit feudū ec. ad
libellū cū certa pēsiōe annua: querit an ec. nō soluēs pē-
sionē cadat a iure suo bal. rūdet qz sic. l. quero. s. inter lo-
catorē. ff. locati. Nec ob. l. placet vbi hoc tenet Bal.
C. de sa. san. ec. qz respōdeo qz loqz in tributis que ve-
niant ex dispositione legis. nos autem ex dispositione cō-
uentionali. z pro sententia Bald. allego duas glo. ioan.
andre. in. c. ad apostolice de re in. lib. vj. z dñi vobis in
proemio hui? opis bald. in auctē. qui rē. C. de sa. san. ec.
ibi glo. no. cano. in. c. constitutus de reli. domi. d. An. in
c. vcz in fi. d. fo. compe. lz archi. aliter i. c. placet. xvj. q. i.
Spec. nō firmat in ti. de restitutiōe in integrū. s. quis at?
z quādo. ver. vt autez hec materia.

Et si clientulus. Dic. §. est in ver. fratri ve-
ro difficilis. b. d. Resoluto
iure datoris resoluit ius acceptoris qui vasallus aliena-
uit sine voluntate domini: si vero cum voluntate domini perpetuo vs
alienatio: vel et sine voluntate domini si scia fuerit alienatio agna-
to. b. d. vsq; ad. §. in feudo. **¶** No. q. alienatio scia ad li-
bellum olim valebat hodie secus vt dicitur in pri. huius. **¶** No.
ibi sine herede q. si vasallus alienas ad libellum dederet
sine descendente masculino feudum reuertit ad dominum. **¶** No.
ter. ibi libellum fecerit iuncto ter. §. ibi i. perpetui. fm. bal. et ia.
q. libelli natura est vt sit perpetuus et in dubio concessio ad
libellum cessat perpetua. **¶** No. et ter. ibi fratri vel nepoti. iun-
cto. c. i. j. de alie. feu. p. q. p. hec verba ter. intendit compre-
hendere et vltiores de agnatione ad quos feudum erat p-
uentus. et sic hinc limitatione ad ea q. no. bal. in. l. gallus
§. institues. ff. de libe. et post. du. voluit ibi q. q. p. uisio sit p-
enumeratione graduum no. extendit vltra gradus enumera-
tos: q. illud pcedit nisi ex subiecta materia et p. identitate
rationis aliud appareat. **¶** No. ter. q. i. materia feudali ver-
bu herede. interpretat. i. sine filio masculino. cocoz. j. de lege
cora. c. ij. in fi. et sic filius masculus intelligit de quocunq; de-
scendente ex linea masculina siue sint nepotes siue p. nepo-
tes et vltiores: qm. oes tales continent appellatioe filioz
vt. l. libelloz. ff. de ver. sig. et in glo. ij. hic posita in fi. no. at
intelligas in hac materia si descenderet ex linea femina
vt. §. de his q. feu. da. po. §. hoc at. et fuit ro. huius. l. fe non
solu natura feudi q. disposuit a pri. vt heres accipiat pro
masculo: vtz et q. heres ponebat in conditioe. l. q. reuer-
tat feudum si vasallus sine herede moriat. vñ nisi intelli-
geremus de filio et fuisset limitata psona ista conditio nunc
fuisset extincta vt. l. ex scio si. cu. ibi no. ff. ad treb. q. nu.
qua q. decedere vt sine herede cu. vltio vocet fiscus taq;
heres. l. i. c. de bo. vac. li. r. et. C. vñ. vi. l. i. et de heredi. de
curio. p. totum. **¶** No. ex pria pte q. resoluto iure datoris
resoluit ius acceptoris. na. dato q. vasallus vsq; ad medie-
tate licite potuisset alienare sine licetia domini. tñ si moriat si-
ne herede resolutum est ius suum q. reuertit ad dominum: et pnter
resoluit ius libellarij acceptoris de quo. §. dicitur. qui. mo.
feu. amit. in. §. rursus. **¶** Nota ex scda pte q. voluntas do-
mini adhibita i contractu feudali facit ipsuz contractum exten-
di et no. resolui. et e. ro. q. ex quo consensit vt consensisse p ip-
so acceptore i perpetuum et p liberis suis ac si ipsis pncipalr
feudum concessisset. ad qd. facit. §. q. feu. da. po. §. cu. vero. et
qd. ibi dicitur. **¶** No. ex tertia pte q. iter agnatos pmissa est
feudi alienatio sine domini voluntate. et e. ro. q. no. intelligit ee. p-
prie alienatio h. pot. quedam refutatio vt. j. de alie. feu. p. r.
in pri. et no. j. p. quos fiat inuef. in. §. h. et res. de quo dic vt
plene in locis preallegatis de alie. feu. pa. in. c. ticius. j. si
de feu. fue. cotrouersia. et intellige qm. fit i primiore agna-
tum vel de consensu primioris agnati vt ibi et infra subijcia.
¶ No. ibi fratri qd. alienatio facta fratri et consequenter
agnato perpetuo remanet firma cu. alias frater vel nepos
et pnter agnat. sit in feu. successurus. c. i. §. h. et res. j. per
quos fiat inuef. et sic no. hic esse casus q. licet vasallus
alienas agnato decesserit sine herede masculino feudum tñ
reuertit ad dominum. et facit qd. voluit Laldari. cōfi. r. in rub.
de rebus ecclesie no. alienam. vbi dicit q. plures ffes em-
phiteote eiusde rei possunt inter se alienare re. emphiteo-
tica domio irrequisito. **¶** Sed posito q. feudum possit
alienari vel emphiteosis et alienet i casu pmissio quod ager do-
minus ad factu vel seruitia inuef. et coprehensa: si iste
in que est facta alienatio respōdeo q. e. vnus de coprehen-
sis in inuef. puta vnus d. filijs vel nepotibus ager di-
recto actione et contractu q. p. singulis vt facta stipulatio
et obligatio vt declarat bar. i. §. l. viij. incipit et ibemate
in. ij. col. **¶** Dan. §. h. incipit i rpi. et. i. pnti. ca. i. r. col. i.
si no. e. de coprehensis in inuef. et quo sciēter succes-
sit in re emphiteotica. vel feudali tacite vt consentire one-
ri et conueniri pot. si dominus e. fiscus vel pupillus vel eccle-
sia. alias agēdū erit p. dominu rei v. dicatione. Et si oppo-

net de feudo vel emphiteosi replicabit q. cecidit q. cōuēta
no. soluit vel no. impleuit. psonali. n. actioe et quo pmissio cō-
ueniri no. pot. iste successor singularis. l. fi. ff. de cotrahen.
em. l. fideicommissu. §. tractatu. ff. de iudi. Lud. cōfi. ceteri.
incipit oipotētis et. in cau. proposito. et facit q. videbimus i
c. i. j. an agna. vel fili. et. vbi aliqua addā. p. cōplemento
huius pnti. Alberi. l. l. fi. in. iij. col. C. de iure emphi. fac
qd. no. sup. glo. magna p. cōiter scribētes marie. L. y. et sali.
in. d. l. ij. C. de iure emphi. ibi salice. in. r. ij. col. specu. l. ti.
de locato. §. nūc aliq. §. si. it. et vers. clv. Bal. in. l. apd
iulianu. §. heres. ff. de le. i. In gl. q. incipit hoc casu ad finē
no. q. appellatioe heredis cōtinētur heredes vsq; in infi-
nitū et si sint cōfici. l. sciēdū. et. l. heredis appellatioe. ff. d.
Hbo. sig. l. in. annalib. Fallit in feu. in quo appellatione
heredis cōtinētur masculi descendentes tñ vt hoc. §. Et
fallit in casibus notatis in. l. et facto. §. si. ff. ad treb. in. d.
lege sciēdū. et. l. cu. antiquitas. C. de usufructu. Baldus
hic notabiliter querit vtz alienatio feudi possit fieri quos
cunq; agnatos et remotiores q. successuri no. sūt et prima
feudi cōsistentia i ipso feudo. Et super hac questioe Bal-
dus hic multa dicit pro et contra adducendo plura et va-
ria consilia hinc inde. Et tandem concludit q. imperpe-
tuū no. possit dari nisi primiori agnato. facit ter. in. l. cum
ita. §. in fideicommissu. et in. l. peto. §. fratre. ff. de lega. ij. l.
fina. ff. de succes. edic. et quod in simili notat marie per sa-
lic. et Ludo. in. l. fi. C. qui admit. et pro hoc vide qd. dicit in
c. ticius. infra si de feu. fuerit cotro. et infra de alie. feud.
pater. in. p. l. et in. d. §. sed et res infra per quos fiat inuef. i.
tu. **¶** Quero vltius qd. si statuto cauet quod primoge-
nitus succedat in feodalibus an tale statutū habeat locū
i allodialib. bal. i. l. oes ppli. ff. de iusti. et iu. determinat q.
no. q. isto statutū e. exorbitas a iure cōi. p. p. stricte intel-
ligēdū. l. si vero negociū. §. de viro. ff. solu. mat. et faci-
unt notata per Bartolum in. l. cunctos populos. C. de
sūma trinita. vbi de consuetudine gallic.

In secundo. Iste. §. h. verum intellectū qui a do-
ctozibus approbatur cōtinuatur cu.
precedēti. §. et. si clientulus in principio in eo quod ibi di-
xerat et firmauerat regulā talē vt q. mortuo vasallo filius
masculus si superest succedit i feudo patris et excludit do-
minū. nūc vero i isto. §. dicit q. dicta regula fallit et no. h.
locū i feudo marchie et comitat. et aliaz dignitatū i qbus
filius no. succedit pri. h. feuda p. dicta reuertunt ad dñz h.
regulas et rigore iuris cōsuetudinarij h. hodie videamus
suari dñz p. vsurpationē h. itaq; sup. dictā verā p. tuatioz
In sūma h. itēdit. In feu. dignitatū n. e. successio d. iuris
rigore h. vsurpationē dñz fuef. b. d. ibi vsurpatū. i. frequē-
ter vsitatū vt p. dñz p. sūctudinē obf. uado vt in talib. feu.
succedat filij: ita exposuit gl. §. de his q. feu. da. po. in. §. et
q. i. gl. ij. et similis mod. loquēdi pōit i ter. i. d. ti. i. §. hoc
quoz. **¶** No. hic casus i quo irrationabilis cōsuetudo. i.
q. est d. iuris apices recipit et obf. uat. na. fm. regulas iuris
tales dignitates no. acgrunt successionē h. p. electionez se
cōcessionē pncipis vt. ff. ad. l. iul. d. abi. i. l. i. et i. auctē. vt in
dices sine quoquo suffra. l. §. i. et tñ p. vsurpationē suam.
dñz vt h. **¶** Erūt h. hodie ista vera regula q. i talib. feu. re-
galib. dignitatē habētib. h. eat locū successio. et hāc p. clu-
sionē firmat glo. ij. i. d. §. et q. et iaco. de bel. et bal. in. ti. p.
ri. i. c. i. et facit p. ista p. clusioe q. ista talis vsurpationē e. redu-
cta ad cōez naturā successionū feudaliū vt i. d. §. et q. et p.
bas p. c. i. j. de feu. cog. Et fm. hanc conclusionē isto ver-
bū vsurpatū positū hic in ter. stabit in bōa pte licz gl. hic
videat sentire dñz vt ista vsurpationē i mala pte et p. cō-
sequēs no. sit suada cu. tract. tps no. debeat ee. ca. suan-
di malas p. sūctudies. auctē. vt nulli indices i. §. nulli. S.
tu teneas qd. dicit vt hodie i talib. dignitatib. h. eat locum
successio attēta tali cōsuetudine vsurpata q. caput in bona
pte sicut alibi i. l. ij. ff. d. vsuca. ter. l. §. p. ducat. j. de phi.
feu. alie. p. se. vbi p. supponit q. hodie habeat locū succes-
sio in talib. feudis h. diuidi no. possunt. q. p. et eo q. dicit

cōsortes &c. qđ verbū oꝝ itelligi de heredibꝫ: cū pluribꝫ a
prin. nō eēt data vna & eadē dignitas: qꝫ eēt mōstruosum
duo capita eē in codē corpe vt i. c. qm̄. eꝫ d̄ offi. ordi. & no
tat̄ in. l. i. C. de metro. li. xi. Quare itelligēdū ē de cōsorti
bus. s. de heredibꝫ pluribꝫ eiusdē feudi. & dato qđ sint plu
res. tñ isto casu reputant̄ p vno solo cū succedāt in locum
vniꝫ. l. cui fundus. ff. de cōdi. & demō. & no. gl. in. c. oēs. j.
si de feu. sue. cōtro. neqꝫ ipi heredes possūt diuidere sub
stātiā & corpꝫ feudoꝝ regaliū vt i. d. s. p̄terea. & no. in. c. si
heredes d̄ testa. s. iurisditiōes & curie bñ pñt diuidi vt ibi
dicit̄. ex qđ remanet sup̄scripta p̄clo vera qđ hodie i ta
libꝫ feudis regaliū sit successio. Alij at̄ vt and. d̄ iser.
j. ti. i. c. i. in prin. adducūt i hac materia aliū itellectū dicē
tes qđ iter dū iste dignitates cōcedunt̄ alicui tāquā admi
nistratori sic vidimꝫ in papa qđ cōcedit marchionatū i mar
chia anchonitana. & creat ducē in ducatu spoletauo: & co
mitē in romādiola & cāpania & similibꝫ & tñ i vita tñ du
rat hec dignitas lz sit collata p̄modū fe. mediāte investitu
ra & tñ nō ē feudū p̄prie s; erit sicut feudū soldate & ānue
p̄statiōis vt. j. qđ dicat̄ dux co. l. mar. c. i. s. h. & tales p̄p̄e
sunt vicarij pape in illis terris qđ papa eis cōcedit & bñt
merū iperitū & omnimodā iurisditiōē. c. in archiep̄atu d̄
rap. bal. in autē. s. nouo iure. C. de ser. fugiti. i prin. ang. i
repe. l. i. C. de iudi. facit qđ no. idē ang. i. l. iperitū. i fi. col.
ff. de iurisd. om. iudi. & hoc mō pōt itelligi iste. s. & gl. hic
posita. & isto casu verbū vsurpatū capīt in mala pte qđ i ta
libꝫ feudis nullo mō bēat locū successio. & ē rō qđ iste ad
ministratiōes siue cōmissarie nō trāsmittunt̄ ad heredes
sicut nec tutele vt no. l. vroz. ff. de falsis & ibi no. l. tutele
ibi gl. & bar. ff. de tutel. cū fuerit electa idustria certe p̄so
ne vt in. l. ij. s. ne at̄. C. de cadu. tol. l. iter artifices. ff. d̄ so.
Dicit quoqꝫ an. in. c. i. j. ti. pri. qđ si huiusmodi duces vel
administratores quouis mō finierit officiū qđ nihilominꝫ
primū nomē ducatꝫ retinebūt. l. i. C. de primicer. li. xij. fa
cit gl. in. c. si qđ ep̄i. xij. di. l. vnica. C. de eo qđ pui. re. li. xij.
spe. in ti. de legato. s. finit̄ in fi. bar. in. l. i. C. de aduo. di
uer. iudi. faciūt qđ posui. s. in pludijs hꝫ p̄mēt̄ in fin. char
te in qōne quō finit̄ obligatio vasalli ver. qnto finit̄. Sed
interdū dat̄ in feudū marchionatꝫ ducatus comitatus vt
inuestitꝫ bēat libere terras sibi infendatas s̄m naturā feu
di veri: sicut videmꝫ in duce mediolani in duce austrie in
duce calabrie in marchione mātuano in comite pulcie &
in similibꝫ: & tñ vere ē feudū & hꝫ effectū feudi. qꝫ sūt ibi
terre & vasalli quoz est dñs & nō solū vt gerat officiū du
catus & marchionatꝫ &c. nā in ducatu & marchionatu vñ
bñt vtile dominiū respectu feudi. & in p̄ticularibꝫ feudis
ducatꝫ bñt directū & eoz feudatarij vtile ita bal. i. l. i. C.
vñ cognati. lz aliqđ eū mordeāt. d. mar. j. ti. pri. bal. in su
p̄scriptiōe. ff. in. iij. col. & isto casu in tali feudo bñt suc
cessio p heredes ut videmꝫ p effectū. s; tñ talia feuda nō
pñt diuidi de iure iter heredes & de talibus feudis loquit̄
dicit̄. s. p̄terea. qđ itelligit̄ ver. nisi bēat vasallus p sp̄ale
privilegiū a p̄cipe vt diuidāt vel bēant ex p̄suetudie idu
cta sciētibꝫ vidētibꝫ & patiētibꝫ iperatoꝝ fieri diuisiōes
& sic ex certa eoz scia. l. de qbꝫ. ff. d̄ legi. Et de istis h̄bis
and. dū p̄stituit̄ dñas iter vicarios duces siue admistrato
res d̄putatos ab ecclesia vel iperatoꝝ qđ nō bñt p̄prie feu
dū & duces & comites qđ bñt feudū: habetis resolutōez il
lius itricatiōis in qua doc. nri vident̄ versari. Nā ludo. i
cōsi. l. viij. qđ icip. in rpi &c. ad disentiēdū. & panoz. in cōsi.
lx. icip. saluatoris &c. in cā & quōe i. iij. col. vbi restringunt̄
istā p̄tātē vicarioꝝ ad istar legatorū & qđ nō pñt trāsgredi
metas iuris cōis. & facit. l. ij. cū glo. C. de offi. eiꝫ qđ vicem
alteriꝫ gerit. nā nō mirū ex quo nō bñt p̄prie titulū feudi
s; sunt simplices admistratiōes. Et alio latere ang. cōsi.
ceteriij. qđ icip. i cā accusatiōis. & pan. de ca. in cō. qđ ic. in
rpi &c. ad primā. p̄p̄e si. vbi dicit̄ de duce. Adh̄ qđ cū ipa
toꝝ fecerit eū p̄cipē p̄petuū vñ i eū trāstulisse oēs ipiales
p̄tātē. rō p̄z ex p̄missis: qꝫ tales duces bñt dignitatē & feu
dū ducatꝫ in suo dominio. & ex isto tex. iclināt cōiter do

ctores qđ marchionatꝫ comitatꝫ & alie dignitates regales
deuoluant̄ p successiōē ad posteros. & facit et̄ ter. in meta
glo. vbi de regnis in. c. deniqꝫ. vij. q. i. & i. c. licz in fine de
voto. in. c. grādi. de sup. negli. pla. libro sexto & voluit bal.
in. c. i. in. ii. col. j. de feu. marchie. bar. i. l. qđē p̄sulebat. ff.
de re iudi. i fi. col. Jo. an. & hosti. in. c. p venerabilē qđ filij
sint legi. glo. in. c. i. s. & qꝫ. & ibi Alua. & d. Adar. s. de his
qđ sen. da. pos. Archi. in. c. moyses. viij. q. i. Alberti. i autē
successiōe. C. de legi. heredi. in. l. donatiōes. C. de dona.
lter virū & vt. Bal. i. l. fi. C. de testa. mili. in extranag. pa
cis p̄stātē in verbo p̄cesserimꝫ. vbi arguit ad ptes in. l. et
hoc iure. ff. de iusti. & iure. Ang. in p̄silio. clxxx. qđ icip. ma
gnificꝫ miles. & Panoz. i p̄s. xij. icip. cāstalis. Aldr. i
p̄s. lxxxij. icip. elegāter circa negociū. Bar. in p̄s. lxxxij.
qđ incip. ex scō p̄ponit. De. de ancha. in notabi. cōsilio.
ccccxiiij. qđ inci. in rpi. et̄. p̄ maiori itelligētia. bal. i. c. i.
in. vi. et. vij. col. d̄ iudi. & in. c. i. j. d̄ eo qđ sibi & here. suis. & i
l. i. in. viij. col. ff. d̄ rex dñi. & facit ter. s. alle. i. d. c. i. s. p̄e
rea ducatꝫ. d̄ p̄bi. feu. alie. p. Fe. in p̄s. iij. tñ facit ter. in. c.
moyses et. c. lz. & in. c. sic. s. viij. q. i. & in. l. vnica. C. vt oēs
tazꝫ ciuiles qđ mili. & qđ h̄f deatronomij. xvij. c. & qđ sentit̄
ino. in. d. c. grādi. & p̄z de saul & dauid qđ p electionē assum
pti fuerūt. p̄bat in. c. venerabilē. de elec. vñ p̄ p̄cordia di
cerē aut loqmur in dignitatibꝫ qđ nullū recognoscūt supio
rē & tñ in iperatoꝝ clarū ē qđ p electōez deuoluit̄ iperitū
dicto. c. venerabilē. in alijs aut̄ regibꝫ p̄ncipalibꝫ &c. si p̄ti
cularis p̄suetudo hꝫ aliqđ circa mōz succedēdi in regno
illa seruāda ē aliqñ succedūt iure sanguis. d. c. lz d̄ voto.
& ibi doc. et bal. i. c. i. i. ii. col. d̄ feu. mar. et i. d. l. et hoc in
re. Et hoc ē qđ voluit bar. in. d. p̄s. lxxxij. itertio articulo.
aut loqmur in dignitatibꝫ regaliū qđ bñt in feudū. et sic
recognoscūt supiorē et tñ si p̄ticularis p̄suetudo aliquid
disponit illa attēdēda ē puta in regno sicilie in quo p̄suetu
do disponit qđ nō ertātibꝫ masculis seie succedāt vt dicit̄
and. d. c. i. s. et qꝫ. h̄ at̄ nōndū et. d. c. cū duotissimaz. et
bal. in. c. significauit de rescri. si at̄ p̄suetudo p̄ticularis d̄
illa dignitate nihil disponit: tñc stamꝫ consuetudinē gñali
de qua i ter. nō. & ad hoc quotidie audietis allegari h̄c
ter. nō ob. c. moyses. cū allegatis in p̄s. i qꝫ p̄cedunt tpe
testamēti veteris quo marie inicio regū assumebāt reges
p̄ inssiōe diuina. postea tñ p̄ successiōes iuerūt regna vt p̄z
in lib. reg. nō ob. l. vnica. C. vt oēs tā ciui. qđ mili. qꝫ non
loquit̄ i h̄mōi dignitatibꝫ. & ex p̄dcis h̄s nūc istā materiā
vtra alios traditā & p̄nter nūc de facili itelliges titulū se.

De feu. marchie ducatus vel cōitatus.

**Hec rubrica d̄ feudo mar. ducatꝫ vel cōitatꝫ cōtinuat̄
hoc mō. s. vñ ē in ti. p̄cedēti ad fi. de dignitate cōitatus
vel marchio. pp̄ ea cōpetēti ordine subijct̄ hec rubrica.**

d **Marchia.** Hoc. c. vsqꝫ ad. c. si duo
ffes. diuidit̄ i duas ptes.
nā in p̄ria loq̄t̄ d̄ feudo dignitatis. in fa d̄ alijs
feu. nō bñtibꝫ ānerā dignitatē. fa ibi si capitanei. h. d. In
feudo bñte ānerā dignitatē nō ē successio nisi iperatoꝝ p
inuestiturā hoc fecerit. in alijs at̄ feu. nō bñtibꝫ ānerā di
gnitatē ē locꝫ successiōi: tñ si vasallꝫ d̄cedat sine herede
masculo succedēt agnati et̄ p̄sobrini. h. d. vsqꝫ ad. c. si duo
ffes. **Mo.** h̄c ē casuz qđ i dignitatibꝫ regaliū ducalibꝫ
& filibꝫ filij nō succedūt de iure qđ p̄suetudie ē abrogatū.
qꝫ ex p̄suetudie suat̄ d̄riū & sensit̄ vna glosella h̄ & ita cōi
ter tenēt feudiste. S; opep̄ciū ē q̄rere q̄re i feudo digni
tatis nō succedūt masculi d̄scēdētes. rñdeo s; Andre. pp̄
magnitudinē excellētie: vel at̄ s; bal. nā dignitates mar
gne facile reuertūt ad p̄ncipiū suū ar. l. filio quē. ff. de li. &
posthu. & l. lucius i p̄n. ff. d̄le. i. nā quē admodū radij solis
nō separant̄ a sole. ita dignitates & iurisditiōes nō sepan̄t
a republica. vt papa vel iperatoꝝ & notabiliter scripsit
Jo. an. in nouella i. c. cuz venerabilis. d̄ rel. do. & facit qđ

libertus moritur superflite patroni filio z nepote in illo in re patronatus illius nepotē excludit. ff. de bo. liber. l. si libertus. §. i. sic z in casu nostre questiōis vbi de iure primo geniture tractatur filius tpe mortis eius. de cuius hereditate agit primogenitus maxime nepotē excludit. **Quarto** in cōe in feudi successiōe facit ordinē vt in eo succedat filij z nepotes serus z etatis cōsideratione prehabita. c. i. de succes. feudi. c. i. de gradi. suc. in feu. Et vidimus. §. q. feu. da. pos. c. i. §. cū vero z. §. z. q. **Primo** g̃ fm dictā cōsiderationē filij admittunt z i eoz defectū fm eandē cōsiderationē nepotes vt ē videre in eo qui patrē z filiū instituit. **Primo** pater z in eius defectū filius v̄ institutus vt no. ff. de libe. z posthu. l. gallus in prin. z. §. quidaz recte. **Quinto** vbiq̃ cessat ratio legis cessat lex ipsa. **Lōstat.** n. q̃ fm antiquā legē ante cōstitutionē regni non erat etatis dria in feudoz vel alijs successiōibus introducta s̄ serus tātūmō d̄ na. suc. feu. c. i. z d̄ gra. suc. i. feu. c. i. §. filia. tñ p̄suetudovl p̄uilegiū p̄sideravit cāz p̄latiōis i successiōe feudi primogeniturā. ex quo g̃ cā seu rō legis cessat. l. et cessabit. vt. ff. de iurepatro. l. adigere. §. quis. c. cū cessante de appel. **S̄** in persona dicti nepotis cessat p̄mogenitura qua filius quo ad eū primogenitus est z etate maior g̃ cessat in persona ipsius nepotis ius p̄elationis in successiōe p̄facta vt nō ipse filio. s̄. patruo. s̄. eidem filius patruus p̄ferat in successiōe p̄missa. **Sexto** arguitur vbi feudū alicui masculo cōcedit z ipsius liberis masculini serus z eis deficientibus feminini serus feudus devenit in feminas que moriunt superflite tñ filia z filio nato ex filia a dicti feudi p̄fecto mō cōcessi successiōe masculus filiā repellit. vt. j. d̄ eo qui sibi heredi. q̃ suis. c. i. z sic femina s̄ in primi masculi locū succederet rōne tñ defectus serus a successiōe p̄ masculū repellit. sic i casu questiōis nostre rōne defectus minoris etatis sue s̄ etate z natu maiori successerit vincat z succumbat in succes. bonoz filio ex vi cōsuetudinis vel p̄uilegiij que p̄fertur in feudo rñ suc. inter liberos etate maiores cū filiū iter oēs liberos tpe mortis aut supflites etate p̄cedat. **Septimo** arguitur casus non expressus a. l. testatore vel contrahētibus pro omisso h̄. ff. so. ma. l. si cū dotē. in prin. z. ff. de libe. z posthu. l. cōmodissime. cū ergo casus iste non sit expressus z h̄atur p̄terea pro omisso non succedet nepos rōne primogeniture sed filius maioris etatis q̃ tpe mortis patris inter eius masculini serus liberos de cuius bonis agit inuenitur maior etate. **Accedit** et ad p̄missa qz si legislator aliud de primogenito filio voluisset illud expressisset c. ad audientia de deci. C. de cadu. tol. l. si. §. sin autēz ad deficientis. **Octavo** adducit iura corrigentia z odiosa sunt restringenda z nō amplianda nisi in casu in quo loquunt expresse vt regula odia. de reg. iur. lib. vi. l. q̃ vero ff. de legi. ff. de libe. z posthu. l. cū quidā. cū g̃ cōstitutio de primogenito filio nō loquat que ius cōe corrigens ē z odiosa: qz nature differentiaz introducēs contra. l. mari. vitiū. C. de lib. p̄te. vel etber. z ita bal. in. l. oēs populi in rñj. col. ff. de iusti. z iur. qui dicit q̃ hec d̄ primo genito disposita statuto vel p̄uilegio ē casus suū nō extēdi qz odiosa. g̃ de solo filio primogenito est intelligenda nō de p̄io geniti filio. cū igit dictus sc̄do genitus sit p̄io genitus tpe mortis patris de cuius bonis agit excludit dictū nepotē s̄ sit primogeniti filius cū ad eū p̄missa rōne se dicta cōstitutio nō extēdat. **Nono** adducit vbi primogenit⁹ filius ex aliqua rōne inhabilitate vel macula a successiōe impedit nec eius filius ad successiōē admittet. vt. C. de questi. l. diuo marco. qz qd̄ obstat p̄ri obstat z filio vt. ff. d̄ reg. iur. l. in his. §. nō debeo z. l. aliud. §. si. tūc arguit p̄ia sūt inhabilē esse z nullo modo esse vt. ff. q̃ cuiusq̃ vniuersi. no. l. i. in fi. vidimus in. c. i. §. mutus. s̄. epi. vel abb. in c. cū in magistrum de elec. sicut g̃vel vbi esset inhabilis filius ex eo nepos a successiōe repellitur. ita z cum primogenitus tempore mortis eius de cuius hereditate agitur nō ē i rex natura nepos ex eo repellat a successiōe p̄facta.

Declo iducit mai⁹ h̄z ius feudata. i. feu. q̃ d̄ns a quo feudū tenet. qz feudata. h̄z vtile d̄niuz ut. ff. si ager veci. l. si. z no. ff. de rei v̄di. in glo. rubrice: d̄ns aut̄ feudi h̄et tñ directū d̄niuz ut in p̄al. iurib⁹ s̄ cōstat q̃ qui h̄z vtilē actionē p̄fert h̄nti directā: ut. ff. de p̄cur. l. in cause. §. si. z de supflieb⁹. l. i. in prin. **Tūc** sic ar. habens mains ius ut feudatari⁹ nō p̄t de feudo disponere sine licētia. ut. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ se. c. ipialis. z p̄ hoc qz d̄ns feudus qd̄ ali⁹ tenet eo viuēte nō p̄t ali⁹ de iure p̄cedere nisi illo cōsentiēte. ut. §. q̃ succes. tene. c. si quis iucit⁹. §. nā siquis. g̃ nec cōsuetudo potuit neqz p̄uilegiū sine cōsensu. **Undecimo** p̄ hac parte ar. q̃ frater deccēdit succedat sibi z nō fili⁹ primogeniti: qz s̄ nepos in successiōe ani vel patruū ē in feudo ut dictū est succedat in locū p̄is sui: tñ s̄ succedere in locū p̄is sui nō significat q̃ fili⁹ succedat ex persona p̄is tāq̃ ex iure trāmissō ad se per p̄em: s̄ significat q̃ nepos succedat in gradu p̄io ex p̄sona tñ p̄p̄ia z ex iure p̄prio: nō. n. p̄t succedere ex p̄sona p̄is quasi ex iure trāmissō cū h̄r̄ditas filio i vita nō fuerit delata. ita declarat notabiliter bar. i. l. i. §. si sit nepos. ff. de col. do. z in. l. i. §. si fili⁹. ff. de cōiūgen. cū eman. libe. z ideo dicit **Bal.** notādus z recte i. l. si auus. C. de lib. p̄te. q̃ nepos succedit i locū p̄is p̄uatiue nō trāmissiue. nā si succes. trās. tūc si fili⁹ cēt institut⁹ nō cēt necesse instituere nepotes qz trāmissiō sit a successore cū eisdē quali. q̃ tñ ē falsum. qz si nepos nō sit institut⁹ testamētū reddidit nullū mortuo filio viuēte p̄e ut i. d. l. si auus. d. l. posthumoz cū si. ff. de iust. rup. ir. q̃ testa. **Lōfirmat** ista p̄clo qz ter. i. l. gallus §. nunc de lege. v̄. z h̄etur: z isti. de herediū quali. z disse. §. sui. dicunt q̃ qñ nepos igredit locū p̄is in iuitate. h̄ est qz per mortē naturalē vel ciuilez fili⁹ definit cē su⁹. si g̃ i filio extiguit iuitas quō p̄t nepos succedere ex iure trāmissiōis z ex p̄sona filij: certe hoc v̄t ipossibile. z si successiō nō p̄t trāferri iure trāmissionis in nepotē. g̃ nec ius primogeniture quo ad successiōes. qz h̄ ē vna qualitas z vn⁹ mod⁹ succedēdi que nō p̄t stare sine s̄biecto. l. adeo de acqui. re. do. **Et** ideo nō videt vera opi. io. an. i. addi. spe. sup rub. de feu. q̃ dicit q̃ ius p̄io geniture trāsmittit quo ad actū succedēdi cū ipm ius succedēdi extiguit i filio qui p̄mouit fratri vel p̄i sicut extiguit iuitas in iurib⁹ p̄allega. z ideo ter. in. c. s̄ de voto in antiquis exp̄sse dicit q̃ quo ad actū succedēdi ius primogeniture cōpetit post mortē eius de cui⁹ hereditate agit: vnde s̄ quo ad q̃das alia ius p̄io geniture causet i filio z bitu z actu que enūerat **Bal.** in. l. cū antiquoz. C. de iure delibē. arch. in. c. qm̄ piculosuz. vij. q. i. h̄etur. i. d. c. s̄. nō tñ quo ad actū succedēdi p̄siderat ut ius nisi post mortē: z licz i filio vel nepote cū agit de hereditate cui cēset quesita quedā spey probabilis z cōsiderabilis vt plene per bar. in. l. is p̄t. de acqui. here. tamē ex ea spe nō trāsmittit ad nepotē: qz si h̄ esset fili⁹ q̃ est suus in bonis paternis trāsmitteret hoc ius ad nepotes nec extigueret iuitas saltē quo ad trāsmiōes legitime quā pater nō potest a filio auferre sine causa: cū ergo nepos succedat in gradu filij s̄ ex p̄sōa p̄p̄ia videt q̃ p̄uilegiū cōcessus filio p̄io genito nō transeat ad nepotem: ita videt p̄bare ter. s̄ intellectū **Bart.** in. d. l. i. §. si sit nepos de colla. do. z ita ē tenet bar. in. d. l. i. §. si fili⁹ reprobadō quādam solutionē glo. ibi positā. **Duodecimo** h̄ p̄bat qz qd̄ nepos succedat in gradu filij z censeat p̄io genit⁹: hoc nō est nisi per quādas fictiōnem quia vere nec ipse est p̄io genit⁹. nec immediate concepit⁹ ab auo s̄ mediāte filio: z ita dicit **Bal.** in. auē. cessante in vltia col. C. de suis z legi. z ēt tetigit i. l. cū antiquoz. de iure delibē. **S̄** verba p̄suetudis vel p̄uilegiij scientia mentionē de p̄io genitura debēt itelligi de vero p̄io genito vt oñdit. ergo iste nō d̄z p̄prehendi in verbis dicte cōstitutiōis vel cōsuetudis i qua fundat questio nostra. nec. n. debēt due fictiōes vel duo specialia in vnū p̄currē. l. i. C. d̄ do. p̄mis. qd̄ hic esset si dicerem⁹ nepotem excludere sc̄dogenitū. primuz sp̄ale. qz magis remo-

tus preferretur minus remoto et proximiori scilicet quod qui non est primo genitus. id est nepos natus post scdogenitum fingere primogenitum in iudicio illi quod vere prior eo natus erat. Item minus est vel in iure cōi ut vel patruus et nepos sit succedat. l. iii. C. de suis et legi. et autem per fratres. C. de legi. heredi. vel scdogenitum in quo non concurrunt tot fictioes neque spalia excludat nepotem si per individuatē ad unum solū successorē ducendum est. quod autem verba debeant intelligi de hoc priogenito et de vere etate in primo gradu probat primo notabiliter et simili de cōi. bal. in l. quotiens. C. de rei v. ubi dicit sequendo iaco. but. quod constitutio quae facit mentionē de priogenito intelligitur de vere priogenito non de eo quod potest intelligi esse priogenitus per fictionē. et facit non. bal. in l. oēs populi. l. iiii. col. ff. de iust. et in. §. sic ut decidere casum nō. confirmat ista deo per regulā quae ponitur per bar. in l. oēs populi. ff. de iust. et iure. et per Jo. an. l. c. si. de p̄sue. l. vi. i. novel. ubi voluit quod consuetudo vel statutum si ius cōe dicitur intelligi in cāu hoc nec trahitur ad fictum. l. iii. §. hec verba. ff. de neg. ge. et tradit idē bar. l. i. heres quibus. ff. de acq. here. bar. l. i. ff. de fōte. et h. e. vey p̄fertis dū fictio tēdit ad iudiciū alteri ut declarat io. an. in regula sine culpa de reg. in. i. mercu. i. alia. q. vtrū naturalis priogenitum quod fecit se legitimari excludat scdogenitum legitimū et naturalē quae an legitimatōes erat oritur. Tertio decimo adducitur id quod non potest cedi non potest transmitti. sed ius etatis non potest cedi. l. peto. §. p̄diti. ff. de le. ii. §. si. isti. de usufr. l. sigs domū. §. hic et. ff. loca. §. nec transmitti. et sic ius priogeniture quod fundat in etate non potuit in nepotē transmitti. facit. l. ea qdē. C. de in integrū rest. l. si p̄. §. si. ff. de adop. Tertio adducitur ter. l. i. §. si ipuberi. ff. de colla. bo. ubi spes succedēdi p̄i adoptivo non venit in collatiōe bonorum. §. non transmittit in alius. §. ita in iure priogeniture quod potissime in spe succedēdi consistit. Tertio adducitur ter. l. i. si viua m̄re. C. de bo. m̄ris. quae ibi ad hoc p̄derat. L. i. et ricar. malūbra. ubi dicit ter. quod nepos non dicitur esse melioris cōditiōis quam filius quod est hic si dicerem quod filius priogeniti excluderet filium scdogenitū. Decimo sexto probat h. per ter. l. i. cū ita. §. in fideicomisso. ff. de le. ii. ubi in legato relicto generi vel familie p̄ferat quod primo gradu pereat. et h. scdogenitum primior est nepote. §. p̄ferat. facit. l. si. C. de ver. sig. ubi nullo. n. mō filius vivētib. l. ii. C. quā dies lega. ce. ubi quae fuerit is qui supervixerit. facit. j. heredes mei. §. cū ita. ff. ad treb. iustis bis quod non. ubi bar. ubi ex tacita mēte neptis venit ad fideicommissum. quod non superat quae eā excluderet. secus si supervisset quod ex mēte testatoris eā habuisset excludere. ita ergo hic ex quo superest filius scdogenitum quod primior est nepote non admittit nepos ad hęc iura primogeniture. Et hoc v̄t exp̄sse velle bar. in so. ad. l. pe. C. de ipub. et alijs substi. marie quod si substituitur est eiusdē gradus cū sup̄stite quod substitutus admittit. et sic sentit secus est si non fuissent eiusdē gradus p̄nt et in cāu nō scdogenitum filius et nepos non sūt eiusdem gradus. facit. l. si is qui duceta. §. si p̄. ff. de reb. dub. Tertio adducitur: filius priogenitum si refutaret veniret in scdogenitū. c. i. j. de alie. feu. p̄. c. i. an filius vel agna. l. i. §. assignare. ubi bon. ter. ff. de assi. libe. ergo ita illo sublato de medio per mortē naturalē. nā si h. facit mors civilis et hoc facit mors naturalis ut nō. l. i. et ea pte. §. i. ff. de ver. ob. in. c. susceptū de rescrip. l. vi. et marie quod cessat eqtas sup qua potuit hęc cōsuetudo fundari ut quod p̄i b̄nficio nature in lucē p̄derat hēat bona. Lū hic mortuus sit priogenitus et supervivat scdogenitum quod respectu nepotis prias ptes obtinet. Decimo octavo nepotē alle. cle. pastor. alis. de re iudi. Decimo nono adducitur quā illa regula quae vult quod nepos rep̄ntet psonā patris h̄z locū quā tractat de successione aui vel avūculi vel patruus vel p̄ferat patruus nepotē ter. et in autē. ut fratrum filij all. h̄z ius priogeniture non soluz debet et successiōe h̄z et ex p̄dētia d̄ni cōsuetudie vel p̄i legio vel statuto. c. i. §. cūz hoc cor ad. s. de his qui feu. da. pos. ergo nepos in cāu nō non rep̄ntat psonam patris sui. hęc fuit cōsideratio bar. in autē. post fratres. C. de legi. heredi. Tertio Vigesimo si cōsideram⁹ s̄m ius civile vocat p̄-

tru⁹ iure cōi ad successiōne aui patris sui: nepos autem et filio venit quodam iure singulari quod psonā patris rep̄ntat. §. cū filius. isti. de here. quod ab itest. deferun. firmitus autem est ius quod iure cōi venit quod quod iure singulari. l. eius militis. §. militiam nussus. ff. de testa. mi. §. filius scdogenitum idēqz patruus p̄ferat nepoti et priogenito. Duo alia ar. possunt adduci tū quod spes non transmittit tū quod tpe mortis aui scdogenitum extincto priogenito videt ipse priogenitum. h̄z illa tollā in si. argumēti. xviii. quod faciā per nepotē id non loq̄i iusto. Pro hac pte patruus nepotē fa. p̄les aucto. p̄io an. i. c. i. de gradi. succes. in feu. scdo bal. i. autē. post fratres fratrum filios. C. de leg. he. tertio ricar. malū. quae refert et seq̄t. et rai. in. l. si vi. C. de bo. ma. et ibi dicit rai. quod mo. ita teneant id quod h̄z bal. i. d. l. si vi. §. quis bal. l. i. et h̄z in. ff. de iust. et in. et i. l. cū antiquorib. C. de iure deli. non soluat animo dicit. soluat appollo. et bal. met. per patruus i. l. iii. C. de suis et leg. h̄z nico. de mata. l. i. si. C. de in. om. in. quae refert bal. i. l. liber. C. de bōis lib. distiguit aut loq̄mur in iure feudali. Et tūc nepos excludit patruus. c. i. de gra. suc. i. feu. aut loquimur in alia successiōe non feudali. et tūc in iure priogeniture patruus excludit nepotē. l. si libertus. §. i. ff. de bonis lib. sed bal. ibi tā in primo quā in scdo mēbro reprobat nico. per p̄nūciatōes quae fecit rex robertus et papa bonifacius quod fuerunt aduersantes et ibi dicit bal. quod papa bonifacius non fuit ap̄licus h̄z partialis bal. reprobat primū mēbrum per sniaz latā a bonifacio et scdm mēbrū p̄pter sniam latā a roberto et sic allat duo s̄ria exēpla quod fieri nō dicit. C. de fur. l. i. h̄z mibi nō placet primū mēbrū nico. tali rōne. quod imo vbi cūqz agit de successiōne feudali aui pariter succedit patruus cū nepote p̄defuncto quē admodū iure romano. c. i. in glo. ubi nō. de gradi. suc. i. feu. et i. c. i. de suc. feu. videbim⁹. j. sal. i. l. si viua. ma. p̄ illum ter. C. de bo. ma. post quosdā vltamōtanos quos ibi refert idē bar. i. autē. post fratres per illum ter. C. de legi. h̄z di. an. de iser. i. c. i. de succ. feu. et bal. i. l. itel. §. si duo. ff. de legi. tuto. et i. d. l. iii. C. de suis et legi. et domi. i. d. c. gradi et ol. dra. i. cōl. reuū. icip. elegāter circa negociū. ubi dicit h̄z opi. et de iure veriorē et ita p̄cludit pe. de ancha. cō. lxxviii. icip. in r̄pi noie amē dicta narratio. In d̄ni quod p̄missis allegatiōib⁹ nō obstātib⁹ nepos iure cōi dicit succedēre auo memorato nō obstāt quod est mior etate scdogenito. filius. n. cū p̄e sic cēsēt eē eadē psona ut vbi nō statv̄t alter stare vel eē videat ut. C. de agri. et cēs. l. cū simul. l. xi. et vor vni⁹ alteri eē cēsēt ut isti. de intili stipu. §. ei quod et p̄pea nō p̄siderato dicto nepote ut eo et sic d̄fecto rōne etatis h̄z p̄e et priogenito et ad dictā successiōne habili in successiōe ipsa. dicto scdogenito p̄ferat quod p̄lebre mōstrat. Emācipat⁹ emācipato nō cōfert h̄z suo p̄ferre tenet de iure: suppone §. quod emācipat⁹ ad successiōne veniēs cū fratre in p̄tate p̄stituto et cū alijs filijs alteri⁹ fratris d̄functi in p̄tate sūt constituti. quoz filioz vni⁹ in p̄tate et alijs emācipatus erat. Querit nūquid dicit⁹ emācipat⁹ huic et emācipato nepoti suo p̄ferat⁹ lex dicit quod sic nō cōsiderato d̄fectu emācipatiōis quod est in ipso nepote: h̄z cōsiderato quod patris sui cōstituti in p̄tate psonaz rep̄ntat cui⁹ gr̄a p̄ferat sibi. ut hęc p̄ban. ff. de col. bo. l. i. §. si. et eo. ti. l. si nepotes. ff. de cōiungē. et emā. libe. l. i. §. si filius circa si. cū si. Ecce §. quod nepos quod et q̄litate sibi liberēte erat inhabilis et q̄litate p̄i liberēte admittit. Scdo ad idē ar. quod dictus nepos admittit ad dictam successiōne nō et psona sua h̄z priogeniti patris sui. ubi. n. ad successiōne d̄functi fratris cōcurrūt fratres vterini et cōsanguinei tūc vel vterini tantū. et alia cōsanguinei et vterini cōsanguineis tantū vel vterinis tūc p̄ferunt ut. C. cōia de succes. autē. itaqz. et. C. de legi. here. autē. post fratres et vtroqz parēte. in autē. de cōsan. et vte. frat. in prin. cū si. modo pone quod quā habēs fratrem cōsanguineum tūc vel vterinum tūc et nepotes et d̄functi fratre cōsanguineo abintestato sine liberis est d̄funct⁹. quā quis admittat ad d̄functi successiōne. si cōsiderem⁹ d̄functi fratris cōsanguinei et vterini liberos ut seip̄os cū nec cōsanguinei sint nec vterini d̄functi de cui⁹ successiōne agit nō excluderēt cōsanguineis

tū vel vterinum tū ei de cuius hereditate agit sed ppter
ommodā reputatiōez persone patris paternū ius obtinet.
z dictū cōsanguinū tū vel vterinū tū excludit rōnabili
ter z de iure vt in auten. de heredi. q̄ abintesta. deferun.
§. si igit̄ defunctus colla. ir. z per h̄ tollunt̄ oia d̄ria per q̄
dicebat̄ q̄ ex verbis p̄stitutiōis dicit̄ nepos etate minor
excluebat̄ a scōgenito maiore. cū nō ex persona sua ad
dictam successiōē veniat sed ex p̄sona dicti p̄rogeniti pa
tris sui. Et ad hoc facit pulchrū argumētū vbi sponsus
spōse alienū dabat anulū q̄ donatio tenebat si demum
matrimonio durāte in locū dicti anulū alieni p̄riū do
nauit anulū v̄rozi l̄z de se nō teneat qz inter virū z v̄roze
fit iter dicta donatio: tū qz in locū nō p̄hibite donatiōis fe
cit donatiōē de se p̄hibita: t̄z bec donatio pp̄ rēpresen
tatiōē vt. ff. de dona. iter vi. z v̄ro. l. si donate. §. si spōsus.
cū toto illo ḡnali q̄ ille q̄ in loco alteri p̄ponit eū in e^o locū
ponit p̄ oia reputat vt. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. no. l. itē eorūz
§. si d̄curiō: s. C. de iudi. l. aptissimi cū si. Ad corroboran
dū p̄dca bñ facit. C. de na. libe. l. si. **T**ertio d̄ducit̄ istū
ius p̄rogeniture siue illū eḡparem^o iuri accrescēdi vide
mus ius accrescēdi ēt nōdū cōpetēs qz coherede viuēte
si coheres d̄cesserit sibi coherede sup̄stite ad h̄des suos
ius accrescēdi trāsmitti. vt. ff. de suis z legi. h̄ di. l. si plu
rib^o siue illud p̄pem^o iuri d̄liberādi ēt trāsmittit̄. vt. C. d̄
iure delib. l. cū antiquorū^o i p̄ri. statiz. n. ex quo nat^o fuit h̄
iura p̄rogeniture p̄occupauit. z h̄z hoc ius sp̄ali p̄latiōe
nō solū a p̄re bar. in filii. l. vt iurisiurādi. §. si libi. ff. d̄ op.
liber. bal. i autē. si q̄s ruinas. C. d̄ sacrosā. ec. c. i. z ibi bal.
de suc. feu. z h̄ac sp̄e firmā z inuariabilē cōseq̄ ita q̄ eam
neqz p̄r neqz ali^o nisi ip̄emet p̄t sibi adimere iō. an. in. c.
l̄z de voto. z ibi cōiter do. z i. c. grādi. d̄ sup. neg. p̄rela. li.
vi. z in regla sine culpa i mercu. d̄ reg. iur. li. vi. §. h̄ac sp̄e
irreuocabilē trāsmittit̄ i filiū suū eūdēqz nepotē. §. ex cō
ditionali isti. d̄ ver. ob. z voluit iō. an. in rubri. de feu. nec
ob. q̄ dicebat̄ q̄ nō delatū nec q̄sitū ius nō trāsmittit̄. C.
de cad. tol. l. vnica. §. p̄ h̄o. qz loq̄t̄ in his q̄ nō erāt debita
nec q̄si. z poterat simplici volūtate ei^o de e^o h̄ditate age
bat tolli. cū ambulatoria sit vltia voluntas vsqz ad extre
mū vite exitū vt. ff. d̄ dona. iter vi. z v̄ro. l. cū hic status. §.
ait orati^o. z d̄ leg. iiii. l. si q̄s i p̄ri. testa. z. l. iiii. z. l. ex pte. ff. d̄
adimē. z trāsser. lega. cū si. hoc at̄ ius p̄rogeniture sic est
p̄rogenito d̄bitū ex bñficio dicte p̄stōis q̄ ēt si p̄ris heres
nō sit h̄z nihilomin^o effectu ius p̄rogeniture ar. bonū. ff.
de op. liber. l. si opaz actū. ff. de ver. ob. l. q̄d cūqz. §. si q̄s
ita. z sic nō d̄ferit̄ p̄ncipalr filio vt h̄ di. l̄z poti^o iure sāgu
nis. oldr. cōf. lxxxiiii. q̄d icipit̄ eleganter circa negociū. iō
magis facit̄ trāsit̄ in cū in quē sanguis p̄pagat̄. l. iiii. ff. de
iter di. z releg. z sic in nepotē ex p̄rogenito. z ita ēt r̄ideo
ad. l. i. §. sinat̄. C. de cadu. tol. vbi legatū p̄ditionale non
trāsmittit̄. z gl. i. d̄. §. ex p̄ditionali sentit̄ aliā rōnē. nā in d̄
ctu iteruenit̄ factū mei d̄bētis i quo ē verisile fuisse mētez
puidēdi mibi z h̄ di. meis. l. si pactū. ff. de p̄ba. iō facili^o
ad heredē trāsmittit̄: s̄z in legato nullū factū legatarij p̄ri
cipalr iteruenit̄ z legās p̄ncipalr itendit̄ puidere persone
cui legat. iō cū in p̄sonā legatarij p̄dēte p̄ditione nō sit le
gatū radicatū. nō mirū si nō trāsmittit̄ ad heredē. nos lo
quimur in iure q̄d iā ē in p̄rogenito fundatū vt dixi. Et
p̄ hoc nō ob. p̄alle. l. vnica. C. de his q̄ ante aptas tabu. z
d̄terminia. q̄onis nōte ibi in glo. Ad q̄d posset ēt r̄ideri ma
rie ad dictā q̄onē p̄ gl. no. ff. de vulg. z pu. substi. l. q̄ libe
ris. §. bec verba. z eo. ti. l. si plures i p̄ri. cū si. Nā ma
gna ē d̄ria vt d̄cm̄ ē nunq̄d aliqd̄ debet̄ cōditionalr in spe
alicui ex vltia volūtate an ex d̄ctu seu p̄uisione p̄ncipis.
Nā vbi debet̄ ex vltia volūtate an p̄ditionis enētū morien
te eo cui debet̄ nō trāsmittit̄. ff. de lega. i. l. si ita legatū. §.
illi si volet. z ita loquunt̄ iura in d̄riū allegata q̄ oia loquū
tur de substitutiōe nō trāsmittēda. nā quibet substitutio ex
testamēto cōpetit̄ z cōditionalis ē institutio vt in p̄allegata
l. q̄ liberis. §. si. z p̄pterea nō trāsit̄ ad heredē. vbi aut̄ ex
d̄ctu aliqd̄ sub cōditione debet̄ ēt ante cōditionis euentum

moriet̄ cui debet̄ ad heredes trāsmittit̄ vt isti. de verbo.
obliga. §. ex cōditionali. ff. de act. z obli. l. is cui. Idē vbi
habet̄ aliqd̄ ius cōditionale ex bñficio p̄ncipis. nā malus
ius q̄rit̄ vt in. l. bñficiū. ff. de cōsti. p̄ri. negare nemo an
debet plus iuris queri ex regia p̄cessiōe q̄ est pura z sp̄ du
rat. c. i. de na. feu. q̄ ex d̄ctu p̄ditionali q̄ deficiēte cōditione
deficit̄ z corruiat̄ ita ēt in iure causato a statuto vel p̄sue
tudine q̄d nō idiget̄ alio admiculo extrinseco. c. cū scdm̄ de
bereti. li. vi. facit. l. seru^o ea lege. ff. d̄ manumif. z p̄rifica
tur scdm̄ legis scō d̄bētū. l. nō ip̄ossibile. ff. de pac. z in. l. si.
C. d̄ fideiuf. Et q̄d plus ē nō vt hereditatē p̄rogenit^o h̄z
feudū. s̄z ex bñficio p̄stitutiōis q̄ ip̄m alijs p̄fert̄ z forma cō
cessiōis seu donatiōis vel isculatiōis regis p̄ quē feudūz
p̄cedit̄ alicui comiti vel baroni z p̄rogenito suo. z sic ex fa
cto isti^o cōcessiōis seu donatiōis q̄ donatio d̄ct^o d̄r. vt. ff.
q̄d metus cā. l. si donatiōis. z de p̄scri. xxx. an. l. si q̄s c̄ptio
nis cū simili. imo in cāu quo ex successiōe filii^o it̄rat locum
p̄ris nō tā venit iure substitutiōis vel trāsmittiōis q̄ iure
reputatiōis ex q̄dā eḡtate legis q̄ h̄z vt fili^o natura sit ea
dez p̄sona cū p̄re. l. si. C. de ip̄n. z alijs substi. ita bar. i au
ten. post fr̄es z bal. in autē. cessante. C. de legi. heredi. Et
q̄ ex d̄ca forma cōcessiōis p̄rogenito ius q̄rat̄ p̄bat̄. ff. de
lib. z post. l. gallus in p̄ri. glo. q̄ icipit̄. i. nō dicit̄ illa p̄ba: z
bonū ar. C. de dona. q̄ sub mō. l. quotiēs i si. §. s̄z cū z q̄d
ibi no. pau. de ca. in p̄si. cl. viii. scip. in xpi. z c. i p̄nti cā. dicit̄
q̄ i hoc dubio maiores n̄ri plurib^o rōnib^o v̄si sunt. q̄ plus
vident̄ terrere q̄ edificare z maioris sunt apparētie quaz
erūt̄ v̄i ex h̄bis ei^o z oldr. n̄ ita plene explicat̄. **Q**uar
to adducit̄ in fauorez nepotis ex p̄rimogenito vt excludat̄
patruū: qz ip̄se p̄t dicere p̄rogenitūz se esse sicut poterat
z posset dicere p̄r ei^o si viueret eo qz portio p̄ri corporis
trāsfusa fuit in p̄creationē filij. l. liberorū in fi. ff. d̄. §. sig.
C. de agri. z cen. l. cū scim^o an si. vbi ē ter. exp̄sius q̄ filius
est portio p̄ri corporis: q̄ portio l̄z p̄uersa sit in nouū bolez
pp̄ nouū hominē: negari tū nō poterit̄ qn remāserit vera
caro corporis p̄ris. qz vt dicit̄ naturales p̄r p̄bet̄ formas in
creatiōe filij: z m̄r materiā: z forma ē q̄ dat̄ eē z subam rei
ff. de acq. rez domi. l. adeo. §. isulā an si. ad exhibēdum. l.
iulian^o. §. si q̄s rē in fi. ad. l. falci. l. is qui. cccc. §. q̄dam. c.
de trabe. i. q. i. l. cū bi. §. si p̄tor. ff. de trās. l̄z §. residuū cor
poris q̄ apud p̄rem tanq̄ radicē remāserit extinctū sit. h̄
tū portūcula q̄ in p̄creatiōe filij fuit trāsfusa nō ē exticta
s̄z aucta. z augmētata ex noua aia z nouo spū isulā ad h̄c
viuit. z iō p̄ respectūz ad solūz corp^o p̄t dici corp^o z caro
filij vere. nā caro z corp^o p̄ris l̄z pp̄ nouaz aiam z nouum
sp̄m dicat̄ nou^o h̄o vere tū p̄ p̄pagatiōē est ps p̄ris sic de
radice vitis si aliq̄s ram^o p̄pagaretur. deinde sicaret̄ ve
tus radicē nō propterea sicaretur z ram^o p̄propagar^o quā
nouam emisit̄ radicē que loco anime habet̄. l. adeo. §. si.
z. l. qua rōne in prin. ff. de acq. re. domi. z diceretur eadē
vitis cum illa v̄i processit̄ l̄z renouata z noua radice addi
ta. facit̄ q̄d no. in glo. in. l. obligationūz fere. §. cōditio. et
go. ff. de act. z obliga. z. l. damni. §. is q̄ vicinas. ff. de dā.
infec. l̄z in alio respectu p̄pter nouaz aiam. i. nouā radicēz
seu alimētūz dicatur arbor z sic etiāz nepos isto respectu
substantie corporalis dicit̄ homo. Simile videmus q̄d si
vna actio puta ex testa. transfundat̄ in alteraz puta ex sti
pulatione animo nouandi: l̄z prima extinguat̄ nō tū cenē
tur extincta ex toto ex quo supest̄ alia loco cui^o surrogata ē
z in quā fuit transfusa substantia prime. nec est falsūz d̄
cere q̄ illud sit debitūz ex testamēto l̄z nō debeat̄ actio
ne ex testamēto. ff. de leg. ii. l. cū fili^o. §. heres meus. qz nō
titulus actiōis s̄z originālis cā inspiciēda ē. ff. de fidei. l.
tutor. de dona. l. q̄ id q̄d z ad hoc vt aliqd̄ h̄eat de v̄rita
te admittum. ff. de d̄bē. emp. l. quid tū. z vt aliqd̄ dicat̄
ertare sufficit̄ q̄ quātūcūqz de illa extet. eo. ti. l. domū. §.
si vero quātūcūqz de v̄sfructu z istas duas leges alle
gat̄ ol. Se qui^o §. ex p̄dictis q̄ nō dicitur p̄rogenit^o mor
tuis vel decessisse ex quo supest̄ nepos ex eo in quēz corp^o
z substantia p̄ris fuit transfusa z viuit. ff. de admi. tu. l. i.

tores q post. §. adolefcēs in fi. q̄ bñ facit. Sequitur et q̄ ne-
pos p̄dict̄ p̄t̄ et vere dicere se priogenitū sicut poterat
p̄t̄ cū attēta natiuitate p̄is sui cū corporis ps vna cum
coherētia qualitatis t̄pis fuit in ip̄m transfusa. et h̄ iterū
sit nata ex utero m̄ris ipsi nepotis et sic renata nō tollitur
p̄t̄erea q̄n p̄ prī fuerit nata ex utero aue. l. m̄ris sui pa-
tris ar. ff. de. §. signi. verbū reddēti. l. ii. r. l. cū q̄daz de
leg. iii. l. luci. §. i. et sic hoc ostēdit q̄ video q̄ dicit nat̄ et
año et proprio corpe ipsī aui. Et iō cōditio illa si deceffe-
rit sine filijs et se vel ex suo corpe descēdētib̄ deficit si de-
cessit relicto nepote et filio p̄defuncto viuēte patre vt est
casus in. l. luci. la. ii. ff. de here. isti. dum circa prin. dicit
q̄ fuit apposita p̄ditio si filiū filiā et se natū nō h̄z in fi. di-
cit q̄ si decefferit relictis liberis p̄ditio illa deficiat: et tamē
p̄stat q̄ illud verbū libis ē ḡnāle et verificat̄ et in nep. et p̄
ne. l. liberor̄ de. §. sig. et h̄ exp̄sse t̄z bar. in ea. l. liberor̄ et
p. l. luci. i. vl. col. in. §. qd si aliq̄ dispōne et bal. h̄ dicebat
et p. l. i. C. de p̄di. iser. vbi dicit q̄ auī et m̄rī q̄ ē plus d̄z
suscipe nepotē et filia q̄ d̄z nasci et corpe auī et m̄rī h̄m
bal. in. c. i. j. de eo q̄ sibi et here. suis: tū maior rō est in pa-
truo pp̄ ea q̄. §. d̄ri. p̄z q̄ et. d. l. luci. q̄ nepos et filio p̄e-
defuncto p̄t̄ dici filī de p̄prio corpe auī nat̄ q̄n dispositio
nō sumpsit originē in p̄sona filij prout fuit in cāu n̄o et
voluit bar. in. d. l. liberor̄ in loco et ver. §. alle. p̄stat at̄ q̄
illa dictio et: vel designat cām primaz et immediatam. l. eo
tpe. ff. de pecu. de incē. ruina et naufra. l. i. §. et incendio. de
alimē. et ciba. lega. l. iiii. in prin. ibi et p̄dijs vel pp̄ p̄dia.
C. si seruis extero. l. i. sed hic q̄ nepos dicat̄ immediate na-
sci et auī vel eius corpe nō p̄t̄ cē pp̄ aliaz cām q̄ illaz
de qua. §. d̄ri. q̄ in ip̄so est portio p̄mi corporis q̄ vna est
p̄te nata fuit immediate ex auī et postea renata et iterū nata
ex filio et si ita est seq̄t̄ q̄ si filī erat priogenit̄ filij et nepos
ex eo natus eodē respectu p̄t̄ dici priogenitus: q̄ ḡnatio
h̄z cōcomitantia t̄pis neciaz. vt in. c. abbate sane de re. in
di. li. vi. vnde si d̄z genit̄ et nat̄ ex auī pp̄ hoc q̄ p̄z eius
cū ip̄se portio est genit̄ et nat̄ ex illo ē. Sequit̄ et qd̄ tūc
t̄pis d̄z genit̄ et nat̄ q̄n ille genit̄ et nat̄ fuit h̄z iterū na-
tus fuerit q̄ iterata natiuitas nō tollit neq̄ obfuscat veri-
tatē p̄mi. ar. ff. d̄ lib. et postu. l. filio quē p̄z ad municipa.
l. assumptio in p̄ri. et pp̄ hoc dicūt iura q̄ p̄z et filius natura
reputant̄ eadē p̄sona. l. fi. C. de ipu. et alijs substi. in fi. No-
tādūz dicit dū dicit natura q̄si dicat nō p̄ fictionē iuris po-
sitū h̄z h̄z veritatē iuris naturalis pp̄ rōnes supradictas.
¶ Quinto adducit Paulus pro nepote et priogenito i in
dicio d̄termiatōez exp̄ressaz. Ja. but. l. q. disputata p̄ eum
quaz et bar. refert et t̄z in. l. libelloz. §. alle. de ver. sig. §. h̄.
bis p̄missis et c. in. q. statuti dicētis q̄ existēte filio mascu-
lo nō succedat filia femia debeat t̄n̄ dotari. ¶ Done aliq̄s
decessit relicto nepote et filio p̄defuncto i eius vita q̄rit̄ an
dicit̄ nepos gaudeat b̄n̄ificio statuti p̄fati vt excludat ami-
tam q̄ erat i primiori gradu. certe ista qd̄ est filius qd̄m n̄ze
q̄ si in n̄za filī priogenit̄ pp̄ priogenituraz p̄feret̄ fratri
suo sc̄dogenito h̄z sit i eodē gradu sc̄cū. et sic p̄sone eiusdez
grad̄ reddunt̄ ad istar̄ diuersor̄ gradūz ita et i casu qd̄m
n̄is p̄dicte iaco. but. filī masculus pp̄ serū masculinū p̄e-
feret̄ sorori existēti in eodē gradu sc̄cū et redigit̄ ip̄am ad
istar̄ sc̄di gradus. item in. q. n̄za q̄rit̄ an nepos et prioge-
nito p̄defuncto gaudeat privilegio excludēdi patruz h̄z
sit potior in gradu q̄ ip̄se nepos. ita in. d. q. q̄rit̄ an ne-
pos et masculo gaudeat privilegio excludēdi amitā que
erat potior in gradu q̄ ip̄se. et cōcludūt p̄dicti doc. q̄ ne-
pos et p̄sona sui p̄ris videbit̄ in statuto p̄prehēsus et ex-
cludet amitā: nō iure trāsmittōis q̄ nō potuit trāsmitte-
re ius succedēdi nōdūz deuolutū h̄z iure rep̄tationis.
¶ Sexto pro nepote facit q̄ primogenit̄ pater sū trāf-
miserat ius primogeniture in eī filiū eundēq̄ nepotez:
facit q̄ iure diuino ius primogeniture p̄t̄ vēdi et cedi vt i
esai et iacob p̄bat̄ gen. xv. e. et tenet̄ per io. an. in. c. h̄z de
voto. ergo p̄t̄ et trāsmitti ius primogeniture ad filiū suū
l. quedā. ff. de acq. rerū do. ¶ Septimo facit q̄ nepos

reputat̄ p̄sona p̄ris priogeniti. ¶ Octavo facit cū ea q̄
cōpetunt filio nō vt heredi trāsmittunt̄ ad descendētē
et viuo parēte suo. l. in quib̄ et l. si quis prioris. C. de se-
cum. nup. et ibi sali. et bal. sed ius primogeniture cōpetit fi-
lio. vt filio priogenito. §. p̄p̄tit nepoti. ¶ Nono facit ter.
in. l. emancipatū. §. fi. ff. de sc̄nato. vbi et si p̄ amiserit sc̄na-
toriam dignitatez t̄n̄ nepos retinet̄ eam et persona aui.
¶ Decimo bene facit ter. in. l. aristo. §. i. ff. que res pig.
obli. pos. et in. l. qui prior. ff. q̄ potiores. vbi tertio creditor
p̄feret̄ sc̄do creditori. q̄ tertio creditor h̄bat iura concessa
a prio creditore. ita d̄z p̄ferri nepos q̄ habuit ius pri-
mogeniture a p̄re suo priogenito. ¶ Undecimo facit. l.
si operaz. ff. de op. liber. et l. a duob̄. ff. co. ti. et l. i. §. sigs
duos. ff. de assig. libe. ¶ Duodecimo facit q̄ et rō natu-
ralis est p̄ filio eodēq̄ nepote marie q̄ ius primogeniture
venit iure nature. l. cū rō. ff. de bonis dānato. l. scripto
ff. vū liberi. l. iij. ff. de iter dic. et releg. et q̄ nō tā p̄sone q̄
cāe vt p̄uilegiū datū. et sic in nepotem transit sicut et cā
s. ipsa primogenitura et sanguis. facit regula p̄uilegiū p̄
Di. in vi. vbi no. q̄ p̄uilegiū nō cōcedit̄ p̄sone h̄z cāe vt
est in iure primogeniture trāsmittit̄ ad heredes. l. nō solūz
ff. de in integ. resti. facit. c. grandi de supplē. neg. in. vi.
c. licet de voto. vbi in subsidiū admittit̄ patruus h̄z existē-
te nepote excludit̄ patruus. nā sicut ius primogeniture ē
ius dignitatis adeptē sāguini h̄z iure naturali atq̄ civili
descēdit in posteros vt. ff. de iter dic. et relega. l. iij. ¶ Ter-
tiodecimo arguo ad idē sicut se h̄z dignitas primogeni-
ture: quē admodū se h̄z dignitas ingenuitatis in qua pa-
tris calamitas filio nō nocet. C. de liber. et eorū libe. l. ii.
§. q̄m illi. ¶ Quartodecimo sicut reliquie p̄oris tutele
excludunt sequētes tutelā vt plene no. ff. de testa. tutela. l.
si quis sub cōditōe. ibi bar. facit et. l. iij. §. queri p̄t̄. ff. d̄
legi. tuto. ita reliquie primogeniture debēt excludere sc̄do-
geniturā. sed nō est dubiū q̄ nepos est naturalis et intrin-
seca reliquia vt sic dicā p̄ris et eodē corpe et censet̄ eadē
p̄sona vt. C. de impube. et alijs substitutio. l. finali. Ergo
sequit̄ qd̄ dictus nepos p̄feratur. ¶ Quintodecimo hoc
p̄batur euidenter q̄ exp̄ssum est qd̄ in feudo et quo deue-
nit in vnā lineaz. alia poster gata donec superest et illa in
quā deuenit persona habilis ad succedēdū nō fit transi-
tus ad aliam poster gata vt in caplo p̄mo de natura suc-
cessio. feud. per quē tertū d̄rit̄ Andreas in caplo primo.
infra de eo qui sibi et heredib̄ suis. qd̄ si venit in primo-
genitūm feudū excludit̄ sc̄dogenito filia primogeniti etiaz
excludet mortuo priogenito dictum sc̄dogenitū ita hic
ex quo primus gradus est apertus priogenito. excludit̄ se-
cundogenito filī et primogenito excludet sc̄dogenitū.
¶ Sextodecimo q̄ nepos nō venit ex trāsmittōe quaz
et beneficio d̄ni et certe et ex tenore d̄ctus nā ip̄se cum ha-
beat formā et originē a primogenito ita reuocādus est ad
intellectū priogeniti nec ab eo sc̄pand̄ ar. ff. ad. l. fal. l. i
rōne. §. si filio ver. et oium et opes. ¶ Decimosextimo q̄
primogenit̄ nascendo se inclusit et cum hoc sc̄dogeni-
tū excludit̄ perpetuo. c. i. §. quin etiaz et ibi bonus ter. h̄z
vnum intellectū vt ibi vidimus supra epi. vel abb. bal. in
.c. i. infra de matri. ad morga. cōtracto. dūz dicit q̄ sc̄cū
dogenitus semel excludit̄ a primogenito remanet perpe-
tuo excludit̄. ideoq̄ dur ante finali causa exclusionis que
durat pro interesse excludētis cuī est trāsmittēre in fi-
lium suū p̄pter naturale votū vt. ff. de inoffi. testa. l. nā
et si parentib̄. in patre. necessario sequit̄. vt ip̄a conclusio
durabit q̄ vni est collatū alteri est sublatū. ff. de leg. i. l.
qd̄ in rerum. §. si quis post. ¶ Decimo octavo sic ar. h̄z
possessio ad suū heredē nō consuevit trāsmitti vt no.
in. l. cum miles. in prin. q̄bus et cau. maio. tamen quia in
feudis filius viuo patre intelligit̄ inuestit̄ ac etiam possi-
dere cōtinuat̄ in ip̄m possessio sine alia inuestitura vt no.
in. c. i. de feu. cog. adeo q̄ p̄te viuo nō deest filio nisi ad-
ministratio. ius ergo q̄ h̄z trāsmittēre p̄t̄ vt. C. de iure
deli. l. si fratris porro ista est trāsmittō necessaria in q̄

non considerantur iura consensus sed iura nature unde licet viuo patre filius non posset aliquo suo consensu sibi iura patris sui vendicare vt. C. de capti. l. nec nos. tamē ius necessarium primogeniture transmittit: qz iura naturalia sunt inseparabilia et impossibile est non habere. qd natura infirmit. vt. ff. de pa. l. ius agnationis: et hanc opi. tenet nicol. de ma. nisi verba concessiois feudi aperte dicerēt dicitur vt. di. C. de ope. liber. l. liberti. Et in dubio sunt interpretanda sicut ipsius feudi natura et generalis feudorum consuetudinem. nam a natura rei nunquam est recedendum in dubio quin imo verba sunt potius trahenda ad naturam rei quam ad naturam rei ad verba vt. ff. de dam. infec. l. damnū. ver. et qz i stipulatioe et. l. si vno. ff. loc. c. i. §. filia de succes. feu. ibi dicitur et sic dicat papa bonifacium aliter pronunciaffe ius tamen alterius scilicet domini regis hungarie tunc indefensi minuere non potuit ar. ff. de mili. testa. l. cum filius. et facit qd no. per L. C. de legi. l. digna vox. et ista opinio multum inualuit in maximis regnis francorum et anglie. ergo quia semper eam crescere et inualescere videmus seruare debemus vt. ff. de fun. instruc. l. quesitus. §. si fund. ibi est sententia et. ita bal. in. d. l. cum antiquioribus. **D**ecio nono arguitur pro nepote a sufficienti partium enumeratione: aut querimus quomodo per successionem bona deuoluunt ad primogenitum tamen sic stante consuetudine vel statuto. et sic veniunt iure successiois descendentes ad bona et tunc cum quomodo bona deuoluuntur iure successiois nepos succedat in locum patris sui sine dubio hoc casu filius primogeniti succedat in locum patris sui. et sic excludet secundogenitum quem excludebat pater suus. §. cum filius. insti. de heredi. que ab intest. defer. l. vt intestato. C. de suis et le. heredi. autē. post fratres. C. de legi. here. et ibi hoc determinat bar. dicens hanc esse suam considerationem. Aut bona deuoluuntur iure concessiois et tunc aut concessio fuit facta auctore pro se filiis et descendentes suis. ita tamen quod ad primogenitum tamen vadant bona. et tunc res est etiam clara. quia videntur gradatim vocati filius primogenitus. et postea nepos primogenitus et sic successiue per ea que no. bar. in. l. qd dicitur. ff. de verbo. ob. et ita cōiter docto. in. l. iurisiurandi §. si liberi. ff. de opis libertorum. bal. in autē. si quas ruinas C. de sa. san. ec. et ita pau. de ca. in. d. confi. elix. in. rj. col. aut concessio est facta simpliciter sed ex consuetudine vel privilegio. vel statuto vocat tantum primogenitum ad talia bona et tunc aut sumus in feudis. et quia in feudis siue tractet de successione ascendenti filius succedit in locum patris c. i. in prin. de succes. feudi. siue tractet de successione transuersali tunc etiam filius succedit in locum patris. c. i. in titi. imperator loth. eugenio papa. et isto casu cum filius succedat in locum patris. sicut pater excludebat secundogenitum quia ipse erat primogenitus: ita et filius primogeniti excludet secundogenitum per rationes bar. in. d. auten. post fratres et bar. in hoc dicto ibi errauerit: et ita panos. eum reprobabat in consilio. lxxxv. qd incipit in presenti questione. et paulus in consilio allegato. aut querimus de alijs quam feudilibus ad que ex consuetudine privilegio vel statuto vocatur tamen primogenitus excluso secundogenito. et tunc ex quo videtur habita consideratio nature et respectu sanguinis et respectu temporis ista prerogatiua transibit ad posteros etiam non heredes. l. iij. ff. de interdic. et relega. l. siquis in principio iuncto. §. talem et. l. in quibus. C. de se cum. nup. et ideo cum filius sit pars corporis patris et censetur natura eadem persona vt supra dictum est videtur consuetudo statutum vel privilegium vocasse gradatim post anum primogenitum filium postea illius filij nepotem primogenitum et sic successiue vt recte considerat paulus in dicto consilio ideo dicit applicando ad nostrum casum quod idem debet esse quando quis recipit feu. vel emphiteosim seu maioriam pro se filiis et liberis suis. vt in quolibet gradu filiorum et liberorum cessatur esse vna receptio et stipulatio de pro se vt sic excluso primo gradu filiorum veniant sequentes

nepotes. s. iure suo non iure transmissio. l. stipulatio ista. §. siquis ita. ff. de ver. ob. et ista fuit consideratio bar. et paul. cum non referat. ita bar. in d. si. qd incipit ex tunc tate qd in impressis est. lviij. et si fuit actus quod primogenitus primo loco vocet tunc si habeat plures filios reducunt ad instar capitum que habebat edictum pretoris in succedendo per bonorum possessionem que erat caput liberorum primo. et postea legitimorum et agnatorum secundo. Et postea cognatorum et quousque aliquis supererat de primo capite non veniebat sequens caput. ff. si tabu. testa. nulle eta. l. i. et patet ex ordine titulorum. quia primo vnde liberi. postea vnde cognati: deinde vnde legitimi iunctis his que nota. C. ne fideiussor. doti. den. super rubrica. si ergo decederet talis relictis tribus filiis censentur esse tria capita successiue. vnum facit primogenitus alterum secundogenitus alterum tertio genitus. quousque igitur erret aliquis ex primo capite et de radice primogeniti non vocatur sequens caput secundogeniti. Ad herito nepos ex primogenito et et pronepos et deinceps tanquam de primo et potiori capite excludunt secundogenitum qui est de capite sequenti. facit. l. i. §. qd. ff. de suc. edic. Et non venit nepos iure transmissio vel eo a quo pro eius fuerit exclusus sed ex iure suo et purificato pro subductione filij de medio propter quod nepos sed sit in suo gradu incipit tenere locum filij et efficit de primo vt inquit bar. in. d. l. liberorum in antep. col. de quone de qua. s. propter. isti. de hereda. libe. §. i. in. §. posthumorum. de here. que ab intesta. §. cum filius et in. l. gallus. §. videndum de libe. et posthu. et pro hoc facit ter. in. c. i. d. na. suc. feu. vbi si ad vnum ex fratribus veniat feudum et diuisione quousque erret aliquis et illo sequens excludit et descendentes et eo. et ista est determinatio doc. i. p. fata. q. qua et t. bal. i. l. marimum vicium. C. de libe. p. teri. et io. an. i. feredo iac. but. i. addi. ad spec. i. ti. d. suc. ab intest. vt decisua huius dubij pro nepote: pro qua de leui potest rudi si dicat de nepote filij vinete pte non habet ius in re sed i spe. §. non potuit transmittere i nepote. vel et quod alitas iuncta verbo dicitur itelligi sed tps verbi. vñ cum loquat decessio de suc. scda post mortem pro primogenitum dicitur itelligi de illo q tpe mortis reperit primogenitum ar. l. titi. ff. de testa. mil. l. id licitis. §. si etne. ff. de nota. Et non attendit quod fuerit primogenitum tpe pterito. ff. de suis et legi. l. ij. §. si. nam ad primum respodet quod nepos non venit iure transmissio pro filium cum possit venire et si non sit heres filij. l. si opax i ter. et gl. ff. de op. lib. Et no. bar. i. l. iusu. §. si liber. de op. liber. et bal. i. autē. si qd rulas. C. de sa. san. ec. et ius succedendi non transmittit nisi in herede. vt no. pro gl. C. de his q an aptas tabu. l. i. q incipit non §. ibi qd si is et. Sed venit ex iure suo de dispo. legis privilegij statuti vel consuetudis que censet scda pro prii postea filio suo primogenito postea nepoti et eo. et potuit pro pte recipere et stipulante noie illoz illis acqri. l. qd dicitur cum ibi no. et i. l. qd dicitur §. i. ff. de ob. qnimo et etne. deo can. l. quoties. C. de dona. q sub mo. Et satis nepos de primogenitum quia erret vt de reliquis priis ipsi vt dicitur ar. ruij. scd pro hac pte. Et quia pro subductione sui priis de medio redactum est ad additionem illi. l. si et si sub additione. §. nepotes i si. qd bñ facit. ff. de here. isti. cum cessat scda dispo. vt qrat ius primogenito et toti sue pli cui dicitur pdesse prerogatiua primogeniture priis sicut et alie prerogatiue privilegia et honores pro ia deca. **V**igesimo pro hac adduco fundamētum clarissimi iuris vtriusqz marchie. d. fra. de are. scdm qd fuit exhibitum i predicta ca magnifico. dno. de scotis sed ipse pfuluisset i alia ca q i illo consilio dixit quod recte intuenti de ista questione est casus singularis iudicio suo in auten. de heredi. que ab intesta. §. reliquum: quem ter. l. jo. an. adducat in dicta additione. tamen subtilius de nouo et fortius ponderat. dicit enim ibi littera quod in successione defuncti sine liberis et ascendentes succedunt fratres et sorores vtrinque coniuncti exclusis fratribus coniunctis et altero parente tantum. deinde adiungit quod vna cum fratribus et sororibus vtrinque coniunctis succedat filij fris primogeniti loco priis sui. postea i ver. vñ sequens. insert

et premissis q̄ et iam dictis sequit̄ talis cōsequētia. v3.
 q̄ filij fratris p̄mortui excludunt in totū fr̄es sup̄stitēs et
 altero par̄te tātū deide in fine dicit q̄ hoc est q̄ in locū
 patrū suoz succedūt. In quo ter. pōdero p̄mū q̄ ista q̄na
 est ēt in materia correctina iuridica nepos de iure nouis-
 simo correctiuo in locū p̄ris sui ponit̄ vt succedat cu3 pa-
 truo. Ergo etiā d3 poni in locū patris sui vt totalr exclu-
 dat filium illum quē pater suus totalr excluderet. Scdo
 pondero q̄ rō est q̄ nepos est posit⁹ loco p̄ris vt concur-
 rat cū patruo vt. s. erat dictū et iō iste ver. nā cōsequēs cā
 decidit in rōne decidēdi cām n̄m et clare pbat q̄ quali-
 tas pp̄ quā pater excluderat aliū isluit in nepotē qui eius
 loco ponit̄ esse aut̄ filiū priogenitū ē quēdā naturā ali-
 tas que ita et actu nature sibi uest sicut eē vtrinq3 q̄iuctū.
 Cōfirmat̄ ista p̄lo et doctrina dñi bar. in. l. liberorū de
 ver. sig. que fundat̄ in rōne efficacissima scdo loco posita
 de qua. bal. nō pp̄dit in. l. maximū viciū. C. de libe. p̄te.
 dicit. n. bar. q̄ q̄ nepos subrogat̄ loco filij iō si fili⁹ mascu-
 lus et forma statuti excludit filiā p̄ it̄p̄tationē passiuam
 p̄p̄bēdet̄ nepos masculus q̄ regula iuris antiq̄ ē q̄ sub-
 rogatū sapit naturā sui subrogati vt. l. i. s. bec actio. ff. si
 quis testa. libe. eē inf. et ibi plene p̄ bar. et de iure ē q̄ perso-
 na subrogata vti cisdē p̄uilegijs. q̄b⁹ illa in cui⁹ locum
 subrogat̄ vt. l. decernim⁹ et ibi p̄ bar. C. de aquedu. li. ri.
 et est casus optim⁹ q̄ pp̄ie loq̄tur de p̄uilegio p̄ioritatis.
 t̄pis que3 ibi no. bar. ad hoc in. l. cōperim⁹. C. de p̄po. sa-
 croz scri. li. rii. et bñ facit ter. in. l. mior. s. p̄. et ibi p̄ bal. ff.
 de pecu. Regula s̄ iuris antiq̄ que vult subrogatus succe-
 dere in ius et p̄uilegiū ei⁹ cui subrogat̄ tēdit̄ ad nouā legē
 p̄ quā masculus p̄ferit̄ femie. et s̄ in casu n̄o ad nouā cō-
 s̄tudinē p̄ quā priogenit⁹ succedit in feudo et vocat̄ ista
 it̄p̄tatio passiuā q̄ semp h3 locū ēt in materia correctina
 et penali s̄m glo. in. l. sigs seruo. C. de fur. in. l. q̄ No. ff. d.
 legi. et ponit̄ bar. in. l. oēs populi de iur. et iure et i. l. marce-
 lus. s. q̄ at. ff. ad trebel. et in. l. ii. d. leg. i. et in multis alijs
 locis que obmitto breuitatis cā per quā it̄p̄tationē est
 fictio iuducta de iure sp̄ali vt. l. i. s. lex fal. et ibi p̄ bar. ff. ad
 l. falci. et si ex regula iuris antiq̄ fit extēsiō ad casum simlē
 vel p̄sonā multo forti⁹ fieret extēsiō ad casum fictuz quē in
 casu quo fingit vult hēre effectū. et hoc ar. vti bal. in. d. l.
 cū antiquorib⁹. C. de iure delib. Nepos enim admittit̄ vt
 subrogat⁹ loco patris sui priogeniti ar. l. cū nō solū. s. si
 mō. C. de bonisq3 li. p̄ ista cōclutione facit optime ter. i. l.
 si duo. s. si. in. l. si fili⁹ in si. ff. si quis omiſsa cā test. et iō. d.
 frāci. i. d. cōsi. mirari se dic̄ valde q̄ iō. de Imo. i. l. si No
 s. de viro. ff. so. ma. rep̄bēdat dcm̄ bar. i. l. liberorū in si.
 comēti cū ip̄e idē i. ii. arti. p̄ncipali eiusdē repetitiōis p̄clu-
 dat q̄ ēt in materia correctina et it̄p̄tatiōe passiuā sit ex-
 tēsiō et tñ bal. in. l. maximū viciū p̄allegata et in. l. venia d
 in ius vocā. et i. l. scim⁹ in p̄n. v. vii. q̄ro sequē. iac. de are.
 C. de ioffi. testa. t3 p̄ aliā rōnez q̄ nepos masculus et
 filio excludat filiā et nepotē et ita tenet iō. an. referendo di-
 ctāia. de arena. et but. in rubrica de successio. abintesta. in
 ver. sciendū vt supra rettuli post pau. C̄ Unde in casu no-
 stro quia nepos in feudis tā de iure q̄ et cōsuetudine suc-
 cedit in gradu loco et iure filij et per cōsequēs et regula iu-
 ris supra deducta. vti cisdē p̄uilegijs per passiuā it̄-
 p̄tationē3 vti p̄uilegio p̄mogeniture et h3 in casu bar.
 vt supra dicit̄ in nepote sit vera qualitas masculini sexus i
 casu autem nostro nō est vera qualitas primogeniture in
 filio primogeniti si sit mior etate patruo suo qd̄ bal. vide-
 tur ponderare in. l. iij. C. d. suis et legi. here. nā q̄ et iuris
 dispositiōe nepos succedit in ius filij. i. in sp̄em quā hab3
 filius viuēte patre que est approbata a iure et vocat̄ quod
 dā ius vt clare decidit bar. in. l. is poest. ff. de acqui. here-
 di. et ē multo clarius in feudis succedit in ius filij et con-
 s̄tudinē feudozū sepi⁹ deducta istud sufficit et si vere nō
 sit in eo qualitas maioris etatis vel primogeniture p̄ iu-
 ra et rōnes superi⁹ allegatas. nā in. s. reliquum i auten.
 de here. que ab intesta. deferū. nepos q̄ excludit fratrem

consanguineū q̄ loco patris subrogat̄ neq3 vere primus
 gradum obtinet neq3 vere pōt dici morienti vtrinq3 cō-
 iunctus s̄ q̄ resp̄ntat̄ in eo qualitas p̄ris in cui⁹ locū suc-
 cedit admittit̄ it̄p̄tatiōe passiuā vt ibi dicit̄ et. s. lati⁹
 induri facit optimus ter. in. l. i. s. si sit filius. ff. d. coniūgē.
 cū emācipan. liber. vbi p3 qd̄ nepoti emancipato qui suc-
 cedit in locū p̄ris q̄ erat in p̄tate p̄ris emācipat⁹ confert
 q̄ nepos succedit i p̄uilegium paternū licet ipse sit emā-
 cipatus et attenta persona sua qualitas suatatis trāsit in
 eo et hūc intellectū ibi sequit̄ glo. et iō. an. in ru. de feudis
 et bal. in. l. si emācipati. C. d. colla. C̄ Itē. rii. adducit̄ idē
 iuris est de toto quo ad totū qd̄ de parte quo ad partē. l.
 que de tota. ff. de rei vendi. c. pastoralis. s. itē cū totū de
 off. dele. s̄ nepos succedit in locū p̄ris sui siue in alodia-
 libus q̄ tractat̄ de successiōe aui ēt vt a parte p̄ris que vi-
 debat̄ ad patruū deuoluta tāquā3 p̄ximiorē morte pa-
 tris ipsuz patruū excludat. s. cū fili⁹. insti. de here. que ab
 intesta. dese. l. iij. C. de suis et le. et nō. ibi bal. siue in allo-
 dialib⁹ q̄ tractat̄ de successiōe patris nā succedit etiaz
 tunc in locū p̄ris sui vt cōcurrat cū patruo qui vt gradu
 p̄ximior videbat̄ posse ad totā hereditatē aspirare. au-
 tē. post fratres. C. de legi. here. di. Et in cope vnde sumit-
 tur: siue ēt in feudilibus succedit in locū patris sui ēt vt
 concurrat cū patruo in successiōe aui. c. i. in prin. d. succes-
 sio. seu. vel vt cōcurrat cū patruo in successiōe alteri⁹ pa-
 trui. c. i. in ti. Impator lotha. Eugenio pape. Et dico vt
 cōcurrat cū patruo i parte p̄ris. et sic vt excludat cū a par-
 te p̄ris que videbat̄ patruo deuoluta: alias frustra illa iu-
 ra ponderaret̄ filiū eundēq3 nepotē succedere in locū pa-
 tris nisi tractaret̄ de excludēdo patruo a parte p̄ris. Et
 sic nepos cōcurreret cū patruo. nā si nō cōcurreret cū pa-
 truo nō veniret nepos in locū p̄ris. S3 in loco suo tanq̄
 vacuato primo loco suatatis. l. i. in. pri. ff. de suis et legiti.
 s. i. Insti. de here. di. que ab intesta. dese. C̄ ū ergo cōsue-
 tudo vel p̄uilegiū velit priogenitus p̄m excludere se-
 cūdogenitū a toto. Et neposi exclusiōe a parte p̄ris suc-
 cedit in locū p̄ris. Ita ergo i excludēdo a toto beneficio
 cōsuetudinis vel p̄uilegiij succedet in locum p̄ris. Et sic
 nepos et priogenito excludet a bonis aui filiū scdogeni-
 tū eundēq3 patruū suū. C̄ Et corroborado. rii. adducit̄
 l. iij. s. si. cū. l. se. et se. ff. de assig. libe. vbi si p̄ vni ex filijs
 assignauit libertū donec sup̄sunt ex filio descēdētes in iu-
 re illius liberti excludit̄ filios alios primi patroni h̄ aut̄
 assignatio successiōis siue bonoz fit p̄ cōsuetudinē primo
 genito tñ: ergo et descendētib⁹ ab eo. Ita vt excludat
 scdogenitū: fortior. n. d3 esse assignatio legis vel cōsue-
 tudinis q̄ assignatio bonis p̄mati. l. si libertus minorē. ff.
 de iurepa. Pro nepote ē auctoritas oldra. cōsi. riiij. se-
 cundo ē auctoritas alber. i. p̄hemio digestoz. tertio Jo.
 an. in addi. ad spec. sup rubrica de feud. quarto idē tenēt
 pleriq3 moderni vt. d. Abba. in. c. l3 de voto. quinto ita p̄
 nunciavit rex Robertus cū cōsilio duoz cardinaliū vt re-
 fert Alber. in dicto probemio digestoz et Oldra. vbi p̄
 rime. Et ita pleriq3 obseruatū est in regib⁹ gallie castel-
 le et hispanie et dicit̄ bal. in. d. l. cū antiquioribus. Consi-
 luit̄ Pau. de ca. dicto cōsilio. clviii. Panoz. i dicto cō-
 silio. lrrv. d. Frāsciscus de aretio in cōsilio supra allega-
 to. Et Pau. videt̄ in hac opinione residere i. l. maximū
 viciū in. ij. col. C. de lib. p̄teri. Bellamera decidit̄ etiaz
 riiij. incipit̄ extra rotā vbi fundat̄ hāc partē respondē-
 do riijs. C̄ Restat vt argumētis pro parte scdogeniti
 factis r̄ideam⁹. Nō ob. q̄ primū ar. q̄ hoc p̄uilegiū sit p̄
 sonale et. Q̄ r̄ideo q̄ ēt p̄uilegia p̄sonalia trāsunt in fi-
 lios attēta cā eoz. l. i. C. de dotis p̄mil. l. sordidoz. C. de
 etusa. munerū lib. r. no. Dy. in regula p̄uilegiū de re-
 gulis iuris libro. vj. Et dicit̄ supra in. r. argu. pro nepote fa-
 cto hoc autē p̄uilegiū est concessuz generi et sanguini: er-
 go trāsibit in nepotē et filio. Et dū dicebat̄ nō entis nul-
 le sunt qualitates ergo patre mortuo cessabit qualitas pri-
 mogeniture sicut patre inhabili. l. i. s. si. qd̄ cuiusq3 vni-
 f 11j

uerfi. no. 7 inhabilitas primogeniti facit locū secundogenito. c. cū in magistrum vbi Bald. de elec. respondet ol dra. dicto cōsilio. cccxiiij. qd hoc de se non est verus. quia primogenitus ex toto non dicitur desinere esse primogenitus. quia per propagationē et representationē extat et super est in psona nepotis vt dictū est in primo et quarto argu. pro nepote factis et in nepote supersunt reliquie filij primogeniti vt dixi in. riiij. argu. Ita qd ex toto nō pōt argui nō entis nulle sunt qualitates. quia aliquod ens supe est. Nec etiā respectu inhabilitatis pcedit argu. qz inhabilitas patris nō nocet filiis iā natis maxime quo ad iura nature. l. ij. C. de lib. et eorū libe. l. iij. ff. de interd. et relega. l. emācipatū. §. si. ff. de sena. ar. pcederet qm nepos eēt nat⁹ post inhabilitatē patris siue alio mō extincta qualitate prerogativa in pte. l. diuo marco. C. de questio. l. diui fratres ff. de rex diui. et ibi glo. l. querif. ff. de opis liber. Nō ob. fm. l. sigs erheredato: qz ibi auus q filiu erheredauit et nepotē pterijt mortu⁹ fuit supstite filio erheredato et nepote pterito que nepotē pcedebat fili⁹: idcirco nepotē nō erat necesse erheredare ad. l. lex corne. in. d. argu. allegatā respondet qd ibi premortuus fili⁹ pfi et pterea substituti filio capto ab hostibus nō admittunt qz fili⁹ mortu⁹ ē apd hostes qui nulla bona reliquit in ciuitate et pterea nō hz heredes. Nō obstat tertiu ar. de. l. si libert⁹. §. i. qz rñdetur qd loqf de successione libertoz quo casu nepos patroni an euz patris filio liberto nō succedet qz nō subest tanta equitas vt filius idēqz nepos itret locū patris sicut qm succedit ano ppro. §. i. in autē. de heredi. que ab intest. defe. Et ita glo. in. l. ij. C. si quid i frau. patro. Nō ob. qrtum arg. de. §. qdā recte et dē attendendā ē cōsiderationē ordinate affectiōis. qz ar. pcederet qm tractaret de interpretādā volūtate an circa descendentes suos disponente. Nos loquimur de interpretatione consuetudinū priuilegij vel statuti quo casu non vñ fuisse maior affectio ad secundogenitū qd ad nepotē. S3 solū habita rō sanguinis et pccupationis iurū et sanguine descendentiū qd ex primogenitura causat. et ad hoc facit. c. i. de natura feu. vt dixi in. xv. ar. p nepote facto nō obstat quintū qd hic cesset rō prerogatiue. s. primogenitura ergo d3 cessare progativa qz respondeo qd non cessat primogenitura ex toto qz per propagationē et representationē primogenitura satis permanet in nepote. Nō obstat sextū ar. de. c. i. de eo qui sibi et heredi. suis qz ibi rōne feminini serus illi successores repellunt qz inhabiles vt dicit ter. S3 in casu nō nepos nō est inhabilis qz per representationē censet primogenitus vt dixi in quarto et quinto et sexto arg. p nepote factis imo fm veritatē pōt dici nepos eē primogenitus atēta primogenitura pns cuius ipse portio est vt dixit paulus in. d. consi. Nō obstat septimū arg. de. l. cōmodissime qz hic casus nō dicit omissus et dū cōsuetudo vel priuilegium loquunt de primogenito cōprehendūt etiā nepotē et filio primogenito vt predixi. Nō ob. octauū ar. dū dē qd cōstitutio qd primogenitus tm succedat est odiosa qz possum respondere negādo qz imo dē diuina quedā ordinatio vt dixit bellame. in decis. sua. ccccccxxiiij. que incipit ēt extra rotā in pe. col. ver. ad septimā. nā fm philosophus multitudo principatū mala. vnus q princeps esse d3. c. i. apibus. vij. q. i. Oldra. in consi. lxxxiiij. qd incipit elegāter circa negociū in. v. col. bal. l. i. C. d sum. tri. et fide catho. in. l. ij. §. nouissime. ff. de origi. iur. Alberi. in probe mio. ff. nec ē irrationabilis dūmodo alijs filiis oportune pvideat imo fauore publico inducta in istis indiuiduis dignitatibus de quib⁹ in. c. i. §. preterea. §. d. probi. fe. alie. per fede. in alijs aut que diuina sunt negari nō pōt qd talis cōsue. nō sit odiosa et pcedet dictū bal. in. l. oēs populi preallegata. et tūc rñdeo ad ar. dico fm oldra. et pau. de castro in locis preallega. qd pnie nō est extēso qz vt dictū est per representationē et propagationē nepos dē primogenitus et sic comprehensus in verbis cōstitutōis tāta. n. est similitudo inter patrē et filiū qd dñum et iura paterna

potius dicunt continuari in filiū qd de nouo transferri. l. in suis. ff. de libe. et posth. et faciūt que dixi i. xvij. et. ar. p nepote factis. Nō obstat decimū ar. qz nō fit in hoc p iudiciū alijs a filiis vt excludant. p primogenitū consuetudine siue priuilegio ante ius illis quesitū iō eoz consensu nō requirit. faciūt que no. bal. in. l. nā ita diuus. ff. de adop. Panoz. i. c. cū olim de re iudicata. Nō obstat. xi. de. §. si sit nepos et. §. si filius est de suitate qz poti⁹ illa iura faciūt pro nepote vt deductū ē in. xv. ar. circa fi. et licet bar. in. d. §. si sit filius: teneat oppositū per. l. i. §. si sit nepos de colla. dotis. Et dicat qd ibi priuilegiū cōpetat nepoti emācipato ex rōne pneritatis qz ipso iure etiā nepote posito in potestate succedit in locuz pns vt vna persona ratio tamē glo. quā doc. cōter sequit est melior nā collatio d3 fieri nepoti vel filio existēti i ptate ppter iniuriā quā patif a pretore admittente emācipatū vna secū: que iniuria sola nepotē in ptate respicit. et iō pbato qz ipse succedit patris emācipatus sibi cōfert satis est: nec offensa sibi facta d3 cedere ad cōmodū alterius nepotis emācipati cui nō fit iniuria lz ambo isti vnā psonā representēt hoc pbat clare nā heredes succedentes illi qui stipulat⁹ est pro te nō fieri et cetera representent oēs vnā personā videlicet stipulatoris et tm si vnus est phibitus stipulatio ad iteresse cōmittitur ei soli. Et si est pena appositā ipse solus non repellit exceptōe. alij vero repellunt ita dicit ter. in. l. ij. §. itē si in facto et. l. se. de ver. ob. vñ qz nepoti emācipato nō fit iniuria et iniuria que fit nepoti in ptate pōt factis fieri absqz eo qd priuilegiū cōceat nepoti emācipati et ista cōneritas psonaz nō deberet opari cōicationē huius priuilegij sicut videmus qd lz duo rei debēdi sunt persone cōnere pp idētatē cāe et obligatiōis qz vna est obligatio duoz reoz certis respectib⁹ vt no. in. l. i. ff. d duo reis. tm qm nō sunt socij liberatio relicta vni i vltima volūtate nō pdest alteri: lz qm sūt socij pdest qz in primo casu preiudiciū est separabile in fo non vt habet in. l. iij. §. nunc de effectū. ff. de libera. lega. nō obstat ter. in. l. i. §. si sit nepos de colla. dot. qz ibi priuilegiū cōcessus filio iō non transit ad neptem quoniā cessat penitus rō priuilegij concedendi in nepte. filius. n. nō tenet cōferre dotē datā filie qz et tunc de patrimonio suo et iō nō est equū vt id qd nō hz cogat cōferre vt. l. filiu post emācipatū de colla. bonoz lz ista rō penitus cessat in nepte que fuit dotata et hēt dotes ergo quo ad hoc fictio p quā succedit in gradū et ius patris sui nō d3 operari vñ dicit bar. notabiliter ad ppositū in. l. illud. ff. de peti. heredi. qd si fictio fundat sup equitate dispositio scā sup casu vero nō trahit ad fictū qm i ca cessat equitas pp quā fictio fuit itroducta. facit optime qd ipse idem ponit in. l. ij. in princi. ff. de pcculio. et dum dicitur in argumento iura suitatis non transmittuntur i poptu ratio est: nam iura suitatis respiciunt successionem et continuationē iuris de patre in filius dicta. l. in suis: habetur in. l. apud hostes. C. de suis et legi. in. l. si fratris. C. de iure delibe. et nulluz effectū potuerūt habere in filio q mortuus est viuente patre suo eodemqz ano. ideo illa in nepotē non transmittit. Sed nepos ex persona sua subintrat locum suitatis dicta. l. gallus. non sic est in iure primogeniture quia statim ex quo filius natus fuit et quo ad actus facti preoccupant iura ppositatis et quo ad actus iuris primogenitura i eo fūdāta ē: lz quo ad bōa pna effect⁹ primogeniture sit suspēsus donec pē viuit. hitū tm plenū iuris primogeniture i se hz et nō vt heres lz iure nature iō illa ex psona pns transeunt in filius eius p quandā ptiuationem et propagationē vt dictū est sepius. et faciūt ea que dixi in octauo argumē. pro nepote facto. Et hoc ius primogeniture non tantuz transfunditur iure transmissiuo sed et eo quia beneficium datum filio: priuilegium et honor transit ad nepotes. C. de questio. l. milites. et. l. diuo marco. et. C. de penis. l. decurionum. de senatoribus. l. emācipatum. C. de priuile. dot. l. i. sed et nota quia prefati docto. inducunt etiam illas leges ad hoc priuilegium exclu

denū per successione vt quantūcūq; viuētē patre nō dī
caſ cōſistere in spē et in re. l. i. §. si impuber. ff. de colla. bo-
noz. et in. l. ij. §. inter dū. ff. de vulg. et pupil. et sic nō fit trāſ
miſſibile. l. §. et si plures in p. et l. q. hēbat eo. et tū trāſeat
ad nepotē et diſpoſitiōe illaz legū ſicut beneficia et priuile-
gia de quib; ille leges loquūtur nō tū iure trāſmiſſo ſ; tan-
quā ambulet de pſona in perſonā put in ſimili. ff. de uſu-
ris. l. §. et si q. §. si opas. vel melius et ſubtilius q; nō am-
bulat nec trāſit nec trāſmittit in cāu nro vel illius queſtio-
nis mote p. doc. ius ſuccedēdi qd erat apud priogenitum
vel apud maſculū vna cū iure excludēdi ſcōgenitū imo
cū pſona illius finit et tūc incipit locū habere aliud ius pe-
nitus diuiſū q; erat in pſona nepotis cū dicto priuilegio ſi-
militer excludēdi qd tū viuētē filio erat obſcuratū qm ab
ipſo initio cū nepos fuit natus fuit in eſſe p. ductū aliū ius
diuiſum ab illo qd erat apud filiū et ſimiliter nato p. nepo-
te p. creatur aliud in pſona illius diuerſuz a predictis duo-
bus et ſic quot ſūt pſone deſcēdētes et priogenito tot crea-
tur et p. ducunt in eſſe iura diuerſa: tū eandē naturā exclu-
dēdi habētia: primū inde qd eſt in pſona filij ſuſpēdit ſub
cōditiōe. ſ. ſi ſupuerit ſuo p. ri: ſcōz vero qd eſt in pſona ne-
potis ſuſpēditur ſub cōditiōe. ſ. ſi filiū p. noziat auo et ſic ne-
pos ſupuerit auo: tertiu vero in pſona p. nepotis ſuſpēdi-
tur ſub triplici cōditiōe. ſ. ſi filius nō ſupuerit p. auo et ne-
pos ſimiliter nō ſupuerit p. ſuo et auo et ipſe p. nepos oi-
bus predictis ſupuerit vt p. itūcti. mortuo ſ; filio viuētē
auo ius qd erat apud ipſuz extinguit ius qd erat apud ne-
potē ingrediet locū illius et purificat ab vna conditione et
remanet ſuſpenſū altera tū ſicut filius nunq; fuiſſet in re-
rū natura. ſed iſte nepos fuiſſet filius et immediate p. creatus
et qd iſta debeāt dici et conſiderari p. primo p. l. ſi ſeruus
cōis d. caſtren. pecu. §. ſi. ff. de ſtipu. ſer. vbi ſeruus fructu-
arius locat opas ſuas et ſtipulat aliqd annuū loco merce-
dis: dē ibi q; quouſq; durat uſufrū. ipſe uſufructuarius
agit et tali ſtipulatione. ſed eo finito agit p. rietariū non q;
ſtipulatio ſemel queſita uſufructuario ambulet in proprie-
tarium ſed imo illa finit et incipit noua que fuit radicata i
pſona p. rietarij. nō tū hēat locū durāte uſufructu. Et ſ;
ſic p. bat q; ab initio cū ſeruus fuit ſtipulatū vnicuiq; ipſoz
fuit actio queſita put et in quantū rō huiū p. mittit. ſ. uſufrū-
ctuario p. tpe quo durabat uſufructus et p. rietario poſt
uſufructū. et ſic neceſſario o; dicere q; tot cenſent fuiſſe
ſtipulatiōes et actiōes quot erant pſone cū hēant ſucceſſi-
uum ordinē et prima extincta incipit altera vigorē hēre et
loco illiū ſubrogari. Itē oñdit hoc ſi ponat plures fuiſſe
vulgariter ſubſtitutos gradatim vnuz poſt alter. nā mor-
tuo primo ante aditā hereditatē ius ad eundē cōpetens il-
li ſeu ſpes extinguit. et ſequens ſubſtitutus vēit et iure ſuo
et in eius pſona cohabitāte. nō autē ex iure primi tranſmiſ-
ſo deambulāte vel trāſeunte in ſequentē gradū. l. quādiu
el grande. ff. de acquirē. here. in fine hinc eſt q; vltimus
ſubſtitutus ſeductis partiōibus venit p. inde ac ſi ſolus ſub-
ſtitutus fuiſſet et ingreditur locū precedentiū vt in. l. cohe-
redi in prin. ff. de vulg. et pupilla. nō iure tranſmiſſo ſ; ex
iure ſuo et p. rietariū pſona. Itē videmus hoc in ſucceſſione ite-
ſtati ſi ſunt plures gradus ſubordinati. nā cuiſlibet gradui
de per ſe deſertur ſucceſſio per leges. Excluſo primo gra-
du a iure per expreſſaz vel tacitam repudiationē: ius illiū
nō tranſmittit ad ſequentē gradū q; ius repudiatū nō trāſ-
mittit vt p. in. l. ſi quis filius. C. de inof. teſta. Sed extin-
guit et ſequens. venit ſuo iure et ex ſua pſona vt p. et nota.
Bar. in. l. q. ſupſtitis. ff. de acquirē. here. et p. l. ſi. C. de pac.
in. q. alla qm ſilia renūciavit hereditati p. rietariū cū iuramento
an hoc noccat nepoti vel nepti et ea et certe ſi vellet veni-
re tanq; heres filie noceret. S; ſi vult venire ex ſua pſo-
na p. ſucceſſoriū edictū. et tūc nō nocet q; illud eſt ius nouuz
cui renūciatū nō fuit. Et hoc marie oſtēdit ſi filia que re-
nūciavit mortua fuit in vita p. rietariū ſui ſm Bald. in. d. l. ſi.
q; tūc ea p. defuncta neptis vēit et ſua p. rietariū pſona. et
iure radicato in ea cui renūciatū nō fuit. Patet et hoc

querela inof. teſta. repudiata p. filiū tacite per lapſuz tē-
poris vt expreſſe. Nā nepos et eo nō admittit ad illā que-
relā repudiata. Jure tranſmiſſo vt ex pſona repudiata. d.
l. ſi quis filius. C. de inof. teſta. Et tū ſm oēs bene pōt ve-
nire et ſua pſona p. rietariū ad nouā querelā cōpetentē ſibi: q;
ipſe cenſet hereditatē ſ; fuerit p. rietariū. q; nō tenebat
primū locū in ſuitate ſm bar. in. l. p. filius de inof. teſta. l.
in ſuis de libe. et poſt. et venit p. ſucceſſoriū edictū. l. is q;
de inof. teſta. Et cū ſit noua et diuerſa ab illa que cōpete-
bat filio repudianti et nō cōpetebat nepoti et perſona filij
et perſona p. rietariū p. q; in ea nō attendunt merita filij.
ſed ipſius nepotis. vt. l. iij. §. emancipatū filius. ff. de bo-
no. poſ. cōtra tabu. Ita ergo hic nepos et iure p. rietariū i
pſonā ſuā qd deſcēdit a patre et in eo radicatū eſt venit
nō ex iure patris totaliter. Tū et toto nō dicit ius a patre
tranſmiſſū. Et hoc eſt qd dicit doct. nepotē venire ex pſona
ſua nec tū ſimplr ex pſona ſua q; p. rietariū tū q̄litas q; ema-
nauit a p. rietariū p. p. rietariū in eū. et ſic reſpētat p. rietariū. C. nō
ob. r. ar. dū dī q; nepos vere nō eſt primogenitus ſed p.
fictionē que fictio non cōprehenditur in conſuetudine ſta-
tuto vel priuilegio. q; rīdet q; imo p. p. rietariū vt. §.
dictū eſt nepos dē vere primogenitus q; ſeminarū primo-
geniti bal. in. l. vnica. C. de his que ante apertas tab. vel
aliter poſſum reſpondere vt dictū eſt. §. in. r. arti. p. nepo-
te facto ad finē. Nā iſta eſt interpretatio paſſiua quā cōſue-
tudo admittit. c. ad audientiam. c. cū dilectus de cle. non
reſi. et ibi Panoz. cū. n. a lege antiqua parificati ſunt fili-
us et nepos et eo: et nepos ſit ſubrogatus loco filij iſteſt pa-
tris ſui et ſubintret locū eius lex noua conſuetudo et ſtatu-
tū vel priuilegiū admittit interpretationē paſſiua: vt ſ; lo-
quatur de vno tū extendit ad aliud parificatum vel ſub-
rogatū loco illius de quo expreſſe ſit mentio in ſtato cō-
ſuetudine vel priuilegio vt deduxi in. d. r. arti. allegando
bar. in. l. oēs populi et. Et dū dicit due fictiōes vel duo
ſpecialia nō debent in vnū cōcurrere reſpondet duplici-
ter. et primo q; et ſi eſſet duplex fictio pōt h; concurrere q;
vna venit accēſorie ad alterā vt inquit bar. in. l. ſi. C. de
ſentē. paſſis et in. l. ſi is q; p. emp. ff. d. uſucapio. Nā p. hoc
q; nepos fingit eſſe in gradu filij et ſic ſubrogat loco eius
ſequitur ſucceſſorie q; debeat fingi primogenitus et vtat pri-
uilegijs illius cuius loco ſucceſſit iurta regulas iuris. §. al-
legatas vel poſſumus dicere q; hic eſt ſolū vna fictio p. duc-
cēs diuerſos effectus. Nā fingit nepos eē i gradu filij et
hoc ſequit q; quis nō fingat eē priogenitus h; tū priuile-
giū priogeniture annexū gradui i quo ficte ſucceſſit ſicut
videmus q; heres ficte reſpētat pſonā defuncti et hac
ſola fictiōe oia iura defuncti et priuilegia tranſmiſſibilia cō-
ſequitur. l. nō ſolū de in integrū reſti. et l. heredes. §. tum
ea. C. fami. here. l. iij. C. de nego. geſt. cū alijs vulgarib;.
Et per hāc vī optime p. batū q; iſte filius primogeniti et
ſi ſit etate minor in priuilegio p. rietariū ſui ſucceſſit et o; patrio
ſuo p. rietariū attentis. §. deductis. Et dū dē in codē argu.
q; debent ſimul ſucceſſere patrius et nepos q; nepos nō
ſubintret locū patris ſui vt excludat patriū a toto ſ; vt ex-
cludat a parte dicta auctē. ceſſante et auctē. poſt fratres in
d. §. cū filius. c. l. de gradi. ſuc. in ſeu. Reſpondeo q; qua-
ratione in hereditate diuiſibili inter plures nepotes i por-
tione ſui patris etiam ex ſua perſona propria patriū ex-
cludit. Cum tamen de rigore omnia videntur debere p-
uenire ad patriū qui eſt in potiori gradu ſicut in ſucceſ-
ſione liberorum videmus contingere. l. ſi libertus. §.
i. ff. de operis liberto. q; equum eſt vt nepos qui eſt eadem
perſona cum ſuo patre ſucceſſat in locum illius et cenſea-
tur eſſe de illo gradu de quo erat ille vt dicit Bart. in. d.
l. liberorum de verbo. ſigni. in loco ſupra allegato eadez ra-
tione in hereditate indiuiſibili et que nō poteſt puenire ni-
ſi ad vnum quia hoc contingit ex natura rei non ex eo q;
augeatur equitas ex vna parte et inducatur iniquitas ex al-
tera. Et hoc videmus contingere in eo qui ſtipulatus. vel
acquiſiuit ſeruitutem itineris per fundum alterius. qua
f iiii

licet ipse sit solus et ex hoc fundus seruans non multum grauetur. Si tamen decessit pluribus heredibus relictis quilibet aget et utetur in solidum et sic multum grauabitur. Et sic patienter et equo animo debet dominus illius fundi sustinere quia hoc contingit propter naturam rei ar. ff. de aq. plu. ar. cen. l. i. pe. et si. **N**o. ut iniquitas augetur vel inducatur ut hic debet patruus patienter tollerare quia natura hereditatis hoc inducit et eadem ratio et equitas viget in tota hereditate quando est indivisibilis. l. que de tota. ff. de rei vendi. fm Aldra. in allegationibus suis qui tangit hanc rationem in diuiduis autem ex quo fauore publico propter unitatem conseruanda et quia comunio solet parere discordias. l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de leg. ij. ut dixi in solu. ad octauum ar. ex quo consuetudo statutus vel priuilegium voluit bona deferri ad vnum idest primogenitum et nepos subintrat in locum patris sui et eadem persona: sicut pater a toto excludit secundogenitum ita nepos qui succedit in locum patris ratione representationis et propagationis predictae etiam excludit patruum secundogenitum a toto identitate rationis ut dixi proxime. Non obstat. ruij. ar. dum dicitur quod etas non transmittitur quia respondetur quod effectus causatus ex etate idest primogenitur a sicut ipsius corpus patris propagatur pro parte in filium eundemque nepotem ita effectus prioritatis natiuitatis causari ceptus in patre propagatur in filium et sicut pater excludit secundogenitum ita nepos qui est eadem persona cum patre iure propagationis et representationis excludit secundogenitum ut dictum est in. xvij. et xvij. ar. pro nepote factis: et facit. l. a duobus. ff. de opis liber. vbi si et duobus manumittentibus promittantur opere: et vnus eorum moriatur filius eius petere poterit operas a liberto quia representat patrem ideo leg. p. dio cum villico contubernali eius et filij. et nepotes veniunt in lega. non enim dulciori nomine possumus nepotes appellare quam filios. l. liberorum. ff. de verbo. significa. Non obstat. ruij. ar. de. l. i. §. si ipuberi quia potest dici quod ille testatus potius faciat contrarium cum in prio simpliciter dixerit quod illa transmittat in heredem quod videtur tenere io. an. in additio. preallega. item tenendo alium intellectum quod non transmittat posset responderi illud ideo esse quia pro morte ex toto dissoluitur illa filiatio et omnis illius sequela sed non sic est in casu nostro: tamen propter consuetudinem que non solum vocauit filium maiorem sed etiam vocasse videtur descendentes ab eo tum quia hic concurrunt iura naturalia que sunt potentiora civilibus. l. qui habet. ff. de tutelis in. §. sed naturalia. insti. de iure naturali. Preterea ius primogeniture est alienabile in specialem successorem ut in. c. q. periculosum et quod ibi no. vij. q. i. ergo fortius transmissibile in filium et vniuersalem successorem. et facit ad predicta tex. in. l. iij. §. i. ff. de legiti. tuto. vbi patruus excludit nepotem a tutela legitima et sic nepos non succedit in locum patris quo ad tutelas: quia tutela non transit in alium. l. tutela. ff. de tutelis vbi glo. sicut plature et administrationes et delegationes in quibus non datur successio defuncto. c. quod sicut tibi glo. de elec. c. vno delegatorum de offi. dele. ideo ius legitime tutelae competens patri non transit in filium. Non obstat. rv. argu. de. l. si vna matre. quia ille tex. fm pau. de castro parum facit: nam licet ibi dicatur quod filius non debet esse deterioris conditionis quam nepos verum est nisi aliud concurreret sed in casu nostro concurrunt quod consuetudo statutus vel priuilegium voluit quod primogenitus filius excludat secundogenitum filium et a iure comunium nepos subintrat in locum patris sui et sic subrogatus loco patris excludit patruum quem et excludit pater et faciunt que dixi in. xvij. argu. pro nepote facto et in solutio. rij. argu. facit. l. si donatio. §. si sponsus. ff. de dona. inter virum et vro. l. filia. §. ticia ff. de adi. et de. l. i. §. hec actio. ff. si quis test. liber. et iustus fuit. Ad ob. rvj. arg. dum arguit de. l. cum ita et de. §. cum ita et de. l. fina. cum ibi allegatis quia magistraliter loquitur

do per hoc recte consideranti patebit responsio ad multa argumenta que possent accumulari: respondeo autem consideramus de interpretatione dispositionis facte a primato puta a testatore et tunc procedunt contraria quia consideranda est affectio loquentis et ordinata charitas: et fm tacitam mentem eius verba recipiunt interpretationem et ita procedit quod vult bart. in. d. §. cum ita et in. d. l. gallus. §. quidam recte. ff. de lib. et posthu. et facit quod vult bart. in. l. iij. C. de suis et legi. aut agimus de interpretanda mente legis vel consuetudinis vel statuti seu priuilegij et tunc aut loquitur verba vocando actum instantaneum et non successuum puta in casu nostro quod primogenitus succedat et tunc quia statim nato primogenito ex quo in lucem prodijt verificatur verba consuetudinis vel priuilegij vel statuti et iste natus incipit habere qualitatem requisitam et excludit ab illa quoscumque filios postea natos et propter propagationem illud ius preoccupationis et primogeniture seminat in suos descendentes et sic nepotes ex eo habet de hoc semine primogeniture ideo non mirum si quocumque tempore venerit tractandum de hoc iure primogeniture filius primogeniti et sic nepos satis dicitur primogenitus et sic excludit secundogenitum: et de hoc actu instantaneo non loquitur contraria. Sed loquitur dubitatio quam proposui aut lex consuetudo vel priuilegium loquuntur per verba actus successui puta proximus agnatus et similia verba que habent tractum successuum. l. si cognatis. ff. de reb. dubijs. Et tunc quod variantur ex tempore attenditur proximitas vel cognatio tempore quo de successione. Et sic de eo d. quo disponit lex tractandum est. Et est ratio quia siue ex testamento siue ab intestato ista qualitas ponderetur cum voluntas testatoris possit variari et mutari. c. cum marie de cele. mis. sa. et successio est intestati potest et auferri per illum cui succeditur alium instituendo. l. conueniunt. et l. que sita nullus. ff. de iure codicil. et quod no. l. si fundum pro fideicom. §. si cum. l. se. ff. de leg. i. Non attendenda est verificatio qualitatis quo dispositi robur non remanet reuocabile. s. tpe mortis testatoris quo definit voluntas testatoris posse variari vel deuolutio ab intestato impediri. Sed nos loquimur de successione fienda pro prerogativa primogeniture ab intestato. Nec per ultimam voluntatem tacitam vel expressam sed ex dispositione inter vivos ex lege consuetudine vel priuilegio pro regem donantes quod succederet primogenitus quam legem ipse annus tollere non poterat nec facere quod alius succederet quam primogenitus ar. ff. de sol. l. aliud vbi alter ex debentibus non potest legem in contractu appositam mutare iuncta. l. legem de pactis. vbi nec ipse rex donans poterat. d. legem mutare vel variare. C. de dona. que sub mo. l. perfecta. ff. de dona. l. arist. non dicitur quod ista fictio regulari sed natura successiois ex testamento ab intestato. Et ideo potest sustineri quod primogenitus transmiserit viuente auctore cum ipse non possit illam reuocare imo debet ex actu irreuocabili ut dictum est §. r. Insti. de ver. ob. §. ex conditione facta quod no. spe. i. ti. de locato. §. nunc non aliquid. §. lxxvij. i. primis arti. Nec ob. si dicatur quod filij primi recipientis debent habere ex mortis capite ab ipso recipiente. ff. de dona. ca. mor. l. mortis ca. capim. et l. mortis ca. capit. §. si. et sic poterat ipse prius recipientis suum primogenitum puare et attribuere secundogenito pro. l. semine. C. de secund. nup. et pro id quod no. spe. i. d. §. i. scda pte articuloz et bald. in autem. si quis ruinas. C. de sa. fa. ec. quod istud deum posset precedere si quis recepisset pro se et libris suis simpliciter. quod assignato vni verificarent verba receptionis. Non sic tamen posset oes puare et assignare cuidam ex neo. quod non verificarent verba receptionis et eodem modo si recepit pro se et primogenito quod viuente primogenito verba non verificant ut alteret successio quod non posset ar. d. l. aliud ff. de so. Et sic nihil factum ad propositum ratio d. mortis ca. capite pro terea tunc possit reuocari ca. mor. capio quod precessisset a solo reuocate ut si legauit vel instituit sub conditione si daret. r. ticio. nam sic posset reuocari legatum vel institutionem ita et conditionem dandi quod mortis ca. capio. l. quod conditionis. ff. de dona. ca. mor. iuncta. l. iij. §. conditionis. ff. de adim. leg. Sed in casu nostro deca. mortis ca. capio non datur primogenito a recipiente tamen sed et a dona

te qz donavit cũ illa lege et pacto vt ad priogēitū trāfiret
vñ statuto vñ p̄suetudie vñ p̄uilegio quā legē donatari⁹ vt
alius reuocare nō p̄t cũ ab illo solo p̄mogenitus nō hēat.
facit. l. si cũ fūdū. ff. d. pac. r. l. h. S; d. h. fac qd̄ exp̄sse not.
Bar. i. l. q. rome. §. flauius hermes. ff. d. p̄. ob. vbi t; qz si
donauit ticio rē tradēdā seio p̄ certū tps̄ l; illi seio ius q̄
rat̄ vt. l. quoties d. dōa. q̄ s̄b mō. tñ ego r tici⁹ possum⁹ re-
uocare. d. pactū iūto seio l; heres me⁹ nō. p̄ illū. §. flau⁹.
r p̄ illā. l. iij. ff. de seruis expor. r sic h; vim vltimē volūta-
tis quo ad illū seio cuius d̄iū. s̄. d̄iū s; illud. d. bar. nō est
vex r d̄iū exp̄sse t; io. an. i. addi. Spe. de istru. edic. §.
nūcyero aliqua in addi. q̄ incipit p̄ supiora p. l. ij. §. si q; d̄
derit. ff. de dona. r idē tenuit solēnis. d. Frācis. de alber-
go. de aretio in. d. l. iij. d̄ seruis expor. Nec ob. illa. l. r. d.
§. flauus qz nō erat illi ticio ius p̄fecte agitū cũ esset ser-
uus cui nō p̄t acqri civilis obligatio r actio: i casu n̄o erat
quesitū ius priogēito vt. s̄. de duri l; ē r d̄ditionaliter vel
ad tps̄ post mortē sui p̄is. Iō potuit trāsmittēre tāq̄ ius
quesitū ex d̄ctu p̄ nō r q̄ ip̄e p̄ vel rē i p̄iudiciū ip̄si⁹ prio-
gēiti cui erat q̄sitū ius i aliā trāsserre nō poterat. ff. solu.
ma. l. insulā. §. si. ff. d. pac. l. h. r hoc volēdo tenere qd̄ iste
nepos possit venire iure trāsmisso. S; vt. s̄. d̄iū nō h; ne-
cesse venire p̄ istā viā cũ possit venire iure p̄prio r ex sua p̄-
sona. Itē nō ob. qd̄ nō. bar. i. l. si mibi r ticio. ff. de p̄. ob.
qz ip̄e loq̄ qñ vn⁹ ex fr̄ib⁹ decessit sine ple quo casu portio
sue p̄fne emphiteosis accrescit fr̄i suo tāq̄ mortis cā ca-
pio. S; si reliq̄set plē bar. inuit ibi r ē vex qz tūc nō accre-
sceret s; ad illā trāsmittēret s; i casu n̄o decessit priogēit⁹
cū ple. Itē nō ob. l. scia de dona. cā mortis de q̄ sit qñq̄
magnū fundamētū qz imo nihil penit⁹ facit qz loq̄ de do-
na. cā mortis qz donās pōt reuocare. Et iō quousq̄ viuūt
nō pōt astrigi ad seruandū nec ēt ad vlteri⁹ p̄mittēdū de
dādo r iō d̄r ip̄fecta anteq̄ donator moriat⁹. S; hic fuit
ista donatio iter viuos r irrenocabilis tā i p̄sona ip̄si⁹ reci-
pientis priogēit⁹ q̄ ēt illoz p̄ qd̄ ip̄se recipit r iā erat p̄cessū ad
traditionē r sic erat p̄fecta ibi nō bene. §. potuit priogēi-
tus trāsmittēre si vellem⁹ ire p̄ viā trāsmissois qz nō ip̄e-
diret trāsmisso p̄ ip̄fectionē dōatiōis. Itē nō ob. qz ḡra
p̄cipis eq̄parat vltie volūtatē. qz cōditio apposita i ea nō
trahit̄ retro vt l. c. si p̄ te d̄ rescrip. li. vj. sicut i vltimis vo-
lūtatib⁹. l. i. §. i. ff. ad fillā. s; sec⁹ in d̄ctibus. l. portio. r. l. q.
balneū q po. i p̄igno. habe. qz dico qz illud p̄cedit i ḡra q̄
pōt reuocari qz nō fuit scā p̄ viā d̄ct⁹ s; ad similitudinē p̄-
uilegij iuxta nō. p̄ bal. l. q se p̄is. C. vñ liberi s̄m. nico. de
mata. vñ tūc nō trahit̄ retro qz d̄r mere potestatiua cũ p̄e-
deat a mera volūtatē nā idē ēt in d̄ctib⁹. l. si. ff. q̄ res pig.
ob. pos. r. l. i. ff. q po. i pig. ba. nō sic qñ p̄ viā d̄ct⁹ qz tūc nō
pōt reuocari cũ ēt p̄iceps teneat suare d̄ctū celebratū cũ
subdito vt l. digna vor. C. d̄ leg. p̄ l. r p̄ l. c. i. d̄ pb. s; nos
p̄ viā donatiōis q̄ ē d̄ct⁹. ff. q me. cā. l. si donatiōis qz
p̄ficiat p̄sensu vtriusq̄. l. absentē d̄ dona. vñ b̄nficio legis cō-
suetudis vel p̄uilegij bōa sūt hac lege affecta vt trāseāt i p̄-
mogenitū r si nō ēt ista d̄ditio p̄tatiua si fuisset apposita r
iō traheret̄ retro qz nō p̄det̄ ex volūtatē donātis eā reuo-
care p̄ ea q̄ nō. bal. in. d. l. q se p̄is. r dato qz p̄ principē h̄
p̄rogatiua possit reuocari nō ēt h̄ in p̄sideratiōe qz si h̄ fa-
ceret p̄iceps ēt sūma ex plenitudie p̄tatis iō q̄si ip̄ossibile
cēsef. l. apud iulianū. §. si. ff. d̄ leg. i. faciūt q̄ habent̄ l. c. in-
notuit p̄ inno. de elec. Nō ob. r. vij. ar. qz r̄idet̄ priogēitū negā-
do assūptū qz renūciādo vel alia morte civilē p̄ nō pōt p̄-
indicare priogēitū quo ad filios suos vt vult io. an. in
d. c. l; r doc. l. d. c. grādi r faciūt q̄ d̄iū l. r. iij. ar. p̄ nepote
facto facit. l. iij. r q̄ ibi nō. bar. ff. d̄ interdic. r relega. r qd̄
videbim⁹ l. c. i. §. si. j. q̄ fuit p̄ia cā be. an. r d̄iū d̄ qz hic
cessat eq̄tas p̄ferēdi nepotē patruo r̄ndeo vt. s̄. de ductū ē
qz imo eadē rō i nepote filio priogēitū q̄ ē i ip̄o priogēito
p̄ rēp̄sentationē r p̄pagationē iō idē ius erit. Nō ob. r. vij.
ar. d̄ cle. pasto. qz nihil facit salua reuerētia allegatiū illā
Nō ob. r. ar. d̄iū d̄ qz qñ nepos vult v̄ire ex p̄cessiōe r n̄
ex iure succedēdi nō rep̄ntat p̄sonā p̄is vt vult bar. i autē

ti post fr̄es qz r̄idet̄ paul. i cōsi. p̄alle. qz istud qz nepos suc-
cedat i locū p̄is cũ agit d̄ succedēdo auo fuit iroductūz
et illa eq̄tate qz reputat eadē p̄sona cũ eo cũ sit ps̄ corpis
vt in iurib⁹ p̄rio loco alle. s; ista rō locū h; ita qñ agit i suc-
cessiōe nō hereditaria s; feudali vel simili sicut qñ d̄ here-
ditaria qz p̄p̄ h̄i respectū qz sit successio hereditaria non
fuit illud iroductū s; ex eo qz fili⁹ succedere d̄z p̄i qz ē ca-
dē p̄sona cũ p̄re suo q̄ ē eadē cũ auo. Nō ob. r. ar. d̄iū d̄
qz nepos veniat iure sp̄ali patru⁹ at iur̄ cōi. qz imo ex quo
cōsuetudo facit ius. c. si. d̄ p̄sue. vel ēt p̄uilegiū ius facit. c.
i. iij. dif. vel ēt statutū. l. oēs populi. ff. d̄ iusti. r iu. c. cũ oēs
de p̄suetu. r p̄uilegio statuto vel p̄suetudie excludit̄ secūdo
gēit⁹ p̄ priogēitū nullo respectu p̄t d̄ici p̄currēt̄ cũ eo vt
d̄iū l. r. vij. ar. p̄ nepote scō §. p̄inde ē ac si nō ēt vt i simili
dicit bar. i. l. si. ff. ad tertū. i. l. i. §. sciendū. ff. d̄ suis r legit.
bal. r ang. in. l. gall⁹. §. qd̄ si tñ. ff. d̄ libe. r posthu. in. l. po-
sthum⁹. §. si qz ex h̄ijs. ff. d̄ iof. tes. r i. l. h. C. d̄ lib. p̄teri. r
faciūt q̄ vidim⁹ in. c. i. §. qñ ēt. i. ti. c̄pm vel abba. itē ēt per
p̄dicta nō poterit p̄currere secūdogēit⁹ tāq̄ semel exclu-
sus cũ nepote ex priogēito r sic frustra p̄siderat̄ qz vn⁹ ve-
niat iure sp̄ali ali⁹ iure cōi qz imo vn⁹ venit iure quodam
sp̄ali. i. nepos approbato a iure cōi r p̄ p̄pagationē r rēp̄-
sentationē: ali⁹ nullo mō venire pōt qz semel ē exclusus a
priogēito r remanet̄ exclusus durātib⁹ reliq̄ijs ei⁹. i. ne-
pote filio priogēiti r ita cōcludo i fauorē nepotis ex priogē-
gēito qz ip̄e siue i successiōe siue i bōis feudilib⁹ siue i ali-
is bonis vel honoratijs q̄ debent̄ statuto p̄suetudie vel p̄-
uilegio p̄mogenito tñ excludat̄ patruū secūdogēitū r h̄
salua sp̄ correctiōe cuiuslibet recti⁹ sentiētis. Vltio ad ma-
teriā p̄ntēz adducas ea q̄ d̄iū. s̄. ti. p̄rio in. §. si.

I duo. h. d. In nouo feudo fr̄i nō succe-
dit. nisi pactū sit i d̄iū. C. No. qz i
nouo b̄nficio fr̄i nō succedit̄ sec⁹ i p̄no d̄ quo
d̄iū l. c. i. §. cũ vero cora. s̄. q̄ feu. da. po. C. No.
ibi masculini sex⁹ d̄scēdētes succedūt i fe. nouo n̄ collatera-
les. C. No. ibi pactūz qz p̄ pactū derogat̄ nature fe. nā pa-
ctū facit qz collaterales succedūt in fe. nouo. C. No. ibi
l; qz de natura feu. semie nō succedūt de quo d̄iū in. c. i. §.
hoc quoqz notādū. s̄. q̄ feu. da. po. C. No. ex ter. in. fi. in
eta glosella ibi posita q̄ hoc sentit qz in fe. pōt p̄cedi de si-
milib⁹ ad familia ad qd̄ fac. j. an mut⁹ surdus vel als im-
perfe. c. i. i. fi. r t; h̄ ia. de bel. s; de h̄ dic vt. j. de cog. feu.
in. c. i. r vidim⁹. s̄. in pludijs. C. Opponit̄ r imovz vt sal-
tē iure accrescēdi fr̄ obtineat portionē fr̄is p̄mortui siue d̄
scēdētib⁹ masculis qz h̄ erat p̄iunctio realis verbalis vñ s̄
guinis. l. i. §. h̄. ita C. d̄ ca. tol. l. re cōiū. ff. de le. iij. r. l. i. ff.
de vsufr. accr. S. d̄ successoriū edictū r ius accrescēdi in
feu. respicit̄ solū stipitē cōem. Et sic cũ h̄ sit feu. nouū r sic
nō h; stipitē cōez nō h; locū ius accrescēdi vt plene p̄ bal.
in. l. i. C. qñ nō petē. par. C. Quero p̄ acq̄suit̄ feud. filio
an teneat̄ fili⁹ cōferre h̄ feu. fr̄ib⁹. R̄ndeo s; bar. in. l. i. §.
nec castrēse de colla. bo. Aut fili⁹ acq̄suit̄ i vita p̄is r tūc
teneat̄ cōferre aut post mortē p̄is r nō teneat̄ cōferre.

An maritus succedat vrozī in beneficio.

Rubrica an maritus succedat vrozī in beneficio q̄ vti-
mur. cōtinuat̄ hoc ordine. s̄. visum est de successiōe feudi
r an fr̄i succedat nūc videndū restat an maritus succe-
dat vrozī. Ideo subiicitur hec rubrica.

I femina. hoc intēdit in fe. nō succe-
dit maritus vrozī r filij d̄ eq̄-
tate q̄ est seruāda succedūt m̄ri in fe. l; de ri-
gore cōsuetudinis sc̄. Et p̄dicta h̄nt locū i ca-
pitaneis maioribus r minoribus valuatoribus. hoc dicit.
C. Nota ibi nullo modo qz maritus non succedit vrozī i
feudo. C. Nota secundo qz si maritus fuerit specialiter in-
uestitus de feudo vrozis. l. de illius cōsensu vel post eius
mortē. Et tūc pōt fe. post mortē vrozis retinere. Quod
qualiter intelligit̄ declarat̄ bal. s̄m pe. de cer. hoc mō. nā
si de cōsensu vrozis vñ post mortē vrozis d̄ns inestuit ma-
ritū de fe. vt de p̄pria re tūc succedūt maritus in feudis.

secus aut si est investitus de feu. vt de re dotali vel para-
frenali. **N**ā tūc nō succedit marit⁹ in feu. l. si ego. §. dotis
ff. de iure do. Ego itelligo hoc mō q⁹ marit⁹ nō succedat
vrozī in feu. vel nisi specialiter dñs maritū investiret non
facta mentiōe de re feudali tanq̄ parafrnali. vel vt in re
ppria. nā ter. vñ similiter loqui qñ marit⁹ est specialiter in-
uestitus de beneficio Et sic habetis q⁹ l. de iure lōbardo
rū vroz sit in ptate viri fm bal. h nō iure romano no. in. l.
si vroz. C. de cōdi. inser. Insti. de p̄ia po. i gl. mag. Tñ
nō succedit vir vrozī in feu. vt hic. **N**o. ibi et si ipsa fe-
mina q⁹ de rigore cōsuetudinis filij nō succedūt matri in
fendo femineo l. secus de egtate que p̄feri rigori. l. placu-
it. C. de iudicijs cū si. **N**o. ibi hoc dicamus de capitāe
is q⁹ p̄dicta oia et singula bēnt locū in capitāes sine i ma-
ioribus sine in minoribus valuasozibus **I**n glo. i. ad fi-
nē p̄ clariori intellectu opponit 3 ter. dñ in ter. q⁹ marit⁹
nō succedit vrozī. S; 3 de. l. i. vñ vir et vroz. vbi deficiēt-
ibus ascendētibus descendētibus vel collateralibus suc-
cedit maritus vrozī. So. ter. nō p̄cedit in bonis feudali-
bus. S; iū loquit in alijs bonis fm gl. And. et bal. Ex qua
solutione infert bal. q⁹ si statuto canet q⁹ vrozē decedēte i
matrimonio marit⁹ lucret dotē. tale statutū nō habebit
locū in feudis. nā si vroz dederit feudū in dotem virtute
statuti nō succedit maritus vrozī. S; 3 q⁹ imo marit⁹ suc-
cedat vrozī in fendo qñ statutū loquit simpliciter. §. rē. l.
de precio de publica. **S**ecō q⁹ maritus sustinet onera ma-
trimonij. §. d; lucrari dotē feudale. sustinendo bal. dicite
q⁹ statuta recipiūt itēptationē i materia feudali a p̄suetu-
die. nā vbi cūq⁹ statutū loq̄ naturalr et sum⁹ i materia feu-
dali magis decurrim⁹ ad itēptationē hui⁹ opis quā in-
ris civilis vt videbimus in. c. i. de feu. cogni. **A**ltio op-
ponit 3 imo vñ q⁹ nō possit dare in dotē feu. c. i. §. donare
j. qualiter olim feu. alie. po. vbi nō pōt feudū dare in do-
tē. Rñdeo p̄ alio nō pōt: ita loquit dicit⁹. §. donare. pro se
pōt in dotē feudū cōcedere vt p̄bat in ter. nō fm bal. fac
q⁹ no. i. l. h. cū autē. sua. C. cōia dele. et i. l. h. p bal. C. d re-
bus alie. nō ali. **I**n gl. fi. ad. fi. h gl. ponit viā brocardi
cā an equitas p̄ferat rigori de quo argu. in. l. i. C. de le.
Querit Alua. an filij naturales succedāt matri in feu-
do femineo et cludit q⁹ nō p. c. naturales. j. si de feu. fue.
controner. et Ja. ar dzo. in ti. de succes. feu. sub rubricella
an naturales succedant in feu. et no. p̄ limitatione. l. si qua
illustris. C. ad orfi. **Q**uerit et similiter de qōne alia qd si
vroz h; vasallū et indigeat ipsa vroz auxilio vasalli simili-
ter et maritus eius cui d; vasallus potius seruitum erbi-
bere et cludit p⁹ Ja. ar di. q⁹ si ambobus non pōt vasal-
lus seruir excusabitur si eligat vasallus seruire marito ar.
l. si quis i gr. an. §. si cū oēs. ff. ad fillā. l. aut qui aliter. §.
sed et seruus. ff. qd vi aut clam. faciūt que habent i. l. in re-
bus. C. de iure doti. in. l. dote ancillā. C. de rei vendica.

De feudis datis minimis valuasozibus.

Continuat⁹ hoc ordine. §. visū est de maioribus val-
uasozibus nunc autē videndum est de minoribus et mini-
mis vasallis propterea competētī ordie subijcitur hec ru-
brica de minimis valuasozibus.

In minores. **M**inores valuasozes p̄nt
accipere fe. a minimis val-
uasozibus ad libitū sui nisi p̄ciū datū fuerit quo
casu restitutio precij est fienda. hoc dicit totum
ca. **N**o. ibi minores valuasozes p̄nt alij dare feudum.
Et nota q⁹ feu. datū a minimis valuasozib⁹ censetur
precarium q⁹ quando cūq⁹ dñs voluerit tollere pōt. **N**o
ibi excepto q⁹ si minimi valuasozes acceperint feudū da-
to precio infendātū est in ptate infendantis rescindere vel
non rescindere contractum feudalem et si velit rescinde-
re d; precij restituere. Nam bōa fides nō patit vt infeu-
dans habeat rem et precium. l. bona fides. ff. de regulis
iuris. qd intelligit hic bal. nisi pacto aliō inter partes cō-
ueniret p. l. pacisci. ff. de pac. **O**ppo. 3 istū ter. et imo vi-
det⁹ q⁹ nō possit infendās tollere feudū ad libitū. **A**n op-

ponit de. c. i. §. de na. feu. **S**o. hodie iste ter. ē correct⁹ in
d. c. put vult glo. hic que incipit in totum correctum est.
Secō opponit et videt⁹ q⁹ nō valet cōtract⁹ feudalis qñ
est in ptate infendātis. an valeat vel nō. l. in cmentis. ff. de
cōtra. emp. **S**o. bal. q⁹ hic traditio non infirmat l. 3 dñtus
sit i ptate alteri⁹ 3 hētū gl. nōbilis §. cū i. l. iter stipulatē.
§. si stipulatē. ff. d; ob. vos potestis soluere aliter qd imo
substātia dñtus nō est in volūtate alterius 3 hētū. **S**ed
resolutio dñtus ē in p̄. atē infendātis quēadmodū dicim⁹
in p̄cario. l. in cōmodo. §. sicut. ff. cōmodati. **O**ppo.
vñ hic esse casus in quo in alternatiuis electio ē rescinden-
tis dñtus: imo regula ē i cōtrariū vt electio sit possidētis vt
i. l. ij. C. de resc. vcn. **S**o. alia rō reformat pactū i. l. ij. tra-
ctat de rescindēdo cōtractu p̄petuo hic rescindēdo cōtra-
ctu p̄ nutu renocabili. **I**deo electio dat⁹ dñō. **S**ubiungit
Bal. q⁹ in alternatiuis remedioz si preparatoria sūt p̄nt
cumulari. c. qm̄ frequēter. §. si. et. vt lite nō cōtesta. si con-
secutoria alter⁹ ē eligendū p̄ illū cuius gr̄a inductū ē. l. re-
scriptū. §. si pacto. ff. de pac. tertij omittit bald. qñ reme-
dia sūt erecutiua: vos tūc dicite q⁹ p̄nt cumulari. l. q resti-
tuet⁹ ibi ang. ff. de rei vē. facit que no. bar. et bal. in. l. cōfen-
taneū. C. quō et qñ iudex bar. in. l. si finita. §. Julianus. ff.
de dā. ifec. **L**ano. i. d. §. si. **E**t pōt assignari rō in casu no-
stro. l. ipsa natura rei q⁹ ē renocabilis sp̄ vt i. d. ti. §. d natu-
ra feu. **Q**uero pone infendās i casu hui⁹. c. obtulit p̄ciū
petit feu. cū fructibus medio tpe p̄cept. **A**n debeat au-
diri quo ad fruct⁹ rñdet bal. q⁹ nō q⁹ dilatio cedit ad com-
modū possessiōis nisi dilatio eēt data ad cōseruationē fru-
ctū. l. mulier. §. si heres. et. l. postulātē. ff. ad treb. l. i fidei-
cōmis. §. cū pollidius. ff. de vsur. facit qd no. i. l. emptor. ff.
d rei vē. **N**ā dilatio legalis nō d; eē nociua. l. p⁹. ff. ad fil-
lañ. l. si. §. donec. C. d iure deli. nisi dilatio eēt cōcessa con-
seruādo fruct⁹ alteri. d. §. cū pollidi⁹. **N**ā tūc vñ possedis
se nole illi⁹ cuius gr̄a ē data villatio. l. postulātē. ff. ad tre-
bel. **N**eq⁹ ex hoc q⁹ iste possidens ē lucratus fructus iter-
medios cēsebit vsurari⁹ q⁹ iste cōtractus p̄cessit sine ali-
quo vitio possidētis fm suā rectā naturā. l. ij. C. de pac. in
ter emp. et vē. et d for ppe. i. c. cōquestus fm bal.

Quibus modis feudum amittat.

Continuat⁹ hoc ordie. §. ti. p̄rio visū ē q̄liter vasallus p̄t
p̄uari feudo ad volūtate dñi. **N**ūc vidēdum restat d alijs
modis p̄uadi vasallū feudo. p̄terea p̄petētī ordie subijcīt
rubri. qd⁹ modis feu. amitta. **E**t i hoc addit rubrice q⁹ est
§. q. mo. feu. amit. q⁹ h i fi. ter. dicit vel similes culpas. **E**t
sic generaliter p̄uat vasallus p̄ alias similes culpas.

In capitanei. **B**. d. **E**t q̄tuor cāis h enū-
meratis vñ et similib⁹ cul-
pis p̄uat vasal. feu. ad h allegat. **N**o. ibi ca-
pitanei q⁹ maiores valuasozes capitanei dñr d
quo vidistis i. c. i. i p̄n. §. q se. da. po. et i. c. i. d na. fe. **N**o
ibi seniores q⁹ dñi valuasoz appellāt seniores. **N**o ibi
i bello q⁹ si vasall⁹ dimiserit dñz i bello feudo caref d; q⁹
ē nōbile qualr itelligat vidistis i. c. i. §. q. mo. feudū. amit.
No ibi si credētias q⁹ credētia dñ qñ qñ alicui cōmit-
tit secretū suū vt nō i eāuag. d pace p̄stātē i vbo credē-
tiar. **E**t secretū dñ qd non vult dñs sciri ab alio vt no. i. l.
ei⁹ q i puicia. ff. si cer. pe. et rrij. q. v. c. d forma. **N**o. ibi
dānu; sciēter: q⁹ si vasal. sciēter i dānu; dñi māifestauerit
secretū ei cōmissū a dñō d; pdere feu. **N**ā pditor ē q⁹ alie-
na secreta reuelat vt nō i. d. c. d forma. **N**o. ibi si sciē-
ter q⁹ si vasal. secerit isultū i psonā dñi sciēter p̄uat feud.
No ibi ter. valde singularē. vel filēz culpā silitudo cul-
pe regit silitudinē pene et supplicij. **N**ā l; p̄uilegiū qd ē d
ius cōe nō extēdat ad cāus p̄termisfos. l. qd nō d. ff. d le.
et. c. l. ibi no. matie io. an. d trā. pl. et no. i. l. h. ff. d p̄ti. p̄i.
Tñ silitudo culpe extēdit vt h ē cas⁹. q⁹ dicerē p̄cedere q⁹
lex p̄cessit vltēri⁹ dispon. imo gnāliter ista materia p̄u-
tiōis feudi ē arbitraria vt statim dicā. c. i. j. i q. cau. feud.
amit. c. i. §. q. j. q⁹ fuit p̄i. cā. be. ami. **N**o. ex eo. te.
q⁹ i se. p̄cedit d silit⁹ ad silitā et i p̄cis. h pulchru; est vide

re que dicatur similitudo culpe. respondet Bal. q. vbi cum q. lex princeps iudex vel rō naturalis dicitur similitudinē culpe. ibi dicitur esse similitudo spēi ad aliam rō. l. non possunt. ff. de leg. **Q**uis autē debeat arbitrari similitudinē culpe respondet bal. q. erit arbitrariū iudici. l. voluntas. C. de fideicommissis. r. facit ter. bonus. §. h. q. j. que fuit pri. cā bene. amit. Et iō et glo. no. duas cōclusiones.

Prima est q. ad hoc vt manifestatio credentie noceat vasallo regunt tria: primo ipa manifestatio. item q. fiat animo dānificandi dominū. itē r. tertiu q. ex ipsa manifestatione sit secutu dānū. Aliā cōclusionē. s. positam q. ad hoc vt vasallus faciendo amicitia cū inimicis dñi princeps feudo requirunt duo. s. ipsa amicitia cōtracta r. q. tendat ad dñm sed aduerte qm glo. in. §. cū patronus in glo. s. al legata. t. s. cū simplr dicat q. si vallis dñi amicitia cū inimicis dñi q. priuat feū. idē t. in. l. liberti. C. de inof. testa. idē sentit ia. de ardiso. in sūma idē tenet. d. bal. in. d. §. cū pzonus r. i. d. l. si liberi r. ē rō q. vasallus faciēs cū inimico dñi amicitia vt p̄ederationē vt ēē eiusdē. p̄positi ar. in c. repellūt ēf d. accusa. h. tu nō recedas a suprascripta cōclusionē r. itelligas oia p̄dicta i dñm allegata ēē vera r. p̄cedere sane itellecta. s. si illa amicitia ē in mala pte hoc ē dñs als secus vt hic r. p̄bat in. c. i. j. quot tes. sūt neces. ad p̄bā. feū. igrat. r. p̄bat i. d. §. cū pzon. simile in. l. liberti r. hoc t. gl. hic r. j. que fuit priā cā bene. ami. i. §. porro. Et p̄bo rōne. nā esse amicū alteri nō est malū. q. ē p̄ceptū ecclēsie. vij. ca. noli ēē p̄ amico inimicus primo. itē sic idē tutor pōt esse tutor duoy pupilloz lingātū. l. accipiētis. ff. de aucto. tu. ita codē mō pōt ēē amicū duoy inimicoz nā sūt litigātes intelligunt inire certamē. l. aduocati. C. de aduoca. diuer. iudi. Itē q. si negare q. nō habeā amicitia ēēt d̄ charitatē r. sic ēēt peccatū q. lex vetat. l. ij. C. de i. dic. vidui. hāc opi. sequamur tāq. equiorē quā ēt seq. an. r. bal. in. d. §. porro. dicēdo q. q. nō d̄ fieri aliena cōuersione amicoz cū ista pena fundet i naturali egrate vt dicit ter. in. c. i. j. in qui. cau. feū. amit. circa mediū iō non est equū vt ex tali amicitia simplici puniat ar. ff. de ope. libe. l. libertus facit qd dicit specu. l. ti. de tregua r. pace. r. sed pone. r. de do. §. i. r. si aliq. Bar. Ad datis ēt q. bal. hic no. glo. hāc dicens singularē q. cōspiratio capis in malaz partē que glo. potius sentit d̄ q. in vtranz partē capis et bonā r. malā de quo in. §. cū patronus. ff. de offi. p̄fec. vi. gl. in. l. magistrōs. C. de p̄fes. r. medi. li. r. vbi ter. d̄ bal. i. c. p. tuas de s̄ymo. in. l. i. in fi. ff. de obste. liber. in. c. cōstitutionē marime p̄ archi. de ver. sig. li. vj. c. cōiurationē r. c. cōspirat. r. ij. q. l. c. cū. j. r. de re indi. i. cle. ne in agro d̄ sta. mona. §. q. vero. **O**p. cū glo. in fi. sui. in. l. j. videat d̄ s. primā cōclusionē q. imo sola simplex amicitia cū inimico sufficiat vt p̄bat in. c. accusatorib. iij. q. v. vbi accusator vel testis p̄diens de domo inimici nō admittit r. h. glo. nō soluit h. tu dic q. logē in teste seu accusatore in quibus ille solus actus sufficit q. inducit suspicionem. l. iij. in prin. ff. de testi. vel dic s̄m Ja. de bel. qd ēt ibi cōspirabat in dānū eius d̄ que d̄ ducit r. veniebat r. sic nō cōtradicit h. potius cōcordat de quo i. c. cū oporteat de accus. **I**n glo. illud intelligo vbi agnouerit. nota q. ēt demū vasallū feudo priuat si sciēter cognouerit dominā dñi sui. nam si ignorauit nō priuat vt est exēplū in se. parte glo. **A**d fi. cū no. q. puniē affectus vasalli si sit effectus secut. de quo in. c. i. s. qui. mo. feū. amit. r. sumit bal. ar. de hac glo. in fi. ne q. cognoscēs moniale ignorāter nō puniē tanq. de stu pro monialis p̄ p̄dicta qd ē no. dignū r. p̄bat ex hoc ter. per. d. c. in lectū. **E**xtra glo. quero q. p̄babit q. aio dānificādi dñm vasallus manifestauerit credentiā a dño sibi cōmissā r̄ndet an. q. in dubio nō p̄sumit dolus r. q. allegat dolū tenet p̄bare. l. quotiēs. §. q. dolo. ff. de p̄ba. §. dñs tenebit p̄bare q. vasallus manifestauerit secretū aio dānificādi dñm r. p̄babit et cōiecturis r. argumētis puta si vasallus hēat crosū dñm suū vel als vasallus comisit d̄ dñm. l. dolus. C. de dolo. l. nō oēs. §. a barbaris. ff. de re

militari. deinde An. postea voluit opi. S̄ia que dicitur esse sua sicut qm glo. ponit plures opi. vltia d̄ esse sua nisi cōstet de mēte doc. in dñm s̄m allega. no. bal. in auten. et testamēto. C. de colla. sicut d̄ de inopi. in. c. i. de penis lib. vj. ibi. Jo. an. itaq. an. ait q. vasallus tenebit p̄bare q. nō aio dānificādi dñm. manifestauerit credentiā dñi sui rō nā vasallus manifestās secretū dñi delinqt q. facit d̄ iuramentū suū. c. i. de forma fidei. ergo p̄sumit in dolo q. in delictis in dubio p̄sumit dolus si nō p̄bet d̄m. l. si nō cōuicij. C. de iniurijs. l. i. r. ibi no. C. ad. l. cornel. de sicca. r. fuit no. Inno. in. c. i. d̄ p̄sump. facit qd no. bal. in. l. i. C. de fide instr. r. iur. bal. ff. vbi dicit qd nō seruās iuris solēnitatē p̄sumit i dolo versari: multo magis d̄ faciēs iuris p̄cepto r. iuramēto fateor egdē q. si essent p̄batiōes hic idē r. essent dubie stare iuramēto vasalli glo. insti. de acti. §. alie. bar. i. l. si cui. §. hysidē. ff. de accus. r. no. p. ia. d. are. in l. p̄berede. ff. de acq. here. gl. in. c. significasti de homi. S̄ opepcū ē querere qualiter p̄babit ipē vasallus q. nō aio dānificādi dñm manifestauit secretū r̄ndet An. dādo exēplū puta si vasallus laudādo dñm suū in magnificis gestis dixerit secretum dñi r. sic in similibus casibus.

Quid autē si vasallus copulauerit amicitia cū inimicis dñi an p̄sumat fecisse aio dānificādi dñm suū. r̄ndet an. q. nō q. imo dñs hoc casu tenebit p̄bare q. vasallus copulauerit amicitia cū inimicis suis aio dānificādi eū q. bec copulatio amicitie nō est de genere p̄bitor. allegat nota. in. l. libri. C. de inoffi. testa. **H**ic ponit an. qualr puniat reuelās secreta p̄cipū vey q. nō ē materia feudalis obmittā videbitis glo. in. d. c. i. de for. fide. quā glo. limitat an.

Quero si vasallus comisit feloniam vt ē i. c. nō an fructus sint restituēdi dño a die comisse felonie. r̄ndet q. sic s̄m singulare no. quil. r. ang. in. l. i. C. de his quibus vt in dig. **Q**uero an vasallus aduocat. possit p̄stare patrocinū dñm suū r̄ndet q. nō nisi p̄ se r. cōiunctis suis s̄m spec. in ti. de aduocatis. §. i. habet in. c. fi. de postul. Et dicit an. q. alij q. habuerūt aliqd sub secreto r. reuelāt in dānū proximi q. comisit sunt puniēd: puta cōsiliarij r. officiales quimo vult q. in dubio si qd dicit amitto in secreto q. puniē si reuelat l. r̄p̄sse nō acceptauerit in secreto. p. l. si quis instra. ff. de penis. ponit flora. in. l. in lege. §. h. r. figs ff. ad. l. acqui. vbi casus q. agit cōtra reuelātes ad inter se qm suscepit intelligere sub secreto vt hic an. vel tenebatur ad id ex natura officij quod habebat.

Apus quem vel quos controuersia feudi diffiniri debeat.

Continuat hoc modo quoniam in curijs principuz versantur questiones feudorum r. dubitatur apud quem vel quos debeant diffiniri. ideo subiicitur hec rubrica.

Intentio. **P**remittit p̄ euidencia q. in cognitione cāz feudaliuz quattuor reperuntur curie in quibus ipē cāe p̄t vtilari: videlicet curia ipsi dñi qm corā ipō agit. itē curia parū electoz per ptes. itē curia oluz p̄tū cōpletue. itē curia iudicis ordiarij. itē r. qnto pōt corā arbitro de cā vtilari l. arbiter nō hēat curiā vt p̄dicta p̄banf. j. an. apud indi. vel do. qd seu. terminari d̄ in c. i. r. ibi de hoc p̄ bal. r. j. d̄ iust. i. mari. fac. §. h. r. hic r. j. d̄ lege cora. §. si iter. ille at ē iudex ordiarij q. h. iurisdicōne et aliq. ex cāis notatis i. l. heres absens. ff. d̄ iudicij r. i. l. ij. C. d̄ iurisdicō. om. iudi. c. cū ecclesiay d̄ of. ord. c. fi. d̄ fo. cōpe. vñ magistrat. illius loci cēlet iudex ordiarij vt hic h. bal. b. d. **S**i p̄tēno sit iter capitaneos cognoscit r. diffinit ipator: si at iter maiores r. minores cognoscit pes curie. **N**o. ibi capitaneos q. vbi ē p̄tēno iter capitaneos cognoscit ipator: si vero iter minores r. maiores vā maiores pes curie vt iudex curie cognoscet d̄ huiusmodi p̄tēntia. Et sentit Bal. i. pludij huius opis. s. in. vij. col. q. h. iōvt cognoscit ipator: q. feudū est p̄uilegiū r. vbi dubitatur de substantia p̄uilegij sui ipse imperator cognoscet r. ad h. pōderat istū ter. in. c. cū ve. de iudi. iō bal. hic que

rit cū dubitat de privilegio vel sup eo qd erit iudex in quo nolo imorari ne euagemur. **C** In glo. i. ad fi. signabitur glo. que declarat qui dicant capitanei in feudis nā capitanei sunt duces marchionū qd. qd habēt feudū ab imperatore. **C** In glo. i. hodie ibi ē inter capitaneos no. gl. que vult qd hoc principū hodie corrigat hāc gl. improbatia. d. c. i. de natura feu. loq̄ an dñs possit auferre feudū nō cōiuncta culpa z dicendū est qd nō quo casu nō est cōstituenta dñia inter maiores z minores valuasores z capitaneos: nos aut loq̄mur qd dicat iudex in cōtrouersia feudali p̄terea ego reprobo glo. alia rōne qz vult glo. qd pares curie sint iudices iter vasal. z hoc est falsū qz imo dominus in. c. i. §. p̄te. j. de probi. feu. alie. per se. nisi saluādo glo. intelligamus qd erat cōtētio inter dñm z vasallū qz tūc pares curie sunt iudices. d. c. i. §. p̄te. **C** In ea glo. ad fl. glo. aliter intelligit istū ter. qd nō corrigat: qz quilibz tenebit feu. ab imperatore qz impator est iudex tamq̄ dominus. d. §. p̄te. **C** Extra glo. oppo. de. c. i. j. d. lege cora. vbi pares curie cognoscūt nō aut impator vt h̄ dicit ter. sol. ibi loq̄ de cōsue. particulari mediolan. hic aut loquimur de cōsuetudine generali feudoz. **C** Scdo opponit d̄ istū ter. in quo d̄ qd si est cōtrouersia iter maiores z minores cognoscūt pares curie. vñ opponit de. c. i. de p̄bi. fe. alie. per fede. vbi dñs cognoscit nō pares curie sol. s̄ quosdā quos vñ hic sequi bal. dñ apostilat ter. ibi minores z maiores p̄io qz minores habēt feu. a maioribz: aut est cōtētio inter capitaneos z cognoscet impator: aut ē cōtētio inter maiores z minores z cognoscūt pares curie vt hic: aut ē cōtētio iter alios puta minores z tunc cognoscet dñs feudi. d. §. p̄terea. hāc so. improbat Jac. de bel. qm̄ dictus. §. p̄terea loq̄ indistincte: ergo indistincte intelligē. l. de p̄cio. ff. de publica. Soluit ipse aliter qñ ē cōtētio inter alios vasallos z tūc si non sint pares curie tūc cognoscet dñs. hec sol. nō placet qz diminuat ad. §. p̄terea. d. l. filiū que habētes. C. famil. her. scdo qz ille ter. loquū indistincte siue sint pares siue nō ar. l. de p̄cio. ff. publici. p̄terea tradit regula a glo. in. c. ceterū d̄ iudicijs qd vbi est cōtētio inter cōualuasores dñs est iudex nō autē pares curie. Quare soluerē hoc cōtrariū hoc mō aut. n. est cōtētio inter cōualualos de feudo z cognoscet dñs. d. §. p̄te. Aut est cōtētio inter dñm z vasallū seu vasallos. z aut impator est dominus feudi z cognoscet impator vt hoc p̄inci. Nec est absurdum qd impator in sua causa iudicet: quia hoc est privilegiū imperatoris z aliorū principū supremoz. c. cū venisset ibi Panoz. de iudi. in. l. i. C. ne quis in sua cā iudi. z in terminis est casus i. e. nouit. de iudi. Ibi nō. n. intendimus iudicare d̄ feudo cū cognitio ad regē pertinet. Et tū erat ibi feudū regis frācie: z de papa ē casus in. c. ad aplice de re iudi. li. vi. Aut alius inferior est dñs feudi z tūc cognoscūt pares vt hoc c. n̄o in fi. z. d. §. p̄terea ad fi. Et tunc apostilate ter. hoc mō videlicet inter capitaneos subaudi z dñm. s. impatorē. In ter. ibi maiores z minores subaudi z dñm. Nā in hoc. c. erat cōtētio inter dñm z vasallos z est necesse dicere qd iste. §. corrigat per. d. §. p̄terea. si intellexerimus istū ter. in fi. qd sit cōtrouersia inter vasallū z vasallū. S̄ qz le gū correctio ē enitanda. l. i. C. de inof. do. Jō p̄cedēs intellectus magis placet qd h̄ erat cōtētio inter dñm z vasallū. **C** Op. qd imo vñ qd iudex ordinarius rei vt arbiter cognoscat. d. c. ij. j. de. l. cora. z. c. i. de inuesti. i. mari. fac. so. ibi erat cōtētio inter vasallū qd tenebat feud. ab alio z pulchre declarat glo. in. d. §. p̄terea z videbitis in. c. i. j. de inuesti. i. mari. fac. **C** Pro completō corā quo iudice z sub cuius iurisditiōe cāe feudales vel alias iter vasallos sint vētilāde sic distingue. qm̄ inter dñm ē cōtētio inter impatorē z suos vasallos qd sunt d̄ societate lōbardie z tūc corā paribz qd sunt eiusdē ciuitatis vel comitat⁹ in quo cōtrouersia est. cā terminet s̄ cōsuetudinē illi⁹ ciuitatis nisi ipator fuerit i lōbardia: qz tūc ipse cognoscere poterit si voluerit vt p̄dicta p̄bant in tractatu pacis cōstātie in. §.

si qua cōtrouersia. s̄ posset dici illd̄ fuisse tpale. Inter dñm cōtrouersia p̄tis inter capitaneos impatoris qd h̄nt dignitates regales z tūc impator solus ē iudex vt h̄ in p̄i. z. j. de. l. cora. i. p̄i. s̄ Mediolan. aliter distinguat vt ibi. Inter dñm cōtētio est inter alios vasallos inferiores. z tūc aut constat vtrūqz litigātē esse vasallū eiusdē dñi de alijs feudis de quibz nulla est qd vel est cōtētio soluz de alia pte feudi. s̄ nō de toto. vel cōfinibz ipsius feudi. Ita qd certū ē qd vterqz pure est vasallus saltē in pte sine litigio. Et tūc dñs feudi d̄ esse iudex. vt in. d. §. p̄terea. c. ceterū de iudicijs qui ita d̄ intelligi. Nā si feudū est ecclesiasticū tūc erit p̄sona ecclesiastica iudex z si feudū esset seculare tūc p̄sona secularis erit iudex et si vasallus esset clericus qz in ista materia feudali est sp̄ale vt laicus h̄at iurisdictionē in clericū vt in. c. vey eē de foro cōp. z. j. de capi. cora. in fi. z bal. in. l. si. in fi. C. sine cēsu vel reli. Et d̄ hoc p̄butri. lati⁹ i. d. c. vey z ibi p̄ cardi. in. v. oppo. imo ē ipse dñs feudi laicus nō solū cognoscet de cā feudali sui vasalli clerici. s̄ et crequet sniaz d̄. d. clericū vasallū in bonis d̄ quo late dic p̄ dictū cardinalē i. d. c. vey z ibi alij. Inter dñm cōstat vnū tm̄ ē vasallū d̄ feudo aliquo d̄ quo nō ē qd s̄ qd ē d̄ alio feu. z tūc pares erūt iudices vt hic i scdo respōso z. j. d̄ lege cora. scdo r̄iso. Inter dñm ē dubiū iter litigātes qd eoz sit vasallus vt qz ambo p̄tēdūt inuestiturā nō nā alicui⁹ feud. siue ab eodē dño siue a diuersis. Et tūc iudex ordinari⁹ vel arbiter cognoscet vt. j. d̄ lege cor. i. l. si ter. Idē dicēdū si vn⁹ dicat antiquū z alter nouū qd h̄z cās a dño qd p̄tēdere itereffe vt. j. d̄ inuesti. i. mari. fac. c. i. in p̄i. Inter dñm vertit qd iter litigātes quoz vterqz dic se. eē antiquū z ad se spectare. Et tūc dñs cū curia cognoscet vt j. d̄ inuesti. i. mari. fac. c. i. Inter dñm cōtētio ē iter eos quoz vn⁹ dic ē antiquū z alter nouū z p̄riū z tūc pares curie soli sine dño cognoscere debēt vt. j. an apud iudicem vel dñm. c. i. z dixi in. §. p̄terea. Interdum est contentio inter plures producentes diuersos inuestitores. Et tunc iudex ordinarius cognoscet vt. j. de pace tenē. i. §. si duo z. §. si tres. vel arbiter vt. j. an apud iudi. vñ do. c. i. z i. d. c. ij. j. de lege cora. Interdum est contentio inter vasallū z alium quem constat non esse vasallū tunc iudex ordinarius rei cognoscet vt. j. d̄ p̄trouersia iter vas. z aliū. c. i. Interdum ē p̄trouersia iter do. z vas. z tūc aut ē p̄tētio d̄ fe. p̄stituēdo qz vas. dic: dñs p̄misit me inuestire d̄ feu. vel alio mō agit actiōe p̄sonali vt dñs inuestiat me z h̄at me p̄ vasallo. Et tunc fm̄ regulā. Inno. in. c. ceterū d̄ iudicijs et quo nō agit de iure feudi. sed de iure personali ordinarius erit iudex. Ita Panoz. in. d. c. ceterū. s̄ bal. in extrauagā. pacis constantie in ver. si qua tenet qd hoc casu iudicabūt pares curie. Et pro eo facit ter. in. c. i. j. de conten. inter do. emphi. z vas. in. c. i. de mili. vas. qui contu. ē Et facit qz idem debet esse iudex preparatorij: qui est sub sequentis bal. in. l. si tibi pecuniā. ff. si cer. peta. Angel. in l. quotiens. C. de iudicijs. c. veniēs il grande de testi. S̄ ista actio personalis intentat ad constituendū ius reale i feudo. ergo censetur vt preparatoria eiusdē fori. S̄ certe nō est hoc iudiciū preparatorij realis imo diuersus. l. cum queritur. ff. de exceptio. rei iudica. alioquin semper actio personalis ad rem dandā diceretur preparatoria realis z posset tractari in loco rei z nō esset aliqua specialitas in actione reali contra ea que habent in. l. ij. z fi. C. vbi in rem actio. in. c. sane de foro competē. Et sic in hoc fito cum Panoz. Aut agitur z est contentio de feudo qd pretenditur constitutum inter dominum z vasallū z tūc pares curie cognoscunt vt in dicto. §. penul. z. j. de controuer. inuesti. apud pares terminan. vel super amissionē feudi vel super violentia per dominum vasallo facta in dicto feudo. Et hoc tenet Bald. in dicto. §. penul. Et Innocē. in. c. ceteruz de iudi. Idem dicendū si dominus feudi non recognosceret superiorē z vertatur causa feudalis inter ipsum z vasallū. quia pares curie deberent per ea que dicta sūt. Tamē ex tacito vel expresso cōsensu

dñi vel qz conuentus non opposuit declinatoriaz poterit
coram iordinario contentio inter dominum z vasallum
tractari. **P**anor. in. d. c. ceterū in. v. z in. r. col. S; si pa
res nō auderent cognoscere vel nolent vel essent dño ni
mum favorabiles. tunc cognosceret papa rōne peccati:
vt extra de iudicijs in. c. nouit. Idem dicendū ppter de
fectū iustitie vt de foro competenti in. c. et transmissa z i
c. et tenore. imo generaliter vbi dñs feudi nō vult vel nō
potest iurisdictionē feudi exercere immediatus superior erit iu
dex. d. c. ceterū de iudi. ibi ter. Et ita dicit and. z bald. in
d. s. preterea. vbi etiā determinat idē bal. q; si dñs erro
quet seruitia indebite a vasallo vltra modum q; vasallus
potest implorare officii p̄sidis vt provideat per. l. illici
tas in prin. ff. de offi. p̄sidis. z quod no. in. l. i. s. per hāc
ff. de rei ven. faciunt no. in. c. euz singula per Jo. an. de p̄
ben. lib. vj. z in. c. presenti de offi. ordi. co. li. Interdū con
tentio vertitur inter dñm z aliū qui dicit se vasallus z do
minus negat. Et tunc ratione huius dubitatiois similiter
cognoscent pares curie vt. j. de contro. inter vasal. z ep̄s
in. c. i. z tenet bal. in. d. s. preterea. Interdū iurisditio est
limitata inter litigantes et forma p̄uilegij consuetudis
vel statuti. Et tunc illa debet attendi vt in. c. conquerente
extra de resti. spo. z tenet Bald. in. d. s. pe. **Q**uid au
tem si inter vasallos vertatur questio in possessorio solo.
Et hanc questionē mouet. Inno. in. c. ceterū de iudi. z ibi
etiā glo. z do. Anto. ibidem inclināt z bal. post eū in. d. c.
ij. j. de lege cora. vbi sic ait q; si istud possessorium respicit
adminiculū petitorij pertinet cognitio ad dñm ar. l. nul
li. C. de iudi. Si vero non prestat adminiculū petitorio:
tunc si ex tali cognitione insurgat alia pena q; p̄uilegij
z alia lege q; lege feudoz tūc ista cognitio pertinet ad or
dinariū loci. Et ita potest saluari opinio quā tenet Ho
stie. in sūma in titulo d̄ feudis. s. apud quē. ver. q; si inter
duos: qui vult q; ordinariū in possessorio sit iudex ibi i to
to illo. s. late prosequitur materiā istaz quis sit iudex i cau
sis feudalibus. Bal. l. i. iij. C. si de momē. pos. sue. ap. Et
de primo mēbro est ter. in. c. i. j. de contē. inter do. z em
phi. z vasal. z ibi ponā z in. c. i. de mili. vasal. qui contu. est
Et ideo siue criminaliter siue civiliter ageretur ad vindi
ctā actione iniuriarum vel legis aquilie vel ex aliquo in
terdicto tunc semper erit cognitio iudicis ordinarij per. s.
si duo z. s. si tres. j. de pace tenen. facit. c. et parte de foro
compe. fm An. de iser. z qd no. in elem. dispendiosam de
iudicijs. Idem dicendū si extraneus agat de spoliatione
contra vnum qui dicit se vasallus quia similiter iudex or
dinariū cognoscat vt probatur in. c. verum. extra de fo
ro compe. Et hoc tenet Hoffred. in sūma illius tituli. pa
normi. in. c. ceterū prealle. tenet q; coram dño feudi agē
da est huiusmodi causa possessoria. vel alias coram huius
dem coram quibus agitur causa feudi mouetur: quanq; i
terdicta sint personalia tamē sunt scripta in rem. l. i. ff. d̄
interdic. no. in preallega. c. et parte. b. Et quo agitur. er
go de feudo lz possessorio. debet tamen agi coram domi
no si questio est inter vasallos vel coram paribus si que
stio est inter dominū z vasallum maxime quia posset exci
pi contra agentem respectu proprietatis feudi argu. eorū
que no. in. c. si cōfiterit de accusa. z in. c. ad decimas de
restitutione spoliatorum lib. sexto z in. c. constitutus de fi
lijs p̄s byteroz non or. z in. c. et litteris de restitu. spolia
to. Et hec cognitio tamen spectat ad dominū feudi. sicut
in simili dicam. Si agatur possessorio de re spiritali vt
agatur coram iudice ecclesiastico vt notat Andre. c. fina.
de iudicijs z i ca. litteras de iura. calum. vbi patet q; eius
dez nature est possessio cuius est proprietas. Et quia pre
alle. s. dicit indistincte questionem de feudo coram domi
no agitandam vel paribus fm distinctionem predictam
non obstat. cap. et parte. B. vbi fuit actum coram ordi
nario: quia vt dicit Inno. in dicto. c. ceterum. ibi spo
liatio fuit facta a tertio vt agebatur ibi iure dotalicij z sic
non erat questio feudalitatis. Vel melius vt nota. in prealle.
c. et parte vbi agebatur per viduam spoliatam z sic per

miserabilem personam oppressam quo casu quia misera
biles persone z oppresse sunt sub protectione ecclesie pos
sunt suos spoliatores conuenire coram ecclesiastico iudi
ce vt clare colligitur ex illo ter. z idem in ecclesia lz bald.
in. d. s. preterea. dicat hoc esse verum nisi conuentus di
cat rem esse feudalem z nominaret dominum in iudicio
quo casu si per sumariam cognitionē apparet esse feudū
q; ista cognitio remittitur ad dominum feudi per. c. si cle
ricus laicum extra de foro compe. quod dictum bal. non
puto verū per ea que dicta sunt z ideo videtur sensisse io
an. blan. in sūma dicens q; in dicto. c. si clericus est spe
cialis casus fauore ecclesie. Interdum proceditur crimi
naliter inter vasallos z tunc cognitio est ipsius iudicis
ordinarij quia separatum est iudicium criminale a ciuili.
vt. ff. de iudi. l. solemus. s. latrunculoz facit ter. in. s.
si tres de pace tenen. voluit tamen Inno. z sequuntur do
cto. in dicto. c. ceterum: q; de spoliatione facta per domi
num vasallus non possit agere interdicto vnde vi parcat
reuerentie domini sed deberet agere actione in factū ar
gu. in simili in. l. i. s. interdictum. ff. de vi z vi arma. lz se
cus ecōtra quia dominus bene potest agere contra vasal
lum. Quis autem iudex erit competens in causa appella
tionis nam in causis feudalibus appellari potest vt dixi i
c. si. s. quo tempore miles. vnde ergo si appellaretur a se
tentijs latis per sup̄scriptos indicantes in causis feuda
libus dic plene per Innocenti. in. d. capi. ceterum vbi va
rias sententias adducit. Nam primo dicunt q; siue appel
letur a paribus siue a domino proximis superior domio
feudi ordinariū appellabitur postea dicit q; aut domi
nus iste habet superiorem aliū dominū prout videmus
quandoq; j. de probi. feu. alie. per Fed. s. illud quoq; z
tunc ille superiori appellabitur z hanc opinio. puto verā
z tenet glo. in fi. j. quo tempore miles. c. si. sed si non est su
perior dominus tunc debet appellari ad imperatorem vt
de offi. del. ab arbitro. li. vj. z hoc tenet iaco. ar dzo. in sū
ma ti. de conten. feu. sub prima rubrica. Consequēter vi
dit q; si non est superior qd aut agitur reali z tunc appel
labitur ordinariū in cuius territorio res feudalitatis sita
est: si vero personali vel mixta tunc appellabitur iudex il
lius loci vbi est res feudalitatis sed. d. an. d̄ butrio in. d. c. ce
terum. putat q; iudex superior sit iudex tribunalis q; a tri
bunali plus regulariter appellatur q; a persona extra de
offi. ordi. in. c. romana. sed vbi pares vel dominus ha
bent superiorem ille erit iudex appellationis z maxime si
est infeudatus: faciunt no. per bar. in. l. ij. C. vbi z apud
quos i. l. si societate. s. arbitroz. ff. pro socio si Jo nō hz
superiorem z tūc si consuetudo aliqd dispōit illa ē suada si con
suetudo nihil dispōit z tūc si ex consuetudie hnt aliqd tribu
nal certū i certo loco nā tūc ibi d̄ indicari vt no. i. d. s. p̄
terea. l. pe. z ibi b̄. ff. d̄ iusti. z in. l. si vt pp̄ois. C. quō z qñ
iudex z tūc iudex erit ille qui ē superior illius loci ordinari
us: si vero nō hnt ex consuetudie certū locū tūc dicēdū ē vt
d̄ iudicib; hntibus iurisdictionem absq; territorio de qui
bus per Inno. in. c. cū contingat extra de foro compe. tē.
quia vel in loco vbi morantur vel in loco quē elegerint q
bus casibus superior est ordinariū illius loci erit iudex ap
pellatiois iura no. p̄ hosti. de offi. or. quanto. z ista fuerūt
verba butri. in. d. loco. Panormi. ibi intellexit q; superi
or vbi sita est res feudalitatis erit iudex dicto. c. romana. s. d̄
bet de appella. lib. vj. De qua materia habetur in. c. ro
mana de appel. z in. c. solite de maio. z obediē. Spec. in
ti. de appel. s. nunc tractemus z plene per Bald. infra d̄
inuesti. in mari. fac. in fi. Sed quid si dominus conquiritur
de vasallo z vasallus de dño dic qd cā vasalli prius d̄
bet dissentiri qm pares habent maiorem iurisdictionem de
suo pari quā de suo domio vt dicit. Ja. ar dzo. in sūma de
content. feu. sub prima rubrica. Et ibi etiā tenet quod
pares et causa suspitionis possunt recusari per. l. apertis
simi. C. de iudi. sed de hoc dic vt infra de inuesti. i mari.
fac. in fi. **Q**uo. quod non habet locū pro gatio iurisditio
nis i feu. q; vbi cūq; lex iponit necessitatē fori non potest

fieri pro rogatio iurisdictionis sine voluntate iudicis ad quez pertinet iurisdictione fm bal. in. l. cu eozu. C. de sen. z interlo. omni. iudic. facit glo. in. c. i. j. de inuesti. in mari. facta nec etiā iurisdictione iudicis in feudilibus ad aliā spēm pro rogari pōt lz de de eadē spē. s. feudali possit fieri pro rogatio Panoz. in. c. ceterum in. i. v. z. r. colū. de iudi. Bart. in. l. i. §. z post opis. ff. de oper. noui nūcia. bal. in. c. i. §. p. terea. lo vlti. .j. de probi. feu. alie. per fe.

¶ Aliquis. Legit duobus mōis i glo. tercio mō legit fm an. de iser. q tpe hui. c. poterat aliēari totū feu. quarto modo ego itelligo ex tenore inuestiture poterat alienari feu. vel fortassis fuit cōsensus dñi cū conseruatiōe in ris sui in alienatiōe totius feud. his pmissis. h. d. Resoluto iure datoris resoluit ius acceptoris. **¶** Not. ter. ibi totū hic vñ eē casū quo vasallus licite possit alienare totū feu. qd est notabile. qualiter intelligit statim declarabo i glo. **¶** No. ibi vel pata. q licita est alienatio partis feudi s. vtrūqz notabile opponit de. c. i. j. de phi. feu. alie. p. fede. rñdeo q hodie neqz in totū neqz p parte pōt alienari feu. **¶** No. ibi z ipse subaudi. s. vasallus alienās vel eius heres decesserit sine masculo herede descēdēte feudū reuertit ad dñm q limita verū nisi essent agnati alienantis z feudū sit paternū vel antiquū qz tūc nō reuertit ad dñm sed ad agnatus fm an. d. iser. q se remittit ad no. in. c. i. s. de suc. feu. **¶** No. et ter. ibi apit q feu. alienatū ē in casu licito libere reuertit ad dñm in p̄iudiciū alienantis z heredū suoz vt no. j. de phi. feu. alie. p. fed. i. §. callidis z nō obstāte q emptor fuit bonefidei vt statim dicā. **¶** In glo. ibi reuocari dz. i. pōt fm glo. z bene qz illd verbū dz qd est necessitatis efficiū volūtarium sicut interdū cōtra vt in gl. hic posita que ad hoc allegauit cōcordantes nāvult dicere q dñs nō p̄pellat rescidere emptione si nō vult qz possit ei re dimittere z cū. iustitire d nouo et grā vt. j. quead. feu. ad se. per. **¶** In gl. no. primū itellectuz qz hec dictio vel stet correctiue qz non pōt alienari feudū totū s. ps. §. rursus. s. qui. mo. feu. amit. Ad fi. gl. no. gl. nota scdm itellectū qz hic facta fuit alienatio totū feudi de facto que nō valuit lz prima facie videret qz deberet valere qz emptor erat bonefidei s. nō valet lz hēat regressus d datore ad p̄ciū. §. callidū in. c. i. de phi. fe. ali. per fede. Tertiū est intellectus an. qz istud. c. refert ius antiquū feudoz quo iure valebat alienatio totalis feu. s. hodie nō valet neqz in parte neqz in toto vt vidistis in. c. i. j. de alie. feu. d. Mar. alr z notabiliter intelligit hūc ter. h mō qz hic valuit alienatio totalis fe. reseruato tñ iure suo nec obstat si aliqz dixerit si dñs cōsēsit alienatiōi s. stabilis pmanet aliēatio lz vasallū alienās decesserit sine herede vt pbat in. c. i. §. si vero cū volūtate dñi de alie. feu. qz rñdeo esse vey nisi dñs resuasset ius suū z p hoc vñ qz notat imol. post bal. in. l. vsufruc. ff. so. ma. z plene in. l. nō solū. §. morte. ff. de ope. no. nun. z in. l. pacta nouissima. C. d. pac. facit. l. si debitor. §. si veditoz. ff. qui. mo. pig. vel hypo. so. cle. i. in fi. vt lite pēdente. c. inter monasteriuz de re indi. ange. in. l. oēs. C. de p̄scrip. rrr. vel. rl. ānoz lz p z pōt possint adduci argu. que ponit bal. in. c. que in ecclesiariuz in. x. col. de cōsti. Tñ bal. vñ in hāc partē inclinare qz ipu tēt sibi q cū hac p̄statiōe cōsenserūt. Et cōfirmat hic intellectus p ea que notant per imo. i. l. si quis a filio in. pri. ff. de lega. i. faciūt que notat bal. i. e. cumana i. ij. z. iij. col. de elec. **¶** In glo. ibi sine filio ad fi. nota qz in feudis appellatiōe heredis continet masculus descēdēs. **¶** In gl. fi. ad fi. no. qz hūc dz necessitatinū aliqū resoluit i verbū potestatiū vt hic qz referē ad dñm siue ad creditore vt i c. intellexerimus de iudicijs in cle. attendentes vbi glo. de regulari. Et cōtra verbū p̄tatiū resoluit aliqū in verbū necessitatinū vt in. l. galus i hōbo possit in. pri. ff. de lib. z post hu. z per bar. in. repeti. l. creditore. C. d. pigno. **¶** Extra glo. querovafallns canonice iuestitū de decimis ab ecclesia vult alienare feu. decimaz infendādo aliū laicū que-

rit an possit vñ dicendū q sic. c. i. §. p̄terea z ibi gl. j. de capi. cora. in cōtrariū tñ est veritas qz imo nō possit infendare neqz alienare fm Inno. Hosti. z Joā. de ligna. qui ait esse eōdem sniaz in. c. p̄hibemus et de decimis. Et sic nota regulā z fallētiā qz vasallus pōt alteri infendare feudū suū dicto. §. p̄terea. vbi regla nisi in decimis dicto. c. p̄hibemus vbi notat. s. cōtra dictā fallētiā opponit d. c. cū apostolica de his que sūt a p̄ela. So. licet vasallus non possit infendare nec alienare decias in laicū tñ pōt in ecclesia. d. c. cū apostolica ibi ter.

¶ Constitutiōes dñi lotharij imperatoris quas ante inuam sancti petri in ciuitate romana cōdidit obseruāde.

¶ Continuat hoc ordine. Supra vñ est de consuetudinibus feudilibus nunc videndū ē de cōsuetudinibus imperialibus in feudilibus conditis a lothario imperatore z durat vsqz ad ti. queadmodum feu. ad fi. perti.

¶ Quis. Imperator lotharius mādāt obseruari cōstitutiōes ab eo editas cū cōsilio prudentiū in feudis circa successiōes vel culpas vel reliqua. Ad hoc allegat vsqz ad rubricā. Impator lotharius Eugenio pape. **¶** Nota ibi regis qz ante qz coronet imperator nō appellat imperator. S. rex romanoz post coronationē appellat iperator no. Bar. in rubri. i. officioz z no. in cle. de iureiū. **¶** No. secūdo hic esse casuz qz impator existēs in terris ecclesie p̄ta in ciuitate romana pōt cōdere iura vniuersalia nō tam particularia respiciētia ip̄am ciuitatē romanā qz ipsa ē ecclesie romane. l. i. §. cū vrbē. ff. de offi. p̄fec. vr. l. iij. di. c. ego Ludou. in. d. cle. i. de iureiū. Et lz possent aliqua in contrariuz adduci. Tñ illa omitto breuitatis cā marie qz alias diri in repeti. c. per venerabilē qz filij sunt legitimi. **¶** No. hic esse casuz hic Mediolani qz terre lombardie sunt subdite imperio. Sed immediate duci hodie qz sunt ei subdite vt cōstat ex eius p̄uilegio.

¶ Imperator lothariū eugenio pape z vniuerso populo.

¶ In glo. rubrice ad fi. cōcludit glo. qz nōnulli libri habēt hāc rubricā videlicet impator lotharius eugenio pape z vniuerso populo ita cōiter habet hec rubri. Sciendū qz hoc. c. vsqz ad. c. si quis sine filio dñi nigrū p̄cedētis. c. **¶** No. et ordie huius rubrice qz imperator scribēs pape se p̄mittit. Tñ dignior est papatus qz imperiū vt plene no. in. c. per venerabilē z. c. cū cām qui filij sunt legitimi z no. in. l. inter claras. C. de sum. tri. S. i istis nō curat dignitas vt hic pbat. nec volo in vanitatibus infestere vtilia tantum p̄sequoz.

¶ Quis miles. Hoc dicit fm verum intellectū z magis placentem littere. Decedente vasallo succedit nepos ex filio p̄mortuo z nō existēte linea masculina descendenti succedit frater fratri z patruus succedit nepoti si feudū sit antiquū siue amitū. Ad hoc allegat hoc. c. vel clarius fm Alua. Si miles vasallus morit succedet sibi primo loco filius si extat. z si nō extat succedet sibi nepos ex dicto filio. Et si miles relinquat dictum filium s. fratre tunc dictus filius succedet excluso dicto fratre etiam si feudū fuisset antiquum. Sed si postea dictus filius decederet tūc bene succederet sibi i ipso feudo antiquo predictus frater militis qui erat paternus ipsius filij mortui hoc dicit. **¶** No. ibi miles qz nō significat hic verbum miles iuris ministerium. Nam hoc. c. habet locum i omni vasallo et non milite. Nam ter. locutus ē de milite qz cōiter feuda dantur militibus fm And. de iser. facit i simili glo. in cle. i. i. verbo p̄sidētibus d̄ rescrip. vbi exp̄ssio eoz qz frequētī accidūt nō iducūt iuris ministeriū. **¶** No. ter. ibi z nepoti fm p̄mū itellectū qz si miles decessit reli-

et nepote et filio primortuo succedit ipse nepos in feudo.
Ista est prima lectio que videtur indubitabilis. quoniam in c. i. §. cum No-
coradus. §. de his que feudo. da. pos. de que descendentes masculi
usque in infinitum succedunt in feudo. Sed possumus dicere quod
hic nepos succedat aucto primortuo patre suo aut mortuo aui.
Secundo modo legitur hoc principium quod miles vasallus decessit re-
licto nepote et filio primortuo necnon fratre ipsius vasalli
qui est patruus huius nepotis: certe nepos preferri. quod succe-
dit loco patris sui. Tertio legitur quod hoc verbum nepotes in ter-
sumat per filio fratris quod hic sit casus notabilis quod nepos. i.
filio fratris succedat patruo suo in feudo quoniam patruus deces-
sit nullo relicto descendente masculino. hec lectio est et pulchra
proprie tamen nepos est filio filij. l. iureconsultus. ff. de gradibus.
Nota in ver. et sic nepos. quod frater fratri succedit in feudo.
Sed hoc notabile opponit quod frater fratri non succedat
in feudo. Unde opponitur de. c. si duo de fratri. de no. be-
ne. invest. So. hic erat antiquum. ibi autem notum secundum Jaco. de
bel. et Bal. **Mo. et ver.** si filio secundum primam lectionem quod
patruus succedit nepoti. i. filio fratris sui si hic nepos de-
cesserit sine herede masculino. Vel non. secundum aliam lectionem
quod nepos. i. filio fratris succedit patruo. Et tunc hec lectio
erit eadem cum tertia lectione huius primam. Ideo melior est pre-
cedens lectura videlicet quod patruus succedat nepoti si feudum sit
autum. Sed hac lectionem oppo. quod si patruus non succedat
nepoti: nam ascendens non succedit descendenti. c. i. §. de na-
tura suc. feu. et c. i. de gradi. suc. i. feu. So. ascendens in li-
nea directa non succedit descendenti. Ita loquitur dominus. Sed
ascendens in linea transversali bene succedat descendenti ut huius
secundum Jaco. de bel. quod est notabile. nam pater vel avus qui est in li-
nea directa ascendenti non succedit filio vel nepoti in feudo.
nisi tenor investiture aliud importet. Secundo in linea transver-
sali quoniam patruus succedit nepoti. i. filio fratris sui ut casus hic
in si. intellige in feudo. antiquo maiorum et stipitis a quibus emana-
runt tamen patruus quod nepos. And. in. c. i. §. de eo quod sibi et huius di-
suis. iducit istum textum. i. si. §. eos qui interpretati fuerunt conditiones
regni ut patruus non succedat nepoti. nam hic est casus de eos
et illa interpretatio est de deum et instituta cum habemus casus huius
And. Et male faciunt qui interpretantur iura per fisco de iusticiis
l. non dubito. ff. de iure si. vbi in dubio est iudicandum de fisco.
In glo. que incipit. i. successore. In ea. gl. usque ad si. signa-
bitis ista gl. ex qua colligitur primo quod feudum inter fratres potest di-
vidi nisi sit feudum regni ducat vel marchionatus. c. i. §. pro-
pterea. §. de pbi. feu. alic. per sed. **Secundo** quod feudum potest in
divisione bonorum inter fratres venire. videbitis glo. in l. si fami-
lie. C. familie bere. **Tertio** non. et gl. quod si fratres dividant
bona non tamen intelliguntur renunciare iuri succedendi in feudo.
Nam si unus frater decesserit sine herede masculino. succede-
ret ei frater suus superstes. ratio. quod simplex divisio non tollit
ius succedendi. l. cum pater. §. hereditate. ff. de lega. ij. no. p.
doc. in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de verbo. ob. et hac gl.
dicit hic bal. super ea est singulariter ad intellectum illi. §. duo
fratres. et hic multa effundit circa hanc materiam. **Mo.**
ultio quod simplex refutatio feudi in manibus alterius fratris non
tollit ius succedendi. si postea decesserit frater cui est facta re-
nunciatio sine herede masculino succedit eidem in feudo al-
ter frater superstes qui feudo renunciavit. et sic non. quod renun-
ciatio simplex feudi antiqui non facit desinere feudum esse no-
bile. nisi renunciatio est facta ut dominus investiat tamen de novo
feu. nam tunc si frater non succedit ut huius gl. vult quod notabiliter lo-
quitur. Et que elicias quatuor conclusiones veras et indubitatas. quibus
tres sunt bal. **Prima** conclusio est ista quod simplex divisio non
preiudicat dividendum in successore. feu. penam quod postea in futuro opi-
tur. et est ratio quod deum feudum erat penam. Item quod divisio non co-
preiudicat futuros casus. l. cum pater. §. hereditate. ff. de lega. ij.
Secunda conclusio est ista quod quod dividit est refutatio non intelligitur
refutatio ius futurum. sed solum id quod in presenti est liquidum. et est ratio quod de
naturam refutationis est quod extendit ad futura. l. si ita. §. si sub
divisione. ff. de leg. ij. et no. l. i. C. de pac. et l. si. C. de bo. li-
ber. **Tertia** conclusio est quod quod vasallus refutat expressit feudum
penam ad hoc ut alter investiat de eodem feudo tanquam novo.

tunc feudum desinit esse penam in iudicium refutatis. et ideo mor-
tuo receptore non revertit amplius ad ipsum receptantem. fa. quod
no. i. l. si familie. C. familie. bere. et est ratio quod dictum feudum suc-
citur a nova mediante ipsa refutatio assumpsit sibi novas
formas siales. et est recessum a veteri forma. Et sic istud
feu. quod primo erat antiquum. nunc est effectum novum feudum.
nam res potest et pacto novas formas assumere. ff. de acqui-
pos. l. si quis an. Et ultia pacta derogant prioribus. l. pacta no-
missima. C. de pac. **Quarta** conclusio est quod agnatio omnino potest renun-
ciare iuri succedendi in feudo in futuro. Et de hac conclusio
dicitur. §. de eo quod finem fecit agna. in. c. i. **Quero** ad extra
quid si isti fratres simul investiti de feudo novo cum pacto ut al-
teri accresceret. et unus renunciat alteri. an si postea aperiat
an revertat ad fratrem superiorem renunciante an ad dominum: et
quod revertat ad dominum facit quod no. i. l. solita. C. de remis. pig.
per se autem facit ista glo. et ff. de vul. et pu. l. ex facto. §. iulianus
loqui. et hac parte videtur sequi Bal. quod quod refutaverit. tamen
non desinit esse omnino vasallus. ar. i. c. i. §. de vas. quod de pbi. loth.
feu. alie. quod intelligo verum nisi expressit constaret quod iste renun-
cians voluisset in totum se excludere a iure futuro dicti feudi per
ea que sunt dicitur. **Quero** quod si vasallus decessit relicto fratre
et filio fratris primortui an filio primortui et frater succedat:
rudeo quod sic. casus est in. c. i. §. de gra. suc. i. fe. **Ultio** quod
vasallus decessit sine herede masculino relicto patruo suo
et filio fratris sui. querit an patruus succedat in feudo vna
cum filio fratris: rudeo quod non secundum Bal. imo succedit solus fi-
lius fratris excluso patruo. aucten. post fratres fratrumque filios.
C. de legi. heredi. vos allegat ter. in. c. i. §. de gra. suc. in
feu. nam secundum Bal. fratres filius succedit in cellula patris sui. sed
patruus non habet proximioris cellula nisi seipsum. ideo filio fra-
tris intelligitur primior per fictionem quo ad gradum. et per
veritatem quo ad effectum.

De beneficio fratris et qualiter frater fratri succedat.

Continuatur hoc ordine. Supra visum de successione
fratris: nunc videndum est qualiter frater fratri succedat
propterea subijcitur de beneficio fratris et qualiter frater
fratri succedat.

Inquis. Est sciendum quod duobus modis
habetur littera vno modo com-
muniter vel hoc modo videlicet utriusque nomine. alio
modo sine vel hoc dicit. In novo beneficio non
succedit frater fratri nisi in quatuor casibus hic notatis
vel secundum Alua. loco sumarij. divide in duas partes princi-
pales: in prima parte ponit unam regulam que talis est videli-
cet quod in feudo novo. frater non succedit fratri usque ibi nisi. In
secunda ponunt quatuor exceptiones a dicta regula. quarum
prima est videlicet nisi quando tempore investiture fuisset per
pactum ordinatum contrarium. Secunda est ista quando dictum
feudum fuisset acquisitum de communibus bonis et domo scie-
te. Tertia quando ipsi fratres staret simul et feudum fuisset
acquisitum per alterum eorum de propriis bonis nomine tamen
utriusque et domo scie. Quarta quando dicti fratres di-
ctum feudum acquisivissent existentes in exercitu cum domi-
no et sibi serviendo cum equis et armis communibus ipso do-
mino sciente. **Mo. ter.** ibi non succedit frater fratri in feudo
novo et quod habuit initium in persona ipsorum fratrum siue
frater decesserit solus fuerit investitus siue ambo fratres
fuerint simul investiti ut est casus i. c. si. §. de feu. marchie.
Mo. ter. ibi per investituram. non fallentiam primam nam si per
investituram actum est ut frater fratri succedat in feudo no-
vo: certe succedet frater fratri defuncto sine herede. et sub
audite ad ter. ibi sine masculino vel alio descendente mas-
culo puta nepote. c. i. §. et si clientulus. §. de aliena. feu. **Mo. d.**
secundum fallentiam ibi de coib. bonis siue cois fuerit pecunia penam si
ue cois fuerit res et que penam penam. et eplum poe: tui? et sepro-
ni? sunt fratres: tui? emittit vel aliter agnuit feudum de pecunia
sua et fratris sui: certe presumit emisse nomine cois de iure feu-

di h̄ sec^o de iure romano. l. si patruus. C. cōia vtriusq; iudicij: ideo hoc casu plurimū profunt verba instrumēti af firmatū q̄ de pecunia cōi ita bal. bic. tñ Alua. h̄ tenet q̄ hoc casu requirit q̄ simul habitēt. l. glo. velit cōtrarium ⁊ doctores vidētur sequi glo. ⁊ sic ē spāle i feudo. **C** No. tertiam fallentiā ibi: uel vtriusq; noie: q̄ si frater nomie suo ⁊ noie fratris sui inuestit^o fuerit de feudo uel acquisiuerit feudū: succedet frater fratri i tali feudo ⁊ dicit alua. q̄ ista debēt hoc casu concurrere q̄ noie vtriusq; q̄situm q̄ d̄ pecunia sua q̄ stēt simul: ⁊ q̄ sciat dñs. **C** No. dñas si duo fr̄es sint inuestiti siml de feudo: puta dñs inuestiunt ticiū ⁊ seiū fratres de nouo feudo certe non succedit frater fratri hoc casu in feudo ut vult h̄. c. i. prin. ⁊. c. fi. s̄. de feu. marchie. **S**ec^o aut̄ si inuestiuerit vnum fratrem nomie alterius fratris: nā tunc succedit frater fratri in feudo nouo vt ē casus h̄ in ver. vtriusq; nomine. **Q**uid si ille frater cui^o noie est captum feudū a fratre: nollet ratum h̄ere: **B**al. in. l. ordo in fi. C. d̄ execu. rei iudi. videt sentire q̄ nō valebit quo ad alium stipulatē. facit qd̄ not. **B**ar. in. l. si mihi ⁊ ticio. ff. de verbo. ob. **C** No. ibi uel i hoste quartaz fallentiā ut frater fratri succedat in feudo nouo qñ in hoste regis itelligit. i. in exercitu ut dicit in. c. i. s̄. de natura feudi ⁊ ibi and. de iser. ⁊ dñō sciēte als sec^o h̄z alua. per glo. i. c. ij. j. de duob^o fra. de no. be. iue. **C** No. q̄ vbum regis itelligit de quolibet principe in regno uel principatu suo fm̄ and. q̄ dicit si restringeret solum ad regnum impatoris itelligeret solū d̄ italico ⁊ theotonico c. si qui sunt p̄ byteri. lxxij. di. i. sup̄scriptis. fa. ter. in. c. i. s̄. fi. j. de pace iura. fir. tenen. **C** Nota ibi simul acq̄sierit a. fr̄ibus hitantib^o simul: uel alr̄ ē in exercitu regis in armis ⁊ equis cōibus. **C** Oppo. cu^o glo. i. s̄ illud qd̄ h̄ pre supponit v^o q̄ feudū possit emi ⁊ c. cuius d̄rium legit in. c. i. j. de feu. da. in uicē legis cōmissio. vbi expresse d̄ q̄ feudum nō acq̄ritur sub p̄tertu pecunie sed amore ⁊ honore dñi. **S**o. glo. soluit ⁊ bene ex qua gl. elicias duas cōclusiones: prima ē q̄ i materia feudali vba legis possunt ipropriari ⁊ extra propriā significationē reduci. ⁊ pbat ista cōclusio p. d. c. i. ⁊ p ea que h̄entur de alie. feu. in. s̄. ⁊ si cliētulus. ⁊. s̄. in tit. apud quē vel quos i. c. ij. i. fi. ⁊. j. de eo qui sibi h̄ d̄ibus suis i. c. i. facit. ff. de rei ven. i. l. q̄ restituet de leg. ij. l. cum qdam. ff. so. ma. i ru. cū si. **A**lia cōclusio q̄ quis nō pōt acq̄iere feudum a dñō per pecuniaz: ⁊ hanc cōclusionē firmat h̄ glo. p ter. in. d. c. i. j. de feu. da. i vicē legis cōmiss. ⁊ eam sequit **J**ac. de bel. s̄. d. **B**al. in sol. quam tradit ad. c. i. itelligit istam materiaz triplr. **P**rio q̄ dñs potest v̄dere feudum p pecuniaz ut h̄: h̄ de vrb̄anitate d̄z se abstinere ut ibi. **S**ec^o q̄ dñs potest vendere modico p̄cio ut h̄ nō autē iusto p̄cio ut ibi. **T**ertio q̄ dñs nō d̄z v̄dere ut ibi. si tñ v̄dit tenebit v̄ditio ut h̄ ⁊. s̄. q̄ feu. da. pos. in fi. ⁊ in. l. siquam. C. de operis liber. i. l. qui se p̄is i. r. col. C. vnde libe. **B**al. in. l. h̄. C. de libe. cau. **S**z teneatur fm̄ **J**a. ardi. ⁊ an. vt idistictē possit quis per pecuniam emere ⁊ acq̄irere feudū a quocūq; siue a dñō siue a vasallo de voluntate dñi nulla facta distinctiōe. ⁊ h̄ pbat ex pluribus primo p glo. in. d. c. i. de feu. da. in uicē legis cōmiss. que h̄ expresse t̄z per ter. in. c. i. j. quēadmo. feu. ad feu. perti. vbi est casus nō violādo l̄ram vt violare voluit ista glo. item probat per ter. j. de inuesti. in mari. fac. in. c. i. in prin. itē p ter. j. si de feu. fuerit cōtro. in. c. ticius in fi. itēz per istū ter. qui simpliciter loq̄ itēz. per ter. s̄. q̄ mo. feu. amit. in fi. ⁊. s̄. de natura feu. in. c. i. item probat etiā de iu. ca. p. c. ad nostrā de re. ec. nō alie. itē per ter. i. c. ad nostrā de cmp. ⁊ vendi. itē probat rōne. quoniā feuda equiparant̄ militijs in auctē. de exhiben. ⁊ introducē. reif. s̄. optime militie autem emuntur vt ibi ⁊. C. d̄ pigno. in. l. fi. ⁊. C. de inoffi. test. l. omnimodo. s̄. plane. non ob. huic determinatiōi cōtrariū. s̄. signatū. de. c. i. j. de feu. da. in vicē leg. cōmiss. q̄ d̄z itelligi ⁊ restringi solū ad materiā suā p̄riā. d̄ q̄ loq̄ suū rubrū ⁊ nigrū. l. i. s̄. i. ff. de positi ⁊. C. de ipo. lucra. descrip. l. i. ⁊. ff. de iuris ⁊ fac. igno.

l. regulam si. vñ bene fatendū est q̄ i co casu d̄ quo loquitur dictū. c. i. nō d̄z acq̄ri p pecuniam feudū eo q̄ d̄co casu ē pactū de cōuentiōe iprobata put ibi vt simili videmus i eo q̄ h̄z feu. guardie ⁊ gasta. q̄ durāte officio nō posset acq̄irere feu. vt visuz ē. s̄. de feu. guar. c. i. vbi aut̄ essemus in casibus in quibus pactū ⁊ cōuentio nō reprobaref. tūc dicendū q̄ possint dari p pecuniam idistincte. vt. s̄. dictū ē **E**t ita tenuit and. de iser. bic. ⁊. s̄. de na. feu. i. c. i. ⁊ iaco. ardiso. in sūma sua sub rubricella q̄ verus dñs pōt i feu. dare p p̄cio ⁊ c. **E**t ipe bal. quo ad effectū n̄ multū discrepat. vt. s̄. p̄z. **E**t sic h̄ētis q̄ siue in acq̄sitiōe feudū vt hic siue in cōseruatiōe quesiti puta vt q̄ p feu. p̄stat annua p̄sio pōt interuenire pecunia vt dicit i p̄ludijs circa diffinitionez. **E**t si p̄rio mō fit acq̄sitiō d̄ realis emptio q̄ vbi cūq; fit mētio de p̄cio itelligit in dubio q̄ sit emptio. l. fi. C. de p̄dijis curia. l. i. r. gl. ⁊ bal. in. l. cū potē. C. de iure dotis. **S**i autē sc̄do mō fit p̄statio tūc ē cōtract^o innominatus locutiōi magis p̄ie accedēs q̄ emptiōi p ea que no. bar. ⁊ **L**ud. in. l. cotē ferro. s̄. qui marimos. ff. d̄ publica. ⁊ in disputatiōe que incipit publicanus bal. in. l. ex cōuentiōe. C. de pac. l. ea lege. C. de vsuris in. l. h̄ in. iij. ⁊. v. q̄. C. locati **I**mo. in. c. pp̄ sterilitates. d̄ locato facit ter. optimus. in. l. i. s̄. siquis seruū. ff. de positi ⁊ qd̄ no. bart. in. l. h̄ sarū. ff. de dona. l. si merces. s̄. vis maior. ff. locati barto. post glo. ⁊ ibi salice. in. l. i. C. de iure emphi. bal. pulchrel l. liberti libertez in fi. col. C. de op. liber. **E**t ex predictis h̄ētis elicere an cōcessio in feudū dicat̄ cōtractus nominatus an innominatus nā h̄ docto. variat̄ bar. in. l. i. r̄isgētū. s̄. quinimo in fi. col. ff. d̄ pac. tenere videtur q̄ sit cōtract^o noiatus i. l. fi. C. qñ h̄z ab emp. disce. ⁊ plura addmri. s̄. in p̄ludijs hui^o opis in. rj. col. distinctio p̄z ex p̄missis si dat̄ sub ānua pensione que ex sui natura habita relatione ad rē feudale quasi equinalet fructibus d̄ locatio argu. glo. ⁊ ibi bar. in. l. i. s̄. i. ff. de sup̄ficie. ⁊ glo. in. l. semp in stipulatiōibus. ff. de regu. iur. ⁊ per p̄dicta. **S**i vero p̄statio ānua respectu rei ⁊ fructū ei^o ē modica tūc censet̄ cōtractus innominat^o. vbi autē dat̄ feudū ex mera liberalitate iura p̄riā naturā feudi tūc transir̄ cū bar. i. d. s̄. quinimo q̄ feudū d̄ cōtract^o nominatus nā ista ē cōmunis opi. doc. q̄ vbi lex vel p̄suetudo p̄ducit nouū cōtractū ⁊ illi dat̄ nouā formā ⁊ nomē specificū ille cōtract^o d̄ noiatus ita bar. in. d. s̄. quinimo in. l. i. in. v. col. ff. d̄ cōdi. ex lege. **A**ng. in. l. legitima. ff. de pac. in. s̄. emphiteosim in auctē. de nō alie. bar. ang. bal. in. l. i. C. de iure emphi. ⁊ de feudo tenet bal. in. c. que in ecclesiay de cōstitū. i. rj. col. s̄. cōsuetudo indurit hūc nouū cōtractū cōcessiōis i feudū deditq; ei elegās nomē. i. feudū ⁊ nouā formā vt in. c. i. j. qd̄ sit inuesti. s̄. erit cōtract^o noiatus ⁊ noiata actiō nē producet ⁊ feudū hoc modo concessū. s̄. sub annua p̄statiōe nō h̄z naturā feudi propriaz ex toto p ea que no. bal. in. l. qui se patris in. r. col. C. vnde liberi bal. in. l. galus. s̄. ⁊. qd̄ si tñ. ff. de lib. ⁊ posth. ⁊ vidimus. s̄. in p̄ludis in diffinitione ⁊ diuisionibus feudoz ⁊. j. quēadmodū feu. ad fe. perti. c. i. **C** Op. subsequenter in. d. glo. in ver. hec autē notabis ⁊ c. cōtra ea que. s̄. p̄posuerat gl. v^o q̄ feu. posset acq̄ri sine pecūia nō at̄ cū pecūia qd̄ v̄ ē c̄. l. palā. ff. de ritu nup. vbi p̄z qd̄ illud qd̄ nō ē licitū cū pecunia nō debet licere etiā absq; pecunia. **S**olu. huic t̄more ⁊ similiū contrarioz dicit ista glo. q̄ hec est via b̄o cardica quoniā interdū aliqua iura disponunt q̄ illud q̄ nō licet cū p̄cio tñ licebit gratis vt. ff. de his qui no. in fa. l. fructi. s̄. pactus. interdū q̄ etiā qd̄ non licet cū p̄cio nō licet gratis dicta. l. palā. **I**nterdū ille q̄ pōt gratis v̄re pōt et̄ vendere vt in regula cui ius est donadi. ff. de regu. iur. **I**nterdū reperitur cōtrariū q̄ quis pōt vendere nō aut̄ donare vt in. l. cōtra in fi. s̄. d̄ pactis. ⁊. C. d̄ admittu. l. nō omni. quare p solutione h̄az varietatū se remittit disputat. p̄z. ⁊ hoc voluit ista glo. vsq; ad ver. quod autē ⁊ c. **S**z tu breuiter sic soluas q̄ illud q̄ nō h̄z gratis nec cū p̄cio h̄z locū in negocijs omnino prohibitis vt p̄z in d̄

ca. l. palaz illud vero quod licet gratis et cum precio. h. lo cum in negocijs oio permissis vt in dicta regula. illud ve ro quod licet gratis et non cum precio vel econtra h. locum qñ subest aliqua causa vel ratio pp quã ita disponitur p ut expresse colligitur ex oibus dictis iuribus ad hoc alle gatis s. Jac. de bel. C. Ad si. gl. no. gl. que intelligit tex. q si vnus frater emat de cõibus bõis feudũ frater fratri succedit s. simul non habitent dũmodo sciẽte dño fuerit emptũ si aut nõ de cõi pecunia sui s. emptũ tũc ita demũ succedet si simul habitauerint. C. Quid at si vnus frater noie suo tm nõ at simpliciter emerit de cõibus bonis feu dũ vt in secunda fallentia determinat and. q qñ emit de cõibus bonis simpliciter sciẽte dño loqitur tex. noster. Secus at qñ emit noie suo tm de cõibus bonis. l. cũ duo bus. s. frater. ff. pro socio. l. titio. s. altero. ff. de admi. tu. l. si patruus. C. cõia vtriusq. iudi. In hoc tm alua. vñ sen tire non referre cuius noie fiat ista emptio sed cuius pe cunia. et intellige nisi expresse in emptioe. presteť q p se tm vt est de mente bal. hic ar. l. nenseniens. ff. de nego. ge. l. alua. i. hoc dicat q ex quo sunt simul et cõi pecunia dño sciẽte emit quãuis noie. pprio q pcedit iste tex. q idistin cte vult q qñ de cõibus bonis est emptũ frater fratri suc cedit et stent simul. iõ põderat q p hoc videt alter alteri auxiliũ p̄stare et cooperari in p̄merendo sicut in de me rendo vt no. Inno. in simili in. c. contingentia de deri. pcul. facit glo. in de. i. de penis habetur in. c. petrus de homicidio. tm glo. vñ hic in si. glo. huius tenere p̄rius que non vult attendi an simul fratres habitarent an nõ. et q dicit sciẽte dño dicas s. m. glo. hic et no. in. c. ij. j. de be. se. esse rõnes nã dñs nõ d. habere vasallũ quem ignorauerit ergo nõ acquirũ alteri fratri cũ dño sciẽte fuerit emptũ noie vni fratri tm. Sic ergo no. q aliqui duo fratres sũt inuestiti de nouo feudo et nõ succedit frater fratri. c. ij. s. de feu. mar. Aliqñ vnus fraater ẽ inuestitus simpliciter de nouo feudo et nõ succedit frater fratri vt hoc. c. aliqñ vnus frater est inuestitus noie suo et noie alterius et tũc succedit frater fratri vt pbat in tex. nro vbi vel vtriusq. noie. aliqñ frater acquisiuit feudũ simpliciter. et cũ oibus bonis dño sciẽte et tunc frater fratri succedit. aliqñ fra ter acq̄siuit feudũ simpliciter qñ dixit noie pprio neq. fratri sui neq. de cõibus bonis sciẽte dño et tunc frater fratri nõ succedit vt dixi p̄õnem gl. si. s. m. and. de iser. aliqñ frater acquisiuit feudũ in exercitu regis cũ cõibus armis et equis q. habitabant in simul vel ex alia negotia tione cõi et succedit frater fratri. Aliqñ frater acquisiuit feudũ de cõibus bonis et stant simul. sed tm noie pprio acquisiuit et tunc alua. t. s. hic q tunc frater fratri succedat and. de iser. t. s. p̄riũ de quo. s. C. In glo. si. ad si. no. egre giam presumptionem tex. nostri. nam quando cũ armis vel equis cõibus est que situm feudum p̄sumitur acqui situm nomine cõi quod est notandum.

De feudo sine culpa non amittendo.

C. Aliqui libri non hnt banc rubricã sed regulariter bec ru. de feudo sine culpa non amittendo d. esse hic ante hoc c. q̄ incipit sancimus et continuatur hoc modo. s. i. perator lotharins promisit se dicturum de culpis propterea sub iicitur bec rubrica.

Ancimus. b. d. nemo vasallus re gulariter d. priuari feu do sine cognita et puicta culpa ad hoc allegat no. tex. ibi sine cognita culpa q vasallus sine cause cognitio ne nõ d. priuari feudo nã cognita et cõuicta d. esse culpa vasalli. qd notabile facit q dñs q de facto sine cause cog nitione auferunt feuda vasallis suis idẽ dicit Bal. q p̄uilegijs nõ d. q. s. priuari sine cã. l. si. C. de diuersis p̄e dũs li. xi. c. dect de reg. iur. li. vi. no. ibi qñ faciũt fidelita

tẽ q culpe et cause priuationis sunt ille quas iserit vasal lus qñ facit fidelitate dño suo. Quid at iuris sit si nulle inseruntur i inuestitura feudali. Respondeo culpe et cau se priuationis sunt oes ille q ponunt in h. libello feudoz vt vidistis. s. qui. mo. fe. am. et videbitis in. c. i. j. que fuit pri. cã. be. ami. et in alijs locis hui. libelli. Et sic ergo iste tex. q loquitur de feudis et culpis quas inserunt vasalli in instrumento fidelitatis vel feudi loqitur ex p̄plicatione et nõ restrictive s. m. an. et intellige s. m. alua. de culpis comif sis post inuestiturã de feu. factã nõ ante ar. l. si. ff. de bo. li. l. si. q. testi. i. si. C. de testi. C. No. ibi suoz p̄iũ q pes curie sunt indices in er do. et vas. ad cognoscendũ et diffiniẽdũ an vasallus comiserit culpã et d. dñs vnus eligere et vasallus alium. et si dñs nõ h. in curia sua pes tũc actor se quitur forũ rei vt h. oia no. et pbanẽ in. c. i. i. de pt. se. apd pa. tri. vbi. n. spãlis p̄uio cessat recurrit ad cõe remedi um. c. l. ex suscepto et ibi Inno. d. fo. cõ. c. i. ne se. va. li. vi. et facit. l. ij. C. de iur. om. iu. l. vbi absunt. ff. de tu. et cu. da. abhis. et ibi bar. facit tex. in. s. si tibi cure ibi a p̄riatibus in autẽ. de mã. pri. que cõmendat bal. in. l. ij. C. qñ fiscus vel priua. C. No. ibi dominis suis q si vasallus recusane rit prestare seruitiũ dño. dat cõditio ob cãm dño ad repe tendũ se. quasi cã nõ sit secuta ob quã datũ est. l. si donatu rus et fere p̄to. illũ. ti. ff. de cõdi. ob cãz. S. op. et imo vñ q cõditio ob cãm nõ det dño feudi nisi in odiũ iuris. l. si. ff. de vsufu. que adm. cauea. s. sic itaq. istitu. de actio. sed dñs se. est dñs saltẽ directo. c. i. in qui. cau. feu. amit. et di xi i. p̄hemio huius operis maxie in distinctioe feudi er go nõ det cõditio ob cãm dño. Andre. hic multũ laborat in hoc p̄rio nã cõstituit differentiam an dñs agat q̄ extra neũ quo casu cõpetit rei v̄dicatio an vero q vasallus quo casu cõpetit cõditio ob cãm vt hic. vos soluite et melius nã cõditio ob cãm bñ dat dño s. nõ dat dño ad dandũ. rõ q semel dñs aplus nõ põt effici dñs. l. meui. s. duobus ff. de lega. ij. c. inter dilectos de fide instru. et sustinetur li bellus in cõditioe ob cãm ad restituẽdũ dño cõcoz. s. ita q. et dicta. l. si. et sic ergo cõditio ob cãm bene dat dño s. ad tradẽdũ et restituẽdũ nisi i odiũ furis q. dat cõditio dño modo ad p̄positũ tex. nostri hic dñs feudi nõ agit cõdi tioe ob cãm ad vãdũ s. ad repetẽdũ et nõ solũ q vasallum inuestitũ s. et q aliu inuestitũ ab illo. q̄ extra neũ autẽ ageť rei v̄dica. s. m. and. hic ar. l. i. C. de dona. q sub mõ et no. in gl. magna i. si. C. d. iure emphi. C. No. ibi nã si stererit q si vasallus staret p. xx. et mille años qbus non seruiret dño q nõ erat necessariũ seruitiũ vasalli dño vasallus n̄ amittit feudũ nõtũ p hoc libertatẽ p̄scrip. ponit Jo. an. i rubrica de feudis i addic. spe. ita bal. i. c. ex parte i. iij. col. de testi. bar. in. l. cũ scimus. C. de agri. et cõ. li. xi. et p̄a nor. et Inno. i. c. ad audiẽtiã d̄ p̄scri. Jo. an. et Inno. i. c. io bãnes de de. cõiuga. et bar. i. l. filius. C. de decurio li. x. lu do. i rubrica de arbitris i. vi. charta io. an. et p̄danor. i. c. auditis de p̄scrip. Ang. i. l. male agit. C. de p̄scri. xxx. an noz anto. de bur. i. repeti. c. puenit de censibus io. an. no tabiliter i addit. ad spec. i rub. de p̄scri. i. iij. et iij. co. bar. et doc. alij maxie floriz. in. l. bec aut iura de ser. vrba. facit tex. i. c. l. j. si d. se. sue p̄tro. vbi casus et tex. i. c. i. s. ad bec j. hic finit lex. C. Circa istud. c. qro nũquid req̄rat snia p̄uatoria feudi q vasallũ. bal. hic respõdet distinguẽdo aut ẽ priuãdus feudo aut ẽ ipso iure priuat. p̄rio casu req̄rit snia ad esse ipsius priuationis. l. iudem. C. de sacrosã. ec. l. eius qui delatorẽ. ff. de iure fisci et ita intelligo bal. in. c. i. s. publici de pace tenẽ. et in. c. i. s. h. i. de pace iura. firmã. qui dixit p illos tex. q vasallus nõ ẽ priuãdus nisi serua to iuris ordine. S. do casu qñ ẽ priuat. ipso iure tũc n̄ re q̄rit declaratoria snia ad esse ipsi. priuationis s. bñ req̄ri tur ad executionẽ ipsius vt no. i. c. p̄humani de homici dio. li. vi. dixi in. c. i. s. itẽ si fidelis. s. q. modis se. amit. s. bal. videat inuere qd sine alia declaratioe executio scã n̄ ẽt iuri p̄ria p no. p inno. in. c. ex rõne de appellat. tm no

tabiliter soluit qd illd pcedit vbi pcedit iudiciu z snia sz nos loqmur i pena q inferi a lege sine iudicio na dz saltē verificari delictu p no. i nouella i. c. ppetuo de elec. li. vi. n̄ miz si requiratur bec snia declaratoria facti. facit qd no. Bar. i. l. a diuopio z ibi legiste. §. si sup reb. ff. d re iudica. inuestire alter poterit nulla pcedete snia ita itelligo iudo i cōsi. c. xij. qd incipit q ad primū quo qrit i prin. pau. cōsi. c. xij. incip. in xpi. zc. casu p̄senti sz nō amouere hūc inestitu. c. l. de p̄bē. li. vi. ita bal. i. c. se. Ita pcedit q vult ludo. in. dco cōsilio in fi. col. ne videat p̄rius bis q in p̄i. firmavit vt p̄dixi z pau. de castro cōsilio. c. xij. incipit. In xpi. zc. in casu p̄nti. nisi dñs p̄tenderet finitū feudū ex lapsu t̄pis p̄nti cōcessiōe nā tūc sine alia snia vel cognitio ne dñs q̄si v̄tes iure suo p̄t illd tradere alteri z eū iducere i possessionē bal. i. c. q̄ i ecclesiaz d̄ cōstit. in. viij. col. qd in telligo n̄ tñ violētā cōmittēdo p̄ea q̄ vult bar. in. l. credito res. C. d̄ pig. gl. in. l. n̄ ē singulis. ff. d re. in. in simili volu it and. in. c. fi. in pe. col. i. q̄ tpe miles q̄ si vasallus p̄misit culpā p̄ quā v̄it priuandus feudo z moriat sine herede dñs statz p̄t recipe feudū suū sine alio iudicio z si supue riat terti possessor ager p̄ eū rei v̄e. qz iā plene dñs. Cor relariū hētis i ferre q̄ finito feudo dñs p̄t d̄ feudo non ex pectata alia snia dispōere ēt ad possessionē manū appone re dñmō reperiat eē vacatē z vide q̄ posui in. c. i. §. h. s. q̄ feu. da pos. z in simili multa adducit ludo. in cōsi. c. xij. qd incip. quo ad primū quo qrit. dixit. tñ bal. in. c. i. in fi. j. d̄ pace iura. firma. te. q̄ qñ culpa ē notoria tūc si dñs bz alias iurisdictionē posset dñs in possessionē feudi mittere fisci suū si n̄ bz iurisdictionē n̄ intret possessionē auctozita te p̄pria sz auctozitate iudicis z facit. d. l. creditores. z. l. nō est singulis. C̄ In gl. vnica ad fi. no. gl. ppetuo q̄ l̄ in tex. feudali repiat d̄bū miles tñ idē ē i eo qd alio vasallo nisi reddat rō diuersitatis inter militē z aliū vasallū

Iquis. miles. Ex tribus causis isert vas. amittit se. ad h. al. C̄ No ibi v̄diderit q̄ si vasal. v̄diderit to. fe. amittit se. z re nertit ad dñs. C̄ No. ibi vel si p̄cubuerit cū vxoz dñi viuo dño amittet feu. z dixi in. c. i. §. q. mo. fe. amit. C̄ No. ibi viuēte dño circa quē tex. q̄ro qd si vasallus cōcubuerit cū vxoze quōdā dñi sui bal. h̄ n̄ firmat pedes. Vos distigui te sz an. d̄ iser. aut vxoz quōdā dñi defuncti accepit aliū vi rū z tūc vasallus n̄ p̄dit feudū. qz mulieres coruscant ra dijs viri sui viuētis. l. mulieres. C. d̄ dig. li. x. aut ista mu lier n̄ trāsiuit ad sc̄da vota sz stetit i viduitate: z tūc vasal. p̄det feudū ac si cōcubuisset cū vxoze dñi viuēte dño. l. fe mīna. ff. d̄ sena. Rō qz mulier vidua cēsetur quodāmo in ma. viri p̄defuncti vt ē tex. in. l. fi. C. d̄ bōis ma. dixi plen in. c. i. §. itē si fidel. §. q. mo. feu. amit. C̄ No. tex. vel i pu gna. q̄ si vasallus dimiserit dñs in pugna z noluerit eū ad iuuare priuat feudo. z dic q̄ duobus casib⁹ exp̄ssis. sc̄do lo co priuat p̄ sniaz z in prio casu. l. alienatiōis priuat ipo iure p̄inno. in. c. ex parte d̄ fe. nisi vasallus neget alienatio nē feudi. factā fuisse qz tūc req̄rit snia z ita itelligat tex. ibi amittat: nisi alienatio eēt notoria ar. l. emptori in pri. ff. d̄ acti. em. sz bal. z and. in. c. fi. i. quo tpe miles tamen vt dicit hic bal. tex. in. c. dū v̄nt d̄bo futuri t̄pis amittat v̄t p̄ alienatēz req̄rere sniaz z facit tex. in. c. i. §. deniqz ibi nouerit se carituz. i. q̄ fuit pria cā be. ami. quē ad hoc pō derat ludo. in cōsi. c. xij. incipit quo ad priuz p̄ hac opi. facit tex. p̄ locū a sp̄ali in. c. i. §. callidis. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede. vbi tex. l̄ v̄tat d̄bis futuri t̄pis. tñ addit iuris exe cutionē. l. z ad dñm libere reuertat z loq̄t ille tex. in alie natiōe simulata z fraudulēta ergo p̄riū erit in alienatiōe nō simulata qz min⁹ in ea peccat. tñ bal. ibi approbat. z videte ibi aliq̄ pulcra q̄ addā z t̄z q̄ priuat p̄ alienatiōē ipso iure assignās rōnē qz iā demōstrat animū qd v̄t b̄e rem p̄ derelicta. Facit ad p̄dcā q̄ simulatio z calliditas aggrauāt penā dcm̄ inno. cōiter approbatū i. c. cū dilecta de rescri. q̄ voluit q̄ l̄ rescriptū d̄ iusticia surrepticiū non reddat ipso iure nullū tñ p̄ obreptionē ē nullū qz in inuo

lucro voluit p̄ncipes deludere siue decipe iō firmat q̄ est nullū ipso iure bal. z in. d. §. callidis q̄ qñ vasallus aliēat feudū sine licentia dñi nō req̄rit alia snia p̄ notozius q̄ ibi magis p̄t repiri qz si alienauit z in aliū trāstulit facti euidentia demōstrat iō si vasal. negaret d̄ b̄ esset p̄bādū p̄ testes vt dixit and. in. c. fi. i. q̄ tpe miles. C̄ No ibi si po tuerit hic eē bonū tex. p̄ vasallis vt impotētia excuset va fallū dū impedimētū sit graue z nō facile ar. l. cesar. ff. d̄ pub. faciūt q̄ no. bal. in. l. q̄b⁹ diebz in prin. ff. d̄ cōdi. z de mō. p̄ illū tex. cāo. in. c. nos qd dē d̄ testa. bal. in. l. id paup̄ b⁹. C. d̄ epi. z de. vbi ipotentia excusat a termino iure ca no. in. c. abbate d̄ n̄. fi. facit q̄ no. bar. z legiste i. l. cōtinu⁹ §. illd. ff. de n̄. ob. can. in. c. breui de iureiu. sz bal. limita b̄t tñ nisi impedimētū z impotentia pueniat ex culpa p̄cedente ip̄si vasalli. tūc impedimētū z ipotentia ip̄si vasalli nō excu. l. si v̄bēdas. §. idē iuris. ff. ad. l. rhodiā de iactu. l. cā a m̄ribus. C. q̄ pe. tu. ibi no. in. l. i. C. d̄ na. li. i. l. p̄les. C. de ap. z i regula iuris dānū q̄ q̄s sz bal. z ia. de bel. C̄ Bl. pria q̄rit q̄ incip. iussu. i. voluntate. No. q̄ rogat⁹ z ē cōsensus dñoz h̄i p̄ iussu. Eñ vulgo solemus dicere ē rogare ducatū spes violentia iūbēdi gl. in de. i. in d̄bo hortamur de iure pa. fac q̄ no. inno. in. c. infimū te. q̄ de. vel vo. ma. gl. in. l. i. ff. qd iussu. no. q̄ b̄ qd d̄ b̄ in milite bz locū in oī vasallo vt dixi in p̄cedēti. c. ad fi. nō p̄ petuo q̄ q̄ aliēat ad p̄tē feudi n̄ p̄dit totū fe. sz tñmō p̄tē alienatā de q̄ videbim⁹ in. c. i. j. de p̄bi. fe. alie. p̄ fede. c̄ gl. no. q̄ p̄cutiens papā vel detinens papā priuatur feu do ec. de. i. de pe. q̄ no. d̄ detinentes violēt sūmū p̄ntificē. C̄ Ultio no. q̄ l̄ regulariter q̄s n̄ teneat ostēdere ti. sue possessiōis vt no. in. l. cogi. C. de pe. her. tñ p̄tēdēs ius i re aliena vt vasall⁹ teneat ostēdere ti. bal. i. l. ij. C. quō z qñ iu dex facit tex. i. c. vasall⁹ il. i. z il. ij. i. si d̄ fe. fue. x. ibi dicā: C̄ Quo tpe miles inuestiturā petere debeat.

C̄ Cōtinuat ad p̄cedentia b̄ ordie. s. visuz est d̄ cāis q̄b⁹ amittit fe. qz priuat vasall⁹ feu. si n̄ petierit inuestiturā. i. anū z mensē ab h̄ de dñi p̄trea subijctur bec rubrica.

Ancinus. h. d. miles vasall⁹ p̄ua tur feudo si n̄ petierit i uestiturā ab h̄ de p̄ mortē dñi. i. anū z mensē nisi subit iusta cā ad h̄ all. C̄ No. tex. ibi miles q̄ b̄ i p̄n. sui loq̄t in milite n̄ at in alio vasallo n̄ milite vt dicā i gl. C̄ No. ibi anū z mensē. q̄ p̄ mortē miles vasall⁹ teneat petere inuestiturā feudi ab h̄ de dñi p̄defuncti si n̄ petat priuat feudo z dic̄ bal. b̄ q̄ i ciuitatib⁹ iurāt maiores sin guli z vniuersi p̄ iudicos fac. c. fi. de p̄cu. c. p̄ntiū de te sti. li. vi. mulieres nō iurāt sz bal. ar. c. i. j. de pa. te. bal. i extra. pacis cōstātie in d̄. vasalli n̄ri. C̄ Et no. tex. ibi mē sez q̄liter fiat cōputatio mēsis tradit plene bar. in. l. cū bi sextus de n̄. si. z tradit in. c. l. de supplē. negli. pla. in no uella gl. in. c. q̄ sit de elec. li. vi. z qd cōiter itelligit. x. diez gl. i. l. fi. §. si n̄ dubi⁹. C. de iure deliberā. z io. an. in. d. c. l. C̄ No. tex. ibi filio q̄ si dñs decedat relicto filio vel alio successore puta agnato: ab eodē h̄ de vel ab ip̄sis petenda est inuestitura z sic tex. n̄ h̄eret locū siue sint suc cessores ex linea defuncti siue trāuersali. z sic h̄ētis q̄ ali ud in feudo q̄ i emphyteosi nā l̄ feudū antiquū z sic datū p̄ filijs z nepotib⁹ descendat i filios vsqz in infinitū vt vidi m⁹ in. c. i. §. z qz. §. q̄ fe. da. pos. tñ singuli descendentes debēt petere inuestiturā vt b̄ qz on⁹ ē vasalli p̄sonale poti⁹ q̄z reale. l. fidelitas z iuramentū iō n̄ trāsit in h̄ dem. c. veritatē de iureiu. n̄ sic in emphyteosi data p̄ me filijs z ne potib⁹ nā filij mibi succedentes n̄ h̄nt petere renouatōes inuestiture ita sal. in. l. fi. in. viij. co. C. de iu. em. qz cēsetur vna tñ emphyteosis in oib⁹: faciūt q̄ no. bar. i. l. si seru⁹ cōis meui. §. fi. ff. d̄ sti. ser. iō laudunū vel recognitōes solue re n̄ tenebūt nō ibi nisi q̄ iusta cā excusat vasallū vt n̄ pri uet feudo vasall⁹ l̄ n̄ petierit inuestiturā. j. anū z mēse ibi veluti capitales quē tex. d̄claratēb̄ mō nā sine culpa va falli cēt inimicitie int̄ vas. z aliā etiā p̄sōaz q̄ n̄ possit tute ire ad dñs ad petēdā iuc. excusat ar. l. ij. ff. q̄ ma. sz ia. d̄

bel. & pōder atē ter. ibi capitales qz leues infirmitie non excusarēt vasallū & no. fm Bal. q si vasallus esset ita potēs vt possit adire dñm absqz timore inimicorū nō excusa rēt ar. no. i. c. bone mēorie d elect. & i. l. ff. de arbitris & facit. l. de etate. ff. ad trebel. nā ēt si cēt pestis i ciuitate in q sit dñs nō tenet vasallus adire dñz tiorē mortis d peste vt no. i. d. l. d etate & no. in. c. et pte de appel. eodē mō pp inimicitias capitales dñi sui excusaret vasallus. cle. pasto ralis d re iudi. **C** Pro. absētia iusta excusat vasallū q non petijt iuestiturā. j. ānū & mēsez & hoc verbū iusta d3 refer ri ad vasallū & d3 glosari ter. i absētia iusta. s. vasalli non aut pōderamus iustā vt iniustā absētia dñi : rō qz quoties subuētur pñti puta vasallo d absentē puta dñz nō cōside ram⁹ iustā vel iniustā cāz absētie imo simpliciter cōside ram⁹ abntiā siue iustā siue iniustā s3 Bald. hic q allegat no. l. l. fi. ff. d i integrū restitut. **C** Appostillate ter. ibi dā nēt. s. vasallus ad restituēdū feudū dñō & no. ex isto ter. ex quo generaliter dicē nisi iusta cā qz quocunqz vasallus h3 iustā excusationē quare nō petijt iuestiturā infra ānū nō ca dit a feudo: pcoradat ter. in. c. i. §. pterea siquis. j. de pbi. feu. alie p fede. vbi pōderat negligētiā & facit ter. in. c. i. in principio i scdo respōso. j. q fuit pri. cā bene. amit. facit. c. fi. j. de pbi. feu. alie. p loth. & vbi lex simpliciter loqf no tādo solū qz nō petijt iuestiturā vt i. c. i. de capi. cora. intel ligit nisi iusta cā excuset sicut bar. in simili & ibi Bal. i. l. genero. ff. de his q no. infa. & pdictā cōclusionē t3 oldr. cōsilio. c. lxx. icip. in qōne pposita in. iij. & vj. col. **C** Sed qd si beres feudatarij vel ipse feudatarius nō possūt pos siedere feudū qz a tertio possidet an teneant petere iuesti turā & si nō petierit an hēret locū bec pena priuatiōis la pso tpe hic assignato. alua. i. c. i. in prin. j. q fuit pri. cā be ne. amit. & ibi et dīscutiā & Bal. i. l. solēnibus. C. de rei vē di. t3 q nō p. l. forma. §. si ego. ff. de cēlibus itē qz nō pri uat vasallus ex aliqua cā nisi cōcurrat volus eiusdē. c. fi. de pbi. feu. alie. p loth. qui volus vasalli hic nō iteruenit ex quo nō possidet feudū. hoc tñ declarētis verū si vasal lus fecit diligētiā in recuperādo feudū a tertio possesso re als si fuisset negligens ē qd sibi iputēt & curret tēp⁹ ac si possideret p regulā ter. i. l. quib⁹ in fi. picipij & ibi bart. ff. de cōdi. & demō. calda. i rubrica de feudis cōsi. vj. bal. in. l. pperādū. §. sin aut vtraqz. C. de iudicijs facit ter. cuz glo. i. c. fi. de elect. nā isto casu pp nō petitā iuestiturā ca det a feudo vasall⁹ nec excusabit qz aliō possideat ita pau. de castro cōsilio clvj. icipit i xpi zc. viso & examinato pun cto l. ij. col. & faciūt q. j. dicā. facit optie bal. in simili in. l. i. §. q sub cōditōe. ff. siquis omīssa causa testa. Bal. in. l. penul. C. siquis omīssa causa testa. Ludo. in. l. quādiu la iij. ff. de acqui. heredi. facit quod no. bal. i. c. i. in fi. d pre scrip. ter. in. l. iij. §. quid ergo ibi siquidē nō postulauit. ff. de cōtra. iudi. tu. l. §. & si p ptozē. §. i. ver. s3 nec eos. ff. ex qui. cau. maio. ibi gl. & i simili dicit Inno. i. c. i. de feu dis quod qñ potest recuperare rem ab alio & nō recupe rat nō excusatur vasallus & nota ex hoc ter. q non pri uatur vasallus qui nō petijt iuestiturā infra ānū & mēsez nisi cū cause cognitiōe & snia. l. iij. §. si ad diē. ff. de re mili tari s3 Bal. nā iudex cognoscat an sit iusta cā excusatio nis nō tñ tenet in petitiōe noue iuestiture soluere aliquid dñō nisi cōsuetudo vel pactū piculariter aliud inducant facit gl. i. c. lōgūquitatē. rj. q. ij. L al. ita cōsultuit i ru. de feu. cōsilio. vij. **C** Pro. ar. ex h ter. q infans pōt ēē miles & pbat in. l. §. & milites in. §. iā aut. ff. de circu. qd intel ligas verū ex bñficio principis put est videre in filijs ba ronū & maior nobiliū & dñoz pp honozē parētus vt. l. fi. & ibi p doc. C. de test. mili. & no. bonū verbū q nō admit tit purgatio more. l. magnā. C. de dñē. & cōmittē. stipu. & no. in. l. fi. infulā. ff. de ver. obli. fm Bal. hic. & faciunt q videbimus i. c. i. §. qd inris si post ali. va. fe. recup. vbi tñ de equitate vt dñū dicit. S3 d hoc dicitū Bal. opp. q im mo admittit purgatio more vñ oppo. de. c. potuit d loca. vbi admittit purgatio more l3 sit dies & pena so. aliud ē

in cōtractu emphiteotico aliud in 3ctu feudali d quo lo quit ter. nē et pbat. nā exceptio cōfirmat regulā i casib⁹ nō exceptis. l. i. de reg. iur. l. nā qz ligde. ff. de penu lega. s3 ita ē qz ter. excipit iustā cām qz vbi nō subest iusta causa prinabit vasallus feudo si nō petierit iuestiturā. j. ānū & mēsez & pōt ēē rō qz nō admittat purgatō more. qz vbi cūqz ipsa lex facit executionē ipso iure nō admittit purgatio mo re fm Dy. l. l. si seruū. §. de illo. ff. de ver. obli. & no. i. l. & si post tres. ff. ex qui. ca. **C** S3 ita ē qz cōsuetudo feudalis facit qz reuertat ad dñm feudi ipso iure qñ vasallus non petijt iuestiturā. j. ānū & mēsez. c. i. j. de pbi. feu. alie. p fed. fm h. & qz ipso iure cadat vasallus pp iuestiturā non peti. t3 L al. in ru. de feu. cōsi. vj. nec dicat aliqz qz Bal. videat dñū naz i pcedētibus dicit qz regrat snia hic at dicit qz mero iure reuertat qz rñdeo qz trāsterit dñū ad dominū tñ requirit snia dclaratoria facti vt in simili i. c. cum scdm leges de bere. li. vj. & in. l. eius q delatozem. ff. de iure fisci. **C** Pro. ter. ibi iteruenit qz nō solū iusta cā a prin. excusat vasallū q nō petijt iuestituram si a picipio āni sortitus eā fuerit s3 ēt si in ipso cursu āni iteruenit & ppterea hētis elicere fm cōez opi. scribentiuz qz tps āni vel mēsis h ē cōtinuū & vtile diuersis respectibus. nā dī vtile qz nō currit ignorantia neqz impedito ex iusta cā vt i ter. dī aut cōtinuū qz currit tpe feriato in. l. fi. C. d tem. in inte. rest. Simile hēmus i auc. ho. C. de ap. & facit. l. cuz ser. ff. de edil. edic. & l. ānus. ff. de calūnia fm Ja. d bel. & Imo. in cle. i. de in inte. resti. vbi bona gl. & p legistas so let allegari glo. in ru. ff. de diuer. & tēp. pscr. Ego credo eē rōnē qz sicut dicit Imo. i. c. qz diuersitatē de cōc. pbe. de eqtate canonica tps nō currit ipedito p illū ter. ita sen tit Sali. ēt in. l. sicut. C. de pscr. rrr. vel. rl. an. duz dicit qz de iure canonico pp hostilē pestē & similia nō currit p scriptio l3 secus de iure ciuili & ita sentit Bar. in. l. natu raliter. ff. de vsucapio. ita ergo in pposito cū obligatio qz ē inter vasalluz & dñz ex snia eqtate naturali rōne & be nignitate sūdetur vt ē ter. in. c. i. ver. si quis eni dixerit. j. in qui. ca. fe. am. & multū pēdet ab eqtate indicātis d cau sis priuationis feudoz vt in. c. i. §. s3 qz. j. q fuit pri. causa be. amit. & sicut de equitate canonica tpa nō currūt impe dito ita de equitate feudali que plurimū d3 versari inter dñm & vasallū & esse ante oculos indicātis de cāis priua tiōis feudoz tpa pñra i feudis ad iuestiturā petēdaz nō miz si nō currūt impedito vt h ter. & in. c. fi. j. de pbi. fe. alie. p loth. vbi ter. videt ponderare hāc equitatē cū con cor. supra allegatis & ideo fm Bal. in autē. itē si appella tionē. C. de tempo. appella. ex quo tempora nō currūt im pedito ista tempora dicētur vtilia & in pri. & in pgressu nā vt vult glo. quā ibi comēdat Bal. in. l. annus. ff. de calū nia. vbi cūque a lege tpa dicunt esse vtilia. intelligitur qz omni tpe videlicet & in picipio & in pgressu sint vtilia. Lū ergo iste ter. & alij concordantes quos supra allega ui dicant hoc tempus nō currere si interuenit iusta cā ex cusationis. Ergo clare apparet quod iste ter. vult qd tpa hic assignata sint vtilia **C** In glo. prima ad finē no. qz tē pus āni & mēsez currit vasallo a die sciētie salvo si supina esset ignorātia puta qz omnes de ciuitate scirent mortem dñi. **C** Glo. q incipit sic ergo diuiditur in duas. In pria soluit. in secunda querit : secūda ibi debet poni. **C** In ea glo. ibi superflūū. Nota quod licet cōclusio sit quod va sallus priuetur feudo si non petierit iuestiturā infra an num & diem. c. p. §. pterea de probi. feu. alie. per fede. Tamen fallit i milite qui habet annum & mēsez vt hic & itellige sane de milite militate non aut de gaudētib⁹ vt no. Lx. in lege prima. C. de iur. & facti ignoran. & Bal. in lege in testamēto. C. de test. mili. **C** In ea. gl. ibi i alijs bec solutio gl. non est bona quia legū correctio est euitan da. l. i. C. de inoffici. dot. Nam licet constitutio federici sit posterior & generalis tamen non tollit privilegium mi litis ar. glo. singularis quā sp allegat Bal. in. l. de curio num. C. de silentarijs li. rj. **C** In ea glo. ibi. §. sin autē &

nota qd dñs vasallus cōtumat qui nō petit investiturā. f. an-
nū r diē. **C**ad si. gl. no. hētis et gl. vasallū qui nō petie-
rat investiturā intra annū r diē nō cecidisse a feudo qz dñs
cū post annū r diē investierat r sic dñs vř tacite remitte-
re culpā p quā vasallus ipso iure ēt cecidit a feudo r ideo
dicit **Bal.** i. c. i. in pri. j. q̄ fuit prima causa bene. amit. r
hic qd admittēdo ad obediētiā dñs videt remittere si nō
p̄testat in dñiū : nā cū iste actus admissiōis possit operari
tollerātiā itē possit opari remissionē vtilis est protestatio
c. diaconi ibi **Archi.** xvij. di. nec requiritur hic alia p̄sen-
tia partis vel iuratio vt no. d. **Ant.** post **In.** i. c. cū. **Ad.**
i. xvij. col. de cōstit. r **In.** i. c. i. qd metus cā r facit nam
ista ē quedā p̄testatio declaratoria voluntatis r cōseruato-
ria iuris p̄testātis que nō requirit p̄ntiā alterius. l. alimē-
ta cum his que ibi cōiter not. **C.** de nego. gest. l. nenseni-
us r. l. pōponius scribit si negotiū ibi **Bar.** ff. de neg. ge.
Bar. i. l. nō solū. §. morte circa materiā p̄testatiōis decla-
ratorie. ff. de opis no. nūcia. doc. tñ post ci. i. l. fi. **C.** de re-
uo. dona. r **Bal.** i. d. §. insup videtur facere vim aut va-
sallus cecidit ipso iure r tūc tacita tollerātia non noceat
dño neqz sibi neqz heredibus eius qz ex quo ipso iure pri-
uatus ē hoc tacito cōsensu nō restituit. aut nō est vasal-
lus priuatus ipso iure s; venit priuatus tūc tacita tollerā-
tia p̄iudicat dño heredibus suis r sibi vt videat remississe
felloniā. facit no. i. §. fi. isti. de iniurijs. intelligo qñ ali-
quo actu appet qz tacite remisit secus si simpliciter tacet
c. ex ore de his q̄ fiunt a pla. **Imo.** tñ i. c. ij. d. feudis dicit
qz imo ex quo dñs nō ē cōquestus de fellonia s; remisit dñi
ret antiquū feudū nec ē verū qz iste ēt priuatus feudo ip-
so iure qz intelligit si dñs vti vellet caducitate. l. ij. **C.** de
iure ep̄bi. ex quo nō apparet qz voluerit vti idē erit i hoc
vasallo qd ē in eo qz venit priuatus. r facit. **Bal.** i. c. q̄ i ec-
clesiaz de cōsti. l. r. col. ita cōmuniter doc. hic **Alua** i. c. i.
in pri. j. q̄ fuit p̄ia cā be. amit. **Bal.** post glo. i. c. i. §. insup.
j. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede facit. c. l. j. si de feu. fue. cōtro.
Dano. i. c. fi. d. dona. **Bal.** in. l. executorē in. xvj. colū.
C. de execut. rei iudica. **Bald.** i. c. q̄ i ecclesiaz i. vij. col.
possūt i simili adduci q̄ habetur i. l. ij. **C.** de iure emphi.
hāc. glo. limitabitur s; **Bal.** nisi dñs sit ignorās: nā igno-
rans non dñ remittere ius suū. l. mater. ff. de ioffi. testa. r
plene i. l. qui rome. §. duo fratres de ver. ob. eodē modo
dñs errās vel dubitās non p̄sumit remittere ius suū. l. si
p̄ erro. ē. ff. de iurisdic. om. iud. l. fi. de cōdi. r demō. cuz
fi. eodē mō nō p̄sumit remittere ius suū qñ p̄testet nolle
remittere ius suū ar. no. i. l. pacta nouissima. **C.** de pactis
facit qd plene no. i. l. nō solū. §. morte. ff. de opis no. nū.
simile di. i. auē. cū testator. **C.** ad. l. falcid. S; i quātū ista
glo. allegat quotidie qz dñs tacite p̄ dñiū actū vř remitte-
re caducitatē icursaz dicite posse attētari qz si actus er quo
causat caducitas hēret tractū successiū r post actū p̄ quē
resultat remissio caducitatis p̄seueraret actus p̄ quē ca-
ducitas nascit p̄ta post alienationē feudi dñs admittit
iterū primū vasallū vel post lapsū annū ad p̄tēdū investi-
turā illa si petita admittit tñ vasallū ad obediētiā donec
res stat alienata vel cessat i petēdo investiturā poterit mu-
tata voluntate dñs dicere volo vti caducitate ita. d. **Anto.**
cōsilio. rrij. icipit i nomie rē. visis p̄ctis i. ij. r. iij. col. per
no. p̄ **Ly.** i. l. adulterā. **C.** de adulter. **Bal.** i. l. ij. ff. d. ap.
recipi. **Archi.** iij. q. vii. i. sūma r i. c. statuimus de offi. del.
li. vi. r ita pōt itelligi. c. potuit d. locato ibi nisi rē. **C** Que-
ro cū gl. vi. qd si vasallus moriat. j. dcm̄ tps̄ petēde investi-
ture an eius successor debeat hēre itegrū tps̄. l. ani r mēsis
ad dictā investiturā petēdā an vero solū illud tps̄ qd su-
perat defuncto r rñdet gl. dupliciter : primo qd debeat di-
stingui prout distinguit in. l. eaqz. **C.** de tēpo. in integ. re.
vz qz aut maior succedit maiori aut minor minori aut ma-
ior minori vel ecōtra r s; diuersitatē casus debemus di-
uersificare determinationes vt ibi colligit. **Secūdo** dicit
glo. argumētatiue qz indistincte debeat dari solū illud tē-

pus qd supererat defuncto per. l. p̄perandū. §. sinast. **C.** d.
indi. cū si. r hoc voluit tota ista glo. vsqz ad fi. s; tu dic me-
lius s; m̄ doc. circa hāc qōnez qz si feudū est antiquū. r tūc
successor debeat hēre itegrū tps̄ non cōsiderato mō ali-
quo tpe qd superat defuncto r ē rō qz ipse successor h; feu-
dū a p̄ri. magis bene. alterius qz p̄cessoris inceptū nō d; s;
sibi successor nocere ar. ff. de succes. edic. l. i. i. §. quib; in-
stitū. d. bo. pos. in. §. fi. l. fi. **C.** qz admitti ibi glo. r doc. nā
successor agit d. sua investitura nō de investitura p̄cessoris
qm̄ eodē mō successor d; p̄tere suā investiturā a dño sic
vt si p̄cessor iā investit. j. tps̄ debitū mortuus esset succes-
sor nihil h; cōe cū investitura p̄decessoris quo ad h; sed si
feudū ēt nouū. vtp̄ta qz p̄r meus acquisiuisset se. de no-
uo a dño r fuisset investitus r postea moriat dñs r p̄r me-
si petijt renouatōez investiture a successor dñi r tādē p̄r me-
us mortuus ē post decē mēses a tpe mortis dñi. Tūc ego
fili; successor nō habebō nisi solū illud tps̄ qz superat p̄ri
meo defuncto ad dictā renouationē petēdā. r est rō qz a
p̄re meo defuncto p̄cessit illud feudū r sic venio ex p̄sona
p̄ris mei. l. melius. r. l. et. ff. de mino. r ita t; **Ja.** de bel. r
Alc. de nea. r ad hanc qōnem addas alia q̄ diri. j. q̄ fuit
pri. cā be. amit. in. pri. in qōnibus. **C** Si. si habes diuidit
in tres quēadmodū tripliciter habet l. a. s; ibi si habes l
fantia. tertia ibi vel ita itelligas in fama. **C** In ea. gl. ibi
si minori qz si in littera sit infātia tūc collige qz pupillus qz
nō petijt investiturā. j. annū r mēsez vel diē nō priuat fe-
udo r itellige ter. in infantia dñi vel vasalli. qd in adulto va-
sallo qui nō petijt investiturā. j. annū r mēsem. **Rūdeo** qz
currit adulto annus mēsis vel dies s; datur in integ. resti-
tu. s; m̄ **Bal.** r glo. in. c. i. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede. **C** Ibi
c. i. nō s; m̄ aliā litterā que cōiter tenet. **Infamia** dñi excu-
sat vasallum qui nō petijt investiturā infra annū r diem r
intelligit de infamia excōicatiōis maioris que reddit quē
infamē vt hac glo. qñ dominus ē bānitus a papa vel im-
peratore r sic nō intelligit de omni infamia. s; de ea de q̄
in. d. c. i. hic finitur lex s; m̄ **Bal.** hic. **C** Ad si. glo. no. s; m̄
aliā litterā. infamia. i. qz nulla fama habita d. morte dñi
vasallus excusat qui nō petijt investiturā. j. tps̄ debitum.
C In glo. p̄r ibi absens no. qz nō ois absentia ē iusta secus
si sit necessaria vel forte pbabilis. vt no. i. l. fi. ff. de in. ite.
resti. cle. i. de resti. in integ. tu vero clari; ex glo. cū p̄cedē-
tibus gl. dicas quin; cōclusiōes. p̄ia ē ista qz pp infamā
dñi subtrahit sibi iuramētū fidelitatis. vt dictus ē. **Secūda**
est ista qz ois excōicat; maiori excōicatiōe est infamis fac
qd no. glo. insti. de capi. di. §. minor. r qd diri. j. in. d. ti. h
finit lex i. p̄n. r. j. de statutis d. lib. ec. §. credētes. diri alias
in. c. pastoralis. §. fi. de ap. **Tertia** cōclusio ē illa qz mors
alicuius qz mortu; dñ in remotis p̄tibus p̄bat p̄ famā. fac
l. fi. de here. insti. r. **C.** d. testa. mil. l. i. r. l. certi iuris. S; d
hac cōclusiōe r materia dic lati; vt glo. r doc. in. l. sigdez
C. sol. ma. r. ff. quēad. testa. aper. in. l. ij. §. si dubitet r. **C.**
de capi. in. l. nec eos p̄cano. r ibi diri in. c. i. p̄ntia. de spon.
Quarta cōclusio qz nō imputat ei qz nō ē certus de morte te-
statoris s; de hac cōclusiōe dic lati; vt habet in. l. gene-
ro. ff. de his qz no. isa. r ex hac cōclusiōe sūmit ibi **Bal.** ar.
qz iteriz nō currit tps̄ executorib; testōz. de quo dicatis vt
ibi. **Quinta** cōclusio qz colligitur ex ista glo. ex p̄cedentibus
est qz illud tps̄ qz datus est ad investiturā petēdam est vtile
quātum ad natiuitatē qz non currit nisi a tēpore scientie.
Item nec ei qui impedit petere: sed quātum ad p̄gressū
est cōtinuum s; m̄ quid non tñ p̄ oia. nā est ēt p̄gressu vtile
cū nō currat impedito. qz in eo cōputabuntur dies feriat;
ti. r non feriat sicut alibi p; in. l. annus. ff. de calumnia. r
de edil. edic. l. cum ser s; m̄ **Jaco.** de bel. r **Alc.** de nea. r
diri. s. prime in fi. huius ter. circa quintā cōclusionē col-
ligendo mētē scribētium hic habetis p̄mo elicere qz istud
tps̄ de quo hic ex quo dñ ab initio vtile non curret d. igno-
rantē. r iō dñs h; p̄bare qz vasallus habuit sciam qd feudū
erat ad se deuolutū qz mortu; erat feudū obtinēs cui ip-

se d; succedere et ita; Bal. i. c. i. in prin. j. de capi. cora.
et voluit Bar. i. l. genero. circa fi. ubi facit regulam magi
strā. ff. de his q; no. in fa. facit in. l. scire o; . §. o; . et ibi Bal.
ff. de excu. tu. facit tex. in. l. cū lex et ibi Angel. ff. de edil.
edic. et in. l. quinquaginta de excu. tu. p. quelimita glo. q;
solet allegari p. notabili in ru. ff. de diuer. et tēp. p̄scri. dū
vult q; tpa in dubio sunt cōtinua quia intelligit postq; ce
perunt currere s; in sui initio sunt vtilia quia nō currunt
ignorati vt declarat Pau. de ca. p̄dicta in cōsi. c. xxvi.
q; incipit In xpi noie zc. v; q; dca accusatio et in cōsi.
c. lxxii. q; incipit In xpi noie zc. v; dīcēdū. et ita cū Bar.
trāsīt De. d. ancha. in. c. statutū. d. p̄bē. li. vi. et facit qd; vo
luit ang. i. d. l. genero. dū rīdet ad. l. oēs. C. de p̄scri. xxx.
vel. xl. annorum q; ibi lex p̄cessit vltimus disponendo q;
tpa p̄scriptiōis illius currat ignorati. Et ita Bal. i. l. i.
xxiii. oppo. C. q; admitti. cū ergo tex. noster nō dicat hoc
t̄ps currere ignorati imo p̄riū dicat dū excipit iustā cām
ergo ista tpa nō est dubiū in principio vtilia esse: et p̄bat
ē p̄ regulā magistrā quā faciūt doctores cōiter post bal.
in. l. quādiu. C. q; admitti. et Bal. in dca. l. i. in. xxiii. op
et est tex. et ibi Jmo. et cōiter doctores in dicto capitulo q;
diuersitatē. q; regula ē qd; vbiq; lex statuit aliquā p̄scri
ptionē ad factū hominis peragēdū vel notat negligētiā
quod tunc t̄ps nō currit ignorati. Lū ergo hic statuitur
t̄ps anni ad petendā inuestiturā et t̄ps nō negligētia nō
petentis vt in. c. i. in prin. in secundo respōso. i. que fuit
pri. ca. be. amir. et in. c. fi. de p̄bi. seu. ali. ploth. ergo cla
re relinq̄tur hoc t̄ps in sui initio esse vtile. Scdm ē qd; ha
betis elicere ex ista dclusiōe dū dicit q; in p̄gressu hoc tē
pus sit vtile q; si interis post quā cepit v; post noticiā iter
ueniat impedimētū in hoc āno q; excusat vasallus nec ei
currit t̄ps et ita in terminis nostris i extrana. pacis cōstā
tie; Bal. i. verbo vasalli nostri. et dñs mar. i. c. i. d. vasal
lo q; p̄ cōsi. lotha. seu. alie. et albei. in. l. p̄ses. C. de appel.
et p̄bat in hoc tex. dū dicit nisi iustā cā internenerit. et sic
sufficit iustā cām et post ceptū t̄ps āni internenire et faci
unt theorice. s. allegate in. d. l. genero et i. d. l. ānus posu
te cū cōcor. s. allegatis s; his retētis magistratiter loquē
do ex mēte scribenti; hic maxime debetis scire q; istud
impedimētū qd; d; esse subducendū d; esse tale q; ipedi
at effectualiter vasallū. ita And. B. dum loq̄tur de mimis
vt. j. subijciā. et voluit Jmo. i. c. ne p̄ defectu d̄ elec. nō. n.
excusat impeditū et p̄testatio si postea ad huc durate tpe
explēdi actū cessabit impedimētū s; d; actū explere. ita
dñs ant. in. c. ex rōne circa mediū ver. ex his decidit et ibi
posui de ap. ang. i. autē. sed cū līs et bal. in autē. item si ap
pellationē. et sal. in. l. fi. §. illud. C. de tēp. ap. ang. in p̄si.
c. xxvi. q; incipit quidā mattheus. gemi. post io. an. in. c.
cupientes. §. si per. xx. de elec. li. vi. ang. de aretio in. l. i. §.
dies. in. v. col. ff. qñ ap. sit. d; ergo impedimētū esse tale q;
effectū impediāt impedimētū explere. i. t̄ps q; d; et ab
sorbeat totū t̄ps nisi aliter a. l. disponat. hoc dico p̄ ea q;
habent in. c. fi. maxime p̄ imolā de ap. itē d; esse tale q; nō
potuit de facili reparari p̄ ipsū; vasallū sicut ē. i. subijciā
et voluit bal. in. l. qbus diebus. in pri. ff. de cōdi. et demō.
in. l. i. §. qui sub cōditōe. ff. si quis omīssa cā testa. in. l. fi.
C. de adul. in. c. i. in fi. de p̄scri. bar. in. l. pe. ff. de adul. et
Jmo in cle. ij. de eta. et qua albei. in. d. l. p̄ses. et faciūt q;
dixi in. q. s. posita de vasallo q; cū nō possideret nō petiit i
uestiturā. requirit quoz q; nō sua culpa inciderit in tale
ipeditū vt ē. i. subijciā q; tunc nō excusaret. l. si vt icer
to. §. s; interdicitur. et l. in rebus. §. i. ff. cōmodati regula
imputari de reg. iu. li. vi. tex. et ibi no. in. c. i. in prin. i. de
notis seu. et l. si merces. §. culpe. ff. loca. q; intelligite vep
si culpa verisimiliter erat ad hoc secus si culpa vel aliud
inferebat q; tunc impedimētū excusat et culposum et vult
gl. in. d. regula imputari. et in. l. ij. §. fi. et ibi bar. et cōiter
doc. ff. si q; cautio. panoz. in. c. cū inter. de excep. puta q;
vasallus et culpa sua fuit incarceratus. nā ista culpa non

erat ad hoc certe excusaret si nō potuit p̄p̄ea venire nec
mittere p̄ inuestitura. aliud insup req̄rit vt impedimētū ex
cuset vasallus v; q; cōstet q; si impedimētū nō fuisset t̄pe
erat petiturus inuestiturā. tex. ē i simili et ibi bar. in. l. qui
cōmeatus in prin. ff. de rem. mili. in. l. qbus diebus in prin.
et ibi bar. ff. de cōdi. et demō. in. l. sed si p̄ p̄torē. §. si ferie et
ibi bal. ff. ex qui. ca. ma. voluit Jmo. in. c. ex trāsmissa. et
ibi cōiter hoc de p̄scri. voluit glo. in. c. cupientes. §. q; si p̄
viginti in verbo p̄posita de elec. li. vi. bar. in. l. ij. §. q; di
cimus. et ibi ē doc. ff. si q; cautio. in. l. i. §. dies. ff. qñ ap.
sit in. l. p̄ses. C. de ap. d. anto. in. c. cū non liceat de p̄scri.
panoz. in. c. sciscitatus et in. c. plerunq; de rescrip. Jmol.
in. c. i. d. deri. egro. Jo an. et ibi panoz. in. c. ad audientā
de de. nō refi. et q; cōis est snia amplius nō insistā. **¶** S;
aduertendus puto quātū; attinet ad materiā nostrā q; si
sumus in initio āni q; nō dū cepit currere q; nō apparet
q; habuit noticiā vasallus facti p̄ qd; feudū est ad eū;
denotatus et tunc absq; eo q; p̄bet ipse vasallus q; erat in
uestiturā petiturus. requirit prius q; p̄bet dñs noticiā;
et statim probata noticia negari nō p̄t quin t̄ps incipiat in
terpellat vasallū dicam in vltima questione et si vasallus
postea se vult excusare q; fuit ipeditus tunc p̄cedunt i theo
rice p̄orie allegate s; impedimento occupatus nō potu
it petere. **¶** Restat vt videamus quō p̄babit vasallus im
pedimētū; qd; allegat. aliq; voluerunt dicere q; tale impe
dimētū; nō releuet vasallū; etiā si p̄bet nisi ipse p̄resta
tus fuerit q; impediēbat p̄ tale impedimētū; et hoc i pri
mis vt voluisse io. an. in. c. fi. extra de ap. p̄ illum tex. vbi
dixit qd; qñ q; non audeat appellare vel metu iudicis vel
statuti vel alterius p̄hibitiōis q; d; de hoc p̄testari. d. c.
fi. vbi tex. et l. ij. C. de his qui p̄ metum iudicis. non ap. sed
potest responderi q; in dubio p̄sumat pro snia. l. beren
nius. §. gaia. ff. de euic. c. in p̄ria de renunc. Nō est ver
simile q; nō pateat additus ad appellandū ad iudicem
l. obseruandū. ff. de of. p̄resi. iō p̄p̄ buiusmodi p̄sūptio
nes ne videat neglexisse victus remediū appel. ex quo p̄
sumptio est q; euz ins voluit q; loco appellationis debeat
p̄testari de impedimento. et hoc sensit ludo. de roma. in
l. de populo. i. §. si quis ipi in. xi. questione. Bar. ff. d. op.
no. nuncia. **¶** Secundo adducitur tex. in. l. fi. ff. d. lege
cōmis. ibi emptor p̄testatus est. vbi ad euitandum pa
ctum legis cōmissorie ipeditus p̄ absentia venditoris p̄
testatus fuit de hoc impedimento qui tex. ad hoc ponde
ratur per pau. de castro. in. l. ad diē. ff. de verb. ob. in. l. si
reus paratus. ff. de procura. sed p̄t respōderi qd; ibi nar
rat facti accidentiā q; non solū fuit p̄testatus s; et t̄po
suit pecunias nōn tñ ibi determinat q; tot sunt necessa
ria ad euitationē pacti legis cōmissorie imo ē tex. in. l. si sū
dum. §. fi. ff. e. ti. qd; si ille qui d; soluere ex pacto legis cō
missorie nō h; cui offerat est securus et tacit in simili tex.
no. in. l. pecunie. §. fi. ff. de vsur. et probat solutio e facit q;
no. bar. i. l. qui rome. §. scia. ff. de ver. ob. voluit qd; leges
dicentes de pluribus interpellationib; plus notat facti
contingentiā q; iuris ministerium. **¶** Tertio adducitur
tex. in. l. vt p̄fectus. C. de ānali excep. vbi p̄testatio fit p̄
ipeditū ad interrumpēdā p̄scriptiōē; s; ibi loquit quā do
ipeditus nō solū agit vt euitet penā vel p̄iudiciā. sed
et tendit ad p̄iudiciā; aduersario cui ex p̄scriptiōe ins
iā q;ri ceptū erat et d; dū vult interrūpere p̄scriptiōē; iō nō
miz si requirit p̄testatio sicut et alias req̄rit oblatio. l.
si reus paratus. ff. de procu. l. fi. C. de vsur. pupil. i simili
et i simili l. labeo. ff. de nautico feno. **¶** Quarto adduci
tur tex. i. c. pastoralis. §. vep. de offi. ordi. vbi generaliter
dicit q; si copia iudicis bēri nō p̄t. d; fieri p̄testatio ad
ipediendū; s; m decretū; So. p̄t dici qd; cū rōne p̄cedē
tis cōtumacie p̄ q; ad primū; decretū; deuentum fuit
iuxta no. in. c. qñ frequenter. §. in alijs extra vt lit. nō cō
test. p̄sumat q; cōtumacē. l. de etate. §. q; tacuit. ff. de iterro
ga. act. c. qñi in simili de appeliō p̄p̄ hāc p̄sumptiones

que est \bar{p} est qui passus est missionem in possessione. 7 maxime qd psumat p iudice qd faciat copia sui. d. l. obseruandū. nō mix si passus missionem in possessione in. d. s. v. tenet protestari. **¶** Quito adducit tex. i. d. l. labeo. 7. l. si. ff. de nau. fenore 7. d. l. si. C. de vsur. pupil. So. i. di. cris iurib⁹ impeditus vult aduersariū cōstituere in mora 7 trāsferre p̄iudiciū in aduersariū nō mix si requirit p̄testatio. 7 hanc opi. q̄ requirat p̄testatio v̄ tenet glo. i. l. in oibus causis p̄ facto est. ff. de re. iu. q̄ m̄ duz loquit̄ de p̄testatiōe loquit̄ de ipedito scō iudicis nō in alijs impeditis 7 hāc opi. t3 gl. in. c. i. 7. c. plerunq; 7. c. sin at de rescrip. 7 ibi. d. anto. s3 p̄ r̄nderi qd iō ibi requirit p̄testatio q; allegabat̄ impedimētū quomin⁹ potuerit p̄ntare rescriptū iudici qd n̄ ē verisimile maxime ex quo alius suū rescriptū p̄ntauerat 7 voluit **Hemi.** in simili in. c. cupientes. s. qd si p. xx. de elec. li. vi. 7 ibi iō. an. iō requirit p̄testatio q; p̄sumptio ē qd sicut alius p̄sentauit ita 7 iste potuisset p̄ntare. p̄ eadē parte adducit gl. in. d. s. qd si p. xx. in verbo. p̄posita q̄ ad hoc comedari solet ab oib⁹. S3 ibi iō q; lex p̄cessit vltorius disponēdo artādo electū ad petitionē cōfirmatiōis infra. xx. dies 7 p̄positionem iuste cause q; n̄ ē p̄secutus cōfirmationē v̄ si in p̄positiōe ipedit nō mix si requirit p̄testatio loco p̄positionis sicut dixi in solutiōe primi argu. p. d. c. si. adducit et cōiter qd vult bar. in. l. ii. s. qd diximus. ff. si quis cautio. Sed ibi bar. dicit qd est cōsuetudo p̄testadi nō dicit q; sit necessariū de iure 7 ita ē tollit qd vult bar. in. l. itē. illa. ff. de con. sti. pecu. 7 iō idem bar. in. l. i. s. dies. ff. qn̄ appel. sit loquitur p̄ viā cōsiliij dicēs cōsulo q; p̄testet 7 ita **Danoz.** in. c. ex trāmissa de p̄scrip. dicens vtile esse q; p̄testet 7 ita i. d. c. plerunq; 7 ita **Bal.** in. l. p̄perandū. s. sināt vtraq; C. de iudi. 7 h̄ mō p̄nt̄ intelligi oēs auctoritates q̄ dicunt q; impeditus debeat p̄testari. s. vt̄ intelligant̄ in viā cōsiliij vt̄ releuet̄ ab onere p̄badi quas auctoritates cā breuitatis plenius accumulare nō intendo. **¶** Cōtrariā opinionē intendo tenet 7 pro ea ē textus qd nō requirat p̄testatio in. l. si fundus. s. si. ff. de lege cōmissa. vbi dicit̄ tex. quod si nō h3 cui offerat posse eū esse securū. **¶** Ad idē tex. i. lege pecunie in fine. ff. de vsuris ibi si tñ post mortē creditoris 7c. Ad idē l. labeo. ff. de nautico feno. dū v̄t̄ verbo p̄ idipsum cōtestatiōe cōplecti 7 sic necessitatē cōtestadi nō iponit. Et hoc mō p̄t̄ ē p̄derari tex. in. c. pastoralis. in s. v. supra allegato dū v̄t̄ur verbo poterit protestari 7 sic necessitatē nō impōit. Et p̄ hac parte est bonus tex. in. l. arbiter chalendis. ff. de arbitris vbi reus citatus ad certā diē p̄ arbitrū si ea diē nō cōpareat q; mortuus ē arbiter dicit̄ tex. nō esse penā cōmissā; 7 sic nō requirit̄ aliaz p̄testationē sed solo impedimēto est excusat⁹. **¶** In hoc articulo cōplectendo p̄ cōclusionēs dca scribentiū. Distinguaris aut lex subrogat loco eius quod fieri d3 per impeditū aliquid aliud pro remedio 7 tunc illud remediū implendū est p̄ impeditū qd subrogauit lex. Ita **Ludovicus** in. d. s. si quis ip̄si 7 in cōsi. ccccxxiii. inci. oipotētis 7c. quo ad primū sufficit 7 facit qd vult **Lar.** post **Inno.** in. c. si. de dan. despō. facit. l. acceptā. C. d̄ vsuris. Aut lex loco ei⁹ quod fieri d3 p̄ ipeditū; aliquid non subrogat 7 tunc aut impedimētū puenit scō iudicis. 7 tunc requirit̄ p̄testatio. ita **Inno.** in. d. c. si. de ap. 7 **Bal.** in autē. item si appellationē. C. de tē. ap. 7 in. c. ex rōne de appel. Aut impedimētū puenit aliūde q; scō iudicis. Et tunc aut p̄sumptio est \bar{p} impedimētū. 7 d3 protestari p̄ deducta. s. in prio ar. partis affirmatiue in solutiōe eius in quarto. Et facit q; p̄sumptio reddidit difficiliores partes illius \bar{p} quē militat ipsa iuris p̄sumptio. gl. est cōiter approbata in. l. i. C. qui 7 aduersus quos. 7 transit onus probadi in illū \bar{p} quē p̄sumptio est. l. diuus. ff. de in integrū resti. c. litteras. 7. c. tertio loco de p̄sum. nō mix si ē grauāt̄ impeditū onere protestandi. Aut p̄sumptio nō est \bar{p} impeditū 7 tunc qn̄ quis vult cōstituere aduersariū in mora vel ex

suo scō vult cōsequi aliquod ius quod prius nō habebat in p̄iudiciū aduersarij. 7 tunc requirit̄ loco solutionis q̄ fieri debebat oblatio vel loco alterius ipeditenti protestatio. Ita bar. intelligat̄ in. d. l. si reus paratus. 7 facit d. l. si. C. de vsu. pupilla. 7. d. l. labeo. 7 est glo. notabilis in l. ait pretor. s. sed hodie. ff. de mino. **¶** Inq; nō agitur de acqrendo ius de nouo ipedito cu3 p̄iudicio alterius. vel de cōstituendo aliū in mora sed agit̄ de excusando impeditū a mora vel pena sine alio lapsu termini 7 tunc sufficit q; cōstet de impedimēto sine alia p̄testatiōe. tex. ē in l. cū qdaz. s. si pupillo. ff. de vsu. Et ita p̄cedunt iura pro parte affirmatiua allegata. Et facit q; vult bar. in. l. si. s. si stipulator. ff. de eo p̄ quē factus est. in. l. ij. in fi. ff. si quis in ius vo. nō iē. dū vult q; si reus non cōparuit in die citationis q; actor illa die fuit ipeditus. tunc excusatus ē re⁹ sine alia p̄testatiōe a contumacia. Et facit q; vult idē bar. i. l. ij. in prin. in. iij. col. ff. q̄ peta. ruto. 7 in disputa. q̄ inci pit pupillus. dū vult quod q; nō tenet̄ facere illud quod factus nihil releuat. **¶** Anū tene menti p̄ declaratiōe p̄dictorū q; ē vbi alias requireret̄ p̄testatio de impedimento puta q; scō iudicis vel alijs casibus p̄missis. Si tñ manifeste cōstaret de impedimento q; si voluisset impeditus implere qd debeat nō potuisset nō requiritur alia p̄testatio de impedimento ad excusandū ipsū; impeditum. ita pau. d. ca. cōsilio. xxi. qd incipit **In xpi** 7c. in casu deser. in. vij. col. allegat dictum **Inno.** in. c. ex rōne. post p̄ci. ibi ino **Plus** dicimus q; ē si nō p̄testet̄ de appellatiōibus. 7 idē; pau. in cōsi. ccccxxvi. quod incipit **In xpi** 7c. v̄tis bis q̄ inperius in. ix. col. ita card. i. c. pastoralis. s. notorium de re iudi. Et faciunt q̄ in simili vult bar. in. l. si. in prin. ff. si cer. peta. in. l. decē. ff. de ver. ob. vbi dixit q; qn̄ notorius est principalē nō esse soluendo nō requirit̄ discussio bonorū ei⁹ antequā veniat̄ ad fideiussores. que tñ discussio alias req̄reret̄. **¶** Itē aliud est aduertendū q; qn̄ impedimentū est tale quod etiā ipedit p̄testationē fieri puta q; impedit̄ metu tyrāni quo metu ē nō est tutum p̄testari impedito. vel etiā impedit̄ suprema paupertate ita qd etiam protestari nō p̄t. vel effectus est furiosus in his similibus casibus impeditus excusat̄ sine alia p̄testatione. ita **Bal.** in. c. ceterū de rescri. **¶** Et inferendo ad materiā nostrā cu3 hic agit̄ de excusando vasallo si itra tps a iure p̄fixus nō petijt̄ inuestiturā q; vasallus dixit se impeditū; ē si de impedimento non fuerit p̄testat⁹ dū mō aliter cōstet de impedimento sufficiet ad excusandū p̄ ea que dixi in vltio membro huius distinctiōis. **¶** Opp. cū glo. pen. q; imo absentia vasalli n̄ h3 eū excusare si non petijt̄ inuestiturā infra debitū tps cu3 potuit relinquere p̄curatores vt̄ in. l. pap. exuli. ff. de minori. Et r̄ndet gl. duobus modis. primo fatendo \bar{p} rius vbi potuit p̄curatores relinquere. secus at̄ si nō potuisset relinquere q; tūc n̄ curret vt̄ ibi. scdo soluit q; vbi vasallus est absens ex iusta cā nō tenet̄ relinquere p̄curatores. 7 iō sua absentia solūmō ip̄m excusaret̄ ē si potuisset relinq̄re p̄curatores; si reliq̄set facit. l. s3 7 si p̄curatorem. s. i. ff. ex qui. cau. ma. s3 ista glo. nihil alleget. 7 hoc voluit tota ista glo. vsq; in fi. S3 tu ad hanc q̄nē clar⁹ dicas cōcludendo q; si iste vasallus fuit absens cā rei publice p̄supponit glo. nō tenet̄ relinquere p̄curatores q; est absens iusta cā. idē; i alia iusta cā. nec refert si potuerit relinquere p̄curatores; vel nō; secus at̄ si voluntaria absentia vt̄ in. l. i. cu3 ibi no. C. d̄ rest. mili. ff. de acqui. here. l. plātanus. 7 ex qui. cau. ma. l. 7 q̄ data ecclesie. d. l. 7 si p̄tores. s. si. cū. l. se. 7 de iure iu. l. si. iaco. de bel. **¶** Pico. de nea. **¶** Multiplex. n. est genus absentiarū. vt̄ no. in. l. si. ff. de integ. resti. in quo at̄ genere absentie tenet̄ q; dimittere p̄curatores; gl. disputat i. d. s3 7 si p̄tores; in. s. i. vbi videas 7 p̄ **Inno.** i. c. q̄relā extra de procurato. bar. in. l. i. ff. de diuersis 7 tē. p̄cri. **Ludo.** in. l. i. ff. si q; cautio. **¶** Ad si. glo. nota q; vasallus p̄p̄ absentiam p̄petere inuestituram 7 prestare iuramentum

p. procuratorē. 7 de hac glo. dicite vt scribit p. doc. in. l. ij. §. sed si q̄s. ff. si quis cautio. 7. l. si. ff. de in. inte. resti. ¶ In glo. si. ad si. nota q̄ si d̄ns post annū 7 diē vel menses receperit scienter fidelitatē vel et simpliciter seruitiū a vasallo nō poterit d̄ns priuare vasallū q̄ nō petierit inuestiturā infra t̄ps debitū. tene menti 7 faciūt q̄ dixit in externa lectioe. ¶ Quero an vasallus possit petere inuestituram tpe noctis vel prandij d̄ni. respondeo q̄d peti d̄z tpe congruo. Et sic nō tpe noctis vel prandij. l. si soluturus. ff. d̄ solutionibus. 7 facit q̄d notat glo. in. l. more. ff. de ferijs 7 in. c. appellatio de appel. li. vi. facit glo. in. c. cupiētēs §. q̄d si p. xx. de elec. li. vi. in d̄bo pposita nisi ex necessitate fiat. l. i. ff. de offi. ei⁹ vel nisi hoc p̄tigisset ex culpa d̄ni q̄ vasallus p̄quisiuit d̄m 7 nō potuit eū inuenire. l. iure civili. ff. de cōdi. 7 demō. ¶ Quero quid de loco an in loco cōgruo petenda sit inuestitura infra annū 7 diē respondeo q̄d loco cōgruo petenda sit inuestitura. d. l. si soluturus. 7 glo. in. d. §. q̄d si p. xx. i. ver. pposita. nā si vellet vasallus petere inuestiturā ex regnū d̄ni nō excusaret cum potuisset petere in regno vel d̄no. ar. dicte. l. si soluturus ff. de solu. et est aduertēdū q̄d d̄ns existēs extra d̄nū suū h̄ nō possit exercere que sunt iurisdicōis. l. si. de iu. om. iudi. t̄m p̄t mādare in territorio suo exequenda 7 iō b̄nificia cōferre. Inno. in. c. q̄ diuersitate de cōcessi. p̄b. vbi ex suā diocesim. et in curia romana episcopus b̄nificia cōfert ideo et inuestire de feudo. facit. c. nouit cū glo. de offi. lega. facit tex. ibi in simili dixi in. c. i. iuncta rubri. supra cōstitutiōes feudoz d̄ni lot̄ba. iperatois facit. l. si. 7 ibi gl. ff. de offi. p̄fecti vr. 7. l. iij. ff. de offi. p̄fidis cū si. ¶ Quero vix vel co. mandauit vt vasallus p̄stet iuramētū in certo loco designato an poterit p̄stare in alio loco: r̄ndeo aut locus est adiect⁹ cā demōstratiōis 7 tunc p̄t recipi in alio loco ar. l. iuregentiū. §. p̄ctoꝝ. 7 no. in. l. qui in futuꝝ. §. ff. de pac. aut locus est de substantia 7 tunc seruāda ē forma mandati. l. diligenter. ff. mandati. capitulo pisanis 7 lucanis in verbo libere de resti. spoli. c. dilecta. nā non attēdit locus nisi sit de substantia. c. nō loca. 7. c. multi. xl. di. c. statutū. §. i. nullo iūcto si. d̄ rescriptis li. vi. ¶ Quid aut in dubio And. de iser. v̄ sentire q̄d in dubio nō attendat loc⁹ ego putarē q̄d in dubio sit attēdēda forma mādari ar. d. l. diligenter 7 eoꝝ que no. ang. 7 bar. i. l. platā. C. d̄ sen. 7 interlo. om. iu. 7 q̄d no. cano. in. d. c. cū dilecta putarē t̄m q̄d si d̄ns faceret inuestiturā extra locū designatū valeret 7 videret mutuo p̄sensu recessū a forma mādari p̄ tex. p̄ locū a sp̄ali in. c. statutū. §. i. nullo de rescri. li. vi. facit q̄ voluit notabiliter car. in de. i. d̄. nos ita in. iij. col. de iureiurā. 7 bonus tex. in. c. si. §. bis aut. 7 ibi Inno. 7 7 Dan. de off. del. Insup aduertēdū q̄ vbi vasallus non p̄t tute adire locū positū in mādato d̄ni excusaret 7 posset in alio loco p̄stare iuramētū. l. de etate. ff. ad treb. facit l. ij. §. i. ff. si q̄s cautio. dicit and. q̄d in regno scicilie nō p̄dit fēdū h̄ vasallus n̄ petierit inuestiturā infra. ānū 7 diē ex ignorātia forte iuris secus si faceret ex cōtēptu principis q̄d rex est munificus 7 liberalis. l. iperialis. C. de nup. 7 no. in. l. 7 in. l. C. ad. l. falci. 7 p̄t esse r̄ illi⁹ munificentie q̄ ille q̄ nitit̄ ex tpe dicit̄ v̄i quadā circūuentiōe vt i. auē. de bis q̄ ingrediū. ad ap. §. volumus nā eēt iniquū q̄ rex vellit accipere feudū pp lapsū āni 7 mensis vel diei cum vasallus h̄ nō fecerit ex cōtēptu. h̄ magis forte ignorātia iuris. ¶ Quero si vasallus q̄ nō potuit adire d̄nū pp inimicitias mittere p̄curatorē p̄t 7 an p̄det feudum r̄ndet and. q̄ nō p̄ istā tex. ibi in inimicitie nā pp inimicitias excusat h̄ nō petierit inuestiturā. i. annū 7 mēse vel diē sed pulchrū ē videre an cessante inimicitia ānus dies vel mēsis ad petendā inuestiturā incipiat currere. ita q̄ si nō petierit p̄dat feudū. r̄ndet and. q̄ p̄det feudū nisi cessate inimicitia infra annū diē vel menses a die cessatiōis inimicitie petierit inuestiturā sicut diximus in minori q̄ nō currit annus vel dies. Tamē postquam est effectus maior

currit 7 p̄t esse r̄ q̄ cessate causa cessat effectus 7 q̄tenus durat cā ne cessat. eatenus durat indulgentia p̄cessa pp necessitate vel iustā cām. l. i. ff. d̄ ferijs. l. tertia. §. yura. ff. de leg. sc̄do cū si. quod ē valde no. 7 sic limitat exceptio. h̄ positas in tex. vt currat annus mensis vel dies nisi sint alie iuste cause cessatiōis post alua. ¶ Quero ab extra q̄d si vasallus cōparuit infra t̄ps debitū corā d̄no h̄ t̄m narrat qualiter p̄ suus erat mortuus 7c. 7 non ē p̄secutus vlti⁹ an veniat feudo priuādus 7 dic q̄ sic q̄ nō sufficit cōpere nisi instet petendo inuestiturā ar. ff. de libel. dimi. l. i. 7 in isto tex. q̄ p̄suppōit q̄ petat. v̄n debemus intelligere cū effectu v̄z vt impleat vasallus ex sua pte q̄d s. p̄tendo inuestiturā 7 fidelitatē pollicendo. vt. i. de capi. cora in prin. 7 tenuit gl. in. c. i. que fuit p̄ri. cā b̄n amit. in glo. ij. 7 ibi and. Et ad p̄dicta adduco gl. in. c. si papa. de priui. li. vi. sufficit t̄m si petat renouationē inuestiture absq̄ eo q̄ exprimat 7 polliceat fidelitatē q̄ hoc subitelligit vt no. glo. in. c. si. i. p̄ quos fiat inesti. 7 dixi i. d. c. i. in prin. que fuit p̄ri. cā bene. amit. Vidimus aliqd in. c. i. s. de seu. si ne culpa nō amit. Secus at si polliceat fidelitatē 7 nō petat alio mō inuestiturā q̄ tunc nō satisfaceret cuꝝ inuestitura nō cōprehendat sub fidelitate vt dixi in. d. c. i. j. d̄ capi. cora. Qualiter at se debeat h̄ere vasallus in d̄ca inuestitura petēda tradit̄ in glo. in. d. c. si. p̄ quos fiat inesti. vbi vide. ¶ Quero q̄d si duo cōtendunt de h̄ditate d̄ni nūquid vasallus tenebit̄ petere inuestiturā ab vtroq̄ an ab vno an excusabit̄ si nō petat donec certus erit quis eorū sit heres. dic q̄ si vnus est possessor hereditatis q̄ ab eo sit petēda. poterit et peti a cōpetitore cū p̄testatiōe salt̄z vt nō p̄iudicet ei si appuerit nō esse heredē ar. C. de peti. h̄ere. l. si. de libe. cā. l. ordinata de dā. infec. l. p̄toꝝ ait i. p̄n. vel differat quousq̄ aliq̄s obtineat ar. extra de iurepa. c. si vero. ff. de ap. l. si plusorie in si. 7 ita dixit iaco. ar. d̄zo. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella. si duo cōtendūt de hereditate. Et facit q̄ vult bal. in p̄benio decretaliū in iij. col. 7 in. c. ex tenore in si. col. de rescri. vbi cōcludit q̄ si quis inuestitus a duobus tpe sc̄l̄matis quoz vterq̄ p̄tendit se papā pp dubiū excusat vt valeat vtraq̄ inuestitura 7 sustineat illa postea que erat facta a vero papa. Et q̄ melius sit differre cū p̄testatiōe q̄ p̄ eū nō stat. facit notabile cōsiliū oldra. numero. xxij. q̄ incipit ad q̄nē qua querit. vbi loquit̄ de duobus coelectis i discordia iperatoibus. ¶ Quero oēs de ciuitate putabant d̄m mortuū heres 7 fili⁹ d̄ni abstulit feudū vasalli q̄ nō petiūt inuestiturā infra annum 7 diē. deinde d̄ns viuens reuersus 7 ad d̄nū. Queri ē an vasallus possit recuperare feudū suū. r̄ndet and. q̄ aut vasallus ex cōtēptu d̄ni nō petiūt inuestiturā. i. annū 7 diē q̄ 7 ipse putabat d̄ni mortē sicut 7 alij d̄ ciuitate. 7 tūc priuatus est feudo q̄ satis est cōtēnere h̄ d̄ns nō fuerit mortu⁹ ar. l. iij. §. itez si quis p̄ calumniā. 7. l. ff. si. ff. ne quis eū qui in ius vocatus. Secus at si vasallus hoc nō facit ex cōtēptu quinimo putabat eū viuere. ar. l. i. ff. de condi. sine cā. t̄m p̄ excusatione vasalli multū facit. Bar. in. l. genero. ff. d̄ bis qui nō. ifa. Inno. in. c. q̄ diuersitate. in. ij. col. de concess. p̄bē. Ancha. in. c. statutū de p̄bē. li. vi. ¶ Quero an d̄ns a quo petita ē inuestitura a vasallo infra annū 7 diē si noluerit inuestire vasallū priuet̄ pprietate sua. r̄ndeo q̄ sic fm glo. in. c. i. §. i. in gl. magna que incipit no. j. per quos fiat inesti. quod no. d̄ d̄nos. videbimus in. d. §. i. ¶ Queri ē Alvaro. an possit d̄ns minuere illud t̄ps petende inuestiture dic q̄ nō. fm and. de iser. q̄m tpa legalia nō minuūt. imo si iudex minueret suppleret a lege. iij. §. si quis. ff. d̄ re iudica. sic p̄ in aut. hodie. C. de tem. appel. 7. l. superuacua. C. de temp. in inte. resti. l. cuꝝ sit romana. de appel. vbi dixi q̄d intelligas v̄z nisi aliud inueniretur expressum a iure q̄ terminus legalis posset minui. l. iij. ff. de re iudica. Vel nisi pars sicut esset vasallus i proposito cōsentiret in minori tpe q̄ posset iuri suo renunciare. l. si quis in cōscribē

do. C. de pactis. quo casu nō veniendo i termino statuto p̄ promissionē amitteret feudum si ad hec expresse se obli-
gasset p̄dere si nō veniret infra t̄ps̄ p̄missum arg. l. ij. ff. q̄
latifida. cogan. Et si ista obligatio fieret apud acta iudi-
cis cōpetentis tūc nō esset opus q̄ fieret aliud nisi execu-
tio obligationis ar. eoz̄ que no. in gl. ij. q. i. §. quod autē.
q̄d habet in. l. acta. ff. de re iudica. sed si fieret extra iudi-
cū tunc ageret̄ via ordiaria. l. si pacto. C. de pac. nisi de
differet̄ licentiā q̄d caperet̄ feudū tunc auctoritate propria
C. de pignori. l. iij. fm̄ And. de isernia. **¶** Quero an in
fantia vasalli ipsum excuset si habeat tutorē. Et iaco. de
bel. sentit q̄d nō: intelligendo istū tex. quod nō habeat tu-
torē. ar. i. d. §. preterea. 7. i. si d̄ feu. fue. cōtro. i. c. si minori
7 in. c. si quis deceferit. 7. C. de iure delibe. l. si infanti. 7
C. ad trebel. l. scimus. s; dñs bal. intelligit et̄ i infante ha-
bente tutorē cū ex se ignoret oia. l. si. ff. rem pupil. sal. fo-
re. Idē dicit ipse post infantiā donec est pupillus q̄ intel-
ligit̄ semiplenū intellectū habere vt no. glo. in. l. in nego.
gest. ff. d̄ re iudica. Adulto vero currit t̄ps̄ sed datur resti-
tutio. vt. i. d. §. preterea. cū ibi notatis. **¶** Quero ad quē
debeat redire istud feudū q̄ amittit vasallus ex sua ne-
gligētia 7 cōtumacia nō petendo renouationē; inuesti-
ture: an ad dñm an ad agnatos. 7 and. de iser. videt̄ sen-
tire idē q̄d diximus in alienatiōe feudi facta p̄ vasallū: q̄
si feudū ē nouū reuertit̄ ad dñm et̄ exclusis filiis: si vero an-
tiquū tūc ad filios 7 agnatos si existat̄ alias ad dñm p̄ ea
q̄ dixit in. §. si. i. que fuit pri. ca. be. amit. s; tu hoc vide i. c.
titius in fi. 7 q̄d ibi dixi j. si de feu. fu. cōtro. 7 in. c. si va-
sallus eo. ri. 7 dixi. §. qui. mo. feu. amit. in. §. si fuerit de
succēsiōe feudi. in. §. hoc quoq; 7 hanc cōclusionē firma-
ui i. d. §. si fuerit que fuit pri. ca. be. amit. **¶** Quero quid
si aliquis minatus est vasallo ipsum velle offendere in p̄-
sona vel in rebus an iste sit sufficiens metus 7 inimicitia
ad excusandū ipsū; 7 dicit and. de iser. q̄ sic cōcernenti-
bus debitis cōiecturis puta si declaret̄ h̄ esse actū ex infi-
dijs qm̄ sola cōminatio nō sufficeret vt in autē. de nup. §.
natus. C. de reuocā. dona. l. si. 7 summet̄ cōiectura ex per-
sona cōminantis vtrū solutus sit h̄ facere ar. ff. de ne. ge.
l. si quis negocia. de pign. act. l. vel vniuersoz̄ de vsur. l.
qui semises. facit. l. h̄ at̄ in prin. ff. si cui plus quā p̄ legem
falci. nec imputabit̄ vasallo etiā isto casu si nō miserit p̄cu-
ratorē p̄ ea que dicta sunt. s; fm̄ and. d̄ ser. l. i. 7 ibi p̄ Li.
C. si q̄s i peratori maledic. Inno. i. c. cā; matrimonij d̄ of-
fisi. del. habetur in. c. si. de appel. bar. in. l. de pupillo. §.
si quis ipsi p̄tori. ff. de ope. no. nunc. Jo. de blanasco i sū-
ma d̄ feu. in. ti. qui mo. vel cau. feu. amit. v. itē si vasallus
Hosti. in sūma i ti. de feu. §. q̄. cau. vel mo. v. 7 itellige h̄
vera facit q̄ no. car. i de. ne in agro. v. prefate d̄ stat. mo-
na. 7 ibi et̄ Jmo. Quero quanto tēpore ista excusatio ini-
micitie durabit. dic q̄ per totum istud tempus concessū;
a lege ad petendam inuestituram quo tēpore transacto
habebit̄ ad huc tantum temporis quo secundo tempore
elapso amplius non excusabitur quia tenebitur ire aut
mittere procuratorem fm̄ ea que traduntur in autentico
e i qui. C. de tem. appellario. alias sequeretur vnū absur-
dam q̄ si inimicitie essent perpetue q̄ nunquam teneren-
tur petere inuestituram fm̄ and. q̄ non est dicendū; du-
rus est hoc sermo 7 contra tex. nostrum in quo indistin-
cte excusatur. **¶** Quero quid si pendēte primo tempore
āni 7 mēsis seu diei sopite sint inimicitie an vasallus ha-
bebit ad huc integrum tempus vel solum illud quod su-
pererat dic q̄ habebit̄ integrum tempus quia cessante
impedimento tunc incipit currere hoc tempus argumē-
l. q̄ p̄tor. C. de sti. mili. 7 si postea non facit. tunc erit pe-
na p̄tinationis argumen. in. c. si minori. j. si de feu. fue.
cont. fm̄ predictum and. est in simili bona glo. in. c. i.
§. cum vero nese. va. lib. vi. 7 in capitulo imputari de
regu. iur. eo. li. facit tex. 7 ibi De. de anchara. in. c. cupi-
entes. in. §. quod si per. xx. versic. si insuper de elec. libro

sexto. Hostien. 7 do. Anto. in. c. de ratione de appel. in pe-
nul. colū. vbi concluditur q̄ licet impediō non currat tē-
pus a lege assignatum ad aliquid faciendum. tamen ces-
sante impedimēto incipit currere licet in contrariū pos-
set allegari glo. in. l. minoribus. C. de his quibus vt in-
dignis. 7 ibi docto. in. l. ij. C. si aduersus delictum Bal.
in autenti. si captini. C. de episco. 7 cleri. Sed in veritate
ex dictis per Bal. ibi 7 in. d. l. minoribus. 7 in. l. i. C. in
qui. cau. in integrū restitutio. non est necessaria. apparet
So. q̄ loquuntur vbi lex minorem non apprehēdit ideo
maior factus postea non tenetur. materia nostra loquit̄
quando lex apprehendit 7 obligauit personam vt certo
tempore faceret. ideo cessante postea impedimento excu-
satus non est licet tēpore impedimenti sit excusatus. 7 ita
Salice. intelligit. l. cum fratrem. C. de his qui. vt indig.
in. d. l. minoribus in fi. 7 ibi Pau. de castro.

¶ **Quis fecerit.** Non valet iue-
stitura vel cā-
biuz facta vel factuz in aliū sine cōsensu vasalli.
b. d. Nota ibi inuestiturā q̄ postq̄ dñs inuestiuit quem de
feudo n̄ p̄t postea aliū; inuestire sine cōsensu primi vasalli
¶ Mo. q̄ nemo p̄t petere se inuestiri d̄ feudo q̄d p̄ alium
legitime possidetur q̄d intelligas verū; nisi possidens cō-
sentiret vt h̄ 7. §. qui mo. fe. ami. in. §. p̄terea 7. §. qui suc-
cel. tene. in. c. i. Itē intelligas istū tex. pure secus aut̄ si
in die; mortis ipsius possidentis vel sub cōditiōe si ipse
possidens moriat̄ nō relictis legitimis successoribus in
dicto feudo vt. §. p̄batur hic p̄t esse ti. qui succel. tene. in.
c. i. Itē fallit nisi dñs veller disponere vniuersaliter alie-
nando totam etiam eius curiam vasalloz̄ vt voluit glo.
prima hic posita in fine sui quam glo. intelligas. 7 con-
sequenter istam vltimam limitationem procedere 7 ha-
bere locū solū; in ciuitate mediolanen. vbi viget talis cō-
suetudo in. §. ex eodem allegato in glo. quoniam in alijs lo-
cis non posset dominus vendere 7 i alium transferre eti-
am cum vniuersitate iura vasalloz̄ suoz̄ eis inuitis
vt in. §. preterea de prob. fe. alie. per se. 7 ibi dixi super
glo. si. de capi. qui cu. vendi. i. c. i. in p̄tio notabili. **¶** Mo-
ta tex. ibi vel cambium q̄ dominus non potest facere cā-
bium. i. permutationem de feudo sine consensu vasalli
cuius erat feudum. **¶** Nota ibi pro infecto q̄ id quod fit
contra consuetudinem feudales habetur pro infecto. ar.
L non dubiū. C. de legi. 7 est ar. q̄ stante statuto q̄ de con-
tractibus soluat̄ gabella de contractu nullo non erit sol-
uenda. ita Alvaro. hic Bal. in. l. non dubium allegata
Bal. in. l. si. §. sed quia. C. cōmunia de lega. ita consuluit
Ludo. in consilio. lxxviii. incipit In xp̄i ze. licet cōmuni
iure. **¶** Glo. i. diuiditur in quatuor. in prima formatur
questio in secunda 7 tertia idem facit: in quarta ponit li-
mitationem siue declarationē ad tex. sc̄da ibi nūquid ter-
tia ibi nunqd̄ pignori quarta ibi h̄ intelligo vep. **¶** In
ea. glo. ibi locare huic q̄oni cui non r̄ndet glo. fm̄ Ja. de
bel. 7 Bal. r̄ndeo q̄ non est licitū dño locare feudū; sine
consensu vasalli in eius p̄iudiciū arg. c. i. i. in qui. cau.
feu. amit. **¶** In ea. gl. ibi dare huic questioni etiam nō
respondet glo. vos dabit̄ resposum fm̄ Jacob. de bel.
aut dominus vult alteri dare in feudum pure 7 non p̄t
aut vult dare secundo vasallo sub conditione vel in diem
incertā 7 tunc p̄t nisi sit ecclesiastica persona vt dixi ple-
ne in. c. i. §. qui succel. tene. 7 in. c. i. hic p̄t esse ti. qui suc-
cel. tene. **¶** In ea. glo. ibi deo dante huic questioni respon-
Balduz quod in p̄iudiciū vasalli dominus non po-
est pignozare feudum sed nunquid in p̄iudiciū tertij
respondet q̄ so. colligit̄ pro 7 contra p̄ no. in. l. indebiti
§. si. ff. de cōdi. indebiti. vos dicite vt videbim⁹ i. c. i. i. de
phi. fen. alie. p̄ fe. **¶** Ad si. gl. nota q̄ tex. n̄ loq̄t q̄n dñs
acit inuestiturā vel p̄mutatiōez de vtili dño 7 sic de iure
vasalli p̄inde dicit bal. q̄ dñs n̄ p̄t aliēare ciuitatē suā;
sine cōsensu ciuiū 7 multominus p̄t ciuitatē; q̄ interest

subditoꝝ non habere tot dominos. vt no. glo. in. c. dilecti de maio. 7 obe. facit glo. in. l. inuitus. ff. de fideicō. liber ta. Jo. an. in addi. ad Spe. in ti. de feudis in. §. qm̄ ver. xxiii. **C** In glo. hoc intelligē. ad fi. no. hāc gl. que limi tat tex. nimis vt h̄ a principio nō valeat. inuestitura pure facta in aliuꝝ sine cōsensu primi vasalli in casu. §. nostri si nō vꝝ scōda cōcessio. Tñ tūc nō agit de euictōe glo. est val de singularis in. l. si familie. C. fa. ber. nisi acceptoꝝ fue rit ignorans vel si pviderit de euictione per pactū vel sti pulationē vt in. l. si fundū sciens. C. de euic. 7 facit qd̄ ele gāter scripsit Ang. in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de rō. obli. **C** Itē post eūdē Alua. q̄ro quid si dñs fecit pure in uestitura de feudo sui vasalli sine cōsensu ipsiꝝ an talis i uestitura q̄ non vꝝ possit vires capere eo vasallo mortuo sine successore. 7 dicit Bal. q̄ si iste inuestitus eēt in pos sessione poterit se tueri per exceptiōes aut nō est i possessio ne 7 vult agere ex dicta inuestitura. 7 tūc si ē vallata p sti pulationē dicit ipse q̄ poterit agē q̄ stipulatio nō h̄z a q̄ impediā. ff. si cer. pel. pinde. 7 de act. emp. l. si quis alie na. 7 de rei vēdi. l. si a socio: secus at si nō eēt vallata p sti pulationē q̄ est facta p̄ter legē. 7 iō nudū pactū nō h̄z a quo vctiat idē in effectu v̄ sentire Ja. de bel. p̄ ea que h̄ no. vlti. glo. **C** Opponit Bal. q̄ istū tex. de. l. si p̄tes. §. si. ff. quēadmo. serui. amit. 7 de. l. si. ff. de pac. vbi factū vni us nō nocet alteri. So. q̄rius est v̄p nisi nā rei sit ad id d̄ stināta. l. qui cū alio. ff. de reg. iu. vos allegate rōnes in. l. si. q̄s domū. §. i. ff. locati. respicē. n. debuit 7c. **C** Post al uaro. quero ab eē an iste dñs alienans feudū sine volunta te vasalli priuet pprietate: 7 dicit Bal. q̄ nō per istū tex. qui dixit q̄ p nō facto habet 7 ex hoc dixit eē dñiam vtrū vasallus alienat sine voluntate dñi quo casu priuat iure suo. vt. j. de p̄bi. feu. alie. per Sede. in. §. calidis an dñs aliener. 7 tūc secus vt hic q̄ nō priuabit dñs pprietate h̄ q̄ctus erit ipso iure nullus 7 p nō facto habet sed q̄ hāc suā determinationē fortiter facit. j. tex. de for. fidei. in. fi. vbi ad paria iudicant dñs 7 vasallus fortius in. c. i. i. q̄li ter dñs proprie. priue. 7. i. si de feu. sue. cōtro. in. c. dño co mittēte. Et in glo. h̄. iuxta fi. j. per quos fiat inuesti. in. §. fi. 7 alia. glo. que videt hoc expressius sentire in dicto ti. de for. fidei. in. fi. 7. i. de alie. feu. pater. in. c. fi. Et hāc par tem v̄ sequi An. de iser. in. d. §. ex eadē 7 hic. Et ideo pu tar em q̄ stricta iuris rōne opi. Bal. nō posset sustineri h̄ equioꝝ videat: 7 mitioꝝ. Et pōt respōderi ad istū tex. qm̄ eodem mō non tꝝ ipso iure venditio facta per vasallū de iuribus suis sine licentia dñi 7 tñ vasallus priuatur iure suo vt p̄. i. de probi. feu. alie. per se. in. §. nos autem 7ce. Ergo 7 eodē mō potest intelligi iste tex. in dño 7c. per ea que dicta sunt supra facit. l. si. cum ibi nota. C. de iure em p̄bi. facit tex. 7 quod ibi notat Bal. in. c. i. de probi. feu. alie. per Lot. facit. l. iubemus. §. sane. C. de sa. san. ec.

Ancinus. b. d. vasallus non dꝝ pri uari possessione feudi ni si conuicta culpa 7 si vasallus appe. ad imperiuꝝ a sua iniqua snia deinde vasallus appellans h̄z sex heb domadas ad preparandū cā eundi ad imperatoꝝem qui diffiniat an pares curie eque vel inique ptulerint senten tiam. b. d. no. No. tex. ibi miles q̄ idē est in quolibet alio vasallo. vt C. in. c. si quis miles. §. constitutiōes feuda les dñi Lotbar. Imperatoꝝ. 7 cōsequenter tex. noster h̄z locum siue vasallus sit miles siue non. **C** Not. ibi de pos sessione 7 q̄ vasallus nō debet de facto expelli de feudo. sed cā cognita 7 per iudiciū senioꝝ siue per alios compe tentes indices. c. ceterꝝ de iudicijs. c. v̄p. 7. c. ex trāsmis sa de foro cōpe. **C** Not. q̄ si vasallus appellauit a senten tia pariū vel petierit reductionem ad arbitriū boni viri si esset factum cōpromissus miles siue alius vasallus appel lans siue petēs reductionē ad Imperatoꝝē h̄z sex hebdo madas in quibus se p̄parat ad iter faciendū cā veniendū ad Imperatoꝝē simile in. l. ab hostibus. §. simpliciter cuꝝ

se. ff. ex qui. cau. maio. 7 p componendis sarcinulis 7c. Et intelligitur hoc tps̄ continuū sicut alia tpa que in du bio cōtinua censentur gl. in rubrica. ff. d̄ diuer. 7 tēpo. p̄ scrip. habetur in de. i. de in integ. restitu. nisi ex cā impedi menti daretur restitutio vt in. c. ex ratione de appe. Ita Aluaro. h̄. neqꝝ. n. debet intelligi tex. q̄ elapsis. vi. hebdo madis priuetur possessione fendi. q̄z appellatione pendē te nihil inouandum est vt in rubri. 7 gl. ff. nihil noua. ap. interpo. c. non solum d̄ appel. lib. vi. **C** No. ibi ad no stram q̄ ad presentiam imperiales accedere debet vasal lus appellans vna cū iudicibus qui protulerunt sententi am. Et intellige v̄p in magnis feudis non in paruis. **C** Not. etiam ex isto tex. fm̄ Bal. q̄ reductiōis petitio que fit a laudo arbitrationis equiparat appellationi. bal. in. l. ij. C. vt lite pendēte. facit. l. non distinguemus. §. cuꝝ quidam. ff. d̄ arbi. dixi in rubrica extra de appel. **C** No. etiam tex. ibi iniqꝝ quatenus refertur ad reductionē be ne stat q̄ sufficit sola declaratio. l. si societatem. §. arbitro rum. ff. pro socio. c. quinquauallis de iureiuran. Sed qua tenus potest referri ad sniam pariū curie. dicit Bal. sub audiendū iniquam dicerent 7 appellarent. nam loco ap pellationis non sufficit dicere sniam iniquam. l. i. in fi. 7 l. se. ff. de ap. 7 intelligit Bal. b. de appellatio. que nō sit iuri alias cōtraria. nam per appellationē iuri p̄riam nō habet locum. vt appellatione pendēte nihil innouetur. Jo. an. in. c. pastoralis. §. p̄terea de offi. dele. 7 in. c. be ne de appel. Et ex p̄dictis nō singulariter. 7 vult Bal. h̄ q̄ reductio petita aduersus laudū h̄z effectum suspensiuū vt nihil innouet reductōe pendēte q̄ est p̄udicialis. qd̄ dcm̄ non p̄cedit sine dubitatiōe vt posui ex de app. in ru brica in. xxxvij. col. ver. scōs effectus. **C** No. ibi diffinie mus q̄ Imperatoꝝ diffiniat an pares curie diffiniuerit eq̄ vel inique. **C** Glo. j. ibi. l. iij. no. qd̄ pendēte appellationē vasallus nō dꝝ a pos. remoueri vt plene in ti. ff. nil inouari 7c. p̄terea tps̄ sex hebdomaday nō est ad p̄sequēdā ap. h̄z ad p̄parandū iter. vt vadat ad Imperatoꝝes vt b̄ in tex. d̄ hoc termino 7 alijs pluribus in cāis appellationuꝝ posui late i. c. p̄sonas d̄ ap. **C** In ea. gl. ibi nec sat̄ det. **C** No. q̄ vbi p̄sona sit subiecta 7 res mobilis sit sequestrū. l. i. pa tres hic allegata. Et est gl. intelligēda de fructibꝝ rei feu dialis: q̄ regularit̄ feudū nō cōsistit in re mobili vt i. c. fi. d̄ feu. cog. **C** In ea. gl. ibi. §. si. hāc particulā intelligit bal. et in re mobili. Nā si depopulat̄ res pōt fieri sequestrū q̄ refert 7 sequit̄ Archi. xi. q. i. c. q̄z res de q̄ sequestro plene p̄ Jo. an. in mercurialibꝝ suis sup̄ regula locupletari de reg. iu. li. vi. Bar. in. l. Imperatoꝝ de ap. habet in. c. fi. d̄ seq̄stra. pos. 7 fruc. **C** Ad fi. gl. nō pulchrā limitationē ad tex. vt tex. noster loq̄tur qm̄ ambo vasalli sint vasalli Im p̄toꝝis. nā tūc ad Imp̄a. appellabit̄ alias ad imediatuꝝ p̄ncipes ad quē putat̄ regeꝝ duces 7c. l. Imp̄a. ff. de ap. lo quoz de iure ciui. **C** Glo. se nūq̄ ibi ap. no. q̄z tps̄. vi. heb domaday nō currit nisi scienti 7 demū iter posita ap. facit tex. in de. sic de ap. P̄onit̄ scribentes i. c. ex p̄te d̄ rescri. fm̄ And. 7 Bal. **C** In ea gl. ibi iter arripiat no. i autē. d̄ bis q̄ ad ap. igredi. q̄ aut loq̄mur de tpe p̄parādū. 7 tunc loq̄tur tex. n̄ qd̄ est tps̄. vi. hebdomaday. aut de tpe p̄sequendi 7 exercendi ap. Et tūc est tps̄ āni vel ex cā biēniū l. fi. 7 an. ei q̄. C. d̄ tēp. ap. **C** S̄ op. p̄dicta d̄. c. i. §. i. i. si de inuesti. inter do. 7 val. lis oria. Rūdeo ibi loquit̄ in cā principali hic in cā ap. Vel alit̄ hic loquit̄ de tpe ad p̄parādū iter. Ibi ad p̄sequē. ap. Et sic dat̄ ānus. **C** In ea. gl. ad fi. nota limitatiōes ad tex. n̄m vt p̄cedat in ma gnis feudis puta regnis ducatibꝝ 7c. Nā in cis cundū est ad p̄ntias Imperatoꝝis cā p̄sequendi appellationes. sic sunt vasalli Imp̄iales: vbi at̄ feudū esset puuꝝ puta vniꝝ ville. Et tunc nō esset eundū ad p̄ntiam Imperatoꝝis p̄pter magnas expensas. Sed cognoscent̄ seniores vel de legatus imp̄toꝝis. **C** Extra glo. quero. An rex vel dux possit auferre feudū vasallo sine sententia p̄ notoriā cul

pa; vasalli Bal. in. c. ij. §. de feu. sine cul. non amit. videt
dicere q sic. facit quod vult Joan. and. super prima glo.
in. c. ad apostolice de re iudica. lib. vi. Ange. in. l. Idem
q; §. si tibi. ff. qui portio. in pig. babe. Panormi. 7 ibi po
sui in. c. cu; sit romana de ap. in. c. cu; non abboie de iu
dicijs in. c. fi. de iura. ca. Amo. in. de. i. pleriq; d. ele. bal.
in. l. executor; in pe. charta. C. de exec. rei iudi. cōcludit
And. aut est notoriū b actu pmanēs aut nō est actu pma
nens: pmo casu nō reqrit snia s; si negaret esset necesse p
bari saltes p duos testes. ij. q. i. māifesta. §. qm. puta si va
sallus fouet castrū rebellatuz notorie q pncipē suū i fauo
rez hostiū. s; casu qñ scm nō est actu pmanens. 7 tūc si iu
dice sedente p tribunali nō reqrit snia. l. nullus. C. d. te.
7 no. in. d. c. manifesta. exēplū si coraz populo vasallus q
regē diceret acerbas iniurias naz vbi pnceps ibi tribūal
ib: totū ius. l. in oib; C. de te. q casu nō reqrit snia alias
āt sic maxime in manifestis. l. ēptoz; in pn. ff. d. act. emp.
l. i. C. q 7 aduersus q; 7 no. in. l. ea qdes. C. d. accu. faciūt
q dixi in. c. i. 7. ij. §. de feu. sine cul. nō amit. d; tū costare d
bac notozietate vt postea sit p sultū. alteri possidēri feudū
du; sibi negaret notozietas in tps in futurū. l. gesta. C. de
re iu. l. i. 7. ij. C. de edē. nā si rex vel dux diceret in pcessiōe
feudi vasallo nouo eū q pri; tenebat fuisse p ditorē vt alia
culpa reū q fuit cā puandi vasallū nō crederet ei du; tra
ctat de comō pprio. l. null; C. de testi. l. i oib; C. de testa.
c. si tm. 7. c. placuit. vi. q. i. ita. An. de iser. b. 7 in. c. i. i pe.
col. q succel. te. qui dic notabilia vba. 7 in. c. i. in. vij. col. d
capi. cora. vbi scā vba dic admonēdu; ēt papā ne abutā
plenitudine ptātis cu; p iudicio tertij. 7 in. c. i. in pe. col.
i. de capi. qui cu. vendi. dic quod l; soli regi vel pncipi pl;
credat quā vni notario. l. ij. C. qñ decreto op; nō est b vep
nisi in respicientib; comōdu; ipsi; regis vel pncipis vt i
casu pposito. ita Card. ēt; in de. i. in. v. duduz in. i. col.
de iureiu. fac. c. cū a nob de testi. l. vt iurisiurandi. C. d. te
sti. naz spāle est in p p vt eius lris credat cle. lris de pba.
vel dicto ei; d. c. cū a nob. c. ad audiētiaz vbi panoz. not.
tex. q ēt in p iudiciū laici credit pape de p scri. facit gl. in
c. ad aplice vere iud. li. vi. gl. i. c. i. d. renū. eo. li. §. sec; erit
in alijs nec extēdenda sūt ad inferiores; a p p ēt electuz in
impatores; ita Car. in. d. v. dudū bar. tm in exuag. ad rep
mendaz in vbo figura in fi. col. vt velle q cle. lris de pb.
bz locū in impatore 7 Car. in de. pastora. i. v. col. de re iu.
dūmō int subditos. fac qd no. panoz. i. d. c. cū a nob. facit
qd vult Pan. de ca. cōsilio. d. vi. incip. viso 7 examinato
vbi plenitudine ptātis restringit int subditos. est bonus
tex. de hac restrictiōe in. d. de. pastora. fac qd volūt card.
7 Amo. in de. i. §. porro de iureiu. bal. in. c. i. §. fi. de pbi.
feu. alie. p Sede. Amo. in de. i. in fi. vt lite pen. panoz. in
c. q in ecclesiā d cō. Ita. d. mar. b pan. faciūt q no. bar.
in. l. ambitiosa in fi. char. ff. de decre. ab ordi. fac. Lu. in
in. l. scienduz in. xxij. col. de vob. ob. gl. in auē. vt in medio
lit. n fiat sacre iussio. §. i. dū vult credi referēdario pape d
bis q dic sibi ēē cōmissa a p p. fac. gl. i. c. nobilissimū. xcvj.
di. no. cōiter cano. de inferiorib; a p p in. d. c. cū a nob. in
c. q sup bis de fi. instru. 7. c. post cessiōe; de pb. **Quero**
an in cā appellatōis feudi fuerit ius cōe puta appellādo. i.
x. dies. 7. i. annū pseqndo; rñdeo fm an. q suan. ē ius cōe
in oib; nisi q ad pparādū iter q; dāt sex hebdomade vt b
fo q; est spāle in feudo vt iudex a q n possit assignare tps
de q in. l. ptes. C. de app. qñ pes tenent adire impatores.
addicite qd est spāle s; bal. h qm de iare cōi n tenet iudex
a q ire ad iudices ad que; c. sepe. de ap. p imo. 7 in. q. di
sputata. p bar. q incip. a snia. spāle ē igi in feudis 7 h oia
spālla intelligat i magnis feudis n in puis; vt no. gl. fi. fa
teor tm q sex hebdomade dāt i feudis puis s; an. ego pu
tarē q qm sex hebdomade dāt pp iter arripiedū ad pntiā
impatoz ad cui; iter reqrunt multa pparāta 7 multe
expense q rō cessat in puis feudis qm nō itur ad pntiā im
patoz vt ē casus in. l. fi. de bñficijs in lōbarda. Et ita v;

intelligē gl. nfa si. in fi. S; aduerte qm iste tex. nō pōt itel
ligi de dictis maiorib; valuasozib; qd p; q; iaz in cā pnci
pali fuit pnciatū p aliū iudicē inferiorē ab impatore qd
nō potuisset fieri si fuisset de dictis maiorib;. vt in. d. c. i.
in pn. 7 in. d. l. que loquunt in cā pncipali. vnde § intelli
gas istū tex. in alijs minorib; vep si isti litigantes 7 eozū
curia seu eoz dñs erant sub impatore ad quem imediate
denouebat appellatio. vt. §. dixi in gl. ij. in fi. 7 iō cū gra
uant a suo iudice pncipali appellant ad impatorem tan
quaz ad iudicē suū appellatōis. 7 iō intelligi pōt de ma
gnis feudis vel d paruis q recognoscunt a dño qui reco
gnoscit supiozes impatores. **Oppono** ab ex. de. c. i. cir
ca mediu; i. si de inuesti. inter do. 7 va. lis ori. **Solue.**
vt ibi dicam sup glo. iij. **Post** Alvaro. qro an ex cau
sa possit illud tps sex hebdomadarū augeri 7 videtur q
non fm Bal. qz ois dilatio q assignat a iure bz vim pem
ptozij vt not. glo. in de. i. de do. 7 cōtu. 7 in de. i. de excep.
Tñ dicit Ja. d. bel. q sic cognita cā 7 arbitrio iudicis ar.
ff. de re iu. l. ij. 7. iij. §. si q; pdēnat; nō aut poss; minui vt
dixi. §. e. c. i. dixi plene de bñmōi māi. c. cū sit rōana de ap.

De contentiōe inter dñm 7 vasallum de inuestitura.

Quidaz habent hic rubricaz tales quemadmoduz feu
du; ad filius pntet rē. 7 male qz talis rubrica cadit. i. c.
primo. Quidaz alij vt Ny. de Mea. nullam hñt rubricaz
sed legūt sub rubrica pcedenti. Quidaz alij habent h ru
bricam talē v; de contentiōe inter dñm 7 vasallum de in
uestitura rē. 7 hec est vera 7 bona rubrica 7 ea cōiter vti
mur qua ēt vltus est And. de iser. Ja. de bel. 7 Bal. 7 con
gruit nigro nostro; 7 lz habeamus in h libro multas simi
les rubricas loquentes de ista mā vt p; de cōtro. inuesti.
7. §. de conten. inter do. 7 va. de inuesti. feu. 7. i. in ti. iij.
adeo q qdam dixerūt q iste titulus vacet vt dixit glos. i.
hic posita. Tñ possumus dicere 7 bene q nō supfluat qm
ista rubrica est posita in tractatu cōstitutōis lotharij Im
patoz q quidem constitutio fuit a glosatoribus postea
diuisa in plures rubricas put in dicta pstitutione diuer
sificabat mā 7 constitutio durat vsq; ad istuz ti. inclusiuē.
Cōtinuari potest hec rubrica ad pcedentes hoc ordine.
Quia. §. in pcedentibus Impator Lotharius tractauit
qualiter feudū non d; auferri a vasallo sine culpa. Itē 7
quo tpe vasallus debeat petē inuestituram. vt. §. in duo
bus titulis pcedētib;. S; qz interdū vertit contētiō int
ipm dñm 7 vasallū de ipsa inuestitura. Ideo subiecta est
ista rubrica.

Quis miles. Diuiditur istud c. in duas pres.

In prima dñs agebat q vasalluz possidentē feu
dum petendo sibi illud restitni dices q non legitime te
neat eo qz nō exiit ab eo inuestitus. S; vasallus affir
mabat se inuestitū quo casu stat sacro vasalli possessoris.
In secūda vasallus petebat dñm possidentē compelli ad
tradendū sibi possessione; dicens se ab eo inuestitum sed
dñs negabat se inuestiuisse quo cā si vasallus non pbat
inuestituraz p pares curie stabit sacramēto dñi possidentē
scda ibi 7 si dñs 7 sufficit ista diuisio p sūmario. **Ho.**
q possessio corporalis tuet possessore; 7 inducit presump
tione; p eo 7 deficiētibus alijs pbatōnibus statuerit
sacro de quo plene dixi. §. de contē. feu. inter do. 7 va. in
pnc. 7. i. de p sue. rec. feu. i. §. sacm. b ēt sentit gl. h posi
ta i pn. sui. namq; ēt in cāu nostro sola possessio vasalli de
se non sufficit nisi sit coadunata alia presūptione vt qz iste
vasallus steterit pacifice in possessione p annū. vt. §. de cō
tro. iuesti. in pn. 7 facit. i. de cōsue. rec. feu. in pn. **Ho.**
ex pma pte q ēt actor pōt p suo fūdamento positionē ne
gatiuā adducē qlit aut positionē in practica formentē ha
bet in. l. ij. C. de iura. ca. 7 in ti. i. de cōf. li. vi. regit ēt sci
as qd dicit h bal. q ille d; negare cui nō icūbit onus pb

di siue vtatur verbis affirmatiuis siue negatiuis de. fi. de
rescrip. 7. l. de etate. ff. d. minorib. **C** No. tex. ibi si potue
rit fm And. q. neg. constitutio Impatoris neq. iudex ei
mittere d. e. auctor. p. iur. fa. c. clericos de cobra. de. 7. mu
lie. l. marcellus. ff. rez. amo. l. videamus i. fi. ff. d. i. lit. iur.
h. n. p. ista r. ba si potuerit no. artat. vasallu. ad inradu. nisi
fm q. viderit sibi in p. cia posse. Id. n. dicimur posse qd. si
ne p. co. 7. s. mode possum. l. nepos p. culo. ff. de. r. si. l. fili.
ff. de. p. di. 7. de. facit d. cm. Inno. i. c. pastoralis de. ca. pos.
7. pp. ne. 7. gl. in. c. gra. de. rescri. vbi posse dicimur qd. iur. 7.
n. ex. disp. s. at. de. possum. **C** No. tex. ibi q. n. e. bonu. vt. vi
tas. de. neget. 7. c. 7. ad. h. gl. h. posita. i. fi. sui. allegauit. p. cor.
v. l. eos. s. i. C. de. app. Na. v. itas. col. eda. e. l. i. C. d. lati. li.
tol. 7. v. itate. amaf. debem. ff. d. p. di. 7. de. l. ca. ita. Et. id. ad
v. itate. inq. red. a. laborare. obemus. oib. mo. is. qd. possum.
i. aut. de. tabellio. i. p. n. col. v. **C** P. po. ab. ex. p. ea. q. dicta
sunt. s. v. q. ad. h. vt. ste. sacro. vasalli. possidet. sit. necesse. qd.
steterit. in. possessio. de. p. an. s. 7. q. imo. re. q. ran. ani. xxx.
vt. i. si. d. feu. fue. p. tro. in. c. si. q. s. p. xxx. So. aduert. du. qd.
iter. du. d. ns. agit. q. vasallu. pet. s. sibi. restitui. feu. suu. eo. q.
nu. q. fuit. inestit. ab. eo. 7. isto. casu. h. locu. iste. tex. S. inter
du. d. ns. simplr. v. edicat. feudu. ta. q. re. sua. pp. ria. Et. isto. cau.
e. op. qd. vasallus. possederit. p. an. xxx. vt. in. p. rio. Et. ex. p.
dictis. d. at. And. d. iser. v. nu. cosiliu. vt. simplicit. petas. ipm.
feudu. ta. q. re. tu. pp. ria. tibi. restitui. n. at. ta. q. feudu. **C** P.
po. q. imo. absq. sacro. possides. deat. absolui. p. regulaz. l. q.
accusare. C. de. ed. do. 7. l. fi. C. de. rei. v. di. So. hic. aliqd.
c. o. currebat. qd. mouebat. aiuz. iudicis. ad. illud. deserendu.
de. clarau. in. d. s. sacm. s. de. cotro. inuesti. in. prin.

C Quemadmodum feudum ad filiam pertinet.

C Explicite nunc constitutioe lotharii impatoris q. in p. ce
dibus ti. p. sep. Rubcas. declarata. e. nuc. at. fac. tra. s. tu. ad.
alias. decisio. es. feudales. cotinuado. sua. mam. v. n. rubrica.
ista. cotinuat. hoc. mo. Quia. s. p. xime. de. p. r. i. o. e. iter. d. ns.
7. vasallu. tractatu. est. S. qm. inter. du. d. ns. vasallo. mortuo.
inuestit. filia. vasalli. mortui. 7. sup. hac. inestitura. sepe. ori.
tur. cotentio. es. Idcirco. vt. bec. declarat. subicit. hic. ista. ru.
bricam. infra. p. xime. dicta.

I quis. sine filio. Ist. d. c. h. z. plures. lectu.
ras. diuersis. respectib. **P**rimo.
naq. intelligit. qdam. q. loquat. in. feudo. nouo. 7.
hac. tenebo. alij. intelligit. q. loquat. in. feudo. antiq. 7. non.
bn. nisi. put. j. dica. subseq. nter. alio. respectu. pp. v. buz. rede.
merit. positu. hic. in. tex. Intelligit. q. d. az. qd. iste. tex. pp. rie.
loquat. de. vera. emptio. ne. vt. sic. feudu. p. p. ciuz. possit. acq. ri.
7. emi. 7. vera. e. bec. lectura. Alij. intelligit. ip. proprie. vt. v. no.
possit. p. pecunia. acq. ri. 7. male. subseq. nter. alio. respectu. di.
cut. q. d. az. q. agnati. ipsi. d. ni. er. at. illi. q. volebat. impedire.
Alij. dicunt. q. er. at. agnati. ipsius. filie. inuestite. 7. v. traq. ex.
positio. possit. ee. vera. Addit. insup. Bal. alia. lectura. q. no.
est. vsq. quaq. vera. vt. j. dica. Teneboq. illu. intellectuz. q.
co. iter. approbat. a. doc. v. q. loquat. in. feudo. nouo. 7. q. ta.
le. feudu. possit. acq. ri. p. pecunia. 7. fm. ista. lectura. hoc. int. e.
dit. Filia. no. succedit. in. feudu. p. ris. moriet. sine. legitimis.
heredib. nisi. illud. a. d. no. p. p. ciuz. de. nouo. acq. s. uerit. Vel.
nisi. d. ns. sibi. illud. dederit. ob. amoz. e. 7. seruitia. vasalli. de.
functi. b. d. **C** In. tex. ibi. a. d. no. subaudi. volere. no. aut. in.
telligas. q. d. ns. copellat. si. non. vult. l. nec. emere. C. de. iure.
velib. **C** Ibi. redemerit. i. emerit. 7. sic. ista. filia. emedo. pos.
set. d. cm. feudu. p. p. ciuz. obtine. fm. vera. lectura. l. z. gl. s. d. bn.
fra. in. c. i. exposuerit. illud. verbuz. ip. proprie. l. vt. filia. rede.
merit. feudu. sine. p. cio. bene. fruendo. d. no. qua. expositiones.
ibi. reprobant. **C** Ibi. ex. parentibus. suis. i. agnat. na. loq.
tur. iuxta. vulgare. 7. grosso. mo. 7. pot. intelligi. q. loq. tur. de.
agnatis. ipsi. d. ni. vel. et. de. agnat. ipsius. filie. 7. v. traq. expo.
sitione. bona. **C** Ibi. d. n. et. s. i. p. e. d. ns. vel. ipsa. filia. fm. qd. vi.
uersimode. agnatos. vt. s. dixi. **C** No. q. filia. femina. no.

succedit. in. feudo. et. nouo. 7. et. ro. qua. posui. s. qui. feu. da.
pos. s. 7. q. ver. hoc. at. p. dicta. at. regula. q. filia. non. succel.
dit. fallit. in. pluribus. casib. q. s. dixi. i. d. s. 7. q. 7. d. suc. feu.
in. s. filia. **C** No. ibi. sine. masculo. qn. vasallus. decedit. si.
ne. filio. masculo. intelligit. si. decedat. sine. desc. ede. mascu.
lo. siue. sit. filius. siue. nepos. siue. p. nepos. 7. sic. deinceps. c.
i. s. 7. si. clientulus. de. alie. feu. **C** No. tex. ibi. filia. no. h. z. q.
ad. filia. no. p. tinet. feuduz. in. c. i. s. hoc. quoq. notand. s.
qui. feu. da. pos. **C** No. ibi. nisi. a. d. no. q. si. filia. redemerit.
a. d. no. feudum. p. tinet. ad. filiaz. Et. duobus. modis. intelli.
git. bec. redemptio. **C** Uno. mo. q. honeste. seruiebat. d. no. no.
aut. precio. redemit. Et. iste. e. intellectus. glo. in. c. i. s. d. be.
ne. fratris. alias. de. feu. fe. Et. hunc. intellectu. sequitur. hic.
Jo. de. bel. sec. do. mo. intelligit. redemerit. s. vero. precio.
fm. intellectu. And. de. iser. 7. v. traq. intellectu. est. p. b. abi.
lis. **C** Ibi. pp. seruitiu. 7. amoz. nota. casuz. i. quo. d. ns. si. vo.
luerit. pot. inuestire. filia. vasalli. decedentis. sine. masculis. v. z.
pp. seruitiu. 7. amoz. patris. **C** No. q. d. ns. pot. inuestire. fi.
lia. vasalli. mortui. de. feudo. nouo. qd. est. sibi. apertu. Et. est.
ro. decid. di. q. d. ns. post. q. est. sibi. ap. ruz. 7. e. i. libero. d. no. ip.
suis. feudi. h. z. libez. arbitriu. dispon. di. de. eo. p. libito. volu.
tatis. l. in. re. ma. data. C. ma. dati. Ro. at. dubit. di. faciebat.
in. p. riu. vt. no. possit. dicta. filia. inuestire. tu. q. erat. femina.
q. v. uire. no. poterat. tu. q. videbat. q. poti. ex. v. b. a. itate. de.
beret. illud. infundare. agnat. vasalli. defuncti. ar. i. l. i. s. pe.
ff. de. aq. quoz. 7. est. i. z. ibi. est. et. gl. singularis. Et. p. dicta.
p. stant. ar. ad. d. nm. ad. que. deuolutu. est. ius. emphyteoticuz.
sui. libellarij. vt. possit. illud. de. nouo. confirmare. in. p. sona. fi.
lie. omi. ssis. heredibus. emphyteote. Na. multa. habet. simi.
litudine. ius. vasalli. 7. emphyteoticarij. l. i. ff. si. ager. vect.
vel. emphi. pe. 7. j. de. inest. d. re. alie. sac. 7. i. ti. se. **C** No.
ex. h. tex. ar. expressuz. q. feudu. pot. acquiri. p. pecunia. eius.
p. riu. videbat. p. c. i. i. de. feu. da. in. vicez. l. co. is. de. q. dic. vt.
late. scripsi. s. de. bene. fra. i. c. i. sup. p. r. ia. gl. in. p. n. **C** No.
q. verbu. par. etes. pot. capi. p. agnatis. ex. grosso. mo. loque.
di. 7. ex. benigna. legis. interpret. at. o. e. vt. hic. facit. qd. no. in. l.
neq. in. s. par. etes. ff. de. in. ius. voca. Et. p. stat. ar. ad. q. one.
vt. si. statuto. caueat. q. femia. no. succedat. ext. ant. b. par. etib.
masculis. vsq. ad. tale. gradu. z. c. q. deat. intelligi. statutu. d.
agnat. fm. Bal. facit. q. alibi. dixit. Bal. in. simili. i. l. i. C.
de. succe. edic. 7. i. l. illa. C. de. col. 7. de. libis. p. re. in. l. ij. 7. qd.
s. dixi. ep. m. vel. abba. **C** No. tex. ibi. ex. parentib. suis. Na.
hic. casus. v. esse. quod. inuitis. agnatis. possit. d. ns. inuesti.
re. filia. vasalli. decedentis. sine. masculis. desc. edentib. in. p.
iudiciu. agnatoz. v. n. opponit. de. c. i. s. de. succel. feu. 7. de.
c. i. de. alie. feu. vbi. in. p. iudiciu. agnatoz. no. pot. d. ns. inue.
stire. filia. nisi. cosentientib. agnat. So. fm. v. nu. intellectu.
h. nulli. er. at. agnati. vel. si. erant. tacuerunt. ano. c. tici. j. si. de.
feudo. fue. cotro. l. z. hic. intellectus. sit. verus. in. se. T. n. non.
est. de. mente. l. se. pp. tex. ibi. parentib. suis. q. diuinat. p. gl.
l. filiu. quez. habentes. C. fa. ber. Alius. est. intellectus. q. h. fi.
lia. hic. fuit. in. duob. casibus. inuestita. viuente. p. fe. 7. p. sen.
tiente. q. casu. v. z. d. n. vixerit. p. c. i. s. de. succel. feu. post. mo.
tez. at. patris. p. tinebit. ad. agnatos. vt. in. p. r. i. s. l. z. hic. intelle.
ctus. facit. q. istum. tex. l. z. sit. verus. in. se. q. no. solu. dictis. ca.
sibus. h. in. tex. S. et. ibi. in. alijs. casibus. cosentiente. patre.
possit. d. ns. inuestire. dicta. filiam. q. inuestitura. durabit. v.
q. ad. mortez. patris. dicte. filie. postea. succedent. agnati. d.
c. i. 7. d. c. tici. s. est. ali. intellectu. Ja. de. bel. q. h. loq. tur.
in. feudo. p. no. q. casu. mortuo. vasallo. sine. masculis. desc. e.
dentib. poterit. in. p. iudiciu. agnatoz. d. ns. inuestire. filiaz.
p. defuncti. vasalli. p. r. ia. aut. allegata. loquunt. qn. in. vita. pa.
tris. vult. inuestire. filiaz. vasalli. Id. eo. diuersificat. q. v. i. u.
te. vasallo. si. fiat. inuestitura. sit. in. p. iudiciu. agnatoz. pp. spes.
dicti. feudi. q. fortasse. no. bene. fuerit. d. no. vel. alia. faciet. ex.
quibus. feudu. pueniet. ad. ipos. agnatos. q. ro. cessat. qn. sit.
inuestitura. post. mortez. vasalli. q. tuc. cessat. spes. de. q. s.
nec. e. nouu. q. post. morte. vasalli. d. ns. possit. inuestire. filia. ip.
suis. vasalli. i. duob. casibus. h. notat. q. fingit. retro. nulluz.

ius in illis casibus habuisse agnatos. l. c. nō solū. §. h. c. de bonis q̄ liberis. iste intellectus ē. Ita. de bel. qui fuit p̄ p̄. nō placet pe. de cer. neq; an. neq; bal. et q̄ hunc intel- lectū facit q̄ amor p̄is nō d̄ nocere agnatis z q̄ q̄d nō- strum est nō d̄ auferri sine facto nost̄. o. l. sicut. §. h. ff. de noua. z. l. id q̄d nostrū dere. in. Itē tertio q̄ hūc intellectū facit rex. ad litterā in. c. i. i. de alie. feu. pater. q̄re nullate- nus sequeret hūc intellectū Jaco. dicit t̄n hic Bal. q̄ tol- li possunt q̄ria q̄ hic tex. ponat ius sp̄alissimum i filia pri- mi gradus sicut in. l. iubemus. C. ad treb. ita p̄t sustine- ri opi. Ita. de bel. T̄n alius fuit intellectus pe. d̄ cer. and. z bal. q̄ hic tex. loquit̄ in feudo nouo q̄ casu nō succedūt agnati. q̄ria nō loquūt̄ in feudo paterno siue antiquo q̄ casu succedūt agnati z iste intellectus v̄t coior vt dixi i tex. Et h̄ sic sequēdus in iudicijs z cōsilijs. c. ne inita. de p̄sti. t̄n videt̄ de indubitabili. cui. n. dubius q̄ d̄ns ad quē pue- nit feudū nouū p̄t inuestire quē velit q̄ in re sua z c. d. l. in re mādāta. huic ar. r̄ndet an. q̄ imo h̄ dubiū erat nā vi- debat̄ iniquū q̄ in mā feudali d̄ns inuestiat filias vasalli p̄defuncti sine masculis descendētib; cū eēt alij agna- ti qui h̄ nō succedāt in feudo nouo t̄n possēt melius inna- re d̄ns quā filia femina. c. i. §. h̄ quoq; notādū. §. qui feu. da. pos. z ibi nō. p̄ferri §. deberēt agnati ipsi filie. In q̄riū t̄n determinat h̄ maḡ feudoz ecce §. rō dubitādū. §. z fo q̄ hunc cōem intellectū v̄t tex. in regula z in exceptōibus nā si feudum nouū erat reuersus ad d̄nm q̄ decessit vasal- lus sine masculis descendētib; ergo d̄ns poterat inuesti- re filiā defuncti nedū in istis duob; casibus hic in tex. §. z et̄ ex istos duos casus. d. Marti. dicit q̄ h̄ est grande ar. nisi diceremus defendēdo cōem intellectum q̄ q̄ vasal- lus decessit sine filijs d̄ns non p̄t inuestire filiā defuncti nisi in duobus casibus h̄ notatis q̄ potius deberet inue- stire agnatos ex istos casus. nec ob. l. in re. allegatā q̄ re- spōdeo ita esse nām feudoz vt potius inuestiant̄ agnati i feudo nouo quā filia q̄ vasallus inuestitus de feudo no- uo decessit sine descendētib; masculis nisi in duob; casu- bus hic notatis z sic resultat mirabilis cōclusio q̄ nō pos- sit d̄ns inuestire filiā vasalli inuestiti de feudo nouo p̄de- functi sine masculis descendētib; existētib; t̄n agnatis collateralibus nisi in duobus casibus h̄ notatis ar. l. i. §. p̄- mittit̄. ff. d̄ aq̄ quotti. z est. in. c. bōe il p̄ de postu. p̄la. vbi autem nō essent agnati p̄defuncti vasalli t̄n sine dubio posset inuestire filiā p̄defuncti vel si ab exordio vellet ali- quis dare vnā rez in feudū femine bene posset. vt. i. d̄ feu. femi. Et nisi ita intelligamus cōem intellectū non videt̄ qualiter possit defensari. Et h̄ dicit Bal. posse extēdi ad emphiteosim q̄d not. mibi v̄t quod hic nō debeamus ad hāc solutionē d̄ni Marti. deuenire neq; hoc ar. sit ita grā- de. Quinimo fateor q̄d in feudo nouo p̄t d̄ns feminas inuestire. z ita in feudo nouo ad se reuerso. Ad tex. nostrū r̄ndeo q̄ hic nō expressit istos duos casus vt inferat q̄ in alijs casibus femina de feudo nouo et̄ reuerso non possit si d̄ns velit reinuestiri. Sed locutus est pp̄rie fm̄ debitum feudoz nam attēta muliebri nā. ipsa non p̄t verisimilit̄ p̄mereri feudum de se sed solū illud d̄ns inducitur ad ei- dādum vel q̄ precio redimit feudum h̄ aliter nō sit meri- ta vel sc̄do inducitur d̄ns p̄pter merita paterna. Ideo so- lum hos duos casus expressit quasi magis fm̄ cōem cur- sum feudoz occurrere solitos q̄n feudum dāt mulieri. Ergo per hoc nō d̄ sumi ar. neq; decisio vt excludat ali- os casus non ita cōiter euenire solitos. vt q̄n simpliciter datur feudū femine pp̄ merita sua vel sine meritis ex nu- da voluntate d̄ni. q̄ ista expressio non importat iuris mi- nisterium. Ita glo. in simili in de. i. in verbo p̄sidentes d̄ rescripti. C. Et ista lectura cōi declarata per. do. Marti. iuncto dicto Bal. habetis q̄ finito feudo vel emphiteosi possunt agnati ipsius defuncti petere a d̄no se inuestiri de feudo vel emphiteosi. Et dominus d̄ honestate tenet̄ eos reinuestire imo si vellet dare filie d̄fūcti z p̄ferre illā agna-

tis dominus non p̄t nisi in duobus casibus hic enume- ratis v̄t q̄n filia redemit feudū a domino vel q̄n d̄ns vult reinuestire filiam pp̄ merita z honore patris defūcti. Et probac snia facit quod no. glo. z ibi Bar. in. l. i. ff. de pri- uile. credi. z in. d. l. i. §. permittit̄ z ibi Ang. ff. de aq̄ quot. z est. glo. in. c. bone il p̄ z ibi doc. de postu. prela. Bar. z cōiter legiste in. l. si mibi z ticio in fi. ff. de verb. ob. Ludo. in rubrica de arbitris circa mediū. d. Anto. in. c. i. de loca- to. Imo. in. c. ij. in. viij. col. ex de feudis Card. in. c. pe. d̄ postu. prela. Ludo. in. l. ij. in p̄n. ff. so. ma. z i. l. p̄tor. §. ff. de op. no. nun. Et in cōsilio. xxij. q̄d incipit proposite mibi cōsultationis Bal. in addi. ad Spe. in ti. d̄ locato in. ix. col. in. c. in presentia in. ij. col. de p̄ba. Et proista cō- clusione allegat Ludo. in. d. cōsilio. xxij. tex. in. l. ij. z fi. iuncta glo. C. de loca. p̄dio. ciui. li. xi. z in. l. i. iūctis his q̄ dicit Bar. C. de metalla. li. xi. z in. l. si emp. ff. de minori- bus z in. l. iubemus in simili. §. z filios. C. d̄ aduo. diuer. iudicio. Et voluit De. de ancha. in cōsilio suo. clxxij. q̄d incipit In xpi z c. ex thēmate priuilegiū z in p̄silio. clxxvi. quod incip. d̄ns Lazarus. z in cōsilio. clxxvi. quod inci. ple- ne z subtiliter. h̄ q̄rium v̄t voluisse Imo. in. d. c. pe. z i. d. l. si mibi z ticio. T̄n istam facultatē debent agnati atten- tare infra annū a die deuoluti feudi. ca. ticius z ibi vide- bimus. i. si de feu. sue. contro. Ita Lud. in. d. l. p̄tor. §. ff. z in cōsilio. lx. quod incipit viso thēmate. Ita z in p̄po- sito si agnati vellet excludere filiam vltra casus hic expli- cos deberent intra annū se opponere. sc̄do et̄ predicta cō- clusio non p̄cedit q̄n feudū vel emphiteosis deuoluerēt culpa vel delicto vasalli. Vel p̄pter censum vel canonem nō solūtū. Ita Ludo. in cōsilio. clxxij. q̄d incipit quoad pri- mū quo querit Bal. in. c. i. in p̄i. qualiter olim feu. alie. pote. faciūt q̄ habētur in. c. i. i. si vas. feu. priuē p̄ Bar. i. l. eunti. ff. de interd. z relega. in. l. ij. C. de liber. z eopli. per Bal. z Ange. in. d. l. adoptiuus. §. patronū. ff. de in- ius vocā. Sa. in. l. ij. in. xxij. q̄ de iure emphi. z De. de ancha. z Imo. in. c. ij. d̄ feudis. T̄n hoc quod dictū est d̄ culpa vel delicto p̄det ex illo an culpa vasalli p̄iudicat agnatis de quo in locis p̄allegatis ne lōgins insistam. Item tertio nō procedit ista cōclusio quādo essemus i feu- do vel emphiteosi ecclesie z agnati t̄n tardassent petere renouationē quod iā p̄elatus inuestiuisset aliū. Nam t̄n nō possunt amplius petere se reinuestiri q̄ res nō est in- tēgra z p̄elatus cogit stare in feudationi quā iam fecit. Ita Ludo. cōsilio. lxx. per ea que no. Jo. an. in. c. cōtine- batur de his que sūt a prela. Et plura alia adducit. Alio- elegātius habetis ex dicto Bal. hic q̄ q̄n filia iure sangui- nis vult reinuestiri de feudo vel emphiteosi d̄uoluto mor- te patris nō attenditur an sit heres patris vel ne imo p̄- fertur heredibus fm̄ Bal. Et eadem rōne dicerem q̄ p̄ferūtur agnati heredibus si petāt feudum renouari h̄ per modernos in. d. l. si mibi z ticio alleget Imo. cōsulu- isse in hoc q̄rium in cōsilio quod incipit quid. De. de p̄- no limi. Et predictis casibus quibus tenetur d̄ns reinue- stire agnatos vel filiam de honestate si nō faciat dicit̄ ini- iuriam inferre ipsis. z possunt appellare quasi grauētur. Ita cōcludūt doc. in locis p̄allega. z q̄d ē cōis opinio am- plius nō insisto z ex h̄ habet̄ elegātia istius lecture ad hūc tex. q̄ perpetuo est mētē tenēda. Et vnum signanter tene- menti quod voluit Ludo. in dicto cōsilio. xxij. in fin. q̄d inter istos agna. ille admittetur prius ad petēdum reno- uationem inuestiture qui est defuncto magis proximus ar. l. cum ita. §. in fideicomisso. z in. l. peto. §. fratre. ff. de lega. ij. C. Ego ex predictis facio magis singularem le- cturam ad hūc tex. q̄ velit q̄ mortuo vasallo sine filio filia nō possit petere se reinuestiri nec obtinere feudum nisi il- lud redemerit a domino vel d̄ns illud sibi dare voluerit p̄pter merita z amorē patris: nec possunt hoc impugna- re agnati. Et sic ex quo agnati tardarunt in petēdo se re- inuestiri donec filia redemit vel d̄ns sibi gratificatus est

cōtemplatione patris qz res non est integra non possunt agnati conqueri nec factū impugnare. Et sic non solus in feudo ecclesie postquā concessio est facta non audiuntur agnati vt. s. dixi volentes reinuestiri sed ē in quocunqz feudo vbi tractatur de filia preferēda agnatis ex q̄ agnati tardarunt 7 res non est integra qz pp feudum redemptum dñs artatur habere filiam in vasallam vel ēt pp merita 7 amorē patris dñs voluit gratificare filie nō habēt agnati quod conqueri possint cōcurrentibus tribus q̄ hic cōcurrunt vs negligentia eoz qz puentia filia rōe sanguinis qz filia est defuncti que in sanguine potior ē agnatis. l. ij. tabular. 7. l. fi. C. de legi. heredi. 7. l. fi. C. de suis 7 legiti. tertio concurrente obligatione dñi que nata ē ex quo filia feudū redemit vel ex quo dñs filiā reinuestiuit pp merita et amorē patris que concessio cuius videatur facta pp obligationem ad antidota irrenocabilis est vt per glo. in. l. si pater. ff. de dona. 7 fauorabilis vt vult gl. in. laquilus regulus. ff. de dona. Ideo istis p̄currentibz cum ministerio dicitur tex. noster non reuocetur ab vno ex parentibus suis neqz damnetur quasi merito filia fuerit reinuestita. C. Alius intellectus est bal. qui ita itelligit. Si vasallus recepit feudum pro se 7 filiis suis masculis 7 feminis quo casu dñs p̄t preferre filiaz agnatis aut. n. intelligimus istum intellectus bal. in feudo paterno siue antiquo 7 tūc iste intellectus nō ē bōus qz dñs nō potest p̄iudicare agnatis i successiōe feudi. c. i. j. de alie. feu. pater. Et in contrariū videtur tex. in. c. i. infra de eo qui sibi 7 heredi. suis. Tamen ad hec contraria pōt responderi qd̄ p̄cedūt regulariter sed excipiunt istī duo casus nec est absonum vt sentit bal. cū. n. agnati hoc casu excludunt feminā ex p̄uilegio 7 cōtra pactus quod habebat q̄ deficiētibz masculis veniret femina certe magno p̄uilegio agnati excludūt feminas. Ideo facilius tollit hoc p̄uilegium quā ius cōmune vt in cōtrariis. l. eius militis §. militia missus. ff. de testa. mili. Et hoc modo sustinet hic intellectus Bal. ēt in feudo antiquo. Tamē dicitur 7 restringit istū tex. aut volumus itelligere Bal. in feudo nouo. Et tunc dñs potest facere quicquid voluerit de feudo nouo ad se reuerso cū vasallus primo inuestitus de feudo nouo decesserit sine masculis descendētibz. l. in re. C. mādati. c. i. s. de alie. feu. 7 faciūt nota. in p̄bmiō huius opis nisi restringamus intellectū Bald. ad duos casus hic notatos in tex. qz tunc nō venient agnati. non ex natura feudi cū sit nouū in quo non succedūt agnati. Sed veniūt ex quodā p̄uilegio de quo in. l. i. §. perimitur. ff. de aqua quoti. 7 est. certe poterit id prestare filia in duobus casibus hic notatis. vltimo ego itelligerem in stricta disputa. istum tex. prout iacet videlicet q̄ siue vasallus inuestitus de feudo nouo siue paterno seu antiquo decesserit sine masculis descendētibz relicta filia dñs potest inuestire filiā i duobus casibus hic expressis. s. si redemerit feudū a domino. C. Secundus p̄pter seruiciū 7 amorē patris. s. vasalli p̄defuncti. nec ob. allegata in p̄rius qz respondeo q̄ illa iura non loquantur in duobus casibus hic notatis. Et sic iste tex. limitat. c. i. j. de alie. feu. pa. vbi pōitur regula hic due fallentie. nā regula est ibi q̄ dñs in p̄iudicium agnatorū non potest inuestire filiam: fallit in duobus casibus hic notatis. Et rō fallentie est tum propter redemptionem feudi tum propter seruiciū 7 honorem patris.

Quibus modis feudum constitui potest.

Cōtinuatur hoc mō: supra vltus est de iniūis feudoz q̄tatibus nā 7 personis: nunc videndam restat quibus modis feudū p̄stitui possit: Ideo subiicitur hec rubrica.

Sciendum. Feudū nō pōt constitui sine inuestitura ēt si iubē

et dño q̄s ingressus fuerit possessionē nomine feudi nāz tale feudū nō transit ad heredes h̄ daret in vita eius q̄ ingressus ē possessionē nomine feudi ad hoc allegat vsqz ad §. si dñs. Pro itelligentia sciēdū ē q̄ duplex ē inuestitura. s. p̄pria 7 abusiva nā inuestitura p̄pria ē tradi. possessionis rei feudalis. s. q̄ dñs iducit vasallū i possessionem rei feudalis. c. i. i. prin. i. qd̄ sit inuesti. abusiva d̄ q̄ p̄ba stā vel aliud corporeū dñs inestit vasallum. d. c. i. scdo re spōso. C. Huius p̄missis collige 7 no. ex tex. ibi sine inuestitura q̄ nō acquirūt feudū sine inuestitura p̄pria vel abusiva c. ij. i. fi. s. de feu. cogni. C. No. ibi iubere quīs dñs iubeat aliquē ingredi noie feudi tñ nō acquirūt rectū feudū qz h̄ ingressus possessionē teneat toto tpe vite sue noie feudi tñ nō trāsit ad heredes p̄pterea nō cēset rectū feudū nec habere p̄pria nām feudi. facit qd̄ no. Bal. i. l. liberti. C. d̄ bo. liber. limita p̄dicta nisi q̄s ingressus fuisset possessionē 7 p̄scripsisset spacio. xxx. ānoz vel. xl. c. si quis p. xxx. i. si de feu. sue. cōtro. qz tunc tāq̄ rectū feudū trāsiret ad h̄des idē dicit Bal. si datio possessionis ēt facta p̄ pcuratorē idē p̄tate rōis imo a fortiori nisi deputatio nūcū vel pcuratoris ēt facta in p̄ntia pariu; curie qz habere tur inuestitura si postea apparet p̄ illū possessionē datā ita Alua. p̄ ea q̄ habētur i. c. i. i. pri. i. d̄ cōsue. rec. feu. C. Op po. d̄ hic in tex. q̄ feudū nō cōstituit sine inuestitura h̄ qz cōstituit successiōe vnde oppōit d̄. c. ij. i. de feu. cogni. so. fatēdū ē q̄ aliqui feudū acquirūt successiōe quinimo regit i feudis h̄ locū successiō. §. cum nō cōra. i. qui feu. da. pos. 7. c. i. de succes. feudi. acq̄rit igit̄ feudū inuestitura 7 successiōe. d. c. ij. Itēz acquiritur p̄scriptiōe. d. c. si quis p̄ triginta. C. In glo. que incipit hoc. c. ad fi. nota primo q̄ quāuis feudū simpliciter cōcedat alicui q̄ non d̄ tibi 7 heredit̄ tuis idubio tale feudū ēt transit ad heredes. l. si pactū. ff. de p̄ba. 7 in. d. §. cū vero coradus ita Bal. an. de iser. 7 Alua. hic q̄ dicit notādū ad cōcessiōes i ep̄biteosiz. ista tñ determi. p. d. Alex. i. l. qd̄ v̄ i. 30. col. ff. de n̄bo. ob. rep̄bēdit qz nō p̄cedit ar. de feudo ad emphiteosim vt dixi. s. in p̄ludis huius opis 7 videbim⁹ aliquid. i. an agnatus 7 fili⁹. c. i. 7 sic h̄ in feudo bene loquatur glo. tñ in emphiteosi non procedit determinatio que sumitur ex ar. facto de feudo ad emphiteosiz nā emphiteosis cū sit p̄ctus similis locationi 7 qui cōsensu principaliter p̄trahitur plurimū p̄debet ex conuentione partiu. l. ij. §. si conuenerit. ff. de positi. reg. contractus de regu. in. Et contractū siue pactum interpretamur cōtra eū in cuius potestate erat sibi apertius p̄uidere. l. veterib⁹ ff. de pac. c. ex litteris de spōsali. non sic in feudo quod p̄cedit a liberalitate vt dixit in p̄ludis in diffinitione iō late interpretamur cōtra concedentē. c. cu; dilecti de do. nisi consuetudines feudoz repugnent vt videat̄ constitutū feudū p̄ filiis in dubio. C. Pro clariori itelligentia glo. nostre opp. p̄ tex. hoc mō nāz vult hic tex. q̄ h̄ p̄cedat inuestitura abusiva 7 postea dñs dicat vade 7 ingredi si velis possessionem rei. de qua habes inuestiturā abusivam 7 nullā non cōstituit rectum feudū 7 p̄nter non trāsitoriu; ad heredes q̄ v̄ q̄ p̄stituat̄ rectū feudū 7 trāsitoriu; ad heredes qm̄ ingressus possessionis iubente dño est acquisitio possessionis. l. qd̄ meo. ff. de acqui. pos. 7. l. ij. C. e. ti. si ergo est acquisita possessio cōsequens est vt sit inuestitura p̄pria. ergo est cōstituit̄ rectū feudū mediante inuestitura 7 sic trāsit ad descendentes. c. ij. de feud. cogni. 7. d. §. cū vero cū similibus ergo male loquit̄ tex. So. pe. d̄ ceruo Jaco. de bel. 7 bal. q̄ sp̄ale est in feudis pp solēnitatē feudale vt euitet̄ frans 7 sic est speciale pp suspicionem fraudis solus iussus de ingrediendo siue p̄ntia partium nō inducit p̄fectionē traditiōis ita q̄ feudū dicat̄ rectū 7 trāsitoriu; ad heredes ar. c. i. §. hoc ita. s. de contro. inuesti. inter do. 7 val. l. data 7. l. dona. ff. de dona. nā facile est huic ingredienti possessionē nomine feudi inuenire testes viles 7 redemptos. Bal. declarat̄ banc so. hoc mō

quando, n. dñs dixit vade in possessionem sine curia siue paribus pcedit quod dictū est qz rōne suspitionis fraudis nō est vera inuestitura nec rectum feudū ita vt in heredes trāseat, si vero hoc dixit corā curia vel paribus curie, et tunc secus: qz hic cessat suspitio pp presentia parium vel curie, in casu sūt nostro, ppter ea nō constituit feudū rectū nec transitoriū ad heredes pp suspitiones fraudis, nam hic cū non sint pares curie vel curia presumit fraus forassis qz vasallus habeat testes viles vel redēptos qui rem dicāt feudale cum non sit, credo et hanc solēnitatem inuentā pp maiore reuerentiā erga dñm sicut in multis solēnitatis scripture inuēta est, vt no, glo, in, c. i. de censibus lib. vi. habet in, l. p̄ctus, C. de fide instru. **C** Et fo oppo, nam dñs in tex. qd non constituit inuestitura neqz feudū est rectū qñ dominus dixit, vade in possessione noie feudi. Sed p̄ ad litteras dicit tex. qd dñs facta inuestitura qñ dñs dixit in possessione feudi, c. i. i. de consue. rec. feu. in pri. So. and. qd hoc, c. sit per, d. c. i. correctus et dicit qz ita seruat in regno, Sed hec solutio nō plz qz iurū correctō est euitandā in quantū sit possibile, l. i. C. de inoffi. doti, c. cū expediat, de elec. lib. vi. q̄ non ē dicendū qd dictum, c. nostrum sit correctū, Alia solutio qz hoc, c. loquitur in herede extraneo p̄rium loquit in herede suo in quo fit continuatio possessionis, Sed hec solutio non est bona: quoniam nec in suo fit continuatio possessionis rōne iuratis l. cū heredes de acqui. pos. l. cum miles ex qui. cau. maio. no. in, l. in suis de libe. et posthu. sc̄do non plz bec opi. qm̄ cui dubiū qz si feudum sit nouū non trāsmittit ad heredes extraneum puta collateralē vt dixi in, c. i. §. cū vero cōtra, §. qui. feu. da. pos. Alia et tertia est solu. **D** doff. in sūma in prima col. sub rubrica qualiter acquir. feu. quod aut dñs dixit vade in possessione noie feudi. Et tunc non constituit rectum feudum vt h. aliqñ et secundo dñs dicit vadas in possessione et teneas noie feudi, Et tunc dñs dicit rectū feudum vt in p̄rio, hec tertia so. non est bōa qz p̄ tex. ibi ē tene. at secundo est p̄ tex. in, d. c. i. de consue. rec. feu. alia fuit et quarta solutio: aut, n. dñs tradit possessione et loquitur p̄rium aut dñs non tradit sed dixit: vade in possessione et c. et ita loquitur tex. videt hec quarta so. qz p̄ tex. in, d. c. i. in contra allega. ibi vade erant eadē verba, Ergo h. nō ē bona. Quinta fuit solutio **P** e. de ceruo. **J** a. de bel. et **B** ald. h. quā ēt sensu glo. in, i. solu. in, d. c. i. de consue. re. feu. aut, n. dixit in p̄ntia parium vade in possessione noie feudi. Et tunc constituitur rectū feudum et transitoriū ad heredes, et ita loquitur p̄rium: aut dixit sine p̄ntia curie vel parium: vade in pos. noie feudi, et tunc non constituitur rectū feudū, i. quod non ad heredes trāsit et si superesset filius et ista v̄t coior et reperiobanc sniam tenuisse **J** ac. ardis. in, i. rubrica in ver. merito in quinto folio et **J** a. de bel. Sed hec so. quis censeat coior, videt diuinare ad tex. p̄ glo. in, l. filiū quem habentē. C. fami. her. Quis, n. dixit ipsi **P** e. **B** al. et seq̄ntibus qz hic dñs dixit: vade in pos. non corā paribus, ij. per tex. in, d. c. i. in ver. qz in rōne sui de p̄sue. rec. feu. vbi tex. p̄ctualiter reddit hanc rōnem qz nomine et iussu dñi est ingressus in pos. ppter ea censet vt inuestitus hec ratio est gñalis siue sint pares siue non qñ dixit dñs vade in pos. ergo generalr intelligenda, d. c. i. cū rō sit generalis, l. scire opz, §. sed et cum maxime, ff. de excu. tu. et not. **D** y. in, c. si. de reg. in. lib. vi. et **B** ar. in, l. nō solū C. de legi. ergo nō videt bona so. Quare, d. **M** ar. h. dicat in iudicando nō esse recedendū a cōi opi. dicit aliam esse solu. Nā in p̄riobene dī quod si dñs dixerit vade in pos. et c. habet pro inuestitura non tñ dicit ibi quod transeat ad heredes fateor igit̄ quod erit feudū vt ibi, s; non erit feudū, i. transitoriū vt h. Et hāc solu. sensit gl. i. d. c. i. in vl. solu. limitabitis tñ solutionē esse veram nisi dñs eēt **I** mperatoz papa vel alius p̄nceps puta **R** ex qui habeat iura imperialia qui ēt sine p̄sencia parium dixit: vade in possessionem noie feudi et c. constituitur rectum feudū, i. transito-

rium ad heredes qz **I** mperatoz p̄ntia et ipse supplet oēs solēnitatem, l. oim. C. de testa. facit, l. pe. C. de dona. iter vir. et v̄o. p̄terea dicit **A** nd. de iser. qz **S** ede. **I** mperatoz p̄cedebat feuda sine inuestitura abusua. Tertio limitabitis eā esse verā qñ dominus haberet pares curie tñc si dixerit vade in pos. noie feudi constituitur feudū, c. i. §. d. cōsue. rec. feu. Secus si pares non haberet, qz tñc sufficeret fm **A** lua. h. l. **B** al. aliter qz in presentia alioz diceret ista verba, c. i. in prin. j. de cōsue. rec. feu. c. i. §. si vero qd sit inuestitu. et i. ri. pri. c. i. **A** ltimio limitabitis eaz sniam si in breui testato dñs dixerit ista verba: vade in pos. noie feudi. Nam tunc idem quod in casu p̄cedenti. Ratio qz parificatur pares curie et breuetestati. c. i. §. p̄terea quid sit inuesti. Et fuit de mente **B** al. in, c. i. i. de consue. rec. feu. **A** dem dicit hic **A** nd. si per infra publica appareat de concessione feudi subsequens possessio videtur virtute huius concessionis capta, Et satis dicitur rectum feudum vt vadat ad successores, arg. l. que dam. ff. de rei v̄. l. ij. C. de acqui. pos. De quo dubitat **A** lua. nec mihi plz qz hec inuestitura videtur de solēnitibus dic. c. i. de cōsue. rec. feu. vt. §. dixi. **A** ltimio oppo. p̄ istum tex. videt qz si fuerit in possessione vasallus sciēte dño per annū acquiratur feudū, **A** nde opponitur. de, §. sin autem aliquis, j. ti. pri. **S** olu. aut, n. vasallus stetit in possessione per annū sciēte domino et allegat se vel patrem suū inuestitum: et ita iurat et loquitur p̄rium. Aut nō stetit per annū vel et si stetit nō tñ allegat se inuestitū, et ita loquitur tex. noster.

I dominus. **b. d.** Si clericus inuestiuerit aliquē de aliquo beneficio et moriatur antequā accipiat feudum annihilatur inuestitura et successor non tenet adimplere inuestituram. **C** **P** o. ibi et ante moriatur subaudi. l. dñs. **I** bi qz vasallus possessione feudi nanciscat. l. ante qz feudū aperitur dño. **I** bi eximat feudū, i. annihilatur feudū siue inuestitura feudi. Et de mā huius, c. dixi c. i. §. qui succel. tene. **I** ntelligo tex. nostrum qñ clericus facit inuestiturā de re ecclesiastica secus si de propria fm **B** al. et **A** nd. qz tñc idem in clerico qd in laico vt dcm̄ est in, d. c. i. q̄ succel. tene. et habet i. c. i. de cleri. q̄ inuesti. fec.

S i de inuestitura inter dñm et vasallū lis oriatur.

C ontinuatur fm **J** a. de bel. **S** upra visum est de contentione feudi non plene; sequitur nūc videre de contentione feudi plene. **P** ropterea subiicitur hec rubrica, **S** i de inuestitura inter, d. et vasallū lis oriatur.

I nter. **b. d.** Si cōtrouersia fuerit inter dñm et vasallū de inuestitura deficientibus p̄bationibus defertur iuramentū possessori. **S** i vero interfuerint testes fiat p̄batio per eos qui si recusauerint dicere veritatem cōpelluntur a comite vel populo, et illis recusantibus cogere recurrit ad **I** mperatozem qui **I** mperatoz decidet cām et interim vasallus possidebit per annū quo vasallo non veniente et sic existente contumace cā deciditur sacro dñi. Et si testes iurati negauerint, d. simile iura. stabitur. Et predicta oia habent locū in personis clericoz nisi qz in p̄batione oēs testes pariter admittuntur siue sint pares siue extranei, b. d. v̄ qz ad, c. si quis. **C** **N** ot. ibi p̄bare nō poterit subaudi uol lo modo vel nō plene. Nam p̄ba. appellatio intelligitur p̄prie de plena, l. lucius cū ibi not. ff. de cōd. et demō. fm **B** al. per **A** nge. in, l. i. C. quoz bonoz post glo. ibi **B** ar. in, l. si duo, §. idem iulianus, ff. de iureiuran. **B** al. in abten. sed nouo iure, C. si cer. pe. in rubrica, C. de proba. in c. i. §. cōuenticulas, j. de pa. iura. fir. tenen. **J** o. and. et alii in rubrica extra de p̄ba. **H** emi. in, c. statutū, §. cū vero d̄ rescrip. lib. vi. **B** al. et **S** ali. in, l. i. C. d̄ fide instru. **C** **P** o. ibi possessori sacramentum qz si sit contentio de inuestitura

inter dñm & vasallū deficientibus probationibus deferē
iuramentū posses. qđ intellige non tñ semp s; arbitrio iu
dicis. d. §. factm & intelligat deficientib; pbatōibus de
ferē iuramentū possessori fm scripta in. §. factm. i. de con
sue. rec. feu. **C** No. ibi & eoz successoribus qđ facultas p
bādi p iuramentū trāsit ad successores: facit gl. in. l. fi. C. d
iure do. ipetrā. qđ intellige qñ successores sūt plene iforma
ti de veritate alias secus ar. l. gnāliter in pn. C. de rebus
cred. & iureiurā. fm Bal. facit et meli; tex. in. c. le. Ange.
in. l. pe. post glo. §. fi. & l. se. ff. ne qđ eū qđ in ius vocatus p
Bal. in. l. ait ptoz in pn. ff. de iureiur. p. Ang. & Imo. l. po
stulāte in pn. ff. ad treb. qđ notate ad statutū qđ facultas
pbādi det dānu; passo. an trāseat in heredē. **C** Not. qđ si
possessor iurasset tūc hec pbatō iā facta transfret ad here
des fm Bal. qđ allegat no. i. c. parochianos de sepul. ha
bet in. c. vītatis & in. c. fi. d. iureiur. Bal. in. l. gnāliter. C.
de rebus credi. in. l. liberti. C. de opis lib. **C** No. ibi si ve
ro testes qđ si testes iterfuerint & vasallus eos ad testimo
niū vocauerit stabit sacro & dicto testiū nisi pbaret §. l. i.
& ibi p. Ja. bu. C. de re iud. fm Bal. h. **C** No. tex. ibi in
terfuerint ex pntia testis in actu psumit scia bal. h. & bal.
in. c. i. de pte. inter do. & va. de inuesti. c. iij. & i. c. puenit il
fo de testib; cogē. bar. in. l. i. in fi. ff. de auc. tu. **C** Not. ibi
testes nō sūt eē casuz qđ dicant pares curie sūt. n. qđ tenent
feudū ab eodē dño. c. i. in pn. qđ sit inuesti. & dixi plene. §.
de pseudo guar. in. §. i. & de cōtro. inuesti. in pn. de qđ p bal.
in. l. i. ff. d. rex diui. & p. Imo. i. c. ceter; ex d. iudicijs & ibi
p. Srā. & Abba. **C** No. ex dca pte tex. ex pssuz qđ in cā feu
dali vasallus pōt eē testis p dño. Et suadet rō qđ ediciuz
de testibus ē pbibitorū & inf. pbibitos nō reperit vasal
lus. l. i. ff. de testi. & ff. ex qui. cau. ma. l. nec nō. §. s; qđ eis
de qđ vide plene p. Spe. in ti. de test. §. i. n. h. mōi qđ vasall;
& Jo. an. in addi. in. d. §. qđ d. veditore & ibi declarat qđ
eē? & p gl. & doc. in. l. idonei. ff. de tes. & vide qđ dixi. j. qđ
sit inuesti. in. §. i. in fi. no. ex pte qđ pp defectū testiū ordia
rioz admittuntur et alij exnei de qđ plene. i. qđ testes sūt ne
ces. ad pbā. no. inuesti. in. c. i. & no. gl. j. qđ sit inuesti. i. §. i.
in fi. **C** No. ex sexta pte qđ h; testis voluerit p celare vītā
tē: nihilominus si cōpulsus deponat credit ei. Ex qđ infer
tur qđ nō incidit in falsuz quāq; celauerit qđ intelligas ve
rū si nōdū iurauerat: alias si post iuramentū vellet celare
& aliter dicē bene viciaret dcm ipsi; vt no. in. l. lici; ff. de
bis qđ no. infamia. Suadet rō qđ testis p vtraq; pte dicē
d; vītates vt no. in autē. s; index. C. de epi. & cleri. & plene
narrat in. c. dilecti ex de accusa. nā qui vītatem dicē non
vult nocē desiderat. i. q. iij. c. quis in. c. i. de crimi. falsi. et
glo. i. h. posita in fi. sui de bis tñ dic latius p Bal. in. l. ge
sta. C. de re iudi. & p bar. in. l. eos. ff. de falsis. & qđ dixi. j.
qđ sit inuesti. i. §. fi. n. in notabilib;. **C** No. ibi qđ si tpe i
uestiture nō fuerint pares curie et exnei testes sūt admit
tēdi & dicit bal. h. in fi. p hūc tex. qđ ad vītates inueniēdas
ois a iure pdita pbatō admitti d; l. nec obmissaz. C. d li
berali cā. l. cōsensu. C. de repudijs cano. in. c. ij. de arbi. in
c. cū dilecti de elec. **C** No. ex tex. ibi vocauerit fm bal. te
stes citādu; facit. l. solā cū gl. C. de testi. l. p bā. C. de epi.
& de. **C** No. tex. ibi a comite vel a populo qđ si testes recu
sarint deponē & dicere veritates cogunt a comite vel a po
pulo. **C** Et no. hic esse casuz valde notabilē in rōbo pmo
qđ si testis recipiat pmiū ne dicat testimoniū in cā feuda
li & postea cōpellit dicē testimoniuz v; ei; dcm qđ ē mira
bile. **C** No. ex h; tex. quē bal. dicit esse notabile; qđ pp ne
gligentiā mgratus recurrit ad illuz supiores qđ eū creauit
et si populus esset. fac qđ no. bar. in. l. vbi absunt de tuto. &
cu. dat. ab his bar. in. l. quonēs. ff. ad municipales an. in
rep. l. si vacātia. C. de bo. va. li. r. d. Ant. in. c. trāslato d cō
sti. facit gl. in. c. i. de scilma. l. vi. panoz. in. c. venientes de
iureiur. bal. in. l. si in ea. C. qñ fiscus vel priua. in. c. i. §. ad
hec. i. de pace iura. fir. tenen. panoz. in rubrica de appel.
ibi alias posui. **C** Not. ibi in his. n. qđ comite vel populo

non cogente testes ibit ad regem siue impatorem interis
possidebit si intra annū ad regē nō venit vel nō miserit
in eius cōtum aciā statur iuramento dñi non tñ lapsu bu
ius anni est pempta instātia fm bal. nisi testes p vasallo
pducti negauerint se aliquid scire tūc et deferē iuramen
tum dño sine presentia & citatiōe vasalli pp eius cōtuma
ciam: & dicit hic bal. qđ trina requisitio requirit ad hoc vt
comes vel iste supior constituat in hac negligentia p no
tata in. c. i. de supplen. negli. prela. vide doc. post glo. in
de. i. in verbo. requisuerint d bere. An. & Bal. in. l. ad p
emptoriū. ff. de iudicijs not. in simili in de. quāuis de ap
pel. & not. hoc dcm bal. qđ nō soluz vbi dñs incurrit penas
vel iuris sui amissionē sed & gnāliter vult qđ requirat tri
na monitio ad cōstituenduz dominū in negligentia quod
no. qđ multū limitat. c. ex tenore de for. cōpe. c. nullus de
iurepatro. **C** No. et fm bal. hic & sunt aurea verba nota
mirabile qđ pp negligentia magistratus recurrit ad po
pulus illius terre qui iusticia; ministrabit & iurisdictionez
exercebit: & est ar. qđ si vacat iudex appellatōis appellari
d; ad populū non ad successorem & est rō qđ dignitas va
cans est sicut hereditas vacās nā nō fungit vice eius qđ
successurus est sed hereditas fungit vice & loco defuncti
vt. ff. de nego. gest. l. nā & seruus. §. i. & ff. de fideiul. mor
tuo. & dignitas magistratus vice populi fungit. Si ergo
appellaret ad futuruz successores appellaret inepte sed d;
appellari ad populuz qđ h; vacet dignitas magistratus
non tamē vacat ipsa iurisdictione sed est apud ipsum popu
lum. Et hoc in iurisdictione contentiosa. Idē in iurisdicio
ne voluntaria quādo periculum est in mora vt in dādo tu
rorem vt. ff. de tuto. & cura. dat. ab his. l. vbi nec traho illā
l. ad actus mere voluntarios sicut est emācipatio adoptio
vt. C. de adoptio. l. ij. Imo. in. c. cum ab ecclesiā de offi.
ordi. dicit qđ nulla iurisdictione est apud populuz vel aliquā
vniuersitate; qđ isti debent eligere magistratus nō autem
exercere officiu; magistratus quem op; eligere & a supe
riore cōfirmari. vt in autē. de defensori. ciuita. §. interim.
C Nota tex. ibi cōpellantur qđ testes pducti corā arbitro
debent cōpelli ad iurādum & deponendū per pntem illi
us terre. **C** Nota ibi oia & in clericoz qđ que dicta sūt ha
bent locum in personis clericoz nisi quo ad personas te
stium nā; in clericoz feudis equaliter recipiunt pares
& extranei testes ratio est in tex. ibi hoc ideo qđ clerici sepe
faciunt inuestituras abscondas. **C** In glo. i. ad finem p
clariori intelligentia opponitur cōtra istum tex. hoc or
dine nam dicit hic qđ si tēpore inuestitiōis affuerint plu
rimi etiā extranei non sunt admittēdi sed cōtra nam ad
probādam nouam inuestiturā; etiā si affuerint pares nō
admittunt extranei quinimo sunt pares vnde opponit
de. c. sciēdum. j. de consue. rec. feu. So. fatendū est priūm
quod loquit de inuestitura noua & expectādi sunt pares
curie. d. c. sciēduz nec obstat iste tex. in verbo affuerint qđ
respondeo fm glo. i. nullo modo fuerint pares curie ad
mittuntur extranei testes vel aliter fm Jacob. de bel. ibi
affuerint. i. absentes fuerint qui pares curie haberi non
possūt: puta qđ sunt in lōginquis partibus. c. i. qui testes
sunt neces. ad probādum no. inuesti. & sic in effectu habe
tis regulaz qđ extranei testes nō admittuntur ad pbādu;
nouā inuestiturā nisi in subsidium quādo nullo mō sunt
pares curie vel cōmode haberi nō possunt: vel tertio si do
minus noluerit cogere pares curie testes extranei admit
tuntur. c. i. §. i. j. quid sit inuesti. Jaco. de belui. qui ita sol
uit illud cōtrarium. **C** Nota ex fi. glo. qđ qui veritatem
celat nocere desiderat. c. i. de crimi. falsi. **C** In glo. que
incipit sed istud notādum ad fi. nota primo qđ quādo ma
gistratus est negligēs gradatim ē habēdus recursus ad
supiores et citra remediuz appellatiōis fm Bal. ergo in
casu. c. nostri p requirēdus est dñs feudi sine curia scdo
comes pura ptes puincie tertio pps qto Impator. Se
cūdo nota hic pma frōte videri glo. qđ populus romanus

possit deponere impatorē s; inspecta mēte glosatoris glo.
dicit totū s;rium q; imo est maior toto populo romano qz
pās populi romani in impatorē trāslata ē. l. i. ff. de cōsti.
prin. s; hodie populus romanus nō posset p̄uare impato
rē. fm Bar. hodie solus papa p̄uauat impatorē. c. venera
bilē de elec. c. ad aplice de re iudi. li. vi. Bal. in. l. fi. C. de
legi. tñ ibi liberiori licētia quoad papā aliq; effundit q; nō
sūt bona. Ad fi. so. dicite q; ter. n̄ loquit̄ q; ad p̄ntandū
nō quo ad instātia q; instātie cāe p̄ncipalis durāt triēnio
l. pperandū. C. de iud. s;riū at loquit̄ in cā appellationis
dicite vt dixi plene in. d. s. sancim⁹. C In glo. p totū an/
nū ad fi. vt recte intelligam⁹ gl. d̄r h̄ in tex. q; possidēti va
sallo incūbit onus probādi. Sed h̄ de. l. fi. de rei v̄d. de. l.
actor. C. de pba. so. hic aliud faciebat p dño 7 sic erat p̄sū
ptio p dño p̄p̄a incūbit onus pbādi vasallo possidēti vt
no. in. s. sacm. j. de cōsue. rec. feu. fm Ja. d̄bel. C In fi.
gl. ad fi. no. q; clerici nō p̄nt infēudare agnat̄ suis de quo
ar. an cleric⁹ vel p̄latus possit inuestire agnatos vel cogna
tos: dixi p⁹ Ja. d̄bel. i. c. i. s. qui. feu. da. pos. C Et gl. op
po. s; tex. ibi a comite 7 imo v̄t q; dñs debeat p̄ cogē testes
vñ opponit̄ de. c. i. i. qd sit inuesti. So. dñs p̄ cogē d; pa
res curie s; ex̄neos cogere nō p̄t p̄pterea recurrit̄ ad co
mitē vel ad p̄sidem p̄uincie vt hic in tex. 7 fm h̄ac solutio
nem d; glosari tex. ibi qui ē. s. q; ex̄nei. vel aliter p̄t solui
fm Ja. de bel. qd dicit in. d. c. i. determinat̄ hic: vt si dñs
habeat iurisdictionē generalē in loco in q; sūt ex̄nei testes
dñs nedū posset cogē pares curie s; ēt ex̄neos testes siue
sint pares siue ex̄nei 7 intelligit̄ tex. ibi a comite. s. a dño
feudi fm h̄ac solu. C Secūdo ex̄ glo. oppo. d̄r hic in tex.
in ver. siue nō ad regē q; s; vasallus possideat tñ defert̄ iu
ramētū dño s; s. eo. c. in p̄n. vbi defert̄ iuramētū pos
sessori q; d; deferrī possidēti vasallo nō aut̄ dño non possi
dēti. So. aut possidēs non ē cōtumax 7 defert̄ iuramētū
possidēti vt hic in p̄n. aut possidēs est cōtumax 7 tūc de
fert̄ dño in odiū cōtumacis. d. n̄. si vero ad regē vel aliē
in p̄n. huius. c. nihil. faciebat p̄actore s; possidētē h̄ erat
aliqua p̄sumptio s; possidētē fm Jaco. de bel. C De
mū post Aluaro. quero ab extra. an in istis causis feudo
rum possit comitti receptio testiu; alteri: dic q; de iure cōi
talis cōmissio est licita in cāis civilib⁹. C. de fide instru. l.
iudices. 7 ibi Ly. 7 autē. apud eloquentissimū. c. cōstitu
tus de fideiussio. In feudis aut̄ dicite attēdendū esse mo
rem 7 cōsuetudinē iudicioz. l. fi. in fi. C. de iureiuran.
vnum tñ nota q; etiam vbi non teneret commissio si tñ pars
nō s; dixerit valet vt dixit Anno. in. c. cū cām in fi. de testi.

¶ Quis se. h. d. orta lite de inuestitu
ra inter dñm 7 vasalluz 7
actor vasallus nō possidet 7 nō pbauerit salte; p
duos testes defert̄ iuramētū cū duodecim sacramentali
bus dño: qui dñs si iurare noluerit defert̄ iuramētū acto
ri cū. xij. sacramentalibus: qui si iurare noluerit absoluitur
reus cōuentus 7 iuramētū defert̄ tā p̄ncipalibus per
sonis q; eoz descendētibus. si nō vasallus possideat de
fert̄ iuramētū vasallo dñmodo possederit p annū sciēte
7 patiēte dño. ad h̄ allegat. C No. tex. ibi p̄ duos pares
si dñs possidet rē de qua est cōtentio inter actorē vasalluz
7 dñm q; actor p̄tendit se vel patrē suuz inestitū dñs possi
dēs negat inestiturā: certe actor d; p̄ duos pes curie p̄ba
re 7 si n̄ adsint d; p̄bare p̄ alios testes facit. c. i. s. si nō. j.
qd sit iure. 7 dixi. s. c. p̄. C No. ibi velit iurare q; si actor
nō pbauerit p̄ duos testes certe d̄fert̄ iuramētū dño possi
dēti cū. xij. sacramentalibus qui tenētur iurare de credu
litate 7 conscia sua 7 nō est necesse q; reddāt rōnem p̄ sen
sum corporeū nec curat̄ an deponat̄ super negativa an su
per affirmatiua fm Bal. hic. qd est singulare 7 dixi vob̄
in. c. i. s. de cōtro. inuesti. inter do. 7 val. C No. ibi si iura
re noluerit q; si dñs noluerit iurare actor iurabit cū. xij.
sacramentalibus. C Not. ibi qui cōuenitur q; si ipse actor
noluerit iurare reus est absoluēdus. C No. ibi hec sacra

mēta q; hec sacra sunt prestanda a filiis actoris vel rei vel
ab ipsis principalibus si viuant. C Not. in ver. autē. q; si
vasallus possideat existente cōtrouersia inuestiture defer
tur iuramētum possidēti vasallo dñmodo possederit per
annum sciēte 7 patiēte dño. nam si ignorante dño posse
derit vel minus anno non defert̄ iuramētum possidēti
cōcor. c. ticius in fi. i. si de feu. fue. cōtro. 7 in. c. i. in prin.
7. s. fi. i. de consue. rec. feu. 7 dixi in. c. i. s. de feu. guar.
C Not. tex. ibi solus iuraret. i. sine. xij. sacramentalibus q;
hec dicitio solus est multitudinis exclusiua. facit. l. bis so
lis. C. de reuo. dona. Bal. hic. 7 in. l. i. C. de bono. poss. s;
tab. nisi rō absurdi euitandi faceret hoc verbū impropria
ri. not. in. l. cum notissimi. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. ann.
C Not. vnum singulare in causis feudilibus q; ex patiē
tia p̄sumit̄ titulus ēt si non sit lōga qd not. fm Bal. fa
cit ad limitationē notatoz in. l. si certis annis. C. de pac.
in. l. cū de in rē verso. ff. de vsur. in. c. cū olim de censibus
in. c. i. de p̄scrip. lib. vi. C Oppo. s; tex. hoc ordine naz
in prin. ter. nostri dicit̄ q; duo testes sufficiant. Et postea
in sequētibus q; requirant̄. xij. testes: rñdeo q; cum in p̄n.
tex. dicit̄ q; sufficiat̄ duo testes intelligit̄ qñ deponunt de
essentia 7 veritate rei. Si vero testes deponūt de cōsciē
tia 7 de credulitate requirūtur. xij. Et ita intelligitur tex.
sicut in cōpurgatoribus. c. fi. 7 per totū extra de purga. ca
no. Dicit̄ h̄ Bal. q; iurabit̄ i simili forma: testis est mihi
consciētia. vel testis est mihi deus: vel hoc dicā corā deo
c. si peccatū. xij. q. i. Et hoc iuramentū defert̄ tam sup ne
gatiua quā super affirmatiua q; non fundat̄ in sensu cor
poris sed in credulitate: facit que no. Bal. in. l. ij. s. quod
obseruari. C. de iura. cal. C Secūdo oppo. s; tex. hoc mō
nā dicitur in ver. hec sacramēta q; filij tam dñi quā vasalli
debent p̄stare hec sacramēta vnde opponit̄ de. s. sacm
j. de cōsue. rec. feu. 7 de. s. furi. de not. feudoz So. faciē
dum est s;rium vt h̄ tex. noster distinguatur per iura s; vi
delicet nā filij dñi non iurāt d̄ fidelitate s; de p̄sciētia 7 cre
dulitate. S; filij vasalli debent iurare de veritate. 7 est rō
differentie fm Ja. de bel. qm filij dñi tractant de damno.
Sed filij vasalli de lucro. Et nō est eadem rō dāni 7 luci
l. fi. C. de codicil. l. fi. s. licentia. C. de iure delibe. C Itē
opp. fortiter arguit adducēdo tex. in. l. generaliter in p̄n.
C. de iureiuran. vbi dicit̄ q; multū discrepat in iurādum
hereditariuz a sacramento p̄ncipali. Et hoc voluit tota
ista glo. vq; ad fi. dimittendo illud s;rium insolūtū. Sed
tu p̄ solutione oium p̄dictoꝝ sic dicas: q; inter dū queri
mus an sit dñia inter sacramētum heredis sui 7 p̄ncipa
lis. Et dic q; sic. vt in. d. l. generaliter qd p; q; possibile est
q; heres nesciat veritates; put sciebat d̄functus p̄ncipa
lis. l. qui in alterius. ff. de reg. iur. Itē q; defunctus p̄n
cipalis fuit bone fame 7 legalis homo sed heres minime
vt notatur in. d. l. generaliter. S; inter dū q̄rimus an ois
ille in que; trāslata est electio iurandi siue sit p̄ncipalis
siue eius heres possit iurare si hoc iudici videat̄. Et dicē
dum est q; sic vt hic in hoc tex. q; ita d; intelligi qm illud
iuramentū trāsit ēt ad successores vt p̄bat̄. s. c. p̄rio post
princi. Qualiter autē iurare debeat filius de facto patris
vel alterius sui ascendētis declarat̄ in. s. sacramētū. v.
7 iurabit. i. de cōsue. rec. feu. S; inter dū q̄rimus an iura
mentū p̄stituz p̄ defunctū debeat suari p̄ eius heredē. Et
dicendū ē q; sic. 7 ita itelligit̄ dcm̄ in autē. de iureiuran. a
mori. p̄sti. Et nūc habes istum passum expeditum. Et vi
de ēt ad p̄dicta que habētur. j. ti. pri. in. c. fi. 7. j. de no
fen. i. s. cū datur. C Itē opponit̄ nā dicit̄ hic i. q; vasal
lus possidēs iuret sine. xij. sacramentalibus. s; in prin. ter.
dicit̄ s; q; dñs possidēs iurat cū. xij. sacramentalibus. So.
dicite vt i. c. i. s. de p̄tro. inuesti. 7 in. c. i. s. i. s. de feu. guar.
C In glo. ibi hic vero nota q; regulariter in feudis suffi
ciūt duo testes quāuis agatur de maior feudo. c. in oium
negocio de testi. c. cum esses de testa. Et dicit̄ hic Bal. q;
per pauciores duobus testibus nedū nō potest p̄bari sa

etiam, c. cum a nobis de testibus, sed nec error facti, l. cum p
poneretur, ff. de lega. ij. quia ad hoc dicit esse singularis.
tene menti. **In gl.** aut ad fi. no. glo. in fi. que sentit q. i
ca feudali in subsidium admittunt domesticas persone. **Tu**
intelligo dummodo sit talis domesticitas que omnino non
repellat, l. omnino, r. l. parentes r. in. l. etia. C. e. ti. **In**
glo. q. ergo ibi electio. **No.** et glo. q. si dñs non iurauerit
nec recusauerit iurare iudex statuet terminum infra que iu
ret r. elapso termino iurabit actor. **In fine glo.** not. q.
elapso termino dato a dño antequam actor iuret poterit do
minus purgare moram r. iurare qd est notabile. **In glo.**
ad fi. **No.** hic glo. q. sacramentum non est probatio. **Notat**
Bal. in rubrica extra de pbatio. r. habet in. l. admonen.
ff. de iureiur. **Bal.** in rubri. C. de pba. in. c. i. §. cōuenticu
la. j. de pa. iura. fir. te. in autē. §. nouo. C. si certū petatur.
In glo. que incipit hic sumit ad fi. no. glo. an patientia
habeat p consensu an p cōfessione de quo per **Bar.** in. l.
que dot. ff. solu. matri. in. l. quo enim. ff. rem ra. habe. in
c. nōne per cano. de pba. r. in regula qui tacet de regulis
iuris lib. vj. r. **Bal.** hic. **Sed** volo redam cohibere ne li
mites feudales egrediatur.

De feudo dato inuicem legis commissorie.

Continuat hoc ordine: supra visus est qualiter feudum
constituitur: vtz qz aliqui feudum dat sub pacto ppter ea ppetē
ti ordie subijcti hec rubri. de feudo dato sub pacto legis
commissorie vel fm Alua. qz et de feudo dato sub certo pa
cto vel pignozato orit cōtentio. **Iō** subijcti hec rubrica.

I quis. Feudum sub pacto legis commissorie non valet qz feudum magis ho
nore r. amore dñi dandū est quā pecunia. b. d.
No. ibi r. ea p feu. habebat qz feudum nō pōt cō
stitui sub pacto legis commissorie. rō est in tex. qz feudum. nō
est sub pretextu pecunie. sed sub honore r. amore dñi dan
tis ē. **Alia** rō magis certēsa pōt assignari. s. qz ipa lex comis
soria reprobata ē in pignozibus vt. C. d. pac. pig. p. to. **Et**
hoc et voluit glo. i. h. posita in sui pri. **Ex** qua prohibitio
ne fit vt creditor nō possit adipisci dñiuz in pignozere per il
lud pactū. **Tu** ois alia via tollit per quā ipse creditor vel
letillā acquirere ex eodē pacto vt qz habeat in feu. vt h. qz
nō d3 per viā aliquā circūueniri illud qd est reprobatus p
vias directā vt. ff. de tuto. r. cura. datis ab his. l. scire o3
in prin. **Nā** sicut pbiēt vt ipsa res pignozata nō sit cre
ditoris simplr: ita quoqz pbiēt vt non sit creditoris iure
feudi. **Et** quāqz nō transferat in vasallū dñium directū.
Tu transferit vtile qd est sufficiens ad parādā actionē que
admodū directū ē ecōtra vt. l. i. §. fi. cū. l. se. ff. si ager. ve
ctigal. vel empbi. pe. **No.** et tex. ibi nō sub ptertu pecu
nie rē. ar. fm aliquos qz feuda nō pnt acquiri per pecuni
am. sed ex amore r. honore dñi rē. qd est verū in casu isto
vbi principalis cōtractus reprobatus est. **Alia** aut nō in
terueniēte ista cōuentione super pignozere reprobata pos
set indistincte feudū agri per pecuniā tā a dño qz ab alio
de voluntate dñi. c. i. §. de bene. fra. **Et** hoc sensit et glo.
i. h. posita **Op.** hāc rōnem tex. de. c. i. §. de bene. fra.
vbi et pecunia querit. **So.** illud qd h. dicit est regulare r.
diti. d. c. i. §. de natura feu. r. in. c. i. §. i. §. qui feu. da. pos.
In glo. que incipit h. dē expressus ibi pto pte p qua da
tur pecunia nō valet feudū. **In** ea glo. ibi acquiruntur
signate glo. que h3 qz ptertu pecunie acquirunt multa feu
da. **S3** tu melius dic qz glo. in vtraqz sua determinatione
subiungit qz hodie et cōsuetudine pnt acquiri feuda p pe
cuniā rē. **Tu** dic qz imo de iure vt pbat in. c. i. §. de bene.
fra. vbi late diti. **Quātū** vero ad principalē qōnez. §. for
matā dic qz indistincte illud pactū d3 tenere r. est obseruā
dū qm si feudū pōt vendi. vt. §. tenuit: ergo in propria vē
ditiōne pōt apponi pactū inducens infeudationem. neqz
iste tex. cōtradicit qz loquit in obligatiōe pignozis in qua

bene est reprobatus tale pactū. l. fi. de pac. pig. **Questio** at
loquit de pacto adiecto i venditiōe qd licitū ē r. nō repro
batū vt no. glo. sup rubri. ff. de lege comisso. **Et** iste intel
lectus pendet ex his que videbimus in. c. pe. j. de capi. q.
curiā ven. **Et** hoc et tenet **Ja.** de ardiso. **Et** quibus om
nibus concludo qz tenebit talis cōtract? indistincte qz qd
dicat ista glo. nisi pbeēt simulatio que etiam fm bal. h. non
presumitur nisi pbeēt vt no. glo. in. l. iij. ff. plus valere qd
agit. C. de pba. l. cū pibus r. et de vsur. in. c. nauigati h3
bal. **Et** hāc cōclusionē affirmavit glosella fi. j. posita dūz
dicit qz tale pactū valet inter extraneos nō aut inter dñs r.
vasallū quasi velit dicere qz inter creditore r. debitore re
spectu pignozis nō valeret talis contractus cuz sit repro
batus vt h. §. inter alios extraneos paciscētes bñ tenet ta
le pactū r. allegat. l. si qs fideiussore de debitis r. vadimo
nijs in lōbarda. p quo facit qz pacta que cōtra legē sūt nō
sunt seruanda. l. iure gētuz. §. ait ptoz. ff. de pac. **Posse**
tamē saluare determinationē glo. i. cāu dubij v3 si simpli
citer dixerit vēditōr si nō solueris integrū pēiū qz tūc res
remaneat tibi in feudū qm isto casu si nō soluat totū pēiū
pcedit dictū glo. videlicet qz non remaneat feudū nisi p
ea pte p qā nō est solutū. quoniā esset iniquū qz iā soluta p
te pēiū debeat tibi remanere tota res infeudata. r. ita tenz
Andre. de iser. **Et** hoc pactū legis commissorie ē rigorosū
qz si vendidi soluta parte pēiū adiecto pacto legis commissio
rie si residuū nō soluerō intra tale tēpus nō facta solutiōe
residū pdit pēiū solutū resqz inempta manet ita gl. i. l.
sed si lege in pri. ff. de peti. heredi. r. bal. hic r. cōtrahit h
pactū legis commissorie nō solū dicēdo res sit tua. **S3** et si
possum amplius luere. ita glo. in. l. fi. C. de pigno. **Que**
ro subsequēter cū dicta gl. in. d. ver. sed qd erit rē. **Quid**
si accepi pecuniaz mutuo a te r. dedi in pignus feudum r.
vltra hoc dedi tibi ticiuz in fideiussore. r. facio pactū cū ti
cio fideiussore qz nisi liber auero ipsum ab ista fideiussōe
vsqz ad certū tēpus. **Soluēdo** debitū ita qz ipse fideiuf
sor habeat necesse soluere p me dictū debitū qd tūc ipse
retineat in feudū dictū feudū pignozatū an valeat tale pa
ctū r. ista gl. arguit ad ptes r. pto qz videret dicēdū qz sic
per. l. fi. in pzi. ff. de pbe. emptio. in cōtrariū v3 qz nō p
dictā rōez positā hic r. hoc voluit tota ista glo. vsqz ad fi.
tu vero teneas hanc secundā opinio. v3 qz iste cōtractus
nō teneat per istū tex. r. p ea que dicta sunt. §. nō ob. d. l. fi.
qz loquit in vēditiōe videlicet qz ipse fideiussor bene pos
set soluēdo habere ipsuz pign? loco emptiōis qm isto ca
su bene teneret cōtractus vt. §. diti r. pbat in. d. l. fi. qd in
telligas verū si fideiussor cōuenit de iusto pēio alias secus
vt est casus in. l. fund? §. fi. ff. de pigno. r. no. in. l. i. C. de
pac. pigno. iprobat qz pactū vt sit sua res pignozata vel et
vt retineat loco feu. nō reprobat pactū vt hēat eā emptā
quanti valet r. in hāc sriam v3 inclinare ia. de bel. **In**
gl. illud intellectū ibi auctē. creditor no. glo. que v3 limi
tare tex. vt pcedat nisi creditor possederit spacio. rrr. an
nozum vel interuersa possessio fuerit. c. fi. j. co. bal. tū fm
vnā opi. notat singulariter hunc tex. qz qm in pignozibus
est appositus pactus legis commissorie tūc odio creditoruz
iuri offerendi prescribitur: sed maximum dubium an iu
ri offerendi prescribat de quo per **Ly.** in. l. cuz notissimi
C. de prescrip. rrr. vel. r. l. annozum. r. per **Bar.** i. l. pigno.
ff. de vsuca. r. per bal. in rubrica extra de prescrip. bai. in
c. pastora. in. ij. col. de offi. ordi. alberti. in. l. i. C. de annali
ercep. cano. in. c. quoniam frequenter in fi. in glo. fi. et vt
lite si cōtesta. in. l. si rem. §. ois. ff. de pigno. acti. **In** ea.
glo. ad fi. nota limitationē vt tex. noster pcedat nisi credi
tor impetrauerit ius domini. l. fi. C. de iure do. impe. po
tes igitur et predictis elicere has regulas i hac materia
legis commissorie fm an. de iser. videlicet qz lex commissoria
tantum in pignozere reprobatur inter debitorez r. credito
rem nō in alijs contractibus quinimo nec in pignozere in
ter personas extraneas vt habeat emptaz quanti. tūc va
let. d. l. si fūdus. §. fi. **Si** ergo vēditōr tibi rem cū hoc pa
b

equiparet veritati p no. in. l. i. C. de sui. r aqua. p inde d3
 ee ac si fuisset vera inuestitura. in qua et si feudu sit nouuz
 succedit descendentes vt. s. d. his qui feu. da. pos. i. s. r qz
 r. j. de natu. suc. feu. in. c. i. **In glo.** que incipit hic nota
 bis ibi. c. si qs p. rrr. hac glo. intellige sane dūmodo possi
 des bonafide possideat als nō p̄scribere feudū. c. si. de p̄
 scrip. **In ea. glo.** si quis emp. glo. recte loq̄ d̄ quo i au
 tē. nisi. C. de bonis mater. **In ea. ad fi. no. glo.** que vi
 det cōstituerē d̄ riaz. inter filiū militis r filiū d̄ni: qz filius
 militis iurat de certa p̄sona s̄ filius d̄ni de incerta. Ja. d̄
 bel. ait q̄ in effectu. nulla ē d̄ria inter iuramētuz filij d̄ni r
 filij militis vt apparet ex ter. q̄ p̄em. r in ter. in defunctuz
 militē. Itē no. q̄ l3 ter. dicat q̄ si res data pignori posses
 sa fuerit p. rrr. annos d̄serē iuramētū filio militis. tū limi
 tandus ē ter. nisi interrupta sit p̄scriptio ar. c. i. r. ij. s. ti. p̄
 ri. r qz p̄bationes nō sunt angustande. l. qm̄. C. d̄ here. l.
 testes. C. d̄ testi. cū si. p̄terea si velit fili⁹ d̄ni p̄bare cōte
 statioez factā militi v̄l filio militis r sicut interrupta p̄scrip
 tione certe nō d̄serē sacramētuz filio militis. Quasi inter
 r̄p̄at p̄scriptio plene no. in. l. sicut. r in. l. cū nouissimi. C.
 d̄ p̄scrip. rrr. v̄l. r. l. annoz r p̄ bar. i. l. naturaliter. ff. d̄ vsu
 cap. cano. i. c. et trāsmitta d̄ p̄scrip. facit qd̄ no. p̄ doc. i. l.
 si. d̄ edic. diui adri. tol. reliqua q̄ p̄tinēt ad hoc. c. p̄sequar
 in. c. si quis. p. rrr. j. si d̄ feu. fue. cōtro. **Querit hic bal.**
 an in isto feudo sic p̄scripto succedat heres. qd̄ dicunt q̄
 nō. qz nō intercessit vera inuestitura: alij dicūt qd̄ sic. qz p̄
 scriptio equipatur veritati vt no. in. l. i. C. de sui. r aqua r
 satis p̄batur in hoc. c. quo canef. q̄ si p̄bat. q̄ p̄z possedit
 p. rrr. annos. r fecit fuitia consueta qd̄ filius in tali feudo
 succedat. Et dicit q̄ fuit cōsultus d̄ eo qui acq̄sinit emphi
 theosim ecclesie p̄ p̄scriptionē. r. l. annoz h. n. tēpus ē ne
 cessariū in ecclesia. nec. n. sufficit in ea lōguz tps loq̄. l. cū
 d̄ in rem verso. r eē d̄ p̄scrip. c. d̄ quarta r in autē. d̄ eccle.
 titu. i. prin. S̄ an effect⁹ illius p̄scriptionis extēdat vsqz
 in tertiā generationē vel i infinitum respōdeo q̄ sicut em
 phiteosis inozmiter cōcessa. i. sine personarū distinctioē
 intelligit in tertiā generatione: ita fit i p̄scripta qz in for
 mis est vt i autē. de nō alie. s̄. emphiteosim q̄ ē notabile.

De feudi cognitione.

Hic incipit secundus liber feudoz: cū totū opus in tres li
 bros diuidatur vt dicit i probemio huius libri. Continua
 tur hoc ordine. s̄. visum est de multiplici iure feudozum
 nunc videndum est quo iure cause feudales decidantur
 p̄pterea cōpetēti ordine subiicit rubri. de feudi cognitione.

Bertus. Hoc dicit generaliter decidunt
 cāe aut iure romano aut iure lō
 bar doz aut cōsuetudine: sed cause feudales de
 cidunt cōsuetudine feudali qua deficiente deci
 dunt lege scripta ad hoc allegatur vsqz ad. c. ij. **Nota**
 ibi vbertus q̄ obertus de orto fuit auctor huius opis. nō
 enim habuit obertus auctoritatē legis cōdēde s̄ recollig
 git in hoc volumine consuetudines feudales. que quidez
 sunt generales r ligant oēs vt dicit in pbemio huius opis
 l3 aliqui in hoc libro inserat cōsuetudo localis vt. j. in ti. d̄
 matri. ad moza. d̄cto. r in. c. i. j. qui test. sunt neces. ad p̄
 bā. no. inuesti. **Pro.** ibi iure romano q̄ cāe generaliter
 decidunt aut iure romano aut iure lōbar die aut cōsuetu
 dine vel statuto loco: r que cōsuetudines in iudicijs sint
 seruāde plene p̄ bar. bal. r ange. in. l. cūctos populos. C.
 de sūma tri. r p̄ bar. r alberti. r bal. in. l. de quib⁹. ff. de le
 gi. in. c. cām de re iudi. in. c. cū venisset de eo qui mittitur
 in pos. in. c. cōstitut⁹ de in integrū restitutio. Jo. an. late i
 c. si. de consue. r dicit hic bal. notādum qd̄ cōsuetudo est
 stricti iuris r stricte accipit vt no. Inno. in. c. ij. de cōsue
 tu. ibi Panoz. bal. in. l. quicumqz. C. d̄ ser. fugi. **Nota**
 q̄ cū sint varie. qd̄ varij sunt mores r cōsuetudines ciuita
 tum r puinciaz. nā vnaqueque puincia abūdat in sui sen

su. c. illa. r. ij. di. c. v̄tinā. l. r. vj. di. **Pro.** ibi cōsuetudie oēs
 cause feudales decidunt cōsuetudine feudali vbi aut nō
 sit cōsuetudo decidēs recurrimus ad legē scriptā r est de
 mēte et hostie. in sūma in ti. de feu. in fi. r q̄iqz ad primo
 rū loco cōsuetudines. q̄iqz ad ius cōe r dicit bal. q̄ l3 ad
 hoc vt cōsuetudo tollat legē vel cōsuetudines cōtrariā d3
 esse p̄scripta. c. si. de cōsue. li. vj. l. nemo. s̄. tpales. ff. de
 reg. iur. hoc p̄cederet in petitorio s̄ in possessorio nō req̄
 rit q̄ cōsuetudo sit p̄scripta. Jo. an. in. c. ecclesia in p̄i.
 de elec. c. consultatiōibus r ibi do. anto. v̄ltra alios de iu
 repa. **In glo.** i. ad fi. no. q̄ mala cōsuetudo que potius
 corruptela appellat nō est obseruanda eē in. c. cū decorē
 de vi. r honesta. cle. Nā bona r rōnabilis est consuetudo
 feudo. vt facta inuestitura cogat ad fidelitatē possessor rei
 feudalis seruādā. ita actio que ex cōsuetudine nascit siue
 cōditio ē stricti iuris nō bonafidei. qd̄ p3 qz nō cōnumera
 tur inter actiones bonafidei. s̄. actionū. insti. de actio. Et
 ideo infert hic Alua. q̄ ex cōcessiōib⁹ feudoz nascit actio
 stricti iuris de quo magis dubitarē per no. in. l. si. ff. de cō
 sti. p̄i. in. c. cū dilecti de dona. Est. n. huiusmodi cōcessio
 liberalitas r beniuola concessio principis in. c. i. s̄. in pri
 mis. j. in qui. ca. feu. amit. p̄terea facit qz d̄ feudū a fide
 vel fidelitate que vincide eē d3. c. i. in fine. j. per quos fiat
 inuesti. Et tā ex latere d̄ni q̄ ex latere vasalli. c. i. de for. fi
 de. in fi. c. de forma. r. ij. q. v. Ergo de facili possumus di
 cere q̄ in eis erupet bonafides r sic punāt actione bonafi
 dei. Et ad ar. q̄ nō reperiat numerata inter actiōes bo
 nafidei. d. s̄. actionū. r no. glo. in. c. cū venerabilis de ex
 cep. r̄idet bald. in pace cōstāte in verbo oēs alias ver. si
 quas per ter. ibi bonafide. q̄ oēs d̄ctus q̄ sunt cū p̄cipe
 habēt naturā d̄ctū bonafidei. S̄ isti d̄ctus cōiter sunt
 cū principibus. s̄ erūt bonafidei r actiōes q̄ ex illis pueni
 unt. deuomiāt s̄ d̄ctus a magis cōi natura sua. c. i. de feu.
 nō habē. p̄ri. na. feu. cogita qz esset importans conclusio
 an actio que nascit ex feudis sit bōefidei an stricti iuris. c.
 si facta. j. si de feu. fuerit cōtro. qz graue est fidē fallere. l.
 i. in p̄i. de cōsti. pecunia. **In glo.** si. ad fi. ia. de bel. col
 ligit ex glo. q̄ vbi emergit casus feudalis p̄io recurrim⁹
 ad consuetudinē feudale que si nō repiat decidēs in ter
 minis dictū casuz recurrim⁹ tūc ad simile consuetudinis
 postea recurrimus ad. l. scriptaz vbi aut nō reperiat con
 suetudo nec simile nec lex scripta decidēs in terminis di
 ctū casū recurrimus ad ar. l. siue cōsuetudinis. c. in p̄itia
 eē de renun. vult s̄ iaco. de bel. q̄ simile cōsuetudinis p̄fe
 rat legi scripte cui⁹ dictū. j. reprobabo. Quare p̄ planio
 ri doctrina cū querit qualiter cāe feudales decidant. di
 cendū ē primo inspiciendū eē tenorē inuestiture qui dero
 gat cōsuetudini r iuri feudali. c. i. j. de duo fra. de no. be.
 inuesti. ibi nisi scā fuerit inuestitura ea lege. Et dicit in pro
 bemio hui⁹ opis qz p̄mo sūt attēdēda pacta apposita i ue
 stitura. l. i. s̄. si cōuenerit. ff. de positi. r no. in. l. semp in sti
 pulationib⁹ d̄ reg. in. vbi nō repiunt recurrimus ad spe
 ciales consuetudinē loci r curie d̄ni. l. d̄ quibus. ff. d̄ legi.
 tertio vbi nō repit pactū vel sp̄alis cōsuetudo loco: recur
 rimus ad cōsuetudines generales feudi scriptas in hoc
 ope. Si aut nō repit pactū vel cōsuetudo sp̄alis neqz con
 suetudo feudalis neqz cōsuetudo feudoz generalis deci
 dēs cāuz emergētē recurrimus ad legē romanā r sic ad
 ius cōe vt in ter. n̄o hic. vbi aut neqz lex scripta repiatur
 tunc recurrimus ad simile consuetudinis postea recurri
 mus ad simile legis. l. non possunt. ff. de legi. vbi postre
 mo non reciritur nec simile legis nec simile cōsuetudinis
 feudalis tūc p̄cedimus p̄ ar. p̄ hac glo. facit. l. qui filiū. s̄.
 sabi. ad treb. r no. in. l. emili⁹. ff. d̄ minori. Dicit ia. d̄ bel.
 q̄ prius attēdimus simile cōsuetudinis q̄ legē scriptā. cu
 ius opt. approbat Fulg. in. d. l. d̄ quib⁹. r p. l. nō sine. C. d̄
 bo. q̄ libe. d̄ eē cāus in. l. i. C. q̄ sit lōga cōsue. s̄. q̄ simile
 cōsuetudis nō vicat legē scriptā. quinimo magis attendi
 mus. l. scriptā q̄ cōsuetudis simile. p̄io ē casus d̄ hoc in
 c. n̄o vbi si cōsuetudo nō decidit in terminis casū emergē
 b ij

te attendimus legē scriptā. i. ins cōe. scdo qz in rebus claris nō est locus p̄ecture. l. p̄tinuus. §. cūz ita de ver. obli. Sed si repiamus legē scriptā decidētē casuz in terminis emergētē nō debem⁹ ire p̄ suffragia similitudinis. tertio ad h̄ facit qz in dubio stam⁹ iuri cōi. l. si extraneus. ff. de p̄di. ob cām. l. cōmodissime. de lib. et postb. vbi casus obmissus relinq̄t dispōni iuris cōis. nō ob. ar. p̄dicte legis de qbus qz nō ē ver⁹ qz ter. ibi dicat qz simile p̄suetudinis vincat legē generalē: s̄ bñ dicit qz sile p̄suetudinis sp̄alis in aliquo loco vincit ibi legē sp̄alē romanorū que viget rome non corripit legē scriptā generalē: s̄ dūtarat derogat legi generali quo ad ciuitatē roma. ar. l. derogare. ff. de ver. si. et no. in l. virtus. ff. locati. et in. d. l. d. qbus. nō ob. scdm ar. de. l. nō sine qz ibi p. l. scriptā nō erat casus emergēs in terminis de casus alias frustra ponentē illa verba. vel alr rñdeo qz ibi impator benigne p̄cedit nō cū p̄cto rōnis vt p̄z ibi benignus nō ob. ar. vltimū de lege. i. qz respōdeo qz si loquimur de ratione consuetudinis. et tunc fateor qz vbiqz habet locum ratio consuetudinis habet locum consuetudo: qz tunc rō p̄suetudinis vincit legem scriptam. Casus ē notabilis i. c. i. j. an mutus vel alr impfe. Et est ratio in p̄mptu qz rō p̄suetudinis ē ipsa p̄suetudo put rō legis est ipsa lex. l. qz testō. §. mulier d̄ testa. l. bis solis de reuocā. do na. et ita loquit. l. i. C. que sit lon. p̄sue. nos aut nō loquimur de rōne p̄suetudinis. s̄ de sili p̄suetudinis. et p̄ p̄dictis facit gl. in aut. quas actiōes. C. de sac. san. ec. et no. bart. in. l. si p̄stāte in prin. so. ma. et qd no. ang. in. l. p̄cipim⁹. C. de ap. pel. et p̄dictis hētis p̄sonē qz i casibus decidēdis ēt i feu dis attendimus magis. l. scriptā loquētē in terminis quā simile p̄suetudinis et sile legis. So. ceteris parib⁹ attēdim⁹ in materia p̄suetudinis et i feu. magis sile p̄suetudis qz sile legis quia in habentibus simbolū facilis ē trāsitus. l. si acceptilatum. ff. de acceptil. et no. in. l. si vnus. §. pactis. ff. de pac. et tradit plene i. d. l. d. qz. et p̄p̄ea dicit alia. qz h̄ relinquat arbitrio iudicis qz ex argumētis qz rei aptiora et vero primiora cōperit motū animi sui p̄firmabit ar. l. ob carmen. §. si. ff. de testi. l. si. C. de edicto diui. adri. tollen.

¶ Liēdum. b. d. feudū cōsistit in rebus soli vel coherentibus solo vel i his que inter imobilia cōputant. et feu. nō pōt acgrī nisi successione vel iuest. b. d. C. No. qz feu. n̄ pōt p̄stare nisi in rebus imobilibus et eis coherētibus vel que imobilū noie cōprehēdunt. nō at in rebus mobilibus. et ē rō qz mobilia p̄ vsuz p̄sumunt. vnde p̄p̄ietas rei feudat que sp̄ d̄z remanere apud dominū vt. j. de iuest. d̄ re alie. fac. in. §. quāuis: extingueret p̄ vsuz vt insti. de vsufruc. §. p̄stituit et sic cū p̄p̄ietas deducit ad nihilū nō pōt cadere feudū s̄m regulas et p̄suetudines feudales. et si diceret va fallus ipam rē p̄seruabit tenēdo in archa et nō vtēdo. tūc fieret d̄ aliā r̄sam qz ēt feudū inutile vasallo cū nō haberet vsufructū neqz comoditatē aliquā qz ēt contra naturā feudi vt in. §. si. j. in q. can. feu. amit. et de his satis dicit j. si de feu. va. sue. interpel. in. c. i. in. i. q. C. Itē no. qz feu. consistit in tribus: primo in re imobilis: scdo in re coherente solo: tertio in his q̄ inter imobilia p̄putat̄ exēpla sunt in ter. et qbus habes qz annui redditus pecūarij inter imobilia cōputant̄ ita bal. hic facit ter. in. §. vult cīm in anten. de nō ali. in cle. erui de paradiso de ver. fig. bal. i. l. i. C. d̄ suffra. i. l. hac edictali. §. his illd. C. de secun. nup. i. c. i. in fi. d̄ pace tenēda. car. i. cle. i. de re. ec. nō alie. iō dicit ang. i p̄si. cccviii. incip. anastasius. qz sunt tertia spēs bonorū. C. Nō neminē posse acgrere se. nisi dnob⁹ mōis vno mō successiōe alio mō iue. C. In gl. q̄ incipit veluti ad fi. no. gl. que vult qz fructus p̄dētes possunt dari i feu. fructus qz nascuntur ex tali fundo possunt ēt exēplificare in ascriptiōis glebe. l. litibus. C. de agri. et cēs. l. lōge. C. de diuersis et tpa. p̄scrip. ecce aliud exēplū i. l. iulianus. §. si. ff. de act. emp. C. In gl. que sunt ibi. §. ponit. naz p̄statiōes ciuiles et ānui redditus p̄sūt dari i feu. qz cōputant̄ inter imobilia. C. In fi. gl. an noia debitorū siue actiōes p̄putat̄ iter imo-

bilis gl. nō soluit. gl. in. l. si. C. i qui. cau. in integz resti. nō est necess. cōputat̄ iter imobilia. l. ait p̄tor. §. i. ff. de iure. de lib. si p̄sideremus ipsam actionē i abstracto siue nomē debitoris tūc et quo nō pōt videri et tāgi nō cōputat̄ iter imobilia neqz iter mobilia ita alia. hic ludo. consi. ccccccc. i cip. oipotētis et. circa p̄positā p̄sultatiōem. ita p̄cedit l. a diuo pio. §. in vendi. ff. de re iudi. et l. qz tiberius. §. pe. ff. de pecul. iō vbi sumus in materia in qua nō ē necesse applicare vni extremorū. i. mobiliū vel imobilū s̄ p̄ se stare. tūc cēsēt tertia spēs ita intelligo ol. p̄si. r̄rur. qd incip. factū tale dominus rer. vbi si rex concessit bona mobilia et imobilia distribuēda i certos vsus nō veniūt pene q̄ restat̄ erigēde p̄ delictis qz hoc ius erigēdi ē tertia spēs ita Jo. an. p̄ spe. i ad. in ti. de fructib⁹ et it̄resse i. §. i. ver. scdo q̄ r̄it et and. in. l. si p̄stāte. §. i. ff. solu. ma. ideo sigs cēt d̄bitor generis tale nomē debitoris nec talis actio nō p̄putat̄ iter imobilia neqz mobilia qz genus h̄ nō pōt videri nec tangi et est qd incorporeale ideo ēt h̄ casu diceret̄ tertia species ita lopus quem allegat et sequitur lud. i. d. cōsi. ccccc. viiij. que no. bar. in. l. i. ff. de sta. ho. si vero sumus in materia in qua ad vnū extremorū siue mobiliū siue imobilū noia debitorū vel actiones veniūt necessario referēda bar to. i. l. si p̄uenerit la. ij. ff. de pigno. ac. ang. i. l. i. §. fuit que sitū. ff. ad tre. et qz nō sint mobilia s̄ sit tertia species. qz dictū barto. temperate esset ver⁹ s̄m bal. qn̄ sum⁹ in dispositiōe legis nā tūc vbi iuris dispositio nō est sepata s̄m subiectū indicat̄ mobilis vel imobilis. l. i. C. si aduer. trāsac. et v̄ glo. in. §. i. in auten. de nō alienā. de quo alberti. in anten. hoc ius. bal. in. l. iubem⁹ in prin. C. d̄ sa. san. ec. bar. in. l. pōt ff. de aucto. tu. bald. et Alberti. in. l. si sic. §. si. ff. de leg. i. Imo. in. c. pe. de consue. Imo. et Panor. in. c. nulli de reb. ec. si. alie. et faciūt q̄ dicit. s̄ i plu. h̄ libri. et i. c. i. in p̄si. d̄ pa. te. Nos i h̄ clari⁹ dicite s̄z cōes theoreticas qz si actio dat̄ ad rē mobilē puta equū bonez cēsēt actio mobilis Si aut̄ ad rē imobilem datur puta ad p̄diciū dicit̄ actio imobilis. sed si dispositio iuris est separata a subiecto actio nō dat̄ mobilis vel imobilis. l. a diuo pio. §. si sup rebus. ff. de re iudi. sed quo ad p̄positū n̄m dicite s̄m and. qz in noib⁹ debitorū p̄t cōstitui feudū. scd si nomē debitoris nō esset perpetuus. puta ticius debet centū ex cā muti tunc nō cōsistit feudū in noie debitorū. ar. c. i. in fi. i qz bus cau. feu. amit. In annuis p̄stationibus ēt que ad longum t̄ps vel in perpetuū sunt censent̄ vt qd imobile vt est ter. apert⁹ in cle. erui de paradiso. de ver. signi. bald. in. l. iubem⁹. la grāde. in prin. et in autē. ingressi. C. d̄ sac. san. ec. h̄ in. d. cle. i. d̄ re. ec. nō alie. qz intelligit̄ hic bal. verū qn̄ cōtinet reale debituqz qz in recognitionez alicui rei vel mirtuz qz p̄ recognitionē seruiciorū et muneruz datur vt in. l. si coloni in. l. domini p̄diorū et in. l. litibus. C. de agri. et censi. li. ri. et ita io. an. et do. anto. in. c. peruenit d̄ censi. Si autē cōtinet debituqz mere personale. vult bald. qz n̄ censetur imobile s̄ quedā tertia species credo qz erit vt dictuz ē de noibus debitorum. que pulchre ponit bal. in. l. ii. in. rii. col. ver. scienduz est qz quedā possessio. vnde ex p̄dictis videtis qz recte in annuis redditib⁹ d̄ feudum cōstitui. sed p̄tra hāc doctrinā andre. oppo. qz i noibus ēt annuis nō cōsistat feudū qz in feu. regitur dominus directū respectu dñi et vtile respectu vasalli. c. i. j. d̄ iuesti. de re. alie. fac. et dicit vobis in probemio. huius operis in diffinitione feu. sed in noibus et annuis nō est dominum directū nec vtile. l. si. C. quorūz bonorū et no. in. l. si cer. annis. C. de pac. ergo feudū nō consistit in nominib⁹ ānui. So. loco directi dñi dñs h̄z directā actionem loco vtilis dominij vasallus h̄z vtilē actionez. ar. nō. in. l. i C. de ac. et ob. et hec so. ē de mente bal. i pbemio hui⁹ operis. faciūt q̄ no. Jo. an. post ino. et alios i. c. querclā. d̄ cle. d. An. i. c. cū olim de cēsib⁹. et c. puenit. in glo. meli⁹ dicit set ad fi. C. Quero qd sit feudū de camera. rñdeo qz pecunia et thesaur⁹ cōseruat̄ i camera. ponam⁹ subditū omni āno p̄stare cētum aureos camere principis. et p̄cep⁹

et natura est vniformis sed accidētia nō sūt vniformia sed pnt
adesse vel abesse absq̄ corruptiōe subiecti. ff. d. d. hē. emp.
l. pacta cōnēta. et ista pacta nō cadūt i feu. sed natura feu. sed
p̄ter naturā vt d̄ associādo vrozē dñi vel d̄ maritādo filiā
dñi. faciūt q̄ feu. dicat̄ p̄ditōatū et q̄ nō hēat naturā sim
plicis feu. nec p̄t vasal. iūto dño ei renūciare nec eō dñs
renūciare fidelitati et feu. reuocare q̄ illa licētia n̄ h̄z locū
q̄n̄ feu. ē datū ad certū seruiciū q̄ fortior ē obligatio cer
ta q̄ incerta. Nā certa obligatio nō recipit iterptationē le
galē sed incerta sic. vt. ff. de verbo. obli. l. qui rome. §. flau
us hermes. Finaliter si feuduz est franchuz nō hēt locū
penitētia nec hinc nec inde. Idē si ligiū q̄ turpe eēt prin
cipi fidē frangere. et q̄ beneficiū principis d̄z eēt munificū
alias māsz vt i autē. q̄ d̄ dignita. §. illud. ista sūt elegātia
dicta. Bald. in. d. c. ceteruz. que hic inserui. quia cōtinua
tine ipse dixit. h. d. vsq̄ ad secundā partē principalē ibi si
eni dñs. duplex est inuestitura p̄pria et abusiua p̄pria nihil
aliud est q̄ possessio. impropria quādo dñs dat hastā vel
aliud corporeuz vasallo dicēdo: te inestio et debet fieri in
uestitura saltē corāz duobus paribus curie vel per breue
testatū. h. d. principiū. ¶ No. ibi possessio. q̄ in feudis ni
hil aliud est inuestitura p̄prie q̄ possessio. i. quando tradit
possessiōē rei feudalis vasallo. Et ista dicit̄ inuestitura
realis quia acquirūt ius rei feudalis. q̄ intellige in inuesti
tura noua. secus in antiqua q̄ neq̄z possessiōis nouā trāssta
tionē neq̄z nouā solēnitatē expectat sed doc. maxime Alua.
hic et h̄z in. c. i. in prin. §. ti. i. nec nouū ius trāsferit sed trāssta
tū cōfirmat vt. §. ti. i. c. i. in prin. et ibi and. et dñi in. c. fi. in
penulti. col. §. titu. i. Sed an sola obedientia vasalloz vel
subditoz recipientiū dominū ad possessiōē castri vel vi
le det possessiōē. Et dicit bellame. decisio. ccccclxix. q̄
sic si possessio est vacans. secus si dominus est in possessiōe
per ea que no. Inno. in. c. olim. il terzo de resti. spo. facit
que no. Bar. in. l. qui vniuersas. §. si per colonum. ff. de
acqui. pos. et in. l. quāuis. §. si cōductor. ff. eo. ¶ No. scdo
ter. ibi abusiua autē mō q̄ inestitura abusiua d̄z q̄n̄ domi
nus vasallo dat hastā vel aliud corporeū puta annulū vt
ensez. Nā regulariter p̄lati inuestiūt per annulū. illustris
simus dux mediola. inuestit p̄ncem euaginatū. nā cōsue
tudo est obseru. in. c. i. §. titu. primo. Sic etiā doctor inue
stit̄ de signis doctoratus per birretū et annulū et alia insi
gnia d̄ q̄b̄ p̄ gl. i. cle. ij. de maḡis. bal. i. phe. decretali. Et
dic̄ Bald. q̄ p̄ signa cognoscit̄ signatuz: sic i simili erectio
furchaz demonstrat merū ipsiū. et ei vsū. no. idē bal. i. l. ipi
um. ff. de iurif. om. iu. et in simili dicit bal. in autē. dos da
ta. C. de dona. ante nup. che ad lo signale se cognosce le
balle. idē hic addit q̄ si in vno castello ad vnū p̄inet con
dēnatio ad furchas ad aliū erectio q̄ vterq̄ p̄t ibi tene
re furchas erectas etiā vnus altero inuitō. ¶ No. dupli
cē esse inuestiturā. i. p̄prie que ē acquisitio possessiōis si
cut h̄z p̄prie d̄z inuestitus postq̄ induit se veste et nō ante.
et abusiua que nō consistit in substantia possessiōis sed i q̄d
dā p̄ambulo verborū cū aliquo corporeo porrecto a dño
vasallo p̄ inestitura vt dñi. §. in euidēcialibus et p̄batur
in. c. accedēs. extra de p̄ben. et in. c. pillozū. Et quo isert̄
q̄ firmit̄ ē subnitū traditiōe rei q̄ p̄rolatiōe verborū fa
cit. c. visis. xvij. q. ij. l. dimisiōis. ff. de pac. no. iaco. de are.
in. l. nō dubiū in fi. C. de legi. facit q̄ no. in. c. p̄ tuas extra
de dona. Baculus. n. inuestiture seu annulus et similia si
gna nō faciūt traditiōē sed sunt signa sicut dicimus de
arra que ē signū venditiōis. vt instituta de emptio. et ven
di. in prin. Sed aduerte q̄ si incipimus ab abusiua inuesti
tura requirit̄ ē p̄prie vt hic. et §. de cōtro. inuesti. in prin.
Sed si inciperemus a p̄prie tūc nō esset necessaria abusi
ua. vt. §. de cōsue. rec. feu. in prin. et dñi. §. qui. mo. feu. cō
stitui po. in. c. i. de quo plene p̄ Archi. in. c. l̄z episcopus. d̄
p̄rēbē. li. vj. Intelligas tñ q̄d vbi sola abusiua facta est et fi
delitas p̄stita bene est acquirit̄ feuduz ipsi vasallo. et hēt
ius in re cū dominus precise copellat̄ ad tradendū posses
siōē vacanz ipsi vasallo vt. §. de no. fi. for. in. c. i. in fi. nec
posset dominus amplius penitere vt dñi in euidēcialib̄ et

vult etiā Bald. in. d. c. ceteruz in. iij. col. nec posset liberari
volēdo ēt p̄stare interesse vt. §. si de feu. sue. cōtro. in. c. si
facta. quiniimo dic̄ hic Bald. notabiliter q̄ nō solū domi
nus tenet tradere sed et successiue pati vasallū vt frui q̄d
nō p̄t fieri simul et semel. l. et haz. et l. equ. ff. si fui. vēdi. l.
corruptiōe. C. d̄ vsufruc. l. iter castellanū. ff. d̄ arbi. idē di
cit q̄d ex ipa cōcessiōe duplex nascit̄ actio p̄mitina d̄ tradē
do et succedēs secundaria d̄ patiēdo. et i vasallo et dño. idē
dicitur i p̄prietario et vsufructuario. nā vsufructuari⁹ hēt
naturalē possessiōē rei ex quo illi insistit. dominus vero h̄z
civilē. sed iure sui h̄z vsufructuarius quasi civilē et natura
lē. l. aut p̄roz. §. itē ei. ff. ex qui. cau. maior. ¶ Ita in vasallo
et dño faciūt q̄ habēt i. l. iij. i. p̄ri. et §. ex plurimis. ff. d̄ acq.
pos. et ē rō distinguēdi istas possessiōes dñi et vsufructuarij
vt vasalli. nā dñs plēo iure h̄z rē. idē nō h̄z obz d̄ q̄d censet̄
ius quodpiā q̄d possit possidere. Sed vsufructuari⁹ h̄z obie
ctaz ipsā p̄prietatē et hitus ipsius vsufructus. et patientia
dñi. l. iij. §. dare. ff. d̄ vsufruc. l. i. i. fi. ff. d̄ fui. rusti. p̄dio. idē
et hoc catur illa q̄si possessio. ¶ No. ex hoc ter. ibi solēni
ter et q̄ act⁹ solēniter d̄z fieri. i. suatis seruādis. Erit at̄
solēnitas req̄sita in p̄posito n̄ro. primo q̄ sit habitas p̄
sonaz tā ex pte cōcedentis seu cōferētis q̄ ex pte illius in
quē cōferē vt p̄bat. §. in ti. sequē. Itē q̄ inuestitura sit scā
corā pibus saltē duobus. Itē q̄ iures fidelitas vt. §. ti. se.
et §. in ti. ij. Itē et p̄nt q̄ fiat inductio in possessiōē vt. §. de
cōtro. inesti. in pn. et dic̄ h̄z bal. cū oia solēnia iteruenerūt p̄
sumim⁹ p̄ actu. idē alibi sile i. l. i. c. d̄ fide istru. et iur̄ haste
fiscalis. dic̄ idē bal. q̄ q̄ nō suat in actu solēnia req̄sita pre
sumit̄ in dolo versari. ē no. fm bal. iste ter. q̄ ex testū iter
uētiōe p̄sumam⁹ p̄ act⁹ solēnitate. Sed dic̄ q̄ h̄ op̄at̄ aucto
ritas dñi q̄ h̄z vi decre. p̄ quo p̄sumit̄. l. actor. ff. rē ra. ba
be. cū ibi no. fac̄ q̄ no. i. l. fi. C. d̄ p̄dijz curi. li. r. et ibi bart.
Sed h̄ rō p̄t morderi nā decretū in scō p̄prio nō v̄t opari
cū nō possit iterpōi. cle. si vna d̄ reb⁹ ec. nō alien. idē posset
ēē alia rō. nā ex p̄iū p̄fetiav̄ res magis cōsulte acta. si m̄z
si p̄ isto actu magis p̄sumimus ar. no. i. c. et l̄ris d̄ diuoz.
sicut ē p̄sumim⁹ p̄ factis a p̄lato i p̄ntia capli vt vult bal.
§. in p̄ln. hui⁹ opis in. riiij. col. p̄ glo. in autē. hoc ius porre
ctū. C. d̄ sa. fā. ec. ita hic p̄sumim⁹ p̄ solēnitate act⁹ facti a
dño in p̄ntia puz suoz. fac̄ rō. l. oiz. C. d̄ testa. et q̄d in sili
no. in. l. iterpositas. C. d̄ trāsac. et q̄ videbim⁹ in. c. i. §. qui
tes. sūt neces. ¶ Sed vtrū scriptura sit d̄ solēnitate et h̄a iue
sture feudalis q̄ no. §. eo. §. si vero et §. g. tes. sūt neces. in
c. i. et §. si d̄ inue. iter do. et vas. lis oria. c. i. in pn. et c. ij. bal.
in ru. C. d̄ p̄di. et l. i. fi. vbi dic̄ h̄z eē d̄riaz iter feud. et em
phiteosim et p̄ doc. i. c. q̄ i ecclesiaz et de p̄sti. ¶ In actu
emphiteo. ē magna d̄ictas. nā glo. in. l. i. in verb. scriptu
ra. C. d̄ iure emphi. v̄t inclinare q̄d nō regrat̄ scriptura: et
ita dic̄ ibi bar. suari de consuetudie. et ēt ange. ibi spec. in
ti. d̄ locato. §. nūc aliq̄ ver. v. d̄ anto. et panoz. in. c. potuit
de locato in cōtrariuz est glo. in. c. i. de censibus lib. vi. in
d. l. i. i. verbo alienatiōis. in. §. adeo in verbo locatiōis in
stitu. locati et ibi Ange. de aretio dicit̄ hāc opinionē suari
Alberi. et Salice. in dicta. l. i. Bald. idē in. l. i. C. quan
do nō peten. partes in fi. col. in rubri. de condi. et lege in
l. i. vbenus. §. sane. il secūdo. C. de sa. san. eccle. in adi. ad
spec. i. ti. d̄ locato. i. iij. col. q. iij. q. ij. sepe. io. an. i. addi. ad
spe. i. ti. d̄ locato. §. nūc aliq̄. §. v. ¶ De. d̄ ancha. i. d. c. po
tuit et ibi Imo. i. i. charta et fac̄ ter. i. d. l. i. et ij. C. d̄ iur̄ em
phi. Et h̄ resultat̄ retēta scōa opi. v̄z q̄d regrat̄ scriptura
manus vltra communes effectus. i. q̄d finita emphiteosi
si emphiteota simpliciter perseuerat sciēte et patiente do
mino in re emphiteotica nō videt̄ renouata emphiteosis
quia vbi in aliquo cōtrac u requirit̄ certa solēnitas tacto
cōsensu ille cōtractus nō renouat̄ Barto. in. l. item queri
tur. §. qui impleto. ff. locati. Bald. in. l. i. in pe. col. C. q̄n̄ nō
petē. partes in autē. si quas ruinas. C. de sa. san. ecc. et ibi
Imo. i. c. de p̄cario. ¶ No. q̄ vbi deficit q̄litas testū ibi
inuestitura ē ipō iure nulla: adeo q̄ ex tali inestitura nul
la nascit̄ obligatio sed bal. ar. i. l. i. C. d̄ suffragio et p̄ Ly. i.
l. cū qs. C. d̄ iur. et fac. igno. et ē rō quia ista potētia remo

uetur a lege. l. quæ admodum. C. de agri. 7. censi. pōt. n. lex
siue cōsuetudo p̄figere modū 7. qualitātē in p̄bando vt
i. qui testes sunt necess. ad p̄ban. nouā inuestiturā; sicut
hic 7. ibi videbimus. vt non aliter valeat p̄batio noue in
uestiture. nisi fiat p̄ pares curie vel p̄ breue testatū. i. per
publicū instrūm̄m roboratū a paribus s̄m vnā opi. h̄ medio
lanē. voluerit q̄ possit fieri p̄batio p̄ breue testatū p̄ testes
cōneos firmatū que opi. nō ē cōis neccenē vt ibi. 7. tāgī
p̄ glo. nostrā magistrā in hac materia hic positā. 7. dicā. i.
in. §. se. 7. de hac opi. fecit mentionē iste tex. duz dixit s̄m
quosdā. hoc p̄cedit nisi in casu necessitatis qz nō sunt pa
res vel nolunt citati venire vel nō p̄nt. tunc. n. sufficiet vt
extranei testes interueniāt. vt. i. eo. §. si vero inuestitura.
Que at fuerit rō opinionis approbate tangit. i. de notis
feu. §. i. 7. §. idcirco. vbi videas. **Nota.** q̄ sicut de iure
cōi sufficiunt duo testes regulariter ad p̄bandum actus
de quo h̄ in. l. vbi numerus. ff. de testi. 7. l. inter illā. ff. de
ver. sig. Ita ē de iure cōsuetudinario. vt. hic 7. i. de notis
feu. in. §. i. cāliter tñ q̄qz de iure requirunt plures vt i. l.
testiū. 7. i. casibus ibi no. C. de testi. ita ē cāliter i materia
feudali q̄qz requirunt plures. vt. j. quot testes sūt nec. ad
p̄ban. se. ingra. **Oppo.** cū gl. pluribus modis 7. fortiter
q̄ imo inuestitura valeat. 7. si sit scā corā testibus extra
neis nō paribz. vt. p̄bat. i. e. in. §. si nō inuestitura. 7. §. si
de inuesti. iter do. 7. val. lis oria. in. c. i. h̄. hec oia 7c. 7. j.
q̄ testes sunt nec. ad p̄bā. no. inuesti. in. c. i. ver. de veteri
aut 7. i. de cōsue. rec. se. in. §. sacm cū si. So. timore horū
p̄rioz nec nō 7. alioz q̄ possunt ad hanc materiā adduci
qz regula hic posita h̄ plures limitatiōes. idcirco glo. no
stra colligendo magistrāliter 7. multū copiose totā p̄sentē
materiā notabiliter distinxit. S; qz vltra limitatiōes gl.
possunt adduci p̄babiliter 7. alia ar. in p̄riū. Quare iac.
debel. in. §. si. j. e. colligēdo oia put possibile sibi fuit q̄ ad
nostrū p̄positū trahi possent aperuit mentē multoz iuriū
que varie loquūt. iō post illū 7. Alua. si q̄ramus de inuesti
tura laicoz fienda 7. p̄banda ē distinguēdus. qz aut q̄rē
de inuestitura tpe quo fit. aut post tps quo scā est: primo
casu dic in hoc prin. vt dixi in tex. 7. in. §. i. 7. j. qui testes
sunt nec. ad p̄bā. no. inuesti. in. c. i. 7. j. de cōsue. rec. feu.
§. si. 7. q̄ no. hic. 7. §. si de inuesti. iter do. 7. val. lis oria.
c. i. 7. j. eo. §. si vero inuesti. 7. i. de no. feu. in. §. quod aut
i. q̄ debēt interuenire pares curie. vbi h̄ri possunt. vbi
nō possunt admittunt extranei. i. e. §. si vero. Si nō que
rāt de noua inuestitura p̄banda post tps quo scā est. Et
tunc aut ē cōuentio inter dñm 7. gastaldū vel guardianū.
Ex quo h̄z p̄sumptionē cōtra se qz prius possederat vt
gastaldus nunc vult dicere rectū feudū tunc ipse vasall^o
h̄z p̄bare vel p̄ pares curie vel instrumentus. vt. §. de feu.
guar. c. i. §. i. de cōtro. inuesti. §. itē si vasallus de conten.
inter do. 7. val. de inuesti. §. ceterz. Si at est cōtentio inter
dñm 7. creditōrē. idē q̄ mēbro p̄rie p̄cedenti. vt. §. de con
tro. inuesti. c. i. in. §. similiter. 7. de cōtē. inter. do. 7. val. in
§. similiter. 7. de feu. va. in vicē. legis cōis. in. c. i. 7. si. Si
vero contentio est inter dñm 7. emptōrē dic vt. j. de contē.
inter dñm 7. emptōrē. c. i. Si vero est cōtentio iter dñm 7.
eū qui p̄tendit feudū camere vel canene. vt. i. eo. in. §. si
vero vasallus tunc stat iuramento possessoris vasalli vel
iuramentū referat. Si at est cōtentio inter dñm 7. va. qui
dicit se inuestitū de noua inuestitura. dic vt in hac glo. sed
adde qz interdū dñs negat inuestiturā interdū affirmat.
Si negat aut de incremēto vel qualitate feudi. primo ca
su aut dñs possidet aut vasal. si dñs tunc p̄bare d; vasal.
mō 7. forma hic descriptis. 7. §. de cōtē. inter do. 7. vasal.
de inuesti. c. i. in prin. 7. si de inuestitu. inter do. 7. val. lis
oria. c. i. Et testes sunt cōpellendi s̄m q̄ hic no. 7. p̄bal.
j. in. §. i. 7. §. si de inuestitu. inter. do. 7. val. lis oria. c. i. 7. si
nollet dñs cōpellere poterit p̄ducere extraneos vasall^o
j. §. p̄ri. Et p̄dicta p̄cedunt qñ dñs h̄z pares alias indi
stincte admittunt pares 7. extranei vt. j. in. §. si vero inue

sti. vbi at vas. non pōt probare tunc dñs possidenti datur
iurandum. vt. §. de contro. inuesti. in prin. In casibus
tñ remittit dñs iuramentū qñ de alio feudo est vas. vt. §.
de contro. inuesti. in. §. si vero. de cōtē. inter. do. 7. vasal. i.
§. ceterz. Si at possideret vas. 7. tunc dñs incūbit p̄batio
vt. i. e. in. §. si vero. vbi aut deficit in probatiōe 7. tunc dfer
tur ei iuramentū alias nō si de inuesti. inter do. 7. val. in
c. i. 7. i. de consue. recti feu. in fi. Si autē vasallus p̄scri
psit rez. dic vt. j. si de feu. sue. cōtro. in. c. si q̄s p̄ triginta.
Si vero nōdū cōpleuit p̄scriptionē; tunc si possedit p̄
annū deseret ei iuramentū. vt. §. de cōtē. inter do. 7. val. c. i.
in prin. 7. si de inuesti. inter do. 7. val. lis oria. c. ij. in prin.
Si vero est contentio de inuestitura quau dñs affirmat
7. vasallus negat tunc dñs p̄bat. sed si vasallus cōvincit
cadit a feudo vt. i. si de feu. sue. contro. in. c. si vasallus 7.
de lege cora. c. fi. Si at est cōtentio de incremento feudi
si dñs sibi aliqd in re feudali reseruauit p̄bat vasal. alio
quin p̄bat dñs vt. §. de cōtro. inue. in. §. si q̄s. 7. i. de inue
sti. dere. alie. fac. §. si. 7. j. hic finit lex. c. i. §. si vasallus 7.
§. se. Si at est cōtentio de qualitate feudi 7. pactoz aut d
cōsuetis aut nō: dic vt. i. in. §. pe. 7. fi. Si nō est cōtentio
de ingratitude vasalli dic vt. i. quot tes. sunt necel. ad
p̄ban. se. ingra. in. c. i. vbi vero est cōtentio inter dñm 7.
agnatos vasalli cōiter p̄bat q̄ dicit nisi ex cōiecturis ali
ud appeat dic vt. §. de cōtro. inuesti. in. §. cū aut 7. §. d cō
ten. inter me. 7. dñm de positiōe fratris mei 7. si de inesti.
inter do. 7. val. lis oria. c. ij. j. de gradi. succes. in feu. §. si. 7.
de inuesti. in mari fac. §. itez placet. 7. si de feu. sue. cōtro.
in. c. iij. de cōtro. iter mas. 7. fe. c. i. Si vero est cōtentio in
ter vasallos allegantes diuersos inuestitores magna p̄sū
ptio est p̄ possessore. Ideo de illo querendū est 7. si cōstite
rit q̄s sit possessoz. ipugnantes eū probent vt infra de pace
tenē. §. si duo 7. §. si i tres 7. d lege cora. c. ij. **Quero** qd
si vasallus solū inuestit^o abusive de feudo amplo cōtinē
te plura bōa sub se igrediat possessionē; vni^o soli^o rei an
intelligat acq̄suisse possessionē oīnz alioz reruz eiusdem
feudi an solū illi^o rei. 7. videt dicendū q̄ oīnz rez p. l. resti
tuta in prin. ff. ad trebe. l. possideri. §. q̄ at. ff. d acq. pos.
7. p̄dicta p̄cedere possunt d̄ eq̄tate. nē rigor iuris videt
esse in p̄riuz vt p̄bat in. l. i. §. seculo. ff. si q̄s testa. liber eē
iustus fue. 7. ad. l. restituta posset r̄nderi. q̄ ibi loquat de
trāslatiōe dñij ad quā sufficit etiā sola restitutio v̄bal. vt
ibi p; 7. i. l. scā eo. ti. S; hic loq̄mur i p̄posito d̄ acq. posses
sione q̄ i scō cōsistit. h̄ postqz est acq̄sita possit dici ius. l. i.
in prin. §. si vir. ff. de acq. po. 7. l. peregre. in prin. 7. iō ad po
sitionē vni^o nō sequit positio alteri^o. l. nō nudis 7. l. nō
epistolis. C. de proba. ad. §. q̄ aut p̄ r̄nderi q̄ ibi nō dicit
qd̄ acquirē possessio alioz rez q̄ erāt itra fundū 7. a fun
do distincte. sed ceteraz partiuz fundi tñ que acquisite
partierant cōtinuate. 7. ita dixit Di. in. d. c. i. h̄ tenendo
primā opi. dicunt q̄ ista ar. habent locū i singularibz rebz
puta duobz p̄dijs emptis vel legatis. h̄ i vniuersalibus
vt i hereditate feudo 7. similibz. si ego itro vnuz fundum
ea mente vt oēs alios habeā. satis sit vt exide habeā pos
sitionē; oīnz. d. l. restituta 7. q̄ ibi p̄ gl. 7. i. l. p̄berede. §. i.
ff. d acq. po. 7. ita dicit and. d̄ iser. fuisse indicat; p̄ ma
ximos iuris p̄tos. facit. l. iij. p̄ socio. 7. posset nō icōgrue
adduci qd̄ voluit. d. an. in. c. fi. d̄ ca. pos. 7. p̄prie. p̄ no. i
c. in litteris p̄ inno. 7. hosti. d̄ resti. spoli. q̄ ex quo tractat
de possessionē iuris cuiusdā vniuersalis 7. cōformis q̄ ap
bensioē vni^o videt app̄bensū cōformet; iō dicit q̄ app̄ben
sa possessionē domus vel vni^o fundi p̄bende extendit ad
oia t̄palia nō ad iura canonicalia. faciūt no. p̄ inno. 7. ali
os in. c. delect^o d̄ capel. mo. bal. in. c. i. in. vi. col. j. de capi
ta. q̄ cu. vendi. Bar. 7. ludo. in. l. ij. in prin. ff. de acq. pos.
bal. in. c. i. §. ad bec. i. de pace iura. fir. tenen. bart. in. l. i.
§. siquis interdicto 7. ibi ang. ff. vti possidetis bal. l. i. l. ij.
C. de serui. 7. aqua in. v. col. in. l. solent. §. si. ff. de offi. pro
cō. 7. lega. Tñ qz ista materia in hoc exigeret longaz le
b iij

tionē p nunc. transeamus cū ista cōclusiōe. vide hic plu
ra ar. p 20 7 p and. 7 vide in. l. scia cū bōis in pri. ff. d do
na. cā mor. 7 in locis. s. allegaris 7 q dixi. s. de cōtro. iue
sti. in. s. cū at. **¶** Quero qd si instrumentū inuestiture di
cat: cōcedo tibi 7 cui ius dabit q̄liter intelligat. vide p bal.
in. l. liberti. C. de opis liber. vbi ipse dicit q̄ dca verba ni
hil significant nisi ipsaz purā 7 verā feudi naturā. qz ad
ius se rettulit post ea facit q̄ i simili dixit bar. i. l. gai. ff.
so. ma. 7 q no. in. l. q̄ mutuā. ff. mādati. l. cū q̄s. s. p̄. ff. d
leg. iij. **¶** Quero qd si istrumētū inuestiture dicat cōcedo
p annua quantitate. an censeat feudū. dic p bal. i. l. liber
ti. C. de opis liber. 7 p io. an. in spec. ti. de em. 7 v̄di. s. i.
ver. nunc formā. 7 dicūt q̄ nō ē pprie feudū. s; magis em
phiteosis vel p̄crus inominatus d̄ p̄scriptis verbis. l. na
turalis. s. ac oimodo. 7 no. p Li. in autē. igressi. in fi. C. de
sa. san. ec. 7 iō dicit bal. qd iste nō tenet p̄stare iuramen
tū fidelitatis nec censeat iure feudatarij. dixi supra in pre
ludij in diffinitōe feudū. **¶** Quero qd si isti pares eēt
absentes q̄ sunt necessarij testes ad istā novā inuestiturā
an sint citandi vel possit p̄cedi ad inuestiturā ipsis abñti
bus 7 dicit bal. qd debet citari: qz eoz p̄ntia 7 cōsiliuz pos
sent trahere dñz in aliā sniaz ostēdēdo forte piculū q̄ ex ip
sa inuestitura possit iminere ar. ff. de arbitris. l. si in tres
cū. l. se. vñ ergo nisi citent nō valeret inuestitura ar. i. d cō
sue. rec. fe. in. s. i. circa fi. 7 ita sentit gl. magna b. s; p̄dca
intellige n̄a nisi essent abñtes in loco multū lōginquo 7
remoto adeo q̄ nō possunt adesse sine maxia difficultate
ar. i. l. p̄toz. s. fi. 7 q̄ ibi p̄ doc. ff. d vaca. munex 7 v̄ equū
facit q̄ dixi i. d. s. i. d cōsue. rec. feu. **¶** Quid at si citari
nollēt venire adhuc dice dū q̄ valebit inuestitura sine ip̄is
ar. ff. de fideicō. liber. l. si legauero. s. i. p̄ ea q̄ bñtur i. c. no
bis oliz de elec. **¶** Quero qd si dñs h̄eat dūtaxat vnū pa
rē dic s; bal. q̄ d; iteresse simul cū vno alio teste ad minus
ar. l. cū antiq̄tas. C. d̄ testa. fac. i. de no. feu. i. s. ii. 7 i. s. id
circo. Et qd dixit io. an. in. c. grauē. extra de preben.

Si enim dño. Calus. Comes militē inuesti
uit abusive d̄ castro p annulū 7 non
tradidit ei possessionē; vasallus agit p̄ dñz 7 petit fieri iue
stitura ppria. s. possessionē sibi tradi. dñs negat se vllā iue
stitura fecisse q̄. q̄liter debeat fieri p̄batio. r̄ndet p̄ pares
curtis vel p̄ publicū istrumētū a parib; cōfirmatū q̄ si ve
ritatē dicere reculent. tūc a dño cogi debēt iurare q̄ hui
rei nesciāt veritatē 7 postea actor alios possit p̄ducere te
stes: eo autē deficiente i probatiōe erit in electōe dñi an ve
lit iurare vel deferre. Et si dñs nolit cōpellerē testes iura
re licitū ē vasallo ēt p̄ extraneos testes p̄bare. Eo autē tūc
deficiente in p̄batiōe electio iurisiurādi deferret dño. h. d.
v̄sq; ad. s. si x̄o vasallus. Cōstitutio qz nō fecerat iuesti
tura corporalē. Inuestitura. s. abusivā q̄ obligat iuestito
rē ad faciendā inuestiturā verā illi^o domus. i. curtis. Cō
firmatū. i. subscriptū vel dic eo ipso q̄ notari^o scribit eos
in publico instrō qz iuris fictione attestari vñr ipsi instrō
eo ipso q̄ sunt descripti i eo vt no. C. de testa. l. i. vel am̄
suz sit. **¶** No. ex tex. ibi p̄ publicū istrumētū 7c. q̄ illa ver
ba q̄ frequēter repiunt in isto libro. s. q̄ fiat p̄batio p̄bre
ue testatū 7c. vt habuisti. s. p̄rie. 7. i. q̄ testes sunt nec. ad
p̄bā. no. inuesti. 7 in plurib; alijs locis debēt itelligi. i. p̄
publicū instrū vt hic. de quo late dixi. s. de cōtro. iuesti.
in prin. **¶** No. ex tex. ibi am̄sū. 7c. q̄ h; instrū sit am̄sū
tū testes q̄ interfuerūt istrumētō p̄nt p̄duci ad p̄bādū te
nozē istrumēti. d̄ quo plene no. p̄ glos. 7 doc. in. l. sicut. C.
de fide instrū. 7 in autē. si q̄s in aliq̄. C. de edē. p Li. c. cū
oliz de prin. **¶** No. ex tex. ibi se nouiter fuisse 7c. calum
singularē fm bal. in h; v; q̄ quāquā testis extra iudiciū di
cat se nō interfuisse. tñ in iudicio p̄t cogi ad deponēdū ve
ritatē p̄ iuramētū 7 stabit depositiōi sue. de q̄ p bar. in. l.
eos. ff. de fal. dixi. s. si de inuesti. inter do. 7 vas. lis oria.
in. c. i. sup. vi. parte. Et ibi videte tex. similem huic h; bal.
istū alleget p̄ singulari. faciunt que habent in. c. cū causā

de testi. ibi per omnes post glo. imo. in. c. causam que de
testi. in. c. preterea de testi. cogen. Et idē in. c. sicut nobis
in. c. cum in tua de testi. bar. 7 bal. in. l. generaliter. C. de
non nu. pecu. Angelus consilio. cclxx. incipit quedam.
¶ Nota ex tex. ibi non reminisci 7c. q̄ qui non recordat
modo: poterit recordari cras. 7 p̄ hoc possit excusari qui
in vna cā dixit se non recordari: 7 postea sup facto exami
natus deposuit bal. i. l. nullū. C. de testi. i. l. gesta. de re iu
di. bal. in. c. i. s. notandū. j. de no. feu. Ludo. 7 imol. in. l.
qui bona. s. si stip. ff. de dam. ifec. **¶** No. ex tex. ibi alios
pares p̄ducatur 7c. q̄ illud q̄ solet dici qd post vidicita te
stificata nō possunt testes produci in autē. de testi. i. s. qz
vero h; locū. vbi testis deposuit aliquid sup facto princi
pali affirmando vel negando. Secus si dixerit se ignora
re principale qz tunc h; pars vidicita testificata. nihilomi
nus p̄nt testes producere vt hic qd est valde notādū. 7 s;
Jac. de bel. rat. 7 ni. de nea. **¶** Er̄it pulchra limitatio ad
ea que tradunt i. c. fraternitatis. extra de testi. 7 ad de.
testibus. de testi. Et ad materiā legis p̄ hanc. C. de temp.
appella. 7 in. d. s. qz vero. Sed bal. nō assentit huic limita
tiōi d̄ iure canonico p. d. de. qz extat rō timoris suborna
tiōis. Alvaro. dicit q̄ ēt de iure canonico possit hoc sustē
tari. primo qz videt equū ne probationū materia angu
stet. l. qm̄. C. de hereti. **¶** Itē p̄ tex. in dicta de. vbi patet qd
etiā in quibusdā alijs casibus possint recipi testes nō ob
stante dicta ratione. tñ ratio bal. nimium vrget. Nec ob
stat clemen. ij. cum casibus ibi notatis. quia loquuntur
quando subest iusta causa. puta qz attestaciones non va
lent. vel quia fraudulēter examinari. Ideo ne probatio
nes angustentur permittitur examinari de nouo. nos lo
quimur qñ valet examen sed testis non bene respōdit. nā
cū hoc pendet ex conscientia testis quare ita dixerit non
est de nouo examinandus qz directo subest timor subor
natiōis. d. e. fraternitatis de testibus. **¶** Nota ex tex. ibi
sacrosanctis scripturis 7c. q̄ i cā feudali testis d; in iura
mēto suo expressaz facere mentionē qualiter iurat ad s̄a
cta dei euāgelia corporaliter tactis sacrosanctis scriptu
ris. ad qd facit. i. qualiter vas. iur. debe. fide. i. c. i. q̄ intel
ligo verū vbi sic dicitat cōsuetudo. naz circa formaz iura
mētōz ē attendēda consuetudo vt no. gl. i. i. de pa. iura
mē. fir. te. s. itē sacramētū. qm̄ de iure cōi valeret iuramē
tū sup q̄libet libro p̄stitū. imo. 7 sup ligno 7 lapide. qz ad
cor iurantis respicit deus vt ibi dixit notabiliter gl. facit
q̄ no. gl. in de. i. de here. 7. c. 7 si x̄ps de iure iu. 7 vide ad
p̄dicta in. d. s. itē sacramētū. 7 in. d. c. i. qualiter iurare
d; vas. in tex. **¶** Opp. cū gl. i. in eo q̄ dicit q̄ dñs p̄pellit
iurare testes de domo sua 7 cōtra se ad instantiaz vasalli
litigantis cū dño. sed p̄ de. l. nimis graue. C. de testi. vbi
disponit p̄riū. So. hoc iō p̄tingit i casu nostro. qz dñs h; iurisditiōnē
in eos. 7 iō ad ei^o officii spectat eos cōpelle
re ad iurandū vt veritas elucescat. 7 allegat i lōbarda de
offi. iudi. l. vt index. p̄ hoc est expedita glo. v̄sq; ad ver.
q̄ at. Et no. ex ista glo. cōiuncto isto tex. q̄ p̄ iurisditiōz
qz h; dñs in testes p̄t cōpellerē ad deponēdū veritatē
etiā in cā p̄ se mota vt in hac glo. S; ia. de bel. intelligit
istud qñ testes p̄dicti ab alio producunt cōtra ipsuz dñz
q̄ casu cogit ipse dñs facere eos iurare p̄ se ar. ff. de offi.
p̄sidi. l. senatusconsultū. S; q̄ ipse dñs cogatur produ
cere eos 7 probare cōtra se. dicit q̄ isto casu nō cogatur
vt in. d. l. nimis. C. de testi. Et intelligas istā gl. v̄z dice
re in casu istū cōpulsōis testū. n̄ autē extēdas vt dñs ha
beat iurisditiōnē ad cognoscendū in cā principali veritē
te inter ipsuz 7 vasallū. qm̄ in ipsa causa pares sunt iudi
ces cōpetentes. 7 iurisditiōnē habent vt. i. de probi. fe.
alie. p̄ fe de. in. s. pe. 7 in quantū dñs nollet eos cōpelle
re. tūc vasallus possit habere recursuz ad superiorē vt col
dem testes cōpellar ar. eoz que ibi no. 7. s. in prin. hui
c. circa mediū glo. 7 probat s; si de inuesti. iter do. 7 va.
lis oria. c. i. post prin. 7 de hoc infra in glos. vbi glos. hanc

q̄onem disputat. **C**opp. cū. d. glo. in eo q̄ hic dispn. vt si vasallus agat ex noua inuestitura q̄ dñm possidētem z deficit in p̄batione q̄ cā d̄z decidi iuramēto dñi. S; q̄ de §. ii. s. de cōtro. inuestitu. vbi dicit q̄ d̄z remitti tale sac̄m dñi. So. ibi iō q̄ vasallus recognoscebat aliud feudū ab eodē domino pacifice z quiete. Hic at̄ nullum aliud reco gnoscebat. put dcm̄ est. s. in p̄n. huius ti. **C**oppo. cū pre dicta gl. q̄ imo vasallus possit p̄bare inuestiturā p̄ instr̄m publicū ēt corroboratū testibus c̄neis non paribus. vt. j. qui te. sunt neces. ad p̄ban. no. inuesti. in fi. cui? p̄rius hic legit. So. iste tex. loquit̄ in inuestitura noui feudi in quo dñs erat in possessiōe. Ibi vero loquit̄ in inuestitura feu di antiqui in q̄ vasallus erat in possessiōe vt ibi d̄z. vbi h̄ satis apte declarat̄. Et nūc est expedita ista gl. vsq; ad fi. **C**oppo. cū glo. fi. de p̄ma pte huius. §. ad vltimā qm̄ in p̄ma pte dicit q̄ inuestitura noua nō p̄batur nisi p̄ pares hic at̄ dicit quod inuestitura noua p̄batur ēt per c̄neos. So. illa est regula que ponit̄ in p̄nci. que fallit hic in fi. in odiū ipsius dñi eo q̄ dñs noluit cōpellerē pares ad iurā dū. vnde ex hoc patit̄ istā penā vt q̄ ipsum ēt per extraneos fiat p̄batio z si tales extranei nollent iurare seu depo nere. dñt tunc p̄pelli p̄ superiorē iudicē ordinariū. vt. s. si d̄ inuesti. inter do. z vas. lis ori. c. i. z hoc voluit ista glo. vsq; ad ver. sed quero. que bene loq̄t̄. **C** Quero cū dicta glo. quid si vasallus nō h̄eat nisi solū pes ad p̄bādū inuesti turā nouā q̄ nolūt deponere. z dñs etiāz nō vult eos p̄pel lere. quid erit fiendū. z r̄ndit glo. ad instantiā ipsi? vasal li poterūt cōpelli p̄ iudices superiores s̄m q̄ ēt dicit de testi bus c̄neis vt in. d. c. i. s. si de inuestitu. inter do. z vas. lis ori. nec ob. iste tex. q̄ disponit q̄ vasallus d̄z p̄bare p̄ extra neos q̄ h̄ ē inductū fauore ipsius vasalli v; q̄ vbi ip̄s pes nolūt iurare q̄ tūc possit vas. p̄bare p̄ c̄neos si h̄z. Sed si nō haberet tūc ē dicēdū q̄ pes debeāt cōpelli. vt. s. dcm̄ est q̄ nō d̄z retorqueri in lesionē ei? vasalli. l. q̄ fauore de legi. qd̄ fieret si pes non possent cōpelli z p̄dicta p̄bant p̄ talē similitudinē. qm̄ tutor nō p̄t hereditatē pupillo de latā acquirere ipsi pupillo sine ipsi? pupilli voluntate vel actu. l. potuit. C. de iure deli. q̄ intelligendū est fauore ip sius pupilli qm̄ p̄t loq̄. nā si nō posset ad huc loqui vt ē in fans vel furiosus nō debemus spectare suā volūtātē. qm̄ nō h̄z. alias dicitur fauor redū daret in ei? dānuz z p̄niciē q̄ esse nō d̄z. l. pe. C. ad trebel. sic a pari dicendū ē in p̄posi to q̄ iste fauor inductus in fauore vasalli nō d̄z retorq̄ri in eius lesionē z h̄ voluit ista glo. vsq; iuxta finē sui ad r̄. s; z dicit. que bene loquit̄ z h̄c suāz cōclusionē firmāui. s. in p̄ia oppo. **C** Quero subsequēter cū dicta glo. an dñs debeat p̄uari p̄prietate feudi ex eo qd̄ denegauit facere iusticiā vasallo nolendo cōpellerē pares ad iurādūz; z r̄ndet gl. qd̄ sic. p̄ ea que no. infra q̄ fuit p̄ia cā benefi. amit. in. §. itez qui dñi. h̄ ista glo. aliter allegauit z nō bene que p̄ hoc est expedita vsq; ad fi. **C** Ex qua glo. no. qd̄ vasal lus h̄z duplex remediū qm̄ dominus denegat sibi iusticiā in nō cōpellēdo pes ad iurādūz. primūz remediū est de q̄ s. dixi vt vasallus adeat superiorē q̄ eos cōpellat. scd̄z est q̄ vasallus petat dñm cōdēnari z priuari p̄prietate vt i bac glo. z p̄bat in. c. i. i. qualiter do. p̄prie. priue. Et erit i ele ctiōe ipsi? vasalli p̄ dictā regulāz q̄ fauore. z h̄z And. de iser. Sed. d. Bal. reprobāt istā gl. dicens q̄ in casu p̄posi to nō d̄z dñs p̄b priuari p̄prietate. z rōnez assignat q̄ nō d̄z cōstabat de feudo q̄ erat in litigio ar. ff. de tes. mi. l. diuus. z p̄ Bal. facit gl. in. c. fi. de iure pa. nā quis nō pri uat̄ iure suo a lege nisi in casib? a iure exp̄ssis. Hic aut̄ ca sus nō repit̄ exp̄ssus. Quinimo dicit ipse plus q̄ ēt si con staret de feudo p̄ p̄bationē q̄ ad huc dubitaret an p̄ istāz solā negligentia; deberet p̄uari p̄prietate q̄ vasallo non ad iudicare; feudū h̄z p̄prietas q̄ v̄ esse p̄ mentē hui? l̄re. Alia. at̄ circa istāz q̄onēz eligit mediā viāz. l. q̄ relinq̄rēt h̄ arbitrio iudicis debent̄ iudicare p̄ tex. in. §. se. Ex qd̄ cōcludo q̄ dñs ex denegatōe iusticie p̄inat̄ p̄prietate feu

di si in eodez casu vas. denegando iusticiā dñi fuisset pri uadus suo feudo. z h̄ cōclusio firmat̄ p̄ gl. in. d. §. itē q̄ do mino. z inuestigādo p̄dicta iudex multū d̄z esse diligens z discret? z cū eq̄tate p̄cedē. vt in. d. §. s; q̄. z p̄dicta intel lige in dñi laico. Quid at̄ in dñi clerico ecclesia. dic. vt. j. de. c. cora. in. §. fi. z p̄ Dy. in. c. delictū de reg. in. li. vi. faci unt q̄ dicunt doc. in. l. meminerint. C. vnde vi. z p̄ gl. stat Ja. de bel. z and. de iser. lat. n. probat̄ in. d. c. i. j. qualiter do. proprie. pri. nec ob. q̄ sit p̄ mentē tex. nostri. q̄ r̄ndeo negādo naz h̄z tex. n̄ ponat penā dñi nō cogent̄ pes curie vt admittant̄ c̄nei testes. tñ nō negat ista lex q̄ si vasall? velit eligē aliam viā priuandi dñm p̄prietate vel q̄ c̄nei testes admittant̄ nō possit ar. l. q̄ fauore. C. d̄ leg. s; and. de iser. hic magis mihi p̄z opi. and. p̄ text. in simili. c. i. s. qui. mo. feu. amit. z i. c. i. §. z q̄. i. q̄ fuit pri. cā bñ. amit. d̄z in vasallo dicit gnāliter vel similes culpas cōmiserit nam iste casus h̄z nec i domino nec in vasallo repiat̄ exp̄s sus. tñ in. d. §. itez q̄ domino dicit q̄ vbi vasallus denegat dñi suo facē iusticiāz q̄ p̄dat feudūz; vnde aduertendūz q̄ nō ois cōtumacia vasalli in denegando iusticiam dñi h̄z ip̄m priuare feudo. vt. i. de mili. vas. qui cōtu. est in. c. i. ita quoq; dicendū econtra q̄ nō ois contumacia domini in denegādo iusticiam vasallo priuet dominū p̄prietate qm̄ dñs z vasallus in istis priuatiōibus a pari procedūt z regulant̄. c. domino cōmittente. i. si de feu. fue. cōtro. et j. de for. fide. in fi. Et ideo non sine rōne arbitrio iudicis dixit Alvaro. esse relinquēdum. z bec opi. videt̄ esse fun data in equitate dicit. §. sed q̄: vnde nō putat istam glo. ita indistincte esse reprobādā prout facit Bal. **C** Op po. ab e; q̄ imo isti pares non possunt esse testes p̄ domi no: tuz q̄ sunt eius amici. l. iij. de testi. tū q̄ dominus po test eis impare. vt. in. c. l; i. si de feu. fue. cōtro. ergo non sunt idonei testes. l. idonei. ff. de testi. So. dic q̄ ideo ad mittunt̄ p̄p sacramentū fidelitatis q̄ cōtinet honestatez; nec eēt honestū si dñs ex hoc locupletaret̄ cū aliena iactu ra. l. nam nā. ff. de condi. z demon. nec h̄z obstare qd̄ sunt amici q̄ nihilominus eis credi potest. l. sciēdū. ff. de vsu. Nec obstat quod impare potest q̄ loquitur de vniuersali imperio. arg. in. l. in tm̄. in. §. vniuersitatis. ff. de re. diui. Item q̄ vtriq; sunt obligati domino z vasallo. d. c. i. in fi. de for. fidei. **C** Ideo nulla suspitio potest cogitari pro pter paritatem. arg. ff. de nuptijs. l. non solum. **C** Dixit tamen do. Andre. de iser. s. si de inuestitu. inter do. z vas. lis oriatur. in. c. i. q̄ posset tanta esse amicitia z familiari tas cōtr̄acta cum domino vt ex affectione quam h̄z ad do minum p̄cta sit inter eos non leuis dilectio prout dicitur ff. de verbo. signifi. l. late. §. amicos q̄ tūc repelletur pro domino non q̄ vasallus. sed. d. l. iij. ff. de testi. alias si va sallus esset ita probate opinionis z vite vt nō sit verisimi ledeierare pro domino vt dixit imo. in. c. cū. R. canonic? z moderni in. c. insinuāte de offi. dele. In simili de cōca nonico q̄ p̄sumit nisi probet̄ p̄. l. nō ois. §. a barbaris. ff. de re mili. nō esset repellēdus q̄ plus p̄sumit diligē su am salutē quā vtilitatez dñi. vt. s. qui. mo. feu. amit. i p̄n. Et. C. ad. l. iul. repetū. in. l. fi. facit qd̄ not. de familiari in c. litteris. e; de testi. xxij. q. i. in sūma. z. c. i. Ad p̄dicta vide que dixi in p̄dicto. c. i. s. si de inuesti. iter do. z vas. lis ori. in notabilibus super quarta pte positis.

Si vero vasallus. In summa hoc vult vbi va sallus est in vera possessiōe feud. vel in quasi possessiōe iuris feudalis z vertatur cōtrouersia de inuesti. statuto sacramento ipsius vasalli possidētis vt iuret z deferat. b. d. In tex. ibi possideat scilic; proprie z vere. vt q̄ possidet rem feudalem que vere possidetur vt est fundus domus z familia z hoc etiam voluit gl. hic posita. Et intelligas q̄ stetit tanq; vasallus in possessiōe ad minus per annū domino sciēte z patiēte z ab eo tāq; vasallo seruicia recipiēte. **C** Not. ex isto tex. q̄ sicut pos sessio feudalis p̄pria z vera p̄tinuata p̄ annū dñi sciēte z

patiente et seruitia recipiente ab ipso possidente tanquam vasallo inducit presumptionem ut situr sacro ipsius possidet ut hic in pñ. et s. si de inuesti. inter do. et vas. lis ori. c. ij. i. fi. et i. de consue. rec. feu. post prin. Ita quoque possessio feudalis iurium incorpaliu[m] probata per duos vel tres actus in percipiendo et in solutione iure feudi consistentes ut hic post pñ. quod est nota dignum ut sentit Ja. de bel. facit. l. i. que singularis est secundum bal. C. de fideicō. **¶** Mo. q. ex duplici vel triplici p[re]statione non p[re]sumit mera liberalitas. et est rō. q. ipsa p[re]statio cum diuturnitate t[em]p[or]is facit p[re]sumi per vasallo ut solenitas debita p[re]cesserit ut p[ro]bat in. l. qui in aliena rō. sed si non adierit. ff. de acqui. here. Itē q. due vices faciunt consuetudines ut no. in glo. in. l. iij. C. de epi. audiē. faciunt q. dixi. s. qui. feu. da. pos. in pñ. sup. glo. iij. et intelligere de p[re]statione vniuersali iuxta no. in. l. si certis annis. C. d. pac. in. l. cū de in re verso. ff. de usufru. item secundum Bal. hic attendenda est qualitas p[er]sone et m[er]itis puta q. rusticus daret vni par caponū nobili. nā non p[re]sumit dare obligando se impostor. l. seio. ff. de annuis lega. no. p. doc. in. l. solēt s. si. ff. de offi. p[ro]c. et lega. et q. no. in. c. et si qōnes d[omi]ni simonia. et dicit hic Bal. allegās Spe. q. in mulierib[us] et rusticis non h[ab]et locū. l. cū de in re verso. ff. de usur. nec et. l. si certis annis cū ibi no. C. de pac. Sicut q. vniuersalis p[re]statio inducit p[re]sumptionē iuncto cursu t[em]p[or]is quod sit debitū. Ita et vniuersalis receptio inducit p[re]sumptionē recipiētem ut hoc tex. faciunt q. habent in. c. olim. ex de censibus. **¶** Mo. et q. in feudo camere vel canee cadit recitudo consuetudinis feudoꝝ sicut in alijs feudis. l. q. est vallatū omni solenitate et p[ro]adeptione possessiois recto modo facta cū voluntate et licentia d[omi]ni quo casu p[ot]t appellari rectū feudū ut hic. q. intelligas ad d[omi]nam abusiui q. non esset subsecuta corpalis quasi possessio ut hic non t[em]p[or]e per h[ab]itelligas quod tale feudū transmittit ad heredes in dubio ut late dixi. s. ti. p[ro]c. in. d. c. si. aduerte t[em]p[or]e quod et alio mō p[ot]t cēleri. et appellari feudū rectum. l. simplex et pur. et non suppositū alicui qualitati vel cōditioni seruitor[um] ad differentias feudi non puri et cōditionati ad aliquod seruitiū. ut. j. eo. s. pe. et se. et isto casu tale feudū appellat cōditionatū de quo plene p[ro] glo. i. de capi. qui. cu. vendi. in. c. si. et dixi s. in pambulis huius opis in diuisione feudoꝝ. **¶** Opp. cū glo. h[ab]et q. imo ex diuturna p[re]statione seu receptione non acquirit ius in futurū ut p[ro]batur in. l. si certis annis. C. d. pac. So. h[ab]et glo. non soluat dicas q. ibi facta fuit p[re]statio ex titulo penitus imperfecto. h[ab]et ex certo p[re]t[er]ito titulo que p[re]sumitur p[re]cessisse postq[ue] ipse vasallus tanquam inuestitus est in possessione ipsius feudi p[er] binā vel trinā receptione[m] cū licentia et voluntate d[omi]ni. et mediante sacramēto suo ut statim subiungit glo. s[ec]unda p[ro]nt in simili videmus. Itē statuit fauore alimentor[um] et vltime voluntat[is] in. d. l. i. C. de fideicō. non intelligas t[em]p[or]e q. iste vasallus p[er] istas p[re]stationes intelligit possidere q. vere non possidet. sed quasi cū non interueniat vera traditio ipsius iuris feudalis s[ed] quasi. ut. ff. de acti. emp. l. rō. s. si inter. Itē. n. anue p[re]stationes equipantur usufructui. l. i. si quis ita. ff. de usufru. et l. in singulos de annuis lega. in quibus non est vera possessio. sed q. si. l. sequitur. s. si vias. ff. de usufru. et h[ab]et voluit in effectu tota ista glo. ex quibus no. q. sac[ra]m[en]tū cū p[re]sumptione possessionis vel quasi supplet defectū solenitatis et tituli inuestiture p[re]cedentis q. plene non appebat ut statim patebit. i. in. s. se. et dixi. s. de cōten. inter do. et vas. de inuesti. c. i. o. n. q. alique vehemētes p[re]sumptiones moueāt aium iudicis ad ita opinandū q. sit feudū et ad deferendū iuramentū possidenti vel quasi possidenti. p[er] supplendo defectū p[ro]batōis ipsius inuestiture q. non plene p[ro]bat. vñ p[ot]t et ipse iudex non deferre sacramentū ipsi possidenti si sibi non v[er]o ex p[re]sumptionibus adductis. s[ed] p[ot]t deferre d[omi]no non possidenti si p[ro] d[omi]no sunt alique p[re]sumptiones adducte q. non sit feudū non obstāte ipsa possessione vel quasi ipsius vasalli cū supradictis binis vel trinis receptionibus. et h[ab]et q. voluit di

cere ista glo. h[ab]et posita dum allegauit. s. sacramē. j. d. p[ro]ue. rec. feu. et de hoc ibi late dixi. s. si de inuesti. iter do. et vas. lis ori. c. si. sup. tex. et ideo intelligebat Ja. de bel. istuz. s. vel quod p[ot]t esse spāle in feu. l. aut si certis annis. pone. ret regulā. vel q. hic cōstabat inuestiturā abusiua p[re]cessisse vel q. hic cōstabat solutionē istā binā vel trinā de camera vel canee eē factā noie feudi. et melior cur[ia] sat sufficiens sit ad sacramētū. deferendū cōcurrentibus mera liberalitate cōcedentis. ut. s. de feu. da. inuicē legis cōf. i. c. i. **¶** Opp. ab ex q. imo absq[ue] iuramento debeat vasallus spoliatus obtinere. l. si q. s. s. h. C. d. p[re]scri. xxx. an. So. dixit bal. in. s. sacramētū p[ro]alle. ad si. q. ibi loquitur in spoliatioe vera hic in ficta. ar. ff. de usufru. l. sequit. s. si vias. **¶** Quero ab ex an huic vasallo spoliato de his solit[er] p[re]stationib[us] possit subueniri p[er] interdictū possessoriu[m]. dic q. sic. ar. in. l. iij. in. s. vnde vi. ff. de vi et vi. ar. et t[er]t[er]o. Mic. de nea. de qua mā plene p[ro] Frā. zaba. in. c. ceter. ex de iudi. q. vii. p. cano. in. c. querela de elec. **¶** Quero an procedat iste libellus peto a te q. cōsuenisti facē dic q. sic ut t[er]t[er]o. In no. in. c. dilectus. ex de offi. or. et de verb. sig. c. abbate.

Si vero inuestitura. In sūma hoc intēdit. vbi sup inuestitura noua vertit dubietas inter vasal. et do. qui non h[ab]et pares in curia sit p[ro]batio p[ro]testes et neos vel p[er] inst[itu]m roboratū a testib[us] et neis vel p[er] iuramentū vbi p[ro]batio non esset plena. h. d. **¶** Mo. q. ex necessitate tolerat violatio legis et consuetudinis q. p[ro] q. de substātia et solenitate inuestiture noue esset p[ro]ntia parū. s[ed] vbi non sunt pes necessitas non cogit et p[ro]ntia alior[um] sufficit ne p[ro]batōis mā angustet et sufficiat. l. q. de hereti. et s. de cōten. inter do. et vas. d. inuesti. c. i. in fi. nā necessitas non h[ab]et leges. l. itē q. n[on] s. cū ibi no. ff. cōi. diu. et in. l. i. ff. de offi. p[ro]c. et lega. facit regula q. dicit q. non est licitū in. l. necessitas licitus facit ut in. c. q. d. non ē de re. iur. **¶** Mo. q. inopia p[ro]batōis emergēte recurrendū est ad auxiliū sacramēti ut h[ab]et. et s. de cōten. int[er] do. et va. de inuesti. c. i. et ibi dixi. et ex de elec. in. c. cū dilect[us] in. l. in bone fidei. C. de iureiur. Quā autē et q. l[ic]iter et cui tale sacramentū sit deferendū. videas in. d. s. sacramētū. j. de consue. rec. feu. vbi late dixi.

¶ Meterea. Casus allegati pactū insolitū interuenisse in inuestitura icum bit p[ro]batio. alias eo in p[ro]batōne deficiente cā decidit p[er] sacramentū aduersarij. h. d. **¶** Mo. sp[er] p[re]sumēdum feudum esse secundum p[ro]p[ri]ā nām et regulas cōes et consuetudines feudoꝝ nisi sp[er]aliter p[ro]betur ei[us] alteratio: facit. s. de his q. feu. da. pos. in. s. h[ab]et. et in. c. i. j. de na. feu. **¶** Et ex h[ab]itert gl. hic posita in fi. sui in. v. hic q. r. c. duas cōclusiones. Prima est q. vbiq[ue] vertit dubietas in cōcessioe feudoꝝ d[omi]ni relin qui interpretatiōi consuetudinis feudoꝝ ut secundum consuetudinē et simplices feudi nām videat scā p[ro]cessio p[ro] do. et vas. se obligasse ad id videat nisi in p[ro]p[ri]is p[ro]bet. ut hic. et C. de iure empbi. l. i. et ij. Cal. in rubrica de feu. cōf. xi. in. iij. col. Ang. in. s. empbiteosim in autē. de nō alie. et empbi. d[omi]ni vult q. in dubio cōcessio in empbiteosim videt facta ut sit p[ro]petua idē Ang. in. l. q. luminib[us]. ff. de ser. vr. p[ro]dio. in. l. i. in fi. ff. si ager vectigal. vel empbi. pe. in. l. male agit. C. de p[re]scri. xxx. vel. xl. an. in. l. qui in aliena. in pñ. ff. de acqui. here. in. l. p[ro]tor. s. i. ff. de eden. Bal. in. l. fi. C. de lib. cā. Bal. in. c. i. s. si. s. de feu. da. inuicē legis cōf. vbi dicit in empbiteosi ecclesie in dubio esse cōcessioes interpretandam. ut restringat in tertiā gnationem. q. ita est nā empbiteosim ecclesiastice. Ludo. in rubrica de arbi. in. xvij. col. Ja. de bel. in. c. i. de alie. feu. Et p[ro] h[ab]et text. et ibi Bal. in. l. antiq[ui]tas. C. de usufru. vbi dixit q. q. n[on] empbiteosim solet cōcedi solus in p[ro]p[ri]is heredes simplex cōcessio facta p[ro] me et heredib[us] verificat solus in p[ro] herede. Bal. auget Imo. in. l. qui liberis. s. hec rōba. ff. de vulga. et pupi. in. l. in analib[us]. C. de lega. Bar. et alij in. l. gallus. s. et. ff. de libe. et po. cano. in. c. in p[ro]ntia de p[ro]ba. s[ed] in p[ro]p[ri]ū multū facit tex. in. l. sine p[ro]finito. ff. de penis. p[ro] quezter. Bal. in. l. i. in

prin. ff. si ager vectigal. vel emphi. pe. dicit q̄ cōcessa em-
phiteosi ad tempus non p̄finitū intelligit ad decēniū. Et
bal. in. l. i. C. de postulā. tamē. l. sine p̄finito loq̄ in pe-
nalisibus que in dubio restringunt. l. interpretatiōe. ff. de pe-
nis 7 de eius intellectu in. c. et litteris p̄scribētes de con-
sti. Et dñas ponendo in auctoritatibus cōtrariis. s. alle-
gatis possēt dicere q̄ aut cōceditur emphiteosis ad tē-
pus nō exp̄presso ad quātū t̄ps 7 intelligit ad decēniū. ita
loq̄ Bald. in cōtrariū allegatis. aut cōcedit emphiteo-
sis simplr vel p̄scribit 7 intelligit vt sit perpetua. ita ta-
mē vt in emphiteosi ecclesie nō excedat tertiā generatio-
nē 7 ita p̄cedit p̄ia opi. cu3 auctoritatib⁹ priorē allegatis.
facit q̄ iulv bal. i. l. i. rri. q. ff. d. rex diui. vbi dicit q̄ p̄-
scripto scudo in dubio v̄ p̄scriptū fm cōez naturā feudi.
Et ponit Alua. in. c. si quis p. rri. j. si. de feu. fuerit p̄tro.
Et sic in dubio v̄ capiēda cōcessio fm solitā naturā ta-
liū cōcessiōnū. Sali. in. l. ij. xvij. q. C. de iure emphi. Et h̄
segt̄ hic iac. de bel. 7 bal. qd̄ intelligas veruz siue sit dubi-
um iuris siue facti p̄ ea que habēt i. l. sp̄ in stipula. cum ibi
no. ff. d. reg. iur. l. q̄ si noluit. §. q̄ assidua. ff. d. edil. edic. ibi
bar. 7 facit q̄ no. bal. post glo. in. l. fi. C. de fideius. in. l. hu-
iusmodi in prin. ff. de lega. i. in rubri. C. d. his q̄ i frau. cre-
di. in fi. col. in. l. i. C. d. fal. in. l. fi. in. i. col. C. d. execu. rei in-
di. in. l. cū qd̄. ff. si cer. pe. in rub. de fide instru. in. ri. colū.
cōtract⁹ in. ij. 7. v. col. C. e. in. l. p̄m. l. xvj. q. C. d. col. l. i. i.
in pe. col. ff. so. ma. ang. in. l. ij. ff. d. iurisd. om. iudi. faciūt
que no. bar. in. l. si p̄i. §. recte. ff. d. aq̄ plu. ar. bar. in. l. de
die in p̄i. ff. qui satisda. cogā. panor. in. c. cū. Ad. ferariē.
ibi. et bal. d. cōstitu. bal. in. l. incendiū. C. si cer. pe. 7 pon-
derari vobis ter. in. c. i. §. filia. de succes. feu. **S**cda cō-
clusio ē q̄ p̄iceps cōcedēdo alicui p̄uilegiū nō intelli-
tur derogare solēmitati iuris 7 subuertere solitū ordinē cō-
suetudinis. nisi q̄tū in ipso p̄uilegio cautū ē. l. si quando
C. d. inof. testa. de quo in. c. naturales. j. si d. feu. fue. p̄tro.
Pro. equalitatē in iudicijs suandam eē vt hic 7 in. l. fi.
C. d. fructi. 7 litis exp̄sis q̄ p̄z q̄ sicut dño allegati pactū
insolitū int̄uenisse in inuestitura incūbit probatio vt eo
nō probāte deferē sacramētū vasallo ad cautelā vt hic i
secunda pte. nā iudicia claudicare nō debēt vt. l. si d. meis
§. pe. ff. d. arbi. facit et̄ alia rō. qz dominus 7 vasallus a pa-
ri procedūt vt. j. de for. fideli. in fi. **P**ro. qd̄ in feudo ple-
runqz adiūtū pacta insolita s̄ cōez feudi naturā q̄ tamē
sunt seruāda vt hic 7. j. in qui. cau. feu. amit. in fi. Sile vi-
demus in iure emphiteotico vt in. l. ij. C. de iure emphi.
Pro. q̄ pacta c̄nea nō p̄sumunt in d̄ctib⁹ int̄uenisse
nec sup̄ cis ē deferendū iusurādū allegati illa in defectū
p̄batiōis. s̄ poti⁹ deferē aduersario. 7 dicit bal. qd̄ h̄ alibi
nō rep̄it. 7 facit q̄ no. gl. i. l. fi. C. q̄ 7 aduers⁹ quos. qz s̄ p̄-
s̄umptionē iuris nō deferē iuramentū. Itē qz clausule in-
solite faciūt p̄sumi s̄ cōtractū iurta glo. in. l. si q̄ ita. ff. d.
cōdi. liti. q̄ als est. l. vij. 7 iō quotidie allegat iste ter. q̄ i cō-
cessiōe feudali in dubio v̄ actū vt cōsuetā cōiter i feudis
deduci appositā videant. facit ter. in fili. i. c. cū. Ad. ibi pa-
nor. d. cōsti. glo. in. l. fi. C. d. fideius. 7 ibi bar. cū cōcor. 7 ex
hoc elicio ad ter. n̄m vnū intellectū q̄ est d̄ mente bal. q̄
dñs vel vasallus si alleget pactū cōtra naturā feudi 7 p̄-
bauerit semiplene nō deferē iuramentū semiplene probā-
ti quinimo deferē ipsi reo 7 sic aduersario. nec ob. q̄ no-
ta. in. l. admonendi. ff. de iur. in. in qua. l. solet cōiter dici
qd̄ actori semiplene probāti deferē iuramentū qz illd̄ ve-
rū nisi actor alleget pactū insolitū vt hic casus. nā contra
p̄s̄umptiones solitā feudales nō deferē iuramentū actori
semiplene probāti. q̄ est singu. **Q**uero cū glo. de in-
tellectu l̄e dū dicit of facultate probādi dño adempta 7c.
7 r̄idet glo. dādo duos intellectus. **P**rimus ē qd̄ si do-
minus nō possit aliquo modo probare in facto vt qz nul-
las h̄eat probationes. tunc ad cautelā deferat sacramen-
tū vasallo aduersario suo 7 iste intellectus satis aperte p̄z
et co q̄ idēz statuit in casu cōtrario: qm̄ vasallus vellet pa-
ctū insolitū probare qz dat sacramētū dño 7 istū p̄imus

intellectū satis declarauit. s̄. **S**ecundus intellectus est q̄
iste dominus allegās pactū insolitū nullo mō admittatur
ad p̄bandū qz vasallus habebat p̄ se p̄s̄umptionē vio-
lentā. contra quā non debet admitti probatio in cōtrariū
de qua p̄s̄umptiōe se remisit glo. p̄. de p̄s̄umptiōibus
in principio 7 hoc voluit ista glo. vsqz ad ver. hic ergo 7c.
et qua glo. collige duo notabilia. primū q̄ violenta p̄s̄u-
ptio non recipit probationē in cōtrariū sed illud intelli-
gas verum. si dicta p̄s̄umptio esset necessaria que appel-
latur iuris 7 de iure contra quā nō admittit probatio in
cōtrarium vt in. c. is qui. extra de sponsa. C. arbitrius tu-
te. l. si. 7 ad hanc talē p̄s̄umptionē habuit ista glo. respe-
ctuz. alias nō bene diceret. Et ita intelligit etiā ia. de bel-
ni. quoniā cōtra p̄s̄umptionē violentā admittit p̄batio
in cōtrariū vt in. c. p̄posuisti. extra de p̄batiōib⁹ 7 ita te-
net Spec. in titu. de p̄s̄ump. §. ij. versi. violēta. de qua
materia dic plene p̄ ipsuz in dicto loco 7 per. glo. in. l. fi. ff.
q̄ me. cā in. l. siue possidetis. C. de proba. in. l. fi. arbitri. tute.
7 p̄ Inno. in. c. afferte 7. c. qz verisimile. extra de p̄s̄up.
Scđm̄ notabile qd̄ ex hac glo. colligit est illud videlicet
q̄ cōtra p̄s̄umptionē cōsuetudinis nō recipit iuramentū
in supplementū semiplene probatiōis 7 h̄ est valde notan-
dū 7 singulare fm̄ bal. facit glo. in. d. c. fi. C. qui 7 aduer-
quos. **Q**uero ab extra an postq̄ est factū instrumētuz
inuestiture possit dominus inuito vasallo vel contra vasal-
lus inuito domio addere p̄dicta pacta insolita. **D**ic qd̄
non. ar. in. d. l. fi. C. arbitri. tute. **Q**uero qz hic d̄ qd̄ in cō-
cessiōe simpliciter facta nō p̄sumunt insolita. sed vtrum
p̄sumant solita. dic qd̄ sic per ea que no. in. c. fi. j. de capi.
qui en. vendi. facit. c. i. j. in qui. cau. feu. amit. Et c̄ratio
qz cōsuetā exprimi intelligunt etiā si nō expriment extra
de consti. in. c. cum. Ad. ferrariē. facit. c. i. infra de for.
fideli. faciūt remissiōes quas supra i ter. allegauit. **Q**ue-
ro quid si donauit rem aliquā ticio. vt tibi illā in feudaret
his pactis qd̄ iuramentū fidelitatis non p̄stet vel serui-
tia vasallatica vel propter quidquā aliud que feuda solēt
perdi vt id nō per datur sed incidat in penā lib̄arū. r̄vi.
querit an p̄ alienationē amittat dictū feudū. Jo. an. in ad-
di. ad spec. in ti. de feudis sup̄ rubrica ver. extant 7c. vide-
tur tenere q̄ nō. ar. hui⁹ l̄e 7 d. feu. nō habē. p̄p̄ri. naturā
feudi. c. i. 7 per. l. i. §. si conuenerit. ff. de positi de quo tamē
lacius vide ipsuz Jo. an. in dicto loco 7 per bal. in. l. i. C.
de his que pene nomine 7 in specula. de loca. §. nunc ali-
qua versi. iij. quare faciunt que dicit. s̄. in p̄ladijs feudo-
rum in diuisionibus in illo membro vbi tractauit de feu-
do franco. **Q**uero quid si in inuestitura sit apposituz
pactum turpe 7 dominus tradidit possessionem an vasal-
lus poterit feudum retinere et dicit an. q̄ sic argu. in. l.
penul. in prin. 7 in fi. 7 in. l. iij. 7. iij. ff. de condi. ob turpez
causaz: faciunt que dicam. j. p̄orime sed tamen dicit ia.
ardiz. in sūma q̄ loco illius pacti teneatur vasallus ad ali-
quod licitum ne lucro cedat ipsi vasallo in totū vt in. l. le-
gatum. ff. de usufruc. lega. **Q**uero an pactum adie-
ctū vt vasallus pulset citharam vel harpam ipsi dño sit li-
citur vel turpe: dic q̄ si hoc sit ob aliquam iustam causaz
tunc ē licitū vt no. p̄ glo. lxx. dif. c. donare. facit. l. si liber-
tus artem. ff. de operis liber. **P**roinde querit an si
dñs inuestiuit prudentem 7 sapientē hoīez de feudo vt pu-
blice i palatio vt foro saltet die dñica qm̄ ē festiuitas: q̄rit
an talis datio teneatur vt sic p̄. l. i. 7. ij. l. cōditiones. ff.
de condi. 7 demō. In d̄riū no. hic esse casum in. §. pe. in
fri. de inutili stipu. qz est pactū s̄ bonos mores vt vir pru-
dens saltet in foro vel ecclesia. d. l. cōditiones 7. l. ne-
pos. proculo. ff. d. ver. sig. **S**z si dñs iam tradidisset re fe-
udalē nō posset eā repetere qz i pari cā turpitudinis melior
ē p̄ditio possidentis. l. iij. 7. iij. 7. l. si ob turpē. ff. d. condi.
ob turpez cām nec p̄cise dñs poterit compellere vasal-
lū ad saliedū qz i obligatiōe faciēdi succedit obligatio ad
iter esse. l. stipul. n̄ diuidū. §. cessus. ff. d. ob. qm̄ tale iter
esse d̄ turpe 7 ēt fuita dñi. l. si v̄ditor. ff. de suis exor.

h. d. mar. die i h. q. lmo dñs possit agere additiōe ob cās
ad repetēdū p. l. si militē. C. d. cōdi. ob cau. 7 p. no. p. bar.
l. l. d. cōdi. isti. nec ob. q. i. pari cā. 7c. q. ex pte dñi nulla ē
turpitudine. vel alr. possumus respōdere fm glo. no. i. c. fe-
neratoribus. lxxvi. dis. q. saltē det rei vendicatio. 7 nota
istud q. bene valet pactū qñ esset turpis persona que erat
solita saltare. l. si libertus artē. 7. l. si patronus. ff. de opis
liber. quinimo dñs possit ponere pactū in instrumentoyt
vasallus ei sonet organa psalteriū vel aliud instrumētum
musicū glo. lxxvi. dis. c. donare fm an. de iser. **¶** Quero
si huic vasallo q. per pactum se obligauit associare dñam
in diebus festiuis vt hic patet obuenerit aliqua dignitas
pp. quā nō esset sibi honestū associare dictā dñaz: an excu-
set a dco seruitio dic. q. sic. ar. l. ii. §. adeo i. fi. C. vbi sena.
vel clari. 7. ff. de iudicijs. l. ita tñ. q. hoc nō fiat sine dāno
7 iniuria dñi vt. ff. de opis liber. l. opis obliga. idē dicen-
dū si etas vasalli hoc nō pateret. ar. C. de fun. patrimo. l.
ij. vel infirmitas vt. ff. de vsufruc. l. arboribus. §. de illo.
7. l. si infantes. C. de opis liber. l. libertas d. 3. eni ipm ser-
uitiū ēē cōueniēs vasallo qd cōsiderat ex etate valitudine
necessitate vtriusq. ar. ff. de opis liber. l. patronus q. 7. l.
ei. §. si. vel si fiat cū incōmodo magno vel veratiōe vel i
famia vl obumbratiōe dignitatis vt. ff. d. ver. ob. l. nepos
in fi. de iudic. l. si locus. si vsufu. pta. l. i. ff. de statulibe-
ro. l. si peculiū in fi. vel est inhonestū vel cōtrariū ministe-
rio vasalli. ff. de arbi. l. si cū dies. §. ex cōpromisso. ff. de
vsufruc. si locus. §. i. d. 3. tñ ipse vasallus in pdictis cab. ser-
uire per aliū. ar. C. d. preposi. sacro. scri. l. si. §. i. de agen.
in rebus. l. agētes. C. de epi. 7. cle. l. ad similitudinē. extra
de prebē. c. extirpāde. §. qui vero 7 hoc totū 7. Ja. ar. d. 3.

¶ Per quos fiat inuestitura.

¶ Continuat hoc ordine. Supra visū est qui seu. dare
pnt: vey q. nō erat pfecte tractatū de hoc ppterca ppetē
ti ordine subijcī rubrica p quos fiat inuestitura 7 p quos
recipiat h. 3. de bel. vel alr. supra visū ē qd sit inuestitu-
ra: nūc vidēdū ē q pnt facere 7 recipe inuestiturā: ppterca
subijcī ista rubri. p quos fiat inuestitura 7 p quos recipiat.

Inuestitura.

Inuestitura. h. d. vetus inuestitura ē a
minore viginti quinq. anis
noua vero inuestitura nō pōt fieri nisi ab eo q. h. 3.
legitimā administrationē bonorū suoz q. pnt
alienari. h. d. vsq. ad. §. si res. **¶** No. ex ter. in pri. dupli-
cē ēē inuestiturā. i. antiquā 7 nouā nā antiqua inuestitura
censet qñ nō incipit in psona suscipiētis verbi grā: tici. in-
uestitus de feudo decessit relicto filio in psona filij dē in-
uestitura antiqua: noua dē inuestitura que incipit in perso-
na inuestiti de nouo puta ticius de nouo inuestitus ē de feu-
do, a quodā dño certe feudū ē nouū q. incipit i psona tici
ter. in. c. i. j. qui tes. sunt neces. ad pbā. no. inuesti. **¶** No.
cōtinuo pdicta ēē vera nisi tenor inuestiture aliud diceret
puta princeps inuestiuit te d feudo 7 inuestitura dicat q. in-
uestiuerit te tanq. de feudo antiquo 7 paterno certe h. 3. inci-
piat a te. tñ ē feudū antiquū pp. tenorē inuestiture q. sp. est
seruandus ēt si sit d natura seu. c. i. j. de seu. nō habē. pro-
pri. na. seu. c. i. de duo. fra. a capi. inuesti. 7 fa. it. ter. §. in. §.
fi. ti. pri. 7 diti. §. in pludijs in diuisio. seu. **¶** Et hoc v. vel-
le hic ter. fm. d. Ar. dñ. dicit noiatim. **¶** No. ibi que d
veteri regulā esse affirmatiuā. veterē inuestiturā fieri posse
ne dū a maiori. h. 3. ēt a minori. t. xv. annis. Sed d istud op-
po. nā minor nō pōt alienare sine cā: decreto. auctozita-
te tuto. vel curatoris. l. i. ff. d. re. eozū q. 7c. ergo nō poterit
in seu. dare faciēdo inuestiturā antiquā. So. inuestitura an-
tiqua nō dē alienatio. S. iuris antiq. cōfirmatio vt hic est
ter. Nā inuestitura antiqua nō tribuit ius nouū in re nec p-
stat possessionē neq. dominii. Propterea nō ē pprie in-
uestitura. Noua at bene tribuit ius in re vt statim videbitis
facit ter. in. l. magis puto. §. si fundus. ff. de rebus eozū.
Et quo potestis iserre qd si beredes vasalli postulauerit

inuestiturā isra annū 7 dīc. 7 dominus eos inuestiuerit vt. §.
quo tpe miles: certe talis inuestitura non tribuit ius in re
h. 3. iā acquisitū cōfirmat fm and. de iser. **¶** No. ibi nō p-
de iure pōt q. inuestitura antiqua in dubio nō intelligit fa-
cta nisi de his q. iuste possidet vasallus nisi noiatim idē di-
ctū sit. **¶** Et quo inferē q. si heres vasalli petierit isra annū
a domio inuestiturā d oib. feudis. 7 dominus fecerit inesti-
turā heredi ipsi. vasalli de oibus feudis. nō intelligit scā
nisi de his feudis d gbus iuste erat inuestit. **¶** Rō q. cōfir-
matio generalis feudozū in inuestitura antiq. nō dat neq.
pstat nouū ius inuestito. h. dūtarat cōfirmat. c. iter dilectos
de fide isfru. gl. i. l. ex verbis. C. de dona. iter vir. 7 vro. in
c. q. diuersitate de cōces. pbē. in. c. i. 7. ij. de cōfir. vtili 7 in-
utili: nisi ex pte appareat de volūtate inuestiētis. q. ne dum
vellit cōfirmare. S. ēt ius nouū creare vt pbat in ter. ibi
nisi id noiatim. Ad hoc adduci pōt qd voluit bar. in. l. au-
ctozitate. c. vnde vi 7 ter. i. c. placuit. xvi. q. vi. dū cōcludit
q. in cōfirmatiōe princeps non v. confirmare p vim oc-
cupata. ad qd potes iducere istū ter. faciūt no. p. Inno. in
c. dudū de decimis. 7. b. io. an. **¶** No. ibi. nouā inuestitu-
rā ēē regulā pulchraz in feudis. q. q. nō h. 3. bonozū suoz
administrationē legitimā nō pōt infeudare. 7 feudum no-
uum cōstituere. **¶** No. aliā regulā q. q. nō pōt alienare n-
pōt infeudare 7 feudū nouū cōstituere. l. is cui bonis. ff. d.
ver. ob. ppterca pcurator generalis nō poterit infeuda-
re nisi noiatim habeat mandatus ad infeudandū. l. pcur-
ator totozū. ff. de pcur. l. creditor. §. luc. ff. so. ma. Pro-
pterea mulier que phibet alienare ex forma statutozū nō
pōt infeudare h. 3. als possit. §. femina. j. co. titu. S. d. istas
regulas opponit 7 imo v. q. minor q. nō h. 3. ptates alienā-
di possit facere inuestiturā. **¶** An opp. d. pri. hui. c. ibi a mi-
nore. So. aut loqmur in noua inuestitura 7 tūc minor in-
feudare nō pōt vt in ter. ibi noua vero inuestitura. qd limi-
tarē ēē vey nisi dignitas minoris aliud suaderet puta q.
princeps. l. cū plures. §. si. ff. d. admini. tuto. no. i. c. grādi ēē
de supple. negli. pla. Si vero loqmur i inuestitura antiq.
Et tūc loq. dñi q. minor pōt facere inuestiturā antiquā vt
in ter. ibi siue at a maiore. qd limitabis nisi sit furiosus vel
ifans vel habēs tutorē q. tūc regrit auctoritas tutoris. l.
magis puto. §. si fundus. 7. l. si pupillus. ff. d. reb. eoz. l. in
negocijs d. regu. iur. fm Ja. d. bel. **¶** In gl. q. incipit: 7 me-
rito ad fi. nō q. q. facit inuestiturā antiquā nō dē alienare q.
ē notabile marie si statutū phiberet alienationem. **¶** In
gl. q. incipit: sile ad fi. no. q. dispositio nō trahit ad dolosa
nec viciosa. l. qm. 7. l. tres frēs. ff. d. pac. **¶** In. glo. q. inci-
pit: h. hēs ad fi. no. q. seu. d. i. bonis vasalli ppterca tenet
ad decias collectas siue tributa nō at dñs pprietari. In-
no. i. c. pastoralis d. decimis. facit glo. i. l. bis penes. C. de
agri. 7 censi. li. xj. bart. i. l. imperatores i pri. ff. d. publi. ibi
Ludo. l. l. apud iulianū. §. si heres vbi Inno. 7 nouissimi
ff. d. lega. i. facit. l. neq. ff. d. ipē. in reb. do. fac. iuncta glo.
fm bal. q. ēt dic. q. generalis cōfirmatio p. uilegioz nō cō-
firmat p. uilegia iniusta vt no. in. l. i. 7. ij. ff. d. bis q. sūt sui vl
alie. iur. 7 no. d. ifante portato corā papa cui collatū ē bñf.
ciū d. quo dicite vt p eūdē bal. i. l. fi. C. sen. rescin. nō posse
faciūt q. possi i. c. naturales. j. si d. seu. fue. trouer. ibi de
certa scia superioris. **¶** In gl. fi. ibi. l. vltima nota q. si te-
stator phibuerit legatarijs alienare prediū legatuz certē
legatari. nō poterit illud prediū infeudare vt hic in ter.
Ita Bald. cōmendat glosaz nostrā. **¶** In ea glo. ibi de
inuestitura rei aliene. Nota q. per infeudationē nouaz sit
alienatio. q. transfertur dñm in vasallū. **¶** In glo. de
inuestitura de re aliēa facta. **¶** Nota q. remoto genere re
mouet 7 eius species 7 ad positionē species ponit genus
sed ad remotionē species nō remouet genus. facit. l. inter
agnatos. ff. vnde legitimi iuncta glo. 7. l. i. §. si. iuncta glo.
ff. de suis 7 legiti. vltimo nota q. appellatione partis ple-
rūq. continetur totū. l. vro. i. in prin. ff. de le. iij.

Sed 7 res. hoc. d. Res prohibita alienari nō pōt
in seu. dari: fallit i duob. casib. prius

qñ sit alienatio i primiorē agnatū q ē successus in feud. fo
 falit qñ vasallus ifeudat feudū alteri et ex nco eque ido-
 neo r eadē lege als est ifeudatio nulla r primior reuocat
 restituto precio ad hoc allegat vsq ad. §. persona vtro.
Cno ter. ibi nec p bouē q res pibita alienari non pōt
 in feudū cōcedi. Et quo notabili seqt cū regl' feudū pbi
 beat alienari. c. i. j. de pbi. feu. alie. p fede. nā nō poterit
 vasallus feudū vēdere vel alio mō alienare fallit pūo in
 ter. nisi in casib' nā agnatus pōt feudū alteri agnato pri-
 miori q est successurus in feudum alienare et sine cōsensu
 dñi fm an. r bal. bic. **C**no. scōdaz fallētā ibi p feudū q
 vasallus et poterit hodie extraneo ifeudare et sine con-
 sensu dñi dūmō fiat ifeudatio equali psonē q possit eque
 bene finire dño sicut prim' vasallus ifeudās r dūmō fi-
 at ifeudatio eadē lege r cōditōe put hēbat prim' vasal-
 lus r dūmō nō fiat in fraudēz vt bec oia pban' in. c. i. §.
 pterea. j. d. capi. cora. c. i. §. sed eadē lege d lege cora. nāz
 mortuo ifeudate extinguet ius ifeudati r sic non dura-
 bit bec ifeudatio nisi in vita ifeudātis qz resolutio iure
 datoris resoluit ius acceptoris. c. i. §. h. s. de cōtro. inue-
 sti. l. ler vectigali fūdo. ff. d. pignori. cū si. ppterea mortuo
 ifeudate veniūt agnati. **C**no. ibi nisi fiat in fraudē. q
 si vasallus in fraudē alienauit nō valet ifeudatio ipso iu-
 re puta si vasallus sub colore ifeudatiōis recepit pēium
 ab ifeudate. nā tūc primior agnat' restituto pēio ei quā
 numerauit vasallo ifeudati recipiet r reuocabit rē ifeud-
 datā in fraudēz. Quid si vasallus vult vendere primior
 agnat' offert pēiū qd sibi vī iustū extrane' plus offert po-
 fito q in casu pmissio vasallus vēdere velle qz erit pferen-
 dus hic ter. facit d agnatū dñi dicit h p equali pēio vendi
 agnato Alua. bic refert Bal. disputa. istā. q. in. l. ij. in fi.
C. de rescindē. v. n. r tandē determinat p cōtro d agnatū
 qz iustū pēiūz itelligit fm qd pōt hēri ar. C. cōi diuidū.
 l. ad officiū. C. d. sa. san. eccle. autē. hoc ius porrectum. ff.
 d. rei vendi. l. in fundū. r. ff. de bōis autē. indi. possi. l. pre-
 tor. §. de rei in cū r pbat bec ps in. l. ij. r. ij. C. si pp pub.
 psta. facit. l. fi. C. d. iure emphi. r intelligit pdictā determi-
 nationē dūmō fiat sine fraude r collusiōe vt pz. ff. de in di-
 em adiec. i rubrica de q qōne in spec. p Jo. an. in addic.
 in ti. d. emp. r vēdi. §. nūc dicendū iurta finē r hāc partēz
 teneo qz casus vī in isto. §. q simplr loq. Ita salice. collig-
 git in. l. fi. in. ter. C. d. iure emphi. Sali. in. l. dudū. C. d. cō-
 trabē. emphi. l. bal. in. d. l. ad offi. videat d. tenere. faciūt
 que no. Ang. r Imo. in. l. q rome. §. coheredes. ff. d. ver.
 ob. **C** In glo. q incipit in fraudē in fi. no. glo. q ponit tres
 modos pbādī ifeudatiōē a vasallo factā eē celebratā in
 fraudē puta si sit caste nat' vel si sit sener ita q nō sit spes
 filioz vel si aliter in fraudē agnatoz fuit ifeudatio facta
 quā glo. nota. Nā et hac glo. bal. interrogat'. quid vī in
 tali casu erāt qrtuoz ftes quoz alter erat caste natus qui
 ftes successerūt in feudo paterno: ff. caste natus alienauit
 partē suā feudi querebat an alij tres ftes sui possint reuo-
 care partē alienatā a caste nato. rñdit bal. q viuēte fte ca-
 ste nato alienate nō poterit fieri reuocatio dicā in. c. tici'
 j. si d. feu. suc. cōtro. post mortē ei' sic ita dicit bal. d. steri-
 li. **C** Glo. que scipit vī diuidit in septē. nā in pzia ponitur
 rō ter. nri. In pza via spinosa r brocardica. In tertia limi-
 tatio ad ter. In quarta declaratio. In quinta qō r solu-
 tio. In sexta qō r solutio. In septima qō sine sol. fa ibi bec
 gl. cōcedit. tertia ibi h ergo dī. qrtā ibi hoc itelligo. quin-
 ta ibi r qd dī. sexta ibi h nūqd est. septima ibi h qd sine in-
 uestitura. **C** In ea glo. ibi. §. qndecim no. rōnez. Quero
 an vasallus possit alienare incōsulto dño primiori agnato
 successuro. cōclusio ē q sic r dicā pleni' in. c. ticius. j. si de
 feu. fuerit cōtro. qz h pprie nō ē alienatio h est quedā re-
 futatio h ter. pulchriū in. c. i. j. d. alie. feu. pater. **C** In ea.
 ibi. l. vltia via ē brocardica. nō ē d materia feudali dicite
 vt hic p Ja. de bel. **C** In ea. ibi restituēdus no. pulchraz
 limitationē ad ter. nri ter. dicit hic in fi. pēiū eē restituēn-
 dus inuestito vasallo seu ifeudato qui numerauit pēi-

um vasallo ifeudanti in fraudem qui tertus est limitan-
 dus nisi ille q numerauit pēiū esset in mala fide: qz scue-
 rit aliēationē fieri a vasallo: faciūt que hēntur in. l. si quis
 cū sciret. ff. d. vltia. p. emptoī. r d. quo in. l. si fundus sciēs
 C. d. emic. **C** Oppo. subsequēter cū dicta glo. in ver. itcm
 hoc intelligo rē. cōtra ea que presuppōit ista lra in fi. vt
 si vasallus p fraudē ifeudauerit q rescindat inuestitura
 rē. Sz d qz nō ē op' q rescindat cū ipso iure nulla sit vt. j.
 d. pobi. feu. alie. p fede. l. §. nos aut. Et rñdet ista glo. fa-
 tēdo dñū q et iste ter. nō negat qz bene vey ē q ē nulla. h
 tū de scō rescindit r dclarat nulla. nō aut intelligit q d in
 re tenuerit alibi in simili no. p gl. i. l. ij. C. d. resc. vēdi. Et
 p hoc est expedita illa gl. in. l. i. ibi bal. post gl. ff. d. ferijs
 vbi vide p intellectu. c. accedēs vt lite nō cōtes. ibi gl. ang.
 i. l. i. C. qñ pno. nō ē neccf. Bar. i. l. q sub pdi. §. ff. d. pdi.
 ititut. **C** Quero cū gl. an hodie vasal. possit aliēare feu.
 agnato r dicit q sic nec ob. iste ter. q dic fm antiquā p sue-
 tudiez qd cū nō recipiat mutatu d r hodie obseruari. l. sā-
 cimur. C. d. tes. Et ex bec ifert gl. q si duo heredes succe-
 dāt q vn' pōt vēdere r locare alteri ptē suā vt pbat. j. d.
 alie. feu. c. i. sine possideat p diuiso sine p idiuiso r probat
 j. si de feu. suc. cōtro. l. c. oēs r d. notis fendoz. l. §. itē sciē-
 diū. facit. l. cū pater. §. libert'. ff. d. lega. ij. l. cū hi. §. si vni
 ibi ang. ff. d. trāfac. Panoz. i. c. possessiōes d reb' eccle. nī
 alie. gl. in clemen. secunda de rebus ecclesi. non alienan.
 l. glo. ad h nihil allegauerit nec determinat. Et h voluit
 ista gl. vsq ad ver. nūqd rē. que bñ loq' r est rō qz est po-
 ti' inter eos qdā refutatio. vt. s. dcm ē. facit. c. tici'. j. si d
 feu. su. cōtro. Et t' Jac. d. bel. istā gl. i alio cōmēdat bal.
 h q puetudo cēscē ppetuo durare donec appareat reuo-
 cata: faciunt q habēt i. c. fi. d. cōsuetu. l. l. d. qd'. ff. d. legi.
C Quero subsequēter cū. d. gl. iurta prioriam qōnē qd si
 duo sūt h' des i eodē feudo r vnus vēdat suā ptē alteri an
 iste q emit dictā ptē teneat petere inuestiturā p ea pte que
 nouissime i est trāslata ē. r fidelitatē facere. an possit eā re-
 tiere simul cū alia pte absq inuestitura. Et ista gl. ad hāc
 qōnē nō rñdet Jac. ardiso i sūma i ti. gb' mo. feu. acqui.
 sub rubri. an hīs d portioē suā inestit' rē. que seqt h dñis
 an. d. iser. dtermiat q si dicti h' des iā fuerāt inuestiti de
 eoz ptib' ita q qlibz fecit fidelitatē. Si postea vn' alienat
 alteri ptē suā tūc ille q acquirit eā ptē habebit neccsē pe-
 tere inuestiturā a dño r fidelitatē facer' prout faceret qibz
 successoz. Et eodē mō si ex dlicto alteri' dicta portio due-
 nerit ad istū aliū vt. j. que fuit pzia cā be. amit. in. §. fi. r. j.
 si vas. feu. pūe. c. i. Si vero agnatus ille qui alienauit in
 dictū suū h' dem nondū agnouerit ptem. nam vl alio mō
 pdit vt qz nī petit inuestiturā. j. tps debitū. r tūc deā portio
 accrescit huic alteri coheredi habēti alias partē. Unde
 quia iure accrescēdi habet nō est neccsē inuestituram pe-
 tere de eo qd accrescit. vt in autē de heredi. r falclia. §.
 si quis autē. quasi sufficiat de sua parte fecisse fidelitatem
 nec attenditur acerescentia argu. ff. de heredi. institu. l. li-
 ber homo. §. ticius. ff. de acquire. heredi. l. si quis heres
 instituatur. **C** Et predictis infert andre. q si pater alie-
 nauerit feudū paternū in filiū suū vel si frater maior qui
 fm consuetudinē francie succedit in feudo donauerit fra-
 tri minori feudū certe filius r minor frater teneat petere i
 uestiturā a domio infra annū r diē. quia inter hos qui di-
 uerso iure succedunt locuz non hēt ius accrescēdi. l. sed
 cū paterno. ff. de bonozū possessiōe. l. filiū. ff. d. bonoz. pos-
 sessiō. cōtra tabul. r nota. in. l. i. C. quādo nō petē. partes.
C Deinde querit andre. Pono vasallus cōmisit culpā
 ex qua debz perdere feudū. r aperit ex hac culpa feudum
 domio domin' remisit culpā. **C** Querit an vasallus in-
 fra annū r diem debeat petere inuestiturā. Rspōdet an-
 dre. aut domius apprehendit feudi possessionē. Et dein-
 de iterū tradidit eidez vasallo remittendo culpam. r quia
 censetur nouum feudum vasallas infra annum r diem
 petere debet inuestiturā r videt nouū feudū. Secus si dñs
 vō apprehēdit possessionē feudi. qz tūc nō dē nouū ppte-

reā non erit necessariū q̄ vasallus cui erat remissa culpa petat inuestiturā s̄m And. q̄d est notabile *Dy. tñ in. l. q̄d dē. ff. de impens. rerū do. que refert z sequit̄* *Pañ. de ca stro in cōsilio. cluij. incipit in xpi zc. q̄d istud feudū in secū da col. tenet q̄ lata snia priuationis feudū dicat̄ desinere esse antiquū. Et si remittat̄ culpa sit nouū feudū. Et sic nō requirūt q̄d sit ad executionē priuationis deuentus. Et nota vnū verbū s̄m And. q̄ id q̄d dē vulgo si nō petat in uestiturā infra annū z diē cadit a iure feudi: h̄z locū i be rede defuncti nō aut̄ in singulari successore puta emptore vel donatario. Nā h̄z emptor vel donatarius feudi tenea tur petere a dño infra annū z diē. tamen si nō petierit nō cadit a iure suo. S̄z tenebit̄ ad interesse sicut in alijs obli gationibus facti. l. stipulatiōes non diuiduntur. §. celsus. ff. de ver. ob. l. si quis ab alio in fi. ff. de re iudica. S̄z i ve ritate licet hec snia Andree sit equissima z fauorabilis. l. interpretatiōe. ff. de penis. Tamē scripta ratio in. c. i. §. quo tpe miles est in contrariū z fortissimūz esset recedere a rigore scripto. c. scriptum. vj. questione. i. l. placuit. C. de iudi. habetur in. l. prima. C. de legibus. **C** In glo. si na. ad fi. dicite vt dicam plene in. c. ticius. j. si de feudo fuerit cōtrouer. **Q**uero ab extra p̄ intellectu eoz q̄ hic dicunt̄ videlicet q̄ vasallus potest alteri infendare inuito agnato dñmōdo nō faciat in fraudē zc. an mortuo ifeudā te resoluat̄ ius acceptoris z admittat̄ agnat̄ primor an remāeat feudū eidē acceptori excluso agnato z dño. An. de. iser. tenet q̄ primor agnatus admitti d̄z dicēs q̄ ista talis infendatio valeat tñ in vita vasalli infendantis: sed post mortē eius veniat agnatus proximior iure suo z reuo cet ēt si sine fraude fuisset facta dicta ifeudatio multo ma gis si fuisset facta in fraudē qz in hoc nō facit differentiaz quo ad psonas ipsorū agnatoz vt solū in vita sua possit di ctus vasallus p̄iudicare agnatis ar. ff. de h̄ben. empti. l. qui tabernas s̄z quantū ad personā dñi dicit habere lo cū q̄d habet. j. qualiter olim feu. alie. pote. in. c. i. z hanc sniam v̄z tenere *Ja. ar d̄zo. in sūma i quarta charta in ti. qui. mo. feu. acqui. sub rubricel. si in fraudē feudū def̄ zc. z sub rubricella si primus vasal. decedat sine herede zc. Et suadet rō qz sicut nō p̄t per testamētū disponere post mortē suā vt. s̄. de succes. feu. in pri. Quinimo nec p̄ ani ma iudicare ad p̄ias cās vt. j. qualiter olim feu. alienare pos. in. §. donare z de p̄bi. feu. alie. per fede. multo min⁹ per inuestiturā inter viuos que trahit suas vires post ei⁹ mortē ad tollēdū iura agnatoz ar. ff. de dona. cā mortis l. si aliquis z. l. senat⁹. §. si qz z hāc opi. exp̄sse t̄z specu. in ti. de feu. §. qm̄. ver. xxxvij. dicēs q̄ talis infendatio nō p̄ iudicabit agnatis nisi in vita vasalli ifeudātis z filioz suo rū. hoc idē sensit gl. ij. hic posita z bal. z per hoc v̄z debe re limitari tota ista materia de vasallo infendente alteri de qua plene per glo. in. d. §. p̄te rea de capi. cora. z vide ad predicta que dixi. s̄. de contro. inuesti. in. §. rursus.**

Personam. In sūma hoc vult quelibet psona p̄t regulariter recipere inuestiturā siue sit liber siue seruus dñmōdo non intercedat ignorantia infen dātis. b. d. **N**o. nullā adhibendā eē distinctionē inter personas recipientes inuestiturā qz nō refert a quo fiat dñ modo fiat vt no. in. l. fi. C. de dona. que sub mō z in glo. i. hic posita q̄ p hoc remanet expedita. **N**o. q̄ ignorantia dñi adhibita in inuestitura sibi nō p̄iudicat q̄d p̄z qz si inuestiat seruū putās eū esse liberū non valet z est rō qz si sciuisset eū seruū verisimilr eū nō inuestiuisset vt elegan ter dixit ter. in. l. fideicomis. §. si duo. ff. de lega. iij. **N**o ta q̄ oēs liberi pariter z serui regulariter possunt de feu do inuestiri quē admodū in simili dicimus quod possunt pariter heredes institui vt in. l. nō minus. ff. de here. insti tu. z in glo. ij. hic posita in fi. z intellige semp nisi ignoran tia intercedat vt. s̄. dictū est nā de facili pōt hec ignoran tia interuenire cū facile nō sit cognoscere seruū a libe ro. vt in. l. qz difficile. ff. de cōtrabē. emp. **O**pp. ab eē dupl̄r h̄z litterā q̄ imo seruus nō pōt inuestiri de feu

do qm̄ feudatarius inuestitus censet̄ z reputat̄ miles vt s̄. de feu. sine cul. nō amit. c. i. z. ij. cū ibi no. seru⁹ autē nō pōt esse miles. l. sup seruis. C. qui mili. nō p̄nt s̄ zc. Itē et s̄o qz per inuestiturā feudi qz cōlegit nobilitatē vt. j. quis dicat̄ dur. co. vel mar. c. i. in. §. ceteri: seruus aut̄ non pōt adipisci dignitatē. l. fi. C. qui mili. nō pos. quare ista deci sio v̄z nō bona. **S**o. qm̄qz dñs inuestit̄ suū p̄p̄iū scienter dādo ei feudū z tūc lex immediate facit ipsūz liberz. d. l. sup seruis z sentit̄ iste ter. dū presupponit q̄ ipse seruus inesti tus possit ipsūz feudū obtinere nā dño suo nō conuenit qz sequeret̄ q̄ daret sibi ipsi sed hoc est ipossibile de iure qz debet esse differentia inter dantē z recipientē. ff. de rez p muta. l. i. z de. lega. i. l. cū filio s̄z qm̄qz dñs feudi inuestit ser uum alienū: z tūc aut sibi dedit vt acgrat̄ ipsi seruo z cōtē platione ipsius sui z dño sciēte z patiēte z tūc adhuc idēz dicendū vt efficiat̄ liber p̄ sup̄scriptas rōnes sed si dñs sui ignorat̄ q̄ seruus suus inuestiret̄. vel etiā pone q̄ sci uit sed fuit dictus seruus suus inuestitus cōtemplatiōe ip sius dñi tūc tale feudū acquirēt dño serui nec seruus effi ciat̄ liber. ar. insti. per quas psonas nobis acquiri in. §. itez serui z. ff. de acquiren. here. l. placet nā feuda p̄nt acquiri per aliū vt statim patebit in. §. se. Et predicta sunt etiā de mēte andree. **Q**uero ab extra quid si dedi feudūz ali cui seruo vt hoc sibi z nō dño acquirat̄ z hoc exp̄sse dixi an teneat concessio z cui querit̄. an. de iser tenet q̄ non va let nā nō acgrit̄ dño qz nō volui q̄ acquireret̄ z illā p̄bi bitionē potui addere vt in autē. excipit̄ z ibi p̄ bar. C. de bonis que libe. z. l. fi. C. d̄v̄suf̄. facit regula in. l. in re mā data. ff. mādati. ne q̄ ēt acgrit̄ seruo cū p nullo reputat̄. l. q̄d attinet. ff. de reg. iur. z. ff. de cōdi. z demō. l. iure cimli **P**uto tñ q̄ si dñs sui manumitteret̄ ip̄m q̄ iste seruus fa ctus liber possit obtinere feudū p̄dictū. l. iij. C. de institu. z substi. z. ff. de capitis diminu. l. hodie. z p̄bat̄ rōne qz ex p̄sse p̄z de volūtate ifeudātis. l. fi. C. de v̄suf̄. Si vero nō apparet d̄ exp̄ssa volūtate infendātis vt qz simplr do minus feudi inuestiuit̄ seruū alienū: nec apparet cui⁹ cōtē platiōe tūc queret̄ dño s̄m ar. in. l. si repetēdi. C. d̄ condi. ob cau. **Q**uero h̄ d̄ q̄ dñs inuestiēs ignorāter seruus tanq̄ liberū q̄ sibi nō p̄iudicet. S̄z qd si iste dñs non fuit penit⁹ ignorās sed dubitās an esset seru⁹ vel liber: an tūc tenebit̄ inuestitura. Et dic s̄m bal. q̄ sic qz ipse dubitans reputat̄ pro sciēte postq̄ se nō certiorauit inuestigādo ar. i. l. q̄ cū alio. ff. d̄ re. iu. d. **M**ar. v̄z distiguere aut zstare de mēte dñi z stādū eēt mēti dñi. l. cum pponas. C. de he redi. insti. Aut dubitatur z putat̄ q̄ tūc nō valeret inuesti tura qz requirit̄ scientia dñi vt hoc. §. nostrō z. d. l. si perseue. s̄z dubitās nō dicit̄ consentire. l. fi. C. de condi. inde bi. l. manifestū. §. si autē dubius. C. de furtis. nisi dicatis prout fuit de mēte bal. z **A**lua. h̄. q̄ ex quo debuit inuesti gare in quem exercebat talē liberalitatē. In dubio presu mitur scire per no. in. c. innotuit de elec. z equiparat̄ scien ti per nota. in. d. l. fi. C. de condi. inde. vt interpretamur i fauorem libertatis. l. proximē. ff. de his que in testa. de lē. **Q**uero an sicut seruus pōt feudū recipere: ita pos sit quoqz feudum dare z aliū inuestire: dic q̄ non s̄m *Ja. ar d̄zo. sine volūtate dñi ar. ff. d̄ dona. inter virū z v̄roē l. iij. §. si seruus: que res pig. obli. pos. l. i. §. i. C. in quibus cau. colo. cens. l. ij. C. de agri. z cens. l. p̄ colonū. Q*ue ro an infans possit recipere inuestiturā z acgrere feudum sine tutore. **J**aco. de belui. arguit ad partes nō firmando pedē. **P**rimo. n. v̄z sentire q̄ sic p. l. donatorū. C. de ac qui. pos. Similiter *Ja. ar d̄zo. dimittit nobis hāc qōnes dubiā circa quā z glo. z doc. varia dicunt in. d. l. donato ruz. S̄z tu cōclude s̄m *Dy. z bar. in. l. q̄uis. §. fi. ff. de ac quirē. pos. z bal. in. l. donatoz q̄ infans nō possit acquirere sine auctoritate tutorū. Et ē rō qz ad talē rē feudale nō itelligit̄ ifās h̄ere affectionē cū zstāt solū i reb⁹ imobilib⁹ vt i. c. ij. d̄ se. cog. i q̄ reb⁹ n̄ extēdit̄ affectio tal etatis sed solū ad q̄dā iocalia peculiaria. fac. l. i. §. adipiscimur. ff. d̄ acq. pos. l. i. C. d̄ sta mōeta. Quinimo z for̄m dōz q̄ si ifās**

esset in tali etate in qua non posset fieri que est usque ad tres annos cum dimidio. Et tunc non posset ipse acquirere etiam auctoritate tutoris quia stipulari non potest. sed est opus quod solus tutor hoc agat et acquirat infanti. l. si infanti. C. de iure deliberanda. Eodem modo dicitur in furioso qui nullo modo posset acquirere solus et cum auctoritate curatoris. Sed est necesse quod curator solus hoc agat nomine furiosi. l. in negociis ff. de reg. iur. recurre ad ea que habentur in l. potuit. r. l. si infantis. C. de iure delib. r. in. d. s. adipiscimur. facit quod non. **Doct.** de pace constantie in. s. vasalli nri. **Quero** quid si dominus feudi inuestiuit seruum alie. de feu. scienter. Et postea moritur seruus relictis filiis an dictum feudum reuertatur ad dominum feudi vel in eo succedat filij dicti serui vel dominus ipsius serui. Et in hac questione Jac. ardis. plura dicit arguendo per quilibet parte. tandem determinat quod filij ipsius serui succedat quod nati sunt legitimi ex vxore sua cum prout causa sit liberorum. vt. i. de gra. suc. i. pri. r. l. anpe. i. ff. de lega. ij. Si vero seruus non reliquisset filios. Et tunc reuertatur feu. ad dominum feudi. Non autem succedere debet dominus sui nisi feudum fuisset eius contemplatione datum ipso seruo quod intelligeret si dictum fuerit in inuestitura seruo talis r. ar. ff. de usufruc. r. l. sed r. si qd. ff. de do. ca. mor. r. d. l. si. d. usufruc. que decisio posset in aliquo capi. Sed non istis quod gradis adhuc nobis restat via.

Sed utrum. Hoc intendit in summa: inuestitura potest dari et accipi et per interpositam personam b. d. **Pro.** quod illud quod possit per me possit et per alium. Et hoc voluit et glo. h. que ad hoc allegauit plures concordantias. Ista est via brocardica. Ista regula vix id quod possit fallit in casibus qui reperiuntur in dicitur vt no. glo. in. l. i. s. pe. ff. de procur. vbi ponit plures casus fallencie et restringas istam regulam ad casus qui ponit per alios explicari. quoniam in casibus alijs qui non ponit per alium explicari nunquam haberet locum regula. vt. C. de cadu. tol. l. s. ne autem et nota. in. l. i. s. quotiens. ff. r. de vi r. vi arma. r. C. de testa. n. l. cum antiquitas. **Pro.** quod inuestitura potest dari et accipi et per procuratorem. concordat. j. d. notis feu. in. s. ite sciendum in fi. r. qd no. glo. j. d. pace iura. fir. te. in. s. si. qd intelligas vt fm Jac. de bel. r. **Wico.** de nea. siue loquamur de propria siue abusua inuestitura ar. in. l. i. C. per quas pso. nobis acquir. Si per possessio potest acquiri per alium. l. i. s. per procuratorem. ff. de acqui. posses. r. C. eodem titulo. l. procuratorem. Si per beneficium ecclesie potest per procuratorem accipi vt in. c. accedens extra de pb. id dicit rota decisio. c. l. viii. que incipit ite si per habentem potestatem quod potest de equitate canonica stipulari per se et filio naturali tamen quod nota ad illa que habentur in. l. qd dicit ff. d. verb. ob. facit quod no. glo. i. c. quotiens. i. q. vij. l. dicat in fine quod de hoc aliquid multum dubitarent. et in hoc etiam quod in textu isto dicitur feudum differt ab emphiteosi nam emphiteosis per alium recognosci non potest. dominus. n. nouum emphiteosam per se ipsum suscipere debet et recognoscere non per procuratorem ipsius domini. l. si. vbi ter. C. de iure emph. ibi salice. in. vij. col. potest quoque alter per altero iurare in aliam committentis. l. iij. dis. c. tibi domino et de pace constantie in. s. consequenter facit quod no. in. l. i. iusuram. s. defensor. ff. de iureiuram. r. p. doc. in. i. ij. C. et per procuratorem. cau. in integrum agi posse et per archi. in. c. tibi domino allegato et quod no. glo. in. l. non voce. ff. ex qui. cau. maio. **Bald.** tamen in. l. i. ff. de rex diuisio. q. l. vij. tenet quod iuramentum fidelitatis non possit prestari per procuratorem nisi sit vniuersitas per ea que dicit specu. in. ti. de feu. ad fi. qd non puto bene dictum per istum textum. et ipse idem Bald. sentit dicitur in. l. i. s. ne autem. C. de cadu. tol. et dicit in. c. oes si de feu. sue. controuer. Ideo qui potest an iuramentum fidelitatis possit prestari a procuratore vel syndico habere generale mandatum: respondeo fm Bald. hic quod requirit speciale mandatum. c. si. de iura. calum. li. vij. r. archi. l. iij. dis. in. c. tibi domino vbi allegat bonaguidam aretinum solenez aduocatam curie romane dicere ita in curia seruari. dicitur aut loquimur de iuramento prestando et requirit speciale mandatum vt dicit fm Bald. hic allegat no. p. Jo. an. in. c. cum

desideres d. sen. erco. **Archi.** vbi prole aut loquimur de inuestitura petenda. petere enim potest et cum generali mandato vt hoc ter. facit. c. accedens de pb. aut de inuestitura fienda tunc habens etiam generale mandatum potest eas facere dummodo sit inuestitura antiqua secus si sit noua quia tunc requirit speciale mandatum. l. procurator totorum r. l. mandato generali. ff. de procura. r. d. diuersitatis quia inuestitura antiqua non de alienatio sed inuestitura noua bene de alienatio. vidistis casum s. eo. ti. in. pri. r. noua vero inuestitura. **Oppo.** ab e. de. l. si. C. de iure emph. vbi dominus non potest per procuratorem inducere nouum emphiteotam. **So. fm Jac.** de bel. hoc ideo est vt tollat via conuerendi domino et ne possit postea dicere quod non fuerat sibi denunciatum vel quod non consensit alienationi facte per emphiteotam.

Feminam. In summa hoc dicit et femina potest inuestitura facere. b. d. **Pro.** quod femina potest esse domina feu. vt hic l. regulariter non possit esse vasalla sed in quibusdam casibus qui notant. s. qui feud. da. pos. in. s. cum vero cora. naz potest dare feudum sicut masculus et in hoc equiparatur masculo non autem potest feudum accipere et in eo succedere et in hoc discrepat a masculo et hoc voluit et glo. h. posita vix in confirmando alteri beneficium antiquum seu in transferendo de nouo huius legitimam personam et de hoc habes ter. simile huic de capi. extraordi. in. s. beneficium vix iste ter. sumptus est. limitat tamen Jac. ardis. istam regulam hic posita nisi ipsa femina luxuriose viueret vel dissiparet bona sua cui per administrationem bonorum interdicitur quia tunc non posset infeudare. ar. i. l. r. mulieri. ff. de cura. furio. cum ibi no. ite limitat et hoc ter. nrm vt non habeat locum de iure lombardo in muliere lombarda per in. l. i. in. ti. qualiter mul. alie. in lombarda. **Pro.** quod femina potest de suo donare et alium conferre beneficium facit. l. si ego. ff. ad velleianum l. regulariter genitricis mulierum sit auarissimum in donando vt. C. de dona. ante nup. l. si a sponsa. s. quod si a sponsa r. ff. de dona. inter virum vxorem l. si stipulata in fine. **Pro.** quod femina potest habere vasallos et fideles sicut et masculus facit. l. iij. s. i. ff. de pecul. vbi femina potest habere suos peculiares sicut et masculus et quibus inferas quod femina possit habere iurisdictionem tamquam domina feu. que admodum huius dominus masculus vt. j. de. l. cora. s. i. r. ij. r. j. an apud iudi. vel do. c. i. r. t. bal. cum ista sint iura contra facit c. i. in. fi. de eo quod sibi et heredi. suis. extra de arbitris. c. dilecti. **Oppo.** ab e. d. notabile. s. primum quod imo femina non possit habere iurisdictionem vt in. l. si. C. de arbi. **Solu.** que feudorum potest habere iurisdictionem dare ar. in. l. i. C. de emanci. pa. libe. Et hoc est vix sensisse glo. in. d. l. si. r. pbat in. d. c. dilecti d. arbitris in. c. significauit vbi bal. de rescrip. in. c. cum dilecta d. firma. vtili vel inutili. c. cum duotissimam. xij. q. ij. et viderit maiores nri in regia Joana. **Oppo.** quod imo femina non possit dare feu. quod pbat quia non potest regulariter recipere vt. s. dictum est vt probat in. c. i. s. quemadmodum feud. ad fi. pertinet. ergo non potest dare quod non potest habere. l. traditio. ff. de acqui. rerum domi. **Solu.** dicit fm and. de iser. quod in illis casibus in quibus ipsa femina potest habere feudum pro se qui multi sunt vt no. glo. in. d. s. cum vero in illis poterit suum feudum alteri infeudare sicut et masculus contra sine voluntate domini vt plene dicit supra eo. in. s. sed et res dummodo fiat bona fide et sine fraude. vt nota. in. s. preterea. j. d. capi. cora. **Intelligas** tamen quod etiam de bonis suis possit infeudare de nouo per istum textum et per ea que dicit supra.

Nulla. Casus dominus non tenet inuestire vasallum qui recusat iurare fidelitatem nisi esset feudum in quo non debeat iurare fidelitatem. hoc dicit. **Primitus** quod iste textus potest intelligi tam de inuestitura noua quam antiqua feudi vt. j. dicitur l. Andre. de iser. r. **Bald.** intellexit solummodo de inuestitura feudi noui. **Itz scias** quod post promissionem factam per dominum vasallo d. d. d. sibi feudum debet primo procedere inuestitura abusua. secundo subsequit iuramentum fidelitatis. tertio deuenitur ad inuestituram veram et propriam que fit per traditionem possessionis vt predicta probantur. j. ti. se. r. j. de noua for. fide. s. si. **Itz scias**

q̄ fidelitas nihil aliud est nisi ipsum iuramentū quod pre-
stat vasallus dño suo vt. j. ti. se. in fi. **C** No. q̄ feudū re-
gulariter datur propter fidelitatē. Et ideo si per vasallū
denegatur fidelitas dño poterit quoq̄ per dñz denegari
vasallo ipsum feudū et inuestitura ipsius seu. qm̄ frangen-
ti fidem fides franget eide vt h̄ no. glo. et dicitur in. s. i. que
fuit pri. ca. be. amit. et j. de noua fide. for. s. fi. l. cū pp̄as
C de pac. c. iij. de iureiu. **C** No. q̄ per pactū potest alte-
rari natura seu. et contractus feudalis vt hic et in. c. i. in fi.
qualiter do. pp̄ie. p̄ue. et de cōtro. seu. apud pa. termi. d̄
quo dicitur in. c. i. de seu. nō habē. pp̄iaz na. seu. et in. c. i. an
agnatus vel filius. Quinimo et forti⁹ et hoc ter. colligitur
q̄ valet pactū appositū contra diffinitionē cōtractus. Et
quo inferas fm̄ **B**al. q̄ nō quicquid est cōtra diffinitio-
nē cōtractus est cōtra eius substantiam vt pbatur in hoc
ter. Faciūt no. per doc. i. autē. ingressi. **C** de sac. s̄. ec. An
autē clericus possit alterare naturā inuestiture dicitur in. s.
p̄fecto de lege cora. **C** No. q̄ ar. ab allusione seu inter-
pretatione vocabuli est validū vt pbatur dum dicit q̄ feu-
dū a fidelitate dictū est prout in simili videmus. Insti. de
tutel. in prin. et in. l. ij. s. appellata. ff. si cer. pet. **C** Oppo.
cū glo. i. q̄ iste ter. male dicat dū vult q̄ inuestitura nō sit
fienda ei qui fidelitatē facere recusat et. qm̄ et hoc videt̄
presuppōere q̄ fidelitas sit primo prestanda et postea inue-
stitura fienda cuius contrariū expresse dicitur. j. ti. se. **S**o. di-
xit glo. fatēdo cōtrariū q̄ inuestitura bene d̄z p̄cedere fide-
litate. sed hic constabat manifeste q̄ iste vasallus nullo
mō volebat iurare fidelitatē q̄ expresse recusabat put̄ di-
cit iste ter. et per hoc dñs non tenet sibi inuestiturā facere
cū sibi liceat rumpere fidem ad quam sibi tenebat postq̄
similiter rupit expresse recusando velle adimplere illud
ad quod tenetur. l. cū pponas cū ibi no. **C** de pac. Et hoc
voluit tota ista glo. vsq̄ ad fi. que bene loquit̄. **S**z tñ tu i
isto passu plenius dicas capiēdo oēs casus vltra docto.
q̄ interdū loquimur in noua inuestitura quā dñs promisit
facere vasallo de feudo sibi nouiter p̄missio. In isto casu
si vasallus expresse recusat velle de dicto feudo facere fi-
delitatē. Et tunc absq̄ dubio dñs absq̄ pena et aliquo in-
teresse pōt denegare dictā inuestiturā. vt in hoc ter. con-
iuncta ista glo. facit q̄ dicitur in. s. fi. j. de noua. fide. for. s̄
interdū dñs iā inuestiuit vasallū abusiue de dicto feudo. s̄
post dictā inuestiturā nō vult vasallus prestare fidelitatem
expresse recusādo. et dñs nō tenet sibi facere inuestiturā
pp̄iā. i. realē p̄ traditionē possessionis. Et fm̄ istū modū
intelligit̄ iste ter. per and. de iser. et bal. **S**z interdū vasal-
lus in feudo p̄dicto nouo. et facta dicta inuestitura abusi-
ua nō recusat expresse s̄ tacite differēdo iurare fidelitatē.
Et tūc si post interpellationē sibi factā per dñm ad pre-
standū fidelitatē cessauerit. et tūc prinabit vasall⁹ iure suo
nec dñs compellet̄ amplius ad faciendū sibi inuestiturā
realē iurta ea que tradunt̄. j. que fuit pri. cau. bene. amit.
in. s. i. vbi est casus. Si vero loquimur de inuestitura seu-
di antiqui renouanda. Et tūc si vasallus expresse recusat
velle facere fidelitatez: poterit dñs sibi denegare inuesti-
turam per istuz ter. qui etiā hoc modo potest intelligi fm̄
Jac. de bel. Sed interdū nō expresse recusat vasallus vel-
le facere fidelitatē sed tacite p̄ lapsū t̄pis v̄z āni et dicit si nō
ē miles v̄l āni et mēsis si ē miles. Et tūc p̄uat seu. nec dñs
tenet sibi āplius inuestituram facere vt pbatur in. c. i. s̄.
quo tēpore miles et. j. que fuit pri. cau. bene. amit. in prin.
Sz vbi nō apparet de recusatione exp̄ssa v̄l tacita tūc d̄z
dñs vasallū inuestire eo q̄ inuestitura d̄z p̄cedere fide-
litate vt. j. in ti. sequēti qui ita d̄z intelligi: p̄dicta sp̄ itellige
nisi cēt tale feudum in quo vasallus ex pacto non teneat̄
ad p̄stationē fidelitatis p̄ istuz ter. et in. d. s. i. q̄ fuit priā ca
bene. amit. Itē nisi ipsa fidelitas iam fuisset iurata semel
dño et successoribus suis p̄ ipsum vasallum quia tunc non
ē necesse q̄ amplius p̄ste. ur p̄ eundē vasallū vt nota. in. c.
veritatis et in. c. ego. n. et d̄ iureiurā. et dicit q̄ fuit priā ca
bene. amit. in prin. Itē dicit **J**aco. ar. d̄zo. q̄ non iuratur

fidelitas qm̄ feudū ē modicus. l. at si quis. s. iudicē. ff. d̄ re-
lig. Itē p̄dēte cōtrouersia feudi non iurabitur interim fi-
delitas vt in. c. i. j. d̄ cōtro. iter vas. et ep̄m Itē i alijs duo-
bus casibus quos. j. dicā videlicet in reb⁹ sp̄ialibus et qm̄
quis ē impubes. **Q**uero cum glo. ij. in ver. s̄ quero q̄
liter sit petēda inuestitura p̄ vasallū a dño et h̄ ista glo. p̄
modū sūme q̄rat d̄ pluribus q̄nibus simul et semel incul-
cando eas: ego tamē eas sepatim d̄clarabo et expediā et p̄
mo quantū ad q̄nem. s̄. formatā r̄ndct glo. notabiliter
dans formā et moduz et qua collige duas p̄clusiōes: priā
ē ista q̄ vasallus non tenet requirere facere absolute fide-
litate dño qm̄ in ipso iuramento recipit prior dñs vt pbatur
j. hic finitur lex. in. s. fi. d̄ seu. alie. p̄ lotba. c. iij. itē recipit
sp̄ impator nominatuz vt. j. d̄ p̄bi. seu. ali. p̄ se. i. fi. s̄a p̄clu-
sio q̄ sufficit in petēda inuestitura q̄ vasallus dicat: peto
inuestiturā mei recti feudi: neq̄ ē opus q̄ addiciat q̄ para-
tus sum fidelitate facere vt pbatur in. c. i. s̄. quo tpe mi-
les. et ē rō q̄ ista verba et si non exprimentur subintelligū-
tur tacite vt no. **A**lua. in. d. c. i. in prin. d̄ capi. cora. et que
fuit pri. ca. bene. amit. in prin. in priā q̄ne licet glo. videat̄
ibi tenere cōtrariū: sufficit. n. qd̄ fiat facto et si non expria-
tur. l. non recte in fi. **C** de fideiussio. et intellige p̄dicta p̄ce-
dere qm̄ cōstat q̄ iste petēs ē ille vasallus qui d̄z obtinere
inuestiturā vt q̄ sit agnatus primior et q̄ sit heres solus
et alia q̄ sunt necessaria ad ostēdēdū q̄ sit ille ad quē spe-
ctat feudum iurta ea q̄ dicitur in. d. c. ij. s̄. quo tpe miles s̄z an-
dre. d̄ iser. Itē fm̄ **J**ac. d̄ bel. ista talis solēnitas petēdi in-
uestiturā cū tali pōpa ē suanda prout consuetudo hoc di-
ctat alias vbi nō cēt cōsuetudo non vitaretur actus: et vi-
dit se vidisse in regno sicilie et corā rege nō ob̄uasse tales
pōpas. facit. c. i. s̄. d̄ seu. cogni. et l. si donationū. **C** de nup-
tuz. nec in patria nostra suatur nisi i magnis feudis et re-
cognitiōibus et fm̄ glo. ē in electiōe dñi an velit inconti-
nētī inuestire et fidelitatez recipe v̄l velit p̄ libito differre.
Sz diligēter animaduertat vt non differat quoniam si pe-
tatur inuestitura p̄ vasallū d̄bito modo et tpe et dñs nolue-
rit inuestire non fiet ex hoc aliquod p̄iudiciū ipsi vasal-
lo. Et alias repetēdo distingue quoniā interdū dñs pro-
misit vasallo velle sibi dare rectum feudum et postea ipsū
penitet et recusat velle facere inuestituram et isto casu aut
fuit simplex aut non solēnis p̄missio que nō transiuit in cō-
tractuz et tunc dñs nullo modo tenebitur ar. in. l. ij. in. s̄.
circa cum ibi no. ff. d̄ doli. excep. insti. d̄ test. mili. s̄. ceterū
et in. l. nuda d̄ contraben. stipu. Si autē ista p̄missio fuit
solēnis et trāsuiuit in contractuz et tunc tenebit ipse dñs so-
lū ad interesse ipsi vasallo ar. in. l. i. cum ibi no. ff. de actio-
ne emptio. et l. si fundum. ff. d̄ ver. ob. et h̄ tenet an. et **P**ri-
d̄ nea. j. d̄ noua fide. for. s̄. fi. nō aut cōpelli pōt ad tradē-
dum et ē ratio quia non est feudum postquā non itercessit
aliqua inuestitura vt in. c. i. qui. mo. seu. consti. pōt et dicitur
c. si facta. j. si d̄ seu. fue. cōtro. **S**z interdū vltra possessio-
nē dñs processit et ad inuestiturā et tunc d̄z dñs p̄cise com-
pelli ad tradēdū possessionē vasallo nec liberatur dñs
volēdo soluere interesse vt in. c. si facta. j. si de seu. fue. cō-
trouer. et suatur modus d̄ quo dicitur in ter. tenebitur quoq̄
ipse dñs ad p̄standum omnē utilitatez ipsi vasallo quam
recepturus fuisset ex dicto feudo si possessionem et prop̄i-
am inuestiturā dicti feudi d̄bito tēpore habuisset vt in
cto. s̄. fi. d̄ no. fidel. for. **S**z interdum vasallus iam habu-
it abusiūā inuestituram et prop̄iam vt q̄ ē i possessiōe feu-
di et petit sibi renouari inuestituram fm̄ formam iuris de
bito modo et tēpore vt q̄ sorte successit vasallo mortuo v̄l
petit renouationē inuestiture a successore domini et isto ca-
su si ipse dominus differat facere talē inuestituram prima-
bitur proprietate si labitur tēpus limitatum vasallo ad i-
uestituram petēdam vt in hac glo. que notabiliter hoc te-
nuit et sequuntur doc. videlicet **J**aco. d̄ belui. **A**nd. d̄ iser.
Prico. d̄ nea. et **B**al. dūmodo non subsit aliqua iusta cau-
sa qua ipse domin⁹ motus sit ad differēdū: quia sicut
vasallus ex causa excusaret vt dicitur in dicto. c. i. quo tēpore

mil. ita quoque et ipse dominus cum ad paria iudicetur ut. j. de for. fidei. in fi. **Quero** subsequenter cum. d. glo. in ver. fidei. taris no. quod sit fidei a fidelitas et de eius forma: et rñdet glo. se remittendo ad quatuor titulos sequentes in quibus hoc plene declaratur et hic et allegantur alias concordant. usque ad vñ. et notabis et. et in hoc bene loquitur ista glo. et ista quoniam in dictis titulis sequentibus examinato. Sed adverte quoniam ista glo. in sui pri. formavit aliam quoniam ad propositum nostrum ad quam non rñdet usque quoniam et quomodo sit ista fidelitas prestanda per vasallum idcirco tu ad hanc quoniam respondeas usque quod si dominus iam fecit investituram vasallo et tunc vas. dicitur contineri prestare fidelitatem siue loquimur de veteri siue de noua. ut. i. ti. pr. et. j. de no. fide. for. in fi. si aut dominus non dicitur fecit investituram et tunc aut loquimur de noua investitura et isto casu dominus debet interpellare vas. et sibi polliceri investituram. l. iulia. i. §. offerri de actio. ep. i. an iudicatur feudo et renouatione investiture eo casu aut vas. e miles et debet se offerre. j. annu et menses; aut est priuatus et tunc debet se offerre infra annum et die alias priuabit ut. i. de capi. cora. c. i. i. fi. et. i. de p. bifeu. alie. p. fede. i. §. p. terea et. j. q. fuit pri. ca bene amit. in prin. Nec est opus quod dominus denunciet quod dies interpellat ar. predictorum iurium. et. i. l. ij. C. de iure emp. b. Ex quibus omnibus inferas secundum iam de bel. et bal. quod in noua investitura debet dominus se offerre. In veteri autem se debet offerre vas. ut. s. ostensum est. **Quero** subsequenter cum dicta glo. in fi. an vas. liberetur et absolutus intelligatur ab ista fidelitate si dominus suus pdat famam ut quod sit excommunicatus vel bannitus. Et rñdet quod sic et est si domino restituito ad famam intelligitur et restitutus ad hanc fidelitatem ut. i. in ti. hic finit lex in. c. i. in prin. et in hac glo. quod ad hoc et allegat alias concordant. usque ad fi. Et bene et notabiliter loquitur ad corroboracionem predictorum quod illud quod contumacia abstulit obedientiam restituit in. c. ex litteris extra de consti. vbi est tex. notabilis. et in. l. cum alijs. C. de cura. furio. et. ff. de serui. ut. p. dio. l. et attilianus. et quod no. alia glo. in simili j. de noua. fide. for. et. i. c. sup. verbo offendere. **Oppo.** ab extra. de. c. si minori. i. si de se. fue. cōtro. vbi est casus expressus quod quis retinet feudum. sed fidelitatem facere recusat. Solu. ibi est specialis casus in ipubere vasallo fauore etatis ut ibi not. in glo. et ibi dixi in tertio notabili. **Oppo.** de. c. fi. d. reg. iur. cum ibi no. So. ibi loquimur de rebus spiritualibus in quibus non prestatur homagium. ut no. i. c. i. de statu. reg. li. vi. **Quero** post bal. ab extra de disinvestitura circa quam sciendum est quod investitura est duplex. scilicet verbalis et actualis. Item actualis est duplex. scilicet abusiva et propria. Hic ergo quod verbaliter tamen investituram potest verbo disinvestiri. l. nihil tam naturale de reg. iur. Et si iteruenerit cirographum cogit vasallus ingratus facere priuilegium cirographum. l. generaliter. C. de non nu. pecu. vel icidere seu cassare instrumentum investiture per ea que no. in. l. ab emp. ff. de pactis. Et si fuit per anulum investitus deannulabit. Et si per traditorem possessionis eicietur ad similitudinem degradacionis que fit per actum priuilegium ut in. c. degradatio. d. penit. li. vi. Et quod dicitur in. l. ij. §. ignominia. ff. de his que no. in fa. **Sz** alia. dicit quod non requirit tanta subtilitas sed sufficit declarari per sniam vasallum priuilegium per data culpa: et ingratitudine. ar. eoz. q. tradunt in. c. i. de feu. si ne culpa non amit. et in. §. calidis. de p. bi. feu. alie. p. fede. neq. in hoc discrepat. Item Bal. postea subiungit quod dicta disinvestitura fieri debet prius habentem quoniam interdum fit per dominum propria auctoritate ut quoniam vasallus alienauit feudum in alium transferendo ut in. d. §. calidis et in. c. i. de p. b. bi. feu. alie. p. loth. vel per sniam quoniam vasallus commisit aliquam culpam vel ingratitudinem. ut i. d. c. i. de feudo sine cul. non amit. **Alti** mo quero post. d. Marti. et bal. h. sunt publicata bona vasalli dominus non auferit feudum vasallo publicato certe esse possit fidebit hoc feudum donec vasallus decesserit sine herede i. autem. de aliena. et emp. b. iteo. §. i. et. l. staci. §. corneli infelici. ff. de iure fisci. Addicite que pulchre consuluit Old. consilio. xxv. et. lxxi. et per Albericum autem. si vero dominus temporalis C. de heredi. **Et** per bar. in. l. i. ff. de rerum diui. et per Lano. in. c. i. de scisma. lib. vi. per spec. ibi Joan. Andr.

ti. de feu. §. qm. ver. iiii.

Quid precedere debeat an fidelitas an investitura.

Continuatur hoc modo. **Ma. s. in. §. fi.** dicitur quod investitura non debet fieri recusanti fidelitatem. Nunc videndum restat quod precedere debeat an fidelitas an investitura. Propterea congruenti ordine subiicit rubrica. **Quid** precedere debeat an fidelitas an investitura.

Item dicit. Investitura verbalis et abusiva debet precedere fidelitatem.

Et fidelitas dicitur iuramentum quod prestat vas. domino hoc dicit no. tex. ibi investitura. quod investitura verbalis preedit fidelitatem. quod intelligitur vix investitura abusiva. Et verbalis non realit. quod fidelitas sequitur investituram verbalem ut hic et preedit investituram reale. c. i. §. investitura. i. de noua fidei. for. et est aduertendum quod investitura antiqua non est proprie investitura. sed quod confirmatio perpetua. in regno Sicilia quoniam vas. prestat homagium. i. fidelitatem investitura antiqua fit asscuratio secundum And. Rō quare prius debeat precedere investitura quod fidelitas quam prius dominus tanquam caput debet adimplere ex parte sui. l. Juli. §. offerri. ff. de act. emp. l. argentarius. §. edi. ff. de ededo. Vel aliter dominus est persona principaliter agens et vas. patiens. id est implementum debet incipere a domino ut agere et prius ca. ut not. in. l. ex placito. C. de rex p. muta. Vel h. bal. dominus est principalis in habendo id prius debet implere ex parte sua subalio obligacionis. l. naturalis. §. quod si facia. ff. de p. scri. verbis et ex hoc tex. infert h. bal. quod precedes in essentia debet precedere in factu et essentias debet precedere essentiatu ut h. et in. d. l. placito. **Quid** autem si fiat pro posteritate quod primo fuit facta fidelitas quod investitura an vincat actus. rñdet quod non ar. l. talis in prin. ff. de heredi. institu. et insti. de lega. §. an heredem et. l. nec. n. ff. de solu. c. fi. de baptismo ibi Jo. and. in nouella. **Pro** fidelitate: dicimus quod fidelitas censetur iuramentum prestitum a vasallo domino.

Qualiter vasallus iurare debeat fidelitatem.

Continuat Ista rubrica hoc modo ad precedentes. Quia s. ti. pr. fecit mentionem de fidelitate quam prestare debet vas. domino quod quod fidelitas nihil aliud est nisi ipsius iuramentum quod prestat vas. domino ut ibi p. v. q. poterat dubitari de forma istius iuramenti idcirco ut predicta declararet supposita fuit ista rubrica qualiter vas. iurare deb. fide.

Qualiter. Casus. Vasallus occasione feudi debet domino iurare quod erit sibi fidelis sicut debet esse vas. et quod non manifestabit secretum sibi commissum per dominum. ille autem quod non est vas. rōe feudi sed est domesticus seu familiaris vel sub iurisdictione domini debet iurare domino et in suo iuramento specialiter exprimere vitam membrum mortem et honorem ipsius domini. h. d. **Pro.** quod vas. iurat non apire secretum domini in detrimentum eius et subaudi aio ipsi damificandi ut plene declarauit istum articulum in. c. i. s. hic potest esse ti. q. mo. te. amit. vbi videas et hoc etiam sentit glo. i. hic posita in sui principi. quod per hoc remanet expedita. **In** ea parte no. ex tex. quod domestici et familiares prestant iuramentum fidelitatis ut hic et exemplificat bal. dupliciter primo quod sit de familia seu domesticis domini ut quod sit consiliarius vel camerarius vel in aliquo officio domestico ipsius domini ut quod sit picer na vel dapifer domini nam isti tales dum sunt in tali officio vel habitu debent prestare tale iuramentum asscuracionis ipsi domino sed non recognoscant feudum ab eo. so exemplificat idem bal. et an. de iser. quod sit attinens vas. quod recognoscebat feudum a rege vel alio domino et habitabat secum in domo et erat successurus in dicto feudo moriente ipso vas. tenente feudum vñ per inspirationem ne moliat aliquid in vita eius sub spe habendi hereditatem et feudum debet iurare modo et forma hic descripta facit. l. vidue. C. de nuptijs et. C. vbi pupil. educa. in. l. fi. Et hoc secundum exemplum sentit etiam glo. ij. hic posita in medio sui et in fi. et suadet quod in istos tales familia

res 7 ministeriales h3 dñs iurisdictionem vt. j. d pace te
ten. in. s. ministeriales 7 ff. de penis. l. si qs comitū 7 ff. de
iurisd. om. in. l. magistratibus nota ē qd sunt sub iurif
dictione alicuius dñi loci iurāt fidelitatē vt hic exēplificat
an. de iser. 7 bal. in illis qd habitant in terris alicuius dñi
vel possideant ibi bona nō feudalia siue sint originarij si
ue nō: qm sunt sub eius iurisdictione rōne bitationis siue
bonoz 7 tenent ipm assecurare cū iuramento iurādo sibi
fidelitatē s3 formā hic traditā v3 qd ad coz. posse saluabūt
vitā mēbra psonā 7 honozē dñi 7 vitabūt eius mortē vt sta
ti; subicit facit qd no. gl. s. qd sit iuesti. in. s. i. Et sic ha
betis notare triplicē spēm iuramēti fidelitatis. p̄mū eim ē
illud qd p̄stat dñō p̄ vasallū rōe feudi qd recognoscit ipse
vasallus a dñō vñ ad hoc vt hēat locū tale iuramētū ē ne
cesse qd vere sit vasallus 7 qd aliqd recognoscat a dñō cu
ius p̄textu iuret vt hic 7. s. quid sit iuestitura i prin. 7 pri
us fuerit sibi facta iuestitura p̄ dñm vt. s. ti. px. forma at
istius iuramēti fm qd spāliter exprimit. j. in duob⁹ titulis
sequētib⁹ 7 qd deest isto iuramēto qd describit i isto tex.
d3 suppleri p̄ alias formas iuramētoz qd scribunt i dictis
duobus titulis se. fm an. de iser. 7 bal. qnimo vltra oia
ea capitula qd sunt descripta in dictis formis iuramētoz
fm que tenet iurare vasallus tenebit et adicere in suo p̄
dicto iuramēto fidelitatis oia ea que ponunt i iuramēto
qd fecit rex otto Joāni pape que numerant hic in gl. i. in
fi. 7 p̄tex. l. xij. di. c. tibi dñō. v3 qd exaltabit dñm quātū po
terit 7 qd nunquā vitā aut mēbra neq3 honozē que h3 sua
volūtate p̄silio vel exhortatiōe p̄det. Sed in hūis oib⁹ erit
ei⁹ adiutor iur̄ posse suū ex qd oib⁹ p3 que cōprehendi
debeat i iuramēto fidelitatis vasalloz v3 ea que colligun
tur ex isto tex. in prin. 7 ex duobus titulis seq. 7 ex. d. c. ti
bi dñō 7 itat3. d. de. i. hic posita 7 an. de iser. 7 bal. Si enī
impator iurat pape illa que p̄tinent i. d. c. tibi dñō 7 tñ nō
t3 a papa feuduz multo fortius d3 vasallus ea iurare dñō
suo fm p̄fatū. d. an. Scda spēs iuramēti fidelitatis ē illa
quā p̄stare d3 domestic⁹ seu familiaris 7 istd iuramētum
nō p̄stat rōne aliquoz bonoz cū p̄stet ab eo qd nihil t3 vel
nihil recognoscit a dñō qd qñ sit declarauit p̄ exēpla. s. Est
quoq3 7 tertia spēs iuramenti fidelitatis quā qs d3 p̄sta
re dñō vel rōne bonoz nō feudaliū qd ipse t3 in loco subie
cto iurisdictioni dñi vñ rōe iurisdictionis tenet iste talis iuraf
domino fidelitatē 7 ista duo vltima genera iuramētoz p̄
prie sunt iuramēta assecurationis 7 ē rō qd domin⁹ terre h3
iurisd. in suo territorio. l. si pupillus. s. territorij. ff. d. n.
fig. l. nulli. s. si inuito. C. de epi. 7 de. in suos ibid⁹ hīrātes
rō at rōnis fuit qd p̄ tale iuramētū purgat suspicio 7 asse
curat dñs vt h3 in. l. p̄nti circa mediū cū ibi no. C. de his
qd ad ecclē. cōfugi. 7 in. c. peti. ex de iureiur. forma at isti⁹
talīs iuramenti assecurationis tradit h3 in isto tex. in fi. fa
ci. no. p̄cano. i. c. nimis de iureiur. C. S. v3 tale iuramē
tuz debeat similiter suppleri p̄. d. c. tibi dñō 7 dicit Andr.
q̄ sic. qd si Impator qd nihil t3 a papa nec est sub iurisdictione
ipsius p̄stat sibi illud iuramētū multo magis burgen
ses dñt prestare domino suo qd dato qd nihil recognoscat a
domino nihilomin⁹ reputat vasalli rōe subiectionis. Qui
imo dicit ipse forti⁹ qd tale iuramētū supplebit et p̄titulū
j. d. noua. f. deli. for. cū ibi nulla fiat mētio d̄ feudo seu bñ
ficio qd feudū vocat. s3 in hoc stare cōsuetudini vt sta
ti dicā. alias at nō existente cōsuetudine nō recederem a
forma hic tradita cū iste tex. voluit facere dñaz inter ista
iuramenta 7 iuramētū vasalloz 7 hoc sensit gl. in fi. sui
prin. hic posita. C. No. ex isto tex. in prin. dū dixit sicut
d3 esse vasallus dñō rē. cōsuetudines solitā in iuramento
fidelitatis esse seruādā adeo nō d3 induci nouitas in exa
ctiōe homagij 7 fidelitatis vt in. c. dilecti extra de maio. 7
obe. 7 in. c. cū cōsuetudinis ex de cōsue. 7 t3 specu. in ti. d̄
feudis. s. qm ver. 7 no. qd nō d3 rē. bal. in pace cōstantie in
xpo pactiōes. Et iō dixit bal. hic 7 in. d. xpo pactiōes qd
noua iuramenta extorta 7 antiquā cōsuetudinem intelli

gunt p̄ imp̄siones prestita ad qd facit. c. sane ex de excels.
dzela. 7 in. l. si p̄ imp̄siones. C. qd mer⁹ cā. 7 qd bf in. c.
ad aures de his que vi metulue cā fiunt. 7 p̄ Inno. in. c.
petitio de iureiur. 7 qd no. in. l. si qua loca. C. de fun. 7 sal
ti. rei demō. li. xi. Dicit tñ idē bal. qd si vasall⁹ iurat iura
mēta insolita d3 illa obseruare p̄ no. in. d. c. nimis 7 in. c.
cū cōtingat de iureiur. qd intelligerem nisi ex mō iurādi
esset illicitū iuramētū pura p̄ imp̄sionem quod in du
bio nō p̄sumerē p̄. l. si. in prin. ff. qd mer⁹ cā cū ibi no. i. l. iter
positas. C. de trāfac. in. l. i. p̄ bar. C. de his qd p̄ metu iur. n̄
appe. In quo multū attēderē qualitātē principis exigen
tis iuramētū p̄ no. in. l. i. C. si qs impa. maledixerit p̄ cy. 7
bar. in. l. de pupillo. s. si qs ipsi. ff. de opis no. nū. Inno. in
c. matrimonij de offi. dele. facit. c. si nō. 7. c. vey d̄ iureiu.
vel alias eēt iuramētū illicitū qd alligaret ad illicita: nā
tñc nō ligaret iuramētū p̄ ea que habuim⁹ in. c. i. s. p̄ter
ea. qd sit iuesti. vel salte vtroq3 casu poss; petere absolui p̄
no. in. d. c. cū p̄tingat. 7. c. vey 7. c. si vero de iureiur. 7 in
c. quāuis de pac. li. vi. C. pp. cū gl. si. in ver. sed cui noia
ti 7c. que fuit rō dñe iter ista iuramēta v3 qre in iuramēto
vasalli sufficit qd iuret in genere v3 dicēdo iuro qd ero fide
lis sicut d3 eē vasallus dñō rē. S3 i iuramento. p̄sone do
mestice seu familiaris exigūt spālīs expressiō capituloz p̄
ut p3 hic i. fi. lfe. So. dicit gl. qd p̄sone dōestica 7 familia
ri magis presumit̄ fraus 7 machinatio p̄ dñm vt qd forte
spat successiōne ipsius dñi. quā i vasallo qd quodā mō ex
trane⁹ 7 nō familiaris ipi dñō i. quo nō cadit tāta suspicio
Itē qd magis timeri cōsiderat̄ id qd spāliter 7 expresse p̄
mittit̄. quā id qd tacite icludit̄ sub generali p̄missione vt
xxij. di. in. s. quāquā. Et hoc voluit ista gl. vsq3 ad n. s3 qd
rit̄ rē. S3 aduerte qm iste rōes bui⁹ gl. nō vident̄ mibi cō
cludere cū istud. c. in scda pre loq̄tur et p̄sonis nō domesti
cis sicut sunt habitātes i territorio domini 7 alij subiecti
sue iurisdictioni qd eodē mō spāliter iurare debent sicut p̄sone
domestice. Et p̄tato illa prima rō istius gl. nō videtur
eē bona. Similiter nec scda vñ qd p̄cedat qd eodē mō esset
dōm in p̄sonis vasalloz vt deberent noiātim 7 spāliter iu
rare. Quare cōsiderabā qd rō potuit esse ista v3 qd p̄sonis
vasalloz habentiū feuda satis explicat̄ tota virtus iura
menti etiā sub istis verbis generalibus. Et est rō qd sub
isto iuramento generali intelligūt̄ a iure oia capitula spā
lia qd iā erāt declarata ac decisa 7 specificata p̄ alia iura vt i
duob⁹ tit. seq. 7. xxij. q. v. de forma. Et iō no. dixit iste tex.
siē d3 esse vasallus dñō rē. Sed in iuramēto supradictoz
p̄sonaz nō habentiū feuda no erat declaratū neq3 decisū
qd capitula intelligerentur in iuramēto ipsoz. Et iō fuit ne
cesse qd de ipis spālīs mētio fieret ad hoc vt daretur cer
ta forma de nouo de qd in isto tex. C. Vero subsequēter
cū. d. gl. i. n. Sed quare rē. qd sūt 7 itelligant̄ iste p̄sone do
mestice qd iurare debēt fm formā h3 traditā. Et r̄ndet gl. qd
oēs ille p̄sone que vbique in aliqua lege appellānt̄ dome
stice possunt icludi sub decisiōe presenti. Et ad hoc allega
uit plures leges i qd fit mētio de p̄sonis domesticis.
Item 7 ois p̄sone que possēt spare domini successiōnem.
vt. s. dictū est. Et hoc voluit tota ista gl. vsque ad fi. quā se
q̄tur iac. de bel. 7 pe. de Ceruo 7 bal. ar. in. l. qd iurisdictioni
ff. de iurisd. oium iud. 7. C. de lati. lib. tol. s. illud. Tu nō
colligas ex his duob⁹ versib⁹ regulā que intelligant̄ p̄sone
domestice v3 d̄ ascript⁹ p̄sone dōestica suus v3 p̄ li
bertus natus famulusq3 colonus. Sed tñ aduerte qd nō
ois p̄sone domestice d3 p̄stare h̄mōi iuramētū illi e3 in
qbus nulla cadit suspicio nō tenentur iurare sicut est fili
us qd nō iurat patri. qd reputatur eadē p̄sone cū patre nec
cadit suspicio. l. si. C. de impub. 7 alijs subisti. nec e3 parer
filio cū magis diligit ipm quā semetipsum. l. isti quidem
ff. qd metus causa. idē dicendum de vxore 7 marito vt
vicissim nō iurent. l. aduersus. C. de crimine expila. here
di. 7. l. cū tale in prin. ff. de cōdi. 7 demō. l3 qnq3 repianē
v3 p̄ores meretrices que optent mortem maritoz vt no. i. l.

pater seu et in. §. socius. ff. de cōdi. 7 demon. 7 idē intelli-
gas de oibus alijs qui carent suspitione ar. in. l. ii. in. §.
pretor. ff. qui satisda. cogā. alij aut oēs familiares iurare
debent si petatur qz nulla efficacior pestis ad nocendum
qz familiaris inimicus vt no. in. l. data. C. de dona. 7. ff.
ad sillania. in. l. i. qd dicit bal. pculdubio esse verū in his
qui sunt de familia ppetua ar. i. l. i. C. d. epi. 7 de. **Q**ue-
ro post an. de iser. pone i castro ticij barōis ali^o baro. i ca-
pite alteri^o castri bz bōa feudalialia 7 vasallos: querit an de-
cto ticio baroni teneat p̄stare fidelitatē dictus ali^o baro.
rūdet an. qz nō 7 ita dicit se legisse in registris iperatoris
federici 7 est rō qm̄ alius baro n̄ recognoscit bona feuda-
lia a ticio barone. s; ab alio puta a rege: 7 par in parē non
bz imperiū. l. nā 7 magistratus. ff. de arbitris. S; si alius
baro haberet alia bona nō feudalialia in castro dicti Ticij
baronis nā tunc rōe dictorū bonorū tenet p̄stare iura. vt vi-
distis in tex. ibi s; qz de iurisdictione vt dixi. s. nā iste ali-
us baro qui bz bona feudalialia vt. s. Itē bona ppria vt. s.
tenet p̄stare duplex iuramentū vni regi rōe feudi vt hic
in tex. nostro: aliud iuramentū ticio baroni pp alia bona
nō feudalialia que bz in castro dicti ticij baronis vt hic in
tex. nostro ibi de iurisdictione. Secus si nulla bona habe-
ret qz tunc soli regi p̄stabit iuramentum fm̄ And. de iser.
Quero ab extra si sunt duo fratres dñi eiusde civita-
tis vel castri an vicissim iurare debeant 7 dicit bal. qz sic
ar. i. l. sed si hac. §. libertas. ff. de i ius vocā. nec ob. qz vn^o
nō sit de iurisdictione alteri^o qz quo ad fidelitatē habēdas
7 suspitionē tollendā vnus fingit esse sub alio 7 alter sub
altero p̄sumptōe iuris. ar. l. eius qz in puincia in fi. cū ibi
no. ff. si cer. pe. ad de qz et ipsa familiaritas 7 suspicio suc-
cedendi hoc operat p̄ ea que. s. dicta sunt. **Q**uid aut si
essent duo dñi eiusde civitatis puta fratres duo 7 inuicē
fecissent offensas 7 vnus cognosceret feudū ab alio 7 ali^o
ab alio ita qz essent vasalli 7 dñi quilibet eorū respectu di-
uersorū an fiat cōpensatio felloniarū an vero vtrūqz cadat
a feudo. **Q**uā. de cuneo in. l. s; si sub hac. §. si libertas ali-
as. §. liberos. ff. de i ius vocādo decidit qz vterqz cadat a
feudo pp felloniā inuicē cōmissas 7 ita sensit glos. facit. l.
dam. §. si vicinos. ff. de dam. infecto. l. eius qz in puincia
ff. si certū peta. nō obstat qz doli ad doli d; fieri cōpensatio
l. si ambo. ff. de cōpensā. qz rūdet illd vey qm̄ est circa illd
idē. facit qd no. bal. in. l. cū mulier in repect. ff. soluto. ma.
no. in. c. intelleximus de adulterijs. Jo. an. in. c. fi. de cō-
uersi. cōiuga. idē et dicimus qd speciei ad spēm nō est fiē-
da cōpensatio. l. si cōuenerit. la. ii. ff. de pigno. 7 facit no.
in. c. fi. de cōuersio. cōiuga. in nouella s; bal. hic. **Q**ue-
ro an clerici habitātes in terris ciuitatibus dñorū laicorū
vel habentes 7 possidentes ibi bona ppria 7 nō feudalialia
vel qz forte sunt domestici 7 familiares ipsi^o dñi vt qz for-
te cōsiliarij ipsius dñi an teneat inuiti p̄stare ipsi dño lai-
co tale iuramentū assecura. de quo in secunda parte hui^o
c. 7 dicit an. de iser. qz nō p. d. c. petitio extra de iureiurā.
qz qz de honestate etiā sine iuramento teneant ad obser-
uantia eorū que in ipso iuramento cōtinent p̄ dictū. c. pe-
ti. Si vero clerici tenerent feudū a dño tunc rōe dicti seu-
di bene tenent iurare ipsi dño 7 p̄stare sacramentū fide-
litas tāqz vasallus vt in. c. nimis extra de iureiur. 7 ibi p
doc. facit ad p̄dicta. c. pe. cū ibi no. xxij. q. fi. **S**pe. in ti. de
feudis i. §. qm̄. ver. hodie plati 7 proff. i libel. parte octa-
ua in ti. de offi. iu. quo subuenit cēl. sub rubricella eius li-
cet vasalli. **S**z qualiter puidere sibi pōt dñs si bz su-
spectos clericos in terra sua habitantes: dicit idē and. d.
iser. qz s; clericus iste nullo mō sit sub iurisdictione dñi tē-
poralis: tamē spōte 7 voluntarie poterit tale iuramentū
assecuratiōis facere p̄ dictū. c. petitio. 7 hoc t; glo. ex p̄se
in ver. vasalli nri de pace cōstantie 7 spec. in suo rectorio
de iureiurā. ver. in qbus casibus dū allegat. c. nullus ex-
tra de iureiur. idē t; Ja. ardiso in sūma sua in ti. qualiter
iurare d; vasallus sub rubricella d; bis qz nō debet iurare

fidelitatē in fi. 7 hoc p. d. c. petitio. **Q**uero qd e; laici
habitantes in terris subiectis ecclesie vel tenētes ibi bo-
na nō feudalialia an teneant p̄stare illud iuramentū assecu-
ra. de quo in hac secunda parte: dic qz sic. Et prestabunt
ipsis p̄sidentibus 7 recipientibus noie ecclesie. Et ita t; s;
spe. i. ti. d. fe. in. §. qm̄. ver. nos vero 7 pbat in isto tex. post
qz nō reperit esse statutū dñi. l. sancim^o. C. de testa. facit
lxiii. di. ego Ludo. 7c. Et qd. s. dictū est p̄ dictum. c. tibi
dño. **Q**uero an dñi terrarū possint sine cā expellei mer-
catores 7 alios forenses de ciuitatib^o. Et dicit bal. i. i. ti.
se. vbi format questionem qz nō. qz mūdus est oibus cōis
p̄ria vt ait Seneca. Itē ista expulsio ē quodāmodo inter-
dictio qz nō p̄t fieri sine cā. l. relegator. ff. de interd. 7 re-
lega. Et iō sine cā hoc nō p̄t fieri postqz ibi venerūt. anqz
veniat bñ possit interdici igressus ar. ff. de serui. vr. p̄dio.
l. diuus 7 de vsufu. lega. l. heres ē. n. §. naturalē eqtatez
7 §. bonū publicū postqz ibi venerūt expellere eos. 7 alle-
tex. quē dicit esse singularem ad b vt in autē. de q̄sto. post
prin. col. vi. **Q**uero an is qz iurauit tāqz va. vt b in p̄ria
parte teneat etiā iurare tāqz familiaris 7 habitās i loco
si est domesticus dñi vel alias sit sub iurisdictione dñi rōne
habitatiōis vt hic in scda pte. 7 dicit D do. qz sic qz sepa-
ta sūt scā. ff. d. ar. ca. l. fi. 7. C. d. dona. iter vi. 7 vxo. l. si ma-
rit^o. S; tñ dicit ipse qz vno iuramento poterit vtrūqz ex-
plicari ar. ff. de an. tu. l. accipientis. Ita determinat ipse
in suo apparatu. bal. de pace cōstantie i. §. val. nri. **Q**ue-
ro s; eūdes. d. and. pone in castro Ticij baronis qdā bz
bōa burgēsiatica. i. allodiata qz bōa sūt publicata fisco re-
gio vel ducali pp clausulā solūā apponi in infēdatōib^o
et p̄uilegijs reseruatūā iuris p̄ncipis rōe maioris dñi vt
no. 7 videbitis in ti. d. pace te. qrit an rex teneat p̄stare
iuramentū ticio barōi pp dcā bona sita in iurisdictione ba-
ronis. Rūdet qz nō. pp maioritatē dignitatis p̄ncipat^o
ar. l. interdū in fi. d. opis liber. p. 7 §. faciūt que no. spec.
in ti. de feudis. §. qm̄. v. xxiii. 7 qd no. spec. in ti. de loca-
to. §. nūc aliq. v. cxxviii. Ex qz doctrina And. signabit qz
si in castro vel in iurisdictione alicui^o vasalli cōmittat cri-
mē lese maiestati nō dño subalterno s; dño maiori. s. duci
vel regi bona cōfiscat. qm̄ est clausula d; q. s. in infēdatōe
facta a rege vel duce de dcō castro. **S**z retēto eodē the-
mate pone qz rex vel dux ad quē puenerūt dicta bona cōfi-
scata donauit vel alienauit libē dcā bōa Baio. querit an
gains teneat p̄stare iuramentū dño castri rōne dictorū bo-
norū sitorū in. d. castro. Rūdet And. qz non pp munificētiā
p̄ncipis. 7 qz eodē iure sūt penes accipiētes ar. l. si qz. ff.
d. sui. vr. p̄dio. Ego putarē qz imo teneat iurare dño di-
cti castri rōne dictorū bonorū p̄tex. nostrū b. Scdo nazrō
qz erat in p̄ncipe pp dignitatē excellētiā. d. l. interdū. cessat
in p̄sona puati ad quē p̄nceps trāstulit dcā bona qz cessat
dispō iuris qz erat in p̄ncipe in p̄sona hui^o puati. l. adigē
§. quis de iurepa. c. cū cessate de ap. Tertiōnā mutatiōe
p̄sone mutat dispō. l. ticia. §. vsuras. ff. de le. ii. l. paul^o. §.
pe. de acq. her. **N**ō ob. d. l. si qz qz nō fuit mutatio p̄sone
rōe dignitatis. puti casu nostro. **E**terex not. id quod est
indubitātū qd si ille in quē ē collata a p̄ncipe donatio di-
ctorū bonorū alienauit in aliā p̄sonā qz ista aliā p̄sona te-
nebit p̄stare iuramentū dño castri in qz sita sūt dicta bona
cōfiscata. vt. s. fm̄ An. b. Quid aut si rex vel dux dcā bōa
cōfiscata infēdasset alteri puta Baio. 7 postea Baio i-
fēdet alij puta sēpronio iuxta tradita i. c. i. §. p̄terea. i. d.
capi. cora. An gai^o vel sēpronio^o vel ambo teneant p̄stare
iuramentū dño castri in cui^o iurisdictione sūt sita dicta bōa
rūdet And. qz nō: qz iuramentū p̄standū ē p̄ncipi puta regi
cui^o est vasallus vel mediat^o vel immediatus 7 dic qz p̄nci-
pi. c. i. i. de feu. nō habē. pp. nām feudi. Et facit n̄ b in
pn. Et eodē mō dicēdū ē si princeps donaret dicta bona
cū pacto qz possit infēdare acceptans qz videt infēda-
re ipse princeps fm̄ And. hic.

De forma fidelitatis.

Continuat ad pcedētia hoc mō. s. vifuz ē q̄liter val. te-
neat iurare dño. Nūc at restat vidēdū ad q̄ teneat vasal.
dño suo: p̄terea subijciū rubrica de forma fidelitatis.

A epistola. Totū iste ti. h̄ originaliter d̄ vbo
ad v̄bū. xxiij. q. v. c. d̄ forma. Casus: vas.
iurās fidelitatē dño suo d̄ spi mēoria h̄ se lex ca-
pi. q̄ hic specificat̄ z ab his nō tm̄ se d̄ abstinere v̄z sup
illa auxiliū z cōsiliū dño exhibet̄ similiter cō vice mutua
est obligat̄ dñs vas. suo virtute dicte fidelitatis. b. d. Mo.
q̄ vas. iurās dño fidelitatē d̄z bec lex capi. in memoria ha-
bere z sic nō esset necesse de iure q̄ exprimat̄ in iuramēto
q̄z sufficeret generaliter iurare fidelitatē vt p̄z. s. ti. p̄z. i
p̄in. s̄z pp̄ ignaros cōsuetū est exprimi. put dixit tex. j. ti.
p̄z. Et q̄z ex declaratiōe tex. litterali intelligitis meli⁹ me-
dullā tex. z hui⁹ iuramēti apostillādo tex. dicite ibi d̄ cor-
pore suo. i. q̄ ipse vas. nō erit cā neq̄ p̄ se neq̄ per aliū vt
dñs patiat̄ dānū in corpore suo s̄z iuxta posse suū curabit
cōseruare ipsuz icolumē vt p̄bat. j. in ti. se. Ibi d̄ secreto
suo. i. vt nō reuelet secreta sua in dānū suū vt. s. ti. p̄z. q̄d
qualiter intelligat̄ dixi in. c. i. s. hic p̄t esse ti. q̄. mo. fe.
amit. Ibi munitionib⁹ suis. i. nō reuelet scā p̄ q̄ dñs mu-
niebat se ab hostib⁹ z inimicis suis p̄ dē iura ad q̄d facit
l. i. ff. ad. l. iulīā. maie. Ibi de sua iusticia vt q̄z dñs cōne-
nit va. q̄z vult agere p̄ eū occasiōe ipsi⁹ feudi z vas. exp̄sse
fuit cōtumar in nō parēdo iuri vel aliter fuit cā vt dñs n̄
posset p̄seq̄ iusticiā vt pleni⁹ declarabo. i. q̄ fuit pri. cā bñ.
amit. in. s. itē q̄ dño. Ibi honestatē ei⁹. i. dñi z eri. vt ipse
vas. abstineat se ne v̄tat̄ inhonestate i domo dñi sui circa
ei⁹ vxorē vel sororē vel filiā vel similit̄ vt p̄bat. s. q̄. mo. fe.
amit. in. s. rur̄sus ibi possessiōib⁹. i. d̄ suis reb⁹ vt p̄z. j. in
ti. se. z q̄ fuit pri. cā. bene. amit. in. s. s̄z q̄ delator ibi leui-
ter regit̄ cū v̄bo p̄cedēti nō sequenti Ibi difficile exēplifi-
ca vt q̄z vasal. seminauit discordias pp̄ quas bonū de fa-
cili erat paratū dño nūc z p̄ illas discordias dñs nō pōt
habere nisi cū difficultate Uel exēplifica q̄d scō operā de-
dit vt nō fieret ibi. impossibile: vt q̄z forte ipse vas. distur-
bavit matrimoniū q̄d erat futurū cū ip̄o dño z ex opa. va.
nō est possibile q̄ possit āplius esse vt q̄z forte illa dña p̄rit
cū alio vel ponas aliqd̄ aliō exēplū simile Ibi fidelis. i.
vas. vt. s. de cōtro. inuesti. i. pri. Ibi documēta. i. supradcā
q̄ ex dictis lex capi. colligunt̄ Ibi caueat. i. p̄mittat suo
iuramēto fidelitatis quātū i ip̄o fidelitas iuramento de
sui natura iesse itelligat̄ vt. s. dixi ibi p̄ter subaudi vt p̄z
in ti. so. in fi. iij. ver. cōsiliū zc. cū ibi nō. Ibi vicē. i. eandēz
fidelitatē ibi reddere d̄z quasi diceret q̄ ad eādē fidelita-
tē teneat dñs vas. in p̄dictis casib⁹ put z fm̄ q̄ ipse vas. te-
neat dño vt. s. dictū est Ibi malefidus. i. malefidei fm̄ gl.
Ibi sicut ille. i. vas. Ibi p̄uaricatiōib⁹. i. variatiōib⁹ q̄z di-
uersaz cām adiuuat p̄dita cā put exponit̄ p̄tex. in. l. ff. d̄
p̄uarica. facit. l. i. s. p̄uaricatorē. ff. ad turpil. Ibi p̄fidus
i. fidē pdens Ibi piurus nō itelligas p̄ hoc q̄ dñs iuret
vas. vt statiz dicā vnde nō referas ista v̄ba ad p̄sonā dñi
s̄z ad p̄sonā vas. put. s. exposui In v̄bo sicut ille. no. q̄ in
iuramēto fidelitatis sempitelligūt̄ cōprehēsa ista lex ca.
de q̄b⁹ in isto tex. z in. d. c. de forma. sicut in simili dicim⁹
z in quocūq̄ alio iuramēto in quo subitelligunt̄ certe cō-
ditiōes z capitula q̄ no. p̄ gl. in. c. quēadmodū extra d̄ in
reiu. z in autē q̄d eis. C. d̄ nuptijs z in. c. fi. de be. C. Itē
no. ex illo tex. pp̄ illū v̄bū incolumē q̄ vas. nō p̄t accusare
dñz suū criminaliter gl. signabilis in. d. c. de forma nisi p̄
sequeret̄ suā vel suoz iuriā. Ampli⁹ nō p̄t esset estis i cā
criminali vas. p̄ dñz q̄ nō p̄t accusare: nec testis p̄t eē. iij.
q. i. c. testes. z est gl. i. d. c. d̄ forma. s̄ illā glo. i. p̄bat Jo.
de fanturij z archi. vos tenebitis gl. in. d. c. de forma. q̄z
hic seq̄t̄ an. de iser. z allego theorica i. c. i. s. si illō. i. q̄ fuit
pri. cā bene amit. Ampli⁹ dicūt̄ in gl. q̄ nō p̄t esse aduoca-
tus vas. p̄ dñz z eodē mō sentit gl. in. d. c. d̄ forma ex q̄b⁹
oibus potestis iserre q̄ versa vice dñs p̄ vas. non d̄z testi-
ficari nec patrocinari vel accusatiōez porrigere ar. s. dño

.eo. alias p̄det. feudū z p̄dicta vera nisi dñs vel vas. eēt
p̄ditoz patrie vel dñi quo casu admitter̄ accusatio. gl. est
in. d. c. i. s. idē si. quā signabitis. Et est aduertendū q̄ va.
p̄ ei⁹ p̄p̄riū filiū p̄ dño d̄z p̄stare auxiliū. c. i. in fi. bic finit̄
lex z est gl. magistra in. d. c. de forma Aduertendū tñ est
q̄ se defendendo vas. p̄t p̄cutere dñm suū ex iusta cā s̄z ar-
chi. in. d. c. de forma nec p̄det feudū. facit. l. i. C. vnde vi.
z eodē mō dicit archi. si vas. esset iudex deputat⁹ nā iuste
posset dānare dñz suū z ad mortē: s̄z fortassis dicendū eēt
q̄ excusaret̄ pp̄ vinculū iuramenti. Excipit̄ iperatoz vt vi
debitis in ti. se. z et̄ papa vt in. c. veniens de iureiu. z etiā
patria p̄pria. l. nūme. ff. de religio. z sup̄ri fune. z videte
gl. in. d. c. de forma. C. Mo. ex dēā p̄te q̄ vas. sub vinculo
iuramenti nō d̄z reuelare secreta dñi ad ei⁹ dānū: dixi su-
per tex. z p̄bat. j. ti. se. z no. p̄ glo. in. d. s. c. de forma. fac
q̄d dicit bal. in pace cōstātē i v̄bo credētia. vbi videt̄ vel
le idez vinculū esse inter subditos z dñz q̄d vulgo inter cō-
federatos dicit̄ secreta q̄ vulgus ignorat ar. i. l. i. s. sūma
cū vtilitate. ff. d̄ his q̄ deiece. vel effude. ita bal. ibi. Simi-
le dicim⁹ in his q̄ denūciāt secreta hostib⁹ q̄z capite pu-
niūt̄ vt in. l. oēs in. s. exploratores. ff. de re militari. z no.
in. d. c. de forma. Eodēz mō dicas q̄ vas. non d̄z reuelare
munitiones dñi alias p̄riuarēt̄ feudo. Simile videmus i
eo q̄ dat hostib⁹ munitiones vel mittit litteras vel iūciū.
vel p̄ signū eis notificat. nā incidit i crimen lese maiesta-
tis. l. i. ij. z. iij. ff. ad. l. Juliā. maieft. Et hoc totū dixit gl.
in. d. c. de forma. facit q̄d no. p̄ gl. Q̄do. in tractatu pacis
cōstātē in. s. ego iuro sup̄ v̄bo credentias. Quid aut̄ de
reuelatē cōsiliū principis. Bic vt habet̄ in. l. si q̄s aliqd̄
s. i. ff. d̄ penis. C. Mo. vas. debere vti honestate in domo
dñi vt hic z. s. q̄. mo. fe. amit. in. s. i. z de penitē. dif. v. cō-
siderat z no. p̄ gl. in dcō. c. d̄ forma. C. Mo. ex secūda p̄te
tex. notabilē q̄ nō sufficit abstinere a malo nisi fiat quod
bonū est. lxxvi. dif. c. nō satis z no. p̄ gl. in sti. de insti. z
iure in. s. p̄cepta. facit auctoritas dñi dicentis q̄ nō ē me-
cū p̄ me est. C. Quero an honestas vas. debeat versari i
tota familia dñi: Respōdeo q̄ sic: gl. i. d. c. de forma. S̄z
pone q̄d vas. nō fuit vsus honestate in vna p̄sona familie
dñi q̄ nō ē specificē noiata in libello feudali puta in pedi-
sequa. an vas. amittet feudū ar. q̄ sic p̄tex. nostrum ibi
honeste. Et ibi si beneficio vult dignus haberi. In p̄rius
determinat and. de iser. Nā solū vas. p̄det feudū qñ vti
inhonestate in p̄sonis specificē in hoc libello numeratis
puta i filia vel vxore. c. i. s. i. s. q̄. mo. fe. amit. Et ista ps
eq̄ssima est q̄ sumus in materia penali q̄ est restringēda
ca. odia de regul. iur. li. vi. l. cū q̄dā. ff. de lib. z posthu.
C. Mo. ex dēā p̄te q̄ vas. nō tm̄ est obligat⁹ ad nō facien-
dū dānū dño v̄z et̄ d̄z dare auxiliū: q̄ alias non faciat.
Et sic suū fidelitatis iuramentū interpretat̄ vt ipse nō faci-
at z p̄hibeat alios facientes vt. j. q̄ fuit pri. ca. bñ. amit.
in. s. itez qui dñm z in. s. p̄terea. facit q̄d no. s. q̄. mo. fe.
amit. Simile dicim⁹ in oib⁹ p̄missiōibus negatiuis. vt
ff. de ver. ob. l. in illa z. l. iter stipulatē in prin. z no. glo. in
d. c. de forma. Adde tñ q̄ vas. nō debeat esse p̄ alijs in
iudicio p̄ dñm suū vt ex hoc tex. colligit̄. z in. c. fi. extra d̄
postu. Tñ p̄ se z suis p̄t petē z defendere ar. in. c. peti.
extra de iureiu. C. Mo. q̄ piurus nō p̄t esse saluus d̄ suo
feudo q̄d intelligas v̄z qñ istud piuriū cadit sup̄ deli-
cto vt hic. Secus at̄ si caderet sup̄ p̄ctu vt. i. q̄ fuit pri. ca.
bene. amit. i. s. z ita no. gl. s. q̄. mo. fe. amit. s. ij. facit q̄d
tāgit̄ p̄ canonitas i ca. fi. de hereti. C. Mo. ex tertia p̄te
q̄ eadēz fide teneat̄ z obligat⁹ est dñs suo vas. quēadmo-
dū eō vas. dño. binc est q̄ in signū mutue z p̄petue dile-
ctiōis z fidei seruāde oicū interuenit. xxiij. q. v. ca. de
forma. c. tibi dño. lxxij. dif. facit. c. ego. n. z. c. veritatis de
iureiu. d. c. p̄ tuas de dona. spec. z Jo. and. sequit̄ in ti.
de feudis. s. i. ver. cetex p̄dictis oibus i fi. facit. c. ex or.
de his q̄ sūt a maio. p̄te capi. Ex quo isert̄ q̄ sicut vas. p̄
delictū commissum in dñz p̄riuarēt̄ feudo. Ita z dñs p̄

delictū cōmissū i vasallū p̄uari d̄ iure suo .f. p̄prietate
 quā h̄ i dicto feudo q̄d̄ ē multū notādū. Et dicit hic bal.
 q̄ p̄inde est ac si diceret vsufructus cōsolidat̄ p̄prietate.
 Ita vtile d̄niuz cōsolidet̄ cū directo. Et facit q̄ no. In
 no. 7 Jo. an. de abbate erga monachū in. c. fi. d̄ cōdi. ap
 po. 7 p̄bat̄ in. c. d̄no cōmittete. i. si de feu. sue. cōtro. 7 i. c.
 i. qualiter do. pprie. p̄iue. Et hoc ē collegit glo. hic posi
 ta p̄bans p̄dicta p̄ tale exēplū v̄z q̄ sicut libert⁹ negās
 alimēta patrono inopi punit̄ q̄ redigit̄ in seruitutē. Ita
 7 cō patronus denegās liberto p̄iuaat̄ opis que sibi im
 posite fuerunt gratia libertatis 7 ēt hereditate ipsius li
 berti abintestato nō at̄ ex testamento vt in. l. si patronus
 nō aluerit. ff. de bonis liber. 7 in. l. alimēta. de lib. agno.
 Et hoc voluit tota ista glo. v̄z q̄ iuxta fi. sui que b̄n loquit̄
 7 eā sequit̄ doc. in. d. c. de forma. ¶ No. ex dicta vltima
 parte in fi. q̄ fides d̄ seruari bincinde. 7 qui fidē nō pre
 stat eā sperare nō d̄. facit q̄d̄ no. p̄ gl. s. p̄ quos fiat inue
 stit. in. s. fi. 7 ibi dixi i primo notabili 7. j. que fuit p̄i. cā
 bene. amit. in. s. i. 7 hoc voluit dicere glo. hic posita in fi.
 sui p̄ gl. 7 doc. in. l. cū p̄ponas. C. de pac. 7 in. l. si instituta
 in prin. ff. de transa. ¶ In glo. que i isto. c. ad fi. hic not.
 esse gl. aureā q̄ d̄ns qui nō p̄stat fidelitatē 7 nō obseruat
 erga vas. octo q̄ i hoc tex. p̄iuaat̄ p̄prietate feudi. ¶ S̄z
 opere p̄reū est querere ad quē deuoluat̄ ius feudale. gl.
 in. d. c. forma dicit q̄ deuoluit̄ ad superiorē non ad vas. p̄
 7 gl. in. c. i. i. qualiter do. ppri. p̄i. quā gl. sequit̄ hic bal.
 h̄ nō alleget. 7 dicit q̄ est mirabile q̄ p̄prietas cōsolide
 tur vsufructui. vos cōcordate has snias hoc mō aut loq̄
 mur i feudo dignitatis. puta regio vel ducali. 7 loquitur
 glo. in. d. c. d̄ forma. aut loq̄mur in feu. p̄iuaato nō digni
 tatis. 7 tūc loquat̄ gl. in. d. c. i. 7 bal. hic p̄ hoc facit. c. i. s.
 p̄terea ducat⁹. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ fe. 7. l. iter dum. ff. de
 op. lib. in fi. 7 facit q̄d̄ no. bal. in simili in legitimatiōe. i
 .l. tāquā. C. de fideicō. nā declarādo p̄dicta pono exēpluz
 dux vel mar. qui recogno. feudū ducale vel marchionale
 ab iperio p̄ vas. cōmisit̄ aliqd̄ de istis octo de q̄bus in tex.
 certe nō esset dignū nec honestuz q̄ dignitas ducalis vel
 feudū applicet̄ vas. facit. l. si. ff. de tutelis. Ecce exēplū de
 feu. p̄iuaato. pono ego p̄iuaat⁹ dedi i feudū vnū p̄diuz 7
 cōmisi p̄ vas. meū vnū de his octo de q̄bus i tex. certe tūc
 applicabit̄ p̄prietas vas. 7 sic vas. hēbit̄ directū d̄niuz 7
 plenū. ad hoc facit rubrica dū dicit qualiter d̄ns p̄prietate
 p̄iuaat̄. nō at̄ dicit de dignitate. ¶ Quero ab extra iux
 ta p̄dicta vtrū d̄ns teneat̄ iurare fidelitatē vasallo suo. 7
 videt̄ dicendū q̄ sic p̄ istū tex. postq̄z vas. de necessitate iu
 rat d̄no vt. s. p̄ quos fiat inuesti. in. s. fi. q̄ eadē vicē de
 bēt sibi vicis̄ reddere d̄ns 7 vas. vt hic d̄. p̄ hoc facit. i.
 de p̄bi. feu. alie. p̄ fe. l. si. 7 glo. ibidē videt̄ tenere hāc p̄tē
 facit p̄ hac parte in tractatu de pa. p̄stāte. in. s. ego iuro.
 vbi i perator iurat suis subditis. S̄z i p̄riū ē veritas. p̄iō
 q̄ nō reperit̄ aliqua lege cautū exp̄sse. itē q̄ vas. equipa
 tur liberto. vt no. j. d̄ mi. vas. qui cōtu. est. h̄ patronus nō
 iurat liberto p̄p̄ honore suū. l. q̄ bona. s. pe. ff. de dā. infe.
 7 de iure i. l. iusiurādū. q̄ ad pecunias. s. hoc iusiuran
 dū cōiuncta. l. honori. ff. de obsequiis a lib. ergo nec d̄ns
 iurare d̄ vas. facit p̄ hac pte q̄d̄ dicit bal. in. l. liberti. liber
 teq̄. C. de op. liber. Nō ob. iste tex. q̄ fatēdū ē q̄ d̄ns red
 dat vicē vas. l. in obseruādo ei sine iuramēto illud ad q̄d̄
 vas. est obligatus p̄ iuramētū d̄no p̄stitū nō ergo tenetur
 iurare d̄ns. vasallo s̄z in effectu tenet̄ sibi i t̄m absq̄z sac̄o i
 quantū tenet̄ ipse vasal. d̄no cū sac̄o. vñ plus ē in vas. q̄
 iurat 7 deo teste p̄mittit. nō ob. dicta gl. in. s. fides. q̄ d̄
 intelligi fm̄ istū tex. quē allegat 7 sup̄ quo se fundat v̄z q̄
 d̄ns teneat̄ reddere eadē vicē vas. nō at̄ q̄ obliget̄ p̄ sac̄o
 vt. s. dicit̄ ē. Et t̄z bal. i. l. liberti liberteq̄. C. de op. liber. 7
 si dicta glo. habuisset sensuz cōtrariū nō bene loqueretur
 nō ob. dicit̄. s. ego iuro de pace cōstantie q̄ nō loquunt̄
 de iuramento vas. ad d̄m vel ecōtra. s̄z loq̄tur de sacra
 mento affecuratiōis. vbi p̄ affecuratiōe p̄iū p̄stat̄ binc

inde. de quo sacramento fecit mentionem. s. ti. p̄. in fi.
 Et q̄bus infer̄ q̄ i iuramento nō ē paritas iur̄ d̄m 7
 vas. iō t̄z and. de iser. 7 ia. de bel. hic 7 cōiter doc. in. c. i.
 extra de feudis. Similiter nō est paritas ipignorando
 ius q̄d̄ q̄s h̄z in feudo. vt dixi. j. de probi. feu. alie. p̄ fe. in
 prin. in prima glo. Itē videmus nō esse paritatē in reli
 quendo ius ipsoz ad p̄ias causas: q̄ d̄ns p̄t hoc facere
 vt. i. de pa. iura. fir. in. s. pe. sed vas. nō p̄t. vt. i. qualiter
 oliz feu. alie. pot. post prin. Similiter nō est paritas in
 alijs casibus quos scripsi. i. de cōsue. rec. feu. in ver. 7 cū
 dat̄. ¶ Quero an vas. teneat̄ iurare filio d̄ni fidelitatē
 viuente d̄no dic̄ q̄ nō si nō vult vt colligit̄. j. de ca. cora.
 in prin. de probi. feu. alie. p̄ fe. i. s. p̄terea siquis. 7. s. quo
 tpe miles. c. i. nisi forte d̄ns a prin. ei dedisset feuduz cum
 hoc pacto q̄ iuraret̄ ēt filio suo ipso d̄no adhuc viuēte vt
 probatur in tractatu pacis cōstantie in. s. in noie xp̄i. vbi
 iurat̄ ēt filio i peratoris. facit. l. cū patronus. s. i. ff. d̄ op.
 liber. 7. l. siquis opas. 7. l. si operariū. Et h̄ nō teneat̄ filius
 iurare t̄m nō d̄ eos offēdere. vt. i. q̄ fuit p̄i. cā. b̄n. amit.
 i n. s. rursum. 7. s. in. s. iij. qui. mo. se. amit. 7. i. an ille qui
 interfecit fra. do. c. i. Sed vtrū fili⁹ vas. viuētis debeat iu
 rare dic̄ q̄ nō vt reperiat̄ cautū. sed b̄n d̄z se cauere ab of
 fendendo vt. i. de probi. feu. alie. p̄ fe. in. s. in sup̄. Et p̄di
 cta sunt de mente iac. de ardis. in sūma in ri. qualiter iura
 re d̄ vas. sub rubricella nūquid 7 filio d̄ni iurare d̄ vas.
 7c. D̄no at̄ 7 successorib⁹ bene posset fieri i inuestitura p̄
 missio siue iuramentū vt in. c. ego. n. ep̄s. extra de iure iu.
 7 dixi in. c. i. in prin. j. q̄ fuit p̄i. cā bene. amit. ¶ Quero
 q̄z hic d̄ q̄ vas. non debet p̄dere secreta d̄ni. quid si d̄ns
 dixit vas. i secreto q̄ velit occidere ticiū. an vas. poterit re
 uelare aut quid agere d̄z: dic̄ q̄ d̄z psuadere d̄no ne id fa
 ciat 7 dicere ticio in genere vt custodiat se q̄ quidaz vult
 ipsum occidere non t̄m d̄z noiare aliquē. ita dicit glo. xij.
 di. notauit. 7 probatur in. c. si sacerdos. extra de offi. or. 7
 tenet and. de iser.

De noua fidelitatis forma.

Continuat̄ hoc ordine: supra visuz ē de antiqua for
 ma fidelitatis: nūc autē videndū ē d̄ noua fidelitatis for
 ma: p̄terea subiicit de no. fid. for.

Et 7 alia. Casus: h̄z iuramētū fideli
 tatis generaliter p̄stitum
 p̄ vas. sit sufficiens de iure ac in se continet̄ inte
 grā 7 p̄fectā fidelitatē sine alia adiectiōe. attamen pp̄ sim
 plices 7 ignaros specificat̄ 7 noiati: exprimunt̄ in fideli
 tate oia ea capitula ad que vas. obligat⁹ est domino 7 de
 bito fidelitatis mō 7 forma hic descripti. b. d. vsq̄z ad. s.
 inuestitura. ¶ In tex. ibi ad vltimū diē dic̄ fm̄ andr. de
 iser. q̄ ista verba ponunt̄ pp̄ simplices. 7 sunt sup̄flua. q̄
 ēt si nō apponāt: debet ipse iurās p̄petuo esse fidelis post
 quā iuramentuz est factū sine p̄finitiōe t̄pis ar. C. de pe
 nis. l. seruus 7 de diuersis referi. l. flo. 7. l. iuris peritos. ff.
 de excu. tu. facit q̄ dixit in no. in. c. ex litteris extra de con
 stitu. ibi i peratore. nā i perator d̄z in oī sacramento fideli
 tatis excipi vt. i. de probi. feu. alie. p̄ fe. in fi. ¶ In gl. ij.
 hic posita in fi. ibi vel rege. p̄t intelligi de eo rege a quo
 tenebat feudū q̄ casu ipse rex tanquā p̄iōz d̄ns d̄z sp̄ exci
 pi vt. i. hic finit̄ lex i. s. fi. n. 7 q̄libet puicia h̄z iuū regēvi.
 q. iij. scitote 7. vi. q. i. i apib⁹ 7. l. postliminiū. ff. d̄ captiuis
 p̄t ēt intelligi q̄ loquat̄ de rege romanor̄ q̄ nō dū est cōse
 cratus 7 coronatus de iperio. 7 sic nō erat verus impera
 tor vt probat̄ in. l. bene a zenone in fi. C. de quadrien. pre
 scri. in. c. venerabilē extra d̄ dec. 7 no. in. l. ex co. ff. d̄ ista.
 mil. in autē. vt p̄pona. nomen ipera. in prin. 7 Otto ipe
 rator similiter appellauit se regēz 7 italia appellat̄ regnū
 italicū in. c. tibi do. l. iij. dif. 7 probat̄ in. c. i. s. si de inuesti.
 inter do. 7 vas. l. is ori. 7. j. quis dicat̄ dux marchio vel co.
 in. c. i. in prin. 7. i. de pa. ten. in prin. 7 in fi. ¶ Birecte in

telligat. i. sane et perfecte ut extra de spōsa. ex litteris et in
c. ex pte. ibi continet fidelitates subaudi qd p3 q2 ille qui iu
rat fidelitates d3 sp in memoria hie oia capitula ad q te
net ex debito fidelitatis ut dixit tex. s. ti. p3. et hoc volu
it gl. hic posita. et p hoc est expedita. Ibi membrū. qd sit
et qualiter capiatur membrū dic p L. i. in. l. nō sūt liberi. ff.
de sta. bo. et pleni p bar. in. l. ij. ff. de pub. indi. Ibi vel cō
tumeliā. dic q iniuria et cōtumeliā differūt tāquā genus
et species qm iniuria dicit oē qd nō iure fit: s3 cōtumeliā
pprie in specie pro ipsa iniuria illata ut .l. i. in prin. ff. d
iniuri. Ibi quācitius potero. qd intelligit bal. et bñ cum
aliquo moderamēto ipis de q dicit esse glo. singulares in
Lemilius. ff. de minoribus facit. l. qd dicim. ff. de solu. et
qd dixi infra. de pbi. feu. alie. p se. in. s. firmiter. ibi nun
ciabo et h vas. sp facere tenet ad hoc ut dñs possit euitaf
piculū. et si vas. hoc nō facit d3 pdere feudū ut. j. q fuit pri.
cā bene. amit. in. s. pterea et in glo. hic signata q p hoc est
expedita. Ibi put potero. hoc iō dicit qm si vas. hoc non
posset esset excusatus nec priuaret feudo ut. j. q fuit pri.
cā be. amit. in. s. s3 nec est alia. et in glo. hic posita s3 nō bñ
allegat facit tex. in. c. ij. s. de feu. sine cul. nō amit. et q no.
glo. s. qui. mo. feu. amit. in prin. et in. c. i. s. quo tpe miles
ibi spāliter vel generaliter An at sufficiat generalis pcla
matio dixi. j. d pace iu. fir. s. fi. Ibi pādā. subaudi. s. scien
ter et ad dānū dñi. nā ista duo reqrunt ad hoc ut vas. māi
festās credentiā dñi priuet feudo et dixi late in. c. i. s. hic
p esse ti. qui. mo. fe. am. et. s. in. ti. ij. Et hoc voluit gl. hic
posita. Ibi scā. vel p signa vel scripturā vel alio mō ut di
xi. s. ti. p. Ibi expedire subaudi. et istud cōsiliū d3 vas.
dño exhibere alias priuat feudo cū videat facere q fide
litate. qm nō sufficit q se absteineat a malo nisi faciat qd
bonū est. et p dicta pbanf. s. ti. p. in fi. et hoc et voluit di
cere glosella hic posita. Ibi ex mea psona. hoc iō dixit qz
sicut ipse vas. tenet dñm adiuuare q alios et ab alijs euz
defendere ne p dicta ei eueniat ut pbat. s. eo. in ver. iuro
q nūquā et. ita quoqz et multomagis in sua psona et h at
tendere ne p dicta fiat et hoc est q voluit dicere gl. hic posi
ta que ad p dicta allegauit aliquas cōcor. ut statiz dicam.
¶ No. ex prin. huius. c. q illud q de sui natura est tacite
intellectū si specificet noiatiz intelligit nouā formā indu
cere qd intelligas vey fm bal. quātū ad formā apparen
tē nō quātū ad intrinsecū sensū ad virtutē essentialē sicut
videmus in eo q spicā exentit qm nihil noui inducit. sed
velatā formā et inclusā oñdit ar. i. l. cūz qz. s. fi. ff. de acq.
rez. domi. ¶ No. qd forma substārialis pōt declarari p
formā accidentalē ut hic et dixi. s. ti. ij. c. i. nō at pōt muta
ri ut in. l. platā. C. de senten. et interlo. om. iu. et no. in. l. n
sunt liberi. de stat. bo. Qñ at intelligat esse forma substā
tialis et qñ accidentalis dic plene p bar. in suo tractam
tiberi adis ad fi. Quot at modis capiatur forma bal. in. l. i.
ff. de lib. et post. et plene p bal. in. l. si duo. s. si qz iurauerit
ff. de iniu. vbi ponit. xij. species quas ibi videre poteris
facit q no. i. c. i. extra de baptismo. ¶ No. ex tex. ibi ego
ticius iuro et. q instrumentū pōt formari in pria psona q
hētis ut hic in. c. i. s. ti. ij. s3 dic q pōt et formari in tertia p
sona qz i hoc nō ē vis dñmō nō omittat substātia verita
tis ut ē tex. expōssus ibi inno. in. c. de cōuer. cōiu. in autē. si
qñ. C. de cōsti. pecu. imo si qñqz instrumentū loqueret in
pria psona qñqz in tertia nō viciabit instrz. gl. est que in
cip. i. l. si ego. ff. si cer. pe. s3 mar. similiter nō refert an sba
inuestiture sint de pñti siue de pterito. ut p io. an. i. c. ab
bate de verbo. si. approbat p bar. in. l. p dia. de ac. ep. per
bal. s. de his qui feu. da. pos. in. s. pe. Qualiter at notari
debeat cōficere instrz. dic ut no. p glo. in autē. de tabellio.
s. i. colla. iij. ¶ No. ex tex. ibi q oēs hoies iūcta gl. q exci
pūt ppriā priāz qd hois appellatiōe venit ciuitas et vni
uersitas d quo in. l. metū. s. ai aduertēdū. ff. q me. cā bal.
in rubrica. C. ad treb. Jo. and. in. c. cū in illis. s. i. de pre
bē. li. vi. ¶ No. et ex tex. ibi et bec sacra euāgelia. q d iua

ramentū pstat sup euāgelis. dicit tñ bal. hic q idē si sup
testō veteri. c. et si pps d iureiurā. vel sup alia re sancta. l.
generaliter. in fi. C. de rebus cred. faciūt q vidimus. s. ti.
ij. gl. in de. i. de hereti. io. an. in. c. ut circa d elec. li. vi. bal.
in. c. i. s. si. n. s. qui sit inuesti. in. s. itē sacra. post glo. i. de
pa. iura. fir. te. ¶ No. q generalis locutio dicit esse qd
pfectū qz cōtinet oēs suas species ad qd. l. i. ff. si cer. per.
et iō sufficeret iurare fidelitatē simpliciter sic dicit iuro
ibi fidelitatē q oēm hoies excepto iperatore ut hic. Quin
imo et breui et generaliter posset iurari sic dicit iuro q
ero tibi fidelis sicut d3 esse vas. dño. ut p3. s. in. d. ti. ij. i pn.
et sub isto tali iuramēto simplici et generali cōprehendūt
oia capitula reqsita ad fidelitatē ut. s. ti. pxi. S3 bodie
pp simplices q ignorant significatiōes vocabulor qd cō
tineat ipsa fidelitas specificāt ipsa capitula in iuramētis
fidelitatū ut appeat ad qd teneat iurās ut pbat i isto tex.
et in. c. ego. n. eps. extra d iure iu. Itē et est alia rō qz solet
plus timeri id q spāliter qz q in genere pollicet. xxij. q.
vi. c. q3 q3. no. gl. s. in. d. ti. ij. in fi. Itē qz natura quotidie
deproperat edere nouas formas. C. d veteri iure enude.
Lij. s. s3 qz s3 and. d iler. ¶ No. eē subueniēdū simplicita
ti hois q ignorat significatiōes vocabulor. ut hic et in. l.
i. in prin. C. de indicta vidui. tol. facit q dixi. s. de na. fe.
in. c. i. in fi. Et ex hoc dixit gl. no. in. l. stipulatio in. s. hoc
quoqz. ff. de ver. ob. qz dicitū testis simplicis et rustici q
deposuit talē possidere qquā interrogat qd sit possessio
nescit diffinire. facit qd no. gl. in fi. de inuti. stipu. i. s. itē
si quis qd tangit in. c. ex litteris extra de spon. ¶ No. ex
tex. ibi vel in antea habes q iuramentū pstat sup futuro
qd intelligit bal. esse vey qñ ipsuz pstat sup reb. secus si
sup statuto qz tūc ad pterita. et allegat. c. clericus extra d
iure iur. S3 tu aduerte qz h virtus iuramēti pstiti sup sta
tuto pterito nō extēdat ad futura ut ibi. tñ si a principio
qz iuraret seruare statuta pterita iā scā et futura fienda
tale iuramentū capet et iura futura. ut ibi expōsse t3 inno.
facit. c. pterea extra de testi. cogē. qd intelligas pcedere
nisi talia statuta essent illicita et q libertatē ecclesiaz. ut in
c. i. extra de iure iu. li. vi. ¶ No. tex. ibi reqsūt s3 bal. hic
et ad hoc vidi allegari in magna qōne istū tex. qz h vasal.
teneat iuuare dñz si ab eo fuerit reqsūt est tex. in. c. i. s. n
cogit. i. an ille q interfe. fra. do. feu. am. Et dicit and. hic
q elegans est ad ligas et cōfederatiōes q hūt quotidie i
ter principes. vñ tenet aliū iuuare sub pena intelligitur
si fuerit reqsūtus. ita bal. hic et post eū. d. mar. bal. in. l. exe
cutoz. in. xii. col. C. de execu. rei indi. In simili cōsuluit
calda cōsi. iij. in ti. de penis. facit. l. magnā. C. de ptabē.
et cōmit. stip. nec etiam p hoc dñs pder ius feudi et si cen
tū āms stetit q nō exegit seruitia a vasallo qz nō idignit
ita bal. in. c. ex pte. in. ij. col. de testi. p tex. que ipse ad hoc
cōmendat in. c. ij. s. de feu. sine cul. nō amit. bar. in simili
l. scimus. C. de agri. et censi. li. xi. in. l. fili. C. de decuri. li.
x. p dicta tñ declarate. ut. i. statim dicā p tex. hic in xbo si
sciuro. Et ita aluaro. in. c. i. s. s3 nec alia s. pterea. j. que
fuit pri. cā bñ. amit. ¶ No. tex. ibi sine tua licentia q se
cretū mibi cōmissuz possuz cū licentia illius reuelare ita
bal. hic. ¶ No. ex isto tex. ibi et si sciuro et. qz h vas. non
icidat in penā amissōis feudi nō pstat auxiliuz dño nisi
fuerit reqsūt ut hic. et. j. q fuit pri. cā bene. ami. in. s. pte
rea. tñ vey illud est nisi ipse vas. sciret maximū piculum
imminere ipsi dño. qz tūc nō d3 expectare interpellatiōes
dñi sed d3 spōre se offerre. ut in. c. l3. j. si feu. fue. cōtro. et
j. hic finit lex. s. ad h. alias at non priuaret vas. feudo s3
spōre nō offerat ad seruiēdū. ut dicto. c. l3 et hoc et voluit
gl. hic. ¶ Et de hac materia in. d. c. l3 et in. c. i. s. i. hic finit
lex. et. j. de pbi. feu. al. p se. in. s. firmiter. ¶ No. ex de
pte q in iuramento semp intelligit possibilitas iurātis
facit. c. ij. in fi. s. de feu. sine cul. non amit. et. s. ti. pxi. nā
impossibilitas excusat a periurio. l. fi. ff. qui satisda. cogā.
de quo in. d. c. l3 si de feu. fue. contro. ur. ij. oppo. et in. c. fi.

de alie. feu. pa. **C** No. ex hoc tex. l. si. qd. qneadmodu va
fallus tenet seruare dñs ab offensione alteri. ita quoq; z
multo fortius ab offensione ppria vt dixi supra. tex. facit. l.
cu meo cu ibi no. ff. de pac. qd. intelligas rex fm and. de
iser. qñ tractat d offensione in dñm. S; vbi tractatur d de
fendēdo dñm. tñc dca eqpario nō pcederet. qm vasallus
bn tenet defendere dñs; p alios. s; nō p se vt no. glo. j. hic
finit lex. s. fi. facit ad pdca qd no. extra de iureiu. c. peti
tio. z i. l. i. qñfiriōi. C. d. solu. **C** Ppo. cu gl. ij. q imo i iura
mēto fidelitatis d; excipi z altera psona q; iperatoz vt p
bañ. i. hic finit lex. s. fi. cui? pñū hic videt q nō excipiat
nisi solū psona iperatoz. So. ista ē regula v; q vasallus
d; iurare de adiuuādo dñs; p oēm hoies ēt pñes filiū z fra
trē ppriū. s; ab ista regula excipit iperatoz vt hic. itē exci
pit ēt psona prioris dñi si vas. h; plures dños p diuersis
feudis vñ iurādo scdo fidelitātē d; excipi psona dñi anti
qoris vt in pñio z hoc voluit tota ista glo. vsq; ad fi. q bn
loqmur. z de hoc ēt dixi sup tex. Et adde q ab hac regu
la intelligit ēt excepta psona pape vt in. c. venientes extra
de iureiu. ēt si expse nō exceptuet vt no. i. c. cōstitu. extra
de rescrip. itē excipit bal. qñ ledereē p; frater vel fili? vas.
circa ea q sunt imutabilia de iure tex. insti. de iure natura
li. in. s. s; naturalia s; possēt dici fm. d. Qdar. exceptionē
bal. nō verā q; iuramentū pferē nature. xxij. q. vlti. c. de
forma. vbi glo. in terminis. Mō ob. s. s; z naturalia q; fa
teoz naturalia imutabilia in genere nō at in specie no. i. l.
fi. C. si cōtra ius vel vtili. pub. z p albei. in. l. quotiēs. C.
de pñibus ipera. offe. tñ pdicta possunt sustineri q; ex quo
respectu psonaz iuramentū est generale nō videt mens
iurātis istos cōprehendere q speciali progatiua gaudent
iure nature. l. filios z similes iuxta glo. notabilē in simili
in. l. decurionū. C. de silentarijs li. xij. In gl. q incipit. q
sp no. gl. q punit. l. vas. negligens sicut dolosus. **C** P
po. cu glo. vi. q imo vas. nō tenet dñs; adiuuare volentem
aliū offendere vt pbat in. d. c. i. in pñin. j. hic finit lex cu
ius cōtrariū hic legit. So. iste tex. tollit cōtrariū qm pre
supponit q dñs iuste se mouebat ad offendendū quo casu
tenet vas. ipsum adiuuare vt hic. s; vbi dñs iniuste se mo
uet ad offendendū z hoc cōstat tñc vas. nō tenet ipsuz ad
iuuare vt ibi. S; vbi dubitat an iuste se moueat vel n. tñc
in dubio tenet ipsuz adiuuare s; qdā z male voluerint di
cere q vas. indistincte teneat adiuuare dñm. Et pdicta
sunt vera nisi dñs esset excōicatus vel bānitus qbus casi
b? vas. nō tenet ipsuz interz adiuuare. tñ censeat absolut?
a debito fidelitatis. put oia pdicta colligūt ex. d. c. i. pñ.
hic finit lex. z hoc voluit tota ista glo. vsq; ad fi. que bn lo
quitur. **C** Quero ab extra: cu hic fiat mentio de captiōe.
qd si vas. dedit cōsiliū vel auxiliū in capiēdo ipsuz ad b
vt curaret an hēbit locū iste tex. dic q nō fm and. de iser.
q; d; intelligi de captiōe i mala pte ar. in. l. gradari in. s.
i. ff. de nume. z bono. idē dicendū si ipsuz cepisset vt corri
gat vel emendet a ppinquis. C. de emenda. ppin. i. l. i.
C Querit an vas. teneat seruare dño expensis pprijs in
quocūq; loco vaget dñs. z sine hac qōne ia. ard. in sūma
Varia dixi in. ij. carta sub rubricel. cui? expēsis teneatur
seruire vas. zc. ego puto istā esse veritatē. q aut pti cōstare
ex forma iuestiture qd agēdū sit. z tñc istud d; obseruari.
ar. s. qd sit iuesti. s. pe. z fi. Aut est dubiū. z tunc aut vas.
h; bonū z sufficiens feudū ad tale seruitiū exhibendū. z
tñc teneat ipse vas. seruire dño expēsis pprijs. dum mō
dñs nō vaget extra terrā ppriā ar. in. l. suo victu cu pluri
b? legibus se. ff. de op. liber. C. de anno. z tribu. l. ploc. ff.
de annuis lega. l. meua. s. vt. in autē. de mada. pñin. s.
illud z. ff. de pecu. l. s; z b. s. i. si vero vas. nō h; sufficiens
feudū ad tale seruitiū exhibendū. Et tñc d; seruire expē
sis dñi. d. l. suo victu. z. l. h. ope. ff. de ope. liber. z pbat
in. l. i. ver si tu. ff. de tutel. z ra. dila. z de administ. tu. l.
tutoribus z. ff. mada. l. idēq; s. labeo vbi at dñs vellet
exire pñis; z terrā ppriā z ducere secū vasallos z tunc d;

h fieri expensis pprijs dñi nō at vasalli ar. in. l. cum sepe
C. de eroga. mi. ano. li. xij. z in. l. modios. C. de succp. z
archa. li. x. z pdicta pcedūt nisi vas. duceret i exercitu im
peratoz dñi vadit romā p suscipiēda corona q; tunc d;
seruari forma tradita. i. de pa. iu. fi. te. c. i. i. fi. z d; pbi. fe.
ali. p se. in. s. firmiter z dixi. i. de ca. cor. in. s. similiter. z
de probi. feu. alie. p lotba. in. c. i. z no. in glo. i. **C** Quero
an p cōsuetudines vel statutū possit dari alia forma circa
iuramentū fidelitatis. z dicit and. de iser. q sic cōcludēs
q in pñtatiōe huius iuramēti fidelitatis sp seruari d; con
suetudo illi? loci vt pbat in b tex. arg. ff. de publica. l. si
publicanus. s. fi. z d; euic. l. si funduz. Sed vbi non esset
specialis consuetudo vel prouiso tunc debet pñtari fideli
tas fm formā istius tituli z tituli pcedentis fm ipsum fa
cit ad pdicta. c. i. s. de feu. cog.

Inuestituram. In sūma hoc vult post
quā dñs inuestiuit vas.
z ab eo iuramentū fidelitatis recepit: d; sibi tradere posses
sionē feudi alias si nō tradit tenebit vas. restituere oē suū
dānu; b. d. No. clare ordinē ad pñiēda istrumēta inue
stituraz. nā pñio sit inuestitura. l. s; balis siue abusua: scdo
iurat fidelitas: tertio traditur possessio. faciūt q vidim?
in. c. i. s. qd pcedere deb. inuesti. an fideli. z. c. i. s. titu. ij.
C No. q dñs postquā fecit inuestiturā verbalez z sibi sit p
ñtata fidelitas cogit pñse pōere vas. inesti tū in possessio
nē feudi. vt hic. ex quo iseras q nō possit penitere neq; li
berari a tali obligatiōe volēdo pñtare interesse vt in. c. si
facta. j. si de feu. sue. cōtro. z in gl. fi. hic posita q p hoc re
manet expedita. itē similiter dicim? in donāte z vendēte
vt pñse cōpellant ad tradendū isti. d; dona. in. s. pñficiunt
z isti. de emp. z vendi. i. s. pñciū. d; q p gl. z doc. in. l. i. ff. d
act. emp. z in. d. c. si facta sup glo. fi. vbi ēt declarabo q si
pdicti nolūt tradere q manu militari deberet auferr. l.
q restituere. ff. d; rei vē. **C** No. q p inuestituraz verbalez ēt
cū anulō factaz q; nō adipiscit possessionē feudi vt b c
z in. c. p tuas. extra de dona. z in. c. ex ore. extra de hisiq;
sunt a maio. pte ca. cu ibi no. Intelligas tñ q feuduz b n
ē acqñitū postquā dñs cōpellit pñse ad tradenduz. vt. s.
dixi. nā vas. h; ius ad rē. s; ipsaz simplicē inuestiturā vi
deat habere minus q; si haberet possessionē. xvi. q. ij. vltis
z in. l. minus. ff. de reg. iu. s; odo. z ia. ard. qñter at fiat
p dñs; rraditō hui? corpalis possessionis q inuestitura ppria
appellat dixi. s. in ti. qd pñe. debe. an inuesti. an fideli. c.
i. vbi videas. **C** No. q mora tradere debentis opatur vt
morosus teneat ad oēs vtilitatē quā recepturus fuerat
ille cui debebat fieri traditio vt hic. z no. p glo. s. d; cōtro.
inuesti. **C** Ppo. cu gl. ij. q imo dñs morosus nō teneat
ad oēm vtilitatē. vt pbat in. l. si sterilis in. s. cu p venditō
rē scdo responso. ff. de acti. emp. So. hic loqmur de inter
esse intrinseco hoc ē d; dāno q habuit vas. ibi aut loqmur
d; interesse extrinseco. l. de lucro q potuisset inde pñpere
vas. si d; bito tpe fuisset sibi tradita possessio feudi. vt quia
potuisset ex redditu feudi negociari z lucrari. nā tale in
teresse nō cōsiderat z ita distinguit i. d. s. cu venditōrem
p istā gl. vsq; ad ver. itez si ea zc. Aduerte q; solutio hui?
glo. ita simpliciter intellecta cōfundit bodie p. l. i. in fi. C.
de sen. q p eo q interest pfe. Et ita no. glo. magna in fi.
i d. s. cu p venditōrez. doc. sup hoc passu varia dixerunt.
Qñbi pl; opi. bar. distinguētis iter lucrū qd cōtingit ex
tra rez ipam put ipse latissime z pulchre pñctur pdca i
d. l. i. de isto tali lucro de quotangit ista gl. qd est extra
rez; i tali lucro industria plurimū opat deb emus aduer
tere fm ipsuz q si iste vas. nō cōsuevit mercari z tñc non
d; hēritō talis lucrū p. d. s. cu p venditōrez in glo. z pce
dit bec gl. Secus si iste vas. cōsuevit mercari. q apparet
q; ex alia sua pecunia mercaat z lucrari solet. vñ in pposi
to habet quasi p certo q; ex his redditib? feudi lucrāt?
fuisset. Et tunc haberi d; rō lucrū. l. ij. in fi. ff. de eo qd cer
toloco. Et hoc modo seruantur glo. contrarie. De quo

dicatis plene p. doct. in dicta. l. 7. Lano. in. c. sacro. 7. ibi glo. extra de sentent. excom. Quid autem dominus tradidisset sibi viciose. an tunc veniat interesse et extrinsecum dicit Jac. de bel. q. sic. de quo dicatis ut in l. iulianus. in principio cum ibi no. p. glo. 7. doc. ff. de actio. empt. Et q. dixi. s. p. quos fiat investitura in principio. **Quero** cum dicta glo. i. ver. ut si ei 7c. An vas. teneat servare fidelitatem domino quod non vult tradere possessionem: 7. rident quod non. Et est ratio quod si in ipso fidelitatis iuramento subintelligitur ista tacita conditio si dominus servaverit fidem 7. tradiderit sibi feudum promissum. l. si ex falsis. C. de transac. unde si dominus sua fidem non servat. non debet ei quoque sibi fides servari. quod frangenti fidem 7c. l. cum proponas. C. de pac. 7. xvij. q. ii. agathosa. 7. ad hoc allegat plures concordantias usque ad h. que bene loquitur. Et ex ea no. quod iuramentum fidelitatis non est obligatorium si ipsi iuranti non servat fides. Et est ratio quod dominus tenet ad eandem fidelitatem vasallo ad quam vas. tenet domino cum ad paria iudicentur 7. mutuam vicem sibi reddere debeant ut dixit tex. s. ti. p. i. fi. **Oppo.** ab extra quod imo dominus si compellat precise ad tradendum. s. liberet dando aliud seu. equipollens ut est casus. i. ti. p. i. in prin. facit. ff. locati. l. si quis dominum in prin. So. hic loquitur de propria re ipsius domini de qua habet facultatem tradendi eam ibi de re aliena vel alteri obligata quam tradere non poterat: facit quod habetur in. c. i. j. si de feu. vas. interpel. fuerit. **Oppo.** subsequenter de no. p. gl. s. p. quos fiat investit. i. s. fi. ubi dominus nolendo investire vas. privatam proprietate. So. ut ibi plene dixi. in. ii. q. **Oppo.** subsequenter quod imo dominus non compellat ad tradendum s. liberet prestando interesse ut in l. si quis ab alio in fi. ff. de re iudi. So. ibi loquitur de obligationibus facti. in quibus succedit obligatio ad interesse. de qua materia dicatis plene ut ibi no. p. gl. 7. doc. hic autem loquitur in obligationibus dandi in quibus quis precise compellitur ad tradendum quod factus fuit profectus ut hic 7. pea que. s. dixi. **Oppo.** 7. imo ut quod in casu. s. nostri vas. non agit ad interesse quinimo debet agere quod dominus precise ut mittat eum in possessionem unde oppo. de. c. si facta. j. si de feu. fue. contro. ubi precise compellitur ad tradendum. So. s. ia. de bel. quod erit in electione vas. vel precise compellere ad tradendum. d. c. si facta. vel agere ad interesse hoc. s. nostro. Sed hec solutio non placet 7. dico quod dominus indistincte cogitur precise tradere rem feudalem. d. c. si facta. nam tex. ad litteras dicit quod cogitur dominus investitum in vacuum possessionem mittere. Nec ob. tex. ibi. quod si differat. quod respondeo quod dominus cogitur precise ad tradendum. s. ultra traditionem rei feudalis tenet ad omne interesse pro mora commissa: in differendo. 7. sic dominus tenet precise ad traditionem rei feudalis una cum interesse a die more. Propterea tex. dicit quod si differat omnem utilitatem ei prestat 7. probat et hac ratione. nam ubi que venditor est dominus rei vendite precise compellitur ad tradendum s. in opi. Mar. contra approbata in. l. i. in prin. ff. de actio. emp. eodem modo tenebit dominus precise tradere rem feudalem. **Dictum.** n. ia. de bel. posset saluari ut agatur ad interesse non autem ad precise tradendum. quod in eudans non esset dominus rei feudalis ar. no. i. l. i. in prin. 7. l. certi conditio in prin. ff. si cer. pe. **Ampli.** s. ia. de ra. in summa sua que refert 7. sequitur bal. si in feudans non esset dominus. posset dare aliam rem equivalentem vasallo ut in. l. si quis domum. in prin. ff. loca. 7. l. quod autem. ff. de costi. pecunia. quod est no. **Adde** 7. no. quod tex. noster. 7. et d. c. si facta. loquitur quod dominus fecit investituram abusivam. sed si solus dominus promississet investire vas. tunc non compellitur dominus precise ad investiendum quinimo succedit interesse post mortem ut prestando interesse liberetur. l. si quis ab alio. in fi. ff. de re iud. stipulationes non dividuntur ver. celsus. ff. de ver. ob. s. in and. hic 7. in phemio huius operis quod tex. noster 7. dictum. c. si facta. loquitur quod iam erat facta investitura. **Secundo oppo.** quod tex. noster quod dominus non compellat precise ad tradendum. quinimo dominus predat proprietatem nisi servet fides vasallo suo unde opponitur de. s. nulla. s. per quos fiat investit. 7. de nota. in. c. i. i. qualiter do. proprie. prin. respondet Jaco. de bel. quod est in electione vasalli vel age

re dominum ut perdat proprietatem. d. c. nulla. vel agere quod dominum ut precise tradat possessionem rei feudalis. **Quero** antequam vas. sit missus in possessionem rei feudalis realem: an dicatur se. 7. respondet bal. q. sic. s. in summas quia dicitur esse feudum quavis non sit tradita possessio in. c. si. s. de feu. cogni. 7. hoc. s. nostro. **Queritur** an vas. qui habet investituram abusivam non realem dicatur habere ius in re. vel ad rem. Respondet. bal. s. in eisdem summas. quod dicitur habere ius in re non. ad rem. non tamen transfert utile dominium. sed actionem ad rem. l. qui acci. ff. de reg. iur. quod minus est s. l. quotiens. C. de rei vendi. Et no. in. l. traditionibus. C. de pac. nisi sit princeps. puta papa vel imperator qui fecerit investituram abusivam vel investierit aliquem de feudo. quia princeps faciens investituram abusivam videtur ius transferre per no. per bar. in. l. absentem. ff. de donati. c. si tibi absentem. de preben. li. vi. Et per hoc videtur quod possit compelli precise ad tradendum. **Bal.** tamen hic distinguit aut princeps contrahit. 7. sic in contrahendo investit. Et tunc videtur iure communi 7. sic consuetudine feudorum ante traditionem non queritur dominium neque possessio. sed precise compellitur ad tradendum. d. c. si facta 7. hoc. s. nostro. aut princeps non contrahit sed facit gratiam. tunc faciendo gratiam in investitura feudi non precise compellitur ad tradendum sed habet gratiam id est privilegium feudi per executionem coram executore dato a principe. c. duobus de prescrip. li. vi. probat distinctionem bal. optime facit in simili. l. aristoteli. cum ibi no. ff. de donatio. debet tamen esse liberalis princeps ad tradendum possessionem s. in Bal. hic vult ergo bal. constitutere differentiam quo ad contractum 7. gratiam. s. hec differentia non videtur bona quod feudum magis inquit gratie 7. liberalitati quam precii ut. j. i. q. ca. feu. amir. 7. no. ipse bal. in phemio huius operis ergo hoc differentia bal. non est bona potissime cum princeps ligetur consuetudine feu. c. l. s. de natura feu. 7. ibi bal. in autem. oes peregrini C. contra de suc. nisi vellemus intelligere dictum bal. quod apparet de mente principis. s. tunc dicit. d. mar. idem esse etiam in privato quod actus agentium 7c. l. non oes in prin. ff. si cer. petita. 7. facit quod no. ipse bal. l. i. q. se p. ris. C. in liberi. 7. quod no. doc. in. l. digna. vox. C. de legi. nec obstat. c. allegata a bal. quod rideo quod loquitur in materia beneficii in qua est gratia ab exordio. c. gratia de rescrip. li. vi. **Ad** ibi videtur quod differentia que fit per bal. posset sustentari nam principis factus quod apparet de voluntate sua est solutus legibus. ut no. in. d. l. digna vox. idem ipse velle solo verbo vel titulo sine traditione transferri dominium. l. si. C. de sacrosan. ec. non sic in privato. 7. facit quod no. inno. i. c. iter cetera. d. p. b. Et cum bal. 7. an. hic 7. subiicit bal. quod lex bona zenone. C. de quadri. prescri. non habeat locum nisi princeps faciat mentionem. declarat bal. pone princeps vel fiscus vel dicit rem suam vel alienam bona fide quod putabat suam non tradit illam reprobato. certe cessat singulare beneficium dicte. l. bene a zenone. quod est valde singulare. de ide bal. ex mente summas declarat tex. in. c. si. s. de feu. cogni. **Quero** successione acquirat feudum. nam respectu vas. successio non acquirat feudum quod vas. non potest testari de feudo. c. i. s. de suc. feu. Sed intelligitur s. modo testator legavit unum castrum gaio cum hac condicione ut decem castra accipiat in feu. a rege vel ab alio. vel ecce aliud exemplum. testator investit duos heredes 7. rogavit unum ex heredibus ut accipiat tres sua in feudum ab uno ex coheredibus certe successio 7. ultima voluntate tunc acquirat feudum **Ultio** no. s. in bal. quod coram principe debet procedi solus veritate inspecta. c. ad petitionem de accu. **Quero** quid si dominus non fecit investituram abusivam vasallo s. solus simpliciter promissit velle dare sibi feudum an tunc teneat ipsum investire 7. tradere sibi possessionem. an. de iur. 7. quod non 7. bene. Sed dicit quod tenebit vasallo ad interesse ar. l. i. cum ibi no. de act. emp. id est 7. nic. de nea. Sed ego intelligerem hoc totum demum procedere quod ipsa promissio fuisset solennis 7. transiisset in factum. nam tunc bene teneret ad interesse. l. si fundus

ff. de verb. ob. facit. l. omnes. 7. l. bene a zenone. C. d. qua. p. scrip. Secus autem si fuisset simplex 7. nuda promissio que non transiisset in actum quia tunc non teneret etiam ad inter esse ar. in. l. ij. §. circa cum ibi not. ff. de doli excep. l. obligacionem in. ff. de act. 7. ob. isti. de testa. mili. in. l. ceterp. 7. l. nuda. ff. de ben. emp. 7. qd not. glo. i. l. ij. C. in qui. cau. colo. censiti. lib. r. 7. dixi. §. per quos fiat inuesti. §. fi.

De inuestitura de re aliena facta.

Continuat hoc modo. §. visum est qualiter fiat inuestitura de re aliena. ideo subicitur bec rubrica.

Um de re aliena. **C**asus. Re feudali euicta vasallo sciens rez feudales esse aliena vel alteri obligata non agit de euictione nisi dominum nisi vasallus spaliter pvideat ut possit agere de euictione. Si autem vasallus fuerit ignorans rem feudalem alienam esse agit de euictione ut tantum sibi recopense: dominus autem indistincte tenet. h. d. vsqz ad. §. rei autes. 7. vasallus h. vtilem rei vendi. ad rez feudalem. 7. pot agere 7. defendere et p. fuitute rei feudalis more feudali. h. d. vsqz ad. §. qd §. C. No. ibi alienam q. non v. inuestitura feudalis de re aliena vel alteri obligata q. non intellige sane ut non valeat in iudicio d. ni vel creditoris cui est ipsa res. l. rez alienam. 7. ibi no. ff. de ben. emp. 7. p. bat i. tex. n. o. q. d. n. s. pot vendicare rez sua 7. sic euincere. C. No. ibi aliene rei q. vasallus sciens rez feudalem alteri obligata non agit nisi infudatez euictione. concordat. l. si fundus sciens. C. de euic. p. dicta regula fallit nisi vasallus spali pacto sibi pvideat de euictione. ut p. bat ibi nisi pacto spali. 7. signanter dicit spali q. non sufficeret gnale pactum. quini mo requirit spale pactum ut si vasallus sciat rem esse alienam. tunc vult posse agere de euictione qd est nota. C. No. ibi ignorans rem feudalem esse alienam vel alteri obligatam agit de euictione. 7. no. signanter q. non agit ad duplum s. solus ad tantumdem. Ad fm Alua. pcederet libellus: peto cambium feudi mihi assignari. C. Opp. ab ex q. imo vasallus re euicta non agit de euictione qd p. q. in re donata cessat p. uisio euictionis si euincat. l. ad res. ff. de edi. edic. §. d. z cessa re 7. in re infudata q. censet donata. ut i. c. i. §. de feu. dato inuicem. l. comif. So. prium loquit in donatone simplici s. feudum non est simplex donatio. s. ob cam ut vasallus fuit 7. obediat. ut. i. in qui. cau. feu. amit. i. §. fi. §. 7. c. fac qd no. in. c. inter cetera de pben. 7. p. hoc poss. r. n. d. etiam ad b. c. m. c. p. n. i. u. m. §. allegato pat ibi no. C. Oppo. de. §. callidis cu ibi no. i. de pbi. feu. alie. p. Sede. vbi p. q. em p. tor rei feudalis scieter non pot sibi pvidere et p. spale pactu unde agere possit. So. ibi emebat lege p. hibente. v. n. cu. z faciat q. legem non pot gaudere beneficio sue p. uisiois. l. non dubiu. C. de legi. h. at ille vasallus recipiendo tale rem i. feudum non faciebat q. legez. p. hibente merito tenuit sua spalis p. uisio. l. rez aliena de ben. emp. 7. ita no. p. glo. i. p. r. io fa cit. l. que admo. C. de agri. 7. cesi. C. Querit an in dubio p. sumat scia vel ignoratia. So. p. sumit ignorantia. l. veri ff. de p. ba. Et q. l. iter p. bet scia vide gl. in. l. si tutor pe. C. d. p. i. tuto. 7. no. p. Ang. in. l. n. ff. de publi. C. No. mirabilez tex. ibi ut aliud eade quantitate. q. p. spe agit ad alia spes na vasallus cui est euicta res feudalis agit non ad iteresse. s. ad aliud seu. eiusdem bonitate 7. quantitate. 7. sic ad alia rez i. feu. suspicienda. C. No. ibi nulla est d. fia an d. n. s. sciuerit vel ignorauerit rem feudalem esse alienam vel alteri obligata. C. No. ibi vendicare q. vasallus pot vendicare ab oi possessore rem feudalem. C. No. ibi defensione q. vasallus h. ius agendi p. re feudali 7. c. In glo. buic simile ad fi. not. q. habuistis i. tex. q. vasallus sciens rez alienam agit de euictione si pvideat sibi spali pacto. h. dictu limitabitur v. q. n. quis recipit scienter in feu. rem alienam vel alteri obligatam. Ita q. non

est pactum nisi rone scie reo vel alteri obligate. Secus autem q. contra interdictum legis mercaretur suscipiendo in feudum rem alienam vel alteri obligata sine consensu domini: q. tunc non ageret de euictione etiam si spali pacto sibi pviderit glo. no. in. c. i. §. callidis. i. de probib. feu. alie. per Sede. fm An. qd est notabile. C. Circa principiu huius c. post Alua. quero ab extra an pendente causa euictionis teneat vasallus ad seruicia. 7. dicit Bal. q. sic ea rone q. interim recipit comodum. facit quod habet in. c. i. in fi. i. d. contro. inter vas. 7. epis. 7. i. in qui. cau. feu. amit. in. §. fi. et vide. ff. de doli excepti. l. fi. §. quadrante. C. Quero quid si iste vasallus alteri infudasset. q. quidem facere potest ut. j. de capi. cora. in. §. preterea. 7. postea ruincat ab isto secundo vasallo. an poterit iste secundus vasallus agere de euict. contra priorem dominum. 7. dic q. non nisi sibi fuisset facta cessio ut sentit Bal. per. l. si rem qua a ticio. ff. de euictio. 7. ad hoc vide qd not. glo. 7. ibi dixi. j. de lege cora. in. §. similiter. C. In glo. que incipit. nec mutet ad fi. not. quod vasallo datur vtilis rei venditio: q. h. vtile dominum ut probat in tex. tanq. d. n. s. vendicare. C. Itz no. ex hac glo. q. si d. n. s. inuestiat vasallum ad longum tempus consue. interpretatur q. n. est ultra decenium Bal. in. l. iube mus. C. de sa. san. eccle. de. i. de re. ec. non alie. 7. habet in c. nulli extra de re. ec. no. alie. Sed pulchru est videre q. dixi in tex. q. vasallus agit de euictione. nunquid agat de euictione si non denunciat domino mota esse litem. Respondeo q. non. nam ad hoc ut vasallus agat de euictione requiritur q. vasallus nunciet domino. c. i. i. si de feu. vas. interpel. fue. C. Not. ex versi. rei aut q. vasallus h. vtile dominum ad similitudinem domini qui h. directum. 7. ideo vasallus rone sui vtilis d. n. s. quasi vendicat a possessore ut sequitur in tex. ibi quasi vendicare. s. actione vtili non aut directa q. illa competet d. no. ut in. d. c. i. de contro. inter vas. 7. aliu. 7. not. super ru. ff. d. rei ven. 7. in. l. i. ff. si ager vec. vel em. pe. ibi defensionem. i. exceptionem defensionis ibi eiusdem rei tanq. feudum dum de per se stare non possint. ut no. glo. i. si de feu. fue. contro. in. c. i. si vasallus de feudo. 7. sic vult q. vasallus tanq. d. n. s. vtilis quasi vendicat rem feudalem a possessore. Ex quo inferit q. sicut in iure est dare possessionem 7. quasi possessionem. ita est dare proprietatem 7. quasi proprietatem. 7. dominum 7. quasi dominum per istum tex. Et hoc etiam voluit vna glo. que solet allegari fm Bal. in. l. ij. §. quodam. ff. de interdi. facit alia glo. no. in. l. recte. ff. de verbo. sign. Quid aut importare soleat ista dictio quasi no. in. l. i. ff. de reg. iu. 7. in. l. i. de transac. cu si. glo. in. c. parrochianos de deci. C. No. q. sicut vasallus h. legitimam personam coparendi in iudicio p. re feudali vendicanda. ita 7. p. illa defensanda. na cui damus actionem multo fortius damus exceptionem ut in regula cui damus de regulis iu. 7. in. l. i. §. qd ait pretor. ff. de sup. Dixit t. Bal. i. eo. in. §. qd ergo. q. vasallus personalium actionum d. no. competentium non h. aliquod ius nisi sibi cedat. l. iulianus. §. si fructibus. ff. de actio. emp. l. fi. per locu a speciali. ff. de iure fil. Et intelligas q. tale iudicium 7. snia 7. inde secuta erunt valida 7. proderunt 7. nocebunt d. no. quantum respectu ipsius iuris vtilis siue ipse d. n. s. sciat siue ipse ignoret siue sit p. lens siue absens dummodo non faciat fraudulenter ut late dixi in dicto. c. si vasallus de suo. C. Quero cu. z glo. quare in istis consuetudinibus feudilibus concessa sit rei vendicatio vtilis vasallo tanq. domino prout patet in tex. 7. pro resp. sione aduxit ista glo. plura similia. nam sicut competet illi qui conduxit fundum perpetuo vel etiam ad non modicum tps q. est decem annor. dummodo agat. j. dictum tps. l. i. in fi. 7. l. fin. ff. si ager vec. vel emp. p. eta. Et sicut competet supficiario qui quidem supficiarius neduz h. beneficium predictum iuris civilis in vendicando sed et beneficium pretoris ut conseruetur in sua possessione et aduersus d. n. s. iuxta eor. conventionem. l. si duo. §. labeo. ff. uti posside. 7. l. i. §. i. de superficie. Multo magis concedi debuit

vasallo qui h3 plus inris in re vt hic, z in. d. c. i. i. de pro.
inter vas. z aliū, vbi p3 q̄ ista talis cā ē quasi sua. p̄xia dū
ter. dixit quasi vendicare zc. p̄t dixit ista glo. in tñ dic q̄
nō refert qz sp̄ est intelligendū q̄ vasallus nihilomin⁹ vē
dicat p̄ vtilē rei vendica. vt no. in. d. l. i. in fi. ff. si ager vec.
Et sup̄ rubrica de rei vend. l. tutor. §. si. ff. de pigno. actio.
¶ Quero subsequēter cū glo. iuxta ea q̄ p̄ime dicta sūt
an vasall⁹ habeat aliqd̄ dñiuz in feudo. Et p̄ r̄sione se re
misit ad ea q̄ dixit in sūma. S3 tu aduerte p̄ intelligentia
hui⁹ q̄onis q̄ in. d. sūma inducunt plura argumēta ad p̄
tes. P̄rio. n. q̄ vasall⁹ h3 vtile dñiuz faciūt oia arg. indu
cta p̄ similitudinē. s. in p̄xia q̄one glo. Itē inducūt ad si
mile de emphiteota q̄ similiter h3 vtile dñiuz. Et hāc par
tes approbat h3 in p̄riū fortit arguat vt vasall⁹ nō habeat
aliqd̄ dñiuz; sit penes dñm. Nā cū dñm facit inuesti
turā feudi. p̄prietas remanet penes ip̄m dñm et vsus
fruct⁹ trāsit in vasallum z ei⁹ heredes. vt. i. qui. cau. feu.
amit. in. c. i. quāuis. n. p̄bificiū ad eum res in feudū sibi
data p̄tineat tñ p̄prietas ad aliū spectat. vt i. h. §. Nec ob.
q̄ h3 vtilem actionē seu q̄si vendicatiōem. qz per h nō vī
q̄ habeat aliqd̄ dñiū. qm̄ z aliqñ dāf rei vend. ei qui
nō est dominus nec directe nec vtiliter. vt p3 in eo cui dāf
publiciana. vt insti. de act. in. §. alie. z. ff. de publi. p̄ totuz
h etiā vī colligi ex isto tex. dum dixit tanq̄ dñm potest
quasi vendicare. Et sic videat̄ ab eo excludere dñiūz.
teneas p̄mā p̄tem vt vasallus hēat vtile dñiūz. z hāc
p̄tē sequūt̄ oīs docto. p̄ textū in. d. c. i. de cōtro. iter vas.
z aliū. z ibi glo. facit qd̄ habeat in. l. emptor hereditat. C.
de here. z act. ven. z glo. ibi ēt approbata in. c. i. §. p̄terea
i. de capi. cora. z Hosti. in sūma in ti. de feu. §. p̄ quos. n.
vnde h queri posset. Jo. an. in addi. ad Spe. n. qm̄. ver.
xl. in addi. que incipit an vasall⁹. Bal. in. c. i. post glo. de
lege cora. z possessio quā h3 est nālis. Bar. in. l. iij. §. ecō
trario. ff. de acqui. pos. z Bal. in. l. neg. C. de vsufu. z q̄
h3 vtile dñiūz vltra glof. insti. de vsufu. in p̄n. z p̄dicta
z gl. in. c. cū bertoldus in fi. de re iu. Bal. in. l. i. in. xliij.
col. C. de cōfessis. in. l. i. in fi. col. C. si plures vna snia. In
no. in. c. ad audientiā de p̄scrip. in. c. cum apostolica de
his que sūt a p̄lato in. c. si diligētī. in glo. i. de p̄scrip. i. c.
vex de foro cōpe. facit tex. in. c. nup de do. inter vi. z vro.
dixi. s. in preludijs in diffinitiōe feudi. **¶** Sed quero de
notabili q̄one: rex apalie h3 in feudū ab ecclesia romana
regnū illud. An ducatus baronie z alia feuda regni dicā
tur quo ad directū dñiū esse ecclesie. an vero esse re
gis. De ipso regno vniuersaliter nō est dubium q̄ directū
dñiūz est ecclesie romane. Vtile vero est ipsius regis
inuestiti sicut dicimus de alijs de feudo inuestitis. facit
tex. in. c. ad apostolice de re. iud. lib. vi. z clemē. pastoza
lis. de re indi. S3 de particularibus feudis regni stat du
binz. Et qd̄ unt particularia feuda regni. De dominio re
gis; Bal. per glo. ibi in. l. i. C. vnde cognati. z in supra
scriptione. ff. in. iij. col. dicens. antiquos doctores re
gni ita tenuisse. Et p̄ hac opinione facit tex. in. l. i. iuncta
glo. in. l. ij. ff. de bonoz pos. heredi. pe. vbi h3 p̄ bonoz pos.
quis efficiatur tñ vtiliter heres. §. quos autez. insti. de
bonoz pos. z sic p̄toria actione consequit̄ vtile ius i vni
uersa hereditate. tñ particulares actiones civiles. puta
ex empto vel similes intentabit ipse bonoz; possessor. vt
vult glo. in. d. l. ij. Ergo ita in simili licz ius vniuersi regni
spectet ad regē; solo vtili domino. tñ singularia feuda re
gni spectant ad ipsum regē iure directi domini. **¶** Secū
do adducitur glo. in. d. l. i. C. vnde cognati que vult q̄ h3
bonoz; possessor respectu vniuersi hereditatis sit tñ vtili
ter heres. l. ij. ff. de bono. pos. tamē particulares actiōes
directas intētare poterit. ergo ita in simili. **¶** Tertio ad
ducitur tex. in. l. fi. in fi. ff. de fideicomis. here. peti. vbi di
cit tex. de bonoz; possessore loquens bec verba formalia.
be autez; actiones mibi dant̄ que z heredi z in heredem
competunt. Ecce ergo q̄ h3 bono. possessor ēt succedens fi

deicomisario qui tñ vtilis h3; tamen easdem h3 actiōes
quas heres in particularibus actiōibus. Et illuz; ter. vbi
cōmendat Ange. dicens q̄ si ego succedor tibi de iure p̄e
torio. tu succelisti alteri d̄ iure civili. q̄ ego satis dicoz; be
res tuus de iure ci. z facit quod vult Ange. in. l. ij. ff. d̄ pe
tio. here. **¶** Quarto adducitur quod vult Ange. per illū
tex. iuncta glo. in. l. ij. ff. de bono. pos. here. peti. vbi dicit
q̄ actiones speciales competēs defuncto que derivāt̄
vt palmites z propagines in heredē; h3 modus derivādi
p̄cedat ex remedio p̄torio tñ remanēt civiles. Ita in p̄
posito h3 vniuersale ius regni deriuēt̄ in regem a papa p̄
inuestituram z sic directū dñiū illius iuris vniuersa
lis remanet penes papā vtile transfundit̄ in regem. Ta
men particularia bona regni que diuerso iure censentur
a regno in hoc nō sortit̄ur naturā feudi regalis. sed retē
nent primā naturā; vt efficiant̄ bona regis. z ipso postea
illa in feudate directū dñiūz illoz; bonoz; sic infeu
datoz; remanet ipsius regis. vtile transfundit̄ i inuestitos
per eū. facit tex. in. l. i. §. fi. z ibi not. Ange. post Bar. ff. d̄
rei vendi. z q̄ not. Bar. in extrauagan. ad reprimedam
in ver. totius orbis. z Ang. in. l. si heredis seruus. ff. de le
ga. i. **¶** Quinto adducit̄ naz simile videmus q̄ subiectū
iurisdictionis est territorū. z tñ intelligitur de territorio
vniuersali nō de quolibet fundo particulari in territorio
cōtento. C. mādati. z Bar. in. l. i. in fi. col. ff. de iurisditi.
om. in. ergo ita in q̄one proposita licet subiectuz; feudi sit
ipsum regnū vniuersaliter. nō tñ singularia bona vel opi
da regni. **¶** Cōtrariam partē tenuit Ludo. de ro. in. d.
li. C. vnde cognati q̄ imo directum dñiūz particulari
um feudoz; sit penes papam nō penes regē. z p̄ hac par
te adducit̄ glo. in. l. i. z tñ in. l. ij. ff. de bo. poss. vbi vult q̄
bono. possessor h3 vtilis actiones z vtile dñiūz in par
ticularibus rebus z iuribus defuncti. z ibi dicit Bar. p̄
cedere qm̄ alius est vel sperat̄ esse posse heres defuncti. nā
tūc p̄tor nō posset facere quē desinere esse heredē. l. si si
ne. §. papamanus. ff. de minori. per bonoz; possessionē fa
cit illum heredē vtiliter. d. §. quos autē. z sic habebit vti
les tñ. tam in vniuersali hereditate quā in particularib;
iuribus defuncti; e a rōne qz directē alteri. s. heredi. debē
tur. Si autē nullus esset heres vel speraret̄ esse defuncto.
tūc per bonoz; possessionē trāsferunt̄ vtilis actiōes respe
ctu iuris vniuersalis hereditatis que postea re assumunt
ad se directas actiones ēt in particularibus rebus defū
cti. ex quo alteri heredi civiliter nō p̄iudicat̄. z clarum
est q̄ ēt p̄tor pōt transferre actiones directas. l. p̄toris
in prin. ff. de dam. infe. z facit quod videmus in simili q̄
possessio nālis quādo apud aliū nō est civilis. trahit ad se
civilem. l. clam possidere. §. qui ad nundinas cū. l. seq. ff.
de acquir. pos. Et ita Bar. z Ang. in. l. ex asse. ff. ad treb.
Sed in p̄posita q̄one papa dādo in feudū regnum p̄e
supponit̄ dñs totius regni. z ideo rex rōne sui vtilis do
miniū nō potest in particularibus rebus p̄cedere ius ali
quod directum. qz p̄iudicaret pape penes quē reman
sit directum dñiūz z si dicat̄. si ergo rex dat in feudum
quid remanet in re cōcessa in feudū penes regē. Respon
deo q̄ nihil remanebit penes regem nisi sola p̄eeminē
tia. c. ex transmissa de foro cōpe. z videbimus post Bal.
in. c. i. in. §. aliud quoq; i. de probi. feu. alie. per Federi.
Nam dñm directū penes papam remāsit vtile autē do
miniū vtilis dominiū nō datur ni diuersis respectibus vt
ibi dicitur dīcaz. **¶** Secūdo adducit̄ nā particularia feu
da regni descendūt̄ ex ipso iure vniuersali regni z sic sunt
accessoria eius. ergo sequunt̄ nām sui principalis vt in re
gula accessoriū de reg. iu. lib. vi. z sicut in iure regni papa
h3 directū dñm. Ita in particularibus feudis illi⁹ regni
habebit papa directū dñm. z facit qd̄ vult Imo. i. d. l.
ex asse in fi. **¶** Tertio adducit̄ oē id qd̄ respicit vel indu
dit p̄ncipale. respicit z icudit̄ oē id qd̄ depēdet ab illo. l.
i. C. de codicil. cū si. l. i. §. ait p̄tor. z. §. q̄ ex castello. ff. de

aqua quot. 7 est. S; ex concessione feudali regni transfusa sunt ista particularia in regno. 7 ab ipsa concessione dependet sicut ex concessione regni directum dominium regni remansit penes papam. Ita 7 directum dominium particularium feudorum ipsius regni est penes papam. In h; veritas decisionis dependet ex eo an papa aliquo tempore fuerit dominus non solum feudi 7 regni in uniuersio. s; et ciuitatum 7 terrarum ac opidorum in particulari. nam si fuit dominus quibus regni 7 opidorum particularium. puta antequam ista i feuda esset habebat ista in dominio suo 7 tunc i feuda do regnum retinet dominium directum. 7 in regno 7 in particularibus opidis 7 terris. id rex postea alteri i feuda do aliquo opida transferit illi utile dominium quod ipse habet. s; ad directum dominium non potest iudicare papa. 7 ita procedit facta opidis. s; relata 7 ad h; tendunt ar. p illa parte aduata. aut non potest nunquam habuit dominium plenum regni terrarum 7 opidorum in regno constitutorum. s; solus habuit h; ius versus dominium regni ut legitur in regno aglie cuius cum potest non habet dominium rex recognouit se tenere in se. regnum a papa tunc videbitur per eum. quod potest non habuit dominium in terris 7 opidis particularibus aglie s; solus versus regni 7 isto casu si sic esset de regno apulie procederet. i. opidis. 7 militaret ar. p illa parte facta. Et sic potest in uniuersali regno habet directum dominium. rex non utile in particularibus aut feudis potest non habet dominium s; superioritate ut possit appellari 7 recurri ad eum per dictos uasallos regis ut vult bal. i. c. ceteris. i. vi. col. d. iud. 7 dicitur in. c. i. s; pterea. lo. v. l. d. pbi. feu. alie. p. s. e. Et sic rex habet in talibus feudis particularibus directum dominium non aut potest 7 ipsi uasallus iuestiti habent utile dominium. Simile videtur in flumine publico quod respectu uniuersalis administrationis 7 iuris in eo est summi principis. l. qminus. ff. de fluminibus dixi. s. in. c. i. s; si quis de malo. s. de cotto. inue. respectu iurisdictionis est illius territorij. p quod factum transitum dixi. s. si quis de malo. Quero an petat utile dominium feudatario absque aliquo traditione. Rndeo quod non: quod dominium non transferret sine traditione l. traditio. C. de pac. s; si dominus cederet rei v. l. h. C. d. be. 7 acti. vendi. 7 s; utilis rei vendic. non cooperat sine utili dominio. inmediate cessio cooperat utilis rei vendic. sine dominio. d. l. h. 7 l. ex asse. ff. ad treb. fm Ja. hic faciunt no. p. glo. 7 doc. in. l. si culpa. ff. de rei vend. 7 est ratio quod operat traditio in rebus corporalibus s; operatur cessio in incorporeis. ut no. in. l. ad eum. ff. de do. s; sicut inmediate cautione transferret utile dominium. ita inmediate cessio transferret rei vendic. quod est not. quod si in iustro inuestiture feudalis dominus constitueret uasallum procuratorem in rebus suis 7 cederet rei vendicandi uasallo. certe uasallo est absque traditione cooperat utilis rei vendic. Quero an uasallus potest ciuilitate possidentes possit agere rei vendicandi. rndeo sic fm And. hic 7 no. in. l. ij. vbi in rebus actio. 7 probat ibi ab omni possessore. 7 quod omne dicitur nihil excludit. l. a procuratore. C. mandati. Quero an uasallus proferat domino in agendo potest possessore. respondet hic And. quod sic quoniam utile dominium proferat directo. ut no. glo. in. d. l. traditio. vos distinguite quod aut dominus vult agere potest possessores ita quod sibi restituat possessio 7 tradat sibi res feudalis. 7 tunc proferat uasallus. 7 ita loquitur and. 7 est ratio quod uasallus possidet et agere potest dominus possidentem rem feudalem. l. i. s; quod aut. de superficie. l. i. i. ff. usufr. que ad. caue. 7 l. i. 7 l. ij. ff. si ager vec. vel emphi. pe. Aut vult agere potest tertium possessorem. ut declarat dominus directo 7 sic ciuilitate possessor non aut ut tradat res feudalis. 7 tunc vterque potest agere ut plene no. in rubrica. ff. de rei vend. 7 l. i. C. de alie. iudi. mutua. ca. fac. quod agunt respectu diuersorum. faciunt no. in. l. ij. s; ex plurimis. ff. de acq. pos. 7 no. s; and. quod processus 7 iniuria cum domino nocet uasallo si sciuerit casus agitari cum domino. ut no. in. l. sepe. ff. de re iud. vos aut dicite. ut not. p. doc. in rubrica. ff. de rei vend. 7 in. d. l. sepe. Querit dominus agere potest tertium possessorem. tertius opponit de utili domino feudatarij. quoniam an possit rndet h; and. quod non p. gl. qua se dicitur bar. i. l. i. debiti. s; si nunci. ff. de condi. i. de. Quero quod si uasallus est abusus vel ignorans 7 dominus agat. quoniam tunc subuenit ipsi uasallo. 7 est ipsi pro. Dicitur fm An. d. i. ser. quod practica dicitur. l. is a quod. de rei vend. No. n. potest dominus agere potest iudica

re uasallo ignorari. ff. de re iud. l. sepe. s. i. 7 de appel. l. iij. s. h. Et ratio quod de utili quoniam. pone duo sunt fratres quorum alter solus est uasallus. puta quod habet feudum insolidum isti fratres proerunt societates omnium bonorum. quoniam an feudum sit contra societatem. do. mar. dicit se alias consuluisset respondisse quod non: s; fructus sint conuicandi non compellit dominus habere alium uasallum. c. i. d. duo. fra. a capi. inuesti. fo. quod in generali alienatione non veniunt feuda. c. in generali. i. si de feu. fue. pro. s; societas omnium bonorum est generalis alienatio. s; 7 c. tertio quod in generali dispositione non veniunt prohibita fm Bar. in. l. codicillis. s. insti. ff. deleg. ij. s; feudum non potest alienari sine consensu domini. c. i. i. d. pbi. feu. alie. p. sed. facit tex. in. c. ij. j. de fra. de no. bene. i. uesti. 7 quod ibi videbitur quod no. in. l. cum opz. in. i. col. C. de bonis que libere. ite in societate omnium bonorum tacita non conuicatur donatio ob benemerita. l. cum duobus. s. socius. aucta gl. 7 l. l. si socius p filia iuncta gl. 7 in. l. duo societate. ff. p. locio. 7 quod voluit Bal. in autem. ex testamento. in. pe. col. C. de col. Sali. in. l. si patruus. C. conuicatur utriusque iudi. Et si dicatur conuicatur feudum quando expressim est facta societas omnium bonorum. rndeo non quod non venit feudum in generalibus partibus. Itz ex quo non potest alienari sine consensu domini neque in totum neque in parte ergo nec conuicatur p societates omnium bonorum p fundamenta do. Marti. facit. l. obligatione generali. ff. de pigno. cum bis que videbitur in. d. c. in generali.

Quid ergo. Si uasallus dolo precio vel negligentia passus fuerit seruitutes imponi rei feudali 7 postea res feudalis puenerit ad dominum non nocet domino et si sit passus per longum tempus. hoc dicit usque ad. s. contrario. C. No. p. ex hoc tex. quod si uasallus precio dolo incuria vel negligentia passus fuerit imponi seruitutes rei feudali quod talis seruitus nocet uasallo 7 versus in eius iudicium. Et ex hoc infertur An. de nea. in simili ad supficiarium ut superficie durate possit in sua superficie seruitutem imponere ar. huius littere. facit. l. statim floz. ff. de iure si. 7. C. de fuit. 7 in. l. 7 in puinciali ibi conuicatur doc. 7 t3 etiam h; Buil. de cu. in supficiario. idem Bar. in. l. i. ff. fin. ff. de superficie. Pau. de ca. in. l. si tibi homo. s. h. ff. de leg. i. Flo. in. l. si cui. s. i. ff. quemadmo. fuit. Idem quoque dicit Bal. i. emphyteota. facit ad predicta quod no. glo. in. d. s. pterea. j. de capi. cora. 7 quod dixit in. c. i. an agna. vel filius. tamen in regnis 7 dominis que utilitatem publicam respiciunt non potest rex subicere regnum seruituti. quod in eo non tractat solum de iudicio suo. Oldra. consi. cxxxij. incipit. ut eius de quo queritur in h; Bal. in. l. excozores in. h. col. C. de execu. rei iud. Alua. in. s. pro. i. eo. facit glo. in. c. i. d. capi. cora. 7 quod no. cano. in. c. dilecti de maio. 7 obe. Bal. in. p. hemio. ff. p. i. vij. col. Quinimo nec ponere bona talia in extimo siue castro conuicatur non permittit uasallo. nec alteri cui est prohibita alienatio quod est species alienationis 7 seruitutis perpetue. Cal. de re. ec. non ali. consi. vi. p. ea que habent in. c. non liceat xij. q. ij. 7 in. c. si quis presbyterorum de re. ec. non alie. C. Not. ibi dominus 7 c. quod s; nocet uasallo impositio seruitutis. ut. s. non nocet tamen domino. si postea feudum reuertatur ad dominum et si plona ipa possessa fuerit seruitus uasallo possidete. 7 ita conuicatur doc. in. c. ij. de feudis. in. l. 7 in puinciali. C. d. serui. 7 aqua. in. l. h. s. pe. C. conuicatur delega. Ja. de bel. in. c. i. s; pterea. i. de capi. cora. 7 dicit hic Bal. sumope notandus istum tex. quod cui non nocet peccatum unius non nocet et eius patientia in permittendo prescribi. 7 facit ratio nam prescriptio habet que daz tacitum consensum vel saltem negligentiam. ut no. in. c. si diligenti. 7. c. vigilanti de prescriptis. s; plus non d3 operari potest tertium quam expressum peccatum. 7 dicit hunc tex. procedere in emphi. ut non possit imponere seruitutes in iudicium domini. facit quod no. glo. in. l. iubemus in pn. C. de sa. san. ecc. 7 quod in preiudicium suum possit seruitutem imponere. facit glo. in. l. iij. ff. de fuit. p. illam tex. 7 ita p. hunc text. credo posse concordari illam diuersitate opidis. que ponit an possit imponere seruitutes emphyteota fundo emphyteotico. nam bonum est argumentum de secundo ad emphyteotum. Bal. in autem. si quis rui

nas. C. de sa. san. ec. 7. §. in precludijs huius comēti. 7 iō idē dicite in emphiteosi quod in feudo. tenet cōiter doc. i. d. l. iij. ff. de sui. ibi Flo. 7 Pau. de ca. Dy. isti. d. actio. §. eque Bar. in. l. i. §. ff. de suph. Flo. in. l. si cui. §. i. p. il lum tex. ff. quēad. sui. amit. cōiter doc. in. d. l. in puincia li. S; an dñs in p̄iudiciū vasalli vel emphiteote potēt ipse imponere fundo fuitutez vel in p̄iudiciū supficiarij ita Pau. de ca. in. d. l. iij. ff. de fuitu. in. l. seruitutes q̄ in supficie. §. si sublatū. ff. de sui. vrba. p̄dio. quin etiā Bal. hic p̄ hunc tex. colligit q̄ pprietarius securus d; esse de pprietate ne ei p̄iudicetur. l. cuius in simili. ff. de vsu fruc. l. si cui. §. i. ff. de ser. iō infert q̄ tpe necessitatis dñs pōt velle custodire castrū inuito vasallo. l. si ita. §. dñs. ff. de vsu. 7 habita. est Ang. in. l. fi. C. de litigiosis intelligit tñ vna cum vasallo. l. pe. ff. vsufu. quēadmodū caue. 7 si ne vlla fraude. c. qm̄. j. de pbi. feu. alie. per Lotb. non tñ p̄ hoc liberat vasallus a custodia quā tenet adhibere. tex. est. no. in. l. pe. ff. vsufu. quēadmo. cane. Bar. in. l. sint cer to. §. sed si me in fi. ff. comodati. 7 ēt ipse met vasallus tpe suspecto puta belloz cū dubitat se nō esse sufficientem ad cōseruandū castellū. pōt denūciare dño. vt pp̄iculus rei sue veniat ad castellū custodiendū sine mittat vt no. Lud. in. l. si mora. 7 ibi putens p̄ceptoz noster. ff. so. ma. Tene tur. n. vasallus cām dñi directo nō facere deteriorē. s; eas bene curare. 7 si deteriorē faceret ex incuria 7 negligētia sua posset priuari feudo Lald. in rubrica de feudis. cōsi. vi. facit. c. ad apostolice 7 ibi cōiter doc. de re iudi. lib. vi. Bal. in. c. i. §. publi. de pa. te. ¶ Sed p̄ hūc tex. oppo. 7 i mo vt q̄ impositio fuitutis noceat dño nedū vasallo vnde oppo. de. c. i. i. de cōtro. inter vasallū 7 aliuz de bene. et d. c. si vasallus. i. si de feu. sue. cōtro. So. tex. noster d; in telligi in impositiōe fuitutis exiudicialis puta vendēdo ius imponendo fuitutem rei feudali. vbi aut impositio seruitutē esset facta iudicialiter. tunc ēt noceret domino. ni si appeat de collusionē vel fraude vasalli. d. c. i. Ex predi ctis habetis q̄ si tertius ageret p̄ vasallum in iudicio di cendo fuitutem impositaz esse rei feudali 7 snia esset lata p̄ vasallum talis snia noceret dño. nisi dominus pbaret collusionem. ¶ In glo. ibi idem intellige in p̄scriptis. si gnabitis glo. q̄ possidente vasallo nō currit p̄scriptio ēt longissimi t̄pis p̄ dominum quo ad fuitutem passiuā rei feudalis. Quid aut si vasallus tradiderit rem feudales tertio 7 ille possederit longo vel lōgissimo tpe. an habebit locū p̄scriptio. dicite q̄ non p̄ rōnem istius glo. nā alie nationis appellatiōe cōrinetur ēt p̄scriptio. l. alienatio nis ver. ff. de vbo. signi. Sed in feudis pbibita est alie natio. c. i. de pbi. feu. alie. per Lotba. Simile nos vide mus. nam vbiq; est pbibita res alienari non h; locum p̄scriptio. l. cū lege de vsucapi. ¶ Quid aut in emphi teota. Bal. hic 7 idē q̄ in feudatario vt p̄scriptio non noceat domino. vos de h̄ articulo 7 meli⁹ dicite vt Spec. in ti. d. p̄scri. §. i. ver. pone colonus vel emphiteota. vbi cōcludit per traditionē dñm priuari possessionē 7 conse quēter h; locū p̄scriptio. S; dñs h; beneficiū in integrū restitutōis ex clausula gnāli. si qua mihi iusta cā 7 c. facit quod no. glo. cōiter approbata in. l. i. §. si quis p̄ inunda tionē. ff. de iti. actuz p̄ri. ¶ Ad si. glo. no. q̄ si res feuda lis sit reuersa ad dominū tunc incipit p̄scriptio p̄ domi num. ¶ Extra glo. quero. pone ticius possidet feudū pa ternū. deinde tertia p̄sona. puta gainus possedit cu; bona fide 7 titu. hāc rem feudale. x. vel. xx. annis vel sine titulo xxx. vel. xl. annis. querit an hec p̄scriptio noceat ticio vasallo dic q̄ sic per hūc tex. Sed retēto eodem themate quero an hec p̄scriptio que nocet ticio vasallo noceat ēt filius eius vel agnat⁹ rñdeo q̄ nō fm̄ An. de iser. bic ar. l. fi. C. qui admitti. ad bo. pos. possunt. 7. l. fi. C. de vbo. sig. 7 est rō q̄ nō valenti agē nō currit p̄scriptio. l. in fi. C. d̄ an na. excep. S; filius vel agnat⁹ non pōt agē q̄ ticius vasal lus est precedens in ḡdu. ar. l. cū qui ita. §. in fideicomis.

fi. de leg. ij. Et facit in simili. l. ij. ad fi. C. cōia dele. nō ob. c. si quis p. xxx. i. si de feu. sue. cōtro. qz ibi loquit in feu. nouo fm̄ An. vel alit ibi loquit quo ad acquirēdū feu. de nouo. vel aliter ibi feudū non veniebat ex p̄uidētia prin cipali agnat⁹ s; titulo hereditario. Ex p̄dictis collige q̄ h; snia lata p̄ vasallū noceat dño nisi appareat de collusionē vasalli. c. i. de cōtro. inter vasallū 7 aliuz de bene. tñ p̄scri ptio nō nocet dño vt in h̄ tex. nfo. qz tex. h; loquat in fuitu te tñ multomagis in p̄scriptiōe domini in q̄ agit de maio ri p̄iudicio. ar. l. fi. 7 qd̄ ibi no. C. q̄ res pig. obli. po. Et in autē. multomagis. C. de sac. san. ec. 7 ita. d. Marti. bic. ¶ Quero pone vasallus p̄rit multa d̄bita deinde feudū reuertit ad dñm. Querit an dñs teneat creditoribus va falli videbat q̄ sic qz feu. ē reuersuz ad dñm. In p̄rius est v̄itas in. c. i. i. an agn. vel filius repudi. here. S; pone q̄ vasallus obligauerit creditori feudū p̄ pignore an valeat talis obligatio. So. dicēduz q̄ nō sine cōsensu dñi alias vasalli caderēt a feu. c. i. i. de pbi. feu. alie. p̄ Feder. q̄ est no. p̄ vasallos obligates feudū. ¶ Quero insup vasall⁹ obligauit feu. creditorib⁹ cū cōsensu domini 7 postea feu dū reuertit ad dñm an teneat obligatio pignoris And. h̄ vt tenere q̄ sic p̄ quo ad duco tex. 7 qd̄ ibi no. in. c. i. s. de feu. alie. Sint ḡ cauti domini q̄ cōsentiūt obligatiōi feudi vt illā clausulā apponāt saluo iure nfo feudali. ¶ Dixi mus de pignore exiudiciali. ¶ Quero nūc an in casu iu dicati possit res feu. capi respōdeo q̄ sic i subsidij qm̄ va fallus nō h; alia bōa. l. comodis. ff. de re iu. l. sp̄ p̄mior. C. q̄ res pig. ob. pos. Durabit tñ tale ius durate iure vasal li. nā si extingueret ius vasalli. puta qz feudū reuertit ad dñm vel ad agnatos tūc resoluūt ius creditor⁹ q̄ ad feu. ar. l. lex vectigali fundo. ff. de pignori. ¶ Et qz resolu. in re datoris resoluūt ius acceptoris. c. i. §. si. s. de cōtro. iue stitu. nisi debitū esset p̄ctuz in vtilitatez dñi vel agnator⁹ vel nisi esset debitū de nā feudi puta de maritanda filia q̄ cāu duraret ius feudi in creditore h; feudū reuertere ad dominū vel agnatus fm̄ And. h̄. ¶ Mas durate vita vasalli creditor pōt mitti i possessionē rei feudalis s; nō pōt pue niri ad scōz d̄cretū vel ad alienationē p̄petuā nisi cōsenti ente domino feudi ne alias fiat alienatio rei feudalis in p̄iudiciuz domini. c. i. j. de pbi. feu. alie. ploib. ¶ S; p̄l cherrinū dubiuz ē q̄liter 7 quō fiat missio in possessionē rei feudalis ad instantiā creditoris an creditori ad iudu cabit vtile dominij rei feudalis. 7 sic vt trāseat i credito rez ius vasalli. rñdeo q̄ i creditoz nō trāsbibit ius feudi neq; vtile dominij feudi s; dūtaxat comoditas rei feu. qz creditor p̄cipiet reddit⁹ 7 fruct⁹ rei feu. 7 h; possessiōes rei nō at dñuz s; no. p̄ bar. in. l. si finita. §. si de vectiga. fi. de dā. infe. De q̄ tamē ibi fit lōga distinctio p̄ modernos. post Pau. 7 Imo. 7 s; An. in. l. eoz. ff. e. ti. 7 ibi Ludo. ¶ S; p̄lcherrū ē vidē an i casu p̄misso creditor teneat sui re domino. respōdeo q̄ nō s; vasall⁹ debitor tenebit p̄sta re fuitia domio q̄ vey ē in actiōe p̄sonali. Secus at quā do rōne rei fit missio i possessiōez. puta i cā dāni infe. nam tunc missus i possessiōez rōne rei tenebit fuitre domino. 7 rōnez diuersitatē ponit bar. i. d. §. si de vectigalibus. 7 ibi alij. ponit Sali. i autē. ei q̄. C. de bonis aucto. indi. possi. ¶ Predicta quidem sunt vera nisi i feu. regali ducali mar chionali vel comitali. nam in his nō fit missio i possessiō nez feudi. neq; tangit substātia feudi s; dūtaxat creditoz habere poterit fructus rei feudalis Bal. in autē. ei qui iurat. C. de bonis auctoritate indi. possiden.

Contrario. Augmentuz quod fit feudo non accrescit feudo si pōt per se stare. Secus si non posset per se stare. 7 mulier non suc cedit in feu. respectu tertie vel quarte hoc. d. vsq; ad fin. tituli. ¶ Nota ex tex. meliorem conditionem rei feuda lis vasallum posse facere. deteriorē vero non sine volū tate domini vel agnator⁹. 7 dicit hic Bal. hoc esse specia le in feudis. vt h; regulariter res non possit meliorari inui

noño. l. mulieres. §. i. ibi glo. ff. de ver. signi. in secus in
feudis vt hic qz est quasi dñs. fa. no. in. l. si in re agat. ff.
de rei ven. 7 diceré ego idéz in emphiteota p no. in. l. C. d.
iure emp. 7. l. ij. c. potuit de locato. Idé in quocūqz habē/
te vtile dñium in re ad instar pdictorū. **C** No. tex. ibi pri
neat qz nō est bona cōsequētia i feudis feudū p̄tinet ad
vasallū q̄ pōt disponere ad placitū sui: qz p̄p̄rieta s̄ ad ali
um puta dñm spectat. **C** No. tex. rorūduz qz vasall⁹ i feu
do nō pōt conditionē agnatorū facē deteriorē. facit. c. i. i.
de alie. feu. pater. **C** No. tex. ibi 7 rō: quare vasallus non
succedit in re feudali et si tertia vel quarta bonorū mariti
post mortē eius iure lōbarido vel romano p̄tinet ad vxo
rezm̄ non succedit mulier in re feudali respectu tertie vel
quarte 7 sic hic habet̄ tex. decidētē qōnem pulchram.
Done statuto cauēri qz si decedat vxoꝝ dēcedat marito: ta
le statutū n̄ habebit locū in re feudali ar. bui⁹ tex. **C** No.
ibi naz nec pignus qz vasallus non pōt pignori obligare
feudū de quo in. c. i. i. de probi. feu. alie. p. l. o. **C** No. ibi
consultū qz pignus appellat̄ cōsuluz qz cōsulit creditori.
Nā melius est pignori incūbere qz in personā agere. l. p̄
caut. ff. de re. iur. **C** In glo. que incipit: nā si per se: ad fi.
no. vñū brocardū qz licz rōne indiuisibilitatis qd̄ alias nō
est licitū. **C** In glo. de hoc quarto iure romano ad fi. de
bac glo. dicite vt no. in auten. p̄terea. C. vnde vir 7 vxoꝝ.
C Oppono ab eē qz imores feudalis q̄ ē phibita aliena
ri possit pro dote alienari 7 pignori obligari p̄ satisfaciē
do vxoꝝ qz est alienatio legalis. l. ob es cum ibi no. C. de
predijs m. facit quod habet̄ in auten. res que. C. cōia de
lega. Sol. dic̄ fm̄ Bal. qd̄ alienatio legalis nō intelligit̄
fieri cū p̄iudicio alterius in reb⁹ sui nā alienari phibit̄
vt hic nec princeps intelligit̄ velle alijs p̄iudicari. Fa
cit quod dixit Jo. an. in. c. inotuit eē d̄ elec. dñium rei feu
dalis nō erat vasalli merito non pōt fieri distractio in p̄
iudiciū domini qui h̄ directuz. **C** Quid aut̄ in re emphi
teorica an in ea possit cadē obligatio dotalis vt possit alie
nari 7 pignozari p̄ dote 7 lucrari per vxoꝝ fm̄ formaz h̄
traditam vide per Ross. de ac. vtili in re que dat̄ emphi.
vbi format qōnem. facit in autē. de non alie. in. §. emphi
teosim aut̄ col. ij. 7 in auten. de equali. dot̄ in. §. his cōse
quens 7 in. §. si vero 7 qd̄ no. in autē. quod obtinet. C. de
pignori. 7 in. l. inter dū. qui potio. in pig. hab. Et vide in
Spec. de locato in. §. nunc aliqua dñi. cxxij. 7 dñi. cxxiij.
7 quod tangit̄ in. l. lex vectigale. ff. de pig. **C** Extra glos.
pone vasallus emit immediate prope rez feudales vñū p̄e
diuz: deinde vasallus decedit sine descendēte masculino 7
agnatis 7 p̄sequēter feudū reuertit̄ ad dñm. querit̄ an
dñm p̄dium emptū p̄tinet ad dñm vel ad heredes eēne
os: certe p̄tinet ad heredes vasalli nō ad dñm ar. tex. n̄i
fm̄ Bal. **C** Quero pone vasallus acquisiuit iurisdictionē
rei feudalis qz emit vel aliter acquisiuit iurisdictionē in ca
stro quod erat sibi cōcessum in feuduz qd̄ castrū antea nō
habebat iurisdictionē: deinde vasallus decedit sine here
dibus et agnatis et p̄sequēter feudū reuertitur ad dñm.
Querit̄ an h̄ iurisdictione p̄tinet ad dñm vel ad heredes
eēneos. bal. determinat qz nō sed ad heredes vasalli. mo
uet̄ p̄ tex. n̄m hic in p̄zin. qz vñ⁹ pōt habē iurisdictionē in
castro 7 ali⁹ habere castrū siue territorij eius. Ego puto qd̄
qd̄ iurisdictionē qz insepabilis a castro p̄tinet ad dñm
per ver. ibi si vero nō possit per se subsistere: facit. l. i. cū vr
bem. ff. de offi. p̄fese. vrbis 7 quod no. in. l. imperiū. 7. l. si.
C. de iurisd. om. in. Scdo mouetur per tex. in. §. si vasal
lus. j. hic finitur lex. vbi si sit factū edificij in re feudali
tale edificij p̄tinet ad dñm: eodem modo in iurisdictione
ne q̄ est fundata in territorio castri. et fa. nota. in. c. i. j. de
capi. q̄ curi. v̄edi. nō ob. rō qz ali⁹ potest habere dominij
territorij 7 ali⁹ iurisdictionem. qz respōdeo qz nō est ratio
sua bona naz ali⁹ pōt h̄re solū et ali⁹ edificij 7 sic sufficē.
l. i. ff. de superficieb⁹ et tamen superficies p̄tinet ad do
minum. d. c. si vasallus vbi casus. ergo ratio Bal. non est

bona qz tex. n̄ respicit inseparabilitatē respectu rei non
p̄sonaz. Et ad pdicta p̄firmanda. facit Bar. in tractatu
tiberiadis in tractatu de insula in qōne q̄ incipit. quero
ille gētes. vbi dicit qz qñ occupat̄ ciuitas p̄ regē 7 posside
tur vt vnita regno iudicat̄ eo iure q̄ regnū totuz. Lud. cō
filio. cxxviii. incipit p̄ns casus. facit quod no. bar. in. l. si cō
uenerit. §. si nuda. ff. de pig. act. Bal. in. c. i. in. §. p̄terea
ducat⁹. in. iij. col. i. d̄ phi. feu. alie. p̄ Sed. in. l. i. in. ij. col.
C. de sū. tri. 7 fide catbo. in. l. et. C. de iure do. An. in. c. i. §.
si q̄s de m̄so. de cōtro. inesti. Lud. cōsi. cclxv. qd̄ incipit q̄
ad p̄imū. **C** Quero pone vasall⁹ immediate p̄pe rē feu. ac
quisiuit vñū p̄diuz 7 p. xxx. an. p̄stitit̄ fūicia dño de illo p̄
dio ēpto. deinde vasall⁹ decedit sine heredib⁹ 7 sine agna
tis 7 p̄nter feudū p̄tinet ad dñm. q̄rit̄ an p̄diuz emptū p̄
tinet ad dñm vñ⁹ qz nō p̄ tex. n̄m hic qz nō est p̄ se stans.
In p̄rinz determinat An. rō qz dñs acquisiuit ius feuda
le i dicto p̄dio p̄ p̄scriptionē. xxx. an. c. si quis p. xxx. i. si d̄
feu. fue. cōtro. Facit rōta deci. cclxxv. q̄ incipit nota qz vbi
allegat̄. Pe. de anch. in cōsi. cli. qd̄ incipit in xpi 7 c. i. qō
ne ecclesie. Jo. an. in. c. cū p̄sone. de p̄iuil. li. vi. 7 q̄ p̄rie
allegauit̄ si. p̄ce. qōnis. **C** Ultio q̄ro vasallus acquisiuit ali
quid indiuisibile a re feudali nullis relictis heredib⁹ de
cedit 7 cōsequēter feudum reuertit̄ ad dominū. dominus
petit rē feu. cū h̄ iure indiuisibili ab heredib⁹ eēneis vasal
li. Isti heredes eēnei opponunt: qz solui nobis ius illud
emptū vel acquisitum a vasallo. Querit̄ an audiant. videt̄
quod nō p̄ tex. nostruz. n̄. si nō. qui tex. loquit̄ indistincte
ar. l. de publi. In cōtrarium est veritas in. c. i. in ver. si va
fallus. i. hic finitur lex.

C Qualiter feudum olim alienari poterat.

C Cōtinuat̄ hoc mō fm̄ Ja. de bel. qz impfecte in supio
ribus est facta mētio de alienatōe. p̄terea vt p̄fecti⁹ ha
beat̄ mā alienatiōis feudalis. subijct̄ rubrica qualit̄ oliz
feuduz alienari poterat. vel aliter 7 melius qz in. §. p̄rie
p̄cedenti facta est mētio de alie. feu. et in pignus p̄pea
subijct̄ hec rubrica qualiter olim 7 c.

St aut̄. Hoc. d. vsqz ad. §. donare. Quancz
olim circa alienationē rei feudalis essent
diuerse cōsuetudines in varijs curijs. tamen ho
die fm̄ legez Loth. est phibita alienatio rei feudalis: et
olim necessitate imminente vasallo: vasallus poterat p̄tem
feudi alienare 7 poterat in feudum cōcedere siue partes
siue totuz et dissentiente domino vel ignorate. 7 si vasall⁹
qui alienauit. vt. s̄. decesserit sine descendēte masculino vel
alia ratione. feudum reuertit̄ ad dominum nisi acceptoz
qui habuit cām a vasallo sit paratus seruire domino 7 ab
eo recognoscere. vel aliter 7 breuins. Hodie est phibita
alienatio rei feudalis s̄ olim in duobus casibus hic enu
meratis permittēbatur. h. d. **C** Not. ibi multe 7 diuerse
s̄nie 7 q̄qz olim essent diuerse cōsuetudines in feudi alie
natiōe. tamen hodie iure nouissimo non est permessa alie
natio. c. i. i. de phi. feu. alie. p̄ Sed. Quid aut̄ si hodie ef
set in aliqua patria cōsuetudo alienandi feuduz: an talis
cōsuetudo sit seruanda. respōdeo seruandā esse cōsuetudinē
sp̄alis loci fm̄ regulaz. c. i. s̄. de feu. cogni. Sic qz in cas
bus feudilibus primo ē seruanda cōsuetudo locorum qua
cessante seruandē sunt cōsuetudines 7 cōstitutiōes huius
libelli. **C** No. ibi in beneficijs hic esse casuz q̄ possumus al
legare lombardam. De quo articulo dixi in phemio. vel
possumus dicē qz cōstitutiō lotharij sit in titulo. i. de phi.
feu. alie. p̄ loth. **C** No. ibi necessitate qz vasall⁹ necessitate
vergēte. puta famis oliz poterat alienare partē feudi nō
totū. **C** No. ibi si vero mētio i n̄bo hodie qz 7 hodie 7 oliz
et sine cōsensu dñi vasall⁹ poterat 7 pōt ifeudare rē feuda
lez siue p̄ parte siue p̄ toto dñmō fiat sine fraude vt p̄ba
tur ibi sine fraude. nā ois dispositio recipit interpretatiōē
vt excludat̄ dolus 7 fraus. l. creditor. §. lucius. ff. mādati

7 no. in. l. fraus. ff. d. legi. marime i feudo qz feudū dicitur
a fidelitate vt vidistis i. c. i. i. fi. s. p. quos fiat inuest. naznā
se. nō patit fraudē. **C** No. ter. ubi aut alia rōne fm bal. p
maximā capitis diminutiōz vasalli qsi dicat. moxi sine be
rede feudū reuertit ad dñm. qz intelligit verū in feu. nouo.
In antiquo at veniet filius vel alius primior agnat⁹ p ea
qz habent i. c. i. s. p. qz fiat inuesti. s. fi. 7 videb im⁹ in. ci.
in fi. i. qz fuit pri. cā bene. amit. **C** No. ubi oēs feudi aliena
tiōes qz si vasall⁹ qz alienauit et i cāu licito decesserit sine
herede masculino vel fecerit refutatiōez feudi i manib⁹ dñi
vel alia rōne amittat feudū culpa sua certe oīs alienatio
sit irrita 7 reuocabit a dño quod tenebit menti qz hec re
gula nō ē hodie correcta. Rō qz resolutio iure datoris re
soluit ius acceptoris. c. i. s. fi. s. de contro. inuesti. l. lex ve
tigali fundo. ff. de pigno. limitate p̄dicta vera nisi ille qz
habuit cām a vasallo sit parat⁹ fuisse dño 7 recognoscere
feudū vt pote qz habeat recognitionē 7 debeat. i. annuz 7
diē qz habuit cām a vasallo qz amisit feudū se inuestire. c.
i. s. qz tpe miles. Itēz subsequenter intelligas qz si p̄mus
vasall⁹ infudās habeat agnatos qz successuri erāt in. d.
feudo post ei⁹ mortē qz tunc talis infudatio p̄ ipm in p̄
sonam secūdi vasalli nō tenebit in p̄iudiciū ipsorū agnato
rūz nisi donec vixerit ip̄e p̄mus vasall⁹ infudās vt dixit
s. per quos fiat inuesti. in. s. i. **C** No. ex h̄ ter. casum in qz
dñs cōpellit h̄re aliu⁹ vasallūz qz velit qz est qz regulaz tra
ditaz in. c. ij. de fra. de no. be. inue. s. h̄ iō est qz vasall⁹ in
feudat suū feudū alteri eisdē modis put ipse h̄z ita qz ni
hil interest dñi h̄re pl⁹ vnū qz aliūz. vt. j. de lege cora. s. si
milis. 7 dixi in. c. bñficiūz. 7 in. c. si qz decesserit. i. si d̄ fe.
fue. cōtro. **C** Ex p̄dictis infero ad quotidianā qōnē po
ne vasall⁹ infudauit feudū alteri puta ticio. deinde vasal
lus qui infudauit cōmisit culpā ex qz debuit amittē feu.
Vel fortassis decessit sine descendēte masculino vel refuta
uit feudū in manib⁹ dñi qz rō mō antici⁹ infudatus a va
sallo possit retinē feudū innito dño. certe dicēdū est qz sic
dñmō recognoscat dñs 7 offerat se paratū fuisse dño alias
at dñs poterit reuocare se. qz no. pp ea qz no. in. c. i. s. p̄re
rea. i. de. c. cora. Ex gl. qz nūquid hodie vasall⁹ ex neces
sitate puta famis possit vendē ptem feudi rñde qz hodie
nō pōt. p̄batur in rōbo oliz qz sentiat tex. qz hodie secus.
7 p̄bat in rōne sui. c. i. i. de probi. feu. alie. p̄ Lotb. nec ex
timant feuda qz vasallus nō h̄z libez dñium. c. i. circa fi.
s. ti. p̄r. fm And. de iser. bic. 7 bal. 7 c. i. s. aut si libella
rio. s. qui. mo. feu. amit. mirabile ē qz pp necessitatem fa
mis pater possit alienare filiu. l. i. 7. ij. C. de patri. qui. fil.
distra. 7 vasallus nō possit alienare feudum pp necessita
tez famis ex quo potestis inferre qz pater maiorē p̄tatem
h̄z in filiu⁹ qz vasallus in feudūz 7 est rō fm Bal. h̄ 7 post
euz Alua. qz pater in filio de quo querit nō h̄z supiozem.
vasallus at h̄z supiozem. vt. s. dixi que supioritas d̄ esse
auctorizabilis in alienatiōe ar. cor. que not. in. l. fistulas
de p̄ben. emp. per Bar. in. l. i. de auc. tu. nec ob. qz vasal
lus nō intromittit se de iure proprietatē spectantē ad dñm
p. l. necessario. ff. de picu. 7 como. rei v̄di. qm istud ius va
salli nō est francū s̄z suppositum obsequio dñi fm bal. 7 iō
ne p̄ tales alienatiōes iura dominoz minuant statutum
fuit vt hodie vasalli non possint alienare absqz voluntate
dominoz vt colligit ex supradictis. **C** Quero an per sta
tutu⁹ possit induci vt licita sit feudi alienatio. dic quod sic
nisi in feudo ecclesie vt ex de constitu. in. c. ecclesia sancte
marie 7 in. c. que in ecclesiāz vbi etiam legatus de latere
non possit h̄c permittere. vt. ff. qz vi aut clam. l. prohibē
s. plane. dixi in. c. i. in fin. principij. s. qui. feu. da. pos. Et
predicta t̄ Bal. in. d. c. i. i. de val. qui cōtra consti. Lotb.
feu. alie. Sed Aluaro. intelligit hoc v̄z vt tale statutum
teneat nisi esset factum in fraudez prohibitionis per. d. l.
i. in fi. de probi. feu. alie. per Federi. facit. i. de statutis
7 cōsue. cōtra liber. eccle. tol. in prin. 7 in. s. oēs pegrini.
C Scdo qz an hodie si vasallus alienauerit partes feu.

puta tertiā cadat a toto vel dūtaxat a pte alienata ē vtilis
hic arti. bal. hic fm pe. de cer. t̄z qz hodie cadat a toto p. c.
i. j. de phi. feu. alie. p̄ lotb. 7 de phi. feu. alie. p̄ fede. facit
in simili qz dicimus de emphyteota ista enim obligatio
emphyteotica vt indinidua respectu pene incurrēde
p̄z qz si i vno minimo cessz qz nō soluat s̄z soluerit maiorē p
tē imo fere totū canonē t̄z cadit ab emphyteosi. bal. i. c. si
pponēte de recrip. in. l. p̄ hereditarijs. in. iij. col. C. d̄ be
redi. ac. in ru. C. de p̄ben. emp. i. r. q. in. l. edē i. iij. col. C.
locati in. l. ij. in. xij. C. de recriu. v̄z. facit spec. in ti. de arbi.
s. fi. ver. qd si plura 7 ver. i. faciūt no. p̄ bar. in simili in. l.
v. s. fi. ff. de ver. ob. spe. 7 Jo. an. in ti. de locato. s. nūc ali
qua r̄. xxx. s̄z postea spe. in ver. xxx. visus sit variare. Et
qz a toto cadat t̄z Alber. in aut. qz r̄. 7 Sali. in aut. p̄petua
C. de sa. san. ecc. pau. de cast. in. l. i. executiōe. s. p̄ pte. ff. d̄
ver. ob. itē ē videmus in simili si emphyteota morit̄ reli
ctis pluribus heredibus vnus cessatio inducit caducita
tē totius emphyteosis pp vnū nō soluet̄ cadit ab emphy
teosi alij et qz soluerūt vsqz adeo indinidua ē bñ p̄missiō gl.
in. l. cōi diuidūdo i prin. ff. cōi diuidūdo Jo. an. 7 spe. in
ti. de loca. s. nūc aliqua r̄. lxxi. host. in summa in ti. de lo
cato. s. nūc aliqua ver. quid si vnus ex pluribus alber. in
l. ij. C. de iure emphy. bar. 7 ludo. in. l. fraudati. ff. de pu
blicanis faciūt not. per ludou. de cuma. in. l. v. s. si ubi mo
derni. ff. de ver. ob. ang. 7 bal. i. l. si seruus. s. si pluriū. ff. si
qz cautio. ang. in. l. p̄toris. ff. de v̄a. infec. albei. i. l. si no
cessarias. s. si pignori. ff. de pig. act. Imo. i. c. potuit d̄ lo
cato. fede. cōsi. cccxxvij. incip. rigore. si hec habet locū i em
phyteosi multo fortius ergo in feu. quod de sui natura est
indinidū vt ē gl. no. in. c. oēs filij si de feu. fuerit contro.
7 ibi no. faciūt qz no. bal. in. l. si plures. C. de con. inser. qd
dictū bal. limitate verū nisi eēt feu. ecclesiastica vel nisi i
foro ecclesiastico qz de equitate canonica nō cadit nisi p
parte alienata vt no. i. c. ex parte de feu. 7 hoc ē seruādūz
in quibuscunqz feu. in terris ecclesie. facit gl. in. c. suam d̄
penis habet in. c. dilecti d̄ arbitris vbi ex particulari cessa
tione incurritur tantum pena p̄ parte de equitate cano
nica. 7 ita t̄z bal. in. c. i. s. callidis d̄ phi. feu. alie. per fed.
nisi alienatio fieret simulate 7 i fraudē legis nam tūc cade
ret in totū per dictū. s. callidis tunc enim cessaret rō equi
tatis canonice que simulationibus 7 fraudibus aduersa
tur. c. ij. de renun. li. vi. de. i. de renū. cle. i. de rex per mu. 7
predictā opinionem t̄z bal. 7 ibi ēt posui i. c. i. s. aut si libel
lario. s. qz modis feu. amit. bal. i. c. i. i. ij. col. s. de alie. feu.
simpliciter trāsit cū rigore iuris qz a toto cadat p. l. qdā. s.
fi. ibi bar. ff. de dona. bal. i. c. i. in. ij. col. j. de val. qz qz cōsti.
lotba. feu. alie. idē t̄z qd hic qz vasallus i cōtēptū dñi feu
dū alienauit cadat a toto. si nō in cōtēptū tunc cadit a pte
7 d̄ equitate canonica solū cadit a pte p no. p̄ Jo. an. i. d.
c. ij. **C** Infert deinde ad talē qōnē pone feu. alicui⁹ baro
nis ē aprū regi querit an rex debeat p se retinere feu. vel
inuestire aliū. respondet bal. qz d̄z aliū inuestire non per se
retinere vos declarate hoc dictū bal. fm bar. in. l. i. s. per
mittit. ff. de aqua quoti. 7 esti. 7 no. in. c. bone de postu. p̄
la. l. vt aliū p̄miorem agnatū debeat inuestire vt in d̄
ctis iurib⁹ 7 intelligite qm nō ex delicto feu. puenit ad dñm
fm not. p̄ bal. in. c. i. de p̄ba. nā tūc d̄z ep̄s inuestire p̄miō
rē agnatū vasalli qui amiserat feu. potius qz alium. alias
esset licita appellatio p no. p̄ bar. in. d. s. permittit bar. in
l. i. ff. d̄ p̄uile. creditor in. l. si mibi 7 ticio in. fi. ff. de ver.
ob. ibi post bar. gl. cardina. panoz. i. c. bone il primo de po
stula. p̄rela. Imo. in. c. ij. in. viij. col. de feudis. ludo. in ru
brica de arbitris in. xvij. col. bal. in addi. ad spec. in tit.
de locato in. xi. col. magis communiter transeunt doc. cō
bar. licet ludo. consilio. lxx. quod incipit viso themate in
ij. col. mordeat bar. 7 etiam limitet. facit quod no. inno.
in. l. quotiens. s. eadem. ff. de publica. 7 tenete perpetuo
menti hoc dictum Bal. hic ad declarationez p̄dictorūz 7
eorū qz posui in. c. i. s. quemadmodū. feu. ad filiā p̄tinet.

Donare Vasallus nō pot feudū donare vel
iudicare p aia vel in dotē dare p fi
lia 7 locatio feudi est pmissa nisi fiat in fraude. b. d. v. q. 3
ad. §. porro. C. No. p casus in qbus pibita est alienatō
7 signāter nota q legatū feudi p aia nō v3 d q notabilī sta
n3 videbit qd intelligit hic bal. nisi dñs ē mortuo vasal
lo approbaret h legatū nā tunc valeret vt not. in. l. nō du
bius. C. de legi. C. No. fm bal. q v3 ad iudicare pot se
bfe ad vltimā voluntatē 7 p̄ctus itē ad directā vel obliquā
dispositionē. c. 3. de sepul. vi. C. Not. ibi vel in dotē hic
esse casus rotūdu3 vasallū nō posse dotare filiaz de feudo.
C. No. ibi locare q vasallus pot locare feudū s3 h not.
oppo. alienatio feudi est pibita. c. i. de feu. alie. s3 locare
ad lōgū tps ē trāsferre vtile dominiuz 7 sic alienare. l. fi.
C. de reb. alie. nō alie. l. i. 7. ii. ff. si ager vecti. §. nō v3 loca
tio. So. ex mēte Ja. de bel. tex. n3 intelligi de locatiōe
ad modicū tps nō at de locatiōe ad lōgū tps dicit d cō
suetudine lōgū tps qñ excedit nouē annos habet i de.
i. de reb. ecclē. nō alie. not. Bal. in. l. iubemus. C. de sac.
san. ec. C. Ex p̄dictis habet q vasallus h possit alteri in
feudare. §. i. §. p̄terea. i. de. c. cora. tñ nō pot in emphiteo
sim feudū dare neq3 locare ad lōgū tps. S3 pone vasal
lus psonali actiōe se obligauit vsq3 ad. xxx. an. ad fruct⁹
feudi: nunqd dicit alienatio. So. psonalis obligatio non
facit alienationē rei: q3 psonalis obligatio nō sequit rem
l. fi. ff. de p̄ben. emp. secus si cōstituā vfructus in re. C.
de reb. alie. nō alie. l. fi. 7 fuit no. Bar. in. l. codicillis. §.
iustitio. ff. de leg. ii. C. No. ibi sub vilissima q vbi ex pau
citate p̄ci p̄sumitur fraus magis dicit donatio quā v̄di
tio vel alias p̄ctus onerosus gl. pulchra in. l. ap̄d celsū. §.
auctoris. ff. de excep. doli. facit qd no. Panoz. in. c. q3 ve
rissimile de p̄sump. C. In gl. q̄ incipit in b̄ variat ad fi. de
bac gl. dicit vt p̄ Bar. in. l. i. hic allegata 7 p̄ bar. i autē.
si quas ruinas. C. de sac. san. ec. 7 p̄ Ang. in. l. cu3 hū. §. si
cui. ff. de trāsac. Et p̄ Bar. de salice. in. l. fi. C. de iure em
phi. no. tñ q̄ autē. res q. C. cōia. de lega. nō h3 locus i feu
do. C. Circa istā glo. quero an pater teneat dotare filiā d
fructib⁹ feudi. Rñdeo fm Bal. q sic. Mā3 pater nō pos
sit dotare filiā de feudo vt hic. tñ pot de fructib⁹ feudi ob
ligādo se psonaliter nō aut cōstituendo ius in re ita v̄be
tis declarare bal. p ea q̄ dixi in supioribus maxie p no. p
bar. in. d. §. iustitio. alias bal. male loqueret q̄ allegat. l.
in edib⁹. §. ex reb⁹. ff. de do. Quinimo posset cogi pat̄ do
tare. l. obligamur. §. lege. ff. de act. 7 obli. l. q̄ liberos. ff. de
ritu nuptiar. C. Quero an filia vasalla possit dare in do
te3 feudū p se ipsa sine cōsensu dñi. Ja. de bel. in. c. i. i. de
inuesti. quā ti. accepit a sempro. cōcludit q nō possit i do
te3 dare sine cōsensu dñi per istū tex. S3 bal. h 7 ibi t3 p̄
do. Ja. ardis. in sūma sua dñm dē inextimatū 7 non sit
pactū d lucrādo dotē v̄ q̄ possit dari. Et idē tenuit And.
in. d. c. i. p qua snia est tex in. d. c. i. q̄ loquit̄ indistincte. 7 i
c. i. de eo. qui sibi 7 heredi. suis. Mō ob. iste tex. q3 rñdeo.
Aut quis vult dare feudū in dotē p filia. 7 non pot vt h.
Aut mulier vasalla vult p se ipsa dare feudū: 7 tunc p̄e
d. c. i. Et est rō diuersitat̄ q3 ordinata charitas icipit a se
ipso. l. p̄les. C. de fmi. 7 aqua. 7 ita ē pro vxore p̄pria pot
n. maritus dotare vxorē suā in feudo ipsius mariti. 7 va
lebit p vita mariti nō in p̄petuū nisi dñs cōsentiat tex. est
fm vnu3 intellectū. quē ibi ponit. Card. nō impropiādo
v̄ba in dotē in. c. nup. d̄ dona. inter vi. 7 vxo. S3 aduerte
h3 doc. nō tāgāt q̄ in isto passu v̄. Alua. maxia varietas i
ter glosatores 7 scribētes. nā in p̄e dotatē filiā gl. h 7. j. d̄
phi. feu. alie. p fede. in p̄n. t3 indistincte q̄ pater non pos
sit feudū dare in dotē p filia aliq̄ mō nisi dñs cōsentire p
istū tex. Idē t3 Ja. de bel. Mi. de nea. 7 Bal. h. 7. i. de i
uesti. quā tici⁹ accep. a sempro. in. c. i. p̄riuz t3 Ja. ardis. in
ti. qui. mo. feu. amit. sub. in dotē p filia tē. vbi dicit q̄ pater
pot feudū p filia in dotē dare si nō h3 aliunde. vñ ipsam
dotare possit. Et h3 p̄bat p multa iura q̄ ibi allegat. 7 i b̄c

sniaz videt̄ inclinare L y. in rōne sui in. l. voluntas. C. de
fideicō. Et h3 indistincte rota decisio. cix. incip. itez pat.
Satent̄ tñ q̄ durabit i vita patris tñ si sit sine p̄sensu dñi.
Si at̄ fieret cū cōsensu dñi valeret imp̄petuū ar. c. nup. cir
ca fi. de do. inter vi. 7 vxo. 7 ibi Panoz. Imo. in. c. ii. i. iij.
col. de feudis. Tñ in istis varietatib⁹ nō est recedendū
ab opi. glo. 7 sequaciū v3 q̄ p̄ nō possit aliq̄ mō dare feu
dū i dotē p filia. Et h3 p̄ istum tex. Itē p rōnes q3 si nō
pot alienare p necessitate famis vbi liceret v̄dere filiū vt
dixi. §. in p̄n. hui⁹ tituli multo minus d3 posse alienare ex
cā dot̄ facit p hac opi. auctoritas. Jo. an. in addi. Spe. i
ti. d̄ locato. §. fi. §. cix. 7 qd dixit in. d. c. nup. Et i bac opi.
videt̄ esse Spe. in ti. de feudis. §. qm. §. xxxviii. in fi. bal.
pōit in. c. i. An mari. succe. vxo. in. c. i. in p̄n. in. iij. col. de
phi. feu. alie. p fed. salice. in. l. volūtas. C. de fideicō. bal. i
autē. res q. C. cōia. de le. in fi. q. i. l. fi. i pe. q. C. d̄ reb⁹ alie.
n̄ alie. Albe. i tractatu statutoz i p̄ria p̄e. q. clxxviii. Imo.
in. c. ii. in p̄ma char. de feudis. C. Ex p̄dictis no. q̄ muli
er vasalla dās feudū in dotē cū pacto d̄ lucrādo vel dās
feudū extimatū vt dicat̄ quodāmō emptio nō pot illd̄ da
re. l. cu3 inf. C. de iure do. 7. l. in reb⁹. C. eo. ti. dicit̄ at̄ alie
nare 7 cadit a feudo. c. i. i. d̄ phi. feu. alie. p fed. Diceret
aliq3 q̄ qñ mulier vas. dat in dotē feudū nōne trāsit dñiū
in maritū. l. dote ancillam. C. de rei ven. Rñdeo q̄ qñ da
tur feudū extimatū in dotē tñ dicit̄ p̄prie alienatio: q3
dicit̄ qdaz emptio. 7 sic trāsferet̄ feudū irrevocabilit̄ in
maritū q̄ rō cessat qñ feudū nō est extimatū q3 mortuo
marito vel soluto ma. dominiuz nō remanet penes mari
tū vel ei⁹ heredes. l. in rebus. C. de iure do. c. i. de inuesti.
quā Ticius acce. a sem. Et ista opinio videt̄ equa ne ip̄a
mulier dās in dotē tale feudū. p̄riet̄ ita de facili feudo
suo. p̄sertim cu3 ipse dominus nō sit passurus aliq̄ dam
num. 7 ad h̄ facit quod habet in. c. i. §. an maritus succe.
vxori. 7 quod no. gl. iij. in fi. i. de cōtro. inter dom. 7 emp.
feu. c. i. Consuluit. d. Alua. vt ipse mulieres volentes da
re feuda sua in dotem prius notificent dominis suis ad
hoc vt se nō inuoluāt in istis opiniōibus cum etiā rōnes
7 auctoritates vrgentes sint cōtra eas vt in locis. §. alle
gatis. 7 per glo. in. §. p̄terea. i. de capi. cora. C. Quero
maritus vult vxori cōstituere donationem propter nupti
as in re feudali. querit̄ an possit. Respōdeo q̄ sic fm bal.
arg. auten. equalitas. C. de pactis cōuentis. 7 auten. dos
data. C. d̄ doua. ante nuptias. Declarate Bal. dum mō
non det feudū extimatū vel cu3 pacto de lucrādo vt di
ctuz est in dote. 7 est tex. in. c. nuper de do. inter vi. 7 vxo.
fm cōem intellectū. Tamen p̄ illum tex. videt̄ dici q̄ in
vita vasalli valebit nō post mortem eius nisi dominus cō
sentiat. facit qd no. Lal. in rubrica de feudis cōsilio. r. 7
Imo. in. d. c. ii. i. iij. col. de feudis. C. Queritur an vale
at legatū feudi pro aia. Aldra. consilio. cxxxviii. t3 vale
re legatū 7 allegat Hosti. ita tenere in sūma ti. de immu
nita. ecclēsi. Bal. quoq3 hic allegat henricū ebruden. ar
chiep̄m in sūma sua nec obstat iste tex. q3 dicebat Hostiē.
q3 iste tex. est falsus in verbo pro anima. q3 nō d3 esse. vel
aliter 7 secūdo respōdebat q̄ iste tex. d3 intelligi quādo in
fraude3 domini relinquebat̄ p aia paupibus vel ecclēsie
verbigratia nā vasallus volens fraudare dñm dicebat q̄
recepit multa fuitia a tali ecclēsia cui p̄pterea relinque
bat feudum ar. c. i. in prin. de phi. feu. alie. p fed. Bal.
hic t3 p̄ q̄ imo non valet legatū feudi pro anima p istū
tex. 7 per h̄ non sit p̄ libertate3 ecclēsie cu3 pueniat ex nā
rei feudalis que nō transit in eñeos. vt dictum est in. c.
i. §. 7 q3. §. qui. feu. da. pos. 7 sic quasi sit hoc vicium ex na
tura rei quod cōmittat̄ rem facit in ar. l. seruus cōis me
ui. §. i. ff. de stipu. seruo. De p̄sensu domini posset valere
legatū vt dixi in tex. in prin. nā talis consensus domini
pot̄ interponi ē sup cōualidando relicto ex vltima volū
tate Bal. hic per. l. sicut. §. venditōis. ff. qui. mo. pig. vel
hipoteca. sol. Anceps est profecto pugna inter maiores

nostros in hoc arti. 7 pro parte negativa t3 Bal. in. c. i. i
pn. in. iij. col. 7 est rex. ibi in ver. habito. i. de pbi. feu. alie.
per Sede. facit qd no. idem Bal. in. l. volūtas. C. de fidei
comis. Lud. in. autē. similiter in. iij. 7. iij. charta. C. ad. l.
falci. Imo. in. c. que in ecclesiā de cōsti. 7 in. c. fi. de reb⁹
ecclē. nō alie. 7 pbatur optime per rōnem tex. in. c. i. §. in
de pōt ver. ecclesia. n. cultrix. §. de alie. feu. nazcū ecclesia
nūquam moriat deterior sit conditio dñi si feudum datū
laicis transiret in ecclesiā sine domini volūtatē qd nō d3
ecclesia velle cū alterius p̄iudicio vt dixi in. d. n. eccle
sia. n. cultrix. P̄terea ista phibitio resultat poti⁹ ex cō
suetudine feudali quā ex cōstitutione particulari laicor⁹
sed cōsuetudines feudales ligant et clericos 7 ecclesiam
vt dixi. §. in p̄ludijs huius cōmenti ergo ista phibitio
q̄ nō posset donari feudum ecclesie vel pro aia ligabit ec
clesiā nec dicitur p̄ libertatem ecclesie: tum pp naturā rei
feudalis. vt. §. in arg. Bal. que est vt non trāseat ad c̄ne
os: tum pp nālem equitatē que est q̄ ecclesia nō velle cuz
dāno domini v̄dicare sibi aliquod p̄iuegiū in re alie
na. In p̄rium q̄ possit legari feudū ecclesie vel pro aia t3
Posti. in. c. fi. per illū tex. de reb. ecclē. non alie. cui tex. po
terit r̄nderi q̄ loquitur in mera cōstitutione laicor⁹ que
non pōt statuere circa ecclesiā vel in p̄iudiciū ecclesie.
Nos loquimur in cōsuetudine feudali que ē mixta tā cle
ricor⁹ q̄ laicor⁹ 7 ligat et ecclesiam. vt dcm̄ est: 7 qd p3 ē
per tex. illū in p̄obemio 7 in decisione dum dicit occasio
ne cōstitutionis laice potestatis. Vel aliter loquitur q̄
alias cōstitutio laicor⁹ in casu a iure p̄missio phiberet
alienatiōes feudoꝝ fieri in ecclesiā puta q̄ feudatarius
ingrederetur monasteriū iuxta ea que dixi in. c. i. §. 7 qz
§. qui. feu. da. pos. vel puta q̄ de consensu dñi alienaret
feudū in ecclesiam 7 cōstitutio laicalis disponderet non
valere alienationē: isto casu p̄cederet. d. c. fi. qz cōstitutio
esset nulla. Tñ hanc ēt opinionem q̄ valet legatū vel alie
natio feudi in ecclesiā: t3 Posti. 7 Jo. an. in. c. que in eccle
siā de cōstitu. 7 Cald. in rubrica de feu. cōsilio. r. 7 Po
sti. in sūma in ti. de imunitate ecclesiā. §. inquantuz. n.
sed nec illa imunitas. 7 facit quod vult Bal. in. l. fi. C. d
sa. s̄a. eccle. in. l. si sp̄sus. §. concessa. ff. de dona. inter vi.
7 vxor. tñ Posti. in. d. c. fi. 7 in sūma vbi. §. videt̄ hāc opi
nionē restringere vt p̄cedat in feudo perpetuo 7 cui pōt
per substitutū satisfieri: s; si esset feudū non perpetuū pu
ta guardie vel cui nō posset p̄ substitutum satisfieri qz ad
certum seruitiū datum est feuduz quod exigit industriaꝝ
p̄sonalem: tunc nō posset alienari in ecclesiā: 7 ita intelli
git iura p̄ parte cōtraria facientia. 7 cuz hac distinctione
trāsit Panoz. in. d. c. fi. Lud. de roma in consilio. cxcix.
quod incipit: In xp̄i p̄senti statuti particula. transit cuz
do. Anto. in. d. c. que in ecclesiā q̄ de equitate canonica
7 fauore pie c̄e possit feudū alienari in ecclesiā. Ego an
te oia credo magnam vim esse faciēdam in hoc q̄ si cōsti
tutio gn̄alis venit ad disponēdū in mā que de se ita erat
proportionabilis ecclesie vel pie c̄e sicut laicis. 7 tunc in
dubio non cōprehendit phibitua cōstitutio ecclesiam.
7 ita p̄cedent auctoritates Bal. in. d. §. cōcessio. 7 ita in
d. l. fi. 7 facit quod vult Panoz. in. c. relatum de testa. et
quod vult Bal. in. l. generali. C. de sa. san. ecclesi. Ideo
statutū phibens gn̄aliter alienationem rei minoris nō
comprehēdit ecclesiam. Et facit ratio. c. fi. 7 quod ibi no.
Jo. an. de imunitate eccle. li. vi. Si autē cōstitutio loque
retur in mā non ita proportionabili ecclesie sicut laicis pu
ta in feudo concessio laico quod de sui nā non est transmis
sibile ad c̄neos. Et tunc si est cōstitutio laicor⁹ nō com
prehēdet ecclesiam. d. c. fi. sine dubio ex defectu potesta
tis: sed si esset cōstitutio phibitua clericor⁹ vel consuetu
do mixta tam clericor⁹ q̄ laicor⁹ 7 phiberet rem nō
alienari in ecclesiā: puta in casu huius. §. donare. Et tūc
non video quare non valet talis phibitio 7 comprehēdet
ecclesiam. Et hoc salua semper auctoritate dñor⁹ meor⁹

Canonistaz qui p̄ maiori parte inclinati sunt in fauoreꝝ
ecclesie. Sed tñ pro consciētia nō recederē ab equitate ca
nonica. 7 qz p̄dicta v̄dicant sibi locū de iure consuetu
dinis. 7 sic non est querenduz an debeat extimatio feudi
cū de equitate canonica valeat legatum. Et testator tñ vi
detur legasse ius quod h3. l. vxor. 7. l. cum alienā. C. de le
ga. 7 ita solait hic Bal. p̄rium de. c. filius de testa. Eodē
mō diceret in legato feudi facto ecclesie qz pure dicitur p̄
aia per not. in. l. si quis ticio. ff. de lega. ij. Lalda. cōsilio
r. in rubrica de feudis v̄ distinguere. An sit tale feuduz
quod pōt transire in clericū qz pōt per substitutū clericus
vel ecclesia seruire vt dixi in. c. i. §. 7 qz. §. qui. feu. da. pos.
Et tunc pōt legari pro aia. Et procedit opi. cano. Aut est
tale feudū qd non potest transire in clericum qz exigit ser
uitium p̄sonale. 7 tunc p̄cedat tex. noster q̄ etiam pro aia
legari non pōt. Ista distinctio nimirū violat tex. nostruz.
¶ Donec vasallus condidit testamētum iure feuda. non
relinquendo pro aia. deinde mortuo vasallo vel eo vinen
te dñs ratificabit testm̄. querit̄ an valeat testamētū. Bal.
hic videt̄ sentire q̄ sic. qd. d. Bal. sane intelligerem esse
v̄p̄ in p̄iudiciū dñi ratificantis. non autē in p̄iudiciū
agnator⁹ non cōsentientium. nec ratificantū. ar. §. porro.
se. facit. l. in cōcedendo. ff. de aqua plu. arcē. ¶ Quero va
sallus condidit testm̄ in re feudali p̄sente domino. 7 p̄
sentibus agnatis. an in dubio videātur cōsentire. Bal.
hic concludit. q̄ sic. 7 consequēter v3 testamētuz. in re feu
dali. l. sicut. §. v̄ditōis. ff. qui. mo. pig. vel hipo. sol. ¶ Ul
timo quero dñs concessit feudū. vasallo p̄ se 7 heredib⁹
quibuscūqz vasallus legat feudū. queritur an valeat lega
tum videt̄ p̄ima facie q̄ sic pp terminū vniuersalē. l. qui
buscūqz. p. l. ad tps. §. i. ff. de vsuca. In p̄rium. hic deter
minat. Bal. qz terminus vniuersalis restringit ar. l. i. §.
Itē nunciat. ff. de op. no. nun. 7 quod plene habet in. l. i.
C. de sa. san. ec. 7 ne fiant tot improprietates. l. i. C. de do.
promis. Quinimo nō cōuenit vxori per autē. p̄terea. C.
vnde vir 7 vxor qz in feudis appellatiōe heredum intel
ligunt̄ descendentes masculi. c. i. §. de alle. feu.

¶ Poro. Dñs h3 ius phibendi. 7 redimendi
feudū alienatum pro equali p̄cio nisi
ius suū amiserit dñs exp̄sse renūciando vel per silentium
anni vel p̄scriptionem. xxx. anno. siue fuerit sciens siue
ignorans dñs 7 in phibendo 7 in redimēdo p̄ferunt̄
agnati domino. b. d. vsqz ad. §. de illa. ¶ No. ibi p̄ equa
li p̄cio qz dominus h3 ius redimendi feudum alienatuz
dum mō soluat qd pertinet emptori. Et not. qd verbū eq̄
li p̄cio ponit̄ ad obuian dum fraudibus. d3. n. p̄cium esse
equale 7 sine fraude. nā si esset collusum iter vasallū 7 em
ptorem de maiozitate p̄cij. 7 ponat̄ in instr̄o in fraudem
domini vel agnator⁹ illud p̄cium non attenderet iuxta
not. in. l. fi. C. de iure emp̄bi. facit. l. fraus. ff. de legibus
7 quod not. in. l. non dubiuz. C. eo. ti. ¶ No. ibi refutatio
ne q̄ dominus posset exp̄sse renūciare fauori suo. l. si
quis in cōscribendo de pac. Quid autē in agnato an pos
sit exp̄sse renūciare ius redimendi. Respōdeo q̄ sic in p̄
iudiciuz sui nō autē alior⁹ agnator⁹. videbit̄ in. c. tici. j.
si de feu. fue. cōtro. ¶ No. ibi vel annali silentio q̄ domi
nus pdit ius redimendi feuduz post lapsum anni. Et b
annus nō currit nisi a die scientie. Et sic habetis fm bal.
q̄ quādo per tps inducit̄ tacita renūciatio nō currit igno
ranti. habet̄ in. l. annus. ff. de calum. qd tene menti. q̄ re
gulariter p̄scri. r. xx. vel. xxx. anno. currit et̄ ignoratū. l. fi.
C. de p̄scrip. long. tem. faciunt q̄ vidimus in. c. i. §. quo
tpe miles. ¶ No. ibi. xxx. anno. q̄ dominus siue sciēs si
ue ignorans excludit̄ a iure redimendi feuduz p̄scrip.
xxx. anno. Et ex hoc infert Bal. q̄ iuri offerendi nō p̄
scribit̄ nisi. xxx. an. facit no. in. l. cum notissimi. C. de p̄
scrip. xxx. vel. xl. an. Bar. in. l. pignori. ff. de vsucapi. diti
in. c. i. §. de feu. da. inuicē leg. cōmis. Intelligit̄ bec in fi.
Bal. nisi per statutum vel cōsuetudinem tale tps abbe

nictur. Et ponderat glo. h. q. valet tale statutum vel con-
 sue. **Q**uid aut si dñs sit pupillus an currat prescrip. vi-
 detur q. sic p. istu. ter. ibi tā scīs quā ignorans. In contra-
 riū est veritas q. dormit prescriptio tēpore pupillaris eta-
 tis. l. sicut. C. de prescrip. rrr. vel. xl. annoꝝ. Nec ob. iste
 ter. q. et limitat vt non hēat locū in pupillo. **N**o. ibi in
 prohibēdo qd dñs hēt ius phibēdi ne vasallus effectua-
 liter alienet feudū. Sed quero quō intelligat istud nota-
 bile. **R**espōdet bal. q. intelligit qñ dñs ante alienationē
 factā offert precii vasallo pro quo p̄cio vasallus vult vē-
 dere feudū. Et quo no. q. qui hz ius redimēdi hz ius pro-
 hibēdi qd facit ad dñm cōtra emphyteotā suam. Et sicut
 dñs pōt redimere rē emphyteotā q. preferit alijs: ita hēt
 ius phibēdi de quo plene in. l. si. C. de iure emphyteoti.
No. ter. ibi potior q. si cōcurrant dominus et agnati in
 redimendo feudū vel phibendo ne alienet: certe agnati
 sunt potiores domio qd est verū si feudū sit paternū vel
 antiquū nō aut si sit nouū q. tūc preferit dominus nā in feu-
 do nouo nō succedūt agnati sed descendentes. et quid sit
 feudū nouū vel antiquū dicit in phemio et facit. c. i. s. de
 suc. feu. et tene mēti. q. tenor iustitue semp. attendendus
 est nā hz dominus inuestiat de nouo tamē si in iustitua di-
 catur q. inuestit tanquā de feudo antiquo et paterno cer-
 te hēbit naturā feudi antiqui et paterni: q. dñs potest rei
 sue imponere legē quā vult. l. in re mandata. C. mādati et
 faciunt que vidistis in pludijs huius opis. **I**n glo. sed
 nunqd hodie. signate gl. et qua notate q. si in aliq. p̄tia sit
 cōsuetudo alienādi feudū vel si sit statutū: vel decretū p̄-
 cipis q. vasallus possit alienare feudū: certe habebit locū
 s. noster videlicet vt dñs hēat ius redimēdi p̄ eqli p̄cio
 nisi renunciauerit iuri suo: vel nisi transactū sit tps d quo
 in ter. et preferunt agnati dño qd est valde notabile p̄pter
 prouincias que hēt cōsuetudinē q. vasallus possit aliēa-
 re feudū. **E**xtra glo. op. et imo v̄ q. nō obstat dño pre-
 scriptio. rrr. annoꝝ vñ opponit de. c. i. j. de phi. feu. alie.
 per se. vbi nulla p̄scriptio currit dño. **I**a. de bel. hic vari-
 at. **S**3 bal. rectissime soluit nā hic loq̄t in casu alienatiōis
 permisse. **S**3 in cōtrario loquit in casu phibite alienatio-
 nis. **A**ltimo hic tac. v̄ colligere ex ter. ibi in phibēdo
 no. q. si vasallus alienauit feudū in casu nō permisso feu-
 dū reuertit ad agnatū potior q. ad dñm. **S**3 pe. d. cer. que
 hic v̄ sequi bal. tenet q. imo reuertat ad dñm p. c. i. j. de
 phi. feu. alie. p. loth. et p. c. i. j. de phi. feu. alie. per feder.
S3 diceret alijs parata erit via fraudis: q. vasallus cuꝝ
 dño in p̄iudiciū agnatoꝝ colludet alienādo feudū. cui
 ar. r̄ndetur fm pe. vt hic refert bal. q. agnati habebūt re-
 uocatoriā et sic poterūt feudū reuocare. s. si quis i fraudē
 insti. de actio. ampli. deficiēte oī remedio agnat. poterit
 agere actione de dolo vel crimine stellionatus cōtra va-
 sallū. l. i. et. ij. ff. de crim. stellio. et de hoc arti. qñ alienatio
 feudi nō ē p̄missa in feudū reuertat ad dominū vel agna-
 tū dicā in. c. i. s. fi. j. q. fuit p̄i. cau. bñsi. amit. et tradit in
 c. i. j. de probi. feu. alie. per fede.

De illa. An dominus possit alienare proprietatez feudi
 seruāda ē lex coradi. b. d. **N**o. s3 bal. qñ
 vnū statutū remittet se ad aliud si nō dat certā et determi-
 natā formā tūc illud ad qd sit remissio ē edēdus sed si dat
 certā et determinatā formā ad aliud nō est recurrendum
 ad aliud statutū s3 hoc sufficit. gl. in. l. ab hostib. s. s3 qd
 simpliciter. ff. et qui. cau. maio. bar. in extranea. ad repri-
 mendā in verbo put hz in. l. edita. C. de edē. **N**ot. et
 isto ter. cñ querit an possit dñs alienare proprietatez feudi re-
 currēdū ē ad ter. j. de lege cora. s. sed et eadē lege et ad
 s. p̄terea ducat. j. de phi. feu. alie. per. fed. nā feudū ma-
 gne dignitatis nō pōt alienari nec diuidi inter eos pp. et
 cellētiā feudalis dignitatis et hoc ē v̄ quo ad proprietatez
 tē sec. quo ad administrationē s3 q. no. bal. i. l. tutores. ff.
 de administra. tu. et facit qd not. gl. i. simili. l. inbem. C.
 de sac. san. eccle. nā hz minor vel eccle. non possit alienare
 tamē poterit quo ad fructus diuisionē facere eodez mo-

do hz regale seu ducale feudum non possit diuidi quo ad
 proprietatez vt i. d. s. p̄terea ducat. tamem poterit diuidi
 quo ad administrationē puta q. vnus frater regat vnā ci-
 uitatē vel prouinciā: alius frater aliā qd no. in principibus.
In alijs aut feudis inferioribus bene admittit diuisio in-
 ter fratres vt est ter. in. c. i. s. itē si fuerint fratres in ver.
 diuiserint. s. qui. mo. feu. amit. sed non permittit regula-
 riter alia alienatio vt videbitis in. c. i. s. et eadē lege. j. d.
 lege cora. et in. c. i. qualiter do. pprie. priue.

Quis dicatur dux marchio comes siue capitaneus.

Continuat hec rubrica ad precedētes hoc ordine. s.
 in ti. qui. feu. dare pos. in prin. et in ti. s. de feu. marchie ē
 facta mentio de duce marchione et. propterea competē-
 ti ordie subijcitur hec rubrica quis dicatur dux. mar. et.

Si a principe. hoc dicit. Qui a princi-
 pe est inuestitus de du-
 catu ē dux: qui de marchionatu est marchio: q
 vero de comitatu est comes: qui vero de plebe

vel plebis parte a principe vel aliqua ptate d̄ capitaneus:
 qui vero est inuestitus a capitaneo d̄ valuasor q. vero est
 inuestitus a valuasore dicitur valuasinus et feudum valua-
 sini olim non erat proprie feudum et feudū valuasini mor-
 tuo valuasore sine descendētibus reuertebatur ad capi-
 tanem licz curia mediolanensis hodie aliter obseruet
 et feudū habitū a capitāco vel a valuasore nō nobilitat ni-
 si si feudum sit antiquum et feudū soldate nō nobilitat quod
 feudum non transit ad h̄des. Et soldata d̄ a soldā. i. sti-
 pēdij p̄statione hz in alijs reb. sepe cōsistat. h. d. vsqz ad
 fi. **N**o. prio et hoc ter. q. dux d̄ q. a principe ē inuestitus
 de ducatu. **D**ux tñ veneciar. nō creat a principe s3 a popu-
 lo seu eoz senatu. Et nō pprie ē dñs s3 hz suū senatū. Et
 ipse dux hz p̄minentia. **B**al. in. l. decernimus. C. de sac.
 san. ec. Et **M**archio d̄ q. d̄ marchionatu. et **C**omes q.
 de comitatu. **D**icit tñ h̄ Alua. i. pe. col. q. comitatus qñqz
 dat a iure. Et sic nō a principe viuo vt in doctore qui le-
 git. rr. annos glo. in. l. i. C. de p̄fe. q. in vrbe constantino.
 lib. xij. **N**o. ter. ibi plerūqz hz marchia pprie dicat quia
 sit iurta mar. not. q. in declarādo gradus dignitatū et no-
 bilitatū debemus incipere a principe vt h̄ patet in prin. Et
 hoc ideo qñ ab ipso tanquā a fonte fluunt oēs alie digni-
 tates et nobilitates. l. sacrilegij. C. de diuersis p̄scrip. l. pe-
 nul. ff. de cōsti. **N**ec in merito. qñ appellat nobilissimus
 et sanctissimus. l. queris. ff. de nata. restitū. Et ē dñs mun-
 di. l. deprecatio. ff. ad. l. rhodiā d̄ iactu. Et quibus p̄z qd
 quis nobilitat p̄ dignitates sibi cōtributas vt dicit. s. i. p̄i-
 cipio libri in diuisione secūda feudoꝝ. facit qd statim dicā
 in. s. se. illi vero qui ab istis minoribus feuda accipiunt di-
 cumē minimi valuasores. nec pprie dicunt nobilitari vt h̄
 et. s. an maritus succe. vro. c. i. in fi. cū ti. se. et in glo. si. hic
 posita **S**ūt at alijs inferiores vasalli qui accipiūt feuda ab
 istis minimis valuasoribus de qbus p̄z. s. de natura feu.
 in. c. i. nā hodie quilibz quantūcūqz inferior. et minus ē
 rusticus pōt in feudare dñmō hēat legitimā administra-
 tionē bo. iorū suoz vt dicit. s. qui feu. da. pos. in prin. facit
 qd habetur. s. per quos fiat inuesti. post prin. **N**o. ter.
 in ver. qui vero a principe qui. **S**3 fm and. intelligitur h̄
 modo. nā si princeps vel aliqua ptas idest aliquis habēs
 iurisdictionē super hoc concederet alicui aliquā capitaniā
 vel potestariā vel aliquem p̄sidatū certe non d̄ pprie
 feudū quāntis percipiat emolumenta rectorie capitaneat.
 vel alterius p̄sidatus. **N**ō q. tale feudū non est perpe-
 tuū neqz trāsit ad heredes. **I**tē si esset perpetuū nō tamē
 esset pprie feudū. q. feu. cōsistit in solo vel coherētibus so-
 lo vel annua p̄statione certa. s. de feu. cogni. c. fi. **S**3 in ca-
 su n̄o fructus et redditus administrationis sunt concessi
 igitur non est pprie feu. Et ita intelligit h̄ic ter. **A**ndre.
 h̄ intellectus hz sit in se verus. tamē est contra mentē ter.

ibi. qui antiquo quidē vsu declarat q̄ feudū valuasini nō sit proprie feudum sentiens a contrario sensu. q̄ feudum capitanci vel valuasoris dī esse feudū rectū & pprie feudū nec ob. h̄. ceteri vero q̄ ibi loquit̄ quo ad nobilitādū vasallū. Quare ē alius intellectus q̄ v̄ esse de mēte Ja. de bel. l. 3. non alleget eū. And. v. 3. q̄ si princeps vel aliqua potestas habens iurisdictionē ad hoc: inuestiuit d̄ aliquo territorio plebis vel populi vel parte eius qd̄ non est ducat⁹ marchionatus vel comitatus seu alterius dignitatis puta regalis dī inuestitus de feudo capitaneatus & dī capitaneus sine maior valuasor. & iste est verissimus intellect⁹ qui applaudit l̄e nostre. & sic intellige ter. indistincte q̄ vestitus vel a principe vel ab aliqua potestate de feudo non regali neq̄ marchionali neq̄ comitatus dī capitaneus.

Et arg. ex ordine l̄e qd̄ est validū i iure n̄ro vt per cano. in. c. quorundā de elec. p. bar. in. l. ij. §. prius. ff. de vulgari & pupil. habetis hic casus q̄ dur ē dignior q̄ marchio. & marchio dignior q̄ comes. Hosti. in sūma de peni. & remis. §. cui cōstitendū. h̄. cui marchio habet in. c. sūdamēta de elec. lib. vj. Et in simili arguit glo. in cle. i. de bapti.

No. ibi nō a capitaneis q̄ valuasores dicunt q̄ sunt inuestiti antiq̄ a capitaneis. **No.** ibi qui an a valuasoribus q̄ qui suscipit inuestiturā a valuasorib⁹ dī minor valuasor. **No.** ibi antiquo. q̄ natura feudi vel minorū valuasorū est vt proprie nō dicat̄ feudū. Propter ea mortuo valuasore sine descendente masculino feudū reuertit̄ ad capitaneū. S; hodie in curia mediola. nō reuertit̄. idē in. c. i. §. de natura feu.

No. ibi ceteri. q̄ inuestiti a capitaneis vel valuasoribus dicunt̄ esse plebei nisi feudū sit antiquū qd̄ feudū antiquū arguit nobilitatē. Faciunt que habentur per bal. in. l. iij. C. d. comer. & mercato. Infert ex eo bal. q̄ nobilitas attribuit̄ ātiquitati. ita q̄ oē antiquū feudū pōt dici nobile s̄m ipsū. Ad hoc facit q̄ et antiq̄tate generis quis est iudicandus nobilis vt p̄bat. j. de pace tenen. in. §. si miles. S; tñ preclarior doctrina dicit q̄ feudū aliud est nobile. Aliud minus nobile. Aliud aliquialiter vel mediocriter nobile qd̄ prosequere. & declarā vt late scripsi supra in pludijis libri in secūda diuisione feudorū.

No. ibi nā & q̄ qui hēt feudū soldate nō efficitur nobilis. no. ibi soldate q̄ feudū soldate ertinguit morte dantis vel excipiētis & sic nō trāsit ad heredes nisi tenor inuestit. dicat q̄ trāsseat ad heredes. q̄ tūc trāsiret cū a verbis claris nō sit recedendū. l. ille aut ille. §. cū i verbis. ff. d. lega. iij. s̄m and. hic. & no. q̄ vbi tenor inuestiture diceret q̄ dñs inuestit in nobile & gentile feudū tūc tale feudū nobilitat vasallū s; an. hic illud verbū nobile & gētile ponit̄ i fauorē vasalli nō rei feudalis. nā res pp̄ personas dicunt̄. l. iustissime. ff. de edil. edic. l. in peculuz. ff. de vsu. Itē dicit ter. q̄ soldata nō trāsit ad heredes intellige respectu t̄pis de futuro s; d̄ p̄terito bene trāsit. put. no. in. l. diē functo. ff. de offi. assesso. & facit. l. si. vbi glo. de do mestri. & p̄tecto. lib. xij. & l. post duos. C. de aduoca. diuer. iudi. s̄m an. hic & inuestitus de feudo a principe est magis nobilis quā inuestitus ab inferiore: p̄pterea d; precedere l. prospiciendū in fi. C. de aduoca. diuer. iudicioz. l. si. ff. d̄ albo scribē. in. c. p̄tuas de maio. & obe. s̄m an. hic not. ibi in vino q̄ soldata pōt cōsistere in pecunia vino vel annona. In glo. que incipit marchio ad fi. gl. bñ loq̄.

Que ro eē glo. que sit dīa iter feudū soldate & feudū de camera rñdit Ja. q̄ feudū soldate cōcedit̄ gratis nō aut̄ ob seruitiū vt p̄bat̄ i ter. vbi gratuita s; feudū de camera vel camera est quoddā seruitiū nō gratuitū. Et qua dīa sequit̄ qd̄ si princeps recederet feudū ob seruitiū puta salariū certe nō dī feudū soldate. l. acquilī⁹ regulus. ff. d̄ do. s; bal. Et no. s̄m an. hic q̄ filius regis ducis marchii. vel comitis viuo patre dicit̄ rex dur marchio. vel comes glo. xiiij. q. i. c. vltimo & ibi p̄ archi. dicit̄. §. qui. feu. da. pos. c. i. §. & q̄. nō tñ pprie vt no. i. l. in suis. ff. d̄ libe. & posthu.

Et glo. quero nūqd̄ comites palatini q̄ modernis t̄pibus creantur a p̄cipe ad legitimādū & creandū tabelliōes an di-

cant̄ comites rñdet hic bal. q̄ non proprie dicunt̄ comites: rō q̄ pprie comes est q̄ h; comitatū vt hic ē casus ad l̄am: sed illi nō hēt territorū imo solū hēt quādā volūtariā iurisdictionē & dignitatē. Et quo dicto bal. pōt inferri ad quōnem pone comes sacri palacij q̄ h; p̄tatem legitimādū naturales māzeres spurios. & c. exceptis filiis re gū ducū comitū & c. vult legitimare vnū filiū naturālē vel spurīū comitis sacri palacij q̄ nō est comes rōne territorij dubitat̄ an possit legitimare dictū filiū comitis: vt q̄ non pp̄ clausulā exceptis filiis comitū & c. ego dixi contrariū q̄ imo poterat legitimare: qm̄ illa clausula exceptis filiis comitū d; intelligi pprie. l. i. §. qui i perpetuū. ff. si ager ve ctigal. l. iij. §. hec verba. ff. de nego. ge. cū si. h̄ille fili⁹ comitis nō est comes rōne comitatus & nō dī pprie comes vt hic p̄ bal. Ideo dictū filiū comitis poterit legitiare eodē mō in marchione q̄ nō h; marchionatū & c.

Quid at si esset dur vel marchio q̄ esset expulsus a marchii. vel ducatu iniuste an dicat̄ dur vel marchio certe dicēdū q̄ sic q̄ fuit inuestitus de ducatu vel marchionatu & sic de territorio bal. hic tractat aliqua circa materiā salariorū de quib⁹ p̄ bart. i. l. i. §. diuus. ff. d̄ varijs & extraor. cogni. & p̄ Lr. bal. Albe. & Ang. in. l. diem functo. ff. de offi. assesso.

Opp. dī in h̄. ceteri q̄ inuestit⁹ de feudo a capitaneo nō efficit nobilis ex inuestitura huius feudi. d. c. i. in p̄n. §. qui. feu. da. pos. So. s̄m Ja. de bel. feudū minoris vel minimi valuasoris nō nobilitat vt hic sed alia feuda puta capitāci vel maioris valuasoris nobilitat vt ibi.

Secūdo op. d̄ ter. n̄z in h̄. s; hodie q̄ imo idē sit in oī curia v̄n op̄ ponit̄ de. c. i. §. de natu. feu. So. hodie creq̄ta est cōditio oīum feudorū sine valuasorū sine valuasini quo ad retētiōnē feudi & sic nō ē sp̄ale in curia mediolanē. d. c. i. in fi. §. de natu. feu. fateor tñ quo ad nobilitandū bñ remanet dīa vt hic in ter. q̄ feudū minoris vel minimi valuasoris nō nobilitat l; feudū capitanei & valuasoris q̄ nō est minor vel minimus nobilitet.

De gradibus succedendi in feudo.

Continuat hoc mō. s. visus est in titulo qui feudū dare pos. & in titu. de successio. seu. qualiter succedat in feudo: v̄z q̄ perfecte nō erat tractatū de successione feudi propterea subiicit̄ rubrica de gradib⁹ succedēdi i feudo.

Er successionem. Feudū acquiri successionem sicut i inuestitura & descendentes masculi prio succedūt in feudo: femine vero succedunt nec masculi et illis descendētes nisi in casib⁹ hic exceptis. deficientibus descendētib⁹ masculis succedūt agnati collaterales dū mō feudū sit paternū & dūmō sit agnatiōis cōis: & iure cognatiōis i feudis nulla ē successio & si sit cōtētiō inter dominū & aliū & agnatos an feudū sit nouū vel paternū certe possidēte vasallo p̄sumit̄ paternū l; alr fuerit p̄nūciatū & deficientibus p̄batiōibus iudet arbitrabit̄ an sit deferendū iuramētū dño vel agnatis. b. d. vsq; ad fi. tituli.

No. ex p̄cipio l̄e q̄ acquirimus feudū successioe & inuestitura d̄ quo vidistis plene. c. i. & ij. §. d̄ feu. cogni.

No. ibi pria cā liberorū. q̄ in successioe feu. pria ē cā liberorū. & sic descendētes masculini serus vsq; in infinitū succedunt in feu. & succedūt eē ordine quo succedūt de iure romani & sic filius succedit. insti. de heredi. q̄ ab intesta. §. cūz aut̄ filius & p̄ discursus prime & scde col. & in antē. an successioe C. d̄ suis & legitis.

No. ibi ad filias q̄ serus femineus descendens excludit̄ a trāsmissioe feudi. & multo magis in trāsuer salibus. Quinimo et masculi descendētes et femina nō succedunt in feudū nisi cōsuetu. sit in dñis de quo articulo posui i. c. i. §. hoc quoq; notandū. §. qui. feu. da. pos. Et duas fallētiās hētis hic. Ibi nisi. puta q̄ feudū sit femineū. Vel q̄ sit pactū in inuestitura q̄ succedat femine dicit̄ in dicto. §. hoc quoq; & dicite vt ibi.

No. ibi hi

vero deficientibus q̄ agnati transuersales nō veniūt ad
 successione feudi filijs masculis existentib⁹: s̄ ipsi nō cri-
 stentib⁹ tūc succedūt agnati. & collaterales dūmodo feu-
 dū sit paternū. **C** No. ibi fratres cōfratrū. i. filij fratruꝝ
 premortuorū succedūt patruo vna cū fratribus mortui pa-
 trui. deinde vltiores agnati. **C** Not. ter. ibi paternum
 dī cē feudū qd̄ fuit paren. illius agnatiōis cōis. Ad hoc
 ergo vt agnati succedāt in feudo paterno ē necesse q̄ suc-
 cedēs & ille cui succedūt de scēderint a parēte prio q̄ acqui-
 suit prio feudū: verbi gr̄a: sci⁹ prio acquirit feudū. de-
 inde sci⁹ decessit relictis duob⁹ filijs. deinde vn⁹ ex dictis fili-
 is decessit et se relicto filio. dīnde ille fili⁹ decessit relicto
 deo patruo suo magno s̄re ani. certe patru⁹ succedit huic
 nepoti i feū. rō qm̄ patru⁹ succedēs & nepos cui succedi-
 tur sūt eiusdē agnatiōis. i. dīscendūt a cōi stipite. Et sic a
 parēte q̄ prio acquirit feudū: eodē mō nepos dīscēdit. nō.
 ibi si ei⁹ ticij amissuerit iuestit⁹ d̄ nouo feū. & iste auus deces-
 sit relicto ticio nepote suo & relicto s̄re ipsi⁹ au⁹ q̄ dī patru⁹
 magn⁹ de ticij. deinde tici⁹ decessit sine descēdēte masculino
 certe s̄re au⁹ nō succedit huic nepoti. quinimo reuertit⁹ ad
 dñm. Rō q̄ s̄re s̄re fuit au⁹. Sic ergo si oppo. de hoc ver. si
 ei⁹ ticij ad ver. his vero deficientib⁹ hoc mō. nā i ver. his
 vero deficientib⁹ dī q̄ agnati succedūt i feū. & i ver. si eius
 ticij dī s̄re. rīndete q̄ ver. his vero deficientib⁹. intelligit⁹
 qm̄ agnati sūt cōis agnatiōis cum eo cui volunt succedere
 & ver. si eius ticij loquitur quando agnati non sunt com-
 munis agnationis cum eo cui volunt succedere. & sic in ef-
 fectu his s̄re deficientib⁹ feudū erat paternū respectu vo-
 lētis succedere: Et sic ēt transuersales ascendētes: puta
 patruus vel filius succedent descēdētib⁹ trāsuersalib⁹ qm̄
 feudū ē p̄nū. Et ter. ē exp̄ssus in. c. i. s̄. Imp. lotha. Eu-
 genio pape. satis. n. est qd̄ oēs descēdētes fuerūt ex eo sti-
 pite q̄ fuit prius auctor feudi vt h̄. Et p̄dictis capite du-
 as regulas trāsuersaliū vt agnati collaterales succedāt i
 feudo dūmō sint descēdētes p̄ inflerū ab eo q̄ recepit pa-
 ternū feudū. Scda regula q̄ agnati collaterales nō suc-
 cedūt in feudo qm̄ nō sūt descēdētes ab eo q̄ acquirit pri-
 mo feudū. **C** No. q̄ i successiōe feudoꝝ dīficiēte linea de-
 scēdēte vocātur trāsuersales & i eos primo loco succedūt
 s̄res si sup̄sint. Si vero cū ipsis sup̄sint etiā filij alioꝝ fra-
 trū p̄mortuorū. tūc admittunt simul cū alijs vt h̄. s̄. de
 succe. feu. i. pri. & i. c. ij. s̄. de feu. march. i. autē. cessāte. C.
 de suis & legit. here. Nō existentib⁹ aut̄ s̄ribus neq̄ filijs
 fratruꝝ tūc admittunt agnati primiores s̄m gradus suos
 q̄ primioꝝ sp̄ excludit remotioꝝ vt in. d. c. i. de natu. suc-
 ce. Et itellige sp̄ si feudū sit p̄nū qm̄ als agnat⁹ n̄ succe-
 deret i feū. nisi exp̄sse eēt dcm̄ i iuestitura vt. s̄. d̄ suc. feu.
 in. s̄. h̄. & d̄ bene. fra. in. c. i. & i. ti. pri. i. c. i. Et iō dicit do.
 Anto. cōsi. xlvij. incipit ieu. rē. p̄mittēdū q̄ i suc. trāsuers-
 saliu post s̄res & s̄ris p̄mortui filios vocant agnati nō oēs
 simul s̄ primiores suo ordie sicut d̄ iure cōi nisi i cān. c. i.
 d̄ natu. suc. feu. qd̄ p̄cedit qm̄ feudū vni ex trāsuersalibus
 assignatū ē i diuisione. Nā qm̄ sortit⁹ nouā naturā vt dōce
 sup̄est aliq̄ d̄ linea illi⁹ q̄ h̄nt in diuisione alie linee trā-
 uersaliū ēt si eēt primiores excludūt dīficiēte linea illa
 vocāt alie linee. Intelligit do. Ant. s̄m ordinē iuris vt p̄-
 primiores p̄ferāt & hoc sensu gl. hic & An. **C** No. istū ter.
 ibi q̄ ita itelligēdū rē. ex quo clare itelligit qm̄ feud. dī cē
 paternū. qm̄ illō dī cē p̄nū. qd̄ fuit illi⁹ parētis q̄ fuit ge-
 nitor agnatiōis cōis. Et est ille melior ter. q̄ h̄at alibi
 s̄m doc. Tū similit̄ ter. h̄emus i. d. c. i. d̄ natu. suc. feu. Et
 ex hoc ifert bal. q̄ i feū. suc. sp̄ aspicit suū stipitē & nō aliū
 q̄ nō ēt stipes agnatiōis cōis. Et dicit p̄bari in h̄ ter. Nō
 ibi ad cognatos q̄ i feudū iure cognatiōis nō succedūt. s̄
 solū iure agnatiōis. **C** Not. ter. in ver. si vero dñs q̄ in
 dubio p̄sumit feudū eēt paternū nō nouū declarabo i viti-
 ma glo. & dicit bal. i. c. i. i. pri. j. d̄ alie. feu. p̄. & Alua. hic
 q̄ si p̄iceps i concessione noui feudi dīc q̄ dat iure anti-
 qui feudi dato q̄ sit nouū assumit sibi vires antiq̄ feudi p̄
 c. i. l. q̄cūq̄. C. de oi agro deser. li. ij. faciūt q̄ videbim⁹

post Aluaro. in. c. i. d̄ val. decrepi. etatis imo dato ēt q̄ n̄
 appareret d̄ concessiōe scā p̄i meo de feu. sufficiūt verba
 nūciatiua dñi in iuestitura dicētis & narrātis se concessisse
 p̄i meo p̄ no. in. l. et hac scriptura. ff. d̄ dona. Nisi ex cō-
 iecturis appareret. s̄. q̄ dñs nō eēt als in feudū concessur⁹
 nā tūc talia verba nō p̄bāt s̄ ē necesse docere d̄ concessiōe
 scā p̄i meo ar. l. cū talē. s̄. falsā. ff. d̄ dī. & demō. ita Jo.
 an. in addi. ad Spe. i. ti. d̄ feu. s̄. i. p̄. p̄no. i. addi. q̄ incipit
 sic cōfecto. faciūt ad p̄dicta q̄ h̄nt in. c. illud de p̄sump.
 i. c. h̄. d̄ suc. ab itesta. i. l. optimā. C. d̄ s̄re. & cōmit. stipul. i.
 l. cū oñdimus. ff. d̄ fide. tu. in. c. et l̄is de trāsac. & dī. s̄.
 in p̄ludijs hui⁹ cōmēti & itellige p̄dicta i eo q̄ sine alia so-
 lēnitare pōt cōcedere in feudū d̄ nouo. Sec⁹ in p̄latis ec-
 clesie q̄ nō pōt simplr cōcedere i feudū nisi solita infeuda-
 ri. c. i. d̄ feu. q̄ tūc eorū enūciatiōi. s̄. q̄ feudū eēt antiquus
 in feudū concessū nō stare p̄. l. & si forte. ff. d̄ castren. pecu.
 faciūt q̄ dī. s̄. i. p̄ludijs & in. c. i. in p̄i. s̄. q̄ feud. da. pos.
C No. ibi iuder qd̄ iuder deficientib⁹ p̄batiōib⁹ cā cog-
 nita inspiciet cui sit d̄ferēdū iuramentū. **C** No. q̄ onus p̄-
 bandi incūbit illi q̄ magis distat a veritate p̄sumpta facit
 qd̄ no. gl. in fi. in. l. iij. ff. d̄ proba. **C** No. q̄ ad delationē
 iuramēti in defectū probatiōis nō ē procedēdūz et arru-
 pto & p̄cipitater s̄ cā cognita & in tali declaratiōe iuder
 d̄ h̄e eq̄tatē p̄ oculis qm̄ ista dilatio magis inuit⁹ cōtati
 q̄ rigoꝝ vt dicit hic gl. quā multū no. **C** De. d̄ cer. & bal.
 s̄. d̄ cōtro. iuesti. i. pri. dicit q̄ iuramentū nō pōt vnq̄ de
 ferri in defectū p̄batiōis nisi viso & cognito q̄lis sit iste de-
 fect⁹ & diligēter examinato. facit qd̄ no. i. l. vbi cūq̄. ff. de
 interroga. actio. & qd̄ h̄etur in. c. i. d̄ cōf. li. vi. & qd̄ dī. i.
 s̄. sacramentū. j. d̄ cōtro. iter mas. & fe. in. c. i. **C** In glo. q̄
 incipit successiōe ad fi. no. q̄ regulariter successiō feudoꝝ
 regulatur s̄m ius cōe romanū nisi exp̄sse caueat̄ s̄riū in li-
 bello feudoꝝ vt est exp̄ssū in semia s̄m glo. se. **C** Quero
 circa istā glo. decessit s̄re s̄re relicto vtrinq̄ cōiuncto & re-
 licto ēt alio s̄re cōsanguineo nō vterino: querit̄ an succe-
 dāt isti duo s̄res in feudo eq̄litate: v̄ q̄ nō q̄ vtriq̄ cōiun-
 ctus excludit cōsanguineū s̄rem q̄ nō est vtrinq̄ cōiunctus
 vt in auten. de cōsangu. & vteri. s̄ri. & in auten. cessāte. C.
 de suis & legi. here. In s̄riū hic d̄termiat bal. qm̄ i feū-
 dis attēdimus agnationē nō cognationē vt hic est casus i
 s̄. his vero deficientib⁹ & i s̄. ad cognatos & dī. vobis
 pleni⁹ in. c. i. s̄. qui feu. da. pos. **C** Scdo d̄ eleganti arti. q̄
 ro an nepotes ex duobus fratrib⁹ diuersis succedant pa-
 truo in stirpes vel in capita: verbi gr̄a de feudo paterno
 sunt castri tres s̄res. a. b. c. decessit a prim⁹ s̄re relicto vni
 eo filio: decessit. b. scds s̄re relictis duob⁹ filijs deinde deces-
 sit. c. sine filijs filius vnicus dicti. a. & duo filij dicti. b. vo-
 lūt succedere. c. patruo suo in feudo: an succedāt in capi-
 ta vel in stirpes nā si succedūt in capita qlibet eorū h̄z ter-
 tiā p̄tē. Si vero in stirpē tūc vnū fili⁹ dī. a. h̄bit dimi-
 diā alij vero duo filij dicti. b. h̄būt aliā dimidiā. Que-
 rit̄ qd̄ inris: iste casus ē frequētissim⁹ i feudis. Ja. d̄ ardi-
 30. vt hic refert bal. iducit istū ter. q̄ succedāt i capita nō
 in stirpes. Adouet p̄ ter. n̄z in p̄i. ibi s̄res rē. qm̄ inuat
 ter. qd̄ filij fratruꝝ cū patruo succedāt in capita nā si filij
 fratruꝝ succederent cū patruo alteri patruo tūc succedent
 in stirpes q̄ filij inare diuūt locū p̄is vt ibi in ter. cōfra-
 trū p̄mortuorū. S̄ si soli filij fratruꝝ diuersorū suo patruo
 succedūt i capita. ar. hui⁹ ter. a d̄no s̄re Et h̄c partē te-
 nuit bal. in autē. cessante. C. de legi. here. vbi bal. dicit
 qd̄ ita cōiter tenent doc. Adouent̄ rōne q̄ quēadmodūz
 seruitiū & cōmodū sit d̄no p̄ capita ita & successiō d̄ fieri p̄
 capita. Nos tenebitis s̄riū q̄ imo i p̄missio casu succedunt
 p̄ stirpes nō p̄ capita ita an hic tenet s̄o bal. hic dicit ita
 cōsuluisse in. c. i. de successiō. feu. in fi. moueor auctorita-
 te. glo. hic que vult q̄ successiō feudi fiat s̄m ius romanū
 vltio moueor rōne nā in causis feudali⁹ sequimur ius cō-
 mune nisi exp̄sse caueat̄ s̄riū cōsuetudine feudali. c. i. s̄.
 serenius iurisperit⁹. s̄. de feud. cog. sed de iure cōi filij di-
 uersorū fratruꝝ succedunt patruo in stirpes non in capita

fm glo. bar. bal. z ange. z cōem sntaz approbatā in auten. cessante. C. de legiti. heredi. Et bar. ita consuluit vt ipse refert in. l. post cōsanguineos. ff. de suis z legiti. here. Ergo stabimus dispositiōi iuris cōis postq̄ ter. feudalis p̄ci se nō dicit d̄riū. Nō ob. pri. ar. d̄ hoc ter. qz r̄ideo cū reue rētia nō dicit qz magis succedat in stirpes vel i capita. Ergo dispoñi iuris cōis relinquat. l. si c̄neus. ff. d̄ condi. ob cām. r̄ideo z sc̄do non ē sumēdū ar. a d̄rio sensu d̄ ins. cōe l. cōuenticula. C. d̄ epi. z cle. l. apud antiquos z ibi no. C. d̄ fur. nō ob. sc̄dz ar. Bal. d̄ autē. cessate. qz nō ē vez qz si cut h̄uitū sit p̄ capita ita z successio. Probo qz nō sit vez. nā in descēdentū lica nepos et filio p̄mortuo succedit cū filio defuncti i stirpes vt hic. d. s. cū autē de heredi. q̄ ab i testato. z tñ attēta rōne Bal. deberet succedere i capita. Vel aliter possum⁹ r̄ndere qz imo seruitiū z cōmodū feu di sit fm quotā z portione feudi nō fm capita ar. l. fm nat urā. ff. de reg. iur. z q̄ no. in. c. oēs filij. j. si de feu. fue. cō tro. Facite cōclusionē: in linea descēdentū masculina eo ordine succedit in feudis quo iure rōano i hereditatib⁹ vt est hic ter. z glo. Ergo i linea trāsuersali agnati succedūt eo ordine quo succedit de iure cōi nisi exp̄sse caueat cōtra riū in feudis vt ē in cognatiōe vt p̄bat. j. in hoc ter. z d̄ri in. c. i. s. z qz. s. q̄ feu. da. po. C. In glo. h. ad fi. distingi te an vasallus possidet feudū z tūc si dñs nō pbauerit feu dū eē nouū d̄feri iuramētū vasallo possidēti. c. i. ad fi. s. d̄ cōten. inter me. z dñs de por. fra. mei. z no. in. c. i. s. cū at s. de cōtro. iuesti. Aut dñs possidet z tūc si vasallus non pbauerit feudū eē paternū d̄feri iuramētū dño possidē ti. d. c. i. in fi. Aut neuter possidet deficiētibus p̄batiōibus iudex cā cognita d̄feri iuramētū inspectis circūstātijs cāe z p̄sonis. vt hic in ter. z dicā latius in. c. i. s. sacramētū. j. de cōsue. rec. feu. C. Ultimo qz arguit i ter. qz fili⁹ fratris p̄mortui succedit vna cū patruo itelligit nisi de cōsuetudi ne feudi d̄ferat p̄riogenito s̄z and. hoc idē tenuit Bar. in. l. post fratres. C. de legi. heredi.

De fratribus de nouo beneficio inuestitis.

Continuat. Supra visū ē an agnati succedat i feu. pa terno: nunc videndū est an frater fratri succedat in feu. nouo. propterea subiicitur hec rubrica.

I duo fratres. Casus. In bñficio nouo nō succedit frater fratri nisi tenor i uestiture sit in cōtrariū. C. No. ibi sine herede idest descēdēte masculino. c. i. s. z si cliētulus. s. de alie. feu. C. No. sc̄do et eodē ter. duas regulas. P̄ria qz ē in feu. nouo filij masculi succedūt vt p̄bat ibi sine he rede a cōtrario sensu z p̄bat. s. ti. primo circa pri. vbi ter. in successiōe linee descēdentū nō cōstituit d̄riaz inter feu dū nouū z p̄nuz. z d̄ri i. c. i. s. z qz. s. q̄ feu. da. po. C. No sc̄dz regulā qz iūfendo nouo nō succedit fr̄ neqz succedūt alij agnati collaterales nisi tenor iuestiture sit in d̄riū. nā in materia feudali iudex ante oia d̄z bñ inspicere tenorē i uestiture. Jō ifert z determinat hic Alua. qōnez de c̄neco vtrū qs possit iuestiri eo pacto vt sibi succedat c̄neco. Vi debat dicēdū qz sic p̄ hūc ter. tñ Doff. in sūma in ru bri. qz possūt succedere in feu. quē refert Bald. in. c. i. j. si vas. feu. pri. cui d̄ferri deb. Et ipse Alua. hic dicit qz nō qz si sp̄ale ē i fr̄ib⁹. vt hic p̄z. ergo in alijs erit secus. l. cuz p̄toz. ff. de iudi. S̄z in veritate ter. n̄r̄ nihil sp̄aliter v̄z pe nere in fr̄ib⁹. An alia ē rō. qz alter alteri stipulari nō pōt l. stipulatio ista in. s. alteri. ff. de r̄. ob. qd̄ admittit bal. ni si qs in iuestitura recipet p̄ ip̄o c̄neco p̄ no. in. l. huiusmōi in pri. ff. de lega. i. z de r̄. ob. l. stipu. s. si qs iulaz. z. C. d̄ dona. q̄ sub mō vel cōdi. in. l. i. z in autē. de nō alie. s. em p̄bite osim. z. ff. depositi. l. publica. facit ad hoc qz p̄ctm̄ ap positū in iuestitura ē si sit d̄ cōem naturā feudozū n̄bilo minus ē seruandū vt p̄z. s. qd̄ si iuesti. in. s. pe. z fi. z qd̄ di si in. c. i. de feu. nō habē. p̄zi. na. feu. In gl. q̄ leipit id er

go. ad fi. nō p̄lo qz pacta in feudis. sunt seruanda et si sint cōtra naturā feu. s̄o no. qōnē gl. n̄fe qd̄ i casu. c. n̄r̄i si feu dū sit indiuisibile an totū feudū reuertat ad dñm. Uno f̄re mortuo sine masculino. An vero totū feudū maneat pe nes fr̄ez sup̄stitē. Jo. an. h̄ac qōnē late disputat in rubrica de feu. in additio. ad Spec. in. iij. z. iij. col. z qz quedā feu da sunt diuidua quedā indiuidua qd̄ p̄cedit in indiuidu is bal. in. l. i. C. qñ nō petē. partes. cōcludit qz ius decre scēdi remāet penes fratrē sup̄stitē totū feudū p̄. l. antiquā ff. quē admodū fui. amit. vos et mēte Ja. d̄ bel. an. z bal. distinguite sic: aut ex q̄litate p̄sonaz qbus p̄cessit ē feudū apparet qz dñs cōcessit cōtēplatiōe mortui z nō sup̄uinen tis vel ex tenore iuestiture declarat qz mortui cōtēplatio ne cōcessit z tūc reuertit totū ad dñm cū sit indiuisibile z dñs p̄feret sup̄uienti tñ dabit estimationē p̄tis sup̄uienti. ar. l. i. C. d̄ suo cōi manumis. aut apparet qz favore sup̄u uētis z ipse p̄feret dño eadē rone aut sumus i dubio z tūc aut dñs habet maiorē p̄tē feudi z indiuisibile ē z poterit retinere totū feudū z soluere estimationē alterius portio nis eius minoris. l. sancimus. s. hec aut. C. d̄ dona. z cōtra si sup̄uies h̄eret maiorē p̄tē p̄feret dño i toto satisfaciēdo ei de estimationē z ita loq̄ Ja. de bel. ad fi. appa ratus aut portiones sūt eāles z tūc p̄feret vasallus dño fm ia. z bal. hic rōne possessiōis qz possedit vasallus ar. l. mulier ff. qz potio. in p̄igno. habeat z sic vasallus retinebit totum feudū z offeret estimationem portiois indiuisibilis fr̄is p̄ mortui dño ar. l. cū fili⁹ in prin. ff. d̄ lega. i. cū si. aut vasal lus nō vult offerre estimationē z tūc dñs habebit totū z sol uet estimationē portiois fr̄is sup̄stitis aut nec vnus nec al ter vult offerre estimationē z tūc loc⁹ erit licitatiōi s̄z ter. in. l. i. C. cōi diuidū. z ita itelligit an. hic z hac distinctiōe nō erūt cōtrarij s̄z imo cōcordes Jo. an. z bal. Quinimo dicit hic Alua. indistincte qz d̄z fieri licitatio ne sit i p̄tate dñi velle p̄riare fraudulēter vasallū sup̄uientem p̄tē sua .s. offerēdo plus quā valeret portio defuncti. l. iij. z. l. que cūqz. C. d̄ fide instru. z iure haste fiscalis. S̄z plus placet qd̄ predictum est quia hec fraus vitabitur si vasallus of ferat iustū p̄ciū iurta no. in. c. cū dilecti de emp. z v̄di. in l. ij. C. de rescin. ven. C. In sup̄ Alua. hic q̄rit an frater si peruinēs qz tratit ad se portione fr̄is mortui iure indiuisi bili soluedo estimationē directe vt. s. est cōclusus itelliga tur h̄re totā rē in feudū an vero solū portione suā cū aliā partē emerit z r̄ideo qz solā portione suā quā h̄z iure suo qm̄ aliā p̄tē h̄uit p̄ pecuniā z nō iure feudi ar. s. d̄ feu. da to in vicē leg. comis. in. c. i. z. ff. de iure do. l. cū in fundo. Et t̄z Ja. de bel. z ni. de nea. hic z Jo. an. in loco. s. alle gato. C. Qd̄ dicat feudū indiuidū. gl. hic exēplificat de statua q̄ glo. est intelligenda d̄ statua affixa ar. l. statue. ff. de usufruc. fm bal. vel pone exēplū in vectigali vel peda gio vel iure pistadi fm bal. vos date claz exempluz vt in c. i. s. p̄tērea ducat. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ sede. puta si p̄iceps cōcedat feudū ducat⁹ duob⁹ fr̄ib⁹ vel aliud feudū ita qz sit indiuidū s̄z tenorē iuestiture. C. Quero dñs iue stituit duos fr̄es de nouo feudo: vn⁹ ip̄soz acceptat portio nē suā alter vero nō acceptat quinimo repudiat: querit an ps repudiata accrescat parti acceptate ab illo fr̄e: r̄ideo qz nō fm bal. in. l. i. C. qñ nō petē. par. ar. ter. n̄r̄i qz querit admodū n̄ h̄z locū successio ita nec ius accrescēdi. Pro p̄tērea dicit ibi bal. fm ni. de nea. qz si feudū nouū eēt cō cessū duob⁹ fr̄ib⁹ ita qz alter alteri succederet: certe h̄eret locū ius accrescēdi qz portio sp̄udiata alteri accresceret. C. Ultio q̄ro pone qz p̄iceps inuestiuit duos fratres de nouo bñficio deide vn⁹ ip̄soz decessit sine herede masculo. Querit an alter sup̄stes succedat p̄ defuncto fr̄i. Et ang. in. l. i. C. qñ nō peten. p̄tes determināt qz sit sp̄ale i li beralitate p̄cipis vt succedat z etiā h̄eat locū ius accre scēdi ar. l. i. C. si impia libera. soci⁹ li. r. ego puto cōtra riū qz neqz ius accrescēdi neqz succēdēdi habeat locū i bñficio nouo z ita t̄z an. h̄. nā ter. n̄r̄ loq̄ gener aliter. l. de p̄cio. ff. d̄ publicia. nec obstat. l. i. allegata: qz r̄ideo qz

loquitur in donatio imperiali nos aut loquimur in feud. et dif-
fert donatio a feudo ut patet ex diuersitate verborum. l. si idem
C. de codicillis et probat et diffini. donatiois et feudi que sunt
diuerse ut vidistis in proemio huius operis bal. vbi sic sen-
tire quod si princeps concesserit feudum pedagij vel aliud quod huius lo-
cum ius accrescedi p. d. l. i. C. si imperia libera. so. et sic est ma-
gna limitatio ad ea que dicuntur quod in feudis non huius locum ius
accrescedi. ut. s. dictum est per legistas in. l. si mihi et ticio. ff.
de verbo. ob. bal. in. l. i. C. qui non per partes i. ad. ad. spe.
in. ti. de locato col. ruij. in. l. i. in. xv. q. ff. de re. diuisi. in. c.
i. j. an. agna. vel. fili. Imo. in. c. ex parte de feudis et idem du-
bito de hoc dicto bal. et stat. est cum prima solutione.

Item. h. d. Si post mortem patris duo
fratres remanserunt simul in eadem
domo et vnus frater acquisiuit feudum gratis vel
pecunia propria: vel com. vel egs et armis comibus.
feudum proprie acquirētis nec alter frater succedit fratri in
.d. feudo et fructus feudi sunt com. dum simul habitauerit
et alter frater potest repetere portionem suam quam feudum est acqui-
situm ex com. b. d. **N**o. ibi iter. acquisiuit quod si sunt
duo fratres simul habitantes et vnus acquisiuit feudum gratis et amo-
re vel propria pecunia: certe feudum est proprium acquirētis neque ali-
quid acquirat alteri fratri nec conuente nec post mortem. et sic ha-
betis quod in dicto casu alter frater non succedit fratri predefu-
cto in. d. feu. **N**o. ibi fructus quod si feudum non acquirat alteri
fratri. ut. s. tñ fructus dicti feudi sunt com. donec simul ha-
bitauerint. **N**o. quod qui venit ad vnum panem et vnum vinum
debet inuicem com. reddere et puenit proprios quod admittit
bal. dicitur ad necessitatem victus quoniam si aliquid superest ultra
necessitatem esset dñi. Et adducit simile de fructibus pueni-
entibus ex rebus parafrenalibus vxoris in quibus si aliquid super-
est quod non sit consumptum de ptenere ad ipsam vxorem per ea que no.
in. l. vbi. C. de iure dot. et in. l. si. C. de pac. conu. Et dicit
bar. ita consuluisse. **N**o. quod nemo compellitur inuicem vasallum
acquirere de quo videas quod dicit in. c. si quis decesserit i. c. be-
neficii. j. si de feu. sue. contro. et. s. qualiter oli feu. ali. pos.
i. s. i. **N**o. ibi quod si cum egs et armis comibus acquisiuit feu-
dum est proprium acquirētis neque aliquid acquirat alteri fratri. Quid
de fructibus dicite quod fructus sunt com. donec simul habitau-
erint ad vnum panem et vinum. probat i. v. fructus. **N**o. ibi nec
forte quod dñs inuicem non compellitur habere alium vasallum quem noluit
et ista est ratio decidendi in ter. nro. **N**o. ibi dñs tñ. quod si feu-
dum in casu ter. nri sit proprium acquirētis. tñ alter frater poterit
agere ad id quod expensum est de sua parte. s. ad dimidiam partem pec-
unie. quam feudum fuerit de com. pecunia acquisitum. **I**n glo. que in-
cipit intelligere ad si. no. gl. quod ter. nri de intelligi. quoniam alter
acquisiuit nomine proprio et non fratris sui. quod tunc acquireret uterque.
Et no. est quod si isti fratres essent socii omnium bonorum non acquirat feu-
dum alteri fratri in casu ter. nri nisi ex tenore investiture. vel
ex alijs coniecturis concipemus dñm s. no. p. bal. in. c. i. s. q.
feu. da. po. ratio est ibi ne forte inuicem. facit. l. socii. s. q. in. co.
ff. p. socio bar. in. l. cum o. in. simili. C. de bonis que libe. i. pn.
bal. in. l. si socii. ff. si cer. pe. **E**t eliciendo melius mentem gl.
quod boni successores huius. Dicite s. m. Alua. et ea elici posse duas
conclusiones. Prima quod vbi vnus ex fratribus acquirat feudum com.
pecunia nomine proprio huius ipsius feudum non efficiat com. tñ comitant
fructus. Secunda conclusio est ista quod acquirat feudum de bonis prop-
ris sine aliquo interesse fratris sui non com. dicto fratri ipsius
feudum neque fructus ex. d. feu. videam. modo intellectum circa
quibus conclusionem an procedat. Et tñ ad primam dico quod sit
vera quod casus est in isto. c. in sua parte. Et est firmat hec gl. in
sui pri. et clari. in glo. precedenti. Nec ob. huius conclusioni. l.
si patruus. C. com. vtriusque iudicij. l. si fratres i. pri. ff. pro
socio in quibus apte dicitur quod acquisitum nomine proprio ex com. pecunia non
com. in aliquo quod s. m. Jac. de bel. et nico. de neapo. debe-
mus intelligere ter. nostrum et conclusionem predictam procedere
et eo quod ita dictabat consuetudo feudal ut fructus essent com.
ut hic alias at sec. vbi in dñis. S. quod ista opi. seu solu. satis
diuisat. et vbi est s. mentem gl. s. bal. volens euitare dicta dñia
soluit quod in ter. nro fructus non sunt com. ratione fraternita-

tis vel ratione com. habitationis: sed ratione com. mense. et ita di-
cit ipse Alua. tñ vbi quod est ratione habitationis hoc fuerit insti-
tutum ut patet ex ipse in isto ter. qui dicit donec in simili habi-
tauerint. Quare vtraque solu. simul. iuncta potest sustentari ad
ter. nostrum hoc modo vbi quod idem hic fructus com. et eo quod com-
runt hic omnia ista tria vbi com. habitatio: com. mensa: et quod fru-
ctus ex feudo pueniunt. Et est ratio quod postquam stat simul vbi vnus
alteri dare auxilium ut dicit Inno. in. c. continetia est de cle.
pcullo. An pingui. vbi consultum dño si stat simul quod sepa-
ratim et idem remunerationem fructus com. Et pro confirma-
tione huius solutionis facit quod dicit bal. quod iter fratres simul
ad vnā mensam fiat com. fructuum vsque ad necessitatem
etiā in rebus non feudalis quod est forti. put. dñi. s. facit etiā
ad hoc quod idem bal. dicit in. l. si. C. de colla. vbi expresse tenet
quod si vnus ex fratribus consumperit fructus suos aduentici-
os in com. mensa. et postea velit repetere quod non potest. Et sic di-
ligenter aduertat ad iura supra i. dñi allegata non dicitur
in fructibus qui consumuntur in mensa com. **V**eniamus nunc
ad declarationem scde conclusionis an procedat et vbi primo di-
cendum quod sic patet in. l. cum o. in. s. i. C. de bonis que libe. vbi
patet neque prouenientia et peculio quasi castrensi sed est ex pe-
culio aduenticio non com. inter fratres. igitur est vera ista gl.
in sua parte sui ipsa firmat etiā an. de iser. Jac. de bel. et nico.
de neapo. ipsa sequi videntur: tñ dñi puto dicendum vbi quod i-
mo acquirat de bonis propriis sine aliquo interesse fratris sui
non com. feudum sed bene com. fructus ex dicto feudo. Et pro
bo primo per istum ter. i. pria parte sui quod ita intelligat ut dicit. Secundo
et auctoritate istius gl. in sui pri. dñi dicit marie et. quasi vo-
luerit dicere idem si ex pecunia propria. Tertio quod est ita sense
runt contra dicta doctorum in eorum diuisione. Quarto moueor
per allegata per bar. et doc. modernos in. d. l. si. C. de col. de
quibus. s. circa aliam conclusionem feci mentionem. **N**o. ob. modo
d. l. cum o. in. s. i. quia rideo ut. s. dicit quod com. habitatio et
mensa et natura feudalis hoc open. intelligendum tñ puto
iurta mentem bal. ut in isto casu dicti fructus non com. nisi
vsque ad necessitatem per ea que. s. dicta sunt. **I**n glo. que in-
cipit intelligo in si. circa istam glo. quod an pater in feudo filij ha-
beat vsufructum bal. in. l. cum o. C. de bonis que libe. sentit quod i-
feudo paganeo pater habeat comoditatem fructuum rei feudalis.
ar. l. necessario. ff. de piculo et como. rei vendi. et allegat
Jac. de bel. ita tenere. vos tenete dñi s. Jac. de bel. et bal.
hic et an. i. probemio operis quod imo pater nullum habeat vsufru-
in bonis feudalis quod presumit quod dñs dedit feudum idem vasal-
lo ut nihil acquirat pater et ut filius ex redditibus feudi possit ser-
uire dño. c. i. v. beneficii. j. in qui. cau. feu. ami. et videbi-
tis in diffinitione feudi in probemio huius operis iuncto ter. i. au-
tē. ut liceat matri et auie. et no. in autē. crepif. C. de bo. que li-
be. vbi ut dicit Jac. de bel. hic ex quo feudum est datum a prin-
cipe censetur esse castrense peculium. l. cum multa. C. de bonis
que libe. tam non omne feudum emanat a principe ut in. c. i. s. q.
dicat dur. march. vel com. ad plus placet consideratio Al-
naroti qui post nico. de nea. et bal. distinguit. s. quod aut dñs
dedit feudum militi qui fuit in bello strenuus et tunc erit castrense
se ar. ff. de castren. pecul. l. si castrense et. l. si forte. Si ve-
ro alij et non eo respectu et tunc si domus huius districtum vel iurisdic-
tionem put. notavi et dicit. s. qui. mo. feu. amit. in. s. pe.
et si. et tunc feudum potest dici quasi castrense quod ex publico acquirat
vasallus ar. C. de inof. testa. l. si. et d. offi. assel. l. veluti. aut
non huius iurisdictionem seu districtum tunc feudum erit aduenticiū
et non castrense vel quasi et hec est com. s. nra cum scribentibus.
In glo. si. ad si. de hoc dicite ut ibi et in. c. si. s. de ben.
fratrum et quod frater fratri succedat post aluaro. **O**-
currat practicabilis quod: quero ab est quod. s. dictum est quod feu.
interdum censetur aduenticiū. an si filius habeat feudum aduen-
ticiū censetur ut pater habeat vsufructum in eo sicut in cete-
ris bonis aduenticijs per. l. cum o. in. s. i. C. de bonis que
libe. et Jac. de bel. que sequit Nicola. de nea. tenet indistin-
cte quod non ea ratione quod idem dat feudum vasallo ut fructus perci-
piat et inde seruiat ut. j. in qui. cau. feu. ami. in. s. firmiter
in autē. ut liceat matri et auie in. s. i. ff. de seruitu. l. si cui.

idem tenuit an. de iser. §. qui feu. da. pos. post prin. et facit p hac pte. l. iij. §. si qs. ff. de minor. In cōtrariū facit. d. l. cū oz. §. i. et l. si. C. de vsufruc. et de lega. iij. in. l. his ver bis in fi. et i isto ter. Quare putare posse sic distigui et aut querimus vtrū p̄ velit hēre vsufruc. in eo feudo et pri uilegio paterno prout h̄z in ceteris bonis aduenticijs filij et tūc dicendū qd nō d̄z hēre et intelligantur supradicti do cto. per iura et rōnes quas allegāt. facit. l. cū multa. C. de bonis liber. et qd no. in. l. i. C. de metropoli. li. ri. et in autē. de resti. et ea que pit in. §. si vero et qd h̄z in. c. fi. de iudic. li. vj. aut querimus si p̄ simul bitat in eadē domo et mēsa cū filio qui habet dictū feudū. et dicite qd illi fructus sunt cō munes et p̄i quo ad victū et necessaria sicut diximus per hunc ter. in fratre: a fortiori inter patrē et filiū inter quos est maior cōiunctio et rō vt filius querat p̄i per. d. l. cū oz

Ultimo quero dur sabaudie inuestiuit ticius de oibus possessiōibus quas h̄z vltra mōtes versus tale castrum et idē dur inuestiuit me de alijs possessiōibus que sunt citra mōtes. Querit mō de possessiōibus que sunt in mōtib⁹ et sic in media regiōe an includant vel excludant: dicit hic bal. qd excludant ar. no. in. c. i. per Jo. mona. de tēpo. ordi. et quali. ordi. li. vj. facit qd no. in. l. caligato. C. de nup. qz ille possessiones nec sunt vltra nec citra mōtes. facit qd no. in. l. cōmodissime. ff. de libe. et posthu. in. l. si cū dotē in prin. ff. solu. matri. in. l. si extraneus. ff. de cōdi. ob causaz.

De inuestitura quam ticius accepit a sempromio.

Continuat hōc ordine. Supra visus est de successio ne feudi et de gradibus succedēdi in feudū. Nō qz dubi tatur an maritus succedat in feudo dotali. Ideo subijcit iste titulus de inuestitura quam ticius accepit a sempromio.

Sempromio. Si mulier dedit feudū in dotē et ipsa decesserit sine liberis maritus nō succedit in feudo: quinimo feudū reuertit ad dñm. h. d. **N**ot. ibi semie qd h̄z regulariter femina nō succedat i feu. c. i. §. hoc quo qz notandū. §. qui feu. da. pos. tñ et tenore inuestiture po test femina succedere in feu. de quo in. c. i. §. de suc. feud. vbi diri vobis regulas et fallēnas in. d. §. hoc quoqz notā dum. **N**o. ibi in dotez qd femina que ex pacto succedit vel aliter in feudo pōt feudū dare in dotē diri i. c. i. §. do nare. qualiter olim feudū alie. po. **N**o. ibi non ptinere qd in feudo dotali nō succedit marit⁹. sed liberi sic ex eodē matrimonio pbat in ter. sine liberis a contrario sensu de quo i. d. c. i. §. donare. limitabitis hūc ter. qui vult qd ma ritus nō succedat in feudo nisi in inuestitura sit illa cla. et quibus dederit illa filia. c. i. et ibi dicā de feudo nō habente p̄ri. natu. feu. vel nisi esset cōsuetudo sp̄alis qd marit⁹ succedat in feudo ar. c. i. §. de feu. cogni. **Q**uerit alia. qd si vroz dat in dotē feu. suū marito: an maritus debeat seruire p vroze rōne dicti feudi: dic qd sic. ar. i. l. ij. C. qui veniā etatis. et C. de naturali. libe. in. l. si quis in fi. et i au tē. quib⁹ mo. natura. effici. sui in. §. si vero ab initio. et tenz Ja. ardiso. in sūma in ti. quibus mo. feu. amit. sub rubri cella excusat propter serum.

De vasallo decrepitate etatis qui beneficiū refutauit vt filij inuestiantur.

Continuat ad p̄cedētes hōc ordie. Supra visus est in multis locis factā esse dñiam inter feudū nouū et paternū vt in ti. de gradi. succedēdi in feudo in ti. de fratri. de no uo bene. inuesti. p̄pterea cōpetēti ordine subijcit titulus i quo querit an feudū sit paternū vel nouū de vasallo de crepitate etatis qui beneficiū refutat vt filij inuestiantur.

Vidam. Si vasallus renūciauerit in ma nibus dñi feudū. vt inuestiant filij ipsius vasalli: certe feudū dñi paternū nō nouū

h. d. **N**o. in ter. ibi decrepitate etatis qd ista verba signi ficāt accidentiā facti nō iuris ministeriū qz idē videt si iu uenis renūciaret feud. vt inuestiant filij eius. **N**o. qd in manibus dñi debet fieri refutatio feudi. et sic h̄ videtur casus qd nō valet refutatio feudi. nisi in manibus dñi fiat. facit qd no. in. c. i. j. de vasal. qui cōtra consti. lotha. Ita bal. h̄ per ea que no. Jo. an. in. c. ex ore de his q̄ sūt a ma iori parte capi. facit gl. i. l. legat⁹. ff. de offi. p̄cōsu. et lega. et in cle. i. d. renū. h̄ in. c. qd in dubijs et in. c. admonet d re nūcia. et facit ter. ad cōclusionē bal. in. l. barbari⁹. ff. d of fi. p̄toris quā refert et seqt alua. i. c. i. §. qs dica. dur mar. vel comes. Et dicit Jo. an. diu fuisse disputatum in. c. ad apostolice de re iudi. li. vj. qd imperator sine licen. pape q h̄z eum destituere nō pōt impio renūciare. nec tenet re nunciatio in manib⁹ electorū: quia h̄z habeāt ex priuilegio potestātē eligēdi iperatore. non tamen habent p̄tatez pri uādi illū. c. venerabilē d ele. cle. i. d. iureiu. et i. c. ad aplice de re iudi. li. vj. ergo nec eius resignationē possunt admit tere. **A**lter bal. videtur loqui in extranā. pacis cōstantie i verbo hoc qd nos. et in verbo cōcesserimus. **N**o. ibi qd sempromio. qd regit qd h̄ renūciatio feudi non sit scā sim pliciter s̄z cū modificatiōe vt filij inuestiant. **N**o. ibi pa ternū qd si vasal. renūciauerit feudū vt inuestiant filij cer te feudū nō desinit esse paternū. Et solet allegari iste ter. qd renouatio feudi antiq̄ facta in p̄sona filioz in quos de bebat feudū descēdere nō facit feudū dici nouū s̄z rema net antiquum Ludo. cōsi. cccv. incipit omnipotentis. et. in casu proposita cōsulta. q infert et ad emphiteosim. et lu do. consi. i. qd incipit in rpi et. visis in facto p̄positis in fi. et no. qd casus hui⁹. c. h̄z locū et si vasal. qui p̄rio renuncia uit suscepisset p̄iaz inuestiturā feudale qz h̄z feudū sit nouū in persona ipsius patris qui refutauit. tamē d̄ paternum in persona filioz fm An. de iser. h̄ et probat optime iste te rtus. dñ generaliter dicit feudū suū i mān dñi ad hoc re futauit et sic generaliter intelligē. pōt intelligi de feu. no. et tñ in persona filioz dicit ter. p̄nū esse. Sic ergo notabili ter probat iste ter. qd feud. in persona primi acquirētis d̄ nouū donec ē apud eum: ipso mortuo quia succedunt de scendentes in persona descendentiū erit: et censebitur paternum et sic feu. qd fuit nouū apud p̄ez meū erit apud me p̄num: faciunt que vidimus in. c. i. d. natura successio nis feudi. **N**o. et isto ter. cū gl. declarationē ad id qd diri. §. qs dicat dur mar. vel com. i. c. i. et i. c. i. §. et qz. §. q feu. da. pos. qd fili⁹ comitis i vita p̄ris est comes qd illud p cedit iproprie. **J**o iura dicūt qd filius in vita patris ē qua si dñs bonoz patris. l. in suis. ff. de libe. et posthu. p̄prie enim non est comes ne qz dñs nā si esset dñs perfecte ista inuestitura hic fo loco facta in filios vt dicit hic glo. nihil valeret quia semel meum et. c. inter dilectos de fide in stru. l. meuius. §. duobus et ibi late bartho. ff. de lega. ij. et quia in vita patris non est perfecte dñs hec inuestitura se cunda facit eū dñm nec acquiritur dominiū in. l. cum fi lio. ff. de lega. ij. **N**o. primo limitationē ad ter. n̄m qd non procedit qñ ē facta simplr renūciatio: nā tūc diceret esse nouum feudum non autē paternum facit. l. i. §. hoc videndū. ff. de succes. edicto: aduertendū tamē est qd ista refutatio simplr facta non nocet agnatis quando feudus est paternum et antiquum. c. i. j. de eo qui fi. fecit agna. et et si de feudo sue. cōtro. c. fi. **I**n ea gl. ibi inuestiret nota fallentiā ad ter. n̄m vt dicatur feudū nouum quādo va sallas refutauit ita vt fiat inuestitura de nouo et sic nouus feudū in p̄iudiciū renūciantis non autē in p̄iudi cium agnatorum vt dicit glo. in sequenti. **S**z si ipsi agna ti cōsentiret tūc in p̄iudiciū cōsententiū iudicaretur feu dus nouū et alij agnati sequētis gradus qui non consen serunt possunt succedere tanq̄ in feu. paterno sine antiquo argu. l. fi. C. qui admitti ad bo. pos. et facit quod no. in. c. ti cius infra. si de feudo fuerit controuer. et in. c. i. de alien. feud. pater. **I**n ea glo. ad fi. nota qd si vasallus renun ciat feudo vt ipse inuestiat talis renūciatio de inuestitura

est frustratoria ar. l. q. sic. ff. de solu. 2. facit qd no. p. bar. in. l. singularia. ff. si cer. pe. qua glo. dicatis vera nisi inuestiture adiciat noua qualitas alterans prima inuestitura fm and. bic. **C** S; p. declaratiōe qrit p. d. mar. pone vasallus qui h; feudū antiquū renunciauit in manibus dñi vt inuestiant filij sui deinde decesserunt filij istius vasalli qui renunciauit relicto patre suo vasallo q. refutauit qrit an vas. idēq; pater succedat dietis filijs in feudo dicit aliq; mibi videt q. nō q. habemus regulā in feudis q. ascendentes nō succedunt descendētibus in feudo. c. i. ff. de natura succes. feu. igit̄ 7c. ego putarē p̄riū q. i. casu nostro pater succedit nō tanq; succedat filio s; tāquā feudū sit antiquū q. in successione feudali inspicimus agnationē dirigentes oculos ad stirpē cōis agnationis. c. i. s. d. gra. succ. in feu. s; in casu nostro feudū incipit a stirpē a quo descendit ipse pater renunciāns qm̄ feudū p̄suppōitur antiquū. igit̄ succedit in feudo. nec obstat renunciatio q. finit̄ morte filiorū quorū cā erat facta renunciatio. l. i. v. b. m. 7. ibi no. p. bar. C. ad velleia. l. pactū vbi bal. C. de colla. q. feudū dicit̄ paternū vel antiquū fm. c. nostrum nec ob. c. i. s. de natura succes. feu. q. itelligo tex. qm̄ feudū nō est antiquū quinimo nouū in p̄sona patris vel filij: sed in casu nostro feudū erat antiquū q. nō incebat in p̄sona patris 7 collaterales succedunt in feudo antiquo c. i. de gradi. suc. in feu. Et fuit no. ia. ar. d. 30. in ti. de succes. feu. s. ascendentes. in sūma. **Q**uero pone vas. cōmisit culpā vel feloniam priuatū; feudū dñs remisit banc culpā 7 inuestiuit vas. querit̄ an dicat̄ nouū feudū vel antiquū cū ab exordio esset antiquū: videt̄ q. sit nouum pp̄ nō nā cōcessionē culpe remissiuā. vos distinguēdo dicite post an. de iser. aut vas. priuat̄ feudo ipso iure vt in crimine lese maiestatis 7 tunc dicit̄ noua cōcessio 7 nouū feudum ar. l. dotē. ff. de iure do. 7. l. cū marit̄. s. cū in te. ff. de pac. dota. 7 nota q. remissio culpe isto casu nō dicitur cōcessio feudi nisi dñs ēt cōcedat feudū vel q. feudū sit penes vasallū 7 illi cōfirmet ar. l. qua rōne. s. inter dū. ff. de rez. do. mi. 7 qd no. in. c. i. s. quo tpe miles in. c. i. de feu. sine cul. n. amit. in. l. i. C. de sen. pas. nisi princeps remisisset culpā 7 restituisset bona vasallo q. tunc dicit̄ feudū antiquū cū restitutio dicat̄ in pristinū statū reductio. l. q. si minor. s. resti. ff. de minoribus. l. i. 7. l. cū indulgētia 7. l. si. C. de sen. tē. passis 7 eode mō si esset lata snia priuatiua habēt locus oia p̄dicta. aut feudū nō amittit̄ ipso iure sed p̄ sniam 7 istud ē regulare. c. i. s. de feu. sine cul. non amit. 7 tunc si dñs remittat culpā ante sniam dicit̄ antiquū put̄ antea gl. in. l. qd dicit̄. ff. de impen. in rebus dota. fac. l. si vnus s. pac. ver. qd si pactū. ff. de pactis no. in. c. i. s. quo tpe miles. ita pau. de castro in cōsi. diu. incipit in xpi 7c. q. istud feudū. bal. in. c. i. s. insup. a. de pbi. feu. alie. p. fe. 7 dixi in pludijs huius cōmenti i diuisione feudoꝝ. 7 p̄dicta sunt vera vt p̄cedat titulus si tenemus illam opi. q. pp̄ culpā cōmissā; feudū reuertat̄ ad dñs nō ad agnatos s; si tenemus aliā snia; equiorē 7 veriorē quā tenet hosti. and. 7 bal. tunc nō p̄cedat articulus p̄cedens q. in p̄iudiciū agnatoꝝ dñs nō p̄t remittere culpā. l. i. cōcedendo. ff. de aqua pluuiā arcē. 7 habuistis gl. bic q. dñs cū vasallo nihil p̄t in p̄iudiciū agnatoꝝ in feudo antiquo vel paterno. Sed addicite q. imo pōt p̄cedere titulus quo ad alia dubia q. in multis differt feudū nouū a paterno 7 antiq̄ vt p̄bat̄ in rubrica nouū nō paternū fm ia. ar. d. 30. i sūma qm̄ vas. cōmisit feloniam p̄ quā d; puniri: deinde princeps vel dñs feudi dicit̄ remittimus tibi culpā restituim⁹ tibi feudū: et de nouo cōcedim⁹: querit̄ an dicat̄ nouum vel antiquū put̄ antea erat. certe si inspicim⁹ verbū restituimus erit antiquū. d. s. resti. Si vero inspicim⁹ verbum d. nouo cōcedim⁹ erit nouū ar. c. i. de eo q. si fecit agna. Re. spōdet bic And. q. debeam⁹ attendere mentem principis seu dñi q. pōt colligi ex verbis p̄ambulis vel sequētib; Vbi at̄ nō cōstat de mēte erit noua cōcessio 7 nouū feudū

q. verba de nouo cōcedim⁹ sunt posteriora ergo derogāt priorib;. l. si mibi 7 tibi. ff. de leg. ii. l. pacta nouissima. C. de pactis do. Marti. 7 p̄riū q. imo dicit̄ antiquū put̄ antea q. priuilegiū principis est in dubio latissime interpre tandū. l. si. 7 ibi no. ff. de cōsti. princ. Ergo istud priuilegiū remissiuū 7 restitutiū bonoꝝ intelligat̄ latissime. s. vt appeat restitutio nō noua cōcessio. scdo q. res de facili reuertit̄ ad naturā suā. d. l. si vnus. s. pactis ver. qd i spē. Ergo reuertit̄ ad primitiuā naturā antiquā. tertio q. ver bū restituim⁹ d; opari aliqd ar. l. si qm̄. ff. de leg. i. Nō ob stat ar. And. q. Rñdeo nō ē verisimile q. qd velut se stat; corrigere. l. nā ad ea. ff. d. cōdic. 7 demōstra. Et intellige rē illa verba de nouo cōcedim⁹. s. fm formā antiquā. q. sequentia declarant̄ 7 restringunt̄ fm p̄cedentia. l. si seru⁹ pluriū. s. si. ff. de lega. i. Et plus influunt p̄cedentia ad de clarationē sequētib; q. e. glo. 7 ibi bar. in. l. quisq; ff. d. lega. iij. in. l. filij. ff. qm̄ dies leg. cedat. 7 sic tenerē p̄. and. **U**ltimo qro vas. cōmisit feloniam puta p̄ditionē contra dñm ex quo bona vel feudū publicant̄. vel feudū reuertitur ad agnatos: deinde dñs remisit culpā. 7 restituit bōa atq; feudū; vasallo: querit̄ an hec restitutio facta a principi. vel dño feudi an noceat agnatis ad quos reuersum fuerat: determinat̄ bic and. sūmarie q. talis restitutio no ceat agnatis. Rō q. princeps potuit remittere sniam ar. l. i. in. ff. de questio. Et q. pōt princeps remittere q. sunt iuris ciuilib;. l. si. ibi no. C. si cōtra ius vel vtili pub. Ergo snia sublata q. est radix 7 cā vt bona pueniāt ad agnatos siue feudū tollet̄ ēt ius ipsi⁹ agnati in quandā cōsequen tiā. q. inspicimus originē. l. iij. s. scio. ff. de minori. 7 quia sublata radice tollitur radicātū in. l. i. C. de lati. liber. tol. **S**ed qd si fiscus ad quē pueniunt bona delinquentis alienauerit puta vendendo dicta bona alteri. vel agnat⁹ ad quē puenit feudū pp̄ culpā legitime alienauit dictum feudū: deinde princeps dñs feudi remisit culpā restituē do eū ad bona: querit̄ an hec restitutio extendat̄ ad alie nara. Dicit̄ q. n̄ trahitur ad aliēata. c. quāuis d. rescrip. li. vi. facit. l. si. C. de repudi. vel absti. heredi. Quinimo ēt si post alienationē 7 restitutionē p̄dicta bona redirent ad fiscū puta illi⁹ delicto in quē erant alienata. Nō tñ iste vas. restitutus ea recuperabit q. tpe restitutionis nō cōpre bendebant̄ in ea. Ita an. bic p. l. si ita. ff. de auro 7 argē. lega. p. l. si. C. que res pignori. no. i. de. si. d. rescrip. **D**iceret aliq; and. v̄ sibi cōtrari⁹ q. in p̄cedenti arti. dixit cōtra. Rñdeo q. imo nō est sibi cōtrari⁹. q. in primo arti. loquit̄ de snia que potuit auferri a p̄cipe: s; in hoc arti. loquit̄ in cōtractu q. nō subijcit̄ principi cū sit iurilgentiū vt not. in. l. digna vox. C. de legi. Et dixi plene ēt quo ad principē. c. i. s. de natura feu. **E**x p̄dictis habetis limi tationē p. no. p. bar. bal. ang. in. l. gallus. s. quid si tm̄. ff. d. liber. 7 postbu. q. restitutio s; nō trahat̄ ad alienata non tñ trahit̄ ad ius pueniens ex snia. **Q**uerit̄ bic alia. **P**one dñs dedit feudū; cū hac cōditiōe vt habeat na turā antiq̄ 7 censeat̄ antiquū: an isto casu intelligat̄ anti quū dic q. sic vel saltē nouū; hñs naturam antiq̄ ar. ff. de dona. cā. mor. in. l. si alienā. 7. l. senatus. s. mortis. Et ita t; Ja. ar. d. 30. in sūma in ti. nouū; nō patronū; sub ru bricella prima. facit q. pactū; habitum in inuestitura est seruandū; 7 alterare p̄t cōe; naturā feudi vt. s. qd sit inue stitura in. s. pen. 7 qd dixi. s. de gradi. suc. in feu. in. s. i. **Q**uid at̄ in plato inuestiente tanq; de feudo veteri 7 anti quo an p̄sumat̄ antiquū. Sic q. nō in dubio. sed potius circūuentio aut error. ff. de p̄ba. l. q. testamentū; cū si. nisi p̄bet̄ cōtrariū; vel iterueniat solēnitas requisita p. no. in auct. hoc ius porrectus. C. de sacrosan. ecclē. **D**e q. p̄bal. in p̄ambulis feudoꝝ in sua diuisione. 7 ibi dixi.

De inuestitura in maritum facta.

Cōtinuat̄. Supra visus est de inesti. quāriti⁹ accepit a sempromio. videndū; est an marit⁹ succedat in feu. do

sal i p p t e r e a s u b h i c i t h i c a l i a b o c m o s i c o t e n t i o s i t d e f e u .
q s d e b e a t e s s e i n d e x v e l a l i t e r s z a l u a . c o t i n u a t a d r u b r i
c a p r e d e t e b o c o r d i e q m . s . t i . p r . v i s u e t z d e l a r a t a n f e u
d u i u d i c e t p r n u v e l n o u u q n p r e t i o v e r t i t i t e r d n s z a g n a
t o s v a s a l l i . v t i c a s u . s . p r i . n u c n o d e c l a r a r e i n t e d e s a l i u
c a s u m a d c o g n o s c e n d u s i m i l i t e r v t r u f e u d u s i t z d i c a t u r
n o u u v e l p a t e r n u q n q o n t i t u r i t e r a g n a t o s v a s a l l i z b a
b e n t e s c a m a d n o s z q z d u b i t a b a t q s i u d e x d e b e a t b o c c o
g n o s c e r e . i o s u p p o s i t u s e s t h i c i s t e t i t u l u s .

u **Vasallos** h. d. Si p r e t i o s i t i t e r m a r i t u s s i
l i e p d e f u n c t i v a s a l l i z a g n a t u
n c o g n o s c i t d n s s z c o g n o s c i t v e l a r b i t e r v e l i u d e x
o r d i n a r i . S i n o s i t c o t e n t i o i t e r d o . z a g n a t u a n f e u d u s i t
n o u u d n o d e f i c i e r e i p b a . d e f e r t i u r a m e n t u a g n a t o q i u r a
b i t a u t s u c c u b e t . z s i s i t p r e t i o i t e r v a s . d e f e . a n t i q a l t e r a l
t e r u s n t r a b e t a d d n s s o l u s s z t r a b e r e p o t e r i t a d d n s s i m u l
c u c u r i a . h . d . s z i t e l l e c t u i a . d b e l . t o . t i . C . M o . i b i a c c e p t a
p e c u n i a q d n s p r p r e d e r e f e u . a c c e p t a p e c u n i a . d e q v i d i
f t i s i n d u b i o . s . d e b n . f r a . z i . c . i . d n a . f e . M o . i b i a l t e r a q
v z p r e s s i o f e . p p r e . C . M o . q l z d n s c e s e a t z s i t i u d e x o r d i a
r i i t e r v a s a l l o s s u o s q n d f e u . a l i q p r e d i t i t e r e o s . v t i n
s . p e . j . d e p b . f e u . a l i e . p f e . t n v b i p c o s e q u e n t i a p o s s e t i s t a
c a s p e c t a r e a d d n s n o d z e s s e i u d e x v t h i c . n a m a r i t u s q i c a
s u n r o c o t e n d e b a t c u a g n a t o h e b a t c a z a d n o q z a b e o p p e
c u n i a e m e r a t p r e f e u . v n s i s u c c u b e r e t h e r e t r e g r e s s u s p d n s
d e e u i c t i o e . v t . j . a n a p d i u d i . v e l d o m i . i n . c . i . e t c u c a v i
d e a t s u a p p r i a q z t u a d i c o m o d u . l . e p t o r . C . d e u i c . e r g o
n o d z i u d e x e s s e i n d e a c a v t h i c . z i . l . i . z . i j . C . n e q s i n s u a
c a . C . M o . q l z r e g u l a r i t e r c o t r o u e r s i a i t e r d o . z v a s . o r t a
h e a t d i r i m i z t e r m i n a r i p p a r e s c u r i e . v t . j . i t i . s e . t n s e c
i c a s u n r o . v b i i s t a c a q v e r t i t i t e r m a r i t u s z a g n a t u n o t e r
m i n a t p p a r e s s z v i d e a t s p e c t a t a d d n s v t . s . d e m e . E t r o
p r e e q z d n s h z p r e f e u d i s i b i r e t e t a . a l i a s a t s i s i b i n o r e t i
n u i s s e t p r e z t u n c p a r e s c u r i e c o g n o s c e r e t v t . j . a n a p d i u .
v e l d n s i n . c . i . z i t a i n t e l l i g a n t i s t a i u r a q m u l t u v i d e t s i b i
i n n i c e a d u e r s a r i . s z q d a v t i a . d e b e l . d i c a t q i s t u d . c . c o r r i
g a t p i l l u d p p e o r m a x i m a r e p u g n a n t i a z . q d n o e v e r u z
d i c a . j . e o . s . f i . z f a c i t i n . c . i . d e m i . v a s . q c o t u . e . z b B a l .
p o s t p e t r u . S i t n e e t s u p i o r d n s t a l i s q a l i u n r e c o g n o s c e
r e t s u p i o r e p u t a r e x f r a n c i e . t u n c e t i c a f e u d a l i i t e r s e z
v a s . i p e r e x e i u d e x . c . n o u i t . v b i t e x . i n . v . n o . n . i t e n d i m
d e i u d i . q u e a d b o c p o d e r a t . d . a l e x . i n . l . e s t r e c e p t u . f f . d e
i u r . o m . i u . f a c i t t e x . i . c . a d a p o s t o l i c e d r e i u . l i . v i . E t i t a
d i c i t a n . d i s e r . s e r u a r i i r e g n o s i c i l i e s z d e i u r e d i c i t i p e q
i d q d d r q d s u p m u s p r i n c e p s i u d i c a t i n c a p p r i a . f . q z c o
m i t r i t c a z a l i j i u d i c a n d a z . i t a a n . i n . c . i . s . f i . d e p b . f e . a l i e .
p f e . f a c i u t q . j . s u b i j c i a . C . E x h t e x . n o . r e g u l a q q n s u m
i n d u b i o q z n o e s t d a z d q l i t a t e a l i q u a q f a c i a t a l i u i u d i
c e q s o r d i n a r i u q i n d u b i o i u d e x o r d i n a r i e r i t i u d e x . l .
n e m o . C . d e i u r . o m . i u . F a c i u t n o t . i n . l . p r e s c r i p t i o n e . C . s i
p i n s v e l v t i . p u b . i n . c . s i c l e r i c u s . z i n . c . c u m s i t g e n e r a l e
d e f o r o c o p e . I d e o p o s t i n n o . i n . c . c e t e r d e i u d i . d i x i t h i c
b a l . q u o t i e s a g i t p v a s . a l i a v i a q z e x . l . f e u d o r v e l a d a l i
u z e f f e c t u q u a z s i m p l i c i s f e u . o r d i n a r i e i u d e x i o s i a g e
r e t c o d i t i o e . l . s i q s i n t a n t a . C . v n v i . o r d i n a r i e e t i u d e x .
s i t n d n s f e u . e e t e t s u p i o r r e s p e c t u i u r i s d i t o i s n i s i t r a c t a
r e t d e c a s u a . q z t u n c n o e s s e t i u d e x . l . i . C . n e q s i n s u a c a
n i s i v t d i c i t h i c b a l . e e t i p e r a t o r v e l r e x f r a n c i e v e l a l i n o
r e c o g n o s c e s s u p i o r e z . l . p r i e . f f . d b i s q i n t e s t a . d e l e . L i .
i n . d . l . C . n e q s i n s u a c a . z p a n o r . i . c . c u v e n i s s e t d e i u d . t n
i t a l i b s u p i o r i b c o s u l t i e s t q c a s s u a s z s u o r c o m i t t a t
a l t e r i . g l . i n . c . n u l l a . i j . q . v . i t a l u d o . p i l l a g l . i . s i . c c c x x i .
i n c i p i t . x p i z c . c i r c a p p o s i t a e t p s u l t a t . i n f i . c o l . E t e x b a c
c o s i d e r a t i o e e l i c i o i t e l l e c t u a d t e x . v t i n . v . i . z v s q z a d . s .
i l l o . r e c u r r e d u s i t a d o r d i n a r i u v e l a r b i t r o s p p s u s p i t o e z
a l i q u a l e d e q d i x i i n p r i m i s n o t a b i l i b . C . I n . v . a t i l l o
v e l i t n o . q s i d n s s o l u s v e l c u r i a s o l a v o c a t v a s a l l o s i p i c
c o t e n d e n t e s z p r e d e t e s f e u d u z a n t i q u u a b c o d e z q z i a

stat de q l i t a t e t r i b u e r e i u r i s d i c t i o n e . s . v t e r o z f a t e t f e . n
c o g a t i n i t u s v a s . c o p a r e r e c o r a v n o e x d i c t i s . v e l d n o v e l
c u r i a . i t e l l i g o . i . s i i u s t a r o e v e l l e t v n u e x i s t i s r e c u s a r e . s z s i
v o c a t s i m u l a d n o z p i b u s c u r i e t u c e x a m e a m b o r s i m u l
n e m i n i s z d e d i g n a r i . z e r o q z c e s s a t c a s u s p i t i o i s e r q v n
a l t e r i a d i u n c t o p r e d i t a r . l . a p r i s s i m i . C . d e i u d . z n o . i . c .
i . d e i u d i . z p r e g u l a p d i c t a i n o . f a c i t q z v i d e b i m q e t i a
v b i p e s d e b e r e n t i u d i c a r e s i d n s p e s n o h z . v e l h a b e r i n
p n t v t a n d . i . t i . i . i n . i . c o l . v o l u i t . i t u r a d o r d i n a r i u p b u c
t e x . z i t a e t s i a d e o e s s e n t s u s p e c t i p e s z d n s . q n o n p o s s e t
c o s e q i u s t i c i a r e c u r r i t a d o r d i n a r i u s u p i o r e . b a l . i n . c . i p i a
l e z . s . f i . j . d p b . f e . a l i e . p f e . f a c i t q d n o . o l d r a . p s i . c c l x x i j .
i c i p i t . r e u e r e d e p r . C . M o . t e x . i b i n a a p d i u d i c e . a g n a t i
v b i i n u i t q c o r a o r d i n a r i o a g n a t i . d z c a a g i t a r i . S z c o t r a
a c t o r s e q t f o r r e i . l . i u r i s o r d i n e . C . d i u r . o m . i u . c . c u z s i t
g e n e r a l e d f o . c o p e . S z h i c m a r i t u s e r a t a c t o r z a g n a t u s
e r a t r e u s . e r g o c o r a z i u d i c e m a r i t i r e i . n o a u t e c o r a z i u d i
c e a g n a t i a c t o r i s e s t e x a m i n a d a q o f e u d a l i s . S o . t i m o
r e h u i s p r i u i a . s u b a u d i t a d t e x . i b i a d i u d i c e z a g n a t i s u b
a u d i v e l m a r i t i . v e l a l i t s o l u e s p r i u . n a f o r t a s s i s a g e b a t
r e i v e d i c a t i o e . z f u n d u s f e u . e r a t i n i u r i s . i u d i c i s . a g n a
t i a r . l . f i . C . v b i i n r e a c t i o . c . s a n e d f o . c o p e . C . M o . i b i v e l
a r b i t r u m q v z c o p r o m i s s u z s e m i a r b i t r u z d f e u d o . S z p
h n o t a b i l e o p p o . d h i s q n o . h o s t i . z i o . a n . i n . c . c u z t p e . d e
a r b i . S o . a u t q r i m a n p o s s i t v a s . f a c e r e c o p r o m i s s u z s i n e
c o s e n s u d n i d e r e f e u d a l i z e s t d i c e n d u z q n o . z i t a l o q u r
i o . a n . i n . d . c . i . a n t q r i m a n v a l e a t c o p r o m i s s u z a d n o v e l
v a s a l l o v e l a v a s a l l i s c u c o s e n s u d n i . z t u n c v z c o p r o m i s s u
v t h i c . C . M o . e x . s . i t e p l a c e t . q s i s i t c o t e n t i o i n t e r d n m z
a g n a t u z a n f e u d u z s i t n o u u v e l p a t e r n u z i n c i b i t o n u s . p
b a n d i d n o q s i t n o u u z z s i d n s d e f i c i t i n p b a t i o e d e f e r t
i u r a m e n t u z a g n a t o q t e n e t i u r a r e v e l d e f e r r e . l . m a i f e s t e
t u r p i t u d i n i s . f f . d i u r e i u . e g o i t e l l i g o i s t u z t e x . q n e q o i n
t e r a g n a t u z m a r i t u z s i l i e v a s a l l i p d e f u n c t i v t a p p e a t e x
p r i n c i p i o h u i . c . z f a c i t . l . r a . s . p e n . f f . d i u r i s z f a c t i i g n o .
C o p p o . s u b s e q n t e r c u z g l . q i m o l i c i t u z s i t d e c l i n a r e f o r
i s t o r i u d i c e z e x c a s u s p i t i o i s v t p b a t i n . d . l . a p r i s s i m i . s z
g l . n o a l l e g e t . S o . f a t e n d o p r i u z v z q i s t e t e x . d z i t e l l i g i
q n o s i t d e c e s z h o e s t u z v t d e c l i n e t v t h i c . S z t n s i c a s u b
e s t p o t e r i t d e c l i n a r i v t i b i n o . z h v o l u i t d i c e r e i s t a g l . v s q z
a d . s . z q d s i a l t z c . e x q g l o . s c l u d i t q i u r i s d i t i o i s t a d n i
c u z c u r i a p t d e c l i n a r i . S z i a . d b e l . q u e e t s e q t n i c . d n e a .
r e p r o b a t i s t a g l . d n a b s r o i b . P r i o q z v i o l a t l i a . S e d o
q z d n s z c u r i a s u n t i u d i c e s o r d i n a r i j i t e r p t e s e t r e c u s a
r i n o p n t . d . l . a p r i s s i m i . Q u a r e i p s i t e n e t q d n s v n a c u m
c u r i a n o p o s s i t d e c l i n a r i p i s t u z t e x . h i c i n f i . f a c i t a d i d e m
t e x . i n . c . i . i . a n a p d i u d i . v e l d o m i . z h a n c p t e z v t q g l . t e
n e a t i n . s p r e a . j . d p b . f e . a l i e . p f e . I t a c p r e z s e q t i a . a r
d i . i n s u m . i n t i . d p r e n . f e u . s u b r u b r i c e l l a s i p r e t i o e i t e r
v a s a l l o s d n i e s t c o g n i t i o . z b o c p i s t u z t e x . z . d . s . p e . z . i . d
p a . t e n e n . i n . j . s i m i n i s t r a l e s z . p . c . c e t e r e x t r a d i u d i . z
c . e x t r a s m i s s a . d f o . p p e . c . c u r i a v e l q c u n q z . S z . d . b a l . v i
c i t h i c q r o e s u s p i t i o n i s n o p r d e c l i n a r i s z r o e i n c o p e t e n i s
i u r i s d i t i o i s . s i c . S z t n d h o n e s t a t e n o d z f a c e r e l i c e t f a c e
r e p o s s i t . z h e c e s t c o c l u s i o s u a i n i s t o . s . S z e g o r e p i o i p z
e u n d e z b a l . d i c e r e p r i u z i n . d . s . p r e a . v z q e x i s t a c a p n t
r e c u l a r i . q m d e i u r e c a n o n i c o e t o r d i n a r i j r e c u s a r i p n t d
f o . c o p e . i n . c . l z . i . c . s i q s d e r i c u z . c . v e x i n f e u d i s r o e i u
r a m e n t i . E t s i d i s c r e p a t i u s c i u i l e a i u r e c a n o n i c o d z o b
s e r u a r i i u s c a n o n i c u m i n . c . n o u i t d e i u d i c i j s . z r e s p o n
d e t a d c o n t r a r i a q u i a l o q u i t i n c o l o r a t a r e c u s a t i o n e n o
d e i u s t a . a r . f f . d e m i n o r i . l . m i n o r a t z i n . c . s u s p i t i o n i s e x
t r a d e o f f i . d e l e . z b o c m o d o s a l u a t g l . s z e g o n o p u t o q u o d
i s t a r e g u l a t a l i t e r t r a d i t a s i t i n d i s t i n c t e v e r a . n i s i s o l u m
q u a n d o a g e r e t p v a s a l l u z d p i u r i o . p . c . f i . d e f o r o c o m p e .
l i . v i . z i n . c . n o u i t d e i u . s i a u t e z a g i t d e i p s o f e u d o t u n c
c a d z e x p e d i r i p e r i u d i c e z p p r i u v t n o . e x t r a d r e s c r i . i . c .
s t a t u t u z . s . c u z a t l i . v i . z h e t i a m d e m e n t e e i u s d e z b a l . i . l .
l i b e r t i i s i . C . d e o p . l i b . z i n t r i b u s l o c i s r e p e r i o i p s u z i p

posito diuersa sensisse. Facit et p hac pte q̄ possit recusa-
ri q̄ dixit spe. in ti. de recu. in. §. tñ. i. fi. querit̄ inf̄ tot̄ z̄ tā
varias opi. vñ mibi q̄ ea opi. q̄ disponit̄ q̄ vasall⁹ nō pos-
sit declinare iurisdictionē sit magis cōsona iuri p̄ tex. z̄ rō-
nes ac auctores. s. p hac pte adductas. z̄ hāc pte t̄ Jnn.
in. c. ceter. de iud. dices q̄ ipsi vas. litigātes et̄ de cōi cōlē
su nō p̄nt dimitte. Et p. c. ex trāmissa. p hac pte facit gl.
in. d. §. pe. de pbi. feu. alie. p fed. Nec h̄z q̄ querat̄ vas.
rāq̄ cōpulsus litigare corā iudice sibi suspecto. qm̄ bēbit
remediū a iure vt alter nō suspect⁹ aggreget. C. de iud. i
autē. si nō cōtigerit. z̄ sic rōne adiūcti purgari vñ suspicio
ar. ff. de edē. l. si q̄s ex argenta. §. i. z̄. C. de decu. l. q̄cūq̄ li.
z̄. vep. vt saluem⁹ gl. hic posita q̄ disponit̄ p̄rius dicam⁹ q̄
intelligat̄ qm̄ vasal. declinaret for. dñi rōe iurisdictionis icō-
petentē. put ē dare expē. in p̄n. hui⁹. c. vt dñs nō cognoscit
de cā feuda. nā ista talis except⁹ incōpetentie iurisdictionis
sp̄ est pmissa dato q̄ ois alia via eēt p̄clusa vt dixit gl. sin.
in. d. i. de sequel. pos. z̄ fruc. in fi. vel intelligam⁹ q̄ rōne
excōicatōis declinet̄ iudiciū excōicator⁹ q̄ h̄z vt ex̄ d̄ re iu.
c. ad approbādūz. z̄ in. c. i. de excep. li. vi. z̄ p̄ Jnn. in. c.
p̄stitur⁹ ex̄ d̄ p̄cu. p̄bat. j. h̄ finit̄ lex. in. c. i. in p̄n. **Q**ue-
ro cū. d. glo. in. d. h̄ q̄d si alē z̄ c. q̄d si alter ex̄ istis vas. cōtē-
dentib⁹ sit citat⁹ vt cōpeat in iudicio corā dño solo vel cu-
ria sola. z̄ talis citat⁹ recusat venire an puniat̄. Et r̄det
gl. q̄ nō. z̄ gl. bñ loquit̄ assignās rōne qz iurisdī cognoscē-
di de. d. cā de q̄ loquit̄ casus n̄ nō spectabat solū ad dñz
vel ad solā curiā. s̄ spectabat simul ad dñz cū curiā cū vter-
q̄ litigantiū allegaret feudū esse antiquū. z̄ sic certū erat
q̄s esset vasall⁹. S̄z vbi alias esset certū qd vterq̄ eēt vas.
Tunc citat⁹ nō cōparens bñ posset puniri. vt no. gl. in. c.
ceter. de iud. facit qd dixi de milite vas. qui cōtu. est. c. i.
z̄ p̄ Ja. ardis. in titulo quib⁹ modis feu. amit. s̄ rubricet
la si dñs vasallū fecerit citari z̄ c. **O**ppono cūz gl. q̄ sup̄
dictā p̄rima; determinatiōez. de. l. si q̄s ex̄ aliena. ff. d̄ iu.
vbi citat⁹ vt cōpareat coram nō iudice; cōparere ad al-
legandū saltē p̄uilegiuz q̄re nō sit sub iurisdī. illi⁹ iudi.
z̄ si nō cōpareat pōt puniri tanq̄ cōtumar. So. ibi loq̄tur
in iudice ordinario gnāli inter quoscūq̄ litigantes h̄ nō
loq̄mur in iudice ordinario singulari cui⁹ iurisdīo limi-
tat̄ inter certas p̄sonas coram q̄ citatus nō tenet̄ cōpare-
re nisi manifeste pateat q̄ sit de iurisdīo citantē. qm̄ nō
pōt ponere falcem in messem alienā. Et h̄ vult ista glo. Et
doc. i. l. ex̄ quacūq̄. ff. si q̄s i ius voca. nō ierit in. d. l. si q̄s
ex̄ aliena. z̄ quotidie istā glo. post Bal. ad h̄ hic cōmēda-
mus. **O**pp. subseq̄nter cū. d. glo. s̄ iam ista; de. c. i. an
apud iudicē vel dñm. vbi p̄z q̄ si est qd̄ inter duos quozū
vñ dicit feudū esse antiquū. alter nō dicit nouū q̄ dñs
nō cognoscit s̄ solūmō pes. So. dicit ista gl. fatēdo p̄rius
z̄ bodie iste tex. corrigi p. d. c. i. v̄z q̄ bodie pares cogno-
scant z̄ h̄ voluit ista gl. vsq̄ ad fi. s̄ tu aduerte qz ista glo.
nō tenet̄ p̄ doc. cūz legū correctio sit euitāda. l. p̄cipim⁹; d̄
ap. merito soluūt alio mō v̄z q̄ ibi erat cōtentio iter duos
quozū al⁹ dicebat feudū; antiquū al⁹ nouū. hic nō iter
duos quozū vterq̄z fateē feu. antiquū. z̄ pōt esse rō dñie qz
in feudo nouo dñs vult scm̄ suuz tueri. ar. in. c. i. de testi.
li. vi. z̄ iō p̄sup̄tio est q̄ esset favorabilior p̄ eo q̄ p̄cedit feu-
dū; nouum recognoscē ab ipso dño. ar. no. in. l. de ferre. in
§. idē decreuerunt. ff. de iure filii. z̄ hāc rōne; sensit bal. in
p̄rio. S̄z v̄z q̄ iste tex. in se cōtineat repugnātiā; nā in p̄n.
d̄ q̄ alē alēp̄ nō trahit inuituz ad dñm. z̄ in. d. si nō dñs
d̄ p̄rius. So. pōt s̄ bal. intelligi q̄ aut loq̄mur de declina-
toria iurisdictionis aut de exceptōe suspiciōis. P̄rio casu lo-
quit̄ principiū. §. illud. Secdo casu loquit̄. n̄. si nō dñs. s̄
p̄ h̄ videt̄ tex. in. c. i. §. si int̄ duos. i. de pbi. feu. alie. p fed.
Quero nunqd̄ si fiat cōpromissuz in arbitruz; s̄z forma;
tex. nostri in fi. an bec snia arbitri habebit effectuz; bal. hic
determinat q̄ sic. Nā; h̄z alias reḡr ex̄ snia arbitri nō oria-
tur actio. l. i. C. de arbi. qz consuetudo feudal̄ ita dispo-
nit vt fiat cōpromissuz. certe snia arbitri habebit executio-

nem z̄ effectū. Et sic orit̄ actio in facti argu. l. actore. ff. de
iureiur. Et cōsuetudo feudal̄ ita disponit. p̄bat ex̄ tex.
postro ibi litiguz; fore terminādūz. ecce q̄ vult litigū h̄ e-
fines. Et sic sniam arbitri habē effectuz. z̄ est elegāntissimū
q̄ non soluz in arbitris elect⁹ ex̄ necessitate iuris eoz; snia
equipat̄ snie iudicis vt vult bar. in. l. pe. z̄ in. l. fi. C. de iu-
di. in. l. arbitro. ff. qui satil. cog. in. l. i. C. de arb. ibi legit̄
z̄ cano. in. c. ab arbitris. de of. dele. li. vi. z̄ in. c. suspiciōis
in p̄n. de of. dele. S̄z et̄ in arbitris elect⁹ nō p̄cise in totum
ex̄ necessitate iuris s̄z ex̄ alternatia iuris dispōne put h̄c
in cōsuetudine q̄ ius faē iniungit̄ agnato vt litiget vel co-
raz; ordinario vel corā arbitris a p̄tib⁹ elect⁹ z̄ d̄terminatōi
arbitroz; stat̄ qd̄ no. qz similes tex. iueniet̄ in istis v̄sibus
feudoz; q̄ plurimos q̄ mandāt iri ante iudices vel arbi-
tros z̄ alias dixi repeti. c. quitauallis de iureiur. **Q**ue-
rit h̄c et̄ bal. qm̄ iurisdīo cōpetit dño vtruz vas. possit pro-
rogare iurisdictionē in aliuz gl. format qōne. j. d̄ pbi. feu.
alie. p̄ sed. c. i. p̄terea. z̄ finalit̄ dicit posse si sciēter pro-
gauerit sicut i alijs cāis. vt. ff. de iudi. l. i. bar. dicit p̄rium
ff. d̄ op. no. nū. l. i. §. z̄ post opas. faciūt no. p̄ cano. i. c. pe.
z̄ glo. de offi. dele. Semi. no. in. c. i. in p̄ri. de fo. cōpe. lib.
vi. vbi aliaz rōnem assignat. z̄ h̄ videt̄ p̄bari apte qz talis
iurisdīo videt̄ attributa fauore iudicis ipsi⁹ nō fauore
publico nec p̄rius. §. p̄tes nō p̄nt renunciare quinimo cer-
ta scia arguit doluz. S̄z p̄ glo. facit qz p̄nt cōpromittere. §.
progare. tu dic dño p̄hibente nō posse. z̄ idē si ignorauit
ar. ff. de p̄cur. l. si fili⁹. §. mutus alias inuit⁹. s̄z eo tacente
v̄z progatio. ar. ff. de vsufr. l. beres s̄z bec distinctio videt̄
nulla qz iurisdīo quam h̄z dñs non reddit iudiciuz; nul-
lū nisi exceptio obijciat̄ declinatoria fori vt i. c. ex̄ pte d̄ fo.
cōpe. videt̄ §. opinio glo. vera dic vt dicā in. d. §. p̄terea.

De controuersia feudi apud pares terminanda.

Continuat̄ hoc ordine fm̄ Ja. s̄. in pluribus titulis
maxie de cōtro. inuesti. visuz est qualit̄ sit fienda p̄batio z̄
terminet̄ cā feudal̄; p̄p̄a subijcitur rub. de cōtro. feudi
apud pares termināda vel aliter z̄ breuius. s̄. in ti. p̄rie
p̄cedenti visū est coram q̄ ordinario sit causa feudal̄ ter-
minanda. **E**lex qz aliqñ cā feudi agit̄ coram p̄ibus cu-
rie; p̄pterea subijciē bec rubrica de contro. feu. apud.

Inter. b. d. **C**ōtentio feudi inter do. z̄
p̄ibus curie z̄ si dñs z̄ vas. cōcordant in eligendis
p̄ibus pes electi erunt iudices. Si nō discordant in eligē-
dis p̄ibus. tñc dñs eligat quot z̄ q̄s voluerit. Beide vas.
postea idem faciat. z̄ vas. qui non iurauit fidelitate; dño
non pōt esse de parib⁹ curie. **M**o. i. regulā q̄ si sit contē-
tio inter do. z̄ vas. tunc pares curie erunt iudices. z̄ dñr
pes vasalli eiusdē dñi. z̄ notanter dicit de feudo. qz si eēt
cōtentio de alia re non feudal̄; certe pes curie non eēt
iudices cōpetentes nisi in cā recōuentōis vt videbit̄ i gl.
z̄ facit qd̄ no. in. c. ceter. d̄ iud. z̄ ex̄ aiatur in. c. i. §. p̄terea
de pbi. feu. alie. p̄ fede. **M**ot. ibi si tñ pes habeat. qd̄ §.
iuris si sit p̄tentio int̄ do. z̄ vas. z̄ dñs non hēat alios pes
curie; q̄s erit iudex dic q̄ iudex rei. qz actor sequitur for-
rei. l. ij. C. de iurif. om. iu. c. cūz sit gnāle. de fo. cōpe. z̄ ita
p̄t intelligi tex. in. c. i. s̄. de inuest. in mari. fac. fm̄ an. bic.
Mo. ibi si q̄des cōsentiat. qualit̄ d̄beat fieri electio p̄iū
curie. nā si dñs z̄ vas. cōcordant de p̄sonis p̄iuz vel d̄ vna
p̄sona. tē nulla est dubitatio quin electi concordit̄ a dño z̄
vas. dicant̄ iudices in illa cā; si nō dissenserint qz dñs vult
aliq̄s pes curie. vas. nō vult alios eōdem tunc dñs p̄ eli-
get vel vnum vel plures put voluerit deinde z̄ fo vasal.
eligat totidem numero alios prout dominus z̄ isti sic ele-
cti erunt iudices. Et sic nota q̄ p̄ eligit dominus vñ vel
plures put voluerit; deide h̄z necesse vasallus eligere pa-
res fm̄ numez; domini si dominus eligat vnum. vas. eli-
gat aliū. si duos vel plures vasal. et̄ totidem. Et sic est in

arbitrio dñi numerus parium et electio parium melioris, est
et melioris conditionis dñs q̄ vasallus, et sic habetur q̄ di-
gnior p̄fertur, facit qd̄ no, bal. in. l. vidue, C. de nup. facit
tex. in. c. deniq; xxi. di. et tex. cū glo. in. §. si. xxi. di. et dicit
hic And. q̄ h̄ isti pares assumant de cōsensu prium tñ ha-
bent a. l. iurisdictionē, et sic ordinariā, §. interz. in autē, de
defenso. ciuitat. faciūt que not. maxime p̄ Panoz. in. c.
suspitiōis, et in. c. pastoralis. in p̄n. de off. dele. et eoz. Inie-
mā dabunt̄ executiōi p̄ ordinariū supiorem. l. a diuo pio
§. i. ff. de re iu. **C** No. tex. in. §. alle tñ q̄ vasallus qui non
iurauit fidelitatē dño nō pōt esse de parib⁹ curie nisi d̄ vo-
lūtate domini et vas. litigantiū, et facit iste tex. fm̄ bal. vt
scholaris qui nō vult iurare i manib⁹ dñi rectoris nō gau-
deat privilegio scholarium, de quo vt̄ in autē, habita. C. ne fi-
lius p̄ patre p̄ Bal. **C** In glo. §. di. §. h̄ q̄ soluit̄ prium
l. obseruandū, ff. de iudi. vt nō loquat̄ in iudicijs ordina-
rijs. In ea glo. ibi ad iudicādum, signate glo. que soluit
talē qōnez v̄z cū querit̄ an oēs pares curie dicant̄ habiles
ad iudicādum, certe dicendū qd̄ nō, nā si esset vnus vasal-
lus ifamis vel pupillus vel mulier vel alias inhabilis ad
iudicandū certe nō posset eē de his parib⁹ curie ar. l. cuz
p̄tor. ff. de iudi. c. sciscitatus, et ibi et̄ no. Anno. de rescrip.
nā v̄ba legis recipiūt interpretationē restrictiua vt̄ intelli-
gant̄ de idoneo. l. vt gradatim, §. sed si. ff. de mu. et ho. §.
tex. noster d̄z intelligi de idoneo, facit qd̄ plene not. in. l. i.
C. de sa. san. ec. In ea glo. ad si. not. glo. q̄ ex casuz feuda-
lem corā paribus curie h̄z locū reconuentio nā aut̄ fit recon-
uentio in de p̄dentibus vel cōnexis a feudo, et tūc nō virtu-
te reconuentiois s̄z bñficio tali pōt ibi beneficiū agitari. i.
corā eodē iudice: aut̄ fit de nō dependēte a feudo, et tunc
virtute reconuentiois fit progiatio iurisdictionis. l. cum
papinianus, et autē, et p̄nter. C. de sen. et interlo. om. iu. et
faciūt no. i. c. cū. Ad. ferariē. de p̄sti. ita glo. hic intelligas
tñ eam limitationē fm̄ regulas traditas a doc. et ista mā
reconuentiois v̄z q̄ dicta reconuentio fiat super co gene-
re causaz et nō diuerso. vt si cōueniant̄ ciuilit̄ nō recon-
ueniant̄ criminaliter. l. ij. §. h̄ si agnatis. ff. de iudi. itē h̄z
solū locum reconuentio in his q̄ requirunt disceptationē
iudicij. vt. C. de testa. l. oium et in similibus de quib⁹ vide
as plene p̄ Ly. bar. et Bal. in. d. l. cū papi. et autē, et p̄nter
per cano. in. c. i. et ij. ex de mutuis pet. et in. c. reus de rescri-
ptis. lib. vi. et de or. cog. c. si. xxiij. q. viij. et in Spec. de con-
uen. et reconuē. et circa qōnē huius glo. vide Bal. in. d. §.
p̄terea. de p̄bi. feu. alie. per Sed. An at̄ corā arbitro possit
fieri reconuentio dic̄ qd̄ nō nisi aliter ex forma cōpromissi col-
ligat̄ vt̄ in. c. cū dilectus cū ibi no. ex d̄ arbi. **C** Extra glo.
quero pone vasallus ē clericus et est p̄tentio iter do. et vas.
clericū: querit̄ an pares curie laici pnt̄ cognoscē de h̄mōi
cā q̄ clericū. r̄ndet hic Bal. elegāter q̄ sic. q̄ nā cāe feuda-
lis trahit ad se p̄sonā clericalē. vt no. in. c. cetex. de iudic.
c. vep. de so. cōpe. et sic est limitatio ad. c. si diligēt̄ de for.
cōpe. Nec ob. si quis dixerit nōne h̄ est q̄ tex. i. c. ecclesia
scē ma. et in. c. que in ecclesiā. de cōsti. vbi cōsuetudo vel
statutū laicale nō ligat clericos q̄ r̄ndet bal. q̄ istud. c. h̄z
locū in cōsuetudine gnālī non spālī. bec rō non pl̄z q̄ est q̄
deā. c. nam v̄lis cōsuetudo laicoz non ligat clericos. vt in
. d. c. h̄z ego r̄ndeo. nā cōsuetudo feudalīs est recepta a sū-
mo pōtifice et a iure canonico. p̄pea ligat̄ et clericos vt̄ di-
xi in p̄be. huius opis. dixi et̄ in ti. ep̄m vel abbatē allega-
ui. Archi. in. c. ij. de decimis li. vi. et ista est melior solutio.
C S̄z quero an pares curie electi a domino vel vasallo
dicant̄ arbitri vel ordinarij vel delegati vel arbitratores.
vt̄ q̄ sint arbitri q̄ eligunt̄ a p̄tib⁹. l. i. et ij. et l. si d̄ meis
§. recepisse. ff. de arbi. An prium est v̄itas q̄z imo dicunt̄
iudices ordinarij inter paucos. vt̄ p̄bat̄ in tex. nfo. et pro-
bo vobis a simili. nā d̄fensor ciuitat̄ eligit̄ a ciuitate. et cō-
firmat̄ a p̄fecto p̄torio et d̄ ordinarius iudex in autē. d̄ de
fensio. ciui. §. interi. p̄pea pares curie dicunt̄ esse iudices
ordinarij. **C** Quero pone qd̄ dñs eligat duos pes curie.

vasallus nō vult cōsentire in illis neq; eligē alios: qd̄ fiet
h̄ casu. certe pes curie electi a dño erūt iudices inter do. et
vas. de feudo. ne sit in p̄tate vasalli eludē iudiciū. ar. l. in-
ter stipula. §. si q̄s stichū. ff. de n̄. ob. et l. i. ff. de eo q̄ certo
loco cū si. ita bal. et alia hic et cōiter doc. **C** Itē quero an i-
cā feudali corā parib⁹ curie vel dño sit fūada solēmitas in-
dicioz. r̄ndet and. h̄ q̄ sic. et sic requirit̄ libell⁹ lit̄ p̄te. et c.
l. plata. C. d̄ sen. et inter. om. iu. q̄ postq; repit̄ determina-
tus priū i feudo stam⁹ iuri cōi. **C** Quero an pes curie te-
neant̄ iurare de iuste iudicādo fm̄ formā in autē. iustur.
qd̄ p̄stat̄: respōdet h̄ and. q̄ nō: q̄ lat̄ ē pares iurasse fide-
litatez domino vt̄ hic i. ff. tex. Ego putarez q̄ v̄bicūq; nō
repiit̄ aliqd̄ decisiuz de p̄suetudine feudi stamus iuri cōi
§. c. i. de feu. cog. h̄z ius cōe d̄sponit vt̄ iudices iuret. vt̄ in
autē. iustur. qd̄ p̄stat̄ ab his. facit i simili tex. in. l. hac edi-
ctali. §. bis illud. C. de secū. nup. et i. §. qd̄ at̄. in autē. d̄ nō
alie. vbi estimatorib⁹ defert̄ iuramentū. faciūt no. p̄ bar.
in. l. cōparatiōes. §. oēs iūcta glo. C. de fide iustru. bal. i. c.
q̄z iudicāte. de p̄scri. panoz. i. c. p̄posuisti de p̄ba. p̄ q̄ collr
q̄ q̄n̄ dcm̄ vel iudiciū alteri⁹ p̄iudicat̄ q̄ ad h̄ vt̄ valeat da-
tur ei iuramentū. h̄z multomagis vbi adhibent̄ vt̄ iudices
iurabūt iuste iudicare nec primū iuramentū p̄stitū p̄ pes
ad h̄ suffragat̄: q̄z nō ē appositū ad h̄ neq; i gnē neq; i spē
sicut in. l. si q̄s decurio. C. de fal. Agit̄ pares curie tenent̄
iurare. Nec ob. hic tex. dū loquit̄ de iuramento q̄z loquit̄
quo ad hoc vt̄ vas. sit iter pares curie. i. iudices. ita tex. n̄
solū exigit̄ iuramentū fidelitatē vt̄ sint iudices. tamen po-
stea cū p̄ iudicib⁹ assumunt̄ quē admodū iudices tenent̄
iurare ita et ipsi. p̄terea in iuramento fidelitatē nō repitur
clausula de iuste iudicādo. c. i. de noua for. fide. §. iuramē-
tus fidelitatē nō includit clausulā de iuste iudicādo. p̄terea
et v̄ltio iuramentū fidelitatē p̄stitū domino nō d̄ p̄stitū
vasal. litiganti cū domino. nā h̄z iurauerit vas. fidelitatem
domino. nō tñ iurauit ad vtilitatez vasalloz domini. §. iu-
ramentū fidelitatē nō p̄dest vas. qui litigat cū dño. **C** Itē
quero an possint pares curie cogi ad suscipiendū iudica-
turaz iter do. et vas. si alias recusarēt. r̄ndeo q̄ sic. l. h̄. §. iu-
dicandū. ff. de mu. et ho. **C** Quero an si dñs elegerit ali-
quos pes curie possit vas. vel eōs allegare suspectos et
iusta cā. r̄ndeo q̄ sic. l. aptissimi. et l. h̄. C. de iudi. et in. c. lu-
spitiōis de of. dele. imo si vnū tñ suspectū haberet posset
illū recusare et petē amoueri et aliū loco ei⁹ poni. Panoz.
in. c. cāmoz de of. dele. faciūt q̄ h̄nt̄ p̄ eūdes. panoz. in. c.
p̄posuisti de p̄ba. et ita bal. in. c. i. i. an apud iud. vel do.
cā feu. termi. faciūt q̄ no. bal. i. c. impialē. d̄ p̄bi. feu. alie.
p̄ fede. panoz. in. c. cetex. in. ij. et v. col. de iud. And. h̄ di-
cit q̄ in regno Sicilie regl̄ pares nō cognoscūt iter vas.
et do. pōit et̄ qd̄ sit feudū quaternatū vel feu. de plano et d̄
tabula. nā feu. q̄ternatū ē qd̄ spectat ad regē nō ad alterz.
S̄z fūicia p̄stant̄ regno vel feu. nō alteri. vbi alit̄ collatio
feudi nō p̄tineret ad regē et fūicia regi n̄ p̄stāt regi s̄z alit̄.
puta cōiti tē appellat̄ feudū d̄ tab. sine de plāo et h̄ audlit̄
An. q̄ i quacūq; p̄ces. feu. intelligūt̄ excepta feu. q̄ternata.

C De eo qui sibi vel heredibus suis masculis et feminis
inuestituram accepit.

C Continuat̄ ad precedētes h̄ mō. §. v̄sū est an masculus
preferat̄ femine in successiōe maxime in ti. de succes. feu.
v̄ep. q̄z nō erat plene tractatū p̄terea h̄z subijctur h̄z rub. de
eo qui sibi et heredi. suis et c.

¶ Si sibi. b. d. Si quis fuerit inuestitus p̄
q̄ bis deficientib⁹ p̄ femina. mascul⁹ quōcūq; ex eo
supstes excludit̄ femina a successiōe et vas. deficientē masculo
lo cū at̄ illo supstite p̄t a femina recognoscere feudū. b. d.
v̄sq; ad fi. n. **C** No. tex. ibi sibi vel heredi⁹ suis iūctaru.
de eo q̄ sibi vel heredi. suis s̄z bal. hic cē casuz q̄ q̄n̄ d̄ba p̄
ferunt̄ in mā que h̄z ordinataz d̄sponem a iure refert̄ an

vtamur h̄bis copulatiuis an alternatiuis qz oīo itelligit
ordie successino. fac̄ ter. i. l. gai. ff. so. ma. z qd̄ no. p̄ bar. z
alios i. l. gall. §. qd̄a recte. ff. d̄ lib. z post. **C** No. tenorē
iueſtiturē ibi sibi z eoz h̄ di tenor iueſtiturē fuit p̄ se et
filiis suis masculis z his deficientib⁹ p̄ feminis. Quid si
tenor iueſtiturē sit h̄ mō qz vas. sit iueſtit⁹ p̄ se z h̄ di. suis
masculis z feminis nō at̄ sūt ista h̄ba qz d̄ficiētib⁹ mascu
lis succedat̄ femine. an h̄bit locū dispositio. c. n̄fi. v̄ qz
nō. qz tenor iueſtiturē fuit subsidiarius quo ad feminas i
ter. n̄fo vt p̄z ibi vel his deficientibus. h̄ i casu n̄fo tenor i
ueſtiturē fuit copulati⁹ p̄ se z he. suis masculis z femis.
In cōtrariū arbitror h̄itatē. **P**rio p̄ ru. n̄f̄az q̄ dicit co
pulative. d̄ eo qz sibi z her. suis masculis z feminis. Et ar.
i ru. vt dicit i. l. i. ff. si ce. pe. t̄z q̄ ru. ē generalior nigro vt i
sti. de her. q̄ abintest. de fe. z sic possumus hic dicere p̄te
rea p̄ d̄cā cōclusiōe ē rō generalis ter. facit dispositiones
generalē. l. his solis. C. de reuocā. dona. z plene i. l. si cō
stāte i prin. ff. solu. ma. z p̄ bar. i. l. nō dubiū. C. de legi. in
c. cū dilecta. cū si. d̄ cōfirma. vtili vel iutili. **S**z rō ter. no
stri. ibi nō. n. p̄z locus. ē generalis v̄z qz femina nō succe
dat i feudo donec sup̄est masculus ergo siue sit tenor iue
ſtiturē copulati⁹ vel subsidiari⁹ idē iuris erit. ad idēz fa
cit qd̄ no. in. l. liberti p̄ **L**i. C. de op. liber. i. l. gallus. §. si.
ff. de lib. z post. ad hoc t̄n̄ p̄t̄ r̄ideri. qz rō ter. nostri est re
ſtricta ad casuz p̄positū: nō. n. dicit in ter. non. n. p̄z locus
femine in successione feudi donec masculus sup̄est ex eo qz
p̄mo de hoc feudo fuerat iueſtitus: z do nouū intellectū
ad ter. nota verbū ex h̄ feudo qz demonstratiue restringit
se ad casum p̄posituz q̄ in iueſtitura est dictū de feminis
cōditionaliter. i. his masculis deficientib⁹ ergo ex quo re
stringit̄ solū q̄n femine cōditionaliter iueſtite. videt̄ scus
dicere voluisse si copulative z pure femine fuissent iueſti
te cū masculis vt in qōne p̄rie formata. c. nōne de p̄sum.
cū vul. ad id qz dicit simpliciter. de eo qz sibi z heredibus
z c. p̄t̄ r̄ideri. qd̄ ru. se penumero est generalior nigro i au
tē. de heredi. q̄ ab intesta. de ferū. iō restringit̄ p̄ nigrū de
eo qz sibi z heredib⁹ suis masculis z feminis. i. masculis d̄
ficiētib⁹. **C** No. ter. ibi t̄m̄ vna filia qz si vas. suscepit iue
ſtiturā p̄ se z heredib⁹ masculis z his deficientib⁹ p̄ femi
nis d̄inde deccdat vasall⁹ nullo h̄ de relicto masculo. h̄
illa filia sola qz filia p̄t̄ dare feudū i dotē: deinde ponamus
dictā filiā deccdere relictis duob⁹ filiis quozū alter ha
bebat duas filias. ali⁹ **N**o filiū: certe fili⁹ excludit dictas
duas filias. Et sic no. qz l̄z feudū descēderit i gen⁹ femini
n̄. t̄n̄ nō efficiat̄ feudū femininū ita vt passiz succedat̄ femi
ne: quinimo si postea nascat̄ masculus. certe masculus ex
cludet̄ feminā. **C** No. ter. ex eo qz p̄rim⁹. qz descēdētēs p̄
mediū filie dicit̄ ex corpore aui z ex ipso auo descendere.
Ita bal. hic p̄ h̄ic ter. z i. l. i. vbi pau. d̄ ca. C. d̄ cōdi. iser.
pau. de ca. cōfi. clri. qd̄ icipit i r̄pi z c. in p̄nti cā l. viii. col. z
sic no. qz feudū d̄ nā sui magis respicit̄ ascēdētē a quo icip
it̄ qz descēdētē. **N**ā femia descēdētēs i quā trāsiuit feudū
nō extiguit nāz feudalē. quinimo dormit nā feudalē do
nec sup̄uenerit masculus: qz mascul⁹ inspecto p̄ri. nāli ipsi⁹
feudi excludit̄ feminā l̄z i cōtrariū facit ter. i. l. p̄. §. q̄nde
ciz. ff. d̄ leg. iiii. l. c. ex pte de feu. v̄f. n. mutasse statū ex quo
ad femias duenit. **S**z hoc opat̄ nā feudozū q̄ h̄ regulari
ter h̄z. **P**reterea illa iura loquūt̄ i p̄hibitione q̄ ad res
erat̄ directa: iō alterata nā rei alterat̄ p̄hibitō. nos loqui
muri p̄hibitōe r̄spiciēte p̄soas q̄ ē p̄petua z h̄z p̄petuā cāz
p̄hibitōis. iō l̄z q̄n̄qz alterata sit mā ex accidētī quicunqz
erit eadē rō durabit p̄hibitio. **P**reterea magis ificiūt̄ p̄
bibitōes p̄sonales q̄ reales. l. cū ler. ff. d̄ fideiū. z ibi bar.
l. nō dubiū ibi bal. C. d̄ le. z ē de mēte bar. l. d̄. §. q̄ndeciz
C No. ibi disputatū qz vbi emergit̄ grāde dubiū i iure n̄
debemus passiz r̄ideri: quinimo pōderat̄ z disputat̄ articu
lus qz b̄n̄ notēt̄ p̄sulētēs. facit. l. munerū. §. mirta. ff. d̄ mu
ne. z ho. i. l. prime. ff. d̄ bis q̄ in testa. d̄lē. c. pōderet. l. di.
C No. ibi nō. n. signate ter. qz pōit̄ rōnē d̄ficiē. z sui gene
ralē regulā i materia feudali. vt cū feu. datū ē: ita vt suc

cedat̄ masculi z seie n̄quā succedit̄ feia donec sup̄est ma
sculus qz q̄ feu. trāsiuit ad feicuz gen⁹. **C** No. ter. ibi qz n̄
oēs qz id qd̄ d̄ qz mas. excludat̄ feiaz a feu. et q̄n̄ ē acceptū
p̄ se z her. suis i feu. ita demū p̄cedit vt mascul⁹ excludat
feminā si mascul⁹ fuerit descēdētēs p̄mi vas. iſtituti alias
nō excluderet̄ feminā qz i suc. feudali iſpicim⁹ stipitē. c. i.
§. i. §. d̄ gra. suc. i fe. **C** No. qz descēdens d̄r̄ ē si descen
dat̄ ex liea femina: vt hic ē casus: p̄ponam⁹ casū talē scā
ē iueſti. h̄z ter. n̄f̄z. d̄inde vas. deccdit relicto filio z relicto
nepote ex filia n̄q̄d nepos ex filia veniat ad h̄ac suc. feu
di. certe si p̄sideram⁹ ius cōe n̄ ē dubiū qz nepos veniat i
sti. d̄ heredi. q̄ ab intest. d̄fe. §. i. **S**i at̄ iſpicim⁹ naturā feu.
purā nō ē dubiū qz nepos ex filia nō succedit i feu. c. i. §.
hoc quoqz notādū. §. qz feu. da. po. ita nec descēdens ab
ea. l. si vna matre. C. d̄ bōis maternis. Quid at̄ dicim⁹ d̄
feu. q̄n̄ feu. nō ē simpliciter h̄z nāz feu. quinimo ē cōuētū qz
deficiētib⁹ masculis succedat̄ femine. d̄. mar. dicit qz fili⁹
excludat̄ illū nepotē ex filia qz cū sumus i mā feudali ma
gis debem⁹ iſpicere filē h̄m nāz fe. qz ius cōe. c. i. z ibi no.
§. d̄ fe. cog. l. d̄ q̄b⁹ ibi no. ff. d̄ legi. z p̄bat̄ iste ter. a fortio
ri. qz h̄ iā fe. fuerat effectuz femineū. z t̄n̄ reuertit̄ ad suaz
naturā feudū. i. vt serus masculinus p̄ferat̄ feminio. ergo
z descēdētib⁹ ex feia. d̄. §. hoc quoqz. z. c. i. ibi p̄les. n. §. d̄
de gra. suc. feu. **C** No. qz vas. existēte masculo nō d̄z reco
gnoscere feu. a feia. declarem⁹ p̄ exēplū pōe rex iueſtuit
vñū cōitē d̄ feu. deinde ille comes iueſtuit̄ militē d̄ eodem
feu. deinde postea ille comes p̄rio a rege iueſtit⁹ decessit re
lictis duob⁹ filiis quozū alter h̄bat vna filiā ali⁹ vñuz fi
liū masculū. deinde decesserūt dicti filii duo quozū alter
reliq̄t dictā filiā alter **N**o filiū: q̄rit̄ an miles s̄o iueſtit⁹ a
cōite teneat̄. j. anuz z die ēt recognoscere fe. a d̄cā filia an
No a masculo t̄m̄. r̄idēt̄ p̄ istū ter. qz solū d̄z recognoscef
ille miles feu. a filio masculo nō a feia. nā ille ter. inuit qz
feu. trāseat ad feias d̄. d. c. i. §. hoc quoqz notādū. §. qz fe.
da. pos. alias frustra q̄reref̄ an miles teneat̄ petere iueſti
turā. **S**o. q̄n̄ comes iueſtit⁹ fuit hoc tenore v̄z: qz d̄ns co
mes suscipiebat̄ iueſtiturā a rege p̄ se z her. suis masculis
z feia. z t̄nc p̄cedit ter. n̄f̄ vt miles nō teneat̄ recognosce
re a feia d̄oec sup̄est mascul⁹ h̄z cessante masculo tenef̄ mi
les recognoscere feu. a feia. ar. h̄ius ter. ibi d̄oec mascu
lus sup̄est. p̄d̄cā oia sūt **N**a q̄n̄ miles ē iueſtit⁹ d̄ feu. ab eo
qz nō ē iueſtit⁹ t̄nc miles tenef̄ recognoscere feu. tā a feia
q̄z a masculo. exēplū pōe: ego sū d̄ns pleno iure cuiusdaz
castri: qz nō h̄eo ab alio quinimo ē allodiale. deinde ego i
ueſtio te i feu. de d̄cō castro. ex post ego deccdo relictis fi
lio z filia qz ego iueſtiti te d̄ p̄prietate allodiali. caue ergo
vasalle h̄ casu qz si nō suscipias iueſtiturā. j. anuz z die a fi
lia l̄z suscepis a filio d̄ni p̄defuncti cades a feu. pro portio
ne filie ar. h̄ui⁹ ter. iſcto. c. i. §. quo tpe miles. **I**n gl. i **N**o.
masculo no. s̄m bal. z alna. qz frat̄rū filii appellari possūt
germāi l̄z d̄ iure appellēt̄ patrueles. z procedit gl. h̄z n̄f̄z
vulgare z cōez vsū loq̄ndi. **I**te ex ea gl. cū ter. no. qz i feu
dis potior ē natura masculina qz feminina. **A**d si. gl. no.
glo. qz format talē qōnē. pone vas. ē iueſtit⁹ pro se z bere
dib⁹ suis masculis z feis: deinde vas. decessit relictis dua
b⁹ filiab⁹ z cōsequēter feudū puenit ad dictas duas femi
nas cū nullus sup̄est masculus. deinde vna ex duab⁹ filia
b⁹ decessit relicto filio suo si itelligerem⁹ qōnē gl. proprie
d̄ amita. i. sorore patris parū ēt̄ dubiū qz si ania q̄ ha
bebat feudū mortua est relicta filia femina z nepotē ex fi
lio masculo p̄defūcto qd̄ nepos excluderet̄ filiā z sic ami
tā quā ēt̄ excludisset pater suus p̄ rōnez ter. nostri z cōem
naturā feu. c. i. §. d̄ suc. fe. **S**z si itelligim⁹ glo. vt termini
sui videant̄ figurare z illud verbū amita exponēdū erit.
i. matertera: q̄rit̄ an hic fili⁹ ex filia excludat̄ amitā suā. i.
sororē m̄ris. z sic meli⁹ loq̄ndo matertera a successiōe fe.
glo. n̄f̄a hic excludit qz sic qz fili⁹ ex filia p̄mortua excludit
amitā suā. **I**a. d̄ bel. z bal. hic tenēt̄ d̄riū mouēt̄ qz facili⁹
ipediūt̄ futura z sic h̄eda qz tollant̄ iam facta. l. patre fu
rioso. ff. de bis qui sunt sui vel alie. iur. ecce cū iā feudum

in personā ipsius amite fundatus sit qz iam cū sorore sua succederet. **L**erte superueniens filius et filia non impediret successionē iā fundatā et factā in personā amite. itez quia dominia sunt perpetua natura sui. l. si possidetis. C. de probatio. et dicunt qz ista snia est equior. **A**ndre. sequitur hic glo. nostraz. mouetur qz de facili res reuertit ad naturā suā vt masculus excludat feminā. **E**go tenerem andr. et glo. moueo: stricta rōne. nam vbicunqz in. l. ponitur rō decidendi et tunc dī ē pūisio generalis vel spālis sūm dictā rōnez. l. scire opz. §. s. et si marime. ff. de excu. tu. et p. Di. in. c. si. d. reg. iur. li. vi. **S**ed ita est qz rō ter. nostri in ver. non. n. p3. vt demonstrabo hunc casuz attingit. ergo habebit locū decisio ter. nostri. nā rō ē qz ter. vult priuilegiare serū masculinū. **S**z ita qz h. est filius et filia. sic masculus. ergo excludit amita. **S**ecūdo moueo: qz i dubio in materia feudali magis iudicamus p filio vt hic dicit ter. quāqz fuit disputatū an masculus excludat feminā cū fuerit decisū p masculo qn feudū habuit effectū totalem in femina. qz totū descendit ad feminā vt h. in ter. tū si postea reperiat masculus et femina certe masculus pferatur quātomagis i casu glo. saltē a pari rōne succedit filius et filia. **N**ec ob. primū ar. qz ibi nō attribuit actus pfectio suspēsiuo actui i. d. l. patre furioso. **S**z i casu nostro suspēsiue feudū trāsit ad serū femininū donec masculus supueniret vt pbat i ter. ibi donec. nā successio feudalī i femina attribuit sub die icerta donec masculus supuenerit qz habet p cōditiōe. l. dies icerti. ff. d. cōdi. et demō. nō ob. vltimū qz dñia sunt ppetua. qz rōdeo verū i dubio. **S**z vbicū que sumus i materia i qua attribuit dñiuz suspēsiue. tunc dñiuz dicit ēē tpale. l. annalibus. ff. de lega. l. sub cōditiōe. ff. de solu. et pbo vobis i simili i materia successina i. l. i. §. i. ff. de lib. affig. **S**i vis sustinere opi. bal. et aliorū pōt rōderi qz hic ter. n. dicit ius qri femine suspēsiue nec qstū reuocari p supueniētiā masculi. s. logē i iur. qredo. qz si cōcurrāt masculus et fe. i qredo militat rō. ter. ibi. nō. n. p3 locus femine et. vel logē qn feudū erat datū sub expressa cōditiōe qz deficientibus masculis et. sic cū a prin. essent suspēsiue vocate femine si masculi nō extarēt iō supueniētiā masculi auocat feudū a muliere. **S**z i qstōe glo. iuestitura nō vocabat feminas suspēsiue siue cōditionaliter et tpaliter deficientibus masculis. s. pure et copulatiue. iō semel apto aditu femine nō excludēt p mas. ista sūt subtilia et magni fruct? iō bñ aduertēda. **P**reterea cō. gl. et an. facit ter. noster vbi filia hñt feudū qz n. et masculi et postea et ea supuenerāt masculi: si cōditionaliter et suspēsiue esset vocata filia supueniētiis filiis esset exclusa a fe. frustra ter. pōderaret mortē filie cū iā filiis masculis eēt apertū feudū nisi dicatis ptnaciter stādo cū glo. qz i hoc narrat facti accidētiā n. iuris. **E**t ex p̄dictis bētis elice re varios itellectus ad ter. nostrum. primus itellectus. s. quē sentit gl. et and. de ise. hic v3 qz hic cōcessio erat facta suspēsiue et cōditionaliter quo ad feminas v3 deficientib? masculis. ita qz donec masculi existerēt femina nō posset acquirere feudū neqz acquisitū retinere imo p supueniētiā masculorū acquisitū amitterēt et p hoc itellectu faciūt. qz dicit i ter. et sūm istū itellectū rō ter. ibi nō. n. p3 locus femine i successiōe feudi donec masculus supest et eo quo primus de hoc feu. iuestitus itelligit stricte v3 i cāu pposito qn femine sunt vocate cōditionaliter deficientibus masculis qz p3 p verba ibi d. hoc feudo qsi demonstratiue referat se ad casuz ppositū. s. qz iste itellectus cōiter nō tenet vt habetis et p̄dictis. **A**liū bētis elicere itellectū et cōm qd hic i ter. nostro cōcessio esset scā masculis et feminis siue a dicta illa cōditiōe v3 deficientibus masculis: siue simpliciter qz oīo inest illa cōditiō vt ita demū veniāt ad feudū femine si non sunt masculi et vidimus in capitulo prio §. quinetiā supra ep3 vel abba. et in. c. i. s. de succel. feu. et tunc sit hic casus qz stāte dicta cōcessiōe feudi pro masculis et feminis. si feudū pp non existentiā masculorū deuenit ad feminam. ex qua postea nascuntur masculi et po

stea et illis masculis nascitur vnus masculus et vna femina qz in successiōe feudi masculus pferatur femie et feudū qz declinauerat ad feminas et quo habuerat initium a stipite masculo reassumit naturā suā vt masculi pferantur feminis. et filii vel alii descendentes et femina ista masculi s. descendāt et radice dānata tñ habito respectu ad primū stipitē nō mutabūt serū suū masculinū. s. vt masculi censebunt et ita t3 odoff. in sum. feudozū i ru. qui succedāt in feudo s. s. querit. ecce aliquis iuestitus. et facit qz vult. ludo. in cōsi. primo incipit vis in cō. et ang. in cōsi. ceteri qd icipit dñs iozdanus. et calda. in rubrica de feudis s. s. .xiii. facit quod no. bal. in pe. col. in. c. ceterū d. iudi. et in l. quotiens. C. de legi. here. **T**ertius est itellectus ang. i cōsi. p̄allegato qz in hoc ter. filia dederat in dotē feudum marito iurta ea que vidimus in. c. i. §. et de inuesti. i mari. fac. de consensu domini et sic videbatur renouatum feudum in psona mariti. d. c. i. prie alle. iō facit transitū feudū i duos filios masculos vt hic i ter. et postea nō imerito hic determinat qz masculus supstes et alio filio pferatur duabus filiabus alterius feu. p̄mortui. qz ex hac renouatiōe feudū assumpsit nouā naturā. nec ē apli? feudū femine. d. c. i. de inuesti. i mari. fa. c. i. de bñ fe. c. i. an agnatus vel fi. c. val. si de feu. suc. cōtro. tñ iste itellect? diuinat ad ter. et iō nō tenendus iusta glo. i. l. filiū quē hñt. C. fami. her. iō nō est recedendū a cōi itellectu defensato. vt. s. **C**oppo. de. l. stipulatio ista. §. si quis ita. ff. de ver. obli. **S**o. ista regula fallit i feu. vltio no. elegās dictum bal. qz duplex ē suc. qdā hereditaria quedā s. rōe sanguinis et agnatōis. **P**rio casu succedit p portioibus hereditariis s. casu succedit p virili exēplū bētis i. l. iureiu. §. fili. vt et qz. ia. et bal. vidēt contrarii circa materiā. c. i. j. an agn. vel fi. repu. hñ di. et no. qz casus huius. c. nō h3 locū in regno sicilie s. and. pōc duos reges diuiserūt feu. et vn? decessit relicta vna filia. alius relicto filio. certe fili? n. excludet illā filiā a feudo. rō qz i regno sicilie filie succedāt idi stincte et excludūt dñs in feudo ēt si nullū sit pactū inuestiture. i veritate ego putarē cōtrariū v3 qz ille fili? excludat dictā filiā p̄defuncti qz natura feudi ē vt qz succedāt filie deficientib? masculis tñ masculus postea supueniēs et excludit feminā. casus hic i. c. nfo. et marie qz i dubio debemus iterptari illā cōsuetudinē regni vt minus offendat et. c. cū dilectus d. cōsue. l. ii. ff. de nora. actio. **S**z natura feudi ē vt masculus excludat feminam. c. i. s. de suc. feu. **P**ost alia. qro ab extra nūqd isti heredes d. gbus loqitur ista iuestitura tituli nfi acqrāt feudū pp pactū inuestiture an ex successiōe ia. de bel. concludit et determinat qz aut simpliciter cōcedit res ad rectū feudū et tunc pcedit dictus titulu? an agnatus vel filius. **A**n pcedit res i feudū vasallo sibi et heredibus suis put fuit in casu nostro. et tūc nō acqrif nisi heredibus vt hic qz i stipulatiōe vel pacto non itelligit psona nisi ex̄p̄sa vel de qz fuit cogitarum vt. ff. de verb. obli. l. qe quid. et. l. si ita. §. grifogonus. hoc idē tenet and. de isernia i titulo p̄dicto an agnatus vel filius dicit qz qn dñs concedit titio et heredibus tūc ē feudū hereditariū qd venit i petitione hereditatis. l. itē vidē dū. §. fi. ff. d. peti. be. vñ i hereditario feu. non succedit nisi qz ē bñs tenet ad onera nisi faciat inētariū. l. fi. C. d. iure deliberā. **D**e qz materia diti plene i. d. ti. an agna. vel fi. vbi vide. **Q**uero qd si hēo filios et recepi feuduz p me et filius fratris mei. vtrū filii mei eos excludāt bal. i. l. cum acutissimi in fi. C. d. fideicom. dicit qz aut ē scā mētio mortis. vt qz diti recipio p me et post mortē meā p filius fratris mei et tūc filii mei pferunt. ff. de pac. l. tale pactus. §. fi. **A**ut non ē scā mētio mortis tūc statim acq̄sita ē dimidia filius fratris mei p no. in. d. l. cū acutissimi. et. ff. de vñ fruc. accrescē. l. si quis titio. **S**ubiungit tñ idē bal. qz etiā in primo casu posset dici qz non excludant a dimidia quia hec stipulatio concernit eos tāquā consortes. p. c. i. j. an agna. vel fi. et qz hoc vñ esse d. mēte dñi iuestiēns argu. in. l. conditiones. C. de pact. **E**xtendit p̄dicta etiam ad

emphiteosis ubi videas. **Q**uero quod si aliquis feudum pro se et filiis suis recepit: an intelligat de natis et nascituris. dic q sic: et est ratio quod dicti filii habent iure suo ar. ff. de verbo. ob. l. stipulatio in. §. si quis ita et. j. que fuit pri. ca. bene. amit. in. §. deniq. et. ff. de usufr. l. si. et. j. si de feu. fu. cōtro. in. c. si vasallus: et est de mente bal. in. l. i. C. de lib. et eorū libe. **S**ed an isto casu vivente patre habeat ipsi filii ius in re feudali. dic q nō. et est ratio quod stipulatio cadens inter ea q habent iter se ordinē tēpōris et rōnis intelligitur s; de bitū ordinis et rōnis nō at simpliciter ar. ff. de lib. et posthu. l. gallus. §. quidē recte. item q si pater stipulatur opas si bi et filio nihil dabitur filio patre vivente. vt. ff. de oper. li. ber. l. vt iurifurandi. §. si liberi et. l. nihil. et t; bal. i. l. liber ti. C. de oper. liber. et. j. de ali. feu. pa. in. c. i.

De duobus fratribus a capitaneo inuestitis.

Continuat hoc ordine. s. visus ē in ti. imediate pcedē ti an femina succedat i feudo: p̄pterea i hoc ti. de duo fra. a capitaneo inuestitis tractatur: an femina excludat fratrem a successione feudi.

Do fratres. h. d. Si duo fratres de no. bñficio fuerint inuestiti cū pacto speciali q ipsi et eorū masculi heredes et his deficientibus femine habeant locū. et vnus ex dictis fratrib; decesserit relicta sola filia ex se certe filia succedet in feu. excluso patruo suo. i. fratre patris. si vero alter de eorū fra. decesserit sine herede mas. et femina tunc succedit frater in feu. p̄p̄ tenorē inesti. hoc totus ti. **N**o. ter. ibi de nouo bene. q ista determinatio itellr i feu. nouo: secus si cēt paternū qz patruus et descendēs a stipite auctore feu. et mas. excluderet hāc filiā fra. c. i. s. de gra. suc. i feu. et. c. primo ibi. n. non p; s. tit. i. **N**o. ibi a quodā capitaneo siue a marchione siue quocūq; alio. p̄p̄ p̄tatez rōnis. statz videbimus in ter. facit. l. illud. ff. ad. l. acquil. **N**o. ibi tenore q tenor iustitue sp ē diligenter attēdendus. qz derogat iuri feudozū. c. i. de feu. nō habē. p̄p̄i. natn. feu. ideo dicerē q si princeps inuestiuerit duos fratres de feu. vna cū descendētib; suis. ita q descendentes sui succedāt contigit q vnus ex dictis fratrib; decesserit relicta vna filia et fratre ipsius p̄defuncti: q̄rebat an filia excludat patruū: ego cōsului cōtrariū qm tenor ē diligenter attēdendus. **S**ed tenor iustitue ē simpliciter cōceptus de descendentibus. **I**d circo itelligit de masculis nō feminis. c. i. §. et si clientulus. s. de alie. feu. ergo nō intelligit de femina et sic filia. et nō ob. hic ter. qz r̄ideo qz h; p̄ctm̄ exp̄ssū qz femine succedāt vt p; ibi femine. et i casu nostro nō ē scā sp̄alis mētio de feminis. ergo femina nō excludit patruū. **N**o. ibi qz femine s; tenorē pacti hic succedūt in subsidiū. i. deficientibus filiis masculis. **N**o. ibi r̄ideo qz si filia ibi excludit patruū p̄p̄ tenorē iustitue ex quo vnusq; que fratruū p̄uidere voluit descendētib; suis. facit. l. si pactus. ff. de p̄ba. **N**o. ibi si tū is q. q in p̄missō casu si alter ex dictis fratrib; decesserit sine herede masculo vel femina. certe feudū h; sit nouū nō applicat dño s; fratri. **S**ed istū ter. oppo. de. c. i. s. d. be. fra. **S**o. fatendū est q in beneficio nouo frater fratri nō succedat nisi tenor iustitue sit in p̄riū. **S**ed ponamus casuz: duo fratres de nouo feudo fuerūt inuestiti a papa vel iperatore sine aliquo pctō deinde alter ipsozū decessit sine herede: querit an frater fratri succedat in feudo. an feudū ptineat ad dñz **S**o. dicendū ē s; bal. h; qz frater fratri succedat in feudo qz sp̄ale in principe. l. i. C. si liberali. iperialis socius. **S**ecus at in alio inferiorē ar. d. c. i. diti in. c. i. §. et qz. s. q feud. da. po. et in. c. i. de fratri. de no. be. inesti. **E**t no. qz ē post acquisitionē ius ipsius fratris h; locū ius accrescēdi cū sit sp̄ale in principe vt dixi. h; regulariter s; et bētis glo. ordinariā in. l. si duo patroni in prin. ff. de iurcin. fac qd no. in. l. si mihi et titio. ff. de ver. obli. et in. l. re cōiuncti. ff. de le. iii. **E**t no. ter. ibi in fi. ē quesita iunctis p̄cludis s; **S**ar. bic

qz in aliis reuolucōibus qm portio vnus vadit ad alii puta p̄ successione vel alio mō requirit noua agnitio et ap p̄bentio. l. si solus. ff. de acq. her. secus esset h; casu qz sine alia agnitōe portio accrescit portioi iō dicit ter. est quesita. fac. l. s; cū patrono. ff. de o. po. **E**t no. s; bal. qz verisimil̄ quis itelligit ēt p̄uidere descendētib; suis ēt si tpe dispositōis nō haberet filios vel putaret se nō habiturū. ter. ē in. l. tale p̄ctm̄. §. si. ff. de pac. cū si. **O**ppo. s; istū ter. qz filia nō d; succedere cū p̄ctm̄ vti h; bis copulatis ibi quādiu ipsi regunt et cursus oiu; l. si is qui ducenta. §. vtrū. ff. de re. dubiis. sed hic nō ē cursus oiu; qz alter frater decesserat ergo et. **S**o. s; bal. resoluit in suas singularitates. ar. l. lucius. §. gaio. ff. ad tre. et. l. si. §. si. de cōdi. et demō. **A**ltio pone qz dñs vltra debitū grauat vasallū suū et alios. forte vltra debitū iponēdo onera: querit quo remedio succurrat vasallo. s; vasallus cōtra dñz d; iplozare officii iudicis qui iudex nō permittat cū grauari et erit officii nobile s; in no. in. c. si. de offi. iudi. tene menti contra dominos. ita. d. **S**ar. bic.

An remoueri debeāt testes q pares curie ēē defierūt.

Continuat hoc ordine. s. visum est in pleriq; ti. d pibus curie. s; qz aliqui dubitatū fuit an possint esse testes qui defierunt esse pares curie: p̄pterea subiicitur ru. an remoueri deb. test. qui pa. cu. esse desie.

E factio. h. d. Si cōtentio fuerit inter dominum et vasallum. qui tpe inuestiture erāt pes curie et defierunt poterūt ēē testes quāuis defierint esse pes curie.

No. ibi qz aliud sentiat tñ s; auctorē huius opis q erāt pes curie et testes tpe iustitue sunt idonei testes ēt in iudicio q̄uis defierūt ēē pes curie. faciūt q h̄ntur in. l. ad testiu. §. i. ff. d. testa. **S**ed p̄tra istū ter. oppo. et imo v̄ qz defierint ēē pes curie sunt cōuasalli q nō p̄uāt feudo nisi ex cā et cōsequēter nō definiūt ēē pes nisi ex cā. puta qz p̄ditor est effectus vas. vel cōmisit aliō crimē ex quo ifamia irrogat. q ifamia repellit a testimonio. l. iiii. §. due cāe. ff. de carbo. et dic. ergo qz p̄ ifamiā defierūt ēē pes curie repellūt a testimonio. s; aut pes curie defierūt esse ex cā q irrogat ifamiā. et tūc si ē ifamia iure repellit a testimonio. si at facti diminuit fides no. plene i. l. cūctos p̄p̄los. C. d. sum. tri. et fi. ca. et i. d. §. due cāe et l. c. testimoniu d. test. cogē. aut pes curie defierūt ex cā q nō ifamat puta renūciarūt feu. vel qz nō petierūt iustituras j. amū et die. j. q fuit pri. cā. bñ. ami. c. i. i. pri. et tūc sunt testes oī exceptiōe maiores et ita loq̄ ter. n̄ et sic no. limitationē ad ter. vt loq̄tur qm pes defierūt ēē pes ex cā q non irrogat ifamiā. q̄ro qd ecōtra. nā ter. loq̄ qm tpe iustitue erāt pes s; defierāt postea ēē pes tpe testimonii ferēdi qd mō ecōtra si tpe iustitue nō erāt pes s; tpe ferēditestimonii effecti sunt pes curie an sint testes idonei. and. concludit qz sic quēadmodū dicim; q effectus liber p̄t dponere de his q vidit i seruitute. l. notionē. §. instr̄oz. ff. de h. sig. and. reprobat hic alua. et bñ. qz a pri. p̄ solēnitare iustitue requit qz pes adhibeant. c. i. j. q test. sūt nec. et diti. c. i. i. pri. s. qd sit inesti. ergo non sufficit qz tpe depōis sint pes s; nō essent tpe iustitue p no. i. d. §. instr̄oz in. l. iiii. §. l. inlia. ff. d. testi. i. autē. d. testi. §. si h; qz i. c. cū cāz d. testi. p bal. l. i. seruos. C. de testi. et p legistas in. l. ad testiu §. i. ff. d. testa. et in. l. i. C. d. testa. bñ fatē qz si cōi opinioe reputabatur esse d parib; q adhibitus fuit ad iustiturā poterit ēt depōere postea h; appeat d errore qz nō erāt tunc d paribus p ea q h̄ntur in. d. l. i. C. d. testi. tñ. d. **S**ar. bic dicit in qōe and. qz quis i veritate mens ter. n̄ sit in contrariū in rōe ibi qd. n. peccauit. equus est dcm̄. **A**ndr. ne p̄batiōes angustent. l. qm̄. C. d. hereti. i ar. **A**ltio q̄stū fuit an mōiales possint hēre feudū a laicis. ita vt iurēt fidelitatez laico. r̄ndi q sic. p ter. l. c. i. §. verū d sta. reg. li. vi. et ibi post alios gemi. **I**n gl. hoc ideo ad finē no. modū arguendi i mā testiu v; qz iste nō est modus tradit; a iur vt repellat a testimonio. s; nō repellit a testimonio. l. i. ff. d. test.

De controuersia inter uasallum et episcopum.

Continuatur hoc modo. Supra uisus est in plerisque titulis de controuersia inter dominum et uasallum, uel quod aliquis est controuersia inter uasallum et episcopum de iurisdictione, id est sub iure hęc rubrica de controuersia inter uasallum et episcopum.

Xeo. h. d. Si contentio fuerit inter uasallum et episcopum de inuestitura ei⁹ pdecessoris pares curie cognoscunt et prius fieri debet inuestitura de recto et simplici feudo quod causa principalis determinatur et interius iuramentum fidelitatis non prestabit nisi ille uasallus haberet aliud feudum ab eodem domino: quo casu est interim prestabit iuramentum fidelitatis pro illo de quo est clarum. h. d. totus titulus. **No.** ibi pares qui regulariter si sit contentio inter uasallum et do. pes curie sunt iudices. **Not.** ibi autem quilibet alia. quod ter. noster pcedit necdum in seu. anue pstationis sed est cuiuscumque alterius rei. **No.** quod si uasallus pretendat inuestituram recepisse ab episcopo uel ab alio domino et successor episcopi negat uasallus aget de successore. ut mittat in possessionem. c. i. §. i. s. de contro. inuesti. **Modus** practicandi hunc ter. erit quod uasallus qui pretendit se inuestitum a prelato mortuo uel alio domino quod in hoc non refert an a prelato sit inuestitus an a laico de successore prelati sine herede domini probabit inuestituram pdecessorum legitime per breue testatum et si successor nouellus episcopus dicet contra agentem cum non esse uasallum. quod inuestitura illa non tenebat allegando fortassis quod erat celebrata clare. c. i. §. i. si de inuesti. iter do. et uasallus ori. uel forte quod tale seu. erat extinctus morte episcopi quod dicit esse seu. de camera uel soldate ut uidistis i. c. si. s. de feu. cog. et i. c. i. §. i. dicat dur mar. uel co. et tunc pares curie ex quo docet se fuisse inuestitum a pdecessore cum successor teneat eum in possessionem mittere. c. i. §. i. s. de contro. inuesti. mandare debet eum inuestiri. id est in possessionem mitti. quod illa est uera inuesti. c. i. §. i. si quod sit inuesti. a suc. quo fecit cognoscant de causa principali. s. oppositiōibus domini an inuesti. ualeat an finita et filiabus et iteris et quo dominus non uult istum in uasallum non iurabit fidelitatem et soluit dicitur. c. i. §. i. si. qd pce. debe. an fide. an inuesti. et si pronuntiabit ualere inuestituram. uasallus iurabit. **Ad**hibi uel quod elegatia ter. nri non sit bene declarata quam sub nube sensit bal. h. et clarus and. i. si. q. dicit casum esse quod cum dominus negando annuam pstationem de qua uasallus erat inuestitus in feudum uel uasallum spoliasset quod super ista causa possessorij prius tractandus sit et postea possessio uasallo restituta de petitorio cognoscatur et hec omnia tam super possessorio quam petitorio coram paribus curie tractanda sunt. et idem si non solum de annua pstatione sed et de quocumque alia re uasallus esset inuestitus et a domino spoliatus. et hoc probat in ter. i. h. ite dicit uasallus. ubi uasallus petebat se prius inuestiri. Et sic possessionem restitui et postea iudicari potest et i. ver. s. laudatū. ubi dicitur quod ad quorum officium spectat ut prius eum inuestiri faciat et. et postea de principali dicit cognosci debere. Et sic ex quo in libello petit an omnia inuestiri et de hic de principali causa cognosci. et sic in feudis est militat regula quod spoliatus an omnia est restituendus est non obstante exceptione de proprietatis defectu est si possessionem non coloret et titulo old. i. c. i. §. illud i. ij. et iij. col. j. de phi. feu. alie. p se. qd intelligit per old. ubi prius nisi defectus esset notorius proprietatis sed and. hoc non firmet tamen se. uel cum old. tenere in phi. cclxxij. incipit philiu latu. bellamera decisio. cccxij. incipit pbatōes. facit quod no. inno. i. c. constitutus de fil. ps. i. c. significasti i. c. pono de dno. fac quod archi. i. c. quo iure in. iij. col. viij. dis. et. iij. q. i. §. i. ubi dicitur quod agentem possessorio recuperande tamen exceptiones rationabiles et competentes sunt admittende fac ad pdicta. c. ad decimas. de resti. spolia. li. vi. ibi cōiter doc. quod no. cal. cōfi. ti. i. ti. de regularib⁹ d. ant. i. c. et pte. i. fi. co. **Panoz.** i. c. i. lras. et. c. lras de resti. spo. d. ant. i. c. cum dilectus i. iij. et. viij. col. panoz. i. iij. col. in. c. pastor. alis de causa pos. et pprie. item p dca pcedunt nisi imineret piculum quod scia restitutiōe si spoliator postea obtineret in petitorio non posset a spoliato recuperare. puta quod fortalicium ierpugnabile. pa. d. ca. i. ii. C. de edi. diui. adri. tol.

ite nisi ex restitutiōe spoliati imineret scandalum inno. i. c. cō liberu d sepul. uel p m. d. c. lras fed. d. phi. cclxxij. cal. d. cōfi. iij. decisio est archi. i. d. §. i. iij. q. i. d. al. et. d. p dicit late in. l. nātr. §. nihil cōe i. iij. et iij. charta. ff. d. ag. po. et sic apparet expresse quod ter. noster loquitur in terminis possessorij. Et sic habetis hic casus notabiles quod quoniam agit inter dominum et uasallum possessorio pes curie sunt iudices quod etiam uoluit inno. in. c. et pte. b. d. fo. cōpe. et ad illu ter. rīdetur quod loquitur in miserabilibus personis quorum defensio proprie spectat ad ordinariu et ita panoz. in. c. ceteru de iudi. bal. in. l. iij. circa prin. C. si de momenta. pos. et in. c. i. §. inter pes in. i. col. j. de lege cora. et est ter. similis in. c. i. j. de mili. uas. q. cōtu. est et t3 hic an. l3 aliud dicat esse de iure cano. quod non credo uerū per pdicta. l3 bal. et in. c. i. j. de phi. feu. alie. p se. in. §. si. in. i. col. et in. c. i. s. de inuesti. in mari fac. teneat quod de causa possessorij. inter do. et uasallum. cognoscat ordinaris et si uultis est tenere quod iste. ter. loquatur in possessorio adipiscende: quod uasallus inuestitus per pdecessore illo pdecessore mortuo nondum habita possessione petit se inuestiri. et sic ad possessionem mitti et postea de principali causa disputari. quod hoc est admittitur in iudicio adipiscende ut habet in. l. i. C. quorum bonorum et in. l. fi. C. de edic. diui. adri. tol. i. c. cō olim de causa pos. et pprie. Et tunc est erpositio ter. nostri erit plena et aperta quo ad hoc facit. c. i. j. si de feu. sue. cōtro. et huic intellectui cōueniet quod uult hic and. dicens quod si dominus uellet incontinenti docere de nullitate inuestiture admitteretur antequam inuestiretur uasallus per. l. si is a quo ff. ut in pos. le. et nisi notorie cōstaret multo magis de proprietatis defectu uel nisi difficilis esset postea recuperatio uel imineret ex datioe possessiōis peccatum uel scandalus ut s. et sic est h. et casus notabilis quod in iudicio possessorio adipiscende pes curie sunt iudices inter dominum et uasallum. id est in possessorio retinende uideamus prius pronuntiati possessorio pro possessore reseruato iure petitorio. ter. est notabilis ibi tenet oēs i. c. i. §. si tres. j. de pace tenē. et de hac qstōe posui theorice i. c. i. s. apud quem uel quos cōtro. seu. si. deb. **No.** ter. ibi officiu. ut prius eum de suo recto seu. inuestiri faciat. iuncto ter. s. ibi de annua pstatione. quod si ille qui debuit annuam pstationem recusat quouis respectu illam soluere ex quo disponit non soluere. spoliat illum cui debetur annua prestatio: id est an omnia est restituendus inno. i. c. qrelas de elec. Secus dicit h. bal. si solus cessaret a soluendo: non tamen pponeret nolle amplius soluere ut ibi faciunt qui no. legiste i. l. si certis anis. C. de pac. bal. h. ponit casus ex quo multa bona resultat h. mo: inuestitus ab episcopo de feudo petit a successore nouo episcopo ut inuestiatur. nouellus episcopus negat cum esse uasallum h. uides uasallum cōuenit episcopum coram ordinaris puta archi episcopo dicens se esse inuestitum a pdecessore quare petit se mitti in possessionem. episcopus declinat foru archiepiscopi dicens quod h3 pares in curia qui debet cognoscere de causa quamuis negat eum esse uasallum. **Uasallus** dicit quod cum nouellus episcopus se negat uasallum in possibile est quod habeat pes curie. h. modo ponendo casum h. m. bal. h. est casus non quod magis attendit assertio actoris quam rei. tam ad fundanda intentione actoris quam ad fundam. et ceptione rei **Die** quoque est casus quod actor replicando non potest esse dicitur libello suo h. d. hoc opp. et imo magis inspiciam intentione actoris quam rei. quod cum agam⁹ de iurisdictione danda in prin. fauem⁹ actori. l. sigs itentione. de iud. l. cum qda puella ff. de in. om. iu. so. libellus et q̄litas narratoru in libello concludit ceptione nouelli episcopi conueni quod in libello agens narrat se esse uasallum ergo pes curie dicit cognoscere ut est casus hic sed uirtute lre nre potest dicitur quod assertio uasalli de ide replicatio domini ut potest ibi opp. et postea seqt dno rīdēt. et est quod ter. se fūdat quod ita sit de nā feudi ut quoniam sit controuersia de inuestitura iter dominum et uasallum pes curie sint iudices. n. at se fūdat ter. pp assertionē actoris in libello. et sic ad dria re spōdēdo potest dici hic spāle pp singularē nāz seu. Et tenendo p dcm itellctū hētis ex ter. quod l3 ex eo quod q̄s ipugnat se iurare non potest rla. illud non h3 locum quo ad fundandam iurisdictione et foru nā res h. et qualitate asserta per uasallū

qui dicit se inuestitum se fundat quo ad iurisdictione et for-
ris vt per pares cognoscat lz impugnet assertione negan-
do cũ vasallu et bñ inuestitū. facit. d. l. cũ qdā. **C** Op. et imo
videtur qd pares curie laici non possint cognoscere de cā
iter epm et vas. c. si diligēti. de for. cōpe. Solum illud. c. nō
h3 locū i seu. vt no. i. c. ceter. d. iud. rō qz pes curie sūt rea-
les indices seu. pp. dētū feudale. ar. l. q. aliēa. §. si. ff. de ne-
go. ge. §. bal. h. et facit qd no. gl. si. §. de inesti. i. mari. fac. i.
c. vey. d. fo. ppe. **C** In gl. epō ibi vt alio no. gl. qvlt qd ter.
nī vēdicet sibi locū i epō et et alia qēcūqz pōa. **C** Not. si.
gl. h3 bal. qd qd sit iēptitudo libelli tñ pri? cognoscendū
ē d iurisditiōe iudicis h3 gl. h nō dīc qnimo dīc qd si d iue-
sti. agit vasall? subandi pzia facie tñ hēda ē citatio et sic nō
logē gl. nra d iēptitudie libelli de inuestitura nisi saluando
bal. dixerim? qd logē qñ lis expōsa priet iusticiā q pia sūt li-
bellū cē inceptū et cuidēter calūniōsū. l. q. cũ maior. §. si pa-
tris. ff. d. bo. liber. et no. Inno. i. c. i. d. offi. vica. et bal. i. re-
peti. l. edita. C. d. edē. quo ad ter. nīm istō dēm bal. nō pōt
colligi qz hic p̄suppōit qd ex eo libello possit cā terminari
ergo nō erat iēptus. l. i. ff. si messor. falsū mo. dir. gl. isti. d.
act. i. pri. Inno. i. c. i. de off. vica. bal. l. l. vbi pactū post gl.
C. d. trāsac. **C** In gl. q incipit hoc forte iūcta gl. se. incipit
pōt circa istas gl. querit d intellectu ter. nā itellec? ē quozū
dā qz iste ter. cōstituit dñaz iter vas. habētes aliud feudū d
quo nō ē p̄trouersia et feudū solū d quo ē p̄tro. p̄rio cāu in-
uestiat de vtroqz et iuret p̄o seu. de quo cōstat p̄ alio expe-
ctē snia. scōdo cāu q i ter. ē qd pri? inuestiat et iuramēto dif-
ferat: differē iuramētū qñ cōstat cũ de aliquo cē vasallus
h3 si nō p̄stabat an valeret inuestitura nec ne p̄pca si vasal-
lus nō habuit aliud feud. de quo nō est cōtrouersia h3 solus
feud. d quo sit cōtrouersia differēda ē fidelitas a vasallo
quia vasallus nō tenet iurare donec cā p̄cipalis fuerit
sopita vt lan? j. declarabo. Et si dicat p̄ue dubitatiōis
fuisse iste. h. si cōstituerit: p̄t dici qd ex quo dñs negabat va-
sallo qd cēt vasallus d feudo qd dicebat se habuisse a p̄de-
cessore. et i h erat qd. dubitabat an iteri vasall? possz dicē
dōec cā nō sit termiata: nolo astrigi ēt p̄ alio seu. ad iurā-
dū fidelitatē qñ dñs sibi iniusticiā put p̄tēdit faciat. h3 qz
nō d3 i h stari dēo vasalli et nōdū ē claz d h seu. Et ista sūt
sepata. rō at decidēdi fuit vt iuret sup eo d quo ē claz sup
alio cā cognoscat p̄ pes et termiet. et ter. nīm nō cōtinet irra-
tiōabile. et si dicat d i hō cāu q ē p̄ius i ter. qñ nō est inuesti-
tus de alio feudo qd d illo de quo ē p̄trouersia inuesti a suc-
cessore et differt iuramētū. §. rōne adiūcti fort? qñ h3 aliud
feudū qd d quo ē p̄trouersia d vtroqz inuestiē i p̄rio cāu q ē
scōdo i ter. l. i. h. si cōstituerit. So. negat qñ de vtroqz d3 in-
estiri h3 dubiū erat an d vtroqz debeat iurare rōne adiūcti
differēt iuramētū sup vtroqz et marie ex quo successor di-
cebat vasallo facere iniuriā mouēdo cōtrouersia sup h3 et
ter. determinat qd sup recto. l. claro d quo nō ē cōtrouer-
sia iuret. vt. §. dñi in rōe dubitādi et decidēdi. scōdo fuit in-
tellect? Jac. qd hic ter. nīm. dū loquit qd per sniaz pariū va-
sallus d3 inuestiri: intelligit de feudo de quo nō erat con-
trouersia sed de illo de quo fuerit controuersia an vale-
at inuestitura. certe nō est faciēda donec cā p̄cipalis
fuerit sopita. i. donec apparuerit per sniam pariū an sit
vasallus vel ne. S3 hic itellec? v3 d ter. nīm ad l. am qui
v3 cōstituerē differentia an vasallus hēat aliud feudū d
quo nō sit cōtrouersia vel nō aliud feudū tūc logē ver. ad
quoz spectat offm. Si vero hūit aliud feudū et tūc logē. h.
si cōstituerit. **C** Fuit alius et tertius intellectus bal. qd hic
vasallus agebat d dñm ad duas inuestituras quarū vnā
dñs confitebatur alterā vero negabat. certe per sen-
tentiam pariū cogetur dominus facere inuestiturā d
feudo de quo nō est cōtrouersia qz confiteē dñs. Sed de
alio de quo inuestitura est negata nō fiet inuestitura do-
nec cā p̄cipalis fuerit sopita. i. donec fuerit sententiātū
a paribus an sit vasallus vel ne. Iste intellectus videt in-
dubitabilis. Nā cui dubiū qd si dñs fateē tenet facere in-
uestiturā de feudo de quo nō est cōtrouersia. c. i. §. qd sit

inuestitura. §. iste intellectus non ē bonis. arg. l. labeo. ff.
de carbo. edic. p̄terea v3 ter. cōstituerē differentia an ha-
beat aliud feudū vel nō. vt. §. dñi. cōtra intellectū iaco. d.
bel. nisi sustinēdo bal. dicatis qd nō fuit dubiū hic sup eo
an dberet interi fieri inuestitura. h3 sup eo an deberet iura-
ri fidelitas et rōne dubitādi posui. §. **C** Et iste ter. nō fac-
dñaz an nō haberet aliū feudū an haberet in decidēdo
sed p̄terea distinctū posuit qd qñ habebat aliud de quo nō
erat qd. qz illo casu videbat dubiū an vasallus possit re-
cusare iuramētū rōne quā posui. §. Alij ponūt casū hoc
modo qd ad officiū piū spectat cogere dñz vt inuestiat va-
sallus. i. mittat in possessionē feudi de quo sit cōtrouersia
post quā vasallus corā pib? curie docebit p̄ breue testatū
vel aliā legitimā p̄bationē se inuestitū a p̄decessore eius
c. i. §. i. §. de contro. inuesti. sed deferē iuramentū fideli-
tatis. c. i. quid p̄cedere deb. an inuesti. an fideli. nā si pa-
res curie p̄nunciauerint sup inuestitura p̄cipali inuesti-
turā valuisse: et tūc p̄stabit iuramentū. Si autē pronūciaue-
rint inuestiturā nō valuisse nō iurabit qz dicebat se vasal-
lū. Alius est intellect? qd si vasallus habuit feudū aliud
de quo nō sit cōtrouersia. tūc dñs cogit per pares curie i-
uestire vasallū de feudo de quo nō est cōtrouersia et vasal-
lus p̄stabit iuramētū dño: aut nō h3 aliud feudū. et pōt do-
minus si vult inuestire et differē at tñ iuramentū. et ēt erit i-
optiōe dñi illud erigere h3 hic intellectus ē d istū ter. nam
in ter. nīm nō p̄supponit qd sit in p̄tate dñi qd vasallus iu-
ret. qnimo ter. nīm vult iuramētū differri donec cā p̄cipa-
lis decidat vt apparet in ter. ibi. sed fidelitatis iusurādūz
differat. d. Adar. dat aliū intellectū in hoc h. ad quozū
spectat offm. nā aut vasallus cōtēdes de inuestitura d do-
minū nullū hēbat feudū nisi de quo ē p̄trouersia. tūc p̄ se-
tentiaz pariū curie dñs cogit inuestire. i. mittere in posses-
sionē et iuramētū fidelitatis differē donec cā p̄cipalis
sopiat a parib? curie. nā si pares curie declarauerint agē-
tē cē vasallū p̄stabit iuramētū dño. als declararēt eū ef-
se vasallū nō p̄stabit iuramētū dño. Si vero vasallus
hēat aliū feudū sine cōtrouersia per pares coget dñs ne-
dū inuestire vasallū de feudo de quo nō sit cōtrouersia
v3 ēt de feudo de quo sit cōtrouersia. et vasallus p̄stabit
iuramētū de vtroqz feudo. deide p̄cipalis cā dirimetur
qz si pares curie declarauerint agētes nō cē vasallū nō te-
nebit iuramētū neqz inuestitura de feudo de quo erat con-
trouersia als secus iste v3 clarus intellectus in l. ra nra et de
mēte gl. h3 et odoff. in sūm. qd possit d feudo cognoscere. h3 d
riū sentiat an. et bal. vt dñi. §. iste itellec? ē d ter. l. i. qd nō
dicat d vtroqz feudo debere iurare. h3 solū d illo recto feu-
do d quo cōstat. Tūc iste vltius p̄t sustineri. qz ter. indifini-
te logē i hoc h. si cōstituerit qd de recto feudo d3 inestiri et
iurare qz idēffinita eqpolet vlt. l. si plures ibi bar. ff. d leg.
iij. nec ē bōa expositio ter. qd sit p̄ alios dū intelligunt qd de
vtroqz inestiri d3 h3 p̄ illo qd h3 d quo nō ē qd iurabit tñ.
qz cũ ter. vnica cōstructiōe et copulatiue p̄cedat i dubio d3
ea determinare cōluter et copulatiue. l. iā hoc iure. ff. d vul-
ga. et pupil. diē. n. qñ debeat d suo recto inuestiturā accipe
et fidelitatem iurare. non est dubitandum ergo vniformi-
ter ista duo intelligunt vt vel d illo d quo nō ē qd inuestiturā
accipiat et d illo iuret. Et sū h3 p̄ue dubitatiōis fuisse iste
versiculus. vel itelligant vt d recto feudo inuestiturā acci-
pere. i. de vtroqz iurare. l. d vtroqz debeat. et ēt rō. nāz et
quo d litigioso vt d i p̄ria pte ponit qd inuestiturā accipere
debeat: d eo d quo nulla ē qd nō ē dubitādū qñ dberat iue-
stiri. qd at d litigioso debeat iurare ē diuersū ab eo qd d i
p̄ria pte. h3 h3 p̄uēt rōe adiūcti. i. seu. qd h3 naturā et quo
p̄ illo qd h3 de quo nō ē qd iurāt d3 fidelitatem: nō cē ita gra-
ue vasallo si ēt p̄ alio iuret. cũ oio iā sit dño vni respectu
astriet? et sic stat sustētatus h3 itellec? qd p̄ vtroqz inestiet
et p̄ vtroqz iurabit. **C** In gl. h3 nūqd ad finē soluite dñz
c. i. §. quis dicatur dux marchio. vel comes qd ibi feu-
dū non transibat ad heredes neqz successorē actiue ne-
que passiue. quāmo morte alterius finiebatur feudum

sed h̄ erat feudū transitorū ad successores vel ex natura
vel ex pacto. extra glo. quero de tali q̄one in quavidi dubi
tare. rex vel dux inuestiuit me de castro cuz oī iurisditiōe.
cā prima iter homines illius castri volo q̄ agitef corā me
q̄ h̄eo vtilia iura iurisditiōis: rex vel dux vult q̄ agitef co
rā eo qui h̄z directa iura: q̄ dñs. querit quid iuris: r̄ideo
ego vasallus q̄ habeo vtilia iura debeo p̄ferri ar. l. si cum
emptore. ff. de pac. 7. l. i. 7. ij. ff. si ager vectigalis. 7. l. i. §.
q̄ ait. ff. de sup̄ficie. 7. no. bal. l. i. ff. d̄ rex diuisiōe. q. r̄lij.
Querit alu. ab eī quid si dñs dicat corā parib⁹ nolo ip
sum inuestire neq̄ ei tradere possessionē neq̄ recipere fi
delitatē. quia habeo probationes in promptu 7. inconti
nenti velit probare cōtra ipsuz vasallū dicendo hodie cō
stat hodie agatur: an sit eraudiendus 7. tenet an. d̄ iser. q̄
sic per. l. si is a quo. ff. vt in pos. lega. de qua materia dica
tis vt ibi per doctores.

De milite vasallo qui arma bellica deposuit.

Continuat hoc modo. s̄. in aliquibus tit. visum est
qui. mo. seu. amit. Restat videre alium modum perden
di feudum propterea subiicitur rubri. de mili. val. qui ar
ma bellica deposuit.

M **I**les. Diuiditur in duas. In prima ponit
decisio questionis. In secunda rō. de
cidēdi. Sc̄da ibi nec p̄tiet beneficiū. h. d. Ad
les seculi qui deponit arma bellica ingressus re
ligionē renunciat seculo amittit feudū. h. d. **N**o. ibi
sine liberis a contrario sensu q̄ si vasallus miles qui de
ponit arma h̄eat liberos feudū transit ad eosdē. **N**o. ibi
ibi seculo renunciat q̄ vbi arma bellica miles deponit
nō tamen perdet feudū nisi renunciauerit facit. c. benefi
cium. de re. iur. lib. vj. cū ibi no. **N**o. et hoc ter. q̄ miles
neduz faciebat simplicē cōuersionē sed et ā professionē.
vt p̄z quia ēt seculo renunciat 7. habitū assumebat. vt
rr. q. i. c. vidua. et in. c. porrectū 7. c. super eo de regu. sed
quia erat laicus 7. miles recipiebat in cōuersuz l̄z p̄titerē
substantialia formā autē professionis vide in Spec. in ti.
de regu. ver. i. 7. ij. Et tales conuersi l̄z nō sint de capitu
lo. c. 7. si r̄ps iurta supr̄scriptionē de iurciurā. tamen sūt
religiosi 7. monachis cōparant vt hic. c. nō dubiū de s̄nia
excomuni. p̄fessus ēt intelligit conuersus ex eo qm̄ facit
conuersionē morū suoz vt ibi dicit Spec. quinimo dicit h̄
Bal. probari q̄ renunciāns seculo 7. assumēs habitū reli
gionis v̄t profiteri. q̄ declara vt late dicit in. c. rursus. qui
cleri. vel vouē. ma. **N**o. ibi miles r̄pi qui ingrediens reli
gionē efficitur miles r̄pi. ergo religiosi militāt. Et de mi
licia multiplici in. l. i. ff. de bo. pos. mili. facit. c. ij. de pe. li.
vj. l. miles i pri. ff. d̄ re iudi. **N**o. ibi nec p̄tinz q̄ b̄ficiū
nō p̄tinet ad eū qui nō gerit officiū. fac̄ qd̄ no. in. l. sub. p̄te
rtu. C. de sacrosan. ec. **I**n glo. ibi idē vel aliter imper
fectus no. glo. que crēdit ter. nostrū ad simplicē clericatū
nā miles qui est factus simpliciter clericus perdit feuduz
quā glo. intelligo verā nisi sit paratus per substitutus sui
re argu. l. ad similitudinē. C. de epi. 7. cle. 7. clarus dicit in
c. i. §. qui se. da. pos. **Q**uero d̄nr cū dicta glo. qd̄ si iste
conuersus seu monachus reliquat habitū religionis an
poterit recuperare dictū feudū. Et r̄idet glo. q̄ nō: q̄ ca
sus est in. c. i. in fi. de benefi. semi. Et hoc voluit glo. vsq̄
ad fi. S̄z ēt istā q̄onem reperio. d. Ja. ardis. in sūma sua
in ti. qui. mo. seu. amit. sub rubricella si vasallus efficiatur
clericus distinguere. vt si re integra. hoc est nō habita que
stione de feudo dimittat clericatū q̄ feudū retinere p̄t 7.
recuperare alioquin si iam habita est qd̄ de amissioe. vel
res nō est integra q̄ tunc nō recuperat ar. C. de repu. here
di. in. l. si. ff. de optio. leg. l. mancipiorū. 7. dic vt ibi p̄ cum
vbi plura allegat pro. 7. contra. Et v̄t mihi ista sua opi. satis
equa. qm̄ si. j. terminuz p̄bationis eruerit non perdit bo
na sua. vt no. in autē. ingressi. C. de sacrosan. eccle. facit q̄

no. in. l. si proximo. in. §. in versum. ff. de in rem verso. qm̄
enim intrat religionē videt gerere in animo id privilegi
um q̄ sibi tribuit ius. ar. ff. de seruitu. l. si cui. facit qd̄ not.
in. l. attilius. ff. de serui. rusti. p̄dio. 7. videt esse de mente
Andre. in. d. c. i. in fi. de bene. se. l̄z expresse dicat cōtrari
um. hic 7. in. d. c. qui. clericus. facit ad p̄dicta qd̄ not. in. c.
beneficiū. de reg. iur. lib. vj. in glo. ij. 7. fi. S̄z vt saluemus
h̄ac glo. dicamus q̄ loquitur qm̄ iste iā fecerat p̄fessionē
quo cāu nō posset feudū recuperare neq̄ retinere cū cōtra
tur apostata. vt. j. et ter. iō nō posset stare in curia dñi vt i
c. i. an iste qui interfecit fratrem dñi 7. dicit in. c. qui clericus.
hec declara vt dicit. §. qui seu. da. pos. in. c. i. §. 7. q̄. **I**n
glo. que incipit intelligo ad fi. no. q̄ si miles q̄ est ingres
sus religionē h̄eat filios certe filij succedēt i feudo. **E**t
tra glo. examinemus intellectū huius. c. quidā fuit intelle
ctus q̄ miles fuit inuestitus hoc pacto vt feudū remane
ret penes eū quousq̄ h̄eret liberos. ingressus religionē nō
p̄t amplius liberos habere iustos. ergo amittit feudū h̄
intellectus quāuis sit verus tñ nō est de mēte neq̄ de ver
bis ter. nostri qui ter. fundat amissionē p̄ ingressum reli
gionis nō autem qd̄ non haberet liberos vt p̄z ibi miles
seculi qui factus est miles r̄pi 7. patz in rōne ter. ibi nec p̄t
net beneficiū. sc̄do nō placet q̄ est indubitabilis s̄. l. qd̄ la
beo. ff. de carbo. edic. nā cui dubiū pactū incertuz in fe
do esse seruandū. c. i. §. de duo. fra. a capita. inuest. facit. l.
i. §. si conuenerit. ff. de pos. Sc̄ds intellectus est q̄ ter. no
ster procedat indistincte videlicet q̄ vbiq̄q̄ vasallus in
gredit religionē p̄dit feudū qualecūq̄ sit. S̄z hic intelle
ctus nō placet qm̄ monasteriuz habet loco filij. §. sed hoc
p̄tete. C. de sanc. episcopis. 7. no. in autē. si qua mulier. C.
de sacro. ec. ergo quēadmodū in feudo succedit filius. c.
i. §. cū vero coradus. §. qui seu. da. pos. ita 7. monasteriuz
vel etiaz negari non p̄t donec ille viuat qui debeat rema
nere apud monasteriū. c. in p̄ntia. de p̄ba. Quare fuit ali
us intellectus q̄ hic erat feudū militare q̄ quidē nō tran
sit ad monasteriū. secus si esset tale feudū p̄ quo monaste
riū posset idonee seruire s̄m bal. hic. Ego autē putarē qd̄
ter. noster d̄z intelligi in quocūq̄ feudo vt ingressus vasal
lus religionem amittat feudum nisi monasteriū sit para
tum seruire per substitutū siue sit feudū militie siue quale
cūq̄ ar. no. hosti. 7. io. an. in. c. in presentia de p̄ba. Fal
lit si fuerit electa industria persone vasalli q̄ tunc non trā
sit ad monasteriū cū non possit seruire per substi. l. i. §. nec
astit. C. de cadu. tol. l. inter artifices. ff. de solu. 7. sic sumus
expediti de lecturis huius. c. **Q**uero quid si rex effici
tur monachus an ius regni transeat ad monasteriuz vel
quos. dic q̄ transeat ad successores sanguinis non autē ad
monasteriuz vt no. glo. rr. vij. q. ij. scripsit 7. addit ēt aliud
q̄ eo ipso q̄ q̄s efficitur mo. definit esse rex vel imperator
ar. vij. q. i. h̄ nequaq̄ gl. presens in prin. rr. q. iij. glo. in. c.
ij. de purga. cano. in. c. ea que de statu mo. spe. in ti. de sta
tu mona. §. i. ver. rj. 7. dicit in. c. i. §. 7. q̄. §. qui seu. da. pos.
an clericus reputet amplius de vniuersitate ciuuz. dicit
bal. q̄ sic per. l. falsa. §. i. ff. d̄ 2di. 7. demō. 7. de so. cōpe. c.
dilecti. sicut dicimus de ecclesijs que sunt de corpore ciu
tatis s̄z oldra. **Q**uero an si miles armate militie sit ef
fectus miles gaudēs vt sunt milites tuscie an amittat fe
dū. respondet bal. q̄ non q̄ poterit seruire per substitutū
l. nullus. C. de decu. li. r. s̄z melior rō est q̄ cessat rō ter. no
stri. in fi. nam dicit ter. nec p̄tinet beneficiū ad eū qui nō
debet gerere officiū. sed hic miles d̄z et p̄t gerere offic
um militare si velit. ergo cessat rō ter. 7. cessante ratiōe ces
sat ter. l. adigere. §. q̄uis. ff. d̄ iure patrona. **Q**uero ab
extra quid si viuo patre vasallo filius erat clericus vel cō
uersus postea tpe mortis patris filius est redactus ad vi
tam laicalē an poterit tenere feudū 7. dicit and. de iser. q̄
sic. q̄ tpe quo erat clericus nō h̄ebat feudum vnde nō p̄t
dici q̄ perdidit id q̄ nō habebat. l. nec vtilm. ff. et qui
cau. maio. 7. ff. d̄ reg. iur. l. nō v̄t rē amittere. S̄z istā q̄
p̄determinationē limitarē nisi ipse filius remaneret apo

stata per. c. ij. ne cleri. vel mona. li. vj. vel si fuisset exaucto
risatus pp delictū vt in. c. si quis a pzo. ij. q. fi. 7 pbatur
rone qz ex tali excessu 7 infamia nō possit stare i curia do
mini. ergo nec feudū retinere vt pbat in. c. i. an ille q. in
terfe. fr. a. do. in apostasia aut pñdia q ē hereticus nō ē du
biū q nō possit feud. retinere neqz recuperare vt de here. c.
excoicamus. 7. C. de apostatis in. l. apostataz 7 in. l. fi. 7 in
autē. interdicim⁹ 7. i. d. statutis 7 cōsue. 3 liber. eccle. tol.
in. s. gazaros. triplex nāqz ē apostasia vt no. in glo. in. c. i.
et de aposta. **Quero** qd si post mortē pñs vasalli fili⁹
filius erit clericus s; postea laicā: vtrū possit obtinere feu
dū: 7 vt dicēdū q sic: si res ē integra qz nōdū sit mota qd
alias secus per ea q dicta sūt. sed An. d. iser. dixit q si icō
tinēt laicā tūc tenet als sec⁹ ar. C. d. nu. l. 7 si 3. et d. spō.
in. c. litteras. tñ mihi nō placet q ita statim ercludat si nō
dimiserit clericatū. s; intelligerē fm distinctionē quā po
sui. s. in. c. i. s. 7 qz q. feu. da. pos. **Quero** quid si vasal
lus efficiatur miles hierosolymitanus qui fm vulgares
vocantur milites sancti ioannis: vel efficiatur miles san
cte marie alamanorū vel similiū ordinū put dixit glo. in
de. qz cōtingit. de religi. domi. an perdat feud. p ingres
sū talis religionis. dic q nō. qz nō perdit statū vñ poterit
honeste seruire p substitutū. l. nullus q neru 7. l. neminem
C. de decurio. li. r. nec vt q cā iuris sit mutata l; honoz
sit auct⁹. ff. de cōdi. 7 demō. l. falsa. s. i. secus aut si cā iu
ris esset mutata forte ex cōstitutionibus ipsius ordinis qz
tunc mutato statu perdet feu. arg. ff. de capi. dimi. l. tute
las. fm Bal.

De milite vasallo qui contumax est.

Continuatur hec rubri. hoc ordine. quia plerunqz in
causis feudilibus vasallus est contumax 7 nescit quō sit p
cedendū: iō subijcit rub. **De milite vasallo q cōtumax ē.**

ominus h. d. Si dñs cōquerat de va
sallo qui cōmisit culpā ex qua
dicit feudū amittēdū: citabit vasallus ter a cu
ria septē vel decē diez spacio p termino quoli
bet: 7 si fuerit contumax dñs mittet in possessionem feudi
quā possessionē infra annū veniens vasallus ad respon
dendū: recuperare poterit. 7 post annum vasallus nō audiet
de possessione neqz ppetate: 7 pnter amittit feudū. h. d.
pria pars. Si vero cōquerat de dño qz eū spoliavit de feu
do vasall⁹ adibit curiā 7 coget eū reuerētia dñz vt restitu
at possessionē vasallo 7 si dñs ter monitus cōtumax fuerit
adibit vasallus maiorē ptātem vt ei faciat iusticiā 3 dñz 7
si dñs cōtumax fuerit vasallus pnt eū dñz deprecari. h. d.
totus titulus. **No.** ter. ibi vocat milite idest vasalluz vt
seqt de quo per glo. in. c. i. de feu. sine cul. nō amit. q ante
oia qñ dñs vult vasallū pronnariari incidisse in culpā 7 p
uari seu. siue priuatū dclarari: citat vasallū: aduerte quia
ista est prima citatio que ipsi vasallo fit vt compareat tali
die ad instantiā dñi ad se excusandū de tali culpa coram
curia que dicta die cōgregabit in tali loco. Ibi incidisse
et hoc p qz cā d; iseri in citatorio ad h vt citatus sciat an
debeat cedere an contēdere. l. i. ff. de edē. 7. l. fi. C. d. edic.
dmi adri. tol. **No.** ibi vocari curiā q h curia accipitur
p pibus curie: vt vidistis et ter. in. c. i. d. inuesti. i mari fac.
No. p trinā vocationē seu citationē dicit hic dñm se
mel vocandū 7 iterū 7. 3. 7 sic videt q nō sufficit vnū per
emptoriū p oibus iura. l. nōnūq. ff. de iudicijs qd sen
sit hic gl. 7 facit rō qz cū hic agat de pena priuatiōis non
sufficit vnū pemptoriū sed regunt tres citationes p tria
terualla iura gl. in cle. l. in verbo. tertio. d. vita 7 honest.
cleri. Jo. and. in. c. et tue de cle. nō refi. 7 i addi. ad Spe.
in ti. de cle. nō refi Bal. in. c. et lris de cōsti. Lud. in. l. iij.
ff. de re iudi. allegat gl. in. l. ij. s. sena. ff. d. iure fisci. Imo.
in. l. si vero. s. de viro. ff. solu. ma. 7 in. l. si finita. s. Julia.
ff. de dā. infec. 7 dicit Bal. p gl. hic quā ad hoc cōmen
dat q si p statutū daret forma qd qs ponat in bāno pcc

dentibus duabus citationibus tot diez p qualibet citatio
ne nō h; iudex dādi ptātē vnā pro oibus qz cū ista sit for
ma data a statuto nihil imitari pōt et vnus hore momē
tū. l. 7 si nihil. ff. de regu. iur. l. cōstitutionibus. ff. ad muni
ci. bñ crederē q sufficeret vnica citatio p oibus cū tribus
tēporz interuallis iura. c. cōstitutionū de sen. excō. lib. vj.
ita Lardi. in. d. cle. i. i. vj. col. 7 Imo. ibidē q pōderat gl.
hic tñ vbi cēt citādus tyrānus vel vasallus quispiā terri
bilis citāti sufficet vnica citatio Jo. an. in. c. nō minus de
immunita. eccle. 7 ita Bal. hic facit no. i cle. causaz de elec.
Itē ibidē et ter. no. p tres citationes successiue cū dōbitis
interuallis cōuinci ptinaciā 7 cōtumaciā vasalli vt hic et
i. q fuit pri. cā be. amit. i. s. i. 7 in. l. cōsentaneū. C. quō 7 qñ
iudex p Jo. an. in. c. statumus et de supplē. negli. pla. 7 i
c. et pte de v. sig. et q cōtumacia priuat possessiōe rei feu
dalis vt p; in hoc ter. 7 in. l. satis. ff. de i ius vocā. quā re
cupare nō pnt vsqz ad ānū ad qd facit. C. de pscript. rrr. vel
rl. an. l. si qs emptiōis in. s. pe. vey elapso āno priuat etiā
dño vt hic 7 in. l. pperandū. s. sin aut reus. C. de iudi. ibi
L. 7 qd ibi pdoc. nā esset absōnū q pp vnā cōtumaciā
solā qs pateret tñ dānū vt no. ff. si qs ius dicēti nō obtē.
in. l. i. i. fi. c. qm frequēter. s. i aliis. cū se. vt lite nō ptes. l. si
finita. s. iulianus. ff. de dā. infec. et bis inferē q aliud est
feu. aliud possessiō feudi put in simili no. i. l. si mulier i. s.
q possessionē. ff. qd met. cau. in. c. lras de iura. calū. fac. l.
naturaliter. s. nihil cōc. ff. de acq. pos. **No.** in citatorio
debere adijci cāz. Itē tps vt in. d. l. cōsentaneū. Itē locū
l. si p pōis. C. quō 7 qñ iudex. Itē ad cui⁹ petitionē vt. l. fi.
C. d. bōis aucte iudi. pos. Itē corā quo vt hic. 7 in. l. i. si qs
ius dicē. nō obtē. put d p dicit. dicit Spe. ti. de cita. s. iā de
cita. mod⁹ at citādi erit talis: si citādus ē absēs qz citabit
ad domū p lras 7 iste lre citatorie dimittūt ad domū citā
di ar. ff. d. isti. l. si pupil. s. p scribere 7 qd no. l. l. fi. ff. d. i in
teg. res. C. quō 7 qñ iudex. l. i. 7. ij. scā tñ diligētia d pōa iu
rta no. i. c. cāz d dolo 7 ptu. p Bar. i. l. iij. s. ptoz. ff. d. dā.
ifec. 7 p oēs i cle. cāz d elec. Inno. i. c. fi. d. eo q mit. i pos. 7
sic citabit ad domū. l. fi. C. d. ānali excep. cū p alleg. vel in
feu. vbi d; resistere. c. et tue. d. cle. nō refi. c. qm frequēter
s. si vero i gl. et vt lite nō ptes. ita An. hic tñ nō itelligas
q sit necesse q pquirat ipz p totā ciuitatē vt no. gl. singu
laris i autē. d. reg. reis i. s. si vero et poterit citari p dicta
puta cedulā que affigit i albo ptoz. vel i forib⁹ palacij il
lius terre vel si ē iudex ecclesiastic⁹ fiet i forib⁹ eccleie ca
thedralis vt p dicta pbat i cle. cāz d elec. 7 i cle. i. d. iudici
is: nā talis citatio iducit notorietatē 7 iō ler reputat eā so
lēnez ad qd facit. l. ij. s. i. ff. d. origi. iur. citatio. n. verbalis
nō ē ita tuta qz vor p cōis paucis inotescit vt in autē. q se
mel. C. quō 7 qñ iudex. Et d formis citationuz plene pōit
Spec. in ti. d. cita. s. i. 7 in. s. seqt 7 i ti. d. cita. s. i. 7 in. s. se
quit 7 i. s. iā de cita. 7 in. s. se. et de cōsti. c. et lris. **No.**
et hūc ter. fm bal. q sicut p trinā monitionē cōuicif cōtu
macia subditi: ita p trinā requisitionē cōuicif ptinacia dñi
Innovoluit i. c. i. de supplē. negli. pla. 7 hoc dicit regula
re qñ inferior: requirit maiorē: in inferiorē aut sufficeret vnā
requisitio psonalis regulariter ad cōstituendū eū i cōtuma
tia vñ negligētia. Inno. i. c. s. uluit d of. del. qz sufficit semel
moneri inferiorē a superiore vel et qñ par requirit parē vnica
requisitio sufficit. Inno. in. c. cū nobis oli d de elec. Bal. h
in. v. col. p quo ē glo. in verbo requisierit in cle. de here
ti. 7 de superiore q per vnica interpellationē cōstituatur inferi
orē in negligētia. glo. in cle. qz cōtingit N. in quo. de reli
gio. domi. 7 facit ad p dicta glo. in. c. si eps. rvij. dis. Ar
chi. 7 Semini. in. c. si cōtra vnū de offi. del. lib. vi. glo. in
c. cupiētes. s. q si per viginti in verbo proposita de elec
tio. lib. vi. Iste articulus est multuz dubius inter docto.
An quādo tractat de interpellatiōe siue requisitōe citra
iudiciali sufficiat vnica an requiratur trina 7 quantū ad cō
stituendū superiorē in negligētia vos habetis hic ter. fm
Bal. 7 ita cōiter allegat sed iudicio meo nihil facit qz lo
quit in citatione iudiciali: sed pro honestate 7 reuerentia

dñi ter. vsus est verbis requisitiōis et monitiōis tñ appa-
ret q̄ indicialiter agebat et ad cōstituendū dñz in cōtuma-
cia per quā poterat incidere i amissionē p̄rietatis. Sc̄do
adducit ter. Et ibi Hosti. in. c. i. extra d̄ supplē. neg. pla.
sed ad illū ter. p̄t r̄nderi q̄ loquit in casu sp̄ali qñ tractat
de cōstituēdo supiores in negligētia ita vt inferior possit ex-
ercere iura supiois. Tñ p̄ illū ter. ita t̄z do. Anto. in. c. cū
cām de offi. dele. et per glo. ibi que cōiter reprobat cū lo-
quat de requisitione paris ad parē quo casu sufficit vnica i
terpellatio nō aut̄ requirit trina. volūt gl. s̄. allegate et in
cle. in ver. scām de decimis et ibi doc. et in. l. si t̄pa. C. de fi-
de instru. et iur. haste fisca. et t̄z do. Anto. in. c. tua de testa.
Bal. in. l. q̄ crimē. C. q̄ accusare i. l. nā ita diuus. ff. d̄ ado-
ptio. Adducit tertio. ter. in autē. statuimus. C. de episco. et
cle. qui ēt dato q̄ valeat q̄ nō credo: q̄ nō potuit impator
statuere illud cōtra clericos q̄ per negligētiā ter requi-
siti de iusticia ministrāda iurisdictionē amittat. loquit i ca-
su sp̄ali et odioso priuante clericū iurisdictione sua cuz non
deuisset ita statui s̄z haberi recursus ad superiorē eccle-
siasticū. c. nullus. in prin. de iurepatro. et c. pastoralis in
prin. ff. de offi. ordi. Tñ ēt hāc opi. q̄ requirit trina in su-
periore tenet. d. Anto. in. c. ex l̄ris de consti. et ibi Imol. et
solent ponere et disputare ibi et Lardi. post glo. in cle. du-
dū in verbo recusare de sepul. Ludo. in. l. de pupillo. s̄. si
quis ipsi. ff. de opis no. nūcia. et faciūt que vult Ang. in. s̄
si q̄s nō implens in autē. de heredi. et falci. facit. l. iij. ff. d̄
pigno. ac. ibi Bar. s̄z ille ter. loq̄t in alijs terminis v̄z qñ
par requirit parē et tractat ibi de magno p̄iudi. q̄ credi-
tor regit̄ debitorē sup v̄editiōe pignoris iurta. l. si. de iu-
re domi. impe. An Lud. de roma in cōsilio. ccccxvij. qd̄
incipit. oipotētis et̄. in casu p̄posito. dicit ipse q̄ p̄tra Ho-
stiē. d. Anto. et sequaces ē ter. in cle. quāuis de appel. vbi
inferior regit̄ superiorē pro ap̄lis. et nō regit̄ trina requisitio
s̄z sufficit q̄ in vna appellatiōe petat semel et pluries et̄. p̄
ut ibi. S̄z sustinēdo ab hoc d̄rio Hosti. et sequaces posu-
mus r̄nderi. q̄ in cle. quōis nō agebat de iure auferēdo
a superiore p̄ interpellatiōe et negligētiā causatā ex ea: q̄ iu-
risditio supioz per appellatiōe iā erat deuoluta ad iudi-
cē ad quē: s̄z in appellatiōe ab interlocutoria renocabili-
ter i appellatiōe ad diffinitiuā irruocabiliter. tñ petitiō
ap̄loz nō fit tā ad deuoluendū iurisdictionē de illo supio-
re ad aliū supiores q̄ ad habendū ap̄los pro informatio-
ne iudicis ad quē. et ad videndū si iudex a quo ab interlo-
cutoria vult reuocare errorē suū. et sic nō est sine rōne. q̄
cū iā iurisditio in iudice a quo fit p̄ appellatiōe suspēsa et
deuoluta ad iudicē ad quē nō mix̄ si nō regit̄ tanta solē-
nitas in interpellādo iudicē a quo vt respōdeat de ap̄lis
et sic plene deuoluat cā ad superiorē eiusdem iudicis a quo:
quāta regit̄ in priuādo iudicē a quo iure suo ex mer a ne-
gligētia. An q̄cqd̄ ēt dixerint dñi in. c. si d̄ vnū. ff. de offi.
dele. l. i. vj. nō recedendo a cōibus opiniōibus. Lōclūdo
q̄ si agit̄ de cōstituēdo supiorē i negligētia et requirit tria
monitiō p̄ dicti Hosti. et sequaciū auctoritates. Aut agitur
de cōstituendo parē in negligētia vel inferiorē et tūc regu-
lariter sufficit vnica. nisi pp̄ magnū p̄iudiciū lex aliter
statuat vt in. d. l. iij. ff. de pigno. ac. et facit ad predicta qd̄
vult glo. in. l. mora in pri. ff. de vsur. et Bart. in. l. ticia. s̄.
vsur. ff. de lega. et in. d. s̄. sigs ipsi Salic. in. l. si. s̄. illud
C. de appel. vbi pp̄ grauitatē p̄iudiciū nō sufficit vnica ne-
gligētia et Ang. in. p̄. cxxvij. qd̄ incipit qdā Matthe⁹
et ita intelligant̄ glo. s̄. allegate facit ter. in. c. i. s̄. est et alia
j. que fuit prima cā bene. amit. Bal. h̄ et i. l. ad perempto-
riū ibi Ang. ff. de iudi. C. No. ibi et si nō venerit qualiter
p̄cedat d̄ vasallū cōtumacē v̄z q̄ trib⁹ vicibus citat̄ spa-
cio septē vel decē diez arbitrio iudicis q̄ vasallus ter cita-
tus si nō venerit. tūc pares curie debēt mittere dñm i pos-
sessione rei feudalis de q̄ est cōtrouerfia. C. No. ibi hoc
ipso feudū amittat d̄z exponi s̄m Ja. et Bal. h̄. i. possessio-
nē rei feudalis amittat. Nā illa cōtumacia iducit amissio-
nē p̄rietatis. i. dominiij elapso anno a die missiōis in pos-

sessionē s̄m Bal. hic. C. No. ibi sed intra annū q̄ postq̄
dominus est missus in possessionē p̄t vasallus purgare cō-
tumaciā suā ad iudiciū veniendo et recuperabit possessionē
feudi. Si vero vasallus nō venerit infra annū a die mis-
sionis in possessionē certe amittit vasallus vtile dominū
feudi sui. et sic punit vasallus: poterit etiā sibi in alia cā si
quā hēat negari audiētia. gl. est singularis in. l. si si p̄ pre-
torē. s̄. sed si dū decreto. ff. et qui. cau. ma. Bal. in. c. i. an
apud iudicē questi. feu. in fi. Ana. h̄ Ludo. in. l. i. i. r. col.
de arbit. Lano. in. c. tue. extra vt lite nō contestata. scribit
Bal. hic in. iij. col. p̄ Inno. in. c. cumana de elec. C. et
ver. si vero dominus ibi cōquerat et ibi p̄queri. no. q̄ vasal-
lus spoliatus a domio nō intētat interdiciū vñ vi neq̄ ac-
tionē famosā d̄ dominū. l. i. s̄. iter dictū. ff. vñvi. Panor.
in. c. ceterz de iudi. in. xi. col. S̄z solū p̄ viā querele petit si
ibi p̄spici sup spolio facit qd̄ not. Inno. in. c. insinuāte qui
cle. vel vouē. Jo. an. in. c. p̄nti de offi. ordi. l. vj. et in. c. cū
singula de preben. eodē li. C. No. ter. ibi d̄ domio cōque-
rit. sufficere qd̄ vasallus dicat cōqueror de domino q̄ me
spoliavit et hoc h̄ p̄ libello. l. q̄. iij. c. q̄ p̄sula. ibi gl. doc.
in. c. cū d̄lect⁹ de ordi. cogni. et sine alia cōclusiōe p̄cedit
libellus et si dominus fuerit cōtumax d̄z recurrere ad curi-
am que qdē curia coget cū reuerētia dominū ad restituē-
dum possessionē vasallo vel iudicio curie se cōmittat do-
minus. C. No. ibi si ter admonitus dominus a parib⁹ curie
fuerit contumax licitum erit vasallo ire ad superiorē
et si dominus noluerit parere et fuerit contumax certe lici-
tum erit vasallo depredari dominū suū et sic nota hic
esse casum q̄ vbiq̄q̄ propter potentiam aduersarij in-
der non potest administrare iusticiam certe debet adiri
princeps vel maior. s̄. si vero forsan. in auten. d̄ questore.
Ideo videmus q̄ inferior inuocat brachium potentioris
pro tuitione sua vel executione sue sententie. c. significasti
de offi. delega. l. a diuo pio in principio. ff. de re iudica.
l. episcopale. C. de episcopali audientia. c. significasti de
officio ordinario s̄m Jaco. hic et postea in superioris de-
fectum potest iniuria affectus et damno aduersarium de-
predari: faciūt nota. in. c. et si pignorationes de iniurijs et
et damno dato: faciunt nota. per Bald. in. l. sed si alt⁹. s̄.
bellissime. ff. quod vi aut clam gl. in. l. nullus. C. d̄ iudicis
Bald. in. c. i. in prin. de pace iura. fir. tenen. l. ii. s̄. et post
originem. ff. de origi. iuris Bar. in. l. i. in. xv. col. d̄ sūma
trinita. glo. in. c. iusgentium ibi Panor. post Inno. in. c.
olim causam de restitu. spolia. Specu. in titulo de actore
verfi. viij. Jacob. Aluaro. dat intellectum ad tertium q̄
vasallus poterit depredari dominū. i. priuare predio feu-
dali manu militari et violenter cum licentia tamē iudicis
et quo recusauit implere iussū superioris et fuit contu-
mar et ita allegat Jaco. ardiso. in sūma sua tenere in tim-
de conten. feu. super prima rubricella. Bald. hic et hoc
ter. colligit q̄ q̄ obmutescit et non loquit̄ de iusticia requi-
tus negare iusticiā videtur. facit ter. in cle. ij. de appella-
tio. Ideo dicit post An. de iser. q̄ vbi propter denegatū
iusticiā possunt concedi repressalie ita et p̄pter morā non
erhibite iusticie de qua legitime constare debet Bal. i. ut
tē. et oio. C. ne vroz pro marito Jo. de lignano in tractatu
repressaliaruz circa materiaz in pria et tertia qōne Bart.
in tractatu repressaliarū in prima qōne principali. c. do-
minus noster. r̄. iij. q. ij. Joā. de lignano vbi prore circa
causam formalem qōne quarta facit qd̄ uot. Joā. and. in
mercu. in regula nō d̄z q̄s de reg. iur. l. vj. et in. c. i. d̄ iura
rijs et o. li. C. colligit et Bal. et hoc ter. q̄ statutū p̄t va-
re licētia dep̄dāt. facit. c. felicis d̄ p̄cis l. vj. c. p̄ hūm d̄
homi. eo. li. et qd̄ Jo. an. et d. Anto. in. c. fi. de cōsuetudinē
et excusaretur in foro cōscientie s̄m Bald. hic faciūt que
no. Inno. in. c. q̄ pleriq̄ de imu. ecclesiay. doc. in. c. si di-
ligētī d̄ p̄scrip. Sali. i. d. autē. et oio. Bar. i. d. tractatu re-
p̄saliarū i. i. q. p̄cipa. C. No. ter. ibi malo ordie p̄e fi. s̄z
Bal. q̄ factū ēt p̄ superiorē malo ordie d̄z reuocari et iō p̄t
appellari et si aliter nō ledat. l. ait p̄tor. s̄. p̄mutat. ff. de

mino. facit ad p̄dicta. c. conquerente de resti. spoli. l. me-
minerit. C. unde vi. bar. in. l. iuste possidet. ff. d. acq. pos. l.
fi. C. si p̄ vi vel alio mō. l. i. §. necessario. ff. si mulier vētris
suo. gl. in. l. minor. in prin. ff. d. euc. inno. in. c. q̄relam de
elec. tex. 7 ibi Bal. in. c. ab exōicato de rescrip. 7 sic vas.
spoliat⁹ vt dcm̄ est p̄rio recurret ad iusticiā 7 in defectū
iusticie via facti se iuuabit Et aliter 7 tertio dicit qd̄ in
relligū q̄ p̄t dñs dep̄dari. i. incontinenti recupando pos-
sessione 7 satis incontinenti d̄r conuocando amicos. l.
iij. §. cu igit̄ cum gl. de vi. 7 vi arma. **C** In glo. s̄ bodie
ibi quottidie vsitat̄ no. gl. q̄ vult q̄ h̄ tex. ponat spacium
septē vel decē die 7 i termino statuēdo tñ cōsuetudo f̄uat
vt arbitrio iudicis d̄t dillatio. **C** Latio gl. magnam 7
ad finē dicit q̄ bec gl. est magistra in materia citat̄. de q̄
in. l. cōsentaneū cu 7 sua auē. q̄ semel. C. quō 7 qñ iudex 7
l. p̄p̄rādus. C. d̄ iudicijs in. l. si finita. §. iulianus. ff. de
dā. ifec. i. l. cū p̄ponas. C. d̄ bōis auctoritate iudi. pos. i. l.
i. C. d̄ dila. in. l. ij. ff. si q̄s in ius vocat⁹ nō ierit 7 in. c. qm̄
frequēter extra vt lite nō contesta. 7 in. l. ij. C. vbi in rem
actio. **C** Pro d̄claratōe vni⁹ p̄rij oppo cū. d. gl. q̄ ea que
s̄ p̄ri. dixerā v 7 q̄ fm̄ edictū qd̄ nō h̄z nomē a lege s̄ ma-
gistrat̄ appellat̄ citatorū sit maioris dignitatis 7 au-
toritatis quā vltimū q̄ h̄z nomē a lege appellat̄ p̄empto-
riū quā solus princeps reuocat citatorū. l. ij. C. d̄ p̄po-
agen. in reb⁹ 7 bec glo. hanc difficultatē dimittit insolūtā
q̄ hoc voluit vsq̄ ad n̄. illud at̄ assidue 7c. dixit ia. d̄ bel. q̄
ibi loq̄t̄ de citatorijs q̄ fiunt ab illustrib⁹ q̄ nō p̄nt reuoca-
ri bic nō i illis q̄ fiunt a maiorib⁹ q̄ possunt reuocari. al-
ua. v̄ q̄ nec glo. neq̄ ia. de bel. sane itellegerit. d. l. ij. C. d̄
prin. agē. in reb⁹ q̄ lex illa loq̄t̄ in sp̄ali casu illi⁹ princi-
pis agente in reb⁹: erant nāq̄ isti agentes in reb⁹ viri ap-
probati 7 positi in matricula. C. de agen. in reb⁹ q̄ habe-
bāt curā portādī p̄ puincias pecuniā publicā 7 annonaz
l. ij. C. decuri. Et erant plures p̄ diuersos numeros vt no.
sup rubrica de agen. in reb⁹. 7 isti tales agentes hēbant
priuilegiū vt nō cōuenirent corā alijs iudicib⁹ vt. l. fi. C.
de curiosis. s̄ solū corā suo principe 7 iō d̄r in. d. l. ij. q̄ so-
lus princeps reuocat dcm̄ citatorū 7 sic n̄bil v 7 argumē-
tatio illi⁹ gl. p̄tere a p̄emptoriū est maioris potētie q̄ cita-
toriū. qd̄ p 7 q̄ nō p̄t includere oia alia edicta citatoria vt
in. d. l. cōsentaneū. 7 in. l. nōnunq̄. Itē q̄ p̄mit̄ discepta-
tiones. l. ad tertius. ff. de iudicijs igit̄ 7c. 7 hoc est qd̄ sta-
tūz subijcūt ista gl. in. d. n̄. illud at̄ q̄ seq̄t vsq̄ ad n̄. restat
ergo 7c. de quo dic vt. i. d. l. cōsentaneū 7 plene in spec. d̄
citati. §. viso p̄ totū. Nec habent hic locū tpa Auct̄. at̄ q̄
semel. C. quō 7 qñ iudex. q̄ illa p̄cedūt i iure cōi h̄ loq̄
mur in iure sp̄ali feudoz. Et no. ex gl. q̄ cōsuetudo ē in
p̄ticulari in istis dilatiōib⁹ iudicialib⁹ est attendenda. l. i.
C. de emanci. lib. l. ij. in. fi. ff. de testa. l. ij. C. que ad. te. ap.
si n̄ esset cōsuetudo q̄ arbitrio iudicis daret̄ dilatio. t 7 bic
alua. q̄ in feudalib⁹ deberent pes dare altez de istis ter-
minis vel septē vel decē diez. Et sic sentit gl. du 7 dicit q̄
ista p̄f̄tio termini de cōsuetudine ē arbitraria iudici. Et
dari⁹ alua. q̄ si nō esset cogere⁹ iudex altez de istis duo-
bus t̄pibus p̄figere vel decēz vel septem diez. Et fm̄ hoc
qd̄ d̄r in tex. arbitrio eiusde 7 curie terminando itelligitur
dare arbitriū solum vt eligat altez ex istis duob⁹ t̄pib⁹
ex̄p̄ssis i tex. Et p̄ bec habetis singularē declarationē ad
cōz theorica de qua p̄ bar. 7 alios i. l. ij. ff. de re iudi. La-
no. cōiter vbi posui in. c. cū sit romana de appe. P̄anoz.
in. c. i. de dilat. q̄ h̄z q̄ vbi dilatio venit assignanda boīs
ministerio. l. a iudice p̄t augere vel minuere t̄ps 7 est ar-
bitraria. Illud est v̄z nisi lex vel consuetudo vt h̄ tex. p̄
cessit v̄teri⁹ disponendo 7 legem mutando circa q̄ velit
arbitriū iudicis n̄sari vt p 7 ex p̄dictis. Et hoc voluit bic
bal. in. vi. col. allegat. l. i. §. calūniatorz. ff. ad tur. l. si in. l.
in prin. ff. locati. io. an. in. c. cum inter vniuersas de elec.
C In gl. ecce q̄ liberto ad fi. signate gl. q̄ vas. p̄t vocare
in ius dñm suū ē nō ip̄ozata venia. 7 d 7 vas. vti q̄ dñm

suū n̄bis honestis 7 loq̄ cū magna reuerentia cū dño 7
in iudicio. Ex quo infert bal. q̄ subdit⁹ p̄t vocare in ius
principes vel fisco ē nō ip̄ozata venia. S̄ bec illatio bal.
n̄ ē n̄a. bētis gl. 7 qd̄ ibi bal. no. in. l. fi. C. d̄ q̄driē. p̄scrip.
q̄ subdit⁹ nō p̄t vocare in ius principē vel fisco sine v̄cia.
Nec ob. bec gl. q̄ nō loq̄t̄ de p̄cipe vel fisco. sed rō bal.
stat q̄ p̄hibito de nō vocan. in ius nō h̄z locū nisi in casi
b⁹ a iure ex̄p̄ssis. l. generali. ff. de in ius vocā. nisi extēdat̄
ad instar liberti q̄ nō vocat patronūz quod ar. est bonū
in iure de patrono 7 liberto ad dñm 7 vas. glo. in. c. i. §. s̄
7 q̄ delator. i. q̄ fuit p̄ri. cā. bene. amit. **C** In gl. sed cur.
no. gl. q̄ declarat̄ tex. nā d̄r q̄ si ad p̄ceptū curie dñs non
voluerit restituere possessionē vasallo poterit ip̄e vas. adi-
re aliū principē maiorē tñ in p̄tate est ip̄s⁹ vasalli an velit
agere cām corā parib⁹ vel adire principē. l. qd̄ fauore. C.
de legi. sed h̄ tex. in fauore vasalli cōcedit vt relicta curia
possit adire superiorē. ergo huic fauore poterit renuncia-
re vas. 7 p̄seq̄ cāz in curia parū ar. l. si q̄s in cōscribendo
C. de pac. l. nō q̄quid. ff. de iudicijs. q̄ ex quo p̄mittit̄ in
ei⁹ facultate p̄ verbū liceat ergo necessitati nō subijcitur
tex. ibi vel iudicio curie se cōmittat q̄ hic tex. loq̄t̄ de vr-
banitate. Nā pares curie sunt iudices in cā feudali iter
dñm 7 vasallum. c. i. s̄. de inuesti. in mari fa. ergo non est
necesse q̄ dñs se committat curie 7 sic paribus cū iā pares
sint iudices ē q̄ dñm inuitū possunt reddere ius. l. iter st̄
pulatē. §. si stichum. ff. d̄ verbo. oblig. **C** In gl. intelli-
te ibi extra. nota etiā glo. que intelligit̄ tex. nostruz. q̄ ita
demū vasall⁹ poterit dep̄dari dominū. si domin⁹ sit bā-
nitus propter contumaciā. alias si dep̄daret vasallus in-
cideret penā. l. extat. ff. quod metus causa. Et cum hac
glo. transit And. sed Jaco. de bel. 7 bal. sentiūt tenendo
cōtra gl. Nam gl. s̄t̄it q̄ pares curie possint bannire dñs
sed hoc est falsum. cū non habeant impium banni. vt no.
i. l. nulli. C. de s̄. 7 interlocu. om. iudi. S̄ v̄tra bal. moue-
or̄ strictius contra glo. per tex. 7 si dominus iusticiā 7c.
vbi tex. se fundat propter cōtumaciā dñi nihil aut̄ dicit
de banno. Nec obstat. l. extat per quam mouet̄ gl. nostra
q̄ r̄ndeo q̄ auctoritate legis siue p̄suetudinis de qua hic
i tex. vasallus dep̄dat dñm p̄pterea non meretur penam
l. gradus. C. ad. l. inliā de adulte. 7 p̄nter non icidit in
penā. d. l. extat. **C** Ad fi. gl. bec. gl. est signabilis que vult
q̄ que admodum vasallus elapso anno p̄dat feudū. Ita
dñs pp̄ cōtumaciā p̄prietatē perdit tene menti glo. istaz
q̄ a pari iudicatur vasallus 7 domin⁹. c. i. i. qualiter do.
p̄prie. p̄inetur **C** Quero ab extra an ista solēnitas de q̄
in tex. nostro debeat obseruari i vero cōtumace qui citat⁹
dixit ex̄p̄sse nolo venire: et quidā dixerunt q̄ sic per ea
que dixi. s̄. in gl. iij. 7 hanc partem secutus est pe. sub du-
bio forte vt dixit Lyn. in auten. qui semel 7 hoc ista ra-
tione quia forte se emendabit. hanc partem secutus est qui-
dam bartholomeus disputando v̄bal. in. d. l. tres denū-
tiationes. quoniam si renunciat vni remedio non vide-
tur renunciare alteri. l. si dominus. ff. de seruitu. rustico.
p̄edio. Item quia debemus interpretari. in benignio-
rem partem 7 pro hac parte adduco. glo. notab. que hoc
tenet. in. c. venerabilibus de senic. ex com. lib. vi. l 3 bal. eā
reprobat in. l. consentaneum sed pro alia parte est an. vi-
delicet vt non sit necessaria ista solēnitas in vero cōtu-
mace quia postq̄ fuimus certi q̄ citatus non vult venire
non est amplius expectandus. c. ii. de dolo 7 centu. lib.
vi. argu. l. continuus in. §. cum ita de verbo. obliga. 7 no.
in. l. 7 post. ff. de iudicijs 7 adducit arg. in. c. i. i. bic fini-
tur lex. facit quod no. Jo. and. in. c. irrefragabili de offi.
ordina. vbi voluit q̄ vbi datus est alicui terminus quez
allegat bic bald. Alua. dicit hanc partem venozz de stri-
cto iure per nota. in. d. l. tres denunciationes 7 quia iste
tex. loquitur de ficto contumace quod patet quia non si-
ne ministerio dicitur hic in tex. q̄ citatus non respondit

videret dicendum: foris q̄ vbi constat exp̄sse q̄ non vult ve
nire neq; facere iusticia; dñō p̄dere d; feudum sine alia
expectatōe vt i. d. §. item qui dñō. i. que fuit pri. cā benefi.
amit. vbi videt̄ casus: naz cū respōdeat p̄tinacit̄ i p̄ceptū
iudicis et sit verissimus p̄tmax non o; q̄ d̄ nouo citetur
nec ad p̄tmaciā p̄sumēdam nec ad maliciam conuicēdā
q; de ea constat iuxta id. loq̄la tua manifestus te facit: q;
d; eē dñia aliqua iter veras; z fictā cōtumaciā vt magis
puniat̄ nā q̄ ficta z p̄sūpta vt notat̄ i. l. fulcni. i. §. ff. ex
qui. cau. i. pos. eatur. i. spec. i. ti. d̄ p̄ d̄creto in. §. restat̄ n̄. au
rem hoc notandus; hoc videtur amplecti bar. et bal. in. d.
l. res d̄nunciatōes p. c. i. et. ii. et q̄d̄ ibi nō. de dolo et p̄tu.
lib. vi. Itē; q; numerus citationus; est induc̄ de benigni
tate a qua sic respondens se facit alienus; q; dolo nō caret
vt. ff. d. reg. iuris. l. non p̄t videri et animi sui p̄seuerātia
p̄sumitur. ff. d. p̄ba. l. cum tacitus; hāc p̄rem t; gl. xliij. q.
iiij. d̄ illicita. vbi glo. plene d̄ hac mā hoc idē t; Inno. in
c. ad petitiōes; et de accu. p̄o hac p̄te adduco gl. iij. §. posi
tam que saluari p̄t i nō cōtumace non autē in ficto vtrū
autem talis p̄t̄at veniendo postea adhuc curia sedente
posset se purgare z audiri d̄beat vide p̄ doc. in. l. diuus. ff.
d̄ in inte. resti. P̄danor. i. c. fi. de dolo z contuma. i. c. cum
parati de appella. doc. in. c. venerabilib; de sen. exco. in
§. secus li. vi. nō ē proprie mā feudalis iō nō in isto sat̄ sit
referre necessaria. ¶ In ea ibi disputatorie no. glo. q̄ for
mat q̄nē talē: pone vas. p̄fitē feudū eē p̄ditionatū nā feu
dū cōditionatū est q̄d̄ dat̄ ad certū seruiciū no. gl. in. c. fi.
de capi. qui curiā vendi. dñs at̄ dicit q̄ feudū sit purus; nō
conditionatū: queritur an dñs possit acceptare cōfessionē
p̄ p̄te. l. q̄ sit feudum et p̄ p̄te negare. l. q̄ sit conditionatū
r̄ideo q̄ nō: q; est vnicum capitulum ar. l. et. ff. d̄ minori.
z q̄d̄ plene no. bar. in. l. aurelius. §. item quesit. ff. de lib.
lega. habetur in. c. bone il primo de postu. p̄lato. naz dñs
aut in totum d; acceptare confessionē vasalli; aut in totus
negare fm̄ an. hic ad fi. gl. vult q̄ sequēs. c. sit superfluus.
¶ Quero quid si dñs vel vasall; confiteatur inuestiturā
feudalem an hec cōfessio p̄bet inuestiturā nouā. respōdet
an. q̄ sic ar. l. generaliter. C. de non numera. pec. Sed grā
de est ar. contra in. c. i. i. quot testes sunt neces. ad p̄ban.
no. inuesti. s; ibi dabitur respōsum q; verissimus est dictū
andree. ¶ Itē; quero. pone vasall; est dep̄datus dñm p̄
pter cōtumaciā restituit possessiones vasallo: queritur an
vasall; dep̄data teneatur reddere: responder bal. q̄ nō
q; sunt capta a vasallo in bello licito ar. no. c. sicut de iure
iuran. S; ar. cōtra bal. c. ex lris d̄ consti. cogn. ¶ Ultimo
q̄ro quo ordine p̄cedendū sit p̄ dñm et dic q̄ primo vas.
d; adire pares curie qui p̄cipiēt dñō vt restituat possessionē
nē vas. z e; sniaz p̄ dñm si vas. voluerit. Si nō vas. malue
rit adire maiorē p̄t̄rē tūc maior p̄t̄s coget dñm restituere
possessiones vas. quaz si noluerit restituere p̄det posses
sionē vt vidistis. In. gl. vel vas. poterit dep̄dari dñm. naz
dicit an. q̄ in catbelania z hispania vas. qui nō p̄sequunt̄
ius suus; inducunt bellū p̄ dños suos. ¶ Quero post Al
uaro. rici; spoliavit vas. meū ego vero spoliaui ticiū z sic
ingressus sum possessionē feudi malo mō: an habeat locū
iste tex. vt vas. agat p̄ me tanq; spoliatē dicit an. de iser.
q̄ non: cū non possit se fūdare super spoliatiōe sibi facta p̄
tertiū. l. loci corpus in. §. cōpet. ff. si serui. v̄dic. sed tu assi
gna aliā rationē q; cōpetit solum p̄ spoliante; l. i. in prin.
cum ibi no. z. §. qui. vi a me. z. l. cus; a te. ff. d̄ vi z vi arma.
z intellige p̄dicta qñ nulla cā potuisset imputari dñō sup
violētia facta vas. q; alias secus. vt in. d. li. in. §. i. z in. l.
colonus vbi de mā ista tractat̄. ¶ Ex vtilē rei vendi. bene
poterit int̄tare vt dixi. §. de inuel. in mari. fac. in. §. i. S;
nō video quare nō possit h̄e vas. remediū. c. sepe de resti.
spolia. si sciēt̄r successit in vicinis vt ibi vel. c. reintegrāda
iij. q. i. si ignorat̄ p̄ ea que habent̄ in. d. c. sepe. z in. c. cū
ad sedē de resti. spo. p̄ Lud. z modernos vbi ēt potes col
ligere alia remedia in. l. rē que nobis. ff. de acquire. poss.

Bar. in. l. si coloni. C. de agri. z cens. lib. vi. Lapis alle
gat. li. incipit letatus. Ang. in cōsi. cxiij. qd̄ incipit in dei
noie in q̄nē p̄dicta vertente iter cōe z castrū z sic magis
erit cōsultus vasallo h̄e p̄ dñm aliq; ex vicinis remedijs
ad recuperāda suā possessionē q; h̄e necesse int̄tare vtilē
rei v̄dicatiōes; p̄ difficultatē petitori. l. rem alienā. cum
bis q̄ ibi Bar. ff. de pig. act. §. retinēde. insti. de interd. c.
spoliās prio; s; And. hic tenebit̄ ad interesse. l. i. §. ex hoc
interdicto z. §. rectissime. ff. de vi z vi arma. Dñs ergo si
ipse spoliat te h; possessionē tenet̄ restituere possel. si spo
liavit vel alio mō exclusit vasallū z possessio iuit ad aliū te
nebit̄ ad interesse. Tandē p̄cludit And. p̄ p̄dicta iura
si alius spoliavit vasallū z tādē possessio venit ad dñm
coget̄ possessionē restituere vel p̄ vtilē rei v̄dica. vel alio
ex possessorijs remedijs d̄ quibus p̄dixi. ¶ Quero qd̄ si
dñs spoliavit vasallū de alia re q̄ nō sit feudalis an h̄eat
locū iste tex. z r̄ideo q̄ nō. vt t; Inno. i. d. c. cet̄ex. ¶ Que
ro an dñs spoliās teneat̄ ad aliā penā q; restitutiōis pos
sessiōis p. l. si q; in tātā. C. vñ vi. Et dicit An. de iser. q̄ te
net̄ ad oia ad q̄ quilibet alter tenet̄ ar. eoz q̄ ibi nō. Hō
obstat iste tex. dicit̄ ipse vbi p; q̄ simpliciter cōdēnat̄ ad re
stitutionē possessiōis z nō ad aliud q; nō fuit petitū vltra
p̄ vasal. vñ nō debuit cōdēnari vltra petita. l. fi. C. de fidei
cōmis. liberta. fortifico istud q; cū non sit iste casus exp̄sse
determinatus cōsuetudine feudozum debemus deter
minare fm̄ ius cōe vt. §. d̄ feudi cogni. in. c. i. vep̄ t̄bis
non obstat. ego t̄parē istā sniaz vt p̄cedat in casu qñ dñs
fuisse tractus p̄pter eius p̄teruitatem coraz iudice ordi
nario q̄ ēt criminaliter fm̄ nām delicti possit punire vbi
aut̄ qd̄ feudalis non exit de curia pariū tūc putarē q̄ non
imponatur alie pene. nisi amissionis feudi. et vñ ēt eē de
mente Inno. in. d. c. cet̄ex in glo. pe.

In quibus causis feudū amittatur.

¶ Continuat̄ ista rubrica hoc ordine ad p̄cedētem. qñ
in ti. p̄cedētī posuit vnū casum in q̄ casu vasall; amittit
feudū v; p̄ eius cōtumaciā. Sed q; sunt plures alij ca
sus in quibus vas. similiter feudus; amittunt. Idcirco vt
p̄dicta declarat̄ subiicit̄ istū titulum: In quibus cāis feu
dū amit. Et aduertendū q; in hoc titulo z sequētī repetit̄
alios casus positos. §. qui. mo. feu. amit. vt alios addat.
z iō nō vñ sup̄fluere vnus titulus p̄ aliū. vt in simili. §. h
p̄t̄ eē ti. q̄ succe. tene. z. §. hic p̄t̄ eē ti. qui. mo. feu. amit.

1 **Libertas.** Dicitur in tres in prima
a filio vt cās amittendi feudū exponeret. Respō
dit eidē q̄ cause amittendi feudus; facile nō possent poni
sub certa regula. In secūda ponit qualiter se debeat va
sallus habere erga dñm. In tertia z vltima ponit diffini
tionē feu. sc̄da ibi quō. n. vas. tertia ibi beneficiū nihil zē.
hec diuisio habet̄ loco sūmarij qñ magistraliter p̄cedit.
¶ Not. ibi aut̄ diffinitio rotūda ex hoc text. sumitur illa
cōsuetudo qua in dies vtimur q; dicimus casus est rotū
dus certe in illa. l. ¶ No. ex eodē tex. q̄ sub certa regula
z diffinitione nō possunt cōp̄bendi cāe ex quibus amit
tatur feudū; sed in illis dicimus quēadmodus dicimus
in p̄ba. testiū qd̄ ē arbitrariū iudici. l. i. ff. de testi. ¶ No.
in ver. de illa fm̄ Bal. q̄ non ois cā est sufficiens ad indu
cendā amissionem feudi. sed requirit̄ magna. c. innētum
xvi. q. viij. ¶ Not. tex. ibi ex nālī rōne q̄ bona cōsuetu. su
per rōne nālī fundata est. facit. c. cōsuetudo. Ratio. n. nālī
ex instinctu rōnis z nature fundata est. l. in sūma. §.
idem varus. ff. de aqua plu. arcen. l. scire op; ff. de excu
satio. tuto. ¶ Sed p̄ tex. opponit̄ q̄ imo cause amissionis
feudi sunt sub certa diffinitione cōcluse. Unde opponitur
§. qui. mo. feu. amit. z. i. que fuit pri. cā benefi. amit. ergo
male loquitur tex. noster; possumus dicere q; h; cāe amit

tendi feudū in hoc libello sint expresse. tñ si reperiant ma
iores cāe amittendi feudū amittit feudū p̄pterea nō sunt
sub certa diffinitione cōcluse. p̄ qua solutione facit ter. i.
ti. p̄. §. predictis modis. **C** Nota. q̄ non ois modus est
sufficiēs ad feudi amissionē. quinimo requirit̄ notabilis
7 egregia in malā cōm ingratitudo. **C** Nota ibi q̄d. n. q̄
vas. q̄ dñm se b̄re d̄s benigne 7 humiliter. Quinimo si cō
tra dñm r̄dit superbe an ex hoc amittat feudū: v̄ q̄ sic
per istū tex. In p̄rim veritatē arbitror q̄ si nota. nō sit in
gratitudo q̄ dñm non amittit feudum vt statim dicam 7
videbimus in ti. se. **C** Nota. ibi capiēs q̄ feudū dat gau
diū capiētibus qm̄ qui liberaliter dat gaudet cū beatus
sit dare quā accipere. 7 ita dicit glos. vel aliter feudū dat
gaudiū danti q̄ acquirit̄ fidelitatē vas. c. i. in fi. s. de for.
fidei. Itē dat gaudium accipiētī q̄ h̄z v̄tile dñm 7 cō
moditatē fructuum. **C** Nota. ibi sp̄tē q̄ quis ab exordio
feudū dicat sp̄taneū tñ post q̄cā inuestiturā dicat neces
sariū q̄ hincinde nascit̄ obli. l. in cōmodato. §. sicut. ff. cō
modati. l. sicut. ff. de acti. 7 obli. quāuis feudū ex pte dñi
magis iniat̄ gr̄e quā obligatiōi vt late dixi in prin. hui⁹
opis. **C** Nota. ibi senecas q̄d h̄z allegare auctoritates p̄ h̄z
moralū de quo in. l. i. ff. si cer. pe. in. c. cū oēs de cōsti. in. l.
i. in prin. ff. de p̄ben. empt. vbi poetā allegat. **C** Nota. ibi
vt p̄prietas. q̄d directū dñm rei feudalis remanet pe
nes dñm sed v̄tile dñm penes vas. nō obstat iste tex. ibi
v̄sfructus q̄ exponitur. i. v̄tile dñm fm̄ And. 7 Bal.
C Nota. ibi ad eū heredesq̄ suos. q̄ de nā feudi ē q̄ trāse
at ad heredes suos masculos. c. i. §. 7 si cliētul⁹. s. d̄ alie.
feu. sed ad feminas non transit nisi noiātū dictū fuit 7
sic in dubio p̄sumit̄ cōcessum p̄ se 7 heredibus masculis
c. i. in fi. s. de duo fra. a capi. inuestit̄ 7 hoc ex tacita mēte
accipient̄ 7 cōceden. vt dixi. s. qui. feu. da. pos. §. 7 quia.
C Nota. ibi exp̄sum. q̄ duobus modis cōcedit̄ feudum
vno mō ad certū 7 determinatū seruitiū puta ad seruien
dum in mēsa. itē dat̄ ad incertū seruitiū: puta do tibi feu
dū vt seruias. 7 tunc d̄ rectum feudū 7 intelligit̄ fm̄ nāz
feudalē. c. fi. i. de capi. qui curiā vendi. Et dicit hic an. q̄
si feudum datū ad certū seruitiū redit ad dñm remanet li
ber ab omni onere 7 si daret̄ alteri nisi exprimeret̄ nō vi
deret̄ repetitū illud certū fuitiū. l. 7 arlianus. ff. de ser
ui. rusti. p̄di. Sed quid si dñs dat feudū simpliciter nō
apponēdo certum seruitiū neq̄ incertū vt seruias an tūc
vas. tenet̄ ad certum seruitiū. d. An. hic sentit q̄ non q̄ ser
uitiū nō est substāriale feudi quinimo fidelitas vt iuret
nec cōtinet̄ aliquid in iuramēto de seruitio. c. i. de for. fi
deli. Sed ego putare p̄rium q̄ imo si dñs cōcedat simpli
citer feudū tunc vas. tenet̄ ad fuitiū dño q̄ de nā feu
di est vt vasal. teneat̄ seruire dño. c. i. §. firmiter. j. de p̄bi.
feu. alie. p̄ f̄eder. intelligit̄ in dubio obligatus ad fuitia
cōsuetā. glo. in simili in. lex p̄cio. C. locati. nec ob. c. i. de
for. fidei. q̄ h̄z in iuramēto nō veniat fuitiū vt ibi: venit
tñ ex nā feudi. d. §. firmiter. ergo intelligit̄ ita actū. l. cum
quid. ff. si cer. pet. cū si. 7 facit tex. in. c. i. in fi. 7 ibi dixi. s.
quid sit inuesti. Alua. in. c. si quis. per. xxx. l. si d̄ feu. fue.
cōtro. Bal. in. l. i. in. xxxi. q. ff. de rep̄ diui. Ang. cōsi. cvi.
q̄d incipit sanctissima in. v. col. Panoz. cōsilio. lxxxi. q̄d
incipit cōditōris omni in. v. col. quinimo seruitiū ē p̄ p̄
cipali cōsiderat̄ in feudo ideo. qui non pōt seruire nō est
habilis ad feudū. c. i. an mutus vel alias imp̄fec. c. i. d̄ mi
lite vas. qui ar. bel. depo. c. i. §. mutū in ti. ep̄m vel abbatē.
C Querit̄ glo. quid si vas. cōfiteat̄ in iudicio vel ex iudic
cium corā testibus suū feudum ē p̄ditionatū nunq̄d ista
cōfessio sibi p̄iudicat 7 hec glo. nō soluit aliter nisi q̄ re
mittit se ad libellū disput. py. p̄ solutione q̄onis tu dic pi
guis 7 melius q̄z ibi tangit̄ per py. cū ista talis cōfessio
p̄cessit ad se cōfiteat̄ obligādum d̄s distinguī aut ista cō
fessio emanat in iudicio 7 tunc sibi p̄iudicat q̄ habet̄ p̄
iudicatio. l. i. C. de cōfessis aut ista cōfessio emanat ex iu
diciū quasi recognitio quedā. 7 tunc si est facta cum cā

7 p̄sente dño p̄iudicabit sibi vt not. in. l. cum de inde
bito in fi. ff. de proba. 7. C. de non nume. pecu. in. l. genera
liter in fi. c. si cautio de fide instr. si vero sit facta sine causā
tunc q̄ est indiscreta sibi nō p̄iudicat vt est tex. in. d. l.
cum de indebito. in fi. Idem si sit facta absente dño vt in
l. certum in. §. si quis absente. ff. de confessis. 7 ad p̄di
cta facit quod dixit glo. in. l. i. in fi. ff. de interrog. actio. et
ita 7 Old. cōsilio. cxxxiij. q̄d incipit factum tale dñs. b. 7
in p̄silio. lxxi. quod incipit ad primā. Lud. cōsi. cccclxiiij.
q̄d incipit omnipotētis dei 7 c. an dictum castrū. Paul.
cōsilio. cli. incipit in xpi 7 c. super p̄ quefito Bal. in. l. cūz
falsa. C. de iuris 7 facti igno. in pe. col. in. d. c. si quis per
xxx. in. l. ij. C. de operis liber. in. l. ij. in. xiiij. col. C. de fuit.
7 aqua Lardi. in. cle. i. §. porro de iureiur. Et ex p̄dicti
habes ē inferre an talis recognitio p̄iudicet successori
bus in feudo q̄ si iudicialiter p̄iudicabit vt ē dicimus
de snia 7 terminat Oldra. cōsilio. lxxxiiij. incipit elegā
ter circa negociū si extraiudicialiter nō p̄iudicabit. fa
cit quod vult Bal. in. l. trāfac. C. de trāfac. Bal. in. l. di
gna vox. C. de legib. Ange. 7 Imol. in. l. apud iulian. §. si
quis alicui. ff. de lega. i. **C** Querit̄ dñs vult seruitiū a va
sallo immoderatū. an vasallus sit obligat⁹: videt̄ q̄ sic: q̄
vasallus p̄mittit seruitiū dño gnāliter: ergo hec locutio
gnāliter intelligenda. l. de p̄cio de publicia. In p̄rim ē
veritas q̄ talis p̄missio seruitij intelligitur dūmodo sit
moderatum seruitiū. l. si libert⁹ ita. ff. d̄ operis liber. fm̄
And. hic imo fm̄ bal. poterit agere actiōe iniuriarū iste a
quo exiguntur imoderata seruitia. Ita Bal. in. c. i. in fi.
s. ti. i. p. l. q̄d diebus in prin. ff. d̄ p̄di. 7 demō. **C** Querit̄
factum est aliq̄d pactū q̄ nām feudi an in reliq̄s iudica
bitur vt feudum. Rūdet And. q̄ sic q̄ in his in q̄bus nō
loquitur pactum feudū censetur fm̄ nām suā. c. i. i. d̄
feu. nō h̄ntē p̄p̄ri. nām feu. **C** Faciūt q̄ vidim⁹. s. i p̄ludis
in tertia diuisiōe feudozū. **C** Querit̄ princeps dicit cōce
do tibi tale castrū: queritur an dicatur feudū vel donati.
rūdet An. q̄ p̄sumitur donatio nisi ex aliquibus verbis
p̄cessiōis vel p̄icturis aliud appareat vt An. hic in fi. col.
q̄ sint verba cōcernētia nām feudi puta ad certum serui
tiū q̄ tūc p̄sumitur feudū. q̄ ex v̄bis cōcipimus mētem
dātis. l. labeo de suppl. lega. facit q̄d not. glo. in. l. cū q̄d
ff. si cer. pe. Et ita 7 Oldra. in cōsi. clix. incipit ex p̄nti ibe
mate. allegat gl. in. l. ij. §. si. ff. de dona. 7 alia multa faciūt
no. in. l. cūz quid. ff. si cer. pe. maxie p̄ bar. 7 bal. **C** Querit̄
pone princeps cōcessit gatio feu. puta castrū: deinde castrū
reuerfus est ad dñm: postea dñs concedit tibi illud castrū
nunquid intelligitur in dubio cōcedere in feudum vel ca
strum dicatur allodialē ex cā donationis. rūdet And. q̄
nō d̄ feudū p. l. si quis edes in prin. ff. d̄ serui. v̄ba. p̄e
dio. q̄ castrū fuit reuersum ad dñm. 7 est penes euz liber
q̄ res sua nemini seruit. l. v̄ti. frui. in. p̄ri. ff. si v̄suff. p̄ta.

C Que fuit prima cā beneficium amittendi.

C Continuat̄ hoc ordie. Nā. s. ti. p̄ime p̄cedētī Ober
tus d̄ ort. pollicitus est ponere cās ex quib⁹ amittitur feu.
p̄pterea subiicit rubrica. q̄ fuit prima cā bñficiū amittēdi.

p **Prima.** Si dñs decesserit vasallus infra
primū annū 7 diē tenetur petere
inuestituram: alias perdet feu. 7 eodē modo be
res vasalli a dño tenetur petere inuestituram. i. annum. 7
diem alias perdet feu. ad hoc allegatur v̄lq̄ ad. §. est. et
alia. **C** Nota ibi beneficium. q̄ vasallus defuncto domi
no d̄s adire eius heredem petēdo inuestituram. j. annū.
7 diem alias perdet feudū. Eodem mō si vasallus decef
serit eius descēdens masculus tenet̄ petere inuestiturāz
j. annum 7 diē. **C** Querit̄ cū glo. ij. an sit necesse q̄ vasal.
v̄trūq̄z faciat ad hoc vt nō amittatur feudū. l. hec petere
inuestituram 7 polliceri fidelitatē. Et rūdet glo. q̄ sic. di

gens q̄ post petita inuestitura nisi 7 fidelitatē pollicea
tur q̄ amittat feudū per .c.i.ī. de capi. cora. Et est rō qz
magis cognoscitur qd̄ specialiter pollicet̄. q̄z q̄ generali
ter p̄missum cōcludit̄ vt not. glo. s. qualiter vas. iura. d̄z
fidei. Et hoc vult glo. in sui prin. Sed aduerte qz And.
7 sequitur h̄ istam glo. v̄z q̄ vtrūqz exigatur. cōtra tenu
it. s. per quos fiat inuesti. in. c. i. in fi. 7 per. c. i. s. quo tpe
miles. Et hoc verius videt̄. Alvaro. primo. qz glo. ibidē
hanc partē 7 v̄z q̄ sufficiat solum petere inuestiturā. secū
do qz in ista petitione inest vt fidelitatē prestet. 7 ideo nō
est necessariū verbis exprimi. l. non recte in fi. C. de fide/
iul. sufficit. n. facto fieri l̄ nō exprimat̄ verbis vt ibi dixi.
Quinimo videtur h̄ casus in fi. huius. s. dum dicit d̄ he
rede vasalli. q̄ si inuestitura petere neglexit perdit feu
dum n̄b̄l de iuramento offerēdo pro fidelitate: dicit̄ ta
men claz q̄ tenetur iurare nec iuramentum defuncti au
ctoris etiam si esset pro se 7 successoribus suis illi prodes
set. vult Jo. and. 7 do. Anto. in. c. veritatis de iureiuran.
ex quo omisit. ergo hic tex. de oblatione fidelitatis vt in
p̄ responso expresserat demonstrans illud tacite subintel
ligi in petitione inuestiture 7 non esse de forma substātia
li alioquin in hoc secundo responso hanc formā expressis
set. Tamē pro opi. glos. facit quod videbimus in. s. seq.
Nam sicut in emptore qui q̄n̄ petit rem emptā d̄z preciaz
offerre. l. iulianus. s. offerri. ff. de actio. empt. Itā hic va
sallus cum respectu fidelitatis detur feudum d̄z offerre
iuramētum fidelitatis. faciūt que dixi. s. in preludis cir
ca diffinitionem. 7 ideo cum magna sit auctoritas glo. 7
tex. noster de vtroqz faciat mētionem habeatis menti q̄
non est tutum vasallū ab herede d̄ni. vel heredem vas. a
domino petere inuestituram infra annū 7 diem: sed tene
tur etiaz polliceri fidelitatē. Et pro tutiori cautela ad for
mādam petitionem pro vas. qui vult petere inuestituram
infra annū 7 diem. adijciatis illam clausulam 7 d̄ns va
salli vel heres eius pollicetur fidelitate. Si non esset illa
clausula vel similis amitteret feudū. **C** In ea gl. ibi Im
perialem. not. primā limitationē ad tex. nostrum vt habe
at locū in maiore non aut pupillo. Nam l̄ pupillus filius
heres vas. non petierit inuestituram. i. annum. 7 diem tñ
non cadit a feudo. Quid in pubere minore. xv. ānis vi
cam in. c. i. s. preterea. i. de p̄bi. feu. alie. per Fed. **C** Ad
fi. nō. q̄ paganus h̄z annū 7 diem ad petendū inuestiturā
vt hic: miles h̄z annū 7 mensem dixi in. c. i. s. quo tpe mi
les 7 sic sit sc̄da limitatio ista. Fallit tertio q̄n̄ subest iusta
cā: nam excusat̄ vas. 7 alius heres qui non petijt inuesti
turam. j. annū. c. fi. j. de p̄bi. feu. alie. per Lotba. 7 no. in
d. c. i. quo tpe miles. Fallit quarto q̄n̄ feudum peteretur
vt de nono daret̄ nam ad petēdam nouā inuestiturā non
est p̄fixū certum tps ita hic Alua. post Bal. in. c. i. s. pre
terea de p̄bi. feu. alie. per Fed. 7 faciunt q̄ videbimus in
s. se. Fallit quinto q̄n̄ iuramētum esset p̄stitū d̄no 7 ei
heredibus seu successoribus quo casu l̄z d̄ns d̄cesserit nō
tenetur vas. petere inuestiturā a successore d̄ni qz sufficit
semel iuratum d̄no 7 successoribus. c. veritatis de iureiur
rando fm Jac. de bel. quod est valde notabile si est verus
pro vas. vt iuret d̄no 7 eius successoribus. Fallit sexto q̄n̄
vas. ignoraret mortem d̄ni vel filius vasal. ignoraret mor
tem patris vt. i. cōcludam in. q. Fallit septimo q̄n̄ domi
nus non inueniret̄ vel esset multum remotus a domicilio
solito vt concludā in. q. Fallit octavo q̄n̄ vas. non posside
ret rem feudale vt. i. in. q. Fallit nono quando vas. in
stā ignorantia ignoraret rē esse feudalem. vt. i. dicam. Fal
lit decimo q̄n̄ filius non se imiscuisset hereditati patris.
vt. i. cōcludaz. **C** Hūc veniendo ad q̄nes: quero heres
vasalli a d̄no vel vas. ab herede domini. j. annum a mor
te domini vel vas. non petijt inuestituram an perditus sit
feudum: dixerit aliquis cui dubiū qz casus hic. ego pu
tarem d̄rium qz annus 7 dies incipit currere a die scien
tie not. Bar. in. l. genero. ff. de bis qui nō. infamia in au

ten. hodie. C. de appella. facit quod no. Bal. in. l. q̄ d̄ni.
C. qui admit. Ita ē in terminis scribit hic Bal. Ja. ardi.
in summa ex quibus causis amit. sub rubricella ex quo tpe
currit annus. facit gl. s. quo tempore miles in. c. i. et ibi dixi
Alvaro. hic facit in simili de. i. in fi. de concess. p̄ben. ter.
expressi. in. l. quida; decedens. s. fi. ff. de administra. tuto.
in. l. quinquaginta cum glo. C. de excusa. tu. in. l. fi. ff. de tu
to. et cura. datis ab bis in. l. i. ff. de requi. reis. facit. l. ij. C.
vbi in rē actio. 7 quod no. in. l. labeo. ff. de reg. iuris. Bal.
in. l. ij. C. quō 7 q̄n̄ iudex. sed scientia mortis domini qz in
facto alieno non presumitur in dubio. l. verius. ff. de p̄ba.
incumbit ergo domino probare scientiaz ad hoc vt currat
tempus anni et diei et qualiter probetur scientia traditur
per gl. i. l. si tutor. C. d̄ pericu. 7 cōmo. tu. **C** Quero si vas.
non inueniat dominum a quo petat: et labatur istud tem
pus an amittere debeat feudum dic q̄ non fm Ja. ardi.
per. l. pecunie in. s. fi. ff. de vsur. et in. l. i. in. s. dies. ff. quā
do appel. sit: dummodo coraz testibus prestetur q̄ per eū
non stat vt in. l. ij. C. de bis q̄ per metum iudi. non appella.
faciunt que habentur in cle. causaz de elec. in. c. fi. d̄ appe.
de quo in. d. c. i. quo tempore miles. **C** Quero an vas. d̄be
at ire ad locū vbi est d̄ns si non reperiat p̄ntem ad habita
tionem solitam 7 r̄ndet idem Ja. q̄ sic. nisi eēt nimium in
remotis. l. s; 7 hoc in. s. ij. ff. de p̄curator. l. iij. in. s. si tam
vicinum. ff. de dā. infec. d. cle. causam qualiter autem in
telligatur eēt locus vicinus vel remotus dicit Ja. ardiso.
q̄ tūc dicit̄ vicinus quādo de facili pōt adiri. ar. in. l. fi. ff.
de iudi. 7 quando de facili possit adiri iudex arbitrat̄ur
sc̄dm locoz 7 tempoz ac p̄sonaz qualitates. l. p̄tinuus in
s. item si ita. ff. de r̄b. ob. 7. l. ij. s. si quis. ff. si q̄s cautioi. 7
de hac questione dixi. s. quo tpe miles in. c. i. super text.
doc. in. c. cum nobis olim de elect. **C** Quid si d̄ns decedat
relicta vxore pregnāte a q̄ est petēda inuestitura 7 cui fide
litas fienda dic q̄ omnia fiant nomine ventris. Bal. in. l.
qui in vtero. ff. de statu hominū datur. n. p̄ pretorem cura
tor ventri qui fidelitatem recipit Bald. in. l. fi. in fi. C. de
testa. milit. **C** Quero quare tale tps fuerit ita limitatum
7 dixit Spec. in ti. de feudis in. s. q̄m̄ n̄. xvij. q̄ quidam
dixerunt q̄ sicut est duplex bonorum possessio. l. edictalis
7 decretalis vt in. l. i. s. decretalis. de success. edic. Ita du
plex successio feudi. l. edictalis qua q̄s succedit in feudo
7 decretalis qua d̄z infra certū tps d̄nm agnoscere 7 fide
litate facere 7 sicut bonorum possessio decretalis nihil ope
ratur sine edictali vel edictalis anno finitur. l. emancipati
C. qui admit. ad bo. pos. Ita a simili fuit statutus tps āni
et diei. Sed ego puto q̄ non possit assignari aliqua ratio
concludens: sed solum ea sit ratio qz placuit ita latozibus
legum 7 consuetudinum feudalium vt no. glo. in. l. i. in. s.
puericiam. ff. de postu. 7. s. si de inuesti. inter do. 7 vas. lis
ozia. in. c. i. in glo. iij. 7 Bal. in fi. sue lecture post tractatū
p̄clusionum. **C** Insuper post alios sequendo potissime
Alvaro. quero an vas. elapso tempore inuestiture petēde
possit purgare moram Ja. ardiso. in summa ti. quibus mo.
feu. a. sub rubricella ex iuxta cā vas. excusat̄ 7c. t̄z q̄ sic dum
mō celeri satisfactioe sibi consulere studuisset ar. c. fi. extra
delocato de rebus ecclesie nō alie. c. si quis. ff. de alie. iud.
mutan. cā fac. l. ex hoc. in. s. si quis. Sed do. Bal. in au
ten. de iudi. s. opz. dicit q̄ q̄z ista opinio sit equa. non ta
men probatur per aliquā leges. Et ideo ex quo habemus
h̄ in. d. c. i. quo tempore miles. iura clara p̄figentia ter
minum: nec dicitur de purgatione more. stabimus legis
determinationi: 7 sufficit q̄ ita sit statutum. qui 7 a quib
bus. l. prosperit. Et hec opi. probatur in. c. i. s. quo tempo
re miles. 7 suadet ratio multiplex. Primo qz contra sta
tutum legis non purgatur mora vt de reg. in. lib. vi. glo.
notabilis in. c. cupientes in verbo expectati de elec. libro
vi. in cle. ne in agro in ver. ipso facto de sta. mo. Bald. 7
cōmuniter doc. in. l. si quis maior. exceptio Salice. C. de
transac. Bal. in. l. 7 si post tres. ff. si quis cautio. 7 in. l. fi

pacto quo penam. C. de pac. in. l. cum ancil. C. de incest. nup. Secundo quia iste contractus habet quandam temporalitatem cui si non temporaliter operetur non prorogatur. ff. de pactis. l. epistola. §. finali. ff. locati. l. quero. §. inter locatore. Tertio quod quoniam per moram fit retro translatio domini non debet purgari mora ut t3 Dy. i. l. si seruus. §. si sequitur. ff. de verbo. ob. Itē quod ubi fit resolutio contractus non est tractandū de purgatione more nisi cōsentiat altera pars ut. C. de pac. inter emp. l. commissorie. et ita tenet Bal. i. d. c. i. §. quo tēpore miles. facit quod terminus legalis interpellat vasallū. l. magnā de cōtrabē. et cōmit. fti. et sic quoniam ponitur per iudicē. l. celsus. ff. de arbi. secus si appōeret a parte. ut ibi. no. facit. l. si ita q3 in. §. scia de verbo obli. Et facit rō. nā ubi agit de resolutiōe actus durius agit cū. l. quas cū boie. l. si libertus. ff. de iure patro. Bar. in. l. si in insulā in. viij. col. ff. de ver. ob. Facit glo. in. c. l3 canon in verbo priuatus. que multū stringit p ista parte de elec. li. vj. Preterea ex quo non petijt inuestiturā apertū ē feudū domino. §. nō admittit purgatio. c. l3 de supplē. negli. prela. Unū est quod facit me dubitare. s. ter. in. c. potuit de locato. ubi fit iuris resolutio et a lege. et tñ admittit purgatio more. nā nō solū canonē infra biēniū cadit ipso iure s3 cōmunē sniam. Si dicitis ut dicūt ibi docto. q3 illa caducitas nō sit simplr a lege. s3 ita demū. si dñs velit sicut in. l. si. C. de cōpensa. quare nō sic ēt dicimus in feudo ut hec resolutio fiat dño volēte. Nā eadē rō ē que i emphiteosi. et quo ista resolu. est inducta in fauorē ipsius dñi arg. l. filio pterito. ff. de iniusto rup. irrito q3 testa. et gl. in. l. si. C. de cōpensa. Si autē dicatis quod voluit. d. Anto. m. d. c. potuit ubi spāle. q3 lex pcessit vltērius disponēdo ut possit purgari mora. quare nō sic i feudo. Nā ubi casus nō reperitur decisus arguim⁹ de similibus ad similia. c. i. §. de feu. cogit. et marie d epbiteosi ad feuda ut diri. §. i pludijs huius libri. Iste autē casus nō reperit decisus i feudo an possit purgare morā. ergo ad simile emphiteosis recurrām⁹ et sic. c. potuit in hoc hēat locū in feudis. facit nā dicimus quod de equitate canonica admittat purgatio more ubi partis nō interest. Hosti. in. ti. de arbitris. §. sed qualiter. N. sed nūquid religiosi Bal. in. l. qui de crimine. C. qui accusare. Imo. et d. Anto. in. c. dilecti de arbitris. facit gl. in. c. apud misericordē. rriij. q. i. et in. c. btus. rriij. q. ij. Bal. in. l. si pacto quo penam in fi. col. C. de pac. dñi autem non multū interest si vasallus itra tps debiti nō recognouit dñm infra breue tēpus velit morā purgare. ergo v2 q3 vasallus debeat admitti saltē de equitate canonica nisi forte dicatis quod propterea aliud in emphiteosi quā in feudo quod emphiteosis est cōtractus onero. §. adeo insti. locati. feudū autē est beneficiū. §. titu. i. §. in quibus et diri in pñdij. id nō miz si vno casu lex nō admittit purgationē more in feudo sed alio sic. s. in emphiteosi. Ita ēt tollit quod dicit Hosti. de purgatiōe more. nā h cadit a beneficio potius quāz dāmficet id illa eqtas forte non attendetur cogitētis. **Quero** quod si i testō sit pterit⁹ posthumus et filius natus est institutus. quid erit interim de feudo cū pterito suspendat interim ius adēdi ut. ff. de acqui. here. l. ventre et de libe. et posthu. l. si filius dicit Bal. in. c. i. j. an agna. ubi hāc questionē. format quod nō d3 differri inuesti. filij iaz nati que in oēm casuz fienda venit arg. ff. de acqui. here. l. q3 si dubitet. **Quero** quod si elapso tpe anni et diei dñs postea acceptauit beneficiū vasalli an videat sibi tacite remittere morā. d. Bal. tenet hic quod sic. l. post diē. ff. de lege cō. et dicit quod vidit quosdā libros habere in ter. ista verba. s. nisi seruiet dño in cōcordiā. q3 tūc feudū retinet et. sed ista verba coiter nō sunt de ter. De hac qōne in. d. c. i. §. quo tpe miles sup glo. iij. in fi. **Quero** si vasallus petijt. sed dñs infra dictū tps noluit inuestire an priuabitur prietate dic quod sic s3 quod tenet gl. §. per quos fiat inuesti. in. fi. et And. de iser. in. c. ij. in. §. i. j. d lege cor. **Quero** quod si vasallus qui nō possidebat nō petijt inuestituram infra dictū tps nec fidelitatis iuramentū pstitit an isto ca

su sit priuatus iure suo s3m formā hui⁹ ter. **Sul.** de cuncto posuit hanc qōnez in. l. solēmbus. C. de rei vendi. et determinat quod vasall⁹ nō amittat ius suū. p̄io per. l. forma. §. si cū ego. ff. de censi. facit in. l. que quisq3. ff. de acqui. reruz domi. Itē rōne quod ad hoc vasallus amittat feudū requirit quod sit in dolo. j. de pbi. seu. alie. per lotha. c. h. S3 nō pōt sibi ascribi dolus non possidēdo. q3 ex quo non h3 cōmoda feudi non tenet subire onera. Itē quod nō d3 sibi imputari tēpus id quod diu litigat cum possessore. l. q3 diu. C. q3 admitti. ad bonoz pos. pos. qd ē valde notabile s3m ipsuz **Sul.** que Bal. Sali. et R. apb. sequunt i. d. l. solēmbus et p hac snia adduco glo. fi. in. c. ticius. j. si de feu. fue. cōtro. ubi vsq3 ad triginta annos nō excludit a reuocando: alienatū agnato: q3 tūc h3 solū annū ubi certe si teneret petere inuestiturā esset exclusus p annuz et mēsez ad plus ut hic. similiter reperi And. de iser. j. de capi. cora. c. i. in prin. tenere quod solum iste qui possidet priuaf seu. et eo quod nō petijt inuestiturā infra tps debitū et primo pbat p ter. §. per quos fiat inuesti. in prin. qui loqtur circa possidentē. Similiter adducit. §. pterea. j. de pbi. seu. alie. p Sede. q3 similiter p̄suppōit vasallū possidere. Itē adducit et rōnez quod per cōtumaciā p̄dit ut no. in. d. c. i. quo tpe miles Itē quod per culpā suā priuaf possēsiōe ut in. c. fi. §. quo tēpore miles et quibus cōcludit quod est necesse quod possideat. nā minus est hēre actionē quā rē. ff. de reg. iur. Idē tenz d. Fran. zabo. in. c. ij. extra de feu. **Quero** quod si vasallus ignoret esse feudū. nō petit inuestiturā infra tps debitū an priuandus veniat. et Bal. in. l. si. C. si pendē. appel. mouet qōnez et dicit quod nō quod equitas cōsuetudinis feudoruz cōseruat vasallū illesuz. ad quod facit. c. vasallus. j. si de feu. fue. contro. et diri in. c. si vasallus eo. ti. et p Ja. ardiso. ti. qui. mo. seu. amit. sub rubricella si nō petierit vasallus inuestiturā infra annū et diē et. facit. j. c. i. de p̄tro. inter do. et emp. seu. **Quero** que debent p dñm p̄bari ad hoc ut vasallus incidat istā penā et currat hoc tps so. d3 in primis p̄bari quod vasallus se gessit p herede quaten⁹ feudū trāseat ut in heredē: vel alias gess. rit se p vasallo quatenus feudū nō trāseat ut i heredē ita Bal. j. de ca. cor. in prin. sensit per illū ter. qui dicit heres et. qd verbū quātū ad onera hereditaria significat imittōez ut. C. ad fil. l. pe. itē d3 p̄bare scientiā quod in facto alieno p̄sumitur ignorantia. ut. ff. si cer. pe. l. eius qui in fi. et in. l. si. ff. p suo et nō solū d3 p̄bare sciam feudi s3 et scientiā paterne mortis ut. C. de capi. l. nec non. licet eniz filius etiā ignorans sit suus et necessari⁹ d iure civili nō tñ quātū ad onera hereditaria ut. ff. de lega. i. l. nā nec emancipat⁹. et pro hac opi. facit ter. in. d. c. i. §. quo tpe miles et ibi diri. **Quero** an vasallus possit cōpelli p dñm infra annuz et diē ad petendā et accipiendā inuestiturā et fidelitatē prestandam dic quod nō. l. sine pars. C. de colla. et de reg. iur. l. cum tps s3m Nico. de nea. et tenet et An. de iser. hic et Jac. ardiso. sub dicta rubricella ex quo tpe currit annus. qd intellige vtz in cāu nō quod vasallus erat in possessionē. S3 ubi dominus est in possessione et non vasallus tūc aliud est ut statim dicā in. §. se. **Quero** an infra illud tps cogatur vasallus seruitiū prestare vel si infra illud tps offendat dñz an amittat. et dic s3 Ja. d bel. qd sic ar. i. c. i. §. s3 nec alia.

Est et alia. Paratus facere inuestiturā reales vasallo verbaliter inuestito si petierit fidelitatē ab eodē vasallo et requisitus solēnter s3 formā huius §. noluerit contumaciter fidelitatem p̄bare priuaf vasall⁹ feudo nisi fuerit feudū in quo nō iuratur fidelitas et si nō prestiterit auxiliuz dño in p̄lio. Item si grāde periculū iminens dño non denunciauerit eidē. Itē si concubuerit cum vtrore vel sorore vel nuru vel filia dñi existente in capitulo similiter seu. priuaf. b. d. vsq3 ad. §. porro. **Nō** ibi pollicēdo ad hoc ut habeat locū pena dñus. §. opus est dño offerre inuestituram vasallo rō est quod ibi prestatio est reciproca petens vnū debet offerre p parte sua alterū **Lulianus.** §. offerri. ff. d actio. empti. l. ediles. ff. de edil.

edic. ergo dñs pctēs fidelitatē dñs prius offerre inuestitu-
rā vasallo & dicit hic Bal. per hūc ter. q̄ si teneris mibi
adimplere & ego tibi q̄ iudex poterit assignare tibi dilatio-
nē intra quā tu mibi impleas & tu recipias a me imple-
tā. **C** No. ibi tribus vicibus. q̄ ad hoc vt habeat locum
pena hui⁹. §. requiritur tria dilatio & vna pemptoria nō suf-
ficat rō: q̄ vbi lex p̄figit statutu tps ad vnguē forma tps
est seruāda in penalibus s̄ Bal. i. autē. q̄ semel. C. quō &
q̄ iudex: & facit qd̄ no. i. c. i. s̄. de milite vas. qui contu. est
C No. ibi a suis parib⁹. q̄ pes curie sunt iudices iter do-
minū & vasallū q̄n petis fidelitas. **C** No. ibi si tñ bñficiū
q̄ vbi nō cadit subiectū non cadit qualitas. l. eius q̄ i pro-
uicia. ff. si cer. pe. nam si sit feudū in quo non cadit fide-
litas: ergo neq; pena rōne omisse fidelitatis. facit. l. eius q̄
ff. si cer. pe. c. ad dissoluēdū de desposat. ipuberū. **C** Itē
no. h̄ esse cāum q̄ cēset feudū ecclesiasticū i quo nō p̄stat
fidelitas. c. ij. s̄. p̄ quos fiat inuesti. puta vt dicit hic Bal.
q̄ feu. sit rei modice tūc nō tenet iuraf̄ fidelitatē. c. i. §. d̄
fidelitate. de cap. extraor. **C** No. ibi i acie preliante a cō-
trario sensu q̄ si vasallus reliquerit dñm i p̄lio nō periclitā-
tez i acie no perdit feudū p̄terea dñs agens ad amissio-
nē feudū cōtra vasallū tenet p̄bare duo copulate. p̄io q̄
cū reliquerit i acie itē q̄ reliquerit cū periclitatē. **C** No
i verfi. Item si vasallus. q̄ si vasallus sentiat periculum
mortis vel captiōis dñi vel grāde periculū & non denun-
ciauerit dño p̄det feudū. & subdit And. q̄ qd̄ sit graue p̄-
culū vel dānuz erit arbitrariū iudici. j. eo. §. sed qz. z. j. h̄
finis lex i p̄i. **C** Querit qualiter itelligit̄ p̄ceptū qd̄ facit
dñs vasallo vt veniat ad exercitiū. Respondeo q̄ itelligit̄
q̄ veniat armatus cū equis zc̄ s̄m qualitatē p̄sone & feudū
s̄m Ang. in. l. si non sortē. §. libertus. ff. de condi. indebi.
C Quero pone vasallus vult probare dñs non esse mor-
tuum ex vulneribus perceptis in acie in qua vasallus do-
minū periclitantē reliq; quinimo poti⁹ ob malā medici-
naz vel custodiā: respondeo s̄m Bal. vasallū esse admit-
tendū ad p̄ba. vt nō priuet̄ feudo: faciūt que habent̄ i. c.
iij. loco d̄ proba. **C** Quero nunquid. §. noster qui loquit̄
de inuestitura ibi inuestiturā pollicendo. loquat̄ de inue-
stitura vera & propria: an de inuestitura abusua. Respon-
deo s̄m Jaco. de bel. q̄ loquitur de inuestitura vera non
iam facta: quia si esset facta inuestitura frustra quidem
tractaretur de traditione possessionis cum iam ipse va-
sallus possideat ar. l. corru. C. de usufruc. z in autē. sacra-
menta p̄uberū. C. si aduersus venditionē. ergo loquitur
de fienda nō autē de facta. Et cōsequēter loquitur de inue-
stitura noua nō autē veteri. qd̄. d. Jaco. limitabit̄ verū
vt nō loq̄mur d̄ veteri inuestitura vasallo possidēte. si autē
dñs posse derit tūc. §. noster loquit̄ etiā de inuestitura ve-
teri s̄m And. h̄ aduerten. q̄ in prin. huius. c. vasallus in-
fra annuz & diē nō pōt moueri a possessione pp̄ nō petitas
inuestiturā & fidelitatē nō prestatā. Rō qz̄ consu. feudalis
dedit dilationē anni. & diei in prin. huius. c. ergo qd̄ eius
fauore est inductū nō debet zc̄. l. qd̄ fauore. C. d̄ legibus.
Itē quia beneficiū concessū a. l. nō est auferendū. l. si ar-
rogator. ff. de adop. ergo dilatio anni & diei cōcessa vasal-
lo nō est auferenda. tñ si feudū esset nouū & dñs iam de-
didisset possess. tunc dñs pōt petere iuramentū fidelitatis an-
te annū. & ita pōt loqui. §. noster in p̄io responso. & interi-
t̄ ob alias causas possit priuari feudo. puta si reliquerit
dñm in acie periclitantes. Itē in. §. itē qui dñs. j. eo. s̄ Jaco.
de bel. & sic in omni responso siue ver. in hoc excepto p̄io
de quo vt prime **C** Quero cū glo. fi. in v. intelligo zc̄. si
dñs iam fecit inuestituram realē absq; fidelitate vtz po-
stea dñs vult eā sibi prestari. s̄ si vasallus eā facere recu-
sat an priuari debeat feudo. Et respondet glo. arguēdo
s̄m practicā lombardozuz sumptaz vt̄ puto ex. l. si cuiuscū
q; allegata per ter. s̄. de milite vasallo in. d. c. i. post prin.
vz q̄ dñs per libellū debeat dictā fidelitatē a vasallo pe-
tere quo casu vasallus expectat̄ per annū & diē ad dictam
fidelitatē prestandā interim possidendo feuduz quo casu

tp̄e elapso priuabit̄. d. feud. Et et hoc infert̄ gl. q̄ est lon-
ga dñia iter istum qui iā habet poss. feudi q̄m expectat̄ per
annū & diē. & illū qui nondū habuit possess. q̄m nō expecta-
tur tāto tpe sed solū ter citat̄ que citationes poterunt mul-
to breuiori tēpore fieri & causa expediri. Et hoc intelligit̄
per ver. huius. c. Sed aduertēdū qz̄ ista glo. presupponit
q̄ dñs iā fecisset inuestiturā realē sine fidelitate q̄ habe-
at necesse expectare annum & diem ad fidelitatem sibi pre-
standam: q̄ non admittit Bald. dicens q̄ imo erit arbi-
trariuz s̄m formam huius. §. z. l. mancipiorum. ff. de op.
lega. & hoc videtur Aluaro. equū ne domus videatur ef-
se deterioris conditionis quanto magis liberalis existit. &
maius beneficium contulit tradendo possess. feu. q̄ dñs do-
minus non fuit ita liberalis faciendo solūmodo inuestitu-
ram abusua: arg. in. l. sed & si in. §. consuluit cuz ibi not.
ff. de peti. heredi. & extra de testa. in. c. cum in officij. Itē
quia iste vasallus non videtur tradendus cum dolo vt
fraude velle videatur illam dilationem vt in. c. fina. j. de
probi. feud. alien. per lotha. Item quia sicut dominus fa-
cta fidelitate possit compelli omnino ad tradendam pos-
sessionem vt. s̄. de no. for. fide in fi. Ita & eodez modo va-
sallus habita possess. potest compelli omnino ad prestandā
fidelitatem cum parē vicem inter se habeant. vt. s̄. de
for. fidei. in fine. per quos fiat inuesti. & quod ibi dicit̄. & fa-
cit nam erubescimus cum sine lege loquimur. §. conside-
remus in autē. de trien. & semisse. l. illaz. C. de colla. sed
hoc non reperitur lege cautum q̄ si dominus dedit pos-
sess. reale feudi q̄ vasallus habeat annum & diez ad in-
randum fidelitatem domino instante vt iuret. ergo tem-
pus non erit certum sed arbitrariuz. Ad primum huius
c. respondeo dupliciter primo q̄ procedit in feudo anti-
quo ve iam fundato in vasallo vel successore. Nos loqui-
mur in feudo nouo. Ideo non habet tantum tempus vel
aliter ibi loq̄tur quando dominus aliter nō interpellat va-
sallum de fidelitate h̄ vero loquimur quando dominus q̄
tradidit possess. vel tradere vult interpellat pro fidelitate
vasallum. Oppo. ab extra contra istum ter. in fine. q̄ in
feudum non possit dari absq; fidelitate. quia omnis diffi-
nitio debet conuerti cum suo diffinito. l. i. ff. de dolo s̄ fe-
dum dicitur a fidelitate. c. fina. s̄. per quos fiat inuesti. igi-
tur zc̄. so. dicendum s̄m Jaco. de bel. q̄ quedam sunt es-
sentialia feu. vt seruiciuz & sine illo feudum eē non pōt ar-
gu. de mili. vasal. qui arma bellica depo. in fi. alia sunt na-
turalia feudi vt iuramenti prestatio & lz ipsa fidelitas sit es-
sentialis in feu. iuramentum tamen non est substāiale po-
test enim esse fidelis sine iuramento. Ideo remitti potest
ff. de damno infecto. l. qui bona. §. penul sicut dicimus in
venditione in qua precium est essenziale & sine eo esse non
potest. ff. de contrabenda emptio. l. i. sed quedam sunt na-
turalia vt euictio & illa remitti potest. ff. de actio. emptio.
l. exempto in principio & §. fi. & lz non sit verum feudum.
tamen illis modis admittetur quibus & verum feudum
de feudo non hab. propri. natu. feudi. c. i. **C** In gl. forte
ad finem signate glo. valde notabilem que restringit ter.
nostrum vt solum lata culpa in negligendo sit causa amif-
siōis feudi. secus autem si fuerit culpa leuis vel leuissima
in negligendo vt non cerciozetur dominus de periculo
potest esse ratio quia dolus & lata culpa equiparantur. l.
quod nerua. ff. depositi & hoc dicit Aluaro. hic esse arbi-
trio iudicis relinquendum argu. c. de causis de offi. dele-
gato. facit. c. i. post prin. j. hic finitur lex. §. sed quia. j. c. z
c. i. s̄. titu. p̄i. **C** In glo. q̄ ergo ad fi. nota gl. que limitat
ter. vt creusetur vasallus a priuatione feudi quando non
potuit cetiozare dominum neq; resistere volenti nocere
domino. **C** In gl. hic notandum ad fi. nota glo. pulchra
q̄ de consuetu. feu. pp̄ ingratitudinē patris priuantur fi-
lij & eius descendentes an autem priuentur agnati quan-
do sit paternum habetis casum in. c. si vasallus culpam
si de feudo fue. contro. **C** Post aluaro. quero ab extra
an vas. debeat p̄ponere salutem dñi sui proprie saluti dic

¶ non ut habes pprie glo. f. de alie. feu. paterni. in prin-
cipio et ibi dicit nec isto casu intelligitur dimisisse dñm qz
cā salutis pprie dimisit ar. ff. de acqui. pos. l. interdum
§. i. in fi. et t3 Ja. ar. d30. d. qua questione dic p glo. et doc.
in. l. i. §. eodem autē tecto. ff. ad fil. et diti. f. co. i. §. porro
vbi glo. tangit et vide optimam glo. j. hic finit lex in. §. fi.
¶ Quero pone qz erat impossibile dñm adiuvare et iō vas.
dñs deseruit an puniat et dic qz nō s3 dictū Ja. ar. d30. ar.
l. omne delictū in fi. ff. de mili. l. itē qrit. §. exercitā. ff. loca-
ti et ita Bal. hic et pbaf. f. e. i. §. sed nec est alia. s. d. feu.
sine cul. non amit. c. ii. in fi. **¶** Quero qd si vasallus dese-
ruit dñm non turpi de cā sed forte timendo crudelitatez
tyrāni: an puniet et respondet idē Ja. qz nō. ar. ff. et q. ca.
in pos. eaf in. l. fulcinius in. §. quid sit. c. ad apostolice ibi
Pe. de ancha. de re iudi. li. vi. vbi excusant subditi fede-
rici qz pp timorē tyrānidis federici nō paruerūt mādati
pape. l3 papa ē respectu tēporaliū sit corū superior dñs.
¶ Itē circa ver. rursus oppo. ab extra qz hic dē qd vas.
comittēs delictū i psona sororis dñi sui qz priuat feudo s3
cōtra de. c. i. i. an iste qui interfecit fra. do. vbi dicit qz ē
occidendo fratē dñi non amittit feudum So. plus vide-
tur peccare et cū maiori ignominia qz occidendo merito
hic priuatur ar. in. l. isti qdē. §. i. ff. qd me. cā et t3 Ja. ar. d30.
¶ Quero quid si ista soror dñi erat maritata sed ad-
huc stabat in domo fratris vna cūz marito suo vt sepe ac-
cidit an isto casu habeat locum iste ter. et puto qz sic p ter.
in. §. item si fidelis. s. quibus mo. feu. amit. qui solum cō-
siderare videtur delictum esse cōmissum in domo dñi: nā
maiorē iniuriā putauit legislator dño fieri in domo
ppria quā alibi vt. ff. ad. l. iul. de adulter. l. qd ait. et ita di-
xit glo. super verbo sciens. s. in. d. ti. qui. mo. feu. amit. in
§. ii. Idem dicendum per predicta de sorore dñi que re-
mansisset vidua et postea esset reuersa in domū domini.
Idem dicendum esset si esset sponsa et nondum traducta
ad qd facit insti. de nuptiis. §. si vxor et. ff. de spōsa. l. tutor.
¶ Quero an ille. §. habeat locum si vasallus fecit etiam
cum voluntate istarum mulierum. Et respondeo qz sic
quia non consideratur voluntas earum. argu. ff. de iniu-
riis. l. i. §. vsqz et. l. si quis seruum et tenet Jacob. ar. d30.
¶ Quero quid si vasallus hoc fecit cūz voluntate dñi re-
spondeo qz non priuabitur feudo ar. in. c. i. §. et si clientu-
lus. s. de feu. alie. et tenet idem Ja.

¶ Porro Vasallus perdit feudum si aggressus fue-
rit dominum vel vicum in quo sit dominus
vel manus impias intulerit contra dominum vel mortu
voluerit tradere dominum hoc dicit vsqz ad. §. Itē qui
domino. **¶** Nota ibi assalierit. quid sit assalire nota. in. c.
l. in. §. i. i. §. qui. mo. feu. amit. la prima rubrica et debet
stare ter. in sequentibus hoc modo videlicet vel vicus in
quo est per viz aggressus fuerit: licet aliqui libri habeant
vel in cum in quo et. et male quia tunc littera esset sine itel-
lectu. **¶** Nota ibi vicum: qz si vasallus fuerit aggressus
locum per violentiam in quo sit dominus perdit feudum.
¶ Nota ibi nuptias qz si vasallus manus intulerit erga
dominum non ad malum propterea non perdit feudum
notanter ter. dicit nuptias et facit. c. si quis suadente. xvii.
q. iiii. cum ibi no. **¶** Nota ibi graue a contrario sensu. qz
et leui iniuria illata domino a vasallo non facit perdere
feudum. **¶** Nota ibi insidiatur qz vbiqz vasallus insi-
diatur vite domini perdit feudum. Quid autem si sine in-
diis vasallus vellet perdere dominum: respondet An. di-
stinguendo aut peruenit ad actum offensionis et tūc pdet
feudum nisi fecerit se defendendo vt hic in gl. cōmuniter i
hoc approbata. Aut deuenit ad actum offensionis prori-
mum. sed non offendit: puta quia leuauit vasallus manus
contra dominum tunc non priuatur feudo s3m Aluaro. et
alios hic per. c. si voluerit de capi. qui cu. vendi. Aut ste-
tit in meris finibus voluntatis: et tunc non perdit feudum
c. i. §. si voluerit. s. praxime allega. et facit qd not. in. l. si
quis ne dicam rapere. C. de episcopis et cleri. An aut ter.

nofter procedat siue vasallus person aliter siue mandane
rit alteri vt aggrediatur dominū vel insidiatur mortu dñi.
videtur prima facie qz non qz ter. dicit si dñm assalierit. f.
ipse vasallus. In cōtrariū determinat And. qz qui p aliū
facit ipse fecisse videtur. l. i. §. deiecit. de vi et vi arma. c.
mulieres de sen. c. cō. et no. ibi Panoz. et Bar. in. l. sed si
vnus in prin. et in. l. non solū. §. si mandato. ff. de iniuriis.
¶ No. hic esse glo. qz si vasallus copulauerit amicitiam
cū inimicis dñi sui perdet feudū. quā gl. limitabitis vcrā
dñmodo copulatio amicitie cū inimicis vergat in dispen-
diū dānum et iniuriā dñi. s. qui. mo. feu. amit. scda rubri-
ca. Nā si vasallus cōtraheret amicitia cū inimicis dñi nō
i iniuriā neqz dānū dñi. s3 qz oposum et virtuosus ē acqui-
rere amicos: certe vasallus non amittet feudum. Secus
aut si hec inimicitia esset in dānū dñi: puta vasallus cōtra-
bit amicitia cū inimicis dñi. ad hoc vt inimici sint potētio-
res dño: attenditur iste finis qz oia a fine nominatur. l. re
non nouā. C. de iudiciis. Sed difficultas stat in hoc quis
teneatur pbare an vasallus qz nō cōtrahit amicitia cū ini-
micis dñi malo animo. an dñs debeat probare qz vasallus
cōtraheret amicitia cū inimicis dñi ad odiū ipsi domini
qd magis placet arg. l. quotiens. §. qui dolo. ff. de proba.
Nā cōtrahere amicitia nō est de genere maloz. l. late
culpe. §. amicos. ff. de ver. sig. Hoc amplius peccaret va-
fallus si teneret inimicitia cōtra inimicos dñi. Et qb° seq-
tur notabiliter qz si dñs pbaret vasallū cōtrahisse amicitia
am cum inimicis suis non cōdēnaretur vasallus imo ab-
solueretur nisi pbaret qd in eius dānū dicta amicitia eēt
contracta qd est notabile. Et quo nota qz si vasallus fide-
iussisset p inimicis domini non cadet a feudo nisi fidcius-
sio celebrata sit p iniuriā vel dānū domini s3m Bald. hic
allegat Spe. ti. de treuga et pace. **¶** Quero cū eadē glo.
in ver. istud aut et. quid si dominus dñi virit nō fuit que-
stus de vasallo qui contra ipsū cōmisit aliquez de casib°
hic descriptis. An postea mortuo dño poterunt heredes
dñi inquietare dictū vasallū occasione dicti delicti. et re-
spondet qz non allegando plura iura v3 in fi. Idem tenet
glo. j. de probi. feu. alie. p Sede. in. §. insup. hoc idē t3
glo. s. qui. mo. feu. amit. in. §. i. et ibi dicit et tenui istas glo.
procedere nisi dominus celeritate mortis puentis. vel iu-
sta ignorantia non vindicauit. qz tunc transmitteretur ad
heredem. et hoc etiam tenet hic Bal. de quo p Ja. ar. d30.
in summati. qui. mo. feu. ami. sub rubricella si dñs cō-
questus i vita et rubri. se. et p Lano. i. c. si. extra de donat.
et ita ē tenet Ja. An. in addic. Spe. i. ti. de feudis. Vel ē
nisi esset talis fellonia per quā ipso iure cecidisset vasallus
a feudo qz illa ē non mota a defuncto ad heredem trāsit
vt vult Sali. et Bal. in. l. fi. in fi. C. de reuoca. don. Bal.
l. d. §. insup. faciunt que posui i. c. i. s. quo tempore miles.
¶ Quero qd iuris erit si vasallus iurat occidere dñm. tñ
non venit ad actum extrisecum an perdat feudum. Dicit
And. qz non nisi peruenit ad insidias vt properando. vt
s. no. i. d. §. si noluerit: psulo tñ vasallo vt abstineat a tali
iuramēto. Itē nō cōtrahat amicitia cū inimicis dñi quia
dñs est potens qz nō inspiciet an bono fine vel malo sit ptra-
cta talis amicitia qz potentioribus pares esse nō possumus
l. i. ff. d. alie. iud. mutā. et et cir cūstātis et qualitate psona-
rum et aliis coniecturis iudicam° an ad bonū finē vel ad
malū sit contracta p ea que habentur p Bar. in. l. d. pupil-
lo. §. si quis ipsi. ff. de opis no. nuncia. Ne ponāt ergo va-
falli feudum suum sub coniecturis.

¶ Item qui domino Vasallus perdet feudū
si neglexerit. i. noluerit
domino iusticiam facere vel si non prestiterit seruiciū p
quo feudum est pstitūz nisi sit iusta cā impossibilitatis. b. d.
vsqz ad. §. sed et quid. **¶** No. ibi noluerit. i. non pmiserit
iusticiā fieri a iudice. **¶** No. secundo et codē ter. qz si va-
sal. noluerit facere iusticiā dño pdet feudū qz notabile de-
clarabit i gl. **¶** No. ter. i. §. itē qz nō pstat seruiciū nō pōt reti-
nere se. **¶** No. ibi spoliad° qz mero iurē nō pūabit vas. feu.

in casu huius. §. quinto requiritur scia quonia verbum spoliandus est futuri tps non pteriti iuxta scripta in. l. si quis in tanta. C. unde vi in. l. in criminali. C. d. in. om. in. in. c. si diligenti de for. cope. **P**o. ter. signabile q ipote tia vasalli excusat vasallu ab amissione seu. cu culpa vel dolo illa ipotetia no sit causata ar. l. si. ad si. ff. q in frau. credi. r que nota. in. C. q. bo. cede. pos. de hoc et videbitis. j. in glo. **Q**uero cu glo. ii. an determinatio huius. §. ha beat locu vbi cuq vasallus denegat iusticia dno et super re non feudali r respondet glo. q non quia solum intelligitur quando vasallus est conuentus super re feudali quo casu bene priuatur ipso feudo: secus autem si conuentus sup alia re denegatur iusticia: qz tunc non p iudicat sibi in feudo: quonia iudiciu sup vna re non parit p iudiciu in alia: ar. ff. de pactis. l. si vnus. §. ante oia ff. de excep. rei iudica. l. si mater. §. eadē. C. in quibus cau. res indi. no nocet p totu. r est ter. in proposito nostro. j. si. de feu. fue. co tro. in. c. vasallus il primo in fi. l. 3 gl. no alleget r per hoc habes expedita glo. vsq ad ver. istud ergo. r. que bene loquit s3 doc. **N**ota ergo ex ea gl. que restringit ter. nrm q vasallus qui non voluit facere iusticia super feudo dno pdit feudu. l. si vnus. §. pactus. ff. de pac. **A**nd. de iser. intelligit ter. isto mo: na si dñs citauit vasallu vt veniret respōsurus ad curia: qz fortassis vult pete a vasallo feudu ob aliqua culpa ipsius vasalli r ipse vasallus expresse dixerit: ego nolo venire ad curia ne dominus consequatur iusticia perdit feudum vasallus: vbi autē vasallus non fuit verus contumax sed fictus non perdit feudum sed possessionem quam infra annu recuperare poterit r post annu pdit et feudu quo ad proprietate: allegat. c. i. §. i. hic finit lex. vor allegat. c. i. §. de mili. vas. qui contumax est. r sic an. restringit vt non habeat locum in ficto contumace ni si post annum vel possimus ter. generaliter intelligere p ut generaliter loquitur. c. quia circa de privilegiis. l. i. §. generaliter. ff. de leg. prestā. ecce notabile: ponam: ego habeo vasallum mediolanen. qui est preses vel collateralis in vna ciuitate coram quo sum accusatus: volo prestare fideiussores quibus prestis de iure non potest me icarcerare quia est pena pecuniaria. l. i. r. ii. ff. de custo. r erbi bi. reorum: hoc non obstante incarceratur me contra iusticia: certe perdit feudum: quanto ergo magis quando vasallus non facit iusticiam in re feudali perdit feudum ar. l. in seruorum. C. de penis **E**go putarem dictum andree quo ad exemplum esse verissimum pp rōnem r idez dicit hic Alvaro. si a filio vel alio domestico vasalli dominus offenderetur r requisitus a dno exhibeat offendente puniendu p offensa recusat h velle facere: priuabitur feudo. §. insuper. j. de probi. feu. alie. p **S**e. r hoc modo fm **A**nd. posset exemplificari in iudiciis criminalibus hoc p sustineri generaliter per glo. r que videbimus in. §. sed r qui delator proxime se. **S**ed in civilibus cogor. multum dubitare pp auctoritates an. in eo q concludit huc. §. de bere intelligi generaliter **J**a. de bel. r **B**al. r glo. qui concludunt hunc. §. non procedere qn vasallus noluerit facere iusticiam domino in alia re quam feudali secudo qz in materia penali in dubio proceditur stricta via ar. l. cu quidam. ff. de libe. r posthu. nam si non delinquit i re feudali ergo non dz priuari feudo. d. l. si vnus. §. an omnia nam iurisdicatio feudalis solum est limitata ad causas feudales. **I**nno. in. c. ceteru d iudiciis. ibi **P**anoz. r limitata causa limitatu parit effectu. l. age cum. C. de transac. p pterea verior scia glo. **J**a. de bel. r **B**al. **A**d si. no. q si dñs noluerit facere iusticia vasallo de re feudali vt dictu est ecotra priuabit dñs pprietate rei feudalis qua gl. intelligite sane qn no voluit facere iusticia vasallo i re feudali secus in alia re quemadmodu dictu est. §. de vasallo. **E**xtra glo. quero qua actioe agitur cōtra vasallu qui recusat prestare seruitiu p feudo respōdeo q dñs potest agere directa rei vēdicatione si sit dñs vel publiciana. c. j. §. si. §. de inuesti. i mari. fac. §. sunt r alie. in fi. d act. r. l.

i. ff. de publi. vel agit conditione ob cam. facit. l. i. C. d. do na. que sub modo vel actione prescrip. verbis vel stipulationibus si fuerit interposita. l. rebus. C. de reru p muta. l. traditionibus de pactis. vel actioe in factum vel ex moribus feudozum. l. sancimus. C. de sacrosan. eccle. s3 **J**a. d bel. vel fm **B**al. poterit agere actioe triticaria tanqua pcedo. l. i. in fi. r. l. ii. ff. de condi. tritica. facit. l. emptorem §. si quis virgines. ff. de actio. emp. dicite vt scribit plene **B**ar. in. l. i. ff. de donati. generali **A**lva. hic distinguit q aut sumus in casu in quo vasallus esset priuatus ipso iure qd quando sit dñs in. d. c. i. §. de feu. sine cul. non amit. r plenius in. c. i. in prin. §. qui. mo. feu. amit. r tunc non est dubium qd dominus habet plenum dominium r plenas rei vendicationem: aut sumus in casu in quo venit priuatus per sententiam prout est in casu nostro vt dñs super ter. r in hoc sunt opi. diuerse de quibus. §. dñs et isto casu. d. **B**al. videt sequi **J**a. de bel. q dominus possit agere directa rei vendicatione arg. de inuest. de re alie. fac. in fi. vel conditione ob causam vel sine causa. l. in rebus C. de rerum permuta. vel conditione ex lege. l. si quis cōductionis. C. locati. vel conditione ex moribus in subsidium. l. sancimus. C. de sacrosan. eccle. nec poterit vasallus excipere de vtili dominio quia replicabitur de culpa r in huc modu priuabit iure suo ar. ff. de iof. testa. l. papi. §. si filius. r. ff. ex qui. cau. maio. l. nec no i. §. exceptio. **S**i autem ageretur contra tertium possessorem: certu est q si posset excipere de iure vasalli. tum quia elisum est. tuz qz sua non interest arg. in. l. ii. ff. si ager. vectiga. vel empbi. r. ff. q potio. in pigno. habe. l. creditor. §. ii. tuz qz exceptio ista de iure tertii. s. vasalli non enervat intentionem agentis. **I**o non venit admittenda per no. in. l. cu3 seruū quispiā. C. de seruis fugiti. in. l. ii. C. de excep. re in. **P**ut tat tñ idem **B**al. q vasallus posset conueniri etiā triticaria tanq pcedo. l. i. in fi. conuncta. l. ii. ff. de tritica. **I**tem conditione ex moribus vt. §. dñs arg. ff. de contrabē. ep. l. sed celsus. §. si fundus r de ac. emp. l. epto. §. si quis virginem. r hoc plene disputatur per glo. in. c. fi. j. de capi. qui curiam vendi. **E**t hec distinctio est de mente **B**ald. hic. **I**tem est notanduz q vasallus non tenetur prestare seruitium domino nisi quando indigeat rursus etiam si i geat debet admoneri r interpellari a domino nisi aliter sit conuentu de certo seruitio prestando certa die. c. i. §. firmiter. j. de probi. feu. ali. p **S**e. c. i. §. ii. hic finitur lex r. c. i. §. similiter de capi. cora. fm **A**nd. hic. **E**t de seruitio dno exhibendo posuit ibi **A**ndr. §. titu. i. c. i. **I**tem **A**n. hic sentit q si expressa conuentione vasallus teneat prestare seruitium: impotentia cum non excusat. **S**3 hec opi. non est vera per ter. ibi qz non potuit: ipotentia excusat a pena caducitatis feudi. **N**ā non distiguit ter. noster an seruitiu sit cōuentu vel no: ergo nec nos distiguemus l. de p̄cio. ff. de publi. marie qz sumus i articu. fauorabili. iō sunt amplian. d. l. cu quidā. **S**ubicit tamē **A**nd. q vbi cuq ipotentia faciendi seruitium dno est causata ex culpa vel dolo vasalli non excusat vasallus quominus pdat feudu regula. dānuz. r qz dicitur impossibilitas affectata. l. ii. §. si. ff. si quis cautio. **I**ntellige de culpa ad hoc destituta alias impedimentum siue impotentia excusaret vasallum vt dñs plenius in. c. i. §. quo tempore miles. **I**te hic §. non est correctus per. §. similiter sed distinguitur ex. §. nostro an vasallus sit potens vel non ad prestandum seruitium ar. l. sed r posteriores. ff. de legibus. r quod no. in l. sciendum. ff. qui satisda. cogan. **I**tem est notandum q vasallus tenetur prestare seruitiu domino in dubio cōsetur onus reale propterea: sequitur feudum sicut lepra leprosum ar. l. C. de donati. que sub modo r. l. via. cōstitui. §. si iur. ff. de serui. ru. p̄dio. r transit in successorē rei c. cum venisset de inuesti. l. pater. ff. de seruitu. lega. r melior ter. in. l. si. ff. de contraben. emp. **A**lmo quero pone q dñs consentiat alienanti feudu an videatur remittere seruitium emptori siue acceptori. **S**o. aut sumus in

casu in quo alienatio non est permiffa sine confenfu dñi
7 tunc non intelligitur remittere: ratio qz pñfus opatur
validitatem alienatiõis que non valeret alias sine cõfen
fu dñi: aut in alienatione nõ requirebat domini cõfensus
tunc vt aliquid operetur tenet remittere. c. ex litteris de
transac. ita An. hic. Ex quo infero qz in dubio confentiẽs
alienationi reiffudalis dñs nõ videtur remittere inter
esse suum qm regulariter alienatio feudi est prohibita. c.
i. j. de prohiben. feu. alie. per Sede.

Sed 7 qui delator. Si vasallus ac
cusauerit capi
taliter dñm ex qua accusatione sensit grane dñum: vel si
vas. carceratum dñm non adiuuerit perdit feudũ. b. d. vñ
qz ad. §. predictis. ¶ Not. ibi graue dispēdiuz: potest in
telligi vel qz ppter accusationem nõ veram diuulgatum
est in aures multoz boiũ deliquisse arg. l. in seruo. ff.
de penis. 7 alias graue dispēdiuz qz dñs fecit magnas
expēsas defendendo se ab accusatione. §. illud alias pre
terea fm And. ¶ Not. ibi vel si cognouerit qz si vas. sciue
rit dñm inclusum priuabitur feudo si eum nõ liberauerit.
Et nota qz vbi cognouerit non est necesse vt dñs denũciat
vas. se inclusum. sed satis est qz vasallus sciuerit dñm in
clusum. qz certus certiorari non dñ. l. i. ff. de actio. empti.
¶ Ibi inclusum expone. i. detentuz in vinculis siue quo
uis alio modo ita qz exire non possit ar. l. i. 7. ij. ff. de libe
ro homine exhi. c. nuper de sen. excoica. Et intellige istuz
ter. qñ dominus est detentus iniuste. secus si iuste: qz tñc
non tenetur vas. liberare arg. c. i. Et ibi nota. j. hic finitur
lex cora. fm And. hic. ¶ Nota ibi cū potuerit qz propter
imporēriam excusatur vas. simile vidistis in. §. prece. Ad
uerte ad vnum casum. Pone ep̄s vel alius prelatus in
feudauit te de quodam castro: deinde tu indiges pecu
nijs. pignozasti eidem prelato qui nomine ecclesie per
cepit multos fructus ex predio pignozato: queritur an
fructus percepti debeāt computari in sortem cū prelatus
noie ecclesie nulla seruitia exigere possit a vasallo. Vide
tur prima facie qz sic per. l. i. 7. ij. C. de pigno. act. vbi fru
ctus computātur in sortem in p̄rium est veritas per text.
in. c. i. de feu. qz interim dñs nulla percipit seruitia a vas.
cum ergo ecclesia nõ percipiat seruitia a vasallo fructus
h̄ loco eoz 7 fm aliquos est singulare in ecclesia fauore
ecclesie fm glo. or. in. c. cõquestus de vsu. Idem esset dicē
dum in pijs cãis a paritate rōnis qz privilegia concessa
ecclesijs intelligūtur cõcessa pijs locis. vt nota. in. l. sanc
imus. per Bal. C. ad trebel. facit not. in. c. i. de in. inte. re
stitutio. lib. vi. rōnem tñ decisionis. d. c. i. d̄ feu. ibi ponit
maxime Jmo. Rō. qz ex quo dñs feu. h̄ directuz dñium:
vas. h̄ vtile res puenit consensu vasalli ad dñm h̄ sub ti.
pignozis respectu vtilis domini vñsum fuit equũ pape vt
ex quo dñs vult liberare p̄ tunc vas. a seruius ad que te
nebat ratiõ vtilis dñij debeat et ipse dominus b̄re cõmo
ditatē ipsius vtilis domini 7 sic fructus: non aut compē
sare in sortē. 7 sic non est sp̄ale fm cõiter scribentes in ec
clesia. sed idē erit in dño feudi laico. c. cõquestus. vbi bo
nus tex. de vsu. In vno dicit Jmol. ibi in pe. col. p̄t esse
sp̄ale in ecclesia qz ecclesia dña potest remittere vas. pigno
ranti feudũ seruitia et inuito 7 in sortem nolle cõpensare
fructus. Sed si esset laicus dñs feu. non posset h̄ velle fa
cere inuito vasallo. 7 Jmo. ibi qz ille tex. non pcederet
in feudo ex quo nulla seruitia debentur qz cessat dicta re
cõpensatio ex qua nascitur equitas illius tex. Et ideo di
cet idem in emphiteosi si ecclesia vult remittere canones
emphiteoticũ. d. Anto. ibi aliter. In glo. ibi enitabit not.
duplicē forte litteram. vno mō in grauedinem. alio mō in
indignationē: 7 vtraqz littera bona. 7 exponit glo. i. a feu.
primari p̄t. Ex qua gl. singulariter no. qz si princeps scri
bat vasal. vt aliquid faciant sub pena indignatiõis. cer
te illa cõminatio operat vt si sint inobedientes possit p̄n
ceps eos priuare feu. 7 not. istam glo. ppter clausulã que

solet apponi in apostolicis dispensatiõibus. s. alle. none
runt se incurfuros indignationē beatoz petri 7 pauli: et
significat clausula cõminationē priuationis beneficiozũ.
7 de hac clausula in de. exiui de paradiso in fi. de verbo.
sign. ponit et Bal. in. l. cunctos populos in reperi. d̄ sũ.
tri. 7 fide catbo. Bart. in. extraua. qui sint rebelles in
verbo indignationē 7 qz ista verba nihil operātur h̄ sunt
simpliciter cõminatoria. Ad tex. nostrum p̄t responderi
hic lex p̄cessit vterius declarando quid per ista verba vel
let significatum esse. In ea. glo. ibi qui cū maior. not. vas.
equiparari liberto 7 dñm equiparari patrono. In ea. ibi
submiserit no. glos. que extendit tex. nostrũ in penali. vt si
vasallus fideiussit p̄ accusatore contra dñm. vel si ipse
vasallus submisit aliũ qui fideiussit pro accusatore con
tra dñm certe vas. perdit feudũ: not. in ti. de treuga 7 pa
ce. In ea. glo. ibi. l. post legatum not. qz vas. testificans cõ
tra dñm in accusatione criminali perdit feudũ cum limi
tatione quam statim videbimus. In ea. glo. autem nota
primaz fallentiã a tex. nostro qz si vasal. pro principe vel
prore publica accusauerit dominũ vel testificatus fuerit
contra dominũ certe non amittit feudũ. In ea. glo. ibi. §.
i. no. secũdã limitationē vt solum procedat in accusatio
ne criminali. vt dixi in tex. In ea. glo. ibi. §. si patris not.
tertiã limitationē vt vas. non perdat feudum si accusa
uerit dominũ prosequendo suaz vel suoz iniuriam. In
ea. glo. ibi. §. si. nota singularem limitationem qz vas. qui
accusauit dominũ capitaliter nõ perdit feudũ dũmodo
probauerit verã 7 iustam accusationē. faciunt not. in. l. qui
cũ maior in fi. ff. de bonis liber. 7 J And. secus in suo
quo ad dominũ cuius temeraria presumptio refrenat
Spec. in ti. de accusa. ver. quod est libertus. In ea. glo.
ibi. §. i. nota hãc limitationem. vt nõ procedat in accusa
tione ex qua nõ ingeritur magna pena qzuis iudex iniqz
magnam penã domino imposuerit. ar. l. si per impruden
tiam. ff. de euic. In ea. glo. ibi. l. ij. nota sextam limitatio
nem vt tex. noster nõ procedat quãdo quis defendendo
vel vlciscendo processerit cõtra dominum. In ea. glo. ibi
l. post legatum qz dixit glo. de vasallo perhibente testimo
nium intellige fm Aluaro. 7 alios quando sponte id fe
cit. secus aut si fuisset coactus per iudicē qz tunc excusare
tur vt. i. tangit glo. 7 in glo. accu. in. d. l. post legatũ. in. §.
i. not. glo. in. d. §. similiter. i. de consue. rec. feu. testis eniz
regulariter potest cogi. l. si quando. C. de testi. In propo
sito tamen vas. non debuisset cogi sicut dicimus de liber
to contra patronum. l. idonei. ff. de testi. vnde iste vas. d̄
resistere ne perhibeat testimoniũ 7 non resistens videtur
volens ita potest intelligi. d. l. qui cū maior. in. §. sed non.
tamen si non obstare repugnatione sua iudex pur coegit
set non amittet feu. qz propter seueritatez iudicis excusa
retur. d. l. qui cum maior. in. §. si. Nam iudex forte compu
lit eum qz dicebat qz non reperiēbat prohibitus p̄ dictus
de testi. l. i. ff. de testi. de qua mã tu dic vt nota. i. de con
sue. rec. feu. in. §. similiter 7 in. d. l. post legatuz. in. §. his
vero. 7 posset induci ista glo. in arg. fm Bal. qz valet di
ctum testis non citari quod est vey dũmodo iuret parte
presente vel citata vel ammonita que monitio vim eitatio
nis habet. vt nota. C. quomodo 7 quãdo iudex. l. cessante.
de quo per eũdem Bal. in. l. presbyteri. C. de episc. 7 de.
7 sic cõclusiue nota. glo. que limitat. s. dicta. nam dictum
est qz vasallus deponens testimonium cõtra dominum
perdit feudũ: hoc vey si sponte fuerit testificatus secus
si coactus fuerit a iudice. l. non videt. ff. de reg. iuris d̄
enim vasal. vitare quãtum potest ne deponat 7 demuz co
actus a iudice deponere d̄. d. l. qui cū maior in fi. In ea.
glo. ibi ait pretor. an aduocatus qui prestat p̄ocinium q̄
dñm in accusatione sit dignus priuari feudo. So. si volũ
tarie p̄stitit patrociniũ priuatur feudo. secus si coacte itel
ligendo vt dictũ est. s. prime de testimonio. p̄pea cautus
sit vas. vt nõ prestat p̄ociniũ q̄ dñm in accusatiõē nisi pre

cesserit coactio iudicis puta precepta. **¶** Quero subsequenter cum. d. glo. vtrū vas. qui accusauit dñm liceat penitē ante sniam 7 dicit si iō penitet qz pbare nō potuit cū tñ fecit suū posse vt pbaret nō parciē sibi alias si re iūgra destitit sibi ignoscit ne in totū videat sublata humanitas penitu dinis. ff. d. in ius vocā. l. quis cū si. 7 hoc vult glo. vsqz ad h. quid erit. s; in hac qōne dicit bal. posse distinguī an iustā habuerit cām deserēdi. 7 tūc pōt penitere: faciūt q̄ habent in. c. i. in fi. de elec. li. vi. an nō. 7 tūc secus. in dubio nisi p̄betur p̄riū ex quo succubuit dicit bal. dicendū qd nō intelligat̄ habuisse iustā cām. declarat̄ in. l. nō prius. 7 l. nostis. C. de calūnia. de qua mā vtrū accusanti liceat penitere dic vt in. l. destitisse. ff. de iudicijs. 7 in. l. si ea. C. q̄ accusa. nō pos. 7 in. d. l. qui cū maior. in. §. accusasse vbi ē declarat̄ quid iuris. sit in cā appel. de quo ē per glo. in. l. papi. §. meminisse. ff. de inoffi. testa. 7 per Ly. in. l. si. C. d. accu. **¶** Vel aliter dicit idē Bal. relinquēdū arbitrio iudicis adducit no. in. l. polla. C. de his qui. vt indig. p̄ Joā. an. in. c. i. de calū. 7 dicit Bal. q̄ ēt habeat locum hec p̄nia lata snia 7 appellatiōe suspensa vsqz quo ferat̄ snia q̄ trāseat in rē iudicatā p̄ glo. in. l. si cum excep. §. hec aut. ff. qd met. ca. in. l. i. in p̄n. ff. de acti. emp. faciunt no. in. l. creditor. ff. de appel. 7 facit ad p̄dicta fm̄ Bal. **¶** Nā in delictis que pendēt a nostra p̄tate nō p̄cedit pena nisi fuerint cōsumata. l. ex hoc edicto. §. si q̄s alienauit. ff. de ali. iudiciū mutan. dicit tñ ibi glo. q̄ in delictis ordinarijs p̄nia h; locum si ius aduersarij nō est sc̄m̄ deteri⁹ alias secus. l. qui ea mēte. ff. de furtis. ita forte posset hic in hac qōne cōcludi. **¶** Quero subsequenter cum. d. gl. quid si vas. in cā dñi sui iudicauit q̄ ip̄m. 7 hec talis snia ex eisdem actis t̄qz male lata rescissa in cā appella. an sit ex hoc feudo priuandus. 7 rñdet qd sic per. l. post legatū in. §. quidā. ff. de his qui. vt indig. 7 hoc vult glo. vsqz ad ver. item adhuc. Super hac qōne dicit And. de iser. attendēdum qd si detegatur vas. habuisse malum aiūm quare p̄peram iudicauit: 7 tunc priuāt quod intellige qñ est grandis cā 7 graue dispendiū vt in hoc tex. fm̄ Ni. de nea. si nō iudicauit per imperitiā qz credidit bñ iudicare 7 tunc fuit in culpa. ff. locati. l. si quis fundū. §. si quis. debebat. n. cōsulere pitiores qz nō fecit in disoluta negligentia fuit que est p̄pe dolū. l. q̄ nerua. ff. de posi. vnde d; puniri. ad q̄ facit. §. p̄terea. §. e. alioquin si cōsuluisset pitios non eēt qd sibi iputaret ar. in. l. ignorās. ff. locati. 7 tūc nō deberet puniri. S; aluaro. putat q̄ ista glo. 7. §. dicta sint intelligēda d̄ cā criminali qz in civili si vas. nō faciat iusticiā dño i alia re qz feudali nō priuāt feū. vt nor. glo. §. e. in. §. itē qui dño. vel si velemus intelligē esset necesse dicere q̄ h; cōtingit pp̄ d̄ licitū ipsius vas. male iudicantē vt insti. de obli. q̄ ex quasi delictū in p̄n. 7. C. de ped. iudi. p̄ totū. secus aut̄ qñ nō p̄de licitū denegat iusticiā dño vel nō tanqz iudex vt. d. §. item qui dño 7 q̄ ibi dixi. quid at̄ sit cōniciū 7 qualiter fiat habet in. d. l. itē apud in. §. ii. 7 se. **¶** Quero subsequenter cum glo. p̄dicta qd si vas. cōmiserit aliquā ex. §. scripti culpis cā solū cōseruādū ius suū. Exēpli cā pone vas. emit dñm suū tanqz suū. dñs at̄ p̄clamat in libertatē. sed vas. dicit ip̄m seruū cā iuris sui an amittat feudū. 7 dicit q̄ nō p̄. l. si quis. ff. de bonis liber. Quinimo ēt si obtinuisset h; euz sniam 7 postea fuit detectus liber 7 p̄ libero dimissus nihilominus nō amitteret feudum. ff. de bonis liber. l. in seruitutē in. §. si petierit. 7 hoc voluit glo. 7 d̄ hac qōne dic p̄ By. in. d. l. qui cū maior in. §. si patris. **¶** Quero vlti. cū dca glo. qd si vas. p̄ lenociniū conatus fuit tradē vxorem dñi alteri ad adulterādū; an priuēt feudo 7 rñdet qd sic. qz ēt ex simili cā vxor posset diuertere a marito 7 allegat autē. s; nouo iure. C. p̄ rep. q̄ nihil facit. s; debuit poti⁹ allegare. l. cōsensu. 7 intellige hanc glō. fm̄ An. qñ per lenociniū vas. puētum est vltra colloquiū ad aliquē actū in honestū vs; vel qz turpiter lusit vel osculatus est vel aliter amplexatus vel ēt in boneste rāgendo ad pecten. vel i aliq̄

puēdo vt ergo se. priuēt ex dicto lenocinio ē opus vt aliquid fiat in p̄sonā mulieris. alias ex dicto colloq̄o nō priuat̄ p̄ ea que dicta sunt. §. qui. mo. feu. amit. in. §. i. 7 hoc est ēt de mēte istius glo. dū istā ingratitudinē appellauit egregiā quasi habuerit respectū ad ip̄m conatū cū; facto subsequenti p̄ ea que dixit tex. §. eo. ti. in. d. si quis. n. 7c. 7 huic inie vt ēt assentire. Ly. in. l. si quis nō dicā rapere in vii. oppo. 7 bart. in. l. i. ff. de extraor. cri. 7 bal. in. d. l. si q̄s nō dicā; rapere. in pe. col. vbi t; q̄ ista regula que dispōit q̄ puniūt eadē pena affectus h; nō sequat̄ effectus nō h; locum qñ effectus solū stetit in finib; colloquiū 7 verbor. s; est opus qd sit puētū ad aliquē actū facti. Item vbi cū; lex punit affectū nō securo effectu q̄ non d; adeo equalit̄ puniri affectus nisi expresse hoc dicatur vt p̄bat̄ in. l. quis quis. C. ad. l. iuliam maie. 7 t; Ly. in. d. l. si quis nō dicā qd dicit posse trahi ad multa que quotidie de facto cōtingūt. p̄bat̄ ēt rōne qz si ip̄e vas. voluisset adulterare vxorē dñi: sed tñ nō puenit ad aliū actū nisi ad turpe colloquiū nō esset priuandus feudo ex hoc solo colloquio vt tenent doc. 7 Bal. 7 ibi dixi. §. qui. mo. feu. amit. i. d. §. i. h; 7 idē si fuerit leno p̄ alio qz quo ad ista vident̄ equipari. l. qui domū. ff. de adulte. 7 no. glo. in. l. is cui⁹ in p̄n. ff. d̄ adul. 7 in. l. neganda. C. qui accusare nō pos. 7 in. l. is qui reus ff. de pub. iudi. 7 p̄ hac determinatione facit ēt. d. c. si voluerit. §. de capi. qui cu. vendi. facit. ff. de seruo corrup. l. i. 7. ij. Sed aduerte qz h; cōcludatur q̄ ex solo colloquio sine aliquo alio actu subsequēte vas. nō priuatur feudo. tñ bene poterit puniri alia pena. l. i. ff. de extraor. crimi. 7 in auten. de lenonibus. colla. ij. 7. l. i. ff. de seruo corru. 7 t; And. de iser. §. in. d. §. i. qui. mo. feu. amit. 7 Bal. in. d. c. si quis nō dicam rapere. **¶** Oppo. ab extra h; p̄prime dicta q̄ imo vasallus leno ēt per solū colloquium subsequētū veniat feudo priuandus qz facit cōtra formā sacramenti sui 7 tertium capitulū de honestate. vt. §. de for. fideli. in. c. i. 7 istud vt̄ mihi forte p̄riū. vey tenēdo supra scriptā determinationē op; nos soluere 7 intelligere illud cōtrariū; fm̄ p̄dicta vs; qz non ois occasio est sufficiens ad feū. amissionem. Sed est necesse q̄ ingratitudo sit egregia et magna. d. c. i. §. ti. p̄xi. qz cum iste casus non reperiat̄ expresse determinatus 7 cōm̄p̄ensus cōsuetudine feudo; stabimus determinatiōi iuris cōis. vt. §. de feu. cogni. c. i. de iure autē cōi non tñ operat̄ colloquium simplex quātum actus subsequēs. vt dixit Bar. in. d. l. i. ff. d̄ extraor. crimi. h; glo. ibi videat̄ annuere p̄riū. facit vt no. glo. in. l. q̄ ait lex in p̄n. ff. de adul. Itē qz in dubio pene potius moliende sunt quā extēdende 7 exasperande. l. interpre. tag. ff. de penis. 7 ad p̄dicta facit. d. l. in fin. ff. q̄ quisqz iuris 7c. **¶** Quero quid si vasal. accusans dñm sit minor an debeat priuari feū. fm̄ formaz huius. §. Et dic q̄ non fm̄ Jaco. ardis. ar. in. l. post legatū. §. etari. ff. de his qui bus vt indig. 7. d. l. qui cū maior secūdo rñso. **¶** In glō. ad fi. nō. verbum egregiā. i. notabile. 7 intelligite glo. sane qñ fuit conatus p̄ actum facti secus si per actū verbi non veniendo ad factū. nam verbum d; puniri extra ordinarie. l. i. ff. de extraor. crimi. fm̄ And. hic.

¶ **P̄dictis.** Ex quibus causis pōt fieri ex hereditatio: 7 ex quib; causis reuocatur donatio: 7 ex quibus cāis celebrat̄ diuortium: ex eisdem vasallus priuāt feū. 7 iudex ex similibus vel maioribus cāis priuabit vas. fe. 7 ex omni cā qua priuāt vasallus feudo si vasallus delinquit in dñm reuertitur feudum ad dominū. si vero nō delinquit in dominū reuertitur feudum ad agnatos vasalli. 7 si vasallus contra cōstitutionem Lotharij imperatoris alienauerit feud. perdit feudum 7 p̄cium. b. d. vsqz ad fi. titū. **¶** Nota ibi ex hereditationis bonam esse regulam in feud. ista est iusta causa ex hereditationis. ergo ēt erit iusta cā priuationis feud. Idem dicit tex. de reuo. dona. propter causas que habentur in. l. si. C. de reuocatione donatio. **¶** Nota ibi matri-

monia bonam esse p̄ntiam in feudo, ista est iusta cā faciē
di dnoortū ergo est iusta cā priuationis feudi. **I**des sen
tit **J**aco. de bel. in sūmario q̄ iusta cā reuocandi libertus
in fuitutem est iusta cā priuationis feudi quāuis hoc dif
ficulter colligatur ex tex. nisi dicatur 2 colligamus ex illo
verbo ingratitudinis. **N**ot. rex. ibi subtiliter contra il
los qui ad corticē intelligunt iura. nā subtiliter debemus
cōsiderare leges. **N**ot. ibi sed quia: q̄ nā deproperat
nouas edere formas. vt plene habet in probemio sexti 2
de. in. l. ij. C. de iure veteri enu. **N**ot. ibi ideo iudex: q̄
ex similibus cāis exheredationis reuocatiōis donatiōis
dnoortū vel maioribus vas. perdet feudū. Et dicit hic **A**l
na. attenta equipatōe de qua in tex. idē erit in exhere da
tiōe vt nō solū ex cāis expressis in. §. aliō. in autē. vt cū de
app. cog. l. 3. tex. ibi dicat q̄ in cāis exp̄ssis solū possit fieri ex
heredatio. tñ idē erit in similibus vel maioribus iuxta gl.
in. l. obes. C. de p̄edi. mino. dixi aliquid in prin. §. quib.
mo. feu. amit. **N**ota ergo q̄ vasalli habentes feuda sunt
sub magno periculo perdendi feu. cū ex tot cāis vel simi
libus vel maioribus perdatur feudū. Et dicit **B**ald. hic
bunc tex. esse meliorem qui sit in iure q̄ in penalibus con
suetudinibus 2 statutis proceditur de similibus ad simi
lia per no. in. l. si quis seruo. C. de fur. in. c. i. de temp. ord.
lib. vi. in regula odia. de reg. iur. eo. li. Dicit tamen **B**al.
quod vbi pena imponit habendo respectū ad privilegi
um persone. tūc nulla potest fieri extensio ad similes p̄so
nas. glo. singularis in. §. item mixta insti. de acti. **N**o.
ex isto. §. 3. iudices qui in cā feudali dicunt q̄ arbitrariū
est iudici que sit cā amittendi feudū 2 allegant pro se pre
cedētes. §. ibi ideo iudex. Sed in veritate tex. noster istud
non vult q̄ iudex possit arbitrari feudū debere amitti ex
quacūq; leui cā. quinimo requiritur egregia. i. not. in. c. i.
§. i. s. ti. i. nec ob. versi. ideoq; iudex. q̄ respōdeo q̄ arbi
trium iudicis non potest se versari nisi ad similes cās vel
maiores exheredationis vel dnoortū. non autē pro par
tis vel dissimilibus. **N**ot. ex tex. 2 ver. illud q̄ per alie
nationem factā sine volūate domini q̄ vasal. alienās re
manet vasallus. 2 sic ei fit p̄iudiciū solum in parte alie
nata hec cōclusio p̄batur. j. de vas. qui cōtra cōsti. **L**oth.
in. c. i. 2. §. in. §. primo. 2 ibi glof. eam t; 2 similiter eā fir
mat glo. **P**e. hic posita 2 **D**y. eaz sequitur. 2 **B**al. in. §.
aut si libellario. §. qui. mo. feu. amit. 2 **J**o. and. in addi.
ad **S**pe. in ti. de feu. super rubrica **R**oss. q. liiij. in charta
ij. cano. in. c. ij. extra de feudis. **B**al. in. d. c. i. 2 **J**a. ardi.
in. d. ti. sub rubricella si alienauerit feudū vas. 7c. §. vnde
q̄ dictū est. l. idem **B**al. videat velle p̄rium in. c. i. §. qua
liter olim feu. alie. po. 2 **P**er. de cer. sentit idem in. c. i. in
prin. de alie. feu. **N**o. ibi vasallos q̄ l. vas. quo ad gra
ues viros non cēseatur bone fame tñ nō perdit feu. 2 sic
haberis q̄ nō ois infamia ex qua opi. vas. grauata est suf
ficat ad feudi priuationē. nā l. deierauerit tñ per hoc effi
ciē infamis. vt no. in. l. lucius. ff. de bis qui nor. infamia
sufficit. n. q̄ deū habeat vltorē. l. ij. C. de iureiurā. 2 ita t;
Ja. ardi. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricel. si fellonia;
cōmiserit. 2 quāq; piurus non habeat inter infames tñ
re ipsa 2 boiuz opinione non effugit infamie notā vt hic
2. ff. de lega. prestā. l. ij. 2 ita no. glo. extra de testi. in. c. cū;
tu. 2. c. testimoniū; de qua mā dic plene vt in. d. l. lucius.
2 in. l. si quis maior. C. de transac. **N**ā ex ista alienatione
non priuat p̄ntia domini 2 curia sua q̄ solū si ex cā igno
miniosa felonā cōmittit vt. i. an iste q̄ interfecit fratrem
dñi. 2 de hoc dic per **J**a. de ardi. in ti. qui. mo. feu. acqui.
sub rubricella vnde dicat feudū 2 in ti. qui. mo. feu. amit.
sub rubricella vas. tenet dñm adiunare. **N**ota q̄ vas.
alienando sine scia domini facit p̄ fidelitatem. 2 iō puni
tur in eo in quo deliquit. q̄ si alienat totū feudum d; totū
perdere: si vero alienat p̄tem d; solum illaz p̄tem p̄dere 2
aliā retinere vt. i. de vas. qui p̄ cōsti. **L**oth. feu. ali. c. i. 2 p̄
hoc est expedita glo. ij. in prin. 2 t; glof. ibi doc. in. c. ij. de

feudis. 2 de hac mā dixi. §. qui. mo. feu. amit. in. §. aut si
libellario 2 de alie. feu. in prin. 2. i. in. §. pr. **N**ota ex
§. deniq; q̄ si vas. deliquerit in dñm ex quo delicto p̄dat
feudum. reuertit feudū ad dñm non ad agnatos. Si ve
ro deliquerit vas. in alium puta occidendo fratrem ipsius
vasalli certe feudum reuertitur ad agnatos 2 clarius no.
fm **A**lua. vasallum dupliciter priuari feu. videlic; per in
gratitudinem delicti vel per ingratitudinē cōtractus pri
mo casu aut deliquit in dominū 2 tunc dñs p̄feret etiā
quibuscūq; 2 descendētib; 2 agnatis vas. siue feudus
sit nouū siue antiquū. si vero vas. deliquit in alium. 2 tunc
si feudū est nouum reuertit ad dñm. Si est antiquū perti
net ad agnatos exclusis tamē descendētib;. Secundo
casu principali quando vas. cōmittit ingratitudinem cō
tractus alienādo: 2 tūc supplendo ad tex. p̄pter cōtraria
dicite fm **A**luaro. si est nouū reuertitur ad dñm si est anti
quū; transit ad agnatos 2 hoc vult in effectu iste. §. 2 fm
istum intellectū versi. si. si vasal. cōtra constitutiones. non
cōtinuat casum vt voluit **A**nd. hic ad. §. deniq; sed mu
tat casum q̄ ibi locutus est de paterno feudo hic loquitur
de nouo. **N**ot. intelligendo istum tex. q̄ solum p̄ime de
scendētes excludātur non autē agnati vt voluit ista glof.
vsq; ad versi. 2 ita habes isto modo vt supra dixi q̄ ista di
stinctio huius. §. deniq; q̄ dominus per culpā vasal. ve
niat ad feudum exclusis p̄rimis quādo culpa respicit do
minū alias veniunt p̄rimiores excluso domino intelligit
de p̄rimis. i. descendētib; non de agnatis. c. si vas. cul.
i. i. ti. ij. 2. c. i. i. si vas. feu. pri. ita **B**al. hic **A**l. t; quomo
docūq; delinquat vas. talis felonia sicut p̄iudicat sibi
ita 2 filiis p̄iudicat: q̄ ex delicto patris grauatur filius
d. c. i. i. si vas. feu. priue. ideo intelligitur lex de p̄rimis. i.
agnatis. secus si nō esset delictum sed culpa: q̄ tunc non
punit filius puta in alienando. **Q**uid aut si vasal. inter
fecit fratrem domini. **N**ota ibi paricidij q̄ omnis pa
ricida debet priuari feudo ex quo sequitur. q̄ si quis oc
ciderit patrem matrem genex vel alium siue alias perso
nas enumeratas in. l. i. ff. ad. l. pompo. de parici. potest
priuari feu. 2 sufficit q̄ voluerit occidere quinimo sciētia
l; nō habuerit effectum tractatus aliquādo sufficit. l. si sci
ente. ff. ad. l. pompo. de parici. **Q**uid autem si vas. fra
trem suū nō occiderit sed posuit eū in carceribus an amit
tatur feudū: **B**al. hic d̄terminat q̄ sic arguēdo de simili
bus ad similia do. **M**arti. dicit p̄rium q̄ maior culpa si
ue maius delictū est occidere vel velle occidere quā in car
ceribus ponere. l. aut dānum. §. vitam. 2. §. solet. ff. de pe
nis. **S**almando **B**al. possumus dicere q̄ p̄cedit in mala
captura in manu tyranni in quā iminet fratri grande pe
riculū; non aut intelligitur de omni incarceratione. 2 fa
cit pro **B**al. glo. in de. i. in ver. duro carceri de bereti. ibi
Lordin. q̄ durus carcerem quasi mors vt ibi. **N**ota
tex. ibi. §. si vas. q̄ si vasallus fecit p̄ constitutionem **L**o
tharij per alienationē perdit feudū 2 reuertitur ad dñm
an aut perdatur mero iure: respōdeo speciale est in aliena
tione vt perdat mero iure vt nota. in. c. ij. de feudis facit
tex. in. c. i. §. callidis. i. de probi. feu. alie. per **S**ede. dum
dicit libere reuertitur. **B**al. in. c. i. §. hec quoq; in. ij. col.
de succes. feu. **S**ed **B**al. allegat hunc tex. in verbo carituz
quod est futuri tēporis ergo requiritur snia. l. iubemus
§. sane. C. de sa. san. eccle. l. in criminali. C. de iurisditio.
om. iudi. vos potestis dicere vt soluit clare in. d. §. calli
dis. de hoc plene nota. in. l. si. C. de iure empbi. in simili.
Opponitur cōtra istum tex. nā dicitur in. §. deniq; q̄
si vasallus deliquerit in dñm feudus reuertitur ad dñm
sed p̄tra imo reuertitur ad agnatos. c. si vasal. j. si de feu.
sue. cōtro. **S**o. d. c. si vasallus: est limitādum nisi vasallus
delinqueret in dñm quo casu reuertitur ad dñm. **O**p
po. 3. tex. 2 imo videt q̄ facta alienatiōe p̄ constitutiones
lotharij feudum non reuertitur ad dñm sed ad agnatos

vnde oppo. de. c. i. §. si. §. qualiter olim feu. alie. po. Sol.
aut alienatio est facta iure vel consuetudine pmitte[n]te 7
loquunt[ur] p[ri]a aut iure non pmitte[n]te 7 loquit[ur] tex. noster
§. p[ri]m[us] so. opponit[ur] de. c. tici[us] ti. ij. So. tex. noster hic
est intelligendus deficientibus agnat[is]: 7 cum hac transit
Bal. d. §. bec quoq[ue] existentib[us] aut agnat[is] agnati p[re]ferunt[ur]
domino quē admodū quando vas. non petijt inuestituraz
i. annum 7 dies feudum paternū non reuertit[ur] ad dñm s[ed]
ad agnatos fm An. c. i. quō tpe miles. 7 ibi vidim[us] quod
est bene nota. tñ mirabiliter restringit hunc tex. 7 no. vñā
regulam q[ue] si vasall[us] p[re]dat feudum ex culpa filius eius dī
cit[ur] esse priuatus. videbit[ur] plenius in. d. c. tici[us]. 7 in. d. c.
si vasallus. i. ti. ij. 7. c. i. i. si vasal. feu. priu. rōnem hic po
nit An. in. ij. col. Et no. hic elegātem distinctionem Jac.
de bel. quam sequit[ur] hic Bal. dū querit[ur] an amissū feu. re
uertat[ur] ad dñm vel ad agnatos s[ed] Imo. in. c. ij. in. iij. 7. v.
charta per multa discurrat 7 Aluaro. hic plenius: tamen
cōpendiose loquendo qñ querit[ur] 7 vasal. amisit feu. an re
uertat[ur] ad dominum vel cui querit[ur]. Aut pp[er] crimen amit
tit[ur]: aut pp[er] p[re]sumptum: aut pp[er] negligentia[m]: aut pp[er] sup
uenientem mutationē qualitatis. primo casu quando pp[er]
crimen vel delictum in p[er]sonam domini cōmissum ca
dit a feudo: et si feudum non sit nouum reuertit[ur] ad do
minum in vltionē sue iniurie exclusis oib[us] descendenti
bus 7 agnatis vas. bec conclusio p[ro]bat[ur] in p[ri]a p[re]bui[us]. §.
fm vñā lecuram. 7 not. in. c. i. si vas. feu. priu. 7 ibi Bal.
7. §. de succes. feudi in. §. i. in glo. magna in fi. t[ri] gl. de pa
ce iura. fir. te. in. §. si. in vlti. glo. in fi. Jac. de bel. Nico. de
nea. 7 Bal. in isto. §. 7. §. qui. mo. feu. amit. in. §. aut si li
bellario. 7. j. an ti. ij. in. c. si vas. culpa. 7 ibi glo. 7 quod ha
bet[ur] in. c. quem ex de sen. ex. facit et. c. ad aures. 7 qd not.
in. c. quibusdā ex de penis. hanc conclusionē securi sunt
Jac. de are. 7 Odof. 7 dixit Bal. in ti. j. si vas. feu. priu.
7 videt[ur] etiam esse de mente Bar. in. l. eum qui. ff. de in
terdic. 7 relega. in rōne dum allegat. l. ij. §. i. 7 si. ff. si q[ui]
aliquem testa. et eam sequit[ur] etiam Jaco. ardis. faciunt. q[ui]
no. bal. in. l. ij. C. de liber. 7 eoz libe. Quidā tamen non te
nent istam cōclusionem dicentes q[ue] qñ feudū est antiquū
7 vasallus comittat delictum in p[er]sonam domini quod ex
cludant solum descendētes. Sed agnati bene admittan
tur excluso domino s[ed] p[ri]ma nitat[ur] maioribus auctorita
tibus 7 iuribus. 7 ideo tenēda ar. l. diui. ff. de iure patro
na. c. appellamus de ferijs. tamē hanc p[re]m tanquā equi
ozes videt[ur] tenere glo. in. d. ti. si vas. feu. priu. 7 in. d. glo.
magn. in fi. 7 in. d. c. i. §. bec quoq[ue] §. de succes. feudi. nā
eandē p[re]m sequit[ur] And. de iser. 7. i. ti. si vasal. feu. p[ri]ue.
7 in. §. firmiter de probi. feu. alie. per Sede. 7 Hostiē. in
sūma de feu. Sed circa istam conclusionē alia sit determi
natio in e[xt]ordinarijs capitulis in. §. si. vbi eligitur media
via. l. quod reuertit[ur] ad dñm donec extant descendentes
aliqui masculi ex ipso delinquentē. nisi forte pater filius
vasalli delinquit in p[er]sona dñi viuo patre suo 7 filio ex
ipso delinquentē nā tunc nepos succedit in feu. auito nō
obstante patris delicto cōmissio viuēte adhuc dicto auo.
secus si mortuo auo dictum delictū fuisset comissum not.
in. c. i. ex de feu. d. c. si vasal. si de feu. sue cōtro. 7 t[ri] bal.
in. l. emancipatus in fi. ff. de sena. 7 bar. in. d. l. enm qui 7
bal. in. d. c. i. si vas. feu. priu. 7 i. d. §. bec quoq[ue] de succes.
feu. Et Jac. ardis. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricel. si fi
lius repellit an nepos ex eo. 7 Spec. in ti. de feu. in. §. si.
ver. i. idē Jo. de blonasco in sūma sua 7 refert Bal. i. d.
c. i. limitat tñ nisi ipse nepos nūdum fuisset cōceptus tpe
vite aui. q[ue] tunc nepos nō veniret ad succe. feudi. ff. d[omi]n[us] in
iusto rup. irritoz testa. l. si quis filio ver. cetex. 7. ff. vnde
cognati in. §. si quis. Itē limitat 7 alio mō. i. si pater adi
uit hereditatē aui ipsius nepos alias ipse nepos succede
ret auo 7 ex p[er]sona aui haberet feudū. C. vnde liberi. l. q[ui]
se patris. Itē hoc p[re]cedit nisi dominus 7 vas. dolose i euz
casum amissionis feudi rem deduxissent 7 vasallo feudū

p[re]dente reuertet[ur] ad dñm 7 sic fraudarent agnatū nam
tūc ibit feudū ad agnatū. Ita Jac. ardis. in sūma sub rubri
cella qui. mo. feu. amit. 7 sub rubricella si vas. ex cō. culpa
Bal. §. qui. mo. feu. amit. in. §. si libellario. Jac. alua. h in
v. 7. vi. conclusiōibus. Item si feudū eēt noiatim datum
patri 7 filio ita q[ue] filius in vita patris haberet p[re]m feu
dū tunc p[er] delictum patris in domino nō p[re]iudicat filio
An. in. d. c. i. si vas. feu. priu. Alua. h in. viij. conclusiōe
ar. not. in. l. ex facto. §. si. ff. ad trebel. vel ex tenore inuesti
ture appareret q[ue] singulis esset quesitū taliter feudū non
succedit vnus alteri p[ro]p[ri]e. s[ed] feu. ad eū venit ex sp[er]ali p[ro
uidētia inuestiture: puta q[ue] inuestitura dicat concedo de
vno in aliū de tali domo vel oib[us] p[ri]ncipaliter: vel conce
do attētis meritis singuloz Bal. h. in. c. i. i. si vasal. feu.
priu. 7 in. c. i. i. de vas. qui §. consti. Lotha. Bar. in. d. l.
eū qui in fi. Pau. cōsi. clx. incipit in xpi 7c. circa id quod
p[er] in. iij. col. 7 cōsi. clxv. in. vij. col. incipit in xpi 7c. in cā
quā magnificus. Aluaro. hic in vij. cōclusionē Bal. in. c.
i. §. hoc quoq[ue] de succe. feu. Et intelligit hic Bal. q[ue] solū
ius delinquent[is] vadit intelligo q[ue] p[ro] tpe vite ipsius non
ius reliquoz quod ex p[ro]p[ri]a p[er]sona habent quodā ordine
mortalitatē nō per viā hereditatis maxime in regalibus
vt marchionatu 7 similibus vt eēt dixit Bald. in. d. §. bec
quoq[ue] Bar. in. d. l. eū qui. facit q[ue] in simili dicunt[ur] d[omi]n[us] feu.
p[re]scato p[er] Bar. 7 alios in. l. si finita. §. si de vectigalibus
ff. de dam. infe. Et p[re]dicta h[ic] infert And. q[ue] si pater feu
dum h[ic] in quo de cōsuetudine d[omi]n[us] succedere primogenit[us]
7 tñ habeat duos filios primogenitus comisit felloniā §
dñm viuo patre q[ue] patre moriēte succedet secūdogenitus
q[ue] ex quo primogenitus est inhabilitatus: venit secundo
genitus nō filius vel domus. faciūt que vidimus in. c. i.
§. de feu. mar. Si vero vasallus delinquit grauiter 7 eno
miter i aliū q[ue] i dñz p[re]uat[ur] feu. qd feudū si e[st] nouū reuertat[ur]
ad domū: exclusis descendētib[us] 7 agnatis oib[us]. p[ro]bat[ur] i
isto tex. in scda p[re] j. de p[ro]bi. feu. alie. p[er] fed. in. §. illud 7
in ti. si vas. feu. pri. 7 ibi gl. 7 in ti. an iste qui interfe. fr[ater]
do. hanc cōclusionē sequunt[ur] an. de iser. pe. de cer. ia. de bel.
ni. de nea. bal. oēs doc. h[ic] idē an. i. d. ti. si vas. fe. pri. 7. i.
de pa. te. in. §. si vero pacis. si est paternū transit ad agna
tos p[ri]mio. excluso dño 7 oib[us] descendētib[us] vasalli ista
p[ro]bat[ur] in tex. h[ic] 7 per. c. i. §. de nā suc. feu. cū hac cōclusio
ne transit h[ic] nico. de nea. 7 bal. in. d. c. si vas. feu. priu. 7 e
de mente glo. §. qui. feu. da. pos. in. §. sin autē 7 in. d. c. si
vasallus culpa. 7 odof. in sūma quez refert bal. in. d. c. i.
ita pau. de ca. in. d. cōsi. clx. incipit in xpi 7c. circa id q[ue] p[er]
in. iij. 7. v. col. 7 in. d. cōsi. clxi. incipit in xpi 7c. in cau
sa q[ue] magnificus. Quidā autē intellexerūt istā conclusio
nem fatendo q[ue] tale feudū bene transit ad agnatos dum
modo nō sint. j. tertium gradū dicētes q[ue] ad hoc vt agna
ti admittantur ad tale feudū sit necesse q[ue] sint vltra ter
tium gradū ipsi delinquenti q[ue] quē admodum descendē
tes excludunt ita debeant excludi transfuertes vsq[ue] ad
dictum tertium gradū inclusue p[ro]pter p[ri]mitatē sangui
nis ad delinquentē. 7 ita intelligebat ia. de bel. p. c. si va
sallus culpa. i. ti. ij. vbi videtur casus 7 p[ro]bat[ur] in. d. titu. si
vas. feu. pri. hoc idē tenet bal. in. d. c. si vasallus culpa: dī
cens q[ue] istud idem tenet 7 sequit[ur] iac. ardis. in sūma qui.
mo. feu. sub rubricella quādo feudū reuertitur ad agna
tos. adducit. c. in quibusdā extra de pe. facit q[ue] dicit spe.
in titu. de d[omi]no. §. iuxta ver. est etiam sed cum reuerentia
iaco. ardis. hoc non tenet. sed imo simpliciter dicit q[ue] re
uertitur ad agnatos 7 incontinenti non expectata mor
te delinquentis. nec ob. d. c. si vasallus culpa 7. c. i. si vas.
feu. priu. quia Alua. putat intelligendum vt habeat re
spectum ad iura antiqua fm que agnati admittēbantur
vsq[ue] ad quartum dūtaxat gradū q[ue] postea fuit extensus
vsq[ue] ad septimū gradū vt. §. qui feu. da. po. i. §. hoc quo
q[ue] 7 de succes. feu. in. §. bec quoq[ue] vt no. gl. §. de feu. mar
chie in. c. si capitanei 7 p[ro]bat[ur] in ca. i. in fi. i. de p[ro]bi. feu.

alie. per loth. 2 in. ca. i. de natura successio. in feu. 2 quod nota. glo. in. d. c. si vasallus culpam. 2 videtur ibidē sentire Andre. de iser. nisi vasallus forte interficeret seipm. Nam tunc cum non superfit persona delinquens que pati posset sniam non ibit feudum ad dñm per. l. ii. C. qui te sta. facere poss. Ita Bal. l. c. i. an iste qui interfecit fratrem domi. Aluarotus conclusionē. xiii. posset hic morderi sed nolo materiam inuoluere cū satis sit perpleta de se. Secundo casu qñ ppter contractū alienando vasallus perdit feudum 2 cadit in penas huius. §. 2 ante oia habetis hanc magistrā regulam q̄ ita demū per alienationem amittit illud si sciebat esse feudū quia secus si ignoraret. hec cōclusio pbat in. c. i. j. de contro. inter do. 2 empto. feu. 2 eā firmat Ja. ardiso. in. d. ti. sub rub. si alienauerit feu. vas. in. §. sciens. 2 probat ipsam per istum ter. 2 per. l. si ignorans. ff. locati 2 Bal. in. d. §. hec quoq̄ de succes. fe. 2 d̄ hac conclusionē videtur casus in. c. si vasallus feudum. j. si de feu. fue. contro. 2 tunc est facta iure aut p̄iue tudine permittente 2 tunc post mortē vasalli alienantis puenire d̄ ad filios vasalli quibus deficientibus puenire d̄ ad agnatos. c. i. §. i. s. de suc. feu. ibi Bal. An. i. c. si vasallus culpā. j. si de feu. fue. cōtro. c. i. §. si. s. qualiter oliz feu. alie. po. ita Bal. hic: aut alienatio fuit facta iure non p̄mittente 2 tunc vas. p̄ alienationē feudi factā sine cōsensu dñi cadit a iure suo qd̄ feudū reuertit ad dñm hec cōclusio pbat in. c. §. fm vnā lecturā 2 in. c. i. in prin. j. d̄ vas. q̄ tra. cōsti. lotha. feu. alie. 2. s. q. mo. feu. amit. i. §. si fuerit 2 ita itelligit fm aliquos. c. i. de feu. 2 hāc cōclusio nē t̄ gl. magna. circa mediū. i. d. §. hec quoq̄. s. de succe. fe. 2 ibi Bal. eā seq̄ 2 doc. vt dixi. s. ter. et filius et cluis An. i. d. §. si fuerit 2 i. d. c. si vas. culpā 2 hic et agnatis exclusis vt ibi. Si feudū paternū sine cōsensu dñi alienet 2 vas. nō h̄ agnatos vel si h̄ sunt de p̄ia linea acgrētis d̄ dictum feudū reuertit ad dñm. 2 ita fm aliū itelectum itelligit iste ter. vt. s. dixi: secus si h̄ret agnatos q̄ tūc trāfret ad agnatos 2 nō ad filios quatenus veniret vt heredes patris secus si ex sp̄ali puidē. iustitue vel nā feu. veniret Bal. hic Ja. d̄ bel. d. Mar. Alua. l. c. tici? si d̄ feu. fue. p̄tro. pbat. s. d̄ succe. feu. i. §. hec quoq̄. 2 ibi gl. hoc firmat r̄ndēdo ad iura cōtraria q̄ ibi seq̄ Bal. 2. s. qualiter oliz feu. alie. po. i. §. pe. 2. j. d̄ vas. q̄ cōtra cōsti. lotha. feu. alie. 2 eā t̄ Ja. de bel. And. d̄ iser. Pi. d̄ nea. Ja. ardiso i. d. rubricella qñ feudū reuertit ad agnatos 2 Bal. l̄ s̄ r̄iū teneat Pe. de cer. dicēs q̄ reuertit ad dñm. p̄ illo cātat bñ ter. noster hic i. h. mouet et p. c. i. h̄ r̄ideo q̄ loq̄tur i feu. nouo 2 cessat cōtrariū. 2 ita p̄t itelligi. §. callidis 2. c. ii. de feu. d̄ pbi. feu. alie. p̄ Fe. i. §. callidis i. h. 2. j. qd̄ iuris sit. c. i. quē et iterdū v̄ seq̄ Bal. et qbus iurib? ista cōclo v̄ et satis dubitabilis. 2 id vt tollat ois dubitatio dat Bal. cōsiliū q̄ filii et agnati vasalli alienātis p̄ corū itereffe oppo. se ne possessio tradat 2 sup̄ h̄ et regrat dñs feu. 2 p̄hibeat ēptorē igredi ar. ff. d̄ cōtrabē. ep. l. figs sciens. 2 alias dñs cēt i dolo 2 d̄ dolo suo s̄dēret lucrari. vñ ipedita possessiois traditōe n̄ pderet feu. vt pbat i. l. alienatū. ff. d̄ h̄. si. 2 q̄ ibi p̄ Di. 2 doc. imo cōsensu dñi et ex p̄ssas nō p̄iudicaret agnatis vt vult. Bal. i. d. §. h̄ quoq̄ imo et si i ipsū dñm alienaret nō p̄iudicaret agna. Bal. i. palle. c. i. i. h. j. si vas. fe. priue. 2 Alua. hic l. r̄. fallētia h̄ d. Bar. t̄ exp̄sse supra scriptā cōclusioē i. l. cū q̄ i. §. si libertus. ff. de iureiu. Ista cautela fm. d. Mar. n̄ satisfacit q̄ nō vnuer salis. Quid. n. si filii ignorēt alienationē 2 emptorē. quō poterūt p̄hibere ēptorē 2 v̄ditorē quos ignorāt p̄pterea dat ipse vnā aliā cautelā q̄ filii? vel descēdēs vasalli vel et agnati ad cautelā cōpēat corā iudice 2 faciunt fieri p̄clationē qd̄ null? emat se. a vasallo. 2 iudex iterdicat alienationē vasallo. nā tūc nō valebit alienatio ar. l. si eo tpe. C. d̄ remis. pigno. qd̄ est tenendū menti. Et dicit hic Alua. cōclusioē. xvii. qd̄ si feudū alienet cōsentitēte dñō 2 agnatis nō consentientib? ad quos feudū est reuertum nō v̄ alienatio. nec dñi cōsensu opatur. c. i. i. p̄n.

d̄ ali. feu. p̄. ibi ter. 2 sensu Bal. in. d. c. i. §. hec quoq̄ Ja. ardiso. in. ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella consensu etiā agna. Et sic hoc modo non excusaretur alienas quin feudum iret ad agnatos. Inter ipsos autem agnatos proximiores ad quos esset ventu: ū feudū teneret alienatio etiam sine consensu domini. d. c. i. in prin. de alie. feu. pater. capitulo ticius. si de feud. fue. contro. Alvaro. hic conclusionē. xviii. S tamen filius non esset habiturus aliquid de hereditate patris qui alienauit tunc reuocat ipse alienationē 2 p̄fertur agnato 2 domino Bal. in dicto. c. i. §. i. d̄ succes. feu. ibi glo. Barto. in. d. l. cum qui. 2. d. c. ticius. 2 in ti. an agna. vel. si. Alvaro. conclusio ne. xvii. Et sciendum q̄ scientia domini in alienatione feudi operatur eius consensu. glo. i. c. i. de probi. feu. ali. per lotha. ibi Andre. Jaco. ardiso. in ti. qui. mo. feu. am. sub rubricella si dominus consentiat alie. Alvaro. hic in cōclusioē. xviii. Et ideo concludit Bald. in. d. §. hec quoq̄. q̄ si filii essent specialiter inuestiti cum patre quia non veniunt vt heredes patris qd̄ alienatio patris eis n̄ p̄iudicaret. faciunt que. s. dixi 2 que nota. Barto. in. l. vt iurjurandi. §. si liberi. ff. de operis liberto. in dicta. l. eum qui. in. l. quod dicitur vbi imola. ff. de verbo. obli. item si aliqui agnatorum vel consensissent alienationi vel fuissent participes culpe propter quam vasallus cadit a feudo. ipsi ad feudum non poterunt aspirare. Ita Baldus in dicto. §. hec quoque nec aliis p̄iudicabit. Alvaro. hic in. r̄r. conclusionē. ita etiam si agnati proximiores sciuerint factam alienationem in agnatum remotiorem 2 tacuerunt anno. non poterunt ad feudum aspirare: secus si extraneo est facta alienatio quia perpetuo contradicere poterint. d. c. ticius. j. si de feu. fue. cōtro. ibi Bal. Alvaro. hic conclusioē. xviii. 2 generaliter idēptitate rationis que attendit hic vt hoc ter. dicerem q̄ in ois casu in quo filius vel agnatis nō p̄iudicat crimen quin feudum ad eos vadat. ita nec alienatio vasalli p̄iudicabit eis. Et no. vnā regulam pulchrā q̄ vbiq̄ licita est alienatio feudi: puta ex consuetudine proximiores agnati p̄nt redimere feudum. 2 si agnati noluerint redimere dñs p̄t redimere fm glo. Ja. de bel. 2 Bal. in. c. i. §. sed porro. s. q̄ liter olim feu. alt. po. q̄ est notabile. 2 itellige alienatiōe facta in extraneū vel agnatū licite si autē illicite tunc si sit alienatio in remotiorē agnatū agnati si non h̄ filios reuocāt primiores agnati mortuo alienate sed si h̄ filios alienans. agnati proximiores et in vita alienantis possunt redimere ab agnato remotiore sed habent illi soluere p̄ciū ter. est que ita itelligit. Bal. in. d. §. hec quoq̄ dicit et hic Bal. aliā limitationē quā. s. cursum tetigi si feudū esset regale in quo videretur considerata p̄sonarū ordiatio. puta marchionatus. nāz iniquū esset q̄ reuertere ad dñm. ita dicit de iure esse. sed de consuetudine hic scripta secus. Et sic habetis elicere q̄ ter. noster h̄ locū in qbus cūq̄ feudis et regalibus marchionatu vel simili q̄ p̄ et generalitate ter. nostri. Aliquo casu vas. amittit feudum alienādo nō tñ in cōtēptū dñi: puta q̄ alienat i dominū 2 tūc succedūt agnati si antiquū vel alias tale i quo succedere debēt agnati. ita Bal. in. c. i. in fi. si vas. feu. priue. 2 Alua. hic in. xviii. conclusionē. vel q̄ vas. refutauit feudū paternū domino. non fit p̄iudiciū agnatis nisi donec viuit refutās 2 sui descēdentes h̄ cōclusio p̄baur i. §. hoc quoq̄. s. de succes. feu. 2 ibi eā firmat Bal. p. c. bñficiū de capi. extraordi. 2 in. d. c. i. de vas. q̄ cōtra cōsti. lotha. et glo. i. c. i. de alie. feu. pater. 2 ibi Bal. 2 Ja. ardiso. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella si vas. domio feu. refuta. 2 in ti. de succe. feu. sub rubricella quādo vas. refu. feu. et ce. l̄ Ja. de bel. in. d. c. i. de alie. feu. credat q̄ agnati reuocent statim. Et p̄dicta procedunt in alienatione facta totaliter de feudo nō alterata natura feu. Si autē alienaret vasallus alia lege q̄ ipse h̄ 2 sic alterare v̄ nāz feudi vt dixit Bal. in. c. i. j. si vasallus feu. priue. vnde si alia lege alienat quam ipse habet ipso iure feudum perditur fm

Gerardū. s; hoc casu s; m ober. acquiri dñō qñ masculus
 si erraret vt in. c. si iter duos. §. pfecto. j. q. tes. sunt necesse.
 ad pban. no. inuest. Innuat ergo s; m opi. ober. q; p̄dicto
 casu errante masculo herede feudū ad ipsum masculū de
 uolnatur. sed nōne cōtradicit oibus q; s; dicta sunt d̄ alie
 natiōe que apit viā inuestitori q; a principio videt scā ea
 lege ne alienetur et idē quecūq; sequētia formā et originē
 dicunt vt dicit ter. i. simili. ff. ad. l. falci. in rōne. §. si filio.
 Rūdo vtrūq; verū esse. q; aut delinquit in substantia alie
 natiōis aut i modo seu qualitate. j. de. l. cora. l. §. pfecto
 p̄rio casu reuertit ad dñm et p̄cedunt p̄dict. declaratiōes
 et subdistingtiōes. Sc̄do casu. ad masculū heredē. q; mul
 tū refert vtrū substantia corrupat an ei⁹ qualitas. q; ē no.
 dignū. et est exemplū si p̄missa est alienatio ex consuetudie
 vel pacto pibus et fiat alienatio aliis dñi tñ sine dolo. Itē
 si p̄missa est ifeudatio pibus et ifeudate ius quos dñō expe
 dit nō h̄re tñ q; istud delictū non est in toto. sed in tali re
 uertit ad filios s; Jo. fasoli q; satis v̄ no. dignū. s; odo.
 ti. ad quos feudū reuertat in summa sua sic ait. S; quero
 qd si vasallus alienauit feudū cōtra naturā feudi an ape
 riatur in dñz vel in coheredes: et videt q; libere reuertit
 ad dñm vt dicit cōstitu. fede. hic. l. si. de vas. qui cōtra cō
 sti. lot. c. i. qui. mo. feu. amit. §. item si dñō nā alienādo vi
 det dñm cōtēnere vt ibi dicit sic in usufructuario. ff. d̄ iu
 re do. l. si usufruc. sed cōtra videt. s. qd in coheredes ape
 riat. s. d̄ succe. fe. in p̄i. et j. si de feu. fue. cōt. in. c. titi⁹ ar.
 de feu. c. si. sc̄do sapientes distinguūt qñ vasallus alienat
 feudū vtrū dñō vel aliū sigdē dñō aperiat feudū i cohe
 redē. Si hō aliū aut dñi voluntate aut nō. si dñi voluntate
 apit feudū in coheredē: si non dñi voluntate apitur feu.
 dñō odoff. Tertiū mēbrū principale quādo feudū amitti
 tur p negligētiā vasalli puta q; nō petiit inuestiturā. j. tps
 debitū et tunc si feudū est nouū reuertit ad dominū. si an
 tiquū reuertit ad filios et postea ad agnatos vt supra quo
 tpe miles in. c. i. vel ēt in casu negligentie de quo in. c. i. d̄
 mili. vasallo q; cōtumat est: vno tñ casu singulari ēt si feu
 dū sit antiquū reuertit per negligentiam ad dominū quan
 do vasallus interpellatus a domio vt associet eū. vel sibi
 subueniat p qualitate feudi q; vult associare ip̄ratorē ad
 assumendā coronā ip̄erū. nam tunc si vasallus neglexerit
 subuenire domino: feudū deuoluat ad dominū. c. i. §. si. j.
 de pa. in. fir. te. et ibi videbim⁹: et vult Alua. hic p̄clu. rlv.
 tamē cū multe maiores sint cāe priuatiōis in qbus tamē
 agnati nō amittūt feudū pp crimē vasalli: nō esset absur
 dū itelligere illū ter. in feudo nouo. vel si volumus ēt itel
 ligere illū ter. tūc i feudo antiquo itelligam⁹ eū sine p̄ciu
 dicio agnatorū. v; q; vasallus p̄dat feudū et dominus i su
 os vsus illud redigēdi h̄at liberā facultatē. s. in vita va
 falli. sed illo mortuo vadat ad agna. et legitimos successo
 res p ea que prime dixi et mēte bal. hic que no. p bar. in
 d. §. si de vectigalibus. Quartū mēbrū principale est qñ
 vasallus feudū amittit mutatiōe qualitatis supueniente et
 dicit bal. in. c. q clericus. j. ti. ii. q; vbi q; amittit feudum
 mutatiōe p̄sone q; sit inhabilis amittit ipso iure sine snia
 puta q; fiat clericus vel monachus. c. i. §. d̄ mili. vas. qui
 ar. bel. depo. et c. si clericus. j. si de feu. fue. cōtro. et tunc si
 feudū est nouū reuertit ad dominū nisi essent filii si est an
 tiquū veniunt legitimi successores. d. c. i. et facit glo. in. c.
 i. de bene. femi. tamē in vita monachi monasteriū h̄bit
 fructus feudi. vt dixi. s. i. c. i. §. et q; qui feu. da. pos. vel ēt
 si vasallus pp ip̄fectionē efficit inhabilis ad feudū tūc
 si feudū est nouū reuertitur ad dominū: si feudum ē an
 tiquū ad legitimos successores. c. i. j. an mutus vel aliter
 ip̄fec. c. i. §. mut⁹. s. ep̄z vel abb. et ita Alua. cōclu. rrii.
 Et generaliter And. hic i fi. dicit q; vbi nō tractat de fe
 lonia sed culpa tñ solus vasallus punit non filii. vel agna
 vel ēt s; m Alua. hic conclu. rrv. vbi vasallus patit ma
 rimā capitis diminutiōne et qua bona veniunt publican
 da n̄ reuertitur feu. ad dñm sed ad agn. Ista cōclusio p
 batur hic et in ti. an ille qui interfecit fratrem domini. et eaz

sequit bal. s. qualiter oliz seu. ali. po. in. §. si vero. l; And.
 de iser. teneat q; ad dominū donec viuit delinquens pri
 neat in. d. ti. si vas. feu. p̄i. p. l. si quis presbyter. C. d̄ epi.
 et cle. Sed Spe. in ti. de feudis. §. quoniam ver. et l. q; ite
 rim spectet ad illū q; publicauit. et ibi p Jo. and. et Bart.
 in. l. si finita. §. si de vectig. ff. de dā. infec. et per Li. in. l. si
 quis in tantā. C. vnde vi. et ita et etiā Bal. q; interis spe
 ctet ad fiscum in ti. p q; os fiat inuesti. in. §. si. in fi. per. §. i.
 in autē. de alien. et emphi. et l. status in. §. cornelio d̄ iure
 fisci et in. l. i. ff. de rerū diui. q. xl. tenet contrariū v; q; re
 deat ad proprietatē nō at ad fiscū. p. d. l. si finita. §. si qua
 de dā. infec. et l. corrupt. C. de usufruc. **U**ltimo post al
 ua. quero ab extra quid in feudo ecclesiastico: an vasall⁹
 possit vendere feu. sine cōsensu p̄lati vel capituli. et Ja.
 de belui. format questionem istā. s. qui feu. da. poss. i prin
 cipio. et arguit multipliciter ad partes. Et p̄rio dicit ip̄e
 videtur q; possit p̄ximo agnato qui in feudum successu
 rus est. et s. de alie. feu. in. §. et si clientulus. et per quos fi
 at inuesti. in. §. sed et res. **C**ontra videt q; non possit sine
 consensu p̄lati vendere alicui: q; rerū ecclesie p̄hibetur
 aliēatio. vt i antē. hoc ius porrectū. C. d̄ sacro. ec. et d̄ reb.
 ec. non alie. et j. ti. de probibi. feu. alie. per Sc̄de. et de de
 cimis. c. probibemus. Sed cum consensu p̄lati videtur
 q; possit fieri venditio et maxime quia venditio conuertit
 tur in locum rei. vt. ff. de peti. here. l. si in rem. et vasallus
 videtur durare sicut p̄ius vt dicto. §. et si clientulus. simi
 le in emphiteosi vt. C. de iure emphi. l. ii. et fi. Sed videt
 quod non possit vendere et cum cōsensu p̄lati sine con
 sensu capituli per dictā autē. hoc ius porrectum. rii. q. ii.
 sine. extra de his que fiunt a p̄la. sine p̄sen. ca. c. ad apo
 stolicā de reb. ec. non alie. c. si. Sed videtur q; etiā cū cō
 sensu p̄lati non possit vendere quia per venditiōne talē
 ecclesia perdit directū dñz. vt. C. d̄ rebus eccle. non alie.
 per totū. p̄terea resolutio iure datoris resoluitur ius em
 ptoris acceptoris. d. §. et si clientulus. Item quia p̄ciūz
 non potest conuerti in feudum. j. si de feud. vasalli ab in
 terp. fue. c. i. et videtur feudum totaliter extinctum q; non
 consistit in rebus mobilibus. vt. s. de feu. cogni. c. ii. et va
 fallus videtur absolutus a sacramento fidelitatis eccle
 sia omni iure priuata et enormiter lesa. Quare et p̄dictis
 idem Ja. d̄ bel. tradit duplex consilium cū vasallus eccle
 sie vult vēdere. **P**rimū est vt vendat cū consensu p̄la
 ti et totius eius capituli et vendat ea lege qua ipse habet et
 equali persone. vt. j. de lege cora. c. ii. hoc acto in contra
 ctu et post cōtractum q; emptor debeat recognoscere feu
 dum ab ecclesia et sibi seruire et venditor refutare. arg. s.
 qualiter olim feu. alie. pot. §. i. et s; m hoc emptor crit secu
 rus et venditor tenebitur de euictione et ecclesia non vi
 detur lesa. Sc̄dm consilium est. et hoc in vsu magis frequē
 tatur qd vasallus qui vult vendere non vendat s; refutet
 feudum p̄lato vt ipse inuestiat cū qui empturus ē p̄la
 to consentiente. et tunc post refutationem vasalli p̄lat⁹ ip̄e
 inuestiat cum qui empturus est. Et ipse recognoscere d̄
 feudum ab ecclesia et si timet nouiter inuestitus casuz: eu
 ictionē stipulari potest a vasallo qui vendidit de volunta
 te sua p̄out fuerunt concordēs et ista consilia etiam pos
 sunt trahi ad vasallos laicorum et secularium p̄sonarum
 s; m Ja. de bel. **U**ltimo no. q; excusatur vasallus qui alie
 nat feudū saluo iure domini et agnatorū. si addit illā clau
 sulam. et nō aliter nec alio modo suz venditurus ar. l. si q
 dem. C. de excep. s; m Bal. hic. tenet Bal. in. l. i. C. q; pe
 ne noie in. r. col. et facit qd no. idem Bal. in. c. i. in. §. bec
 quoq; in pe. col. s. de suc. feu. et qd no. idem Bal. in. c. q
 in ecclesiarum in. r. col. de constitu. in. l. siquidem. C. d̄ et
 cep. Host. et Jo. and. in. c. eā te de iure iur. an. Ludouicus
 i singularibus. singulari. ccccliiii. quod incipit tu habes
 quod vasallus.

C Si de feudo vasallus ab aliquo interpellatus fuerit
 et dominus eius defendere noluerit.

Continuatnr hoc ordine. Supra vifū est qualiter feudum amittatur. Verum qz aliquando feudum euincitur & dubitat an vasallus possit agere contra dominū de euictione: propterea subiicitur rubrica si d̄ feu. vas. interpel. fue. & dominus eum defendere noluerit.

Egotium. b. d. Si vasallus de feudo interpellat? fuerit ab aliquo & denunciat dño vt eū defendat & dñs non defendat euictione secuta agit vasallus cōtra dominū vt det sibi simile feudū vel pecuniaz ex qua ematur res immobilis quā tenebit in feudū. & hoc quādo certus est vasallū de feudo inuestitum fuisse. s; si sit dubium pbabit vasallus dicto feudo se fuisse inuestitum & ager de euictione contra dominū. Si aut vasallus non pbauerit inuestiturā feudalem defertur iuramentū dño: ad hoc allegat vsq; ad fi. ti. **C**no. ibi super negotio. q; si vasallus denūciauerit dño vt eū defendat & euictus fuerit feudū poterit agi de euictione contra dominū. **C**no. ter ibi vt dominus. formā conclusionis libelli. quando ipse vasallus agit de euictione cōtra dominum quia debet concludere ad dandū feudū eiusdē bonitatis vel denarios vasallo et quibus ematur tantūdem possessionū quantū vasallus tenebat a domino. & sic vasallus non concludit in libello euictōis ad iteresse. sed ad hoc vt vasallus habeat simile feudū. & predicta sunt vera quādo certū est vasallum inuestitum esse: vbi aut est dubius tunc vasallus debet probare rem euictam fuisse feudalem. quia probatione facta ager de euictione fm formam quā diri. s. & nota q; inspicitur tempus rei iudicate et facit ad materiā. l. vnus. ff. si cer. pe. **C**pone duo fratres inuicē diuidentes bona assignant vni bona allodiala alteri vero feudalia bōa: frater cui sunt assignata feudalia bona decessit non relicto filio. sed solū relicta filia femia & sic reuocatur feudū a dño qz filia nō succedit in feudo vt in. c. i. §. hoc quoq; notandum. s. qui feu. da. pos. bec filia tāquā euicta sit pars sua a dño vult agere cōtra patrū cui sunt assignata bona allodiala. querit an possit. rñdeo q; nō potest agere de euictione fm glo. signabile in. l. in familie. C. fami. ber. nisi esset subiecta in dicta diuisione stipulatio de euictione. l. si fundum. C. de euictio. & ita limitat gl. in. d. l. i. familie quā glo. ibi doc. declarant esse verā quādo spāliter ē facta stipulatio. ff. de damno infec. & l. si stipulatus. ff. de vsufruc. **C**In glo. ibi. e. i. nota limitationē ad ter. nostrū vt vasal. non possit agere de euictōe quādo scienter rem alienam in feudū suscepit. nisi sibi specialiter puidisset de euictōe vt no. in. d. c. hic allegato. In ea ibi pcuratori. no. alias limitationē vt ita habeat euictionē si dño denunciat litē motā alias nō agit. In ea glo. ibi dño sciēte. an autē veditozi vel dño sciēti motā litem sit denunciādū. doc. & maxime Bal. hic dicūt q; sic in. l. denunciaste. §. qd tamē. ff. ad. l. ml. de adult. Bal. in. l. i. C. de pericu. & como. rei vēdi. Lano. in cle. cām de elec. nā formā denūciationis est vt eum defendat auctor. l. qui absente. ff. de pecu. & probat iste ter. ibi vt eū defendat. sed aduerte Bart. fuisse in illa snia non valere denūciationē nisi libellus veditozi ostēdat vel dño. no. Bar. in. l. si inficiatus. ff. de positi. in. l. q; in alterius. ff. de regu. iur. Lano. in cle. cām de elec. que opi. Bar. non seruat de cōsuetudine fm Ange. in. l. libera theodora. C. de sen. & interlo. omni. indi. In ea gl. ibi dicat. no. aliā limitationē ad ter. nfm q; si vasallus cōpromiserit & ex snia arbitri fuerit euictum nō ager de euictione nisi necessariū fuerit compromissū vigore statuti vt no. doc. maxime Bar. & Ange. in. l. si dictū. §. si cōpromisso ff. de euic. In ea ibi pronūciatū. nota aliā limitationē q; si feudū fuerit euictū qz snia fuerit lata cōtra vasallū absentem & contumacez: certe nō agit de euictione. l. si ideo in prin. ff. de euictione. l. emptor. C. de euic. q; est vep; qn snia fuerit lata contra absentē nō ex pbabili seu iusta causa ager de euic. fm glo. in verbo absens in. l. ij. C. de con-

trario indi. tutele. Et eodē mō vasallus vel emptor ageret de euic. et si nō fuisset absens ex cā pbabili dūmodo snia non fuerit lata propter absentiā s; propter iustas & veras probationes fm Bal. hic allegantē dictā gl. in. l. ij. C. de contrario. iudi. tute. quā appellat singularē. Ad fi. no. aliā limitationē q; si feudū sit euictus ex culpa vasalli. certe non ager vasallus de euictōe et si per imprudentiā iudicis feudū fuerit euictū nō agit de euictione. l. si per imprudentiā. ff. de euic. Itē si vasallus nō appellauerit vel nō denūciauerit dño vt appellet nō agit vasallus de euic. de quo in. l. herēnius. §. si. ff. de euic. Si tñ vultis tute ambulare pactū fiat in instrumento inuestiture q; dñs teneatur de euic. siue fuerit euictū feudū p imperitiā iudicis siue fuerit lata snia cōtra presentē siue non presentē & similiter. no. in. d. l. emptor. S; principes hodie dātes in feudū illam clam in instrumēto inuestiture ponunt q; nō volunt teneri de euictio. qualiter cūq; feudū euincat. **C**Aduerte tñ ad vnū dictū v; qn vasallus nō possit repire dominū cui denūciare d; q; excusat & c. sed intelligas istud verū dūmodo denūciat amicis ipsius vel ad domū suā qz alias nō excusaretur put dicit glo. no. in. l. aut qui aliter in. §. si forte. ff. q; vi aut clam. **C**no. q; ptestatio domini nō tollit protestationē vasalli qz dominus nō h; ius ptestādi. tunc. n. protestatio tollit ptestationē quādo tractat de inducendo cōsensuz alterius vt. l. si. in prin. ff. naute cau. stabu. vel de aliquo puidicio generando ratione taciturnitatis vt ibi. & ff. locati. l. cū plures. §. si locator horrei. ff. ad macedo. l. si filius. ff. de eter. l. i. §. magnatum. Et de hac materia ptestationis dic plene p Bar. in. l. nō soluz §. morte. ff. de no. op. nū. et per cano. in. c. cumana. extra de elec. ita Bal. h; per hūc ter. & in. l. clari. C. de fideicō. **C**Glo. siue rem aliqua; immobilē ad fi. no. q; i pecunia nō cōstitit feudū de quo in. c. ij. §. si de feu. fue. contro. Item no. q; si dominus dederit pecuniā in feudū eā repetit p cōditionē sine cā: nisi sciēter hoc fecerit q; in dubio non psu mit fm And. alle. l. i. & l. sed & si me p̄sente. in prin. ff. d; cōdi. indebi. **C**In glo. sed cui ad fi. no. q; iō defert iuramētum reo domino quia erat aliqua p̄sumptio p vasallo de quo videbimus plene in. §. sacramentū. j. de consue. rec. feu. **C**Glo. hic querit an in pecunia possit cōstitui feud. & respondet q; nō: qz cōtra regulas iuris cōsuetudinarij. vt in. d. c. ij. §. d; feu. cog. Et est rō qz proprietates feudi d; remanere apud dñm & vtile dominiū trāsit in vasallū vt in. d. c. i. de inuesti. de re alie. fac. s; quādo dat pecunia in feudū & consumeret p acceptorem defineret esse p̄prietates apud dātes & sic defineret eē feudū. insti. de vsufu. §. constituit. l. ii. ff. de vsufu. earū rep. s; si nō cōsumeret imo in archa teneret: tunc esset inutile acceptanti nec hēret vsuz fruc. neq; cōmoditatē aliqua; q; esset cōtra natu. feu. vt. s. ti. ij. §. i. Ad ter. hic dñ dicit vel nūmos i feudū dādos. respondet q; nō intelligit q; nūmi debeant in feudū dari s; intelligit nūmos in feudū dādos. i. loco feudi euicti soluendos. quinimo dicit generaliter Bal. hic q; p̄suetudo nō vult q; pro re mobili fiat fidelitas. vidimus in. d. c. ij. de feud. cog. & et hoc ego respondeo ad secundū questū v; q; dictū iuramētū nō teneat nec obliget iurantē: qz est interpositū super re impossibili de iure: & sic cum nulla fuit obligatio que causam habuit impossibilem a iure vel a natura vt insti. d; inuti. stipu. in. §. impossibilis: merito iuramentum q; sequitur ex eo vel ob id erit nullū. l. non dubium. C. de legi. ergo non videtur ligatus iuramento cōtinēte impossibilitatē nature & rōnis naturalis: nec pactis & cōventionibus pōt tale ius mutari. l. ius publicum cum ibi no. ff. de pac. & qd h; in. l. nemo. ff. de leg. i. possit et ipse vasallus condicere obligationē qua se per sacramentū astrinxit cū nō possit eē cā p quā sit p̄sūm. argu. ff. d; cōdi. ob cau. in. l. siquis accepto. **C**Ad tertiā at qōnem v; an dominus possit petere dictā pecuniā. respondet q; sic fm doc. p cōditionē sine cā. ar. in. l. i. in fi. ff. de cōdi. sine cā. & in. l. si me & ticiū. ff. si. cer. peta. qd intellige quando

dn̄s qui dedit istā pecuniā in feudū credebatur posse dari
alioquin si sciens nō valere dederit nō posset repetere qz
v̄z donasse .ff. de condi. indebi. l. i. et de ope. liber. l. cāpa-
nus. et de regu. iur. l. per orationē. Et tenet And. de iser.
et Nicho. subiungit et idē And. qz si vterqz sciuisset qz ad
huc erit potior cā possidentis. l. iij. ff. de condi. ob tur. cāz
Limitat et supradicta qz tūc demū hēat locuz repetitio
nisi ipse recipiēs vasallus seruare vellet fidelitatē et facere
qd̄ cōuenit qz tunc q̄ nō sit feudū tñ rōne cōventionis
poterit ipse recipiēs retinere. nec isto casu hēret locū re-
petitio per ea que notant in. l. eleganter. in pri. ff. de dolo
et hoc sequunt et nōnulli doc. ar. ff. de vsufu. eaz rerum
que vsu cōsu. l. i. l. post qz. ff. de iureiurā. l. si possessori in. §.
si iurauero. ad qd̄ facit. ff. cōdia p̄dio. l. ij. et l. v̄ditor in pri.
ci. **Quero** quid si vasallus cōueniat a tertio an possit
noiare dn̄m in iudicio. r̄ndeo qz sic fm̄ glo. Bar. et Ang.
et allegata in. l. i. §. tabule. de tabu. et hībē. et in. c. qm̄ fre-
quenter in. §. qz si sup rebz: vt lite nō cōtesta. per legistas
in. l. ij. C. vbi in rē actio. **Quero** qd̄ si dn̄s nō pōt reuo-
care feudū alienatū obstāte pacto an alienans remaneat
vasallus i peccūa: v̄z qz sic: quasi precū succedat loco rei.
ff. de peti. herē. l. si in rem et precū de vsufu. qui precio.
C. de opis liber. l. si. et hoc v̄z sequi Jo. an. in additionibz
Spe. in ti. de feu. sup ru. ver. adēbat. vbi videas. **Que-
ro** qd̄ si dn̄s dubitat an sit feudū vel nō sup quo sibi ē scā
denunciatio an cogat litē cōtestari. et dicit Bal. qz priori
deret qz nō p. l. i. in. §. is qui nescit. ff. de libero ho. et hīb. et
C. de iure deli. l. si. §. §. qz. qd̄ ē v̄z qz ipz nō dato spacio
ad d̄liberādū sec̄ si deē spaciū ad d̄liberādū qz tūc cogit
litē p̄testari vt i autē. offerat. C. d̄ lit. p̄tes. et si nō posset. se
iformare fiat p̄testatio p̄ verbū credit vt p̄bat i fili i. c. cū
ad sedē. extra de resti. spoli. ad qd̄ faciūt no. p. gl. i. c. quof
dā. extra de prescrip. et ad hoc adduco bonū ter. i. c. vasal-
lus in titu. p̄time se. **Quero** quid si vasallus solum in-
quietet in possessorio. an tunc hēat locū iste ter. vt agat de
euic. et ad que tenet si succūbat r̄ndeo qz sic ad interesse vt
no. glo. in. l. rem in prin. ff. de actio. emptio. et probat i. l.
si duo in fi. ff. vti possidetis. **Quero** si solū emineat ps
feudi a vasallo qualiter tunc sibi succurrat. dic vt habet
plene in ter. et in glo. et per docto. in. l. i. ff. de euic. et p̄ Ly.
in. l. ij. C. eo. ti. **Uic** cadit pulchra qd̄ quā pōit Jo. an.
in addi. ad Spec. in ru. de feu. ver. xvij. fuit qd̄ p̄t. de va-
sallo cōtra quē. r̄r. ānoz spacio ē p̄scriptū. postea euigila-
tus cōtra possessore egit et propter prescriptionē succūbu-
it dn̄s cui p̄tinere seruauerat egit et obtinuit et merito qz ci-
uilitate possederat. facit qz notat. C. de ser. fugi. in. l. i. in fi.
vl. glo. vasallus petit feudū a dn̄o in iudicio qz t̄z et dn̄s re-
stituire nō tenet. p̄rio propter illius ingratitudez qz alie-
nauit p̄mittēdo prescribi qd̄ ē de vsucapōe dicit lex. ff. d̄
verb. sig. l. alienatiōes. itē ille negligēs iste vigilans. C. d̄
positi. l. vlti. in fi. itē v̄z vti iure illius quē vicit qui vasallū
vicerat. C. de euic. l. emptori. facit de acquirē. pos. l. pom-
ponius. §. qui iussu. tñ v̄z qz sufficiebat qd̄ legit. i. de capi.
coza. c. i. §. p̄terea: sed ibi satis no. de qua p̄scriptiōe il-
lud intelligitur. et cōmuniter tenetur qz solū minor trige-
naria ibi intelligit amota qz etiā placet. Dy. suo p̄sili. r̄lij.
in membrō.

Si de feudo fuerit p̄trouersia inter dn̄m et agnatos.

Continuatur hic titulus vtilis hoc ordine. §. visum ē
in specie de controuersia feudi in pluribus rubricis. nunc
vero subijcitur rubri. generalis. si de feudo fuerit cōtro-
uersia et si rubrica iacet. si de feudo fuerit controuersia est
generalis ad nigrum. Sed si iacet hoc modo si de feudo
defuncti controuersia fuerit inter dominū et agnatos tūc
nigrum generalius quam rubrum vt patet ex. c. se. simile
in auten. de heredi. que ab intesta. defun.

De feudo. Si fuerit contentio inter
dn̄m et agnatos de feudo

an feudū sit nouū vel paternū agnati sunt mittendi in pos-
sionem et vtroqz in probatione deficiente agnatis ē de-
ferendū iuramentū. b. d. vsqz ad. c. inter filiam. **Nota**
ibi milites qz appellatione militis in hoc libello cōtinetur
vasallus vt habuistis. §. imperator lotha. Eugeni. pape
et. c. i. **Pro.** et ter. qz vbi nō constat de origine feudi p̄-
pter antiquitatē. t̄pis an sit antiquū vel nouū respectu agna-
torū succedere volentiū: debemus in dubio p̄sumere pot̄
esse antiquū qz nouū. rōne antiquitatis cū ab antiquo va-
sallus possederit. facit. l. in fualibus. ff. finitū regū. et qz tra-
ditur in. l. qz cū in rem verso. ff. de vsur. et sentit Ja. de bel-
ui. Pico. de nea. et Bal. magna est. n. p̄sumptio p̄ factis
antigs vt dicit Bar. i. l. admo. ff. d̄ iureiu. possibile tñ est
qz est nouū respectu agnatorū nūc. cōparētū quāqz et per
centū annos fuisse possessum p̄ vasallū mortuū et eius li-
neā. nā potuit esse antiquū ad ipsū vasallū mortuū h̄et
set nouū quātūz ad illos agnatos qz nunc admitti deside-
rant. §. de gradi. suc. in feu. in. §. in dubio pp̄ antiquitates
t̄pis nō d̄z p̄sumi nouum. sed potius antiquū qz ē no. di-
gnū. facit. §. de inuesti. in mari. fa. et de gradi. suc. in feu. et
qd̄ dicit idē Bal. §. de cōtro. inuesti. in. §. cū aut et in. c. ij.
§. de feu. marchie. **Pro.** qd̄ vbi vasallus defunctus re-
perit esse in possessione feudi tpe mortis debent similiter
agnati ad feudum venientes cōseruari in possessione ipsi-
us feudi donec cognoscat an sit feudū antiquū vel nouū
ex quo inferitur qz magis fauet agnatis qz dn̄o. et est ratio
qz dn̄s nō negabat feudū s̄z qualitātē feudi et cōstitūdo feu-
dū cōstituebat vasallū possidisse tpe mortis. vnde dn̄s nō
pōt recipere istam possessionem cum sit quedam continua-
tio naturalis inter vas. et agnatos ar. ff. ex qui. cau. maio. l.
cū miles in prin. fm̄ Bal. itē suadet etiā rō antiquitatis
vt. §. dictū est. itē qz ipse dn̄s est actor ar. l. qui accusare. C.
de edē. fm̄ Ja. de bel. et probatur in simili p̄ casum in. l. si
na. C. quoz bonozū hic allegata in glo. circa mediū et qd̄
no. §. de conten. inter do. et vas. in prin. et qz ibi dicit. **Pro**
qz possessio rei feudalis inducit presumptionem vt in du-
bio debeat causa expediri per iuramentūz possidentis vt
hic et. §. de controuer. inuesti. in prin. in. §. item si vasall?
§. si inter do. et vas. lis oria. in fi. et sentit hic gl. remittēdo
se ad distinctionē que h̄t in. §. sacm. j. de cōsue. rec. feu.
fm̄ quā distinctionē d̄z intelligi ista l̄ra et bene. Nam p̄e-
sumptiōes erant p̄ agnatis. vt. §. prime dictū ē et quibz
apparuit iudicē esse deferendū sacm̄ ipsi agnatis et eo-
dē mō si p̄sumptiōes fuissent p̄ dn̄o et non pro agnatis in-
der potuisset dare dn̄o electionē iurādī vt dicit. §. de gra-
dibus suc. in feu. in fi. et p̄bat in. d. §. sacm. et tetigi et. §. ti-
tu. pri. sup glo. fi. **Pro.** ibi agnati in possessione. c̄p̄sse cō-
prehēdendo mentē littere iter dn̄m et agnatos de succes-
suros. s̄z dn̄s dicit feudū ēē nouū p̄p̄ea feu. ad etū p̄tinere
certe mittēdi sunt agnati in possessionē interim qz negoci-
um discutiat: nisi domus p̄ hodie cōstat hodie agat. Ita-
tim velit p̄bare feu. ēē nouū. l. si is a quo. ff. vt in pos. leg.
et fuit de mēte An. de iser. i. c. se. faciūt. no. marie p̄ Bar.
in. l. si. C. quoz bo. i. l. si socer. §. luci. ff. so. ma. **Pro.** i
ter. ibi quo facto qz missis agnatis in possessione cognos-
cendū erit de p̄ncipali cā an feu. sit nouū vel paternū.
nā si domus p̄bauerit nouū obtinebit: si vero agnati p̄ba-
uerint p̄nuz obtinebūt dn̄o dominū. vtroqz vero deficien-
te in p̄batiōe deferē sacm̄ agnatis. **Et** q̄ro qz sit rō qz
re agnati mittat in possessionē. respōdeo pp̄ possessionē de-
functi vasalli. ar. l. si. C. de edic. diui adri. tol. vel qz domi-
nus erat actor vel qz lōgo tpe possedit vasallus. ar. l. si. ff.
finitū regū. nā p̄ factis antigs p̄sumimus. c. ea noscūt. de
bis qz h̄t a pla. l. si fili? cū ibi no. C. d̄ pactis. §. Ja. d̄ bel. vl
alia pōt ēē rō qz dn̄s nō negabat feudū s̄z qz feudū esset
paternū: et notabilis ē p̄sumptio qz sit feudū paternū. Et
no. §. Bal. qz lz et vna linea collaterali feudū sit posses-
suz cētū ānis. tñ quo ad aliā lineā feudū p̄t ēē nouū s̄z nō
p̄sumat in dubio vt h̄t i ter. n̄o. **In** gl. v̄z ibi videam?

no. q̄ agnati nō cogunt precise subire iuramentū sed vo-
lentes admittunt. ¶ In ea glo. ibi. §. sacm. nota ista gl.
que vult vt ita demū deferat iuramentū agnatis si sit p̄sū
ptio pro eis: secus si esset maior presūptio pro dño. d. §. sa-
cramentū. in dubio tñ deferat agnatis. ¶ In ea. gl. ibi. l.
fi. bec glo. p̄t intelligi hoc mō v̄z vt ponat casus in. c. no-
stro q̄ agnati agāt inter dicto quoz bonoz v̄ter edicto dī
ni adri. 7 p̄ hoc intellectu faciūt q̄. §. dñi in. c. i. de cōtro.
inter vasallū 7 ep̄m. S̄z bec lectio nō bene 2gruit ter. no-
stro: q̄ inter dicto quoz bonorū vel beneficio. d. l. fi. dñs
posset dicere excipiēdo ē feudū nouū 7 volo pbare: sic re-
pellerent agnati amissione in possessionē. q̄ exceptio dolo
facis 7c. h̄z locū in oī inter dicto nisi in inter dicto recupe-
rande. vt no. m. d. l. fi. 7 in. l. i. C. de ap. 7 in. l. si de vi. ff. de
indi. fm̄ and. p̄pca ponit ali⁹ casus s̄z and. q̄ defuncto va-
sallo q̄ possedit seu. q̄ dñs recepat ab eodē fuitia: fuit cō-
tentio inter do. 7 agnatos. q̄ agnati petebāt se mitti i pos-
sitionē: 7 certe agnati sūt mittēdi i possessionē rei feuda-
lis: q̄ vasallus defunctus possedit vt paternū. ergo pote-
stis inferre q̄ si vasallus possedisset feudū nouū agnati n̄
essent mittēdi i possessionē a cessante rōne. An. de iser. in
dubio presuppōit feudū paternū vt hic in tertio n̄o. q̄bus
agnatis missis in possessionē dñs vendicabit ab eis feud.
7 si pbauerit feudū esse nouū obtinebit vel vtroq̄ in proc-
batiōe deficiēte agnatis defertur iuramentū vt i ter. Et si
fm̄ lecturā And. agnati ante sunt missi in possessionē q̄ in-
choant iudicium v̄dicatiōis. Et h̄z ipse intellectus sit ve-
rus in se. tñ nō v̄t de mente l̄e ibi sup̄ p̄cipali q̄one. vbi
ter. innuit qd̄ fuerit prius p̄cipalis qd̄ q̄ missio in pos-
sitionē. p̄pca posset sic formari casus. nā pendēte lite iter
dñz 7 agnatos an feudū sit paternū vel nouū interi agna-
ti sunt mittēdi i possessionē quo facto sup̄ p̄cipali erit
cognoscēdū 7 diffiniendū vt seq̄ in ter. 7 ista lectura ē d̄
mente ter. 7 Ja. de bel. hic. ¶ No. ex gl. q̄ h̄z in facto alie
no videat anceps periuriū subire qui iurat. l. marcellus
ff. rerū ammo. l. videamus. ff. de in litē iurādo. tñ qñ pre-
sumptio iuris vel consuetudinis ē p̄ iurāte nō d̄r anceps
piuriū subire. ita Bal. hic ad hoc pōderat glo. In ea. gl.
ad fi. no. bec gl. p̄t itelligi vno mō q̄ mouebat contro-
uersia stat⁹ dñi q̄ dicebat vasallus dñm nō esse filiū veri
dñi quo casu nisi pbauerit se filiū esse dñi 7 vasallus possi-
debat. nā dñs pbabit se filiū esse veri dñi nō vasallus. fm̄
And. hic. vel alio mō p̄t intelligi fm̄ And. mouebat cō-
trouersia status vasalli quo cāu si non pbauerit vasallus
nō possidebit. Si pbauerit possidebit fm̄ Jac. de bel. aut
.n. vasallus cui opponēbat q̄ erat seruus in possessione li-
bertatis 7 tūc ipse possidebit feudū non aut dñs. als dñs
possidebit. 7 ita ista glo. intelligitur.

Iter filia. Si iter filia defuncti 7 agna. fue-
rit cōtro. filia erit in possessionē mittē-
da: 7 deficientibus p̄batiōibus agnatis erit de-
ferēdū iuramentū: 7 si inter dominū 7 filia fue-
rit cōtro. filia mittēdā in possessionē: 7 deficientibus p̄batiōi-
bus filie deferat iuramentū. h. d. vsq̄ ad. c. morib⁹. ¶ No.
et. c. inter filia. vasallo decedēte relicta filia si ē cōtentio d̄
quodā p̄dio inter filia 7 agnatos q̄ agnati dicūt eē feuda-
le. s̄z filia dicit eē allodiale certe p̄dēte lite filia ē mittēda
in possessionē p̄dij: deide cognosceat de cā p̄cipali nisi
agnati velint p̄ hodie cōstat p̄dij eē feudale hodie agat
l. si is a quo vt vt in pos. lega. fm̄ And. p̄batiōibus autē
deficientib⁹ deferat iuramentū agnatis subaudi cū. rj. sacra-
mentalibus. c. i. j. de cōtro. inter mas. 7 fe. s̄z An. 7 Bal.
hic 7 collige ex ter. s̄z Bal. q̄ i dubio res p̄sumit allodia-
lis 7 sic libera nō feudalis 7 sic cū fuitute. fac. l. cū res cū
ibi no. C. de p̄ba. imo fortius habetis q̄ si dicat filia rem
libellaria 7 dominus feudale in dubio p̄sumit libellaria. ē
rō qualitas possessionis p̄ne que durat nisi probeat mutata
ita hic 7 in. c. i. s̄. eo. 7 est bec rō in. c. p̄cedenti decidendi.
¶ Not. tñ dicitur q̄ res in dubio p̄sumit allodialis facit
l. in. l. si cuius. ff. de usufruc. q̄ res p̄sumit libera. Feu-

dū aut est spēs seruitutis vt dicit in pludijs huius cōmen.
Bal. in. c. i. de controuer. inuesti. in. l. libertas. ff. de sta.
bo. in. l. si vxorē in fi. C. de 2di. inser. in. l. fi. in. i. col. C. de
fuis 7 legi. Inno. in. c. bone. cl. ij. in glosa magna in. iij. co-
lū. de post. pla. Bal. in. c. i. in. vj. col. de iudi. Jo. an. post
Hosti. in. c. nimis de iure in. Hosti. in. c. fi. de iudi. 7 ibi
Jo. an. i adi. ad Spec. in ti. de feu. §. qm̄ p̄. rj. Bal. i. c.
ceterū. in fi. col. de iudicijs 7 est rō q̄ filia mittat in possio-
nē q̄ ē p̄sūptio pro ea cū vno p̄e quodā mō d̄r domia. l. i
fuis. ff. de lib. et posth. 7 p̄ hūc ter. dicit. Guil. de cunco i
in. l. fi. C. de edic. diui. adri. tol. que refert 7 sequit Jo. an.
in ti. de testa. in adi. ad Spe. §. pe. in. fi. q̄ filia instituta he-
res a p̄e potest petere mitti in possionē oīum bonoz feu-
dalibus inclusis: nec audiet cōtradictio agnator. ita An-
dre. hic i. c. i. §. eo. Et no. hic eē casū q̄ res libellaria trā-
sit ad filia: habet p̄ legistas in. l. et. ff. so. ma. Lano. in. c.
in presentia de probatio. h̄z nō feudū 7 fm̄ Bal. snia lata
sup̄ directo dominio nō nocet i vtili allegat glo. in. l. pen.
C. de ingenuis 7 manumis. vos allegat glo. in rubri. ff. d̄
rei vendi. 7 q̄ no. in. l. sepe. ff. de re iudi. 7 no. eē glo. in. d.
l. penul. que dicit q̄ si vasallus dixerit rez feudale in libe-
lo eē propria h̄z succubuerit: tamē postea poterit ipsam di-
cere feudale. s̄z illa glo. sit cōtra ter. in. c. si vasallus. j. eo.
ti. vbi vasallus negās rē feudale amittit feudū. nisi saluā
do illā gl. dixeritis q̄ ille ignorabat rem eē feudale. quo
casu pp̄ iustā ignorātiā excusatur. d. c. si vasallus in p̄si.
ignorāti. vel intelligamus illā glo. quādo agēs ipse non
agebat d̄ dominū s̄z cōtra aliū vel quādo nōdū est lata sē-
tentia fm̄ Bal. in. d. l. pe. in istis duobus vltimis an si q̄
dixerit rē feudale 7 succubuerit an possit dicere eādē rem
eē p̄riā 7 allodialē. respōdeo q̄ sic in. l. i. in. rrr. q. ff. d̄ re-
rum diuisione 7 ibi Bal. 7 no. glo. que incipit hic collocā-
da que in oibus bene loq̄. sed magis no. glo. in. c. defun-
cto in ver. danda q̄ tunc soluit cōtrariū: nā i hoc. c. inter
filia. hic deferat iuramentū agnatis q̄ erat presumptio p̄
ipsis. sed in. c. defuncto. deferat filie q̄ erat p̄sūptio p̄ ea.

Oribus. h. d. De feudo qd̄ sperat ad euz
reueri dominus p̄t inuestire ali-
um milite et sine consensu vasalli dūmō apiat
ci vel heredi suo. 7 p̄dicta procedunt nō solum
in feudo nō ecclesiastico. s̄z etiā in feudo ecclesiastico 7 in
eo est necesse q̄ feudū aperiat domino inuestienti non au-
tē successor. h. d. vsq̄ ad. c. vasallus. ¶ No. ibi ad domi-
nū reueri. ergo a cōtrario sensu si non speret reueri ad
dominū nō valeret inuestitura. Vos dicite q̄ valet inue-
stitura dūmodo fiat in diez vel sub conditione. secus si fi-
at simpliciter 7 pure vt. s̄. hic potest esse titulus qui suc-
tene. ¶ Nota ibi effectum q̄ si dominus fecerit inuestitu-
ram in alium de feudo quod speratur ad eum reueri tūc
habebit effectum cum feudum heredi suo reuersum fu-
erit: exemplum quando speraretur reueri ad dominum
ponam⁹ vasallū nō h̄re descēdētes masculos neq̄ agna-
tos neq̄ spē forte cum h̄re. certe tunc spes est pp̄ defici-
entem successionē feudi. feudū reueri ad dominū. s̄. de
succe. feu. c. i. 7 de alie. feu. c. i. §. 7 si cliētilus. ¶ No. ibi
secus in ecclesiasticis quod si non p̄sonis ecclesiasticis fa-
cta fuerit talis inuestitura nō h̄bit effectū nisi feudū re-
uerfurum fuerit inuestienti. non autē successor. h̄z in p̄so-
na laica sufficiat si aperiat et heredi suo. 7 hunc ter. li-
mitabitur veruz quando p̄sona ecclesiastica facit feudum
de rebus ecclesie. Secus at si de propriis. c. i. j. si de cle-
rico qui inuesti. fecit fm̄ An. nā si haberet clericus feudū
patrimoniale sic esset p̄t i laicis. ¶ No. q̄ in tali inuestitu-
ra de q̄ i ter. nostronon ē necessari⁹ cōsensus vasalli ha-
bentis: feudum p̄t tamen fm̄ Bald. vtilis eē consensus
si inuestitura facta eēt. vel etiā in diem vel sub conditione
7 prius dies vel conditio existat q̄ decesserit feudum te-
nens per ea que habētur. s̄. in. d. c. i. q̄ succ. te. ¶ Querit
hic Andre. pone. dominus putabat vasallum decessisse
nullis relictis filiis masculis. p̄terea inuestiuit me d̄ feū

do. reperitur q̄ vasallus nō erat mortuus tpe inuestiture
deinde postea mortuus vasallus: querit an hec inuestitura ha-
bebit effectū in me inuestito. respondet And. q̄ nō: nisi vi-
ctus feudū fuerit aptus vel aperiendus saltē spe. et expres-
se cōferat in tps apture. ar. c. susceptū de rescri. li. vj. r. l.
si ita. ff. de auro et ar. lega. facit in fili d̄ her. insti. Subijcit
idē And. q̄ nō valet cōcessio feudi si dñs exprimat q̄ vno
mō vacāti vel det vacatur: certo mō. nā alius modus nō
cōprehēdit. d. c. susceptū. de rescri. li. vj. **¶** Quero an va-
leat inuestitura facta in aliū de feu. qd̄ t3 vasallus sub cō-
ditiōe vel i die. puta dñi aperiā feū. v̄ si aperiā dñi rñ. va-
lere talē inuestiturā p̄ ter. hic et in. c. i. s̄. hic pōt cē ti. q̄ suc.
te. Et ita multis argu. Bal. cōcludit in. c. ij. s̄. d̄ feu. da.
in vicē legis cōis. S3 pulchrū dubiū ē an possit aliū inue-
stire pure de feudo q̄ tenet alius vasallus. Jaco. de bel.
hic v̄ tenere q̄ sic. Sed cōtrariū ē verius vt allego ter-
tū clarū in. c. l. circa mediū. s̄. h̄ p̄t cē titul⁹ q̄ suc. te. Et ita
t3 ip̄e Jac. i. d. c. i. s̄. de feu. da. in vicē. l. cōis. et Bal. et. s3
an dñs possit inuestire certā personā sub cōditiōe vel in vi-
em de feu. q̄ vasallus possidet Ja. de bel. in. d. c. ij. v̄ te-
nere q̄ nō. Sed cōtrariū est verius p̄ ter. nostrū. et in. d. c.
i. hic pōt esse ti. et in. c. i. s̄. de feu. da. in vicē. l. cōmis. et id
qd̄ dixi nō valere inuestiturā pure factā h3 locū nisi vasal-
lus possidēs cōsentiat s3 Bal. hic allegatē **¶** De. de cer.

Vasallus. Vasallus negās feudū vel par-
tē feudi vel conditionē feudi p-
dit feudū. nō aut̄ alius vasallus celās feudū ab
alio tentū vel ip̄e vasallus et ali⁹ quilibet si ce-
lanerit rē aliquā dñi. ad hoc allegat. **¶** No. i. ibi aut̄ feu-
di cōditiōē. vasallū pdere feudū si celat feudū suū. ecce
vnū casum vel partē feudi vel cōditiōē. i. qualitatez feu.
ecce alius casus. Et notate bene verbū cōditiōē. qz si do-
minus interrogauerit vasallū an eū inuestiuerit cū talib⁹
pactis. et vasallus cōfiteat̄ inuestiturā feudi nō at̄ pacta. cer-
te si dñs pbauerit talia pacta p̄nabit vasall⁹ tali cōdi. et de
hoc Lud. in consi. lxx. incipit. in r̄pi noie. viso themate.
Bal. in addi. ad Spe. in ti. de locato. in. ir. col. in. c. signi-
ficatib⁹. de ap. **¶** No. ibi certa ex scia qz si vasallus igno-
ranter negauerit feudū. certe nō amittit feudū a cōtrario
huius littere. glo. in. l. si. ff. de rei v̄. idē Lud. i p̄dicto cō-
fi. vbi late d̄ hac materia. qd̄ d̄ hic i celate idurit Bal. h̄
ad d̄terminatiōez qz celās breue testatū siue p̄bocolū ei⁹ p-
dit feudū. et allegat. l. pe. C. d̄ leg. Et dic̄ hic Bal. p̄ hūc
ter. multa iura glosari que dicūt negatē puniri. vt. l. s̄ ne-
gatēz. C. ad. l. acq. s̄. itē mixta. insti. d̄ act. q̄ itelligunt̄ i eo
qz negat p̄ doli n̄ at̄ i eo qz negat iusta ignorātia. Bart. i. l.
eū qz. in p̄ri. ff. d̄ iureiur. **¶** Quid aut̄ si vasallus dubitauit
iusta dubitatiōe. certe puto qz nō amittat feudū qz ius-
ta dubitatio h̄etur p̄o ignorātia. l. si. C. de cōdi. indebi.
tamē dicit Bal. qz poterit cogi deliberate r̄ndere. Intel-
ligo scilicet dato termino per ea que habent̄ in. c. et litte-
ris. de viuortijs. in. c. ij. de cōfess. lib. vj. l. ij. s̄. qz obserua-
ri. C. de iura. calū. et ita loquitur Bald. hic et post delibe-
rationem sufficit qz respondeat per verbū credit et habe-
tur in locis p̄ealle. nam per verbum credit fit litis conte-
statio. c. cū ad sedē. vbi bonus ter. de restit. spo. **¶** Not.
ibi cōiunctus p̄ testes vel instrumenta nō aut̄ per iurand-
um vel per confessionē vasalli postea subscutā. argu. l.
eū qui in p̄ri. ff. de iureiuran. s̄m Ja. quod ē valde notabi-
le quia tunc non cadit a feudo. qz nō est ordinaria proba-
tio sed extraordinaria. Nec propria species probationis
sed leuamen ab onere probandi. c. bone. de elec. in nouel-
la per Jo. an. et quātūz attinet ad cōfessionē. Facit gl. no.
et ibi doc. in. c. insinuatū. et in. c. de hoc. de simo. d. Anto. i
rubri. de p̄batio. Bal. in. c. i. s̄. sacramentū. de cōsue. re-
cti feu. Quid aut̄ si esset semiplene p̄batū an differat iura-
mentū in supplemento probationis. ita vt vasallus postea
amittat feudū. Dic qz nō qz in penalibus: nō desertur iu-
ramentū in supplementū p̄batiōis. Glo. in. c. in litteris.

in p̄ri. de testi. in. l. admonēdi. in fallētijs. ff. de iureiura.
¶ Nota ex textu ibi expoliabitur qz licet vasallus. neget
feudū tamē non est priuatus ip̄o iure feudo. quinimo re-
quirit̄ sententia qz ter. vt̄i verbo futuri tps. vt no. in. l. in
criminali. C. de iurisd. om. ind. et habetis in. l. iubemus.
C. de sacro. ec. et sic iste ter. mirabiliter facit p̄ opi. Bar.
in. l. id qd̄ suo. s̄. i. ff. de pecu. lega. Bal. in. l. ea que in. ij.
colun. C. de condi. indebi. qz vbi pena imponit̄ a lege ip̄-
so iure tūc p̄ inficiatio. nō crescit. nā pena que p̄ inficiatio.
infertur irrogat̄ ab hōie vt̄ hic faciunt que habent̄ i. l. si.
ff. de rei v̄edi. **¶** An autē vasall⁹ possit penitere et reuoca-
re hāc negationē. respondeo qz sic vsqz ad finem s̄m Ja.
de bel. ar. d. l. in criminali cū similibus. Dicit tūc hic Al-
uaro. qz si dñs faciat vasallo assignari terminū ad respō-
dendū et ip̄e respondet se nō esse vasallū elapso termino
nō poterit cōfessionē suā emendare. et alle. Bal. in autem.
s̄ qui propria. C. de nō nu. pe. facit glo. in. c. et litteris. de
viuortijs. Itē addit hic Bal. qz si ex negociatiōe dñs cēt
passus multa dāna qz tūc sine refectionē dānoz p̄nia non
admitteret ar. d. l. cū qui. et l. ij. C. de aboli. facit gl. no. in
s̄. itē iurta insti. de actio. et Bal. in. l. ea que in. r. et xi. q. C.
de cōdi. indebi. in. l. s̄ negatē. C. ad. l. acqui. in. l. de etate.
s̄. si. ff. de interroga. acti. in. l. error. in. vj. col. C. de iuris
et fac. igno. Bal. in. l. i. C. de furtis. Alibi dicit Bal. alr i
p̄uilegio cōcesso cōfiteri aliter si simpliciter imponat̄ pe-
na negati Bal. i. l. si vn⁹ et socijs. s̄. si. ff. p̄ solu. i. l. i. i. iij.
col. C. d̄ p̄fess. facit ad p̄dicta gl. i. c. si. i. v̄. iusta cā d̄ iureiur.
li. vi. p̄ Bar. Ang. et alios i. d. l. eū qz p̄ri. ff. de iureiur.
Sali. i. d. l. s̄ negatē. Imo. et Ang. i. l. s3 h̄ ita. s̄. qz at. ff. d̄
re iud. Ang. i. l. si dubites. s̄. i. ff. d̄ iudi. bal. i. l. edita. C.
d̄ edē. i. repe. vid̄ p̄si. Lud. p̄si. lxx. incipit. i r̄pi r̄c. viso the-
mate. Bal. i. c. i. s̄. porro. s̄. que su. p̄ri. cā be. amit. **¶** In
glo. q̄ dic̄ ibi illa r̄ba signate gl. q̄ limitat ter. v3 vt crassa
et supia ignorātia eqparet̄ scie. eo. mō. affectata ignorātia
et ē gl. et de hoc notabilis i cle. i. in verbo sciēter d̄ p̄. et af
fi. et d̄ crassa ignorātia ignorare qz oēs faciūt. vt nota. in
l. qz nerua. ff. de positi. Ad si. gl. no. qz si vasallus nō nega-
uerit feudū totū. s3 partē: amittit partē negatā s̄iē i. c. i. l.
de vasallo qz cōfess. lotha. p̄ Buil. et Ang. in. l. cōsul. C. d̄
his qui. vt indig. Bal. in. l. cogi. C. de peti. here. **¶** Que-
ro ab c̄ postqz vasallus negauit vsqz quo possit penitere
et postea cōfiteri ad h̄ vt euitet penā h̄ positā. et dicit And.
i ser. qz v̄ nunq̄m ēt re integra qz iā est acquisitū ius dñi et
negatione qz nō pōt sibi auferri eo inuito. tū qz delictū est
consumatū tū qz p̄tēpfit iudicē. ff. de bo. pos. contra tabu.
l. si post mortē. s̄. si. ff. de pac. l. si. et. l. qui ea mēte. ff. de
furtis. et l. qui sit fugitiuus in p̄ri. ff. de edil. edic. glo. i. l.
si. ff. de rei ven. nisi incōtinenti reuocaret per no. in. c. si d̄
iureiuran. li. vi. per Bal. in. l. edita. C. de eden. in. l. con-
tra negantē. C. ad. l. acquil. in. l. ea que. C. de condi. inde-
bi. vel nisi vellet vasallus probare errorem vel ignorantiam
suam per. d. ter. d. l. con. in si. Ja. de bel. at̄ dicit qz v̄
qz ad litē cōtestatā pōt penitere et postea nō. autē. de triē.
et semisse. in. s̄. studiū. ff. de cōdi. ob cām. l. si pecuniā. ff. d̄
rei ven. l. is qui se obtulit cū. l. se. idē t3 Jac. ardis. subij-
git tūc Bal. qz si dñs esset passus aliquas expensas vel dā-
num. qz eo inuito etiā ante litem contestatam non admit-
teretur confessio ad penam euitandā p. l. euz qui. ff. de iu-
reiu. nisi vasallus vellet reficere dictas expensas et dā-
na. C. de indi. in. l. scimus et in. l. de etate in. s̄. si. de inter-
roga. actio. et intellige p̄dicta qz ēt post litē contestatam
posset penitere semp si etas et alia iusta causa p̄ocinaret̄
p. d. l. de etate in. s̄. et causa et. s̄. se. t3 idem ia. ardis. et bal-
ar. l. desitisse. ff. de iudi. et. C. de iudi. l. rem non nouam
in si. s3 an trāslatio istius iuris in dñm regrat nouū libel-
lū. Lud. i. d. cōfi. lxx. cludit qz nō s3 fiet iudicis offō p̄ re-
gulā nōbile Bal. i. l. supplicat. C. vt lite p̄dēre. qvult qz
vbi p̄ea resultat et aliquo emergenti iudicio sine d̄v̄l̄ sa-
cto n̄ regrat nouū libellū. fa. no. p̄ bal. i. iij. col. i. l. i. C. d̄ u.

Lap. alle. lxiii. incipit agebam in fi. Bal. in. d. l. ff. de rei ven. in prin. per glo. in autem. d. triente 7 semisse in. §. illud sequitur An. in. d. l. ff. neq; h. casu si incōtinenti vellet probare de suo bono iure excusaret ab amissione: tum qd delictum iā est perpetrātū: qz iam fecit iniusticia; dño negando se vas. cum sciret se esse. quo casu cōmisit feloniam. c. i. §. in qui. cau. feu. amit. c. i. §. qui dño. §. ti. ij. tum ppter not. per glo. 7 doc. in. d. l. ff. de rei ven. vbi dicunt qd ad vitādā hanc penā nō hz locū regula: dolo facis qz petis qd restitutus es. h. Lap. dubitaret in. d. alle. lxiii. **I**n glo. not. per volū. ad fi. no. istā glo. que limitat tex. nostrum qd vas. celans rem dñi non perdit feudū h. eē vey qñ non celat per dolū. Si aut celat per dolū perdit feudū quod not. §. vas. scienter celātes bona dñi qz perdunt feudum. **F**ormat hic Ja. de bel. qñem: quidā lōgo 7 lōgissimo tpe prestavit seruitia tanq vas. dño: deinde negat velle prestare dicta seruitia tanq vas. 7 ostendere rez propter qz prestat seruitia: an presumat vas. oīz bonoz suorum 7 cōcludit Bal. qd pōt cogi ad ostendēdum rem pp quā prestat seruitia Albe. in. l. si certis annis. C. de pac. in l. plures. C. de fi. instru. Bal. in. c. i. §. de vas. qui §. consti. Lorb. feu. alie. in. c. i. §. insuper. j. de pbi. feu. alie. p. Se. 7 alias presumet vas. de oibus nisi pbauerit instrā amissa. quo casu ex qualitate vasal. 7 personaz 7 fuitioz presumēdum erit. An. in. c. i. in fi. de cōtronerfia inter masculum 7 feminā de bene. Bal. 7 Alber. in. d. l. si certis in lege iudicia. C. de re. vendi. Nec procedunt nisi sit iusta cā ignorantie. l. qui in alterius. ff. de reg. iur. Bal. in conclusionibus feudoz in ti. de pbi. feu. alie. per Sede. Albe. in. l. ticius. la. ij. de acti. emp. idem in. l. si certis annis. C. de pac. Ang. in. l. si in rē. ff. de rei vend. Albe. in. l. si ex falsis. C. de transac. 7 dicit Ang. qd si non exhibeat inuestituram vel de ea faciat fidem qd dñs poterit illum expellere Ang. in. l. pretor. §. i. ff. de eden. nisi diu possedisset 7 pro tali seruitia prestasset sicut dicimus de emphiteota. Ange. in. l. male agitur. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. 7 si non vult aliquo mō ostendere presumit qd totū sit feudū. ita Post. in sūma d. feu. §. qui. mo. feu. ami. ver. qd si vas. cōfiteatur. 7 faciūt que no. Jo. an. in addi. ad Spe. §. fi. §. lx. in ti. de loca. 7 in rubr. de feu. in fi. faciūt que vidimus post Bal. in. c. i. §. cū aut. §. de cōtro. inuesti. Si dubitaretur solū de parte rei an esset feudū: an d. totare i. dubio presumit esse feudū de tota re. ita Bal. in. c. i. §. cū aut. §. de cōtro. inuesti. Sed aduertatis ad modum solutōis quō deducatur. si. n. simpliciter deducit qd soluit censum presumit personalis obligatio. d. l. si certis. si aut deducitur qd p bonis suis intelligit nisi aliud appareat p oibus que habuit tpe solutionis nō de postea questis. An. not. in. c. i. de cōtro. inter masculu. 7 femi. de bene. in pe. col. per illū tex. Attendēda sunt verba an p bonis que 7 vel quā practicā. ponit And. in. c. i. in. §. insup. i. de pbi. feu. alie. per Sede. dicēs qd vas. titulū feu. non cogit exhibere precise sed causatiue qz ex quo dñs fundavit intēriones suam supre si ipse vult dicere feudalem pbet. facit quod nota. Bal. in. c. i. §. cū autem. in. ij. col. §. de cōtro. inuesti. Subdit qd vbi nō reperiuntur instrā neq; testes stādū erit fame 7 cōi opī. boium ar. l. si arbiter de iudi. 7 l. at qui nā. §. cū me absente. ff. de nego. gest. per Bal. et in. l. pprietatem 7 l. iudicia. C. de pba. 7 si sic fuerit fama seruitia prestata fuisse pptalem rē standū erit fame. Et dicit hic Bal. qd si beres vas. negat se habere instrā auctoris feu. nō cogit illa exhibere. 7 si illa constiterit eū habere cogit exhibere l. tici. ff. de act. emp. 7 si non exhibuerit seruari §. illum poterit Inno. in. c. §. perpetuus. de fi. instru. Ang. in. l. pretor. §. i. ff. de eden. per Bal. in addi. ad Spec. in ti. de loca. in. ij. col. in. c. i. §. illud j. de pbi. feu. alie. per Sede. in. l. ij. C. qñ 7 quibus quarta pars deb. lib. x. predicta declarat 7 intelligit Bal. in. c. vas. j. e. nisi lis super hoc eēt agitata cū defuncto nā tunc beredes nō excusant negan

do se habere per. l. alio. C. de in litē iurando. ideo infert §. beredes vsurarioz. dicit in Bar. in. l. i. C. de cōduc. et pcura. siue acto. predicto. lib. xi. 7 Bal. in. l. ij. in. ij. col. C. quō 7 qñ iud. qd nō v3 citatio dñi facta §. suos vasal. vt exhibeant iura sua quibus bona sua possident alioquin auferet feudū sibi per. l. cogi. C. de peti. bere. qd intelligite iuxta predicta. s. nisi vas. negaret declarare p quibus rebus esset vas. vel negaret se vasallum vel negaret instrā se habere vt dictū est. §. tunc non dicatis qd sua auctoritate posset sibi ius dicere dñs proponēdo edictum priuatoriū vt in casu Bar. Sed poterit ad iudicem recurrere capiēdo vnā ex predictis viis quibus iudex sibi pvidebit. 7 in casu huius. c. per negationē feudū acquiratur dño intellige si non extāt filij vel agnati successores per ea que dixi i. c. i. §. que fuit pri. cā benefi. amit. in. §. fi. in quarto mēbro 7 nō. §. Bal. qd pena huius. c. non hz locū in emphiteota vel libellario. allegat glo. in ar. in. §. item mixta. insti. de acti. vos dicite de hoc p Inno. in. c. cetex de iudicijs vbi Inno. 7 contra Ang. in. d. l. ff. de rei vendica.

Iquis per triginta. Qui possidet rem vt feudū. xxx. annis tutus ē pscriptōe dñm pstitit finicia dño. h. d. **C**ho. ter. ibi. xxx. annos. l. completos cum hic ponatur dictio per quam de notat perfectione; tēporis. vt. l. vrbana in. §. pnoctare in fi. ff. de. ver. si. 7 no. ff. de ventre in pos. mittendo. in. l. i. §. pe. 7 sic habetis qd isti. xxx. anni de bent eē cōpleti. nec annus ceptus habet pro cōpleto. facit glo. in. l. ij. §. minorē ff. de. mino. Arch. 7 alij in. c. si annum de iudi. li. vi. facit in glo. magna in. c. si. §. de feu. da. inuicem. l. comif. dñi ibi concluditur qd hec prescriptio est tēpis cōtinui integri 7 nō interrupti. 7 ita probabit possessio. pbato principio possessionis 7 qd nunc possides. Bar. in. l. celsus. ff. de vsucap. glo. in. c. volumus. xvi. q. iiii. 7 in. c. accedētibz de excel. prela. Et dicit hic Bal. qd sufficet qd testes dicant vidisse semper per dicta tpa talem possidere intelligetur dictum partim ad acrum visus referendo qz viderunt euz longo tempore in possessione 7 partim presumptiue qz ex quo in terpellatis vicibus viderunt euz possidere presumunt semper possedisse. 7 dicit hic Bal. 7 post illum Alua. qd sicut lege vel consuetudine positua inducta est hec psumptio. xxx. anno. ita lex positua poterit abbreviare. facit. l. in §. tribus 7 qd ibi no. Bal. C. de nō nume. pec. facit que no. Bar. in. l. oēs populi in tertia char. ff. d. insti. 7 iure. De. de ancha. in. c. i. in. xvij. charta. ff. de consti. Ang. in repeti. l. i. C. de iudi. Bal. in autē. ad hec. C. d. vsuris. **C**ho. qd qui possedit rē aliquā p. xxx. annos pscibit feudum vt dicat vas. qd sane intellige vey si possedit vt feudū vt hic nō sufficit §. qd probeat possessio. xxx. ānoz nisi pbet se possedisse vt feudū. Itē ē necesse qd pstitit fuitia dño. 7 sufficit semel pstitisse seruitiū dño. 7 postea si possedisset per xxx. annos qz presumitur possedisse vt feudum no. in. c. cū ec. sutrina de causa possef. 7 pprie. bonus tex. in simili in. c. cū de beneficio de preb. lib. vi. fm An. non. n. requiritur seruitiū esse prestatum omni anno. **C** Nota. ter. ibi se tueri. quod ex quo iste tex. solum dat exceptiones. 7 sic nō videt causare nouū ius aliquod in feudo nisi solum ius excipiendi. vnde infert Aluaro. ad determinationē questionis an iste tex. habeat locū et si iste vas. possidens fuerit in mala fide qz se defendit 7 est tutus exceptiōe pscriptiōis et §. dñm vt hic est de mēte glo. quicqd dicat Ja. de bel. 7 Mi. de nea. dicētes qd in feudo opz qd habeat bonam fidē ad hoc vt cēseatur feu. Alua. 7 in glo. in qōne pposita nec in h. et dicit Ja. vt iste vas. et in mala fide habeat exceptionē ar. l. si. in fi. d. edic. diui adr. tol. 7 An. de iser. 7 et Azo sentit in sūma. de iure aut canonico. dic p Dy. in. c. ij. de reg. iur. lib. vi. extra de prescrip. c. si diligēti. de quo plene ptt Bar. in. l. sequit in. §. si viam. ff. d. vsu cap. qd lex civilis 7 statutū possunt disponere vt male fidei possessor possit prescribere in odiū negligentis in. l. si. in

ff. de edic. diui. adri. tol. 7 hoc in personalibus vñ tene
re. nō in realibus Host. in sūma in ti. de p̄scrip. rez imobi
liū. §. que res. Inno. in. c. qz pleriqz de imunita. ec. Bar. i
l. hec aut iura. ff. de serui. vrb. p̄edio. in. l. si. ff. que admo.
fuitus amit. in. l. ait p̄tor. §. plane. ff. ex qui. cau. maio.
Inno. i. d. c. cū ecclesia de cā pos. 7 pprie. Arch. in. §. p̄t
xvi. q. iij. Danoz. in. c. si. de p̄scrip. 7 Bal. hic sequitur
hāc opi. dicens ita debere obuari in foro civili facit glo.
in. c. i. §. porro. §. que fuit p̄i. causa be. amit. ita Ange. in
repe. l. i. C. de iudi. bar. in consi. qd̄ incipit statutum. dicit
q̄ si debitor stetit per. x. annos. 7 quicquid etiā hic dicit
bal. 7 p̄dicti ēt in foro civili tenenda est opi. cōis q̄ non
procedit p̄scrip̄tio in personalibus nisi cum bona fide.
d. An. 7 alij in. d. c. si. de p̄scrip. qz tractat̄ de mā peccati
d. An. in consi. xlv. incipit dñā. De. de anch. in. c. ij. d. ex c.
lib. vi. vbi Semi. Et aduerte ex q̄ tex. simpliciter dic̄ se tue
ri potest 7 sic nō apit an quo ad merita an vero quo ad in
gressum iudicij intelligemus indistincte vt tā ad p̄cessus
q̄ ad merita opponi possit hec exceptio sicut in simili i. c.
i. de litis contestatio. lib. vi. 7 sic dicemus q̄ ista exceptio
p̄scrip̄t. de qua hic est exceptio litis finite 7 sic p̄t oppo
ni ad p̄cessum 7 ad merita. d. c. i. in simili de litis cōesta.
li. vi. 7 ibi hoc Semi. facit. l. si. 7 qd̄ ibi no. doct. maxime
Ja. bu. 7 bal. C. de edi. diui. adria. tol. 7 qd̄ no. bar. in. l.
cum querebatur. ff. iudica. solui. Bal. in. l. ii. i. xx. col. ff. d̄
iure iū. 7 bar. in. l. fratris. C. d̄ transac. bal. 7 Sal. i. l. post
quam liti. C. de pac. 7 est tex. in. l. oēs in ver. monētur. C.
de p̄scrip. xxx. vel. xl. anno. in. l. si. ibi vt litium finis ibi
bar. ff. p̄ suo. bal. per illum tex. in. l. si is qui. 7 in. l. i. C. ne
de statu defunc. in. l. querelam. C. de falsis in autem. nisi
C. de bonis maternis in. §. omnem in autē. de litigiosis
bar. per illum tex. in. l. i. §. si. ff. ad trebe. 7 hoc pp̄ libertatē
subditorum ne de suo iure semper dubitent vt no. gl. fin.
in autem. de tēpo. nō solute pecu. §. i. 7 intelligitur cē que
dam pena legalis ar. ff. ex quib⁹ cau. maio. l. §. si per pre
torem. §. §. si dum. facit ad p̄dicta q̄ nota. in. c. si. de p̄
scrip. 7 in. l. i. in prin. ff. d̄ edendo. 7 p̄ Inno. in. c. cura cē
de iure patro. dicā aliquid in glo. sed pulchrū est dubium
nūquid in eccl. requiratur. xl. an. ego putarē q̄ sic per au
tem. quas actiōes. C. de sa. san. ec. cū ēt tex. non loquat̄ in
ecclesia ad. xxx. annos qz requiruntur. xl. anni p̄ hac opi.
facit tex. in. l. si. C. de fundis p̄monia. lib. x. in. l. i. C. ne
rei domi. vel tēplo. in. l. oēs in. l. cōperit. C. de p̄scrip. xxx.
vel. xl. an. per que iura fateē h̄ An. q̄ p̄ rem publicā nō p̄
scribet̄ spacio. xl. an. tex. noster p̄cedit in priuat̄ q̄ ecclē.
in hoc equipabit̄ reipub. per. l. si. C. de sa. san. ec. cū autē.
quas actiōes. nec ex hac p̄uisione generali vñ derogatū
p̄uilegio ecclē. 7 reipub. de p̄scrip̄tiōe quadragenā
ria iuxta glo. in. l. decurionū. C. de silentarijs lib. xij. 7 p̄
hac p̄te facit qd̄ no. Jo. an. in. c. ad audiētiam de p̄scri.
Bal. in. c. si. de feu. da. inuicē legis cōmis. 7 hoc feu. p̄
scriptiōe que sitū suscipit ordinariā naturā feu. fm Alua.
hic 7 no. Bal. in. l. liberti. C. de opis liber. Bal. in. l. i. in
xxx. q. ff. de rez di. facit tex. in. c. i. in fi. §. quid sit inuesti.
Ang. in cōsi. cvi. incip. sanctissima. Danoz. in. p̄si. lxxxij.
incipit. cōditoris oīuz in. v. col. C. No. tex. ibi 7 seruitiū
dñō exhibuit iuncto tex. ibi. xxx. q̄ per p̄ceptionē solū ser
uitioz non inducēt p̄stitutio feudoz nisi sit p̄scripta lō
gissimo tpe. i. xxx. an. quo casu feudū intelligit̄ cōstitutū
vt hic. qd̄ itellige rez ēt absqz aliquo iuramēto vas. vt no.
glo. j. de cōsue. rec. feu. in. c. i. in prin. 7 hoc iō est qz i hac
re possessa p̄ vas. nunquā fuit habitus alius ti. p̄cedens p̄
vas. nisi qz sp̄ possessa est tanqz feuda. si nō a prin. ipsam
possedit̄ aliq̄ alio ti. vt forte loco pignoris. §. post dictū
ti. pignoris ipsam possedit̄ p̄ spaciū. xxx. an. eēt necessa
riū iuramētū ipsius vas. cū. xij. sac̄ alibus ad hoc vt p̄ba
ret̄ feu. iste ē casus in. d. c. si. §. de feu. da. inuicē leg. cōmis
so. nā ex p̄cedenti titu. posterior declarat̄ enētus. l. quedā
ibi glo. 7 doc. ff. de rei v̄. l. ij. C. de acquir. pos. l. ij. C. qñ 7

quibus quarta pars debe. Omnia p̄dca h̄nt locum qñ
nulla ē scā inuesti. nec aliqd̄ p̄bat vas. d̄ ipsa inuest. vt ibi p̄
suppōit iste tex. qm̄ si fuit scā inuest. quā allegat vas. §. ple
ne nō p̄. p̄bare. tūc si mediāte ea asserta inuest. ip̄e vas. stete
rit in possessiōe ip̄ius feudi p̄ annū sciēte dñō 7 nō p̄dicēte
tūc stabit̄ sacro d̄ iue. scā. et sic p̄ sacm̄ p̄bat dñm̄ feudū
vt est cāus. §. in ti. si d̄ inuest. inter do. 7 vas. lis oria. in. c.
ij. in fi. 7 isto cāu sufficet sola possessio āni vt ibi. C. glo.
illud merito ad si. no. q̄ oēs qōnes formate a glo. solūtr̄
p̄ glo. 7 doc. in. l. si quis emprōis ti. 7 in autē. nisi. C. d̄ bo.
mater. 7. c. possessor de re. iur. li. vi. S; Bal. vñ hic sentire
q̄. c. n̄m̄ h̄z locū in malefidei possessore 7 h̄ sit sp̄ale in feu
do pp̄ exhibitiōez fūicij. S; diligenter cū speculān. vt te
nere in oppositum: de iure canonico nō ē dubitandū q̄ in
c. n̄o non p̄cedat p̄scriptio in male fidei possessore. nam
q̄uis habuit bar. singularem opi. in. l. sequitur. §. si vias
ff. de vsucap. quam tñ non affirmat §. submittit se ecclesie
ro. tamē verissima est opi. v̄z q̄ male fidei possessoz siue pos
sides mala fide non p̄scribit neqz in actionibus p̄sonali
bus neqz in realibus per rōnez tex. c. si. de p̄scri. qm̄ omne
qd̄ ē 7c. ex quo ratio ē generalis. 7 ita t; Bal. i autē. ad b
C. de vsu. 7 ita ang. in. d. l. sequitur. §. si viā. 7 idem tenēt
Hosti. 7 Jo. an. 7 cōiter doc. in. d. c. si. S; Bar. t; Bal. in. l.
sicut. C. d̄ p̄scri. xxx. vel. xl. an. in. l. quibus dieb⁹. §. dñs
7 ibi Jo. ff. de cōdi. 7 demon. in. q. que icipit statuto ca
uet̄ q̄ fenerator in. l. i. C. de fūi. 7 aqua. d. Ant. i. c. qz ple
riqz de imuni. ec. Ang. in repeti. l. l. C. de iudi. glo. in regu
la possessoz de reg. iur. lib. vi. 7 est tex. in. d. c. si. ibi vt nul
la 7c. adducit̄ tex. in. §. i. in autē. vt ecclesia romana. hāc
opi. dicit esse cōem. Pau. de ca. in p̄si. lxxxvi. incipit in
xpi 7c. v̄isibis in. vi. col. 7 ea; sequitur. ad arg. P̄ria p̄t
dici q̄ ex quo tractat̄ de periculo aie nō sunt attendende
ille subtilitates. 7 ita tenēdum est p̄pter peccatū euitādū
vt dixi sup̄ rez. Quid autem in dñō an sicut vas. possides
p̄scribit vt hic ita possit dñs p̄scribere actionē ad p̄
stādum seruitiū ipsi dñō. r̄ndet bal. q̄ sic ar. l. si. de accep.
propter naturā correlatiuoz. faciūt scripta i. l. si certis an
nis. C. de pac. 7 in. l. cu; de in rem verso. ff. de vsur. 7. l. si.
C. de indicta vidu. tol. ff. de iure iur. l. si duo. §. si quis iura
§. marcel. Et pro hac snia adduco Spec. in tit. de feu. §.
ij. ver. iij. querit̄. Itē dicit bal. q̄ si possideat dñs totā rem
feudalem p̄ sua 7 tanquā suam consolidādo vtile dñium
cum p̄prietate. ita q̄ per spaciū. xxx. an. possideat integre
sine p̄dictione vas. q̄ possidendo suā proprietatē. sine ad
ditione alicuius tituli p̄scribat cōsolidationem 7 amo
tionē vtilis dominiū. 7 allegat. l. si heres. ff. ad treb. 7 au
toritate Guil. de cuneo. in. l. si quis emprōis. 7 q̄ babe
tur in. d. §. si viam. C. Quero an qñ quis est tutus p̄scri
ptione approbata possit sibi tenere rem p̄scriptā etiā in
foro cōscientie. Et sensit Inno. q̄ sic in. c. cura. extra d̄ in
repatro. 7 bal. §. de contē. inter do. 7 vas. d̄ inuesti. feu. in
fi. 7 in. l. cū quis. C. de iuris 7 facti igno. de quo etiā per
ip̄m in autētica ad hec. C. de vsuris. Facit glo. in. c. i. de
cōcessio. preben. Inno. in simili in. c. qz pleriqz de imuni
tate ec. doc. in. c. vigilantia. 7. c. si. d̄ p̄scri. bal. hic allegat
glo. in. l. i. in prin. in glo. magna. ff. de eden. dū vult q̄ p̄
scriptio est p̄ veritate. facit glo. in. c. i. de cōces. preben.

Si clericus. Qui post feudū questum effici
tur clericus aut monachus amittit feudū
qd̄ p̄t̄ hēbat. h. d. ita ad h̄ cōiter adducit̄ iste tex.
ita bar. post glo. in. l. i. C. de legi. gl. in. l. de quibus. ibi bal.
ff. de legi. bal. in. l. data opa. in. xvij. col. C. qui accusare. in
autem. nisi rogati. C. ad treb. C. No. rez. ibi hoc ip̄o q̄ fm
bal. hic est canon late qz ip̄so iure p̄ clericatū feudū amit
titur qd̄ p̄ illa v̄ba hoc ip̄so. facit glo. in autē. de incest.
nup. in prin. glo. in. c. cupiētes. §. ceterz. de elec. in. c. i. in fi.
de iure iur. lib. vi. Semi. in. c. q̄ sit in fi. col. de elec. lib. vi.
S; diceret quispiā quō p̄t̄ hec cōsuetudo ligare clericos
7 ea que h̄nt in. c. ecclesia scē marie d̄ p̄si. bar. in. l. cōctos

populos. C. de summa tri. itez qz vñ contra libertates eccle
 sic. c. nouerit. ibi Inno. de sen. exco. autē. cassa. ibi Bal. C.
 de sa. sã. ec. So. mixta est cõsuetudo z gnãlis clericor z
 laicor. ideo ligat clericos. c. cum venisset de eo qui mit. in
 pos. c. camqz de re iudi. nec ē liber. ec. qz h̄bz nã feudi ex
 q̄ nō pōt fñire dixi. s̄. in preludiis. z i. c. i. s̄. i. qui feu. da.
 pos. ita. Pau. consi. dix. incipit in xp̄i zc. in presenti cã in
 fi. col. Jo. an. in regula sine culpa de regu. iu. li. vi. glo. hic
 tangit pulchrum articulum vtrum si clericus paratus sit
 seruire p̄ substitutũ an amittat feudum. examinaui plene
 in. c. i. s̄. qui feu. da. pos. **¶** Quero an istud. c. etiã habeat
 locus in clerico qui suscepit ordines minores an amittat
 feudũ vt nec id recuperare possit dato q̄ desinat eẽ clericus
 glo. in. c. naturales. j. eo. videtur tenere q̄ sic vñ vt amittat
 nec recuperare possit idẽ vñ tenere Mi. de nea. in. d. c. i. in fi.
 j. de bene. femi. idẽ t̄z Bal. hic si cũ isto clericatũ bñit bene
 ficiũz ecclesiasticũz alias secus p̄ ea que bñtur in cle. graue
 de rescrip. ad qd̄ facit qd̄ dixit Bar. in. l. in p̄cubitu z
 p̄ hoc adduco. c. si voluerit. i. d̄ capita. qui cur. v̄di. facit
 autē. si clericus. C. de epis. z cleri. z in auten. quõ ōz ep̄os.
 s̄. semel z in auten. de sanctissi. epi. in. s̄. z generaliter. sed
 ip̄e idem Bal. in. d. c. i. de be. fem. t̄z exp̄sse q̄ p̄ susceptio
 nem ordinum minorũ non vñ quis renũciare feudo neqz
 efficiat̄ inhabilis ad feudũ qz poterit seruire p̄ substitutũ
 z possit eẽ rō sat̄ vrgēs p̄ hac pte quã hic Bal. allegat vñ
 ne sit in ptate cirũuenire adultũz bñtẽ feu. z iõ dimittẽdo
 clericatũ possit recuperare z reintegrari ad dcm̄ fe. ope resti
 tutõis p̄ no. in. d. c. naturales z in. d. c. i. de ben. fem. z ista
 opinio videt̄ mihi satis equa in isto cãu huius suspitõis
 qz immo Jaco. de bel. mor̄ ex hac ea. equitate t̄z q̄ talis
 cleric̄ in minoribus p̄stitutus nō priuetur p̄. c. ei q̄ postea
 iõ distinguẽdo dixit in. d. c. i. in fi. de be. fe. vbi format qd̄
 nem. **¶** Querit h̄ And. qd̄ si vas. non ingredit̄ monaste
 riu z neqz p̄stetur s̄z facit votũz ingrediendi religiõez an
 amittit feudũ si nõdũ ingressus; dicit ip̄e z sequit̄ Alua.
 q̄ si vas. emittat votũ ingrediendi religiõẽ h̄z nõ ingredit̄
 religiõẽ tñ perdit feudũ qz peccat mortaliter n̄ adimplẽ
 do votũ bal. h̄ scriit̄ q̄ dñ glo. exponit tex. ibi votũz religio
 nis in monacho z sic in eo qui est ingressus religiõẽ z h̄
 sequit̄ Bal. ibi p̄ tex. ibi assumit z qz verba dñt cũ effectu
 zc. l. i. i. fi. ff. qd̄ q̄sqz iuris. **¶** Nec ob. q̄ sit i peccato mor
 tali qz nõ est bona cõsequentiã ē in p̄co mortali q̄ est p̄uã
 dus feudo p̄ tex. in. s̄. illud. s̄. que fu. pri. cãbe. amit. p̄u
 rus q̄ est in p̄co mortali nõ amittit feudũ z si hoc eẽt v̄p̄
 oēs fere amitterent feudũz qz nemo sine crimine viuit. s̄z
 possit rñderi q̄ aliud in simplici p̄uicio aliud in voto de i
 grediendo religiõẽ qz vas. iãz voto astrictus est vt possit
 cogi adimplere. c. vnico. xxxi. q. vi. p̄ter ea pōt dicẽ dñs no
 lote in vas. qz nõ potes mihi fidelitatẽ d̄bitã facere: qz vo
 to iã es deo astrict̄: z si illi nõ vis eẽ fidelis nec mihi eris
 fidelis. c. paruulos. xxij. q. v. **¶** Done vas. ingressus ē re
 ligiõẽ z sterit̄ ibi p̄ annũ ad p̄bandũ z ante annũ nõ pla
 cuit sibi religio. querit̄ an amittat feudũ. rñdeo fm̄ And.
 q̄ amittat feudũ p̄ tex. in. c. i. de be. fe. postposito habitu
 religiõis nõ reassumit feudũz: ego dico q̄ rñũ q̄ si. j. annũz
 egrediet̄ religiõẽ. nõ p̄dit feudũz: p̄bo p̄ no. in autē. in
 gressi. C. de sa. san. ec. neqz ibi cõstituit̄ dñia iter feudalia
 z allodialia: hoc p̄bat iste tex. vbi votũ religiõis assumit.
 nã intra annũ p̄batiõis nõ assumit votũ religiõis: p̄ter ea
 iste recessit a religiõẽ intra annũ iure p̄mittẽte. q̄ penã nõ
 meret̄: fundamentũ An. ē subtile h̄z rigorosũ nã dic̄ ip̄e
 statim ingrediẽdo religiõẽ dñm priuat fuitio suo. c. i. in
 fi. de mi. vas. qui arma be. depo. z interest dñi vt fiat locus
 alteri agnato q̄ seruiat vel si est nouũz feudũz tñc reuertẽt̄
 ad dñm. ex quo q̄ semel iuit ad agnatos vel dñm nõ pōt
 redire ad vas. h̄z exeat monasteriũ. **¶** N̄ sustinendo id qd̄ ē
 equius possum̄ dicere q̄ intrãdo religiõẽ non priuat
 ex toto dñm fuitio qz imo qz trãsit ad frugẽ melioris vite
 vel trãfire itendit tanqz iuste ip̄ediũ excusat̄ a fuitio dñi

si est p̄sonale vel seruiet p̄ substitutũ interea donec durat
 annus p̄batiõis sicut videm̄ in. c. si minor. i. eo. z fac̄ rō
 qz que spũ dei agunt̄ nõ sunt sub lege. l. sunt p̄sone. ff. d̄ re
 ligio. z sump. fune. z quasi vocat̄ a maiori dño iterea ex
 cusabit̄. c. i. in fi. i. de pa. iu. fir. te. z in. c. i. s̄. p̄terea ducat̄
 i. de p̄bi. feu. alie. p̄ **¶** Sed. facta p̄fessione tñc qz ip̄edimẽ
 tu z ē p̄petuũ succurrit̄ indẽnitati dñi. s̄. i. s̄. mut̄. s̄. epis.
 vel abba. s̄z donec ē in dubio an ex toto firmarit̄ vitã muta
 re deuolutio feudi nõ fiat. s̄z iure licite intra annũ p̄batio
 nis pōt egredi religiõẽ. c. ij. d̄ regula lib. vi. cũ si. facit. c.
 beneficiũ. c. ti. q̄ nõ priuabit̄ feudo. ad idẽ facit. l. cūz atti
 lians cũ cõcor. suis de fui. ru. p̄dio. nec ob. c. i. qz loquit̄
 qñ efficiẽt̄ appostata religiõis postqz effectus religiosus
 post annũ p̄batiõis qñ deponit habitũ iure nõ p̄mitten
 te nos in qõne p̄posita loquimur lege p̄mittente.

¶ Si Vasallus.

Vasallus nõ pri
 uatur feudo h̄z se
 nõ omni anno p̄ntet. b. d. z rō dubitandi pōt esse
 qz videbat̄ quod d̄ ep̄o qui ex forma iuramenti sui se om
 ni año d̄z p̄ntare z visitare limina ap̄toz nisi ex iusta cã ex
 cuset̄ alias punit̄ vt ex̄ d̄ iure iu. c. ego. n. ep̄s in fi. z. xciij.
 dis. iuxta rō deci. est in oppositum. Quia hoc nõ reperit̄
 statutum in vas. neqz in iuramento eius cõtinet̄ nec nos
 debemus hoc dicere. l. seruũ in. s̄. nõ dixit. ff. de acqui. be
 redi. z p̄bat̄. i. eo. in. c. s̄z ad qd̄ glo. hic posita se remittit
 z nihil aliud fecit: sufficit. n. q̄ dñs sit paratus fuisse dño
 petenti h̄z nõ p̄ntet se nec se offerat vt ibi. z in. c. i. vbi vidi
 mus de for. fid. z vide qd̄ dixit. s̄. que fuit pri. cãbe. amit.
 in. s̄. sed nec alia. **¶** Iste tex. est q̄ quosdã p̄icipes q̄ faciũt
 edicta q̄ oĩ anno sui vas. sub pena priuatõis in sua curia
 se p̄ntent que edicta quare fiãt nouit deus z rõnem deci
 sionis huius tex. assignat. Bal. qz lex aliud onus nõ im
 ponit nec nos iponere debemus. l. si serui. s̄. non dixit. ff.
 de acquir. heredi. l. pe. ff. si quis a parente manu. fue. fa
 cit tex. in. c. alligant. xxvi. q. vij.

¶ Dñes.

Dñes filij vas. tenent̄ p̄stare fideli
 tates dño nisi feudũ ex diuisione
 ad vnũz puenerit quo casu ipse solus tenet̄ iura
 re. b. d. **¶** Not. ibi fidelitatẽ q̄ si vas. decesserit relicte plu
 ribus filiis oēs tenent̄ petẽ investiturã. i. annũ z dies z p̄
 stare dño fidelitates; qd̄ est nota. pp̄ ea que vidistis in. c.
 i. s̄. quo tpe miles. z in. c. i. i. pri. s̄. que fuit pri. cãbe. amit.
 maxime si sit indiuisus; feudũ tenent̄ oēs p̄stare fideli
 tates. **¶** No. ibi ex diuisione. q̄ qñ fr̄es diuidunt inuicẽ bõa
 vel iudex diuidit pōt assignare feu. vni. faciũt no. i. l. si fa
 milie. C. fa. her. **¶** No. ibi ille solũmõ q̄ ille ad quẽ solũ p
 uenit feudũ solus tenet̄ p̄stare fidelitatẽ dño. habet̄ q̄ du
 os casus decisos in b. c. z est tertius qñ filij diuidunt feu.
 inuicẽ vtrũ oēs teneant̄ p̄stare fidelitatẽ dño: rñdeo q̄ sic
 p̄tex. ibi maxime si indiuisus. q̄ dictio includit castz; et di
 uisiõis feudi. l. scire ōz. s̄. s̄z si maxie d̄ ex. tu. **¶** Que
 ro cũ glo. in. s̄. h̄z querit̄ zc. quid si dñs decessit relicte plu
 ribus heredibz vtrũ p̄ vas. sit oibus heredibz fienda fide
 litas z rñdet glo. q̄ ista qd̄ fuit disputata p̄ pil. qui indu
 xit plu. ar. p̄ z q̄. que ar. plene hic tradit̄ ista glo. z p̄ p̄ ea
 pte zc. vñ q̄ sufficit q̄ vni iuret̄ z adducit rõnes quas p̄
 sequere recitãdo vt in glo. vsqz ad. eñ z in ista pte argu
 it in q̄ rñũ q̄ oibus heredibz dñi sit iurandũ. z h̄ p̄bat̄ vsqz
 ad. s̄. solũmõ z in ista pte ponit determinationẽ qõnis
 p̄dicte fm̄ **¶** Dy. vñ q̄ vas. debeat iurare oibus heredibus
 dñi per hãc rõnem: qz ius qd̄ h̄z dñs in vas. est indiuidũ
 sicut dicimus de iure patro. qd̄ habet̄ in libertos quod in
 diuidũ est. l. carmelia pia. ff. de iure patro. cum ergo tale
 ius sit indiuidũ. sequit̄ q̄ d̄z p̄stari in solidũ cuilibz be
 redi. l. vie. ff. de seruitu. cũ si. nec h̄z obstat̄ reductio ad in
 cõueniens vt qz possibile sit deuenire ad infinitos heredes
 dñor quibus oibus esset iurandũ qz rñdetur hoc nõ esse
 incõueniens nec dãnosũ vas. cũ faciat id heredibus in
 solidũ qd̄ facere tenebat̄ defuncto neqz in plus dãnis

catur q̄ p̄ q̄ ipsi heredes possent ip̄m vas. liberare iurā
do solū vni pro oibus ar. in. l. iij. ff. de his qui deiecerunt
vel effude. Itē est in ptate ipsius relinquēdi feudū; si ex
hoc grauari se sentiat 7 hoc voluit glo. vsq; ad verfi. s; q̄
quid 7 in ista pte redarguit sup̄ascriptā determinatiōez
py. per tex. i. de p̄bi. feu. alie. per Sede. in. §. p̄terea. du
catus. vbi v̄f hodie determinari p̄riū v; q̄ nō teneat vas.
iurare nisi vni cū non p̄pellatur vas. p̄ vno feudo plures
dños habere vt ibi p; 7 hoc vult ista glo. vsq; ad fi. Ex qua
collige quatuor nōbilia. P̄rio q̄ ius p̄onatus est indiui
duū. similem glos. hēs que h̄ firmat in. l. sub conditiōe in
fi. ff. de assignan. libe. que solet allegari pro singulari per
ray. in. l. quedā mulier. ff. fam. herc. 7 vide ē h̄ plene per
Bal. in. l. cū fm. C. de fideicō. Sc̄do not. q̄ ius vas. est in
diuiduum q̄ intelligas v̄p̄ habito respectu ad ipsam fi
delitatē q̄m est indiuisibilis vt no. glo. no. glo. in. l. vsufr.
in. §. i. de vsufr. rō q̄ omne qd nō est corpus hereditariū
actu vel habitu reputatur indiuiduū. l. fi. de iure pa. 7 qd
no. in. l. ij. C. de libertis 7 coz libe. Si autē haberemus re
spectum ad ip̄m corpus feudale tūc istud ius bene esset
diuisibile vt in isto tex. 7 i. d. §. p̄terea. de q̄do plene per
Bal. in. l. si plures. C. de cōdi. inser. 7 dixi. s. de fratri. de
no. bene. inuesti. in. c. i. 7 qd no. in. l. iij. ff. de ver. ob. Jo.
an. in addi. Spe. in ru. de feu. Bal. in. c. que in ecclesiāz
de cōsti. Tertio not. q̄ vas. pōt relinquere feudū si sentiat
se grauari ex eius retēione 7 hoc p̄bat per. c. i. j. de vas.
qui p̄ consti. Lotha. Sed q̄ ē h̄c est magna disputatio.
ideo dic plene per glo. in. c. fi. i. de capi. qui. cu. v̄di. 7. j.
de p̄bi. feu. alie. per Sede. in. §. callidis. 7 de hac qōne ē
tetigi. s. de vas. decre. etatis in. c. i. Quarto no. q̄ vas. d;̄
iurare fidelitatem oibus heredibus dñi 7 hoc fm̄ opin.
Py. quam glo. accur. sequit̄ in. l. si vsufruc. alias incipit
l. si cuius in. §. sed 7 si plures. ff. de vsur. 7 illam glo. tenet
Bal. in. l. i. ff. de rez. diuisio. in qōne. xxi. fm̄ opi. Ja. co
lumbi glosatoris h̄c positā non tenet iurare fidelitatem
nisi vni per. d. §. p̄terea. quā opi. sequitur Pet. de cer.
Ja. de bel. 7 cum ea ē transit Bal. hic allegat nota. in. l.
cōi diuidundo in prin. ff. cōi diuidun. Sed tu clarius et
plenius dicas q̄ si istud feudum deuenit ad vnū tm̄ ex fi
lijs vel heredibus dñi; q̄ tunc illi soli debeat iurari sicut in
simili expresse videmus de iure patro. ff. de iure patro. in
l. fi. Sed ita est q̄ si feudum ad vnūz solum vas. peruenit
q̄ iste solus iurabit vt in text. in fi. Ergo 7 eodem mō q̄
ius dñi ad vnū solū ex filijs 7 heredibus puenit ad qd
facit. s. de eo. qui sibi 7 heredibus suis. pōt. n. dñs facere
vt ad vnū solūz ex filijs feudum pueniat vel ē ex diui
sione inter eos hoc pōt fieri ar. in isto tex. 7 s. per quos fi
at inuesti. in. §. i. fm̄ And. de iser. 7 glos. est in. l. si familie
C. fami. her. Si vero feudū veniat ad oēs filios sue qua
litaris siue nō tunc oibus est iurādum. ff. de opis lib. l. vt
iuraturandi in fi. ff. de re. iur. l. vel qd. nec obstat. §. p̄te
rea. ducatus v; q̄ p̄ vno feudo habeat plures dños rē.
q̄ hic fit diuisio ex necessitate successiōis. ar. ff. fami. her.
l. heredes. §. an ea. 7 in. §. illa. Item q̄ oēs heredes loco
vnus sunt. l. illius cui successerūt. l. cum feudū. ff. de con
di. 7 demō. P̄terea nulla subest necessitas: sed ex volū
tate mera dñi alienantis p̄ez feudi merito non pōt ex h̄ i
duci vas. vt habeat plures dños. vt ibi. Tū isto casu pos
sunt isti heredes dñi si volunt eligere vnū cui iuret pro oī
bus. ff. de edil. edi. l. q̄ si nolit. §. si plures. de op. no. nun.
l. stipn. §. quesitum. ff. fami. herc. l. heredes. §. pluribus
ff. iudica. solui. l. iam tm̄. vbi tale ius indiuiduum pōt vni
cōmitti. 7 est bonus tex. in. l. iij. in. §. ad iici de fideicōmis.
liber. d̄ quo per Bal. in. l. i. C. q̄n liceat ab emp. rece. 7 ita
vt. s. dicit Alua. doc. Tolosanos distinxisse 7 consuluisse
a quibus ē And. de iser. non multū discrepat hic in lectu
ra. Et p̄ p̄dicta poterit saluari determinatio Py. hic po
sita q̄ nō est verisimile q̄ determinasset p̄ casum legis in
dicto. §. p̄terea. Et hoc mō saluabitur ēt glos. accur. in

dicta. l. si cuius. ff. de vsufr. De qua materia aliquantulū
tāgitur per Dy. 7 Bar. in. d. l. stipn. §. quesitum 7 in. l. d̄
pupillo in. §. si plurium. ff. de op. noui nunc. 7 per Jaco.
ardiz. in sūma de success. feu. sub rubri. si vero est facta cō
signatio an heredes dñi succedant rē. cum rubrica. se. et
est tex. de feudis 7 beneficijs in. c. de negocijs. §. iuluper
7 vide in Specu. ri. de feudis. §. q̄m verfi. xxix. Ex p̄di
ctis pōt determinari vtrū vas. volens alienare feudū te
neatur petere licētiā ab oibus heredibus domini an suf
ficiat ab vno tātum. C̄ Quero ab extra quid si ex feu. va
salli mortui debeat certū seruitium vt q̄ feudū erat cō
ditionatū negatur seruitiū in. c. fi. de capi. qui cur. vendi.
qualiter p̄estabitur illud seruitiū per heredes. Respon
deo quia si seruitiū est in dando tunc quilibet p̄estabit
pro parte eum contingente. l. ea que. C. si cer. petatur fa
cit qd dixit Bal. in autē. cessante. C. de leg. heredi. Si ve
ro seruitiū est indiuiduū puta ire ad p̄liū vel exercitium
cū dño. tunc dabūt vnū eque idoneum de se sicut erat pa
ter eoz 7 iste seruiet. p̄oibus q̄ oēs loco vnus sunt. d. l.
iam tm̄. §. si plures. 7. l. cui feudū. fm̄ And. sufficit. n. do
mino vnū h̄e eque idoneus qui sibi seruiat sicut erat p̄i
or vas. solus. ff. locati. l. si quis domū. §. i. de p̄sti. pecunia.
l. qua aut. §. i. de qua qōne vide plene in Spec. ti. de feu.
§. q̄m verfi. cū ibi late persequit̄ p̄ Ja. ardi. d̄ suce. feu.
sub rubricella vbi a pluribus h; vas. feudum rē. C̄ Que
ro iuxta p̄dicta si sunt plures heredes vas. obligati ad
seruitiū p̄stādum dño: an dñs poterit eligē magis v̄do
neum. Dicit p̄dictus And. d̄ iser. q̄ sic ar. eoz que ha
bētur in. l. q̄ si plures. ff. de testa. tutela. 7 ibi ēt per Bald.
Sed plus mihi p̄s dicitur Spec. in. d. §. ver. cumq; iuxta
fi. qui r; qd vas. debent eligere vnū ex seipsis. nec dñs po
terit eos in plus grauare q̄ fuerat cōditio patris ip̄oz.
Si vero essent plures dñi habētes vnū vas. tūc ipse va
sallus eligere pōt quem veller. vt no. glo. in. d. §. p̄terea
ducatus qd intelligo. q̄m per cōcursum nō poterat serui
re nisi vni vt statim dicas. C̄ Quero an isti filij possunt cō
stituire p̄curatorem ad iurandum fidelitatz. Dic q̄ sic
vt in. c. i. §. sed vtrūz. 7 quod ibi dixi. s. per quos fiat inue
sti. secus autē est in iuramento quod p̄statur a ciuibus vt
p̄batur de pace constātie. 7 r; Bal. in. l. i. §. ne autem. C.
de cadu. tol. Et similiter dicit vnus potest inuestire nomi
ne omniū cōsortum vt plene per Bal. in. l. i. C. q̄n liceat
ab emp. recede. Vel etiam oēs per p̄curatorem. d. §. per
sonam in fi. C̄ Quero qualiter in. s. p̄xima q̄stione va
sallus p̄estabit seruitiū pluribus heredibus dñi qui di
ctum feudū pro parte tenēt. Et respōdeo q̄ si est pecunia
vnicuiq; dabit partē suam p̄ qua est heres vel feudūz.
Si vero seruitiū est indiuiduū vt. s. dixi puta ire ad p̄
lium cū dño 7 quilibet filioz h; de per se bellū diuisum 7
in diuersis locis ita q̄ nō est possibile q̄ adiuet oēs tūc
pōt eligere ipse vas. quez ex dñis velit adiunare ar. ff. ad
fil. l. si quis in graui. §. secum oēs per no. in. §. p̄terea.
Attamē dixit Bal. in. l. i. ff. d̄ rez. diui. in. xxij. q. q̄ bene
facit ip̄e vas. si gratificabit digniori 7 seniori ar. ff. d̄ pac.
§. l. maiorem. 7. l. fi. de fide instru. facit qd no. in. l. ciues
C. de incolis lib. f. 7 quod dixit Inno. in. c. i. extra de ma
iori 7 obe. C̄ Quero quid si isti filij domini mortui inter
se cōmittunt bellū: an tunc vasallus tenet aliquēz adiuna
re vel gratificare: dicit Bal. in dicto loco q̄ non: q̄ inuicē
sibi obstant. d. l. si quis in graui in. §. si cum oēs. ff. ad fill.
dic vt in Specu. in. d. §. q̄m. ver. xij. vbi plene 7 diffuse p̄
sequitur. C̄ Quero an vasalli possint diuidi numero in
ter dominos dic q̄ sic cum sint in bonis ar. C. cōia vtrius
q; iudici. l. possessionem. r; Bal. in. l. libertus de operis li
ber. in vlti. col. reuertēdo ad. d. glo. C̄ In glo. ibi recedē
do signatē glo. q̄ a tenore p̄ctus nō est recedēduz hinc est
q̄ vas. non tenetur suis sumptibus ire ad p̄liū cum dño
nisi tenor inuestiture id iudicet fm̄ Inno. in. c. sicut d̄ iure
iurā. Insup signatē gl. q̄ dñs nō pōt alienare directū do

minium feudi in plures personas neq; alienare ptem dire
cti om̄ij ipsius feudi ne cogat vas. habere plures dños. d.
§. p̄terea. ducatus in rōne sui. **¶** Quero an vas. vniuersi-
tatis teneat p̄stare fidelitatē singulis de vniuersitate: r̄n̄
deo q; non: q; d̄ vas. vniuersitatis nō singulorū. l. si bac
§. qui manumittit. ff. de in ius vocā. fm̄ And. hic. **¶** Itē
no. hic An. q; fm̄ cōem sniam vas. non pōt renūciare fev-
do qm̄ feudū est gfa vtriusq; vt no. in. c. i. de capi. qui. cu.
vendi. 7 de hoc videbimus in. c. i. i. de vas. qui p̄ cōsti. Lo-
tha. **¶** Extra glo. oppo. q; non possit fieri diuisio feudū.
cōi diuidundo. ff. cōi diuidun. So. feu. ē regionibus di-
uidi pōt nisi sit feudū regale ducatus 7c. d. §. p̄terea du-
catus. i. de pbi. feu. alie. per Federicus.

¶ **Adoptiuus.** In feu. nō succedit fili⁹
adoptiu⁹. b. d. **¶** No. qd̄ dicit in sūmario facit. l. si ita quis. ff. de leg. i. l.
fideicomis. ff. de cōdi. 7 demō. Et sic habet hic casum q;
cōsue. vel statutū de simplici nō extendit ad fictū de q; in
c. i. in prin. §. qui. mo. feu. amit. vbi posui i. ij. col. 7 sic no.
q; h̄ adoptiuus in multis censet filius. l. i. ff. de bono. pos.
p̄tab. in pluribus. insti. de adoptio. ēt quo ad dignitates
l. senatore. ff. de senato. tñ nō quo ad feuda cōcor. in simi-
li de excu. tu. §. i. 7 in autē. quibus mo. nā. effi. legi. §. ado-
ptiōis. l. filio quē. 7 ibi habet. ff. de libe. 7 postb. rō q; cu;
dent amore vasalloz. c. i. §. d̄ feu. dato inuicē legis cōmis.
nō est ita verisimile q; amor delectat in c̄nēū h̄ adoptariū
sicut in ppriū sanguinē. c. i. §. de duob⁹ fratri. d̄ no. bñ. in
uesti. c. si. i. de lege cora. alioquin sola dispōne vas. posset i
aliū c̄nēū feudū trāsire p̄. c. i. in pri. §. de succe. feu. Itē
ad obuiādū fraudib⁹ que faciliter cōmitti possent vas. eni
morti primus adoptaret vnū in filius 7 sic excluderet vel
dñm vel agnatū 7 cōualescēs posset emancipare 7 ludo.
h̄re dñm: ita Jo. an. in simili in addi. ad Spe. in ti. de suc-
ce. abintesta. in si. q; sola ciuilitas nō considerat in feudo
sicut nec sola nālitas vt statim videbim⁹ in. c. naturales
i. eo. **¶** In gl. vnica ad si. an aut filius arrogat⁹ succedat
in feudo: r̄ndet Bal. q; nō a paritate rōnis q; i feudis so-
la naturalitas filioz nō sufficit vt bic limitabitur h̄c tex.
nisi arrogatio vel adoptio ēt facta a principe cōtenore vt
succedat in feudo fm̄ Bal. allegat no. in. d. c. naturales.
Secūdo limitabitur nisi cū arrogatiōe vel adoptiōe cōcurrat
iura nātia puta auus arrogauit vel adoptauit nepotes ex
filia dñmō alias sine arrogatiōe vel adoptione succedit
auo. ar. l. cū in adoptiu⁹. C. de adoptio. 7 qd̄ no. in. l. si ar-
rogator. ff. eo. ti. fm̄ An. Ideo aduerte q; si extaret agna-
ti alij qm̄ feudū ēt paternū vel ēt nisi femina ista. l. m̄ ci⁹
posset ex pctō i feu. succedere nō credere istū nepotē arro-
gatū admitti d̄re ad feudū p̄ ea que videmus in. c. i. §. et
q; n̄. h̄ quoq; §. qui. feu. da. pos. 7 in. c. i. §. filia. §. de succ.
feudi. Ita and. hic sentit. Tertio limitabitur tex. nisi i iue-
stitura ēt pactū vt ēt filij adoptiuū succedat q; tenor iue-
stiture est suādus ar. c. i. §. de duob⁹ fratri. a capi. iuesti. 7
vidistis glo. q; vtitur h̄ arg. in. c. oēs filij. Quarto fallit ni-
si statuto vel cōsuetudine caueret q; ēt adoptiuū succedat
in feudo p̄ ea q; videbimus in. c. i. §. de succe. feu. 7 ita Al-
ua. ex cui⁹ qōtib⁹ 7 r̄nsiōib⁹ elicē poteris has limitatiōes.

¶ **Valiter.** Valet cōsuetudo vt in feudo
m̄no succedat filij p̄mi m̄ri
monij nō sc̄di. b. d. **¶** No. casus valde duz valē
cōsuetudinē vt filij p̄mi m̄rimonij nō aut sc̄di succedat
in feudo ex q; possum⁹ inferre ad cōsuetudinē q; est q; i re-
gnis nō succedat nisi p̄riogenitus de quo p̄ Bal. in. l. cui;
antiquiorib⁹. C. de iure delibe. Jo. an. in addi. ad Spec.
in rub. de feu. Bal. in. l. cūctos p̄plos. C. d̄ sn̄. tri. **¶** Glo.
istud ad si. dicite q; h̄. c. loquit⁹ de cōsu. nā si aliq; p̄sue. p̄ba-
ret illa ēt suāda q; filij p̄mi m̄rimonij tñ succedat i fe-
vbi at nō p̄bare⁹ talis cōsue. q; nō p̄sumit: filij tñ p̄mi q; si
m̄rimonij succederet. ar. c. i. d̄ gra. suc. i feu. 7. l. vl. C. d̄ leg.
bered. 7 sic hoc. c. n̄m est locale non autē generale.

¶ **Naturales.** Filij naturales tñ nō suc-
cedunt in feudo quānis le-
gitimē. b. d. **¶** No. q; naturales filij ēt legitima-
ti nō succedunt in feudo Bal. h̄ dicit eē rōnes. q; natura-
les sunt aliquo mō infames saltē de facto. Ideo nō ē ve-
risimile q; de eoz successiōe in feudo dñs cogitauerit qm̄
feudū illi dedit vt no. Azo. in sūma ex qui. cau. ifamia ir-
rogat. Et ita Ang. in dispu. q; incipit nobilis quidaz. do.
Ant. in. c. p̄ venerabile circa mediū in n̄. alias est effectus
qui filij sint legi. §. soror. insti. de inoffi. te. vel fm̄ Aluaro.
donec vas. non nascit filius legitimus: agnati h̄nt primū
locum nō aut filij naturales in successiōe feudi antiqui.
Et est rō q; solū agnati admittunt⁹ ad feudū. vt. §. de na-
tura successiō. feu. c. j. Isti aut taliter nati nō sunt agnati
sed cognati vt. ff. vnde cognati. l. hac p̄te 7 insti. de succes.
cogna. §. vulgo 7 p̄ legitimatiōe subsequētē v̄nt agna-
sci. vt in autē. de incest. nup. §. dubitatum: peride esset ac si
nunq; fuissent naturales ar. l. impialis. C. d̄ nuptijs 7 in
l. i. C. de iure anu. aureo. Et fatendū est q; impator h̄c le-
gitimatiōem pōt facere. l. qua in puincia. §. i. ff. de ritu
nuptiaz 7 bec no. in glo. sed tñ simpliciter cōcedendo nō
v̄t hoc facere 7 cōcedere tale priuilegiū in p̄iudiciū al-
terius. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publico
C. de emācipa. liber. l. nec auus. existentibus. n. illis natu-
ralibus veniebāt legitimi agnati. vt. §. de gradi. successi.
in feu. i. c. i. 7. §. qui. feu. da. pos. §. cū vero coradus. Et sic
ius tale erat questū agnatis 7 eis deficiētib⁹ dñō. vt. §.
de alie. feu. §. 7 si clientulus. p̄terea h̄ ēt si legitimatus
succederet in feudo tractaret ēt de p̄iudicio dñi ad quē
legitimatiōe non facta feudū ex natura inuestiture 7 na-
tura sua ēt facilius reuertet⁹. Ideo princeps sine eoz p̄e-
iudicio videt legitimasse. 7 facit simile nā adoptiuus nō
succedit in feudo. c. adoptiuus. §. eo. sed filius adoptiu⁹
7 legitimatus equiparatur glo. in. l. cū te. 7 in. l. i. adopti-
uus. C. de adoptio in. l. filius. C. de municip. 7 origi. lib.
x. in. l. i. §. i. in glo. mag. ff. de admini. tuto. non mix. si eti-
am naturalis legitimatus non succedit in feudo. Ad p̄e-
dicta glo. in. l. cū legitime. ff. de statu homi. tex. in. §. legi-
timus in autē. qui. mo. natura. effi. sui. nā pprie ille est fili-
us qui ex legitimis nuptijs est natus. l. filium. ff. de his
qui sunt sui vel alie. iuris facit glo. in. c. innotuit de elec.
vbi appellat legitimatū improprie legitimus dum vtitur
not. improprietatis tanq; 7c. facit tex. in. §. generaliter.
7. §. filium ibi machinationez in autē. qui. mo. naturales
effi. sui p̄terea in generali dispositiōe non veniūt feuda.
c. in generali. i. eo. Ideo ēt in legitimatiōe simpliciter fa-
cta non vident⁹ feuda cōprehensa. Et sic habetis q; legiti-
matio non trahit ad feuda. **¶** Depreprecū est q̄rere an
naturalis legitimat⁹ succedat in feudo si tpe inuestiture
feudalis filius repiat se legitimatū. v̄t p̄ia facie q; succe-
dat q; tex. n̄ dicit postea ergo a p̄rio sensu si tpe inuestitu-
re repiat se legitimatū succedat in feu. Ego putarē q; nō
succedit in feudo. nā consuetudines feudales disponunt
filios nō posse succedere nisi cōcurrat eodem tēpore natu-
ralitas 7 ciuilitas filioz vt p̄batur in hoc. c. iuncto. c. ad-
optiuus. nō ob. text. in n̄. h̄ postea q; voluit soluere dubiū
an filij naturales legitimati ex post succedant in feudo.
Ita q; verbum postea non refert ad tps inuestiture. sed
se refert ad naturalitatē: q; naturalitas filij p̄cessit legiti-
matione. 7 q; ad hoc d̄z refert⁹ q; de inuestitura in tex. ver-
bum nullū ergo illud h̄ postea. d̄z refert⁹ ad predicta. i. h̄
post naturalitatē. l. postq; nati sūt tñ naturales 7 sic vult
determinare iste tex. q; ab initio natiuitatis debent esse fi-
lij naturales 7 legitimi ex speciali feudoz cōsuetudine h̄
Bal. in qōne de filio legitimato per subsequens m̄rimo-
nium non videat placere iste intellectus: q; si attenderet
principiū filius p̄ subsequēs m̄rimonium legitimatus nō
succederet in feudo. **¶** No. ibi nec soli nec cū alijs q; filij
nāles legitimati nō succedūt i feudo ēt nō existēt⁹ alijs

filij legitimis et naturalibus. **S**ed quero an hic tex. lo-
quat de suc. ab intest. tm: an vero de succes. ex testō eo cāu
quo feudū ēt deferať ex testō. Rñdeo ytroq; cāu locū hñe
c. nřm q; loquit indistincte. ar. l. de pñcio. ff. de publi. **I**n
glo. ad fi. no. q; nemo pōt legitimare ad regalia et baroni-
as nisi papa vel Impator vel mřimoniū subsequēs et de
h ultimo videbim. **P**o. fo q; papa vel impator pñt le-
gitimare cū tenore vt succedāt in feudū. nā nisi noiatis; di-
cerent succedāt in feudū nō succederēt in feudū legitima-
ti ab impatore. Et sic not. hic esse glo. q; in gnāli legitima-
tiōe ēt pape vel impatoris nō venit legitimatio feudaliū
nisi expřississet ita fm vnū intellectus; intelligit Jo. an. hunc
tex. i. c. lato: q; filij sunt legi. Propterea h gl. dicit noiatis;
nec sufficit gnālis clausula vt succedāt nisi exprimat ad
feuda. Jo dixit Bal. q; legitimatio nō intelligat ad ma-
ximas dignitates nisi exprimat h; Bal. i. leā q. C. d. fidei
cō. **Q**uero pñ nō h; nisi filiū nālez; quē legitimari fecit
ad feudū fm formā supřscriptā; postea idē pñ suscepit fili-
os legitimos ex vxore: an legitimat⁹ succedat i feudū cū
ceteris filijs: puto q; sic: ar. l. cū quis. 7. l. nup. C. d. natura
li. libe. Itē q; illud qd legitime scñ est nō d; viciari p su-
peruenientes. l. ij. ff. de itinere actuz; pri. nō ob. lex si vnq;
C. de reuo. dona. q; ibi loquit in exneo in q nō est verisimi-
le q; pñ voluerit pponere exneū sue soboli: hic at quilibet
erat de suo sanguine. facit qd ibi no. glos. in. l. si totas. C.
de ioffi. doti. vñ eē de mēte An. de iser. h; nō ponat exēpluz;
i feudo et Bar. in. l. ex facto. ff. de vulg. et pupilla. vbi la-
te qōnez; examinat Spe. in ti. de suc. ab intesta. vñ itez; si sint
legitimati et ibi Jo. an. de quo p ipm in. c. sine culpa d re.
iur. in. vi. **I**tē no. ex glo. q; certa scia pñcipis i legitima-
tiōe equipat clausule nō obstať. facit glo. et ibi abbas. i. c.
ad hec de rescrip. in. c. statutū in vbo lřaz; de rescrip. lib.
vi. Bal. in. l. fi. C. sen. rescin. nō pos. in. l. eos in pñ. C. de
appe. et in pludijs huius opis. Bal. in. l. fi. C. de crimi. sa-
cri. in. l. nec dānosa. C. de pñibus impa. offe. in pace cōstā-
tie in vbo libellariū. Jo. an. in. c. si eorpe. et. c. si pp de re-
scrip. li. vi. et sic ista glo. vult q; sufficit ex tenore rescri. col-
licere certā sciaz; h; bec vba formaliter nō exprimant et ita
Dof. et ibi Danoz. in. c. nō nulli in pñ. d. rescri. Danoz.
in. c. cū inter d excep. An. in. c. i. in. §. pterea ducat⁹ in fi.
col. j. de pñi. feu. alie. p Sed. qui dicit ita debē itelligi au-
ctoritates glo. et alioz; qui volūt certā sciam exprimi. Jo.
an. in. c. i. d. exce. pla. li. vi. l. idē vulpian⁹. ibi Bar. et Bal.
ff. de excu. tu. qui tex. tm loquit vbi tractat de modico pñ-
dicio Bal. in locis pallegat glo. et Semi. in. c. i. de cōsti.
li. vi. d. Ant. in. c. i. de rescrip. in. iij. col. Danoz. in. c. ve-
nerabiles et in. c. examinata de cōfirma. vtili et inuti. c. in-
ter dilectos de fide instru. q; loquunt in cōfirmatiōe ergo
a fortiori hic cuz; nos loqmur in cōcessiōe privilegiana.
adducit ēt. l. quidā cōsulebat. ff. de re iudi. et ibi doc. h; lo-
quunt in respiciētib⁹ vtilitate; publicā. si aut tolleret ius
priuari tūc vñ q; requirat ēt clausula expřissa nō obstať. vt
vult Bal. s. in pñemio hui⁹ opis in. xiiij. col. facit qd in
simili dixit Bal. i. c. h; cām de pba. i. iij. col. in casu nřo nō
aufert ius aliqd priuato nec in re nec ad rē cū h ius agna-
toz;. l. spes succedēdi nō sit in cōsideratiōe. l. fi. C. de pac.
ita Pau. de ca. consil. cccxxv. incipit. in xpi sup p in. l. ad
testiū. ff. de testi. in. l. cuz; beredes. ff. de acquir. pos. cuz; ibi
no. nec p hoc d; tolli ius questū vt no. Pau. ibi pñme et
Bar. et alij in. l. gallus. §. et qd sit tm. ff. de li. et post. Bal.
in. c. i. in prin. in pe. col. j. hic finit lex. in. l. fi. C. de epis. et
de. in. l. ij. C. de iur. et fac. igno. faciunt q no. Pau. de ca.
in. l. iij. §. si is. ff. qd quisq; iuris Bar. in. l. is pōt vñ. h; cir-
ca hoc quero. ff. de acqui. here. p hac opi. facit glo. in de.
i. de iudicijs in. c. pastoralis. §. pterea de offi. dele. bar.
in cōsi. cxxxvi. qd incipit. ciuitati camerini. Arch. in. c.
fuatis. xxv. q. ij. in. c. pñtium in pñ. vii. q. i. Bal. in. l. eaz; i
xiiij. col. C. de fidei cōmis. in. c. cū a deo de rescrip. egidius
decisiōe. ccccccxxxviiij. incipit ex. rota et d. c. cccxiiij. incip.

si narret Jo. an. in. c. fi. de iudicijs Anno. in. c. cū olim il-
fo de priuil. Oldr. ibi §. pñlio. cccxxxv. incipit orta mā-
rota decisiōe. cccxxxvij. incipit itē q; h; romana curia vbi di-
cit certā sciam pbari p testes Pau. d. ca. in. l. pñcep. ff.
de legib⁹. Tñ h; ista sit cōis snia et vera Bal. hic vult q; d;
clausula ex certa scia exprimi in litteris et p eo possunt ad-
duci alique glo. s. allegare et voluit Bal. in. c. i. s. p quos
fiat inuesti. vbi dixit certā sciam nō posse pbari p testes.
Imo. in. l. quidā. ff. de re iudi. et in. l. fi. C. de fructi et lit. ex
pen. Oldr. cōsi. cccxxxv. qd incipit thema qōnis. Ego vi-
cerē hāc vltimā opi. saluari posse vbi ad derogandū legi-
bus pñis requirit q; exprimat in rescripto. clausula non
obstať. qd qñ sit dixi alias in. c. nōnulli de rescrip. in pñ.
habet in. l. si q; pñcipio testamēti in pñ. ff. de lega. in. p
Bar. et Semi. in. c. i. de cōsti. li. vi. Jo. an. in. c. i. d. exce.
pla. li. vi. cū si. tunc volum⁹ loco illius sufficē certā sciam
et d; exprimi in litteris et facit. §. fi. cū glo. i autē. qui. mo.
natura. effi. sui et Bal. hic. q; i dispositiōe certa in spē pu-
ta qñ impator legitimat aliquē ēt ad feuda et tūc sufficit
sine clausula nō obstať. d. §. fi. iuncta glo. vt. p Bali. d.
leā quā et p hac determinatiōe facit dū Bal. h; qrit an i
legitimiatiōe sit necesse q; impator apponat clausulā non
obstať et dicit Bal. q; nō qñ ipē spāliter scribit ex certa scia
et hoc si verbū ex certa scia sit expřissum in litteris: secus si
daret alicui generalē auctoritate; legitimādi: q; clausula
pñdicta ē necessaria ar. no. i. d. §. fi. i autē. qui. mo. natur. et
fi. sui et qd dixit Jo. an. in. c. i. de cōsti. in. vi. in nouella.
alij dicunt q; ip requirit clausula derogatoria q nō adie-
cta pñcep potius vñ p importunitatē inductus fuisse q;
ex deliberatione. p no. i. l. i. de natura. libe. et. C. si nup. ex
rescrip. petan. l. i. S; pñma opi. ē magis cōsona iuri p. l.
qua in puincia. §. i. ff. de ritu nup. vbi est casus vtrū dicta
clausula ex certa scia. debeat apponi qñ impator rescribit
ad priuatā vtilitate; alicuius an sufficiat dicere nō obstať
tali lege vñ nō obstať. c. nāles si de feu. sue. cōtro. et si-
milia rñdeo q; in hoc variat glo. nā i autē. hoc inter. C. d.
testa. et q; debeat specificari lex cui intēdit derogari p. l. si
q; in pñ. ff. de lega. iij. Ita Oldr. cōsi. cccxlvij. incipit. fa-
ctuz; tale qdaz; rex. alia glo. in. d. l. i. C. de nālibus liberis
et q; sufficiat dicē nō obstať aliqua lege Bar. in. d. l. fi.
C. si ptra ius vel vtili. pub. determinat q; sufficiat dicere
nō obstať aliq; lege. ita q; nō sit necesse exprimere legem
eā noiando h; mō vñ nō obstať tali lege. h; sufficit q; dicat
nō obstať aliq; lege derogatoria vel aliqua lege q; lex
fieri phiberet vel similia verba. Et ita idē Bar. in exua.
ad reprimēdas; sup gl. in vbo nō obstať. et in. l. si q; in pñ.
ff. deleg. iij. et p glo. et Bal. in tractatu pacis cōstantie. §.
libellarij. ad qd facit. l. libert⁹. ff. de ali. et ciba. lega. dixit
tm. d. Bal. in. l. i. de natu. liberis. q; ad cautelā bonū ē spe-
cificare legem et dicere nō obstať. l. i. C. de naturali. li-
be. in. §. fi. i autē. qui. mo. natura effi. legitimi. et. c. natura-
les. si de feu. sue. cōtro. cum si. q; ista materia ē multū sper-
sa ne euagemur extra feudalia dicite vt Jo. an. et alij. c.
i. de exce. prela. lib. vi. in. c. si pp. ibi Semi. et Pe. de an-
cha. in. v. charta de rescrip. eo. li. d. An. in. c. que in eccle-
siaz; de cōsti. in. c. i. d. rescrip. Danoz. in. c. nō nulli in pñ.
et Pau. de ca. cōsi. iij. incipit. in dei noie passus iste. An.
cōsilio. cccxxv. incipit quedā dñā. Calda. in rubrica de con-
stitu. cōsi. p et de pñsumptiōibus cōsilio. ij. Bal. et alij in. d.
autē. hoc inter liberos alias qd sine in. l. i. C. de natura. li-
be. in. l. sed si quis. §. questū. ff. si quis cautiōi in. l. huma-
num. C. de legibus in. l. nec dānosa. C. de precibus impa.
offe. in. l. fi. C. sen. rescin. nō posse in pace constantie in ver-
bo libellarium in. l. i. in fi. C. de lati. liber. tol. in. l. pacta no-
uissima. C. de pactis. **Q**uantū ad ppositum nostrū cir-
ca mām feudalem pro clariori noticia Alvaro. dicit posse
se sic distingui q; interdum Imperator legitimat aliquē
simpliciter non facta aliqua mentiōe de feudo nec de suc-
cedendo. et tūc ex tali legitimiatiōe quis non admittit ad

successionem feudi, qz casus est in isto, c. 2 rōnem dixi, s.
Interdum Imper. legitimat et exprimit in rescripto ad
succedendū sed tñ nullāz mentionē facit de feudo. Et ad
huc talis legitimatus nō admittet ad successionē feudi.
cū de feudo nulla sit facta mētio neqz in genere neqz i spe
cie per ea q̄ dicta sunt et pbat̄ in hac glo. a p̄rio sensu. Et
facit et rō qz sicut in gnali alienatiōe oīum bonoz non v̄t
venire feudū vt. j. eo. in. c. in gnali. Ita et eodē mō in ista
legitimatione gnali ad succedendū in quo nō est scā mē
tio feudi nō d̄z intelligi feudū. Interdū Imperator legi
timat et in legitimatione spāliter et noiatiū sit mentio q̄ le
gitimatus succedat in feudo. Et tūc aut ex certa scia hoc
fit: et isto casu legitimatus veniet ad successionem feudi et
dato q̄ in rescripto nō sit dicta clausula nō obstā. Et ita
ista glo. intelligat̄. Melius tñ esset et isto casu apponere
clausulā vt statim dicā. Aut nō apparet alias d̄ certa scia.
Et tūc aut est rescriptū cū dicta clausula: nō obstā: q̄ cū
ipse legitimatus admittet ad feudū, alias secus p̄ ea que
dicta sūt. Et hoc mō habes intellectū huius m̄c. Dixit
tñ Bal. q̄ qñ princeps legitimat ad feuda q̄ ista nō ē grā
cōis sed exuberās, et iō exuberās solēntas requirit̄ i qua
d̄ non obstā. c. naturales si de feu. sue. p̄ro. S; vbi est
grā cōis sufficit dicere nō obstā aliqua lege in p̄riū. ar.
no. in. l. ij. ff. de reg. iur. Et p̄ hoc rucius est. Et p̄ solo q̄ sem
per in rescripto ḡ e feudalīs apponā. d. clausula in spe
cificata forma. Quero an filij legitimati per subsequēs
matrimonij succedant in feudo Ja. de bel. h̄ determinat
eos succedere et Jo. an. in. c. latoz ex qui filij sūt legit. qd̄
limitat Bal. v̄t nisi forma inuestiture inspiceret p̄ncipi
um puta si inuestitura feudalīs diceret cōcedo feudū tibi
et filijs legitime ex te descendētibz. nā tunc legitimati p̄
subsequēs matrimonij nō succederēt. And. h̄ t̄ p̄ per. c.
tanta q̄ filij sunt legit. qz retrotrahit legitimatio ad ips̄
m̄rimonij. Alua. h̄ dicit p̄cedere dictuz Bal. in eo q̄ erat
natus ante matrimonij. Dictū And. saluat in nato post
matrimonij cōcepto āte, p̄ nō per Post. in. d. c. tanta. cōi
ter doc. in. c. latoz qui filij sunt legit. t̄z opi. and. et p̄batur
in. c. innotuit ibi. d. anto. de elec. Bal. in. c. que in ecclesia
rū de cōsti. Cal. in rubri. de feu. cōsilio. v. ang. cōsil. xxvij.
incipit t̄cius et p̄silio. lxxij. incipit per reformationē and.
hic t̄z in fortiori casu nisi tenoz inuestiture esset hoc mō in
uestiote et descendentes ex corpore tuo r̄c. Et p̄cedūt p̄e
dicta et si i articulo mortis despōsavit concubinā Bal. h̄
et in. l. eā quam. C. de fideicō. et Jo. and. in regula sine cul
pa de reg. iur. lib. vi. Posui in. d. c. tāta. Et sic habet q̄
subsequēs matrimonij legitimat et quoad feudū qd̄ di
cū sane intellige in naturalibus filijs tñ: secus i spurij
d. c. tanta. Contra tñ tale subsequēs matrimonij pōt op̄
po. de simulatiōe et impediret eius effectū Bar. in. l. ne
qz. C. de nuptijs et h̄ per eūdem in. l. et si p̄. C. d̄ incest. nu
ptijs in. l. cū quis. C. de naturali. libe. Et no. fm An. et ra
ro et nisi ex cā d̄ Imperator legitimare maxime qñ sunt
filij legitimi et nāles. faciunt que not. Ly. in. l. rescripta. C.
de precibus impatori offe. et ibi Bal. ar. l. nec auus. C. d̄
emanci. libe. voluit Bal. in. l. nā ita diuus. ff. d̄ adoptio.
in. l. qui se patris. C. vnde liberi vbi cōcludit q̄ tñ i dubio
p̄sumendū erit p̄ncipe q̄ ex cā fecerit. facit glo. in. l. re
legati. ff. de penis et ibi bar. glo. in. l. antepennul. ff. ex qui.
cau. maio. Inno. et do. anto. et cōiter cano. in. c. que in ec
clesiaz de cōsti. Ly. in. l. si. C. si p̄ ius vel vtili. pu. d. ant.
in. c. cū olim de re iud. d. anto. in. c. ij. de renūci. Semi. in
c. gratia de suppl. negli. pla. li. vi. maxime in his que sūt
de iure positio put est deuolutio legitimaz successionū
c. rainucius de testa. nec legitimādo filios excludit ex to
to alios filios Pau. de ca. cōsi. cccxv. incipit in xpi super
p̄. et sic ex toto nō priuat alios filios iure nature hoc dico
ad vitādā p̄rietatē eoz que not. in. l. cū rō. ff. de bonis
dāna. et per Bal. et Alber. in. l. i. §. ius naturale. ff. d̄ iusti.
et iure. dūmodo §. de voluntate constet quod voluit legi

timare sat̄ in dubio in p̄ncipe p̄sumit̄ cā iter subditos
suos. alios no. de. pastoralis de re iudi. p̄ locū a speciali
Inno. in. c. inquisitioni de sen. excō. Quero an tex. n̄
h̄z locū in feudo p̄no: respōdeo q̄ sic fm an. qz loquit̄ idi
stincte: sed quid iter fratres nāles tñ an alter alteri succe
dat in feudo. ego puto q̄ nō qz sicut filij nō admittuntur er
go nec fratres: abhorret. n. leges naturalitates. Quero
quid si nō sit exp̄ssa qualitas defectus naturalij in legi
timatione an valeat. bal. dicit q̄ sic in. l. si qua illustris. C.
ad officia. et hoc t̄z et bal. in. l. paulus. ff. d̄ sta. homi. bal.
in. c. sup litteris de rescrip. nā satis est exprimere spurita
tem absqz eo q̄ dicat q̄ sit natus ex monacha. quod dictū
reddit̄ dubiū: qz taciturnitas qualitat̄ in p̄uilegijs vici
at p̄uilegiū. l. et si legibus. C. si p̄ ius vel vti pub. et hanc
partē t̄z Jo. and. in addi. Specu. ti. qui filij sunt legitimi
in rubrica. Idē t̄z albe. in rubrica. C. de nāli libe. Idē
t̄z bal. in. l. p̄scrip. in repe. C. si p̄ ius vel vtili. pub. Idē
an. d̄ bu. et Danoz. in. c. p̄ venerabilē. qui filij sunt legit.
faciūt que voluit bal. in. l. i. in antepe. col. C. de furt. in. l.
barbarius in. vi. col. ff. de offi. p̄oris. ang. in. l. si si bac. ff.
de in ius vo. nec ob. no. in. c. si. de filijs p̄broz. qz pōt dici
q̄ loquit̄ stilus curie in sūmo p̄rifice qui est suandus in
l. ea quā. C. de fideicō. Old. in cōsi. cccxvij. incip. sc̄m tale
quidā rex. Lud. in cōsilio qd̄ incip. oipotētis in p̄nti cōsul
tatōe. q̄ allegat bal. in p̄si. cccxvij. ang. i p̄si. cccxij. incip.
quidā. De. d̄ anch. in cōsi. ccccxvij. qd̄ inci. circa primū
nisi vna specie spuritatis exp̄ssa subijceret̄ pregnās dau
sula. ita Pau. in cōsi. cccix. qd̄ incipit in xpi. nisi eēt enoz
mitas copule puta ex filia bal. in. d. l. eā quā in. x. col. non
tñ ois qualitas que h̄z aggrauare est exprimenda dūmō
nō h̄z alterare naturā copule. Ita rota in antiq̄s decisioe
quarta. Itē p̄dictā conclusionē limitare v̄t bal. vt nō va
leat legitimatio qñ h̄z cōcursum cū legitimo et naturali:
secus si nō h̄z cōcursum cū legitimo et naturali. ita bal. in
c. dudū in. vij. col. de elec. elegātius declarat p̄dicta Lu
do. in cōsilio. cccxxij. incipit in p̄posita cōsultatibne in
ij. col. q̄ p̄cedunt in legitimatione spurioz que a iure ē ma
gis reprobata et odiosa. §. si. in auten. qui. mo. natu. effi.
sui. ideo ois qualitas spurietatis exprimēda: secus in le
gitimatione naturalij tñ ideo in ea non est exprimēdum
an nati ex serua vel ne vel alia qualitas per tex. in. §. si q̄s
non habens in ver. sic ergo. in autē. quibus modis natu
rales effi. legi. Item limitetis nō habere locū vbi appa
reret de mente p̄ncipis qz voluit in casu nō specificato di
spensare siue legitimare: ita bal. in. d. l. eam quā in. xiiij.
col. et facit tex. s. allegatus in. l. qua in puincia. §. diuus.
ff. de ritu nup. vbi sufficit p̄ncipes ex certa scia legitima
re incestuosum quē tex. hic cōmendat bal. dixi in repe. c.
per venerabiles qui filij sunt legi. Quero an natus ex
clerico in minoribus cōstituto legitime per subsequēs
matrimonij et videtur fm Richardū malumbre q̄ nō: qz
est natus ex dānato coitu. ff. de statu ho. l. paulus Jo. an.
tangit in addi. Spec. qui filij sunt legi. in prin. et se remit
tit ad not. per ipsum in. c. sine culpa. de reg. iur. lib. vi. in
mercuriali. vbi t̄z cōtrarium que sequit̄ bal. hic qz cōtra
bere matrimonij ab initio erat in p̄tate patris. et ideo le
gitimatio trahitur retro vt in. d. c. tanta. et facit ratio nāz
in his que sunt iuris positini d̄spositio. legis est ipsa ve
ritas et inductum legis d̄spositione est vere inductum.
bar in. l. si is qui p̄emptore in tertia p̄ncipali qōne. v.
item querit̄ circa p̄dicta v̄tuz: illa fictio fingat̄ r̄c. ff. de
vlucapio. bar. in. l. si maritus. §. i. ff. de adulte. do. Anto.
in. c. ex parte in simili de sponsa. Salice. in. l. ij. C. de iure
aureo. anu. Bald. in. l. i. C. de naturali libe. facere autem
quem filium legitimum est iuris positini. l. filium. ff. de
his qui sunt sui vel alie. iuris. §. liceat in auten. qui. mo.
natura effi. legi. §. si quis ergo et. §. fina. in auten. quibus
mo. nā. effi. sui. Sed per subsequēs matrimonij legitima
tio inducit̄ a canone ita vt retro fingat̄ legitim⁹. d. c. tāta

ergo perinde est hac si vere legitimus a prin. fuisset. Nec obstat clericatus qz sicut non pot impedire matrimonium, ita nec eius effectum, Bar. aut in. l. i. ff. de concubinis videtur dubitare. Sed popi. Richar. malubre fortiter facit qz tpe natiuitatis tenuisset matrimonium. Item qz. c. tanta. non fingit sup impossibile. Impossibile aut fuisset q ille clericus duz esset in ordinib potuisset habere vt i aut. de sanctis epis. Item pbatur in. d. c. tanta in fi. vbi spurij no legitimatur per subsequens matrimonium: hanc opinionem dicit Alvaro. esse veriorum quam vt sequi Bal. in. l. 7 si contra. C. de nuptiis in. l. benignius. C. de legi. 7 in auten. preterea. C. de nali. libe. Nam simile videm q si quis contrahat ex dispen. cu sua consanguinea cum qua habuit p filium vel contrahat cu indea nuc effecta xpiana cu qua primo habuit filium quod per tale matrimonium subsequens no sit legitimus filius primo natus vt dicunt doc. in. d. c. tanta 7 Bal. in. l. paulus. ff. de statu homi. Utrum autem possit alias fieri dispenatio. vide per Jo. an. in. c. legitimi de reg. iur. in mercurialib. **Quero.** pone q quis suscepit filium ex concubina 7 contrahit cu alia 7 suscepit prolem illa mortua pbit cu prima concubina. 7 sic legitimat ples 7 filius prius susceptus ex illa. quis dz succedere in feudo stante statuto vel consuetudine q primogenitus in feudo succedat 7 Joan. and. in. d. c. sine culpa in mercuria. 7 q succedat filius natus ex vxore. 7 est ratio qz filio nato ex concubina deferebat hereditas si legitimaret si ergo ante conditionem purificata nascit 7 alter filius legitimus ille succedit per. c. quauis 7 si pro parte de preb. lib. vi. cum p huic filio secundo ins querat. 7 ita tenent doc. in. l. cu de cem. ff. so. ma. 7 Bal. in. l. cu quis. C. de nali. libe. Bald. in. l. neqz in simili. C. de nup. Et ita determinat in directorio iure in ti. de filijs legiti. 7 illi. §. quidem allegat Du. Bar. 7 qz circa istam mam limitationis late scripsi in. c. tanta in. ix. col. 7 in. c. per venerabiles in. §. quid aut in. vii. 7 xiiii. col. ex qui filij sunt legiti. h leuiter pertraseo. **Quero** quid si nascat filius ex matrimonio qd no tenebat putabat non tenere per pbentes errates in facto. An talis filius succedat in feudo. Et dicit Bal. q sic per not. in. l. qui 3. C. de incest. nuptiis quod intelligere vey qn matrimonium esset improbatu alia de ca qz rone consanguinitatis puta qz vir habuit alia vxorem vel ep vel pater erat sacerdos vel mater monacha 7 alter ignorabat. q casu natus ex tali matrimonio erit legitimus et respectu vtriusq qzqz alter ipsorum sciuerit. vt. ff. de statu. liberis. l. si duob facit quod not. in. c. ex tenore qui filij sunt legiti. 7 Bal. in. d. l. qui 3. Sed qn matrimonium esset improbatu rone consanguinitatis tunc filij nati no essent legitimi neqz succederent. **Quero** princeps concedit feudum constituto in sacris pro se 7 heredibus suis: quero an illa verba heredibus intelligat. i. descendebus. an no de agnat. Concludit Bal. q intelligit d collateralibus no de filijs qz cogitasse vt q constitutus in sacris no potest hre filios legitimos. l. heredibus. §. fin. ad trebel. Imol. in. l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. eo. **Quero.** dñs concessit feudum vas. p se 7 suis filijs natis 7 nascituris. 7 tunc dñs sciebat q vas. habebat nisi solu filium nalem. nunqd talis filius nalis succedat in feudo. dic q sic qz scia dñi concedentis h importat. ar. l. si quis ita. ff. de test. tutela. Nam quilibz pot inuestiri et seruus 7 quicqz si dño placet vt in. c. i. §. personam. §. per quos fiat inuesti. 7 Bal. in. l. eam quam C. de fideicomis. 7 pbatur in. l. heredibus. §. si. ff. ad treb. **Quero** an Imperator possit legitimare ad feudum ecclesiasticu. Vel papa ad feudum tpale. Et dicunt doc. q non qz vnus non pot subtrahere de iurisdictione alterius. l. consulta diualia. C. de testa. 7 in. c. nouit d iudicijs 7 Bal. in. d. l. eam qua 7 Bar. in. d. l. in puincia. C. de secū. nu. 7 in aut. ex completu. C. de incest. nup. vide. x. dif. c. i. 7 i Spe. de dispen. §. si. ver. illud. Jo. an. in. d. c. latoz. Utrum aut Imperator possit legitimare in terris ecclesie vel pa

pa in terris imperij tangit per predictos in dictis locis. Et Bal. plene in. l. i. C. d iure annu. aure. 7 per Bar. in. l. i. C. de sumatri. 7 doc. in. c. per venerabilem extra qui filij sunt legiti. 7 plene in directorio iuris in titulo de filijs legitimis 7 illegiti. §. si. 7 per Bal. in. d. l. ea qua. **Quero** an filius legitimus natus ex no legitimo succedat i feudo au. Jo. an. in. c. latoz extra qui filij sunt legitimi. tranfit sicut muscipula super prunas. tñ concludit q si istud. c. esset constitutu. imperialis non succederet nepos: qz excluditur auctor suus. i. pater si esset particularis consuetu. in loco consuetudinis excluderetur nepos non alibi. Cū ergo iste consuetudines vt dixi in preliudijs faciant ius generaliter vt consuetudines generales feudoz 7 iste tex. sit inter psuetudines feudales ergo faciet ius quo ad oes 7 sic nepos non succedit de quo per Bar. ff. de liber. 7 posthu. l. gallus. §. quidez recte. 7 §. quid si is. 7 in Spec. de succel. ab intesta. §. i. 7 ibi Jo. an. 7 Bal. in. l. si qs incest. C. de incest. nup.

I minori. Si minori. xiiii. annis detur feudum non cogit facere fidelitatem 7 nihilominus t3 feudum. b. d. vsqz ad c. ticius. **Not.** speciale in minore. xiiii. annis. vt non cogatur iurare fidelitatem nisi donec puerit ad maiorem etatem 7 sit doli capax per tex. ibi capax doli si no iurat non cadit. Ad itellige si no petierit renouationem inuestiture a successore dñi defuncti qua pubes maior facere tenetur vt in. d. c. ij. §. in prin. pbatur. i. in ti. se. 7 Bal. in. l. i. ff. de verb. ob. l3 in primum facit. l. ij. cu ibi not. C. si aduersus delict. 7 quod no. Bal. in aut. si captiui. C. de epi. 7 der. in. l. minoribus. C. de his quibus vt indig. l3 minor no petierit tutorem filio tñ etiam factus maior no tenetur petere 7 pot dici q spale est in isto casu qz feudi substantia principaliter in fidelitate consistit: ideo quanto citius pot maior factus illa fidelitatem prestare tenet. **Not.** casum in q quis retinet feudum l3 iuramentum fidelitatis non prestat 7 si fidelitatem facere recuset 7 hoc est sanore etatis: regulariter aut contra vt. §. per quos fiat inuestitura. c. nulla tñ h3 Bal. hic. l3 quo ad pena priuationis non tenetur seruire tñ quo ad compulsionem poterit ab eo exigi seruicium 7 ipse ad id compellet non expectata pubertate 7 seruiet per substitutu vt videbimus. i. eo. c. primo. **Quero** ab extra quid si iste pupillus erat doli capax an tunc iurabit 7 dixit An. q sic per. l. si. §. si. ff. d lib. ca. Alua. dicit q istocasu si no petierit inuestitura. i. debitum tps q non caderet a feudo per beneficiu huius tex. na ex consuetudine feudoz ita cautu est vt hic: unde no debem venire ad determinationem legis cois vt de seu. cog. c. i. ad qd facit qd no. glo. ij. j. de pace iura. fir. tenet. §. ite sacra. 7 qd ibi dixi. **Quero** an minor. xiiii. an. admittatur volens ad iurandum 7 dixit idē An. q no per. l. videamus in pri. ff. de in lite iura. Alua. l3 j. per istu tex. qui. dixit no cogitur 7 pbat. j. i. c. pr. 7 ibi aliquid dicā. Item qz istud tale iuramentum e voluntariu in q pupilli volentes admittuntur. l. qui iurasse. ff. de iureiu. l3 in. d. l. videamus loquimur de necessario seu iudiciali in doli capace credere pcedere opi. Alua. vt possit si velit iurare in eo qui no est doli capax: credere no admittendum qz iuramentum dz hre comites de quibus in. c. 7 si xps de iureiura. In aut. qd dr per glo. C. de nup. 7 iter eos coites est discretio que no cadit in tali. c. ij. de doliis pucroz ideo no admittent. ad iurandum si vellet. 7 ita pcedit dictu An. 7 ideo et multo magis in infante fateor qz et volens no admittet qz iuramentum desiderat verba vt in aut. de manda. prin. §. sed neqz. que verba non pot infans pferre. l. i. in prin. ff. de reb. obl. facit tex. in. d. c. i. §. quo tpe miles 7 quod dicam in. d. §. sacramenta. 7 predicta declara. fm ea que dixi. §. per quos fiat inuestit. in §. persona in pe. q. **In glo.** que incipit sed d hoc minore ad fi. no. istam glo. que intelligit istum tex. non d minore. xxx. annis. sed minore. xiiii.

Si quis decefferit. Si quis vasallus i quez peruenierit feudum per successionem sit impubes nō tenetur fidelitatem facere neq; seruiuz personale prestare. si tamen quisquā pro eo dictum seruitium facere voluerit admitteretur hoc dicit. Et continuatur ad .c. s. proximum quia ibi declarat quid iuris in feudo nouo: hic vero de terminat in feudo paterno et antiquo. Et p euidencia premitte q̄ interdū vasallus pro feudo qd̄ a dño recognoscit ad p̄stationē seruitiozum tenetur vt. j. de capi. qui. cu. v̄. c. i. que seruitia qñq; sunt realia qz sunt in dando aliquid dño puta decē oī āno: qñq; psonalia qz sunt i faciedo putare ad p̄liū vel ad exercitiū cū dño vt dicit in. c. cū oēs. s. eo. de hoc tali seruitio psonali loquit iste tex. **C**aso. casū i quo vas. nō cōpellit iurare fidelitatē neq; p se neq; p alium qñ pupillus succedit i feudo paterno vt hic et hoc colligit et glo. hic posita i suo prin. q̄ p h̄ est expedita vsq; ad ver. si tñ .c. et adde rōnem qz hoc opatur pupillaris etas nā regulariter i p̄riū vt dicit. s. i. c. pri. in nota. **C**aso. q̄ pupill. q̄ n̄ tenet iuraf̄ fidelitatē tñ volēs admittit nāz alibi pluries hoc accidit qz nō cōpellit velens admittit vt no. p glo. in. l. i. ff. de feruis. et hoc colligit et gl. nostra i. d. ver. si tñ vsq; ad ver. istud at̄ .c. qd̄ notabile postea iterato recapitulauit i ver. et nobis q̄ p hoc i dictis ptib⁹ remanet expedita. **C**aso. ibi relinquit. n. utrū vas. possit seruire p̄ substitutū distigne fm̄ Ja. de bel. aut vasallus est minor aut maior. p̄rio casu pōt seruire p̄ substitutum sed si n̄ seruit non tamē per dūt feudum. secundo casu aut seruitiū est tale quod pōt per alium impleri aut non. Si non potest per alium expediri puta quia coheret persone tñc nō potest seruire per substitutum. l. i. s. ne autem. C. de caducis tollen. Si autem potest per alium impleri. Aut ē inhabilis fm̄ naturam feudi a p̄ncipi. et ex post facto sicut est femina et tunc nō seruit per substitutum quia a p̄ncipio excluditur a successione. c. i. s. hoc autem notandus. s. qui. feu. da. pos. Aut est inhabilis ex post facto tunc potest alium seruire eque bonum et domino acceptabilem. c. i. s. firmiter. j. de probi. feu. alie. p̄ se. intelligas tñ p̄dicta vera fm̄ Bal. h̄ nisi dñs expresse dixerit i investitura qz dñs p se seruire tunc non posset per substitutum dño inuito. l. si ita fuerit seruus. ff. de manumis. test. facit glo. singularis in cle. i. de vita et honest. clericorum. et qd̄ no. marime per Bal. et Panoz. in. c. si. de offi. deleg. et tenet Bal. et probatur i. l. i. s. ne at̄. C. de caduc. tol. de quo ibi plene p̄ doc. Si tñ isto casu vasallus ad seruiendum non esset habilis adhuc putarem qz posset seruire p̄ substitu. p. l. quisquis et. l. ad similitudinē. C. de epis. et cle. et ē de mētē Andree de iser. et ex mente bal. h̄ possumus et dicere qz ex qualitate seruitii vs̄ actū qz p̄ seipsum fiat n̄ p̄ substitutū. sicut videmus qz capitaneatus et magna officia nō possunt exerceri per substitutum nisi in casu necessitatis. s. prohibemus in autē. s. colla. faciūt no. l. d. s. si. de offi. deleg. et facit qd̄ voluit Jo. and. in addit. ad Spec. in rubri. de feudis ver. lxxxi. vbi dicit qz iusta subsistente causa vel impedimento in personā suā vasallus pōt seruire per substitutum alias non. l. nullus. ff. de decurio. l. inter. ff. de solu. Sed tñ dicit notabiliter qz si seruitiū cōsisteret in p̄statione pecunie quodlibet soluēte liberatus esset. l. stichum. s. si. ff. de statuliberis sp̄itū bal. vel verius Bald. habuit suum qz ex qualitate seruitii iduceat an possit vas. p̄ aliū seruire. Idē si dignitas esset aucta ipsi vasallo ita qz nō esset decēs digni. sue p̄stare seruitia debita cū sua p̄soa: qz poterit ea prestare per substitutū. l. inter dñ. ff. de operis liber. Idēz si alia necessaria cā per quā vasallus cum sua persona nō pōt seruire. l. filius. s. si. cū. l. se. ff. de procur. fm̄ p̄dictum And. et t̄z et Ja. ardiso. in sūma in ti. qui. mo. feu. am. sub rubicella excusat si dignitas. et in plurimis rubicellis ibi primis. Ita h̄ Alua. Et no. gl. qz morē oīuz curiarū minores faciūt seruitutē p̄ alios. Et no. qz si dignitas accrescit vasallo possit susceptū feudū vt si fiat baro comes tñc

ō feudo seruet per substitutum. l. inter dñ. ff. de operis liber. et. l. eius artificii eo. titu. vbi p̄ dignitate .c. Et excusatur vasallus si dñs petat seruitium qd̄ non pōt facere si ne dedecore fm̄ And. et illicitum petatum ex conuentione vel inpositione cōmutabitur ad aliud licitū et eius bonorem. l. legatum. ff. de usufru. lega. et. l. liberto. s. lucius de annuis lega. dñmodo non sit onerosa indebite vasallo s; fiat arbitrio boni viri et no. d. s. p̄cterea. nāz dñs grauat in hoc qz conuentū seruitiū non pōt habere cum sit indecēs vasallus releuabit eum in hoc vt ipse eligat cōmutationem equā pro dicto modo. ar. l. cū qui. ff. de reg. iuris. Unde si vnus rex liber ab alio rege libero feudū teneat vel accipiat quicquid cōueniat de seruitio. fiet illud seruitium qd̄ cōueniet dignitati vtriusq; sicut post acceptū feudū puenisset ad hanc dignitatē et mutabitur in aliud seruitiū eiusdē generis qd̄ deceat statū vtriusq; : arg. l. si is cui ff. de serui. P̄cterea rex ifeudās si dixerit regi ifeudato volo qd̄ mecū moreris i exercitu meo cōsiliādo et alia faciendo: certe nō tenebit. qm̄ secū morādo i exercitu laberet dignitas regia vasalli. eodē mō si dñs diceret vasallo militi qz seruiat pedes vel portet onera propterea seruiet p̄ substitutum: Et nā no. fm̄ d. Adar. et dicit se vidisse ab originali Bal. circa si. huius opis id qd̄ cōiter non habet qz si vasallus perdat feudū pp̄ felloniā suā et dñs acceptat n̄ tenet ammodo vasallus ad fidelitatē. c. i. s. de milite vas. qui. ar. bellica deposuit. et ca. i. de va. q. cōtra cōsti. lotha. Si at̄ nō est fellonia s; negligentia ex qua obliget vas. vt qz passus est p̄ suā negligentia auferri possessionē castri feudalis non liberatur a fidelitate. qz regula est qz vasallus nō d̄z ex sua negligentia liberari vt no. in. c. i. s. quo tē po. miles inuesti. petere debeat.

Scius. Casus. Feudū antiquum licite alienatum per vasallum potest eo mortuo si non reliquit filios recuperari per eius proximorem agnatum etiam nullo precio restituto. Si vero reliquit filios tunc per dictos filios non consentientes alienationi poterit reuocari dummodo precium restituat acquirenti: nec est opus isto casu expectare mortem alienantis. hoc dicit. **E**t premitte pro euidencia qz istud. c. totum intelligitur in feudo antiquo. nam in feudo nouo non potest intelligi quoniam tale feudum alienatum licite nō potest reuocari. nec per filios neq; per agnatos alienantis vt dicit. j. de alie. feud. pa. in p̄ncipi. in vltima questione. Item premitte qz vasallus intelligitur alienare feudum licite quando adest consensus domini vt. j. de prohiben. feu. alienan. per lotha. in. c. i. in fi. et de prohiben. feud. alien. per Federi. in ca. in p̄ncipi. Item premitte qz si vasallus alienat feudum licite non p̄iudicat filiis vasalli neq; agnatis qui dicte alienationi non consenserunt vt j. de alienan. feu. pater in. c. i. in p̄ncipi. et dicit que fuit p̄i. causa bene. amit. s. si. differunt tamen filii a ceteris recuperādo in duobus: et primo quia filii possunt recuperare feudum ali natus et in vita et post mortē alienantis: agnati solum post mortē. Secundo quia filii non possunt reuocare nisi restituant precium sed agnati reuocant absq; p̄ci restitutione et hoc inducit iste tex. de nouo et rationē diuersitatis infra dicā. **I**tem p̄mitte qz istud. c. intelligit qñ alienatio fuit facta licite. l. cum consensu domini: quādo autē fuisset facta nō legitime reuocaretur indistincte feudum alienatum et p̄ agnatos i vita alienantis qz tñc haberet locū. c. i. j. an agna. vel filius agna. Ja. tñ d̄ bel. itelle rit istud. c. vt loquat̄ de alienatiōe illicita et no. b. ne. vt. j. patebit. Item p̄mitte qz expresse cōsentiens alienatiōi p̄iatur iure reuocādi idē si tacite qñ scienter patitur ēptorem possidere p̄ annū vt. s. si de inuestitura inter do. et vas. lis oris. c. ii. in fi. et in isto tex. i fi. quoniam annale silentium h̄z vim refutationis vt. s. dicit qualiter olim feu. alien. po. s. pe. qd̄ q̄liter itelligat. j. dicā. Item p̄mitte qz h̄z sit p̄hibita feudi alienatio tñ inter agnatos ad quos dictū feudū ē reuersurum ē p̄missa vt in. d. ti. de alie. feu. pa. c. i. fo respō

so. subsequenter scias qd And. de iser. timore iuris noui v3
 j. de pbi. feu. alie. p lotha. z de probi. feu. alie. p Fe. itel-
 lerit istud. c. procedere de iure antiquo de quo. s. qualiter
 olim feu. alie. po. s. z si clientulus cu ibi no. quo iure vas.
 poterit alienare vsq; ad medietate et absq; dñi voluntate
 qd hodie correctum est per dictas. l. lotharii z federici vl
 timo et dixit ipse qd pot intelligi z exemplificari ille ter. i va
 fallo infundante feudū suū alteri: qd et hodie licitum ē vt
 in. d. s. qualiter oli feu. alie. pote. z in. s. at si libellario. q.
 mo. feu. amit. tu at exemplifica i alienate vt sonat littera z
 qd dicta alienatio fuit facta licite videlicet cu cōsensu dñi
 z mediāte p̄cio que alienatio tñ nō h3 p̄iudicare filiis et
 ceteris agnatis ad quos feudum erat reuersurū quonias
 feudū erat antiquū vt. s. dixi z hoc mō nō obstat p̄traria
 Dñs at Bal. bene exemplificauit i alienate s3 itellerit simi
 liter istū ter. vt habeat respectū ad ius antiquū dicēs qd ti
 cius p̄rio alienauit p̄tem dimidiā seio z istud poterat face
 re de iure vt i. d. s. porro z l. d. c. si clientulus. postea aliena
 uit aliā dimidiā agnato remotiori z sup hac pte oriebat
 dubiū an potuisset alienari. z dicit qd sic cu hac distinctōe
 qz aut vasallus alienās nō h3 filios z tñe primioz agnat^o
 reuocat demum vasallo mortuo nullo p̄cio restituto: aut
 vasallus alienās h3 filios z tunc primioz agnatus statim
 reuocat: tenet tñ p̄ciū restituere z iste ē intellect^o Bal. sed
 iste intellect^o quāq; i se possit esse verus: tñ nō congruit lit
 tere vt hic i fi. i qua expresse p3 qd filius alienātis erat ille
 qd reuocabat z sic p̄dicta sua distinctio non bñ adaptat ad
 ter. Ande itelligo qd i p̄ria pte vas. alienās nō habebat fi
 lios quo casu primioz agnat^o poterat reuocare necdū p̄te
 alienatā seio extrāeo z de hac pte ter. nullā facit dubita
 tionē s3 et pot reuocare aliā p̄te alienatā agnato possiden
 ti. z sup hac pte exorta fuit dubitatio an possit reuocari nā
 videbat qd nō qz alēatio erat scā i agnatū s3 tñ dterminat
 i cōtrariū qz nō erat primioz ille possidēs i que erat facta
 alienatio merito p primioz ē i que dictū feudū erat reuer
 surū pot reuocari p̄bat. j. de alie. feu. pa. i p̄ri. nec primioz
 tenet restituere. p̄ciū vt hic i p̄ria pte. Postea subiicit
 i scōda pte qd si alienās relinqt filios tñc ipsi filii reuocabūt
 et icōtinēti dñmō restituā p̄ciū. istū puto eē intellectū hui^o
 c. C. No. ter. ibi cōcessit qd p verbū cōcedo p̄cedēte titulo
 ius trāsserit tale q̄le titulus ip̄ortat secus si deficiat titulus
 saltē tacit^o. l. luci^o z l. pe. ibi no. ff. de dona. hētur i l. cum
 qd. ff. si cer. pe. C. No. ex isto ter. fm glo. i. hic positā i pn.
 sui casuz notabilē qd vbi vas. alienator habeat filios qd et
 eo viuēte reuocabūt alienatio ei^o s3 si nō h3 filios reuoca
 bit eo mortuo. qd sit rō diuersitatis glo. ista non assignauit
 s3 religt nobis inuestigādū tñ assignat rōnez And. de iser.
 qz istud feudū erat auitū z antecessorum ipsorū filioz: sic
 ipsi filii debebat ex pacto z p̄uisione ipsorū. vnde ipse fi
 lius et viuente patre erat quasi dñs. ff. de libe. z post. l. in
 suis z isti. de here. quali. z disse. s. sui. z ex hoc cu pater ab
 dicauerit a se ius suū i aliū trāsserēdo qd potuit. l. qui ta
 bernas. ff. de cōtrabē. emp. admittit filius icōtinēti nec
 p̄sona patris sui adhuc viuētis h3 sibi obstare cu viuēte
 eo dñs censebat iō qz ipse emptor grauāt i hoc vt icōtinē
 ti restituat alienat in alio. s. vt rebabeat p̄ciū suū ar. ff. de
 iureiurā. l. eū qui. sed qñ ipse vasallus alienator nō habet
 filios sed solū agnatos tunc dicti agnati nō admittunt ad
 reuocandū incontinenti quia nō itelligūtur dñi ipso alie
 nante viuente z sic reuocabunt solū post mortē. Sed quia
 in h3 grauantur expectando mortē alienātis alienat i alio
 qz reuocat absq; p̄ciū restitutiōe. Interim at donec viuēt
 alienator emptor lucrabit fructus. Et dicit Bald. qd si
 scā alienatōe nō viueret ipse vasallus nisi p vnū diē nihil
 ominis agnatus primioz reuocabit ab ēptore absq; p̄tiū
 restitutiōe neq; v3 hoc absurdū qz potuisset etiā accidere
 qd vixisset alienator longissimo tpe in dānuz ipsius agnati
 ar. l. sancimus. s. si. C. de donatio. C. No. ex isto ter. qd q
 cōsensit vasallo alienanti ius suū nō potest postea illud
 tāq; ad se spectās velle redimere. Et ad hoc glo. allega

uit plures concor. vsq; ad ver. alibi. d quo dic vt dixi ple
 ne in. s. preterea. s. qui. mo. feu. ami. Et itelligas siue iste
 p̄sensus sit tacitus siue expressus put dixit gl. ii. h3 posita q
 p hoc ē expedita. C. No. fm eandē gl. i. d. ver. alibi qd ad
 hoc vt primioz agnatus succedat i feudo alienato inspici
 tur mors alienātis de quo plene no. s. de succe. feud. c. i.
 Nā vno alienante possidebit acceptor ar. ff. de iure fisci
 l. stacius florus. s. si. postea resolutio iure datoris resolutū
 ius acceptoris vt no. in. d. s. z si clientulus. C. No. p̄ p̄e
 scriptionez annalez iduci cōsensuz vt h3 in fi. z. s. si de iue
 sti. iter do. z vas. lis oriat i. d. c. i. Ergo agnatos multū
 eē sagaces fm Bal. ne patiāt labi tps anni alioq; p silen
 tiū cōfirmabit cōtract^o sic. C. de his. q a nō dño manu. l.
 fi. z. s. q̄liter oli feu. alie. pote. s. pe. z itellige p̄dicta qñ sit
 reuocatio ab alio agnato i que est scā alienatio. secus at si
 fieret ab extrāeo. vt. j. dicā. Iō p istū ter. quem ad hoc co
 mēdat p̄m consuluit Ludo. cōsi. lxx. icipit in t̄pi viso the
 mate. q̄agnati q finita emphiteosi vel feudo p generatio
 nez finitam possunt peterē a dño nouari emphiteosim
 vel feudū in eis p no. p Bart o. l. i. s. p̄mittit. s. de aqua
 quoti. z estina habēt tps āni ad hoc petēdū qd si āno non
 petierit a tali beneficio splorādo officiū iudicis sūt exclusi.
 Quero vtrū termin^o āni idneat istū tacitū consensum
 dicit Bald. qd sic qz itra tale tps d3 peti iuestitura vt. s. q
 fuit p̄ri. cā bñ. ami. i p̄ri. C. Oppo. cu gl. i. s. s3 qd est. q
 imo feudū alienatū nō reuocet p filios vel agnatos va
 falli. s3 reuertit d3 ad dñm. put ē casus. s. q fuit p̄ri. cā bñ.
 ami. i fi. cui^o cōtrariū h3 dī. So. h3 loqmur qñ vas. alienat
 feudū antiquū licite cu cōsensu dñi quo casu et fili^o nō ex
 cludit. Ibi at loqmur quādo alienauit illicite. i. sine licen
 tia dñi quo casu reuertit a dominū qz dñ ipsum cōtinere
 vtrū isto casu filii excludāt z vtrū agnati p̄ferēt filiis z bē
 at locū i feudo antiquo glo. remittit se ad no. j. si vas. feu.
 p̄riue. Et hoc voluit ista gl. vsq; ad fi. S3 aduerte qz Ja.
 de bel. itelligit istū ter. qd alienatio fuit scā non legitie quo
 casu dicit h3 eē casum singularē z nō alibi i toto isto libro
 v3 qd si vas. alieat feudū nō legitie qd filii nō succedūt sed
 agnati primiozis gradus. Postremo quātū ad p̄trariū
 s. formatū p gl. de. d. s. si. s. q fuit p̄ri. cā. bene. ami. vide
 ibi i scōdo mēbro principali. C. Op. cu glo. fi. q imo filius
 vel primioz reuocās feudū alienatū p vasallū nō excludi
 tur āno. s3 imo regunt āni triginta ad tollēdū ius suum
 i reuocando. l. sicut. C. de p̄scrip. xxx. ānozū. z i autē. ma
 le fidei. C. de p̄scri. lō tpe. So. dicit glo. itellige istū ter. so
 lū respectu illi^o ptis alienate agnato possidēti ad que tale
 feudū erat recasurū nisi fuisset exclusus p reuocantē agna
 tū primiozē qd ipsuz p̄cedebat i aliquo gradu. vñ ipa agna
 tio primitas ipsi^o possidētis z sciētia primiozis agnati re
 uocare volētis cōiuncta cu isto trāscursu opant istud v3 q
 iste proximoz videatur tacite consentire in alienatiōe scā
 agnato suo vt sic elapso anno a tpe sciētie dubitando nō
 audiat vlteri^o ad reuocandū Pau. consi. clvii. incipit in
 t̄pi zc. qd ista i. i. z. iiii. col. vbi vero alienatio eēt scā i extra
 neū q nō est agnatus nō excludunt āno. S3 erigerēt āni
 xxx. vt i contrario. Et hoc voluit tota ista glo. vsq; ad fi. q
 notabiliter limitat istū ter. z tenet p And. de iser. Bal.
 z doc. p̄muniter. Unde referas p̄dicta ad vtrāq; par
 tem huius. c. siue sit agnatus qui reuocare velit vt in p̄ri
 ma parte: siue filius vt in secunda z ita tenet Andr. d iser.
 C. Oppo. ab extra contra istum ter. in eo qd filius est de
 terioris conditionis q̄ agnatus in reuocando cu filius
 restituat precium: agnati nō. z tamē i materia feudali me
 lior est conditio filioz vt. s. de gradi. succe. in feud. in
 p̄ncipi. Solu. ibi loquimur quando puenitur ad feudum
 p mortem z successionem hic vero quando p alienatiōe
 Preterea filius in isto casu q̄q; in ea pte vt esse deterio
 ris z ditiōis tñ reuenat i alioqz reuocat icōtinēti vbi agna
 tus nō reuocat nisi solū mortuo alienate vt. s. dixi de qua
 mā. j. si vas. feu. p̄riue. c. i. C. Oppo. d. s. sed z res. s. p̄t
 quos fiat inuesti. Solu. vt ibi dixi z. s. qualiter olim feu.

alic. po. §. porro ubi dicitur probari q̄ etiā post mortem non possit recuperari absq̄ precio. sed intellige h̄ q̄ hic dicitur. **Q**uero ab extra quid si pater alieat illicite feudum et filius ei succedat cum beneficio inventarii et nihil ad eum perveniat de bonis: quia nihil superest: an isto casu filius admittatur ad feudum exclusis agnatis. Et dicit **Ja. de bel. q̄ sic de equitate p. §. i. cōputatiōe** et l. cū a matre de rei vendi. h̄ de rigore videretur contra p̄ tertium. i. an agnatus vel filius. idē dicit ipse si pater alienans nihil relinquat in bonis q̄ filius pōt vendicare feudū exclusis agnatis et iste ter. d̄ intelligi q̄n̄ aliqd̄ de bonis hereditatis patris puenit et puenire pōt ad filiū: sed q̄ nihil puenit nec puenire pōt tunc credit ipse q̄n̄ fili⁹ possit recuperare feudū et p̄ferat agnato. **Q**uero quid si tpe alienationis iste titius nō habebat filios sed postea ad aliquod tps suscepit filios utrū isti filii poterunt reuocare fm̄ formā hic traditā in secunda parte et puto q̄ sic per istū ter. et facit qd̄ no. §. de success. feu. §. hoc quoq̄. i. de alie. feu. pater. in prin. **P**ro cōplemento et declaratione materie quero de pluribus et primo: an vasallus possit alienare feudum antiquū quo ad p̄iudiciū agnatorū primorū i extra neū sine agnatū nō primorū sed remotū nō succedēt in feudo. p̄ decisōe dicēdū putam vasallū nō potuisse facere alienationē in dictū extraneū in p̄iudiciū agnatorū ut est casus i hoc. c. titius i prin. et gl. que incipit remouere hic et **Ja.** qui dicit qd̄ ad extraneū i quo p̄te erat facta alienatio i casu. c. nostri res est idubitata cū agnat⁹ illam p̄te poterit reuocare. c. i. §. porro qualiter olim feu. alie. po. et no. i. c. i. d̄ gl. magna d̄ alie. feu. pater. et i. c. i. §. sed et res p̄ quos fiat iuesti. et vtrolibet est rō manifestissima qz̄ ins alteri q̄sitū sine ei⁹ scō tolli nō pōt. l. si arrogator. ff. d̄ adoptio. h̄ primorū agnato est q̄sitū ius i feudo paterno et antiquo. c. i. §. hoc quoq̄ notandū. §. q̄ feu. da. pos. et c. i. §. i. §. de gradi. succe. i feu. ergo nō pōt tolli ius q̄situm sine scō corū. **A**mplius papa vel imperator n̄ possit feudum conuentionale sine cā auferre fm̄ **Bal.** in. c. i. §. de natura feu. et in. l. qui se patris ver. id scias i. ri. col. C. vñ liberi. et p̄dicta sunt vera in feudo paterno et antiquo h̄ in feudo nouo nō requiritur cōsensus agnatorū h̄ solius dñi. c. i. d̄ fratri. de nouo bñ. iuesti. p̄pterea inq̄t **Ja. q̄. c. n̄m** nō h̄ locū i feudo nouo. **E**t no. q̄ dñs feudi nō p̄t facere gratiā i p̄iudiciū agnatorū fm̄. **A**nd. i. c. i. h̄ vas. feu. p̄tue. et p̄dictis p̄ alienationē factā i extraneū nō valere in p̄iudiciū agnatorū nō cōsentientiū. **E**t fm̄ dubium occrit supposito q̄ alienetur agnatis respectu stipitis an dicitur facta alienatio in extraneū cū sit vltra primū gradum et linea trāuersali agnatorū p̄ cuius decisōe p̄mittēdū agnationē in materia feudali aliter cōsiderari in iure cōsuetudinario feudo aliter at̄ i iure civili: qz̄ agnati sunt p̄ virilis sexus p̄sonas cōiuncti cognatione quasi a patre cognati vti frater eo tpe natus fili⁹ fratris nepos et eo et similes vt p̄bat̄ i. l. iuris cōsul. §. i. ff. de gradibus et insti. de legi. agna. tu. **I**n feudis at̄ nō tā curat̄ agnatio q̄ genus paternū. c. i. de success. feu. et c. i. de gradi. succe. i feu. et iō notabiliter ait **Bal.** i autē. i success. hōe i secunda col. **C**ō suis et legi. q̄ p̄ emācipationē i mā cōsuetudinaria feudi n̄ tollit iura agnationis vñ i feudis noie agnationis significat̄ pot⁹ gen⁹ q̄ q̄litas qd̄ genus agnationis quoad ius succedēdi i trāuersalib⁹ an sit restrictū vsq̄ ad septimum gradū i feudo diri plene l. c. i. §. hoc quoq̄ notādū. §. q̄ feu. da. pos. **E**t q̄ri p̄t qd̄ p̄ciū sit numerādū ab agnatis an vero possit sine p̄cio auocari feudū p̄cio alienatus distingue et mēte **Ja. i. c. i. p̄ quos fiat iuestitura** aut agnatus reuocat vasallo alienate mortuo aut eo supstite et si supstite eo aut h̄ vasallus alienas filios aut nō. p̄cio cāu q̄ reuocat agn at⁹ vasallo mortuo aut succedit agnatus tm̄ i feudo et nō i aliis bōis de cō alienati et n̄ cogit̄ reuocari p̄ciū vt i hoc. c. qd̄ ita declarat **Ja.** aut agnat⁹ et i aliis bonis succedit vasallo alienati et tūc bōe fidei ēptori redde re d̄ p̄ciū vt. c. i. p̄ quos fiat iuestitura h̄ male fidei ēptō

ri si tenet q̄ sciebat vasallū si posse alieare i p̄iudiciū agnatorū nisi sit stipulat⁹ vel pact⁹ de euetōe siue d̄ p̄cio. c. i. de iuesti. de re alie. fac. **S**ecūdo vero casu p̄cipali q̄n̄ eo alienante supstite reuocat agnatus si alienas nō h̄ filios nō tenet agnatus reddere p̄ciū vt hoc casu. c. in prin. **S**i vero vasallus alienas h̄ filios cogit̄ reddet̄ p̄ciū emptori vt in hoc ver. qd̄ si titius. et pōt esse rō diuersitatis qz̄ filius de iure cōi d̄ p̄ferri agnato vt hic h̄ nō succedat cur̄ p̄ferat agnato. certe ē cā vt reddat̄ p̄ciū hoc. c. cum itaq̄ i casu nostro pponam⁹ ēptorē fuisse bonofidei certe p̄ciū erit restituēdū: secus si male fidei emptor̄ eēt. **C**irca aliud dubiū quo q̄rit an statim possit auocari feudū alienatū an vero dūtarat mortuo p̄cio alienatore diri stati agnatū nō cōsentientē alienatiōi posse reuocare hodie cū illicita fuerit alienatio fm̄ **Ja. i. c. i. de success. feu. qz̄ hodie n̄ expectata morte fratris alienatis debite agnat⁹ reuocat alienationē: quoniā q̄n̄ alienatio est facta p̄suetudie refragante tūc feudū alienatū i vita alienatis p̄t reuocare: secus si cōsuetudie approbate sit scā alienatio: qz̄ tūc post mortē alienatis tm̄ reuocari. d. c. i. de succ. feu. nā hodie alieatio ē p̄hibita reatr. c. i. §. de p̄bi. feu. alie. p̄ **Se.** nisi i aliquibus casib⁹ puta si vas. det̄ i feudū h̄ plene no. p̄ gl. approbatā i. c. i. §. p̄pterea de capi. cora. i gl. ma. **E**t p̄ p̄dictis facit qd̄ no. **A**nd. d̄ iser. i. c. i. §. rursus. §. q̄ mo. feu. ami. et p̄ **Bal.** i. c. i. de succ. feu. **P**ōderādū ē q̄ q̄n̄ vas. dat̄ alii i feudū i feudatio feudi v̄ i vita i feudatis tm̄ vt agnati vel dñs n̄ possunt reuocare. h̄ post mortē ei⁹ agnati primores reuocāt q̄n̄ feudū est p̄nū siue antiquū h̄ qd̄ no. **A**nd. i. c. i. §. p̄ quos facit iuesti. **C**irca aliud dubiū an cōsensus isto rū priorū agnatorū q̄ p̄ferūt alienatiōi noccat corū filiis ita vt nō possint ad feudū venire p̄ alienationē paternā et admittat̄ alii agnati trāuersales: an **no** dñs feudi. **E**t dicite duos articulos assumēdos vñ an i alienatiōe fe. antiq̄ et p̄mi p̄ferat̄ dñs an **no** agnati. scōs ar. an fili⁹ alienatis siue cōsentiētis alienatiōi excludat̄ a feudo. et agnat⁹ rēo tior admittat̄. **C**irca primū rñdeo q̄n̄ feudū antiquū est alienatū sine cōsensu dñi et agnatorū vñ agnatos p̄ferri dñō si feudū ē paternū. c. i. §. porro. §. q̄lter oliz feu. alie. po. et est gl. ma. i. c. i. d̄ p̄bi. feu. alie. p̄ **Se.** ver. q̄rit an hoc h̄ locū. posui i. c. i. §. h̄. §. q̄ fuit p̄ia cā bene. ami. in scōo mēbro p̄cipali. **A**d aliud dubiū trāsgrediar an valeat alienatio feudi antiq̄ siue paterni i agnatos remotioris gradus i p̄iudiciū agnatorū prioris gradus q̄ nō cōsente rūt p̄ cui⁹ decisōe p̄mittēdū q̄ vbi nō hēmus regulas spāles i vsib⁹ feu. seq̄ debem⁹ i dubio regulas iuris cōis. c. i. h̄. de feu. cogni. et ibi diri. **S**cōo p̄mitto q̄ alienatio feudi ē p̄hibita nedū fauore dñorū. h̄ et agnatorū. c. i. d̄ p̄bi. feu. alie. **T**ertio p̄mitto neminē dispōere posse de iure tertii sine ei⁹ cōsensu et si sit ius i **Spe.** dñmō sit spes iuridica. c. i. de success. feu. cū si. hinc ē q̄ vasallus nō pōt cōmutare successorū edictū p̄ aliquā suā ordinationē i feudo c. i. §. de succe. feudi. **N**ā feuda semp̄ respiciūt primū sti pitē et primū cōsensum dñi. c. i. de eo q̄ sibi et heredi. suis. **N**ā et p̄sona successoris variat̄ ordinatio defuncti. l. emilius. ff. de dona. **E**t p̄mitto q̄ i casib⁹ p̄t fieri feudi alieatio sincere et sine fraude gl. i verbo cōmerciū. l. c. j. d̄ p̄bi. feu. alie. p̄ loth. **I**dis sic p̄missis respōdeo ad q̄sitū hoc modo. q̄ alienatio rei feudalis facta vni ex agnatis et nō cōsentiente dñō respectu domini valet. qz̄ in hoc nō decipiūt dñs nec fit cōtra naturā recti feudi cū feuda p̄grediātur i descendētes et agnatos. c. i. §. hoc quoq̄ notādū. §. q̄ feu. da. pos. et c. i. de gradi. succe. in feu. cū si. cū igit̄ intentio primi datoris legis p̄uidē. fuerit feudū puenire i infinitū ad descendētes et p̄cio vasallo: nō fit p̄tra legē dñi si vni ipsorū fiat alienatio feudi. **U**iq̄ igit̄ pulchra cōclūsiō q̄ i agnatos cuiuscūq̄ gradus p̄mittit̄ alieatio quo ad dñm qz̄ in hoc ipse nō offenditur. **A**n at̄ valeat alienatio rei feudalis in p̄iudiciū alienatis certe sic. qz̄ h̄ ē iuridica et ea obligat̄ fm̄ nām ipsius obligationis. **S**i aut̄ non sit licita alienatio alienas per dit̄ iura sua. c. i. §. alioquin d̄ di**

ul. seu. no. in. c. ex parte extra de feudis p Bart. in tit. q.
 mo. seu. amit. ver. sed si cū filia. Ex his appet q t3 aliena
 tio respectu vasalli alienantis quo ad sui p iudiciū etiaz si
 sit alienatum in agnatum remotioris gradus. Ita potest
 intelligi. c. i. §. sed r res. s. p quos fiat inesti. r. c. i. de alie.
 seu. paterni. ¶ Sed vidēdū est de psona agnatorum nō
 consentientūz alienationi qui quidē sunt in anteriori gra
 du q̄ sit agnatus in quez scā fuerit alienatio feudi nō hñ
 tis partē in gradu agnationis siue in ordine successionis.
 Et si est facta alienatio primiori in gradu qz statiz debet
 succedere i feudo et tunc valet talis alienatio irrenocabi
 liter. que si non fuisset facta dicta alienatio certe mortuo
 alienatore vasallo ad cū tanquā primiorē i successionē p
 ueniet feudū. c. i. de succ. seu. r. c. i. d. alie. seu. pater. cū. si.
 Si vero alienatio fuerit facta agnato hñti aliuz sibi parē
 i gradu tunc non t3 alienatio efficaciter r irrenocabiliter
 nisi pro portione sua. qz mortuo alienatore reuocatur alie
 natio ab aliis paribus i gradu pro portionibus q̄ ad eos
 spectassent si dicta alienatio facta non fuisset: qz nemo p̄t
 disponere de iure tertii. c. i. de inesti. de re alie. fac. r facit
 qd no. Bal. in. c. i. de alie. seu. pater. r in. c. i. p quos fiat i
 uestitura. vbi at fieret alienatio nō primiori agnato aliis
 non consentientibus: proximiorē agnato non consentiēte
 reuocari poterit. l3 interim alienatore viuente valeat. vt
 l. d. c. i. §. l3 r res. p quos fiat inesti. r i. c. i. §. r si clientulus
 de alie. seu. r ibi Bal. r And. r ita pōt itelligi ter. in hoc
 c. nostro s̄m Bal. ¶ Circa aliud dubiū an agnatus pro
 ximior preferatur agnato sequenti vel extraneo in emen
 do: dic q sic. d. §. sed r res ibi glo. r And. r ita intelligit
 Ludo. hunc ter. i consilio. rrii. qd incipit i tpi r c. proposita
 mihi questiois i fi. col. p. l. cū ita i. §. i fideicō. ff. de lega. ii.
 Aduerte simpliciter q si i aliqua patria sit cōsue. alienan
 di feudū agnatus h3 ius redimendi feudū vsqz ad annū
 a die scientie. r postea vbi agnatus nolit redimere potest
 dñs. r sic agnatus p̄fertur dño in redimēdo s̄m gl. Ja. r
 Bal. in. c. i. §. porro. qualiter olim feu. alie. po. limitat ibi
 nisi agnatus consenserit vt in hoc. c. ¶ Circa vltimū du
 biū: an feudū paternum siue antiquū poterit alienari siue
 dari isolutū in agnatos remotiores gradus consentienti
 bus agnatis primi gradus in p̄iudiciū agnatorū secun
 di vel terti grad⁹ sūme dubitarūt maiores nostri: Ita vt
 fiant cōsilia contraria nā collegiū mediolanē. tenuit alie
 nationē feudi paterni sine p̄missu superioris posse fieri in
 agnatos remotioris gradus r ita cōsuluerūt Bar. de sa
 liceto Lristo. de castel. p quibus ter. i. c. i. j. de alie. seu.
 pater. Scdo pbatur p. c. i. §. sed r res p quos fiat inuesti.
 ibi tibi vel primiori. Tertio adducit. c. i. §. r si clientulus
 s. de alie. seu. facit. l. pater. §. libertus. §. quid. ff. de lega.
 tertio. Quarto ad idē. l. femine. C. de secū. nup. vbi ma
 ter pbibita luera potest assignare vni ex filiis Ultimo fac
 qz cessat cā prohibitionis alienationis ne vadat ad extra
 neos maxime erosos non sibi consortes. c. i. de alie. seu.
 pa. c. i. j. de capi. cora. cū si. cū in isto casu nostro non fiat
 i extraneos sed agnatos. ¶ Contrariū videt posse dici
 i h̄ difficili. ideo ar. i. adducendo auctoritates secundo ra
 tiones tertio respōdeo obiectis: nā i primis allego aucto
 ritatē Jaco. in. c. i. j. de probi. seu. alie. p Sed. circa pri.
 in ver. querit nūquid vasallus hodie possit alienare agna
 tis: qui respōdet q sic proximiori qui sit successurus i feu
 do r non alii: ergo si nō est imediate successurus in feudo
 cū sint alii proximiores i gradu non valet alienatio. Idē
 t3 And. de iser. i. c. i. de successio. seu. qz successi o h3 locū
 de gradu i gradu. l. cū pater. §. libertis. ff. de lega. ii. Idē
 t3 Jo. de lignano i cle. i. de iure patr. qita cōsuluit. Idem
 consuluit collegiū bononiense. idēz t3 Bal. i distinctione
 sua. c. i. s. de alien. seu. r ita fuit obtentū r p hac parte. d.
 Marti. dicit se consuluisse p qb⁹ facit ter. c. nostri vbi alie
 natio ē pbibita in agnatū nō primiorē iō primiorē reuo
 cat nam aduertēdū q feudū sit inaliēabile sine consensu
 domini. c. i. de pbi. seu. alie. p Fe. vbi at cū volūate dñi

alienetur r feudū sit paternū siue antiquū non v3 aliena
 tio nisi iterueniat voluntas agnatorū primiorū. c. i. s. per
 quos fiat inesti. r. c. i. j. de alie. seu. pater. r sic p3 esse pbi
 bitā alienationē feudi siue i extraneū siue i agnatū non p
 rimiorē: hinc est q si vasallus nō haberet nisi vnus agna
 tum cui alienaret feudū valeret alienatio cū non agatur
 de p̄iudicio dñi nec alterius agnati. Si vero h3 plures
 eque proximios r et alios remotiores r alienatio facta fo
 ret vni ex illis proximioribus inter cedēte cōi cōsensu oīuz
 agnatorū eque cōiunctorūz valet alienatio cū de p̄iudi
 cio remotiorū i gradu non agatur extantibus his p. c. i. p
 quos fiat inesti. cū si. Sed vbi fieret alienatio i agnatum
 remotioris gradus r non consentientibus agnatis prece
 dentis gradus tunc non tenet alienatio i p̄iudiciū agna
 torum non consentientium. c. i. de alie. seu. pa. qz nō valet
 alienatio nisi oibus agnatis consentientibus ad quos be
 neficium quicunqz sit reuersurum ar. l. de vnoquoqz d re
 iudi. r. l. peto. §. ff. de lega. ii. r. d. c. i. de alie. seu. pa. nō
 ob. ar. de. c. i. ver. r l3 de cuius natura ē aduersari i facto
 r iure ad p̄cedentia qd non fieret si itelligerē q d3 inter
 uenire consensus oīum agnatorū qñ alienat agnato et re
 motioris gradus qz respondeo q bene aduersat qñ si es
 set facta alienatio extraneo non consentientibus agnatis
 non valet ipso iure vt i prin. huius ter. sed facta alienatio
 vni ex agnatis remotioris gradus t3 a prin. d. ver. r licet
 subiacet resolutioni s̄m glo. i. d. §. r si clientulus. inde sur
 gunt magni effectus iuris qz p̄scriptio anni de quo l. c.
 i. i. §. porro. s. qualiter olim feu. alie. po. non currit quan
 do alienatio est nulla ipso iure. c. i. i prima col. j. de pbi.
 seu. alie. secus i alienatione que a p̄icipio t3 l3 resoluibili
 ter vt hic. c. facit. c. i. §. p̄terea. j. de capi. cora. cū glo. Itē
 facit qz qñ ap̄ncipio alienatio est nulla statim potest agi
 d. §. sed r res r. c. i. ver. alioquin. s. de alie. seu. secus i alia
 qz mors alienatoris expectat s̄m distinctionem. c. nostri.
 Itē alia differentia qz alienas illicite r iutiliter. i pri. non
 h3 necesse agere reuocatoria que datur ad rūpendū. d.
 §. sed r res secus si alienatio est licita sed reuocabiliter. c.
 i. s. qualiter olim feu. alie. po. non obstat. d. §. sed r res qz
 facit p ista parte nam fateor q l3 possit alienare in agna
 tum remotioris gradus reuocabiliter tñ proximior agna
 tus reuocabit: vel dic q itelligitur qñ proximior agnatus
 non vult reuocare r eodem modo ad. d. §. r si clientulus
 vel dic q ibi ponit p tota alienatione s̄m Bal. ibi. nō ob
 stant vltio alia ar. quia respondeo plura considerari cir
 ca feudum: vnus pbibens alienationē rei feudalis que
 tñ est permessa iter agnatos. c. i. j. de alie. seu. p̄. scōz ius
 feudorū iduceus reuocationez alienationis facte in agna
 tum ad proximiorē. d. c. i. §. sed r res. tertium ius feu
 dorum iduceus resolutionem dicte alienatiōis post mo
 tem alienantis i hoc dicitur i. d. §. r si clientulus r. s. qui.
 mo. seu. amit. i. §. si fuerit ex primo iure non sit reuocatio
 vt i contrariis allegatur. sed ex aliis duobus bene sit re
 uocatio: ratio quia si non potest vasallus testari in p̄iui
 diciū agnatorūz. c. i. de successio seu. ergo multo minus
 contrahere. l. seruum filii. §. eum qui cirographus. ff. de
 lega. i. §. disponat in autē. de nuptiis.

I facta b. d. Facta de feudo abusive iue
 stitura cogitur dñs vasallum iduce
 re i possessionem nec liberatur prestando interese
 hoc dicit. ¶ No. primo ex. c. si facta. q si dñs concessit
 feudum r inuestiuit non tamen tradidit realem possessio
 nem: cogitur dominus p̄cise mittere vasallum in posses
 sionem nec liberatur prestādo interese. Secus ergo si p
 misisset tātum feudum r non inuestiuisset vasallum quia
 tunc non esset feudum constitutum r ideo liberaretur a
 constitutione feudi dādo interese. l. si quis ab alio. §. ff.
 ff. de re. iudi. s̄m Andr. r probatur in ter. nostro ibi facta
 inuestitura quasi sentiat ter. noster a contrario si non sit fa
 cta inuestitura q non p̄cise compellatur. qd no. ad deci

nationem huius ter. **C** Et prima glo. nota tria. et primo
q̄ possessio que tradit per dñm vasallo d̄ esse vacua id-
est nō impedita nec occupata per aliū sed vacua ab omni
impedimēto vt no. in. l. cū res. C. de pba. et l. in p̄bationi-
nibus. C. de acquirē. pos. et probat i. l. ij. et iij. C. de ac. em-
ptio. et qd̄ no. in. c. ij. vt lite pendē. lib. vi. Secūdo not. q̄ fa-
cta inuestitura et prestato iuramēto fidelitatis possunt par-
tes per pactum et per contrarium consensum dissoluerē.
et a dicta obligatiōe vicissim liberare vt vasallus nō tenea-
tur ad fidelitatem: et dñs non teneatur ad dictā possessio-
nē tradendā: cū nihil sit tā naturale q̄ vnūquodq̄ di-
solui. et c. l. nihil. ff. de regu. iur. Et q̄ fides inter eos ē hic
inde seruanda et mutuo cōsensu tolli pōt vt. s. de for. fide.
in fi. **T**ertio no. q̄ si dñs facta inuestitura differat tra-
dere vasallo possessionē feudi q̄ tenebitur prestare oēm
utilitatē hoc est omne illud q̄ habuisset ipse vasallus si ab
initio sibi fuisset tradita dicta possessio prout dicitur in. d. c. i.
de noua fidei. for. in fi. **Q**uero cū. d. glo. si dñs primū
inuestiuit abusuē. et postea inuestiat scdm̄ p̄p̄ie tradendo
possessionē. an liberet a p̄rio soluendo sibi interesse. Re-
spondet glo. arguendo q̄ sic quēadmodū dicimus in eo
qui vendidit rē duobus diuerso tpe vbi si scd̄s prius nan-
ciscit possessionē. preferri d̄z p̄rio emptori. Verūtamē
primus emptor agit ad interesse s̄ vendentē cū res vendi-
ta nō tradat vt. l. i. ff. de ac. emp. Et hoc vult ista gl. vsq̄
ad finē. S̄z aduerte q̄ meli⁹ allegaret. l. quotiēs. C. de rei
vendi. vbi est casus de v̄den. Et concludo fm̄ veritatē q̄
dñs inuestiēdo plures diuerso tpe ille d̄z preferri qui pri-
us possessionē est adeptus l̄z in titulo sit posterior. hanc
conclusionē v̄t sequi ista glo. per. d. l. quotiēs. Et intelli-
ge hāc conclusionē verā qm̄ constat cui prius sit tradita
possessionē qm̄ si vterq̄ probaret de traditiōe. nec cōstaret
de tpe v̄z cui prius fuisset tradita: tunc presumit res tradi-
ta habenti titulū p̄iorē tanq̄ iustiori vt no. Jac. ar. d̄zo. et
Ly. in. d. l. quotiēs et sequunt Bald. et Ang. in. l. sine. §. si
duobus. ff. de publica. et hoc limitat h̄ Bald. in venditiōe
qm̄ vterq̄ probaret de precij numeratione. sed si vnus p̄-
baret et alter nō: tūc presumit prius tradita possessio illi q̄
numeravit. ar. insti. de recy. diui. §. vendite. Et ita dicit se
consultuisse. Et circa p̄dicta vide ipsū sup̄ rubrica. C. de
bis que in frau. credi. et qd̄ no. in. c. q̄ p̄ior de regu. iur. li.
vi. et An. de iur. in. c. i. §. hic pōt eēti. qui suc. tene. nisi v̄-
ditio esset facta habita fide de precio. Nā tūc nō attendi-
tur precij numeratio. d. §. v̄dite. ita. d. Marti. Et sic ha-
betis et ista glo. q̄ in feudans rē duobus per diuersa instru-
menta trāsfert vtile dñm in illū cui primo tradit actua-
lē possessionē ad qd̄ faciūt no. i. l. siue aut. §. si duobus pre-
allegata. hoc pōt dici v̄t p̄ter q̄ si ecclesia esset que da-
ret feudū tūc tenet p̄rio tradere posses. et si prius daret
secūdo nō trāsfert ius vtilis dñij. Ita Jo. an. in. c. cōtine-
bat de bis que sunt a plato. l̄z cōter scribētes ibi euz re-
probent: quia nec ille ter. hoc pbat nec rationes sue con-
cludūt. Nā esto q̄ strictius obliget clericus et ecclesia q̄
laici. nō tñ sequit̄ ergo si vendat postea et tradat alteri nō
transferunt dñm nā obligatio personalis etiā strictissi-
ma non impedit dñij translationē in aliū per ea que habē-
tur in. l. si ita quis. §. ea lege. ff. de ver. ob. Bar. in. l. ea le-
ge. C. de condi. ob can. et habet in. l. si creditor. §. si. ff. de
v̄stracti. pigno. Et hec opinio mihi placet. Et pro hac
opino. contra Joan. and. facit quod voluit Jmo. in. c. cū
contingat in penul. charta d̄ iurcurā. vbi dicit q̄. d. l. quo-
tiens procedit etiam si prima venditio esset firmata iu-
ramento secūda non. ecce ergo q̄ l̄z prima obligatio sit
strictior quā s̄a tamē in trāslatiōe dominij attēdimus tra-
ditionē que est causa prima translationis dñij. Ita dicit si
prima pmissio fuisset de vendendo etiā cū iuramento s̄o
loco idem alteri vendidit s̄ h̄ qui cmit̄ preferet p̄rio in
rei traditionem. quia habet causā magis perfectā et pri-
mā ad rei traditiōē sibi fieri petendā q̄ ille q̄ h̄z pmissio-
nē de v̄dendo. §. precij iūcta glo. insti. de emp. et vendi.

.l. si fideiussor. §. meminisse cū ibi no. ff. deleg. primo. et et
bis recte ponderantibus p̄z rō decisionis. d. l. quotiēs. nō
dilato s̄mbrias. Tñ pro Jo. an. consuluit Ludo. consilio
l̄r. qd̄ incipit in t̄pi viso thēmate in. iii. col. Jdez. Ludo.
in autē. similiter in con. col. C. ad fal. et Ludo. sequitur cō-
silio. cclxxxviii. incipit omnipotentis et c. circa p̄missam
in. iii. col. Et et hoc infert Ludo. vnū notabile q̄ et idem
erit dicendum in donatione facta per principē primo vni
si postea donet: secundo alteri q̄ p̄ria donatio p̄ualet l̄z
p̄ri⁹ sit res tradita secundo. quinimo consulit ibi Ludo.
q̄ hoc casu nō h̄z locum. l. bene a zenone. quo ad scd̄s do-
natarium sed stat firma p̄ria donatio ad h̄ adducit glo.
in. c. abbate de re iudi. li. vi. in ver. p̄ parte at̄ altera addu-
cit. c. cum oliz de re in. capitulum sancte crucis de rescri.
c. pe. de rescri. li. vi. c. si. de concess. p̄bē. faciūt que no.
And. in. c. i. §. qui suc. te. in. c. i. §. de capi. qui. cu. vendi. et
in. c. i. de capi. cora. In principe. n. d̄z fides etuberare epi-
stola inter claras. C. de sūma tri. iō dicit Bal. q̄ oēs con-
tractus facti cum principe sunt bone fidei. ita Bal. in pa-
ce constantie in verbo oēs in fi. facit qd̄ no. in. l. anthiocē
suz marime p̄ Ang. ff. de p̄uile. cre. et qd̄ no. Bal. in. l. i.
C. de quadri. prescri. facit qd̄ not. Jo. an. in nouella in. c.
q̄ dilectio de consan. et affi. Bal. §. i. plu. huius operis in
ir. col. itē hec conclusio ē nō procedit in feu. cōcesso ecclesie
nā si primo cōcedit postea idē feu. cōceditur alteri ē si se-
cundo fieret traditio tñ ecclesie esset prius quefitū feudū
et eius vtile dominij p̄ gl. et ibi Pau. de ca. in. l. si. circa
fi. C. de sacrosan. ec. et in. d. §. si duobus ibi Bal. et Ang.
Sed opep̄ciū est scire an is feudās rē duobus incidat
in crimē falsi. Bal. in. c. que i ecclesiarū. in. xi. col. de con-
sti. tenuit q̄ sic per. l. qui duobus. ff. de fal. que lex loquit̄
in vendente et cū sit penalīs certe non extēdet ad alios ca-
sus. Bal. in. c. ii. §. quo tpe miles dicit q̄ non puni⁹ falsi
pena q̄ secūda cōcessio ē nulla p̄ illū ter. S̄z si v̄z dñtia ē
actus nullus iō non puni⁹ p̄. l. si quis obrepserit. ff. de fal.
iunctis his que no. Anno. in. c. cum dilecta. de rescri. et est
ter. in. l. si quis legatū in prin. ff. de fal. tñ hec opi. Bal. vl-
tima mihi placet quia. l. qui duobus solus p̄ccidit et habet
locū in vendēte duobus nō in donāte vel alio modo alie-
nante eādē rem duobus. Ita Bar. in. d. l. qui duobus i
l. si quis in pignore. §. i. ff. de pigno. act. Ang. de arc. i tra-
ctatu maleficiorū in verbo falsario. nisi in contrabendo
donando permutando vel ipignorando vsus est menda-
ciis dicendo rem nemini obligatā neq̄ alienatā euz iam
p̄rio esset alteri alienata. nā tūc tenet pena falsi. ita Bar.
in. d. l. duobus qd̄ limitat Bald. verū nisi redimeret vel
liberaret rē a p̄ria alienatione vel obligatione. Ita Bal.
in. c. euz iohannes in. iii. col. de fide instr. hoc dem̄ Bal.
credere verū si secūdi contrabentis iā non inter esset. nā
cum alterius non inter est non h̄z locū pena falsi. l. dam⁹
C. de fal. l. i. et l. nec creplum. ibi Sali. C. de fal. Si at̄ iaz
verteret̄ interesse alterius nō credere procedere dictum
Bal. per ea que no. Bar. in. l. qui ea mente. ff. de furtis
l. qui falsam. ff. de fal. **E**t vltima glo. collige tria. p̄rio
q̄ dñs inuestiens vasallū cōpellit̄ p̄cise ad tradendum
possessionē et in hoc bene loquit̄ fm̄ doc. dūmodo habeat
facultatem rei tradende p̄ no. i. §. precij. insti. de emp. et
et v̄t. et dicit Bal. q̄ ista est bona similitudo de feu. ad do-
nationē. q̄ i vtroq̄ cadit liberalitas. vt. s. dicit sed aduer-
te q̄ imo nō potest cadere similitudo. nā feudū solū cadit
in re immobili. vt. s. de feu. cog. c. n. sed donatio ē in reb⁹
mobilibus vt. l. si quis argentū in prin. C. de dona. vnde
in feudo h̄z dñs semp facultatē rei tradende cum sit imo-
bilis nisi forte inuestiuit̄ de aliena quo casu haberet lo-
cum ti. s. de inuestitu. de re alie. fac. Sed in donatiōe cū
sit mobilis potest esse qd̄ nō habeat facultatem. ita de faci-
li. Est et alia dissimilitudo q̄ donatio procedit et mera li-
beralitate solius donātis. l. i. ff. de dona. Sed feudū gra-
tia vtriusq̄ vt. s. in qui. cau. feu. amit. §. in primis. Item
alia dissimilitudo q̄ donatio equipat̄ venditiōi et regulat̄

vt. l. in scriptis questione
in tan de pona in l. p̄
di. l. de lo. p̄ro. l. i.
Jo. in l. h̄z. l. i. p̄. l. i.
p̄bi. de s̄m̄i. georgio in
quam l̄nd̄m̄ imp̄re
p̄ncip̄. in s̄p̄p̄atione
in s̄p̄p̄. l. i.

fm naturā venditionis vt dixit ter. in. d. s. perficiuntur. In venditione at nō tenet venditor precise ad tradendū rem put glo. in. s. isto. Similitudo ergo non videt bona verum ista opinio de vendente vt liberetur prestando interesse. et q̄ non cōpellitur precise ad tradendū non tenet cōter hodie per doc. quoniā si venditor h̄ facultatem rei cōpellitur precise ad traden. ipsam rē et ita determinauit glo. no. quam cōter doc. moder. sequunt. In hac materia plene p̄ glos. et doc. in. d. l. i. in prin. ff. de ac. em. in. l. si pulationes nō diuidunt ver. cellus. ff. de ver. obli. et si venditor nollet tradere d̄z māu militari sibi auferri. Et si dolo ipsius nō posset res ipsas habere iurabit contra eū in litē. l. qui restituere. ff. de rei ven. et p̄ Bar. i. l. ii. ff. rerum amotarū. **Sed** quero si tradēdo secūdo vasallo dicat dñs tradens idēq̄ iuestiēs: trado tibi saluo iure gaudi que prius de hoc feudo inuestiui. an tunc sit secundus potior cui sic tradita ē possessio saluo iure primi. Respondeo q̄ talis protestatio nihil operat̄ fm Andre. hic quoniā primo inuestito nullum ius erat quesitum no. in. c. prio supra quid sit inuestitura. ergo ius non competit primo nec potest per protestatōez reservari: immo si diceret tradēs volo q̄ si primus petat a te secundo q̄ tradas ei possessionez vel si primus petat a me vt mibi possessionez restituas qd̄ tradam illi. Et q̄ pactum in traditione valet. l. in traditionibus. ff. de pac. et si post stipuletur primus inuestitus a secundo. l. si. C. de inutili stipula. non p̄cterea tenetur secundo precise restituere possessionem tradenti vel tradere primo si venerit sed tenetur ad interesse. d. l. si quis ab alio in fi. et probatur in. l. ea. lege cum ibi no. C. de condi. ob causam. non ob. c. nostrum quia loquitur in inuestite non in alio argu. l. si vero. s. de viro. ff. solu. matri. nisi in traditione rei poneretur consilium sine cautela quam posuit Bald. in. l. qui absenti. ff. de acquiren. posses. et Bal. in. d. l. ea lege. et dicit notabiliter Bald. fm Jo. mona. in. c. detestanda de concess. preben. lib. vi. q̄ beneficium conferens cogatur precise ad illud tradendū. et proprietarius dominus feudi cogatur precise sicut et venditor cogitur emptori tradere rem si habet facultatem rez tradēdi fm o. pi. Adar. cōmuniter approbatam. ff. de actio. emptio. in. l. i. tamē feudatarius vendens non tenetur tradere possessionem quia non potest de iure eū nō possit aliea re feudum incōsulito dño. c. i. de probi. seu. alie. p̄ Sede. l̄ teneat ad interesse rōne rei non tradite fm Bald. Et quo infero q̄ l̄ vendens habeat facultatem rei tradende qz possidet rē tñ si sit prohibita alienatio de iure vt in emphiteota vasallo et similibus nō potest compelli venditor tradere. rē emptori. q̄ no. ad limitationē no. in. d. l. i. d. ac. emp. et in. d. l. stipulationes. ff. de ver. obli. Secus si vasallus vendidisset cum consensu domini quia emptor tñc succedit in feudo et persona domini. et ideo tenetur venditor vasallus precise rez tradere. Et vult et hic Bald. q̄ vasallus qui vendit primo emptori et cū consensu dñi: si vendit postea secundo emptori et cū consensu dñi certe erit potior primus emptor. l. non in quocūqz. s. q̄ gaudi. ff. de le. i. et sic est alia limitatio ad. l. quotiens. s. allegatam qd̄ dictū dñs Adar. sane intelligit quādo primo emptori fit facta traditio. alias secundus emptor cui prius eēt tradita possessio esset potior. d. l. quotiens. C. de rei vendi. qz per solum titulum siue per traditionem non trāsferit dñitum. l. trad. C. de pac. sed Bal. scribit hic dñiā i proprietario vendente et tunc procedit. l. quotiens. et in feudatario vendente de consensu dñi et dicit q̄ postea etiā de cōsensu domini nō potest vendere secūdo et sic hoc casu nō vult attendi traditionē: et credo q̄ sit rō qz vasa. vendendo alteri de consensu dñi videtur ius vtilis dñij in manu domini remittere: et breui manu ex domino peruenit postea i emptorē iurta. l. singularia. ff. si cer. pe. iō cū amplius nō habeat vtile dñium quasi illi renunciauerit q̄ potuisset. c. si. j. de capi. qui curiā. ven. et ibi videbimus. nō pōt illud vtile dominij vendere scdo. et facit ter. in. c. ij. s. quo tpe mi

les. dñi dicit nullā concessionē factā scdo. et quo prius ias habebat plenū ius. et faciunt que. s. dixi per gl. in. l. si. C. de sacrosan. eccle. Jo paulo ante hic dixerat Bald. q̄ si vasal. vendit de consensu domini emptor succedit in feudo. et persona domini iō tenet venditor precise tradere. et hoc habeo vnā subtilē rōnem ad ter. nfm sed opeprecū ē sci re an. d. l. quotiens h̄z locū in locatiōe. d. rota in decisionibus illius de bisigneto sub ti. de locato videt cōcludere q̄ p̄rie nō pōt habere locū qz ibi agimus quis sit potior in realis iuris translatione hic in locatiōe nō transfertur ius reale. l. nō solet. ff. locati. l. ad p̄batio. C. locat. fatent q̄ ille penes quē ē res locata siue prius siue scds amiserat tenuitā prius sibi traditā siue et scds si p̄senerat in tenuitā s̄ alterū ē tutus. qz alter neqz realē neqz personalē actionem hēnt cōtra eū s̄ si dominus locauit ambobus. et concurrant primus et scds cōductor in agēdo preferet primus l. in opis. ff. locati et sic attētis rōnibus dñoy de rota cū p̄ locationē ad lōgū tps causet ius in re et vtile dominij. l. i. ff. si ager vectigalis vel emphite. in cle. i. de re. ec. non alie. d. l. quotiens. hēret locū in locatiōe ad longū tps. et facit que. s. dixi de infeudante rem duobz. **Et** no. q̄ dominus tenet ad duo ipsi vasallo. s. ad traditionē et paciētā ar. l. corrup. de vsufu. et p̄trea nō ē liberat⁹ sola traditione: qm̄ posset cōueniri q̄ paciā feudū possidere. **Do** ne papa concessit mibi feudū et dedit mibi executorē. ego p̄pter absentiaz executoris iui ad ordinariū loci et feci me inuestire: querit an teneat inuestitura. et Bal. post multa verba cōcludit q̄ nō. c. sane de offi. dele. et si esset dat⁹ executor nō ad iuris colla. sed ad executionē merā quia papa cōmittendo v̄ auocasse. a quocūqz. c. vt nostrū de appel. Inno. in. c. cū. Ad. de cōsti. **Quero** quid si primus inuestitus et fuit adeptus possessionem: s̄ tñ hoc nō obstante dominus inuestiuit scdm̄ ignorantē et sibi tradidit possessionē primo sciēte qui primus tacuit per annū qz p̄ferat et dicit Jaco. ar. dīzo. q̄ scds et q̄ prima inuestitura p̄ nulla debeat reputari prout ipse dicit in titulo quibus modis feudū aq̄i. sub rubricella quādo duo inuestiti sūt separatim et in titu. de contentio. seu. s. fi. et allegat in lombar da in lege prima de eo qui ali. do. ad hoc Alua. adu. cit ter. in. c. p̄cedēti in fi. immo ibi p̄bat contrariū per locū a sp̄ali: qz speciale ibi quādo feudū fuerat datū remotiori agnato vt ibi concludit secus si fuisset datum extraneo. ibi posui rōnem diuersitatis.

Filii. Pōt induci consuetudo vt valeat pactum appositū in contractu matrimonij q̄ filij nati ex eodē matrimonio non succedat quo pacto appposito filij exclusi non succedunt et in feudo. hoc dicit. **No.** et sp̄ali consuetudine loci toleratur i eo loco conditio turpis apposita in contractu matrimonij vbi ali⁹ deberet reijci de iure d̄z matrimonium pure cōseruari pp̄ fauorem matrimonij. vt in. c. si. in fi. extra d̄ cōdi. apposi. **Ista** nāqz cōditio non est cōtra substantiā matrimonij l̄ sit turpis. et iō non viciat matrimonij: secus si contrahens diceret contraho tecūz matrimonij dōec inueniam aliā nobiliozē vel facultatibus digniozem. nāqz isto casu matrimonij caret effectu. vt in. d. c. si. **Nota** q̄ licet pactuz de non succedendo improbetur de iure. l. pactū. C. de colla. et l. si quando. C. de inoffici. testa. tñ de consuetudine sp̄ali admittitur in eo loco vbi ē cōsuetudo vt hic. et in. d. c. mulier. **Et** rō istoz q̄ obseruabāt dictam cōsuetudinē sicut et at̄ mediolanēses fuit: qz qñ et p̄ia v̄ore nobili et generosa hēbant filios si postea s̄bebant scds matrimonij cū ignobili vel cū alia que fuerat antea cōcubina sua poterāt et cōsuetudie apponere istud pactū vt si liij oriūdi ex isto scdo matrimonio nō succederēt. vt in. c. i. j. de filijs natis ex matri. ad morga. cōtracto et appellabāt dictū matrimonij cōtractū ad morganicā vt ibi. **Et** sic ista cōsuetudo hēbat aliquale rōnez in se. **Et** isti tales filij nati ex isto scdo matrimonio ignobili nō succedēt p̄ri neqz i seu. neqz i ceteris bōis p̄ris donec extāt filij p̄ioris

matrimonij. nō extātibz aut prioribz tūc isti scōi succe-
dūt p̄i i ceteris bonis p̄nis t̄ nō in feu. Si autē priores
extarēt t̄ postea moriant sine sobole. tūc isti bñ succederēt
p̄dictis fratribz suis ab intestato i bōis p̄p̄iis nō aut in
feu. put ista determinata sūt in. d. c. i. t̄ in glo. hic. Et ex h̄
ter. iuncto. c. i. d̄ filijs na. et matr. ad morga. predicto dū
pōderat cōsuetudie. hētis q̄ pactū p̄ris nō pōt p̄iudicare
filij et nōdū natis i successiōe feu. p̄z duz bec iura se fun-
dāt in cōsuetudine. facit q̄ no. marie p̄ Bal. t̄ Ludo. i. l.
pactū q̄ dotali. C. d̄ colla. facit. l. si qñ. §. i. C. d̄ inoff. te-
sta. t̄. l. si totas. C. de inof. dona. Et iō nō iniuria dicit hic
Bal. q̄ iste ter. nō h̄z locū in emphyteosi vel in alijs bōis
allodialibus. nā cōsuetudo ē exorbitās iō nō extendenda
vt dicit i p̄ludijz hui⁹ cōmēti. faciūt q̄ no. Bal. in. l. q̄cu-
q̄ in fi. C. de ser. fugi. Et dicit An. hic qd̄ vbi nō ē ista cō-
suetudo hoc pactū nō v̄z. **Quero** ab ē istud. c. t. d. c.
mulier. intelligunt t̄ exēplificānt p̄ glo. t̄ doc. qñ dicit pa-
ctū t̄ cōditionē sūt appōsita p̄ excludendo filios oriūdos
ex scōo m̄rimoni. p. d. c. i. j. de filijs natis et ma. ad mor-
ganicā p̄cto: qd̄ si tale pactū appōnā p̄ excludēdo filios
ex p̄rio. vel simplr. an talis p̄suetudo sp̄alis trabit ad istū
casū. Et v̄z q̄ sic p̄ istū ter. q̄ loq̄r idistincte t̄ in eo simplr
cōcludit q̄ filij nati ex matrimonio p̄cto cū tali p̄ditōe vt
filij nō succedāt vñ dicta cōsuetudo sp̄alis iniqua v̄z posse
opari i quocūq̄ casu appōnā talis cōditio p̄mittēte dēā
cōsuetudine ac ea p̄supposita. Et p̄ istū ter. v̄z inuere ita
Bal. dū pōt exēplū si marchio qui t̄z feu. ab imperatore
accepit in vxorē quāda3 filiaz regis que ei noluit nubere
nisi hoc pacto filij ex ea succedāt in marchionatu t̄ nō alij
de alio matrimōio. Et sup̄ hoc dicit se vidisse marias cō-
p̄tūdos. Refert quoq̄ Alua. suo tpe qualiter tūc march.
māue tradidit nuptui vnā filiā suā legitie natā filio mar-
chionis ferrarie legitime nato. cū hac cōditione q̄ dicit⁹
filij succedat in marchionatu t̄ nō alij de alio matrimo-
nio qz alias ei dictā filiā nō tradidisset. Et vidistis quem
eventū habuerūt ista pacta. ipse quoq̄ marchio ferrariē
fis accepit in vxorē marchionissimā salucis cū cōditōe vt
filij oriūdi nō succedāt in marchionatu suo ferrarie qd̄ an-
fitequū t̄ iustū nō existēte sp̄ali cōsuetudie nō determinat
sed colligit ex p̄dictis q̄ no. etiā in huiusmodi magnis
feu. cedūt toga armis vt re ipsa t̄ in dies videm⁹. **Que-
ro** ego accepti in vxorē quāda3 nobilē q̄ mihi amplā dotez
dedit sperans filios suos successuros mihi. t̄ aliter nō cō-
sensisset se nupturā mihi. ex ea suscepi vnū filiū t̄ ex quadā
meretrice habui plures filios quos feci legitimari ab im-
peratore an potui. Et dicit Bald. q̄ sic. l̄z impator non
debeat esse ita facilis ad inducēduz tales incōuenientias
t̄ allegat no. p̄ doc. in. l. gallus. §. t̄ quid si trā. ff. de libe. t̄
posthu. Et dicite circa p̄dicta vt dicit late in. e. p̄ vener-
abilē ē q̄ si. sunt legi. Nā si ip̄ator hoc facit intelligite
sine causa. dicit Bal. q̄ est vnū pecus. nec habet p̄e ocu-
lis iusticiā publice hōestatis. faciūt q̄ vidim⁹ post Bald.
in. e. i. l. ij. C. de seruitu. t̄ aqua. t̄ in. l. princeps vbi Pau.
de ca. post Bal. ff. de legi. **Quero** qd̄ si d̄bo m̄rimoni
um cū pacto t̄ p̄ditōe vt filij nō succedant fm̄ formam t̄
cōsuetudinē hui⁹. c. an postea d̄bentes p̄nt mutare volū-
tatē t̄ p̄ d̄mū pactū cōuenire vt succedāt. r̄ndet Alua. q̄ sic
p̄ ea que no. s̄ in. c. proximo in principio. glo. Et q̄ ibi di-
ti faciunt no. in. l. si. p̄ria. §. v̄rsus. ff. de in rem v̄rso.

I cet. **K**asus. l̄z vasallus nūq̄ de minio ser-
uiat neq̄ seruitiū offerat non amittit
feu. si tñ sp̄ sit parat⁹ seruire dño petēti: nisi sci-
ens magnū periculū iminere nō adiuuerit. vbi
vero dño ipotēte nō soluat d̄bitū ad qd̄ dñs tenebat sub
pena piurij nō amittit feudū. b. d. **Pro.** q̄ qñ qz nō vult
aliquid cōsequi: s̄z intēdit ius suū iā questū cōseruare nō ne-
cessitat ad offerendū. qd̄ itelligit Bal. nisi eēt appōsita di-
es qz tūc teneat offerre ne in penā incideret. ff. de cōsti-
tu. l. i. illa in p̄ri. l. acceptā. C. de vsur. vbi aut vult aliquid
cōsequi ad cōsequēdū oblatio ē necessaria. t̄ iō tūc d̄z offer-

re. l. si residuū. C. de distrac. pigno. nec sufficeret offerre
verbo. s̄z d̄z offerre realiter t̄ facto. d. l. acceptā. nisi esset
talis res que nō posset offerri nisi verbo put ē res imobi-
lis in qua nō cadit oblatio realis nisi ipsa re p̄sente arg. l.
p̄tor. §. siq̄s parat⁹. ff. de opis no. nū. t̄ no. fm̄ Bal. quan-
tocūq̄ tpe q̄ vasallus q̄ ē parat⁹ p̄stare fuitia q̄ p̄sumitur
nisi interpellat⁹ negarit nunq̄ p̄scribit d̄ dñm suū: qz p̄ ei⁹
effectū dñs v̄t eē in quasi cōtinua possessiōe fuitioz arg.
ff. de vsufruc. l. arboribus. §. idē tractat. q̄ ē notabile. sci-
at not. moram sine scientia nō cōmiti. ff. si cer. pe. l. q̄ te.
Pro. q̄ vasal. nō teneat se offerre dño nisi sciat ipsi do-
mino magnū periculū iminere qz tūc d̄z suū adiutoriz sibi
erbibere cū pōt. nec d̄z expectare nunciū dñi q̄ ipsū inter-
pellet qz als priuaret feudo vt h̄ in sc̄da pte t̄ j. hic finit
let. in. §. ad hoc. t̄ hoc ē voluit glo. p̄ri. hic. **Pro.** q̄ qui
nō pōt adimplere promissa iurata p̄ paupertatē incidit in p̄-
iuriū vt hic t̄ in. l. si duo in fi. de iure iur. q̄ ē v̄z si ei p̄t im-
putari culpa als secus vt qz casu fortuito lapsus ē faculta-
tibus ar. ff. de nego. ge. l. diuortio. l. ij. C. de tuto. t̄ cura. q̄
nō satisfacit. glo. in. l. qdā. ff. de cōdi. insti. vbi aut a p̄ri. a tē-
pore promissiōis sciebat se nō esse soluedo tūc esset in cul-
pa. ff. d̄ p̄ri. credi. l. si credi. t̄ de iure doti. l. pe. s̄z Bal.
vide in. c. breui de iure iurā. Inno. in. c. pe. de offic. d̄leg.
t̄ ideo dicit hic An. ad ter. duz dicit valeat. s̄. cōmode. nā
penit⁹ impossibilitate data nō incurret piurium p̄ p̄dicta
Bal. in. d. l. accepta3. **Pro.** q̄ quāq̄ vasallus non libe-
ret dñm a piurio cū possit nō p̄pterea priuabit feu. nō enī
quelibz cā ē sufficiēs vt amittat feudū. vt. s̄. in q. cau. feu.
amit. in p̄ri. t̄ que su. p̄ri. cau. bene. amit. §. illud t̄ hoc vo-
luit glo. ij. **Op.** ab extra d̄ primā partē huius. c. q̄ imo
vasallus nō d̄z expectare interpellationē dñi in seruitio p̄-
stando. s̄z d̄z se spōte offerre. t̄ si nō facit puniet ad instar
liberti q̄ ad opas teneat a die interposite stipulatiōis. l. quo-
tiens. ff. de ope. liber. so. illud ē v̄z fm̄ Nico. de nea. qñ
ope sunt certe. sed istud. c. intelligit qñ ope sunt icerte. qz
tūc regit⁹ dñi interpellatio vt hic t̄ in. l. cū patrōus. ff. e.
ti. Alua. dicit indistincte standū ter. n̄o quo ad hāc priua-
tionē feudi hēda3 p̄ istū. q̄ indistincte loquit de quocūq̄
seruitio. nec excipit nisi vnū casū v̄z qñ imineret magnū
periculū domio. igit⁹ i oī alio casu nō exceptuato debet ad-
mitti determinatio l̄e. l. nā q̄ ligde. ff. de penu. lega. p̄te-
rea i dubio debemus in isto casu poti⁹ absoluerē ipsū va-
fallū q̄ cōdenare vt dicit in. d. §. ad bec i fi. **Quero** ab
extra qd̄ si vasallus stetit p̄. rr. vel. rrr. an. qz nō fuitit dño
postea velit seruire v̄z admittat vt n̄ pdat feu. t̄ respōdeo
qz si iō nō p̄stitit seruitiū qz nō fuit necesse nō p̄pterea per-
dit vt hic. sed tūc p̄dit quādo recusauit seruire. qñ nō ne-
gligēti nō currit t̄ps p̄scriptiōis. l. i. in fi. C. de āna. excep.
t̄ ita tenet And. de iser. s̄. de feudo sine cul. nō amit. c. i.
Quero hic d̄z q̄ vasallus nō teneat adiuuare aiaz do-
mini. sed an teneat alimentare corp⁹ domini egeni. Iste
ter. facit q̄ nō ar. C. de sa. san. ec. l. sancimus in fi. idē
tenet Jac. ardis. in sūma qui. mo. feu. amit. sub rubricella
an vasal. teneat ege. dominū alimē. p. l. iij. §. pe. ff. d̄ admi-
ni. rex ad ciu. p̄tinē. nisi domus p̄ scōo vasalli cōsensisset
bōa sua ar. ff. de decuri. l. de curiōib⁹. idē tenz Ray. qz nō
teneat alere p̄ istū ter. bec qd̄ tāgū p̄ Spe. in ti. qui. fi. sint
legi. in. §. i. ver. s̄z nūqd̄ dominus. t̄ arguit ad pates t̄ nō d̄
terminat. ibi aut Jo. an. in addi. recitat dictū dicti Jaco.
ardis. t̄ v̄t eū seq̄ ita probat glo. in. l. in cōdemnatione. ff.
de regu. iur. t̄ Salice. in. l. solo. vbi glo. tangit. C. de libe-
rali causa. qd̄ nō h̄z v̄t domio Dar. in contrariū per ter.
c. n̄t vbi d̄z subuenire domino quando iminet magnum
periculū mortis qd̄ ē est quando quis nō h̄z vnde se alat
l. necare. ff. de libe. agnoscen. Scōo p̄ ter. in. l. si qz a libe-
ris. §. alimēta. c. ti. Bar. ibi nō firmit pedes. s̄z in tracta-
tu de alimētis in fi. col. xp̄sse hoc firmit. facit quoq̄ alia
glo. in. l. fi. C. de reuo. do. Ja. Alua. seq̄ opi. dicti Jaco.
ardis. qz nō teneat alere. qz hoc nō repit cautū nisi pro-
ut ip̄e dicit si dominus fuisset factus egenus factus vasal.

vel qz vniuersa bona infeudasset vel marimum esset feudum
 quo casu tenet. alias secus qz non est verisimile qz pro mo-
 dico seu. voluisset se obligare ad alimentandum dñm : z
 ad hoc facit glo. multum singularis in rōne sui. rir. q. fi.
 quicumqz. vident tenuisse. **Dy. Ray. z Bal.** i donatario
 in. d. l. fi. C. de reuoc. dona. z vñ equū. p qua equitate fac
 s. epm vel abba. s. fi. qm sicut in feu. in quo non succedit
 mutus tñ si est magnū d; sibi relinqui p alimentis. ita dicē
 dū in dño a pari rōne. ar. s. de for. fide. i. fi. Et hec distin-
 ctio sui. **Bal.** l. i. i. circa prin. ver. s. scim. C. delibera. cā
 Consiliū itaqz ē fm An. de iser. vt dñs in iustitur a appo-
 nat pactū vt alimentes si pueniret ad inopiaz. pacta et si
 sint pter rōem seu. sunt seruanda vt. s. qd sit inesti. s. pe. q
 si nō seruant amittit feudū. vt. s. que fuit pri. cā be. amit.
 s. nec alia. **Quero** qd si dñs p debitis sit in vinculis an
 vasallus si pōt teneat soluere z ipsū liberare. Et dicit **Jac.**
 ar. dizo. qz sic. ar. ff. de libe. agno. l. sigs a liberis. s. pa-
 rēs. C. ne filius p patre. l. fi. C. de acti. z obli. l. obsec. ego
 nō putarē hāc sniam pcedere per ea que dixerūt **Suiel.**
 z doc. in. l. si pater. C. qui bo. ce. pos. vbi determinat de fi-
 lio vt nō teneat soluere debita pñs et ipm erimēdo d car-
 cere. vt. l. curatores. s. filius. ff. de admini. rerū ad ciui. p
 ti. vnde multominus in vasallo respectu patroni. nāz pōt
 cedendo bōis se a carcere liberare. Si vero esset captiuus
 qz nō posset cedere z esset maior dubitatio. **S; Alua.** dic
 distinguēdū vt dixi nūc in alimentis z ad similitudinē do-
 natarij ad qd facit autē. si captiuus. C. d. epif. z cle. **Que-**
ro qd si ad interpellationē dñi vasallus nō exhibuit seruiti-
 um vtz postea dñs spōte suscepit seruitiū: vtruz vasallus
 tūc amittat seu. z dicit **Jac.** ar. diz. qz nō ar. j. de probi. se.
 alie. per lotha. in. c. fi. ff. de arbi. l. sed celsus. z d eo qd cer-
 to loco. l. fi. C. de pac. iter empt. z vñ. l. commissorie. nisi do-
 minus suscipiēdo fuitiū ptestatus fuit ius suū fore saluū
 aliqua cā adiecta. ar. ff. ad. l. inliā de adulte. l. qui vroz in
 prin. s. qd ergo. extra de cēsi. olim. ff. ad. l. aquil. l. s; si ser-
 uus. s. si calicē. dixi in. c. i. s. quo tpe miles. **Quero** an
 incontinenti facta interpellatiōe debeat vasallus inconti-
 nenti seruitia prestare. Et dicit ipse **Jac.** qz bōus iuder d; z
 hoc diffinire ex varietate personaz cāz seruicioz ex loco
 propinquo vel remoto. vt in. s. i. j. hic finit lex. ff. de annu-
 is lega. l. memia. l. fi.

Vasallus. Si vasallus committat cul-
 pā vel feloniam ppter quam
 seu. perdit sicut ipse repellit sic fili⁹ eius z oēs
 descendēs ab eo. agnati vero qui quarto gra-
 du sunt vsqz in infinitū non repelluntur. b. d. **No.** ibi
 quarto. id facit mētionē de quarto gradu. qz forte nō esta-
 bant aliqui in ppinquiori gradu vel potest intelligi vt ha-
 beat respectū ad ius antiquū in quo non admittebantur
 agnati nisi vsqz ad quartū gradū. z tunc exponē quarto
 gradu. i. quartū gradū. hodie vero vsqz in infinitū. vidius
 in. c. i. s. hoc quoqz. s. de successione fendi z in. c. i. s. z qz
 s. qui feu. da. po. **Jac.** d. bel. z **Bal.** Ista verba pprie stāt
 put sonant vtz qz agnati existentes in quarto gradu admit-
 tantur ad dictū feudū. nō autē si dicti agnati essent infra
 dictū quartū gradū. facit. l. pñilegio. C. de li. r. est in-
 ductuz ad refrenandū hoies ab huiusmodi culpis vt in si-
 mili in. l. fi. C. de naturali. libe. facit. l. coartalis. C. de co-
 artalibus. libro. vij. **No.** hūc casū qz quantū ad succes-
 sionē seu. culpa qz obstat patri obstat z filio z descendenti-
 bus. z nota qz ter. loquit de culpa. Quid aut si pñ alienet
 feudū antiquū. vidistis in. c. ticius. s. eo. **S; cōtra** istū
 ter. oppo. z imo vñ qz delictū pñs nō nocet descendētib⁹
 l. iij. ff. d. iter dic. z relega. l. adoptiuum. s. i. ff. de ius vo-
 cā. Est spāle hic in feud. fm docto. hic aduerte qz ne dūz
 descēdentes repellunt s; et agnati vsqz ad quartū gradū
 exclusiue. vt pbat in ter. ibi sed agnati qui quarto gradu.
 z est de mēte **Jac.** de bel. hic qz ē notabile. **S; quero** d
 rōne quare descendentes z agnati vsqz ad quartū gradū
 exclusiue repellunt in. c. nro. Respondeo ppter suspitio-

nē qz solet sepe esse similitudo z audacia eadē inter tales
 coniunctos. l. qz si nolit. s. qz mācipia. ff. de edil. edic. l. qz
 gs. C. ad. l. iulīa maie. facit que allegauit. s. i. erpositiōe lit-
 tere. facit. l. humāitatis. C. de creu. tu. l. lex cornelia i. pñ.
 ff. de iniur. c. cū. p. māconella d acc. **Et no.** s; **Jac.** pul-
 chra limitationē ad ter nñz qz. c. nñm d; itelligi qñ culpa
 sit comissa i aliū. z nō in dñz feudi. sec⁹ si i dñz. tūc. n. oēs
 agnati indifferenter ercludunt. s. deniqz. s. que fuit pñs
 cā bene. amit. ibi dixi. z vult glo. hic in fi. In glo. notant
 no. istā glo. que itelligit ter. nñm in antiquo feu. glo. dat i
 tellectū ad istud. c. videlicet qz loquat in feudo antiquo. z
 qz vasallus cōmiserat tale delictū ex quo et fili⁹ veniebat
 priuādus ex dicto delicto patris sui: nec poterat admitti
 ad dictū feudū nisi de nouo ex grā illud a domino acgrat
 nō existentib⁹ agnatis qbus est aptū qñ aut erret agna-
 ti tūc ipsi admitterent vsqz ad quartū gradū fm iura an-
 tiqua vt h hodie vero vsqz in infinitū z hoc voluit ista gl.
 z sic itelligit h **Alua.** ter. dū loquit de agnatis in quarto
 gradu qd no. facti accidētia. qz nō supererāt agnati intra
 quartū gradū. s. in tertio z scdo gradu. id dicit **Alua.** qz si
 erret agnati scdi aut tertij grad⁹ illis aperiret seu. z ita
 itelligit hūc ter. colligēs h ex ista glo. qz violat ter. nñm z
 diuinat id cōis snia **Bal.** z alioz est qd signāret hic loqz
 de agnatis in quarto gradu quasi velit primiores erclude-
 re qz sunt intra quartū gradū z cordat. c. i. j. si vas. feu. pri-
 ue. facit in simili. c. i. qbusdā de pe. l. cognouimus. z i qu-
 tē. gazaros. C. de here. i. autē. de referendarijs. s. h. facit
 in ar. l. iij. i. fi. ff. de alimē. lega. l. i. C. si quacūqz pñtus po-
 testa. z. l. si femina. C. ad turpil. z que allegari pñtie que
 oia sunt magis psuasiones qz vrgentes rōnes. z vide ea
 que no. **L. y. z Bal.** l. i. j. C. de liber. z coy. libe. z **Alber.**
 i. l. emācipatū. s. h. ff. d. senato. z **Bar.** i. l. iij. ff. d. iter dic.
 z **Ange.** i. l. adoptiuū. s. patronū. ff. de ius vocā.

In generali. In generali alienatiōe om-
 niū bonoz nō venit feudū
 nisi noiatim sit dcm. b. d. eodē mō dicendum i
 generali hipoteca bonoz eadē rōne. qz nō veni-
 unt prohibita alienari. l. codicillis. s. instituto. ff. de leg. ij.
 p **Bar.** z eodē mō i generali refutatiōe bonoz non venit
 feudū fm **Bal.** i autē. i successiōe. C. de suis z leg. hered.
 Et no. qz iste ter. fm **Jac.** itelligit vt i generali alienatione
 facta vasallo nō venit id qz tenet i feudū a dño. Vel aliter
 pōt itelligi qz vñ: in generali alienatiōe facta a vasallo nō
 veniat id qd alij dedit i feudū qz est valde notabile nisi no-
 minatim sit dictum. c. i. j. de capi. qui cu. vñ di. z qz hic ad
 lram est ter. omitto cōcordantiū auctoritates vt in simili.
Bar. i. l. scire. s. h. ff. de creu. tuto. rō decisōis ad ter. nā
 feu. nec passine. s. respectu vasalloz nec actiue. s. respectu
 dñoz pōt alienari qz respicit pñdiciū tertij. s. dñi si vasal-
 lus alienet. z vasalli si alienat dñs ideo in generali dispo-
 sitione nō vñ venire. qz spāliter de his. disponere nō potu-
 isset. c. h. ibi **Jo.** an. de inuui. eccle. li. vj. facit qd no. In-
 no. i. c. et lris dū loqz de habēte decias. de iure patrona.
 qz qd hic dixerit **An.** de iser. facit. c. qz trāslat. d. offi. lega.
 l. obligatiōe. ff. de pigno. l. qz peculū. ff. de pecu. l. iij. i. pñ.
 de pñ. feu. alie. p **Se.** vbi loqz de hipoteca z i. l. i. C. qz
 res pigno. obli. pos. p illū ter. i. l. voluntas in fi. C. d. fidei
 cōmis. **Ange.** i autē de resti. z ea que parit. i pñ. **Bal.** i. c.
 i. i. j. col de capi. qz cu. vendi. faciūt no. p **Bar.** i. l. codicil-
 lis. s. instituto. ff. de leg. ij. **Et no.** fm **Bal.** qz ter. frā-
 cie nō pōt vñ dēdere vñā ex ciuitatibus iustis. hominibus illi-
 us ciuitatis vide no. i. c. dilecti filij de maio. z obe. i. c. ar-
 ditis de prescrip. i. c. i. nostra de iniur. z dāno da. glo. i. l. in-
 vitus i prin. ff. de fidei cō. liber. **Done** qdam detinet de-
 bitorem meum z propter hoc non potest mihi satisfacere
 qz d opibus suis posset acgrere z mihi soluere certe non
 possum petere alias repetere ab isto meum debitorem ni-
 si habeo in eo ius: reale sicut in vasallo z ascriptio d quo
 per **Inno.** z doc. in. c. dilectis de app. facit qd committit
 no. c. auctoritate de prin. lib. vj. **Ange.** in. l. i. s. per hāc.

¶ de rei ven. In appellatione castri continentur vasalli die
 inspicit dignitate conceditur et eius cui conceditur. l. plenū. §.
 equicij. ff. de usu. et habi. in dubio die ut no. i. c. i. de capi.
 qui cu. ven. §. pone eō q̄ in quodā castro oēs boies erant
 vasalli et ego concedo tibi oēs meos vasallos illius castri
 ut videat tibi concedere oēs habitatiōes meas in ipso ca
 stro et ip̄; fortalitiū: rñdeo q̄ nō: qz vasalli sunt ps et nō to
 tū. ita Bal. facit. l. q̄ tabernas. ff. d̄ hē. emp. **¶** Quero
 an feudū vēiat in generali fideicommissio. et Ja. de are. in. l.
 si patroni in prin. et ibi Bar. ff. ad treb. sentit q̄ nō. qz tūc
 nō cadit i recipiētē s; remāct penes datē. Li. et Bal. i. l.
 cū vir. C. de fideicō. vbi late p̄legē hāc qōnē similiter cō
 eludūt q̄ feudū qd nō cadit i recipiētē venire nō d; s; re
 sti. fideicō. sec⁹ si ille fideicō. eēt alsucessurus in feu. pos
 sibile. n. ē vel ex natura investiture vel ex iure agnatiōis q̄
 ille in quē d; fieri restitutio sit capar illi⁹ feudi quo casu fi
 at restitutio als sec⁹ idē dicit ipse i emphiteosi ecclē ut ve
 niat i restitutioē fideicommissi de liberis ad liberos nō de li
 beris ad extrācos p ea q̄ singlr no. i. l. et. ff. so. ma. In em
 phiteosi vero laicorū dicit vēire i fideicommissio. qz p̄ltimā
 volūtate alienādo nō incidit i cōmissū. ff. de leg. i. l. si do
 mus. §. si. de quo vide in Spe. d̄ loca. §. nūc aliq̄. §. cruj.
 et. §. crvi. et. §. clvij. ibi. Jo. an. i addi. magna q̄ incipit q̄
 re nō eēt dubia. nā bona feudalia vel similia q̄ nō trāseūt
 laliū vt heredē si dñr hereditaria. Bar. i. l. vt iurisurā
 di. §. si liberi. ff. d̄ op. liber. Bal. i. l. liberti. C. eo. i autē. si
 q̄s ruinas. C. de sac. san. ec. ergo nō veniēt i resti. fideicō
 missi. facit q̄ i fili no. Bar. in. l. luci. §. maritis. ff. ad tre
 bel. in. l. si. §. filie. ff. de lega. ij. vbi in dubio dos filie qz eā
 nō h; iure hereditario nō vēit in fideicō. facit. l. a filia. ff.
 ad trebe. facit q̄ no. Bar. in. l. q̄ rome. §. flaminus. ff. d̄ ver
 bo. obli. in. l. sequēs qd. ff. de leg. ij. Bar. et Bal. in. l. fili
 um quem habentē. C. fami. her. in. l. marcellus. §. qui
 dam. ff. ad trebellia. l. si res aliena in principio. ff. ad tre
 bel. **¶** Sed quero an veniant feuda in petitione heredi
 tatis dicite q̄ sic. Bar. in. d. l. si patrōi q̄qd dicat Bar.
 in. l. itē vidēdū. §. si. ff. de peti. heredi. ibi Ange. et Bal. i
 c. i. §. an agna. vel si. in. v. col. qz nō venire i petitiōe heredi
 tatis. tñ An. ibi t; q̄ imo veniāt hoc p̄cedit ex eo qz he
 reditatis petitiō nō tā dat rōne p̄prietatis quā heres h; i
 singulis bōis q̄ def rōne iuris vniuersalis q̄ h; i heredi
 tate: et possessiōis bonorū a defuncto dimissorū. l. heredita.
 C. de peti. heredi. l. regulariter. ff. d̄ peti. heredi. Bald.
 in. c. i. §. hoc quoq; s. de suc. feu. ibi aliqd dicit. itē h; locū
 in feudis beneficiū. l. si. C. de edi. diu. adri. tol. Bal. i. c.
 i. §. an agna. vel si. in. v. col. vidimus. §. in. c. i. de cōtē. in
 ter vas. et episcopum.

¶ Vasallus. In sūma hoc intendit feu
 dū vēditū ignorāter a va
 sallo tanq̄ p̄p̄riū ē sibi restitūdū sed tenet em
 ptori ad interesse. b. d. **¶** Pro. ignorātiā facti
 excusare vasallū alienātē a feudi priuatione vt hic et. j. de
 cōtro. inter do. et empto. feu. c. i. et sic nō vendicabit sibi lo
 cū isto casu cōstitutio loth. sede. de p̄bi. feu. alie. vt p̄bat
 hic. et in. d. c. i. Hoc idē extēdit Bal. ad emphiteotāz qui
 ignorāter vēdidit rē emphiteoticā vt nō cadat a iure suo
 vñ dñs reuocare volēs h; p̄bare eius sciaz put ipse dicit
 hic. ad qd vide in Spe. ti. d̄ locato. §. nūc aliqua. §. xvij.
 et. §. lxxxvj. et p̄ Bar. in. l. sequit. §. idē labeo. ff. de vsuca
 pi. et qd dicit Bal. in. l. ij. C. de epis. audie. et p̄ Guil. i. l.
 iurisgentiū. §. lab eo. ff. de pac. et p̄ eundē Bar. in. l. i. §. si
 rē. ff. de po. **¶** Pro. q̄ quāquā vasallus p̄ ignorātiā excuse
 tur pena i dñm cōmissa. nō tñ excusat ab interesse ipsi⁹ em
 ptoris vt hic facit. l. vēditō. ff. de euic. §. glo. b̄ posita al
 legant. l. ij. que nihil facit et in. c. i. de cōtro. inter dñm et
 emptorē feu. allegatis hic in glo. que p̄ hoc esset expedita
¶ Pro. q̄ tūc demū emptor decept⁹ agit ad interesse si fu
 it ignorās qz secus si fuisset sciēs. qm̄ sciētī et cōsentiētī nō
 fit iniuria neq; dolus. l. cū donatiōis. C. de trāfac. et in re
 gula sciētī. ibi. D; de reg. iur. li. vj. et qd h; in. d. l. vendi

tor. et probat. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ sed. §. i. **¶** Op. ab ex
 tra. de. l. si. §. vlti. ff. de lega. ij. que allegari solet pro sin
 gulari. vbi p; q̄ p̄ ignorātiāz firmat vēditio que alias nō
 valuisset. So. ibi loq̄ de re que de sui natura est alienabi
 lis hic nō. p̄terea ibi alienās tpe alienatiōis potuit alie
 nare hic secus. de materia ibi posita tradit plene p̄ doc. i
 autē. res que. C. cōia de leg. **¶** Op. q̄ imo vasallus non
 admittat ad reuocandū feudū alienatū: put hic d; qz nō
 pōt venire p̄tra factū suū p̄p̄riū et reuocare qd iā a se ab
 dicauit. l. cū cōstitearis. C. de reuoca. dōa. So. ibi alienās
 dolose alienauit hic ignorāter. **¶** Op. q̄ iste vasallus vē
 dendo tenet de euictiōe igit̄ reuocādo poterit p̄ exceptiō
 nē repelli p̄ regulā. l. vendicātē. ff. de euic. so. §. Bal. con
 trariū h; locū qm̄ emptoris intererat excipe qz venditio su
 it possibilis de iure hic emptoris nō itererat excipe qz vē
 ditio de iure erat impossibilis vt. j. dicā de p̄bi. feu. alie. p̄
 loth. in. c. si. i. si. **¶** Quero an emptor poterit retinere feu
 dū emptū donec sibi vasall⁹ restituat p̄ciū. Et dicit Bal.
 q̄ sic respectu vasalli alienātis. l. si nō sortē. §. si centū. cu; z
 ibi no. ff. de cōdi. inde. sed respectu dñi reuocare volētis
 in cōtumaciāz vasalli: secus vt in. c. i. §. i. in fi. j. de p̄bi.
 feu. alie. p̄ fede. **¶** Quero an huic allegati ignorātiā cre
 dat. an sit necessē q̄ p̄bet. et qualiter. et rñdeo q̄ si succes
 sit in alteri⁹ locū et hēat instā ignorātiē cām. sibi credi. l.
 qui in alterius. ff. de iur. et fac. igno. l. si pluriū. ff. de actio.
 emptio. l. si sterilis. et maxime si bonus vir extimef. ff. de
 re militari. l. nō oēs. §. a barbaris. ff. de excusa. tut. l. scire
 §. sufficit. secus autē si facerēt p̄sumptiones cōtra ipm̄. qz
 ipse idē alias fuisset inuestit⁹. vel alias dedisset dñō serui
 tiū vel tanq̄ agnat⁹ successit in eo et nō i alijs bonis istis et
 casibus et similibus sua ignorātiā nō esset tollerabilis ar.
 C. ad vell. l. quāq; ff. locati. l. itē quero. §. si ful. et ita deter
 minat. Ja. ardi. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricela. an
 allegati ignorātiā credat. et v; extēdere ē ad p̄sonāz filij
 heredis. quāquā videat eē eadē p̄sona cū defuncto qd pro
 bat p. l. cū falsa. ff. d̄ iur. et fac. igno. ff. rex amoray. l. mar
 cel. §. i. et pro. l. nihil. ff. d̄ hē. emp. et ad p̄dicta vide Spe
 cu. i. d. §. xvij. §. allegato. et sequē. et de consti. c. vt aiay li
 bro. vj. per cano. et qd dicit i. d. c. i. §. hic pōt eē ti. qui. mo.
 feud. amit.

¶ Vasallus. In sūma hoc vult. Vasall⁹ sci
 enter negās feudū amittit il
 lud vbi vero dubitat an sit feudū d; dubitāter
 respondere. **¶** Pro. vasallū debere rñdere do
 mino interroganti an res feudalis sit quā t; prout in simi
 li videmus in. l. iij. et. iij. ff. d̄ interro. actio. Quid autem
 si nullo mō vellet rñdere s; mō esset cōtumar i respōden
 do qz vel tacet vel nō vult venire ad respōdēdū tu dicas
 vt dictū ē in. c. i. §. de mili. vas. qui cōtumar est. et de mate
 ria nolētis rñdere h; in. l. de etate. §. qui tacuit. ff. de iter
 roga. actio. p̄ dolū vt hic et i. c. si. d. l. cora. et intelligas si to
 tū feudū negauerit toto priuabit. Inno. in. c. ceterū d̄ in
 di. facit ter. in. §. illud quoq; in iudicijs i autē de triē. et se
 misse. Si vero solū p̄tē negasset tūc solū ea p̄te priuaret vt
 dictū ē. §. c. c. vasallus. itellige si negat substantiā. L. rez es
 se feudale. secus si negaret qualitātē. puta qz dñs diceret
 esse feudū guardie vasallus negaret esse feudū guardie.
 sed diceret esse rectū feudū p̄ hāc negationē nō priuaret
 tur vasallus Bal. in. c. i. §. itē si vasallus vbi bōus ter. §.
 de cōtro. inesti. **¶** Pro. ignorātiāz excusare vasallū a pe
 na mēdaci; vt hic et. §. c. proximo mero iure: aliquādo ta
 men ope exceptiōis vel restitutionis vt glo. no. in. l. d̄ pu
 pillo. §. hoc autē. ff. d̄ ope no. nuncia. dūmodo nō sit cras
 sa et supina s; tolerabilis no. glo. j. de cōtro. inter do. et em
 pto. feu. c. i. et est rō quia ad inducendam priuationē crigi
 tur scientia vel saltem ignorantia nō excusabilis. l. si. ff. de
 decretis ab ordi. facien. **¶** Pro. q̄ dubius etiāz potest du
 bitanter respondere vt hic et in. d. c. si. et nō. glo. i. l. si debi
 tor. ff. de peti. heredi. dicit tñ Inno. i. c. iter quattuor in
 fi. de maio. et obe. q̄ dubitāter respondens habetur pro

negante. qñ cõe dubitatiois sunt tales qbus ad neganduz
moneri possent. dabit tñ sibi terminus ad se info:manduz
z deliberanduz. vt. ff. de interroga. actio. l. si quis interro-
gatus z. l. insur an. z ad pecunias. §. i. de quo plene p glo.
z doc. in. l. ij. §. qd observari. C. d iura. calu. z si postea nõ
respõdeat tñ poterit lis ptestari aduersus ipsũ vt diri. s.
ti. pri. in fi. z in. d. c. vasallus. Et p̄dictis infero duo nota-
bilia p̄cio q̄ sicut ignoras nõ vñ renũciare iuri suo ita nec
dubitās. vt est casus singularis fm Ray. z Bar. in. l. ma-
nifestissimi. §. sicut nescies. C. de fur. Secunduz q̄ ille q̄
respondet dubie z habet pro cõfesso q̄ qualiter intelligẽ-
dũ sit hodie circa rñsiones que sũt positioibus. z an reg-
rat snia vel ipso iure hẽatur p cõfesso vel negate habetur
plene i. c. ij. in fi. p glo. z doc. de cõfess. li. vj. p doc. iuris ci-
uilis in. d. §. tacuit z in. d. §. qd observari. z qd opat talis
ficta cõfessio z de mō practicãdi circa p̄dicta h̄ p Bar. i.
l. eius qui delatorẽ. ff. de iure fisci z p Dy. in. l. i. ff. qñ ex
facto tuto. z p Ly. Sali. z Bald. in. l. ij. §. qd si actor de
iuriu. **Quero** qd si vasallus rñdeat obscure aliqb̄ et
traneis verbis nõ intelligibilibus vel lingua greca vel als
incognita. rñdeo q̄ habet p sciẽte z maliciose negate. d. l.
de etate. §. nihil cũ ibi no. i gl. ff. de inter. acti. qd itellige
vex nisi de elec. vt no. glo. in. d. c. ij. in fi.

b **Beneficium.** Vasallus p̄t feudũ suuz al-
teri sibi eq̄li infendare dũ-
mõ sine fraude faciat. h. d. **Not.** q̄ vasallus
q nõ p̄t alienare feudũ sine voluntate dñi p̄t
tñ infendare dũmõ infendet eq̄li z sine fraude z ea. lege vt
hic z. s. p quos fiat iur. §. i. z. s. q̄liter oli se. ali. pos. §. i. di-
cit hic Bal. post Jo. mona. i. c. auaricie de elec. lib. vj. q̄
fraus sit legi. qñ p̄hibitũ agit z p̄missuz simulat. l. iij. §. si
ab ignoto. ff. d manumi. testa. l. ab anastasio i fi. C. mada-
ti. c. i. §. callidis. j. d. pbi. se. ali. p Fe. Itẽ si fiat de p̄missio
simplr ad p̄hibitũ s̄ qd vt de veditioẽ ad pign̄ vt not. i
l. emptioẽ. C. plus valet qd agit z iõ a dño hui⁹ ter. bẽtis
iferre q̄ si i fraudẽ legis infendaret nõ valeret. z fac. quod
vult Bal. i. l. i. C. si qd i fran. patro. dicẽs q̄ factũ i frau-
dẽ legis ẽ ipõ iure nullũ z declarat Bal. i. l. i. fraus. ff. de le.
q̄ fraus ẽ de p̄missio ad p̄hibitũ tẽdẽs occasio p. l. simpli-
ci⁹. ff. d dõa. itervi. z vro. p̄pea recte locuta ẽ h̄ gl. dũ tria
regrit vt vasal. possit alteri infendare. priuz q̄ infendet eq̄li
adeo q̄ si prim⁹ vasal. infendãs qui mō p infendationẽ suã
ẽ effectus dñs respectu scdi. vt. j. d. pbi. feu. alie. p Sede.
§. illd. ẽẽt miles: ẽ nece q̄ sit scõs in quẽ infendet sit miles
scõs q̄ regrit ẽ q̄ nõ infendet nisi comõ put ipẽ vasal. ifeu-
dans h̄ a dño. tertiu⁹ q̄ regrit ẽ vt infendet sine aliquo pre-
cio ne videat fieri i fraudẽ legis. vt in. d. §. callidis. Et h̄
voluit glo. ista vsqz ibi i fraudẽ. n. que bñ logt. ut pbat in
§. simili. z i. §. p̄terea. j. de capi. cora. in glo. magna i fi. et
p̄pea ifert glo. qd si vasal. infendãs s̄o accipiat nun⁹ medi-
etate p̄cij p dco toto feu. an tñc isto cãu talis infendatõ itel-
ligat ẽẽ scã i fraudẽ legis. z rñdet hec glo. sub dubio for-
te q̄ nõ. dicẽs q̄ tñc demũ intelligit fraudulẽta qñ p̄ toto
feu. ipẽ vasal. i feu. hẽat vltra medietatẽ veri p̄cij. diẽ gl.
multi hoc tenet. z ita itelligit istũ passũ. Alia. dicit q̄ sibi
vñ q̄ ista talis deterioratio nõ fũdet aliquo iure. s̄ poti⁹ vñ
ẽẽ s̄ mẽtez ter. i. §. i. s̄. quãr oliz feu. alie. po. q̄ dicit q̄ va-
sal. tñc demũ p̄t alteri infendare si hoc sincere fac. zc. qua-
si dicat q̄ ex liberalitate nullo iternuente p̄cio hoc fiat. si
militar vñ ẽẽ s̄ ter. i. l. i. j. de pbi. feu. alie. plotha. vbi lra
dicit q̄ nullũ cõmertũ p̄t facere. similiter vñ ẽẽ ter. i. §.
callidis. de pbi. feu. alie. p Fed. q̄ indistincte determinat q̄
p̄cio accepto nõ p̄t alteri infendare. z ita Ja. ardiso. in ti.
qui. mo. feu. acqui. sub rubricel. an feu. p̄cio dato infen-
dari pos. vbi notabiliter dicit q̄ vasallus p̄t dare in feu.
i. sine p̄cio z sola liberalitate. **Alterũ** si accepto p̄cio
z nõ liberalitate in feudũ cõcedat itelligit in fraudẽ face-
re. vnde nõ valet. l. apud celsum. §. si quis aut. z in. §. sigs
ex vncia. ff. de excep. doli. z. l. fi. ff. ex quibus causis in pos-

sessio. eatur. cum similibus.

Vasallus. Illud qd sit p vasallũ d suo
feu. siue per iudiciũ siue per
trãfactionẽ hẽri d̄z ratum per dñm. z id qd si-
bi datur noie trãfactionis nõ censet feudũ. b.
d. **Mo.** q̄ vasallus hẽt legitimãz psonam cõparendi
in iudicio p re feudali. z in agẽdo z in defẽdẽdo tale iudi-
ciũ z snia ac inde secuta erũt valida z pderũt z nocebunt
dño siue ignoret siue sit pñs siue absẽs dãmõ nõ fiat frau-
dulẽter vt. s̄. diri. Et nõ p̄sumit fraus nisi p̄bet. ff. d p̄ba.
l. quotiens. §. qui dolo. ad quod facit. s̄. que fuit p̄cia cau-
sa benefi. amittẽ. §. p̄terea. p̄sumit enim pro processu
z sententia p̄ter auctoritatez iudicij. l. res iudicata. ff. de
re iudi. fm An. de iser. **Si tamẽ** vasallus potuit denũcia-
re. z tunc dicit Bal. q̄ eo ipso videtur z intelligetur esse
fraus cõmissa per. l. creditor. de distrac. pig. quod est nõ
dignuz. **Secũdum** autẽ intellectũ Andre. ad hoc vt pre-
iudicet domio ignorantĩ est nece q̄ dominus veniat ex
personã vasalli. si eni vellet ex psonã sua venire non p̄iudi-
caret sibi. gestũ cum vasallo. **Nota** q̄ vasallus qui non
potest obtinere in causa feudali p̄t per trãfactionẽ sibi
consulere. vt hic. z. i. d. c. i. de cõtrouer. inter vas. z aliuz.
qd qualiter intelligi debet statim dicaz. **An aut sup** iuri-
bus decialib⁹ possit trãfici. dicit in. c. statuimus de trã-
fac. **Mo.** q̄ illud qd noie trãfactionis percipit non suc-
cedit loco rei. nec est feudũ. ad qd facit. l. cõtrouerfia cũz
ibi no. ff. de trãfac. qd verum est quando percipit aliqd ex
trinsecũ puta pars ipsius feu. qz tunc retinẽs nõ intelligit
nouo titulo acquirere. C. de trãfac. l. si pro fũdo s̄ Bal.
Oppo. cõtra ter. z contra supradicta. z primo q̄ talis
snia lata i psonã vasalli nõ d̄z extẽdi ad personã dñi. p re-
gulã res inter alios acta. zc. l. sepe. ff. de re iudi. Et timo-
re huius cõtrarij dicit Bal. breuiter se expediendo q̄ va-
sallus hic denũciauit dño. vel saltẽ fecit q̄ potuit vt domi-
nus sciret. facit. l. creditor hypothecas. C. de distra. pig.
hoc modo videtur euitare contrarium. Et hec solutio po-
test esse vera quia imputet sibi dñs si fuit negligẽs per ea
que diri. s̄. titu. proximo. c. i. sed tamen qz vñ diuinare q̄-
tum ad istũ tertum. **Idcirco** Andre. de iser. dicit q̄ debe-
mus considerare q̄ interdum vasallus agit ad rem feu-
dalem contra alium possidentem z vterqz dicit ad se spe-
ctare iur̄ feudi z ab eodem domio tunc quia causa ista vẽ-
tilari debet coram domino feud. vt. j. de probi. feudi alie-
na. per Federi. §. penulti. q̄ tamen intelligas vt ibi not.
z diri. s̄. de controuer. feudi. apud pares termi. Et isto
casu cim dominus non possit pretendere ignorantiam tñc
siue sciat siue ignoret sibi fiet p̄iudicium adeo q̄ si domi-
nus in futurum vellet venire ad vendicandum dictũ feu-
dum a vincente ex persona illius qui succumbit quia for-
te vel comisit aliquod delictũ vel decessit sine herede ma-
sculo. vnde dicat dominus sibi apertum feudum ex illius
persona ipse possessor qui vicit poterit repellere dominuz
exceptione rei iudicate. argumen. l. si hereditatez. §. iulia-
nus. ff. de exceptio. rei iudi. sicut potuisset repellere victũ
l. quod temporis. ff. de re iudi. Sed interdum vasallus
agit ad rem suam quam dicit feudalem. contra aliuz pos-
sidentem ipsam rem. qui se defendendo dicit dictam rez
esse snã propriam z non feudalem. Tunc vasallus agens
habet nece probare duo videlicet primo q̄ ille qui sibi
infendauit est dñs. Itẽ q̄ dedit sibi in feudum. que duo
si nõ pbauerit pronũciabit p possessore. qz absoluet a peti-
tione ipsius agẽtis. vñ si isto casu vellet postea venire dñs
ex psonã victi tãq̄ vasalli. dicẽs q̄ erat vasallus z decessit
sine herede vel comisit delictũ ex quo feudũ est sibi deuo-
lutum. z p cõsequens vellet vendicare ab ipso possidente
q̄ p sniam obtinuit cõtra ipsum vasallum. tñc ẽẽt isto casu
dñs repellere p̄ exceptionez rei iudicate siue sciuerit siue
ignorauerit d̄ primo processu z iudicio. ut in isto. c. z est rõ
qz vict⁹ potuit litigare de iure suo qd p̄tẽdebat. ut. i. §. i. d̄

inuetti. de re. alie. fac. Sed si dñs uellet uendicare dictas
rem tanq̄ suā z iure pprio nō ueniēdo ex p̄sona predicti
uaf. iā uicti. tūc nō p̄iudicaret sibi qz agit nūc d̄ iure suo.
Nō. n. poterit p̄hibere uaf. uictum quin ius suū experi
ret ergo non debuit sibi nocere et si fuisset sciēs. d. l. sepe
§. cui aūt. nec istud. c. in h̄ dicit p̄riū sed tm̄ loquit qñ dñs
diceret sibi apertū feudū z uile dñum ex p̄sona uaf. uicti
z ideo notāter dicit tex. oī tpe firmus. z erit id iudiciū. l. si
ne p̄iudicio iuris dñi qz nō potuit de dño per uaf. uictū
in p̄iudiciū dñi agi. l. in suū p̄iudiciū sic p. d. l. sepe. z p̄
dicta nō p̄cedunt fm̄ An. qñ uaf. cōuenit in iudicio per
aliū non possidētē qui dicit z allegat dictā rem spectare
ad se iure pprio. z nō ad uaf. neqz ad dñm uasalli tūc isto
casu dicit ipse si agēs obtineat fiet p̄iudiciū dño sciēti.
z uigore illius snie poterit iste qui obrinuit sp̄ repellere ip
sum dñm agentez siue uelit ex p̄sona sua uenire siue ex p̄
sona sui uaf. uicti z est rō qz ista cā p̄ncipaliter est ipsius
uaf. tm̄ tangit et ius dñi: debebat. n. dominus sciens d̄fen
dere cām z p̄bare rem suā esse: secus at̄ si fuisset ignorans
tūc nō pateret p̄iudiciū p. d. l. sepe. Ex p̄dictis itaqz p̄
qz istud. c. cū similibus tm̄ h̄z locū qñ dñs ex p̄sona uaf.
uicti uel uincētis uellet uenire qz siue sciuerit siue ignora
uerit iudiciū uentilatū sp̄ erit firmū et in p̄iudiciū ipsi
dñi qz uaf. de iure suo agere potuit nec potuit p̄ dñm ipe
diri. ut. s. dcm̄ est. **C**o p̄po. sc̄do p̄ dictam p̄imā partē qz
imo dño ignoranti nō fiat p̄iudiciū ex snia lata p̄ uaf.
qz uasallus conuentus debuit dñm suū noiare in iudicio
ut no. glo. in. l. ij. C. ubi in rē actio. unde snia lata p̄ uaf. nō
d̄z posse parere dño p̄iudiciū. ex p̄dictis fatendo p̄riūz
dicatis qz non fiat p̄iudiciū aliquod dño absenti z igno
ranti qz imo et si fuisset facta executio adhuc dñs possz cō
parere z ut iure suo non obstāte dicta snia. l. si. C. si p̄ uim
uel alio mō. z t̄z Inno. in. c. qm̄ frequenter. §. qz si sup̄ re/
bus. extra ut lite non cōtestata z doc. in. d. l. ii. non obstat
mō istud. c. qz uel soluamus fm̄ intellectum Bald. qz hic
uaf. denunciavit dño uel nō stet per ipm̄. Ita qz apparer
qz uaf. nō est in aliqua fraude z isto mō cōcordat istud. c.
cū dictis iuribus. Uel possumus soluere fm̄ And. d̄ iser.
qz dominus nō excludatur iure suo si uelit uenire ex per
sona sua ut in p̄ris. secus at̄ si uellet uenire ex p̄sona uaf.
qz tunc qd̄ obstabat uasallo ostabit z dño. ut. s. dcm̄ est i p̄/
cedenti p̄rio. **C**o p̄po. iij. p̄ dictam p̄imā partē qz imo
tale iudiciū non pōt p̄iudicare dño ignoranti ex eo qz
feudū non pōt alienari ipso ignorante. ut. i. de p̄bi. feud.
alie. per Lotba. z de p̄bi. feu. alie. per Sede. So. ibi loq̄
tur in alienatiōe uoluntaria. h̄ aūt in necessaria que fit p̄
sniam cum iudiciū reddat̄ in uinitus. l. inter stipulatē. in
p̄rin. ff. de uerb. ob. ad qd̄ facit. l. i. ff. de fun. do. 7. l. si filio
§. pe. ff. lo. ma. z no. j. de p̄bi. feu. alie. per Sede. **C**o p̄
po. cōtra sc̄dam partē que admittit trāfactionem factam
per uaf. in p̄iudiciū dñi. z tm̄ ipsa trāfactio est uolunta
ria. l. ij. ff. de trāfac. l. si diuersa. z l. cum donat. C. eo. ti. un
de p̄ trāfactionem erit apta uia fraudādi z circūueniēdi
dictas cōstitutiones Lotba. z Sede. qz p̄hibēt alienatio
nes. cū partes poterunt fingere trāfactionem sub colore
alienatiōis qd̄ esse nō d̄z. l. scire o3. ff. de tu. z cur. datis ab
bis Sol. hic loqm̄ur de trāfactiōe que fit timore litis et
iudiciū futuri qz uere fiebat uel sperabat̄ fieri sine aliq̄ cir
cūuentione ar. l. in sūma in p̄ri. ff. de cōdi. inde. z p̄batur
de cōtr. inter uaf. z aliū. z ideo dixit Bald. in. c. i. in p̄ri. in
vi. col. j. de p̄bi. feu. alie. per Sede. qz ubi lis posset de fa
cili liquidari qz nō esset ualde dubia tunc nō p̄cederet hu
iusmodi trāfactio d̄ feudo. qz cēseret donatio. l. i. §. qz si. ff.
si quid in frau. patro. uel possumus dicere qz istud. c. intelli
gatur semp̄ qñ uaf. denunciavit dño uel per ipm̄ stetit fm̄
lecturā Bald. uel qz ista trāfactio tenebit solū qñ dñs uo
lit uenire ex p̄sona uaf. non autem si uelit uenire ex ppria
fm̄ lecturam And. d̄ iser. uel possumus fm̄ Alua. z And.
dicere qz istud. c. loquitur qñ per trāfactionem retinet su

bi feudum z dat aduersario pecuniā uel aliquid aliud qz
u3 ut in simili in. l. si p̄ fundo. C. de trāfac. faciūt no. in. c.
ueniens. z. c. decetero de trāfac. z in. c. peruenit de arbi.
z hoc et uoluit Bald. in. c. i. in p̄rin. in pe. col. i. de p̄bi. feu.
alie. per Sede. **C**ōtrarium loquit qñ uellet per trāfactio
nem trāfferre feudū in alium z recipere p̄ciū seu estima
tionem qd̄ non h̄z qz tūc u3 loco ueditōis. l. e litis. ff. p̄ em
ptore. z t̄z Ja. ardi3. in sūma ti. qui. mo. feu. amit. sub ru
bricella an litis estimationē possit recipe. z facit qz qui nō
pōt rem alienare non pōt sup̄ ea trāfigere. l. i. cū ibi no. in
glo. si aduer. rē iudi. l. nō solum de p̄dij3 minor. not. in
c. ueniēs. z. c. decetero. de trāfac. in. l. p̄ses. C. de trāfac.
Sicut § uaf. non pōt alienare. ita nō pōt trāfigere: tm̄ iste
intellectus h̄z in se sit uerus est p̄ l̄am istam in qua appet
qz uaf. pōt trāfigere z dimittere feudum z aliquid acci
pere loco rei feudalis. ideo melior est intellectus Bald. et
erit limitatio ad predictam regulā qz ex quo denūciavit
dño z fecit quicquid potuit ut dño denūciaret z p̄rei tui
tione hoc casu possit uaf. trāfigere ita loquit̄ tex. n̄. uel
et melior erit So. z intellectus And. qz possit uaf. trāfige
re in p̄iudiciū suum z dñi si uult uenire ex p̄sona uaf. si
mile no. Imo. in. d. c. ueniēs. z. c. decetero. Si p̄relatus qz
non pōt trāfigere uel alienare de rebus ecclesie hoc facit
p̄iudicabit sibi imo z heredibus suis per no. i. c. ex pro
sentii de pig. uide ad p̄dicta que dicā in. c. i. de cōtro. in
ter uaf. z alium de bene. Et iō et dicimus qz de re feudali
non pōt uaf. cōpromittere sine cōsensu dñi in. c. cū tpe ubi
bonis tex. ibi doc. de arbi. h̄z in p̄rin. t̄z Spec. in. ti. d̄ ar
bi. §. restat uer. sed nūquid uaf. z Lud. in. l. i. §. z post ope
ris. ff. de op. no. nun. z in. l. iusiurādum. qz ex cōuentione
§. i. ff. de iure iur. z p̄imā opi. t̄z Host. in sūma i. ti. de arbi.
§. sed querit. uer. h̄z nūquid uaf. h̄z ex mente. d. Ant. z p̄da
noz. in. d. c. cum tpe pōt hec intricatio reduci ad id quod
h̄ dicimus de trāfactione. qz si ex laudo uel snia arbitra
ris uel arbitri p̄nunciat̄ abdicādo rem feudalem a uaf. z
trāfferendo in aliū z nō u3 neqz cōpromissum neqz laudū
sine snia. z procedit opi. doc. in. d. c. cū tpe. z Host. in sū.
Aut p̄nunciauit nō trāfferendo feudū d̄ uaf. in aliū z u3.
ita p̄cedit opi. Spe. idē dicerē de emphiteosi h̄z Bald. i. l.
fi. §. si. C. cōia de lega. dicat qz pōt cōpromitti z ad p̄dictas
distinctionē faciunt que no. Bar. in. l. nulli. ff. de trāfac.
Bald. z Sal. in. l. p̄ses. C. de trāfac. in. l. i. C. si aduer. trā
fac. in. l. si pro fundo. C. de trāfac. z solet allegari glo. i. l.
pe. C. de u3 cap. p̄ emptore. Et idem dicite an possit de
ferre iuramentū litis decisiū. nam Lud. in. d. l. iusiurāsi.
qz ex cōuentione t̄z qz sic. **C**uil. d̄ cu. dicit p̄. uos dicite aut
per iuramentū sequit̄ qz feu. uenit adiudicādum z trans
ferendū in aliū z nō possit deferre. aut nō uenit trāfferē
dum in aliū z possit trāfferre iuramentūz per p̄dicta. uel
et redeundo ad solutionē p̄ri. §. formati. tex. n̄. intelligen
tur fm̄ And. qz uaf. in feu. nullū habebat ius. z dñs sibi in
feudauerat rem alienā z ipse cōuentus timens succūbē
cepit aliquid p̄ feu. z dimisit feu. uel aliquo dato sibi reti
nuit ex cā trāfac. si dñs contra uaf. agat ad feudū uel sui
tium poterit obicere qz de re aliena fuerit facta concessio
feu. Ideo habuit necesse concordare. tm̄ hoc est nimis pe
riculosum qz non h̄z uaf. propria auctoritate interuerrere
possessionem dño. l. ij. z h̄. ff. de acquir. pos. l. si. C. si p̄ uim
aut alio mō. Ideo tenete uel intellectum Bald. uel alium
intellectū And. **C**o p̄po. contra qz imo id qz accepit nūc
in trāfactione debeat esse feu. ut p̄batur. j. quid iuris si
post alie. feu. in. §. profecto cum ibi no. in glo. **C**o Solutio
ibi loquit̄ de eo quod accepit per alienationem feu. factā
uoluntate dñi. Et sic casus sunt diuersi fm̄ And. de iser.
Co p̄po. ad idem qz imo sit feudum qz loco rei successit
quā dedi. Imperator. in. ff. de leg. ii. z de peti. bere. l. si
rem z p̄ciū. Sol. istud datum noiē trāfactiōis nō fuit
datum ut esset in feudū neqz similiter receptū. z sic libera re
manere d̄z. l. altius. C. de fuitu. **C**o Quero ab ex iuxta p̄ri

maz partē an tale iudiciū vel snia p̄iudicet ceteris agna-
 tis sicut p̄iudicat dño. Et respondeo q̄ si in ipso iudicio
 fuit disceptatum de iure oium agnatorū z sciētibz ipsis
 agnatis p̄iudicabit alias nō. p. d. l. sepe. Et est rō qz nō
 sciuerūt discuti de iure suo potuerūt interesse liti ne collu-
 deret z p̄batiōes adducere. l. si pluzorie. ff. de ap. z. ff. d̄
 inoffi. testa. l. si suspecta. nā ideoz q̄ erat apud vas. erat
 futuz apud alios agnatos sequētes z non diuersuz meri-
 to si veniūt ē s̄z veniāt ex persona p̄pria z non ex p̄sona vi-
 cti. tñ eodem iure. Secus est in p̄sona dñi. vt. s̄. ostēsus ē.
Quero si presupponam⁹ agnatos posse venire ad re-
 uocand. an saltē viuente ipso vas. sint exclusi. ita q̄ necesse
 habeāt expectare mortē ipsius vas. z puto q̄ sic per ea que
 no. glo. penul. z q̄d ibi dixi in. s̄. hec quoqz. s̄. de suc. feu.
Quero iuxta hāz partē an trāfactio p̄iudicet alijs agna-
 tis. dic q̄ nō cum istud. c. hoc nō dicat ar. l. si seruū. s̄. non
 dixit. ff. de acquir. here. z q̄ intellige ēt si sciuisent cū isto
 casu nō necessitent ad p̄dicendū. put facere tenent in iu-
 dicio s̄m quod. s̄. p̄ime dictuz est s̄m And. de iser. z pōt
 esse rō qz ēt inuitis agnatis potuit vas. transigere quātuz
 ad sui p̄iudiciū per ea que tradunt in. l. gaius d̄ pig.
 acti. facit. ad p̄dicta q̄d habet in. c. veniens ex de trans.
 z q̄d dixi in. c. i. in prin. i. de alie. feu. paterni. z. s̄. qui. mo.
 feu. amit. s̄. p̄terea. **C**irca scōdam partēz quero q̄d si
 dñs puenit cū vas. recipiente vt recipiēs teneret in feudū
 rem receptā ab eo a quo tenebat rē dimissam an tūc cēlea-
 tur feudū z dic quod nō per regulā qz alteri stipulari nō
 pōt. l. stipulatio ista. s̄. alteri. ff. de verbo. obli.

d **domino.** Dñs ex culpa per eū cōmissa
 in p̄sonaz vas. vel alterius pri-
 uatē pprietate feudi que applicari d̄z ipsi vas. dū-
 modo ex eadē culpa vas. fuisset amissurus feudū si eaz cō-
 mississet. b. d. **N**o. q̄ dñs eadē fide ē obligatus vasallo
 qua tenet vasallus ipsi domino vt. no. glo. in. c. de forma
 xxi. q. v. nam sicut vasallus ex delicto priuatur feudo ita
 z dominus pprietate vt hic z. j. qualiter do. pprie. priuet
 c. i. z dixi. s̄. de forma fide. c. i. z facit q̄d not. Bar. in. l. i.
 C. de cupressis. li. xi. in. l. si. ff. de accepti. intellige nisi alia
 rō reformet pactū. qz vbi est diuersa rō non equiparant. l.
 pap. exuli. ff. de minoribus. z iō dixit Bal. in. c. i. j. qua-
 liter do. pprie. priu. q̄ si empbi. vel vas. tenentur ex cōuen-
 tiōe ad certā penaz pecuniariā ad illam dñs nō tenebitur
 p. l. s̄z si interpellat. s̄. si ab altera. ff. de arbi. z. l. si de meis
 in prin. ff. e. ti. z. j. dicā. **N**o. equalitatē inter do. z vas.
 esse seruandā vnde equū z vt paria iura desident. put di-
 xit tex. i. de pace intra. fir. te. circa si. nā sicut p̄ delictum cō-
 missum in dñm per vas. vtile dñium vas. cōsolidat cūz p̄-
 prietate dñi. s̄. si. que fuit pri. cābe. amit. ita p̄ delictuz cō-
 missum p̄ dñm cōsolidat pprietate dñi cū vtili dñio ipsi⁹
 vas. vt h̄ z in. d. c. i. qualiter do. pprie. priue. Et ex hoc ha-
 betis vnā dñiam inter empbiteosim z feudū. nā que di-
 cuntur hic q̄ p̄uentione siue fellonia dñi feudatari⁹ lucra-
 pprietatez nō simpliciter. hnt locū in empbiteota. nam si
 dñs alienat pprietatem nō p̄ hoc illā p̄dit. nec si p̄facit p̄-
 ctui empbiteotico Spe. z Jo. an. in ti. de locato. s̄. nunc
 aliqua. s̄. si. xciij. Jmol. in. c. potui de locato in. ij. charta
 Dau. de ca. in. l. s̄z si hac. s̄. patronū. ff. de in ius vo. nam
 alienatio dño nō reperit p̄bibiata ergo p̄missa. l. dudū. C.
 de p̄ben. empt. l. p̄dia. C. de cōducto. z p̄cur. p̄dio. filca.
 li. vi. facit qz nunqz priuat quis iure suo nisi expresse lege
 caneat glo. in. c. si. de inrepa. cū cōcor. s̄z nullibi caneat q̄ p̄-
 faciendo dñs directo pprietate priuet ergo zc. itē p̄bat
 qz sp̄aliter h̄ est priuatum in vas. z dño iter quos ex mutua
 fidelitate agit vt dcm ē. itē in exorbitantib⁹ z odiosis dicta
 in feudis nō extendunt ad alios casus vt dixi. s̄. in plu-
 dijs hui⁹ cōmenti s̄z stat cōclusio q̄ dicta hic de vas. z dño
 nō hnt locū in empbiteota z dño directo. **N**ot. tex. ibi
 ad vasallū q̄ si vas. pprietatem deuolutaz nō acceptet nō

deuoluet ad agnatos suos s̄z v̄ dño remississe deuolutio-
 nem. ita Bal. hic p̄buncter. ff. ad sil. l. diuus. **T**itē no.
 s̄m Bal. ibi prinere nō aperit an ipso iure an p̄ sniam in-
 telligib⁹. l. per sniam qz modus z forma traditus in vno
 correlatiuoz in alio v̄ expressus ēt si aliud nō dicat. l. si.
 C. de indicta vidui. tol. z ita t̄z Bal. in. c. i. in prin. j. qua-
 liter dñs pprieta. priue. subiciēs ibi p̄ illum tex. q̄d etiaz
 si culpa est notoria tñ requirit snia priuatoria. s̄z punctus
 stat an in casibus in quib⁹ ipso iure priuat vas. de quib⁹
 in. c. i. in prin. s̄. qui. mo. feu. amit. in. c. i. z. ij. d̄ feu. culp.
 non amit. puta. in alienatiōe vt dictū est in. s̄. si. s̄. que fu-
 it pri. cā be. amit. priuatus est dñs certe attēta rōne Bal.
 v̄ q̄ sic qz sunt correlatiua zc. ideo cū ministerio text. hic
 vsus est v̄bo infinitiui mōi prinere q̄d ad omē t̄ps est equi-
 uocū z p̄teritū z futuz Bar. in. l. v. s̄. stipu. ff. de r̄. ob.
 tñ cum ad tollēdaz cōsequētiāz sufficit dare instantiā. c. si
 cut vrgeri. i. q. i. glōf. in. l. creditoris. ff. de op. no. nun. nō
 iudicarez absurdū dicere q̄ cū non debet ita reuerentia p̄
 dñm vas. sicut ē z vas. suscipit prius liberalitates a dño
 anteqz rependat regulariter ēt in mō pene irrogande pri-
 uationis pprietatis deferať dño vt p̄ sniam nō ipso iure
 sit priuatus: facit i simili tex. in. c. i. in prin. ver. si x̄o fen-
 dum. s̄. de cōtro. inuesti. vbi plus defert dño qz vas. nam
 vbi est diuersa nū vas. z dñs ad paria nō iudicant. And.
 in. c. i. an ille qui interfecit fra. do. faciunt q̄ videbim⁹ in
 c. i. in fi. j. de capi. cora. z ideo cū tex. noster vsus sit verbo
 infinitiui mōi in dubio intelligemus vt nō importet cano-
 nem late snie. sed ferēde glōf. in regula in penis de regu.
 iu. li. vi. l. interpretatiōe. ff. de pe. z ex dicto Bal. q̄ in pe-
 nalis z odiosis dictū de vno correlatiuoz h̄z locū in re-
 liquo. voluit clarius Bar. in. l. i. C. de cupressis li. x. He.
 in. c. i. de t̄p. ordi. li. vi. Bal. in rub. C. de reb⁹ cre. Bal.
 in. l. i. C. de sa. san. ec. **O**pp. ab eē q̄ imo p̄ delictū dñi
 cōmissuz in aliū qz vas. non d̄z pprietas feudi prinere ad
 vasallū s̄z ad agnatos primiores ipsius dñi delinquentis:
 sicut p̄ ē in vas. delinquēte in aliū qz in dñm. qm feuduz
 trāsit ad primiores agnatos vas. vt ē tex. s̄. que fuit pri.
 cābñ. amit. in. s̄. deniqz. So. dixit Bal. q̄ aliud est in deli-
 cto cōmissio p̄ vas. quo casu distinguit an sit cōmissum in
 dñm. z tūc feuduz trāsit ad dñm an sit cōmissum in aliūz
 quo casu trāsit ad agnatos quib⁹ erat aliqualis spes suc-
 cedendi z bñficio cōcedentē vocati v̄nt vt vidimus in. c.
 i. s̄. de gradi. suc. in feu. S̄z q̄ pprietas feudi spectet ad
 aliquēz quā ad dñm nō est tanta spes. neqz quispiā v̄ vo-
 cat⁹ ad illaz nisi. put ipse dñs voluerit z sic pprietas suat
 magis libera respectu agnatorū suoz qz feudū q̄ ad agna-
 tos vas. ideo nō mix si dño culpā cōmittente nō sit trāsit⁹
 ad suos agnatos vt pprietas in eos vadat s̄z ibit in vas.
 indistincte vt est casus in isto. c. s̄m ipm qui ita simpliciter
 intellexit. S̄z h̄ nō v̄ rōnabilis Alua. q̄ magis vas. bene-
 ficieť z fructū cōsequat ex delicto dñi quaz ēz. tu. qz vas.
 iurat dño z recognoscit ac t̄z a dño nō ēz. vt dixi. s̄. d̄ for.
 fide. in. c. i. itez quātū ad effectuz equa lance se tractare de-
 bent inter se. videmus q̄ si vas. stat p̄ annū z nō petat iue-
 stiturā q̄ priuat feu. Ita ēz si dñs stat p̄ annū z nolit iue-
 stire q̄ priuat pprietate z hoc iō est vt seruet equalitas i-
 ter eos. ita no. glo. in ti. s̄. p̄ per quos fiat inesti. in fi. z iō
 hoz timore itelligit istud. c. in feu. nouo q̄ casu ex delicto
 vas. cōmissio in aliū quā in dñm sp̄ reuertit tale feudū ad
 dñm exclusis oibz descēdentibus agnatis ipsius vas. p̄-
 ut late in. d. c. si. ita z in casu n̄o ex d̄icto dñi in aliū quā
 vas. sp̄ reuertit pprietas feudi in vas. exclusis oib⁹ agna-
 tis z descēdentibus dñi. Et hoc mō itelligēdo suat equa-
 litas z tollitur p̄rius. Similiter in feu. antiquo erit equa-
 litas qm sicut ex delicto cōmissio p̄ vas. in aliūz qz in dñm
 feudum nō d̄z transire ad dñm s̄z remanere d̄z apud pri-
 miores agnatos vas. exclusis filijs vt ibi dixi. ita ex deli-
 cto cōmissio per dominū in aliū quaz in vas. debet domi-
 nium feu. si est antiquū remanere apud agnatos ipsius

domini exclusis filiis et non ad vas. Et ita vult sentire Ja. ar. di. ubi vult opi. Bal. posse sustineri. ut tex. noster loquatur in feudo antiquo et indistincte consolidet proprietatem cum utili dominio. Ad ob. ar. Alua. quod non debet dominus et vas. ad impar indicari cum. s. adductis. quod in casu nostro est maxima ratio dicitur. nam in feudo antiquo statim est ius et inuito vas. gradatim spe questum alijs agnatis. c. i. s. de suc. feu. 7. c. i. de gra. suc. in feudo. id non faciliter factum vas. amittunt alij agnati ius suum. s. si. s. que fuit pri. ca. be. amit. s. in domino est secus. nam in sua proprietate omnimoda huius libertate; quo ad agnatos potest dominus alienare feudo. sine consensu agnatorum suorum dum alienet eorum consensu vas. ut probatur in s. ex eadem. j. de lege cora. 2. s. p. ducat. j. de pbi. feu. alie. per Sede. 7. in. c. ij. quo tpe miles. que iura volunt quod dominus non possit alienare feudum sine consensu vas. sicut contra non potest vas. sine consensu domini. ut. j. de vas. qui contra constit. Loth. feu. alie. 7. de pbi. feu. alie. p. Sed. p. totum. probatur sexto illa inra quod dominus potest alienare feudo. sine consensu agnatorum suorum quod si requireret consensus agnatorum suorum tex. diceret sicut dicit de vas. alienante feudo. paternum. ut est tex. j. de alie. fe. pa. in prin. 7. sic potest quod maiorem libertatem huius dominus in proprietate feudo. et antiquo quo ad suos agnatos quam vas. quod dominus potest sine eorum consensu alienare. vasallus autem non. d. c. i. de alie. feu. pa. ergo vasallo delinquente distinguitur vtrum offendat dominus vel alius. c. i. s. denique. s. q. fuit pri. ca. be. amit. quod si offendit dominus feudo. revertitur ad eum. Si autem offendant agnati feudum pertinet ad eos si feudum sit antiquum. Et ratio est quam assignat tex. in simili in c. i. in prin. i. de alie. feu. pa. in prin. huius est prope spem reversionis quam habent. hinc est quod vas. non potest eis preiudicare alienando. ut est tex. ibi in verbo reversionis sicut non potest alienando non poterit et delinquendo pro quo facit doctri. Bar. in. l. si quis in tantum. in. ij. col. C. unde vi. 7. in. l. statum. i. s. si. ff. de iure fil. ubi concludit quod quoniam quis prohibetur alienare favore alterius contrahendo prohibetur et alienare delinquendo. Exemplum ponit de muliere que sicut non potest dote alienare contrahendo non potest et delinquendo hic est quod dos non publicatur nisi in casibus. l. quinq. ff. de bo. dan. 7. benefact. l. si finita in fi. de vectig. ff. de dam. infe. Ita in proposito sicut favore agnatorum non potest alienare vas. non poterit et delinquendo. 7. sicut non potest dominus alienare in preiudicium vas. non poterit et delinquendo ei preiudicare. Et quod sit bonum ar. de alienatione que fit per preiudicium ad alienationem que fit per delictum. probatur quod sicut feudum antiquum alienatur per vas. irrequisito domino 7. irrequisito agnatis. per tunc ad agnatos excluso domino ut est glo. in. c. i. s. quoque in verbo parte. s. de succes. feu. 7. ibi Ja. de bel. 7. And. de iser. in. c. i. s. si fuit. qui. mo. feu. amit. Jaco. de bel. in. c. in imperiali de pbi. feu. alie. per Sede. ita et vas. committente feloniam in alium que in domino feudum pertinet ad agnatos. tex. est in. c. i. s. denique que fuit pri. ca. be. amit. quod ratio cessat in agnatis domini qui non habent spem reversionis nisi ad voluntatem domini id potest dominus alienare sine eorum consensu. 7. eis preiudicare. ut. s. probatur quod est delinquendo cum suum bonum ar. Et per ista per rursus ad fundamenta 7. rationem Alua. dum dicit quod a pari procedunt 7. iudicantur vas. 7. dominus. c. i. qualiter dominus feudo. proprii. pri. quod est vix ubi militat eadem ratio; s. in casu nostro est diversa ratio quod agnati vas. habent spem reversionis ideo feudum facilius pertinet ad eos. s. agnati domini non habent spem reversionis id per delictum domini non acquirunt sibi feudum. Ad ob. et aliud fundamentum Alua. quod absurdum esset quod vas. magis beneficiaretur prope delictum domini quam dominus ob delictum vas. quod non est vix imo esset maius absurdum tenere opi. suam. nam si vas. delinquente feudum revertetur ad dominum dominus beneficiaretur cum alteri dono. s. agnatorum ipsius vasalli qui spem habent reversionis s. l. ij. s. merito. 7. s. si quis a principe. ff. ne quid in loco pub. s. l. nec auns. C. de emaci. liber. 7. l. nam hoc a nam. ff. de condi. inde. s. domino delinquente huius feudum pertineat ad vas. non beneficiat vas. cum alterius

dono. quod agnati domini non habent aliquod ius sicut agnati vasalli unde teneo opi. Bal. pro qua pondero hic esse tex. in generalitate sui dum vult generaliter et indistincte dicit feudum pertinere ad vas. nec distinguit inter feudum novum et antiquum. s. indistincte venit intelligendus. l. de p. cio. ff. de pub. l. i. s. generaliter. ff. de leg. p. stan. Teneo tamen opinionem Bal. limita non procedere in crimine perditionis s. principem quod domino committente tale delictum ex quo bona sua veniunt confiscanda proprietatem feudi non transferretur in vas. s. publicat et applicat camere fiscali. ita mirabiliter determinat And. de iser. h. dicens quod ita se habet usus et consuetudo. motus etiam quod esset inconueniens quod vas. efficiatur dominus proprietatem illius perditionis 7. rident ad istum tex. quod debet intelligi de offensione facta in alijs principaliter s. in consequentia facta in ipso vas. puta si dominus acriter verberasset famulum vel suum vas. in obprobrium 7. sigillationem suam 7. ar. l. ite apud labeonez in s. si quis sicut. ff. de iniur. Vel aliter quod iste tex. restringitur ad casus expressas in sua materia. 7. ita et sic Alua. vult sentire Spe. in ti. de feu. in. s. quoniam ver. xl. h. prius videatur sentire Bar. in. l. si finita. ff. de dam. infe. in. s. si de vectiga. Et prius sententiam de iure quod imo hoc casu proprietatem feudi non publicetur tunc ipse Alua. hic per tex. i. l. si. s. si libertinum ff. de bo. dan. 7. h. ipse non inducat. probatur tex. dum loquitur de libertis quod libertus et vas. equiparantur. glo. in. c. i. in verbo reuerentia de mili. vas. qui contumax est. Bal. in l. liberti liberteq. C. de operis liber. in. xlv. col. adducit etiam tex. in. s. istud quoque. i. de probi. feu. alie. per Sede. Puto quod opi. Alua. sit de iure verior. s. sic eorum curia multorum principum prius obseruet. Et ultra per eum allegata moueoz quod ubi agitur de prinatione feudi dominus et vasallus a pari procedunt 7. iudicantur. c. i. qualiter dominus proprietate priuatur Bal. in. c. i. s. si. per quos fiat inuesti. modo habeo quod vas. delinquente taliter quod bona sua veniant confiscanda feudum non publicatur sed revertitur ad dominum si est novum si est antiquum vadit ad agnatos fisco excluso. tex. est in. c. i. s. denique. que fuit pri. ca. be. amit. 7. in. c. i. si vasallus feu. pri. in. c. si vasallus. si de feu. fue. contro. inter domi. 7. agna. in. c. imperialis. s. istud quoque de probi. feu. alie. per Sede. in. c. felicitis. 7. in. c. quibusdam. extra de pe. Bar. 7. Imo. 7. alij. in. l. si finita. s. si de vectiga. ff. de dam. infe. ita etiam debet esse contra dominum delinquente quod non debet feudum publicari. sed transferri in vasallum excluso fisco. 7. bene facit doctri. Bar. s. adducta in precedenti questione. 7. ita reperio tenuisse Ludouicum roma. in. l. si finita in. s. si de vectiga. ff. de da. infecto. nec responsiones And. de iser. sufficiunt ad istum tex. 7. primo dum dicit quod se habet usus. quia fateor si ita esset per tex. in. l. minime. ff. de le. tamen ex quo And. de iser. fuit summus feudista. 7. testatur de consuetudine. videatur retur standum eius dicto ut voluit Bar. in. l. de quibus ff. de legi. tamen hoc vult. non affirmo quia multi. i. tenent contrarium. non est etiam bona responsio dicere quod iste tex. restringatur quod tex. loquitur indi. 7. indistincte venit intelligendus ut iuribus vulgaribus. Cogitabam vtrum opinio. And. de iser. posset procedere forte in crimine lese maiestatis. ut princeps sit ultor iniurie sibi illate sicut in simili est tex. in. c. i. s. denique que fuit pri. ca. be. amit.

Feudum. In summa hoc vult. Feudum concessum huius pacto ut inuestitus 7. sui beredes masculi 7. femi. 7. cui dederint habeant retinet propriam naturam feudi donec apud eos remanet cum vero fuerit alienatum definit esse feudum. b. d. C. Nota quod si vasallus committat feloniam quod priuatur feudo. siue feudum habeat propriam naturam siue non. 7. debet feudum perdere naturam feudi. quoniam in inuesti. sunt adiecta ista verba 7. quibus dederint. quod verba faciunt quod huius feudum de sui natura non sit alienabile. tamen per ista verba perdit naturam suam 7. efficit aliena

bile in terra quod poterit vas. sine consensu domini in totum illud quod vis tu. alienare sine emptionis sine donationis sine alterius cuiuslibet alienationis: text. est. i. de feu. non habet propriam na. feu. Et istud est quod faciebat dubium quod ex quo poterat alienari videbatur quod non deberet amitti per felloniam per regulam legis. et in re man. C. man. tamen contrarius deciditur in text. et ratio decidendi fuit quod donec feudum est apud inuestitum deum esse ligatum vinculo fidelitatis. et similiter heres suus. ut. s. de for. fidelitatis per totum. et regulatur tanquam feudum si sit datum contra rationem communem feudi. ideo amittitur ex eisdem causis quibus amitteretur proprium feudum secundum dicitur. Adde bene ferre text. notabile in. l. si. in verbo reuerentia. C. de bonis lib. ubi est text. quod si patronus remittat ius patronatus libertorem manet tamen libertus obligatus ad ea que concernunt fidei et reuerentiam prestandam proprio. ita est dicendum in vas. cum vasallus et libertus equiparetur ut dictum fuit. s. In text. ibi ea. l. no. quod pactum contra naturam feudi versus et tunc concordat text. i. de feu. non habet. propriam. na. feu. et ratio est quod pactum contra naturam factus versus. l. pacisci. ff. de pacta. l. pacta conuenta. ff. de pben. emp. l. lucius. et l. dies spon. ff. de positi. Sed quod substantia contractus non versus. l. cum precario. ff. de preca. si quicquid faciat transire in aliam speciem contractus cui pactum conueniet. l. ubi ita donatur. ff. de dona. causa mor. et de pacto contra naturam feudi. habes hic exemplum. Exemplum autem contra substantiam feudi esset si fieret pactum quod vas. non recognosceret dominum in superioribus: de quibus videbimus. i. de feu. non habet. propriam. na. feu. Tertio no. ex isto text. quod si verbum heres in manum feudali comprehendat filios masculos tamen et non personas extraneas. c. i. s. et si clientulus. de alie. feu. tamen quoniam sunt appositae ista verba. et cui dederint. istud feu. transit et ad extraneum heredem. et si feu. regulariter non possit alienari sine consensu domini. tamen isto casu poterit. imo fortius ei singulariter secundum Ja. de bel. et Alua. postquam erit alienatum fellonia vas. non nocebit emptori. Alium et singulariter effectum operantur secundum Al. de nea. quod si concedo rem in emphyteosim tibi et cui dederis per ista verba poteris alienare me domino in requisito et facta alienatione statim es liberatus a prestatione canonis et cum eo transit simpliciter Alua. hic. que nota quod pulchra et quotidiana sunt.

Si ticius. Hoc dicit. Pactum personale non extenditur ad personas non nominatas in pacto vel alias. Pactum regulatur secundum naturam rei deducte in pacto. Not. quod pactum appositum super aliquam rem regulatur secundum naturam ipsius rei. s. n. verbum heredibus comprehendat et heredes extraneum. l. heredum appellatio. ff. de verb. sig. tamen in manum feudali non comprehendit personam extraneam. reliqua vero pertinentia ad manum huius. s. videbimus. i. de eo qui sine fecit agna.

Rubrica de pace tenenda et eius violatoribus.

Hec rubrica continetur ad precedentes. s. in ti. precedenti visu: de contro. que oritur occasione feu. vix quod post discordias et contro. solent partes venire ad pacem et concordiam. ideo ponitur rubrica de pace tenenda. ite quod metu pene quis non audeat violare pacem. ideo ponitur secunda pars rubricae de eius violatoribus.

Federicus. Hoc vult. Imperator federicus suadet pacem et vult quod omnes obseruent et statuit penam si non seruantes dices quod qui boiem. i. pacis edictum occiderit capite puniatur nisi per duellum probet quod fecit ad sui defensionem. vix si manifestum sit quod voluntarie fecerit cessat probatio per duellum et pena capitis puniatur si vero fugerit bona eius mobilia publicantur mobilia punitur eius heredibus dummodo iurent quod nullum emolumentum sibi prestantur et ipsis presentibus hereditas applicatur fisco. qui non infra pacis edictum boiem vulnerauerit sibi manus amputabit. si autem aliquis sine sanguinis effusione aliquem percussit vel sine percussione eum inuaserit pena pecuniaria puniatur. h. d. vsque ad. s. si clericus. et no. quod lex non artat neque ligat

nisi in loco ubi est. de quo dic plene ut per glo. et doc. in. c. ii. et de costu. et per glo. in phemio de. C. Not. et text. ibi inde et c. quod lex noua quantumcumque penalis potest referuare et pena legis antiquae. facit. l. quotiens. C. de acti. et ob. p. l. r. in. l. iij. de sepul. vio. et p. Bal. i. l. non est nouum. ff. de leg. facit quod videbimus de pace iur. fir. re. s. iniuria. C. Et no. quod istud c. b. locum generaliter siue impator indicat pacem siue ciuitates iter se faciant pacem siue singulares persone. ut probat h. s. An. et Bal. et no. Bal. i. rubrica de treu. et pa. ubi allegat istum text. i. si quis verotemerario. C. Et no. quod non videtur ruperere pacem qui per nouam discordiam alterum offendit. quod de hoc non videtur esse cogitatum secundum no. in. c. si. de imu. ec. in nouel. in. c. cum iter per Hoff. de renu. Bar. i. l. qui seruus. ff. de verb. ob. C. Et no. quod iudex non debet admittere frivolas probationes homicidii. C. No. pacem esse desideranda et quod pax fiat vnde rectores terre esse solliciti no. in autem. de mada. p. l. lxxx. di. c. i. et p. to. tui. C. No. quod voluntarius homicida. i. pacem constituta decapitandus est. et ratio est littere quod datur causam perturbatois pacis. put in simili videmus in. l. si. ff. de re mili. et h. in glo. i. in p. bo. micidea quoque de iure communi illud quod fecit se expectat. ut dicit text. in. l. iij. C. de epi. audi. Qualiter autem talis pena capitalis intelligatur in homicidio vide gl. insti. de pub. iud. s. ite lex cornelia. et p. doc. in. l. eiusdem. s. p. ff. ad. l. cor. de sicca. et sic habet h. casus quod ubi lex simpliciter loquitur de capitali pena intelligitur de pena exilij. gl. est i. l. i. C. ne iudei christiani. mancip. voluit Imo. in. l. ii. ff. de pub. iud. in. c. quato. i. iii. col. de iure iur. Illud est vix nisi ex subiecta materia aliud appareat. nam cum hic loquimur de pena contra homicidam et fractorem pacis absonum esse interpretari hanc legem imponere homicide qui fregit pacem pena exilij. cum cuiusque homicide hodie imponatur maior pena glo. in. s. ite lex corne. in verbo vltore gladio. insti. de pub. iudi. et probat in. s. si quis alius. j. eo. ubi contra vulneratem imponitur pena abscissionis manus. Ridiculus esset ergo intelligere quod minor pena facienti homicidium imponeret quod qui boiem vulnerauit. C. No. casus in quo quis purgat suam innocentiam per duellum. putauerunt. n. antiqui quod deo sit auxiliator iustorum. verum quod multoties accidit prius ut quis sub iusto clipeo pereat no. glo. in. l. qua actio. s. si quis in colluctatione. ff. ad l. acqui. id est an hodie duellum sit licitum. j. dicam. an victus efficiatur seruus vincetis. Bal. in. l. i. s. de lati. liber. tol. l. libere. de sta. ho. C. No. quod ubi delictum est manifestum non habet locum pugna. nam ubi est clara probatio non habet locum declaratio. l. i. ff. de do. p. rel. c. b. n. quidem. r. c. vi. di. fm Ja. de bel. quod. n. p. 3. exp. se non est probare necesse. l. ea quod de. C. de ac. et ob. et no. in. l. ciues de ap. et super tali manifesto non debet iudex aduertere ad frivolas probationes neque morari super ambagibus que allegantur per homicidam fm Bal. de quo te remitto ad ea que habentur in. l. qui suam C. de pe. in. l. si. C. de p. ba. et i. l. additos. C. de app. C. No. quod quis se defendendo potest alium ipse occidere ut vitam suam defendat. de quo tamen dicitur ut no. p. glo. et doc. i. l. ut vim. ff. de iusti. et in. et in. c. dilecto de sen. exc. li. vi. et i. c. suscepimus et de homici. cum ibi no. C. Ex ver. si vero pacis no. quod bona mobilia censeant esse de eius territorio ubi recipiunt. quod illi populo seu fisco illi loci confiscantur ut in h. text. ad quod facit quod habetur in. l. forma in. s. si vero. ff. de censibus Hosti. in. c. nimis de iure iur. faciunt que no. Bar. in. l. cunctos populos. C. de s. tri. et fide ca. nam ciuitates lombardie ex pace constitute hinc fisco. s. nulla in autem. de defen. ciui. no. in. l. i. C. de bo. vali. r. C. No. h. text. fm Ja. de bel. et Bal. quod per contumaciam delinquentis bona mobilia hodie non applicantur fisco. s. referuntur primis. quod secus erat de iure veteri. ut in ti. de requir. reis. C. et ff. et quod dicitur hic text. a facie iudicis auferuntur intelligitur Bal. quod citatur non comparet in populo publice. faciunt que habentur in. l. fulci. s. quod sit latitare. ff. ex qui. cau. i. pos. ea. in. c. si. de eo qui mittitur in pos. hodie idem esset si delinquentes sit condempnatus quod bona non auferentur heredibus regulariter. ut in bona da. C. de bo. da. et in corpe vni sumitur et in autem. s. man. prin. s. o. s. Ex quo per fm quosdam quod titulus predictus de requir. reis. sit hodie correctus in rebus immobilibus de h. no. glo.

in. l. i. ff. de iure ff. sup verbo. ll. r. j. dicā. r dicit Bal. q
vsqz adeo stricte i delictis r pēalibus procedimus q si p
statutū ex delicto quis sit bānitus ad mortē. q si nihil di
cit de bonis nō publicantur bona. faciūt que babent per
eūdē Bal. i. l. i. C. de heredi. inst. dicā. i. c. i. i. prim. j. ti. i.
C. No. q in snia pōt apponi modus q modus dō obserua
ri sicut cōditio vt hic r i. l. cū eorū cū ibi no. C. d. sē. r iter.
oiz indi. C. No. q in snia pōt artari ps vt hic r i. l. cū iu
det. C. de sen. r iter lo. om. iu. C. No. hic ter. q hic fili⁹ nō
pōt alimētare patrē bānītū vel hostē: qd si facit pūit i amf
siōe bonorū q sibi erāt cōcessa ne patrē aleret. de qua ma
teria plene p Bar. ff. de libe. agnos. l. sigs a liberis. §. sed
vtrū. C. No. ex hoc ter. que priuari debito iure nature pp
bānītū de quo p doc. i. l. i. C. de here. inst. ad qd facit. j. ti.
pr. r qd no. i. l. i. ff. C. de iure fisci li. r. C. Ex ver. sigs aliuz
no. q qs nō pōt aliū vulnerare ipūe nisi faciat necessario
aio se defendendi vt hic. qn āt dicat vulnus pōit Bal. in
l. p̄roz ait. ff. de iniuriis. r Bal. i. l. ff. C. de edil. act. r attē
dit an pposito occidēdi an vulnerādi fecerit. l. i. §. diu⁹.
ff. ad. l. cor. de sicca. r pbatio q aio se defendendi pcussit
scūbit pcussori p ea q habēt i. l. ad. l. cor. de sicca. i. c. sicut
dignū de homicidio. l. sigdē. C. de excep. fm Bal. hic. r
si modus defensionis excedat lz nō punif i toto delicto tñ
i aliquo ita Bal. hic L. r Bal. i repeti. i. r. q. i. l. i. C. vū
vi. Jo. an. in. c. significauit de peni r remis. solet allegari
ter. i. l. si adulteriū cū incestu. §. i peratores ibi Ang. ff. de
adulteris. voluit Jo. an. in addi. ad Spec. i. ti. d. homici.
in rubrica Bal. in. c. i. §. sigs il primo. j. de pace iura. fir.
tenen. in. l. vt vim in pe. col. ff. de iusti. r iure p̄e. de an
cha. in. c. i. de homicidi. d. Anto. in. c. olim il primo pillū
ter. de resti. spolia. Salice. i. l. graccus. C. de adulteris.
Qualiter vero cognoscat qualitas vulneris vtrū sit mor
tale vel nō. r qualiter pbat̄ diri. s. qui. mo. scu. amit. i pri
C. No. in maleficiis seruādū esse rigorem iusticie. qd itel
lige fm exigentiā cause qn maleficia pban̄ r seueri⁹ puni
untur sicut hic pp pacem violatam probantur in simili i
l. si vindicari. C. de penis r i. l. aut facta in si. eo. ti. r est rō
vt vnus pena possit esse metus multorū. l. i. ad. l. iuliam
repetun. regulariter āt pena nō dō excedere suos terminos
l. sancimus. C. de penis r iudex dō habere moderationē
l. hodie cū ibi no. ff. de penis. quinimo i dubio sanctius ē
absoluere q cōdemnare. l. absentem. ff. de penis r. l. iter
pretatione cō. ti. No. p vulnere illato tpe pacis manum
amputari: itelligit hic Andr. illā cū qua deliquit. r in du
bio de qua manu itelligimus nō. i autē. sed nouo iure. C.
de ser. fugi. Et itelligit hic de vulnere. l. qd sit tale per qd
appareat pcussio i carne vel linor vel cicatrix. r cū sangui
nis effusioe. Secus si vulnus ē modicū. l. ob q vicia. §. fi.
ff. de edil. edic Bal. r Imo. i simili in. l. senat. §. marcel
lus. ff. de lega. i. Ang. i. l. i. §. sciēdū. ff. de edil. edic. Bal.
l. c. cū adeo de rescrip. i. l. ff. C. de edil. acti. Ang. i. l. si de
pignore. §. furē. ff. de furtis in. l. extat. ff. qd met⁹ cā. And.
l. i. §. fi. ff. ad sillantian. Ang. de aretio i tractatu malefi
ciorū i verbo qua alia pcussioe. Et q dō āputari manus
simile videm⁹ in notario qui fecit istrumētū sup alienatio
ne illicita feudi vt. j. de pbi. feu. alie. p Fe. §. scriba. simi
liter babes alios casus in autē. vt nulli iudices. §. fi. r in
autē. de manda princi. §. coges r i autē. sed nouo iure. C.
de seruis fugit. C. No. et ex ver. si vero temerari⁹. q pe
ne pecuniarie crescunt r decrescunt. fm qualitatē r enoz
mitatem delictorū vt hic r i. l. ff. C. de modo mulctarū.
vtrū āt iste tales condēnatiōes que sunt tarate a lege vel
statuto put̄ diri debeant solui fm tps legis cōdite vel fm
tps hodiernū quo dicte libere currunt dirit Specu. q hō
tps hodiernū de qua questione plene dirit i. ti. de solut.
r obliga. §. nunc aliqua ver. ff. p Bal. i. l. illud. C. de sa
crofan. eccle. r p cano. i. c. cōquerēte de offi. ordi. in. c. cū
olim. de censibus. i. c. h. de censu. p Bal. i. l. cū qd. ff. si
cer. peta. r de soln. i. l. paulus ibi Bar. C. No. q ex eodē
delicto qs nō solū condēnat̄ pti lese r iniuriate p emenda

sua hō pcederet ad penā vt hic r i. c. i. cū ibi not. extra de i
iuriis r dā. dato. ff. de iniuriis. l. p̄roz edirit. §. i. r qd no. i
l. si p fure. ff. de p̄di. furti. r p doc. i. l. i. C. qn civilis actio
p̄iudicet r no. i. l. q p vulgo de edil. edicto. r si nō babe
bit vnde soluat luet i corpus fm Alua. hic. c. i. §. q vero
inopia. j. de pace iura. fir. te. l. ff. de ius vocā. C. No.
q cōdēnatiōes pecūiarie q sunt i terra alicuius cōitis
vel baronis spectāt ad ipsum comitē vel baronē nō āt ad
principē: secus āt si bona alicuius publicarent̄ seu cōfiscā
rent̄ quia tunc talia bona cōfiscata spectarent ad fiscū pri
cipis nō āt ad ipsūz comitē vel baronē vt in isto ter. pba
tur. j. co. §. rusticus r dicit hō An. q hodie videmus dari
fenda cū oibus iurisdictionibus iurib⁹ r pertinētis suis
sub quibus verbis intelliguntur accessoria r que i re sunt
l. fructus iurisdictionis que extra rem. vt Inno. in. c. cuz
ad sedē de resti. spolia. vnde si esset baro habens meruz
imperium possēt vasallos suos et culpīs vel criminibus
vel contumacia punire in publicatione bonorum quod p̄
iudex qui sumam administrationē hō. l. si ad ministratuz
C. de decurio. lib. r. r talia bona confiscata per eius sentē
tiam quasi fructus iurisdictionis queruntur baroni vide
bimus in. c. i. j. que sunt regalia. Sed si bona per conse
quentiam veniant in fiscum vel etiam mero iure propter
crimen confiscantur erunt domini nō baronis vt hoc ter.
Ita And. hic quod intellige verum si ea bona que confis
cata sunt non erant feudalia ipsius comitis vel baronis
sed propria ipsius delinquentis. Si vero erant feudalia
spectantia ad mensam ipsius comitis vel baronis tunc ta
lia bona redirent ad baronē vel comitem non antem ad
principem vt. j. de pbi. feu. alie. p Fe. §. illud. r predicta
procedunt quādo ipse vasallus qui deliquit non hō agna
tos alias si haberet agnatos r feudū fuisset antiquū tunc
tale feu. rediret ad agnatos vt diri. s. ti. pri. c. dñō. r. s. q
fuit pri. cā bene. amit. §. deniqz. r vide in Spe. de feudis
§. qm ver. r. itē intelligas etiā predicta vera nisi ex iuris
dictione vel consuetudine approbata p principē deā bo
na cōfiscata spectarent ad ipsum cōitē vel baronē qz tūc
fiscus principis se nō impediret vt pbat̄ d pace cōstācie in
prin. r statz dicā in opposi. C. Oppo. ab extra. qz hic nul
le sunt glo. cōtra supradicta q imo tales cōdēnatiōes pe
cuniarie spectāt ad fiscū principis nō āt ad ipsum cōitem
vel baronē de. l. mulctarū. C. de mō mulctarū. So. hic
loqmur de pēa q applicat̄ pti. ibi vero de mulcta. vel me
lus ibi loqtur in terris que immediate subsūt iurisditōi pri
cipis. hic vero loq̄ i terris q subsunt mediate iurisditōi
comitis vel baronis. quia de volūtate principis sunt effe
cti iudices ordinari: imperator pōt his baronibus cōce
dere talia. vt p̄z in ti. de pace cōstantie. r p Inno. in. c. ce
terum extra de iudiciis. videmus. n. in forma priuilegioz
in similibus cōcessorū tales ciuitates r terras cōcedi ip̄is
comitibus. r baronib⁹ cuz oibus iurisdictionib⁹. r fructi
bus r puentibus. vnde oia q proueniunt ex ipsa re erunt
ip̄orū comitū vel baronū non āt si extra rē p ea que dirit
Inno. extra de resti. spolia. c. cū ad sedē. De qua materia
dic vt in. l. certa forma. C. de iure fisci. li. r. r qd̄ ibi p doc.
r. j. in ti. que sunt regalia. r per Inno. in. c. verū extra de
foro cōpe. C. Quero quid si iste nō occidit. j. pacē hō vul
nerant̄ tātū. r hoc cōstat an poterit p̄bare se vulnerasse
aio se defendēdi. r rēpōdet gl. q sic eodē mō sicut dcm ē
de occidēte qz casus ē. j. eo. §. sigs aliū. C. Quero in illa
parte cū dicta glo. qd si cōstat de homicidio. sed nō cōstat
q occidens fecerit an cōtra ipsū poterit p pugnā p̄bari r
respondet q sic. siue illud homicidiū fuerit factū. j. pacez
siue intra treugā vt pbat̄ in. d. l. q vero de treuga. r hoc
voluit ista glo. vsqz ad ver. poteris r. r qua gl. nōre po
tes q ea que hic statuta sunt in violatōre pacis possūt ha
bere locum etiā in violatōre treuge. r erit rō. qz siamp pa
cē potest finis discordie imponi. ita r eodē modo treuge
operantur tutionē r securritatem vsqz ad tēpus quo sta
bilitate sunt vt in. c. i. de treuga r pace. Nam treuga est se

curitas prestita personis et rebus ad tempus concessa nondum finita discordia. et vocatur iducie. ff. de captiuis. l. non dubito. l. postliminiu. §. inducie. **¶** Par vero imponit fines discordie. **¶** Quero subsequenter cum dicta glo. in ver. poteris. an sit dare alios casus in quibus fiat duellus et in quibus inculpatus tenetur se pugnando defendere. si vult euadere penam. et respondet glo. quod sic et ponit quatuor casus in quibus compellitur inculpatus per pugnare se defendere si vult euadere penam et infamiam delicti. Sunt preterea ultra istos casus plures alii in quibus fit pugna. qui collecti et positi sunt in summa quam composuit Roffre. sup. libro lombard. put. dicit glo. que summa non fuit illius Roffre. breuentium. qui composuit libellos. sed fuit alterius Roffre. de iure communi tam canonico quam civili: hodie ista duella sunt prohibita ut habetur i. c. i. extra de purga vulg. et i. c. i. et ii. de cle. pug. i. duello. ii. q. v. c. monomachia et i. c. consuluisti de torneam. i. c. i. et ii. et Ray. in summa sua in tractatu de duello. et l. i. C. de gladiis. l. i. r. ff. ad l. acquil. l. qua actio. §. si quis in colluctatione. et quod non. insti. de success. ab intesta. §. per contrarium. C. ut armorum usus. l. i. l. r. et in aut. de armis in prin. Bal. in l. contra negat. C. ad l. acquil. est hodie in extraneam. io. r. ii. que incipit quod futurorum Ang. in dispu. que incipit duo nobiles gallici. Bal. in l. i. C. de lat. liber. toll. vbi de triplici duello. **¶** Oppo. cum eadem gl. contra precedentia quod imo sit in electione actoris velle eam expedire per pugnare ut probatur i. l. si quis se defendit. cuius contrarium. §. dictum. est vbi quod sit in arbitrio rei conuenti. So. glo. fatetur contrarium ut ista sit regula vbi quod sit in electione actoris dum modo prius iuret quod non petat istam pugnare aio irato et causa fatigandi aduersarium. sed ipse petit ex presumptionibus quas aduersus ipsum habet que regula fallit in quatuor casibus. §. expressis in quibus est in electione rei. vbi ergo ubicumque reperitur in omnibus aliis casibus quod reus debeat se per pugnam defendere. intelligi debet hoc procedere si actio voluerit istam causam per pugnare expediri ut. §. dictum est. et per hoc habes glo. expedita. **¶** Quero cum dicta glo. quid si aliquis occidat et improviso. an habeat locum pena huiusmodi. l. et respondet quod non per l. i. C. ad l. corne. de sicariis. et quod non. glo. j. de pace iura. fir. te. §. iniuria. Quando autem homicidium intelligatur fieri ex improviso vel a casu vel dolo seu culpa. vide. l. respiciendum. §. per. ff. de penis et ibi per glo. et doc. vtrum autem occidens ex improviso debeat puniri. dic. ut in. d. l. respiciens. et per hoc est expedita dicta glo. usque ad ver. idem est. **¶** Quero subsequenter cum dicta glo. quid si occidens fecit ob tutelam filiorum vel coniunctorum suorum vel ob tutelam bonorum suorum et non poterat aliter eos vel dicta bona conservare nisi mediante dicto homicidio. an sit excusandus a pena huiusmodi. l. et respondet glo. quod sic per iura que allegat usque ad fi. et de his questionibus et similibus dic. ut plene per glo. et doc. in. l. vt v. ff. de insti. et in. et plene per glo. r. iii. q. i. c. i. et extra de homicidio. c. significasti. et de regu. iur. culpa est. et vide quod dixi. §. que sunt pri. causa bene. amit. §. porro. in. ii. glo. **¶** Quero ab extra quid si ex precepto superioris vel ex forma statuti inquiretur ex officio contra tale homicidium. vtrum se excusare poterit volendo probare per pugnare et dicit Andr. de iser. quod sic nisi inquisitio predicta esset facta ad denunciationem alterius quod tunc denunciator habetur pro accusatore ut in. c. ii. de calumniatore. quod intelligere verum nisi dictus denunciator veniebat tamquam officialis publicus quo casu non teneretur. ar. eorum que tradunt i. l. ea que d. accusa. **¶** Quero quid si iste occidens commisit tale homicidium extra fines imperii et accusatur an habeat locum pena huiusmodi. l. et dicit idem Andr. quod non. quod debet puniri pena statuta in loco delicti. ar. ff. quod cuiusque vniuersi no. l. ite eorum in prin. et l. si fundus. ff. de iur. iur. facit quod dicit Bar. i. l. i. C. de summa tri. et intellige predictam quam do iste occidens non poterat declinare foris quod alias non procederet quod. C. vbi de crimine agi. oz. l. i. **¶** Oppo. ab extra contra ter. et contra duo prima notabilia quod imo si pater sit contempstor legis et ipius attamen quod pater est nihilominus

est alendus per filios put. dixit ad literam in aut. d. l. c. ff. ma. ptis So. ibi respublica de delicto commisso per patrem ius recepit penam et vindictam quod fuerit condempnat et plene rei publice fuerat satisfactum: hinc autem nondum est satisfactum rei publice cum ipse pater sit in fuga ad quod. l. si. cum ibi no. ff. de acq. reis unde ex delicto enormi contra patriam ne dum alimenta denegant patribus a filiis imo isto casu filius posset licite occidere patrem ut i. l. minime. ff. de religio. de quo per doc. l. l. g. g. C. ad l. iul. maie. hatur i. l. vt v. i. i. i. l. veluti. ff. de insti. et iure. **¶** Oppo. quod iste homicida absens et fugitiuus nondum amittere debet bona mobilia confiscanda sed imo oia si stetit absens per annum a die quo petitus fuit ad iudicium ut est casus i. l. ii. C. de requir. reis. et ff. co. ti. p. totum. So. illa in ra sunt correcta hodie ut i. aut. et nulli iudicium si. hic vero loquitur de iure nouo contra doc. tenet contra quod imo titulus deregredis reis non sit correctus per aut. bona dantonum. C. de bonis dantonum. ita doc. et ibi Bar. i. l. i. C. de bonis danta. Sed aduerte in quantum loquimur in bonorum publicatione que fit per finem condempnatoriam latam super delicto. an sint correcta iura antiqua in quo art. et si varie sint finit tamen cōis conclusio doc. maxie. **¶** De. et Ly. i. d. aut. bona dantonum et Bart. i. l. i. de bonis danta. est quod vbi per dantonem amittit quod ciuitates tunc iura antiqua sunt correctas per dictam aut. bona dantonum quoniam pena ademptio bonorum non expresse sed in consequentia alterius pene venit. aut quod non amittit ciuitatem per condempnationem super delicto ut in relegatione. Et isto casu iura antiqua non corriguntur. i. aut. de incest. §. i. r. o. differentie quod in primis casibus ipsi non possunt retinere bona unde si applicaretur fisco esset pena succedentium ab intestato magis quam ipsius: sed eo casu quo relegatus potest retinere bona. l. relegati. ff. de iter. dic. et releg. si sibi auferuntur bona est pena sibi et non venientibus ab intestato et consequenter in illis casibus in quibus expresse ponitur pena ademptionis non in sententia alterius pene sed expresse per se iura antiqua non corriguntur. faciunt no. per glo. l. l. ii. C. q. testa. facere pot. nec obstat predictus tex. noster in. si vero pacis violator. quod loquitur in violatore pacis §. Bart. i. l. i. ff. de bonis danta. per Ly. et Sali. i. d. l. si filius et aut. bona. C. eo. Bal. in. l. i. C. de heredi. institu. **¶** Et no. §. Bal. hic quod si iudex expresse dixerit in sententia quod confiscabuntur bona a qua sententia filii vel parentes non appellarunt talis sententia non transit in rem iudicatam in iudicium filiorum vel parentum que non fuerunt presentes vel citati in dubio. l. na ita diuus ff. de adoptio. cum si. **¶** Et no. fm Bal. quod rone generalis arbitrii iudex non potest oia bona publicare: de quo dic. ut plene no. in. l. i. C. si sine ius. prin. **¶** Item not. quod hic dicitur de heredibus habet locum non in omnibus heredibus: sed in filiis et aliis agnatis fm formam dicte aut. bona dantonum. **¶** Quero cum ter. dicat de mobilibus. quid de fructibus respondeo quod si sint separati fructus. idem put. in rebus mobilibus vide. l. si. §. pen. ff. que in fraudem creditorum et Bal. Quid de pensionibus respondet Bald. hic eas equiparari fructibus separatis a solo si cessit dies pensionis persolvende. sed si non cesserit dies. equiparatur fructibus pendentibus. Si vero pro parte temporis cesserit et pro parte non. Indica. de eis pro rata temporis. De quo vide docto. maxie Barto. in. l. finali. ff. de iure her. sci. facit. l. defuncta in prin. ff. de usufructu et in. l. iulianus §. si fructibus. ff. de actio. emptio. et ita etiam tenet Bal. in. c. cum. Ad. ferrariensis. in. ii. colum. de constit. Sed quid de nominibus debitorum respondeo quod si debet mobile equiparatur rei mobili. Si autem immobile censentur immobilia ut nota. in. l. iubemus in prin. C. de sacrosanc. ecclesi. et in. l. monentium de verbo. significa. Dicit tamen hic Baldus quod annue prestationes ad longum tempus inter immobilia computantur. §. i. in aut. de non alienan. l. iubemus in prin. C. de sacrosan. ecc. est ter. in clemen. et iui. de paradiso de verbo. significa. Bal. i. aut. ingressi. C. de sacrosanc. ecclesi. **¶** Quibus fit mentio de pugna et duello fm Bal. hic et i. l. his per nes. C. depositi. dicite quod non dicitur illicitum quod parti-

calari. l. vel cōsuetudine pmittit ponunt cano. l. c. i. extra
de torneamē. Ang. i. cōsi. cccxy. qd̄ scipit i dei noie. glo. z
ibi Bald. i. l. qua actioe. §. si quis in colluctatioe. ff. ad. l. ac
quil. tñ et quo posset cuenire homicidiū et illo duello cre
do meliore opti. q̄ nō sint duella pmissa per. l. i. C. de gla
diatori. l. r. c. i. z ibi habetur z in. c. ii. de cleri. pugnan. i
duello in autē. de armis in prin. ita Florianus i. d. §. sigs
i colluctatione. z Jo. de anania in ru. de torneā. z ita hic
And. i. iii. col. dicēs q̄ catholici p̄icipes dñt ista phibe
re. c. ii. de cle. pugna. i. duell. z cum tractetur de periculo
pecti. qz est temptare deū. item qz possent homicidia se qui
non valebit cōsuetudo illa pmittens. i hoc erit standum
iuri canonico. ēt in foro civili. ita. d. Ant. in. c. i. de torneā
mē. ibi anania. z facit. c. monarchiā. u. q. v. tñ cū Bald.
hic addendo glo. z post eū. d. Adar. nō nulla circa mate
riā duelli attingāt. videndū est structū i quibus causis sit
pugna. respōdeo i crimine lese maiestatis. itē si mulier cō
filiata fuerit i mortē mariti. itē de homicidio i duobus ca
sibus. item si fiat in absconso vel infra trengā. itē si crimie
paricidii. itē si adulteru suspitione. itē in sigs dixerit q̄ sit
fomicaria. itē si quis cōueniat q̄ malo q̄dine rē posside
at. itē iter contrarios testes. itē de incendio. item de periu
rio. si ecclesia contra primatū habeat controuersia d̄ istro
falso. itē de instituta p̄du. itē de deposito. itē d̄ furto vel
rapina. z hec oia p̄bant i lōbarda de pub. i. u. l. i. z cōsilio
mortis. l. vi. z de hoie libero qui. j. trengā. l. vi. z de pari
cidii. l. fi. z de furtis. l. sigs dum in fuga. z de adalte. l.
iii. z de iniuriis. l. ii. z de prescrip. l. ii. z de his que allodi
um. l. i. z de testibus. l. si quis z. l. vlt. z hos casus habetis
extra titu. qualiter quis se defen. debeat z in illo titu. p̄bā
tur aliū casus. sequitur videre quando pugna admittatur
per campiones z qñ per principales dicit tamen Bald.
q̄ ille prouocans ad duellū. qz crimina ip̄ngit d̄ p̄ idicia
p̄bare crimina. z qualia sufficiant ē arbitariū superiori p̄
que indicia si nō probauerit nō erit cogēdus ad duellum
suscipiendū ar. l. milites. §. opz. ff. de q̄onibus alioquin q̄
libet desperatus prouocaret ad duellū que vellet hoc ob
seruato. itelligo regulā q̄ postq̄ sunt in cāpo de cōmuni
consensu non possunt velle retrocedere nisi obtenta aboli
tione a superiore s̄m Bald. hic. facit illud saturiet galeatū
sero duelli penitet. z succedit loco tormentorū quorum ar
bitriū spectat ad iudicem. l. de minore. §. tormenta. ff. de
q̄onibus. iō addit Bald. q̄ sicut moriens in tormentis nō
moritur seru⁹ pene. quia nondū condemnatus vt not. p̄
doc. in. l. eius. §. i. ff. de testa. in. l. ii. q̄ test. fa. pos. ita mori
ens in duello. nam pugna de iure longobardo semper d̄
admitti z iudicari iter principales personas nisi casibus
in quibus excusantur primo iuuenilis etas. secundus d̄ere
pita etas. tertius infirmitas vt in lombar. qualiter quis se
defen. debeat. z de paricidis. l. fi. quartus si seru⁹ de pos
sessione seruitutis proclamauerit in libertatez tunc domi
nus pugnare potest per campionem. quintus si ecclesia
sticaperona vel comes vel vidua cāz habuit. sex⁹ si mu
lier de adulterio accusatur. quia tunc monualis pugnat
pro ea co. ti. l. si quis vrozēs z. l. fi. septimus si testes acto
ris sunt consen testibus rei. vt in lombar. de testibus. l.
si quis de aldo. octauus si seruus habens accusatur d̄ fur
to. de furtis. §. si quis dominum in lombar. hodie tamen
pp̄ cōsuetudinē cōmittit in civilibus causis s̄m Rosse.
in summa de pugna. **Q**ueritur quis pōt esse campio.
respondetur de iure lōbar. do. ois qui non repellit vt i lō
bar. qualiter qs se defend. deb. l. vt cāpio. nisi sit fur vel
infamis vel i criminali peccato. z pugna ē in elec. actoris
vt i. d. ti. qualiter qs se defendere d̄. l. sigs amedo. nisi i
crimine vbi et necessitate causarum cogit ad pugnam se
opponere. vt i lombar. de publi. criminibus. l. fi. z de cō
uicis. l. i. **S**equitur qualiter pugna debeat ordiari. So.
s̄m Rosse. in dicta summa assignat locus puta cāpus in ci
uitate vel extra z circūcirca cordis clauditur ē nullus ali
us misso banno psonarum z rerū audeat ingredi illuz lo

cum. z si forte in illo die non finiat pugna iudex debet scri
bere tunicas vtriusq̄ partis. z sequenti die iteruz ad pu
gnā debet vtriusq̄ partis tunicā redire. vt no. an. v. titu.
qualiter qs se defen. debeat. **S**equit que arma cōcedā
tur i pugna. respondet q̄ scuta z fustes debēt tamē equa
lia equaliter prestari. vt i lombar. de testi. l. si quis cam
z i. d. ti. qualiter quis se defendere debet. **S**equit quid
si vni ceciderint arma vel frangantur an debeant alia da
ri. vt q̄ sic vt i lōbarda q̄liter qs se defen. d̄. In hoc ser
ua cōsuetudinē. **U**ltimo sequitur qualiter conuictus in
i pugna debeat condēnari de quo i lōbar. de hoie libero
. l. recolimus z. l. vlt. de public. crimini. z qualiter qs se
defē. d̄. l. si quis. qz d̄ cōdemnari si p̄ pugna cōuincatur.
Si clericus. **C**lericus in iudicio cōuenit d̄ pace
violata vel q̄ violatozem recepit
punitur pecunialiter in libris viginti psoluentis psidenti
laico: ep̄o vero s̄m sua statuta: si vero cōtumar z inobedi
ens extiterit officio z beneficio priuet z tāq̄ prescript⁹ ha
beatur. b. d. **P**ot. q̄ violator pacis z receptator pari
pena puniri debēt vt hic z in. l. i. ff. de recepta. z d̄ rece
ptare nō solū p̄ cohabitationē sed ēt per contuberniū soli
datū: qd̄ itellige si fuit sciens: secus at si erat ignorans vt
vult glo. z Bar. i. l. i. §. i. ff. de recepta. z ibi q̄ i dubio nō
presumitur sciencia nisi per famā vicinie p̄betur vel simili
mō qñ at itelligat z iudicet sciens vel ignorās dic vt ibi
p̄ doc. Itē itellige p̄deā nisi fuisse cōuictus sanguine qz
tūc min⁹ puniret vt. l. si. ff. de o. ti. z ibi Bar. i. l. si qs a libe
ris. §. fi. ff. de liberis agn. z i. l. si cōstāte i p̄. l. vi. co. ff. so.
matri. z alberti. i. l. vbi adhuc i. vii. col. C. de iure do. z itel
lige s̄z distinctionē quā ibi sentit Bar. qñ nō erat hostis ci
uitatis z faciunt q̄ nō. Bar. i. l. si adulteriū cū icestu. §. li
liberto. ff. de adul. tātū forte ēt hoc casu si dico esse remit
tendā s̄z alleviādā culpā. **N**o. clericū violatorē pacis
duplici pena puniri s̄m Bald. ad hoc facit. l. ii. C. de p̄cā
iud. q̄ male idi. z i autē. licentiā. C. d̄ epi. z. le. i. ratiōe sui.
Pot. q̄ iperatoz p̄t legē istituere cōtra clericos delin
quentes z p̄t eos de suo territorio foras bānire. facit. l. ii.
C. de priu. sco. l. ii. z i autē. de māda. p̄. l. i. festinabis. qd̄
vult Bald. z Andr. nō p̄cedere de iure p. c. at si clerico de
iudicis z. c. si diligētī de foro cōpe. z facit qz p̄uilegiū fo
ri qd̄ habēt clerici ē d̄ iure diuio. glo. i. c. si ipator. l. xvi.
vlt. ergo de illo se nō d̄ iperatoz it̄ omittere. **E**t iō nec p̄
citationē corā laico tenet p̄parere ēt ad declinādū p̄ p̄di
eta z vult Bar. i. l. ii. ff. sigs i ius voca. nō ierit. nā vt di
cū hic Bald. si citatio fuit nulla ergo nec contumacia nec
bānū ide cāta vt vult gl. l. i. accusatorib⁹ i fi. C. d̄ accu. Al
ua. dicit sibi videri satis obsonū q̄ iste ipator voluit cōtra
deā iura statuere sine aliquo colore cū s̄. in p̄. hui⁹. l. di
cat q̄ vult leges tā diuinas q̄ humanas manere in suo
vigore z sublenare p̄sonas ecclesiasticas. itē qz ēt. sciebat
q̄ a iure civili hoc ēt cautū vt laici d̄ clicos nihil possint
statuere vt i autē. statum⁹. C. d̄ epi. z cleri. z iō possumus
soluef istō d̄riū put alibi soluit gl. i autē. quō d̄ ep̄os. §. i.
videly z p̄io q̄ iste ipator nō statuit illud de nono. s̄z reci
tat quasda sacras regulas z canonica statuta que hoc vi
cebāt. nā clerici debent esse ita fideles dñis ciuitatū i qui
bus habitant sicut laici vt. d̄. i. §. q̄liter iurare d̄. vafal.
c. i. vel dic q̄ hoc fecit p̄ salute vniuersali cū licentiā pape
vt par ab oibus cōseruet. facit qd̄ no. i. c. pp̄cūm⁹ extra d̄
sen. etcō. z qd̄ dicit Inno. i. c. ii. de maio. et obe. et in hoc
videt residere Ja. de bel. et. vlt. de nea. p. c. ecclesia sacre
marie extra de cōsti. facit ad p̄dcā qz clericus reputatur
de vniuersitate ciuū vt d̄. i. §. de milite vafallo qui. ar.
bel. depo. §. fi. sed non credo esse obsonum dicere q̄ hic
imperator sit transgressus metas sue iurisdictionis sicut
et. C. de ep̄isco. et cleri. et i autē. de monachis et sanctis
simis ep̄is et i multis iuribus vbi de facto statuit circa
clericos et hic ponitur ad fu. vt et illo argu. possit vel vt
nihil antiquitatis ignoratur vel vt plene z itegre hec cō
stitutio federici habeatur faciūt q̄ in simili habētur in. c.

nouit d iudiciis l. c. in primis. ii. q. l. Ideo Bal. hic tacite excusat imperatorem dicendo q huic imperatori malefi. priuilegiata displicent. **¶** Not. inobediētes in plus puniri debere vt hic in fi. 7 in autē. de heredi. 7 falcidia. l. figs at non iplens 7 .ff. de re militari. l. iiii. §. si in bello 7 p3 ex hoc ter. ibi si iste clericus cōparet i iudicio punit pena pecuniaria vt hic i pzia pte. Si vero ē inobediēs tūc punit pena maiori vt hic i secunda pte ex quo mior ē cā inobediētie maior culpa 7 pena: qz maior cōtēptus superioris arguitur glo. in. c. duo. lxxvi. dis. vbi maior cā iuitat ad delinquendū excusatur aliquantū delictū: econtra ex minori cā aggravatur. l. si adulteriū cuz incestu .§. i. peratores .ff. de adulteriis. l. respicien. in prin. ff. de penis facit. glo. in. c. h. ruij. q. vltima vnde fm Bal. aut iste clericus comparebat 7 tunc coram episcopo est faciendā proba. aut nō comparuit 7 tunc absqz probatione est benefi. ecclesiasti. priuandus 7 bona eius propria debēt in publicū annotari 7 hoc vult iste ter.

Si iuder. Dñs castri in quo violator pacis aufugit debet illum si non habet mansionem ad iusticiam ducere pro faciendā iusticia: secus si ibi hz mansionem: qz tunc ipsum adducere non compellitur sed soluz omnia bona mobilia ipsius presentare de cetero tamen ipsum in domo sua non recipiat hoc dicit. **¶** Nota q dñs in eorum terris 7 castris non debent ptegere malefactores vel eorum bona 7 maxime si sint violatores pacis. nā cōgruit bono 7 graui presidii curare vt pacifica 7 geta sit vt dicit ter. i. l. congruit. ff. de offi. p̄sidis vtrū autē tales dñi 7 potestates possint reducere suos subditos discordātes ad pacē vide glo. 7 qd ibi p doc. in. l. si usufructus. ff. de usufruc. 7 qd habet. j. eo. in. §. si ministrales. c. placuit 7 p totum. rc. dis. facit q no. Inno. in. c. cum inter p seniorē de elec. **¶** No. magis esse priuilegiatum hntez habitationem in loco qz non hntem qd facit ad statutum venetozū quo cauetur q homicida non possit capi infra vnā horā a tpe homicidii ppetrati si hz domū ppriā in ciuitate. Et pōt esse rō i casu nostro qz iste q hz habitationē nō est pfugus sed est reuersurus ad domū q d3 esse tutissimū refugium. l. pleriqz. ff. de in ius vocā. facit qd no. in cle. cāz de elec. **¶** Differt. n. domus habitationis vbi quis hz domiciliū a domo vagabundi pegrini vt dicit Bal. l. ea. i. fi. C. quō 7 qñ iuder p. l. i. §. habitare. ff. de his q de secerunt vel effu. **¶** Unde in casu nostro sufficit si iuder mittat i possessionē suozū bonozū mobiliū vt hz i. l. satis. ff. d l ius vocā. concor. s. eo. §. si vero pacis. **¶** Op. ab extra cōtra istū ter. 7 suprascripta notabilia q cōtrarietate in se cōtineant. Nā p̄rio dicit q dñs nō debeat ptegere malefactores. **¶** Postea dicit q non tenet eos dare iudici si hz habitationē So. Aut malefactor ē deprehēsus i fragrāti crimine. 7 tunc quocūqz vadat ē i sequendus vt hic 7 ita Bal. no. allegat. l. q ait ter. ff. de adulteriis. Ita etiaz ad hoc pōderat illā. l. Bal. in. l. cunctos populos. C. d sum. trini. Tñ l3 Bal. in. d. repeti. aliter sentiat videt q p hoc nō d3 extrahi de domo vt vult Bal. 7 Ludo. i. d. l. pleriqz 7 i. l. figs nō dicā rape in. v. col. C. de epis. 7 cle. p. l. qd si fugitiuus. §. idē celsus. ff. de edil. edicto. als sequeretur q si familia vnus iudicis cepisset i suo territorio vnum i seq q posset eū seq 7 cape i alieno territorio ex quo inuitus fuisset licitū. cuius contrariū voluit Bar. p glos. ibi i. l. si cuti. §. aristo. ff. si serui. vendi. vbi ēt Flo. Salice. in. l. ii. C. de erbi. reis. Ang. de Aretio. in tractatu maleficioruz i verbo fama in. ruii. col. **¶** Iō hic nō dicitur q dñs loci in quo malefactor hz habitationē tenet ipsuz tradere petenti. sed d3 ipsum expellere a se 7 de terra sua. nec d3 dare sibi receptaculū vt. d. l. cōgruit. tñ de hoc an petēti ad se remitti delinquentē teneat iuder alterius territorii parere plene in cle. pastoralis de re iudi. p **¶** Panoz. in. c. h. 7 **¶** Pe. de anch l. repeti. c. postulasti de foro cōpe. p Bal. 7 l. executorē. C. de execu. rei iud. **¶** Imo. post Bart. in. l. a diuo pio. §. sniam. ff. de re iud. imo pleni. ff. de publi. in

diciis. l. pe. **¶** Ly. 7 Salice. in autē. qua i puincia. C. vbi s cri. cogi. o3. **¶** Interdū nō fuit repertus i fragrāti crimine sed d eo delicto fuit prescriptus 7 cōdēnatus p p̄cipēs 7 7 tunc idē dicendū vt hic. 7 i. l. iiii. ff. de offi. p̄si. **¶** Interdū fuit sculpatus solū de delicto. sed nō deprehēsus nec prescriptus. **¶** Et tūc dñs castri d3 cū nedū cōseruare. s3 ēt tueri tāqz suū hoiem ab ipressiōe. nā l3 dñs huius castri sit sub principe vel iperatore. icōtinēti sub ei? regno. **¶** Tñ hoies hui? dñi siue barōis nō sunt hoies ipsi? regis iperatois vel p̄cipis. s3 ipsi? dñi seu barōis. notat Bal. i fili i. l. cer tū in fi. col. ibi Lu. C. vnde cognati. nā p̄t i vniuerso b̄re qz tm vtile ius. **¶** Et tamē i singulis hēbit directū. puta in duce q hz i ducatu vtile. sed i singulis directum. Ita in pposito vt dicit. s. in pludiis hui? cōmenti vbi tractauit de homagio si vero habitationē ibi nō hēat dñs tenet eum tāqz pfugū iudici dare nisi fm Bal. h timeat de violētia irratiōabili. cle. pastoralis. de re iudi. 7 ita itelligit h dare iudici extra d offi. ordi. c. pastoralis. 7 de hoc plene vide i **¶** Spec. de feudis. §. quoniā ver. iiii. 7 se. **¶** No. et ter. ibi secure quō iuder 7 superior debet remittere delinquentes qz d3 secure mittere ita q nō aufugiat. faciūt not. in. l. i. 7 ii. C. de custo. 7 erbi. re ozum. Ita Bal. hic 7 facit q not. glo. 7 doc. in cle. i. ver. verū de hereticis. **¶** Sed quero cui? expensis remittet eū. Respondet Bal. q aut hoc facit iuder ex officio suo. aut ad instantiā partis p interesse. **¶** Primo casu fieri debet expensis publicis illius ad quez sit remissio. l. mulier in opus. ff. de captiuis. scdo casu ex p̄sis petentis fm Bal. faciūt no. per glos. 7 doc. i. l. fi. C. eroga. milit. annoē. **¶** Faciūt no. p Bar. 7 ibi Raphael d fulgo in. l. in tantū. §. sacre. ff. de rerum diuisio. **¶** Imo. in cle. i. i. viii. col. de here. 7 l. mulier. ff. de captiuis. **¶** Op po. q imo iste delinquens potuit puniri in loco sui domiciliū. vt. l. i. C. vbi de crimi. agi. op3 So. nō petebatur puniri sed petebatur remitti ad locū delicti. vt. ff. de excusa ti. l. si cui. §. si. fm Bal. 7 debet remitti ad locum delicti vide per doc. in autē. qua in puincia. C. vbi de c mine agi oportet. 7 in. §. siquis vero comprehensor in autē. vt nulli iudices 7 per glo. 7 Lano. i cle. pastoralis de re iudi ca. **¶** Di? tamen hic Bal. q si voluisset dñs loci potuisset eum velle punire vt subditum suuz: faciūt q habent i deā autē. qua in puincia 7 i. c. si. de foro competen. 7 i. d. cle men. pastoralis Bal. in. d. l. executorē in. l. tale pactus in. §. qui prouocauit in repe. in. viii. col. ff. de pac. **¶** Bart. i. l. a diuo pio. §. i. **¶** Imo. i. d. l. pen. **¶** Quero qd si iste fugitiuus stabat absconsus ita q ignorabatur de eius latitatione: an dominus teneat ipsuz indicare si sciat: respon deo q sic p. d. §. iudices. 7 per ea. q no. p glos. 7 doc. in. l. idē. §. ii. ff. de condi. ob turpē cāz. **¶** Quero an iste delin quens possit trahi de domo habitationis sue inuit? 7 dic q sic cū sit cā crialis vt i autē. vt nulli iudices i. §. qm̄ do col la. x. 7 no. gl. i. l. nemo de domo. ff. de reg. inr. 7 i autē. de sanctis. epis. §. si qñ de quo p Bar. i. l. cum eo. ff. ad. l. iuliam pec. p Bal. i. l. consentaneum. C. quō 7 qñ iuder et l. iiii. de epi. audiē. glo. in. l. s3 etiā. ff. de in ius vocā. Ang. i. d. l. pleriqz. **¶** Pe. de ancha. 7 Imo. in. c. ii. de pignori. **¶** Panoz. i. c. ad petitionem de accusa.

Si duo. **¶** Casus. **¶** Ubi iter plures v̄dicantes feudū oritur contentio qz eorum debeat preferri si vnus legitie pbauerit se legitie iuestitū sine aliqua violētia debet obtinere. si vero esset conuictus de violētia d3 succūbere. sed si de nouo postea inestiturā acqrat poterit de nouo ad feudū agere. h. d. **¶** Et p̄ maiori itelligētia ter. dicite q intellectus. §. nostri variatur duobus modis vno modo q isti duo contendentes de eodem beneficio agebant cōtra tertium possidentē feudū ita q glibet iure suo volebat vendicare dictū feudū: 7 cōfundebāt se vici sim asserentes glibet eorum ad se spectare dictum feudū. 7 hāc casus positionez sequūt pe de cer. **¶** Ja. de bel. **¶** Pic. de nea 7 Bal. **¶** Alio mō itelligit An. de iser. v3 q qd bu? feudi solū erat iter hos duos vasallos cōtēdētes quozus

vnus possidebat dictum feudum et alter agebat contra ipsum vendicando dictum feudum. Sed prius casus positio mihi magis placet cum magis conveniat regulis iuris quoniam quoniam duo vasalli litigant vicissim de eodem feudo de causa ventilari coram domino feudum. ut. i. de phi. feu. alie. p. se. s. pen. sed hic ventilabat coram comite quod non erat dominus ergo etc. s. in primo casu causa ventilabat inter vasallos et alium possidentem quo casu licitum est coram alio iudice quam domino intentare iudicium ut. i. de contro. inter. do. et alium. c. i. et dicit. s. ti. i. in. c. si vas. de suo et ista casus positio sit melior potest colligi ex hac. l. in principi. ubi imperator presertim se non velle derogare humanis legibus. utraque tamen potest habere bonum sensum ad hoc ut comes puniat quoscunque volentes violare pacem. Primum intellectus aequaliter dividat ad ter. quis. n. hic aperit quod duo vasalli agerent contra tertium unde melior vult scilicet intellectus Et ad id quod dicit quod non comes sed dominus feudum iter duos vasallos deberet esse iudex: respondeo quod intelligo quod iste comes esset dominus feudi. quantum ad verum quod si rapina sciendum quod legitur tribus modis timore contrarium. l. si quis in tanta. C. unde vi et l. extat. ff. de met. causa. vno modo secundum gl. quod iste vas. qui iuravit se. et in eo rapinam commisit habebat ius domini et ius in dicto feudo. eo tempore quo iuravit et quo soluit duplum pro pena huius iuramentum et rapine ut quod caret possessione huius feudi pro dicta iuramentum et rapina non tamen perdit dominium: quod de nouo poterit vindicare dictum feudum iusticia mediante: nec habebit sibi obstare violentiam pro ipsius commissa quod vult purgata in alio iudicio pro soluto non duplici: quod cum non debuisset condonari nisi ad simpliciter et fuit condonatus ad duplum videtur cum eo transactum ut propter aggravationem penam admittat nunc ad agendum non obstante violentia ar. l. quod ergo. s. pena grauior. ff. de iur. na. cum sit grauior et in vno alienat in alio. l. cum quod ff. de iurciu. facit. ff. de fur. l. iter dicit. s. quod fur et hoc modo euitat contrarium. d. l. si quis in tanta et hac lecturam sentit gl. si in. et hoc potest esse ex speciali provisione hic quod de iuris provisione generali Alia est haec lectura vbi tempore quo iuravit et violentiam commisit non dum habebat ius et dominium in feudo. quod nunc fuerat investitus unde si agendum succubatur et soluat duplum pro illa iuramentum et postea de nouo acquirat ius in deo se. quod sit investitus a domino. poterit de nouo agere et illud vindicare iusticia mediante. et hac lecturam sentit An. de iur. et non habet contrarium. Legitur et tertio modo secundum s. primam positionem. s. quod iste agens nunc de nouo debeat succubere iusticia mediante per. d. l. si quis in tanta. quod si deca violentiam habeat sibi obstare nisi postea de nouo acquirat: et sic sit casus quod habet violentiam rem amittat tamen causa de nouo acquirere si prohibet id dicit Bal. quod remotus a dignitate pro aliquod vicium potest ad illam postea esse de nouo assumi nisi vicio personali esset remotus quod tunc non posset nisi cum dispensatione. l. si aliquid. C. de suscep. et archidiaconus. l. i. C. si rector puencie. facit. c. super eo et c. alium de elec. id intelligo cum moderatione quod non. Bald. in. c. ii. de postu. prela. in probemio gregoriano in. v. col. et in. l. ii. C. de manu. vindic. in. l. ii. C. de libert. et eorum libe. l. i. mactipia. C. de seruis fugi. dicit vult quod officialis officio priuatus ad illud reassumi non potest. facit ter. in. l. secunda C. de diuer. officii. Hostien. in titulo. de peniten. et remis. s. cui confitendum. ubi de cardinali deposito. Et secundum hanc lecturam intelligatur iste ter. in. si. quod iste agens succubuit. Et sic ex isto intellectu iuncto cum primo dato ad primam partem quod duo competidores agerent contra tertium possessorem et intellectu quod iste quod dicebat se investitus potest a competitore repellere exceptione. l. si quis in tanta. dicendo quod iulerat violentiam sibi suo competitori et dicit quod succubuit cum ipso quod viciosum habuit ingressum et tenetur vim passio dupliciter. i. i. duplo. facit. ff. de acqui. pos. l. si et stipulatione. Et sic non. quod vnus ex competitoribus potest contrahere competitoris sui et delicto in se commisso et vicet contra tertium conuentum contra quem probatur. Item competitor punietur de culpa et quod succubuit in causa. mirum est. et facit. ff. de iur. v. d. l. as a quo et de sponsali. c. veniens per Inno. et ff. solu. matri. l. ticia et ff. ad trebel. l. heres cum debuerat. tamen qualiter cum intelligatur et sic de pena. l. si quis in tantam potest op-

poni in via exceptionis. non tamen a reo queto ut vult gl. i. c. pastoralis ubi Panoz. de causa pos. et p. p. s. et a tertio competitore quod coarctat cum violento ad vindicandam rem a tertio possessore. Poterit. n. opponere pro violentia contra se commissam non posse obtinere. Et sic facilius ius suum remanebit ad discutendum. Ego autem tenebo secundam lecturam que magis congruit iure. Et secundum quod non obstat dicitur. C. ad quod ubi sunt plures petitores se inuicem impedire volent. ille prior deus admitti ad probandum quod maiores habet per se presumptiones et informationes: prout est summi a teste non iurato ut habet dicitur gl. i. sui pri. quod singularis est s. Bal. facit. C. de libe. causa. l. iubeamus. ff. de pba. l. et et l. cum proba. et quod dicit Inno. in. c. cum in tua de sponsa. facit glo. in. c. cum oli essemus in verbo quod dicitur de priuile. Qualiter autem et quoniam competidores se impediant vide per Inno. et de testi. c. veniens mariota de sponsa. et per doc. nros. l. i. as a quo. ff. de rei ve. C. ad quod vnus ex competitoribus potest infringere competitoris sui et delicto in se commisso quod delinquens punietur: et quo delicto est succubere deus in causa habet in. ad quod facit. ff. de ma. l. titia et ff. ad trebel. l. h. s. C. ad quod pro inuasionem amittit feudum quoniam pro sua furoris audacia perdit ius quod habet. d. l. si quis in tanta. facit quod dicit. s. quod fuit pri. causa huius. amit. in. s. p. 220 et quod mo. feu. amit. s. similiter. voluit Bal. h. vnus meti tenendum quod si vasallus pro violentia perdit feudum poterit dominus a quocunque possidente rem vindicare sic dicitur i. l. si. C. de iure empbi. et seq. d. Marti. tamen non intelligitur quod seu. simplr. quod a domino s. habet locum distinctio quod potest i. c. i. s. si. s. quod fuit pri. causa be. amit. C. ad quod cum gl. ij. quod imo dominus possit gratificari cui voluerit et dictis duobus competitoribus allegabat et producebat investitorem ibi autem uterque. quo casu dominus gratificat vnum fiat sine fraude et nil probet in contrarium pro alio competitore ut ibi et hoc voluit gl. per quod facit lex theopompus. ff. de do. te. plega. et ff. de pac. l. tale pac. s. quod puocauit et no. glo. i. in. s. se. Et declara ipsam quod aliqui libi habent glo. quarentarent et c. An. Ja. de bel. dicit quod in domino dominus idem investitor quarentat possidendi. Et idem obtinet nisi actor contrarium induxerit hic actor iste non obtinet sine alia pba. l. dominus vellet sibi quarentare quod non possidet neque aliam presumptionem habet. Idem assertio domini non multum prodest nisi tamen dictum vni testis et in figura iudicij deposuit secundum Jaco. de bel. C. ad quod cum gl. ij. in. s. et intelligitur in pri. dicte gl. et per dicitur super ter. et in nobilibus quod quod producit investitor non tenet aliquo modo probare ut. C. de eden. l. quod accusare. so. dicit gl. quod dicitur procederet quando quis possideret: hic autem non possidebat iste quod probat. Et hoc vult glo. usque ad verum. s. quod et c. s. Jaco. de bel. dicit quod iste intellectus non conuenit huic iure in qua presupponit quod ambo litigatores allegabant eundem investitoris s. alter tamen produxit eum in iudicio ad testimonium quo casu post rationem investitoris probare cogit idoneis testibus de iure suo secundum Jaco. de bel. s. puto gl. huius bonum respectus. Et idem clari dicit ut statim patebit in sequenti dicitur. C. ad quod dicta gl. in ver. sed quod et c. na. iste probat se investitus ergo non habet necesse se probare acquisisse illud absque rapina. quod probando se investitus vult sufficere. Soluit duobus modis. quoniam prior fateatur dicitur. Nec ob. iste ter. quod deus intelligi quod eo ipso quod probat se investitus factis probat quod non pro rapina nisi in contrarium ostendatur pro aduersarium ut probatur in isto textu ut statim subiungit quod si de rapina et c. facit simi. c. i. extra de his que vi metusue causa sunt. l. ad proba. C. de proba. c. sicut il. terzo. ibi Panoz. etiam si dicatur si constiterit in. vij. col. de iure iur. an. l. doc. cum si. ff. de iure do. Mel. secundo dicit gl. quod hic ideo ultra probationem investiture tenetur probare se illud acquisisse sine rapina: ut tollantur omnes controuersie ut dicit in illo textu. Et hoc vult tota ista glo. usque ad finem. Tunc vero hanc secundam solutionem teneas ad hoc ut verba hic posita aliquid operentur. l. si quando ff. de leg. primo. Item quia dictum investitoris non fuit deductum ad probationem principalem. sed solum ad informationem comitis ut tollerentur discordie inter ipsos competidores vbi quis deus prius admitti ad probandum. precrea

iste dñs inuestitor nō pōt esse sufficiens testis de perse tuz qz inuestitura d3 pbari p pares curie si est feudū nouum vt. s. diri. tum si esset feudū antiquū ad huc nō videretur esse sufficiens: qz tenet de euictione ar. ff. de testibus. l. oibus z iō testes sunt recipiendi z plena fides fienda vt tollatur oīs materia discordie vt in isto ter. **Quero** cū gl. fi. i. ver. ita habes. an istud duplū sit totū pena. vel isti duplo insit ipsa res. qz hoc modo cōcordabit secū dicta. l. si quis in tātā In cōtrariū postea arguit qz imo istud duplū sit totū pena z qz vltra istud duplum etiā amittit ius suuz verum pp tantā eruberantiam pene dicit dispensatuz se cū vt possit de nouo acquirere dictuz feudū a dño qui est vere dñs feudi. vnde in prima inuestitura sibi p̄iudicabat pp rapinā quā fecit inuadendo possessionē ipsius cuz possideret p aliū nunc vero ex noua inuestitura nouiter acquisita poterat de nouo agere postquā fuit primo ita acriter punitus. hoc vult ista glo. vsqz i fi. Sed iste intellectus non videtur mihi posse stare: tum qz circūueniretur decisio. d. l. si quis in tātā. tū qz si habeat dñium in re non priuatur nisi in amissione dominiū vt ibi. facit qd dicit gl. magna vltra mediū in. d. l. extat. q̄ exēplificauit i feudatariis ex quo exēplo relatio ad ter. ibi positū qui dixit ius creditū non habere zc. videtur h̄ satis probari vt in futurū iste talis viator nō possit ampli⁹ habere regressum. z p tanto nō recederē a lectura quā. s. secutus sum fm quā non obstat cōtrariū qz tpe violentie nō hēbat dñiū. **Oppo.** ab extra qz imo i duplo insit ipsum simplū ita qz ipsum duplum nō sit totū pena. d. l. cū exceptiōe. s. quis. ff. qd metus cā. So. ibi ter. loquit p verba simplicia v3 duplum triplū quadruplū zc. hic vero loq̄ aduerbialiter dicen. dupliciter soluat quo casu videt significare merā penā fm **Bal.** s3 ego nō puto qz ista fuerit intētiō huius lre. s3 qz iō ter. dicat duplū soluat ex eo qz iste qz cōsistit istā violētiaz z delictū videbat violare quodāmodo pacē z p p̄is tenetur soluere penā dupliciter. vnā. i. partilese. alterā cōiti sic p batur. s. eo. ti. s. si quis aliquē z qd ibi diri. an. hic fatetur rudē cōpositionē hui⁹. l. et dicit apparere qz qñ iperatoz composuit non habuit inrisperitos doctos.

Si tres. *Latus.* Quā inter plures allegātes diuersos inuestitores oritur contentio super eodem feudo z possideat vnus ille debet obtinere z possidere qui fuit probatus possessor sine violentia per duos testes eiusdem prouincie reseruato iure partis aduerse in petitorio. hoc dicit. **Nota** qz in probatiōe sufficiunt duo testes hec enim est regula in quocunqz actu qz duo testes sufficiāt nisi aliud a lege cantum reperiat vt not. in. l. vbi numerus. ff. de testi. diri. s. si de inuesti. inter do. z vas. lis oria. c. si quis. in primo notabili. nec requirit qz isti duo testes sint de paribus curie cū colligit ex isto ter. qui indistincte loquit z t3 **Bal.** de qua materia plene tangit. s. quid sit inuesti. s. i. **No.** pbationē posse melius z cōgruentius fieri p eos de regione q̄ per alios vt hic z in. l. delationis. s. asinā. ff. de fundo istruc. z. ff. d fluminib⁹. l. i. s. i. z ē rō qz p̄sumit meli⁹ scit q̄ rēoti vt i. l. si vicin. C. d nuptiis z i. c. p tuas extra d pba. z si n̄ repirent i puincia testes z dicat se alibi hēre poterit iudex dare lras remissorias p exāmie testiū. autē. apd eloquentissimū. C. d fide istruc. c. cōstitut⁹ de fideiussō. **Oppo.** cū gl. pria qz imo qñ vtitur qd de eodē feudo dñs possit gratificari p libitu possiden. absqz testib⁹ dūmō p aduersariū nulla fiat pbatiō vt. j. d lege cora. s. si iter. So. ibi abo litigātes vnū solū inuestitorē h̄ at pducebāt diuersi z isti casus nō sūt dñi s3 diuersi diri. s. i. s. p̄ce. i. pria opp. **Quero** cū gl. ii. qd fiat si non reperiat aliqs testis qz depōat istū possēdēt sine rapina z r̄idet gl. qz indicabit p possidētē nisi aliud p̄bet i dñiū per aduersariū iurta illō dcm: beati possidētēs zc. nā magnū ē cōmodū possidētis isti. d iter. s. retinēde. z. l. as qz d̄stinavit ff. d rei vē. z qz plene not. in. l. sicuti. s. si q̄rat. ff. si frui. vē. z. ff. si vsuff. pe. l. vti frui. i. pri. z i. l. si. C. d rei ven. z p hoc hēs expeditā gl. vsqz ad h̄. s. iste. **Oppo.** cū eadē glo.

qz imo iste comes siue iudex de quo loquit iste ter. non sit cōpetēs iudex inter hos vasallos litigantes cū h̄ cā debe ret ventilari corā dño seu. vt. j. de probi. seu. alie. per se de. z h̄ glo. non soluit nisi qz remittit ad ibi no. z. s. apud quē vel quos zc. z h̄ voluit glo. vsqz ad fi. quā tu soluas qz ibi litigantes producebant eandem inuesti. z sic cōstabat aperte de dño. hic dicti vasalli producebant diuersas inuesti. z iō iudex ordinarius est iudex cōpetēs vt hic. z ita sensit glo. in cōtrario z doc. hic vel potes dicere qz iō hic iste comes cognoscebat de hac causa quia assererat violētā fuisse cōmissam vñ ne perueniat ad violationē pacis ipse comes de tali discordia cognoscebat i sua terra vt di xi. s. in. s. preterea d qua materia satis dictuz est. s. in ti. d inuesti. in mari. fac. in fi. z apud quem iudicē vel dominū c. i. **Quero** ab extra in practica qualiter isti duo testes producent z eraminabuntur an in forma iudicij post litē contestatā fm formā iuris vt extra vt lite non contesta. p totū z in autē. de testi. s. hic vero: an vero ex officio iudicij pro inquirenda veritate. Ad hāc qōnez r̄idet quidā qz isti tales testes debēt p̄duci a parte z in forma iudicij examinari fm formā iuris vt emitemus sup̄ascriptas contrarietates. Alij dñt qz ēt iudex ex officio suo hoc pōt facere inquirendo veritatē ēt si nō sunt p̄ducti a parte i iudicio ad testimoniū ferendū p̄bat p. l. fi. C. de bonis vacanti. z p hac opi. adduco ter. j. eo. in. s. si miles rusticus. sed melius est fm **Bal.** vt producātur a pte. Nā est cā civilis in qua iudex nō pōt supplere defectū vt. C. vt que desunt ad uocatis. l. i. Itē qz regulariter i civilib⁹ nō fit inquisitio vt p Inno. in. c. ad nostrā extra de iurein. z no. in. l. iij. s. p̄terea. ff. de suspec. tuto. z ibi habes vnā glo. singulare qz vult qd cōdemnatus ex inquisitione non sit ifamis d quo ibi plene p doc. z qd no. in. l. i. C. de mō mulctaz. habes etiā aliā glo. singulare in. l. i. in prin. eo. ti. fm **Bal.** hic q allegat **L. y.** in. l. qz seruus. C. qz cū eo. z **Bar.** in. d. s. preterea qz ēt in civilib⁹ rōne pietatis pupillaris etatis pōt iudex inquirere absqz aliquo libello alicuius accusantis. Ego at credere posse dici quātum ad questionem formatā qz ex quo hoc fit ne pacē p nouas riras violari cōtingat qz p̄terea iudex ex officio possit inquirere per ea que habentur in. c. i. z. c. placuit z p totum. zc. dis. in. c. cum inter p seniore de elec. c. bōe il primo. de postu. pla. in. l. si cui⁹ s. equissimuz. ff. de vsufruc. faciūt no. i. l. i. s. quies. ff. d of si. prefec. vzb. marime per **Bal.** faciūt que videbimus in s. pe. j. eo. ibi **Bal.**

Si rusticus. In summa hoc intendit. **Si rustic⁹** accusat militē de pace violata iurando qz non faciat aīo calūniandi: d3 dictus miles se purgare p suū iuramentū z per sac̄ amētū alioz quattuor testium hoc idē affirmatium. h. d. **No.** rustic⁹ nō admittit ad accusanduz militē nisi iuret qz nō facit p calūniā: exponit **Bal.** qz nō pōt afr cōsequi iusticiā nisi per duellū. neqz p iracundiā facit. l. non prius. C. de calūnia. l. fi. C. de accusa. nā qd calore iracundie fit nō reputat vtz iudiciū l. quiged. calore. ff. de reg. iur. z. l. si nō cōuicij. C. de iniurijs. Inno. in. c. dudū de cōuer. cōinga. **Oppo.** ab extra qz imo ista purga. non fit canonicē p testes expurgatores sed debeat fieri vulgariter p pugnā vt. s. eo. s. i. z in s. si quis aliū. Sol. ibi loquimur quādo par violatur p sanguinis effusionē quo casu est pena corporalis z tunc purgatio fit vt ibi. Hic vero loquimur quando agebatur de pace violata sine sanguinis effusione que est p̄ca pecuniaria quo casu fit purgatio a milite per testes sacramētales vt hic z dicam in questione se. **Quero** qd si ille rustic⁹ accensabat ipsum militem de pace violata ex sanguinis effusione. An tunc possit mouere pugnam militi. Et dicit quidam qz sic per istum ter. vbi dicunt esse casus. Nec obstat tunc ter. j. eo. s. si miles vbi ignobilis non potest dicere bellum militi. qz respondet hoc esse verum vt ipse miles teneatur purgare per seipsum vt ibi: sed dabit cāpionem pro se ad pugnandum cum rustico equē idoneus

ipso rustico ut hic et sic intelligunt istum ter. ut fiat pugna
et parte militis per campiones. ubi vero miles rusticum in
terpellaret ad pugnam tunc habet necesse miles personali-
ter pugnare nec possit dare campionem ut in. §. se. ita in
telligunt ut. §. dicit.

Si miles rusticum. Hoc vult. Rusticus accusatus p
militem de pace violata se expurgare tenet
divino vel humano iudicio. aut septem testibus legitimis
eligendis per iudicem. b. d. **¶** No. et hoc. §. iuncto. §. p
cedit. magis credendum esse militi quam rustico quod p
rusticus expurgando se a crimine sibi obiecto debet habere se
ptem testes expurgatores ut h. **¶** In milite erigunt solus
quattuor ut ibi. sed est ratio quod magis diviti quam pauperi credi-
tur. l. iij. in punci. §. i. ff. de testi. l. si. ff. de fide instru. **¶** Nam
in multis iuris articulis est deterioris conditionis rusticus
quam miles. quoniam acius punitur corporaliter. l. nemo in fi. C.
de summa trin. Et ideo dicit glo. notabilis quod si ex delicto
plebei suspenduntur non suspenduntur milites in. l. deserto
rem. §. pena. ff. de re milit. **¶** Bald. in. c. i. §. si quis
vero temerario. j. de pace iura. fir. te. in. c. i. §. insuper de
pbi. seu. alie. p. Sed. facit. l. i. C. de procura. d. Ang. li. rj
Lardi. in. cle. i. §. pen. et in. cle. ij. §. notarij d. bereti. d. Ale
sa. in. l. pedius. §. i. ff. de incendio rui. nau. in. apostillis. et
quod dico de milite intelligo est de nobili. ubi aut tractat de
pena pecuniaria tunc mitius punit. l. i. C. de offi. pref. vr
bi. na. ut dicit glo. rustici non audent optare pecunias. j. in
§. se. in. glo. p. l. dmi p. d. C. de agri et censu. li. rj. **¶** Multa
quod privilegia sunt concessa militibus quam non sunt concessa rusticis
ut in. l. i. p. gl. et doc. C. de iuris et fac. igno. **¶** No. expurga
tionem quam fit per divinum iudicium in isto ter. quod ortu habuit a lege lo
bardorum ut hic in glo. que se remittit ad dictum quattuor lo
bardorum. **¶** Ex quo colligitur aliqui quod ista decima collatio seu
dorum comprehendet subesse ius lombardorum cum pluribus lo
cis dictum ius allegat ut. §. hic potest esse ti. q. succ. tene. et qua
liter oli se. alie. po. in prin. quod intelligas vix in quantum co
cordat secus si essent tria. l. non est novum et. l. sed et postero
res. ff. de legi. fm Pico. de nea. cetera notabilia collige
et notatis in. §. precedenti **¶** Quero cum in. §. h. querit an
iste rusticus diffamat quod hanc electionem se purgandi est per hu
manum iudicium videlicet pugna possit pugnare cum persona mi
litis an debeat pugnare cum capite supposito per militem et re
spondet glo. arguendo. ad ptes. quoniam prior ut quod cum persona mi
litis per regulam quam determinat quod per principales personas fiat pu
gna nisi ratione infirmitatis vel etatis decrepitate vel inveni
lis excuset ut probat in lombarda qualiter quis se defen. de. in. l.
si suus per appetitum libertatis et in. l. si. cum fili. **¶** In contrarium
ut quod non cum milite per ter. j. in. §. se. h. cum capite confirmi da
to per militem per. d. l. si. ubi ecclesia pugnat per simile advocato
re alij distinguunt et melius. aut miles inuitant per pugnam ut
fuit hic et tunc non possit dare campionem sed de per se pugnare ut
aut fuit imitatus ad pugnam et tunc sic late dicit. §. i. §. preceden
ti ubi videas et predictis. habetis glo. et p. di.

Si miles adversus militem. In summa hoc vult.
Miles non potest interpellare alium militem
ad pugnam nisi prior doceat se cum paribus et genere mili
tari descedisse. b. d. **¶** No. quod ignobilis non potest provo
care nobilem ad pugnam. et est ratio quod pugna debet fieri inter equ
les ut no. §. in precedenti. §. **¶** No. quod ex antiquitate generis
quis indicandus est nobilis nam nobilitas attribuit antiqui
tati et probat per famam talis nobilitas. **¶** Bald. in. l. puidendum. C.
de postu. vide Bar. l. i. l. i. ff. col. C. de dignita. li. rj. et sic
dicitur fm Bald. quod non intelligit quis de genere militari nisi
probet quod antequam sui maiores fuerunt legitimi milites ita
est ter. hic fm Bald. nam una fructo non facit ver. facit. glo.
in. l. i. ff. de tributo. et ad hoc de nobilitate facit quod no. bar.
in. l. si. C. de seruis fugi. in. l. i. C. de comer. et merca. et in. l. no
biliores. C. co. Bar. in. l. i. C. de digni. li. rj. **¶** Zenzelinus in
extranag. crecrabilis in verbo generis claritate facit. l.
stigmata. ff. de gradi. Et an respectu materni generis quis
dicatur nobilis in. c. Raynucius de test. l. i. ff. ad munici

pales et dicit generaliter in. c. i. §. de succes. seu. Bald. l. i. ff.
C. de ser. fugi. d. Alex. in. l. assumptio. §. i. ff. ad munici
les. in. apostillis. **¶** No. quod qui nobilitate allegat debet ea p
bare. quod facit quod no. gl. que solet allegari pro singulari in
l. si vero. §. q. pro rei. ff. q. satisda cog. **¶** No. legitimus mi
lite dicit illum qui natus est ex genere militari et nobili. facit
l. i. C. ne mili. li. r. et hoc voluerunt colligere quidam quod igno
bilis non possit esse miles quod non est verum quia etiam
serui possunt ad militiam aspirare. l. si seruis. C. qui. mili
ta. non pos. lib. rj. et hoc potest inferri quod mili. non sit di
gnitas **¶** Barto. in. l. et co. ff. de testa. mili. no. in. l. si. C.
de equestr. digni. lib. rj. de quo dicit ibi per docto. in. l.
si. C. de iur. et fac. igno. **¶** Op. cum glo. contra istum ter
tum qui presupponit quod de quolibet capitali delicto possit
comiti pugna cuius contrarium legitur in libro lombardorum. in. l. qui
buscumque in ti. qualiter quis se defendere debet. l. i. C. de
homi. ad iudi. non mitten. ubi videtur quod non debet fieri
pugna nisi in casibus a iure expressis et respondet glo. soluen
do duobus modis. et prior quod aliud habet ista lege ut h. aliud de iur
re lombardo ut ibi quo iure regit est prohibita pugna nisi
reperiat esse in aliquo casu permissa et est ratio. quod odio habe
tur cum sepe iusti contra iustitiam perant. l. recollimus de
homi. de libero homine et hodie non debemus extende
re sed potius restringere. l. cum quidam de libe. et postu.
vel secundo soluit glo. et melius quod imo iste ter. concordat
cum iure lombardo quoniam hic non dicit quod de qualibet ca
pitali pena fiat pugna. sed dicit aliqua capitali pena etc.
et subaudiendum est. de qua pugna fieri solet et probat ista
glo. subaudienda et intelligenda per duo extra in lombarda.
Ex quibus patet quod est per istum ter. non fit pugna de quocumque deli
cto. sed solum in casibus in quibus est permissa pugna. et in hoc co
cordat cum iure lombardo. sed ex eo subiungit iste ter. quod contra
militem non imponitur pugna nisi per militem qui sit de genere
militari limitabitur omnia iura lombardorum in quibus reperit esse
cautus et statutum in contrarium ut dictum ius lombardorum arte
tur. et fm illud ter. intelligatur. **¶** Oppo. ab extra quod igno
bilis admittatur ad pugnam contra nobilem. et probat. §. i. §. p. ce. So.
ut ibi dicit et i. §. rusticus. §. co. ubi videas ad intellectum hu
ius. §. Quero dato quod iste miles interpellatus vellet renuncia
re huic privilegio. et vult pugnare personaliter cum ignobili in
terpellate. an admittatur. et puto quod sic. ar. l. si miles. ff. de te
sta. mili. facit regula generalis l. i. si quis in describendo. C.
de pac. Quero an iste ter. habeat locum quod vasallus qui non est mi
les sed ignobilis vult provocare dominum suum ad pugnam propter
felloniam commissam. et dicit quod non. ut. j. de alie. seu. pater. c.
non est in si. glo.

Post natale. Post festum natiuitatis sancte marie
debet fieri punitio in qualibet terra sup
valore victualium. et quod dicitur punitio fecerit debet puniri tam
quam violator pacis fm forma hic descripta. b. d. **¶** No. quod
per tuitione status publici et terrarum populorum debet quolibet
anno tartari victualia ut debito pretio vendantur. ut in. l. i. §. cura
carnis. ff. de offi. p. fecti vrbis. et ff. de adm. rex. ad civita.
penti. l. decuriones. **¶** No. quod fraudantes anona tartara pu
niri debet per qualibet mensura in libris viginti. quod pena possit
et excrescere fm quantitate et enormitate delicti. l. anona. ff. de
extraordi. crimi. et in. l. i. ff. cum ibi no. et in. l. si. ff. ad. l. inl. de an
nona. **¶** No. istum ter. fm Bald. quod non servantes banimenta
equa puniuntur. facit. l. si. ff. de decre. ab ordi. facien. **¶** No.
casum in quo precium potest poni de publico rebus alienis. et hoc
operatur favor publicus. quod regulariter debet venditor. §. coia p
dio. in bis rebus necessariis ad comem usus et victu potest tartari
precium. de qua materia per gl. et doc. plene in. l. si. §. bi qui.
ff. de mune. et hono. et. l. i. C. de epi. audi. et ibi per bal. facit
bonum ter. et ibi glo. in. l. i. §. cum in eadem. ff. ad. l. r. bodiam de ia
ctu. l. i. §. cura. ff. de offi. p. fect. vrb. facit quod no. l. c. ij. de fur.
in. c. sepe. de resti. spoli. rrv. q. i. §. bis ita **¶** Post. i. summa de
fur. §. i. §. ite querit quare. faciunt quod videbimus. l. §. si. j. co.
¶ Ar. autem quis inuitus compellatur vendere. **¶** Dic
ut no. per glo. et doc. in. l. inuitus. C. de contrab. emp. et in

l. nec emere. C. de iure delib. 7 p. Ly. Ray. 7 Bal. i. d. l. i. C. de epi. audiē. 7 vide Jo. an. i. addi. Spec. sup. rubrica de excep. rei iudi. C. Not. casuz q. qn. qs. cōpellit rē suam vēdere d. 3. h. c. iustū p. cū vi. l. aialia. C. de cursu pub. li. xij. pbatur i isto tex. facit. l. vēditor. §. cōstat. ff. coia p. dio rū. Et subicit hic And. multū notādū. l. ānona. ff. de exor. di. crimi. §. illos q. grana 7 vidualia vt carius vēdāt. contra. quos ē statutū ē vt nō emant nisi vsq. ad certaz hora. l. i. C. de nūdinis. hētur i. l. i. C. de epi. audiē. C. Not. gubernatorē ciuitatis vel puincie debere sagaciter p. uiderē circa vtilitatē illi loci. quē regit 7 gubernat cū consilio ciniū 7 icolaz. q. sciūt cōditiōes locoz vt hic 7 i. c. sicut oliz de accusa. facit qd dixit Bal. i. l. hac edictali. §. bis. C. de secū. nup. C. Quero ab eē qd si tpe caristie hēo tff. frumēti q. mibi sufficit. p. me 7 familia mea. an cogar vendere. Sic q. non vt i. autē. de trien. 7 semisse. §. i. facit q. p. aia caritas d. incipe a se. l. p. ses. C. d. serui. 7 aq. h. 3. And. de iser. C. Quero qd si vēdens nō facit q. regulā taxato p. cio. s. ipse fraudat mēsurā antūc d. 3. puniri tāq. turbator pacis p. istū tex. Et putare q. sicut cuz magis deliquat vt p. b. a. i. d. l. ānonā. ff. de extraordi. crimi. 7 p. b. a. i. isto tex. De q. mā dic plene p. gl. 7 doc. in. l. Impatores. ff. de con. traben. emp. 7. l. in tardarios. ff. de penis iduci solet iste tex. in ar. q. iudex durāte suo officio pōt facere statutū de quo dic p. doc. i. l. i. C. d. postu. 7 i. l. i. ff. de ferijs 7 i. c. fi. de offi. lega. qd. n. aliud ē ius p. toriū. §. acit. §. cōstat insti. de iure nālī 7. l. ius ciuile. ff. de iusti. 7 iur. l. fi. ff. de penis.

Si quis rusticus. Rusticus d. frēs arma punitur ad arbitriū iudicis aut i amissione armoz aut i solidis vigin. ti p. delatiōe. h. d. C. No. q. rusticis. i. i rure bitatibus 7 illud colētib. ē interdita portatio armoz quēadmodum nō audeāt optare pecuniā. l. dñi p. dioz. C. d. agri. 7 censi. l. illa loquit de rusticis ascriptis p. dio. Ita nec arma h. 7 hoc voluit gl. hic posita i sui p. a. Quod hic d. de rustico extēdas ē ad aliū nō rusticū cū idistincte bodie null. p. sus possit arma portare. l. i. C. vt armoz v. ius li. xi. sed iō spāliter de rusticis fecit mētionem qz ipsi hoc magis fre. q. tate solent ar. l. nam ad ea. ff. de legi. De mā aut rusti. coz tradit in. l. i. C. de iuris 7 fac. igno. Multa tñ p. uini legia hnt put tāgī. d. statu. §. liber. eccle. §. agricultores 7 i. d. l. fi. d. testa. Et rū possint infēudare dixi. §. de his q. feu. da. p. o. l. in p. a. Et rū aut rusticitas excuset aliquē an hēat locū i rustico sagace. Sic vt no. glo. i. l. athlete. §. fi. ff. de excusa. tu. De hac mā dic vt no. p. glo. 7 doc. i. l. si qs. id qd. §. fi. ff. de iurisdic. om. iudi. 7 p. Ly. C. de interdic. m. i. iter tu. 7 pupil. l. i. 7 i. i. p. Bal. ē p. casu. extra de re. scrip. c. sup. l. is. C. Quero cū gl. i. n. 7 intelligas an iste ru. sticus portās arma incidat solū in hāc penaz alternatiue vt sonat littera. An vero iudex possit ipm punire i vtroq. v. 3. in amissione armoz 7 in pena solidoz. xx. Et respon. det glo. q. alternatiue aut in amissione armoz aut in soli. dis. xx. Et ē hoc iudex deberet cōsiderare an iste sit ru. sticus talis q. sit ascript. glebe q. nō h. pecunias vt. d. l. dñi p. dioz tūc auferre sibi debet arma. Aut ē talis rusticus q. h. pecuniam. 7 tunc d. 3. sibi auferre solidos. xx. s. quidam volunt q. isto casu debeat ē sibi auferre arma 7 hoc volu. it glo. vsq. ad fi. Tu tene primā opi. qz pene poti. sūt mo. liēde qz ex asperāde. l. interpretatiōe. ff. d. penis. 7 qz tex. nō loquit alternatiue. sufficit q. altera disūctiue adimpleat. l. bec s. o. ba illa at. ff. de n. b. signi. fm doc. 7 intellige q. electō fit ipsius iudicis vt p. b. a. i. isto tex. qui dicit. iudex acci. piat qui arbitrabit put sibi meli. v. videbit fm mentē gl. se. cus at si tex. dixisset q. rustic. soluat. qz tūc eēt in electione ipsi. rusti. l. quicūqz. C. de suis fugi. l. plerūqz. de iure do. fm An. de iser. p. Bar. in. l. i. §. expilatores. ff. d. effracto. Bar. in. l. quicūqz. gl. i. q. ij. i. sūma 7. xxiiij. di. c. frater. nitat. in. c. sicut de iudeis. glo. Jmo. 7 Danoz. i. c. a cra. pula de vi. 7 honesta. cle. gl. in. c. sicut dignū in fi. d. hom.

cidioi. c. qstionū in fi. vt lite nō cōte. Barto. in. l. cōfenta. neū. C. quō 7 qn. index 7 Barbitrinz pene d. 3. index facere. c. ū aliqua cāe cognitiōe Bal. in. l. si fugitiui. C. de suis fu. giti. 7 arbitriū h. 3. versari circa p. dieta 7 similia. C. Oppo. ab eē p. intellectu materie q. imo h. 3. portare arma d. 3. h. b. est in timore vt ē casus in. l. i. ff. ad. l. iul. de vi. pub. 7 p. bu. §. iij. solutiōe ē aduertendū q. i hac mā emanarūt multa in. ra h. 3. Bar. nō faciat mētionē nisi d. trib. Prīmū fuit ins. froy. de quo in p. rō 7 h. iure statutū est q. si qs. vult por. tare arma eē ciuitatē eūdo p. itinera. 7 tūc portat vt in. d. l. i. aut vult portare p. ciuitatē vel aliquo loco vbi sit adunatō gentiū vel vbi sit foz. iudici. 7 tūc nō pōt. l. iij. §. i. 7. l. qui. dolo. §. i. eo. ti. 7 p. dicta pcedūt vt dixit Bar. in armis of. fensuis. s. in armis defendibilib. dicit ipse nō repiri. di. cto iure esse p. hibita. qz ēt offensina possunt portari si ex. pedit. l. pe. §. fi. eo. ti. Scdm est ius. C. quo indistincte ē p. hibita portatio armoz nisi de p. cipis licētia vt. in. d. l. i. C. vt armoz v. ius. lib. xi. Tertū est ius autē. quō ēt dispo. nit vt non liceat ēt portare arma defendibilia vt. in. d. §. pe. in autē. de armis h. 3. regulariter in p. hibitiōe portatōis armoz vident p. hibita arma offendibilia. vt no. Ludo. in. l. i. §. occisoz in ver. cū vno stocho. vide p. Ang. i. l. iij. §. armis. ff. de vi. 7 vi arma. gl. in. cle. in agro. §. qz v. de. statu mona. in. c. ita quozundā de iudeis in. c. si p. fodiēs de homicidio Bar. in. cōsi. xxxviij. incipit statuta. Quar. tū ius nouissimū de quo loquit iste tex. 7. i. in. §. se. 7 hoc iure statutū est q. itineratibus liceat portare arma debito mō ad se defendendū nō autē ad nocendū alijs 7 sicut itre. rātibus cōcordat istud ius cū iure froy. de quo in. d. l. i. et ita bodie obseruat in quibuscūqz locis vt statim dicaz in. §. se. quicquid glo. in. l. fi. C. de p. re. o. sacro scri. lib. xij. de. hoc in. l. i. ff. de vi. pub. p. Bar. Mostien. 7 doc. in. c. ij. d. vi. ta 7 bone. cle. in rub. de fabricis lib. xi. p. Bal. in. l. fi. C. de acquir. pos. in. l. si barfatorā. C. de fideius. Car. i. de. i. ver. p. fate de statu. mona. in. cle. ij. §. porro. d. hereti. i. de. i. §. ij. d. excel. pla. Ludo. in. l. iij. §. s. 3. vtrū. ff. ad sillaniam hoc m. crimen portādi arma de se leue reputat nec requi. rit p. cessum Bar. in. l. lenia. in. ij. col. ff. de accu. Ideo ca. ueat iudices ne in iponenda p. hoc pena nimīū excedant. put qnqz fit. C. Quero ab eē an appel. armoz in isto. §. cōprehēdant ēt fustes: adeo q. rusticus sit p. hibitus por. tare. 7 dixit An. q. nō cōprehēdūtur quantū ad tractatū h. 3. alias regulariter cōprehēdūtur vt. l. iij. §. armis. ff. de. vi. 7 vi arma. Sed mibi v. q. deberent cōprehēdi si sint apti ad nocendū per tex. in. l. armatos. 7. l. pe. in fi. ff. ad. l. iul. de vi. pub. 7 p. tex. in. d. §. armis. Itē qz ēt mediā. bus fustib. violat par. vt. §. eo. §. si quis aliquē. Lud. in. l. i. §. occisoz. ff. ad sillaniam glo. in. d. cle. i. ver. nos coz. in verbo arma de statu mo. Ange. de aretio i tractatu ma. leficiōz in verbo armat. Ange. in. l. si pignore. §. furē. ff. d. fur. alex. in. l. fi. ff. ad. l. iul. de vi. pub. 7 que sunt arma p. hibita stat. cōsuetudini ad quez vsum sunt vt in dicitis lo. cis. Unde in B. putarē iudicē arbitratuz. ex qualitate f. v. stium si. n. eēt vna mazia ferrata vel aliud lignū coecum m. graliter fabricatū aptum ad nocendū quare non debe. ret puniri cū eadez seu maior subsit rō: preterea si p. hibi. tū est portare arma defendibilia. vt. §. dictū est quare nō magis ista: ad hoc adduco gl. que hoc 3. ij. q. fi. c. clerici. vnderelinquere oia ista in arbitrio et discretiōe boni i. di. vt dixi sup. tex. Et intelligo semp. qn. nō sunt itineratōs qz in illis dic. vt. §. dixi de qua mā p. Bar. in. l. pe. §. rō. rū. ff. de vi. publi. 7 quod no. in. auten. de armis colla. vi.

Mercator. Mercatores itinerantes cā m. candi portare possunt ensem d. mō non cinctū sed alligatū selle si est equester vel rebicu. lo si est in curru. h. d. 7 p. hunc tex. dicit Bal. h. q. qui por. tat arma p. resumit h. e. malum aium nisi portet ea ligata hinc inualuit consue. q. qui portat lanceam per Lūitātē apponit in capite illius aliquid. C. Nota mercatoribus

permittere licite portare arma dūmodo debite ea deferant
vt hic. Quid aut in nō mercatore itinerate q p loca picu-
losa incedere hz. an possit arma deferre hz intentione hu-
ius lfe. Et dicit doc. Ia. de bel. An. de iser. Pic. de nea
po. q sic qz eadē pōt cadere rō que in mercatoribus. l. il-
lud ad. l. aegl. Nec iste ter. dicit s. An succedit. l. i. ad. l.
iul. de vi pub. que indistincte loqz. Et fm p̄dict: m. And.
de iser. nō ē correctā neqz p hāc. l. neqz p. l. i. C. vt armō-
rū vsus v̄ abrogata. An stare dō p. l. p̄cipimus. C. de ap-
pel. et in autē. q. mo. natura. effi. sui. in. s. tribus. vel possu-
mus dicere q̄ q̄. d. l. i. ad. l. iul. de vi. pub. esset correctā
p. d. l. vnicā. C. vt armōz vsus que indistincte loqz. Et q-
bus cōcludo fm Pico. d. nea. h. esse ter. expressū qz viator
pōt arma portare. qz qd dicit glo. in. l. h. C. de preposi. sa-
croz scrip̄torz qz eā reprobam̄ et late diri. s. in. s. primo et
dicatis v̄tibi. C. No. qz multa cōcedunt ad sui defensionē
vt h̄ in. fi. et in. l. vt vim. ff. de iusti. et iure. l. i. C. v̄ vi. et
diri. s. in. s. hominē. C. Quero cū glo. in. N. ecce. de intel-
lectu lfe iurta si. qualiter cognosceret qz qz portet arma cā
se defendēdi et nō vt aliū ledat. et r̄idet glo. et hac lege p̄t
manifeste videri et colligi qz eo qz qz portat arma v̄ h̄c
aiuz malivolū. Et hoc vult ista glo. Hāc cōclusionē istī
glo. firmat Bal. post si. sui opis in cōclusiōibus. S; ad-
uerte ne erres qz ista cōclusiō huius gl. hz locū vt intelli-
genda sit qn̄ nō appareret qz deferēs h̄eret cām vel licen-
tiā deferēdi sicut fuit i casu n̄o. vbi impator dat licētiā
itinerātibz. quo casu nō p̄sumit s̄ eos imo p̄ eis. Et iō si-
quis vellet dicere p̄trariū qz dolose portaret deberet istū
doliū vel malū aiuz pbare. l. quoties. s. qui dolo. ff. de p̄-
ba. fm Andre. de iser.

Nemo retia. Hoc intēdit. Nemo venet i alieno
agro nisi apros v̄ros et lupos. b. d.
vel forte et nō male pōt habere aliū intellectū v̄z qz. s. pro-
p̄tine inducerat p̄hibitionē armōz et qz in venādo portan-
tur vt in plurimū arma. dubitabat an licitū sit venari cuz
armis et dicit qz nō nisi ad ista aialia piculosa. Et quare
dicat de laqueo vel rete intelligas tū qz i p̄dictis venatio-
nibus sint necessaria arma et v̄ sentire hz nō apte Jac. ar-
dis. i sūma de pace tenē. C. No. qz ad pacē cōseruandā p̄-
hibita ē venatio in agris alienis p̄ter qz aialia piculosa q̄
dānū inferre pōt. que p̄ purganda puincia venari hz. Et
ista potuit eē rō huius lfe vt p̄bat in. l. hic. n. cū. l. se. et se. ff.
de edil. edic. Et hoc mō itelligēdo istū ter. erit hic casus
notabilis elegāter faciēs ad titulū n̄m. Et p̄ isto itelle-
ctu adduco in simili auctoritatē Goffre. extra de cle. ve-
nato. vbi cōcludit huiusmodi feras dānicātes p̄iaz pos-
se venari et spālī iure vbi ēt alias nō hz. hoc idē firmat i di-
rectoria iuris i. d. ti. Et facit p̄ qōne an valeat pelama fa-
ctū a dño ne qz i finibz suis venet. d. quo p̄ Hosti. in. c. nō
est de decimis. Et nō. hūc ter. ibi retia laqueos et alia
instā qz iste ter. nō p̄hibet venationē q̄ sit cū auz et can-
ibus. et sic quodāmō naturaliter. s; solū p̄hibet artificiosas
que sit p̄ varia instā. Et in hoc fauet nobilibus h̄ impa-
tor. qz nō tā gaudēt de magna p̄da quā de volatu vel cur-
su. Rustici aut nihil appetunt nisi predā. et in ventū cā la-
rādi aios. venatiōes. n. cā larādi aios i greciā de p̄grina-
tione v̄lites aduertit. vertūt in sordidū lucrū et sanguino-
lentā cedē. Jō magis de facili h̄ solū p̄hibet dictā artifi-
ciosā venationē q̄ p̄ aliā instā sit. Aliq̄ tū voluerūt gene-
raliter intelligere ter. h̄ intellectū mibi plurimū placet
p̄ rōnez p̄dictā. Et sic intellectū qz nō p̄hibet genera-
liter venatio vel aucupū. s; solū artificiosa retia laqueoz
et alioz instā venatio q̄ potius v̄t eē ad p̄dā vel cedē qz
ad letificandū aios quasi cū primū sit illiberale genus da-
ret de facili materiā scādali et pacis rūpēde et facit. nā iste
ter. nullā mētionē facit eo qz in alieno venet s; non illa v̄t
fuisse p̄hibi. ter. n̄r. h̄ bec de q̄ dico qd v̄t fauorabiliter tene-
re vt et cūdam⁹ bas v̄tatiōes et aio illiber ali p̄cedētes.

Ad palatium. Milites seu vasalli accedētes ad
curiam dñi nō debēt portare ar-

ma nisi cū licentia dñi. b. d. C. No. qd in palacijs princi-
pū et dñoz vel et cōmitū nō licet portare arma. Et ē rō vt
tollātur oēs occasiōes vbi iusticia et qes reipub. gubernat
et possit mediātibz armis disturbari. C. Quid si et for-
ma statuti aliqd disponeret circa deportationē armōz an
forēsis ligabit statuto. Dic et vide plene p̄ doc. in. l. i. C. d.
sūma tri. Bar. in. l. inter dū. s. licet. ff. de publica. et p̄ ca-
no. viij. distincti. q̄ s; et in. c. fi. de cōstitutio. ver. P̄. et ibi
Jo. An. et tetigi. s. i. s. figs rusticus i p̄ria opposi. C. Op.
de sup̄fluitate huius. s. cū sufficere debuisset generalis p̄-
uisio annoz vt p̄z in. d. s. figs rusticus. So. put. s. dirit ter.
qz loquat s; fabricētibz qz arma faciūt. qz alias fabricēij di-
cunt de qbus in autē. de armis qz tales fabricēij sūt p̄bi-
biti cōducere arma ad palaciū et iō notāter dirit iste ter.
ducere et nō dirit portare et p̄ istū modū nō eēt sup̄flua ista
lfa sed p̄neret casuz nouum.

Publici latrones. b. d. Publici latrones fur chis
suspendant scdm formā legis antique. b.
d. et rō dubitādi fuit qz videbat qz deberent puniri tanq̄
violatores pacis p̄ hāc cōstitutionē que v̄t cōprehēdere
oēs. s; impator hic determinat qz nō obstāte hoc puniant
l. antiqua ne videat mitigata corz pena et violatiōe pacis
que potius debet augeri et hoc mō h̄es qualiter faciat ad
ti. C. No. qz publicus latro fur cha suspēdit facit. l. capita
lū. s. famosos. de penis. glo. in. c. inter alia d̄ imunita. ec-
cle. habet in. c. p̄ humani de homici. faciūt no. in. autē. s;
nouo. C. de seruīs fugi. in. l. ij. s. aduersus. ff. de sepul. vio-
la. C. No. hic eē casū qz sufficit malefactorē esse testibz cō-
uictū et sup̄atū dato qz nō p̄riavoce cōfiteat. Et sic pōt in
ferri qz nō ē necesse qz malefactor ponat ad torturā p̄ sua
cōfessiōe eruēda ex quo apte p̄batuz est per testes de deli-
cto. l. diuus. ff. de qōnibus. v̄i alterz istoz sufficit qz sit cō-
uict⁹ vel cōfessus. l. q̄ sniaz. C. de penis et no. in. l. h. C. de
libe. cā hz quidā iudices nō obstān. p̄batiōe p̄acticēt con-
trariū volēdo et cōfessionē malefactorz qd sup̄uacū ē. qz
nō d̄z reuocari in dubiū. id qd ē certū dum p̄batiōes sint
apertissime iurta. l. sciāt cūcti. C. de p̄ba. fatcoz qz p̄p ap-
pellationē tollēdā bona erit cōfessio rei et dicat vt ibi et in
d. l. qui sniaz. C. Quero ab extra qd si p̄ testes p̄bet qz idē
sit famosus h̄ nō probat de crimine neqz ipse forte cōfite-
tur respondet An. qd d̄z absolui ar. l. absentē. ff. d̄ penis.

Quicūqz In sūma hoc itēdit. Male tractās offi-
ciū suū si monitus se nō emēdauit pri-
uari debet officio. et si post dictā priuationē p̄ria auctori-
tate se in eo intrōmittat puniri d̄z tanq̄ violator pacis. b.
d. C. No. qd si vas. nō legitime ereret offi. ex quo vel pro
quo datū est seu. priuat eo seu. et dignitate seu. vt hic et s.
que fuit p̄. cā bench. amit. s. h̄ nec est alia et p̄ Jmo. in. c.
ad aplice de re indi. li. vj. No. fm lecturā Bal. qd ille qz
male vtū seu. deteriorādo re seu. pdere d̄z illā facit. C. d̄
sacrosan. ec. auctē. qz re. C. locati. l. edē. Et qz lectura ipse
infert qd si haberes castrū in feudū et male tractares ho-
mines dicti castrū subditos tuos qz dñs pōt te admonere
vt eos debito mō tractes alias dñs possit tibi auferre ca-
strū qd est no. dignū. c. ad aplice de re indica. lib. vi. et est
rō qz tu male vteris substātia dñi ar. ff. so. ma. l. si cū dotē
s; si vero dotē dissipet. et qz debes eos bene tractā ad qd
facit qd diri. s. de mili. vas. c. i. in. fi. Et p̄dictis pōt colligi
qualiter facit ad titulū ista p̄uuisio vt tollat ois occasio-
ne populi violēt pacē vidētes se male tractari facit qd h̄
j. eo. s. si ministrates. et vide qd notabiliter dirit Spec. in
ti. s. qm̄. in. fi. C. No. et Bal. et hoc qz ad hoc vt quis p̄
pter culpā omisiōis puniat requir̄ monitio secus in culpa
comissionis facit qd no. Jno. in. c. extirpāde. s. qz vero d̄
p̄bend. C. No. qz dñs nō pōt priuare va allū feudo de
absoluta potētia. sed requir̄ ordo iudiciari⁹ et snia vt no-
tat gl. j. de p̄bi. seu. alie. p̄ se. s. callidis quod diri. s. de
militē vas. qui cōtū. ē. c. i. et s. de seu. sine cul. nō amit. c.
i. facit ad hāc materiā qd no. in. l. si vsusfructus noic. ff.

de usufruc. quæ admo. caue. z ad hoc cõmendat Bal. istu ter. z habet per eundem Bal. in. l. i. ff. de reru diuisione. in questione. rxi.

Si quis qnq. Pro furto valoris qnq solidoy vel ultra qd suspendit. p furto vero. j. dicta sũ maz verberat z tondet. b. d. In ter. ibi quinq solidos. i. quinq aureos fm Pe. de cer. qm solidus legalis idem importat q aureus. rxiij. facit vnã librã auri vt no. glo. in l. i. ff. de in ius vocã. l. si aliqd. C. de suscep. z archa. li. rxi. vel intelligas simplr quinq solidos q tũc in curia imperatoris currebãt q quinq solidi valebãt de moneta. rxi. solidos put refert Bal. in. s. si quis rusticus. s. eo. vbi solidi capiunt p moneta ibi valẽte. Aduerte qz ista lra dicit de furto cõmisso in re valẽte solidos quiqz nõ aut dicit d furto facto in pecunia z iõ qdam voluerunt extẽdere istu ter. solũ in furto cõmisso in aliquo put loqĩ nõ aut in pecunia ar. l. interpretatiõis. ff. de penis. s. tu intelligas vtroqz mõ qz nõ ẽ aliqd dubiũ q figs ẽ furat? qnq solidos in pecunia q videat ẽt furari rẽ valẽtez qnq solidos. nec isto casu est necesse facere aliã extimationẽ cũ d se pateat qm appellatiõẽ pecunie oẽs res significant que per pecuniã extimant. l. ij. C. de cõsti. pecu. vñ iperatoz nõ posuit crepluz de pecunia qz sp ei? valor est cert? sed posuit creplũ de re tanq de eo casu sup quo magis dubitari posset ar. l. pprie ff. de ver. sig. fm An. Ibi scopis. subaudi excoziẽt qd ẽ in fra qz verberabit cũ scopis put etiaz fit hodie z appellat fustigatio quasi castigatio que fit fustibusvt. l. fustibus. C. de his qui no. infra. z in. l. ictus fustũ cũ ibi no. e. ti. que fustigatio seu scopatio bz excoziare pelẽt in isto ter. q ita dẽ intelligi quicquid dicant alij. **Nota** qz propter delictũ cõmissum ex furto quem acerbe z grauiter puniri put in simili videmus in. l. aut facta. ff. de penis in. l. i. in principio ff. de abigeis in. l. ij. C. de episcopali audientia. Et est vt propter penam vnus ceteri terreantur. l. capitalium. s. famosos. ff. de penis. l. i. C. ad. l. iul. repe. Imperatoz. n. potius considerauit qualitatem z casuz delicti qz quantitatem excessus vt conseruaretur par per euz pmulgata p hãc. l. z vt nõ violaret. ar. l. famosi post pri. ff. ad. l. iul. maie. z qd dicit. s. in prin. ti. nã pp excessum delicti pene ex cã extenduntur vsqz ad mortẽ inclusiue z dicit glo. notabilis insti. de iniurijs. s. in summa. Et dicit. Inno. qz pp emergentes casus licitũ est leges trãsgredi prout ipse no. in. c. i. extra de cõsti. **Utrũ** at hodie pro tã modico furto nõ dẽ suspẽdi. sed alia pena minoz puniri vt in autẽ. s. nouo iure. C. de seruis fugi. z. j. de pace iura. fir. tenẽ. s. z iniuria solu. aduertendum est pro clara noticia qz fm Bar. i hac materia habemus diuersa iura vario modo disponẽtia circa penas furtozum. Nam primo de iure antiquo digestozum pro furto erat pena extraordinaria. l. si. ff. de furtis. nisi esset publicus z famosus latro qz furca suspendebatur. d. s. famosos. Postea superuenit ius autẽ. de quo in auten. vt nulli iudiciũ. s. penul. col. ix. z in. d. auten. sed nouo iure que inde sumpta est. Postea superuenit ista decisio nouissima imperatoris Federici de qua in isto ter. Postea superuenit alia decisio magis noua eiusdẽ imperatoris. Federici. De qua h. j. de pace iura. fir. te. s. iniuria. **Modo** ad propositum circa solutionem dicunt quidam qz iste. s. debet intelligi qz iste fur de quo i ter. nõ cõmiserat alia furta precedẽtia. ita qd consueuerat furari ex quo est effect? publicus. Et p cõsequẽs dẽ suspẽdi vt no. glo in. d. autẽ. sed nouo iure. hec solũ restringit ter. nrm. Et pro tãto solũt alij qz iste ter. loqĩ i spãli cãu pp violationẽ pacis. Et ista ẽ vera solutio qz nõ violat lraz z cõgru it titulo nostro. facit. l. si. ff. de reru diuisione. Et ita intellexit glo. in. d. s. iniuria. dicens qd quantũcunqz videat h durũ qz pro quinq solidis quis debeat suspendi. tñ qz lra ita scripta est debet seruari. l. prosperit. ff. qui z a quibus. qd intelligas vey z procedere p̄dicta stantibus firmis terminis presentis decisionis huius ter. sed cum ista decisio hodie sit abrogata z sublata vt statim dicam non stabit

qz pro tã modico furto non debeat quis suspendi. Nam dicunt quidam qz per contrariã consuetudinẽ sit abrogata vt firmat glo. super verbo nisi. hoc idẽ tenet Bald. in. d. autẽ. sed nouo iure. vbi dicit qz iste. s. hodie nõ seruat ex generali consuetudine z ideo de eo non est hodie curã dum argu. ff. de dolo. l. id est vsqz hoc. Idem tenet Jac. de belni. z Nico. de nea. dicentes qz non seruat in italia idem tenet Andre. de iser. sequendo. d. gl. vt ista pena p contrariã consuetudinẽ nõ seruetur hodie. Sed ego reperio. Bar. in. d. autẽ. sed nouo iure z clarius in. d. s. famosos. qui sentit qz per. s. iniuria imperator iste Federicus noluerit derogare ipsemet decisioni huius. s. z redire ad alias penas legales antiquas. de quibus in. d. auten. sed nouo. quod probatur ex eo ibi mandat vt furtum legitime puniatur zc. Et hoc puto verum arg. l. non ẽ nouum z. l. sed z posteriores. ff. de legi. quoniã nõ est verisimile qz ipse imperator dum dixit legitime puniatur zc. voluerit se remittere ad penam de qua in isto. s. tanq ad penam legitimam. quia ista est vna superfluitas illius legis cum ipse idem iam non multo tempore condidisset istam l. quoniã. d. s. iniuria nihil operaretur sic lex ipsa superflua esset quod non est credendum vt in. d. s. quibus. C. de nouo codi. compo. similiter non est verisimile qz se voluerit remittere ad ius lombardozum. sed ad ius commune. s. legum romanorum quod patet quia mdat oib? subiectis regno vt p3 i pri. illi? legis. Et iõ cũ forte ples q relle fuissent exorte de crudeli decisione hui? ter. v3 qz pro quinq solidis qd debeat suspẽdi mutauit hãc decisionẽ z voluit qz fures punirentur legitimis penis v3 fm formã solitã iuris cõis. Et qz hoc sit vey qz voluit corrigere istu ter. p3 qz cõsuetudo que est optima legũ interpret. l. de q bus. ff. de leg. hoc nobis ostẽdit vt ibi dicit gl. preterea pena istius ter. nõ debet iudicari legitima ex eo qz fm istum ter. tñ puniret furtũ quinq solidozũ qstũ puniret publicus latro vt iam. s. proxime determinauit z i. s. publici latrones. Inter quos tamen debet esse maxima differentia vt in. d. s. famosos probatur. Ex quibus omnibus concludẽ qz hodie absqz dubio nõ h3 locũ determinatio huius. s. siue velim? itelligere qz sit correct? vt sensit Bar. z qz dicit glo. in. s. iniuria. siue velim? itelligere qz sit p cõtrariã consuetudinẽ abrogat? vt tenuit glo. in. d. s. iniuria z coiter doc. Qualiter aut fures z latrones hodie cuiuscunqz generis puniant de iure cõi dic vt plene per glo. in. d. autẽ. s. nouo iure. z in. d. s. famosos vbi glo. plene tangit in. l. ij. ff. arboz furtim cessaz p glo. z pro casu. rxiij. q. ij. si quis fortitudine. in. c. tua de ho. in. c. inter dilectos de excels. pla. In foro aut p̄niali vtrum fur debeat in aliquo alio puniri qz ad rei restitutionem dic qz non vt nota. rxi. q. ij. fraternitatis z. vi. q. i. c. inuitare. z ita ẽt dẽrmiat Bal. in. l. post decisioẽz. C. de furtis. **Quero** ab extra duo fecerũt pacẽ ad inuicẽ vnus facit furtuz alteri vel dat enorme damnũ nõqz ex hoc videat frangere pacem z dicit Bal. qz sic per istu ter. z p ea qz in hac constitutiõẽ dicta sunt resserẽdo ea ad rubri. nostrã tanq zgruentia ad ti. proprium qz facere debemus. l. imperatores de in diez adiec. Paul. de ca. cõsi. cclxxxiiij. qd icipit in ipi zc. vñ so supra scripto p̄ucto. z ẽ cõis conclusio. s. eo. ti. in prin. secus autem si ex discordia orta de nouo que in principio non fuit cogitata committeret iniuria per ea que dicit. s. eo. in prin.

Si ministres Familiares dominoy inter se rantes sunt p iudicẽ sedãdẽ z corrigẽdi fm formã iuris. b. d. In ter. ibi ministres z h3 vtrancz litteram exponẽ ministri seu familiares vel seruitores vel scutiferi. nam varijs modis iurta vulgare nãcõ pari possunt. Ibi guerram intellige pro quolibet odionta vel discordia seu crimine vel excessu ex quibus inter se non habent pacem. non autem intelligas proprie guerrã pro bello qz tũc hẽret locũ titulus sequens z punirẽt crilese maiestatis. ff. ad. l. iuliam maiest. l. ij. s. eadem fm

And. de ier. C. No. q. familiares principū & dñoz sunt subiecti iurisdictioni iudicis ordinarij illius loci ubi delictū cōmiserunt adeo qd pōt eos ex eoz delictis punire vt hic & in autē. qua in puincia. C. ubi de cri. agi o3 faciunt qd habent in. l. i. C. ubi sena. vel clarif. **C. Not. qd ad officium** iudicis spectat sedare discordias subditoz & cōpelle re ptes ad pacē & cōcordiam ne ad arma deueniant & rixas vt hic. & in. l. si usufr. §. si inter duos. ff. de usufr. & ibi no. glo. facit. l. i. §. quies & qd ibi plene no. p. Bal. ff. d. off. p. fidis. & qd no. in. l. i. C. vti pos. & xc. di. c. placuit. & i. c. precipim⁹ & in hoc dñt solliciti esse rectores terraz vt no. in autē. de manda. princi. §. deniq; qd intelligas ante ppetratum delictū nam post ppetratum & iniuriā illataz non cogit quis inuitus facere pacē iniurianti nisi in foro penitentiā. vt insti. de iniurijs. §. si. & per hoc nō posset cōpelle re ptes ad cōpromissum fm Bal. in. d. §. quies & in l. transigere. C. de trasfac. **C. Quero ab ex quid si ex predicta** discordia orta iter dictos familiares violaret par an puniri debeāt tanq̄ violatores pacis. & dic qd sic. iuxta ea que dicta sunt. §. eo. §. si quis aliū. & §. se. & se. fm Pi. de nea. Et hoc mō adaptari potest ad istum titulum.

Quicumq;. Casus. Quicumq; transitus facit cum equo per terrā aliquā pōt equum suū pabulo affigere iuxta viāz & pōt etiam vti herba & viridi silua sine vastā. & damno alicuius. b. d.

C. Not. qd itinerati licitum est transire per agrū alienū. nam est hoc d iure diuino vt in. ci. di. sic. fi. xxij. q. ij. §. fm leges dño inuito nō liceret ingredi vt. l. per agrū. C. d. seruiū. & ibi not. per glof. **Not. qd pro vsu necessario dum sine dāno alterius est.** est licitū itineranti vti herba & silua alterius. & pabulare equū iuxta viam. nā de iure diuino licitū est comedere vvas in agro alterius §. nō exportare. & comedere spicas. §. non mittere falcem vt de plectra. di. v. discipulos. Itē qd necessitas famis excusat a furto d iure diuino vt ex de fur. c. iij. qd necessitas nō h3 legē. vt no. in. l. q̄uis. §. i. ff. cōi diuidū. & ex necessitate famis posset p̄ vendere filiū. C. de patri. qui filios distray. item qd tpe necessitatis oia pabula vñr esse cōia. xlvij. di. c. sicut bi. & in. d. §. cū in eadē. Itē qd quis ex precepto d3 pascere esurientē. lxxvi. di. c. pasce. **C. Oppō. ab ex qd imo non h3 in** agro alieno ē iuxta viā pascere equū suū vt. l. quintus mutius. ff. ad. l. acquil. **So. timore hui⁹ p̄rij And. de ier.** intelligit istum tex. qd iste qui pascebat nō erat in agro sed erat in viā vnde se appropinquabat ad sepē separātē agrū & viā recipiebat de herba vel de frondibus pendentibus supra viā vel amplexabatur d herba ex silua ibi p̄p̄inqua iuxta viam p̄ refectione equi sui fessij: quod h3 dñmodo si ne aliquo dāno faciat & est rō qd sibi p̄dest & alteri nō nocet & c. de euic. l. meuius. & l. in euic. tōe. **Ex ista lectura** h3 in se sit vera tñ non vñ littere cōuenire. qd iste tex. p̄supponit qd trāitus fiebat p̄ terram & per viāz. item qd satis modicam dubitationē idcirco alij legūt vt sūmani super tex. & declarauit qd iste equitans pascebat equū suū in agro iuxta viam qd licet tñ qd sibi prodest & alij nō nocet. **Item qd hoc videtur esse ex necessitate.** Item qd iuste credebatur dñm permisurū si hoc sciret vnde non videt delinquere insti. de obliga. que ex delict. nal. §. furtus. **Item qd non videat hoc iudiciū.** nō qd cum istud sibi proficit. & alteri non noceat. equitas suggerit vt hoc admittatur vt videmus in simili in. l. in sūma. §. itē varus. ff. de aqua. plu. ar. cen. & ita not. glo. que boctz. xxij. q. ij. c. fi. **C. Quero ab extra** quid si dñs agri reperit istum pabulātē equū suū iuxta formā huius. §. & petat sibi solui de tali pabulatione qd pabulās est vines & non fecit hoc ex necessitate paupertatis sed ex necessitate solū qd tunc nō reperiebat hospiciū p̄p̄inquū an iste pabulans teneat solvere & vñ qd non possit qd necessitas sibi erat que facit rem de equitate cōem vt. §. dixi pot in simili dixit Bal. in. l. ij. de ope. liber. & qd hic p̄supponit quod non fuit datum dānari.

C. Dic finitur lex deinde consuetudines regni incipiūt.

Non mirandum. Quare ipse auctor non posuit rubricam malem put in alijs ti. facere cōsuevit qm̄ decisiones sub hac rub. posite participāt aut cum māti. precedētis aut cū mā alterius ti. superioris si de sen. fue. cōtro. cūz oēs tam precedētēs q̄ sequentes possunt dici cōsuetudines regni fm Jaco. ardi. & ideo cū iste decisiones vident potius inclusi sub ti. precedētibus quā de nouo materiā nouaz adducere. p̄ tanto talis rub. hic fuit inscripta nō per modū ti. formalis. §. vt ostendat separatio legis imperialis a ceteris cōsuetudinibus. & adde hic qd dicā. i. eo. §. si vassalus in prin. & i. in ti. sequenti super rubrica.

d. Smino. b. d. Qñ dñs facit guerrā iustam tenet vas. cum adiuvare in offendendo & defendēdo. **Idē dicendū est si** dubitat si facit guerrā iustam vel iniustā. qñ vero facit guerrā iniustam: tūc tenet ipm̄ adiuvare in defendēdo nō aut in offendēdo nec p̄ hoc perdit feudum si ipm̄ nō adiuvat quemadmodū dicimus si dñs esset excoicatus. vel bānitus: ē interij vas. liberatus a sacro fidelitatē. b. d. **C. No. i. ex tex. qd vas tenet ad defendēdum dñm si bellū** est iustū vel et in dubio si dubitat an bellū sit iustū an nō. & dicit Bal. hic attendendū in hoc initijz & primas cās belli h3 postea hinc inde multe iniurie interuenerint. l. si. ff. qd quisq; iuris. l. p̄. §. fundū. ff. de leg. iij. l. i. in princ. ff. de au. tu. **Ibi prima. n. rō p Bal. in. l. ambiciosa. ff. de** decret. ab ordi. facien. no. ex hoc tex. qd hodie dñi puicia ruz & cinitatum possunt ex iusta cā bella indicere h3 olim possent solū a populo romano vel impatore indici vt no. glo. in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. & iur. & est rō qd olim solū erat vna monarchia hodie aut sunt dominia distincta & diuisa p̄ mēbra vt p̄ ex pace cōstantie. itē qd hodie nō ita bene possit haberi recursus ad populū romanū vel impatorem sicut olim vt dixit Guil. de cu. i. d. l. ex hoc iure & Pi. de nea. & facit d treuga & pace qd no. **Bar. in. l. ubi absūt** ff. de tu. & cu. dat. ab his. **C. No. ex isto tex. qd p̄ excoicationem** dñi liberat vas. a debito fidelitatis vt hic & i. c. ab solutos. ex de here. cum ibi not. & xv. q. vi. c. nos sanctorz. & c. se. **Ex quo inferas qd de iure civili admittat exceptō** excoicationis. De quo dic vt per glo. & doc. in. l. i. C. de iuris & fac. igno. in. l. placet. C. de sac. san. ec. abi p̄ L. y. facit autē. credentes. C. de here. & a. de statutis & cōseru. **§. liber. ec. tol. §. credentes & de excep. c. pia** cum ibi no. p̄ glo. & doc. lib. vi. iunctis his que habent in. c. fi. de excep. li. vi. in Spe. de excep. §. ij. ver. porro. & bonns tex. d iure civili p̄p̄ie describens excoicationē in. l. bi qui sanctā C. de apposta. **Jo. an. in addi. in ti. de sen. excō. §. ij. vñ.** sed nunqd Bal. in. l. i. C. de here. insti. in. l. i. §. ne autem C. de cadu. tol. **Etiam nemine excipiente potest iudex** repellere ex officio suo bānitum & excoicatum. Ita hic Bal. Semi. in. d. c. pia. §. si vero. **P̄anoz. in. c. significauerunt** in penul. col. & do. **Auto. in. c. exceptionem de excep.** facit quod not. glo. in. c. i. in verbo absentia de electione lib. vi. not. doc in. c. bone el p̄ de postula. p̄rela. **Jaco. de are. in. l. i. C. vt que desunt aduoca. facit quod dixit** Spec. de testa. §. i. in fi. col. & Bal. in. l. libertoz. & in. l. si quis testis. C. de testibus. & per L. yn. C. de sac. san. ecclē. l. placet in princi. **Sed pone dominum bānitum an vassalus** poterit eum occidere etiam stante statuto qd bānitus possit impune offendi. **Ja. de bel. respōdet qd nō. l. si adulteri** um. §. libertoz. ff. de adul. **Tu aut limita hoc esse verū** nisi sit effectus hostis patrie p̄pter bānū. vt gl. in. l. amissione. §. qui deficiunt. ff. de capi. diminu. & est casus in. l. minime. ff. de religiosis. & vult **Bar. in. d. §. libertoz. & vi** de An. in. l. i. ff. ad. l. iulīa. maie. facit. l. postliminū. §. filius. ff. de cap. **C. No. qd sicut hic per excoicationem dñi**

liberatur vasallus a iuramento fidelitatis vt. s. ita 7 per bānū. s. eo. §. si. s. de noua fidei. for. i prin. 7 de requiren. reis. l. si. bānū equipat excommunicatiōi. facit qd no. glo. i. sti. de capi. dimi. §. minor. iuncta glo. singulari in. §. relega ti isti. qbus mo. ius pa. p. tatis sol. 7 pbat i autē. gazaros. C. de epi. 7 de. 7 in corpore. vñ sumit. i. de statu. 7 cōsue. §. li. eccle. tol. 7 i. capastoralis. §. i. ibi doc. de appel. ibi po sui. **C** No. q pp delictū dñi nō p̄scaat ius vasallaticū in mo feuda vasalloz remanēt eis firma 7 frāca. ext. vñ hic singularis fm Bal. d. qno. tñ dic q plene dixi. s. si de seu. sue. cōtro. c. antepe. **C** No. q absolutio ab excoicatione dñi in integrū rest. cōcor. l. si. cū ibi no. de sentē. pas. **C** rñ at excoicatione possit suspēdi: dic q nō h̄ interdicitū sic. vt dicit Inno. eē de cōs. c. cū iter. de quo p eundē in. c. ad hec il. i. 7 ibi als dixi de appel. 7 p Bal. in. l. siquis accepto. ff. de p̄di. ob cām. **C** No. q durate excoicatione vel bāno nō te net vasallus iuuare dñm ē in bello iusto s; An. de iser. 7 ē rō qz interis ē solutus a debito fidelitatis vt h̄ in isto tex. 7 no. p glo. s. de noua fidei. for. sup verbo iuste. Idem di cas si dñs esset hereticus vt i. c. h. eē. de hereti. fm Ia. de bel. **C** No. ex istotextu. arg. fm Jaco. de bel. q dñs ban nitus vel excoicatus si restituatur q oia iura vasalloz 7 bona sua vident sibi restituta. facit. l. i. 7 fi. C. de sen. pass. 7 statz dicā. facit qd h̄etur eē. de elect. c. qz diligētia. Que ro cū glo. quid si pēdente bāno dñi vasallus v̄dat feudū sine licētia ipsius an tenebit v̄ditio. Et ista gl. p solutio ne huius qōnis arguit ad pres. 7 p̄lo qz venditio p̄di cta neqz dñs possit eā rescindere ē si restituatur p̄batri bus rōnibus In p̄riū determinat glo. q illud bānū fuit p̄sonale vñ se nō extēdit ad bona. quinimo 7 dicit glo. q si bānum ēt fuisset reale q nihilominus facta restitutione de bāno intelligerent bōa restituta. ad l. si. in fi. maxie si ex tabāt filij ad quos feudū erat recasurū. Itē qz bodie bōa nō publicant pp bānū vt in auten. bōa dānatoz. 7 h̄ vult glo. vsqz ad ver. s; si dñs. quaz glo. cōiter doc. sequit̄ 7 bñ **E**x qua glo. no. plura. 7 primo q bannitus equipat d̄ portato. S; de hoc dic vt no. i. d. §. relegati istim. qui. mo. ius pa. po. sol. 7 p̄doc. in. l. i. C. de here. insti. posui in. d. c. pastoralis. §. i. Scdo no. q in rebus bāniti p̄t quilibz da re dānūz impune. 7 ad hoc cōcordat alia glo. s. de milite vas. qui p̄tu. ē in fi. s; Bal. alleget istā p̄ singulari. 7 intel ligo istaz glo. in hac p̄te soluz p̄cedere in banno impiali seu legali ita disponēte vt in autē. cassa 7 irrita. C. d̄ sacro san. ec. c. p̄ humani de homi. li. vi. alias aut esset glo. falsa s; Bal. qz nō ē ver. q bona bānitoz p̄nt. deuastari. d. An to. i. c. si. de cōsu. Jo. an. i. c. veritatis de dolo 7 cōtu. imo q plus ē nō possit iudex in snia hoc mādare qz bōa nō de liquerunt vt dixit rex. in auten. vt nulli iudices. §. qm̄ nō. facit q no. glo. i. l. ad cognitionē. ff. ex qui. cau. in poss. eaf̄ 7 q dixi in. d. c. i. in fi. de milite vas. qui cōtu. ē in. l. senas. ff. de p̄ben. emp. in. l. ij. C. de edific. p̄riua. Alua. in. §. p̄ terea. i. de pace iurat. fir. tenen. Tertio nota q bānūz siue excoicatione nō tollit obligationē p̄ quaz vasallus ē dño ob ligat̄. s; tollit tñ obligationēz effectu durate ipso banno vel excoicatione. 7 iō dño postea restituro vel absoluto tene bit̄ obedif. facit. c. iulian. cū ibi no. i. q. iiii. Et intellige p̄di cta p̄cedere nisi bōa essent annotata 7 publicata fm for. mā tradita; p̄ti. de requi. reis. qz tñ dñs amitteret dñi um vt ibi 7 in. l. i. ff. d̄ requi. reis. ibi Bar. ff. de custo. reo rñ. l. Ad quē autē feudū d̄z reuerti publicatis oibus bōis dñi pp eius d̄lictū declarauit plene. s. ti. ij. c. si vasallus 7 c. dño 7 q dixi. s. tit. primo. §. siquis aliquē. Quarto no. ex glo. q bānū in dubio nō extēdit ad bona s; solū vñ per sonale. facit Bal. i. l. i. in. x. col. C. de heredi. insti. in. l. gal lus. §. 7 qd si tñ. in. vij. col. ff. de lib. 7 posthu. i autē. bona damnatoz. C. de bonis damna. in. i. col. 7 ibi Sal. in. c. i. s. ti. i. in. p̄ti. 7 ibi aliqd dixi. Quinto nota ex determina tione glo. q vasallus pēdente bāno dñi nō p̄t vendere ius feudi 7 ē rō qz nō ē extincta fidelitas s; suspensa. **M**ā

lōga est d̄fia an aliquid suspendat an in totū tollatur vt no. ff. de ver. ob. l. i. §. ex his. l. stipulantes. §. sacramenta **E**x p̄dictis h̄es nūc oia declarata q̄ tāgūt i gl. aduer te. q̄nis gl. loq̄t solū i bānito. tu tñ idē dcas i dño excoica to qm̄ excoicatione eodez mō nō liberat debitores a debito 7 interis suspendunt actiōes i iudicio vt. s. dicit. Nam ex ceptio excoicationis ē dilatoria 7 nō p̄emptoria. 7 iō ite rim durate excoicatione nō possit dñs cōqueri tñ v̄ditio p̄dicta nō valeret in eius p̄iudicium vt. s. dixi p̄t in hac glo. pbat. facit qd in simili no. i. c. cū ecclesiastice eē de ce cep. 7 in. l. qui h̄ebat. ff. d̄ manumis. testa. **E**x quibz p̄du do qd siue dñs sit bānitus vel excoicatus nō p̄t vasallū v̄dere feudū 7 si v̄deret dic fm And. qd incidat in pe nā q̄ statuta est p̄ vasallos. in. c. i. de vas. qui p̄ constitu. lo. tba. seu. alie. s; an qui excoicationē cōtemnit possit p̄riua ri feudo dic q sic vt no. xxxij. q. vi. c. p̄ceptū. **Q**uero sub sequēter cū. d. glo. in. v. s; si dñs 7 c. pone vasallus 7 dñs sunt sub iurisdictione alicuius ciuitatis 7 potestas bāniti dñm an habeat locū iste tex. vt interis vasallus sit absolu tus a sacramento fidelitatis. quēadmodū determinabitur in bānito a rege 7 r̄idet glo. ponēdo duas opi. **P**ria q sic que vñ firmari. Alia ē opi. in p̄riū qm̄ rex est maior ali qua p̄tate. Et hoc vult glo. vsqz ad fi. aduerte qm̄ Jac. de bel. 7 cōiter oēs doc. sequūtur prima; opi. huius gl. Et q no. fm Pico. de nea. 7 Bal. q potestates terrarum pos sunt bānire. 7 bannū eoz operatur idē q opatur bānum regis s; rex sit maior qualibet p̄tate: 7 est rō qz h̄z merum impius. l. nulli. C. de sen. 7 iterlo. o. iu. v̄lex consuetudine generali iuxta no. p̄ glo. q̄ singularis ē in. l. si. C. d̄ p̄scrip. lōgi t̄pis vel ex pace cōstātie. S; dicit hic Bald. q̄ isti in hoc male dicūt. naz p̄ forma; istius pacis requiritur q re ctōres terraz cōfirmentur ab impatore q d̄ facto nō ser uatur. ergo forma istius pacis nō seruata ciuitates ex il la pace nō poterunt se iuuare vt in simili dixit Bal. in. l. si duo. ff. d̄ acqui. here. 7 sic ex generali cōsuetudie q dare p̄t oimoda; iurisdictionē ēt regaliū. l. h̄ iur. §. du. aq. ff. d̄ aqua quotti. 7 est. c. sup̄ qbus daz. §. p̄trea d̄ verb. signi. **M**ā; cū p̄tās vel alius iudex bannit vñ ipse princeps vel let a quo h̄z cāz bannire: qz ordinaria sua potestas ab eo d̄pendet vt. C. d̄ veteri iure enuc. l. ij. §. cunqz oia. ff. d̄ of. p̄fec. p̄to. l. ij. circa fi. d̄mō snia banni sit iusta. ff. d̄ re iud. l. iij. §. cōdēnatū. 7 d̄ p̄ tabu. l. nō putauit. §. nō que ius. 7 ita 7 And. d̄ iser. Et intellige sp̄ q dicitū bānūz fuit bituz p̄ diffinitiuā sniam vñ formā statuti vel cōsuetudinis vel p̄ mulgatiōis qm̄ p̄ iterlocutoria nunqz induceretur maxi ma capitis diminutio vt. ff. d̄ his qui no. isa. l. quid ergo §. q̄situm ibi no. 7 7 Bal. fac no. i. l. i. d̄ requi. re. 7 in. l. i. C. d̄ here. insti. p̄ Bal. in. l. amissione. §. qui d̄ficiūt. de ca pi. dimi. 7 p̄ Bart. in. l. ex facto. ff. ad trebel. **U**nde ergo intelligendū est qd dicitū bannū p̄cessit ex aliquo crimie ex quo p̄duntur bona. alias bānitus esset loco relegati vt voluit glo. singularis in. d. §. relegati s; And. d̄ iser. 7 sci as ēt fm Bal. q̄ affecta p̄sona videntur in p̄tiam etiam affecta bona. s. que sunt sub sua iurisdictione 7 in castris il lius. non aut extra iurisdictionem suā. l. ex ea. ff. d̄ postul. cum ibi no. cūz glo. que ē singula. **D**e qua materia tangi tur per cano. in de. pastoralis d̄ re iudicata. **C**oppo ab extra quia hic dicitur q dominus excoicatus vel banni tus si est reconciliatus vel restitutus non recuperat ius suum sed contra d̄. c. l. in fi. d̄ bene. femi. vbi disponit con trarium. nam si agnatis vel alijs iam erat quesitum ius in d̄icto feudo sua restitutio non debet illis esse p̄iudici alis quibus iam erat quesitum ius. Sol. verbum inter rim qd est positum hic in tex. tollit contrarium quasi ve lit dicere q excommunicato vel bānito reseruetur ius su um si reconcilietur interim. **I**bi vero loquitur in alio. sic licet in vasallo effecto clerico qui ex post cepit esse miles seculi 7 desinit habere vasallos vt supra de milite vasal lo qui arma bel. depo. **S**ed hic excommunicatus vel ban

nitus non definit habere vasallos sed interim soluti sunt a sacramento fidelitatis ut hic in d. c. nos sanctorum et i. c. auctoritate in fine et in c. alius eadem causa et questione. facit quod no. glo. in d. c. de bene. femi. **¶** Quero ab extra an vasallus possit si vult adiuuare dominum iniuste contra alium mouente guerram et iste ter. videtur innuere quod sic. Et hinc Andre. de iser. Sed veritas est quod non. nec tenet ex vi promissionis si non vult. Sed si sponte impedit hoc seruitum dominus debet habere gratum non tamen excusabitur vasallus a parte aduersa ut no. per Innocentium in c. si. est quod metus causa. facit. l. iij. C. de positi. Et ita dicit Bald. supra quibus modis feudum amit. in principio. quod autem obligatus non sit de iure probatur ex pluribus. Et primo quod non est astrictus ad facinorosa ut ff. de pactis. l. iure gentium. §. si ob male factum. Item quia non teneret etiam talis confederatio vel societas. ff. pro socio. l. pretermittendum. Item quia nec etiam expresse posset obligare se. ff. de fideiusso. l. si a reo. §. si reus. Item quia hoc videtur contra ius diuinum. unde nec contra iuramentum esset astrictus ut in aut. quod eis. C. de nup. cum ibi no. et in c. et si ipse de iureiur. Et iste fuerunt rationes Bald. sed tu addas casus in c. qui peccantibus. et. i. c. iulianus. vbi dicitur quod nullo modo potest nec debet. imo magis peccaret quam ille qui principaliter faceret quinimo et ex isto ter. posset argui quod neque ad defendendum teneretur neque deberet adiuuare dominum se iniuste defendente ut ibi probatur et no. glo. riii. q. vi. c. i. Et hoc tenent Ja. de bel. et Nico. de neap. §. in ti. §. qui. mo. feu. amit. i. pri. quod posset esse verum hodie de iure canonico. Et pro hac parte adduco glo. que hoc tenet riii. q. fi. c. de forma v3 quod non teneat adiuuare. Item sensit glo. §. qui. mo. feu. amit. in prin. ibi §. quero et. **¶** Quero reuocato in dubium iuxta predicta an liceat vasallo adiuuare dominum suum iniuste se defendentem et iste ter. dicit quod sic. et in contrarium fortiter facit. et primo quod non est licitum pulsare legitimum aggressorem. l. si seruus. C. de his qui ad eccle. confu. Item quia non est contra iusticiam que non tribuit ius suum unicuique. Item quia non est ars boni et equi. l. iusticia. ff. de iusti. et iure. Item quod esset causa mali et damni. et tunc tenet de dictis damnis ut no. in l. ij. §. si quis. ff. vi bonorum raptu. et per Innocentium in c. si. extra de his que vi metus causa fiunt. et extra de iniurijs. c. in nostra. Item quia qui defendit peccantem armis tanquam ille qui peccat coheret ut dicit ter. xi. q. fi. qui peccantibus. et. c. se. facit. ff. ad filla. l. iij. §. ij. et extra de iureiura. c. verum. et hoc modo intellexerunt quidam istius ter. ut finis corrigat proximam dictam in hoc ter. i. pri. v3 quod etiam in defendendo non debeat vasallus obedire domino ad exemplum excusati vel banniti: quod videtur esse contra intentionem istius. Et ideo his non obstantibus videmus istius ter. determinare contrarium. unde oportet nos dicere vel quod hoc dicitur consuetudo feudorum in fauorem defensionis quod defensio quamquam sit iniusta tamen non censetur proprie malum. l. i. ff. de bonis eorum qui sibi mor. consci. non imputatur ei. s. vasallo ad culpam. quod facit et mandato consuetudinis. l. seruus vero in omnibus. ff. de actio. et obli. facit glo. quam ibi commendat Panoz. i. simili i. c. cum venerabilis: de consue. l. c. i. de postu. prela. l. vj. Item quod difficile est ipsi vasallo cognoscere de tali iusticia vel iniusticia. vni in defendendo debet obedire domino suo cum nec locus nec tempus patiat plenius deliberandi consilium. Et sic non obstantibus obiectis videtur quod dominus debeat protegi et defendi a suis vasallis et recognosci tanquam dominus. **¶** Quia pro beneficio a dominis receptum censeant tanquam sui milites et stipendiarij. ut. j. de probi. feu. alie. p. Fed. in. §. firmiter. et. C. locati. l. milites. et bonus ter. j. de pace iura. fir. tenet. i. fi. et. §. de mili. vas. q. arma belli. depo. Et facit multum bene quod no. glo. riii. q. iij. quod culpatur. vbi dicitur quod licet dominus peccet precipiendo. tamen non peccat subditus obediendo. et probatur et ibi in ter. et plene no. rj. q. fi. c. quod ergo. facit quod bene in l. iij. §. in bello. cum ibi no. glo. ff. de capti. Vel et posset dici §. Bald. quod ideo iste ter. permittit talem defensionem et iniusticiam in odium ipsius aduersarij insultantis dominum vasalli: cum ar

mis utat in scio principe quod sibi non licuit. vni nimirum si talis defensio fuit permissa aduersus eum. ar. l. i. C. ut armorum usus li. rj. De iure autem diuino hoc non videtur licitum. cum apostolus dicat dignos morte eos qui peccantibus consentiunt. **¶** Quero quod si princeps concessit castrum comiti qui comes postea committat delictum et princeps concessit dictum castrum alteri. verum postea ipse princeps restituit dictum comitem ad gratiam et bona qui comes restitutus vult vendicare dictum suum castrum a possidente an possit. Jaco. de bel. disputat hanc questionem bononie arguendo. pro pro comite quod restitutum est in pristinum statum repositio quo ad omnia. l. i. et. l. fi. C. de sen. passis. Secundo quod expressa bonorum restitutum debet aliquid operari. l. si quis. ff. de leg. i. Tertio pro restitutione restituuntur actiones directe. ergo multo magis utiles. ar. l. fi. C. de sen. passis. ergo vtili in re restituta ager comes contra militem. Quarto quod si res prosumus mutet statum tamen pro restitutione reuertit in pristinum statum l. ij. ff. de na. resti. ergo dominum poterit comes vendicare. Quinto facit quod res de facili reuertit ad naturam suam. l. si vnus. §. pactus. de pactis. Sexto facit. l. filio. ff. de libe. et posthu. et. l. sine. ff. de iurepa. Septimo quod finito iure datoris resoluit ius acceptoris. c. i. §. si. §. de contro. inuesti. ergo cum omne ius principi quesitum pro finibus sit resolutum per restitutionem videtur ius quesitum militi resolui debere. ar. l. ij. C. qui pig. pigno. da. Octauo rei mutatione tollit ius competens militi. §. rei restitue videtur restitui. l. seruus. §. si sublatum. ff. de serui. v3 ba. p. dio. ad idem facit. l. adeo. §. insula. ff. de acq. rex. do. ergo cum princeps concedat quod sciens videtur tollere id sine quo quod concessit haberi non posset. l. idem v3 pia. ff. de excu. tu. ergo cum fuerit sciens videtur tollere ius quesitum militi. In contrarium pro milite quod restitutio indulta comiti non restituet eum ad castrum contra militem quod feudum amissum per statutum non reuertit ad pristinum statum licet vasallus restituat in pristinum. c. i. §. si. §. bene. femi. et. c. i. §. i. j. quod iuris si post alie. Secundo quoties persona mutat statum non reuertit ad pristinum statum ut. l. homo liber. ff. de sta. ho. et. l. q. liberatus. ff. de adopti. et. l. qui vsumfructum. Tertio quod ius semel amissum non restituunt. l. q. res. §. area. ff. de solu. Quarto quod semel alienum factum est redire ad priorem dominum non potest. i. in re. §. ite quocumque. ff. de reuendi. ergo quesitum dominum militi non redibit ad comitem. facit regula quod nram de regu. iur. Quinto princeps a milite non potest auferre castrum in feudum concessum. §. quo tpe miles. c. i. et. c. i. §. p. terea. j. de probi. feu. alie. p. Fed. Sexto quoties quis ad id quod pro culpa sua est perditum restituunt postea inuenit ab alio occupatum legitime si velit reuocare non recuperat. l. ii. in prin. ff. de decurio. l. q. si minor. l. fi. C. de repudi. heredi. Septimo rex tenet militi de euictione. et que de euictione tenet actio et. l. vendicatio. ff. de euictio. ergo eadem exceptio obstabit comiti qui regis causam habere videtur. l. exceptio in prin. ff. de excep. rei indi. Ultimo quod beneficium sine alterius iactura videtur concedi. l. nec annis. C. de emcipa. libe. et ad predicta facit. c. quis de rescrip. li. vj. Ja. soluit hanc questionem hoc modo dicit et considerandum quod aut comes est bannitus iure consuetudinario tanquam contumax. et tunc non posset vendicare elapso anno ut probatur. §. c. i. de mili. vas. qui contumax. et. aut est bannitus iure contumacitatis. de requi. reis. et bona annotata et similiter tunc elapso anno non poterit reuocare ut in l. iij. ff. de requi. reis. aut est bannitus simpliciter et absque eo quod sit causa cognita et conuicta culpa et tunc repetit. ut. §. de sen. sine cul. non amittit. c. i. et. j. de probi. alie. feu. p. Fed. in. §. callidis. aut fuit legitime condemnatus in feudi amissione causa cognita. et tunc non posset repetere ut infra si vasallus feu. priuileg. c. i. aut fuit condemnatus et prescriptus pro finibus et tunc hinc locum autem bona damnatorum et. ff. et. C. de bonis proscripto. seu dam. et quibus inferuntur ipsam et Nicol. de neapo. quod ex illis causis et quibus comes amittit feudum non intelligit restituuntur ad castrum: seu eo casu quo feudum non amittit tunc suo iure petet castrum vtili rei vendicatione. ut. §. de inuesti. de re. alie. fac. c. i. et. d. contro. itervas. et alium. c. i. et est ratio secundum ipsam quod quedam sunt que non deueniunt immediate in alium per ipsam conscriptionem. et ad illa in-

telligit facta restitutio qz remanet in eodem statu. et iste est
p:le casus ter. nisi ibi a rege restitutus. que perpetuo no-
tetis. Queda sunt que veniunt in alium per contractum ut qz p
principem qui est vere dominus sunt feudata alij. et sic non rema-
nent in eodem statu. et in illis secus est et sequitur etiam Bald.
in. c. quis de rescrip. et que non. Bar. et Bal. in. l. gallus
§. et quid si tñ. ff. de libe. et posthu. ar. C. ne fiscus re quas
vendi. cuincat li. r. non. n. est verisimile qz velit adimere qd
cedessit ar. in autē. costi. q. de dignita. §. illud. additio. adde
hoc qd non. in. l. nupte p Bal. ff. de senato. vbi dicit qz do-
minio translato p principis concessione pot princeps con-
ditione apponere et lege legis non et lege tractus. qz om-
nis ptas legu est in pectore principis. l. qui fundos. C. de
oi agro deserto li. ij. pbat Bal. a simili. qz si princeps le-
gitimat post morte pris ate adita hereditate p legitimos
qz tenet legitimatio in pndicium illoz si aut post adita he-
reditate et tuc secus vt dicit Bar. i. l. gallus. §. qd si tñ. ff.
de libe. et posth. qd intelligit ipse Bal. et vtz qñ princeps
restituit in natalib: secus est i restitutiōe qua faciūt comi-
tes palatini qz non v: princeps velle vt auferat ius que-
situm. vt. C. de preci. imperato. offe. l. quotiens et. C. de
emancipati. libe. l. nec auus. Si tamen legitimi habuis-
sent aliquos fructus interim non teneretur restituere fm
Bal. p ter. in autē. idē de nestorianis. C. de here. de qua
materia an legitimatio possit fieri in pndicium alienū po-
nit Bal. in pbenio. C. et p doc. in. l. na ita diuus de ad-
op. et in. d. §. et quid si tñ. et vide qd dicit in. c. per venerabi-
le qui si. sunt legi. et aliqd vidistis in. c. naturales. §. tit. ij. i
casu qonis Ja. pcedit hec resolutio. ¶ Post Bal. que-
ro pone rex fracoꝝ cōdemnauit aliquē ad mortē et dū du-
ceret ad patibulum quorundā rogatu pepercit ei ipm in ite-
grū restituēdo. querit vtrū feudū qd obtinebat a rege vel
ab alio recuperet rebus in eodem statu manētibus et v: qz sic.
vt. ff. de manu. testa. l. aristo. et qz restitutio in integrū equi-
parat postliminio. vt. ff. de iniusto rupto irritoz testa. l. si
quis filio. §. pe. Et qz cōtrarioꝝ eadē est virt: vñ qd con-
denatio abstulit plena miseratio in integrū restitutiōis re-
stituit. vt. C. de sentē. passis. l. si. et eo. ti. l. i. ibi vt aut sciat
et. ff. de mino. l. qz si minoꝝ. §. restitutio. in cōtrariū v: qd
ille sit effect: seruus pene et statim sit inhabilitat: vñ post
restitutionē v: nouus hō et iō gram non recuperat. vt. ff. de
adimen. lega. l. si seruus. ff. de actio. et obli. l. seruus effe-
ctus. ff. de condi. et demon. l. it crecidit ar. ff. de capti. et post-
li. reuer. l. vt non a patre et. l. mulier. et. ff. de minoꝝ. l. si ex
cā. §. papi. So. si istud feudū erat aptū regi. recuperat illud
secus si erat aptū alij. nā restitutio regia nihil opat in p-
ndicium tertij ar. C. locati. l. si cū hermes ad. l. intercidit.
respondeo qz ibi legatum v: desinere a principio quia pē-
dente conditione supuenit impossibilitas. sed qd nra logē
de iure retro qñto et facili: aliqd recuperat quā in nouā ef-
fentiā deducat. vt. ff. de pac. l. si vnus et argentarijs. §. si
pactū cōuentū. et facit. C. qz non pos. ad libe. pue. l. i. et qz no-
ta. ff. de infami. l. qd ergo. §. pena grauior. Nec ob. di-
stinctio Jaco. pmissa qz imo cōcordat qz feudū non est ap-
tū agnatis p ipsaz cōfessionē s: p aliū cōtractū primi au-
ctoꝝ feudi. cuius puiden. veniūt agnati. Bald. in. c. i.
§. de sen. mar. dictū est in. c. i. §. hoc quoqz. §. de suc. feu.
in. c. i. §. et qz. §. qz sen. da. pos. iō restitutio pncipis hoc ius
in dubio non tollit. Si apparet qz vellet tollere et vi rescri-
pti restitutorij tūc pcederet que dicunt de legitimatione
in locis. §. alle. ita in simili esset dicendū de ista restitutio-
ne. tñ princeps qz hoc faceret in pndicium iuris quesiti al-
teri eēt vnū pecus. et Bal. dicit in. c. filij. §. ti. ij. nec d: fa-
cere sine magna cā vt dixi i. c. naturales. §. ti. ij. et tenebit
agnato resarcire oē dānuz vt voluit Bal. i. c. i. §. ad hec.
§. de pa. iura. fir. te. De materia aut qñ bāniti rebāniunt
h: p Ly. Bar. et Ange. C. de sen. pas. in. l. si. et Bar. in. l.
ij. §. si quis. ff. de qōni. et in. l. si qua. ff. de bis qui sunt sui vt
alie. iur. Et plene vide de his et similib: qōnibus p And.

de iser. §. de mili. vas. decrep. etatis. c. i. ¶ Quero qz do-
cto. hic ponūt de materia belli qualiter intelligit eē dubi-
um an bellum licitum sit vel non: qz dñs semper per nega-
tionē suam poterit facere rez dubiā. l. ij. C. quibus ad li-
ber. proclama. non l:3. Et quo inferrivideť qz semper erit
in potestate dñi vt vasallus semp teneatur obedire sibi et
seruire in sua guerra. respondeo quādo in tali dubio ipse
dñs habeat consiliū a suis cōsiliarijs de bello suscipiēdo
non enim debet initi soli sue prudentie vt extra de cōsi. c.
ne initaris sed in tanta re debet cōsiliū expectare. vt volu-
it ter. in. d. c. qd culpať. dñs ibi dicit qz consiliū belli ē apd
principē et. qz intelligi debet qz etiā cōsilio senioruz. facit
tr. distin. c. si. naz seniores sapientes sunt. lxxiij. distin. §.
porro. et cuz eis deliberare debet. i. q. i. estote. et. C. de re-
pudi. l. cōsensu. at sic non tantuz ipse dñs in dubio dicebat
bellū assumendū sed etiā totū consiliū. facit qd non. i. l. om-
niū. C. de testa. Et quo ergo non erat certū qz bellū esset
iniustū statim d:3 principi et dño quia causas examinaue-
rat obedire. nam deliberatio dñi cū suo cōsilio debet suf-
ficere. vel etiā pot intelligi fm Andre. si solus princeps b
diceret deberet ei credi. quoniā iura sibi dederunt aucto-
ritatē bella indicendi. vt i. d. c. qd culpať. et in. l. i. C. vt ar-
morū vsus. qui presumi d:3 qz causa erigenti illud indicat
eo qz cor regis in manu dei est vt. C. de sūma trinit. et epi-
stola inter claras. vnde subditus in dubio habet obedire
principi et credere. non autē d:3 sibi met formare conscientiam.
l. prohibitu. C. de iure fisci. facit qd habet in directo-
rio iuris. et in. d. titu. de bello. §. quid de comitibus. Et b
Andre. paulisper euagat circa hoc qz principes debent
omnia marime ardua facere cum consilio. facit ter. in. c.
per venerabile qui si. sunt legi. ¶ Scienduz dum hic lo-
quimur de bānito. qz bānum capitur pro exilio. vnde etu-
les dicuntur banniti illi quibus ius propriū illius ciuitatis
non patrocinať. et sunt extra protectionē cōmunis. vt. §.
de statu. et consue. contra liber. ecc. tol. §. item nulla pote-
stas. Et no. per Ly. in. l. i. C. de na. liber. Et de talibus
loquitur iste ter. qui tales banniti non possunt impune offē-
di nisi ēt essent diffidati fm Bal. ar. corum que. h nota.
Et est ratio qz tunc censentur quasi hostes: et ciuitas vide-
tur eis bellum indidisse. ff. de capi. diminu. l. amissione. §.
qui deficiunt. et per Ly. C. de accusati. l. reos. et d:3 talibus
non loquitur auten. gazaros. C. de hereticis. et de his
speciebus bannitorum vide plene per Bald. in. l. si pene
ff. de condi. indebi. vbi predicta enumerauit et per Bar-
to. in suo tractatu qui sint rebelles super verbo rebellañ.

Ad hec. Casus. Licet vasallus multo tempore non
seruiuerit domino suo: non propterea per-
dit feudum sed ista regula fallit in casibus scilicet quan-
do vasallus expresse recusauit velle seruire. vel cum do-
minus sibi denunciauit et ipse fuit in mora vel teneretur
certo tempore ad certum et limitatum seruitium. vel eti-
am quando vasallus scinit dominum obsideri vel ei peri-
culum mortis imminere. et cum potuit non iuuit ipsum.
Et ista omnia relinquuntur in arbitrio iudicis qui varie
et causis et personis indicabit. hoc dicit. Et pro introdu-
ctione et noticia huius littere. vide quod dixi supra titu-
ij. in. c. l:3. ¶ Nota qz in feudo recto tempus suo natu-
rali cursu non interpellat vasallum ad prestaionem ser-
uitiorum. sed requiritur. interpellatio hominis vt hic et
in. c. si vasallus. §. si de feudo fuerit controuersia et in. c.
finali. an ille qui interfecit fratrem domini. Sed si feu-
dum erat conditionatum. vt quia prestabat seruiciuz cer-
tuz. de capita. qui cu. vendi. c. si. Et tunc si haberet diem
certū limitatū puta tps decē di: rñ certe interpellatus es
absqz alia monitione hominis. l. magnā. C. de cōtrabē.
et cōmittē. stipu. l. ii. C. de iure empbi. et hic in ver. nisi.
dixi super ter. nec tunc haberet aliquid plus de tpe. qz po-
tuit puidere. aut non est expressum certū tps sed tacitum

puta cū fuerit requisitus. et tunc post illud datur cōgruus
tēps arbitrio iudicis qz nō potuit illud puidere vt hic fm
Bal. et statim dicā. nā vbi dies nō ē statuta nō cogit se of
ferre. l. ii. quorū legatorū et hic i isto ter. cū si. Itē limita
et alio modo v3 nisi interpellatio legalis aliud dispoeret
qz tunc nō requireret interpellatio hois vt i isto ter. et not.
glo. i. l. emili. ff. de minori. No. qz postquā vasallus iter
pellat⁹ ē ab hoie vel a lege adhuc h3 tēps cōgruum arbi
trio iudicis declarandū. l. qz dicimus. ff. d. solu. et l. pmissor.
ff. de consti. pecu. et in hoc ter. qui prestat ar. h3 Bal.
ad contractus qui quotidie fiunt inter ciuitates confede
randas que sibi vicisim promittunt auxilium de quibus
confederationibus concordat ter. ibi. Bald. in. c. i. s. de
no. fide. for. ibi dicit. vide per Bar. ff. de collegiis illici. l.
fi. et in tractatu qui sint rebelles et per Bald. super ru. C.
pro socio. **¶** No. qd interpellatio legalis non artat vasal
lum nisi a tpe sciē vt hic. i. d. c. l3. quod intelligas nisi sua
ignorantia esset crassa et supina. quia tunc nihilominus
puniret p scia vt dicit. s. si de feu. sue. contro. in. c. si vas.
feudū. nā ad inducēdū delictū erigit scia vel saltē ignorā
tia iexcusabilis vt. l. si. ff. de decretis ab ordi. faciē. et dicit
i. c. vas. feudū. s. si de feu. sue. cōtro. **¶** No. qz impossibili
tas non artat vasallum ad seruitiorū pstationem de quo
dicit in. s. sed ē et alia. s. que fuit pri. cā. be. amit. et s. d. feu.
sine cul. nō amit. c. si. et s. qui. mo. feu. amit. ibi gl. **¶** No.
dñm debere nunciare vasallo si vult sibi seruitiū exhibe
re que nunciatio h3 magnos effect⁹ vt i. l. i. i. pri. ff. d. ope.
no. nuncia. et ff. pe. peti. heredi. l. item veniunt. s. petita3.
¶ No. regulam qz in dubiis d3 iudex esse magis pōpt⁹
ad absoluendū quā ad condemnandū. et ē rō qz i decisio
ne cāe dñt esse rei fauorabiliores vt. ff. de reg. in. l. fauo
rabiliores. l. arianus. ff. de actio. et obli. Secus at i ordia
tione quia in prin. cause magis fauemus actori in medio
cause piter vtriq3 vt. l. si quis intentioe ambigua. ff. de iu
di. et ibi per doc. et no. glo. in. c. cum ad sedes de resti. spo.
de quo plene per Di. i regula cum sint ptium de reg. iur
li. vi. Scias tamē qz sicut quādo pbationes essent bincl
de pares pōptiores debemus esse ad absoluendū vt hic
et ita in recipiendis pbationibus debemus magis fauere
ad absoluendum quā ad cōdemnandū. et si ista regula re
periretur fallere in snia codē modo falleret in probatiōi
bus vt ē ter. singularis fm Bal. in. l. antepenul. ff. d. ma
numis. h3 verū nisi in casibus exceptis. de quibus i. c. fi. ex
tra de re iudi. in. l. duobus cum. l. se. ff. eo.

Sed vasallus. Dominus ad quem feudum re
uertitur per defectum genera
tionis vasalli tenetur ad expensas meliorationis facte in
feudo sine sit circa fabricam sine sit circa seruitutem feu
do acquisitā aut eas patiatur auferri. b. d. et intellige fm
Bal. istū. s. procedere quando per generationē finitam
feudū h3 reuerti ad dominū. secus si reuertatur propter
culpam qz perdit meliorationē. ita Bal. hic per. l. ii. C. d.
iure empbi. Bal. i. l. fi. C. cōia de lega. Bal. i. c. i. s. siqs
de māso. qui ita declarat hūc ter. s. de cōtro. iusti. Imo.
in. l. cetera. s. marcellus. ff. de lega. i. hoc tenet Ja. ardi.
in sūma qui. mo. feu. amit. sub rubricella de superficie fa
cta a vasallo. adde q. j. et quod voluit Bal. in. l. i. ff. locati
l. i. rem. s. fi. ff. d. rei ven. l. i. C. de iure empbi. Bart. in
l. colonus in pri. ff. locati nisi ex pacto fuerit aliter actum
nam tunc standum est pacto Bar. i. l. inbem. s. sanc. C.
de sacrosan. ec. quod declara vt vult Bal. i. l. i. fundo. ff.
de rei vendi. et forte ē sicut dicim⁹ i epbiteota qz sicut re
petit sumptus necessario factos in re empbiteotica ita re
petet sumptus huiusmodi feudatari⁹ nec cōputabit hos
sumpt⁹ cū fructibus qz illos iure dñi fecit suos ita Bal.
et Ang. post glo. i. l. emptor. ff. de rei vendi. et j. subiciam.
¶ No. i feudo permissam esse retentionē pp expēsas me
liorationū in eo factas sine in faciendo de nouo sine i resi

ciendo sic dicite expense donec aut tollantur per facientē
aut soluantur per dominum qui interim agit ad feudum
et poterit per exceptionem doli repelli. et hoc etiā vult gl.
fi. hic posita i sui principio et i pluribus concor. quas alle
gat vsque ad ver. et quod dicit Hostiē. i. summa. s. fi. ver.
preterea illud. et ad hoc bene facit insti. de rerum diui. s.
ceterum cum ibi no. in glo. Est enim i electi. domini fm
Jaco. de bel. vel pati auferri vel soluere extimationem
vt hic dicitur i littera et no. in. l. sed et si quid i principio. ff.
de usufructibus. **¶** Nota quod determinatio huius. s.
habet locum et procedit si edificium fabricatum posset de
se stare absq3 feudo feudali vt quia potest ide amoueri et
relegari alibi seu refici fm And. de iser. vel etiā si non pos
set de se stare sicut est edificium de muro constructū d no
uo vel melioratuz. vel sicut est seruitus que de se stare nō
posset. vt. s. de iusti. de re. alie fac. s. e contrario. nam do
nec dominus soluat precū huius seruitutis acquisite me
liorationis non poterit vendicare quia agendo repellēt
per exceptionem doli vt dictum est. l3 aliqui voluerunt in
telligere qz totum feu. pertineat ad dominum refectioe
expensarum nō soluta. quod falsuz ē et hoc qd voluit iste
ter. ibidē dico et. et hoc sensit dicta gl. circa fi. i. d. ver. qz
dicit que ex predictis remanet expedita et declarata vsq3
ad fi. et sic retenta hac cōi opi. habetis hic casum qd non
semp procedit illud qz vltima opi. sit tenenda. qz hic vltia
opi. non tenetur. et est rō qz apparet eā nō bene fundatam
simile. j. codē. s. se. **¶** Quero cū glo. i. an iste ter. habeat
locū quādo vasallus fecit expensā modicā. et respōdet gl.
qz nō. quoniā solum d3 intelligi qñ fecit expensaz magnā
quā facere non tenebatur. et hoc voluit dicere ista glo. vt
q3 ad ver. nisi. quā declara per. l. vii. s. hactenus. ff. d. usu
fruc. quoniā vasallus hāc modicā expēfaz facere tenetur
i reficiendo. et i hac tā modica expēsa nil curat ptoz. l. oio
ff. de impen. qz postquā habuit emolumētū debet habere
onus. vt istitu. de legi. patro. tu. s. fi. Que at itelligit mo
dica expensa et que nō d3 restitui p ipsuz dñm potes colli
gere et. d. s. hacten⁹ cū ibi no. et i. l. eū. C. d. vsufr. **¶** Op.
cū. d. gl. i ver. nisi et. qz heredes vasalli nō possunt repete
re expēsam factā. vt pbat. i. l. iiii. s. nos generaliter. ff. de
ipensis. So. ibi loquit de expensa facta cā colligendorū
fructū que nō repetit. sed cōpensat cum fructibus vt ibi
Hic vero loquimur de expēsa ad ppetnā vtilitatē rei. nō
at cā colligendorū fructū. vt pbat i. d. s. nos. et in. l. fin.
eo. ti. et p h3 expedita est gl. vsq3 no. ad ver. sed qd l3 nō ita
clare locuta sit. **¶** Quero subsequēteri. d. ver. cū. d. gl. qd
si isti heredes vasalli nō habuerint extimationē de impē
sa facta i feudo. neq3 voluerūt amouere. i. extirpatre forte
hostiū fabricatū qz voluerūt facere de hoc questionē ita
qz dominus est ingressus possessionem feudi. et consequen
ter dicti hostiū fabricati postea qz idē dominus amouit et
reficit. i. extirpauit dictum hostium an dicti herede po
terint nunc vendicare dictā rē refiram idest extirpatam
hoc ē dictum hostiū amouit. et respondet glo. qd sic et alle
gat. l. h3 si qd i edificando in pri. ff. de vsufr. l. l. sed addes
s. fi. in quilius. ff. locati. **¶** Op. ab extra qz imo totū feudū
cū fabrica et oī expēsa pertineat ad dñz neq3 heredes ipsi
us vasalli possūt repetere talia melioramēta quoniā vas.
expensans in feudo sciebat vel scire debebat seu. redire
ad dominum. nec in hoc potuit p̄tendere ignorantiaz. l.
quisquis. C. de rescindē. vēdi. sciēter expēdēdo in re alie
na d3 p̄dere expēsam. insti. de rerum diui. s. ceterum id. et
in. s. cū at. So. fm And. d. isernia contraria loquuntur
in re proisus aliena. hic vero vtile dominium erat vasal.
argu. ff. d. rei vē. l. in fundo. et de vsufruct. l. cum. Et bec
fuit ratio quare in isto ter. opini. istorum sentientium con
trarium ē reprobata. Baldus hic querit. pone ecclesia
vendidit mihi domum iure proprio. arcam vero iu
re libellario finita est empbiteosis tempore. queritur
vtrum ecclesia teneatur vnum et duobus facere. vel pa

ti quod edificium tollat vel restituere oēs expēsas quas vti
liter feci. De hac questione Bal. i. autē. excipit. C. de bo
nis que libe. dicit hunc ter. seruari in emphiteosi etiā dā
ta ab ecclesia. Dicit tamen se consuluisse q̄ si ex refectione
melioramentorum ecclesia nimis lederetur quia esset im
potens ad satisfaciendum de melioramentis satis esset q̄
ecclesia prestaret quantum ex edificio dirrupto posset redi
gi. l. in fundo. ff. de rei vēdica. que est notabilis limitatio
ad ter. nostrū. Bal. in. c. i. §. si quis d̄ manso. s. de cōtro.
inuesti. videtur tenere indistincte et in quocunq; priuato
q̄ sufficit reficere extimationē edificii. i. quātū valerēt ru
dera ab edificio separata. per. d. l. in fundo. facit. l. si fini
ta. §. proinde. ff. de dam. infecto. vbi q̄ quis gessit utili
ter negociū alterius contemplatione sua propria et cā sui
cōmodi. non agit actione nego. gestorū. et sic expensum
ab hoc cum videat expensum vt in re sua totū non repeti
tur. sed satis est qd̄ pmittat tollere edificatū. vel soluatur
extimatio edificii dirrupti. l. sed an vltro. §. i. ff. de nego.
gestis. Si tamē esset tale melioramentū siue expēsa utilis
que nō posset abradi vt arborū plātatiōes que sunt terre
cōnere. nec licet illas euellere. vt i. l. diuortio. §. si fundus
ff. solu. ma. tūc daret p̄ talibus expēsis vel melioramētis
retentio. l. emptor. in prin. ibi gl. et Bal. ff. d̄ rei ven. vel
dabit actio negociorū gesto. cōtra dominū s̄m Bal. in
d. §. si quis d̄ manso. p. l. pōponius. ff. de neg. gest. Fulgo.
cōsuluit cū Bar. in. l. i. §. i. ff. de sup̄ficie. qui tenet q̄ pdit
emphiteota melioramenta p. l. ii. C. d̄ iure emphiteotico
que loquitur quando per culpam. vt supra dixi. Et ita de
clarat Bal. in. d. l. si. §. si. C. cōia de lega. et dixi. s. i prin.
huius. §. et Bal. hic nullā facit differentiā inter feudum
et emphiteosim. et iō hic recedit a modificatiōe quā dedit
in autē. excipit. et cōcludit precise hunc ter. seruādus siue
i feudo ecclesie siue in emphiteosi. nō ob. d. l. in fundo. qz
respondet q̄ possessor ibi nō habebat cām ab agente vel
aliqua rōe iusta fecit expensas put hic rōe utilis dominū
et ita Ang. in. d. l. cetera. §. marcel. Ita Bald. i. l. ii. C. de
rei vendi. qui dicit ita cōsuetudie seruari. et ita t̄z ibi Bal.
in fi. col. Bal. in. l. si si quid i prin. ff. de usufruc. et i. d. l. ii.
C. de iure ēphi. fac. qd̄ no. Bal. i autē. qui rē i. ii. col. C.
de sacrosan. ec. Tamē fulgosius in. d. cōsi. suo dicit diffe
rentiam esse inter feudū et emphiteosim qz in emphiteosi
grauat ecclesia q̄ et succedant femine descendētes. secus
in feudo releuatur ergo q̄ ad ecclesiaz reuertat et quo ad
melioramenta. l. eum qui in prin. ff. de iureiurā. et etiā em
phiteosis proprie datur vt melioramenta faciat. §. adeo
institu. locati non ita principaliter feudū. sed datur vt ser
uiat hanc rationem sensit Bar. i. l. colonus in prin. ff. lo
cati. et idem fulgosius dicit q̄ totus mundus ita practicat.
et dicit q̄ iste ter. hic finitur lex. nō loquatur in ecclesia. s̄
fulgosius male considerauit. nam iste ter. generalē cōsue
tudinē refert ergo comprehendet et ecclesias vt dixi i p̄
ludiis huius cōmenti maxime cum iste ter. fundet in equi
tate naturali. ne ecclesia locupletet cū aliena iactura. Fa
ciunt que vidimus in. c. i. §. inde pōt supra de ali. feud. ibi
ecclesia. n. cultriv. De consilio fulgosii non est appzime
magna vis. cū tot doctores solēnes teneant cōtrariū et iei
pit illō s̄siliū. Prior facti Thomasi. et ita itelligo. Spe.
in ti. de locato. §. nunc aliqua ver. r̄iii. in alio in pposita
questione differunt Bar. et Bal. nā Bart. in. d. l. i. §. i.
ff. de sup̄ficie. q̄ in terminis propositis nō valet pactū q̄
sup̄ficiē hēas iure pprio areā iure libellario sed d̄z intelli
gi vt sis ēphi. et sic sup̄ficiē hēas iure pprio. i. utilis domi
niū Bal. i. d. autē. etc p̄t dicit se cōsuluisse s̄riū p. l. ii. C.
de iure ēphi. sicut p̄t cōsortes diuidere turrim a prio so
lario. s̄ sit tua. ita et q̄ est supra areā p̄t i pprietatē cōcedi.
sicut et possuz vendere a prio solario. s̄ ita Bal. i. l. ii. i. ii.
col. C. d̄ iure emphi. i. l. si dom. §. si. ff. d̄ leg. i. l. iii. et ibi
Pan. de ca. ff. de seruituti. et ita Bal. in. c. i. §. si qd̄ d̄ mā
so. s̄ d̄ cōtro. inuest. p. l. si. §. pe. ver. sicut is quoq; ff. que i
fraudē credi. et dicit eē magnā utilitatē nā finito feudo si

ue libello licitū erit heredi feudatariū vel libellariū elena
re edificium nisi dñs vellz reficere extimationē allegat hūc
ter. imo et an finitū dū tñ legē nō offēdat. d. §. marcellus
et no. i. l. ii. C. de rei vē. puta qz vrbis dispect. deformare
licitū ē feudatario vel libellario tollere edificatū s̄z itelle
ctū. Bar. dū vult q̄ vtrūq; v̄ habere iure utilis dñi de
sup̄ficie huiusmodi dicēdus videt idē q̄ de melioramētis
factis in re emphiteotica. Et iō hic effectus siue magna
utilitas pendet ex proxime dictis.

His consequenter. Ita ardiso. et Bal. et cōi
ter doc. hunc. §. intelli
gunt ad corticē vt sonat littera v̄z q̄ si vasallus moriatur
ante chalendas marci oēs fructus ipsius anni sint dñi.
Si vero moriatur post chalēdas marci vsq; ad augustū
tunc sint heredum vasalli. si vero moriatur post augustū
tunc oēs fructus sint dñi. et iste ē casus verus s̄z cos. q̄qd
alii dixerunt de quibus ter. tacite facit mentionē. Veruz
tamē idē ipse Bal. volēs assignare rōnez decidēdi p̄ cui
tanda abiur ditate huius decisionis dixit q̄ ita placuit cō
suetudini. Et subiungit q̄ hoc iō forte est qz post martiū
vasalli incipiunt tunc se parare ad bellū vel qz mundus in
cepit de martio. et tūc prio terra pdurit herbā virētē: sed
iste rōnes meo videre nihil cōcludūt iō videt istū. §. alio
mō debere itelligi s̄z And. de iser. vt incipere debeam. an
nos s̄m fructus futuros. qz seminare putare vites et cōi
ter facere alia que sunt necessaria ad fructus tunc futuri
āni incobāt i mēse septēbris hūta cōsideratiōe ad ipsaz idi
tionē que regulariter in dicto mēse incipit. vt dixit Spec. de
istru. edic. §. ii. ver. ceterū. Et iste talis ānus diuidit i du
as. qz pria ps dicti āni incipit a dicto mēse septēbris iclusi
ue. et durat p̄ sex mēses v̄z ad mēsez martii iclusiue. Secō
vero ps dicti āni durat p̄ alios sex mēses et incipit a mēse
mar ii iclusiue. et durat vsq; ad mēse augusti iclusiue mō
ergo i tali āno magistraliter incobato et biptito respectu
fructū nascitur ōz fit ista determinatio d̄ q̄ i isto. §. vt v̄z
si vasallus moriatur in pria parte dicti anni v̄z a mēse
septēbris vsq; ad mensem martii iclusiue tunc here
des vasalli nihil habeant. Sed ipse dominus habeat to
tum. Et hoc est rationabile quia adhuc superest aliame
diētas dicti anni que cedere debet lucro ipsius domini.
Sed quando vasallus moritur post martiū iam incoba
tum tunc ipsius vasalli heres debet habere omnes fru
ctus dicti anni. Et est ratio quia erat trāscursa plusq;az
medietas totius anni. et sic tot. ānus d̄z cedere lucro be
redū vasalli et nō dñi. nec obstabit iste ter. in verfi. si vero
post augustū et c. qz debet itelligi si vasallus moriat post
augustū q̄ heredes sui nihil hēbunt se ipedire pro anno
tunc subsequenti proxime futuro qui incipiet in mēse se
ptēbris proxie futuri. verūtāmē fructus anni iam incoba
ti habebit integros siue recolligant de dicto mēse augu
sti. siue postea sicut ē vinū oleū et c. q̄ oēs tales fruct. itel
ligunt d̄ dicto anno iā icobato. Et q̄ iste talis itellect. sit
verus et de mente hui. lre pbat̄ aperta rōne qz si vasallus
moriat icobato martio nō est aliqd̄ dubiū s̄m oēs qn ba
bebit fructus futuri augusti. vt i isto ter. et sic heredes va
salli habebūt fructus nascituros a tpe mortis vasalli v̄z
qz ad septēbrē. Si vero moriat tpe septēbris post augu
stū. et sic i ipsa videmia nō deberet ipsaz habere et si iā cēt
collecta q̄ absurdū esset. et q̄ ipsi heredes ipsā videmias
nō debeāt h̄c n̄ v̄z et rōnabile imo s̄ mētē hui. lre. vt. s̄.
dictū ē. et surgeret maria iqtas. vt si toto āno coluisset vi
neā vel oliuetū q̄ heres suus priuaret ea. Idcirco dicen
dū et itelligendū ē q̄ ipsi heredes hēant oēs fruct. dicti
anni iam icobati s̄z nullo mō debeat se ipedire de anno fu
turo etiā si vasallus mortuus sit post mēsez augusti. et ita
itelligit̄ dicit. s̄. si vero et c. qd̄ patet. qz dicit q̄ tūc oēs fru
ctus āni incipiet dominus et c. nam nō pōt verificari ter. in
anno iā icobato qz i dicto anno iā erat recollectū frumē
tū et alia blada p̄ ipsū vasallū. v̄n pōt dici q̄ dñs habeat
omnes fructus. et sic necessarium ē extēdere dictū ter. ad

annus qui tunc incobabit non at ad annum iam incoba-
tum qz tunc bz finire post dictos fructus re collectos. naz
fructus intelliguntur fieri tpe quo colliguntur. ff. so. ma.
l. diuortio. §. non solum. **C**asus: Si feudū deuoluatur ad
dñm per mortem vasalli a mense septēbris inclusive vsqz
ad principiū martii sequentis oēs fructus illius āni erūt
dñi: si post principiū martii vsqz ad h. āni. tunc spectabūt
ad heredes vasalli dñm ad annū sequentē futurū i ali
quose non extendant cū dñs omnes fructus dicti āni fu-
turi percipere debeat. b. d. **C**no. ānū incipere in mense
septēbris respectu fructū futurorum colligendorum
7 est rō qz tunc boies regulariter incipiunt seminare. nō
āt d' āno q' incipit a natiuitate xpi. nā āni variis modis inci-
piunt. incipiebāt aliq' ānū in calendis aprilis. vt no. glo. in
l. p. hāc. C. de aduo. diuer. iudi. nos vero a natiuitate dñi
nostri iesu xpi. qdā ab incarnatiōe. 7 de his plene no. gl.
sup. ru. C. de indictio. li. 7. Sed quātū ad propositū nostrū
p' dicit q' duplex ē ānus: vnus. l. legalis qui ē. c. cclxv. di.
l. cum heredes. §. stichus de statulibe. 7. l. ita vulnerat^o
ad. l. acquil. Et hoc mō loquendo quicquid ē actus intra
bos. c. cclxv. dies pōt dici factū hoc āno. 7 pōt incipere talis
ānus quicunqz. 7 de isto tali intelligitur iste tex. sed alius
est ānus qui appellatur ānus cōis 7 vulgaris qui deno-
minatur fm nos a natiuitate dñi nostri iesu xpi. 7 d' isto
non loquitur iste. §. facit qd' dixit Bar. in. l. libelloz. ff.
de accu. 7 in. l. i. §. annū. ff. de itinere actuz priuato. nam
annus incipit fm varios tractatus. Si. n. ex forma statu-
ti cognoscatur de maleficio vsqz ad ānū incipiet annus a
die commissi maleficii. Item si conduco aliquā rē per annū
iste annus a die conductionis facte 7 sic de similibus. vn-
de nō habemus respectum tunc ad annū cōis sed ad an-
nū legalez ad quē tex. se rettulit. Et hoc bene pbatur in
d. §. stichus. 7 ibi ē p' Bar. Et ad predicta vide Archi. i.
c. si pp' tua de rescrip. li. vi. vbi tractat de multiplici specie
annoz. **C**no. fm glo. i. hic positā ex isto tex. laudabilē
diuisionē fructū fiendam inter dñm 7 heredes vasalli
mortui que menti mādanda ē cum quotidie de facto oc-
currat. Sed est aduertendū q' fm diuersos tractatus i iu-
re reperiuntur varie 7 diuerse fructū diuisiones. nam in
casu nostro vides qualiter vasallus moriens transmittit
ad heredes suos nedū collectos sed et exntes si moriatur
post calē. martii: i fructuario at aliter obseruatur quia
nō transmittit nisi perceptos fructus quocūqz tpe moria-
tur. l. defuncta. ff. de usufruc. 7. ff. de rerū diu. l. is vero
ad quē. Similiter est 7 alia obseruancia circa dictaz diui-
sionē fructū inter maritū 7 vxorez seu heredes suos qz
diuiduntur pro rata t'p'is quo maritus sustinuit onera
matri monii. vt. l. diuortio. ff. so. ma. 7 no. de hoc plene p'
glo. C. de rei vxo. actio. in. §. sed nouissimuz. 7 hoc voluit
tota ista glo. i. Sed cur taz varie iura nra processerunt cir-
ca huiusmodi diuisiones: respondeo qz feudatarius ha-
bet plus iuris ac pingui^o ius in rem quam fructuarius
vt no. gl. ff. arborum furtim cesarum. l. cedere. §. i. nā va-
sallus bz vtile dominium vt. i. de contro. i. pter do. vas. 7
alium. c. i. §. de inuesti. de re ali. fac. §. e contrario. fructua-
rius vero nō bz nisi naturalem possessionē. vt. ff. de acq.
possi. l. naturaliter. 7. ff. de acqui. rerū do. l. acqui. §. si. itē
qz ius vtendi 7 fruendi non transmittitur ad heredes vt
institu. de usufruc. Sed ius vasalli sic vt. §. in qui. ca.
feu. amit. §. in post. Unū tñ tene mēti qd' si colonus vult
vēdere fructus bz potius dño qz alteri vēdere ita Bar.
in. l. i. in fi. C. de metallariis. li. xi. iō idē putarē in vasallo
vel berede vasalli nam illā. l. doc. extendunt ad colonum
quare nō ita i feudatario. cū Bart. trāsit l. u. l. i. ff. so.
ma. 7. l. locatē ferro. §. eā rē. ff. de publicāis. **C**op. cum
gl. ii. q' imo ista opi. hic reprobata sit vera vistoruz qui
dicebant quocūqz tpe vasallus moriatur q' fructus sint
dñi. qz d' hac opi. videtur casus i. l. berēm^o. ff. d' vsur. 7 in
d. §. is at insti. de rerū diu. So. dicas q' h' glo. nō soluat

q' h' loquitur i eo q' bz ius in re ibi vero loquit' i aliis casu-
bus non similibus vt. §. satis plene dixi assignando rōnē
diuersitatis. **C**uero ab extra qd' de pensionibus si feu-
datarius locauerat feudū an habeat locū dispositio hui^o
§. 7 dicit Bal. q' cū loco fructuz succedat vt. d. l. defuncta
facit. ff. de vsu. l. pēsiōes. l. i. C. de āno. ciuil. li. xi. faciūt
que videbimus in. c. i. i. an agna. vel filius 7 de pet. pbe.
l. mercedes. idē erit dicendū qd' in fructibus Bar. in. l.
fi. ff. de iure fisci. Bal. in. c. cū. d. i. ii. col. de consti. q' ad-
mittit An. de iser. qñ in fi. anni soluūtur vt regulariter fie-
ri bz nisi aliud cōuēiat vt no. C. locati. l. iii. secus at si quo-
libet mense solueret pēsiō vel p' certo tpe fm cōsuetudies
vel statuta deberet solui qz tūc si vasallus moriat' elapso
iā tpe. quod bz solui tunc beredes haberent qz iā cessit 7 ve-
nit dies quo potuit illā petere p. l. cedere die. ff. de ver. si.
ita Bal. in. c. que i ecclesiarū in. vii. col. de cōstitutō. alias
fit dñi qz nec cessit nec venit dies. De qua materia dic vt
p' l. i. in. l. ii. 7 i. l. edē. C. locati. 7 p' Bar. ff. de stip. seruoz.
l. seru^o cōis. §. si. 7. ff. de magi. cōuenie. l. i. 7 i Spec. de lo-
ca. §. postqz ver. h' querit' facit qd' dixi. §. ti. proxi. §. si ve-
ro pacis. **C**uero an distinctio hui^o. §. seruet' i fructib^o
naturalibus 7 nō industrialibus. 7 dicit And. de iser. q'
non sed debeat i illis obseruari sicut i usufructuario dicit
in. d. §. is vero ad quē insti. de rerū diu. Qui at dicunt
fructus naturales 7 q' industriales vide p' Bal. i. l. ancille
C. d' furtis 7 in. d. l. p' onerib^o. C. de iure do. 7 in. l. i. C. de
vsur. 7 fructu lega. de qbus p' glo. i. l. si is q' nauē. ff. de rei
ven. i. c. grauis d' resti. spoli. **C**uero qd' si val. decedat
ante mortū. ita qd' feudū cū fructib^o reuertat' ad dñm. Sz
tñ ipse val. iā fecerat expēsas pro dictis fructibus an he-
redes sui possint deducere dictā expēsas 7 rebere. 7 An.
de iser. sentit q' sic p. l. fructus. ff. so. ma. 7. ff. familie her.
l. fundus de quo plene per Bal. i. l. fruct^o. 7 in. l. i. C. de
fur. 7 p' cano. extra de rest. spo. c. grauis 7 i Spe. de expē-
sis. §. i. ver. expēse. **C**uero qd' in vasallo camere vel cane-
ne si moriat' qliter diuidatur fructus āni dic vt dixi. §. de
feu. cogni. c. i. in notabilib^o An q' cōcedit fundū i feuduz
videat cōcedere fruct^o pēdētes dic vt sic p. l. si. §. pe. ff. q' in
frau. credi. 7 ita 7 Bal. i. l. i. ff. de rerū di. i. q. ix. Bal. in
d. c. q' ecclesiaruz 7 in. l. defuncta. §. i. ff. de usufru.

Cōtra omnes. Vasallus tenetur adiu-
uare dñm suuz cōtra oēs
et de sanguine suo excepto alio domino antiquiore vt i h'
tex. 7 se ipso vasallo vt in glo. i. 7 i peratore vt in glo. fi.
hic dicta cum glo. **C**no. casum in quo val. magis ē ob-
ligatus domino suo quam patri vel fratri quod videtur
esse contra naturalem rationem vt in autē. de nup. §. h' qd'
sancitum. 7 in. l. ii. ff. de iusti. 7 iure. secus in cōfederatis
quia vnus cōfederatorum non tenetur iuuare alium cō-
federatum contra patrem vel coniunctum etiam cogna-
tione spiritali videbitis in. c. i. §. conuenticulas. j. d' pa-
ce inra. firma te. sed hoc ideo est hic. quia licet iste vasal-
lus sit obligatus patri vt filius vinculo naturali est tamē
obligatus domino vinculo iuramenti vt no. glo. xii. q. fi.
c. de forma. quod vinculum iuramenti est fortius qd' p'
in. d. l. ii. vbi p'ponit religionē. facit. l. postliminiū. §. fili-
us in rōne sui. ff. de capti. facit qd' no. Posti. l. c. graue de
exces. pl. 7 no. eē casum q' nō bētur rō effectus. l. sanguis
cū vasall^o teneat' iuuare dñm. Primo 7 impatore. Secū-
do 7 priorē dñm 7 hic est casus p' illa qōne qz si vasallus
vidit dñm inualuz ex vna pte 7 ptes ex alia 7 vterqz est i
mortis piculo nisi iuuet. nec iuuare pōt nisi vnum ex eis.
quē iuuabit ptes an dñm certe vasallus tenet' iuuare dñm
p' istū tex. 7 glo. in. c. de forma. xxi. q. v. in h' rōne possit ar-
gui qz duo vincula vincūt vnū autē. ita q' C. cōia de lega.
h' filius tenet' p'ri duplici vinculo. vno nāli qz ab eo p'gei-
tus: alio ciuili. qz sub eius p'ate: sed vasallus nō tenetur
do nisi vnico vinculo ciuili. d. c. de forma igitur etcete-
ra 7 pro eadem sententia facit quod notat Postien. in. c.

grauē de exceſ. p.ela. q. plus aſtringunt patribus ſpūali-
bus q̄ carnalibus. **C** Nota q̄ vaſallus nō ligius in pſo-
na vltimi dñi nō tenet ip̄m adiuuare q̄ dñm antiquiore.
Et eſt rō q̄ q̄ prior tpe potior d̄ eſſe in iure. vt. ff. q̄ potio.
in pigno. habeat. l. qui potior. 2 glo. ſi. hic poſita in ſi. naz
pſona prioris dñi ſemp excipi d̄. vt in glo. Dicit h̄ Bal.
q̄ tñ ſi ſm dñm celauerit tenet ei ad intereſſe. vt. ff. d̄ acti.
emp. l. i. in ſi. 7. ff. de pigno. acti. l. i. §. ſi. 7. ideo vaſ. cuſ iu-
rat fidelitatē d̄ noiatim excipe ius prioris dñi vel ſaltes
adiicere ſaluo iure alterius dñi cui eſſem obligatus. arg.
ff. de manu. teſta. l. ſi quis locuples. Et hec maxie vera ſūt
in feudo ligio q̄ v̄ aſſerere ſe nullū aliū dñm h̄c. vt d̄
xi in preludijs huius opis. Quare aut̄ appellet vaſ. ligi-
us. 7. quis ſit vide gl. in cle. paſtoralis. d̄ re iud. 7. i. Spe.
de feudis. §. ij. in. i. col. **C** Nota q̄ d̄s pōt eſſe vaſ. ligius
vnius 7. vaſallus alterius. vt hic. qm̄ h̄ iſte vaſ. ſit ligatus
ſc̄do tñ non adeo vt ſit ligius v̄ vt legalitatez ſibi poſia de-
beat: q̄ legalitas prioris domini ſemp intelligit̄ excepta
vt. §. dixi. Nā poteſt quis eſſe hō non ligius duoz̄ pro di-
uerſis feudis. vt eſt de ſupplen. negli. prelato. in. c. gr̄adi.
7. 7. Spec. in ti. de feudis. §. ij. ver. xij. non aut̄ ligius duo-
rum. vt idē Spe. ibidē dixit. Et de his 7. ſimilibus q̄oni-
bus vide ibidē in pluribus vcr. **C** Quero cum glo. i. q̄
iſte rex. dicit q̄ vaſ. tenet iuuare dñm: an ip̄m teneatur iu-
uare q̄ ſeip̄m ſi habeat guerrā cum dicto dño. Et iſta glo.
notabiliter arguit ad partes pluribus rōnibus quas re-
cita vt in ea. Et tandē determinat q̄ nō duab̄ potiffimis
rōnibus v̄. primo q̄ in ſuo generali ſacrō. quod preſtat
ipſe vaſ. dño ſuo de adiuuando cū q̄ oēs vt hic intelligit̄
de alijs perſonis 7. nō de ſeipſo. q̄ perſona iurātis gn̄ali-
ter intelligit̄ exceptuata. vt. ff. cōia predio. l. quid. l. i. qui-
ſitioni. C. de ſolu. c. mulieri. de iure iur. Sc̄do q̄ aut dñs
h̄ ſecum guerrā iuſtā aut iniuſtam. p̄ caſu eſt neceſſe dice-
re q̄ ſit ex culpa ipſius vaſ. 7. per q̄n̄ s̄ debeat amittere feu-
duz̄ pp̄ eius culpā. vnde non erit opus diſputare. vtrū te-
neat ip̄m dñm adiuuare q̄ ſe cum illa diſputatio ad nihil
aliud tendat niſi ad cognitionē an ipſe vaſ. debeat p̄ua-
ri feudo vel non. Nā certi ſumus q̄ d̄s p̄uari feudo pp̄
culpam q̄ vaſ. dño iniuſticiam facit. c. i. §. itez qui dño. §.
que fuit pri. cā bene. amit. an teneat iuuare vel non q̄n̄ do-
minus h̄ guerrā ſecum iuſtā. Si vero habeat guerrā in-
iuſtam. 7. adhuc claz̄ eſt q̄ vaſ. non tenet ip̄m adiuuare:
ſ; ipſe dñs d̄s p̄uari p̄rietate pp̄ culpā ſuā. vt. §. ti. ij. c.
dño cōmittente. Et hoc voluit tota iſta glo. v̄ ad ſi. que
optime loquit̄ 7. eā ſequunt̄ oēs doc. 7. eam t̄z glo. in. d. c. d̄
forma. xij. q. ſi. 7. glo. in. c. petitiō ē de iure iurā. 7. ibi bo-
nus tex. q̄ ſi caſus huius q̄onis. facit glo. i. de p̄bi. feu.
alie. p̄ Sede. §. ſi. 7. de alie. feu. pater. c. ſi. §. qui. mo. feu.
amit. in prin. Bal. hic aſſignat rōnem. Nam vaſ. non te-
netur adiuuare dñm q̄ ſeip̄m q̄ nec dominus tenet ad-
iuuare vaſallum q̄ ſe q̄ ſi inuicē tenerentur q̄ ſeipſos nul-
la eēt obligatio. l. ab oibus. §. ſi a ticio. ff. de leg. i. 7. Spe.
ti. de feudis. §. ij. ver. xij. **C** Quid aut̄ ſi vaſ. debebat dño
ſuo in oī guerra vnū militem an ſi vaſ. habeat guerrā cuſ
dño teneatur ſibi dare dictū militez: vide de hac q̄one ple-
ne p̄ Bal. in. l. i. ff. de rex. diu. in. xxij. q. vbi poſt allega-
ta ad partes v̄ reſidere in hac ſnia: v̄ q̄d̄ aut dicta guer-
ra natiſ a feu. 7. tunc remittit ſe ad. l. v̄ditores de r̄b. ob.
nam vbi p̄batur q̄ de cōtrouerſia ſuimet tenent̄ ex quo
ipſemet vaſ. circa feudū cauſat̄ p̄trouerſia. vel poſſumus
in hoc mēbro dicere vt dictum eſt p̄ime ſuper glo. q̄ fru-
ſtra de hoc querit̄. Si vero guerra non p̄ernit feudū tūc
non v̄ promiſiſſe q̄ ſeip̄m. l. ſi peculius. §. ſicut. ff. de pecu.
lega. C. de ſolu. l. in quiſitiōi. nec q̄ alios de ſanguine ſuo
quoz̄ poteſt iniurias propulſare. ff. de iniur. l. lex. corne-
lia in prin. Nec q̄ patriā que eſt q̄ ſi pſona maior. **C** Quid
ſi ipſe vaſallus habeat guerram iuſtas. vtrum dñs ſuus
ipſum teneatur adiuuare contra oēm hoīem 7. patrem 7.
filios 7. fratres. Et reſpōdet glo. iſta notabiliter q̄ ſic per

tex. §. de forma fide. in ſi. 7. per. c. dño cōmittēte. §. allega-
tum. 7. i. qualiter do. pp̄rie. priue. c. i. Et hoc voluit glo.
v̄ ſq̄ in ſi. que cōiter per oēs ſcribentes tenet. 7. not. deter-
minationem factam 7. terribilē aduerſus dños qui adiu-
uare debēt vaſallos ſuos. et aduerſus patrem frat̄ 7. fili-
os. 7. ſi nō faciūt p̄riuat̄ p̄rietate. 7. hec p̄rietas ſolū
dabitur cū vtili dominio peride ac ſi diceremus q̄ p̄rie-
tas ſolidatur cū vſufructu. **C** Quero cum glo. ſi. an quā-
do vaſallus iurat fidelitatem vltimo dño debeat excipe
primum. 7. r̄idet gl. q̄ ſic: ſicut dicimus de ip̄eratore qui
ſemper noiatim d̄s excipi. vt. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede.
7. eſt equum q̄ ille qui ſit prior in tpe ſit potior in iure. vt
§. dixi 7. hoc voluit tota iſta glo. que optime loquitur hoc
idem firmavit glo. in. d. c. i. de noua fide. ſoz. ex qua nota
q̄ ſicut in inueſtituris 7. iuramētis fidelitatz imperator
deberet excipi. ita 7. dñi antiquiores vt eſt tex. ſm vnum
intellectum in. d. c. i. de no. fide. ſoz. Ibi excepto impera-
toze vel rege r̄c. 7. iſta talis exceptio prioris domini d̄ no-
minatim fieri ar. p̄dictoz̄ vel ſaltem addici d̄ iſta clau-
ſula: ſaluo iure prioris domini cui eſſez obligatus ſm gl.
facit. l. ſi quis locuples. ff. de manumif. teſta. 7. quod dixit
Ly. in. l. ij. C. d̄ condi. infer. 7. ſi celaret teneretur ad inter-
eſſe ſm Bal. in. l. i. in ſi. ff. d̄ pigno. actio. Scias inſuper
q̄ ſicut imperator excipit̄ ita etiam perſona 7. auctoritas
pape intelligitur ſemper excepta vt in. c. venientes extra
de iure iur. an. q̄ intelligas etiā tacite dato q̄ non excipia-
tur expreſſe. vt not. glo. in. c. conſtitutis extra de reſcript.
Idem intelligas de rege in regno ſuo per vaſallos baro-
num vt t̄z Spec. in ti. de feu. §. ij. ver. xv. **C** Quero ab ex-
tra q̄n̄ ipſe vaſallus iurat fidelitatem an debeat excipere
perſonam ſuam. Dic q̄ non vt t̄z glo. in. d. §. ſi. j. de p̄bi.
feu. alie. per Federi. facit q̄d̄ dixi. §. in. i. q̄one. **C** Quero
an vnus homo ligius poſſit ſe conſtituere hoīem non li-
gium 7. vaſallū alterius inuito vel ignorate primo d̄ o. et
Spec. mouet q̄onem in. d. §. ij. ver. xij. 7. poſt multa arg.
determinat q̄ ſi ſubest cā prohibitionis vt q̄ vult facere
homagium inimico prioris domini 7. tunc nō poſſet arg.
extra de accuſa. c. repellant̄ alias ſecus ar. ff. de inoffi. te-
ſta. l. i. in ſi. **C** Quero quid ſi vaſal. ignorat quis ſit anti-
quior dñs q̄ feuda ſua inceperunt ab antecelſoribus. et
iam eſt longū tps 7. dubitatur cui primo in iure homagū
teneatur Spec. in dicto loco ver. xij. inclināt q̄ de equita-
te poterit gratificari cui p̄ſonaliter ſeruiat 7. alteri p̄ ſub-
ſtituti. ff. de reliqi. 7. ſump. funez. l. ſi. de qua materia ple-
nius vide per Bar. 7. Jaco. ardi. in ſūma qui. mo. feu.
amit. ſub rubricella vbi ſunt plures dñi qui auxilio indi-
gent. **C** Quero an vaſallus teneat̄ adiuuare priorē do-
minum q̄ poſteriorē dic q̄ ſic ſm Ja. ard. in ti. qui. mo.
feu. amit. ſub rubricella. 7. excuſatur ſi vult q̄ cuſ adiuuet
q̄ antiquiore 7. p̄bat per tex. in. §. illud. i. de p̄bi. feu.
alie. per Sede. 7. ar. ff. locati. l. in operis de quo per Bal.
in. l. i. §. non autem. C. de cadu. tol. **C** Quero an vaſallus
vigore inramenti ſui generalis teneatur adiuuare dñm
ſuum contra patriam proprias. 7. dic quod non: q̄ quem-
admodum excipitur imperator 7. ciuitas 7. patria vt di-
xi in. d. c. i. de no. fidelitatis forma.

C De filijs natis ex m̄rimonio ad moꝝganicā cōtrato.

C Continuari poſſet h̄ ru. ad precedētes hoc ordine. q̄
controuerſie poſſent oziri inter partes ratione ipſoz̄ feu-
dorum ſm occurrētiam caſuum cum in preſenti materia
auctor iam plura tractauit in ti. ſi de feu. ſue. contro. v̄ in
c. mulier. 7. in. c. filij. nunc vero volens generalem doctri-
nam tradere. in hac materia idcirco ſubiunxit h̄ iſt̄z
bricam de filijs natis ex matri. ad moꝝga. contra. 7. hoc nō
bene 7. eleganter facit q̄ non eſt nouum vt quibusd̄ ſpe-
cialiter enumeratis ſubiiciat̄ clauſula generalis vt. l. ſer-
uus. §. inquit lex. ff. ad l. acqul.

Vidam. Pro euidencia p̄mitte quia tale matrimonium appellatur de mor ganica contractum. Item ⁊ subsequēter. quia ap pellatur contractum lege soluta: p̄mitte subsequēter q̄ d̄ terminatio huius. c. continet maritiam iniusticiam. ⁊ iō intelligendum est istud. c. vt habeat solum locum in ciui tate mediolani vbi vigeat talis consuetudo vel alibi vbi dicta consuetudo vigeret non autem est determinatio ge neralis ad alia loca vbi dicta consuetudo non vigeat ⁊ iō ista talis consuetudo de qua hic fit mentio seu determina tio non est trahenda ad alia loca p̄cut similit̄ declarati in. c. mulier ⁊ in. c. filii. s. si de feu. sue. contro. Nobilis ex nobili muliere suscepti filios. ea mortua accepit aliam mulierem cum pacto q̄ nec ea nec filii ex ea de bonis suis aliquid habeant. decessit postea superstitibus filiis vtriusq̄ q̄ matrimonii: certe filii nati ex h̄ sc̄do matrimonio nō suc cedunt patri nec fratribus in bonis propriis extantibus filiis primi matrimonii alias bene succedunt eis non extā tibus. sed in feudo nullo casu succedere possunt In ter. ibi proprietatem idest in bonis propriis ⁊ allodialibus. se cus in feudibus quoniam in feudibus nullatenus suc cedunt siue extantibus filiis primi matrimonii siue non ⁊ est notandum q̄ h̄. c. est contra ius cōmune ⁊ continet ma gniam iniquitatem vt in autē. de nup. s. illud ⁊. l. si. ⁊. l. pa ctum. C. de pac. s̄m Jaco. ⁊ Bald. ⁊ est notandum quia istud. c. h̄ locus est in nō nobilibus. nisi sit consuetudo ge neralis loquens s̄m Bal. hic. **Itē nota ar. ad successio nē regni sicilie q̄ ex pacto defertur primogenito q̄ sc̄do ge nitus nō succedit ēt primogenito sine herede mortuo. q̄ de primogenito loquitur pactum non de secundogenito. ideo mortuo primogenito sine herede ad papaz deuolue tur ⁊ aperietur feudum. iō ifert Bal. ex h̄ ter. q̄ valet sta tutū excludens filias feminas extantibus agnatis l̄ sit ini quū. plus ⁊ difficilius sentit Bal. q̄ ista consuetudo exclu dit filiorū ēt a bonis allodialibus in totum valet ēt nō re seruato sibi aliquo in quo possint succedere q̄ videtur in primis non probari hic l̄ Bal. ita formet casus quinimo in ter. hic aliquid reseruabatur filiis secundi matrimonii. Item sc̄do videtur multum iniqua consuetudo nec est ve rissimile q̄ talis consuetudo approbaretur nisi aliquo da to filiis pro debito iure naturali filiis subsidio: nam cū cō suetudine vel statuto possit ius nature limitari ⁊ legitima non mirum si hic valet talis consuetudo ⁊ approbat s̄m q̄ i totum marime pacto parentum excludantur filii h̄ non credo voluisse hunc ter. quia esset iniquissimum approba re talem consuetudinem. Et ita videntur considerare do mini de rota i. decisi. nonis decisi. xviii. incipit. Item fuit dubitatum ⁊ in relatiōib⁹ positū. ⁊. c. cano. in. c. ratiuinius de testa. Jo. an. in regula indultum. de reg. iuris. Bald. quicquid ibi dixerit. Li. i. l. sancimus. C. de nup. Jac. de bel. i. autē. d̄ here. ⁊ falci. in prin. Jo. an. in addi. ad Spe. in rubrica de sac. ab intesta. Alberi. in statutis l. ii. parte q̄. ccciii. Bal. i. autētica nūc aut. ⁊. l. cū lege. C. de epi. ⁊ cleri. in. l. si. s̄. fin autē. C. de bonis que liberis. in. l. ius na turale. ff. de insti. ⁊ iure. in. l. lege. C. de here. insti. ⁊ in. l. si llium quē. C. familie herc. in. lvi. col. in. l. cūctos populos in. lvi. col. C. de sūma trini. ⁊ fide catholica l̄ forte secus in filia femina fauore publico vt bona conseruentur in fa milia. Ita potest saluari. Ang. in. l. p̄p. s̄. quoniam quar ta. ff. de inoffi. testa. Oldra. cōsi. cvj. incipit circa ius mu nicipale. ⁊ ponit idē Oldra. consilio. cccv. incipit factus talc: quidam noie. B. p̄ Bar. ⁊ Imo. in. l. ticio cētū. s̄. ti cio genero. ff. de condi. ⁊ demonstra. tamē tu cogita q̄ ne mo in hoc aduertit nisi q̄ And. bene format casus q̄ ali quid reseruabatur filiis sc̄cūdi m̄rimonij. ⁊ ita loquit̄ ter. noster. Non ob. c. mulier. s̄. si de feu. sue. contro. q̄ ibi ni bil dicit q̄ approbetur hec consuetudo. Sed dicit q̄ filij primi matrimonij sunt potiores. intelligo vt nō nascat̄ ini quitas in casibus a iure permissis. puta in bonis quesitis cā primi matrimonij. Non ob. c. si filij. s̄. si de feu. fuerit**

cōtro. vbi approbat consuetudinē huiusmodi quia fate or quō ad feuda. vel intelligo. d. c. mulier. ⁊. c. si filij s̄ cō suetudinē hic relatā q̄ filijs sc̄di matrimonij aliquid re seruatur. **Nota ter. ibi s̄m vsū mediolani q̄ ex his ver bis p̄ aperte q̄ istud. c. totū loquitur s̄m cōsuetudinē lo calem in ciuitate mediolani vnde alibi non debet seruari nec ad alia loca trahi vbi nō est talis cōsuetudo s̄m doc. vt. s̄. diri. Ista enim clausula hic in fine posita refert̄ ad totū casus istius. c. ar. l. i. ⁊ q̄ ibi p̄ Bal. C. de libe. p̄teri. ⁊ dicit Spe. de instru. edic. s̄. nuncvero ⁊ not. per Bar. in. l. talis scriptura. ff. de lega. i. h̄. i. c. ij. regis d̄ appel.**

De beneficio femine.

Continuatur hoc modo q̄ in plerisq̄ locis habita ē mentio de feudo femine. ideo subiicit̄ hec rubrica.

Femina. b. d. s̄m Bald. Filia matri sue in feudo femineo succedit

filij non extantibus s̄m Obert. ⁊ Girar. s̄m alios nō succedit nisi p̄ pactum hinc ē q̄ nec clericus suc cedit in beneficiū paternū ēt si habitū postposuerit idem in monacho qui etiam feudū ante quesitū perdit. **Ad q̄ in feudo materno succedunt masculi filij quibus defici entibus succedunt femine. ⁊ nō d̄ hic feudū paternū. sed maternū q̄ inspicienda est origo ⁊ principium s̄m Bal. **Ad. s̄m Jaco. ⁊ masculis extantibus q̄ hec ratio vide tur bona q̄ in feudo masculoz q̄ ex pacto trāsiti feminaz ⁊ tamen masculis extantibus non succedunt femine. c. i. s̄. episcopū vel abba. c. i. de eo qui sibi ⁊ heredibus suis prima opi. glo. magis placet vt de natura succes. feud. in prin. **Ad. q̄ in feudo femineo nō succedūt pariter fe mine cum masculis imo tacite subintelligit̄ q̄ extantibus masculis nō admittant̄ femine pp̄ naturā rei de qua agi tur. vt diri. s̄. de succes. feu. s̄. filia. **Ad. q̄ in feudo pa tris in quo p̄t succedere masculi ⁊ fe. q̄ intelligit̄ s̄m pre dictū ordinē vt in. d. c. de eo qui sibi vel heredi. suis. c. i. ita est dicēdū in feu. femi vt prius ordiati masculi admit tant̄ debine femine. **Ad. q̄ q̄ femina acquirit feudū intelligit̄ acq̄rere prius suis masculis descendentibus q̄ feminis l̄ illud feudū. sit maternū ad quod facit. c. i. s̄. d̄ natura succes. feudi. **Quero cum glo. pro intellectu hu ius littere an in feudo nouo q̄ h̄nt̄ iurium a matre i quo non est specialiter prouisum q̄ filie femine succedant sed simpliciter fuit concessum matri pro se ⁊ heredibus suis vtram filie femine succedant in dicto feudo mortua ma tre non extantibus filiis masculis. Et r̄idet glo. q̄ nō. ⁊ ē rō q̄ ad hoc vt in tali feudo femineo admittant̄ filie ē ne cesse q̄ specialiter in inuestitura dicatur q̄ ipsa mater acq̄ rebat pro se ⁊ filijs suis ēt feminis. Nam etiaz filij mascu li i tali feu. nō succedūt de rigore iuris q̄ illud feu. nō est paternū s̄ maternū. sed t̄n de omisso iuris rigore ipsi filij admittuntur a p̄tate rōnis de feudo paterno ad mater num vt. s̄. an maritus succe. vto. in be. c. i. ⁊ hanc opi. fir mat glo. provera reprobata opinione aliorum posita hic in prima pte huius ter. qui volebant q̄ etiam absq̄ sp̄ali pacto apposito in p̄dicta inuestitura filie admittant̄ ad di ctum feudum. ⁊ pro istis allegat glo. vt. s̄. c. proximo di citur. ⁊ hanc opi. glo. sequit̄ An. de l̄er. videlicet q̄ femi ne nunquam succedant in feudo sine speciali pacto ea po tissima rōe q̄ m̄ ip̄a acq̄rēdo simplr non p̄sumit̄ cogi tasse nisi illud q̄ cogitat lex que solū cogitat de masculo ⁊ non de femina vt. s̄. de alie. feu. s̄. ⁊ si clientulus. ⁊ idem sequit̄ Ja. ar. d̄zo. in sūma in ti. de succes. feu. sub rubricel la sc̄di. sed aliam opi. sequūtur cōiter omnes ceteri scribē tes vt. s̄. diri tanq̄ equozem. ⁊ suadet eundēs ratio q̄ cū a principio illud feudum habuit suam qualitatem femine am ⁊ fuit in esse producta debet per durare cum nullū ob staculū mediū reperiatur. ff. de lega. iii. l. pater verfi. ⁊. v. ⁊ q̄ natura priorialis n̄ v̄ alterata. l. si. ff. si ex nota. cau sa agat. Itē q̄ de hocv̄ casus. j. de na. suc. feu. c. i. in prin. immo ille ter. facit pro opi. glo. ⁊ Andree. ⁊ pro illa supra************

allegari. unde hanc partem teneatis de equitate l. de rigo-
re iuris et originis consuetudinis feudorum aliud posset di-
ci per ea que traduntur in. d. c. i. s. an mari. succe. vro. in
bene. sed de h. rigore non curo ut ibi et hic in glos. et tenet
Bal. ar. l. manumissiones. et ff. de iusti. et iure. et adduco
glo. que hanc partem videtur sequi. s. de succes. feu. in fi. ta-
men fateor quod si iste filius fuisset semel ad obstaculum quod p-
masculum fuisset exclusus quod si postea ille masculus moreretur
non tamen iste filius admitterentur ad dictum feudum quod semper
erunt exclusi ut probatur. s. episcopus vel abbas. c. i. s. quin. et. et ibi
dicitur secundum unum intellectum tamen reducere hoc in tantum ut
iniquum quod masculis cessantibus videtur equum quod postea femi-
na admittatur ut in. d. c. i. s. de eo qui sibi vel heredi. suis
et. c. i. s. quinetiam tenendo alios intellectus dicite quod nihil
facit ut ibi exposui. Sed retento isto intellectu non video
bonam responsionem ad ver. quod si id. nec quomodo bene adaptetur ad
istum intellectum ille ver. ad reliqua posita hic quod clericus vel
regularis neque acquirit feudum neque acquisitum retinet et si
velit deponere habitum dicite ut dicitur. s. qui. feu. da. pos. c.
i. s. et quod ubi ad saturitatem.

¶ Si vasallus feudo priuatur cui deferri debeat.

¶ Continuat hoc modo. sepe. s. dictum est cui applicetur feu-
dum et cui deferri debeat si vasallus feudo priuatur id subiicitur
hec rubrica. si vas. feu. pri. cui defer. debeat.

¶ Vasallus. Premitte per intelligentiam huius
et dicendorum inferius quod istud
et intelligitur et loquitur in feudo antiquo prout ex-
presse patet in tex. et per rationem quia feudum huius vasalli de-
linquentis deferretur agnatis. quoniam si loqueretur in feudo
novo tunc deferretur domino et non agnatis ut. j. dicam.
Item premitte quod illud delictum de quo loquitur tex. iste non fuit
commissum per vasallum in personam domini sed fuit commissum in per-
sonam alterius tertii quod patet quod ex h. delicto feudum deuoluitur
ad agnatos. nam si fuisset commissum in personam domini tunc feudum
deuolueretur ad dominum non autem ad agnatos quod quid hic dicat glo.
de quo late vidistis. s. que fuit pri. ca. bene. amit. s. deni-
que et in ti. an ille qui interfecit fra. do. c. i. in summa hoc vult
In feudo antiquo vasalli delinquentes in personam alterius quam
domini admittunt collaterales masculi usque in infinitum dum
modo descendat ex linea masculina a patre acgrete exclu-
sis filiis delinquentis quod filii nullo modo ad illud feudum aspira-
re possunt. nisi ex gratia domini eiusdem de nouo concederet in defectum
agnatorum collateralium. h. d. Vel secundum intellectum Bal. l. non
tenuerit. c. i. s. predictis. s. que fuit pri. ca. be. amit. tamen quod mihi
non placuit vobis forte placebit vna quodammodo est et studium et isto
machinam per auctoritatem Bal. et sequentium h. itedit. Filius non
succedit patri in feudo nec agnati usque ad tertium gradum quoniam
quod nec descendentes in infinitum si vasallus feu. pri. per delictum
suum nisi filii consequatur a domino gratiam sibi faciente non certatim
agnatis. h. d. et dum tex. loquitur de agnatis usque ad quartum gra-
ad eius intellectum aduerte quod feu. laicorum transiit in infinitum
in omnes descendentes masculos heredes ut in. c. i. s. hic autem
scien. s. quod feu. da. pos. s. si non sint heredes eius quod vltimo posse-
dit feudum s. sint agnati non succedunt nisi usque ad septimum
gradum s. alii dicunt quod in infinitum per hanc tex. nostram quod cum non vi-
deatur habere neque rationem nec egratam id est seruandus in propriis
terminis. et stari debet tex. quod in feudo non eunte per saltum s. suo or-
dine taratus est septimus gradus ut in. c. i. s. hoc quoque. s.
de succe. feu. l. sit aliqua dominia quod post quartum gradum non vo-
catur paternum sed antiquum de hac tamen successione collateralium
posui plene in. c. i. s. et quod. s. quod feu. da. pos. et in. s. hoc quo-
que patet allegato. **¶** No. quod certatim agnatis non possit dominus
facere gratiam filio in preiudicium agnatorum. **¶** Item no. quod delictum
magis nocet proximioribus quam remotioribus. **¶** Item no.
quod hic confunditur ordo successorii edicti quod successio incipit
a posteriore quod est irregulare et contra omnes iuris civilis regu-
las et ideo non est ad emphiteosim trahen. nec ad libellum
ut. ff. de legibus. l. quod vero contra rationem. **¶** Sic tangit illud

brocardum an delictum patris noceat filio et loquor quando
pater delinquit extra contractum et dicit in vno verbo quod non
nocet nisi in casibus a iure expressis. s. Jac. de bel. sup. hoc
more suo multum insistit et dicit in effectu quod aliqui sic aliquando
non. Illud no. quod iterum maiorum tuorum crepla tibi preiudicat
ut. l. si coartatis. C. de coartati. li. r. **¶** No. hic casum
in quo filii s. sint primiores repellunt et vteriores agnati
admittuntur similiter in. d. c. si vasallus culpa. s. si de feu.
fue. c. o. r. est ratio quod vasallus delinquendo preiudicat sibi et
filiis suis quod pater et filius censentur esse eadem persona: et imo
censentur filii quasi domini unde est vno patre priuari pos-
sunt. secus in agnatis quod vno delinquente non erant domini
et id non priuat iure quod non habebat villo modo ar. ff. sigs ali-
que testa. phi. l. ii. et sentit Bal. Et ad hoc vide quod dicitur in
c. titius. s. si de feu. fue. c. o. r. vel secundum An. de iser. quod agna-
ti pretendunt casum a patre quod acquirit et non peccavit unde
non est quod sibi obstat sicut in filio quod est in sciari non possumus quod
non pretendat casum a patre culpa et a quo esse transit. arg.
l. si. in fi. C. de impub. et aliis substitu. **¶** No. quod dominus
non potest facere gratiam alicui et filius vasalli in preiudicium co-
rum quibus iam aptum est: ad quod facit quod dicitur. s. per quos fiat
inuesti. in prin. non. n. de locupletari cum aliena iactura vel
iniuria alterius ut in regula locupletari et ibi per Dy. de re-
gu. iuris li. vi. neque ipse dominus de re ad se non potest
facere potest gratiam. l. nec auus. C. de emanc. libero. facit. l.
fi. C. de pactis. facit quod dicitur in. c. i. s. que ad. feu. ad fi. pri-
ne. **¶** No. quod ad hoc ut agnatus admittatur ad acquisitionem
feudi antiqui est necesse quod descendat ab eo stirpe primi ac-
gratis ex quo descendebat vasallus quod de nouo a dicto feu.
est exclusus ut hic in fi. et clari. in ti. de gradi. succe. l. feu. s. i.
et. s. de na. suc. feu. c. i. **¶** No. quod vasallus tenet alere do-
minum egenum. alias posset feudo priuari secundum Bar. in tracta-
tu de alimentis. secundum Bart. l. si quis a liberis. ff. de libe-
agno. Et Spe. in ti. qui filii sunt legi. Aduerte quod volens
concubere cum concubina vel sponsa domini perdit feudum secundum
Jaco. de ardis. in summa. qui. mo. feu. amit. ver. ite in concu-
bina Et no. quod vasallus priuus non repellit a iuramento si
delictatis feudi secundum Bal. l. l. luci. ff. de his quod no. isa. et vi-
de eundem in. l. i. C. si plures vna sententia. in pe. colu. et in. l. i. C. de
cofes. i. vi. charta. **¶** Et no. quod si vasallus castri faciat pa-
ctum cum hominibus castri et postea resoluat ius vasalli et feudum
castri reuertitur ad dominum non tenet dominus stare pa-
cto vasalli secundum Ang. l. l. lex vectigali. ff. de pigno. **¶** Op-
po. cum glo. in. quod imo delictum patris non debet nocere fi-
liis de. l. emancipatum. ff. de seuato. et. l. iiii. ff. de bo. poss. s.
tab. cum si. So. gl. fatendo contrarium regulariter ut delictum
patris non noceat filio sed hec regula fallit sepe ut in feudis
et beneficiis retinendis ut hic. Item per enormitatem delicti
ut in crimine lese maiestatis. ut in. l. quod. C. ad. l. iuliam ma-
iestatis. Item per nimiam coniunctionem personarum. ut quod
aliquis pater prohibet testatorem mutare testamentum. unde
ex testamento non mutato non poterit capere pater nec eius
filius. l. i. s. i. ff. si quis aliquem testa. phi. Et de hoc brocar-
do remissit glo. ad libel. dispu. in. s. plenissime dictum est
qualiter quis ex suo facto pena vel premissum consequeretur
que glo. per hoc est expedita usque ad ver. aliquando. et. Et
l. ista glo. bene loquatur. tamen quantum ad materiam feudalem
an delictum patris noceat filio dic latius. aut feudum incipit
a patre quia nouum et ex culpa sua aperitur nocet filio
l. i. C. de bonis liberti. quod habet ex persona patris feudum
Ita Jo. de blonasco in summa. in rubrica an fellonia a
patre commissa noceat filiis. Bald. hic. aut feudum incipit
ab auo vel alias est antiquum. et tunc aut viuente auo
nepos nondum erat conceptus tunc tenet Jo. vbi. s. quod
fellonia patris mihi non noceret quod ex persona auo venire
non possit cum non agnouerit me. nec esse tunc eius conceptus
est necesse veniam ex persona patris. l. si quis filio ver. ete-
rum. ff. de iniusto rupto irrito quod testa. l. i. s. si quis pri-
mior. ff. unde cognati. Aut nepos est conceptus in vita auo
tunc aut pater quod iam habebat feudum acquisitum delinquit

tunc delictum patris nocet filio vt hic sicut videmus in simili qñ proximior committit delictū pp quod auferitur sibi hereditas vt indigno q nocet sequētibz in gradu vt d.l. §. i. et fratres. ff. si quis aliquē testat. probi. Aut loqui mur in patre delinquente q nondū habebat feudū acqui situm sed spērabat habere vt qz adhuc habebat patrem quā illud tenebat q erat auus filiorum huius delinquentis Et tunc delictū illius patris nō nocet filius suis q sunt ne potes qz tunc isti nepotes incipiunt tenere locū primi vt in l. gallus. §. quid si tantū. ff. de libe. et postb. De qua mate ria plene p Barto. in l. cū qui. ff. de interd. et relega. et p Ly. in l. ii. C. de liber. et eoz lib. et in d. l. qsqz. C. ad l. inl. maies. et p Bal. in l. fi. C. de libe. cā p Lano. i. c. in q busdā de penis. In crimine autē lese maies. vel here sis delictū p̄ris nocet filius. d. l. qsqz et autē. gazaros. C. d. hereticis. Et est rō qz sunt de genere improbato vnde ē p̄e sumptio contra eos continuatio paterni criminis. Et ita dicit Dy. in c. sine culpa de reg. iur. li. vi. p. d. l. quisquis §. filii et ff. de edili edic. l. qd si nolit. §. q inācipia similiter ingrātudo patris p̄iudicat filiis nascituris. d. l. ii. C. de liber. et eoz libe. si tamē filius delinqueret post mor tē aui et nondū feudū acceptauerat nepos conceptus in vi ta aui poterit succedere aui quasi persona patris sublata de medio. Nec sibi nocebit fellonia patris si pater non adiuit aui hereditatem s; repudiavit qz nepos tunc succe dit ex persona aui non patris. Ideo fellonia patris nō at tēdetur. l. qui se patris. C. vnde liberi. Ita Bal. hic subiit quoqz nonnulla pro declaratione predictorū et eozum que vidimus in c. i. §. fi. §. que fuit p̄ri. cā bene. amit. §. fi. sed quia abunde ibi dixi hic nō repeto et declaravi ea que hic Baldus ponit.

Qui testes sunt necessarij ad probā. nouā inuestituraz.
Cōtinuatur ad titulū p̄cedentem hoc ordine. Quia §. in ti. p̄cedenti auctor declarauit qd sit feudū antiquū. Nunc vero in isto ti. declarare itendit qd sit feudū nouū vt p̄ infra in ter. Ibi nouā inuestiturā sed qz i p̄bāda no ua inuestitura huiusmodi noui feudi requiritur certa solē nitas et in hoc fuerunt multe diuerse opinionēs. Et pro tanto vt p̄dicta oīa declarat subiicit statim rubricā. Qui testes sunt necessarij ad p̄ban. nouā inuestituram.

Sue clericus. **D**uide totum. c. in duas partes principales. Quo niam in prima ostendit qualiter probari debeat inuestitura super feudo. nouo in secunda qualiter inuesti tura debeat probari super feudo antiquo: secunda ibi de veteri autē. prima subdividitur in quinqz partes. nam pri ma tradit vnam regulā verā qz inuestitura feudi noui se per debet probari per pares etiam si constaret de ipsa in uestitura p confessionem domini vel publicū instrumen tū. secūda q̄ est ibi sed alii. ponit vnā opinionem nō verā quorūdā qui voluerūt qz qñ dñs cōfiteat inuestiturā factam nō sunt necessarij pares: tertia que ē ibi sed et alii reprobat hāc opi. reuertēdo ad primā regulā v3 qz imo exigunt pares ad probandū. nec sufficit confessio dñi vel publicū instrumentū nisi illud instrumentū esset approbatū p pares in eo descriptos. quarta que est ibi consules ponit consue tudinē sp̄ales militū. qui volūt qz inuestitura noua possit p̄bari p publicū instrumentū et roboratū per testes extra neos qui nō sunt pares. quinta que est ibi nouā inuestitu rā declarat que dicatur noua inuestitura. Secūda ps p̄i cipalis subdividitur in duas: nā in p̄ia declarat qz in re uocatiōe inuestiture feudi antiqui siue fiat a successore do mini ipsi vasallo siue fiat per dñm successori ipsius vasal li testes extranei admittuntur p̄ter feminas. In scōda que est ibi cetera tradit vnam regulā generalē qz extranei q nō sūt pes sūt legitimi testes i cāis feudoz p̄terquā in no ua inuestitura vbi sunt necessarij testes qui sunt pares. et h̄ diuisio sufficiat et p̄sumptio. supplebo tñ in notabilibz et pro euidētia huius ti. et materia vide gl. maḡaz. §. in

titu. quid sit inuestitura in prin. in glo. i. **C** No. qz vbi agi tur de noua inuestitura et dñs h3 pes v3 vasallus p̄bare i uestiturā p testes q sunt pes vel p publicū instrumentū cor roboratū a paribus vt hic et j. de notis seu. §. i. et in. §. ad circo. vbi in ter. assignat que fuit rō h3 fm mediola. suffice ret instrumentū publicū p quoscuqz testes et extraneos roboratū vt hic. et clarus no. per. d. glo in p̄i. quid sit in uesti. §. secus autē si vasallus est in possessiōe dñi sciēte et nō d̄dicēte qz tunc cā expediret absqz paribus scōm for mā que tradit supra de cōten. inter do. et vasal. in p̄nci. et supra si de inuesti. inter do. et vas. lis oriat. c. fi. **P**er. et ter. ibi qz tñ sine solēnitate p hoc qz pes curie debent in noua inuestitura interuenire ē de solēnitate inuestiture. Iō de facili nō ē obmittendū. l. fi. §. si vero postq. C. de iure delibe. l. cū hi. §. si p̄tor. ff. de transac. et in vtroqz lo co Bar. Bald. in. c. i. qd sit inuesti. quinimo iste ter. inun cia p̄ria parte cū tertia p̄bat notabiliter qz h3 sit pro solē nitate noue inuestiture qz in ea interueniant pares et sine illa solēnitate nō valet. tñ ista inuestitura poterit proba ri p breue testatū a paribus cōfirmatū qz p̄sumit. pro illa inuestitura. et quo scripto a paribus cōfirmato de illa ap paret faciūt q̄ habent in. c. tertio loco de p̄bationibus in c. ij. de fide instrum. in. c. cōtinebat de his que sunt a p̄lato facit ter. in. c. i. j. de consue. recti feudi in prin. no. hic casū notabilē qñ dicit inuestitura noua. si qñ acquiratur de no uo. Similiter antiqua. si qñ feudū fuit ab antecessoribz ac quisitū vt supra de natura succes. seu. c. i. et d̄ gradi. succe. in seu. §. i. qd ē appellat paternū vel vetus vt patet i hoc ter. in. fi. et j. de alie. seu. paterni et p Jaco. ardis. in ti. seu. no. non pater. sub rubricella. i. de quo plene dixi i p̄ambu lis i diuisiōe feudoz no. qz i materia feudali femie non ad mittuntur in testes per deām rōnem vt. l. q. testamēto. §. mulier cū ibi no. de testa. et dicit hic An. qz si testes probi bi hic eraminent per iudicē parte nō opponente qz tam eozum dictum non valet. l. marit. et l. i. §. diuus. ff. de qō nibz qd autem i hermafrodito dicit qz iudicari debet fm se rum qui magis p̄ualet. ff. de statu homi. l. q̄ et. ff. de tes ti. l. repetundarum. §. i. fm Jacob. de belui. et ad hoc ad duo glo. que hoc tenet in. l. de quibus. ff. de legi. de quo dixi in. c. i. j. an mutus vel aliter imperfectus. Idem dicas si dubitatur. an possit ordinari ad clericatum argu. iij. q. iij. versicu. hermafroditi. de quo per Barto. de p̄sis in summa in littera hermafroditi. nota qz lex siue cōsuetu. pōt p̄figere modum et qualitatem i probando sicut hic videmus vt non aliter valeat probatio nisi fiat per pares vel per breue testatū. i. publicum instrumentū a paribus confirmatū facit. j. ti. proximo post prin. et qz habetur in si mili in. l. testiu. C. de testibus et i. l. i. C. de iure ep̄bi. No. qz sup probatione noue inuestiture non statur cōfessionī do mini nisi et solēnitas p̄sentie pariū vel eozum confirma tio accesserit. Et videt satis noua solēnitas requisitio potius credo iure consuetudinario qz cōi. nō. n. video ratiōnē iuris cōmūis. nota hic esse casum que dicatur noua inuesti. quādo feudum de nouo queritur. Itē nota hic casum qz i causis feudoz femie non recipiuntur in testi moniū. Oppo. cū glo. qz imo ista solēnitas non sit necessa ria cū sufficiat qz dicat se facere inuestiturā vt. §. quid sit in uesti. cuius contrariū hic dicitur. Et ista glo. soluit duo bus modis primo qz iste ter. cōcordat quoniam opi. posi ta hic in prin. statim corrigitur per alios qui voluerūt qz non est curandum de hac solēnitate dummodo alias con stet de inuestitura. prout in simili dicimus qz heres non potest recusare soluere legatū licet dicat solēnitatem si in tercessisse vt. l. hna. C. de fideicomis cum si. Et hoc vult gl. vsqz ad ver. sed occurrit. Et de hoc statim dicam in fi. glos. in oppo. prima. Oppo. sequenter cum dicta glos. in illa parte contra p̄cedentia quod immo quando deficit solēnitas viciatur actus d. l. si cum pater. C. si aduer. rē iudi. So. ibi iō qz deficiebat vnum de substantialibus v3 suc. oītas iudicis q̄ est de substātia emancipationis hic

vero testes non sunt de substantia inuestiture. merito tñ si apparet aliter de inuestitura l3 desinat solēnitas testi n3 nihilominus valere d3 actus 7 de hoc se remittit glos. ad libellum disputat. py. in quarta charta 7 banc opi. sequit glo. tāquā meliorē. 7 de hoc an 7 qñ testes sint necessariū in inuestitura antiqua vel noua se remittit glo. ad dictum c. i. i prin. s. quid sit inuesti. Et hoc vult ista glo. vsq3 ad fi. Et sic ista glo. concludit qd dñs nō pōt inuālidare inuestiturā ex defectu solēnitatis qñ confitetur fecisse 7 ita etiā tenuit py. Jo. ardiso. Mi. de nea. Sed Ja. de bel. Odo. 7 Bal. sentiunt contrarium. s. vt nō valeat inuestitura qñ a prin. confitetur sed negat solēnitatem quo casu per defectum solēnitatis d3 viciare actus. l. si veritas 7. l. ex testō. C. de fideicō. l. cum hi. s. si pretor. ff. de transact. et. C. de fide instru. 7 iure haste fiscalis. l. i. 7. ii. li. iii. c. detrahe. i. q. i. non obstat quod hic glo. dicit qd testes nō sunt de substantia inuestiture tpe quo fit qz imo sunt vt. s. qui. mo. se. consti. pōt. c. i. s. si de inuesti. inter. do. 7 vas. lis oria. c. i. 7. s. quid sit inuesti. c. i. nec ob. l. de fideicommissis allega. per glo. vt ibi no. in glo. per. l. si veritas v3 qd iste dñs ab inicio confitebatur inuestituraz ante factam sed negabat solēnitatem intercessisse quo casu defectus solēnitatis h3 viciare actum vt hic 7 in. d. l. si veritas. Si at dñs confite retur inuestituram solēniter factam probaretur satis contra eum non contra tertium Bal. hic 7. l. sed si possessori s. si. cum. l. sequen. de iure in rā. l. rura. C. de omni agro s. fer. li. rii. l. iubem⁹ 7. l. fi. C. de libe. cā si vero a pri. dñs negasset inuestituram factam. sed postea docto mēdacio cōfiteatur dictam inuestiturā factaz sed absq3 solēnitate volens se iuuare ex defectu solēnitatis tunc non posset vt in d. l. fi. de fideicōmis. 7 in hac glos. que ita d3 intelligi. sed And. de iser. saluabat glo. alio mō v3 qd cōfessio dñi tunc demum p̄ndicat sibi qñ a principio confessus est simpliciter 7 postea vult dicere solēnitatē defuisse quod non pōt secus si a principio confiteretur 7 diceret inuestituram factā. sed qd facta est sine paribus p. d. l. si veritas 7. l. fi. d. fi deicōmis. Sed plus placet Aluaroto intellectus 7 solu. Ja. de bel. p no. in. d. l. si veritas. Unde cōcludit sic post Ja. de bel. 7 Bal. in hac materia quia aut loquimur de inuestitura antiqua tunc indistincte sufficient extranei vt in hoc. c. in fi. si vero de noua. tunc aut de inuestitura clericorum aut laicorum. Primo casu regula ē vt pariter admittant pares 7 extranei. c. i. s. si de inuesti. inter do. 7 vas. lis oria. qz tunc idem indicamus quod de laico per no. in. c. i. de iure patro. li. vi. c. i. s. d. cler. qui inuesti. facit d. Anto. in. c. constitutus de religio. domi. in. c. fi. de vita 7 honesta. cle. sed pcedit tantum si de rebus ecclesie fiat inuestitura. Hoc membrū tamē est cōtra principium huius ter. qui non facit differentiam inter inuestituram factaz a clerico sine a laico nisi forte dicamus oino quo ad istos ter. non potuisse ligare clericos quod procederet. in lege sed in consuetudine vniuersali tam clericorum q̄ laicorū illa bene pōt ligare clericos. c. cum venisset de eo qui mittitur i pos. c. causaz que de re in. faciūt no. p Bar. 7 Bal. i. l. i. C. d. summa tri. d. Anto. 7 Panoz. in. c. qd clericus de foro cōpe. in. c. ecclesia de cōsti. 7 i. c. ecclesia vt lite pēden. Imo. post Hosti. in. c. fi. de solu. licet Bal. hic sentiens cōtra aliter soluat: Dicit qd hic se introuertat Impera. de rebus clericorum ratione contractus non ratioe personarum sed nihil valet qz ē ratioe contractus non pōt Imperator statuere super clericos vt in dictis locis. Et ab hac distinctione graue esset recedere qz tam tenet Hosti. in summa in ti. de feudis. s. p quos ver. sup pbatōe aut. Et ad ter. h i prin. pōt respōderi qd fm dictam distinctionem intelligitur quando clerici dant in feudū res patrimoniales vel proprias. 7 potest esse ratio diuersitatis nam cum de nouo ifeudāt res ecclesie requiritur auctoritas superioris vt no. in. c. ii. de feudis in. c. nō nulli 7. c. vt sup de rebus eccle. nō alie. i cle. i. eo. ti. que auctoritas facit cessare p̄sumptionem fraudis. l. i. C. de p̄dus cu-

ria li. r. Nota. Bal. in preludiis feudorū 7 in. c. i. in prin. s. qui feu. da. pos. sed infeudationē rerū propriarum illā clericus facit vt simplex laicus qui non maiorem d3 adhibere solēnitatē q̄ laicus. Ideo cum facilius possit frans interuenire in his non mirum si debent in huiusmodi inuestitura adhiberi pares sicut i inuestitura laici. si vero loquimur de inuestitura laicorū 7 tunc si ipse dominus habet pares debet fieri inuestitura corā eis salte3 duobus vel tribus vel publico istrumento interueniente roborato a paribus fm veram opinionem l3 Mediolan. tenent contrarium vt in hoc. c. 7 quid sit inuesti. s. i. alias inuestitura facta non valet etiam si pares essent absentes quia expectāda sunt vt. j. ti. prori. c. i. i prin. si vero dominus non habet pares 7 tunc debent adhiberi extranei dūmodo sine idonei vel per publicum instrumentum vt i. d. ti. quid sit inuesti. s. si vero inuesti. De quo plene videas i. d. glo. s. quid sit inuesti. Et hoc vbi agitur de inuesti. fēda. Si vero fm Bal. hic queritur de inuestitura post ips quo facta est. Aut contentio est inter dominū 7 vasallum deputatum ad guardiam. Aut est inter dominum 7 emptores. Aut est inter dominū 7 eum qui pretendit sibi feudum camere. Aut inter dominum 7 vasallum qui dicit se inuestitum. Aut inter dominum 7 agnatum qui dicit se successis se vasallo. Aut inter dominū 7 filium vasalli. Aut ē cōtentio inter dominum agnatos 7 filios vasalli. Aut est contentio inter dominum 7 alium quem constat non esse vasallum. Si quidem contentio est inter dominū 7 gastaldum vel alias deputatum ad guardiam dic. vt diri. s. de feu. guardie. c. i. 7 de contro. iuesti. s. itē si vas. d. contro. inter do. 7 vas. de inuesti. s. ceterū. si vero cōtentio est inter dominum 7 creditorem dic vt. s. de contro. c. i. s. verisimiliter 7 d. feu. da. in vi. legis commissio: c. i. 7. c. fi. si vero ē cōtentio inter dominum 7 emptorem. tūc dic vt de contro. iuesti. iter do. 7 vas. c. i. s. fi. 7 de contro. inter do. et ēpto. feu. c. i. si vero contentio est inter dominum et eum qui sibi pretendit feudum camere vel canue: dicit vt in. c. prori. s. si vero vasallus. s. quid sit inuesti. si vero est cōtentio inter dominū et vasallū qui dicit de noua inuesti. et hoc membrum prosequitur glo. sed dic clari⁹ aut est contentio de inuestitura quam dominus negat esse factaz aut contra de inuestitura q̄ dominus affirmat et vasall⁹ negat: aut d incrementis feudi aut de pactis inter eos p̄ter naturam feudorum factis: aut est contentio de ingratitude vasalli. Si quidē est contentio de inuestitura quaz dominus negat interuenisse: aut dominus possidet aut vas. si dominus possidet tūc probare debet vasallus p pares curie vel p breue testatum a paribus confirmatum vt in c. i. quid sit inuestitu. et. s. de cōtro. ter dominum. et vasal. de inuesti. c. i. i pri. et si de inuesti. iter do. et vas. lis oria. c. i. l3 fm quosdā. s. mediolan. aliter seruet vt. s. diri hoc verum si testes non recusent dicere veritatem alias cogēdi sunt a domino vel a paribus vt. s. quid sit inuesti. c. i. 7 s. de no. fideli. for. c. i. s. notandum si dominus non compellat l3 vasallo probare per extraneos vt i. c. i. l. quid sit inuesti. pōt etiaz testes cogi petere a cōitate a populo vel ab iperatore vt. s. si de feu. iter do. et vas. lis. oria. c. i. siue sint testes pares siue extrāci vt ibi patet i littera bec vera si dominus habeat pares alias ēt indistincte admittunt extranei vt i. c. i. s. quid sit inuesti. facit ter. no. i. s. si tibi cure ver. a primatibus i auten. de manda. pri. i. l. ii. C. quando fiscus vel prima. Si vero vasallus non potest probare per testes vel p breue testatum regulariter domino possidenti datur iusurandum vt iuret vel deferat vt. s. qd sit inuesti. s. i. et. s. de cōtro. inuesti. c. i. circa prin. et de contro. iter. do. 7 vas. de inuesti. c. i. In casibus tamen domio remittitur iuramentum vt. s. de contro. inuesti. c. i. et de conten. iter do. et vas. c. i. s. i. Si vero possidet vas. dñs incūbit probatio qz actor est vt. C. de proba. l. actor et de edendo. l. g accusare et. s. qd sit inuesti. s. si vero eo deficiente in probatione si vasallus anno sciēte domino poss-

dicitur et eruitur sponte recipiente. vasallo defertur iuramentum
et solus iuret ut. s. si de inuesti. inter do. et va. lis oria. s.
fi. vel dic qd hic stabat seu. e. t. dubitabat an cet priu
vel collaterale als forte no iuraret solus ut. j. de consue.
rec. feu. c. i. Si aut minus ano vel dno iguorate tuc vin
cit dñs ut ibi. Si aut vasal. pscriptit re iure feudi. rrr. an
nis tuc obtinet sine inrameto. c. sigs p. rrr. s. si d. feu. fue.
cōtro. aut possedit maiori tpe anni dno iguorate tñ non
prescripsit tuc iurat cū. rii. sacramentalibus ut. s. de cōte.
inter do. et va. c. i. circa pri. et si de inuesti. inter do. et va. lis
oria. c. i. in pri. S3 notādū est qd sp iura. nō defert possi
dēti. s3 iudicis arbitrio cōmittit cui sit deferendū q intue
ri d3 fm qualitatē facti et psonaz cōditionē et cāe naturā
ut. j. de consue. rec. feu. c. ij. et. C. de iure iurā. l. in bonifi
dei. et plene dixi. s. de cōtro. inuesti. circa pn. in. c. i. Qua
liter aut iurare debeat dñs et vas. et eius heredes dic ut
s. de cōten. iter. do. et vas. de inuesti. feu. c. i. et si de inesti. i
ter do. et vas. lis oria. i pn. c. ij. et. j. de consue. recti feu. c. i.
in pn. et. s. de noua. fide. for. s. fi. c. i. Itē ē notādū qd nō
obstāte cōtrouersia vasal. d3 inuestiri d alio suo et recto
feu. qd h3 ab eodē dno. ut. s. de cōten. inter me et do. de
por. fra. mei. c. i. s. fi. et. j. de alie. feu. pa. c. i. et. ij. Si autē
ēqua sit cōtentio de inuestitura quā vasallus affirmat. et
dñs negat dic ut. s. si de feu. fue. cōtro. c. vasallus et. j. de
capi. cora. c. fi. Si vero ē cōtentio feudi dic. ut. s. de con
tro. inuesti. c. i. s. sigs de māsō. et de inuesti. d re. alie. fac.
c. i. s. fi. et. s. hic sunt lex. c. i. s. si vasallus et. s. se. Si autē
est pētio iter dñm et vas. de pactis appositis iter eos dic
ut. s. qd sit inuesti. s. fi. Si autē ē cōtētio de igratitudine va
sali dic ut. j. quo testes sunt. neces. ad pbā. feu. igrati. c. i.
Si autē ē cōtētio iter dñm et agnatos vasalli dic ut. s. de
cōtro. inesti. s. cū at et de cōtē. inter me et do. de por. fra.
mei. c. i. de gradi. succ. i feu. c. fi. de inesti. in mari. fac. s.
itē placet. si de feu. fue. cōtro. c. i. Si autē ē cōtentio inter
dñm et filiū vasali dic ut. s. si de feu. fue. cōtro. c. inter fi
liā. de cōtē. inter me et do. c. i. Si autē ē cōtētio iter agna
tos et filiaz vasalli dic ut. s. si de feu. fue. cōtro. c. ij. et de
gradi. succ. in feu. c. fi. de capi. qui curiā vē. c. si cōtētio.
Si autē ē cōtētio iter vas. dic ut. s. de pace tenē. s. si duo
et. s. si tres. et d lege cora. c. ij. Si autē ē cōtētio iter vasal.
et aliū quē cōstat nō esse vasallū dic ut de cōtro. iter vas.
et aliū de benefi. c. i. Ja. de bel. S3 licet ista distinctio sit
bona et pfecta pōt tñ abbreviari dicē. s. qd aut querit de
cōtractu aut de pbatōe. Si de cōtractu aut de noua in
uestitura aut antiqua. Idio casu regrit alie vel q iter
fuerint pares curie si dñs habebat pares: vel breue testa
tū. et qz lex loq̄t alternative nō regro qd breue testatū ha
buerit pntiā pariū. stat. n. et in dubio pp publicā fidē vel
dic ut. s. diti. Si aut dñs nō habebat pares sufficiēt ex
tranei dum sint viri pbatī et oi exceptione maiores. Si
vero loqmur de veteri inuestitura qz fomentū antiq̄tatis
h3 sufficiēt eñei dñi tñ sint pbatē et optie opinionis. Et
hoc in inuestitura laicoz de rebus ecclesiaz siue sit noua
siue vetus sufficiēt eñei idonei ut hic pbat in. c. nō et
s. qd sit inuestitura. c. i. de inuesti. quā ticius accepit a sem
pro. c. i. et si inter do. et vasal. lis oria. c. i. Dico aut de tētu
quo ad valētiā tētus que cōsistit in duobus. l. in substan
tia et solemnitate. Nā oē qd est d3 hēe picipiū sui eē ut
l. i. ff. de regu. catboniana. Sic querim⁹ de pbatōe tuc
varijs modis pbat fm q varie in cōtentionē de ducūtur
cōtro. de inuestitura vel sup ea ut p3 et prie dictis. vtrū
aut isto casu p breue testatū possit pbari vel p sigillum
dñi dic qd sic p. c. inter dilectos eñ de fide instru. et p nōt.
in. c. ij. co. ti. Et si plures essent comites seu dñi sufficeret
q sigillaret ille q t3 sigillū ut p doc. l. d. c. iter dilectos et
in. l. ad testū. s. pe. ff. de test. poterit eñ pbari p breuiatu
rā ut p nō. in. l. chirographis. ff. de administra. tu. et in
Spec. d instru. edic. s. post q3 v. s. h nungd et ver. se. et ver.
vbi at. Et ita determinauit Bal. s. d prouer. inuesti. i pri.
de breuiaturis not. dic. ut p Jmo. in. l. tētus. C. de fide

instru. in fi. q. p Jo. an. in addic. Spec. de instru. edic. s.
dicendū ver. et no. et p Bal. sup rubricā p Lano. in. c. cū
P. tabellio eñ de fide instru. Quero ab eñ qd si inue
stitura noua fuit facta p publicū instrumētū a parib⁹ cō
firmatū s3 postea tale instrumētū amissū ē vñ incendio vel
alio casu male p̄t ita q nō citat et vertit cōtrouersia d di
cto feudo an casus poterit pbari p alios q p pares et ar
guit Bal. q sic. l. sicut et iniquū. C. de fide instru. De q
qōne Dic ut ibi not. p glo. et doc. p Lano. in. c. olim de
pr. uilegijs p Spec. i ti. de instru. edic. s. restat ver. illud
quoz. et in Spec. de crimie falsi in fi. et i ti. de loca. s. nūc
aliq̄ ver. c. rrviii. Quero qd si non interuenit instrū
publicū s3 solūmō testes necessarij q nūc sunt mortui an
tuc poterit fieri pbatio p vasallū dicit Bal. q nō qm de
buit facere examinari testes ad eternā rei memoriā ut. C.
de vsuris pupillo. l. fi. ff. ad. l. acql. l. in. l. acql. si delictū.
C. de testa. l. publicati eñ de testi. c. significauit et in. c. Al
beri. facit qd h3 in autē. sigs ab aliquo. C. d testi. S3 ego
putarē fore equū q si possit pbari eos testes pares et ne
cessarios intercessisse ad inuestiturā nouā q vasallus debz
audiri. et iuari p nō. p glo. et doc. in. l. ij. C. de bono. pos.
fm tabu. et ibi hēs gl. singularē. Et circa hoc vide qd. j.
dicā in ti. se. s. sacm i oppositi. vbi Bal. vñ hoc sentire.
Quero qd in cōfessōe vasalli quā facit d se corā te
stibus nō paribus an sibi p̄iudicet. Dic ut diti. s. in pri.
li. iij. in ti. in qbus causis feu. amit. vbi glo. tāgit. Nā tuc
dñm p̄iudicabit sibi in fauorē dñi fm modū et formā qz
dñs sibi p̄iudicat in fauorē vasalli fm qd. s. prime dictū
est qz d3 pcedere a pari ut. s. de for. fidei. in fi. Quero
qd si isti testes erāt pares tpe inuestiture s3 mō tpe pba
tiōis nō sūt amplius pares an pbatūt. Et dic q sic fm
Ja. ardi. ar. l. ad testū. s. i. ff. de testa. De rebus dubijs
l. si cognatis. facit. s. de p̄tro. feu. apud pares termini. s.
i. Idē dicit ipse si nō erāt pares s3 p paribus reputabāt
ar. C. de testa. l. i. dñmō fidelitatē iurauerūt ut i. d. cā.

De consuetudine recti feudi.

Continuat hoc mō. Supra plerūq3 habita ē mentio
quēadmodū feudū acgrat et qualiter cōtrouersie decidā
tur. sed qz dubitari pōt q sit cōsuetudo recti feudi et sin
gularis in p̄dictis. Jō subiicit bec rubrica sicut. n. turpe
est ignorare leges generales fm Bal. h q allegat Ja. d
are. l. l. cūctos populos ibi ponit Bar. C. de sūma trini.
et fide catbo. Et infert h And. q cōsuetudo loquēs i feu
dis regni extēdat ut cōprehēdat baronias et dños vñ ali
as terras cōcludit. de quo dixi supra in pludijs hui⁹ ope
ris in nona colūna.

Sciendum. Feudū acgrit quattuor mo
dis hic exp̄ssis videlicet p in
uestiturā p successionē p adeptionē possessiōis
precedēte licētia dñi p̄sente curia. Itē et quar
to sigs stetit in possessiōe feudi p annū sciēte dno et nō cō
tradicante s3 seruitia recipiente. b. d. C. Ad. q feudum
acgrit p inuestiturā ut hic et in. c. sciēdū in fi. s. de feudi.
cogniti. Vel p id qd h3 p inuestitura v3 iubēdo vasalluz
ire in possessiōe p̄te curia: vel pmittēdo ipsū possidere
p annū sciēter seruitia accipien. ut h et in iurib⁹. s. allega.
successiōe aut p̄rie fm Bal. nō p̄rie itelligit acgrit feu
dū s3 acgritū capi ex eo qz cū sit feudū antiquū iā erat acq
sitū et p̄uisione maioz p̄decessoz. ut. s. que fuit pri. cā bñ
amit. i prin. et. s. ti. primo. i fi. Sed pōt dici late q tale feu
dū acgrat successiōe ut hic et pbat. s. qui. feu. da. pos. s.
antiquissimo et. s. de succē. feu. c. i. et de gradi. succē. i feu.
c. i. i prin. et de hoc dixi l. d. c. sciēdū in fi. C. Pro. q sicut
vasalus i vera inuestitura vincere d3 litem cū plene pbat
suā intentionē p dictā inuestiturā. Ita in nō vera inuesti
tura vincere d3 cū pbat inuestiturā non verā s3 fictā iure
ordinario vicere d3. si inducat id qd p pbatōne reputat
sicut est sacramētū qd appellat quasi pbat. l. non erit. s.

Dato. ff. de iureiu. et quod dicitur in d. c. sciendum et est ratio propter
presumptionem que est de domino qui est pater et non contradicit et
per hoc videtur consentire. d. c. ij. in fi. s. si de inuesti. inter do.
et vas. lis ori. et j. eo. s. fi. et hoc est sentit glo. hic posita super
verbo pater que per hoc est expedita. ¶ Non. quod possessio inducit
presumptionem per vasallo quod perseuerauerit in possessio
ne per annum domino sciente et non dicitur ut hic et in d. c. ij. in
fi. s. si de inuesti. inter do. et vas. lis ori. facit. c. ticius in fi.
s. si de feu. sue. cōtro. et ex hac presumptione cum iura. obtine-
bit vasallus nisi ista presumptio est elisa per aliquam aliam pre-
sumptionem contrariam quod tunc vasallus non posset obtinere ne
que sibi de deferrri sacramentum ut hic in fi. ad quod adduco
gl. que solet allegari per singuli in l. i. C. q. et aduer. quos fa-
cit quod non. ff. quod metus causa. l. non est verisimile in prin. nam pre-
sumptio presumptionem tollit. c. l. f. ad d. psumpt. et l. diuus. ff.
de in integrum resti. ¶ Non. quod feudum rectum iudicat quod quod ac-
quirit possessionem feudi precedentem licentia sibi data per dominum
ponte curia ut hic. Si vero dicta licentia fuerit data absque
curia tunc censetur feu. abusum cum non transmitat ad here-
des. c. i. s. qui. mo. feu. cōsti. pot. et ita colligit Bal. facit
quod dicit. s. quod sit inuesti. s. si vero vasal. ¶ Oppo. cum glo.
i. quod imo feu. non constituit nisi vno modo. s. per inuestituram. ca-
sus. s. quibus mo. feu. cōsti. pot. c. i. ergo male dicitur hic quod
in pluribus alijs modis. So. dicit glo. quod est longa dicitur querere
qualiter constituat feu. quod tunc ego fateor quod non potest consti-
tuiti vere feu. nisi solum vno modo. s. per inuestituram ita loquimur
contrarium aliud querere qualiter acquirat feud. quod acquiri
pluribus modis ut hic de hoc remisit te glo. ad ea que di-
xit in summa. ¶ Oppo. cum glo. ij. de dicto. c. l. s. quibus mo.
feu. cōsti. pot. vbi per quod l. domino iubente quod ingredi possessio
ne feudi non tamen cessatur feu. adeo quod ipse possidet non trans-
mittat in heredem cuius dicitur hic dicitur. Soluit glo. duobus
modis. primo quod hic dominus protulit dicta verba pater curia
quo casu non censetur vere feu. et in eo succedit. Ibi vero non
ponte curia in quo casu non est vere feu. sed quasi. quoniam ille pos-
sidebit feu. donec vixerit non autem transmit. ad successores.
So. soluit quod ista iura concordant videlicet quod bene cessabit feu.
ut hic. s. eo modo quo ibi disponit. s. ut tamen in vita illud reti-
neat non autem ad heredem transmittat ut hic et ibi et hoc vult
glo. vsque ad fi. Tu teneas primam so. quam tenent cōiter oēs
docto. ut ibi dicitur et est ratio dicitur quod quoniam curia est pater remota
est ois suspici. qua dominus posset decipi et circūscribi forte per
probationem viliū psonarum et per testes redēptos ar. s. de con-
ten. feu. inter do. et vas. c. i. in prin. quod non. fit in presentia prin-
cipis et curie sue transit in notorium. l. oium ibi Bal. p. illū
ter. C. de testa. an. iu. c. fi. s. quo tpe miles. Itē quod ois iue-
stitura potest pbari per pares ut. s. ti. prio. Itē possessio non
solum acquiri per inductionem sed et per iussum et multis alijs mo-
dis ut non. in l. i. C. de acqui. pos. ergo si dominus iussit coram pa-
ribus videtur sufficere sicut si induceret in possessionem coram pa-
ribus cum eadem sit ratio sicut in Bal. de bel. l. d. c. i. s. qui. mo. feu.
cōsti. pot. Itē est alia ratio sicut in Bal. quod quoniam licentia dat in ab-
sentia curie tunc feudum non habet sua substantia et solennitates
requiritas que hic tradunt. ¶ Quero cum glo. iij. an eo ipso
quod dominus dicit vasallo ut capiat possessionem talis feudi intel-
ligatur vasallus apprehendisse incōtinenti possessionem et re-
spōdet glo. quod non dato quod ipse vasallus haberet aium possi-
dendi quod requiritur et corporalis apprehensio: neque aium si-
ne corpore sufficit ut. l. iij. in prin. ff. de acqui. pos. quod est verum. s. per
glo. quoniam dicta res fuisse in absentia secus autem si dominus dicitur
set dicta verba in presentia ipsius rei quod tunc incōtinenti ut
dicitur tradita possessio per dominum et acquisita per vasallum solo aio
ut. l. i. s. si iusserim. ff. de acquiren. pos. Et ex predictis colligit
glo. quod per presentiam solam transferri possessio rei absque alia
traditione et ad hoc inducit plures casus similes quos si-
gillatim declarat. Et postea per tres versus de quo est po-
nunt. Lano. in. c. ij. est de consue. ¶ Quero cum glo. fi. quod tpe
sit necesse vasallum possedisse domino sciente et non dicitur
ad hoc ut presumat feudum et rēdet glo. vnum annum ut pbat
in. d. c. ij. in fi. s. si de inuesti. inter do. et vas. lis ori. l. 3. aliq

volunt dicere quod per annos. xxx. p. c. sigs p. xxx. s. si de feu.
sue. cōtro. quod non est verum quod tunc absque aliquo iuramento ob-
tinetur quod censetur vera probatio. Et id non supplet per iuramē-
tum. Itē quod sicut in Bal. de bel. et Bal. de nea. in prescriptione.
xxx. annorum non requiritur presentia domini. C. de prescrip. xxx. an. l. sicut
et l. sigs emptiois. et collige ex hac glo. quod ut habeat locum
iste tex. in ultimo dicto requiruntur plura videlicet quod steterit in pos-
ses. per annum. Itē quod dominus consentiret et non diceret. Itē quod re-
cepit seruitia a possidente tanquam a vasallo. ¶ Quero ab et
tra quod in iurisdicitionibus vel iure decimarum vel alijs iuri-
bus incorporalibus qualiter in eis tradita intelligatur pos-
ses. et dicitur in Bal. ardi. in summa in ti. qui. mo. feu. acq. subru-
b. icel. de feudo decime et c. cuius opi. Bal. legat h. l. non
aueget quod posset sine poses. dari quod non possident. So. suffi-
cit sola cessio que habet loco cuiusdam traditionis. l. ad cum. ff.
de dona. cum ibi non. l. fi. C. quoniam fiscus vel priuatus ibi gl. vel
sufficiat ut patiat vasallum uti per poses. rei corporalis itelli-
gunt tradita incorporalia ar. ff. de iure do. l. si spōsalib.
s. i. C. et heredi. vel act. vendi. l. fi. l. quoties. ff. de serui-
tu. l. si edes in fi. ff. de serui. vrba. p. dno. l. c. q. et l. bar. ff.
si serui. vendi. Circa hoc ultimum dictum utrum per traditiones
rei corporalis videatur tradita iurisdicitione et repli ea si tradat
castrum: et dicitur quod sic si tradit ab eo que est in poses. iurisdic-
tionis illo volente acquirere iurisdicitionem totius. l. fillicidij
s. fi. ff. quemadmodum sui. amit. Si vero non tradat sed ego
volo occupare tunc non. est de resti. spo. c. in lris et per Immo.
in. c. et pte. est de testibus. et de capel. mo. c. dilectus et cir-
ca predicta in. c. i. j. de capi. q. curiam ven. Et dicit Bal. quod
istis incorporalibus est vna quasi poses. que consistit in bitu. Et
hoc est parte cōferētis. Alia consistit in actu et executioe. Et
hec acquiri opis effectu ut est de elec. c. transmissa de hac
materia per Bar. in. l. iij. in prin. ff. de acqui. pos. et l. i. in prin.
ci. et in. s. sigs. ff. de iti. actu que priuato per Bal. in. l. non epi-
stolis. C. de pba. et vide quod tangit Immo. in. c. cum olim est
de resti. spo. et quod plene dicitur. s. quod sit inuesti. in. s. si vasal-
lus So. an. in addi. ad Spec. in rubri. de feudis circa pri-
Quid autem. Et in summa hoc vult: Inuestitura nona per
bat per cōfines si dominus non habet pares secus autem si ha-
beat l. sint absentes que expectandi sunt ut coram eis talis iue-
stitura fiat aliter non valebit. h. d. ¶ Non. quod vbi dominus est sine
paribus non erigitur aliqua specialis solennitas in constituendo
vel probando nouam inuestituram ut h. et. s. quod sit inuesti. s. si
vero inuesti. ¶ Non. non valere actum non expectatis expe-
ctandis nisi requisiti noluerint adesse sicut in Bal. ar. eoz que
non. ff. de in integrum resti. l. fi. et vbi expectatio frustratoria
est non debet quod expectari ut. ff. de statu libe. l. aretusa et c. cum
contingit de offi. dele. De qua materia dicitur plene habe-
tur in. l. ptoz. s. post casu. ff. de iure fisci. So. insert h. Bal.
quod si statuto cauetur quod mulieres non possunt habere sine presentia
duorum propinquorum si nolunt propinquos interesse non tamen valebit
contractus factus sine eis nisi propinquus dolo nollet interesse
nam tunc iudex eorum presentia supplebit decernendo ratum se ha-
bitur quod gestum fuerit propinquorum absentia non obstante arg.
l. i. s. i. ff. quod falso tuto. aucto. facit quod non. Bart. in. l. si logi-
us. s. fi. ff. de iudi. in. l. fi. s. necessitate. C. de bonis que libe-
ris in. l. si cum dotē. s. eo aut tpe et in. l. ij. s. uolunt. ff. solu-
matri. ¶ Non. quod presentia parium non excludit solennitates
circa nouam inuestituram adhibendas quoniam expectandi sunt ut in
hoc tex. et no. glo. in. d. ti. quod sit inuestitu. in prin. i. gl. ma-
gna. Et ex hoc insert glo. hic posita arg. ad quoniam quod per
absentiam iudicis quod non debeat sibi met ins dicere. s. de
ipsu expectare. Et sicut in And. de iser. considerabit utrum sit
longe absens. uel parum. ff. de annuis lega. l. mena. et ff.
de pcura. l. sed hoc. So. tu dicit melius sicut in Bar. in. l. ait p-
toz. s. si debitorē. ff. que in frau. credi. quod si expectatio iur-
dicis est periculosa ut quod interim debitor. auferat tunc
potest sibi facere ius ipsum detinendo ut non. et pba. in. l. si
si aliud. s. belissime. ff. quod vi aut clā. Aut non erit sibi pericu-
losa et non debet sibi facere ius. sed debet expectare iudicem ut
non. in. l. nullus. C. de iudicijs et in hoc tex. De qua tamen

tertia dicitur latius per ipsos Bar. in l. si ff. ad l. iul. pecu. et an
no. et tribut. l. ij. li. ij. et vide glo. in l. generali. C. de decu
rio. li. r. et optima glo. j. de pace iura. fir. tenē. §. i. sup. ver
bo potate et quod ibi dicitur: et per Bal. in l. facimus. §. et si prefata
C. de iure deliberat. et in l. consentaneū. C. quod et quoniam iudex.
Lin. eos. C. de execu. rei iudica. Bar. in l. i. in. rv. col. C.
de summa tri. Bald. in l. ij. §. et post origi. ff. de origi. iur.
Panor. post Inno. in. c. oli. cam. de resti. spoli. d. Ant.
in. c. i. de dolo et cotu. et per Spec. in ti. de renūcia. et cōcln.
verfi. itē est beneficiū quod dicit. Et ad hoc cōmendat istas
glo. Bald. Quero ab extra quō tpe expectabunt illi
absentes pares. Et dicit Bal. quod per duos mēses et nō vl
tra ar. ff. de iure fisci. l. auferri. §. q. cōpensationē et i. c. po
tuit extra de locato. vel dicatis quod iudex tps arbitrabit et
quo nō ē a iure limitatū. l. i. ff. de iure deliber. et nō. in fisci.
ff. de pcur. l. ofuz. C. de ige. et ma. l. diffamari et l. de die
in prin. qui satisfacere cogantur.

Sacramentum. Iste ter. est nota. fm Bald.

in l. in bonefidei. C. de iure
iu. in materia iuramenti prestadi pterim cū de seu. est cō
trouersia nā vbi cūq; in hac materia feudali tractat d sa
cramēto psta. debemus recurrere ad theoreticā traditā in
isto. §. vt glo. dicit. s. de cōtrouer. inesti. in pri. et sensit gl.
nra in fi. sui ibi hic sic ergo et. et in summa hoc intendit. In
iura. psta. do p iudicē nō pōt tradi certa regula s; relinqt
eius arbitrio cui deferat dūmō nō dferat nisi habēti pre
sumptionē p se. Si vero nulla ē psumptio p aliq; pte tūc
aut deferat possidēti aut ipsuz absoluat p regulā que di
cit actore nō pbate reus d; absolui. b. d. vsq; ad v. et cū
daf. C. nō q; nō semp deferit iuramentuz possidēti s; p
arbitrio iudicis qnq; deferit possidēti qnq; actori agenti
cōtra possidētē feud. nō aut habuit iste ter. respectuz ad
petētes sacramētuz sibi deferri quo casu an liceat pti pe
tere sacra. sibi dferri. Bar. in l. admonēdi quod sic vsq; ad
cōclusionē in cā p. c. cū dilect? et de fide instru. S; Bar.
de Saliceto ibidē in l. in bone fidei. C. de reb? credi. et d
iureiu. dicit quod imo vsq; ad sniaz ar. l. in tps. ff. de here. l.
sti. S; Bal. seq; opi. Bar. dicēs tū q; et post cōclusionē
in cā iudex et offi. possit supplere p nō. p. Inno. in. c. cum
Jo. de fide instru. quod itelligo vt loqt iste ter. quo ad clari
ficandū pbatiōes iā plene factas s; quo ad supplēdas nō
plene factas iudex pte nō petēte et offi. nunq; deferret iur
amentū in supplementū. Bal. in l. i. ff. d iureiur an. nisi
aliq; causa erit et officiu suū vt hic Bal. s; hic nō curō
insistere de forma aut petēdi dictū sacramētū dicit Bar
to. quod nō d; q; petere in specie s; generaliter ei cui vide
bit de iure ar. l. ij. §. i. ff. de iureiu. s; idē Sali. vbi. s. dicit
quod si ista forma petēdi sit honesta. tū credit quod et si spali
ter sibi deferri petat quod semiplene pbauit vel quod sibi d iure
dbeat deferri quod nihilominus nō sit repellēdas pluri
bus rōnibus per ipm adductis ar. l. q; accibus. C. de ad
ul. et l. fi. C. de tēp. in integ; resti. pe. et bec opi. vt dicit B
Aluaro. seruat in practica qm et offi. iudicis deferit quo
casu nō est curādus de formulaverboz petēdi. l. vbi cūq;
ff. de interro. act. et sensit Bal. vñ aut vterq; petit iura. et
tūc d; deferri iustiori fm quod iudici videbit attētis ceteris
circūstantijs et cui magis credebat vt hic et in l. labeo. §.
idē tubero de suplec. lega. aut alter tm petit et tūc dferit
solū petēti et nō alteri. l. iij. §. hoc iudiciū de dāno infec. et
ita dicit Bal. in. d. l. in bone fidei. C. nō q; qn possessor
pbauit semiplene sibi dabit sacramētuz forte p vnū testē
vt dicit glo. vel alijs modis vt nō. in. d. l. admonēdi secū
dū And. de iser. vel vt puto pōt intelligi. qn possidēs pba
uit suā exceptionē semiplene et actor suā intentionē plene
q; act. et etc. p. et at dicit in origine. sed tm possibiles quo ca
su d; iura deferri reo semiplene pbati suā exceptionē vt
tenent doc. in. d. l. admonēdi et in. l. in bone fidei. vel dic
quod iō possidēti deferret quod actor hēbat aliquā psumptio
nē p se. et ideo deferret possessori ad ostēdēdas suā innocē
tiā vt est casus in. c. fi. et de iureiu. et ibi et nō. facit. l. pti

§. sane. C. de hijs q ad eccle. cōfugl. et iste ē planus intelle
ctus que seq; Ja. de bel. et p quo facit quod nō. s. de cōtro.
inuesti. §. itē si vasallus. Quinimo et isto casu posset defer
ri iuramentū possidēti in materia feudali et si nihil per ac
torē pbat si iudici videat expedire p istū ter. et dicā. j. naz
ppter inopiam pbationum deuenitur ad iuramentum quod
si deferat semiplene pbati tūc d; delatus in supplement
tū pbatiōis vt hic et in. d. l. admonēdi. iuramentū eni fa
cit aliā semiprobationē vñ iste due semiplene cōiungant
et faciūt vnā plenā. qm que singula de per se non psumt si
mul iūta bene psumt vt nō. C. de pba. l. instrumē. s; quā
do deferat a parte parti. tūc d; delatū in defectū pbatio
nis vt in. l. in bone fidei. C. eo. ti. j. v. se. C. nō q; in cau
sis feudoz nō pcedit ad delationē sacramenti nisi sem
plena pbatiōe pcedente vel sit aliqd quod moueat iudicem
ad deferendū fm Ja. de bel. qm hac materia ita conclu
dit videlicet quod si actor plene pbat reus cōdēnat. l. offi. ff.
de rei vendi. aut nullo mō pbat et absoluit absq; iuramē
to de iure cōi. l. qui accusare. S; i materia seu. pōt iudex
deferre sacra. possidēti si sibi v; expedire vt in hoc. §. fac
in autē. vt liti. iurēt. §. si quis aut. Aut actor semiplene p
bat v; per vnū testē vel p prefatā scripturā et. Et tunc
aut nouit veritates et deferit sibi iuramentū. l. iurandū
et ad pecunias. §. i. de iureiu. Si vero actor et re? sunt pa
res: et tūc aut feudū est modicum et deferat actori. aut ma
gnū et tūc reo deferat arbitrio iudicis vt in isto. §. i dubio
vero magis deferat possidēti vt isti. de interd. §. cōmo
dū. et pot? reo q; actori vt nō. in. d. l. in bone fidei. Et p
dicta limitat Bal. i cōtrouersia sup seu. antiquo. Si vō
esset sup inuestitura noua. tūc stare sacro dñi nisi aliud p
possidente faciat vt. s. ti. primo. in prin. et. s. si de inuesti.
inter do. et vas. lis oriat in prin. et circa hāc distinctionem
s. de gradi. succe. in seu. c. i. §. fi. C. Quero cum glo. an
sufficiat vnus testis ad mouendū iudicē ad delationē sa
cramēti. Et rñdet gl. quod sic. Et hoc allegauit plures cō
cor. vsq; ad ver. cū sit. S; aduerte dū glo. allegat. l. sigs
decurio. C. de decurioni. d; allegare. l. sigs decurio. C.
ad. l. corne. de falsis. que ad nrm pposituz facit et allegat
p glo. in. l. iurandū. C. de testi. Et d; ista materia statim di
cā. j. latius. C. opp. subsequenter cū. d. glo. s. s. prime
dicta de. §. si vero moriatur in autē. d; testi. So. dic quod po
tius cōcordat quibus solū credit pducēti scripturā nōrij
cui soli credit vt ibi et ita nō. in. d. l. iurandū. C. oppo. sub
sequēter cū. d. glo. de. l. marit? ff. de qōnibus. vbi ancil
la nō pōt torqueri d; dñm suū s; vnus testis deponat d; do
nū. q; vnus testis nō facit iudiciū ad torturā vt ibi p.
So. ibi iō pbibuit qōne; haberi illius ancille nō et eo q;
nō pcederent iudicia sufficiētia p vnū testē. s; q; i cap do
mini sui nō debuit torqueri vt. l. i. C. de qōnibus. Et hoc
voluit glo. vsq; ad ver. Itē s; de quo d; rō clarior habet
p glo. in. l. bonefidei de iureiu. C. oppo. ab et nā ad so
lēnitatē iustitue sup acq; sitōe feudi regrū saltē duo te
stes et necessarij ad hoc vt inuestitura valeat vt. s. ti. pce
den. §. si vnus et testib? ad solēnitatē regis de ficiat nō
pbat actus. l. si vnus. C. de testa. et p nris male disponit i
isto. §. et quod cā possit expediri p vnū testē mediāte sacramē
to. So. ego fateor quod a principio tpe inuestiture necessarij
sint dicti duo testes et pares vt ibi: s; secus est tpe pbatio
nis quod tūc poterit cā suppleri et expediri fm formā huius
§. S; tu forte dubitabis quō sciā quod tpe inuestiture nō defi
cit numerus regis. Et ad hoc rñdeo quod iste testis tra
minat? deponat de veritate inuestiture et ei? solēnitatē.
Et sic pbabit semiplene. alias aut nō pbaret nec esset lo
cus delatiōi sacri que admodū dicimus in materia testa
mentoz put disputat glo. in. l. ij. C. de bonoz pos. fm ta
bu. fm Bal. Et intelligas et quod hoc opat cōsuetudo feu
doz per istū. §. In quātū discreparet a regulis iuris cō
munis. vt. s. de seu. cogni. c. i. Et vide quod dicit. s. ti. prio
q. ij. C. Quero cui d; deferre an actori vel reo. Et doc.
iuris canonici in. c. fi. et nri in. d. l. admonēdi et in. l. bone

fidei: multa dicuntur facientes plures considerationes: Tandem videtur cōter fm oēs q̄ sit arbitrariū p̄ istū ter. Vide ibi qz nō multū attinet ad materiā nostrā. Dixit quoqz Bal. in. l. in bonofidei q̄ in feudo z si sit magna res nihilominus deferat sacramentū possessori ex semiplena p̄batione qz possessio aliqd̄ adiungit presumptioni vnus testis per istū ter. nō aut̄ deferat actori in magno feu. ex semiplena p̄batione vt t̄z h̄ And. de iser. dicens qz in h̄ non putat fieri dñiam in feu. a ceteris reb̄. Et ad p̄dicta fac nō. p̄ glo. s̄. de cōtro. inuesti. in prin. Et dicit Bal. h̄ magis trahit in ista materia. In hac s̄ cōclusiōe remaneamus. qz aut dñs possidet z vasallus nullo mō p̄bat tunc absoluit dñs nullo p̄stito sacramēto. Aut possidet vasall⁹ z dñs nihil p̄bat z tūc si vasalli possessio ē antiq̄ ei⁹ sacro diffinit z absoluit. Aut noua z cōmittit sacro dñi nisi aliqd̄ p̄ possidente faciat. Aut p̄batio p̄ agente dño vel vasallo est semiplena. Et tūc cui sit deferendū sacm̄ cōmittit arbitrio iudicis. q̄ qñqz actori. qñqz reo. qñqz neutri deferet vt hic d̄. Et ita intelligit z limitat. s̄. de p̄trouer. l. inuesti. i. p̄. z. s̄. si de feu. inter do. z vas. lis oria. c. i. vbi nō existentib⁹ p̄ba. res decidit sacro possidentis qd̄ ē vtz si iudex possidenti crediderit sacm̄ esse d̄ferendū. **¶ De mū post Bal.** q̄ro cū vt dictū ē sup̄ius regrat̄ ānalis possessio. Nūqd̄ per vnū testē ista possessio semiplene p̄bet. Ita qz super ea deferat sacm̄ in defectū p̄bationis. Rñdeo nō qz cū ista posses. p̄batiō d̄ ad deferendū iuramentū in cāp̄cipali. ōz qz p̄bet plene qz vnus testis sup̄ inditio nō facit indiciū vt notat. in. l. si. C. famili. her. ciscūde. **¶ Quero an materia huius. s̄. possit trahi ad iuramentū qd̄ deferat a lege verbi gr̄a.** Dic̄ statutū qz de dāno dato scē sacro accusatoris: an iudex poterit illud ex arbitrio mutare dic̄ qz nō ar. l. p̄sperit. ff. qz q̄b⁹ Ja. ar. di. l. i. C. si aduersus libe. z Bal. s̄. **¶ Ultio post Bal.** q̄ro si ecclesia est dñā z p̄lat⁹ h̄z cōscientiā dñā cōscientie cōuētus qualr̄ iurabit rñdeo fm̄ cōscientiā conuent⁹ qz ipse nō est maior ps capituli imo nec h̄z mediā vocē si ad totū capitulū cōferat. c. postulasti z ibi h̄z de cōces. p̄ben. crēplum magistratus interponit auctoritatem i creatiōe iudici v̄l magistri societatis nemo. n. dixerit magistr̄ societatis habere vocē dimidiā i factis collegij qz sufficeret sibi adherentiam vnus qd̄ ē falsū. nō. Jo. mona. in. c. p̄cū de testa. li. vj. in glo. sua q̄ incipit z ita abbas de cōsciētia z nō. Imo. z Panor. post glo. in. c. si. de p̄scrip. nō. in. l. i. C. de bo. pos. fm̄ tabu. z adde qd̄ nō. in. c. cū veteri de elec.

Et cum daf. Iste p̄si. pōit formā qualiter ille cui deferat iuraf̄ d̄z. b. d. **¶ Ubi iuramentū delatū est per dñm vasallo tūc iurare d̄z vasa. cū. iij. sacramē talib⁹ iter quos sint saltē ser sui cōiuncti: vel d̄z ipse vasa. referre. eodē mō iurandū est si deferat iuramentū dño p̄ iudicē tūc dñs iurat cū. iij. sacramentalib⁹ siue de cōiunctis siue de vasal. cēt nec admittere iurandū si voluerit iurare se ita credere fm̄ cōscientiā suā. qd̄ similiter h̄bit locū in sacro p̄stando p̄ dñm si i facto p̄prio iuret hoc ē qz illud feudū de quo disputat depēdet a facto suo p̄prio. secus vero si depēdet a scō sui p̄ris vel alioz aūcessoz suoz qz tūc iurabit se ita credere fm̄ suā p̄sciētā. h. d. vsqz ad ver. in qbus. **¶ No. casus in quo magis credit̄ parētib⁹ z cōiunctis q̄ extraneis qd̄ p̄z qz vasa. necessitat̄ ad iurandū cū ser cōiunctis. alios aut̄ ser pōt eligere ēt eñcos z est rō qz isti cōiuncti p̄sumunt̄ rōne sanguinis meli⁹ scire veritatē quā eñnei vt. l. de tutela cū ibi nō. C. de in itegrū restitu. mi. z in. l. octau. ff. vñ cognati. dño iurare debenti nō iponit̄ talis necessitas vt secū adhibeat cōiunctos si non vult de quo statim dicā z per h̄ est expedita glo. ij. h̄ posita. **¶ No. casus in materia feudali dñm esse melioris conditionis quā vasal. qd̄ p̄z qz vasa. necessitat̄ adducere p̄ pinquos in iuran. non at̄ dñs z h̄ vult etiā glo. i. in sui p̄n. Similr̄ hic disponit̄ qz vasal. indistincte iurat de veritate z non h̄z p̄sciētā. s̄ nō sic dñs qz i eo distinguit̄ an in facto p̄prio vel alieno qd̄ v̄t esse d̄ regulā feudoz positaz******

¶ De for. fideli. in fi. vbi ad paria iudicant̄ dñs z vas. S̄z dic̄ esse fatendū qz paritas inter eos seruari d̄z vt ibi sed h̄ loquimur respectu iudicis qz ex p̄bationib⁹ z p̄sumptiōib⁹ vult isformare auz suū iurta ea q̄ tradunt̄ in. l. iij. s̄. ij. ff. d̄ testi. z. s̄. eo. s̄. sacramentū in prin. merito cū in p̄bationib⁹ z iuramentis let̄ p̄sumat magis d̄ vas. quāz d̄ dñm l. qui bona. s̄. pe. ff. de dā. infec. l. de die. s̄. iudicē. ff. q̄ fati da. cogā. z p̄ tātō maior necessitas iponit̄ vasallo quā do mino. cū vasal. debeat personā dñi videri scā vt. l. liber to. ff. de obsequijs liber. videmus similiter qz vasal. iurat dño fidelitatē nō at̄ eō vt dicit̄ i dño. **¶ No. casus in quo qz iurare d̄z sup̄ icerto qd̄ p̄z qz vasa. necessitat̄ ad iurandū super veritate nec excusat̄ si iurat fm̄ conscientiā suā vñ v̄t qz compellat̄ anceps subire piuriū d̄. l. videmus in p̄n. ff. de in litē iurādo. z h̄ vult glo. si. hic posita. s̄z itelligas istū ter. z glo. p̄cedere fm̄ And. de iser. qñ vas. poterat se certificare. de illo super quo iurare d̄z. qm̄ si esset tale factū sup̄ quo nō posset se certificare tūc fateor qz nō d̄z cō pelli subire anceps piuriū z posset iurare fm̄ conscientiaz z facit ar. i. in. s̄. se. vel fm̄ Ja. de bel. dic̄ lati⁹ in isto cāu qz aut iurare d̄z qz ad suū cōmodū aut icomodū aut fo ad alteri⁹ t̄m. **¶ No. casus aut tractat de lucro sicut va salus z tūc cogit̄ iurare causatiue si vult obtinere d̄ aliēo facto affirmādo vel negādo qz dñs posset sc̄t̄re magis dānus si starē sue cōscientie: aut certat de dāno euitādo vt hic dñs fac̄ tūc de suo facto iurat h̄z veritatē affirmā. vel negādo de alieno facto fm̄ conscientiā ar. l. c̄. C. de p̄ba. z. l. rōnes d̄ puē. ff. de d̄bito. l. si. **¶ Secdo cāu aut ē ad mi. qui d̄z iurare z nō cogit̄ subire anceps piuriū vt. d. l. videamus z. l. marcellus. aut est testis z si negat factus nō cogit̄ subire periuriū vt. s̄. qd̄ sit inuesti. s̄. si. n. aut fir mat factū z cogit̄ sup̄ facto alieno iurare s̄z affirmādo cogit̄ testis non negādo vt. C. de testi. l. ius iuran. z. l. ad te stitū. **¶ Quero cū glo. iij. qd̄ si vas. non habeat parentes seu p̄pinquos qd̄ tūc fiet z rñdet glo. qd̄ tunc producet̄ extraneos ad iurandū in supplementū. nā sepe accidit̄ h̄ i similibus fieri vt p̄pter sopiā p̄bationis admittant̄ aliq̄ testes q̄ alias nō essent admittēdi vt. l. qm̄ in fi. C. d̄ bereti. z. ff. de testib⁹. l. ij. Et hoc vult gl. vsqz ad fi. Et qua no. qd̄ ex defectu p̄bationū testes recipiunt̄ qui alias nō reci perent̄ vt eñ de elec. c. cū dilecti. z per Inno. extra de ac cusa. c. cū dilec. facit qd̄ d̄m est. s̄. p̄. qd̄ aut̄ z. i. de notis feu. s̄. i. **¶ Itē collige qz parentes de qbus iste ter. facit men tionē capiunt̄ p̄ oibus cōiunctis vt dicit̄ in ter. **¶ Op. ab extra qz imo parentes vel cōiuncti nō admittunt̄ in testes l. testis idoneus. ff. de testibus. So. hic nō admittunt̄ vt ve ri testes. s̄z iudex ex eoz dicto p̄sūptionē capit ad ita opi. put in simili. nō. gl. in. l. ēt m̄ris. ff. de p̄ba. Nec ēt isti ta les sac̄ales deponūt tanq̄ testes s̄z credunt vera esse ea que p̄ducens eē iurauit vt in. c. si. extra de purga. canoni ca. z dicit̄. s̄. si de inuesti. inter do. z vas. lis oria. z de con. iro. feu. in prin. Solue vt. ibi. no. z tenet Ja. de bel.************

In quibus. Vasallus nō pōt erigere iuramentū calūnie a dño suo. s̄z nec dñs d̄z eri gere a vasallo aliq̄n si ip̄e erigeret z a vasallo cogeret iurare z ipse qz qd̄ q̄s iuris z̄. h. d. **¶ No. et ter. ibi in quibus causis. qz quādo deferat iuramentū decisū p̄ do minū vasallo z eō nō est necesse prius iurari de calūnia. vt in simili in. l. ius iurā. z ad pecunias. s̄. qui ius iurandū. ff. de iur iuran. Et ideo subditur in quibus causis z̄. qz clare cōtinuando ad p̄dicta. Ideo intellec. ad ter. et ijs verbis colligi z figurari pōt iurta materiā prime p̄cedentē v̄z qz vasallus cui delatū erat iuramentū decisū uolebat qz dñs deferens iuraret de calūnia z̄. Et hunc intellectū sensit And. de iser. z glo. ij. h̄ posita dum equiperauit dñm patrono qz cum deferat iuramentū decisū liberto suo non tenet ipse dñs iurare de calūnia d̄. l. ius iurā. s̄. hoc ius. vbi casus pōt tñ intelligi z extendi ista determinatio huius. s̄. vbi cūqz est cōtentio inter do minū z vasallū de cā feudali vt nō iure de calūnia ēt da**

10 q non fuisset ad hoc delatū sacm veritatis. Et ita vt
 det explicasse Ja. de bel. Bal. 7 Ja. ardis. Et tūc expo-
 nere debes istū ter. In qbus etiā cāis. l. feudilibus. 7 gli-
 bet intellectus est bonus put. j. patebit. Rō pōt esse in hoc
 s. ita generaliter decidēdi multipler fuit vt in gl. **C**no.
 regulāz h traditā v3 qd qsqz iuris 7c. Vides h ter. simile
 qd h2 in. l. fi. C. de fruc. 7 litis expensis. 7 in. c. si motu p-
 prio de pben. li. vj. cū ibi nō. 7 qd no. de mutuis peti. 7 p
 Lr. 7 doc. in. l. ratas. C. de rescin. vēdi. c. cū oēs de con-
 sti. Et intellige q imperator hoc statuit sine postu. alicui?
 Nec fuit h suū statutū iniquū qz idē dicit in vasallo qd in
 patrono v3 voluit hāc esse leges generālē 7 cōem 7 p hoc
 postq voluit q esset lex generalis nō est hēda vis siue po-
 stulatione dominorū siue nō fm And. de iser. vel q d hoc
 erat cōtētio corā imperatore q alias voluit tollere alter-
 cationē de medio. Ideo hāc determinationē fecit 7 p le-
 ge hri voluit vt ex supradictis colligat. Et dicit h Bal.
 q regula. qd qsqz iuris h3 h locū p extēsiōē nō p itensio-
 nē ar. l. q bona. s. siquis. ff. de dā. infec. Et ideo dicit h
 glo. q h3 imperator hoc statuerit ad postulationē dñorū
 7 ipsoz cōtēplatione fuerit motus. tñ ppter equitatē dē
 regule voluit legē eē cōez 7 reciproca. Ita et dēclarat An-
 dre. de iser. hic. **C**Op. ab e3 suprascripta q imo nō fu-
 erit bona epparatio de liberto ad vasallū. Nā non repit
 iure cautū q liberto sit remissū iuramentū calūnie q iura-
 re d3. l. q bona. s. q alieno. ff. de dā. infec. l. de die. s. fi. ff.
 q satisfda. cog. 7 p qñs nō fuit bona ista determinatio q va-
 sal. iurare nō debeat. qz arguendo a simili d3 iurare sicut
 iurat libert?. Solu. alia rō reformat pactū in vasallo q
 in liberto cū dñs eandē vicē debeat gerere vasal. vt. s. d
 for. fideli. in fi. qd nō ita in liberto. Itē qz vasallus semel
 iuravit ipsi dño q secus est in liberto. Vñ nō est creden-
 dus q ipse vasallus nō postq iuravit prius sit memor di-
 uini iudicij. l. fi. C. ad. l. iuliaz repetun. facit ad pdicta. qd
 in simili no. s. de mili. va. qui cōtu. est. s. fi. 7 qd dicit in. d.
 ti. de for. fide. Verūtū vnū nō omitto q Ja. ardi. cū quo
 v2 trāsire Bal. 7 q pp paritatē seruandā in iudicijs in-
 telligat etiā liberto remissū iuramentū calūnie qd ipro-
 probat. Sali. in. d. s. qui iusturā. qz est diuersa rō in pō-
 no. l. pp honorē 7 reuerentiā qd secus ē i liberto. Et hoc
 puto verissimū ēt p ea que supra dixi. **Q**uero ab extra
 si dñs iuraret de calūnia vtrū posset erigere simile iu-
 ramentū de calūnia. Et dicit Ja. de bel. q sic facit rō qz
 vti iure cōi. Itē qz privilegū datū dño nō d3 retorque-
 ri d cū. l. si iuder. ff. de minoribus. In dñū facit qz ista lex
 est cōis 7 istud privilegū iā est acquisitū ipsi vasallo vn-
 de dñs nō pōt illud sibi auferre vt. d. l. iij. ff. qd quisqz iur-
 ris. itē qz talis ptās nō d3 pferri in ptātez aduersarij. ar.
 l. si idē. s. q si mutue. ff. de iurisd. om. iudi. Itē qz si illud
 beneficiū sit cōcessū vasallo ex quadā cōsequentiā nihil
 ominis pē eo vti pncipaliter p se etiā mutuo dño. vt. ff.
 de d. tabu. l. si post mortē. s. fi. 7 hanc partē seqt Bald.
 quā puto verā. p qua facit. c. prudentiā de mutuis peti. l.
 rōe sui 7. l. fi. C. de fructi. 7 lit. expen. Itē qz postq est lex
 cōis d3 reddere ius suū vnicuiqz 7 generaliter obseruari
 l. iusti. ff. de iusti. 7 iure. Et p hoc p3 rñsio ad. d. l. si iuder
 qz hic loqit de. l. que est cōis vtriqz parti. ibi vero minor
 solus hēbat privilegū qui ē potior aduersario q veniebat
 ad qd facit. l. C. de repu. que fi. in iudi. vel ibi loquimur f
 correlatiuis sicut in. l. fi. C. de fructi. 7 lit. expen. l. i. 7 ibi
 Bar. C. de cupressis. lib. xj.

Similiter. Vasallus nō pōt dñm accusare vel cō-
 tra eū testimoniū reddere in causa ci-
 uili vel criminali. 7 si cōtra fecerit feudū amittit h3 quidā
 aliter dixerunt. b. d. **C**no. vasallū temerarie accusantē
 dominū feudo priuari. n3 si accusationē suā probaret et ef-
 fet excusandus. nec priuaret. l. qui cū maior. s. fi. de bo-
 nis que liberis. Intelligit nāqz iste ter. de accusatore ca-
 lūniante. vt ibi no. glo. h3 ibi teneat d p. l. fi. C. de delato.
 de quo in. s. h3 7 qui delator. in pñio notabili. s. que fuit p-

ma cā be. amit. Itē intelligit iste ter. qñ p accusationē do-
 minus sustinet qz aue dispēdiū. secus aut si leue vt nōt. in
 s. pretere a. s. que fuit pri. cā be. amit. 7 dicit in ter. itē non
 h3 locū determinatio huus. s. in pluribus casibus nō. in
 d. s. h3 7 q delator. quos ibi specificauit. in quib? facit regu-
 lā hic traditā vbi videas. **C**no. q vasallus testimoniū
 reddens d dominū priuandus ē seu. siue deponat i cā ci-
 uili siue criminali. qd intelligas in alia cā q feudali i qua
 bñ pōt esse testis d dominū. vt. s. co. in prin. in ver. qd at
 7. s. qd sit iuesti. s. i. 7 t3 Bal. l. l. liberto. in fi. C. de testi.
 7 intellige h pcedere qñ pduceret in testē in cōtrouer. or-
 ta sup inuesti. vt p3 in. c. i. s. qui testes sunt neces. ad pbā.
 no. inuesti. qz alias vasal. non posset testificari p dño nec
 dñs p vasallo si lis eēt sup ipsa re qz aliqs eā vendicaret
 ab ipso vasallo vel domio qz ē ppria cā. ff. qñ appel. sit. l. i.
 s. i. in ppria. 7 t3 Jo. an. in addi. ad Spec. in ti. de testi. s.
 i. h. qd de venditore. Et idē dicit ipse de emphi. 7 ita sal-
 no dictos doc. q als viderent dñj facit ad pdicta qd dicit
 Spec. in ti. de testi. s. i. ver. s. nūqd vasa. 7. s. qd sit iuesti.
 s. i. in alia aut cā nō feudali quātūcūqz modica pibet
 vt hic. S3 dubito que sit rō dñe quare vasallus accusan-
 do dominū de re leui et qua dñs nō sustinet graue dispē-
 diū nō priuat feudo. vt dicit in. d. s. h3 7 qui dlatōr sup ter.
 h3 tamē pibēdo testimoniū d dominū ēt de re modica p-
 uat seu. vt hic. qd vñ absōnū. Aluar. hic dicit q hoc fecit
 eū multū dubitare cū null? doctor hoc tāqat. Et putat q
 potuit eē rō qz qñ vasallus accusat vñ pncipaliter ad ac-
 cusandū pp se 7 nō cōtēplatiōe alterius. s3 quando venit
 vasallus nō spontaneus s3 tāq testis nō venit pp se: s3 cō-
 tēplatione alteri?. vnde magis psumit malus animus ipsius
 7 magis ingratus fūendo alteri d dñm qz quādo sibi p-
 fuit. itē qz sciēter vñ manifestare credentiā domini sui in
 eius dānu; vt pbat in. c. i. s. hic pōt eē ti. qui. mo. se. ami.
Quero cū glo. ij. qd si iste vasal. fuit cōpulsus p iudicē
 ad ferendū testimoniū an habeat locū dterminatio hic po-
 sita. Et rñdet glo. q non dices q iste ter. intelligit de spō-
 taneo deponēte nō aut in choacto. vt pbat. in. d. l. post le-
 gatū. s. is vero. facit qd no. in. l. ij. s. i. ff. sigs cautio. itē qz
 offm testis coacti non d3 sibi eē dānosus. 7 allegat. j. ti. ij.
 q par. fac. Et hoc vult vsqz i fi. Et q gl. nō aliā limitatio-
 nē ad istū ter. vt nō hēat locū i vas. ad testificandū coacto.
 S3 qualiter potuit cōpelli cum excuset nec cogatur inui-
 tus sicut de liberto d patronū. l. lege iulia in fi. ff. de testi.
 7. d. l. liberto. circa istuz articulum ē sciēdum q iter dum
 pibet qz testimoniū non vocatus ab accusatore neqz iu-
 dice 7 talis ē suspectus. l. q oia. s. i. ff. de pcura. Inter duz
 qms est vocatus a parte non tamē a iudice. 7 sic sponte at-
 testat tunc tale testimoniū bene valet. d. l. post legatū. s.
 is vero. 7. d. l. q cū maior. s. h3 si nō accusauit. verū si q pe-
 na iponit pibentib? testimoniū spōte hāc patiet. vt in. d.
 l. liberto. Inter dū venit ad instantiā ptis vocat? p iudicē
 sicut fit cōiter. tūc magis valz eius testimoniū. verūta-
 men si quā excusationē habeat iste vocat? 7 ea non ē vsus
 dicēt sponte testificasse 7 penā patiet. d. s. is vero. 7 in. d.
 l. qui cū maior. s. sed si nō accusauerit. Si at opposuisset
 excusationē suā iuder tamē coegisset dicere testimonium
 tunc dicit coactus testificasse 7 p consequens excusaret. l.
 nō vñ. s. qui iussu. ff. de reg. iur. 7. l. furti. s. qui iussu. ff. de
 bis qui nō. infamia. 7 per Dy. in. c. q quis mandato. 7
 in. c. ea. de regu. iur. lib. vj.

Item si inter. Vbi contētio est de feudo. 7 vasallus
 agens d dominū possidentē nihil pbat absol-
 uit dominus absqz aliquo iuramto. Si vero dominus agat
 7 nihil pbat contra vasallū quā possedit anno ipsū feudū
 tunc cā finitur per iuramentū vasalli. Si autē minus an-
 no possedit tūc cā finit per iuramentū domini nisi aliqua
 presumpcio sit pro vasallo. b. d. **C**nota ter. ibi absolua-
 tur. q si vasallus agat de feudo d dominū possidentem
 7 non pbat q dominus absoluit. 7 id absoluit absqz iura-
 mento per regulā qz actore non pbante 7c. Et cū in totū

ipse agēs deficit in p̄batione. ⁊ p̄bat in. §. sacramentū. §. eo. **S**ec⁹ at si vasall⁹ hēret aliquid pro eo qz tūc daret sacramētū dño possidenti si iudici videat̄ prout p̄bat in. d. c. fi. §. si de inuesti. inter do. ⁊ vas. lis oria. vbi dñs possidens iurat cū. rj. sacramentalibus. Et sic nō ob. vt dicit d. §. sacm. **N**ō regulā cōem q̄ actore nihil p̄bate reus est absoluendus ē absqz aliquo sacramēto. vt hic ⁊ in l. qui accusare. C. de eden. l. ij. C. de p̄batio. l. fi. C. de rei ven. que regula ⁊ si sit vera de iure tū in materia feudali possit iudex eā suare put sibi videbit. vt in. §. sacramentū. ⁊ in. c. ij. circa mediū. §. si de inuesti. inter do. ⁊ vas. lis oria. attentis p̄sumptiōibus ⁊ circūstātijs. circa hoc vide vt dicit in. §. sacm. in secūdo notabili. **N**ō ex scōa pte q̄ tūc possessio iducit p̄sumptionē p̄ vasallo v3 qñ stetit p̄ annū in possessione intelligas pacifice dño sciēte vel nō cōtradiceēte ⁊ suicia ab eo tanq̄ vasallo recipiēte. vt dicit §. eo. in pri. in. ij. q. glo. hic posite remittēdo se ad. §. nō. ⁊ p̄bat in. d. c. fi. si de inuesti. inter do. ⁊ vas. lis oria. quo casu dicit ibi Bal. esse singularē casus. S3 put vides habes hic ter. similit. §. in prin. ti. ⁊ in c. titius. §. si de feudo sue. contro. vñ § nō est necesse q̄ dñs sciat qz tps illud ex quo inducitur ista p̄sumptio nō currit ignorāti. vt nō. i. gl. ij. §. pe. §. qualiter olim feu. alie. po. **O**p. ab eē q̄ imo requirat q̄ vasal. possideat annis. xxx. ad hoc vt p̄sumat p̄ vasallo. vt p̄bat in. c. fi. §. si de feu. sue. con. Solue vt dicit in. d. c. fi. in oppo. prima.

De lege coradi.

Continuat̄ hoc mō. Supra tractauit qualiter controuerſie feudales finiantur nunc vero corā quibus.

Ex coradi. Si inter capitaneos est cōtrouerſia debet diffiniri per legem coradi corā rege. si vero iter valasores tunc coram paribus curie: verum ista lex non seruat̄ Mediolani sed distinguitur. aut ē cōtentio iter duos d̄ beneficio regali quicūqz fuerint. tunc decidit corā rege: alie vero corā paribus curie. h. d. **D**remitte p̄ euidētia q̄ capitaneus ē ille q̄ recognoscit feudū ⁊ dignitatē immediate a rege seu a principe sicut est dur. co. marchio ⁊ similes. ⁊ isti tales appellant̄ p̄rie capitanei regni seu regis. ē ēt alia spēs capitaneoz v3 qñ alijs recognoscit feu. a p̄dictis. ⁊ mediate a p̄cipe vel a rege. ⁊ iste talis ē ⁊ reputat̄ iter maiores regni seu regis valasores q̄ hodie ēt appellant̄ capitanei. vt p̄dicta p̄bant. §. qui feu. da. pos. i. pri. ⁊ in fi. ⁊ §. de natu. feu. c. i. ⁊ in ti. qz dicat̄ dur. marc. vel comes. **D**e primis nāqz capitaneis q̄ sunt duces comites marchioēs ⁊ similes imediate p̄cedētes a p̄cipe loq̄t̄ ter. in p̄rio r̄iso. vt iperatoz in causis ⁊ cōtrouerſijs ipsoz sit iudex cōpetens. **A**duertēdū ēt puto q̄ iste. ll. coradi non faciūt ius cōe qz tantū erat rex alamanie. nec hūerat coronā ⁊ approbationē a papa nūdū nactus fuerat. ita Oldra. cōsi. clir. icipit ex p̄nti thēmate dictum suū p̄cedit tenēdo opi. oldra. pro qua cōsuluit q̄ impatoz ante coronationem non h3 administrationē plenam sed qz in hoc magna ē discēptatio et cōis op. et obseruātia ē. i cōtrariū dicite vt late disputam in. c. p̄ venerabilem. qui fi. sunt legitimi. **N**ota ex lege coradi in discernēda iurisditiōe cōsiderari dignitatē ⁊ potētiā p̄sonaz litigantiū ⁊ nō rem sup̄ q̄ litigāt qz si qd̄ vertit̄ inter duces comites vel mar. ⁊ similes q̄ dicunt̄ capitanei iperatoz d3 esse iudex. Et sic verbū rege capit h̄ p̄ rege romanoz q̄ ⁊ impatoz vocat̄ ⁊ facit. §. ti. pri. §. in qbus. ⁊ §. sacm. facit. c. i. j. de vas. q̄ cōsti. loth. **N**o. ex p̄suetudie Mediola. v3 in decernēda iurisditiōe considerari rem ipsā cuius occasiōe p̄tro. mota est. nō aut̄ p̄sonas litigātes qm̄ de q̄cūqz re p̄cedente beneficio p̄cipis ipse p̄iceps ē iudex cōpetēs nō scā aliā discretiōe p̄sonaz. ⁊ potuit eē rō Mediola. qz solus p̄iceps est ille q̄ h3 extimare ⁊ regulare su

per suo beneficio. vt p̄bat in. l. neratius. ff. de reg. iur. fa cit eē de iudi. c. cū venisset ⁊. l. fi. C. de legi. itē pp̄ periculū collusiōis per. l. si suspecta. ff. de inof. test. ⁊. l. si plusorie. ff. de ap. cū inuestiēs tenet̄ de euictione iurta ea q̄ dicit in. c. i. §. si de feu. va. interpel. fuerit. Que aut̄ sit melior ⁊ p̄babilior ac rōnabilior determinatio: an lex coradi vel Mediolanen. **D**ic q̄ illa lex coradi ē tenēda tanq̄ cōis qz est lex iperialis. vt insti. de iure naturali. §. sed qd̄ principi. Itē qz p̄pter rōnem quā. §. assignant: que videt̄ multū necessaria vt potētes parificēt. ⁊ vt minus potentes si supplātent̄ in iure suo. l. fi. C. de iure iu. cū fi. **O**pp. ab eē qz hic nul. e sunt glo. §. primā partē in fo r̄iso in co q̄ pares curie hic cognoscūt de cōtrouerſia q̄ orit̄ iter valasores qm̄ h̄ v3 esse: §. ea q̄ habent̄ in. §. pe. j. de p̄bi. feu. alie. per Sede. vbi cognitio est domini qñ iter domios ⁊ vasallos est cōtrouerſia. **S**o. ibi cōstabat vtrūqz litigātē esse vasallū eiusdē domini. h̄ erat cōtentio iter eos de aliqua parte feudi. ⁊ tūc dominus est iudex vt ibi. S3 h̄ constabat vnū tm̄ esse vasallū de feudo aliquo de quo non ē qd̄. vey qd̄ erat sup̄ alio feudo quo casu pares debent esse iudices vt hic ⁊. §. apud quē vel quos qd̄ feu. term. d̄bet. c. i. fo r̄iso. **O**ppo. ad idē de. c. se. vbi corā iudice vel arbitris d3 ventilari talis cā q̄ vertit̄ iter duos vasallos. **S**o. ibi dubitat̄ qz corā esset vasallus. ⁊ ambo p̄tendebāt inuestiturā ab eodez domio ⁊ vterqz ipsoz dicebat esse suum feudū. hic aut̄ certū erat qz vnus corā erat vasallus d̄ alio feudo. ⁊ ita nō. glo. in. d. §. pe. j. de p̄bi. feu. alie. per Sede. **O**p. qm̄ in iudicādo ne d3 fieri discretio p̄sonarū qz ita d3 iudicari ⁊ pariter magnus sicut paruus. l. re non nouā. C. de iudi. **S**o. fm̄ Bal. illa regula est vera i casibus non reseruat̄ h̄ fallit isto casu quē sibi voluit imperatoz reseruare p̄pter rōnem quam. §. d̄ri.

Sed inter. **P**ures litigāt̄ s de eodem feudo debet ret cāz p̄dictā ventilare corā iudice vel arbitro siue allegent inuestiturā ab eodez dño siue diuersis dñmō als vasalli non sunt eiusdē domini ⁊ oēs allegent per eundē dominū inuesti. ⁊ poterit idē dñs possidenti gratificari nisi aduersarius cōtrariū p̄baucit. h. d. **C**. Nota qz vbi pares sūt cōpetitores eiusdē feudi quos non cōstat eē vasallos nō ventilat̄ talis cā corā domino h̄ corā iudice ordiario. vt. hic ⁊. §. d̄ pace tenēda. §. si duo. ⁊. §. si tres. vel ēt corā arbitro vt hic ⁊. j. an apud iudicez vel do. c. i. **N**o. qz in dubio pōt dominus vni ex cōpetitoribus gratificari ⁊ guarētare. i. firmū ⁊ stabile facere. ⁊ est vocabulū custoz. ipm̄ in sua possessiōe mediate sua iformatione quā dabit iudici vt p̄bat in. d. §. si duo. ⁊ qd̄ ibi dicit̄ i p̄ia oppo. ⁊ in. §. si tres. in oppo. facit. l. si qz suum. §. inter duos. ff. de leg. ij. **D**e q̄ materia gratificationis habet̄ in. c. venerabilē. eē de elec. in verbo fauere. vel forte p̄t intelligi iste ter. qz dñs voluit guarētare vasallū suscipiēdo litē in se put dicit glo. in. l. ij. C. vbi in re act. d̄ quo te tigi in. c. si vasal. vitio. §. si de feu. sue. contro. **N**o. ex hac l̄a fm̄ And. de iser. qz vasal. p̄t cōpromittere d̄ feu. qñ est cōtrouerſia iter ipm̄ ⁊ aliū quoz q̄libet dicit feud. esse suū. ⁊ sic sine p̄iudicio domini fm̄ ipm̄; p. c. cū tpe. eē de arbi. hoc idē tenet̄ **D**ost. eo. ti. i sūma. i. §. h̄ nūgd̄ iudex ⁊ nōnulli rē. hoc tenet̄ in. d. c. cū tpe. ⁊ p̄ hac determinatiōe adiicit tertū exp̄ssuz. §. de inuesti. i mari. fac. c. i. ⁊. j. an apud iudicē vel do. ⁊ qd̄ no. glo. de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. in. §. pe. de hoc lati⁹ dicā. Quid aut̄ i arbitrato re hic maior est dubitatio. ⁊ dicit And. arguēdo ad partes. Et p̄rio v3 q̄ idē est qz vasallus pōt trāsigrere. vt. §. si de feu. sue. cōtro. in. c. si vasal. la vltia. §. pōt i arbitratorē cōpromittere cū arbitramētū sit quedā trāsactio vt no. glo. singularis. in anten. si vero. C. de iudi. **I**n d̄i um quia iste ter. ⁊ similes loquunt̄ soluz in arbitro. ergo nō debemus extendere ad arbitratorē. l. si seruū. §. non dicit. ff. de acq. here. ⁊ suadet eē rō quia arbitria sunt ad i star iudicioz. C. de arbi. l. cū antea. vnde quēadmoduz vasallus in iudicio pōt agere ⁊ defendere vt in. d. c. fi

vasallus. et de controuer. inter vas. et aliu. c. i. eodē mō cō
tendere corā arbitro vt hic et iurib. s. allegatis. s. i. arbi
tratoze. secus qz nō hz formā iudicij. vt dicit Inn. i. c. qn
taualis. et de iureiurā. Quinimo fm Aluar. h. et ē d mē
te And. cōpromittēdo in arbitratōze ita qz sequat aliena
tio cadit a feudo vt dictū est de traslac. in. d. c. si vasallus.
Coppo. ab eī d ea qz dicit et d hāc lram qz imo hodie p
vasallū nullo mō posset fieri cōpromissū de re feudal i si
ne in arbitrum siue in arbitratōze quoniam videtur esse
contra iura noua. j. de prohib. feud. alie. per Federi. in
. s. pe. et in. s. calidis. vbi sublata est oīs via et machinatio
et qbus posset p vasallos deueniri ad alienationē s; per
cōpromissū posset aperiri via fraudādi et circūueniendi
dictas cōstitutiones p ptes qd cē h m nō d; de tuto. et cu
ra. datis ab his. ergo et. Sol. hui⁹ timore d;ij quidā itel
ligūt istū ter. i. arbitro. i. i. iudice delegato put alibi expōit
l. l. arbitro. ff. q. satisfda. cog. vey qz ista lectura ptiēt diuina
tionē et violat l. 3. iō die And. qz putat qz hodie nō possit
cōpromitti de feudo. Et qz dicta iura tāquāz posteriora
corrigāt istud. c. cum si. Et hoc fortificat. qz dū i. d. l. i. si.
de pbi. feu. alie. p Sede. declarat d icōpetētia iudicis nō
fit aliqua mēto de arbitro. Et p hoc dicit ipse qz hosti. se
correrit i dicta sua sūma de feudis. ver. quid si archieps
adherēs huic opi. limitat tñ predicta cē vera nisi dñs feu
di eēt absens vel alias negligēs i redenda iusticia vel cō
mode adiri non poss; ar. extra de foro cōpe. c. veruz. et. c.
l; Secus si pares eēt absentes. ar. nō. s. ti. prime. s. q
aut. Item limitat et alio mō videlicet vt itelligātur pdicta
qñ vigore compromissi et sine patitur vasallus transferri
possessionem sui feudi in aduersariū vineētē et dicta snia
arbitri. Ad. n. et ppromisso solo itelligat fieri alienatio p
vasallū vt videat fecisse cōtra dictas cōstōnes sed solum
quādo trāsferitur possessio ex snia arbitri: vt colligit ex his
que habentur. j. qd iuris sit si post alienationē feud. vasa.
id recup. c. i. Nam ista traditio sola vī eē actus per quez
trāsferē dominū. l. traditiōib. C. d. pac. et hoc in effectu
circa hāc difficultatē dixit And. d. iser. p. iō firmans vnā
partem et postea dicens hodie eē correctis. Alii aut doc.
scribentes simpliciter ptr. anseūt cum isto ter. neq; Bal.
aliquid dicit circa h. vbi fuerat necessarium Aluar. i ista
materia dicit qz putat istā eē veritatē videlz qz in arbitro
ista iura que disponūt qz corāz arbitro cā possit finiri vt p
batur hic et in. d. c. i. in prin. s. d. inuesti. in mari. fac. et. j.
an apud iudi. vel do. c. i. cū si. nō sint aliquo mō correcta
p dicta iura noua qz non apparet expse de correctione. l.
pcepimus. C. d. appel. glo. in. d. s. pe. de pbi. feu. alie. p
Sede. hoc idē sensit et firmat qz ista iura sint potius diuer
sa qz aduersa. et qz loquūt i diuersis casibus vt ibi nō. in
principio. glo. i. hoc idē sensit Pd. in sūma. et gl. Ja. colū
bi. in ti. apud que vel quos cā feu. agi debe. hoc idē sensit
Ja. d. belui. et me. d. nea. in dictis locis et psertiz i ti. d. inuesti
tu. i. mari. fac. hoc idē ibi sensit Bal. Jaco. ar. d. 30. i sūma
in ti. de conten. feud. sub rubricella si cōtētio ē iter vas. et
cōter oēs ceteri scribētes in eoz distinctiōibus i hac ma
teria iurisdictionis feudalis adducūt istud mēbruz de casu
huius. c. et similitū vt corā arbitro cā finiat. et quo vident
inferre qz et hodie hēat locū dispositio hui⁹ ter. cū si. Et
qz h sit vey vt iste ter. nō sit correctus suadet rō qz iste talis
arbitr a iure cōsuetudinario fuit habit⁹ et reputatus co
gnitor: et decisor legitimus in casu suo. et obseruat vt dicit
idē Pd. et Ja. colūbi. in loco. s. allegato. et i. d. sūma idē
sensit glosella vna hic posita. nā si ipse vasallus pōt agere
et pueniri occasiōe sui feudi corā iudice cōpetēti. vt in. d.
c. si vas. et h nō ē correctū. nō video qz et corā arbitro si pos
sit simpliciter agere et cōueniri i casu hui⁹. c. cū talia arbi
tria sint redacta ad istar iudiciorū vt. s. dem. ē. Et ad hoc
adducit et sniam. Spe. in ti. de arbi. s. restat ver. s; nun
qd vas. ad suū nō dñi p iudiciū pōt d re feudali cōpromit
tere. et vī dicēdū qz sic p istū ter. et ar. pdicti. c. cū tpe. et eī
qz metus cā. c. cū dilect⁹. et de cōfir. vti. vel inutili. c. cū di

lectis. s. qz vero cū si. Subijct tñ qz dñs hñ posset pbihe
re. l. i. ff. sigs ius dicē. nō obtēmp. Et quibus cōcludo cir
ca istū articulū qz et hodie poterit vasal. absq; p. culo pri
uatiōis seu. litigare corā arbitro. ar. hui⁹ ter. et similitū qd
nō corrigunt p dicta iura noua vt. s. diti. vtrū aut et qñ ta
le iudiciū hēat p iudicare dño suo. dic vt diti in. d. c. si va
sallus. vbi declarauit.

Et eadem. Feudū sine volūtate vasalli dñs alienare
nō pōt. s; hec regula nō seruat Mediolani. s; di
stinguūt. aut dñs alienauit beneficium sine curia maiori et
potest aut equali et non licet sine volūtate vasalli. aut alie
nat partem feud. et non pōt sine volūtate vasalli. aut alie
nat feudum totum cum curia etiam inferiori et sine volū
tate vasalli valet. Sed est pulchrum dubium an dominus
possit alienare suum dominium siue terram subijciendo
se vni et terrā alteri. concludite qz non sine consensu va
salorum. Jo. an. i. c. dilecti. de maio. et obe. S; an possit
sperare alienādo hoies sine terra vel contra. puto qz nō
possit qz vasallus est libera persona istū. d. inf. natu. gen. et
ciuali. et nō pōt diuidi sine terra. l. qu. dā mulier. ff. fami
lie. herc. et Spe. i. ti. d. feu. s. qm. N. rri. **C**ōd h; Jac. qz
sicut vasall⁹ iuito dño suo nō pōt ius suū i aliū trāsferre. et
nec aliū cōstituere vasallum vt huiat. vt. j. s. pri. ergo nec
dñs iuito vasallo alteri delegare cū dñoz eadē sit disci
plina. l. si. C. d. fructi. et lit. expen. nisi iminēte necessitate.
qz dño non expedit vti eius fructo. videt cāus hic. et nō.
doc. l. c. i. s. pterea. j. de pbi. feu. alie. p Sede. Et nota
hic eē h; Bal. mirabilē casum in quo alienatio pōt fieri
potētori et non inferiori: nec licet ptem scilicet ut per hoc
emptor ius aliquod psequat in vasallo et est ratio qz non
cogit hēre duos dños. s; sūficiat prim⁹ cuius remanet in
solidum. ter. est hic multū notabil⁹ dominū tñ pdiorum
bene credo qz sit trāslatum in emptorem. s; nō trahit ad
se fidelitatē in pluribus locis. **C** Nota qz l; plura sint lo
ca unum taemen est feudū sicut una iucitura ut hic et. ff.
de ver. ob. l. scire debemus et. c. cōstitutus de religio. do
mi. Itē vnitas dñi respectu act⁹ disponētis l; plures sint
res de quibus disponit. facit quod notat Barto. in. l. si
seruus cōmunis. s. cum seruus. ff. de stipula. seruorum.
nam si legant mibi alimenta. vnum est legatus p toto tpe
et vna pscriptio inchoās a pri. scē si forma legādi fuisset
hoc modo. lego alimēta singulis annis qz non curreret
vna pscriptio p oibns annis vt. C. pscript. rix. annoz. l.
cū notissimi. s. in bis de pscript. lōgi. tem. l. si. nā vnus q
cōsistit in necessitatib⁹ alimētorū tñ recipit vnā et eadē p
scriptionē p toto tpe secus si exprimeret lego tibi vnus sin
gulis annis qz tunc non est vnū legatū qz nota. **C** Que
ro ab eī qd si vnā medietatē uēdit dñs vni et alteraz me
diatez uendit alteri. a quo recognoscet uasa. vel dic qz
si uas. medietatē emit ab uno et mediatez ab alio a quo
recognoscet se vasallū et nī qz a neutro nisi inter se cōueni
at a quo vasallus debeat se recognoscere. qz est regula qz
p uno feudo non tenetur recognoscere plures dños. con
cordēt s; si uolunt alias sibi iputēt ar. ff. de usufruc. l. quo
tēs. **C** Utrū at dñs alienādo princē ppietatē glo. sentit
qz sic in. d. c. i. in fi. de for. fide. et dicā. j. qualiter do. ppi.
prime. et qd nō. glo. s. p quos fiat inuesti. in fi. nā in istis p
uationib⁹ vī a pari iudicari ut in. d. c. dño cōmittente. s.
si de feu. fue. cōtro. et hāc sniam puto uerā quā hic vī seq
And. de iser. Bal. tñ sentit hic d. et in. c. ij. s. quo tpe mi
les p illū ter. et inde qd ibi diti. et qd h; in spe. in ti. de feu.
s. quoniam. vers. nunc aliqua vers. tertio. et ibi per Jo.
andre. et in titu. de locato. s. nunc aliqua. vers. oportet.
C Nota fm consuetudinem Mediolanen. qd obseruan
dum sit circa alienationē feudi fiendā p dñm qz si subtili
s sit consuetudo et publica distinctione suffulata. tñ talis
consuetudo seu vīus non fuatur nisi in eo loco ubi uiget
cum habeamus legē nouā et constitutionem eōdem et ipe
rialē nobis regulā generālē tradentem uidelicet ut dñs

feudū sine voluntate vafalloꝝ ad aliū nō trāfferat vt. j. de pbi. feu. alie. per Sede. in. §. p̄terea ducatis in fi. r. h. §. in prin. r. sensit glo. i. hic posita in sui principio. t. And. Nota fm dictā glo. in sc̄da parte sui sūmi ar. q̄ multa trāscunt cū vniuersitate quedā p se trāfire non possent q̄ p̄ q̄ feudū totū si vēdā cū oi iurisditiōe curie pōt trāferri et in rusticū r. i inferiorē dñm vt h in fi. secus aut: si vendat sine curia. q̄ tūc nō possēt trāfferri nisi in equalē dñs vel maiorē vt h in prin. r. remisit se glo. ad. l. i. ff. de fundo dota. r. in. l. quedā. ff. de acqui. rex. domi. Dic. vt ibi r. in pluribus alijs cōcor. alle. in glo. fi. hic posita q̄ iterato repilogauit istud idē ar. de quo et p cano. in. c. cū bertol. de re in. imo pulchrius aduertatis fm Bal. hic q̄ q̄ dicūt licitū eē intelligūt q̄ dñs alienat maiori vel pari. Secus si minori. q̄ vafallus nō d̄ descendere q̄ esset si forte dñs alienaret pprietates suas cuidā rustico. h si p̄prie est. quid vniuersale puta plebs castrū vel villa etiaz rustico pōt alienari. r. est notandū q̄ rusticus pōt emere dignitates r. iurisditiōes q̄ sunt ppriū patrimoniū vēditoris tene mēti. sed de iure cōi iurisditiōes n̄ p̄nt vēdi q̄ publici iuris sunt r. extimationē non recipiunt r. maxime merū iperū q̄ exerceret in psonas quaz nulla ē extimatio. vt. ff. ad. l. acquil. l. liber hō. S̄ p̄ cōsuetudinē vsurpatuz ē r. quottidie videm⁹ castra r. villas emi cū mero r. mitto ipio r. oimoda iurisditiōe q̄ cōsuetudo vicit legeꝝ vt. s. de feu. cogni. c. i. r. adde qd no. ff. de fideicomis. liber. l. inuitus. Nota. subsequēter cū deā gl. et h ter. aliō brocardo q̄ multa licita sunt insolidū que pro parte non licent naz ex hoc ter. videmus q̄ totū feudū pōt alienari equalivel maiori. r. de hoc brocardo se remisit glo. p̄ r. cōtra ad libellum disputa. Py. S̄ tu dic de hoc vt in. l. iii. ff. fam. l. hercis. r. in. l. que de tota cū ibi no. ff. de rei vēdi. r. in. l. que sit. in prin. ff. de vsur. Nota. cū glo. ij. aliud brocardo q̄ illud qd possū p me possū p aliū. nā sicut possū vafallū mēti: p me retinere. Ita quoq̄ possū r. alteri eque idoneo assignare. facit qd hētur in. l. eū q. ff. si cer. pe. Et h i fert glo. ar. q̄ vafal. possit seruire feudū p substitutū eque idoneū: de qua qōne remittit ad libellū Py. h tu dic melius r. latinus vt scripsi. s. si de feu. sue. cōtro. in. c. qui clericus r. in. c. si quis decefferit eo. ti. d̄ hoc tñ brocardo latinus tangit. s. p quos fiat inuesti. §. sed vtruz. Nota. ab eē ex isto ter. q̄ rusticus pōt emere dignitates r. iurisditiōes. que sunt de patrimonio vēditorū. Iste nāq̄ tales iurisditiōes ex cōsuetudine vendunt. Vtrū aut de iure possint vēdi habet in. c. i. ettra ne prelati vices suas r. in spe. de cā poss. r. pprie. §. i. h. ceterz r. dicā. j. que sunt regalia. Nota. ex cōsuetudinē Mediolan. casū nōbile i quo alienatio p̄t fieri potētiori r. n̄ miori r. potuit eē rō q̄ interest vafalli pot⁹ eē sub magno dño q̄ puo. tū q̄ ē magis tut⁹. tū etiā q̄ si daret inferiori mutaret eius conditio. cum teneretur iurare fidelitatē minus nobili qd essend d̄ vt. s. de inest. d̄ re. ali. fac. §. d̄no h̄z And. Opp. q̄ imo feudū nō trāseat cū vniuersitate vt pbat in. c. in generali. s. si de feu. sue. cōtro. r. in. c. i. j. de capi. qui cu. vendi. Sol. dic q̄ q̄ q̄ vendit curiā nō habita mentiōe feudi vel vendit generaliter oia sua bona non tñ spāliter specificat feudū tūc fateor q̄ nō v̄ vendere feudū vel alienasse vafallos vt i d̄ijs. als secus vt hic de quo plene in. d. c. in generali h̄z secus in his que de sui natura non sunt in hominis comertio vt sunt spūalia vel quasi quia h̄z cum vniuersitate possent trāfire. tñ si cum vniuersitate vendantur et p̄missi et illis non trāfibunt. c. de iure. c. et litteris de iure patro. r. ibi per doctores r. Jo. an. in. c. i. co. ti. li. vj.

Similiter. Dat regula r. exceptio regule et exceptiois declaratiōe. regula est q̄ vafal⁹ regulariter nō pōt feudū alienare sine voluntate dñi exceptio est nisi det alij in feudū. exceptiois declaratio est scilicet det equali persone sibi. vt si miles sit det similiter militi. similiter r. cuilibet vafallo h̄z alij dare in feudū vsq̄ in infinitū. In quibusdā tñ curijs obseruat q̄ si feudū

puenerit ad q̄rtā psonā feud. amittat r. reuertat ad domi nū. r. q̄ alij dat in feu. dare d̄ eadē lege qua ipse hēt. als si alia lege dedit feudū amittit. h. d. Nota. ter. q̄ eqli p̄sone d̄ dare in feu. r. est ar. q̄ vafallus vafalli cogi d̄ dño dñi seruire. h̄ est falsū vt d̄ in glo. r. no. s. de cōtro. inest. §. fi. de pa. in. fir. tenē. Nota. fm legē coradi. q̄ in feudatio p̄dicta nō h̄z terminū limitatū h̄z est infinita. r. et h̄ colligit glo. i. hic illud brocardo licitū vel illicitū nō viti at nec excludit. S̄ q̄ q̄ d̄ q̄ infinitas rei ē vitada r. hoc sensit glo. ij. hic posita in sui principio r. d̄ h̄ brocardo dic vt no. glo. r. q̄ diri. s. qui feu. da. pos. §. hoc quoq̄ in fi. q̄ aut opi. an. §. n̄o sit seruada v̄z q̄ feu. possit alteri infendari in infinitū vel solū vsq̄ ad tertiaz psonā inclusive dicit h̄ An. d̄ iser. q̄ tenēda ē ista sc̄da opi. q̄ vult vsq̄ ad q̄rtaz psonā. itelligas q̄ p h̄ac sc̄dam opi. corrigat p̄cedēs ad h̄ vt nō admittat infinitas. l. q̄ bona. §. fi. ff. de dam. insec. sed ego puto qd imo prior opi. eēt seruada vbi nō eēt consuetudo in d̄iū et quo est lex generalis iperatoꝝ vt diri s. in. §. pri. in sc̄do notabili. r. p h̄ adduco auctoritatē Jaco. ar. q̄ hoc cōp̄se tenet in ti. qui. mo. feu. acq. sub rubricella. de inuestituris comi. r. mar. dicit q̄ hoc pōt dari in infinitū p istū ter. r. allegat. c. i. s. d̄ natura feu. Itē ipse idē hoc firmat in. d. ti. sub rubricella. q̄ vaf. feu. in feu. po. r. adducit. c. beneficia cōditionalia in capitulis extraordinarijs. vbi dicit q̄ si absq̄ calūnia pōderet iste ter. casus est q̄ possit infendari vsq̄ in infinitū. Quero cū glo. fi. an attēta ista cōsuetudine si fuerit datū feudū in quartā psonā q̄ dñs reuocabit tale feudū r. r̄ndet r. bñ q̄ primus dñs q̄ h̄z dñiū directū vt. s. de inuest. de re. alie. fac. §. fi. r. in qui. cau. feu. amit. §. fina. primus vafallus vtile do miniū q̄ habuit trāstulit in sc̄d̄z. r. secundus in tertiu. r. sic deinceps vñ nullū sibi remāsit cū nō capiat diuisiones. l. i. r. ij. ff. si ager vectigalis. merito solū primus dñs nō p̄t vēdicare r. hec ē vera rō fm Jac. de bel. h̄z glo. i. assignauerit aliā rōnez v̄z q̄ prius dñs nō possēt vēdicari a prio vafallo q̄ tenet iuste. ita nec. 2. a. 3. nec. 3. a. 4. r. iō p̄imus dñs sp̄ vēdicat. Quero iurta p̄dictā cōsuetudinē cū dicta glo. an iste quartus vafallus a quo prior dñs vēdicauit possit agere de euictiōe cōtra tertiu sibi infendantē r. r̄ndet r. bñ fm Jac. de bel. q̄ aut fuit sciēs q̄ ista res sibi infedata erat aliena. r. tūc nō possit. als secus. put in simili d̄. s. de inuesti. de re. alie. fac. c. i. in prin. Quero subsequēter cū. d. glo. qd si istud feu. facit trāstū i quintā psonā an tūc prior dñs poterit reuocare. r. r̄ndet q̄ sic q̄ nō apparet q̄ renūciauerit iuri suo postea fuit sibi primo aptū r. h̄ tenet aut Jac. de bel. p. l. in cāc. §. fi. ff. de muno ri. sec⁹ aut si renūciaffet. Op. cū. d. gl. d̄ ea q̄. s. dicta sūt q̄ imo i vēdicādo debeat p̄ferri prius vafallus q̄ hēt ius utile dño h̄nti directū p regulā que vult q̄ utilis actio p̄ferat directe. r. gl. dimittit istud d̄iū isolutū. q̄ tu soluas qd istud h̄z locū q̄ utilis actio remanet apud eū q̄ agere vult. l. i. ff. si ager uectiga. h̄z prius vafallus trāstulit i secundū. sc̄d̄us in tertiu. ut. s. diri. §. d̄ p̄ferri ipsi utili cum nulla remāserit ar. que no. i. l. fi. C. d̄ iure empbi. neq̄z remāsit utilis et in ipso tertio alienate q̄ eā amisit pp̄ delictū q̄ d̄rit alienādo r. fuit statim dño aptū ut. s. q̄ fuit pri. cā be. amit. §. fi. fm Jac. de bel. Et p cōfirmatiōe p̄dictorū adduco glo. i. §. illd. j. de pbi. feu. alie. p fed. Nota. h̄z alua. i. h̄. p̄fecto. p̄ Bal. q̄ et h̄ ter. sumūt h̄ doc. ar. r. dicūt eē q̄si casū q̄ si cōsuetudo ē ecclie dat accipiēti r. successorib⁹ masculis im̄ n̄ possit dari accipiēti r. successorib⁹ masculis r. feminis. r. d̄ h̄. s. q̄ feu. da. pos. i. pri. r. ibi diri. r. sentit et Jac. d̄ bel. gl. colligit notabilia et ter. videte ea ne frustra mēbranas occupē. Quero ab eē h̄z Bal. qd si vafal. ea. l. q̄ ipse h̄z det feu. postea i p̄cessu t̄pis alterat naturā feu. an amittat dicit ipse q̄ nō h̄z q̄dā suā apostillā. ar. ff. de iur. do. l. iulia. h̄z Alua. dicit q̄ istud nō sit bñ d̄ctū q̄ cōtēnit dñm. §. d̄z amittere ut. s. q̄ fuit pri. cā bene. amit. i. fi. Itē q̄ possēt fieri fr̄ans. i. q̄. ut i. §. calidis. j. d̄ pbi. fe. alie. p̄ fed. nā clay ē q̄ feu. nō erit ea lege ap̄d recipiētē qd ē h̄z h̄ac l̄ am.

Si fuerit. Si p̄tētio sit iter dñs ⁊ va. d̄ bñficio. ⁊ vas. feu. inficiat. ⁊ dñs d̄ p̄bet amittit feu. aut dubitater r̄ndet ⁊ nō p̄det feudū sed fm̄ alias si fraudulēter negaret amittit feudū nō aliter. **C**no. gl. h̄ q̄ si vas. dicit se ignorare cū sciverit sciens amittit feudū q̄si negaverit. **C**no. q̄ vasal. q̄ mēdacio se ac fraudulēter negat feudū si cōvicat de mēdacio d̄ priuari feudo hoc. n. opa tur pena i sui p̄cipio. vt uoluit h̄ glo. i. hic posita i sui p̄cipio se remittēdo ad libellū **P**i. plura arg. adducit p̄ ⁊ d̄. ad hāc materiā mēdaci. dic ut diri i. c. iiii. s. si d̄ feu. fue. p̄tro. vbi gl. idē tetigit. ubi aut̄ iste vas. iusto errore ⁊ ignorātia ductus negasset. tūc sibi ignorāti subueniret. vt l. d. c. si vas. nā iusta ignorātia excusat a p̄sumptiōe doli. ⁊ diri gl. ij. hic posita q̄d intelligas cū talis ignorātia nō fuerit sup̄ia: q̄ tūc nō eēt excusabilis. vt no. gl. j. d̄ p̄tro. inter do. ⁊ emp. feu. c. i. ⁊ diri i. s. allegatis. Quid aut̄ intelligatur ignorātia excusabilis diri i. c. si vas. feudū. s. si d̄ feu. fue. p̄tro. **S**i uolite vas. vere sit dubi⁹ tūc bñ pōt r̄ndere dubitater vt i. d. c. si vas. dabit sibi tñ terminus ad deliberandū put declarauit i. d. c. si vas. i vltio notabili. vtz si vasal. false dubitater r̄nderet q̄ scit veritatem: sed r̄ndet q̄ dubitat tūc eēt isto casu p̄uarē feudo put ex̄p̄se ⁊ notabiliter determinat gl. i. h̄ posita i sc̄da sui pte. p̄ istū ter. h̄ in fi. quā t̄z **J**a. de bel. ⁊ cōiter doc. **E**t q̄bus oib⁹ cōcludo q̄ inter dū vas. ē sciēs sed tñ fraudulēter negat. ⁊ tūc priuatur feudo absq̄ dubio. Inter dū ē ignorās iusta ignorātia et tollerabili. ⁊ tūc p̄ suā negationē non priuareē feudo ac si ex̄p̄se negasset. Inter dū est dubi⁹ ⁊ pōt dubitater r̄ndere ⁊ nō priuare feudo: sed pōt ei assignari tps ad deliberandū p̄ verbū nescio nulla soluit q̄stio. **J**o. mona. i. c. p̄sentium d̄ testi. li. vi. i p̄bo credit. **B**al. hic q̄ subijcit q̄ maliciose respōdēs positioni se nescire postquā habuit terminū ad deliberandū habet p̄ cōfesso ⁊ p̄bat iste ter. dū si simpliciter negauit dño p̄bat ⁊ sit cōuictus de mēdacio vas. p̄dit feudū nec requirit aliā p̄bationē nisi q̄ fraudulēter. i. cum sciret respōdet se nescire. sufficit q̄ p̄bare puta et cōfessiōe vasalli eēt cōiudiciali q̄ ipse sciret. ⁊ p̄ hoc facit gl. quā ibi cōmēdat **A**ng. i. l. si p̄roz. s. marcel. ff. de iudicij. nā asseritio cōiudicialis p̄bat aium asserētis. vt vult illa gl. tñ facit i d̄riū q̄ no. i. c. ij. de cōfess. lib. vi. in. c. fi. de iura. calū. nisi velitis dicere q̄ aliud i nō respōdēte vt i d̄rijs vbi plura requirunt. Aliud i fraudulēter respōdēte vt h̄. ⁊ h̄mōi p̄cis agit cū maliciose respōdēte se nescire. q̄ p̄bato q̄ fraudulēter respōdit se nescire h̄bit p̄ cōfesso: ⁊ sine alia p̄batione p̄det feu. **S**z q̄n simplr negauit duo d̄: dñs p̄bat. p̄rio q̄ sciens respondit per mendacium. Secundo q̄ esset feudum. ⁊ sic illud perdet vasallus qui negauit.

De clerico qui inuestituram fecit.

Cōtinuat̄ ista rubrica ad prime p̄cedētē hoc ordie q̄ s. i. ti. p̄rio. i. s. et eadē. posuit vnū casū i quo mediolanen. vtunt̄ cōsuetudie speciali nō obseruādo legē cōem ⁊ generalē imp̄atoris coradi. vtz q̄ ē i ecclesia mediolanē. erat eēt sp̄alis cōsuetudo d̄ cōem ⁊ generalē cōsuetudinē aliarū ecclesiar. vt p̄z. j. hoc titulo i p̄cipio. **E**t p̄tāto ē hic sup̄posita ista rubrica. **E**t q̄d ista sit vera continuatio p̄z et dicitur **J**ac. ardis. i sūma. sub rubricel. de inuestitura p̄la. q̄ al legat istū ter. huius ti. sub titulo hic finit̄ let deide cōsue. regni icipiūt qm̄ iste rubricē cōphēdebant̄ sub dicto ti.

Clerico. Si clericus fecerit inesti. d̄ bōis p̄ prijs ei⁹ suc. tenet̄ h̄re ratā. **S**i uo de rebus ecclesie si qdē possessio rei p̄ beneficium inuestiture ē apud eū inestire d̄ ⁊ inestitoris eius successor cogit̄ eā adimplere. hec ēt obtinēt locū oia i laico inestito. **S**i aut̄ clericus de beneficio sui militis aliū inestiuuit pure ⁊ nō valet. **S**i uo i diē vel subcōditiōe. ⁊ tūc valet eēt sine vasalli volūtate. **S**i tñ p̄ri⁹ decesserit inestitor quā feudū tenēs successor ei⁹ nō tenet̄ ratā ⁊ gratā h̄re. **S**ed si ipso vivente feudū sibi aperit̄ ipse cogit̄ adimplere. **C**Itē sciēdū est q̄d archieps mediolanē. tpe sui itroitus i dominio seu

dū habēs nō p̄t dare si postea aperiat bene p̄t i feudū dare epi aut̄ et alij q̄ i dominio iuenerit eēt feudū: postea apto ⁊ oli ⁊ et hodie i feudū dare possūt. h. d. fm̄ **J**ac. ⁊ **B**al. **C**no. bonā distinctionē q̄ aut tractat̄ de bōis laico r̄ū aut clericoy aut ecclesiar. primis duob⁹ casib⁹ tenet̄ inestiturā adimplere. **T**ertio aut̄ casu distinguit̄ vt clare i ter. nfo ⁊ vide q̄ deā sunt i ti. q̄ succes. tene. **C**no. bonā distinctio nē hic traditā: q̄ aut tractat̄ d̄ p̄prijs reb⁹ clericoy aut d̄ reb⁹ laicoy aut de reb⁹ ecclesiar. primis duob⁹ casibus heres inestitoris tenet̄ inestiturā adimplere. nā quo ad p̄pria clericoy q̄ nō pueniūt ab ecclesia idē iuris ē de clericis q̄ d̄ laicis. c. cōstitutus d̄ religio. do. ibi. d. **A**nto. facit q̄ habēt i. c. h̄. d̄ vita ⁊ hōc. ele. vbi nō tamē ista ex̄peratio quo ad oia p̄cedit. sc̄do casu distinguit̄ put h̄ plene tradit̄ vt hoc voluit gl. i. hic posita i sui p̄ri. de quo lati⁹ diri. s. h̄ potest esse ti. q̄ succes. te. vbi collegi plura notabilia q̄ hic posset aduci. **C**no. q̄ archieps mediolanē. ḡinuit feudū i dominio tpe sui itroitus q̄ suus p̄decessor cui feudū fuerat aptū nō ifeudauerat ifeudare nō p̄t ⁊ pōt **B**ald. exemplū i castro reuerso ad archiep̄atū: idē intelligas d̄ q̄ cūq̄ re solita ifeudari qm̄ hoc est sp̄ale p̄uilegiū curie mediolanē. facit i simili. l. iubemus la. ii. C. d̄ sacrosan. ec. **L**eteri aut̄ epi ⁊ p̄lati possunt idē q̄d potunt p̄decessor: lz iuenerit rē p̄dictā possessā i dñio q̄ rōne breuis possessionis q̄litas rei nō intelligit̄ mutata vnde dicit notabiliter **B**al. q̄ si iste archieps tēpore sui itroitus ita iuenerit aliqd in dominio q̄ iā esset factū d̄ mēsa. q̄ tūc nō posset rē ifeudare sine licētia sūmi p̄tificis p̄ ea q̄ habēt i. c. nulli d̄ re ec. n̄ alie. q̄ dcm̄ an ⁊ q̄lter possit p̄ceder̄ collige et his q̄ d̄ri. s. q̄ feu. da. pos. i p̄cipio. **E**t ad hoc ⁊ q̄ ibi tradit̄. **C**. de reb⁹ ec. nō ali. l. i. **C**no. hic bonū ter. q̄ eo ipso q̄ ecclesia reperit̄ eēt i possessiōe feudi q̄d illud nō p̄sumit̄ eēt in corporatū q̄ ē casus hic q̄ nō p̄sumat̄. **S**ed ē necesse q̄d p̄bet fm̄ **B**al. p̄ quo adducit auctoritatē **B**ar. in. l. si qm̄ **C**. de bōis vacā. li. x. d̄ hoc diri. s. q̄ feu. dare pos. in prin. in p̄ria oppo. ad fi. ⁊ pleni⁹ i. c. i. s. cpm̄ vel abba. **C**Que ro cū gl. i. in. ii. pte an ea q̄ dicunt̄ hic d̄ archiepo mediolanē. q̄ nō p̄t ifeudare nisi bōa q̄ sibi aperim̄ ⁊ nō alia ⁊c. utrū aut̄ hodie sint obseruāda. ⁊ respōdet gl. q̄ n̄. ⁊ pp̄ hoc h̄nt̄ aliq̄ vnū aliud. c. hic positi q̄ incipit archieps ⁊c. q̄ dispōit d̄riū. ⁊ hoc vult ista gl **O**ppe. ab eē q̄ imo eps nō p̄t bōa p̄pria ifeudare alteri cū teneat̄ reseruare ecclesie vel erogare in pias cās vt in autē. licētia. **C**. d̄ epi. ⁊ cle. ⁊ i autē. d̄ sanc. ep̄is. s. interdiciamus. **S**o. intelligas istū ter. fm̄ **M**ic. de nea. v3 q̄ hic ifeudabat de bōis q̄ h̄bat an ep̄atū vel d̄ acq̄sitis postea ab aliquo sibi cōiuncto qm̄ alia bona nō posset alienare vt. s. diri. **E**t ita cōcludit **M**ic. d̄ nea. d̄ q̄ materia dic. vt plene p̄ **I**nno. eēt d̄ testa. c. cum in officijs ⁊ p̄ **A**rchi. d̄ res. c. statutū li. vi. ⁊ p̄ **J**o. mona. d̄ reb⁹ eccle. non alie. c. hoc cōsultissimo li. vi. de quo ēt p̄ gl. rii. q̄ i. c. epi cū duob⁹ sequētib⁹ in duobio aut̄ cui⁹ p̄sumat̄ esse bona clerici ifeudantis an ipsius vel ecclesie. vide p̄ glo. ⁊ doc. in. l. defensiōis d̄ iure fisci i. c. fi. d̄ peculio. cler. **A**rc. in. c. statutū. s. assessorē de rescrip. li. vi. habetur in c. requisiti. ⁊ in. c. cū in officijs de test. **B**ald. hic dicit q̄ in dubio presumuntur ecclesie nisi per iuramentum scm̄ aliud appeat dicite vt in locis p̄al.

Can mut⁹ vel surdus seu alias ipsectus feudū retineat.

Cōtinuat̄ ad prime p̄cedētē rubricā silitudinarie hoc modo q̄ sicut ibi dubitabat̄ an inuestitus ab ecclesiastica p̄sona eēt capat feudi ⁊ illud retinere possit. itaq̄ p̄ silitudinez in isto titulo an mutus vel aliter imperfectus sit capat feudi ⁊ illud retinere valeat. ⁊ hanc continuationem sensit **J**aco. de bel. s. episcopum vel abba. in. s. mutus ⁊ quod sit vera continuatio patet et dicto ter. quia similiter loquitur de muto qui tamen t̄rt. est situatus sub illa rubrica episcopum vel abba. ⁊c. que tractat de materia tituli p̄cedent̄.

M **Stus.** Ja. de bel. intellet altero de moís duob⁹. **P**rio q^o scda opi. hic posita sit vera nō p^oria. & h^o p^o rōnē q^o h^o i. assignatur. q^o cū feu. dat^o p^o fuitū cui vasa. nō pōt fūire nō d^o posse illd^o retinere. nā fuitū pōt cōsistere in locutiōe. vt. s. de for. fide. mō si cessat cā & potētia fūiendi d^o cessare effect^o. ff. de cōdi. sine cā. l. i. itē q^o sicut in p^oncipali acq^ositore amittit feudū p^oter talē casuz supuenientez. vt. s. epm vel abate. s. si. ita in suo accessore d^o p^oire. cum p^oria p^omissio videat^o eē validior q^o illa que venit ab alio. in sti. de verbo. ob. s. et cōditōali. S^o sua opi. nō satisfacit quātuz ad istū ter. q^o nō infert q^o p^oima opi. tollatur per secundam. imo potius infert d^oniū. Itē q^o non ē verisimile q^o **O**bertus auctor hui^o op^os posuisset suā opi. erroneaz ad hoc vt imēdiate corrigeret p^o alias. Quare videam^o aliā scdaz lec. eiusdē. Ja. de bel. q^o distinet q^o aut loqmur de fuitio tali qd pōt p^o substitutū adipleri. & tūc p^oia opi. pcedit. aut d^o fuitio q^o p^o substitutū p^ostari nō pōt. & pcedit scda opi. v^oz h^o ista lectura in se possit cōtinere veritatē p^o ea que tangunt in. c. si q^os. s. si de feu. sue. cōtro. & habeat in se eq^oatē s^om ipm. tū nō v^oz mibi q^o satisfaciat ad intellectū totius materie v^oz **N**ico. de nea. intelletit p^oimā partē q^o loquat^o i feu. p^ono & iperfecto ex accidēti. Scdaz vero p^otē intelletit in ipfecto a natura & in feud. nouo. Et ista lec. h^o se sit vera tū diuiat. Quare repio **P**de. de cer. afr. intelletisse & bñ iudicio meo. Et an ipm fuit intellect^o glosatoris in. d. s. mut^o. si sane intelligat vt ibi dicit v^oz vt iste ter. loquat^o toti^o in successiōe feu. p^oni. v^oz in p^oia pte ponit & determinat de mutō vel aliter iperfecto ex accidēti qui succedit in tali feudo paterno. In secunda autem parte loquitur d^o mutō a natiuitate q^o in tali feu. non succedit. In feu. aut nouo q^osito p^o aliquē vtrū ipse querēs possit illud retinere si postea ex accidēti mut^o efficiat^o vel afr iperfectus. Et tunc isto casu dicit ipse q^o ē reccurrēdū s. mutus. s. epm vel abbatem. vbi determinat q^o nō. verū tū ibi subisigif q^o si tale feu. fuit adeo magnū: q^o eo ablato ipse vasallus nō posset viuere q^o tūc d^oz tūc relinq vt possit se exhibere & sustētare. & h^o lec. paruit huic l^oe i oi sui pte. Ex qua lec. ipse colligit q^o solū ē hēda d^oia iter vicijz naturale & accidētale put^o ēt alibi fit. C. d^o exu. tu. l. i. & ff. eo. ti. l. spadonē. S^o ex hac lec. v^oz isurgere magna iniquitas v^oz q^o magis punif^o q^o ex vicio naturali vt possit aliqd^o opponi. s^o vicio accidētali nō. l. marimū vicij. ff. de libe. pte. Ad hoc rūde ē vt colligif ex dictis **B**al. q^o v^oz i sua distin. assentire ipi petro q^o nulla culpa suberat in illa accidētia vicij accidētali & assignat rōnez d^oie q^o vasallus a natura nascit iperfectus. tūc ille cōtract^o feudalis deuenit i psonā sui ad casuz i quo nō potuit v^oz cōseruari i statu suo. & iō viciat. ff. de fideiussio. l. generaliter. & l. vranus. S^o q^o ē iperfect^o ex accidēti tūc bñ retiere pōt feu. q^o hūit originē fundamēti nedū i psona patris s^o ēt in sua ac ēt forti^o est qd duab⁹ radicib⁹ fundat^o q^o una sola. ut i autē. de sang. & uteri. fratri. s. i. Itē h^o hac lec. **P**de. de ce. ē casuz. In feu. p^ono succedit mut^o vel afr iperfectus fact^o ex accidēti nō aut qui sic nascit hoc dicit. Dicit tām **B**al. in e^ona. pacis cōstātē. i verbo non obstāte. & i verbo si libellartū q^o q^o feu. cōsistit in redditu bursali. in eo mutus & surdus & q^olibet heres succedit. & d. **A**dar. in. c. i. j. de val. q^o cōsti. lotha. **C** In ter. ibi ipfectus. s. a casu secus si a natura. vt. j. seqf. in. ij. pte. ibi paternum. sec^o. si nonū. vt hic dicit glo. & j. dicā. Ibi dicunt. s. nō corrigēdo p^odicta s^o d^oterminando casū qui seqf. **P**o. q^o viciū i perfectionis accidētale ēt ppetuū non nocet vasallo quātū ad successiōē feu retētione feu. p^oni. vbi hic. secus aut in nouo q^o illud retinere nō pōt tan q^o feudū. s^o tū ex eo d^oz sibi tū relinq vt se sustētare valeat si non hēat v^oz viuere possit & feu. sit magnū. vt ēt voluit glo. i. hic posita que remittere voluit ad. s. mutus. s. epm vel abate. h^o male allegauerit. Dicit tū h^o **B**al. q^o si ēt feu. qd p^o i gratitudine vasallus non pōt pdere nec p^o aliū casuz. puta q^o sit datum

eo q^o a morte datē liberant vel ab hostib⁹ vel a latrūculis liberant p. l. si p^o. s. i. ff. de do. q^o istis casibus cum cesset rō legis vel cōsuetudinis q^o amissionē inducit cessat lex & consuetudo & eaz pene. l. qd dcm. ff. de pactis. l. milites agrū in scdo rōso. ff. de re mili. & non attendit seruiciū impendendū. iō nō h^oz locū. d. s. mutus nec iste ter. **C** **P**o q^o viciū naturale ipfectionis officit vasallo. ut non succedat feu retineat feu. p^onuz. vtrū ēt isto casu debeat sibi relinq tū de dicto feu. ut possit se sustētare si non h^oz v^oz uiuat. ut s. prime dcm est i pcedenti notabili d^o feu. nouo. vult gl. ij. hic posita. qd idē sit dicēdū q^o notabiliter h^o d^otermiare v^oz & d^o iperfectus a natura q^o opa medicorū iuari non pōt vt in. c. ex litteris de frigi. & malefi. **C** **P**o. rōnez quare iperfect^o a natura & effect^o clericus & mulieres feu. nō pōt retinere. q^o fuitia nō pōt exhibere. & ad hoc glos. si. hic posita allegat plures cōcor. adducēs ēt v^oz simile in iure lōbar dōz quare mulier nō pōt cōponere cū inimicis super morte parētuz. q^o scidaz leuare nō pōt h^o est inimicitia nō pōt tollere vt alibi ponit. s. qui feu. da. pos. s. hoc quoq^o notandū. vtrū aut clericus a p^oi. possit de nouo iuestiri. dicit. s. de mili. vas. qui ar. bel. depo. c. i. & j. d. ca. cor. s. si. **C** **Q**uero cū glo. pe. hic posita an iste mut^o vel alias iperfect^o a natura possit retinere feudū fūiēdo per substitutū. & rūdet ista glo. qd sic p^osuponēdo q^o possit retinere feudū. S^o tu circa hāc qōnez p^osidera qd iste talis. a natura nat^o eq^operat clericus & mulieri ex eo qd non potest fūire. mō si attēderem^o solā equiperationē ad clericū tūc ēt dicēdū qd possit fūire per substitutū attento genere fuitioz q^o h^o idem firmat i clericis vt dicit. s. de mili. vas. q^o ar. bel. depo. S^o ista eq^operatio non ē bona in terminis hui^o qōnis qm cleri^o alias fuit habilis. q^o nō sē per cleric^o igif melior ē eq^operatio q^o facit de femia. q^o femina semp^o fuit inhabilis sicut iste nat^o iperfect^o vnde sicut femia non pōt retinere feudū & fūire per substitutūz vt. s. q^o sed. da. pos. i. s. hoc aut. ita dicēdū ēt v^oz in tali perfectione a natiuitate & hoc v^oz ēt d^o mēte **P**de. & **B**al. **C** **Q**uero de qōne quā posuit **J**o. an. in ad. ad **S**pecu. in ti. de feu. s. qm. & r^o v. ibi **P**de. & c. q. lxxij. tractat d^o filijs duob⁹ vasalli quoz unus utilis alter inutilis ad seruiciū an solus utilis cōsentiente d^ono h^oz debeat feu. q^o que stio no. & non soluit d^o p^ohi. feu. alie. per **F**ed. s. p^oterea si. **P**de. & Ja. d^o arc. p^o filio habili allegat. qd ex quo h^oz on^o & emolumentū d^oz hēre. ff. de reg. iur. s^om naturā. Itē filius inutilis hēri d^oz ac si non esset. C. de an. & tribu. l. i. de trasac. c. ij. & sicut iuxta ubi vide similia & ff. q^o cuiusq^o uniuers. i. noie. l. i. s. q^ob^o. nec ualet dicere q^o per aliū fuit poterit cui rūde per. l. unā. C. de cadu. tol. s. ne autem. Itē s^om id nullus deberet ipediri feudū p^oseq^o q^o femina mut^o surdus & oēs p^ohibiti possent fūire per substitutūz. Itē si in tutela vel successiōe un^o ē habilis alter inhabilis: deferet^o habili. p^oz primū. ff. d^o legi. tu. l. i. s. iterdū & s. si apud. scdm p^oz. ff. d^o tabu. l. i. s. pe. & vlti. & institū. d^o s^o ce. libe. s. s^o n^o a. in d^oniū q^o iter liberos tales nec apud deum neq^o in iure successorio d^oz ēt discretio in autē. d^o mo na. s. hic at. C. familie hercis. l. inter filios. Itē afflicto cōpatiendū ē q^o non peccauit. C. de lib. pte. l. marimū vicij. C. de le. here. l. maiori. & l. pe. in p^oi. **P**il. distinet an possit nel non possit sine pte feudi sustentari. **P**o casu totū hēat utilis. Scdo casu de parte sibi als obuentura assignat unde sustentari possit **J**ac. dicit s^o **O**ber. & **S**. ambos debere succedere q^o si ambo essent utiles simul succederēt. ut qd iuris scit i toto quo ad totū sit in parte quo ad partem. ff. de usur. q^o scit. & d^o rei ven. l. q^o de tota dicit ipse q^o s^o h^o facit rubri. epm vel abba. c. i. s. i. & d^o eo q^o sibi & heredi. suis & c. i. refert alios dicere q^o solus utilis succedat p^oq^o facit iste ter. Satis equa lo. **P**ili potuit in his terris tollerari p^oq^o facit p^ore. c. i. rubri. c^ops uel abba. in fi. Et breuiter scias q^o in successione feud. non potest dari certa regula p^o diuersas locorū cōsuetudines & p^o diuersa pacta & cōuentiōes q^o i cis appōt^o p^oue

nerunt. nā dicitur ex cōuentione legē accipiunt. ff. de pac.
l. i. §. si cōuenerit. vbi nō esset cōuētio vel cōsuetudo par-
ticularis i huiusmodi casu credere h̄ casu habile succede-
re p̄ferendū inutūlī p̄ ea q̄ nō. in simili an. in. c. i. §. d̄ ma-
tri. ad mor̄ga. ibi Bal. r̄ Bal. i. c. cū i magistrū d̄ ele. r̄ p̄
ar. p̄ hac pte. §. facta. r̄ fac̄ q̄ h̄ vult Bal. i. di. sua. **Q**uo-
po. ab eī istū ter. r̄ q̄ dicta sunt v3 qd̄ imo vasal. q̄tūcū-
q̄ ip̄fecto cēt a natura nō debeat p̄uari seu. q̄ postq̄ si
ne sui culpa nō pōt s̄uire non d3 puniri vt. §. q̄ fuit pri. cā
be. amit. §. s̄ nec ē alia. Itē q̄ vasal. et forma fidelitatis
nō tenet ad ip̄ossibile vt. §. de for. fide. c. i. r̄. j. titu. se. c. fi.
So. ad d̄. clarationē oīuz p̄dictoz r̄ totius materie. Bal.
nō. distinguit h̄ mō v3 q̄ aut ip̄edimentū ē tp̄ale. tūc non
euanciscit feudū: aut ē perpetuū. r̄ tūc aut culpa vasalli r̄
euanciscit ar. nō. in. l. s̄ r̄ si tres. ff. de leg. i. aut sine sui cul-
pa. r̄ tūc aut ē ip̄edimentū q̄ minuit quātitatē seu quali-
tatē seruitij vt q̄ nō ita bñ audit sicut solet vel non ita bñ
ambulat. vel nō ita bñ loq̄ r̄ p̄ h̄ nō p̄dit seu. vt insti. qui-
bus nō est p̄missū: facere testa. §. itē mutus. ff. de actio. r̄
ob. l. i. §. si. q̄ itelligit ista materia q̄ facit inhabilē in totū
l. i. r̄. ij. C. qui morbo li. r̄. r̄. ff. de legit. tuto. l. pe. Ista. n. i
perfectio de q̄ in isto ti. significat totalitatē ip̄fectionis.
vt elegāter dicit Bal. h̄ sup̄ rub. r̄ ē ter. in. d. §. mutus. §.
ēpm vel abba. Aut q̄tiras s̄uicij i totuz tollit. ita q̄ nullo
mō p̄stari pōt. r̄ tūc aut ē feudū nouū r̄ nō durat s̄ hic in
de soluit obligatio. Aut ē feudū antiquū: tūc distingo ge-
nera s̄uiciorū qm̄ si est tale seruitiū q̄ pōt eque p̄stari per
substitutū. r̄ tūc si ē ip̄fecto a natura r̄ nō succedit vt h̄ i
sc̄da pte. si ex accidētī. r̄ tūc retinet seu. vt h̄ i p̄ia pte. S3
isto casu putat Bal. qd̄ debeat cōmutari s̄uicij: sicut qm̄
p̄ceptū testatoris nō pōt s̄uari iurta votū suū. l. legatū ci-
uitatis. ff. de vsufr. leg. r̄. ff. de admī. rez ad ciui. p̄ti. l. le-
gatū. r̄ qd̄ nō. i. cle. i. de relig. do. fac̄ qd̄ h̄. §. de iuesti. de
re alie. fac. i. p̄ti. Et itelligas p̄dicta s̄m ea que deā sunt. §.
in p̄io r̄. ij. notabili v3 q̄ qm̄ vasallus amittit feudū. pp̄ ta-
le viciū ip̄fectionis qd̄ nihilominus d3 sibi relinq̄ tm̄ vnde
possit se sustentare vt ibi dixi. **Q**uero ab eī qd̄ si filius
est effectus de vētre m̄tis mortue an succedat in seu. dic q̄
sic ar. ff. de libe. r̄ postu. l. qd̄ d̄. ff. ad tertul. l. i. post p̄ti. r̄
tenet Jac. ar. di. i. ii. de suc. seu. sub rubricella. vbi frater
succedit ff. i. fi. **Q**uero de ip̄fecto rōne gust? vel odo-
ratus an p̄uicet seu. dic q̄ nō nisi tale esset feudū r̄ eius q̄
litas cui nō poss. t vasallus seruire vt sunt isti sescalchi q̄
faciūt credētiaz dñis r̄ gustāt q̄ tūc adhuc h̄eret locum
iste titulus. facit qd̄ nō. Immo. eī de obser. ieiuniorū in ru-
brica. r̄ ē rō q̄ ē distinctus a natura in eo in quo s̄m qua-
litatē d3 s̄uire. Idē dicendū in alijs casib?. vt si quis cēt
strumolus p̄ dictā rōnez. facit. l. si. de cura. furio. r̄. ff. de
libe. r̄ postu. l. siq̄ postumos s̄ Bal. i. d. §. mut?. **Q**ue-
ro datū fuit feudū p̄i cui? filius ē in feudo successit. r̄ tūc
erat sanus postea est effectus inutilis r̄ ip̄fectus totaliter
vel p̄ morbū vel ex aliquo accidētī amisit vsuz vel loque-
lā vel auditū. an retinebit feudū. r̄ dic q̄ sic vt hic in p̄ti.
postq̄ est seu. p̄nū. secus aut si fuisset nouū. vt in. d. §. mu-
tus. qd̄ itellige qm̄ tale viciū venit absq̄ culpa vasalli. vt
§. d̄ri. facit. l. si militē. C. de cōdi. ob. cāz. l3 qdā tenuerit
q̄ p̄dit. vt dicit Bal. i. d. §. mut?. **Q**uero qd̄ si mutus
vel als ip̄fectus haberet filios an auferat eis feudum
r̄ dic Bal. sup̄ rubri. q̄ nō p. l. i. C. q̄ admitti. ad bo. pos.
p̄ti r̄ ibi L. qd̄ itelligit And. de iser. ver. in seu. p̄no p
ea q̄ no. §. de suc. seu. §. h̄ quoq̄. r̄ q̄ fuit pri. cā be. amit. §.
fi. S3 i feudo nouo dicit ipse q̄ feudū debeat reuertī ad
dñm exclusis oībus q̄ dñs elegit p̄sonā r̄ industriā ipsius
vasalli. nūc effecti muti. vñ industria filij nō cēt sibi ita
grata sicut illa p̄is q̄ sibi amplius s̄uire nō valet. l. inter
artifices. ff. de solu. r̄ ita determinat l. d. §. mut?. **Q**ue-
ro qd̄ in heremofredito. dic q̄ si p̄ualet in masculino seu
qd̄ succedit in seu. als secus. l. q̄nī. ff. de sta. bo. r̄ de testi.
l. repetūda. §. i. r̄ p̄ Jac. ar. di. in ti. de suc. seu. sub rubri.
vbi frater succedit fratri i fi. r̄ p̄ Bal. i. l. fi. C. de iuis r̄ le-
si. r̄ ibi ē declarat q̄le nomē d3 ei ip̄oni in baptismo r̄.

Quero qd̄ si aliqs ē ip̄fectus in mēbro ita q̄ est sine
virga r̄ nō pōt generare an succedere possit in seu. p̄no.
Et dicit Bal. q̄ sic in. d. §. mut? q̄ alias sequerēt q̄ gli-
bet sterilis nō succederet q̄ nō est ver. nā p̄mlegia du-
rant etiā in sterili. l. affiduis. C. qui p̄tio. in pigno. habe.
Itē q̄ talis defectus pudendorū non ē euidens sufficit q̄
nō sit mulier. vt nō. ff. de legi. l. de q̄bus. §. q̄ sit alias sen-
satus aptus mēte r̄ corpore. r̄ ita dicit se consuluisse in ar-
dua q̄onc. qd̄ nō. Jo. and. in. c. oēs de peni. r̄ remissio. in
nouella.

Quoniam ille qui interfecit fratrem domini feudum amittat.

Quoniam si supra prime declarauit qualiter vasallus
p̄uicet seu. et vicio sibi cōtingēte absq̄ aliqua culpa sua.
nūc vero declarare intēdit quādo p̄uicet ex vicio cōtingē-
te sibi propter culpam suam.

Iquis. Diuidit istud. c. in. v. ptes. In
prima occidit vasallus fratrem do-
mini non p̄ditorie. neq̄ in iniuriā domini quo
casu nō p̄dit seu. In sc̄da occidit fratrem suū
p̄uicet vt habeat eius hereditatē: vel aliquā aliā feloniaz
cōmisit et qua amplius stare nō pōt in curia dñi cū hono-
re. vt puta. q̄ boiem p̄ditorie occidit quo casu seu. p̄ua.
In tertia determinat quātr̄ isto primo casu tale seu. si est
p̄num nō reuertit ad dñm q̄ delictū non est cōmissū d̄
dñm s̄ dem seu. trāsit ad agnatū primorē ipsius vasalli.
In quarta declarat q̄ intelligat eē primorē videlicet vt
fiat denūtiatio s̄m formā iuris. In quinta pte determinat
q̄ si tale delictū respiceret p̄sonā dñi. vt puta q̄ esset sc̄m
aio iniuriādi ip̄m. r̄ tūc tale seu. reuertit ad dñm. sc̄da ibi
h̄ si fratre. tertia ibi q̄ tñ. quarta ibi eadē. q̄nta ibi cū at.
r̄ ista diuisio tā pignis sufficit ēt p̄ s̄mario. **U**bi cū aut
dic q̄ iste ver. pōt. vel ad p̄ici. ciui. vt. §. d̄ri v3 q̄ vasall?
interficiēs fratrem dñi nō p̄uicet seu. vt ibi nisi illud tale de-
lictū cēt perpetrātū in iniuriā dñi vt hic r̄ statim dicā. vel
intelligas q̄ h̄ ponit regulā generalē. de q̄ i. §. deniq̄. §.
que fuit pri. cā bñ. amit. Nō. n. pōt referri ad. §. p̄ia q̄
ibi loq̄ in feudo p̄no in quo pp̄ delictū cōmissū in tertiā
p̄sonā nō reuertit seu. ad dñm vt d̄ri in. d. §. deniq̄. sed
forte possit p̄ h̄ic ter. imitari nisi illud delictū esset cōmis-
sū i iniuriā dñi: q̄ tūc nō attēdit tā p̄sona tertij. q̄ q̄ pp̄ in
iuriā dñi est factū. l. si merces. §. culpe. ff. locati r̄. j. p̄ie.
dicā. **N**ō regulā q̄ vasallus interficiēdo fratrem dñi non
p̄uicet feudo vt hic in p̄ia pte. q̄ regula fallit si p̄ditione
vt hic in sc̄da pte quo casu p̄uicet r̄ applicaret agnatis
put fieret de homicidio simili cōmissō in p̄sonā alterius
s̄m And. **N**ō. s̄ p̄fatuz and. q̄ si vasallus occidat fra-
trem dñi sui principalr̄ in odiuz ipsius dñi q̄ tunc tale deli-
cū v̄ respicere p̄sonā dñi. Et p̄ oīs isto casu feudū de-
beret reuertī ad dñm r̄ h̄ p̄bat p̄ fi. bui?. c. Itē r̄ p̄ rōnez
positā in. l. ut apud. §. pe. ff. de iniurijs p̄ qd̄ si est verū li-
mitabit ista materia de q̄ d̄ri in. d. §. deniq̄. facit p̄ hoc
qd̄ d̄ri glo. §. qui. mo. seu. amit. §. ut si fratre domini p̄-
ditorie q̄ amittit seu. r̄ tūc tale seu. reuertit ad dñm. quā
seq̄ ē Jac. de bel. dicēs q̄ p̄dimentū istud opat. nā secus
si a casu vel alio mō occiderit fratrem domini vel suū quia
nō p̄uicet facit. l. respiciendū. §. delinqt. ff. de pe. Bal.
tamē h̄ voluit q̄ si fratres erāt conuasalli interficiēs fra-
trem ēt i rira p̄dit seu. q̄ deliqt i vasallū. r̄ fecit § legē seu
di p̄ quā istū h̄bat i p̄fortē r̄ faciūt q̄ dicā i pe. q̄. **N**ō.
q̄ h̄ i m̄tia ciuili aliō sit tradet possessionē aliud p̄dere vt
h̄ i. l. fi. C. d̄ acq. pos. glo. i. l. dolo. i. p̄ti. ff. si mulier v̄. no-
mine. tamē sec? est in materia criminis q̄ tradere hominē
r̄ p̄ditorie p̄dere: idē sunt. Et sic traditor r̄ p̄ditor idē sūt
vt p̄bat hic. **N**ō. ter. perpetuo in quarta r̄ te ibi eadē
q̄ i successiōib? feudali. op̄tamus gradus s̄ ins ciuile.
vt posui i. c. i. §. r̄ q̄. §. q̄ seu. da. po. i. pe. col. **N**ō q̄ et
homicidio p̄ditorie cōmissō quis p̄uicet seu. r̄ rōnem assi-
gnat i isto ter. q̄ nō p̄t vasallus tale homicidiū cōmittēs
sine dedecore morari i curia domini: proditor. n. nō ē ca

par beneficij vt in. c. clericius. rlvj. di. nā cuz feudā a fide-
litate dicat ppter fidelitatē detur vt. s. p quos fiat inue-
sti. in fi. r q pditionē cōmissit psumitur sine fide. l. si cui. §.
i. ff. de accusa. c. puulos. rrvj. q. iij. glo. singularis in. l. i. le-
ge. ff. ad sil. quā ibi cōmendat Ludo. r et tales pditores
sunt erpulsī a iuris beneficijs. l. si quos. C. de capti. r post
limi. reuer. Bal. in. l. r militis. C. de testa. mili. Intelli-
ge quādo patriā pdiderūt. nō mix si et tales perseqt vsus
feudalis q et priuatū pdiderūt. facit nā infamis nō dō vi-
dere faciē pncipis. l. ij. C. de digni. li. rrvj. mltominus i cu-
ria beneficiū obtinere. i. feu. r iō dicit h Bal. q si vafal.
est bānitus pdit feuduz. alle. Odoff. in sumati. qui. mo.
feu. amit. igit rē. r dic And. de iser. q ille ē proditor q tra-
dit aliquē non diffidēdo. S; tu dic clarins in. d. l. respici-
endum. §. delinquent. ff. de penis. q pdere est quando in
mēte vnū gerit r aliud actibus ostendit vt. ff. de pvari. l.
i. r ponit creplū si venio tecū vt socius r in itinere nulla l-
terueniente rira te pcutio vel occido: vel si sedens tecum
in mēsa hoc facio: vel si cū tibi essem amicus percussit te
de retro nullo pcedente rācoze. vñ istis casibus videoz p-
datorie gessisse qa aliud gerebā i aio quā illō qd gerebas i
ore. ad qd facit. C. de delato. l. si. §. qn qd cēt mibi inimi-
cus. ita q sic esset rancor: iter me r ipsum non intelligere
tur pditorie pcutere vel occidere qz p inimicitia ostende-
bat illud q faciebat actu velle defuire h; Bar. dicit quo-
q; Ja. bu. in. l. athletas. §. calūiator. ff. de infā. q ille qui
dat alicui potione venenatā dē pditor r de ac materia p-
ditiois h; et p Jo. an. in. c. p humani de ho. li. vj. in. c. fi.
rlvj. di. r q no. p glo. in. l. siquis a barbaris. C. de re mili.
li. rrvj. r Bal. s. q. mo. feu. am. in pri. r p Jo. an. i. c. i. de
feudis ponit Bar. in. c. ad reprimēdā i verbo rebelles.
C. No. regulā istā Ja. de bel. q si pp felonā cōmissaz nō
pōt vafallus eē in curia dñi amittit feudū q intelligit gl.
h; posita duobus modis. pzo vt amittat feudū et si posset
morari. h; tñ nō sine eius verecūdia pōt ibi morari r eri-
stere. qz pia sunt nullo mō posse morari: vel possemorari
h; cū verecūdia. r ad h; idurit ista gl. plura similia vel scōdo
dirit gl. q pōt itelligi d eo vafallo. q nullo mō pōt i curia
morari. C. Op. ab eē q imo vafa. multo fortius debeat
priuari feudo qn occidit fratres dñi sui qz qn occidit fra-
trē suū pziū. et eo qz plus peccauit in dñz a quo recogno-
scit se. occidēdo fratē ipsius dñi qz erat de sanguine suo
qz occidēdo illū q nō est de sanguine suo. h; d sanguine oc-
cidētis ar. l. negāda. C. q accus. nō pos. So. p fiderat deli-
ctū vafalli qz magis delinqt occidendo fratē suū pziūz
effundēdo pziūz sanguinē qz alienū. l. i. ff. ad. l. pōpo. de
parici. Item qz occidēdo fratres suū nō ē aliud qz sangui-
nez pziūz pdere. ar. vtrū. ff. ad. l. pōp. de pici. itē qz va-
fallus occidit fratē suū vt hēret totū feu. r hereditatē r
sic delinqt respēū feu. qz ab eo nihil recognoscebat. nā in
feu. h; Bal. magis p fideramus realitatē feudoz qz affe-
ctionē psonaz als sequeret qz si vafallus occideret vnum
magnū amicū dñi qz deberet feu. priuari. q non est dōm.
C. Op. q imo occidēdo frēz dñi priuari debeat feu. p rō-
nē huius lre. qz et h; delicto vñ q nō possit sine dedecore
stare i curia dñi. So. ista rō h; locū in casu suo. v; qn de-
ligt respēū feud. ut hēret oia bona. vt. s. dcm ē vel qn pdi-
torie iterfecit alquē qz pdimentū h; opat vt sit alienus a fa-
cie oīz dominoz r pncipū. l. h; r milites. §. h; ignominie
ff. de eru. tu. nā si pditorie iterfecisset fratē dñi tunc idē
eēt vt diri sup ter. r h; gl. r in. d. §. itē si fratē. C. Op. imo
p homicidiū commissū in psonā pñs dñi priuet qm saltem
qdēnabit criminaliter et quo bona oia debēt sibi adimi.
l. iij. §. pe. ff. ad. l. corneliā de sicca. So. dicit Bal. q qn
vaf. occidit frēm suū vt hēat bona vel aliquē aliū pdito-
rie tūc cōdēnabit crialiter. nihilominus poterit pcedi et
h; cū civiliter ad priuationē feu. h; iura feudalia. h; qn oc-
cidit frēz dñi fateē ipse qz bene poterit cōdēnari crialiter
r possit pdere feu. sicut alia sua bōa. sed tamē poterit cō-
tra ipsum pcedi civiliter et iure feudali ad priuationē ip-
sius feu. qz ff ipsius dñi ē oio a feu. alienus. unde conclu-

dit ipse qz qd ad criminalē pcessuz non dō fieri dñi iter
istos casus sine occidat frēm dñi sine aliū. qz vtroq; cāu
p sniam condemnationis criminalē occisor pdit feu. r ut
hac pstone et ē Ja. de bel. Op. q imo et si occidat frēm
dñi absq; pditōe qz debeat amittere feu. nā si qzubat cū
sorore dñi manēte i domo dñi amittit feu. vt. s. qui. mo.
fe. amit. §. i. §. mltomagis dō amittere occidēdo frēz dñi.
So. let reputat illā maiorez offēsa. l. isti qdē. ff. qz metus
cā qd p; et qz illa nullo mō excusabilis ē. l. i. C. d rap. vir-
gi. vñ ista sic qnq; vt. j. d pa. iur. fir. te. §. si qs vel alium.
C. Quero ab eē qd si dñs occidat frēm vel aliquē alium
pditorie ita q nō possit pperere sine dedecore an priuabit
pprietate ad instātiā vafalli. And. de iser. qz nō. tñ qz nō
interest vafalli cū nō expectet huius a dño sic ē eē. vñ rō
isti? ter. nō vēdicabit sibi locū imo vñ pōt? qz sit vtilitas
vafalli qz iterim erit solutus debito fidelitatis iura ea q
tradunt. s. in ti. hic finit let. i pri. tñ qz ter. j. qualr do. pro
pri. pri. p supponit qz fellonia sit cōmissa d vafallū. vñ cuz
sit diuersa rō dō statui diuersū ius. l. a titio. ff. d. §. ob. r
sic nō ob. s. d for. fide. i fi. r i. c. dño pmittēte. s. si d fe. fu.
qtro. C. Et qro nūqd vafal. q occidit sciūm pdat feu. rñ
deo nō qz anq; sit mortuus nō ē dānat? ad pditionē feu.
r postq; ē mortuus bona fecerūt trāsitū ad h; dez. vt. C.
q testa. fa. po. l. i. nec vlla pena iure fori pōt ipom mortuo
l. si pena alicui. ff. d penis. Cōcto nūq; pp culpā feudū p-
dit nisi culpa lege feudali dānet. r supsit psona que sen-
tentia pati possit. C. Itē ab eē qro vtrū vafallus qz effe-
ctus furiosus possit ex culpis pcedētib; pati sniaz priuati-
uā. r vñ qz sic qz culpa pcedēs nō ē purgata imo apud de-
um puniret. p fiderato q nō plus opat furor qz mors. sed
punit post mortē h; r post furorē. Idē r forti? i frenetico
qz ille non est pprie furiosus. vt nō. s. ep; vel abba. §. mu-
tus. In dñū vñ qz furiosus non patit pcessū. r multo for-
tius freneticus. ff. ex qui. cau. i pos. ea. l. fulcini? §. plane.
So. cūmle patit pcessū dato curatore sed criminalē non
patit. vt. ff. d pub. iudi. l. pe. §. ad crimē. qz i criminalibus
causis curator. nō amittit. nec accessorius. ut. C. d aucto-
ri. p fta. claz. sed nō tāq; fundās iudiciū qz regule iuris si
patiunt p administrationē agi criminaliter ut plene nō. ff.
de pen. l. suū quoq; §. publice cū sua materia. Et idem
forte i frenetico vel uenenato cui pp uenentū ad tps ē ab-
lat? itellect? Concludit h; qz civiliter d eo qd cōmissit an
furorē qdēnat. criminaliter nō. Sed d eo qd faci furore
iō non punit qz eriliū mētis patit. ut. ff. d of. p f. l. diuus.
C. Quero qd si vaf. occidat cōvafallū an feu. amittat r
vñ dicendū q nō. qz si occidēdo frēm dñi nō amittat vt h;
multo forti? vñ in casu pposito. S; tñ h; nō obstāte vñ Al-
na. post. Ja. ar di. iclinare i dñū vt amittat p. l. oē delictū
§. si qs. ff. d re militari. r. l. vey i pn. ff. p socio. r. C. si ipe-
rial. liberal. soci? li. r. cū si. C. Quero qd si ex aliquo alto
delicto ignominioso nō possit stare i curia dñi. puta qz dā-
nat? d adulterio vel ex aliquo simili remissus a curia an
hēat locū iste ter. Et dic idē Ja. ar di; q sic. ar. ff. d bis
q nō. ifa. l. ij. §. miles. r. ff. d re mil. l. iij. §. adulteri. r. l. mi-
lites. §. amissionē. nō tñ itelligas vt dic ipe qz et oi cā et q
opi. vafa. grauat veniat priuādus p ea q bñtur. s. q fuit
pri. cā ben. amit. §. illud r dic vt ibi.

On cogit. In sumā h; vult. Vafallus nō te-
net se offerre dño ad huius nisi sibi fue-
rit denunciātū quo cāu fuire cogit si pōt. b. d.
C. No. regulā q vafallus ad pstationē huius
rū nō pstituit i mora nisi mediāte iterpellatione. Et ad h;
glo. h; posita idurit mltā exēpla diri. i. c. i. s. d no. for. fide.
C. Oppo. cū glo. fi. d suprascriptā regulā q imo vafall?
debeat se sponte offerre non expectata iterpellatione do-
mini d dicto. c. l; i scōdo rñso. So. fallit i isto casu qn vafa.
scit magnū piculū iminere qz tūc lex iterpellat ut ibi diri
r i. d. §. ad h; r late. s. q fuit pri. cā be. amit. §. h; nec ē alia
plene d materia oblatiois p doc. in. l. acceptā. C. d usar.

De vafallo q d cōstitutionē lotharij feudū alienauit.

Quia vasalli p̄uaf scudo nō solū pp felonā pueniē-
tē et delicto. s; ēt ex felonā et ingratitudie pueniēte et cō
tractu vt. s. q̄ fuit p̄ia cā be. amit. s. deniq; idcirco post
quā auctor. s. in ti. p̄cedēti tractauit d̄ felonā pueniēte et
delicto: nūc et isto ti. subijcit de alia pueniēte et d̄ctu v;̄
de alienatiōe scā d̄ p̄hibitiōes feudales.

Vasallus. Vasallus idebite alienās
p̄uaf pte alienata simili-
ter ēt ex delicto cōmissō ēt in vñū tm̄ et dñis p̄i
uabif solū pte illius dñi: et pōt pte vnus et do
minis refutare et aliā retinere quā refutatiōe facere pōt
sine dñi volūate et scā refutatiōe libera a seruiēdo dum
mō nō offendat. b. d. **¶** No. q̄ vasallus cōmittēs feloni
am in vñū dñoz nō perdit feudū in totū s; p parte q̄ ali
ter itelligat statū dicā. **¶** No. regulā q̄ vasa. p̄t feu. refu
tare. et itellige ipsi dño et nō alij. qñ feu. ē rectū nō cōditio
natū ad certū seruitiū. dicā in .c. fi. j. de capi. q̄ cu. vē. de
quo p̄ Bar. i. l. si is a quo. ff. d̄ aq̄ plu. arcen. et p̄ glo. j. de
p̄bi. feu. alie. p̄ fede. in. s. calidis et Spe. de feudis. s. qm̄
ver. xvij. et p̄ cano. in. c. q̄ in ecclesiā. de cōsti. p̄ Ja. ar
dis. in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricel. an iuito dño pos
sit feu. refutare. et vide ad p̄dicta qd̄ dicit Spe. in ti. d̄ lo
cato. s. nūc aliq̄. **¶** cxxviii. vbi declarat qd̄ iuris sit in em
p̄bitoria. et vide plene p̄ Bal. i p̄ambulis libri hui⁹ i s.
s; statim querif gnimo fortius dicit h̄ Bal. q̄ ēt si sup feu
do sit interposita stipulatio tm̄ h; locū penitētia qz nō est
pp̄ie p̄ia s; anichilatio feudi q̄ inest ex natura feudi. fac
l. si stipulat. ff. de vsur. Inno. i. c. perpetuas de arbitris
Bar. in. l. singularia. ff. si cer. pe. **¶** No. q̄ vbi p̄ aliena
tionē p̄dit fe. reuertit ad dñz. Bal. h̄ q̄rit pone dñs p̄cel
sit mihi i feu. quēdā fundū: et ps tm̄ ptinebat ad cū: aliam
vero pte ad cū nō p̄tinētē vasallus alienauit: nunqd̄ illa
reuertat ad dñz vt. ff. de do. cā mor. l. q̄ alienā. et l. si alie
nū. et qd̄ fm̄ **¶** De. de cer. et alios q̄ tenēt q̄ hodie d̄ rigore
legis ipialis totū p̄daf. et v̄ q̄ nō p̄daf totū qz re vera so
laps dñi erat feudū et in ipsa nō ē scā alienatio ar. ff. d̄ re.
eoz. l. magis puto. s. si fundus. **¶** Inū dico qz vnus d̄ctus
est ar. eoz q̄ nō. ff. de rei vē. l. marcellus circa quē nisi in
solidū peccare nō potuit pp̄ eius idividuū. 2. cor. ter. ff. de
ver. ob. l. eadē. s. cato et l. i. l. si. ff. de pecu. lega. Sol. i ista
materia sic distingo aut vasallus alienat i cōtēptū dñi. et
tūc totū p̄dit qz in toto offendit bita relatiōe ad dñm et p̄
sonā dñi aut nō in p̄tēptū dñi s; ex necessitate rei familia
ris dño absēte et tūc pte p̄dit tm̄ quā alienauit idē si sit ta
lis p̄sona cui liceat ignorare vt miles et mulier: nā tūc nō
p̄dit nisi pte quā alienauit i q̄ pp̄ie ē delictū alienātis. nō
. n. s; ignorat iura d̄cti cui alienās pp̄ia spōte renūciauit
isti. de vsufruc. s. finif s; aliā pte nō p̄dūt. qz h; eis igno
rare iuris seueritatē s; de eq̄tate cano. als dixi istud. c. eē
approbatū simplr. iō ps sola alienata perdit vt nō. eē de
feu. c. ij. in nōbili ad dñm reuertet de h̄ als dcm̄ ē vtrum
reuertat ad dñm vel ad agnatos et distingue aut i cōces
siōe ē dcm̄ d̄ vno i altere reuertēdo et tūc reuertit ad agna
tos et p̄cō aut nihil ē dcm̄. et tūc aut alienauit euz cōsensu
dñi et reuertit ad agnatos aut sine p̄sensu dñi. et tūc refert
alienauit dolo malo vt offerat p̄iudiciū agnatis. et tūc aut
loq̄mur i vita aliēator et liberoz suoz et p̄iudicabit agna
tis qz respectu agnator nulla fraus ē ar. C. cōia del. l. si.
s. sin at ob auaritiā et ff. q̄ i frau. credi. l. ait p̄tor. s. p̄ditio
naliter. et facit qd̄ nō. j. ti. i. c. i. aut postquā d̄cessit sine be
rede et nō p̄iudicat agnatis si aut fecit alienationē non vt
fraudaret agnatos s; pp̄ necessitatē rei familiaris tūc fe.
ē p̄petuū dño nō at ad agnatos vnq̄ reuerturū nisi agna
ti adiuuāt fm̄ legē et formā. c. i. q̄liter oli feu. alie. po. et ad
de qd̄ dixi plene. s. si vas. feu. p̄i. c. i. nā ter. et gl. vident va
riare. dicit ter. s. qui. mo. feu. amit. s. itē si fuerit. qz si vnus
f̄ iustituriā recipit p se et p̄ f̄re. d̄cide cum f̄re diuisit. de
inde plus pte diuidia ei⁹ p̄ diuiso obuēnit in partē v̄di
dit et sine bere de legitimo d̄cessit feudū reuertit ad do

minū et nō ad frat̄. s; ibi ideo qz i parte v̄ditoris nullū
ius alter f̄ h̄bat. vñ dici p̄t qz sint duo feuda sepata. vt
ff. de duo. reis. l. reos cū tabulis. et ff. de leg. i. l. plane. s.
si cōiūctz. et glo. appellat istud feudū. nouū. tm̄ reuera sūt
duo feu. sepata iter que nō h; locū ius accrescendi. vt. s.
q̄ feu. da. po. c. i. s. sinat. q̄re aut dicit ibi sine h̄ de die vt
ibi. nō. **¶** Si. s. h̄ quoq; s. de suc. feu. d̄ qz si f̄ me⁹ alie
nat partē suā feudi et mori sine herede masculo feudum
reuertit ad me. **¶** Quero cū glo. ij. an libellarius cōdu
ctor possit renūciare iurib⁹ suis iuito dño. et r̄ndet glo. qz
nō q̄ autem sit rō diuersitatis iter feu. et p̄dicta hec glo.
remittit ad thesaur. hoc ē ad libellū p̄. **¶** Si tu dic qz ista
glo. bñ d̄terminat idē t; Spe. i ti. de loca. s. nūc aliq̄. **¶**
rij. et p̄bat p. l. q̄cūq; C. d̄ fun. p̄ri. li. ij. et i anten. de alie. et
emp̄bi. s. si vero. et rō qz sic cōi cōsensu ipse d̄ctus loca
tiōis siue libelli celebratus est: ita nō pōt sine cōi cōsensu
dissolui. l. sicut. C. d̄ act. et ob. s; i feu. simplici et idetermia
to ad nullū f̄uitiū vasallus non obligat nisi cānuc: si vult
retinere feu. nō p̄cise: qz datū ē gr̄a recipiētis tm̄. qm̄ ve
ro feu. eēt datū gr̄a vtriusq; vt qz eēt p̄ditionatū i quo va
sal. d; dare certū f̄uitiū ex pacto. tūc isto cāu s̄l̄r eēt dicē
dū: qz huic tali feu. nō posset renūciari iuito dño. vt. s.
dixi p̄ nō. in. d. c. fi. de capi. q̄ cu. vē. et v̄ eē de mēte And.
et Bal. **¶** Op. cū glo. circa fi. huns. c. q̄ imo ēt facta re
futatiōe feu. p̄ vas. tenet ipse vas. f̄uire dño d. l. ij. s̄pn. et in
fi. C. d̄ na. libe. vbi qz tenet ad f̄uidū l; a se abdicauerit
bñficiū. So. s; ista gl. nō soluat die qz ibi retiebat bñficiū
curie. et iō tenet ad seruitia. h̄ at refutat. totū beneficium
vel ibi ex refutatiōe h̄uit tacitū pactus h̄ nō s; Jac. d̄ bel.
¶ Op. cū glo. fi. d̄ istū ter. i fi. dū dixi qz vas. scā refuta
tione nō d; offendere dñz et. sic ē d̄ indubiabili. nā d̄ iu
re cōi h̄ nō h; dubiū qz vnus nō offendat aliū. l. vt v;̄. ff.
de iusti. et in .et. s. d̄pac. tenē. i s̄pn. igit̄ iste ter. ponit rez in
dubitable s. l. ancille. i fi. C. de furtis. So. huius timore
dixi glo. qz iste ter. iō hoc posuit vt multo magis istō offē
deret i vasallo qz ob memoriā p̄stine amicitie et fidelitatis
se debeat ab offēsiōib⁹ dñi abstinere et ad hoc idurit gl.
plura etēpla. Infert et p̄dicta rōne qz si iste vas. offēde
ret dcm̄ suū dñz qz puniret magis qz si offēderet aliū cō
siderata d̄cā priori amicitia et fidelitate et q̄litate delicti et
cuius culpa h̄ acciderit. et h̄ voluit glo. vsq; in fi. et bñ facit
l. hodie. et l. aut scā. ff. d̄ penis. **¶** Op. ab eē qz imo vasa.
per alienationē partis p̄uef toto feu. vt v̄ p̄bari. j. d̄ p̄bi.
feu. alie. p̄ Fed. i s̄pn. So. dixi Bal. s. qualr oli feu. alie.
po. s. i. fatēdo d̄iū qz hodie per illū ter. si vas. vnū c̄spitē
terre solū alienat qz perdat feu. totū. s; tm̄ i terris eccle di
cit d̄ eq̄tate canonica ob̄uādā d̄terminationē h̄ positā vt
p̄uef solū i parte alienata per nō. per Jo. an. c̄ d̄ feu. c. ij.
in nouel. ipse idē Bal. i h̄. c. dicit. salvo qz v̄ sentire vt in
distincte vbiq; hodie d̄ eq̄tate p̄dicta d̄cisio huius. c. sit
suanda. **¶** Alua. resp̄bendit Bal. qz ipse facit talē dubi
tationē cū glo. in. d. l. impiale. in. s. calidis. j. de p̄bi. fe.
alie. per Fed. et p̄cise teneat qz solū in pte alienata fiat p̄
uatio. idē t; Ja. ardi. nec repio aliq̄ue doc. et c̄cepto **¶** De.
de cer. qz hic vel ibi sentiat d̄iū vt late declarauit i. s. fi. s.
que fuit p̄i. cā be. amit. vide i Spe. de loca. s. nūc aliq̄.
¶ r̄. r̄. **¶** Mosti. in sūma de feu. s. q̄b⁹ mo. **¶** Itē si vasall⁹
Jo. an. i addi. ad Spe. in rub. d̄ feu. **¶** r̄. r̄. q. l. iij. et ibi
qz si ibi h; plura castra i feu. an alienatiōe vnus perdet
oia. Et clarū v̄ qz nō a fortiori p̄ p̄dicta facit. l. scire de
bemus in p̄i. cū ibi no. de **¶** ob. et l. cū eiusdē. et l. euz in
plures. ff. d̄ enic. dicit tm̄ hic Bal. qz h; alienatio feu. sit p̄
bi. tm̄ statuto p̄mitti p̄t. qz itelligerē verū in his qz habent
potestātē statuendi cōtra ius in. c. qz sup bis d̄ ma. et obe.
in. c. cū oēs. et in. c. que in ecclesiā. de cōstituti. **¶** Que
ro ab eē qd̄ si agnat⁹ alienauit partē suā feudi quā tene
bat p̄ diuiso cū alio agnato et illam amisit. Et postea ps
agnati aperiat sibi an i hac parte sibi p̄iudicabitur per
dictā alienationē. Et Andre. de isernia. s. de contentio.
inter me et do. de portio. fra. mei. dicit qz nō p̄ istū ter.

De alienatione feudi paterni.
Continuat hec rubri. ad pcedētia hoc mō. Supra dictū ē d alienatiōe seu. in genere. nūc videndū ē in specie scz de alienatione seu. paterni.

Lienatio. b. d. Vasallus nō pōt alienare seu. p̄nū ēt intercedēte domino voluntate agnatis nō cōsentiētib⁹ s; agnatis licz alienare ⁊ ad libellū dare ⁊ si libellum vnus alteri de seu. p̄no fecerit nō ē libellus s; q̄si refutatio. **C**no. q; cōsensus agnatorū vltimorū nō pōt p̄iudicare p̄cedentib⁹ vñ ad validādā alienationē feudi regrit cōsensus agnatorū q; sūt primiores cū illi habeāt ius reuocādi. puto tñ q; ēt si postea in futurū dictū feud. apiret remotis agnatis q; ipsi admitterent ad reuocandū si nō consensissent dato qd tpe alienatiōis non fuissent primiores qd p; ex mēte hui⁹ lre q; dicit qñq; rē. q; oēs quorū interesse p̄t ex aliquo rescripto vel auctoritate v; interesse. vt. l. nā ita diuus d adoptio. ⁊. l. h. C. d aucto. p̄stā. ⁊ ad h facit glo. iij. ⁊ qd ibi dicit. s. d. succel. seu. s. h. quocq; q̄nimo si est scā a agnato nō primiori ⁊ tūc non valet q; primus poterit reuocare nisi ille primior consensisset q; tūc reuocare non posset vt i. d. s. p̄terea facit qd dicit Jo. an. in. c. certipāde d p̄cbe. dicit tñ Bal. i. h. j. d. p̄bi. seu. ali. p̄ fed. post p̄in. qd tenebit alienatio donec alienās viuit p̄ ea q; nō. h. q; q̄litas p̄sone non ē p̄hibita s; p̄mature est ei res alienata ar. ff. qd fal. tu. auct. l. an in p̄rem. ⁊ p̄ hac snia ego adduco. c. titi⁹. s. si de seu. fue. cōtro. **C**not. h. ter. exp̄ssū qd dñs i p̄iudiciū agnatorū non p̄t facere gr̄am femie in succel. seu. **C**Itē nō ibi inter agnatos. qd licita est alienatio inter agnatos. itelligit tñ q; agnat⁹ vltiori agnato non p̄t alienare in p̄iudiciū agnati primioris si tñ alienat non reuocatur nisi alio mortuo sine herede vel restituto p̄cio de quo vide qd scripsi i. d. c. titi⁹. ⁊ vide Bal. in. c. ⁊ si cliētulus. s. de alie. seu. **C**No. ter. ibi libellū q; lz isti dicitur libellus ⁊ emphiteosis sint diuersi vt. s. in p̄ludijs hui⁹ cōmenti. facit q; vult Spe. in ti. d. seu. s. qm. s. ⁊. Bal. in pace p̄stātie i vbo libellariū. and. ⁊ Bal. i. c. i. s. rursus. s. qui. mo. seu. amit. abutimur tñ istis vocabulis s̄m Bar. in. l. si finita. s. si de vectigalib⁹ in. iij. q. ff. d. dam. ifec. tñ ⁊ i multis epparant ⁊ iō dicit h. d. Adar. als consuluisse q; sicut i emphiteota nō tenet soluere canonē tpe guerre vt Ly. in. l. i. C. d iure em. ita nec ille q; h; ad libellū. q; dictū sane intellige duob⁹ concurrentib⁹ copulative. s. qd non possit emphiteota vel libellarius accedere ad rē neq; fruct⁹ p̄cipere s̄m Bar. in. l. interdū. s. q; ex naufragio. ff. de acq. pos. vbi aut ad rē emphiteotica vel libellaria possit accedere emphiteota q; cēt intra menia vrbis tūc ēt tpe belloz tenet soluere canonē a cessante ratioe. Bar. in. d. s. ex naufragio. in hoc arti. duo sūt eramināda ad veritatē eliciēdā p̄rio videndū ē an veruz sit q; d; q; emphiteota non tenet ad solutionē canonis tpe guerre quo nō potuit colere fundū. Et p̄ pte affirmatiua q; teneat adducit ter. in. l. i. C. de iure emphi. vbi emphiteota tenet ad canonē ⁊ solū etcipit casus qñ p̄iret tota res q; nō est qñ pp guerrā non p̄t colere fundū. q; tam non p̄ h res ex toto pempta ē q; sperat q; cessante guerra coli poterit. Scdo adducit ter. in. s. dudū. in autē. de nō alie. vbi piculum casus fortuiti spectat ad emphiteotam. **C**Tertio adducit bonū est ar. de re ad tps. l. miles ita s; ita dicimus. ff. de testa. mili. sed si res p̄ pte p̄iret tenet emphiteota ad canonē. ita. l. i. C. de iure emphiteotico. ergo ēt si p̄ parte tps coli nō posset res emphite. tenebit ad canonez p̄soluendū. **C**Quarto adducit q; emphiteota pp sterilitatē nullā mercedis remissionē petere pōt si ue p̄sionis. l. iij. ⁊ ibi Bar. C. de fundis patri. li. ti. glo. in. c. potuit d locato. Bar. in autē. perpetua. C. de sa. s̄a. ec. Spe. iti. d loca. s; nūc aliq; s. c. rrvij. s; p; q; cessatio p̄ceptionis fructuū nō excusat a solutiōe p̄sionis **C**Quinto adducit nā p̄sio p̄stā i recognitionē dñij p̄ emphiteota nō at respectu fructuū. d. l. i. ⁊. s. adeo istitu. locati. sed

pp guerrā nō p̄dit dñij rei. nec possessio saltez ciuilit. l. l. C. d acq. pos. s; non liberaf a p̄sione. ⁊ hāc opi. tenuit Ang. i. s. q; vero leōis i autē. de nō alie. tēuit Alberi. ⁊ fugo. in. d. l. i. s. d iure emphi. tenuit Luma. i. l. iterduz. s; ex naufragio. ff. de acq. pos. ⁊ Panor. i. c. potuit d loca. dicēs ita p̄sultisse Lar. ⁊ totū collegiū paduanū. tñ dicit opi. ē magis cōis ⁊ cā tēuit Bar. i. d. s. q; ex naufragio ⁊ i. d. l. i. ⁊ ibi Li. ⁊ Sali. Bald. ⁊ Ange. Jo. an. in adi. Spe. iti. de loca. s; nūc aliq; i s. c. rrvij. tēuit Lar. Pe. de anc. Imo. i. c. potuit de locato. ⁊ p̄ hac opi. facter. in d. s. q; ex naufragio arguendo. a fili. nā sic occupata naufragio siue inundatiōe aquarū vident d̄p̄dita p̄ eo tpe ita occupata tpe guerre vlt̄p̄dita. fac. l. cōis. s; h. d bōis auctoritate iudi. possi. s; re d̄p̄dita liberaf emphi. a p̄sione. s; ēt re d̄p̄dita p̄ māssiones hostiū. d. l. i. **C**Scdo adducit ter. in. l. forma. s; i. ff. d censi. vbi si non pōt coli fundus tributari⁹ possessor tñ tenet soluere tributū. **C**Tertio adducit. l. si merces. s; vis maior. ff. locati. hāc opi. tenuit Pau. d ca. i. d. s. q; ex naufragio Bart. tñ i. d. l. i. ⁊ Ludo. i. d. s. q; ex naufragio. vident q; concordare opinionē aut p̄sio ē modica ⁊ p̄cedat p̄ia opi. aut pensio erat magna ⁊ p̄cedat p̄a opi. d. Anto. i. c. potuit distinguit aut guerra durauit modico tpe ⁊ p̄cedit p̄ia opi. aut durauit longo tpe ⁊ p̄cedit p̄a opi. tñ qñ fundus emphiteotic⁹ duenisset i p̄tātē hostiū. ita q; non cēt spes recuperationis de facili. ⁊ tūc emphiteota esset liberatus a p̄sione. ita Panor. i. d. c. potuit i si. fac. ter. ⁊ ibi Bart. i. l. legata. s; h. ff. d supel. lega. i. l. q; hēbat. ff. d leg. iij. ⁊ qd vult Bar. i. l. rē legata. ff. d adi. lega. Ly. i. l. iij. C. d lega. Itē si tpe p̄ter⁹ emphiteotici erat guerra tūc emphiteota idistice tenet ita Bal. i pace p̄stātie. i verbo vasalli q; p̄ tpe. ēt in. l. si ea lege. C. d vsu. **C**Secunduz est videndū. an idem i libellario q; i emphiteota si capiam⁹ libellariū put capif i comuni vsu moderno loquendi tūc idēz est q; emphiteota ideo d vtroq; idēz iudicam⁹. Si capimus put est species diuersa q; non p̄ducit rez i p̄petuū s; rrvij. an. i. rrr. an nos. vt pouit marie p̄ Alua. s; i p̄ludijs hui⁹ operis. ⁊ ali qd ibi dicit. ⁊ tūc minus est dubiuz i libellario q; in emphiteota nā solo cēsus i libellario vt p̄ducto ad loqū tps h; respectū ad vsū rei. ⁊ p̄ receptiōez fructuū poti⁹ q; ad recognitionē directi dñij. iō si re nō p̄t gaudere nō tenet ad p̄sionem. l. ex cōducto in p̄i. ff. locati. nō sic i emphiteota simplr q; p̄stat p̄sionē in recognitionē dñij. ita firmat Ange. i. d. s. q; vero leonis. ⁊ ē de mēte oīuz tenētuz primā opi. i dubio p̄rie tacto. ⁊ sic i hoc bñ p̄sultit. d. Adar. q; pp guerras q; ipedit⁹ fuit libellari⁹ fūdū collere excusat a solutiōe p̄sionis. **C**No. ter. ibi p̄ni ex quo simpliciter loq; de p̄no p̄cedit siue p̄nuz sit feud. sui natura: siue ex sp̄ali cōcessione. iō dicit Bal. q; si p̄iceps p̄cedat mibi castrū iur̄ antiq; seu. lz sit nouū tñ acq̄sunt sibi q̄litate seu. antiq; ⁊ p̄ni. pleni⁹ vide in. c. i. in. iij. col. s. d gra. suc. i seu. ⁊ i p̄ludijs hui⁹ cōmenti in diuisio. seu. iō poterit alienari i primiores agnatos. **C**No. ter. ibi s; q̄si refutatio. ex quo seq; q; eo mortuo sine filijs duoluit ad agnatos nō ad dominū vt. j. de eo q; fidem fecit agna. c. tres erant agnati. **C**Querit i glo. si vas. fecerit uestiri filiā agnatis nō cōsentiētib⁹ an agnati poterūt reuocare glo. dicit q; nō possint statim nisi post mortē vasalli quā glo. seq; Ja. de cogitate sec⁹ de rigore vide nō. in. d. c. rici⁹. **C**Quero ab e; qd si vas. q; alteri ifeudauit qd ēt hodie p̄t vt. j. d p̄bi. seu. alie. p̄ fed. i. s. calide. ⁊ i. s. illd quocq; refutat postea idē seu. dño an p̄iudicet illis qbus iā ifeudauerat. Et dicit Bal. q; sit p̄istū ter. ⁊ i. s. rursus. s. qui. mo. seu. amit. Et adducit ēt auctoritatē Odof. idē tenētis i sūma. s; limita istd dcm nisi uesti⁹ velit p̄iori dño snire ⁊ ab eo seu. recognoscere q; tūc nō priuaret seu. vt. s. q̄liter oli feud. ali. pos. s; i. ⁊ Ja. de bel. in. d. s. rursus quē Nic. d. nea. ⁊ ēt Bal. ibidē sequit. Quid si refutās seu. i manibus vñ moriat ⁊ relinquat filios an tunc agnati possint reuocare seu. in continentī mortuo refutate: an sit necesse expecta-

se morte descendit. et dicit Bal. qd retinebit in vita de
 mendentiu. qd iste cui e facta cessio seu refutatio h3 ea co-
 troda q possit habere ipse cedens sicut dicimus de habe-
 si libellu vel precariu. vt no. C. de sacro. cc. in aut. igref
 r. et io donec durat ius refutatoris durabit ius accepto-
 ris. ff. de pig. l. lex vectigali. qro tres sunt habetes feud.
 vnus donat alteri pte sua et postea ali' fit moachus an so-
 lus donatari' ptez habebit igressi an vterq. et Bal. h3
 qd solus donatarius p istu ter. l3 p et adducat plura ar.
 de quib' tagif. j. ti. de eo qui si. fecit agna. **¶** Quero qd
 si isti agnati q no consenserunt alienatiōi sint heredes alie-
 natoris an poterūt reuocare seu alienatū. et dicit And. d
 iser. qd no. qd l3 istud seu. tāq pfnū debeat agnatis et p-
 midētia pmi acqretis adeo qd ipi pnt i eo succedere et si n
 sint heredes agnati mortui. vt. j. in ti. an agnatis et. tam
 qm sunt hdes remouent a reuocādo et alio capite qd te-
 nent obtēpare scō defuncti. l. cū a mfe. C. de rei vē. facit
 qd dicit. s. de suc. feu. s. hoc quoq. an agnatus seu. possit
 alienare cōsentiēte dño absq cōsensu filioz ipsi' alienā-
 tis. et dicit And. de iser. qd sic dato qd itelligat acqritū p se
 et hfdi. suis: et si nō dicat: vt i ti. de duo fra. a cap. i. uesti.
 c. duo fies. et ff. de pba. l. si pactus. imo plus dicit ipse qd
 et si iuestitura diceret et pisse: et heredi. suis qd nihilominus
 possit vēdi sine cōsensu descendentiū. nā illd qd acqro pos-
 sū p libito alienare. ff. de acq. rex do. l. q rōe. s. hoc quo-
 q. Itē qd cū pbitio sit scā solū i feu. pno v3 eē pmissa
 i nouo. ff. d. iudi. l. cū ptoz. facit qd nō. i. d. s. i. d. suc. feu. in
 gl. mag. idē dicit ipse si iuestit' addiceret p hfdi. suis et
 corpe suo legitie descendētib'. secus aut si et pisse appet vel
 pbari possit qd dicta iuestitura eēt fuisse facta pteplatione
 filioz qd tūc filij pdicti admitterent ad pte cū pte viuo. l.
 si. C. d. ipub. et alijs substi. et tūc p3 nō possit dispōere d ea
 pte ar. s. de suc. feu. i. pri. et l. pe. si. d. reb' alie. nō alienā.
 facit qd dicit i. c. si vas. s. si d. feu. sue. pto. et i. c. pe.

Sed inter. Ja. de bel. itellerit istū vbi aut. hoc mō
 v3 qd quotienscūq. e prouersia iter do. et vas. si
 qdē dicit se vasallū d eo feudo d quo e pteio nō d3 iuesti-
 ri nisi cā sit finita si vero dicit se vasallū d eo feu. d quo e
 cōtētio et d alijs feu. aut d bis dñs nō facit prouersias
 et d illis d3 iuestiri aut et d alijs fac prouersia. et tunc de
 nullo d3 iuestiri nisi ois cā sit finita et ad hūc suū itellectū
 adducit. s. d. pte. iter me et do. d. por. fra. mei. c. i. i. fi. pfi.
 ad quoz. **¶** Bal. dicit qd alia e itētio hui' lfe v3 qd iue-
 stitura vbalis dbeat oio fieri s3 iuestitura realis nō d3 fie-
 ri lite pēdēte. et nō d3 qd cogi ad tradēdū eā rē. l. nimis p
 pere. C. d. eretu. rei iudi. **¶** Iuestitura verbalis fit qd per
 eā pstituitur pes i qsi possessiōe iurisditiōis cū aliter non
 appareat d eoz iurisditiōe s3 iste itellect' nō v3 qd plene sa-
 tisfaciat ad dclationē hui' lfe s3 Alua. idē dicit ipse qd si
 bi v3 istū ter. clari' itelligēdū et hēre i se bonā rōnez deci-
 dēdi. et figurare debes s3r casū i isto. s. h. mō. v3 qd mor-
 tuo dño feudi pparuit corā successore dñi mortui vasall'
 als iuestit' petēs a successore renouationē iuestiture s3 qd
 d iure tenet vt. s. quo tpe miles. c. i. et l. c. i. i. pñ. qd fuit. pri.
 cā be. amit. idē successor dicit qd nō vult eū iuestire et negat
 ipm eē uasallū d eo feudo. uasallus replicat et dicit qd d3 p-
 usd suo feudo iuestiri: eo qd als p pdecessorē fuit iuestitus
 et postea d cā cognosci. dubitat corā quo iudice debeat co-
 gnosci et dtermiari ista talis prouersia orta iter dñm et ua-
 sal. et rñdet qd corā parib' curie. et h vult iste. s. i. pñ. **¶** S3 i-
 stat i v. ubi at et. qle erit efficiū istoz pariū i decidēda p-
 dicta prouersia. Rñdet qd si iste uasal. e uasal' de alio
 feudo qd t3 pacifice ab eodē dño sine prouersia qd tūc d3
 in pntēti cognosci qd sit suū rectū feudū. et qd nō: de quo
 ondit iuestiturā factā a pcessore. et si et deā iuestitura ap-
 pareat eē feudū rectū tūc d3 icontinēti iuestiri a dño d vi-
 cto feudo recto de quo vasallus d3 fidelitatē iurare refer-
 nato iure cognoscēdi postea d cā pncipali vtruz valuerit
 iuestitura scā vel nō et h vult dicere iste ter. vsq ad p. sed
 si nihil cōiuncto. d. c. i. in fi. in p. si cōstitit vbi e similis

casus. **¶** S3 subsequēter instat hic i. d. ver. s3 si nihil et. qd
 erit si iste vasallus nō recognoscit aliud feudū a dco dño
 nisi istud de quo pēdet deā cōtrouersia. et rñdet qd et isto
 casu similiter est ventilāda cā bec qd similiter iste vasall'
 d3 iuestiri postq. pstat de iuestitura scā a pdecessore.
 s3 tū iuramentū fidelitatis d3 differri ad instātiā dñi do-
 nec de pncipali cā cognoscat: qd tūc videbimus vtrū sit
 postea iuestitus hoc e vtrū debeat recipi ad iuramentū
 fidelitatis si vero indicabit qd valcat tūc iurabit ipse va-
 fallus fidelitatē et hoc vult iste ter. hic in fi. iucto. d. c. i. v.
 s3 landatū vbi pōit idē casus. Et ita o3 vos itelligere ad
 h vt isti casus vniformes hēant eandē decisionem. ibi sit
 vasallus vt qd t3 aliud feudū ab eodē dño de quo nulla
 controuersia ibi idubitatē moueri pōt hic rñdet qd sine
 dubio iste vasallus p dicit' possit hoc petere vt prius iue-
 stiat vñ scā sua petitiōe d3 prius cognosci an sit feudū re-
 ctū vel nō qm si et iuestitura pdecessor' apparebit feudū
 rectū d3 in cōtinenti iuestiri de dicto feudo et ipse vasal-
 lus et iurabit fidelitatē anteq. cognoscat de cā pncipa-
 li si tenuerit talis iuestitura scā p pdecessorē vñ nō tēne-
 rit. **¶** Si vō et iuestitura cōstabit nō esse feudū rectū tunc
 nō debeat iuestiri s3 in cōtinenti cognosci de viribus
 iuestiture facte p pdecessorē. **¶** Ibi ventilāda est. sub
 audi qd si apparebit feudū rectū d3 vasallus icōtinenti iue-
 stiri vbaliter s3 sine iuramēto fidelitatis. s3 postea co-
 gnoscat de cā pncipali vnde si apparebit ipm fouere iur-
 stitiā d3 recipi ad iuramēto fidelitatis et vasallagij. si vō
 cōstabit nō fouere iustitiā. et tūc irritabit ois iuestitura et
 cū appareat nō esse feudū rectū tūc nullo mō e iuestien-
 dus et verbaliter s3 et immediate cognosci d3 de cā pnci-
 pali. **¶** Nō regula qd pares curie sunt iudices cōpeten-
 tes sup cāis q orit iter do. et vas. occasiōe feudi vt hic et. j.
 de phi. feu. alie. p sede. s. pe. ibi plene p glo. de hac ma-
 teria plene dicit. s. in ti. apud quē vel quos qd feu. termi.
 deb. c. i. et de cōtro. feu. apud pa. termi. et p j. no. et cano.
 in. c. ceterū de iudi. **¶** Nō qd si uasallus recognoscit a do-
 mino sine cōtrouersia aliud feudū q illud sup quo uersa-
 tur qd si constat eē feudū rectum et aduerte qd dñs q non
 vult iuestire vasallū de recto feudo nō pōt cognoscere
 de alio feudo s3m Bal. in extrana. de pace pstatie. s. si q
 controuersia ita. d. Adar. h secus aut si aliud feudū tenz
 sine controuersia qd tūc l3 iuestiat vbaliter. tamen ad fi-
 delitatē non recipit et e rō qd rōne feudi adificti aliqd p-
 mittit ut dicit glo. in. c. i. de pto. iter vas. et epm. **¶** S3 tu as-
 signa meliorē rationē. qd non v3 ita fieri p iudiciū domio
 expectādo uasallū ad fidelitatē sup feu. de quo vstat que-
 stio postq. est uerus uasallus et fidelis de alio feu. qd quā-
 do nullo alio modo reperitur alias esse vas. et fidelis. ar.
 s. de pto. iuesti. c. i. s. si vō. itē e et alia rō ne cursus tps
 pēdēte prouersia noceat uasallo. ut dicit Ja. ardis. in ti.
 qui. mo. feu. acqui. sub rubricel. si iuestit' est de suo feu.
 facit. l. ille a quo. s. si de testa. ff. ad turpil. Et p hoc potes
 nūc cōpēndere qd fuit ratio decidēdi hui'. s. ad quē
 finē. **¶** Obertus de orto mot' istū itellectū sensisse ut Ja-
 co. ardi. i. sūma i ti. qualr iurare deb. vas. sub rubricel. de
 quibus non debent iurare fidelitatem.

¶ Non est consuetudo. In summa hoc inten-
 dit. De fellonia uel infidelitate fit
 pugna s3m leges lombardoz l3 Mediolani
 non fuer. b. d. Et pmitte qd felloniā itelligitur
 quis cōmittere quando perpetrat aliqd delictū atroc-
 puta vt homicidiū. ut. s. de pa. te. s. i. uel lese maie. et ibi
 nota. uel aliquod pdimentū. vt. s. in ti. j. in pri. et dicit de
 pa. te. i. s. si miles aduersus d hac fellonia dicit. si d feud.
 sue. pto. c. duo sup ter. infidelitatē at qd cōmittit qm facit
 d capla fidelitatis q describunt. s. de for. fi. c. i. et d bis sa-
 tis p3. s. q. mo. feu. ami. p totū. et d materia fideli. plene p
 Bar. i tractatu q sūt rebelles. h pmissio nūc pone casū in
 termis put collt et glo. h posita in sui prin. **¶** Pro. qd sup
 posita lege lombardoz pugna potest fieri de fellonia et

vincit legē neque tollitur a lege vñ in. c. i. s. de feu. con-
gni. de q̄ materia dicatis vt ibi dicit nā imperator confir-
mat cōsuetudinē limitatā ad tps anni et diei de quo dicit
in. d. c. i. s. q̄ su. pri. cā be. amit. **C**Mo. q̄ se. p̄t p̄cm sine
fidelitate cōstitui regulariter aut secus qm̄ feudū a fide-
litate dī. et idē semp d̄z iurari fidelitas nec inuestiri debet:
vasallus qui fidelitatem recusat iurare nisi eo pacto acq̄si-
tū sit vt nō iuret vt. s. p̄ quos fiat inuesti. c. fi. et in gl. ij. hic
et q̄nā glo. colligit **Bald.** notabiliter q̄ feudū simpliciter
concessum p̄sumit fore concessum vt p̄stetur fidelitas qm̄
feu. in dubio semp p̄sumit esse s̄m suā p̄nā naturā nisi ei⁹
alteratio p̄bet vt. s. qd sit inuesti. c. i. s. fi. et in capitulis et
traordiarijs. s. iii. et si nulla appareret inuestitura. **Bal.**
in. l. i. in. rrr. q. ff. de rez diuisio. **Aluaro.** in. c. sigs p. rrr.
s. si d̄ feu. fue. p̄tro. **Ang.** cōsilio. cyi. incipit sanctissima i q̄n-
ta col. pa. cōsilio. lxxij. incipit cōditoris oium in q̄nta col.
CMo. s̄m **Bal.** q̄ vasallus p̄ infidelitatem perdit feu-
dum si dño placet alias secus. **E**t nō. s̄m **Bal.** q̄ fili⁹
p̄sumit heres in recipiendo. sed in dando nō. siue p̄stado.
et vide in. l. si cū dotē. s. transgrediamur. ff. so. ma. i autē.
si oēs. C. si vt ab heredi. se absti. in. l. necessarijs. ff. d̄ acq̄.
heredi. p̄terea hic notabiliter dicit **Bal.** qd vasallo filio
nō currit ānus et dies ātequā h̄r ditati se imisceat p̄terea
ille q̄ dicit filiū p̄na. feu. p̄ lapsū āni et diei d̄z p̄bare q̄ se
imiscuit vel q̄ maliciose distulerit inuestire. utē d̄z p̄bare
scientiam feudi et paternē mortis: h̄z enī filius ignorans sit
suis heres et necessarius de iure civili quo ad iura. nō tñ
quo ad honera hereditaria. l. nā et emācipati. ff. d̄ legibz.
Quero ab eē an vas. in petenda inuestitura habeat ne-
cesse exprimere ista duo q̄ hic narrant in ter. v3 fidelitatē
polliceri et inuestiturā petere et r̄ideo q̄ sic si incipiat a pol-
licitatiōe q̄ casus vñ esse in isto ter. dum p̄ponit pollicita-
tionem et ita intelligit gl. q̄ hanc ptē t3. s. q̄ fuit pri. cā be.
amit. in prin. Secus at si incipiat a petitiōe inuestiturē q̄ tūc
illud solū sufficit. nec ē necesse q̄ polliceat fidelitatem cū
hoc de se includat in petitione inuestiture vt t3 gl. in. d. c.
fi. s. p̄ quos fiat inuesti. et ita ē t3 **And.** de iser. **Q**uero
qd si administrator vniuersitatis nō petit inuestituram a
dño a quo vniuersitas tenebat feudū an priuabit vniuer-
sitas feu. et dicit **Ja. ardis.** q̄ nō. ar. ff. de bo. poss. l. iii. s.
a municipibus. put ponit hanc q̄stionem i tit. q. mo. feu.
amit. sub rubri. an vasallus vniuersitatis in fi. ad qd̄ facit
q̄ dicit in. s. p̄terea ducat⁹. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. vbi
inuit q̄ saltē donec administrator extiterit q̄ vniuersitas
erit priuata. qd̄ nō. in. l. metū. s. ai aduertēdū. ff. q̄ metus
cā. et p̄ cano. in. c. dile. el. ij. eē d̄ symōia. et p̄ **Ly.** in. l. si q̄s
in tātā. C. vñ vi. et p̄ **Bar.** ff. d̄ penis in. l. aut scā. s. fi. et qd̄
dicit **Inno.** in. c. cū accessisset. de constitutionibus.

Preterea. Istud est s̄m capitulū coradi in quo di-
ponit q̄ vasalli nō possunt alienare feu-
da sine voluntate dñoz qd̄ si fecerint nō poterunt reuoca-
re dictas alienationes nulla obstāte p̄scriptione. b. d. iste
s. **C**Mo. et per coradū imperatorē fuisse inibitam feu-
dorum alienationē et prohibitam p̄scriptionem qd̄ totū
hodie clarius et seriosius extensum et p̄uisam ē per ip̄er a-
tozem se dericū vt. j. de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. s. i. **Q**uero
gl. i. an vasallus possit pignozare feudū sine dñi volunta-
te et respōdet q̄ nō qz postquā in genere ē p̄hibita aliena-
tio intelligit de oi distr actione que fit per vasallum siue pi-
gnozādo feudū siue vsufructum in eo alteri cōstituēdo
uel seruitutē imponēdo vt alteri seruiat. l. si. C. de rebus
alie. nō alienan. et predicta probantur in. d. l. i. in prin. de
p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. vnde nō pot vasallus conditionē
feudi aliquo modo facere deteriorē sine dñi voluntate et
agnatoz ad quos q̄nq̄ feu. ē reuersurū vt. s. tit. primo in
prin. sed bene posset facere meliorē vt. s. d̄ inuesti. d̄ re.
alie. fac. s. i. et hoc vult ista gl. vsq̄ ad **N.** s̄ nūqd. Quod
dictū est. s. quod feudū nō potest pignozari intelligas ve-
rum q̄n transferri possessio feudi in creditoz. secus at si fi-
at simplex pignozatio vel hipotecatio absq̄ traditiōe pos-

sessionis qz iste vasallus et hoc nō incurreret piculū nec i-
telligeret alienasse vt p̄bat i. s. callidis. j. d̄ p̄bi. feu. alie.
et dicit plene. s. que fuit pri. cā bene. amit. s. fi. et in cōclusio-
ne. rii. **C**Mo. subsequenter cū dicta glo. in. d. ver. s̄ nū
qd̄ vtrum feudatarius possit feudū alteri infeudare et qz
hec gl. amplissime examinat p̄sequitur istā q̄onem arguē-
do ad p̄tes et tādē bñ et eleganter determinando id nō ali-
ter eam recitabo nisi q̄ cum ea cōcludo s̄m veritatem v3
q̄ vasallus possit dictum suū feudū alteri infeudare i totū
vel in pte dūmodo h̄ faciat sincere et bona fide non i frau-
dē dñi et agnatorum et non sub colore inuestiture p̄cio ac-
cepto cū vendere disponat et dissimulet feudū. itē d̄z infeu-
dari equali p̄sone pat ipse est et d̄z infeudare eadē lege q̄
ipse h̄z et non alia rē. et ista est vera cōclusio quā post mul-
ta hic firmat gl. sequit̄ doc. et probat̄ ista conclusio tam d̄
iure veteri quam de iure nouo et ē nouissimo put patet in
hijz iuribus videlicet. s. de contro. inuesti. s. fi. et qualiter
olim feu. alie. po. s. i. et p̄ quos fiat inuesti. s. sed et res. et si
de feu. fue. contro. c. beneficiū et de lege cora. c. ii. s. simili-
ter et j. de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. s. callidis et in. s. illd̄ quo
qz et per **Lano.** in. c. et transmissa extra de foro compe. et
Hosti. in summa de feudis. s. qd̄ hodie. et in **Spe.** de feu.
s. qm̄. **N.** rrrviii. et ibi **Jo. an.** et alij in. c. ii. de feudis et i. c.
que in ecclesiarum de constitū. Intelligas tñ q̄ ista talis
infeudatio non p̄iudicabit agnatis nisi eo viuente vt dicit i
d. s. i. per quos fiat inuesti. in q̄onē fi. Sed tñ aduerte ad
vnū qd̄ tangit gl. q̄ vasallus h̄z vtile dñium et pro feudo
agit rei vendicatione de hoc late dicit. s. de inuesti. de re.
alie. fac. s. i. Tangit et ista glo. vnū aliud v3 de vsufr. qui
per do. rē. et quo inferi potest qd̄ vsufructuarius sit dñs et
habeat rei vendicationem. s. actionem confessoriam vt in
l. vti frui. ff. si vsufr. peta. d̄ qua materia dicatis vt in di-
ctis locis tangit. et ad hanc materiam plures q̄ones addu-
xi in. d. s. i. s. de inuesti. de re. alie. fac. **C**Oppo. cū gl. iii.
q̄ imo p̄scriptio nō pōt obstare dñis reuocare volētibus
feudū alienatum vt probatur. s. qualiter oli feu. alie. po.
s. porro. vbi p3 q̄ dñs excludit p̄scriptione lōgissima an-
norum. rrr. dicit glo. q̄ iste ter. d̄z intelligi de p̄scriptiōe
lōgi t̄pis. l. r. vel. rr. annozū que p̄cedit cū titulo que talis
p̄scriptio non obstat dñis vt hic et est ratio qz a pri. alie-
natio fuit nulla. vnde non potest confirmari p̄ hanc lon-
gam p̄scriptionem de longissima non intelligit. qz p̄ eā
ois tollit actio. l. sicut. C. de p̄script. rrr. vel. rl. an. et licet
ista p̄scriptio p̄cedat sine titulo tamē qz est adinuetā cō-
tra negligentes et vt dominia tanto tpe non stent sub icer-
to. merito statutum fuit vt per p̄scriptionem longissimā
ois sopiret qd̄ et controuersia. Neq̄ enim credēdum est
in dubio q̄ iste imperator coradius et imperator **Sede.** j.
de p̄bi. feu. alie. p̄ Sede. s. i. voluerint derogare huic
p̄scriptioni longissime et per consequens stat in hac con-
clusionē qd̄ iste ter. non intelligat. nisi de p̄scriptione lō-
ga nō at lōgissima et cū q̄ conclusionē transit **Bal.** et **Al.**
de neap. eam similiter vñ sequi **Jaco.** de bel. Sed **Pi.** et
Ja. ardis. in sūma in ti. qui. mo. feu. acqui. sub rubricella
fi. tenent et intelligunt istum ter. et de p̄scriptione longis-
sima vt non obstat dominis et hoc per dictam. l. se derici.
que cassat oēs alienationes tam tunc p̄teritas q̄ nūc fu-
turas. Item assignat rationem. quia licet vasallus probi-
betur alienare feudum. ita prohibetur pati p̄scribi cum
in fraudem domini videatur fieri. l. alienat. verbo. ff. de
verbo. sig. Item tenet hic **Andr.** de iser. per ter. in. d. c. i.
circa. prin. in. ver. nos aut. de p̄bi. feu. alie. per **Sede.**
qui dicit nullius t̄pis p̄scriptione impediēte rē. et sic ni-
hil excipit igit̄ rē. ff. de serui. rusti. p̄dio. l. si seruitus. Qui
dā at voluerūt dicere q̄ aut dominus fuit sciens et tūc si
bi obstat exceptio p̄scriptionis longissime. aut ignorās
et tunc nulla. et tunc vñ sensisse gl. j. in ti. quid iuris si post
alie. s. i. Sed hec solutio videt̄ offēdi per dictum. s. por-
ro. In dubio est ad herendū glo. s̄m **Aluaro.** cum melior
testis haberi non possit q̄ ē gl. ordinaria vt ait **Bald.** de

natura success. feu. 7 in. l. ij. C. de sen. que sine cer. quāri. p
fe. 7 in. l. fi. C. de pena iudi. Et hanc opi. gl. cōualido. qz i
simili videmus ēt hodie hanc prescriptionē longissimam
xxx. annoz militare aduersus dños in materia feudali vt
patet in. c. sigs p. xxx. s. si de feu. fue. cōtro. vt in. c. fi. s. de
feu. da. inuicē leg. cōmissio. que capla in suis casibus non
sunt correcta vt ibi p3 licet alia glo. videat tenere dñiū. s.
de iusti. de re. alie. fac. in. s. qd ergo. **Quero** ab extra.
an cōclusio quā tenui. s. cū glo. mag. v3 qz vasallus possit
feudū suū alteri infeudare rē. an habeat locū in feudo ec
clesiastico 7 dicit Bal. sub dubio forte qz nō pōt nisi d cō
sensu plati fauore ecclesiar. 7 qz qd oēs tangit d3 ab oib3
approbari. l. fi. C. de auc. prestā. 7 vt ois amputeť occasio
malignandi vt in. c. i. s. calidis. j. de probi. feu. alie. p Fe
de. vñ itelligit suprascriptā cōclusionē solum in feudo se
culari. Sed Ja. de bel. s. qui. feu. dare pos. in prin. t3 con
trariū equipans clericū 7 priuatū p ea que hic traduntur
7 adducit. s. de. l. cora. s. ii. nisi feudū eēt decimale. quia
tunc nō posset p not. in. c. phibemus c7 de decimis. 7 qz
no. rii. q. ij. c. abbatib3. 7 ad p̄dicta adduco qd dicit Spe.
in ti. d pignori. s. i. s. qd d decimis 7 ita trāsit hic Alua.
cuius dictū mihi verius vñ. qz nō apparet rō diuersitatis
itē ga nō veriat hic p̄iudiciū ecclesie. cū oino resolutio iur
datoris acceptoris ius resoluatur vt in. c. i. s. de alie. feu.
Quero iurta p̄dicta qd si in investitura sit appositum
pactū exp̄ssum de non alienando: aut tunc vasallus infeu
dare poterit. 7 dicit Bal. qz non ea rōne vt pactū aliquid
opetur ar. eoz q no. in. l. sed 7 sigs. s. q̄sitū. ff. sigs cau. i. fi.
itē qz qñ phibitio noua addicit phibitōi antique tunc h3
ampliare iurta no. p doc. in. l. i. s. itē nunciatio. ff. de opis
noui nuncia. 7 in auc. de alienā. 7 emphi. s. sanctissimas.
Quero circa alium articulū p̄scriptionis qd si ista ver
ba nulla obstante p̄scriptione rē. reperiant in aliquo statu
to an p talia verba itelligat remota p̄scriptio lōgissimi tē
poris. 7 dicit Bal. hic 7 i auc. quas actōes. C. d sacrosan.
eccle. q sic ad qd facit qd no. in. l. ij. C. ne rei domi. vel tē
plo. 7 C. de decu. l. sigs decu. 7 de metallarijs. l. fi. 7 d fū
dis limito. l. fi. tñ Bal. loqtur 7 ratiōes sue pcedūt qñ sta
tutū dictat in actionibus psonalibus in quibus cū nō ha
beat locū. nisi p̄scriptio lōgissimi t̄pis illa clausula non ob
stante p̄scrip. nō pōt itelligi d alia q̄ lōgissima alias nihil
oparet d ea q vult Jo. an. in. c. mandatū de rescrip. tamē
p̄scrip. de cuius initio nō est memoria i dñiū nūquā vñ ex
clusa Bal. in. l. i. 7 in. l. oēs. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. i. l.
i. C. ne rei dominice vel tēpl. Bal. i. l. i. C. de ānali excep.
vbi idē p̄scrip. cētū annoz in. ij. col. Ang. in auc. vt de ce
tero nō fiāt cōmu. Bar. i. l. ij. C. de fundis limito. li. ri. in
l. cū satis. C. d agri. 7 cēsi. li. ri. Jo. an. in rubrica d feudis
in. ij. col. nā p hanc gl. inclināt doc. q̄ exclusa p̄scriptio
i dubio nisi subiecta materia aliud suadat itelligit d p̄scri
ptione. x. vel. xx. ānoz pa. in. c. fi. d p̄scri. 7 Ang. i. l. siquis
decurio. C. de decurio. Ang. post gl. in. d. l. ij. C. ne rei do
mi. vel tēplo. i. l. nemo pōt ibi. Imo. ff. de lega. i. Ange. i
l. non solū in prin. ff. de vsucapio. i. l. i. de ānali excep. i. l.
oēs. C. d p̄scrip. xxx. vel. xl. an. ibi Bar. **Quid** at si deā
verba pferant a d̄bentibus vel a testatore qd opantur di
cit Bar. q renunciatio huius exceptiōis non valet cū sit
excep. odiosa. Bar. in. l. i. i. fi. ff. de vsucapio. in. l. nemo p̄t
ff. dele. i. Ludo. i rubrica de arbitris in. rix. col. pa. i rubri
ca d p̄scrip. Bal. i. l. centurio. ff. d vulg. 7 pupil. i. fi. i autē.
quas actiones in. iiii. col. C. de sacrosan. eccle. Bal. in. l.
i. i. xl. col. C. de sūma trini. in. l. ij. C. d edil. ac. in. l. pacisci
ff. de pactis i. l. ij. de cōstituta pecu. i. fi. i. l. fi. s. fi. C. de tē.
appe. Ang. d. s. qd si ita i. l. q si noluit. ff. de edil. edic. 7 t3
Bal. hic 7 Alua. p. i. e. cū nō liceat i. v. col. d p̄scri. Ang.
7 Bal. i. l. itē illa. ff. d p̄sti. pecunia 7 dat cautionē Ange.
i. l. cū stipu. si. mihi a pculo. ff. d p̄. ob. Bal. i. l. ij. C. vt in
posse. lega. Ludo. i dicta rubrica. Contra. tñ qz possit re
nunciari p̄scriptiōi tali t3 Bal. 7 Imo. in. d. l. nemo pōt
Bal. 7 Ang. in. l. i. C. ne rei dominice vel templo. Bal. i

rubricā d cōsti. in. iiii. col. **Quero** qd si ille q emit a va
sallo feudū bona fide vendat postea secundo emptori di
ctum feu. similiter bona fide an iste secundus emptor po
terit p̄scribere ēt spacio lōgi t̄pis. x. vel. xx. ānoz 7 dicit
Jac. ar. d. q sic ar. isti. d vsufu. s. si tñ 7. l. q aut. ff. de li
bera. cau. s. sigs sciens in fi. l. et enim federici 7 ista probi
bet prescriptionē fieri ab emptorē q emit a vasallo. nō autē
si alius vendat ēt si vasallo s̄m ipsum. facit qz solet traditū
l. ii. C. d vsucapio. p emp. **Quero** p̄supposita suprascri
pta cōclusionione qd p̄scriptio longissima currat d dñs que
ro an talis p̄scriptio incipiat currere ēt viuente vasallo
alienatore 7 dic qd sic s̄m An. d iser. 7 est rō qz cū vasallus
alienauit incontinenti amisit ius suū. vt. s. ti. ij. c. i. in pri.
ergo actio incōtinenti iccepit cōpetere dño 7 p consequens
p̄scrip. currere. l. i. C. d ānali excep. in. fi. 7. s. q̄ fuit pri.
cā bene. amit. in. fi. item pbatur a simili qz si dictū feu. cēt
paternū posset icōtinenti vendi p filios vt. s. si d feu. fue.
contro. c. titius ēt per agnatos vt dicit in. s. fi. s. q̄ fuit pri.
cā. bene. amit.

Similiter. In sūma hoc intēdit Vasallus qui nō
associat dñm suū p̄gentē cum exercitu
cum rege romā debet cōtribuere in adiutoriū ipsius dñi
denarios. rii. de modio si est in lōbardia. si vero est d ala
mania d3 cōtribuere tertiā partē fructuū eiusdē āni. h. d.
Mo. qz vasalli tenent p̄stare adiutoriū dñis suis in asso
ciando iperatore accedentē cū exercitu Romā p suscipiē
da corona iperij vt hic 7. i. d pace iura. fir. tenē. in. fi. Idē
dicen dñi vbiqz facere exercitū d hostes iperij 7 popull
romani vt dicit. s. d natura feu. c. i. vel vbiqz i dicta pu
blica expeditione vt. i. d p̄bi. feu. alie. p Fe de. s. firmiter
tenēt quoqz vasalli adiuar dños guerrā faciētes iuste vt
dicit. s. hic finit lex. 7. s. d no. fideli. for. circa mediū nō at
pp iniuriā priuatā eoz. facit. s. preterea. s. que fuit pri. cā
bene. amit. s̄m And. **Sed** an suis expensis teneat va
sallus seq dñm suum ad exercitū dicit Spe. in. ti. d feudis
s. qm ver. rii. q attendit natura feudi. si h3 feudū pique
dñs non tenet sibi facere expensas. ff. d opis liberto. l. suo
victu. c. cū ab oi de vita 7 honest. cleri. si feudū est modicū
7 ipse vasallus paup. dñs d3 sibi subministrare expensas
subiangit tñ Spe. vbi prime. s. rii. q si dñs vult ire ad
ptes remotas vasallus non tenet secū ire cū exercitu. nisi
ēt dñs talis solitus pugnare i partib3 remotis puta d̄ i
deles vt rex francie nā tunc tenet ire s3 tñ ēt h casu tenebi
tur vasallo ad expensas i toto vel i pte arbitrio bōi viri 7
cōsiderata feudoz q̄litate. l. menia. s. fi. ff. d adimē. lega.
Mo. qz pp varietatē locozū possunt ex iurta cā variari
cōsuetudines vt hic in. l. fi. C. d test. 7 potuit eē rō motina
cozadi qz in lōbardia cōtribuit pecunie 7 nō in alania
qz ita h3 abundant plus i pecunia q̄ theotōici s3 Bal.
sed hodie ista talis variatio sublata ē qz oēs vasallitami
italia q̄ in alania ad equalitatem redacti alias coacti
sunt aut ire psonaliter in exercitū aut mittere aliū pro se
dño acceptabilē q eque bonus sit sicut ipse est. alias debet
soluere medietatem reddituū vnus anni ex suo feudo vt
pbat in. d. s. firmiter. Et hoc ēt voluit glos. hic posita. 7
ad hoc vide gl. i. j. d p̄bi. feu. alie. p lotha. **Mo.** ex hoc
ter. collectā eē iponēdā rōe fructuū. 7 alibi dicit gl. q im
ponit rōe bonozū 7 nō s̄m naturā psonarū vt. l. i. i. fi. C. d
apo. publi. li. r. d q materia dic vt plene p Bart. 7 Bal.
i. l. fi. C. sine cēsu. vel reli. 7 d ex cu. rei iudi. l. et 7 i. l. pen.
Et no. qz solū fructus illius āni cōsiderant i quo iponitur
collecta nō alioz 7 fac s̄m Bal. hic ter. i. l. si p̄cedente. s.
cloacarij. ff. d vsufu. 7 in hoc signate istū ter. **Quero**
an vasallus pōt capi p debito dñi Bal. i. l. liberti. C. de
ope. lib. dicit qz vasallus pōt cogi p capturam p̄sone ad
soluendū censum creditori dñi quē d3 dño se opas arg.
l. i. C. vbi de curi. vel cohar. 7 q no. i. l. p bere de s3 quid
tñ. ff. d acq. heredi. **Quero** an ex aliis causis teneatur
vasallus cōferre tributa 7 dare in adiutorium dño suo. 7
si dñs transitū facit p loca vasalli. an vasallus teneat sibi

dare hospiciū et alia ad victū necessaria et iuuare ipsum.
Item an teneatur cōferre p filia maritanda. et dicite fm
Bal. hic q vasallus nō tenet dño qm maritat filiam. nisi
sit specialis cōsuetudo. In dñi q imo teneat dño subue-
nire p filia maritanda; Specu. in ti. d feudis. §. qm ver. et
nota. et fm Hosti. i. ti. d immunitate ecclesie. §. i. i. col. Ita
seruat cōsuetudo generalis qm vbiq. et et dicit. d. Adar.
in. c. i. j. an apud ind. vel do. qd feu. deb. termi. se cōsuluis
se. q vasalli nedū p filia legitia s; et p filia spuria dñi ma-
ritanda tenet qm quēadmodū p tenet p stare alimēta filie
spurie d iure pōtificiali. c. cū haberet in fi. d eo q dicit i ma-
trimo. Ita tenet et eam dotare fm Bar. alias Bald. in
auc. ex cōpleru nefario. C. de secū. nup. l. 3 nō debeat tanta
dos cōstitui spurie sicut legitie vt sentit Bar. in. l. fi. ff. de
hijis qui. vt indi. Nec ob. l. vroz. §. p naturalis. ff. d leg.
iii. et ibi Bar. vbi p nō tenet dotare naturalē vel spuria
q istud h; locū qm filia spuria vel naturalis h; aliūde. vñ
se alat. secus si nō h; aliūde fm Bal. in. l. mf. C. d iu. do.
Itē an p filio dñi doctorādo vrozādo vel militē faciēdo
cōferre teneat. Itē an p dño redimendo si captus ē. Itē
si dñs vult emere aliquā terrā. an i istis vel similib; casu-
bus teneat vasallus ad adiutoriū psta. et dicit Bal. q nō
nisi sup hoc eēt spālis cōsuetudo ar. l. fi. C. d pac. cōnētis.
Sed d h; pōit Spe. i. ti. d feudis. §. qm v. et no. et p Jo.
an. ibi plene. quē oīno vide q limitat Spe. i pluribus et p
roff. i libellis i tractatu officioz et p Ja. ar. d. i. ti. q̄liter iue-
sti. d; vas. sub rub. fi. vbi dcm Hoff. respōdit i aliquibus et
videte q dicit. s. i pludis hui; comēti i tractatu homagij.

Et interim. Ecclesia priuat feudo p culpā plati
et amittit feudū suū donec viuit pla-
tus s; eo mortuo reuertit feū. ad successorē. h. d. C. Not.
et isto ter. q ecclesia et eius plati et clericus pōt recognosce-
re feudū a laico vt h; et i. c. ceter. et d iudi. et ibi p Inno. et i
c. i. i. §. verū d sta. reg. li. vi. et dicit late. j. d statu. et consue.
cōtra lib. ecclesie. §. statum. C. No. fm glo. hic positam
casū mirabilē i quo ecclesia patitur dāni pp culpā plati
et hoc opat natura feudi. q ē q pp culpā vasalli cōmissam
d dñm reuertat feudū ad dñm vt saltē hāc hēat sue iniu-
rie vltionē vt. s. q fuit pri. cā bene. amit. i fi. Suadet et fa-
uor dñi vt ex igratitudine vasalli adimi possit feudū datum
ecclesie vt. C. de sacrosan. eccle. l. inbemus nullā nauē in
fi. verū tñ fauor ecclesie hoc opat vt post mortē ipsi; pla-
ti delinquentis reuertat feudū ad ecclesiā et ad successo-
rem i dicto beneficio et hoc voluit gl. vsq; ad versū. s; nun
qd rē. Et ex p̄dictis collige q et delictū plati in faciēdo
p̄iudicat ecclesie qd p; q; hic pp delictū suū cōmissum in
dñm priuat feudo qd est d regulas iuris q volūt q pp de-
lictū p̄fatū in cōmittēdo nō fiat p̄iudiciū ecclesie s; solum
in obmittēdo vt no. i. c. ij. et d dona. et est casus. rvi. q. vi.
si ep̄m. et in. c. cū venisset de istitu. Sed potes dicere q h;
nō sit dāni ecclesie si id qd platus viuens d; h;re h; dñs
i quē deligt p Dy. in. c. delictū p̄sone d re. iur. li. vi. Nec
vñ extraneū q et stet p tpe puatio et postea recuperet. q; vi-
demus et in dño laico iter dū hoc accidere vt. s. hic finit
let. §. i. et de hac qōne p Jo. an. in addit. Spe. in ti. d feu-
dis. §. qm v. l. q̄rit et p Bald. in pambulis feudozū i fi.
vbi dicit qd hic solus prelatus deliq̄rat iō solū sibi non ec-
clesie p̄iudicat et solū in vita sua. Ibi feudū ad dñs. Vel
aliter dicit h; Bal. et tenent alij hoc puenire ex natura feu-
dorzū q est vt p felloniā amittat feudū. iō cū ecclesia capit
rē in feudū d; intelligi debere cū onere suo. et fm naturā
suā. et iō deberet esse sine feudo. S; fauore ecclesie hic ap-
probat coradus qd solū puatio stet in vita plati cōmittētis
felloniā; postea ecclesie restituat. Redere tñ posse agi d
beredes prelati vel bona siqua dimisit p emenda dampni
dati ecclesie si qd habuit ex quo caruit feudo i vita ei; in-
tano. in. c. et presentū et de pignori. glo. i. c. placuit il. if.
rvi. q. iij. si non haberet beredē vel bona stet ecclesia cum
dāno qd venit ex natura rei d cōmittētis felloniā et hoc p-
bat iste ter. cū loq̄t de abbate cū neq; p̄riū h; neq; bere

dē. c. cū ad monasteriū de statu mona. h; in. c. ij. d testa.
iō dicit hic An. q p felloniā mariti vel negligentia in non
parendo legi feudozū et ipse et vroz amittūt feū. verum q
vroz habebit recursū d bona viri si sint alioqui sibi iputet
vroz. Si tñ prelatus nō esset soluendo tunc vult an q def
restitutio d caducitatē ipsi ecclesie idēz dicit in pupillo. et
notate q; ē magna restrictio ad ter. nfm et certe cā l; ter.
vt dicit et̄plificās d abbate dñi iuuat. clarū ē enim q ab
bas nihil proprij h; cū sit vt monachus. c. fi. d symonia et
prime dicit et iō dicit p hunc ter. Bal. in. l. executorē. C. d
execu. rei iudi. i fi. col. q delictū regis pp q priuatus est
feudis nō p̄iudicat regie dignitati in ipsis feū. C. Que-
ro cū. d. gl. qd si aliq; cōmittat delictū i psonam regis et
quo delicto veniret feudo priuatus si recognosceret feū.
ab eo rege verū postea ille pmouet ad prelaturā; ipsius
ecclesie q est feudataria illius regis offensi an eo plato vi-
uo sicut h; d; debeat p̄tinere feū. ad regē et h; glo. similiter
nō respondet vnde tu dic q fm doc. dolus cōmissus ante
mādatū nō nocet dño vt p̄bat. ff. de excep. doli. l. si procu-
rator egit. et ff. quozū legatorū. l. i. §. q ait p̄tor. et p hac
determinatione facit. ff. de norali. l. in dilect. §. si extrane-
us et. C. d fur. l. apud antiquos. ff. mandati. l. si mandaue-
ro. §. is cuius. et d excep. c. cū venerabilis. Putat Jac.
d bel. q cōuentus seu capitulū d; ducere prelātū ad satis
faciēdū dño sic p̄ filiū alioquin priuaret vt. j. d pbi. feū.
alie. p. §. insup et. §. illud quoz de quo d; bito cū non
reperiat iure cautū et sumus in penalib; vnde succedit. l.
iterpretatōe. ff. d p̄is. rla i p̄is d re. iur. li. vi. C. Quero
subleq̄nter cū gl. qd si platus ecclesie a quo laicus t; feū.
vt ab ecclesia culpā cōmissit pp quā si eēt laicus puaret p
prietate feudi. put p; j. q̄liter do. pprie. priue. an tñc deā
ecclesia p̄uet dco feū. prelato viuente sicut h; d; in casu eō-
rio et hec gl. sūter nō respōdet. qre tu dic q sub hac qōne
sunt opi. nā And. d iser. t; q sic cū satis videatur idē eo q
nō indicat ad iparia vt. s. d for. fide. c. i. i. fi. et no. s. ai. pri.
c. nō ē. idē t; Ja. d bel. et Ric. de nea. vt interi ecclesia pri-
uetur pprietate feudi q; dñozū eadē ē disciplina. nā sicut
priuat ecclesia vtili dominio pp delictū plati sed restituif
postea: ita et eō puabit directo dominio s; postea restituif
ar. ff. d pecu. l. p̄p. §. s; h;is. et de istitu. l. sed et si pupillus
§. si institutionē. In dñiā snia; ē Pe. d cer. et Bal. h; vide
licet q ecclesia nō amittat pprietatē et viuente prelato de-
linquēte. prio q; nō ē iure cautū ergo stat rla q delictus p-
sone nō p̄iudicat ecclesie vt p; in simili in. c. cū venera-
bilis et de excep. Itē q; cū h; casus nō sit cōprehēsus i cō-
suetudine feudozū vti debemus lege scripta vt. s. de feu.
cog. c. i. itē qm delictū ē seperatū ab officio administratio-
nis nō d; nocere. C. d seruis fugi. l. q̄cūq; secus si sit p̄ne-
rū ita q nō possit cōmitti sine noie administra. l. polla. ff.
d h;is qb; vt indignis. Preterea adducūt p hac parte ea
q no. per gl. i. l. metū. ff. q me. ca. et in. l. meminert. C. vñ
vi. et sigs ob. cau. testa. l. si dolo. S; mibi vñ q; prior snia
sit magis pbabilis et cōformis cōsuetudinib; feudolib;. Prio
per hāc regulā q per gl. ponit et ab oibus tenet v; q
q i hac materia feudali prio debemus cōsiderare cōsue-
tudinē si nō extat debemus procedere de filibus ad filia.
Secōdo si nō hēmus in materia feudali simile tñc debem;
recurrere ad legē scriptā vt dicit in. d. c. i. et in glo. s. d co-
gni. feū. Sed in hac qōne dato q nō sit casus determina-
tus cōsuetudine feudozū cū hēmus multa similia fm q in-
dicare debemus vnde nō ē necesse q vadamus ad. l. scri-
ptā. prio eni habemus ter. q indistincte priuat dñs pprie-
tate p̄ter culpā cōmissā in vas. j. q̄liter dñs d pprie. priue.
c. i. nec distinguit d quo dño an de laico vel d plato vnde
intelligit de vtroq; postquā nō distinguit. aut si intelligas
solū de laico d; et̄di et ad clericū; per similitudine; vt
s. dicit. hoc idē p̄bat in. c. dño cōmittēte. s. si de feu. fue.
cōtro. Itē ē et alia similitudo qm vas. nō fac iusticiā domi-
no priuat feudo: ita et eō dominus pprietate vt. s. que fuit
pri. cā bene. amit. §. itē qui duo cū ibi no. Item probatur

s. qd sit inuesti. §. i. r. s. de milite vas. q. contumax est. §. i.
 Preterea postquam alia consue. h. descripta est approbata
 vt delictu vasalli plati p iudicet ecclesie r tñ hoc est r re-
 gulas iuris sed natura feudoz hoc opat vt. s. dictu e r h
 tenet oes doc. no video qre et eõ platus dñs pp delictuz
 suu nõ debeat cõmodo puari cum cõsue. feudalis hoc di-
 sponat vt ista a pari iudicet. vt. s. d. for. fid. vbi hoc cõfir-
 mo qa et d iure canonico ista parilitas attedif r approba-
 ta e. xij. q. v. de forma. r hec parilitas est tate potetie fm
 cõsuetudines feudoz. vt qsi ad oia teneat dñs vasallo ad
 que tenet vas. dño. adeo qd fm auctez glosatoris tenetur
 r dñs iurare vasallo fid. sicut eõ vt no. j. d. phi. feu. alie. i
 fi. l. s. Istud d iuramento nõ approbet. s. i. d. ti. d. for. fidel.
 tamẽ auctas illi gl. satis pbat determinationẽ istã i hac
 pte i pñenti qõne. Nõ ob. mõ ðria q delictu psonẽ nõ de-
 beat nocere ecclesie ipsi plato delinqnti q donec vixerit
 seu ititulatus erit puabit cõmodo r vtilitate postea resti-
 tuet ecclesia sicut i casu ðrio. nã feudi natura hoc operat
 vt ecclesia iteri pñet eodẽ mõ r i isto casu cũ magis dñu
 si hẽat deca ecclesia i vno q i alio. r isup reperio et Bal.
 in fili p hac pte sentire ea rõne qz ecclesia q est mater ius-
 ticie nõ dõ pati aliqd fieri ð iusticiam in se vel in altez vt
 s. d. feu. alie. §. i. r ita dixit Bal. i pambulis suis q posuit
 in prin. libri iureta fi. dixi. d. hoc. s. de. l. cora. c. ii. §. i. r ibi
 no. r qd no. s. ti. pxi. c. nõ e. **¶** Op. ab eõ q imo clericus
 nõ possit eẽ sub iurisditiõẽ laici vt l. c. si diligenti de fo. cõ-
 pe. So. fallit i re feudali. vbi rõne feudi est tunc d iurisd.
 laici vt in. c. vey. de fo. cõpe. **¶** De q materia p Inno. in. c.
 ceterz de iudicijs. r dixi. s. apd quẽ vel quos. c. l. **¶** Que-
 rit h And. feudu est concessu collegio ciuitati vel ecclesie
 supioris aucte. destruit collegiuz ciuitas vel ecclesia put
 no. Inno. i. c. cũ ex iuncto. d hereti. an feuduz redibit ad
 dominu. dicit q sic nisi solũ ad tps esset destructu vel ex
 cã trãslatus. c. pastoralis. vij. q. i. **¶** Quid si vna ecclesia
 hñs feudũ alteri vniat. dic idẽ And. q trãsbibit feu. i eccle-
 siã cui sit vnio. nisi eõ natura vniõis. puta. qz vniõ ecclesie
 medicãtiũ. vel ex natura pcessiõis feudi aliud appeat. pu-
 ta qz solũ ordini mõachoz nigroz est feudũ cõcessuz po-
 stea vniõ clericis secularib⁹ vel ordini aibo. vide h And.
 q late pseq. fac qd no. **¶** Panoz. post Inno. i. c. dilectus
 de capel. mo. Jo. an. i. c. recolẽtes de statu. mo. Bal. i. c.
 trãslat. de cõsti. **¶** Quero ab eõ qd si platus nõ petijt in-
 uesti. j. tps debitũ. an puabit ecclesia feudo. r dixit Jac.
 ard. q nõ ar. l. iij. §. muni. ff. de bo. pos. r ita dixit i ti. qui.
 mo. feu. amit. sub rubricella. an vas. vniuersitatis r c. ad
 qd fac qd dixi in. §. pterea ducat. de phi. feu. alie. p Fe.
 plat. puabit donec iste plat. eẽt in beneficio p istu ter. r p
 ea q deca sunt. s. an dissolutiõẽ collegij vel vniõẽ scã d col-
 legio feuduz illi collegio datũ reuertat ad dominuz sicut
 morte vasalli And. de iser. in hoc. c. i. in. vi. r. viij. col.

¶ De controuersia inter masculum r feminam.

¶ Tem sciendum. Si fuerit cõtentio in-
 ter agnatus r filiaz d
 beneficio agnato dicẽte feuduz. filia negãte defi-
 ciente filia i pbatõẽ. agnat. cũ. xij. sacralib⁹ deferret iusu-
 radũ. Si nõ fuerit cõtentio iter dñm r filiã dño dicente
 feudũ s filia negãte vel eõ deficientib⁹ pbatõibus filie
 deferret iura. Si nõ cõtentio sit iter dñm r emptorez feudi
 dño dicẽte feudũ eptore negãte dño deficente i pbatõne
 deferret iuramentũ eptori. Tamen qdã distinguere volue-
 runt. an magna ps corz q vas. t3 in loco. vbi e q vendit est
 feudũ. tũc psumptio e p dño ð eptore alias e ð dñm p em-
 ptore. h. d. **¶** Done casuz qtuor modis fm gl. i prin. est
 qñ in duob⁹ vltimis creplis attendẽdũ. qz ipsa femina tã
 quã hñs õfuncti. prio r ante oia dõ poni in possessionẽ bo-
 norũ. r postea disputabit de iurib⁹ cã principalis. put di-
 cit glos. r bene p. c. ij. s. si de feu. fue. cõtro. r intellige q
 mittat i possessionẽ p offm iudicis s3 Bal. fac. l. cũ miles

ff. ex qui. ca. ma. r qd no. Inno. i. c. in pñentia eõ de pba. r
 de hac materia plene tradit in. l. fi. C. de edic. diui. adri.
 tol. r dixi in. §. si tres. s. v pace tenẽ. vnde idẽ operat ex
 istẽtia sui hñdis qd opant tabule testamẽti qd e no. dignũ
 qz fili⁹ magis venit ad possessionẽ cõtinuatiue. quã ad ol-
 no noue possessionis ad emptionẽ vel pctitionẽ vt no. isti.
 d. suc. ab itesta. §. sui r. ff. d. acqui. po. l. cũ hñdes. Nõ dico
 tñ q isubstãtia possessionis si sit noua possessio. s3 qd est eius-
 dẽ qlitatis pise cũ possessione pñna nõ fingit noua. vt. C.
 d. vsuca. p here. l. nihil. h. d. ter. ff. ex qui. cau. ma. l. cum
 miles. r adde qd no. Inno. eõ d pba. c. i pñentia. **¶** No.
 ter. q si femina dicat non eẽ feudũ r masculus dicat esse
 feudum q stat iuramẽto masculi. itellige si masculus ali-
 quã psumptionẽ p se habuerit. r dñ ter. nẽ simplr loqtur
 ibi masculo subaudi aliqd pbatũ vel iducẽti qd moueat
 iudicẽ ad dãdũ sacrm. Nã deficientib⁹ pbatõibus plẽis
 bicinde dõ dari sacrm masculo q aliqd p se iducit. secus si
 nihil p se indurisset. s3 si femina aliquã psumptionẽ hẽret
 tunc daret femine sacramẽtus vt dixi in. c. ij. s. si de feu.
 fue. cõtro. idubio preferret masculus r eõ pp antiquã pos-
 sessionẽ. l. qdã in suo. ff. d. cõdic. istit. fm Bald. itelligo qz
 feudũ fuit p masculos tentũ. facit. c. cũ de beneficio d pre-
 bẽ. li. vi. Itẽ itelligas et in. ij. r. iij. casu h positus v3 qñ cõ-
 trouersia e iter dñm r feminã seu iter dñm r eptore. quia
 semp cã decidit sacra. illi⁹ q p se presũptiões indurit iur-
 ta ca q scripsi in. §. scrm. s. d cõsue. recti feud. r hoc et sen-
 tit glo. ij. h posita in fi. sui q p h remanet in pte expedita.
¶ No. ex isto ter. in fi. q ex possessione maioris pris bono-
 rũ cristẽtiũ i certo loco i dubio insurgit ad cetera bona i
 eodẽ loco cristẽtia psump. ad qd fac. s. d cõtro. inuesti.
 §. hoc at. ubi rõẽ pris p se psumit p residuo. sicut dicim⁹
 in fili q rõẽ diu. urne solutiõis psumat ð solutẽ ut ex hoc
 teneat soluere i futurũ. l. cũ in rẽ. ff. d. usu. r. l. i. C. d. fi-
 deico. r hoc et sensit gl. fi. h posita in sui pn. q p hoc rema-
 net expedita usqz ad. ff. si. nũqd. r fac iste ter. in arg. ad qd
 nẽ an oia bona vasalli soluetis certũ censum intelligat eẽ
 feudalia si nõ cõstat d gbus bonis soluat qz dõ distingui
 aut cõstat d maiori pte r psumendũ erit qd et residuũ. ali-
 as secus fm And. de iser. p istu ter. nisi ostendat fines feu-
 di per ea q no. j. d. phi. feu. alie. p Fe. in. §. illud. facit. ff.
 de act. emp. l. tit⁹ hñs. sed de hac materia dic lati⁹ ut di-
 xi. s. si de feu. fue. cõtro. c. uas. si prio fac. l. iuror. ff. de leg.
 iij. r qd hñ per cano. i. c. cũ ecclesia de cã pos. r pxi. r eõ
 de religio. domi. c. cõstitut⁹ r vide qd dixi. s. qd sit inuesti.
 §. ij. **¶** Quero cũ gl. ij. in pn. qliter isti sacramentales iu-
 rare debent in fauore masculi affirmãtis r eẽ esse feu. r re-
 spõdet gl. q iurabit assertine illã rez de q pendet cõtro-
 uersia esse feu. r ita et itelligi d3. d. c. ij. si de feu. fue. cõtro.
 r. j. de capi. q curiã uen. c. si cõtentio. q capla concordant
 cũ isto. c. i pria pte r hoc uoluit ista gl. usqz ad alias partes
 quã. s. crpediui. S3 tu aduerte qz glo. ista nõ bene loquit
 in eo qd uult qd sacramentales iurent pise r eẽ feudale
 qñ sufficit q iurent fm corũ psciaz ita credere eẽ uey naz
 si deponerẽt de veritate tunc sufficerent duo idonei testes
 ut. s. si de inuesti. inter do. r uas. lis oria. c. ij. r ibi dixi r t3
 Ja. de bel. r bene iurta ea q habent in. d. §. sacrm. h. cũ
 dat. **¶** Quero cũ gl. in fi. h. sed nũqd. an distinctio posi-
 ta h in fi. l. fe trabat solũ ad casum. s. primũ qñ cõtrouer-
 sia pẽdet iter dñm r eptore an et possit trahi ad primũ ca-
 suz hui⁹. c. qñ Ntã cõtrouerfia inter masculũ r feminam
 r respõdet gl. q trabat et ad primuz casum qz eadẽ egras
 r psumptio q in vltio casu pt adaptari r ad primũ r p dñs
 eadẽ naturã dõ sortiri. l. fi. c. de cõsti. pecu. r hoc uult ista
 gl. usqz in fi. et q collige q vltia ps hui⁹. c. q e in h. qdã
 tñ r c. referret. nõ solũ ad tertiã partẽ uey et ad primã r de
 hoc Ja. de bel. sed an resserat etiã ad scõdã pte v3 quã
 do cõtrouerfia est inter dñm r feminã r dic And. de iser.
 q sic r bene. qñ tertia pars huius. c. h3 maiorẽ sformi-
 tatem cũ secunda parte q cũ pria parte vnde si hec exclu-
 sa qdã tñ r c. referret etiã ad primã partes qñ est controuer-

fia inter masculinum et feminam ut voluit ista gl. et Jac. d. bel. multo magis dicitur trahi et referri ad secundam partem quam controuersia est inter dominum et feminam. **Quero** ab eis an predicta distinctio sit probabilis et recipienda et dicitur Jac. d. bel. q. sic dicens q. credit q. inducat ad miniculum et presumptionem ut deferretur scilicet deficienter ex altera parte maiori probatione et presumptione. s. d. Bal. dicit q. est unum integrale sic unum mansu tunc procedit ista distinctio. ff. d. usufr. l. q. cum edes et qd. no. ff. d. leg. iij. l. v. rori et l. p. dijs. s. pe. et fi. aut sunt diuersa predicta in pluribus locis et tunc q. possidet unum locum non propterea presumptione habet in alio loco que non possidet ar. s. d. lege cora. c. ij. s. ex eadem. veritatem glo. h. h. posita v. simpliciter assentire ista distinctione esse admittendam ut soluat l. r. az. q. tuus ad presumptionem inde sumendam ut. s. dixi et ita pertransit etiam And. p. d. s. cum autem. s. de controuer. inuesti.

De dno. inter dominum et emptorem feudi.

Continuat. q. s. ti. pr. i. fi. determinat unam questionem inter dominum et emptorem feudi. v. supra ide occasione subicitur rubrica generalem de controuersia inter dominum et emptorem feudi.

Ad omnino. Casus. Si vasal. p. iuramentum suum affirmauerit vendidisse seu. tam quam proprium ignorans esse seu. potest illud recuperare ab emptore soluto interesse. si inuito vasal. emptor eligerit illud potest tradere domino agenti et tunc non poterit emptor petere interesse. b. d. s. m. intellectum gl. et bene. **Pro.** q. ignorantia facti probabilis excusat vasallum alienante a p. uatione feudi ut h. et in. c. si vasal. feudum. s. si d. feu. fue. cotro. Et quibus iserit ex isto ter. valde singulari nobilis limitatio ad oia iura que volunt q. per alienationem fecerit inconsulto domino apud feudum domino ut dixit ter. s. q. fuit pri. ca. be. ami. i. fi. c. i. d. vasal. q. d. p. sti. lotha. seu. alie. i. c. i. et i. j. d. p. bi. seu. alie. p. lotha. et de p. bi. seu. alie. p. se. qm. ista iura oia dnt intelligi qm. venditio est facta scienter secus at si ignoranter et hanc limitationem colligit glo. h. s. fi. ff. d. lega. ij. et dicit in. d. c. si vasal. el. ij. **Pro.** q. emes seu. a vasallo ignorate h. electionem vel restitutionem domino agenti quo casu non consequitur interesse. vel vasallo si vult consequi suum interesse. qd. intelligas v. si et i. p. emptor fuisset ignorans. s. qm. emisset sciens illud esse feudum nullo modo consequeretur interesse. ut in. d. c. si vasal. tin. l. venditor. C. d. rescin. ven. et p. bas. j. de p. bi. seu. alie. p. se. s. i. **Pro.** bene q. non dicit ter. voluerit. s. dicit iurari potuerit. q. si esset in eius arbitrio plerumque ignorare se iuraret qd. sciuit et daret via periurij qd. fieri non dicitur. l. ii. C. indi. vidui. tol. et no. qd. sic deferret sibi iniuriam si re. ha. fuerit ignorans et probet vel si p. eo est presumptio alias secus qm. si est sciens non dicitur sibi deferri iuramentum. c. i. in prin. s. de consue. recti feu. Et s. m. Bal. no. h. iij. ter. valde singulare q. in oibus alienationibus in quibus alienans cadit a iure suo dicitur intelligi in sciente. secus in ignorate rei qualitate. s. i. s. distinctio sit. ff. de leg. ij. l. fi. s. fi. **Pro.** s. m. Bal. mirabile ter. circa electionem que datur reo couento ut possit restituere res actori vel datou suo. et r. o. e. q. per hoc emittat oem danum. fac. qd. no. ff. d. pac. l. si cum fundum et ff. de alie. iudicij mutata. ca. fac. l. cum miles et ex hoc iserit q. h. h. directum dominum pueniat habentes vtile tunc potest restitui res habenti vtile dominum. fac. ff. d. excep. do. l. si opera. et d. p. cu. l. p. curator in re sua. et de hac materia vide casum singulare in. l. fi. ff. de trans. vbi et debitor potest soluere cedenti apud quem nullum ius remanserat. **Pro.** h. in fi. qd. per verbum venditionis ois dicitur alie. continet. et hoc idem q. prohibito est facta ratio rei. Ideo dicas si ratio persone ut no. gl. in. l. ij. C. de usufr. p. empto. Secus at si est facta ratio modi vel forme. ut no. in. l. fi. C. de p. dijs curia. lib. r. Ita Bal. h. **Quero** cum gl. i. quo genere actiois agat iste dominus cum emptore putat dicit iste ter. in prin. et respondet gl. pluribus modis intelligendo. In p. n. dicit q. agebat rei vendica. Et in hoc bene dicit glo. qm. putat se posse probare d. suo domino directo qm. semper remansit apud eum ut. s. d. inuest. d. re. alie. fac. s. fi. s. rei ven. bet. ut. l. matre. ff. d. rei ven. et in. l. i. s.

fi. ff. si ager vecti. Sed q. de facili non est probare dominum esse filium q. potest agat aliquo interdico vel ex conditione et quibus annotat sola possessio. l. is q. destinauerit. ff. de rei ve. et p. tato gl. tradidit alia remedia. v. q. d. n. s. agat predictioe descendente ex consuetudine seu. s. hoc non est tutum attendere propter generalitatem cum habemus legem spales super hoc disponente. ut scilicet quam intentare melius est s. m. And. de iser. et de hoc tagit per gl. j. de capitane. q. curia ven. c. fi. et pro tanto subiungit gl. q. agat predictioe ex. l. iperiali. j. d. p. bi. seu. alie. p. se. **Pro.** vbi non dicitur in. l. noua quo genere actiois sit agendum tunc est agendum predictioe et dca. l. vt. ff. d. predictioe. ex lege. l. i. et per has predictioes annotat sola possessio l. i. C. de donat. q. sub modo. non at proprietate rei vel dominum per regulam qd. nemo codicat proprietatem rei sue nisi a fure ut l. fi. ff. usufr. que admo. cauea. et hac soluit And. de iser. intentanda. postremo subiungit gl. q. intentari poterit conditio descendens ex. l. fi. C. d. acq. pos. postquam iste emptor habuit cam ab eo q. p. dno se gerebat. v. v. v. vendendo non potuit dominum probare sua possessione civili. s. trastulit in emptore possessionem naturalem. et ideo dominus poterit illa recuperare per. d. l. fi. Nec haberet aliud noie probare. nisi qd. tenebat ab eo in feu. s. m. And. Sed aduerte. q. d. l. fi. non bene adaptat ad propositum spoliatis s. m. Bal. vt. C. de agri. et censu. l. si coloni li. xi. et ideo **De.** d. cer. reprobauit in hoc istam gl. q. seu. tradendo suam naturalem possessionem non spoliat dominum quia diuersa genera possessionis sunt. l. naturaliter. s. nihil coe. ff. de acq. pos. et h. pbat gl. in fili in. l. i. in fi. ff. usufr. quemadm. cauea. potest etiam dicere q. isto casu possessio sit iteruersa cum emptor non recognoscit possessionem a domino. l. antepe. ff. q. mo. usufr. amit. et hoc respectu posset gl. saluari s. m. Bal. et de materia huius glos. vide qd. plene dicitur. s. q. fuit pri. ca. be. ami. s. nec est alia. et qd. h. i. d. c. fi. j. d. capi. q. cu. ve. **Pro.** cu. gl. iij. q. imo ignorantia non excuset vasal. vt h. i. l. nec supia et i. l. regula. s. sed facti. ff. d. iuris et facti igno. cu. fi. **So.** intellige istum ter. qm. ignorantia est tollerabilis. Secus at si non esset tollerabilis vt q. ignorabat illud qd. oes de ciuitate sciebant. et sic erat supina et crassa ignorantia. vel etiam facto proprio. vt quia iam fuisset inuestit d. deo feudo et diceret se ignorare. q. tunc non excusaret ut. l. pe. ff. d. iuris et fac. igno. cu. fi. l. fi. ff. p. suo et h. voluit gl. vsq. ad h. et ha sunt et eam sequit doc. vel. ter. intelligitur de igno. facti q. est tollerabilis non autem de ignorantia iuris q. oes debent intelligere qd. leges mandant et satis est crassa ignorantia ius ignorare hoc casu. l. leges. C. de legi. qd. est neq. nisi de personis quibus licitum est ius ignorare sicut est miles ut. C. de iuris et fac. igno. l. i. et minor. xv. anis. l. regula in pn. ff. de iur. et fac. igno. ac mulier et hoc voluit ista gl. vsq. ad fi. qm. oes doc. sequit excepto q. Bal. eam reprehendit i eo q. excusat militem et feminam ab ignorantia iuris. q. dicit ipse qd. hoc non v. v. v. cu. non liceat eis ignorare iura d. ctus. l. fi. C. d. iuris et fac. igno. et i. l. fi. C. d. iure delibe. et puto q. dicat v. v. v. in casu nro qd. proba alia ratio in muliere. q. ista est regula q. non subuenit mulieribus errantibus in iure nisi in casibus expressis in iure vt in. d. l. fi. C. de iur. et fac. igno. iste at casus q. mulier feudataria excuset ab ignorantia iuris si alienat feudum. non reperit expressus. igitur et in milite dico p. ea q. dicitur doc. in. d. l. fi. in prin. C. de iure delibe. propterea sicut rustici vadunt ad nemus p. lignis et mulieres ad ecclesias p. indulgentijs ita debet venire ad ciuitatem p. consilio et ita Bald. in. l. iuris ignorantia. C. q. admitti. fac. gl. in. l. si duo i. vbo scire potuit ibi Ludo. ff. d. acquir. ber. et fac. ter. in. l. diuus. ff. d. tu. et cur. dat. ab hys. Imol. post. d. Ant. in. c. ij. de constitu. Lapus allegat. c. r. ij. et non cundo p. mendicata suffragia vbi cu. q. agit d. rigore iuris conseruando vel de forma adhibenda ad actum mulier et tales et a danis non excusant Bart. in. l. i. C. d. iuris et fac. igno. in consilio qd. incipit maritus fecit h. de vroz. p. ter. in s. pe. ibi in o. p. sona in autem. d. heredi. et falci. fac. gl. in. l. iuris. la. ij. ff. de iuris et facti igno. gl. xvij. vis. s. ignorantia. **De.** de ancha. c. o. si. c. cclxxxv. qd. incipit In ipi. r. v. i. s. di

ligerter gra. vbi t3 q si non potuit cōsulere pitiores resti
tuet i integrum et cla generali r Sali. in. d. l. i. Sali. in. l.
pe. r Pau. r Ludo. in. d. l. iuris. C. q admitti. gl. ij. q. iij.
s. fi. Bal. in. l. fi. i prin. C. de iure delib. in. iij. q. De. de
ancha. in. c. canonū. s. sed h qro statuto cauef. de pfitu.
fac gl. in. l. vbi in prin. r q ibi Ang. C. de edendo. q dicta
debent ita declarari. r qd no. Bar. i. l. i. s. nunciatio. ff. d
opis noui nūcia. S3 q val. nō possit alienare sine cōsensu
dñi ē p solēnitare inductū r p rigore iuris cōseruando in
reuerentia dñi r p iure suo. ergo mulier ab hoc nō excusa
bit si dicat se ignorātia iuris alienasse nisi p restōez in inte
grum in casu quo dñi cōpetere multominus excusaretur
mulier vel rusticus si nō petijt iuestiturā. j. tps debiti per
iuris ignorātia gl. ē nōbilis in. l. iij. C. d iuris r fac. ign. in
l. si duo ibi Ludo. in gl. i sbo. potuit. ff. d acq. hfd. Bal.
Sali. Pau. r moderni i. l. iuris. C. q admitti. Imol. i. d.
l. si duo dñi cōcludūt q i qñi lucro vt ē hfditas ascēdētū
nō excusat ignorātia iuris. itē r rōe puatur miles ex sua ne
gligētia i petēdo iuestiturā lz hēat modicū plus tps q al
ter val. nō miles vt. s. quo tpe miles. s3 adhuc de minor e
rv. annis qz puto q talis iuris ignorātia ipsū non excusa
bit qn pdat s3 poterit restitui i integrū iurta ea q habētur
i. d. l. i. d pbi. fue. alie. p Fe. s. pteca. fac qd dicit Jac. ar
di. i sūma qui. mo. feu. amit. sub rubricella r ad hoc q pre
dictis dat et cā resti. fac gl. i. l. i. C. d pa. potesta. l. si ptem
s. i. i s. nō vtendo. ff. quēadmo. sui. amit. Ang. i. l. fi. ff. si
qs testa. liber. eē iustus fue. Spe. i ti. d pscip. s. i. s. pone
colonus r vlgata theorica. Bar. post gl. i. l. i. s. sigs at. ff.
de itinere actuz pua. C. Oppo. cū glo. fi. d istū ter. i eo q
tribuit electionē ēptori restituēdi se. dño aut vasallo vēdē
ti ignorāter s3 d. c. si val. se. s. si d seu. fue. et. vbi idistictē
restituē vasallo r nō dño. So. dic gl. itelligēdo dub^o mo
dis r pzo q illud. c. itellr q distinguat fm formā h tradi
tam vel melius dic e3 q istud. c. intelligat fm determina
tionē illius. c. v3 q ēptor indistincte d3 reddere vasallo si
vult qleg ab eo suū iteresse. s3 si eligat velle tradē dño po
ti^o q vasallo tūc nō poterit cōseq suū iteresse qz iputet sibi
qf d volūtate vasalli tradidit dño vnde culpa sua sibi pre
iudicat. ar. l. si dictū. s. si cōpromisero. ff. d euic. r h voluit
ista gl. vsq ad s. s3 qd q gl. sequūt oēs doc. tenētes hāc
vltimā lec. r d h ēt dñi. s. in notabilib^o. nec ē nouū vt po
steriores leges trabāf. l. nō est nouū cū. l. seq. ff. de legib^o.
C. Quero cū. d. gl. iurta pte dca si ēptor restituerit dictū
feu. dño agēti an val. q ignorāter illud vendidit possit re
cuperare ab ipso dño rñdet q sic p istū ter. q vult q nō in
telligat aptū dño qñ venditio ē scā p ignorātam r h vult
gl. vsq ad s. r dñio rē. q bñ loqf sed tñ nō itelligas q va
sallus possit retinere sibi r rē r pñiū. s3 tenebit pñiū resti
tuere r poterit ēptor d eū agere ad repetēdū pñiū. l. bona
fides. ff. d ac. emp. fm Bal. C. Quero subsequenter euz
dca gl. an q ignor. inter vendidit possit recuperare ab ēptorē
qd pzo sciuit eē feudū r rñdet qd sic r ē rō qz venditio fuit
nulla ipso iure vt in. d. l. speriale. j. d pbi. feu. alie. p Fe.
s. i. vnde poterit venire d factū pñiū. l. quēadmodū. C.
de agri. r cen. li. ri. r vēdicare ab ipso ēptore vtiliter agen
do sicut si possit a quocūqz alio possidēte vt pbat. j. in tit.
se. r. s. d iuesti. d re alie. fac. s. i. r nūc hēs ex peditā totam
gl. q bene loqf. C. Oppo. ab e3 q imo nō sit i electiōe em
ptor sed iuder d3 ferre sniam aut ipsum cōdēnādo vel ab
soluendo vt. ff. d iudi. l. d q re r. l. vbi. So. fm Ja. de bel.
dñm est q iuder d3 ferre sniam s3 formā h traditā r hoc
facere d3 anctē huius iuris cōsuetudinarij. opponit d pre
dicta q imo iuder d3 se cōformare in sua snia ad cōclusio
nē peti. ipsius dñi agētis p. l. vt fundus. ff. cōi dñi. r in. c.
lz belij d symōia. So. ista regula de iure cōi. sed istud pce
dit de iure cōsuetudinario. fm Ja. de bel. C. Oppo. q imo
venditor nullo mō possit vendicare dato q veditio fuerit
nulla. qz ēt iustū dētu transferē dñiuz. l. i. C. de suffra. r. ff.
d dolo r. l. eleganter in prin. r. C. d fide instr. l. dē. ergo
vnde dñiū qd sibi cōpetebat trāstulit in emptorē r p con

sequens non poterit petere. So. p̄dicta habent locū quā
do dētus ē p̄ter legē sed h loqmur qñ est d legē. vt. j. d p
bi. feu. alie. p Fe. s. i. r sic ipso iure nullus. vt. s. dñi. r per
cōsequens nō trāst dñiū. d. l. quēadmodū. vnde agere
poterit. l. i. ff. si ager vecti. vel empbi. r. s. dñi. C. Oppo.
q ista electio sit frustratoria qz est verisimile qz semp em
ptor eligere d3 vt restituat vasallo r nō dño ad hoc vt pos
sit suū interesse cōsequi r dicit hoc esse verū fm Ja. d bel.
r fac. si ergo non faciat cōmittit sibi electio qz forte vellet
aliter eligere cum dāno suo r sibi iputet vt ar. l. fi. ff. vsu r
habita. r d req. iuris. l. quod quis.

De controuersia inter vasallum r alium de benef.

**Continuat ad prime p̄cedentē rubricā hoc mō qz ibi
declarat de controuersia vertēte occasione feudi inter
dñm feudi r aliū non vasallū possidentē dictū feudum. s3
qz quādoqz vertitē controuersia inter ipsum vasallū r aliū
qui similiter nō ē vasallus occasione dñi feudi. ideo im
mediate subiungit istam rubricā de controuersia inter va
sallum r alium de beneficio.**

In causa. Vasallus agere et pueniri pōt
p feudo toto r p parte r cāz
Et dño absente vsqz ad finē pducere tāqz p̄p̄ia.
pōt quoqz de feudo trāstingere bōa fide q oia d3 dñs hēre
rata ēt si sibi postea aperiat feudū. b. d. C. Et p̄m̄te p cui
dētia q iste ti. intelligit varijs modis pzo fm Bal. vult
q ea q h dicit qz domius teneat ratificare iudiciū r trāsa
ctionē scām p vasallū absqz fraude siue dñs fuerit p̄sens
siue absens intelligit qd dñs sciuit vel quādo vas. fecit suū
posse vt pueniret ad noticiā dñi vt qz fecit ipsuz citari p̄su
mit in dolo vt. C. d distrac. pigno. l. creditor. Sed And.
d iser. intelligit istū ter. put sonat. v3 qd vas. solus sine do
mio vtiliter agat r cōuentat respectu sui iuris vtilis q h3
i feudo. vnde sistr aut p eo aut cōtra eū ferat snia vt trāst
gat cū aduersario sup suo iure vtili d3 valere r tenere dū
mō nō faciat i fraudē r dñs teneat hēc ratū nec pōt infrin
gere gesta p vasallū q itelligit eē vep qñ dñs vellet ēt ve
nire r reuocare fen. ex psona vasalli r qz decessit sine h̄ di
b^o nā tūc poterit repelli p exceptionē rei iudicate vel tran
sactōis. r ē rō qz sicut ista c̄ceptio obstaret ipsi vasallo ita
r eodē mō obstabit ipsi dño tūc agēti ex psona ipsi^o vasal
li r ex iure suo vtili r recōciliando cū suo iure directo vel
ad se reuertēdo ar. l. i h̄ijs i fi. ff. d re indi. Sed si domius
ageret reuocādo dētm feudū nō veniēdo ex psona vasalli
neqz ex suo iur vtili s3 veniēdo ex psona p̄p̄ia r ex suo iur
p̄p̄io. vt qz vēdicare vult vincentē r possidentē dicit illā
rē eē suā liberā r nō eē feudale. tūc ipse dñs bene poterit
ex hoc capite venire r reuocare. nec obstabit sibi dca ex
ceptio rei iudicate vel trāsfactōis ēt si sciuisset r ē rō. qz nō
agit ex psona vasalli victi. s3 de iure suo p̄p̄io. vnde si pos
set agere d vasallū ex hoc capite nec repelli posset p ipsuz
vasallū. ita r eodē mō nō repellit p vincentē a vasallo vt
pbat i. d. l. sepe i fi. ff. d re iudic. r hęc lectura ē verissima
fm Alua. r subtilis r pbat i hoc ter. in fi. dñ p̄supponit q
feudū aperiebat dño r sic veniebat dñs ex psona vasalli.
r fm hāc lecturā nō obstāt q dñi i. c. si val. s. si d seu. fue.
cōtro. C. No. q uaf. b3 legitimā psonā cōp̄hēdi i iudicio
p re feudali in agēdo r l d̄fendēdo p iur suo vtili. r talem
diciū r snia r lde secuta erūt ualida nedū i p̄iudiciū uasal
li. s3 ēt dñi veniētis ex psona uasalli siue fuerit sciens siue
ignorās dñmō nō iter cesserit frans aliq. nō tamen intelli
gas qz ex h fiat aliquod p̄iudiciū ipsi dño circa suum dī
rectum dominiū fm Bal. r cordat. s. d iuef. d re alie. fac.
s. i. r in. c. si ua. feudum. s. si. d se. fu. con. r ibi dñi i. r. nō.
C. No. q uaf. q nō sperat d iure sui feudi i causa obtinef
pōt p trāsfactionē sibi cōsulerē qd itelligas neqz si nere r si
ne fraude fiat timor litis r iudicij qd uere fiebat vel spera
batur fieri absqz aliqz cōst̄tūtiōe ut h̄. secus autē si fieret
noluntarie nulla necessitate existēte ut qz non esset p̄missa

transactio incontinenti vas. incideret in penas statuta ad
uersus vasallos alienates scuda de qbus. j. d. pbi. se. ali.
p. se. qm alias esset apta vta fraudandi dictas constitutio
nes qd ee no dz. l. scire dz. ff. d. excusa. tu. Et dicit h. Bal.
q i dubio vbi no appet an mala fide an bona traherit at
tendenda est natura cause et status. l. cu hij. s. sed cuz ler.
ff. de transac. l. ptes. C. d. transac. adde q scrip. in. c. si vas.
s. si d. seu. fue. p. tro. ¶ No. qd trasactio non transfert pos
sessione scudi si illud dimittit apud possidete cu quo tra
sigit tuc no intelligeret quodammodo aliare. l. si p fundo. C.
d. trasac. q est singularis fm Bal. na i alijs dicitibus regu
la est in dnu qd ille q dimittit re apud possidete vt tran
sferre et alienare vt. ff. de rei ven. l. qda mulier. z. ff. d. iure
dot. l. si sponsalibus. ¶ Utrū at id q recepit vas. noie tra
sactiois censeat feudū dicit gl. h. h. posita i si. sai q no. per
. d. c. si vas. d. quo dic latius vt ibi dicit. s. si de seu. vas. iter
pel. fu. c. i. z. in. s. qd g. s. de inuesti. d. re alie. scā. ¶ Que
ro cu glo. i. an dno presente possit vas. in iudicio coparere
p ca sui feudi et respodit q sic p istuz ter. du dicit et dno ab
sente zc. q si splicare velit qd ide iuris sit et dno pite et qd
hoc sit verū pbat rōne qz qn vas. est vere et recte inuestu
p dnm et p vera inuestitura et non abusuā fm forma. c. i. in
p. un. s. qd sit inuesti. tuc ex hoc imediate coseqf hāc auctē
et ptatē vt possit pbare d suo vtili dno qd hz in feudo et vti
liter agere in iudicio ac se defendere vt. s. de inuesti. de re
alie. fac. s. rei aut et hoc voluit gl. vsq ad vbi. verūtamē
zc. quā delectat Bal. p similitudinē qz sicut aliqs fac ali
quē pcuratore in re sua censeat dare oimoda licentiā expe
riendi nec requir amō licentiā cōcedentis. l. sigs in re. ff.
d. pcura. vnde cu vas. sit pcurator in re sua dnmō eēt fra
ns no hz ampli⁹ reqrere vt h et dic hūc itellectū pbari ex
pse in. d. c. si va. ¶ Oppono cū. d. gl. s. pcedentia q imo
indi. intentatū dno abiente et ignorate no p iudicet ipsi do
mino vt pbat in . c. i. s. si vas. seu. pue. So. dic q illud est
vex qn vas. vellet agere d cuictioe d dnm quo casu est ne
cessē q vas. denunciet dno lūe sibi motā. alias at si non de
nūciaret no posset postea agere d cuic. vt ibi. d. quo se remi
sit gl. ad ibi no. in. aj. gl. dic an vas. d. hoc ibi late dicit in se
cūdo nōbū. ¶ Quero cū gl. ij. an vas. habeat vtile dnmz
in feudo et respodet q sic ad similitudinē emphyteote et su
perficarij et ei⁹ q cōduxit re ad nō modicū tps nā oēs isti
tales habent vtilez actionē p dicto suo iur et remisit se gl.
ad ea q dicit. s. d. capi. cora. s. p. terea in glos. magna. vsq
ad si. s. tu dic latius et melius put dicit et declarauit. s. d. in
uesti. de re alie. fac. s. i. vbi et explicauit oia q in deā sūma
tanquā. ¶ Oppono ab ex qm si seu. postea apiat dno vt
h p supponit vt dicendū q gesta p vas. nō habeāt sibi pre
iudicare qm resolutio iure datoris zc. p. l. l. ter vectigali de
pignori. cui⁹ dicit h. dz. So. dic Bal. q h operat exceptio
rei indicate vel trasactiois q fuerūt facte vel dic et melius
q rō est qz dñs veniebat ex iur et psona vasalli vnde sicut
obstabit vasallo ita et dno q ex ei⁹ psona venit vt. s. dicit h. z
And. d. iser. vtrū aut hoc idez sit censendū in emphyteota
et supficario trasigentib⁹ dic Bal. q nō per. d. l. l. ter vecti
gali. nisi dñs fuisse sciens et patiens ar. ff. ad macedōia. l.
si fili⁹ faciūt no. in. l. quo. n. s. i. ff. rē ratā habe. S; nunqd
dñs p det. p. prietate dic q nō h vtile dominū qd pferi pro
prietati possidente victore. et si possessio veniret ad tertiu
dñs tuc poterit eā vendicare vt. C. d. pscript. xxx. annorum
l. sigs emp. et miro q alij doc. d. hoc nihil dicāt. Itēz qd
dic. d. transac. itellige si transigit bona fide vt lfa dic nun
qd at psumat bona fides in trasigente. dico id esse indicā
dū hz statū cause nā si dubius erat euentus litis psumitur
bona fides alias secus. vt. ff. de transac. l. cu hij. s. sed cuz
lis. z. C. c. l. ptes. certū emz q et i transactione p. t. cōmitti
fraus vt. ff. sigd i frau. patro. l. i. s. vtrū in si. vbi si trasigit
in fraude patroni. ¶ S; mix est ponamus. n. q et cā tra
sactiois cessit possessioni feudi aliquo recepto et postea de
cessit sine hōde ergo resolutio iure trasigentis resoluetur
ius accipientis cuius dñum h dē quare male respondeo.

Hic est ideo qz res indicata. et transactio pariunt exceptio
nem rei finite. Et sic sunt alteri nature q simplicis dēt⁹
qd est nōbile. Sed nūqd hoc esset vex in emphyteota et su
perficario trasigentib⁹ vt q nō vt. ff. d. pignori. l. l. ter ve
ctigali. qz ppter hoc nō pōt aliud dici quā q sit spāle i feu
do. vel dic idē in dno sciens et patiens. ar. ff. ad macedō
l. si filius iura illud nō iprobare ratificationē hoc pnsu
par ē vt no. l. l. quo. n. s. i. ff. rē ra. ba. ¶ Quero ab ex qd
si et psona vincētis deueniat istud feudū ad manus tertie
persone an dñs poterit vendicare ab isto tertio possessore
et dic Bal. q sic p. l. sigs emp. C. de pscript. xxx. annorum.

Quid iuris si post alie. feudi vas. feudum redemerit.

Continuat hoc mō. s. vsq est de alienatione feudi p
hibita ppter quā vas. feudo pnat. id sequitur hec rubrica.
qd iuris si post alie. seu. vas. seu. rede.

Reterea h. d. Olim ante constitutionem
lotharj erat licitum vasallo alie
nare feudum. sed hodie non lz. et si postea recupe
ret id quod illicite alienauerat nō tenebit p feudo sed ibit
ad dñm. Si at voluntate dñi alienant vel aliter vendide
rit et id postea recuperit nō tenebit p feudo s; iure pro
prio si mō recuperit. Si hō dederit ad libellū dno vo
lente adhuc retinet. Si hō vas. recuperit per libelluz
nō retinebit p beneficio. sed si dno feudū refutauerit libel
lū et retinebit. h. d. ¶ No. qd alienatio in casu a iure nō p
miso fac alienatē icidere in puationē feudi. Quid ergo
fm Alua. h si ex forma statuti vas certa solēntas in vēdi
tioe rei feudalis vel emphyteotice q nō fuata annullatur
venditio. an tuc si dñat cadat qz pp hoc a iur suo et Bal.
q format hanc qōnē. in. l. ij. C. d. epif. aud. dic q nō. qz ver
bū vēditiois absolute platū nō cōphendit vēditionē que
nulla est ex defectu sollēntatis ut. ff. d. re iur. l. ij. s. cōdena
tū fac. ff. d. h. sig. l. aliena. ¶ No. h singulare hōbū Bal.
qd si dñs remittit penas vasallo hō dē uer. a donatio sed i
dulgētia. et id nō requir insinuatio. l. i edibus. s. i. z. l. mo
destinus. ff. de dona. Itē nō fm Bal. q indifferens p sen
sus dñi circa alienationē assumit dñiaz voluntatis alienā
tis et fm vsqz illius licentię. et id si vas. alienat iure pprio in
telligit cōcessuz q iure pprio. secus si iure libellario. qz ta
liter fuisse itelligit licentiā qliter posteri⁹ declarat euentuz.
Itē nota qn vas. alienat de uoluntate dñi p libellum puta
singulis annis dēbat hōe qnqz solidos. annuatim tenebit p
feudo et noie feudi. et si vas. cōmitteret felloniā illd ius api
ret domio qd est nōbile et nō taliter reuerti qliter reddūt.
Nā et vario genere dñendi varios colligimus effectus.
¶ No. fm Bal. q si vas. alienat feudū qz culpa statū tra
bit secū executionē nō admittit purgatio. l. si seruū. s. se
quit p. dy. ff. de h. ob. Bar. i sū in. l. si insulam. ff. eo. ti.
Bal. in. l. z si post tres. ff. sigs cau. glo. in regula mora de
reg. iur. li. xi. et in cle. ne i agro i hōbo ipso scō. de statu mo
na. Bal. in. l. si pacto quo penā. C. d. pac. Bal. in. l. cum
ācillis. C. d. incest. nup. Bal. in. c. i. s. quo tpe miles. id hz
Bal. h in rubrica penitētia nō admittit vbi culpa ē execu
ta nisi incontinenti. l. diu⁹. ff. de i integ. resti. Et sic Bal.
vt velle q incontinenti possit morā purgare et p hac opi.
Bal. q incōtinenti admittat purgatio more sac ter. in. c.
potuit d locato. ibi Imo. post. d. Ant. in. xv. eo. dū vult q
lz epbiteota nō soluat. i. biennū ecclesie canonem cadit et
fm cōm opinionē ipso iure et tñ qz iste effectus resoluitur
vt cadat si dno plaenerit et sic et quo puatio iuris executio
nē nō hz admittit more purgatio. ita in pposito cū marie
i casu nro vbi i feudalib⁹ agimus d eqtate et gl. i. e. potuit
p allegato multū stringit i. d. dū vult qd illud qd ibi dē ce
leri satisfac. possit purgare morā nō referit ad vendentes.
et sic vult q alienatione pfecte secuta. s. post traditionem
nō admittat purgatio more et voluit Spe. in. xi. d. locato. s.
nūc aliq h. l. l. xxxv. et h. l. l. xxxvi. Jo. an. in. d. c. potuit. z
pe. lz. d. Ant. aliter ibi intelligens illa hōba ceteri satisfac.

referri ad oēs casus pmissos. et ita t3 Sal. in. l. si. in. fi. co. C. de iure emphi. et id videmus qd si in aliena. esset appositum pactū de incontinenti retrovendendo seu restituendo non caderet emphiteota p talē alienationē. ita Ange. et Lu. in. d. §. labeo. et d. Ant. i. d. c. potuit in. ij. col. Ange. in. l. voluntas. C. d. fideicō. et fac. l. q. sic. ff. de solu. et quia i ista phi. alienationis attendimus effectū plus q3 actus id dixit Bal. in. l. ij. r. col. C. d. epis. audi. q3 p alienationē nō solēnē puta nō seruata forma statuti emphiteota non cadit et ita Ja. de bel. et And. et pōderant ter. nfm ibi postea recuperavit. q3 vbi nōt tps iteruallū. l. i. §. si rem. ff. de po. l. ab hostibus. §. s3 qd simpliciter. ff. ex q. cau. ma. et ibi Bar. Imol. i. d. c. potuit d. locato. et l. l. si a me tibi. ff. ad l. fal. Tamen iste ter. fm Bal. in rōe sui vtpote dño apertum stringit i dñi qsi dicat ex quo alterius qstū sera est penitentia. et ad vbi postea i ter. pōt dici q3 intelligat cōtinuatue sine iteruallo sicut i. §. illd i pbemio. ff. et Bar. in. d. §. s3 qd simpliciter Alua. post And. dic opī. Bal. q3 incontinenti. satis equā et p opī. Bal. et sequatiū fac. Nā inter dñm et vasallū ex sūma eqtate agi d3. c. i. in vbi. figs enim dixerit. s. in qbus cau. seu. amitta. Sed vbi attēdit equitas admittit purgatio. more icōtinenti. Hosti. i sūma de arbitris. §. sed qliter v. sed nūqd religiosi. d. Anto. et Imo. in. c. dilec. de arbitris. Bal. in. l. q. crimen in. xi. q. C. q. accusare. Ang. in. d. l. si insulā et p opī. Bal. ē cōsiliū d. Ant. in emphiteota in cōsilio. rxiij. qd incipit Jesu xpi et c. de iure absq3 lōga allegatiōe Jo. an. in. c. potuit de locato. et in addit. ad Spec. in ti. de locato. §. nūc aliqua v. lxxvi. i emphiteota q3 nō releuet a caducitate ex eo q3 redimat rē emphiteotā alienatā. t3 Alberi. i. l. si. in. pe. col. C. d. iure emphi. fac qd no. Bart. in. l. sequit. ff. d. vsucap. in. §. labeo p. d. l. i. §. si rē ibi ēt Bar. ff. d. positi. Bar. i. l. figs libellos. C. d. appel. Bal. in. c. i. in prin. in. ij. co. j. de phi. seu. alie. p. se. vbi dicit q3 i casib3 i qbus vas. nō puatur ipso iure s3 venit p sniam puandus tunc vsq3 ad sniaz admittit eius purgatio allegat no. Insti. de act. §. itē mixta. et dictā pclusionē q3 nō erulet p penitētiā et si redimat rē alienatā t3 De. de ancha. et Imo. in. d. c. potuit. d. Anto. p dicto cōsilio. rxiij. q. qd icipit de iure absq3 lōga allegatiōe. addit qd de eqtate canonica ex quo dñi nō interest debet posse feudatarius moram purgare. et faciunt q3 pro rime adduxi et id ēt videmus qd si emphiteota vēdat sub pacto legis cōmissorie vel adiectionis in diē rē emphiteoticā vel feudale appposito hoc pacto in dñtū initio resolutio dñtū antequā dñs declaret voluntatē suā sup caducitate. ex quo vēditio resolutio ipso iur cessat caducitas Bal. in. l. ab emp. in. fi. col. ff. de pactis ar. glo. ibi quaz cōmendat Ang. facit qd no. Bald. in. l. iij. C. vt in pos. lega. Et vult. d. Ant. in cōsilio p allegato q3 pfecta dicatur alienatio vt incidat in penā ēt per traditionē fictā puta per constitutū facit qd no. Bar. in. d. l. ab emptiōe. Bald. in. §. item inuestitura. j. de notis seu. Jo. an. in addi. ad Spe. i. ti. d. emp. et vendi. §. i. **¶** Quero si vas. dñi voluntate vēdidit feudū postea recuperavit. que est rō q3 postea nō recuperat feudū dñs rñdeo s3 doc. q3 p alie. scā3 dñi voluntate dñs pdit directū dñiuz et vas. vtilē. id nō restituit i psti nū statū. l. q. liberatus. ff. de adoptio. et l. i. et ij. C. qñ liceat ab ep. recede. **¶** Quero si voluntate dñi dedit ad libelluz ippetū et recepit pñionē an remāeat feudū rñdeo sic vt i ter. nfo. v. id et v. si. nā illud ius libellariū qd ē apd cum d. v. i. et v. si. qsi vī ipsā rē feudale possidere pp pñionē. **¶** Ultio qro si dedit alij ad libellū dñi voluntate et postea recuperavit p libellū an remaneat feudū rñdeo s3 Ja. qd ius libellariū nō ipsa res retinebit i feu. qsi restituta i pstinā cā3 et hoc cōtingit q3 de voluntate dñi dedit ad libellū.

¶ An agnatus vel fili3 repudiata hereditate poterit feudum retinere.

¶ Continuat. hoc mō Quia. s. i. ti. pcedēt i fine habita est mentio d. refutatiōe feudi vñ sumpta ide occasiōe subij

cit istū titulū in quo declarare intendit an agnatus vel filius possit refutare feudum et hēditatem retinere vel c3.

¶ contingeret. b. d. Agnatus ad que3 dilata est hereditas va

falli mortui potest dcam hereditatem repudiare et seu. retinere. nec tenebit ad onera hēditaria nisi q3tenuis suppetit fructus ad huc pēdentes i feudo q3 iā cessē rāt lucro vasallo tpe mortis. vbi vō vas. reingit filius ad que hēditas delata ē nō pōt dictā hēditatē repudiare et seu. retinere. s3 tenebit vtrūq3 retinere nisi a dño iuestrēt cōsentitibus agnatis tāquā d. nouo. q3 tūc possit hēditatē pñis repudiare et seu. retinere nec tenebit ad onera hēditaria b. d. **¶** Mo. et ter. ibi p dōbito hēditario q3 agnatus ēt repudiās hēditatē tenebit debito hēditario satisfaccr d. fructib3 seu. q post mortē vasalli puenerūt agnatū ipsū iurta diuisionē. c. i. §. hijs pñr. s. h. finit. lex. id cū ministerio dic h. ter. fm q. s. dirim. i. d. §. hijs pñr. qd itelligit h. And. vey quo ad debita hēdi. vt loq3 ter. s3 dōbita pp onus seu. trāsēnt i agnatū et dñm s3 q3 trāsit seu. c. i. §. qd s3 et ibi an s. d. inuesti. d. re alie. fac. **¶** Mo. ter. ibi fm q3 ibi dirimus q3 pcedit in materia iuris cōdēdi vel ēt iter pitos allegatio generalis nō allegato loco vel ti. fac. c. vñ a ibi Jo. an. et Imo. d. coha. cleri. et mulie. cle. pñdem ibi Imo. de ele. Spe. i. ti. d. disp. et alleg. §. porro v. i sūma. **¶** Mo. q3 vbi agnatus succedit agnato i hēdi. i feu. pñno q3 pōt repudiā hēditatē et retinere seu. et rō decidēdi q3 istud seu. nō reco gnoscit vt hēat ex beneficio agnati mortui v3 successione sua vt mediāte psona sua. s3 pot3 ex liberalitate et munificētia dñi pcedētis vñ nō pōt p aliū sibi tolli neq3 subijci alie ni oneri vt i autē. d. exhibē. et introdu. reis. §. optimū et ff. de adoptio. l. si arrogator et i autē. de nuptijs. §. si vō vsufr. et i gl. ij. h. posita q3 p hoc remanet expedita. **¶** Mo. q3 vas. succedens pñi vasallo in hēditate i feudo pñno nō pōt seu. retinere et hēditatē repudiare cā cuitādū onera hēditaria et fuit rō decidēdi. q3 fili3 cōseq3 istud seu. pñe mediante et venit ex psona pñis sui. nā fili3 orit a pñe non at agnat3 ab agnato vt. s. d. succel. seu. in prin. et c. i. s. d. gradi. sic. i. fe. fm Ja. d. bel. Agnati at nō veniunt ex psona pñis. vnde nō mirādū si i hoc vī fili3 ēt deterioris dñitiōis quā agnatus in tali feudo pñno q3 ita pccit ex largitate pñmi pcedētis respectu filij sic respectu alioz agnatoz. Itē q3 fili3 reputat quodā mō eadē persona cū pñe. sed agnati qdē diuerso capite ar. l. s3 cū pñno. ff. d. bo. pos. s3 tabu. Itē est et alia rō s3 And. d. iser. q3 interest defunctor hē hēdes vt i sti. qui manu. nō pos. §. cū ticus. nā v3 defendere fili3 bonorē pñis potius q3 cñci. q3 habuit eē a pñe et per ista hēs expedita glo. h. posita q3 allegat plura ar. p et i hoc brocardo. v3 an fili3 repudiata hēditate possit feudū retinere vsq3 ad vbi. s3 nunquid et c. qd brocardum fuit psecutus v3o in suis brocardis sed de hoc modicū curandū cum de consuetudine feudoz habemus determinatis factam vt h. fm And. de iser. Spe. in ti. de seu. in. §. qm ver. iij. et vbi plene materias huius brocardi declaravit et potius inuititur obseruantie et cōsuetudini hec determinatio quā iuris scripti rōni vrgenti fac qd no. Bar. in. l. insurandi §. si liberi. ff. de ope. lib. **¶** Nota q3 dñs non pōt alterare naturā feudi antiqui in pñdiciū agnatoz ad quos dictus feudū reuertit nū dicti agnati cōsentiant alterationi facte per dominū vt h. fac. §. preterea. s. qui. mo. seu. amit. nam per cōsensuz pñuānt iure suo vt ibi no. et vtrū requirāt expñsus cōsensuz vel sufficiat ēt tacitus dic vt ibi dñi. Sed an dicti agnati qui a principio nō pñserūt possint postea per suā rātibationē cōfirmare et pñdicare dic q3 sic vt. s. d. alie. seu. pater. i prin. et ibi plene examinari et in glo. pe. hic posita. Intelligas tamē dūmodo rātibatio nō sit erronea vt no. in. l. mater. C. de rei vēdi. **¶** Et no. fm Bal. q3 filius ēt d. iure civili h3 beneficiū abstinēdi v3 q3 si hēditas h3 feudū anatum quo casu filius ēt suus pōt vtrūq3 repudiare. nā cōsuetudo est de iure civili insti. de iure naturali gen. et civi. §. ex non scripto. q3 cōsuetudo dat

istud beneficium cum de iure cōi contrarium sit vt insti.
de hīdum quali. 2. disse. §. sui. 7. no. C. quando non peten.
partes. l. i. 2. ff. de re. iur. l. iura sanguinis. fac. q. no. Bar.
in. l. si filius hīs. ff. de lib. 2. posthu. Intelligas tamē istū
titulū tam de filiis suis q̄ de emancipatis quia i materia
feudali etiā emancipati succedunt in feudo vt dicit. §. si de
feu. sue. controuer. §. adoptiuus. 2. tenet Jaco. ardis. i. ti.
de suc. feu. sub rubricella an emancipatus succedat in feu
do 2c. 2. Bal. hic 2. ex quo per istū ter. deciditur q̄ fili⁹ nō
poteit feudum acceptare 2. hereditatē repudiare dicit B
Bald. q̄ si filius reperiatur in possessione bonorū feuda
lium in dubio presumitur heres patris quia sunt cōnera
l. quidā eulogio. C. de iure delibe. **¶** Nota ter. ibi sed in
fructibus si quos 2c. fm Bald. iuncto ter. i. c. i. §. hijs cō
sequenter. §. hic finitur ter. determinatur notabilis que
stio. An fructus pēdentes feudi possunt obligari. Respō
deo post Bal. aut loqueris de illis q̄ mortuo vasallo sine
herede mascullo pertinerent ad extraneum hīdem 2. illi
possunt obligari. Aut de illis qui pertinerēt ad dominum
vel agnatos et illi nō possunt obligari. ista distinctio p̄ba
tur per ter. nostrū satis notabilem. adde qd dicit Ddo. i.
in sūma sua in penul. rubri. qd verū est q̄ dans feuduz vi
detur dare cū omnibus fructibus etiā extantibus. ff. de
vsuf. l. si pendentes. ff. de actio. emp. l. iul. §. si fructib⁹. ff.
que in frau. credi. l. si. §. pen. **¶** Extra nō. fm Bald. q̄ li
cet teneatur stare colono non tamē agit ad pensionē sine
cessione vt no. in. l. diuortio in pri. ff. solu. ma. in gl. mag.
Sed ipse dicit q̄ quādo fructus adiudicant per sentētiā
legis. vel quia lex diuidit nō est cessio hominis necessaria
quia sentētia legis habet vim secundi decreti quod habet
vim cessionis vt. l. i. C. de preto. pig. Itē vt circuitus eui
tetur. ff. de cōdi. indebi. l. dominus testamēto. sed non sic
quādo vasallus moritur : feudū debet ad dominū perti
nere. Non eni semper redit cum fructibus sed distinguū
tur chalende a chalendis. apparet ergo q̄ feudū non ob
ligatur p̄ debitis nec fruges ipsius nisi fm distinctionem
predictā. Sed quid in pēsiōne Bald. respōdet q̄ tota p̄
tinet ad locatorē 2. eius heredes. d. §. si fructibus 2. ff. de
vsufr. l. definita verū est quo ad actionē ex p̄tractu. tamē
si erigetur partiri vel restitui debet fm predictā distin
ctionē vt not. in. d. §. 2. si nolit agere hīs cōueniē vt agat
ff. locati. l. cū in plures. §. inesse. ff. ad. l. rodia de iactu.
l. ij. in fi. ff. cōmodati. l. vnde q̄ritur de euic. l. si res quas.
¶ Querit Bal. qd si feudū alio mō amittat quā morte.
respondet qd fructus pēdentes ad eū p̄tinebunt ad quem
p̄dia q̄ ita ē de iure cōi. l. fruct⁹ cū vulgari. ff. de rei ven.
l. diuortio in prin. 2. per totū. ff. solu. matr. Nec inuenitur
aliud statutū in feudis cū iste casus sit obmissus. **¶** In sup
q̄rit e contra si vasallus dū vadit ad seruicia dñi derobaf
in itinere an dominus teneatur sibi in aliquo emendādo
respōdeo non quia in hoc contractu non venit casus for
tuitus. sed discretus dominus bene faceret cōpaciendo si
bi si inuaret cum saltē in remittēdo. ff. mandati. l. iter cau
sas. §. non oia. ff. d. furtis. l. si seruus. §. quod vero. 2. vide
in. l. i. C. de legi. p̄ Ddoff. in. c. sicut de iureiurā. p̄ Inno.
vide in. c. statutū. §. i. de rescrip. li. vi. in glo. **¶** Nota ter.
ibi in fi. nullo onere hīditario inuente a contrario sensu
q̄ si filius acceptet feudum videtur acceptare hereditatē
2. tenetur ad onera hīditaria. Et sic debita legata expen
sas funeris 2. similia. dicit tamē And. hic. q̄ si fecit iuenta
rium tunc pro alodialibus tantū que pprie sunt heredi
taria tenetur quatenus suppetunt vires hereditarie. l. si.
C. de iure delibe. non cōputato feudo q̄ in feudo vel fru
ctibus eius non grauabitur filius nisi pro rata fructuum
iurta. d. §. hijs. cōsequēter. Ita And. hic qui subiicit q̄ et
si pater obligasset fructus feu. post mortem suam non te
neret nisi pro rata dicti. §. hijs consequenter. Et dicta d
feudo itelligit in emphyteosi procedet data patri p̄ se 2. fi
lius sine liberis suis. **¶** Quero cum glo. v. in fi. quid si em
phyteota moriatur relicto filio an iste filius possit heredi

ditatem patris repudiare vt non teneatur oneribus here
ditarijs 2. sibi retinere emphyteosim. Et hec glo. videtur
sentire q̄ non arguendo a simili de filio vasalli ad filium
emphyteote per istū ter. licet plura argumenta brocardia
possent trahi pro 2. cōtra quā glosam. simpliciter sequitur
De. de cer. dicens idē iuris esse in emphyteoticis quod
in feudalibus. imo multo magis i emphyteoticis. quia em
phyteota potest disponere de suo iure in testamēto. l. in cō
ventionalibus. ff. de verb. signi. sed vasallus de suo nō vt
§. de succes. feudi. c. i. hāc eādē opin. similiter tenet And.
de isernia hic nisi quando inuestitura esset facta pro se 2. li
beris suis quia tūc etiā si nō sunt heredes possunt ius suū
retinere. l. si operari. ff. de operis liber. Sed quādo inue
stitura diceret p̄ se 2. hīdibus suis tunc nō possunt in em
phyteosim tenere nisi sint heredes argu. l. cuz a matre. C.
de rei vendic. Et in hac opi. videt fuisse Spec. in titu. de
locato. §. nunc aliqua. ver. clir. motus p̄pterea principali
ter. Jo. an. in addi. videt sentire q̄ aut ista emphyteosis
est auita tunc filius emphyteote admittit repudiata hīdi
tate patris. Aut ē paterna. 2. tunc nō allegat Guido de su
za. hoc tenere in. l. qui se patris. l. 3. Bald. ibi contra per
hunc ter. C. vnde liberi. Et extendit etiam ad materiam
feudalē dicēs q̄ iste titulus loquitur in feudo nouo pater
no nō in auito. sed de hoc remitto ad no. per ipsuz in. c. ij.
extra de feudis. quia opin. ista nō tenetur hic cōmuniter 2.
in regula non debet quis d. reg. iur. lib. vi. facit quod no.
Bald. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. Sed Bar. in. l.
qd dicitur. ff. de vbo. obliga. videtur sentire cū Spe. di
cens q̄ quādo inestitura dicit pro se 2. filiis intelligitur or
dine successiuo. vt primo habeat pater postea filij vt. l. gal
lus. §. quidam recte. cuz ibi no. ff. d. liberis 2. posthumis.
Et subdit q̄ isto casu in emphyteosi ecclesie que non tran
sit nisi ad filios vt in autē. de non alienan. §. emphyteosis
cola. ij. videatur tunc promissum filiis vt filijs non vt here
ditibus. 2. ideo ad eos pertineret etiā si non sint heredes.
argu. ff. de oper. liberto. l. vt iurisiurandi. §. si liberi. 2. ibi
per Di. facit quod dicit Li. in. l. liberti. C. de oper. libe.
vbi tamē in concessione emphyteosis dictum ē pro se filiis
2. hīdibus tunc filij admittuntur. Ita demum si sunt here
des nec possent hīditatem repudiare 2. emphyteosim re
tinere Bald. in. l. ij. C. de fideicomis. in. l. ij. C. de suis 2.
legi. quia vtraq̄ qualitas in stipulatione videtur esse cōsi
derata. 2. ideo etiam si esset hīs in re certa tantum admit
tetur ad emphyteosim in totum. 2. si plures filij essent ine
qualiter instituti. tamē ad emphyteosim equaliter admit
tetur. ita Barto. in. d. l. vt iurisiurandi. §. si liberi per il
lum ter. ff. de oper. liber. Pau. i. l. si mihi 2. titio. ff. d. ver
bo. obliga. Et hoc procedit etiā in emphyteosi ecclesie §.
Imol. in. d. l. q̄ dicit. 2. Paulus de castro. Bald. tamē
in. l. i. C. de iure emphy. intellerit hīdī stipu. cōplerine
q̄ ad emphyteosim non hoc casu filius nisi hīs neq̄ hīs
neq̄ filius non autē veniat hīs extraneus. q̄ in. l. gaus
ff. solu. matri. Declarauit procedere in emphyteosi eccle
sie. secus in emphyteosi priuati. quia veniet omnis heres
etiam extraneus. Baldus in. d. l. liberti. 2. in autē. si quas
ruinas. C. de sacrosan. ecclesi. videtur tenere q̄ predicti.
Sed vbi dictus ē pro se 2. filiis 2. non ē additum hīdibus
tunc in re non transitoria ad extraneos heredes vt ē em
phyteosis ecclesie tunc procedit dictum Bart. in. d. l. qd
dicitur q̄ filij non vocantur vt hīdes. ideo poterunt repu
diare hīditatem 2. tenere emphyteosim. In re autem trā
sitoria ad hīdes extraneos vt est emphyteosis priuati. tūc
i dubio videtur stipulatus pater filijs 2. hereditibus. Ideo
nō poterit r. pudare fili⁹ hīditatē 2. retinere emphyteosim.
ita ē d. mēte Barto. in. d. l. quod dicitur. ibi Paulus de
castro 2. alij. Bar. Bald. 2. Paulus in. l. si vnus. §. si pa
ctus. ff. de pactis. Si autem pater stipulatur emphyteosiz
filiis non admittit p̄sona sua quomodo transeat ad fi
lios an vt hereds. Et que actio queratur illis est alia ma
teria de qua late. in. d. l. qd dicitur. per Barto. 2. alios 2.

in. l. quodcumq. §. i. ff. de verb. ob. doc. in. d. §. si pactus. Si autem pater stipulatus est emphiteosim pro se et filiis et heredibus tunc in re transitoria ad quoscumque heredes etiam extraneos intelligitur illud verbum heredibus stare ampliativè non solum ad descendentes sed etiam extraneos nec poterit filius acceptare emphiteosim et hereditatem repudiare. Angel. in dicto. §. etiam. si parente. Salic. in. d. l. ij. in. rr. q. v. tenere illud intelligi ampliativè et heredibus. i. descendentes indistincte. Bal. in. d. l. liberti. et in autè. si quas ruinas. et q. imo fiet ampliativè et non possit hère emphiteosim hère ditate repudiata. Pau. in. l. filius. §. cum q. ff. de leg. i. p. no. p. Bar. i. d. §. si pactus. et p. Imol. i. d. l. q. d. et in locis palleqans. Sed ubi sumus in re non transitoria ad heredes extraneos sed solum ad filios et descendentes tunc illud verbum et filijs statim completivè ut debeat volens talè emphiteosim obtinere et hères ut filius et in locis palleqans. ut ista è cõis opi. **P**unctius restat q. si solum è stipulatus p. emphiteosim p. se et heredibus nõ dco aliqd de filiis an trāsibit i. hère dem extraneis. et i. feudis è ter. q. tale vbi hères intelligit. i. filius. c. i. §. et si clientulus. s. de alie. fe. Idè ergo eadem rōe i. emphiteosi q. d. sui natura nõ transit ad heredes extraneos ut i. emphiteosi ecclesie ut verbum heredibus intelligat. i. filijs. Ita Bal. i. d. autè. si quas ruinas. Imol. in. l. ex. scõ. §. ff. ad treb. d. Ant. in. c. in presentia de pba. fac. no. p. Bar. l. l. gallus. §. i. inunctis no. p. euz in eadè. l. §. et si pente. ff. d. lib. et posthu. et q. vult Bal. i. ad di. Spe. in. ti. d. locato. in. iij. col. i. c. fi. s. d. feu. da. in vicè legis cõmil. Secus si cõt emphiteosis p. nati q. cõter transit ad extraneos heredes. facit q. d. no. Spec. in. ti. de locato. §. nũc aliq. v. cruj. Bal. in. l. fi. in. vi. oppo. C. d. here. insti. Bal. in. l. ij. C. de iure emphi. i. ij. col. Et p. rōe casu in emphiteosi nõ transitoria ad heredes extraneos. ex quo verbum heredibus intelligit. i. filijs poterit hère ditate repudiare filius et emphiteosim retinere p. p. dicta. Secõdo casu q. n. est transitoria ad extraneos heredes non poterit hère ditate repudiare et emphiteosim velle retinere. et redeũdo. vnde digressi sumus. Bal. i. hac q. õne tã h. q. in autè. si quas ruinas. C. d. sacrosan. eccle. examinat formãdo infinita arg. p. et tan dè v. trāsire cū Barto. et trāsire And. h. cū nõ sit p. oia bona similitudo d. feudo ad emphiteosim cū feudũ magis cohereat p. sone q. patrimonio q. cã feudi radicata è i. feudo p. sonali. Et q. bus v. cõcludendũ p. hac pte v. q. q. n. è p. h. teosis est scã p. se et filijs. tunc filius p. t. retinere emphiteosim et repudiare hère ditate. Sali. in. d. l. ij. in. xvij. q. C. de iure emphi. Et h. cõclusio p. baf. q. sufficit interuenire q. lita tã. de q. actũ è inter õbentes. ff. d. v. ob. l. quẽcũq. §. i. et d. l. q. d. et d. assign. libe. l. i. §. assignare. Bal. et Sa. i. autè. vnde si parens. C. de inoffi. testa. secus si sub noie hère dum sit scã in. restituta q. tunc necesse è q. sit hères. ar. not. in. l. et ff. solu. matri. et firmat exp. h. cõclusio p. eundè Bald. in. l. lib. C. de oper. liber. ibi quero etc. Et p. hac conclusione facit. l. familie. C. famil. her. l. si libertus. §. qd. ergo de bonis liber. et ff. de leg. iij. l. filius. §. cum quis. et ff. ad treb. l. et factu. §. fi. et q. d. no. ff. de iure patro. l. dmi fratres §. i. ff. de usufruc. acces. l. si q. titio. **S**ed qd. si data est emphiteosis p. me et heredibus masculis an intelligatur de filiis et nõ acceptantibus hère ditate. Bal. in. l. gaus. ff. so. ma. d. c. q. sic allegat Kai. ita tenuisse. Sed Imol. ibi et d. rui. et q. dicta v. ba. et quo ad filiũ et quo ad extraneũ q. lita tã cõiunctivè ut sit masculus et hères. nõ repudiata hère ditate nõ poterit filius retinere emphiteosim. si tñ addidisset p. me et heredibus et masculis vsq. in tertiã generationè tunc dicit Imol. q. vbi hères hères resoluat et declarat p. sequentia. i. descendentes. Ita è Bald. i. d. l. liberti. i. fi. col. et Pau. et cumanus i. d. §. et si parente. Jo. an. in. addi. ad Spe. in. rubrica de testa. in. vl. q. l. Imol. in. d. §. et distinguat. Aut sumus in re q. nõ trāsit ad extraneũ hère dem et pcedat p. dicta snia. Aut in re transitoria in hère dem extraneũ et tunc intelligant verba d. quocumq. herede et sic p. p. r. ita tñ q. nõ creat cõcessio tertiã generationè. Sali. i. d. l. ij. in. rr. q.

aliter loq. nec distinguit ut Imo. **Q**uid si in stipulatione emphiteosis dcm è p. se et suis heredibus. an hoc casu itelligemus de oibus heredibus et extraneis. an nõ d. heredibus suis et necessariis de q. bus in. §. sui insti. de here. q. l. et disse. Imol. in. d. l. q. d. respõdet q. intelligem. d. oibus extraneis p. l. si pactu. et l. si. ff. d. pba. et fac. q. d. no. Barto. i. l. gallus §. et si pente. ff. d. lib. et posthu. Spe. i. d. §. nũc aliq. v. cruj. nisi esse in. i. emphiteosi ecclesie q. tunc i. cõter d. descendentes ut vult Spe. i. d. v. cruj. et ibi Jo. an. et Bar. in. d. §. etiam et Imol. i. d. l. q. d. d. Ant. in. d. c. in p. n. t. Sali. in. d. l. ij. in. rr. q. Bal. in. l. fi. in. vi. et vij. co. C. d. here. insti. in. d. l. liberti. et i. d. §. et si pente. vbi è Ang. tñ Imol. in. d. c. potuit in. rui. col. v. tenere d. rui. q. imo ex quo p. §. licentiam in autè. d. alie. et emphiteosi. emphiteosis eccle. p. t. trāsire ad extraneos heredes. Et i. dubio q. v. èt velle p. spicere hères suis l. extraneis. nõ i. dubio i. emphiteosis ecclesiastice cõcessione vbi hères intelligat èt de extraneis nisi cõsuetudo aliã hère. tñ d. cõsuetudine cõter suari q. emphiteosis eccle. nõ trāsit ad extraneos. et h. h. cõsuetudines sustineri poterit hoc m. b. Si tñ dem èt p. se et heredibus suis et successoribus tunc vbi successoribus opat ut apliet dispositio etiam ad heredes extraneos. ita Imol. in. d. l. q. d. Sali. in. d. l. ij. in. rr. q. nõ tñ cõp. h. d. c. successor singularis h. v. l. tñ. ut vult Imo. Ibidè nisi adiectũ esset i. cõcessioe q. d. d. c. p. successoribus q. buscũq. q. tunc veniret successor singularis. Bal. in. c. i. in prin. in. pe. co. d. p. bi. feu. ali. p. fe. m. c. i. §. donare q. l. ter olim fe. alie. po. **S**ed quid si q. n. est recepta emphiteosis p. se filijs et heredibus q. p. t. trāsire i. extraneos cõtingat aliquos esse filios p. pte heredes aliquos èt extraneos. sicut heredes an extranei admittat simul cū filiis ad emphiteosim et videt q. sic. **C**õcludit. d. Alex. in. d. l. q. d. in. pe. co. movet q. i. dubio p. t. ex quo res trāsire p. t. ad extraneos heredes videt stipulat. fuisse filio ut hères nõ ut filio. nõ d. d. sibi coherede extraneũ nõ videt cū voluisse venire ad emphiteosim nisi p. portioe hère ditaria. et extraneũ vocasse p. sua portioe ad emphiteosim ex quo p. pte eũ hère dem instituit. et simul vter q. admittet p. baf. in. c. r. amutius d. testa. et p. no. p. Bar. et Bal. m. l. gallus. §. qd. recte. ff. d. lib. et posthu. **E**t ex p. d. cã cõclusioe hères i. ferre q. l. feudũ et emphiteosis dicat eiusdem nature. ut dicit Spe. in. ti. de feudis. §. qm. v. r. l. Jo. d. vno arguit ad aliud Bal. in. c. i. s. qui. mo. feu. q. l. tui p. in. c. i. s. quẽadm. feu. ad fi. pti. Bal. in. l. voluntas C. d. fideicõ. in. l. liberti. in. vij. col. C. d. operis liber. Tamen cū etiam in aliq. differat. ut dicit in p. ludijs circa diffinitione. Ideo nõ p. cedit argu. d. feudo ad emphiteosim. Ideo gl. hic dicit p. et nõ posse argui. Ita Bal. hic et in. c. i. de p. tro. inter val. et aliũ. Bal. in. c. i. §. ad hec. j. de pace iura. fir. tenè. Bar. in. duobus locis in. d. §. si liberi. Jac. d. bel. in. c. i. s. episcopũ vel abbatè. Tamen èt in aliq. q. n. q. p. cedit ar. de feudo ad emphiteosim. ut dem est in p. ludijs huius opis. Ideo Bar. in. d. §. si liberi et in duobus cõsilijs allegatis prime. Bal. in. d. l. liberti. Sali. i. xvij. q. õne. in. d. l. ij. C. d. iure emphiteo. Ancha. i. cle. ij. de iure patronatus. in. cõsilio. eccetij. incipit i. rpi. zc. postquã ista. Imola in. d. c. potuit in. fi. col. dicit qd. emphiteosi cõcessa p. me et filijs masculis et feminis succedunt femine cum masculis l. secus in feudo. **Q**uero cū glo. fi. qd. si dñs inuestiverit filiũ vasalli mortui tãquã de feudo nouo consentientibus agnatis put. hic in fine d. et postea moritur ille filius inuestitus sine filijs. An isti agnati possint venif ad dictũ feudũ tanq. sit antiquũ ex sua prima natura. An excludantur per dominũ tanquã sit feudum nouum. Et respondet glo. q. isti agnati sunt exclusi ex eo quod p. cõsensus videntur renunciasse iuri suo per dictũ. §. preterea supra quibus modis feud. amit. Et adducit pro hac opinione. infra q. h. nec fecit agnatis. c. i. in fine. Et hoc voluit ista gl. vsq. ad vers. sed quid. Hoc idem s. s. ista alia gl. supra d. vas. decre. eta. c. i. In solutione d. rui. illius. c. Et hanc opi. glo. seq. Ja. de bel. p. l. primã. et secundã. C. de remissio. pigno. Idè tenet And. de iur. et Bal. simpliciter subiu

gens qd et si consentientib' agnatis dñs inuestiuisset vas.
simpliciter qd adhuc essent exclusi qz cā noua feu. nouū.
Secus si tāquā de veteri inuestiuisset filiū qz remaneret
antiquū et vi sermōis q est seruandus p.l.f.C. de bonis
libe. Ita Bal. sed tñ fm Alua. qz imo nō dicat nouū for
titer facit vt materia feudi muta non sit p.d.c.i. j. de eo q
si. facit agna. et p istū ter. ibi qñ d nouo bñficio qd et hic
pōder aut Bal. vnde cogita. **¶** Quero cū dca gl. quid
si dñs sine pñsensu agnatoz inuestiuisset istū filiū vasalli mor
tui de dicto feudo antiquo tāqz de feudo nouo volēs sibi
facere qram ad hoc vt nō teneat soluere onera heredita
ria an dicti agnati poterunt incōtinenti reuocare dictum
feudū. Et respōdet ista glo. q nō post q filius n̄ repudia
uit feudū nā dñs potuit ei dictā qram facere pp seruitium
et amorē pñs mortui sicut in filiū videmus q pōt inuestire
filiā in pñdiciū agnatoz vt supra quē admo. feu. ad fi. pti.
c. sigs. et hoc voluit tota ista gl. vsqz ad fi. S3 aduerte hec
gl. similiter reprobat cū dñs talē qram facere non p̄t fm
De. de cer. et Bal. ar. l. post mortē. §. si. ff. d̄ tabu. et ff.
de pac. l. si. et C. locati. l. si cū hermes. fac. qd dicit Li. in
l. postliminio. C. d̄ tab. hoc idē t3 And. de iser. q rō quā
allegat ista glo. nō est bona. agnati bñ poterunt ratificare
si voluerint et valebit inuestitura dñi de filio l3 bñditatē re
pudiavit ita Bal. h p ea q no. Li. in. l. post diuisionē. C.
de pac. dūmō nō erronea sit ratificatio vt no. p gl. et doc.
in. l. matrē. C. d̄ rei ven. fac. l. m̄ decedēs. C. de inoff. te.
et facit. c. ij. §. de alie. feu. pa. et ibi vidimus. dñs tñ et quo
ipse cōsensit inuestiendo nō poterit puare vas. nec ab eo pe
tere l3 repudiat bñditatē pñā et si agnati nolint cōsentif
ne q ratificaf. ita And. h. **¶** Quero ab et p̄ intellectu hu
ius materie nūqd filiū vasalli mortui possit feudū retinere
et bñditatē repudiare. et v̄r dicēdū indistincte q nō p istū
ter. Sed aduerte qm̄ ista r̄ta ita l̄distincte tradita recipit
aliqs limitatiōes fm̄ doc. **¶** Prima sit q qñ filiū nō p̄t bñdi
tatē pñs h̄re tāqz h̄s. puta aliqs ē institutus h̄s et filio re
licta legitima iure institutiōis tūc poterit filius feudū acq
rere l3 nō sit h̄s nec tenet soluere debitū. l. quoties. C. d̄
here. isti. l. sigs p̄ore. ff. ad trebel. fm̄ Ja. l3 ter. n̄ h3 locū
qñ filiū p̄t h̄re bñditatē pñs. fac. q. j. latī subijciā de filio
instituto in re certa dato coherede v̄l an in eo p̄cedat ter.
n̄. Secūda limitatio ē quā pōt Ja. i. c. titi. §. si de feu. fue.
p̄tro. si p̄ alienauit suū patrimoniū et moriat̄ nihil habēs
i bonis certe hoc casu poterit filius feudū h̄re ne egesta
te laborez et qz cōsuleret agnato nō filio q est d̄ oēs equita
tē. et id. d. c. titius et iste ti. d3 intelligi qñ aliqd de bonis et
bñditate pñā p̄t puenire ad aliū. S3 qñ nihil p̄t puenire
ad filiū tūc secus. **¶** Tertia limitatio ē fm̄ Jac. h̄ vt iste ter.
h̄eat locū qñ feudū sit simplex et rectū et habens p̄p̄riā na
turā alias secus de quo p̄ Ja. et Bal. in. c. i. §. de eo qui si
bi vel here. suis. **¶** Quarta limitatio qz nepos q se pñs ne
gat h̄des eo casu quo succedit auo vt no. in. l. qui se pñs.
C. vnde liberi succedat in feudo antiquo. **¶** Quinta limita
tio est fm̄ Doff. in sūma sua rub. vtrū vasallus possit he
reditatē repudiare et reuertit et sequit̄ Bald. h̄ qz filius va
salli poterit accipere bñditatē et dimittere feudū. nō ob. h̄
ter. q vtrūqz d3 repudiare vel h̄re. nā istud est verū si sci
piat a feudo ipsuz acceptādo. **¶** Sexta limitatio est si inuesti
tura eēt p se et liberis suis seu filijs fm̄ Bal. h̄. **¶** Septimo
limitat̄ ēt fm̄ Bal. si filius eēt p̄teritus i testamēto patris
qm̄ mortuo p̄te poterit filius retinere feudū et dimittere
bñditatē. nec h̄bit necesse annullare testamētū qz dicta
annullatio fuit inducta fauore filioz vnde nō tenet vti ta
li fauore eo inuito. ff. de mino. l. si iudet et no. C. de d̄ tabu
las. l. posthu. **¶** Octauo ēt limitat̄ fm̄ Ja. ardi. in filio et he
redato a p̄te q potuit retinere fe. qd fuit aui sui arg. ff. de
leg. i. l. filius. §. cū p̄. et t3 And. d̄ iser. §. de succel. feud. in
prin. Sali. in fili in. l. ij. i. et viij. q. C. de iure emp̄bi. Ang.
ponit in. §. si pactus. §. alle. **¶** Bar. in. d. §. si liberi i fi. col.
sed circa istā limitationem dic latius vt dicit̄. §. qui se. da.
po. §. i. **¶** Itē addit̄ Bal. aliā limitationē nonā v3 si filiū v̄

no p̄te renunciauit h̄ditati paterne p iuramētū nā mor
tuo p̄te poterit venire ad feudū et illud tenere non adita
bñditate q̄ p̄inat̄ ē et dicē eē bonā cautellaz ad euitādum
onera creditorū nec ab aliquo doc. tractatā qz v̄r notādū
et p̄t p̄bari hanc cōsiderationē iuri cōsonam eē qm̄ p iura
mentū ē puat̄ iure h̄ditario vt in. c. l3 de iurei. li. vi. et
l. l. p̄m. C. de col. dca at renūciatio n̄ capit feudū p. c. i ge
nerali. supra si de feu. fue. cōt. igit poterit h̄re feudū anti
quū non obstante r̄pudiatiōe h̄ditatis. **¶** Itē addas ali
am limitationē decimaz et si vigore statuti filia circūdat a
successiōe p̄tis quo casu si p̄ feudū t3 q transit et ad femi
nas q poterit ista filia retinere fe. absqz bñditate ar. eozū
q no. in. l. si is q. ff. de inoff. test. et in. l. si p̄ filiū. et t3 Bal.
hic et in. l. cū scdm. C. de fiduciō. iurta fi. vbi fac̄ conclusio
nē q id q hic d̄ quod filiū nō p̄t retinere feudū si nō vult
bñditatē p̄tis. intelligit ipse verū qñ bñditatē p̄nā capes
p̄t. alias nō p̄cedit h̄ ter. **¶** Itē addas et aliā limitationē v̄n
decimā fm̄ And. de iser. v3 vtrū filiū adeat h̄ditatē cum
beneficio inuentarij qz tūc retinebit feu. liberū dato qz ni
hil remaneat in h̄ditate p. l. fi. C. de iure delib̄er. S3 tñ
isto casu satisfit regule qz vtrū acceptauit h̄ bñditatē cum
dco beneficio. **¶** In agnato h̄ de an possit repudiare bñdi
tatē et retinere feudū h̄ditariū v3 qñ inuestitura ē facta p
se et bñdibus suis. vide qz plene dicit̄ de hoc d̄ eo qui sibi et
here. suis. c. i. **¶** Duodecimo fallit qñ p̄ stipulat̄ fuit feu. ali
ter sibi et alio mō filiis. nā tunc v̄r stipulatus filio nō vt he
redi. gl. in. l. scia. p̄ illū ter. ff. d̄ dona. cā mortis. ita Bal.
h̄ id poterit filius repudiare bñditatē et accepta re feudū
do. **¶** Alex. cōmendat i. d. l. qd d̄. **¶** Decimotertio fallit si p̄ d̄
cōsensu dñi p̄legasset filio feudū et eñneb h̄ dē instituisse
tūc h̄bit feudū sine h̄ditate et satis qz l̄teruenit cōsensu
domini et p̄tis cui alias videret quodāmō fieri iniuria re
pudiando h̄ditatē. l. ij. ff. de iterro. act. **¶** Nec ob. ter. hic
dū regit̄ cōsensuz agnatoz qz p̄cedit qñ i vita p̄ non con
senserat. nā ex quo p̄ti nō sit iniuria l3 puenit ex sua volun
tate nō subest aliq̄ cā qre deat puari feu. et agnati nō sunt
in casu nō qre poterūt p̄tendere interesse. **¶** Quartodecimo
fallit h3 Bal. h̄ si p̄ p̄terisset posthumū et natū instituisse
l3 p̄teritio posthūi suspēdat ius ad eundū. l. v̄tre. ff. d̄ acq.
h̄ d. l. si filiū h̄s. ff. d̄ lib. et post. tñ poterit nat̄ filiū inuesti
ri d̄ feu. suspēsa aditiōe h̄ditatis. l. nō id. §. i. ff. d̄ h̄ di. in
sti. qz i oēs casuz et nato posthūo h̄da eēt. l. qd si dubitet̄
i ar. ff. d̄ acq. h̄ d. **¶** Quindecimo fallit si feu. eēt datus p̄ti et
noiatz et p̄sso noie filioz puta ticio et scio. naz v̄r datus p
eis eoz p̄teplatiōe nō vt h̄ d̄ bñ. fac. q not. **¶** Bal. i. c. i. §. si
vas. feu. p̄i. et posui i fili i. c. i. §. et p̄dictis. §. q fuit p̄ti. cā
be. ami. h̄ i. c. i. §. p̄n. §. d̄ suc. fe. id̄ repudiata bñditate po
terit acceptare feu. ita And. h̄. **¶** **¶** Dic cadit elegas qd in
casib' i qd' q̄clusuz ē feu. v̄l ep̄biteosiz trāsit i filios agna
tos vel descēdētes et nō h̄des quō p̄ueniēt ad fuitia vel
p̄fionē i ep̄biteosi v̄r maior varietas. **¶** Imo. l. d. l. qz d̄ p
ea q no. **¶** Bal. i. d. autē. si q̄s ruias. l. v. col. dic qz p̄sali
ter nō possit filiū vel agnatū p̄ueniri si nō ē h̄s. vt h̄ ter. fac
l. si. §. si. d̄ h̄ b̄. emp. tñ ipothecaria poterit p̄ueniri penes
quē res ē qz v̄r ipothecaria p̄fionē p ter. l. §. scire. i autē.
d̄ nō alie. S3. d. Ant. et Imo. l. d. c. potuit. et Ang. l. l. vni
uersas. C. ne rei do. vel tēplo. tenēt qz imo p canōe ep̄bi
teotico nō remanet res ipsa ipothecata l3 in tribus et de
cis secus Imo. l. c. pasto. d̄ deci. **¶** Bar. i. l. ipatores i p̄ti.
ff. d̄ publica. l. i. ij. et iij. C. sine cēsu vel reliquis fac qd no.
Bar. i. l. fi. C. d̄ iure ep̄bi. v̄n Imol. dic dominus rei ep̄bi
teotice p cēsu nō soluto p̄t vti caducitate et agere rei ven.
l. ij. C. d̄ iure ep̄bi. et h̄ quo ad rē. quo at ad p̄fionēz cōne
niri poterit filiū vel agna. q̄si p̄ius auctor stipulādo p se
et filijs videat̄ noie eoz stipula. et ipsi acceptando ep̄bitco
sum vidēt ratā h̄uisse stipulationē et p̄missionēz canōis. id
ad illā cōueniri p̄t ar. l. fm̄ naturā. ff. d̄ reg. m. et l. i. et ij. ff.
d̄ infortoria no. p̄ Bar. in. l. stipu. ista. §. si stipulet. ff. d̄ h̄.
ob. **¶** In feu. at̄ minor ē hesitatio qz obligatio fūcioz sequi
rem vt dicit̄ i p̄ludis. et in. c. i. §. idem q̄ri potest. §. d̄ alie.

seu. transit. n. cū onere suo seu. ad q̄ncūq; vadat. vide ple
 nus in. c. i. §. si clientulus. s. de alie. seu. vt dcm̄ d̄ tributis
 & deci. & fac̄ q̄ no. And. i. c. i. d̄ capi. q̄ cu. vendi. vbi ponit
 quō i feudaliib⁹ q̄s p̄t alteri stipulari. vult. n. Imol. itelli
 gere q̄ stipulādo p̄ filiis videat̄ stipulari p̄curatorio noie
 illoz. vt i filiū dicit Bar. i. l. i. §. nūciatio. ff. d̄ op. no. nū. p
 tali itelligit Bar. i. p̄curatorio noie talis. fac̄. tert. ibi do.
 Ant. in. c. ad. ferrariē. de cōsti. & clay ē q̄ noie alteri⁹ p̄t
 alteri stipulari & ipso ratū h̄ntē ei q̄rit actio ex tali stipula
 tōe gl. i. l. h̄mōi. in pn. ff. d̄ leg. i. tū ista cōsideratio Imol.
 destruit oēs theozice in. d. l. q̄d d̄. si bene cogitabitur sp
 enim p̄t & qlibet hoc mō poterit stipulari emphyteosim p
 se & filiis siue p̄ alio q̄ intelligat̄. i. p̄curatorio noie illozū.
 Ad qd̄ ḡ ibi tot theorice. **Quero** an filius vasalli q̄ bz
 seu. autū possit repudiare h̄ditatē p̄nā retento seu. au
 to. & Bal. in. l. q̄ se p̄is. C. vnde liberi simplr t̄z q̄ nō per
 istū ter. vtz h̄ aliter sensit distinguēdo q̄ aut fili⁹ decessit i
 tali statu i quo posset h̄re h̄dē. aut n̄. **Pr̄io** casu distiguē
 dū est. aut feudū erat ei q̄sitū. & tunc nō p̄t nepos ex perso
 na aui admitti. sed o3 q̄ veniat tāquā h̄s p̄is in. l. si. C. d̄
 h̄di. insti. aut nō erat ei acq̄sītū. & tūc cū p̄ n̄ acceptet seu
 dū est caducū. vnde seq̄t q̄ nepos possit admitti ex p̄sona
 aui. Sed sc̄do casu principali q̄n p̄ nepotis decessit in tali
 statu in quo nō possit h̄re h̄dē tūc feudū cū sit ab h̄ de se
 paratū poterit ex p̄sona aui obtinere. **Quero** utrū car
 boniana bonoz possessio h̄eat locū i seu. s3 formā. l. i. C. d̄
 carbo. edicto. Et dicit Bal. q̄ sic. Idē dicit ipse de bo. pos.
 cā ventris ar. l. i. §. i. ad. l. fal. Idē dicit ipse si filius habe
 at substitutū vulgarez datū in testamento p̄is. q̄ tū h̄eat
 locū iste titulus vt repudiare nō possit h̄ditatē & feudum
 retiere q̄m p̄ n̄ potuit h̄c ptatē p̄cedere nisi d̄ p̄fesu d̄ni
 vt p̄diti s3 solū d̄ns & agnati p̄ istū ter. cū gl. **Quero** an
 filius inuestitus in re certa vel minori pte succedat cū fra
 trib⁹ inuestitus vtrū i seu. cōliter. dicit Alua. q̄ sic vt dicit. s. q̄
 seu. da. po. §. i. fac̄. no. p̄ Bart. in. l. vt usurā. §. si liberi d̄
 opis liber. & in Spe. de testamē. §. i. p̄ pone. Bal. in. l. i.
 ff. d̄ rerū diu. rlit. q̄. Bald. tenet in. c. i. in. v. col. s. d̄ suc.
 seu. in prin. & t̄z Ja. de bel. h̄ & quod supra dicit referendo
 Bar. in. d. §. si liberti & in limitatiōe p̄ Bal. in. d. autē. si
 q̄s in. d. l. liberti in. l. q̄m nouella. C. de inoffic. test. in. c. i.
 supra de succes. seu. Pau. de cas. in. l. q̄daz. §. nihil. ff. de
 edendo ibi Ang. & i. d. §. si pactus Ang. Pau. & Imol. i
 d. l. gallus. §. et si parente. ff. de libe. & posth. Sal. in. d. l.
 ij. in. xx. q̄. C. de iure emphi. Imo. in. d. c. potuit in. l. ex fa
 cto la grāde. ff. d̄ h̄di. istituē. Pau. de ca. in. l. quotiens
 C. d̄ h̄di. istitu. Tamē Bal. magis cōter i locis p̄allega
 tis in emphyteosi loq̄ndo t̄z s̄ Bar. & cū Bal. trāsīt Sa.
 l. d. l. ij. S3 credo i feudo hoc posse tute teneri opi. Alua.
 Mā Ang. & Pau. i. d. §. nihil. & in. d. l. quotiēs. & Imol.
 l. d. c. potuit h̄. vij. tāgit & in. d. l. ex sc̄o tenēt q̄ vbi sumus
 in emphyteosi q̄ nō p̄t trāsire ad eñneos q̄ tūc tū trāsīt ad
 filiū in re certa istituē putā i ephiteosi ecclesie. §. emphy
 teosim i autē. d̄ nō alie. p̄ ter. i. d. §. si liberi. & i. l. cū p̄onus
 §. i. ff. de opis liber. vbi idē dicit⁹ in stipulat. oparū. fac̄
 l. p̄ h̄ de. §. si q̄d tū & q̄d ibi Bar. ff. d̄ acq̄. here. In alia
 at̄ emphyteosi q̄ p̄t ad eñneos trāsire tunc p̄cedat opin.
 s̄ Bar. l. Bal. & Sal. quā opi. et tenēt Ang. in. d. §. et si
 parentes. Bald. in. l. cū sc̄dm in fi. C. d̄ h̄dicō. p̄. d. §. ni
 bil p̄. d. l. quotiēs. §. h̄des. ff. de h̄di. isti. Et p̄ opi. quā
 tenuit in. d. §. si liberi cōsuluit idē Bar. in consi. incipiente
 q̄d ista duo h̄z dubia & in cōsi. lvij. incipiente ex thēmate
 vbi plus clare loq̄t q̄ et si dcm̄ esset in cōcessione emphy
 teosis p̄ se filiis & h̄dib⁹ sufficet q̄ filius sit h̄s in re cer
 ta. q̄ posset morderi p̄ no. i. d. l. quotiens. Si ḡ emphyteo
 sis dicto casu s̄m cōem opi. nō p̄t trāsire ad extraneos
 h̄des trāsīt ad filiū h̄dem in re certa. ḡ ita eadem rōne
 in feudo q̄ de sui natura non transit ad eñneos h̄des. d.
 c. i. in prin. & §. hoc quoq; de succes. seu. c. i. s. de alie. seu.
 transibit ad h̄dem in re certa. cū. n. feudo nō sit pprie d̄
 corpe hereditatis vt i hoc ter. transit i h̄des nois nō attē

to ad quē vadat corpus h̄ditatis p̄ no. in. d. l. quotiens.
Quero qd̄ si filius repudiavit utrūq; s3 postea reperit
 h̄re res h̄reditarias vel feudū teneat. an teneatur ad serui
 tia & onera & putat Ja. ard. q̄ sic vt. C. de natura libe. l. i.
 §. si q̄s circa mediū & ff. de acq̄. here. l. is qui bonis & in
 autē. qui. mo. naturales est. sui. §. q̄m & in h̄. si vero ab ini
 cio. **Quero** quid si vasallo mortuo sine liberis agnat⁹
 primoz cōp̄hendat feudū simplr sine aliq̄ p̄ctatiōe: an
 videatur ex hoc se imiscuisse h̄ditati vt p̄ hoc teneat cre
 ditoribus: dicit q̄ non s̄m Ja. ard. q̄ cōp̄hendit feudum
 q̄d ad eñcū h̄dem nō trāsiret ḡ nō v̄ se gessisse p̄ here
 de. l. p̄ h̄ de. §. si quis cā & in. §. p̄opo. ff. de acq̄. here. h̄ di.
Quero quid cō de filiis d̄ni an d̄no succedant in vasal
 lagio siue sint h̄des p̄is siue non. respōdeo q̄ si inuestitu
 ra est iurata d̄no & liberis suis p̄ vasallos. & tunc filius d̄ni
 retinebit tale ius dato q̄ nō sit h̄s arg. ff. de op. liber. l. si
 quis operas & l. cū patronus. §. cū liber. & de h̄bo. ob. l.
 quodcūq; §. si quis ita. Si h̄o nō est sc̄a mentio filiorum
 d̄ni i dca inuestitura. & tūc aut sunt specificata seruitia certa
 & tūc ē necesse q̄ fili⁹ d̄ni sit h̄s d̄ni. aut incerta & tunc fili⁹
 d̄ni succedit in feudo s3 nō sit h̄s d̄ni. l. si operaz iudicio
 ff. de ope. lib. & de acq̄. here. §. si quid. C. de ope. lib. l. li
 berti. ff. de dolo. l. non d̄z. & ita determinat Bal. hic Ja.
 ardi. in sūma de succes. seu. sub rubricella an filij succedūt
 in vasallagio siue sint heredes siue non.

An apud iudicē vel curiaz qd̄ feudi terminari debeat.

Continuat q̄ dubitari posset apud quos iudices feu
 dales controuersie discuti & ventilari debeant ideo subie
 cta fuit h̄ ista rub. an apud iudicem vel curiaz questio feu
 di terminari debeat.

Reo. Vbi cōtētio ē inter duos quozū vnus
 dicit se esse inuestitū & possidere tāquāz
 feudū nouū alter h̄o dicit antiquū. ventilāda ē cā
 corā paribus curie & nō corāz domio qui i p̄sentia tenet
 de euictione si inuestit⁹ d̄ nouo succūberet. h. d. **No.** q̄
 cā p̄t eē p̄iudicialis d̄no ex eo q̄ ex snia ferenda posset si
 bi iminere fauor vel p̄iudiciū nō p̄t i tali cā d̄ns solus neq;
 et simul & cōplēriue cū curia suozū parū iudicare vel co
 gnoscere. sed ipsi pares solū absq; d̄no debēt dca cā
 cognoscere & diffinire. & est rō vt cesset suspitio cū ipsi pa
 res eligant de cōsensu partiū de numero confidentium a
 partib⁹. vt no. in. §. pe. j. de p̄bi. seu. alie. p̄ Fed. & dicit. s.
 de contro. seu. apud pa. termi. c. i. vnde nec d̄ns solus v3
 cognoscere quia presumptio est q̄ esset fauorabilior p̄ eo
 quem inuestiuit & vellet tueri factum suū iuxta no. in. l. de
 ferre. §. idem decreuerunt. ff. de iure fisci. neq; etiam cu
 ria debet cognoscere presente & simul cum domino. quia
 presumptio esset q̄ p̄pter presentiaz domini esset nimis fa
 uorabilis pro domino. cognoscit ergo curia sola isto casu
 quādo duo concurrunt ad litigandum quozū vnus alle
 gat seu. antiquū & alter nouū. quid autē si dominus nō ha
 bet curiam parium qualiter tunc fiet. dicit vt dicit in. c. i. s̄ d̄
 contro. seu. apud pa. terminan. & est iuxta causā declinādi
 iurisdictionē domini. alias s̄m Bald. si tu negas me iudi
 cem cum sim possam tibi tāquā rebeli & contumaci dene
 gare audientiam & iurisdictionem. vt no. in. c. cumana de
 elec. per Inno. & in. l. sed & si per pretorem. §. sed si dū de
 creto. ff. ex qui. cau. maio. & de dolo & contu. c. cum qui. li.
 vi. facit qd̄ no. Inno. in. d. c. cumana de elec. Angel. in. l.
 ij. ff. si quis in ius vocatus non ierit. & i. l. si quis ex aliena.
 ff. de iudi. **No.** q̄ dominus inuestit⁹ vasallum de re
 spectante ad alium tenet sibi de euc. qd̄ intelligas veruz
 si inuestitus ignorabat re fuisse alienā. alias secus vt. s̄ d̄
 inuesti. de re alie. fac. in princ. itē similiter intelligas hoc
 p̄cedere si vasallus denunciavit domio d̄ hac lite sibi mo
 ta. vt. s̄. si de seu. sue. contro. c. i. & de h̄ dic latius vt ibi di
 cit. **No.** q̄ vna p̄ nō p̄t trahere aduersariū suū iurū ad

judiciū nisi de cōmissione iudicis facit. l. cum clericis. C. de epi. et cle. de quo p. Li. et Bar. in. l. fi. C. de erbi. reis et p. Inno. in. c. qm̄ d̄ de pba. d. Ant. et alij in. c. i. de iudi. **U**trū at̄ citatus p̄ iudicē nō suū teneat cōpere saltē allegatoris p̄uilegiū suū. dic̄ q̄ sic si iudex h̄beat iurisdictionē ordinariā generalē. vt. l. sigs et aliena. ff. d̄ iudi. secus si iudex lz sit ordinari⁹ h̄eat iurisdictionē p̄ticularē et limitatā iter aliquos sicut iter pares. qz tūc citatus nullo mō teneat cōpere nisi cōstet manifeste d̄ iurisdictionē citantis. vt dicit gl. fi. i. d. §. si. d̄ iue. i. mari. fac. **C**Mo. tñ q̄ vbi dicit q̄ citat⁹ debeat cōpere saltē allegatoris p̄uilegiū tē. q̄ tñ iustus nō d̄ personaliter trahi vt dicit gl. nobil. l. l. q̄ neq̄ ff. d̄ h̄. si. **C**Op. cū gl. d̄ determinationē hui⁹ ti. naz si cā cēt q̄si p̄pria dñi nō debēt pares cognoscere sed iudex ordinarius vel arbiter vt. §. d̄ lege cora. c. ij. So. dic̄ glo. q̄ h̄ cōstabat feudū d̄ quo ē cōtrouersia pertinere ad dñs ibi nō. Et hoc vult ista gl. vsq̄ ad h̄. et ita h̄es tē. quā solutio nē reprobat Ja. d̄ bel. cū sit d̄ ter. i. casu d̄rio qm̄ allegat cū dē iuestitorē. q̄re soluit et meli⁹. f. q̄ ibi vterq̄ dicebat esse p̄p̄riū et d̄ eo iuestitū et sic p̄p̄riū. alter h̄o dic̄ eē antiquum et ad se spectare. et rō d̄rie assignari p̄t et ibi dicit i. vl. oppo. gl. **C**Op. subsequēter cū. d. gl. q̄ imo dñs debeat cognoscere d̄ cā qm̄ cōtrouersia ē iter duos de feu. vt ē casus in d. §. pe. j. de pbi. feu. ali. p. Fe. gl. soluit duobus modis. Et p̄rio qz aut isti litigātes sūt alias vasalli d̄ alijs feudis vltra istud d̄ quo p̄cedet cōtrouersia tūc p̄cedit d̄riū. hic at̄ iste iuestit⁹ d̄ nouo aliud nō h̄beat feudū a dño. Secūdo so. q̄ pares bene cognoscūt si volūt et hoc tert. vt aperte p̄bati. Si h̄o nō volūt tūc nō cognoscūt. alias cognoscit dñs vt h̄. Et h̄ voluit gl. vsq̄ ad h̄. uel dicas tē. **C**Mo. et ista gl. q̄ pares nō cogūt cognoscere d̄ cā feudali si nolūt. hoc idē no. i. d. §. pe. j. d̄ pbi. feu. ali. per Fe. d̄. qd̄ admittit. Ja. d̄ bel. nisi pares iā iccepissent cognoscere. qz tūc possent cogi ad perficiēdū. ut. §. si d̄ iuesti. iter do. et uas. c. i. §. i. de m̄. ite uas. q̄ cōtumar. §. si. Et hoc dicit eē sp̄ale i parib⁹ ut cogi nō possint. ar. hui⁹ gl. Scens h̄o i alijs iudicijs ordinarijs. ut eē d̄ offi. or. c. irrefragabili. et i. c. si gnificauit. et i autē. d̄ iudi. §. si vero cōtigerit. vbi at̄ nolūt cognoscere tūc iudex ordinari⁹ vel arbiter cognoscet p̄m An. d̄ iue. p. d. c. ij. d̄ lege cora. Redeo nūc ad d̄riū. §. for. matū. et ultra solutiōes gl. tu soluas meli⁹ q̄ iō i isto casu nō cognoscet qz sua itererat cū cā q̄ ad ipsū spectaret qz d̄ euictiōe teneat. et iō nō ē iudex. vt. ff. d̄ iuris. om. iu. l. q̄ iurisdictionē. In d̄rio h̄o nō. Et h̄ac solutiōe posuit idem Ja. d̄ bel. et seq̄ Bal. p̄ no. i. l. d̄ iure. ff. ad muni. Lā quo qz sequit̄ And. d̄ ier. dicēs h̄ eē rōnabile vt in tali cā dñs nō sit iudex p̄p̄ suspensionē quā. §. d̄ri. Itē intelligit̄ gl. decisiō. d. §. pe. qm̄ talis suspitio nō adesset vt qz dñs nō tenebat vtriq̄ p̄ti. nā affectio eālis et par iudicij remouet suspensionē ar. ff. d̄ ritu. nup. l. non solū. §. de vno. **C**Oppo. subsequēter cū gl. q̄ imo dñs vna cū curia sit iudex in hac cā. vt p̄bat i. c. i. §. si. §. d̄ iuesti. i. mari. fac. Sol. dicit gl. qd̄ ille ter. intelligit̄ p̄m istū v3 vt corrigat̄ p̄ istū vt ibi notatur. **A**et subiungit̄ glo. qd̄ hodie de iure nouissimo. et ille ter. et iste. ac ē. c. ij. §. de lege cora. §. allega. corrigant̄ vt hodie in oibus dictis casib⁹ dñs debeat esse iudex p̄ dem̄ §. pe. j. de pbi. feu. ali. p. Fe. Et hoc voluit tota ista gl. vsq̄ ad h̄. S3 tu aduerte qz ista reprobat̄ p̄ doc. qz legum correctio ē curiā a. l. p̄cipimas. C. d̄ appel. vnde quātum ad d̄riū. §. formatū ē dicendū qz ibi erat cōtentio iter duos quoz vterq̄ fatef̄ feudū esse antiquū h̄ erat p̄tēio iter duos quoz vterq̄ fatef̄ feu. eē nouū. Et rō d̄rie qz i feudo nouo dñs vult tueri factū suū ar. c. fi. d̄ testi. li. vi. Et iō qz suspitōes eēt fauorabilior p̄ eo quē iuestiuit iō repellit̄ a cognoscēdo p̄ ea que. §. d̄ri in p̄cedentibus oppo.

Qualiter dominus proprietate priuetur.

Cōtinuat̄ h̄ mō qz i ti. p̄cedētū visus ē q̄liter dñs p̄mit̄ q̄ culpa iuestitō vas. d̄ re aliena qm̄ sibi tenet̄ d̄ euictiōe

vez qz iurta p̄deā dubitabit qd̄ si ipse dñs cōmittat delictū et felloniā ipsonā vasalli an et q̄liter tunc puniat̄. id vt p̄dicta declarent supposita est hic ista rubrica.

Efacto. Et si fellonia ex q̄ vas. p̄uaret̄ seu do et suo vtili dño. p̄uabit̄ etiā dñs suo directo dño si eādē felloniā cōmittat in vas. iuratus. b. d. **C**Mo. cōlitate esse suā d̄ iter do. et vas. in amissi. iuris feu. qm̄ sicut p̄ delictū vasalli cōmissus i dñm p̄uat̄ vas. iure suo vtili et cōsolidat̄ cū p̄prietate vt. §. q̄ sit it pri. cā be. ami. §. si. ita quoqz p̄ delictū dñi i vas. cōmissū p̄uat̄ dñs iure directo. et cōsolidat̄ cū dño vtili ipsius vasalli vt h̄ et i. c. dño cōmittēte. §. si d̄ feu. fue. p̄ro. vnde tenet̄ dñs vasallo reddet̄ sicut eē qz ad paria iudicat̄ vt. §. d̄ for. fid. l. fi. r̄ij. q. v. d̄ forma. **C**Mo. fm̄ Bal. ex isto ter. ibi apertā felloniā tē. qz lz notoria et euictō sit culpa nibi lominus regit̄ snia p̄uatiua qd̄ p̄ qz i p̄uatiōe feudi et iuris feudalis regit̄ snia vt no. gl. j. d̄ pbi. feu. ali. p. Fe. i §. calidis vnde notorietas et euictō delicti nō h̄t̄ p̄ snia cū regit̄ ministeriū iudicis p̄ deā. Et voluit Bal. i. l. cū fratrē. C. d̄ bis q. vt indig. qd̄ intelligas nisi a lege vl̄ a canone inducat̄ p̄uatō ex dicto ipso iure vt i. c. gr̄a. c. i. si. de sen. et co. d̄ q̄ materia dicit vt i autē. cassa et irrita et in. l. pe. C. d̄ fac. san. ec. d̄ri. in. c. i. §. d̄ feu. sine cul. nō amit. nec regret̄ ex quo factū notoriū aliq̄ snia declaratoria. c. cum nō ab hōie vbi pa. in. v. col. de iudi. in. c. fi. in. iij. col. d̄ iur. re iurā. Ang. in. l. idē qz. §. si tibi. ff. q̄ potio. i pig. hab. et ex mente Bal. h̄ colligit̄ qz et subdit qz hoc casu executio taliū p̄uatiōnū censet̄ cōmissa ordinarijs cāz et in coz sub fidū ordinarijs loco. fac̄ qd̄ notat Bal. i. d. l. cū fratrē. **P**anor. i. c. p̄posuit et ibi aliqd̄ dicit et i. c. cū sit romana de app. **C**Mo. et si. hui⁹ ter. qz qm̄ va. et forma sue iuesti. est liberat⁹ a vinculo fide. et iuramētū. tamē h3 obligatum dominum ad peni vicem sibi reddēdā circa p̄uatiōnem iuris feudalis p̄ felloniā. qd̄ itelligas vez ēt si non iurat ex eo qz nō tenet̄ iurare. qz iuramentū sit sibi remissū. Secus at̄ si iuramentū nō esset sibi remissū. sed si ipse iurare nollet regit̄ a dño qz tūc dñs nō icideret in hanc penā p̄uatiōis cuz vas. nō adimpleuerit ex pte sui id ad qz tenebat̄ ff. locati. l. q̄ro. §. inter locatorē. et no. ff. d̄ iure iu. l. si si fuerit. nā iurat̄ fid. tenet̄ qm̄ p̄ peni nō est sibi remissū vt. i. d. §. si. §. p̄ quos fiat inuesti. h3 Ja. de bel. q̄ dicit istuz ter. in hoc esse singularem. imo ellegat̄ p̄siderādo medullam ter. n̄ri ex quo vult qz dñs cōmittēs felloniā d̄ vas. qz nō tenet̄ iurare tñ p̄dit directū dñm. habetis h̄ colliget̄ cū va. et dñs ad imparia nō dnt̄ iudicari. qz vas. ēt qz non iurauit fid. neqz iurare tenet̄ si cōmittat fello. p̄uat̄ feudo. de quo in. c. ij. §. p̄ quos fiat inuesti. Jo. an. in ad. ad Spe. in ru. d̄ feu. **C**Post Bal. h̄ sūme h̄ ar. pōe ep̄biteota p̄missit dño noie census duos denarios in āno sub pena centuz libraz demuz dñs venit d̄ pacta vtruz teneat̄ ad siles penā et h̄ ar. qz sic vt. C. de iudi. vidui. l. fi. in d̄riū qz istud p̄m tñ ex vna pte est penale nō et altera. vt. ff. de arbi. l. §. et si interpellat̄. §. si et altera. et h̄ Ja nō obstāte l̄ra. qz h̄ pōis in pena legali ar. in. l. i. C. d̄ cap̄sis ex luc⁹. dā. li. r. secus in cōuentiōali. quia nō est n̄m cōuentiōne errēdere vt. ff. de fideius. l. fideiussores magistratuum. §. p̄ aurelio sicut eniz nō extendit̄ de tpe in tps vt. ff. de pa. l. epistola. §. si. C. locati. l. si cū bermes. ita nec de re ad rē nec d̄ p̄sōa ad personā ar. ff. de test. mili. l. miles ita h̄ dē. §. et qz. **C**S3 possit dubitari vtrum adiectio istius pene valeret et videt̄ qz nō quia v̄ adiecta i fraudez vsuraz. itez pena erit vinculu stipulatiōis nō debet vt. ff. de seru. et p̄ro. l. seru⁹ in d̄riū videtur. ff. de transac. l. qui fidem. et l. pacto conuēto. si. de d̄ben. emp. dic̄ valere nā ista pena adiecta respicit alium effectū v3 qz non possit expelli. vnde v̄ adiecta loco expulsiōis et sic loco facti. arg. C. de pac. conuen. l. fi. et no. in. l. ij. C. de iure emp̄bi. Sed pone qz dicit si nō soluero simplum soluam duplum vel triplum. respondeo quādo p̄ verba multiplicatiua pena apponit̄ ista non petitur vt pena sed vt augmentatio pensōis. arg. ff. de vsu. l.

pecunie fenebris. s. si. si res erat digna tanta mercede. Et hoc infero qd si re valente centum vendo tibi p quinquaginta pacto appposito qd si no solueris ad tale die solues centum vel instu pciu qd istud no est vsura sed augmentatio pciu q tene meti. **¶** Done qd res q valebat centum vendita fuit p decem eo pacto qd si i pascate no soluerent adimpleat instum pciu an locu bea. l. ij. C. de rescin. vedi. respodet Alna. qd no qd sufficit pmissio pbeitu. **¶** Quero cu gl. i. qd si dñs committat delictu i psona alterius q vasalli vt qd forte iter faciat fratres ppiu vt cosequaf ei? hreditate. vel aliud crimen committit ex quo vas. committens veniret puandus in re put p3. s. an ille q interfecit fra. do. c. i. an silr puiabit dñs ppietate. et dicit gl. quo casu. feu. puaret vas. eo casu p ppietas feudi si dñs id committat pueniet ad vas. vt in. d. c. dño committete. qd equlitas e inter eos seruanda vt in. d. ti. de for. fide. et hoc vult tota ista glo. vsq ad v. s. tu. tuc ad uerte qm ista gl. d3 itelligi qñ feu. eet nouu qm i fe. atiquo ex tali delicto commisso i psona alteri? qñ dñi si trasibit feu. ad ipsum dñm. sed ad agnatos ipsi? vasalli. vt pbat in. d. ti. an ille q iterfe. fra. do. ergo et eode mo pp dicta pitatez seruada qñ dñs committit tale delictu no d3 ius et ppietas ipsi? dñi qua h3 i feu. applicari ipsi vasallo. sed d3 perueni re ad agnatos ipsius dñi. de quo dicit in. d. c. dño committete. **¶** Quero ab e3 qd si dñs alienat ppietate iuito vasallo an puiet ppietate et applicet vasallo sicut e3. de h die vt dicit. s. i. s. et eade. s. d lege cora. r. s. p quos fiat iuesti. in fi. d for. fid. vbi glo. vt tenere q sic. Bald. i. c. ij. s. quo tempore miles. t3 q non. facit ad hanc qonem quod dicit Spe. in ti. de loca. s. nunc aliqua. ver. c. ij.

De feu. non hñte propriam naturam feudi.

¶ Supra in ti. pcedeti fecit mentione d feu. q no h3 ppiam naturam feu. eo qd pt vas. feudu hñt sine iura. fidelitatis d cui? tñ natura e vt reglr no fiat iuesti. nisi iure fidelitas vt. s. per quos fiat iuesti. vnde supra occasioe subiicit nunc titulu generalez de feu. non habente ppiam naturam feu. i quo generaliter de. d. materia tractare intendit.

I quis. Ubi vas. est inuestitus de feu. cu pacto vt ipse et oēs illi qbo ipse dederit illud beant quocunq mo pt illud alienare et sine voluntate dñi. et ille i que alienauerit tenebit eo iure et ti. s3 qd placuerit vas. alienati. vbi no dcm feu. si alienauit tuc poterit puari deo feu. et eisdē culpīs ex qbo solēt puari vasalli h3 no heat ppiam naturam. qñ at vas. eet iuestit? d feud. cu pacto vt possit illud alteri ifeudare tuc tale fe. bene cōtinēt i se ppiam naturam feu. b. d. Ad materia hui? ti. vide qd posui. s. circa diffinitione feu. i pludijz hui? opis. **¶** No. qd per pactu pt recedi a ppiam natura rei qd p3. qd cu feud. d sui natura no sit alienabile. vt. s. d vas. qd cōsti. loth. pt per pactu fieri alienabile. vt. s. h finit lct. c. feudu. no. n. e illicita hmoi pactio super alienatioe si fiat cu licentia dñi imo e permiffa vt. i. d pbi. feu. ali. per fe. vnde ergo per tale pcm pt alterari talis natura. vt no. i. l. pacisci. ff. d pa. **¶** No. qd pactu aplicatiuu d3 operari aplicatiuone. naz per ista vba et qbus dederit et. aplicare d3 vt quoquo ti. possit re trasfere no solu iure feu. s3 et quocunq ti. alie. eo. n. ipo qd dicit et qbo dederit et. vt ee cocesta licetia per dñm qd illi qd datu e beant libere postq no e dcm qd ba beat i feu. vt h i fi. d. na vba debet aliqd operari. l. si qm ff. d leg. i. ad mu. l. i. i fi. vnde si vellem? dicere qd illa vba ipotaret solu datione i feu. tuc nihil operaret qd et absqz ipsis vbiis potuisset vas. alij ifeudare vt dicit. s. d capi. cora. i. s. ptere a. r. s. qliter oliz feu. alie. po. et id vt aliqd operent e necesse dicere vt ipotet liberam traditione vel alieatione put ipsi vasallo placuerit. Et hec est vba itentio huius. c. fm And. d iser. **¶** No. ter. ibi sine dñi voluntate qd feu. pt dari ita vt possit alienari. Et itellr vt et alieari possit sine dñi voluntate. et ita hñt ter. ad h poterat Alb. i. l. fi. in pen. col. C. de iure empbi. dicens ide in empbiteota

per hñt ter. voluit ibide Sali. m. i. col. Imol. i. e. potuit. i. ti. cartha de locato. Ludo. in suis singularibz in singula ti. cccl. icipit ephiteota. Bal. et Ang. no. p istu ter. i. l. ruz eet. s. i. ff. d seruit. rusti. p dno. fac qd no. Ange. i. l. q rome. s. duo fratres i vl. carta. ff. d v. ob. h3 aliter dicat Spe. l. ti. d locato. s. nunc aliq. v. lxxxiii. Tamen i inducendo i possessione d3 dñs regri. ita Imol. i. d. c. potuit. ite debet et tali ali. solui laudimiu. ita Sali. i. dca. l. fi. **¶** No. qd h3 sca sit alteratio feudi circa alie. nihilominus no itelligit esse sca alteratio circa causas amissionis donec feu. e apd vasallu. na i amittendo retinet ppiam natura. s3 cu virtute alienationis e traslatu i aliu tuc alteratio et crtedit ad causas amissionis. qd no supersunt aliq radices ipsi? feudi cuz libere sit i aliu traslatu d voluntate dñi vt pbat i. d. c. feu. in fi. **¶** Quero cu gl. d intellectu hui? lfe q vult qd si virtute h3 pboz h3 positor et qbo dederit et. fiat veditio feudi qd h3 no heat ppiam natura feudi. tñ e amissibile vnde vt q ista talis alienatio modicu fructu piat eptori. Sol. dicit gl. qd iste text. pt itelligi duobz modis. Prio mo q ista vba circa amissionem feudi referant ad ipsu eptorem quo casu h3 feudu sit amissibile et his culpis. tñ ex hoc q emerat vel aliter acqsiuerat virtute ipsoru verborum no erit amissibile. Secdo mo itelligit et meli? vt dca vba referat ad vasallu alienate. v3 qd donec est feudu apd ipsuz bene est amissibile. s3 cu i aliu traslulit secus i. d. c. feudu et hoc vult ista gl. vsq ad v. s. nūqd et hñt scdm intellectu sequit cōter doc. et bene. Bal. dicit vnu no. qd iste eptor adeo h3 bona libere qd nullaz recognitione tenei facere dño qd itelligit veru d obligatoria assertoria facere tenebit piteresse dñi. l. sicut data. C. d lib. ca. **¶** Quero ab e3 an vas. q libere vedidit feudu debeat pciu tenere loco feudi dicit qd no fm Bald. et Ja. d bel. p. c. fi. s. d feudi cogm. Sed an dcm pciu debeat couerti i alia re imobile q sit loco prioris feudi dicit Ja. d bel. qd hoc satis equu videret ar. s. de iuesti. d re alie. fac. in prin. s3 i dñu est veritas h3 Bal. ga recessuz e i totu a simplicitate feudi p formaz de nouo data ar. ff. d fideius. l. stipula. fac. l. p. s. qndeciz d lega. iij. r. C. d remissio. pig. l. fi. et qd no. in. l. iur. ff. de rei ven. Item psumptio est qd dñs voluerit dictu pciu dona re p dicta liberalitate adiecta i pria iustitura ar. ff. man dati. l. si no. s. idez pop. **¶** Quero an iste vas. q ex forma iustiture h3 arbitriu libere tradendi feuduz alteri possit se elligere et sibi appropriare ppietatez. et dicit Bald. qd vt qd n. pl. si madauero. s. si tibi cetu. ff. madati. s3 circa h vide no. p gl. et doc. i. l. i. s. plane. ff. qd cuiusqz vniuersi. noie. et i. c. an iure de ellec. in. c. fi. de institui.

De eo qui suem fecit agnatis.

¶ Continuat ista rubrica ad prime pcedente hoc mo. v3 qm ibi declarauit qñ aliq est inuestitus de aliquo feudo cu h3 pco vt ipse inuestitus habeat tale feudu et sui bere des. et illi quibus inuestitus dederit dictu feudu et. quid operantur talia verba apposita in inuestitura. sed quia dicta verba quadoqz apponuntur in instrumento finis et refutat. per vasallos quado vnus agnatus refutat alteri ius suum quod habet in feudo et dubitatur quid operentur talia verba apposita in dicta refutatione vnde vt predicta declarat subiicit hic istum titulum.

Res erant. Refutatio feudi facta agnato et limitata ad psonam transit ad beredes suos ad alios quibz ipse agnatus dederit et non repellit refutantem ultra casus expressos. secus aut. si refutatio esset talis vel sca cu eo pacto vt agnatus inuestiat tãqz de feudo nouo. b. d. **¶** No. qd agnatus pot renunciare iuri succedendi in feudo. vtrum at renunciatio simplex valeat absqz pacto est longa materia d qua dicit vt in. l. i. C. de pactis p glos. et doc. In casu tñ nostro vbi tractat de renunciatione feudi dicit Ja. de bel. no esse

necessarius peccati dicens esse spale in feudo q̄ admittit
Bal. q̄ ista simplex renunciatio cēt facta in manibz dñi,
q̄ tunc talis renunciatio h̄z v̄z pacti saltē taciti quo casu
valet sup iure d̄ futuro vel simpliciter facta nō tollet ius
futurū. p. d. l. i. s̄m ipsum **Alua.** dicit sibi videri q̄ i renū
ciatōe d̄ q̄ in isto. c. sit mēto intercesserit p̄m vt p̄bat in
ter. dñi dicit p̄cō nō obstatē rē. r̄ sic dato q̄ nō fuisset scā i
manibz dñi sed inter ptes h̄er et locū d̄terminatio n̄ a. cū
hic nō fuisset scā i manibz dñi. sed iter ptes neq̄ appeat
aliquid d̄ p̄sona dñi. fac. c. titius. s̄. si d̄ feu. fuerit cōtro. Et
v̄f d̄ mēte **Ja. d̄ bel. r̄ Andr.** d̄ iser. r̄ ad hoc adduco glo.
no. s̄. ipator lot. eugenio pape. c. i. r̄ ē tert. satis exp̄sus. s̄.
d̄ vas. q̄ d̄ cōsti. lotha. c. i. **Oppo.** r̄ imo v̄f q̄ p̄m sit in
rē q̄ fecit finē r̄ refutationē vasallo r̄ suis here. r̄ cui d̄de
rit. l. iuriscēntū. s̄. p̄cōz. ff. d̄ pac. r̄ l. q̄ i futurū. s̄. i. ff. eod.
So. s̄m Ja. id̄ hic ē p̄m p̄sonale q̄ vas. pactus ē sibi r̄ su
is here. s̄z agnatus q̄ vult succedere i feudo nō h̄z cām a
vasallo d̄functo. s̄z v̄it p̄ncipali beneficio r̄ p̄pterea p̄m
nō extēdit ad cū r̄ d̄ p̄sonale. **Opponit** q̄d p̄m quan
tūcūq̄ reale nō d̄z extēdi ad agnatū. q̄ alteri stipulari v̄f
pacisci nemo p̄t. l. stipulatio ista. s̄. alteri. ff. d̄ v̄. ob. Sol.
pactū nō p̄dest agnato ēt si sit i rem. sed refutatio oibus
p̄dest q̄ refutatioe. refutās amittit oē ius q̄d h̄z. s̄. q̄. mo.
feu. ami. s̄. p̄terea i q̄ effectus refutatiois p̄ozigit ad quē
libet. r̄ refutans amisit oē ius suū refutatioe non ex vi pa
cti quo ad cū q̄ refutauit. nō quo ad aliū q̄ nō refutauit. l.
si vnus. s̄. ante oia. ff. d̄ pa. **No.** q̄ pactū q̄d recipit q̄s
circa refutationē feu. p̄dest agnato ēt absenti. facit q̄d no.
l. i. nō solū. s̄. liberatiois v̄ba. ff. d̄ libe. lega. r̄ ē rō q̄ ista
talis renunciatio p̄dest agnato p̄ q̄dā d̄scāntiā q̄ refutās
v̄f subiat d̄ medio. potuit. n. i sui p̄iudiciū ex toto renūcia
re p̄ quā renūciationē accrescit alteri agnato. ar. ff. d̄ ioff.
testa. l. q̄ repudiāt. v̄trū at̄ r̄ q̄liter possit p̄ pactū p̄uideri
ē absenti. dic vt no. p̄ glo. r̄ doc. l. i. idē i duobz. ff. d̄ pac.
r̄ p̄ **L. v. l. i. generaliter. C. d̄ nō mu. pe. r̄ i. d. s̄. si liberatio
nis. No.** ex p̄tia pte huius tex. q̄ pactū p̄sonale non p̄
tinet nisi ad p̄sonas cōp̄bensas i pacto. nā h̄z faciat tibi pa
ctū d̄ nō petēdo a te vel h̄r di. tuis. vel ab eo cui d̄deris n̄
d̄z extēdi ad alios vt h̄. r̄ i. d. l. idē i duobz. ff. d̄ pac. vbi si
generaliter facio pactū ne rē petā nō exprimēdo aliquā
p̄sonā tūc tale p̄m generale r̄ i rē cōp̄rehēdit oēs. l. r̄ he
redi. s̄. si. ff. d̄ pac. r̄ h̄ i sc̄da pte hoc ēt vult glof. h̄ posita.
**Utrū at̄ i dubio iste finis r̄ refutatio cēleat ēē i rē vel in p̄
sonā. Et dic̄ Bal.** q̄ postq̄ ē scā i manibz agnati tenētis
feudū v̄f p̄sumi i p̄sona. i. quo ad recipiētem r̄ suos here
des. neq̄ ista v̄ba cui d̄derit rē. aliqd̄ operat̄ postq̄ vas.
nō fuit vsus illa potētia sibi attributa. ar. ff. d̄ arbi. l. nō d̄
stinguemus. s̄. si cū dies. nā agnatus q̄ nūc vult v̄dicare
nō h̄z actionē neq̄ causā a vasallo s̄z venit p̄ncipali be
neficio. r̄ p̄pterea pactū nō extēdit ad cū p̄ p̄cedā s̄z **Ja.
d̄ bel.** **No.** q̄ ex p̄sensu v̄m̄ t̄m̄ et agnat. p̄t alterari na
tura feudi quātū i p̄iudiciū ipsi cōsentiētis nō at̄ p̄iudica
bit aliis nō cōsentiētibz alteratiōi vt hic. r̄. s̄. qui. mo. fe.
amit. s̄. p̄terea. r̄ i gl. si. hic posita q̄ p̄ hoc ēt exp̄dita. r̄
d̄ hoc dic vt d̄ri. s̄. i. ti. an agna. vel si. r̄ d̄ alie. feud. pa. in
prin. **Opp.** ab ēf q̄ pactū quātūcūq̄ reale q̄d sc̄m fuit
ab agnato mortuo. nō d̄z extēdi ad agnatū per r̄las q̄ al
ter alteri stipulari vel pacisci nō p̄t. vt. l. stipulatio ista. s̄.
alteri. ff. d̄ v̄. ob. imo nec ēt quo ad exceptionē acq̄rendā
ut no. i. d. l. idē i duobz. **So. s̄m Jac. d̄ bel.** refutatio op̄at̄
istud q̄d h̄z q̄ per refutationē ipse refutās amittit ius q̄
h̄z i feudo. facit. s̄. qui. mo. feu. ami. s̄. p̄terea. **Que
ro** ab ēf an filia q̄ renūciauit bōis paternis itelligat̄ renū
ciasse feudo q̄d postea ad se spectat̄ p̄tēdit ex morte fra
trum dicite q̄ nō per istū tex. ff. d̄ le. iij. l. paulo calimacho
s̄. i. r̄ per glo. in. l. q̄ rome. s̄. duo fratres. ff. d̄ v̄. obli. r̄ t̄z
Bal. in. r̄ i. q̄. in. l. i. ff. d̄ rerū d̄ini. glo. in. l. si familie. r̄ ibi
Bar. C. famil. berc. facit q̄d d̄ri in. e. in generali. s̄. si de
feu. fue. contro. vbi est q̄si similis casus r̄ in remissionibz
ibi adductis r̄ in. d. c. i. s̄. imperator lotbarius. r̄ ibi ple

ne per **Bal.** r̄. s̄. de alie. feu. pa. in prin. r̄ in. d. c. titius. s̄.
si de feu. fue. contro. r̄. s̄. de ual. decrepi. eta. c. i. r̄ i remis
sionibus quas ibi adduxi. r̄ in. d. c. p̄terea. r̄ per **Jaco.**
ar. d̄i. in. ti. quibus mo. feud. alie. sub rubriccl. si agnatus
pactum fecit vasallo.

De natura successioneis feudi.

Continuat̄ ista rubrica ad ti. p̄ic p̄cedētē h̄ mo. q̄. s̄.
in. ti. p̄cedētē iter feruit d̄ successioe feudi. v̄n̄ sumpta oc
casionē supposuit istū titulū i quo generaliter intendit de
dicta materia r̄ natura successioneis feudi.

Successioneis. **Hoc** intendit. Ascendētes a successioe feudi sunt eteli

si. descendentes **No** succedunt vsq̄ i infinitū dñi
mō sint masculi r̄ ex masculis descendētes. q̄m femine a suc
cessione feudi repellūt nisi ex pacto administrarēt. vel q̄
feu. cēt femininū nō erātibz **No** descendētibz admittunt̄
collaterales i feu. p̄no vsq̄ i infinitum iuxta gradus suos
dñm̄ vltio morietū sine descendētibz vocēt p̄io supstites
d̄ linea defuncti r̄ postea oēs alie linee cōliter vocant. h̄.
dicat. **No.** q̄ ascendētes p̄ lineā rectā nō succedūt i feu.
descendētibz q̄d ē d̄ legē civilē scriptā r̄ cōem cū de iure
cōi admittat̄ talis successio d̄ ascendētibz in descendētes
r̄ in anc. defuncto. **C.** ad tertul. ff. d̄ inoffi. testa. l. nā r̄ pen
tibz. s̄z hoc op̄at̄ natura feu. q̄ in hoc vincit legē romanā
vt. s̄. d̄ feu. cog. c. i. r̄ i gl. i. h̄ posita. ergo spale iure cōsue
tuario feudorū s̄z **Ja. d̄ bel.** assignant̄ tñ r̄ alie rōnes q̄
re ascendentes repellant a suc. feudi. put d̄ri. s̄. q̄ fe. da.
po. h̄ quoq̄. vbi videas. v̄t̄ at̄ hoc sit v̄ez ēt i feu. cc. pōit
Bal. in. d. autē. defunctis. vbitz q̄ sic. idē dicit i ephiteosi
ecclesiastica dicēs q̄ de sui natura nisi in accipientē r̄ i su
os filios r̄ nepotes masculos r̄ femias nō ad alios nisi ex
tenore iuestiture aliud disponeret̄ trāseat p̄. s̄. ephiteosiz
i autē. de nō alie. **No.** q̄ filius regulariter succedit p̄i
i feud. Sed ista regula fallit in septem casibus in quibus
filij nō succedit q̄ enumerant̄ elare hic in gl. ij. q̄ bñ loq̄t̄.
No. q̄ i femine de iure cōi ita debeāt succedere sicut
masculi. l. marimū vicū. **C.** de li. p̄te. vel exhere. tñ ad suc
cessionē feudi. nō admittunt̄ neq̄ eaz descendētes nisi in
duobz casibus hic expressis. **Que** fuit rō huius p̄hibiti
onis h̄r in. s̄. hoc at̄ notandū. q̄ feu. da. pos. r̄. s̄. d̄ b̄nficio
fe. c. i. **No.** q̄ i successioe feudi prima cā ē d̄sendētū r̄
admittunt̄ vsq̄ in infinitū donec aliq̄s ex ipsis extat. nullo
extate tū ad collaterales agnatos deuenit quoz successio
similiter i infinitū extēdit quādo feudū ē p̄nū ut hic r̄ i. d.
c. i. d̄ gradi. succes. in feu. r̄ istis casibus circa successioes
istas suat̄ idē o do q̄ in legibz p̄tinet ut dicit̄ ter. in. c. i. i
fi. s̄. an ille q̄ interfe. fra. do. **Unde** ex isto tex. q̄ intendit
istas successioes vsq̄ in infinitū iserf s̄z gl. hic posita q̄ infi
nitas tollerat̄. s̄z cū ista sit uia brocar dica dicatis ut. s̄. q̄
feu. da. pos. s̄. hoc quoque. c. cū i multis de rescrip. li. vj.
No. q̄ feudū p̄nuz ē illud q̄d ē acq̄situm ab aliquo ex
ascendētibz. nā ē necesse ad hoc vt dicat̄ p̄nū iter agna
tos q̄ fuerit acq̄situz ab eo parēte q̄ fuit auctor agnatiois
cōis eoz vt dicit̄ ter. i. d. c. i. s̄. d̄ gradi. suc. in feu. **No.**
q̄ vbi plures agnati p̄cedētes ex diuersis lineis aspirare
volūt ad successioe feudi alicui vasalli agnati mortui.
p̄io vocādū sūt gradatiz ad dictā successioe i linea cōi cū
mortuo. r̄ si nullus ex ea linea supest tūc trāsserendū ē ad
alias lineas suata graduū p̄rogatiua vt hic r̄ in. d. s̄. i. s̄.
de gradi. suc. i feu. **Oppo.** subsequēter cū gl. q̄ imo sit
dare tertiu casuz i quo filia succedit p̄i ēt dato q̄ extarēt
agnati vt p̄bat. s̄. i. ti. qui. mo. feu. ad fi. p̄ri. c. i. **So.** dicit
glo. fatēdo p̄rium q̄ id̄ ibi ita disponit̄ q̄ dñs mortuo va
sallo nēdidit feudū ipsi filie uel eō pp̄ fuitia q̄ babuerat a
p̄fe uoluit ipsā remunerare sibi ifeudādo d̄ nouo. Et hoc
potuit facere dñs q̄ feudū erat sibi aptuz ad q̄ agnati nō
poterāt uenire iuito dño s̄z naturā legis ibi posite. r̄ tunc
habes exp̄ditā glo. q̄ bñ loq̄t̄. **Quero** cūz glo. viij.

quid si moritur vasallus relicto filio et nepote ex altero filio primogenito an iste nepos nocetur simul cum dicto patruo suo ad successionem in feudo dicti sui. Et respondet gl. qd sic. tu qz non reperitur hoc prohibitu de iure. sed potius tacite permittum vt. s. in prin. et in isto ter. tu qz et de iure cõita statutum est vt. l. iiii. C. de suis et legiti. et sic in ista materia appellatione filioz debent comprehendendi et nepotes vt. ff. de ver. signi. l. liberor. Quid si erant plures nepotes qui venirent ad successionem simul cum patruo suo an debeant admitti in stirpes vel in capita. et in hac qõne dicit Jac. de bel. qz succedant in stirpes cum patruo suo. s. is vero. s. de succes. feu. et de se. Marci. s. si. et in aut. d. bere. ab intesta. s. si at defuncto. hoc idẽ indubitanter firmat Bal. qz isti nepotes veniunt ingrediendo locu patris ipsoz. sed qn ipsi nepotes veniunt de per se et iure suo ad successionem patruo mortui sine herede tunc in loco e maior dubitatio. et dicit Ja. de bel. qz succedunt in capita dirilate in. c. i. s. et qz. s. qui feu. da. po. ponit hic Bal. referendo Ja. vt predicti abinde at. s. l. ultra fratres et filios fratru cõis opi. est qz veniant in capita p autẽ. post fratres la ij. C. de suis et legi. et in l. auiculo. C. cõia de succes. et dirit Ly. in. d. aut. cessante. et p Ja. ardi. in sũma de suc. feu. sub rubricella de col. s. item succedunt. Si aut essent tres filii ex vno fratre et vnus filius ex altero fratre tunc si moriat vnus ex tribus alii duo fratres sibi succedunt equaliter. qz sunt de sua linea non at filius natus ex altero fratre qz ex altera linea vt in isto ter. **¶** Quero ab extra si vasallus deceat relicto nepote ex fratre et relicto patruo quis admittatur. dic qz nepos excluso patruo ar. in aut. de here. ab intesta. s. illud colla. ix. cu ibi no. et in aut. post fratres. C. de suis et legiti. ita determinat Nico. de nea. s. q. fe. da. po. s. penulti. et Bal. s. ipera. lotha. euge. pap. c. i. **¶** Quero insup qd si renũciat pẽ in manibus dñi cum pacto vt inuestiat filiu suu cum hac conditione vt morienti filio pẽ possit succedere an tunc succedat. et dicit Jac. ardi. qz sic ar. C. de emaci. libe. l. si. et ff. de bo. lib. l. si pater i fi. et de hac. q. e casus in caplis crtraordi. s. quoda vsui. vbi videas. Eodem modo dicit si filius fuisset inuestitus cõteplatione et amore et pp seruitia patris ar. ff. de col. bonoz l. dedit dotem. ff. de iure do. l. auns. C. de vsufu. l. si. put ipse dicit in ti. de suc. feu. sub rubricella an ascendentes succedant et ibidẽ et dicit qz qz pẽ non succedat filio in feudo tñ eo viuente pẽ hẽbit comodũ ex dicto fe. ar. ff. d. assi. li. l. iiii. s. ide querit. in fi. fac. ad h qd dixi in. c. ii. s. de fra. de no. bñ. inuc. Subsequenter adhuc limitat idẽ Ja. ar. in loco preal. istam rlam qz pẽ vel ascendens nõ succedat filio vel descendenti in feu. qn feudum esset nouũ et datur cõtemplatione filii. secus aut. si fe. eẽ antiquũ quia tunc dicit ipse qz ascendentes succedunt siue sit per directum siue transuersales p. d. c. i. s. ipator. lot. eng. pap. i fi. s. ego puto hanc limitationẽ eẽ verã i ascẽdẽte transuersali vt dixi sup ter. s. i ascẽdẽte p lineã directã inuestiti. nõ vñ qz possit adaptari de facto cu sp in tali feudo antiquo talis ascẽdens sit potior ad habendũ dictum feudũ qz descendẽs. nã feudum paternũ nõ põt puenire ad filiu pẽe cristẽte qz pẽ prioz admittit. nisi vellemus dicere qz ipse filius prius possederit dictũ feudũ de voluntate pãis emancipando ipsum filiu et sibi donãdo dictũ feudum et faciẽdo ipsum inuestire dũmodo nõ refutat ius suũ vel faciat ipsum inuestire tanquã de feu. nouo. vt. s. ti. primo. i fi. quo casu moriẽte filio bene reuertet feudũ ad patrẽ. s. non iur. successionis s. antiquo iure suo vt ar. ff. de libe. et posthu. l. filio et l. filius. s. l. in fi. . C. de capti. l. ab hostibus. Et puta qz idem Ja. voluerit ita intelligere dũ subieit qz feudum reuertit ad ascendente sed de iure successorio prout dicit. Et ita eẽ intellexit Andre. de iser. ponẽdo similiter aliud exẽplũ in quo qz emancipauit filiu et dedit feu. antiquũ nepoti suo nato ex dicto filio qd potuit facere vt. s. d. alie. feu. pa. vnde mortuo aũo si morit nepos tenes feudum pẽ põt huic nepoti succedere i feu. p̄dicto eo mō quo. s. dictum est.

¶ De capitano qui curiã vendidit.

¶ Continuat ad p̄cedente titulu hoc mō. qz. s. tractauit qualiter acquirat feudũ et natura successionis feudi bic vero subsequenter declarare intẽdit qualiter acquiratur vel et natura cõtractus et delicto alterius vel et et successionis prout p̄ et tenore huius. c. sub hoc ti. posito. **¶** Sũ cu principaliter eius intentio fuit declarare de acquisitione feu. et contractu. iõ subiecta est bic ista rubrica.

Vidam. Premitte primo pro euidencia qz verbum curia diuersimode capit.

qz curia per regia principũ vt in cle. ne i agro. s. qz vero de statu mona. l. c. primo. s. porro de sta. regu. li. vi. qn caput vt vniuersale ius quoddã cõprehendens sub se et iurisdictione loci et rez dñum. c. i. s. itẽ si quis et ibi Bal. s. qui. mo. feu. amit. c. cu bertoldus. de re iudi. et cõprehẽdit et locũ extra castrũ et iurta illud qd ab hoibus castru defendit. Bal. i. l. si plures. C. de cõdi. inser. et tanquã nomen yle capit hic. Bar. in l. si qn. C. de bo. vacã. li. x. Bal. in. c. i. i fi. q. s. de cõtro. inuesti. Bal. hic. in. vii. col. ver. itẽ scias. et ancha. cõsilio. crtrv. incipit in xpi rẽ. Clarior et breuior. **¶** Pe. de anc. i regula accessõriũ i. iiii. q. p̄cipali de re. iur. li. vi. facit qd no. Bal. in. l. i. ff. de rez diui. **¶** Secundo p̄mitte p euidencia huius. c. qz dñs põt habere vasallum in curte et ex curtem. In curte. n. hz vasallos exẽpli cã si ipse dñs habeat dñum et possessiones totius ville puta qz rustici et coloni dicte ville respondet fructus et redditus ipsius dñi ad domũ dominicalẽ in dicta villa cristẽte qz domus appellatur in dicta villa curia seu curtis dñi. Adõ si ipse dñs ifeudauerit alicui vasallo vnã mẽsurã terre de dicta villa. vel prout ipse vasallus hẽret annuatim certũ redditũ de curte dñi vas. d. curte. Sed qn qz dñs hz vasallos extra curtem exẽpli cã. si i vna villa dñs hz dominium totius ville et maiores partes possessionum dicte ville sunt rusticorũ vel alioz conortium. Sed ipse dñs hz aliquid modicu puta vnã vel duas possessiones ita qz non est qui ibi teneat curtes vel domũ dñicalẽ. Adõ isto casu si dñs ifeudauerit alicui vasallo illam vel illas modicas possessiones quas ibi hz tunc intelligeret hẽre vasallos extra curte vt predicta colligunt. s. qui. mo. feu. amit. s. pen. et fi. Et scias etiam quod per modum sup̄ascriptũ põt dñs habere nõ tantũ vnã curte sed etiam duas tres vel plures prout est diues. vt colligitur ex hoc ter. ibi in quadã sua curte rẽ. Et sic p̄supponit qz habeat plures. Casus i terminis ita figurat. Quidã capitaneus in suo districtu habebat plures curtes. vñ in quadam ex. dictis suis curtis designauit beneficia seu feuda quibusdam vasallis. oēs inuestiẽdo de dictis feudis. postea processu t̄pis eandẽ curiaz in qua erant deã feuda vẽdidit. postea cõtrouersia orta e inter ipsum capitaneum vendentem et ipsum emptorẽ qm ipse emptor dicit qz i sua emptione cõprehendat et sup̄dicta iura feudalia. capitaneus vero dicit se nõ vendidisse dicta iura feudalia an itelligatur vendita. et dicit qz nõ postqz non fuit hoc expresse actum i venditione vt cõprehendat i ipsa. b. d. **¶** Mo. qz i generali seu simplici venditiõe bonoz nõ cõprehendunt feudane qz respectu dñi qz cõcessit nisi spãliter exprimat et noient vt hic. nec respectu vasalli cui e cõcessum. vt i. c. in generali. s. si de feu. sue. cõtro. et in glo. fi. hic posita. Et põt esse rõ multipler. put assignat hic i glo. in prin. v3. et primo qz in verbo generali vendi. nõ cõprehendunt nisi solum ea qz quibz actũ e iter õbẽtes. ut. C. de trãsa. l. si de certa. Itẽ qz non vñ cogitatu iter õbẽtes de feu. vẽdendo. et iõ solũ ca qz fuerit exp̄ssa veniunt i venditiõe. ff. de trãsa. l. cu aquiliana. et ff. de cuictio. l. qui libertatis. Item quia verba ipsius generalis venditionis non significat feu. vñ nõ debemus recedere a significatione s; potius iherere vt. l. non aliter. ff. de leg. iiii. Item qz feudum et curia sunt duo penitus sc̄pata qd p̄. qz vnũ põt stare sine reliquo. et iõ p̄ venditionem vnus nõ includit venditiõẽ vltorius ar. l. fi. C. d. pa. do. et h voluit glo. i. vsqz ad v. e3 videt. sed tu assigna aliã rõnem et meliorẽ qz dominus sine voluntate vasalli

non alienat ius suū quod h3 in feudo vt. s. de. l. cora. c. ij. §. et eadem. 7. s. quo tpe miles. c. ij. n3 sicut vasallus nō potest alienare ius suū sine licentia dñi vt. i. ti. se. 7. cō. dñs non pōt sine voluntate vasalli de hoc diri. in. d. §. et eadē vnde non est verisimile q̄ in v̄ditiōe voluerit includere feudum 7 ponere se in periculo pdendi illud vendēdo absq̄ voluntate vasalli cū specialiter non fuisset venditurus vt ibi dixi. **I**tem nō q̄ vendita vniuersitate non videtur vendita ea q̄ p̄ prius alijs sunt concessa 7 ab ipsa vniuersitate sunt sepata. qd̄ limita s3 Bal. nisi tota curia vel maior pars esset alteri infeudata. qz non d3 venditio euari ar. ff. d. fun. instruc. ff. de s̄bē. empt. l. q̄ domū. Sed h̄ limitatio Bal. s̄m. d. Mar. 7 bene v̄ s̄ter. nostrū nec ob iura allegata quia non loquuntur in materia feudali. **O**ppo. cū glo. i. in. d. ver. e3 v̄ rē. 7 multipliciter contra determinationē huius. c. v3 qd̄ imo vendita simpliciter curia videatur in consequentiā et venditum feudū qd̄ pbatur pluribus rōnibus. 7 primo qz feudum pertinet ad curiam vel saltem coheret vel inest ipsi curie tanq̄ pars ipsius curie. ergo cum datione 7 v̄ditiōe ipsius curie d3 transire. qz non intelligeretur in totum tradita curia si detrabatur aliqua eius pars vt p̄dicta pbantur in. l. credito. r. §. pe. ff. de act. emp. 7 ff. de offi. eius cui māda. ē iuris. l. si. 7 de excep. rei. indi. l. si quis cū totū. l. in modicis. ff. de contrabē. emp. Item qz ipse est verbo generali vsus vel saltem simplici vendendo curiam. ergo videtur oia vendidisse q̄ non excipiuntur vt. ff. de excep. l. pluribus. Item qz in dubio debemus potius interpretari verba cōtra v̄ditorem q̄ potuit apertius declarare cōtractū. q̄ s̄ p̄torē. l. labeo. ff. de emp. 7 ven. l. veteribus. ff. d. pac. ne sit in p̄tate venditor detrahendi qcquid velit ex dicta v̄ditiōe qd̄ esset absurdissimū 7 incōueniens. qm̄ si admitteret ipse venditor vt possit ex venditiōe generali curie detrahere feudū. eadē rōne posset detrahere aliā rem puta vineam vel domū vel aliquid aliud. Et sic venditio ipsa posset reduci ad nihilū q̄ non ē dicendū neq̄ credendus q̄ p̄tor voluisset emere eo modo 7 for. ar. ff. de min. l. tutor. §. sin. 7 ff. ad municipal. l. i. cū si. 7 hoc voluit tota ista glo. vsq̄ in fi. q̄ aliter non soluit dicta cōtraria. Et ante oia pro cōstanti. vt euacuemus casus claros. ē tenendū s3 An. q̄ si appeat dñm vel regē in concessione feudi vel venditiōe esse grauiter deceptū puta qz extimabat dare rē valentes decem q̄ reperitur valere. xv. vel ē vasallus suscepit cuz aliquo onere rez valentē decē tm̄. 7 credebat valere. xv. habebit hoc casu locum remediū. l. ij. C. d. rescin. vendi. qz h3 locū in quocunq̄ contractu siue bone fidei siue stricti iuris vt nō. cōiter legiste in. l. si quis cū aliter. ff. de s̄. obli. cano. in. c. cū dilecti de emp. 7 ven. Item pro solutione p̄torum predictoz aduertendū q̄ quedā sunt bona q̄ cōsueuerunt libere vendi. Et ista includunt in venditiōe generali qz non d3 eadē res diuerso iure censeri vt. ff. d. v̄sū capi. l. qui cum edes. quedā sunt que nō cōsueuerunt v̄di sicut est locus sacer vel religiosus. tm̄ cū vniuersitate transferunt ex p̄tate quam h3 venditor in re ipsa vt. ff. de s̄ben. emp. l. 7 liberi. 7 l. i. modicis. quedā sunt bona in q̄bus o3 qd̄ venditor habeat licentiaz ab alio ad h̄ vt transferatur in emptorē sicut sunt feuda vt. s. diri. Et ista non includuntur in venditiōe generali quātū ad venditiōis effectū vt h̄ 7 in. d. c. in generali. tm̄ si venditor fuit sciens tenebitur emptori quātū minoris fuisset empturus si nō certificauit eum vt. ff. de act. emp. l. iuli. §. si. Unde so. s̄ria p̄ gl. facta dicit q̄ hoc puenit ex natura feudi q̄ est vt i dubio non videat de eo actū in generali cōcessione. 7 ē in dubio v̄ dementē s̄bentiū tā emptoris q̄ venditoris et quo sciūt res feudales esse sciunt eas i generalitate nō includi. **Q**uero ab extra si imperator concessit alicui vnū castrū an videatur concessisse molendina que sunt in aqua ipsius castri respondet s̄m Bal. q̄ aut concessit solā iurisdictionē. 7 tunc non veniunt molendina. qz h3 castrū sit sub imperatore. tm̄ molendina non. vt. ff. d. s̄ben. emp. l. sed 7 celsus cum ibi

no. aut cōcessit castrum cum pertinentijs suis ad ipsum castrum spectantibus. 7 tunc veniunt molendina accessorie nisi essent molendina priuatarum p̄sonaz arg. ff. de precario. l. si adoptauero. 7 qd̄ no. in. l. inter publica. ff. de ver. sign. ibi glo. qz non est verisimile q̄ iperatoz voluerit trāsfere ius priuatoz. qz in lucratiua cōcessione nūquā venit nisi ius q̄ h3 concedēs. l. publius. §. i. ff. de cōdi. 7 demō. **E**t ex p̄dictis inferitur ad aliā questionē disputatam p̄ Jac. butri. an solenniter translata ciuitate in dñm 7 iurisdictionē alterius videantur in consequentiā translata iura molendinoz dicte ciuitatis post Bal. dicite 7 arguite ad partē affirmatiuā qd̄ sic. qz qui p̄fert totum profert singulas eius partes. siue sit totus vniuersale siue integrale. Sed molendina sunt pars ciuitatis qz iter cetera edificia sunt ergo appellatione ciuitatis cedunt vt. ff. de leg. i. l. si tibi hō. §. cū fundus 7 l. cū fundus de lega. ij. 7 ff. de leg. iij. l. p̄dictis. §. pe. 7 ff. de fundo instruc. l. scie. §. tirrāne. Secundo qz si molendina non essent ciuitatis pars. tamen sunt sub p̄tate 7 dñio ciuitatis ergo transeunt. Item molendina sunt pars pertinentiarum. vt extra de excep. c. cū venerabilis. §. porro. ergo transire debent per quandā cōsequentiā. vt insti. de acqui. p̄ arro. 7 ff. de adoptio. l. si arrogator. 7 l. his verbis. Tertio quia molendina respiciūt ciuitatē sicut accessorius respicit principale. vt. ff. de s̄ben. em. l. si aquedu. 7 ff. de act. emp. l. in v̄ditiōe. Quarto qz noie ciuitatis cōtinet territorium. vt. l. i. §. cū vrbē. d. offi. p̄fec. vr. s3 molendina sunt d̄ territorio ergo rē. Quinto qz ciuitas ē nomē collectiuum vniuersale. 7 vnde molendina ciuitatis appellatione debēt icludi. Sexto qm̄ sūt duo quorum vnum cōmode non pōt ēē sine altero. cōcesso maiori v̄ cōcessū qd̄ minus est. vt. ff. locati. l. sed addes. §. si quis mulierē. Septimo qz ciuitas significat quoddam structū 7 instructū ex pluribus ad cōez viuēdi necessitatē. S3 molendina sunt quoddā instructū ad necessitates viuēdi. ergo cedunt in legato. Octauo qz qui concedit locum cum suis finibus v̄ concedere quicquid intra fines continetur. ff. d. s̄bē. p̄pti. l. qui fundum. §. si fundus. ff. d. act. p̄pti. l. fūdi vocabulo. Nono v̄ casus in isto ter. cū gl. sua. **I**n t̄rium arguit sic. molendina nō sunt ciuitas neq̄ pars ciuitatis neq̄ aliquid cōe hnt cum ciuitate maxime i p̄dicamento substantie. §. nō continēt sub ciuitate. vt. ff. d. penu. leg. l. nā qd̄ liquide. 7 l. ij. ff. d. s̄. sig. Secdo qz supposito q̄ ciuitas possit h̄re p̄prium tale ē ac si quis adoptaret aliquē tm̄ hodie eius qui adoptatur bona nō transeunt in dñm adoptātis. vt. C. d. adop. l. in adoptantis. nec obstat arg. d. arrogato. qz ille mutat statum transendo i plenā p̄tate arrogatoris. s3 illa ciuitas non sic mutat statum qm̄ possit h̄re p̄prium vt. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. no. l. ciuitates. Tertio qz aliud ē ciuitas aliud ē fiscus seu dñs. nec. n. sūt vnū 7 idē vt. l. i. C. d. bonis va. li. r. 7 p̄ Bar. in. l. i. C. d. iur. fis. Quarto qz cōcesso seruo nō v̄ cōcessum peculium. vt. ff. d. peculio. l. sūma cum rōne. §. emptor. Quito qz appellatione ciuitatis ambigua ē qm̄ ponitur localiter 7 respicit territorium. §. in ambiguo fit interpretatio d̄ eum qui mittit ad acquirēdum vt. ff. d. pac. l. veteribus. Sexto qz ciuitas p̄t h̄re p̄prium vnde h3 trāseat in tutelā alterius. nō ideo p̄dit suaz rez dñm sicut nec ecclesia q̄ transit in tutelam p̄lati. vt. ff. pro p̄ptore. l. qui fundum. §. si tutor. Septio qz sepata sunt significata 7 voces significantes. §. vnum non cedit alteri. vt. ff. d. ser. vr. p̄dio. l. si domus. Item qz sepata corpora sunt ergo de vno ad aliud non inferi. vt. ff. de excep. l. si ante 7 ff. de pac. l. sed si vnus. §. 7 in sūma. 7 C. de dona. inter virū 7 vro. l. si maritus. Unde dicit Jac. bu. q̄ trāslata ciuitate in iurisdictionem 7 dñm marchionis molendina q̄ sunt peculium ciuitatis apud ipsam ciuitatē remanēt 7 non videtur ēē translata sed iurisdictiones que p̄tinebant ad ipsum concedētē videntē ēē translate. §. idē in molēdinis dico q̄ in iurisdictione. si molēdina erant in dñio concedētis sicut ipsa ciuitas. sc̄cus si ad ipsam ciuitatē p̄tinebant iure priuato. vt per glo. in. l. inter publica. ff.

de ver. sig. Et hoc si verba concessionis patiantur. nam si de sola ciuitate facta est mentio molendina que sunt extra ciuitatem non veniunt in concessionem. vt. d. l. nam apud liqui de in. c. si ciuitas. d. sen. exco. l. vj. **C**eterum oldra. consilio. cxxj. incipit ad primam quoniam querit an recognoscens se castrum retinere i feudum ab aliquo videatur recognoscere territorium et iurisdictionem territorij. Sciendum est quod nomen territorij est magis generale quam nomen castri et plus comprehendit. d. n. territorij terre spaciū munitum et armatus iurisdictione. l. pupillus. §. territorij. ff. de ver. sig. ibi **Bar.** ita **Bald.** in rubrica. §. q. sunt regalia a terrado dictus put d. §. territorium. **Inno.** in. c. cum ad sedē in verbo pertinentijs. d. restit. spo. glo. in. c. vbi piculum. ver. porro. d. ele. li. vj. in. c. ij. de consti. co. li. Ideo multum conueniētie h3 cum iurisdictione. nam territorio coheret regulariter iurisdictione. l. i. §. cū urbē. Ibi **Bar.** ff. d. offi. p̄fec. vrbis. **Bal.** in lege prima. §. inicio. ff. de officio p̄fecti vrbis. i. l. ij. ff. d. offi. p̄f. in. l. i. ibi et **Bar.** et **L. iperius.** ff. d. iurisdictione. om. iudi. ibi **Albi.** i. l. si. C. vbi et apud quē. ibi **Bal.** tñ qñq non inest territorio. s3 collegio. vt in. c. cum contingat. de fo. compe. in. l. si. C. d. iurisdictione om. iudi. In autentica habita. C. ne filius pro patre. Et ex quo dicitur a terrendo videtur comprehendere et districtum. facit glo. in. §. rursus. institui. d. actio. **Bal.** in. c. et litteris. et. c. l3 cām. de proba. **Bald.** in. d. l. i. §. cum urbē **Lardi.** dices ista idē importare. Et **De.** de ancha. in ele. ne romani. §. sane d. electio. **Bal.** i. l. et. C. d. iure do. **Semi.** in. d. §. porro. **Bal.** in. c. i. in p̄n. §. qui. mo. seu. amita. In. c. accedēs. il secundo. vt. l. non cōte. **Ang.** et **Bar.** in. l. isule. ff. de iudi. tñ proprie loquēdo districtus dicitur pro mare. territorium pro terras. **Bal.** in dicta rubrica. q. sunt regalia et i. l. i. C. d. sen. peri. recita. et oldra. cōsi. clxxvj. qd incipit factum tale i verice multuz magi straliter loquitur. et d. mēte **Bar.** in. l. j. i. ff. d. iurisdictione. om. iu. dices quod quo ad ea que sunt facti puta que sint cōfines que partes territorij nihil presumit nisi quatenus p̄bet. l. p̄missi in prin. et. ij. responso. et no. l. l. iij. i. prin. ff. d. acqui. pos. Ita intelligitur quod no. **Inno.** i. d. c. cū ad sedē d. restit. spoli. **Bal.** in. l. j. §. cū initio. l. iij. col. et i. ff. d. offi. p̄fec. vr. et in istis sufficit p̄batio pro fama gl. i. l. cū alijs. C. d. iure dlib. In no. i. c. qd p nouale. et i. c. veniēs d. ver. sig. **Bal.** i. l. p̄prietatis. C. de prob. **De.** de ancha. consi. cxxvj. incipit i cristice. clarior et breuior. faci. q. no. **Bar.** i. l. j. ff. d. dam. isecto. facit glo. q. no. venit p̄prietas in. l. quicumq. C. de fun. l. imito. lib. ij. Quo aut ad ea que iuris sunt puta iurisdictionem tunc dicit oldra. ex quo est sub territorio vel districtu presumit sub iurisdictione. c. oēs basilice. xvj. q. vij. et. d. §. cū vr bē. c. possessio. xvj. q. iij. **Hosti.** Jo. an. et cōiter doc. in. c. nimis de iure iur. an. et ita **Bal.** hic in. vij. col. ver. item sci as et fac. que. j. dicā. **C**astrum vero s̄m **Bar.** in extra-naganti qui sunt rebelles que incipit quā multos in verbo lobar die dicitur quasi casa alta munita muris seu fossis. l. qdū que. C. de fun. l. imito. l. i. c. si ciuitas ibi **Jo. an.** de sen. et com. li. vj. et ista de iure cōi non habet iurisdictionem. l. si. C. de testa. **Bar.** i. l. i. C. de iuri. om. iu. imo cēsēt ps ciuitatis et illi subsūt in cuius territorio sunt. §. si q. sig. et ibi ter. que cōmēdat **An.** in. autē. qui. mo. na. effi. sui. **Bal.** i. c. j. i. prin. i. ij. col. j. de consuetu. rec. seu. **Bar.** in consi. qd incipit querit vtrum iurisdictione. oldra. p̄silio. p̄ealle. clxxvj. et i. p̄si. ij. incipit venditum ē castrū. ne q. n. corporalia siue p̄tinētias h3 castrum neq. iurisdictione nisi sibi a principe uel superiore concessa p̄bet predicta **Inno.** in. d. c. cū ad sedē. **Jo. an.** in. d. c. si ciuitas. ideo alibi castrū simplr appellat terra. c. cū in paribus. de ver. sig. et iō in. q. bac oldra. ut procedat necesse est p̄supponer q. loquat de castro q. ex concessione principis uel p̄scriptioe h3 iurisdictione. **R**espondeo ad quoniam oldra. an recognoscendo castrū ut recognoscere territorium et iurisdictionem et arguit primo q. sic. q. castrum et territorij quoddam totū constituit inter certos fines positum. ut. ff. de ver. sig. l. pupillus. §. ter ritorium no. ergo d3 hoc totū diuerso iure cēseri. ff. d. usu

ca. l. cū q. edes ne huus totius ps libera alteri subācellari videat vt. ff. de lib. ca. l. duobus. Secdo q. territorium ca stri subiacet castro vt. ff. de adop. l. si pater et arg. ff. de pe culio. l. eius qui libertate meruit. l. i. Tertio q. accessorij sequit p̄cipale. vt. ff. como. l. si vt certo. §. vsq. adeo et. ff. de instito. l. cuiuscūq. §. pe. ff. mandati. l. idē q. §. papin. sed territorij h3 se ad castrū quē admo. accessorij ad prin cipale qd appet. q. qui p̄fici vni et alteri. vi. q. iij. c. si quis eps in aliqbus. Quarto q. cōstat territorij castrum imedia te ipsi castro cōiunctū. nam vbi i medio nō ē aliquid q. co rum vnitate ipediat totū eidem dño seruit ar. ff. de fuitu. rust. p̄dio. l. qui sella. §. vltimo. si sic ē recognito principa li vt castrum et cōnerum siue cōiunctuz vt territorium reco gnitum ē vī vt. §. i. ff. de act. emp. l. creditor. §. vltimo. et l. si mercede. §. i. et. ff. de leg. iij. §. balneas cum. §. se. facit glo. vij. q. ij. §. si. et. gl. in. l. olimpico de seruitu. vt. p̄di. et p **Inno.** in. c. et lris de iure patro. Quinto h3 idē appet q. si imperator cōmissit vrbez p̄fecto vrbez. de territorio nihil dicens. et tñ lex arguit q. territorij p̄fecto vrbez vī ē cō missum vt. ff. de offi. p̄fec. vrb. l. i. §. i. initio. Item et eps dē esse ciuitatis eps et tñ est eps diocesis vt extra de religio. domi. c. de senodochijs. Sexto vī casus. ff. si serui. vendi ce. l. testatrix. §. i. h3 sunt ar. **Old.** postea **Bal.** p̄ hac parte adducit. Septimo q. oē id qd respicit vel icludit p̄cipale respicit et icludit oē id qd dependet ab illo. vt. C. de codicil. l. i. sed iurisdictione i territorio dependet ex iurisdictione in castro quasi a capite. sicut aqua que ex castello ducit depē det vt. ff. de aqua quotti. et esti. l. i. §. ait p̄tor. et. §. q. ex ca stello. Octauo q. iurisdictione castrum et territorij in se vna ē et incorporalis et p̄ p̄ns idiuisibilis ut. ff. de v. ob. l. stipula. non diuidunt in prin. et d. seruitu. rusti. p̄dio. l. una ē uia. §. recognitio et cōcessio iurisdictionis nō est circa partē h3 po tius circa ipsum totū tā i castro q. i territorio ut. ff. quē ad mo. serui. amit. l. si stiliadij. §. ul. si serui. uēdi. l. si co loco §. si. **Meno** q. appellatio castrum apta ē cōprehendere iurisdictionem vt no. **Inno.** extra de iure patro. c. et lris. §. qui effuso sermone castruz recognoscit totā iurisdictionem reco gnoscere vī ut. C. de do. p̄m. l. si. de iterrogato. act. l. si si ne. §. q. interrogatus. ff. de vno. triti. et oleo lega. l. qdam. **D**ecimo q. recognitio est actus p̄scriptiois iterruptionē inducens ut. C. de p̄scrip. xxx. anno. l. cū notissimi. §. sed et sig. sed actus iterruptionē iducens non solū afficit id cir ca qd iterruptionē inducit. sed oē qd dependet ab illo ut C. d. ana. et cep. l. ult. et est casus in. d. §. sed et si q. ubi ter. de recogni. loquitur. sed iurisdictione territorij pendet a castro ergo et. **U**ltimo vī casus in. d. §. in initio. et de cap. postli. reuer. l. postluminij ibi ante q. in p̄sidiā predicta. S3 i p̄ns arguit p̄ **Old.** q. recognoscendo castrū nō p̄ hoc reco gnoscat territorij. diuersa eniz sunt noia ex quo sequit di uersitas i substantia. ut. C. de codicil. l. si idē. ergo scā mē tione de vno i recognitione nō p̄ hoc scā itellr mentio d altero qd noiātū nō ē. vt. ff. de lega. iij. l. lici. §. collegio. et i ar. ff. de v. ob. l. qd astringendc. Secdo q. i expositione uocabulor. attendendus est usus et consuetudo loquendi ut. ff. de leg. iij. l. legatis. §. ult. et. l. nūmis. §. si. de v. sign. l. anniculus. et de manum. testa. l. si ita. et. d. spōsa. et lris. S3 sic est q. in cōi usu loquendi castrū appellat qd muro tenus cingit. territorij no qd ē extra. §. i. recognitōe vni nō venit alter. ut. ff. de v. si. l. i. et. l. ut alphenus. Tertio sic se h3 territorij castrum ad castrū sicut diocesis ad ciuita tē. Sed sic ē q. sub appellatione ciuitatis nō cōtinet dioc. in actibus p̄sine odiosis et restringendis ut de rescrip. e. rodolphus. et de p̄ben. c. quāuis. §. q. q. li. vi. §. et. **Q**uarto q. i actibus denotātibz translationē iuris d vno in al terum accessorij non oio principali coherēs sed ab eo di uisibile translato principali i translationē nō uenit accessori um. ut. ff. de vben. ep. l. quotiens. de pecu. lega. l. antepe. de fun. instru. l. ij. §. i. de supel. leg. l. ul. sed territorium ca stri ad castrū nō solū est diuisibile sed diuisam pariete me dio. ut. ff. cōia p̄dio. l. si q. duas. §. i. de leg. i. l. q. in reruz

§. siq. post et unum ab altero loco et equitate se cernit. ut. C. de pñis mino. l. si pñis. ergo et. pñt enim pñia et loca teneri iure proprio et ut allodialia et iurisdicio teneri in feudum. Inno. l. c. verum si. de foro. cope. et Pau. pñlio. clxi. in caput i pñi et. i ca qua magnificus in. r. col. Quinto quod dicitur unum sub altero contineri cum de eorum quolibet per se a iure cōi ut d dūerſis diuerſa iura tradātur ut. C. si curial. relic. ciuit. rur. habi. ma. lib. r. rri. q. i. et ibi nō. Sexto videt expressum. l. iij. distine. ego Lu. et ibi tangit ista qō per glo. p hoc facit ter. C. d bonis vacā. li. r. l. si qñ vbi adiacētia rei donare nō cedunt i donatōe vel cōmissione nisi dictum sit integro statu vel cum oī iure et. ut ibi dicit. l. 3 glo. ibi inuat drium. Pro hoc et fac q vendidit pñdū et excipit fontem non vñ excipere solum qd est circa fontē nisi ex p se dicatur. ut. ff. de serui. rusti. pñdio. l. q duas la. ij. Et sub appellatione fluminis non continetur ripa fluminis. ut ff. de fluminibus. l. i. §. in flumine. Et hanc partem tenet q dicit et 3 validioribus rōnibus iuristi. s. ut iurisdicio i castro videat icludi. sed non territorium neq iurisdicio in territorio. Et ita Lu. de roma i consilio. ccccliiij. qd incipit an dictū castrum dicens. secus si res simpliciter vede retur non adiecto vbo vniuersali castrū vel territorium vel villa. p no. per Inno. in. c. et lris. de iurepa. et in. d. c. cum ad sedē. Contra Oldra. et Pe. de ancha. i regula accessoriū i. iij. q. pncipali. et et Bal. h i effectu l3 distiguit infra. tñ Oldra. in dicto suo consilio suā conclusionē limitat. Et voluerunt Bal. et Pe. de ancha. in dicta regula accessoriū. col. lviij. nisi obseruantia vel cōis loquendi modus vel actus aliq exterior interpretatione aliquā iditit set pro hac opi. facit qd nō. Jo. an. l. c. si ciuitas. de sen. et cō. li. vi. in nouella dicit q si cōcedit pñilegium immunitatis ciuitati non icludit castrum. Et si castro nō icludit villas existentes sub ipso. Idem dico si pcessum ē psonis in loco ut. C. de testa. l. si. Ideo dicit hic Bal. q distinguendum est i qōne. d. Oldra. q si eodem titulo possideat castrū et territorium vtrūq itelligit esse recognitū p rōnes p hac parte iductas. Si at diuerso ti. vel non constat de ti. possel sozis vel eius a quo fit recognitio tunc dicit Bal. altius indagandū cōsiderandū q quedā se habent vt pars in toto vt duo i decem. Et tunc dispositio totius icludit oēs suas partes. ut. ff. de pac. l. si vnus. §. si cum decē. et. C. de furtis. l. post decisionē. Quedā se habent si ut pars circa totū vt alluio circa fundū. et idem nisi sint agri limitati ut ff. de acqui. rerum domi. l. i agris saluo q de feudis dictū ē alibi. Quedā se habent vt continēs ad contentū. et tunc aut significatio continentis sumit ex cōtento. aut de per se primo casu cōtinet contentū noie cōtinentis. vnde ille qui pñficiū ciuitati itelligit ē pñfectus hostibz ciuitatis q significatio ciuitatis sumit ex ipsis ciuibz. scdo casu secus. vñ sub noie sacci non cōtinet farina que ē ibi nec eē. q sepa ta est significatio. ut. ff. de furtis. l. q saccum. quedā se habent vt cōnectens et cōnerum. Et si qdez cōnerum est mobile non continet nisi actus sit fauorabilis et res mobilis sit eni ppetuo. destinata vel nisi verbor significatio comprehendat ipsam rē mobile vel nisi reputet pars rei imobilis ut. ff. de pigno. l. debitor et. l. quēadmodū. C. d agri. et censi. li. r. porro imobile cōnerū semp continet ut. ff. de actio. emp. l. granaria quedā se hñt vt pncipale et accessorium. et tunc aut accedit de necessitate et continet ut. ff. locati. l. sed addes. §. si qñ mulierē. et tō si ex statuto vel consuetudine territorium ē assignatū vel deputatū castrō tunc q tale statutū vel cōsuetudo legē iponit que necessitatē inducit. q recognoscit castrū et territorium recognoscere vñ vt in autē. qui. mo. na. cffi. sui. §. siq. igitur et qlibet vt per Bar. i fi. C. d vē. re. ciuita. li. r. et in. l. lucius i fi. ad muni. et qd nō. i. l. anthiocestim. ff. d pñil. creditor. aut nō accedit de necessitate. sed ita de mū si exprimat. et tūc non cōtinetur nisi apponant aliqua vba q ampliant significatum ut. l. si qñ. C. de bo. vacā. li. r. et. ff. de vsufu. l. sed et si quid §. proprietatis et ibi no. Et ex predictis et bis que marie

no. Oldra. i. d. cōsi. dicit Bal. ferri ad qōnem vtrū in generali donatione alicuius castri vel loci quā fac princeps alicui meo iperū transferat. et post diuersas allegationes p et d determinat q sic. qz beneficiū pncipis d3 largissime interpretari ut. C. de pñ. agē. in rebus. l. hac saluberima li. rii. Itē qz merū et mittū iperūz vident adherere admini strationi quā quis rōne territorij h3 vt. C. vbi et apd quos i integ. resti. po. l. fi. C. de fundis limito. l. qcumq. li. r. i. vt pote ei adiacens siue coherēs ut. ff. d act. emp. l. creditor. §. vl. de leg. iij. l. pñijs. §. balneas et. §. qui domū et. §. si. et de fun. instru. l. seie. §. tiranne. et hoc ad similitudinē corū que debentur ad rem vel que debent rei que ipsaz rem cōmittat quōcumq alienet ut. ff. de serui. rusti. pñdio. l. via cōstitui. §. qcumq. et. ff. d vsucapi. l. si aliena. §. i. qz pnceps in cōcedendo castrū et territorium. vñ concedere quādam vni uersitatē pñdioz itra fines positoz ut. ff. de ver. sig. l. pupil lus. §. territorium cū at vniuersitas pcedit oia ē incorpalia veniunt ut. ff. de v. sign. l. pnceps. et tō dicit Inno. q villa vel castrū sunt quedā noia vniuersitatē quādam designātia q in se cōtinent iurisdictionē honorē et districtū et ius patro natus et de iure patro. c. et lris et ibi no. p cū vnde et i spe cie nō trāsmiffibilia cū ista vniuersitate transferunt ut. ff. de vben. emp. l. i modicis. et de acqui. rerū domi. l. quedā et extra de re iudi. c. cū Bertol. vltimo hoc pbet p. l. i. §. cū vrbez. ff. de offi. pñec. vr. et. l. iij. di. ego Lu. et. c. tibi dño lxxxvi. di. constantinus et q filij sunt legitimi. c. p venera bilē. Et i hac opi. fuit Host. in sūma de iure patro. §. qua liter transferat circa mediū et in sūma de offic. et pñ. iudi. del. §. q delegari circa fi. et in donatōe principis idē tenet Bal. in. l. si. in. ij. col. ff. d consti. pñ. qz beneficia principū sunt late interpretanda. d. l. si. c. cum dilecti d do. Bart. in. l. iij. in prin. ff. de v. sign. et in. l. i. in fi. ff. de iuris. om. iij. Pe. de ancha. in regula accessoriū in. lvi. co. et idē Bal. in. l. cū multa. C. de bonisq lib. et Oldra. in cōsi. cclij. qd incipit ad qōnem qua querit maxime qñ donat a principe ecclesie vt voluit Spe. et ibi Jo. an. in ad. i. ti. de iuris. om. iij. v. q at sunt meri iperij. mouent p. d. §. cum vrbe et per ter. in. d. c. ego Lu. et. c. tibi dño. l. iij. di. et. c. constantinus rvi. di. et fac qd voluit Bal. i. l. i. §. initio in. ii. co. fi. d off. pñec. vr. Tamen est aduertendū. qz si donatio sit ecclesie romane per principē de aliqua ciuitate. vel de regno intel ligit facta pleno iure nulla superioritate sibi reseruata. d. c. constantinus et. c. fundamenta de elec. li. vi. et est rō quia res de facili reuertit ad naturā suā. c. ab erordio. rrv. di. cū vulgaribus et p3 in donatōe constātini facta ecclesie ro mane et probat in cle. pastoralis de re iudi. si at fieret do natio p principē alteri ecclesie vel puiato de ciuitate vel regno tunc vñ princeps reseruare sibi superioritatē supre mā ita Ang. in. l. i. §. fi. ff. de offi. eius cui man. est iurisdic. et ita sentit Jo. an. in add. palle. in ti. de iurisdic. om. iudic. in add. magna. in fi. Sed punctus stat qd inferiore donā te castrū an vñ donare iurisdictionē Bar. et quod sic. in. l. inter eos. ff. de acquirē. rerū domi. et idē dicit Bal. in vē dente in. l. si plures in. ij. col. C. de cōdi. inserti. idē in pre scribente dixit Bar. in. l. fi in aliena. ff. de vsuca. Bal. in c. i. in prin. de contro. inue. si at p superiorē simpliciter cō mitteret alicui ciuitas vel castrū habens iurisdictionē itel ligitur sibi commissā iurisdicio i illa ciuitate vel castrō ita Bal. i. d. l. i. §. initio. et hoc fauore publico vt sic magistra tus in ciuitate vel castrō qui exerceat iurisdic. et ita Pau. de ca. i con. cxxij. incipit in rpi et. notandū ē qz hec iperialis cōcessio in. iij. co. p. d. §. cū vrbe. nec ob. qd no. Bar. in. l. i. C. d excusa. mane. lib. r. vbi voluit qz si cōmittit regi men alicui in aliqua terra non vñ cōcessum merū iperium in illa nisi qñ concedit puincia et speciale ē in vrbe roma. d. §. cū vrbe. quia respōdet q dictū Bart. pcedit de iure cōi h3 qd ciuitates et castra si hñt meo iperū vt no. Bar. in. l. i. de dā. infec. et. §. h3 interim i autē. de defenso. ciuita. Sed hodie cū ciuitates et castra multa habeat merū impe rium p se concessio regimine talis dignitatū ciuitatū et ca

strorum vñ cōcessum merū imperiū et iurisditio in eis .d. §. cum urbem et cū verbum iurisditio possit capi dupliciter. primo stricte tanquā species differēs a mero et mixto imperio. l. imperium. ff. de iuris. om. iu. scdo late vt cōprehendat merū et mixtū imperiū vt capit i rub. ff. de iuris. om. iu. cum in donatione principis dicitur fieri lata interpretatio. donata iurisditio per principem vñ donatū merū et mixtū imperium. Ita Bal. i. d. l. ff. de consti. princ. et faciūt q̄ prime dicitur et et quicunq; cōcedat plena iurisditio vel oimoda vel p similia verba vñ et cōcessum merū et mixtum imperiū. Ita Bal. l. l. ij. i pe. co. C. de peda. iudi. Lardi. i. cle. i. post gl. de foro. compe. fac qd vult Pe. de ancha. i. d. regula accessorium. l. v. col. p. c. ego Ludo. cum gl. lxxij. dis. p. l. si qñ C. de bonis vacan. li. r. **C**ldr. de laude qrit de alia qd ne cōsilio. cxxij. qd incipit factum tale dñs. S. pone illustrissimus dux nñ fac recognitionem ep̄o papensi per hec verba. recognosco tibi papien. ep̄o qd habeo i ciuitate papie vel alijs p me. et teneo p te. exceptis domibus que sunt i loco q vocat la citadella. nñ querit an per recognitiones hmoi censeat recognouisse se tenere i feudū a dño ep̄o iurisditioē quā hz in hoibus habitantibus i ciuitate papie. Ita q p hoc fuerit dicto ep̄o vel eius episcopo ius feudale in iurisditioē papie acq̄sitū. et vñ dicendum q sic qz qui oē dicit nihil excipit vnde cū verbū qd sit vniuersale vñ dicendū q nēdū alia que dicitur dñs. S. hz i ciuitate papie. sed et iurisditioē vñ tenere ab eo. Sed in triū vñ dicendū vñ q per hmoi recognitionē nō censeatur dicitur dñs. S. a p̄cedō papie. ep̄o tenere in feudū iurisditioē quā hz in hoibus in ciuitate papie. et hoc rōnibus in frascriptis. **P**rimum qz put. iure cauei euz qz habens penū i pluribus locis legat penū indefinite seu generaliter. et excipit vñ qd rōne hz p exceptionē hmoi restringitur generalitas vt censeat legasse tm̄ penū qd hz i ciuitate romana vt. ff. de penū. lega. l. nā qd i fi. et sic p̄cedentia p subsequētia restringunt vt ibi no. sic ergo est dicendū i qdē p̄dicta. nā hz dñs dux generaliter recognouerit qd hz i ciuitate papie. excipiendo domos que sunt in loco vocato la citadella censeat generalitas restricta ad res corporales cū domus sint res corporales. vnde cū iurisditio sit res in corporalis qz tangi nō pōt vt insti. de rebus corpora. et in corpora. §. incorporeales dici nō pōt iurisditioē quā dñs. S. hz in hoibus dicte ciuitatis in dicta recognitionē venisse. seu p̄bentiaz fuisse. **H**ec rō non vñ multū cōcludere qz nō est de natura exceptionis artare generalitatē p̄cedentē nisi in exceptuatis imo in alijs cōfirmat. vt. ff. d fundō instruc. et instru. lega. l. q̄sitū. §. idē rñdit domo instructa. in autē. de nō alienā. vel pmutā. rebus eccle. §. vt aut lcr. et no. ff. de reg. iur. l. i. in fi. gl. **N**ō obstat. l. nam quod §. vlt. qz illud nō ita ibi disponit ex virtute exceptionis artantis sed p̄ obscuritatē locutiois in quo casu debet semp qd est minimū vt. ff. de leg. i. l. apud Julianū. §. scio. et de lega. l. minimis. et no. i. d. §. iij. nā qd. **S**i. n. illud esset ex virtute exceptionis artatis artatū fuisset legatū penozis p̄cedentis. qd sui natura cōprehēdit que sunt in esu et potu vt in eo. ti. l. iij. in prin. sed solū ad ea q̄ in potu cōsistunt quia solū vinū excipit sicut fit alibi. ff. de vino triti. et oleo lega. l. vl. qd tm̄ ibi non dicit sed solū de artatione loci dicit. qz circa illud tm̄ locutionis obscuritas vertebat. **I**te alia rōne qz dicta recognitio fuit generalis et generalitas parit obscuritatē vt. ff. d inf. fil. l. ita fidei. et ff. cōia p̄dio. l. i tractādus euz si. constat at de iure qz in obscuris seu in ambigujs qd minus est censeat legatū seu recognitū vt. ff. de reg. iur. l. i obscuris. cū igitur iurisditio marime illa q̄ hz merum imperiū sit plusq; sint p̄dia urbana et rustica. n̄ censeat p dicta verba generalia dicitur. S. dux iurisditioē suā quam hz in hoibus habitantibus papie recognouisse. Sed rōnem istā multū impugnat. qz obscuritas a recognoscente p̄cesit et iō d̄ cū interpretationē recipit vt. ff. de p̄ben. emp. l. si in emptione in prin. et no. ff. de pactis. l. veteribus et c̄p̄sse colligit p gl. i p̄allegata. l. in tradentis. C. cōia p̄dio. **I**te

alia rōne qz dñs ep̄s faciendo recognitionē p̄dictā recognouit qz habebat iurisditioē i ciuitate cōstat aut qz iurisditio exerceat in hoibus ipsius ciuitatis nō aut in ipsa ciuitate sicut sunt hoies in ipsa ciuitate hz exerceat in hijs que sunt intra ciuitatē ipsam sicut sunt hoies in ipsa ciuitate habitantes et p̄ria recognoscendo qd hz in ciuitate p̄dicā nō censeat recognouisse iurisditioē que in ipsis hoibus exerceat ar. ff. de leg. iij. l. civilibus hec rō vñ tolli p. l. iij. ff. de off. p̄sid. et clarus dicit in superioribus. **I**te alia rōne qz recognitionē talē faciēdo p quā recognitionē recognouit ab ep̄o qd hz in ciuitate papie. nō adiciendo cām in ipsa recognitione cōstat de iure recognitionē p̄dictā nō valere. dictum qz. S. talē recognitionē faciēdo nihil egisse. et eundē ep̄m p dictā recognitionē nihil acq̄suisse cū talis recognitio seu cōfessio fuerit idiscreta p quā dñtū seu ius acq̄ri n̄ potuit ep̄o memorato. vt. C. de iuris et fac. igno. l. c̄z falsa. et ff. d p̄ba. l. cū de indebito. §. si. cū si. hec vñ mihi fortis rō. et addo qz an ista recognitio inducāt ad feudū p eaz tūc inducendū siue cōstituendū aut p̄bandū dudū constitutū. primo casu nihil valet. certus ē modus constituendū feudū. puta p inuestiturā vt. §. q̄liter seu. cōstitui pōt nō at hoc fit p simplicē recognitionē. vt. C. de lib. cā. l. liberos et l. p̄ntes et l. interrogata et hec fuit opt. **D**of. in lec. C. de pac. l. traditōib. scdo casu similiter nihil valet. qz fuit totaliter incerta re et genere. et sic nō affert p̄iudiciū aliqd vt. ff. d cōf. l. certū in p̄n. p̄terea nō habuit cām qz ē necesse vt aliqd roboris habeat vt p̄batū ē p. ll. allegatas i rōe et est casus. C. d appo. pub. lib. r. **Q**uibus rōnibus p̄t dici recognitionē p̄dictā nō tribuere ius dco ep̄o in iurisditioē quā hz dicitur dñs dux in hominib. ciuitatis hui. papie. nō ob. qz facta fuit generaliter et qz oē dicit nihil excipit vel excludit. qz illud hz veritatē cū post p̄ba generalia nihil subseq̄t qd p̄cedētia restringat sic fuit i recognitionē p̄dicā vt superi. ē p̄batū. et cū generalis obligatio ex cā sufficēti ad obligādū p̄cedit et cā sufficēti ad obligādū seu ius i re p̄stitū p̄cedit et ex p̄mit qz tm̄ i recognitionē sc̄m n̄ fuit et p̄terea ē inualida. **Q**uare ex ea si fuit dco ep̄o vel ei. episcopo ius aliquod acq̄sitū huc accedat. qz solo p̄bo vel animi d̄stinatione res dco nō dedicat vt. C. de furtis. l. si nondū et ff. d pollicita. l. ij. §. voto. et si dicat qz hic non requit traditio qz saltē iure donationis d̄z valere cū p̄sumat scā ex certa scia ar. ff. de operis liber. l. cāpanus et ff. sigs cautioni. l. §. et sigs. §. si. **N**ā hoc cōcesso tū qz ista esset donatio scā ex ea nō transferet dñum sine traditioē vt no. **B**art. ff. de acq. pos. l. si rē aliquā. nec ob. qd retentio vsufructus habet p traditioē. vt. C. de donat. l. q̄sqs. nam ibi constabat de vera exp̄essa dōatione h̄ nō. **S**ed contra hoc fac nam ad qd fieret renouatōes et recognitōes. si nihil operarent. vt no. C. de sacrosan. ec. autē. sigs ruinas. qz actus dñt fieri sic vt de iure valeant. vt no. in. l. hmoi in p̄n. ff. de leg. i. itē scitis est cā ipsum dñum. qz recognoscit eū dñum vt no. ff. de iterro. act. l. i. itē recognoscit possessionē. ergo nō pōt referre dñij qōnem vt. C. de agri. et cens. l. si coloni. et l. litibus li. xi. et §. de consue. rec. fe. in p̄n. **N**on est vñ qz ista p̄ba vñ sint ita incerta qz debeant viciare vt. d. l. nā qz ligde. §. si. de pui. lega. ad hoc. ff. de ver. sig. l. rei appellatōe et qz no. C. de pac. l. si. et ff. mā. l. si tibi māduero. §. is cuius bona. vt. C. de sacrosan. ec. l. p̄nilegia. **Q**uare sic distinguo. aut dicit recognosco qd possideo. et tūc n̄ includitur iurisditio. qz esset trahere p̄ba ad p̄riū significatū vt. ff. de acq. rerum do. l. seruus. §. incorporeales. aut dicit qd habeo. et tūc includit iurisditio de significato verborum. **S**ed restat dubiū. an transeat in feudū cū nulla interueniat inuestitura vera vel interpretatina. qz cū ep̄s possessiones nō habeat non potest eam tradere vel quasi. tm̄ bene concedere. qz si constaret de iure episcopatus qz intelligeret cū interpretatina traditio interuenisse vt. ff. d rei ven. l. quedā mulier et no. C. de fur. l. si seruum. **S**up hoc dicendum vñ qd si ep̄s habeat pares et recognitio fuit scā coram paribus vel p breue testatū a paribus cōfirmatū

q̄ dicta recognitio valeret tanquā solennis. Item si non habeat pares vel si in recognitioe fiat mentio de alijs veteribus iuestituris vt in. c. i. s. de p̄sue. rec. feu. S3 certe i iuestitura prelatoy nō requirunt pares. vt. s. de inue. inter do. 7. vallis oria. c. in clericoy. vnde sufficit scriptura corroborata a testibus bone opiniōis. sine scriptura aut i preiudicium ecclesie nō valeret vt. C. de sa. san. ec. l. iube- mus nulli. s. sane ois in fi. sed bñ valeret in preiudicium re- cognoscētis ar. C. de fide instr. l. plures apocis. **Forma** et alia q̄ a dño Aldra. in cōsilio. c̄l viij. incipit sem tale quidā comes vbi querit. pone comes cōcessit militi in feudū castellanā cū quarta oium obuentionū. querit euz quidā debeāt amittere bona qui offenderūt comitē an ca- stellanus de illis bonis debeat h̄re quartā 7 v̄ q̄ sic. naz socius socio cōicat ea que ob delictū cōsequit. ff. p socio. l. si quis societate. sed isti sūt socij ergo 7c. itē verba genera lia hoc suadēt. qz nomē obuentionū ē nomē generalissimū vt nō. ff. de p̄di. inde. l. si vrbana. In dñū v̄ 7 7c. et Bal. qz illud q̄ alicui i vindictā p̄rie iniurie debet alteri nō cō ferri. vt. ff. de colla. bonoy. l. ij. s. emācipatis ad hoc. ff. de peti. here. l. ac vbi. 7. ff. de edi. edic. l. bouez. s. sigs seruo. Secūdo arguo. ff. de liti. l. fi. 7 d iure patro. l. diuus vespas ianus. ff. d iniurijs. l. si vnus 7. s. que fuit pri. cā bñ. amit. s. pe. nō obstat. d. l. societate p socio. qz spāle est hoc in so cietate oium bonoy qd oia veniant cōicanda s̄m Aldra. h3. n. societas vniversalis quasdā p̄rogatiuas v3 q̄ dñuz trāscat sine traditioe. vt nō. in. l. i. s. i. ff. de vsucapio. p do te s3 si pene descenderēt ex delictis nō in ipm cōitē cōfessis s3 inter alios tales pene venirēt cōicande iuxta portiones assignatas. vt. ff. de acti. empt. l. creditor in pri. 7 nō. ff. de iurisd. om. in. l. e7 territorij p p̄de. 7 Ly. 7 facit. ff. d mi noribus. l. iij. s. si qd filio. 7. ff. solu. ma. l. si vero. s. itez qd quid. 7. ff. ad trebel. l. debitor. s. fi. 7. ff. de dote prelega. l. cū quis ver. nā si quis cū si. Nō obstat ar. de verbis gene- ralibus. qz verba generalia civiliter sunt intelligēda 7 p- ut rō dicit 7 nō abusive. vt. ff. de hui. l. si cui 7. ff. d pigno. l. obligatione generali. 7. ff. mandati. l. creditor. s. lucius. **Alia** q̄ format a dño Dy. si v̄do oēs possessiones q̄s habeo i castro an videor v̄dere iurisdictionē. 7 dic q̄ non si habeo iurisdictionē rōne p̄sone. s3 si rōne possessionū tūc in tali venditioe venit 7 allegat istud. c. vt ipse nō. ff. d ac- qui. rex do. l. ergo. 7 sic si h3 iurisdictionē i territorio v̄di- to territorio venit iurisditio s̄m est 7 v̄z dicit s̄m Bal. 7 hoc si p noia vniversalia. i. sub noie territorij. secus si non p nomē vniversalē. sed simplr dicit fūdōs vel p̄dia. qz tūc non claudit iurisditio qz significatio verboy nō sumit ex iure s3 ex simplici rex corpore. vt. s. de cōtro. inue. s. vlt. 7 ff. de vsufruc. lega. l. interest. dixit tñ Bal. de cōtro. inest. in pri. q̄ si de intēione datoris cōstat illud d3 obseruari p nō. p Inno. e7 de appella. c. dilectus. s3 in dubio p Bal. in. l. si qñ. C. de bonis vacā. li. r. 7 qd nō. Inno. in. c. ppo- suit e7 de cōces. preben. de iure iu. c. debitor p Joā. an. in. c. ad qōnes de rex pmutatōe. Et circa p̄dictas qōnes vide Bal. in. l. i. ff. de rex diu. in. r. l. iij. qōne 7 qd dicit. s. d cōsue. rec. feu. in pri. **Quero** qdā baro v̄didit quedaz p̄dia in qbus consuevit h̄re domos ad colligēdū passagiū 7 in v̄ditione dixit qd sic v̄debat dicta p̄dia 7 oia iura q̄ ibi habebat vtrū videat mibi v̄didisse iura colligēdi pas- sagiū 7 Bal. qui hāc qōnem format in. l. a pcuratore. C. mādati. 7 q̄ nō. qz h3 sit trāslata p̄prietas feudoy nō intel ligat trāslata iurisditio passagij per Inno. in. c. cū ad sedē de resti. spo. Secus si v̄dita ēt esset iurisditio vel cōcessa l. i. s. cū vrbē ibi Bar. 7 in. s. initio ibi Bal. ff. de offi. p- fec. vrbis. Bart. in. d. l. si qñ in. l. i. in fi. ff. de iurisd. om. in. l. i. s. dānis. ff. de suspec. tuto. fa. q̄ dicit et mēte Bal. 7 qd nō. idē Bal. in. c. i. de cōtro. inest. in. c. i. s. itez si q̄s. quib. mo. feu. amit. in. c. i. s. quid sit inuesti. in. l. si plures. C. de cōdi. inser. in. v. col. **P̄dan.** de cast. cōsilio. cxxiij. in- cipit in r̄pi 7c. notādus est in. ii. col. dicit. n. Bal. in. d. l. si plures l. v. col. q̄ colligere pedagiū ē potius iurisditio q̄

seruitus si tñ dñs vellet vti illis donibus pro colligendo dcm passagiū 7 q̄ d3 soluere p̄sone. cū p̄prietas sit i ali- um trāslata. facit qd nō. idē Inno. i. d. c. ex lris idē s̄tr di- cit q̄ si ibidē fuissent furcbe ad suspēdendū 7 me7 iperius nō v̄ trāstulisse per p̄dicta. facit. l. si stipulatus de vsuris.

Delictum. Si filius vasalli dñm offende- rit et cā pp quā feudū dberet amittere p̄re mortuo postea feudū amittit nec succedit in eo. b. d. 7 hoc itellige si dño nō satis fecerit 7 nō. i. c. i. s. insup. 7. s. se. j. d pbi. feu. alie. p. Fed.

Inoluerit. Si vasallus solū cogitauit offendere dñm non ex hoc amittit feudū. idē si laborauit i offendendo sed ipm penituit. secus si insidias posuerit vt offēde- ret. qz tūc amittit feudū si de talibus insidijs p̄batū fuerit p qnq̄ testes. b. d. **Nō.** q̄ ex sola cogitatioe deliquēdi q̄s nō meret penā vt hic in pn. 7 in. l. cogitatiois. ff. d penis 7 est rō qz isti p̄mi motus nō sūt in ptate n̄ra. vtrū aut d iu- re poli s̄nt puniēdi vide p doc. in. l. q̄ ea mēte. ff. de penis 7 i. l. fugitiuus. ff. de ver. sig. **Nō.** q̄ affectus delinquē- di nō est punibilis nisi deducat ad effectū vt hic i fo dco. 7 i. l. i. s. fi. ff. qd quisq̄ iuris. quod itellige nisi pp enormi- tatez criminis aliud reperiat de iure cautū vt ex solo affe- ctu deducto ad aliquē actū h3 nō consumatū q̄s puniē pro- ut videmus qñ aliquis solū sollicitat moniales ēt i cā m̄fi monij vt. l. si quis non dicā rapere. C. de epi. 7 cle. Si of- ficialis sollicitauit suam subditā in vrozē vt. l. i. C. si qua predic. potesta. Si aliq̄s sollicitauerit crimē lese maicsta- tis. l. quisquis. C. ad. l. iul. maies. Si aliquis sollicitauit ha- bere rem cū vrozē alterius. l. i. ff. de erordi. crimi. 7 h3 vo- luit glo. j. hic posita vsq̄ ad ver. nisi aliud. d qua materia dic vt plene p. Ly. 7 doc. in. d. l. si q̄s non dicam rapere. **Nō.** s̄m Bal. ex tertio dicto huius. c. q̄ insidie d dñz parate p vasallū h̄ir p delicto p̄sumato. nā isto casu inspi- cit̄ propositū cum initio facti 7 non requirit̄ delictū p̄su- matū sicut d̄f in ceteris delictis atrocioribus de qbus. s. pr. dictū ē. 7 facit. l. qd si fugitiuus. s. idē cellus. ff. d edil. edic. 7 qd insidie hoc operent̄ v̄ esse de mēte Jac. ar dis. 7 iō dixit And de iser. q̄ si vasallus puenit cum pluribus socijs de occidēdo dñm qd q̄q̄ ad nihil aliud sit puentū tñ ex tali p̄sensu adhibito i p̄uentōe puniret 7 allegat. l. p- senti in pri. C. de his q̄ ad eccle. cōfug. facit. j. ti. ij. s. quē- ticulas. nā deduxit rem ad aliquē actū facti. vt. s. dictū ē. **Oppo.** cuz glo. i. i ver. nō obstat d̄ istū ter. 7 ea que dca sunt. s. i. ij. notabili v3 q̄ imo voluntas sola 7 affectus de- liquēdi h3 pducere penā 7 p̄nitionē ex delicto cū volun- tas 7 p̄positū sint illa q̄ habēt distinguere malicia: vt. l. diuus. ff. ad. l. cor. de sicca. So. h loquit̄ i delicto p̄petran- do quo casu nō puniē voluntas sola vt. s. dictū ē. Sed dñū loquit̄ i delicto iaz p̄petrato 7 p̄sumato quo casu fuit neces- saria voluntas 7 p̄positū delinquēdi ad h̄ vt delictū sit pu- nibile. Secus at si non fuit p̄positum. vt qz fuit casu ipro- uiso. qz tūc non cēt punibile. vt. l. i. C. d sicca. 7 h3 voluit to- ta ista glo. vsq̄ ad fi. hodie. d p̄suetudie non puniē affect⁹ nisi sequat̄ effectus ēt i atrocioribus Spe. iti. de accusato- re. s. i. versi. qd si primo in fi. nisi i crimine lese maicstatis Ange. in. l. i. s. hec verba. ff. quod quisq̄ iuris.

Similiter. 73 feudū et forma inuestiture d3 transire ad masculos 7 fe- minas tñ femina non admittit̄ extante masculo b. d. **Nō.** q̄ ex natura cōsuetudinis feudoy fit interpretatio inuestituray. q̄ quantūcūq̄ capiat masculos 7 feminas. tñ est intelligēdū vt femie nunq̄ admittant̄ do- nec masculus supest vt. s. ep̄m v̄ abbatē. s. quin ēt. s. c. i. de eo q̄ sibi 7 here. 7 i glo. i. hic posita. 7 hoc casu qñ muli- er ex pacto vel consuetudie succedit i feudo mulier seruiet p substitutū. h3 per se debeat iurare. Spe. de feudis. s. qm̄ ver. 7 primo querit̄. **Nō.** s̄m hanc lecturā glo. qd quā- quā Obertus de orto fuit scriptor huius opis vt dicit. s. d seu. cogni. in pri. Tñ interdū ponit opinionēz suā ad hoc

ut immediate reproberetur, put dicitur in simili. s. an mutus vel aliter ipfec. c. i. post pñ. iō. Ja. de bel. volēs saluare Ober tū et ipm cōcordare cū opi. Girar. incipiebat scdām ptem huius. c. in p. Obertus. s. et c. et. et exponit p idēz ecōuerso. hoc ē idēz dō esse s in casu ecōtra et ecōtrario. s. pr. hic q si decesserit vasal. supstitibus duobus filiis masculis quoruz vnus mortuus ē relicto masculo alter relicta femina q masculus pferat in succedēdo sicut. s. dictū ē in alio cān. S; imo fortificando opi. Girardi adducendo istuz scdm casū in fili. S; qz iste intellectus. Ja. de bel. l. 3 i se sit bonus tñ violat aliquatē lram. iō ego cōsiderabā q opi. Oberti possēt saluari et alia Girardi tanqz dōria dānari intelligēdo istū ter. de feudo pditionato. d quo loquit et. c. fi. j. eo. in quo feudo cū possit seruiciū pstrari p feminā sicut p masculū quo casu piter dō succedere femina cū masculo qñ i uestitura ita disponit put erat i pposito. et hanc opi. tenent Ja. de bel. et Bal. s. in. d. ti. epm vel abbatē. i. s. qñ et. l. 3 nō fundet eā p istud. c. et dicit q ita obtentū fuit de facto in ardua qōne in regno Sicilie. et hoc mō saluabit ista dī spositio inuestiture q pariter eos vocabat de quo in. d. s. qñ et et i. c. i. s. hoc aut notandū. s. qui feu. da. pos.

¶ Filius. Istud. c. ponit duas regulas quas satis explicauit. s. an agnatus vel filius et. p. p. r. a regula ē q filius nō pōt repudiare hereditatē p. r. i. s. et retinere feudū quinimo ē necesse q aut vtrūqz retineat aut vtrūqz repudiet. Scda regula q hic tāgī est ista q agnatus pōt repudiare hereditatē sui agnati ad quā vocabat et retinere feudū suū. et que fuerit rō decidēdi huius regule ibi dicit i p. r. i. o. notabili. et h; locū ista regula solū in feudo p. r. i. o. qñ in nouo non succedit agnatus nec cum hereditate nec sine hereditate ut ibi no. in p. r. i. a. glo. et ibi dicit super ter.

¶ Contentio. Quā p. r. i. e. t. i. o. est iter filiā d. functi asserentē bona q possidebat defunctus p. r. i. a. et agnatos ipsi de functi asserentes dicta bōa ēē feudalia nec filia aliter p. b. e. t. d. s. cā p. d. i. c. t. a. d. i. s. s. i. m. i. r. i. p. i. u. r. a. m. ē. t. u. agnati cum. r. i. j. sacralibus. b. d. cū glo. C. No. q inopia p. b. a. t. i. o. n. i. e. m. e. m. e. r. g. e. t. e. i. c. a. q. vertit iter filiā et agnatos an res sit feudalis recurrat ad sacm agnator. qd intellige semp fm formā. s. sacm. s. de cōsue. rec. feu. et qd ibi dicit in. ii. nobili. nā hic filia nihil p. b. a. t. et erat p. s. u. p. t. i. o. s. c. a. i. o. d. e. f. e. r. e. t. agnatis hūti bus p se aliquā p. s. u. p. t. i. o. n. e. q. m. o. u. e. a. t. i. n. d. i. c. e. ad deferēdū. vel si p. s. u. p. t. i. o. q. m. o. u. e. a. t. i. n. d. i. c. e. ē. t. p. f. i. l. i. a. d. e. f. e. r. e. t. filie. ut. s. dicit. Quinimo actore nihil p. b. a. n. t. e. r. e. u. s. a. b. s. o. l. u. i. t. put tradit in. d. s. sacm. Sed aduerte. qz ista filia dō stare interi in possessiōe tanqz heres donec predicta oia discentiant ut est casus in. d. c. i. j. s. si de feudo fuerit controuersia.

¶ Similiter. Quidā non habent istud. c. ut ait Nico. et ista glo. non v. ha buisse iō ipm declarabo et in sūma hoc intēdit. Si p. r. i. e. t. i. o. ē. i. n. t. e. r. e. m. p. t. o. r. e. a. s. s. e. r. e. n. t. e. r. e. e. m. p. t. a. ē. e. l. i. b. e. r. a. et vasallū asserentē illā ēē feudale vasallo deficiēte in p. b. a. t. i. o. n. e. d. i. s. s. i. m. i. r. i. c. a. p. sacm emptoris et p. s. u. p. t. i. o. n. e. q. u. a. m. h; emptor p se. Si No p. s. u. p. t. i. o. ē. t. p. v. a. s. e. t. q. u. o. p. o. t. m. o. u. e. r. e. a. i. u. m. i. n. d. i. c. i. s. i. n. c. i. f. a. n. o. r. e. z. t. u. c. s. i. l. i. r. p. o. s. s. e. t. d. e. f. e. r. r. i. s. a. c. m. v. a. s. a. l. l. o. u. t. d. i. c. i. i. n. c. i. s. d. e. c. o. t. r. o. i. n. t. e. r. m. a. s. c. u. et femi.

¶ Similiter. Feudū nō pōt p. s. t. i. t. u. i. sub p. c. o. legis cōmissorie h; opi. Girardi l. 3 Ober. teneat d. r. i. u. b. d. fm glo. q sequitur opi. Girardi. C. No. q in feudis reprobātū est pactū legis cōmissorie sicut i pignoribus et. p. l. i. c. a. Si pignozant tibi feudū p centū euz pacto q si dicta centū non solueris vsqz ad certū tps q dicit fundus sit tuus. vñ non obstatē p. c. o. possis qñcūqz soluēdo pecuniā renocare fundū ut hic et in. c. i. s. de feu. dato in vicē legis cōmissio. et est rō fm glo. hic positā qz feuda nō dñt acquiri p. t. e. r. t. u. p. e. c. u. n. i. e. s; et liberalitate et amore dñi et p honozē ipsius et h; volunt ista glo. q p hoc ē expedita vsqz ad fi. Sed aduerte ne err. s qz ista glo. vñ innere q feuda p pecuniā nō acquirū

tur. s; hoc nō ē v. r. qz feuda possunt p pecuniā emi. ut. s. de bene. femi. c. i. et. s. quē admo. feu. ad filiā p. r. i. c. i. vnde intelligat istā glo. solū i casu in quo loquit v; qñ p. r. i. e. t. i. o. et p. a. c. t. u. r. e. p. r. o. b. a. t. m. e. d. i. a. t. e. p. e. c. u. n. i. a. et pignozē qñ sicut. d. l. e. x. cō. m. i. s. s. o. r. i. a. r. e. p. r. o. b. a. t. a. ē. i. n. p. i. g. n. o. r. e. i. t. a. r. e. p. r. o. b. a. t. a. ē. i. n. f. e. u. v. t. i. b. i. et. l. f. i. C. de pac. pigno. cū ibi nō. Et iō potes assignare meliorē rōnēz quam supradictā ut dicit i. c. i. in p. m. o. n. o. b. i. Et p. d. i. c. t. a. o. i. a. p. r. e. c. e. d. u. n. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. o. i. s. t. u. d. c. qñ res p. m. o. f. u. i. t. d. a. t. a. l. o. c. o. p. i. g. n. o. r. i. s. et sup hoc adiectū fuit dictū pactum legis cōmissorie quo casu bñ reprobāt ut. s. v. r. i. et p. c. e. d. e. t. o. p. i. Girar. hic positā quā sequit glo. S; pone qz a p. r. i. n. c. i. p. i. o. v. e. d. o. t. i. b. i. f. e. u. d. u. p. c. e. n. t. u. et i. n. c. o. n. t. i. n. e. n. t. i. t. r. a. s. s. e. r. o. i. t. e. d. n. i. u. z. s. e. d. t. u. e. r. d. i. c. t. o. p. r. e. c. i. o. n. o. s. o. l. u. i. s. t. i. m. i. b. i. n. i. s. i. q. n. u. a. g. i. i. t. a. q. d. r. e. m. a. n. c. o. c. r. e. d. i. t. o. r. t. u. u. s. i. n. r. e. s. i. d. u. o. et appono pactū i. n. c. o. n. t. i. n. e. n. t. i. q. z. c. a. s. u. q. u. o. n. o. s. o. l. u. a. s. m. i. b. i. d. i. c. t. u. p. r. e. c. i. u. q. t. u. c. d. o. b. e. a. s. h. f. e. et tenere ac recognoscere a me feudū loco feudi. nam tūc istud tale pactū nō est reprobātū imo est validū et seruandū. cū sit appositū in translatiōe dñi. i. n. t. r. a. d. i. t. i. o. n. i. b. u. s. ff. de pactis. l. legē. C. de pactis. et ita tenuit glo. fm doc. i. d. c. i. et nō. et glo. sup rubrica de lege cōmissio. h; idēz t; Jac. ardi. imo dicit ipse plus q id qd dicit est de pte p. r. i. e. t. i. o. p. o. t. e. a. d. i. c. i. d. e. t. o. t. o. p. r. e. c. i. o. a. r. ff. d. p. b. e. n. e. m. p. l. c. e. l. s. i. u. s. s. j. et hoc mō intelligēdo saluabimus opi. Oberti hic positā quē absqz dubio puto habuisse istam p. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m. et p hunc modū intellexisse decisionē istam. qd p; qz nulla sit mentio de pignozē sicut fit in. d. c. i. s. de feu. da. in vicē legis cōmissio. tenenda est itaqz opi. Girardi et glo. hic positā qñ dictuz pactū est appositum sup pignozē ut nisi restituat pecunia teneat res loco feudi quo casu bene reprobāt sed qñ a p. r. i. c. i. p. i. o. p. r. v. e. n. d. i. t. i. o. n. e. m. t. r. a. n. s. f. e. r. e. t. d. n. i. u. m. t. u. c. i. i. s. t. o. d. e. t. u. a. p. p. o. n. a. t. i. s. t. u. d. p. a. c. t. u. m. t. u. n. c. v. a. l. e. t. et procedit opi. Oberti.

¶ Similiter. Feudū pōt dari ad certū et d. t. e. r. m. i. n. a. t. u. s. f. u. i. t. i. u. m. et tē ad aliū fuitiuz nō tenet ut glo. hic i p. n. b. d. C. Quero cū glo. sed nunqz et. an vas. possit refutare feu dū sibi datū in fuitiū inuito dño et hec glo. nō. arguit ad p. t. e. s. et p. r. i. o. qz possit v. r. casus in. c. i. s. de vas. q; p. r. i. s. t. i. L. o. t. h. feu. alie. vbi i. n. d. i. s. t. i. n. c. t. e. a. d. m. i. t. t. i. t. r. e. f. u. t. a. i. s. d. r. i. u. a. r. g. u. i. t. qz nō possit postqz a p. n. se obligauit ad certū fuitiū p. l. sicut. C. de actio. et obli. et hanc p. t. e. m. s. e. q. u. r. g. l. r. i. d. e. n. d. o. a. d. d. i. c. t. u. m. c. i. v. z. qz qz loquat i. n. d. i. s. t. i. c. t. e. t. u. p. o. t. d. i. s. t. i. n. g. u. i. p. e. r. i. u. d. i. c. e. m. v. b. i. e. s. t. d. i. u. e. r. s. a. r. o. l. q. u. e. s. t. i. t. u. m. ff. de testi. vnde qz p. l. u. d. i. t. f. m. g. l. o. q. u. a. t. z. I. m. o. i. n. c. a. d. a. u. d. i. e. n. t. i. a. d. e. r. e. b. u. s. e. c. c. l. e. n. o. a. l. i. e. i. n. c. i. d. e. f. e. u. d. i. s. i. e. p. o. t. u. i. t. i. n. t. l. i. i. j. c. o. l. d. l. o. c. a. t. o. et p. c. o. r. d. a. n. t. e. s. a. u. t. i. t. a. t. e. s. j. a. l. l. e. g. a. b. o. qz qñ feudū est cō. d. i. t. i. o. n. a. t. u. m. h. o. c. e. s. t. d. a. t. u. m. a. d. c. e. r. t. u. m. f. u. i. t. i. u. m. n. o. n. p. o. t. r. e. p. u. d. i. a. r. i. i. n. u. i. t. o. d. n. o. et ē rō qz ipse vas. i. a. z. ē. o. b. l. i. g. a. t. u. s. c. i. u. i. l. i. t. d. n. o. a. d. i. l. l. u. d. f. u. i. t. i. u. m. p. e. r. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. a. u. t. p. e. r. p. a. c. t. u. m. v. e. s. t. i. t. u. m. a. p. p. o. s. i. t. u. m. i. n. c. o. n. t. i. n. e. n. t. i. i. u. r. t. a. d. e. t. u. m. e. t. q. u. o. p. a. r. a. t. a. et a. c. q. u. i. s. i. t. a. ē. a. c. t. i. o. i. p. s. i. d. n. o. l. i. u. r. i. s. g. e. n. t. i. u. m. s. q. n. i. m. o. ff. de pac. et l. l. e. g. e. m. C. de pactis. et sic dñs p. a. c. t. i. o. n. e. s. i. b. i. c. o. p. e. t. e. n. t. e. p. o. s. s. e. t. p. e. l. l. e. r. e. i. p. m. v. a. s. a. l. l. u. m. a. d. f. u. i. t. i. u. m. p. r. e. s. t. a. n. d. u. m. v. n. d. e. qz ipse vasal. l. u. s. n. o. n. p. o. t. r. e. p. u. d. i. a. d. o. i. l. l. u. d. i. n. s. t. o. l. l. e. r. e. d. n. o. i. n. u. i. t. o. d. l. f. i. c. u. t. s. e. d. qñ feudū i. n. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. e. d. a. t. n. o. n. e. t. p. s. s. o. s. e. r. u. i. t. i. o. l. i. b. e. r. e. d. a. t. n. e. c. e. s. t. a. l. i. q. o. b. l. i. g. a. t. i. o. a. d. a. l. i. q. u. d. c. e. r. t. u. m. s. e. d. ē. s. o. l. u. i. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. a. t. u. r. a. l. i. s. f. m. n. a. t. u. r. a. f. e. u. d. i. q. e. s. t. v. t. s. i. d. n. o. n. o. n. f. a. c. i. a. t. e. a. a. d. q. n. a. t. u. r. a. l. i. t. e. t. e. n. e. t. f. m. n. a. t. u. r. a. z. f. e. u. d. i. qz a. m. i. t. t. i. t. f. e. u. d. u. m. n. a. t. u. r. a. l. i. t. e. n. e. s. t. o. b. l. i. g. a. t. u. s. b. n. f. a. c. e. r. e. p. o. s. t. qz a. b. e. o. b. n. f. i. c. i. u. m. r. e. c. e. p. a. t. l. s. e. d. s. i. l. e. g. e. s. p. s. u. l. u. i. t. ff. de p. e. t. h. e. r. e. et iō pōt vas. refutare sic sibi placet postqz non est obligat. ad aliqd fuitiū dño spālē. Ita imo. in. c. i. i. n. f. i. d. e. f. e. u. v. e. l. ē. t. s. i. e. s. t. c. i. u. i. l. i. s. p. u. t. a. p. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. n. o. d. u. m. e. s. t. p. u. r. i. f. i. c. a. t. a. o. b. l. i. g. a. t. i. o. qz a. d. i. n. c. e. r. t. u. m. f. u. i. t. i. u. m. et iō intelligit fm purā feudi naturā Bal. in pludis huius opis et in. c. i. s. de vas. qui s; p. r. i. s. t. i. L. o. t. h. feu. alie. et Imo. in. c. q. i. n. e. c. c. l. e. s. t. a. z. d. e. c. o. n. s. t. i. N. e. c. o. b. qz ex iuramento fidelitatis sit obligatus ad ser. q. e. x. p. r. i. m. u. n. t. i. n. c. i. d. e. f. o. r. m. a. f. i. d. e. qz s. i. n. o. f. u. a. t. s. u. f. f. i. c. i. t. qz h. a. b. e. a. t. d. e. u. m. v. i. t. o. r. e. m. l. i. j. C. de iur. i. u. r. p. r. e. t. e. r. e. a. i. l. l. u. d. i. u. r. a. m. e. n. t. u. m. a. s. t. r. i. n. g. i. t. i. p. m. d. o. n. e. c. t. z. f. e. u. d. u. m. s. e. d. p. o. s. t. qz pōt illd refutare et p. e. r. m. i. s. s. i. o. n. e. i. u. r. i. s. v. t. d. c. i. d. e. v. a. s. q. u. i. s. c. o. n. s. t. i. t. u. t.

lothar. libera a dicto sacro ar. l. si. ff. qui satis. cogā. 2 a di-
cta obligatiōe naturali qua tenebat fuisse ipi dno vt pbat
in. d. c. i. in fi. Nā inramētū intelligit h3 subiectā materiā
in q̄ interponit. Inno. i. c. p. tuas de arbitris. l. si stipulat?
ff. de vsuris. in fi. r. l. si. C. de nō nu. pe. nec v̄ se obligat
se. nisi donec feudū t3 lz iurauerit. l. stipulationē. ff. d. iure
do. **P**reterea si delinqueret si eēt alia p̄ca quā amissōis
feudi. 2 sic delinquēdo posset feudū dimittere. ergo mul-
to magis nō delinquēdo ne melioris sit p̄ditōis d̄linq̄ns
quā non delinquēs. l. nō solū. ff. de nora. ita And. hic 2 p̄-
dicta vult Bal. in. c. q̄ in ecclesiāz in. r. col. de p̄sti. i. l. cā
archimedorā in fi. col. C. vt i pos. lega. 2 Bal. plenī. s.
in pludijs huius opis i. v. col. 2 in. l. j. in. r. q. vbi allegat
alios antiquos. ff. de re. diui. Si tñ iurasset specificē p̄sta-
re fuitia nō posset renūciare quomin? ipse posset p̄cise co-
gi. p. glo. l. si pecuniā in p̄n. ff. si cer. pe. p. ter. ibi. d. Anto.
in. c. si. ne p̄lativices suas. ibi anania. Bald. s. in pludijs
huius libri ver. s3 pone rē. 2 Alua. hic 2 late Ludo. 2 mo-
derna de veritate hui? glo. i. l. stipulationes non diuidunt
N. celsus. ff. de p̄. obl. vel heres tenebit ad interesse dno
Bal. in pludijs 2 in. c. q̄ in ecclesiāz. iō si in tēpestiue vas.
vellet renūciare feudo. puta qz dno imineret necessitas
fuitij eius renūciatio nō admitteret nec eēt excusatus 2 te-
neret ad interesse dno. Spe. 2 Jo. an. in ti. de loca. s. nunc
aliq̄ ver. cxxviiij. Bal. i. d. c. q̄ in ecclesiāz facit qd nō. bar.
2 ibi late doc. in. l. is cui quo. s. i. ff. de aq̄ plu. arcē. in. l. in
cola. ff. ad munici. vnū nō. dixit Bal. in. c. ceteri. i. vj. col.
de iudi. qz vbi feudū est franchuz sine ligiū nec ex pte dñi
nec ex pte vasal. admittit resignatio. qz 2 grane ē p̄ncipi
fidē fallere. 2 bñficiū p̄ncipis d3 p̄durare. s. illud in aurē.
de p̄sti. q̄ de dignita. 2 ex pte vasalli nō d3 illudere p̄ncipi.
cle. cū illusio iurati. de renūcia. 2 facit s̄se. d. c. admonet 2
c. qd in dubijs de renūcia. c. nisi cū pudē co. tū cōes theo-
rice i hoc stringūt i d̄riū q̄ militāt. ita in feudo ligio 2 frā-
cho sic in alijs. iō dubitāre cū. n. imittant grē 2 liberalita-
ti qre nō pōt vas. huic grē renūciare dū tñ dñi nō iter sit
2 aliud ē in bñficialibus i qbus p̄ncipr p̄siderat publicis
status 2 decor ecclesiāz in feudis p̄ncipale est liberalitas vt
dixi i pludijs hui? opis circa diffinitiones 2 h3 vult tota ista
glo. vsqz ad ver. oēs doc. sequunt 2 bñ 2 p̄ istum modū sal-
uabit 2 glo. que ē. j. de p̄bi. feu. alie. p. Sede. i. s. callidis
sup verbo amittāt 2 s̄lr pōt intelligi glo. ex de p̄sti. c. q̄ in
ecclesiāz q̄ v̄ sentire qd vas. inuito dno nō possit feudum
refutare. 2 ibi p. doc. Quidā tñ cano. tenēt qz d iure cano.
pp bonā fidē suandā inter do. 2 vas. nō possit vasal. renū-
ciare feudo. ēt feudo recto 2 simplici. d quo dicatis. vt ibi
in. c. nuper. de dote post diuor. resti. 2 circa hāc qōnē. vi-
de p. Bar. in. l. is cui quo. ff. de aqua plu. arcen. 2 in Spe.
de feu. s. qm. 2 de cētib? ver. itē pone. 2 per Ja. ard. in ti.
qui. mo. feu. amit. sub rub. an inuito dno possit feuduz re-
futare. 2 sub rubri. se. vbi declarat. Quid ē an dñs possit
liberare vasallū eo inuito d vasallatico. 2 dic qd dixi d vas.
qz p̄sti. Lot. feu. alie. c. j. 2 vide per Dy. i. l. iperatoz. s. si
cētū. ff. de le. ij. 2 p. Smit. i. l. luci? de p̄sti. pecu. 2 per Bal.
in. l. i. ff. de re. diui. in. ij. q. 2 in p̄ambulis feudoz char. ij.
2 per Archi. r. ij. q. v. de forma. ēt per Hosti. in sūma de
feudis. s. si. v. est ēt. **Q**uid at i emphiteota an possit re-
nūciare iuri suo emphiteotico inuito dno dic qz nō p. ter. i
l. ij. C. de iure emphi. 2 ibi t3 Bal. 2 dixi in. c. j. s. de vas. q
p̄sti. Lot. feu. alie. **Q**uero qd si feudū datus fuit ad
fuitium certū fm formā huius. c. 2 postea vas. de licentia
dñi vendiderit feudum. an tenebit emptor ad dem fuitiū
2 dicit And. de iser. s. q̄ fuit pri. cā bñ. amit. s. s3 nec alia.
vbi mouet qōnem qz si dñs s̄lr p̄sensit alienatōi non reb-
uando sibi ius suū qz sibi tunc emptor non tenebit. ff. qui.
mo. pig. vel ypo. sol. l. si debitor. Si vero in p̄sentēdo di-
xit saluo iure fuitij. 2 tunc debem? p̄siderare an tñc fuitiū
sit reale vel p̄sonale. qm si p̄sonale eēt nō teneret emptor.
ff. de p̄ben. emp. l. si. in fi. 2 de vsufructu. l. fundi in p̄n. qm
personalis actio nō sc̄ q̄ fundū. ff. ad treb. l. j. s. si heres. d

de doli excep. l. apud. celsus. s. questū. Si vero fuitium
esset reale tñc transit ad emptorē. ff. de serui. rusti. p̄dio. l.
via. s. si fundus. 2 s. quicūqz. 2 qbus mo. vsufruc. amit. l.
neqz. 2 est rō qz transit cū sua cā. 2 nō. in. d. s. si fundum. 2
erit obligata res feudalis. ff. de vsufruc. l. arthenis. 2 d ali-
men. 2 ciba. leg. l. lucius. 2 in dubio satis v̄ qz fuitium sit
reale qz renocat feudū si nō fiat seruitiū sicut dicimus de
dona. vt. C. de dona. q̄ sub mō. l. j. 2. iij. **U**trū at venditor
teneat ad fuitiū p̄stādū rōne p̄cij per ipm suscepti ex v̄di-
tiōe feudi dicit ipse qz i h3 qdā distinguūt. qz aut ius vasalla-
gij cōsistit i personali p̄sta. aut reali. si i reali v̄ remissum
illō ius ipi v̄ditōri. si personali tñc sec? vt. i. d. l. luci? sed
tñ ipse v̄ titubāt circa p̄dicta per hāc rōnē videlz qz vas.
d3 fuitiuz de re feudali 2 p̄pter rē feudale lz esset persona-
le v̄n ex quo non t3 rē nō v̄ teneri. ff. de leg. j. l. apud iulia-
num. s. heres. de quo dic vt dixi. s. si de feu. fue. p̄ro. c. i.
Quero si tale fuitiū qd erat ipositū vasallo p̄ri meo vt
associaret forte dñam i dieb? festiuis. nō ē dignū mibi suc-
cedēti p̄ri meo qz suz doctor v̄ i alia dignitate p̄stitū? qd
fidē dū. dic qz fiet per aliū 2 p̄uertet i aliō fuitiuz p̄dignum
ar. ff. de auro. 2 argē. lega. l. liberto. s. luci? fm Ja. ardi.
in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella creusat ēt varijs ex-
cāis ad qd facit. c. ex facto. de statu. 2 bñfi. vbi electus in i-
peratozē nō iurat fidelitatē p̄ ducatu quē prius tenebat. s3
alter substitūctus est loco sui q fidelitatē solitā p̄stet. 2 de
hac qōnē 2 s̄libus dixi. s. qd sit inuestitu. s. si. vbi videas.

De prohibita feudi alienatione per Lotharium.

Quoniam cū precedenti rubrica hoc ordine. qz ibi tra-
ctatū est de capitaneo vendēte curiā quā ab alio recogno-
scit in feodum s3 cum hodie talis alienatio sit p̄hibita nisi
fiat cū voluntate 2 p̄sensu dñi vt p3. j. in. l. i. ideo subiungit
istam rubricam de p̄bi. feu. alie. per Lotharium.

Lotharius. Casus. Imperator laborat 2
vigilat comodis subiectoz.
2 iō habita diligenti deliberatōe cū sapientib?
p̄hibet gener alr feudū alienari a vas. sine volū-
tate dnoz suoz. 2 si vas. fecerit bñficio carebit 2 notarius
q scripsit istm p̄uabit officio suo 2 erit infamis. h. d. **A**d
uertendū puto qz **Q**uidr. p̄silio. clir. incipit ex p̄nti thema-
te in. iij. col. v̄ h̄re nouam fantasia dicēs qz p̄suetudines
feudales sunt q̄si leges particulares iō non extendunt nisi
ad ea loca in qbus sunt. iō dicit iure cōi permissaz aliena-
tionē nisi vbi particularis p̄sue. h3 d̄riū qz v̄ p̄ca q̄ cōiter
cōclusi. s. in pludijs huius cōmenti circa p̄ncipiū. **N**ō.
qz vasallis ē interdicta ois distractio 2 cōmerciū super re
feudali absqz voluntate dnoz als feuda per dūt 2 q̄qd in-
de p̄secuti sunt vt hic 2. j. ti. ij. in p̄n. 2. s. de vas. qui d̄ p̄sti.
Loth. feu. alie. 2 de cōsti. c. q̄ in ecclesiāz. 2 in Spe. d̄ feu.
s. qm. s. r. r. 2 ibi Jo. an. **N**ō. casuz in quo qz punit ex
suo d̄ctu ēt nō valido. 2 est rō qz hic habet respectus ad d̄-
lictū. vt. l. iubemus. s. sanc. C. de sac. san. ec. 2 in aurē. d̄ nō
alie. s. qz **N**ō. alias secus vt t3 Bal. in. c. l3. s. quo tpe mi-
les. 2 de imunita nemini. p̄ced. l. ij. li. r. idem dico si alteri
mandasset p̄ficiendū vt pbat in. d. l. iubemus. s. h̄is quo
qz indicib? cū ibi nō. in glo. Et intellige p̄dicta vera qñ
ex certa scia hoc agebat qz sciebat d̄cū esse p̄hibitus sec?
at si ignorasset. qz tñc excusaret ar. ff. de acti. 2 ob. l. et ma-
licius in pri. 2 ff. de penis. l. absentē. s. si. ff. locati. l. si igno-
rans. C. de tabulariis. li. rii. 2 v̄ ter. in. d. s. scribā. l3 glo.
fi. hic querat 2 non soluat. 2 facit qd dixit **L**y. in. l. cū ancil-
le. C. de inces. nuptiis. **N**ō. ex isto ter. in fi. casum i quo
ex vna sola fellonia pena venit duplex imponenda nā no-
tarius non solum notat infamia sed p̄uaf officio. Et est
rō qz vna lex ipsas p̄nere producit vt videmus in simili in
l. placet. C. de sa. san. ec. Et dicit hic Bal. qd id quod d̄r
de notario p̄cedit in notario maiore nō in notario mino-
re etate. qz re vera illud instrū est potius temerariū qz fal-
sum ar. l. ii. C. si aduersus delictuz. Quinimo imperator

hodie pro eodem excessu punit illum tertio pena q̄ admittere d̄z manū vt nō. in. d. §. scribas. de qua materia an q̄s possit puniri duplici pena dic vt per Bar. & doc. in. l. sanctio. ff. de penis & per Ly. in. l. non dubiū. C. de legibus. & Bal. in. l. in eū. C. de furtis. ¶ Quero cum glos. quale adiutoriu teneant vasalli prestare eor̄ dñis in eundo i exercitu cū imperatore p̄ corona suscipienda. & respōdet glo. q̄ fm iura noua dñt eos associare aut mittere alium loco sui eque idoneū & acceptabile dño vel saltem contribuere medietatez redditus vnus anni quē ex feudo colligit. & si vocatus legitime de qua vocatiōe cōstet per pares curie non fecerit alterz predictoz tunc amittet feudū. vt pbatur in. §. firmiter in ti. ij. fe. in. §. fi. l3 olim statutū esset aliter. vt. §. de capi. cora. §. pe. & hoc vult ista gl. vsq; ad fi. & hoc iure antiquo. dic vt dixi in. d. §. pe. ¶ Quero cuz glo. iiii. quid si vasallus alienat feudū cum volūtate & p̄sensu dñi an incidat i penā huius. l. & r̄idet q̄ non. qz ista lex expresse loquit q̄ alienatio est facta sine permisso dñi. secus autem si dñs p̄sentiret expresse vel tacite. qz tunc valeret veditio ar. l. ij. & l. si apothecis. C. de remis. pigno. cum si. et hoc vult glo. vsq; ad ver. sed quid. que bene loquit. & eam doc. sequitur ad materiam huius glo. vide qd plene dixi §. qui. mo. feu. amit. §. p̄terea. vbi ē similis glo. ¶ Quero cū. d. glo. qd si vasallus vēdat feudum presente dño. & non d̄dicente. an videatur p̄sentire. ita vt teneat veditio. & respōdet ista glo. q̄ sic. vt talis presentia habeat p̄ licentia ar. §. si inter do. & vas. lis oria. §. fi. & pro p̄sensu expresse ar. ff. de euic. l. quidā. & hoc est vtz fm glo. q̄ dñs sciebat qd agebatur. alias si ignoraret potius intelligeret errare q̄ p̄sentire. ff. de iudicijs. l. ii. & intelligas predicta p̄cedere quantum ad casum nostrū q̄ vasallus vedit ius suū qd h3 in feudo qd non pōt vēdere sine licentia dñi. vt hic quo casu sciētia & p̄ntia bene operatur p̄sensum vt. §. dixi. & pbatur in. l. sepe de re iud. Secus aut si essemus in aliquo casu quo q̄s pōt vēdere alteri in p̄iudiciū vendētis vt. ff. de p̄ben. emp. l. rē alienam. quo casu paciētia nō induceret p̄sensum cū dñs semp sciat ius suū. vbiq; durare l. gaius. ff. de pigno. actio. & hoc vult glo. vsq; in fi. que bñ loquit. & cū in veditioe feudi est necesse q̄ interueniat titulus dñi accomodando votū suū intelligit accomodare p̄sensum. secus si nō veniat in perficiēdo actū qz nō est ibi titulus sui nois quo casu non v̄ p̄sentire. qz semp ius suū durat nec requirit q̄ protestet. cū p̄uidencia legis sibi sufficiat q̄ reseruat ius suum. d. l. gaius. ad qd facit qd plene dixi in. d. §. fi. §. si de inuesti. inter do. & vas. & quod dixi in. d. §. p̄terea. ¶ Oppo. cū glo. vi. §. istum ter. in fi. vbi d̄ q̄ vasallus cogitādo vel machinādo facere d̄ tenore huius cōstitutiois q̄ p̄uari d̄z feudo ac precio. & sic v̄ p̄supponere q̄ ex sola cogitādo quis punit q̄ est §. l. cogitat. ff. de pe. So. dicit glo. q̄ iste ter. timore huius p̄trarii pōt intelligi duobus modis. Primo mō q̄ iste vas. post cogitationē processit et ad actus alienatiōis & cōpleuit qd p̄z. qz iste ter. p̄supponit q̄ ex tali actu minuat utilitas imperii & dñoz que non fieret ex sola cogitādo. Item qz dū iste ter. subiicit q̄ careat et precio r̄. sequit & necessario q̄ veditio erat perfecta & istū intellectum sequit glo. & bene. Aliū intellectū subiicit glo. v3 q̄ hic sit vnus casus sp̄alis in quo ex sola cogitatione quis punit v3 vt vasallus amittat feudū. sed q̄ vltra cogitationē processit ad actū veditiois tūc amitteret nō solum feudū s3 et precū. & hoc voluit ista glo. vsq; ad fi. Unde p̄cludo fm veritatē ad hoc vt habeat locū pena huius. l. §. vasallos alienantes requirit q̄ non solū p̄ueniat ad actum alienatiōis vel alteriº illiciti cōmerci. s3 q̄ et tradant rē venditā. qz alienatio est actus per quē dñum transferi. l. i. de fun. do. & sine traditione nō transit dñum vtile. ff. de acquir. re. do. l. nuda. & C. de pactis. l. traditiōibus. qz tunc veditio seu alienatio intelligit esse cōpleta. & ita p̄supponit ista glo. Considerat. n. qd vasallus nō possideat. ita q̄ non possit sūire vel ostē dicitas solucere. & ita tenui. §. que fuit pri. cā bene. amit. §.

deniq; allegādo auctoritates doc. qui hanc cōclusionem secuti sunt vt. §. in ti. quid iuris si post alie. r̄. ¶ Quero cui applicabit istud precium. respōdet q̄ emptori si fuit bone fidei alias non. sed applicabit fisco qz ipse emptor male fidei qui machinatus est d̄z etiam puniri in amissioe ipsius precii per istum ter. dum dicit aliquid machinari tēptauerit r̄. vt comprehendat tam emptorē quam venditorē. & de hoc plenius nō. J. de probi. feu. alie. p̄ Sede. §. i. vbi glo. se remisit & bñ loquit & dicitur vt ibi. ¶ Quero ab extra si vasallus vendiderit feudū ignorante dño & tradiderit emptori scienti. sed promisit ipsi emptori acceptanti qd curabit & faciet q̄ dñs cōsentiet predictae alienationi iam p̄sumate & dñs postea nō vult p̄sentire. an habeat locum pena huius. l. & dicit Andr. de iser. q̄ sic postq̄ factus est iam illicitus a p̄cipio non pōt alia via circūscribi. ff. de tuto. & cura. dat. ab huius. l. scire oportet in principio. & quicqd sequitur ex eo vel ob id est nullū. d. l. nō dubium de legibus. & extra de fide instru. c. inter dilectos. & et̄ de cōstitu. c. iiii. facit. l. §. cum qui. ff. de p̄stituta pecu. videt namq; fieri fraus legi de d̄ctu ad d̄ctum prout alibi videmus in. l. quānis. §. quod cuz esset. ff. ad velle. secus aut si dicta p̄missio fieret super d̄ctu licito qz tūc obligaretur institui. de inutili. stru. §. si quis alias.

Atis. Premitte pro euidentia qd vasallus in iuramento fidelitatis d̄z semp exceptuare & preponere personā dñi antiquioris sicut exceptuat personā imperatoris vt hic & i. fi. l. i. §. fi.

Item scias q̄ heredes vasalli mortui possunt inter se diuidere feuda ad eos deuoluta vt dixi. §. si de feu. fue. cōtro. c. oēs filii. **Casus** Vasallus quidā a duobus dñis acquisiuit bina feuda diuersis t̄pibus. postea d̄cessit relictis duobus filiis qui filij inter se diuerserunt dicta feuda & ad vnū peruenit feudū prius acquisitū per patrē. ad aliū prouenit aliud feudū acquisitum posterius. & quilibet istoz filioz iurauit fidelitatē simplr dño suo nullo anteposito iuramento neq; exceptuato nisi imperatore. deinde mortif frater qui tenebat feudū acquisitum posterius cui alter supstes successit in dicto feudo nunc dñs eiusdē feudi posterioris petit sibi ab eo fidelitatem prestari simplr nullo anteposito sicut fecerat ille frater defunctus. querit an sit audiendus & respōdet q̄ non qz semper in iuramento fidelitatis d̄z iurans p̄ferre dñm suū antiquiores et si dictū feudū deuenisset ad generationes plures vel in infinitū. b. d. fm Bal. ¶ Nō. q̄ feudū semper retinet naturā suā formale nec alteratur ex diuisione heredū q̄q; sua qualitas steterit suspēsa que d̄ nouo reintegratur cū reuertit ad priores terminos. qm que de nouo emergūt nouo indigent auxilio. l. de etate. §. ex cā de interroga. actio. nā hic videmus q̄ pater acquirens feuda diuerso t̄pe tenebatur exceptuare priorem dñm in iuramento fidelitatis posterioris feudi. & erat rō qz habebat plures dños sed cū moritur & dictum posterius feudū peruenit ad vnū solum heredē tūc iste in suo iuramento fidelitatis non h3 exceptuare alium dñm. & est ratio qz non h3 alium dñm nisi illū cui nunc iuratur. vbi vero iste moriatur & dictū feudum suū ad alios tenentes alia feuda que tenebat pater reuertitur. tunc in iuramento fidelitatis dicti feudi exceptuabit persona prioris dñi sicut faciebat pater. & est rō qz iste habet in dictis feudis plures dominos sicut habuit pater qm semper et in infinitum & per infinitas generationes ista qualitas horum feudoz reintegrat cum peruenit ad vnū solum vt hic. ¶ Quero ab extra qd si prior frater qui tenebat prius feudū decessit & iste frater posterior successit an eo modo debeat p̄ferre iuramento fidelitatis istum dominus fratris mortui. Et dicit Jacob. de belui. q̄ credit quod non quia iam iurauit domino suo posteriori contra omnē hominem & simpliciter. Si ergo iuret non exceptuando. primū videretur esse sibi d̄rius & perius quod nō est dicendum. vt. C. de indicta vidua. tol. l. ii. Sed Alua. & p̄tra r̄m p̄ istū ter. qz cū ambo feuda sint p̄uenta ad vnū vident

cor sortiri eadē qualitātē put erāt apud patrem. qm̄ vt. s. dicitur qualitas non est mutata s; stetit potius suspensa put alibi dicitur in simili. s. hic finit. l. c. i. itē qz ille prior ē prior dñs r prior in tpe. s; r in iure ar. s. si de seu. fue. cōt. c. oēs nec obstat qz iā iurauit dño scdo qz cū tūc et isto casu sup uenietī r emergētī fiat fidelitas de nouo iurta fidelitatis tenore p patrē facte amodo. n. h; iste scds dñs cās quere le cū ius suū n̄ diminuāt s; reintegrāt qd ab initio fuit cuz res de facili reuertat ad suam naturam vt. ff. de pactis. l. si vnus. s. pactus.

Doniam. In sūma hoc vult. Si vasal. n̄ petierit iustitiam. i. annū r diem amittit feudū nisi iusta cā impediatur. h. d.

¶ Non renouationē iustitiae esse fiendā infra tps h̄ limitatū qd intelligas verū nisi esset miles qz tūc haberet terminū āni r mensis vt in. c. i. s. quo tpe miles. itez nisi esset minor. rry. annis. i. ti. ij. s. p̄trea el prio. item nisi alias iusta cā impediēt p ea q̄ habent in. d. c. i. Qualiter at ista iustitua debeat peti habet p gl. s. p quos fiat iustitua. in fi. vbi videas. **¶** Non ar. et isto ter. fm̄ Gal. qz terminus legalis nūq̄ ē perceptor si legitie p̄bet impedimētū ad qd fac. C. qz petat tu. l. cū a matribus. ff. de re indi. l. q̄si tū r. l. iij. s. si adicit. ff. de re mili. l. n̄ nūquā. ff. de iudicijs. **¶** Non qd iusta cā iterueniēs facit cessare doli vt hic i. fi. ergo a dño si non erit iusta nō cessabit doli p ea q̄ habetur i. d. c. i. s. q̄ fuit pri. cā. bene. am. s. sed nec infior. ideo p hunc ter. dicit hic Bald. qz vbi ler. notat culpā tempus annale vel semestre non currit nisi scienti nō at ignoranti no. Jo. an. in. c. de seruo r̄ c̄ de seruis nō ordi. facit. l. c̄ ser. ff. de edil. edic. r ibi Ang. Bal. in. l. onādiu. C. qui admitti in. l. genero. ff. de hijs q no. ifamia. Bal. in disputa. q̄ incipit statuto cauet qz fenerator in prima col. Barto. r Ang. in. l. i. ff. sigs testa. liber. esse iustus fue. in. l. ānus. ff. d̄ calumnia in. l. gn̄nagita. C. de excusa. tu. l. i. i. s. occisorum r in. l. diuus i. fi. ff. ad fillas. in. l. semp. s. hoc interdī cto. ff. qz vi aut clā. Bal. r Sali. in. l. fi. C. de donat. Bal. in addi. ad Spec. in ti. de instr. edi. in pen. col. in. l. id qz pauperibus in. iij. col. C. de epis. r cleri. in. l. si iō. C. d̄ hijs qbus vt indi. in aut. cui relictū in. iij. col. C. d̄ indic. vidui. tol. in. l. i. in prin. C. de cadu. tol. i. l. captatorias. C. de testa. mili. in. l. i. in. r. q. C. de insti. r substitui. i. l. cū q. s. i. popularibus. ff. de iureiuran. Bar. r Bal. in. l. i. C. de pua. carceri. i. l. i. C. de hijs q latro. in. l. itē verū. s. cuz aut r. l. plane. ff. de peti. heredi. Ang. in. l. fi cū excep. s. in hac. ff. qz me. cā. De. de ancha. in repe. c. i. in. rrr. carta. d̄ cōsti. Pau. cōfi. c̄ r̄ r̄. r melius cōsilio. c̄ r̄ r̄. in fi.

De pace iuramento firmata tenenda.

¶ Continuari pōt hoc mō ad p̄cedentē titulū. Quoniam ibi visum ē de legibus r p̄uisionibus factis p lothariū p bono statu r vtilitate iperij ac cōmodis subditorū vt i gl. in. l. i. i. p̄n. eiusdē tituli. r tollendo alias dubitatiōes q̄ possent parere discordias inter subditos in dānū iperij r subditorū. vt ibi p̄ in. l. ij. r. iij. vñ sūpta occasiōe subijciē hic iste ti. siue lex iperatoz federici i qua vnuerſaliter itēdit puidere calamitatib; subditorū pueniētib; occasiōe guer rarū firmādo pacē iter oēs vt qz pri; belli calamitas itroduxer at h̄ pacis lēitas sopiat vt. l. i. i. p̄n. C. d̄ cadu. tollen.

¶ Imperatoz. Ista lex est federici primi si cut fuit illa. s. de pace tenē.

¶ Ita And. hic. h. d. Par ab oibus est seruāda r insuper iuramento firmāda ab āno. rryij. vsqz ad. lxx. Et tale iuramētū d̄ gn̄quēnio in gn̄quēniū renouari d̄. r oē auxiliū p̄bere rectoribus locoꝝ ad dictā pacem tenendā. h. d. **¶** Non. pacē ab oibus eē tenendā. r obseruandā. r ē rō. qz p eā oēs res quātūcūqz parue crescunt. sed p discordias r guerras res quātūcūqz magne dillabūt. C. d̄ offi. p̄fec. affrice. l. i. noie dñi i p̄n. pp pacē. n. multa r infinita bona pueniunt q̄ numerant p gl. fi. d̄ pace cōstantie. **¶** Non. renouationē iuramētōz debere fieri quotibet gn̄

quēnio ad pacē cōseruādā. qz multi iuuenes q̄ iā quinquēnio nō erāt habiles ad iurandū nūc erūt effecti habiles. Similiter senes q̄ tunc includebant ad iurandū nūc erūt exclusi pp etatē. lxx. annozū supuenientē. nō. n. intelligas qd istd̄ iuramētū renouatū sit necessariū ad eos qui semel iurauerunt. qm̄ per primū eozū iuramentū ad ppetuā pacē obligati sunt. vt p̄bat in p̄n. huius. c. l. qdam voluerūt intelligere qd sit necessariū sepius iurari vt frequētius qz reminiscat de pace vt hic no. in glo. v. S. d tu tencas primam opi. quā v̄ sequi hic glos. hoc idē tenuit gl. de pace p̄stan. super p̄bo. renouabunt. vbi fiebat renouatio soluz in capite decēnij. ad qd facit. l. falso. C. de d̄uer. p̄scri. verum quicquid dicatur de istis renouationibus. vt hic r bi hodie non seruatur. vt hic r ibi nō. in gl. **¶** Quero cū glos. i. an ista lex liget frācigenas. r alios vltromōtāos q̄ nō sunt subiecti iperio. r r̄idet arguēdo prio ad partē negatiuā qz v̄ qz nō p̄ istū ter. q̄ solū v̄ velle ligare illos qui sunt subiecti iperio. In d̄rium tū d̄terminat dices qd quā qz isti gallici r alij vltromontani nō recognoscunt d̄ cōsuetudine iparatoz p suo superiore et debito fidelitatis tū vnuerſaliter sunt d̄ iperio romano r sub iperio romano esse itelligunt vt. C. de off. p̄fec. affir. l. fi. post prin. vñ et hac vnuerſali subiectiōe ista lex ligat eos. r hoc vult tota ista gl. et qua no. qz de iure frācigene sunt subiecti iperio sed d̄ cōsuetudine nō. r hanc glo. simpliciter seqt Jac. de bel. r p̄bat p ter. i. phemio l̄stitutionū i p̄n. concor. glo. in. c. super Spe. r ibi p̄danor. de p̄uilegijs r idē post Host. Jo. an. r Butri. i. c. per venerabile c̄ qui filij sint legitimi. i. c. cū nō liceat de p̄scrip. i. c. qz sedes de of. ord. imo i. l. in famē. i. pe. col. ff. de pub. iud. t̄z Imo. post Butri. i. c. d̄ cōstitutio. Ang. r Glo. i. l. hcc autē. ff. d̄ seru. vrba. p̄dio. fac qd Inno. l. c. bone el. i. de postula. pla. Albr. i. l. imperijs de iur. om. iud. i. l. i. s. deniqz. ff. d̄ aqua plu. arcē. dū vult qz ciuitates italie nō potuerūt p̄scribere merū iperij p̄tra iperatozem qz a longo tēpore iperatoz nō fuit italia. r sic n̄ dat paciētia r scientia ei; r āpliat ibi Imo. qz et ex paciētia ipatorū sibi nō p̄iudicaret qz v̄ poti; qdam necessitas quā voluntaria paciētia. cū et oio nō possit d̄dicere iperatoz talibus potentijs. fac qd no. Bar. i. c̄ r̄ uag. ad rep̄imēdā i. p̄. totius orbis Host. i. sūma i. ti. de off. ord. s. ij. p̄. s; r iperatoz Ang. i. l. ij. ff. de rei v̄. r fundat ista opi. super d. c. cū nō liceat. de p̄scriptionibus r. c. nulla. lxxx. dis. qz qz n̄ potest p̄scribere vt sit accephalus. r sine capite l. cōperit. C. d̄ p̄scrip. rry. ann. vbi contra ea que sunt supreme potestatis nō currit aliqua p̄scriptio. Et ita per illā. l. firmat Bal. i. l. executorē i. fi. col. C. de ex̄cu. rei iur. Sed contrariū sensit glo. Insti. de pa. potes. s. i. vbi v̄ in nuere qd frācigenē p̄orsus sint absoluti a romano iperio Bal. i. c. ii. de duo. fra. d̄ no. bene. iustit. Spe. i. ti. d̄ appella. s. nunc tractemus in pri. Quare and. d̄ iser. i. p̄ambu lis huius libri i sua quarta questione diffusse hanc questionē examinādo tādē cōcludit qz rex aut populus q̄ diu stetit i libertate sua iperatoz vidente r i nullo ei obediens erit liber. qz r̄. fac qz videmus ecclesie romane posse p̄scribi centū ānis vt. C. de sacrosan. ecclē. l. fi. r in autē. qz actiones r extra de p̄scrip. c. ad audientiam vnde in talibus qui tanto tempore steterūt sunt exempti ab iperio non v̄ esse dubium aliquod si non tenentur obseruare leges iperatoz qbus non obediunt neqz obedire tenent nisi quantum esset rationabilis. tunc non qz leges iperatoz sed qz rōnabile est qd dicunt tenētur obseruare. r ita cōcludit ipse. Sed. d. Ray. non seqtur hāc opi. imo t̄z in disticte qz reges nullo modo possint allegat se p̄scripsit se vt non sint sub iperio romano qz subiectiōni non potest p̄scribi per. l. comperit. C. de p̄scrip. rry. vel. xl. an. c. cū non liceat de p̄scrip. hoc idem t̄z Nic. de nea. s. in p̄ambulis huius libri r addudit autē Lr. in. l. i. C. de p̄scrip. lon. tēporis r r̄idet ad. l. fi. r autē. quas actōes Lr. qz nō loqur i hijs que spectant ad iurisdictionē seu dñiuz que i signū dñi seu subiectiōnis p̄stant qz etiā in talibus

nō pcederet prescrip. s̄ romanā ecclesiā vt extra de p̄scri.
c. accedentes de re iudi. c. cū sup̄ p̄ hoc allegat Jac. de
bel. i. autē. quōd opoz. ep̄os in prin. colla. prima. Similiter
Ber. i. gl. seq̄t̄ op̄i. hui⁹ gl. l. c. p̄ venerabile est q̄ filij sunt
legiti. sup̄ v̄bo cognoscat dicens q̄ rex francie i t̄p̄ lib⁹ su
periore minime recognoscat. s̄. de facto. de iure aut̄ subest
romano ip̄erio. vii. q. l. c. i. apib⁹ t̄ibi gl. hoc idē sensit gl.
in. c. venerabile de elec. vt dicit q̄ oēs nationes sub ip̄io
sunt t̄ ter. lruj. di. ego Lu. et hijs dicit gl. l. c. sup̄ specula.
est de prin. q̄ leges imperiales debēt ab oibus obserua
ri de iure. l. leges. C. d̄ legib⁹. l. s̄ scō ab oibus nō fuerit.
Inno. t̄n̄ exp̄it̄ t̄z in. d. c. p̄ venerabile. q̄ filij sunt legiti. q̄
francigene subsunt d̄ iure pape. s̄ circa p̄dcā rep̄io Bar.
in suo tractatu ad repr̄imēdū. i. glo. orbis sic dicere q̄ re
gularitas toti⁹ orbis p̄q̄scit i p̄ncipe. l. s̄ maior p̄s mundi
hodie nō obediāt p̄ncipi. q̄m̄ istud ē de scō l. s̄ de iur̄ secus
sit. nā l. s̄ alicui⁹ p̄t̄cule d̄n̄um nō sit suū. t̄n̄ verū ē q̄ cētes
in vniuersali d̄n̄s. q̄z regis ē totū l. s̄ vnū pecus nō sit suum
vt. ff. de rei v̄. l. iij. t̄. iij. t̄ p̄ hoc p̄z q̄ ip̄ator recte d̄ d̄n̄s
mūdi. s̄. vniuersalis. l. s̄ singuli sint d̄n̄i suoz p̄d̄ioz. l. d̄pre
catio. ff. ad. l. rodia d̄ iactu. t̄. l. bñ a zenōe. C. d̄ q̄d̄riē. pre
scrip. vnde a possessore ipse possit v̄dicare mūdū p̄ oca
iura nec ē opus q̄ oia sint sua d̄ quo i p̄hemio. ff. i. prin.
imo vere oia sunt sua vniuersaliter p̄siderādo. S̄z p̄t̄z d̄
riā visus ē tenere Bar. cōiter. marie i. l. hostes. ff. d̄ capti
uis in. l. i. s̄. d̄ q̄ ibi Ang. ff. de postul. l. i. l. i. famē. ff. d̄ publi.
iudi. l. i. l. acta. s̄. de ampliāda. ff. de re iud. in. l. p̄ic. ff. de
hijs q̄ intesta. delē. pa. i. c. cū venisset d̄ iudicijs i. c. cūz te.
de re iud. i. c. cū cōtingat d̄ foro cōpe. in. c. inouam⁹ p̄ illū
ter. d̄ censib⁹ t̄ in. c. nouit de iud. t̄ voluit Jo. de blona. i
suma de feudis i. ti. q̄b⁹ mo. t̄ ca. feu. amit. vcr. Itē nūq̄d
p̄scrip. Sali. i. d. l. cōperit Bar. in cōsi. clxxxviii. cardin. i
cle. i. s̄. vt illud d̄ iureiurā. t̄ in cle. pasto. s̄. rursus t̄ s̄.
vt illud de re iudi. Imo. in. c. auditis de p̄scrip. rota i de
cisi. cccxxviii. q̄ incipit. itē si dicamus t̄ Bart. cōsi. clxxij.
q̄d̄ incipit ex facto p̄ponit Bal. in q̄d̄ne p̄ cū disputata q̄
incipit q̄dā ciuitas. t̄ p̄ ista op̄i. est tex. in. d. c. p̄ venerabile
nō enim papa approbaret sibi submissionē regis francie
factā sine consensu ip̄eratoz nisi de iure rex francie esset
exēptus ab ip̄erio facit. c. cū p̄sone de p̄alegijs lib. vi. vbi
p̄ p̄scriptionē q̄rit̄ exēptio a superiore t̄ hanc opin. credo
posse de iure sustineri t̄ ita t̄z Eld. in cōsi. eclliij. q̄d̄ incipit
ad obiecta. t̄ cardin. in cle. p̄senti. de censib⁹. t̄ Eld. p̄silio
ccrxi. incipit t̄ eius de quo q̄rit̄ Lu. de roma in rubrica. C.
q̄ admitti t̄ facit tex. in. c. sup̄ q̄busdam. s̄. preterea d̄ v̄b.
fig. l. hoc iure. s̄. ductus aque. ff. de aqua cotti. t̄ est. t̄ facit
q̄d̄ vult Bal. in p̄ia cōsi. C. t̄ in. l. ex hoc iure. ff. d̄ iur̄
sti. t̄ iure in. i. col. t̄ in p̄he. ff. in. iij. col. in. l. i. s̄. i. ff. de
ofi. i. p̄fec. vrbis vbi fatef q̄ rex francie nō subest ip̄erato
ri t̄ facit q̄d̄ vult Bal. in. c. i. de iudicijs in. iij. col. nō ob
stat ar. in. c. cū nō liceat t̄. c. nulla q̄a fateoz q̄ p̄ p̄scriptio
nē nō p̄t̄ q̄s prescribere aduersus obediētā sui superioris
q̄z esset p̄ vsurpationē velle facef se accephalū. s̄ p̄scribi f̄
exēptionē ab ip̄atore t̄ illā plēitudinē pt̄atis quā h̄z ip̄a
tor q̄si trāsserēdo in aliū p̄scribere ab eo vt ei n̄ subsit cui⁹
p̄ p̄uilegiū hoc p̄cedi possit t̄ et tacita approbatiōe popu
loz hec plenitudo pt̄atis plurib⁹ cōicat vt vidimus pluri
es fuisse duos ip̄eratores. l. diui fratres. ff. de iure patro.
s̄. est t̄ aliud insti. de dona. cū si. nō v̄ p̄hibitiū cursitātī
tp̄is cui⁹ incij d̄riū nō ē in memoria d̄oium. d. s̄. preterea
t̄. d. s̄. ductus aque. t̄ fac gl. ad p̄dcā i cle. i. in v̄. reges
circa fi. d̄ iureiur. s̄ et tali p̄scriptiōe potuit rex francie
vel alius rex prescribere vt nō sit subiectus ip̄atori. t̄ si
tenemus q̄d̄ tenuit Eld. in cōsilio. lruj. q̄d̄ incipit d̄suenit
dubitari. q̄ imo ip̄ator nō sit d̄n̄s toti⁹ mūdi nec fuerit vn
quā in pacifica possessiōe talis d̄n̄ij vniuersalis. sed papa
sit ois d̄n̄s vt et late disputam in. c. nouit de iudicijs post
Panor. t̄ alios modernos ista q̄d̄ nullā h̄z difficultatez
p̄ ista p̄te sed tenēdo op̄i. legistatū q̄ sit d̄n̄s vniuersalis to
tus mūdi. l. deprecatio. ff. ad. l. rodia. de iactu. l. bñ a 30

none. C. de q̄d̄rien. prescrip. t̄ sic stat difficultas t̄ ē necesse
venire q̄ ex p̄scriptiōe tāti t̄pis cui⁹ incij d̄riū in memo
ria nō existit sit quesita regi francie t̄ sibi subiectis regibus exē
ptio vel libertas ab imperiali pt̄ate t̄ plēitudinē. t̄ dū dicit̄
nō p̄t̄ q̄s prescribere vt sit accephalus. d. c. cū n̄ liceat. t̄
c. nulla. r̄ideo q̄ tales reges nō erūt accephali. q̄z eius pa
pa h̄at vniuersalē superioritatē. et in t̄p̄alibus vt in extra
uagā. Bonifacii vnā sanctā. l. s̄ actū iurisdictionis in t̄p̄ali
bus papa p̄mittat ip̄atori Eld. cōsi. clxxx. incipit q̄d̄ ē
vtrū imperium in fi. carta. t̄n̄ ex quo tanto t̄pe in istis regi
bus ip̄ator nō exercuit iurisdictionis actū. vt q̄si p̄ ob
liuionē amississe quasi possessionē t̄ superioritatē. s̄. tales
reges. vt no. per Inno. in. c. olim. el. iij. de resti. spo. in. c.
q̄relā de elec. ibi Bal. in. ii. col. t̄ amisso isto actu exercitij
p̄ negligentia ip̄eratoz reuertit̄ hoc ins superioritatis
quo ad istos reges ad papā t̄ consolidat̄ habitus cū actu
t̄ vident̄ agnoscere ipsū papā in superiore. et quo ad t̄p̄a
lia tales reges. sicut videmus vacante imperio exercitij
ip̄erij reuertit̄ ad papā. c. l. s̄ ex suscepto t̄ ibi Inno. t̄ alij
de foro cōp. Bal. in. l. executorē in fi. C. de execu. rei iud.
t̄ facit q̄d̄ vult Bal. in pace cōstantie. in verbo concesseri
mus in fi. t̄ sic isti reges non sint accephali. sed h̄nt caput
suū. i. papam. t̄ non possident se ipsos vt liberos. s̄ et quo
p̄stent̄ se p̄ianos profitent̄ et se subiectos pape in t̄p̄ali
bus t̄ spiritualibus. dicta extrauag. vnā sanctā. nec curan
dū. p̄ato an papa exercuerit actū t̄p̄alis iurisdictionis super
eos. quia sola professio cōstituit quasi possessionē superio
ritatis omnimodā in papa. l. non nudis t̄. l. non epistolis
C. de proba. facit q̄d̄ ne. Barto. in. l. cum falsam. C. d̄ iur̄
ris t̄ facti ignoran. t̄ dum dicit̄ ergo in. c. cum non liceat
procedit p̄scriptio. quia presumc̄ subiectus pape. So. ibi
solū opponi batur p̄scriptio cōtra obediētiam directo
nec allegabat se subiectū alterius. t̄ sic apparet de mani
festa inobediētia. nec iunabat se exemptionē. t̄ subiectio
ne pape. nec in p̄scriptione tāti temporis cuius initij me
moriam nō est in contrarium attenditur superioris scientia
aliter. c. i. de p̄scripti. lib. vi. Barto. in. l. i. C. de bonis
vac. li. x. Intelligentia enim sunt p̄dicta s̄m̄ determinatio
nem sancte matris ecclesie v̄z q̄ post aduentū t̄p̄i dictum
imperij q̄d̄ ante dependebat a solo deo nunc post dictūz
aduentū in eius vicarium scilicet papā t̄ per papā trāsser
tur in principem secularē. vt in. d. c. venerabilem extra d̄
elec. in. c. nouit de iudicijs. in. c. per venerabilem qui filij
sunt legiti. t̄ ip̄ator nō habet terras ecclesie guberna
re. sed defendere eas cōseruando iurisdictionem ecclesie
t̄ tēporalis gladii potestātē t̄ exercitiū a papa suscipit. d.
c. venerabile sicut omnes planete t̄ luna solis redijs reful
gēt. ita ip̄ator potestate sibi collata a papa. c. solite de
mai. t̄ obediē. c. cū ad verum. c. si ip̄ator. lruj. di. t̄ ha
bet in. d. c. nouit t̄ in cle. i. de iureiur. Et amittēte. quouis
modo ip̄atore h̄nt actū exercitij iurisdictionis tēporalis
actus iste consolidat̄ cū habitu qui est penes papā. nec vi
dent̄ isti reges erigere cornua. t̄ sint accephali. sed illud
exercitiū. q̄d̄ habebat super eos ip̄ator suscipere ex ta
cita eius tollerātia t̄ papā h̄re vt superiorē. ex quo in obe
dientia romane ecclesie perseuerāt que obediētia hoc i
feri vt dictū est q̄ ipse papa sit caput oium et in tēporalib⁹
t̄ ipsi mēbra sua. Nec obstat q̄d̄ forte nūq̄ papa exercue
rit actū tēporis iurisdictionis super eos. q̄z reseruando t̄ vtē
do spirituali superioritate cōseruat t̄ tēporalem accessori
am. c. i. s̄. siquis de manso. s̄. de contro. inuesti. c. i. ibi no.
Bal. s̄. de capi. qui curiā v̄edi. Preterea l. s̄ superior nō
deducat superioritatē ad actū. q̄z non oportuit non p̄ hoc
perdit suā superioritatē. c. licet. s̄. si de feu. fue. cōtrouer.
t̄ ibi dicit̄ negari nō potest quin tacita pacientia t̄ negligē
tia ip̄eratoz t̄ paciēdo illos se gerere pro liberis t̄ exē
ptis videat̄ neglexerit eos. l. clam possidere. s̄. qui ad nun
dias. ff. de acq. pos. t̄ talis pt̄as nō dico euācicat nec i istis
regib⁹ resideat. s̄ act⁹ reuertit̄ ad habitū. t̄ sic suū sup̄iorē
t̄ h̄nt actū exercēt reges p̄dicti vt ip̄ator q̄si p̄missu pape

2 facit qz res de facili reuertit ad naturā suā. l. si vnus. §. pact. ff. ante oia. ff. d. pactis. c. ab erodidio. rry. d. l. Et p cōfirmatiōe hui⁹ mee cōsideratiōis facit rō decidēdi quā ponit doc. ad. c. i. d. feudis marie. l. iiii. r. iiii. col. ibi naz er quo res reuertit ad naturā suā tollat ibi qz fructus n̄ cōuertit i sorte a dño cui feudū fuit pignozatū qd̄ tñ est d̄ regulas iuris. l. i. r. ii. C. d. pign. ac. r. si dicat rō ibi erat qz dñs remittebat fructū rñdeo qz illa nō ē fundamētalis rō ponc. n. qz pignozaret res alteri qz dño qz uellet releuare vasallū a fructo an cōputaret fructus i sorte certe nō qz il le ter. solū loqz d̄ dño r casus i. c. cōquestus d̄ vsuris fundamētum ē ergo quia res reuertit ad dominum directo ideo tollat quod alias non tolleraretur qz fructus rei pignozate non cōputent i sorte ita h̄. ex quo iurisdictio r exercitiū reuertit ad suū habitū tollat ista p̄scrip. d̄ suprema ptatē. Et ex p̄dictis potes mō colligere an frācigene vel ceteri reges nō obediētēs d̄ scō subsint iperatozi de iure. **Oppo.** cū glo. magna i prin. qz imo qz obligat fra re iuramēto si sit. i. etatē. rxiij. ānoz vt p̄bat. i. co. §. itē sacra. vbi p̄z qd̄ sufficit qz sit pubes. **So.** dic gl. qz isti sūt casus diuersi qm̄ h̄ loquit d̄ iuramēto generali qz p̄stat iudici d̄ frāda pace. **Ibi** loqz d̄ iuramēto qd̄ spāliter qz fac aduersario sup suo d̄ctu r p̄ h̄ ē expedita gl. vsqz ad h̄. h̄ qd̄ q̄ bene loqz r latius declarabo i se. q. **Quero** cū dicta glo. iuxta ptie d̄cā qd̄ si pubes factus. mior. rxiij. ānis fecerit pacē cū inimico suo r iurauit eā seruare an si eā non seruauerit icidat i penā huius. l. et ista glo. dubitatiue respōdet arguēdo p et d̄. r p̄rio qz nō teneat ipse minor qz v̄ potius distrabere qz d̄bere remittēdo p pacē aduersario suo iuriā sibi illatā vñ nō v̄ obligari p. d. §. itē sc̄a. similit̄ nō teneat p istū ter. cū ipator nō astringat iurātē nisi in etate. rxiij. ānoz. **Ibi** d̄m arguit gl. qz imo tūc i d̄cō casu teneat pena hui⁹ legis cū suuz iuramētū habeat ip̄suz obligare p maiore p dictū. §. sacramē. secus at i iuramento generali pacis de quo hic qz tūc mior. rxiij. ānis iurando nullo mō d̄bit nec obligat. **Et sic** forti⁹ opat sc̄m in sp̄e adhibitiū sup suo negocio qz p̄stitū iudici i genere sup pace generali. cū multa sint licita i genere r hoc voluit illa gl. allegādo plures cocoz. vsqz ad h̄. nōbis. **Quero** subseq̄nter cū d̄cā gl. an mior. rxiij. ānis q nō ē habilis ad iurādū pacē put h̄ sit habilis ad pugnā faciendā cūz sua p̄sona. r rñdet glo. sumēdo ar. ex isto ter. qz nō qz i pugna ē necesse qz qz vult pugnare iuret dño p̄rio qz non petit pugnā irato aīo r eā fatigādi aduersariū h̄z ex certis p̄sūptio nibus q̄s aduersus ip̄sū h̄z vt i lōbarda. in tit. q̄liter qz se defen. deb. in. l. i. sc̄m qd̄ iurat ē qd̄ non portat secū her bā vel aliā rē q̄ p̄tineat ad maleficiū vt i. d. t. l. i. nullus cā pio. q̄ iuramēta nō vident posse p̄stari p minorē. rxiij. an nis. h̄ tu itelligas determinationē huius gl. p̄cedere s̄m doc. q̄n traheret iurē ad pugnā. secus at si ip̄s p̄uocaret aliū ad pugnā qz nō cogeret iurare cū posset i necessitate l. si fideiu. §. si necessaria. ff. q̄ satis. cog. itē qz i delictis non dat adultis venia. l. auxiliū. ff. d̄ miori. r d̄ hac materia pugne dic vt plene diri. s̄. de pace tenē. §. i. r qd̄ no. l. §. filcs.

Si quis uero. Postquā ipator declarauit suā intentionē. s̄. ptie vt pat perpetuo seruet nūc tollit vnā dubitationē circa p̄dicta v̄z si alicui volenti viuere i pace fiat iuria in reb⁹ vel i persona qd̄ d̄ ip̄s agere in hoc vt nō videat pacē rūpere. r rñdet qz d̄ adire iudicē cōpetentē r corā eo iusticiā petere r ita cōseq̄ ins suū. Et hec ē intentio hui⁹ l̄re. **Mō.** qz nō glibet sua aucte potest sibi ins dicere h̄z adire iudicē cōpetentēz p suo iure cōsequēdo siue i cā civili siue i criminali vt. l. nul lus. C. de iudeis. r i. l. sigs i tātā. C. vñ vi. r in. l. extat sup h̄bo iudice. r qd̄ ibi p doc. ff. qd̄ me. ca. r cano. r in Spe. d̄ criminalib⁹ r corū cogni. sub ru. d̄ accusa. §. i. h̄. hoc tñ fallit. **Quero** cū glo. ij. qd̄ si debitor meus fugiat cū re mihi debita r nō habeo copiā iudicis an possū ppria aucto ritate sibi auferre res absqz pena r qd̄z dicūt qz sic p l. generali. C. de decurio. l. i. r. h̄ gl. ista determinat qz nō

possū violenter ei auferre rē. sed bene possū cū debito rem detinere donec ipsum iudici p̄sentē p. l. ait p̄toz. §. si debitorem. ff. q̄ in frau. cre. r p no. i. d. l. extat. r hoc volu it ista gl. vsqz ad verū. h̄z qd̄ sed tu i hac q̄one sic dicas h̄z **Bal.** r **And.** de iser. qz aut ip̄s res ē ip̄suz capietis r tūc p̄t ei auferre. d. l. ait p̄toz. §. si debitore r. l. emptor. ff. de act. emp. aut nō ē capietis sed ē debita obligatiōe p̄sonali r tūc p̄t capi ip̄s cū dicta re r p̄tari iudici vt in. d. l. si. C. d̄ malefi. r mathe. **Sz** si fugiat sine re tūc adhuc p̄t capi. r iudici p̄tari vt. ff. de fur. l. interdū. §. qui furem cūz ibi no. insti. d̄ act. in prin. r in. l. i. C. d̄ decurio. vel co. **Am** r in ip̄s actu delinquendi glibet possit ipsum capere r iudici p̄tari ar. ff. d̄ adul. l. capite quinto. l. iij. ff. de fur. s̄m **Bal.** d̄ quo plene p ip̄s i. l. admonēdi. ff. d̄ iureiur. cano. l. c. cū nō ab hoīe r i. c. at si clericus i p̄n. d̄ indi. r vide qd̄ di ri. s̄. de p̄suc. recti. fen. §. i. qm̄o si cēt clericus possit icō tinēti capi et ep̄o p̄tari h̄z **Jo.** an. in. c. vt fame de sen. er cō. nō aut ex iteruallo nisi d̄ licētia ep̄i p no. in. d. c. cū ab hoīe eē d̄ iudi. r h̄z **Bal.** **Quero** subseq̄nter cū d̄cā gl. qd̄ si tenēs rē meā nō fugiat. verūtamē eā nolit restituere an ppria auctate possit sibi auferre r rñdet gl. qz n̄ p istuz ter. nisi res eēt tpe p̄tura. qz forte ē actio iuriarū q̄ durat āno. l. si nō cōuicij. C. d̄ iniurijs. nec possū copiā h̄re iudi cis tūc debeo p̄stari ac iterrūpe solēnter dictam p̄scri ptionē seu vsucapio. h̄z formā. l. vt p̄fec. C. d̄ āna. excep. r hoc vult ista gl. vsqz ad h̄. q̄ bene loqz r itellige p̄dcā nisi icōtinēti vellet recuperare. qz tūc possit p. l. vt vim. ff. d̄ in sti. r iure s̄m **And.** de iser. dirit tñ **Bar.** i. l. si alius. §. bel lissime. ff. qd̄ vi. aut clā. qz i istis ciuitatib⁹ q̄ n̄ recognoscūt superiores si vna ciuitas occupat bona alterius ciuitatis p̄t p viz recuperare. qz iudicis n̄ ē copia. vt qz imiet graue piculū i reb⁹ meis vt ibi **Bart.** vt. d. l. nullus. r ad p̄dcā cōmēdat **Bal.** h̄ gl. no. **Danoz.** i. c. oliz cāz d̄ resti. spo. **Bal.** in. l. ii. §. post originē. ff. d̄ origie iuris. fac glo. i. l. ge nerali. C. d̄ tabu. li. r. in. c. ius gētū. i. d̄. **Inno.** in. c. i. de imunita. ecele. **Flor.** in. l. i. §. i. ff. de fuitu. vrba. p̄diorum.

Si quis uero. Imperator volēs suā pacē supra scriptaz custodiri statuit i isto. §. penā aduersus violatozes dicte pacis limitādo eas h̄z gra dus r statū delinq̄ntiū put i hac l̄ra d̄clarat. h. d. **No.** qz maiori pena puniunt nobiles qz ignobiles r maiores i di gnitate qz miores. r ē rō h̄z **Ja.** d̄ bel. qz q̄zto qz maior est vt maiori dignitate fungit tātō magis d̄ peccare r r̄tēne re vt vt. C. d̄ ep̄i. r cle. l. p̄sbiteri circa fi. c. h̄. d̄. r d̄. c. p̄eci pue. ri. q. iij. qd̄ ē verū h̄z **Bal.** h̄ q̄n tractam⁹ de p̄ca pecu niaria. secus at si tractam⁹ d̄ p̄ca corpalī qz tūc miores r ignobiles punirent maiori pena. d̄ q̄ materia dic plēū p **L.** r doc. i. l. nemo clicis. C. d̄ sūma tri. r qd̄ diri. s̄. d̄ pa ce te. i. §. sigs miles. i p̄ nobili r **Bar.** in. l. qd̄ā delicta. ff. de pe. r eē d̄ p̄eis. c. graue. **Mō.** qz ex eodē delicto qz n̄ solū d̄dēnādus ē ad penā pecuniariam r̄gruentē delicto h̄z ē d̄dēnādus ē ad emēdādū dānū p̄t lese r iniurjate vt h̄ in. c. i. eē d̄ iniurijs r dā. dato. r diri. s̄. d̄ pace te. §. sigs aliquē i nōbi. **Quinimo** forti⁹ in casu n̄o poterit puniri ēt pena corpalī si delictū p̄petratū mereat d̄cāz penaz vt hac eadē. l. in. §. se. r in. §. h̄ōicidiū. r h̄ tenuit gl. h̄ posita i fi. q̄ p h̄ remanet expedita r bñ loqz. qz vnū delictū. l. vio latōis pacis n̄ ipe d̄it per aliū delictū. l. h̄ōicidij vt alteri⁹ necē d̄ vt. l. nūquam plura. ff. d̄ p̄na. delic. s̄m **And.** d̄ iser. **Quid** si scā sit par vel treuga iter duos inimicos r vn⁹ istoz offēdat fratres vt r̄ictos alteri⁹. an videat icidisse i penā adiectā i cōpositiōe pacis r **Ja.** ar d̄. disputat istam q̄onē late d̄ pace te. sub ru. an si fecerit pacē rē. vbi arguit ad partes r tādē iclinat vt videat i penaz icidisse ar. ff. de ope. lib. l. si libertatē r d̄ of. p̄fec. p. l. i. §. cū pat̄ōus cū fi. **Iniuria.** Declarat r statuit qz p̄dicti violatozes pa cis vltra p̄dcā ēt p̄eis legalib⁹ puniāt p iu ria vel violatiōe pacis. r h̄ vult vsqz ad. §. indices. **Et** ad uerte. qz magni effect⁹ ē ista d̄claratio vt ex eodē d̄licto pu niatur quis r de pacis violatione per p̄dicta r pena iuris

cōis que remanet. ut hīc ter. declarat. **N**ā in hoc vitam? illud. qz dato qd in actione iuriarū ptozia excludat agere volēs p lapsū anni. l. si nō cōuicij. C. de iniurijs. §. pena i sti. de iniurijs. et in ciuili actione iniuriarū. q. l. cornelia dat fm cōiter cano. et iniuriā passus excludat lapsu āni ut vult late Jo. an. i addi. ad Spe. i ti. de iniurijs in pri. **D**ost. Jo. an. et alij i. c. ea noscūt de sen. excō. gl. isti. d. iniurijs §. sed lex cornelia i. l. si cū exceptōe. §. i. l. v. vtili. ff. q. me. cā in. l. ij. C. d. nō nu. pecu. insti. de ppetuis et tpa. act. i pn. **T**amē sup erit remedijs hoc ipsi offenso ut agat p pace violata iurta pmissa. facit qd no. **B**ar. in. l. senat. ff. de ac cu. in. l. certi cōdictio in prin. ff. si cer. pe. **T**amē ne incida tis in erro. ē. attēdite qz imo actio iniuriarū q nascit pro i iuria reali. et sic ex. l. cornelia ē ppetua nō annalis. ita t3 gl. in d. l. si nō cōuicij et ibi **J**a. de arena **L**y. in. iij. q. **B**al. et **S**ali. et ita t3 **D**ost. in sūma de iniurijs. §. qualis gl. i. l. lex cornelia in prin. ff. de iniurijs et ibi cū ea simpliciter eā refferendo transit ibi **B**ar. recte intueti ita rota decisio ne. cl. q scipit itē qd p iniurijs. **B**ellamera decisio. cltr. q incipit actio tñ cōpetens et p hac opi. ē regula qz ciuiles actiones sunt ppetue. pprie uero sunt annales insti. de p petuis et tpa. act. in prin. **N**ec obstat ar. quo mouet Jo. an. dū dicit actio iuriarū ifamat. l. athletas. §. si. ff. d. hijs q no. ifa. ergo restringi dz vt finiat āno qz nō valet pntia infamat ergo restringēda ē vt finiat āno. ad tollendā n. cōsequentiā sufficit dare instantia. c. sicut vgeri. i. q. i. gl. in in. l. creditores. ff. de opis no. nū. tolle instantiā actio fur ti ifamat. d. l. athletas. §. si. et tñ nō finit anno. §. i. Insti. de ppe. et tpa. act. **N**ot. qz lex noua quātūcūqz penalis p̄t ēt r̄seruare penas legis antique. facit. l. quotiēs. ff. de act. et ob. **D**e q materia p doc. i. l. senatus. ff. de accu. per **L**y. in. l. iij. C. de sepul. viola. et **B**al. in. l. nō ē nouū. ff. d. legi. et pbat. §. de pace tenē. i prin. nā violator pacis tene tur primo ad penā pecuniariā fm qualitātē sue cōditiōis vt. §. §. pri. in prin. i si. itē ad penā cōgruentē de iure cōi p delicto p ipsam ppetrato in deā violatione pacis. qm̄ si violādo pacē cōfisset furtū puniret p̄a furti. si hōicidiū puniret d hōicidid. si iuriā puniret de iuria et sic d sūb. vt diri. §. i. d. §. pr. i vl. notabili. **Q**uero cū gl. i. q p̄a v̄iat iponēda p iniuria illata dicite vt p **B**ar. i. l. lex cor nelia. §. i. l. iniuriarū actio in pn. ff. d. iniurijs et insti. d. in iurijs. §. in sūma et §. penā. **D**ost **B**al. q̄ronūgd iuria q nō cadit in speciale nomē delicti tñ cadit in atrocitatez facti vt si qz dat vnā alapā potestati alicuius terre pp sin gularē inimicitia quā h3 cū eo possit capitaliter puniri. re spōdeo sic nā pene arbitrarie extendunt vsqz ad mortem inclusiue pp excussū facinoris. ita ē gl. oz. Insti. d. iniurijs §. in sūma. et dicit **J**нно. qz pp emergētes casus licitū ē le ges trāscredi vt ipse no. de p̄sti. c. i. **Q**uero an p̄ leuez iniuriā dānatus efficiat infamis rñdeo n̄ vt no. **J**нно. ex tra de re iudica. c. cū talis te. alias secus si non leuis eēt §. si. l. athletas. ff. de hijs qui no. ifa. **Q**uid si p̄io p iniuria illata sit actū actiōe iniuriarū ciuilitate an potero postea agere criminaliter pro eadem iniuria concludere veritatē qz vna altera tollat qm̄ vtraqz. tēdit ad vindictā secus si una tēdat ad vindictā et altera ad rē familiarem et ita no. in. l. qd senat. ff. d. iniurijs et de hoc ibi traditur et in. d. l. pretor. §. i. et in. l. i. qm̄ ciu. actio crimi. p̄iudi. et in l. qd er go. §. pena maior. ff. d. hūis q no. ifa. **Q**uero cū glos. ii. de pluribus simul. qd sit furtū et vnde dicatur. **I**tē qz sit fur. **I**tē qualiter puniat tā ciuilitate quā crimina liter et tā d iure antiquo qz de iure lōbar do et i iure nouissi mo. **E**t ad oia rñdet ista glo. p modū sūme et recita put i ea qz clara ē vsqz ad si. **S**ed tu aduerte ad ipsam iurta si. dum et p̄sse tenet qd p. §. si quis quinqz solidos. §. de pa ce tenen. qz debet at fur. pro quinqz solidis laqueo suspēdi tē. qz hoc ibi et p̄sse reprobant dicēs qz ille. §. corrigitur p istū ter. qd p furto legitime puniat. et ita obseruat cōsuetudo dicit glo. sequēs in si. sui vbi videas. **E**t de h̄ plene di ri in. d. §. si quis. **Q**uero cū gl. iii. fm quas leges debe

at quis puniri p iniuria et furto comisso an fm leges anti quas romanas an fm nouas an fm leges lōbar dorum et ommissiqz h̄ per. glo. de charolo et pippino de quo feriosi us h̄. def. ry. q. vi. c. alios et p glo. i. c. venerabilē et d. ele. rñdeo ad qōnē ppositā h̄ ipsa se inuoluat qz nō punietur fm leges lōbar dorū qz nō sunt in hoc recepte p legibus cōibus et generalibz. sed puniet p legē hūius iper atoris que ē. §. de pace tenē. qz est lex generalis et p. l. imperiali et generali h̄ poterit p iniuria qz puniri vt reperit ibi ca sus et p̄sus qm̄ illata ē iniuria infra pacē et poterit plus et minus fm qz arbitrabit uider cōsideratis alijs circūstā tijs de iure cōi q cōsiderande sunt fm qd d̄ insti. de in iurijs in. §. atroc. qm̄ iste tales cōsideratiōes et in. l. noua recipiende sunt cū nō reperiant reprobate. l. scipim. C. de appe. p̄t et qualiter impator nō restrinxit se ad illā so lā penā. h̄ voluit. qd isti puniant fm leges et dicit leges in plurali nūero vt p̄. §. in. §. pri. in si. eodē mō dicit gl. fo re dicēdū i pena furti. **Q**uero an iniuriatus teneat re mittere iniuriā intellige qz sic quo ad iā coram nō quo an dānū et interesse **B**ar. in. l. si tibi. §. qdā. ff. d. pactis. et ibi ponit qd in orōe dñica pater noster. et p **B**al. in. l. nō solū §. iniuriarū. ff. d. iniurijs et p gl. d. malef. c. i. **Q**uero si p̄ciales vnus ciuitatis inuicē iferant sibi iniurias an te neāt resecare dāna dic qz sic p̄tē q iniuste cogit vt et d in iurijs. c. in nra et p **J**нно. in. c. si. qd me. ca. **B**al. hic.

Homicidium. Violator pacis nō solū punit pe na pecuniaria et emēdatiōe dāni quinimo et si cōmitteret homicidiū puniret d homicidio vel si āputaret mēbrū alicui puniret ex tali mutilatiōe vel cōmitteret quodcūqz aliud delictū puniret pena cōdigna illi delicto fm statuta legalia. h. d. **N**ō qz cōmittēs ho micidiū intra pacē constitutā puniet capitali snia vt h̄ et. §. d pace tenē. §. i. quinimo et d iure cōi capite puniunt ho micide. vt. ff. ad. l. cor. d. sicca. l. iij. §. p̄. et insti. d. pub. ind. §. itē lex cor. et. l. iij. C. d. ep̄is. aud. **Q**ualiter at ista pena ca pitalis intelligat diri in. d. §. i. in nobili. et ista pena capita li nō solū tenet ille qz vere comisit homicidiū. h̄ et ille qui iuit cū telo cā occidēdi h̄ nō potuit. l. is q cū telo. C. ad. l. cor. d. sicca. **N**ō qz mutilās mēbrū alicui ifra pacis edi ctū dz legaliter puniri. p̄a at legalis p̄ mutilatiōe mēbri erat oli p̄a taliōis v3 si situdo supplicij hoc ē mēbrū p mē bro. l. manū p manū pedē p pede et. vt. insti. d. iniurijs. §. pe na. hodie **N**o p tali excessit nō solū dz manus āputari. cū et p solo vulnere hec pena sit statuta silitate vt. §. de pace te. §. si qz aliū. verū et i plus poterit p̄uri si q̄litas criminis hoc exigat consideratis circūstātis d qz. §. diri in. §. p̄ce dēti et pbat in. d. §. p̄a et. ff. d. p̄is. l. hodie et d p̄na. d. lict. l. si. quinimo possit quoqz capitaliter puniri. si aio occidēdi mutilauit mēbrū vt diri. §. in p̄cedenti nobili. **E**t p̄dicta oia p̄cedūt qm̄ ex pposito et volūate delicta fuerūt cōmis sa. secus at si aio defendendi vel casu. l. i. C. de sicarijs. et hoc voluit tota gl. ij. hic posita qz bene et optime loquit h̄ **A**nd. de iser. et **J**a. d. bel. vt statiz patebit. **O**ppo. cū gl. i. in **H**. et hoc verū et. qz imo et homicidio ppetrato et in fra pacē qz nō puniat put ē casus. §. d pace tenē. §. i. **S**o. h̄ fecit spōte. ibi ex necessitate ad sui defensionē quo casu nō tenet. qz licitū ē. vim vi repellere. l. ii. C. d. sicarijs et. l. vt vim. ff. d. iusti. et iure et hoc vult gl. vsqz ad **H**si. **I**tē hoc verū et. **Q**uero cum glo. an bona talis homicide debeat applicari fisco. et rñdet gl. qz sic indistincte siue habeat de scēdētes vel ascēdētes siue non. siue alios collaterales. si et isto homicidio sit cōmissum crimē lese maiestatis. qz in talibz bonis solū reseruant dotes. l. quisquis. C. ad. l. iul. maic. **S**i **N**o est simplex homicida. tunc dicite vt in aut. bona dānatorū. C. de bonis dāna. et hoc vult gl. vsqz ad **H**si. sicut. qz bene loquit refferendo eā ad intellectū quem ponit doc. in. d. autē. bōa dānatorū de quo dicatis vt ibi p **L**y. et p **B**ar. in. l. i. ff. de bonis dāna. et ifra. qz sūt rega lia. et plene p **J**ac. ar di. in sūma de pace te. sub rubricella ad quos successio hōicide pueniat. **Q**uero subsequēter

cū. d. gl. quid si isti homicidē rapiunt fugā qd tunc est fieri
dum de bonis suis. et respondet qd si ex dicto homicidio se
cuta est violatio pacis bōa eius mobilia publicā in popu
lo. Alia vero mobilia dabunt suis primioribus cū iura
mento vt nūq̄ p eos det aliquid de dictis bonis homici
de fm q̄ pbat. s. de pace tenē. s. si p̄ pacis et cōclūde qd
in violatiōe pacis d̄z seruari. d. s. si p̄ pacis et q̄ ibi dicit.
In alio autē homicida serua autentica bona dānator eod
dem mō quo doc. ipsaz itelligunt vt supra dicit. **Quero**
ab eē quid si occidat aliqs aliuz manu vacua. an teneat si
cut si gladio occidisset dic qd sic dūmodo dolose faciat. ff.
ad. l. acquil. l. qui occidit. alias. l. qua actiōe. et t̄z Bald. et
butri. **Quero** quid si potestas mādāt mibi vt si nō iter
ficiā ticiū occidet me an sim excusandus cū aliter vitā me
am seruare non possum. dic qd sic vt. ff. ad. l. acquil. l. sciaz
s. qui cū alter et t̄z **De. et Bald.** **Quero** vnus fuit deca
pitatus tāquā homicida ticiij postea reperit qd fuit seius q
comisit dictū homicidiū. an sit liberatus dic qd nō. C. qui
accu. non pos. l. i. et t̄z Bald.

Indices. Ut ois tollat occasio dicte pacis violāde
mādāt iudicibus locoz vt debeant eē di
ligentes i faciēdo iusticiā qbuscūq̄ in vindicādo pacem
violatā. qd si secus fecerit dñt refareire dānū iniuriā passo
et nihilominus puniri pena h̄ statuta. b. d. **Ad** i ciuitati
bus et locis esse cōstitūendos iudices et magistrat̄ ad ius
reddēdū qm̄ pax esset in ciuitate ius eē nisi essent qui iura
exquerent. et tales ab iperatore dñt cōfirmari vt hic. et in
pace cōstantie fit mentio vt sibi auēte p̄ua eligant magi
stratus et iudices tñ illi tales electi dñt ab iperatore confir
mari. et hoc sensit iste tex. dñ dicit seu cōfirmari et. **Bar.** l.
i. circa fi. ff. d̄ iur. om. iū. v̄r velle qd imo iurisditio residet
in ipsis pplis. sed **Inno.** in. c. cū accessissent circa medium
de cōsti. v̄r velle qd imo iurisditio sit i ipsis magistratibus
nō i p̄lo. et idē t̄z **Bald.** l. i. d. l. i. et in. c. i. si de inuestit. iter
dñm et vas. l. is ori. l. c. bone. il. ij. de posthu. pla. Ja. de bel.
l. autē. de defen. ciui. s. l. i. iij. q. pista opi. **Bald.** fac qd no.
Bar. l. i. l. vbi absunt. ff. d̄ tu. et cur. datis ab his. et t̄z **De.**
de ancha. i. repeti. e. i. in. xi. carta de cōsti. **Sz Bald.** hic p
hunc tex. et p̄ prime deā t̄z et infert qd cum magistratus ab
iperatore credent̄ sine cōfirmēnt qd iurisditio ē iperatoris
iō dic qd ab inferioribus sine eo vendi non pōt. fac que no.
idē **Bald.** l. i. l. i. s. cū vrbe. ff. de offic. p̄fec. vt. tex. j. ea. l. s.
ad hec. et ibi **Bald.** l. i. c. cū oēs. in. x. co. de p̄stit. v̄r cō
cordare federe distinctiōis has d̄rietates. aut q̄rimus de
iurisditio. cōtentiosa. i. iudicandi et illa ē penes magistra
tus p̄ quos exerceēt. Et ita p̄cedit dictū **Inno.** cū sequatib̄
aut q̄rimus de iurisditioe respectu statuendi vel confirmā
di vel ordinandi. et tunc est penes pplim et p̄cedit dictum
Bar. tñ p. d. l. vbi absunt titubat postea. quia sicut fauore
minoris decuriones q̄ representāt ciuitatē vtuntur iurisd
tione loco magistratus. d. l. vbi absunt. ergo ita fauore to
tius populi dicemus iurisditioē esse penes eū qua potest
vti qm̄ vult et deriuat i magistratus. l. barbari. ff. d̄ off. pre
to. Et p̄ hoc b̄es expeditā gl. i. h̄ positā q̄ p̄cedā declara
uit. **Sz tu** aduerte qd hodie de consuetudine non seruatur
istud vt iudices vel magistratus eligāt vel cōfirmēt p̄ ipa
tozē vt h̄ ēt no. q̄ deā sunt p̄cedūt d̄ iure et i autē. vt iud. si
ne quoquo suffragio circa prin. et. ff. ad. l. iulīa de ambitu.
l. i. et t̄z. q̄ sunt regalia. nō autē d̄ consuetudie s̄z qd hodie sin
gule ciuitates h̄nt sua regimina merū iperū a se sicut oliz
h̄bat p̄fes p̄uincie et no. gl. singularis i. l. fi. C. d̄ p̄scri. lō.
tem. et t̄z **Bald.** Quidā dixerūt qd hoc p̄cedat i lōbardia p̄
pacē cōstantie. s̄z nō dicāt verū. qd p̄ pacē cōstātie requirit̄
qd magistrat̄ ab iperatore cōfirmēt qd nō seruāt vt **Bald.**
hic. et est maximi effectus ista disputatio. nā si quis vellet
p̄bare p̄scriptionē vel quasi possessionē iurisditiois in ciui
tate si iurisditio ē penes pplim h̄z p̄bare qd vsus ē iurisd
tione sciente et paciēte p̄lo. Si ē penes iperatozē vel p̄nci
p̄ tñ h̄z p̄bare qd ē vsus iurisditioe sciente vel paciēte im
peratore vel illo p̄ncipe. **Bar.** l. i. l. i. s. fi. ff. de aqua plu.

l. i. l. publicāis. s. i. ff. d̄ publica. **Bald.** l. i. l. iperū ibi **Albe.**
ff. de iurif. om. iū. l. i. l. i. C. de serui. et aqua. cano. l. c. cū con
tingat. de foro cōpe. l. c. cū ab ecclesiaz d̄ off. or. i. c. cōque
stus. iij. q. ix. **Ad** qd p̄ negligētā iurisditiois puniūt ad
ministratores iudices. ad hoc deputati ut hic. et. C. d̄ offi.
p̄fec. p̄to. l. si quos. et d̄ ser. fug. l. mācipia. nā cōsciens ut d̄
licto qui delictum nō punit. l. ij. C. de cōmer. et mercato.
Quinimo si iudicāt h̄ nō legitie adhuc puniēdi sunt. ut col
ligit ex hoc tex. qd itellr ut stati dicā i glo. ij. **Ad** qd ma
iores iudices delinquentes maiori pena puniuntur q̄ mi
nores. Et est ratio quia cum maiores dignitates recipiūt
maiori pena digni sunt si i officio delinquant. vt dicit text.
in. l. p̄sbiteri. in fin. C. de episcop. et cleri. c. precipue. xi.
q. iij. **Quero** cū glo. ij. an iste tex. itelligi d̄z tā d̄ iudice
q̄ olo fuit negligēs et nihil iudicare uoluit qd de iudice qui
iudicauit h̄ male. Et rñdet gl. qd sic. s̄z tñ iste tex. diligen
ter ē aduertēdus h̄z ipsaz gl. qd qm̄ male iudicat d̄z p̄sede
ri an p̄ doliū uel fraudē iudicauit. et qd forte corruptus pe
cunia uel p̄ grām uel p̄ inimicitā uel ignorātiā. **Primo**
casu tā quā uere deliquēs crit ifamis et teneē reficere oia
dāna et expensas litis ac iter esse parti lese et ad totā extima
tionē litis quā male iudicādo fecit suā. ut p̄bat l. l. ij. C. d̄
pena iud. qui male iud. Et p̄deā p̄cedūt siue dict̄ iudex
fit paterfamilias. siue filiusfamilias. ut. ff. de iud. l. filiusfa
miliās i si. cū ibi no. Secōdo casu qm̄ p̄ iprudētā seu ignorā
tiā. et tūc qd nō uere deligt s̄z sit i culpa ignorādo. i quo uer
sabat tūc fecit litē debebit cōdēnari et puniri si fuerit iusuz
iudicātū ut isti. d̄ obli. q̄ ex q̄si deli. in p̄ri. hoc p̄cedit qm̄ ip
se iudex erat paterfamilias. secus at si esset filiusfamilias
qa tūc cōdēnat solū iquātū ē i peculio. vt. d. l. filiusfa. i p̄n.
fi. d̄ iud. Et ita d̄z itelligi ista gl. s̄z non ita clare loquat. vt
no. p̄ gl. l. i. l. fi. ff. d̄ narijs et extraoz. crimi. i. d. l. filiusfa. Et
cōclūdo ultra gl. fm̄ **Bar.** l. i. d. l. ij. qd qm̄ iudex iudicat ma
le ex dolo. et tūc teneē i totū et ēt graui⁹ puniri d̄z corporali
ter ut h̄ fm̄ **Bald.** et Ja. de bel. nā plurib⁹ penis astrictus
ē vt l. d. l. ij. C. de pena iud. q̄ male iud. s̄z qm̄ iudicat p̄ ipe
ritiā teneē iquantū religiōi iudicātis uidebit. ut. s. dictuz
ē uerū ista iperitia p̄t eē duobus modis. uno mō si iudicat
exp̄sse d̄ casū legis. et tūc subdistingue. qd aut errauit i lege
difficili et obscura et puniet i minus aut i lege facili et clara
et puniet i plus. ut no. isti. d̄ obli. q̄ ex q̄si deli. i p̄n. aut erra
uit i uno passu in quo sunt opi. qd eligit malā opi. et tūc si in
ter opiniōes erat vna q̄ cōiter approbat. et tūc si aliā opi.
elegit nō bonā puniet eodē mō quo dictū ē. s. cū minime
sūt mutāda. l. mime. ff. d̄ legi. qd nō ē recedēdū a cōi opi. l.
athletas. in p̄n. ff. d̄ isa. Si nō iter opi. qm̄ q̄ seruatur una
qm̄q̄ alia tūc excusarē iudex q̄ errauit errore p̄babilī. ar.
no. in. l. ij. ff. d̄ iur. et fac. ign. et i. l. cū platis d̄ re iud. et qd di
xit **Inno.** i. c. ne imitaris d̄ cōsti. et elec. c. cupientes. s. deni
q̄. l. vi. et **Bald.** l. i. l. ab eodē. C. quō et qm̄ iudex. **Quero**
qd si snia lata p̄ iprudētā sit ipso iur nulla. an tūc iudex
faciat litē suā in eo in quo dānificauit partē. et dicit **Bald.**
qd sic ex eo qd generat̄ d̄ scō p̄tertu officij. ff. d̄ euic. l. si per
iprudentiā et d̄ picu. et cōmo. rei v̄. l. vectig. unde enor
miter factū nō d̄z trāsire impunitū. vt no. ff. d̄ p̄. sig. l. si q̄
pena. **Quero** an ps q̄ appellauit a snia lata p̄ imperitiā
iudicis possit nihilominus agere d̄ ipsuz iudicē. Et dicit
Inno. qd sic in. c. sacro. de sen. excō. que seq̄t **Bald.** h̄ cum
nulla lex dicat d̄riū. l. ex maleficijs. s. si iudex. ff. d̄ ac. et ob
li. et in isto tex. nūquā. n. quo ad iudicē v̄r cōsentire qd snia
sit iurta quāquā nō appellet. ar. C. arbitri. tutele. l. cū iter
dicti. et ff. d̄ neg. gest. l. p̄ponius scribit n̄ insisto in allega.
et copia **Bononicn.** quia non expedit.

Qui uero. Iste. s. s̄z v̄z intellectū referē nō tantū
ad casuz prime p̄cedētē vbi locutus est
de iudice nō vindicante pacē violatā. s̄z referē ēt ad casuz
i. s. si q̄s nō temerario. s. e. i quo locut⁹ fuit d̄ violatorib⁹
pacis. Et in sūma h̄ vult. Violatores pacis ac iudices ne
gligētes i faciēdo iusticiā et vidicādo pacē violatā si n̄ p̄nt
soluet pecuniariā p̄eaz eis iunctā pp̄ p̄dēs excessuz dñt pu

niri p corporis cohercionez 7 p quinquaginta miliaria. per
quoniam relegari. b. d. **N**o reglar q q nopot solvere
pena pecuniaria ex delicto ipositas d3 puniri in corpus et
si sit iudex vel in dignitate positus vt hic. 7 in. l. i. in fi. ff. d
penis 7. l. q. c. q. C. de ser. fug. Et ex hoc pstat. s3 Bal.
q iudex qui sindicatum solvere nopot. s. condonationez d3
puniri pena corporali p ista ter. sed tñ de consuetudie est s3
ipsum q ponat in carcere donec soluerit. De materia at
sindicor vide plene p Bal. in. l. obseruare. i. s. pñsci. ff. d
offi. p. consu. 7 in. l. q. c. q. C. de ser. fugi. Et per Jo. an. i
add. spe. de sindaco in prin. 7 in spec. de his qui alie. noie
interue. s. sindicus. **N**o hic casum in quo quis non li
beratur a pena pp inopia. imo maiori pena afficitur cum
ictus fustium censetur esse maior qualibet pecuniaria. l. i
seruoz in fi. ff. de pe. 7 hoc operat enormitas delicti in ca
su nostro. ar. l. pñbiteri. C. de epi. 7 cle. alias at pp pauper
tate posset minorari pena pecuniaria. l. eos in fi. C. d mo
do mulctari. 7 in glo. fi. hic posita que p hoc est expedita.
7 de hac materia q ex inopia minorat pena dicitur vt ibi
7 i. l. illicitas. s. fi. ff. de offi. pñ. 7. C. de pñs. l. pena fac qd
diri. s. de alie. seu. pa. s. fi. **Q**uero cu glo. l. an duces co
mites marchiones capitanei 7 ceteri de qbus diri. s. si vio
lauerint pacē 7 non possent solvere penam statutaz aduer
sus ea an debeant puniri in corpus 7 relegari s3m formaz
hic tradita 7 respondet gl. q sic. qz iste. s. no refert solum
ad iudices de quibus. s. prime dicit. Sed et ad oēs viola
tores pacis q iudices negligentes in vendicādo. q p3 qz
cu maior pena reperit statuta p violatione cu miles turba
toz pacis veniat de capitādu. l. fi. ff. d re mili. **C**oncludit s
ista glo. q iste. s. no solū iudices includat sed et oēs viola
tores pacis nisi qñ dicti violatores comississent homicidiū
vel aliquod delictū ex quo venirent decapitādi qz tūc fru
stra tractamus de ista pena relegatiōis. 7 hoc voluit tota
ista glo. 7 bene. **Q**uero ab extra quid si tales condēna
ti ad penā pecuniaria soluerent partē pene sed no possent
soluere residuū an nihilominus debeāt puniri s3m formā
hic tradita. et puto q sic cum iperatoz simpliciter loquat
de integra solutione dictarum penarum pro quo adduco
l. iij. C. de vsu. rei iudi. 7 quod ibi per Bal. 7 per cūdez in
c. si proponente de rescrip.

Conuenticulas. Imperator iste federicus in
tendens oī studio obuiare 7
tollere oēm occasionē ne par suprascripta violēt phibet i
isto. s. fieri conuenticulas 7 conuentiones. Et in sūma hoc
vult: Conuenticule 7 conuentiones ad pacē violandaz quo
cūqz modo 7 in quocūqz loco reprobant tā in pteritum q
in futurū. 7 strafaciens puniē pena vniū libre auri. b. d.
No ex text. ibi ciuitatē 7 ibi psonam. ex quo ponitur h
vt diuersa s3m Bal. hic q psonē appellatione non cōpre
henditur vniuersitas. ar. l. fi. C. d erroga. mili. āno. li. rii.
glo. in. l. i. C. de iuris. om. iud. vñ sentire dñum. vnde scire
debetis q verbū psona qñqz caput pro singulari hoīe qñ
qz p vniuersali. i. p vniuersitate. vt dicit Bald. in. l. ij. C.
de impub. 7 alijs substi. facit. l. mortuo. ff. de fideius. l. i. iij
eta. l. nihil. ff. ad macedo. l. eos. s. ceterū 7 facit tert. in. c.
graue. ibi. d. Anto. de pben. iō dicit Bald. in rubri. C. ad
treb. q in mandato d oēm psonam non vñ cōprehēdi vni
uersitas. ita in iuramento d oēm psonā non vñ cōprehēdi
vniuersitas. tñ in primo d mādato dñuz t3 idē Bal. in. l.
metū. s. aiaduerendū. ff. q metus cā. 7 in scdo iur amēto
d t3 Bal. in. c. i. s. de noua fide. for. **N**az pprie loquendo
psonē appellatione non venit vniuersitas autē. item nulla.
C. de sacrosan. ec. vbi bo. ter. l. si qz in tātam. C. vnde vi.
vos in ista materia distinguite. aut lex vti s3bo psonē vel
statutū vel rescriptū. 7 tunc si sumus in fauorabilibus ap
pellatiōe psonē cōprehēdit vniuersitas. ita Jo. an. in. c.
cū i illis circa fi. de prebē. li. vi. i odiosis secus. ita Jo. an.
vbi prie. 7 iō dicit Ang. q in statuto correctorio iuris cōis
psonē appellatione no venit vniuersitas. ita Ang. in. d. l. ni
hil. Lu. in consilio. cccc. qd incipit oipotentis 7c. querit an

statutum. iō in derogatione privilegioz concessorū cuiqz
qz persone no venit vt videat privilegio 7cesso vniuersita
ti derogatum ita Lu. consi. cccc. rvi. incipit oipotentis 7c.
q idultum in. ij. col. Aut lex ipersonaliter loquitur vel re
scriptum vel statutum. 7 tunc comprehendit et vniuersita
tē. ita ē ter. ibi Ang. in. l. metū. s. aiaduerendū. ff. q me
tus cā. aut loquitur simpliciter p verba adiectina vel qua
lificatiua. puta collatores vel clerici. 7 tūc distiguas et mē
te Jo. an. in. d. c. cū in illis. de preben. li. vi. aut sumus i fa
uorabilibus 7 venit vniuersitas. aut i odiosis 7 non venit.
Predicta oia limitate nisi subiecta materia non esset vni
uersitati pportionabilis. nā tunc nūquā venit vniuersitas
puta etcōicantur ab hoīe vel statuto aliqd facientes no cō
prehēdetur vniuersitas. c. romana. s. vniuersitatē. d sen.
ercō. l. vi. Inno. i. c. granem d sen. et. facit qd no. Bal. i. l.
quicūqz i simili. C. d ser. fugi. **N**ota q cōuenticula ad
malum tendentes sunt reprobate de iure. vt h 7 i. l. conue
nticulam. C. de epi. 7 cle. 7 i glo. i. h posita que ad hoc alle
gat concordā. Secus at si pp aliquod licitum aliqui cōue
nient in vnum qz tunc non esse punibile sed pmissū. **S**in
ge. n. q sui deiectus a possessione mea. nā possum incōnē
ti congregare amicos 7 recuperare decām possessionē me
am. 7 no. gl. in. l. iij. s. cum igit. 7 in. l. cum fundum. ff. d vi
7 vi arma. maltomagis possem cōgregare psonas ad me
defendendū. vt no. in arg. qñ liceat sine iudi. vind. l. i. 7
qz melius ante tps occurrere 7c. l. fi. C. in qui. ca. in integr.
rest. non est neces. **P**ostqz ergo lex pmittit predicta non
debeo pati penam. l. i. C. de his qui veniaz eta. unpe. 7 ita
intelletit And. de iser. 7 bene qd cōfirmo per auctoritatē
Odoff. in glo. sua. de pace constantie. in. s. itē societatem
vbi videas. **N**ota q conuentiones super malis actibz
7 inter ciuitatē 7 populos phibite sunt. vt hic 7 in. l. aut fa
cta in prin. ff. de penis. facit. l. i. C. de monopo. vbi vniuer
sitas mercatorū no pot imponere metā mercibus suis 7 re
bus vendēdis. In istis tñ cōiurationibus 7 confederatio
nibus ciuitatum videmus de consuetudine seruari dñum
s3m gl. 7 maxime in lombardia qñ ciuitates inter se faciūt
leges 7 confederationes iuratas 7 hoc voluit tota ista gl.
ij. que per hoc remanet expedita. Sed tu dic q ista talis
cōsuetudo cōfederationū inter ciuitates 7 hodie et iuridi
ca in ciuitatibus expsis in pace cōstantie per ea que dicta
sūt. s. 7 ponit Alina. aliqd. s. de pace tenē. in pri. Quinim
mo intelligas istum tex. q iste conuentiones iō alias ho
die sunt reprobate. qz tendunt ad malū v3 ad cōturbatio
nē pacis. d qua tractat iste ti. qz iste. s. adaptat ad materi
am d q locutus ē impator in pcedētibz vt. C. de unponē.
lucra. descrip. l. i. 7. l. regula. s. fi. ff. de iuris 7 fac. ign. **S**e
cus at si tenderet ad bonū qz tunc essent licite. vt no. gl. rii.
q. i. c. si quis clericorū. vnde si aliqz rōnabiliter timeret
opssione inimicorū suozū poterit cōuocare amicos 7 san
guineos suos vt irent secū vt sint simul cū eo ad propulsa
dam iniuriam sibi iminentē. hoc. n. pñ facere p ea que deā
sunt vt diri in. s. i. s. d pace te. facit. c. i. ex de postul. **C**on
iurationes. n. sup relicta licite sunt. 7 ita t3 And. de iser.
Quantū vero ad monopolia 7 conuenticulas mercatorū
de quibus tangit glo. dic q no tenēt nisi fiant auctoritate
publica vel cōfirmēt. vt no. i. l. sodales. ff. de collegijs illi
ci. 7 de extraoz. cri. l. i. s. sub pretextu. vbi et determinat q
superior pot mādare collegijs ut portent sibi statuta colle
giorū suorum. Et si q sunt que sapiunt monopolium pcedat
s3m formā. d. l. i. C. d monopo. 7 subiūgit Bar. q et pp ma
la statuta posset illicitū collegiū destrui. 7 de hoc et tangit
p Bal. i. d. l. de monopo. **A**t plenius hēatis istā materiā
dicite q reglr oia collegia cōgregatiōes 7 sodalitates sūt
phibita. l. i. prin. ff. de colle. allici. l. i. in prin. ff. q cuiusqz
vniuer. no. Inno. in. c. dilecta. de excess. pla. in. c. cū ab ec
clesiarū. d of. oz. Arch. i. c. figs. 7 i. c. cōiurationes. rii. q. i.
Bal. in autē. bita. C. ne fili. p pñ. tñ dicite post dec. in
locis pal. marie et Bar. i. l. fi. d col. il. 7 Bal. 7 Ang. in
l. i. i. pri. ff. q cuiusqz vniue. no. pño q ē collegiū ciuitatis

vel castrum vel ville ista collegia et proprie loquendo vniuersitates iurisdictionum sunt licita quia hoc est ipsa necessitas. facit ad hoc ut bene et beate viuatur. ff. de iusti. et iure. l. et hoc iurisdictionum. de quo Bar. in extrauag. qui sunt rebelles in verbo lothardie. Istud est verum sed antiqua tempore qua territoria concedebantur occupantibus. sed hodie in territorio alieno non possunt ista fieri nisi superior permittat. ut ff. de usufru. lega. l. heres in fundum. et de operibus publicis. l. opus. unde dicit Innocentius. quod si aliqui volunt facere ciuitatem vel castrum et ibi intus se congregant et non habebit illa ciuitas privilegium ciuitatis nec habebit iurisdictionem nisi superior confirmet. similiter castrum non habebit privilegium vniuersitatis nisi similiter confirmet per superiorem. ita non. Innocentius. in. c. cum ab ecclesiis. de officiis. facit in an. de defensionibus. c. i. iterum. subdit tamen Innocentius. vniuersum verbum quod eo ipso quod superior scribit ei tanquam ciuitati vel castrum quod per hoc videtur tacite approbati. ita dicit ipse in. d. c. cum ab ecclesiis. quod concedat Bal. in. d. l. i. in prin. no. Panoz. in. c. q. in causis. de procu. in cle. sumus. de sen. etc. vno tamen casu fallit vbi auctoritate superiori non potest construere castrum vel fortalicium nisi superior esset princeps. scilicet quia illud castrum vel fortalicium sit ad honorem vel emulationem. ut. C. de fun. limi. l. quicumque castrorum. l. i. et idem castra in confinio tempore guerrarum facta pace debent de iure destrui quia sunt ad emulationem per. d. l. quicumque. item cognoscitur collegium esse licitum quia est factum pro iusticia conservanda et pro utilitate publica sicut est collegium doctorum et collegium scholarium. sicut etiam sunt collegia artificum. nam dicit textus. quod sine artificibus ciuitas bene beate et viuere non potest. ff. de nundinis. l. si. item cognoscitur collegium esse licitum eo quod est constitutum ad honorem dei sicut sunt fraternitates disciplinarum nisi sint facte ficticie. ut no. glo. in. d. l. i. de colle. illiciti. et Archi. r. l. di. si quis fidelium. Item alijs duobus modis cognoscuntur collegia esse licita. Primo modo quia ita lege vel statuto noiatz canentur ut ff. de cuiusque vniuers. no. l. i. in prin. et in h. paucis etc. Secundo modo quia superior confirmat. ut l. i. de collegiis illi. Et sic sunt quinque modi. Circa hoc quero nunc quid est confederationes terrarum vel baronum sint licite. in hoc distinguo finem. aut finem ad finem licitum aut illicitum. Primo casu iste confederationes valent quia fiunt ad licitam defensionem. et hoc ar. istius glo. nam per finem licitum iudicatur quod congregatio sit licita et per finem illicitum quod sit illicita. ut ff. de fideius. l. si area. Saluo quod si principem non tamen confederatio quia semper auctoritas eius intelligitur excepta presertim si eius subditi conspicerent deum sicut ponit Barto. in. l. i. de colle. illiciti. et magis potuisse ponit Innocentius. in. d. c. dilecta de excess. pla. vbi vide. Quero quid de parte Sibellia et guelfa vtrum sint licite. de Rai. consuluit quod non. quia iste partes vna facit ad emulationem alterius. et hoc consuluit in ciuitate tridentis tempore quo guelfi expulsi recognouerunt dominum ciuitatis esse ecclesie roma. dicit quod illa recognitio non valuit quia aut fecerunt ut singuli et non preiudicat vniuersitati. aut fecerunt ut vniuersi et non potuerunt quia vniuersitas eorum non est licita. unde per talem recognitionem nec ius nec probatio iuris queritur ecclesie roma. et hoc est ipsa veritas presertim quia expulsi non sunt in qua possessione aliquid faciendi circa rem publicam. nisi forte esset expulsa maior pars maioris partis ciuitatis et sub nomine secte fecerunt collegium iuxta no. per Innocentium. et de no. oper. nu. c. cum ex iniuncto. confederati aut dicuntur quia duo populi liberi sine duce ciuitates libere in vnum colligant ad se inuicem protegendum et conservandum. et idem potest dici de duobus castris vel duabus prouincijs dum modo libere sint et superiorem non recognoscant. ita textus in. l. non dubito. ff. de cap. et postli. reuer. ibi Bar. ita Bal. l. i. executorum in. r. iij. col. C. de execu. rei iu. Bar. in. d. l. si de colle. illi. Innocentius. et Lano. in. d. c. dilecta. et idem cum ista sit communis natura confederationum in dubio presumuntur facte confederationes in bona parte ita Bal. i. dispn. per cum padue disputata que incipit. Quedam ciuitas i. ij. et r. col. et i. c. i. i. iij. col. de iudi. cardi. in cle. pasto. i. vij. notabili. Et idem dicit Bar. in extrauag. sunt rebelles in verbo occulte. quia ciuitates subiecte non possunt facere tales confederationes inuicem. et si fece-

runt sunt nulle ipso iure per hunc textum. nisi in. quod intelligit verum principem illo existente in partibus vel cristente ad eorum defensionem. sed principem abente vel et nolente eos defendere potest per defensionem sua facere huiusmodi colligationes. et facit quod vult Bal. in. c. i. in. iij. col. de iudi. et in superscriptio. ff. in. fi. col. et quod vidimus. s. i. pludis circa materiam homagij i. v. q. principali et per predictam dum conclusus est quod liberi populi faciunt confederationes dicit Ang. i. q. i. c. cl. q. incipit Larissime frater quod inter dominum et subditos non est dare confederationem. et facit ad predictam quod vult Bal. in rubrica de treu. et pa. l. pace inire possunt et ciuitates et quarterie ciuitatis et nobiles et subditi inuicem textus. et no. i. q. si quis temerario. s. co. que. s. commedat Bal. i. rubri. de treuga et pace. i. fi. col. facit quod dicit i. c. i. in prin. s. de pa. te. nec per tale confederationem inducitur aliqua subiectio vult Lard. i. cle. ne romani de elec. et est bonus textus. i. d. l. non dubito. sed solum vnum efficit sub protectione alterius. facit quod vult Bar. i. l. i. C. de execu. mune. l. i. et effectus harum confederationum pendet ex vi verborum et tamen operatur quantum sonant verba. ita Bal. in. l. executorum i. r. iij. col. Et idem si est pactum de colligatione incunda non habet effectum confederationis. ut vult Ang. i. l. i. l. utinus ff. so. ma. nam aliud est pactum de confederando aliud est confederatio. ut no. per Bal. Imol. et Moder. i. fili. i. l. si fideiusor. s. meminisse. ff. de leg. i. et si est intentio post tale pactum quod debeat recipi confederatio tunc arbitrio iudicis clausule erunt componende ut vult Ang. i. l. i. de die. i. prin. ff. q. satisfada. cog. tamen talis confederatio itellitur ut se defendat inuicem in casibus licitis et a iure promissis. ut vult Bal. in autem. scriba puber. C. si aduer. uedi. et faciunt quod vidimus i. c. i. i. pn. s. h. finit lex. Et per predictam et quo uidetis quod confederatio est sic quoddam pactum. et sic producit obligationem personalem. l. questionum. et l. legitima. ff. de pac. c. i. et de pac. h. etis i. ferre quod si una ciuitas confederata cum alia se facit confederatam alteri secundo. prima confederatio presertim secundo. l. in opis. ff. locati. per quez textus. ita presertim Lano. de ro. q. i. r. vij. incipit in r. p. i. i. uisus necessarius. Jo. an. in regula dictus i. mercuria. de re. iur. l. vi. Spe. i. ti. de aduoca. s. i. h. qd si aduocat. et i. ti. de se. s. ij. h. r. i. et se. no. i. fili. Bal. l. i. l. adoptionem. C. de adop. facit gl. i. l. ciues. C. de icolis l. i. et ita Jo. an. i. c. recolentes. de sta. mo. et faciunt quod vidimus i. c. si scia. s. si de feu. fue. etc. nisi ex prerogativa persona cuius est facta secunda confederatio censetur esse excepta a prima. ut uidebimus. i. i. c. i. s. si. de phi. feu. alie. per se. puta i. papa uel ipatore uel summo rege a quo habeo feu. nam isti uidentur excepti a prima confederatione. et ideo secunda confederatio licet proprie non possit dici confederatio ut per predictam cuius talibus inita presertim confederationi. et per tales confederationes inducitur quasi quidam societas ut per et his que non. Ang. et Bald. i. d. l. i. q. cuiusque vniuers. no. Et idem unus colligat statim uel alio modo non potest facere deteriorem conditionem alteri collegati. ita Bal. in. l. i. in. ij. col. ff. si et nora. ca. aga. Bar. in extrauag. q. sunt rebelles in verbo rebellando l. iij. col. et idem factus a maiori parte colligatoz ligat alios colligatos. l. item magri. ff. de pac. et uoluit Ang. i. q. i. c. cl. r. vij. qd incipit anno domini etc. Et i. istis que est maior et potentior iliga h. quod uocare alios confederatos. ita Bal. i. pace instantie in verbo maior. et i. ij. carta lectu re. et facit quod vult Innocentius. de antiquo. de collegio i. c. i. de ma. et obe. i. c. cum nobis oliz de elec. Bar. i. l. i. ff. de albo scribe. et non solum tenent ad mutuam defensionem. ad quam tamen non tenentur nisi per possibilitatem eorum et ipotentia excusantur. ut vult Ang. i. l. si idem. C. de his que ut idia. sed et tenentur banitos confederatoz suoz h. et ipsi per banitos ut vult Bal. i. d. ru. de treu. et pa. et facit textus. i. d. l. non dubito. et quod non. ibi. Barto. Quinimo in rebelles unius et colligatis potest alia ciuitas confederata aduocare et eos punire. ita Bar. i. d. l. hostes et i. de tractatu que sunt rebelles in verbo rebellando. Bal. i. de ca. ru. de treu. et pa. l. ij. co. Quinimo eleganter dicit Bar. quod sic offendens principem suum incidit in crimen lese maiestatis. Ita offendens confederatum principis sui incidit in crimen lese maiestatis ita Bar. i. de ca. extrauag. q. sunt rebelles in verbo rebellando l. iij. co. Et idem generaliter per textum. i. d. l. non dubito dicit ibi Bar. quod i. loco confederato condempnat de delicto potest puniri i.

alio loco confederato. Et ita Bal. in. d. l. executorum. et
coiter confederatio facta intelligitur etiam facta pro adheren-
tibus sine quibus confederati pacem habere non possunt. ita
Ang. in. l. que religiosus. ff. de rei ven. Sicut est diffidatio
trahit ad adherentes. ut vult Bal. l. i. j. C. de serui. et aq.
Et talis colligatio restringit et limitat a sua causa. ut vult
Ang. in. l. emptor. §. luti. ff. de pac. et Lu. i. ff. ccccliii. qd inci-
pit oportet et c. i. j. col. Bal. l. i. j. C. de ser. et aq. l. iiii. j.
co. et dicunt proprie adherentes qui nullo necessitatis vicu-
lo sed sub protectionis specie alteri civitati vel principi ad-
heret. ut vult Ang. in aut. de heredi. et fisci. in prin. et in. d.
cofi. cccclij. qd incipit carissime frater. et id sedes apostoli-
ca nunquam facit pacem quin includat et adherentes suos. c. ad
apostolice de re in. lib. vi. et ita coiter servat alij principes.
Unde per predicta habetis inferre qd si confederatio est facta
ad tempus premitum et lapsio tpe expiraret confederatio ita Bal.
in extrava. pactis constantie in verbo item societate. facit
qd no. Ang. in. d. l. emptor. §. luti. et in. l. si vnus in prin.
ff. de pac. et qd no. Bal. in. c. ad h. de appel. et subdit Bald.
in dicto verbo ite societate. qd si post lapsum tps confede-
rationis civitates vel principes sibi invicem prestant subsidia
et fauores non videtur renouare confederationem per ea que
habentur. in. l. si cum hermes. C. locati. l. ite queritur. §. qui
impleto et ibi per Bar. ff. locati. An non obmitto qd in istis
confederationibus vnus alteri non tenet nisi quatenus fue-
rit requisitus ita Bal. et ibi dicitur in. c. i. de noua. fidei. for.
nec est obmitto qd voluit Pan. consilio. cclxxxiiij. incipit in
rpi. et c. viso supra scripto puncto in. vi. et vii. col. qd per tales
confederationes non ligat quis ad faciendum de consuetos et
cognitione spiritali et pro eo facit qd no. Bal. in. l. generali-
ter. ff. in ius vocati. ibi Ang. Bald. in. l. i. C. qui accusat.
Ludo. in. l. i. ff. de ius voca. Bal. in aut. nisi rogati. C.
ad trebel. Sali. in. l. testis idoneus de testi. in. l. si quis alij
na. C. de nuptijs. In drium facit qd consuluit Bar. in consilio
qd incipit in. q. vertete inter dnm Simonem. et Bal. l. i. pa-
retes ibi Sali. C. de testi. du tenet qd imo copater potest esse te-
stis lz pater no. et in consilio pauli vide de h. bis promitten-
tis defensionem terrarum quas tenent quid importent pro
paulo facit Hosti. in. c. grané de excessu. prela.

Episcopus. Adnotet imperator episcopo locorum ut hu-
iusmodi violatores pacis circumveni-
cent et venientes de predicta. s. facientes conuenienculas atq;
conuersiones donec satisfacciant. b. d. No et hoc tex. qd
de iure civili spectat ad officium episcopo. facere tueri et conser-
uare pacem et punire violatores pacis. de iure vero cano-
nico expeditissimum est ut in. c. i. extra de iudicijs.

Receptoribus. In summa hoc vult Recepta-
tores violatores pacis et eme-
tes predam ex dicta violatione captam puniri debent eadem
pena qua ipsi violatores. b. d. No receptoribus punie-
dos eadem pena qua delinquentes et est ratio qd sine recepta-
tore non possunt malefactores diu latere. l. congruit. ff. de
offi. p. fidis et l. i. ff. de receptato. et in glo. i. hic posita in pri-
mum qd eos receptando videntur quasi consentire delicto ipsorum
et per quos tanquam consentientes pari pena sunt puniendi per
l. si quequam inonomus. C. de sacrosan. ecc. et in glo. ii. posita
in prin. No. qd emetes predam captam a violatoribus pa-
cis puniuntur eadem pena cum violatoribus. et est ratio qd inclu-
dunt in suspensionem eiusdem criminis. l. ij. C. de fructis. et in-
tellige predicta quam emes sciebat esse captam et dicta pre-
da quo casu est si ambulasset per plures manus idem iuris
esset. l. sed ubi. ff. de minoribus secus si ipse emes probabili-
ter ignorat. qd tunc non teneretur per predictas. l. ij. et tenet
Hosti. in summa in ti. de resti. §. qd de pda. et in directorio iu-
ris in eo ti. i. §. quid de ementibus. facit qd no. glo. in. d. l. i.
ff. de recepta. Quero cum glo. i. in versi. ut forte quid si
aliquis potuit capere violatorem et non recepit nec recepta-
uit vix tunc pecunia accepta ab eo vel parte prede ipsum di-
misit ire an teneatur eadem pena hic statuta contra recepta-
tes. et respondet gl. qd sic qd vix esse in pari causa turpitudinis

li. in fi. ff. de receptato. l. quinimo in ius lombardorum. si eo
prehendisset et dimisisset teneret et ad emendationem totius
dani ut. l. si quis fure in lombard. de furtis et hoc voluit tota
ista gl. que bene loquitur. Quid autem si simpliciter sauit eis
ad fugam dic qd tenebit tanquam fautor ut no. Sandi. in ti.
de homicidio in antepen. qone. C. oppo. cum gl. ij. in ver.
hoc est verum et c. Si istum tex. qd imo receptatores non te-
neantur eadem pena ut est casus l. i. ff. de recepta. So. ratio
sanguinis illud ibi operat quam quis recepit affinem vel
cognatum quo casu mitius debet puniri de iure romano ut ibi.
hic vero loquimur de receptante penitus extraneum. de iure
autem lombardo inter francos nulla fit differentia an rece-
pit affinem et patrem et fratrem vel recepit penitus ex-
traneum. qd semper talis francus receptans scienter latro-
nem reputat quasi latro et iudicat infidelis ad patriam sicut ille
erat nisi irruerit cum. vij. testibus sacramentalibus. qui simi-
liter franchi sunt qd nesciebat eum latronem prout habet in lo-
bar. in ti. de furtis in. l. quicumque post missam et hoc voluit
tota ista gl. vsq; ad fi. que bene loquitur. Sed quia posses
dubitare in quantum debeat trahi pena aduersus recepta-
te consanguineos et affines dic qd erit arbitrarium prout
bono iudici videbitur. ff. de penis. l. hodie. ff. de effracto
et c. pila. l. ij. §. i. et de raptu virgi. l. i. §. penis tu dic ut per
Bar. in. d. l. i. ff. de recep.

Preterea. Declarat si aliquis ex predictis non vult
iurare dictam pacem et eam tenere determi-
nat qd bona sua debent confiscari et domus sua debet destrui.
b. d. et aliter non sumo. No. qd quis non potest implorare
beneficium legis nec eo frui qui in legem committit ut hic et l.
l. auritium in fi. ff. de minoribus et in glo. fi. h. posita. No.
casum specialem in quo per delictum venit domus delin-
quentis destruenda et hoc operat enormitas delicti contra
violatores pacis quibus imperator iste in tunc stomachabi-
tur ut deroget regulis iuris ceteris que volunt qd per delicta
civitates non deformedur ruinis. l. ij. §. si quis hodie et in
l. fi. ff. ne quid in loco pub. et in glo. i. hic posita et quibus
collegit Bar. qd per statutum vel consuetudinem posset i-
duci ut domus possent dirui de quo per Li. in. l. cetera
§. si duobus. ff. de leg. i. qd secus esset de iure ceteri ut. l. ij. et l.
nemini. C. de edifici. priua. Reperit tunc alter casus in quo
est de iure ceteri domus destruitur per nimiam contumaciam
citati et nolentis comparere. ut. l. si is cum quo. ff. ceteri diuidu.
sed tunc ille casus hodie correctus est in eundem per. §. opz
in aut. de manda. prin. colla. iij. vbi dicitur text. qd iudex debet
punire personas et non bona vel ipsas res que persone sunt
que delinquit et non res. remanebit ergo casus specialis i-
isto. §. ut domus destruat ut hic. In ceteris aut casibus se-
cus quinimo dixit Bar. in. d. §. si duobus. qd est ad debi-
tum publicum non debet domus destrui. Et vide ad predicta
que dixi post glo. s. hic finitur lex. in prin.

Illicitas. Ad hoc ut remoueat omnis occasio violandi
predictam pacem prohibet imperator fieri illi-
citas extorsiones subditis et presertim clericis imponendo pe-
nam aduersus facientes ut restituat dupli. b. d. No
illicitas exactiones esse prohibitas nedum erigi a laicis ut
hic et in. l. illicitas. ff. de off. presi. et in glo. i. hic posita. uerum
et multominus a clericis. No qd extorquentes illicitas
exactiones uel tributa tenentur ad restitutionem dupli de su-
per exactionibus. li. r. Et tenet princeps uel alius domi-
nus exigens per dagia saluare soluet in persona et rebz
Bal. hic. Et uoluit Archie. in. c. si quis peregrinos. ruiij.
q. iij. Ludo. dicit qd hodie non seruat in. l. i. §. i. ff. de publi-
ca. Et ad primam facit qd uult Bal. in. c. i. qui seu. da. pol.
et in. c. i. j. que sunt regalia. Quinimo si satis extorsio illi-
cita fiat aduersus ecclesias non solum predicta pena puniretur
extorques. sed et excoicabitur et in super perpetua deportatio-
ne punietur. ut probatur in. d. l. placet in fi. C. de sacrosan-
cc. c. non eo minus. c. aduersus. de imunita. eccle. Et hoc
uoluit et glo. fi. hic posita lz male seruet in And. de iur.
imo sunt excoicati. c. quare. de censu. li. vi. et cle. i. de imuni.

ecclesi. De quo plene per *Ray.* in summa sua sub rubrica que sunt tale is et si. **Querit** hic *Bal.* pone dominus territorij promissit quibusdam mercatoribus in suo territorio depredatis soluere oēs quantitatē que probabitur ab his robatoribus ablatam sub pena dupli. modo probat quod robatoria fuit facta de certis rebus sed earum estimatio non probatur aliter quam per iuramentū. et inde secuta est condēnatio in omnem ponamus in centum quā condēnationē dominus non soluit. Querit an dominus teneat ad penā dupli huius forma pacti. Et videtur quod sic. nam certum est quod hic precessit dolus et crimen delinquentiū. sed lege cauētur quod vbiq; constat de crimine. interesse vel damnum probat per iuramentū vt *l. ij. r. l. in actionibus. v. plane. ff. de in litē iurā.* Et hoc propter difficultatē probationis. vt *no. in. l. sp. §. hoc iter dicto ff. quod vi aut clam. et insti. d. verb. ob. §. pe. r. C. vnde vi. l. si qñ r p Inno. extra quod metus cā. c. fi.* Secundo probatur sic cū sup aliqua obligatione eccedente interponitur noua conuentio. Ista noua conuentio isformatur a prima causa et eius naturā sapit. vt *ff. de ver. ob. l. stipula. §. cōuentiōales. r. l. triticum.* Est. n. talis censenda conuentio qualis ē materia sup qua interponitur. vt *no. ff. de act. empt. l. ēptorem. §. q autē. ff. de vsu. si stipula.* sed ista stipulatio interposita sup materia criminis. de cuius natura est. vt huius actus ipse per iuramentū non probetur. tñ ad probandum damnus et interesse sufficit iuramentū. cū igitur ista promissio habeat originē a materia. per iuramentū probabili. ergo et in ipsa sufficit iuramentū. Tertio probatur sic quod vbi inest aliqd alicui actioni respiciens illius causam non solum inest illi que ducit et immediate causat ab illa verū et occasione ab eadē cā. vt *ff. de dona. l. si quis id quod r. ff. de fideiussio. l. tutor.* Sed ista facultas probandi inest actioni respiciēti eā ergo et respicit causatum. probat vbi penalis stipulatio interponitur super precedenti obligatione intelligitur interposita sicut naturā illius. vt *ff. de ver. ob. l. quidā cū filiū. nec mirum quod ad illā fit relatio. vt. ff. de iureiurā. l. sed et si possessor. §. sed si rerū.* Preterea noie probationis continetur non solum probatio visus. sed et probatio coniecturalis dūmodo lex habeat coniecturam pro veritate. vt *ff. de condi. r de mō. l. lutius.* sed hic apparet ex coniectura legū reserēdo nos ad obligationē. put concernit robatorē. Ergo talis intelligitur facta esse promissio qualis demonstratur ex causa precedente. **In dūm** vñ. nam ista promissio habet in se conditionem si probabit. vt *ff. de verb. obli. l. qui rome. §. angarius.* Sed probatio per iuramentū non est proprie probatio. sed aut ē suppletio aut releuatio. ab onere probandi. vt *ff. de iureiurā. l. eū qui. i. prin.* Et si posset dici probatio est summaria et non plenaria. ff. ad exhiben. l. thesauri que non sufficit. vbi agit de pleno et graui preiudicio. vel vbi contractus forma. vel vltime voluntatis requirit probationem fieri. vt *ff. de condi. r demon. l. lutius.* facit quod *no. i. l. i. §. si de ea. ff. d. ventre i. pos. mittē. ff. ad carbonia. l. iij. §. cause.* iuramentū est patrociniū summarie cognitionis et vide quod *no. C. de iure deli. l. si. §. i. cōputatis perci.* et non ē cōpleta conditio sub qua pmissa est pena natura. n. cōditionū est hec quod debent formaliter et indubitabiliter et de iure cōi et ad vnguem adimpleri vt *ff. d. condic. r demon. l. memius r. l. qui. §. hñ di. i. pn. r. d. l. qui rome. §. angarius. r. quod no. i. l. ij. C. de isti. r. subsit.* Preterea iste dominus dicitur pmississe illud ad quod de iure teneat. ff. de pba. l. cū de in debito. ff. de solut. l. is cui. §. flauius. huius dominus territorij non teneat nisi si cū liquido probetur de rebus vt *no. ff. qñ et scō tu. l. i. p. Di. r. d. l. si qñ p. L. itē nō vñ pmitterē nisi quod suo noie dicitur vt. ff. de solut. l. r. magis. itē verba ambigua debent intelligi sicut id quod ē verisimile vt *no. ff. de pact. l. veteribus r. ff. de reg. iur. l. scmp i stipulatione. itē iuramentū est quedā probatio facta de qua nō dicitur intelligi verbū probatio simpliciter placitū quod et hoc sequeret inconueniēs quod quis obligaret se ad idebitū et sic esset obligatio sine cā et posset elidi per exceptionē doli et maxime qñ esset obligatio penalis vel odiosa vt *ff. de excep. doli. l. ij. §. circa.* Pre-**

terea vbiq; sunt noua iura alias noua materia insurgit actio que retinet suam propriā naturā nec recipit aliquid extrinsecū rōne alicuius pambule obligatiōis vt *ff. de nouac. l. alia. ff. de re iud. l. iij. §. si ex cōuentōe.* sed ista ē noua obligatio exorbitans a forma obligatiōis legalis per penā insertā. et dicitur iudicari sua propria natura inspecta sicut quā iter esse ē probandū nō iurādū vt *C. de sen. que pro eo quod iter est. l. i. §. i. alijs.* Preterea cōiter dicimus quod vna actio nō solet sortiri naturā alterius actiōis odiosa huius loco ipsi surroget vt *ff. de peti. hñ d. l. itē veniūt. §. cū pdirimus. r. no. l. l. certi cōditio i. prin. ff. si cer. pe. itez quod credat iuramēto est introducū in odiū delinquentiū que tenent ex delicto. sed dominus que tenet custodire territorij suū tenet et quasi delicto et ideo si cū nō probat iter esse per iuramentū quod nō inest dolus. l. i. ibi *Bar. ff. qñ et scō tu. l. i. ff. furti aduersus nau. caupo. sta. ci. l. l. si qñ ibi Bar. i. l. ne quis vbi vñ decidere istā qōnem. ff. de icē. ruina. naufra. Bal. in. l. nūmis. ff. d. i. l. i. r. iurā.* Panor. an. c. i. de resti. spoli. r. hñ pcano. in. c. fi. quod metus cā et confirmo sic determinata cā. l. doli i delinquentē determinatū huius effectum vt *ff. de iureiurā. l. admonendi. C. si ex falsis instru. l. iij. ff. de lega. iij. l. cū pater. §. dulcissimus. ff. de acqui. pos.* Preterea inia de qua pponitur non fuit cōventionalis et nō debuit inferre preiudiciū sup pena de qua non fuit indicatū. ff. de ver. obli. l. qui rome. §. duo fratres. ut inia nō solet esse maioris efficacie quam sint ipse probationes a quibus dependet ipsa inia. cū ex ipsis probationibus sumat effectū vt *ff. de iureiurā. l. huius et si possessor. §. si. cū. l. sequenti. hñc partē teneo quod de pena nil fuit cognitū nec iudicatum.**

Item sacramēta. In isto. §. non multū insistā quod est materia aliena a materia feudali et ad saturitatē circa ista cōmentus sum in re peti. c. cū contingat de iureiur. hoc intendit. **Pubes** sponte firmas dictum suū per iuramentū non pōt dē venire secus si nō sponte quo casu et si cēt maior puenire posset. h. d. **Pro.** ad hoc vt iuramento firme dictus et efficiat irreuocabilis duo erigunt. Primo quod ipse dicitur sit pubes. Secundo quod sponte iuramentū pstitit. altero. n. huius deficiente posset reuocari dictus. pubertas ergo sufficit cū iuramēto ad validatōnē dictus quod vñ satis ihumanū cū itali etate ad hoc satis puberes possent de facili decipi a cōtrahentibus secū et ideo Alberi. i. autē. sacramenta puberū. C. si aduersus vendi. dicit se reperisse hēricū septimū imperatorē destinat se corrigere istā decisionē quod multos facit puberes vagari per orbem destitutos rerū suarū emolumēto. adeo vt ad maiora crimina iter dum deducant sed morte puentus id facere non potuit in multis at ciuitatibus huic ihumanitati pmissum est per statuta. et an tale statutū valeat sup hoc quod est longa materia et diuersitas iter scribentes remitto me ad no. p eos i. d. autē. sacramēta puberū et i. l. pactū. C. de colla. r. per *Bal. i. l. omnes populi. ff. de insti. r. iure r. hic et i. l. sigs iquilinos. §. fi. r. ibi imo. ff. de leg. i. p. Bar. i. d. l. si qñ p eo. r. p cano. l. c. cū contingat de iureiur. itelligo tñ quod huius videat eē dura decisio vt. s. dicit tñ huius rōnem i se vñ bonus aie et reuerētiā dei et sic cōuenit cum iure diuino et naturali et iure gētium quod vult religionē et fidē seruari vt i. l. i. l. si. r. i. l. ij. ff. de iusticia et iure quā rōnez et ecclesia conse qui voluit et mandauit. nō obstantib; ihumanitatibus supradictis vt probat i. c. quānis d pactis li. vi. addeo vt hoc et sicut *Bal. iuramentū haberet hunc effectū et iter iudeos p. l. qñ. C. d here. habet i probemio ffoz. Pro. quod huius regulariter ea que fiūt per vi vel metū teneat ipso iure veniūt tñ rescidenda. l. ij. r. iij. C. quod metus cā. Nō tñ ē sic i iuramento quod nullius ē momenti. vt hic. facit quod *no. i. l. isti qui dem. quod metus cā et i. c. ad audientia. quod metus cā. c. si vero de iureiur. sicut videmus et idē in matrimonio. vt. l. si mulier. §. si dos. quod me. cā. et i. c. cū locū extra de spon. Et est hic argu. quod nō sit necessaria absolutio a talib; iuramentis per metū extortis quod an sit verus de iure canonico habet i. c. abbas extra de bis que vt metulac cā si. i. c. verū. et in***

c. si vero de iureiurā. Qualiter at intelligatur metus vel
coactio violenta. dic vt no. de his que vi metusue cā fi. e.
sacris. 7 p Bar. i. l. i. §. que honorade. ff. quarū rerū actō
nō dat. 7 ff. q. metus cā. l. isti quidē. §. i. 7 l. pe. ff. de furtis
7 in. c. ad aures. 7 in. c. cū dilectus. extra qd metus causa.
Bal. in. c. causam matrimonij de offi. dele. ¶ No. q. iu
ramenta interposita de nō erponēdis querelis maleficio
rum ista maxime sunt nullius momenti ad qd faciunt no
tata per Inno. in. c. ad nostrā. extra de iureiurā. qd facit i
ar. ad iuramenta interposita i cōtractibus feneratorijs. vt i
ipso nō teneat. vt. l. cū qui nocētem i prin. ff. de iniur. l. ita
vulneratus. ff. ad. l. acqui. ¶ Venio ad gl. circa quarū ex
peditioes. quero itaqz primo cum prima parte qualiter
debeat illud sacm prestari p puberem ad hoc vt habeat
ipsum obligare. 7 respondet glo. q. d. 3 corporaliter p̄stari
sup aliqua sacra re puta ligno vel lapide habendo volun
tatē 7 cor ad deū. 7 l. videat de iure non posse iurari p no
mē vel caput vel capillos dei. vt in autē. vt nō luru. cōtra
natū de consuetudine seruat vt iuref ad sancta dei euan
gelia. que cōsuetudo in hoc d. attendi. 7 hoc vult gl. vsqz
ad versiculum quid si iurauit 7c. Et hac glo. nō. 7 elicias
cōclusionē q. consuetudo attēditur circa formā iuramen
torum 7 sequit Bal. vñ in hac ciuita. iuraf sup quacunqz
scriptura dato q. non continet euangelia sed bene h̄ re
spectus p ipsum iurantē 7 deferentē ad ipsa euangelia. Et
ita no. p glo. Jo. an. in cle. i. de heret. facit q. habent i cle.
i. d. iureiurā. i. c. vt circa. de ele. li. vi. vtrū at si quis sciēter
7 bona fide iuraret sup ligno vel lapide ad sancta dei euā
gelia. tñ habendo respectū vt q. dicat iuro sup hoc ligno
vel lapide ad sancta dei euangelia et an obliget iuramen
to 7 sit piurus si cōtra veniat. Et dic q. sic fm And. d. iser.
qm q. falsum p lapidē iurat piurus est vt d. rri. q. v. c. ec
clesie. spernit. n. nomē dei oipotentis q. iurando iuocabat
tur. l. si quis maior hic allegata i glo. h̄ et i. c. 7 si christus
de iureiurā. q. h̄ respectus ad id qd mente agebat. vt. l.
generaliter. §. si. C. de iureiur. 7 in. c. quicūqz. 7 in. c. huma
ne aures. rri. q. v. 7 cōtra p̄dicta videas et in Spe. de iu
reiu. in fi. parte tertia. 7 rri. q. v. c. q. piurat. ¶ Oppono
subsequenter cū. d. glo. i. ver. quid si iurauit quid si iste pu
bes iurauit ore. sed nihil tetigit corporaliter cuz manu an
habeat locū determinatio istius. §. 7 dicit glo. q. nō per. l.
si alterius. §. si. C. si minor se maio. dice. Et confirmo istā
determinationē gl. p. c. vt circa. in fi. de elec. li. vi. Itē q. n̄
iuraf nuda voce nō appellat pprie iuramentū sed verbū
vt i autē. de manda. prin. §. l. 3 neqz. 7 t. Bal. 7 Andr. de
iser. bic. 7 l. 3 dicat q. iter simplex verbū 7 iuramentū nō fa
ciat deus d̄iam. vt i. d. c. 7 si rps. 7 ibi p Inno. c. iuramē
ti. rri. q. v. tñ ecclesia facit d̄iam. 7 facit p hac cōclusiōe
glo. i. d. c. q. iura. 7 qd dixit Host. in sūma de iureiurā. Ar
chi. i. d. c. vt circa. 7 Jo. an. in cle. i. de heret. facit qd no.
glo. rri. q. i. in glo. sūme. 7 qd no. in autē. iusurādū q. pre
sta. ab his. in prin. quicqd hic dicat Jac. de bel. ¶ Que
ro subsequenter cū. d. glo. in fi. qd si iste pubes non iurauit
alias sed mandauit alteri vt iuret pro eo in aiām suam an
p tale iuramentū cōfirmabit cōtractus suus fm formā h̄
traditā 7 ista glo. arguit ad partes 7 determinat q. sic quā
sequit doc. qm ea que fiunt in psonā pcuratoris intelligū
tur fieri i personā d̄ni. ff. de religiosis. l. ossa. i. fi. facit. l. ita
corū. §. decuriones. ff. q. cuiusqz vniuersi. not. 7 de admi.
tu. l. ita tñ. §. gessisse. 7 extra de iura. calū. c. fi. li. vi. 7 qd no
ta. in. d. c. vt circa. de electio. Ad d̄ia at allegata per gl.
que ē via brocardica. respōde vt p doc. in. d. §. gessisse 7 p
Dy. in regula pōt qz. 7 i. c. q. per alium. d. requ. iur. li. vi.
¶ Quero cū glo. ij. an iste ter. et habeat locū et ipubere.
Dic q. nō q. ipubes nō pōt iurare et i sui vtilitatē q. sibi
deferē a iudice. l. videamus i prin. ff. de iureiur. Si vero a
parte tunc non pōt iurare nisi ad sui vtilitatē. l. qui iurasse
in pri. de iureiurā. Fallit in liberto ipubere qui tōne ope
rarū quas p̄sta. e pōt obligat iuramēto vt q. sit ioculator
vt. l. si. ff. de oper. liberto. Et hoc voluit ista glo. l. 3 non ita

clare vsqz ad versū. ita 7c. et qua gl. nō. 7 cōclade q. ad va
lidandum cōtractū p iuramētū requirit q. iurans sit pu
bes factus vt hic. Si vero esset minor pubere et dato q.
esset doli capax non posset validare cōtractū p iuramētū
l. 3 cōmittat reatū rōne piurij q. lex diffinit etatē ad contra
ctum validandū. ar. d. l. qui iurasse. Et hanc s̄nias sequit
doc. iuris civilis cōter oēs 7 refert Ange. ita obseruari. 7
sic publice determinatū fuisse bononie. idē t. Bal. h̄ sed
glo. iuris canonici i. c. i. de delic. puero. t. 3 q. si sit doli ca
par q. tunc iuramento astringat. Idē vidēt sentire Jac.
de bel. 7 Andr. d. iser. bic. 7 idē Bar. in autē. sacra puber
in ifante primo pubertati. p. l. ipubere. ad. l. cornel. de sic
ca. Sicut ergo et furto vel delicto obligat diabolo. itaqz
d. 3 obligari et piurio p. d. c. i. de delic. puero. Et in hac du
bita. reperio R. rapha. fulg. in autē. sacra puberū tenentes
priorē s̄niam v. 3 vt puberes et doli capaces non teneantur
p istū ter. 7 respondet ad iura in cōtrariū allegata dicens
q. aut querimus an pubes l. 3 doli capax iurando peccet q.
sciēter falsum iurat qm tunc bene obligatur diabolo et
piurio. vt. d. c. aut iurādo p̄mittit se aliquid facturū 7 tūc
l. 3 postea iuramentū nō seruet nō icidit i piuriū q. iuramē
to non ligat. 7 hanc s̄niam sequit Alua. tāquā equiorē. tñ
iste ter. de se est satis rigorosus et i etate pubertatis. vt. s.
diri. vnde nō vltra extendendus ē ad duriorē rigorē. l. cū
qdā. ff. de libe. 7 posthu. 7 in. c. odia. 7c. nā infra dictā eta
tē p̄sumptio legis ē p eo q. ignoret qd agat. l. ij. in fi. d. fal.
moneta magna ē et auctoritas accursij glosatore i. d. au
tē. sacra puberū. 7 Jac. columbi alterius gl. in isto. §. qui
hanc opi. simpliciter secuti sunt. ¶ Quero subsequenter
cū glo. An iste ter. et intelligat de pubere furioso iurante
7 respōdet q. nō dicens q. h̄eat locū ipubere sane mentis
7 hoc sequit glo. vsqz ad ver. quō. 7 dic vt i ca. ¶ Quero sub
sequenter cū. d. glo. an habeat locū iste ter. in pubere
qui sit filiūfamilias in quibus casibus possit obligari 7 di
cit q. sic vsqz ad ver. sed nūqd 7c. Quid si iste pubes esset
vere seruus an habeat locū iste ter. si contrahat 7 iurat 7
respondet q. sic. idē dicit gl. si esset putatiuus seruus 7 hoc
voluit glo. vsqz ad versū. idē quero 7 bene. ¶ Quero sub
sequenter cū. d. gl. an iste ter. habeat locū et si iste pubes
habeat curatorē 7 ierit 7 iurauerit absqz eius aucto
ritate 7 hanc qōnem allegavit glo. plura ar. p 7 cōtra. 7 tādē
cōcludit 7 d̄terminat q. sic q. habeat locū siue adult. ha
beat curatorē siue nō. 7 dic vt in glo. recitādo cas vsqz ad
finē quā glo. oēs doc. sequunt ea potissima rōne. q. sacra
mentū putat eū maiorē. rrv. anis ergo valet d̄ctus ac si es
set factus a maiore 7 p p̄ns nō habente curatorē. Et dat
talis cōclusio q. in oibus actibus gestis quibus maior liga
ret vt nō contraueniret i illis pubes iurans similiter liga
bit. nā qd maioritas etatis operatur i maiore vt valeat q.
agit 7 n̄ ventat d̄. hoc operat sacramētū i eo qui est pubes
vñ vbi d̄ctus factus a maiore esset nullus codez modo fir
matus a pubere cū sacramento erit nullus. 7 p̄bant p̄deā
l. l. i. C. si aduer. ven. vbi d̄ctus firmatus p minorē cū au
toritate curatoris 7 iuramēto nō pōt rescindi ergo p istū
ter. ad hoc vt aliquid operef necesse ē dicere vt valeat cō
tractus sine curatorē dūmodo firmef iuramento ar. l. si
qm. ff. de lega. i. ¶ Quero cū glo. iij. quid si iste pubes fu
it iductus p dolum ad contrahendū 7 iurandū an habeat
locū iste. §. vt videat spōte cōtrahisse 7 iurasse. determina
tio ē talis v. 3 qd iste pubes nō dicat spōte iurare q. dolo
fuit iductus ar. C. de raptu virg. l. i. i. fi. vnde non poterit
d̄uenire ad resti. in integr. 7 si sibi opponat de iuramento
replicabit de dolo ar. C. de transact. l. sub pretertu 7 hoc
vult glo. cū qua transeūt doc. Qualiter at pbabit iste do
lus dicit Bal. q. poterit p̄bari et et enormi lesiōe p. l. pa
ctum. C. de colla. 7 p Bar. in. l. fi. ff. de preto. stipula. 7 de
trāsac. l. cum hij. §. i. cā. Qualiter at fiat rescissio p̄dicti d̄
ctus firmati iuramento 7 vtrū p ep̄m vel iudicē laicus vi
de p Lano. i. c. ij. de pac. li. vi. 7 de iureiur. c. l. 3 Innoc. 7
Hosti. i. c. veritatis de iureiurā. 7 in. c. fi. de sepul. p. doc.

nostros in. l. si quis maior de transac. et in. l. pactu. C. d. col
la. **Quero** subsequenter cu. d. gl. quid si iste pubes fuit
eductus bladicis ad iuradu an tenebit tunc datus h3 for
ma hic tradita. et rident q. sic. q. ex industria ppria licitum
est sibi acquirere. l. si defunctus. C. arbitrii tutele. et hoc
voluit gl. vsq. ad versi. ite q. dicit et. et cu. hac determina
tione p. transeunt doc. fac. l. si quis maior. et l. cu. donat. C. d.
transac. fm Jac. de bel. **Quero** cu. glo. mag. in pri. an
iste. s. intelligat de quocumq. d. tunc vel actu et reprobatur de iu
re coi. ut e. dare ex. replu. in. l. si quis inquilinos in fi. ff. d. leg.
iii. l. stipula. hoc mo. ff. de verb. ob. et l. pe. ff. de obsequijs
li. in fi. et respondet gl. q. no. q. i. illis cu. no. valeat principa
le taqua. reprobatur a iure coi. si d. valere iuramentu. taqua.
accessoriu. l. no. dubiu. C. de legibus sed hic loquimur de
actu qui no. e. reprobatus de iure coi. l. sit reprobatus fa
nore p. sone quo casu iuramentu. habilitat personas. et hoc
voluit ista gl. in effectu vsq. ad versi. ite quero et qua. glo.
no. vera. conclusionem et de iure canonico. q. aut iuramentu.
interponitur sup. oio. p. hibitis. et tunc non valet principale
nec et sacm. aut iterponitur sup. bis q. aliquo casu p. mittunt
tunc l. no. valeat principale no. tenebit sacm. ut i. c. cu. co
tingat extra de iure iur. De quo p. Dy. i. c. no. est obliga
torium. de regu. iur. li. vi. et p. doc. i. d. l. no. dubiu. fm Ja.
de bel. et Ric. de nea. **Quero** cu. d. gl. quid si ipubes iu
rauit sup. d. tunc venditionis et postea reperit lesus ultra di
midia. iusti p. cij an no. obstante iuramento poterit d. venire.
Et respondet gl. q. sic et dic. ut in ea q. no. loquit vsq. ad
h. qd. si maior et. Intelligas tunc q. si iste pubes iurasset et
no. venire d. rone. p. cij vel quacumq. alia rone. q. tunc no. pos
set obstante iuramento ut no. gl. i. l. ij. C. de rescin. vendi.
et extra d. empt. et v. di. c. cum cam. fm Ja. de bel. hic. De
quo dicatis et p. doc. i. dictis locis. vbi at. ipse pubes est so
lu. lesus infra dimidia. iusti p. cij. et iurasset tunc no. posset
d. venire fm Ja. de bel. p. l. ite si p. cio. s. fi. ff. locati. et i. l. in
cause. ff. de minori. qd. intelligas veru. nisi esset volus p. ea q.
dicta sunt. s. et i. hoc ter. **Quero** subsequenter cu. d. glo.
qs. in maiore decepto ultra dimidia. et iurante no. d. venire
an poterit cotrauenire. et determinat q. no. et bene. et dic. ut
in ea. vsq. ad ver. sed quero. d. quo plene videas per doc.
in. d. l. ij. et in. d. c. cu. ca. **Quero** subsequenter cum glo.
an iste. s. h. eat locu. et si ipse pubes cotraxit sine iterpositio
ne decreti. et dicit q. sic p. bando tribus rone. bus quas p. se
quere ut i. ea. vsq. ad ver. ite quero. qm. b. n. loquitur. et d. hoc
dici. s. in prin. huius. s. **Quero** subsequenter cu. d. gl.
qd. si pubes generaliter iuravit no. venire cotra. illu. actuz
que facit an valeat sacm. in oi. d. tunc et cu. quacumq. p. sone. et
arguit ad partes multu. egregie. et determinat q. si contra
h. edo. comemorat dictu. sacm. et vult eo astringi q. tunc va
let alias no. Et ita seruat de consuetudine fm glos. que oia
p. dicta latissime declaravit vsq. ad h. ite quero. et qua. co
cludit q. iuramentu. generale ad oes. futuros d. tunc non li
gat ipsum d. bent. postea. et hac conclusionem seq. v. glo. in. l.
i. C. si aduersus vendi. et Ja. de bel. et Ric. de nea. hic. S. et
in alia gl. i. aut. sacm. a. puberu. et i. c. l. mulieres de iure iur.
v. tenere parte. d. rone. taqua. tutiore. ut v. obliget d. tunc fu
turis dato q. no. fiat metio in ipso d. tunc d. p. dicto sacm. iam
p. suto et hac parte. v. seq. Bar. ibi et R. ap. fulgo. p. hac
rone. potissima. v. q. et voluntate solius iuratis p. det in
ramentu. et iurat. de eo q. vbi. p. s. est sicut p. i. rati habitio
ne. ut no. i. l. p. sponus. ff. d. neg. ge. et hec vident. approba
ta p. Anno. i. c. i. extra d. iure iur. Et sic virtute dicti iurame
ti posset cotra. p. censuram esse ecclesiasticam fm Andr. de
iser. **Quero** subsequenter cu. d. gl. qd. si iste pubes post
qua. cotra. et iuravit no. potuit tradere qa. cecidit a posses
sione qua. postea recupavit v. tunc teneat tradere. Et hec gl.
distinguido. determinat q. sic ut i. ea. vsq. ad ver. et qd. et.
Sed tu dic. q. debemus considerare forma. iuramentu. qm. si
iuravit tradere et teneat solu. semel tradere. et semel traden
do liberat in p. p. tunc. ut ff. de d. ben. emp. l. si cu. venderes
s. fi. ff. de ver. sig. l. boues. s. i. insti. d. iterd. s. adipiscende.

Si vero iuravit no. venire p. tra. vel tractare. tunc tenetur
restituere q. resistendo et no. reddendo v. facere p. trouersia
et cotrauenire ut in hac gl. et ita et Ray. An. de nea. And.
de iser. **Quero** subsequenter cu. d. gl. quid si iste pubes
d. rone. et no. iuravit. sed postea ex intervallo p. iuramentu. fir
mat dictum cotra. q. fuerat nullus an habeat locu. d. tunc
minatio huius. s. Et determinat q. sic. et dic. ut in ea vsq.
ad ver. ite quero et. et bene loquit fm doc. facit p. sua d. tunc
minatio. l. si. C. ad macedo. **Quero** subsequenter cu. d. glo.
ista glo. an iste. s. h. eat locu. no. solu. i. cotra. sed et i. renu
ciationibus et distract. Et arguit ad partes et finaliter d. tunc
minat. q. si. et dic. ut in ea vsq. ad ver. qd. si iuravit et. Et
conclude. cu. ea q. iste ter. h. eat locu. in quocumq. distractu. q.
large accipit cotra. argu. d. fide. instru. l. cotra. l. s. s.
stricte distractus no. coprehendat sub lege loquente d. con
tractu. ut dicit Bald. i. l. si. C. si tutor vel curator interue.
rit q. eade. rone. cadit v. t. obiq. s. auctoritas et virtus sacra
menti. ergo id. ius statim d. l. ticio. ff. d. ver. ob. fm Jac. d.
bel. Et hanc sniam et gl. i. l. ij. s. i. ff. d. tute. et r. d. distra. et i.
d. aut. sacm. a. puberu. ibi Bart. Suadet ista alia rone. quia
fauorabilior est ca. distractus q. tractat de liberando aliu.
q. cotra. vbi tractat d. obligado. l. arianus. de actio. et
ob. Et ita t. n. d. u. est fm com. sniam doc. q. qd. d. tunc
Ly. et Ray. q. t. n. u. r. u. n. t. de qua materia et per
doc. in. l. vbi. pactu. C. de transa. **Quero** cu. d. gl. quid
si plures iuraverit no. venire cotra. sniam vel cotra. cofes
sione. sua vel cotra. arbitriu. an habeat locu. iste. s. et deter
minat q. sic etia. dato q. non iter uenerit curator ius. sub
iungens q. l. no. possit venire cotra. sniam respectu. mino
ris etatis poterit tunc dicta snia appellare sicut posset maior
q. iuramentu. p. dictu. substulit solu. obstaculu. minoris etatis
no. at. iuris coi. et. s. in p. cedentibus dictuz. e. Et hoc vult
gl. vsq. ad h. qd. si iuraverit et. qua. sequunt. doc. cotra. in
dicta aut. sacm. a. puberu. Intelligas tunc hoc p. cedere nisi
p. iuramentu. et renunciaisset appellati. q. tunc no. posset
appellare fm And. de isernia. in. l. si. C. de tempo. appel.
Quero cu. d. gl. quid si pubes iurat no. venire contra
testamentu. an erit ligatus virtute iuramenti ut non possit
cotrauenire. Et respondet gl. q. si iuravit de suo testame
to tunc no. ligabit. secus si iuravit de testa. alterius super
quo maior potuisset pacisci q. tunc ligat. et. q. tunc iurame
tu. nihil aliud operat nisi q. facit ipiu. maiore. ut sepius di
ctum est. ut voluit gl. vsq. ad versi. quid si filius. et. que be
ne sequit. De qua materia dicatis per doc. in. l. sig. i. prin
cipio testamenti. ff. de lega. iii. et in. l. i. C. de sacro. eccle. et
in. c. quauis. de pactis. li. vi. **Quero** cu. d. gl. quid si pu
bes filiusfamilias per iuramentu. renunciauit macedonia
no. an liget. ut no. possit cotrauenire. et determinat q. no. q.
odiosum et cotra. mutantes. Et dic. ut in ea quis b. n. loq.
vsq. ad versi. quid si mulier et. et ca. cotra. sequit. docto.
l. s. p. t. n. u. r. u. n. t. in. l. q. cu. eo. s. et q. diximus.
Quero quid in muliere pubere renunciantem velliciano
p. iuramentu. an obliget. et determinat q. sic. qa. vellicianuz
est in fauore. suu. Et dic. ut in ea vsq. ad versi. quid si mi
nor et. cu. qua. pertranseunt doc. **Quero** cu. d. glo. qd.
si pubes p. iuramentu. renunciauit exceptioni no. nu. pecu.
an possit cotrauenire. et post varias opiniones determinat
q. sic. exceptione. doli. et p. bando pecunia. non numerata. et
hoc voluit gl. vsq. ad ver. qd. si minor et. Sed tu dic. cla
rius fm And. de iser. q. pot. venire cotra. tanq. maior. qa.
p. sacm. h. loco maioris. qualiter aut. maior. se iuret no.
plene in. l. si. excautione. C. de no. nu. pecu. et s. Jac. d. bel.
Quero cu. d. glo. qd. si pubes donauit ca. mor. et iura
uit no. d. venire. an valeat et obligetur ut no. possit reuocare
et determinat q. sic. qa. e. tanqua. maior. sed et maior. posset
sic donare ut no. reuocet. l. vbi. ff. de donat. ca. mor. igit. et
iste pubes iurando. nec ob. illud qd. s. dictu. e. de testamen
to. q. testamentu. e. publici iuris cui renunciar. no. pot. et ibi
dicit glos. hic aut. primari. cui pot. renunciar. et hoc voluit
ista gl. vsq. ad ver. qd. si donauit. et cu. ea. pertranseunt doc.

cōiter. Quidam tamen dicit q̄ aut donatio est facta simpli-
citer aut cū stipulatione ⁊ traditione. primo casu sit idē q̄
in testamento. sc̄do casu pcedat dictū glo. ⁊ hoc seq̄ Ric.
d̄ nea. **¶** Quero subsequenter cū. d. glo. quid si pater mi-
nor diuidat inter filios suos emancipatos ⁊ iurauit nō p̄tra-
uenire. an poterit postea venire cōtra. ⁊ hec glo. nō videt
firmare pedē nisi q̄ arguit ad partes vsq̄ i. h. Sed tu ca-
piendo oīa membra glos. sic dicas s̄m Jac. de bel. q̄ aut
ista diuisio h̄ vim testamenti seu vltime voluntatis. ⁊ tūc
pōt cōtrauenire ⁊ factū non valet per ea que dicta sunt. ⁊
ita intelligat glo. facit. l. quotiens. l. si cogitatione. familie
herc. aut nō h̄ vim testamenti. ⁊ tunc non pōt d̄uenire vt
in secunda opi. gl. hic posita p. l. ij. C. de dona. ⁊ t̄ ēt Ric.
d̄ nea. glo. alias ēt q̄ones ⁊ oppos. format dicite vt in ea q̄
sancte loquit ⁊ cōiter approbat. **¶** Oppo. de glos. h. i. l. si
mulier. §. si. ff. q̄ metus cā. vbi d̄ q̄ si vas. inducat p̄ viz
vel metū ad cōtrahendū q̄ t̄ cōtractus q̄ coacta volun-
tas pure est voluntas. sed t̄n talis d̄ctus annullatur ope ex-
ceptionis. hic at̄ d̄ q̄ nullius ē momenti q̄ male. So. hu-
ius timore qdam intellexerunt istū ter. nullius momēti ⁊ c̄.
l. quātū ad effectū ⁊ sic cōcordant. alij aut̄ ⁊ melius itelli-
gunt q̄ ista verba nullius esse momenti ad sacramentum
refferant nō at̄ ad cōtractū. nā factū nō inducūt ad obli-
gandū sed ad roborandū d̄ctum ex quo oriebat obligatio
⁊ ideo effectus facti tāquā debilior tollit ipso iure. d̄ctus
at̄ solum ope exceptiōis. hoc voluit glo. sed tu assigna aliā
rōnem q̄ hoc operat̄ natura iuramenti que est vt non sit
vinculū iniquitatis. eo q̄ deus q̄ est ibi presens non assistit
sed resistit pacto s̄m Bal. in. l. iurisdictionum in fi. d̄ pactis.
Atrū aut̄ de iure canonico tale iuramentū metu extortū
sit aliquid vide plene in. c. si vero aliquis de iur. iurā. ⁊ q̄
no. xv. q. vi. c. auctoritate. ⁊ q̄ h̄ per doc. nostros i. l. ij. C.
q̄ metus cā. ⁊ videas q̄d ibi no. in glo. ⁊ q̄d dixi. s̄ in sc̄do
notabili. Itē vtrum iuramentū pariat aliquā obligatiōez
seu actionē tam de iure civili q̄ de iure canonico vide i. l.
i. C. de operis liber. ⁊ p̄ Inno. in. c. nonit extra de iudicijs.
Bar. in. l. si quis pro eo in prin. ff. de fideius. **¶** Quero ab
extra quid si pubes cōcessit sen. cū iuramēto nō adhibitis
oibus que debuerunt interuenire s̄m formā traditā. s̄. qui
testes sunt neces. an tale iuramentū. supplcat dictūz defe-
ctum. ⁊ t̄ q̄ nō supplcat nisi defectū ctatis nō at̄ alios per
no. ⁊ p̄ Bar. in. d. l. si quis pro eo. ff. de fideius. ita Aluar.
hic post Bal. ⁊ facit. q̄d dixi in. c. i. s̄. q̄test. sunt neces. ad
proban. no. inuesti. **¶** Quero an iste. §. h̄eat locū vbi hu-
ic puberi fuerit interdicta administratio. Et dicit Bal.
q̄ si est facta interdictio pp̄ ctatē tunc h̄bit locū q̄ nō po-
tuit iudex interdicerē nisi quatinus lex iter dicit. fac. l. qui
h̄z. ff. de tute. Si vero est facta interdictio pp̄ malos mo-
res suos vel pp̄ insidias d̄bentūz. ⁊ tūc nō h̄z locū iste. §.
facit. ff. de d̄ben. emp. l. si quis sciens.

Ad hec. Nullus vendēs rē suā ppriā sit ausus ven-
dere iurisdictionē seu districtū iperij dicēdo
q̄ vendat liberā ⁊ absolutā a iurisdictione ⁊ districtu ipera-
toris subiungens q̄ si fiat huiusmodi v̄ditio q̄ sit ipso iure
nulla respectu ipsius iurisdictionis ⁊ districtus imperij
⁊ hoc vult iste. §. **¶** No. q̄d oīs iurisditio ē apud iperato-
rem ⁊ ipse est qui eas tribuit alijs magistratibus creando
eos vel confirmando vel p̄stando auctoritatez creando vt
ff. de of. p̄fec. vr. c. i. §. cū vrbē. ⁊ in autē. de defen. civi. §.
inter l. ⁊ in tractatu pacis cōstantie. ⁊ dixi. s̄. eo. §. iudices
quinimo ēt minima iurisditio nō pōt cōferri sine auctori-
tate principis mediata. vt no. in. l. ⁊ ga. ff. de iur. om. iud.
⁊ in. l. p̄uator. C. eo. p̄ Inno. in. c. cū ab ecclesiarū d̄ of.
oz. vnde ergo apud imperatorē sunt iurisdictiones tāquam
apud fontē a quo fluūt ⁊ resuūt sicut flumina ad mare fac-
c. qm̄ in quibusdā. extra ne prelati vices suas. faciūt q̄ pe-
sai i. c. i. in prin. j. que sunt rega. **¶** No. q̄ iurisdictiones iper-
iales nō p̄nt vendi. imo d̄ctus sup̄ illis nullus ē vt h̄. Et
fuit rō dubitandī. q̄ videbat q̄ teneret venditio saltez in
p̄iudiciū vendentis cū q̄s vendit rē alienā ēt si sit res pu-

blica nō cōsistens i vsu publico. vt. l. pacta cōuēta. §. si. ff.
de cōtraheb. emp. cū ibi nō. Sed rō decidendi in opposi-
tū vt ipso iure nō teneat q̄ iurisdictiones sunt imperatoris. vt
s̄. dixi ⁊ iuris publici. vt. l. i. §. ius publicū. ff. de iusti. ⁊ iur
merito nō cadit cōmertio n̄o. l. apud iulianū. ff. de leg. i.
Et p̄ hoc qdā dixerunt q̄ ista decisio sit sup̄flua cū iaz per
p̄dicta esset iter dicta alieatio. sed tu dic q̄ iō iperatoz hoc
de nouo p̄hibuit q̄ forte erat aliqua cōsuetudo contraria
quā iperatoz hic tollere intendit s̄m Bal. vel s̄m Jac. de
bel. ipator cōcesser at iurisdictionez huic v̄ditioz. Et ideo
specialiter p̄hibet eā v̄di. ⁊ ita itelligit ipse. Sed diceret
aliquis ante hanc cōstitutionē erat p̄hibitū vendere iurisi-
ditiones pp̄ baratarias que ide sequebant. vt i autē. vt in
dices sine quoquo suffragio. §. i. ad qd ergo fuit vtile vel
necessariū q̄ hic statuit. respōdeo q̄ forte inoluerat d̄ria
cōsuetudo quā iperatoz tollit p̄hibendo. Itē q̄ pena ar-
bitraria punit ille q̄ cōtra facit. ⁊ no. C. de sacrosanc. ecc.
l. nemo martyres. Itē venditor illicito c̄ptoz nō tenetur
de euictiōe ēt si stipulatus sit. vt. C. d̄ agri. ⁊ cens. l. quēad
modū. l. ri. **¶** Adodo quero q̄d iurisditō sit i territorio. ⁊
in quo. ⁊ quō sit in magistratu. respōdeo diuersimode. nā
in territorio ē tāq̄ in re inaiata sicut seruitus in d̄nante fū-
do vel seruiente. sed in magistratu ē tāq̄ in subiecto aiato
sine quo iurisditio de p̄ se nihil opat̄ nec agit. vt. ff. de ori-
gi. iuris. l. ij. Et sicut ecclesia d̄ curata hitu ⁊ actu. ita iur-
isditio q̄nq̄ ē i habitu p̄ potētiā. in actu p̄ exercitiū. ē at̄ iur-
isditio put ē i sua substātia put hitus vocat̄ plectēdi d̄cer-
nendi ⁊ iudicēdi ptās iuri publico pp̄ bonū publicū p̄ici-
paliter. ⁊ secundario pp̄ vtilitatē p̄uator. itroducta. s̄ pro
ut inest ip̄i magistratu ē regētis officiū magistratus q̄ in
bitu actūz cōsistit iuxta no. p̄ moder. i. l. i. ⁊ i. l. iperij. ff.
de iuris. om. i. semp̄ q̄ d̄ p̄cedere iurisditio officiū iuridi-
cētis. vt no. Jo. mona. in. c. statutū de rescrip. li. vi. q̄ p̄i-
us nascit quā exerceat ad actū. vt p̄z. C. qui p̄ sua iuris. l. i.
⁊ no. i. l. i. star. C. de iure fisci. li. r. Porro quātitates iurisi-
ditionis plus p̄nt intellectu p̄cipi ⁊ diffinitōe itelligi quam
ad oculū demonstrari excepto q̄ locus suppositis demon-
strat vel describit eas circūscriptiue. vt i. c. ⁊ aiarū de con-
sti. li. vi. Adde q̄ si cōsuetudo p̄uidet ⁊ sp̄aliter ē in aliquo
loco d̄ aliquo iudice q̄ apud illū c̄set ēē p̄ia iurisditio ⁊ si
apud superiorē. vt no. Archi. ⁊ Jo. mo. in. c. cū ep̄s de of.
oz. li. vi. ⁊ ibi i nouel. dicit Jo. mo. q̄ iurisditio ordinaria
nō d̄z ip̄edir i p̄ occupationē alterius. ēt de h̄ti. c. accusa-
tus in glo. amo. nec ob. ff. de iudi. l. vbi ceptū. q̄ ibi loquit̄
respectu partū nō t̄n p̄iudicat iudicibus vt ibi dicit glos.
alia q̄d no. valde q̄ q̄n ē h̄ticus ⁊ vsurarius pp̄ heresim
pōt idici restitutio vsurarū q̄ connera s̄m Jo. mo. in. d. c.
accusatus d̄ h̄ti. li. vi. i nouel. in glo. sua q̄ icipit s̄z quō. nā
et h̄si p̄sumit lapsasi crimē vsurar. Et iō iurisditio ing-
fitiōis h̄tice p̄auitatis extendit ad crimē vsurarū s̄z Jo.
mo. Porro si q̄ras i quo territorio ē iurisdictionis caput re-
spōdeo i territorio p̄uincie vel ciuitatis redacta ad instar
p̄uincie. i vno. n. castro p̄ se vel in vna illa pp̄rie p̄ se non ē
iurisditio. Et cōcesso tali castro nō concedit iurisditio no.
Inno. de iurepa. c. et l̄ris. nisi cōcedens illi castro attribu-
at iurisdictionē ⁊ eā dans sit talis q̄ eā dare possit vt prin-
ceps. vel nisi talis iuridi. sit tibi p̄scripta ⁊ exerceat ibi rō-
ne territorij ⁊ rōe plone. tunc. n. cōcesso castro bene itel-
ligeret̄ cōcessa ipsa iuris. vt dixi. s̄. de ca. q̄ cu. v̄. c. i. ⁊ ita
ēt d̄terminat Jo. blan. Adar. in sua sū. ti. q. mo. seu. amit-
in antepe. ⁊ pe. col. ⁊ ē expressum in. c. statutum ciuitatis d̄
bere. li. vi. Itē ibi dicit Jo. mo. q̄ illi q̄ non possunt statue-
re sup̄ p̄emptoria iurisdictione nō possunt facere statutū su-
per dilatoria eius imagine ēt q̄ iurisditio sit sup̄ territorij
sicut nebula. s̄. paludē ex qua generatur p̄ actiuam poten-
tiam solis. **¶** Querit ēt Jo. blanc. an cōcesso capite ca-
stri intelligatur cōcessum totū corpus castri. vt sic adbe-
reat capiti tanquā digniori ⁊ sicut accessoriū adberet p̄in-
cipali. ⁊ arguit p̄ d̄ ⁊ in finaliter nihil determinat nihilo-
minus dici pōt q̄ concessa pte non intelligit totam esse cō-

cessum. h3 pars concessa sit dignior qu3z omissa sicut ille q
legat partē fundi non intelligit totum legare. et qui habet
plura iura legando vnū aliud sibi reseruasse vs̄ qđ ab alio
est sepatum. Similiter in obligatiōe bonorū qz qui obligat
vnā rē non intelligit obligare aliā vt. l. si. C. de pac. cōuē.
et C. de pecu. l. maritus et ff. de le. l. i. l. serui. elec. §. cu3 fun-
dus. ff. de serui. vrba. p̄dio. l. colūne nā nō p̄iudicat d̄ to-
to qz aliud ē totū aliud est tm̄. ff. de le. ij. l. qui solidū in pri.
ff. de rei ven. l. si in rē. nisi vbi haberet locū ius acerbescēdi
de parte ad totū vt no. in. l. i. C. de testa. mili. et vide qđ no.
in. c. cū qđā p̄hibet d̄ re. iu. li. vi. et per Jo. mo. vbi ē d̄ d̄c
vbi exclusus a toto vs̄ exclusus a tanto. i. a qualibet parte
totius. et dicit qđ sic si loquimur de parte cōsecutiue. i. d̄ par-
te p̄ntie respiciēte totū et veniēte ab eo. de excep. rei. iud.
l. si quis cū totū. ff. de pec. l. si vnus. §. si cu3 decem et §. se.
Porro circa p̄dicta qlibet dispō suis terminis ē cōtenta
ff. de verbo. obli. l. quicqđ astringen. et locus alius ē quasi
fundus. ff. de verb. ob. l. locus et l. questio. et descriptio re-
rum descriptionem exigit actionū. ff. d̄ fonte. l. i. §. hoc in-
ter dictū argu. §. ff. de reg. iur. l. cū in diuersis. sed imo ibi
qz corpus hoīs retinet vestigiū hoīs viuētis q vno spiri-
tu cōtinet. ff. de vsuca. l. si rerū mixtura. q p̄ excellentiam
attribuit capiti in quo ē fons rōnis et intellectus. in re inai-
ta caput est idē q participiū. i. qđ potissimū vnde versus.
Principiū caput ē et pars corporis et dominātis. l. i. ff. de
offic. p̄fec. augus. **Quero** nunqd possit p̄bati gr̄a facta
sup iuris. sine sacris apicibus respōdeo nō vt. l. i. C. d̄ mā.
pun. et C. de diuer. offi. l. p̄batoie li. iij. et no. in p̄be. serui
nonella. **Quero** vtrū apud fiscū sit iurisdictio respōdeo
qz fiscus est duplex. s. vniuersalis et singularis seu p̄ticularis
vt fiscus papiē. tñ apud fiscū nulla ē iurisdictio qz fiscus
idē est q custos sacrista lege armatus et q sacrista seu rep-
toziū publici thesauri h3 p̄uilegia et p̄rios iudices et vi-
ce p̄sone publice fungit et ei legari et donari pōt et h3 p̄cu-
ratorē qui agit et cōuenit noie fisci et ē factus sine cōsciētia
q imbur sat oīa male acq̄sita. ff. d̄ calū. l. i. heredē de ioffic.
testa. l. papi. §. meminisse. pp̄rie tñ fiscus nō ē nisi iperū et
pape vt. l. i. C. de bo. vacā. li. x. ff. ad municipa. l. simile. ita
dicit lex iperialis et iō cōcludit Bal. et p̄missis iurisdictiōes
esse apud cesarē tanquā apud fontē a quo fluūt et resluunt
sicut flumina ad mare fluūt. itaqz ab eo p̄ cōfirmationes et
cōcessionēs ac cōmissiōes sed ad eā resluūt p̄ appellatiōes
nullitates et querelas. de quibus cū princeps icipit cogno-
scere oībus alijs ipositu ē silentiū vt no. Inno. de cōstitu. i.
c. cū. Ad. ferrariē. in. c. vt nostrū de appel. et si alteri dele-
gat ordinariū se itromittere nō pōt. et si iste delegatus fert
iñiam nullā nō redit iurisdictio ad ordinariū sed ad papaz
ad quē p̄tinet p̄secutio sue cōmissionis. alij vero inferiores
et si vnus sit maior altero dū sit superior et eadē iurisdictiōe
ñ p̄nt reuocare nec ibibere. xi. q. i. c. d̄ p̄sona p̄ acur. nisi cū
eā est apud superiorē p̄ appellatiōē. nā de natura appel-
latiōis est deuoluere et auferre iurisdictiōē inferiori que
h3 rescindat p̄nunciatū respectu p̄tium tñ respectu p̄nūcia-
tionis suspendit et claudit ei os iterum. nā pōt ad eū reuer-
ti exceptio. ff. de pac. l. tale pactū. §. qui puocauit. **Done**
capitaneus perusinus deputat aliquē iudicē insinuationū
ex necessitate sibi iposita p̄ statutū iste iudex insinuationū ē
vt ordinariū et sp̄aliter deputatus. itē pone hūc iudicem
vacare vel abeē an capitaneus poterit p̄ tribunali sedere
ad banchum. i. ad tribunal insinuationū et supplere vices
absentis. respondēdo qđ nō ga iurisdictiōis forma d3 seruari
et h3 capitaneus videat esse iudex deputatus tñ non ē iuris.
eter citor nec auctor p̄ncipi. sicut deputatus ad eligēd̄ offi-
cialē d3 eligere nō at omissa via debita d3 sibi aliqd vsur-
pare. ff. mā. l. si māda. §. si tibi. qz diuersa officia sunt. ff. d̄
le. ij. l. vnā et familia. isti. n. nō sunt ad idē deputati h3 vn^o
vt ita dixerim. nascat sub alio nō tñ ab alio. C. de in ius vo-
cā. l. h3 si hac. §. p̄. scruta. ff. de testa. tute. l. tutores non ab-
berede. et sic nō ob. ff. de indi. l. iudiciū solui. §. h3 vs̄. ff. de
tuto. et cura. datis ab his. l. vbi absunt. sed ibi loquitur d̄

principibus civitatis qui generali presunt prudentia et ha-
bent iurisdictionē vniuersalē quā bene possunt p̄uidēt sup
hoc. **Quid** ergo si quis granaret ab isto iudice insinuationū
nū respō. appellaret ad ipsum deputatē nō tāquā ad dele-
gatē sed tāqz ad ordinariū superiorē. Iste. n. iud. et insinua-
tionū non h3 merū et mirtū iperū sed capitaneus sic. et go
apparet maior et qđ iste nō est vicarius qz vicarius dē qui
eidē tribunali et eidē iurisdictioni p̄sident. Sed iste p̄sident al-
teri tribunali et diuersa lege. et iō n̄ sub alternat h3 subordie
tur. itē nō ē delegatus q h3 iurisdictionē a lege h3 aligatur
ab hoie. **Et** no. et p̄dictis q plus iurisdictionis nō cōti-
net vnus i diuersis subiectis sicut in vno et eodē subiecto.
Simile dicimus in plurali dignitate. de reg. iur. cui. li. vi.
et p̄ Jo. mo. et l. falsa. §. idē d̄ cōdi. et demō. **Pro.** et hoc
ter. qz h3 oīs iurisdictioni sit apud iperatozē et qđ ē ifra fines
iperij sit sub iurisdictione sua cū sit dñs mūdi. tñ dñus rerū
existentiū ifra dictos confines iperij non sunt ipsius ipera-
tois. l. bene a zenone. C. d̄ quadri. p̄scrip. l. deprecatio. ff.
ad. l. rodia d̄ iactu. et i p̄hemio. ff. p̄ doc. ponit. **Que**
ro abeē an vendens iurisdictionē illicite teneat emptori d̄
euictione. dicit Bald. q nō qz ipse emptor scire debuit q
illicite mercabat. p. l. quēadmodū. C. d̄ agri. et cens. li. xi.
qđ t3 et Andr. de iser. p̄ter quā in duobus casibus. **Prus**
ē si emptor sp̄aliter sibi p̄ stipulationē p̄uidisset p. l. si fun-
dum cū ibi no. C. d̄ euic. Sed est si p̄babūter potuit em-
ptor ignorare dictā rem eē ifra fines iperij. puta qz erat in
finibus terrarū ecclesie vel francie q nō ē sub iperio p̄ ea
que no. glo. i prin. huius ti. et venditor dicebat rē esse d̄ ter-
ra ecclesie vel regni francie et vēdebat libere districtum et
iurisdictionem iperatois. alias at dicit ipse Andr. de iser.
q emptor semp̄ p̄sumit scire. l. cōstitutiones. C. de iuris et
facti igno. l. qđ te. si cer. p̄cta. Alia. reprobat Andr. d̄ iser.
in primo suo casu per no. glo. j. ti. seq. in. c. i. in prin. et i. §.
insuper. in verbo bone fidei.

Si vero. Hoc iter dū. Dñs pōt priuare vasallū iur-
iūo trāsferendo i ecclesiam rē feudale tā-
quā propriā et liberā nisi idē vasallus ex gr̄a illud feud. ab
ecclesia d̄ nouo obtineat. b. d. **Pro.** hic casum mirabilē
h3 Ja. d̄ bel. et Bal. i quo vas. priuat feudo sine culpa qđ
est cōtra regulā. §. de feu. sine cul. n̄ amit. c. i. sed hoc ope-
ratur fauor ecclesie qm̄ et facto dñi priuat alter vt. §. si de
feu. sue. contro. c. si vasallus culpā et que fuit pri. ca. bene.
amit. §. si. et in glo. h̄ posita in prin. **Speciale** ergo est fauor
ecclesie q h3 multa alia p̄uilegia put ē videre i toto ti.
C. de sacrosac. ec. dicit tñ hic Bal. q dñs hoc modo alie-
nans teneat vasallo ad interesse vel ad feudū equalēs. ad-
dēs q si papa de plenitudine p̄tatis aufert mihi benefici-
um q pōt. c. p̄ principalem. ix. q. iij. tñ tenebit mihi de alio
p̄uidere equialenti. iō isert q h3 aliqua permitant iuris-
auctoritate tñ ille q facit tenebit ad iterē. qđ ē bñ sētū h̄
glo. **Pro.** et fm̄ Bal. ter. ibi per gr̄as ecclesie qđ et gr̄a
d̄ facere id qz naturali rōne tenet. nā ecclesia tanquāz
cultrix iusticie nō d3 pati aliquid fieri cōtra iusticiam in se
vel in alium. et iō nō d3 auferre a vasallo dictū feu. vt. §. d̄
alie. feu. §. idē pōt p̄ptere a naturali rōne tenetur recogno-
scendū vasallū ga ista obligatio nō ē effectualis sed ē fimi-
lis illi de qua in. l. sed et si lege. §. cōsultū ibi gl. ff. de peti.
h̄ di. faciūt no. i. l. i. ff. de cōdi. debi. l. i. cū qz. C. de iuris
et fac. igno. et iō d3 sibi facere gr̄am vt hic. **Et** quo colligit
Bal. qz d̄ facere gr̄am faciendo id ad qđ tenet de iur
naturali. facit. l. titius. ff. d̄ obsequis. **Pro.** hic casū sp̄a-
lē i quo dñs nō reddit partē vicē vasallo qđ est d̄ regulam
traditam. §. de for. fide. i si. nā hic videmus q dñs iūto et
ignorante vasallo pōt rē feudale p̄ aia iudicare. sed vasal-
lus hoc nō posset. vt. j. ti. se. post pri. et §. qualiter oīs feu.
alie. pos. §. donare. h3 hoc operat fauor et p̄uilegiū ecclesie
fm̄ Ja. de bel. nāz alias nō posset dñs feudū i alijs trans-
ferre sine voluntate vasallozū vt. j. in ti. se. §. p̄pterea du-
catis. et diri. §. de lege cora. c. ij. §. et eadem. **Vel** assigna-
rōes dñe fm̄ Bal. qui apud dñm residet plus iuris quod

P3 qz recipit sacm fidelitatis a vasallo, sed nō ē. vasallo
prestat vt dixi i. d. c. i. de for. fide. Dicit idē Bald. qz iste
s. posuit solū in singulari i feudis. vnde nō d3 cōtēdi ad
ius emphiteoticū. ff. de vul. r pup. l. cobf di. s. cū filie. r vi
de ēt hoc i Spe. d. feudis. s. qm. s. h. nunquid. an ecclesia
nō volente facere qm hunc vasallo vtrū dñs tencat sibi
ad interē. r respōdet qz sic. v3 qz aut soluat sibi eximatio
nē vel det sibi aliud seu. eiusdē bonitatis r quātūtatē pin
de ac si fuisset inuestitus de re aliena que fuisset sibi euicta
iurta p ea q habent in. e. i. i. pnci. s. de inuesti. de re alie.
fac. L. u3. n. illud beneficiū nō sit sublatū ipi vasallo. ergo
sibi d3 remanere p. l. pcepimus de ap. r hoc voluit ista gl.
v3 ad fi. que bñ r no. loquitur fm doc. ex qua collige fm
Bal. qz qz aliquis admittat auctoritate iuris ad infrin
gendū qd fecit. nihilominus tenebit ad iteresse r sic rigor
huius. s. satis cōparatur p limitationē huius glo. facit. c. si
filius extra de testa. r d. preben. e. iter cetera. r de iure pa.
c. pastoralis fm Host.

Et autem. In sūma hoc itendit. Si vasallus legi
time vocatus nō associauerit dñm suū
in exercitu vel p suscipienda corona debita nō contribue
rit amittit feudū r ad dñm reuertit. b. d. C. No. qz impe
rator romanor d3 ire roma ad suscipiendā coronā qz itel
ligas de veteri roma nō at cōstantinopolitana. nec posset
mittere pcuratorē p eo ad dictā coronā suscipendā r posset
sibi corona alibi. i. fm Bal. ar. huius lre r p ea q no. i. cle.
i. de iureiur. r q dixi. s. in ti. qd dicat dur mar. vel. co. i. pn.
C. No. ex hoc ter. nouā igratitudinē p quā vasallus amit
tit feudū r ad dñm libere reuertit alias at plures indistin
cte. s. q fuit pri. cā bene. amit. p totū r supra q. mo. se. am.
p totū r p hoc hēs gl. pe. hic positā expeditā. C. No. qz va
sallus ad requisitiōē dñi sui cogit p̄stare auxiliū in domo
dñi sui qd expeditū r certū ē p suscipienda corona imperij
vt hic. vtrū at in alijs casibus dic vt dixi supra de contro.
inuesti. in fi. r supra de lege cora. c. ij. s. similiter r in. c. bene
ficiū supra si de feu. sue. qtro. facit isra ti. se. s. illud quoqz.
C. No. ter. ibi psoluendo. qz alternatiue vas. ad vno tenet
vel ire vel soluere r dicit bñ Bal. qz erit in electiōe vasal
li. puta vtrū velit ire vel soluere qz debitor est alternatiue
vt hic iō sua erit electio. ar. ff. de iure doti. l. plerūqz. s. si.
marime si redditus feudi ad eundū nō sufficiat ar. ff. d an
nuis leg. l. menia. s. si. vel dic qz aut eundo pōt magnum
auxiliū r cōmodū dño p̄stare ieruentu p̄sone sue r tūc d3
p̄sonaliter ire. ar. s. q fuit pri. ca. bñ. amit. s. r si vasallus
r. s. sed r si delator r titu. de noua fide. for. aut. interuentu
sue p̄sone nō posset dño magnū auxiliū neqz cōmodū ipē
dere. tunc d3 esse in eius electiōe vtrū velit ire vel soluere
vt dixi Ja. de bel. C. No. qz vasallus nō pōt ascribi i con
tumacia nisi cōstet de legitima admonitiōe r vocatiōe. fac
c. l3. s. si de feu. sue. cōtro. d quo late dixi. s. que fuit pri. cā
bene. amit. s. sed nec ē alia. Et ex hoc ifert Bal. qz quan
do aliqs allegat aliquē monitū vel requisitū d3 id p̄bat. qz
nemo p̄sumit citatus nisi probeat in hoc ter. facit quod no.
glo. lrrij. di. c. ij. vbi plene videas r in Spe. d. citatio. s. se
quit verfi. sed nūqd. C. Quero cū glo. iij. q̄lter ista voca
tio de q hic dēat fieri ad hoc vt intelligat legitime facta
put vult iste ter. r rīdet pluribus modis. p̄io mō qz fiat p
ipsum dñm vel eius pcuratorē. ar. ff. de peti. hñ di. l. item
veniant. s. petitiā vel p lras dñi r d3 fieri adhibitis duob⁹
vel tribus expibus ar. s. qd sit inuesti. i. s. i. aduertite hic
post Bal. C. Quero qd r q sit vocatio legitima. rīdeo qz
dñs i p̄pria p̄sone vocat v3 pcuratorē v3 nūciū mittit lras
cōtinētes qz se corā parib⁹ curie cōferat. Quid si in dubi
um reuocet sint lre dñi rīdeo p̄bat pariū testio qd ē not.
dignū v3 qz lre et mādatuz ex qbus seq p̄t p̄natio feudi si
eis nō obtēperat debēt cē mūite r reprobate solēni testio
pariū. r hoc si h3 pares h3 si n3 pes admittūt alij testes
idōei r qualz exce. maiores ar. C. d. d. hē. r cōmit. fi. l. opti
mā i fi. v3 scōdo mō vocabit va. ad coronā spacio p̄petēti s3
formā traditā. s. d. mili. vas. qui qtu. ē. c. i. r h3 duo modi

approbant p gl. subitūgit r fm modū v3 qz ipse dñs nō vo
cabit de p̄se sed p pes curie qz psequere v3 ad fi. S3 tu
addas aliū modū fm Ja. de bel. v3 vt fiat vocatio fm cō
suetudinē loci ar. ff. de test. l. testiu. s. fi. C. d. emā. libe. l. iij.
r. l. fi. Vel dic fm Bal. qz sufficit mitti p̄clama generale
p terras r loca ipsius dñi regentis nec requir tria mōtio
vt. C. de remis. pig. l. si co tpe r i. c. fi. extra de ma. r obe. p
Inno. r videte istū modū Bal. si posse p̄cedere cū videat
tur. isferri ex isto ter. qz sit necessaria specialis vocatio. ad q
ēt facit. s. hic finit. l. s. ad h3 r qd no. s. si de feu. sue. cōtro.
c. l3 et quo. n. vasalli sunt certi nō v3 sufficere tale p̄clama
p no. in. c. fi. de cle. li. vi. in cle. i. de indi. tñ facit text. in. c. i.
s. de noua fide for. ibi spāliter vel generaliter. C. No. ter.
ibi cōvinci qz ad amouēdum vas. ex culpa regis qz cā co
gnita cōstet de culpa iō isfert Bal. an dñs auctoritate pro
pria possit feudū auferre vasallo ar. qz nō. s. sigs vero ali
quē r. j. ti. ij. c. i. ar. s. C. de in. emphi. l. ij. r de metal. l. de
notū li. ri. si p̄terea cadit vasallus qz alienauit feudū tūc
v3 qz aucte propria si ipse possidet expelli possit. ita Bal.
in. c. ceterū in. iij. col. de indi. p glo. in autē. vt de cetero si
fiat cōmu. in prin. fac qd no. Ang. in. l. pe. ff. de pac. Lud.
in. l. q abūti in prin. ff. de acquirē. pos. si aliā culpā cōmisit
tunc dic qz nō p̄t qz hec lra dicit cōmitti r. s. d. mili. vasal.
q cōtu. ē. c. i. de feu. sine culpa nō amit. c. i. Jac. de bel. dic
qz aut inobedientia ē notoria. r dñs h3 iurisdictionē. r tunc
sicut si seruitus deberet alteri pp cōtumaciā posset illum
mittere i possessionē saltē ex p̄rio decreto ita poterit mitte
re in possessionē fiscū. ff. de publica. l. cōmissa. ff. p socio. l.
cū duobus. s. idē rīdit. Si at sit talis dñs qui nō h3 iurif
ditiōnē tūc oportet qd q̄relam pponat r i possessionem
se mitti petat ar. ff. de re iudica. l. si cū nulla r. C. de execu.
rei iudica. l. i. C. de act. r ob. l. negātes. C. de. pa. l. si pacto
quo penā. In ephiteosi ēt dico qz si nō esset liquida culpa
r emphiteota aliud iuridicū allegaret qz nō posset d facto
expelli de possessione fm Spe. r vide qd no. Bar. in rep.
l. iij. C. de pigno. de quo in. d. l. ij. C. de iure emphiteo. in
c. potuit d locato. r si dubitat vas. ne expellat de facto ade
at indicē vel p̄torē qui p̄hibeat vim fieri donec cognoſca
tur de iure partium. qz iudex mandabit hoc mō ne vis fiat
possidenti iustificādo p̄ceptū qz si senserit se grauātū veni
at recepturus iusticie cōplementū. l. fi. ff. de offi. procura.
cesaris. r. l. de pupillo. s. meminisse. ff. d noui operis nū.
ff. de offi. p̄si. l. illicitas. s. ne potētiōres. ff. d vsufruc. l. eqs
simū de p̄ba. c. in p̄ntia p Inno. r in. c. i. de imunita. eccl.
p Inno. r in nouella. officio iudicij pōt pe. i ne iuria cōita
tur. sed postqz est cōssa oportet qd actiōibus r ordinarijs
remedijs experiat. alias forme agendi frustra essent inue
te institute. Verbū facultatē hec vba itelligunt cōstito d
culpa de qua. s. dixi. fac. que vidimus i. c. i. r. ij. s. de feu.
sine culpa nō amit. in. c. fi. quo tpe miles qd ē no. dignum.
qz l3 verbū liberū videat significare precisam libertatem
tū intelligitur seruato iuris ordine in dñm facit ter. in. l.
i. C. de sacrosan. ecclie. ibi liber sit r ibi Bar. r cū hoc con
cordat ter. in. c. i. in. s. callidis. j. ti. i. glo. fi. hic magistrali
ter loquitur dic vt in ea.

De p̄hibita feudi alienatione per federicum.
C. Am. s. ti. pri. i fi. declarauit q̄lter vasalli tenent affo
ciare dños suos v3 stipēdia eis soluere qz ipator vadit ro
mā p suscipienda corona. verū qz multotiēs vasalli p̄dicti
reperiūt aliēasse eorū feuda absqz licentia eorū dñorū ita
qd nō poterūt ire i tali expeditiōe r sic iperij vtilitas r ho
nor diminuebāt. q̄re iperator federicus volens huic mor
bo p̄uidere statuit hanc legē que nō solū cōcernit aliena
tiones p̄teritas sed ēt futurā que qdem lex supposita fu
it hic immediate post titulū r legē p̄cedētē que similiter fuit
eiusdem imperatoris federici.

Imperialem. Imperator federicus sol
licitus circa vtilitatē im
perij r subditorū habita diligenti deliberatio
ne p̄hibet alienationē feudorum sine in totum

sive in parte absq; voluntate dñorum. siue fiat titulo veditio-
tionis siue pignorationis siue relictis p aia siue alterius cu
iussibet alienationis. et insup reuocat oēs alienationis q̄ in
p̄teritū facte fuissent nō obstante aliqua p̄scriptione rema-
nente actiōe ad p̄ciū illi qui bona fide amit. b. d. **C**no.
q̄ oīs alienatio seu distractio sup feudis i toto vel in pte ē
ster dicta vasallis absq; voluntate dñorum vt hic et s. qua
liter olim feu. alie. po. post prin. et s. ti. ij. c. i. videas put i
simili videmus in alijs rebus q̄ sunt p̄hibite alienari neq;
b̄ casu p̄ntia dñi h̄ p̄ consensu ēt si n̄ p̄testet nisi casu quo
emphiteota vel feudatarius venderet rē emphiteoticam
vel feudale vt pleno iure ita **L**y. Ang. et **A**lbe. in. l. fi. C. d.
iure emphiteo. de quo dubito p ea que no. in. l. gaus. ff. d.
pigno. act. et intellige de alienatione alias solēm et valida.
quia si alienatio nō haberet alias suas solēnitates vasal.
non incideret i p̄nā ter. n̄ri. s. amissiois feudi **B**ald. in. l.
ij. in. i. col. C. d. epi. and. facit qd̄ no. **B**ar. in. l. filiū. §. sigs
bonorū. ff. d. lega. p̄stā. **B**ald. in. l. i. §. fi. ff. q̄ q̄s iuris
Bar. in. fili in. l. vbi pactū in vlti. col. C. de transa. **S**emi.
in. c. p̄petuo d̄ elec. li. vi. pillū ter. pa. in. c. i. de cā pos. et p
p̄ue. i. in d̄riū faciat qd̄ vult **B**al. in. c. i. ii. co. s. de alie.
feu. **S**ed intelligo cōcordātes p̄ime allegatas q̄ d̄ctus ē
nullus alio respectu q̄ ex defectu cōsensu dñi. et iō nec do-
nare poterit p istā generalē p̄hibitionē et i. in. c. i. §. dona-
re. s. qualiter oliz feu. alie. po. loquat simpliciter de dona-
tiōe. et appellatiōe donatiōis in dubio nō venit donatio cā
mortis. l. i. §. i. ff. de dona. tñ cum lex p̄hibitiue loquat do-
natione p̄hibita vt p̄hibita dona. cā mortis. l. filius. §. pa-
ri rōne. ff. d. dona. secus si p̄missiue loqueret qz p̄missa do-
natione nō venit dona. cā mortis ita **B**al. hic **A**d vnum
aduertite qd̄ est notandū s̄m **A**nd. et sentit **B**al. hic q̄ va-
sallus alienans nō cadit a feudo nisi tradiderit rē. **I**dem
intelligo si constituerit se tenere et possidere noie emptoris
l. qd̄ meo. ff. de acqui. poss. **B**arto. l. l. ab emptione. ff. de
pactis. d. **A**nt. cōsi. xxxiij qd̄ icipit iesurpi rē. d̄ iure absq;
longa. et ita intelligit qd̄ no. **S**pe. i. ti. de locato. §. nunc ali-
qua vers. lxxxv. **S**ali. in. l. fi. in pe. col. C. de iure emphi.
ibi **A**lberi. **J**o. an. in. c. potuit de locato. i. ibi **J**mo. in. xi.
charta t. s. facit glo. in. l. i. §. si rem ibi **B**art. ff. depositi.
Bal. in. l. iij. C. vt in possel. lega. idē si tradita alijs modis
de qbus p̄ **B**al. in. l. traditionibus. C. d. pac. facit q̄ vidi-
mus in. c. i. s. qd̄ iuris si vas. post alie. feud. ab em. reuo. et
ibi **A**lvar. p hoc restat illatio clara ad decisionē q̄ si ē p̄hi-
teota vel vasallus cōueniunt de vendendo q̄ p hoc nō ca-
dūt a iure suo nā si p̄ alienationē nōdū secuta traditiōe ve-
ra vel ficta non cadit a iure suo multominus p̄ p̄missionē
de vendēdo et ita t. **P**au. de cast. in. l. i. bone fidei. §. si tñ
ff. de eo q̄ certo loco. i. tñ hec p̄missio nō sit licita p not. p
Bal. in. l. fi. C. ad. l. falci. **C**no. s̄m **B**al. hic q̄ si vasal-
lus cōtrahat cū aliquo et obliget oia bona sua nō cadit a
feudo. qz i tali obligatiōe generali nō venit feudū. c. in ge-
nerali. s. si de feu. sue. cōtro. et facit. l. codicillis. §. instituto
ff. de leg. ii. et qd̄ ibi no. **B**ar. **S**ed si sp̄aliter obligat feu-
dū et p̄cedit ad actū facti. puta ad traditiōē priuatur. feu-
do. secus si stat in finib⁹ verbi s̄m **B**al. hic et i. c. i. §. aut si
libellario. s. q. mo. feu. amit. **E**go dubitarē q̄ imo hoc ca-
su cadat a iure feudi p ter. n̄ri in ibi vel pignozare. qm̄ p so-
lum consensū obligatiū feudi vel alterius rei cōstitutur
ius i re et agi p̄t ipothecaria. l. si tibi. §. de pignozare et ibi no.
ff. de pac. et no. l. i. ff. de pign. et no. in. l. i. ff. de pigno. act.
i. secus sit in alienatiōe. puta venditiōe i qua nō causat ius
in re nisi secuta traditiōe. d. l. traditiōib⁹. **S**z possit respō-
deri q̄ cū ter. hic vtat p̄bo pignozare et pignus dicat a pa-
guo. l. traditiōe vt no. l. §. itē seruiana istitu. de acti. q̄ iste
ter. nō h̄z locū i simplici obligatiōe pignozis vel ipothecē
h̄z tñ secuta traditiōe vt. j. dicā. fac qd̄ no. **B**ald. i. c. i. §.
aut si libellario. s. q. mo. feu. amit. **A**ng. in. l. benignus. ff.
de legib⁹. et qd̄ no. **B**ar. i. l. in quorū. ff. de pignozari. **B**al.
hic et in. l. iij. C. vt in pos. leg. a simili p̄ illū ter. h̄z alijs sen-
sum dicens q̄ p ipothecā feudi nō transferē ius reale nisi

secuta traditiōe. nā i feudis nullū ius reale transferē nisi
secuta iustitū a. c. i. s. qd̄ sit inesti. iō n̄ mirū si p solā hipo-
thecā feudi nō secuta traditiōe nō cadit vasallus verū est
q̄ ipsa obligatio pignozis ē nulla ēt si nō tradat. qz tertus
n̄r apponit p̄hibitionē exp̄sse ita **B**ar. in. d. l. qui b̄eat. ff.
de lega. iij. i prin. **S**i tñ daret ipsi dñio pignozari et traditiō
i p̄leta esset nō caderet a feudo. qz tacite videt dñs cōsenti-
re ita **B**al. hic p ea q̄ habent i. c. i. d. feudis. facit q̄ scribi-
tur p doc. in. l. bonorū. C. q̄ admit. i. cle. ij. de reb⁹ ecclē. si
alie. diri. s. d. capi. cora. §. p̄tere a et s. q̄ fuit pri. ca. b̄ri. am.
§. fi. facit. l. obligatiōe generali. ff. de pigno. et de hoc etiā
diri. s. q. mo. feu. amit. §. aut si libellario et latissime. s. de
alie. feud. c. i. vbi glof. visa ē tenere contra. de quo vide p
Bal. in. l. ij. C. de cōia dele. **S**i at̄ h̄eret plures dñs req̄-
ritur oīum cōsensus. iō n̄ sufficeret pignozare vni dñorū
si alijs nō cōsentiēt ita vt hic residere **B**ald. l. fi. cōia p̄e-
dio. et scias s̄m **B**ald. q̄ ille vt h̄re aium non luendū qui
plus accipit sup pignozē q̄ v̄z pignus vt. ff. de le. iij. l. qui
habebat in p̄n. ibi **B**ar. ita t. **B**al. i. d. §. aut si libellario
Cno. q̄ tractus t̄pis nō firmat impossibilia de iure vt
in hoc ter. in fi. et in concor. q̄ allegant in gl. pe. hic posita
que aliqua iura in d̄riū allegant remittēdo se p̄ solutio-
ne huius b̄ocardi ad libellū deputatis **P**dy. vnde tu dic
melius et latius p̄ **D**y. in. c. nō firmat d̄ reg. iur. in. vi. et p
glo. in. l. per fundū. ff. de serui. vrba. p̄dio. et ibi per doc. et
qd̄ diri. s. si de feu. sue. cōtro. c. naturales i nōbili. **C**no.
q̄ solus bone fidei emptor et repetit p̄ciū a vasallo vendē-
te cū feudū sit reuersus ad dñs. si at̄ male fidei emptor qd̄
p̄z et hoc ter. qz cōcedit repetitionē bone fidei emptori. §.
p̄hibuisse vt ipsi male fidei emptori. l. cū p̄tor. ff. de iudi-
cijs. **I**tē qz ip̄tet sibi emptor male fidei cū sciēter emerit
rē alienā et p̄hibitā vendi. l. si fundū. C. de euic. et hoc etiā
voluit glo. fi. hic posita in sui prin. **S**cire. n. debuit istā p̄-
hibitionē. l. leges. C. d. legibus. facit qd̄ diri supra p̄ quos
fiat inuesti. §. i. **C**no. qz glo. i. an dñs possit pignozari
obligare sua auctoritate p̄prietatē quā h̄z in feudo absq;
voluntate r̄ista glo. arguit ad partes vsq; ad fi. et nō d̄ter-
minat vide **J**a. de bel. q̄ indistincte t. q̄ possit. cū non re-
periat p̄hibitū per. l. ij. C. de vsufu. et ff. de pigno. act.
l. tutor. in fi. q̄ hic allegantur in glof. hoc idē t. **A**ndr. de
iser. dicens quod cū hoc non reperitur cautū iure feudali
videtur esse relictus dispositioni iuris cōis vt in. c. i. s. de
feu. cogni. sed de iure cōi satis cautum ē per. d. l. ii. C. de
vsufu. **N**ec ob. q̄ non videat parilitas isto casu inter do-
minum et vas. contra regulā positā supra de for. fide. infi.
qz ēt est dare alios casus in quibus non seruat inter eos
parilitas per doc. i. c. dños. s. si de feu. sue. cōtro. et ē rō vt
puta qz s̄m p̄suetudinē antiquā poterat iā dñs qz vasallus
pignozare ius suū vt colligit qualitas olim feu. alie. po. et
in hoc erāt pares sed ip̄erator hoc corerit solū in vasal-
lo igit in dñio remanet dispositio antiqua. l. p̄cipimus. C.
de appel. et sic redacti sunt in hoc ad disparitatē facit qd̄
no. s. ti. pr. §. pe. et hanc p̄t secutus ē **J**o. an. i. addi. **S**pe.
in ti. de feu. §. qm̄ h̄. tertio q̄rit. **E**t. d. **B**al. hic qz non re-
perit p̄hibitū in dñio sicut i vasallo. ergo vt permissus. ff.
et qbus cau. ma. l. nec nō. §. quod i eis. **L**imitat banc opi.
Alva. nisi ipse dñs pignozaret ius suū p̄ t̄to p̄cio q̄ nō ēt
set spes qd̄ relueret. qz tunc esset idē qd̄ in alienatione p. l.
qui habebat in prin. ff. d. leg. iij. et faciūt q̄. s. diri. **C**no.
subsequenter cū glo. qd̄ si vasal. q̄ nō h̄z descendentes
vel agnatos aliquos i suo testā. disposuit d̄ re feudali ipsuz
feudū legādo p̄orsus extraneo vel cōstituēdo heredē et
traneū an dñs teneat inuestire talē heredē et cōclusio ē q̄
nō feudatarius. n. de feudo i testa. disponere nō p̄t. c. i. s.
de succel. feu. **S**ed attende qz ista glo. p̄supponit i hac qd̄
ne q̄ iste vas. nō habebat descendentes vel agnatos ergo
isert a d̄rio sensu q̄ si habuisset q̄ tūc tale feudū nō reuer-
teret sed trāsiret ad eos et vt leg **B**al. qd̄ p̄cedere posset
in feudo antiquo vt no. glo. s. d. succel. feu. §. hoc quoq; et
diri. s. q̄ fuit pri. cā bene. amit. §. fi. sed in feudo nouo non

est dubium quod agnati non succedunt ut. §. de benefi. fra. c. i. utrum autem filius excludat quoniam pater suus legavit feudum suum non ut extraneo et ista est maior dubitatio. et secundum hanc glossam quod indistincte loquitur dicendum est quod non sed in dicitur facit ter. in d. §. si. r. §. d. val. q. contra costu. loth. a. c. i. querit cogita super hoc. §. si. r. vide quod dicitur i. §. si. §. que fuit pri. ca. bene. amit. in conclusionibus per que potes solvere quoniam. **Quero** cum dicta glossa. an vas. possit absque voluntate domini ius suum feudale dare alteri in emphyteosibus perpetua. et rident quod non quod est alienatio ut in autem. de non aliena. §. aliena. et voluit glossa. usque ad si. que bene loquitur quoniam hoc ut satis expressum per istum ter. et addit **Bal.** hoc esse verum et si fuisset appositum pactum ut ex tali contractu non transiret utile dominium quod ut esse factum in fraude legis per ea que dicitur **Dy.** in l. codicillis. §. instituto. ff. de leg. ij. facit. §. se. **Et** de hac questione plene per **Jaco.** ardis. in summa. i. ti. qui. mo. fe. amit. sub rubricella an emphyteosibus vel libelli dictus prohibeat. et dicitur. §. quid iuris sit si post alie. feu. r. c. i. §. i. r. t. **Lardi.** in. c. ij. extra de feudis. facit. **Spe.** in ti. de locato. §. si. ver. crry. r. se. **Quero** cum glossa. iij. quod si dominus dedit licentiam vasallo ut possit vendere feudum amico suo an ex dicta licentia possit vendere alteri. et dicitur glossa. quod non. p. l. si re. §. si illud. ff. qui. mo. pignus vel hypothecae. **So.** et bene et notabiliter loquitur. et est ratio quod fines mandati sunt custodiendi. l. diligenter. ff. mandati. Item quod potest interesse domini ne vendat alteri quod deo amico noiato. **C.** de iure emphyteosibus. l. si. §. i. ff. de act. ep. l. si sterilis. §. si tibi. Item quod cum esset concessus ut vendat uni ut prohibuit ne vendat alteri. l. cum pro. ff. de iudiciis et de lega. i. l. si quis testa. §. **And.** Lucius ergo est secundum ipsum impetrare licentiam simpliciter vendendi non limitando se ad aliquam personam quia tunc potest vendere quibuscumque ar. **C.** de bonis vacan. l. si quis. facit quod nulla iniuria fit domino postquam consentit ut l. c. i. extra de feudis quod intelligas verum dicitur modo non vendat inimico domini vel prohibite persone ar. l. si. **C.** de pactis inter emp. et ven. et ut sentire **Bal.** de qua questione per ipsos in l. ii. **C.** de edil. actio. **Quero** cum glossa. si. in ver. imo nec venditor r. c. an vasallus vendens feudum male fidei emptori possit retinere precium postquam dicitur emptor illud repetere non potest ut dicitur. §. in ultimo notabili. et respondet quod si sed applicabitur fisco per. l. lucius. ff. de iure fisci. et hoc voluit glossa. usque ad ver. nec puto que bene loquitur secundum. **Ja.** de bel. et **And.** d. iser. facit quod non. in l. dispensator. ff. de solu. §. **Bal.** arguit in dicitur per no. in l. si procuratori falso ff. de codi. indebi. facit. l. si. **C.** de funde. limi. li. ri. quasi. videat emptori donasse. Tamen in dicitur tenent hic **Alua.** et alij quod facit vasallus prohibitionem legis vendendo et facit. que videmus. §. que fuit pri. ca. bene. amit. in fi. r. §. de pbi. feu. alie. per loth. a. l. i. in fi. r. ter. in. §. callidis. §. co. et dicitur hic **And.** quod fiscus petat qui est factus male acquiritor ff. de iure fisci. l. lucius. **Quero** subsequenter cum. d. glo. quod si emptor male fidei expresse stipulatus est de evictione. an possit repetere precium. et respondet quod non ad hoc ut aliquam penam paciatur ex suo delicto scienter commissio. nec ob. l. si fundum. **C.** de evic. quia loquitur de re aliena. in qua non est prohibitio alienationis que de sui natura est alienabilis. ff. de contraben. empt. l. rem alienam. hic vero loquimur de re expresse prohibita alienari in qua emptor male fidei plus peccavit. quod patet quod etiam notarius scribens talem contractum punitur in amissione manus ut hac eadem. l. iij. §. scriba. et hoc voluit ista glossa. et eam sequitur doc. et potest et assignari alia ratio secundum **Bal.** quod ista stipulatio de evictione est accessoria. unde si principale est legem. ergo et ipsa stipulatio. l. non dubium. **C.** de legibus. l. si tunc gl. ac cur. an pluribus locis teneat contrarium. v. in l. que admodum. **C.** de agri. et censu. li. ri. in l. si. **C.** de fun. rei public. eo. li. Sed de hoc vide per doc. in l. si fundum. **C.** de evic. et in l. si. in fi. **C.** de litig. **Quero** subsequenter cum. d. gl. quid si emi bona fide feudum a vasallo. et conveni cum vasallo specialiter ut non agam de evictione. an tunc potero repetere precium. et respondet quod sic per. l. exceptio in fi. ff. de act.

emp. et hoc vult ista glossa. usque ad ver. sed nunquid r. **Tu** vero de hac questione dic latius per glo. et doc. in l. si familie. **C.** familie hercis. **Quero** cum dicta glossa. quid si bone fidei emptor non vult repetere precium. sed vult agere ad interesse. nunquid potest. et respondet quod sic per. l. emp. act. **C.** de evic. et ad hoc intentabit actionem. ex eo contractu ut ff. de act. emp. l. is qui viua. et de contrab. emp. l. sed celsus. §. i. **Hec** ob. quod contractus sit nullus. quia hoc est verum quo ad effectum alienationis. Sed quantum ad prejudicium ipsius vendentis censet aliquis ut ipsi bone fidei emptori nascatur actio personalis ex empto contra ipsum venditorem ut probatur indictis iuribus. facit quod no. in l. si. in fi. **C.** coia de leg. et per hoc habes expeditam glossa. que bene loquitur. et eam sequuntur doc. **Et** pro determinatione glossa. adduco. c. si feudum. §. si de feu. sue. contro. **Oppo.** ab extra quod imo valeat alienatio facta per vasallum et non consensiente domino. c. i. §. de alie. feu. pa. **So.** fallit in isto casu quoniam alienatur inter primos agnatos ad quos est reuersurum. quod non est proprie alienatio. sed potius refutatio de quo dic ut ibi latius examinavi. **Oppo.** de. c. i. §. de feu. non habent. p. ri. na. feu. ubi vasallus potest alienare sine voluntate domini. **So.** hoc ideo ibi statuit. quod ab initio fuit concessum cum eo pacto ut possit alienare de quo dic ut ibi dixi. **oppo.** de. c. i. §. de contro. inter do. et empto. in. c. si vasallus §. si de feu. sue. contro. **So.** ut. ibi dixi et maxime in d. c. i. in. i. notabili. **Oppo.** de. c. i. post prin. §. qualiter olim feu. alie. pos. ubi patet quod vasallus potest ignorante domino feudum alteri infeudare **So.** fatendo contrarium. de qua materia dic plene ut no. glo. §. de capi. cora. §. preterea ubi videas. **Quero** ab extra an vasallus pignora do ius suum feudale domino suo cadat in penam hic statutam. respondeo quod non secundum **Bal.** quod iam adest consensus ipsius domini ut in. c. i. extra de feudis Sed an tunc dominus lucrabit fructus vel eo computabit in fortem. dic quod lucrabit ut in. c. conquestus extra de usuris et dicitur in. c. i. §. de feu. da. in vicem leg. commissio. **Quero** si sint plures domini et pignora vit sine voluntate aliorum. an possit. et dicitur idem **Bal.** distinguendum aut factum est iudicium aut diuidium primo casu videtur quod possit. secundo non per parte aliorum dominorum ar. ff. de leg. ij. l. cum filius in prin. ff. de leg. ij. l. pater. §. quindecim. quoniam autem intelligatur diuidium vide quod no. §. de fratri. de no. bene in uesti. c. i. **Quero** an vasallus possit concedere usufructum in re feudali v. constituendo alium usufructuarium dic quod non secundum **And.** de iser. ff. de usufru. l. arboribus. §. si. **So.** bene posset vendere fructus totius temporis quanto apud eius est remansura res feudalis. quod prohibitus vendere non prohibetur de fructibus disponere. ff. de lega. ij. l. codicillis §. instituto. et de lega. iij. l. pater. in prin. Si autem venderet fructus ad tempus et interim moriatur ita quod feudum transeat ad dominum vel ad alium tunc obligatio euanescit. l. lex. uetigali. ff. de pigno. diuidentur tamen ipsi fructus secundum formam hic traditam de. l. cora. §. pe. **Et** vide etiam ad predicta que dixi in. §. aut si libellario. §. qui. mo. feud. amit. et melius que dixi in. c. i. §. inde queri potest. §. de alie. feu. de quo et per **Jac.** ardis. in ti. qui. mo. feud. amit. sub rubri. an possit vendere fructus. cum rubricella se. et in **Specu.** de pigno. §. i. uersi. quid de decimis. **Quero** an vasallus qui habuit licentiam infeudandi feudum possit ex virtute eiusdem licentie vendere partem. et dicitur **And.** d. iser. quod sic de equitate. l. si quis cum totum. ff. de exce. rei iudic. et de uerbo. signifi. l. si pupillus. §. i. idem dicit si concessa est licentia tunc uidetur et concessa filiis. ff. de probatio. l. si pactum in fi. idem dicit ipse quod virtute dicte concessionis possit pignori obligare. lege. ij. **C.** de patribus qui fil. distr. ar. et quod lenius fuisset concedere licentiam pignoris ar. l. ii. r. l. prescriptione. **C.** si ius uel utili pub. facit. ff. de seruis exportan. l. cui pacto. ff. de re. iur. l. non rigor tamen qui solet obseruari in contractibus multum contrariatur predictis ita quod non recedimus a significatione ut

hous. l. i. de exereito. z. l. non aliter de leg. iij. Itē qz vter
qz casus ē prohibitus vt hic merito si pcedit in vno vř re
manere p̄hibitio i alio p. l. cū p̄tor d̄ iudicijs. S; nunqd si
dñs p̄misit vendere possit obligare pignori feudum. ego
putar ē qz sic qz q̄ aliud sit v̄dere aliud pignozare. tñ
cōcesso id qz ē plus cōcedit id qz ē minus. l. seruitutes. §.
stilitidū. ff. de seruitu. z. l. cui pacto. ff. de seruis exoz. z
p̄batur ē p glo. i casu odioso in. l. ii. C. de p̄ri. q. fil. distra.
¶ Nō fm And. hic quod sufficit cōsensus expressus sine
tacitus. **¶** Quero quid si infendavi tibi feudū z tu d̄ hoc
feudo ifeudas alteri puta ticio z iste tici? vult v̄dere. an
i hac v̄ditione erigat volūt as mei prioris dñi an volūt as
tua z Ja. ar. dizo. qui format istā qōnez in ti. qbus mo. feu.
amit. sub rubricella an sufficiat cōsensus iunioris dñi. dic
qd d; interuēire cōsensus prioris dñi siue antiquioris. nō
aut primioris nisi ille antiquor eēt absens qz voluntas pri
mioris sufficeret. z hoc p̄bat per. §. z si clientulus. §. d̄ alie.
feu. z d̄ p̄bi. alie. feu. p Loth. l. i. z d̄ f. u. sine cul. nō amit.
c. similes. z de lege cora. §. simi liter. z. ar. ff. r̄ ratā h. a. l.
si sine. §. si. nisi primus vasallus eēt principis qz tunc secu
dus vasallas nō d; denunciare principi s; suo dño vt p̄
batur hic z ar. l. i. C. qui pro. sua iurisditio. z hanc p̄tem. s.
qd requirat p̄sensus prioris dñi t; simpliciter Jo. de bla.
p. §. illud. j. eo. vbi videas. z Azo. in sūma de iure emph.
z Bal. in. d. §. illud z qd ibi dicit z Lardi. in. c. potuit eř d̄
locato. i emphiteosi facit gl. coiter approbata l. l. fi. i ver
bo alijs. C. de iure emphi. **¶** Quero an ex licētia data p
dñm vasallo de v̄dēdo inducat p̄iudiciū dño i iurib? su
is z vasallagis que h; in dicto feudo z dicit idēz And. qz
nō qz fuit solum cogitatū de v̄ditione iuris utilis ipsius
vasalli vnde nō debemus extēdere ad iura domini. arg.
extra. d̄ p̄sumpt. c. affert z qd nō. iij. q. vi. §. hoc quippe vñ
ergo ē sine aliqua reseruatione remanet saluū ius ipsius
dñi. ff. de nego. gestis. l. si pupillus. §. i. z. l. testamēta. C. d̄
testa. l. si. de iure emphi. de qua qōne vide latina p Ja. ar
dizo. in ti. quibus mo. feu. amit. sub rubricella an. ēptoz q
emit de volūtate dñi. **¶** Quero in consensus z licētia do
mini sufficiat siue p̄cedat alienatio. siue sequat̄ dic qz sic h; z
And. de iser. p. l. i. ff. de iudicijs. z coia p̄dio. l. si. z ē rō qz.
tollit impedimentū pp qd nō valebat alienatio vñ cessat
effectus impedimēti. l. vbi lex. ff. de vsucapio. Itē qz age
bat solū de p̄iudicio cōsentientis ergo sufficit licētia p̄cede
re vel sequi. C. de emancipa. lib. l. iubemus. ff. d̄ aqua plu.
ar. cen. l. in cōcedēdo. secus si ageret de p̄iudicio alterius
vt extra de fide instru. c. inter dilectos qz d; hoc fieri sine
alterius p̄iudicio. l. nec auus. C. de emancipa. libe. z in au
toritate p̄standa dicēdū ē qd d; adhiberi in ipso d̄ctū. ff.
de aucto. tuto. l. obligari. d̄ acqui. here. l. siquis mihi bōa
§. iustum cū si. cano. post Imo. i. c. cū cōsuetudinis de cō
sue. in. c. cū vos de hijs que fiunt a pla. Sed an vicarius.
vel locū tenens regis possit absente rege cōsensus presta
re z v̄ditiones p̄firmare sicut rex. Ista qō non est dubia
si locū tenēs habeat sp̄ale mādātū ad hoc qz tūc possit.
Itē si ad certa limitata esset vicarius inter que hoc non
esset neqz simile nō vř dubium qz tūc non possit. l. si p̄cu
rator ad vnā sp̄em. C. de p̄cura. S; dubiū p̄cedit si sim
pliciter facit vnum vicarius vel fecit vicarium ad oia. naz
tunc. An. hic videtur cludere qz possit ar. l. siquis p̄ eo.
§. nūmos. ff. de fideiuss. nisi ex circūstancijs aliter consta
ret de mēte. l. semp. ff. de regu. iur. z. l. si seruis plurim
§. si. ff. de lega. i. vide que nō. Bar. in simili in. l. prohibe
re. §. plane. ff. qd vi aut clam. z dicit. §. an. c. i. in prin. qui.
feu. da. pos. Sed quid si dedit liberam p̄tatem vicario in
ter dicit tñ ei qz non alienet an. possit tunc p̄stare cōsensus
z An. hic videtur tenere qz sic qz aliud ē vendere. aliud ē
consentire venditioni. l. aliud. ff. de regu. iur. Item quia
debit declarare loquelam. item qz non debuit decipere
subditos arg. l. i. C. de hijs qui veni. eta. impetra. In con
tra. faciunt que nō. Bart. in. l. p̄hiberi. §. plane. ff. qd vi
aut clā. z Bal. i. c. i. §. qui. feu. da. pos. **¶** Quero quid si

vasallus vendit saluo iure suo z filioz z agnatorum z pro
cedit ad traditionē. an dicta verba aliqd releuēt. z Bal. i
§. si. §. q̄ fuit pri. cā bene. amit. dicit qz non p̄ dictū text. qz
cū non sit denūciatū dño vř p̄ dñs dominū contemnere.
Itē qz in p̄iudicialibus non iurat p̄testatio vt i. c. cū olim
de cōsibus. veruz si adiceret ista verba nec aliter nec alio
mō forte nō p̄deret feudū iurta nō. in simili in. l. si quidez.
C. de except. z. ff. famil. her. l. idem labeo. §. i. z de manu
mis. testa. l. locuples z ad p̄dicta vide Bal. l. i. C. d̄ hijs
qui pe. nomi. Kar. in. c. ij. extra de feudis. **¶** Quero qd
si vasallus vendat z transferat sub cōditione si pōt hoc fa
cere de iure sine amissioe iuris z p̄cū an isto mō incurrat
piculū hui? l. z dicit Ja. ar. diz. qz nō que sequit̄ Alua. hic
ar. ff. de acq. pos. l. si me i vacuas post pri. z. l. q̄ absent. §.
ii. ff. d̄ vi z vi arma. l. cū fundus. C. coia de lega. l. si. §. si
aut. qd ē verū fm Bal. nisi qñ captio dñi possit iteruēire
p̄ corporale traditionē puta castri qd vñ possit dñs recu
pare qz dolus ē in traditione qz d; purgari p̄ amissionē feu
di. l. elegāter i pri. ff. d̄ dolo z ita dicit se cōsultisse p̄t i. §.
hoc quoqz supra de succes. feu. idem si domino placuerit
ar. ff. de manumis. testa. l. siquis locuples in fi. z. ff. qui z a
quibus. l. v. in prin. z ita determinat p̄dictus. Jac. in
sūma in ti. qui. mo. feu. amit. sub rubricella si vendat sub
cōditione z c. idē sensit Bal. i. §. hoc quoqz. §. d̄ iuce. feu.
per. d. l. siquis locuples Alberi. in. l. si. C. de iure emphi.
Idē si dicat v̄deo tibi si dñs nō ztradixerit vel non reuo
cauerit. Bar. i. d. l. siquis locuples. **¶** An feudum possit
dari i solutū dicite qz nō qz sapit alienationē nisi fiat ex cā
necessaria puta p̄ sniaz superioris p̄ ea que nō. Bart. z alii i
l. si finita. §. si de vectiga. ff. de dā. infec. ita Alvaro. hic
Bal. i. l. et. C. de exec. rei iudica. Spec. in ti. de primo z
secundo decreto. §. restat ver. z idē de vasallo. Jac. d̄ ar
dizo i sūma i rub. an pign? iudiciale ar. l. cū postulasset. ff.
de dam. infec. l. cū putarē z. l. alienatiōes. ff. famil. her. l.
si. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. senatus in pri. ff. de lega. i. feu
dū eniz in solutū dari neqz obligari non pōt s; fructuū co
moditas sic Bal. in. c. i. §. an agna. vel filius. ēt p̄ necessi
tatis? z debitis Bal. i. c. i. qualiter olim sen. alie. po. i. c.
i. §. aut si libellario. §. qui. mo. feud. amit. dicit late i. c. i. §.
quid ergo. §. de inuesti. d̄ re. alie. fac. z ita dicit hic Bal. i
emphiteosi p. l. si finita. §. si qua. ff. de dā. infec. l. i. C. d̄ cō
ducto z p̄cu. do. augus. li. vi. Alberi. in. l. si. C. de iure em
phi. in. l. i. C. coia vtriusqz iudici. tñ qz ēt datio in solutū
ipsius feudi. nō valeat tñ vasallus nō p̄dat feudū. qz non
cessit cū iudiciū reddat in inuitū vt. ff. de verb. ob. l. inter
stipulantē. §. stichum. Idē puto si coactus a iudice vendi
dit. nisi interuenerit fictio compulsionis. dicit enim Arc.
qz qui simulat metū intelligit consentire. rrvij. di. c. q̄ iter
rogasti z facit qd not. per eundem Archi. rrvj. di. §. nūc
aut. **¶** Quero cū Bal. an vasallo possit feudū cum alio
diuidere. z vř qz nō qz diuisio ē alienatio que nō pōt fieri
dño non cōsentiente. vel distigue aut vasallus puocat aut
puocatur. prio casu non possit. scdo sic ar. C. cōi diui. l. si.
z. ff. d̄ condi. furti. l. z ideo. tu dic qz ista qō non est dubia i
ter conuasallos eiusdem dñi qz possunt inter se diuidere
ter. est. §. qui. mo. feu. amit. §. item si duo fuerunt fratres
z. §. si de feu. sue. cōtro. c. omnes filij. z. j. cod. titu. §. pre
terea mar chia. facit qd nō. Bar. in. l. cū pater. §. libertis
ff. de lega. ij. Ang. in. l. cū hij. §. si vni. ff. de transac. Spe.
in ti. de feu. §. ij. ver. rrvj. Bal. i. l. cōi diuidūdo in pri. ff.
cōi diuidū. in. l. in familie. C. famil. her. c. i. l. si plures. C.
de condi. inser. in. l. voluntas. C. de fideicomis. Alberi. i
l. i. C. coia vtriusqz iudi. Federi. consilio. cccvii. incipit
factum tale duo fratres Bar. z Imo. in. l. qui rome. §.
duo fratres. ff. de verb. obli. Bal. i. c. vno delegatorū
de offi. delega. Imo. z Panoz. l. c. prudentiā in prin. de
offi. delega. Bar. i. l. iter tutores. ff. de administra. tn. z
Bar. i. filio qd incipit ex themate p̄dicto. in quib? locis
concludit qz emphiteote z vasalli p̄nt inter se alienare si
cut z diuidere. Bar. i. l. si domus. §. si. ff. de leg. i. Bar.

l. l. i. C. d. iposi. lucra. descrip. li. r. per illum ter. Ange. l. d. l. si domus. §. si. Salice. in. l. si. i. vii. col. C. d. iur. ephi. l. l. ea lege. C. de cōdi. ob. cau. L. al. in. ti. de locato consilio. r. Pau. d. castro in. d. §. duos frēs r. in. d. §. si vni ibi Bar. tū in hoc de alienatiōe ptes in cōsorte Bal. t3 contra in d. l. volūtas r. in. l. dudū. C. de dhen. empr. primū pbat l. c. i. §. de alie. feu. pf. l. in feudo pno. ergo in nouo r. sicut in emphiteosi nō hēret locū q̄ inter se possint alienare t3 diuidere r. cuilibet suas portiones assignare possit. qz tūc non p̄iudicat dño per diuisionē cū oīno quilibet eēt dño obligatus p portione sua. l. i. C. si certū peta. l. pro hereditarijs. C. de her. act. S3 tunc ista qd̄ ē dubia qñ vnus ē p pte vasallus vnus dñi r. p alia pte ē vasallus alterius dñi vel qñ vn⁹ h3 ponamus in dictatē vnus castri iure proprio alius h3 a fratre illius in feudū videt tñ posse dici q̄ cū diuisio surgat ex ipsa cōione q̄ ex psona dñi nascitur. r. iste status implicitus ē ipsi cōioni q̄ vasallus possit ad diuisionē nō solū puocari. sed ēt puocare ar. ff. de fideicom. mis. liber. l. cū fidei r. ff. si ex nora. cā aga. l. si. in rōne sui r. ff. de actio. empti. l. iulianus. §. idē celsus r. quod no. C. familia. herc. l. familie per Accur. hoc t3 Ja. de ardiso. in sū ma sua sub rubricella an diuisio sit p̄hibita. **Quero** an consuetudo que disponit qd̄ vir lucret tertiā pte bonorū vxoris hēat locū in feudis respōdeo nō vt no. §. de iuesti. de re. alie. fac. §. vlti. in glo. de hac quarta r. in alia glo. de haertertia. **Quero** pōe dñs concessit vasallo licentiam vendēdi cuilibet amico. quero an poterit vēdere inimico. r̄ndet glo. hic nōbilitat. r. dicit q̄ nō pro glo. fac. C. d. pac. inter emp. r. vendi. l. si. Tu dic q̄ aut est inimicus dñi r. verum dicit gl. aut inimicus vasalli. r. tūc pōt. qz ei vendēdo videt cum prius recōciliasse sibi. deinde ei vēdidisse vt. ff. mā. l. creditor. §. i. **Quero** post Bal. vtrū p̄ possit assignare feudū vni filiorū. In filio remācipato nō pōt bal. in. l. i. C. p. quas plo. nob. acq. §. in filiis i ptate ē maior dubitatio. r. bal. r̄ndet q̄ qdam dixerūt sic. sic p̄ sua p̄bitate acquisiuit feudū. secus si acquisiuerūt illud aīcessores patris. ff. de iure patro. l. diui frēs. r. ff. de affig. lib. l. liberi patroni. alii vt refert idē bal. dicūt qd̄ benemerito pōt assignare. ar. ff. si qd̄ i frau. pa. l. vnus. C. de testa. mili. l. si rufinus. cōcludit ip̄e Bal. q̄ nō nisi de fratru volūtate vel ratificatione. qz lex feudozū dicit q̄ ad oēs filios equaliter ptineat vt. §. qui. feu. da. pos. §. §. cū hoc. r. legi r. not. §. de succes. feu. c. i. r. in. l. liberti. C. de opis liber. ibi L. v. r. in. l. itē vidēdū. §. si. ff. de peti. heredi. Et ideo nec in testamēto pōt hoc facere nisi filii approbent testamētū parē tū. ff. quibus modis pignus vel bipo. sol. l. sicut. §. vēditio nis nā qd̄ ad oēs ptineat ē inductū fauore filioz r. si sit cōtra nō v3. tñ nō reuertit ad dñm qz nō ē hoc statutū fauore dñi ar. C. de legi. l. si. r. l. vult. ff. de litigio. r. hāc partes v̄ potius āplecti Spe. in. ti. de locato. §. nunc aliqua ver. lxxviiij. Bar. i. consi. l. incipit qd̄ ista. Bar. in. l. vt iurifm rādi. §. si liberi. ff. de opis liber. Bar. in. cōsi. incipiēte ex themate Bal. ibi Ang. d. l. idē vidēdū. §. nūc videam⁹. ff. de petit. heredi. Bal. l. l. liberti liberte q̄. §. allegata i viij. col. in. l. apud iulia. §. si quis alicui. ff. de lega. i. Federi. q̄. l. cccviiij. incipit factū tale est duo frēs Ang. cōsi. clxxi. nisi alijs filijs daret ptes recōpensaz vt dixit etiam Bar. i. d. consilio r. d. §. liberi. **De** deancha: consilio. cccviiij. qd̄ incipit i themate p̄supposito Lud. in. l. i. C. qñ nō peten. par. in. nij. q. Sali. in. l. si. in. v. col. C. de iure emphi. r. l3 dicat q̄ p qdam donationē cā mortis siue mortis cā capione filij hec bona capiūt vt no. Bar. in. l. si mi bi r. ticio. ff. de ver. ob. verū est cā mortis capiūt sed nō a patre s3 a dño. qui illa cōcessit ita Bar. l. l. mortis cā. ff. d. dona. cā mortis. ergo p̄ illa auferre non pōt filijs vel alteri eozū. **Preterea** facit rō. nā ex hac stipulatiōe vel receptione p se r. filijs i feudum vel emphiteosim q̄sita ē vtilis actio filijs ad hñda ista verū ē suspensa in casum mortis p̄s per ea q̄ nō. Bar. in. l. quodcūq̄. §. siqs ita r. l. l. qd̄ dicit. ff. de ver. ob. ergo cū ius nfm sine facto nfo no-

bis auferri nō posset. l. ius nfm. ff. de reg. iur. marime cuz non pueniat simpliciter a patre s3 ēt a cōcedente vt dixi p dictuz Bar. l. d. l. mortis cā nō poterit p̄ i hoc alicui ex filiis p̄iudicare r. p hec ar. r̄nderi potest ad fundamēta q̄ infra p contraria parte adducam qz nec est simplex dōatio p̄s in filios nec cā mortis. nec ius simpliciter a parte quesitum ideo p eū nō pōt reuocari vt cōcludūt argumen ta dria. Ista enī cōcessio emanat a dño principaliter r. cuz eo res gesta ē r. eius factū attendit plus quā p̄s recipiē tis r. stipulantis. Si autē esset emphiteosis quesita ex re patris vel feudū ex re p̄s quesitū tūc posset p̄ disponere d̄ illis in testamēto vni p̄legādo. Bal. l. l. i. C. p. quas pson. nobis acqui. vel ēt si filios heredes istituisset r. ipsi hereditatē acceptassent nā tūc non possunt testamētū p̄s ipu gnare r. eius relicto stare tenentur ponit An. in. c. i. §. hoc quoq̄ de succes. feu. vbi hoc t3 r. ita consulti Lud. consi. lxxv. incipit visa facti serie qd̄ infra adducā vnde distigue. puto aut feudū vel emphiteosis quesita sunt ex re p̄s vel ex p̄se cōtemplatiōe p̄s. r. tūc pōt disponere p ea q̄ vult Bal. in. d. l. i. C. p. quas pso. nob. acqui. facit. nō. in. l. si absētis. C. si cer. pet. i. l. §. si plures. §. i. arrogato. ff. d. vulga. r. pupil. aut sūt quesita cōtēplatiōe filioz. r. tunc non possit disponere. d. §. i. arrogato. aut sumus i dubio. r. tūc l3 videat quesitū cōtēplatiōe p̄s. vt nō. l. d. §. in arro gato tñ qz ex cōcessione v̄ ēt habita cōsideratio filioz sub distingue et mēte And. de iser. r. Bal. in. c. i. §. hec quo qz. §. d. succe. feu. aut feudū ē h̄ditariū vt qñ recipit p se heredibus seu filijs heredibus iurta dicta. §. an agna. v̄ filius. c. i. Et tunc posset disponere p̄ vt de re hereditaria. Et ita doc. in locis preallega. concedūt bal. in. c. i. an agna. vel filius. aut non est hereditarium vt qz recepit p se r. filijs r. liberis iurta nō. per bar. in. l. si tibi. §. si pactus ff. de pact. per bar. r. alios in. d. l. Item vidēdū. §. si. Et tunc ius quod habet qz finitur morte non pōt illud p suas dispositionem vltime voluntatis in alius transferre. c. nu per de dona. inter vi. r. vro. bal. C. per quas personas. l. i. l. si. facit. l. vxor patru. de lega. r. qd̄ nō. Archi. de iure pa tro. li. vi. nisi de voluntate filij vel dñi And. de iser. §. de alie. feu. pater. c. i. vbi cōcludit qd̄ vasallus feudoz nomis cum consensu dñi pōt alienare in p̄iudiciuz filii de consen su filiozū non ē dubium vt dixit hic bal. r. posui in. c. titius §. si de feu. fue. contro. qd̄ pōt alienari in eoz exclusionez eadem rōne d3 posse cum consensu dñi vel alioz filiozū re linquere vni ex filiis. Pau. de ca. in consi. clxxi. quod inci pit in xpi r. c. in causa quā magnificus i. iij. r. v. col. v̄ con sulere dria q̄ imo vni possit assignare p. l. ii. post prin. C. de secū. nup. p. l. l. i. i. prin. ff. de affig. lib. l. vnū ex familia i prin. ff. de lega. ii. l. filiusfamilias. §. pe. ff. de lega. i. Spe. in. ti. d. locato. §. nūc aliqua v̄. lxxviiij. arguit ēt pro hac pte bal. in. auten. si quas ruinas. C. de sacrosan. eccle. in. v. col. ad. c. i. d. succes. feu. r̄ndet q̄ loquit qñ vult disponere de feudo relinquēdo extraneo. r. sic cōcludit Pau. q̄ vni ex filiis pōt vasallus p̄legare feudū. Et hāc pte t3 Imo. q̄ possit r. sic affirmatiuz in emphiteosi in. c. potuit in fi. charta d. locato. **Nā** h sine stiplo patris p filijs sapit dōa tionez inter viuos r. reuocari pōt p p̄em. l. filie cuius. C. famil. herc. aut ē donatio cā mortis. vt sentit bart. in. l. si mihi r. ticio. ff. d. verbo. obli. glo. in. l. si. i. verbo accomo dauerit. C. d. pac. bar. in. l. que dotis. ff. so. ma. r. pōt reuo cari. l. mortis cā donat. r. l. qui mortis cā donauit. ff. d. do natio. cā mor. Itē ius facto meo tertio spe quesituz pōt a me sibi auferri. Ita bar. l. l. iij. d. ser. expoz. bal. in. l. i. C. si mācipiū ita sue. ali. ergo p patres ius hoc sperate emphi teosis vel feudi potest auferri filijs bar. l. l. qui rome. §. sta tius. ff. de h. ob. r. p hac pte cōsuluit Lud. consi. lxxvi. incipit visa facti serie. qz rem heredis pōt quis alteri legare §. nō solū cū glo. istitu. d. leg. **De** deancha. cōsilio. clxxvi. incipit in xpi. casus talis est bal. in. l. i. C. per quas psonas no. acqui. in. c. i. an agnatus vel filius. tñ ponant dñiaz in ter. emphiteosim r. feudū. r. hec opinio contraria saluarī

pōt iuxta dīstīnctiōē pmissas. Quero an vasallus possit pmutare feudū sine p̄sensu dñi. dic q̄ non. primo p istum ter. Nā sub verbo alienat. pmutatio p̄tinet. ff. de lib. cā. l. rectissime et autē. de nō alienā. §. alienat. C. de rex pmuta. l. i. t. idē Ja. i. d. ti. sub ru. vasallus feudū pmutare nō p̄t. et in Spe. in ti. de feu. §. qm̄ p̄. rriij. facit qd̄ nō. Bal. i autē. res q̄. C. cōia deleg. **Quero post Bal.** qd̄ si vasallus locavit feudū suū ad centū annos. an videat̄ alienasse ita q̄ incidat i penā dicit Bal. q̄ nō. sed tñ non t̄ locatō vt. Archi. i. c. abba. rii. q. ij. facit qd̄ nō. ff. de leg. ij. l. codicillis. §. iustitūto et hoc t̄ et Bal. §. qui. mo. feu. da. pos. in prin. facit qd̄ nō. Bal. i. c. i. §. aut si libellario. §. q. mo. feu. amit. vbi saluat gl. i duob⁹ casib⁹ i qb⁹ dicit q̄ p̄hibet⁹ alienare nō p̄hibet locare ad lōgū t̄ps quoz neutrū mihi placet primus casus ē in partiaro colono p. l. si apes. §. itē cōstat. ff. de furtis. S; negari nō pōt quin ex locatiōe p̄petua vel centū annoz causet̄ ius in re. l. i. r. ij. ff. si ager vetigal. vel emp̄bi. pe. l. iubemus. C. de fun. patri. l. xi. c. q̄ relā ne p̄tati vices suas ibi ponit r. j. subiciam. Secundus casus est qm̄ exp̄sse agitur q̄ sint tot locatiōes quot anni. l. scire debemus. ff. de verbo. obliga. et facit qd̄ nō. Bal. in simili de pluribus rebus donatis l. i. l. i. C. qm̄ dies leg. ce. In triū mibi v̄ stringere qd̄ dicimus q̄ si plura simul donent quoz valor simul excedit quingētos aureos et dicat q̄ tot sunt dōtiones quot res. et sic capiēdo singulariter singulares res nō excederēt quingētos et nō req̄rēt insinuatio. tñ cōis opi. h; q̄ regrat̄ insinuatio ne verba et fictio veritati p̄ualeat ita **Oldra.** cōsi. cclij. incipit factū tale dñi. S. adducit et. l. nihil. ff. de nauti. feno. facit t̄. et q̄ ibi cōiter doc. in. l. sancimus. §. siquis aut̄ p̄ diuersa. C. de donat. i. l. quēadmodū. C. de agrico. et cēsi. l. i. ti. Spe. i ti. de dona. §. i. ver. quid si aliquis Jo. an. i addi. ad Spe. in ti. de instru. editio. §. porro ver. dona. Bal. in. l. illud. C. de sacrosan. eccle. Ang. et Paul. de cast. in. d. l. scire debemus. ff. de ver. ob. Ang. in autē. de imensis donat. i iij. col. Imo. in. c. cū cōtingat i antepenul. charta. de iure iuran. facit qd̄ nō. Bar. i. l. acquilius regulus. ff. de do. et no. Bal. et Sali. in simili l. i. l. i. in. vij. colū. C. de inofficio. donat. no. in. l. nomē. §. i. ff. de lega. iij. tertio casu saluat. d. glo. in. §. iustitūto qm̄ exp̄sse actum esset in locatiōe ad longum tempus vt nihilominus vtile dñium non transeat ad conductorem. ita Bal. et Imo. in. l. si domus. §. fin. ff. de legatis. i. Sed Bal. hic sentit triū q̄ imo in fraudem ista fieri vidētur. ideo non teneat locatio q̄ p̄ualet veritas fictioni. l. filio. ff. de libe. et posthu. facit t̄. i. §. se. **Prīmū tenuit Bal.** in. c. que in ecclesiā in. vj. col. d̄ cōsti. in. l. fi. C. de iure emp̄bi. et Bald. in. c. querelā in fi. de electio. quicquid hic senserit. et in dubio v̄ dicere Bald. qd̄ alienās rē simpliciter v̄ alienare comoditatē rei. et sic v̄ tacite reseruare vtile dñium ita Bald. in. l. i. C. si pig. pignori. p. l. necessario. §. si. ff. de pericu. et cōmo. rei vendi. tñ Bal. non sic loquitur sed loquitur i vsufu. cuius tāquam p̄sonale iheret persone imo in dubio alienando videtur alienare omne ius quod habet. d. l. si domus. §. si hali. l. qui tabernas. §. finali. ff. de contrabenda emptio. Sed tu dic quod si videatur facta in fraudē q̄ tunc induceret priuationē. vt supra qualiter olim feu. alic. po. §. do nare et ibi dicit super t̄. de quo in cle. prima in fi. de reb⁹ eccle. non alie. et Jo. an. in Spe. e. ti. sup rubri. et ibi Bal. **Lerte licet ita transeant doc.** hic mihi videtur nec valet talis locatio ad cētū ānos nec excuset vasallus a priuatione nā tales locatiōes sapiūt alienationē glo. in cle. i. de rebus eccle. non alie. **Lano.** marime **Pano.** i. c. nulli et in c. ad audiētias de rebus eccle. nō alie. p̄ illū ter. Bal. i autē. hoc ius porrectū. C. de sacrosan. eccle. i autē. ei qui. C. de bo. aucto. iudi. pos. i rubrica. C. de iure emp̄bi. facit glo. in. l. fi. C. de pac. pigno. i. l. si constāte. §. quotiens. ff. solu. matri. vbi **Ludo.** reprobāt glo. in. d. §. iustitūto ter. aut n̄ vult q̄ p̄hibitio que fit vasallo ne alienet p̄prehēdat oēm alienationē ergo et istā p̄prehēdet locatiōē ad lōgū t̄ps

q̄ alienationē sapit et facit ter. in. §. se. et ita v̄ velle Imo. i d. c. potuit in vj. charta de locato.

Callidis. Diuidit̄ in duas ptes i p̄ia p̄hibz fraudes fieri circa alienationes feudoz. In Pa. statuit penā aduer. frau. Pa. ibi penā. **Lafus** vas. frau. cōtens circa alienationē feu. pri. ipso feu. et ad dñm libere reuertit̄. et nōius scribēs instrumētū de alienatiōe feudi illicite facta p̄iit i amissione feudi et manus. b. d. vsq̄ ad. §. p̄terea. **Imo.** q̄ nēdū ca q̄ fūt d̄ legē exp̄sse s; et ea q̄ fūt in fraudē legis ipso iure nulla sūt vt hic et in. l. nō dubiū. C. de legibus et ē rō q̄ simulat⁹ ē titulus. l. ab anastasio. C. mādati et. l. ēptoz. C. de aqua plu. arcē. Quis at̄ magis p̄iit an faciēdo exp̄sse d̄ legē an sub dolo et p̄ fraudē et dicit Bal. i. l. fraus. ff. d̄ legib⁹ qd̄ quāto dolus ē callidior: tāto ē punibilior. ff. d̄ hijs q̄ sūt sui vel alieni iuris. l. ij. §. pe. et vide qd̄ dicit Spe. i ti. de dōa. §. i. ver. itē pone aliqs. **Imo** q̄ ita p̄iit ille q̄ facit d̄ mētē legis sic vt ille qui facit d̄ verba et mētē vt in. c. ij. in fi. §. de p̄bi. feu. alie. p̄ Loth. et in. l. hac edictali. C. de secun. nup. et ē rō q̄ virt⁹ legis p̄ncipaliter p̄sistit i mētē vt nō. **Dv.** in. c. fi. de regul. iur. l. vj. Bal. i. l. siquis seruo. C. de furtis. Que at̄ pena circa illa debeat attēdi. dicatis aut pena ē certa statuta illa d̄ attēdi vt nō. l. c. de causis de offi. delega. in. c. qualiter et qm̄ el grāde p̄ Imo. de accusa. ē ter. in. l. fi. C. ne sacru baptis. **And.** i. c. i. rriij. col. j. que sūt regalia. aut nō ē statuta vel determinata et tūc erit arbitraria vt. l. hodie ff. d̄ penis et. l. i. §. exp̄latores. ff. de efrac. et expi. hoc ē statutū circa penā. q̄ lex q̄ annullat actus ē pena q̄ fit rōe p̄bitiōis vt hic. et ff. de h̄cn. emp̄. l. senatus. secus at̄ si fuerit rōne modi vel forme nō seruate. q̄ tunc nō intelligitur pena vt dicit Jo. an. i. c. fi. de elec. l. vj. et ita determinat Bal. i. d. l. nō dubiū **Pa.** i. c. ij. de p̄sti. i. c. delictus el. iij. de p̄ben. Bal. in. l. nemo. C. de sacrosan. eccle. Imo. i l. cū lex. ff. de fideiuss. **De.** de ancha. i. c. i. in. r. charta de p̄stitu. Bar. i. l. p̄toz. §. i. ff. de opis noui. nūcia. **Imo** et hoc t̄. q̄ l; vasal. nō possit alienare absq̄ dñi voluntate pōt tñ alteri iuscedare dñmō faciat sine fraude vt p̄batur in. c. beneficiū. ff. si de feu. sue. d̄tro. que fraus intelligitur ex eo qd̄ iteruenit p̄ciū quoquo mō et̄ infra medietatē iusti p̄ciū. l; qdā tenuerūt q̄ solū p̄sumat̄ fraus qm̄ ē vltra medietatē. Et itelligas dictā iuscedationē valere dato q̄ nō interueniat p̄ciū dñmō interueniat tria q̄ ibi notant̄ et de q̄bus dixi et colligi. s; d̄ lege coradi. §. similiter. **Imo** et isto ter. i verbo trāsferūt. **Imo** Bal. q̄ ex d̄ctu nullo trāsit possessio qm̄ veritas tēdebat ad trāslatione possessiōis et secuta ē traditio als possessio nō trāsferūt. l. ēptoz et ibi Bar. ff. d̄ aqua plu. arcē. et dicit Bal. i. l. i. fi. C. d̄ inoffi. doti q̄ vbi solo titulo trāsferūt dñium ibi sola rescissio tituli inducit retro trāslationē vbi vero cū titulo iungit̄ traditio tūc sola rescissio tituli nō iducit retro trāslationē dñi et ter. nō strū intelligite quomōdūq̄ trāsferat possessiōē alienando incidit vasalli in penā dñi ter. loquit̄ indistincte p̄ verbū transferunt et sic siue p̄ actualē traditionē siue p̄ cōstitū tū trāsferat possessiōē amittunt feuduz q̄ et per cōstitū tū trāsferūt vera possessio. l. qd̄ meo in prin. ff. d̄ acquirē. pos. l. quedaz. ff. d̄ rei vendi. c. cū venisset de resti. spolia. ibi Imo. Jo. an. in addi. ad Spe. in titu. de emp̄. et v̄. §. i. ver. et nō. qd̄ exp̄sse et itat; d. Anto. in ep̄biteota consi. r̄ rriij. qd̄ incipit iesu r̄pi r̄c. de iure absq̄ longa. **Nota** puniēdū notariū facientē sciēter instrumētū de d̄ctu p̄hibito. qd̄ facit in. ar. **Imo** Bal. d̄ notarios qui scribūt instrumenta sciēter confecta in fraudē in vsurariuz quia d̄ bent ab officio rabelionatus cū infamia remoueri. facit c. i. §. d̄ prohibi. feu. alie. per Lotha. §. bus tabelliōibus. C. d̄ sacrosan. eccle. q̄ hic allegat̄ i gl. aduertat̄ q̄ bñ notariū ne scribāt d̄ctu p̄hibito pp̄ penas iminētes in qb⁹ punirent vt. l. fi. ff. de lega. i. **Imo** An. nota casum in quo quis punitur triplici pena p̄ vno et eodē delicto. **Quero** cū gl. fi. qd̄ si vasal. vendat feuduz sine voluntate dñi ita q̄ et hoc amittat illud et ad dñm reuertat̄ **Imo** formā hic possi-

tas. an amittat ipso iure an requiratur aliqua scilicet die quod ipso iure priuatus est et incōtinēti est apertū dñō vt. s. i. ti. quid iuris c. c. primo tñ respectu illius qui emit bona fide eēt ne cessē q̄ feratur scilicet ad hoc vt possit agere de euictōe contra ipsum vendētē p. l. i. ff. de euic. et hoc voluit glos. vsq̄ ad versi. et. et qua glo. no. fm̄ Bal. q̄ vasallus p̄ alienationē ipso iure cadit a feudo. Tñ si quis vellet et mēte Bal. hic i. i. colum. dicere hic esse speciale q̄ plus peccat simulate in fraudem legis alienans q̄ simpliciter alienans l. si libertus minore m. ff. de iure patrona. iste per locum a spāli pbaret cōtrariū tñ Bal. hic in fi. transit q̄ ipso iure cadat. et ē cōis opi. l. c. i. §. itē si fidelis. s. qui. mo. feu. ami. et hoc retēto reuertit ad dñm. tñ nō poterit dñs p̄pria auctoritate possessionē apprehēdere et tollere a bōefidei emptore. et t̄z i simili Bal. in pace cōstātie in ver. si qua alia i. fi. d. Anto. cōsi. xij. incipit in noie rē. visis p̄ctis. Et est rō q̄ ipse emptor nō h̄z cām dñō ar. ff. si mulier ven. noie. l. i. §. necessario. et facit ad p̄dicta. ff. de nego. gest. l. at q̄ natura. §. cū me abite. et hoc t̄z ēt Pe. de cer. fac. no. p. Jo. an. i. c. et pte de feudis. et ibi Lar. Ludo. tñ in p̄si. c. xij. qd̄ incipit in t̄pi rē. quo ad primū i. fi. t̄z q̄ requiratur scilicet p̄ ter. i. c. i. §. deniq̄ ibi cariturū. et sic vñ verbo futuri t̄pis. s. q̄ fuit p̄. cā bene. amit. So. ar. Ludo. procederet si simpliciter. dixisset cariturū. s̄z ibi ter. dicit ad dñs bñficiū p̄tinere et vasallū bñficio et p̄cio cariturū. tñ ex quo vñ verbis geminatis ad dñm p̄tinere et vasallū beneficio cariturū importabūt canonē late scilicet nō ferende vt dicit notabiliter Bal. in pace cōstātie in verbo cassent et irritet. S̄z pro Ludo. et opi. q̄ nō sit priuatus ipso iure facit ter. i. c. i. in fi. s. d. p̄bi. feu. alie. p. Lot. vbi simpliciter beneficio se cariturum cognoscat. vnde soluat aliter dicēdo q̄ illa verba cariturū intelligant ipso iure et declarant p̄ alia iura. s. ter. n̄m ita Semi. i. c. i. §. si. de elec. li. vj. et Ludo. p̄sult. d. An. cōsilio. xij. qd̄ incipit in noie rē. visis punctis. Quinimo dicit Lalda. in rub. de feu. cōsi. vj. in fi. qd̄ id qd̄ d̄f q̄ verba futuri t̄pis nō importat canonē late scilicet s̄z ferende iurta no. l. iubemus. §. sane. C. de sacrosan. eccle. cuz si. p̄cedit. nisi verba legis de sui natura priuatiua essent ita q̄ habeant priuationē annexā vt in verbo careat i. l. p̄uidendus. C. de postulan. Vbi glo. expōit careat foro. i. ipso iure. ita ergo hic et ita itelligit ipse ter. n̄m. Pano. i. c. cum in cūctis in. §. clerici in. iij. col. de elec. vbi idē d̄ vbo amittat et in effectu idē vult. et ita Lalda. in rubri. de verbo. signi. et ibi dicit rōne quare ēt verba mor illico. et scilicet importet canonem late scilicet vt glo. in autē. de incest. nup. in p̄n. Nā ex quo lex statim vult irrogari penā tacite demonstrat q̄ p̄ scilicet nō venit irritanda cū scilicet statim p̄ferri nō pōt. et iō d. Anto. in. c. ad audiētā. el. ij. de rescrip. i. col. dicit bene aduertēda verba. q̄ sonant potius in executionē quā cognitionē sunt late scilicet. facit qd̄ vult Bar. in. c. i. §. i. s. q. mo. feu. amit. vbi dicit q̄ qñ quis a iure priuatur de rebus suis nō ē ferenda scilicet nisi declaratoria. secus qñ facto iudicis. q̄ tūc requiratur scilicet et no. Bal. in. l. si quis maior. C. de trāfac. Sal. in. l. fi. in fi. charta. C. de iure emp̄bi. dicit ip̄e q̄ id quod dicit qñ lex vñ verbo futuri t̄pis itelligit p̄ scilicet non ipso iure. p̄cedit qñ lex dirigit verba ad iudicē vel ad actum iudicialiter expediendum seu pena cadendi a iure suo apponitur circa actū iudiciariū. secus si apponit pena priuationis actui extraiudiciali. ita p̄cedit glo. in. d. l. fi. in verbo cadat. et ex p̄dictis habetis inferre fm̄ And. d̄ iser. q̄ ista disputatio an cadat ipso iure vasallus vel nō cadat sit sup̄flua postquā ab emptore nō pōt auferre nisi p̄ scilicet. et sic in effectu necessaria est scilicet ad hoc vt dñs ipsam rez auferre possint nisi dicas q̄ opat̄ respectu fructuū medii t̄pis vt in autē. de incest. nup. in prin. sicut dicimus qñ disputat̄ de dñio rei dotalis p. l. in rebus. C. de iur. dotum. et circa materiā p̄ntis qōnis. vide qd̄ dixi. s. in. c. i. d̄ feu. sine cul. nō amit. et qui. mo. feu. amit. §. i. Et ex p̄dictis habetis elicere q̄ verbū libere hic importat ipso iure. In cōtrarium facit ter. et ibi Bal. in. c. i. §. i. vbi liberā habeat fa

cultatem. s. ti. i. intelligit̄ doc. seruato tñ iuris ordine. vñ credo distinguendū aut lex imponit penā. et venit ad pene executionē. et tūc intelligit̄ ipso iure sine alio bōis ministerio pena et effectus pene secutus. et ita p̄cedit iste ter. facit q̄ dixi. s. prime. et q̄ vidimus post Bal. in. c. i. s. de feu. sine cul. nō amit. aut lex imponit penā. et ipsa executionē nō facit sed bōis ministerio reseruat et tūc nō intelligit̄ ipso iure. s̄z ordine iuris homo d̄z ministeriū suū adhibere. et p̄cedit p̄trariū. facit ad hāc considerationem qd̄ nō. Bar. post glo. in. l. ij. in fi. C. de p̄to. stipula. et Imo. in. c. cū dilecta de rescrip. ita p̄siderat. dñs Anto. in p̄silio. xij. incipit in noie rē. visis p̄ctis in. ij. col. qui ita intelligit̄. c. potuit d̄ locato. Ita Lalda. in rubrica d̄ verbo. sig. cōsi. r. C. Op̄po. cū. d. glo. s̄ p̄cedentia q̄ imo semp̄ regrat̄ scilicet in priuatione vasalli. et q̄ nō pōt priuari nisi ex cā et culpa cognita p̄ iudiciū p̄iū vt ē casus in. c. i. s. d̄ feu. sine cul. nō amit. So. hic loquimur de amissio. feu. p̄ alienationē ibi autem p̄ feloniam et delictū vasalli vbi requirit̄ scilicet vt ibi et in. c. i. s. quo tpe miles. et p̄ hoc est expedita glo. vsq̄ ad fi. et assigno rōne quare magis p̄ alienationē priuatur ipso iure q̄ p̄ delictū cū potius videat̄ dicēdū d̄riū q̄ plus vñ offendere dñm p̄ delictū quā p̄ alienationē p̄ ea que habent. s. si vas. feu. p̄ine. S̄z rñdeo fm̄ Bal. q̄ ille qui alienat et tradit. se facit penitus alienū a feu. vt hic qñ istud ē habere feudū p̄ derelicto in iure. ergo ius et possessio p̄dit ar. ff. p̄ derelicto. l. si. facit. l. p̄to. in p̄i. cum ibi nō. ff. de dam. in facto. qd̄ secus ē qñ p̄ delictū vt in. d. c. i. d̄ feu. sine cul. nō amit. et in. c. ij. Specu. i. ti. de locato. §. nūc aliqua p̄. l. vii. et ver. se. C. Quero ab extra qd̄ si iste notarius qui scribit tale instrumētū erat minor. xv. ānis an puniret̄ ista pena et amputaret̄ eius manus et dixit Bal. i. d. l. i. qd̄ nō. quia istud instrumētū reuera nō ē falsus s̄z temerariū ar. nō. i. au tē. de nō alienan. §. q̄ vero in simili collac. i. et p̄bat. p. l. ij. C. si aduersus delictū. Alvaro. dicit qd̄ sibi placet q̄ est equa. tñ p̄ntat qd̄ de rigore iuris nō bene sustētaret̄ p̄ istū ter. q̄ loquit̄ idistincte tñ q̄ tale dictū p̄cedit ex aio in quo ēt minor nō excusat̄ vt. l. i. C. si aduersus delictū et nō. i. d. l. ij. C. Quero quā manū amittere debeat iste notari⁹ an dextera cū qua scripsit an sinistra cū q̄ minus pōt et dicit And. de iser. q̄ s̄z regulariter pene sint potius molende quā asperade. l. si d̄ interpretatiōe. ff. d̄ penis. tñ in casu n̄o d̄z amittere manū cū q̄ scripsit q̄ in eo cū quo delinqt̄ d̄z puniri. j. de statu. et s̄ue. s̄ liber. eccle. tol. §. oēs peregrini. ff. de dā. infec. l. q̄ bōa. §. sigs. et ex de tēpo. ordi. c. l. f. as in fi. et suadet rōne ne itez possit cōittere tale crimen et iō d̄z tolli occasio ar. insti. vi. bonoz rap. §. sed ne dū talia nec ob. qd̄ dixit ipse qd̄ nō. in autē. sed nouo iure. C. de seruis fugi. ibi puniit̄ in mān minus potēte q̄ ibi loquimur in eo casu in quo delictū ita pōt cōmitti per manū sinistra sicut p̄ dextra sicut ē in furto q̄ tūc h̄z locū. d. l. si de interpretatiōe vt mitius puniat̄. s̄z i notario scribēte vel percutiēte dixit ipse puniēdū delinqtēte in mān cū q̄ delinqt̄ q̄ de cetero nō poterit notari⁹ scribere habiit̄ cuz sinistra sicut faciebat cū dextra. s̄z percutiēs nō poterit ita p̄cutere cū sinistra sicut cū dextra et ex p̄dictis colligit̄ et hec est limitatio nōbilis ad ea q̄ tradunt̄ i. d. autē. s̄z nouo iure. s̄z tñ ista rōne nō vñ h̄re locū i casu n̄o q̄ cessat illa suspicio faciēdi d̄ nouo familia instrumēta cū sit priuatus officio vt hic p̄z.

Preterea si quis. In sūma hoc vult. Si vasallus maior. xij. ānis succedens i feudo non petierit iustitiam a dñō vel ab here de dñi per negligentia suam infra annū et die amittit feudū. h. d. Notabilia sunt clara que ex ter. colligi possunt et dixi in. c. i. et ii. s. quo tepore miles. C. Quero cū glo. i. qd̄ si iste vasallus est maior. xij. ānis s̄z minor. xv. et nō petierit iustitiam fm̄ formā hic traditā an sit restituendus tanq̄ lesus et dixit gl. q̄ sic. sub dubio forte quod veniat isal lanter restituendus. et ita sub dubio locutus fuit Host. i. ti. d̄ feu. §. q̄bus mo. feu. causis versi. sed nūqd̄ minor. Nos dicatis q̄ veniat restituendus fm̄ Ja. de bel. et And. de

Her. & Pe. d. cer. dicitur qd eo ipso qd no petijt iueſtiturā
infra tempus eſt leſus & ideo reſtituendus per. l. interdū.
ff. de minoribus & l. emptor. C. in quibus cau. in integruſ
reſti. non eſt neceſſa. l. ſi. & hoc idem tenuit Ja. ardiſo. in
ſumma quib⁹ mo. ſeu. ami. ſub rub. an pſcriptio āni & diei
maiori. ruij. ānis per. l. maioribus. C. de in integ. reſtitu.
mi. nec obſtat. l. ſi. C. in quibus cau. in integ. reſti. non eſt
neceſſ. vbi minor ipſo iure ſeruatur illeſus aduerſus curſū
temporis & abſq; beneficio reſtitutionis quia illa lex tollit
ſolum pſcriptiones veteres inductas ante ipſam legem
non autem tollit pſcriptiones inductas poſt dictam le-
gem per leges & conſtitutiones nouas vel conſuetudines
vel ſtatuta municipalia. & t3 Inno. in. c. cōſtitutus eſt de i
integ. reſti. vnde ergo hic d3 currere pſcriptio ſ3 datur re-
ſtitutio ſm hanc glo. & t3 Spec. de in integ. reſtitu. §. i. v.
hoc autem nō. & in ver. ſed in minore facit. l. ſine herede.
§. lutiſ de adminiſtra. tuto. Et hanc opinio. ſecuti ſunt
Andre. Bal. Guido. de ſuza. & Oldra. Alberi. de rora.
& Rapha. in. d. l. ſi. & Moſti. in ſumma de in integ. reſt. §.
in quibusdā pſcriptus. quicquid dicat Bar. ſm Alua.
hic tñ ſi quis vellet ſuſtinere Bart. poſſumus dicere qd
hic ſpāle qz ex quo. l. pceſſit exiſſe de minore diſponendo
vt currat d̄ cum talis pſcriptio ne reſultaret iniquitas qd
facilitate ledat. cū lex. nō expreſſe auſſerat beneficiū reſti-
tutiōis ſeruaf illeſus p reſtitutiōis bñficiū. Et tenedo
primā opi. cōtra Bar. ex hijs oibus ſcri talis cōcluſio qd
t3 pſuetudinarū currit minori. ſ3 dat reſtitutio vt. s. di-
ctū ē. nā regula ē qd ſemp mior reſtituit. niſi repiat d̄rium
expiſus in iure vt. no. ff. d̄ minori. Lauriliū. & in autē. de be-
redi. & falci. §. pupillus & de hoc p Bal. i. d. c. s. quo tpe
miles. facit gl. & Li. i. l. ij. C. de iure epi. & qd no. Bar. i
l. cū fili. §. hac. ff. d̄ verbo. obli. l. l. emili. ff. de miori. l. l.
ſulā. ff. d̄ v. ob. l. l. ſi i p̄di. §. ſeru. ff. d̄ heredi. iſti. Bal. i
l. ſi. i. C. ſi pendē. appel. Pe. de ancha. & alij. c. potuit
d̄ loca. l3 loquā itpe dato emphiteote. ex hac rōne vſ ſeq
vnū incōueniēs valde magnū qd iſte mior poſſit ſemp re-
ſtitui vſque ad etatē trit. ānoꝝ. & ſic dñs ſuus ſtabit i ſuſpē
ſo p totū dictū tps. & nō poſſit effectualiter artare iſtū mi-
norē vaſallū ad ſuſcipiendā renouationē iueſtiture qd non
vſ eē de mēte huius lre cū ſi. S3 rñdeo qd dñs d3 pſtitue
re iſtū minorē i vera p̄tūmā p monitionē pariū vſ alio
mō put fieri pōt de iure ſi nō h3 pares qui cū tūc eēt i do-
lo vt nō reſtitueret amplius. l. ſi ex cā. §. i. fidicōmiſſus. ff.
de minorib⁹ fac in autē. vt cū de appel. cog. §. ſi vnū ex p̄
dictis & nō dicit Ja. de bel. in. d. §. ſi pupillus. & t3 Bald.
hic. Quero qd aut ſi iſte pubes hēret curatoꝝ. q pmit-
tat labi tale tps dicit Ja. de ardiſo in ſūma in ti. qui. mo.
ſeu. amit. ſub rubri. ſi nō petierit vaſallus iueſtiturā. i. an-
nū & diei rē. l. §. qd aſt rē. qd iſto caſu ē ſite vt. C. de integ. re-
ſti. l. ſi curatoꝝ. ſ3 ibi redūdabit i dānū curatoꝝ ar. C. de
fun. patri. l. ij. & i autē. d̄ trien. & ſemiſſe. §. ſi vero lis vſ mi-
nor reſtituet arg. ff. d̄ reb⁹ eoz. l. iij. §. pe. S3. And. d̄ iſer.
hic ſentit qd mior ipſo iure ſeruabit illeſus p. d. l. ſi curato-
rē. Quero ab e3 quid in ſemia cū iſte ter. loquā de va-
ſallo maſculo nūqd ſemina q̄ ſuccedit i feudo teneat pte-
re renouationē iueſtiture ſm formā hic traditā. & ſi non
facit cadat a feudo. & ſi cadit an cōputeſ iſtud tps anni. &
diei poſt etatē annoꝝ. ruij. vel. ruij. & diei Bal. qd vſ iſtū ter.
nō extēdi ad ſeminas cū loquā de maſculo ar. l. ſi p̄o. ff.
ſo. ma. S3 tñ qz eadē eſt rō arguit in d̄riū qd ē intelligat d̄
ſemina qd puto vey poſtq; nō repit diſpoſitū d̄riū facit. c.
i. s. de bñfi. ſemi. & vſ. s. expreſſus in. §. pſonā p quos fiat
iueſti. & ſic hētis inferre qd i hoc ſemie nō excuſant igno-
rantia iuris. idē in ruſtico & milite. & t3 Bal. in. c. i. s. d̄ cō-
tro. iueſti. iter do. & empto. facit. l. ſi. & qd ibi tradit. C. d̄
iuris & fa. igno. Nā tales i hijs que inducta ſunt ad rigo-
rē iuris cōſeruandū nō excuſantur. ideo a pena ēt caduci-
tatis vel priuationis nō excuſant fac que dicit in. c. i. s. quo
tpe miles Bal. in. l. iuris ignorantia. C. qui admit. Lud.
& Salice. in. l. pe. C. qui admit. Bal. i. l. ſi. in prin. i. iij. q.

C. de iure delibe. in conſilio incipiente maritus fac herede
dē i. l. i. C. de iuris & fac. igno. ij. q. iij. §. ſi. ibi glo. i argu.
Sed ſubiūgit Bal. qd iſtud tempus anni & diei nō incipit
ſibi currere niſi poſt etatē. ruij. annoꝝ per iſtū ter. qui tale
tempus limitat. & hanc opi. ſequitur tanq; equoꝝc per. c.
i. s. de ſeu. cog. l3 rigor iuris ſit in oppoſitum vt iſtitu. q
bus mo. tu. ſi. in prin.

Sirmiter. Si vaſallus legitime vocatus non iue-
rit cum domino in exercitu. vel non miſe-
rit aliū loco ſui qd ſit acceptus dño. vel non ſoluerit dimi-
diāz partem redditus feudi vnus anni dño annuit ipſum
feudū quod reuertit ad dñm. b. d. Nota qd debet dari
vaſallo ſpaciū competens ad iter arripiendū in aſſocian-
do dñm ſuū in exercitu vt dicit ſuper ter. quod tñ itelligas
habita cōſideratiōe pſone. ff. de verbo. obli. l. p̄tinuus. §.
cū ita. etiam itineris qualitatez. d. l. ij. & iij. ff. ſigs cautio.
attenta via recta & nō per circuitū. niſi ex cauſa neceſſaria
vt. ff. de excuſatio. tuto. l. non ſolū. dabit quoq; vaſallo ali-
ud ſpaciū p̄ambulū ad predictū iter infra quod poſſit p̄-
parare ſibi neceſſaria pro viatico & alijs ſuis opportunis
& hoc ſpaciū debet eſſe arbitrio bōi viri vt. l. ab hoſtibz.
§. finali. ff. ex quibus cauſis maiores. ſm Bal. facit quod
dicit in. c. i. s. quo tēpore mil. & c. i. ſi de iueſtitu. inter do.
& vaſal. l. ſi onā. c. i. Nota ex iſto ter. caſu expreſſum qd
vaſallus poteſt ſeruire domino per ſubſtitutū dñz tamen
ſit eque idoneus qd ſit acceptabilis dño. & hoc voluit etiaz
glo. ii. in prin. hic poſita & s. ſi de ſeu. ſue. contro. c. ſigs
deceſſerit. & que ſuit pri. cā bene. amit. Et ter. ibi publi-
ca expeditione. nota ſm And. qd ſi marchio comes vel ali-
inferior ab imperatore marchione vel ſimili vt ſit cu3 eo
pro defendēda vel ppulſanda iniuria ſua propria non p-
pter publicam expeditionem non habebit locum iſte. §. &
ſimiles. ſed habebit locum quod dicitur ſupra quib⁹ mo.
ſeu. amit. in prin. & que ſuit pri. cā bene. amit. §. preterea.
Nō. ter. ibi timere qd ſi vaſallus non poſſet venire pſo-
naliter puta qz infirmus. & nō poſſet aliū p ſe mittere nec
dimidiāz redditus ſoluere ppter nimā inopiam cū etiaz
nullus redditus feudi pcepit illo anno nō p̄tū feudū. d.
l. continuus. §. iſtud. & ita ſentit hic. An. vt pbat in. d. §.
iſtud. Quero ab extra quid ſi vaſallus vult loco ſui po-
nere pſonā nō eque ydoneā neq; acceptabilem dño ſ3 tñ
dñs ipſam acceptat an itelligat debito ſatiſſeciſſe & reſpō-
det Bal. qd ſic ar. ff. d̄ in. l. ſ3 & ſi ſuſcepit. ēt ſi iſte dñs fuiſ-
ſet p̄latus eccleſie qz factū p̄lati p̄udicaret eccleſie in que
rēdis & marie i penis vt. ff. d̄ publica. l. ſi. §. ſigs dñm nō
vertat magnū p̄udiciūz eccleſie. facit qd dicit. s. de capi-
cora. §. ſi. & qd nō. doc. in. l. tubemus. C. de ſacroſanc. eccle-
i. c. paſtoralis de hijs que ſūt a p̄la. Quero. an ſit i
electōe vaſalli dādi ac ſoluēdi. & eligēdi quam pte3 velit.
v3 vel pſonaliter ire vel mittere aliū vel ſoluere dic qd ſic
vt dicit. s. n. pri. in ſi. ſ3 tñ ſi eligat mittere aliū d3 mittere
pſonā ydoneā que ſit apta acceptari p dñm & i cognoscen-
do vir bonus arbitrabit & i arbitrādo nō d3 nimis delica-
tus eē neq; nimis onerofus ſ3 d3 tenere mediū vt. l. conti-
nuus in prin. ff. de verbo. obli. qz nō d3 attendi auſteritas
dñi vt. ff. d̄ uſuris. l. ſi bene. ſed nec vaſallus d3 tenere ex-
trema ut mittat uiles. ff. de pigno. act. l. ſi ſeruos. & d̄ hac
qōne dicit ēt in. d. §. ſi. s. n. pri. Quid at ſi vaſallus ſit no-
bilis & famoſus qui ſi iret pſonaliter eſſet multū aſſociat⁹
ſed nult mittere unū ſubſtitutū loco ſui qd non ē ita ydone-
us aut aſſociat⁹. an dñs poſſit recusare dic qd ſic. qz nō eſt
eque ydoneus niſi ille eēt ducturus ſecū tot put dñs erat
ductur⁹. Idē dicas ſi vaſallus erat multū cōſiliatus & in-
duſtrioſus & dñs dicat uolo tuū conſiliū & tuā induſtriā &
nolo ſubſtitutū longa ē d̄ria inter artifices. l. iter. ff. de ſo-
lu. tñ ſimiliter dicit idē an. qd dñs hoc dicere pōt et ma-
rime p bono publico ut i autē. d̄ reſti. & ea q̄ pari. §. quam
obret. & C. d̄ cadu. tol. §. pe. S3 tñ ē obuiādū malicie dñi.
ff. de rei. uēdi. l. in fundo. & quia forte ex pecunia quas ſo-
luit vaſallus dñs poſſet repire ita ſtrcnuū & ſapiētez ſicut

ipse ē et sensit et Ja. de ardis. in summa in ti. quibus mo. feu. amit. sub rubricella an p alius possit seruire vasallus dno vbi videas. et late dicit i. c. si quis decesserit. s. si de feu. fue. gtro. et i. c. si. de capi. qui. cu. vendi. **Quero** quid si vasallus velit ire psonaliter sed dñs vult pecuniā an audiat dñs dic qd nō qz ē in electiōe vasalli vt. s. dicit et qz durius soluit pecuniā qz psonale onus pstat. ff. de opis libertor. l. bec opa. s. si. de infirmis vel aliter habilib. et alias legitime excusatis vide qd iuris in. d. c. si quis decessit vbi oia pdicta declarantur.

Præterea ducatus. b. d. Ducatus marchionatus et comitatus nō sūt diuisibilia. alia vero feuda sic quo casu oēs vasalli ad quos portio feudi ex diuisione puenit iurare debēt dno. quimo nō pōt dñs ius suū transferre in aliū sine voluntate vasalli. b. d. **Nota** qz feuda dignitatum et principatus regalium nō diuidunt vt hic et nota. in. c. si heredes extra d testamen. et ē rō qz debent stare vnite et nō diuise ne per diuisionem diminuantur et deducantur ad destructionem. vt nō. glo. i. c. l3. extra de voto. nā vnus regnū nō capit duos vt ait cicerō. et habet. vij. q. i. c. in apibus et in. l. si. ff. de rez diuisio. et intellige pdicta vera nisi ex privilegio spali principis pdictæ dignitates essent facte diuisibiles vel ex consuetudine inducta sciētibus et vidētibus impatoribus ita qd ex certa eoz sciētia diuidant s; And. d. iser. et Bal. p. l. d. quibus. ff. de legibus facit. l. idē vlpianus. ff. de excusa. tu. cum ibi nō. p. Bar. et qd nō. Inno. in. c. veniens de filiis pbyteroz qd nō. Bal. in. l. ij. C. d. ser. et aqua et vt dicit de alie. feu. s. si. et quāqz sint indiuisibiles iurisditiōes et dignitates tñ possunt dnr marchio vel comes alteri ifeudare vt. s. qui. feu. da. pos. in prin. fm Ja. d. bel. et ad hāc materiam vide plene per Bal. in autē. hoc amplius. C. d. fideicōis. vbi plura dicit et dicit Jo. an. in rubrica de feudis in addi. ad Spec. i. pe. col. qz in Italia et partibus alamanie et p ceteras puincias dignitates pter regales. s. ducatus marchionatus et comitatus de consuetudine diuiduntur. nec i eis succedit primogenitus s; diuidunt sicut alodialia et moriens ex eis pōt plegata facere alicui ex descendētibus quasi sit quedā diuisio p testatorē. l. parētib. C. de inoffi. testa. l. si cogitatus. C. familie her. et ff. eo. l. si filia. s. si pater et nō. qz doctori alleganti cōsuetudinē fidem damus et cū eo acquiescimus iurta glo. in. l. dos a pte. C. solu. ma. Bar. i. l. d. quibus. ff. d. legi. et l. si plures i. iij. col. C. d. d. iser. **Nota** qz feuda inferiora q nō habēt annerā dignitatē et pncipatū sunt diuisibilia. nā valuasores et valuasini et ceteri vasalli talia feuda inferiora tenētes vt hētur i ti. s. qz dicat dnr mar. vel eo. possūt iter se ipsa feuda diuidere sine licētia dñoz et sine piculo illa amittendi vt hic et. s. ti. ij. et. s. d. natura succes. feu. c. i. et in. d. c. oēs filij. qñ qz tñ ē ista cēsentē indiuidua fm naturā rez in quibus constitimur vt vult. Jo. an. in addi. ad Spec. in rubrica de feu. in. iij. col. Sed hug. alias de iure feuda dicunt diuisibilia vt hic. et voluit Jo. an. in rubrica d. feu. in addi. ad Spec. in pe. col. ar. l. si in emptione. s. omnium. ff. d. cōtra ben. emptio. l. numerum. s. mirta ver. sed ea que. ff. d. mune. et bono. l. venditor. s. si constat. ff. coia pred. or. m. l. i. in fi. ff. d. aqua plu. ar. c. l. in summa eo. ti. imo etiam baronie sunt diuisibiles vt dicit in. c. i. i. prin. s. qui. feu. da. pos. **Et** quibus infertur quod aliquod est licitum inter minores quod pibetur inter maiores. quod videt esse contra regulas iuris vt in. l. barbarus in fi. d. offi. pto. et l. non d3 actori. ff. d. reg. iur. Sed hoc statutum est in casu nro quia maior est rō que restringit maiores vasallos dignitates et principatus tenētes vt dicit. s. in prec. denti notabili. hinc est qz imperator fm iuris rationem non dat talia feuda vt filij succedunt quoniam in talibus feudis non est successio nisi per investituram a succedentibus acquiratur de nouo vt. s. d. feu. mar. c. i. quāquam contrariuz videatur de consuetudine vsurpatum vt. s. in ti. d. aliena. feu. in fi. **Sz** alia feuda inferiora dantur etiam vt ad descendentes in

infinitum trāseant vt. s. qui feu. da. pos. ver. antiquissimo. **Possit** tamen imperator hoc idem facere etiam in maioribus si vellet. quia potest tollere iura posita sicut vult. l. si. C. si contra ius vel vtili. pub. cum ibi nō. et plene dicit in. d. c. i. d. feu. ma. ch. vbi videas in beneficijs autem ecclesiasticis seu prebendis non possunt esse duo homines inuestiti de eadem prebenda sine sit magna sine parua qz est mōstruosam in vno corpore esse duo capita vt in. c. maioribus extra d. prebendis et dic vt ibi per Jo. an. et hoc etiam consuetudo potest inducere quod inferiora feuda non diuidantur quia hec sunt iure positiuo inducta. **Old.** consilio. cccxxvij. incipit perlectis diligenter. et si pater haberet plures regias dignitates potest in vita vnam vni filiorum assignare aliam alteri et talis assignatio habet vim vltime voluntatis. ideo per patrem vsqz ad mortem mutari poterit ita **Oldra.** in consilio. cccxxi. quod incipit. **At** eius de quo queritur. ita et inter se possunt ipsi fratres facere et hoc modo vult intelligi ter. s. d. natura succes. feu. dum generaliter loquitur. et sic potest habere locum i feudis regalibus itē ē in feudis inferioribus nō ē dubiū qz inter se fratres possunt assignādo totū feudū vni. nō. in. l. si falsie. C. famil. her. c. i. in. c. oēs. s. si de feu. fue. contro. et. d. c. i. de natura succes. feu. vel inter se diuidēdo nō tñ i viā plegati disponēdo ita **Old.** in. d. consilio. cccxxvij. facit ter. in. c. i. de succes. feu. imo ē testam. vasallus pōt vni ex agnatis feudū antiquū relinquere et sine licētia dñi. ita **Oldra.** cōsilio. cclxx. quod incipit in qōne pposita facit. l. peto. s. fratre. l. cū pater. s. libertus. ff. d. lega. ij. **Quid** si ut solet fieri in diuisionibus vnus facit generalem quietationē et refutationē alteri. **Et** vnus fratruz habentium feudū inter se diuisus moritur sine sobole an portio feudi quam habebat reuertat ad dñm an ad fratrem superstitem. ter. in. d. c. i. d. natura succes. feu. quod ad fratrem superstitem et suos descendētes. ita consuluit **Fcederi.** in emphiteota loquens cōsilio. lxxvij. qd incipit factus sic se bz. et in consilio. cccxxvij. quod incipit factum tale est duo fratres. dicit in. c. i. s. si clientulus supra de aliena. feudi nec dicta refutatio et quietatio ad hunc casum refertur p nō. per legistas marime **Inno.** in. l. qui rome. s. duo fratres. ff. d. uerbo. ob. et ita **Bar.** in consi. lxxij. incipit ex thematate per. l. **Pauo** calimacho. s. i. ff. d. lega. iij. **Nota** qd dominus non pōt ius suū quod habet in feudo transferre in alium extraneum sine voluntate vasalli vt hic et. s. quo tempore miles. c. i. et est ratio qz per contrarium vasallus similiter non pōt ius suum in alium transferre absqz voluntate domini vt patet. s. in prin. huius tituli. vnde quia debent ad paria iudicari dominus et vasallus vt. s. de for. fidelita. c. i. merito congruum fuit paria iura decernere vt. s. ti. proximo. s. fin. et dicit. s. d. lege cora. s. et eadem in primo notabili. et non solum prohibetur dominus alienare totū vt hic in fi. quinimo etiam partem ne vasallus reperiat habere plures dominos respēu eiusdem feudi vt hic i ver. atati. **Quid** autem si ex necessitate vellet vendere dic vt per Ja. ardiso. in summa in ti. quib. mod. feu. amit. sub rubricella si propter necessitatem dominus vellet vendere et. facit qd dicit i. c. ij. d. quo tpe miles de lege cora. c. i. s. et eadem. **Oppo.** cum glo. i. qz imo vasallus compellatur habere plures dños vt. l. si cuius. s. s; et si plures. ff. de usufructu. vbi si usufructuarius recognoscat usufructū a pluribus tenet oibus satisfacere. et ex hoc colligit ibi gl. qz vasallus iurare debeat singulis heredibus dñi. **So.** licet ista glo. non soluat dicite qz ex cā necessaria vasallus bene cōpellit habere plures dños videlicet qñ morit relictis pluribus heredibus. quia tunc oib; ē pbanda fidelitas p vasallum qñ iuramentuz fidelitatis ē indiuiduū et nō est iurādū. ff. d. opis liber. l. i. iusturā. in fi. **Itē** qz oēs dicti heredes habentur loco vnus. s. filius cui successerunt. l. cui fundus. ff. d. condi. et dmonstra. **Sz** hic loquitur quando ex mera voluntate et ppter metum dñs vellet cōstituere alios dños ipsi vasallo et tunc nō pōt hoc

non dicitur esse anarus seu venalis, sed poterit maius seruitium i
poni et quo obtinet totum, quod si duplicat emolumentum duplica
bitur et onus arg. ff. ad l. falci. l. i. §. si coheredis, ut si ambo
tenebant in seruitio domini centum equos iste unus teneat centum
equos et imponitur eis eius sarcina ar. ff. nequid in loco pu
bli. l. ii. §. si quis nemine. **Quero** si duo fratres marchio
nes diuidant iura sua inter se hoc modo, quod ad unum puenit tota
marchia ad alium puenit omnia alia bona allodialia an tene
at talis diuisio et dicatur sic, quod quo ad marchionatum non est
facta diuisio ut probatur in l. i. et putatur, §. i. ff. famil. herci. et sentit
gl. i. l. si familie. C. famil. her. facit. d. c. oēs. §. si de feu. fue.
cōtro. et hoc intelligas verum secundum And. de iser. nisi talis di
uisio fuisset facta in fraudem domini, ut quod totum feudum ex diui
sione venit ad illum qui habebat filios sed bona allodialia ad
illum qui non habebat filios nec sperabat habere et feudum erat
nouum ita quod ad dominum portio sua debebat reuerti. c. i. §. de
benef. fra. quod tunc talis diuisio non est in iudicium domini ar. in
§. calidis. §. co. et ita debet intelligi. d. c. oēs. §. And. de iser.
Quero quid si marchioni vel duci concedantur noua castra
an intelligantur crepta de marchionatu vel ducatu ut ha
beat eandem naturam et dicit Bald. quod non p. l. in agris. ff. de
acqui. re. domi. facit quod non. Bar. in tractatu tyberiadis in
tractatu de insula in questione que incipit sed quero ille gen
tes. §. si cum mula. ff. de pigno. act. Ludo. cōsi. cccviii. quod
incipit prius casus Bal. i. c. translato de constitu. l. i. i. ij.
col. C. de summa trini. l. i. etiam. C. de iure do. id dicimus quod
territorio aucto. iurisdictio augetur et ad tale territorium exten
dit Floz. in l. item si fudi. §. huic vicinus. ff. de usufru. i
l. si procuratoris. §. si plures. ff. de tributoria. **Quero** datum
est feudum nouum per diuisio duobus. isti postea inter se diuidunt
ita quod unus habet duas partes alter tertia iste qui solus habet tertia
partem moritur ita quod portio sua debeat reuerti ad dominum ut in
c. i. §. de bene. fra. vel aliter portio ipsius deficit et debet redi
re ad dominum. an tunc dominus solum debeat habere illam tertia
partem puenientem ad illum vasallum ex diuisione an vero integra
medietate et respondeo secundum And. quod debet habere medietatem inte
gram imo dicit ipse fortius quod dominus posset incōtinenti reuoca
care quasi esseatur alienatio ultra medietatem per pri. bui.
l. et c. i. §. de vas. qui cōtro. consti. lotha.

Insuper. **Casus.** Si filius aut domesticus offen
dat dominum debet deduci per ipsum vasallum
ad satisfaciendum domino aut eos a se separet. si vero filius
offendens recusat satisfacere non succedet in dicto feudo
post mortem vasalli. b. d. **Ad.** quod vasallus tenetur de
ducere filium seu domesticum delinquentem ad satisfaciendum
domino pro dicta offensa vel eum a se separet. Et est ratio
quia vasallus tenetur adiuuare dominum contra omnes et fili
os et fratres et patrem si patrem habet ante delictum vel offen
sam commissam ut. §. hic finitur lex in fin. unde similiter post
delictum commissum tenetur eos deducere ad satisfaciendum
vel saltem ad eos separandum a se. Et ex hoc inferitur
quod si tempore offense commissae iste offendens non stabat cum vasal
lo. pater excusabitur a pena quod sepe. quoniam separe non potest cum
secum non habitat. cum priuatio presupponat habitum. l. man
missiones. ff. de iusti. et iure. naz. ibi non est liberatio ubi non
est obligatio. ut. ff. de ver. ob. l. decē. §. tamen respectu ipsius fi
lii non volētis satisfacere bene remanebit pena. quod mortuo
patre non succedet in feudo. secundum And. de iser. et probatur in c. ij.
§. de capi. qui cu. v. di. ideo dicit Bald. quod est si post mortem
patris velit satisfacere non admittetur ad feudum nisi dominus sponte
eum in amicitiam recipiat. l. diuus. ff. ad silen. l. quod si iterum.
ff. de lega. pstan. **Post** Bald. non. hic quod quis tenetur pro
oibus suis domesticis. s. ut. ducat ad dominum vel eos a se se
paret. Sed nunquid erit ita si domesticus re alicuius inuadit
respondeo non ut extra de resti. spo. c. cum ad sedem. sed nunquid
vir tenetur expellere uxorem offendentem dominum suum. respondeo non.
ar. C. de fur. l. manifestissimi. §. si. vii. i. istis domesticis et
cipitur vxor. **Ad.** quod maior reputatur ingratitude vasalli
delinquentis in dominum post gratiam consumatam quam ante. quod
patet quod tempore quo tunc feudum si delinquit amittit illud. ut. §. que

fuit pri. causa bene. amit. §. porro. Si vero delinquat aliquando
ad feudum uocetur propter satisfactionem purgare obstaculum deli
cti. ut hic. et in. d. c. i. §. de capi. qui cu. vendi. facit ad pre
dicta quod dicitur Ly. in. fi. C. de liber. et eorum libe. §. de suc.
feu. §. i. **Quero** cum glo. i. quod si dominus promisit mihi feu
dum. ego post dictam promissionem et concessione feudi antequam
habere investituram de dicto feudo. commisi felloniam aduersus ip
sum dominum postea peto investituram de dicto feudo. dominus vero recu
sat facere propter dictam felloniam commissam. Ego vero nego
dictam felloniam commississe. an teneatur dominus me iustitire.
Et respondet glo. quod sic. nec dicitur delictum quod dicitur
commissum. obstabit. ar. ff. de dolo. l. eleganter. §. pe. et hoc
voluit ista glo. circa istam questionem. et implicat cum ista quoniam
duas alias quoniam quaru una est. Si vasallus committens de
lictum iam fuit investitus et postea moritur. Heres autem
suis petit renouationem investiture et obijcitur sibi de fello
nia commissa per vasallum mortuum. unde iste heres negat. quod
ritur an iste heres debeat investiri. Et respondet gl. quod sic.
Alia questio est que reuertitur ad primam. sed in hoc solū est diuisio
quod in prima vasallus cui erat promissus feudum negabat fel
loniam commissam hic vero confitebatur sed dicebat quod prius
debeat investiri quam cognosci de dicta fellonia. Et in hac
questione similiter concludit glo. quod debeat primo investiri cum
propter dictam felloniam non possit disinvestiri nisi prius investiat.
ar. ff. de edil. edicto. l. bona. §. sed si sub condicione. **Et**
quod ista glosa. defectiue loquitur videamus secundum doc. veritate
pro declaratione. **Primo** sciendum est quod circa investituram feu
dorum potest considerari tria tempora. primum tempus est quoniam dominus promittit
et concedit vasallo feudum. secundum tempus quoniam feudo iam promisso
concedit et vasallus iurat fidelitatem. tertium tempus quoniam virtute
dicte investiture dominus transfert possessionem ipsius feudi. et tunc
feudum proprie capit effectum suum. putat declarari. §. quid sit in
uestitu. i. prin. et p. Dy. i. regula. i. de regu. iuris. li. vi. **Primo**
promisso nunc veniam ad declarationem prius quoniam et ultime si
mut et semel. quod procedunt a pari. **Dicitur** doc. quod hoc quod dicitur
gl. videtur durum et inconueniens. quod ille qui posset destruere iam
edificatum non posset resistere quod non fiat edificium ex culpa et
causa et quia iam factum destrueret. l. nec no. §. creplo. ff. ex qui.
cau. ma. et ideo videtur quod dominus possit condicere obligationem
et promissionem. quod dictum feudum spondit et promittit dare si
vasallus esset gratus qui nunc est ingratus. et sic causa est redacta
ad non causam. imo non est secuta. quod vasallus fecit delictum. ff. de co
di. sine ca. l. i. Si ergo dominus potest habere hanc actionem multo
fortius habebit exceptionem pro regula. cui damus. et. l. inui
tus. ff. de reg. iur. Item pro alia regula. quod vasallus petit quod
restiturus est ut. ff. de exceptio. doli. l. dolo. et. l. ij. §. generali
ter. et quibus iserit contra determinationem huius glo. quod si
vasallus agat ut investiat quod promissum est ei feudum proponet
dominus exceptionem. quod culpam commisit. et sic non est bonum ex
pectare ut investiat. et ita nobiliter determinat And. de iser.
et predicta procedunt quoniam constat de fellonia commissa. ut in ultima
quoniam vel incōtinenti dominus vult probare secundum Ja. de bel. quod tunc
non cogit dominus investituram facere. alias secus. ff. ad tribu. bē.
l. iij. §. idē. et ad trebel. l. ille a quo. §. si de testamento et. C. de
cōpensa. l. fi. et hoc idē tunc And. ut quod dominus dicat hodie
constat hodie agat per. l. si is a quo. ff. ut in pos. leg. et
iudex statuet certum tempus infra quod dominus constare faciet de
culpa. l. si quis libertatem. §. plane. ff. de acq. here. et hoc p̄st
mat Hosti. dicens quod si ista probatio huius fellonie erigit
altior est indagare tunc vasallus debeat investiri. quod principa
liter sua petitio tendat ad possessionem adipiscendam. potius
quam ad causam petitorij. argu. l. si. ff. de edic. di. adri. tol. et est
de concess. pben. c. post electionem eius in p̄nti causa non req
rat libellus pro ea que non. supra pro quos fiat inuesti. §. si. de
pcedi sumatim et ea que requirunt altior est indagare referuan
tur pro ea que non. in. l. nam postea. §. si minor. ff. de inre iur. et
quod dicit supra de contro. inter vas. et ep̄m. c. i. et de ali. feu. pa
ter. c. ij. **Venio** nunc ad declarationem alterius que
stionis glo. quod fuit quod si post mortem vasalli delinquentis quia
fuerat investitus petat filius se investiri et excipiat de fellonia

patris q̄ hoc non obstante debeat inuestiri filius. et ita cō-
cludit ista glo. et circa hanc. q. dixit Bal. esse considerandū
an erigat altiorē indaginē vel non ut dictū est. s̄. in prima
p̄ce. q. qz p̄tat se sūmatim inuestiri. et si opponat per dñm
de fellonia patris q̄ iste filius p̄ris mortui q̄ sup̄ hac fello-
nia nō p̄cedatur qz erigit altiorē indaginem sed reseruat
ius suū ipsi dño circa hanc culpā. l. ij. C. de falsis. et t̄z etiā
And. de iser. nā si ipse vasallus cōtestaretur lites sup̄ hac et
ceptiōe. tunc eēt necesse sup̄ ipsa cognosci vt eēt de restitu.
spo. c. i. et quod nō. in. l. i. idē. ff. de iudi. in fi. et ita intelligit
Bal. Sed tu aduerte circa hanc. q. qz forte est dubitabi-
lis. qz post q̄ dñs nō fuit cōquestus de dicto suo vasallo d̄
linquente dū vixit vt q̄ nō possit hoc opponere post eius
mortē in personā heredis per ea que statiz tangūtur i pe.
glo. hic posita qz necessariū est intelligere istaz glo. vel qz
dñs ignorauit vel sciuit tunc intelligat qz dñs iam fuerit
cōquestus de vasallo eo viuēte vel saltē preparabat que-
ri sed morte p̄uēctus fuit. qz poterit istis casibus dñs op-
ponere de dicta offensa aduersus heredē. secus autē si sci-
uisset vel potuit vasallū placitare et noluit qz tūc nō posset
placitare heredem per ea q̄ nō. s̄. que fuit pri. cā bñ. ami.
s̄. porro. et ita intelligit And. de iser. hic istaz glo. et Sali.
in. l. oimodo in fi. C. de inoffi. testa. ad hoc vt ista. q. proce-
dat et sequit t̄z in contra. Bal. tñ dicit qz si non est mixtus
officiū ingratitudinis offensaz non poterit moueri s̄ filiū
qm̄ hec pena venit ex delicto. ar. ff. so. mat. l. rei iudica. s̄.
heredi. et de iure fisci. l. eius qui delatorem. ita qz ista actio
quasi tendit ad vindictam. et ideo non dat heredibus nec
s̄ heredes ar. ff. de colla. bono. l. cū emancipati. s̄. si emā-
cipati. et qd̄ notatur in. l. si ille. C. de decurio. li. ij. nisi esset
talis fellonia per quā delinquens perdidisset feudū ipso
iure qz iniuria que trahit secum executionem sine alia p̄e-
paratione transit in heredem vt nō. ff. quod quisqz iuris.
l. iij. s̄. qz autem. ex quo infert Bald. qz si esset fellonia cō-
missa alienando vel esset alia fellonia in qua esset apposi-
tum pactū qz vasallus caderet a feudo ipso iure si eā com-
mitteret et tunc tale p̄iudiciū transfiret in heredē et quere-
la nō preparata s̄m ipsum qz est nota dignum. et vide cir-
p̄dicta olo qz no. p̄cano. et gl. in. c. fi. extra de dona. p̄ Ly.
et alios in. l. fi. C. de reuoca. donatio. **Quero** cū gl. ij.
quid si pater vasalli deliquit in dñm. an filius p̄dat feu-
dum autum et arguit ad partes vt p̄z in ea et tādē deter-
minat quod sic p. c. i. s̄. si vas. fend. priue. c. iij. ad fi. et hoc
vult ista glo. vsqz ad h̄. nungd si vas. et c. Sed tu dic me-
lius circa hanc q̄onem p̄at dixi in. d. c. i. s̄. que fuit prima
cā benef. amit. s̄. fi. in cōclusionibus. **Quero** sublequē-
ter cū dicta glo. qd̄ si vas. habens feudū antiquū cōmisit
delictū et ga dñm ex quo cadebat a feudo. sed dñs sibi re-
misit dictā iniuriā et reseruat sibi feudū. postea moritur
vasallus agnati volunt succedere in dicto feudo. sed dñs
dicit qz fuit effectū nouū per dictā reseruationē ex quo ad
ipsum spectat an censat antiquū vel nouū. Et respondet
glo. qz antiquum. et sic agnati debent admitti. arg. l. pecu-
lium. s̄. si ex ere alieno. ff. de peculio. Et hoc vult tota
ista glo. vsqz ad fi. Sed tu circa istā q̄onem latius et meli⁹
dicas put scripsi in pludis huius operis in diuisionibus
feudoz. et s̄. de vas. decre. etatis. c. i. et p̄ glo. et doctores in
dicto. s̄. si ere alieno. et in. l. quod d̄. s̄. pe. ff. de ipen. in re
b⁹ dota. fac. et qd̄ ibi p̄ Bar. **Quero** ab extra qualiter
deducat vas. p̄dictū offendentē dño ad satisfaci. Respon-
deo s̄m And. de iser. duobus modis v̄z qz offendēs se po-
nat in manibus dñi offēsi tanquā in arbitratorē qz puniet
cū sicut iudex posset punire facta reconciliatiōe et pace. et si
excederet puniēdo posset reduci ad arbitriū boni viri per
no. in. l. pe. ff. de arbitris. et C. de dolo. l. iij. Et dic quod
dñs poterit et relegare ipsum offendentē. vt stet extra pro-
uinciā vel terrā dñi sicut posset iudex vt in. c. veniens. c̄
de iure iurā. non posset corporaliter punire. nec p̄tor d̄z
requi talē s̄niam in criminibus publicis. l. non distingue-
mus. s̄. iulianus. ff. de arbi. Secūdo mō deducat offendētes

ad dñm v̄z vt st̄. et iuri. et p̄ modū iudicariū cognoscat et iu-
diceat ar. C. d̄ p̄ci. impa. offe. l. rescripta. et qd̄. s̄. dixi q̄ fuit
pri. ca. bene. ami. s̄. itē q̄ dño. Alua. de primo dubitat i eo
qz dixit de relegatiōe qz arbitrator non potest relegare. l.
nulli. C. de sen. et interlocu. om. iud. et quod no. in. d. s̄. in.
lianus. facit. l. ticio. ff. de condi. et demon. et ibi p̄ Dy. nisi
ipse dñs haberet auctoritates relegandi. ar. ff. de iter dic.
et relega. l. j. in p̄n. **Quero** quid si iste vasallus offendēs
sit emancipatus a patre an habeat locum iste text. vt eius
pater vasallus teneat ipsū deducere et dic qz sic s̄m And.
de iser. qz p̄z qz etiam tenetur pro ceteris domesticis et ne-
is vt hic facit. l. p̄idez de questio. **Quero** an teneat pa-
ctum qd̄ pater cadat a feudo p̄pter delictum filii. et Bal.
in. l. i. C. de hīs que pene noie sc̄nsit qz nō qz ē iniustū pa-
ctum ar. l. pater. ff. de here. insti. et quod nō. in. l. si quis in
tantā. C. vnde vi. Alua. t̄z d̄rium postquam pater inuesti-
turā astrinxit ad tale pactum et obligationē. per ea que ha-
bētur in. s̄. pe. in fi. s̄. quid sit inuesti. nam cū nō videatur
turpe vt esse iusta cā bñficij amittēdi. vt in. s̄. sed nec alia
s̄. que fuit pri. cā bene. amit. **Quero** an pater possit da-
re filium p̄ nota. dic qz non s̄m Bal. s̄. fi. Institu. de no-
ra. quero an pater p̄ talem separationē filij p̄dat ius pa-
tric potestatis dic qz non s̄m Bald. ar. l. abdicatio. C. de
pa. potes. **Quero** an pater ob hanc causam possit et he-
redare filium dic qz non s̄m Bal. cum nō sit inter causas
enumeratas in autē. vt cum de appe. cognosca. s̄. causas.
Aliud quoque Vasal. offendens dñm dñi sui
priuat feudo et reuertit ad do-
minum a quo dictum feudū recognoscebat nisi ista offen-
sa fuisset facta p̄ dictum vasallū seruiendo licite alteri do-
mino suo antiquiori a quo aliud feudū tenebat. vel nisi de
predicta offensa requisitus satisfacere sit paratus. sed si do-
minus huius vasalli offendētis idemqz vasallus sit requi-
situs deducere istū offendentē ad satisfaciendū et non fa-
ciat amittit feudum. b. d. **Et** premitte pro euidentia hu-
ius littere qz vasallus p̄t suum feudū alteri infendare in
totum vel in parte dūmodo faciat sincere et sine fraude et
infendat equali persone vt ipse est. et eadez forma et p̄ditio-
ne qua ipse h̄z prout dixi. s̄. de capi. cora. s̄. preterea. vbi
etiam glo. plene tangit et glo. hic ponit de hoc tamē latius
j. dicā. **Nota** h̄. ter. expressus in quo hodie de iure nouis-
simo vasallus p̄t alteri infendare feudū suū. nec ex hoc i-
telligitur alienare. qd̄ p̄z qz iste idem imperator federicus qz
p̄hibuit alienationē feudoz. vt. s̄. in principio huius. l.
admittit infendationē vt hic. qd̄ intelligas verum dñm
infendat sincere et sine fraude et equali psone put ipse est et
ea forma et conditione quibus ipse h̄z vt dixi in. d. s̄. prete-
rea. et hoc ē sensit glo. prima hic posita que per hoc est ex-
pedita et intelligas hoc esse verum et si feudū esset ecclesia-
sticum vt in. c. et transmissa et ibi p̄ But. extra de foro cō-
petenti. vbi declarat an tale feudū apud sc̄m intelligat
alter asse naturā suam. **Nota** qd̄ vasallus plurium dño-
rū et diuersis feudis est obligatus debito fidelitatis prio-
ri dño in tpe ad seruitia licita et inconfessam et aduersus
dños posteriores et ē rō qz prior est tpe ergo prior d̄z esse
in iure. Nā iste vasallus primo fuit ligatus ipsi dño prio-
ri ergo fidelitas sua cōtra. oēs posteriores dños extendit
vires suas vt nota. in. d. s̄. fi. s̄. hic finit lex. et ibi dixi in pe-
nultima. q. facit. l. operis. ff. locati. et qd̄ notat glo. supra d̄
nonā fidelitate for. in princi. p̄ Bald. in. s̄. nec autē. C. de
cadu. tollen. ad materiā vtrū qz possit esse vasallus pluri-
um. vide quod dixi in. l. ij. s̄. de p̄hibita feu. alie. per loth.
et in. c. oēs si de feu. fuerit cōtrouer. et qd̄ no. p̄ glo. et doc.
in. c. ex ore de priuile. **Ep̄. cū** glo. ij. qz imo vasal. offen-
dens dominū dñi nō debeat amittere feudū cum non sit
neqz videatur eius vasallus dato qz sit vasallus sui vasal-
li put in simili videmus i socio socij mei qui nō intelligit
et hoc esse socius meus vt. l. naz et socius socij. Similiter
videmus in libertō liberti mei qui nō intelligit et hoc eē
libertus meus. l. si quis a liberis. ff. d̄ liberis agnoscedis.

Solu. fm *Ja. de bel. z Nic. de nea. l. 3 glo. ista non soluat*
qd i hoc. *§. statutum est ita cum dñs primus et conditio*
primi vasalli fuerit cā huius feudi concedendo sibi dictū
feudū ergo vasallus vltimus d3 diligere dñm domini sui
a quo mediate ipse h3 causam huius beneficii ar. ff. man.
l. si vero non remunerandi. *§. idēz pō. nam sicut vasallus*
non d3 copulare amicitias cum inimicis dñi vt. *l. i. ti. ij. c. i.*
ita per dñm nō d3 copulare inimicitias cum amicis dñi
z non d3 offendere amicum dñi sui vt h idē cōfirmat *An.*
de iser. qui vas. vltimus non retinet a primo dño et eo qz
secū non dñt nec fidelitatē iuravit. tñ aliquantū vñ habe
re rem suam. quia id qd procedit ex re sua vñ esse suū z. *C.*
de sur. l. si. §. cū in secunda qd p3. qz scōs nō h3 accipere.
nisi ea. l. z pacto quo h3 primus vt. *§. dictum ē et quib⁹ p3*
qz determinatio huius. *§. est vera qz vltimus vasallus te*
neatur et offensa facta in preiudiciū dñi a quo mediate z
successive h3. *Nō obstat. l. in glos. allegata in dñm. qz*
in illis cā prima nil insuit in personas vltimas fm *Bal.*
Utrum at vasallus vasalli mei intelligat cē vasallus me
us dic per gl. z doc. in. l. modestinus. ff. de verbo. signifi.
z latius in. l. d accessionibus. ff. de diuersis z tpa. prescri.
facit quod dñi. *§. de cōtro. inuestit. §. si. z p Bar. ff. d lib.*
agno. l. sigs a libe. i Spe. de feu. §. qm̄ §. xiiij. C. Quero
cū glo. qd si vasallus primus infeudauit feudū scdo. secū
dus tertio. z sic successive demum vltimus alienauit dñm
feudū ad quem rediret. z respondet glo. qz ad primum.
Nā similiter primus dñs ē ille qui laudare d3 z illi d3 sol
ui aliquid p dicta laudatiōe attenta consuetudine prime
qz deberet solui ipsi prio dño facit gl. i. l. si i verbo vende
re alijs. *C. de iure empbi. z que dñi supra in prin. hui⁹. c.*
ibi *Sali. i. iij. col. Bal. i. l. si pmittēte. C. ad macedo. hoc*
casu doc. dicunt i emphiteota z feudatario *Zu. i. l. filius*
secunda. ff. de acqui. here. *Bal. i. l. apud iulian. §. heres*
ff. de le. i. z est ratio pp frequentiam talium alienationum
et quib⁹ ipse dñs potest iuste timere de amissione iuris sui
z deo laudunium idest dicta prestatio dicte solutionis. d3
sibi solui i signum subiectionis argu. c. ij. extra d censibus
l3 iste ter. videatur facere in cōtrariū. z hoc voluit ista gl.
que allegauit aliqua iura vsqz ad *h. si. sed nūquid. Ex qua*
colligo duas conclusiones. prima est qd dñs primus qui
h3 directū dñm est ille qui reuocat feudū alienatū illicit
te hanc conclusionem sequit doc. z est rō. qz apud alios i
feudantes nullū dñm remansit. qz transtulerunt in vlti
mū alienatē vt no. gl. *§. de. l. cora. §. similiter. nam l3 di*
uerso respectu sit dare diuersas naturales possessiōes. ita
dñmz vtile vtilis. l. i. i gl. *fi. C. vti pos. l. iij. §. dño. ibi cōter*
iegiste. ff. de acquir. pos. *Bart. in. l. siquis vi. §. dñia. ff.*
de acq. poss. non tñ eodem respectu. Et ita saluari potest
dictum *Bal. in. c. ceterum. i. vii. col. de iud. Ideo inuesti*
endo alium de feu. apud eum nihil remansit. z probatur
hoc arguendo a fortiori. nam iura realia. s. dñm non ita
inheret ossibus nostris sicut actiones personales. p3 qz in
ra realia. s. dñm sola traditione a nobis abdicatur ple
ne z i alium transfertur psonalia autē iura. s. actiones ibe
rent ossibus nostris nec a nobis separi pnt. l. quis ergo ca
sus. ff. de peculio. l. i. *C. de act. z obl. z tñ videm⁹ qz si hñs*
actiones cessat alteri cedat easdem actiones apud eum ni
hil remanet glo. i. l. emptor. i gl. *fi. C. de heredi. vel act.*
vendita. *Bar. in. l. ex asse. vbi cōter doc. ff. ad treb. l. i. i. l.*
pe. col. C. de act. z obl. i. l. curatoris. C. de nego. gest. i. l. si
quodcūqz. *§. qui gatum. ff. de lega. i. Bal. i. l. i. p allegata*
C. de act. z obl. i. viij. col. i. l. iij. C. de noua. Ita ergo mul
to fortius si primus feudatarius. secūdo infeudat illud vtile
dñm qd h3 transferret in fm. z nihil apud eū dicit rema
nere. facit optime glo. i. l. si quis ēptionis. ti. i verbo actio
nes. *C. de prescri. xxx. vel. xl. an. Et vide d hac qdne ple*
ne p *Jo. an. in addi. specu. in ti. de feudis. §. qm̄ §. xxxvij.*
dicit tñ *Bal. qz si vas. i feudando alteri. transferendo vti*
le dñm tñ remanent atque reliquie apud ipsum qd pa
tet. quia debentur ei seruicia per suum vasallum z iuratur

sibi fidelitas. vnde non est in totum ius suum absorptū ar.
l. talem. *§. si. ff. de hñdi. isti. Et ex hoc infert qz si ex 2sue*
tudine iducere qz i alienatione dicti feudi erigeret eius li
centia qz feudū deberet reuerti ad ipsuz dñm z nō ad prio
rem dñm. *Excludēs qz ad eū d3 reuerti qz habuit auctori*
tatem dādi licentiā alienationi. *Secundā cōclusionē col*
ligo ex ista glo. qz i alienatiōe feudi requiritur licentia prio
ris dñi hñs directum dñm. *Sed de hac conclusione*
dic latius vt. *§. dñi hanc eadē lege. i principio. Facit quod*
dicit *Fran. zab. l. c. fi. extra de locato i emphiteota z spe*
cu. l. ti. de locato. §. cy. z §. cxyi. Restat mō respondere
ad istū ter. qz predictis cōclusionibus obuiare vñ fm istam
glo. que tñ non soluit qz dico qz iste ter. loquitur qñ dñs pri
mus fuit offensus per igratitudinē delicti quo casu feudū
vasalli delinquentis non d3 redire ad ipsum priorē dñm
offensum sed ad dñm immediatū ipsius vasalli offendētis.
Sed cōclusiones suprascripte loquuntur qñ ipse prior dñs
offenditur per igratitudinē cōtractus. i. alienationē quo
casu feu. redit ad ipsum priorē dñm. *Et pōt assignari ra*
tio differentie. qz frequentia alienationis hoc operatur ad
hoc vt dñs non priuetur iure suo. z ita sensit hic glo. *Nāz*
ipse dñs primus per talē renouationē seruat ius suū z dat
causam vt vasalli abstineant a talibus alienatiōibus. *Sz*
in delictis z offensis aduersus dñm cōmissis nō vrget ta
le dubium amissionis feu. vnde sufficit qz vasallus puniat
i amissione iuris sui. z qd reuertat ad suū dñm immediatum
a quo recognoscit. vel satisfaciat priori dño de offensa per
ipsum cōmissa. vt hic in ter. *Nā ē accidit non ita sepe qz*
psiliant vasalli in offensam dñm priorē sicut psiliant ad
alienationem merito talis frequentia alienationis debuit
habere speciale ius arg. ff. de vsucapio. l. iusto i principio
fm *And. de iser. facit. l. singularia. ff. si cer. pe. C. Quero*
cū dicta gl. an vasallus inuestitus de feu. in quo nō sint spe
cificati cōfines neqz quāntas feu. possit cōpelle dñm vt
ostēdat sibi feu. z fines quātā partē debeat tenere. *Et di*
cat glo. qz sic per. l. ticius hñs. ff. de acti. ēpti. *Et hoc volu*
it glos. vsqz ibi nūqz. que bñ loquitur z bñ determinat fm
doc. *Sz tñ ipse vasallus melius faceret si faceret qz decla*
raretur tempore inuestiture z poneret in priuelegio seu in
strumēto inuestiture. qm̄ si post factam inuestiturā veniat
in controuersia. possit dñs ostēdere modicū terre z dicit
hoc ē feu. tuum z se liberare argumēto. l. quod in rerum
§. i. ff. d leg. i. fm And. d iser. Et facit ad questionē quam
no. glo. in. l. si in rē. i principio. ff. d rē. v. l. ij. *C. qñ z qbus*
quar. pars debetur. lib. x. *Quero subsequenter cum di*
cta glo. quid si dominus concessit vasallo feu. vt omni an
no recipiat. r. de camera an poterit ipse vasallus compelle
re dominū vt assignet sibi tot possessiones et quibus pos
set ipse asallus recipere dicta. r. *Et respondet arguēdo*
qz sic per. l. si quis argētum. *§. i. C. d dona. Et hoc voluit*
tota gl. vsqz ad fi. *Sed tu dic fm doc. qz ista glos. non bñ*
loquitur quoniam dominus in tali concessione feu. nō ha
buit respectū ad possessiones sed solum ad introitum seu
pecunias ipsius camere. vñ d3 sibi soluere de camera put
fuit facta cōcessio. *Hinc est quod si euacuaret camera et*
aliqua causa h3 necesse ipse expectare donec sit in camera
vnde sibi possit solui. put supra dñi d feu. cogni. c. ij. *Nec*
obst. d. l. siquis argētum. qz ibi donauit certum redditum
et possessionibus ideo d3 tradere fundos vt ibi hic nullas
possessiones designauit s3 redditum picipiendum et came
ra sicut si dixerit et quada3 gabella ar. l. cum certus. ff. de
vino triti. oleoqz legato. *Secus autē si dominus in cōces*
sione feudi dixerit concedo tibi. r. in feudum recipiendus
et possessionibus que confiscabuntur s3 interiz habeas di
cta. r. et gabellis. quia tunc si in futurum confiscaret ali
que possessiones isto casu bene deberēt assignari possessio
nes fm formā cōcessiōis p. d. l. si quis argētum. *§. i. ver*
ba. n. cōcessiōis z puilegioz attēdi debent ar. ff. de trasac.
l. d bijs z. l. i. §. si conuenerit. ff. de positi. *And. d iser. facit*
ad hanc. q. qz dñi. i. c. ij. d feudi cogn. c. porro d puilegis.

Preterea si inter Dominus feudum iudex inter suos vasallos simul litigantes de causa feudali, pares vero sunt iudices si causa feudalis uertatur inter dominum et suos vasallos. **h. d. C. No.** breuiter et ter. duo dicta que dixi in sumario. ultimum dictum recipit limitationem ut non procedat quia culpa est notoria per quam dominus pretendit uasallum suum priuatum. ita **Hosti.** et ibi **Panoz.** i. c. graue de sen. excō. **Inno.** i. c. ex parte d. **Ab.** sign. **Lapus** notabiliter allega. **rrviii.** ubi firmat quod in notorijs quis potest esse iudex in facto proprio **Bar.** i. l. si quis forte §. i. ff. de penis **L. y.** i. l. i. c. ne quis in sua causa. **De.** d. ancha. in clem. i. de foro compe. Non mirum si hoc casu dominus potest esse iudex in causa sua priuationis feudi. quod puto sane intelligendum. i. eius pena certa ut i. d. c. graue. et ita **Panoz.** in. c. eius uenisset de iudicijs in. c. proposuit de appella. et ibi posuit et per. **d. ter.** i. c. graue limitat **Bal.** i. c. i. prin. §. qualiter do. pprie. pri. totum hunc text. ut non procedat quia culpa est notoria et pena irrogata est ipso iure. Nam tunc est ordinarius iudex potest denunciare priuatum. **L. alda.** autem in rubrica de foro compe. consilio. ij. uoluit unum quod plurimum enervat hunc text. quod quia agitur super contractu feudali iurato ut per partes obseruetur ratione iuramenti iudex ordinarius ecclesiasticus cognoscat et super iure reali ex quo pendet a dicto iurato per. c. nouit de iudicijs. uideat ibi et quod notat **Bar.** in extranag. ad reprimendam in uerbo per denunciatio **Semi.** in. c. fi. de foro compe. li. vi. et intellige istum text. de domino immediato. Nam ille est proprie iudex mediatas scilicet dominus superior a quo hic inferior dominus habet feudum et qui fecit sibi alium uasallum non est iudex inter uasallos uasalli sui nisi in casu appellatiōis a domino immediato ita **Bal.** i. c. ceterum in. vi. col. de iudicijs. et facit text. in. c. fi. supra quo tempore miles. ad ipsum. n. superiorem dominum feudi appellatur siue a paribus iudicatum fuerit siue ab inferiori immediato domino. facit quod non. i. c. roma. §. de appell. li. vi. in. c. solite de malo. et obe. **Jo. and.** i. addi. ad **Spec.** i. ti. d. iuris. om. iud. in **h.** que autem meri in addi. magna in fi. **Ang.** in l. i. §. fi. ff. de offic. eius cui man. est iurisdi. **Panoz.** i. d. c. ceterum i. fi. col. de iud. post **Inno.** ubi dominus feudi non habet superiorē mediatum feudi tunc appellabitur ab eo ad ordinarium ratione rei feudalis. d. §. de **Panoz.** ubi proxime et probantur predicta in. c. ex transmissa de foro compe. **C. Not.** quod qui fidelitate domino non iurat non est reputandus par probat i. c. i. §. de contro. apud pares termi. in fi. **C. Op.** cum glo. i. quod dominus non sit iudex competens inter uasallos sed imo talis causa debet terminari coram iudice vel arbitro ut probatur. §. d. l. cora. §. sed iter i. prin. **Sol.** hic dicit utrum quod litigantem uasallum esse eiusdem domini de alijs de quibus nulla erat quod. vel est de parte huius feudi de quo erat quod. quia quod non erat de toto feudo sed solus de parte. ita quod erat certum ambo esse uasallos de aliquo feudo vel de aliqua parte feudi que non erat in litigio. et tunc de illo feudo quod est in litigio vel de parte feudi dominus est iudex inter uasallos litigantes ut hic in **Trinio** non erat certum quod ambo essent uasalli quod non tenebant alia feuda a. d. domino sed ambo concurrebant ad uelendum unum feudum de quo quilibet allegabat diuersos inuestitores. et tunc propter talem incertitudinem talis causa debet ventilari coram iudice ordinario in quem dicti asserti uasalli compromiserunt de dicto iure eorum. sine domini seu dominorum preiudicio. ita intelligit **Trinum** et probat ista solutio in. c. cum tpe extra de arbitris. et supra d. iusti. i. ma. fac. c. i. i. prin. et i. d. c. i. supra an apud iudi. vel do. non ob. similiter ter. in. §. si duo et §. si tres qui hic allegatur in glof. quia in. §. si duo si militer non constabat ipsos litigantes esse uasallos. ideo causa coram comite ventilatur ut. §. dictum est. vel intelligitur huiusmodi alia lectura ibi posita quod ambo uasalli agebant contra tertium possessorem quem constabat non esse uasallum. Similiter non ob. §. si tres qui potest solui eodem modo quod ibi uertebatur quod de uolentia. et qua dubitabatur de uoluntate patris. Et dictus comes iudex ordinarius loci de dicta uolentia cognoscat ut ibi. fac. ter. i. c. nouit de iudicijs. **C. Op.**

subsequenter est gl. predicta quod imo si quod uertatur inter duos uasallos de eodem feudo. quod pares curie soli sunt iudices competentes non autem dominus solus neque dominus cum curia. ut est casus in. c. i. §. an apud dominum vel iudi. quod seu. termi. de. **Solu.** ubi contentio erat inter duos uasallos quorum unus dicebat seu. esse nouum et se inuestitum a domino. Alter uero dicebat feudum antiquum et ad se spectare tanquam ad agnatum quo casu dominus solus non potest esse iudex cum causa uideatur ad ipsius spectare et eo quod tenetur de euictione illi quem inuestiuit tanquam de seu. nouo. Nec potest idem dominus esse iudex una cum curia ut cesset presumptio. scilicet ne preiudicia ipsius domini faciat et iudicat curiam ut sit magis fauorabilis inuestito domino nouo quam alteri. Et ideo statutum est in illo casu ut curia sola sit iudex competens et cognoscat in dicta questione. unde ergo bene dixit ista gl. quod unus predictorum non potest trahere alterum in iudicium ad iudicium curie. hoc est auctoritate propria sine licentia ipsius curie nec ad iudicia domini simul cum curia. Sed curia sola poterit uocare unum ex predictis uasallis an instantiam alterius. quia curia sola debet cognoscere de dicta causa uertente inter dictos uasallos quorum unus dixit feudum nouum et alter antiquum. Et hoc modo intelligitur. d. c. i. an apud iudi. etc. hic uero in isto. §. cessat suspicio. **Alterius** post **Bal.** quero quid si uasallus conuenitur de domino non de re feudali vel eius occasione. vel econtra dominus de uasallo. Respondet **Stamus** regule generali quod actor forum rei sequatur et experietur coram iudice ipsius rei. **C. de iuris. om. iud.** l. iurisordinem. et de resti. spolia. c. conueniente. et de offic. ordi. c. irrefragabili. §. i. Quid si dominus dicit aliquem esse suum uasallum et ille negat nisi quid dominus potest de hoc cognoscere respondeo non quia esset iudex in propria causa sed ordinarius de eo cognoscat vel arbiter. ut. §. de lege cora. c. i. alias. §. i. Quid si extraneus agat directa rei uendi. contra uasallum re feudi petendo non ut feudum nec contendendo de iure feudali quis erit iudex. Respondeo in hac causa uidetur quod debeat cognoscere per ordinarium iudicem quia quo ad iurisdictionem iudicis debet inspicere qualitas petitionis non qualitas merita cause tangentem. ut. ff. de iuri. om. iud. l. cum quedam puella §. fi. ti. q. i. c. experimur. et c. si clericus de foro compe. et c. cum sit generale. Nec obstat. c. co. ti. ex parte. quia ibi dicitur quod questio proprietatis rei feudalis coram domino feudo. est tractanda subaudi. scilicet cum agitur inter duos uasallos de iure feudali. scilicet quis eorum in feudo sit potior nec in dubio renocatur si res sit feudalis. **Porro** si de iure possessionis agatur. scilicet de iniuria quis ad quem uenerit possidentem quia nihil commune habet proprietatis cum possessione. ut ff. de acquir. pos. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. pro emptore. l. ij. §. separata. iudex ordinarius vel delegatus casus audiet. Et ita intelletur **Soff.** istum. §. preterea. et c. uerum de foro compe. ut ibi no. in summa. in simili. vel dic quod si res excipit et dicit re esse feudalem et nomen dominum in iudicio. quia summam cognoscat de hac exceptione. Et si per summariam cognitionem appareat quod res sit feudalis remittatur ista cognitio ad dominum feudi quia ipse est iudex ordinarius uasalli. arg. de foro compe. c. si clericus laicus. Si autem nil constiterit per summariam cognitionem tunc in causa procedit ordinarius vel iudex delegatus. **De** dominus **Jo. blanchus.** l. iij. ti. de contē. seu. i. summa sua dicit quod i. d. c. si clericus laicus. est speciale fauor ecclesie. **Pone** quod dominus agit coram paribus contra uasallum rei uenditione quod dicit ipsum cecidisse a seu. vel officio iudicis quod petit ab eo quod recognoscat se esse uasallum. ille alium nominati iudicio tanquam dominum nisi quid notatus de hoc cognoscat. respondeo nequaquam quia et hoc insurgeret questio inter dominos. unde notatus in iudicio est reus. ut in. c. quomiam frequenter extra ut lite non conte. et c. ubi in re actio. l. ij. et c. ubi de crimi. agi oportet. autem. qua in pancia. ff. de iudi. l. uenditor. **Constat** autem quod inter actorem reum et iudicem debet esse differentia personarum. ut. ff. de iurisdi. om. iud. l. qui iurisdictionem. et ff. de iudicijs. l. si a me. ff. de

arbi. l. pe. et plene p. Inno. de verb. signi. c. et pte. **Q**ue-
ro cum dicta glo. quid si dominus qui debet iudicare inter duos va-
sallos litigantes secundum formam huius. §. nolit cognoscere qua-
liter succurratur. et respondet glo. dando duplex remedi-
um petere volenti. primo ut faciat cogi ipsum dominum
per superiorem ad cognoscendum de dicta causa per. l. iij.
§. i. ff. de arbit. **S**ecundo ut conveniat aduersarium suum
coram ordinario ipsius rei. quia actor debet sequi forum
rei. et hoc voluit glo. usque ad versi. sed nunquid etc. et bene
loquitur secundum hoc. fac. de tempo. appel. l. si. in fi. et. §. si de in-
uesti. inter do. et vas. lis oriatur. c. i. et. §. quid sit inuesti. §. de
bonis et de mili. vasal. qui contu. est in fine. xi. q. iij. c. cum
sumus. pro confirmatione secundi remedii facit extra de
foro compe. c. veruz. c. l3. et in. c. et transmissa. idem dicas
si dominus esset negligens in reddenda iusticia ar. i. aut. de ma. pri-
ci. §. socer. et in aut. de sanctis epif. §. si quis at p pecunia-
ria. et in. l. imperator. ff. de appel. de iure at canonico qua-
do ex negligentia deuoluit iuris. vide l. c. i. de suppl. negl.
pla. et q. no. de of. d. leg. c. cum ca. de of. ordi. c. pastoralis.
Quero cum. d. glo. an predicti vasalli simul litigantes
possint sponte consentire in alium iudicem quam in dominum de dicta causa
feudali ita quod sententia lata per dictum iudicem sit valida. et respon-
det glo. ponendo duas opiniones. Prima est quod non. ea potissime
ratione quod imperator specialiter dedit hanc auctoritatem
et cognitionem ipsi domino inter has speciales personas
versus suos vasallos litigantes unde si sit contrarium sit contra
legem et per dominum non valebit quod actum est. l. non dubium. C. de
legibus. Secunda opinio. est quod aut isti vasalli litigantes pro-
gauerunt iurisdictionem in alium iudicem per errorem ut quod
putabant istum iudicem suum. et tunc non valebit quod actum est se-
cus si ex certa scientia ut quod bene sciebant esse dominum sed tamen
voluerunt quod ille alter iudex cognosceret. et tunc valebit quod
actum est per. l. i. in principi. ff. de iudi. et hoc voluit tota ista
glo. usque ad fi. et secundam opinio. sequit. Ja. de bel. ff. de offi-
cius cui man. est iurisdictione. l. i. in prin. et Ric. d. nea. hoc idem
in. l. i. C. ubi quis de curi. vel coar. sed Andr. de iser. sequit
primam quando dominus ignorauit causam coram alio iudice
agi. C. si a non compe. iudi. l. si. et quod no. l. i. C. ubi de cri-
agi. opoz. Si sciuit vterque. l. vas. et dominus non prohibuit tunc
preiudicabit sibi. ff. de re iud. l. sepe. §. i. de offi. dele. c. eius
olim. secus at si prohibuisset vel prohibere voluit sed non
potuit. quod tunc non valeret quod ageretur coram alio iudice ar.
ff. qui. mo. pig. vel hipo. sol. l. sicut. §. non videtur et in hac
sententia videtur inclinare Bal. dicens quod ad hoc ut cesset ois
collusio quod domino prohibente non potuerint dicti vasalli pro-
gare dictam iurisdictionem in alium per. c. et transmissa de fo-
ro compe. ubi vero dominus ignorabat talem prorogationem.
et tunc tamen quod non valeat talis prorogatio quia ageretur de ci-
preiudicio. et ita est tamen Bar. ff. de operis noui nuncia. l. i. §.
et post. et subiungit quod si ex tali prorogatione tunc incepisset
cognoscere ignorante domino tunc dominus poterit vasallo precipere
sub debito fidelitatis ne procedat amplius coram iudice
iudice. nec obstat regula. l. ubi ceptum. ff. de iud. quia intelli-
gitur quod non sit preiudicium iurisdictioni alterius ut no. Jo.
mo. in. c. accusatus de here. l. i. vi. et ita dicit Bal. Sufficit
ergo tacitus consensus dominus. si quod sciuit et non contradixit sed
Panor. in. c. ceterum in. v. et. vi. col. de iud. l3. d. Ant. ibi
requirat expressum consensum. facit ad predicta quod notat
Gemi. l. c. i. in prin. de foro compe. li. vi. et quod no. Bal. l. i. cer-
ta. C. quod prouoca. non est necess. **E**t vnum notabitur quod
vult Pan. de ea. ita interpretas dicta Bar. l. i. §. et post
operis. ff. de operis noui uuncia. ubi dicit quod subditi comi-
tatum vel regni vel aliorum principum non temporalium non pos-
sunt sine eorum consensu prorogare iurisdictionem alteri
iudicis non subditi dictis dominis allegat ter. in. c. per ve-
nerabilem ver. in super extra qui filij sint legi. idem dicit in
subditis comitatuum vel ciuitatum habentium dominum. tamen quod
ipsimet cives comitatus pura veneti cives possent prorogare
quia non sunt ipsi subditi proprie sed sunt pars dominorum per
glo. in. l. sicut. §. ff. ff. de cuiusque vniuer. no. d. Alex. i. d. §.

et post in hoc reprobatur Pan. quod imo particulares cives
venetiarum sunt subditi comunitatis venetiarum glo. in
d. l. sicut intelligitur de hoibus comunitatis collectivae il-
li representant comunitatem non singulariter de quolibet
homine ut vult Bal. l. i. et l. iij. col. C. de executione rei iu-
dicatae. facit quod notatur in l. i. tantum. §. vniuersi. ff. de re-
rum diuisione et l. i. sed si bac. §. q. manumittitur. ff. de ius
voca. l. c. qui manumittitur. xij. q. ii. in. c. in super. et l. c. cum
nuncius de testi. Bar. l. i. aut facta. §. ff. de penis. Itaque
in dicto reprobatur dominus Alex. Paulus et Barto. et Imol.
in. d. §. et post operis tenet dominum nec reperitur iure cautum
quod dicit Paulus quod subditi non possint prorogare si-
ne consensu domini. et est contra generalitatem. l. i. et. ij. in principio
ff. de iud. ad. §. in super loquitur in reseruatibus principi et illis
bene potest saluari dictum pauli. Concludo ergo quod dominus
potest prohibere istam prorogationem fieri postquam ista
cognitio ad ipsum spectat. quod de facili posset fieri collusio
in sui preiudicium. ut quia forte posset adiudicare in iuste seu-
dam alicui domino infidioso. facit ad predicta. c. ceterum. c.
verum de foro compe. Ubi vero quod esset iudex ratione p-
sone tunc non posset prohibere quin partes se submittant
alteri iudici per dicta. l. i. ff. de iudicijs secundum Andr. de iser.
sed intelligas hoc verum nisi talis iurisdictione esset reseruata
principi imperatori vel pape. quod tunc non posset aliquo modo
declinari et prorogari in alium ut no. extra de excess. prelato.
c. iter dilectos. et per Inno. de constitu. c. cum. Ad. ferrari-
ensis. et per Archi. l. c. tibi de rescriptis. li. vi. Et Bal. ff.
et de hac materia huius prorogationis in causa feudali habet
per Lano. l. c. et transmissa. de foro compe. et per Butri.
l. d. c. ceterum. Ibi quero an isans etc. et i. c. et transmissa su-
pra allegato no. Et dicit Bal. l. c. i. §. de iusticia in mari.
fac. Sed coram domino feudi vel paribus procedat reconuen-
tio. Panor. l. d. c. ceterum l. ii. col. dicit quod sic quod si simili causa
scilicet feudali. Nam istorum iurisdictione est limitata et specia-
lis. ut diximus in c. i. §. de iusticia in mari. fac. Ideo non
de facili coram talibus procedat reconuenio. quod potius es-
set iurisdictionem de nouo dare si esset causa dissimilis quod non
sit per reconuenio. ut per Inno. et alios l. c. i. de mu-
tuis peti. Bar. l. aut. et consequenter. C. de sententia. et iter lo.
om. iudi. l. y. l. i. testamenta. C. de testa. Lano. in. c. at si
clerici. de iudi. dicit quoque Bal. l. i. cum archimedoram
C. ut i. pos. lega. q. l3 in contractibus non habet locum remis-
sio tamen tantam superioritatem habet dominus in vasallum quod
potest petere eum ad se remitti pro seruicijs feudalibus pre-
standis. **Q**uero cum glo. ij. i. quo loco debeat stare do-
minus ad cognoscendum inter suos vasallos. et respondet
quod ubi voluerit seruata honestate sua et maiorum suorum
iusticia et iure. l. pen. in fi. et hoc voluit glo. usque ad fi. que be-
ne loquitur secundum Jaco. de bel. et intelligas eam quod dominus potest
eligere locum ubi vult quod habet plura nisi maiores sui so-
liti fuerint iudicare in certo loco. ut probatur in. l. si ut pro-
ponis. et. l. ij. C. quod et quod iudex. Secus at si haberet solum
vnum locum in quo iudicare solitum est. quod tunc non alium ut
l. cum sententiam cum ibi no. C. de sententia. et iter lo. om. iud. et. d.
l. pen. nisi pares essent contenti prorogando de loco ad lo-
cum. argu. ff. de solu. l. vel quod nisi ipse dominus ibi non pos-
set sedere et aliqua iusta causa impeditus. quod tunc etiam non
posset alibi argu. eorum que no. l. i. C. de sen. et pericu-
reci. Quid autem in officialibus discurrantibus per provin-
ciam ut bariselli. Dicit Bal. quod etiam in agro possunt ius-
dicere iusta illud verbum ubi te inuenero ibi te iudicabo.
Quero cum glo. iij. qualiter pares debeant eligi de com-
muni consensu qui cognoscere debent de controuersia ori-
ta inter do. et vasallum. et respondet quod debet eligi de com-
muni consensu ipsius domini et vasalli. et si discordes essent
in eligendo. tunc dominus prius eligat vnum vel duos vel quot
sibi placuerit. quo facto postea vasallus similiter eligat to-
tidem. et ille non potest eligi propari iusta parte ad cogno-
scendum in dicta causa nisi qui iuravit fidelitatem domino ut
predicta omnia probantur. in. c. i. §. de contro. seu. apud

pa. termi. Et hoc voluit ista glo. vsque ad verfi. z bec ve-
ra zc. que bene loquuntur. **Q**uero subsequenter cum di-
cta glo. quid si dñs non habet pares in sua curia quis tñc
cognoscat de tali controuersia vertente inter dominus z
vasallum. Et respondet quod iudex ordinarius rei per re-
gulam vulgarem quod actor dñs sequi forum rei. per. l. ij.
C. de iurisd. om. iudi. Et hoc voluit gl. vsq. ad fi. cū qua
pertranscunt doctores z bene. **D**e quo etiam per **L**a-
no. in capitulo ceterum extra de iudicijs. z ibi per zaba. in
iij. questione. z dicit i. §. iij. supra quid si inuestitura. Et ad-
uerte pro declaratione glo. quia quis consequitur forum
non solum ratione persone z domicilij sed etiam ratione
possessionis rei petite z pluribus alijs modis notatis per
glosam in lege heres absens. §. i. ff. de iudicijs. **Q**uero
cum dicta glosa quo loco debeant pro tribūali sedere isti
pares vasalli electi ad cognoscendum de dicta controuer-
sia orta inter dñm z vasallum. **E**t respondeo cum gl.
capiendo omnia membra z clarius quam ipsa quia aut ē
de consensu actum inter pares de loco z ille seruabitur.
aut nō. Tunc pares qui iudicabūt possunt eligere. **E**t
si de loco sunt concordēs ille locus seruabitur dñs sit ha-
bilis partibus litigantibus z honestus. d. l. cum dics. §. si
si arbiter. ff. de arbi. Si vero dicti pares sunt discordēs
eligendo locum tunc locus dñs eligi in quo idem dominus
consuevit sedere ad cognoscendū inter pares suos. d. l. pe-
nultima. ff. de iusti. z iure dñmodo sit securus litigantibus
z honestus per ea que dicta sunt supra. Si vero dñs non
habet locum tunc iste locus debet eligi vbi alias contra
solutum sit iudicari dñmodo sit cōmodus litigantibus. l.
si locus. ff. de iudicijs. Si vero non esset talis locus habi-
lis litigantibus z tunc dominus tanquam maior dñs eligere
locum vt argumen. §. de mili. vasa. qui contu. est. c. i. dñ-
modo ipse dominus eligat locum conuenientem vt non
sit nimium onerosus nec nimis delicat⁹ parti. sed teneat
mediū z non extrema. argumen. in autē. de cōsuli. z cir-
ca hoc si orietur dubitatio an sit locus conueniens vel nō
tunc recurrit ad bonū virum. ff. de verbo. obligatio. l. cō-
tinuus. §. cum ita. argu. ff. de leg. primo. l. huiusmodi. §.
fi. z hoc est ipsa veritas lz quidam voluerunt dicere i isto
ultimo membro qd dñs primo eligat locum ad primū actū
cause. Secūdo vasallus eligat aliū locum z sic successiue
vt ad paria iudicentur dominus z vasallus per. c. i. l. fine
de for. fidel. quod non est verū quoniam plus tenet vasal-
lus domino quam e contra vt ibi. item qz videret inconue-
niens quod continentie vnins cause diuidant per tot lo-
ca. argu. l. nulli. C. de iudicijs. z glo. vsque ad fi. ita debet
intelligi secundū cōmunem opinionem docto. z facit ad p̄
dicta qd habetur in. c. bone z in. c. ne pro defectu de ele-
ctio. de pigno. actio. l. si seruos z quod dicit Inno. in. c. cū
contingat de foro competen. z dicit supra in questionibus
z appellat tale tribunal locus iudicis vt notat glo. l. autē.
de nup. §. iij. de quo in Spec. de arbitris. §. sequit verficu-
lo de loco autem. **Q**uid autem in arbitris iuris qui suc-
cedūt in iurisdictione iudicis ordinarij recusati dicit **B**al.
qz possunt eligere locum habilem z idoneū sicut possunt
arbitri simplices per. d. l. si locus facit quod nō. in. l. cum
iniam de senten. z interlocu. omniū iudiciū in vltima glo.
z ad hanc materiam facit qz nota. in. c. statuimus de offi-
cio delega. li. vj. in. c. statutū. §. cū vero de rescrip. eodem
lib. **P**ost **B**al. quero si pares sunt suspecti vtrū pos-
sit eoz iurisditio declinari z videt qz non quia sunt iudic-
es ordinarij dico singulares non generales vt nota. su-
pra de instituta. in mari. fac. c. i. in glo. iudex enim ordinari-
us non declinatur sed ei alius agregatur q non sit sus-
pectus vt. C. de iurisdictione omniū iudiciū. l. nemo z. C. de
iudicijs autē. si vero contigerit. nam ratio adiuncti pur-
gatur suspitio fraudis vt. ff. de suspectis tuto. l. si tutor. ff.
de edendo. l. si quis ex argentarijs. §. i. Sed tu dic etiam
ordinarios recusari posse vt extra de foro compe. c. licet
z. c. si quis contra. Porro in feudis ratione iuramēti ius

eius discrepat a iure canonico z debet seruari ius cano-
nicū argumen. d. c. nouit. **I**a. autem de bel. t3 quod recu-
sari non possunt quia ordinarij sunt. **B**ald. in. c. i. in. ij. co-
lum. §. an apud iudi. vel do. qd. seu. termi. d. dicit quod si
iurisditio parium propter aliquam rationabilem suspitio-
nem declinat sufficit illam allegare dñmodo sit verisimi-
lis. l. apertissimi cū ibi nota. C. de iudicijs z tñc iudex erit
ordinarius quia in feudis subsidiarius iudex est ordinari-
us. subicit tamen qd alij aliter dicūt sed persistere videt i
primo dicto sicut hic firmat. **N**one quis dicit se eē vasal-
lum alicuius vt rem in feudū habeat ab illo rectū petens
ab illo inuestituram iste negat illū esse suū vasallū z ita nō
videtur in illius curia pares habere nūquid in isto dubio
cognoscant pares respondeo sic argumen. ff. de iudicijs.
l. si quis ex aliena. z supra de contro. inter vasallū z episco-
pū. c. ex co. z. C. de petitiōe hereditatis. l. si putas. **I**n cō-
trarium facit glos. ordinaria que est in dicto. c. i. de inue-
stita. in mari. facta Inno. dicit qd qdō causa iurisditio-
nis potest separari a causa principali tñc ratione dubii co-
gnoscat ille qui alias cognitionem non habet sed vbi non
potest separari a causa principali qz causa cause ē causa nō
solum principalis sed ipsius iurisdictionis tñc non pōt co-
gnoscare ne in causa sua cognoscat vt notat Inno. ex de
foro competē. c. verū. z facit quod nō. **A**ccur. ff. ad muni-
cipa. l. idem iuris. **Q**uero vtrū coram paribus habe-
at locū reconuentio super re non feudali z videtur quod
non quia pares habent singularem iurisdictionem z limi-
tatam preter iuris ciuiliū regulas. **I**tem iste controuer-
sie potuerūt pertinere ad diuersa capitula iurisdictionū er-
go non habet locū ius accrescēdi. ar. ff. d. acqui. rerū do.
l. magistris. ff. de condi. z demō. l. mulieri z ticio. ff. d. bo.
pos. l. si cū patronū. **I**n contrariū est regula iuris in autē.
z consequenter. C. de sent. z interlo. om. iudi. z habemus
glo. notabilem in. d. c. i. §. de controuer. seu. apud pa. ter-
mi. non obstat iura cōtra qz in eis agit de magno iudi-
cio. vt puta d. successione seu. vel obligatione. sed iurisditio
nō continet magnū iudiciū. imo cōtinet fanorē quia
ptes non hnt adire diuersos iudices. ar. ff. d. qbus rebus
ad eūdem iudi. eaf. **E**t nō qz ois reconuentio auget exerci-
tiū iurisdictionis etiam subsistēdo. verbi grā. **S**i iudex qui
non pōt cognoscere nisi a centū libris. §. p reconuentionem
cognoscat de quinquaginta. imo eniz hic auget iurisditō qz
p hoc acgrit vnū gradū iurisdictionis que prius nō hēbat.
Nam si rex francoz acgrat vnū castrū puū qd prius non
hēbat diceret augere quodā gradu ei⁹ iurisditio. **I**tem
nō qz duplex ē reconuētio. **Q**uedā ē p iudicialis ēt obstati-
ua in q prius procedit qz in principali. vt nō. ff. de fossi. te-
sta. l. papinian⁹. §. si filius. z. C. de ordi. iudi. l. fi. z ar. C. q
accusare non pos. l. i. C. ad. l. fauam. de plagi. l. p̄fcs. C.
de adulte. l. qm alexandrum. **Q**uedam ē reconuentio se-
cundaria z simplex z cōpatibilis cum prima z principali
cā. z de ista loquitur. d. autē. z cōsequenter. z d. rescriptis
c. dispendia. §. reus quoque libro. vj. z ex p̄dictis habetis
q licet reconuentio absorbeat originalem petitionē z pri-
uat z extinguit quod non extinguit quo ad iurisdictionē ēt
delegatam. vt nō. Inno. extra de resti. spolia. c. ex conque-
stione quod est nota dignū. **D**ubitat tandem de aliqb⁹
dubijs. **E**t primo vtrū vasallus possit agere cōtra domi-
nū suū ad penam furti. z dicit qdam quod non quia hāc
petitionem reuerentia debet excludere. arg. §. de milite
vas. c. i. z. §. in qbus cau. seu. amit. c. i. ver. cōmodo. **A**lii
dicūt contra qz non habet necesse veniam petere. **D**ic qz
aut in libello exprimit actionem furti z non procedit libel-
lus. aut non exprimit z procedit. qz videt agere certi con-
ditione generali que non infamat. nam quo ad infamias
magis inspicit genus actionis quā genus cāc. vt elegan-
ter nō. in. l. certi conditio. ff. si certū peta. **E**t idem dico si
qs agit cōtra sacerdotē suū parrochiale vel cōtra eum
qui leuauit eū d. sacro fonte. argu. ff. de dolo. l. non debet.
Quero pone qz vasallus conuenerit de dño qui ab ipso

vasallo erigit seruicia nō debita vel vltra debitū modum
 & solitum. qđ remediū intētabit vasallus. respōdeo officii
 iudicis negatorias aut intētare nō pōt qz vasallus ē. s; ne
 quid erigat vltra modum prouidebit p̄ses prouincie. vt
 ff. de offi. presi. l. illicitas. in prin. & argu. ff. de varijs & ex
 traordi. cogni. l. de vsu. aque. & qđ nō. ff. de rei vēdi. l. i. §.
 p̄ hanc. & insti. de act. §. preiudicialis. diri. §. in preiudicijs.
Quero pone quidā tertius p̄scripsit d̄ vasallum tandē
 dñs egit rei vēdicatione directa & feudū recupat. demum
 vasallus agit cōtra dñs & vult illud recuperare a dño. **Que**
 ritur an possit & est ar. q̄ sic. ff. de inof. testa. l. posthumus.
 §. si quis ex bis. & quod nō. eo. ti. l. pater filiū. nam dñs cō
 tra vasallum nihil p̄scripsit nec succedit in in; p̄scribē
 di. **Probo** qz vtile dñum p̄scribē. anichilaf propter
 directū dominiū euincentis. ar. ff. ad treb. l. si heres. **In**
 dñū videt qz vasallus qui est passus rez vsucapi casum in
 gratitudinis cōmisse v̄ qz alienasse cēset. vt. ff. de verbo.
 sig. l. alienatiōis. ff. de fundis dota. So. s; **Dil.** vasallus
 tam negligens contra dñm agere non pōt qz iuri suo renū
 cialle v̄. ar. C. d̄ his qui a nō dño manu. l. si. ff. ad treb. l.
 facta. §. si quis bonorū. **Et** qđ nō. in simili. ff. de nego. ge.
 l. si ego. s; cōtra facit id qđ nō. in simili d̄ pigno. vsucapio
 ne. ff. qui potio. i pig. habe. l. claudius felix & ar. ff. de d̄ta.
 l. filiū. §. s; cū heredatis. tu ergo dicas q̄ opi. **Di.** ē ve
 rior. dñs. n. non pōt conueniri actione p̄sonali. qz iam tra
 didit nec ad paciam qz illa ē accessoria ad p̄sonalem actio
 nem. vt. C. de vsufruc. l. corruptionē nec vtili rei ven. quia
 vtile dñum est absorptū per p̄scriptionē. vt. C. d̄ p̄scri.
 xxx. an. l. si quis c̄mptionis. **Quero** ab extra quid si domi
 nus agit corā paribus cōtra vasallū rei vendicatione. & di
 cit cū cecidisse a feudo. **Iste** vero vasallus noiāt alijs do
 minuz in iudicio an iste noiatus debeat cognoscere dic q̄
 non s̄m **Bal.** & ē rō qz dicitur litis consors. vt extra vt lite
 non cōtesta. c. qm̄ frequēter. & C. vbi i rem actio. l. ij. ergo
 nō potest esse iudex. vt. C. ne quis in sua cau. l. vnica. quia
 debet eē iudiciū triū p̄sonarū. l. qui iurisdictioni. ff. de iurif
 di. om. iudi. facit. c. forus de verbo. signi. **Quero** vtrū
 isti pares debeāt eē de eadē prouicia. **Dic** q̄ sic s; **Bal.**
 quia eēt incongruū q̄ deberēt vagari extra inam puincia
 p̄ iudicando. ar. in. d. §. si duo & se. §. de pace tenen. & i au
 tētico de litigio circa principū nisi forte in ea puincia nō
 reperient pares qz tūc sument de locis vicinis. argumen
 to. l. iiii. §. tam vicinū. ff. de dam. insec. & l. diuus marcus.
 ff. de tutori. & curato. datis ab his. **Quero** quid si ali
 quis agit d̄ dominiū & dicit se vasallum ipsius & petit se in
 uestiri de certo feudo dñs vero negat an pares debeāt co
 gnoscere de hoc & dicit **Bal.** q̄ sic rōne huius dubitatio
 nis. arg. ff. de iudicijs. l. si quis ex aliena & supra de cōtro.
 inter vas. & episcopū facit q̄ nota. in. l. pen. ff. ad munici
 pa. & C. d̄ petitiōe hereditatis. l. si putas. facit q̄ dicit **In**
 no. in. c. verum de foro compe. **Quero** qualiter in cā scy
 dali d̄ p̄cedi. respondeo q̄ libellus est porrigendus & lis
 contestanda s̄m ordinem iuris. C. de litis contestatio. l. i.
 & in autē. offerat. nam vbi deficit vsus feudozū recurrim⁹
 ad. l. scriptā. §. de feu. cogni. c. i. ita s; **Ja.** de ardiso. in sū
 ma de conten. feud. s; b rubricella qualiter in causa debe
 at p̄cedi. tñ iuramentū calānie non erigit vt. §. de consu.
 rec. feu. §. in quibus & si dñs & vasallus vicissim ambo cō
 querant ratio vasalli prius discutatur vt teneat s̄m **Jac.**
 de ardiso. in summa de conten. feudi per ter. in. c. extra
 ordinarijs. §. si contentio.

Illud. Adaptat iste. §. ad hūc ti. hoc modo qm̄ prin
 cipalis intentio fuit huius imperatoris federi
 ci in hac sua lege p̄uidere circa vtilitatez imperij ut rema
 neat incorrupta vt p̄ supra in principio huius. l. ideo sta
 tuit hic vt in quocūq; sacramento fidelitatis semp habeat
 tur memoria imperatoris ne in obliuionem posset in futu
 rum deduci ad corruptionē. vide vbiq; requiritur in
 uestitura in qua iurat fidelitas siue feudū acquiratur d̄ no
 uo vt. §. quid sit inuestitu. in principio siue acquiratur et

successione vt. §. que fuit pri. cau. bene amitten. in princ. si
 ue feudum transerat in alium de voluntate domini p̄ alic
 nationem vt in hoc titulo siue dictū feudū super quo iura
 ri d̄ fidelitatis sit dimisibile seu indimibile. vt. §. eo. §. p̄
 terea ducatus siue prior vasallus alteri in feudauit qui si
 militer in feudauit d̄ iurare fidelitatem vt. §. eo. §. illud. nā
 in omnibus istis casibus & generaliter in omnibus alijs
 vbi iuraret fidelitas. vt. §. qualiter vasal. iurare debeat.
 c. i. sp̄ d̄ excipi nominatim p̄sona impatoris vt hic & §. d̄
 noua fide forman. c. i. in principio. **Ipsa** autem fidelitas
 nihil aliud est q̄ sacramentum q̄ p̄stat vasallus domino
 vt. §. quid p̄cedere debe. an si. an inuestitu. c. i. & r̄ij. q.
 v. de forma. **Ad** qđ sicut omni sacramēto excipi intel
 ligitur vt non iuret cōtra deum vt in autē. vt non iuru. d̄
 na. §. i. **Item** nec contra impatores cum in omni sacramē
 to fidelitatis excipiat noiatiu impator vt. §. diri. nam cuz
 sit dñs mundi vt. l. de p̄caro. ff. ad. l. rodiam de **Jaco.** &
 h̄z curam totius orbis vt in p̄bcinio. ff. in principio. facit
 q̄ notat glo. in. c. venerabilem extra de electio. **Ideo** sem
 p̄ videt p̄seruatus eodem mō intelligas qđ p̄sona & aucto
 ritas pape intelligit exceptuata vt in. c. venientes extra d̄
 iure iuran. imo ē si nominatiz & specialiter non exceptuē
 intelligeret tacite exceptuata vt nō. glo. in. c. cōstitutis eē
 de rescriptis. **D̄z** quoq; vasal. quicūq; in suo sacramēto
 fidelitatis exceptuare p̄sonam sui domini antiquioris vt i
 in conclusionē. §. hic finiur lex & §. de p̄hibitione feudo.
 alie. p̄ **Lot.** c. ii. **Quero** cum glo. i. an dominus teneat iu
 rare fidelitatem vasallo suo sicut econtra statutum est in va
 fallo qui iurare tenet domino suo vt in dicto ti. de forma
 fidelitatis. **Et** respondet q̄ sit duplici ratione primo per
 istuz ter. qui dixit in omni sacramento vno. s; p̄stando per
 vasallum altero per dñm. **Secūdo** qz ipse dñs tenet red
 dere parem vicez ipsi vasallo vt in dicto ti. de forma fide
 litatis in fi. & d. c. de forma. r̄ij. q. v. in fi. & hoc voluit ista
 glo. que ad hoc allegauit alia iura vsq; in fi. sed tu teneas
 contrarium & melius s̄m **Andre.** de iser. v̄z vt dñs nullo
 modo iuret p̄ rōnes quas dixi l. c. i. i fine d̄ for. fide. **Hec**
 ob. i. rō. §. alle. qm̄ iste ter. nō infert illam illationē d̄ qua
 p̄supponit ista glo. v̄z de iuramento dñi s; h̄z respectuz ad
 alia plura iura. fide. que tñ diuersis casibus p̄nt fieri a va
 sal. quos. §. declarau. **Non** ob. ii. rō qz bene fatendū ē qz
 dñs d̄z addere pem vicez vas. r̄c. v̄z oia faciendo in uas. ad
 que tenet facere vasal. in dñm sed in hoc ē d̄ria inter eos
 qz uasal. p̄ sacm̄ q̄ p̄stare d̄z est astrictus dñs uero absq;
 sacmēto ē astrictus ut hic in effectu in tñ ut teneat dñs
 uasallo sine sac̄o diri latius in. d. c. i. quero cuz glo. ii. an
 vas. in sac̄o fide. debeat seipsuz excipere & dicit q̄ non & bñ
 qz non ē necesse qz in generali sermone nō p̄tinet p̄sona
 loquētis vt. ff. cōia p̄dio. l. quicquid. & hoc voluit tota ista
 glo. vsq; ad fi. & de hac. q. dic latius vt diri. §. que su. pri.
 cā be. amit. i. §. si. quero quid si aliquis iurauerit cōtra im
 peratorem expresse & contra oēm hoiez an valeat. & dic q̄
 non s̄m **Bal.** tum qz dolus est ei exp̄pressus. tum qz est d̄le
 gem ar. ff. de pac. l. iuriscētū. §. p̄tor. & C. d̄ legi. l. nō
 dubium. quinimo isto casu putarē qz iste talis iurans si est
 vasallus debeat amittere feudū. arg. §. in. d. c. i. de noua
 for. fide. §. illud. & que fuit pri. cā bñ. amit. §. itē qui domi
 no. **Quero** de aliquibus q̄onibus quas pōit hic **Bal.**
 pone q̄ iurat d̄ oēm hominē excepto q̄ cōtra **Federicū**
 successit impio alius modernus nunquid iste v̄ exceptus
 noiatis. & v̄ q̄ non qz nō soluz fuit exp̄pressum nomē propriū
 sed ē appellatiuū seu dignitatis. vt. l. gallus in prin. ff. de
 libe. & postu. ar. c. abbate de re iudica. lib. vi. **In** d̄riuz v̄
 qz ipsa dignitas. nā p̄sona non ē cā finalis intētiōis seu
 exceptionis. quicq; ergo adiciat dignitati videt adiectum
 cā demonstratiōis. vt. ff. de lega. ii. l. qđ principi. & C. de
 postul. heredi. insti. l. si. qđ ē uerus. **Quero** utruz sicut
 d̄z excipi impator ita debeat excipi rex francorum qm̄
 super oēs reges impator semper eminet tanquaz stella
 matutina in medio nebulę. respondeo sic cū sit dominus

nō possunt alterari sine suo iussu. ar. l. q̄ principi cum ibi
nō. ff. d. aqua plu. arcē. §. ait p̄tor. ibi flumina nauigabilia.
q̄ quedā sunt flumina nauigabilia. quedā vero de se non
sunt nauigabilia s̄ sunt apta ad faciēduz aliud flumen in
quo ingredit̄ nauigabile vt statim sequit̄ i ter. vñ ista talia
flumina sunt iuris publici. et iō nullus pōt ea impedire sine
licētia impatoris vt hic. et pbatur. l. si aut. ff. de aqua plu.
arcē. in. l. quominus. ff. de fluminibus iō solus princeps
vel ciuitas cuius sit flumine pōt cōcedere priuato vt faci-
at ibi claustrū p̄ molē dino. Bal. in. l. sacrum et nō. l. l. rip-
parū. ff. de rerū diuisio. nec supra rippas eorū pōt. a priua-
to fieri pons. l. si. ff. de flumi. et pōt vsū aque princeps con-
cedere pluribus dummodo oibus sufficiat. l. lucio. ff. de
aqua quoti. et esti. dicit in. c. i. §. si quis de māsō. s̄. cōtro. in
uesti. Ibi rippatica. i. gabellas quas soluūt trāscuntes cā
intrādi portū alicuius fluminis de vna rippa ad aliam. tñ
nō intelligas q̄ ripe sint de regalibus. quia earū vsus ē pu-
blicus. l. ripaz. ff. de rerū diuisio. Sed quantū ad p̄tectio-
nem vt nemo vsurpet rippas. hoc bene cēsetur cē inter re-
galia sicut ipsa flumina publica. vt pbat̄ i rubrica. ff. ne qd
in flu. publi. vel intelligas si ex consuetudine vel ab vsu ali-
quid soluere de rippis s̄m And. de iser. et Bal. **U**truz
aut̄ ille qui debet transire per dictā ripā seu portū et quo
debet solui gabella possit transire per vadū ad hoc vt eui-
tet gabellaz dic. vt per Bal. in. l. si cum pecuniā. C. d. pri-
uile. fisci. vbi t̄z q̄ possit vadum transire ad euitandū ga-
bellaz. tñ dicit attendendaz consuetudinez. ibi vectigalia
sunt gabelle que soluūtur de mercibus que portantur de
loco ad locū. Et ideo sic dicta sunt q̄ p̄stantur de rebus
que vulgariter vebūtur. vt nō. glo. super rubrica. C. d. ve-
ctigali. et appellātur theoalia vt sequit̄ i isto ter. Ideo sic
dicta a tollo tollis q̄ de talibus mercibus que portant̄ d̄
ciuitate ad ciuitatē et prestatur octana pars. vt. l. ex presta-
eione. C. de vectigali et com. s̄. dicta facit qd nō. in. l. i. ff. d̄
publi. p̄ rai. i sūma in rubrica de pedagijs et tollōijs. Que
aut̄ sit differētia inter vectigal et tributum et anonam. nō.
glo. in. d. l. i. §. i. s̄ vtrū ista vectigalia p̄nt p̄scribi. dic vt p̄
Ly. in. l. pe. C. de nouo pec. p̄ Bar. in. l. si publicanis. §.
si. ff. de publica. p̄ Bal. in. l. si plures. C. de condi. inser. et
p̄ Lano. extra de censibus in. c. puenit. et per Jo. an. i ad-
di. Spec. de cā pos. §. q̄ vero in N. quid de colligentib̄.
Lardi. in. cle. si. de cēsi. vbi et quis posset imponere vecti-
gal. d. Signozolus de homodcis late cōsilio. cir. Angel.
in. cōsi. ccij. incipit inter cetera. et cōsilio. cccxxvj. icipit sta-
tutum cōis. De. de ancha. consilio. ii. et consilio. lxxiiij.
Sed an sit peccatū fraudare vectigal vide per Bal. i
l. pe. in. fi. C. de nautico feno. et in. l. ii. C. de iure aureo.
anu. et in. l. ij. C. de vectig. et in. l. veluti. ff. de iusti. et iur. et
p̄ Bar. Ludo. et Jmo. in. l. vectigalia. ff. de publi. Si tñ
mulio fraudat vectigalia ipse incidet in penā nec publica
būtur res quas portat si sunt alterius. Bart. in. l. ii. C. de
nauicu. et bi. lib. xi. facit. l. licitatio. §. dñs. ff. de publica.
Itez vt vectigal imponi possit quot sunt necessaria dic
vt nō. per glo. in. l. minimis. ff. de verbo. sig. et per Bald.
sup rubrica. ff. de rerū diuisio. per Lano. extra de censu.
c. inouamus. et rxiij. q. iij. c. si quis romipetas. et qd nō. ex-
tra d̄ verbo. signi. c. sup quibusdā. et Hosti. in sūma de cen-
si. **P**ost Bal. hic querit̄ vtrū illi qui emūt a cōitatib̄
tuscie et lōbardie ius colligēdi pedagia possint licite eme-
re et vtrū sit dolus malus ea decipere. Ita q̄ in foro con-
scientie vel vere iusticie teneantur fraudantes. Foruz. n.
conscientie vel vere iusticie idem ē arbitroz. et videt̄ q̄ ta-
liū vectigaliū et similiū interdicit̄ sit cōmertium quia sunt
cesaris vt hic. et tam illi qui emunt q̄ illi qui vendunt sunt
male fidei tractorēs et furtū cōmittūt. q̄ a transeuntibus
rem alienā interceptiunt qd nemo potest nisi princeps. n̄z
vt hic dicitur regalia sunt. Et dicendū est quod quedam
sunt ciuitates que hoc habent ex privilegio. et tunc possunt
vti sed non abuti privilegio. Quedam habēt vt quidam
asserunt ex pace constantie. et idem s̄m Jac. butriga. Que

dam n̄tūtur et prescriptiōe seu proprius loquendo et cō-
suetudine. tunc aut est prescripta tanto tempore q̄ ei^o me-
moriam in cōtrariuz non existit et ideo. q̄ talis consuetudo
equiparatur privilegio concessō a principe ex certa sciētia
vt extra de verbo. signifi. c. super quibusdā. §. p̄terea et
nō. Spec. de cā pos. et pprie. §. quia vero. N. quid de colli-
gentibus pedagium. Aut ē consuetudo minoris tēporis et
non sufficit q̄ via publica nō p̄scribit̄ tñ q̄ talis consuetu-
do a lege dāatur. vt. s̄. de pace iur. fir. tenen. §. illicitas.
tunc quia non habet cām continuā. nam non semper ho-
mines transeunt qui pedagium soluūt. argumen. ff. de ser-
ui. urbano. p̄dio. l. formam sed Bart. dicit q̄ aut p̄scribit̄
s̄ aliquem qui h̄z ius colligēdi et tunc p̄scribit̄ lōgissimo
tpe tñ requirit̄ eius sciētia sicut in seruitutibus vt. C. de
serui. et aqua. l. ij. dicit Inno. q̄ consuetudo non prescribitur
nisi s̄ scientes q̄ et tacito cōsensu puenit extra de verbo.
significatio. c. abbate et ibi in nouella aut p̄scribit̄ solūmo-
do s̄ transeuntes. et tunc requirit̄ tps cuius principij me-
moriam hominū non existat et et q̄ sciat impator vel eius
locus tenens vt ipse nō. ff. de publica. l. si publica. §. si. qd
non placet quia constat p̄ dictū. §. imperatores scire istos
abusus et q̄ non prescribitur contra cesaream ptatem vt.
C. de p̄scripti. rrr. an. l. comperit. sed s̄ priuatorum liber-
tatem et utilitatem. et ideo cum tangat principem eius spā
lis sciētia requiritur p̄ ea que notat Inno. in. c. conquerē-
te de offi. ordi. de hoc per Ly. et Jac. butriga. C. nona ve-
ctigal. l. i. et ij. **S**ed quero vtruz p̄ istam consuetudinem
vel territorio an solūmodo p̄sone pura cōmuni p̄scribenti
tale ius passagii et videtur q̄ ista p̄scriptio sit p̄sonalis vt.
ff. de seruitu. rustico. p̄dio. l. i. peccoris. dicas q̄ ē realis
et bene transit cum solo et hoc apparet q̄ non est reperire
aliquam personam cum qua finiatur Et nota q̄ distinctio
Bart. bene est vera in quantum distinguit q̄ aut volo pre-
scribere ius formatum in persona alterius et prescribo tpe
longissimo qd intelligit sine titulo sed cum titu. sufficit pre-
scriptio longi tps. l. si. Nam ista prescriptio non est iuri s̄
ria quia ius formatum est et in esse deductū. et vt ita dixerit
ex publico factum est et priuatum nec requirit̄ sciētia alte-
rius q̄ illius qui p̄scripserat. sciētia enim transeuntium
non requirit̄. q̄ non dicit̄ pprie s̄ eos p̄scribi facit qd no-
tat Innocē. de maio. et obe. c. inter quatuor de restitutio.
spo. c. olim. iij. et d. c. conquerente. et etiam q̄ si p̄scribere
tur s̄ incertas p̄sonas certa sciētia impossibilis ē aut vo-
lo ius de nouo formare et p̄scribere s̄ libertatem transeū-
tium et tunc requirit̄ tps cuius s̄ri memoriam nō existat nō
tñ opz probare de certa sciētia principis q̄ tunc certum
est ipsam scire s̄ in p̄fuso et in genere vt. s̄. dicit. Et nota q̄
in primo casu p̄scribitur quasi concessoria s̄ negatoria q̄
s̄ dominos et facilius est p̄scribere s̄ cōfessoriam quam s̄
negatoriam. ff. de vsucapio. l. sequitur. §. si uiam. et vide d̄
negatoria que a transeuntibus intentat de conditio. et de
mon. l. quibus diebus in princi. per accur. ibi monete. au-
toritas cudendi et faciendi monetaz publicaz est de rega-
libus et soluz ad imperatores spectat vt hic et in. l. i. ff. de s̄
ben. emptio. Sed tñ et alij reges in suo regno hoc faciunt
vt i. c. q̄to extra de iureiur. an. et ceteri p̄cipes et cōitates
put videmus de facto qd intelligas q̄ habebat hanc au-
toritatē et privilegio impato. vt. C. de vete. nū. potes. l. i.
l. xi. et ff. de auro et argento legato. l. quintus. §. penul. vel
ex consuetudine q̄ hodie iperatores non fabricant mone-
tam ad sufficientiā vt notat glo. i. l. penul. C. de fal. mone-
ta et de hoc dic vt ibi per Ly. et cano. in. d. c. quanto et di-
xit Ja. butri. in. l. si qua per calumniam. C. de epis. et cleri.
q̄ habens sigilluz publicum pōt facere monetam intelli-
gerem ego de publico qui h̄z aliquam potestatem princi-
pis non autem publico vt sunt prelati et similes vt in. c.
post cessionē de probationibus. Et si aliq̄ fabricaret abs-
q̄ auctoritate publica quāquā esset bona moneta nibilo-
minus puniret vt pbat̄ i. l. sacrilegij. §. i. cum ibi nota. ff.
ad. l. iuliam pecu. in. d. c. quanto vbi et colligit gl. pe. que

requirantur ad hoc ut sit moneta approbata et dic ut ibi.
et in. d. l. i. ff. de contrahen. emp. de falsificantibus autem
et eudentibus monetas dic ut in. l. i. C. de fal. mone. Et
ubi monete per principem imponit nimis magna extimatio
recurrat p. moderamie ad primū supiorē Bar. i. l. f. C. d.
vete. nūmis. pont. lib. ri. Quid aut de alchimistis q. faciūt
aur. et argētū alchimicū an debeāt puniri et utz tale aur. et
argētū possit solui et vēdi p. bono. dicit Andre. de iser. quē
hic legē Bal. q. si est sophisticū nō lz vēdere et talia faciē-
tes puniuntur de falso. ff. de pignoz. actio. l. eleganter. §.
qui reprobus. si vero facerent verum aurū tunc secus. qz
non esset illicitum verū aurum pro vero auro vendere de
quo dic ut habetur. xxxvj. q. v. c. epi. et per Jo. an. in addi.
specu. in ti. de crimine fal. super rubrica et per Oldra. in
consilio. lxxiij. incipit an alchimista ibi cōpendia. i. solutio-
nes penarum et mulctarū ut in. l. mulctarū. C. de modo
mulc. Que autē sit differentia inter mulctas et penam
dic ut in. l. si qua pena. ff. de ver. sig. Nam pena regulari-
ter ea declarata a lege mulcta vero non sunt et alie differē-
tie de quibus dicatis ut ibi per glo. Bar. et Bal. in. l. cer-
ta ratione. C. quando prouoca. non est neces. et in spec. de
sen. prola. §. ij. et quarta. A quo autem imponi pos-
sunt dic ut nō. in. l. ij. §. si. ff. de iudicijs et in. l. aliud de ver-
bo. signi. Et utrum per iudicem ecclesiasticū possit impo-
ni dic ut no. extra de dolo et contuma. c. i. et in spec. in loco
preall. Quoties aut mulcta possit imponi dic ut p. Bar.
in glo. prima. l. nunquā plura. ff. d. priua. delic. et in. l. f. C.
de modo mulcta. et per Ly. in. l. quicumq. C. de seruis fu-
giti. Et omnes iste similes pene. ff. de regalibus fisco appli-
cantur ut hic et no. ff. si quis ius dicen. non obtem. l. i. Ibi
bona vacantia. i. in quibus nō extat aliquis heres qz vlti-
mo succedit fiscus ut in auten. de heredi. et falcid. §. si No
et C. de bonis vacan. l. i. et l. si vacantia. li. r. fallit in casu
posito. §. de statu. et consue. contra liber. ecc. tol. §. omnes
peregrini. et ibi declarari possunt et alijs modis bona effi-
ci vacantia. Et habebit similiter locū ista littera ut in. l. i.
et ij. ff. de iure fisci. ibi legibus auferunt. et habetur in toto
ti. C. de hijs qui sibi mortē consci. et per quē titulū exempli-
fica et declara. et per. l. si ideo et per. l. si aliā. C. de his q. ut
indignis. Qualiter aut procedatur et cognoscat in istis
causis vide i. l. i. C. ubi cau. fisco. Ibi incestas nuptias. istō
etiā declara. et exemplifica prout et fm qd traditur in. l. qui
contra. et in auten. incest. C. de incest. nup. cū ibi no. p. gl.
et doc. et per cano. in. c. cum fm de heredi. li. vi. ubi oino vi-
deas et plenissime per Bar. in. l. si adulteriū cum incest.
enim fratres. ff. de adulterijs. et q. no. in auten. de incest.
nuptijs. §. i. Et addit Bal. qd idē esset si contraheretur i-
cestus ut in auten. de resti. et ea que pari. §. si. Que autē
dicantur inceste nuptie no. glo. ff. de incestis nup. l. inceste.
et in auten. de incest. et inutili nup. in prin. Ibi condēnato-
rum. s. corporaliter ad mortē. Ibi prescriptozū. i. de porta-
toz. ut no. glo. in auten. ut nulli indices. §. si. Ibi in nouis
constitutioibus subaudi que sunt in. d. §. si. in auten. ut nul-
li iudi. et transumptiue in auten. ut bona dānatoz. C. d. bo-
nis dāna. Et ideo facit mentionē de nouis q. stitutionibz.
qz per has nouas constitutiōes corrigantur iura antiqua
circa ista bona dānatoz et prescriptoz. q. stiscanda de quo
plene dicit. §. de pace tenē. §. si vero pacis. In. ij. oppo.
ibi angariarū super angariay ista sunt quedā iura ad que
tenentur puinciales exhibere impatori cū transitū faciūt
per loca cū expeditione. et est angaria onus mere p. rsona-
le ut quis seruiat cū p. rsona sua ipsi impatori et expensis
impatoris per angaria est onus mittū. s. ut seruiat cū p.
sona expensis proprijs vel qd soluat pecuniā vltra seruitia
personalia ut probatur in. l. munerū. §. primo. ff. d. mune.
et bono. et in glo. hic posita. quicquid dicat glo. in. c. minus
extra de imunita eccle. et de hijs claris habet i. l. neminē
C. de sacrosan. eccle. et sic solus personale fuit ibi p. statio-
nes. nam subditi tenentur exhibere naues et plaustra ipsi i-
mpatori in sua expeditione pro portandis et vehendis ar-

mis et rebus de loco ad locū ut probatur in. d. l. neminem
et in. l. ij. et in. l. responsum. C. de cursu pub. li. xij. ubi p. qd
etiam quibusdā prefectis officialibus impatoris hoc p.
uilegium conceditur ut sine aliquibus vecturis et solutiōi-
bus pro transportandis rebus habeant dicta plaustra et
naues gratis facit. l. iudicibus in eo. ti. et in. d. l. neminem
vel si ex p. uilegio constaret ut probat quia quidā sunt exē-
pti ab hijs talibus muneribus ut ecclesie ut in. d. l. neminē
vel si ex p. uilegio constaret ut probat in. d. l. cursus.
Utrum aut qm fiscus et aliqua causa necessaria accipit
plaustra vel manes subditoz debeat eis soluere dic q. sic
fm Andre. de iser. ar. l. si locus. ff. quēadmo. serui. amit.
et de captiuis. l. in bello. §. si deportatum. l. venditor. §. cō-
stat. ff. cōia. predio. Ibi extraordinaria collatio et quando
impator propter aliquam iminentem necessitatez publi-
cam. vult indicere et ponere aliquam collectam extraordi-
nariam vtpote pro defensione imperij. Et istud tale iposi-
tum appellatur superindictum et censetur inter regalia. qz
soli impatori licet imponere per suū rescriptum ut p. ba-
tur in. l. i. C. d. superindictio. li. x. Et est numus extraor-
dinarius ut ibi nota in glo. super rubrica. et sic extraordi-
naria collatio ut in hoc ter. et in. d. l. neminē non tamen in-
telligas quod si vasalli pro tali indicto soluat dominis co-
rum iurta ea que habentur supra titulo proximo in. §. fir-
miter qd tenentur soluere impatori ne duplici onere gra-
uentur. l. nauis onuste. §. autem. ff. ad. l. rodiam de Jac.
cum ibi nota. fm Andre. de iser. Qualiter debet impo-
ni collecta nota. plene per glo. et Bar. in. l. prima. C. d. ap-
po. pub. li. x. et per Bal. in. l. f. C. sine censu. et reliqui. et in
. l. etiam et in. l. pe. C. de crecu. rei. iudica. et in. l. prima d. su-
perindictio. et in. l. quarta. §. actor. ibi latius iudo. ff. de re
iudica. vel intellige qd istud tale munus extraordinarium
sit de suscipiendo milites armatos qui vadunt cum impe-
ratore in expeditione ad qd oēs subditi tenentur. l. i. in fi.
C. d. epis. et de. Ibi felicissima quare ita dicatur collige et
no. glo. et in probemio. ff. super rubrica super verbo fe-
lix. quia sibi omnia prospere succedunt. Ibi regalis. impe-
rialis. cum impator etiaz rex appelletur ut dicit super ru-
brica. Ibi magistratum dic. q. pot. stas faciēdi magistra-
tus est de regalibus quoniam ex. l. regia populus roma-
nus transtulit in principē omnez potestatem suam. ut. l. i.
post prin. ff. d. offi. prefecti p. to. affri. et. l. i. in. iij. col. de re.
iure enucle. et q. hec talis potestas sit apud principem pro-
batur in auten. de defen. ciui. per totum et qd ibi no. in. §.
nullo. et. §. de pace iura fir. §. iudicis cum ibi nō. in glo. ut
ibi plene dicit in primo notabili. Tamen iurisdictio datur
pluribus alijs modis ut no. in. l. et quia. ff. de iurisd. om.
iudi. vtrum autem creare tabelliones sit de regalibus. et
ad solum principē spectet dicit Inno. q. sic in. c. cuz. p.
tabellio. de fide instru. Hosti. vero dicit q. non. sed immo
episcopi barones et alij comites habentes plenam iurisdic-
tionem possunt creare notarios. prout ipse nō. in summa
eo. ti. §. quibus instrumentis et Bar. sequitur hanc opi. in
l. non aliter. ff. de adoptio. et per Bal. in. l. i. C. de testa. et
per cano. in. d. c. cum. p. tabellio. de fi. instru. vtruz au-
tem notarius creatus a populo vnius ciuitatis. vel a iudi-
ce possit extra dictum suum locum conficere instrumenta
ut de Bar. in. d. l. non aliter et in. l. i. C. de summa trim. et in
specul. de instru. edi. §. restat. ver. quid de hijs Ang. et Al-
beri. l. l. ff. de iurisd. om. iudi. Ibi argentarie. Nā hoc
est de regalibus. ut in quocunq. predio fodiat argentū
aurum. vel aliud metallum princeps et eius fiscus habet
certam partem ut in. l. eunti et in. l. per amicos. C. de me-
tallarijs. et in. l. inter publicam in fi. cum ibi notat. de ver-
bo. significa. et ista procedunt nisi esset consuetudo in con-
trarium. quia circa talia debet attendi consuetudo ut. l. l.
venditor. §. si constat. ff. cōia. predioz censetur esse p. dicta
in p. rimonio priuatoz quorum sunt fundi. l. iij. in fi. cum
concoz. et. l. iniuriarum. §. si. cum. l. sequen. ff. de iniurijs.
et. l. generaliter. §. vrozis. ff. de usufruc. leg. et in. l. item

si fundi. §. aucupioꝝ. ff. de usufru. cū. l. se. 7 se. in prin. ff. de rebus coz. 7 per p̄dicta q̄dā voluerunt istū ter. intelligere solū q̄n argentū foderet in loco cesaris q̄d nō puto verū. q̄ tūc nō esset aliq̄d regale cū etiā q̄libet priuatus cuius ē fundus habeat predictā portionē. prout et predictis. l. p̄. C. de metal. collig. l. i. li. ri. **D**ic Aluarot. insup istuz ter. posse intelligi in argētarijs q̄ solebāt eligi auctoritate apo stolica 7 a fisco vt dicit glo. magna in fi. in. l. quidā. §. num mularios. ff. de edendo 7 p. l. argentarios. §. i. co. ti. vt sit ista talis electio argētarioꝝ esset de regalibus quē admo dū electio magistratus de q̄bus prime dixerat. per hunc modū iste ter. loqueret̄ proprie 7 etiā nō violaret̄ l̄a. **I**bi pallatia intelligit Bal. d. pallatijs deputatis in ciuitati bus p̄ iustitia erhibēda. Sed And. de iser. intelligit d̄ do mibus quas ipse impator in ciuitatibus cōsuevit habere vtrazq̄ expositio est bona facit. l. p̄toꝝ. ff. de opi. publi. vtrū aut̄ p̄dicta pallatia p̄ nō vsum intelligant̄ abolita dicit An dre. de iser. quod nō per. l. p̄scriptio co. ti. de opi. publi. fa cit q̄d nō. i. c. cū nō liceat extra de p̄scrip. 7 quod habet̄ i. l. fi. C. de sacrosan. eccle. **I**bi piscationem redditus subaudi cōsuetos vt q̄ fiscus erigit publicū vectigal piscarioꝝ p̄ ut dicitur in. l. inter publica in fi. de verbo. signi. cū de iur cōmuni piscationes sint cōes oibus tam in mari quā in u minibus publicis. l. ij. 7. l. ij. de rerū diuisio. Nam in istis piscationibus attendit̄ p̄suetudo. l. q̄sq̄ cū ibi no. ff. de vi uer. 7 tempo. p̄scrip. facit ad p̄dicta insti. d̄ rerū diuisio. §. flumina cum ibi no. quāquā piscationes de iure cōi sint cōmunes oibus. tñ iurisdictio 7 p̄ctio maris 7 fluminuz publicoz̄ spectat ad principē vt no. in. d. l. ij. de rerū diui sio. **I**bi 7 salinarū. s. publicarū. l. i. in prin. ff. quod cuiusq̄ vnuer. no. vel ex quibus solui d̄ dictū vectigal. vt. d. l. in ter publica. in fi. de vbo. sig. **N**ō aut̄ intelligas q̄d p̄ prietas oium salinarū spectet ad principē. q̄ etiā in patri monio priuatorū possunt esse. l. magis. puto in prin. ff. de rebus coz. vñ in istis sicut i superioribus attendit̄ p̄suetudo s̄m And. 7 bene videmus enim hodie bene hoc esse vsur patū a dñis terrarū. **I**bi maiestatis. vbi pia loca delinq̄n tis cōfiscant̄ vt. l. quisq̄ 7. l. fi. C. ad. l. iul. maiest. 7 in autē. vt nulli iudices in fi. 7 in auten. bona dāna. C. d̄ bo. dāna. 7 de hac materia criminis lese maiestatis vide plene per Bar. in apparatu suo sup̄ extrauagā. ad reprimē. **I**bi i lo co cesaris. i. iure patrimoniali ipsius impatoris vt no. i. d. §. thesauros. **I**bi inuenti. s. a casu nō data ad hoc opa. naz medietas est ipsius impatoris vt hic 7 in. d. §. thesauros secus si data opa q̄ tūc totū acq̄ret̄ impatori. **I**bi et lo co religioso subaudi q̄ idē est q̄d medietas sit inuentoris et alia fisci seu impatoris. l. ij. §. fi. ff. de iure fisci. nec obstat. d. §. thesauros vbi vñ dicere ter. q̄ isto casu acq̄rit̄ in totū inuētori q̄ solue vt ibi no. in glo. in vtroq̄ loco. **I**bi si da ta opa hucusq̄ declarauit q̄n q̄s inuenit thesaurū in loco cesaris vel religioso a casu 7 nō data opa. l. i. C. de thesau ris. li. 7. vñ p̄cludo in hac materia q̄ inter dū q̄s repit the saurū arte magica 7 improbatā. Et tūc siue repiat̄ in suo siue i alieno tūc acq̄rit̄ fisco 7 nō inuētori vt. d. l. i. C. d̄ the sauris 7 ipse querēs punit̄ vt ibi q̄ reprobat̄ talis sciētia. C. d̄ malefi. 7 mathema. p̄ totū. **I**nter dū q̄s repit the saurū in suo fundo vel re sua tūc est totus suus siue repiat̄ data opa siue a casu dūmodo nō arte reprobatā vt l. d. l. i. C. de thesauf. **I**nter dū q̄s reperit in fundo alieno. 7 tūc aut a casu. vt arādo vel alio quocūq̄ casu nō studio p̄seru tandi data opa tūc medietas ē inuētoris alia vero medie tas d̄ esse dñi illius loci vbi rebus est thesaurus vt in. d. §. thesauros 7 in. d. l. thesauris. **I**nter dū inuenit i fundo alieno data opa 7 nō arte magica 7 tūc ipse inuētor nihil d̄ habere siue hūc thesaurū q̄suerit dño volēte siue igno rāte vel eo inuito vt. d. l. i. C. de thesauris. circa mediū. et totus acq̄rit̄ dño loci vt ibi no. glo. 7 in. d. §. thesauro. **I**n ter dū repit q̄s thesaurū i loco pprio cesaris. 7 tūc si data opa nihil lucrā. sed totus acq̄rit̄ cesari. Si nō repit a ca su 7 tūc lucrā medietatē alia vero medietas est cesaris vt

hic 7 in. d. l. iij. in fi. de iure fisci eodē mō est distinguendū q̄n q̄s repiret thesaurū in locis fiscalibus vel in locis reli giosis vel i monumentis aut data opa. 7 in totū acq̄rit̄ fisco seu illi ciuitati cuius erat locus publicus vt in. d. §. thesau ros aut a casu. 7 tūc medietas erit fisci altera **N**ō medietas reptoris vt p̄bat in. d. l. iij. §. fi. l. 3 quidā voluerūt dicere. q̄d thesaurus reptus a casu in loco religioso sit in totū re p̄toris p̄ dictū. §. thesauros q̄d nō est verū vt in isto ter. Et ad hoc vide glo. in dictis locis 7 in. d. l. i. in prin. ff. de rerū diuisio. **I**nter dū thesaurus reperit̄ in loco q̄ i nulli bonis est tūc totū est inuētoris vt 7. l. 7. Bal. i. l. lapilli. ff. de rez diuisio. vtrū aut̄ solus visus sufficiat ad occupan dū 7 acq̄rendū thesaurū an regrat̄ tactus gl. iij. §. itē lapil li insti. de rez diuisio. dicit q̄ solus visus sufficit 7. l. i. d. l. lapilli 7 in. l. 3 de acq. pos. 7 q̄d nō intelligat̄ inuenisse qui nō apprehēdit ar. C. de fideius. l. si bursatoꝝ. de quo dica tis. p̄ gl. in. l. iij. §. neracius. ff. de acqui. pos. 7 in. d. l. i. 7 in gl. fi. 7 quod ibi p̄ doc. l. i. C. de thesauris. 7 p̄ Bal. i. d. §. itē lapilli. **Q**uero ad quē ptinebit pecunia reptā p̄ meū fundo cnipto dic q̄d ad vendentē si hoc fecit p̄ errore. l. a tutore. ff. de rei vēdi. Secus aut̄ si ex certa sciētia vēdidit̄ 7 nihil exceptauit q̄ tūc vñ oia trāstulisse. l. i. ff. de condi. indebi. 7 i. l. cāpanus de opis liber. **I**dē dicas siq̄s vēde ret tunicā in qua esset consuta pecunia 7 ignorabat q̄m di cta pecunia nō videt̄ vendita ar. l. i. ff. de hys q̄ in testa. de len. an vendens possessiones vel fundū posset exceptuare thesauf̄ si vnquā reperiet̄ dic q̄ sic s̄m And. de iser. p. l. i. §. si quenerit. ff. de positi nā. ista exceptuatio thesaufi nō deducit̄ p̄ctum inutile q̄ alias secus vt in. l. in lege. ff. d̄ cō traben. ēpti. **S**3 pone quod qdā in quodā nemore lue nit̄ factū pecunie vel annulū e cuius fuerit diligēter que si uit nec reperire potuit qd̄ debet facere 7 dicit Bal. in. l. i. ff. de rez diuisi. vbi format̄ q̄nem q̄ i foro anime postq̄ nō est meus debeo assignare ep̄o loci vt det̄ paupibus vt in auten. oēs pegrini. C. cōia. de successio. **Q**uero qd̄ i feudatario vel emphiteota qui reperit thesaurū in fundo feudati vel emphiteotico an dñis proprietatis debeat ha bere vel ipse dic q̄ ipse q̄ vtile dominiū prefer̄ directo. Et ita tenet gl. in. d. §. thesauros 7 And. de iser. hic. **S**3 qd̄ i creditore q̄ reperit thesauf̄ in fundo vel in domo pi gnorata dic q̄ p̄ medietate diuidit̄ inter eos. d. l. is q̄. §. fi. ff. de acq. rerū do. 7 in. d. §. thesauros. **Q**uid si in eccle sia vel fundo ecclesiastico reperiat̄ thesaurus. Namq̄d ac quirat̄ ecclesie 7 iste ter. facit q̄d nō idē videtur i. d. §. the sauros 7 in. l. iij. §. fi. de iure fisci. Sed p̄trarium videt̄ s̄m Aluaro. q̄ imo d̄z acquiri ecclesie primo q̄ h̄z dñum di cte rei. l. fi. C. de sacrosan. eccle. ergo d̄z habere partē quē admodū dominus secundo q̄ non debent esse deteriorū. conditionis quam priuatus imo potius melioris vt p̄. j. titulo fi. in prin. 7 per totum tertio q̄ pro hac parte videt̄ sentire glo. in. §. fere. **I**nstitu. de rerum diuisio. reliquit̄ d̄ mū cogitandum.

Quot testes sunt necessarii ad p̄bādū feudi ingratitudinē. **Q**uoniam. **A**uctor hic iuxta finem huius operis interseruit. ad limitationē predictoz̄. vt intelligamus quō sufficienter ingratitudo p̄bata dicit̄. **N**ec videt̄ esse incōueniēs q̄ iste titulus trabat̄ ad remo ta. q̄ ponit̄ hic tanquā habēs limitare oia p̄cedentia. pro ut in simili iuriscōsultus in. l. talis scriptura i fi. ff. de lega. i. 7 in. l. si idem. ff. de iurisd. om. indi.

Iuasallus. **H**oc vult iste titulus. **A**d p̄ bandū ingratitudinē deli cti cōmissi per vasallum erga dñm requirūtur quinq̄ testes ydonei qui manifeste p̄bent. b. d. **N**ota et hoc ter. in fi. vnū casum i quo ad p̄bationē le gitime fiendā regunt̄ qnq̄ testes sicut alibi in simili vide mus q̄ ad p̄bandū solutionem debui in scriptis cōtracti requirunt̄ quinq̄ testes. vt in. l. fi. C. de dona. causa mor tis. **A**lter casus est in codicillis in. l. fi. C. de codicillis ha bet̄ in auten. de fide instru. §. oportet. **N**ā regulariter suf

ficiunt duo testes. l. ubi numerus. ff. de testibus. 7. i. ti. se. in. §. i. 7. fuit ratio decidendi in hac. l. ad hoc ut cautius agatur cum vasallo ne de facili forte per viles 7. redemptos testes possunt domini vasallos punire suis feudis. 7. ideo statutum fuit ut non per pauciores quinque testibus ydoneis 7. summe ac integre opinionis fieret tali probatione. Et hanc rationem assignat Justinianus Imperator in. d. l. testium. ex qua. l. ter. hic in si. superius est de verbo ad verbum 7. ex hijs patet quod ista lex que est fundata cum bona ratione 7. pro. l. observanda est. licet glo. hic dubitauerit. an sit lex. Item ab antiquo reperit esse inserta in hoc volumine inter alias leges. 7. intitulatu Imperatori quod habuit auctoritate eadem pendendi unde debemus opinari hanc esse legem quemadmodum alias hic insertas argu. l. in summa. ff. de aqua plu. arc. cum ibi non. 7. ita tenet quod sit lex per Ja. d. bel. Ja. ar. diz. Pic. de nea. 7. Balan. c. si noluit. §. de capi. q. curi. vendi. licet Bal. idem videt hic sentire. Secundum Bal. hic habetis. ultimo colligere ex isto textu. ibi dicit integre opinionis quod infamia facti hos testes qui producunt ad probationem ingratitudinis reperit omnes. quod ter. dicit integre opinionis. Infamis autem non potest dici integre opinionis ut. ff. de edendo. l. sigs. ex argentijs. §. i. Quero quod si tempore depositionis erat integre fame postea vero infamis factus est vel e contra quid iuris. respondeo inspiciatur tempus quo tulit testimonium. ut. ff. ad carbonian. l. iij. §. cause 7. ad hoc facit quod non. ff. als. C. de testa. l. i. ibi in glo. sed quod non. ff. de infami. l. furti. §. i. Intellego non solum tempus iuramenti. sed etiam depositionis nec solum tempus depositionis. sed iuramenti. quod ex utroque simul 7. non quolibet eorum per se fundat fides testimonij 7. licet dicatur quod depositio tractatur ad tempus iuramenti. ut non. in. c. i. de offi. de lega. in cle. Illud est verum quo ad implicitam probationem ar. ff. de heredi. institu. l. a se toto non quo ad explicitam probationem ut. ff. de testa. l. heredes palam. §. si nota vel dic illud esse verum respectu solennitatis non respectu veritatis de qua sine depositione manifeste liquere non potest porro testimonium debet esse manifeste veritatis ut hic i adverbio manifeste clara probatio esse debet ut non. ff. de positi. l. i. §. si quis argentum. ff. de ventre in pos. mitten. l. i. §. si ea. extra de pba. c. in presentia 7. de succes. ab intesta. c. cum dilectus.

De notis feudorum.

Continuatur. Ad precedentia hoc ordine. Quia superius in toto hoc opere tractavit in particulari de varijs 7. diversis consuetudinibus 7. legibus feudalis. Nunc vero generales traditiones 7. regulas seu notas in dicta materia feudali adducere 7. subijcere intendit hic iuxta finem sui tractatus. quod non est novum. ut in quibusdam enumeratis. que daz generalis subijciat clausula que omnia comprehendat. l. si feruus servus. §. inquit lex. ff. ad. l. aquil. simile. C. coia vtri usque indi. 7. C. coia de le. 7. ff. coia padio. 7. videmus coiter decretales finales esse magrales 7. plenas conclusionibus. c. si. de rescrip. de offi. de leg. de fo. cope. de iur. d. sen. 7. re iudica. de appel. 7. varijs titulis 7. probat bec continuationem per glo. super rubrica. ff. de reg. iur. que simile continuationem posuit 7. bene. Nam iste est modus auctorum supponere regulas 7. conclusiones. ut videmus in volumine. ff. 7. in li. decretorum in fi. 7. adverte quod iste titulus non est formaliter traditus 7. compilatus per ter. Sed potius sunt que daz notule seu. glo. que fuerunt reducte per conclusiones in materia feud. per aliquos sapientes ad declarationem eorum que dicta sunt. §. q. patet. quia plurimum per confirmationem eorum adducunt leges romane vel lombarde. 7. hoc etiam voluit glo. hic posita in prin. ti. cum qua transeunt docto.

Notandum. Feudum dicitur camera vel caneva dicitur si dominus huiusmodi solvat deducto ere alieno. h. d. In ter. ibi in coniungem dic. fm Bal. q. iste ter. loquitur per similitudinem de marito ad dominum quem sicut vxor non potest convenire maritum nisi deducto ne egeat cum iniquum esset ut ipsa videret

ipsum egentem quem primo habuit in coniungem. l. marito. ff. solu. matri. Item quoque dicendum est de vasallo ad personas domini sui per istum textum. declara ut infra in fi. ter. Et ex isto ter. sumit Bal. quod si apponeret pactum in contrarium quod non valeret ut. ff. sol. matrimo. l. alia. §. pro. Nota ibi sine culpa commissorum a contrario sensu quod si culpa premissorum hoc contigerit cessat ter. noster ar. a contrario sensu quod est validum. l. i. prima. §. huius rei. ff. de offi. eius cui. man. est iur. Nota quod creditores camere vel caneve preferunt vasallus concurrentibus secum in dicta camera vel caneva quod sibi debet. Et potest esse ratio quod in creditore nulla est liberalitas domini sed in vasallo sic. multo magis fauet creditori habet etiam vasallus necesse expectare ut prius es alienum solvat donec ex camera vel caneva sibi possit solvi. Et est ratio quod ista verba quod debeat habere de camera vel caneva sunt adiecta loco taxationis. Et tantum de dicto loco fieri debet dicta solutio ar. l. prima. ff. de executor. facit quod dicitur. §. titulo tertio in. §. illud 7. in. l. si. §. si. de contrahen. emp. 7. quod nota. in. l. vij. §. hactenus. ff. de usufruc. fm d. Andr. 7. Bal. Secus autem ubi locus est adiectus causa de monstrationis. quod tunc dato quod in eo loco non esset deberet tunc solvi ex alijs bonis. l. quidam test. ff. de lega. primo 7. l. secunda 7. l. lutijs. Et intelligas tamen quod ista expectatio seu dilatio non aufert sibi ius suum quia cum facultas camere vel caneve obtulerit tunc solvetur vasallo etiam pro preterito tempore quo fuit cessatum sicut videmus in similibus prestationibus annuis esse sciendum ut sterilitas unius anni recompenset cum fertilitate alterius. l. licet. C. locati. l. legatum. §. i. ff. de auro. lega. l. inter stipulante. §. sacram. ff. de verbo. obli. cum si. habetur in. l. si vno in prin. ff. locati. i. capitulo propter sterilitatem de locato. quod enim differtur non aufertur ut non. in. l. deberi. C. de fideicomis. liberta. Secus si obligatio esset simplex limitata ad certum locum ut quod quis sit obligatus ad solvendum. r. amphoras vini quod nascet hoc anno ex tali fundo. quod tunc si nascerent nisi quinque non deberet ulterius. l. cum certus. ff. de vino tri. oleo 7. le ga. 7. de hoc die ut ibi non. 7. in. l. i. ff. de condi. 7. demonstra. 7. in dubio fm Andr. hic. ex quo dicit de tali loco de illo et non de alio videatur actum nisi contrarium probet. l. i. §. igitur in re dubia. ff. de executor. Et sic quod camera evacuata ego non potui erigere per aliquos annis debitum. postea camera habundat patet quod potero erigere debitum pro annis preteritis ita Andr. hic. ff. de annuis lega. l. legatum. §. si. l. firmo in prin. ff. quod dies lega. cedat recompensanda. ergo est sterilitas cum fertilitate. d. l. si. vno in prin. cum alijs. §. allegatis. Nota quod quod habuit amicum in prospera fortuna dicitur sibi comparari etiam dum est in adversa ut. l. si cum dote. §. si autem i seivissimo. ff. so. ma. post Bal. querendum si idem erit si dominus dat mihi certum fundum in feudum ut non teneat nisi in quantum facere poterit non erit idem ar. ff. de re iudica. l. nescimus. §. fundum si agebat hic realiter certe ego dico quod si ibi ageret personali actione de dote ad spem datam in dote non fieret eris alieni deductio ex quo concludit quod non proposita dominum precise teneri. Sed cur aliud est in camera quam in fundo non dico quod camera est quod uniuersale sicut mensa. 7. negociatio id recipit augmentum 7. diminutionem ut. ff. de lega. ij. l. cum patet. §. mese. ff. de pig. l. cum taberna fundus autem in sua integritate permanet nec ere alieno in sua suba minuit. glo. in q. est. ff. de re. iur. l. i. pendens. dicit indistincte quod ubi ratio persone dat privilegium vel ratio dicitur ut in donatore non tenet quod nisi in quantum facere poterit dicitur ergo ei dimitti vnum vivat quod beneficium huiusmodi retinendo 7. non petendo quia donator a donatario alimenta non petit 7. tamen per alimentis retinet quod donavit gl. est. ibi singularis quam quidam dant per id quod nota. in. l. si. C. de reuoca. dona. ubi de hoc per Ly. Sed si tu bene consideras glo. est vera quod directa non possunt peti alimenta reuocatur tamen donatio quod donatarius est ingratus loquor in simplici donatione. Quod autem Regula que disponit quod investitura dicitur fieri coram patribus huiusmodi locum. quod dominus huiusmodi pes secus si non haberet quod tunc posset fieri etiam coram

extraneis et idoneis testibus saltē duobus. hoc dicit. et ve-
nit ad limitationē eorū que tradūt. s. qd sit inuesti. in prin.
q aut sunt pares habet in. c. i. in prin. s. si de inuesti. inter
do. et vas. lis ori. Nā sūt vasalli qui tenēt feudū ab eodē
dño. **Nota** qd ad instituendā seu pbādā nouā inuesti-
turam feudi acquisiti de nouo sunt necessarii pares curtis
vt hic et. s. qui testes sunt neces. ad pban. no. inuesti. et ē rō
ne falsitates creogitetur in pñctem dñi qd facile non est
credendū in psonā parium quia iam iurauerunt fidelita-
tem ipsi dño. vt dicit ter. j. eo. s. idcirco. et predicta pcedūt
quando dñs habet pares. Secus autem si nō haberet pa-
res. quia tunc sufficerent alij testes etiam non pares dum-
modo sint ydonei. vt hic et in. d. s. i. d. consue. rec. feu. i. s.
si vero quid sit inuesti. et est ratio ne facultas proba. angu-
stetur et tollatur. l. quoniā. C. de heredi. et l. generaliter de
iureiurā. **Nota** qd vbi lex nō statuit numerū testium debēt
sufficere duo vt hic et in. l. vbi numerus. ff. de testi. et in. l. i
ter illam in fi. ff. de verbo. signi. et est ratio. quia in ore duo-
rum vel triū stat omne verbū vt in. c. licet vniuersis de te-
stibus. et in. c. cum oēs de testa. de quo dic plene vt p. d. r.
in. c. pluralis locutio de reg. iur. li. vj. Querit Bal. i. hoc
c. ver. si instrumentū. quid si i instrumentō feudi cōtinētur
duo testes. quos tabellio asserit esse pares. an credatur in-
strumento. et vñ qd nō. quia super ista parilitate nō conficit
instrumentum. sed sunt verba enūciatoria. Sed cōtrariū
puto per no. in. l. i. C. de fide instru. et iur. aste. fisca. li. x. Si
aut in instrumento nō fit mentio qd sint pares nō presumi-
tur eos esse pares. quia non constat per instrumentū de ex-
tranea qualitate. vt. ff. de publica. l. quecūq. s. si. S; po-
ne quod ipmet testes dicunt in iudicio se esse pares quili-
bet. v; de seipso nunquid pbent istā parilitatem. et videtur
quod nō. quia sunt testes singulares iurta nō. l. c. bone me-
morie extra de elect. per ver. Itē si testificent conuictim
de se. et de alio quo ad alium non erit. nisi vnus testis qtra-
rius videtur si vnus testis suffraget alteri. et alter alteri su-
per ista adminiculatina generalitate probanda facit. ter. i.
l. quero in fi. ff. de edi. edic. ad quod facit quod nota. ij.
q. vij. c. querendum vbi omnino vide quot aut modis et p-
quas differentias appareat testium singularitas plenissi-
me et vltra alios scribentes notauit post Bal. in. c. cū cam
de testibus. ponit idēz Bal. in. l. de quibus. ff. d. legibus.
et in. l. testium. C. de testi.

Item sciendū. Inuestitura potest fieri de re cō-
muni quod si fiet poterit tam in-
uestitus quam inuestiens compellere consortem. ad diui-
dendum per quam inuestituram heres inuestientis conse-
quitur et dicta inuestitura. idem ius quod habebat inue-
stiens adeo qd poterit vsq; ad. xl. annos petere. vt diuisio
male facta iterum fiat et reducantur ptes ad equalitatem.
et inuestitura potest dari et accipi per procuratores. hoc di-
cit. **Nota** et pma pte quod nō solū possunt dari res p-
prie in feudum. sed etiam cōmunes. quo casu pars pro in-
diuiso intelligetur data quam inuestitor habebat in re cō-
muni. vt hic. C. de donat. l. portio. et. C. de cōmuni rerum
alie. l. si. quod intelligas verū si nondū prouocatum erat
ad diuisionē. vel aliter esset res effecta litigiosa argu. l. pri-
ma in fi. C. cōmuni diuid. ff. famil. herc. l. alienationes. et
tenet Jaco. ardiso in sūma qui. modis fen. acqui. sub ru-
bricella qd res cōmunes possunt dari in feudū. facit quod
nō. glo. in dicta. l. portionem. vtrū autem quis possit dare
totam rem cōmunicm. dic qd sic in pñctem ipsius dātis.
sed non in pñctem alterius socij. prout dicimus quādo
quis dat in feudū rem alienam. de quo dic vt late dicit. su-
pra in titulo de inuesti. d. re. alie. fac. **Nota** et secūda pte
quod heredes non possunt infringere factus defuncti. vt
hic et in. l. finali. et in auten. hoc amplius. C. de fideicomis.
et plene per docto. in. l. ea que a patre. C. de testamen. mi-
lita. et facit. s. qui succes. tene. capitulo primo. et. ff. de iure
dotiū. l. si ego. s. primo nota et tertia parte qd inuestitus d
nouo fungitur eodem iure in re infeudata quo fungebat

uestiens ante concessionē inuestiture. vt hic et supra de le-
ge cora. capitulo secūdo. s. pfecto et in. l. hoc iudiciū. s. si
inter socios. ff. cōi diuidun. et. ff. de reg. iur. l. qd ipsius vn-
de potest rōne eiusdem rei deducere causam ad iudiciū et
transigere et componere vt supra si de feu. fue. contro. c. si
vasallus de suo et etiam prouocare consortem ad diuisio-
nem. vt hic et in dicta lege ad officium. nemo enim cōpel-
litur stare in cōmunionē. l. finali. ff. communi diuidundo
vtrū autem habens feudum cōmune cū alio possit dare i
feudū partem suam alteri dicit And. de iser. qd sic p istuz
ter. dummodo seruet ea ad que tenetur vasallus quando
vult feudū suū alteri infeudare. c. beneficiuz. s. si de feu.
fue. pto. **Nota** et dicta tertia parte qd in iudicio cōi diui-
dendo partes debēt reduci ad equalitatem vt hic et in. l. pe.
in fi. ff. cōi diuidun. et in. d. l. hoc iudiciū. s. i.

Idcirco. Iste. s. continuat cū. s. qd aut. s. eo. qm al-
signat rōnem eorū que ibi tangunt.

Si instrumentū. Vbi controuersia vertit inter
dñm et vasallū de instrumento i-
nuestiture qd dñs dicit illud falsum et se nullam inuestiturā
fecisse et vasallus sit in possessione feudi vigore dicti instru-
menti qd apparet non abolitū nec cancellatū stabit sacra-
mento vasalli licet aliqua suspicio sit contra dictū instru-
mentū vbi vero predictus vasallus nō esset in possessione
tunc stabitur sacramento domini iurantis se nō inuestiuit
se. b. d. **Nota** et ordine tradito circa ptoverfias inue-
sturarū hoc esse tenendū et obseruandū qd aut constat d
inuestitura qd habet debitas solēnitates et tūc si dñs possi-
det tenet tradere possessionem feudi ipsi vasallo vt in di-
cto ti. de contro. inuesti. primo rōso aut dubitat de virib;
instrumenti ipsius inuestiture et tūc statur sacramento do-
mini q nouit veritatem vt in glo. in. ij. parte qd intelligas
verū nisi aliud induceret per vasallū qd haberet mouere
animū iudicis ad deferendū sacramētū ipsi vasallo si sibi
videret et pro hoc vide qd late dicit in. s. sacramentū. s. de
consue. rec. feu. et ad hoc facit quod nō. glo. super pbo d
fensio. s. de pto. inuesti. in prin. et quod ibi late dicit in di-
stinc. S; inter dū ipse vasallus possidet et dñs dicit nō inue-
stiuisse eū et allegat instrumentū inuestiture esse falsū et tūc
si vasallus stetit in possessione p annū pacifice dño sciēte et
nō ptradite et tūc d; stari solo sacramēto ipsius vasalli
vt hic in prima pte et in. c. ij. in fi. s. si de inuesti. inter do. et
vas. lis ori. aut possedit minus anno vel possedit āno dño
ignorāte et tūc deferri d; dño sacramētū vt. s. de consue.
rec. feu. in fi. nisi aliud sit qd moueat iudicē ad deferendū
ipsi possessori iuramētū vt ibi dicit quo casu stabit iuramē-
to vasalli vt solus iuret vel cū. xij. sacramentalibus vt. s. de
pcten. inter do. et vas. de inuesti. i prin. de quo dicit. s. de cō-
sue. rec. feu. i pri. et in. s. sacm vt nō. glo. s. de pto. inuesti.
in prin. Et pdicta sunt vera i vasallo possidēte q nō est ga-
staldus seu actor ipsi dñi qd alias esset presūptio d ipm et
deferret sacramētū ipsi dño vt. s. de pten. feu. inter do.
et vas. s. hoc ita. nota qd si instrumentū feudi dicat falsū nō
fit acerrima idagatio qd p; qd licet per aliquas pecturas
deducat falsitas stabit sacramento vasalli possidentis q
illud produxit et hoc ideo qd illa falsitas deducebat cūli-
ter nam ex instrumento fm Bal. duplex resultat psump-
vna quod sit verū. facit. c. cū Johannes de fide instru. ibi
panoz. Bal. in. l. imperator. ff. de sta. homi. l. cū precib;
C. de proba. altera qd sit solēne vt nō. in l. iur. gentiū. s. qd
fere. ff. de pac. dota. in. c. ea noscūt de hijs que fiunt a pre-
lato. nō. in. l. i. C. de fide instru. et iure haste fisca. per doc.
in. l. sciendū. ff. de pbo. obliga.

Notandum. Pares cōpellunt per eorū iuramē-
tum dicere veritatem de hijs q sciūt
circa controuersias vertentes inter dominū et vasallū l;
quāq; extra iudiciū et sine iuramento dixerint se nihil scire.
tamen ad dictū iuramentū cogendi sunt. b. d. **Nota** qd
pares habent iurisdictionē in pares vt hic et. s. de pto.
feu. apu. pa. termi. et de pto. inter vas. et cpi. possunt enim

compellere pares testes ad deponēdū veritatē per eorū iuramentum sicut possunt ceteri iudices. l. ij. §. i. cū ibi nō. ff. si q̄s cautio. C. de tabu. erbi. l. locis. §. eribi. vtz aūt & q̄liter test. cōpellatur inuitus. dic. vt in. l. si q̄n. l. inuiti. & l. iulia. ff. de testibus. **¶** Not. qd̄ l3 testis primo dixerit extra iudiciū se nescire tñ si postea in iudicio iuratus depo nat sup facto tanquā sciens valebit eius dictum fm̄ Bal. vt hic & in. d. §. i. §. quid sit inuestitura et quo iſeras qd̄ te stis nō incidit i falsum tāq̄ p̄lo celauerit veritatē eī iudi ciū. qd̄ intelligas verū si nōdū iurauerit alias si cuz iura mēto affirmat̄ vnū eī iudiciū nō possz̄ postea cū iuramē to affirmare d̄riū in iudicio. qz̄ incidet in falsuz ar. coz q̄ nō. in. l. lucius. ff. de hijs qui no. infa. & diri i. c. i. si de in uesti. inter do. & val. lis oria. in notabilibus. Si tñ iste te stis deposuisset p̄ iuramentū se non recordari. Et postea iuratus deponit sup facto dicēs se nūc recordari q̄ tunc nō incidit in falsum sed probabit. qz̄ possibile ē q̄ qui non recordat̄ hodie recordabit̄ cras s̄; Bal. de quo ēt diri in d. §. i. §. qd̄ sit inuesti. vbi vī ter. & d̄ hijs tangit Bart. i. l. eos. ff. de falsis. & p̄ Bal. in. l. gesta. C. d̄ re iudi. & p̄ Jac. de arena i. l. ij. §. qd̄ obseruari. C. de iura. calū. cano. in. c. cū causaz de testibus faciūt q̄ nō. Bar. in. l. qui bo. §. sigs ff. de dāno infec.

Cum. Ubi controuersia inuestiture feudalis d̄z ter minari p̄ sacramētū dñi d̄z ipse dñs qui fecit inuestiturā iurare de fidelitate. v3 se inuestiturā non fecit se. Si uero sit eius successor debet iurare d̄ credulitate. v3 se non credere q̄ antec. s̄or fecerit dictaz̄ inuestituram. & ideo p̄ vasallū declarādū ē q̄s fuit. alle dñs q̄ inuestitur am fecit. b. d. **¶** Ad. ex ter. fm̄ Bal. qd̄ cū quis iurat sup fa cto suo vī iurare d̄ veritate. l. marcellus. ff. rerū amotaz̄. fac̄ nō. per Bar. in. l. inter oēs. §. recte. ff. d̄ furtis. sed cū iurat de facto alieno iurat de credulitate. **¶** Ad. in super qd̄ sacramētū p̄cipalis differt a sac̄o successoris vt hic & in. l. generaliter hic allegata in littera. & ideo diuerso mō iurat qm̄ alia ē cōscientia ipsius p̄cipalis qui iurare d̄z de veritate. cū in facto proprio nō sit tollerabilis ignoran tia. ut. ff. ad trebel. l. q̄q̄. & alia ē p̄scientia ipsius succedē tis qui h3 iustā ignorantie causam. l. qui in. alterius. ff. d̄ re gulis iuris. & p̄bat in. §. sacramētū i ver. dñs vero. §. de cōsue. rec. seu. facit. l. videamus i pri. ff. de in litē iurā. & l. marcellus hic allegata. & qd̄ dirit Bar. i. l. inter oēs. §. re cte. ff. de fur. & ideo facit in argu. q̄ si cōmittitur cōsciētie alicuius causa nō pōt alium substituere. facit glo. in. l. sicu ti. ff. de arbitris in. l. & in epla ibi Bal. C. de fidei cōmiss. quod nō. Bal. i. l. nulli. C. de epis. & cleri. & Jo. an. & Be mini. in. c. si. de testa. li. vi. Bal. in. c. si p. debili. de offi. d̄ lega. & solet allegari ter. in. d. l. nulli facit. c. tua. ibi p̄ ma nus eorū de testa. **¶** Aldra. consilio. xc. predicta rest. ingū tur per Panoz. in. c. si. ver. is autem de off. delega. q̄ p̄ cedunt vbi vnicum ministerium esset cōmissum cōsciētie in quo videret̄ p̄ticularis industria ponderari. secus si nu dum ministeriū tale non esset cōmissum cōscientie. sed cō missio est talis que non particularem industriā. sed potius industriā iure regulatā requirit. **¶** Nā tunc cū p̄ alium pos sit ita industria expleri qui sit sicut ipse doctas & idoneus ideo talis cui ē cā cōmissa vt s̄z sua cōscientiaz faciat pote rit̄ alteri subdelegare. ita rota decisio. eccxxv. vij. q̄ incipit. **¶** Et fuit dubitatū post multa. & in hoc residet Lardi. i. cle. l. d̄ offi. dele. & Ang. in autē. ad hec. C. de iudicijs. Quali ter aūt debeat iurare vasal. diri. §. de consue. rec. seu. in versi. cum daf in vltimo nōbili. **¶** Ad. q̄ in cōtrouersia i nuestiture d̄z vasallus noiare dñm & inuestitorē suū & expri mere p̄sonā a quo habuerit inuestiturā fac. l. si ita. §. cri sogonus. ff. de ver. ob. & l. l. siue possidetis. C. d̄ probatio.

De statutis & consuetudinib⁹ d̄ libertatē ecclie tollēdis.

Explicitis. varijs caruz feudalū cōsuetudinib⁹ agēf nunc intendit auctor de libertate ecclie

fiarū & ecclesiasticarū p̄sonarū secut⁹ ordinē Gratiani i suo laudabili ope d̄cretorū q̄ post finitos varios cāz tractatus subiecit in fine dicti sui opis de p̄secratōe ecclesiaz. & hec p̄tinuatio ponit̄ ibi in glo. sūme. b̄nc simile ordinē ordi. ē Justin. impator in suo ordine autēticorū i quo nobis tra didit in fine sui opis tractatū de priuilegiis ecclesiasticarū p̄sonarū vt p̄bat in vlt. ru. dicti opis que intitulata ē de sanctis. epis. & in prin. dicti tituli vbi hec cōtinuatio comprobaf.

De decus. Statuta & consuetudines p̄tra libertatē ecclie vel ecclesiasti carū p̄sonarū ipso iure sunt nulla. & debēt dicta statuta aboleri de volumie statutorū & contraſa cientes vel obseruantes puniūtur penis hic insertis. b. d. **¶** Ad. q̄ statuta d̄ libertatē ecclesiarū scā & fienda nō va lent. & dicit Inno. in. c. nouit de iudi. q̄ intelligunt̄ eē d̄ li bertatē ecclesiarū q̄ sunt d̄ priuilegia cōcessa ecclesijs seu ec clesiasticis p̄sonis p̄ impatorē vel papā. & hoc p̄bat p̄ istū ter. dum dirit aduersus canonicas vī impiales sanctiōes & s̄; Bar. laurus dirit q̄ illa itelligūtur eē d̄ libertatē ec clesiaz vel ecclesiasticarū p̄sonarū p̄ q̄ clici sunt magis ti midi. & alij i cōi magis audaces & p̄bat p̄ ter. in. l. i. §. que honerāde. ff. quarū rerum actio non daf. de quo ibi per euz. & h̄ sequit̄ ēt Bal. in autē. cassa. C. de sa. san. ec. ad qd̄ facit glo. notabilis i autē. d̄ nō alie. §. v̄conimus sup verbo degenerē col. i. Bal. i rubrica eī de cōstitutio i. c. primo de cōsuet. Inno. & alij in. c. nouerint de sen. etcō. posui. in .c. ecclesia sancte Marie de constitu. **¶** Ad. q̄ nō solum statuētēs s̄; ēt vtentes & cōsentietēs statutis predictis pu niunt̄ & oēs habitātes i loco vbi p̄dicta sūt qd̄ intelligas verum fm̄ Andre. de iser. nisi essent pupilli volū nō capa ces vel vidue que ignorauerint vel absentes qui nō cōsen serunt ar. l. i. §. viduas & §. impuberes. de falsa moneta. ff. d̄ decre. ab ordi. faciē. l. si. de actio. & ob. l. ex malitijs. illi uero qui fuerūt in ciuitate qm̄ statuta fuerūt. edita non possunt p̄cedere ignoratiā. si cāpana sonata vī signo dato cum tuba vel cum p̄cone congregarent̄ vocati sunt oēs extra d̄ postula. pla. c. i. c. cū in tua. qui matri. accusa. poss. c. qd̄ dicitis. xvi. distin. nam debuerunt ei p̄radicere quo casu nō essent obligati Inno. in. c. i. de hijs que sūt ama tori par. capi. qz̄ referit ad vniuersos qd̄ publice fit p̄ ma iorē partē. & iō non sufficeret fm̄ ipsum vt pena locū habe at nisi fuisset maior pars ar. l. aliud. §. referit. ff. de re. iur. & de hoc dicatis vt ibi p̄ glo. & doc. & isti tales statuētēs & officiales locorū qui dicta statuta deleri nō faciūt sunt ex cōicati & priuanti eorum feudis vt in. c. graue de sen. etcō municationis & iste ter. transumptus ē per autē. cassa. C. de sacrosan. eccle. aliter non insisto. p̄ doc. ibi.

Item nulla. Nullus laicus ecclesijs vel locis p̄ is siue ecclesiasticis p̄sōis pōt iponef collectā. b. d. **¶** Ad. qd̄ cōitates nullā habēt p̄tatē in ec clesia nec ecclesiasti. p̄sonas. nec possunt eis iponere colle ctā qd̄ itelligas regulariter sunt. n. qdam munera a qbus Et clerici hodie nō excusant̄ de qbus in. l. placet & in. l. ad istructionē. C. de sacrosan. eccle. & de qbus diri i. §. illicitas. §. de pace iura. fir. tenen. **¶** Ad. qd̄ seculares nō pos sunt inuadere bona ecclie & si inuadūt sūt de foro ecclie rōne delicti qd̄ ē nō. dignū & hoc tenēt glo. & doc. in autē. item nulla. de quo plene extra de foro cōpe. c. cū sit gene rale. sicut in simili dicimus de loco vt in autē. qua in pro nincia. C. vbi d̄ crimi. agi. opoz. **¶** Ad. qd̄ extorquetēs il licitas et actiōes ab ecclesijs vel p̄sonis ecclesiasticis tenē tur ad restitutionē tripli. **¶** Ad. qd̄ bannū pōt et cā rela rari. Et quo insert̄ q̄ bannū ē qd̄z̄ inter locutoria qd̄ pa tet qz̄ diffinitiuā non possit relarari regulariter. l. qd̄ ius sit. ff. de re iudica. qd̄ an in p̄posito possit fieri vide i locis q̄ allegant̄ super ter. de qua materia bāni & bānitorū diri. §. i. ti. hic simit̄ ter. i prin. vbi videas & p̄ doc. in. l. i. C. d̄ be redi. insti. & qz̄ iste. §. ē pro autē. q̄ hoc mō incipit. **¶** Et nul la cōitas. C. de sacrosan. eccle. & ibi discutit̄ hic nō insisto.

Item quicūque. Perseuerans in excoꝛcacione sibi iniuncta pp̄ violationem adhibitas d̄ libertate ecclesiar̄ ip̄so iure subiungitur banno imperiali de quo exire non p̄t nisi prius ab ecclesia absoluator. b. d. **C. Ad.** quod cōitates possunt excoꝛcari d̄ quo per Inno. in. c. grauez de sen. excoꝛ. et intelligit. ut in. c. romana. §. uniuersitates de sen. excoꝛ. li. vj. et uide qd̄ dicit. §. si d̄ inuesti. inter do. et uas. lis oria. c. i. circa mediū. **C. Ad.** quod in bāno p̄t poni non solū singularis p̄sona sed et cōitas ut hic. et. §. in. §. primo. **C. Ad.** qd̄ de banno potest q̄s extrahi facta tñ satisfaciōe et habita concordia ob offenso. facit. c. et l̄is d̄ consti. qd̄ intelligas uerū in casu nostro eo qd̄ bānum fuit impositū rōne p̄tumacie et eo qd̄ perseuerat in excoꝛcacione nā assumit naturā excoꝛcacionis cui coheret. qz ecclesia nūquā claudit gremiū redeunti. Si uero bānum iam traxit secū suum effectum tunc non relaxatur ut. l. i. ff. de requir. reis. facit quod nō. in. c. et litteris extra de cōstitu. de quo dicit in. d. ti. hic finit lex in qōne que incipit. Quero de una qōne.

Statuimus. Clericus non p̄t trahi ad iudiciū seculare siue sit cā civilis siue criminalis. Et si d̄ factus fuerit tunc actor cadit a iure suo et nō t̄z sententia. et iudex priuat̄ potestate iudicandi quam potestatem et̄ amittit si tertio requisitus d̄negat clericis facere iusticiam. b. d. **C. Dic.** §. ponit et̄ pro auten. C. de epi. et cleri. **C. Ad.** etiam qd̄ de iure civili nō possunt hodie clerici trahi corā iudice seculari sicut etiam prohibitiū est de iure canonico ut nō. glo. in. l. i. ff. de iudi. quod intelligas uerū siue cōueniantur ratione rei ecclesiastice siue ratione rei patrimonialis ut. in. c. si diligenti de foro cōpe. Sed hoc fallit in uno solo casu ubi clericus p̄t trahi corā iudice laico uiz qm̄ clericus t̄z et recognoscit feudū a dño laico qz rōne talis feudi efficitur de iurisdictione dñi laici ut t̄z Inno. in. c. ceter̄ extra de iudiciis in. c. uerū d̄ foro compe. et in Spec. in ti. de reo. et Bal. in. l. fi. C. sine censu vel reli. in fi. Archi. in. c. i. de cleri. coniuga. li. vi. **C. Nota.** qd̄ non p̄t de iure civili clericus renūciare foro. nā tale priuilegiū est a iure diuino. c. si impator iūcta glo. re. vj. dis. q̄ ad hoc cōmendat Lardi. i. repe. c. ppendimus de sen. excoꝛ. ideo cū militet eadē ratio p̄hibitionis nō p̄t renūciare de iure civili sicut nō p̄t de iure canonico p. d. c. si diligenti. et ita nō. p. glo. et doc. in. l. i. ff. de iudiciis. et in. l. si q̄s in cōscribendo. C. de pactis et intelligas supradicta procedere in clerico reo uento sed in clerico agente. dic qd̄ sequit̄ for̄ rei et̄ coram iudice laico ut i. c. si clericus laicum de foro cōpe. facit. l. cū clericis. C. de epi. et cleri. **C. Nota.** qd̄ actor qd̄ trahit clericū ad ueritum examen d̄z priuari iure suo. facit autē. habita in fi. C. ne filius pro patre.

Gazaros. Hēs heretici sunt infames atq̄ bānti et eorū bona cōfiscant̄ nec filij eorū eis succedūt et suspectus de heresi nisi ad mandatū ecclesie se legitime purgauerit et per annū in. d. suspitiōe heresis p̄uenauerit tanq̄ infamis et bāntus et hereticus habet. b. d. et hec materia latius ponit̄ ubi est iste. §. in autē. Gazaros C. de here. **C. Ad.** ter. qd̄ lōge grauius ē offendere eternā maiestatem q̄ tpalem ut hic et i. c. uergetis et̄ de here. et l. i. manicheos de here. et ē similis ter. i. c. statuimus et̄ d̄ malef. de pena aut̄ offendētis tpalem maiestates tradit̄ in. l. quisquis. C. ad. l. iul. maiesta. ut. §. dicit de pena uero offendētis diuinas maiestatem et eternā p̄ hereticā p̄auitates tradit̄ hic. **C. Ad.** qd̄ et sola suspitiōe heresis p̄t quis cōdēnari. facit. l. ij. i. fi. C. de here. qd̄ intelligas uerū qm̄ ista suspitiō est uolētissima ut fuit hic. qm̄ primo fuit p̄babilis pp̄ infamiā. secūdo qz uoluit se purgare. tertio qz p̄seuerauit per annū in sua p̄tinacia post debitā admonitiōem merito p̄demnāndus ē ut hic et i. d. c. excoꝛcamus. §. i. aliter at̄ et sola suspitiōe et tali graui crimine nō deberet p̄dēnari. ut in. c. l̄as de p̄sumptio. et in. c. iter sollicitudines de purga. cano. et ita nō. p. glo. i. d. c. excoꝛcamus. et dicit̄ ibi Uicē. et nōnulli cano. in. d. c. excoꝛcamus qd̄ et si iste suspectus de

heresi ueniat post annū dūmō ante sniam et p̄stet purgationē sibi iniunctā. qd̄ euitabit penā hic statutā ar. ad hoc d̄ p̄bē. c. si tibi absēti i. fi. li. vi. et t̄z And. d̄ iser. p. l. m̄cipiorū de opio. In d̄riū facit. c. cum p̄tumaciā de here. li. vj.

Statuimus. **Calus.** Subnatores terrarū siue p̄petui sint siue ad t̄ps p̄stituti iurare tenētur in p̄n. sue assumptionis qd̄ purgabūt terras sue iurisdictioni subiectas hereticis et ab heretica p̄auitate. qui si iurare recusauerint nō potient̄ sua iurisdictione. et si post debitā admonitiōem steterint per annū negligētes i purgando suā terram licite poterit dicta eorū terra p̄ fideles occupari qd̄ dictam purgationē faciant. dūmodo et hac occupatione nō fiat p̄iudiciū maiori dño non p̄sentienti huic delicto. **C. Nota.** qd̄ administratores locorū p̄ defensione fidei xp̄iane iurare tenētur expurgare p̄uinciam quas regunt ab heretica p̄auitate. nā ante hanc. l. iurare tenebatur qd̄ essent catholici. ut i autē. insurandū qd̄ p̄sta. ab ijs in p̄n. colla. ij. facit. l. iubemus cū ibi not. C. de epi. audien. **C. Nota.** qd̄ snia lata per potestatem et rectores qd̄ dictus iuramentū nō p̄stitit nulla est ut hic. qd̄ intelligas uerū p̄m Ray. nisi publice et cōi opinione habitus fuisset p̄ potestate et rectore. qz tunc snie late per ipsum teneret per. l. barbarius. ff. de offi. p̄cto. alias sequeret̄ uerū. ualde incoueniens qd̄ subditi ignorātes de tali iuramento non p̄stitit si litigarent putātes uerū rectorem ueraretur frustra libris et expēsis. et sic qd̄ ista pena esset potius litigantiū qui non debēt ex alieno delicto puniri. l. sanctimus. C. d̄ penis et p̄z in isto ter. in fin. Et qd̄ sit uerū p̄z et. c. excoꝛcamus. §. moueātur ubi iste ter. ad litterā transumptus est. eo excepto qd̄ ibi nō inseruntur ista uerba hic posita que annullant dictas sentētiās extra de hereti. Quare papa predicta considerans non uoluit infringere sentētiās in dānum subditorū qui non sunt i culpa. et ne sentētie sint illusorie. l. si p̄tor. ff. de iudiciis. et hoc sequitur And. de iser. de quo dicit̄ per cano. in. c. excoꝛcamus allegato et per Ray. i. auten. statuimus que est statuta super. l. iubemus. C. d̄ epi. audien. ubi similiter pat̄ s huius. §. vsq̄z transumpta est. et ad hoc uide in Speculatore de instrumento edic. §. restat uersiculo qd̄ si instr̄m. et glo. in. c. decernimus de sentē. et cō. lib. vj. **C. Nota.** casum in quo ip̄erator indicit bellū ut aduersus contumacē in exterminando hereticos d̄ terra sua quilibet fidelis possit eius terras uolenter occupare. et hoc est fauore fidei quod p̄z qz ecclesia tale bellum indicit. ut i dicto. c. excoꝛcamus. §. i. et ibi not. super uerbo occupanda cui autē applicabitur dicta terra uidef̄ dicendū per istum ter. et. §. in p̄n. huius. l. quod si habebat aliū dominum p̄ncipalem tūc occupans recognoscet eo iure quo faciebat expulsus ar. huius littere. et. §. de lege cora. §. p̄fecto licet And. de iser. uideat̄ sentire qd̄ redibit ad eum a quo tenebat qd̄ non puto uerū. qz tunc fideles nō imitari entur ita de facili ad occupandū dictam terrā si non sperarent lucrari dictum ius quod habebat expulsus. de qua materia solet tradi per aliquos docto. i. auten. cassa irrita. C. de sacro. san. eccle.

Credentes. Prosequit̄ eadē materiā hereticorū et in sūma hoc intēdit. Credētes hereticis eosq̄ receptātes defensantes uel eis fauētes bāntiuntur et excoꝛcant̄. et si p̄ annū p̄seuerauerint i hac cōtinacia tūc ip̄so iure efficiunt̄ infames. et incapaces publicorū officiorū atq̄ intestabiles actiue et passiue et in iudiciis alios trahere non possunt. licet tracti respondere cogantur. b. d. **C. Nota.** quod nō solum heretici puniēdi sunt de heresi s̄ et auxiliū eis p̄bētes et fauētes et eorū errore defendētes simili pena cum hereticis puniēdi sunt. xi. q. ij. c. qui consentit et p̄batur in. c. sicut. et in. c. si aduersus cum ibi no. et tra de hereticis et in glo. et in. d. §. credētes. Dicit tamen Hostien. in sūma qd̄ isti tales nō sunt heretici sed tanq̄ rebelles et inobediētes puniunt̄ predictis penis. et uerū seq̄ et And. d̄ iser. i. §. gazaros. §. eo. qd̄ non uerū bene dictū p̄ regulā cōem que facit istos tales reputari reos eodē genere

delicti. l. i. C. de hijs qui latro. ocul. r. l. ij. ff. de receptato
pbatur et qz sunt excōicati r repulsi a quocūqz fauore ec-
clesie sicut heretici. quinimo debēt carere sepultura vt in
d. c. sicut. r iō sto cum opi. glo. in. d. c. si aduersus vt elap-
so anno ptumacie de quo in isto ter. debeāt inter hereti-
cos reputari vt ibi nō. faē. que hñr in. c. cuz ptumacie. de
hereti. li. vi. Quid aut de eo q scit aliquē hereticū an te-
neatur ipm denūciare r dic q sic sicut pditorem pncipis
vt in autē. vt liceat matri r auie. §. cās. Bar. in. l. vtrū. ff.
ad. l. pōpo. d parricidi Ang. de are. in tractatu maleficio-
rum in verbo che bai tradito. micustñ puniē isto casu hz
And. de iser. q receptans ar. l. introdozoz. ff. de penis.

Cō. qz perseverās in excōicatione r ptumacia p annū
r ptēns satisfacere ad mādata ecclesie d; repellī a quo-
libet actu legitimo vt hic r in. d. c. excōicamus. §. creden-
tes r. s. eo. §. gazaros. adeo q non poterit donare nec vē-
dere nec alio mō p̄bere vt. l. manicheos. C. de hereti. vt
t3 glo. in. d. §. credētes. r And. d iser. in isto. §. in. c. si. d pe-
nis r in. d. c. cū ptumacie qd aut si esset cerdo vel pillipari-
us seu faber seu aliā artē similē exerceat an isti tales p̄bi-
bent opari dic q nō ne fame pereāt ar. l. is cui. ff. d alimē.
r ciba. lega. r de libe. agnoscen. l. necare fm And. de iser.

Nauigia. Res naufragay auferrī non possunt pre-
tertu alicuius p̄suetudinis vel statuti nisi
essent piratay vel hostium xpiani nois vel imperij r punitū-
tur p̄facientes. b. d. **C**ō. quod in constitutione p̄ncipi-
sufficit generalis clausula non obstantibus. r est rō qz
non tenet scire speciales p̄suetudines vel statuta. vt. c. j. d
consti. li. vj. facit. §. se. de quo dicit in. c. nōnulli in p̄n. de
rescriptis. **C**ō. qd p̄suetudies vel statuta q cassant a p̄-
cipe non excusant trāsgressozes a pena cū ex dicta cassatio-
ne dicta statuta vel p̄suetudines non valeāt vt hic r in. l. d
precario. ff. ad. l. rhodiam de iac. **C**ō. ex isto ter. ibi in-
tegra reseruent r. q si per aliquā tēpestatem navis veni-
at in portū quod non d; solnere gabellam seu portū facit.
l. j. C. de naufragio. r. l. cessat cum. l. si. §. si propter. ff. de
publica. r t3 Bar. in. d. l. j. C. de naufragio. li. xj. **C**ō.
quod pirate equiperant hostibus fidei r impatoris r pos-
sunt ipune ab hostibus derobari q sunt ipso iure diffidati.
facit qd dicit. s. eo. §. item quemcūqz. r. s. hic finitur lex et-
c. proaumani de homici. li. vj. r quod dicit doc. in. l. amif-
sione in. §. qui deficiunt. ff. de capi. diminu.

Omnes peregrini. Aduene r peregrini secure ho-
spitent r libere testent r si intestati moriā-
tur bona eoz per ep̄m loci seruentur heredibus si fieri po-
test alias distribuuntur in pias cās r hospites tenētur as-
signare ep̄o bona sua sub pena tripli non obstante aliquo
statuto vel p̄suetudine in p̄rium r qui impedierit eoz te-
stamenta fiet intestabilis ac punietur et criminaliter put-
qualitas exegerit. b. d. **C**ō. quod pegrini r aduene nō-
debēt ab hospitalitate repellī vt hz in. l. i. §. i. ff. naute cau-
po. stabi. r per Ly. in. l. i. C. de ep̄is. audien. r per Bar. in
l. i. §. serui. ff. furti. aduer. nau. quod p̄stat. ar. q peregrini
qui sint in pegrinatione nō possunt capi pro represalijs
fm Bar. r Bal. **C**ō. qz lex imperatoris potest cassare
statuta r p̄suetudines locoz adeo q tales cōsuetudines et
statuta nō excusant delinquentē a pena. et quo infertur q
statutum inualidum non excusat a delicto vt hic r. s. §. p-
rimo. r in autē. cassa r irrita. C. de sa. san. eccle. r in prin.
huius ti. **C**ō. qz quando superior cassat p̄suetudines r
statuta sufficit apponere generalem clausulā. l3 non appo-
nat tenozem statutoz. **C**ō. hic casuz specialē in quo bo-
na vacātia non perueniūt in fiscum sed in xp̄m hoc est in
ep̄m loci qui dispensat in pias cās vt hic regulariter suc-
cedit fiscus in talibus bonis. l. i. C. de bo. vacā. li. r.

Agricultores. Persone animalia r instā per-
tinentia ad operam rusticalem
non possunt capi pro debito r p̄facientes incurrunt infā-
miā r restitunt ablata in quadruplū r nihilominus cor-
poraliter puniunt. b. d. **C**ō. agricolos cōseruandos et

in securitate vt non capiātur p̄ debitis fm Bal. Multa
quoqz alia priuilegia habēt de quibus nō. glo. in autē. nul-
lum credi. agricolā colla. iij. **C**ō. qz non solū persone
deputate ad agriculturam sunt imunes r liberi a captura
sed et aialia r instā r eius est ratio ne huus occasione pa-
reat comoditas celesti puisione concessa. l. ij. C. de scrijs
assignatur et r alia ratio ne detur cā sterilitati agroz r cō-
sequenter penurie fructuū. ff. de aqua plu. arcen. l. j. §. de
ope. r intellige predicta vera et si sponte fuisset alia simul
pignozata vel ypothecata nisi cū p̄dictis fuissent obligata
qz tunc bene teneret pignozatio eo qz cessant rōnes supra
dicte vt. l. quēadmodum. C. de agri. r censu. li. rj. l. adige-
re. §. quāuis. ff. de inrepatro. r t3 De. r Ly. in. l. executo-
res r Nico. de nea. hic l3 glo. teneat p̄rium in. d. l. pigno-
rum r male fm p̄dictos doc. eo mō intelligas qd non te-
neat talis pignozatio vel captura et in subsidiū si nihil ali-
ud esset in bonis nisi fieret vna simul cū p̄edio per ea que
s. dicit. r ideo dicit ipse q cautela quā ponunt notarij in in-
strumētis circa huusmodi obligationes nihil v3 per istū
ter. **C**ō. ad laudē Dei r genitricis sue clemētissime vir-
ginis Marie. ac diui patroni r patris mei Ambrosij ad
finem optatū peruenimus arma igif postī affigo. Bonū
deo adiutore certamē certam i hoc munere legēdi apud
vos versatus vltra ordinarias lectiones quas sine inter-
missione ad tres ferme horas singulis diebus vobis p̄-
stiti. Nec a me cōmenta habuistis primo anno lectionum
meaz clementinas vobis per viā repetitionū vsqz ad cle-
ne romani legi. Secūdo r tertio in titulū de appellationi-
bus plura comētus sum. Quarto r quinto āno libri quar-
ti decretaliū varios nodos explicauī. Serto hoc r nouissi-
mo quasi naufragij mei reliquias hoc comētum super seu-
dis vobis edidi. quicqd erroris in his lucubratiōibus me-
is offenderitis imbecillitati mee ignoscatis. Trigesimū r
tertium annū hoc mense cōpleui. per longeuam. n. etatez
hois iuris nostri plenam noticiam. vir assequi possumus.
In hoc mihi cōscius sum me neqz labori neqz vigilijs ne-
qz algozi. aut in die. vilo vnquam tpe peperisse vt erpe-
ctationi vestre r ingentibus de me vestris meritis pro vi-
ribus satisfacerem. Immortalis deus nos feliciter custo-
diat protegat r ad vitā eternam perducatur. Ego quecūqz
terre me habebunt gratissimam omnū vestrū memorias
cordi fixam tenebo. dum spiritus hos reget actus.

Excipiunt admiranda cōmentaria super fendis. Edi-
ta ab excelso vtriusqz luminis iuriscōsulto dño D̄repo-
sito sancti Ambrosij Mediolani. Diligenter emenda-
ta r ab omnibus sordibus. a quibus ante hanc impressio-
nem incuria impressoz deturpata erat. abluta. Impressa
Venetijs summa cum diligentia a Philippo Pincio
Mantuanano. Anno. M. cccc. cxxij. die. xxx. Martij.

Cum priuilegio ne quis audeat imprimere vsqz ad an-
nos decem sub pena vt in eo continetur.

Registrum

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t A B
Omnes sunt quaterni.

Tabula super hoc aureo & clarissimo opere exquisitiffime edita ab ipsomet auctore. **C**erum qz in hac impressione longe pleniores sunt colūne q̄ in ipso originali eiusdem auctoris te lectorem moneo vt in inueniendis locis hoc prudens: aduertat.

Solutio. Actore nō probat̄ reus an cū cause exp̄essione d̄z absolui in .c. i. in prin. in. iij. col. de cōtro. inuestitu.

CARLES LEINIZIUS. An in feu. h̄z locū ius accrescēdi in. c. i. §. 7. qz. i. xxxv. col. q̄ feudū dare possunt.

An in emphyteosi h̄z locum ius accrescēdi dicto. §. 7. qz. xxxvij. col. qui feu. dare possunt.

An si inuestio duos fratres & quēlibet eorū de feu. an portio vnus per mortē vel alio mō accrescet alteri in .c. i. §. i. alio de succes. feu.

Quare in feu. nouo nō h̄z locū ius accrescē. in .c. si duo de feud. marchie.

Unus inuestiuit duos fratres de nouo feu. vnus eorū acceptat portionē suā alter vero frater nō acceptat quinimo repudiat an pars repudiata accrescat parti acceptate i. c. i. in. iij. col. de fra. de nouo bene. inuesti.

Quō accrescat portio portioi in feudis. in. c. i. in fi. col. de duo. fratri. a capitaneo inuestiti.

CADUTERIAN. Subdit⁹ adulterās regnū nō tenet crimine lese maie. in. c. i. §. i. si fidelis in. ij. col. qui. mo. feu. amit.

Adulteriū vel incestus nō cōmittit̄ ignorāt̄ in. c. i. qui. mo. feud. amit.

An pp lenociniū cū v̄rore dñi attentatū vasal. priuet̄ feu. in. c. i. in. v. col. & fi. que fuit. i. cā bene. amit.

CASRYLOVA. agricole nō captiuādi neqz in rusticis animalib⁹ vel instrumentis derobari in. c. i. §. agricultores de sta. & cōsuetu. cōtra liber. ecclesie.

CARLEPATIO. an bēns feudū franchum possit alienare incōsulto dño in pludijs. xxvij. col.

An valet alienatio feu. si dñs cōsensit vel si & in quantū d̄ iure possit in. c. i. §. aut si libellario quibus modis feudum amit.

Alienatiōis p̄hibitio sub pena facta statutuz vel testamētū nō comprehendit alienationē nō secuta traditiōe in. c. i. §. aut si libella. qui. mo. feu. amit.

An si vas. incidat in priuationē vel pp culpā: v̄l pp alienationē feu. reuertat̄ ad dñz vel ad agna. i. c. i. §. aut si libella. qui. mo. feu. amit.

An consensus vasalli in alienatiōe sui feudi vel consensus dñi faciat eis p̄iudiciū qd d̄ tacito p̄sensu. i. c. i. §. p̄terea i. i. & ij. col. qui. mo. feu. amit.

Filij & agnati alienato feu. paterno dño p̄ferunt in reuocatiōe alienatiōis in. c. i. §. hoc quoqz i. iij. col. de suc. feu.

An agnatus reuocet feudū in vita alienātis in. c. i. §. hoc quoqz in. iij. col. de suc. feu.

Varia iura circa prohibitionē alienatiōis in. c. i. §. h̄ quoqz in. iij. col. de succes. feu.

An filius vasalli alienantis excludat in reuocatiōe agnatos in. c. i. §. hoc quoqz in. iij. col. de suc. feu.

An p̄pter culpā vel alienationē feudū ad dñm reuertat̄ i. c. i. §. hoc quoqz in. iij. col. de suc. feu.

An si vasal. alienat sine consensu dñi postea p̄nia ductus reuocat aliena. an retinebit feu. in. c. i. §. h̄ quoqz in. iij. col. de suc. feu.

An si p̄cedo tibi feu. pacto appposito vt non alienes si alienaueris an ibit ad fil. an ad me do. reuertet̄ in. c. i. §. hoc quoqz in. v. col. de suc.

Uedo tibi vtile dñum talis rei qualis cōtractus erit & an reuertet̄ ad dominū in. c. i. §. h̄ quoqz in. v. col. de suc. feu.

Qua actiōe agna. reuocat feud. alie. in. c. i. §. hoc quoqz de suc. feu.

An agnati primiore excluso qz cōsensit alienatiōi vel alio

mō gradatim possunt venire vnus post aliū suo ordine ad reuocandū. dona. c. i. §. hoc quoqz in. vj. col. & se. d̄ suc.

An si agnatus vendit necessario primior agnatus possit iuito alienatore reuocare an post mortē in. c. i. §. hoc quoqz in. vj. col. de suc. feu.

An alienas p̄tē feudi cadat a toto. in. c. i. in pn. d̄ ali. feu.

Quot modis dicat̄ alienatio in. c. i. in pn. de alie. feu.

An feu. possit pignozari i. c. i. in prin. in secunda colū. de alina. feudi.

An valeat statutū fauēs magis aliēatiōes factas laicis q̄ clericis in. c. i. §. inde pōt de alie. feu.

An ecclesie v̄l ciuitati possit dare vasallus feudū ad libellū perpetuū in. c. i. §. inde potest de alie. feu.

Concessio ad libellū censet̄ in dubio perpetua in. c. i. §. & si clientulus in. i. col. de alie. feu.

Consentiēdo in alienationē feudi dñs quasi v̄l inuestiturā renouare in. c. i. §. & si clientulus de alie. feu.

Alienatio feudi iter agnatos an valet d̄ cōsensu dñi in. c. i. §. & si clientulus in. ij. & fi. col. de alie. feu.

Alienatio feudi maxime in casu licito an feudū vadit ad dñm in. c. si aliquis apud quē vel apud quos.

Alienatio feu. facta de p̄sensu dñi q̄ p̄sensit saluo iure suo an v̄z & scu. reuertat̄ ad dñm i. c. si aliqs apd quē v̄l quos

Per alienationē feu. incidit vasal. i penā priuatiōis ipso iure in. c. ii. de feu. fine cul. nō amittē.

Prohibit⁹ alienare nō pōt infeudare in. c. i. in fi. p̄ncipij & in. §. sequēti p̄ quos fiat inuestitura.

Quō intelligat̄ iustū precū ad hoc vt agna. volēs redimere rē alienatā audiat in. c. i. §. i. p̄ quos fiat inuestitu.

Quō p̄sumit in fraudē agnatorū facta alienatio feu. qd d̄ caste nato qd de sterili in. c. i. §. i. p̄ quos fiat inuesti.

An in primiore agnatū q̄ alias esset in eo successurus possit alienari feu. inuito dño in. c. i. §. i. p̄ quos fiat inuesti.

Conasalli iter se p̄nt feu. alienare in. c. i. §. i. in. iij. col. per quos fiat inuestitu.

Si aliēatio sit iacta ēt in casu licito quocūqz feudū finiat̄ reuocat̄ p̄ dñz aliēa. i. c. i. in pn. i. ii. col. qualr olim feu. ali. p̄t.

An necessitate famis vasal. possit v̄dere feu. in. c. i. in pn. in. ij. col. qualr olim feu. alie. pōt.

An p̄ statutū possit induci qd licita sit alienatio feudi. i. c. i. in. iij. col. qualr olim feu. alie. potest.

An alienādo p̄tē feu. cadat a toto in. c. i. in prin. in. iij. col. qualr olim feu. alie. poterit.

Dñs quō p̄t p̄hibere vas. ne alienet rē feudālē v̄l emphyteo. quō p̄t p̄hiberi ne ali. rē emphi. in. c. i. §. porro qualr olim feu. alie. pōt.

An si dñs cōsensit alienationē feu. v̄l remittere ius suū in. c. i. §. h̄ q̄ delatio. que fuit pri. cā bene. amittē.

Quō agnati vel filij vasalli possunt impedire ne vasall⁹ alienet feudū antiquū vel alienādo nō trāsser̄ at dñuz in. c. i. §. p̄dictis in. vj. col. que fuit pri. cā benefi. amittē.

An fili⁹ p̄ferat̄ agnato in reuocatione feu. alie. in. c. i. §. p̄dictis in. vj. col. & ibi q̄ si p̄currat̄ dñs & agna. q̄ su. pri. cā benefi. amit.

An vasal. eccle. possit feu. v̄dere d̄ p̄sensu soli⁹ p̄lati sine .c. in. c. i. §. p̄dictis in. fi. col. q̄ fuit pri. cā bene. amit.

An excuset̄ vasal. qui cōfessus ē se alienasse saluo iure dñi .c. i. §. p̄dict. fi. col. q̄ fuit pri. cā be. amit.

In alienatiōe rei ecclesie requit̄ rei cognitio q̄ versat̄ in eo an cā subsit an expediat magis hoc p̄diū alienare q̄z illd̄ in. c. i. in pn. in. ij. col. qui feu. dare pōt.

Quō admittant̄ filij v̄l ēt agnati ad reuocationē aliēationis facte de feu. ēt in casu p̄misso in. c. titius in. ij. & iij. col. si de feu. fue. cōtro.

Intra quantū tps admittant̄ agnati ad reuocationē feu. in. c. titius in. iij. col. si de feu. fuerit cōtro.

An filius succedēs p̄ri cū bñficio inētarij possit reuocare alienationē feu. in. c. titi⁹ in. iij. col. si de feu. fue. cōtro.

An vasal. alienādo feudū possit agnatis p̄iudicare in. c. i. in. v. col. si de feu. fue. cōtro.

Qui agnati admittant ad reuocandum et quod capis in feudo nomen agnati in. c. titi. in. v. col. si de feu. fue. cōtro.
An et quod vas. alienat agnatus reuocat de p̄cium restitui in. c. i. in. vj. col. si de feu. fue. cōtro.
An in cōtinēti post alienationē agnat⁹ possit reuocare an vero mors sit expectāda in. c. i. in. vi. col. si de feu. fue. cōtro.
An si vasal. in feudat alteri agnati possint reuocare et quod in. c. titius in. vj. col. si de feu. fue. cōtro.
An valeat alie. feu. facta in remotiore agnatū de consensu primoris agnati patris in p̄iudictū filioꝝ et an filij possint cōtradidere et reuocare in. c. titius in. vij. col. si de feu. fue rit cōtro. Et ibi q̄ in hijs casibus nō requir cōsensu dñi.
An redimēdo feu. alienatū q̄ p̄fertur an dñs an agnatus in. c. titius in. viij. col. si de feu. fue. cōtro.
An et quod alienat feu. in remotiore agnatū de interuenire cōsensu dñi et an cōsensu primorū p̄cedētū agnatoꝝ in. c. titius in. viij. et. it. col. si de feu. fue rit cōtro.
Vasal. vel emphi. p̄ alienationē nō cadunt a feudo nisi sci enter alienassent in. c. si vasa. il. ij. si de feu. fue. con.
Quis et quō p̄babit q̄ vasal. alienauit feu. sci enter in. c. si vasa. il. ij. si de feu. fue. cōtro. Feudo dato p̄titio filijs et q̄ bus dederit an possit alienari. et si alienet an remanet feu dñi si de feu. fuerit cōtro.
Plures fratres emphi. vel feudatarij p̄nt inter se aliēare rem emphiteoticā vel feudales in. c. i. §. et si clie. d. alie. feu. et in. c. i. §. p̄re. ducatis de p̄bi. feu. aliena. per fede.
Dñs nō p̄t curiā sine consensu vasalloꝝ alienare in. c. i. §. et eadez de lege cora.
An si dñs vendit p̄rietatē diuersis vasallis erit oium vasallus in. c. i. §. et eadem de lege cora.
An dñs p̄t p̄rietatē alienare sine vasalloꝝ consensu et si alienat an p̄rietate p̄uef. c. i. §. et eadem de lege cora.
An feudatarius possit alteri vsq̄ in infinitum in feudare in. c. i. §. similiter de lege cora.
Quādo feudatarij successine alij in feudarūt primus in secundū. secundus in tertiu tertius in quartū. quarto culpā cōmittente quis reuocabit feudū an primus dñs an alij feudatarius q̄ inuestiuit in. c. i. §. similiter. de. l. cora.
An vasallus alienādo partē feudi cadat a toto in. c. i. de vasal. qui cōtra cōsti. lotha. feudū alie.
An si dñs in feudauit rē p̄ pte suā p̄ parte alienā vas. aliē nādo totā illā rē in totū cadat a feu. i. c. i. de vas. qui cōtra cōsti. lotha. feu. alie.
An statuto possit feudū aliēatio p̄mitti in. c. i. de vas. qui cō consti. lotha. feu. alie.
An agnat⁹ qui p̄ alienationē p̄t suā feu. amisit possit i feudo agnato succedere in. c. i. d. vas. q̄ cō sti. lotha. feu. alie.
Si vas. fecit filiā inuestiri an agnati p̄nt ad se feu. auocare statim in. c. l. de alie. feu. paterni.
Tres sūt frēs quorū vn⁹ dōat p̄t suā alteri alij postea fit monachus an donatari⁹ solus hēbit feu. i. c. i. d. alienatione feudi paterni.
An si agnat⁹ q̄ alias p̄nt feu. alienatū reuocare sūt heredes aliēatoris possint postea feu. aliena. reuocare. c. i. de alie. feu. paterni.
An possit feudū alie. de cōsensu dñi. ita vt filijs p̄iudicet in. c. i. de alie. feu. paterni.
Quā vas. possit recupare feu. a se vēditū ab emptore et an tenet ad interesse in. c. i. de cōtro. inter dñz et emptorē feu.
An p̄hibita vēditōe v̄ p̄hibita ois spes alienationis in. c. i. de cōtro. inter do. et empto. feu.
Quo genere actionū. recuperabit dñs feu. rē suā alienatā in. c. i. de cōtro. iter do. et empto. feudi. alienatio facta in casu nō permisso an facit alienantes ipso iure cadere a feu. in. c. i. qd iuris si post alie. feu. vas. feu. recu.
Cōsensu dñi recipit interpretationē ab aliena. p̄ vasallū subsecuta in. c. i. qd iuris si post alie. feudi. an post ali. feudi admittat p̄ntia. et erat purificatio in. c. i. qd iuris si post alienatio. feu.
Si vas. de cōsensu dñi vēdidit feudū postea alienauit an

res iterū videbit feudalit in. c. i. qd iuris si post ali. feud.
An in vas. vel emphi. admittit purgatio in. c. i. qd iuris si post alie. feu.
An p̄ pactū possit recedi a natura feu. puta pacisci q̄ feu. sit aliēabile in. c. i. de feu. nō habē. p̄nt. natu. feu.
An feu. pacto alteratū quo ad alienationē quo ad alia retinet naturā suā in. c. i. de feu. nō habē. p̄nt. natu. feu.
An feu. dato cū pacto vt possit alienat p̄cium si alienet erit loco feudi vel debeat collocari i aliquod p̄diū qd sit loco feu. in. c. i. de feu. nō habē. p̄nt. natu. feudi.
An vas. q̄ p̄t libere alienare et pacto possit velle sibi appropiare i. c. i. de feu. nō habē. p̄nt. natu. feu.
Opinio noua q̄ iure cōi feu. alienatio nō sit p̄hibita nisi particularis cōsuetudo hēat p̄nt i. c. i. de p̄bi. feu. alienatio. per lotha.
Alienādo si nō tradat vere vel fite vel ipotechando an vasal. cadat a feudo in. c. primo i p̄nt. d. p̄bi. feu. aliena. per fede.
Ille videtur habere aium nō luēdi qui plus acquirit super pignore q̄ valet pignus in. c. primo. in p̄nt. de p̄bi. feu. aliena. per fede.
An vas. pos. feu. dare i emphi. i. c. i. i p̄nt. d. p̄bi. fe. ali. p̄ fe.
An et quomodo valeat cōcessio per dominū facta vasallo q̄ feudum possit alienari quid si fiat respectu certe persone. c. primo in p̄nt. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.
An si secundus vasal. alienare vult feudum requiratur cōsensu p̄mi vasalli an dñi i. c. i. i p̄nt. i. vj. col. de p̄bi. feu. alie. per fede.
An feudum possit dari insolutum i. c. i. i p̄nt. in. viij. col. de p̄bi. feu. alie. per fede.
An vicarius vel locūtenēs regis possit dare licētiā aliē nādi feuda i. c. i. i p̄nt. in. ij. col. de p̄bi. feudi aliena. per fede.
An vasalli possint inter se feudum diuidere i. c. primo in p̄nt. i nona col. de p̄bi. feudi alie. per federi.
An feudum possit alienari inimico i. c. primo i p̄nt. in. ij. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.
An vasallus possit feudum p̄mutare i. c. i. i p̄nt. i. fi. col. de p̄bi. feu. aliena. p̄ fede.
An vasallus locādo ad cētum ānos icidat in penam ac si alienauerit i. c. i. i p̄nt. i. fi. col. de p̄bi. feudi alienatione per federi.
An alienatiōe sola sine traditiōe icidat vasal. i penam p̄ntiatiōis i. c. i. §. calidis de p̄bi. feu. alie. per fede.
An alienatiōe feudi cadat vasal. a feudo ipso iure an per sententiam i. c. i. §. calidis de p̄bi. feudi alie. p̄ fede.
Quare magis vasal. p̄ alienationē feudi cadit ipso iure a feudo q̄ p̄ delictum i. c. primo i. §. calidis i quarta col. de p̄bi. feud. alie. p̄ fede.
An dñs possit alienare feudum vel partem feudi inuito vasallo. c. i. §. p̄retea ducatus i. iij. col. de p̄bi. feudi aliena. per federi.
Vasallus vasalli mei si vult alie. feu. cuius consensum habere de et cui laudum solueduz ē in. c. primo. §. aliud quo q̄ de p̄bi. feu. alie. p̄ fed.
An feudum vel emphiteo. cōcessa cū pacto q̄ possint alienare intelligitur. i. sine licētia dñi et an soluet laudum i. c. i. d. feu. nō habē. p̄nt. natu. feu.
An feudatarius possit dare i emphi. sine cōsensu dñi et cō emphi. possit i feudum dare sine dñi cōsensu. c. i. §. Ide que ri p̄t d. ali. feudi.
An p̄ntia domini habeatur p̄ntiā in alie. que fit per emphi. vel vasallum de re p̄ntiā p̄ntiā vel feudali in. c. primo in principio de p̄bi. feudi aliena. per federicum.
An prohibitio alienationis facta a lege v̄ ab homine verificetur non secuta traditione vel per fictam traditionē vel conditionalem cum pacto vt in continenti retroradatur vel per alienationem nullam et minus solēnem in. c. i. quid iuris si post alie. feu.

CANON redditus. Annuū redditus an inter imobi-
lia cōputentur in. c. i. §. de se. cog. et in. c. i. in fi. p. de pa-
ce tenen.

CANTON antiquitas. Antiquū vel antiqui-
tas p. quāto tpe capiat in. c. i. in prin. in. iij. col. qui feud.
da. pos.

CAPPELLATIO. Reductio laudī equiparat
appellationi in. c. fi. quo tpe miles.

Attētata reductiōe pendente veniūt reuocanda sicut si
appellatione penden. in. c. fi. quo tpe miles.

An fructus seu. appellatiōe vel reductione pendente pos-
sint sequestari in. c. fi. quo tpe miles.

Quā quo tractetur eā appellatiōis in feudis in. c. fi. in. ij.
col. quo tempore miles.

An tps ser. ebdomodarū datū circa appellationes possit
abbreviari vel progari in. c. fi. in fi. quo tpe miles.

Quā de facto sit de facto reuocandū et pp. ordinē cōsumum
pōt pars appellare et si alio mō sua nō interest in. c. i. §. v.
col. de mili. vasal. qui cōtumar ē.

Quid si pars non appellauit a snia lat. per imperitiaz vī
dolū iudicis an possit d. eū agere in. c. i. §. iudices de pace
iura. fir. tenen.

CANON. An aqua dicat iuris publici cōis vel priuati
in. c. i. §. sigs de manso. de contro. inuesti.

In aque vsu qñ publica est locus est preoccupatiōi qñ pri-
uata est. pōt modo suo vti in. c. i. §. siquis de manso. de cō-
trouer. inuesti.

An dñs possit retinere aquā decurrentē p. fundū suū vel
diuertere in prejudiciū alterius in. c. siquis de manso. de
contro. inuesti. et ibi an cōtra tales liceat supplicari prin.

An inuito dño possim velle in fundo alieno inuenire ve-
nā aque et tñ aquas ducere vel venas metallozū vel lapī-
dū in. c. i. §. siquis de manso. de contro. inuesti.

In vsu aque multū attendit cōsuetudo vicinorū et p̄scrip-
tio in. c. i. in. §. siquis de manso. de contro. inuesti.

Modus et causa aquarū ducendarū attēdi debent ita q̄
cessante cum cesset ductus aque in. c. i. §. siquis de māsō.
de contro. inuesti.

An aquā de meo fundo in alienū mihi liceat mittere i. c.
i. §. siquis de manso. de contro. inuesti.

Aquarum scholaducia an prescribi pōt in. c. i. §. siquis d
manso. de contro. inuesti.

Quō intelligit̄ privilegiū vel prescriptio aque ducende in
c. i. §. siquis de manso. de contro. inuesti.

An vasal. qbz fundū in feudū possit aquā in fundo feuda-
li diuertere ita q̄ nō transeat ad fundū vel molendinū q̄
inferius bz dñs feudi in. c. i. §. si quis de māsō. de contro-
uer. inuesti.

Quō vestigiū remanēs edificio destructo est sufficiens ad
conseruandū mihi ius aque ducende p. preoccupatiōem
mihi quesitū in. c. i. §. sigs de māsō. de p̄tro. inuesti

An qñ licitū sit facere clusaz in flumine publico et tigna i-
mittere in rippam vicinam in. c. i. in. §. siquis de manso. d
controuer. inuesti.

CARBON arbitrator. An v3 p̄promissus factū
in arbitratiū in. c. i. in. iij. col. de contro. seu. apud pes ter.

An in cōpromisso q̄ sit p. p̄suetudines feudales snia arbi.
habebit effectū in. c. i. in. iij. col. d. p̄tro. seu. apud pes ter.

An d. seu. possit fieri p̄promissū tanq̄ in arbitrū vel tanq̄
in arbitratorez in. c. i. §. sed inter de. l. coradi.

An vasal. p̄promittēdo in arbitratore cadat a feud. in. c.
i. §. sed inter d. l. cor. in quō loco arbitriuris tenēt tribu-
nal in. c. primo. §. p̄re. de p̄bi. seu. alie. per Sede.

An de feudo possit cōpromitti vel d. empbiteosi in. c. si va-
sa. il. iij. si de feudo fue. contro.

ARMATA. Quō puniunt̄ portātes arma in. §. si quis ru-
sticus in. c. i. de pace tenen.

An et quō prohibet̄ homines arma portare in. c. i. §. sigs
rusticus de pace tenē.

Quod portatio armorū de se est leue crimen in. c. i. §. sigs

rusticus. de pace tenē.

An fustes vel similia veniāt armorū appellatiōe in. c. i. §.
si quis rusticus. de pace tenen.

Qui portat arma p̄sumitur habere ma. ū animū nisi por-
tet ligata in. c. i. §. mercatore de pa. te.

An indistincte itinerantes possit ar. portare. in. c. i. §. mer-
catore de pa. te.

ARMATUS bānitus. Iudex pōt ex officio et
b. nemine et cipientē repellere bānitū vel cōmū-
nicatū in. c. i. in prin. hic finitur lex.

Vasallus an possit occidere dñm bānitū. c. i. in
prin. h. finitur lex.

Bānum et cōmunicatio egparant̄ in. c. primo in prin-
cipio. hic finitur lex.

An bānitus possit in bōis damnificari in. c. i. in princ. hic
finitur lex.

Bānū in dubio p̄sonale cēsēt in. c. i. i. p̄n. hic finit̄ lex.

Qui possit bānire in. c. i. in. v. col. hic fi. lex.

An bānum inducat capitis diminutiōne de bono. amissio-
ne in. c. i. in principio h. fi. lex.

An bāniti idē sint q̄ exules in. c. i. in prin. hic fi. lex. in fine
colūne.

An bānum cesset facta satisfactiōe in. c. i. §. item quecūq̄
de sta. et cōsuetu. cōtra liber. cc. tol.

BARO. Qui dicatur valuasores q̄ capitanei et ibi
quis baro et an diuidua barōia in. c. i. in prin. in prima colū-
na qui se. dare pos. Et ibi an viuo patre pōt diuidi iter fi.

Baro q̄ nō ē miles p̄t facere milite i. ij. et v. col. in princ.
qui feudum dare pos.

BELEU. duellū. Duellū hodie ē reprobatū i
c. i. in prin. in. v. ij. et pe. col. de pa. te.

An valet cōsuetudo permittēs duel. in. c. i. in prin. in pe.
col. de pace te.

In qbus casibus p̄mittit̄ duellum et que informatio capiē-
da est pro duello permittēdo in. c. primo in principio in pe
multi. col. de pace tenēda.

Qui excusentur a duello in. c. i. in prin. in fi. colū. d. pa. te.

Quō ordinat̄ finit̄ duellū et qbus armis in. c. i. in prin. in fi.
colū. de pace tenen.

An pugna qñ ad eā p̄purgatiōe veneniēdū possit fieri p
aliū et nō milite in. c. i. §. si rusticus. et §. si miles d. pa. te.

Deserēs euz que inuare cepit in libello et si nō sit vas. an
saltem ad interesse tenet in. c. i. in prin. in. iij. col. qui. mo-
dis seu. amit.

An et qñ licitū est vasallo dñz in bello adiutare quid si bel-
lū est iniustū in. c. i. in prin. hic fi. lex

An in dubio vas. tenet̄ parere dño vocanti eum ad bellū
in. c. primo in prin. hic fi. lex.

BREUE testatū. Breue testatū quid sit in. c. i. §.
si vero. in. i. col. de feudo guar.

Breue testatū dñi p̄bat sigillo et quis ex pluribus fratri-
bus possit sigillare in. c. i. in prin. in. iij. col. de p̄tro. inuesti.

Breue testatū an p̄bet̄ p̄bocollo in. c. i. in prin. in. iij. co-
lū. de contro. inuesti.

Quid si diuersis manibus scriptum in. c. i. in prin. iij. co-
lū. de cōtro. inuesti.

Quid si i breui testato dñs dixisset vade in possessionē no-
mine recti seu. an sit feudū trāsitorū ad heredes in. c. pri-
mo in fi. col. qd sit in instrumēto in ti. g. mo. seu. cōsti. pōt.

APITANEUS. Qui dicat̄ valuasores
c. q̄ capitanei et ibi q̄s baro. et an diuidua baronia
et ibi an viuo p̄re possit iter filios diuidi in. c. i.
in prin. in. i. col. qui. seu. da. pos.

Qui dicant̄ capitanei in. c. i. apud quē vel quos.

Qui dicatur capitanei regni in. c. i. in prin. d. l. cora.

CASTALDIO. Castaldio vel villicus q̄s dica-
tur in. c. i. §. si vero de seu. guar. in prin.

CASTRUM. An munitiōes q̄ sūt i castro i feuda-
to respectēt ad dñz in. c. i. §. sigs de māsō. in. iij. col. de p̄tro
ner. inuesti.

Dns ifeudauit mibi castrū referuatis sibi familijs vafal-
lis multiplicat & auget castrū cui queret in. c. i. §. si quis d
māfo. in fi. col. de cōtro. inuesti.

Castrū edificatū in fundo feudali an sit feudale in. c. i. in
. ij. col. in prin. de alie. feu.

An in concessione castriveniat vafalli in. c. in generali si d
feu. fue. contro. & ibi quid econtra.

An concessio castrō veniat molendinuz q̄ ē in aqua castrī
c. i. in prin. in. iij. col. de capi. qui curi. vendide.

An in recognitione castrī veniat recognitio iurisdictionis
& territorij in. c. i. in. v. vj. vij. & viij. col. de cap. qui cu. v̄ē.

An si vendo possessiones quas habeo in castrō an videar
vendere iurisdictionē quā ibi habeo in. c. i. in. p. i. in. rj. col.
lū. de capi. qui curi. vendi.

An cōcesso capite castrī videt cōcessū totū castrū in. c. i. §.
ad hec. iij. col. de pa. iura. fir. tenen.

An si vnus ex cōdominis castrī delinquit in castrō cū alio
casu possit a condomino puniri in. c. i. §. p̄terea ducatus d
probi. feu. ali. per fed. in. v. col.

Si aliq̄ castra donat duci intelligit vt illa cū ducatu & iure
ducatur hēat i. c. i. §. p̄te. duca. i. fi. col. d̄ p̄bi. feu. ali. p̄ fed.

CITATIO. Formā citatiōis q̄ dñs vult p̄cedef
ad puatiōnē d̄ vaf. i. c. i. i. p̄n. de mili. vaf. q̄ cōtu. est.

Qñ agit ad penā puatiōis an sufficiat vnū p̄emptoriuz p̄
trib⁹ citatiōib⁹ i. c. i. in p̄n. de mili. vaf. qui cōtumax est.

Ubi p̄sona terribilis ē citāda putat tirān⁹ tūc vnica cita-
tio p̄ oib⁹ sufficit i. c. i. i. p̄n. d̄ mili. vaf. q̄ cōtumax est.

Quō cōuincit cōtumacia vaf. vt pueniat ad missionē i pos-
sessione & domū vt p̄dat dñi i. c. i. i. p̄i. d̄ mi. vaf. q̄ cōtu. ē

Forma citatiōis i. c. i. i. h. col. d̄ mili. vaf. q̄ cōtu. est.

An q̄n interpeliatio vnica sufficiat vel plures regrant i. c. i.
in. iij. & iij. col. de mili. vaf. q̄ cōtu. est.

Vafallo continuari pōt dñs denegare audiētiā de cetero
in. c. i. in. v. col. de mil. vaf. qui cōtu. est.

Quō vaf. vocet in ius dñs & vj se boneste h̄fe i. c. i. in. vij.
col. de mili. vaf. qui cōtu. est.

Ex quo constat de manifesta cōtumacia an regrat forma
& an p̄dat feu. i. c. i. i. vij. & ix. col. d̄ mili. vaf. q̄ cōtu. est.

CITATIO. an cōcessa ciuitate vident cōcessa mo-
lēdina ciuitatis in. c. i. in. p̄i. i. iij. & iij. col. d̄ cap. q̄ cu. v̄ē.

An si dñs ciuitatis recognoscit ab ep̄o q̄cqd̄ h̄z i illa ciui-
tate excepta tali domo videat p̄ h̄ac recognitionē feuduz
ep̄o q̄sitū i. c. i. i. ix. & x. col. p̄ncipij de capi. qui curi. vendi.

CLERICUS. clericus rōne feudi subest dño lai-
co. c. i. §. & q̄ in. xvj. col. qui feu. da. pos.

Priuilegiū fori qd̄ habet clerici est de iure diuio in. c. si
imperator & ibi glo. xvi. distinctio.

Quo ad propria que non proueniūt ab ecclesia clerici iud-
dicant & laici in. c. i. de cleri. qui inuesti. fecit.

Clericus cōmissit d̄ regē p̄mouet ad platurā q̄ h̄z feudū
a dicto rege an feudo puabit in. c. i. §. si. de capi. cora.

CONGREGATIO. que cōuenticule congregatio-
nes & collegia p̄hibita sint vel licita in. c. i. §. conuenticu-
las de pa. iura. firman. tenen.

An persone appellatione vniuersitas comprehenditur in
. c. i. §. conuenticulas de pa. iura. firman. tenē.

Ordinaris p̄t facere sibi erhiberi statu. collegi. & a si re-
perierit illici. reproba. & colleg. dissol. in. c. i. §. cōuenti. de
pace iura. fir. tenē.

An particulares inter se dicant facere collegia i. c. i. §. cō-
uenticulas de pa. iura. fir. tenen.

CONGREGATIO. Imponitur ratione fructuum in
. c. i. §. similiter de capi. cora.

COMITES. an comites palatini dicantur comites
vere & an in dispen. filius comi. palati. dicatur co. in. c. i. i
fi. col. quis dicatur dur mar. vel co.

Filius comitis in vita patris non est co. in. c. i. in. ij. colū.
de vasa. decrepi. eta.

CONFEDERATIO. vaf. nō tenet p̄staf ser-
uitiū dño nec cōfederat⁹ vel colliga. nisi requisitus in. c. i.

in tertia colū. & no. for. fi.

CONFEDERATIO an tenet iuuare d̄ sibi cōiunctū sicut vasa.
tenetur iuuare dñm in. c. i. §. si. hic finitur lcr.

CONFEDERATIO ita demum ad seruitia p̄standa tenentur
si requirantur in. c. i. §. ad hec. hic finitur lcr.

An confederationes terrarū vel baronū sint licite in. c. i.
§. conuenticulas in. iij. & iij. col. de pace iura. fir. tenē.

Qui p̄rie dicant cōfederati & q̄ dicantur p̄federatiōes in
. c. i. in. §. cōuenticulas in. iij. col. de pa. iura. fir. tenen.

CONFEDERATIO in dubio p̄sumunt in bonā partē in. c. i.
§. cōuenticulas in. iij. col. de pa. iura. fir. tenē.

Inter dñm & subditos non est dare confederationem. c.
i. §. cōuētici. in. v. col. de pa. iura. fir. tenen.

Per confe. non inducitur subiectio in. c. i. §. conuenticu-
la. in. v. col. de pace iura. fir. tenen.

CONFEDERATIONES tm̄ operant quantū verba sonāt & aliud
est pactū de confederando aliud cōfederādo in. c. i. §. cō-
uētici. in. v. col. de pace iura. fir. tenē.

Ubi disputat sup cōponendis clericis confederatiōis ar-
bitrio iudicis componēde sunt in. c. i. §. conuenticulas in
. v. colū. de pace iura. fir. te.

Ad quid obligantur cōfederati in. c. i. §. cōuenticulas in
v. & vj. col. de pace iura. fir. tenē.

Prima cōfederatio p̄ferret sc̄de. in. c. i. §. conuēt. in. v. co-
lū. de pace iura. fir. te.

Unus colligatus sine confederatus nō pōt suo statuto fa-
cere deteriozem cōditionē alterius colligati in. c. i. §. con-
uenti. de pace iura. fir. te.

Qui ē potētiōr & maior i liga h̄z cōuocare alios cōfede-
tos in. c. i. §. conuētici. i. v. col. d̄ pa. iura. fir. te.

An rebelles vni⁹ ex cōfederatis sint rebelles alteri⁹ & p̄nt
subditi ciuitatis cōfederate puniri i alia confederata i. c.
i. §. cōuenticulas in. vj. col. de pace iura. fir. te.

Cōfederatio & diffidatio i dubio v̄ facta p̄ adherētibus
& cōtra adherētes i. c. i. §. cōuēt. i. vi. col. de pa. iura. fir. te.

Cōfederatio limitat a sua cā. i. c. i. §. cōuenti. in. fi. col. de
pa. iura. firmā. te.

Qui dicantur adherētes. i. c. i. §. cōuētici. i. fi. colūne. de pa-
ce iura. firmā. te.

An cōfederatio ad t̄ps finit lapsō tpe v̄l reitegrat p̄tinuā
do tacite i. c. i. §. cōuētici. de pace iura. firmā. te.

Ad capitula p̄federatiōis ligat q̄s ita demū si fuerit regis-
tus i. c. i. i. fi. col. i. §. cōuētici. d̄ pa. iura. fir. te.

Per p̄federatiōnē nō ligat q̄s ad faciēdū d̄ cōiunctos ēt
cognatiōe sp̄iali i. c. i. §. quē. i. fi. col. d̄ pa. iura. fir. te.

CONFESSIO. an confessio qualificata possit ac-
ceptari reiecta q̄litate i. c. i. §. cū aut i. fi. col. d̄ cōtro. inuest.

Si vafal. p̄fitef feudū eē p̄ditionatū an dñs possit accep-
tare p̄fessionē q̄tenus dicit eē feudū & ipugnare q̄tenus di-
cit eē feudū & ipugnare q̄tenus dicit eē cōditionatū in

. c. i. in. ix. col. d̄ mili. vaf. qui cōtumax est.

Dñs cōfitef inuestiturā an p̄bet feu. nouū in. c. i. in. i. col-
lū. de mili. vasa. qui cōtumax est.

An cōfessio vel recognitio q̄ feudū sit cōditionatū p̄iudi-
cet vaf. vel ēt succes. fuit. i. c. i. i. ij. col. i. qui. cau. feu. amit.

CONFIRMATIO. Cōfirmare ē aliud q̄ da-
re iō p̄firmatio nihil opat nisi apparet origiale p̄firmatū
in. c. i. in. ij. col. q̄ succ. tenē.

Cōfirmatio generalis nō cōfirmat iniusta in. c. i. in. fi. p̄n-
cipij. per quos fiat inuestitura.

CONFIRMATIO. In his q̄ comittit cōfitef
an possit aliū substituere vel subdelegare in. c. i. §. si. de
no. feudorum.

CONFIRMATIO. Cōfirmatio appellatiōe
an veniat patruelēs i. c. i. i. iij. col. de feu. marc.

CONFIRMATIO. Cōspiratio q̄nq̄ i bo-
nā ptē. q̄nq̄ in malā finitur in. c. i. q̄. mo. feu. amit.

CONFIRMATIO. Cōsuetudo ē stricti iuris
in. c. i. de feu. cogni.

In possessorio nō regitur q̄ consue. sit p̄scripta in. c. i. de

feu. cogni.

An simile consuetudis prescriat legi scripte in. c. i. de feu. cognitio.

An simile consuetudinis vincit legem in. c. i. in fi. col. de feudo. cognitio.

Consuetudo i dubio nō v̄ reuocata in. c. i. §. i. in. iij. col. p quos fiat inuestitu.

Consuetudo particularis sp̄ attendenda ē in feu. postea generalis in. c. i. in. i. col. q̄liter olim feu. alie. poterat.

Consuetudines gnāles n̄ lz̄ ignorare i rubri. d̄ p̄sue. re. feu.

Ubi ē consuetudo infendādi tm̄ masculis nō p̄t̄ platus in feudare masculis z̄ feminis in. c. i. §. similiter de. l. cor.

An p̄suetudo q̄ vir lucret̄ tertiā p̄tē bonoz̄ vxoris h̄z̄ locū in feu. i. c. i. i. p̄n. i. ir. col. d̄ p̄bi. feu. alie. per fede.

CONDITIO Qui petit rescindi d̄ctū an d̄z̄ offerre p̄ciū. §. notandū. qui feud. da. pos.

Do tibi in feudū q̄ dederā gaio cui nihil repit̄ datus an v̄z̄ cōcessio in. §. si vero in fi. de feu. guar.

Contract̄ plati sub cōditiōe vt̄ in diez̄ puta cōcessio feudi an astringat̄ successorē in. c. i. in. ij. col. qui suc. teneā.

Stāte statuto q̄ d̄ d̄ctu soluat̄ gabella de d̄ctu nullo non erit solueda in. c. ij. quo tpe miles.

Quis puniē ex d̄ctu nō valido i. c. i. d̄ p̄bi. feu. ali. p̄ loth.

Licet d̄ctus emphyteoticus vel feudalus nō fuerit solēnis tm̄ illā rē in emphyteosim v̄l feudū accipiēs teneā ad cano nis solutionē v̄l seruitia i. c. i. i. p̄n. i. ir. col. q̄ feu. da. pos.

Reuocatio d̄ctus requirētis certā solēnitātē p̄ tacitā tollerantiā nō inducit in. c. i. in p̄n. quid sit inuesti.

Cumulari. In alternatiuis remediōz̄ an possint r̄media cumulari in. c. i. an mari. suce. vro.

DESESSIO An si excedat̄ modus in defendē do puniat̄ excedēs p̄ toto delicto an solū p̄ excessu in. c. i. in p̄n. in. iij. z̄. iij. col. de pace tenē.

DELICTIONE An iudex de p̄bēlū i crimē in territorio suo possit in alieno territorio cape vel iudex territorij vel domicilij teneā illū sibi dare in. c. i. §. si iudex de pace tenen.

Ubi minor cā cōtumacie vel delicti ibi auget̄ cōtumacia vel delictū in. c. i. §. si clericus de pace tenē.

Quō fit remissio delinquentiū de vno iudice ad aliū z̄ cuius expēs in. c. i. §. si iudex de pace tenen.

Dñs domicilij p̄t̄ velle punire subditū de delicto nō remittere in. c. i. §. si iudex de pa. te.

An delinquēs possit d̄ domo c̄bi i. c. i. §. si iudex d̄ pa. te.

An publicato feudo p̄ delictū si dñs donauit feudū alteri z̄ postea restituat̄ primū vasallū z̄ ad statum z̄ ad bona feudum ibit in primū vasallum in. c. i. in p̄n. h̄ finit̄ lex.

An dānato vas. de crimine pp̄ q̄ amittit̄ bōa z̄ statū si dominus cū restituat̄ z̄ sibi indulget̄ an recu. feu. in. c. i. in p̄n. capio hic finit̄ lex.

Assaltat̄ insultus ingredi vel aggredi quō capiunt̄ in. c. i. §. similiter in. i. col. quibus modis feu. amit.

An delictū p̄ris vel an noceat filio vel descēdentibus in feudo in. c. i. in. iij. col. si vas. feu. p̄uocf.

An p̄pter delictū alicuius debent domus destrui in. c. i. §. preterea. de pa. iura. fir. te.

An si vnus ex cōdñis castri delinquit in castro cū alio cōi possit a p̄dño puniri in. c. i. §. p̄te. du. in. v. z̄. vj. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.

An pp̄ delictū vni⁹ et vasallis possit dñs ad se auocare feudū in. c. i. §. p̄te. ducat⁹ d̄ p̄bi. feu. alie. p̄ fede.

Si vnus ex duob⁹ fr̄ib⁹ h̄ntib⁹ feudū indiuiduū delinq̄t ad quē ibit feudū in. c. i. §. p̄te. du. in. fi. col. de p̄bi. feud. alie. per fede.

CONDITIO In gradib⁹ dignitatū incipiēdū est a p̄ncipe q̄ ab ipso fluūt oēs digni. i. c. i. q̄s dicat̄ dux marchio vel comes.

An mar. vel dux d̄ dñio suo expulsus dicat̄ ampli⁹ dux v̄l marchio z̄ an retinet digni. in. c. i. in fi. col. q̄s dicat̄ dux marchio vel comes.

An dignitates vel iurisditiōes marime a rustico possint v̄di in. c. i. §. et eadē lege de lege coradi.

An ducatus marchionatus z̄ alie digni. regales possint diuidi saltē de cōsuetudine in. c. i. §. p̄te. de p̄bi. feu. alie. per federi.

CONDITIO termini dilationū nō sūt sp̄ arbitrarij in. c. i. in. v. z̄. vj. col. de mili. vasal. q̄ cōtu. est.

CONDITIO an vasalli possint inter se feudū diuidere in. c. i. in. ir. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.

An ducat⁹ mar. z̄ digni. regales possint diuidi saltē d̄ cōsue. i. c. i. §. p̄te. ducat⁹ de p̄bi. feu. alie. per fede.

An feu. inferiora diuidi possint in. c. i. §. p̄te. du. de p̄bi. feu. alie. per fede.

An dignitates vel iurisditiōes marime a rustico possint v̄di in. c. i. §. et eadē lege de lege coradi.

An ducatus marchionatus z̄ alie digni. regales possint diuidi saltē de cōsuetudine in. c. i. §. p̄te. de p̄bi. feu. alie. per federi.

CONDITIO termini dilationū nō sūt sp̄ arbitrarij in. c. i. in. v. z̄. vj. col. de mili. vasal. q̄ cōtu. est.

CONDITIO an vasalli possint inter se feudū diuidere in. c. i. in. ir. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.

An ducat⁹ mar. z̄ digni. regales possint diuidi saltē d̄ cōsue. i. c. i. §. p̄te. ducat⁹ de p̄bi. feu. alie. per fede.

An feu. inferiora diuidi possint in. c. i. §. p̄te. du. de p̄bi. feu. alie. per fede.

Pater h̄ns plura feu. vel ēt plures regias digni. p̄t̄ vnā assignare vni filioz̄ alterā alteri in. c. i. §. p̄te. du. de p̄bi. feu. alie. per fede.

An p̄t̄ vasal. diuidere feudū cū fratre vel totū fratri in portionē assignare in. c. i. §. p̄te. ducat⁹ in. ij. col. de p̄bi. feu. alie. per fede.

An vasal. possit reliquere feudū vni ex agnatis in. c. i. §. p̄te. du. de p̄bi. feu. alie. per federi.

An iurisd. possit diuidi in. c. i. §. p̄te. du. in. v. col. de p̄bi. feudi alie. p̄ fede.

Diuisio feu. inter vas. fratres vno eoz̄ mortuo que eius portio redit ad dñm in. c. i. §. p̄te. duca. de p̄bi. feu. alie. na. per fede.

DIU Diu q̄to tpe d̄ in. c. i. in p̄n. i. iij. col. qui feudū da. possunt.

DOMINUM dominium. Dñs male v̄t̄as subditos p̄t̄ a supiore cōpossi in p̄ludis col. lviij.

An dñs possit ab inuito subdito erigere d̄bita seruitia auctoritate p̄pria in p̄lu. col. quinquagesima octaua.

Daf̄ coadiutor dñs siue supiore ihabili i p̄lu. i. lxx. col.

Quō subuenit̄ dñs si p̄dicit̄ p̄scriptū feudū. in. c. i. §. si vero in pe. col. de feu. guardie.

Si dñs dicit̄ feu. esse guardie vasallus castaldie q̄s p̄bit in. §. si vero in fine de feu. guar.

Per cōstitutū an trasferat̄ vtile dñs in emphyteo. vel feu. in. c. i. in. ij. col. qui succē. tene.

Dñs feudi cōsensu alieni feudi quā faciebat vasallus nō h̄ns filios mortuo v̄ditore an dñs recupabit feudū in. c. i. in. vj. col. q̄ suc. te.

Ex q̄bus causis vasallus perdit feudū et eisdē dñs p̄dit p̄prietatē in. c. i. in p̄n. in fi. col. qui. mo. feud. amit.

An heres vasal. p̄t̄ dñs imputare culpā quā vasal. vinēs nō imputauit in. c. i. §. itē si fidelis in. v. col. q̄. mo. feu. amit.

An si dñs nihil mouit d̄ culpis cōmissis p̄ vasallū heres possit de illis opponere in. §. itē si fidelis i. iij. col. qui. mo. dis feu. amit. z̄ in. c. i. quo tpe miles.

Dñs subditos nō p̄t̄ alienare nec ciuitatē suā nec in toto nec p̄te sine cōsensu subditoz̄ in. c. ij. quo tpe miles.

An dñs alienas feud. sine volūtate vas. p̄uocetur iure suo sic contra. in. c. ij. quo tpe mi.

An dñs denegādo iustitiā vasallo p̄prietā. p̄ri. sicut̄ ecōtra in. c. i. §. si. n. in. iij. col. qd̄ sit inuesti.

An dñs spoliat⁹ a vasal. annuis p̄statiōibus possit agere possessorio in. c. i. §. si vero vasal. qd̄ sit inuesti.

An dñi terraz̄ possint expellere mercatores de terris suis in. c. i. in. vj. col. qualiter vas. fide. iura. debeat.

An vas. possit accusare dñm vel esse testis d̄ cū i. c. i. in. ij. col. de for. fide. z̄ dñs nō p̄t̄ vasallū accusare. z̄ cū testi ficari vel patrocinari.

An dñs p̄dat ius feudi lz̄ n̄ cregit seruitiū a vas. iā multis annis in. c. i. in. iij. col. de noua for. fide.

Dñs d̄z̄ esse securus de p̄prietate ne ei fiat p̄iudiciū i. c. i. §. quid ergo de inuesti. de re alie. fac.

An dñs tpe guerraz̄ possit velle ipse p̄ suos custodiri castrū infendatū z̄ an vasal. d̄z̄ illud custodiā : imo vasal. p̄t̄ denūciare dñs vt̄ veniat ad custodiēduz̄ vas. in. c. i. §. qd̄ ergo de inuesti. de re ali. feā.

An patiendo iponi seruitute p sniam vasal. pndicet dno in .c.i. §. quid ergo de inuesti. de re alie. fa.
Dns no tenet ad debita vas. et si seu. ad illu reuertat nec val. pot ipothecare seu. in. c.i. §. quid ergo de inuestitu. d re alie. fac. in fi. col. nisi de consensu dni.
Inuito dno pot q bz vtile dnu reddere re meliores i. c.i. §. cōrio de inuesti. de re alie. fac.
An sicut pp ptumacia dni annale vasal. pnt seu. cō dnā pntef. pntate in. c.i. in. viii. col. d mi. vas. q cōtu. est.
An dnā possit erigere imoderata seruitia in. c.i. in. iij. col. in qui. cau. seu. amit.
Quid si dnā no vult facere iusticia vasallo an pntef. pnt. in. c.i. §. itē qui dno q fuit pri. cau. bene. amit.
An si subditis no pstat dnā debitas defensiones et officia debita possint subditi ei negare obediētia vel facere cum pvari vel alteri se subdere i pludi. bui? cōmēti i. lviij. col.
Prestatio obediētie scā p subditos an inducat trāslatio nē possessionis in. c.i. in pñ. in. ij. col. qd sit inuesti.
Infeudās successiue re duob? in quē v? trāslatū vtile do. minū. et ibi de vendente in. c. si facta si de seu. fue. cōtro.
An q dē de vendēte re duob? vel infeudate p. l. quoties .C. de rei ven. pcedat et in vendēte vel infeudate vel etiā i ecclesia si ei vedaat vel infeudat i. c. si scā. si d seu. fue. cōtro.
An recipiēdo seruitia v? dnā remittere culpā vasallo i. c. l3 in fi. si de seu. fue. cōtro.
An pcedat a pari obligatio dñi erga vasallū et vasalli er. ga dñm in. c. dno si de seu. fue. cōtro.
An dnā culpā cōmittēs d vasal. pri. ipso iure an p sniam i .c. dno si de seu. fue. cōtro.
An vbi p culpā vasal. pntef. ipso iur seu. ibi et dnā pntef. p pntate i. c. dno. i. ij. col. si de seu. fue. cōtro.
An dnā culpā cōmittente ad agna. trāsit pntetas an ve. ro indistincte ad vasallū in. c. dno in. ij. et iij. col. si de seu. do fuerit cōtro.
Quid si dnā hñs vas. pmittit crimē lese maie. an seu. pro pntetas trāsit in pntef. offensuz an in vasal. in. c. dno in .iij. col. si de seu. fue. cōtro.
Si sint duo dñi eiusdē seu. vno deliquēte ita vt pntetas. p. nandus an pntetas d3 venire ad vasal. an ad qdñm in. c. dno in fi. col. si de seu. fue. cōtro.
An dnā decedēte sine agnatis pntetas ibi i vasallū in. c. dno i fi. col. si de seu. fue. cōtro.
An delicto plati pntetas seu. ad vasal. veniet in. c. dno in fi. col. si de seu. fue. cōtro.
In memoriā semel habiti beneficij vasallus et postq re. nūciat seu. nō d3 dñm offendere in. c. i. de vasal. qui cō. tra cōstitū. loth. a. seu. alie.
Si vasal. vltra penā lega. astringit dno sub pena cōuen. tionalē an et dnā tenet vasal. sub pena eadē cōventionalē vltra lega. in. c. i. qualiter do. pro. pntef.
An dnā cōmittente felloniā pntetas applicet vasallo in .c. i. qualiter do. pntef. pntef.
An si dnā alienat pntetate pntef. ea et querat vasallo in .c. i. qualiter do. pntef. pntef.
An si dnā territorij ex pmissiōe tenet emēdaf dāna q da. bunt in suo territorio pbato facto sufficit pbare estimatio nē dāni per iuramentū in. c. i. §. illicitas de pa. iur. fir. te.
Dnā pot pntetate trāsserre i ecclesia in pndiciū vasalli. in. c. i. §. si vero d pa. iur. fir. te. et an tenet vasal. ad iteresse.
Mādatū dñi p qd pntef. i puationē seu. dnā d3 et sub scriptū testimonio pntef. i. c. i. §. si. de pa. iur. fir. te.
An rescissio ti. inducat retro trāslationē dñij in. c. i. §. callid de pbi. seu. alie. p sede.
An dnā possit seu. auferre pntef. auctoritate ab emptore seu. i. c. i. §. callid i. iij. col. de pbi. seu. alie. p sede.
An dnā possit cogi acceptare seruitiū per eque idoneū in .c. i. §. firmiter de pbi. seu. alie. p sede.
An dnā volēs pot? pecūias p seruitiū q seruitiū sit an diendus in. c. i. §. firmiter de pbi. seu. alie. p sede.
An vasallus possit petere a dno vt specificet sibi confines

seu. cōcessi in. c. i. §. aliud quoq de pbi. seu. alie. p sede.
Quid si dominus negligit indicare inter vasal. in. c. i. §. p. terca. de pbi. seu. alie. p sede.
An vasal. possint progare iurisdictiones alterius q3 dñi et quid de subditis cōstitū civitatū vel baro. in. c. i. §. pntef. in. iij. col. de pbi. seu. alie. p sede.
Dnā tm iurisdictionē bz respectu seruitioy i vasal. q pot cū petere ad se remitti p seruitijs pstantis vbiq3 sit in .c. i. §. pntef. lo vltimo in. v. col. de pbi. seu. alie. p sede.
In quo loco dnā inter vasal. indicare d3 in. c. i. §. f te. lo vltimo in. vj. col. de pbi. seu. alie. pntef. p sede.
An vasal. d dñm possit agere actiōe furti vel parochian? d rectorē parochiale v? fili? spūalis d illū q leuauit cū d sacro fonte in. c. i. §. pntef. lo vltio de pbi. seu. alie. p sede.
Quid dnā grauat vasal. erigēdo ab eis seruitia nō cōsueta quo remedio eis cōsulat in. c. i. §. pntef. lo vltimo de pbi. seu. aliena. pntef. p sede.
An dominus tenet vasal. nisi deductione egeat in. c. i. i pñ. de no. feudū.
An si vasal. vel. emphi. tenent ad penā cōventionalē ad il. lā et dominus dñi actiōes teneat in. c. domio si d seu. fue. cōtro.
Dominus nō pot recogno. nouā emphi. p pcuratorē in. c. i. §. l3 vtrū p quos fiat inuesti.
DE DONATIONIBUS. an sub ver. donatio cōprehenditur donatio cā mortis i. c. i. in pñ. de pbi. seu. alie. p sede.
DE DOTIBUS. an de fructib? seu. pntef. possit et teneat dotare fi. lia in. c. i. §. donare in. ij. col. qñ. oli seu. aliena. pote.
An filia vasal. possit sine cōsensu domini dare seu. p seipā i. c. i. §. donare i. ij. et iij. col. vbi qd si det estimatus qualr oli seu. alie. pote.
An pntef. possit feudū dare in dotē p filia in. c. i. §. donare in .ij. col. qualiter oli seu. alie. pote.
DE DUCIBUS. Duces et administratores ducatum finito of. ficio retinet nomē in. c. i. §. si. de alie. seu.
Rex vel dux erit de regno vel ducatu. vasal. tamē in par. ticularibus feudis hēbit directū dominiū et sui vasal. vti. le in. c. i. §. si. de ali. seu.
Dux d3 q a pncipe luestit? et d ducatu q3 dux et q3 mar. et q3 co. in. c. i. q3 dicat dux mar. vel comes.
Si aliq castra donant duci intelligit vt illa cū ducatu et iu. re duca. hēat i. c. i. §. pntef. duca. i fi. col. d pbi. seu. ali. p se.
DE FELLONIIS. an eccl. per felloniā plati pdat seu. dū in. c. i. in pñ. fi. col. qui. mo. seu. amit.
Bona ecclē. vacātis non pot platus nec in casu vacatio. nis infeudare in. c. i. in pñ. in. ij. col. epm vel abba.
Que bōa dicat d mēsa i. c. i. i pñ. i. iij. col. epif. vel abba.
Lesseate cā pntef. pntef. an ecclē. possit re infeudatā re. uerfaz de nouo infeudare i. c. i. i pñ. in fi. col. epm vel ab.
An ecclē. nō solues canonē cadat a iure suo emphiteoti. co vel libellario vel feudali i. c. i. §. inde in fi. de alie. seu.
An ex quo ecclē. reperitur in possessione psumunt bona i. corporata in. c. i. de cleri. q inuesti. fe.
An bōa q bz cleric? psumat et ecclē. i. c. i. d cle. q iue. fe.
An si plati? nō et soluedo ecclē. restituat aduersus caduci. tate cōmissā p dñi et felloniā privati i. c. i. §. si. d. e. cora.
Feudū et cōcessū collegio vel ecclē. destruit collegiū v? d. hngt an feudū redibit ad dñm in. c. i. §. si. de capi. cora.
An si vna ec. vniū alteri seu. cū vniōe trāssibit i. c. i. §. si. de capi. cora.
Que statuta dicant d libertate ecclē. in. c. i. de statu et con. suctu. cōtra liberta. ecclē.
DE EMPHITEOSIS. libellus emphiteosis in precludijs huius cōmenti col. lxiij.
An sit bonū argumentū de emphiteosi ad feudū et cō in precludijs in fi.
An emphiteosis pscripta trāseat vltra tertiā generationē in. c. ij. de seu. da. i vicē. l. cōmis. et in. c. i. §. si. qd sit inesti.
Si emphiteota alienādo tradidit re emphiteoticā et pas. sus est prescribi an pcedat pscriptio in. c. i. §. qd ergo in .ii. col. de inuesti. de re alie. fac.

An res emphyteotica possit dari in uote v' p' uote obliga
ri in. c. i. §. si. de inuesti. de re ali. facta.

An feu. vel emphi. ad do. reuerſ teneat dñs reinuestire
primozē agna. z si nō facit an possit appellari i. c. i. in. iij.
col. in prin. qualiter olim feu. alie. pote.

An ſctu emphyteotico pnt appōi pacta feudalia z cō in ſ
ludij col. ij.

An si emphyteota nō soluit cauonē q' tpe guerre nō potu
it colere fun dñi cadat a iuf suo i. c. i. de alie. feu. pater.

An ascendentes succedāt in emphyteosi ecclesie in. c. i. in
. i. z si. col. de na. suc. feu.

An emphyteota possit refutare emphyteosim dño inuito i
. c. si. de capi. qui cu. ven.

An emphyteota possit p'ria auctoritate amoueri in. c. i. §.
si. de pa. iur. fir. tencn.

An vas. possit feu. dare in emphyteosim in. c. i. in prin. de
phi. feu. alie. per fede.

An si in feu. acq'sitōe vel cōseruatiōe iteruenit pecunia vi
caſ emptio vel locatio vel q'lis ſctus in. c. i. in. 3. col. d' be
ne. fra.

Quā dāt emphyteosis p' me filijs z nepo. descendētes mei
uenient ad emphyteosim iure p'le inuesti. nec regrit noua
inuesti. in. c. i. i. i. col. quo tempo. miles.

Et nō solutiōe partis an cadat emphyteota a toto in. c. i.
in prin. qualiter oli feu. alie. pote. in penul. col.

An in dubio emphyteosis v' cōcessa p'ro se z filijs i. c. i. q.
mo. feu. cōsti. pōt.

An fili' possit velle acceptare emphyteosim p' naz vel au
tā z hereditatē repudiare i. c. i. an agna. v' si. repu. bere.

An boni arg. d' feu. ad emphyteosim in. c. i. an agna. v' si.

An cōcessa emphyteosi p'ri p' se z filijs si emphyteosis va
dit ad si. q'no filij p' canone cōuenient i. c. i. an agna. v' si.

An cōcessa emphyteosi p' se filijs z heredi. si p' cōstituit cū
filijs aliquos heredes cōneos an ad emphyteosim p'rio ve
niāt filij postea extranei an filij z cōneoi cōcurrāt i eadē em
phyteosi. in. c. i. an agna. vel filf.

An si cōcessa est emphyteosis p' se z filijs masculis z semi
nis filie femie vna cū masculis admittant an vero p'rio vo
cabunt masculi postea femine in. c. i. an agna. vel si.

Emphyteosis ecclesiastica sicut nec feu. nō trāst i descen
dentes in. c. i. §. z q' in pe. car. qui feu. dare pos.

Quā emphyteota de cōsensu dñi facit aliā emphyteotā m
bil penes cum de dño remanet in. c. i. §. idē queri pōt de
alicna. feu.

An i ſctu emphyteotico regrit scriptura i. c. i. i pn quid sit
inuestitu.

CERROR. an facta p' impressionē vel errorē nō no
cent docto. de errore etiā si dicant facta ex certa scia i. c.
. i. §. si vero de feu. guar. in. iij. col.

An presumit error potius q' ignorantie in. c. i. §. si vero i
. iij. col. de feu. guar.

CEZLEJO. an q' p'misit de euictiōe p' suo dato z
facto teneat ex p'sona auctoris sui in. c. i. in. ij. col. q. suc. te.

An si concessio feu. alicui nō tenet possum agere de euic. i
. c. ij. quo tpe miles.

An vasal. cui res aliena vel alteri obligata infeudata pōt
agere de euic. in. c. i. in pn. de inuesti. de re ali. fa.

An pendēte iudicio euictiōis teneat vasal. ad seruicia i. c.
. i. in prin. in. ij. col. de inuesti. de re. alie. facta.

An si vas. infeudet i casu p'misso alteri vel res fuit euicta a
scōdo vasallo quasr agat d' primū vasallū de euictione vel
d' primū cōcedentē in. c. i. in prin. in. ij. col. de inuestitu. de
re alie. facta.

An vt vasallus possit de euic. agere regrit q' dño lis mo
ta denūciat in. c. i. in. iij. col. de inuesti. de re alie. facta.

Facta diuisiōe iter ffes vni p'igerūt i diuisiōe allodialia
alteri f'ri feudalia. postea ff q' b' feudalia mouit relicta tā
tū filia ad quā nō pnt feudalia venire an d' ffes q' allodia
lia hūit d' euic. agat i. c. i. si d' feu. vas. ab aliquo interpel.

An v'editori vel dño sciētī lūē motā sit denūciandū per

emptorē v' vas. z quō vt nō teneat de euic. in. c. i. si d' feu.
vas. sue. interpel.

An vasal. si feu. euincat possit agere de euic. z quō in. c. i.
si de feu. vas. ab aliquo sue. interpella.

An p'lestatio dñi tollat p'lestatiōē vasalli sup' dñūciatio
ne euic. in. c. i. si de feu. vas. ab aliquo fuerit interpella.

An quart' feudatari' a quo dñs auocauit feud. possit de
euic. agere d' tertiu' q' sibi illō dedit. i. c. i. §. filr de. l. cora.

CEPENSE. que erpēse dñi vas. restitui post fin
tū feu. v' emphi. post emphyteosim finitā i. c. i. §. 3 vasal.
hic finit lex.

An feudatari' vel emphi. cui auferat feu. vel emphi. re
petit sumptus necessarios in re factos vel cōputet cū fru
ctibus in. c. i. §. vas. h. finit lex.

CELESTIO. Lac p'uatōis feu. extēdit a simi
li v' maiori exp'ffis in. c. i. i pn. in q. cau. feu. amit.

An in penalib' fiat extēsiō de similib' ad similia in. c. i. §.
p'dictis in. i. col. que fuit. i. bene. amit.

An correlatiuis sit extēsiō de vno correlatiuoz ad aliud
in. c. dño in. ij. col. si de feu. sue. cōtro.

CASSAN. Infeudās successiue rē duob' in quē
videt trāslatū vtile dñi; z ibi de vendente in. c. si facta si
de feu. sue. cōtro.

An q' d' de vendēte rē duob' vel infeudāte p. l. quotiēs.
. C. de rei ven. pcedat et in vendēte vel infeudāte. vel et
in eccle. si ei v'edat vel infeudet in. c. si facta. si de feu. sue.
contro.

An locās v' infeudās rē eadē v' donās duob' icidat i cri
mē falsi i. c. si facta in. ij. col. si de feu. sue. cōtro.

CELESTIO. Remittēdo felloniā v' renouādo
inuestiturā feu. nō desinit eē antiquū in plud. i. xxij. col.

Quid si et d' reuerso feu. denuo iueſtiat. col. xxij.

An interficiēs m' em p'uet feu. i. c. i. §. z q' xxvij. col. q' feu.
dare pos.

An vna pte vniuersitatis felloniā cōmittēte p'rib' vni
uersitas feu. in. c. i. in si. col. q' mo. feu. amit.

Adulterās sororē dñi in domo p'dit feu. nō interficiēs vi
det in. c. i. §. item. si fidelis qui. mo. feu. amit.

Adulterās vro. vel relictā viduā dñi p'dit feu. qd si alte
ri iā sō nuptā in. c. i. §. itē si fidelis z qd si dño volēte i. ij.
col. qui. mo. se. amit.

Si nō adulterauit dñaz s' opē tulit vel cōsiliū adulterio
an tūc p'dit feu. in. c. i. §. itē si fidelis in. ii. col. q. mo. feudū
amit.

An adulterās vrore ffis dñi p'dat feudū in. c. i. §. itē si fi
delis in. iij. col. qui. mo. feu. amit.

Ubi dubitat an cāe sufficiāt ad p'uatōnē iudex arbitret i
. c. i. §. itē si fidelis in. iij. col. qui. mo. feu. amit.

Quā alienando cadat ipso iure nō felloniā cōmittēdo i. c.
. i. §. itē si fidelis in. iij. col. qui. mo. feu. amit.

An per osculū v' fellonia remitti in. c. i. §. itē si fidelis in
. v. col. qui. mo. feu. amit.

Si penituit vas. q' iā erar ser at in vro. dñi an p'dat feud. in
. c. i. §. itē si fidelis in. vj. col. qui. mo. feu. amit.

An ex turpi colloquio osculo v' tactu vro. dñi vas. p'dat feu.
i. c. i. §. itē si fidelis i. ix. col. qui. mo. feu. amit.

Quid si opē tulit adulterio vrois dñi in. c. i. §. item si
fidelis in. ix. col. qui. mo. feu. amit.

Quid si ignorāter aduſauit cū vro' dñi i. c. i. §. itē si fide
lis in. ix. col. qui. mo. feu. amit.

Quid si vas. cucurbitauit cōcubi. dñi an p'riatur feud. in
. c. i. §. itē si fidelis in si. col. ibi qd de sponsa dñi quid de
pedissequa qui. mo. feu. amit.

An incestuosus perdat feu. quid si postea dispensetur cuz
eo in. c. i. §. item si fidelis in si. qui. mo. feu. amit.

An insultū faciens ad castrū dñi et si dñs ibi nō sit vel ip
se ignoret dñm ibi esse p'riatur feu. in. c. i. §. similiter i. iij.
col. qui. mo. feu. amit.

An interficiens fratrem suum vel dñi perdat feu. in. c. i.
. §. similiter in. iij. col. qui. mo. feu. amit.

An prelati possit remittere feloniam commissam per vasal,
 eccle. 3 ipsam ecclesi. in. c. i. §. similiter in sine col. quibus
 modis seu. amit.

An p mala culturam vel desolationem seu pdat seu. in. c. i. §.
 aut si libellario qui. mo. seu. amit.

Si duo sint dñi seu. idiusibilis vasal. committit feloniam.
 an si vnus vult eum puare alius absolueret qd iuris et qd si tm
 vnus peccauit in. c. i. §. ite si qs. qui. mo. seu. amit.

Vasallus quondam dñi mortui vxore adulteras an puetur
 seu. in. c. ij. de seu. sine cul. no amit.

An piurus cadat a seu. in. c. i. in. iij. col. de for. fidei.

An admittendo vas. ad seruitium vbi feloniam remissa pp no
 petita inuesti. vel als incursum in. c. i. in. pn. in. v. col. que su-
 it pri. ca bene. amit.

An culpa q obstat pzi obstat et filijs ad puationem seu. et an
 nocebit agnatis l. c. si vas. il. i. si de seu. suc. cotro.

Queda sunt seu. q p aliquam feloniam auocari si pnt et in eis
 succedit mutus in. c. i. an mutus vel alias imperfectus.

An p ditor seu. pnt et quare in. c. i. an ille q interfecit fra-
 tre do. sui.

An ille q interfecit seipsum pnt seu. in. c. i.

An ille qui interfecit fra. dñi sui.

Vasal. p feloniam ita p ditor seu. si dño placet in. c. i. i pncipi.
 de capi. cora.

Prelati committendo feloniam in vita sua cadit a seu. in
 .c. i. §. si. de capi. cora.

An si maritus delinqt pndicet vxori in seu. vlt si vxor de-
 linquat pndicet marito in. c. i. §. si de capi. cora.

Clericus commisit feloniam d regem pmonef ad platuram q a
 vltimo rege h3 seu. an pnt in. c. i. §. si. de ca. cora.

An mulier rusticus minor vel miles excusent p ignoran-
 tia in. c. i. si seu. alienet vel alias feloniam committat. c. de cotro.
 inter do. et emp. seu. et ibi an saltim in integre restituat.

Qui parat insidias dño pnt pnt pnt pnt in. c. si vo-
 luerit de capi. qui curi. vendi.

An ppter delictum vnus ex conuallis possit dñs ad se auo-
 care seu. in. c. i. §. pterea ducatus in. vj. col. de pnt. seu.
 di alie. per fede.

Si vnus ex duobus fratribus habetibus seu. individuū de-
 linquat ad que ibit seu. in. c. i. §. pterea ducatus de pnt.
 seu. alie. per fede.

Diuiso seu. inter vasallos fratres vno eorum mortuo q ei
 portio redit ad dñm l. c. i. §. pte. ducatus d pnt. seu. ali. p se.

Si filius in vita pnt committat feloniam an sibi nocebit in suc-
 cessione seu. pnt moriente in. c. i. in. i. col. de pnt. seu. alie.
 per fede.

An p feloniam excuset dñs ne inuestiat vasallum cui pnt rat
 inuestire eum vel et excuset ne heredem inuestiat. in. c. i. §. in-
 super de pnt. seu. alie. p fede.

An feloniam defuncti nocet heredi et es heres possit pnt
 qui feloniam d dñm commissam in. c. i. §. in super de pnt.
 seu. alie. per fede.

An vasallus teneat p feloniam filij sui emancipati in. c. i. §.
 in super de pnt. seu. alie. per fede.

An remissio felonie facta antiquo vasallo inducat seu. re-
 nouationem in. c. i. §. in super de pnt. seu. alie. per fede.

An inuestitu. seu. possit apponi pactum q pnt teneatur p fel-
 loniam commissa p filium in. c. i. §. in super de pnt. seu. ali. p se.

An pnt separado a se filium pp feloniam pdat ius patris pnt
 in. c. i. §. in sup de pnt. seu. alie. p fede.

An pater ppter feloniam filij possit eum et heredem l. c. i. §.
 in super de pnt. seu. alie. per fede.

An femine rustici vel milites excusent p ignorantia iuris a
 puatione seu. in. c. i. §. pterea. il. i. de pnt. seu. ali. p fede.

An pnt possit remittere vasallo feloniam p qua a seu. cedi-
 derat in. c. i. in. pn. in. viij. col. qui seu. da. pos.

SECTIO III. Immunitas pnt postea si extedit
 ad descendentes et femina. §. et q. rrr. col. q seu. da. pos.

Ratio qre descendentes et femina et masculi no succedunt
 seu. l. c. i. §. et q. i. rrr. et. col. qui seu. da. pos.

Regula cum fallentibus. et femina non succedit in seu. c. i. §. et
 q. rli. et. rliij. col. q seu. da. pos.

Femina excludit p statutum ppter masculum an cesset perpe-
 tuo excludit an vero no existente masculo admittet in. c. i. §.
 qnt in ti. ep3 vel abba. in. ij. col. qd si masculus p solū mo-
 mentum post patrem supinat.

An staret pco q filia cum masculis succedat in seu. qnt veniet
 femina ad seu. in. c. i. §. qnt in pe. et fi. col. in ti. ep3 vel abba.

An descendentes et filia femina dicant descendere ex corpo-
 re aut in. c. i. §. hoc quoq in. vij. col. de suc. seu.

An seu. nouum reuertitur ad dñm existens agnatis an pos-
 sit p dñm dari femine in. c. i. in. iij. et. iij. col. que admodum
 seu. ad fil. p. rti. et. quid in empbiteosi.

An dñs possit reinuestire feminam agnatis exclusis in. c. i.
 in fi. col. que admodum feudum ad filiam perti.

Femina potest esse dña seu. et habere iurisdictionem in. c. fi.
 §. femina p quos fiat inuesti.

Femina non succedit in seu. nisi aliud ex tenore inuesti. ap-
 pareat in. c. i. in. pn. de inuesti. q titius accepit a sempro.

Si seu. descendit in feminam tñ supuenientibus masculis post
 istas feminas reasumit naturam suam vt masculinum remane-
 at in. c. i. in. ij. et. vj. col. de cotro. seu. apud pa. termi.

An in seu. successionem et transitorio ad feminas filius ma-
 sculus excludat nepotem et femina in. c. i. in. iij. col. de con-
 tro. seu. apud pa. termi.

An vasallus teneatur recognoscere seu. a femina in. c. i. i
 . iij. col. de cotrouer. seu. apud pa. ter. et qd si dñs decessit
 cum masculo et femina.

Feudum femineum renouatum in personam mariti assumit no-
 uam formam in. c. i. in. vij. col. de cotro. seu. apud pa. termi.

An generis appellatio veniant de descendentes ex femina i
 . c. i. §. hoc quoq in. vij. col. de suc. seu.

An appellatio posteritatis veniat de descendentes ex femi-
 na in. c. i. §. hoc quoq in. vij. col. de suc. seu.

An in seu. femineo succedat femine vna cum masculis in. c. i.
 de benef. femi.

An in seu. conditionato succedat femina in. c. sim. l. iter de
 capita. qui curia vendi.

SECTIO IIII. Quis conditor et quo hoc volumine co-
 pilatum in prelijs in. i. et. v. col.

Constitutiones extra ordinarie huius compilationis feuda-
 lis non sunt antequam in prelijs in. ij. col.

An hodie liber iste appellet vsus siue consuetudines cum sint
 in scriptis in prelijs col. iij.

An consuetudines seu. ligent oēs gētes i prelijs i. vij. col.

Quo consuetudines feudales ligant et in foro civili et canoni-
 co et in foro conscientie in prelijs. col. viij. et ibi qd ligant
 clericos.

Quid sit feudum in prelijs in. rii. col.

An concessiones feudorum sint privilegia in prelijs. col. iij.

Feudorum concessio potius sapit gratiam q dñus marie one-
 rosus in prelijs in. iij. col.

Seruitium p seu. no est vt merces vel pnt sed merum serui-
 tium et recognitio in prelijs col. riiij.

Feudum ex qualitate refectionis que prestat pnt dici emptio
 vel locatio in prelijs. col. riiij.

An seu. dicat dñus inominat an noiat in. i. col. riiij.

Feudatarius h3 vtile dominium in prelijs. col. xv.

Feudatarius egparat empbiteote i prelijs. col. xv. et i fi.

Feudatarius et pntarius sunt diuersa et libellus super
 vno no concludit in alio in prelijs col. xv.

Concedendo oēm proprietatem an remanet feudum in pre-
 lijs. col. xv.

Liberando ab omni seruitio non tamen extinguitur seu-
 dum in prelijs col. xv. et ibi an directum cum vtili solidet.

In quibus rebus feudum constitui potest in prelijs col.
 xv. et ibi an in annis pstationibus redditibus.

An si datur feudum pro annua pstatione cessans a solu-
 tione cadat a feudo in prelijs col. xvij.

Imperator non est a papa deponendus nisi ex magna

causa in prelu. col. xviiiij.
An dñs feudi possit remittere pensionē vel seruitia con-
sueti in prelu. col. xvij.
Pro cessante modici canonis an causetur caducitas in
prelu. col. xx.
Feudū dñi seruitus in prelu. col. xxi. z. xxij.
Appellatiōe herediū in feu. vel filiozū qui veniant in pre-
lu. col. xx.
Querit feu. aliter q̄ p̄ iustitiam i pludijs col. xxi.
Quare dicit feu. z vas. quare dicunt fideles in prelu. dijs
col. xxij.
Inuentio z nomē feu. z vas. vñ. in pludi. col. xxij.
Quo constituit vel acq̄rit feu. in prelu. col. xxij.
Feu. regalia vel nō in prelu. col. xxv.
Feu. nobile vel nō nobile in pludi. col. xxv.
Feu. nouū nō nobilitat in prelu. col. xxvj.
Feu. franchū vel nō franchū in pludi. col. xxvij.
Ad q̄ remanet obligat⁹ q̄ hz feu. franchū in plu. col. xxvij.
An hñs feu. franchū pōt alienare incōsulto dño in prelu
dijs col. xxvij.
Feu. hñs p̄p̄iā naturā vel improp̄iā in plu. col. xxvij.
Feu. nō pōt auferri sine cā iusta in plu. col. xxvij.
Quo feu. dicat nō hñe p̄p̄iā naturā z q̄ vicariatus eccle-
sie romane nō sunt feu. p̄p̄ie s̄ administratiōes in prelu-
dijs col. xxvij.
Concessio ita q̄ nō teneat recognoscere nō hz p̄p̄iaz na-
turam feu. in prelu. col. xxx.
Feu. emptū nō hz naturā feu. in pludi. col. xxx.
Feu. ecclesiastica z secularia in pludi. col. xxxi.
Antiquū paternū z nouū feu. q̄ dicant in plu. col. xxxi.
Remittēdo felloniā vel renouādo inuestitū feu. nō desi-
nit esse antiquū in prelu. col. xxxij.
Quid si de iā reuerso feu. denuo inuesti. col. xxxij.
An presumit antiquū feu. in prelu. col. xxxij.
Verba inuestiture tanq̄ de paterno z antiquo an p̄bent
vel faciāt feudū dici antiquū in prelu. col. xxxij.
Si ep̄s s̄ cap̄o in concessione dicat antiquū an p̄sumit
antiquū in prelu. col. xxxv.
Si sup̄mi p̄p̄ies dāt feu. nouiter vt antiquū satis suffici-
unt verba enunciatina in prelu. col. xxxv.
Feu. masculinū feu. femininū qd̄ sint in plu. col. xxxvj.
Diuisibile z idiuisibile feu. in plu. col. xxxvj.
An cui est concessus feu. habitationū possit alteri cā loca-
re in prelu. col. xxxvj.
An feu. in dubio dñi p̄onale in plu. col. xxxvij.
Reale p̄onale z p̄sonalissimū feu. in plu. col. xxxvj.
Feu. rectū in prelu. col. xxxvij.
An vs cōcessio feu. cursoris facta claudo i plu. col. xxxvij.
Ligū feu. in prelu. col. xxxvij.
Ad iorē p̄tatem hēt superior in vasal. ligū q̄ in alium
in prelu. col. xl.
In feu. ligio nō hz locū p̄nia in plu. col. xli.
An in dubio presumuntur bona feu. an vero allodialia in
prelu. col. xli.
Feu. guardie z gastaldie als p̄ mercede i prelu. col. xliij.
Feu. camere vel canue soldata in pludi. col. xliij.
Et prestatione census vel recognitiōe an presumitur feu.
in prelu. dijs col. xliij.
Feu. aduocacie quid sit in prelu. col. xliij.
Que actio datur pro feu. in prelu. col. xlvj.
Quid est homagiū in prelu. dijs col. xlvij.
Qui possunt in feu. que dñia ē inter laicos z clericos ifeu-
dantes in. c. i. in prin. in. iij. col. qui feu. da. po.
An feu. reuersam dicitur de mensa in. c. i. in prin. in. x. col.
qui feu. da. po.
Si feudū reuersus nō in feudauit predecessor an successor
poterit illud in feudare in. c. i. in prin. in. x. col. q̄ feu. da. po.
Quanto tempore inducit consue. in feu. in. c. i. in prin. in
. xiiij. col. qui feu. da. po.
Quot actus requirant ad hanc consuetudinē z quō in. c.

. i. in pn. in. xvj. col. qui feu. da. po.
An possit in feu. decimas laico clericus in. c. i. in principio
in. xvij. col. qui feu. da. po.
Utrum rem non solitā in feu. occupatā per potentē possit
prelatus in feudare in. c. i. in prin. in. xvij. col. q̄ feu. da. po.
Initia z progressum feudozum in. c. i. s̄. z q̄ in. i. col. qui
feu. da. pos.
Feudū amouibile ad placitū non est feudum p̄p̄ie. c. i. s̄.
notandū qui feu. da. pos.
Feudū nō pōt p̄ principē sine cā auferri i. c. i. s̄. notā dñi
glo. qui feu. da. pos. z in. c. i. in. vj. col. qui. suc. tene.
An requiratur sententia ad priuationem feu. c. i. s̄. notan-
dum qui feu. da. pos.
An feu. possit concedi pro pecunia in. c. i. s̄. notandum q̄
feudū dare pos.
Concesso feudo fructus pendentes an videntur dati i feu.
. c. i. s̄. notandū qui feu. da. pos.
An feu. p̄ mercede datū reuocet in. c. i. in prin. siue p̄teri-
ta siue futura z ibi quousq̄ durent in. v. col. de feu. guar.
Feudū p̄ mercede z guardie z gastaldie habēt improp̄i-
am naturā feu. in. c. i. in prin. de feu. guardie.
Si auferit officium ante t̄ps officiali. an retinebit feu. q̄ p̄-
pterea dat in. c. i. in pn. in. pe. col. de feu. guardie.
An pactū qd̄ p̄ ingratitudinē nō auferat.
Feudum valeat in dicto. c. in principio in penultima col.
de feu. guardie.
Feudū aduocacie scutiferoz z simile quō z quō p̄nt aufer-
ri in. c. i. in prin. in. fi. col. de feu. guardie.
Feudū p̄ defensa vi e dñi facta vel ēt fienda an reuocari
possit quō in. c. i. in prin. in. fi. col. de feu. guar.
Aduocato p̄ libera iōe vite vel maxima cā nō tarat sala-
riū in. c. i. in fi. col. de feu. guar.
Feudum annuū vel ad beneplacitū quō finitur in. c. i. in
prin. in. fi. col. de feu. guar.
Et qualitate officij presumitur qualitas beneficij z feudi
in. s̄. si vero de feu. guar. in. iij. col.
Feudū mercedis vel p̄ seruitio an transit ad heredes in
. c. i. s̄. si vero in. iij. col. de feu. guar.
Si primo dicit rem allodiam z succubuit an possit po-
stea dicere feudalem in. c. i. s̄. si vero i. xv. col. de feu. guar.
z an ex mendatio conficto perdat feu.
Concessa custodia castri filio per patrem. non tamen vi-
detur feudū guar. c. i. s̄. si vero in. fi. de feu. guar.
An datū in feud. guar. vel simile possit p̄scribi in. d. s̄. si
vero in. fi. de feu. guar.
Do tibi in feudū qd̄ dederā gaio cui nihil repit datū an
valet ista concessio in. c. i. s̄. si vero in. fi. de feu. guar.
De feudo tento per alium non potest fieri inuestitura pu-
ra sed conditionata in euentuz vacationis i. c. i. in. i. col.
qui succe. tene.
An valet inuestitura d̄ feu. alieno cū vacauerit i. c. i. in. iij.
col. qui succe. tene.
An pares sint de necessitate ad inuestituram in. c. i. in. iij.
col. qui succe. tene.
Imperator an teneat habere ratam inuestiturā p̄decesso-
ris in. c. i. in. iij. col. qui succe. ten.
An dato feudo alieno sub conditione cum vacauerit pos-
sit interea cōcedens mutare sententiā vel eueniēte cōditio-
ne an cogitur p̄cise adimplere inuestituram in. c. i. in. v.
col. qui succe. tenean.
Quando inuestitur aliquid de feu. alieno an sufficit taci-
tus consensus vasalli tenentis feu. in. c. i. in fine qui suc-
ce. tene.
An dñs qui tradere nō potest feudū qui solū inuestiturā se-
cit teneat ad iteresse z quid si solet p̄mitit ifeudare i. c. i. in
xi. col. de cōtro. inesti.
Ubi nō apparet d̄ q̄litate z q̄ritate feu. totū p̄sumit feu. i.
. c. i. s̄. cū at i. iij. col. d̄ p̄r. inesti. ubi q̄re aliter i ep̄biteosi.
In cābio feudi requiritur eadē solēmitas que i cōcessiōe
feu. i. c. i. s̄. cū aut col. iij. de cōtro. inesti.

An feu. sint idiuudua l. c. i. §. cū at l. vj. col. d. cōtro. inuesti.
An augmētato a dño feudo augenda erunt seruicia in. c. i. §. rurs^o in fi. de cōtro. inuesti.
An cū ciuilitē agat ad priuationē feudi vel alias d. facto ex quo pōt criminaliter agi requirat q̄ in libello penatur mensis et locus i. §. itē si fidelis in. iij. col. g. mo. feu. amit.
An fiat diuisio feu. q̄no an in capita sui an in sūmātes vel domos vel q̄no in. c. i. §. si fuerit in fi. g. mo. feu. amit.
Quō q̄s dicat habere feu. in curia dñi et de feu. de camera vel caneuā in. c. i. in. §. itē sigs qui. mo. feud. amit. Ibi q̄no est curiā. ita q̄ dñs ibi habeat districtū vel honorē.
An cōsuetā dari in feudū possunt dari sine solēnitate l. c. i. in prin. in. ij. col. ep̄m vel abba.
An per duo instrumēta p̄betur antiquitas feudi in. c. i. in prin. in fi. col. ep̄m vel abba.
An in feudo cōditionato ad certū seruiciū aliquo casu succedat femina in. c. i. §. quinetiā in. i. col. in ti. ep̄m vel ab.
Licet mutus p̄dat feudū balbutiēs nō. in. c. i. §. mutus in fi. ep̄m vel abba. Et qualiter reuocabit feudū a mutō.
Nō pōt in feudū inuasor cōfirmare in. c. i. e natu. feudi.
Feudū trāsit cū vnueritate et an venit in petitiōe hereditatis in. c. i. in prin. de suc. feu.
Si p̄ accepit feu. p se et ticio filio. cū noiando i vita p̄is.
An fili^o dicet cōsors i feu. in. c. i. in prin. d. succel. feu.
An sit dñs an si inuestitura dicat d. feu. p̄no an dicat de antiquo in. c. i. §. hoc quoq̄ de succel. feu.
An p̄ possit vni filioz stipulari feu. ita q̄ alteri nō queratur in. c. i. §. hoc quoq̄ in. vj. col. de suc. feu.
An feu. venit in petitiōe hereditatis in. c. i. §. hoc quoq̄ vij. col. de suc. feu.
An p feu. cōpetit beneficiū. l. fi. C. de edic. diui adri. tol. in. c. i. §. hoc quoq̄ col. vij. de suc. feu.
Itē feu. respectu diuersaz psonaz pōt dici nouū et paternū in. c. i. §. hoc quoq̄ in. vij. col. de succ. feu.
Feudū pōt dari pure vel sub cōditiōe ex die certa vel incerta in. c. i. qui suc. tene.
Feu. eggerat potius dētui q̄ vltie volūtati l. c. i. g. suc. te.
De feu. p aliū tēto. an. possit alius inuestiri l. c. i. in. ij. col. hic pōt esse ti. qui. suc. te.
An si inuestit^o an cūctū ditiōis moriat heres sius purificata ditiōe poterit petere feu. l. c. i. i. iij. col. g. suc. tene.
Ad relarā. feu. tpale finito tpe nullus alius terminus datur in. c. i. §. fi. de cōtentio. inter do. et vasal. nec alia snia expectatur in. c. i. de feu. sine cul. non amit.
An si ff cōtendat de portiōe fratris cū dño q̄no pbabit et quid si ipse superstes partē snā ali enat. in. c. i. d. conten. inter me et dñm de por. fra. mei.
An in feudis regalib^o ducatu marchionatu et similibus hz locū successio in. c. i. §. fi. de alie. feu.
Feu. an vēt i collatiōez cū fr̄ib^o l. c. si duo d. feu. march.
An fili^o natural^o succe. m̄ri i feu. l. c. i. an mari. succe. vro.
An feu. datū minimis valnasoribus p minores possit auferri in. c. i. an mari. succe. vr.
Reuelans secreta dñi p̄dit feudū q̄no in. c. i. in prin. et in fi. q̄ti. mo. feu. amit.
In feu. et in penalibus extēho fit ad similia et iudex arbitritur sup similitudine in. c. i. qui. mo. feu. amit.
An cōtrahens amicitia cū inimico dñi perdat feu. in. c. i. qui. mo. feu. amit.
Lorā quo iudice sint tractāde cāe feudales l. c. i. in prin. apud quem vel quos.
Quā super feudo litigat super possessio quis erit iudex i. c. i. in prin. in. iij. col. apud quem vel quos.
Quis erit iudex in causa appellatio. in feudis in. c. i. in pn. ci. in fi. col. apud quē vel quos.
In feu. nō pcedit progatio l. c. i. i. fi. pn. apd quē vl quos.
Qui hz decimas in feu. an alij possunt eas infendar in. c. si aliquis apud quem vel quos.
Feudū inter fratres an possit diuidi et diuidēdo an videtur renūciare iuri succedēdi in. c. i. in. ij. col. in titu. impe-

rator lotha. euge. pape.
An scā refutatiōe feu. atiq̄ vt fiat reintegratio vt de feu. no uo cēlebit feu. nouū l. c. i. col. iij. impa. lotha. euge pape.
Si ff accipit feu. sub noie ffis q̄ nō vult portiōe suā ratificare cui acgrit illa portiō l. c. i. in. ij. col. de bene. fra.
An feu. possit acgrit p pecuniā l. c. i. col. iij. de ben. fra.
Feu. q̄sitū egs et armis cōib^o v̄ cōe l. c. i. i. fi. d. bene. fra.
An alter iuestire vl executionē facer nulla snia pcedēte in. c. i. in. ij. et iij. col. et in fi. d. feu. sine culpa nō amit.
An de feu. p aliū possessō q̄s possit inuestiri in. c. ij. quo tēpore miles.
An si concessio feu. alieni nō tenet possum agere de euic. in. c. ij. quo tempo. miles.
Lōcessio scā de feu. aliō mortuo vasallo sine herede an deā cōcessio valeat in. c. ij. in ti. quo tempo. miles.
An fructus feudi appellatiōe vel reductiōe pendēte possint sequestrari in. c. fi. quo tpe miles.
Feudū ad se reuersū p̄t dñs reuocare i filiā postpositis agnatis idē in emphiteosi in. c. i. quēadmodū feu. ad filiā perti.
An finio feudo vel emphiteo. dñs tenet reuēstire agnatos an possit reuēstire filiā in. i. et iij. col. quēadmodūz feu. ad filiā pertinet. et ibi an p̄nt appellare.
An ex paciētia nō lōga p̄sumit titu. in feudilibus in. c. ij. si de inuesti. inter do. et vasal. lis oriat.
An feu. possit acgrit pecunia. c. i. d. feu. da. in vi. l. cōmis.
Pactū legis cōmissorie ē rigozōsū et q̄no d̄bat an hz locū in feu. in. c. i. de feu. da. in vicē. l. cōmis.
Vltia opi. tenēda i dubio l. c. i. d. feu. da. in vicē. l. cōmis.
An et q̄no v̄z cōcessio de feudo ab alio tēto in. c. ij. de feu. dato in vicē legis cōmis.
An i feu. p̄scripto suc. h̄s l. c. fi. d. feu. da. i vicē. l. cōmis.
Quo iure decidatur cāe feudales l. c. i. d. feu. cogni.
An actiōe nascit ex cōsuetudine feu. sit stricti iuris in. c. i. de feu. cogni.
In quibus cōstitui pōt feu. et q̄ nō in rebus mobilibus in. c. fi. de feu. cogni.
Quid ē feudū d camera et qd de caneuā et qd nō trāsit ad heredes in. c. fi. in. iij. col. de feu. cogni.
In feu. d camera vel caneuā si dñs nō p̄cipit nō soluet. itē nō tenet nisi iōtū facere pōt in. c. fi. i. iij. col. d. feu. cogni.
An bona mobilia cedūt feudo cū cōcessiōe rei immobilis i in. c. fina. in fi. col. de feu. cogni.
An decie possint dari i feu. marie laicis l. c. ij. i. fi. d. fe. cog.
Quō feu. dicat nō h̄re p̄p̄iā naturā feu. et qd cōditionatus in. c. i. qd sit inuestitu.
Quō feudū ditiōnātū nō admittit p̄niaz nec in feudo frācho nec litigio in. c. i. in. ij. col. qd sit inuesti.
Vasallus p abusuā inuestiturā tenet tradere et pati vti in. c. i. in. iij. col. qd sit inuesti.
Act^o d̄z fieri solēniter. l. seruatis seruādis et q̄ solēnitas requirat in inuestitura in. c. in. iij. col. qd sit inuesti.
Concedendo p annua quātitate an censet feudū in. c. i. i. fi. col. qd sit inuesti.
An si in cōcessiōe apponit pactū turpe an valet cōcessio l. c. i. in fi. qd sit inuesti. et ibi an p̄ seruitio citharedi sit licitum dare feu. ibi de orga.
Qui nō hz administra. nō infendauit in. c. i. in. ij. col. per quos fiat inuestit.
Feudū d̄ in bonis vasalli iō ex eo tenet ad decimas et collectas in. c. i. in. ij. col. per quos fiat inuestitura.
An feu. possit infendari alteri eque idoneo in. c. i. §. i. per quos fiat inuesti.
An accipiēs in feu. a vasallo p̄cio dato possit p̄ciū repetere in. c. i. §. qz primo per quos fiat inuesti.
An seruus possit inuestiri de feu. in. c. i. §. psonā p quos fiat inuestitu. quid sit dictū vt sibi querat.
An seruus possit alii i feu. l. c. i. §. psonā p quos fiat inuesti.
An infans vel furiosus possit inuestiri de feu. in. c. i. §. per sonas per quos fiat inuesti.

An cōcessio feu. seruo si moriat quis in illo succedit in. c. i.
§. psonam p quos fiat inest. **P**acto pnt ptes alterare naturā feu. in. c. i. §. fi. p quos
fiat inuesti.
Concessio feu. ad longū tps quō intelligit in. c. i. i. iij. col.
de inuesti. de re alie. facta.
An tertius possessor dñm vendicantē rē feudales possit
excepe de vlli dñio vasalli in. c. i. in prin. in fi. col. de inue
sti. de re. alie. fac.
Ibi qd quēto respectu vasal. p̄sulet p remediū. l. is a quō.
An feu. venit cōicandū rōne societatis oim bonoy in. c.
i. in prin. in fi. col. de inuesti. de re alie. fac.
An in feu. pcedat pign^o iudiciale siue missio i possessionē
ex primo vel scdo decreto in. c. i. §. quid ergo in fi. col. de
inuesti. de re alie. facta.
Staturū qd maritus succedat vtroi an h3 locū in re feu
dali in. c. i. §. fi. de inuesti. de re alie. fac.
An additamentū feu. siue corporale puta p̄diū siue incor
porale. puta iurisditio redeat ad do. cū feu. in. c. i. §. fi. z in
pe. z fi. col. de inuesti. de re. alie. facta.
Que possident vt vnita cū feu. indicant eo iure quo sue. ei
c. i. §. fi. de inuest. de re alie. facta.
Si cū feu. teneo p̄diū p quo p̄sto seruitia sicut p feu. an iu
dicat vt feudū in. c. i. §. fi. de inuesti. de re alie. facta.
An emphi. pp nō solutā minimā partē census cadat a to
to in. c. i. in prin. in. iij. col. quali. oli feu. alie. pote.
An in feudo vel emphiteosi ad dñm reneris teneo rē re
inuestire primorē agnatū z nō faciat an possit appellat
in. c. i. in. iij. col. qua. olim feu. alie. pot.
Autē. que res. C. cōia delega. nō h3 locū in feu. i. c. i. §. do
nare quali. olim feu. alie. po.
An de fructibus feu. p̄ possit z teneat dotare filiaz in. c. i.
§. donare in. iij. col. quali. olim feu. alie. pote.
An marit^o possit dare feu. vtroi in donationē pp nuptias
in. c. i. §. donare col. iij. qua. olim feu. alie. po.
An l. gatū feu. factū p̄aia v3 in. c. i. §. donare in. iij. col. q̄
liter olim feu. alie. pote.
An si cōcurrāt dñs z agnati i redimēdo vel dñs z agnati
i p̄hibēdo feu. ali. q̄ p̄ferē i. c. i. §. por. qua. oli. se. ali. po.
An feu. maiora. vel minora pnt diuidi quo ad administra
tionē vel qd i. c. i. §. fi. quali. olim feu. alie. pote.
Qd feu. dicat p̄nū i. c. i. i. iij. col. d̄ gradi. succe. in feu.
Cōcedēdo feu. iure antiq̄ feu. an feu. dicat nouū vel anti
quū in. c. i. in. iij. col. de gradi. suc. in feu.
Quid si i inest. narret qd als p̄i meo i feu. cōcessit an p
hoc desinat eē feu. nouū si nō apparet qd p̄i meo cōcessus
fuerit in. c. i. in. iij. col. de gradi. suc. in feu.
Quid si prelati infendando dicit feudum solitū infen
dari an v3 cōcessio. z credat istis verbis enūciātis in. c. i.
in. iij. col. de gra. suc. in feu.
An feu. questū cōi pecunia z note pprio coiceat inter fra
tres in. c. iij. de fra. de no. be. inuesti.
An p̄i i feu. filij hēat vsūfruc. i. c. iij. de fra. de no. be. inuest.
Refutatio feu. d3 fieri in manibus dñi nō alterius in. c. i.
de vas. decre. eta.
Feudū renūciatū ita vt filius inuestiat an desinat esse no
tum in. c. i. in. iij. col. de vas. decre. eta.
Et an in preiudiciū agnatorū an renūciātis.
Quid si dñs dicat remittim^o tibi culpā restituimus feu.
z de nouo cōcedimus an dicat feu. nouū in. c. i. in. iij. col.
de vasal. decre. eta.
Dñs dat feu. cū hac cōditiōe vt sortiat naturā antiq̄ feu.
an isto casu censeat antiquū z qd in p̄lato in. c. i. in. fi. de
vasal. decre. eta.
Quā causa respectu particularis interesse pōt tangere do
minū an dñs feu. possit esse iudex in. c. i. in. i. col. d̄ cōtro. feu. apud pares termi.
Dñs feu. qui non recognoscit supiorē tñ ē iudex i cā feu.
inter se z vasallū in. c. i. in. i. col. d̄ cōtro. feu. apud pa. ter.
An in causis in quibus super feu. vel cū vasallo agit nō ta

mē. i. feudoz dñs feu. sit iudex inter se z vasallū. qd si ali
as h3 iurisd. qd si supiorē nō recognoscit in. c. i. in. iij. col.
de cōtro. feu. apud pares termi.
An v3 cōpromissū factū in arbitriū de feu. in. c. i. i. iij. col.
qñ ē qd iter dñm z agnatū an feu. dicat nouū cni onus p
bādū incūbit z cui iuramentū deserit in. c. i. in. iij. col. d̄ cō
tro. feu. apud pa. ter.
An feu. dicat qd hereditariū ita vt nō trāseat in filios nī
si heredes in. c. i. in. fi. col. de cōtro. feu. apud pa. ter.
Feudū natura sui magis respicit ascendētē z stipitē q̄
descendētē in. c. i. in. iij. col. de cōtro. feu. apud pa. ter.
Quid si vasallus monachus factus vel clericus vult di
mittere habitū an recuperet feu. in. c. i. in. iij. col. de mili. va
sallo qui arma. belli. depo.
An si rex sit monachus ius regni transeat in monasteriū
qd de alijs vasallis in. c. i. in. iij. col. de mili. vasal. qui ar
ma bellica depo.
Cause p̄natiōis feudi extendunt a simili vel maiori ex p̄
fis in. c. i. in. prin. in. qui. cau. feu. amit.
Feudū datū ad certū seruitiū si redit ad dñm remanet libe
rū z si iter a dño det nō v̄ datū sub eodē onere in. c. i. in
prin. in. iij. col. in. qui. cau. feu. amit.
In dubio an feudū v̄ datū ad seruitiū prestādū in. c. i. in
iij. col. in. qui. cau. feu. amit.
Feudū licet pacto alteret retinet in alijs naturā feudi in
c. i. in. iij. col. in. qui. ca. feu. amit.
An simplex cōcessio castri sonet feu. vel. donationē simpli
cē z qd si qñq̄ fuit feudale in. c. i. in. fi. in. qui. ca. feu. amit.
Que dicant essentialia in feu. z ibi an iuramentū fidelita
tis possit remitti in. c. i. §. z alia in. iij. col. que fuit prima
cau. bene. amit.
Si feudū pignorat ecclesie que h3 directū dñium an fru
ctus debeat cōputari in sortē in. c. i. §. sed z qui delator q̄
fuit prima cā bene. amit.
Feudum non amittitur nisi ex magna causa. c. i. §. predi
ctis in prima col. que fuit prima causa benefi. amit.
An si vasallus alienando vel inuestiturā nō petēdo per
dit feudum reuertat feudū ad dñm vel ad agnatos in. c.
i. §. p̄dictis in. iij. col. que fuit pri. cau. bene. amit.
An in casib^o quibus vasal. priuat feu. ad dñm reuertat an
ad agnatos vel filios in. c. i. in. §. p̄dictis in quarta col.
z seq. que fuit pri. cau. bene. amit.
Quid si per negligentā vasallus feu. pdit an reuertatur
ad dñm an ad agnatos. in. c. i. in. §. p̄dictis in pe. col. q̄
fuit pri. cā benefi. amit.
An pater possit stipulari feu. p se z filio naturali ita qd ēt
naturali querat in. c. i. §. sed vtrū p quos inuesti.
An ex quo in pecunia feudi constitui nō pōt dñs possit feu
dum repetere in. c. i. si de feu. vasal. fuerit interpellatus.
Quid si dñs dubitat an sit feu. vel nō sup quo ē sibi facta
denunciatio an cogat litē cōtestari in. c. i. si de feu. vasalli
fuerit interpellatio.
Vasallus permisit prescribi a tertio feudo dñs cōtra quē
nō est p̄scriptū qz seruitia sibi semp prestita sunt egit z re
cuperavit feu. an vasallus possit feudū recuperare a dño i
c. i. si de feu. vasal. fue. interpella.
An in dubio presumat feudū nouū an antiquū in. c. i. si de
feu. fue. contro.
Feudū pōt esse p vna linea nouū p alia antiquum. c. i. si de
feu. fue. contro.
Feudū est seruitus ideo in dubio res nō p̄sumit feudalis
in. c. iij. de cōtro. inuesti.
An qz dixit rē ppriā possit dicere cā eē feu. in. c. iij. in fi. si
de feu. fue. cōtro.
An possit dari feu. sub cōditiōe z an effectum sortiat in. c.
moribus si de feu. fue. contro.
De feu. possessio p aliū an quis possit pure vel sub cōditio
ne inuestire i. c. moribus si de feu. fue. contro.
Cōcedēdo feu. p se z heredibus clerico in sacris intel
ligit de heredibus. l. trāfuer salibus in. c. naturales si de

feu. fue. contro.
Inuestitudo aliquis de feudo p se et filijs natis si habebat
sola filiu naturale an ille possit succedere i feudo i. c. natu
rales si de feu. fue. cōtro.
Infeudās rem successiue duobus in quē videt translatuz
vile dominiū et ibi de vēdēte i. c. si facta si de feu. fue. cōtr.
An qd de vendēte re duobus vel ifeudate p. l. quoties
. C. de rei vēdi. pcedat et in vēdente vel ifeudanti ecclesia
si ei vēdat vel ifeudet in. c. si facta col. ij. si de feu. fue. cōtr.
In generali dispositiōe nec ex pte dñi nec ex pte vas. i du
bio nō venit feu. in. c. in generali si de feu. fue. cōtro.
An feu. veniāt in petitiōe hereditatis in. c. in generali si
de feu. fue. cōtro.
An feu. veniāt i restitutiōe fideicommissi vel etiā emphiteo
sis i. c. i generali si de feu. fue. cōtro.
An bñficiū. l. fi. C. de edic. diui. adri. tol. habeat locum in
feudis in. c. i generali si de feu. fue. cōtro.
Pacta et extranea admittunt i feu. et nihilominus in alijs
i quib⁹ nō ē pactū retinet naturā feudi i. c. feudū si de feud.
fue. cōtro.
Feudū datū p titio filijs et quib⁹ dederit an possit aliēari
et si alienet an remaneat feu. in. c. feu. si de feu. fue. contr.
Inuestitute feudalis pacta ad alias psonas nō extēdunt
et pactū intelligit s̄m naturā rei sup qua iter ponit i. c. si de
feu. fue. cōtro.
Impetratio feu. per surreptionē vel obreptionē est nulla
ipso iure i p̄ludijs i. viij. col.
An si feudū renouet i persona filiorū dicat feudū nouū in
. c. i de vas. decre. eta.
An feudatari⁹ vel emphi. qui cadūt a feu. dbeat meliora
tiones recipere i. c. i. §. si vasallus. hic simitur lex.
Regno reuerio ad dñm an teneat seruare pacta facta p
vasallū cū subditis suis in. c. i. in. iij. col. si vas. feu. p̄uac.
In feudis magis attendimus realitatē feudoꝝ q̄ affectuz
personaz i. c. i. an ille qui iter fecit fra. domi.
An furiosus vel freneticus p̄uet fundo de hys culpis q̄s
an furorē cōmisit i. c. i. an ille q̄ iter se. fratē domi. sui.
An vasallus occidēs cōvasallū pdat feudū i. c. i. an ille q̄
iter fecit fratē domi. sui.
An cōcedēdo feu. nouū iure antiqui feu. feuduz remanet
nouū i. c. i. de alie. feu. pa.
An agnat⁹ q̄ alteri ifeudauit feu. possit illud renūciare in
preiudiciū eius cui ifeudauit i. c. i. de. alie. feu. pa.
Feudū i dubio v̄ s̄m cōmunem naturā cōcedi. et potest
cōueniri vt p feu. nō iuret fidelitas i. c. i. p̄n. de capi. cor.
An p simplicē ipothecā pdat feu. in. c. i. §. p̄te. d. ca. cora.
An feu. eccl. possit alteri ifeudari i. c. i. §. p̄te. de ca. cora.
Remissio penaz que fit p dñm nō requit illationē in. c.
. i. qd iuris si post alie. feu. vas. ad recu.
An i vasallo vel emphiteota admittat purgatio more in
. c. i. quid iuris si post alie. feu.
An si dñs de antiquo feu. tāq̄ de nouo renouet iustu
ram cōsentiētibus agnatis an dicet nouū feu. et agnatis p̄
indicabit i. c. i. an agnatus. vel filius repudiat heredi.
Quē ex colligatib⁹ vnus allegat feu. nouū et alter antiquū
qs sit iudex i. c. i. an apud iudi. vel cu. qd feu. termi. debe.
Ubi qs decitat et negat dñm feudi iudicē cū fit p̄t dñs d
cetero ei denegare audiētā i. c. i. an apud iudi. vel cu. qd.
feu. ter. debe.
An per pactū possit recedi a natura feudi. puta pacisei q̄
feudū sit alienabile i. c. i. de feu. nō habentē p̄ri. na. feu.
An feudū pacto alteratū quo ad alienationē quo ad alia re
tinet natu. suā in. c. i. de feu. nō habē. p̄ri. uatu. feu.
An feu. dato cū pacto vt possit aliēare p̄ciū si alienet erit
loco feu. vel debebit collocari i aliqō p̄dium qd sit loco
feudi i. c. i. de feu. nō habē. p̄ri. natu. feu.
An refutatio feu. possit fieri sine pacto i. c. i. de co. q̄ fides
fecit agna.
Refutatio feudi facta agnato an sit realis an psonalis i. c.
. i. de eo qui fidem fecit agna.

An. l. ij. C. de resc. vēdi. hz locū i p̄cessiōe feu. q̄ fit aliquo
dato v̄ recepto i. c. i. i p̄n. i. ij. col. d. capi. q̄ curi. vendi.
An recognitio scā ab ecclesia de aliq̄ re sapit recognitionē
feudalē i. c. i. i p̄n. l. r. ol. de capi. q̄ curiā vēdi.
Feudi alienati p̄ciū cui applicat an emptori i. c. i. de pro
bi. feu. alie. per lotha.
Ad datū dñi p q̄ p̄t icidet dñs i p̄uationē feudi v̄z eē sub
scriptū testumōio p̄ciū i. c. i. §. si. d. pa. iur. fir. tenē.
An feudū possit dari insolutum in. c. i. in prin. in. viij. col.
de probibi. feu. alie. per fede.
An vasalli possint inter se feudum diuidere in. c. i. in p̄n. i
ij. col. de p̄bi. feu. alie. per federi.
An p̄suetudo qd vir lucret tertiā p̄tē bonoz v̄rois hēat
locū in feu. in. c. i. in p̄n. in. ij. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.
An vas. possit relinquere feu. vni et agnatis in. c. i. §. p̄te
terea ducatis de p̄bi. feu. alie. per fede.
In generali getatione nō v̄ renūciatū iuri feudi v̄ em
phiteosis i. c. i. §. p̄terea ducatis de p̄bi. feu. alie. p̄ fede.
Dñs tantā iurisdictionē hz respectu seruitioꝝ in vasallū
q̄ p̄t cū petere ad se remitti p̄ seruitijs p̄stādis v̄bicun
q̄ sit in. c. i. §. p̄terea lo vitimo in. v. col. de p̄bi. feudi
alie. per fede.
An in feudalibus p̄cedit recōuentio in. c. i. §. p̄terea lo
vlti. i. v. col. de p̄bi. feu. alie. per fede.
An vasalli possint progare iurisdictionē alterius q̄ dñi et
quid de subditis cōitatum ciuitatum vel baronū in. c. i. in
. §. p̄terea in. r. col. de p̄bi. feu. alie. per fede.
In dubio res tota p̄sumit feudalē q̄ pars in. c. vasal
lus el primo si de feu. fue. cōtro.
Qualiter in cā feudali p̄cedi debeat in. c. i. §. p̄terea lo
vltimo in fi. col. de p̄bi. feu. alie. p̄ se.
An si sit concessum alicui feudum de camera vel canua
si camera non est soluendo habeat vasallus et alijs bōis
dñi solut. in. c. i. in prin. de uo. feu.
An feudum habes cōe cū alio possit partē suā dare in feu.
cū sorti in. c. i. §. ac sciendum de nouo feu.
An p̄cedat argumē. de feu. ad emphiteosim in. c. i. an
agna. vel filius repud. heredi.
An si in feudi acquisitione vel cōseruatione interuenit pe
cunia dicat emptio an locatio vel quasi contractus in. c.
. i. in. 3. col. de bene. fra.
An feu. sit dēt⁹ noiat⁹ an inoiat⁹ i. c. i. d. be. fra. i. 3. col.
In dubio feudū vel emphiteosis videntē p̄cessa s̄m solitā
naturā in. c. i. in fi. quid sit inuestitu.
Licet dēt⁹s emphiteoticus vel feudalis nō fuerit solēnis
tū illā rē in emphiteosim vel feudum suscipiens tenetur
ad canonis solutionem vel seruitia in. c. i. in prin. i. rj. col.
qui feudū da. pos.
Si feu. trāsit aliquo casu in filiū et repndiata heredi. quō
cōtra eos poterit agi ad seruitia exhibēda vel p̄ nō erbi
bitis in. c. i. an agnati. vel filii. rep. be.
An dissolutione collegij vel vniōe feudū reuertat ad do
minū in. c. i. in fi. de capi. cora.
CSJDEJLONANJSSUAN. An feu. veniāt i
restitutione fideicō. vel etiā emphiteosis in. c. in generali
si de feu. fue. contro.
CSJLJUS. In dubio pater videtur stipulari pro fi
lijs feudum et descendētib⁹ in p̄ludijs. col. r.
An filij in equaliter succedant in feudis matime ex ordine
patris in. c. i. §. et quia in. i. col. qui feu. da. pos.
An filij appellatiōe in p̄stitutione vel cōcessiōe veniāt ne
potes et vltiores i. c. i. §. et quia col. ij. qui feu. da. pos.
Exclusa filia an exclusi sint nepotes et ca i. c. i. §. et q̄ i. ij.
col. qui feu. da. pos. Ita habilitas femine habilitat nepo
tes et ea in. iij. col. ibidē.
Filius in vita p̄ris dē cū p̄e quasi dñs feudi i. c. i. §. et q̄
in. viij. col. qui feu. dare pos.
Filius et nepotis appellatiōe i cōcessiōe feu. an veniāt p̄e
potes et alij descēdētes i. c. i. §. et si cūctulus de alie. feu.
Fili⁹ comit⁹ i vita p̄ris ē cōes i. c. i. ij. col. d. feu. marchie

Et corpore meo dicit descendere q nascitur filia mea. i. c. i. in. i. col. de contro. feudi. apud parces terminan.

An indistincte procedat regula filius ergo heres in. c. i. i. prin. de capi. cora.

An feudū transeat in filios repudiantes hereditatē p̄is in. c. i. an agna. vel filius.

An emphiteosis paterna possit per filiū repudiata hereditate patris acceptari in. c. i. an agna. vel filius.

An dñs vel agnati possint cōsentire vt filius repudiet hereditatē p̄is & feudū habeat in. c. i. an agna. vel filius.

An filius vasalli possit repudiare hereditatē p̄naz & acceptare feudū autum. c. i. an agna. vel fili.

An p̄ testamentū possit p̄ dare licētiā exp̄sse repudiandi hereditatē vel tacite substituēdo & filius hoc casu poterit repudiare hereditatē & seu. retinere i. c. i. an agna. vel fili.

An filius institutus in re certa succedat equaliter cū fratribus in feudo in. c. i. an agna. vel filius.

Si post repudiationē tenere reperit seu. an tenet ad onera in. c. i. an agna. vel filius.

An filij dñi succedat in vasallagio repudiata quo ad alia hereditate paterna in. c. i. an agna. vel filius.

U r̄ū p̄ possit vni filioꝝ assignare feudū in. c. i. in prin. in viij. col. de p̄bi. seu. aliena. per fede.

An vasallus tenet p̄o feloniam filij sui emācipati in. c. i. §. insuper de p̄bi. seu. alie. per fede.

An pater filiū p̄ nora dare possit in. c. i. §. insuper de p̄bi. seu. aliena. per fede.

An p̄ separādo a se filiū p̄ fellōiā p̄dat ius patrie ptātis in. c. i. §. insuper de p̄bi. seu. alie. per federi.

An pater p̄pter feloniam filij possit eū exheredare i. c. i. §. insuper de p̄bi. seu. alie. per fede.

An si in iuramēto fidelitatis excipit seipsum v̄ excipere filios & vxorē in. c. i. §. fi. de p̄bi. seu. alie. per fede.

Filius iurādo fidelitātē rōne seu. vni dño ð oēm hoīem mūdi postea succedit in f. u. paterno an & quō ex illo feudo iurabit fidelitātē in. c. i. §. fi. de p̄bi. seu. ali. p̄ fede.

CFISLUS. cōtra fiscū difficiliter p̄bat in feudo. q̄ contra priuatū. c. i. §. & q̄ col. rliij. q̄ seu. dare pos.

An feudū trāseat in fiscū publicatis bonis vasal. in. c. i. §. item si quis quibus mo. seu. amitta.

Si bona dñi p̄fiscant & postea apiaf seu. nouiter inuestito p̄ dñm ante cōfiscationē an fiscus tenet stare inuesti. in. c. i. in fi. qui. suc. tene.

Publicatis bonis feudatariū an feudū ibit i fiscū marie si dñs illud vasallo nō aufert i. c. i. §. fi. p̄ quos fiat inuesti.

An p̄ crimē lese maiestatis p̄ficiēt bōa sup̄mo dño an mediato i. c. i. in. vj. col. qualr vas. fideli. iura. debeat.

Bona mobilia cēsent subdita illi territorio vbi inueniunt & illi? fisco q̄runt in. c. i. in prin. in. ij. col. de pace tenen.

An bōa bānitoꝝ sint p̄fisc. in. c. i. in. pri. in. iij. col. d̄ pac. te.

Quomodo pene mulcte cōfiscate in terris comitū vt baronū disponant an queratur ipsis comitibus an principi suspicioni in. c. i. in prin. col. v. de pace tenen.

An annotatio bonoꝝ per p̄tumaciā vel confiscatio p̄pter crimē hodie sint sublata per antē. bona dānatoꝝ in. c. i. in prin. in. viij. col. de pace tenen.

Confiscatio bonoꝝ an p̄iudicet agnatis vel filijs in. c. i. in prin. in. viij. col. de pace tenen.

An generale arbitrium possit cōdemnādo ð crimine cōfiscare bona in. c. i. in prin. in. viij. col. de pace tenen.

An in reservatione quarte partis vel similis obuentionū veniāt bōa que cōfiscant & pene maleficioꝝ in. c. i. in prin. in. ij. col. de capi. qui. curi. vendi.

FLUMINA. flumē publicū nō pōt priuatū officii in. c. i. §. si quis de manso. de contro. inuesti.

Flumina pub. sunt de regalibus in. c. i. §. sigs de manso de contro. inuesti.

An licitū sit ducere vel diuertere aquā de flumine publico in. c. i. §. sigs de manso de cōtro. inuesti.

An & quā licitū sit facerē clusā i flumine pub. & tigna imitterē i

rippā vicinam in. c. i. §. si quis de manso de contro. inuesti.

FRATER. an fratris app. cōprehēdit il' cusino. i. patuelis in. c. i. in. iij. col. de seu. marchie.

FRUCTUS. fructus fundi vel feudi an inter im mobilia cōputent in. c. i. in prin. in. viij. col. de pace te.

Ibi quid de pensioibus.

An lz pabulari fructus vel vvas accipere iurta vias in. c. i. §. fi. de pace tenē.

An fruct? seu. p̄dētes p̄nt obligari i. c. i. an agna. vt fili.

Quō diuidunt fructus mortuo vasallo & qd de fictis siue pensioibus in. c. i. an agna. vel filius.

An fructus seu. sint obligati creditoribus post mortē vasalli in. c. i. an agna. vel filius.

Colonus ðz potius v̄dere fruct? rei locate dño q̄ alteri ita & feudatarius i. c. i. §. hys p̄r i titu. hic finit lex.

FUGITIVUS. An fugitiuus debitor vel asportans bona mea possit capi cū bonis in. c. i. §. si vero el. i. d̄ pace iura. fir. tenē.

ABELLA. Stante statuto q̄ de fctū soluat g abella de fctū nullo modo crit soluēda i .c. ii. quo tempore miles.

Si nautis vi rēpstatas deferaf i portū nō ðz solvere gabellaz in illo portu in. c. i. §. nauigia de statu cōtra libertatē eccle. tol.

GRADUS. Prouisio facta per enumerationē gradū certēdū fm subaz materiā ad vltiores gradus i .c. i. §. & si clientulus de aliena. seu.

ERES. Feudū vel emphiteosis ēt si nō sit dictū in dubio videt cōcessa p̄ se & heredibus i .c. i. qui. mo. seu. cōsti. potest.

An si dñs decessit relictis pluribus heredibus vasalli tenentur facere fidelitātē oib? heredibus an vni tm̄ in. c. oēs si de seu. sue. cōtro.

Si ex seu. vasalli mortui tenet certū fūciū quō illud p̄stabit p̄ heredes & p̄ quos heredes & quib? heredib? an vni an oibus in. c. oēs si de seu. fuerit cōtro.

Si plures sūt vasalli pro vno seu. quō seruicia prestabūt i. c. oēs si de seu. fuerit cōtro.

An qñ sint plures filij vnius vasalli possint p̄stituire p̄curatorē ad iurādū fidelitātē i. c. oēs si de seu. sue. cōtro.

Quōdēdo feudū p̄ se & heredibus clerico i sacris itelligit ð h̄rēdib? s̄. trāsueralib? i. c. naturales si ð seu. fu. cōt.

An feloniam defūcti noceat heredi & cō heres possit p̄seg feloniam ð dñz cōmissā i. c. i. §. insup ð p̄bi. seu. alie. p̄ fede.

Qui veniāt appellatiōe heredis i. c. i. §. & si clientulus i. ii. col. de alie. seu.

CHORDO homagiū. Quid ē homagiū i p̄ludijs huius comēti. col. xvij.

Qui p̄stat iuramētū p̄ homagio in p̄ludijs. col. i. 50.

An hō hoīs mei sit hō meus in p̄ludijs. col. i. 50.

An homagia habuerūt originē in p̄ludijs. col. i. 50.

Quotuplex homagiū i p̄ludijs. col. i. ibi de litigio.

Qualiter fiat hō meus stipulatiōe successiōe p̄fessioe ibi plura i p̄ludijs. li. col.

Professio hoīs qd sit meus vel snia. an p̄iudicet alteri in p̄ludijs. col. i.

Quō p̄scribitur homagium in p̄ludijs. col. lii.

Rōe m̄rimonij an sortit̄ mulier homagiū i p̄lud. col. liij.

Ad qd tenet mibi hō meus in p̄ludijs. col. liij.

Qui hoīs p̄ homagio iurēt an femie an oēs de domo i p̄ludijs. col. lv.

Quomodo homo meus tenetur mibi ad subsidiū pecuniarium in p̄ludijs. col. lvj.

An hō me? acgrat mibi an testari possit i p̄ludi. col. lvij.

An p̄ homagio det possessiōem in p̄ludijs. col. lvij.

An qd tenet dñs subditis in p̄ludijs. col. lvij.

Qualr finit homagiū morte renūciatis. surrogatiōe pro emptiōe rei libera. p̄scriptiōe excoicatiōe in p̄ludijs. col. lvij. & l.

Hoīs de māsuata i p̄ludijs. col. lxi.

Onera extraordinaria an possint fieri ordinaria in pludijs in materia homagij in. v. q. principali.

IGNORANTIA Trassa et supina ignorantia et in statutis penalibus comparat scie in. c. i. §. ut si fidelis qui. mo. seu. amit.

Affectata ignorantia equipat scie in. c. vasallus. si de feu. sue. contro.

An mulier rusticus minor vel miles excusetur per ignorantiam iuris si feu. alie. vel aliam feloniam admittat in. c. i. d. contro. iter do. et empto. feu. et ibi an saltim restituat in integrum.

An femine rustici vel milites excusentur per ignorantiam iuris a promotione feu. i. c. l. §. pterea el. i. d. pbi. feu. alie. p. fede.

IMPATOR non est a papa deponendus nisi ex magna causa in pludijs col. viij.

Impator an tenet habere ratam investituram antecessoris in. c. i. in. iij. col. qui success. te.

Imperator an possit facere sine consilio pcerum suorum in. c. i. in. pn. epm vel abba.

Imperator vel similes an possint priuare duces vel marchiones feudis illis concessis in. c. i. de natura feudi.

An seudare possit impator terras italie in. c. de natu. fe. Quare cum agit de feu. maioribus concessis ab imperatore est impator iudex in. c. i. in. pn. apud quem vel apud quos.

Impator an coronationem vocat rex in. c. i. §. i. lotba.

Impator in terris ecclesie preiura condere in. c. i. §. i. lotba. Lombardia sub imperio in. c. i. costi. lotba.

Regnum imperatorum in. c. i. in. ij. col. de be. fra.

An populus romanus possit priuare imperatorem et an papa in. c. i. col. v. si inter do. et vas. lis oria.

An impator sine licentia pape possit ipso renuociare in. c. i. de vas. decre. eta.

Vasallus tenetur associare imperatorem siue alius dominum in. c. i. §. similiter de capi. cora.

An frangine et alij populi qui de facto non recognoscunt imperatorem de iure possint dici subiecti romano impio in. c. i. in. prin. de pace iura. firma. tenen.

An actio iniuriarum siue pretoria ex. l. cornel. finiat anno. c. i. §. iniuria de pace iura. fir. tenen.

An pctor iperatoris amittat feu. ecclesie in. c. i. §. si. de p. hibi. feu. alie. p. fede.

INCREMENTUM quod dicitur incrementum latens quod apparet in. c. i. §. figs d. maso i. iij. col. d. p. tro. inuest.

An incrementum alluuiosis vel alias latens pertinet ad vas. in. c. i. in. §. figs de maso. in. iij. col. de contro. inuesti.

An incrementum possessio gratia possessori p. dii sine alia apprehensione in. c. i. §. figs de maso. i. iij. col. de p. tro. inuesti.

An incrementum spectet ad vas. an ad dominum in. c. i. §. figs de maso. in. v. col. de contro. inuesti.

An si incrementum puta insula remanet domino vas. teneat dare iter ad insulam per loca feu. domino in. c. i. §. figs d. maso. i. fi. col. de contro. inuesti.

An rone incrementi quod remanet vasa. terre vas. in plus et maius seruicium quam prius in. c. i. §. figs de maso. in. fi. col. de contro. inuesti.

An incrementum queratur pro vasallo an primo domino in. c. i. rursus in. i. col. de contro. inuesti.

Incrementum non mutat fines rei in. c. i. §. rursus de contro. inuesti.

An augmentatio a domino feu. augenda erunt seruicia in. c. i. §. rursus i. fi. de contro. inuestitu.

An incrementum gratia emphiteote et dicitur augere pensionem in. c. i. §. siquis de maso. de contro. inuestitu.

INIURIA an actio iniuriarum siue pretoria siue civilis ex. l. cornelia finiat anno in. c. i. §. iniuria d. pa. in. fir. te.

Qualitas violationis pacis aggravat delictum ut puniat et de delicto et de violatione pacis in. c. i. §. iniuria d. pace in. fir. te.

Propter atrocitatem gravat quicquid crimen ut per iniuriam capitaliter puniat in. c. i. §. iniuria de pace iura. fir. te.

An datus per iniuriam sit infamis in. ca. §. iniuria de pace iuram. fir. te.

An iniuriatus tenet remittere iniuriam maxime rancorem in. c. i. §. iniuria de pace iura. fir. te.

INSTRUMENTUM non reseruat per verba sententis aut pteriti temporis loquat instrumentum feudale in. c. i. §. notandum qui feu. da. pos.

An post factum instrumentum possit addi insolita in. c. i. §. si. quid sit inuesti.

Instrumentum potest formari in prima et tertia persona in. c. i. in. prin. in. tertia col. de noua for. fidel.

An notarius faciens instrumentum de actu prohibito sit infamis puta usurario in. c. i. §. callidis d. p. hibi. feu. alie. p. fede.

An notarius minor. xv. annis describens instrumentum prohibitorium puniatur in. c. i. §. callidis i. fi. col. de p. hibi. feu. alie. p. fe.

INTERPELLATIO an quoniam interpellata. unica sufficit vel plures regruntur in. c. p. ro. in. iij. et. iij. col. de mili. vasa. qui cotu. est.

INVESTITURA investitura d. castro an trahat vniuersaliter ad iurisdic. et alia corpora. et incorpa. in. c. i. in. pn. de contro. inuesti.

Investitura abusuua ius trasfert et dominus artat ad dandum pos. vacua. in. c. i. in. prin. de contro. inuesti.

An deferendum iuramentum ad probandam investituram vasal. an domino in. c. i. in. iij. col. de contro. inuesti.

An dominus qui tradere non potest feu. q. solum fecit investituram tenetur ad interesse et quod si solum permisit seudare in. c. i. in. prin. ci. col. v. de contro. inuesti.

Consentiendo in alienatione feu. dominus quia si vult investituram reuocare in. c. i. §. et si clientulus de alie. feu.

Excusat investituram non petes quia feudum ab alio possidetur in. c. primo in. ij. col. quo tpe miles.

Non petes investituram est priuatus per sententiam an ipso iure in. c. i. in. ij. col. quo tpe miles.

Post lapsu temporis ad petendam investituram an purgatio mare admittat in. c. i. in. ij. et. iij. col. quo tpe miles.

Tempus ad petendam investituram an sit utile an continuus in. c. i. in. iij. et. v. col. quo tpe miles.

Quantum sit tempus ad investituram petendam in. c. i. in. iij. col. quo tempore miles.

An mortuo vas. intra annum non petita investitura habens habebit annum integrum vel residuum temporis in. c. i. in. iij. col. quo tpe mil.

An propter minorem etatem suam vel domini excusetur vas. q. non peccit investituram in. c. i. in. iij. et. v. col. quo tpe miles.

An per infamiam domini excusetur vas. si non petijt investituram in. c. primo quinta col. quo tempo. miles.

An absens excusetur si non petijt investituram ex quo potuit procuratorem dimittere in. c. i. in. vj. col. quo tpe miles.

An vas. potest petere investituram per procuratorem in. c. i. in. vi. col. quo tempore miles.

Tpe p. g. ruo peti debuit investitura in. c. i. col. vij. quo tpe mil.

Quo loco dicitur peti investitura in. c. i. in. vij. col. quo tpe miles

Conferre beneficia et investire d. feu. potest fieri in alicuius dioc. siue domino in. c. i. col. vij. quo tpe miles.

Si certus locus assignatus est ad investituram petendam an possit alibi fieri vel peti in. c. i. in. viij. col. quo tpe miles. quod si in loco designato non potest peti quia vas. non audeat accedere.

In regno sicilie ignorantia iuris excusat a p. ditione feu. pp. non petita investituram in. c. i. in. ix. col. quo tpe miles.

Quod dicitur vas. petere in effectu investituram intra tempus nec sufficit comparere si non petat in. c. i. in. ix. col. quo tpe miles.

An cessante inimicitia vel impedimento tenet mittere petere in. c. i. in. ix. col. quo tpe miles.

Qualiter se dicitur b. re vas. in petitione investiture. et quod dicitur petere in. c. i. in. ix. col. quo tpe miles.

Quid si duo contendant de hereditate vel de regno a quo dicitur investitura peti in. c. i. in. xi. col. in. ti. quo tpe miles.

Dominus nolens investire priuam proprietate in. c. i. in. x. col. quo tpe miles.

An tempus ad petendum investituram possit abbreviari in. c. i. i. col. quo tpe miles.

Quo fiet executio non petentem investituram in. c. i. in. x. col.

quo tempore miles.

An minori currat tempus ad inuestituram petendam et an restituatur in integrum in. c. i. in. r. col. quo tempore miles.

Ad quem ibi feudum vasallo non petere inuestituram i. c. primo in. r. col. quo tempore miles.

An propter metum comminationis excusetur ne petere teneatur inuestituram in. c. i. in. r. col. quo tempore miles.

An si inimicitie sunt perpetue erit perpetua excusatio in. c. i. in. fi. col. quo tempore miles.

An cessante impedimento tenebitur de nouo petere inuestituram et habebit integrum tempus in. c. i. in. fi. col. quo tempore miles.

Ubi ad quantum tempus potest agnati petere renouari inuestituram in. c. i. in. v. col. quemadmodum seu. ad filiam pertinet.

Quod seu. vel emphyteosis duoluit culpa vel delicto vasalli. an agnati possunt petere in se renouari inuestituram in. c. i. col. ij. quemadmodum seu. ad filiam pertinet.

Agnati si tamen tardauerunt petere inuestituram finitam in se renouari quod est alteri concessum feudum non amplius audiuntur petere renouari feudum in persona sua in. c. i. in. v. col. quemadmodum seu. ad filiam pertinet.

Agnati in petendo renouationem inuestiture feudalis preferuntur heredibus vasalli in. c. i. in. v. col. quemadmodum feud. ad filiam pertinet.

Et inter agnatos magis primi admittuntur.

Sola apprehensio possessionis. an sufficit pro inuestitura ita ut seu. trahatur ad heredem i. c. i. q. mo. seu. constitui potest.

Si dominus post inuestituram verbalem dixit vasallo vade in possessionem seu. an pro hoc inducatur vera traditio et sit rectum seu. ita ut ad heredem trahatur in. c. i. qui. mo. seu. constitui potest.

Quare est inuentus ut inuestitura fiat coram paribus curie in. c. i. in. ij. col. quibus mo. seu. constitui potest.

In feudo antiquo quantum ad successores tamen verbalis inuestitura. requiritur non realis i. c. fi. in. pe. col. de seu. cogni. i. c. i. col. ij. quid sit inuestitura.

An pro inuestitura seu. transferatur possessio in. c. i. quod sit inuestitura.

Quid operetur inuestitura verbalis et an de iure dictum adipiscitur de et quod a tali sententia non appellabitur in. c. i. in. ij. col. quod sit inuestitura. ubi de primo.

Inuestitura abusiva per que signa i. c. i. ij. col. quod sit inuestitura.

Actus fieri solenniter. i. seruatis seruandis et que solennitas requiratur in inuestitura in. c. i. in. ij. col. quid sit inuestitura.

Si in iure inuestiture dicatur cedo tibi et cui ius dabit seu. quomodo intelligitur in. c. i. in. fi. col. quid sit inuestitura.

Que dicatur noua inuestitura. que antiqua in. c. i. per quos fiat inuestitura.

In dubio inuestitura antiqua an confirmet feuda que iniuste sunt tentata in. c. i. in. ii. col. per quos fiat inuestitura.

An minor possit facere nouam inuestituram in. c. i. in. ii. col. per quos fiat inuestitura.

Faciens inuestitura. antiquam non debet alienare in. c. i. in. ij. col. per quos fiat inuestitura.

Si pater donat filio feudum vel frater fratri. an requiratur noua inuestitura in. c. i. col. iij. per quos fiat inuestitura.

An si vasallus commisit feloniam propter quam incidit in priuationem si illa remittitur requiratur noua inuestitura in. c. i. §. i. in. iij. col. et ibi an sit nouum seu. per quos fiat inuestitura.

Emens seu. in casu premissis si non petit inuestituram an cadat a seu. in. c. i. §. i. in. iij. col. per quos fiat inuestitura.

Ad concedendum inuestituram vel suscipiendum requiritur speciale mandatum in. c. i. §. ij. vtrum per quos fiat inuestitura.

An et quando dominus possit recusare facere vasallo inuestituram quod non vult iurare fidelitatem in. c. i. §. fi. per quos fiat inuestitura.

Forma quomodo debet peti inuestitura i. c. i. §. fi. per quos fiat inuestitura.

An et quando cogatur dominus inuestire vasallum et tradere in. c. i. §. fi. per quos fiat inuestitura.

An et quando fit inuestitura in. c. i. §. fi. per quos fiat inuestitura.

Quomodo inuestitura debet precedere fidelitas subsequi in. c. i. quid precedere. debe. an inuestitura. an fidelitas.

Per inuestituram verbalem quale ius vasallo queritur i. c. i. in. vj. col. de no. for. fide.

An ante inuestituram realiter dicatur seu. et an vasallus ante dictam inuestituram habeat ius in re in. c. i. in. pe. col. de no. for. fidelitas.

An si dominus non fecit inuestituram abusu vasallus solum promissit velle dare an tunc teneatur ipsum inuestire et tradere in. c. i. §. fi. de no. for. fidei.

Si inuestituram dicatur per heredibus quibuscumque de quibus hereditibus intelligitur et an veniat legatarius i. c. i. §. donare. in. fi. col. qua. olim seu. alie. pote.

Inuestitura facta de possessionibus que sunt ultra montes in tunc rursus inuestitura facta de possessionibus que sunt circa montes quod de his que sunt in medio in. c. i. in. fine de fra. de no. bene. inuestitura.

Inuestitura feudalis pro se et filiis an intelligatur de natis et nascituris in. c. i. in. fi. col. de retro. seu. ap. pa. termi. et tali casu filij pretervenerunt habent ius in re feudali.

An si dominus non vult inuestire quod dicit se habere exceptionem contra vasallum quod vult in continenti probare admittitur in. c. i. in. fi. de contro. in ter vasallum et epi.

An minor vasallus si inuestituram non petat cadat feudo i. c. i. in. prin. que fuit prima causa bene. amittitur.

Regula cum falleretur quod vasallus teneatur petere inuestituram in. c. i. in. pri. que fuit pri. causa bene. amittitur.

Tempus ad petendum inuestituram incipit currere a die scientie in. c. i. in. pri. que fuit pri. causa bene. amittitur.

Quid si dominus est absens an vasallus debet petere inuestituram et quomodo in. c. i. in. prin. in. iij. col. que fuit pri. causa bene. amittitur. quid si veter id est nondum natus est dominus.

An vasallus non petens inuestituram possit purgare moram i. c. i. in. pn. in. iij. et iij. col. que fuit pri. causa bene. amittitur.

An si vasallus habens filium moritur illo instituto preterito posthumo interea dum postumus potest petere testamentum rumpi tenetur filius petere inuestituram i. c. primo i. pri. v. col. que fuit prima causa bene. amittitur.

An dominus nolens pariter vasallum inuestire priuetur pro pri. i. c. i. v. col. que fuit prima causa bene. amittitur.

Ignoranti rem esse feudalem non currit tempus ad inuestituram petendam in. c. primo in. sexta col. fuit prima causa bene. amittitur.

Que probanda sunt ut currat tempus ad petendam inuestituram in. c. i. in. principio in. fine col. que fuit prima causa bene. amittitur.

An vasallus possit compelli ante tempus ad petendum inuestituram et suscipiendam in. c. primo in. principio in. fi. col. que fuit prima causa bene. amittitur.

An infra tempus ad inuestituram petendam vasallus cogitur seruitium prestare i. c. i. in. prin. in. fine col. que fuit prima causa bene. amittitur.

Agnati qui volunt petere inuestituram emphyteosis vel feudi finiti in se renouari debent hoc intra annum petere in. c. ticius in. iij. et viij. col. si de feudo fuerit contro. ubi de iure redimendi.

Dato ad executorum per papam non potest mitti in possessionem per ordinarium in. c. fi. facto in. fi. si de seu. fuerit controver.

Quid si prius inuestitus habuit possessionem postea fuit dato secundo inuestito possessio sciente et tacite primo inuestito an preiudicet sibi i. c. si facta in. fine. si de feudo fuerit controver.

An in petitione noue inuestituram tenetur vasallus aliquid solvere domo in. c. pri. in. ij. col. in. titul. quo tempore miles. Solennitas parum ut interueniant in inuestitura. an sit de substantia in. c. primo in. ij. et iij. col. qui testes sunt necessarii ad probandam non inuestituram.

Quid si tempore inuestituram testes erant de paribus nunc non sunt in. c. primo qui testes sunt necessarii.

Quomodo licentia domini vel taciturnitas habet vim inuestiture in. c. primo in. principio de consuetudine recti feudi.

Ad hoc ut filius cadat propter inuestituram non petitam debet probari quod hereditas patris se immiscuit i. c. i. in. pn. de ca. cora.

An vas. i. petēda iueſtitu. habet necesse iſta duo exprime-
re v3 ſidelitatem polliceri 7 iueſtitu. petere i. c. i. in pzi. de
capi. cora.

Si administrator vni uerſitatis non petijt iueſtiturā. an
vniuerſitas pdat ſeu. i. c. i. i. pzi. de capi. cora.

An ſi prelatuſ nō pe tit iueſtiturā itra tps puet ſeudo.

An in vaſ. vel emphiteota admittat purgatio mere in. c.
qd iuris ſi poſt alie. ſeu. vaſ. ſeu. red.

An emphiteoſis pna poſſit p filiū repudiata hereditate
acceptari in. .i. an agna. vel filij.

An ſi dñs. de antiquo ſeu. tāq̄ de nouo renouet iueſti. cō
ſequentibus agnatis an dicet nouū ſeu. 7 agnatis p iudica
bit in. c. i. an agna. vel ſi.

An p felloniā excuſet dñs ne iueſtiat vaſ. cui promiſerat
iueſtire eū vel et excuſet ne herede iueſtiat i. c. i. §. iſup
de probi. ſeu. alie. per fede.

An iueſtitu. ſeud. poſſit apponi pactū q̄ p teneat p fel.
cōmiſ. p filiū in. c. i. §. iſuper de pbi. ſeu. alie. p fede.

CAUSE iudiciū. Iudex q nō ſcognoscit ſupiorē l3
poſſit iudicare i facto p̄prio tñ cōſultuſ ē q̄ alteri cōmittat
in. c. i. in. ij. col. de vaſ. decre. eta.

P̄o bono publico p̄nt a iudice p̄cia victualiu3 tarari 7
ſt audates puniri in. c. i. §. poſt natale de pa. te. ibi ē emē.
granū vt carius ven.

Iudex d3 cū cōſilio incolaz p̄ſpicere vtilitati pub. in. c. i.
§. poſt natale de pace te.

Ubi q̄s declinat 7 negat dñm ſeu. eē iudicē cū ſit p̄t dñs
de cetero ei denegare audientiam. in. c. i. an apud iudi.
vel cur. q. ſeu. ter. deb.

Pars nō p̄t trahere aduerſariū ſuū ad iudices niſi de
mādato iudicis in. c. i. an apud iudices vel curi. queſtio
ſeu. termi. deb.

An fugi. debitoz vel aſportās bōa mea poſſit capi cū bōis
in. c. i. §. ſigs il p̄zio de pace iuramēto ſir. te.

An licitū ſit alicui p̄pria auctoritate ſibi ius ducere in. c. i.
§. ſigs il. i. de pa. iij. ſir. te.

Quo puniat iudex q̄ per impitiā male iudicauit in. c. i. §.
iudices de pa. iij. ſir. te.

Quā vertit q̄o inter plures vaſ. de ſeu. vel fratribus q̄s ſit
iudex i. c. i. §. p̄terea lo. vltimo de pbi. ſeu. alie. p̄ fede.

Quā inter dñm 7 vaſ. vertit q̄o de p̄natiōe ſeu. vel alio q̄s
ſit iudex marie in notorijs i. c. i. §. p̄terea de pbi. ſeu. alie.
natio. p̄ fede. 7 ibi qd ſi in inue. adest iuramētū.

Quā dubitat de pace p vaſ. violata ordinari⁹ 7 nō dñs eſt
iudex in. c. i. §. p̄terea lo vltio in. ij. col. de pbi. ſeu. aliena.
per fede.

Quid ſi vaſ. noiat aliū dñm in iudicio q̄s erit iudex in. c.
.i. §. p̄terea de pbi. ſeu. alie. per fede.

Quid ſi dñs negligit iudicare itez vaſ. i. c. i. §. p̄terea de p
bibi. ſeu. aliena. per fede.

An vaſ. poſſint progare iurisdictionē alterius q̄ dñi 7 qd
de ſubditis cōitatū cūi. vel baro. in. c. i. §. p̄terea. i. r. col.
de pbi. ſeu. aliena. per fede.

An in ſeudalibus pcedat recouentio in. c. i. §. p̄terea. i. v.
col. de pbi. ſeu. alie. per fede.

In quo loco dñs inter vaſal. iudicare d3 in. c. i. §. p̄terea
lo vlti. in. vj. col. de pbi. ſeu. alie. per fede.

In quo loco iudicat barifelli in. c. i. §. p̄te. de pbi. ſeu. ali.
per fede.

Quo eligant pares q̄ bñt iudicare in. c. i. §. p̄terea de p
bi. ſeu. alie. p̄ fede. vbi qñ nō ſūt pes q̄s ſit iudex.

Ubi tenebūt pes tribunal. i. c. i. §. p̄terea. d̄ p̄bibi. ſeudi
alie. per fede.

Si vaſ. alteri inſeudat ipſe ē iudex iter huiusmodi vaſ. ab
eo p̄ſti. nō ſupior dñs niſi in cā ap. q̄ tñc ſupior dñs ē iu
dex in. c. i. §. p̄te. lo vlti. de pbi. ſeu. alie. per fede.

Si iter do. 7 vaſ. de ſeu. liſ ſit 7 ille noiat dñm aliū in iudi
cio q̄s erit iudex i. c. i. §. p̄te. lo vlti. de pbi. ſeu. alie. p̄ fed.

Qui aſſerēs ſe vaſ. petiit de ſeu. corā quo agit in. c. i. §. p̄te
rea in ſi. col. de probi. ſeu. alie. p̄ fede.

Dicta p̄ iracundiā non vant ſufficiens iudiciū in. c. i. §. ſi
ruſticus de pace tenen.

CAUSE In ſolēnitate deſerēdi iu
ra an relinquat arbi. iudi. in. c. i. in pzi. in. r. col. de cōtro
uer. iueſtitu.

Concluſio in cā nō deſerit hoc iuramentum p̄batoziū in
.c. i. §. itē ſi vaſal. col. i. de cōtro. iueſtitu.

Nō p̄ oi p̄urio vaſalluſ amittat ſeu. in. c. i. §. ſimiliter in
.ij. col. qui. mo. ſeu. amit.

Quo ciuitates iurēt ſidelitatē in. c. i. quo tpe mil.

An iuramentū ſidelitatis poſſit preſtari p̄ pcuratozem in
.c. i. §. ſ3 vtruz p̄ quos fiat iueſtitura. 7 ibi an regrat ſpāle
mandatum.

Quā ſit ſidelitas preſtāda i. c. i. §. ſi. p̄ quos fiat iueſtitura.

An dño ex cōicato vel infami d3 ſidelitas preſtari q̄ ſi ſu
it abſolut⁹ in. c. i. §. ſi. per quos fiat iueſtitura.

Varietate iur amētoz quō iurat domeſticuſ quō vaſ. quō
burgēſis in. c. i. qualiter vaſ. iura. debe.

Nō ē nouitas ſiē da in exactiōe iur amēti ſidelitatis in. c.
.i. in. ij. 7. iij. col. qualiter vaſ. iura. debeat.

Si vaſ. iurat reſoluta iur amēta an d3 illa obſeruari i. c. i.
in. iij. col. qua. vaſ. iur. debe.

Si vaſ. iurat onera idebita ſoluere an poſſit allegare me
tū i. c. i. iij. col. qualiter vaſ. iurare debeat.

Qui ſint familiares q̄ debent iurare i. c. i. in. iij. col. qua.
vaſ. iur. debeat ſidelitatē.

An ſi duo barōes hñt ſeuda in eodē loco vel vicino vni⁹
debeat alteri iurare in. c. i. in. iij. col. qua. vaſ. iura. debe
at ſidelitatem.

Quid ſi ſint duo fratres cōuaſalli an vnus debeat iurare
alteri i. c. i. in. iij. col. q̄liter vaſalluſ iura. debe. ſideli.

An clericuſ q̄ domeſticuſ vel q̄ vaſalli tenent iurare in. c.
i. in. v. col. q̄liter vaſ. ſidelita. iura. debe.

An laici hñtes bōa vel habitātes i terris ecclie teneant p̄
ſtare iuramētū ſidelitatis in. c. i. in. v. col. qua. vaſ. ſideli
tatem iurare debeat.

An vaſ. domeſticuſ 7 habitatoz teneſ ſpecificē p̄ oibus
bis trib⁹ q̄litatib⁹ iurare i. c. i. i. vj. col. q̄liter vaſ. iur. de.

An rex hñs bōa i territorio vaſ. ſui teneat p̄ illis ei iurare
ſidelita. i. c. i. i. vj. col. q̄liter vaſ. iur. debet ſidelitatē.

An ſi rex hñt bōa i territorio l3 p̄ eis ſi teneat vaſ. iurare
ſi dōat illa alteri teneat iurare donatari⁹ vaſ. in. c. i. i. vj.
col. qua. vaſ. iura. deb. ſi.

Vaſ. iurās ſidelitatē dño d3 hñt i memoria ſex capla p̄
cipalia an d3 illa i iuramēto ſpecificare i. c. i. col. i. d̄ ſoz. ſi.

An vaſ. teneat filijs dñi iurare ſidelitatē dño i. c. i. in. vj.
col. de ſoz. fide.

Iuramentū ſidelitatis p̄ſtat ſup euāgelijs an ſufficit p̄ſta
re ſup q̄libet alia re i. c. i. in. iij. col. de no. ſoz. ſideli.

Iuramentū ſimplet 7 abſolutū ſine ſpecificatiōe caploz
ſidelitatis ſufficit i. c. i. i. iij. col. de no. ſoz. fide.

Virtus iuramēti ſup ſtatuto an extēdatur ad p̄terita ſolū
an et ad futura in. c. i. in. iij. col. de no. ſoz. fide.

In iuramēto ſp̄ intelligit poſſibilitas iurātis i. c. i. in. iij.
col. de no. ſoz. fide.

Vaſ. quē admodū teneſ iurare dñm ab offeſſione alteri⁹
ita quōq̄ ab offeſſione propria in. c. i. in. iij. col. de noua
ſoz. ſideli.

An in iuramēto ſidelitatis excipi d3 alia perſona q̄ impe
rator in. c. i. i. v. col. de no. ſoz. fide.

An p̄ cōſuetudinē vel ſtatutū poſſit dari alia forma circa
iuramētū ſidelitatis i. c. i. i. vj. col. de no. ſoz. fide.

Scolariſ qui non vult iurare in manu rectoris non gau
det p̄uilegio ſcolariū in. c. i. in. i. col. de contro. ſeu. apud
pares termi.

An pares curie tenent iurare de iuſte iudicando in. c. i. in
tertia col. de cōtro. ſeu. apud pares termi.

Quando alicuius dictum eſtimatio vel iudiciū alteri p̄
iudicat debet iuramentū ei prius deſerri in. c. i. in. iij. col.
de contro. ſeu. apud pa. ter.

An vas. sicut dicitur sub privationis pena petere in iure. ita et fidelitatis iuramentum offerre in. c. i. in pñ. in. i. col. q̄ fuit pri. causa bñ. amit. et ibi ad cautelam saltem ponendum est.

Quando est seu. in quo fidelitas non iuratur puta in seu. rei modice in. c. i. §. est et alia que fuit pri. causa bñ. amit.

An ante lapsus annu dño possit exigere fidelitatis iuramentum a vasallis in. c. i. §. est et alia in. ij. col. et. iij. que fuit pri. causa bene. amittit.

Que dicantur essentialia in seu. et ibi an iuramentum fidei. possit remitti in. c. i. §. est et alia in. iij. col. que fuit pri. causa bene. amittit.

Iurans super eo de quo est presumptio iuris pro eo h̄ sit de facto alieno non dicitur anceps subire periurium in. c. i. si de seu. fue. controuersia.

An quando plures sunt vas. succedentes in seu. tenentur omnes facere fidelitatem in. c. omnes si de seu. fue. p̄tro.

An si dominus decessit relictis pluribus heredibus vas. tenentur facere fidelitatem oibus heredibus an vni tantum in. c. omnes si de seu. fue. controuer.

An vas. vniuersitatis teneatur iurare fidelitatem singulis de vniuersitate in. c. omnes si de seu. fue. contro.

An licet minor. xij. annis non cogatur iurare fide. si tamen velit sit admittendus in. c. si minor si de seu. fue. contro.

An impossibilitas soluendi vel paupertas excuset debito rem a periurio in. c. licet si de seu. fuerit controuersia.

Vas. periculus an repellatur a iura. fide. in. c. i. in. iij. col. si vasallus seu. priue.

Quid si prelati h̄ p̄sciam informatam vno modo prelati. alio quomodo iurabit in factis ec. in. c. i. §. sacramentum in si. de consue. rec. seu.

An in causis seu. iuret de calunia in. c. i. §. in quibus de consue. rec. seu.

An libertus litigans cum patrono iuret de calunia in. c. i. §. in quibus de consue. recti seu.

Vas. committens feloniam etiam si fidelitatem non iurauit quia iurare non tenetur prius seu. in. c. i. qualiter de. proprie. p̄ue.

Quo intelligitur quod primo dño debet seruare fidelitatem et quod in scdo iura. fidei. videt fidelitas primie excepta in. c. i. de pbi. seu. ali. p̄ lot.

An debeat iurari super euagelijs vel super alia scriptura et an idem si super lapide in. c. i. §. ite sacra de pa. iura. fir. te.

An contractus impuberis firmet iuramento eius in. c. i. §. item sacramenta de pa. iura. fir. tenen.

Et an per iuramentum puberis super contractu minoris sine auctoritate curatoris facto obliget iurantem in. c. i. §. item sacramenta de pa. iura. firman. tenen.

An si minor in p̄bēdo ledat ultra dimidiam iusti p̄cij et iuret p̄ctus stādū erit iura. in. c. i. §. ite sacra de pa. iura. fir. te.

Ad firmandū p̄ctus minori sufficit iuramentū generale et p̄ futuris in. c. i. §. ite sacra de pa. iura. fir. tenen.

An iuramentū minoris firmet non solū p̄ctus minoris sed etiam distractū puta renūtiaciones et similes p̄ctus in. c. i. §. item sacramenta de pace iuramen. firman. tenen.

Iuramentū facit minoris maiorem nec ultra adicit in. c. i. §. item sacramenta de pace iuramen. firma. tenen.

Iurate minoris p̄cessionē feudi non solēni an firmet iuramento in. c. i. §. ite sacra de pa. iuramen. firman. tenen.

An iuramentū minoris firmet p̄ctum cui est bonis interdicitū in. c. i. §. ite sacramenta de pa. iura. fir. tenen.

In omni iuramento maxime fidelitatis videtur excepta persona pape imperatoris et antiquioris domini in. c. i. §. vlt. de probi. seu. alie. per federi.

An dominus tenetur iurare vas. in. c. i. §. si. de probi. seu. alie. per federi.

Si iuratum d̄ imperatorē et oēm homines mundi an valeat in. c. i. §. si. de probi. seu. alie. per fede.

Iuratum p̄tra oēm hominē excepto Sigismundo impatore an v̄ successor exceptus i. c. i. §. si. de pbi. seu. alie. p̄ fede.

An rex franchoy v̄ exceptus a iuramento p̄fito super fidelitate in. c. i. §. si. de pbi. seu. alie. per fede.

An qui iurauit fidelitatem d̄ oēm hominem an teneatur iurare contra se ipsum in. c. i. §. si. de pbi. seu. ali. p̄ fede.

An si in iuramento fidelitatis se excipit v̄ excipere filios et v̄ro. in. c. i. §. si. de pbi. seu. alie. p̄ fede.

Filius iurando fidelitatem vni dño ratione feudi d̄ omnes hominē mūdi postea succedit in feudo paterno an et quō ex illo seu. iurabit fidelitatem in. c. i. §. fin. de probi. seu. alie. per fede.

An feudatarius vel emphi. possit deferre iura. litis decisiuū vel suscipere in. c. si vas. il. iij. si de seu. fue. contro.

CHARISIMO. Coecessa re i seu. an videt coecessa iurisditio quod habet coecessus i. c. i. §. item si quis qui. mo. seu. amitta.

Aliud est habere iurisdictionem aliud districtum in loco in. c. i. §. item si quis qui. mo. seu. amitta.

Sons dignitatum et iurisdictionum est in papa et post illū in secularibus in imperatore in. c. i. in. ij. col. de seu. marchie.

An prime cāe dñi tractari coram dño seu. an coram vas. q̄ de iurisdictione est inuestitus in. c. i. in si. colum. de contro. inter vas. et ep̄m.

An licitū sit alicui sibi p̄pria auctoritate ius dicere in. c. i. §. si quis vero il. i. de pa. iura. fir. ten.

An iurisditio resideat in populo ciuitatis vel magistratu vel superiore impatore vel principe in. c. i. §. iudices de pa. iura. firman. tenen.

An iurisditio possit vendi in. c. i. §. ite sacra de pac. iura. fir. tenen.

An magistratus deputans alium magistratum dicatur superior eius et illius iurisditio ad hoc dependeat in. c. i. §. ad h̄ col. r. de pa. iura. fir. te.

Quo iurisditio coheret territorio et in quo territorio et quo modo inest magistratui quandoque habitu quandoque actu in. c. i. §. ad h̄ de pa. iura. fir. te.

An iurisditio inest castro i. c. i. §. ad hec de pa. iura. fir. te. Iurisditio sicut et refuit ab impatore v̄ fonte in. c. i. §. ad hec in. p̄. col. d̄ pa. iura. fir. te.

An magistratus deputans alium magistratum dicat superior eius et illius iurisditio ab hoc dependeat in. c. i. §. ad hoc in. r. col. de pace iuramen. firma tenen.

An emptor pro iurisdictione vendita et euicta possit agere de euictione in. c. i. §. ad hec in si. colum. de pace iuramē. fir. tenenda.

Dominus tantum iurisdictionem habet respectu seruitiorum in vasallus quod potest cum ad se remitti et petere p̄ seruitijs p̄stādis vbicunque sit i. c. i. §. preterea lo vitimo de prohibitione feudi aliena. per federicum.

I ADUAN. Reductio laudi equiparatur appellationi in. c. si. quo tempore m̄.

Attentata reductione pendente veniunt reuocanda sicut si appellatione pendente in. c. si. quo tempore m̄.

CELES. An leges longobardorum de quibus in hoc lib. ligent omnes in prelu. in. r. col.

Quando et ad quid licitum allegare. ll. abrogatas in pre ludis. col. r.

Extincto regno auctoritas legum ab eo conditarum an extincta in prelu. in. r. columna.

An licet arguere a legibus longobardorum in. c. i. §. et q̄ col. r. vij. qui seu. da. po.

Lex in dubio non trahitur ad personas priuilegiatas i. c. i. in. iij. col. quo tempore m̄.

Quo dicat fraus fieri legi i. c. bñficiū si de seu. fue. cōtro.

Que pena sit contrauehiens legi in. c. i. §. calli. de probi. seu. aliena. per Federicum.

Quando verba legis penalis sunt late sententie vel fere de in. c. i. §. calli. in. iij. colum. de probi. seu. ali. per Fed.

An verbum libere vel liberā facultatē inducat canonem late snie in. c. i. §. calli. in. iij. col. de pbi. seu. ali. per Fed.

CELESTIANUS. Rō que naturalis est legitima i seu. non succedit in. c. natu. si d̄ seu. fue. controver.

An filius naturalis qui reperit se legitimatum tpe concessionis

feudi succedat i feu. i. c. naturales si de feu. fuerit contro:
In legitimatōe et ipatoris vel pape d3 specificē exprimi vt
succedat an feuda i. c. naturales si de feu. fue. p̄trouersia.
An ex supueniētia filioꝝ legitimoy reuocet legitimatio fa
cta etiā ad feuda in. c. naturales si de feu. fuerit contro.
An legitimatis vel facultate legitimādi d3 appoi cta si ob
stāte vel ex certa scia in. c. naturales si de feu. fue. cōtro.
An legitimatus per subsequens m̄rimonium succedat in
feu. in. c. naturales si de feu. fue. contro.
Princeps non debet legitimare ad successionem marie
existētibus filiis legitimis et naturalibus nisi ex magna cā
in. c. naturales si de feu. fuerit controuersia.
An in legitimatione d3 exprimi ois qualitas spurietatis i
. c. naturales si de feu. fuerit controuersia.
An natus ex clerico in minoribus p̄stituto per subsequens
matrimoniu legitimef in. c. naturales si de feu. fue. p̄tro.
An natus ex p̄cubina si postea cū alia f̄rit qua mortua etiā
cū p̄cubina f̄rit m̄rimoniū legitimef p̄ subsequens m̄rimo
niū ita vt etiā succedat i feu. i. c. naturales. si. d. feu. fue. p̄t.
An papa possit legitimare in terris imperij vel in t̄palib⁹
vel ecōtra imperator in. c. naturales si de feu. fue. p̄tro.
An filius legitimus natus ex bastardo succedat auo i feu.
in. c. naturales in fi. si de feu. fue. contro.
CYBERLUS. Ex inepto libel. vel euidenter calū
nioso nō potest cause determinatio sequi in. c. i. in. iij. col.
de controuer. inter vas. et episcopum.
CYBER. Liber feudoꝝ a quo p̄ditus i p̄lud. col. i.
An hodie iste liber appelletur vsus seu consuetudines cū
sint in scriptis in p̄relu. col. iij.
Utrum liber feudoꝝ sit autenticus in p̄relu. col. iij
CYBERLAN. An libellarius qui non potuit tē
pore guerre colere fundum libellarium cadat a iure suo i
. c. i. de alle. feu. pater.
Quid si de consensu domini dedit ad libellum an rema
nebit feu. in. c. i. quid in si post ali. feudi.
COLOCATIO. Locatio ad longum tempus que sup
ficiarius quis in p̄relu. col. iij.
An si locatio est nulliter facta per p̄latum valet saltē in vi
ta eius et qd si successor in ea tacite perseueret an v̄t reno
uare in. c. i. in prin. in. xxi. col. qui feu. da. pos.
An locans infeudans rē eandē vel donaus incidat in cri
men falsi in. c. si facta in. iij. col. si de feu. fue. contro.
Vas. vel. emphiteota vendens inconsulto domino nō co
gitur precise tradere in. c. si facta in. iij. col. si. de feu. fue.
contro. et si domino consulto cogetur precise.
An. d. l. quotiens habeat locum in locatione ad longū tē
pus in. c. si facta. in fi. col. si de feu. fue. controuersia.
MANUS. Dō pp delictū amputāda ē manus d̄ q̄
m est intelligēdū in. c. i. §. calid. de p̄bi. feu. ali. p̄ fe.
CANARLUS. Marchio dignior cōite in
. c. i. in prin. in. iij. col. qui feu. da. pos.
CANASULUS. Masculinū. An masculinū cō
cipit femininū in. c. i. §. et qz in. iij. col. qui feu. da. pos.
CANILES. Militia. Infans non potest esse miles i
. c. i. in. iij. col. quo tempore miles.
An milites gaudē. habebunt priuilegia in. c. i. in. iij. col.
quo tempore miles.
An stante statuto q̄ filia dotata non succedat si dotata sit
minor competit et restitutio in integrum in. c. i. §. et quia in
. x. colū. qui feu. da. pos.
An militia sit dignitas et rusticus vel seruus possit esse mi
les in. c. i. §. similes il. iij. de pa. tenen.
An miles volens pugnare cum rustico admittatur in. c. i.
§. si miles rusticum de pace tenenda.
CANOLEADIANA. An l3 molendinū edificare in flumine pub.
i p̄iudiciū priuati puta habētis mo
len. et quomodo ille priuatus possit impedire in. c. i. §. sigs
de manso. de contro. inuesti.
An d̄structo molē. meo si ali⁹ i eo vult edificaf aliū molē.
possit a me p̄biberi i. c. i. §. sigs de manso. de p̄tro. inuesti.

Ad d̄structū molen. meo ali⁹ p̄cedēs h̄fe molen. infert
us et ius aque ducende possit me impedire ne reficiam mo
lē. meū in. c. i. §. siquis de manso. de cōtro. inuesti.
CANONICUS. Quid si vas. monachus factus
vel clericus vult dimittere habitum an recuperet feu. in
. c. i. in. iij. colū. de mili. vas. qui ar. belli. depo.
An si rex sit monachus ius regni transeat in monasteriū
qd d̄ alijs vas. i. c. i. iij. col. d̄ mili. vasal. q ar. belli. depo.
An rex p̄dat nobilitatē vel regiā dignitatem p̄ ingressum
monasteriū in. c. i. de mili. vas. qui. ar. belli. depo.
CANONICA. De qua moneta d3 pena legalis sol
ui in. c. i. in prin. in. iij. colū. de pace tenenda.
Qui possint monetā fabricare in. c. i. col. vi. q̄ sūt regalia.
CANONS ANORTUS. Anors civilis non
equiparatur naturali nisi in casibus a iure expressis in. c. i.
in prin. in. iij. colū. qui. mo. feu. amit.
Quando quis dicatur illico decedere in. c. i. §. quin etiā
in. iij. colū. episcopum vel ab.
An mors probef p̄ famam in. c. i. colū. v. quo tpe miles.
CASATIA. Quis dicaf i iudicio deducere ne
gatiuam in. c. i. de conten. inter do. et vas.
An si vasallus negauit se vasallum penitentia admittaf et
vsque quo in. c. vasallus si de feudo fuerit controuersia.
Si negauerit partem esse feudalem cum tota sit feudalis
an p̄dat partē in. c. vasallus si de feudo fuerit cōtrouersia.
Vsq̄ quo possit reuocare negationē vas. qui negauit rem
esse feu. in. c. vas. si de feu. fue. contro. quid si vas. velit in
continenti docere de bo. iur.
An ad penā priuationis que irrogatur qz negauit se vas.
requiraf nouus libellus in. c. vas. si de feu. fue. controuer.
An excuset ne exhibeat iura feudi heres qui negat illa se
habere in. c. vasallus si de feudo fuerit controuersia.
Negando qualitatem feudi non substantiam non cadit
vas. a feudo in. c. vas. iij. si de feu. fue. contro.
CASATIA. Propter negligētiā ma
gistratus recurratur ad supiorem qui illuz creauit in. c. i.
in. iij. col. si de inuesti. inter dominum et vasalluz lis oria.
Si constituen. supiorē. s. d̄m in negligentia regit̄ trina
monitio in. c. i. iij. col. si de inuesti. iter do. et vas. lis oriaf.
Propter negligētiā magistrat⁹ recurrit ad eū q̄ creauit
magratū i. c. i. iij. col. si de inesti. iter do. et vas. lis oriaf.
CASPOS. An nepotis appel. veniat filius fratris
in. c. i. §. similiter in. iij. col. quibus modis feuduz amit.
CANONIA. An nomina debitorum computentur
inter immobilia an vero inter mobilia in. c. si. in. iij. colū.
de feudi cognitione.
CERATIO. Quando requiritur oblatio d3 esse
realis in. c. l3 si de feudo fue. controuer.
CERISATIO. In reciprocis obligationibus
et ita in feudis si vnus puta dominus vult implem a vasa.
puta iuret fidelitatez debet offerre implem p̄ parte sua et
iudex potest terminum assignare ad implem in. c. i. §. est et
alia que fuit pri. causa bene. amit.
COSSEZUAN OSSEZUANIS. Officia
durāt anno in. c. i. in prin. in. iij. col. de feudo guar.
Qui h3 duplex officiū an d3 h̄fe duplicatū salarium vel
duplicat⁹ p̄ces i. c. i. in prin. i pe. colū. de feu. guar.
Emp̄ra tpe officij potest vas. probare q̄ non ex officio i. c.
i. §. si vero in penultima col. de feu. guar.
Dat⁹ officiali a cōsanguineo an v̄t datū cā officij in. c. i.
§. si vero in fi. col. de feu. guar.
An p̄sumit q̄situm p̄ officiales de bonis officij vel preter
tu officij in. c. i. in prin. in. iij. col. maxime si reddidit ratio
nez de contē. inter vas. et domi.
Duces et administratores ducatus finito officio retinent
nomē in. c. i. §. fi. de ali. feu.
Rex vel dux erit d̄ regno vel ducatu vas. tñ i p̄ticularibus
feudis h3 d̄re. d̄m et sui vas. vtile i. c. i. §. fi. de aliena feu.
An priuatus officio possit ad aliud reassūmi i. c. i. §. si duo
de pa. tenen.

COFFENSA. Que dicatur offensa in personaz in .c.i. §. similiter in fi. g. mo. feu. amit.

COPIJO. In optionibus sciendis presertur digni or in .c.i. in .i. col. de contro. feu. apud pa. termi.

APPA. Papa merenti re ecclesie potest in feu. p concedere du tamen in arduis habet consensum cardinalium in .c.i. in prin. epm vel abba.

Ibi an papa possit sine consilio cardinaliu.

In dubio imperator vel papa no videtur comittere alteri reserua vel regalia in .c.i. in .i. col. que sunt rega.

PARIALES p. Appellatione parentu qm veniunt agnati in .c.i. col. ij. que ad. feu. ad fil. pti.

An filius patrem danatus de aliquo atroci crimine tenet alere in .c.i. in .viii. col. de pa. tenen.

PARIES. Pares possunt recusari in .c.i. in .iii. z finali coluna. apud que vel apud quos.

Pares curie sunt iudices iter dominu z vasallu qm agit de culpis priuationis si bz pares si no habet iudicabit ordinarius in .c.i. in .i. col. de feu. sine culpa no amitten.

Qui dicantur pares in .c.i. in .ij. col. si de inuesti. iter do. z vasal. lis ori.

Quid si pares sint absentes qui sint necessarij pro testibus an sint expectandi vel vocandi in .c.i. in prin. in fi. colune quid sit inuesti.

Quid si citati pares nollent venire i. c. i. i. fi. pn. qd sit inuest.

Quid si dñs heat solu vnu parē i. c. i. i. fi. pn. qd sit inuesti.

An pares rone amicitie repellantur a testificaco quia vltra q sunt pares sunt amicitia coniuncti. c. i. §. si enim i fi. quid sit inuestitura.

Dominus vel pares curie possunt suspecti recusari. secus si simul ambo procedant in .c.i. in .ij. z .iii. col. de contro. feu. apud pares ter.

Ubi pares sunt suspecti vel vbi no bz dñs pares an recurritur ad ordinarium in .c.i. in .ij. col. de contro. feu. apud pares termi.

An vas. possit declinare iurisdictione pariu curie in .c.i. in .iiij. z .iii. col. vel et declinare iurisdic. dñi in capitulo primo i .iii. col. de contro. feu. apud pares terminan.

Quo pares assumunt in .c.i. de pto. feu. apud pa. ter.

Qui no iuravit fidelitate dño no dicitur de paribus in capitulo .i. col. i. de contro. feu. apud pares terminan.

An cora paribus curie habeat locu reconuentio in .c.i. in .ij. col. de contro. feu. apud pa. termi.

Pares curie qm iudicant in causis feudalibus an dicantur ordinarii an delegati in .c.i. in .iii. col. de contro. feu. apud pares terminan.

Quid si dñs eligat pares curie vas. suos iudices no vult religere quo terminabit ca in .c.i. in .iiij. col. de contro. feu. apud pares terminan.

An pares curie tenent iurare de iuste iudicando in .c.i. in .iiij. col. de contro. feu. apud pa. termi.

An si dñs eligat pares possit vas. eos allegare suspectos i .c.i. in .iiij. col. de contro. feu. apud pa. termi.

Quo tempore requiritur q testes qui ad inuesti. adhibentur sint pares. c. i. an remoue. d. tes. qui pa. esse desi. d. duo. fra. a capi. inuestiti.

Solenitas pariu vt interueniat in inuesti. an sit de substantia in .c.i. in .ij. z .iii. col. qui te. sunt neces.

Quo z qua solenitate testiu vel instrumti fiat inuesti. z an quibus testibus probet inuesti. maxime si casu est amissa in capitulo primo. qui te. sunt neces.

Quid si tempore inuesti. testes erant de paribus nuc non sunt in .c.i. qui te. sunt neces.

Quid si pares no adsunt vel similiter iudex abest an sine eis fieri potest in .c.i. §. quid aut de consue. rec. feud.

Quanto tempore expectabuntur pares in .c.i. §. qui autes de consuetu. recti feudi.

Quo z qm in pteioibus feudalibus possit deferri sacm in .c.i. §. qd aut. z. §. sacm. z. §. sequen. de consue. rec. feu.

Quo eligant pares q bnt iudicare in .c.i. §. p. de pbi. feu.

alie. per Federicu. vbi qm non sunt pares quis sit iudex. Ubi tenebat pares tribunal in .c.i. §. preterea de probibitione feu. aliena. per Federicu.

An pares possint recusari suspecti in .c.i. §. preterea lo ultimo de probibi. feu. aliena. per Federicum.

An cora paribus habeat locu reconuentio in .c.i. §. preterea. de pbi. feu. aliena. per Federicum.

Utrū pares debeant esse de eade puincia in .c.i. §. preterea de probibitione feu. aliena. per Federicu.

An si inuestitura notarius ponit duos pro testibus z illos enuaciat pares credatur quod sint pares in capitulo pmo .§. i. de notis feudorum.

Si duo testes positi i instrō inuestiture p paribus affirmet se tales an quo ad hoc credat eis in .c.i. §. i. de notis feu.

PARIS. Partis appellatione quid veniat in .c.i. §. cum aut in prima coluna de contro. inuestitura.

Reseruaio ptis afficit totu maxime respectu incrementi in .c.i. §. sigs de maso. in .i. z .ij. col. de contro. inuesti.

Partis appellatione intelligitur dimidia in .c.i. de alienatio. feud.

PARIA. Obligatio pacis pstantie non durat nisi. xxx. annis lz par esset ppetua. c. i. de natura feud.

Quo excusatur q imperator statuatur contra clericos pacis violatores in .c.i. §. si clericus de pace tenenda.

Statuta q violatores pacis an habeant locu in violatore treuge in .c.i. in principio in .vi. col. de pa. tenen.

Par etia dicitur inter priuatos in .c.i. in prin. de pa. tenē.

An bellum sit iustu vel iniustum attendendum initium in capitulo primo in prin. hic finitur lex.

Qui populi vel principes possunt bellum iudicare in .c.i. in prin. hic finitur lex.

An si minor. xvij. annis facit paces z eam firmat iuramento an tenet ea seruare in .c.i. in prin. de pace iuramen. fir. te.

An offendens coiunctos eius cum quo fecit pacē incidat in penas pacis fracte in .c.i. §. si quis il. ij. de pace iuramē. firman. tenen.

Qualitas violationis pacis aggrauat delictum vt puniat z de delicto z de violatione pacis in .c.i. §. iniuria de pa. iuramen. firman. tenen.

Pena homicidij vel vulnerationis tempore pacis in .c.i. §. homicidium de pace iuramen. firman. tenē.

Quartario ciuitatu nobiles z priuati possunt pacē facere in .c.i. §. coventiculas in .v. colu. de pace iura. fir. tenē.

Ad officiu episcopi spectat facere seruari pacem in capitulo primo. §. epus de pace iur. fir. te.

Emens predam raptam in violatione pacis quo punitur in .c.i. §. receptaribus de pace iura. fir. tenē.

An filia possit dare pacem de morte patris stante statuto in .c.i. §. z qz in .xxx. col. qui feu. dare possunt.

PENA. Ubi a. l. imponitur pena priuationis regulariter non intelligitur ipso iur. sed per sententiam in .c.i. §. item si fidelis in .v. z .viii. col. quibus modis feu. emit. z in .c.i. §. callid. de probi. feu. alie. per Federi.

An q promissit sub pena non offendere interficiendo fratrem stipulantis incidat in penas in .c.i. §. similiter in fi. qui. mo. feu. amit.

Ubi lex pfigit terminu ad pena incurrēda ad vngue ē seruandū in .c.i. §. ē z alia que su. prima ca bñficij amittēdi.

Pena que infertur a lege ipso iure per inficiationem no crescit in .c. vas. si de feudo fue. cōtro.

An si vas. negauit se vas. penitētia admittatur z vsqz quo in .c. vas. si de feu. fue. contro. ver.

Quomodo in homicidio ē pena capitalis z que dicat pena capitalis in .c.i. in princi. de pace tenē.

An de pena. l. si quis in tantaz possit in viam cōcep. oppo. ni in .c.i. §. si duo de pace tenē.

Quo puniunt arma portates i. c. i. §. sigs rusticus d pa. te.

In alternatis penaz cuius sit electio in .c.i. §. si quis rusticus de pa. te. z ibi quo iudex arbitriu suū informabit.

Si vas. vltra penam legalem astringat dño sub pena que

tionali an etiā dñs tenetur vas. sub eadē conventionali vel
tra legalē in. c. i. qualiter dñs proprietaria priue.
An valeat pactū p vas. appositum si. r. nō soluerit que de-
beo p pensione soluam centū vel soluam duplū in capitu-
lo primo qualiter dñs proprietaria priuetur.
De consuetudine nō ponit affectus nisi sequat effect⁹ nisi in
crimē lese maiestatis in. c. si voluerit de capi. q. curi. ven.
Qui nō potest soluere penā etiam si sit iudex vel in digni-
tate constitutus an punitur in corpus in. c. i. §. qui vero d
pace iuramē. fir. tenē.
An comites marchiones capitanei ⁊ ceteri si non possunt
penā soluere etiam puniantur in corpus in. c. i. §. qui vero
de pa. iuramen. fir. tenen.
An i penis sint magis pūlegiati nobiles siue milites quā
rustici vel ecōtra in. c. i. §. si miles de pace. tenē.
C P E R E G R I N I. Peregrini ⁊ aduene nō de-
bent ab hospitalitate repelli in. c. i. §. omnes peregrini de
sta. ⁊ consue. contra li. ec. tol.
Peregrini nō possunt capi p represalijs in. c. i. §. oēs pe-
regrini de statu ⁊ cōsue. ⁊ libertatem eccle.
C P I G N O R I A. Ille vñ habere aiūm non luendi qui
plus acqrit sup pignore quā valeat pigno. in. c. i. in princ.
de p̄bitione feu. aliena. per federicum.
C P O S S E S S I O. Inuestitura an transfert pos-
sessionem in. c. i. in princ. de contro. inuestiture.
Que requirant ad hoc vt ex possessione possit vasallus se-
iuuare quo ad prerogatiuam in proba. ⁊ iura. in. c. i. i. p̄i.
.v. col. de contro. inuesti.
Possessio feu. per annū transfert onus pbandi. c. i. §. itē
si vasallus de contro. inuesti.
In feudis spāle vt ex possessione p̄sumatur vtile dñium in
.c. i. §. item si vas. col. iij. de cōtro. inuest.
Ex quasi poss. sione an p̄sumit cōsuetudo infeudandi i. c.
i. in princ. in fi. col. ti. ep̄m vel abbatem.
Locū qui alieno noie rē alterius possidet dare titulū sue
possessionis i. c. ii. de feu. sine cul. nō amittē.
An capiēdo possessionē vnus rei feudalis vel plurius vi-
deat capta possessio totius feu. in. c. i. i. v. col. qd sit iusti.
Quo p̄bet possessio iuris incorp̄alis i feudibus i. c. i. §. si
no qd sit inuesti. ⁊ an probetur exceptōe solutiōis.
Quo intelligitur dictū testis qui deposuit quem possidere
licet interrogatus quid sit possessio nesciat dissimulare in. c.
i. in. iij. col. de no. for. fid.
Ad quale interesse tenet dñs ppter nouā traditionē feudi
vasallo factā in. c. i. colūna. vi. de noua forma fidei.
Quid si dñs nō vult tradere possessionē vasallo. an vasal-
lus tenet ei suare fidē in. c. i. i. vi. col. de noua forma fidei.
An ⁊ quo cogitur tradere possessionem dñs vas. in. c. i. in
vii. col. de noua forma fidei.
Antequā vas. sit missus in possessionem an dicatur feudū
in. c. i. in pe. col. de noua for. fidelita.
Quis modus practice quū vas. petit mitti i possessionē feu.
vel agit possessio recipiēde i. c. i. col. ii. de p̄tro. iter vas.
⁊ ep̄iscopum.
Quis sit iudex in feudis cū agit cā possessorii in. c. i. in. ii.
col. de p̄trouersia inter vasallum ⁊ ep̄iscopum.
Qualiter spoliatus an oia est restituēdus nō obstāte cree-
ptione de defectu pp̄rie. in. c. i. in. ii. col. de p̄tro. inter vas.
⁊ ep̄m nisi sit notoria vel nisi difficilis recuperatio vel time-
at r̄ graue peccatū vel scandalū.
Quo p̄cedatur in possessio adipiscēde si aduersari⁹ op-
ponat de defectu pp̄rietatis in capi. i. in. ii. de cōtro. inter
vas. ⁊ ep̄iscopum.
Quid in possessio retinēde si aduersarius deducit de p̄-
prietate in. c. i. col. iij. de cōtro. inter vas. ⁊ ep̄m.
Negans soluere annuam prestationē an dicat spoliare in
.c. i. in. iij. col. de contro. inter vasallum ⁊ ep̄m
In possessio p̄cedit petitio sine conclusione in. c. i. in. v.
col. de miate vasallo qui cōtumax est.
Que remedia possessoria vel realia competūt vasallo cō-

tra dñm. in. c. i. in. r. col. de milite vas. qui contumax est.
Restatio obediētie facta de subditos an inducat trāsla-
tionē possessionis in. c. i. in princ. in. ii. col. quid sit inuesti.
An vas. quentus possessorio possit dño denunciare sicut in
petitorio in. c. i. si de feu. vas. ab aliquo fuerit interpella.
Silia heres a p̄e instituta pōt mitti in possessionē bono-
rum ⁊ includent etiā feudalia in. c. ii. si de feu. sue. cōtro.
Possessio in p̄scriptiōe feudi d̄ esse cōtinua ⁊ quo pro-
babitur cōtinua in. c. siquis per triginta si de feu. fuerit cō-
tro. ⁊ qualitas actus.
Dictū testis q̄ vidit sc̄mper possidere quo p̄bat in. c. siqs
per triginta si de feu. sue. contro.
Ex possessione maioris partis bonoz in certo loco insur-
git p̄sūptio in dubio ad cetera bona in. c. i. de p̄tro. iter
masculū ⁊ feminam.
C P R E L A T I A. Precaria in prel. col. lxxiiij.
C P R E L A T I S. Prelati sunt vasalli pape d̄ be-
neficiis in prelud. in. rliij. col.
Prelatus ⁊ ecclesia idē sunt in. c. i. in princ. in. ii. colū. qui
feud. dare possunt.
An prelatus possit infeudare sine p̄sensu capli maxime cō-
sueti in. c. i. in princ. col. vii. qui feu. da. pos.
An prelatus possit infeudare suis p̄sanguineis in. c. i. i. p̄n.
in. ix. ⁊. ii. col. qui feu. da. pos.
An ex magna necessitate prelatus possit sine capitulo alie-
nare in. c. i. in princ. in. vi. col. qui feu. da. pos.
Si p̄latus alterat naturā feudi eadē solēntas requirit q̄
in cōcessione de nouo in. c. i. i. princ. in. ix. col. q̄ feu. da. pos.
Utrū rem nō solitā infeudari occupatā p̄ potētē possit p̄-
latus infeudare i. c. i. in princ. in. rix. col. qui feu. da. pos.
An prelatus possit infeudare regulā cū fallētis in. c. i. in
princ. i. r. col. qui feu. dare pos.
An prelatus solitus infeudare i masculos possit alterare i
feudando masculis ⁊ feminis an valet p̄ parte masculoz
in. c. i. in princ. in. rxi. col. qui feudū dare possunt.
An supior p̄latus possit infeudare feuda q̄ p̄tinet ad colla-
tōem p̄lati inferioris i. c. i. in p̄n. in fi. col. q̄ feu. da. pos.
An p̄uilegiū infeudandi p̄cessum abbati transibit in suc-
cessorem in. c. i. in princ. in fi. col. qui feu. da. pos.
Prelati nō p̄nt p̄iudicare successori neq̄ d̄bendo neq̄ d̄
clarādo neq̄ itatūdo in. c. i. in. i. col. qui succes. tenean.
Feu. concessum per prelatum cū vacauerit q̄ possidebat
per alium an ⁊ quo artet successores. c. i. in sumario in. iij.
⁊. iij. col. qui succes. tene.
An p̄latus possit remittere felloniā p̄missam p̄ vas. ec. cō-
tra ip̄am eccle. i. c. i. §. similiter in fi. col. qui. mo. feu. amit.
An feuda p̄lati sint de mensa eius in. c. i. in princ. in. ii. col.
in titulo ep̄iscopum vel abba.
An prelato deposito debeant alimenta prestari in. c. i. §.
mutus ep̄iscopum vel abbatem.
An p̄lati supior et nō immediatus possit reuocare p̄cessionē
feudi p̄lato factā in. c. i. in fi. col. qui successo. tene.
An prelatus qui venit deponendus possit infeudare in. c.
i. in fi. qui successores teneantur.
An si prelatus infeudando dicit feu. solū infeudari valet
concessio ⁊ credatur istis verbis enunciatiuis in. c. i. colū.
iij. de gra. suc. in feu.
An prelatus possit imobilia dare benemerito ad vitāz cā
remuneratōis in. c. i. in princ. in. r. col. qui feu. da. pos.
Si prelatus vult loco sui ponere personam non eque ido-
neam ⁊ dñs acceptet an sit creatus in. c. i. §. firmiter de
probi. feu. aliena. per federi.
C P R E S C R I P T I O. Prescriptio longissi-
mi temporis est favorabilis in feu. in. c. i. in. §. siquis d̄ mā
so. in. i. col. de contro. inuesti.
An feudum alienatum per vasallum possit p̄scribi in ca-
pitulo primo. §. hoc quoq̄ colūna quinta de succes. feudi.
An iuris offerendi p̄scribatur in. c. i. de feu. da. in. vj. l.
commis.
An possit vtile dñium per alium q̄ per dñm p̄scribi ad

exclusionem vasa. in. c. i. §. quid ergo ve inuesti. de re. ali. fac. 7 an talis prescri. noce. filijs.

An iuri redimendi prescribat. xxx. annis in. c. i. §. porro qua liter olim seu. alie. pote.

An prescriptio contra ius redimendi currat in pupillum i. c. primo. §. porro. qualiter olim seu. alie. pote.

Vas. permittit prescribi a tertio seu. dñs contra quem nō est prescriptū qui seruitia sibi semp prestita sunt egit 7 recuperant seu. an vas. possit. seu. recuperare a dño in. c. i. si de feu. vas. fue. interpellatum.

Possessio in prescriptione seu. debet eē continua 7 quomodo pbabitur cōtinua in. c. siquis per. xxx. si de feu. fue. cōtro. 7 qualis actus.

An prescriptio possit abbreviari vel augeri per statutum in. c. siquis per. xxx. si de feu. fue. cōtro.

An vas. prescribat seu. cum mala fide in. c. siquis per. xxx. si de feu. fuerit cōtrouersia.

An prescriptio in psonalibus pcedat cum mala fide in. c. si quis p triginta si de feudo fuerit cōtrouersia.

An exceptio prescriptionis sit exceptio litis finite in. c. siquis per triginta si de feudo fuerit cōtrouersia.

An i ecclesiasticis vel reiplub. seu. prescribat. xxx. an. an vero requirantur. xl. in. c. siquis per. xxx. si de feudo fuerit cōtrouersia.

Secundum prescriptum habet ordinariam naturam feodorum in dubio in. c. si quis per triginta si de feu. fue. cōtro.

An dñs possit prescribere vasallagium cōtra vas. in. c. siquis per. xxx. si de feudo fuerit cōtrouersia.

In dubio presumitur p vas. q fuerit paratus facere debitū nisi dominus interpellauerit 7 ipse negauerit in. c. licet si de feudo fuerit cōtrouersia. ideo d eū nō currit prescriptio.

An seu. prescribatur spacio. xxx. an. in. c. i. §. preterea d capi. cora.

An exclusa prescriptione per statutum videtur exclusa prescriptio. c. annoz vel. xl. vel alias imemorialis i. c. i. §. preterea de capi. coradi.

An p renūciationem appositā in dōto excludat exceptio prescriptōis. xl. vel. c. annoz in. c. i. §. preterea de capi. cora.

An scōs empro: qui seu. emit a pmo emprore qui emerat vas. possit prescribere spacio. xl. an. in. c. i. §. preterea d capi. coradi.

An prescriptio incipiat currere viuente vas. alienatore in. c. i. §. preterea de capi. cor.

An si tertius prescripsit vtile dñum d vas. dñs illud per rei vēdica. emittit possit vas. seu. a dño petere i. c. i. §. pōt lo vltimo de phibitione seu. alie. p federicum.

DE PRESUMPTIO. An in dubio presumitur bona feudalina an allodialia in p ludijs col. xi.

Prestationes sequentes an arguant tacitam concessionem in preludijs in. xliij. columna.

Et prestatione census vel recognitiōe an presumitur feudum in preludijs columna. xliij.

An quesita per officiales psumuntur quesita ex officio i. c. i. in prin. iij. col. de feu. guar.

Pares curie inuestituris feudalibus in dubio psumuntur rogat. c. i. §. si vero col. ij. de feu. guar.

Et qualitate officij psumit qualitas benefi. 7 fe. in capitulo primo. §. si vero in. iij. 7. v. col. de feu. guar.

Si bene nō apparet d qualitate seu. totū psumit feudale i. c. i. §. cum aut in. iij. col. de pto. inuesti. 7 ibi quare aliter in emphiteosi.

An dñs amicitia cū inimico dñi psumit malo animo fecisse in. c. i. in fi. qui. mo. fe. amit.

Et multiplici pstatōe psumit nō liberalitas sed aliqua cā prestatiōis in. c. i. si vero quid sit inuestitura.

An in mulieribus vel rusticis h3 locū q ex diuina pstatōe psumat obligatio in. c. i. §. si vero quid sit inuesti.

Pena insolita i dōto in dubio appo. nō psumit nec super eis habenti semiplenā pba. pro se defertur iuramentū qñ psumptio est d eum in. c. i. §. si. quid sit inue.

Contra violentā prescriptiōem an admit. pbatio in. c. i. §. si. quid sit inuesti.

An in dubio presumuntur interuenisse pena cōsueti in. c. i. §. si. quid sit inuesti.

Et paritate precij presumitur fraus i. c. i. §. donare qua. olim seu. alie. po.

In dubio presumit p vas. q fuerit paratus facere debitū nisi interpellauerit 7 ipse negauerit in. c. l3 si de feu. fue. cōtro. ideo contra cum currit prescriptio.

Clausula si constiterit vel probauerit verificatur ex iuris presumptione. in. c. i. §. si duo de pace tenē.

Quanti temporis possessione seu. presumitur in. c. i. in pn. de consue. rec. seu.

Et possessione maioris partis bonoz in certo loco insurgit presumptio in dubio ad certa bona in. c. i. de contro. i. ter masculum 7 feminam.

An omnia bona vas. soluentis censum censetur seu. in. c. i. de contro. inter mas. 7 femi.

Filius ex possessione feudalium in dubio presumitur heres patris in. c. an agna. vel filius.

In dubio res tota potius presumitur feudalis q pars in. c. vasallus il primo si de feu. fue. contro.

Et instrō duplex presumptio resultat vna q sit vey altera q sit solēne in capitulo primo. §. item sciēdum de no. feu.

DE PRIMOGENITO. In magnis dignitatibus an succedat primogeniti in. c. i. §. 7 qz i. ij. col. qui seu. da. pos.

Per inhabilitatē primogeniti an secundogenitus admittatur in. c. i. §. mutuus. in fi. col. episcopum vel abba.

An statutū q primogenitus succedat in feudalibus exclusis alijs filijs extendatur ad allodialia in. c. i. §. 7 sic clientulus in fine de aliena. feu.

An filius primogeniti mortui in vita patris excludat patruū a successione patris stante consuetudine predicta i. c. i. in. iij. col. de fe. mar.

Stante cōsuetudine q primogenitus succedat quomodo ibi successio si fratres sunt gemelli nec apparet quis prior in. c. i. in. iij. col. de feu. mar.

Stante p̄suetudie q primogenitus succedat qd si priogenitus erat inutilis an succedat scōdogenitus in. c. i. i. iij. col. de feu. mar.

Stante cōsuetudine q primogenitus regis succedat in regno si ante adeptū regnū habuit vnū filiū alium post adeptam regnū quis succedit in. c. i. de feu. mar.

An valet cōsuetudo q primogenitus succedat in seu. in. c. qualiter. si de feu. fuerit controverfia.

DE PRINCIPALIBUS. An pnceps possit donare vel alienare iura principatus in prelu. col. ij.

An credat principi qui in reuocatiōe p̄cessionis dicit se p importunitatē concessisse in. c. i. in pe. col. qui suc. te.

Statuto vel ordinatione principis an possint feuda auferri in. c. i. in fi. qui suc. te.

Imperator vel similes an possint priuare duces vel marchiones feudis illis cōcessis. in. c. i. de natura feudi.

Princeps ligat p̄tractu 7 pollitica rō i. c. i. de natura feu.

Contractus cū principe sunt bone fidei in. c. i. de na. feu.

Supremi principes pnt eē iudices i cā sua in. c. i. in princ. in. ij. col. apud quem vel apud quos.

Principū p̄ces sūt iustus in. c. ij. de feu. sine cul. nō amit.

An de cā priuatiōis stetur h3 bis narratiuis in litteris puātis in capitulo fi. in. iij. col. quomodo miles.

Quomodo credat litteris principū etiā imperatoris vel superiorz in. c. fi. in. iij. col. quomodo mi. 7 ibi q plenitudo potestatis nō operatur quo ad non subditos.

Certa scientia principis an sufficit p dispensatiōe in. c. i. in fi. principij per quos fiat inuestitura.

L. bene a zenone loquens in alienatione principis non h3 locum nisi secuta traditione in. c. i. in pe. col. de noua forma fidelitatis.

Coram principe d3 procedi sola facti veritate inspecta in. c. i. in penul. col. de noua forma fidelitatis.

Restitutio facta a principe dño seu. an nocet agnatis ad quos ē seu. reuersū p delictū vas. i. c. i. i. fi. col. de vasallo decrept. eta.

Restitutio facta de vas. post felloniam an trahit ad bona alienata in. c. i. in fi. col. de vas. decre. eta.

An i dubio psumit cā i pncipe i. c. naturales si d se. fu. pt.

An rex possit alie. vnā ciui. regni in. c. in generali si de se. fuerit contro.

An. l. quoties. C. de rei ven. hēat locū in cōtractibus pncipum in. c. si facta si de fu. fue. contro.

An. l. bene a zenone hz locū qñ princeps alienauit i vnus postea in aliū in. c. si facta si de seu. fue. contro.

Quō fit i pntia pncipis trāsit i. c. i. i. pnc. i. ij. col. de consue. recti seu.

Reges cōi t pncipes liberi an hēant rega. i. c. i. i. pnc. que sunt rega.

An crimē lese maiestatis cōmittat d offendētē pncipē inferiorē impatore in. c. i. in. ij. col. que sunt regalia.

An. l. bene a zenōe hz locū i regib⁹ t supmis pncipib⁹ inferiorib⁹ tamē ab ipatore in. c. i. i. i. col. q sunt regalia.

In dubio ipator vel papa nō vī cōmittere alteri reserua ta vel regalia in. c. i. in. i. col. que sunt regalia.

PROBATIO. Si iudex iniungit onus pbandi illi q pbare nō dō pōt appel. i. c. i. §. itez si vas. t. §. si q de manso in. i. col. de contro. inuesti.

In seu. spāle est vt ex possessione presumitur vtile domini um feudi in. §. item si vas. in. iij. col. de cōtro. inuesti.

Quis probabit q malo aio reuelauit vas. secreta domini in. c. i. in fi. qui. mo. seu. amit

Quō pbabit vas. qd nō reuelauit secreta malo aio in. c. i. in fi. qui. mo. seu. amit.

Probatiōis appellatiōe itelligimus de plena i. c. i. si de inuestitura iter dominū t vas. lis oria.

Facultas pbadi p iuramētuz an trāsit i heredē i. c. i. si d inuesti. inter do. t vas. lis oria.

Effectus iur amēto pbatorij an trāsit ad heredē i. c. i. si d inuesti. inter do. t vas. lis oria.

Ubi nō pōt hri alia pbatio ad veritatē iueniēda ois pbatio q̄lisctūq; hēri pōt admittēda est in. c. i. ij. col. si de inuesti. inter do. t vas. lis oria.

An iuramentū pbatorij sit deferen. heredi in. c. i. si iter do. t vas. lis oriat.

An iuramentū sit probatio in. c. ii. si de inuesti. inter do. t vas. lis oriat. t in. c. fi. de seu. cogni.

Per signa demonstrantur signata iō habentes mez impariū tenent furcas in. c. i. in. iij. col. quid sit inuestitura.

Que pbationes requirūtur quando lis est de feudo in. c. i. in. iij. t. v. colū. quid sit inuestitura.

Actus dō fieri solēniter. i. seruātia seruandis t que solēnitas requirāt in inuestitura in. c. i. in. iij. col. qd sit inuesti.

Quibus pbatiōibus dō va. conuinci de mēdacio ad hoc vt perdat seu. in. c. vas. si de seu. fue. cōtro.

Ad pbationē seu. sufficit semiplena pbatio cū iuramento in. c. vas. si de seu. fue. cōtro.

Quō pbeet nobilitas t an ex materno genere d̄batur nobilitas in. c. i. in. §. si quis miles il. ii. de pa. tenen.

PROCURATOR. Quid si potuit mittere pcuratorē an excuset in. c. i. in. ii. col. quo tpe miles.

An qñ sint plures filii vas. possint pstituerē pcuratorē ad iurandū fidelitatē in. c. oēs si de seu. fue. cōtro.

PRODITOR. Quis dicatur pditor in. c. i. An ille qui interfe. fra. do. sui seu. ami.

An si dñs iterfecit pditorie aliquē vel fratē p̄p̄iū vī va. p̄uicē p̄p̄ietate i. c. i. an ille q̄ interfe. fra. domi. sui.

PUGNA. An puocatio pugne possit fieri alio casu q̄ per felloniam t quō fiat ista pugna in. c. i. de ali. seu. pa. ter. in. §. non est.

RELUATIJO. Dñs vel pares curie possunt recusari secus si simul ambo procedant in. c. i. in. ii. t. iii. t. iij. col. de centro. seu. apud pa. ter.

Ubi pares sunt suspecti vel vbi non dō dñs pares in. c. i. i. ij. colū. de contro. seu. apud pa. ter.

REGALIA. Regalia varie dicūtur in. c. i. i. prin. in. v. col. qui seu. da. pos.

Lōcedēdo regnū vel ducatū vidēt regalia p̄cessa in. c. i. i. prin. q̄ sunt regalia t plenitudo p̄tatis in. ij. col.

Reges cōitates t pncipes liberi an habeāt regalia in. c. i. prin. que sunt regalia.

Reges hñs redditus ad tuēdos subditos t iusticiā seruā dā in. c. i. in prin. que sunt regalia.

In dubio papa vel impator nō vī cōmittere alteri reserua ta vel regalia in. c. i. in. i. col. que sunt regalia.

Regalia querunt vel cōcessiōe pncipis vel cursu tāti t̄pis cui⁹ inuici memoria nō ē i d̄riū i. c. i. in. ii. col. q̄ sūt regalia.

Lōcessiō fluminū regaliū est de regalibus pncipis i. c. i. i. ii. col. que sunt regalia.

An qs possit velle trāsire per vadum fluminis ad hoc vt euet solutionem portozū siue gabelle in. c. i. in. ii. col. que sunt regalia.

An creare notarios sit de regalibus in. c. i. i. v. iij. col. que sunt regalia.

De argēti fodinis t de inuētiōe thesauri qd sunt regalia in. c. i. in. r. col. que sunt regalia.

An sufficit inuētori thesauri illū inuenisse t vidisse absq; eo q̄ cōprehēderit in. c. i. in. r. col. que sunt regalia.

Thesaurus inuētus in se. veditio cuius eē dicat in. c. i. in fi. col. que sūt regalia.

Si qs casu inuenit pecuniā vel aliud p̄ciosū i nemoze cui⁹ erit t qd dō facere in. c. i. in fi. col. q̄ sunt regalia.

RESALIA. faciēs actū i dubio vī se iuri cōformare t qd i eo hēat locū iuris dispō i. c. i. §. h̄ q̄q; i. iii. co. d̄ suc. se.

Factum sine debita forma i. c. i. col. iii. qui. succes. se.

Ep̄sso eoz q̄ frequētius accidūt nō inducūt iuris misterium. c. i. impator. Lotba. cugenio pape.

An q̄ n̄ l̄z cū p̄cio liceat gratis vī cō i. c. i. i. iij. co. d̄ be. fra.

Remota spē an remouet gen⁹ t p̄tis appellatiōe an totū p̄tinet in. c. i. i. si. pncipii p quos fiat inuesti.

Specificatio eoz q̄ insunt qd operat in. c. i. in prin. de no. for. fidelitate.

Precedētia plus influunt ad sequētiā declarationē q̄ cō in. c. i. col. iij. de vas. decrept. etatis.

In habētib⁹ ordinariā dispositionē verba intelligunt or dine successiuo in. c. i. in prin. d̄ cōtro. seu. apud pa. termi.

Ex eo qd qs ipugnat se iurare pōt ad iurisdictionē fundan dā i. c. i. in. iij. col. de cōtro. inter vas. t cpis.

Quō de facto fit de facto reuocādū t pp ordinē cōfusū pōt pars appellare ēt si alio mō sua nō iter est in. c. i. col. v. de mili. vas. qui contu. est.

RESALIA. requisitus d̄ iusticia si tacet vī negare adeo qd tāq; d̄ negatē iusticiā poterūt rēpsalie cō cedi i. c. i. in. v. col. d̄ mili. vas. q̄ cōtu. est.

RESALIA. qd si i scripto n̄ apponit̄ cla nō obstāte an sufficit q̄ sufficit q̄ ex certa scia det t an cla et certa scia dō specificē exprimi i. c. naturales si d̄ seu. fue. contro.

An sufficit cla nō obstāte generalis an reqrāt spālis in. c. naturales si de seu. fue. cōtro.

REUELATIO. quō puniunt reuelātes secreta sibi cōmissa cōsiliarij t alijs. i. c. i. i. fi. qui. mo. seu. ami.

REUS. i sentētijs t pbatiōib⁹ magnis fauem⁹ reo q̄ actori in. c. i. §. ad hec hic finit̄ lex.

REX. regnū rex nō pōt subicē regnū seruiciū i. c. i. colū. i. §. qd ergo d̄ inuesti. de re. alie. fac.

An rex possit alie. vnā ciuitatem regni i. c. i. generali si de seu. fue. contro.

Qui dicant capitanei regni i. c. i. i. pri. de lege coradi.

Delictū regis nō p̄iudicat regie dignitati i. c. i. §. si. d̄ capi. cora.

Si rex apulie q̄ hz i seu. ab ecclesia totū regnū ifeudat p̄ti cularia feuda barōib⁹ ip̄e hēbit directū dominiū feudoz

particulariū i. c. i. i. p. col. i. de inuesti. de re al. fa.

An rex frāchoꝝ vñ except⁹ a iuramēto p̄stito sup fidelitate in. c. i. §. fi. de pbi. feu. ali. p. Sede.

Reges comites ⁊ principes liberi an hñt regalia in. c. i. i. p. in. que sunt re.

Reges hñtur reddit⁹ ad mēdos subditos ⁊ iusticiā seruā dā in. c. i. in p. q̄ sūt regalia.

EXRETIAD. secretū mibi commissū possū euz
licētia illi⁹ q̄ mibi comisit reuelare i. c. i. in. iij. col. de noua for. fi.

SENTENTIA. vbi a lege imponit p̄a puatio- nis regulariter nō itelligit ip̄o iure s; p̄ sniaz in. c. i. §. itez si fidelis. in. vij. ⁊. viij. col. qui. mo. feu. am.

Snia sup pte feu. nec pbatio nō p̄iudicat sup alia portioe i. c. i. in. ij. col. d̄ tē. itez me ⁊ do. d̄ portio. fra. mei.

Ubi regit snia puatiois p̄ q̄ verba serēda. c. i. in. §. itē si- gs in. viij. col. q̄b⁹ mo. feu. amit.

An snia lata sup directo dñio noceat i vtili i. c. ij. in fi. si d̄ feu. fue. cōtrouer.

Ubi culpa vel fellōia ē notoria an nihilomin⁹ regraf snia in. c. i. q̄liter vas. p̄rie. p̄ue.

SERUITUS. an dñs possit iponere seruitutē p̄- dio i p̄iudiciū vasal. emphiteote vel supficiarij i. c. i. §. qd̄ ergo de inuesti. de re alie. fact.

SPOLIATIO. simulatio non p̄famit nisi p̄bet in. c. i. de feu. dato in vicē legis comis.

SPOLIATIO. Regās soluere annuā p̄stationē an dicat spoliare in. c. i. col. ij. d̄ cōtro. iter vas. ⁊ ep̄m.

Vasallus spoliat⁹ a dño nō intērat interdiciū s; p̄ viā q̄re le p̄cedet in. c. i. in. v. col. d̄ mil. vas. q̄ cōtu. est.

An. l. si gs. in tātāvel alie pene ēt criales possit itētrari per vas. d̄ dñm spoliatē vas. in. c. i. in fi. de mil. vas. q̄ cōtu. ē. in qui. cau. feu. amit.

An i fe. militet regula q̄ spoliat⁹ an oia ē restitūdnus ē nō ob. exceptioe de d̄fectu p̄rietatis in. c. i. in. ij. col. d̄ cōtro. inter vas. ⁊ ep̄s.

An p̄ honorātijs dēf̄ possessoriū vel aliq̄ actio vel officii iudicis in p̄iudicijs hñt⁹ comēti. rliij.

SUCCESSIO. quō itelligit q̄ trāsuer sales suc- cedūt in feu. vsq; ad septimū gradū i. c. i. §. ⁊ qz. i. v. col. ⁊ clari⁹ in. vj. ⁊. xv. col. vbi pleni⁹ q̄ feu. dare pos.

Plures casus in q̄bus filij nō succedūt eāliter i feud. p̄zi in. d. §. ⁊ qz. col. v. q̄ feu. da. pos.

Fili⁹ i via p̄zis d̄ cū p̄e q̄st dñs. i. c. i. §. ⁊ qz. g. fe. da. pos.

An ad feu. datū ab ecclesia in duobio veniāt oēs descen- dētes. c. i. §. ⁊ qz. col. viij. q̄ feu. da. po.

An fili⁹ exheredat⁹ suc. in feu. c. i. §. ⁊ qz. i. viij. col. qui se. dare pos.

An cleric⁹ suc. i feu. ⁊ p̄ clericatū amit. fe. vel p̄ p̄fessionē vel ordinē sacriū in. c. i. §. ⁊ qz. in. r. col. q̄ feu. da. pos.

An frater tertij ordis suc. i feu. i. c. i. §. ⁊ qz. col. xxiij. q̄ fe. dare pos.

An fr̄ possit repudiare portionē fr̄is grauata seruitio. c. i. §. ⁊ qz. col. xxvij. q̄ feu. da. pos.

Statutū an possit habilitare spuriū ad succedēdū in. c. i. §. ⁊ qz. col. xxvij. q̄ feu. da. pos.

An fr̄ collater alis succedat i feu. i. c. i. §. ⁊ qz. in. xxv. col. qui feu. da. pos.

Cognati nō succedūt in feu. ⁊ q̄re i. c. i. §. ⁊ qz. i. xliij. col. qui feu. da. pos.

Uterinus frater nō suc. in feud. in. c. i. §. ⁊ qz. xliij. col. qui feu. da. pos.

An id q̄ d̄ q̄ collaterales suc. i fe. vsq; ad. vij. gradū itel ligat̄ iclusiuē vt q̄ ē i. vij. gra. in. c. i. §. ⁊ qz. i. xlvj. col. q̄ feu. dū da. pos.

An p̄sanguine⁹ ex pte p̄zis admittef ad suc. i feu. vna cū cō sāguineis vtriq; p̄iuctis. c. i. §. ⁊ qz. col. xlvij. q̄ fe. da. pos.

Quō fiat i hac successione feudali graduū p̄putatio ⁊ an cōputef p̄sōa recipiētis i. c. i. §. ⁊ qz. i. xlvij. col. q̄ fe. da. po.

An filij fratru succedāt in feu. in stirpes an i capita. d. §. qz. in fi. col. q̄ feu. da. pos.

Decessū seu. p̄ me ⁊ vna filia decessit plurib⁹ filiab⁹ reli- ctis q̄ ex eis hēbit fe. i. c. i. §. ⁊ qz. i. fi. col. q̄ feu. da. pos.

An si sequēs inuestiat d̄ cōsensu p̄cedētis agnati p̄iudicet agnato p̄cedēti i. c. i. §. p̄terea i fi. qui. mo. feu. amit.

Si vn⁹ fratru sit a p̄e vniuersalr h̄s insti. ali⁹ in re certa an suc. ambo i feu. in. c. i. in p. de suc. feu.

An fili⁹ possit grauari i fructib⁹ feu. a p̄e puta p̄stet ex il- lis. r. amphoras. vini in. c. i. in p. de suc. feu.

An fili⁹ exheredat⁹ succe. i fe. in. c. i. in p. de suc. feu.

An vas. possit consensu dñi ita agere vt feud. paternū va- dat in filiā agnatis excludis. c. i. §. hoc quoq; in. ij. col. de succē. feudi.

Hodie seu. paternū transit in collaterales i infinitū i. c. i. §. hoc quoq; in. iij. col. de suc. feu.

An si viuo auo meo p̄ me⁹ idēq; filius renūciat feud. qz nō vult ad illud vlt tpe venire an mortuo auo ego ad feu dū amit. in. c. i. §. hoc quoq; in. vij. col. de suc. feu.

Quō frater suc. fratri in feu. in. c. i. §. alio de suc. feu.

Femia an succedat i fe. nouo ēt si nō sit actū q̄n fe. ē femi ninū in. c. i. §. in alio de suc. feu.

An in feu. regalib⁹ ducatu marchidatu ⁊ similib⁹ hz lo- cū successio in. c. i. §. fi. de suc. feu.

An i regnis ⁊ alijs magnis dignitatib⁹ successioi an electi om̄ sit locus in. c. i. §. fi. de suc. feu.

Quare i fe. regalib⁹ nō ē successio i. c. i. i p. d̄ fe. marchi.

Et quo fr̄es vñ alij successores veniūt ad successionē i iue stitura nō dñt p̄rie successores nec venire p̄ ius accrescē di in. c. i. in sc̄da col. de feu. marchie.

Filius naturalis succedit matri in feu. in. c. i. an maritus succedat vro. in bench.

In feudis ex quo iure sanguinis succedit p̄cedit vsq; in infinitū successio in. c. i. in. ii. col. de feu. marchie.

Paterius succedit nepoti in feudo antiquo ⁊ nepos pa- truo in. c. i. imperator lotha. euge. pape.

Frater qui renunciauit feu. tñ pōt succedere in portione fratris in. c. i. col. ij. imperator lotha. euge. pape.

Paterius vna cum nepote succedunt fratri eidemq; pa- truo in feudo in. c. i. in. iij. col. iperator lotha. euge. pape.

Paterius magnus an veniat ad successionem in feud. vas. q̄ decessit relicto nepote ex fratre ⁊ dicto patruo ⁊ an excluditur a nepote in. c. i. in fi. impator lotha. euge. pap.

In successione feu. oportet qd̄ ab eo descenderunt qui est agnationis cōmunis caput ⁊ obtinuit feu. in. c. i. in. ij. co- lū. de gra. succe. in feu.

Cognati non succedūt in feudis in. c. i. in. ii. colū. de gra di. suc. in feud.

An fratres vtrinq; coniuicti preferantur vterino in suc- cessione vasalli fratris defuncti in. c. i. in. iij. col. de gra. succeden. in feud.

An filij fratrum succe. in fe. in capita. in. c. i. in fine colū. de gradi. suc. in feud.

An valet pactum q̄ prozsus extraneus succedit in feudo in. c. i. de fra. de nouo bene. inuesti.

An si duo fratres habent feudum indiuiduum vno mo- riente totum feudum remanet fratri vel reuertatur ad do- minum in. c. i. in. ij. col. de fratri. de no. bene. inuesti.

Princeps inuestiuit duos fratres de nouo beneficio si ne herede masculo vnus eorum decessit queritur an al- ter superstes succedat p̄defuncto fratri in. c. primo in fi ne colū. de fra. de nouo benefi. inuesti.

Vasallus qui habet feudum renunciauit in manibus do- mini vt inuestiantur filij qui moriuntur patre superstite an feu. transeat ad patrem in. c. i. in. ij. col. de vasal. de crepi. etatis.

An in feu. successione ⁊ transitio ad feminas filius ma- sculus excludat nepotem ex femina in. c. i. in. iij. col. de cō tro. feu. apud pa. termi.

An deuoluto feud. ad duas sorores filius masculus vni- us excludat amitam a parte vel a toto i. c. i. in. v. col. d̄ cō tro. feu. apud pares termi.

An si clericus demisso habitu clericali fiat laicus succe-

dat. ni. fen. in. c. i. in fi. de mili. vasa. qui arma beli. depo.
An miles hierosolimitanus vel scē marie teutonicoꝝ suc
cedat in feu. i. c. i. d. mili. vas. q. ar. beli. deposuit.
An filius emancipatus suc. in feu. in. c. i. §. 7. q. in. i. colū.
qui feu. dare pot.
An p. minores ordines inhabilitet clericus ne succe. i. feu.
do. 7. qd. si velit retrocedere 7. resignere habitū clericales
in. c. qui clericus si de feu. fue. contro.
An qui h.3. votū ingrediēdi religionē ad feu. inhabilitet i.
c. qui clericus si de feu. fue. contro.
An fratres naturales in feu. fratri succedant in. c. natura
les si de feu. fue. cōtro.
An filius legitimus natus ex bastardo succedit auo i. feu.
in. c. naturales in fi. si de feu. fuerit contro.
An filius natus ex matrimonio qd. de iure nō tenebat pu
tabat tñ tenere succedat i. feu. i. c. naturales si d. fe. su. cōt.
An v.3. cōsuetudo q. filij ex tali m̄rimonio nō succedat i. to
to vel in parte in. c. filij si de feu. fue. cōtro.
Pactū exclusiuū filioꝝ a successione nō v.3. nisi corrobore
tur consuetudine in. c. si filij si de feu. fue. contro.
An si p̄bens matrimonij p̄mittit vxori qd. filij sui solū suc
cederent valeat postea legitimare bastardos in. c. si filij. si
de feu. fue. controuersia.
An si vendat feu. vel emphyteosis in casu p̄misso quō age
tur p̄ singularē successorē ad debita feudalia vel emphy
teota in. c. i. §. 7. si clientulus de alie. feu.
An mutus succe. in feu. 7. quō 7. qd. sit feu. bursale q. soluz
indiget p̄statiōe c̄lus in. c. i. de cleri. q. inuesti. fecit.
Uas. morit̄ relictis duob. filijs vno habili sine vtili alio i.
habili seu inutili quō succedēt i. fe. i. c. i. an mut. v. als ipse.
Sec. ex vtero m̄ris an i. feu. succe. in. c. i. an mutus v. als
imperfec. quid de heremofr. odito.
An quelibet imperfectio impediat successione i. c. i. an mu
tus vel als imperfec. 7. qd. si sine virga.
An fili. muti vel ipsecti succedat in feud. in. c. i. an mutus
vel alias imperfec.
In successione feudali nō p̄putent gradus in. c. i.
an ille qui interfecit fratrem do. sui.
Si vas. fecit filiā inuestiri an agnati p̄nt ad se fe. auocare
statim in. c. i. de alie. feu. pa.
Refutans feu. morit̄ an veniant statim agnati si descēdē
tes relinquit in. c. i. de alie. feu. pa.
Tres sūt f̄res quoz vn. donat p̄tē suā alteri alij postea fit
mōach. an sol. donatari. hēbit feu. in. c. i. de alie. fe. pa.
An si agnati qui alias possent feu. alienatū retinere sint
heredes alienatoris possunt postea feu. alienationē reuo
care in. c. i. de al. feu. pa.
Emancipati succedunt in feudis in. c. i. an agnatis vel fi.
lius repudi. here.
Filius ex possessione feudali i. dubio p̄sumit heres pa
tris in. c. i. an agnatus vel filius.
Agnatus capiendū feud. non videtur hereditatē adire
in. c. i. an ag. vel fi.
An filia q. renūciat bōis p̄nis possit i. fe. suc. dato quod
illō fe. possit femia suc. i. c. i. d. eo q. fi. fecit agna.
In feu. et ecclesiasticis non succedunt ascendētes in. c. i.
de natura succe. feu.
Quō inter agna. suc. in feu. qñ sunt diuerse linee in. c. i. d.
natura suc. feu.
In succedendo auo vna cum patruo in feu. filius obtinet
locum patris in. c. i. de natu. succe. feu.
Quomodo succe. inter transuersal. an in capi. an in stir
pes in. c. i. de natu. succe. feud.
An neposes fratre preferatur patruo meo in successiōe
feud. mei in. c. i. de natura succe. feu.
Renunciavit pater in manibus domini cum pacto vt in
uestiat filium suum cum hac conditione vt morienti filio
pater succedere possit an tunc pater succedet filio in. c. i. d.
natu. succe. feud.
An in feudo cōditionatū succedat femina in. c. i. similiter
de capi. qui curi. vendi.

Quid si dignitas sine i. fe. et tal. q. sibi nō p̄tuit patrare sui
cia d̄bita respectu fe. ad q. p̄ tenebat i. c. fi. d. cap. q. cu. v. c.
Si vas. decessit relictis duob. filijs vnus vtilis alter inu
tilis an succedat vtilis in totum marime d̄no volente i. c.
.i. §. pri. ducatus de pbi. feud. aliena. per f̄ede.
Diuisio feu. inter vas. f̄res vno eoz mortuo q. eius portio
reddat ad d̄m i. c. i. §. p̄. ducat. d. pbi. feu. alie. p. f̄ede.
Si filius vira patris comitat felloniam an sibi nocebit in
succe. feudi. patre moriente in. c. i. §. insuper in. i. colū. de
pbi. feu. alie. per f̄ede.
Utrum exheredatus succedat in feudo in. c. i. an agnat.
vel filius.
An filius institutus in re certa dato sibi coherede vniuer
sali succedat in feudo in. c. i. agna. vel filius.
An feud. ecclesie in dubio transeat ad p̄ncipatē in. c. i. §. 7.
q. in pe. col. qui feu. da. pos.
C O U P E R F Y L I E S. Locatio ad longū t̄ps q.
superficiarius quis in p̄cludijs in. vj. col.
An p̄t fieri p̄bentes qd. arcā habeas iure libelario su
perficieꝝ iure p̄prio in. c. i. §. sed vasallus. hic finit̄ l̄r.
C O S T A T U T I O N. Statuta nō extendūt ad casus
fictos in. c. i. in prin. in. ij. col. qui. mo. feud. amit.
Trassa 7. supina ignorantia ē in statutis p̄nalib. equipa
rat sciētie i. c. i. §. uē si fidelis i. fi. col. q. mo. feu. ami.
Quādo vnū statūtū refert aliud an illud sit edendū in. c.
i. §. si. qualiter olim feu. aliena. pote.
Statūtū p̄t dare licentiā dep̄dandi 7. excusat ē i. foro cō
scientie in. c. i. col. v. de mili. vasal. qui contumax est.
An valet consuetudo vel statūtū q. filius vel filia crenda
tur in totū a bonis paternis siue allodialibus siue in feu
do in. c. i. de mat̄. ad mor. contracto.
Stāte statuto q. nō v.3. d̄t̄ sine p̄sensu duoz p̄p̄quoz qd. si
p̄p̄inqui nollūt interesse in. c. i. §. qd. autē de p̄sue. rec. feu.
C L E A N P U S. Adensis quō cōputet i. c. i. quo t̄pe
miles inuesti. pete. debe.
Annus ad redimendū nō currit nisi a die sciētie in. c. i. §.
porro qualiter olim feud. aliēare pote.
Ubi l̄r. notat culpā t̄pus nō currit ignorantī in. c. i. de p̄
p̄rie. feu. alie. p. lotha.
An dicat t̄ps cōtinuū qñ vtile i. c. i. quo t̄pe miles.
An t̄ps currat impedito in. c. i. quo t̄pe miles.
C L E S T I S. Si testes puta pares dixerint extra indi
ciū nihil scire an possint in iudicio cogi deponere i. c. i. §.
cū aut in fi. colū. in fi. de contro. inuesti.
Publicatis att̄statiōib. admittunt testes aduersarij qñ
vltie p̄ba. nō d̄dicūt pris in. c. i. §. si vas. i. fi. d. p̄tro. inuesti.
Quō si pares h̄nt esse testes erūt et indices 7. q. erūt iud
ices si nō sunt tot pes q. sufficiat loco iudiciū 7. p. testib. i. c.
i. in prin. in fi. col. de feu. sine cul. nō ainit.
Et p̄sentia testis in actu p̄sumit itelligētia i. c. i. si de i
uestitura inter dominū 7. vasa. lis oria.
Uas. p̄t cē testis p. d̄no vel est d̄ in. c. i. col. ij. si de inuesti
tu. inter do. 7. vas. lis ori.
Testis q. p̄rio voluit celare veritatē si postea deponat an
vas. p̄sumat in. c. i. in. ij. col. si de inue. iter eo. 7. vas. lis or.
Valet testis dictū q. recepit p̄misū ne dicat testimoniū i. c.
i. col. ij. si inter do. 7. vas. lis oria.
Testes p̄ducti corā arbitro cogunt deponere p. ordinari
um in. c. i. in. iij. col. si de inuesti. inter do. 7. vas. lis oria.
An admittant testes extranei ad p̄bandā inuestituram i.
c. i. col. iij. si de inuesti. inter do. 7. vas. lis oria.
An in istis causis feudozum possit comitti testib. receptio
alteri in. c. i. in fi. col. si de inuesti. inter dominū 7. vasalluz
lis oriat̄.
Quomodo iurent testes sacra. in. c. i. si de inuestitu. inter
domi. 7. vas. lis oriat̄.
An ad p̄bationē in feu. sufficiant duo testes in. c. i. si de in
uesti. inter domi. 7. vas. lis oria.
An in cā feudali. domesticē persone admittant in. c. ij. si d̄
inuesti. inter domi. 7. vasa. lis oria.
Enā si testis dicat se nō interfuisse tamē p̄t in iudicio cō

q̄ ad deponendū in. c. i. §. si enī. qd sit inuestitura.

De teste q̄ dicit se non recordari in. c. i. §. si enim quid sit inuestitura.

Quā testis dicit se ignorare an possit examinari post publicas attestaciones in. c. i. §. si enim quid sit inuestitura.

In causa feudali iurāt testes tactis scripturis ⁊ quō in. c. i. §. si enim quid sit inuesti.

Dñs etiā in causa feudali d̄ cogere testes ad deponendū cōtra se in. c. i. §. si enim quid sit inuestitura.

Informatiōes possunt sumi a testibus nō iuratis in. c. i. §. si duo de pace tenenda.

Ad pbandū aliquē reum criminis sufficit cum testibus eēcōmictus lz nō cōfessus fuerit iō errat q̄ tales ad torturā ponunt in. c. i. §. publi. de pa. te.

Solēnitas pariū vt interueniāt inuestitura an sit de substantia i. c. i. in. ij. col. ⁊ in. iij. col. q̄ test. sint necessarij.

An mulier vel hermafrodi. possit esse testis in inuestitura feudali in. c. i. in. ij. col. qui testes sunt necessarij ad pban. no. inuesti.

Quomodo ⁊ qua solemnitate testium vel instru. fiat inuesti. ⁊ an ⁊ quibus testes probent inue. maxime si casu est amissa in. c. i. qui testes sunt necessarij.

Ad pbandū felloniā contra vasa. nō admittunt testes infames infamia facti in. c. i. quot testes sunt necessarij.

De teste qui extra iudicium dixit se nescire postea dixit se scire in iudicio in. c. i. §. notandū de no. feu.

THESAURUS. an sufficit inētozi thesauri illū inuenisse ⁊ vidisse absq̄ eo q̄ cōprehenderit in. c. i. in. r. col. que sunt regalia.

Thesaurus inuentus in feudo vendito cuius esse dicatur in. c. i. in fi. col. que sunt regalia.

Si quis casu inuenit pecuniā vel aliud p̄ciosuz in nemore cuius erit ⁊ qd d̄z facere in. c. i. in fi. col. q̄ sunt regalia.

Ad emphyteote vel feudario queratur thesaurus inuentus in re feudali in. c. i. in fi. que sunt regalia.

An thesaurus inuentus in ecclesia vel fundo ecclesie q̄ratur ecclesie in. c. i. in fi. que sunt regalia.

TRADITIO. traditio clandestina an sufficit ad trāslationē dñij ēt in vasallo in. c. i. in. ij. col. q̄ suc. tene.

VALASOR. qui dicatur valasores q̄ capitanei ⁊ ibi q̄s baro ⁊ an diuidua baronia i. c. i. in prin. in. i. col. qui. feu. dare pos.

VASALLUS. dñij vasalli ē iure consuetudinario nō iure gētij iō facili⁹ tollit i p̄ludijz huius comēti i. r. vij. col.

Preferē i vsu rei feu. vel iurisditiōis an vasallus dño vel ecōtra in p̄ludijz col. r. vij.

Quare dicit feu. ⁊ vasalli quare dicūt fideles in p̄ludijz col. r.

An possit fieri pactū q̄ vasal. nō cadat a feu. pp̄ felloniaz in p̄ludijz col. r. iij.

Inuentio ⁊ nomē feodorū ⁊ vasalorū in p̄ludijz i. r. iij. col.

Quare dicitur vasallus in p̄ludijz in. l. r. vij. col.

An posito q̄ vasal. habeat feu. sub annua p̄statiōe vel seruitio. certo possit dñs feu. p̄lat⁹ vel p̄iceps diminuerē eidez vasallo talē p̄statiōē vel seruitiū p̄missuz in. c. i. i. p̄n. in. viij. col. qui feu. dare pos.

An vasal. possit seruire per substitutuz in. c. i. §. ⁊ q̄ in. r. col. qui feu. da. pos.

An vasallus possit seruire per substitutū in. c. i. §. ⁊ q̄ i. r. col. qui. mo. feu. da. pos.

An in feu. v̄ electa industria p̄sone i. c. i. §. ⁊ q̄ in. r. iij. ⁊ viij. col. qui feudū da. pos.

Pactū remissimuz seruiciorū factū vasallo an v̄z in. c. i. i. p̄nci. in pe. col. de feu. guar.

An sufficit qd vas. iurauit p̄decessori an vero d̄z iurare etiā successorī in. c. i. col. iij. qui. suc. te.

Consensus vasalli qñ feu. suū dat alteri quid operet i. c. i. v. col. qui suces. teneā. libellus vasalli peto mitti vel cōseruari i possessiōe i. c. i. in p̄i. iij. col. de cōtro. inuesti.

Quibus remedijs petijt vas. pos. a dño in. c. i. in p̄nci. in. iij. col. de cōtro. inuesti.

An deferēdum iuramētū ad p̄bā. inuestituram vasallo an dño in. c. i. in. iij. col. de cōtro. inuesti.

An positiōi tu non es vasallus vel interrogatorijz sup eo sit respōdēdum. c. i. i. p̄i. vj. col. de cōtrouer. inuesti.

Quā rōne p̄is possit in feu. vasal. possit obtinere in toto in. c. i. §. cū autē col. v. de cōtro. inuesti.

An vas. dicēs feu. antiquum possit cogi nosare auctorem feudi in. c. i. §. cū autē i. fi. col. de cōtrouer. inuesti.

Incremētum an pertinet ad dñm an ad vas. ⁊ quis p̄bat i. c. i. §. siquis de māsō. de cōtro. inuesti.

An rōne incremēti q̄ remanet vas. tenet vas. i plus ⁊ maius seruitiū q̄ p̄ius i. c. i. §. si quis de māsō i. fi. col. de cōtro. inuesti.

Pro incremēto si remanet vasallo an regitur noua inuesti. in. c. i. §. siquis de māsō de cōtro. inuesti.

Vasallus nō possit de suo feu. altuz vasallū facere i. c. i. §. rursus. col. ij. de cōtro. inuesti.

An resolutio iure vasalli resoluūt ius habētiū cām ab eo i. c. i. §. rursus col. iij. de cōtro. inuesti.

An scōs vas. fact⁹ a vasal. teneat seruire dño vel q̄s ei seruiet i. c. i. §. rursus i. iij. col. de cōtro. inuesti.

An resolutio iure p̄mi vasalli resoluūt ius scōi. qui p̄scripsit vt esset vas. p̄m⁹ i. c. i. §. rursus i. fi. col. de cōtro. inuesti.

Et q̄ cau. p̄t c̄hereda. vel reuoca. donatiōis fieri ex hīs pōt vas. p̄uari feu. ⁊ q̄ sint h̄ cāe i. c. i. i. p̄n. q̄. mo. fe. amit.

An feu. ipso iure amittat an per sentētiā i. c. i. i. p̄i. qui. mo. feu. amit.

An si vas. cepit inuare i bello iniusto possit dñz deserere in ipso cōflictu i. c. i. i. p̄n. i. iij. col. q̄. mo. feu. amit.

An vas. debilitat⁹ i bello puniūt si deserit dñm an saltē clamorib⁹ d̄z inuare i. c. i. i. p̄i. in. iij. col. q̄. mo. feu. amit.

An vas. teneat salutē dñi p̄ferre pp̄rie saluti i. c. i. in p̄in. in. iij. col. qui. mo. feu. amit.

Si dño nō nocuit fuga vas. q̄ deseruit dñz in p̄lio. q̄ dñs euasit an puniat in. c. i. in p̄i. in. iij. col. q̄. mo. feu. amit.

Quid si domino mortifere vulnerato dimisso vasallus abs fugat. postea iterum vulnerauit ⁊ mortuus est an excusabitur vasallus in. c. i. v. col. q̄. mo. feu. amit.

Quid si primo vulneratus nō mortifer dñs ausu. vas. postea dñs fuit taliter vulneratus ante vasa. ⁊ perdit feudū in. c. primo in p̄in. in. vj. col. qui. mo. feu. amit.

An pro defensione vel recuperatione alterius status quē habet dñs in aliqua prouincia tenetur vasallus illuc ire ad iuuandum dñm in. c. primo in sexta col. quibus modis feud. amit.

An vasallus tenetur in bello subuenire domino extra territorium in. c. i. in p̄ncipio col. vj. quibus mo. feu. amittat.

Quid si vasallus dominū deseruit quem nō credebatur esse mortifere vulneratum an perdat feudum in. c. primo in fine col. qui. mo. feu. amit.

Duo fratres sunt vas. ⁊ constituti cum dño in p̄lio vnū dominum mortifere vulneratum relinquit alter defendit ad salutem reducit an perdat partem suam feu. ille frater qui aufugit in. c. primo in p̄ncipio in fi. col. quibus modis feud. amit.

An vasallus contrahens amicitias cum inimicis domini perdat feud. in. c. primo. §. item si fidelis in tertia col. qui. mo. feud. amit.

Si vasallus apparet inimicus domini an perdat feuduz in. c. i. §. item. si fidelis in tertia col. qui. modis feu. amit.

An si dominus nihil mouit de culpis commissis per vasal. heres possit de illis opponere i. §. si fidel. in quarta col. quibus modis feud. amit. in. c. primo quo tempore mi.

Si penituit vasallum qui iam exarserat in v̄rorem domini an perdat feudum in. c. primo. §. item si fidelis col. vj. qui. mo. feu. amit.

An vas. pp̄ culpam feudū ipso iure amittat an per sentētiā in. c. i. §. item si fidelis col. vi. q̄. mo. fe. amit.

An in pinatione vasalli requiratur snia declaratoria i.e.
i. §. itē si fidel i col. vj. qui. mo. feu. amit.
An per malā culturā vel dissolutionē feu. perdat feu. i.e.
i. §. aut si libellario qui. mo. feu. amit.
An vasa. p̄uēt feud. sola pignoratione vel alienatiōe nō
scuta traditiōe i.e. i. §. aut si libellario qui. mo. feu. amit.
An si vas. incidat in pinationē vel pp culpā vel pp aliea
tionē se. reuertat ad dñm vel ad agnatos in. c. i. §. aut si li
bellario q. mo. feu. amit. 2 in. c. i. §. fi. q̄ su. pri. cā. be. amit.
Utrū vas. possit v̄dere comoditatē fructuū vel ēt locare
ad lōgū tps in. c. i. §. aut libellario qui. mo. feu. amit.
An primus vas. possit refutare feu. in p̄iudiciū sc̄di vasal.
in. c. i. §. rursus in. i. col. qui. mo. feu. amit.
An sc̄ds vas. euicto feu. possit agere 3 heredes primi va
sa. qui sibi dedit in. c. i. §. rursus in. i. col. q. mo. feu. amit.
An sc̄ds vas. in casu resolutionis feu. possit offerre seruiciū
dño 2 petere se recognosci 2 dñs teneat admitti in. c. i. §.
rursus in. fi. qui. mo. feu. amit.
An possit vas. dare feu. in libellū agnato in. c. i. §. rursus
in. fine ibi an extranco possit libellare qui. mo. feud. amit.
An cōsensus vas. in aliena. sui feu. vel consensus dñi i alie
na. feu. faciat eis p̄iudiciū qd de tacito cōsensu in. c. i. §.
p̄o. in. i. 2. ij. col. qui. mo. feu. amit.
Si duo sunt dñi feudi in diuisibilis vasa. comittit felloni
am an si vnus vult eum priuare alius absoluere quid iur
ris 2 quid si tantū cōtra vnum peccauit in. c. i. §. utz sigs
qui. mo. feu. amit.
An vasal. qui habet feudum in curte vel extra vbi tñ do
minus habet iurisdictionem possit alij infeudare in. c. i. §.
itē si quis. quibus mo. feu. amit.
Q. d̄ p̄bet vasal. cum dño cōtendens inuestituram in. c. i.
in. pri. in. ij. 2 fi. col. de conten. inter vas. 2 domi.
An si vas. elegit p̄io viam plene probatiōis possit postea
redire ad viam sacra. testiu 2 sui iura. in. c. i. in. pri. de con
ten. inter. do. 2 vas.
An dñs possit erigere seruiciū a vasallo cōmunicato in
c. i. in. prin. in. ij. col. de alie. feu.
An fructus medio tēpore p̄cepti cedant vas. in. c. i. an ma
ritus succe. vro.
Vasallus an possit esse aduocatus 3 dñm in. c. i. in. fi. qui
bus mo. feud. amit.
Si dñs indebite verat vasallos p̄it implorare officiu su
perioris in. ti. apud quē vel quos in. c. i. in. pri. in. iij. colū.
An inter vasallū 2 dñm possit agi interdicto vs̄. vi. c. i. in
prin. in. v. col. apud quem vel quos.
Quid si dñs conqueritur de vasallo vasallus de domio
quis erit iudex 2 a quo p̄ius incipient cognoscere in. c. i.
in. fi. principij. apud quē vel quos.
Vasallo nō nocet culpa ate inuestiturā per eū comissa in
c. i. in. i. col. de feu. sine cul. non amit.
Si recensat vas. seruare agit conditiōe ob cām ad repeti
tionē feu. in. c. i. in. i. col. de feu. sine cul. non amit.
Si vasallus staret p. xx. annos q̄ dño nō seruiret vel mil
le q̄ dñs nō indiguit seruitio nō p hoc pdit feu. nec ēt pre
scribit libertatē in. c. i. in. ij. col. de feu. sine cul. nō amitē.
An ad p̄inādū vas. regriū snia p̄uatoria vel declarato
ria facit in. c. i. in. ij. col. de feu. sine cul. nō amit.
Impotētia vel impedimētū an excuset vasallū si legi feu
dū nō satisfecit in. c. ij. de fe. sine cul. nō amit.
Propter impedimēta pestis vel inimicitie vel similia ex
cusatur vasallus si nō petijt inuestiturā in. c. i. quo tpe mi.
An si dñs tolleret vasallū post caducitatē vidcat remitte
re caducitatē in. c. i. in. iij. col. quo tpe mi.
Quid si oēs cristumabāt dñm mortuū vasallus stetit p an
nū q̄ ab herede dñi inuestiturā nō petierit heres priua
uit vas. feu. dñs redit an vasallus recupabit feu. in. c. i. in
i. col. quo tpe miles.
An p̄notoria cu pa possit vas. feu. pri. sine alia sententia
in. c. fi. in. quarta col. quo tpe miles.
Qñ vas. aliū facit emp̄iteotā vel vasallū nihil de domi

nio penes eū remanet i. c. i. §. inde q̄ri p̄t de alienā. feu.
In dubio vas. v̄ se obligasse s̄m simplicē naturā feudale
in. c. i. §. fi. qd sit inuestitu.
Mutata dignitate vasalli cui nō puenit seruiciū debitū ad
q̄ seruiciū teneat vasallus 2 qd si vasal. nō p̄t impedire
seruicia cōsuetā in. c. i. qd sit inuesti.
An si sint duo vasalli heredes 2 portio vnus vadit ad al
terā iā de portioe sua inuestitus 2 qui fecit fidelitates 2 rōne
portiois obuēntis debebit de nouo inuestiri 2 iurare in
c. i. §. i. in. iij. col. per quos fiat inuesti.
An si vasallus infudet alteri durabit post mortē eius in
feudatio in. c. i. §. i. in. fi. col. p quos fiat inuesti.
An iter plures cōvasallos quoz ēt vn⁹ teneat se. ab alto
fiat cōpensatio felloniay i. c. i. in. v. col. qualiter vasallus
iura. debe. fide.
An vasal. se defendendo possit dñm p̄cutere ex iusta cāu
sa in. c. i. in. iij. col. de for. fidei.
An vasal. possit iudicare dñm in. c. i. in. iij. col. de for. fide
litas.
Secreta vel munitiōes dñi vasallus non debet renuncia
re in. c. i. in. iij. col. de for. fi.
An si vasallus. fornicatus est pedisequam domini puniet
in. c. primo in. quarta col. de de for. fidei.
Obligatio dñi erga vasalluz est reciproca sicut vasalli er
ga dñm in. c. i. in. quarta col. de forma fi.
An p̄r delictum dñi p̄p̄ctas queratur vasallo in. c. i. in
quinta colū. de for. fi.
An dñs tenetur iurare fidelitatem vasallo sicut econtra
c. i. in. quinta col. de forma fidelita.
Nō sp̄ dñs teneat nec pari vinculo reddere vicem vasallo
in. c. i. in. vi. col. de for. fidei.
An vasallus teneatur filiis dñi iurare fidelitatem in. c. i.
in. vj. col. de for. fidei.
Vasallus caueat ne offendat filios dñi in. c. i. in. vj. col.
de for. fidei.
An si vasallo dixit dñs qd vult occidere ticiū debeat pro
palare 2 illi reuelare saltē vt caueat in. c. i. in. fi. d̄ for. fide.
Vasall⁹ nō teneat p̄stare seruiciuz dño nec confederatus
vel colligatus confederato vel colligato nisi fuerit requi
situs in. c. i. col. iij. de no. for. fide.
Qñ vas. scit magnū piculū iminere dño nō d̄ expectare
qd requirat in. c. i. in. iij. col. de noua fo. fide.
Vasallus negligens punitur sicut dolosus in. c. i. i. v. co
lū. de noua for. fide.
An vasallus teneatur adiuuare dominū siue iuste siue in
iuste arma mouentem in. c. i. in. quinta col. d̄ noua forma
fide. quid si dominus esset cōmunicatus.
An capiendo dominū ad bonū finē vasallus perdat feu
dum in. capi. primo in. quinta col. de no. for. fide.
An vasallus teneat seruire domino exp̄. p̄p̄is in. c. i. in
quinta col. de noua for. fi.
Vasallus an agat vtili actione an quō in. c. i. in. iij. col. de
inuestitu. de re. alie. fac.
Vas. quasi dominū 2 q̄si possessionē quō intelligit in. c. i.
in. tertia col. de inuestitura de re. alie. fac.
An vas. possit in iudicio agere 2 defendere p re feu. 2 an
nocet dño in. c. i. in. tertia col. de inuesti. de re. alie. fac.
An vasa. hēat vtile dñuz vel vtilē rei v̄dica. 2 qualē pos
sitionē in. c. i. in. iij. col. de inuesti. de re. alie. fac.
An cōtra ciuilit̄ possidentē vasallus possit agere rei v̄
dica. in. c. primo in. quarta col. de inuesti. de re. alie. fac.
An vasallus p̄ferat dño in v̄dicando rē feudale vel cō
tra in. c. primo in. fi. col. de inuesti. de re. alie. fac.
An terti⁹ possessor 3 dñm v̄dicatē rē feudale possit exci
pere d̄ vtili dño vasalli in. c. i. in. prin. de inuestitu. de re.
alie. fac. 2 ibi q̄ cōuēto respectu vasalli cōsalū p̄ remediū
lis a quo.
An vasa. emp̄bi. vel superficiarius ex seruitute imposta
rei feu. sibi p̄iudicet in. c. primo. §. quid ergo de inuesti.
de re. alie. fac. 2 an domino.

An dominus tempore guerray possit velle ipse per suos custodire castrum in feu. & an vas. debet illud custodire in .c.i. §. quid ergo de inuesti. de re. alie. fac. Imo vas. potest denunciare domino vt veniat ad custodiendū vasallum i .c.i. §. quid ergo de inuesti. de re. alie. fac.

An paciēdo imponi seruitutes per sniam vas. preiudicet dño in .c.i. §. qd ergo d inuesti. de re. alie. fac.

Si vas. tradidit rem seu. tertio & ille longo tempore possiderit an habebit locū prescriptio in .c.i. §. quid ergo col. .ij. de inuesti. de re. alie. fac.

An possit vtile dominiū prescribi per aliū q̄ dominus ad exclusionē vas. in .c.i. §. quid ergo de inue. de re. alie. fac. & an talis prescri. filius nocebit.

An facta missione i possessionē ex primo decreto d vas. tenēbi vasallus huire dño de feu. an missus i possessionem i .c.i. §. qd ergo in fi. col. de inuesti. de re. alie. fac.

Inuito dño pōt qui habet vtile dominiū rē meliores red dere in .c.i. §. ecōtrario de inuestitu. de re. alie. fac.

An si prius vasallus infudat alteri ex culpa primi vas. se cūdus vas. cadat i .c.i. i pñ. ij. col. q̄liter olim feu. alie. po.

An vas. possit locare ad longū tempus feudū in .c.i. §. do nare qualiter olim feu. alie. pote.

An vas. possit facere psonalē obligationē de fructib⁹ feu. ad longū tps i .c.i. §. donare q̄liter olim feu. alie. pote.

An si vas. disposuit de feu. in testamento sustinetur dispo sitio testamentaria per rartifi. dñi subsecutaz in .c.i. §. do nare. col. fi. qualiter olim feu. alie. pote.

Quid si presente dño & agnatis vasallus testet de re feu dali in .c.i. §. donare in fi. qualiter olim feu. alie. pote.

An si dñs remisit vas. felloniā priuatiuā feu. inuestiuit vas. an dicat nouū feudū in .c.i. in .ij. & .iij. col. d vas. decre. eta.

Restitutio facta pncipe domino feu. an nocet agnatis ad quos est reuersurum feu. ppter delictū vas. in .c.i. i fi. col. de vas. decre. eta.

Restitutio facta a vasal. post felloniā an trahitur ad bo na alienata in .c.i. in fi. col. de vas. decre. eta.

An vasallus possit progare iurisdictionē in aliū in .c.i. i fi. de contro. feu. apud pares termi.

Si dñs vltra debitū grauat vasalluz sponēdo onera q̄no succurret vasallo in .c.i. i fi. d duobus fratri. a capi. inuesti.

Quid si vasallus monachus factus vel clericus vult di mittere habitum an recuperet feu. in .c.i. in .ij. col. d mili. vasal. qui ar. bel. depo.

An si rex sit monachus ius regni transeat in monasteriuz quid de alijs vasallis in .c.i. in .iij. col. de mili. vas. qui ar. bel. deposuit.

An si vasallus fiat de militibus templarijs perdat feu. in .c.i. de mili. vas. qui ar. bel. depo.

An si clericus in vita patris in morte clericatū dimisit an pdat feu. in .c.i. in .iij. col. de mili. vas. qui contumax est.

Quo subuenit vasallo qui nō pōt a dño psequi iusticiā in capitulo primo in .v. col. de mil. vas. qui contumax est.

Quo vasallus vocet in ius dñm & d̄ se honeste habere i capitulo primo in .vij. col. de mili. vas. qui contumax est.

An infra tps ad inuestiturā petēdā cogat vas. fuitiū p̄sta re in .c.i. in prin. in fi. col. que fuit. pri. cā bene. amitten.

Qd dicat graue piculū qd tenet vas. dño denūciare ē ar bitrariū in .c.i. §. est & alia in .ij. col. q̄ fuit. pri. cā bñ. amit.

Quo debet venire vas. in auri. dño in .c.i. §. est & alia i .ij. col. que fuit. pri. causa bene. amit.

An ante lapsuz annū dñs possit exigere. fidelitas iuramē tum a vasallis in .c.i. §. est & alia in .ij. & .iij. col. que fuit. pri. causa bene. amit.

Quid si vasallus vult pbare dñm nō mortuū ex vulnere in .c.i. §. est & alia in .ij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

Que culpa req̄rit vt cadat vasallus si dño nō denūciauit piculū in .c.i. §. ē & alia in .iij. col. q̄ fuit. pri. cā bene. amit.

An ingratitude p̄ris vasalli noceat filijs vel agnatis i .c.i. §. est & alia in .iij. col. que fuit. pri. cā benefi. amit.

An vas. debeat preponere salutē dñi sui saluti pprie i .c.i.

§. est & alia col. .iij. que fuit. pri. cā benefi. amit.

Quid si dimisit dñm in p̄lio que impossibile fuisse adiuna re in .c.i. §. est & alia in fi. col. que fuit. pri. cā benefi. amittē.

An excuset vasallus qui pp metū tyrāni dñm deseruit in .c.i. §. est & alia in fi. col. que fuit. pri. cā. benefi. amit.

Quid si vasallus cōcubuit cū sorore dñi maritata an erit priuatus in .c.i. §. est & alia in fi. col. que fuit. prima causa bene. amit. ibi quid si cum volū. eius.

Quid si vasallus cōcubuit cū filia vro. vel sorore dñi d̄ vo luntate dñi an feu. amittat in .c.i. §. est & alia in fi. col. q̄ fuit. prima causa benefi. amit.

Vasallus inuadendo locū in quo est dñs perdit feu. in .c. i. §. porro que fuit. pri. causa bene. amit.

An & quo vasallus offendendo dñm perdat feu. quid si tē ptauit sed nō compleuit & quid si per aliū in .c.i. §. porro q̄ fuit. pri. cā bene. amit.

Contrahendo amicitia cum inimicis dñi vasallus quan do perdat feu. in .c.i. §. porro que fuit. pri. cā benefi. amit.

Quis h̄z pbare quod vasallus h̄rit amicitia cū inimicis dñi in dānum dñi in .c.i. §. porro que fuit. pri. cā be. amit.

An si dñs dū dicit non est p̄questus de fellonia h̄s possit vasallo cā opponere in .c.i. §. porro q̄ fuit. pri. cā be. amit.

Quo itelligit qd vasallus nō volēs facere iusticiā dño pri uat feu. in .c.i. §. itē q̄ dño que fuit. pri. cā bene. amit.

Qua actione agit contra vasalluz qñ nō vult prestare scr uitia dño & dñs vult feu. repere in .c.i. §. itē qui dño in .ij. & .iij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

An vasallus teneat dño ad seruitiū etiā si nō requirat i .c. i. §. itē qui dño in .iij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

An impotentia excuset vasallū qui seruitiū non prestat in .c.i. §. item qui dño in .iij. col. que fuit. prima causa benefi. amit. qd si culpa vasalli venit impedimentū.

An vasallus teneat iurare & liberare dñm carceratum in .c.i. §. sed & qui delator que fuit. pri. cā bene. amit.

An in accusatione vel testio vel aduocatione contra dñm vasallus p̄iunctur feu. in .c.i. §. sed & qui delator que fuit. p̄ ma causa bene. amit.

Utrū vasallo qui accusauit dñm liceat penitere in .c.i. §. sed & q̄ delator in .iij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

Vasallus dans iniquā sniam d̄ dñm q̄ reuocat ex eisdem actis priuet feu. i .c.i. i .iij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

Si vasallus cā iuris sui p̄seruādi facit litē dño ē sup eius statu an feu. priuet in .c.i. in .iij. col. q̄ fuit. pri. cā be. amit.

An & qñ ex infamia & p̄iurio q̄s priuet feu. in .c.i. §. p̄dictis in .ij. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

An p̄ incarcerationē fratris sicut p̄ eius interfectiōez vas. pdat feu. i .c.i. §. p̄dictis i .iij. col. que fuit. pri. cā be. amit.

Quid si per negligentia vasallus feu. perdit an reuertat ad dñm an ad agnatos in .c.i. §. p̄dictis in pe. col. que fu it prima causa bene. amit.

Si vasallus amittit feu. mutatiōe q̄litas ad que fuit feu. in .c.i. §. p̄dictis in pe. col. que fuit. pri. cā bene. amit.

Quo vasallus nō p̄t dñm reperire quo erit sibi p̄sultū quo ad denūciatiōez. i .c.i. si d̄ se. vas. ab aliquo interpella. fue.

An vasallus conuētus a domino possit nominare dñm in iudicio in .c.i. si de feu. vas. ab aliquo interpel.

Vasallus negas feu. vel cōditōem feu. quo cogat origina lem inuestiturā eribere in .c. vas. si de feu. fue. contro.

Ignoranter negans rē esse feu. cū sit an feu. amittat in .c. vasallus si de feu. fue. contro.

An si vas. dubitat d̄ rei cōditōe an sit feu. cogat r̄ndere & si r̄ndeat nō cē feu. cū sit feu. amit. i .c. vas. si d̄ feu. fue. otro.

Quibus p̄batiōibus d̄z vasallus p̄iunct de mendatio ad hoc vt pdat feu. in .c. vasallus si de feu. fue. contro.

An si vasallus negauit se vasallū penitentia admittatur & vsq̄ quo in .c. vasallus si de feu. fue. contro.

Si negauerit ptem rei esse feu. cū tota sit feu. an pdat p̄tē in .c. vasallus si de feu. fue. contro.

An ad penā priuatiōis que irrogat qz negauit se vasalluz requiritur nouus libellus in .c. vasallus si de feu. fue. otro.

Usque quo possit reuocare negationem suam vasallus qui negauit rem esse feu. in. c. vasallus si de feudo fuerit controuer. Et quid si vasallus velit incontinenti docere de bono iure.
An quis longo tempore prestiterit seruitia ut vasallus presu- mitur omnia bona sua in feudum habere an No aliqua et qd et an cogitur demonstrare titulum siue investituraz feudi in .c. vasallus si de fe. u. fue. controuerfia.
De qua re sint pstita seruitia et de qd re sit vasallus si e res antiqua stat multu fame i. c. vasallus si de feu. fue. p. tro.
An vasallus possit cogi p dñz vel edictu gñale vel als et bibe- re ti. feu. sub pena puatōis i. c. vas. i. fi. si d feu. fue. p. tro.
An per minores ordines inhabilet clerici ne in feu. fue. et quid si velit retrocedere et resumere habitum clericalem i .c. qui clericus si de feu. fue. controuer.
An qui habet votu ingrediendi religionē ad feudum inha- bilet in. c. qui clericus si de feu. fue. contro.
An ingressus religionē statim amittat feudum vel inhabilet ad illud etiā si p fessionē nō faciat qd erit intra annu p fef- sionis in. c. qui clericus si de feu. fue. contro.
Ius vasallagij est indiuiduū in. c. oēs si de feu. fue. p. tro.
An vasalli possint diuidi numero inter dominos in. c. om- nes si de feu. fuerit controuerfia.
An vasallus tenetur suis sumptibus ire ad prelium cū do- mino in. c. omnes si de feu. fue. contro.
In feudis nō attēditur sola ciuitas nec sola naturalitas in. c. adoptiuus et i. c. naturales si de feu. fue. contro.
An vasallus admittat si vult seruire per substitutu in. c. si quis decesserit si de feu. fue. contro.
Si pp auctā dignitatem vasalli nō pōt decēter fuire dño quō hec puitia pstabūt i. c. si qd decesserit si d feu. fue. p. tro.
Dñi dño iminet magnū piculū vasallus debet seruiciū do- mino offerre in. c. licet si de feu. fue. contro.
Vasallus nō liberās dñm a pūrio nō per hoc cadit a feu- do in. c. licet si de feu. fue. contro.
Vas. tenetur alere dñm pauperum in. c. licet in fi. col. si d feu. fue. contro.
An vasallus teneatur liberare dñm incarceratum pro eo soluendo in. c. licet in fi. col. si de feu. fue. controuer.
An facta interpellatione dñz vasallus in continēti prestare seruitia in. c. licet in fi. si de feu. fue. contro.
Si debitor meus detinet nō p hoc possuz agere d detinē- tē. lz secus in vasallo in. c. generali si de feu. fue. contro.
Vas. cogit rñderē dño an sit feu. qd si dubitet quō cogēt rñdere et hēbit p negatē i. c. vas. el. ij. si de feu. fue. p. tro.
Quot requirātur ut vasallus possit infudare alteri in. c. beneficium si de feu. fuerit contro.
Si vasallus agat iudiciū vel trāfigat an dño p iudicet et an dñz dño denūciari in. c. si vasallus el. iij. si de feu. fue. cōtro.
An transactio p iudicet agnatis facta p vasallum in. c. si vasallus el. iij. si de feu. fue. controuer.
An procedant a pari obligatio dñi erga vasallum et vasal- li erga dominū in. c. domino si de feu. fue. controuer.
In pūriado vas. requiritur ordo iudiciarius in. c. i. §. qui- cunqz de pace tenen.
Vas. nō bene curās rē feudale ita qd deteriorat pōt feu. pūriari in. c. i. §. quid ergo de inuesti. de re aliena. fac.
Vasallus an possit occidere dominum bānitum in. c. i. in princi. hic finitur lex.
An cōmunicato domino vasallus possit feudum sine li- centia domini vendere in. c. i. in prin. hic finitur lex.
Que expēse debēt vasallo restitui post feudū finitū vī em- phiteote post ēphiteotesim finitā i. c. i. §. §. vas. h. finit lex.
Quid si vasallus moriat ad quē ibunt fructus feudi et qd de pētionibz locatoz in. c. i. §. hys cōseqnter hic finit lex.
Quoniam magis tenetur iurare vasallus an patrē an dñm i .c. i. §. fi. hic finitur lex.
Vasallus semper vel excipere personaz impatoris vel pa- pe vel antiquioris domini tenetur tamen ad interessē si in iuramento nō pmonuit sūm dñm qd habeat priorē dñm in

.c. i. §. fi. hic finitur lex.

An vas. teneat iurare dñm d seipm i. c. i. §. fi. hic finit lex.
Vasallus dicens testimoniū contra dñm vel eū accusans pūriatur in. c. i. §. similiter de consue. rec. feu.
Dñs non potest curiam sine consensu vasalloz aliena- re in. c. i. §. et eadem de. l. cora.
An dominus possit seruitiū vasalli in aliū transferre in. c. i. §. et eadem de lege cora.
An furiosus vel frēnticus pūct feudo de hys culpis qd an furorē comisit in. c. i. an ille q interfecit fra. domi. sui.
An vasallus occidens cōuasailum perdat feudum in. c. i. an ille qui interfecit fra. domi. sui.
An et alio delicto qd homicidio adco ifamat? ut nō possit stare icuria dñi pdat feu. i. c. i. an ille q iterfecit fra. do. sui.
An vasallus circa pstationē pūctioz pstituat in mora siue alia interpellatiōe in. c. ij. an ille q interfecit fra. domi. sui.
An si vasallus imputat culpā dño poterit ipsuz ad pugnā puocare in. c. i. in. §. nō est de aliena. feu. paterni.
An puocatio possit fieri alio casu quā per felloniā et quō fi- at ista pugna in. c. i. §. non est de aliena. feu. pater.
An vasallus teneat pferre salutem domini saluti pprie in capitulo primo. §. fi. de aliena. feu. pater.
An vasallus possit alteri infudare in capitulo primo. §. p- terea de capitu. coradi.
An suis expensis teneat vasallus sequi dñm ad bellum siue aliam expeditionem in. c. i. §. similiter de capi. coradi.
An vasallus possit capi p debito domini in capitulo pri- mo. §. similiter de capitu. cora.
An vasallus teneatur subuenire dño pro filia maritanda maxime naturali in. c. i. §. similiter de capitu. coradi.
An pro redimendo dñm captiuū vel pro emenda milicia vel dignitate pro domino teneat vasallus cōtribuere in. c. i. §. similiter de capitu. cora.
An iudiciū sententia vel transactio cuz vasallo p iudicet domino in capitulo primo de contro. inter vas. et alium.
An presente domino possit vasallus agere de feudo in ca- pitulo primo de controuerfia inter vas. et alium.
Vasallus comittens felloniam etiam si fidelitatem nō iur- ranit qui iurare nō tenetur pūriatur feudo in. c. i. qualiter do. proprie. pūne.
Si vasallus vltra penam legalez astringitur domino sub pena conuentionali an etiam dominus teneatur vasallo sua eadem pena conuentionali vltra legale in. c. qualiter dominus proprie. pūne.
An valeat pactum per vasallum appositum si decem non soluero pro pensione soluā centū vel soluam duplū in. c. i. qualiter do. proprie. pūne.
An vasallus possit refutare feudum domino inuito in ca- pitulo fi. de capita. qui curiam vendi.
An dñs possit inuito vasallo ius vasallatiū refutare et nol- le q sit amplius vasallus in. c. fi. de capi. qui curi. vendi.
Quale auxilium tenetur vasalli prestare dño in eundo in exercitu cum imperatore in. c. i. de pbi. feu. alie. per fede.
An pmitit vasallus facere quod dñs p fentiret excuset va- sallum a pena in capitulo primo de pbi. feu. alie. per fed.
An amouendi vasallum requiritur qd causa cognita p fter de culpa non autem propria auctoritate potest amoueri i .c. fi. de pa. iura. fir. tenen.
Vasallus tenetur a se expellere domesticos suū dñz offen- dentes vroz excepta in. c. i. in. i. col. §. insuper d prohibi. feu. aliena. per federi.
Quando quis est vasallus pluriū dominoz cui potius te- netur obtemperare in. c. i. §. aliud quoqz de prohibi. feu. aliena per federi.
An vasallus factus a vasallo meo tenetur et culpa cōtra me comissa in. c. i. §. aliud quoqz prohibi. feu. alie. per fe- et ad quem ibit feu.
Vasallus vasalli mei si vult alienare feu. cuius consensuz habere debet et cui soluendum laudum nisi in. c. i. §. aliud quoqz de prohibi. feu. alie. per federi.

An vasallus potest petere a dño vt specificet sibi confines seu. in. c. i. §. aliud quodq; de probi. feu. alie. pro fe.
 In quo loco dñs inter vasallos iudicare d; in. c. i. §. pretere rea lo ultimo col. vj. de probi. feu. alie. per fe.
 Si vasallus alteri infeudat an aliquid vtilis dñi penes eū remaneat in. c. i. §. aliud quodq; de probi. feu. alie. per fe.
 Si vasallus alteri infeudat ipse est iudex inter hmōi vasallos ab eo constitutos nō superior dñi nisi in causa appellationis q; tūc superior dominus est iudex in. c. i. §. pretere rea lo ultimo de probi. feu. alie. per fe.
 An si rex apulie qui h; in feu. ab ecclesia totū regnum infeudavit picularia feu. baronibus ipse habebit dñium di rectum picularium feu. in. c. i. in prin. in. v. col. de inuest. de re alie. fac.
 Negando qualitatez feu. nō substantiā nō cadit vasallus a feu. in. c. vasallus il. ij. si de feu. fue. cōtro.
CVELTIBAL. quis possit imponere vectigalia in. c. i. in. iij. col. que sunt regalia.
 An licitum sit infeudare vectigalia in. ca. in. iij. colūna que sunt regalia.
 Quando multo fraudat vectigal. an res quas defert etiā si sint aliene cadāt i cōmissuz i. c. i. i. iij. col. q; sūt i regalia.
 Quibus ciuitatibus v; concessuz vt possint exigere vectigalia in. c. i. in. iij. ol. que sunt regalia.
 Quō prescribitur ius pedagij exigendi in. c. i. i. v. z. vj. col. que sunt regalia.
CVENATIONES. que venationes sint pmissæ i agro alieno z an cū armis in. c. i. §. nemo de pace tenē.
CVENADITIO. an emptor q; emit lz nulliter feu. a vasallo habebit retentionem donec precii sibi restituat in. c. si vasallus il. ij. si de feu. fue. contro.
 Pro bono publico possunt taxari a iudice precia victualium puniri fraudantes in. c. i. §. post natale de pace tenē.
 Ibi contra ementes granum vt carius vendant.
 An cogatur quis vendere victualia que h; qui si eget pro se in. c. i. §. post natale de pace tenen.
 Quid si in venditiōe appo. pactū q; si itra tps nō solneris pciū zuentū solues instū precii an p hoc tollit remediū. l. ij. C. de rescin. vendi. in. c. i. qualiter do. proprie priue.
 In venditione generali an veniant feuda in. c. i. in prin. in. i. col. de capi. qui cu. vendi.
 An vendita vniuersitate veniant alijs zcessa in. c. i. in pn. in. ij. col. de capita qui curi. vendi.
 An. l. ij. C. de rescin. vendi. habeat locū in cōcessione feudi que fit aliquo dato vel recepto in. c. i. in prin. in. ij. colū. de cap. qui curi. vendi.
 An si vendendo predia in quibus cōsueui habere domos pro exigendo passagiū veniant in cōditione ille domus z an veniat in venditiōe ius passagij colligēdi in. c. i. in pnc. de capi. qui curi. vendi.
 Si feudū datum an certū seruitiū vendit de cōsensu dñi an emptor tenet ad illū seruitiū in. c. si. de capi. qui curi. vēdi.
 An si vasallus qui tenet ad certum seruitiū vendit feudū de cōsensu dñi tenebit amplius ad seruitium in. c. si. d. capi. qui curi. vendi.
 Feudi alienati precium cui applicatur an emptori in capitulo primo de prohibitio. feu. alie. pe. lotba.
 An vasallus vendēs feudū male fidei emptori possit retinere pciū in. c. i. i prin. de pbi. feu. alie. per federicū.
 Emptor male fidei stipulatus de vēditōe an possit euicto feu. recuperare pciū in. c. i. i prin. de pbi. feu. alie. p federi.
 An feudatari; possit vēdere vsūfructū i re feu. vel et vēdere fructus i. c. i. in prin. in. v. col. de pbi. feu. alie. p fed.
 An et licētia data p dñm vasallo de vēdendo p iudicetur dño i iurib; i. c. i. in prin. in. vj. col. d. pbi. feu. alie. p fede.
 Si vasallus vēdit saluo iure suo an ptestatio hec excuset alienatē in. c. i. i prin. in. vij. col. de pbi. feu. alie. per federi.
 Si vasallus vendit sub conditione si potest facere de iure an incidat aliquā penā in. c. i. in prin. in. vij. col. de probi. feu. aliena. per federi.

Per promissionē de vendendo vel alienando vasallus vel emphyteota nō cadunt a iure suo in. c. i. in prin. in. i. col. de probi. fe. alie. per federi.
CVERBUM. Quando verbo dicat capi proprie i capitulo primo in prin. in. iij. col. qui feu. dare possunt.
 Verba debet z potest impropriantur in. c. si aliquis apud quem vel apud quos.
 De vbo solus i. c. ij. si de inuesti. iter do. z vas. lis oriatur.
 Quā citius poterit intelligitur cū moderamine tps in capitulo primo in principio de noua for. fidelita.
 Quid importēt vba sub pena indignatōis nre i. c. i. §. s; z si delat in. ij. col. q; fuit pri. cā bñ. amit. z ibi indignationum beatorū petri z pauli nouerint se icursuros qd importet.
CVALRZUS. Qd feu. dicat nō habere proprias naturam z q; vicariatus ecclesie romane nō sunt fe. pprie sed administrationes in p. col. xxi.
 De vicariis terraz vel ducibus eius. puta ducatu spoleitano qd sint solū ad vit. nec pprie sunt feuda in. c. i. §. si. de alie. feu. z quare minus possunt q; alij duces.
 An vicarius vel locū tenēs regis possit dare licentiā alienādī feuda in. c. i. i prin. in. vj. col. de pbi. feu. alie. p fede.
CVALRZUS. Mois appellatiōe i dispositiōe legati an venit vniuersitas i. c. i. i. iij. col. d. no. for. fid.
 An psona appellatiōe vniuersitas pprehendat in. c. i. §. cō uenticulas in. ij. z. iij. col. de pace iura. fir. te.
 Vasallus vniuersitatis nō tenet adiunare singulos d vni uer. lz. vniuer. z administratores sic in. c. i. §. pretere ducatus de probi. feu. alie. per federi.
 An facto singulorū vel admistratoz pōt vniuersitas d feu. puari i. c. i. §. pte rea ducatis. i. v. col. de pbi. feu. alie. p fe.
CASUS FRUCTUS. feu. empbi. pnt zstituet vsūfr. i re feu. vel epbi. i. c. i. §. inde qri pōt de alie. feu.
CVALRZUS. An vulneratus ad mortē et occisus equipant i. c. i. in prin. qui. mo. feu. amit.
 Qd vuln; dicat mortale i. c. i. i prin. i. iij. col. q. mo. fe. ami.
 An psumit dñs mortuus ex vulnere an pp mala medicamēta vel in curiā in. c. i. in prin. i. v. col. qui. mo. feu. amit. z quid in dubio.
 Quō itelligit vbu vuln; i. c. i. i prin. in. iij. col. d. pa. tenē.
CVALR. Jure lōbar do vroz est in potestate viri non iure romano in. c. i. in prin. an mari. succe. vro.
 Stante statuto quod maritus lucretur dotem si feudū sit datum in dotem illud non lu ratur maritus in capitulo primo in. ij. col. an mari. succe. vro.
 An feudum possit dari in dotē z loco parafrenaliū z quō in. c. i. an mari. succe. vrozi.
 An vasallus mulieris que dedit feudū in dotē debeat potius suire mulieri an marito i. c. i. an. mari. succe. vro.

53135.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

2013
Faint, illegible text at the bottom of the left page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.